

BIBLIA
SAU
SFÂNTA SCRIPTURĂ
A
VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT
*
CU TRIMITERI
și

Cuvintele Domnului Isus în roșu

Traducerea **Dumitru Cornilescu**
revizuită ortografic

Societatea Biblică din România

VECHIUL TESTAMENT

	Nr. cap.	Nr. pag.
Geneza (Facerea)	50	1
Exodul (Ieșirea)	40	59
Leviticul	27	107
Numerii	36	142
Deuteronomul (A doua Lege)	34	190
Iosua	24	233
Judecătorii	21	260
Rut	4	287
Cartea întâi a lui Samuel	31	290
A doua carte a lui Samuel	24	325
Cartea întâi a Împăraților (1 Regi)	22	354
A doua carte a Împăraților (2 Regi)	25	388
Cartea întâi a Cronicilor	29	420
A doua carte a Cronicilor	36	451
Ezra	10	487
Neemia	13	497
Estera	10	513
Iov	42	521
Psalmii	150	554
Pildele sau Proverbele lui Solomon	31	639
Eclesiastul	12	669
Cântarea cântărilor	8	677
Isaia	66	682
Ieremia	52	736
Plângerile lui Ieremia	5	797
Ezechiel	48	803
Daniel	12	857
Osea	14	874
Ioel	3	882
Amos	9	885
Obadia	1	892
Iona	4	893
Mica	7	895
Naum	3	899
Habacuc	3	901
Țefania	3	904
Hagai	2	906
Zaharia	14	908
Maleahi	4	917

NOUL TESTAMENT

	Nr. cap.	Nr. pag.
Evangelhia după Matei	28	923
Evangelhia după Marcu	16	961
Evangelhia după Luca	24	984
Evangelhia după Ioan	21	1025
Faptele Apostolilor	28	1055
Epistola lui Pavel către Romani	16	1093
Epistola întâi a lui Pavel către Corinteni	16	1111
Epistola a doua a lui Pavel către Corinteni	13	1128
Epistola lui Pavel către Galateni	6	1139
Epistola lui Pavel către Efeseni	6	1144
Epistola lui Pavel către Filipeni	4	1150
Epistola lui Pavel către Coloseni	4	1154
Epistola întâi a lui Pavel către Tesaloniceni	5	1158
Epistola a doua a lui Pavel către Tesaloniceni	3	1162
Epistola întâi a lui Pavel către Timotei	6	1164
Epistola a doua a lui Pavel către Timotei	4	1168
Epistola lui Pavel către Tit	3	1172
Epistola lui Pavel către Filimon	1	1174
Epistola către Evrei	13	1174
Epistola sobornicească a lui Iacov	5	1187
Epistola întâi sobornicească a lui Petru	5	1191
Epistola a doua sobornicească a lui Petru	3	1196
Epistola întâi sobornicească a lui Ioan	5	1198
Epistola a doua a lui Ioan	1	1203
Epistola a treia a lui Ioan	1	1203
Epistola sobornicească a lui Iuda	1	1204
Apocalipsa lui Ioan	22	1205

	Nr. pag.
Materiale ajutătoare	
Plan de citire a Bibliei într-un singur an	I-IV
Dicționar de cuvinte	IV-VIII
Lista de cuvinte care au fost corectate	VIII-XV
Minunile Domnului Isus	XVI-XVII
Pildele Domnului Isus	XVIII-XIX
Unități de măsură	XX

VECHIUL TESTAMENT

VECHIUL TESTAMENT

GENEZA (FACEREA)

SAU ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISE

VREMURILE STRĂVECHI DE LA FACEREA LUMII PÂNĂ LA AVRAAM

(Capitolele 1-11.9.)

Facerea lumii

1 1. La început*, Dumnezeu a făcut** cerurile și pământul.

*Ioan 1.1,2. Evr. 1.10. **Ps. 8.3; 33.6; 89.11,12; 102.25; 136.5; 146.6. Isa. 44.24. Ier. 10.12; 51.15. Zah. 12.1. Fapt. 14.15; 17.24. Col. 1.16,17. Evr. 11.3. Apoc. 4.11; 10.6.

Lumina

2. Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu Se mișca pe deasupra apelor. *Ps. 33.6. Isa. 40.13,14.

3. Dumnezeu* a zis: „Să fie** lumină!” Și a fost lumină.

*Ps. 33.9. **2 Cor. 4.6.

4. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric.

5. Dumnezeu a numit lumina zi*, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua întâi. *Ps. 74.16; 104.20.

Cerul

6. Dumnezeu a zis: „Să fie* o întindere între ape, și ea să despartă apele de ape.”

*Iov 37.18. Ps. 136.5. Ier. 10.12; 51.15.

7. Și Dumnezeu a făcut întinderea, și ea a despărțit* apele care sunt dedesubtul întinderii de apele care sunt deasupra** întinderii. Și așa a fost.

*Prov. 8.28. **Ps. 148.4.

8. Dumnezeu a numit întinderea cer. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a doua.

Pământul

9. Dumnezeu a zis: „Să* se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului și să se arate uscatul!” Și așa a fost.

*Iov 26.10; 38.8. Ps. 33.7; 95.5; 104.9; 136.6. Prov. 8.29. Ier. 5.22. 2 Pet. 3.5.

10. Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar grămada de ape a numit-o mări. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

11. Apoi Dumnezeu a zis: „Să dea* pământul verdeață, iarbă cu sămânță, pomi roditori**, care să facă rod după soiul lor și care să aibă în ei sămânța lor pe pământ.” Și așa a fost.

*Evr. 6.7. **Luca 6.44.

12. Pământul a dat verdeață, iarbă cu sămânță după soiul ei și pomi care fac rod și care își au sămânța în ei, după soiul lor. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

13. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a treia.

Soarele, luna și stelele

14. Dumnezeu a zis: „Să fie niște luminători* în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne** care să arate vremile, zilele și anii; *Deut. 4.19. Ps. 74.16; 136.7. **Ps. 74.17; 104.19.

15. și să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pământul.” Și așa a fost.

16. Dumnezeu* a făcut cei doi mari luminători, și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, și** luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și ȗ stelele.

*Ps. 136.7-9; 148.3,5. **Ps. 8.3. ȗ Iov 38.7.

17. Dumnezeu i-a așezat în întinderea cerului ca să lumineze pământul,

18. să stăpânească* ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. *Ier. 31.35.

19. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a patra.

Viețuitoarele mării

20. Dumnezeu a zis: „Să mișune apele de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului pe întinderea cerului.“

21. Dumnezeu* a făcut peștii cei mari și toate viețuitoarele care se mișcă și de care mișună apele, după soiurile lor; a făcut și orice pasăre înaripată după soiul ei. Dumnezeu a văzut că erau bune. *Cap. 6.20; 7.14; 8.19. Ps. 104.26.

22. Dumnezeu le-a binecuvântat și a zis: „Creșteți*, înmulțiți-vă și umpleți apele mărilor; să se înmulțească și păsările pe pământ.“ *Cap. 8.17.

23. Astfel a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a cincea.

Viețuitoarele pământului

24. Dumnezeu a zis: „Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, vite, târătoare și fiare pământești, după soiul lor.“ Și așa a fost.

25. Dumnezeu a făcut fiarele pământului după soiul lor, vitele după soiul lor și toate târătoarele pământului după soiul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune.

26. Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem* om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească** peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târătoarele care se mișcă pe pământ.“

*Cap. 5.1; 9.6. Ps. 100.3. Ecl. 7.29. Fapt. 17.26,28,29. 1 Cor. 11.7. Efes. 4.24. Col. 3.10. Iac. 3.9. **Cap. 9.2. Ps. 8.6.

27. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească** și parte femeiască i-a făcut.

*1 Cor. 11.7. **Cap. 5.2. Mal. 2.15. Mat. 19.4. Marc. 10.6.

28. Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: „Creșteți*, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.“

*Cap. 9.1,7. Lev. 26.9. Ps. 127.3; 128.3,4.

29. Și Dumnezeu a zis: „Iată că v-am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ și orice pom care are în el rod cu sămânță: aceasta să fie hrana* voastră.

*Cap. 9.3. Iov. 36.31. Ps. 104.14,15; 136.25; 146.7. Fapt. 14.17.

30. Iar tuturor* fiarelor pământului, tuturor păsărilor** cerului și tuturor vietăților care se mișcă pe pământ, care au în ele o suflare de viață, le-am dat ca hrană toată iarbă verde.“ Și așa a fost. *Ps. 145.15,16; 147.9. **Iov. 38.41.

31. Dumnezeu S-a uitat* la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a șasea.

*Ps. 104.24. 1 Tim. 4.4.

Ziua de odihnă

2. Astfel au fost sfârșite cerurile și pământul și toată* oștirea lor.

*Ps. 33.6.

2. În ziua* a șaptea, Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea pe care o făcuse; și în ziua a șaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse.

*Exod. 20.11; 31.17. Deut. 5.14. Evr. 4.4.

3. Dumnezeu a binecuvântat* ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o zidise și o făcuse.

*Neem. 9.14. Isa. 58.13.

Facerea omului

4. Iată* istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute.

*Cap. 1.1. Ps. 90.1,2.

5. În ziua când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri, nu era încă pe pământ nici un copăcel* de câmp și nici o iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie** pe pământ și nu era nici un om ca să lucreze pe pământ.

*Cap. 1.12. Ps. 104.14. **Iov. 38.26-28. †Cap. 3.23.

6. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului.

7. Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna* pământului, i-a** suflat în nări* suflare de viață, și omul s-a făcut†† astfel un suflet viu.

*Cap. 3.19,23. Ps. 103.14. Ecl. 12.7. Isa. 64.8. 1 Cor. 15.47. **Iov. 33.4. Fapt. 17.25. †Cap. 7.22. Isa. 2.22. ††1 Cor. 15.45.

Raiul

8. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină* în Eden**, spre răsărit†; și a pus†† acolo pe omul pe care-l întocmise.

*Cap. 13.10.

Isa. 51.3. Ezech. 28.13. Ioel 2.3. **Cap. 3.24. †Cap. 4.16. 2 Împ. 19.12. Ezech. 27.23. ††Vers. 15.

9. Domnul Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul* de pomi, plăcuți la vedere și buni la mâncare, și pomul* vieții în mijlocul grădinii,

și pomul† cunoștinței binelui și răului. *Ezech. 31.8. **Cap. 3.22. Prov. 3.18; 11.30. Apoc. 2.7; 22.2,14. †Vers. 17.

10. Un râu ieșea din Eden și uda grădina; și de acolo se împărțea și se făcea patru brațe.

11. Numele celui dintâi este Pison; el înconjoară toată* țara Havila, unde se găsește aur.

*Cap. 25.18.

12. Aurul din țara aceasta este bun; acolo se găsește și bedelion* și piatră de onix.

*Num. 11.7.

13. Numele râului al doilea este Ghihon; el înconjoară toată țara Cuș.

14. Numele celui de al treilea este* Hidechel†: el curge la răsăritul Asiriei. Al patrulea râu este Eufratul.

*Dan. 10.4.

15. Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat* în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească.

*Vers. 8.

16. Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină;

17. dar* din pomul cunoștinței binelui și răului să** nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri† negreșit.“

*Vers. 9. **Cap. 3.1,3,11,17.

†Cap. 3.3,19. Rom. 6.23. 1 Cor. 15.56. Iac. 1.15. 1 Ioan 5.16.

Facerea femeii

18. Domnul Dumnezeu a zis: „Nu este bine ca omul să fie singur; am* să-i fac un ajutor potrivit pentru el.“

*Cap. 3.12. 1 Cor. 11.9. 1 Tim. 2.13.

19. Domnul Dumnezeu* a făcut din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului; și le-a adus** la om, ca să vadă cum are să le numească; și orice nume pe care-l dădea omul fiecărei viețuitoare, acela-i era numele.

*Cap. 1.20,24. **Cap. 6.20. Ps. 8.6.

20. Și omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului; dar pentru om nu s-a găsit nici un ajutor care să i se potrivească.

21. Atunci Domnul Dumnezeu a trimis un somn* adânc peste om, și omul a adormit; Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui și a închis carnea la locul ei.

*Cap. 15.12. 1 Sam. 26.12.

22. Din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut o femeie și a adus-o la* om.

*Prov. 18.22. Evr. 13.4.

23. Și omul a zis: „Iată în sfârșit

1. Adică: Tigru

aceea care este os* din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi „femeie“†, pentru că a fost luată din** om.“

*Cap. 29.14. Jude. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.13. Efes. 5.30. **1 Cor. 11.8.

24. De aceea* va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup.

*Cap. 31.15. Ps. 45.10. Mat. 19.5.

Marc. 10.7. 1 Cor. 6.16. Efes. 5.31.

Ispitirea femeii

25. Omul și nevasta lui erau amândoi* goi și nu le era** rușine.

*Cap. 3.7,10,11. **Exod. 32.25. Isa. 47.3.

3. Șarpele* era mai** șiret decât toate fiarele câmpului pe care le făcuse Domnul Dumnezeu.

El a zis femeii: „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: „Să nu mâncați din toți pomii din grădină“?“

*Apoc. 12.9; 20.2. **Mat. 10.16. 2 Cor. 11.3.

2. Femeia a răspuns șarpelui: „Putem să mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină.

3. Dar* despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: „Să nu mâncați din el și nici să nu vă atingeți de el, ca să nu muriți.“

*Cap. 2.17.

4. Atunci șarpele* a zis femeii: „Hotărât, că nu veți muri,

*Vers. 13. 2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.14.

5. dar Dumnezeu știe că, în ziua când veți mânca din el, vi* se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.“

*Vers. 7. Fapt. 26.18.

6. Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit și că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea. A luat deci din rodul lui și a mâncat*; a dat și bărbatului ei, care era lângă ea, și bărbatul** a mâncat și el.

*1 Tim. 2.14. **Vers. 12,17.

Păcatul lui Adam

7. Atunci li s-au deschis* ochii la amândoi; au cunoscut** că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorturi² din ele.

*Vers. 5. **Cap. 2.25.

8. Atunci au auzit glasul* Domnului Dumnezeu care umbla prin grădină în răcoarea zilei³: și omul și nevasta

1. În evreiește femeie (ișă) vine de la un cuvânt care înseamnă bărbat (iș). 2. Sau: cingători 3. Evreiește: vântul

lui s-au ascuns** de fața Domnului Dumnezeu printre pomii din grădină.

*Iov 38.1. **Iov 31.33. Ier. 23.24. Amos 9.3.

9. Dar Domnul Dumnezeu a chemat pe om și i-a zis: „Unde ești?”

10. El a răspuns: „Ți-am auzit glasul în grădină; și mi-a fost frică*, pentru că eram gol, și m-am ascuns.”

*Cap. 2.25. Exod 3.6. 1 Ioan 3.20.

11. Și Domnul Dumnezeu a zis: „Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care îți poruncisem să nu mănânci?”

12. Omul a răspuns: „Femeia* pe care mi-ai dat-o ca să fie lângă mine, ea mi-a dat din pom și am mâncat.”

*Cap. 2.18. Iov 31.33. Prov. 28.13.

13. Și Domnul Dumnezeu a zis femeii: „Ce ai făcut?” Femeia a răspuns: „Șarpele* m-a amăgit și am mâncat din pom.”

*Vers. 4. 2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.14.

14. Domnul Dumnezeu a zis șarpelui: „Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat ești între toate vitele și între toate fiarele de pe câmp; în toate zilele vieții tale să te târăști pe pânțe și să mănânci țărână*.”

*Isa. 65.25. Mica 7.17.

15. Vrajmășie* voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța** ei. Această* îți va zdrobi capul, și tu îi vei zdrobi călcâiul.”

*Mat. 3.7; 13.38; 23.33. Ioan 8.44. Fapt. 13.10. 1 Ioan 3.8. **Ps. 132.11. Isa. 7.14. Mica 5.3. Mat. 1.23.25. Luca 1.31.34.35. Gal. 4.4. †Rom. 16.20. Col. 2.15. Evr. 1.14. 1 Ioan 5.5. Apoc. 12.7.17. ††Ps. 48.6. Isa. 13.8; 21.3. Ioan 16.21. 1 Tim. 2.15.

16. Femeii i-a zis: „Voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta; cu* durere vei naște copii, și dorințele** tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni* peste tine.”

*Cap. 4.7. **1 Cor. 11.3; 14.34. Efes. 5.22-24. 1 Tim. 2.11,12. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1,5,6. †1 Sam. 15.13.

17. Omului i-a zis: „Fiindcă* ai ascultat de glasul nevestei tale și ai mâncat** din pomul despre care* îți poruncisem: „Să nu mănânci deloc din el”, blestemat* este acum pământul din pricina ta. Cu multă trudă* îți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale;

*Vers. 6 **Cap. 2.17. †Ecl. 1.2,3. Isa. 24.5,6. Rom. 8.20. ††Iov 5.7. Ecl. 2.23. *†Iov 31.40.

18. spini* și pâlămidă să-ți dea și să mănânci** iarba de pe câmp.

*Ps. 104.14. **Ecl. 1.13. 2 Tes. 3.10.

19. În sudoarea* feței tale să-ți mănânci pâinea, până te vei întoarce în

pământ, căci din el ai fost luat; căci țărână** ești și în țărână te vei întoarce.”

*Cap. 2.7. **Iov 21.26; 34.15. Ps. 104.29. Ecl. 3.20; 12.7. Rom. 5.12. Evr. 9.27. †Vers. 5. Isa. 19.12; 47.12,13. Ier. 22.23.

20. Adam a pus nevestei sale numele Eva¹: căci ea a fost mama tuturor celor vii.

21. Domnul Dumnezeu a făcut lui Adam și nevestei lui haine de piele și i-a îmbrăcat cu ele.

22. Domnul Dumnezeu a zis: „Iată* că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscând binele și răul. Să-l împiedicăm, dar, acum ca nu cumva să-și întindă mâna, să** ia și din pomul vieții, să mănânce din el și să trăiască în veci.”

*Cap. 2.9. **Cap. 4.2; 9.20.

23. De aceea Domnul Dumnezeu l-a izgonit din grădina Edenului, ca* să lucreze pământul din care fusese luat.

*Cap. 2.8.

24. Astfel a izgonit El pe Adam; și la răsăritul* grădinii Edenului a pus niște heruvimi**, care să învârtască o sabie învăpăiată, ca să păzească drumul care duce la pomul vieții.

*Ps. 104.4. Evr. 1.7. **Exod 25.18-22. Ezech. 28.11-16.

Cain și Abel

4.1. Adam s-a împreunat cu nevasta sa Eva; ea a rămas însărcinată și a născut pe Cain. Și a zis: „Am căpătat un om cu ajutorul Domnului!”

2. A mai născut și pe fratele său Abel. Abel era cioban, iar Cain era plugar*.

*Cap. 3.23; 9.20.

3. După o bucată de vreme, Cain a adus Domnului o jertfă de mâncare² din roadele* pământului.

*Num. 18.12.

4. Abel a adus și el o jertfă de mâncare din oile întâi născute* ale turmei lui și din grăsimea lor. Domnul a privit cu plăcere** spre Abel și spre jertfa lui;

*Num. 18.17. Prov. 3.9. **Evr. 11.4.

5. dar spre Cain și spre jertfa lui n-a privit cu plăcere. Cain s-a mâniat foarte tare și* i s-a posomorât fața.

*Cap. 31.2.

6. Și Domnul a zis lui Cain: „Pentru ce te-ai mâniat și pentru ce ți s-a posomorât fața?”

7. Nu-i așa? Dacă faci bine, vei fi bine primit; dar dacă faci rău, păcatul pânzește* la ușă; dorința lui se ține după tine, dar tu să-l stăpânești.”

*Iac. 1.15.

1. Adică: Viață 2. Sau: o jertfă pentru păcat

8. Însă Cain a zis fratelui său Abel: „Haidem să ieșim la câmp.” Dar pe când erau la câmp, Cain s-a ridicat împotriva fratelui său Abel și l-a omorât*.

*Mat. 23.35. 1 Ioan 3.12. Iuda 11.

Pedeapsa lui Cain

9. Domnul a zis lui Cain: „Unde* este fratele tău Abel?” El a răspuns: „Nu știu**. Sunt eu păzitorul fratelui meu?”

*Ps. 9.12. **Ioan 8.44.

10. Și Dumnezeu a zis: „Ce ai făcut? Glasul* sângelui fratelui tău strigă din pământ la Mine.”

*Evr. 12.24. Apoc. 6.10.

11. Acum blestemat ești tu, izgonit din ogrorul acesta, care și-a deschis gura ca să primească din mâna ta sângele fratelui tău!

12. Când vei lucra pământul, să nu-ți mai dea bogăția lui. Pribeag și fugar să fii pe pământ.”

13. Cain a zis Domnului: „Pedeapsa mea e prea mare ca s-o pot suferi.”

14. Iată că Tu* mă izgonești azi de pe fața pământului; eu va trebui să mă ascund de fața** Ta și să fiu pribeag și fugar pe pământ; și oricine* mă va găsi, mă va omori.”

*Iov 15.20-24. **Ps. 51.11. †Cap. 9.6. Num. 35.19,21,27.

15. Domnul i-a zis: „Nicidecum; ci dacă va omori cineva pe Cain, Cain să fie răzbunat de șapte* ori.” Și Domnul a hotărât** un semn pentru Cain, ca oricine îl va găsi să nu-l omoare.

*Ps. 79.12. **Ezech. 9.4,6.

16. Apoi, Cain a ieșit* din fața Domnului și a locuit în țara Nod¹, la răsărit de Eden.

*2 Împ. 13.23; 24.20. Ier. 23.39; 52.3.

Cain și urmașii lui

17. Cain s-a împreunat cu nevasta sa; ea a rămas însărcinată și a născut pe Enoh. El a început apoi să zidească o cetate și a pus* acestei cetăți numele fiului său Enoh.

*Ps. 49.11.

18. Enoh a fost tatăl lui Irad; Irad a fost tatăl lui Mehuiael; Mehuiael a fost tatăl lui Metușael; și Metușael a fost tatăl lui Lameh.

19. Lameh și-a luat două neveste: numele uneia era Ada, și numele celeilalte era Țila.

20. Ada a născut pe Iabal: el a fost tatăl celor ce locuiesc în corturi și păzesc vitele.

21. Numele fratelui său era Iubal:

1. Adică: Fugă

el a fost tatăl* tuturor celor ce cântă cu lăută și cu cavatul.

*Rom. 4.11,12.

22. Țila, de partea ei, a născut și ea pe Tubal-Cain, făuritorul tuturor uneltelor de aramă și de fier. Sora lui Tubal-Cain era Naama.

23. Lameh a zis nevestelor sale: „Ada și Țila, ascultați glasul meu! Nevestele lui Lameh, ascultați cuvântul meu!

Am omorât un om pentru rana mea Și un tânăr pentru vânătăile mele.

24. Cain* va fi răzbunat de șapte ori, Iar Lameh de șaptezeci de ori câte șapte.”

*Vers. 15.

Nașterea lui Set

25. Adam s-a împreunat iarăși cu nevasta sa; ea a născut un fiu și i-a* pus numele Set¹; „căci”, a zis ea, „Dumnezeu mi-a dat o altă sămânță în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain.”

*Cap. 5.3.

26. Lui Set i s-a născut* și lui un fiu și i-a pus numele Enos. Atunci au început oamenii să cheme** Numele Domnului.

*Cap. 5.6. **1 Împ. 18.24. Ps. 116.17. Ioel 2.32. Țef. 3.9. 1 Cor. 1.2.

Urmașii lui Adam prin Set până la Noe

5.1. Iată cartea* neamurilor lui Adam. În ziua când a făcut Dumnezeu pe om, l-a făcut după asemănarea** lui Dumnezeu.

*1 Cron. 1.1. Luca 3.38. **Cap. 1.26. Efes. 4.24. Col. 3.10.

2. I-a făcut parte bărbătească* și parte femeiască, i-a binecuvântat și le-a dat numele de „om”, în ziua când au fost făcuți.

*Cap. 1.27.

3. La vârsta de o sută treizeci de ani, Adam a născut un fiu după chipul și asemănarea lui și i-a pus* numele Set.

*Cap. 4.25.

4. După nașterea lui Set, Adam* a trăit opt sute de ani; și a născut** fii și fiice.

*1 Cron. 1.1, etc. **Cap. 1.28.

5. Toate zilele pe care le-a trăit Adam au fost de nouă sute treizeci de ani; apoi* a murit.

*Cap. 3.19. Evr. 9.27.

6. La vârsta de o sută cincini ani, Set a născut* pe Enos.

*Cap. 4.26.

7. După nașterea lui Enos, Set a mai trăit opt sute șapte ani și a născut fii și fiice.

8. Toate zilele lui Set au fost de nouă sute doisprezece ani; apoi a murit.

1. Adică: Înlocuit

9. La vârsta de nouăzeci de ani, Enos a născut pe Cainan.

10. După nașterea lui Cainan, Enos a mai trăit opt sute cincisprezece ani și a născut fii și fiice.

11. Toate zilele lui Enos au fost de nouă sute cinci ani; apoi a murit.

12. La vârsta de șaptezeci de ani, Cainan a născut pe Mahalaleel.

13. După nașterea lui Mahalaleel, Cainan a mai trăit opt sute patruzeci de ani; și a născut fii și fiice.

14. Toate zilele lui Cainan au fost de nouă sute zece ani; apoi a murit.

15. La vârsta de șazeci și cinci de ani, Mahalaleel a născut pe Iared.

16. După nașterea lui Iared, Mahalaleel a mai trăit opt sute treizeci de ani; și a născut fii și fiice.

17. Toate zilele lui Mahalaleel au fost de opt sute nouăzeci și cinci de ani; apoi a murit.

18. La vârsta de o sută șazeci și doi de ani, Iared a născut pe* Enoh.

*Luda 14,15.

19. După nașterea lui Enoh, Iared a mai trăit opt sute de ani; și a născut fii și fiice.

20. Toate zilele lui Iared au fost de nouă sute șazeci și doi de ani; apoi a murit.

21. La vârsta de șazeci și cinci de ani, Enoh a născut pe Metusala.

22. După nașterea lui Metusala, Enoh a umblat* cu Dumnezeu trei sute de ani; și a născut fii și fiice.

*Cap. 6,9; 17,1; 24,40. 2 Împ. 20,3. Ps. 16,8; 116,9; 128,1. Mica 6,8. Mal. 2,6.

23. Toate zilele lui Enoh au fost trei sute șazeci și cinci de ani.

24. Enoh* a umblat cu Dumnezeu; apoi nu s-a mai văzut, pentru că l-a luat Dumnezeu.

*2 Împ. 2,11. Evr. 11,5.

25. La vârsta de o sută optzeci și șapte de ani, Metusala a născut pe Lameh.

26. După nașterea lui Lameh, Metusala a mai trăit șapte sute optzeci și doi de ani; și a născut fii și fiice.

27. Toate zilele lui Metusala au fost de nouă sute șazeci și nouă de ani; apoi a murit.

28. La vârsta de o sută optzeci și doi de ani, Lameh a născut un fiu.

29. El i-a pus numele Noe¹, zicând: „Acesta ne va mângâia pentru oste-neala și truda mâinilor noastre, care vin din acest pământ pe care* l-a blestemat Domnul.”

*Cap. 3,17; 4,11.

30. După nașterea lui Noe, Lameh a mai trăit cinci sute nouăzeci și cinci de ani; și a născut fii și fiice.

31. Toate zilele lui Lameh au fost de șapte sute șaptezeci și șapte de ani; apoi a murit.

32. Noe, la vârsta de cinci sute de ani, a născut pe Sem*, Ham și Iafet**.

*Cap. 6,10. **Cap. 10,21.

Stricăciunea oamenilor

6. Când* au început oamenii să se înmulțească pe fața pământului și li s-au născut fete,

*Cap. 1,28.

2. fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase; și din toate și-au luat* de neveste pe acelea pe care și le-au ales.

*Deut. 7,3,4.

3. Atunci Domnul a zis: „Duhul* Meu nu va rămâne² pururi în om, căci** și omul nu este decât carne păcătoasă: totuși³ zilele lui vor fi de o sută douăzeci de ani.”

*Gal. 5,16,17. 1 Pet. 3,19,20. **Ps. 78,39.

4. Uriașii erau pe pământ în vremurile acelea și chiar și după ce s-au împreunat fiii lui Dumnezeu cu fetele oamenilor și le-au născut ele copii: aceștia erau vitejii care au fost în vechime, oameni cu nume.

5. Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că toate întocmirile gândurilor* din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău.*

6. I-a părut rău* Domnului că a făcut pe om pe pământ și S-a mâhnit** în inima Lui.

*Num. 23,19. 1 Sam. 15,11,29. 2 Sam. 24,16. Isa. 63,10. Mal. 3,6. Efes. 4,30. Iac. 1,17.

7. Și Domnul a zis: „Am să șterg de pe fața pământului pe omul pe care l-am făcut, de la om până la vite, până la târătoare și până la păsările cerului; căci îmi pare rău că i-am făcut.”

Noe

8. Dar Noe a căpătat* milă înaintea Domnului.

*Cap. 19,19. Exod 33,12,13,16,17. Luca 1,30. Fapt. 7,46.

9. Iată care sunt urmașii lui Noe.

1. Adică: Mângâiere 2. Sau: nu se va lupta sau nu va stăpâni 3. Sau: de aceea

Noe* era un om neprihănit și fără pată între cei din vremea lui: Noe** umbla cu Dumnezeu.

*Cap. 7,1.

Ezec. 14,14,20. Rom. 1,17. Evr. 11,7. 2 Pet. 2,5. **Cap. 5,22.

10. Noe a născut trei fii: Sem*, Ham și Iafet.

*Cap. 5,32.

11. Pământul era stricat* înaintea lui Dumnezeu, pământul era plin** de silnicie.

*Cap. 7,1; 10,9; 13,13. 2 Cron. 34,27. Luca 1,6. Rom. 2,13; 3,19. **Ezec. 8,17; 28,16. Hab. 2,8,17.

12. Dumnezeu S-a uitat* spre pământ și iată că pământul era stricat; căci orice făptură își stricase calea pe pământ.

*Cap. 18,21. Ps. 14,2; 33,13,14; 53,2,3.

13. Atunci Dumnezeu a zis lui Noe: „Sfârșitul* oricărei făpturi este hotărât înaintea Mea, fiindcă au umplut pământul de silnicie; iată, am** să-i nimicesc împreună cu pământul.

*Ier. 51,13. Ezec. 7,2,3,6. Amos 8,2. 1 Pet. 4,7. **Vers. 17.

14. Fă-ți o corabie din lemn de gofer (*chiparos*); corabia aceasta s-o împarți în cămăruțe și s-o tencuiești cu smoală pe dinăuntru și pe din afară.

15. Iată cum s-o faci: corabia să aibă trei sute de coți în lungime, cincizeci de coți în lățime și treizeci de coți în înălțime.

16. Să faci corăbiei o fereastră¹, sus, lată de un cot; ușa s-o pui în latura corăbiei; și să faci un rând de cămări jos, altul la mijloc și altul sus.

17. Și iată că Eu* am să fac să vină un potop de ape pe pământ, ca să nimicească orice făptură de sub cer, care are suflare de viață; tot ce este pe pământ va pieri.

*Vers. 13. Cap. 7,4,21-23. 2 Pet. 2,5.

18. Dar cu tine fac un legământ; să* intri în corabie, tu și fiii tăi, nevasta ta și nevestele fiilor tăi împreună cu tine.

*Cap. 7,1,7,13. 1 Pet. 3,20. 2 Pet. 2,5.

19. Din tot ce trăiește, din orice făptură, să ieși în corabie câte două* din fiecare soi, ca să le ții vii cu tine: să fie o parte bărbătească și o parte femeiască.

*Cap. 7,8,9,15,16.

20. Din păsări după soiul lor, din vite după soiul lor și din toate târătoarele de pe pământ după soiul lor, să vină* la tine înăuntru câte două din fiecare soi, ca să le ții cu viață.

*Cap. 7,9,15.

21. Și tu ia-ți din toate bucatele care se mănâncă și fă-ți merinde din ele, ca să-ți slujească de hrană ție și lor.”

1. Sau: acoperiș

22. Așa a și făcut Noe*: a făcut tot** ce-i poruncise Dumnezeu.

*Evr. 11,7. Exod 40,16. **Cap. 7,5,9,16.

Noe intră în corabie

7. 1. Domnul a zis lui Noe: „Intră* în corabie, tu și toată casa ta; căci te-am** văzut fără prihană înaintea Mea în neamul acesta de oameni.

*Vers. 7,13. Mat. 24,38. Luca 17,26. Evr. 11,7. 1 Pet. 3,20. 2 Pet. 2,5. **Cap. 6,9. Ps. 33,18,19. Prov. 10,9. 2 Pet. 2,9.

2. Ia cu tine câte șapte perechi din toate dobitoacele curate*, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască; o pereche din dobitoacele care nu sunt curate**, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască;

*Vers. 8. Lev. 11. **Lev. 10,10. Ezec. 44,23.

3. și câte șapte perechi, de asemenea, din păsările cerului, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască, pentru ca să le ții vie sămânța pe toată fața pământului.

4. Căci după șapte zile, voi face să plouă pe pământ patruzeci* de zile și patruzeci de nopți; și voi șterge astfel de pe fața pământului toate făpturile pe care le-am făcut.”

*Vers. 12,17.

5. Noe* a făcut tot ce-i poruncise Domnul.

*Cap. 6,22.

6. Noe era de șase sute de ani când a venit potopul pe pământ.

7. Și Noe* a intrat în corabie cu fiii săi, cu nevasta sa și cu nevestele fiilor săi, din pricina apelor potopului.

*Vers. 1.

8. Din dobitoacele curate și din dobitoacele necurate, din păsări și din tot ce se târăște pe pământ,

9. au intrat în corabie la Noe, două câte două, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască, așa cum poruncise Dumnezeu lui Noe.

Potopul

10. După cele șapte zile, au venit apele potopului pe pământ.

11. În anul al șase sutelea al vieții lui Noe, în luna a doua, în ziua a șaptesprezecea a lunii, în ziua aceea, s-au rupt toate izvoarele* Adâncului celui mare și s-au deschis stăvilarele** cerurilor.

*Cap. 8,3. Prov. 8,28. Ezec. 26,19. **Cap. 1,7; 8,2. Ps. 78,23.

12. Ploaia a* căzut pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

*Vers. 4,17.

13. În aceeași zi au intrat* în corabie: Noe, Sem, Ham și Iafet, fiii lui Noe, nevasta lui Noe și cele trei neveste ale fiilor lui cu ei:

*Vers. 1,7. Cap. 6.18. Ebr. 11.7. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5.

14. ei* și toate fiarele câmpului după soiul lor, toate vitele după soiul lor, toate târătoarele care se târâsc pe pământ după soiul lor, toate păsările după soiul lor, toate păsărelele, tot ce are aripi.

*Vers. 2,3,8,9.

15. Au intrat* în corabie la Noe, două câte două, din orice făptură care are suflare de viață.

*Cap. 6.10.

16. Cele care au intrat, erau câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască, din orice făptură, după cum* poruncise Dumnezeu lui Noe. Apoi Domnul a închis ușa după el.

*Vers. 2,3.

17. Potopul* a fost patruzeci de zile pe pământ. Apele au crescut și au ridicat corabia, și ea s-a înălțat deasupra pământului.

*Vers. 4,12.

18. Apele au ajuns mari și au crescut foarte mult pe pământ, și corabia plutea* pe deasupra apelor.

*Ps. 104.26.

19. Apele au ajuns din ce în ce mai mari și toți munții înalți, care sunt sub cerul întreg, au fost* acoperiți.

*Ps. 104.6. Ier. 3.23.

20. Cu cincisprezece coți s-au înălțat apele deasupra munților, care au fost acoperiți.

21. Și a pierit* orice făptură care se mișca pe pământ, atât păsările, cât și vitele și fiarele, tot ce se târa pe pământ și toți oamenii.

*Vers. 4. Cap. 6.13,17. Iov 22.16. Mat. 24.39. Luca 17.27. 2 Pet. 3.6.

22. Tot ce răsufla*, tot ce avea suflare de duh de viață în nări, tot ce era pe pământul uscat, a murit.

*Cap. 2.7.

23. Toate făpturile care erau pe fața pământului au fost nimicite, de la om până la vite, până la târătoare și până la păsările cerului: au fost nimicite de pe pământ. N-a rămas decât Noe* și ce era cu el în corabie.

*1 Pet. 3.20. 2 Pet. 1.5; 3.6.

24. Apele* au fost mari pe pământ o sută cincizeci de zile.

*Vers. 11. Cap. 8.3,4.

Sfârșitul potopului

8.1. Dumnezeu Și-a adus aminte* de Noe, de toate viețuitoarele și de toate vitele care erau cu el în corabie; și Dumnezeu** a făcut să sufle un vânt pe pământ, și apele s-au potolit.

*Cap. 19.29. Exod 2.24. 1 Sam. 2.19. **Exod 14.21.

2. Izvoarele Adâncului și stăvilarele cerurilor au fost închise*, și ploaia** din cer a fost oprită.

*Cap. 7.11. **Iov 38.37.

3. Apele au scăzut de pe fața pământului, scurgându-se și împuținându-se, și, după o sută cincizeci* de zile, apele s-au micșorat.

*Cap. 7.24.

4. În luna a șaptea, în ziua a șaptesprezecea a lunii, corabia s-a oprit pe munții Ararat.

5. Apele au mers scăzând până în luna a zecea. În luna a zecea, în ziua întâi a lunii, s-au văzut vârfulurile munților.

6. După patruzeci de zile, Noe a deschis fereastra* corăbiei pe care o făcuse.

*Cap. 6.16.

7. A dat drumul unui corb care a ieșit, ducându-se și întorcându-se, până când au secat apele de pe pământ.

8. A dat drumul și unui porumbel, ca să vadă dacă scăzuseră apele de pe fața pământului.

9. Dar porumbelul n-a găsit nici un loc ca să-și pună piciorul și s-a întors la el în corabie, căci erau ape pe toată fața pământului. Noe a întins mână, l-a luat și l-a băgat la el în corabie.

10. A mai așteptat alte șapte zile și iarăși a dat drumul porumbelului din corabie.

11. Porumbelul s-a întors la el spre seară; și iată că în ciocul lui era o frunză de măsline ruptă de curând. Noe a cunoscut astfel că apele scăzuseră pe pământ.

12. A mai așteptat alte șapte zile; și a dat drumul porumbelului. Dar porumbelul nu s-a mai întors la el.

13. În anul șase sute unu, în luna întâi, în ziua întâi a lunii, apele secaseră pe pământ. Noe a ridicat învelitoarea corăbiei: s-a uitat și iată că fața pământului se uscăse.

14. În luna a doua, în a douăzeci și șaptea zi a lunii, pământul era uscat de tot.

Ieșirea lui Noe din corabie

15. Atunci Dumnezeu a vorbit lui Noe și i-a zis:

16. „Ieși din corabie, tu* și nevasta ta, fiii tăi și nevestele fiilor tăi cu tine!

*Cap. 7.13.

17. Scoate afară împreună cu tine

toate* viețuitoarele de tot felul care sunt cu tine, atât păsările, cât și vitele și toate târătoarele care se târâsc pe pământ: să mișune pe pământ, să crească** și să se înmulțească pe pământ.

*Cap. 7.15. **Cap. 1.23.

18. Și Noe a ieșit afară cu fiii săi, cu nevasta sa și cu nevestele fiilor săi.

19. Toate dobitoacele, toate târătoarele, toate păsările, tot ce se mișcă pe pământ, după soiurile lor, au ieșit din corabie.

20. Noe a zidit un altar Domnului; a luat din toate dobitoacele* curate și din toate păsările curate și a adus arderi de tot pe altar.

*Lev. 11.

21. Domnul a mirosit un miros plăcut; și Domnul a zis în inima Lui: „Nu voi mai blestema** pământul, din pricina omului, pentru că întocmirile gândurilor din inima omului sunt rele din tinerețea lui; și nu voi mai lovi tot ce este viu, cum am făcut.

*Lev. 1.9. Ezech. 10.41. 2 Cor. 2.15. Efes. 5.2. *Cap. 3.17; 6.17. †Cap. 6.5. Iov 14.4; 15.14. Ps. 51.5. Ier. 17.9. Mat. 15.19. Rom. 1.31; 3.23. ††Cap. 9.11,15.

22. Cât va fi pământul*, nu va înceta semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua** și noaptea!

*Isa. 54.9. **Ier. 33.20,25.

Dumnezeu binecuvântează pe Noe

9.1. Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii săi și le-a zis: „Creșteți*, înmulțiți-vă și umpleți pământul.

*Vers. 7,19. Cap. 1.28; 10.32.

2. S-apușe groaza* și frica de voi pe orice dobitoc de pe pământ, pe orice pasăre a cerului, pe tot ce se mișcă pe pământ și pe toți peștii mării: vi le-am dat în mâinile voastre!

*Cap. 1.58. Osea 2.18.

3. Tot ce se mișcă* și are viață să vă slujească de hrană: toate** acestea vi le dau, ca și iarba verde.

*Deut. 12.15; 14.3,9,11. Fapt. 10.12,13. **Cap. 1.29. †Rom. 14.14,20. 1 Cor. 10.23,26. Col. 2.16. 1 Tim. 4.3,4.

4. Numai carne cu viața ei*, adică sângele ei, să nu mâncați.

*Lev. 17.10,11,14; 11.26. Deut. 12.23. 1 Sam. 14.33. Fapt. 15.20,29.

5. Căci voi cere înapoi sângele vieților voastre; îl voi cere înapoi de la orice dobitoc*; și voi cere înapoi viața omului din mâna omului**, din mâna oricărui om†, care este fratele lui.

*Exod 21.28. **Cap. 4.9,10. Ps. 9.12. †Fapt. 17.26.

6. Dacă varsă* cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om;

căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul** Lui.

*Exod 21.12,14.

Lev. 24.17. Mat. 26.52. Apoc. 13.10. **Cap. 1.27.

7. Iar voi, creșteți* și înmulțiți-vă; răspândiți-vă pe pământ și înmulțiți-vă pe el!

*Vers. 1,19. Cap. 1.28.

Legământul lui Dumnezeu cu Noe

8. Dumnezeu a mai vorbit lui Noe și fiilor lui care erau cu el și a zis:

9. „Iată, Eu fac* un legământ** cu voi și cu sămânța voastră care va veni după voi;

*Cap. 6.18. **Isa. 54.9.

10. cu toate* viețuitoarele care sunt cu voi, atât păsările, cât și vitele și toate fiarele de pe pământ care sunt cu voi; cu toate cele care au ieșit din corabie și cu orice alte dobitoace de pe pământ.

*Ps. 115.9.

11. Fac* un legământ cu voi că nici o făptură nu va mai fi nimicită de apele potopului și nu va mai veni potop ca să pustiască pământul.

*Isa. 54.9.

12. Și Dumnezeu a zis: „Iată semnul legământului pe care-l fac între Mine și voi și între toate viețuitoarele care sunt cu voi, pentru toate neamurile de oameni în veci:

*Cap. 17.11.

13. curcubeul Meu, pe care l-am așezat* în nor, el va sluji ca semn al legământului dintre Mine și pământ.

*Exod 28.12.

14. Când voi strânge nori deasupra pământului, curcubeul se va arăta în nor;

15. și Eu Îmi voi aduce aminte* de legământul dintre Mine și voi și dintre toate viețuitoarele de orice trup; și apele nu se vor mai face un potop, ca să nimicească orice făptură.

*Lev. 26.42,45. Ezech. 16.60.

16. Curcubeul va fi în nor; și Eu Mă voi uita la el ca să-Mi aduc aminte de legământul cel veșnic* dintre Dumnezeu și toate viețuitoarele de orice trup de pe pământ.

*Cap. 17.13,19.

17. Și Dumnezeu a zis lui Noe: „Acesta este semnul legământului pe care l-am făcut între Mine și orice făptură de pe pământ.”

Fiii lui Noe

18. Fiii lui Noe, care au ieșit din corabie, erau: Sem, Ham și Iafet; Ham* este tatăl lui Canaan.

*Cap. 10.6.

19. Aceștia* au fost cei trei fii ai lui Noe, și din ei** s-au răspândit oameni peste tot pământul.

*Cap. 5.32. **Cap. 10.32. 1 Cron. 14.

20. Noe a început să fie lucrător* de pământ și a sădit o vie.

*Cap. 3.12,23; 4.2. Prov. 12.11.

21. A băut vin, s-a îmbătat* și s-a dezgolit în mijlocul cortului său.

*Prov. 20.1. 1 Cor. 10.12.

22. Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său și a spus celor doi frați ai lui afară.

23. Atunci Sem* și Iafet au luat mantaua, au pus-o pe umeri, au mers de-a-ndărăteala și au acoperit goliciunea tatălui lor; fiindcă fețele le erau întoarse înapoi, n-au văzut goliciunea tatălui lor.

*Exod 20.12. Gal. 6.1.

24. Noe s-a trezit din amețea vinului și a aflat ce-i făcuse fiul său cel mai tânăr.

25. Și a zis:

„Blestemat* să fie Canaan!

Să fie robul** robilor fraților lui!“

*Deut. 27.16. **Ios. 9.23. 1 Împ. 9.20,21.

26. El a mai zis:

„Binecuvântat* să fie Domnul, Dumnezeu lui Sem,

Și Canaan să fie robul lui!“

*Ps. 144.15. Evr. 11.16.

27. Dumnezeu să lărgească locurile stăpânite de Iafet,

Iafet să locuiască* în corturile lui Sem,

Și Canaan să fie robul lor!“

*Efes. 2.13,14; 3.6.

28. Noe a trăit, după potop, trei sute cincizeci de ani.

29. Toate zilele lui Noe au fost de nouă sute cincizeci de ani; apoi a murit.

Urmașii lui Iafet

10 1. Iată spița neamului fiilor lui Noe: Sem, Ham și Iafet.

După potop li s-au* născut fii.

*Cap. 9.1,7,19.

2. Fiii* lui Iafet au fost: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Meșec și Tiras.

*1 Cron. 1.5, etc.

3. Fiii lui Gomer: Așchenaz, Rifat și Togarma.

4. Fiii lui Iavan: Elișa, Tarșis, Chitim și Dodanim.

5. De la ei se trag popoarele din țările* neamurilor de pe malul mării, după ținuturile lor, după limba fiecăruia, după familiile lor, după semințiile lor.

*Ps. 72.10. Ier. 2.10; 25.22. Tef. 2.11.

1. Sau: lor

Urmașii lui Ham

6. Fiii* lui Ham au fost: Cuș, Mițraim, Put și Canaan. —

*1 Cron. 1.8, etc.

7. Fiii lui Cuș: Seba, Havila, Sabta, Raema și Sabteca. Fiii lui Raema: Șeba și Dedan.

8. Cuș a născut și pe Nimrod: el este acela care a început să fie puternic pe pământ.

9. El a fost un viteaz* vânător înaintea** Domnului; iată de ce se zice: „Ca Nimrod, viteaz vânător înaintea Domnului.“

*Ier. 16.16. Mica 7.2. **Cap. 6.11.

10. El a domnit la început* peste Babel, Erec, Acad și Calne, în țara Șinear.

*Mica 5.6.

11. Din țara aceasta a intrat în Asiria; a zidit Ninive, Rehobot-Ir, Calah

12. și Resen între Ninive și Calah; aceasta este cetatea cea mare. —

13. Mițraim a născut pe Ludimi, Anamimi, Lehabimi, Naftuhimi,

14. Patrusimi, Casluhimi (din care* au ieșit filistenii) și pe Caftorimi.

*1 Cron. 1.12.

15. Canaan a născut pe Sidon, întâiul lui născut, și pe Het;

16. și pe iebusiți, pe amoriți, pe ghirgasiți,

17. pe heviți, pe archiți, pe siniți,

18. pe arvadiți, pe țemariți, pe hamatiți. În urmă, familiile canaanitilor s-au împrăștiat.

19. Hotarele* canaanitilor se întindeau de la Sidon, cum mergi spre Gherar, până la Gaza, și, cum mergi spre Sodoma, Gomora, Adma și Teboim, până la Leșă.

*Cap. 13.12,14,15,17; 15.18-21. Num. 34.2-12. Ios. 12.7,8.

20. Aceștia sunt fiii lui Ham, după familiile lor, după limbile lor, după țările lor, după neamurile lor.

Urmașii lui Sem

21. Și lui Sem, tatăl tuturor fiilor lui Eber și fratele cel mai mare al lui Iafet, i s-au născut fii.

22. Fiii lui Sem* au fost: Elam, Asur, Arpacșad, Lud și Aram.

*1 Cron. 1.17, etc.

23. Fiii lui Aram: Uț, Hul, Gheter și Maș.

24. Arpacșad a născut pe Șelah*; și Șelah a născut pe Eber.

*Cap. 11.12.

25. Lui Eber* i s-au născut doi fii: numele unuia era Peleg¹, numit așa pentru că pe vremea lui s-a împărțit pământul; iar numele fratelui său era Ioctan.

*1 Cron. 1.19.

1. Adică: Împărțire

STRĂMOȘII POPORULUI ISRAEL

DE LA AVRAAM PÂNĂ LA IOSIF

(Geneza 11.10-50. Isaia 51.1,2.

Evrei 11.13-16,39,40.)

Urmașii lui Sem

10. Iată* spița neamului lui Sem:

La vârsta de o sută de ani, Sem a născut pe Arpacșad, la doi ani după potop.

*Cap. 10.22. 1 Cron. 1.17.

11. După nașterea lui Arpacșad, Sem a trăit cinci sute de ani; și a născut fii și fiice.

12. La vârsta de treizeci și cinci de ani, Arpacșad a născut pe Șelah*.

*Luca 3.36.

13. După nașterea lui Șelah, Arpacșad a mai trăit patru sute trei ani; și a născut fii și fiice.

14. La vârsta de treizeci de ani, Șelah a născut pe Eber.

15. După nașterea lui Eber, Șelah a mai trăit patru sute trei ani; și a născut fii și fiice.

16. La vârsta de treizeci și patru de ani, Eber* a născut pe Peleg**.

*1 Cron. 1.19. **Luca 3.35.

17. După nașterea lui Peleg, Eber a mai trăit patru sute treizeci de ani; și a născut fii și fiice.

18. La vârsta de treizeci de ani, Peleg a născut pe Reu.

19. După nașterea lui Reu, Peleg a mai trăit două sute nouă ani; și a născut fii și fiice.

20. La vârsta de treizeci și doi de ani, Reu a născut pe Serug*.

*Luca 3.35.

21. După nașterea lui Serug, Reu a mai trăit două sute șapte ani; și a născut fii și fiice.

22. La vârsta de treizeci de ani, Serug a născut pe Nahor.

23. După nașterea lui Nahor, Serug a mai trăit două sute de ani; și a născut fii și fiice.

24. La vârsta de douăzeci și nouă de ani, Nahor a născut pe Terah*.

*Luca 3.34.

25. După nașterea lui Terah, Nahor a mai trăit o sută nouăsprezece ani; și a născut fii și fiice.

26. La vârsta de șaptezeci de ani, Terah a născut pe Avram*, pe Nahor și pe Haran.

*Ios. 24.2. 1 Cron. 1.26.

Familia lui Terah

27. Iată spița neamului lui Terah:

26. Ioctan a născut pe Almodad, pe Șelef, pe Ațarmavet, pe Ierah,

27. pe Adoram, pe Uzal, pe Dicla,

28. pe Obal, pe Abimael, pe Seba,

29. pe Ofir, pe Havila și pe Iobab. Toți aceștia au fost fiii lui Ioctan.

30. Ei au locuit de la Meșă, cum mergi spre Sefar, până la muntele răsăritului.

31. Aceștia sunt fiii lui Sem, după familiile lor, după limbile lor, după țările lor, după neamurile lor.

32. Aceștea* sunt familiile fiilor lui Noe, după spița neamului lor, după neamurile lor. Și din ei** au ieșit neamurile care s-au răspândit pe pământ după potop.

*Vers. 1. **Cap. 9.19.

Turnul Babel

11 1. Tot pământul avea o singură limbă și aceleași cuvinte.

2. Pornind ei înspre răsărit, au dat peste o câmpie în țara Șinear; și au descălecat acolo.

3. Și au zis unul către altul: „Haidem! să facem cărămizi și să le ardem bine în foc.“ Și cârmida le-a ținut loc de piatră, iar smoala le-a ținut loc de var.

4. Și au mai zis: „Haidem! să ne zidim o cetate și un turn al cărui vârșă să atingă cerul și să ne facem un nume, ca să nu fim împrăștiați pe toată fața pământului!“

*Deut. 1.28.

5. Domnul* S-a coborât să vadă cetatea și turnul pe care-l zideau fiii oamenilor.

*Cap. 18.21.

6. Și Domnul a zis: „Iată, ei sunt un singur* popor și toți au aceeași** limbă; și iată de ce s-au apucat; acum nimic nu i-ar împiedica să facă tot ce și-au pus[†] în gând.

*Cap. 9.19. Fapt. 17.26. **Vers. 1. †Ps. 2.1.

7. Haidem! să* Ne coborâm și să le încurcăm acolo limba, ca să** nu-și mai înțeleagă vorba unii altora!“

*Cap. 1.26. Ps. 2.4. Fapt. 2.4-6. **Cap. 42.23. Deut. 28.49. Ier. 5.15. 1 Cor. 14.2,11.

8. Și Domnul* i-a împrăștiat de acolo pe** toată fața pământului; așa că au încetat să zidească cetatea.

*Luca 1.51. **Cap. 10.25,32.

9. De aceea cetatea a fost numită Babel¹, căci* acolo a încurcat Domnul limba întregului pământ, și de acolo i-a împrăștiat Domnul pe toată fața pământului.

*1 Cor. 14.23.

1. Adică: Încurcătura

Terah a născut pe Avram, pe Nahor și pe Haran. – Haran a născut pe Lot.

28. Și Haran a murit în fața tatălui său, Terah, în țara în care se născuse, în Ur, în Haldeea. –

29. Avram și Nahor și-au luat neveste. Numele nevestei lui Avram era Sarai*, și numele nevestei lui Nahor era Milca**, fiica lui Haran, tatăl Milcâi și Iscăi. *Cap. 17.15; 20.12. **Cap. 22.20.

30. Sarai era* stearpă: n-avea copii deloc. *Cap. 16.1,2; 18.11,12.

31. Terah a luat* pe fiul său, Avram, și pe Lot, fiul lui Haran, fiul fiului său, și pe Sarai, nora sa, nevasta fiului său, Avram. Au ieșit împreună din Ur**, din Haldeea, ca să meargă în țara* Canaan. Au venit până la Haran și s-au așezat acolo. *Cap. 12.1. **Neem. 9.7. Fapt. 7.4. †Cap. 10.19.

32. Zilele lui Terah au fost de două sute cinci ani; și Terah a murit în Haran.

Plecarea și sosirea lui Avram în țara Canaan

12.1. Domnul* zisese lui Avram: „Ieși din țara ta, din rudenii ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta.

*Cap. 15.7. Isa. 41.2. Fapt. 7.3. Evr. 11.8.

2. Voi face* din tine un neam mare și te voi** binecuvânta; îți voi face un nume mare și ți vei fi o binecuvântare. *Cap. 17.6; 18.18. Deut. 26.5. 1 Împ. 3.8. **Cap. 24.35. †Cap. 28.4. Gal. 3.14.

3. Voi binecuvânta* pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate** în tine. *Cap. 27.29. Exod 23.22. Num. 24.9. **Cap. 18.18; 22.18; 26.4. Ps. 72.17. Fapt. 3.25. Gal. 3.8.

4. Avram a plecat, cum îi spusese Domnul, și a plecat și Lot împreună cu el. Avram avea șaptezeci și cinci de ani când a ieșit din Haran.

5. Avram a luat pe Sarai, nevasta sa, și pe Lot, fiul fratelui său, împreună cu toate averile pe care le strânseseră și cu toate slugile* pe care le câștigaseră în Haran**. Au plecat în țara Canaan și au ajuns în țara Canaan. *Cap. 14.14. **Cap. 11.31.

6. Avram a străbătut* țara până la locul numit Sihem, până la stejarul* lui More. Canaanii†† erau atunci în țară. *Evr. 11.9. **Deut. 11.30. Judec. 7.1. †Cap. 10.18,19; 13.7.

7. Domnul* S-a arătat lui Avram și i-a zis: „Toată țara aceasta o voi da seminței** tale.“ Și Avram a zidit acolo un altar† Domnului care i Se arătase.

*Cap. 17.1. **Cap. 13.15; 17.8. Ps. 105.9,11. †Cap. 13.4.

8. De acolo a pornit spre munte, la răsărit de Betel, și și-a întins cortul, având Betelul la apus și Ai la răsărit. A zidit și acolo un altar Domnului și a chemat* Numele Domnului.

*Cap. 13.4.

9. Avram și-a urmat* drumul, înaintând mereu spre miazăzi. *Cap. 13.3.

Avram în Egipt

10. A venit însă o foamete* în țară; și Avram s-a coborât** în Egipt ca să locuiască pentru câțiva vreme acolo; căci era mare† foamete în țară.

*Cap. 26.1. **Ps. 105.13. †Cap. 43.1.

11. Când era aproape să intre în Egipt, a zis nevestei sale Sarai: „Iată, știu că ești o femeie frumoasă* la față.

*Vers. 14. Cap. 26.7.

12. Când te vor vedea egiptenii, vor zice: „Aceasta este nevasta lui!“ Și pe mine mă vor omori*, iar pe tine te vor lăsa cu viață. *Cap. 20.11; 26.7.

13. Spune*, rogu-te, că ești sora mea, ca să-mi meargă bine din pricina ta, și sufletul meu să trăiască datorită ție.“

*Cap. 20.5,13. Cap. 26.7.

14. Când a ajuns Avram în Egipt, egiptenii au văzut* că nevasta lui era foarte frumoasă. *Cap. 39.7. Mat. 5.28.

15. Slujbașii cei mai de frunte ai lui faraon au văzut-o și ei, și au lăudat-o la faraon; și femeia a fost adusă* în casa lui faraon. *Cap. 20.2.

16. Pe Avram l-a primit bine* din pricina ei; și Avram a căpătat oi, boi, măgari, robi și roabe, măgărițe și câmile. *Cap. 20.14.

17. Dar Domnul a lovit* cu mari urgii pe faraon și casa lui, din pricina nevestei lui Avram, Sarai.

*Cap. 20.18. 1 Cron. 16.2. Ps. 105.14. Evr. 13.4.

18. Atunci faraon a chemat pe Avram și i-a zis: „Ce mi-ai făcut? Pentru ce* nu mi-ai spus că este nevasta ta?

*Cap. 20.9; 26.10.

19. De ce ai zis: „Este sora mea“ și am luat-o astfel de nevastă? Acum, iată-ți nevasta; ia-o și pleacă!“

20. Și faraon* a dat poruncă oamenilor lui să-l petreacă pe el, pe nevasta sa și tot ce avea. *Prov. 21.1.

Întorcerea lui Avram în Canaan – Despărțirea de Lot

13.1. Avram s-a suit din Egipt în țara de la miazăzi*, el, nevasta sa și tot ce avea, împreună cu Lot.

*Cap. 12.9.

2. Avram* era foarte bogat în vite, în argint și în aur. *Cap. 24.35. Ps. 112.3. Prov. 10.22.

3. Din țara de la miazăzi* s-a îndreptat și a mers până la Betel, până la locul unde fusese cortul lui la început, între Betel și Ai, *Cap. 12.8,9.

4. în locul* unde era altarul pe care-l făcuse mai înainte. Și acolo, Avram a chemat** Numele Domnului.

*Cap. 12.7,8. **Ps. 116.17.

5. Lot, care călătorea împreună cu Avram, avea și el oi, boi și corturi.

6. Și ținutul* acela nu-i încăpea să locuiască împreună; căci averile lor erau așa de mari, încât nu puteau să locuiască împreună. *Cap. 36.7.

7. S-a iscat* o ceartă între păzitorii vitelor lui Avram și păzitorii vitelor lui Lot. Canaanii†† și feresiții locuiau atunci în țară. *Cap. 26.20. **Cap. 12.6.

8. Avram a zis lui Lot: „Te rog, să* nu fie ceartă între mine și tine și între păzitorii mei și păzitorii tăi, căci suntem frați. *1 Cor. 6.7.

9. Nu-i* oare toată țara înaintea ta? Mai bine desparte-te de mine: dacă** apuci tu la stânga, eu voi apuca la dreapta; dacă apuci tu la dreapta, eu voi apuca la stânga.“

*Cap. 20.15; 34.10. **Rom. 12.17. Evr. 12.14. Iac. 3.17.

10. Lot și-a ridicat ochii și a văzut că toată câmpia* Iordanului era bine udată în întregime. Înainte de a nimici** Domnul Sodoma și Gomora, până la Țoar†, era ca†† o grădină a Domnului, ca țara Egiptului.

*Cap. 19.17. Deut. 34.3. Ps. 107.34. **Cap. 19.24,25. †Cap. 14.2,8; 19.22. ††Cap. 2.10. Isa. 51.3.

11. Lot și-a ales toată câmpia Iordanului și a mers spre răsărit. Astfel s-au despărțit ei unul de altul.

12. Avram a locuit în țara Canaan, iar Lot* a locuit în cetățile din câmpie și și-a întins** corturile până la Sodoma. *Cap. 19.29. **Cap. 14.12; 19.1. 2 Pet. 2.7,8.

13. Oamenii din Sodoma erau* răi și afară din cale de păcătoși** împotriva Domnului. *Cap. 18.24. Ezech. 16.49. 2 Pet. 2.7,8.

**Cap. 6.11.

Făgăduința dată lui Avram

14. Domnul a zis lui Avram, după ce s-a despărțit* Lot de el: „Ridică-ți

ochii și, din locul în care ești, privește spre miazănoapte** și spre miazăzi, spre răsărit și spre apus;

*Vers. 11. **Cap. 28.14.

15. căci toată țara pe care o vezi, ți-o voi da ție* și seminței** tale în veac.

*Cap. 12.7; 15.18; 17.8; 24.7; 25.4. Num. 34.12. Deut. 34.4. Fapt. 7.5. **2 Cron. 20.7. Ps. 37.22,29; 112.2.

16. Îți voi face sămânța* ca pulberea pământului de mare; așa că, dacă poate număra cineva pulberea pământului, și sămânța ta va putea să fie numărată. *Cap. 15.5; 22.17; 26.4; 28.14; 32.12.

Exod 32.12. Num. 23.10. Deut. 1.10. 1 Împ. 4.20. 1 Cron. 7.23. Isa. 48.19. Ier. 33.22. Rom. 4.16-18. Evr. 11.12.

17. Scoală-te, străbate țara în lung și în lat; căci ție ți-o voi da.“

18. Avram și-a ridicat corturile și a venit de a locuit* lângă stejarii lui Mamre, care sunt** lângă Hebron. Și acolo a zidit un altar Domnului.

*Cap. 14.13. **Cap. 35.27; 37.14.

Avram biruie pe împărați

14.1. Pe vremea lui Amrafel, împăratul Șinearului*, lui Arioc, împăratul Elasarului, lui Chedorlaomer, împăratul Elamului**, și lui Tideal, împăratul Goiimului,

*Cap. 10.10; 11.2. **Isa. 11.11.

2. s-a întâmplat că ei au făcut război cu Bera, împăratul Sodomei, cu Birșă, împăratul Gomorei, cu Șineab, împăratul Admei*, cu Șemeber, împăratul Țeboimului și cu împăratul Belei sau Țoarului**. *Deut. 29.23. **Cap. 19.22.

3. Aceștia din urmă s-au adunat cu toții în valea Sidim, adică* Marea Sărată. *Num. 34.12. Deut. 3.17. Ios. 3.16. Ps. 107.34.

4. Timp de doisprezece ani fuseseră supuși* lui Chedorlaomer; și în anul al treisprezecelea s-au răscolat. *Cap. 9.26.

5. Dar, în anul al paisprezecelea Chedorlaomer și împărații care erau cu el au pornit, și au bătut pe Refaimi* la Așterot-Carnaim**, pe Uzimî† la Ham, pe Emimi†† la Șave-Chiriataim, *Cap. 15.20. Deut. 3.11. **Ios. 12.4; 13.13. †Deut. 2.20. ††Deut. 2.10,11.

6. și pe horiți* în muntele lor, Seir, până la stejarul Paran, care este lângă pustiu. *Deut. 2.12,22.

7. Apoi s-au întors, au venit la En-Mișpat, sau Cades, și au bătut pe amaleciți pe tot ținutul lor, ca și pe amoriți, care locuiau la Hațafon-Tamar*. *2 Cron. 20.2.

8. Atunci au ieșit împăratul Sodomei, împăratul Gomorei, împăratul Admei, împăratul Țeboimului și împăratul

Belei, sau Toarului, și s-au așezat în linie de bătaie împotriva lor, în valea Sidim,

9. și anume: împotriva lui Chedorlaomer, împăratul Elamului, împotriva lui Tideal, împăratul Goiimului, împotriva lui Amrafel, împăratul Șinearului, și împotriva lui Arioc, împăratul Elasarului: patru împărați împotriva a cinci.

10. Valea Sidim era acoperită cu fântâni de smoală*. Împăratul Sodomei și împăratul Gomorei au luat-o la fugă și au căzut în ele; ceilalți au fugit spre munte**.

11. Biruitorii au luat toate* bogățiile Sodomei și Gomorei și toată merindea lor și au plecat.

12. Au luat și pe Lot, fiul fratelui* lui Avram, care** locuia în Sodoma; au luat și averile lui și au plecat.

13. A venit unul, care scăpase, și a dat de știre lui Avram, evreul; acesta locuia* lângă stejarii lui Mamre, amoritul, fratele lui Eșcol și fratele lui Aner, care făcuseră legătură** de pace cu Avram.

14. Cum a auzit Avram că fratele* său fusese luat prins de război, a înarmat trei sute optsprezece din cei mai viteji slujitori ai lui, născuți** în casa lui, și a urmărit pe împărații aceia până la Dan†.

15. Și-a împărțit oamenii în mai multe cete, s-a aruncat asupra lor noaptea, i-a bătut* și i-a urmărit până la Hoba, care este la stânga Damascului.

16. A adus înapoi toate* bogățiile; a luat înapoi și pe fratele său, Lot, cu averile lui, precum și pe femeile și norodul.

Melchisedec binecuvântează pe Avram

17. După ce* s-a întors Avram de la înfrângerea lui Chedorlaomer și a împăraților care erau împreună cu el, împăratul Sodomei i-a ieșit** în întâmpinare în valea Șave, sau valea împăratului†.

18. Melchisedec*, împăratul Salemului, a adus pâine și vin: el era preot** al Dumnezeului† celui Preaînalt.

19. Melchisedec a binecuvântat pe

Avram și a zis: „Binecuvântat* să fie Avram de Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorul** cerului și al pământului.

20. Binecuvântat* să fie Dumnezeu cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmașii tăi în mâinile tale!“ Și Avram i-a dat zeciuială** din toate.

21. Împăratul Sodomei a zis lui Avram: „Dă-mi oamenii și ține bogățiile pentru tine.“

22. Avram a răspuns împăratului Sodomei: „Ridic* mâna spre Domnul Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorul cerului și al pământului,

23. și jur că* nu voi lua nimic din tot ce este al tău, nici măcar un fir de ață, nici măcar o curea de încălțăminte, ca să nu zici: „Am îmbogățit pe Avram.“

24. Afară de ce au mâncat flăcăii și partea oamenilor care* au mers cu mine, Aner, Eșcol și Mamre: ei pot să-și ia partea lor!“

Sămânța lui Avram

15. După aceste întâmplări, cuvântul Domnului a vorbit lui Avram într-o vedenie* și a zis: „Avrame, nu te teme*; Eu sunt scutul† tău și răsplata†† ta cea foarte mare.“

2. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, ce-mi vei da? Căci* mor fără copii; și moștenitorul casei mele este Eliezer din Damasc.“

3. Și Avram a zis: „Iată că nu mi-ai dat sămânță, și slujitorul născut* în casa mea va fi moștenitorul meu.“

4. Atunci cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: „Nu el va fi moștenitorul tău, ci cel* ce va ieși din tine, acela va fi moștenitorul tău.“

5. Și, după ce l-a dus afară, i-a zis: „Uită-te spre cer și numără* stelele**, dacă poți să le numeri.“ Și i-a zis: „Așa† va fi sămânța ta.“

6. Avram a crezut* pe Domnul, și Domnul i-a socotit** lucrul acesta ca neprihănire.

*Rom. 4,3,9,22. Gal. 3,6. Iac. 2,23. **Ps. 106,31.

Țara făgăduită seminței lui Avram

7. Domnul i-a mai zis: „Eu sunt Domnul care te-am scos* din Ur**, din Haldeea ca† să-ți dau în stăpânire țara aceasta.“

8. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, prin ce* voi cunoaște că o voi stăpâni?“

9. Și Domnul i-a zis: „Ia o juncană de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturea și un pui de porumbel.“

10. Avram a luat toate dobitoacele acestea, le-a despicat* în două și a pus fiecare bucată una în fața alteia; dar păsările** nu le-a despicat.

11. Păsările răpitoare s-au năpustit peste stârvuri; dar Avram le-a izgonit.

12. La apusul soarelui, un somn adânc* a căzut peste Avram; și iată că l-a apucat o groază și un mare întuneric.

13. Și Domnul a zis lui Avram: „Să știi hotărât că* sămânța ta va fi străină într-o țară care nu va fi a ei; acolo va fi robită și o vor** apăsa greu, timp de patru sute de ani.

14. Dar pe neamul căruia îi va fi roabă, îl voi judeca* Eu: și pe urmă va** ieși de acolo cu mari bogății.

15. Tu vei* merge în pace la părinții** tăi; vei† fi îngropat după o bătrânețe fericită.

16. În al patrulea neam*, ea se va întoarce aici; căci nelegiuirea amoritilor** nu și-a atins† încă vârful.“

17. După ce a asfințit soarele, s-a făcut un întuneric adânc; și iată că a ieșit un fum ca dintr-un cuptor, și niște flăcări au trecut* printre dobitoacele despicate.

18. În ziua aceea, Domnul a făcut* un legământ cu Avram și i-a zis: „Seminței** tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat,

19. și anume: țara cheniților, a cheniziților, a cadmoniților,

20. a hetitilor, a fereziților, a refaimiților,

21. a amoritilor, a canaanitilor, a ghirgasiților și a iebusiților.“

Sarai și Agar

16. Sarai, nevasta lui Avram, nu-i născuse* deloc copii. Ea avea o roabă** egipteană numită Agar†.

2. Și Sarai a zis* lui Avram: „Iată, Domnul m-a făcut** stearpă; întră†, te rog, la roaba mea; poate că voi avea copii de la ea.“ Avram a ascultat†† cele spuse de Sarai.

3. Atunci Sarai, nevasta lui Avram, a luat pe egipteanca Agar, roaba ei, și a dat-o de nevastă bărbatului său, Avram, după ce Avram locuise* ca străin zece ani în țara Canaan.

4. El a intrat la Agar, și ea a rămas însărcinată. Când s-a văzut ea însărcinată, a privit cu dispreț* pe stăpâna sa.

5. Și Sarai a zis lui Avram: „Asupra ta să cadă batjocura aceasta care mi se face! Eu însumi ți-am dat în brațe pe roaba mea; și ea, când a văzut că a rămas însărcinată, m-a privit cu dispreț. Să judece* Domnul între mine și tine!“

6. Avram* a răspuns Saraiei: „Iată** roaba ta este în mâna ta; fă-i ce-ți place!“ Atunci Sarai s-a purtat rău cu ea; și Agar a fugit† de ea.

*Prov. 15,1. 1 Pet. 3,7. **Iov 2,6. Ps. 106,41,42. Ier. 38,5. †Exod 2,15.

Fuga Agarei – Nașterea lui Ismael

7. Îngerul Domnului a găsit-o lângă un izvor de apă în pustiu, și anume lângă izvorul* care este pe drumul ce duce la Șur**.

8. El a zis: „Agar, roaba Saraiei, de unde vii și unde te duci?“ Ea a răspuns: „Fug de stăpâna mea, Sarai.“

9. Îngerul Domnului i-a zis: „Întoarce-te la stăpâna ta și supune-te* sub mâna ei.“

10. Îngerul Domnului i-a zis: „Îți voi înmulți* foarte mult sămânța, și ea va fi atât de multă la număr că nu va putea fi numărată.“

11. Îngerul Domnului i-a zis: „Iată, acum ești însărcinată și vei naște un fiu căruia îi vei pune numele*

Ismael¹; căci Domnul a auzit mahnirea ta.

^{*Cap. 17.19. Mat. 1.21. Luca 1.13,31.}

12. El va fi ca* un măgar sălbatic printre oameni; mâna lui va fi împotriva tuturor oamenilor, și mâna tuturor oamenilor va fi împotriva lui; și va locui în** fața tuturor fraților lui.

^{*Cap. 21.20. **Cap. 25.18.}

13. Ea a numit Numele Domnului care-i vorbise: „Tu ești Dumnezeu care mă vede!”² căci a zis ea: „Cu adevărat, am văzut* aici spatele Celui ce m-a văzut!”

^{*Cap. 31.42.}

14. De aceea fântâna aceea s-a numit „Fântâna* Celui Viu care mă vede”³; ea este între** Cades și Bared.

^{*Cap. 24.62; 25.11. **Num. 13.26.}

15. Agar* a născut lui Avram un fiu; și Avram a pus fiului, pe care i l-a născut Agar, numele Ismael**.

^{*Gal. 4.22. **Vers. 11.}

16. Avram era de optzeci și șase de ani, când i-a născut Agar pe Ismael.

Numele

lui Avram schimbat în Avraam

17.1. Când a fost Avram în vârstă de nouăzeci și nouă de ani, Domnul i S-a arătat* și i-a zis: „Eu** sunt Dumnezeu cel Atotputernic. Umblă[†] înaintea Mea și fii fără prihană^{††}.

^{*Cap. 12.1. **Cap. 28.3; 35.11. Exod 6.3. Deut. 10.17. †Cap. 5.22; 48.15. 1 Împ. 2.4; 8.25. 2 Împ. 20.3. ††Cap. 6.9. Deut. 18.13. Iov 1.1. Mat. 5.48.}

2. Voi face un legământ între Mine și tine și te voi înmulți* nespun de mult.

^{*Cap. 12.2; 13.16; 22.17.}

3. Avram s-a aruncat* cu fața la pământ; și Dumnezeu i-a vorbit astfel:

^{*Vers. 17.}

4. „Iată legământul Meu, pe care-l fac cu tine: vei fi tatăl* multor neamuri.

^{*Rom. 4.11,12,16. Gal. 3.29.}

5. Nu te vei mai numi Avram; ci numele* tău va fi Avram[†]; căci** te fac tatăl multor neamuri.

^{*Neem. 9.7. **Rom. 4.17.}

6. Te voi înmulți nespun de mult; voi face din tine neamuri* întregi; și din tine vor ieși împărați**.

^{*Cap. 35.11. **Vers. 16. Cap. 35.11. Mat. 1.6, etc.}

7. Voi pune* legământul Meu între Mine și tine și sămânța ta după tine, din neam în neam; aceasta va fi un legământ veșnic, în puterea căruia Eu

1. Ismael: din două cuvinte care înseamnă: Dumnezeu aude.
2. Evrește: El-Roi 3. Evrește: Lahai-Roi 4. Avram vine din două cuvinte care înseamnă: Tatăl unei mulțimi.

voi fi** Dumnezeuul tău și al seminței[†] tale după tine.

^{*Gal. 3.17. **Cap. 26.24; 28.13. Evr. 11.16. †Rom. 9.8.}

8. Ție, și seminței tale după tine, îți voi* da țara în care locuiești** acum ca străin, și anume îți voi da toată țara Canaanului în stăpânire veșnică; și Eu voi fi[†] Dumnezeuul lor.

^{*Cap. 12.7; 13.15. Ps. 105.9,11. **Cap. 23.4; 28.4. †Exod 6.7. Lev. 26.12. Deut. 4.37; 14.2; 26.18; 29.13.}

Tăierea împrejur

9. Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să păzești legământul Meu, tu și sămânța ta după tine, din neam în neam.

10. Acesta este legământul Meu pe care să-l păziți între Mine și voi, și sămânța ta după tine: tot ce este de parte bărbătească* între voi să fie tăiat împrejur.

^{*Fapt. 7.8.}

11. Să vă tăiați împrejur în carnea prepuțului vostru: și acesta să fie semnul* legământului dintre Mine și voi.

^{*Fapt 7.8. Rom. 4.11.}

12. La vârsta de opt zile, orice copil de parte bărbătească dintre voi să fie tăiat împrejur*, neam după neam: fie că este rob născut în casă, fie că este cumpărat cu bani de la vreun străin, care nu face parte din neamul tău.

^{*Lev. 12.13. Luca 2.21. Ioan 7.22. Filip. 3.5.}

13. Va trebui tăiat împrejur atât robul născut în casă, cât și cel cumpărat cu bani; și astfel legământul Meu să fie întărit în carnea voastră ca un legământ veșnic.

14. Un copil de parte bărbătească netăiat împrejur în carnea prepuțului lui să fie nimicit* din mijlocul neamului său: a călcat legământul Meu.

^{*Exod 4.24.}

Sarai se numește Sara

15. Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu mai chemi Sarai pe nevasta ta, Sarai; ci numele ei să fie Sara.

16. Eu o voi binecuvânta, și îți voi da* un fiu din ea; da, o voi binecuvânta, și ea va fi mama unor neamuri** întregi; chiar împărați de noroadă vor ieși din ea.

^{*Cap. 18.10. **Cap. 35.11. Gal. 4.31. 1 Pet. 3.6.}

17. Avraam s-a aruncat cu fața la pământ și* a râs, căci a zis în inima lui: „Să i se mai nască oare un fiu unui bărbat de o sută de ani? Și să mai nască oare Sara la nouăzeci de ani?”

^{*Cap. 18.12; 21.6.}

18. Și Avraam a zis lui Dumnezeu: „Să trăiască Ismael înaintea Ta!”

19. Dumnezeu a zis: „Cu adevărat, nevasta ta, Sara*, îți va naște un fiu; și-i vei pune numele Isaac. Eu voi încheia legământul Meu cu el, ca un legământ veșnic pentru sămânța lui după el.

^{*Cap. 18.10; 21.2. Gal. 4.28.}

20. Dar și cu privire la Ismael te-am ascultat. Iată, îl voi binecuvânta, îl voi face să crească și îl voi* înmulți nespun de mult; doisprezece** voievozi va naște, și voi[†] face din el un neam mare.

^{*Cap. 16.10. **Cap. 25.12,16. †Cap. 21.18.}

21. Dar legământul Meu îl voi încheia cu Isaac, pe care* îți-l va naște Sara la anul pe vremea aceasta.

^{*Cap. 21.2.}

22. Când a isprăvit de vorbit cu el, Dumnezeu S-a înălțat de la Avraam.

Avraam și casa lui este tăiat împrejur

23. Avraam a luat pe fiul său, Ismael, pe toți cei ce se născuseră în casa lui și pe toți robii cumpărați cu bani, adică pe toți cei de parte bărbătească dintre oamenii din casa lui Avraam, și le-a tăiat împrejur carnea prepuțului, chiar în ziua aceea, după porunca pe care i-o dăduse Dumnezeu.

24. Avraam era în vârstă de nouăzeci și nouă de ani când a fost tăiat împrejur în carnea prepuțului său.

25. Fiul său, Ismael, era în vârstă de treisprezece ani când a fost tăiat împrejur în carnea prepuțului său.

26. Avraam și fiul său, Ismael, au fost tăiați împrejur chiar în ziua aceea.

27. Și toți oamenii* din casa lui: robi născuți în casa lui, sau cumpărați cu bani de la străini, au fost tăiați împrejur împreună cu el.

^{*Cap. 18.19.}

Isaac este făgăduiut încă o dată

18.1. Domnul i S-a arătat la stejarii* lui Mamre, pe când Avraam ședea la ușa cortului, în timpul zădufului zilei.

^{*Cap. 13.18; 14.13.}

2. Avraam a ridicat ochii* și s-a uitat: și iată că trei bărbați stăteau în picioare lângă el. Când** i-a văzut, a alergat înaintea lor, de la ușa cortului, și s-a plecat până la pământ.

^{*Evr. 13.2. **Cap. 19.1. 1 Pet. 4.9.}

3. Apoi a zis: „Doamne, dacă am căpătat trecere în ochii Tăi, nu trece, rogu-Te, pe lângă robul Tău.

4. Îngăduie să se aducă puțină* apă, ca să vi se spele picioarele; și odihniți-vă sub copacul acesta.

^{*Cap. 19.2; 43.24.}

5. Am să mă duc să iau o bucată de pâine*, ca să prindeți la inimă**, și după aceea vă veți vedea de drum; căci pentru aceasta[†] treceți pe lângă robul vostru.” „Fă cum ai zis”, i-au răspuns ei.

^{*Judec. 6.18; 13.15.}

^{**Judec. 19.5. Ps. 104.15. †Cap. 19.8; 33.10.}

6. Avraam s-a dus repede în cort la Sara, și a zis: „La repede trei măsuri de făină albă, frământă și fă turte.”

7. Și Avraam a alergat la vite, a luat un vițel tânăr și bun și l-a dat unei slugi să-l gătească în grabă.

8. Apoi a luat* unt și lapte, împreună cu vițelul pe care-l gătise, și l-a pus înaintea lor. El însuși a stat lângă ei, sub copac, și le-a slujit până ce au mâncat.

^{*Cap. 19.3.}

9. Atunci ei i-au zis: „Unde este nevasta tă, Sara?” „Uite-o în cort**”, a răspuns el.

^{*Cap. 24.67.}

10. Unul dintre ei a zis: „La anul pe vremea* aceasta, mă voi întoarce** negreșit la tine; și iată că Sara[†], nevasta ta, va avea un fiu.” Sara asculta la ușa cortului, care era înapoia lui.

^{*Vers. 14. **2 Împ. 4.16. †Cap. 17.19,21; 21.2. Rom. 9.9.}

11. Avraam* și Sara erau bătrâni, înaintați în vârstă; și Sarei nu-i mai venea rânduiala* femeilor.

^{*Cap. 17.17. Rom. 4.19. Evr. 11.11,12,19. **Cap. 31.35.}

12. Sara* a râs în sine, zicând: „Acum**, când am îmbătrânit, să mai am pofte? Domnul meu, bărbatul[†], de asemenea, este bătrân.”

^{*Cap. 17.17. **Luca 1.18. †1 Pet. 3.6.}

13. Domnul a zis lui Avraam: „Pentru ce a râs Sara, zicând: „Cu adevărat, să mai pot avea copil, eu, care sunt bătrână?”

14. Este* oare ceva prea greu pentru Domnul? La anul** pe vremea aceasta, Mă voi întoarce la tine, și Sara va avea un fiu.”

^{*Ier. 32.17. Zah. 8.6. Mat. 3.9;}

^{19.26. Luca 1.37. **Vers. 10. Cap. 17.21. 2 Împ. 4.16.}

15. Sara a tăgăduit și a zis: „N-am râs!” Căci i-a fost frică. Dar El a zis: „Ba da, ai râs!”

Avraam mijlocește pentru Sodoma

16. Bărbații aceia s-au sculat să plece și s-au uitat înspre Sodoma. Avraam a plecat cu ei, să-i petreacă*.

^{*Rom. 15.24. 3 Ioan 6.}

17. Atunci Domnul a zis: „Să ascund* Eu oare de Avraam ce am să fac?...”

^{*Ps. 25.14. Amos 3.7. Ioan 15.15.}

18. Căci Avraam va ajunge negreșit un neam mare și puternic, și în el vor fi binecuvântate* toate neamurile pământului. *Cap. 12.3; 22.18. Fapt. 3.25. Gal. 3.8.

19. Căci Eu îl cunosc și știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el să țină Calea Domnului, făcând ce este drept și bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească față de Avraam ce i-a făgăduit*...

*Deut. 4.9,10; 6.7. Ios. 24.15. Efes. 6.4.

20. Și Domnul a zis: „Strigățul* împotriva Sodomei și Gomorei s-a mărit, și păcatul lor într-adevăr este nespun de greu. *Cap. 4.14; 19.13. Iac. 5.4.

21. De aceea Mă voi cobori* acum să văd dacă în adevăr au lucrat în totul după zvonul venit până la Mine; și dacă nu va fi așa, voi ști**.

*Cap. 11.5. Exod. 3.8. **Deut. 8.2; 13.3. Ios. 22.22. Luca 16.15. 2 Cor. 11.11.

22. Bărbații* aceia s-au depărtat și au plecat spre Sodoma. Dar Avraam stătea** tot înaintea Domnului.

*Cap. 19.1. **Vers. 1.

23. Avraam s-a* apropiat și a zis: „Vei** nimici Tu oare și pe cel bun împreună cu cel rău?

*Evr. 10.22. **Num. 16.22. 2 Sam. 24.17.

24. Poate* că în mijlocul cetății sunt cincizeci de oameni buni: îi vei nimici oare și pe ei și nu vei ierta locul acela din pricina celor cincizeci de oameni buni, care sunt în mijlocul ei? *Ier. 5.1.

25. Să omori pe cel bun împreună cu cel rău, așa ca* cel bun să aibă aceeași soartă ca cel rău, departe de Tine așa ceva! Departe de Tine! Cel ce judecă** tot pământul nu va face oare dreptate?*

*Iov 8.20.

Isa. 3.10,11. **Iov 8.3; 34.17. Ps. 58.11; 94.2. Rom. 3.6.

26. Și Domnul a zis: „Dacă voi* găsi în Sodoma cincizeci de oameni buni în mijlocul cetății, voi ierta tot locul acela din pricina lor.“

*Ier. 5.1. Ezec. 22.30.

27. Avraam a luat din nou cuvântul și a zis: „Iată*, am îndrăznit să vorbesc Domnului, eu care nu sunt decât** praf și cenușă. *Luca 18.1.

**Cap. 3.19. Iov 4.19. Ecl. 12.7. 1 Cor. 15.47,48. 2 Cor. 5.1.

28. Poate că din cincizeci de oameni buni vor lipsi cinci: pentru cinci, vei nimici Tu oare toată cetatea?*

29. Avraam l-a vorbit mai departe și a zis: „Poate că se vor găsi în ea

numai patruzeci de oameni buni.“ Și Domnul a zis: „N-o voi nimici pentru cei patruzeci.“

30. Avraam a zis: „Să nu Te mănii, Doamne, dacă voi mai vorbi. Poate că se vor găsi în ea numai treizeci de oameni buni.“ Și Domnul a zis: „N-o voi nimici, dacă voi găsi în ea treizeci de oameni buni.“

31. Avraam a zis: „Iată, am îndrăznit să vorbesc Domnului. Poate că se vor găsi în ea numai douăzeci de oameni buni.“ Și Domnul a zis: „N-o voi nimici, pentru cei douăzeci.“

32. Avraam a zis: „Să* nu Te mănii, Doamne, dacă voi mai vorbi numai de data aceasta. Poate că se vor găsi în ea numai zece oameni buni.“ Și Domnul** a zis: „N-o voi nimici, pentru cei zece oameni buni.“ *Judec. 6.39. **Iac. 5.16.

33. După ce a isprăvit de vorbit lui Avraam, Domnul a plecat. Și Avraam s-a întors la locuința lui.

Cei doi îngeri la Sodoma

19. Cei doi îngeri* au ajuns la Sodoma seara; și Lot** ședea la poarta Sodomei. Când i-a văzut Lot, s-a sculat, le-a ieșit înaintea și s-a plecat până la pământ.

*Cap. 18.22. **Cap. 18.1.

2. Apoi a zis: „Domnii mei*, intrați, vă rog, în casa robului vostru, ca să rămâneți peste noapte în ea și spălați-vă** picioarele; mâine vă veți scula de dimineață și vă veți vedea de drum.“ „Nu!“, au răspuns ei, „ci vom petrece noaptea în uliță.“

*Evr. 13.3. **Cap. 18.4. †Luca 24.28.

3. Dar Lot a stăruit de ei până au venit și au intrat în casa lui. Le-a pregătit* o cină, a pus să coacă azime și au mâncat. *Cap. 18.8.

4. Dar nu se culcaseră încă, și oamenii din cetate, bărbații din Sodoma, tineri și bătrâni, au înconjurat casa; tot norodul a alergat din toate colțurile.

5. Au* chemat pe Lot și i-au zis: „Unde sunt oamenii care au intrat la tine în noaptea aceasta? Scoate-i** afară la noi, ca să* ne împreunăm cu ei.“

*Isa. 3.9. **Judec. 19.22. †Cap. 4.1. Rom. 1.24,27. Iuda 7.

6. Lot* a ieșit afară la ei, la ușă, a încuiat ușa după el *Judec. 19.23.

7. Și a zis: „Fraților, vă rog, nu faceți o asemenea răutate!

8. Iată* că am două fete care nu știu

de bărbat; am să vi le aduc afară și le veți face ce vă va plăcea. Numai nu faceți nimic acestor oameni, fiindcă** au venit sub umbra acoperișului casei mele.“

*Judec. 19.24. **Cap. 18.5.

9. Ei au strigat: „Pleacă!“ Și au zis: „Omul acesta* a venit să locuiască aici ca un străin, și acum vrea să facă** pe judecătorul. Ei bine, o să-ți facem mai rău decât lor.“ Și, împingând pe Lot cu sila, s-au apropiat să spargă ușa. *2 Pet. 2.7,8. **Exod. 2.14.

10. Dar bărbații aceia au întins mâna, au tras pe Lot înăuntru la ei în casă și au încuiat ușa.

11. Iar pe oamenii care erau la ușa casei i-au lovit cu orbire*, de la cel mai mic până la cel mai mare, așa că degeaba se trudeau să găsească ușa.

*2 Împ. 6.18. Fapt. 13.11.

Nimicirea Sodomei și Gomorei

12. Bărbații aceia au zis lui Lot: „Pe cine mai ai aici? Gineri, fii și fiice și tot ce ai în cetate: scoate-i* din locul acesta. *Cap. 7.1. 2 Pet. 2.7,9.

13. Căci avem să nimicim locul acesta, pentru că* a ajuns mare plângere înaintea Domnului împotriva locuitorilor lui. De aceea ne-a trimis** Domnul, ca să-l nimicim.“

*Cap. 18.20. **1 Cron. 21.15.

14. Lot a ieșit și a vorbit cu ginerii săi, care luaseră* pe fetele lui: „Sculați-vă***, a zis el, „ieșiți din locul acesta; căci Domnul are să nimicească cetatea.“ Dar ginerii* lui credeau că glumește.

*Mat. 1.18. **Num. 16.21,45. †Exod. 9.21. Luca 17.28; 24.11.

15. Când s-a crăpat de ziuă, îngerii au stăruit de Lot, zicând: „Scoală-te*, ia-ți nevasta și cele două fete, care se află aici, ca să nu pieri și tu în nelegiuirea cetății.“ *Num. 16.24,26. Apoc. 18.4.

16. Și, fiindcă Lot zăbovea, bărbații aceia l-au apucat de mână, pe el, pe nevasta sa și pe cele două fete ale lui, căci Domnul* voia să-l cruțe; l-au scos** și l-au lăsat afară din cetate.

*Luca 18.13. Rom. 9.15,16. **Ps. 34.22.

17. După ce i-au scos afară, unul din ei a zis: „Scapă-ți* viața; să** nu te uiți înapoi și să nu te oprești în vreun loc din câmpie: scapă la munte, ca să nu pieri.“

*1 Împ. 19.3.

**Vers. 26. Mat. 24.16-18. Luca 9.62. Filip. 3.13,14.

18. Lot le-a zis: „O! nu*, Doamne!

*Fapt. 10.14.

19. Iată că am căpătat trecere înaintea

Ta și ai arătat mare îndurare față de mine, păstrându-mi viața; dar nu pot să fug la munte înaintea ca să mă atingă prăpădul, și voi pieri.

20. Iată, cetatea aceasta este destul de aproape ca să fug în ea și este mică. O! de aş putea să fug acolo... este așa de mică... Și să scap cu viață!“

21. Și El i-a zis: „Iată* că-ți fac și hatărul acesta și nu voi nimici cetatea de care vorbești. *Iov 42.8,9. Ps. 145.19.

22. Grăbește-te de fugi în ea, căci nu* pot face nimic până nu vei ajunge acolo.“ Pentru aceea s-a pus cetății aceleia numele** Toar¹. *Cap. 32.25,26. Exod. 32.10. Deut. 9.14. Marc. 6.5. **Cap. 13.10; 14.2.

23. Răsărea soarele pe pământ când a intrat Lot în Toar.

24. Atunci Domnul* a făcut să plouă peste Sodoma și peste Gomora pucioasă și foc de la Domnul din cer.

*Deut. 29.23. Isa. 13.19. Ier. 20.16; 50.40. Ezec. 16.49,50. Osea 11.8. Amos 4.11. Tef. 2.9. Luca 17.29. 2 Pet. 2.6. Iuda 7.

25. A nimicit cu desăvârșire cetățile acelea, toată câmpia și pe toți locuitorii cetăților și tot ce creștea* pe pământ. *Cap. 14.3. Ps. 107.34.

26. Nevasta lui Lot s-a uitat înapoi și s-a prefăcut într-un stâlp* de sare.

*Luca 17.32.

27. Avraam s-a sculat a doua zi dis-de-diminează și s-a dus la locul unde stătuse* înaintea Domnului. *Cap. 18.22.

28. Și-a îndreptat privirile spre Sodoma și Gomora și spre toată câmpia; și iată că a văzut ridicându-se de pe pământ un fum*, ca fumul unui cup-tor. *Apoc. 18.9.

29. Când a nimicit Dumnezeu cetățile câmpiei, Și-a adus aminte* de Avraam; și a scăpat pe Lot din mijlocul prăpădului prin care a surpat din temelie cetățile unde își așezase Lot locuința. *Cap. 8.1; 18.23.

Păcatul fetelor lui Lot

30. Lot a ieșit din Toar și a rămas pe munte*, cu cele două fete ale lui, căci s-a temut să rămână în Toar. A locuit într-o peșteră, cu cele două fete ale lui. *Vers. 17.19.

31. Cea mai mare a zis celei mai tinere: „Tatăl nostru este bătrân; și nu mai este nici un bărbat în ținutul acesta, ca să intre* la noi, după obiceiul tuturor țărilor.

*Cap. 16.2,4; 38.8,9. Deut. 25.5.

1. Adică: Mic

32. Vino să punem pe tatăl nostru să bea vin și să ne culcăm cu el, ca să ne păstrăm sămânța* prin tatăl nostru.“

*Marc. 12.19.

33. Au făcut, dar, pe tatăl lor de a băut vin în noaptea aceea; și cea mai mare s-a dus și s-a culcat cu tatăl ei. El n-a băgat de seamă nici când s-a culcat ea, nici când s-a sculat.

34. A doua zi, cea mai mare a zis celei mai tinere: „Iată, eu m-am culcat în noaptea trecută cu tatăl meu; haidem să-i dăm să bea vin și în noaptea aceasta, și du-te de te culcă și tu cu el, ca să ne păstrăm sămânța prin tatăl nostru.“

35. Au dat tatălui lor de a băut vin și în noaptea aceea; apoi cea mai tânără s-a dus și s-a culcat cu el. El n-a băgat de seamă nici când s-a culcat ea, nici când s-a sculat.

36. Cele două fete ale lui Lot au rămas astfel însărcinate de tatăl lor.

37. Cea mai mare a născut un fiu, căruia i-a pus numele Moab; el* este tatăl moabiților din ziua de azi.

*Deut. 2.9.

38. Cea mai tânără a născut și ea un fiu, căruia i-a pus numele Ben-Ammi: el* este tatăl amoniților din ziua de azi.

*Deut. 2.19.

Avraam în Gherar

20. 1. Avraam a plecat* de acolo în țara de miazăzi, s-a așezat între Cades** și Șur și a locuit* ca străin în Gherar.

*Cap. 18.1. **Cap. 16.7,14. †Cap. 26.6.

2. Avraam zicea despre Sara, nevasta sa: „Este* sora mea!“ S-a temut să spună că este nevasta sa, ca să nu-l omoare oamenii din cetate, din pricina ei. Abimelec, împăratul Gherarului, a trimis și a luat** pe Sara.

*Cap. 12.13; 26.7. **Cap. 12.15.

3. Atunci Dumnezeu* S-a arătat noaptea în vis** lui Abimelec și i-a zis: „Iată, ai să mori din pricina femeii pe care ai luat-o, căci este nevasta unui bărbat.“

*Ps. 105.14. **Iov 33.15. †Vers. 7.

4. Abimelec, care nu se apropiase de ea, a răspuns: „Doamne*, vei omorî Tu oare chiar și un neam nevinovat?”

*Vers. 18. Cap. 18.23.

5. Nu mi-a spus el că este sora sa? Și n-a zis ea însăși că el este fratele său? Eu am lucrat cu inimă curată* și cu mâini nevinovate.“

*2 Împ. 20.3. 2 Cor. 1.12.

6. Dumnezeu i-a zis în vis: „Știi și Eu că ai lucrat cu inimă curată: de aceea te-am* și ferit să păcătuiești împotriva** Mea. Iată de ce n-am îngăduit să te atingi de ea.

*Cap. 31.7; 35.5. Exod 34.24. 1 Sam. 25.26,34. **Cap. 39.9. Lev. 6.2. Ps. 51.4.

7. Acum, dă omului nevasta înapoi; căci* el este proroc, se va ruga pentru tine și vei trăi. Dar, dacă n-o dai înapoi, să știi** că vei muri negreșit, tu și tot* ce-i al tău.“

*1 Sam. 7.5. 2 Împ. 5.11. Iov 42.8. Iac. 5.14,15. 1 Ioan 5.16. **Cap. 2.17. †Num. 16.32,33.

8. Abimelec s-a sculat dis-de-dimineată, a chemat pe toți slujitorii săi și le-a spus tot ce se întâmplase. Și oamenii aceia au fost cuprinși de o mare spaimă.

9. Abimelec a chemat și pe Avraam și i-a zis: „Ce ne-ai făcut? Și cu ce am păcătuit eu împotriva ta, de ai făcut să vină* peste mine și peste împărăția mea un păcat atât de mare? Ai făcut față de mine lucruri care nu trebuiau** nicidecum făcute.“

*Cap. 26.10. Exod 32.21. Ios. 7.25. **Cap. 34.7.

10. Și Abimelec a zis lui Avraam: „Ce ai văzut de ai făcut lucrul acesta?”

11. Avraam a răspuns: „Îmi ziceam că, fără îndoială, nu-i nici o frică de Dumnezeu* în țara aceasta și că au să mă omoare** din pricina nevastei mele.“

*Cap. 42.18. Ps. 36.1. Prov. 16.6. **Cap. 12.12; 26.7.

12. De altfel, este adevărat că este* sora mea, fiica tatălui meu; numai că nu-i fiica mamei mele; și a ajuns să-mi fie nevastă.

*Cap. 11.29.

13. Când m-a scos Dumnezeu* din casa tatălui meu, am zis Sarei: „Iată hatărul pe care ai să mi-l faci: în toate locurile unde vom merge, spune** despre mine că sunt fratele tău.“

*Cap. 12.1,9,11, etc. Evr. 11.8. **Cap. 12.13.

14. Abimelec a luat* oi și boi, robi și roabe și le-a dat lui Avraam; și i-a dat înapoi și pe Sara, nevasta sa.

*Cap. 12.16.

15. Abimelec a zis: „Iată, țara* mea este înaintea ta; locuiește unde-ți va plăcea.“

*Cap. 13.9.

16. Și Sarei i-a zis: „Iată, dau fratelui* tău o mie de arginți; aceasta** să-ți fie o dovadă de cinste față de toți cei ce sunt cu tine, așa că înaintea tuturor vei fi fără vină.“

*Vers. 5. **Cap. 26.11. †Cap. 24.65.

17. Avraam* s-a rugat lui Dumnezeu, și Dumnezeu a însănoșit pe Abimelec,

pe nevasta și roabele lui, așa că au putut să nască.

*Iov 42.9,10.

18. Fiindcă Domnul încuiau* pântecul tuturor femeilor din casa lui Abimelec, din pricina Sarei, nevasta lui Avraam.

*Cap. 12.17.

Nașterea lui Isaac

21. 1. Domnul Și-a adus aminte* de cele ce spusese Sarei, și Domnul a împlinit față de Sara ce** făgăduise.

*1 Sam. 2.21. **Cap. 17.19; 18.10,14. Gal. 4.23,28.

2. Sara* a rămas însărcinată și a născut lui Avraam un fiu la bătrânețe, la vremea** hotărâtă, despre care-i vorbise Dumnezeu.

*Fapt. 7.8. Gal. 4.22. Evr. 11.11. **Cap. 17.21.

3. Avraam a pus fiului său nou-născut, pe care i-l născuse Sara, numele Isaac*.

*Cap. 17.19.

4. Avraam a tăiat împrejur* pe fiul său Isaac, la vârsta de opt zile, cum** îi poruncise Dumnezeu.

*Fapt. 7.8. **Cap. 17.10,12.

5. Avraam* era în vârstă de o sută de ani la nașterea fiului său, Isaac.

*Cap. 17.1,17.

6. Și Sara a zis: „Dumnezeu* m-a făcut de răs: oricine va auzi va râde de mine.“

*Ps. 126.2. Isa. 54.1. Gal. 4.27. Luca 1.58.

7. Și a adăugat: „Cine s-ar fi gândit să spună lui Avraam că Sara va da țafă la copii? Și totuși* i-am născut un fiu la bătrânețe!“

*Cap. 18.11,12.

Izgonirea Agarei în pustiu

8. Copilul s-a făcut mare și a fost înțărcat. Avraam a făcut un ospăț mare în ziua când a fost înțărcat Isaac.

9. Sara a văzut râzând* pe fiul pe care-l** născuse lui Avraam, egipteanca† Agar.

*Cap. 16.1. **Cap. 16.15. †Gal. 4.29.

10. Și a zis lui Avraam: „Izgonește* pe roaba aceasta și pe fiul ei; căci fiul roabei acesteia nu va moșteni împreună cu fiul meu, cu Isaac.“

*Cap. 25.6; 36.6,7. Gal. 4.30.

11. Cuvintele acestea n-au plăcut deloc lui Avraam, din pricina* fiului său.

*Cap. 17.18.

12. Dar Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu te mâhnești de cuvintele acestea, din pricina copilului și din pricina roabei tale: fă Sarei tot ce-ți cere; căci numai din Isaac* va ieși o sămânță, care va purta cu adevărat numele tău.

*Rom. 9.7,8. Evr. 11.18.

13. Dar și pe fiul roabei tale îl voi face un neam*, căci este sămânța ta.“

*Vers. 18. Cap. 16.10; 17.20.

14. A doua zi, Avraam s-a sculat de dimineată; a luat pâine și un burduf cu apă, pe care l-a dat Agarei și i l-a pus pe umăr; i-a dat și copilul și i-a dat drumul*. Ea a plecat și a rătăcit prin pustii Beer-Șeba.

*Ioan 8.35.

15. Când s-a isprăvit apa din burduf, a aruncat copilul sub un tufiș

16. și s-a dus de a șezut în fața lui la o mică depărtare de el, ca la o aruncătură de arc; căci zicea ea: „Să nu văd moartea copilului!“ A șezut, dar, în fața lui, la o parte, a ridicat glasul și a început să plângă.

17. Dumnezeu* a auzit glasul copilului; și Îngerul lui Dumnezeu a strigat din cer pe Agar și i-a zis: „Ce ai tu, Agar? Nu te teme, căci Dumnezeu a auzit glasul copilului în locul unde este.“

*Exod 3.7.

18. Scoală-te, ia copilul și ține-l de mână; căci voi face* din el un neam mare.“

*Vers. 13.

19. Și Dumnezeu* i-a deschis ochii și ea a văzut un izvor de apă; s-a dus de a umplut burduful cu apă și a dat copilului să bea.

*Num. 22.31. 2 Împ. 6.17,18,20. Luca 24.16,31.

20. Dumnezeu* a fost cu copilul, care a crescut, a locuit în pustiu și** a ajuns vânător cu arcu.

*Cap. 28.15; 39.2,3,21. **Cap. 16.12.

21. A locuit în pustii Paran și mama sa i-a luat o nevastă* din țara Egiptului.

*Cap. 24.4.

Legământul lui Avraam cu Abimelec

22. În vremea aceea, Abimelec*, însoțit de Picol, căpetenia oștirii lui, a vorbit astfel lui Avraam: „Dumnezeu** este cu tine în tot ce faci.

*Cap. 20.2; 26.26. **Cap. 26.28.

23. Jură-mi* acum, aici, pe Numele lui Dumnezeu, că nu mă vei înșela niciodată, nici pe mine, nici pe copiii mei, nici pe nepoții mei și că vei avea față de mine și față de țara în care locuiești ca străin, aceeași bunăvoință pe care o am eu față de tine.“

*Jos. 2.12. 1 Sam. 24.21.

24. Avraam a zis: „Jur!“

25. Dar Avraam a băgat vină lui Abimelec pentru o fântână de apă, pe care pusese mână cu sila* robii lui Abimelec.

*Cap. 26.15,18,20-22.

26. Abimelec a răspuns: „Nu știu cine a făcut lucrul acesta; nici tu nu mi-ai dat de știre și nici eu nu aflu decât azi.“

27. Și Avraam a luat oi și boi, pe care i-a dat lui Abimelec; și au făcut legământ* amândoi. *Cap. 26.31.

28. Avraam a pus deoparte șapte mielusele din turmă.

29. Și Abimelec a zis lui Avraam: „Ce sunt* aceste șapte mielusele pe care le-ai pus deoparte?” *Cap. 33.8.

30. El a răspuns: „Trebuie să primești din mâna mea aceste șapte mieluse, pentru ca să-mi slujească de mărturie* că am săpat fântâna aceasta.” *Cap. 31.48,52.

31. Iată de ce locul acela se numește* Beer-Şeba!; căci acolo și-au jurat ei credință unul altuia. *Cap. 26.33.

32. Astfel au făcut ei legământ la Beer-Şeba. După aceea, Abimelec s-a sculat împreună cu Picol, căpetenia oştirii sale, și s-au întors în țara filistenilor.

33. Avraam a sădit un tamarisc la Beer-Şeba; și a chemat* acolo Numele Domnului Dumnezeuului celui Veşnic**. *Cap. 4.26. **Deut. 33.27. Isa. 40.28. Rom. 16.26. 1 Tim. 1.17.

34. Avraam a locuit multă vreme ca străin în țara filistenilor.

Jertfirea lui Isaac

22 1. După aceste lucruri, Dumnezeu* a pus la încercare pe Avraam și i-a zis: „Avraame!” „Iată-mă!”, a răspuns el.

*1 Cor. 10.13. Evr. 11.17. Iac. 1.12. 1 Pet. 1.7.

2. Dumnezeu i-a zis: „Ia pe fiul tău, pe singurul* tău fiu, pe care-l iubești, pe Isaac; du-te în țara** Moria și adu-l ardere de tot acolo, pe un munte pe care ți-l voi spune.”

*Evr. 11.17. **2 Cron. 3.1.

3. Avraam s-a sculat dis-de-dimineață, a pus șaua pe măgar și a luat cu el două slugi și pe fiul său, Isaac. A tăiat lemne pentru arderea de tot și a pornit spre locul pe care i-l spusese Dumnezeu.

4. A treia zi, Avraam a ridicat ochii și a văzut locul de departe.

5. Și Avraam a zis slugilor sale: „Rămâneți aici cu măgarul; eu și băiatul ne vom duce până acolo să ne închinăm, și apoi ne vom întoarce la voi.”

6. Avraam a luat lemnele pentru arderea de tot, le-a pus* în spinarea fiului său, Isaac, și a luat în mână focul și cuțitul. Și au mers astfel amândoi împreună. *Ioan 19.17.

1. Adică: Fântâna jurământului

7. Atunci Isaac, vorbind cu tatăl său, Avraam, a zis: „Tată!” „Ce este, fiule?”, i-a răspuns el. Isaac a zis din nou: „Iată focul și lemnele; dar unde este mielul pentru arderea de tot?”

8. „Fiule”, a răspuns Avraam, „Dumnezeu însuși va purta grija de mielul pentru arderea de tot.” Și au mers amândoi împreună înainte.

9. Când au ajuns la locul pe care i-l spusese Dumnezeu, Avraam a zidit acolo un altar și a așezat lemnele pe el. A legat pe fiul său, Isaac și l-a pus pe altar*, deasupra lemnului. *Evr. 11.17. Iac. 2.21.

10. Apoi Avraam a întins mâna și a luat cuțitul ca să înjunghie pe fiul său.

11. Atunci Îngerul Domnului l-a strigat din ceruri și a zis: „Avraame! Avraame!” „Iată-mă!”, a răspuns el.

12. Îngerul a zis: „Să* nu pui mâna pe băiat și să nu-i faci nimic; căci știu acum** că te temi de Dumnezeu, întrucât n-ai cruțat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, pentru Mine.” *1 Sam. 15.22. Mica 6.7,8. **Cap. 26.5. Iac. 2.22.

13. Avraam a ridicat ochii și a văzut înapoia lui un berbec încurcat cu coarnele într-un tufiș; și Avraam s-a dus de a luat berbecul și l-a adus ca ardere de tot în locul fiului său.

14. Avraam a pus locului acelaia numele: „Domnul va purta de grijă”. De aceea se zice și azi: „La muntele unde Domnul va purta de grijă”.

15. Îngerul Domnului a chemat a doua oară din ceruri pe Avraam

16. și a zis: „Pe* Mine însumi jur, zice Domnul: pentru că ai făcut lucrul acesta și n-ai cruțat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, *Ps. 105.9. Luca 1.73.

17. te voi binecuvânta foarte mult și-ți voi înmulți foarte mult sămânța, și anume: ca stelele* cerului și ca nisipul** de pe țărmul mării; și sămânța* ta va stăpâni* cetățile vrăjmașilor ei. *Cap. 15.5. Ier. 33.22. **Cap. 13.16. †Cap. 24.60. ††Mica 1.9.

18. Toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în* sămânța ta, pentru că** ai ascultat de porunca Mea!” *Cap. 12.3; 18.18; 26.4. Fapt. 3.25. Gal. 3.8,9,16,18. **Vers. 3,10. Cap. 26.5.

19. Avraam s-a întors la slugile sale și s-au sculat și au plecat împreună la Beer-Şeba*, căci Avraam locuia la Beer-Şeba. *Cap. 21.31.

1. Evreiește: Iehova-Iire

Spița neamului lui Nahor

20. După aceste lucruri, i s-a spus lui Avraam: „Iată, Milca* a născut și ea copii fratelui tău, Nahor, *Cap. 11.29.

21. și anume pe Ut*, întâiul său născut, pe Buz, fratele său, pe Chemuel, tatăl lui Aram, *Iov 1.1; 32.2.

22. pe Chesed, pe Hazo, pe Pildaș, pe Ildlaf și pe Betuel.

23. Betuel* a născut pe Rebeca**. Aceștia sunt cei opt fii pe care i-a născut Milca lui Nahor, fratele lui Avraam. *Cap. 24.15. **Rom. 9.10.

24. Țiitoarea lui, numită Reuma, a născut și ea, pe Tebah, Gaham, Tahaș și Maaca.

Moartea și îngroparea Sarei

23 1. Viața Sarei a fost de o sută douăzeci și șapte de ani: aceștia sunt anii vieții Sarei.

2. Sara a murit la Chariat-Arba*, adică Hebron**, în țara Canaan; și Avraam a venit să jalească pe Sara și s-o plângă. *Ios. 14.15. Iudc. 1.10. **Vers. 19. Cap. 13.18.

3. Avraam s-a sculat apoi dinaintea moartei sale și a vorbit astfel fiilor lui Het:

4. „Eu* sunt străin și venetic printre voi, dați-mi** un ogor, ca loc de îngropare la voi, ca să-mi îngrop moarta și s-o ridic dinaintea mea.” *Cap. 17.8. 1 Cron. 29.15. Ps. 105.12. Evr. 11.9,13. **Fapt. 7.5.

5. Fiii lui Het au răspuns astfel lui Avraam:

6. „Ascultă-ne, domnule! Tu ești ca un domnitor* al lui Dumnezeu în mijlocul nostru; îngroapă-ți moarta în cel mai bun din mormintele noastre! Nici unul din noi nu te va opri să-ți îngropi moarta în mormântul lui.” *Cap. 13.2; 14.14; 24.35.

7. Avraam s-a sculat și s-a aruncat cu fața la pământ înaintea norodului țării, adică înaintea fiilor lui Het.

8. Și le-a vorbit astfel: „Dacă găsiți cu cale să-mi îngrop moarta și s-o iau dinaintea ochilor mei, ascultați-mă și rugați pentru mine pe Efron, fiul lui Tohar,

9. să-mi dea peștera Macpela, care-i a lui și care este chiar la marginea ogorului lui; să mi-o dea în schimbul prețului ei, ca să-mi slujească drept loc pentru îngropare în mijlocul vostru.”

10. Efron era și el acolo în mijlocul

fiilor lui Het. Și Efron, hetitul, a răspuns lui Avraam, în auzul fiilor lui Het și în auzul tuturor celor ce treceau* pe poarta cetății: *Cap. 34.20,24. Rut 4.4.

11. „Nu*, domnul meu, ascultă-mă! Îți dăruiesc ogorul și-ți dăruiesc și peștera care este în el. Ți le dăruiesc în fața fiilor norodului meu: și îngroapă-ți moarta.” *2 Sam. 24.21-24.

12. Avraam s-a aruncat cu fața la pământ înaintea norodului țării.

13. Și a vorbit astfel lui Efron, în auzul norodului țării: „Ascultă-mă, te rog! Îți dau prețul ogorului: primește-l de la mine; și-mi voi îngropa moarta în el.”

14. Și Efron a răspuns astfel lui Avraam:

15. „Domnul meu, ascultă-mă! O bucată de pământ de patru sute de sicli* de argint, ce este aceasta între mine și tine? Îngroapă-ți, dar, moarta!” *Exod 30.13. Ezech. 45.12.

16. Avraam a înțeles pe Efron. Și Avraam a cântărit* lui Efron prețul cumpărării despre care vorbise, în fața fiilor lui Het: patru sute de sicli de argint, care mergeau la orice negustor. *Ier. 32.9.

17. Ogorul* lui Efron din Macpela, care este față în față cu Mamre, ogorul și peștera din el și toți copacii care se aflau în ogor și în toate hotarele lui de jur împrejur

*Cap. 25.9; 49.30-32; 50.13. Fapt. 7.16.

18. au fost întărite astfel ca moșie a lui Avraam, în fața fiilor lui Het și a tuturor celor ce treceau pe poarta cetății.

19. După aceea, Avraam a îngropat pe Sara, nevasta sa, în peștera din ogorul Macpela, care este față în față cu Mamre, adică Hebron, în țara Canaan.

20. Ogorul și peștera din el au fost întărite* astfel lui Avraam ca ogor pentru înmormântare de către fiii lui Het. *Rut 4.7-10. Ier. 32.10,11.

Rebeca cerută în căsătorie pentru Isaac

24 1. Avraam* era bătrân, înaintat în vârstă; și Domnul binecuvântase** pe Avraam în orice lucru.

*Cap. 18.11; 21.5. **Vers. 35. Cap. 13.2. Ps. 112.3. Prov. 10.22.

2. Avraam a zis celui mai bătrân* rob din casa lui, care era îngrijitorul**

tuturor averilor lui: „Pune-ți*, te rog, mâna sub coapsa mea;” *Cap. 15.2.

**Vers. 10. Cap. 39.4-6. †Cap. 47.29. 1 Cron. 29.24. Plân. 5.6.

3. și te voi pune să juri* pe Domnul, Dumnezeu cerului și Dumnezeul pământului că** nu vei lua fiului meu o nevastă dintre fetele canaaniților, în mijlocul cărora locuiesc,

*Cap. 14.22. Deut. 6.13. Ios. 2.12. **Cap. 26.35; 27.46; 28.2. Exod. 34.16. Deut. 7.3.

4. ci* te vei duce în țara** și la rudele mele să iei nevastă fiului meu, Isaac.”

*Cap. 28.2. **Cap. 12.1.

5. Robul i-a răspuns: „Poate că femeia n-are să vrea să mă urmeze în țara aceasta; va trebui să duc oare pe fiul tău în țara de unde ai ieșit tu?”

6. Avraam i-a zis: „Să nu care cumva să duci pe fiul meu acolo!”

7. Domnul Dumnezeu cerului, care* m-a scos din casa tatălui meu și din patria mea, care mi-a vorbit și mi-a jurat, zicând: „Seminței** tale voi da țara aceasta”, va* trimite pe Îngerul Său înaintea ta; și de acolo vei lua o nevastă fiului meu.

*Cap. 12.1. **Cap. 12.7; 13.15; 15.18; 17.8. Exod. 32.13. Deut. 1.8; 34.4. Fapt. 7.5. †Exod. 23.20,23; 33.2. Evr. 1.14.

8. Dacă femeia nu va vrea să te urmeze, vei* fi dezlegat de jurământul acesta pe care te pun să-l faci. Cu nici un chip să nu duci însă acolo pe fiul meu.”

*Ios. 2.17,20.

9. Robul și-a pus mâna sub coapsa stăpânului său, Avraam, și i-a jurat că are să păzească aceste lucruri.

10. Robul a luat zece cămile dintre cămilele stăpânului său și a plecat, având* cu el toate lucrurile de preț ale stăpânului său. S-a sculat și a plecat în Mesopotamia, în cetatea** lui Nahor.

*Vers. 2. **Cap. 27.43.

11. A lăsat cămilele să se odihnească, în genunchi, afară din cetate, lângă o fântână. Era seara, pe vremea când ies femeile* să scoată apă.

*Exod. 2.16. 1 Sam. 9.11.

12. Și a zis: „Doamne Dumnezeul* stăpânului meu, Avraam! Te rog, dă-mi izbândă** astăzi și îndură-Te de stăpânul meu, Avraam.

*Vers. 27. Cap. 26.24; 28.13; 32.9. Exod. 3.6,15. **Neem. 1.11. Ps. 37.5.

13. Iată, stau* lângă izvorul acesta de apă, și fetele** oamenilor din cetate vin să scoată apă.

*Vers. 43. **Cap. 29.9. Exod. 2.16.

14. Fă ca fata căreia îi voi zice: „Plecă-ți vadra, te rog, ca să beau” și care va răspunde: „Bea și am să

dau de băut și cămilelor tale” să fie aceea pe care ai rânduit-o Tu pentru robul Tău, Isaac! Și prin aceasta* voi cunoaște că Te-ai îndurat de stăpânul meu.”

*Jude. 6.17,37. 1 Sam. 6.7; 14.10; 20.7.

15. Nu sfârșise el încă de vorbit și a ieșit, cu vadra pe umăr, Rebeca, fata lui Betuel, fiul Milcâi*, nevasta lui Nahor, fratele lui Avraam.*Cap. 11.29; 22.23.

16. Fata era* foarte frumoasă; era fecioară și nici un bărbat n-avusese legături cu ea. Ea s-a coborât la izvor, și-a umplut vadra și s-a suit iarăși.

*Cap. 26.7.

17. Robul a alergat înaintea ei și a zis: „Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta.”

18. „Bea, domnul meu”, a răspuns* ea. Și s-a grăbit de a plecat vadra pe mână și i-a dat să bea.

*1 Pet. 3.8; 4.9.

19. După ce i-a dat și a băut de s-a săturat, a zis: „Am să scot apă și pentru cămilele tale, până vor bea și se vor satura.”

20. A vărsat în grabă vadra în adăptoare și a alergat iarăși la fântână ca să scoată apă; și a scos pentru toate cămilele lui.

21. Omul o privea cu mirare și fără să zică nimic, ca să vadă dacă Domnul* a făcut să-i izbutească sau nu călătoria.

*Vers. 12,56.

22. Când s-au săturat cămilele de băut, omul a luat o verigă* de aur, de greutatea unei jumătăți de siclu, și două brățări, grele de zece sicli de aur.

*Exod. 32.2,3. Isa. 3.19-21. Ezech. 16.11,12. 1 Pet. 3.3.

23. Și a zis: „A cui fată ești? Spune-mi, te rog. Este loc pentru noi în casa tatălui tău ca să rămânem peste noapte?”

24. Ea a răspuns: „Eu sunt* fata lui Betuel, fiul Milcâi și al lui Nahor.”

*Cap. 22.23.

25. Și i-a zis mai departe: „Avem paie și nutreț din belșug și este și loc de găzduit peste noapte.”

26. Atunci omul* a plecat capul și s-a aruncat cu fața la pământ înaintea Domnului,

*Vers. 52. Exod. 4.31.

27. zicând: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeu* stăpânului meu, Avraam, care n-a părăsit îndurarea** și credințioșia Lui față de stăpânul meu! Domnul m-a îndreptat* în casa fraților stăpânului meu.”

*Exod. 18.10. Rut. 4.14. 1 Sam. 25.32,39. 2 Sam. 18.28. Luca 1.68. **Cap. 32.10. Ps. 98.3. †Vers. 48.

28. Fata a alergat și a istorisit mamei sale, acasă, cele întâmplate.

29. Rebeca avea un frate, numit Laban*. Și Laban a alergat afară la omul acela, la izvor.

*Cap. 29.5.

30. Văzuse veriga și brățările în mâinile surorii sale și auzise pe sora sa, Rebeca, spunând: „Așa mi-a vorbit omul acela.” A venit, dar, la omul acela, care stătea lângă cămile la izvor,

31. și a zis: „Vino, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Am pregătit casa și am pregătit un loc pentru cămile.”

*Cap. 26.29. Jude. 17.2. Rut. 3.10. Ps. 115.15.

32. Omul a intrat în casă. Laban a pus să descarce cămilele, a dat* paie și nutreț cămilelor și a adus apă pentru spălat picioarele omului aceluia și ale oamenilor care erau cu el.

*Cap. 43.24. Jude. 19.21.

33. Apoi, i-a dat să mănânce. Dar el a zis: „Nu mănânc* până nu voi spune ce am de spus.” „Vorbește!”, a zis Laban.

*Iov. 23.12. Ioan. 4.34. Efes. 6.5-7.

34. Atunci el a zis: „Eu sunt robul lui Avraam.

35. Domnul a umplut* de binecuvântări pe stăpânul meu, care a ajuns la mare propășire. I-a dat oi și boi, argint și aur, robi și roabe, cămile și măgari.

*Vers. 1. Cap. 13.2.

36. Sara, nevasta stăpânului meu, a născut*, la bătrânețe, un fiu stăpânului meu; și lui** i-a dat el tot ce are.

*Cap. 21.2. **Cap. 21.10; 25.5.

37. Stăpânul* meu m-a pus să jur și a zis: „Să nu iei fiului meu o nevastă dintre fetele canaaniților, în țara cărora locuiesc;

*Vers. 3.

38. ci* să te duci în casa tatălui meu și la rudele mele, ca de acolo să iei nevastă fiului meu.”

*Vers. 4.

39. Eu* am zis stăpânului meu: „Poate că femeia n-are să vrea să mă urmeze.”

*Vers. 5.

40. Și el mi-a răspuns*: „Domnul, înaintea** căruia umblu, va trimite pe Îngerul Său cu tine și-ți va da izbândă în călătorie, și vei lua fiului meu o nevastă din rudele și din casa tatălui meu.

*Vers. 7. **Cap. 17.1.

41. Vei* fi dezlegat de jurământul pe care mi-l faci, dacă te vei duce la rudele mele; și dacă nu ți-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul pe care mi-l faci.”

*Vers. 8.

42. Eu am ajuns, azi, la izvor și am zis: „Doamne* Dumnezeul stăpânului

meu, Avraam, dacă binevoiești să-mi dai izbândă în călătoria pe care o fac,

*Vers. 12.

43. iată, eu* stau la izvorul de apă, și fata care va ieși să scoată apă și căreia îi voi zice: „Dă-mi, te rog, să beau puțină apă din vadra ta”

*Vers. 13.

44. și care îmi va răspunde: „Bea tu însuși și voi da de băut și cămilelor tale”, fata aceea să fie nevasta pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stăpânului meu!”

45. Înainte* de a sfârși de vorbit** în inima mea, iată că a ieșit Rebeca, cu vadra pe umăr, s-a coborât la izvor și a scos apă. Eu i-am zis: „Dă-mi să beau, te rog!”

*Vers. 15, etc. **1 Sam. 1.13.

46. Ea s-a grăbit, și-a plecat vadra deasupra umărului și a zis: „Bea și voi da de băut și cămilelor tale.” Am băut și a dat de băut și cămilelor mele.

47. Eu am întrebat-o și am zis: „A cui fată ești?” Ea a răspuns: „Sunt fata lui Betuel, fiul lui Nahor și al Milcâi.” I-am pus* veriga în nas și brățările la mâini.

*Ezech. 16.11,12.

48. Apoi am plecat* capul, m-am aruncat cu fața la pământ înaintea Domnului și am binecuvântat pe Domnul Dumnezeu stăpânului meu, Avraam, că m-a călăuzit pe calea cea dreaptă, ca să iau pe fata fratelui** stăpânului meu pentru fiul lui.

*Vers. 26. **Cap. 22.23.

49. Acum, dacă voiți să arătați bunăvoință* și credințioșie față de stăpânul meu, spuneți-mi; dacă nu, spuneți-mi iarăși, ca să mă îndrept la dreapta sau la stânga.”

*Cap. 47.29. Ios. 2.14.

50. Laban și Betuel, drept răspuns, au zis: „De la Domnul* vine lucrul acesta; noi nu-ți mai putem spune** nici rău, nici bine.

*Ps. 118.23. Mat. 21.42. Marc. 12.11. **Cap. 31.24.

51. Iată, Rebeca este* înaintea ta; ia-o și du-te, ca să fie nevasta fiului stăpânului tău, cum a spus Domnul.”

*Cap. 20.15.

52. Când a auzit robul lui Avraam cuvintele lor, s-a aruncat* cu fața la pământ înaintea Domnului.

*Vers. 26.

53. Și robul a scos scule* de argint, scule de aur și îmbrăcăminte, pe care le-a dat Rebecăi; a dat, de asemenea, daruri bogate** fratelui său și mamei sale.

*Exod. 3.22; 11.2; 12.35. **2 Cron. 21.3. Ezra 1.6.

54. După aceea, au mâncat și au băut, el și oamenii care erau împreună cu

el și s-au culcat. Dimineata când s-au sculat, robul a zis: „Lăsați-mă* să mă întorc la stăpânul meu.“ *Vers. 56,59.

55. Fratele și mama fetei au zis: „Fata să mai rămână câțva timp cu noi, măcar vreo zece zile: pe urmă, poate să plece.“

56. El le-a răspuns: „Nu mă opriți, fiindcă Domnul mi-a dat izbândă în călătoria mea; lăsați-mă să plec și să mă duc la stăpânul meu.“

57. Atunci ei au răspuns: „Să chemăm pe fată și s-o întrebăm.“

58. Au chemat, dar, pe Rebeca și i-au zis: „Vrei să te duci cu omul acesta?“ „Da, vreau“, a răspuns ea.

59. Și au lăsat pe sora lor, Rebeca, să plece cu doica* ei, cu robul lui Avraam și cu oamenii lui. *Cap. 35,8.

60. Au binecuvântat pe Rebeca și i-au zis: „O, sora noastră, să ajungi mama* a mii de zeci de mii, și sămânța** ta să stăpânească cetățile vrăjmașilor săi!“ *Cap. 17,16. **Cap. 22,17.

61. Rebeca s-a sculat, împreună cu slujnicele ei, au încălecat pe cămile și au urmat pe omul acela. Robul a luat pe Rebeca și a plecat.

62. Isaac se întorsese de la fântâna* „Lahai-Roi“, căci locuia în țara de miazăzi. *Cap. 16,14; 25,11.

63. Într-o seară, când Isaac ieșise să cugete în taină* pe câmp, a ridicat ochii și s-a uitat; și iată că veneau niște cămile. *Ios. 1,8. Ps. 1,2; 77,12; 119,15; 143,5.

64. Rebeca a ridicat și ea ochii, a văzut pe Isaac și s-a dat* jos de pe cămilă. *Ios. 15,18.

65. Și a zis robului: „Cine este omul acesta care vine înaintea noastră pe câmp?“ Robul a răspuns: „Este stăpânul meu!“ Atunci ea și-a luat marama și s-a acoperit.

66. Robul a istorisit lui Isaac toate lucrurile pe care le făcuse.

67. Isaac a dus pe Rebeca în cortul mamei sale, Sara; a luat pe Rebeca, ea a fost nevasta lui, și el a iubit-o. Astfel a fost mângâiat* Isaac pentru pierderea mamei sale. *Cap. 38,12.

Moartea lui Avraam

25 1. Avraam a mai luat o nevastă, numită Chetura.

2. Ea* i-a născut pe Zimran, pe Ioșan, pe Medan, pe Madian, pe Ișbac și Șuah. *1 Cron. 1,32.

3. Ioșan a născut pe Seba și pe

Dedan. Fiii lui Dedan au fost Așurimi, Letușimi și Leumimi. –

4. Fiii lui Madian au fost: Efa, Efer, Enoh, Abida și Eldaa. Toți aceștia sunt fiii Cheturei.

5. Avraam* a dat lui Isaac toate averile sale. *Cap. 24,36.

6. Dar a dat daruri fiilor țiitoarelor sale; și, pe când era încă în viață, i-a îndepărtat* de lângă fiul său, Isaac, înspre** răsărit, în țara răsăritului. *Cap. 21,14. **Jude. 6,3.

7. Iată zilele anilor vieții lui Avraam: el a trăit o sută șaptezeci și cinci de ani.

8. Avraam și-a dat duhul și a murit*, după o bătrânețe fericită, înaintat în vârstă și sătul de zile; și a fost adăugat** la poporul său. *Cap. 15,15; 49,29. **Cap. 35,29; 49,33.

9. Isaac și Ismael, fiii* săi, l-au îngropat în peștera Macpela, în ogorul lui Efron, fiul lui Tohar, hetitul, care este față în față cu Mamre. *Cap. 35,29; 50,13.

10. Acesta este ogorul*, pe care-l cumpărase Avraam de la fiii lui Het. Acolo** au fost îngropați Avraam și nevasta sa, Sara. *Cap. 23,16. **Cap. 49,31.

11. După moartea lui Avraam, Dumnezeu a binecuvântat pe fiul său, Isaac. El locuia lângă fântâna* „Lahai-Roi.“ *Cap. 16,14; 24,62.

Urmașii lui Ismael

12. Iată spița neamului lui Ismael, fiul lui Avraam, pe care-l* născuse lui Avraam, egipteanca Agar, roaba Sarei. *Cap. 16,15.

13. Iată* numele fiilor lui Ismael, după numele lor, după neamurile lor: Nebaiot, întâiul născut al lui Ismael; Chedar, Adbeel, Mibsam, *1 Cron. 1,29.

14. Mișma, Duma, Masa;

15. Hadad, Tema, Ietur, Nafiș și Chedma.

16. Aceștia sunt fiii lui Ismael; acestea sunt numele lor, după satele și taberele lor. Ei au fost cei doisprezece voievozi*, după neamurile lor. *Cap. 17,20.

17. Și iată anii vieții lui Ismael: o sută treizeci și șapte de ani. El și-a dat* duhul și a murit, și a fost adăugat la poporul său. *Vers. 8.

18. Fiii lui au locuit* de la Havila până la Șur, care este în fața Egiptului, cum mergi spre Siria. El s-a așezat în fața** tuturor fraților lui. *1 Sam. 15,7. **Cap. 16,12.

Esau și Iacov

19. Iată spița neamului lui Isaac, fiul lui Avraam.

Avraam* a născut pe Isaac. *Mat. 1,2.

20. Isaac era în vârstă de patruzeci de ani când a luat de nevastă pe Rebeca, fata* lui Betuel, arameul din Padan-Aram¹, și sora** lui Laban, arameul. *Cap. 22,23. **Cap. 24,29.

21. Isaac s-a rugat Domnului pentru nevasta sa, căci era stearpă; și Domnul* l-a ascultat: nevasta sa, Rebeca**, a rămas însărcinată. *1 Cron. 5,20. 2 Cron. 33,13. Ezra 8,23. **Rom. 9,10.

22. Copiii se băteau în pântecul ei; și ea a zis: „Dacă-i așa, pentru ce mai sunt însărcinată?“ S-a dus să întrebe* pe Domnul. *1 Sam. 9,9; 10,22.

23. Și Domnul i-a zis: „Două neamuri* sunt în pântecul tău.

Și două noroade se vor despărți la ieșirea din pântecul tău.

Unul** din noroadele acestea va fi mai tare decât celălalt.

Și cel mai mare* va sluji celui mai mic.“ *Cap. 17,16; 24,60. **2 Sam. 8,14. †Cap. 27,29. Mal. 1,3. Rom. 9,12.

24. S-au împlinit zilele când avea să nască; și iată că în pântecul ei erau doi gemeni.

25. Cel dintâi a ieșit roșu de* tot, ca o manta de păr, și de aceea i-au pus numele Esau². *Cap. 27,11,16,23.

26. Apoi a ieșit fratele său, care* ținea cu mâna de călcâi pe Esau; și de aceea i-au pus numele** Iacov³. Isaac era în vârstă de șaizeci de ani când s-au născut ei. *Osea 12,3. **Cap. 27,36.

Esau își vinde dreptul de întâi născut

27. Băieții aceștia s-au făcut mari. Esau a ajuns un vânător* îndemânat, un om care își petrecea vremea mai mult pe câmp; dar Iacov era un om liniștit**, care stătea acasă* în corturi. *Cap. 27,3,5. **Iov 1,1,8; 2,3. Ps. 37,37. †Evr. 11,9.

28. Isaac iubea pe Esau, pentru că mânca* din vânatul lui; Rebeca** însă iubea mai mult pe Iacov. *Cap. 27,19,25,31. **Cap. 27,6.

29. Odată, pe când fierbea Iacov o ciorbă, Esau s-a întors de la câmp, rupt de oboseală.

30. Și Esau a zis lui Iacov: „Dă-mi, te rog, să mănânc din ciorba aceasta

1. Adică: Mesopotamia 2. Adică: Păros 3. Adică: Cel ce ține de călcâi

roșiatică, fiindcă sunt rupt de oboseală.“ Pentru aceea s-a dat lui Esau numele Edom¹.

31. Iacov a zis: „Vinde-mi azi dreptul tău de întâi născut!“

32. Esau a răspuns: „Iată-mă, sunt pe moarte; la ce-mi slujește dreptul acesta de întâi născut?“

33. Și Iacov a zis: „Jură-mi întâi.“ Esau i-a jurat și astfel și-a vândut* dreptul de întâi născut lui Iacov. *Evr. 12,16.

34. Atunci Iacov a dat lui Esau pâine și ciorbă de linte. El a mâncat și a băut*; apoi s-a sculat și a plecat. Astfel și-a nesocotit Esau dreptul de întâi născut. *Ecl. 8,15. Isa. 22,13. 1 Cor. 15,32.

Isaac în țara filistenilor – Legământul cu Abimelec

26 1. În țară a venit o foamete, afară de foamea dinaintea*, care fusese pe vremea lui Avraam. Isaac s-a dus la Abimelec**, împăratul filistenilor, la Gherar. *Cap. 12,10. **Cap. 20,2.

2. Domnul i S-a arătat și i-a zis: „Nu te coborî în Egipt! Rămâi* în țara în care îți voi spune.“ *Cap. 12,1.

3. Locuiește ca străin* în țara aceasta; Eu voi** fi cu tine și te* voi binecuvânta; căci* toate ținuturile acestea îți le voi da ție și seminții tale și voi ține*† jurământul pe care l-am făcut tatălui tău, Avraam.“

*Cap. 20,1. Ps. 39,12. Evr. 11,9. **Cap. 28,15. †Cap. 12,2. ††Cap. 13,15; 15,18. ††Cap. 22,16. Ps. 105,9.

4. Îți voi* înmulți sămânța, ca stelele cerului; voi da seminții tale toate ținuturile acestea; și toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânța** ta, ca răsplată. *Cap. 15,5; 22,17. **Cap. 12,3; 22,18.

5. pentru că Avraam* a ascultat de porunca Mea și a păzit ce i-am cerut, a păzit poruncile Mele, orânduiri Mele și legile Mele.“ *Cap. 22,16,18.

6. Astfel Isaac a rămas la Gherar.

7. Când îi puneau oamenii locului același întrebări cu privire la nevasta lui, el* zicea: „Este sora mea.“ Căci îi era frică** să spună că este nevasta sa, ca să nu-l omoare oamenii locului același, fiindcă Rebeca† era frumoasă la chip. *Cap. 12,13; 20,2,13. **Prov. 29,25. †Cap. 24,16.

8. Fiindcă șederea lui acolo se lungise, s-a întâmplat că Abimelec, împăratul filistenilor, uitându-se pe fereastră, a

1. Adică: Roșu

văzut pe Isaac jucându-se cu nevasta sa, Rebeca.

9. Abimelec a trimis să cheme pe Isaac și i-a zis: „Nu mai încape îndoială că e nevasta ta. Cum ai putut zice: „E sora mea“? Isaac i-a răspuns: „Am zis așa, ca să nu mor din pricina ei.“

10. Și Abimelec a zis: „Ce ne-ai făcut? Ce ușor s-ar fi putut ca vreunul din norod să se culce cu nevasta ta și ne-ai fi* făcut vinovați.“ *Cap. 20.9.

11. Atunci Abimelec a dat următoarea poruncă întregului norod: „Cine se va atinge* de omul acesta sau de nevasta lui va fi omorât.“ *Ps. 105.15.

Avea lui Isaac și certurile

12. Isaac a făcut semănături în țara aceea și a strâns rod înșutit* în anul acela; căci Domnul l-a binecuvântat**.

*Mat. 13.8. Marc. 4.8. **Vers. 3. Cap. 24.1,35. Iov. 42.12.
13. Astfel omul acesta s-a îmbogățit* și a mers îmbogățindu-se din ce în ce mai mult, până ce a ajuns foarte bogat.

*Cap. 24.35. Ps. 112.3. Prov. 10.22.
14. Avea cirezi de vite și turme de oi, și un mare număr de robi; de aceea filistenii îl pizmuiau*.

*Cap. 37.11. Ecl. 4.4.
15. Toate fântânile pe care* le săpaseră robii tatălui său, pe vremea tatălui său, Avraam, filistenii le-au astupat și le-au umplut cu țărână.

*Cap. 21.30.
16. Și Abimelec a zis lui Isaac: „Pleacă de la noi, căci ai ajuns* mult mai puternic decât noi.“

*Exod. 1.9.
17. Isaac a plecat de acolo și a tăbărât în valea Gherar, unde s-a așezat cu locuința.

18. Isaac a săpat din nou fântânile de apă pe care le săpaseră robii tatălui său, Avraam, și pe care le astupaseră filistenii după moartea lui Avraam; și le-a pus iarăși aceleași nume* pe care le pusesese tatăl său.

*Cap. 21.31.
19. Robii lui Isaac au mai săpat în vale și au dat acolo peste o fântână cu apă de izvor.

20. Păstorii din Gherar s-au certat* însă cu păstorii lui Isaac, zicând: „Apa este a noastră.“ Și a pus fântânii numele Esec¹, pentru că se certaseră cu el.

*Cap. 21.25.
21. Apoi au săpat o altă fântână, pentru care iar au făcut gâlceavă, de aceea a numit-o Sitna².

22. Pe urmă s-a mutat de acolo și

a săpat o altă fântână, pentru care nu s-au mai certat; și a numit-o Rehobot¹; „căci“, a zis el, „Domnul ne-a făcut loc larg, ca să ne putem întinde* în țară.“

*Cap. 17.6; 28.3; 41.52. Exod. 1.7.

23. De acolo s-a suit la Beer-Şeba.
24. Domnul i S-a arătat chiar în noaptea aceea și i-a zis: „Eu* sunt Dumnezeuul tatălui tău, Avraam; nu te teme**, căci Eu sunt† cu tine; te voi binecuvânta și îți voi înmulți sămânța, din pricina robului Meu, Avraam.“

*Cap. 17.7; 24.12; 28.13. Exod. 3.6. Fapt. 7.32. **Cap. 15.1. †Vers. 3,4.

25. Isaac a zidit* acolo un altar, a chemat** Numele Domnului și și-a întins cortul acolo. Robii lui Isaac au săpat acolo o fântână.

*Cap. 12.7; 13.18. **Ps. 116.17.
26. Abimelec a venit din Gherar la el, cu prietenul său, Ahuzat, și cu Picol*, căpetenia ostirii lui.

*Cap. 21.22.
27. Isaac le-a zis: „Pentru ce veniți la mine, voi* care mă urăți și m-ați izgonit** de la voi?“

*Jude. 11.7. **Vers. 16.
28. Ei au răspuns: „Vedem că Domnul este* cu tine. De aceea zicem: „Să fie un jurământ între noi, între noi și tine, și să facem un legământ cu tine!“

*Cap. 21.22,23.
29. Anume, jură că nu ne vei face nici un rău, după cum nici noi nu ne-am atins de tine, ci ți-am făcut numai bine și te-am lăsat să pleci în pace. Tu acum* ești binecuvântat de Domnul.“

*Cap. 24.31. Ps. 115.15.
30. Isaac* le-a dat un ospăț și au mâncat și au băut.

*Cap. 19.3.
31. S-au sculat dis-de-dimineață și s-au legat unul cu altul printr-un jurământ*. Isaac i-a lăsat apoi să plece, și ei l-au părăsit în pace.

*Cap. 21.31.
32. În aceeași zi, niște robi ai lui Isaac au venit să-i vorbească de fântâna pe care o săpau și i-au zis: „Am dat de apă!“

33. Și el a numit-o Şiba². De aceea s-a pus cetății numele Beer-Şeba* până în ziua de azi.

*Cap. 21.31.

Întâia căsătorie a lui Esau

34. La vârsta de patruzeci* de ani, Esau a luat de nevastă pe Ludita, fata hetitului Beerî, și pe Basmat, fata hetitului Elon.

*Cap. 36.2.
35. Ele* au fost o pricină de mare amarăciune pentru Isaac și Rebeca.

*Cap. 27.46; 28.1,8.

Binecuvântarea lui Esau

27. 1. Isaac îmbătrânise, și ochii* îi slăbiseră, așa că nu mai vedea. Atunci a chemat pe Esau, fiul lui cel mai mare, și i-a zis: „Fiule!“ „Iată-mă“, i-a răspuns el.

*Cap. 48.10. 1 Sam. 3.2.
2. Isaac a zis: „Iată, am îmbătrânit și nu* știu ziua morții mele.

*Prov. 27.1. Iac. 4.14.
3. Acum*, dar, te rog, ia-ți armele, tolba și arcul, du-te la câmp și adu-mi vânat.

*Cap. 25.27,28.
4. Fă-mi o mâncare, cum îmi place mie, și adu-mi s-o mănânc, ca să te binecuvânteze sufletul* meu înainte de a muri.“

*Vers. 27. Cap. 48.9,15; 49.28. Deut. 33.1.
5. Rebeca a ascultat ce spunea Isaac fiului său, Esau. Și Esau s-a dus la câmp, ca să prindă vânatul și să-l aducă.

6. Apoi Rebeca a zis fiului său Iacov: „Iată, am auzit pe tatăl tău vorbind astfel fratelui tău, Esau:

7. „Adu-mi vânat și fă-mi o mâncare ca să mănânc; și te voi binecuvânta înaintea Domnului, înainte de moartea mea.“

8. Acum, fiule, ascultă* sfatul meu și fă ce îți poruncesc.

*Vers. 13.
9. Du-te de ia-mi din turmă doi iezi buni, ca să fac din ei tatălui tău o mâncare* gustoasă cum îi place;

*Vers. 4.
10. tu ai s-o duci tatălui tău s-o mănânce, ca să te binecuvânteze* înainte de moartea lui.“

*Vers. 4.
11. Iacov a răspuns mamei sale: „Iată, fratele meu, Esau*, este pârșos, iar eu n-am păr deloc.

*Cap. 25.25.
12. Poate că tatăl meu mă va pipăi* și voi trece drept mincinos înaintea lui și, în loc de binecuvântare, voi face să vină peste mine blestemul**.“

*Vers. 22. **Cap. 9.25. Deut. 27.18.
13. Mama sa i-a zis: „Blestemul acesta, fiule, să cadă peste mine! Ascultă numai sfatul meu și du-te de adu-mi-i.“

*Cap. 43.9. 1 Sam. 25.24. 2 Sam. 14.9. Mat. 27.25.
14. Iacov s-a dus de i-a luat și i-a adus mamei sale, care a făcut o mâncare* cum îi plăcea tatălui său.

*Vers. 4,9.
15. În urmă, Rebeca a luat hainele cele bune* ale lui Esau, fiul ei cel mai mare, care se găseau acasă, și le-a pus pe Iacov, fiul ei cel mai tânăr.

*Vers. 27.
16. I-a acoperit cu pielea iezielor mâinile și gâtul care erau fără păr.

17. Și a dat în mâna fiului său Iacov mâncarea gustoasă și pâinea pe care le pregătise.

18. El a venit la tatăl său și a zis: „Tată!“ „Iată-mă“, a zis Isaac. „Cine ești tu, fiule?“

19. Iacov a răspuns tatălui său: „Eu sunt Esau, fiul tău cel mai mare; am făcut ce mi-ai spus. Scoală-te, rogu-te, șezi de mănâncă din vânatul meu, pentru ca să mă binecuvânteze* sufletul tău!“

*Vers. 4.
20. Isaac a zis fiului său: „Cum l-ai găsit, fiule?“ Și Iacov a răspuns: „Domnul Dumnezeuul tău, mi l-a scos înainte.“

21. Isaac a zis lui Iacov: „Apropie-te, dar, să te pipăi*, fiule, ca să știu dacă ești cu adevărat fiul meu Esau sau nu.“

*Vers. 12.
22. Iacov s-a apropiat de tatăl său, Isaac, care l-a pipăit și a zis: „Glasul este glasul lui Iacov, dar mâinile sunt mâinile lui Esau.“

23. Nu l-a cunoscut, pentru că mâinile îi erau păroase*, ca mâinile fratelui său, Esau; și l-a binecuvântat.

*Vers. 16.
24. Isaac a zis: „Tu ești deci fiul meu Esau?“ Și Iacov a răspuns: „Eu sunt.“

25. Isaac a zis: „Adu-mi să mănânc din vânatul fiului meu, ca sufletul meu să te* binecuvânteze.“ Iacov i-a adus, și el a mâncat; i-a adus și vin și a băut.

*Vers. 4.
26. Atunci tatăl său, Isaac, i-a zis: „Apropie-te, dar, și sărută-mă, fiule.“

27. Iacov s-a apropiat și l-a sărutat. Isaac a simțit mirosul hainelor lui; apoi l-a binecuvântat și a zis: „Iată, mirosul* fiului meu este ca mirosul unui câmp pe care l-a binecuvântat Domnul.“

*Osea 14.6.
28. Să-ți dea* Dumnezeu rouă** din cer

și grăsimea† pământului, Grâu și vin†† din belșug!

*Evr. 11.20. **Deut. 33.13,28. 2 Sam. 1.21. †Cap. 45.18. ††Deut. 33.28.
29. Să-ți fie supuse noroade*, și neamuri să se închine înaintea ta!

Să fii stăpânul fraților tăi, Și fiii** mamei tale să se închine înaintea ta!

Blestemat† să fie oricine te va blestema

și binecuvântat să fie oricine te va binecuvânta.“

*Cap. 9.25; 25.23. **Cap. 49.8. †Cap. 12.3. Num. 24.9.

30. Isaac sfârșise de binecuvântat pe Iacov și abia plecase Iacov de la tatăl său Isaac, când fratele său, Esau, s-a întors de la vânatoare.

31. A făcut și el o mâncare gustoasă, pe care a adus-o tatălui său. Și a zis tatălui său: „Tată, scoală-te și mănâncă* din vânatul fiului tău, pentru ca să mă binecuvânteze sufletul tău!“

*Vers. 4.

32. Tatăl său, Isaac, i-a zis: „Cine ești tu?“ Și el a răspuns: „Eu sunt fiul tău cel mai mare, Esau.“

33. Isaac s-a înspăimântat foarte tare și a zis: „Cine este atunci cel ce a prins vânat și mi l-a adus? Eu am mâncat din toate, înainte de a veni tu, și l-am binecuvântat. De aceea va rămâne* binecuvântat.“

*Cap. 28.3,4. Rom. 11.29.

34. Când a auzit Esau cuvintele tatălui său, a scos mari țipete*, pline de amărăciune, și a zis tatălui său: „Binecuvântează-mă și pe mine, tată!“

*Evr. 12.17.

35. Isaac a zis: „Fratele tău a venit cu vicleșug și ți-a luat binecuvântarea.“

36. Esau a zis: „Da, nu degeaba* i-au pus numele Iacov; căci m-a înșelat de două ori. Mi-a luat* dreptul de întâi născut, și iată-l acum că a venit de mi-a luat și binecuvântarea!“ Și a zis: „N-ai păstrat nici o binecuvântare pentru mine?“

*Cap. 25.26. **Cap. 25.33.

37. Isaac a răspuns și a zis lui Esau: „Iată, l-am făcut stăpân* peste tine și i-am dat ca slujitori pe toți frații lui, l-am înzestrat cu grâu** și vin din belșug: ce mai pot face oare pentru tine, fiule?“

*Vers. 29. 2 Sam. 8.14. **Vers. 28.

38. Esau a zis tatălui său: „N-ai decît această singură binecuvântare, tată? Binecuvântează-mă și pe mine, tată!“ Și Esau a ridicat glasul și a plâns*.

*Evr. 12.17.

39. Tatăl său, Isaac, a răspuns și i-a zis:

„Iată! Locuința* ta va fi lipsită¹ de grăsimea pământului
Și de roua cerului de sus.

*Vers. 28. Evr. 11.20.

40. Vei trăi din sabia ta
Și vei sluji* fratelui tău;
Dar, când** te vei răscula,
Vei scutura jugul lui de pe gâtul tău!“

*Cap. 35.23. 2 Sam. 8.14. Obad. 18-20. **2 Împ. 8.20.

Esau urăște pe Iacov

41. Esau a prins ură* pe Iacov, din pricina binecuvântării cu care-l binecuvântase tatăl său. Și Esau zicea în inima sa: „Zilele** de bocet pentru tatăl meu sunt aproape, și apoi am[†] să ucid pe fratele meu, Iacov.“

*Cap. 37.4,8. **Cap. 50.3,4,10. †Obad. 10.

42. Și au spus Rebecăi cuvintele lui Esau, fiul ei cel mai mare. Ea a trimis atunci de a chemat pe Iacov, fiul ei cel mai tânăr, și i-a zis: „Iată, fratele tău, Esau, vrea să se răzbune* pe tine omorându-te.“

*Ps. 64.5.

43. Acum, fiule, ascultă sfatul meu: scoală-te, fugi la fratele meu Laban în* Haran;

*Cap. 11.31.

44. și rămâi la el câțeva vreme, până se va potoli mânia fratelui tău,

45. până va trece de la tine urgia fratelui tău și va uita ce i-ai făcut. Atunci voi trimite să te cheme. Pentru ce să fiu lipsită de voi amândoi într-o zi?“

46. Rebeca a zis lui Isaac: „M-am* scârbit de viață, din pricina fetelor lui Het. Dacă Iacov** va lua o asemenea nevastă, dintre fetele lui Het, dintre fetele țării acesteia, la ce-mi mai este bună viața?“

*Cap. 26.35; 28.8. **Cap. 24.3.

Fuga lui Iacov în Mesopotamia

28 1. Isaac a chemat pe Iacov, l-a binecuvântat* și i-a dat porunca aceasta: „Să** nu-ți iei nevastă dintre fetele lui Canaan.“

*Cap. 27.33. **Cap. 24.3.

2. Scoală-te*, du-te la Padan-Aram**, în casa lui Betuel[†], tatăl mamei tale, și ia-ți de acolo o nevastă, dintre fetele lui Laban^{††}, fratele mamei tale.

*Osea 12.12. **Cap. 25.20. †Cap. 22.23. ††Cap. 24.29.

3. Dumnezeu* cel Atotputernic¹ să te binecuvânteze, să te facă să crești și să te înmulțești, ca să ajungi o ceată de noroade!

*Cap. 17.1,6.

4. Să-ți dea binecuvântarea* lui Avraam, ție și seminței tale cu tine, ca să stăpânești țara în care locuiești** ca străin și pe care a dat-o lui Avraam.“

*Cap. 12.2. **Cap. 17.8.

5. Și Isaac a trimis pe Iacov, care s-a dus la Padan-Aram, la Laban, fiul lui Betuel, arameul, fratele Rebecăi, mama lui Iacov și a lui Esau.

Esau mai ia o nevastă

6. Esau a văzut că Isaac binecuvântase pe Iacov și-l trimisese la Padan-Aram, ca să-și ia nevastă de acolo, și că, binecuvântându-l, îi dăduse porunca aceasta: „Să nu-ți iei nevastă dintre fetele lui Canaan.“

7. A văzut că Iacov ascultase de tatăl său și de mama sa și plecase la Padan-Aram.

8. Esau a înțeles* astfel că fetele lui Canaan nu-i plăceau tatălui său Isaac.

*Cap. 24.3; 26.35.

9. Și Esau s-a dus la Ismael. El a mai luat de nevastă, pe lângă nevestele pe care le avea, pe Mahalat*, fata lui Ismael, fiul lui Avraam, și sora lui Nebaiot**.

*Cap. 36.3. **Cap. 25.13.

Scara cerului

10. Iacov a plecat din Beer-Şeba* și și-a luat drumul spre Haran**.

*Osea 12.12. **Fapt. 7.2.

11. A ajuns într-un loc unde a rămas peste noapte, căci asfințise soarele. A luat o piatră de acolo, a pus-o căpătâi și s-a culcat în locul acela.

12. Și a visat* o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii** lui Dumnezeu se suiau și se coborau pe scara aceea.

*Cap. 41.1. Iov 33.15. **Ioan 1.51. Evr. 1.14.

13. Și Domnul* stătea deasupra¹ ei și zicea: „Eu** sunt Domnul Dumnezeu tatălui tău, Avraam, și Dumnezeu lui Isaac.“ Pământul[†] pe care ești culcat ți-l voi da ție și seminței tale.

*Cap. 35.1; 48.3. **Cap. 26.24. †Cap. 13.15; 35.12.

14. Sămânța ta va fi ca pulberea* pământului; te vei întinde** la apus și la răsărit, la miazănoapte și la miazăzi; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine și în sămânța ta.

*Cap. 13.16. **Cap. 13.14. Deut. 12.20.

15. Iată, Eu* sunt cu tine; te voi păzi** pretutindeni pe unde vei merge și te voi aduce[†] înapoi în țara aceasta; căci nu te voi părăsi^{††}, până*[†] nu voi împlini ce-ți spun.“

*Cap. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4. **Vers. 20,21. Cap. 26.24; 31.3. †Cap. 48.16. Ps. 121.5,7,8. ††Cap. 35.6. *†Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. 1 Împ. 8.57. Evr. 13.5.

16. Iacov s-a trezit din somn și a zis: „Cu adevărat, Domnul este în locul* acesta, și eu n-am știut.“

*Num. 23.19.

17. I-a fost frică și a zis: „Cât de înfricoșat este locul acesta! Aici este

casa lui Dumnezeu, aici este poarta cerurilor!“

18. Și Iacov s-a sculat dis-de-dimineață, a luat piatra pe care o pusese căpătâi, a pus-o ca stâlp* de aducere aminte și a turnat** untdelemn pe vârful ei.

*Exod 3.5. Ios. 5.15. **Cap. 31.13,45; 35.14.

19. A dat locului* acestuia numele Betel[†]; dar mai înainte cetatea se chema Luz.

*Lev. 8.10-12. Num. 7.1.

20. Iacov* a făcut o juruință și a zis: „Dacă** va fi Dumnezeu cu mine și mă va păzi în timpul călătoriei pe care o fac, dacă-mi va da pâine[†] să mănânc și haine să mă îmbrac

*Jude. 1.23,26. Osea 4.15. **Cap. 31.13. Jude. 11.30. 2 Sam. 15.8. †Vers. 15.

21. și dacă mă voi întoarce* în pace în casa tatălui meu, atunci** Domnul va fi Dumnezeul meu;

*1 Tim. 6.8. **Jude. 11.31. 2 Sam. 19.24,30.

22. piatra aceasta, pe care am pus-o ca stâlp de aducere aminte, va fi casa lui Dumnezeu* și îți voi da a zecea parte din tot** ce-mi vei da.“

*Deut. 26.17. 2 Sam. 15.8. 2 Împ. 5.17. **Cap. 35.7,14. Lev. 27.30.

Iacov la Laban

29 1. Iacov a pornit la drum și s-a dus în țara* celor ce locuiesc la răsărit.

*Num. 23.7. Osea 12.12.

2. S-a uitat înainte și iată că pe câmp era o fântână; și lângă ea erau trei turme de oi, care se odihneau; căci la fântâna aceasta obișnuiau ciobanii să-și adape turmele. Și piatra de pe gura fântânii era mare.

3. Toate turmele se strângeau acolo; ciobanii prăvăleau piatra de pe gura fântânii, adăpau turmele și apoi puneau piatra iarăși la loc pe gura fântânii.

4. Iacov a zis păstorilor: „Fraților, de unde sunteți?“ „Din Haran“, au răspuns ei.

5. El le-a zis: „Cunoașteți pe Laban, fiul lui Nahor?“ „Îl cunoaștem“, i-au răspuns ei.

6. El le-a zis: „Este* sănătos?“ „Sănătos“, au răspuns ei. Și tocmai atunci venea Rahela, fata lui, cu oile.

*Cap. 43.27.

7. El a zis: „Iată, soarele este încă sus și-i prea devreme ca să strângeți vitele: adăpați oile, apoi duceți-vă și pașteți-le iarăși.“

8. Ei au răspuns: „Nu putem, până nu se vor strânge toate turmele; atunci se prăvălește piatra de pe gura fântânii și vom adăpa oile.“

9. Pe când le vorbea el încă, veni Rahela* cu oile tatălui său; căci ea le păzea.

*Exod 2.16.

10. Când a văzut Iacov pe Rahela, fata lui Laban, fratele mamei sale, și turma lui Laban, fratele mamei sale, s-a apropiat, a prăvălit* piatra de pe gura fântânii și a adăpat turma lui Laban, fratele mamei sale.

*Exod 2.17.

11. Apoi Iacov a sărutat* pe Rahela și a început să plângă tare.

*Cap. 33.4; 45.14.15.

12. Iacov a spus Rahelei că este rudă cu tatăl* ei, că este fiul Rebecăi. Și ea a dat fuga** de a spus tatălui său.

*Cap. 13.8; 14.14.16. **Cap. 24.28.

13. Cum a auzit Laban de Iacov, fiul surorii sale, i-a* alergat înainte, l-a îmbrățișat, l-a sărutat și l-a adus în casă. Iacov a istorisit lui Laban toate cele întâmplate.

*Cap. 24.29.

14. Și Laban i-a zis: „Cu adevărat*, tu ești os din oasele mele și carne din carnea mea!“ Iacov a stat la Laban o lună.

*Cap. 2.23. Jude. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.12.13.

Lea și Rahela

15. Apoi Laban a zis lui Iacov: „Fiindcă ești rudă cu mine, să-mi slujești oare degeaba? Spune-mi ce simbrie vrei?“

16. Laban însă avea două fete: cea mai mare se numea Lea, și cea mai mică Rahela.

17. Lea avea ochii slabi; dar Rahela era frumoasă la statură și mândră la față.

18. Iacov iubea pe Rahela și a zis: „Îți voi* sluji șapte ani pentru Rahela, fata ta cea mai mică.“

*Cap. 31.41. 2 Sam. 3.14.

19. Și Laban a răspuns: „Mai bine să îți-o dau ție decât s-o dau altuia. Rămâi la mine!“

20. Astfel Iacov a slujit* șapte ani pentru Rahela; și anii aceștia i s-au părut ca vreo câteva zile, pentru că o iubea.

*Cap. 30.26. Osea 12.12.

21. În urmă Iacov a zis lui Laban: „Dă-mi nevasta, căci mi s-a împlinit sorocul, ca să intru* la ea.“

*Jude. 15.1.

22. Laban a adunat pe toți oamenii locului și a făcut un ospaț*.

*Jude. 14.10. Ioan 2.1.2.

23. Seara, a luat pe fiica sa Lea și a adus-o la Iacov, care s-a culcat cu ea.

24. Și Laban a dat ca roabă fetei sale Lea pe roaba sa Zilpa.

25. A doua zi dimineața, iată că era Lea. Atunci Iacov a zis lui Laban: „Ce mi-ai făcut? Nu ți-am slujit oare pentru Rahela? Pentru ce m-ai înșelat?“

26. Laban a răspuns: „În locul acesta nu-i obicei să se dea cea mai tânără înaintea celei mai mari.“

27. Isprăvește* săptămâna cu aceasta și-ți vom da și pe cealaltă pentru slujba pe care o vei mai face la mine alți șapte ani.“

*Jude. 14.12.

28. Iacov a făcut așa și a isprăvit săptămâna cu Lea; apoi Laban i-a dat de nevastă pe fiica sa Rahela.

29. Și Laban a dat ca roabă fetei sale Rahela pe roaba sa Bilha.

30. Iacov a intrat și la Rahela, pe care o iubea* mai mult decât pe Lea; și a mai slujit la Laban** alți șapte ani.

*Vers. 20. Deut. 21.15. **Cap. 30.26; 31.41. Osea 12.12.

Copiii făcuți lui Iacov de Lea

31. Domnul a văzut* că Lea nu era iubită; și a făcut-o** să aibă copii, pe când Rahela era stearpă.

*Ps. 127.3. **Cap. 30.1.

32. Lea a rămas însărcinată și a născut un fiu, căruia i-a pus numele Ruben (*Vedeți fiu*); „căci“, a zis ea, „Domnul a văzut* măhnirea mea, și acum bărbatul meu are să mă iubească negreșit.“

33. A rămas iarăși însărcinată și a născut un fiu; și a zis: „Domnul a auzit că nu eram iubită și mi-a dat și pe acesta.“ De aceea i-a pus numele Simeon (*Ascultare*).

34. Iar a rămas însărcinată și a născut un fiu; și a zis: „De data aceasta bărbatul meu se va alipi de mine, căci i-am născut trei fii.“ De aceea i-a pus numele Levi (*Alipire*).

35. A rămas iarăși însărcinată și a născut un fiu; și a zis: „De data aceasta voi lăuda pe Domnul.“ De aceea i-a pus numele* Iuda (*Lăudat fie Domnul*). Și a încetat să mai nască.

*Mat. 1.2.

Copiii lui Iacov

30. 1. Când a văzut Rahela că nu face* copii lui Iacov, a pizmuit** pe sora sa și a zis lui Iacov: „Dă-mi copii, ori ț mor!“

*Cap. 29.31. **Cap. 37.11. 1 Iov 5.2.

2. Iacov s-a mâniat pe Rahela și a zis:

„Sunt eu oare* în locul lui Dumnezeu, care te-a oprit să ai copii?“

*Cap. 16.2. 1 Sam. 1.5. Ps. 128.3.

3. Ea a zis: „Iată roaba mea, Bilha*; culcă-te cu ea, ca să nască pe genunchii mei** și să am ț și eu copii prin ea.“

*Cap. 16.2. **Cap. 50.23. Iov 3.12. †Cap. 16.2.

4. Și i-a dat de* nevastă pe roaba ei, Bilha; și Iacov s-a culcat cu ea.

*Cap. 16.3; 35.22.

5. Bilha a rămas însărcinată și a născut lui Iacov un fiu.

6. Rahela a zis: „Mi-a făcut Dumnezeu dreptate*, mi-a auzit glasul și mi-a dăruit un fiu.“ De aceea i-a pus numele Dan (*A judecat*).

*Ps. 35.24; 43.1. Plân. 3.59.

7. Bilha, roaba Rahelei, a rămas iar însărcinată și a născut lui Iacov un al doilea fiu.

8. Rahela a zis: „Am luptat cu Dumnezeu împotriva surorii mele și am biruit.“ De aceea i-a pus numele Neftali* (*Luptele lui Dumnezeu*). *Mat. 4.13.

9. Când a văzut Lea că nu mai naște, a luat pe roaba sa, Zilpa, și a dat-o* lui Iacov de nevastă.

*Vers. 4.

10. Zilpa, roaba Leii, a născut lui Iacov un fiu.

11. „Cu noroc!“ a zis Lea. De aceea i-a pus numele Gad (*Noroc*).

12. Zilpa, roaba Leii, a născut un al doilea fiul lui Iacov.

13. „Ce fericită sunt!“ a zis Lea; „căci femeile mă vor numi* fericită.“ De aceea i-a pus numele Așer (*Fericit*).

*Prov. 31.28. Luca 1.48.

14. Ruben a ieșit odată afară, pe vremea seceratului grâului, și a găsit mandragore pe câmp. Le-a adus mamei sale, Lea. Atunci Rahela a zis Leii: „Dă-mi*, te rog, din mandragorele fiului tău.“

*Cap. 25.30.

15. Ea i-a răspuns: „Nu-ți ajunge* că mi-ai luat bărbatul, de vrei să ieși și mandragorele fiului meu?“ Și Rahela a zis: „Ei bine! Poate să se culce cu tine în noaptea aceasta, pentru mandragorele fiului tău.“

*Num. 16.9.13.

16. Seara, pe când se întorcea Iacov de la câmp, Lea i-a ieșit înainte și a zis: „La mine ai să vii, căci te-am cumpărat cu mandragorele fiului meu.“ Și în noaptea aceea s-a culcat cu ea.

17. Dumnezeu a ascultat pe Lea, care a rămas însărcinată și a născut lui Iacov al cincilea fiu.

18. Lea a zis: „M-a răsplătit Dumnezeu, pentru că am dat bărbatului

meu pe roaba mea.“ De aceea i-a pus numele Isahar (*Răsplătire*).

19. Lea a rămas iarăși însărcinată și a născut un al șaselea fiul lui Iacov.

20. Lea a zis: „Frumos dar mi-a dat Dumnezeu! De data aceasta bărbatul meu va locui cu mine, căci i-am născut șase fii.“ De aceea i-a pus numele Zabulon* (*Locuință*).

*Mat. 4.13.

21. În urmă, a născut o fată, căreia i-a pus numele Dina (*Judecată*).

22. Dumnezeu Și-a adus aminte* de Rahela, a ascultat-o și a făcut-o** să aibă copii.

*Cap. 8.1. 1 Sam. 1.19. **Cap. 29.31.

23. Ea a rămas însărcinată și a născut un fiu; și a zis: „Mi-a luat Dumnezeu ocară!“

*1 Sam. 1.6. Isa. 4.1. Luca 1.25.

24. Și i-a pus numele Iosif (*Adaos*), zicând: „Domnul* să-mi mai adauge un fiu!“

*Cap. 35.17.

Îmbogățirea lui Iacov

25. După ce a născut Rahela pe Iosif, Iacov a zis lui Laban: „Lasă-mă* să plec, ca să mă duc** acasă, în țara mea.“

*Cap. 24.54.56. **Cap. 18.33; 31.55. Deut. 28.11.

26. Dă-mi nevestele și copiii, pentru care ți-am slujit*, și voi pleca; fiindcă știi ce slujbă ți-am făcut.“

*Cap. 29.20.30.

27. Laban i-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, mai zăbovește; văd bine* că Domnul m-a binecuvântat din** pricina ta;”

*Cap. 39.3.5. **Cap. 16.24.

28. hotărăște-mi simbria* ta și ți-o voi da.“

*Cap. 29.15.

29. Iacov i-a răspuns: „Știi* cum ți-am slujit și cum ți-au propășit vitele cu mine;”

*Cap. 31.6,38-40. Mat. 24.45. Tit 2.10.

30. căci puținul pe care-l aveai înainte de venirea mea, a crescut mult, și Domnul te-a binecuvântat ori încotro am mers eu. Acum, când am să muncesc* și pentru casa mea?“

*1 Tim. 5.8.

31. Laban a zis: „Ce să-ți dau?“ Și Iacov a răspuns: „Să nu-mi dai nimic. Dacă te învoiești cu ce-ți voi spune, îți voi paște turma și mai departe și o voi păzi.“

32. Azi am să trec prin toată turma ta; am să pun deoparte din oi orice miel sein și pești și orice miel negru, și din capre tot ce este pești și sein. Aceasta* să fie simbria mea.

*Cap. 31.8.

33. Iată cum se va dovedi* cinstea mea: de acum încolo, când ai să vii să-mi vezi simbria, tot ce nu va fi

sein și pestriț între capre și negru între miei, și se va găsi la mine, să fie socotit ca furat.“
*Ps. 37.6.

34. Laban a zis: „Bine! Fie așa cum ai zis.“

35. În aceeași zi, a pus deoparte țapii bălțați și pestriți, toate caprele seine și pestrițe, toate cele ce aveau alb pe ele și toți miei care erau negri. Le-a dat în mâinile fiilor săi.

36. Apoi a pus o depărtare de trei zile de drum între el și Iacov; și Iacov păștea celelalte oi ale lui Laban.

37. Iacov* a luat nuiiele verzi de plop, de migdal și de platan; a despuiat de pe ele fâșii de coajă și a făcut să se vadă albeața care era pe nuiiele.

*Cap. 31.9-12.

38. Apoi a pus nuiielele pe care le despuia de coajă în jgheaburi, în adăpători, sub ochii oilor care veneau să bea, ca atunci când vor veni să bea, să zămislească.

39. Oile zămisleau uitându-se la nuiiele și făceau miei bălțați, seini și pestriți.

40. Iacov despărțea miei aceștia și abătea fețele oilor din turma lui Laban către cele seine și bălțate. Și-a făcut astfel turme deosebite, pe care nu le-a împreunat cu turma lui Laban.

41. Ori de câte ori se înfierbântau oile cele mai tari, Iacov pune nuiielele în jgheaburi, sub ochii oilor, ca ele să zămislească uitându-se la nuiiele.

42. Când oile erau slabe, nu pune nuiielele; așa că cele slabe erau pentru Laban, iar cele tari pentru Iacov.

43. Omul acesta s-a îmbogățit* astfel din ce în ce mai mult; a avut multe** turme, robi și roabe, cămile și măgari.

*Vers. 30. **Cap. 13.2; 24.35; 26.13,14.

Plecarea lui Iacov în Canaan

31. Iacov a auzit vorbele fiilor lui Laban, care ziceau: „Iacov a luat tot ce era al tatălui nostru și cu averea tatălui nostru și-a agonisit el toată bogăția* aceasta.“
*Ps. 49.16.

2. Iacov s-a uitat și la fața* lui Laban; și iată că ea nu mai** era ca înainte.

*Cap. 4.5. **Deut. 28.54.

3. Atunci Domnul a zis lui Iacov: „Întoarce-te* în țara părinților tăi și în locul tău de naștere; și Eu voi fi cu tine.“
*Cap. 28.15,20,21; 32.9.

4. Iacov a trimis de a chemat pe Rahela și pe Lea la câmp, la turma lui.

5. El le-a zis: „După fața tatălui

vostru, văd* bine că el nu mai este ca înainte; dar Dumnezeu tatălui meu a fost** cu mine.
*Vers. 2. **Vers. 3.

6. Voi însevă știți* că am slujit tatălui vostru cu toată puterea mea.

*Vers. 38-41. Cap. 30.29.

7. Și tatăl vostru m-a înșelat: de zece* ori mi-a schimbat** simbria; dar Dumnezeu nu i-a îngăduit* să mă păgubească.
*Vers. 41. **Num. 14.22.

Neem. 4.12. Iov 19.3. Zah. 8.23. †Cap. 20.6. Ps. 105.14.

8. Ci când zicea el: „Miei pestriți* să fie simbria ta“, toate oile făceau miei pestriți. Și când zicea: „Miei bălțați să fie simbria ta“, toate oile făceau miei bălțați.
*Cap. 30.32.

9. Dumnezeu a luat astfel* toată turma tatălui vostru și mi-a dat-o mie.

*Vers. 1.16.

10. Pe vremea când se înfierbântau oile, eu am ridicat ochii și am văzut în vis că țapii și berbecii care săreau pe capre și pe oi erau bălțați, pestriți și seini.

11. Și Îngerul* lui Dumnezeu mi-a zis în vis: „Iacove!“ „Iată-mă“, am răspuns eu.
*Cap. 48.16.

12. El a zis: „Ridică ochii și privește: toți țapii și berbecii care sar pe capre și pe oi sunt bălțați, pestriți și seini; căci am văzut* tot ce ți-a făcut Laban.“

*Exod 3.7.

13. Eu sunt Dumnezeu din Betel, unde* ai uns un stâlp de aducere aminte, unde Mi-ai făcut o jruință. Acum, scoală-te**, ieși din țara aceasta și întoarce-te în țara ta de naștere.“

*Cap. 28.18-20. **Vers. 3. Cap. 32.9.

14. Rahela și Lea au răspuns și i-au zis: „Mai avem noi oare parte* și moștenire în casa tatălui nostru?“

*Cap. 2.24.

15. Nu suntem noi oare privite de el ca niște străine, fiindcă ne-a* vândut și ne-a mâncat și banii?

*Cap. 29.15,27.

16. Toată bogăția pe care a luat-o Dumnezeu de la tatăl nostru este a noastră și a copiilor noștri. Fă acum tot ce ți-a spus Dumnezeu.“

17. Iacov s-a sculat și a pus pe copiii și nevestele sale călare pe cămile.

18. Și-a luat toată turma și toate averile pe care le avea: turma pe care o agonisise în Padan-Aram; și a plecat la tatăl său, Isaac, în țara Canaan.

19. Pe când Laban se dusese să-și tundă oile, Rahela a furat idolii* tatălui său;

*Cap. 35.2.

20. și Iacov a înșelat pe Laban, arameul, căci nu l-a înștiințat de fuga sa.

21. A fugit astfel cu tot ce avea; s-a sculat, a trecut Râul* (*Euftrat*) și s-a îndreptat spre muntele Galaad.

*Cap. 46.28. 2 Împ. 12.17. Luca 9.51,53.

Urmărirea lui Iacov de către Laban

22. A treia zi, au dat de veste lui Laban că Iacov a fugit.

23. Laban a luat cu el pe frații săi*, l-a urmărit cale de șapte zile și l-a ajuns la muntele Galaad.
*Cap. 13.8.

24. Dar Dumnezeu S-a arătat noaptea în vis* lui Laban, arameul, și i-a zis: „Ferește-te să spui o vorbă** rea lui Iacov!“
*Cap. 20.3. Iov 33.15. Mat. 1.20. **Cap. 24.50.

25. Laban a ajuns, dar, pe Iacov. Iacov își întinsese cortul pe munte; Laban și-a întins și el cortul, cu frații lui, pe muntele Galaad.

26. Atunci Laban a zis lui Iacov: „Ce-ai făcut? Pentru ce m-ai înșelat și mi-ai luat fetele* ca pe niște roabe luate cu sabia?“
*1 Sam. 30.2.

27. Pentru ce ai fugit pe ascuns, m-ai înșelat și nu mi-ai dat de știre? Te-ai fi lăsat să pleci în mijlocul veseliei și al cântecelor, în sunet de timpane și lăută.

28. Nu mi-ai îngăduit nici măcar să-mi sărut* nepoții și fetele! Ca un nebun** ai lucrat.
*Vers. 55. Rut 1.9,14. 1 Împ. 19.20. Fapt. 20.37. **1 Sam. 13.13. 2 Cron. 16.9.

29. Mâna mea este destul de tare ca să vă fac rău; dar Dumnezeul* tatălui vostru mi-a zis în noaptea trecută**: „Ferește-te să spui o vorbă rea lui Iacov!“
*Vers. 53. Cap. 28.13. **Vers. 24.

30. Dar acum, odată ce ai plecat, pentru că te topești de dor după casa tatălui tău, de ce mi-ai furat* dumnezeii mei?“
*Vers. 19. Jude. 18.24.

31. Drept răspuns, Iacov a zis lui Laban: „Am fugit fiindcă-mi era frică, gândindu-mă că poate îmi vei lua înapoi fetele tale.“

32. Dar să piară* acela la care îți vei găsi dumnezeii tăi! În fața fraților noștri, cercetează și vezi ce-i la mine din ale tale și ia-ți-l.“ Iacov nu știa că Rahela îi furase.
*Cap. 44.9.

33. Laban a intrat în cortul lui Iacov, în cortul Leii, în cortul celor două roabe și n-a găsit nimic. A ieșit din cortul Leii și a intrat în cortul Rahelei.

34. Rahela luase idolii, îi pusese sub samarul cămilei și șezuse deasupra. Laban a scotocit tot cortul, dar n-a găsit nimic.

35. Ea a zis tatălui său: „Domnul meu, să nu te superi dacă nu mă pot scula* înaintea ta; căci mi-a venit rânduiala femeilor.“ A căutat peste tot, dar n-a găsit idolii.

Exod 20.12. Lev. 19.32.

36. Iacov s-a mâniat și a certat pe Laban. A luat din nou cuvântul și i-a zis: „Care este nelegiuirea mea și care este păcatul meu de mă urmărești cu atâta înverșunare?“

37. Mi-ai scormonit toate lucrurile, și ce ai găsit din lucrurile din casa ta? Scoate-le aici înaintea fraților mei și fraților tăi, ca să judece ei între noi amândoi!

38. Iată, am stat la tine douăzeci de ani; oile și caprele nu ți s-au stârpit și n-am mâncat berbeci din turma ta.

39. Nu ți-am adus acasă vite sfășiate* de fiare: eu însumi te-am despăgubit pentru ele; îmi cereai înapoi** ce mi se fura ziua sau ce mi se fura noaptea.

*Exod 22.10, etc. **Exod 22.12.

40. Ziua mă topeam de căldură, iar noaptea mă prăpădeam de frig și-mi fugea somnul de pe ochi.

41. Iată, douăzeci de ani am stat în casa ta, ți-am slujit* paisprezece ani pentru cele două fete ale tale și șase ani pentru turma ta și de zece ori mi-ai schimbat** simbria.

*Cap. 29.27,28. **Vers. 7.

42. Dacă n-aș fi avut* cu mine pe Dumnezeu tatălui meu, pe Dumnezeuul lui Avraam, pe Acela de care se teme** Isaac, mi-ai fi dat drumul acum cu mâinile goale. Dar Dumnezeu* a văzut suferința mea și osteneala mâinilor mele și ieri noapte a rostit** judecata.“
*Ps. 124.1,2. **Vers. 53.

Isa. 8.13. †Cap. 29.32. Exod 3.7. ††1 Cron. 12.17. Iuda 9.

43. Drept răspuns, Laban a zis lui Iacov: „Fiicele acestea sunt fiicele mele, copiii aceștia sunt copiii mei, turma aceasta este turma mea și tot ce vezi este al meu. Și ce pot face eu azi pentru fiicele mele, sau pentru copiii lor, pe care i-au născut?“

44. Vino să facem amândoi un legământ*, și legământul acesta să slujească de mărturie** între mine și tine!“
*Cap. 26.28. **Ios. 24.27.

45. Iacov a luat* o piatră și a pus-o ca stâlp de aducere aminte.
*Cap. 28.18.

46. Iacov a zis fraților săi: „Strângeți pietre.” Ei au strâns pietre și au făcut o movilă; și au mâncat acolo pe movilă.

47. Laban a numit-o Iegar-Sahaduta (*Movila mărturiei*), și Iacov a numit-o Galed (*Movila mărturiei*).

48. Laban a zis: „Movila* aceasta să slujească azi de mărturie între mine și tine!” De aceea i-au pus numele Galed. *Ios. 24.27.

49. Se mai numește și Mițpa* (*Veghere*), pentru că Laban a zis: „Domnul să vegheze asupra mea și asupra ta când ne vom pierde din vedere unul pe altul. *Jude. 11.29. 1 Sam. 7.5.

50. Dacă vei asupri pe fetele mele și dacă vei mai lua și alte neveste afară de fetele mele, ia bine seama că nu un om va fi cu noi, ci Dumnezeu va fi martor între mine și tine.”

51. Laban a zis lui Iacov: „Iată movila aceasta și iată stâlpul acesta, pe care l-am ridicat între mine și tine.

52. Movila aceasta să fie martoră și stâlpul acesta să fie martor că nici eu nu voi trece la tine peste movila aceasta și nici tu nu vei trece la mine peste movila aceasta și peste stâlpul acesta, ca să ne facem rău.

53. Dumnezeu lui Avraam și al lui Nahor, Dumnezeu tatălui lor să judece* între noi.” Iacov a jurat** pe Acela de care se temeă* Isaac. *Cap. 16.5. **Cap. 21.23. †Vers. 42.

54. Iacov a adus o jertfă pe munte și a pofit pe frații lui să mănânce; ei au mâncat și au rămas toată noaptea pe munte.

55. Laban s-a sculat dis-de-dimineată, și-a sărutat nepoții și fetele și i-a binecuvântat*. Apoi a plecat și s-a întors** la locuința lui. *Cap. 28.1. **Cap. 18.33; 30.25.

Frica lui Iacov

32 1. Iacov și-a văzut de drum; și l-au întâlnit îngerii* lui Dumnezeu. *Ps. 91.11. Evr. 1.14.

2. Când i-a văzut, Iacov a zis: „Aceasta este tabăra* lui Dumnezeu!” De aceea a pus locului acela numele Mahanaim (*Tabără îndoită*).

*Ios. 5.14. Ps. 103.21; 148.2. Luca 2.13.
3. Iacov a trimis înainte niște soli la fratele său, Esau, în țara Seir*, în ținutul lui** Edom.

*Cap. 33.14,16. **Cap. 36.6-8. Deut. 2.5. Ios. 24.4.

4. El le-a dat porunca următoare:

„Iată* ce să spuneți domnului meu Esau: „Așa vorbește robul tău Iacov: „Am locuit la Laban și am rămas la el până acum; *Prov. 15.1.

5. am* boi, măgari, oi, robi și roabe, și trimit să dea de știre lucrul acesta domnului meu, ca** să capăt trecere înaintea ta.” *Cap. 30.43. **Cap. 33.8,15.

6. Solii s-au întors înapoi la Iacov și au zis: „Ne-am dus la fratele tău, Esau; și el vine* înaintea ta cu patru sute de oameni.” *Cap. 33.1.

7. Iacov s-a înspăimântat* foarte mult și l-a apucat groaza. A împărțit în două tabere oamenii pe care-i avea cu el, oile, boii și cămilele *Cap. 35.3.

8. și a zis: „Dacă vine Esau împotriva uneia din tabere și o bate, tabăra care va rămâne va putea să scape.”

Rugăciunea lui Iacov

9. Iacov* a zis: „Dumnezeu** tatălui meu Avraam, Dumnezeu tatălui meu Isaac! Tu, Doamne, care-ți mi-ai zis: „Întoarce-te în țara ta și în locul tău de naștere și voi îngriji ca să-ți meargă bine!” *Ps. 50.15. **Cap. 28.13. †Cap. 31.3,13.

10. Eu sunt prea mic pentru toate îndurările* și pentru toată credințioșia, pe care ai arătat-o față de robul Tău; căci am trecut Iordanul acesta numai cu toiașul** meu, și iată că acum fac două tabere. *Cap. 24.27. **Iov 8.7.

11. Izbăvește-mă*, Te rog, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau! Căci mă tem de el, ca să nu vină și să mă lovească, pe mine, pe mame** și pe copii. *Ps. 59.1,2. **Osea 10.14.

12. Și Tu* ai zis: „Eu voi îngriji ca să-ți meargă bine și-ți voi face sămânța ca nisipul mării, care, de mult ce este, nu se poate număra.” *Cap. 28.13-15.

Iacov caută să înlănzească pe Esau

13. Iacov a petrecut noaptea în locul acela. A luat din ce mai avea cu el și a pus deoparte, ca dar* pentru fratele său, Esau: *Cap. 43.11. Prov. 18.16.

14. două sute de capre și douăzeci de țapi, două sute de oi și douăzeci de berbeci,

15. treizeci de cămile alăptătoare cu mânjii lor, patruzeci de vaci și zece tauri, douăzeci de măgărițe și zece măgaruși.

16. Le-a dat robilor săi, turmă cu turmă, deosebit, și a poruncit robilor

săi: „Treceți înaintea mea și lăsați o depărtare între fiecare turmă.”

17. A dat celui dintâi porunca următoare: „Când te va întâlni fratele meu, Esau, și te va întreba: „Al cui ești? Unde te duci? Și a cui este turma aceasta dinaintea ta?”

18. Să răspunzi: „A robului tău Iacov; ea este un dar trimis domnului meu Esau; și el însuși vine în urma noastră.”

19. A dat aceeași poruncă celui de al doilea, celui de al treilea și tuturor celor ce mânau turmele: „Așa să vorbești domnului meu Esau când îl veți întâlni.

20. Să spunei: „Iată, robul tău Iacov vine și el după noi.” Căci își zicea el: „Îl voi potoli* cu darul acesta, care merge înaintea mea; în urmă îl voi vedea față în față și poate că mă va primi cu bunăvoință.” *Prov. 21.14.

21. Astfel darul a trecut înainte, iar el a rămas în tabără în noaptea aceea.

22. Tot în noaptea aceea s-a sculat, a luat pe cele două neveste ale lui, pe cele două roabe și pe cei unsprezece copii ai lui și a trecut* vadul laboului. *Deut. 3.16.

23. I-a luat, i-a trecut pârâul și a trecut tot ce avea.

Lupta lui Iacov: Israel

24. Iacov însă a rămas singur. Atunci un om s-a luptat* cu el până în revărsatul zorilor. *Osea 12.3,4. Efes. 6.12.

25. Văzând că nu-l poate birui, omul acesta l-a lovit la încheietura* coapsei, așa că i s-a scrântit încheietura coapsei lui Iacov pe când se lupta cu el. *Mat. 26.41. 2 Cor. 12.7.

26. Omul acela* a zis: „Lasă-Mă să plec, căci se revărsă zorile.” Dar Iacov a răspuns: „Nu Te** voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta.” *Luca 24.28. **Osea 12.4.

27. Omul acela i-a zis: „Cum îți este numele?” „Iacov”, a răspuns el.

28. Apoi a zis: „Numele* tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel (*Cel ce luptă cu Dumnezeu*); căci ai luptat** cu Dumnezeu și cu oamenii și ai fost biruitor.” *Cap. 35.10. 2 Împ. 17.34. **Osea 12.3,4. †Cap. 25.31; 27.33.

29. Iacov L-a întrebat: „Spune-mi, Te rog, numele Tău.” El a răspuns: „Pentru ce* Îmi ceri numele?” Și l-a binecuvântat acolo. *Jude. 13.18.

30. Iacov a pus locului acela numele Peniel (*fața lui Dumnezeu*); „căci”, a zis el, „am* văzut pe Dumnezeu față în față și totuși am scăpat cu viață.” *Cap. 16.13. Exod 24.11; 33.20. Deut. 5.24. Jude. 6.22; 13.22. Isa. 6.5.

31. Răsărea soarele când a trecut pe lângă Peniel. Însă Iacov șchiopăta din coapsă.

32. Iată de ce, până în ziua de azi, israeliții nu mănâncă vâna de la încheietura coapsei; căci Dumnezeu a lovit pe Iacov la încheietura coapsei în vână.

Împăcarea lui Iacov cu Esau

33 1. Iacov a ridicat ochii și s-a uitat; și iată că Esau* venea cu patru sute de oameni. Atunci a împărțit copiii între Lea, Rahela și cele două roabe. *Cap. 32.6.

2. A pus în frunte roabele cu copiii lor, apoi pe Lea cu copiii ei, și la urmă pe Rahela cu Iosif.

3. El însuși a trecut înaintea lor; și s-a aruncat* cu fața la pământ de șapte ori, până ce s-a apropiat de tot de fratele său. *Cap. 18.2; 42.6; 43.26.

4. Esau* a alergat înaintea lui; i-a îmbrățișat, i s-a aruncat** pe grumaz și l-a sărutat. Și au plâns.

*Cap. 32.28. **Cap. 45.14,15.

5. Esau, ridicând ochii, a văzut femeile și copiii și a zis: „Cine sunt aceia?” Și Iacov a răspuns: „Sunt copiii*, pe care i-a dat Dumnezeu robului tău.” *Cap. 48.9. Ps. 127.3. Isa. 8.18.

6. Roabele s-au apropiat, cu copiii lor, și s-au aruncat cu fața la pământ;

7. Lea și copiii ei, de asemenea, s-au apropiat și s-au aruncat cu fața la pământ; în urmă s-au apropiat Iosif și Rahela și s-au aruncat cu fața la pământ.

8. Esau a zis: „Ce ai de gând să faci cu toată* tabăra aceea pe care am întâlnit-o?” Și Iacov a răspuns: „Voiesc să capăt* trecere cu ea înaintea domnului meu.” *Cap. 32.16. **Cap. 32.5.

9. Esau a zis: „Eu am din belșug, păstrează, frate, ce este al tău.”

10. Și Iacov a răspuns: „Nu; te rog, dacă am căpătat trecere înaintea ta, primește darul acesta din mâna mea; căci* m-am uitat la fața ta cum se uită cineva la fața lui Dumnezeu, și tu m-ai primit cu bunăvoință.

*Cap. 43.3. 2 Sam. 3.13; 14.24,28,32. Mat. 18.10.

11. Primește deci darul* meu, care ți-a fost adus, fiindcă Dumnezeu m-a

umplut de bunătați și am de toate.“ Astfel a stăruit** de el, și Esau a primit.

*Jude. 1.15. 1 Sam. 25.27; 30.26. 2 Împ. 5.15. **2 Împ. 5.23.

12. Esau a zis: „Haidem să plecăm și să pornim la drum; eu voi merge înaintea ta.“

13. Iacov i-a răspuns: „Domnul meu vede că copiii sunt mici și am oi și vaci fătate; dacă le-am sili la drum o singură zi, toată turma va pieri.

14. Domnul meu s-o ia înaintea robului său; și eu voi veni încet pe urmă, la pas cu turma, care va merge înaintea mea, și la pas cu copiii, până voi ajunge la domnul meu, în Seir*.“

*Cap. 32.3.

15. Esau a zis: „Vreau să las cu tine măcar o parte din oamenii mei.“ Și Iacov a răspuns: „Pentru ce aceasta? Mi-ajunge să capăt trecere* înaintea ta, domnul meu!“

*Cap. 34.11; 47.25. Rut 2.13.

16. În aceeași zi, Esau a luat drumul înapoi la Seir.

Iacov se așază la Sihem

17. Iacov a plecat mai departe la Sucot*. Și-a zidit o casă și a făcut colibe pentru turme. De aceea s-a dat locului acela numele Sucot** (*Colibe*). *Jos. 13.27. Jude. 8.5. Ps. 60.6. **Ioan 3.23.

18. La întoarcerea lui din Padan-Aram, Iacov a ajuns cu bine în cetatea Sihem*, în țara Canaan, și a tăbărit înaintea cetății.

*Jos. 24.1. Jude. 9.1.

19. Partea de ogor, pe care își întinsese cortul, a cumpărat-o* de la fiii lui Hamor, tatăl lui Sihem, cu o sută de chesita¹.

*Jos. 24.32. Ioan 4.5.

20. Și acolo a ridicat un altar pe care l-a numit* El-Elohe-Israel (*Domnul este Dumnezeu lui Israel*).

*Cap. 35.7.

Dina și Sihem

34 1. Dina*, fata pe care o născuse lui Iacov, Lea, a ieșit** să vadă pe fetele țării.

*Cap. 30.21. **Tit 2.5.

2. Ea a fost zărită* de Sihem, fiul hevitului Hamor, domnitorul țării. El a pus** mâna pe ea, s-a culcat cu ea și a necinstit-o.

*Cap. 6.2. Jude. 14.1. **Cap. 20.2.

3. S-a lipit cu toată inima de Dina, fata lui Iacov, a iubit fata și a căutat s-o liniștească.

4. După aceea Sihem a zis* tatălui său, Hamor: „Ia-mi de nevastă pe fata aceasta!“

*Jude. 14.2.

5. Iacov a aflat că-i necinstise pe

fiica sa, Dina; și fiindcă fiii săi erau cu vitele la pășune, Iacov a tăcut* până la întoarcerea lor.

*1 Sam. 10.27. 2 Sam. 13.22.

6. Hamor, tatăl lui Sihem, s-a dus la Iacov ca să-i vorbească.

7. Dar când s-au întors fiii lui Iacov de la pășune și au auzit lucrul acesta, s-au supărat și s-au mâniat foarte tare*; pentru că Sihem săvârșise** o mișelie în Israel culcându-se cu fata lui Iacov: așa ceva* n-ar fi trebuit să se facă niciodată.

*Cap. 49.7. 2 Sam. 13.21.

**Jos. 7.15. Jude. 20.6. †Deut. 23.17. 2 Sam. 13.12.

8. Hamor le-a vorbit astfel: „Fiul meu, Sihem, s-a lipit cu toată inima de fata voastră; vă rog, dați-i-o de nevastă

9. și încuscriți-vă cu noi; voi dați-ne fetele voastre și luați pentru voi pe ale noastre.

10. Locuiți cu noi; țara* vă stă înaintea, rămâneți în ea, faceți negoț** și cumpărați* pământuri în ea.“

*Cap. 13.9; 20.15. **Cap. 42.34. †Cap. 47.27.

11. Sihem a zis tatălui și fraților Dinei: „Să capăt trecere înaintea voastră și vă voi da ce-mi veți cere.

12. Cereți-mi o zestre* cât de mare și cât de multe daruri, și voi da tot ce-mi veți zice; numai dați-mi fata de nevastă.“

*Exod 22.16,17. Deut. 22.29. 1 Sam. 18.25.

13. Fiii lui Iacov au răspuns și au vorbit cu vicleșug* lui Sihem și tatălui său, Hamor, pentru că Sihem necinstise pe sora lor, Dina.

*2 Sam. 13.24, etc.

14. Ei i-au zis: „Este un lucru pe care nu-l putem face, să dăm pe sora noastră unui om netăiat împrejur; căci* ar fi o ocară pentru noi.

*Jos. 5.9.

15. Nu ne vom învoi la așa ceva decât dacă vă faceți și voi ca noi și dacă orice parte bărbătească dintre voi se va tăia împrejur.

16. Atunci vă vom da pe fetele noastre și vom lua pentru noi pe ale voastre; vom locui cu voi și vom face împreună un singur norod.

17. Dar dacă nu voiți să ne ascultați și să vă tăiați împrejur, ne vom lua fata și vom pleca.“

18. Cuvintele lor au plăcut lui Hamor și lui Sihem, fiul lui Hamor.

19. Tânărul n-a pregetat să facă lucrul acesta, căci iubea pe fata lui Iacov și era* cel mai bine văzut în casa tatălui său.

*1 Cron. 4.9.

20. Hamor și fiul său, Sihem, s-au dus la poarta cetății și au vorbit astfel oamenilor din cetatea lor:

21. „Oamenii aceștia au gânduri de pace față de noi; să rămână, dar, în țară și să facă negoț; țara este destul de largă pentru ei. Noi vom lua de neveste pe fetele lor și le vom da de neveste pe fetele noastre.

22. Dar oamenii aceștia nu vor voi să locuiască împreună cu noi, ca să alcătuim un singur popor, decât dacă orice parte bărbătească dintre noi se va tăia împrejur, după cum și ei înșiși sunt tăiați împrejur.

23. Turmele lor, averile lor și toate vitele lor vor fi atunci ale noastre. Să primim numai ce cer ei, ca să rămână la noi.“

24. Toți cei ce treceau pe poarta cetății* au ascultat pe Hamor și pe fiul său, Sihem; și toți bărbații au fost tăiați împrejur, toți cei ce treceau pe poarta cetății.

*Cap. 23.10.

25. A treia zi, pe când sufereau ei încă, cei doi fii ai lui Iacov, Simeon* și Levi, frații Dinei, și-au luat fiecare sabia, s-au năpustit asupra cetății, care se credea în liniște, și au ucis pe toți bărbații.

*Cap. 49.5-7.

26. Au trecut, de asemenea, prin ascuțișul sabiei pe Hamor și pe fiul său Sihem; au ridicat pe Dina din casa lui Sihem și au ieșit afară.

27. Fiii lui Iacov s-au aruncat asupra celor morți și au jefuit cetatea pentru că necinstiseră pe sora lor.

28. Le-au luat oile, boii și măgarii, tot ce era în cetate și ce era pe câmp;

29. le-au luat ca pradă de război toate bogățiile, copiii și nevestele, și tot ce se găsea în case.

30. Atunci Iacov a zis lui Simeon și lui Levi: „Voi m-ați nenorocit, făcându-mă* urât locuitorilor țării, canaaniților și feresiților. N-am sub porunca mea decât un mic număr** de oameni; ei se vor strânge împotriva mea, mă vor bate și voi fi nimicit, eu și casa mea.“

*Exod 5.21. 1 Sam. 13.4. **Deut. 4.27. Ps. 105.12.

31. Ei au răspuns: „Se cuvenea oare să se poarte cu sora noastră cum se poartă cu o curvă?“

Iacov la Betel

35 1. Dumnezeu a zis lui Iacov: „Scoală-te, suie-te la Betel*, locuiește acolo și ridică acolo un altar Dumnezeului care** ți S-a arătat când* fugeai de fratele tău, Esau.“

*Cap. 28.19. **Cap. 28.13. †Cap. 27.43.

2. Iacov a zis casei* lui și tuturor celor ce erau cu el: „Scoateți dumnezeii străini** care sunt în mijlocul vostru, curățați-vă* și schimbați-vă hainele,

*Cap. 18.19. Jos. 24.15.

**Cap. 31.19,34. Jos. 24.2,23. 1 Sam. 7.3. †Exod 19.10.

3. ca să ne sculăm și să ne suim la Betel; căci acolo voi ridica un altar Dumnezeului care* m-a ascultat în ziua necazului meu și** care a fost cu mine în călătoria pe care am făcut-o.“

*Cap. 32.7,24. **Cap. 28.20; 31.3,42.

4. Ei au dat lui Iacov toți dumnezeii străini care erau în mâinile lor și cerceii* pe care-i purtau în urechi. Iacov i-a îngropat în pământ sub stejarul** de lângă Sihem.

*Osea 2.13. **Jos. 24.26. Jude. 9.6.

5. Apoi au plecat. Groaza* lui Dumnezeu s-a răspândit peste cetățile care-i înconjurau, așa că locuitorii lor n-au urmărit pe fiii lui Iacov.

*Exod 15.16; 23.27; 34.24. Deut. 11.25. Jos. 2.9; 5.1. 1 Sam. 14.15. 2 Cron. 14.14.

6. Iacov și toți cei ce erau cu el au ajuns la Luz*, adică Betel, în țara Canaan.

*Cap. 28.19,22.

7. A zidit* acolo un altar și a numit locul acela: „El-Betel“ (*Dumnezeul Betelului*), căci acolo** i Se descoperește Dumnezeu, când fugea de fratele său.

*Ecl. 5.4. **Cap. 28.13.

8. Debora*, doica Rebecăi, a murit; și a fost îngropată mai jos de Betel, sub stejarul căruia i s-a pus numele: „Stejarul jalei.“

*Cap. 24.59.

9. Dumnezeu* S-a arătat iarăși lui Iacov, după întoarcerea lui din Padan-Aram, și l-a binecuvântat.

*Osea 12.4.

10. Dumnezeu i-a zis: „Numele tău* este Iacov; dar nu te vei mai chema Iacov, ci numele tău** va fi Israel.“ Și i-a pus numele Israel.

*Cap. 17.5. **Cap. 32.28.

11. Dumnezeu i-a zis: „Eu sunt* Dumnezeu cel Atotputernic. Crește și înmulțește-te; un neam** și o mulțime de neamuri se vor naște din tine și chiar împărați vor ieși din coapsele tale.

*Cap. 17.1; 48.3,4. Exod 6.3. **Cap. 17.5,6,16; 28.3; 48.4.

12. Ție îți voi da țara pe* care am dat-o lui Avraam și lui Isaac și voi da țara aceasta seminței tale după tine.“

*Cap. 12.7; 13.15; 26.3,4; 28.13.

13. Dumnezeu S-a înălțat* de la el, în locul unde îi vorbea.

*Cap. 17.22.

14. Și Iacov a ridicat* un stâlp de aducere aminte în locul unde îi vorbise

1. Chesita, o măsură de bani

Dumnezeu, un stâlp de piatră, pe care a adus o jertfă de băutură și a turnat untdelemn. *Cap. 28.18.

15. Iacov a numit locul unde îi vorbise Dumnezeu, Betel*. *Cap. 28.19.

Moartea Rahelei

16. Apoi au plecat din Betel; și mai era o depărtare bunicică până la Efrata, când Rahelei i-au venit durerile nașterii. A avut o naștere grea;

17. și, în timpul durerilor nașterii, moașa i-a zis: „Nu te teme, căci* mai ai un fiu!” *Cap. 30.24. 1 Sam. 4.20.

18. Și, pe când își dădea ea sufletul, căci trăgea să moară, i-a pus numele Ben-Oni (*Fiul durerii mele*); dar tatăl său l-a numit Benjamin (*Fiul dreptei*).

19. Rahela* a murit și a fost îngropată pe drumul care duce la Efrata**, sau Betleem.

*Cap. 48.7. **Rut 1.2; 4.11. Mica 5.2. Mat. 2.6.

20. Iacov a ridicat un stâlp pe mormântul ei: acesta este stâlpul de pe mormântul Rahelei, care este* și azi.

*1 Sam. 10.2. 2 Sam. 18.18.

Fiii lui Iacov

21. Israel a plecat mai departe; și și-a întins cortul dincolo de Migdal-Eder*. *Mica 4.8.

22. Pe când locuia Israel în ținutul acesta, Ruben s-a dus și s-a culcat* cu Bilha, țiitoarea tatălui său. Și Israel a aflat.

Fiii lui Iacov erau în număr de doisprezece.

*Cap. 49.4. 1 Cron. 5.1. 2 Sam. 16.22; 20.3. 1 Cor. 5.1.

23. Fiii Leii: Ruben*, întâiul născut al lui Iacov, Simeon, Levi, Iuda, Isahar și Zabulon. *Cap. 46.8. Exod. 1.2.

24. Fiii Rahelei: Iosif și Benjamin.

25. Fiii Bilhei, roaba Rahelei: Dan și Neftali.

26. Fiii Zilpei, roaba Leii: Gad și Așer. Aceștia sunt fiii lui Iacov, care i s-au născut în Padan-Aram.

Moartea lui Isaac

27. Iacov a ajuns la tatăl său, Isaac, la Mamre*, la Chiriati-Arba**, care este totuna cu Hebronul, unde locuiseră ca străini Avraam și Isaac.

*Cap. 13.18; 23.2,19. **Ios. 14.15; 15.13.

28. Zilele vieții lui Isaac au fost de o sută optzeci de ani.

29. Isaac și-a dat duhul și a murit și a fost* adăugat la poporul său, bătrân și sătul de zile. Fiii** săi, Esau și Iacov, l-au îngropat.

*Cap. 15.15; 25.8. **Cap. 25.9; 49.31.

Esau se așază în Seir

36. 1. Iată spița neamului lui Esau, adică Edom*. *Cap. 25.30.

2. Esau și-a luat* neveste dintre fetele Canaanului pe: Ada, fata hetitului Elon, pe Oholibama**, fata Anei, fata hevitului Tibeon, *Cap. 26.34. **Vers. 25.

3. și pe Basmat*, fata lui Ismael, sora lui Nebaiot. — *Cap. 28.9.

4. Ada* a născut lui Esau pe Elifaz; Basmat a născut pe Reuel; *1 Cron. 1.35.

5. și Oholibama a născut pe Ieuș, Iaelam și Core. Aceștia sunt fiii lui Esau, care i s-au născut în țara Canaan. —

6. Esau și-a luat nevestele, fiii și fiicele, toată lumea din casă, turmele, toate vitele și toată averea pe care și-o agonisise în țara Canaan și s-a dus într-o altă țară, departe de fratele său Iacov.

7. Căci* bogățiile lor erau prea mari ca să poată locui împreună, și ținutul** în care locuiau ca străini nu le mai putea ajunge din pricina turmelor lor. *Cap. 13.6,11. **Cap. 17.8; 28.4.

8. Esau s-a așezat în muntele* Seir. Esau** înseamnă Edom.

*Cap. 32.3. Deut. 2.5. Ios. 24.4. **Vers. 1.

Urmașii lui Esau

9. Iată spița neamului lui Esau, tatăl edomiților, în muntele Seir.

10. Iată numele fiilor lui Esau: Elifaz*, fiul Adei, nevasta lui Esau; Reuel, fiul Basmatei, nevasta lui Esau. —

*1 Cron. 1.25, etc.

11. Fiii lui Elifaz au fost: Teman, Omar, Tefo, Gaetam și Chenaz.

12. Și Timna era țiitoarea lui Elifaz, fiul lui Esau; ea a născut lui Elifaz pe Amalec*. Aceștia sunt fiii Adei, nevasta lui Esau.

*Exod. 17.8,14. Num. 24.20. 1 Sam. 15.2,3, etc.

13. Iată fiii lui Reuel: Nahat, Zerah, Sama și Miza. Aceștia sunt fiii Basmatei, nevasta lui Esau. —

14. Iată fiii Oholibamei, fata Anei, fata lui Tibeon, nevasta lui Esau: ea a născut lui Esau pe Ieuș, Iaelam și Core.

15. Iată căpeteniile semințiilor ieșite din fiii lui Esau. — Iată fiii lui Elifaz, întâiul născut al lui Esau: căpetenia Teman, căpetenia Omar, căpetenia Tefo, căpetenia Chenaz,

16. căpetenia Core, căpetenia Gaetam, căpetenia Amalec. Aceștia sunt căpe-

teniile ieșite din Elifaz, în țara Edom. Aceștia sunt fiii Adei. —

17. Iată fiii lui Reuel, fiul lui Esau: căpetenia Nahat, căpetenia Zerah, căpetenia Sama, căpetenia Miza. Aceștia sunt căpeteniile ieșite din Reuel, în țara Edom. Aceștia sunt fiii Basmatei, nevasta lui Esau.

18. Iată fiii Oholibamei, nevasta lui Esau: căpetenia Ieuș, căpetenia Iaelam, căpetenia Core. Aceștia sunt căpeteniile ieșite din Oholibama, fata Anei, nevasta lui Esau.

19. Aceștia sunt fiii lui Esau și aceștia sunt căpeteniile semințiilor lor. Esau înseamnă Edom.

Urmașii lui Seir

20. Iată fiii lui Seir*, horitul**, vechii locuitori ai țării: Lotan, Șobal, Tibeon, Ana,

*1 Cron. 1.38. **Cap. 14.6. Deut. 2.12,22.

21. Dișon, Eter și Dișan. Aceștia sunt căpeteniile horiților, fiii lui Seir, în țara Edom. —

22. Fiii lui Lotan au fost: Hori și Hemam. Sora lui Lotan a fost Timna.

23. Iată fiii lui Șobal: Alvan, Manahat, Ebal, Șefo și Onam. —

24. Iată fiii lui Tibeon: Aia și Ana. Ana acesta a găsit izvoarele calde în pustiu, când păștea măgarii tatălui său Tibeon.

25. Iată fiii lui Ana: Dișon și Oholibama, fata lui Ana. —

26. Iată fiii lui Dișon: Hemdan, Eșban, Itran și Cheran. —

27. Iată fiii lui Eter: Bilhan, Zaavan și Acan. —

28. Iată fiii lui Dișan: Uț și Aran.

29. Iată căpeteniile horiților: căpetenia Lotan, căpetenia Șobal, căpetenia Tibeon, căpetenia Ana,

30. căpetenia Dișon, căpetenia Eter, căpetenia Dișan. Aceștia sunt căpeteniile horiților, căpeteniile pe care le-au avut în țara lui Seir.

Împărății Edomului

31. Iată împărății* care au împărățit în țara Edom, înainte de a împărăți un împărat peste copiii lui Israel. —

*1 Cron. 1.43.

32. Bela, fiul lui Beor, a împărățit peste Edom; și numele cetății lui era Dinhaba. —

33. Bela a murit; și în locul lui a împărățit Iobab, fiul lui Zerah din Boțra. —

34. Iobab a murit; și în locul lui a

împărățit Hușam, din țara temaniților. —

35. Hușam a murit; și în locul lui a împărățit Hadad, fiul lui Bedad. El a bătut pe Madian în câmpia Moabului. Numele cetății lui era Avit.

36. Hadad a murit; și în locul lui a împărățit Samla din Masreca.

37. Samla a murit; și în locul lui a împărățit Saul din Rehobot pe Râu.

38. Saul a murit; și în locul lui a împărățit Baal-Hanan, fiul lui Acbor.

39. Baal-Hanan, fiul lui Acbor, a murit; și în locul lui a împărățit Hadar*. Numele cetății lui era Pau; și numele nevestei lui era Mehetabeel, fata lui Matred, fata lui Mezahab.

*1 Cron. 1.50.

40. Iată numele căpeteniilor* ieșite din Esau, după semințiile lor, după ținuturile lor și după numele lor: căpetenia Timna, căpetenia Alva, căpetenia Ietet,

*1 Cron. 1.51.

41. căpetenia Oholibama, căpetenia Ela, căpetenia Pinon,

42. căpetenia Chenaz, căpetenia Teman, căpetenia Mibțar,

43. căpetenia Magdiel, căpetenia Iram. Aceștia sunt căpeteniile lui Edom, după locuințele lor, în țara pe care o aveau. Acesta este Esau, tatăl edomiților.

Iosif vândut de frații săi

37. 1. Iacov a locuit în țara Canaan, unde* locuise ca străin tatăl său.

*Cap. 17.8; 23.4; 28.4; 36.7. Evr. 11.9.

2. Iată istoria lui Iacov:

Iosif, la vârsta de șaptesprezece ani, păștea oile cu frații lui; băiatul acesta era cu fiii Bilhei și cu fiii Zilpei, nevestele tatălui său. Și Iosif spunea tatălui lor vorbele lor cele rele*.

*1 Sam. 2.22-24.

3. Israel iubea pe Iosif mai mult decât pe toți ceilalți fii ai săi, pentru că îl născuse* la bătrânețe; și i-a făcut o haină pestriță*. *Cap. 44.20.

4. Frații lui au văzut că tatăl lor îl iubea mai mult decât pe ei toți și au început să-l* urască. Nu puteau să-i spună nici o vorbă prietenească.

*Cap. 27.41; 49.23.

5. Iosif a visat un vis și l-a istorisit fraților săi, care l-au urât și mai mult.

6. El le-a zis: „Ia asculți ce vis am visat!

1. Sau: o haină lungă cu mâneci

7. Noi* eram la legatul snopilor în mijlocul câmpului; și iată că snopul meu s-a ridicat și a stat în picioare; iar snopii voștri l-au înconjurat și s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui.“

*Cap. 42,6,9; 43,26; 44,14.

8. Frații lui i-au zis: „Doar n-ai să împărătești tu peste noi? Doar n-ai să ne cârmuiești tu pe noi?“ Și l-au urât și mai mult, din pricina visurilor lui și din pricina cuvintelor lui.

9. Iosif a mai visat un alt vis și l-a istorisit fraților săi. El a zis: „Am mai visat un vis! Soarele*, luna și unsprezece stele se aruncă cu fața la pământ înaintea mea.“

*Cap. 46,29.

10. L-a istorisit tatălui său și fraților săi. Tatăl său l-a muștră și i-a zis: „Ce înseamnă visul acesta pe care l-ai visat? Nu cumva vom veni eu, mama ta și frații* tăi să ne aruncăm cu fața la pământ înaintea ta?“

*Cap. 27,29.

11. Frații* săi au început să-l pizmuie; dar tatăl** său a ținut minte lucrurile acestea.

*Fapt. 7,9. **Dan. 7,28. Luca 2,19,51.

12. Frații lui Iosif se duseseră la Sihem, ca să pască oile tatălui lor.

13. Israel a zis lui Iosif: „Frații tăi pasc oile la Sihem! Vino, căci vreau să te trimit la ei.“ „Iată-mă, sunt gata“, a răspuns el.

14. Israel i-a zis: „Du-te, rogu-te, și vezi dacă frații tăi sunt sănătoși și dacă oile sunt bine; și adu-mi vești.“ L-a trimis astfel din valea Hebronului* și Iosif a ajuns la Sihem.

*Cap. 35,27.

15. Pe când rătăcea pe câmp, l-a întâlnit un om. Omul acela l-a întrebat: „Ce cauți?“

16. „Caut pe frații mei“, a răspuns Iosif; „spune-mi*, te rog, unde pasc ei oile?“

*Cânt. 1,7.

17. Și omul acela a zis: „Au plecat de aici; căci i-am auzit spunând: „Haidem la Dotan*.“ Iosif s-a dus după frații săi și i-a găsit la Dotan.

*2 Împ. 6,13.

18. Ei l-au zărit de departe și, până să se apropie de ei, s-au sfătuit* să-l omoare.

*1 Sam. 19,1. Ps. 31,13; 37,12,32; 94,21. Mat. 27,1. Marc. 14,1. Ioan 11,53. Fapt. 23,12.

19. Ei au zis unul către altul: „Iată că vine făuritorul de visuri!“

20. Veniți acum să-l* omorâm și să-l aruncăm într-un din aceste gropi; vom spune că l-a mâncat o fiară sălbatică și vom vedea ce se va alege de visurile lui.“

*Prov. 1,11,16; 6,17; 27,4.

21. Ruben* a auzit lucrul acesta și

l-a scos din mâinile lor. El a zis: „Să nu-i luăm viața!“

*Cap. 42,22.

22. Ruben le-a zis: „Să nu vărsați sânge; ci mai bine aruncați-l în groapa aceasta care este în pustiu și nu puneți mâna pe el.“ Căci avea de gând să-l scape din mâinile lor și să-l aducă înapoi la tatăl său.

23. Când a ajuns Iosif la frații săi, aceștia l-au dezbrăcat de haina lui, de haina cea pestriță, pe care o avea pe el.

24. L-au luat și l-au aruncat în groapă. Groapa aceasta era goală: nu era apă în ea.

25. Apoi* au șezut să mănânce. Ridicându-și ochii, au văzut o ceată** de ismaeliți venind din Galaad; cămilele lor erau încărcate cu tămâie, cu leac alinător și smirnă, pe care le duceau în Egipt.

*Prov. 30,20. Amos 6,6. **Vers. 28,36. †Ier. 8,22.

26. Atunci Iuda a zis fraților săi: „Ce vom câștiga să ucidem pe fratele nostru și să-i ascundem* sângele?“

*Vers. 20. Cap. 4,10. Iov 16,18.

27. Veniți mai bine să-l vindem ismaeliților și să nu punem mâna* pe el, căci este fratele** nostru, carneț din carnea noastră.“ Și frații lui l-au ascultat.

*1 Sam. 18,17. **Cap. 42,21. †Cap. 29,14.

28. La trecerea negustorilor madianiți*, au tras și au scos pe Iosif afară din groapă și l-au vândut**, cu douăzeci de sicli de argint, ismaeliților, care l-au dus în Egipt.

*Judec. 6,3. **Cap. 45,4,5. Ps. 105,17. Fapt. 7,9. †Mat. 27,9.

Jalea lui Iacov

29. Ruben s-a întors la groapă; și iată că Iosif nu mai era în groapă. El și-a rupt* hainele,

*Iov 1,20.

30. s-a întors la frații săi și a zis: „Băiatul nu mai este*! Ce mă voi face eu?“

*Cap. 42,13,36. Ier. 31,15.

31. Ei au luat atunci haina* lui Iosif; și înjunghiind un țap, i-au înmuiat haina în sânge.

*Vers. 23.

32. Au trimis tatălui lor haina cea pestriță, punând să-i spună: „Iată ce am găsit! Vezi dacă este haina fiului tău sau nu.“

33. Iacov a cunoscut-o și a zis: „Este haina fiului meu! O fiară* sălbatică l-a mâncat! Da, Iosif a fost făcut bucăți!“

*Vers. 20. Cap. 44,28.

34. Și și-a rupt* hainele, și-a pus un sac pe coapse și a jelit multă vreme pe fiul său.

*Vers. 29. 2 Sam. 3,31.

35. Toți fiii și toate fiicele lui au venit* ca să-l mângâie; dar el nu voia să primească nici o mângâiere, ci zicea: „Plângând** mă voi coborî la fiul meu în Locuința morților.“ Și plângea astfel pe fiul său.

*2 Sam. 12,17. **Cap. 42,38; 44,29,31.

36. Madianiții* l-au vândut în Egipt lui Potifar, un dregător al lui faraon, și anume căpetenia străjerilor.

*Cap. 39,1.

Iuda și Tamar

38 1. În vremea aceea, Iuda a părăsit pe frații săi și a tras* la un om din Adulam, numit Hira.

*Cap. 19,3. 2 Împ. 4,8.

2. Acolo, Iuda a văzut* pe fata unui Canaanit, numit Șua*; a luat-o de nevastă și s-a culcat cu ea.

*Cap. 34,2. **1 Cron. 2,3.

3. Ea a rămas însărcinată și a născut un fiu, pe care l-a numit Er*.

*Cap. 46,12. Num. 26,19.

4. A rămas iarăși însărcinată și a mai născut un fiu, căruia i-a pus numele Onan*.

*Cap. 46,12. Num. 26,19.

5. A mai născut iarăși un fiu, căruia i-a pus numele Șela*; Iuda era la Czib când a născut ea.

*Cap. 46,12. Num. 26,20.

6. Iuda a luat* întâiului său născut Er, o nevastă numită Tamar.

*Cap. 21,21.

7. Er*, întâiul născut al lui Iuda, era rău înaintea Domnului; și ** Domnul l-a omorât.

*Cap. 46,12. Num. 26,19. **1 Cron. 2,3.

8. Atunci Iuda a zis lui Onan: „Du-te la nevasta fratelui* tău, ia-o de nevastă, ca cumnat, și ridică sămânță fratelui tău.“

*Deut. 25,5. Mat. 22,24.

9. Onan, știind că sămânța aceasta n-are să fie a* lui, vărsa sămânța pe pământ ori de câte ori se culca cu nevasta fratelui său, ca să nu dea sămânță fratelui său.

*Deut. 25,6.

10. Ce făcea el n-a plăcut Domnului, care l-a omorât și* pe el.

*Cap. 46,12. Num. 26,19.

11. Atunci Iuda a zis nurozii sale Tamar: „Rămâi* văduvă în** casa tatălui tău până va crește fiul meu Șela.“ Zicea așa ca să nu moară și Șela ca frații lui. Tamar s-a dus și a locuit în casa tatălui ei.

*Rut 1,13. **Lev. 22,13.

Păcătuirea lui Iuda cu Tamar

12. Au trecut multe zile, și fata lui Șua, nevasta lui Iuda, a murit. După ce au trecut* zilele de jale, Iuda s-a suit** la Timna, la cei ce-i tundeau

oile, el și prietenul său Hira, adula-mitul.

*2 Sam. 13,39. **Ios. 15,10,57. Judec. 14,1.

13. Au dat de veste Tamarei despre lucrul acesta și i-au zis: „Iată că socrul tău se suie la Timna, ca să-și tundă oile.“

14. Atunci ea și-a lepădat hainele de văduvă, s-a acoperit cu o maramă, s-a îmbrăcat în alte haine și a șezut* jos la intrarea în Enaim, pe drumul care duce la Timna; căci vedea că Șela se făcuse mare**, și ea nu-i fusese dată de nevastă.

*Prov. 7,12. **Vers. 11,26.

15. Iuda a văzut-o și a luat-o drept curvă, pentru că își acoperise fața.

16. S-a abătut la ea din drum și a zis: „Lasă-mă să mă culc cu tine!“ Căci n-a cunoscut-o că era nora sa. Ea a zis: „Ce-mi dai ca să te culci cu mine?“

17. El a răspuns: „Am* să-ți trimit un ied din turma mea.“ Ea a zis: „Îmi dai un** zalog până îl vei trimite?“

*Ezec. 16,33. **Vers. 20.

18. El a răspuns: „Ce zalog să-ți dau?“ Ea a zis: „Inelul* tău, lanțul tău și toiagul pe care-l ai în mână.“ El i le-a dat. Apoi s-a culcat cu ea; și ea a rămas însărcinată de la el.

*Vers. 25.

19. Ea s-a sculat și a plecat; și-a scos marama* și s-a îmbrăcat iarăși în hainele de văduvă.

*Vers. 14.

20. Iuda a trimis iedul, prin prietenul său adulamitul, ca să scoată zalogul din mâinile femeii. Dar acesta n-a găsit-o.

21. A întrebat pe oamenii locului și a zis: „Unde este curva aceea care stătea aici la Enaim, pe drum?“ Ei au răspuns: „N-a fost nici o curvă aici.“

22. Adulamitul s-a întors la Iuda și i-a spus: „N-am găsit-o; și chiar oamenii de acolo au zis: „N-a fost nici o curvă aici.“

23. Iuda a zis: „Țină ce a luat, numai să nu ne facem de râs. Iată, am trimis iedul acesta și n-ai găsit-o.“

24. Cam după trei luni, au venit și au spus lui Iuda: „Tamar, nora ta, a curvit* și a rămas chiar însărcinată în urma curvirii ei.“ Și Iuda a zis: „Scoateți-o afară, ca să fie** arsă.“

*Judec. 19,2. **Lev. 21,9. Deut. 22,21.

25. După ce au scos-o afară, ea a trimis să spună socrului său: „De la omul acela, ale cui sunt lucrurile acestea, am rămas eu însărcinată; vezi*,

te rog, al cui este inelul** acesta, lanțurile acestea și toiagul acesta.“

*Cap. 37.32. **Vers. 18.

26. Iuda le-a cunoscut* și a zis: „Ea este mai puțin vinovată** decât mine, fiindcă n-am dat-o† de nevastă fiului meu Șela.“ Și nu s-a mai împreunată†† cu ea de atunci.

*Cap. 37.33. **1 Sam. 24.17, †Vers. 14. ††Iov 34.31,32.

27. Când i-a venit vremea să nască, iată că în pântecul ei erau doi gemeni.

28. Și în timpul nașterii, unul a scos mâna înainte; moașa i-a apucat mâna și a legat-o cu un fir roșu, zicând: „Acesta a ieșit cel dintâi.“

29. Dar el a tras mâna înapoi și a ieșit fratele său. Atunci moașa a zis: „Ce spărtură ai făcut!“ De aceea i-a pus numele Pereț* (*Spărtură*).

*Cap. 46.12. Num. 26.20, 1 Cron. 2.4, Mat. 1.3.

30. În urmă a ieșit fratele lui, care avea firul roșu la mână; de aceea i-au pus numele Zerah (*Cărămiziu*).

Iosif în Egipt

39 1. Iosif a fost dus în Egipt; și Potifar*, dregătorul lui faraon, căpetenia străjerilor, un egiptean, l-a cumpărat** de la ismaeliții care-l aduseseră acolo.

*Cap. 37.36. Ps. 105.17. **Cap. 37.28.

2. Domnul* a fost cu Iosif, așa că toate îi mergeau bine; el locuia în casa stăpânului său, egipteanul.

*Vers. 21.

Cap. 21.22; 26.24,28; 28.15. 1 Sam. 16.18; 18.14,28. Fapt. 7.9.

3. Stăpânul lui a văzut că Domnul era cu el și că Domnul făcea* să-i meargă bine ori de ce se apuca.

*Ps. 1.3.

4. Iosif* a căpătat mare trecere înaintea stăpânului său, care l-a luat în slujba lui, l-a pus mai mare peste** casa lui și i-a încredințat tot ce avea.

*Vers. 21. Cap. 18.3; 19.19. **Cap. 24.2.

5. De îndată ce Potifar l-a pus mai mare peste casa lui și peste tot ce avea, Domnul a binecuvântat* casa egipteanului, din pricina lui Iosif; și binecuvântarea Domnului a fost peste tot ce avea el, fie acasă, fie la câmp.

*Cap. 30.27.

6. Egipteanul a lăsat pe mâinile lui Iosif tot ce avea și n-avea altă grijă decât să mănânce și să bea. Dar Iosif era frumos la statură* și plăcut la chip.

*1 Sam. 16.12.

Fecioria lui Iosif

7. După câțiva vreme, s-a întâmplat că nevasta stăpânului său a pus

ochii pe Iosif și a zis: „Culcă-te* cu mine!“

*2 Sam. 13.11.

8. El n-a voit și a zis nevestei stăpânului său: „Vezi că stăpânul meu nu-mi cere socoteală de nimic din casă și mi-a dat pe mână tot ce are.

9. El nu este mai mare decât mine în casa aceasta și nu mi-a oprit nimic, afară de tine, pentru că ție nevasta lui. Cum* aş putea să fac eu un rău atât de mare și să păcătuiesc** împotriva lui Dumnezeu?“

*Prov. 6.29,32. **Cap. 20.6. Lev. 6.2. 2 Sam. 12.13. Ps. 51.4.

10. Măcar că ea vorbea în toate zilele lui Iosif, el n-a voit să se culce și să se împreuneze cu ea.

11. Într-o zi, când intrase în casă ca să-și facă lucrul și când nu era acolo nici unul din oamenii casei,

12. ea* l-a apucat de haină, zicând: „Culcă-te cu mine!“ El i-a lăsat haina în mână și a fugit afară din casă.

*Prov. 7.13, etc.

13. Când a văzut ea că-i lăsase haina în mână și fugise afară,

14. a chemat oamenii din casă și le-a zis: „Vedeți, ne-a adus un evreu ca să-și bată joc de noi! Omul acesta a venit la mine ca să se culce cu mine, dar eu am țipat în gura mare.

15. Și, când a văzut că ridic glasul și strig, și-a lăsat haina lângă mine și a fugit afară.“

16. Și a pus haina lui Iosif lângă ea până s-a întors acasă stăpânul lui.

17. Atunci i-a vorbit* astfel: „Robul acela evreu, pe care ni l-ai adus, a venit la mine ca să-și bată joc de mine.

*Exod 23.1. Ps. 120.3.

18. Și, cum am ridicat glasul și am țipat, și-a lăsat haina lângă mine și a fugit afară.“

19. După ce a auzit cuvintele nevestei sale, care-i zicea: „Iată ce mi-a făcut robul tău“, stăpânul lui Iosif s-a mâniat* foarte tare.

*Prov. 6.34,35.

20. A luat pe Iosif și l-a aruncat* în temniță** în locul unde erau închiși întemnițații împăratului; și astfel, Iosif a stat acolo, în temniță.

*Ps. 105.18. 1 Pet. 2.19. **Cap. 40.3,15; 41.14.

Iosif în temniță

21. Domnul a fost cu Iosif și Și-a întins bunătața peste el. L-a făcut* să capete trecere înaintea mai marelui temniței.

*Exod 3.21; 11.3; 12.36. Ps. 106.46. Prov. 16.7. Dan. 1.9. Fapt. 7.9,10.

22. Și mai marele temniței a pus* sub privegherea lui pe toți întemnițații care erau în temniță. Și nimic nu se făcea acolo decât prin el.

*Cap. 40.3,4.

23. Mai marele temniței nu se mai îngrija de nimic din ce avea Iosif în mână, pentru că Domnul* era cu el. Și Domnul îi dădea izbândă în tot ce făcea.

*Vers. 2,3

Iosif tâlcuiește visurile în temniță

40 1. După câțiva vreme, s-a întâmplat că paharnicul* și pitarul împăratului Egiptului au supărat pe stăpânul lor, împăratul Egiptului.

*Neem. 1.11.

2. Faraon s-a mâniat* pe cei doi dregători ai săi: pe mai marele paharnicilor și pe mai marele pitarilor.

*Prov. 16.14.

3. Și* i-a pus sub pază în casa căpeteniei străjerilor, în temniță, în locul unde fusese închis Iosif.

*Cap. 39.20,23.

4. Căpetenia străjerilor i-a pus sub privegherea lui Iosif, care făcea de slujbă lângă ei; și au stat mai multă vreme în temniță.

5. Paharnicul și pitarul împăratului Egiptului, care erau închiși în temniță, au visat într-o noapte amândoi câte un vis, și anume fiecare câte un vis care putea să capete o tâlmăcire deosebită.

6. Iosif, când a venit dimineața la ei, s-a uitat la ei; și i-a văzut triști.

7. Atunci a întrebat pe dregătorii lui faraon, care erau cu el în temnița stăpânului său, și le-a zis: „Pentru ce aveți o față așa de posomorâtă azi?“

8. Ei i-au răspuns: „Am* visat un vis și nu este nimeni care să-l tâlmăcească.“ Iosif le-a zis: „Tâlmăcirile** sunt ale lui Dumnezeu. Istorisiți-mi, dar, visul vostru.“

*Cap. 41.15. **Cap. 41.16. Dan. 2.11,28,47.

9. Mai marele paharnicilor și-a istorisit lui Iosif visul și i-a zis: „În visul meu se făcea că înaintea mea era o viță.

10. Vița aceasta avea trei mlădițe. Când a început să dea lăstari, i s-a deschis floarea, și ciorchinii au făcut struguri copti.

11. Paharul lui faraon era în mâna mea. Eu am luat strugurii, i-am stors în paharul lui faraon și am pus paharul în mâna lui faraon.“

12. Iosif i-a zis: „Iată* tâlmăcirea visului: Cele trei mlădițe** sunt trei zile.

*Vers. 18. Cap. 41.12,52. Jude. 7.14. Dan. 2.36; 4.19. **Cap. 41.26.

13. Peste trei zile faraon te* va scoate din temniță, te va pune iarăși în slujba ta și vei pune iarăși paharul în mâna lui faraon, cum obișnuiai mai înainte, când erai paharnicul lui.

*2 Imp. 25.27. Ps. 3.3. Ier. 52.31.

14. Dar adu-ți aminte* și de mine când vei fi fericit și arată, rogu-te, bunătațe** față de mine; pune o vorbă bună pentru mine la faraon și scoate-mă din casa aceasta.

*Luca 23.42.

15. Căci am fost luat cu sila din țara evreilor și chiar aici* n-am făcut nimic ca să fiu aruncat în temniță.“

*Cap. 39.20.

16. Mai marele pitarilor, văzând că Iosif dăduse o tâlmăcire îmbucurătoare, a zis: „Iată, și în visul meu se făcea că port trei coșuri cu pâine albă pe capul meu.

17. În coșul de deasupra de tot erau tot felul de bucate pentru faraon: prăjituri coapte în cuptor; și păsările mâncau din coșul care era deasupra de tot pe capul meu.“

18. Iosif a răspuns și a zis: „Iată-i* tâlmăcirea: Cele trei coșuri sunt trei zile.

*Vers. 12.

19. Peste trei zile*, faraon îți va lua capul, te va spânzura de un lemn, și carnea ți-o vor mânca păsările.“

*Vers. 13.

20. A treia zi era ziua nașterii* lui faraon. El a dat un ospăț** tuturor slujitorilor săi; și a scos† afară din temniță pe mai marele paharnicilor și pe mai marele pitarilor, în fața slujitorilor săi:

*Mat. 14.6. **Marc. 6.21. †Vers. 13,19. Mat. 25.19.

21. pe mai marele paharnicilor l-a pus* iarăși în slujba lui de paharnic, ca să pună paharul** în mâna lui faraon;

*Vers. 13. **Neem. 2.1.

22. iar pe mai marele pitarilor l-a spânzurat*, după tâlmăcirea pe care le-o dăduse Iosif.

*Vers. 19.

23. Mai marele paharnicilor nu* s-a mai gândit însă la Iosif. L-a uitat.

*Iov 19.14. Ps. 31.12. Ecl. 9.15,16. Amos 6.6.

Iosif tâlcuiește visurile lui faraon

41 1. După doi ani, faraon a visat un vis. I se părea că stătea lângă râu (*Nil*).

2. Și iată că șapte vaci frumoase la vedere și grase la trup s-au suit din râu și au început să pască prin mlaștini.

3. După ele s-au mai suit din râu alte șapte vaci, urâte la vedere și slabe la trup, și s-au așezat lângă ele pe marginea râului.

4. Vacile urâte la vedere și slabe la trup au mâncat pe cele șapte vaci frumoase la vedere și grase la trup. Și faraon s-a trezit.

5. A adormit din nou și a visat un al doilea vis. Se făcea că șapte spice de grâu grase și frumoase au crescut pe același pai.

6. Și după ele au răsărit alte șapte spice slabe și arse de vântul de răsărit.

7. Spicele slabe au înghițit pe cele șapte spice grase și pline. Și faraon s-a trezit. Iată visul.

8. Dimineaua, faraon s-a tulburat* și a trimis să cheme pe toți magii** și pe toți înțelepții† Egiptului. Le-a istorisit visurile lui. Dar nimeni n-a putut să le tălmăcească lui faraon. *Dan. 2.1; 4.5,19. **Exod 7.11,22. Isa. 29.14. Dan. 1.20; 2.2; 4.7. †Mat. 2.1.

9. Atunci mai marele paharnicilor a luat cuvântul și a zis lui faraon: „Mi-aduc aminte astăzi de greșeala mea.

10. Faraon se mâniase* pe slujitorii lui; și mă aruncase** în temniță, în casa căpeteniei străjerilor, pe mine și pe mai marele pitarilor.

*Cap. 40.2,3. **Cap. 39.20.

11. Amândoi am* visat câte un vis în aceeași noapte; și anume, fiecare din noi a visat un vis care a primit o tălmăcire deosebită. *Cap. 40.5.

12. Era acolo cu noi un tânăr evreu, rob* al căpeteniei străjerilor. I-am istorisit visurile noastre, și el ni le-a tălmăcit** și ne-a spus întocmai ce înseamnă visul fiecăruia.

*Cap. 37.36. **Cap. 40.12, etc.

13. Lucrurile s-au întâmplat întocmai după* tălmăcirea pe care ne-o dăduse el. Pe mine faraon m-a pus iarăși în slujba mea, iar pe mai marele pitarilor l-a spânzurat. *Cap. 40.22.

14. Faraon* a trimis să cheme pe Iosif. L-au scos** în grabă din temniță†. Iosif s-a ras, și-a schimbat hainele și s-a dus la faraon.

*Ps. 105.20. **Dan. 2.25. †1 Sam. 2.8. Ps. 113.7,8.

15. Faraon a zis lui Iosif: „Am visat un vis. Nimeni nu l-a putut tălmăci; și am* aflat că tu tălmăcești un vis îndată după ce l-ai auzit.“

*Vers. 12. Ps. 25.14. Dan. 5.16.

16. Iosif a răspuns lui faraon: „Nu

eu*! Dumnezeu** este Acela care va da un răspuns prielnic lui faraon!“

*Dan. 2.30. Fapt. 3.12. 2 Cor. 3.5. **Cap. 40.8. Dan. 2.22,28,47; 4.2.

17. Faraon a început să istorisească atunci lui Iosif: „În visul meu* se făcea că stăteam pe malul râului. *Vers. 1.

18. Și deodată șapte vaci grase la trup și frumoase la chip s-au suit din râu și au început să pască prin mlaștini.

19. După ele s-au suit alte șapte vaci, slabe, foarte urâte la chip și sfrijite: n-am mai văzut altele așa de urâte în toată țara Egiptului.

20. Vacile cele sfrijite și slabe au mâncat pe cele șapte vaci dintâi, care erau grase.

21. Le-au înghițit, fără să se poată cunoaște că intraseră în pânțele lor; ba încă înfățișarea lor era tot așa de urâtă ca mai înainte. Și m-am deșteptat.

22. Am mai văzut în vis șapte spice pline și frumoase, care creșteau pe același pai.

23. Și după ele au răsărit șapte spice goale, slabe, arse de vântul de răsărit.

25. Spicele slabe au înghițit pe cele șapte spice frumoase. Am spus aceste lucruri magilor*, dar nimeni nu mi le-a putut tălmăci. *Vers. 8. Dan. 4.7.

25. Iosif a zis lui faraon: „Ce a visat faraon înseamnă un singur lucru: Dumnezeu* a arătat mai dinainte lui faraon ce are să facă. *Dan. 2.28,29,45. Apoc. 4.1.

26. Cele șapte vaci frumoase înseamnă șapte ani; și cele șapte spice frumoase înseamnă șapte ani: este un singur vis.

27. Cele șapte vaci sfrijite și urâte, care se suiau după cele dintâi, înseamnă șapte ani; și cele șapte spice goale, arse de vântul de răsărit, vor fi șapte ani* de foamete. *2 Împ. 8.1.

28. Astfel, după cum am spus lui faraon, Dumnezeu a arătat lui faraon ce are* să facă. *Vers. 25.

29. Iată, vor fi șapte* ani de mare belșug în toată țara Egiptului. *Vers. 47.

30. După ei vor veni* șapte ani de foamete, așa că se va uita tot belșugul acesta în țara Egiptului, și foametea** va topi țara. *Vers. 54. **Cap. 47.13.

31. Foametea aceasta care va urma va fi așa de mare că nu se va mai cunoaște belșugul în țară.

32. Cât privește faptul că faraon a visat visul de două ori înseamnă că

lucrul este hotărât* din partea lui Dumnezeu și că Dumnezeu se va grăbi să-l aducă la îndeplinire.

*Num. 23.19. Isa. 46.10,11.

33. Acum, faraon să aleagă un om priceput și înțelept și să-l pună în fruntea țării Egiptului.

34. Faraon să pună prefecti în țară, ca să ridice* o cincime din roadele Egiptului în timpul celor șapte ani de belșug. *Prov. 6.6-8.

35. Să se strângă* toate bucatele din acești ani buni care au să vină; să se facă, la îndemâna lui faraon, grămezi de grâu, provizii în cetăți și să le păzească. *Vers. 48.

36. Bucatele acestea vor fi provizia țării pentru cei șapte ani de foamete care vor veni în țara Egiptului, pentru ca țara să nu fie prăpădită* de foamete. *Cap. 47.15,19.

Înălțarea lui Iosif

37. Cuvintele* acestea au plăcut lui faraon și tuturor slujitorilor lui.

*Ps. 105.19. Fapt. 7.10.

38. Și faraon a zis slujitorilor săi: „Am putea noi oare să găsim un om ca acesta, care* să aibă în el Duhul lui Dumnezeu?“

*Num. 27.18. Iov 32.8. Prov. 2.6. Dan. 4.8,18; 5.11,14; 6.3.

39. Și faraon a zis lui Iosif: „Fiindcă Dumnezeu ți-a făcut cunoscut toate aceste lucruri, nu este nimeni care să fie atât de priceput și atât de înțelept ca tine.

40. Te pun* mai mare peste casa mea, și tot poporul meu va asculta de poruncile tale. Numai scaunul meu de domnie mă va ridica mai presus de tine. *Ps. 105.21,22. Fapt. 7.10.

41. Faraon a zis lui Iosif: „Uite, îți dau* stăpânire peste toată țara Egiptului.“ *Dan. 6.3.

42. Faraon și-a scos* inelul din deget și l-a pus în degetul lui Iosif; l-a îmbrăcat** cu haine de în subțire și i-a pus† un lanț de aur la gât.

*Est. 3.10; 8.2,8. **Est. 8.15. †Dan. 5.7,29.

43. L-a suit în carul care venea după al lui și strigau* înaintea lui: „În genunchi!“ Astfel i-a dat faraon stăpânire peste toată țara Egiptului.

*Cap. 42.6; 45.8,26. Est. 6.9. Fapt. 7.10.

44. Și a mai zis lui Iosif: „Eu sunt faraon! Dar fără tine nimeni nu va ridica mâna, nici piciorul în toată țara Egiptului.“

45. Faraon a pus lui Iosif numele:

Țafnat-Paeneah (*Descoperitor de taine*) și i-a dat de nevastă pe Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On. Și Iosif a pornit să cerceteze țara Egiptului.

46. Iosif era în vârstă de treizeci de ani când s-a înfățișat* înaintea lui faraon, împăratul Egiptului, și a plecat de la faraon și a străbătut toată țara Egiptului.

*1 Sam. 16.21. 1 Împ. 12.6,8. Dan. 1.19.

47. În timpul celor șapte ani de rod, pământul a dat bucate din belșug.

48. Iosif a strâns toate bucatele din acești șapte ani de belșug în țara Egiptului. A făcut provizii în cetăți, punând în fiecare cetate bucatele de pe câmpul dimprejur.

49. Iosif a strâns grâu, ca nisipul* mării, atât de mult că au încetat să-l mai măsoare, pentru că era fără măsură.

*Cap. 22.17. Jude. 7.12. 1 Sam. 13.5. Ps. 78.27.

Iosif strânge bucate în Egipt

50. Înaintea anilor de foamete i s-au născut lui Iosif* doi fii, pe care i-a născut Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On. *Cap. 46.20; 48.5.

51. Iosif a pus întâiului născut numele Manase (*Uitare*); „căci“, a zis el, „Dumnezeu m-a făcut să uit toate necazurile mele și toată casa tatălui meu.“

52. Și celui de al doilea i-a pus numele Efraim (*Rodire*); „căci“, a zis el, „Dumnezeu m-a făcut* roditor în țara întristării mele.“ *Cap. 49.22.

53. Cei șapte ani de belșug care au fost în țara Egiptului au trecut.

54. Și au început* să vină cei șapte ani de foamete, așa cum** vestise Iosif. În toate țările era foamete; dar în toată țara Egiptului era pâine.

*Ps. 105.16. Fapt. 7.11. **Vers. 30.

55. Când a flămânzit, în sfârșit, toată țara Egiptului, poporul a strigat la faraon să-i dea pâine. Faraon a spus tuturor egiptenilor: „Duceți-vă la Iosif și faceți ce vă va spune el.“

56. Foametea băntuia în toată țara. Iosif a deschis toate locurile cu provizii și a vândut* grâu egiptenilor. Foametea creștea din ce în ce mai mult în țara Egiptului. *Cap. 42.6; 47.14,24.

57. Și din toate țările* venea lumea în Egipt ca să cumpere grâu de la Iosif; căci în toate țările era foamete mare.

*Deut. 9.28.

Frații lui Iosif

42 1. Când a auzit Iacov* că este grâu în Egipt, a zis fiilor săi: „Pentru ce stați și vă uitați unii la alții?”

*Fapt. 7.12.

2. Și a zis: „Iată, aud că este grâu în Egipt; coborâți-vă și cumpărați-ne grâu de acolo, ca să trăim* și să nu murim.”

*Cap. 43.8. Ps. 118.17. Isa. 38.1.

3. Zece frați ai lui Iosif s-au coborât în Egipt ca să cumpere grâu.

4. Iacov n-a trimis cu ei pe Benjamin, fratele lui Iosif, de teamă să* nu i se întâmple vreo nenorocire.

*Vers. 38.

5. Fiii lui Israel au venit să cumpere și ei grâu, împreună cu cei ce veneau pentru același lucru; căci în Canaan* era foamete.

*Fapt. 7.11.

Întâia călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt

6. Iosif era mai mare în țară; el vindea grâu la tot poporul din țară*. Frații lui Iosif au venit și s-au aruncat** cu fața la pământ înaintea lui.

*Cap. 41.41. **Cap. 37.7.

7. Iosif, cum a văzut pe frații săi, i-a cunoscut; dar s-a făcut că le este străin, le-a vorbit aspru și le-a zis: „De unde veniți?” Ei au răspuns: „Venim din țara Canaan ca să cumpărăm merinde.”

8. Iosif a cunoscut pe frații săi, dar ei nu l-au cunoscut.

9. Iosif și-a adus aminte* de visurile pe care le visase cu privire la ei și le-a zis: „Voi sunteți iscoade; ați venit numai ca să cercetați locurile slabe ale țării.”

*Cap. 37.5,9.

10. Ei i-au răspuns: „Nu, domnul meu; robii tăi au venit să cumpere hrană.

11. Noi toți suntem fiii aceluiași om; suntem oameni de treabă, robii tăi nu sunt iscoade.”

12. El le-a zis: „Ba nu; ați venit să cercetați locurile slabe ale țării.”

13. Ei au răspuns: „Noi, robii tăi, suntem doisprezece frați, fii ai aceluiași om, din țara Canaan; și iată, cel mai tânăr este azi cu tatăl nostru, iar unul nu mai este* în viață.”

*Cap. 37.30; 44.20. Plân. 5.7.

14. Iosif le-a zis: „V-am spus că sunteți iscoade.

15. Iată cum veți fi încercați: Pe viața* lui faraon că nu veți ieși de aici până nu va veni fratele vostru cel tânăr!

*1 Sam. 1.26; 17.55.

16. Trimiteți pe unul din voi să aducă pe fratele vostru; iar voi, rămâneți la opreală. Cuvintele voastre vor fi puse astfel la încercare și voi știți dacă adevărul este cu voi sau nu; altfel, pe viața lui faraon că sunteți niște iscoade.”

17. Și i-a aruncat pe toți, trei zile, în temniță.

18. A treia zi, Iosif le-a zis: „Faceți lucrul acesta și veți trăi. Eu* mă tem de Dumnezeu!”

*Lev. 25.43. Neem. 5.15.

19. Dacă sunteți oameni de treabă, să rămână unul din frații voștri închis în temnița voastră; iar ceilalți plecați luați grâu ca să vă hrăniți familiile

20. și aduceți-mi* pe fratele vostru cel tânăr, pentru ca vorbele voastre să fie puse astfel la încercare și să scăpați de moarte.” Și așa au făcut.

*Vers. 34. Cap. 44.23; 48.5.

21. Ei au zis atunci unul către altul: „Da; am fost vinovați* față de fratele nostru; căci am văzut neliniștea sufletului lui când ne ruga și nu l-am ascultat! Pentru aceea** vine peste noi necazul acesta.”

*Iov 36.8,9. Osea 3.15. **Prov. 21.13. Mat. 7.2.

22. Ruben a luat cuvântul și le-a zis: „Nu vă spuneam* eu să nu faceți o astfel de nelegiuire față de băiatul acesta? Dar n-ați ascultat. Acum iată că ni se cere** socoteală pentru sângele lui.”

*Cap. 37.21. **Cap. 9.5. 1 Împ. 2.32. 2 Cron. 24.22. Ps. 9.12. Luca 11.50,51.

23. Ei nu știau că Iosif îi înțelegea, căci vorbea cu ei printr-un tâlmăc.

24. Iosif a plecat la o parte de la ei ca să plângă. În urmă s-a întors și le-a vorbit; apoi a luat dintre ei pe Simeon și a pus să-l lege cu lanțuri în fața lor.

Întoarcerea fraților lui Iosif

25. Iosif a poruncit să li se umple sacii cu grâu, să pună argintul fiecăruia în sacul lui și să li se dea merinde pentru drum. Și așa* s-a făcut.

*Mat. 5.44. Rom. 12.17,20,21.

26. Ei și-au încărcat grâul pe măgari și au plecat.

27. Unul* din ei și-a deschis sacul ca să dea nutreț măgarului în locul unde au mas peste noapte. A văzut argintul la gura sacului

*Cap. 43.21.

28. și a zis fraților săi: „Argintul meu mi s-a dat înapoi și iată-l în sacul meu.” Atunci li s-a tăiat inima; și

au zis unul altuia tremurând: „Ce ne-a făcut Dumnezeu?”

29. S-au întors la tatăl lor, Iacov, în țara Canaan, și i-au istorisit tot ce li se întâmplase. Ei au zis:

30. „Omul acela, care este domnul țării, ne-a vorbit* aspru și ne-a luat drept iscoade.”

*Vers. 7.

31. Noi i-am spus: „Suntem oameni de treabă, nu suntem iscoade.

32. Suntem doisprezece frați, fii ai tatălui nostru; unul nu mai este, și cel mai tânăr este azi cu tatăl nostru în țara Canaan.”

33. Și omul acela, care este domnul țării, ne-a zis: „Iată cum* voi cunoaște dacă sunteți oameni de treabă. Lăsați la mine pe unul din frații voștri, luați merinde pentru familiile voastre, plecați

*Vers. 15,19,20.

34. și aduceți-mi pe fratele vostru cel tânăr. Voi știți astfel că nu sunteți iscoade, ci sunteți oameni de treabă; apoi vă voi da înapoi pe fratele vostru și veți putea să străbateți* țara în voie.”

*Cap. 34.10.

35. Când și-au golit sacii, iată că legătura* cu argintul fiecăruia era în sacul lui. Ei și tatăl lor au văzut legăturile cu argintul și s-au temut.

*Cap. 34.21.

36. Tatăl lor, Iacov, le-a zis: „Voi mă lipsiți* de copii: Iosif nu mai este, Simeon nu mai este și voiți să luați și pe Benjamin. Toate acestea pe mine mă lovesc!”

*Cap. 43.14.

37. Ruben a zis tatălui său: „Să-mi omori pe amândoi fiii mei, dacă nu-ți voi aduce înapoi pe Benjamin; dă-l în mâna mea și ți-l voi aduce înapoi.”

38. Iacov a zis: „Fiul meu nu se poate coborî împreună cu voi; căci fratele* lui a murit, și el a rămas singur; dacă i s-ar întâmpla vreo nenorocire** în călătoria pe care o faceți, cu durere îmi veți coborî perii mei cei albi în Locuința morților.”

*Vers. 13.

Cap. 37.33; 44.28. **Vers. 40. Cap. 44.29. †Cap. 37.35; 44.31.

A doua călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt

43 1. Foametea băntuia* greu în țară.

*Cap. 41.54,57.

2. Când au isprăvit de mâncat grâul pe care-l aduseseră din Egipt, Iacov a zis fiilor săi: „Duceți-vă iarăși și cumpărați-ne ceva merinde.”

3. Iuda i-a răspuns: „Omul acela ne-a spus curat: „Să nu-mi mai vedeți fața,

dacă fratele vostru* nu va fi cu voi.”

*Cap. 42.20; 44.23.

4. Dacă vrei deci să trimiți pe fratele nostru cu noi, ne vom coborî și-ți vom cumpăra merinde.

5. Dar dacă nu vrei să-l trimiți, nu ne vom coborî, căci omul acela ne-a spus: „Să nu-mi mai vedeți fața, dacă fratele vostru nu va fi cu voi!”

6. Israel a zis atunci: „Pentru ce mi-ați făcut un astfel de rău și ați spus omului acela că mai aveți un frate?”

7. Ei au răspuns: „Omul acela ne-a întrebat despre noi și familia noastră și a zis: „Mai trăiește tatăl vostru? Mai aveți vreun frate?” Și noi am răspuns la întrebările acestea. Puteam noi să știm că are să zică: „Aduceți pe fratele vostru?”

8. Iuda a zis tatălui său, Israel: „Trimite copilul cu mine, ca să ne sculăm și să plecăm, și vom trăi și nu vom muri, noi, tu și copiii noștri.

9. Răspund eu pentru el; ai să-l ceri înapoi din mâna mea. Dacă* nu-l voi aduce înapoi la tine și dacă nu-l voi pune înaintea ta, vinovat să fiu față de tine pentru totdeauna.

*Cap. 44.32. Filip. 18.19.

10. Căci dacă n-am mai fi zăbovit, de două ori ne-am fi întors până acum.”

11. Israel, tatăl lor, le-a zis: „Fiindcă trebuie, faceți așa. Luați-vă în saci ceva din cele mai bune roade ale țării, ca să duceți* un dar omului aceluia, și anume: puțin leac alinător** și puțină miere, mirodenii, smirnă, fistic și migdale.

*Cap. 32.20. Prov. 18.16. **Cap. 37.25. Ier. 8.22.

12. Luați cu voi argint îndoit și duceți înapoi argintul pe* care vi-l pusese la gura sacilor: poate că a fost o greșeală.

*Cap. 42.25,35.

13. Luați și pe fratele vostru, sculați-vă și întoarceți-vă la omul acela.

14. Dumnezeu cel Atotputernic să vă facă să căpătați trecere înaintea omului aceluia și să lase să se întoarcă împreună cu voi pe celălalt frate al vostru și pe Benjamin! Iar eu, dacă* trebuie să fiu lipsit de copiii mei, lipsit să fiu!”

*Est. 4.16.

Venirea fraților lui Iosif în Egipt

15. Au luat darul; au luat cu ei argint îndoit, precum și pe Benjamin; s-au sculat, s-au coborât în Egipt și s-au înfățișat înaintea lui Iosif.

16. Cum a văzut Iosif pe Benjamin cu ei, a zis economului* său: „Bagă pe oamenii aceștia în casă, taie vite și gătește; căci oamenii aceștia au să mănânce cu mine la amiază.”

*Cap. 24.2; 39.4; 44.1.

17. Omul acela a făcut ce-i poruncise Iosif și a dus pe oamenii aceia în casa lui Iosif.

18. Ei s-au temut când au văzut că-i bagă în casa lui Iosif și au zis: „Ne bagă înăuntru din pricina argintului pus în sacii noștri data trecută; vor să se năpustească peste noi, ca să ne ia robi și să pună mâna pe măgarii noștri.”

19. S-au apropiat de economul casei lui Iosif și au intrat în vorbă cu el la ușa casei;

20. și au zis: „Domnule*, noi ne-am mai coborât o dată aici, ca să cum-părăm merinde.”

*Cap. 42.3,10.

21. Apoi, când am ajuns* la locul unde trebuia să rămânem peste noapte, ne-am deschis sacii; și iată că argintul fiecăruia era la gura sacului său, argintul nostru, după greutatea lui: și l-am adus înapoi cu noi.

*Cap. 42.27,35.

22. Am adus și alt argint, ca să cum-părăm merinde. Nu știm cine a pus argintul în sacii noștri.”

23. Economul a răspuns: „Fiți pe pace! Nu vă temeți de nimic. Dumnezeuul vostru, Dumnezeuul tatălui vostru, v-a pus pe ascuns o comoară în saci. Argintul vostru a trecut prin mâinile mele.” Și le-a adus și pe Simeon.

24. Omul acesta i-a băgat în casa lui Iosif; le-a dat apă* de și-au spălat picioarele; a dat și nutreț măgarilor lor.

*Cap. 18.4; 24.32.

25. Ei și-au pregătit darul până la venirea lui Iosif, la amiază; căci aflaseră că au să mănânce la el.

26. Când a ajuns Iosif acasă, i-au dat darul pe care i-l aduseseră și s-au aruncat cu fața la pământ* înaintea lui.

*Cap. 37.7,10.

27. El i-a întrebat de sănătate; și a zis: „Bătrânul vostru tată, de care ați vorbit*, este sănătos? Mai trăiește?”

*Cap. 42.11,13.

28. Ei au răspuns: „Robul tău, tatăl nostru, este sănătos; trăiește încă.” Și s-au plecat* și s-au aruncat cu fața la pământ.

*Cap. 37.7,10.

29. Iosif a ridicat ochii; și, aruncând o privire spre fratele său Benjamin,

fiul mamei* sale, a zis: „Acesta este fratele vostru cel tânăr despre care mi-ați vorbit**?” Și a adăugat: „Dumnezeu să aibă milă de tine, fiule!”

*Cap. 35.17,18. **Cap. 42.13.

30. Iosif a isprăvit repede, căci i se rupea inima* pentru fratele său și simțea nevoia să plângă; a intrat degrabă într-o odaie și a plâns** acolo.

*1 Imp. 3.26. **Cap. 42.24.

31. După ce s-a spălat pe față, a ieșit din odaie; și, silindu-se să se stăpânească, a zis: „Aduceți* de mâncare!”

*Vers. 25.

32. Au adus de mâncare lui Iosif deoparte, și fraților lui deoparte; egiptenilor, care mâncau cu el, le-au adus, de asemenea, mâncare deoparte; căci egiptenii nu puteau să mănânce cu evreii, fiindcă lucrul acesta pentru ei este o urâciune*.

*Cap. 46.34. Exod 8.26.

33. Frații lui Iosif s-au așezat la masă în fața lui: de la întâiul născut, după dreptul lui de întâi născut, și până la cel mai tânăr, așezați după vârstă; și se uitau unii la alții cu mirare.

34. Iosif a pus să le dea din bucatele care erau înaintea lui; iar Benjamin a căpătat de cinci ori* mai mult decât ceilalți. Și au băut și s-au veselit împreună cu el.

*Cap. 45.22.

Spaima fraților lui Iosif

44 1. Iosif a dat următoarea poruncă economului casei lui: „Înple cu merinde sacii oamenilor acestora, cât vor putea să ducă, și pune argintul fiecăruia la gura sacului său.

2. Să pui și paharul meu, paharul de argint, la gura sacului celui mai tânăr, împreună cu argintul convenit pentru prețul grâului lui.” Economul a făcut cum îi poruncise Iosif.

3. Dimineața, cum s-a crăpat de ziuă, au dat drumul oamenilor acestora împreună cu măgarii lor.

4. Dar abia ieșiseră din cetate și nu se depărtaseră deloc de ea, când Iosif a zis economului său: „Scoală-te, aleargă după oamenii aceia; și, când îi vei ajunge, să le spui: „Pentru ce ați răsplătit binele cu rău?”

5. De ce ați furat paharul din care bea domnul meu și de care se slujește pentru ghicit? Rău ați făcut că v-ați purtat astfel.”

6. Economul i-a ajuns și le-a spus aceste cuvinte.

7. Ei i-au răspuns: „Domnule, pentru ce vorbești astfel? Să ferească Dumnezeu pe robii tăi să fi săvârșit o asemenea faptă!”

8. Iată, noi ți-am adus din țara Canaanului argintul* pe care l-am găsit la gura sacilor noștri; cum am fi putut să furăm argint sau aur din casa domnului tău?

*Cap. 43.21.

9. Să moară acela* dintre robii tăi la care se va găsi paharul, și noi înșine să fim robi ai domnului nostru!”

*Cap. 31.32.

10. El a zis: „Fie după cuvintele voastre! Acela la care se va găsi paharul să fie robul meu; iar voi veți fi nevinovați.”

11. Îndată și-a coborât fiecare sacul la pământ. Fiecare și-a deschis sacul.

12. Economul i-a scotocit, începând cu cel mai în vârstă și sfârșind cu cel mai tânăr; și paharul a fost găsit în sacul lui Benjamin.

13. Ei și-au rupt* hainele, și-a încercănt fiecare măgarul și s-au întors în cetate.

*Cap. 37.29,34. Num. 14.6. 2 Sam. 1.11.

14. Iuda și frații lui au ajuns la casa lui Iosif, pe când era el încă acolo, și s-au aruncat* cu fața la pământ înaintea lui.

*Cap. 37.7.

15. Iosif le-a zis: „Ce faptă ați făcut? Nu știți că un om ca mine are putere să ghicească?”

16. Iuda a răspuns: „Ce să mai spunem domnului nostru? Cum să mai vorbim? Cum să ne mai îndreptățim? Dumnezeu a dat pe față nelegiuirea robilor tăi. Iată-ne robi* ai domnului nostru: noi și acela la care s-a găsit paharul.”

*Vers. 9.

17. Dar Iosif a zis: „Să mă* ferească Dumnezeu să fac așa ceva! Omul la care s-a găsit paharul va fi robul meu; dar voi suiți-vă înapoi în pace la tatăl vostru.”

*Prov. 17.15.

Iuda mijlocește pentru Benjamin

18. Atunci Iuda s-a apropiat de Iosif și a zis: „Te rog, domnul meu, dă voie robului tău să spună o vorbă domnului meu și să nu te mănii* pe robul tău! Căci tu ești ca faraon.”

*Cap. 18.30,32. Exod 32.22.

19. Domnul meu a întrebat pe robii săi, zicând: „Mai trăiește tatăl vostru și mai aveți vreun frate?”

20. Noi am răspuns domnului meu: „Avem un tată bătrân și un frate tânăr,

copil* făcut la bătrânețea lui; băiatul acesta avea un frate care a murit și care era de la aceeași mamă; el a rămas singur, și tatăl lui îl iubește.”

*Cap. 37.3.

21. Tu ai spus robilor tăi: „Aduceți-l la mine* ca să-l văd cu ochii mei.”

*Cap. 42.15,20.

22. Noi am răspuns domnului meu: „Băiatul nu poate părăsi pe tatăl său; dacă-l va părăsi, tatăl său are să moară.”

23. Tu ai spus robilor tăi: „Dacă* nu se va coborî și fratele vostru împreună cu voi, să nu-mi mai vedeți fața.”

*Cap. 43.3,5.

24. Când ne-am suit la tatăl meu, robul tău, i-am spus cuvintele domnului meu.

25. Tatăl nostru* a zis: „Duceți-vă iarăși să ne cumpărați ceva merinde.”

*Cap. 43.2.

26. Noi am răspuns: „Nu putem să ne ducem; dar dacă fratele nostru cel tânăr va fi cu noi, ne vom duce; căci nu putem vedea fața omului aceluia decât dacă fratele nostru cel tânăr va fi cu noi.”

27. Robul tău, tatăl nostru, ne-a zis: „Voi știți că nevasta mea* mi-a născut doi fii.”

*Cap. 46.19.

28. Unul a ieșit de la mine și cred că a fost sfâșiat negreșit* de fiare, căci nu l-am mai văzut până astăzi.

*Cap. 37.33.

29. Dacă-mi mai luați și pe acesta* și i se va întâmpla vreo nenorocire, cu durere îmi veți coborî bătrânețele în Locuința morților.”

*Cap. 42.36,38.

30. Acum, dacă mă voi întoarce la robul tău, tatăl meu, fără să avem cu noi băiatul de suflul căruia este nedezipit* suflul lui,

*1 Sam. 18.1.

31. el are să moară când va vedea că băiatul nu este; și robii tăi vor coborî cu durere în Locuința morților bătrânețele robului tău, tatăl nostru.

32. Căci robul tău s-a pus chezaș pentru copil și a zis tatălui meu: „Dacă* nu-l voi aduce înapoi la tine, vinovat să fiu pentru totdeauna față de tatăl meu.”

*Cap. 43.9.

33. Îngăduie*, dar, te rog, robului tău să rămână în locul băiatului, ca rob al domnului meu; iar băiatul să se suie înapoi cu frații săi.

*Exod 32.32.

34. Cum mă voi putea sui eu la tatăl meu, dacă băiatul nu este cu mine? Ah! să nu văd mahnirea tatălui meu!”

Iosif se face cunoscut fraților săi

45 1. Iosif nu s-a mai putut stăpâni înaintea tuturor celor ce-l înconjurau. Și a strigat: „Scoateți afară pe toată lumea.” Și n-a mai rămas nimeni cu Iosif, când s-a făcut cunoscut fraților săi.

2. A izbucnit într-un plâns așa de tare că l-au auzit egiptenii și casa lui faraon.

3. Iosif a zis fraților săi: „Eu* sunt Iosif! Mai trăiește tatăl meu?” Dar frații lui nu i-au putut răspunde, așa de încremeniți rămăseseră înaintea lui.

*Fapt. 7.13.

4. Iosif a zis fraților săi: „Apropiați-vă de mine.” Și ei s-au apropiat. El a zis: „Eu sunt fratele vostru Iosif, pe care* l-ați vândut ca să fie dus în Egipt.

*Cap. 37.28.

5. Acum, nu vă întristați* și nu fiți mahnîți că m-ați vândut ca să fiu adus aici, căci ca să vă scap viața m-a trimis Dumnezeu** înaintea voastră.

*Isa. 40.2. 2 Cor. 2.7. **Cap. 50.20. Ps. 105.16,17. 2 Sam. 16.10,11. Fapt. 4.27,28.

6. Iată sunt doi ani de când bîntuie foametea în țară; și încă cinci ani nu va fi nici arătură, nici seceriș.

7. Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră ca să vă rămână sămînța vie în țară și ca să vă păstreze viața printr-o mare izbăvire.

8. Așa că nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu! El m-a făcut ca un tată* al lui faraon, stăpân peste toată casa lui și cârmuitorul întregii țări a Egiptului.

*Cap. 41.43. Judc. 17.10. Iov 29.16.

9. Grăbiți-vă de vă suiți la tatăl meu și spuneți-i: „Așa a vorbit fiul tău Iosif: „Dumnezeu m-a pus domn peste tot Egiptul; coboară-te la mine și nu zăbovi!”

10. Veți locui* în ținutul Gosen și veți fi lângă mine tu, fiii tăi și fiii fiilor tăi, oile tale și boii tăi și tot ce este al tău.

*Cap. 47.1.

11. Acolo te voi hrăni, căci vor mai fi încă cinci ani de foamete; și astfel nu vei pieri tu, casa ta și tot ce este al tău.

12. Voi vedeți cu ochii voștri, și fratele meu Benjamin vede cu ochii lui că eu însumi vă vorbesc*.

*Cap. 42.23.

13. Istorisiți tatălui meu toată slava pe care o am în Egipt și tot ce ați văzut; și aduceți* aici cât mai curând pe tatăl meu.”

*Fapt. 7.14.

14. El s-a aruncat pe gâtul fratelui

său Benjamin și a plâns; și Benjamin a plâns și el pe gâtul lui.

15. A îmbrățișat, de asemenea, pe toți frații lui, plângând. După aceea, frații lui au stat de vorbă cu el.

Întoarcerea fiilor lui Iacov la tatăl lor

16. S-a răspândit vestea în casa lui faraon că au venit frații lui Iosif; lucrul acesta a plăcut lui faraon și slujitorilor lui.

17. Faraon a zis lui Iosif: „Spune fraților tăi: „Iată ce să faceți: Încărcați-vă dobitoacele și plecați în țara Canaanului;

18. luați pe tatăl vostru și familiile voastre și veniți la mine. Eu vă voi da ce este mai bun în țara Egiptului și veți mânca grăsimă* țării.

*Cap. 27.28. Num. 18.12,29.

19. Ai poruncă să le spui: „Așa să faceți! Luați-vă din țara Egiptului care pentru pruncii voștri și pentru nevestele voastre; aduceți pe tatăl vostru și veniți.

20. Să nu vă pară rău de ceea ce veți lăsa; căci tot ce este mai bun în țara Egiptului va fi pentru voi.”

21. Fiii lui Israel au făcut așa. Iosif le-a dat care, după porunca lui faraon; le-a dat și merinde pentru drum.

22. Le-a dat la toți haine de schimb, iar lui Benjamin i-a dat trei sute de sicli de argint și cinci haine de schimb*.

*Cap. 43.34.

23. Tatălui său i-a trimis zece măgari încărcați cu ce era mai bun în Egipt și zece măgărițe încărcate cu grâu, pâine și merinde, pentru ca să aibă pe drum.

24. Apoi a dat drumul fraților săi, care au plecat; și le-a zis: „Să nu vă certați pe drum.”

25. Ei au ieșit din Egipt și au ajuns în țara Canaanului, la tatăl lor, Iacov.

26. Și i-au spus: „Iosif tot mai trăiește și chiar el cârmuiește toată țara Egiptului.” Dar inima* lui Iacov a rămas rece, pentru că nu-i credea.

*Iov 29.24. Ps. 126.1. Luca 24.11,41.

27. Când i-au istorisit însă tot ce le spusese Iosif și a văzutarele pe care le trimisese Iosif ca să-l ducă, duhul tatălui lor, Iacov, s-a înviorat.

28. Și Israel a zis: „Destul! Fiul meu Iosif tot mai trăiește! Vreau să mă duc să-l văd înainte de moarte.”

Sosirea și așezarea familiei lui Iacov în Egipt

46 1. Israel a plecat cu tot ce avea. A ajuns la Beer-Șeba* și a adus jertfe Dumnezeului** tatălui său, Isaac.

*Cap. 21.31,33; 28.10. **Cap. 26.24,25; 28.13; 31.42.

2. Dumnezeu a vorbit lui Israel într-o vedenie*, noaptea, și a zis: „Iacove! Iacove!” Israel a răspuns: „Iată-mă!”

*Cap. 15.1. Iov 33.14,15.

3. Și Dumnezeu a zis: „Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeu! tatălui tău. Nu te teme să te cobori în Egipt, căci acolo te voi face** să ajungi un neam mare.

*Cap. 28.13. **Cap. 12.2. Deut. 26.5.

4. Eu însumi* Mă voi coborî cu tine în Egipt și Eu însumi te voi scoate** iarăși de acolo; iar Iosif† îți va închide ochii.”

*Cap. 28.15; 48.21.

**Cap. 15.16; 50.13,24,25. Exod 3.8. †Cap. 50.1.

5. Iacov* a părăsit Beer-Șeba; și fiii lui Israel au pus pe tatăl lor, Iacov, cu copilașii și nevestele lor, în carele** pe care le trimisese faraon ca să-l ducă.

*Fapt. 7.15. **Cap. 45.19,21.

6. Și-au luat și turmele și averile pe care le agonisiseră în țara Canaanului. Și Iacov s-a dus în Egipt* cu toată familia lui.

*Deut. 26.5. Ios. 24.4. Ps. 105.23. Isa. 52.4.

7. A luat cu el în Egipt pe fiii lui și pe fiii fiilor lui, pe fiicele lui și pe fiicele fiilor lui și pe toată familia lui.

Copiii lui Israel

8. Iată* numele fiilor lui Israel, care au venit în Egipt.

Iacov și fiii lui.

Întâiul născut al lui Iacov: Ruben**.

*Exod 1.1; 6.14. **Num. 26.5. 1 Cron. 5.1.

9. Fiii lui Ruben: Enoh, Palu, Hețron și Carmi.

10. Fiii* lui Simeon: Iemuel, Iamin, Ohad, Iachin și Tohar; și Saul, fiu dintr-o femeie canaanită.

*Exod 6.15. 1 Cron. 4.24.

11. Fiii lui Levi*: Gherson, Chehat și Merari.

*1 Cron. 6.1,16.

12. Fiii lui Iuda*: Er, Onan, Șela, Pereț și Zarah; dar Er** și Onan au murit în țara Canaanului. Fiii lui Pereț† au fost: Hețron și Hamul.

*1 Cron. 2.3; 4.21. **Cap. 38.3,7,10. †Cap. 38.29. 1 Cron. 2.5.

13. Fiii lui* Isahar: Tola, Puva, Iov și Șimron.

*1 Cron. 7.1.

14. Fiii lui Zabulon: Sered, Elon și Iahleel.

15. Aceștia sunt fiii pe care i-a născut lui Iacov, Lea, în Padan-Aram, împreună cu fiica, sa Dina. Fiii și fiicele lui alcătuiau în totul treizeci și trei de inși.

16. Fiii lui Gad: Tifion*, Haggi, Șuni, Ețbon, Eri, Arod și Areei.

*Num. 26.15, etc.

17. Fiii lui Așer*: Imna, Ișva, Ișvi și Beria; și Serah, sora lor. Și fiii lui Beria: Heber și Malchiel.

*1 Cron. 7.30.

18. Aceștia sunt fiii Zilpei*, pe care o dăduse** Laban fetei sale Lea; pe aceștia i-a născut ea lui Iacov. În totul șaisprezece inși.

*Cap. 30.10. **Cap. 29.24.

19. Fiii Rahelei, nevasta* lui Iacov: Iosif și Benjamin.

*Cap. 44.27.

20. Lui Iosif* i s-au născut, în țara Egiptului: Manase și Efraim, pe care i i-a născut Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On. —

*Cap. 41.50.

21. Fiii* lui Benjamin: Bela, Becher, Așbel, Ghera, Naaman, Ehi**, Roș, Mupim†, Hupim și Ard.

*1 Cron. 7.6; 8.1. **Num. 26.38. †Num. 26.39.

22. Aceștia sunt fiii Rahelei, pe care i-a născut lui Iacov. În totul paisprezece inși.

23. Fiul* lui Dan: Hușim.

*1 Cron. 7.12.

24. Fiii* lui Neftali: Iahteel, Guni, Iețer și Șilem.

*1 Cron. 7.13.

25. Aceștia* sunt fiii Bilhei, pe care** o dăduse Laban fetei sale Rahela; și pe aceștia i-a născut ea lui Iacov. În totul șapte inși.

*Cap. 30.5,7. **Cap. 29.29.

26. Sufletele* care au venit cu Iacov în Egipt și care ieșiseră din el, erau în totul șaiszeci și șase, fără să numărăm nevestele fiilor lui Iacov.

*Exod 1.5.

27. Și Iosif avea doi fii, care i se născuseră în Egipt. — Toate sufletele* din familia lui Iacov, care au venit în Egipt, erau în număr de șaptezeci.

*Deut. 10.22. Fapt. 7.14.

Primirea lui Iacov de către Iosif

28. Iacov a trimis pe Iuda înainte la Iosif ca să-i dea de știre să-i iasă înainte în Gosen*.

*Cap. 31.21.

29. Și au venit în ținutul* Gosen. Iosif și-a pregătit carul și s-a suit ca să se ducă în Gosen, în întâmpinarea tatălui său, Israel. Cum l-a văzut, s-a aruncat** pe gâtul lui și a plâns multă vreme pe gâtul lui.

*Cap. 47.1. **Cap. 45.14.

30. Israel a zis lui Iosif: „Acum* pot să mor, fiindcă ți-am văzut fața, și tu tot mai trăiești.”

*Luca 2.29,30.

31. Iosif a zis fraților săi și familiei tatălui său: „Mă duc* să înștiințez pe faraon și să-i spun: „Frații mei și familia tatălui meu, care erau în țara Canaan, au venit la mine.” *Cap. 47.1.

32. Oamenii aceștia sunt păstori, căci cresc vite; ei și-au adus oile și boii și tot ce este al lor.“

33. Și, când vă va chema faraon și vă va întreba: „Cu ce vă îndeletniciți*?”, *Cap. 47.2,3.

34. voi să răspundeți: „Robii* tăi au crescut vite, din tinerețea** noastră până acum, atât noi, cât și părinții noștri.“ În felul acesta veți locui în ținutul Gosen, căci toți păstori sunt o urâciune† pentru egipteni.“ *Vers. 32.

*Cap. 30.35; 34.5; 37.12. †Cap. 43.32. Exod 8.26.

Gosen – Iacov înaintea lui faraon

47 1. Iosif s-a dus* să înștiințeze pe faraon și i-a spus: „Frații mei și tatăl meu au sosit din țara Canaan, cu oile și boii și cu tot avutul lor; și sunt în ținutul Gosen**.”

*Cap. 46.31. **Cap. 45.10; 46.28.

2. A luat pe cinci din frații lui și i-a adus înaintea* lui faraon. *Fapt. 7.13.

3. Faraon a întrebat pe frații lui Iosif: „Cu ce* vă îndeletniciți?” Ei au răspuns lui faraon: „Robii** tăi sunt păstori, cum erau și părinții noștri.”

*Cap. 46.33. **Cap. 46.34.

4. Și au mai zis lui faraon: „Noi am venit ca să locuim* o vreme aici în țară, pentru că nu mai este pășune pentru oile robilor tăi și este o mare foamete** în țara Canaanului; îngăduie, dar, robilor tăi să locuiască în ținutul† Gosen.”

*Cap. 15.13. Deut. 26.5. **Cap. 43.1. Fapt. 7.11. †Cap. 46.34.

5. Faraon a zis lui Iosif: „Tatăl tău și frații tăi au venit la tine.”

6. Țara Egiptului* este deschisă înaintea ta; așază pe tatăl tău și pe frații tăi în cea mai bună parte a țării. Să locuiască în ținutul** Gosen; și dacă găsești printre ei oameni destoinici, pune-i în fruntea turmelor mele.“

*Cap. 20.15. **Vers. 4.

7. Iosif a adus pe tatăl său, Iacov, și l-a înfățișat înaintea lui faraon. Și Iacov a binecuvântat pe faraon.

8. Faraon a întrebat pe Iacov: „Care este numărul zilelor anilor vieții tale?”

9. Iacov a răspuns lui faraon: „Zilele* anilor călătoriei mele sunt o sută treizeci de ani. Zilele anilor vieții mele

au fost puține** la număr și rele și n-au atins zilele anilor vieții părinților mei, în timpul călătoriei lor.“

*Ps. 39.12. Evr. 11.9,13. **Iov 14.1. †Cap. 25.7; 35.28.

10. Iacov a binecuvântat* iarăși pe faraon și a plecat dinaintea lui faraon.

*Vers. 7.

11. Iosif a așezat pe tatăl său și pe frații săi și le-a dat o moșie în țara Egiptului, în cea mai bună parte a țării, în ținutul lui Ramses*, cum** poruncise faraon. *Exod 1.11; 12.37. **Vers. 6.

12. Iosif a hrănit cu pâine pe tatăl său, pe frații săi și pe toată familia tatălui său, după numărul copiilor.

Scumpetea în Egipt

13. Nu mai era pâine în toată țara, căci foametea era foarte mare; țara Egiptului* și țara Canaanului tânjeau din pricina foametei. *Cap. 41.30. Fapt. 7.11.

14. Iosif* a strâns tot argintul care se găsea în țara Egiptului și în țara Canaanului, în schimbul grâului pe care-l cumpărau oamenii, și astfel a făcut ca tot argintul acesta să intre în casa lui faraon. *Cap. 41.56.

15. Când s-a sfârșit argintul din țara Egiptului și din țara Canaanului, toți egiptenii au venit la Iosif și au zis: „Dă-ne pâine! Pentru ce* să murim în fața ta? Căci argint nu mai avem.”

*Vers. 19.

16. Iosif a zis: „Dați vitele voastre și vă voi da pâine în schimbul vitelor voastre, dacă nu mai aveți argint.”

17. Și-au adus vitele la Iosif, și Iosif le-a dat pâine în schimbul cailor, în schimbul turmelor de oi și de boi și în schimbul măgarilor. Le-a dat astfel pâine în anul acela în schimbul tuturor turmelor lor.

18. După ce a trecut anul acela, au venit la Iosif în anul următor și i-au zis: „Nu putem să ascundem domnului nostru faptul că argintul s-a sfârșit, și turmele de vite au trecut în stăpânirea domnului nostru; nu mai rămân înaintea domnului nostru decât trupurile și pământurile noastre.”

19. Pentru ce să murim sub ochii tăi, noi și pământurile noastre? Cumpără-ne, împreună cu pământurile noastre, în schimbul pâinii și vom fi ai domnului nostru, noi și pământurile noastre. Dă-ne sămânță să semănăm, ca să trăim și să nu murim și să nu ne rămână pământurile pustii.“

20. Iosif a cumpărat pentru faraon toate pământurile Egiptului; căci egiptenii și-au vândut fiecare ogorul, pentru că îi silea foametea. Și țara a ajuns în stăpânirea lui faraon.

21. Cât despre popor, l-a mutat în cetăți, de la o margine a hotarelor Egiptului până la cealaltă.

22. Numai* pământurile preoților nu le-a cumpărat, pentru că era o lege a lui faraon, dată în folosul preoților, care trăiau din venitul pe care li-l dădea faraon: de aceea ei nu și-au vândut pământurile. *Ezra 7.24.

23. Iosif a zis poporului: „V-am cumpărat azi cu pământurile voastre, pentru faraon; iată, vă dau sămânță ca să puteți semăna pământul.”

24. La vremea roadelor, veți da a cincea parte lui faraon; iar celelalte patru părți vă vor rămâne vouă, ca să semănați ogoarele și să vă hrăniți împreună cu copiii voștri și cu cei ce sunt în casele voastre.“

25. Ei au zis: „Tu ne-ai scăpat viața! Să căpătăm* trecere înaintea domnului nostru și vom fi robi ai lui faraon.”

*Cap. 33.15.

26. Iosif a făcut din aceasta o lege, care a rămas în picioare până în ziua de azi, și după care, a cincea parte din venitul pământurilor Egiptului este a lui faraon; numai* pământurile preoților nu sunt ale lui faraon. *Vers. 22.

Sfârșitul lui Iacov se apropie

27. Israel a locuit* în țara Egiptului, în ținutul Gosen. Ei s-au înstărit, au crescut** și s-au înmulțit foarte mult.

*Vers. 11. **Cap. 46.3.

28. Iacov a trăit șaptesprezece ani în țara Egiptului; și zilele anilor vieții lui Iacov au fost de o sută patruzeci și șapte de ani.

29. Când s-a apropiat* Israel de clipa morții, a chemat pe fiul său Iosif și i-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, pune**, rogu-te, mâna sub coapsa mea și poartă-te† cu bunățate și credincioșie față de mine: să nu mă îngropi†† în Egipt.”

*Deut. 31.14.

† Imp. 2.1. **Cap. 24.2. †Cap. 24.49. ††Cap. 50.25.

30. Ci când mă voi* culca lângă părinții mei, să mă scoți afară din Egipt și să mă îngropi** în mormântul lor.“ Iosif a răspuns: „Voi face după cuvântul tău.”

*2 Sam. 19.37. **Cap. 49.29; 50.5,13.

31. Iacov a zis: „Jură-mi.“ și Iosif i-a jurat. Apoi Israel* s-a plecat cu fața pe căpătâiul patului.

*Cap. 48.2. † Imp. 1.47. Evr. 11.21.

Iacov înfiază pe fiii lui Iosif

48 1. După aceea, au venit și au spus lui Iosif: „Tatăl tău este bolnav.“ Și Iosif a luat cu el pe cei doi fii ai săi, Manase și Efraim.

2. Au dat de știre lui Iacov și i-au spus: „Iată că fiul tău Iosif vine la tine.“ Și Israel și-a adunat puterile și s-a așezat pe pat.

3. Iacov a zis lui Iosif: „Dumnezeul cel Atotputernic mi S-a arătat la Luz*, în țara Canaan, și m-a binecuvântat.”

*Cap. 28.13,19; 35.6,9, etc.

4. El mi-a zis: „Te voi face să crești, te voi înmulți și voi face din tine o ceață de popoare; voi da țara aceasta seminței tale după tine, ca s-o stăpânească pentru totdeauna*.”

*Cap. 17.8.

5. Acum, cei doi fii, care ți s-au născut în țara Egiptului, înainte de venirea mea la tine în Egipt, vor fi ai mei*; Efraim și Manase vor fi ai mei, ca și Ruben și Simeon.

*Cap. 41.50; 46.20. Ios. 13.7; 14.4.

6. Dar copiii pe care i-ai născut după ei vor fi ai tăi; ei vor purta numele fraților lor în partea lor de moștenire.

7. La întoarcerea mea din Padan, Rahela* a murit pe drum lângă mine, în țara Canaan, la o departare bunicică de Efrata; și am îngropat-o acolo, pe drumul care duce la Efrata, sau Betleem.“

*Cap. 35.9,16,19.

Binecuvântarea celor doi fii ai lui Iosif

8. Israel s-a uitat la fiii lui Iosif și a zis: „Cine sunt aceștia?”

9. Iosif a răspuns tatălui său: „Sunt* fiii mei, pe care mi i-a dat Dumnezeu aici.“ Israel a zis: „Apropie-i, te rog, de mine ca să-i binecuvânteze**.”

*Cap. 33.5. **Cap. 27.4.

10. Ochii* lui Israel erau îngreuiați de bătrânețe, așa că nu mai putea să vadă. Iosif i-a apropiat de el; și Israel i-a sărutat** și i-a îmbrățișat.

*Cap. 27.1. **Cap. 27.27.

11. Israel a zis lui Iosif: „Nu credeam* că am să-ți mai văd fața, și iată că Dumnezeu m-a făcut să-ți văd și sămânța.“

*Cap. 45.26.

12. Iosif i-a dat la o parte de lângă

genunchii tatălui său și s-a aruncat cu fața la pământ înaintea lui.

13. Apoi Iosif i-a luat pe amândoi, pe Efraim cu mâna dreaptă, la stânga lui Israel, și pe Manase cu mâna stângă, la dreapta lui Israel, și i-a adus aproape de el.

14. Israel și-a întins mâna dreaptă și a pus-o pe capul lui Efraim, care era cel mai tânăr, iar mâna stângă a pus-o pe capul lui Manase; înadins și-a încrucișat* mâinile astfel, căci Manase era cel dintâi născut.

15. A binecuvântat* pe Iosif și a zis: „Dumnezeu înaintea** căruia au umblat părinții mei, Avraam și Isaac, Dumnezeu care m-a călăuzit de când m-am născut până în ziua aceasta,

16. Îngerul* care m-a izbăvit de orice rău, să binecuvânteze pe copiii aceștia! Ei să poarte numele** meu și numele părinților mei, Avraam și Isaac, și să se înmulțească foarte mult în mijlocul țării!“

17. Lui Iosif nu i-a venit bine când a văzut că tatăl său își pune* mâna dreaptă pe capul lui Efraim; de aceea a apucat mâna tatălui său, ca s-o ia de pe capul lui Efraim și s-o îndrepte pe al lui Manase.

18. Și Iosif a zis tatălui său: „Nu așa, tată, căci acela este cel întâi născut; pune-ți mâna dreaptă pe capul lui.“

19. Tatăl său n-a vrut, ci a zis: „Știu*, fiule, știu; și el va ajunge un popor, și el va fi mare; dar fratele lui cel mai mic** va fi mai mare decât el; și sămânța lui va ajunge o ceată de neamuri.“

20. El i-a binecuvântat în ziua aceea și a zis: „Numele tău îl vor întrebuința israeliții când vor binecuvânta*, zicând: „Dumnezeu să Se poarte cu tine cum S-a purtat cu Efraim și cu Manase!“

21. Israel a zis lui Iosif: „Iată că în curând am să mor! Dar Dumnezeu* va fi cu voi și vă va aduce înapoi în țara părinților voștri.

22. Îți* dau mai mult decât fraților tăi, o parte pe care am luat-o din mâna amoriților** cu sabia mea și cu arcul meu.“

23. Când a împrăvit Iacov de dat porunci fiilor săi, și-a tras picioarele în pat, și-a dat duhul și a fost adăugat* la poporul său.

Binecuvântarea dată de Iacov fiilor săi

49. 1. Iacov a chemat pe fiii săi și a zis: „Strângeți-vă și vă voi vesti* ce vi se va întâmpla în vremurile** care vor veni.

2. Strângeți-vă și ascultați, fii ai lui Iacov!

3. Ruben, tu, întâiul* meu născut, Puterea mea și pârga** tăriei mele, Întâiul în vrednicie și întâiul în putere,

4. Năvalnic ca apele – tu nu vei mai avea întâietatea*!

5. Simeon* și Levi sunt frați**;

6. Nu vreau* să intre sufletul meu la sfaturile lor,

7. Nu vreau să se unească duhul** meu cu adunarea* lor!

8. Căci, în mânia* lor, au ucis oameni,

9. Și, în răutatea lor, au tăiat vinele taurilor.

10. Blestemată să fie mânia lor, pentru că a fost prea turbată,

11. Și furia lor, căci a fost prea sălbatică!

12. Îi voi împărți* în Iacov și-i voi risipi în Israel.

13. Iudo*, tu vei primi laudele fraților tăi;

14. Mâna** ta va apuca de ceafă pe vrăjmașii tăi.

15. Fiii tatălui tău se vor închina* până la pământ înaintea ta.

16. Iuda este un pui* de leu.

17. Tu te-ai întors de la măcel, fiule!

18. Iuda își pleacă** genunchii, se culcă întocmai ca un leu,

19. Ca o leoaică: cine-l va scula?

20. Toiagul* de domnie nu se va depărta din Iuda,

21. Nici toiagul** de cârmuire dintre* picioarele lui,

22. Până* va veni Șilo*,

23. Când a împrăvit Iacov de dat porunci fiilor săi, și-a tras picioarele în pat, și-a dat duhul și a fost adăugat* la poporul său.

24. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

25. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

26. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

27. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

28. Beniamin* este un lup care sfășie;

29. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

30. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

31. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

32. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

33. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

34. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

35. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

36. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

37. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

38. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

39. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

40. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

41. Și l-au urmărit cu ura lor.

42. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

43. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

44. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

45. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

46. Beniamin* este un lup care sfășie;

47. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

48. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

49. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

50. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

51. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

52. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

53. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

54. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

55. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

56. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

57. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

58. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

59. Și l-au urmărit cu ura lor.

60. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

61. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

62. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

63. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

64. Beniamin* este un lup care sfășie;

65. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

66. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

67. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

68. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

69. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

70. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

71. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

72. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

73. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

74. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

75. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

76. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

77. Și l-au urmărit cu ura lor.

78. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

79. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

80. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

81. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

82. Beniamin* este un lup care sfășie;

83. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

84. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

85. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

86. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

87. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

88. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

89. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

90. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

91. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

92. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

93. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

94. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

95. Și l-au urmărit cu ura lor.

96. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

97. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

98. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

99. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

100. Beniamin* este un lup care sfășie;

101. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

102. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

103. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

104. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

105. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

106. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

107. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

108. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

109. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

110. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

111. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

112. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

113. Și l-au urmărit cu ura lor.

114. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

115. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

116. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

117. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

118. Beniamin* este un lup care sfășie;

119. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

120. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

121. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

122. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

123. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

124. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

125. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

126. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

127. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

128. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

129. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

130. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

131. Și l-au urmărit cu ura lor.

132. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

133. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

134. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

135. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

136. Beniamin* este un lup care sfășie;

137. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

138. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

139. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

140. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

141. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

142. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

143. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

144. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

145. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

146. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

147. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

148. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

149. Și l-au urmărit cu ura lor.

150. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

151. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

152. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

153. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

154. Beniamin* este un lup care sfășie;

155. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

156. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

157. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

158. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

159. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

160. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

161. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

162. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

163. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

164. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

165. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

166. Arcașii l-au ațâțat*, au aruncat săgeți

167. Și l-au urmărit cu ura lor.

168. Dar arcul* lui a rămas tare, și mâinile lui au fost întărite

169. De mâinile Puternicului** lui Iacov:

170. Și a ajuns astfel* păstorul* și stâncă* lui Israel.

171. Până în creștetul dealurilor veșnice*: Ele** să vină peste capul lui Iosif, Peste creștetul capului domnului fraților săi!

172. Beniamin* este un lup care sfășie;

173. Dimineța mănâncă prada, Iar seara** împarte prada răpită.“

174. Iudă* va judeca pe poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.

175. Dan va fi* un șarpe pe drum, O năpărcă pe cărare,

176. Mușcând călcăiele calului, Făcând să cadă călărețul pe spate.

177. În ajutorul* Tău nădăduiesc, Doamne!

178. Peste Gad* vor da iureș cete înarmate,

179. Dar și el va da iureș peste ele și le va urmări.

180. Așez* o hrană minunată; El va da bucate alese împăraților.

181. Neftali* este o cerboaică slobodă: Rostește cuvinte frumoase.

182. Iosif este vlăstarul unui pom roditor, Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor;

183. Ramurile lui se înalță deasupra zidului.

Îngroparea lui Iacov

50 1. Iosif s-a aruncat* pe fața tatălui său, l-a plâns** și l-a sărutat.

*Cap. 46.4. **2 Împ. 13.14.

2. A poruncit doctorilor, care erau în slujba lui, să îmbălsămeze* pe tatăl său; și doctorii au îmbălsămat pe Israel.

*Vers. 26. 2 Cron. 16.14. Mat. 26.12. Marc. 14.8; 16.1. Luca 24.1. Ioan 12.7; 19.39,40.

3. Patruzeci de zile au trecut astfel și au fost întrebuințate cu îmbălsămarea lui. Și egiptenii l-au plâns* șaptezeci de zile.

*Num. 20.29. Deut. 34.8.

4. După ce au trecut zilele de jale, Iosif a vorbit oamenilor din casa* lui faraon și le-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea voastră, spuneți, vă rog, lui faraon ce vă spun eu.

*Est. 4.2.

5. Tatăl meu* m-a pus să jur, zicând: „Iată, în curând eu am să mor! Să mă îngropi în mormântul pe care** mi l-am săpat în țara Canaan.“ Aș vrea, dar, să mă sui acolo ca să îngrop pe tatăl meu; și după aceea mă voi întoarce.“

*Cap. 47.29. **2 Cron. 11.14. Isa. 22.16. Mat. 27.60.

6. Faraon a răspuns: „Suiete și îngroapă pe tatăl tău, după jurământul pe care te-a pus să-l faci.“

7. Iosif s-a suit ca să îngroape pe tatăl său. Împreună cu el s-au suit toți slujitorii lui faraon, bătrânii casei lui, toți bătrânii țării Egiptului,

8. toată casa lui Iosif, frații săi și casa tatălui său; n-au lăsat în ținutul Gosen decât pruncii, oile și boii.

9. Împreună cu Iosif mai erau care și călăreți, așa că alaiul era foarte mare.

10. Când au ajuns la aria lui Atad, care este dincolo de Iordan, au făcut plângere* mare și jalnică; și Iosif a ținut în cinstea tatălui său un bocet** de șapte zile.

*2 Sam. 1.17. Fapt. 8.2. **1 Sam. 31.13. Iov 2.13.

11. Locuitorii țării, canaaniiții, au fost martorii la bocetul acesta din aria lui Atad și au zis: „Iată un mare bocet printre egipteni!“ De aceea s-a dat acestei arii numele Abel-Mițraim (*Jalea egiptenilor*); ea este dincolo de Iordan.

12. Astfel au împlinit fiii* lui Iacov poruncile tatălui lor.

*Cap. 49.29,30. Fapt. 7.16.

13. L-au dus în țara Canaan și l-au îngropat în peștera din ogrul Macpela, pe care-l* cumpărase Avraam de la hetitul Efron ca moșie de înmormântare și care este față în față cu Mamre.

*Cap. 23.16.

14. Iosif, după ce a îngropat pe tatăl

său, s-a întors în Egipt, împreună cu frații săi și cu toți cei ce se suiseră cu el, ca să îngroape pe tatăl său.

Bunătatea lui Iosif

15. Când au văzut frații lui Iosif că tatăl lor a murit, au* zis: „Dacă va prinde Iosif ură pe noi și ne va întoarce tot răul pe care i l-am făcut?“

*Iov 15.21,22.

16. Și au trimis să spună lui Iosif: „Tatăl tău a dat porunca aceasta înainte de moarte:

17. „Așa să vorbiți lui Iosif: „Oh! iartă nelegiuirea fraților tăi și păcatul lor, căci ți-au făcut* rău!“ Iartă acum păcatul robilor Dumnezeului** tatălui tău!“ Iosif a plâns când a auzit cuvintele acestea.

*Prov. 28.13. **Cap. 49.25.

18. Frații lui au venit și s-au aruncat* ei înșiși cu fața la pământ înaintea lui și i-au zis: „Suntem robii tăi.“

*Cap. 37.7,10.

19. Iosif le-a zis: „Fiți fără* teamă; căci sunt** eu oare în locul lui Dumnezeu?

*Cap. 45.5.

**Deut. 32.35. 2 Împ. 5.7. Iov 34.29. Rom. 12.19. Evr. 10.30.

20. Voi*, negreșit, v-ați gândit să-mi faceți rău: dar Dumnezeu* a schimbat răul în bine, ca să îplinească ceea ce se vede azi, și anume, să scape viața unui popor în mare număr.

*Ps. 56.5. Isa. 10.7. **Cap. 45.5,7. Fapt. 3.13-15.

21. Fiți, dar, fără teamă, căci eu vă voi hrăni*, pe voi și pe copiii voștri.“ Și i-a mângâiat și le-a îmbărbătat inimile.

*Cap. 47.12. Mat. 5.44.

Moartea lui Iosif

22. Iosif a locuit în Egipt, el și casa tatălui său; și a trăit o sută zece ani.

23. Iosif a văzut pe fiii lui Efraim până la al treilea* neam; și fiii** lui Machir, fiul lui Manase, s-au născut† pe genunchii lui.

*Iov 42.16. **Num. 32.39. †Cap. 30.3.

24. Iosif a zis fraților săi: „Eu am să mor! Dar Dumnezeu* vă va cerceta și vă va face să vă suiți din țara aceasta în țara pe care a jurat** că o va da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov.“

*Cap. 15.14; 46.4; 48.21. Exod 3.16,17. Evr. 11.22. **Cap. 15.18; 26.3; 35.12; 46.4.

25. Iosif* a pus pe fiii lui Israel să jure, zicând: „Când vă va cerceta Dumnezeu, să luați și oasele mele de aici.“

*Exod 13.19. Ios. 24.32. Fapt. 7.16.

26. Iosif a murit în vârstă de o sută zece ani. L-au îmbălsămat* și l-au pus într-un sicriu în Egipt.

*Vers. 2.

EXODUL (IEȘIREA)

SAU A DOUA CARTE A LUI MOISE

(Psalmul 103.7. Neemia 9.9-20.)

POPORUL LUI ISRAEL ÎN EGIPT

(Geneza 15.13,14. Capitolele 1-15,21. Psalmul 105. 23-39; 106.7-12. Fapte 7.7-36.)

Înmulțirea israeliților în Egipt

1 1. Iată* numele fiilor lui Israel, întrați în Egipt; au intrat cu Iacov fiecare cu familia lui:

*Gen. 46.2. Cap. 6.14.

2. Ruben, Simeon, Levi, Iuda,

3. Isahar, Zabulon, Benjamin,

4. Dan, Neftali, Gad și Așer.

5. Sufletele ieșite din coapsele lui Iacov erau șaptezeci* de toate. Iosif era atunci în Egipt.

*Gen. 46.26,27. Vers. 20. Deut. 10.22.

6. Iosif* a murit, și toți frații lui, și toată vârsta aceea de oameni.

*Gen. 50.26. Fapt. 7.15.

7. Fiii* lui Israel s-au înmulțit, s-au mărit, au crescut și au ajuns foarte puternici. Și s-a umplut țara de ei.

*Gen. 46.3. Deut. 26.5. Ps. 105.24. Fapt. 7.17.

Suferințele israeliților

8. Peste Egipt s-a ridicat* un nou împărat care nu cunoscuse pe Iosif.

*Fapt. 7.18.

9. El a zis poporului său: „Iată* că poporul copiilor lui Israel este mai mare și mai puternic decât noi.

*Ps. 105.24.

10. Veniți să ne arătăm dibaci față de el, ca să nu crească, pentru ca nu cumva, dacă se va întâmpla un război, să se unească și el cu vrăjmașii noștri, să ne bată și să iasă apoi din țară.“

*Ps. 10.2; 83.3,4. **Iov 5.13. Ps. 105.25. Prov. 16.25; 21.30. Fapt. 7.19.

11. Și au pus peste ei isprăvnice, ca* să-i asuprească prin** munci grele. Astfel a zidit el cetățile Pitom și Ramses†, ca să slujească de hambare lui faraon.

*Gen. 15.13. Cap. 3.7.

Deut. 26.6. **Cap. 2.11; 5.4,5. Ps. 81.6. †Gen. 47.11.

12. Dar cu cât îl asupreau mai mult, cu atât se înmulțea și creștea; și s-au scărbuit de copiii lui Israel.

13. Atunci egiptenii au adus pe copiii lui Israel la o aspră robie.

14. Le-au făcut viața amară* prin lucrări grele de lut** și cărămizi și prin tot felul de lucrări de pe câmp, și în toate muncile acestea, pe care-i

sileau să le facă, erau fără nici un pic de milă.

*Cap. 2.23; 6.9. Num. 20.15. Fapt. 7.19,34. **Ps. 81.6.

15. Împăratul Egiptului a poruncit moașelor evreilor, numite una Șifra, și cealaltă Pua,

16. și le-a zis: „Când veți împlini slujba de moașe pe lângă femeile evreilor și le veți vedea pe scaunul de naștere, dacă este băiat, să-l omorâți; iar dacă este fată, s-o lăsați să trăiască.“

17. Dar moașele s-au temut* de Dumnezeu și n-au făcut** ce le poruncise împăratul Egiptului: ci au lăsat pe copiii de parte bărbătească să trăiască.

*Prov. 16.6. **Dan. 3.16,18; 6.13. Fapt. 5.29.

18. Împăratul Egiptului a chemat pe moașe și le-a zis: „Pentru ce ați făcut lucrul acesta și ați lăsat pe copiii de parte bărbătească să trăiască?“

19. Moașele* au răspuns lui faraon: „Pentru că femeile evreilor nu sunt ca egiptencele; ele sunt vâjnoase și nasc înainte de venirea moașei.“

*Ios. 2.4, etc. 2 Sam. 17.19,20.

20. Dumnezeu* a făcut bine moașelor; și poporul s-a înmulțit și a ajuns foarte mare la număr.

*Prov. 11.18. Ecl. 8.12. Isa. 3.10. Evr. 6.10.

21. Pentru că moașele se temuseră de Dumnezeu, Dumnezeu le-a făcut case*.

*1 Sam. 2.35. 2 Sam. 7.11,13,27,29. 1 Împ. 2.24; 11.38. Ps. 127.1.

22. Atunci faraon a dat următoarea poruncă la tot poporul lui: „Să aruncați în râu pe orice băiat* care se va naște și să lăsați pe toate fetele să trăiască.“

*Fapt. 7.19.

Nașterea lui Moise

2 1. Un om* din casa lui Levi luase de nevastă pe o fată a lui Levi.

*Cap. 6.20. Num. 26.59. 1 Cron. 23.14.

2. Femeia aceasta a rămas însărcinată și a născut un fiu. A văzut* că este frumos și l-a ascuns trei luni.

*Fapt. 7.20. Evr. 11.23.

3. Nemaiputând să-l ascundă, a luat un sicriș de papură, pe care l-a uns

cu lut și cu smoală; a pus copilul în el și l-a așezat între trestii, pe malul râului.

4. Sora* copilului pândeia la o depărtare oarecare, ca să vadă ce are să i se întâmple.

*Cap. 15.20, Num. 26.59.

5. Fata* lui faraon s-a coborât la râu să se scalde; și fetele care o însoțeau se plimbau pe marginea râului. Ea a zărit sicrișul în mijlocul trestiilor și a trimis pe roaba ei să-l ia.

*Fapt. 7.21.

6. L-a deschis și a văzut copilul: era un băiețuș care plângea. I-a fost milă de el și a zis: „Este un copil de al evreilor!”

7. Atunci sora copilului a zis fetei lui faraon: „Să mă duc să-ți chem o doică dintre femeile evreilor, ca să-ți alăpteze copilul?”

8. „Du-te”, i-a răspuns fata lui faraon. Și fata s-a dus și a chemat pe mama copilului.

9. Fata lui faraon i-a zis: „Ia copilul acesta, alăptează-mi-l, și îți voi plăti.” Femeia a luat copilul și l-a alăptat.

10. Copilul a crescut, și ea l-a adus fetei lui faraon; și el i-a fost fiu*. I-a pus numele Moise (*Scos*); „căci”, a zis ea, „l-am scos din ape.”

*Fapt. 7.21.

Fuga lui Moise în Madian

11. În vremea aceea, Moise, crescând mare*, a ieșit pe la frații săi și a fost martor la muncile** lor grele. A văzut pe un egiptean care bătea pe un evreu, unul dintre frații lui.

*Fapt. 7.23,24. Evr. 11.24-26. **Cap. 1.11.

12. S-a uitat în toate părțile și, văzând că nu este nimeni, a omorât* pe egiptean și l-a ascuns în nisip.

*Fapt. 7.24.

13. A ieșit* și în ziua următoare; și iată că doi evrei se certau. A zis celui ce n-avea dreptate: „Pentru ce lovești pe semenul tău?”

*Fapt. 7.26.

14. Și omul acela a răspuns: „Cine* te-a pus pe tine mai mare și judecător peste noi? Nu cumva ai de gând să mă omori și pe mine, cum ai omorât pe egipteanul acela?” Moise s-a temut și a zis: „Nu mai începe îndoială că faptul este cunoscut.”

*Fapt. 7.27,28.

15. Faraon a aflat ce se petrecuse și căuta să omoare pe Moise. Dar Moise* a fugit dinaintea lui faraon și a locuit în țara Madian. A șezut lângă o fântână**.

*Fapt. 7.29. Evr. 11.27. **Gen. 24.11; 29.2.

16. Preotul* din Madian avea șapte fete**. Ele au venit să scoată apă și au umplut jgheburile ca să adape turma tatălui lor.

*Cap. 3.1. **Gen. 24.11; 29.10.

17. Dar au venit păstorii și le-au luat la goană. Atunci Moise s-a sculat, le-a ajutat și le-a* adăpat turma.

*Gen. 29.10.

18. Când s-au întors ele la tatăl lor Reuel*, el a zis: „Pentru ce vă întoarceți așa de curând azi?”

*Num. 10.29.

19. Ele au răspuns: „Un egiptean ne-a scăpat din mâna păstorilor și chiar ne-a scos apă și a adăpat turma.”

20. Și el a zis fetelor: „Unde este? Pentru ce ați lăsat acolo pe omul acela! Chemați-l* să mănânce pâine!”

*Gen. 31.54; 43.25.

21. Moise s-a hotărât să locuiască la omul acela, care i-a dat de nevastă pe fiica sa* Sefora.

*Cap. 4.25; 18.2.

22. Ea a născut un fiu, căruia el i-a pus numele* Gherșom (*Sunt străin aici*); „căci”, a zis el, „locuiesc ca** străin într-o țară străină.”

*Cap. 18.3. **Fapt. 7.29. Evr. 11.13,14.

Dumnezeu aude strigătul israeliților

23. După* multă vreme, împăratul Egiptului a murit; și copiii lui Israel** gemeau încă din pricina robiei și scoteau* strigăte deznădăjduite. Strigătele acestea, pe care li le smulgea robia, s-au suit până la Dumnezeu.

*Cap. 7.7. Fapt. 7.30. **Num. 20.16. Deut. 26.7. Ps. 12.5. †Gen. 18.20. Cap. 3.9; 22.23,27. Deut. 24.15. Iac. 5.4.

24. Dumnezeu a* auzit gemetele lor și Și-a adus** aminte de* legământul Său făcut cu Avraam, Isaac și Iacov.

*Cap. 6.5. **Cap. 6.5. Ps. 105.8,42; 106.45. †Gen. 15.14; 46.4.

25. Dumnezeu a privit* spre copiii lui Israel și a luat cunoștință de ei.

*Cap. 4.31. 1 Sam. 1.11. 2 Sam. 16.12. Luca 1.25. **Cap. 3.7.

Rugul aprins

31. Moise păștea turma socrului său, Ietro, preotul* Madianului. Odată a mânat turma până dincolo de pustiu și a ajuns la muntele* lui Dumnezeu, la Horeb.

*Cap. 2.16. **Cap. 18.5. 1 Împ. 19.8.

2. Îngerul* Domnului i S-a arătat într-o flăcără de foc, care ieșea din mijlocul unui rug. Moise s-a uitat; și iată că rugul era tot un foc, și rugul nu se mistuia deloc.

*Deut. 33.16. Isa. 63.9. Fapt. 7.30.

3. Moise a zis: „Am să mă întorc să văd ce este această vedenie* minunată și pentru ce nu se mistuie rugul.”

*Ps. 111.2. Fapt. 7.31.

4. Domnul a văzut că el se întoarce să vadă; și Dumnezeu l-a chemat* din mijlocul rugului și a zis: „Moise! Moise!” El a răspuns: „Iată-mă!”

*Deut. 33.16.

5. Dumnezeu a zis: „Nu te apropia de locul acesta; scoate-ți* încălțăminte din picioare, căci locul pe care calci este un pământ sfânt.”

*Cap. 19.12. Ios. 5.15. Fapt. 7.33.

6. Și a adăugat: „Eu sunt* Dumnezeu! tatălui tău, Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.” Moise și-a ascuns fața, căci se temea** să privească pe Dumnezeu.

*Gen. 28.13. Vers. 15. Cap. 4.5. Mat. 22.32. Marc. 12.26. Luca 20.37. Fapt. 7.32. **1 Împ. 19.13. Isa. 6.1,5.

7. Domnul a zis: „Am* văzut asuprirea poporului Meu, care este în Egipt, și am auzit strigătele pe care le scoate din pricina asupritorilor* lui; căci îi** cunosc durerile.”

*Cap. 2.23-25. Neem. 9.9.

Ps. 106.44. Fapt. 7.34. **Gen. 18.21. Cap. 1.11; 2.25.

8. M-am coborât* ca să-l izbăvesc** din mâna egiptenilor și să-l scot din țara aceasta și să-l duc într-o țară* bună și întinsă, într-o țară unde curge* lapte și miere, și anume, în locurile pe care le locuiesc canaanitii*†, heteții, amoritii, fereziții, heviții și iebusiții.

*Gen. 11.5,7; 18.21; 50.24. **Cap. 6.6,8; 12.51.

†Deut. 1.25; 8.7,8,9. ††Vers. 17. Cap. 13.5; 33.3. Num. 13.27. Deut. 26.9,15. Ier. 11.5; 32.22. Ezech. 20.6. *†Gen. 15.18.

9. Iată* că strigătele israeliților au ajuns până la Mine și am văzut chinul cu care îi chinuiesc** Egiptenii.

*Cap. 2.23. **Cap. 1.11,13,14,22.

10. Acum*, vino, Eu te voi trimite la faraon, și vei scoate din Egipt pe poporul Meu, pe copiii lui Israel.”

*Ps. 105.26. Mica 6.4.

Trimiterea lui Moise

11. Moise a zis lui Dumnezeu: „Cine* sunt eu, ca să mă duc la faraon și să scot din Egipt pe copiii lui Israel?”

*Cap. 6.12. 1 Sam. 18.18. Isa. 6.5,8. Ier. 1.6.

12. Dumnezeu a zis: „Eu voi* fi negreșit cu tine; și iată care va fi pentru tine semnul că Eu te-am trimis: după ce vei scoate pe popor din Egipt, veți sluji lui Dumnezeu pe muntele acesta.”

*Gen. 31.3. Deut. 31.23. Ios. 1.5. Rom. 8.31.

13. Moise a zis lui Dumnezeu: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel și le voi spune: „Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi”; și mă vor întreba: „Care este Numele Lui?” Ce le voi răspunde?”

14. Dumnezeu a zis lui Moise: „Eu sunt Cel ce sunt.” Și a adăugat: „Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: „Cel ce Se numește „Eu* sunt”, m-a trimis la voi.”

*Cap. 6.3. Ioan 8.58. 2 Cor. 1.20. Evr. 13.8. Apoc. 1.4.

15. Dumnezeu a mai zis lui Moise: „Așa să vorbești copiilor lui Israel: „Domnul Dumnezeu părinților voștri, Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov, m-a trimis la voi. Acesta este Numele* Meu pentru veșnicie, acesta este Numele Meu din neam în neam.”

*Ps. 135.13. Osea 12.5.

16. Du-te, strânge* pe bătrânii lui Israel și spune-le: „Mi S-a arătat Domnul Dumnezeu părinților voștri, Dumnezeu lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov. El a zis*: „V-am văzut și am văzut ce vi se face în Egipt,

*Cap. 4.29. **Gen. 50.24. Cap. 2.25; 4.31. Luca 1.68.

17. și am zis: „Vă* voi scoate din suferința Egiptului și vă voi duce în țara canaanitilor, heteților, amoritilor, fereziților, heviților și iebusiților, într-o țară unde curge lapte și miere.”

*Gen. 15.14,16. Vers. 8.

18. Ei vor asculta* de glasul tău; și te vei duce, tu și bătrânii lui Israel, la împăratul Egiptului și îi veți spune: „Domnul Dumnezeu evreilor S-a întâlnit** cu noi. Dă-ne voie să mergem cale de trei zile în pustiu, ca să aducem jertfe Domnului Dumnezeului nostru.”

*Cap. 4.31. **Cap. 5.1,3.

19. Știu că împăratul Egiptului n-are* să vă lase să plecați decât silit de o mână puternică.

*Num. 23.3,4,15,16.

20. Eu Îmi voi întinde* mâna și voi lovi Egiptul cu tot** felul de minuni pe care le voi face în mijlocul lui. După aceea†, are să vă lase să plecați.”

*Cap. 5.2; 7.4. **Cap. 6.6; 7.5; 9.15. †Cap. 7.3; 11.9.

Deut. 6.22. Neem. 9.10. Ps. 105.27; 135.9. Ier. 32.20. Fapt. 7.36.

21. Voi face* chiar ca poporul acesta să capete trecere înaintea egiptenilor; și, când veți pleca, nu veți pleca cu mâinile goale.

*Cap. 12.31.

22. Fiecare femeie* va cere, de la vecina ei și de la cea care locuiește în casa ei, vase de argint, vase de aur și

haine, pe care le veți pune pe fiii și fiicele voastre. Și veți jefui** astfel pe egipteni.“
*Cap. 11.3; 12.36. Ps. 106.46. Prov. 16.7. **Gen. 15.14. Cap. 11.2; 12.35,36. †Iov 27.17. Prov. 13.22. Ezech. 39.10.

Șovăirea lui Moise

4. 1. Moise a răspuns și a zis: „Iată că n-au să mă creadă, nici n-au să asculte de glasul meu. Ci vor zice: „Nu ți S-a arătat Domnul!“

2. Domnul i-a zis: „Ce ai în mână?“ El a răspuns: „Un* toiag.“ *Vers. 17.20.

3. Domnul a zis: „Aruncă-l la pământ.“ El l-a aruncat la pământ, și toiagul s-a prefăcut într-un șarpe. Moise fugea de el.

4. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ți mâna și apucă-l de coadă.“ El a întins mâna și l-a apucat; și șarpele s-a prefăcut iarăși într-un toiag în mâna lui.

5. „Iată“, a zis Domnul, „ce vei face ca să creadă* că ți S-a arătat Domnul** Dumnezeu părinților lor, Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.“

*Cap. 19.9. **Cap. 3.15.

6. Domnul i-a mai zis: „Bagă-ți mâna în sân.“ El și-a băgat mâna în sân; apoi a scos-o, și iată că mâna i se acoperise de lepră și se făcuse albă ca* zăpada.

*Num. 12.10. 2 Împ. 5.27.

7. Domnul a zis: „Bagă-ți din nou mâna în sân.“ El și-a băgat din nou mâna în sân; apoi a scos-o din sân; și iată că mâna se făcuse* iarăși cum era carnea lui.

*Num. 12.13,14. Deut. 32.39. 2 Împ. 5.14. Mat. 8.3.

8. „Dacă nu te vor crede“, a zis Domnul, „și nu vor asculta de glasul celui dintâi semn, vor crede glasul celui de al doilea semn.

9. Dacă nu vor crede nici aceste două semne și nu vor asculta de glasul tău, să iei apă din râu și s-o torni pe pământ; și apa*, pe care o vei lua din râu, se va prefăce în sânge pe pământ.“ *Cap. 7.19.

10. Moise a zis Domnului: „Ah! Doamne, eu nu sunt un om cu vorbirea ușoară; și cusurul acesta nu-i nici de ieri, nici de alaltăieri, nici măcar de când vorbești Tu robului Tău; căci vorba și limba-mi* este încurcată.“

*Cap. 6.12. Ier. 1.6.

11. Domnul i-a zis: „Cine* a făcut gura omului? Și cine face pe om mut sau surd, cu vedere sau orb? Oare nu Eu, Domnul?“

*Ps. 94.9.

12. Du-te, dar; Eu voi fi cu gura* ta și te voi învăța ce vei avea de spus.“

*Isa. 50.4. Ier. 1.9. Mat. 10.19. Marc. 13.11. Luca 12.11,12; 21.14,15.

13. Moise a zis: „Ah! Doamne*, trimite pe cine vei vrea să trimiti.“

*Iona 1.3.

14. Atunci Domnul S-a mâniat pe Moise și a zis: „Nu-i oare acolo fratele tău, Aaron, levitul? Știu că el vorbește ușor. Iată că el însuși vine* înaintea ta; și, când te va vedea, se va bucura în inima lui.

*Vers. 27. 1 Sam. 10.2,3,5.

15. Tu îi vei vorbi* și vei pune** cuvintele în gura lui; și Eu voi fi cu gura ta și cu gura lui; și vă voi ține învăța ce veți avea de făcut.

*Cap. 7.1,2. **Num. 22.38; 23.5,12,16. Deut. 18.18. Isa. 51.16. Ier. 1.9. †Deut. 5.31.

16. El va vorbi poporului pentru tine, îți va sluji drept gură, și tu vei ține pentru el locul lui* Dumnezeu.

*Cap. 7.4; 18.19.

17. Ia în mână* toiagul acesta, cu care vei face semnele.“

*Vers. 2.

Moise în Egipt

18. Moise a plecat; și, când s-a întors la socrul său, Ietro, i-a zis: „Lasă-mă, te rog, să plec și să mă întorc la frații mei, care sunt în Egipt, ca să văd dacă mai trăiesc.“ Ietro a zis lui Moise: „Du-te în pace!“

19. Domnul a zis lui Moise, în Madian: „Du-te, întoarce-te în Egipt: căci toți* cei ce umblau să-ți ia viața au murit.“

*Cap. 2.15,23. Mat. 2.20.

20. Moise și-a luat nevasta și copiii, i-a pus călare pe măgari și s-a întors în țara Egiptului. Și-a luat în mână toiagul* lui Dumnezeu.

*Cap. 17.9. Num. 20.8,9.

21. Domnul a zis lui Moise: „Plecând ca să te întorci în Egipt, vezi toate minunile* pe care ți le pun în mână, să le faci înaintea lui faraon. Eu** îi voi împietri inima, și nu va lăsa pe popor să plece.“

*Cap. 3.20. **Cap. 7.3,13; 9.12,35; 10.1; 14.8. Deut. 2.30. Ios. 11.20. Isa. 63.17. Ioan 12.40. Rom. 9.18.

22. Tu vei zice lui faraon: „Așa vorbește Domnul: „Israel* este fiul Meu, întâiul** Meu născut.

*Osea 11.1. Rom. 9.4. 2 Cor. 6.18. **Ier. 31.9. Iac. 1.18.

23. Îți spun: Lasă pe fiul Meu să plece, ca să-Mi slujească; dacă nu vrei să-l lași să plece, voi ucide* pe fiul tău, pe întâiul tău născut.“

*Cap. 11.5; 12.29.

24. În timpul călătoriei, într-un loc unde a rămas Moise peste noapte, l-a

Mărirea muncilor

întâlnit* Domnul și a vrut să-l** omoare.

*Num. 22.22. **Gen. 17.14.

25. Sefora a luat o piatră ascuțită*, a tăiat prepuțul fiului său și l-a aruncat la picioarele lui Moise, zicând: „Tu ești un soț de sânge pentru mine.“

*Ios. 5.2,3.

26. Și Domnul l-a lăsat. Atunci a zis ea: „Soț de sânge!“, din pricina tăierii împrejur.

Întâlnirea lui Moise cu Aaron

27. Domnul a zis lui Aaron: „Du-te înaintea* lui Moise în pustiu.“ Aaron a plecat: a întâlnit pe Moise la muntele** lui Dumnezeu și l-a sărutat.

*Vers. 14. **Cap. 3.1.

28. Moise a făcut* cunoscut lui Aaron toate cuvintele Domnului, care-l trimisese, și toate semnele** pe care-i poruncise să le facă.

*Vers. 15,16. **Vers. 8,9.

29. Moise și Aaron și-au văzut de drum* și au adunat pe toți bătrânii copiilor lui Israel.

*Cap. 3.16.

30. Aaron* a istorisit toate cuvintele pe care le spusese Domnul lui Moise; și Moise a făcut semnele înaintea poporului.

*Vers. 16.

31. Poporul a crezut*. Astfel au aflat că Domnul cercetase** pe copiii lui Israel, că le văzuse† suferința; și s-au plecat†† și s-au aruncat cu fața la pământ*††.

*Vers. 8,9. Cap. 3.18. **Cap. 3.16.

†Cap. 2.25; 3.7. ††Gen. 24.26. Cap. 12.27. *†1 Cron. 29.20.

Moise și Aaron înaintea lui faraon

5. 1. Moise și Aaron s-au dus apoi la faraon și i-au zis: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să prăznuiască* în pustiu un praznic în cinstea Mea.“

*Cap. 10.9.

2. Faraon a răspuns: „Cine* este Domnul ca să ascult de glasul Lui și să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul și nu voi** lăsa pe Israel să plece.“

*2 Împ. 18.35. Iov 21.15. **Cap. 3.19.

3. Ei au zis: „Ni S-a arătat* Dumnezeu evreilor. Dă-ne voie să facem un drum de trei zile în pustiu ca să aducem jertfe Domnului, pentru ca să nu ne bată cu ciumă sau cu sabie.“

*Cap. 3.18.

4. Și împăratul Egiptului le-a zis: „Moise și Aaron, pentru ce abateți poporul de la lucrul lui? Plecați la lucrările* voastre.“

*Cap. 1.11.

5. Faraon a zis: „Iată că poporul acesta s-a* înmulțit acum în țară, și voi mai voți să-l faceți să-și înceteze lucrările?“

*Cap. 1.7,9.

6. Și chiar în ziua aceea, faraon a dat următoarea poruncă isprăvniceilor* norodului și logofeților:

*Cap. 1.11.

7. „Să nu mai dați poporului paie, ca mai înainte, pentru facerea cărămizilor; ci să se ducă singuri să strângă paie.

8. Totuși să le cereți același număr de cărămizi, pe care le făceau mai înainte; să nu le scădeți nimic din ele, căci sunt niște leneși; de aceea strigă mereu: „Haidem să aducem jertfe Dumnezeului nostru.“

9. Să se dea mult de lucru oamenilor acestora, ca să aibă de lucru și să nu mai umble după năluci.“

10. Isprăvniceii poporului și logofeții au venit și au spus poporului: „Așa vorbește faraon: „Nu vă mai dau paie; 11. duceți-vă singuri de vă luați paie de unde veți găsi; dar nu vi se scade nimic din lucrul vostru.“

12. Poporul s-a răspândit în toată țara Egiptului ca să strângă miriște în loc de paie.

13. Isprăvniceii îi sileau, zicând: „Isprăviți-vă lucrul, zi de zi, ca și atunci când erau paie!“

14. Au bătut chiar pe logofeții copiilor lui Israel, puși peste ei de isprăvniceii lui faraon. „Pentru ce“, li se zicea, „n-ați isprăvit ieri și azi, ca mai înainte, numărul de cărămizi care vă fusese hotărât?“

15. Logofeții copiilor lui Israel s-au dus să se plângă la faraon și i-au zis: „Pentru ce te porți așa cu robii tăi?

16. Robilor tăi nu li se mai dau paie ca mai înainte, și totuși ni se spune: „Faceți cărămizi!“ Ba încă, robii tăi sunt și bătuți, ca și când poporul tău ar fi vinovat.“

17. Faraon a răspuns: „Sunteți niște leneși și niște trântori! De aceea ziceți: „Haidem să aducem jertfe Domnului!“

18. Acum, duceți-vă îndată de lucruți; nu vi se vor da paie, și veți face același număr de cărămizi.“

Cârtirea israeliților

19. Logofeții copiilor lui Israel au văzut în ce stare nenorocită erau, când

li se zicea: „Nu vi se scade nimic din numărul de cărămizi; ci în fiecare zi să faceți lucrul cuvenit unei zile.”

20. Când au ieșit de la faraon, au întâlnit pe Moise și pe Aaron, care îi așteptau.

21. Și* le-au zis: „Să vă vadă Domnul și să judece! Voi ne-ați făcut urăți lui faraon și slujitorilor lui; ba încă le-ați dat sabia în mână ca să ne omoare.”

*Cap. 6,9.

22. Moise s-a întors la Domnul și a zis: „Doamne, pentru ce ai făcut un astfel de rău poporului acestuia? Pentru ce m-ai trimis?”

23. De când m-am dus la faraon ca să-i vorbesc în Numele Tău, el face și mai rău poporului acestuia; și n-ai izbăvit pe poporul Tău.”

Izbăvirea făgăduită

6. 1. Domnul a zis lui Moise: „Vei vedea acum ce voi face lui faraon: o mână puternică* îl va sili să-l lase să plece; da, o mână puternică îl va sili să-l izgonească** din țara lui.”

*Cap. 3,19. **Cap. 11,1; 12,31,33,39.

2. Dumnezeu a mai vorbit lui Moise și i-a zis: „Eu sunt Domnul.

3. Eu M-am arătat lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, ca Dumnezeu* cel Atotputernic; dar n-am fost cunoscut de el sub Numele Meu ca „Domnul**.”

*Gen. 17,1; 35,11; 48,3. **Cap. 3,14. Ps. 68,4; 83,18. Ioan 8,58. Apoc. 1,4.

4. De asemenea, Mi-am* încheiat legământul Meu cu ei ca să** le dau țara Canaan, țara călătoriilor lor sfinte, în care au locuit ca străini.

*Gen. 15,18; 17,4,7. **Gen. 17,8; 28,4.

5. Acum însă am* auzit gemetele copiilor lui Israel, pe care-i țin egiptenii în robie, și Mi-am adus aminte de legământul Meu.

*Cap. 2,24.

6. De aceea, spune copiilor lui Israel: „Eu* sunt Domnul: Eu vă voi** izbăvi din muncile cu care vă apasă egiptenii, vă voi izbăvi din robia lor și vă voi scăpa* cu braț întins și cu mari judecăți.

*Vers. 2,8,29. **Cap. 3,17; 7,4. Deut. 26,8. Ps. 81,6; 136,11,12. †Cap. 15,13. Deut. 7,8. 1 Cron. 17,21. Neem. 1,10.

7. Vă voi* lua ca popor al Meu; Eu voi** fi Dumnezeuul vostru, și veți cunoaște că Eu, Domnul Dumnezeuul vostru, vă izbăvesc de muncile* cu care vă apasă egiptenii.

*Deut. 4,20; 7,6; 14,2; 26,18. 2 Sam. 7,24. **Gen. 17,7,8. Cap. 29,45,46. Deut. 29,13. Apoc. 21,7. †Cap. 5,4,5. Ps. 81,6.

8. Eu vă voi aduce în țara pe care am jurat* că o voi da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov; Eu vă voi da-o în stăpânire; Eu, Domnul.”

*Gen. 15,18; 26,3; 28,13; 35,12.

9. Astfel a vorbit Moise copiilor lui Israel. Dar deznădejdea și robia aspră în care se aflau i-au împiedicat* să asculte pe Moise.

*Cap. 5,21.

10. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

11. „Du-te de vorbește lui faraon, împăratul Egiptului, să lase pe copiii lui Israel să iasă afară din țara lui.”

12. Moise a răspuns în fața Domnului: „Iată că nici copiii lui Israel nu m-au* ascultat: cum are să m-asculte faraon pe mine** care n-am o vorbire ușoară?”

*Vers. 9. **Vers. 30. Cap. 4,10. Ier. 1,6.

13. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și le-a dat porunci cu privire la copiii lui Israel și cu privire la faraon, împăratul Egiptului, ca să scoată din țara Egiptului pe copiii lui Israel.

Spița neamului lui Moise și Aaron

14. Iată căpeteniile familiilor lor. Fiii* lui Ruben, întâiul născut al lui Israel: Enoh, Palu, Heșron și Carmi. Acestea sunt familiile lui Ruben.

*Gen. 46,9. 1 Cron. 5,3.

15. Fiii lui Simeon*: Iemuel, Iamin, Ohad, Iachin și Tohar; și Saul, fiu născut dintr-o femeie canaanită. Acestea sunt familiile lui Simeon.

*Gen. 46,10. 1 Cron. 4,24.

16. Iată numele fiilor* lui Levi, după spița neamului lor: Gherșon, Chehat și Merari. Anii vieții lui Levi au fost o sută treizeci și șapte de ani.

*Gen. 46,11. Num. 3,17. 1 Cron. 6,1,16.

17. Fiii* lui Gherșon: Libni și Șimei, și familiile lor.

*1 Cron. 6,17; 23,7.

18. Fiii lui Chehat*: Amram, Ițhar, Hebron și Uziel. Anii vieții lui Chehat au fost o sută treizeci și trei de ani.

*Num. 26,57. 1 Cron. 6,2,18.

19. Fiii lui Merari*: Mahli și Muși. Acestea sunt familiile lui Levi, după spița neamului lor.

*1 Cron. 6,19; 23,21.

20. Amram* a luat de nevastă pe matusa sa lochebed; și ea i-a născut pe Aaron și pe Moise. Anii vieții lui Amram au fost o sută treizeci și șapte de ani.

*Cap. 2,1,2. Num. 26,59.

21. Fiii lui* Ițhar: Core, Nefeg și Zicri.

*Num. 16,1. 1 Cron. 6,37,38.

22. Fiii lui* Uziel: Mișael, Eltafan și Sitri.

*Lev. 10,4. Num. 3,30.

23. Aaron a luat de nevastă pe Elișeba, fata lui Aminadab*, sora lui Nahșon; și ea i-a născut pe Nadab**, Abihu, Eleazar și Itamar.

*Rut 4,19,20. 1 Cron. 2,10. Mat. 1,4. **Lev. 10,1. Num. 3,2; 26,60. 1 Cron. 6,3; 24,1.

24. Fiii lui* Core: Asir, Elcana și Abiasaf. Acestea sunt familiile coriților.

*Num. 26,11.

25. Eleazar, fiul lui Aaron, a luat de nevastă pe una din fetele lui Putiel; și ea* i-a născut pe Fineas.

Aceștia sunt căpeteniile familiilor levitelor cu familiile lor. *Num. 25,7,11. Ios. 24,33.

26. Aceștia sunt Aaron acela și Moise acela, cărora* le-a zis Domnul: „Scoateți din țara Egiptului pe copiii lui Israel, după oștirile** lor.”

*Vers. 13. **Cap. 7,4; 12,17,51. Num. 33,1.

27. Ei sunt aceia care au vorbit* lui faraon, împăratul Egiptului, ca** să scoată din Egipt pe copiii lui Israel. Aceștia sunt Moise acela și Aaron acela.

*Cap. 5,1,3; 7,10. **Vers. 13. Cap. 32,7; 33,1. Ps. 77,20.

28. Când a vorbit Domnul lui Moise în țara Egiptului,

29. Domnul a zis lui Moise: „Eu* sunt Domnul. Spune** lui faraon, împăratul Egiptului, tot ce-ți spun.”

*Vers. 2. **Vers. 11. Cap. 7,2.

30. Și Moise a răspuns înaintea Domnului: „Iată că eu* nu vorbesc ușor: cum are să m-asculte faraon?”

*Vers. 12. Cap. 4,10.

Cele zece urgii

7. 1. Domnul a zis lui Moise: „Iată că te fac Dumnezeu* pentru faraon; și fratele tău, Aaron, va fi prorocul** tău.

*Cap. 4,16. Ier. 1,10. **Cap. 4,16.

2. Tu vei spune tot* ce-ți voi porunci Eu, iar fratele tău, Aaron, va vorbi lui faraon, ca să lase pe copiii lui Israel să plece din țara lui.

*Cap. 4,15.

3. Eu voi împietri* inima lui faraon, și îmi voi înmulți** semnele* și minunile în țara Egiptului.

*Cap. 4,21. **Cap. 11,9. †Cap. 4,7.

4. Totuși, faraon n-are să v-asculte. Apoi îmi voi întinde* mâna asupra Egiptului și voi scoate din țara Egiptului oștile Mele, pe poporul Meu, pe copiii lui Israel, prin** mari judecăți.

*Cap. 10,1; 11,9. **Cap. 6,6.

5. Egiptenii vor cunoaște* că Eu sunt Domnul, când îmi voi întinde** mâna

asupra Egiptului și când voi scoate din mijlocul lor pe copiii lui Israel.”

*Vers. 17. Cap. 8,22; 14,4,18. Ps. 9,16. **Cap. 3,20.

6. Moise și Aaron au făcut* ce le poruncise Domnul: așa au făcut. *Vers. 2.

7. Moise era în vârstă de optzeci* de ani, iar Aaron de optzeci și trei de ani, când au vorbit lui faraon.

*Deut. 29,5; 31,2; 34,7. Fapt. 7,23,30.

Moise și Aaron fac minuni

8. Domnul a zis lui Moise și lui Aaron:

9. „Dacă vă va vorbi faraon și vă va zice*: „Faceți o minune!”, să zici lui Aaron: „Ia-ți** toiagul și aruncă-l înaintea lui faraon. Și toiagul se va prefăce într-un șarpe.”

*Isa. 7,11. Ioan 2,18; 6,30. **Cap. 4,2,17.

10. Moise și Aaron s-au dus la faraon și au făcut cum* poruncise Domnul. Aaron și-a aruncat toiagul înaintea lui faraon și înaintea slujitorilor lui; și toiagul s-a prefăcut** într-un șarpe.

*Vers. 9. **Cap. 4,3.

11. Dar faraon a chemat pe niște înțelepți* și pe niște vrăjitori**, și vrăjitorii Egiptului au făcut* și ei la fel prin vrăjitoriile lor.

*Gen. 41,8. **2 Tim. 3,8. †Vers. 22. Cap. 8,7,18.

12. Toți și-au aruncat toiegele, și s-au prefăcut în șerpi. Dar toiagul lui Aaron a înghițit toiegele lor.

13. Inima lui faraon s-a împietrit și n-a ascultat de Moise și de Aaron, după* cum spusese Domnul.

*Vers. 4. Cap. 4,21.

Cea dintâi urgie: prefacerea apei în sânge

14. Domnul a zis lui Moise: „Faraon are inima* împietrită: nu vrea să lase poporul să plece.

*Cap. 8,15; 10,1,20,27.

15. Du-te la faraon dis-de-dimineață, când are să iasă să se ducă la apă, și să te înfățișezi înaintea lui pe malul râului. Să-ți iei în mână toiagul* care a fost prefăcut în șarpe,

*Vers. 10. Cap. 4,2,3.

16. și să zici lui faraon: „Domnul Dumnezeu* evreilor m-a trimis la tine să-ți spun: „Lasă pe poporul Meu să plece ca** să-Mi slujească în pustiu. Dar iată că până acum n-ai ascultat.

*Cap. 3,18. **Cap. 3,12,18; 5,1,3.

17. Acum, așa vorbește Domnul: „Iată cum vei cunoaște* că Eu sunt Domnul. Am să lovesc apele râului cu toiagul din mâna mea; și ele se vor prefăce** în sânge*.”

*Vers. 5. Cap. 5,2. **Cap. 4,9. †Apoc. 16,4,6.

18. Peștii din râu vor pieri, râul se va împuți, așa că le va fi greață* egiptenilor să bea din apa râului.“ *Vers. 24.

19. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron: „Ia-ți toiagul și întinde-ți* mâna peste apele egiptenilor, peste râurile lor, peste pâraiele lor, peste iazurile lor și peste toate bălțile lor. Ele se vor prefice în sânge; și va fi sânge în toată țara Egiptului, atât în vasele de lemn, cât și în vasele de piatră.“ *Cap. 8.5,6,16; 9.22; 10.12,21; 14.21,26.

20. Moise și Aaron au făcut cum le poruncise Domnul. Aaron a ridicat* toiagul și a lovit apele râului, sub ochii lui faraon și sub ochii slujitorilor lui; și toate apele* râului s-au prefăcut în sânge.

*Cap. 17.5. **Ps. 78.44; 105.29.

21. Peștii din râu au pierit, râul s-a împuțit, așa că egiptenii nu mai puteau* să bea apa râului, și a fost sânge în toată țara Egiptului. *Vers. 18.

22. Dar vrăjitorii* Egiptului au făcut și ei la fel prin vrăjitoriile lor. Inima lui faraon s-a împietrit și n-a ascultat de Moise și de Aaron, după cum** spusese Domnul. *Vers. 11. **Vers. 3.

23. Faraon s-a întors de la râu și s-a dus acasă; dar nu și-a pus la inimă aceste lucruri.

24. Toți egiptenii au săpat în împrejurimile râului ca să găsească apă de băut; căci nu puteau să bea din apa râului.

25. Au trecut șapte zile, după ce a lovit Domnul, râul.

Broaștele

8. Domnul a zis lui Moise: „Du-te la faraon și spune-i: „Așa vorbește Domnul: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi* slujească.

*Cap. 3.12,18.

2. Dacă nu* vrei să-l lași să plece, am să aduc broaște** pe toată întinderea țării tale.

*Cap. 7.14; 9.2. **Apoc. 16.13.

3. Râul va mișuna de broaște; ele se vor sui și vor intra în casa ta, în odaia* ta de dormit și în patul tău, în casa slujitorilor tăi și în casele poporului tău, în cuptoarele și în postăvilile de frământat pâinea.

*Ps. 105.30.

4. Ba încă broaștele se vor sui și pe tine, pe poporul tău și pe toți slujitorii tăi.“

5. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron*: „Întinde-ți mâna cu toiagul

peste râuri, peste pâraie și peste iazuri, și scoate broaște din ele peste țara Egiptului!“ *Cap. 7.19.

6. Aaron și-a întins mâna peste apele Egiptului; și au ieșit* broaștele și au acoperit țara Egiptului. *Ps. 78.45; 105.30.

7. Dar* și vrăjitorii au făcut la fel prin vrăjitoriile lor: au scos și ei broaște peste toată țara Egiptului.

*Cap. 7.11.

8. Faraon a chemat pe Moise și pe Aaron și a zis*: „Rugați-vă Domnului, să depărteze broaștele de la mine și de la poporul meu; și am să las pe popor să plece să aducă jertfe Domnului.“

*Cap. 9.28; 10.17. Num. 21.7. 1 Împ. 13.6. Fapt. 8.24.

9. Moise a zis lui faraon: „Hotărăște-mi când să mă rog Domnului pentru tine, pentru slujitorii tăi și pentru poporul tău, ca să îndepărteze broaștele de la tine și din casele tale? Nu vor mai rămâne decât în râu.“

10. El a răspuns: „Măine.“ Și Moise a zis: „Așa va fi, ca să știi că nimeni* nu este ca Domnul Dumnezeu nostru.

*Cap. 9.14. Deut. 33.26. 2 Sam. 7.22. 1 Cron. 17.20. Ps. 86.8. Isa. 46.9. Jer. 10.6,7.

11. Broaștele se vor depărta de la tine și din casele tale, de la slujitorii tăi și de la poporul tău; nu vor mai rămâne decât în râu.“

12. Moise și Aaron au ieșit de la faraon. Și Moise a* strigat către Domnul cu privire la broaștele cu care lovise pe faraon.

*Vers. 30. Cap. 9.33; 10.18; 32.11. Iac. 5.16-18.

13. Domnul a făcut cum cerea Moise; și broaștele au pierit în case, în curți și în ogoare.

14. Le-au strâns grămezi, și țara s-a împuțit.

15. Faraon, văzând că are* răgaz să răsuflă în voie, și-a** împietrit inima și n-a ascultat de Moise și de Aaron, după cum spusese Domnul.

*Ecl. 8.11. **Cap. 7.14.

Păduchi

16. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron: „Întinde-ți toiagul și lovește țărâna pământului, și se va prefice în păduchi*, în toată țara Egiptului.“

17. Așa au făcut. Aaron și-a întins mâna cu toiagul și a lovit țărâna pământului; și s-a prefăcut în* păduchi pe toți oamenii și pe toate dobitoacele. Toată țărâna pământului s-a prefăcut

1. Sau: țânțari

în păduchi, în toată țara Egiptului.

*Ps. 105.31.

18. Vrăjitorii* au căutat să facă și ei păduchi prin vrăjitoriile lor; dar n-au** putut. Păduchii erau pe oameni și pe dobitoace.

*Cap. 7.11. **Luca 10.18. 2 Tim. 3.8,9.

19. Și vrăjitorii au zis lui faraon: „Aici este* degetul lui Dumnezeu!“ Dar inima** lui faraon s-a împietrit și n-a ascultat de Moise și de Aaron, după cum spusese Domnul.

*1 Sam. 6.3,9. Ps. 8.3. Mat. 12.28. Luca 11.20. **Vers. 15.

Musca câinească

20. Domnul a zis lui Moise*: „Scoală-te dis-de-dimineată și du-te înaintea lui faraon, când are să iasă să se ducă la apă. Să-i spui: „Așa vorbește Domnul*: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.

*Cap. 7.15. **Vers. 1.

21. Dacă nu vei lăsa pe poporul Meu să plece, am să trimit muște câinești împotriva ta, împotriva slujitorilor tăi, împotriva poporului tău și împotriva caselor tale; casele egiptenilor vor fi pline de muște, și pământul va fi acoperit de ele.

22. Dar*, în ziua aceea, voi deosebi ținutul Gosen, unde locuiește poporul Meu, și acolo nu vor fi muște, pentru ca să cunoști că Eu, Domnul, sunt în mijlocul ținutului acestuia.

*Cap. 9.4,6,26; 10.23; 11.6,7; 12.13.

23. Voi face o deosebire între poporul Meu și poporul tău. Semnul acesta va fi mâine.“

24. Domnul a făcut așa. A venit* un roi de muște câinești în casa lui Faraon și a slujitorilor lui, și toată țara Egiptului a fost pustiiată de muște câinești.

*Ps. 78.45; 105.31.

25. Faraon a chemat pe Moise și pe Aaron și le-a zis: „Duceți-vă de aduceți jertfe Dumnezeului vostru aici în țară.“

26. Moise a răspuns: „Nu este deloc potrivit să facem așa; căci am aduce Domnului Dumnezeului nostru jertfe care sunt o urăciune pentru egipteni. Și dacă am aduce, sub ochii lor, jertfe care sunt o* urăciune pentru egipteni, nu ne vor ucide ei oare cu pietre?”

*Gen. 43.32; 46.34. Deut. 7.25,26; 12.31.

27. Vom face mai bine un drum de* trei zile în pustiu, și acolo vom aduce jertfe Domnului Dumnezeului nostru, după cum** ne va spune.“

*Cap. 3.18. **Cap. 3.12.

28. Faraon a zis: „Vă voi lăsa să plecați, ca să aduceți jertfe Domnului Dumnezeului vostru în pustiu; numai să nu vă depărtați prea mult, dacă plecați*. Rugați-vă pentru mine.“

*Vers. 8. Cap. 9.28. 1 Împ. 13.6.

29. Moise a răspuns: „Am să ies de la tine și am să mă rog Domnului. Măine, muștele se vor depărta de la faraon, de la slujitorii lui și de la poporul lui. Dar să nu ne* mai înșele faraon, nevrând să lase pe popor să plece ca să aducă jertfe Domnului.“

*Vers. 15.

30. Moise a ieșit de la faraon și s-a* rugat Domnului.

*Vers. 12.

31. Domnul a făcut cum cerea Moise; și muștele s-au depărtat de la faraon, de la slujitorii lui și de la poporul lui. N-a mai rămas una.

32. Dar faraon, și de data aceasta, și-a împietrit* inima și n-a lăsat pe popor să plece.

*Vers. 15. Cap. 4.21.

Ciuma vitelor

9. Domnul a zis lui Moise*: „Du-te la faraon și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu evreilor: „Lasă pe poporul Meu să plece, ca să-Mi slujească.

*Cap. 8.1.

2. Dacă* nu vrei să-l lași să plece și dacă-l mai oprești,

*Cap. 8.2.

3. iată*, mâna Domnului va fi peste turmele tale de pe câmp; peste cai, peste măgari, peste cămile, peste boi și peste oi; și anume va fi o ciumă foarte mare.

*Cap. 7.4.

4. Dar Domnul va* face deosebire între turmele lui Israel și turmele egiptenilor, așa că nu va pieri nimic din tot ce este al copiilor lui Israel.“

*Cap. 8.22.

5. Domnul a hotărât vremea și a zis: „Măine, va face Domnul lucrul acesta în țară.“

6. Și Domnul a făcut așa, chiar de a doua zi*. Toate turmele egiptenilor au pierit, dar n-a pierit nici o vită din turmele copiilor lui Israel.

*Ps. 78.50.

7. Faraon a trimis să vadă ce se întâmplase: și iată că nici o vită din turmele lui Israel nu pierise. Dar inima* lui faraon s-a împietrit și n-a lăsat pe popor să plece.

*Cap. 7.14; 8.32.

Vărsatul negru

8. Domnul a zis lui Moise și lui Aaron: „Umpleți-vă mâinile cu cenușă

din cuptor, și Moise s-o arunce spre cer, sub ochii lui faraon.

9. Ea se va prefăce într-o țărână care va acoperi toată țara Egiptului; și va da naștere, în toată țara Egiptului, pe oameni și pe dobitoace, la niște bube* pricinuite de niște bășici fierbinți.“

*Apoc. 16.2.

10. Ei au luat cenușă din cuptor și s-au înfățișat înaintea lui faraon; Moise a aruncat-o spre cer, și ea a dat naștere, pe oameni și pe dobitoace, la niște* bube pricinuite de niște bășici fierbinți.

*Deut. 28.27.

11. Vrăjitorii* nu s-au putut arăta înaintea lui Moise, din pricina bubelor; căci bubele erau pe vrăjitori, ca și pe toți egiptenii.

*Cap. 8.18,19. 2 Tim. 3.9.

12. Domnul a împietrit inima lui faraon, și faraon n-a ascultat de Moise și de Aaron*, după cum spusese Domnul lui Moise.

*Cap. 4.21.

Piatra și focul

13. Domnul a zis lui Moise*: „Scoală-te dis-de-diminează, du-te înaintea lui faraon și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu evreilor: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.“

*Cap. 8.20.

14. Fiindcă, de data aceasta, am să trimit toate urgiile Mele împotriva inimii tale, împotriva slujitorilor tăi și împotriva poporului tău ca să* știi că nimeni nu este ca Mine pe tot pământul.

*Cap. 8.10.

15. Dacă Mi-aș fi* întins mâna și te-aș fi lovit cu ciumă, pe tine și pe poporul tău, ai fi pierit de pe pământ.

*Cap. 3.20.

16. Dar te-am lăsat să rămâi în picioare* ca să vezi puterea Mea, și Numele Meu să fie vestit în tot pământul.

*Cap. 14.17. Prov. 16.4. Rom. 9.17. 1 Pet. 2.9.

17. Dacă te mai ridici împotriva poporului Meu și dacă nu-l lași să plece,

18. iată, mâine, la ceasul acesta, voi face să bată o piatră așa de mare, cum n-a mai fost în Egipt, din ziua întemeierii lui și până azi.

19. Pune-ți, dar, la adăpost turmele și tot ce ai pe câmp. Piatra are să bată pe toți oamenii și toate vitele de pe câmp, care nu vor fi intrat în case; și vor pieri.“

20. Aceia dintre slujitorii lui faraon, care s-au temut de cuvântul Domnului, și-au adunat în case robii și turmele.

21. Dar cei ce nu și-au pus la inimă cuvântul Domnului și-au lăsat robii și turmele pe câmp.

22. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ți mâna spre cer; și are să bată* piatra în toată țara Egiptului pe oameni, pe vite și pe toată iarba de pe câmp în țara Egiptului!“

*Apoc. 16.21.

23. Moise și-a întins toiagul spre cer; și* Domnul a trimis tunete și piatră, de cădea foc pe pământ. Domnul a făcut să bată piatra peste țara Egiptului.

*Ios. 10.11. Ps. 18.13; 78.47; 105.32; 148.8. Isa. 30.30. Ezech. 38.22. Apoc. 8.7.

24. A bătut piatra, și focul se amesteca cu piatra; piatra era așa de mare încât nu mai bătuse piatră ca aceea în toată țara Egiptului de când este el locuit de oameni.

25. Piatra a nimicit, în toată țara Egiptului, tot ce era pe câmp, de la oameni până la dobitoace; piatra a* nimicit și toată iarba de pe câmp, și a frânt toți copacii de pe câmp.

*Ps. 105.33.

26. Numai* în ținutul Gosen, unde erau copiii lui Israel, n-a bătut piatra.

*Cap. 8.22; 9.4,6; 10.23; 11.7; 12.13. Isa. 32.18,19.

27. Faraon a trimis să cheme pe Moise și pe Aaron și le-a zis: „De data aceasta*, am păcătuit*; Domnul are dreptate, iar eu și poporul meu suntem vinovați.“

*Cap. 10.16.

**2 Cron. 12.6. Ps. 129.4; 145.17. Plân. 1.18. Dan. 9.14.

28. Rugați-vă* Domnului ca să nu mai fie tunete și piatră; și vă voi lăsa să plecați și nu veți mai fi opriți.“

*Cap. 8.8,28; 10.17. Fapt. 8.24.

29. Moise i-a zis: „Când voi ieși din cetate, voi ridica mâinile* spre Domnul, tunetele vor înceta și nu va mai bate piatra, ca să* știi că al Domnului este pământul!“

*1 Împ. 8.22,38. Ps. 143.6. Isa. 1.15. **Ps. 24.1. 1 Cor. 10.26,28.

30. Dar știi* că tu și slujitorii tăi tot nu vă veți teme de Domnul Dumnezeu.“

*Isa. 26.10.

31. Inul și orzul* se prăpădiseră, pentru că orzul tocmai dăduse în spic, iar inul era în floare;

*Rut 1.22; 2.23.

32. grâul și ovăzul nu se stricaseră, pentru că erau târzii.

33. Moise a plecat de la faraon și a ieșit afară din cetate; și-a ridicat* mâinile spre Domnul, tunetele și piatra au încetat și n-a mai căzut ploaia pe pământ.

*Vers. 29. Cap. 8.12.

34. Faraon, văzând că ploaia, piatra și tunetele încetaseră, n-a conținut să

păcătuiască și și-a împietrit inima, el și slujitorii lui.

35. Lui faraon i s-a împietrit* inima și n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece, după cum spusese Domnul prin Moise.

*Cap. 4.21.

Lăcustele

10. Domnul a zis lui Moise: „Du-te la faraon*, căci i-am împietrit inima lui și a slujitorilor lui** ca să fac semnele Mele în mijlocul lor

*Cap. 4.21; 7.14. **Cap. 7.4.

2. și ca* să istorisești fiului tău și fiului fiului tău cum M-am purtat cu egiptenii și ce semne am făcut în mijlocul lor. Și veți cunoaște că Eu sunt Domnul.“

*Deut. 4.9. Ps. 44.1; 71.18; 78.5, etc. Ioel 1.3.

3. Moise și Aaron s-au dus la faraon și i-au zis: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu evreilor: „Până când ai de gând să nu vrei să* te smerești înaintea Mea? Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.“

*1 Împ. 21.29. 2 Cron. 7.14; 34.27. Iov 42.6. Ier. 13.18. Iac. 4.10. 1 Pet. 5.6.

4. Dacă nu vrei să lași pe poporul Meu să plece, iată, voi trimite mâine niște* lăcuste pe toată întinderea țării tale.

*Prov. 30.27. Apoc. 9.3.

5. Ele vor acoperi fața pământului, de nu se va mai putea vedea pământul*; vor mânca ce a mai rămas nevătămat, vor mânca ce v-a lăsat piatra, vor mânca toți copacii care cresc pe câmpiile voastre,

*Cap. 9.32. Ioel 1.4; 2.25.

6. îți vor* umple casele tale, casele tuturor slujitorilor tăi și casele tuturor egiptenilor. Părinții tăi și părinții părinților tăi n-au văzut așa ceva de când sunt ei pe pământ până în ziua de azi.“ Moise a plecat și a ieșit de la faraon.

*Cap. 8.3,21.

7. Slujitorii lui faraon i-au zis: „Până când are să fie omul acesta o pacoste* pentru noi? Lasă pe oamenii aceștia să plece și să slujească Domnului Dumnezeui lor. Tot nu vezi că pier Egiptul?“

*Cap. 23.33. Ios. 23.13. 1 Sam. 18.21. Ecl. 7.26. 1 Cor. 7.15.

8. Au întors la faraon pe Moise și Aaron. „Duceți-vă“, le-a zis el, „și sluiți Domnului Dumnezeui vostru. Care și cine sunt cei ce vor merge?“

9. Moise a răspuns: „Vom merge cu copiii și cu bătrânii noștri, cu fiii și fiicele noastre, cu oile și boii noștri;

căci avem să ținem o sărbătoare* în cinstea Domnului.“

*Cap. 5.1.

10. Faraon le-a zis: „Așa să fie Domnul cu voi, cum vă voi lăsa eu să plecați, pe voi și pe copiii voștri! Luați seama, căci este rău ce aveți de gând să faceți!“

11. Nu, nu; ci duceți-vă voi, bărbații, și sluiți Domnului, căci așa ați cerut.“ Și i-au izgonit dinaintea lui faraon.

12. Domnul a zis lui Moise*: „Întinde-ți mâna peste țara Egiptului ca să vină lăcustele peste țara Egiptului și să** mănânce toată iarba pământului, tot ce a lăsat piatra.“

*Cap. 7.19. **Vers. 4.5.

13. Moise și-a întins toiagul peste țara Egiptului; și Domnul a făcut să sufle un vânt dinspre răsărit peste țară, toată ziua și toată noaptea aceea. Dimineă, vântul dinspre răsărit adusesse lăcustele.

14. Lăcustele* au venit peste țara Egiptului și s-au așezat pe toată întinderea Egiptului; erau în număr atât de mare cum nu mai** fusese și nu va mai fi un astfel de roi de lăcuste.

*Ps. 78.46; 105.34. **Ioel 2.2.

15. Au acoperit* toată fața pământului, de nu se mai vedea pământul; au** mâncat toată iarba de pe pământ și tot rodul pomilor, tot ce lăcase piatra; și n-a rămas nimic verde în copaci, nici în iarba de pe câmp, în toată țara Egiptului.

*Vers. 5. **Ps. 105.35.

16. Faraon a chemat îndată pe Moise și pe Aaron și a zis: „Am* păcătuit împotriva Domnului Dumnezeui vostru și împotriva voastră.“

*Cap. 9.27.

17. Dar iartă-mi păcatul numai de data aceasta; și rugați* pe Domnul Dumnezeu vostru să depărteze de la mine și urgia aceasta de moarte!“

*Cap. 9.28. 1 Împ. 13.6.

18. Moise a* ieșit de la faraon și s-a rugat Domnului.

*Cap. 8.30.

19. Domnul a făcut să sufle un vânt foarte puternic dinspre apus, care a luat lăcustele și le-a aruncat* în Marea Roșie; n-a rămas o lăcustă pe toată întinderea Egiptului.

*Ioel 2.20.

20. Domnul a* împietrit inima lui faraon, și faraon n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece.

*Cap. 4.21; 11.10.

Întuneric de trei zile

21. Domnul a zis lui Moise*: „Întinde-ți mâna spre cer și va fi întuneric peste

țara Egiptului, așa de întineric de să se poată pipăi.“ *Cap. 9.22.

22. Moise și-a întins mâna spre cer; și a fost* întineric beznă în toată țara Egiptului, timp de trei zile. *Ps. 105.28.

23. Nici nu se vedeau unii pe alții, și nimeni nu s-a sculat din locul lui timp de trei zile. Dar*, în locurile unde locuiau toți copiii lui Israel, era lumină. *Cap. 8.22.

24. Faraon a chemat pe Moise și a zis: „Duceți-vă și slujii Domnului! Să nu rămână în țară decât oile și boii voștri**; copiii voștri vor putea merge și ei împreună cu voi.“ *Vers. 8. **Vers. 10.

25. Moise a răspuns: „Chiar să ne dai tu însuși jertfele și arderile de tot, pe care le vom aduce Domnului Dumnezeu nostru,

26. și turmele noastre tot trebuie să meargă cu noi și să nu rămână o unghie din ele; căci din ele vom lua ca să slujim Domnului Dumnezeului nostru; iar până vom ajunge acolo, nu știm ce vom alege ca să aducem Domnului.“

27. Domnul a împietrit* inima lui faraon, și faraon n-a vrut să-i lase să plece. *Vers. 20. Cap. 4.21; 14.4,8.

28. Faraon a zis lui Moise: „Ieși de la mine! Să nu cumva să te mai arăți înaintea mea, căci în ziua în care te vei arăta înaintea mea, vei muri.“

29. „Da!“ a răspuns Moise, „nu* mă voi mai arăta înaintea ta.“ *Evr. 11.27.

Amenințarea cu urgia a zecea

11 1. Domnul a zis lui Moise: „Voi mai aduce o urgie asupra lui faraon și asupra Egiptului. După aceea vă va lăsa să plecați de aici*. Când vă va lăsa să plecați de tot, chiar vă va izgoni de aici. *Cap. 12.31,33,39.

2. Vorbește cu poporul, ca atunci fiecare să ceară de la vecinul său și fiecare de la vecina ei*, vase de argint și vase de aur.“ *Cap. 3.22; 12.35.

3. Domnul* a făcut ca poporul să capete trecere înaintea egiptenilor. Chiar Moise** era foarte bine văzut în țara Egiptului, înaintea slujitorilor lui faraon și înaintea poporului.

*Cap. 3.21; 12.36. Ps. 106.46. **2 Sam. 7.9. Est. 9.4.

4. Moise a zis: „Așa vorbește Domnul*: „Pe la miezul nopții, voi trece prin Egipt;

*Cap. 12.12,23,29. Amos 5.17.

5. și toți întâii* născuți din țara Egiptului vor muri, de la întâiul născut al lui faraon, care șade pe scaunul lui de domnie, până la întâiul născut al roabei care stă la rășniță, și până la toți întâii născuți ai dobitoacelor.

*Cap. 12.12,29. Amos 4.10.

6. În toată țara Egiptului vor fi țipete* mari, așa cum n-au fost și nu vor mai fi. *Cap. 12.30. Amos 5.17.

7. Dar dintre toți* copiii lui Israel, de la oameni până la dobitoace, nici măcar un** câine nu va chelălăi cu limba lui, ca să știți ce deosebire face Domnul între egipteni și Israel.“

*Cap. 8.22. **Ios. 10.21.

8. Atunci toți* acești slujitori ai tăi se vor coborî la mine și se vor închina până la pământ înaintea mea, zicând: „Ieși, tu și tot poporul care te urmează!“ După aceea, voi ieși.“ Moise a ieșit de la faraon, aprins de mânie.

*Cap. 12.33.

9. Domnul a zis lui Moise: „Faraon* n-are s-asculte de voi, pentru ca să se înmulțească* minunile Mele în țara Egiptului.“

*Cap. 3.19; 7.4; 10.1. **Cap. 7.3.

10. Moise și Aaron au făcut toate aceste minuni înaintea lui faraon*; Domnul a împietrit inima lui faraon, și faraon n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece din țara lui.

*Cap. 10.20,27. Rom. 2.5; 9.22.

Așezarea Paștilor

12 1. Domnul a zis lui Moise și lui Aaron în țara Egiptului:

2. „Luna* aceasta va fi pentru voi cea dintâi lună; ea va fi pentru voi cea dintâi lună a anului. *Cap. 13.4. Deut. 16.1.

3. Vorbiți întregii adunări a lui Israel și spuneți-i: „În ziua a zecea a acestei luni, fiecare om să ia un miel de fiecare familie, un miel de fiecare casă.

4. Dacă sunt prea puțini în casă pentru un miel, să-l ia cu vecinul lui cel mai de aproape, după numărul sufletelor; să faceți socoteala cât poate mânca fiecare din mielul acesta.

5. Să fie un miel fără* cusur, de parte bărbătească, de un an; veți putea să luați un miel sau un ied.

*Lev. 22.19-21. Mal. 1.8,14. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19.

6. Să-l păstrați până în ziua a* paisprezecea a lunii acesteia; și toată adunarea lui Israel să-l înjunghie seara!.

*Lev. 23.5. Num. 9.3; 28.16. Deut. 16.1,6.

1. Evreiește: între cele două seri

7. Să ia din sângele lui și să ungă amândoi stâlpii ușii și pragul de sus al caselor unde îl vor mânca.

8. Carnea s-o mănânce chiar în noaptea aceea, friptă la foc; și anume s-o mănânce cu azime* și cu verdețuri amare. *Cap. 34.25. Num. 9.11. Deut. 16.3. 1 Cor. 5.8.

9. Să nu-l mănânce crud sau fiert în apă; ci să fie* fript la foc: atât capul, cât și picioarele și măruntaiele.

*Deut. 16.7.

10. Să* nu lăsați nimic din el până a doua zi dimineța; și, dacă va rămâne ceva din el pe a doua zi dimineța, să-l ardeți în foc. *Cap. 23.18; 34.25.

11. Când îl veți mânca, să aveți mijlocul încins, încălțăminte în picioare și toiagul în mână; și să-l mănânceți în grabă; căci este paștile* Domnului.

*Deut. 16.5.

12. În noaptea aceea, Eu voi trece* prin țara Egiptului și voi lovi pe toți întâii născuți din țara Egiptului, de la oameni până la dobitoace; și voi face judecată împotriva tuturor zeilor** Egiptului, Euț, Domnul.

*Cap. 11.4,5. Amos 5.17. **Num. 33.4. †Cap. 6.2.

13. Sângele vă va sluji ca semn pe casele unde veți fi. Eu voi vedea sângele și voi trece pe lângă voi, așa că nu vă va nimici nici o urgie, atunci când voi lovi țara Egiptului.

14. Și pomenirea* acestei zile s-o păstrați și s-o prăznuți printr-o sărbătoare** în cinstea Domnului; s-o prăznuți ca oț lege veșnică pentru urmașii voștri. *Cap. 13.9.

**Lev. 23.4,5. 2 Împ. 23.21. †Vers. 24.43. Cap. 13.10.

15. Timp de șapte* zile veți mânca azime. Din cea dintâi zi veți scoate aluatul din casele voastre: căci oricine va mânca pâine dospită, din ziua întâi până în ziua a șaptea, va fi nimicit** din Israel.

*Cap. 13.6,7; 23.15; 34.18,25. Lev. 23.5,6. Num. 28.17. Deut. 16.3,8. 1 Cor. 5.7. **Gen. 17.14. Num. 9.13.

16. În ziua dintâi veți avea o adunare de sărbătoare* sfântă; și în ziua a șaptea veți avea o adunare de sărbătoare sfântă. Să nu faceți nici o muncă în zilele acelea; veți putea numai să pregătiți mâncarea fiecărui ins.

*Lev. 23.7,8. Num. 28.18,25.

17. Să țineți sărbătoarea Azimelor, căci chiar* în ziua aceea voi scoate oștile voastre din țara Egiptului; să țineți ziua aceea ca o lege veșnică pentru urmașii voștri. *Cap. 13.3.

18. În luna întâi, din a paisprezecea zi a lunii, seara, să mâncați azime, până în seara zilei a douăzeci și una a lunii*.

*Lev. 23.5. Num. 28.16.

19. Timp de* șapte zile, să nu se găsească aluat în casele voastre; căci oricine va mânca pâine dospită va fi nimicit** din adunarea lui Israel, fie străin, fie băstinaș.

*Cap. 23.15; 34.18. Deut. 16.3. 1 Cor. 5.7,8. **Num. 9.13.

20. Să nu mâncați pâine dospită; ci, în toate locuințele voastre, să mâncați azime.“

21. Moise a chemat pe toți bătrânii lui Israel și le-a zis: „Duceți-vă de luați* un miel pentru familiile voastre și înjunghiați Paștile.

*Vers. 3. Num. 9.4. Ios. 5.10. 2 Împ. 23.21. Ezra 6.20. Mat. 26.18,19. Marc. 14.12-16. Luca 22.7, etc.

22. Să luați* apoi un mănunchi de isop, să-l înmuiați în sângele din strachină și să ungeți** pragul de sus și cei doi stâlpi ai ușii cu sângele din strachină. Nimeni din voi să nu iasă din casă până dimineța.

*Evr. 11.28. **Vers. 7.

23. Când* va trece Domnul ca să lovească Egiptul, și va vedea sângele pe pragul de sus și pe cei doi stâlpi ai ușii, Domnul va trece pe lângă ușă și nu** va îngădui Nimicitorului* să intre în casele voastre ca să vă lovească.

*Vers. 12,13. **Ezec. 9.6.

Apoc. 7.3; 9.4. †2 Sam. 24.16. 1 Cor. 10.10. Evr. 11.28.

24. Să păziți lucrul acesta ca o lege pentru voi și pentru copiii voștri în veac.

25. Când veți intra în țara pe care v-o va da Domnul*, după făgăduința Lui, să țineți acest obicei sfânt. *Cap. 3.8,17.

26. Și când* vă vor întreba copiii voștri: „Ce înseamnă obiceiul acesta?“,

*Cap. 13.8,14. Deut. 32.7. Ios. 4.6. Ps. 78.6.

27. să răspundeți*: „Este jertfa de Paști în cinstea Domnului, care a trecut pe lângă casele copiilor lui Israel în Egipt, când a lovit Egiptul, și ne-a scăpat casele noastre.“ Poporul s-a** plecat și s-a închinat până la pământ.

*Vers. 11. **Cap. 4.31.

28. Și copiii lui Israel au plecat și au făcut* cum poruncise Domnul lui Moise și lui Aaron; așa au făcut.

*Evr. 11.28.

Moartea întâilor născuți

29. La* miezul nopții, Domnul a** lovit pe toți întâii născuți din țara Egiptului, de la întâiul născut al lui faraon, care șade pe scaunul lui de domnie, până la întâiul născut al celui

închis în temniță, și până la toți întâii născuți ai dobitoacelor.

*Cap. 11.4. **Num. 8.17; 33.4. Ps. 78.51; 105.36; 135.8; 136.10. †Cap. 4.23; 11.5.

30. Faraon s-a sculat noaptea, el și toți slujitorii lui, și toți egiptenii; și au fost mari țipete* în Egipt, căci nu era casă unde să nu fie un mort.

*Cap. 11.6. Prov. 21.13. Amos 5.17. Iac. 2.13.

31. În aceeași noapte faraon a chemat* pe Moise și pe Aaron și le-a zis: „Sculati-vă, ieșiți din mijlocul poporului meu, voi și** copiii lui Israel. Duceți-vă de slujiți Domnului, cum ați zis.

*Cap. 11.1. Ps. 105.38. **Cap. 10.9.

32. Luați-vă* și oile și boii, cum ați zis, duceți-vă și** binecuvântați-mă.“

*Cap. 10.26. **Gen. 27.34.

33. Egiptenii* zoreau poporul și se grăbeau să-i scoată din țară, căci ziceau: „Altfel, toți** vom pieri.“

*Cap. 11.8. Ps. 105.38. **Gen. 20.3.

34. Poporul și-a luat plămădeala (coca), înainte de a se dospi. Și-au învelit postăvile cu plămădeala în haine și le-au pus pe umeri.

35. Copiii lui Israel au făcut ce spusese Moise și au cerut egiptenilor* vase de argint, vase de aur și haine.

*Cap. 3.22; 11.2.

36. Domnul a* făcut ca poporul să capete trecere înaintea egiptenilor, care le-au împlinit cererea. Și astfel au** jefuit pe egipteni.

*Cap. 3.21; 11.3. **Gen. 15.14. Cap. 3.22. Ps. 105.37.

Plecarea din Egipt

37. Copiii* lui Israel au plecat din** Ramses spre Sucot, în număr de aproape șase sute de mii de oameni care mergeau pe jos, afară de copii.

*Num. 33.3,5. **Gen. 47.11. †Gen. 12.2; 46.3. Cap. 38.26. Num. 1.46; 11.21.

38. O mulțime de oameni de tot soiul s-au suit împreună cu ei; aveau și turme însemnate de oi și boi.

39. Cu plămădeala, pe care o luaseră din Egipt și care nu se dospise încă, au făcut turte fără aluat; căci fuseseră izgoși* de egipteni, fără să mai poată zăbovi și fără să-și ia merinde cu ei.

*Vers. 33. Cap. 6.1; 1.11.

40. Șederea copiilor lui Israel în Egipt a fost de patru sute treizeci* de ani.

*Gen. 15.13. Fapt. 7.6. Gal. 3.17.

41. Și, după patru sute treizeci de ani, tocmai în ziua aceea, toate oștile* Domnului au ieșit din țara Egiptului.

*Vers. 51. Cap. 7.4.

42. Noaptea* aceea trebuie prăznuită în cinstea Domnului, pentru că atunci i-a scos din țara Egiptului; noaptea aceea trebuie prăznuită în cinstea Domnului de toți copiii lui Israel și de urmașii lor.

*Deut. 16.6.

Chipul cum să se prăznuiască Paștile

43. Domnul a zis lui Moise și lui Aaron: „Iată porunca* privitoare la Paști: nici un străin să nu mănânce din ele.

*Num. 9.14.

44. Să tai împrejur* pe orice rob cumpărat cu bani, și apoi să mănânce din ele.

*Gen. 17.12,13.

45. Veneticul* și simbriașul să nu mănânce.

*Lev. 22.10.

46. Să nu le mănânce decât într-o singură casă; să nu luați deloc carne afară din casă și să nu zdrobiți* nici un os.

*Num. 9.12. Ioan 19.33,36.

47. Toată* adunarea lui Israel să facă Paștile.

*Vers. 6. Num. 9.13.

48. Dacă un străin*, care va locui la tine, va vrea să facă Paștile Domnului, orice parte bărbătească din casa lui va trebui tăiată împrejur; apoi se va apropia să le facă, și va fi ca și băstinașul; dar nici un netăiat împrejur să nu mănânce din ele.

*Num. 9.14.

49. Aceeași lege* va fi pentru băstinaș ca și pentru străinul care va locui în mijlocul vostru.“

*Num. 9.14; 15.15,16. Gal. 3.28.

50. Toți copiii lui Israel au făcut cum poruncise Domnul lui Moise și lui Aaron; așa au făcut.

51. Și chiar în ziua aceea*, Domnul a scos din țara Egiptului pe copiii lui Israel, după** oștile lor.

*Vers. 41. **Cap. 6.26

Paștile și întâii născuți

13. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Pune-Mi deoparte ca sfânt* pe orice întâi născut, pe orice întâi născut dintre copiii lui Israel, atât dintre oameni, cât și dintre dobitoace: este al Meu.“

*Vers. 12,13,15. Cap. 22.29,30; 34.19. Lev. 27.26. Num. 3.13; 8.16,17; 18.15. Deut. 15.19. Luca 2.23.

3. Moise a zis poporului: „Aduceți-vă* aminte de ziua aceasta, când ați ieșit din Egipt, din casa robiei; căci cu mână** puternică v-a scos Domnul de acolo. Să nu mâncați* pâine dospită.

*Cap. 12.42. Deut. 16.3. **Cap. 6.1. †Cap. 12.8.

4. Astăzi* ieșiți, în luna spicelor¹.

*Cap. 23.15; 34.18. Deut. 16.1.

5. Când te va duce* Domnul în țara canaaniților, hetiților, amoritilor, heviților și iebusiților, pe care a** jurat părinților tăi că ți-o va da, țară unde curge lapte și miere, să ții* următoarea slujbă în luna aceasta:

*Cap. 3.8. **Cap. 6.8. †Cap. 12.25,26.

6. Timp de șapte zile*, să mănânci azime; și în ziua a șaptea, să fie o sărbătoare în cinstea Domnului.

*Cap. 12.15,16.

7. În timpul celor șapte zile, să mănânci azime; să nu se* vadă la tine nimic dospit, nici aluat, pe toată întinderea țării tale.

*Cap. 12.19.

8. Să spui* atunci fiului tău: „Aceasta este spre pomenirea celor ce a făcut Domnul pentru mine, când am ieșit din Egipt.“

*Vers. 14. Cap. 12.26.

9. Să-ți fie ca un* semn pe mână și ca un semn de aducere aminte pe frunte între ochii tăi, pentru ca legea Domnului să fie întotdeauna în gura ta; căci cu mână puternică te-a scos Domnul din Egipt.

*Vers. 16. Cap. 12.14. Num. 15.39. Deut. 6.8; 11.18. Prov. 1.9. Isa. 49.16. Ier. 22.24. Mat. 23.5.

10. Să ții* porunca aceasta la vremea hotărâtă, din an în an.

*Cap. 12.14,24.

11. Când te va aduce Domnul în țara canaaniților, cum a jurat ție și părinților tăi, și când ți-o va da,

12. să* închini Domnului pe orice întâi născut, chiar pe orice întâi născut din vitele pe care le vei avea: orice parte bărbătească este a Domnului.

*Vers. 2. Cap. 22.29; 34.19. Lev. 27.26. Num. 8.17; 18.15. Deut. 15.19. Ezech. 44.30.

13. Să răscumperi cu un miel pe orice întâi născut* al măgăritei; iar dacă nu-l vei răscumpăra, să-i frângi gâtul. Să răscumperi** de asemenea pe orice întâi născut de parte bărbătească dintre fiii tăi.

*Cap. 34.20. Num. 18.15,16. **Num. 3.46,47; 18.15,16.

14. Și când te va* întreba fiul tău într-o zi: „Ce înseamnă lucrul acesta?“, să-i răspunzi: „Prin mână** Lui cea atotputernică, Domnul ne-a scos din Egipt, din casa robiei;

*Cap. 12.26. Deut. 6.20. Ios. 4.6,21. **Vers. 3.

15. și, fiindcă faraon se încăpățâna și nu voia să ne lase să plecăm, Domnul* a omorât pe toți întâii născuți din țara Egiptului, de la întâii născuți

1. Sau: Abib

ai oamenilor până la întâii născuți ai dobitoacelor. Iată de ce aduc jertfă Domnului pe orice întâi născut de parte bărbătească și răscumpăr pe orice întâi născut dintre fiii mei.

*Cap. 12.29.

16. Să-ți fie ca un semn* pe mână și ca un semn de aducere aminte pe frunte între ochi; căci prin mâna Lui atotputernică ne-a scos Domnul din Egipt.“

*Vers. 9.

Călătoria spre pustiul

17. După ce a lăsat faraon pe popor să plece, Dumnezeu nu l-a dus pe drumul care dă în țara filistenilor, măcar că era mai aproape; căci a zis Dumnezeu: „S-ar putea să-i pară* rău poporului, văzând războiul, și să se întoarcă** în Egipt.“

*Cap. 14.11,12. Num. 14.1-4. **Deut. 17.16.

18. Ci Dumnezeu a pus* pe popor să facă un ocol pe drumul care duce spre pustiul, spre Marea Roșie. Copiii lui Israel au ieșit înarmați din țara Egiptului.

*Cap. 14.2. Num. 33.6, etc.

19. Moise a luat cu el oasele lui Iosif; căci Iosif pusese pe fiii lui Israel să jure, zicând: „Când vă va cerceta Dumnezeu*, să luați cu voi oasele mele de aici.“

*Gen. 50.25. Ios. 24.32. Fapt. 7.16.

20. Au plecat* din Sucot și au tăbărât la Etam, la marginea pustiului.

*Num. 33.6.

21. Domnul* mergea înaintea lor, ziua într-un stâlp de nor, ca să-i călăuzească pe drum, iar noaptea într-un stâlp de foc, ca să-i lumineze, pentru ca să meargă și ziua și noaptea.

*Cap. 14.19,24; 40.38. Num. 9.15; 10.34; 14.14. Deut. 1.33. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14; 99.7; 105.39. Isa. 4.5. 1 Cor. 10.1.

22. Stâlpul de nor nu se depărta dinaintea poporului în timpul zilei, nici stâlpul de foc în timpul nopții.

Trecerea Mării Roșii

14. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Spune copiilor lui Israel să se întoarcă* și să tăbărăscă înaintea Pi-Hahirotului**, între Migdol[†] și mare, față în față cu Baal-Tefon: în dreptul locului acestuia să tăbărăți, lângă mare.

*Cap. 13.18. **Num. 33.7. †Ier. 44.1.

3. Faraon va zice despre copiii lui Israel: „S-au* rătăcit prin țară; îi închide pustiul.“

*Ps. 71.11

4. Eu* voi împietri inima lui Faraon, și-i va urmări; dar faraon și toată

oastea lui vor face să se arate slava** Mea, și ț egiptenii vor ști că Eu sunt Domnul.“ Copiii lui Israel au făcut așa.

*Cap. 4.21; 7.3.
**Vers. 17,18. Cap. 9.16. Rom. 9.17,22,23. †Cap. 7.5.

5. S-a dat de știre împăratului Egiptului că poporul a luat fuga. Atunci inima* lui faraon și inima slujitorilor lui s-a schimbat față de popor. Ei au zis: „Ce am făcut de am lăsat pe Israel să plece și să nu ne mai slujească?“

*Ps. 105.25.

6. Faraon și-a pregătit carul de război și și-a luat oamenii de război cu el.

7. A luat* șase sute de care de luptă cu oameni aleși și toate carele Egiptului; în toate erau luptători.

*Cap. 15.4.

8. Domnul a împietrit* inima lui faraon, împăratul Egiptului, și faraon a urmărit pe copiii lui Israel. Copiii lui** Israel ieșiseră gata de luptă.

*Vers. 4. **Cap. 6.1; 13.9. Num. 33.3.

9. Egiptenii* i-au urmărit; și toți caii, carele lui faraon, călăreții lui și oștirea lui, i-au ajuns tocmai când erau tăbărâți lângă mare lângă Pi-Hahiro, față în față cu Baal-Țefon.

*Cap. 15.9. Ios. 24.6.

10. Faraon se apropia. Copiii lui Israel și-au ridicat ochii, și iată că egiptenii veneau după ei. Și copiii lui Israel s-au înspăimântat foarte tare și au strigat* către Domnul după ajutor.

*Ios. 24.7. Neem. 9.9. Ps. 34.17; 107.6.

11. Ei au zis* lui Moise: „Nu erau oare morminte în Egipt, ca să nu mai fi fost nevoie să ne aduci să murim în pustiu? Ce ne-ai făcut de ne-ai scos din Egipt?“

*Ps. 106.7,8.

12. Nu-ți* spuneam noi în Egipt: „Lasă-ne să slujim ca robi egiptenilor, căci vrem mai bine să slujim ca robi egiptenilor decât să murim în pustiu“?“

*Cap. 5.21; 6.9.

13. Moise a răspuns poporului: „Nu vă temeți* de nimic, stați pe loc și veți vedea izbăvirea pe care v-o va da Domnul în ziua aceasta; căci pe egiptenii aceștia, pe care-i vedeți azi, nu-i veți mai vedea niciodată.

*2 Cron. 20.15,17. Isa. 41.10,13,14.

14. Domnul* Se va lupta pentru voi; dar voi stați** liniștiți.“

*Vers. 25. Deut. 1.30; 3.22; 20.4. Ios. 10.14,42; 23.3. 2 Cron. 20.29. Neem. 4.20. Isa. 31.4. **Isa. 30.15.

15. Domnul a zis lui Moise: „Ce rost au strigătele acestea? Spune copiilor lui Israel să pornească înainte.

16. Tu* ridică-ți toiagul, întinde-ți mâna spre mare și despică-o; și copiii lui Israel vor trece prin mijlocul mării ca pe uscat.

*Vers. 21,26. Cap. 7.19.

17. Eu voi împietri* inima egiptenilor, ca să intre în mare după ei. Și faraon și toată oastea lui, carele și călăreții lui, vor face să se arate slava** Mea.

*Vers. 8. Cap. 7.3. **Vers. 4.

18. Și vor ști* egiptenii că Eu sunt Domnul când faraon, carele și călăreții lui, vor face să se arate slava Mea.“

*Vers. 4.

19. Îngerul lui Dumnezeu, care* mergea înaintea taberei lui Israel, și-a schimbat locul și a mers înapoia lor, și stâlpul de nor care mergea înaintea lor, și-a schimbat locul și a stat înapoia lor.

*Cap. 13.21; 23.20; 32.34. Num. 20.16. Isa. 63.9.

20. El s-a așezat între tăbăra egiptenilor și tăbăra lui Israel. Norul acesta* pe o parte era întunecos, iar pe cealaltă lumina noaptea. Și toată noaptea cele două tabere nu s-au apropiat una de alta.

*Isa. 8.14. 2 Cor. 4.3.

21. Moise și-a întins* mâna spre mare. Și Domnul a pus marea în mișcare printr-un vânt dinspre răsărit, care a suflat cu putere toată noaptea; el a uscat** marea, și apele s-au despărțit în două.

*Vers. 16. **Ps. 66.6. †Cap. 15.8. Ios. 3.16; 4.23. Neem. 9.11. Ps. 74.13; 106.9; 114.3. Isa. 63.12.

22. Copiii* lui Israel au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat, și apele stăteau ca un zid** la dreapta și la stânga lor.

*Vers. 29. Cap. 15.19. Num. 33.8. Ps. 66.6; 78.13. Isa. 63.16. 1 Cor. 10.1. Evr. 11.29. **Hab. 3.10.

23. Egiptenii i-au urmărit; și toți caii lui faraon, carele și călăreții lui au intrat după ei în mijlocul mării.

24. În straia dimineții, Domnul*, din stâlpul de foc și de nor, S-a uitat spre tabăra egiptenilor și a aruncat învâlmășeala în tăbăra egiptenilor.

*Ps. 77.17, etc.

25. A scos roțile carelor și le-a îngreuiat mersul. Egiptenii au zis atunci: „Haidem să fugim dinaintea lui Israel, căci Domnul Se* luptă pentru el împotriva egiptenilor.“

*Vers. 14.

26. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ți* mâna spre mare; și apele au să se întoarcă peste egipteni, peste carele lor și peste călăreții lor.“

*Vers. 16.

27. Moise și-a întins mâna spre mare. Și înspre dimineață, marea și-a luat* iarăși repeziciunea cursului, și, la apro-

pierea ei, egiptenii au luat-o la fugă; dar Domnul a năpustit** pe egipteni în mijlocul mării.

*Ios. 4.18. **Cap. 15.1,7.

28. Apele s-au* întors și au* acoperit carele, călăreții și toată oastea lui faraon, care intraseră în mare după copiii lui Israel; nici unul măcar n-a scăpat.

*Hab. 3.8,13. **Ps. 106.11.

29. Dar copiii* lui Israel au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat, în timp ce apele stăteau ca un zid la dreapta și la stânga lor.

*Vers. 22. Ps. 77.20; 78.52,53.

30. În ziua aceea, Domnul a izbăvit* pe Israel din mâna egiptenilor; și Israel a văzut** pe egipteni morți pe țărmul mării.

*Ps. 106.8,10. **Ps. 58.10; 59.10.

31. Israel a văzut mâna puternică pe care o îndreptase Domnul împotriva egiptenilor. Și poporul s-a temut de Domnul și a crezut* în Domnul și în robul Său Moise.

*Cap. 4.31; 19.9. Ps. 106.12. Ioan 2.11; 11.45.

Cântarea de laudă

15. 1. Atunci* Moise și copiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta. Ei au zis:

„Voi cânta** Domnului, căci Și-a arătat slava:

A năpustit în mare pe cal și pe călăreț. *Jude. 5.1. 2 Sam. 22.1. Ps. 106.12. **Vers. 21.

2. Domnul este tăria mea și temeiul cântărilor mele de* laudă:

El m-a scăpat.

El este Dumnezeul meu: pe El Îl voi lăuda;

El este Dumnezeul tatălui** meu: pe El Îl voi ț preamări.

*Deut. 10.21. Ps. 18.2; 22.3; 59.17; 62.6; 109.1; 118.14; 140.7. Isa. 12.2. Hab. 3.18,19.

**Cap. 3.15,16. †2 Sam. 22.47. Ps. 99.5; 118.28. Isa. 25.1.

3. Domnul este un războinic* viteaz: Numele** Lui este Domnul.

*Ps. 24.8. Apoc. 19.11. **Cap. 6.3. Ps. 83.18.

4. El a aruncat în mare carele* lui faraon și oastea lui;

Luptătorii lui aleși** au fost înghițiți în Marea Roșie.

*Cap. 14.28. **Cap. 14.7.

5. I-au acoperit* valurile și s-au coborât** în fundul apelor, ca o piatră.

*Cap. 14.28. **Neem. 9.11.

6. Dreapta* Ta, Doamne, și-a făcut vestită tăria;

Mâna Ta cea dreaptă, Doamne, a zdrobit pe vrăjmași.

*Ps. 118.15,16.

7. Prin mărimea măreției* Tale,

Tu trănestești la pământ pe vrăjmașii Tăi;

Îți dezlănțui mânia, și ea-i mistuie** ca peț o trestie.

*Deut. 33.26. **Ps. 59.13. †Isa. 5.24; 47.14.

8. La suflarea* nărilor Tale, s-au îngrămădit apele,

S-au ridicat talazurile** ca un zid și s-au încheagat valurile în mijlocul mării.

*Cap. 14.21. 2 Sam. 22.16. Iov 4.9. 2 Tes. 2.8. **Ps. 78.13. Hab. 3.10.

9. Vrăjmașul* zicea: „Îi voi urmări, îi voi ajunge,

Voi împărți** prada de război;

Mă voi răzbuna pe ei,

Voi scoate sabia și-i voi nimici cu mâna mea!“

*Jude. 5.30. **Gen. 49.27. Isa. 53.12. Luca 11.22.

10. Dar Tu ai* suflat cu suflarea Ta: Și marea** i-a acoperit;

Ca plumbul s-au afundat

În adâncimea apelor.

*Cap. 14.21. Ps. 117.18. **Vers. 5. Cap. 14.28.

11. Cine* este ca Tine între dumnezei, Doamne?

Cine este ca Tine minunat** în sfîntenie,

Bogat în fapte de laudă,

Și făcător ț de minuni?

*2 Sam. 7.22. 1 Împ. 8.23. Ps. 71.19; 86.8; 89.6,8. Ier. 10.6; 49.19. **Isa. 6.3. †Ps. 77.14.

12. Tu Ți-ai întins mâna* dreaptă:

Și i-a înghițit pământul.

*Vers. 6.

13. Prin îndurarea Ta, Tu ai* călăuzit și ai izbăvit pe poporul acesta;

Iar prin puterea Ta îl îndrepti Spre** locașul sfînteniei Tale.

*Ps. 77.15,20; 78.52; 80.1; 106.9. Isa. 63.12,13. Ier. 2.6. **Ps. 78.54.

14. Popoarele* vor afla lucrul acesta și se vor cutremura:

Apucă groaza** pe filistenii,

*Num. 14.14. Deut. 2.25. Ios. 2.9,10. **Ps. 48.6.

15. Se înspăimântă* căpeteniile** Edomului,

Și un tremur apucă pe ț războinicii lui Moab;

Toți ț locuitorii Canaanului leșină de la inimă.

*Gen. 36.40. **Deut. 2.4. †Num. 22.3. Hab. 3.7. ††Ios. 5.1.

16. Îi va apuca* teama și spaima; Iar văzând măreția brațului Tău,

Vor sta muți ca** o piatră, Până va trece poporul Tău, Doamne!

Până va trece Poporul pe care Ți l-ai ț răscum-părat.

*Deut. 2.25; 11.25. Ios. 2.9. **1 Sam. 25.37. †Cap. 19.5. Deut. 32.9. 2 Sam. 7.23. Ps. 74.2. Isa. 43.1,3; 51.10. Ier. 31.11. Tit 2.14. 1 Pet. 2.9. 2 Pet. 2.1.

17. Tu îi vei aduce și-i vei așeza* pe muntele moștenirii Tale,

În locul pe care Ți l-ai pregătit ca locaș, Doamne,
La Templul** pe care mâinile Tale l-au întemeiat, Doamne!

*Ps. 44,2; 80,8. **Ps. 78,54.

18. Și Domnul* va împărăți în veac și în veci de veci.

*Ps. 10,16; 29,10; 146,10. Isa. 57,15.

19. Căci caii* lui faraon, carele și călăreții lui au intrat în mare, Și Domnul** a adus peste ei apele mării;

Dar copiii lui Israel au mers ca pe uscat prin mijlocul mării.“

*Cap. 14,23. Prov. 21,31. **Cap. 14,28,29.

20. Maria*, prorocița**, sora lui Aaron, aț luat în mână un timpan, și toate femeile au venit după ea, cuț timpane și jucând.

*Judec. 4,4. 1 Sam. 10,5. **Num. 26,59. †1 Sam. 18,6. ††Judec. 11,34; 21,21. 2 Sam. 6,16. Ps. 68,11,25; 149,3; 150,4.

21. Maria răspundea* copiilor lui Israel:

„Cântați** Domnului, căci Și-a arătat slava:

A năpustit în mare pe cal și pe călăreț.“

*1 Sam. 18,7. **Vers. 1.

Apele de la Mara

22. Moise a pornit pe Israel de la Marea Roșie. Au apucat înspre pustiul* Șur; și, după trei zile de mers în pustiu, n-au găsit apă.

*Gen. 16,7; 25,18.

23. Au ajuns la* Mara; dar n-au putut să bea apă din Mara, pentru că era amară. De aceea locul acela a fost numit Mara (*Amărăciune*).

*Num. 33,8.

24. Poporul a cârtit* împotriva lui Moise, zicând: „Ce avem să bem?“

*Cap. 16,2; 17,3.

25. Moise a strigat* către Domnul; și Domnul i-a arătat un lemn, pe care l-a aruncat** în apă. Și apa s-a făcut dulce. Acolo a dat Domnul† poporului legi și porunci, și acolo l-a pus la†† încercare.

*Cap. 14,10; 17,4. Ps. 50,15. **2 Împ. 2,21; 4,41. †Ios. 24,25. ††Cap. 16,4. Deut. 8,2,16. Judec. 2,22; 3,1,4. Ps. 66,10; 81,7.

26. El a zis: „Dacă* vei asculta cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeuului tău, dacă vei face ce este bine înaintea Lui, dacă vei asculta de poruncile Lui și dacă vei păzi toate legile Lui, nu te voi lovi cu nici una din bolile** cu care am lovit pe egipteni; căci Eu sunt Domnul† care te vindecă.“

*Deut. 7,12,15. **Deut. 28,27,60. †Cap. 23,25. Ps. 41,3,4; 103,3; 147,3.

27. Au ajuns la* Elim, unde erau douăsprezece izvoare de apă și șapte-

zeci de finici. Și au tăbărit acolo, lângă apă.

*Num. 33,9.

Cârtirile în Sin – Prepelile și mana – Sabatul

16. Toată adunarea copiilor lui Israel a* plecat din Elim; și au ajuns în pustiul Sin**, care este între Elim și Sinai, în a cincisprezecea zi a lunii a doua după ieșirea lor din țara Egiptului.

*Num. 33,10,11. **Ezec. 30,15.

2. Și toată adunarea copiilor lui Israel a cârtit* în pustiul acela împotriva lui Moise și Aaron.

*Cap. 15,24. Ps. 106,25. 1 Cor. 10,10.

3. Copiii lui Israel le-au zis: „Cum de* n-am murit loviți de mâna Domnului în țara Egiptului, când** sedeam lângă oalele noastre cu carne, când mâncam pâine de ne săturam? Căci ne-ați adus în pustiul acesta ca să faceți să moară de foame toată mulțimea aceasta.“

*Plân. 4,9. **Num. 11,4,5.

4. Domnul a zis lui Moise: „Iată că voi face să vă plouă pâine* din ceruri. Poporul va ieși afară și va strânge, cât îi trebuie pentru fiecare zi, ca să-l pun la** încercare și să văd dacă va umbla sau nu după legea Mea.

*Ps. 78,24,25; 105,40. Ioan 6,31,32. 1 Cor. 10,3. **Cap. 15,25. Deut. 8,2,16.

5. În ziua a șasea, când vor pregăti ce au adus acasă, vor avea* de două ori mai mult decât vor strânge în fiecare zi.“

*Vers. 22. Lev. 25,21.

6. Moise și Aaron au zis tuturor copiilor lui Israel: „Astă-seară*, veți înțelege că Domnul este Acela care v-a scos din țara Egiptului.

*Vers. 12,13. Cap. 6,7. Num. 16,28-30.

7. Și mâine dimineată, veți vedea slava* Domnului; pentru că v-a auzit cârtirile împotriva Domnului; căci ce** suntem noi, ca să cârtiți împotriva noastră?“

*Vers. 10. Isa. 35,2; 40,5. Ioan 11,4,40. **Num. 16,11.

8. Moise a zis: „Domnul vă va da astă-seară carne de mâncat, și mâine dimineată vă va da pâine să vă săturați, pentru că a auzit Domnul cârtirile pe care le-ați rostit împotriva Lui; căci ce suntem noi? Cârtirile voastre nu se îndreaptă împotriva noastră, ci împotriva* Domnului.“

*1 Sam. 8,7. Luca 10,16. Rom. 13,2.

9. Moise a zis lui Aaron: „Spune întregii adunări a copiilor lui Israel: „Apropiați-vă* înaintea Domnului; căci v-a auzit cârtirile.“

*Num. 16,16.

10. Și, pe când vorbea Aaron întregii adunări a lui Israel, s-au uitat înspre pustiul, și iată că slava Domnului s-a* arătat în nor.

*Vers. 7. Cap. 13,21. Num. 16,19. 1 Împ. 8,10,11.

11. Domnul, vorbind lui Moise, a zis:

12. „Am* auzit cârtirile copiilor lui Israel. Spune-le: „Între cele** două seri aveți să mâncați carne, și dimineată† vă veți sătura de pâine; și veți ști că Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.“

*Vers. 8. **Vers. 6. †Vers. 7.

13. Seara, au venit niște* prepelițe și au acoperit tăbăra; și, dimineată, s-a așezat un strat gros de rouă** în jurul taberei.

*Num. 11,31. Ps. 78,27,28; 105,40. **Num. 11,9.

14. Când s-a luat roua aceasta, pe fața pustiului era ceva* mărunț ca niște grăunțe, mărunț ca bobitele de gheață albă pe pământ.

*Num. 11,7. Deut. 8,3. Neem. 9,15. Ps. 78,24; 105,40.

15. Copiii lui Israel s-au uitat la ea și au zis unul către altul: „Ce este aceasta?“ Căci nu știau ce este. Moise le-a zis: „Este* pâinea pe care v-o dă Domnul ca hrană.

*Ioan 6,31,49,58. 1 Cor. 10,3.

16. Iată ce a poruncit Domnul: „Fiecare din voi să strângă cât îi trebuie pentru hrană, și anume un* omer de cap, după numărul sufletelor voastre; fiecare să ia din ea pentru cei din cortul lui.“

*Vers. 36.

17. Israelii au făcut așa; și au strâns unii mai mult, alții mai puțin.

18. În urmă o măsurau cu omerul, și cine* strânsese mai mult, n-avea nimic de prisos, iar cine strânsese mai puțin, nu ducea lipsă deloc. Fiecare strângea tocmai cât îi trebuia pentru hrană.

*2 Cor. 8,15.

19. Moise le-a zis: „Nimeni să nu lase ceva din ea până a doua zi dimineată.“

20. N-au ascultat de Moise, și s-au găsit unii care au lăsat ceva din ea până dimineată; dar a făcut viermi și s-a împuțit. Moise s-a mâniat pe oamenii aceia.

21. Astfel, în toate diminețile, fiecare strângea cât îi trebuia pentru hrană; și, când venea căldura soarelui, se topea.

22. În ziua a șasea, au strâns hrană îndoit, și anume doi omeri de fiecare. Toți frunțașii adunării au venit și au spus lui Moise lucrul acesta.

23. Și Moise le-a zis: „Domnul a poruncit așa. Măine este ziua de* odihnă, Sabatul închinat Domnului; coaceți ce aveți de copt, fierbeți ce aveți de fiert și păstrați până a doua zi dimineată tot ce va rămâne!“

*Gen. 2,3. Cap. 20,8; 31,15; 35,3. Lev. 23,3.

24. Au lăsat-o până a doua zi dimineată, cum poruncise Moise; și nu s-a* împuțit și n-a făcut viermi.

*Vers. 20.

25. Moise a zis: „Mâncați-o azi, căci este ziua Sabatului; azi nu veți găsi mană pe câmp.

26. Veți strânge timp* de șase zile; dar în ziua a șaptea, care este Sabatul, nu va fi.“

*Cap. 20,9,10.

27. În ziua a șaptea, unii din popor au ieșit să strângă mană, și n-au găsit.

28. Atunci Domnul a zis lui Moise: „Până când aveți de gând să nu păziți* poruncile și legile Mele?“

*2 Împ. 17,14. Ps. 78,10,22; 106,13.

29. Vedeți că Domnul v-a dat Sabatul; de aceea vă dă în ziua a șasea hrană pentru două zile. Fiecare să rămână la locul lui, și, în ziua a șaptea, nimeni să nu iasă din locul în care se găsește.“

30. Și poporul s-a odihnit în ziua a șaptea.

31. Casa lui Israel a numit hrana aceasta „mană“. Ea semăna* cu bobul de coriandru; era albă și avea un gust de turtă cu miere.

*Num. 11,7,8.

32. Moise a zis: „Iată ce a poruncit Domnul: „Să se păstreze un omer plin cu mană pentru urmașii voștri, ca să vadă și ei pâinea pe care v-am dat-o s-o mâncați în pustiul, după ce v-am scos din țara Egiptului.“

33. Și Moise a zis lui Aaron*: „Ia un vas, pune în el un omer plin cu mană† și așază-l înaintea Domnului, ca să fie păstrat pentru urmașii voștri.“

*Evr. 9,4.

34. După porunca dată de Domnul lui Moise, Aaron l-a pus* înaintea chivotului mărturie, ca să fie păstrat.

*Cap. 25,16,21; 40,20. Num. 17,10. Deut. 10,5. 1 Împ. 8,9.

35. Copiii lui Israel au mâncat mană patruzeci* de ani, până** la sosirea lor într-o țară locuită; au mâncat mană până la sosirea lor la hotarele țărilor Canaanului.

*Num. 33,38. Deut. 8,2,3.

Neem. 9,20,21. Ioan 6,31,49. **Ios. 5,12. Neem. 9,15.

1. Mana, numită așa pentru că israeliții, când au văzut-o întâia dată, au strigat: „Man hu = ce este aceasta?“ (v. 15)

36. Omerul este a zecea parte dintr-o efă.

Refidim – Stânca din Horeb

171. Toată* adunarea copiilor lui Israel a plecat din pustiul Sin, după călătoriile zilnice, pe care poruncise Domnul să le facă; și au tăbărât la Refidim. Acolo poporul n-a găsit apă de băut. *Cap. 16.1. Num. 33.12,14.

2. Atunci poporul* a căutat ceartă cu Moise. Ei au zis: „Dă-ne apă să bem!” Moise le-a răspuns: „Pentru ce căutați ceartă cu mine? Pentru ce ispițiți** pe Domnul?” *Num. 20.3,4. **Deut. 6.16. Ps. 78.18,41. Isa. 7.12. Mat. 4.7. 1 Cor. 10.9.

3. Poporul stătea acolo, chinuit de sete, și cârtea* împotriva lui Moise. El zicea: „Pentru ce ne-ai scos din Egipt, ca să ne faci să murim de sete aici cu copiii și turmele noastre?” *Cap. 16.2.

4. Moise a strigat* către Domnul și a zis: „Ce să fac cu poporul acesta? Încă puțin, și au să mă** ucidă cu pietre.”

*Cap. 14.15. **1 Sam. 30.6. Ioan 8.59; 10.31.

5. Domnul a zis lui Moise: „Treci* înaintea poporului și ia cu tine vreo câțiva din bătrânii lui Israel; ia-ți în mână și toiagul cu care ai** lovit râul, și pornește!” *Ezec. 2.6. **Cap. 7.20. Num. 20.8.

6. Iată*, Eu voi sta înaintea ta pe stânca Horebului; vei lovi stânca și va țâșni apă din ea, și poporul va bea.” Moise a făcut așa, în fața bătrânilor lui Israel.

*Num. 20.10,11. Ps. 78.15,20; 105.41; 114.8. 1 Cor. 10.4.

7. El a numit locul acela „Masa* și Meriba“ (*Ispită și ceartă*), căci copiii lui Israel se certaseră și ispitiseră pe Domnul, zicând: „Este oare Domnul în mijlocul nostru, sau nu este?”

*Num. 20.13. Ps. 81.7; 95.8. Evr. 3.8.

Înfrângerea lui Amalec

8. Amalec* a venit să bată pe Israel la Refidim.

*Gen. 36.12. Num. 24.20. Deut. 25.17. 1 Sam. 15.2.

9. Atunci Moise a zis lui* Iosua: „Alege niște bărbați și ieși de luptă împotriva lui Amalec. Iar eu voi sta mâine pe vârful dealului cu toiagul** lui Dumnezeu în mână.”

*Fapt. 7.45. Evr. 4.8. **Cap. 4.20.

10. Iosua a făcut ce-i spusese Moise și a ieșit să lupte împotriva lui Amalec. Iar Moise, Aaron și Hur s-au suit pe vârful dealului.

11. Când își ridica* Moise mâna, era

mai tare Israel; și când își lăsa mâna în jos, era mai tare Amalec. *Iac. 5.16.

12. Măinile lui Moise fiind trude, ei au luat o piatră, au pus-o sub el, și el a șezut pe ea. Aaron și Hur îi sprijineau mâinile, unul deoparte, iar altul de alta; și mâinile lui au rămas întinse până la asfințitul soarelui.

13. Și Iosua a biruit pe Amalec și poporul lui, cu tăișul sabiei.

14. Domnul a zis lui Moise: „Scrie* lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea aminte, și spune lui Iosua că voi** șterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri.” *Cap. 34.27. **Num. 24.20. Deut. 25.19. 1 Sam. 15.3,7; 30.1,17. 2 Sam. 8.12. Ezra 9.14.

15. Moise a zidit un altar și i-a pus numele „Domnul, steagul meu“.

16. El a zis: „Pentru că și-a ridicat mâna împotriva scaunului de domnie al Domnului, Domnul va purta război împotriva lui Amalec, din neam în neam!”

Ietro la Moise

181. Ietro*, preotul Madianului, socrul lui Moise, a aflat tot ce făcuse Dumnezeu** pentru Moise și poporul Său, Israel; a aflat că Domnul scosese pe Israel din Egipt.

*Cap. 2.16; 3.1. **Ps. 44.1; 77.14,15; 78.4; 105.5,43; 106.2,8.

2. Ietro, socrul lui Moise, a luat pe Sefora, nevasta lui Moise, care fusese trimisă acasă.

3. A luat și pe cei doi* fii ai Seforei; unul se numea Gherșom** (*Străin*), căci Moise zisese: „Locuiesc ca străin într-o țară străină,” *Fapt. 7.29. **Cap. 2.22.

4. iar celălalt se numea Eliezer (*Ajutorul lui Dumnezeu*), căci zisese: „Dumnezeul tatălui meu mi-a ajutat și m-a scăpat de sabia lui faraon.”

5. Ietro, socrul lui Moise, a venit cu fiii și nevasta lui Moise în pustiul unde tăbăra el, la muntele* lui Dumnezeu.

*Cap. 3.1,12.

6. A trimis vorbă lui Moise să-i spună: „Eu, socrul tău, Ietro, vin la tine cu nevasta ta și cu cei doi fii ai tăi.”

7. Moise a ieșit* înaintea socrului său, s-a aruncat cu fața la pământ, și l-a sărutat**. S-au întrebat unul pe altul de sănătate și au intrat în cortul lui Moise.

*Gen. 14.17; 18.2; 19.1. 1 Împ. 2.19. **Gen. 29.13; 33.4.

8. Moise a istorisit socrului său tot ce făcuse Domnul împotriva lui faraon

1. Evreiește: Iehova-Nisi

și împotriva Egiptului, din pricina lui Israel, toate suferințele care veniseră peste ei pe drum și cum îi izbăviseră* Domnul din ele.

*Ps. 78.42; 81.7; 106.10; 107.2.

9. Ietro s-a bucurat pentru tot binele pe care-l făcuse Domnul lui Israel și pentru că-l izbăviseră din mâna egiptenilor.

10. Și Ietro a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul, care v-a izbăvit din mâna egiptenilor și din mâna lui faraon, El, care a izbăvit poporul din mâna egiptenilor!” *Gen. 14.20. 2 Sam. 18.28. Luca 1.68.

11. Cunosce acum că Domnul este* mai mare decât toți dumnezeii; căci** în lucrul în care s-au purtat* cu trufie, El a fost mai presus de ei.”

*2 Cron. 2.5. Ps. 95.3; 97.9; 135.5. **Cap. 1.10,16,22; 5.2,7; 14.8,18. †1 Sam. 2.3. Neem. 9.10,16,29. Iov 40.11,12. Ps. 31.23; 119.21. Luca 1.51.

12. Ietro, socrul lui Moise, a adus lui Dumnezeu o ardere de tot și o jertfă de mâncare. Aaron și toți bătrânii lui Israel au venit și au luat parte la masă cu socrul lui Moise, înaintea* lui Dumnezeu. *Deut. 12.7. 1 Cron. 29.22. 1 Cor. 10.18,21,31.

Judecătorii

13. A doua zi, Moise s-a așezat să judece poporul; și poporul a stat înaintea lui de dimineața până seara.

14. Socrul lui Moise a văzut tot ce făcea el pentru popor, și a zis: „Ce faci tu acolo cu poporul acela? De ce stai singur, și tot poporul stă înaintea ta, de dimineața până seara?”

15. Moise a răspuns socrului său: „Poporul vine* la mine ca să ceară sfat lui Dumnezeu. *Lev. 24.12. Num. 15.34.

16. Când au vreo treabă*, vin la mine; eu judec între ei și fac cunoscut** poruncile lui Dumnezeu și legile Lui.” *Cap. 23.7; 24.14. Deut. 17.8. 2 Sam. 15.3. Iov 31.13. Fapt. 18.15. 1 Cor. 6.1. **Lev. 24.15. Num. 15.35; 27.6 etc.; 36.6-9.

17. Socrul lui Moise i-a zis: „Ce faci tu nu este bine.

18. Te istovești singur și vei istovi și poporul acesta, care este cu tine; căci lucrul este mai presus de puterile tale și nu-l vei putea face* singur.

*Num. 11.14,17. Deut. 1.9,12.

19. Acum ascultă glasul meu; am să-ți dau un sfat, și Dumnezeu* va fi cu tine! Fii tălmăciul poporului** înaintea lui Dumnezeu și du-ți pricinile înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 3.12. **Cap. 4.16; 20.19. Deut. 5.5. †Num. 27.5.

20. Învăță-i* poruncile și legile; și

arată-le calea** pe care trebuie s-o urmeze și ce-ți trebuie să faci.

*Deut. 4.1,5; 5.1; 6.1,2; 7.11. **Ps. 143.8. †Deut. 1.18.

21. Alege din tot poporul oameni* destoinici**, temători de Dumnezeu, oameni de încredere†, vrăjmași†† ai lăcomiei; pune-i peste popor drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece. *Vers. 25.

Deut. 1.15,16; 16.18. 2 Cron. 19.5-10. Fapt. 6.3. **Gen. 42.18. 2 Sam. 23.3. 2 Cron. 19.9. †Ezec. 18.8. ††Deut. 16.19.

22. Ei să judece poporul în tot timpul*; să aducă** înaintea ta toate pricinile însemnate, iar pricinile cele mai mici să le judece ei înșiși. În felul acesta îți vei ușura sarcina, căci† o vor purta și ei împreună cu tine.

*Vers. 26. **Vers. 26. Lev. 24.11. Num. 15.33; 27.2; 36.1. Deut. 1.17; 17.8. †Num. 11.17.

23. Dacă vei face lucrul acesta și dacă Dumnezeu îți va porunci așa, vei putea* face față lucrurilor, și tot poporul acesta va ajunge fericit la** locul lui.”

*Vers. 18. **Gen. 18.33; 30.25. Cap. 16.29. 2 Sam. 19.39.

24. Moise a ascultat sfatul socrului său și a făcut tot ce spusese el.

25. Moise* a ales oameni destoinici din tot Israelul și i-a pus căpetenii ale poporului, căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece.

*Deut. 1.15. Fapt. 6.5.

26. Ei judecau* poporul în tot timpul; aduceau înaintea lui Moise pricinile** grele, iar toate pricinile mici le judecau ei înșiși. *Vers. 22. **Iov 29.16.

27. Apoi Moise a trimis* pe socrul său în țara lui. *Num. 10.29,30.

Pustiul și muntele Sinai

191. În luna a treia după ieșirea lor din țara Egiptului, copiii lui Israel au ajuns* în ziua aceea în pustiul Sinai. *Num. 33.15.

2. După ce au plecat de la Refidim*, au ajuns în pustiul Sinai și au tăbărât în pustiul. Israel a tăbărât acolo, în fața muntelui**.

*Cap. 17.1,8. **Cap. 3.1,12.

3. Moise* s-a suit la Dumnezeu. Și Domnul l-a chemat** de pe munte, zicând: „Așa să vorbești casei lui Iacov și să spui copiilor lui Israel:

*Cap. 20.21. Fapt. 7.38. **Cap. 3.4.

4. „Ați* văzut ce am făcut Egiptului și cum v-am purtat** pe aripi de vultur și v-am adus aici la Mine.

*Deut. 29.2. **Deut. 32.11. Isa. 63.9. Apoc. 12.14.

5. Acum*, dacă veți asculta glasul Meu și dacă veți păzi legământul Meu, veți fi ai Mei** dintre toate popoarele, căci tot pământul* este al Meu;

*Deut. 5.2. **Deut. 4.20; 7.6; 14.2,21; 26.18; 32.8,9. 1 Împ. 8.53. Ps. 135.4. Cânt. 8.12. Isa. 41.8; 43.1. Ier. 10.16. Mal. 3.17. Tit 2.14. †Cap. 9.29. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 24.1; 50.12. 1 Cor. 10.26,28.

6. Îmi veți fi o împărăție* de preoți și un neam sfânt**. Acestea sunt cuvintele pe care le vei spune copiilor lui Israel.“

*Deut. 33.2,3,4. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6; 5.10; 20.6. **Lev. 20.24,26. Deut. 7.6; 26.19; 28.9. Isa. 62.12. 1 Cor. 3.17. 1 Tes. 5.27.

7. Moise a venit de a chemat pe bătrânii poporului și le-a pus înainte toate cuvintele acestea, cum îi poruncise Domnul.

8. Tot* poporul a răspuns: „Vom face tot ce a zis Domnul!“ Moise a spus Domnului cuvintele poporului.

*Cap. 24.3,7. Deut. 5.27; 26.17.

9. Și Domnul a zis lui Moise: „Iată, voi veni la tine într-un nor* gros, pentru ca** să audă poporul când îți voi vorbi și să aibă întotdeauna încredere* în tine.“ Moise a spus Domnului cuvintele poporului.

*Vers. 16. Cap. 20.21; 24.15,16. Deut. 4.11. Ps. 18.11,12; 97.2. Mat. 17.5. **Deut. 4.12,36. Ioan 12.29,30. †Cap. 14.31.

Pregătirea pentru primirea Legii

10. Și Domnul a zis lui Moise: „Du-te la popor, sfințește-i*, azi și mâine, și pune-i să-și spele** hainele.

*Lev. 11.44,45. Evr. 10.22. **Vers. 14. Gen. 35.2. Lev. 15.5.

11. Să fie gata pentru a treia zi; căci a treia zi Domnul Se* va coborî, în fața întregului popor, pe muntele Sinai.

*Cap. 34.35. Vers. 16,18. Deut. 33.2.

12. Să hotărăști poporului anumite margini de jur împrejur și să spui: „Să nu cumva să vă suiți pe munte sau să vă atingeți de poalele lui. Oricine se* va atinge de munte va fi pedepsit cu moartea.“

*Evr. 12.20.

13. Nici o mână să nu se atingă de el; ci pe oricine se va atinge să-l omoare cu pietre sau să-l străpungă cu săgeți: dobitoc sau om, nu va trăi.“ Când va suna trâmbița*, ei vor înainta spre munte.“

*Vers. 16,19.

14. Moise s-a coborât de pe munte la popor: a sfințit* poporul, și ei și-au spălat hainele.

*Vers. 10.

15. Și a zis poporului: „Fiți gata* în trei zile; să nu vă apropiați de vreo** femeie.“

*Vers. 11. **1 Sam. 21.4,5. Zah. 7.3. 1 Cor. 7.5.

16. A treia zi dimineată, au fost* tunete, fulgere și un nor** gros pe

munte; trâmbița răsună* cu putere, și tot poporul din tabără a fost* apucat de spaimă.

*Ps. 77.18. Evr. 12.18,19. Apoc. 4.5; 8.5; 11.19. **Vers. 9. Cap. 40.34. 2 Cron. 5.14. †Apoc. 1.10; 4.1. †Evr. 12.21.

17. Moise* a scos poporul din tabără, spre întâmpinarea lui Dumnezeu, și s-au așezat la poalele muntelui.

*Deut. 4.10.

18. Muntele* Sinai era tot numai fum, pentru că Domnul Se coborâse pe el în mijlocul focului**. Fumul* acesta se înălța ca fumul unui cuptor, și tot* muntele se cutremura cu putere.

*Deut. 4.11; 33.2. Judc. 5.5. Ps. 68.7,8. Isa. 6.4. Hab. 3.3. **Cap. 3.2; 24.17. 2 Cron. 7.1-3. †Gen. 15.17. Ps. 144.5. Apoc. 15.8. †Ps. 68.8; 77.18; 114.7. Ier. 4.24. Evr. 12.26.

19. Trâmbița răsună* tot mai puternic. Moise** vorbea, și Dumnezeu* îi răspundea cu glas tare.

*Vers. 13. **Evr. 12.21. †Neem. 9.13. Ps. 81.7.

20. Domnul S-a coborât pe muntele Sinai, și anume pe vârful muntelui. Domnul a chemat pe Moise pe vârful muntelui. Și Moise s-a suit sus.

21. Domnul a zis lui Moise: „Coboară-te și poruncește poporului cu tot dinadinsul să nu dea buzna spre Domnul, ca* să se uite, pentru ca nu cumva să piară un mare număr dintre ei.“

*Cap. 3.5. 1 Sam. 6.19.

22. Preoții, care se apropie de Domnul, să se sfințească* și ei, ca nu cumva să-i lovească** Domnul cu moartea.“

*Lev. 10.3. **2 Sam. 6.7,8.

23. Moise a zis Domnului: „Poporul nu va putea să se suie pe muntele Sinai, căci ne-ai oprit cu tot dinadinsul, zicând: „Hotărăște* anumite margini în jurul muntelui și sfințește-l.“

*Vers. 12. Ios. 3.4.

24. Domnul i-a zis: „Du-te, coboară-te și suie-te apoi iarăși cu Aaron; dar preoții și poporul să nu dea buzna să se suie la Domnul, ca nu cumva să-i lovească cu moartea.“

25. Moise s-a coborât la popor și i-a spus aceste lucruri.

Cele 10 porunci

20 1. Atunci Dumnezeu a rostit toate* aceste cuvinte și a zis:

*Deut. 5.22.

2. „Eu* sunt Domnul Dumnezeu* tău care te-a scos** din țara Egiptului, din casa robiei.

*Lev. 26.1,13. Deut. 5.6. Ps. 81.10. Osea 13.4. **Cap. 13.3.

3. Să* nu ai alți dumnezei afară de Mine. *Deut. 5.7; 6.14. 2 Împ. 17.35. Ier. 25.6; 35.15.

4. Să* nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul.

*Lev. 26.1. Deut. 4.16; 5.8; 27.15. Ps. 97.7.

5. Să nu* te închini înaintea lor și să nu le slujești; căci Eu, Domnul Dumnezeu* tău, sunt un Dumnezeu gelos**, care* pedepsește nelegiuirea părinților în copii, până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, *Cap. 23.24. Ios. 23.7. 2 Împ. 17.35. Isa. 44.15,19. **Cap. 34.14. Deut. 4.24; 6.15. Ios. 24.19. Naum 1.2. †Cap. 34.7. Lev. 20.5; 26.39,40. Num. 14.18,33. 1 Împ. 21.29. Iov 5.4; 21.19. Ps. 79.8; 109.14. Isa. 14.20,21; 65.6,7. Ier. 2.9; 32.18.

6. și Mă îndur* până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele. *Cap. 34.7. Deut. 7.9. Ps. 89.34. Rom. 11.28.

7. Să* nu iei în deșert Numele Domnului Dumnezeu* tău; căci Domnul** nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui. *Cap. 23.1. Lev. 19.12. Deut. 5.11. Ps. 15.4. Mat. 5.33. **Mica 6.11.

8. Adu-ți* aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești.

*Cap. 31.13,14. Lev. 19.3,30; 26.2. Deut. 5.12.

9. Să lucrezi* șase zile și să-ți faci lucrul tău.

*Cap. 23.12; 31.15; 34.21. Lev. 23.3. Ezech. 20.12. Luca 13.14.

10. Dar ziua a* șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului Dumnezeu* tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul** care este în casa ta.

*Gen. 2.2,3. Cap. 16.26; 31.15. **Neem. 13.16-19.

11. Căci în șase zile* a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o.

*Gen. 2.2.

12. Cinstește* pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu* tău.

*Cap. 23.26. Lev. 19.3. Deut. 5.16. Ier. 35.7,18,19. Mat. 15.4; 19.19. Marc. 7.10; 10.19. Luca 18.20. Efes. 6.2.

13. Să* nu uciži.

*Deut. 5.17. Mat. 5.21. Rom. 13.9.

14. Să* nu preacurvești.

*Deut. 5.18. Mat. 5.27.

15. Să* nu furi.

*Lev. 19.11. Deut. 5.19. Mat. 19.18. Rom. 13.9. 1 Tes. 4.6.

16. Să* nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.

*Cap. 23.1. Deut. 5.20; 19.16. Mat. 19.18.

17. Să* nu poftesti casa aproapelui tău; să** nu poftesti nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici

boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru care este al aproapelui tău.

*Deut. 5.21. Mica 2.2. Hab. 2.9. Luca 12.15. Fapt. 20.33. Rom. 7.7; 13.9. Efes. 5.3,5. Evr. 13.5. **Iov 31.9. Prov. 6.29. Ier. 5.8. Mat. 5.28.

Spaima poporului – Legea altarului

18. Tot* poporul auzea** tunetele și sunetul trâmbiței și vedea flăcările muntelui care fumega*. La priveliștea aceasta, poporul tremura și stătea în depărtare.

*Evr. 12.18. **Apoc. 1.10,12. †Cap. 19.18.

19. Ei au zis lui Moise: „Vorbește-ne* tu însuși și te vom asculta: dar să** nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim.“

*Deut. 5.27; 18.16. Gal. 3.19,20. Evr. 12.19. **Deut. 5.25.

20. Moise a zis poporului: „Nu vă* înspăimântați; căci** Dumnezeu a venit tocmai ca să vă pună la încercare și ca să aveți frică* Lui înaintea ochilor voștri, pentru ca să nu păcătuiți.“

*1 Sam. 12.20. Isa. 41.10,13. **Gen. 22.1. Deut. 13.3. †Deut. 4.10; 6.2; 10.12; 17.13,19; 19.20; 28.58. Prov. 3.7; 16.6. Isa. 8.13.

21. Poporul stătea în depărtare; iar Moise s-a apropiat de norul* în care era Dumnezeu. *Cap. 19.16. Deut. 5.5. 1 Împ. 8.12.

22. Domnul a zis lui Moise: „Așa să vorbești copiilor lui Israel: „Ați văzut că v-am vorbit din* ceruri.

*Deut. 4.36. Neem. 9.13.

23. Să nu faceți dumnezei de argint și dumnezei de aur, ca să-i puneți alături* de Mine; să nu vă faceți alți dumnezei. *Cap. 32.1,2,4. 1 Sam. 5.4,5. 2 Împ. 17.33. Ezech. 20.39; 43.8. Dan. 5.4,23. Tef. 1.5. 2 Cor. 6.14,15,16.

24. Să-Mi ridici un altar de pământ, pe care să-ți aduci arderile de tot și jertfele de mulțumire, oile* și boii. În orice** loc în care Îmi voi aduce aminte de Numele Meu, voi veni la tine și te voi* binecuvânta.

*Lev. 1.2. **Deut. 12.5,11,21; 14.23; 16.6,11; 26.2. 1 Împ. 8.43; 9.3. 2 Cron. 6.6; 7.16; 12.13. Ezra 6.12. Neem. 1.9. Ps. 74.7. Ier. 7.10,12. †Gen. 12.2. Deut. 7.13.

25. Dacă-Mi* vei ridica un altar de piatră, să nu-l zidești din pietre cioplite; căci cum îți vei pune dalta în piatră, o vei pângări. *Deut. 27.5. Ios. 8.31.

26. Să nu te sui la altarul Meu pe trepte, ca să nu ți se descopere goliciunea înaintea lui.“

Despre slobozenie și viață

21 1. „Iată legile pe care le vei* pune înaintea lor. *Cap. 24.3,4. Deut. 4.14; 6.1.

2. Dacă* vei cumpăra un rob evreu, să slujească șase ani ca rob; dar în

al șaptelea să iasă slobod, fără să plătească nimic ca despăgubire.

*Lev. 25.39-41. Deut. 15.12. Ier. 34.14.

3. Dacă a intrat singur, să iasă singur; dacă era înșurat, să iasă și nevasta sa împreună cu el.

4. Dacă stăpânul lui i-a dat o nevastă, și a avut fii și fiice cu ea, nevasta și copiii să fie ai stăpânului lui, iar el să iasă singur.

5. Dacă robul* va zice: „Eu iubesc pe stăpânul meu, pe nevasta mea și copiii mei, și nu vreau să ies slobod”,

*Deut. 15.16,17.

6. atunci stăpânul lui să-l ducă înaintea* lui Dumnezeu, să-l apropie de ușă sau de stălpul ușii, și stăpânul lui să-i** găurească urechea cu o sulă, și robul să rămână pentru totdeauna în slujba lui.

*Cap. 12.12; 22.8,28. **Ps. 40.6.

7. Dacă un om își va* vinde fata ca roabă, ea să nu iasă cum** ies robii.

*Neem. 5.5. **Vers. 2,3.

8. Dacă nu va plăcea stăpânului ei, care o luase de nevastă, el să-i înlesnească răscumpărarea; dar nu va avea dreptul s-o vândă unor străini, dacă nu-și va ține cuvântul.

9. Dacă o dă de nevastă fiului său, să se poarte cu ea după dreptul fiicelor.

10. Dacă-i va lua o altă nevastă, nu va scădea nimic pentru cea dintâi din hrană, din îmbrăcăminte și din dreptul* ei de soție.

*1 Cor. 7.5.

11. Dacă nu-i face aceste trei lucruri, ea va putea ieși, fără nici o despăgubire, fără să dea bani.

Legi în privința uciderii

12. Cine va lovi* pe altul cu o lovitură de moarte să fie pedepsit cu moartea.

*Gen. 9.6. Lev. 24.17. Num. 35.30,31. Mat. 26.52.

13. Dacă nu* i-a întins lațuri și dacă Dumnezeu l-a făcut** să-i cadă în mână, îți voi* hotărî un loc unde va putea să fugă.

*Num. 35.22. Deut. 19.4,5.

**1 Sam. 24.4,10,18. †Num. 35.11. Deut. 19.3. Ios. 20.2.

14. Dar dacă lucrează* cineva cu răutate împotriva aproapelui său, folosindu-se de viclenie ca să-l omoare, chiar și de la** altarul Meu să-l smulgi, ca să fie omorât.

*Num. 15.30; 35.20. Deut. 19.11,12. Evr. 10.26.

**1 Imp. 2.28-34. 2 Imp. 11.15.

Necinstirea părinților

15. Cine va lovi pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea.

16. Cine* va fura un om și-l va**

vinde sau îl va ține în mâinile* lui să fie pedepsit cu moartea.

*Deut. 24.7. **Gen. 37.28. †Cap. 22.4.

17. Cine* va blestema pe tatăl său sau pe mama sa, să fie pedepsit cu moartea.

*Lev. 20.9. Prov. 20.20. Mat. 15.4. Marc. 7.10.

Legi privitoare la vătămarea trupului

18. Dacă se vor certa doi oameni, și unul din ei va lovi pe celălalt cu o piatră sau cu pumnul, fără să-i pricinuiască moartea, dar silindu-l să stea în pat,

19. cel ce l-a lovit să nu fie pedepsit, dacă celălalt se va scula și se va plimba afară, sprijinit pe un toiaș*. Numai să-l despăgubească pentru încetarea lucrului lui și să-l îngrijească până la vindecare.

*2 Sam. 3.29.

20. Dacă un om va lovi cu bățul pe robul său, fie bărbat, fie femeie, și robul moare sub mâna lui, stăpânul să fie pedepsit.

21. Dar dacă mai trăiește o zi sau două, stăpânul să nu fie pedepsit; căci este argintul* lui.

*Lev. 25.45,46.

22. Dacă se ceartă doi oameni și lovesc pe o femeie însărcinată și o fac doar să nască înainte de vreme, fără altă nenorocire, să fie pedepsiți cu o gloabă*, pusă de bărbatul femeii, și pe care o vor plăti după hotărârea judecătorilor.

*Vers. 30. Deut. 22.18,19.

23. Dar dacă se întâmplă o nenorocire, vei da viață pentru viață,

24. ochi* pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior,

*Lev. 24.20. Deut. 19.21. Mat. 5.38.

25. arsură pentru arsură, rană pentru rană, vânătaie pentru vânătaie.

26. Dacă un om lovește ochiul robului său, fie bărbat, fie femeie, și-l face să-și piardă ochiul, să-i dea drumul, ca despăgubire pentru ochiul lui.

27. Și dacă face să cadă un dinte robului său, fie bărbat, fie femeie, ca despăgubire pentru dintele lui, să-i dea drumul.

28. Dacă un bou va împunge și va omori pe un bărbat sau pe o femeie*, bouul să fie ucis cu pietre, carnea să nu i se mănânce, iar stăpânul bouului să nu fie pedepsit.

*Gen. 9.5.

29. Dar dacă bouul avea obicei mai înainte să împungă, și stăpânul fusese înștiințat de lucrul acesta, și nu l-a închis, bouul să fie ucis cu pietre, dacă va ucide un bărbat sau o femeie, și stăpânul lui să fie pedepsit cu moartea.

30. Dacă i se pune stăpânului un preț pentru răscumpărarea* vieții lui, va plăti tot ce i se va cere.

*Vers. 22. Num. 35.31.

31. Când bouul va împunge pe un băiat sau pe o fată, i se va face după legea aceasta;

32. dar dacă bouul împunge pe un rob, fie bărbat, fie femeie, să se dea trei* sicli de argint stăpânului robului, și bouul** să fie ucis cu pietre.

*Zah. 11.12,13. Mat. 26.15. Filp. 2.7. **Vers. 28.

33. Dacă un om descoperă o groapă, sau dacă un om sapă o groapă și n-o acoperă, și cade în ea un bou sau un măgar,

34. stăpânul gropii să plătească stăpânului lor prețul vitei în argint, iar vita moartă să fie a lui.

35. Dacă bouul unui om împunge bouul unui alt om, și bouul acesta moare, vor vinde bouul cel viu și prețul lui îl vor împărți; vor împărți și bouul mort.

36. Dar dacă se știa că bouul avea obicei mai înainte să împungă, și stăpânul lui nu l-a închis, stăpânul acesta să dea bou pentru bou, iar bouul cel mort să-l ia el.

Legi privitoare la avere

22. 1. Dacă un om fură un bou sau o oaie, și-l taie sau îl vinde, să dea cinci boi pentru bou furat și patru* oi pentru oaia furată.

*2 Sam. 12.6. Prov. 6.31. Luca 19.8.

2. Dacă hoțul este prins spărgând* și e lovit, și moare, cel ce l-a lovit nu** va fi vinovat de omor față de el;

*Mat. 24.43. **Num. 35.27.

3. dar dacă a răsărit soarele, va fi vinovat de omor față de el. Hoțul trebuie să dea înapoi ce este dator să dea; dacă n-are nimic, să fie vândut* rob, ca despăgubire pentru furtul lui;

*Cap. 21.2.

4. dacă ceea ce a furat, fie bou, fie măgar, sau oaie, se găsește încă viu* în mâinile lui, să dea îndoite** înapoi.

*Cap. 21.16. **Vers. 1,7. Prov. 6.31.

5. Dacă cineva face stricăciune într-un ogor sau într-o vie și își lasă vita să pască pe ogorul altuia, să dea ca despăgubire cel mai bun rod din ogorul și via lui.

6. Dacă izbucnește un foc și întâlnește mărcini în cale și arde grâul în snopi sau în picioare, sau câmpul, cel ce a pus foc să fie silit să dea o despăgubire deplină.

7. Dacă un om dă altuia bani sau unelte spre păstrare și le fură cineva din casa acestuia din urmă, hoțul* trebuie să întoarcă îndoite, dacă va fi găsit.

*Vers. 4.

8. Dacă hoțul nu se găsește, stăpânul casei să se înfățișeze* înaintea lui Dumnezeu, ca să spună că n-a pus mâna pe avutul aproapelui său.

*Vers. 28. Cap. 21.6.

9. În orice pricină de înșelăciune cu privire la un bou, un măgar, o oaie, o haină, sau un lucru pierdut, despre care se va zice: „Uite-l!” – pricina* amânduror părților să meargă până la Dumnezeu; acela, pe care-l va osândi Dumnezeu, trebuie să întoarcă îndoite aproapelui său.

*Deut. 25.1. 2 Cron. 19.10.

10. Dacă un om dă altuia un măgar, un bou, o oaie, sau un dobitoc oarecare, să i-l păstreze, și dobitocul moare, își strică un mădular, sau e luat cu sila de la el, fără să fi văzut cineva,

11. să se facă un jurământ* în Numele Domnului între cele două părți; și cel ce a păstrat dobitocul va mărturisi că n-a pus mâna pe avutul aproapelui său; stăpânul dobitocului va primi jurământul acesta, și celălalt nu va fi dator să i-l înlocuiască.

*Evr. 6.16.

12. Dar dacă dobitocul a fost furat* de la el, va fi dator față de stăpânul lui să i-l înlocuiască.

*Gen. 31.39.

13. Dacă dobitocul a fost sfâșiat de fiare sălbatice, îl va aduce ca dovadă și nu va fi dator să-i înlocuiască dobitocul sfâșiat.

14. Dacă un om împrumută altuia o vită, și vita își strică un mădular sau moare în lipsa stăpânului ei, va trebui s-o plătească.

15. Dacă stăpânul e de față, nu i-o va plăti. Dacă vita a fost dată cu chirie, prețul chiriei va fi de ajuns.

Necinstirea unei fete

16. Dacă* un om înșală pe o fată nelogodită și se culcă cu ea, îi va plăti zestrea și o va lua de nevastă.

*Deut. 22.28,29.

17. Dacă tatăl nu vrea să i-o dea, el va plăti în argint prețul zestreii* cuvenite fetelor.

*Gen. 34.12. Deut. 22.29. 1 Sam. 18.25.

18. Pe vrăjitoare* să n-o lași să trăiască.

*Lev. 19.26,31; 20.27. Deut. 18.10,11. 1 Sam. 28.3,9.

19. Oricine* se culcă cu un dobitoc să fie pedepsit cu moartea.

*Lev. 18.23; 20.15.

20. Cine* aduce jertfe altor dumnezei decât Domnului singur să fie nimicit cu desăvârșire.

*Num. 25.2,7,8. Deut. 13.1,2,5,6,9,13-15; 17.2,3,5.

Legi privitoare la aspirarea celor săraci

21. Să nu chinuiești pe străin* și să nu-l asuprești, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului.

*Cap. 23.9. Lev. 19.33; 25.35. Deut. 10.19. Ier. 7.6. Zah. 7.10. Iac. 3.5.

22. Să nu asuprești pe văduvă*, nici pe orfan.

*Deut. 10.18; 24.17; 27.19. Ps. 94.6. Isa. 1.17,23; 10.2. Ezech. 22.7. Zah. 7.10. Iac. 1.27.

23. Dacă-i asuprești, și ei strigă* la Mine după ajutor, Eu le voi** auzi strigătele;

*Deut. 15.9; 24.15. Iov 35.9. Luca 18.7. **Vers. 27. Iov 34.28. Ps. 18.6; 145.19. Iac. 5.4.

24. mânia* Mea se va aprinde și vă voi nimici cu sabia; nevestele voastre** vor rămâne văduve, și copiii voștri vor rămâne orfani.

*Iov 31.23. Ps. 69.24. **Ps. 109.9. Plân. 5.3.

25. Dacă* împrumuți bani vreunui din poporul Meu, săracului care este cu tine, să nu fii față de el ca un câmătar și să nu ceri câmătă de la el.

*Lev. 25.35-37. Deut. 23.19,20. Neem. 5.7. Ps. 15.5. Ezech. 18.8,17.

26. Dacă iei* zălog haina aproapelui tău, să i-o dai înapoi înainte de apusul soarelui;

*Deut. 24.6,10,13,17. Iov 22.6; 24.3,9. Prov. 20.16; 22.27. Ezech. 18.7,16. Amos 2.8.

27. căci este singura lui învelitoare, este haina cu care își învelește trupul: cu ce are să se culce? Dacă strigă* spre Mine după ajutor, Eu îl voi auzi, căci Eu** sunt milostiv.

*Vers. 23. **Cap. 34.6. 2 Cron. 30.9. Ps. 86.15.

Întâii născuți

28. Să nu hulești pe Dumnezeu* și să nu blestemi pe mai marele poporului tău.

*Ecl. 10.20. Fapt. 23.5. Iuda 8.

29. Să nu pregeți să-Mi aduci pârga* secerișului tău și a culesului viei tale. Să-Mi dai pe întâiul născut** din fiii tăi.

*Cap. 23.16,19. Prov. 3.9. **Cap. 13.2,12; 34.19.

30. Să-Mi dai* și întâiul născut al vacii tale și al oii tale; să rămână șapte** zile cu mama sa, iar în ziua a opta să-Mi-l aduci.

*Deut. 15.19. **Lev. 22.27.

31. Să-Mi fiți niște oameni sfinți*. Să nu** mâncați carne sfășiată de fiare pe câmp, ci s-o aruncați la câini.

*Cap. 19.6. Lev. 19.2. Deut. 14.21. **Lev. 22.8. Ezech. 4.14; 44.31.

Legi privitoare la dreptate

23.1. Să nu răspândești zvonuri* neadevărate**. Să nu te unești cu cel rău, ca să faci o mărturisire mincinoasă pentru el.

*Vers. 7. Lev. 19.16. 2 Sam. 19.27. Ps. 15.3; 101.5. Prov. 10.18. **Cap. 20.16. Deut. 19.16-18. 1 Împ. 21.10,13. Ps. 35.11. Prov. 19.5,9,28; 24.28. Mat. 26.59-61. Fapt. 6.11,13.

2. Să* nu te iei după mulțime ca să faci rău; și la judecată** să nu mărturisești trecând de partea celor mulți, ca să abați dreptatea.

*Gen. 7.1; 19.4,7. Cap. 32.1,2. Ios. 24.15. 1 Sam. 15.9. 1 Împ. 19.10. Iov 31.34. Prov. 1.10,11,15; 4.14. Mat. 27.24,26. Marc. 15.15. Luca 23.23. Fapt. 24.27; 25.9. **Vers. 6,7. Lev. 19.15. Deut. 1.17. Ps. 72.2.

3. Să nu părtinești pe sărac la judecată.

4. Dacă* întâlnești boul vrăjmașului tău sau măgarul lui răătăcit, să i-l aduci acasă.

*Deut. 22.1. Iov 31.29. Prov. 24.17; 25.21. Mat. 5.44. Rom. 12.20. 1 Tes. 5.15.

5. Dacă vezi* măgarul vrăjmașului tău căzut sub povara lui, să nu treci pe lângă el, ci să-i ajuți să ia povara de pe măgar.

*Deut. 22.4.

6. La judecată, să nu te atingi de dreptul* săracului.

*Vers. 2. Deut. 27.19. Iov 31.13,21. Ecl. 5.8. Isa. 10.1,2. Ier. 5.28; 7.6. Amos 5.12. Mal. 3.5.

7. Ferește-te de o învinuire* nedreaptă și să nu omori pe cel nevinovat** și pe cel drept; căci nu voi ierta* pe cel vinovat.

*Vers. 1. Lev. 19.11. Luca 3.14. Efes. 4.25. **Deut. 27.25. Ps. 94.21. Prov. 17.15,26. Ier. 7.6. Mat. 27.4. †Cap. 34.7. Rom. 1.18.

8. Să nu primești* daruri; căci darurile orbesc pe cei ce au ochii deschiși și suferesc hotărârile celor drepti.

*Deut. 16.19. 1 Sam. 8.3; 12.3. 2 Cron. 19.7. Ps. 26.10. Prov. 15.27; 17.8,23; 29.4. Isa. 1.23; 5.23; 33.15. Ezech. 22.12. Amos 5.12. Fapt. 24.26.

9. Să nu asuprești pe străin*; știți ce simte străinul, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului.

*Cap. 22.21. Deut. 10.19; 24.14,17; 27.19. Ps. 94.6. Ezech. 22.7. Mal. 3.5.

Dragostea de aproape

10. Timp de șase* ani să semeni pământul și să-i strângi rodul.*

11. Dar în al șaptelea, să-i dai răgaz și să-l lași să se odihnească; din rodul lui să mănânce săracii poporului tău, iar ce va mai rămâne, să mănânce fiarele de pe câmp.

Tot așa să faci cu via și măslinii tăi.

12. Timp de șase* zile, să-ți faci lucrul. Dar în ziua a șaptea să te odihnești, pentru ca boul și măgarul tău să aibă odihnă, pentru ca fiul roabei tale și

străinul să aibă răgaz și să răsuflă.

*Cap. 20.8,9. Deut. 5.13. Luca 13.14.

13. Să păziți* tot ce v-am spus și să nu roștiți numele** altor dumnezei: numele lor să nu se audă ieșind din gura voastră.

*Deut. 4.9. Ios. 22.5. Ps. 39.1. Efes. 5.15. 1 Tim. 4.16. **Num. 32.38. Deut. 12.3. Ios. 23.7. Ps. 16.4. Osea 2.17. Zah. 13.2.

Păzirea sărbătorilor

14. De trei* ori pe an, să prăznuiești sărbători în cinstea Mea.

*Cap. 34.23. Lev. 23.4. Deut. 16.16.

15. Să ții sărbătoarea* Azimelor; timp de șapte zile, la vremea hotărâtă, în luna spicelor, să mănânci azime, cum ți-am poruncit; căci în luna aceasta ai ieșit din Egipt; și să nu** vii cu mâinile goale înaintea Mea.

*Cap. 12.15; 13.6; 34.18. Lev. 23.6. Deut. 16.8. **Cap. 34.20. Deut. 16.16.

16. Să ții sărbătoarea* secerișului, a celor dintâi roade din munca ta, din ceea ce vei semăna pe câmp; și să ții sărbătoarea străngerii** roadelor, la sfârșitul anului, când vei strânge de pe câmp rodul muncii tale.

*Cap. 34.22. Lev. 23.10. Deut. 16.13.

17. De trei ori* pe an toată partea bărbătească să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeu.*

18. Să n-aduci cu pâine* dospită sângele jertfei Mele; și grăsimea praznicului Meu să nu rămână toată noaptea până dimineața.

*Cap. 12.8; 34.25. Lev. 2.11. Deut. 16.4.

19. Să aduci în Casa Domnului Dumnezeului tău pârga* celor dintâi roade ale pământului.

Să** nu fierbi un ied în laptele mamei lui.

*Cap. 22.29; 34.26. Lev. 23.10,17. Num. 18.12,13. Deut. 26.10. Neem. 10.35. **Cap. 34.26. Deut. 14.21.

Dumnezeu izgonește pe canaaniți

20. Iată*, Eu trimit un Înger înaintea ta, ca să te ocrotească pe drum și să te ducă în locul pe care l-am pregătit.

*Cap. 14.19; 32.34; 33.2,14. Num. 20.16. Ios. 5.13; 6.2. Ps. 91.11. Isa. 63.9.

21. Fii cu ochii în patru înaintea Lui și ascultă glasul Lui; să nu te împotrivești* Lui, pentru că nu vă va** ierta păcatele, căci Numele† Meu este în El.

*Num. 14.11. Ps. 78.40,56. Efes. 4.30. Evr. 3.10,16. **Cap. 32.34. Num. 14.35. Deut. 18.19. Ios. 24.19. Ier. 5.7. Evr. 3.11. 1 Ioan 5.16. †Isa. 9.6. Ier. 23.6. Ioan 10.30,38.

22. Dar dacă vei asculta glasul Lui și dacă vei face tot ce-ți voi spune, Eu

voi fi vrăjmașul* vrăjmașilor tăi și potrivnicul potrivnicilor tăi.

*Gen. 12.3. Deut. 30.7. Ier. 30.20.

23. Îngerul* Meu va merge înaintea ta și te va** duce la amoriți, heteiți, fereziți, canaaniți, heviți și iebusiți, și-i voi nimici.

*Vers. 20. Cap. 33.2. **Ios. 24.8,11.

24. Să nu* te închini înaintea dumnezeilor lor și să nu le slujești; să nu te iei** după popoarele acestea, în purtarea lor, ci să le ții nimicești cu desăvârșire și să le dărâmi capiştile.

*Cap. 20.5. **Lev. 18.3. Deut. 12.30,31. †Cap. 34.13. Num. 33.52. Deut. 7.5,25; 12.3.

25. Voi să sluiți* Domnului Dumnezeului vostru, și El vă va binecuvânta** pâinea și apele, și voiți îndepărta boala din mijlocul tău.

*Deut. 6.13; 10.12,20; 11.13,14; 13.4. Ios. 22.5; 24.14,15,21,24. 1 Sam. 7.3; 12.20,24. Mat. 4.10. **Deut. 7.13; 28.5.8. †Cap. 15.26. Deut. 7.15.

26. Nu* va fi în țara ta nici femeie care să-și lepede copilul, nici femeie stearpă. Numărul zilelor tale îl voi face să fie** deplin.

*Deut. 7.14; 28.4. Iov 21.10. Mal. 3.10,11. **Gen. 25.8; 35.29. 1 Cron. 23.1. Iov 5.26; 42.17. Ps. 55.23; 90.10.

27. Voi trimite groaza* Mea înaintea ta, voi pune pe** fugă pe toate popoarele la care vei ajunge și voi face ca toți vrăjmașii tăi să dea dosul înaintea ta.

*Gen. 35.5. Cap. 15.14,16. Deut. 2.25; 11.25. Ios. 2.9,11. 1 Sam. 14.15. 2 Cron. 14.14. **Deut. 7.23.

28. Voi trimite* viespii bondărești înaintea ta și vor izgoni dinaintea ta pe heviți, canaaniți și heteiți.

*Deut. 7.20. Ios. 24.12.

29. Nu-i* voi izgoni într-un singur an dinaintea ta, pentru ca țara să n-ajungă un pustiu și să nu se înmulțească împotriva ta fiarele de pe câmp.

*Deut. 7.22.

30. Ci le voi izgoni încetul cu încetul dinaintea ta, până vei crește la număr și vei putea să intri în stăpânirea țării.

31. Îți voi întinde* hotarele de la Marea Roșie până la marea filistenilor, și de la pustiu până la Râu (Eufrat).

Căci voi** da în mâinile voastre pe locuitorii țării și-i vei izgoni dinaintea ta.

*Gen. 15.18. Num. 34.3. Deut. 11.24. Ios. 1.4. 1 Împ. 4.21,24. Ps. 72.8. **Ios. 21.44. Judc. 1.4; 11.21.

32. Să* nu faci legământ cu ei, nici cu dumnezeii lor.

*Cap. 34.12,15. Deut. 7.2.

33. Ei să nu locuiască în țara ta, ca să nu te facă să păcătuiești împotriva Mea; căci atunci ai sluii dumnezeilor lor, și aceasta ar fi o* cursă pentru tine.

*Cap. 34.12. Deut. 7.16; 12.30. Ios. 23.13. Judc. 2.3. 1 Sam. 18.21. Ps. 106.36.

Moise pe muntele Sinai

24 1. Dumnezeu a zis lui Moise: „Suie-te la Domnul, tu și Aaron, Nadab* și Abihu, și** șaptezeci de bătrâni ai lui Israel, și să vă închinați de departe, aruncându-vă cu fața la pământ. *Cap. 1.5; 28.1. Lev. 10.1,2. Num. 11.16.

2. Numai Moise să se apropie* de Domnul; ceilalți să nu se apropie și poporul să nu se suie cu el.**Vers. 13,15,18.

3. Moise a venit și a spus poporului toate cuvintele Domnului și toate legile. Tot poporul a răspuns într-un glas: „Vom face tot* ce a zis Domnul.“ *Vers. 7. Cap. 19.8. Deut. 5.27. Gal. 3.19,20.

4. Moise a* scris toate cuvintele Domnului. Apoi s-a sculat dis-de-diminează, a zidit un altar la poalele muntelui și a ridicat douăsprezece pietre** pentru cele douăsprezece seminții ale lui Israel. *Deut. 31.9. **Gen. 28.18; 31.45.

5. A trimis pe niște tineri dintre copiii lui Israel să aducă Domnului ardere de tot și să înjunghie tauri ca jertfe de mulțumire.

6. Moise a luat jumătate* din sânge și l-a pus în străchini, iar cealaltă jumătate a stropit-o pe altar. *Evr. 9.18.

7. A luat* cartea legământului și a citit-o în fața poporului. Ei au zis: „Vom face și vom asculta tot** ce a zis Domnul.“ *Evr. 9.19. **Vers. 3.

8. Moise a luat sângele și a stropit poporul, zicând: „Iată* sângele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi pe temeiul tuturor acestor cuvinte.“ *Evr. 9.20; 13.20. 1 Pet. 1.2.

Vederea lui Dumnezeu

9. Moise* s-a suit împreună cu Aaron, Nadab și Abihu, și cu șaptezeci de bătrâni ai lui Israel. *Vers. 1.

10. Ei au* văzut pe Dumnezeul lui Israel; sub picioarele Lui era un fel de lucrare de safir** străveziu, întocmai ca cerul în curăția lui. *Gen. 32.30. Cap. 3.6; 33.20,23. Jude. 13.22. Isa. 6.1,5. Ioan 1.18. 1 Tim. 6.16. 1 Ioan 4.12. **Ezec. 1.26; 10.1. Apoc. 4.3. †Mat. 17.2.

11. El nu și-a întins* mâna împotriva aleșilor copiilor lui Israel. Ei au* văzut pe Dumnezeu, și totuși au* mâncat și au băut. *Cap. 19.21. **Gen. 16.13; 32.30. Vers. 10. Cap. 33.20. Deut. 4.33. Jude. 13.22. †Gen. 31.54. Cap. 18.12. 1 Cor. 10.18.

Moise se suie iarăși pe munte

12. Domnul a zis lui Moise: „Suie-te* la Mine pe munte și rămâi acolo. *Vers. 40.

Eu îți voi da niște table** de piatră cu Legea și poruncile pe care le-am scris pentru învățătura lor.“

*Vers. 2,15,18. **Cap. 31.18; 32.15,16. Deut. 5.22.

13. Moise s-a sculat, împreună cu Iosua, care-i* slujea: și Moise s-a** suit pe muntele lui Dumnezeu. *Cap. 32.17; 33.11. **Vers. 2.

14. El a zis bătrânilor: „Așteptați-ne aici, până ne vom întoarce la voi. Iată, Aaron și Hur vor rămâne cu voi; dacă va avea cineva vreo neînțelegere, să meargă la ei.“

15. Moise s-a suit pe munte, și norul* a acoperit muntele. *Cap. 19.9,16. Mat. 17.5.

16. Slava* Domnului s-a așezat pe muntele Sinai, și norul l-a acoperit timp de șase zile. În ziua a șaptea, Domnul a chemat pe Moise din mijlocul norului. *Cap. 16.10. Num. 14.10.

17. Înfrățirea slavei Domnului era ca un foc* mistuitor pe vârful muntelui, înaintea copiilor lui Israel. *Cap. 3.2; 19.18. Deut. 4.36. Evr. 12.18,29.

18. Moise a intrat în mijlocul norului și s-a suit pe munte. Moise* a rămas pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți. *Cap. 34.28. Deut. 9.9.

Porunci pentru facerea Cortului

25 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel să-Mi aducă un dar; să-l primești pentru Mine de la orice* om care-l va da cu tragere de inimă. *Cap. 35.5,21. 1 Cron. 29.3,5,9,14. Ezra 2.68; 3.5; 7.16. Neem. 11.2. 2 Cor. 8.12; 9.7.

3. Iată ce veți primi de la ei ca dar: aur, argint și aramă;

4. materii vopsite în albastru, purpuriu, cârmăziu, pânză de in subțire și păr de capră;

5. piei de berbeci vopsite în roșu și piei de vițel de mare; lemn de salcâm;

6. untdelemn* pentru sfeșnic, mirosdenii** pentru untdelemnul ungerii și pentru tămâia* mirositoare; *Cap. 27.20. **Cap. 30.23. †Cap. 30.34.

7. pietre de onix și alte pietre pentru efod* (umerar) și pieptar**.

*Cap. 28.4,6. **Cap. 28.15.

8. Să-Mi faci un* Locaș Sfânt, și Eu voi** locui în mijlocul lor. *Cap. 36.1,3,4. Lev. 4.6; 10.4; 21.12. Evr. 9.1,2. **Cap. 29.45.

1 Imp. 6.13. 2 Cor. 6.16. Evr. 3.6. Apoc. 21.3.

9. Să faceți Cortul și toate vasele lui după* chipul pe care ți-l voi arăta. *Vers. 40.

Chivotul și capacul ispășirii

10. Să faci* un chivot de lemn de salcâm; lungimea lui să fie de doi coți și jumătate, lățimea de un cot și jumătate, și înălțimea de un cot și jumătate. *Cap. 37.1. Deut. 10.3. Evr. 9.4.

11. Să-l poleiești cu aur curat, să-l poleiești pe dinăuntru și pe din afară, și să-i faci un chenar de aur de jur împrejur.

12. Să torni pentru el patru verigi de aur și să le pui la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o parte și două verigi de cealaltă parte.

13. Să faci niște drugi de lemn de salcâm și să-i poleiești cu aur.

14. Să vâri drugii în verigile de pe laturile chivotului, ca să slujească la ducerea chivotului;

15. drugii* vor rămâne în verigile chivotului și nu vor fi scoși din ele. *1 Imp. 8.8.

16. Să pui în chivot mărturia* pe care ți-o voi da. *Cap. 16.34; 31.18. Deut. 10.2,5; 31.26. 1 Imp. 8.9. 2 Imp. 11.12. Evr. 9.4.

17. Să faci un* capac al ispășirii de aur curat; lungimea lui să fie de doi coți și jumătate, și lățimea lui de un cot și jumătate. *Cap. 37.6. Rom. 3.25. Evr. 9.5.

18. Să faci doi heruvimi de aur, să-i faci de aur bătut, la cele două capete ale capacului ispășirii;

19. să faci un heruvim la un capăt și un heruvim la celălalt capăt; să faceți heruvimii aceștia ieșind din capacul ispășirii la cele două capete ale lui.

20. Heruvimii* să fie cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile lor capacul ispășirii, și cu fețele întoarse una spre alta; heruvimii să aibă fața întoarsă spre capacul ispășirii. *1 Imp. 8.7. 1 Cron. 28.18. Evr. 9.5.

21. Să pui capacul* ispășirii pe chivot**, și în chivot să pui mărturia pe care ți-o voi da. *Cap. 26.34. **Vers. 16.

22. Acolo* Mă voi întâlni cu tine; și de la înălțimea capacului ispășirii, dintre** cei doi heruvimi așezați pe chivotul mărturie, îți voi da toate poruncile Mele pentru copiii lui Israel. *Cap. 29.42,43; 30.6,36. Lev. 16.2. Num. 17.4. **Num. 7.89. 1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2. 2 Imp. 19.15. Ps. 80.1; 90.1. Isa. 37.16.

Masa cu pâinile pentru punerea înainte

23. Să faci* o masă de lemn de salcâm; lungimea ei să fie de doi coți,

și lățimea de un cot, și înălțimea de un cot și jumătate.

*Cap. 37.10. 1 Imp. 7.48. 2 Cron. 4.8. Evr. 9.2.

24. S-o poleiești cu aur curat și să-i faci un chenar de aur de jur împrejur.

25. Să-i faci împrejur un pervaz de un lat de mână; peste el să pui un chenar de aur de jur împrejur.

26. Să faci pentru masă patru verigi de aur și să pui verigile în cele patru colțuri, care vor fi la cele patru picioare ale ei.

27. Verigile să fie lângă pervaz, și în ele se vor vâri drugii, ca să ducă masa.

28. Drugii să-i faci din lemn de salcâm și să-i acoperi cu aur; și ei vor sluji la ducerea mesei.

29. Să-i faci* farfurii, cățui, potire și cești, ca să slujească la jertfele de băutură: să le faci de aur curat. *Cap. 37.16. Num. 4.7.

30. Să pui* pe masă pâinile pentru punerea înainte, ca să fie necurmat înaintea Mea. *Lev. 24.5,6.

Sfeșnicul

31. Să faci* un sfeșnic de aur curat: sfeșnicul acesta să fie făcut de aur bătut: piciorul, fusul, potirașele, gămlioarele și florile lui să fie dintr-o bucată.

*Cap. 37.17. 1 Imp. 7.49. Zah. 4.2. Evr. 9.2. Apoc. 1.12; 4.5.

32. Din laturile lui să iasă șase brațe; trei brațe ale sfeșnicului dintr-o parte, și trei brațe ale sfeșnicului din cealaltă parte.

33. Pe un braț să fie trei potirașe în chip de floare de migdal, cu gămlioarele și florile lor, și pe celălalt braț trei potirașe în chip de floare de migdal, cu gămlioarele și florile lor; tot așa să fie și cele șase brațe care ies din sfeșnic.

34. Pe fusul sfeșnicului să fie patru potirașe în chip de floare de migdal, cu gămlioarele și florile lor.

35. Să fie o gămlioară sub cele două brațe care ies din fusul sfeșnicului, o gămlioară sub alte două brațe, și o gămlioară sub cele două brațe; tot așa să fie și sub cele șase brațe care ies din sfeșnic.

36. Gămlioarele și brațele sfeșnicului să fie dintr-o singură bucată; totul să fie de aur bătut, de aur curat.

37. Să faci cele șapte candelă, care

vor fi* puse¹ deasupra, așa ca să lumineze** în față.

*Cap. 27.21; 30.8. Lev. 24.3,4. 2 Cron. 13.11. **Num. 8.2.

38. Mucărele și cenușarele lui să fie de aur curat.

39. Se va întrebuița un talant de aur curat pentru facerea sfeșnicului cu toate uneltele lui.

40. Vezi* să faci după chipul care ți s-a arătat pe munte.

*Cap. 26.30. Num. 8.4. 1 Cron. 28.11,19. Fapt. 7.44. Evr. 8.5.

Cortul

26 1. Cortul* să-l faci din zece covoare de in subțire răsucit și din materii vopsite în albastru, purpuriu și cărămiziu; pe el să faci heruvimi lucrați cu măiestrie.

*Cap. 36.8.

2. Lungimea unui covor să fie de douăzeci și opt de coți, iar lățimea unui covor să fie de patru coți; toate covoarele să aibă aceeași măsură.

3. Cinci din aceste covoare să fie prinse împreună, iar celelalte cinci covoare să fie de asemenea prinse împreună.

4. La marginea covorului cu care se sfârșește cea dintâi împreunare de covoare, să faci niște cheotori albastre; tot așa să faci și la marginea covorului cu care se sfârșește a doua împreunare de covoare.

5. La cel dintâi covor să faci cincizeci de cheotori, iar la marginea covorului cu care se sfârșește a doua împreunare de covoare să faci tot cincizeci de cheotori. Cheotorile acestea să se potrivească unele cu altele și să vină față în față.

6. Apoi să faci cincizeci de copci de aur, și cu copcile acestea să prinzi covoarele unul de altul, așa încât Cortul să alcătuiască un întreg.

7. Să* mai faci niște covoare de păr de capră, ca să slujească de acoperiș peste Cort; să faci unsprezece covoare de acestea.

*Cap. 36.14.

8. Lungimea fiecărui covor să fie de treizeci de coți, și lățimea fiecărui covor să fie de patru coți; toate cele unsprezece covoare să aibă aceeași măsură.

9. Pe cinci din aceste covoare să le legi împreună deosebit, și pe celelalte șase deosebit, iar pe al șaselea covor să-l îndoi în fața Cortului.

10. Să pui apoi cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfâr-

șește cea dintâi împreunare de covoare și cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârșește a doua împreunare de covoare.

11. Să faci cincizeci de copci de aramă și să pui copcile în cheotori. Să împreunezi astfel acoperișul Cortului, așa încât să alcătuiască un întreg.

12. Fiindcă va mai trece ceva din covoarele acoperișului Cortului, jumătate din ce trece dintr-un covor să acopere partea dinapoi a Cortului;

13. iar ce mai trece din lungimea celorlalte covoare ale acoperișului Cortului să cadă câte un cot de o parte și un cot de cealaltă parte, peste cele două laturi ale Cortului, așa încât să le acopere.

14. Să* mai faci apoi pentru acoperișul Cortului o învelitoare de piei de berbeci vopsite în roșu, și peste ea o învelitoare de piei de vițel de mare.

*Cap. 36.19.

15. Apoi să faci niște scânduri pentru Cort; scândurile acestea să fie de lemn de salcâm, puse în picioare.

16. Lungimea fiecărei scânduri să fie de zece coți, și lățimea fiecărei scânduri să fie de un cot și jumătate.

17. Fiecare scândură să aibă două urechi unite una cu alta; așa să faci la toate scândurile Cortului.

18. Să faci douăzeci de scânduri pentru Cort, înspre latura de miazăzi.

19. Sub cele douăzeci de scânduri, să pui patruzeci de picioare de argint, câte două picioare sub fiecare scândură pentru cele două urechi ale ei.

20. Pentru a doua latură a Cortului, latura de miazănoapte, de asemenea să faci douăzeci de scânduri,

21. împreună cu cele patruzeci de picioare de argint ale lor: câte două picioare sub fiecare scândură.

22. Pentru fundul Cortului, înspre latura de apus, să faci șase scânduri.

23. Să mai faci două scânduri pentru unghiurile din fundul Cortului;

24. să fie câte două la un loc, începând de jos, și bine legate la vârf cu un cerc; amândouă aceste scânduri, care sunt puse în cele două unghiuri, să fie la fel.

25. Vor fi astfel opt scânduri, cu picioarele lor de argint, adică șaisprezece picioare, câte două picioare sub fiecare scândură.

26. Să faci apoi cinci drugii de lemn

de salcâm pentru scândurile uneia din părțile Cortului,

27. cinci drugii pentru scândurile din a doua parte a Cortului și cinci drugii pentru scândurile din partea din fundul Cortului dinspre apus.

28. Drugul de la mijloc să ajungă de la un capăt până la celălalt al scândurilor.

29. Să poleiești scândurile cu aur, și verigile în care vor intra drugii să le faci de aur, iar drugii să-i poleiești tot cu aur.

30. Cortul să-l faci* după chipul care ți s-a arătat pe munte.

*Cap. 25.9,40; 27.8. Fapt. 7.44. Evr. 8.5.

Cele două perdele

31. Să faci* apoi o perdea albastră, purpurie și cărămizie și de in subțire răsucit; să fie lucrată cu măiestrie și să aibă pe ea heruvimi.

*Cap. 36.35. Lev. 16.2. 2 Cron. 3.14. Mat. 27.51. Evr. 9.3.

32. S-o prinzi de patru stâlpi de salcâm poleiți cu aur; stâlpii aceștia să aibă niște cârlige de aur și să stea pe patru picioare de argint.

33. Să atârni perdeaua de copci, și în dosul perdelei să vâri chivotul* mărturiei: perdeaua să facă despărțirea între Locul** Sfânt și Locul Preasfânt.

*Cap. 25.16; 40.21. **Lev. 16.2. Evr. 9.2,3.

34. Să pui* capacul ispășirii pe chivotul mărturiei, în Locul Preasfânt.

*Cap. 25.21; 40.20. Evr. 9.5.

35. Masa* s-o pui dincoace de perdea, și sfeșnicul** în fața mesei, în partea dinspre miazăzi a Cortului; iar masa s-o pui înspre partea de miazănoapte.

*Cap. 40.22. Evr. 9.2. **Cap. 40.24.

36. La intrarea Cortului să* mai faci o perdea albastră, purpurie și cărămizie și de in subțire răsucit; aceasta să fie o lucrare de cusătură la gherghef.

*Cap. 36.37.

37. Pentru perdeaua aceasta să faci cinci stâlpi* de salcâm și să-i îmbraci cu aur; stâlpii aceștia să aibă cârlige de aur și să torni pentru ei cinci picioare de aramă.

*Cap. 36.38.

Altarul pentru arderile de tot

27 1. Altarul* să-l faci din lemn de salcâm; lungimea lui să fie de cinci coți, și lățimea lui de cinci coți. Altarul să fie în patru colțuri, și înălțimea lui să fie de cinci coți.

*Cap. 38.1. Ezec. 43.13.

2. În cele patru colțuri să faci niște

coarne care să fie dintr-o bucată cu altarul; și să-l acoperi cu aramă*.

*Num. 16.38.

3. Să faci pentru altar oale de scos cenușa, lopeți, lighene, furculițe și tigăi pentru cărbuni; toate uneltele lui să le faci de aramă.

4. Să faci altarului un grătar de aramă, în chip de rețea, și să pui patru verigi de aramă la cele patru colțuri ale rețelei.

5. Grătarul să-l pui sub streășina altarului, începând de jos, așa ca grătarul să vină până la jumătatea altarului.

6. Să faci apoi niște drugii pentru altar, drugii de lemn de salcâm, și să-i acoperi cu aramă.

7. Să vâri drugii în verigi; și drugii să fie de amândouă părțile altarului, când îl vor purta.

8. Să-l faci din scânduri și gol pe dinăuntru. Să fie făcut așa* cum ți s-a arătat pe munte.

*Cap. 25.40; 26.30.

Curtea Cortului

9. Curtea Cortului* s-o faci astfel: Înspre partea de miazăzi, pentru alcătuirea curții, să fie niște pânze de in subțire răsucit, pe o lungime de o sută de coți pentru această întâi latură,

*Cap. 38.9.

10. cu douăzeci de stâlpi care să stea pe douăzeci de picioare de aramă; cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură să fie de argint.

11. Înspre partea de miazănoapte să fie de asemenea niște pânze, pe o lungime de o sută de coți, cu douăzeci de stâlpi și cu cele douăzeci de picioare ale lor de aramă; cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură să fie de argint.

12. Înspre partea de apus, să fie pentru lățimea curții niște pânze de cincizeci de coți, cu zece stâlpi și cele zece picioare ale lor.

13. Înspre partea de răsărit, pe lângă cei cincizeci de coți pentru lățimea curții, 14. să mai fie cincisprezece coți de pânză pentru o aripă, cu trei stâlpi și cele trei picioare ale lor

15. și cincisprezece coți de pânză pentru a doua aripă, cu trei stâlpi și cele trei picioare ale lor.

16. Pentru poarta curții Cortului, să fie o perdea lată de douăzeci de coți, albastră, purpurie și cărămizie și de in

subțire răsucit, lucrată la gherghef, cu patru stâlpi și cele patru picioare ale lor.

17. Toți stâlpii curții de jur împrejur să aibă bețe de legătură de argint, cârlige de argint, și picioare de aramă.

18. Lungimea curții să fie de o sută de coți, lățimea de cincizeci de coți de fiecare parte, și înălțimea de cinci coți; pânzele să fie de in subțire răsucit, iar picioarele să fie de aramă.

19. Toate uneltele rânduite pentru slujba Cortului, toți țărșii lui și toți țărșii curții să fie de aramă.

Untdelemnul sfânt

20. Să* poruncești copiilor lui Israel să-ți aducă pentru sfeșnic untdelemn curat de măsline fără drojdii, ca să ardă în candel necurmat. *Lev. 24.2.

21. Aaron* și fiii săi să-l pregătească în Cortul întâlnirii**, dincoace de perdeaua care este înaintea chivotului mărturie, pentru ca să ardă de seara până dimineața înaintea Domnului. Aceasta* este o lege veșnică pentru urmașii lor și pe care copiii lui Israel vor trebui s-o țină.

*Cap. 26.31,33. **Cap. 30.8. 1 Sam. 3.3. 2 Cron. 13.11. †Cap. 28.43; 29.9,28. Lev. 3.17; 16.34; 24.9. Num. 18.23; 19.21. 1 Sam. 30.25.

Îmbrăcămintea preotească

28 1. Apropie de tine pe fratele tău, Aaron*, și pe fiii săi, și ia-i dintre copiii lui Israel și pune-i deoparte în slujba Mea ca preoți: pe Aaron și pe fiii lui Aaron: Nadab, Abihu, Eleazar și Itamar. *Num. 18.7. Evr. 5.1,4.

2. Fratelui* tău, Aaron, să-i faci haine sfinte, ca să-i slujească de cinstă și podoabă.

Cap. 29.5,29; 31.10; 39.1,2. Lev. 8.7,30. Num. 20.26,28. 3. Vorbește cu toți cei destoinici, cărora** le-am dat un duh de pricepere, să facă veșmintele lui Aaron, ca să fie sfințit și să-Mi împlinescă slujba de preot.

*Cap. 31.6; 36.1. **Cap. 31.3; 35.30,31. 4. Iată veșmintele pe care le vor face: un* pieptar**, un efod, o mantie, o tunică†† lucrată la gherghef, o mitră și un brâu. Să facă fratelui tău, Aaron, și fiilor săi veșmintele sfinte, ca să-Mi împlinescă slujba de preot.

*Vers. 15. **Vers. 6. †Vers. 31. ††Vers. 39. 5. Să întrebuințeze aur, materii vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu și în subțire.

Efodul și brâul

6. Efodul* să-l faci de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de in subțire răsucit; să fie lucrat cu măiestrie. *Cap. 39.2.

7. Să aibă doi umerari uniți cu el; la cele două capete ale lui, să fie legat de ei.

8. Brâul să fie de aceeași lucrătură ca efodul și prins pe el; să fie de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de in subțire răsucit.

9. Să iei apoi două pietre de onix și să sapi pe ele numele fiilor lui Israel:

10. șase din numele lor pe o piatră, și alte șase pe a doua piatră, după șirul nașterilor.

11. Pe cele două pietre să sapi numele fiilor lui Israel, cum se face săpătura pe pietre și pe peceți; să le legi într-o ferecătură de aur.

12. Amândouă aceste pietre să le pui pe umerarii efodului, ca aducere aminte de fiii lui Israel; și Aaron* le va purta numele înaintea Domnului, pe cei doi umeri ai lui, ca** aducere aminte de ei. *Vers. 29. Cap. 39.7. **Jos. 4.7. Zah. 6.14.

13. Să faci apoi niște ferecături de aur

14. și două lănișoare de aur curat, pe care să le împletești în chip de sfori; și lanțurile acestea, împletite astfel, să le pui în ferecături.

Pieptarul

15. Să faci* apoi pieptarul judecății, lucrat cu măiestrie; să-l faci din aceeași lucrătură ca efodul; să-l faci de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de in subțire răsucit. *Cap. 39.8.

16. Să fie în patru colțuri și îndoit; lungimea lui să fie de o palmă, și lățimea tot de o palmă.

17. În el să* țeși o țesătură de pietre, și anume patru rânduri de pietre: în rândul întâi: un sardonix, un topaz și un smarald; *Cap. 39.10, etc.

18. în al doilea rând: un rubin, un safir și un diamant;

19. în al treilea rând: un opal, un agat și un ametist;

20. în al patrulea rând: un hrisolit, un onix și un iaspis. Aceste pietre să fie legate în ferecătura lor de aur.

21. Să fie douăsprezece, după numele fiilor lui Israel, săpate ca niște peceți,

fiecare cu numele uneia din cele douăsprezece seminții.

22. Pentru pieptar să faci niște lănișoare de aur curat, împletite ca niște sfori.

23. Să faci pentru pieptar două verigi de aur, și aceste două verigi de aur să le pui la cele două capete ale pieptarului.

24. Cele două lanțuri de aur împletite să le prinzi de cele două verigi de la cele două capete ale pieptarului.

25. Iar celelalte două capete ale celor două lanțuri împletite să le prinzi de cele două ferecături și să le pui peste umerarii efodului, în partea dinainte.

26. Să mai faci două verigi de aur și să le pui la celelalte două capete de jos ale pieptarului, pe marginea dinăuntru care este îndreptată spre efod.

27. Și să mai faci alte două verigi de aur, pe care să le pui jos la cei doi umerari ai efodului pe partea dinainte a lui, tocmai acolo unde se îmbucă efodul cu umerarii, deasupra brâului efodului.

28. Pieptarul cu verigile lui să-l lege de verigile efodului cu o sfoară albastră, pentru ca pieptarul să stea țeapăn deasupra brâului efodului și să nu poată să se miște de pe efod.

29. Când va intra Aaron în Sfântul Locaș, va purta pe inima lui numele fiilor lui Israel, săpate pe pieptarul judecății, ca să păstreze întotdeauna* aducerea aminte de ei înaintea Domnului. *Vers. 12.

30. Să pui* în pieptarul judecății Urim și Tumim¹, care să fie pe inima lui Aaron, când se va înfățișa el înaintea Domnului. Astfel, Aaron va purta necurmat pe inima lui judecata copiilor lui Israel, când se va înfățișa înaintea Domnului. *Lev. 8.8. Num. 27.21. Deut. 33.8. 1 Sam. 28.6. Ezra 2.63. Neem. 7.65.

Mantia albastră

31. Mantia de sub efod s-o* faci întreagă de materie albastră. *Cap. 39.22.

32. La mijloc, să aibă o gură pentru intrarea capului; și gura aceasta să aibă de jur împrejur o tivitură țesută, ca gura unei plătoșe, ca să nu se rupă.

33. Pe margine, de jur împrejurul

1. Adică: Lumină și Desăvârșire

tiviturii, să pui niște rodii de culoare albastră, purpurie și cărămizie, presărate cu clopoței de aur:

34. un clopoțel de aur și o rodie, un clopoțel de aur și o rodie, pe toată marginea mantiei, de jur împrejur.

35. Aaron se va îmbrăca cu ea ca să facă slujba; când va intra în Locașul Sfânt înaintea Domnului și când va ieși din el, se va auzi sunetul clopoțelilor, așa că el nu va muri.

Tabla de aur, tunica, mitra și brâul

36. Să faci și o tablă de aur curat și să sapi pe ea, cum se sapă pe o pecete: „Sfințenie Domnului”*. *Cap. 39.30. Zah. 14.20.

37. S-o legi cu o sfoară albastră de mitră, în partea dinainte a mitrei.

38. Ea să fie pe fruntea lui Aaron; și Aaron va* purta fărădelegile săvârșite de copiii lui Israel când își aduc toate darurile lor sfinte; ea va fi necurmat pe fruntea lui înaintea Domnului, pentru ca ei să fie plăcuți** înaintea Lui. *Vers. 43. Lev. 10.17; 22.9. Num. 18.1. Isa. 53.11. Ezech. 4.4-6. Ioan 1.29. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24. **Lev. 1.4; 22.27; 23.11. Isa. 56.7.

39. Tunica s-o faci de in subțire; să faci o mitră de in subțire și să faci un brâu lucrat la gherghef.

40. Fiilor lui Aaron să le* faci tunici, să le faci brăie și să le faci scufii, spre cinstă și podoabă.

*Vers. 4. Cap. 39.27-29,41. Ezech. 44.17,18.

41. Să îmbraci cu ele pe fratele tău, Aaron, și pe fiii lui împreună cu el. Să-i ungi*, să-i închini** în slujbă, să-i sfințești și-Mi vor sluji ca preoți.

*Cap. 29.7; 30.30; 40.15. Lev. 10.7. **Cap. 29.9, etc. Lev. 8. Evr. 7.28.

42. Fă-le izmene* de in ca să-și acopere goliciunea, de la brâu până la glezne. *Cap. 39.28. Lev. 6.10; 16.4. Ezech. 44.18.

43. Aaron și fiii lui le vor purta când vor intra în Cortul întâlnirii sau când se vor apropia de altar* ca să facă slujba în Locașul Sfânt; astfel ei nu se vor face vinovați** și nu vor muri. Aceasta* este o lege veșnică pentru Aaron și pentru urmașii lui după el.

*Cap. 20.26. **Lev. 5.1,17; 20.19,20; 22.9. Num. 9.13; 18.22. †Cap. 17.21. Lev. 17.7.

Sfintirea preoților

29 1. Iată ce vei face pentru ca să-i sfințești și să-Mi împlinescă slujba de preoți:

Ia* un vițel și doi berbeci fără cusur. *Lev. 8.2.

2. Fă, cu făină aleasă de grâu, niște azime*, turte nedospite, frământate cu untdelemn, și plăcinte nedospite, stropite cu untdelemn. *Lev. 2.4; 6.20-22.

3. Să le pui într-un coș și să le aduci împreună cu vițelul și cei doi berbeci.

4. Să aduci apoi pe Aaron și pe fiii lui la ușa Cortului întâlnirii și să-i* speli cu apă. *Cap. 40.12. Lev. 8.6. Evr. 10.22.

5. Să iei* veșmintele; să îmbraci pe Aaron cu tunica, cu mantia efodului, cu efodul** și cu pieptarul, și să-l încingi cu brăul efodului.

*Cap. 28.2. Lev. 8.7. **Cap. 28.8.

6. Să-i pui* mitra pe cap, și pe mitră să pui tabla sfințeniei. *Lev. 8.9.

7. Să iei untdelemnul* pentru ungere, să i-l torni pe cap, și să-l ungi.

*Cap. 28.41; 30.25. Lev. 8.12; 10.7; 21.10. Num. 35.25.

8. Să aduci* apoi pe fiii lui și să-i îmbraci cu tunicile. *Lev. 8.13.

9. Să încingi pe Aaron și pe fiii lui cu un brâu și să pui scufiile pe capetele fiilor lui Aaron. Preoția* va fi a lor printr-o lege veșnică. Astfel să închini pe** Aaron și pe fiii lui în slujba Mea.

*Num. 18.7. **Cap. 28.41. Lev. 8.22, etc. Evr. 7.28.

10. Să aduci vițelul înaintea Cortului întâlnirii, și Aaron* și fiii lui să-și pună mâinile pe capul vițelului.

*Lev. 1.4; 8.14.

11. Să înjunghii vițelul înaintea Domnului, la ușa Cortului întâlnirii.

12. Să iei* cu degetul tău din sângele vițelului, să pui pe** coarnele altarului, iar celălalt sânge să-l verși la picioarele altarului.

*Lev. 8.15. **Cap. 27.2; 30.2.

13. Să iei* toată grăsimea care acoperă măruntaiele și prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea care-i acoperă, și să le arzi pe altar.

*Lev. 3.3.

14. Dar carnea* vițelului, pielea și balega lui să le arzi în foc, afară din tabără: aceasta este o jertfă pentru păcat.

*Lev. 4.11,12,21. Evr. 13.11.

15. Să iei* pe unul din cei doi berbeci; și Aaron și fiii lui să-și pună** mâinile pe capul berbecului.

*Lev. 8.18. **Lev. 1.4-9.

16. Să înjunghii berbecul; să-i iei sângele și să-l stropești pe altar, de jur împrejur.

17. Apoi să tai berbecul în bucăți și să-i speli măruntaiele și picioarele, și să le pui lângă celelalte bucăți și lângă capul lui.

18. Berbecul să-l arzi de tot pe altar;

aceasta este o ardere de tot pentru Domnul, este o jertfă mistuită de foc, de un miros* plăcut Domnului. *Gen. 8.21.

19. Să iei* apoi pe celălalt berbec; și Aaron și fiii lui să-și pună mâinile pe capul berbecului. *Vers. 3. Lev. 8.22.

20. Să înjunghii berbecul; să iei din sângele lui, să pui pe vârful urechii drepte a lui Aaron și pe vârful urechii drepte a fiilor lui, pe degetul cel mare al mâinii lor drepte și pe degetul cel mare al piciorului lor drept, iar celălalt sânge să-l stropești pe altar, de jur împrejur.

21. Să iei* din sângele de pe altar și din untdelemnul pentru ungere și să stropești pe Aaron și veșmintele lui, pe fiii lui și veșmintele lor. Astfel vor fi închinați**, Aaron și veșmintele lui, fiii lui și veșmintele lor, în slujba Domnului. *Cap. 30.25,31. Lev. 8.30. **Vers. 1. Evr. 9.22.

22. Să iei apoi grăsimea berbecului, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi, cu grăsimea care-i acoperă, și spata dreaptă, căci acesta este un berbec de închinare în slujba Domnului;

23. din* coș să iei din azimele, puse înaintea Domnului, o turtă de pâine, o turtă cu untdelemn și o plăcintă.

*Lev. 8.26.

24. Toate acestea să le pui în mâinile lui Aaron și în mâinile fiilor lui, și să le legeni* într-o parte și într-alta, ca un dar legănat înaintea Domnului.

*Lev. 7.30.

25. Să le* iei apoi din mâinile lor și să le arzi pe altar, deasupra arderii de tot; aceasta este o jertfă mistuită de foc înaintea Domnului, de un miros plăcut Domnului. *Lev. 8.28.

26. Să iei și* pieptul berbecului care va sluji la închinarea lui Aaron în slujba Domnului și să-l legeni într-o parte și în alta, ca un dar legănat înaintea Domnului: aceasta va fi** partea ta.

*Lev. 8.29. **Ps. 99.6.

27. Să sfințești pieptul* legănat și spata ridicată din berbecul care va sluji la închinarea lui Aaron și a fiilor lui în slujba Domnului, pieptul legându-l într-o parte și într-alta, spata înfățișând-o înaintea Domnului prin ridicare.

*Lev. 7.31,34. Num. 18.11,18. Deut. 18.3.

28. Ele vor fi ale lui Aaron și ale fiilor lui, printr-o* lege veșnică, pe

care o vor ține copiii lui Israel; căci este o jertfă adusă prin ridicare*; și, în jertfele de mulțumire ale copiilor lui Israel, jertfa adusă prin ridicare va fi a Domnului. *Lev. 10.15. **Lev. 7.34.

29. Veșmintele sfinte ale lui Aaron vor fi după* el ale fiilor lui, care le vor pune când vor fi unși și când vor fi închinați în** slujbă.

*Num. 20.26,28. **Num. 18.8; 35.25.

30. Vor fi purtate timp de* șapte zile de acela** din fiii lui care îi va urma în slujba preoției și care va intra în Cortul întâlnirii ca să facă slujba în Sfântul Locaș. *Lev. 8.35; 9.1,8. **Num. 20.28.

31. Să iei apoi berbecul pentru închinarea în slujba Domnului și să pui să-i fiarbă* carnea într-un loc sfânt.

*Lev. 8.31.

32. Aaron și fiii lui să mănânce, la ușa Cortului întâlnirii, carnea berbecului și pâinea* din coș.

*Mat. 12.4.

33. Să mănânce* astfel tot ce a slujit la facerea ispășirii, ca să fie închinată în slujbă și sfințiți; nimeni** altul să nu mănânce din ele, căci sunt lucruri sfinte.

*Lev. 10.14,15,17. **Lev. 22.10.

34. Dacă va rămâne ceva din carnea întrebuițată pentru închinarea în slujbă și din pâine până dimineața, să arzi în foc ce va* rămâne; să nu se mănânce, căci este un lucru sfânt. *Lev. 8.32.

35. Să urmezi, cu privire la Aaron și la fiii lui, toate poruncile pe care ți le-am dat. În șapte zile* să-i închini în slujbă.

*Exod 40.12. Lev. 8.33-35.

36. În fiecare zi* să mai aduci un vițel ca jertfă pentru păcat, pentru ispășire; să cureți altarul, făcând ispășirea aceasta, și să-l ungi** ca să-l sfințești.

*Evr. 10.11. **Cap. 30.26,28,29; 40.10.

37. Timp de șapte zile să faci ispășire pentru altar și să-l sfințești; și astfel* altarul va fi preasfânt, și oricine** se va atinge de altar va fi sfințit.

*Cap. 40.10. **Cap. 30.29. Mat. 23.19.

Jertfa necurmată

38. Iată ce să jertfești pe altar: doi* miei de un an, în fiecare** zi, necurmat.

*Num. 28.3. 1 Cron. 16.40. 2 Cron. 2.4; 13.11; 31.3.

Ezra 3.3. **Dan. 9.27; 12.11.

39. Un miel să-l jertfești dimineața*, iar celălalt miel seara.

*2 Împ. 16.15. Ezec. 46.13-15.

40. Împreună cu cel dintâi miel, să aduci a zecea parte dintr-o efă de floare de făină frământată într-un sfert de

hin' de untdelemn de măsline fără drojdii și o jertfă de băutură de un sfert de hin de vin.

41. Pe al doilea miel să-l jertfești seara și să aduci împreună cu el o jertfă de mâncare și o jertfă de băutură, ca cele de dimineață; aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului. *1 Împ. 18.29,36.

2 Împ. 16.15. Ezra 9.4,5. Ps. 141.2. Dan. 9.21.

42. Aceasta este* arderea de tot necurmată care va fi adusă de urmașii voștri la ușa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului; acolo* Mă voi întâlni cu voi și îți voi vorbi.

*Vers. 38. Cap. 30.8. Num. 28.6. Dan. 8.11-13.

**Cap. 25.22; 30.6,36. Num. 17.4.

43. Acolo Mă voi întâlni cu copiii lui Israel, și locul acela va fi sfințit* de slava Mea. *Cap. 40.34. 1 Împ. 8.11.

2 Cron. 5.14; 7.1-3. Ezec. 43.5. Hag. 2.7,9. Mal. 3.1.

44. Voi sfinți Cortul întâlnirii și altarul; voi* sfinți pe Aaron și pe fiii lui ca să fie în slujba Mea ca preoți.

*Lev. 21.15; 22.9,16.

45. Eu voi locui* în mijlocul copiilor lui Israel și voi fi Dumnezeul lor.

*Exod 25.8. Lev. 26.12. Zah. 2.10. Ioan 14.17,23. 2 Cor. 6.16.

Apoc. 21.3.

46. Ei vor cunoaște că Eu* sunt Domnul Dumnezeu lor care i-am scos din țara Egiptului ca să locuiesc în mijlocul lor. Eu sunt Domnul Dumnezeu lor. *Cap. 20.2.

Altarul tămâierii

30 1. Să faci apoi un* altar** pentru arderea tămâiei, și anume să-l faci din lemn de salcâm.

*Cap. 37.25; 40.5. **Vers. 7,8,10. Lev. 4.7,18. Apoc. 8.3.

2. Lungimea lui să fie de un cot, iar lățimea tot de un cot; să fie în patru colțuri, și înălțimea lui să fie de doi coți. Coarnele altarului să fie dintr-o bucată cu el.

3. Să-i poleiești cu aur curat atât partea de sus, cât și pereții lui de jur împrejur și coarnele; și să-i faci o cunună de aur de jur împrejur.

4. Dedesubtul cununii să-i faci două verigi de aur de amândouă laturile, în cele două unghiuri, pentru punerea drugilor care vor sluji la ducerea lui.

5. Drugii să-i faci din lemn de salcâm și să-i poleiești cu aur.

6. Să așezi altarul în fața perdelei dinăuntru, care este înaintea chivotului mărturie, în fața capacului*

1. O măsură = cam 3 litri

ispășirii, care este deasupra mărturiei, și unde Mă voi întâlni cu tine.

7. Aaron va arde pe el tămâie* mirositoare; va arde tămâie în fiecare dimineață, când va** pregăti candelile; *Vers. 34. 1 Sam. 2.28. 1 Cron. 23.13. Luca 1.9. **Cap. 27.21.

8. va arde și seara când va așeza candelile. Astfel se va arde necurmat din partea voastră tămâie înaintea Domnului din neam în neam.

9. Să nu aduceți pe altar altfel* de tămâie, nici ardere de tot, nici jertfă de mâncare și să nu turnați pe el nici o jertfă de băutură. *Lev. 10.1.

10. Numai o dată pe fiecare an, Aaron* va face ispășire pe coarnele altarului. Ispășirea aceasta o va face o dată pe an cu sângele dobitocului adus ca jertfă pentru ispășirea păcatului, printre urmașii voștri. Acesta va fi un lucru preasfânt înaintea Domnului. *Lev. 16.18; 23.27.

Darurile pentru Locaș

11. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 12. „Când* vei socoti pe copiii lui Israel și le vei face numărătore, fiecare din ei să dea Domnului un dar în bani, pentru răscumpărarea** sufletului lui, ca să nu fie loviți de nici o urgie, cu prilejul acestei numărători. *Cap. 38.25. Num. 1.2,5; 26.2. 2 Sam. 24.2. **Num. 31.50. Iov 33.24; 36.18. Ps. 49.7. Mat. 20.28. Marc. 10.45. 1 Tim. 2.6. 1 Pet. 1.18,19. †2 Sam. 24.15.

13. Iată ce* vor da toți cei ce vor fi cuprinși în numărătore: aceasta: o jumătate de siclu, după siclul Sfântului Locaș, care este** de douăzeci de ghere; o jumătate de siclu va fi darul ridicat pentru Domnul. *Mat. 17.24. **Lev. 27.25. Num. 3.47. Ezech. 45.12. †Cap. 38.26.

14. Orice om cuprins în numărătoare, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, va plăti darul ridicat pentru Domnul.

15. Bogatul* să nu plătească mai mult, și săracul să nu plătească mai puțin de o jumătate de siclu, ca dar ridicat pentru Domnul, pentru răscumpărarea** sufletelor.

*Iov 34.19. Prov. 22.2. Efes. 6.9. Col. 3.25. **Vers. 12. 16. Să ridici de la copiii lui Israel argintul pentru răscumpărare și să-l întrebuințezi* pentru slujba Cortului întâlnirii; aceasta va fi pentru copiii lui Israel o aducere aminte** înaintea Domnului pentru răscumpărarea sufletelor lor. *Cap. 18.25. **Num. 16.40.

Ligheanul de aramă

17. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

18. „Să faci* un lighean de aramă, cu piciorul lui de aramă, pentru spălat; să-l așezi între Cortul** întâlnirii și altar și să torni apă în el, *Cap. 38.8. 1 Împ. 7.38. **Cap. 40.7,30.

19. ca să-și spele în el Aaron* și fiii lui mâinile și picioarele.

*Cap. 40.31,32. Ps. 26.6. Isa. 52.11. Ioan 13.10. Evr. 10.22.

20. Când vor intra în Cortul întâlnirii, se vor spăla cu apa aceasta ca să nu moară; și se vor spăla și când se vor apropia de altar ca să facă slujba și ca să aducă Domnului jertfe arse de foc.

21. Își vor spăla mâinile și picioarele ca să nu moară*. Aceasta va fi o lege necurmată pentru Aaron, pentru fiii lui și pentru urmașii lor. *Cap. 28.43.

Untdelemnul sfânt și tămâia

22. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

23. „Ia* din cele mai bune mirodenii: cinci sute de sicli de smirnă** foarte curată, jumătate, adică două sute cincizeci de sicli, de scorțișoară mirositoare, două sute cincizeci de sicli de trestie[†] mirositoare, *Cânt. 4.14. Ezech. 27.22. **Ps. 45.8. Prov. 7.17. †Cânt. 4.14. Ier. 6.20.

24. cinci sute de sicli de* casia, după siclul Sfântului Locaș, și un hin** de untdelemn de măsline.

*Ps. 45.8. **Cap. 29.40. 25. Cu ele să faci un untdelemn pentru ungerea sfântă: o amestecătură mirositoare, făcută după meșteșugul făcătorului de mir; acesta va fi untdelemnul* pentru ungerea sfântă. *Cap. 37.29. Num. 35.25. Ps. 89.20; 133.2.

26. Cu el să ungi* Cortul întâlnirii și chivotul mărturiei, *Cap. 40.9. Lev. 8.10. Num. 7.1.

27. masa și toate uneltele ei, sfeșnicul și uneltele lui, altarul tămâierii,

28. altarul arderilor de tot cu toate uneltele lui și ligheanul cu piciorul lui.

29. Să sfințești aceste lucruri, și ele vor fi preasfinte; oricine* se va atinge de ele va fi sfințit. *Cap. 29.37.

30. Să ungi* de asemenea pe Aaron și pe fiii lui și să-i sfințești, ca să fie în slujba Mea ca preoți.

*Cap. 29.7, etc. Lev. 8.12,30. 31. Să vorbești copiilor lui Israel și să le spui: „Acesta îmi va fi untdelemnul

pentru ungerea sfântă, printre urmașii voștri.

32. Să nu se ungă cu el trupul nici unui om și să nu faceți un alt untdelemn ca el după aceeași întocmire; el este* sfânt, și voi să-l priviți ca sfânt. *Vers. 25,37.

33. Oricine* va face un untdelemn ca el sau va unge cu el pe altul va fi nimicit** din poporul lui. *Vers. 38. **Gen. 17.14. Cap. 12.15. Lev. 7.20,21.

34. Domnul a zis lui Moise: „Ia* mirodenii, stacte, onice mirositoare, halvan și tămâie curată, în aceeași măsură. *Cap. 25.6; 37.29.

35. Cu ele să faci tămâie: o amestecătură mirositoare, alcătuită* după meșteșugul făcătorului de mir; să fie sărată, curată și sfântă. *Vers. 25.

36. S-o pisezi mărunț și s-o pui înaintea mărturiei, în Cortul întâlnirii, unde* Mă voi întâlni cu tine. Acesta va fi pentru voi un lucru** preasfânt. *Cap. 29.42. Lev. 16.2. **Vers. 32. Cap. 29.37. Lev. 2.3.

37. Tămâie ca aceasta, în aceeași întocmire, să nu* vă faceți, ci s-o priviți ca sfântă și păstrată pentru Domnul. *Vers. 32.

38. Oricine* va face tămâie ca ea, ca s-o miroasă, va fi nimicit din poporul lui. *Vers. 33.

Rânduirea meșterilor

31. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Să* știi că am ales pe Bețaleel, fiul** lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda. *Cap. 35.30; 36.1. **1 Cron. 2.20.

3. L-am umplut* cu Duhul lui Dumnezeu, i-am dat un duh de înțelepciune, pricepere și știință pentru tot felul de lucrări, *Cap. 35.31. 1 Împ. 7.14.

4. i-am dat putere să nascocască tot felul de lucrări meșteșugite, să lucreze în aur, în argint și în aramă,

5. să sape în pietre și să le lege, să lucreze în lemn și să facă tot felul de lucrări.

6. Și iată că i-am dat ca ajutor pe* Oholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan. Am dat pricepere** în mintea tuturor celor ce sunt iscusiți, ca să facă tot ce ți-am poruncit: *Cap. 35.34. **Cap. 28.3; 35.10,35; 36.1.

7. Cortul* întâlnirii**, chivotul mărturiei†, capacul ispășirii care va fi deasupra lui și toate uneltele Cortului; *Cap. 36.8. **Cap. 37.1. †Cap. 37.6.

8. masa* cu uneltele ei**, sfeșnicul

de aur curat cu toate uneltele lui, altarul tămâierii; *Cap. 37.10. **Cap. 37.17.

9. altarul* arderilor de tot cu toate uneltele lui, ligheanul** cu piciorul lui; *Cap. 38.1. **Cap. 38.8.

10. veșmintele* pentru slujbă, veșmintele sfinte ale preotului Aaron, veșmintele fiilor lui pentru slujbele preoțești; *Cap. 39.1,41. Num. 4.5,6, etc.

11. untdelemnul* pentru ungere și tămâia** mirositoare pentru Sfântul Locaș. Le vor face după toate poruncile pe care ți le-am dat. *Cap. 30.25,31; 37.29. **Cap. 30.34; 37.29.

Ținerea Sabatului

12. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

13. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Să* nu care cumva să nu țineți Sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine și voi și urmașii voștri un semn după care se va cunoaște că Eu sunt Domnul, care vă sfințesc. *Lev. 19.3,30; 26.2. Ezech. 20.12,20; 44.24.

14. Să țineți* Sabatul, căci el va fi pentru voi ceva sfânt. Cine** îl va călca va fi pedepsit cu moartea; cine va face vreo lucrare în ziua aceasta va fi nimicit din mijlocul poporului său. *Cap. 20.8. Deut. 5.12. Ezech. 20.12. **Cap. 35.2. Num. 15.35.

15. Să lucrezi șase* zile; dar a** șaptea este Sabatul, ziua de odihnă închinată Domnului. Cine va face vreo lucrare în ziua Sabatului va fi pedepsit cu moartea. *Cap. 20.9. **Gen. 2.2. Cap. 16.23; 20.10.

16. Copiii lui Israel să păzească Sabatul, prăznuindu-l, ei și urmașii lor, ca un legământ necurmat.

17. Acesta va fi între Mine și copiii lui Israel un semn* veșnic; căci în șase** zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a răsuflat. *Vers. 13. Ezech. 20.12,20. **Gen. 1.31; 2.2.

Tablele Legii

18. Când a isprăvit Domnul de vorbit cu Moise pe muntele Sinai, i-a dat cele* două table ale mărturiei, table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu. *Cap. 24.12; 32.15,16; 34.28,29. Deut. 4.13; 5.22; 9.10,11. 2 Cor. 3.3.

Vițelul de aur

32. Poporul, văzând că Moise* zăbovește să se coboare de pe munte, s-a strâns în jurul lui Aaron și i-a zis*: „Haide! fă-ne un dumnezeu

care să-ți meargă înaintea noastră; căci Moise, omul acela care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce s-a făcut.”

*Cap. 24.18. Deut. 9.9. **Fapt. 7.40. †Cap. 13.21.

2. Aaron le-a răspuns: „Scoateți cerceii de aur din urechile nevestelor, fiilor și fiicelor voastre, și aduceți-i la mine.”

*Judec. 8.24-27.

3. Și toți și-au scos cerceii de aur din urechi și i-au adus lui Aaron.

4. El i-a luat din mâinile lor, a bățuit aurul cu dalta și a făcut un vițel turnat. Și ei au zis: „Israele! iată dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului.”

*Cap. 20.23. Deut. 9.16. Judec. 17.3.4. 1 Împ. 12.28. Neem. 9.18. Ps. 106.19. Isa. 46.6. Fapt. 7.41. Rom. 1.23.

5. Când a văzut Aaron lucrul acesta, a zidit un altar înaintea lui și a strigat: „Măine va fi o sărbătoare în cinstea Domnului!”

*Lev. 23.24,21,37. 2 Împ. 10.29. 2 Cron. 30.5.

6. A doua zi, s-au sculat dis-de-dimineață și au adus ardere de tot și jertfe de mulțumire. Poporul a șezut de a mâncat și a băut; apoi s-au sculat să joace.

*1 Cor. 10.7.

Mânia lui Dumnezeu

7. Domnul a zis lui Moise: „Scoală și coboară-te; căci poporul tău, pe care l-ai scos din țara Egiptului, s-a stricat.”

*Vers. 1. Cap. 33.1. Deut. 9.12. Dan. 9.24.

*Gen. 6.11,12. Deut. 4.16; 32.5. Judec. 2.19. Osea 9.9.

8. Foarte curând s-au abătut de la calea pe care le-o poruncisem Eu; și-au făcut un vițel turnat, s-au închinat până la pământ înaintea lui, i-au adus jertfe și au zis: „Israele! iată dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului!”

*Cap. 20.3,4,23. Deut. 9.16. **1 Împ. 12.28.

9. Domnul a zis lui Moise: „Văd că poporul acesta este un popor încăpățânat.”

*Cap. 34.9; 38.3,5.

Deut. 9.6,13; 31.27. 2 Cron. 30.8. Isa. 48.4. Fapt. 7.51.

10. Acum, lasă-Mă; mânia Mea are să se aprindă împotriva lor: și-i voi mistui; dar pe-ți tine te voi face strămoșul unui neam mare.”

*Deut. 9.14,19. **Cap. 22.24. †Num. 14.12.

11. Moise s-a rugat Domnului Dumnezeu său și a zis: „Pentru ce să se aprindă, Doamne, mânia Ta împotriva poporului Tău, pe care l-ai scos din țara Egiptului cu mare putere și cu mână tare?”

*Deut. 9.18,26-29. Ps. 74.1,2; 106.23.

12. Pentru ce să zică egiptenii: „Spre nenorocirea lor i-a scos, ca să-i omoare prin munți și ca să-i șteargă de pe fața

pământului?” Întoarce-Te din iuțeaia mâniei Tale și lasă-Te de răul acesta pe care vrei să-l faci poporului Tău.

*Num. 14.13. Deut. 9.28; 32.27. **Vers. 14.

13. Adu-Ți aminte de Avraam, de Isaac și de Israel, robii Tăi, cărora le-ai spus, jurându-Te pe Tine însuși: „Voi înmulți sămânța voastră ca stelele cerului, voi da urmașilor voștri toată țara aceasta, de care am vorbit, și ei o vor stăpâni în veac.”

*Gen. 22.16. Ebr. 6.13. **Gen. 12.7; 13.15; 15.7,18; 26.4; 28.13; 35.11,12.

14. Și Domnul S-a lăsat de răul pe care spusese că vrea să-l facă poporului Său.

*Deut. 32.26. 2 Sam. 24.16. 1 Cron. 21.15.

Ps. 106.45. Ier. 18.8; 26.13,19. Ioel 2.13. Iona 3.10; 4.2.

Mânia lui Moise

15. Moise s-a întors și s-a coborât de pe munte, cu cele două table ale mărturiei în mână. Tablele erau scrise pe amândouă părțile, pe o parte și pe alta.

*Deut. 9.15.

16. Tablele erau lucrarea lui Dumnezeu, și scrisul era scrisul lui Dumnezeu, săpat pe table.

*Cap. 31.18.

17. Iosua a auzit glasul poporului, care scotea strigăte, și a zis lui Moise: „În tabără este un strigăt de război!”

18. Moise a răspuns: „Strigătul aceasta nu-i nici strigăt de biruitori, nici strigăt de biruți; ce aud eu este glasul unor oameni care cântă!”

19. Și, pe când se apropia de tabără, a văzut vițelul și jocurile. Moise s-a aprins de mânie, a aruncat tablele din mână și le-a sfărâmat de piciorul muntelui.

*Deut. 9.16,17.

20. A luat vițelul, pe care-l făcuseră ei, și l-a ars în foc; l-a prefăcut în cenușă, a presărat cenușa pe fața apei și a dat-o copiilor lui Israel s-o bea.

*Deut. 9.21.

21. Moise a zis lui Aaron: „Ce ți-a făcut poporul acesta, de ai adus asupra lui un păcat atât de mare?”

*Gen. 20.9; 26.10.

22. Aaron a răspuns: „Să nu se aprindă de mânie domnul meu! Tu singur știi că poporul acesta este pornit la rău.”

*Cap. 14.11; 15.24; 16.2,20,28; 17.2,4.

23. Ei mi-au zis: „Fă-ne un dumnezeu care să meargă înaintea noastră; căci Moise, omul acela care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce s-a făcut!”

*Vers. 1.

24. Eu le-am zis: „Cine are aur, să-l scoată!” Și mi l-au dat; l-am aruncat în foc, și din el a ieșit vițelul acesta.”

*Vers. 4.

Măcelul

25. Moise a văzut că poporul era fără frâu, căci Aaron îl făcuse să fie fără frâu*, spre batjocura vrăjmașilor săi;

*2 Cron. 28.19.

26. s-a așezat la ușa taberei și a zis: „Cine este pentru Domnul să vină la mine!” Și toți copiii lui Levi s-au strâns la el.

27. El le-a zis: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Fiecare din voi să se ینگă cu sabia; mergeți și străbateți tabăra de la o poartă la alta, și fiecare să omoare pe fratele, pe prietenul și pe ruda sa.”

*Num. 25.5. Deut. 33.9.

28. Copiii lui Levi au făcut după porunca lui Moise; și aproape trei mii de oameni au pierit în ziua aceea din popor.

29. Moise a zis: „Predați-vă azi în slujba Domnului, chiar cu jertfa fiului și fratelui vostru, pentru ca binecuvântarea Lui să vină astăzi peste voi!”

*Num. 25.11-13. Deut. 13.6-11; 33.9,10. 1 Sam. 15.18,22.

Prov. 21.3. Zah. 13.3. Mat. 10.37.

Moise se roagă pentru popor

30. A doua zi, Moise a zis poporului: „Ați făcut un păcat foarte mare. Am să mă sui acum la Domnul: poate că voi căpăta iertare pentru păcatul vostru.”

*1 Sam. 12.20,23. Luca 15.18. **2 Sam. 16.12. Amos 5.15. †Num. 25.13.

31. Moise s-a întors la Domnul și a zis: „Ah! poporul acesta a făcut un păcat foarte mare! Și-au făcut un dumnezeu de aur.”

*Deut. 9.18. **Cap. 20.2.

32. Iartă-le acum păcatul! Dacă nu, atunci, șterge-mă din cartea Ta, pe care ai scris-o!”

*Ps. 69.28. Rom. 9.3. **Ps. 56.8; 139.16. Dan. 12.1. Filip. 4.3. Apoc. 3.5; 13.8; 17.8; 20.12,15; 21.27; 22.19.

33. Domnul a zis lui Moise: „Pe cel ce a păcătuit împotriva Mea, pe acela îl voi șterge din cartea Mea.”

*Lev. 23.30. Ezech. 18.4.

34. Du-te, dar, și du poporul unde ți-am spus. Iată, Îngerul Meu va merge înaintea ta, dar în ziua răzbunării Mele, îi voi pedepsi pentru păcatul lor!”

*Cap. 33.2,14, etc.

35. Domnul a lovit cu urgie poporul, pentru că făcuse vițelul făurit de Aaron.

*2 Sam. 12.9. Fapt. 7.41.

Moise se roagă pentru poporul amărât

33.1. Domnul a zis lui Moise: „Du-te și pornește de aici cu poporul pe care l-ai scos din țara Egiptului; suie-te în țara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, zicând: „Seminței tale o voi da!”

*Cap. 32.7. **Gen. 12.7. Cap. 32.13.

2. Voi trimite înaintea ta un înger și voi izgoni pe canaaniți, amoriți, hetiti, fereziți, heviți și iebusiți.

*Cap. 32.34; 34.11. **Deut. 7.22. Ios. 24.11.

3. Suie-te în țara aceasta unde curge lapte și miere. Dar Eu nu Mă voi sui în mijlocul tău, ca să nu te prăpădesc pe drum, căci ești un popor încăpățânat.”

*Cap. 3.8. **Vers. 15,17. †Cap. 32.9; 34.9. Deut. 9.6,13. ††Cap. 23.21; 32.10. Num. 16.21,45.

4. Când a auzit poporul aceste triste cuvinte, toți s-au întristat; și nimeni nu și-a pus podoabele pe el.

*Num. 14.1,39. **Lev. 10.6. 2 Sam. 19.24. 1 Împ. 21.27. 2 Împ. 19.1. Ezra 9.3. Est. 4.1,4. Iov 1.20; 2.12. Isa. 32.11. Ezech. 24.17,23; 26.16.

5. Și Domnul a zis lui Moise: „Spune copiilor lui Israel: „Voi sunteți un popor încăpățânat; numai o clipă dacă M-aș sui în mijlocul tău, te-aș prăpădi. Aruncă-ți acum podoabele de pe tine, și voi vedea ce-ți voi face.”

*Vers. 3. **Num. 16.45,46. †Deut. 8.2. Ps. 139.23.

6. Copiii lui Israel și-au scos de pe ei podoabele și au plecat de la muntele Horeb.

Moise mergând la Cort

7. Moise a luat cortul lui și l-a întins afară din tabără, la o depărtare oarecare; l-a numit Cortul întâlnirii. Și toți cei ce întrebau pe Domnul se duceau la Cortul întâlnirii, care era afară din tabără.

*Cap. 29.42,43. **Deut. 4.29. 2 Sam. 21.1.

8. Când se ducea Moise la Cort, tot poporul se scula în picioare; fiecare stătea la ușa cortului său și urmărea cu ochii pe Moise, până intra el în Cort.

*Num. 16.27.

9. Și când intra Moise în Cort, stălpul de nor se cobora și se oprea la ușa Cortului, și Domnul vorbea cu Moise.

*Cap. 25.22; 31.18. Ps. 99.7.

10. Tot poporul vedea stălpul de nor oprindu-se la ușa Cortului; tot poporul se scula și se arunca cu fața la pământ la ușa cortului lui.

*Cap. 4.31.

11. Domnul vorbea cu Moise față în față, cum vorbește un om cu prietenul lui. Apoi Moise se întorcea în

tabără, dar tânărul lui slujitor, Iosua, fiul lui Nun, nu ieșea deloc din mijlocul Cortului. *Gen. 32.30. Num. 12.8. Deut. 34.10.

Moise cere să vadă slava lui Dumnezeu

12. Moise a zis Domnului: „Iată*, Tu îmi zici: „Du pe poporul acesta!“ Și nu-mi arăți pe cine vei trimite cu mine. Însă, Tu ai zis: „Eu** te cunosc pe nume și ai căpătat trecere înaintea Mea!“

*Cap. 32.34. **Gen. 18.19. Vers. 17.

Ps. 1.6. Ier. 1.5. Ioan 10.14,15. 2 Tim. 2.19.

13. Acum, dacă* am căpătat trecere înaintea Ta, arată-mi** căile Tale; atunci Te voi cunoaște și voi avea trecere înaintea Ta. Și gândește-Te că neamul aceasta este poporul Țău!“

*Cap. 34.9. **Ps. 25.4; 27.11; 86.11; 119.33. †Deut. 9.26,29. Ioel 2.17.

14. Domnul a răspuns: „Voi merge Eu însumi* cu tine și îți voi da** odihnă.“

*Cap. 13.21; 40.34-38. Isa. 63.9. **Deut. 3.20. Ios. 21.44; 22.4; 23.1. Ps. 95.11.

15. Moise i-a zis: „Dacă* nu mergi Tu însuși cu noi, nu ne lăsa să plecăm de aici.“

*Vers. 3. Cap. 34.9.

16. Cum se va ști că am căpătat trecere înaintea Ta, eu și poporul Țău? Oare nu* când vei merge Tu cu noi și când prin aceasta vom fi** deosebiți, eu și poporul Țău, de toate popoarele de pe fața pământului?“

*Num. 14.14.

**Cap. 34.10. Deut. 4.7,34. 2 Sam. 7.23. 1 Împ. 8.53. Ps. 147.20.

17. Domnul a zis lui Moise: „Voi* face și ceea ce-Mi ceri acum, căci ai** căpătat trecere înaintea Mea și te cunosc pe nume!“

*Gen. 19.21. Iac. 5.16. **Vers. 16.

18. Moise a zis: „Arată-mi* slava Ta!“

*Vers. 20. 1 Tim. 6.16.

19. Domnul a răspuns: „Voi* face să treacă pe dinaintea ta toată frumusețea Mea și voi chema Numele Domnului înaintea ta; Eu Mă** îndur de cine vreau să Mă îndur și am milă de cine vreau să am milă!“

*Cap. 34.5-7. Ier. 31.14. **Rom. 9.15,16,18.

20. Domnul a zis: „Fața nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate* omul să Mă vadă și să trăiască!“

*Gen. 32.30. Cap. 24.10. Deut. 5.24. Iudc. 6.22; 13.22; Isa. 6.5. Apoc. 1.16,17.

21. Domnul a zis: „Iată un loc lângă Mine; vei sta pe stâncă.“

22. Și când va trece slava Mea, te voi pune în* crăpătura stâncii și te voi acoperi** cu mâna Mea, până voi trece.

*Isa. 2.21. **Ps. 91.1,4.

23. Iar când Îmi voi trage mâna la o parte de la tine, Mă vei vedea pe

dinapoi; dar fața Mea nu* se poate vedea.“

*Vers. 20. Ioan 1.18.

Noile table

34.1. Domnul a zis lui Moise: „Taie* două table de piatră ca cele dintâi, și Eu** voi scrie pe ele cuvintele care erau pe tablele dintâi pe care le-ai sfărâmat.“

*Cap. 32.16,19. Deut. 10.1. **Vers. 28. Deut. 10.2,4.

2. Fii gata dis-de-diminează și suie-te de diminează pe muntele Sinai*; să stai acolo înaintea Mea, pe vârful muntelui.

*Cap. 19.20; 24.12.

3. Nimeni să nu se suie cu tine și nimeni să nu se arate pe tot muntele; și nici boi, nici oi să nu pască pe lângă muntele acesta.“

*Cap. 19.12,13,21.

4. Moise a tăiat două table de piatră ca și cele dintâi; s-a sculat dis-de-diminează și s-a suit pe muntele Sinai, după cum îi poruncise Domnul; și a luat în mână cele două table de piatră.

5. Domnul S-a coborât într-un nor, a stat acolo lângă el și a rostit* Numele Domnului.

*Cap. 33.19. Num. 14.17.

6. Și Domnul a trecut pe dinaintea lui și a strigat: „Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate** și credincioșie†,“

*Num. 14.18. 2 Cron. 30.9. Neem. 9.17. Ps. 86.15; 103.8; 111.4; 112.4; 116.5; 145.8. Ioel 2.13. **Ps. 31.19. Rom. 2.4. †Ps. 57.10; 108.4.

7. care* Își ține dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă** fără-delegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește† pe cel vinovat drept nevinovat, și pedepsește fără-delegea părinților în copii și în copiii copiilor lor până la al treilea și al patrulea neam!“

*Cap. 20.6. Deut. 5.10. Ps. 86.15. Ier. 32.18. Dan. 9.4. **Ps. 103.3; 130.4. Dan. 9.9. Efes. 4.32. 1 Ioan 1.9. †Cap. 23.7,21. Ios. 24.19. Iov 10.14. Mica 6.11. Naum 1.3.

Înnoirea legământului

8. Îndată, Moise s-a plecat* până la pământ și s-a închinat.

*Cap. 4.31.

9. El a zis: „Doamne, dacă am căpătat trecere înaintea Ta, Te rog să mergi în mijlocul* nostru, Doamne; poporul acesta este în adevăr un popor încă-pățânat**, dar iartă-ne fără-delegile și păcatele noastre și ia-ne în stăpânirea† Ta!“

*Cap. 33.15,16. **Cap. 33.3. †Deut. 32.9. Ps. 28.9; 33.12; 78.62; 94.14. Ier. 10.16. Zah. 2.12.

10. Domnul a răspuns: „Iată, Eu fac* un legământ. Voi face, în fața întregului popor, minuni** care n-au avut loc

în nici o țară și la nici un neam; tot poporul care este în jurul tău va vedea lucrarea Domnului, și prin tine voi face lucruri înfricoșate†.

*Deut. 5.2; 29.12,14. **Deut. 4.32. 2 Sam. 7.23. Ps. 77.14; 78.12; 147.20. †Deut. 10.21. Ps. 145.6. Isa. 64.3.

11. Ia seama la ceea ce-ți poruncesc* azi. Iată, voi** izgoni dinaintea ta pe amoriți, canaaniți, hetiți, fereziți, heviți și iebusiți.

*Deut. 5.32; 6.3,25; 12.28,32; 28.1. **Cap. 33.2.

12. Să nu cumva să* faci legământ cu locuitorii țării unde ai să intri, ca să nu fie o cursă** pentru tine, dacă vor locui în mijlocul tău.

*Cap. 23.32. Deut. 7.2. Iudc. 2.2. **Cap. 23.33.

13. Dimpotrivă să le dărâmați* altarele, să le sfărâmați stâlpii idolești și să le trântiți la pământ** idoli.

*Cap. 23.24. Deut. 12.3. Iudc. 2.2. **Deut. 7.5; 12.2. Iudc. 6.25. 2 Împ. 18.4; 23.14. 2 Cron. 31.1; 34.3,4.

14. Să nu te închini* înaintea unui alt dumnezeu; căci Domnul se numește gelos**, este un Dumnezeu† gelos.

*Cap. 20.3,5. **Isa. 9.6; 57.15. †Cap. 20.5.

15. Ferește-te* să faci legământ cu locuitorii țării, ca nu cumva, curvind** înaintea dumnezeilor lor și aducându-le jertfe, să te poftescă† și pe tine și să mănânci†† din jertfele lor,

*Vers. 12. **Deut. 31.16. Iudc. 2.17. Ier. 3.9. Ezech. 6.9. †Num. 25.2. 1 Cor. 10.27. ††Ps. 106.28. 1 Cor. 8.4,7,10.

16. ca nu cumva să iei din fetele* lor neveste fiilor tăi, și astfel, fetele lor, curvind** înaintea dumnezeilor lor, să târască și pe fiii tăi să curvească înaintea dumnezeilor lor.

*Deut. 7.3. 1 Împ. 11.2. Ezra 9.2. Neem. 13.25. **Num. 25.1,2. 1 Împ. 11.4.

17. Să nu-ți faci* un dumnezeu turnat.

*Cap. 32.8. Lev. 19.4.

Sărbătorile

18. Să ții sărbătoarea Azimelor*: timp de șapte zile, la vremea hotărâtă, în luna spicelor, să mănânci azime, cum ți-am poruncit, căci în luna spicelor** ai ieșit din Egipt.

*Cap. 12.15; 23.15. **Cap. 13.4.

19. Orice întâi* născut este al Meu, chiar orice întâi născut de parte bărbătească din turmele de vaci sau de oi.

*Cap. 13.2,12; 22.29. Ezech. 44.30. Luca 2.23.

20. Să răscumperi cu un miel pe întâiul născut* al măgăritei; iar dacă nu-l răscumperi, să-i frângi gâtul. Să răscumperi pe orice întâi născut al fiilor tăi; și să nu te înfățișezi cu mâinile** goale înaintea Mea.

*Cap. 13.13. Num. 18.15. **Cap. 23.15. Deut. 16.16. 1 Sam. 9.7,8. 2 Sam. 24.24.

21. Șase zile* să lucrezi, iar în ziua a șaptea să te odihnești; să te odihnești, chiar în vremea aratului și seceratului.

*Cap. 20.9; 23.12; 35.2. Deut. 5.12,13. Luca 13.14.

22. Să ții* sărbătoarea Săptămânilor, a celor dintâi roade din secerișul grâului, și sărbătoarea strângerii roadelor la sfârșitul anului.

*Cap. 23.16. Deut. 16.10,13.

23. De trei* ori pe an, toți cei de parte bărbătească să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 23.14,17. Deut. 16.16.

24. Căci voi* izgoni neamurile dinaintea ta și-ți voi** întinde hotarele; și nimeni nu-ți va† pofti țara, în timpul când te vei sui, de trei ori pe an, ca să te înfățișezi înaintea Domnului, Dumnezeului tău.

*Cap. 33.2. Lev. 18.24. Deut. 7.1. Ps. 78.55; 80.8. **Deut. 12.20; 19.8. †Gen. 35.5. 2 Cron. 17.10. Prov. 16.7. Fapt. 18.10.

25. Să n-aduci* cu pâine dospită sângele dobitocului jertfit în cinstea Mea; și carnea din** jertfa praznicului Paștilor să nu fie ținută în timpul nopții până dimineată.

*Cap. 23.18. **Cap. 12.10.

26. Să aduci în Casa Domnului Dumnezeului tău pârga* celor dintâi roade ale pământului.

Iedul** să nu-l fierbi în laptele mamei lui,**

*Cap. 23.19. Deut. 26.2,10. **Cap. 23.19. Deut. 14.21.

27. Domnul a zis lui Moise: „Scrie-ți cuvintele* acestea, căci pe temeiul acestor cuvinte închei legământ cu tine și cu Israel!“

*Vers. 10. Deut. 4.13; 31.9.

28. Moise* a stat acolo cu Domnul patruzeci de zile și patruzeci de nopți. N-a mâncat deloc pâine și n-a băut deloc apă. Și Domnul a** scris pe table cuvintele legământului, cele Zece Porunci.

*Cap. 24.18. Deut. 9.9,18.

**Vers. 1. Cap. 31.18; 32.16. Deut. 4.13; 10.2,4.

Slava lui Moise

29. Moise s-a coborât de pe muntele Sinai, cu cele două* table ale mărturiei în mână. Când se cobora de pe munte, nu știa că pielea** feței lui strălucea, pentru că vorbise cu Domnul.

*Cap. 32.15. **Mat. 17.2. 2 Cor. 3.7,13.

30. Aaron și toți copiii lui Israel s-au uitat la Moise, și iată că pielea feței lui strălucea; și se temeau să se apropie de el.

31. Moise i-a chemat; Aaron și toți fruntașii adunării s-au întors la el, și el le-a vorbit.

32. După aceea, toți copiii lui Israel s-au apropiat, și el* le-a dat toate

poruncile pe care le primise de la Domnul pe muntele Sinai. *Cap. 24.3.

33. Când a încetat să le vorbească, și-a pus o maramă* pe față. *2 Cor. 3.13.

34. Când intra* Moise înaintea Domnului, ca să-l vorbească, își scotea marama până ce ieșea; iar când ieșea, spunea copiilor lui Israel ce i se poruncise. *2 Cor. 3.16.

35. Copiii lui Israel se uitau la fața lui Moise și vedeau că pielea feței lui strălucea; și Moise își puneia iarăși marama pe față până ce intra ca să vorbească cu Domnul.

Sabatul

35 1. Moise a strâns toată adunarea copiilor lui Israel și le-a zis: „Iată* lucrurile pe care a poruncit Domnul să le faceți:” *Cap. 34.32.

2. Șase* zile să lucrați, dar ziua a șaptea să vă fie sfântă; acesta este Sabatul, ziua de odihnă, închinată Domnului. Cine va face vreo lucrare în ziua aceea să fie pedepsit cu moartea. *Cap. 20.9; 31.14,15. Lev. 23.3. Num. 15.32, etc. Deut. 5.12. Luca 13.14.

3. Să n-aprinzi* foc, în nici una din locuințele voastre, în ziua Sabatului.“ *Cap. 16.23.

Daruri pentru facerea Cortului

4. Moise a vorbit întregii adunări a copiilor lui Israel și a zis: „Iată* ce a poruncit Domnul.

5. Luați din ce aveți și aduceți un prinos Domnului. – Fiecare* să aducă prinos Domnului ce-l lasă inima: aur, argint și aramă;” *Cap. 25.2.

6. materii vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu, în subțire și păr de capră;

7. piei de berbeci vopsite în roșu și piei de vițel de mare; lemn de salcâm,

8. untdelemn pentru sfeșnic, mirodenii* pentru untdelemnul ungerii și pentru tămâia mirositoare; *Cap. 25.6.

9. pietre de onix și alte pietre pentru împodobirea efodului și a pieptarului. –

10. Toți* cei iscusiți dintre voi să vină și să facă tot ce a poruncit Domnul:” *Cap. 31.6.

11. Locașul*, Cortul și acoperișul lui, copcile, scândurile, drugii, stâlpii și picioarele lui; *Cap. 26.1,2, etc.

12. chivotul* și drugii lui, capacul ispășirii și perdeaua dinăuntru pentru acoperirea chivotului; *Cap. 25.10, etc.

13. masa* și drugii ei, cu toate uneltele ei, și pâinile** pentru punerea înaintea Domnului; *Cap. 25.23. **Cap. 25.30. Lev. 24.5,6.

14. sfeșnicul* cu uneltele lui, candelere lui și** untdelemnul pentru sfeșnic;

15. altarul* pentru tămâie și drugii lui, untdelemnul pentru ungere și tămâia** mirositoare, și perdeaua ușii de afară de la intrarea Cortului; *Cap. 30.23. **Cap. 30.1.

16. altarul* pentru arderile de tot, grătarul lui de aramă, drugii lui și toate uneltele lui, ligheanul cu piciorul lui, *Cap. 30.23. **Cap. 30.34.

17. pânzele* curții, stâlpii ei, picioarele ei și perdeaua de la poarta curții; *Cap. 27.1.

18. țărșii Cortului, țărșii curții și funiile lor; *Cap. 27.9.

19. veșmintele* preoțești pentru slujba Sfântului Locaș, veșmintele sfinte ale preotului Aaron și veșmintele fiilor lui pentru slujbele preoțești.“

20. Toată adunarea copiilor lui Israel a ieșit dinaintea lui Moise. *Cap. 31.10; 39.1,41. Num. 4.5,6, etc.

21. Toți cei cu tragere* de inimă și bunăvoință au venit și au adus un prinos Domnului pentru lucrarea Cortului întâlnirii, pentru toată slujba lui și pentru veșmintele sfinte.

*Vers. 5,22,26,29. Cap. 25.2; 36.2. 1 Cron. 28.2,9; 29.9. Ezra 7.27. 2 Cor. 8.12; 9.7.

22. Au venit îndată bărbații și femeile, toți cei cu tragere de inimă, și au adus belciuge de nas, inele, cercei, brățări, salbe și tot felul de lucruri de aur; fiecare a adus prinosul de aur pe care-l închinase Domnului.

23. Toți* cei ce aveau stofe (materii) vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu, în subțire și păr de capră, piei de berbeci vopsite în roșu și piei de vițel de mare, le-au adus. *1 Cron. 29.8.

24. Toți cei ce puteau aduce prin ridicare un prinos de argint și de aramă, au adus prinosul Domnului. Toți cei ce aveau lemn de salcâm bun pentru lucrările rânduite pentru slujbă, l-au adus.

25. Toate femeile* iscusite au tors cu mâinile lor și au adus lucrul lor, și anume: tort vopsit în albastru, în purpuriu, în cărămiziu și în subțire. *Cap. 28.3; 31.6; 36.1. 2 Împ. 23.7. Prov. 31.19,22,24.

26. Toate femeile cu tragere de inimă și iscusite au tors păr de capră.

27. Fruntașii* poporului au adus

pietre de onix și alte pietre pentru efod și pieptar; *1 Cron. 29.6. Ezra 2.68.

28. mirodenii* și untdelemn pentru sfeșnic, pentru untdelemnul ungerii și pentru tămâia mirositoare. *Cap. 30.23.

29. Toți copiii lui Israel, bărbați și femei, pe care-i trăgea* inima să ajute la lucrul poruncit de Domnul prin Moise, au adus Domnului daruri de bunăvoie. *Vers. 21. 1 Cron. 29.9.

Chemarea meșterilor

30. Moise a zis copiilor lui Israel: „Să știți că Domnul* a ales pe Bețaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda. *Cap. 31.2, etc.

31. L-a umplut cu Duhul lui Dumnezeu, duh de înțelepciune, pricepere și știință, pentru tot felul de lucrări.

32. I-a dat putere să nascocască planuri, să lucreze în aur, în argint și în aramă,

33. să sape în pietre și să le lege, să lucreze lemnul cu meșteșug și să facă tot felul de lucrări meșteșugite.

34. I-a dat și darul să învețe pe alții, atât lui, cât și lui Oholiab*, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan. *Cap. 31.6.

35. I-a umplut* cu pricepere ca să facă toate lucrările de săpătură în piatră, de cioplitură meșteșugită, de lucrat la gherghef și de țesut materii vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu și în subțire, să facă tot felul de lucrări și nascociri de planuri. *Vers. 31. Cap. 31.3,6. 1 Împ. 7.14. 2 Cron. 2.14. Isa. 28.26.

Dărnicia poporului

36 1. Bețaleel, Oholiab și toți bărbații iscusiți* în care pusese Domnul înțelepciune și pricepere, ca să știe să facă lucrările rânduite pentru slujba Sfântului Locaș**, au făcut totul după cum poruncise Domnul.

*Cap. 28.3; 31.6; 35.10,35. **Cap. 25.8.

2. Moise a chemat pe Bețaleel, Oholiab și pe toți bărbații iscusiți în mintea* cărora pusese Domnul pricepere, și anume pe toți cei cu tragere de inimă la lucrul acesta ca să-l facă.

*Cap. 35.21,26. 1 Cron. 29.5.

3. Ei au luat dinaintea lui Moise toate prinoasele pe care le aduseseră* copiii lui Israel ca să facă lucrările rânduite pentru slujba Sfântului Locaș. Chiar și după ce se începuse lucrarea, tot se mai aduceau lui Moise, în fiecare dimineață, daruri de bunăvoie. *Cap. 35.27.

4. Atunci toți bărbații iscusiți, prinși la toate lucrările Sfântului Locaș, și-au lăsat fiecare lucrul pe care-l făceau

5. și au venit de au spus lui Moise: „Poporul* aduce mult mai mult decât trebuie pentru facerea lucrărilor pe care a poruncit Domnul să le facem.“

*2 Cor. 8.2,3.

6. Moise a pus să strige în tabără ca nimeni, fie bărbat, fie femeie, să nu mai aducă daruri pentru Sfântul Locaș. Au oprit astfel pe popor să mai aducă daruri.

7. Materialul adus era de ajuns pentru toate lucrările care trebuiau făcute, ba încă mai și trecea.

Clădirea Cortului

8. Toți* bărbații iscusiți și lucrătorii au făcut Cortul din zece covoare de in subțire și răsucit din fir albastru, purpuriu și cărămiziu; pe ele au țesut heruvimi lucrați cu măiestrie. *Cap. 26.1.

9. Lungimea unui covor era de douăzeci și opt de coți; iar lățimea unui covor era de patru coți. Toate covoarele aveau aceeași măsură.

10. Cinci din aceste covoare au fost prinse la un loc; celelalte cinci de asemenea au fost prinse la un loc.

11. Au făcut cheotori albastre la marginea covorului cu care se sfârșea cea dintâi împreunare; tot așa au făcut și la marginea covorului cu care se sfârșea a doua împreunare de covoare.

12. Au făcut cincizeci* de cheotori la cel dintâi covor și cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârșea a doua împreunare de covoare; cheotorile acestea erau una în fața alteia. *Cap. 26.5.

13. Au făcut cincizeci de copii de aur și au prins covoarele unul de altul cu copcile, așa încât Cortul alcătuia un întreg.

14. Au făcut* niște covoare din păr de capră, ca să slujească de acoperiș pentru Cort: unsprezece covoare de acestea au făcut. *Cap. 26.7.

15. Lungimea unui covor era de treizeci de coți, și lățimea unui covor era de patru coți: cele unsprezece covoare aveau aceeași măsură.

16. Au prins împreună de o parte cinci din aceste covoare, iar pe celelalte șase de altă parte.

17. Au făcut cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârșea o împreunare de covoare și cincizeci

de cheotori la marginea covorului cu care se sfârșea a doua împreunare de covoare.

18. Au mai făcut și cincizeci de copii de aramă, cu care să se împreuneze acoperișul Cortului ca să alcătuiască un întreg.

19. Au făcut* pentru acoperișul Cortului o învelitoare de piei de berbeci vopsite în roșu și o învelitoare de piei de vițel de mare, care trebuia pusă pe deasupra. *Cap. 26.14.

20. Scândurile* pentru Cort le-au făcut din lemn de salcâm, așezate în picioare. *Cap. 26.15.

21. Lungimea unei scânduri era de zece coți, și lățimea unei scânduri era de un cot și jumătate.

22. Fiecare scândură avea două urechi, unite una cu alta; tot așa au făcut la toate scândurile Cortului.

23. Au făcut douăzeci de scânduri pentru Cort, înspre partea de miazăzi.

24. Au pus patruzeci de picioare de argint sub cele douăzeci de scânduri, câte două picioare sub fiecare scândură, pentru cele două urechi ale ei.

25. Au făcut apoi douăzeci de scânduri pentru a doua latură a Cortului, latura dinspre miazănoapte,

26. cu cele patruzeci de picioare de argint ale lor, câte două picioare sub fiecare scândură.

27. Au făcut apoi șase scânduri pentru fundul Cortului, înspre apus.

28. Au făcut două scânduri pentru cele două unghiuri ale Cortului în partea din fund;

29. acestea erau făcute din două bucăți, începând de la partea de jos, și bine legate la vârf printr-un cerc; la fel au făcut pentru amândouă scândurile din cele două unghiuri.

30. Erau astfel opt scânduri, cu picioarele lor de argint, adică șaisprezece picioare, câte două picioare sub fiecare scândură.

31. Au făcut cinci drugii* din lemn de salcâm pentru scândurile uneia din laturile Cortului, *Cap. 26.26.

32. cinci drugii pentru scândurile celei de a doua laturi a Cortului și cinci drugii pentru scândurile laturii Cortului din fundul dinspre apus;

33. drugul de la mijloc l-au făcut așa ca să treacă prin mijlocul scândurilor, de la un capăt la celălalt.

34. Au poleit scândurile cu aur, și verigile lor de aur le-au făcut așa ca

să se poată petrece drugii prin ele; și drugii i-au poleit cu aur.

Cele două perdele

35. Perdeaua* dinăuntru au făcut-o de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de în subțire răsucit; au lucrat-o cu măiestrie; și au făcut heruvimi pe ea. *Cap. 26.31.

36. Au făcut patru stâlpi de salcâm pentru ea și i-au poleit cu aur; cârligele lor erau de aur și au turnat pentru stâlpii aceștia patru picioare de argint.

37. Pentru ușa Cortului au făcut o perdea* de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de în subțire răsucit; aceasta era o lucrare făcută la gherghef. *Cap. 26.36.

38. Au făcut cei cinci stâlpi ai ei cu cârligele lor, iar căpătăiele și bețele lor de legătură le-au poleit cu aur; cele cinci picioare ale lor erau de aramă.

Facerea chivotului

37 1. Apoi Bețaleel* a făcut chivotul din lemn de salcâm; lungimea lui era de doi coți și jumătate, lățimea de un cot și jumătate, și înălțimea tot de un cot și jumătate. *Cap. 25.10.

2. L-a poleit cu aur curat pe dinăuntru și pe din afară, și i-a făcut un chenar de jur împrejur.

3. A turnat pentru el patru verigi de aur, pe care le-a pus la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o parte și două verigi de cealaltă parte.

4. A făcut niște drugii de lemn de salcâm și i-a poleit cu aur.

5. A vârât drugii în verigile de la cele două laturi ale chivotului, ca să ducă chivotul.

6. A făcut și capacul ispășirii* de aur curat; lungimea lui era de doi coți și jumătate, și lățimea de un cot și jumătate. *Cap. 25.17.

7. A făcut doi heruvimi de aur bătut, la cele două capete ale capacului ispășirii;

8. un heruvim la un capăt, și un heruvim la celălalt capăt; heruvimii i-a făcut pe capacul ispășirii la cele două capete ale lui.

9. Heruvimii erau cu aripile întinse deasupra, acoperind capacul ispășirii cu aripile lor și uitându-se unul la altul.

Heruvimii stăteau cu fața întoarsă spre capacul ispășirii.

Facerea mesei

10. A făcut masa* din lemn de salcâm; lungimea ei era de doi coți, lățimea de un cot, și înălțimea de un cot și jumătate. *Cap. 25.23.

11. A poleit-o cu aur curat și i-a făcut un chenar de jur împrejur.

12. I-a făcut împrejur un pervaz de un lat de mână, pe care a făcut un chenar de jur împrejur.

13. A turnat pentru masă patru verigi de aur și a pus verigile în cele patru colțuri, care erau la cele patru picioare ale ei.

14. Verigile erau lângă pervaz, și în ele erau vârâți drugii pentru ducerea mesei.

15. A făcut drugii de lemn de salcâm și i-a poleit cu aur; ei slujeau la ducerea mesei.

16. A făcut apoi uneltele care trebuiau puse pe masă: farfuriile*, căuile, potirele și ceștile ei, care slujeau la jertfele de băutură; le-a făcut de aur curat. *Cap. 25.29.

Facerea sfeșnicului

17. A făcut sfeșnicul* de aur curat; a făcut sfeșnicul de aur curat, bătut; piciorul, fusul, potirasele, gămlioanele și florile lui erau dintr-o bucată cu el. *Cap. 25.31. Zah. 4. Apoc. 1.12-20; 4.5.

18. Din amândouă părțile lui ieșeau șase brațe: trei brațe dintr-o latură, și trei brațe din cealaltă latură.

19. Pe un braț erau trei potirase în chip de floare de migdal, cu gămlioanele și florile lor, și pe un alt braț alte trei potirase în chip de floare de migdal, cu gămlioanele și florile lor; așa era la toate cele șase brațe care ieșeau din sfeșnic.

20. Pe fusul sfeșnicului erau patru potirase în chip de floare de migdal, cu gămlioanele și florile lor.

21. Era o gămlioară sub două brațe care ieșeau din sfeșnic, o gămlioară sub alte două brațe, și o gămlioară sub alte două brațe; așa era la toate cele șase brațe care ieșeau din sfeșnic.

22. Gămlioanele și brațele sfeșnicului erau dintr-o bucată cu el, bătut în întregime dintr-o bucată de aur curat.

23. A făcut apoi cele șapte candelale lui, mucările și cenușarele lui, toate de aur curat.

24. A întrebuițat un talant de aur curat pentru facerea sfeșnicului cu toate uneltele lui.

Altarul pentru tămâie

25. Apoi a făcut* altarul pentru tămâie din lemn de salcâm; lungimea lui era de un cot, și lățimea de un cot; era în patru muchii, și înălțimea lui era de doi coți. Coarnele erau dintr-o bucată cu el. *Cap. 30.1. Apoc. 8.3,4.

26. L-a poleit cu aur curat, atât partea de sus, cât și laturile de jur împrejur și coarnele. Și i-a făcut o cunună de jur împrejur.

27. Sub cunună a făcut două verigi de aur, pe care le-a pus în cele două unghiuri din cele două laturi, ca să se vâre în ele drugii care slujeau la ducerea lui.

28. A făcut niște drugii din lemn de salcâm și i-a poleit cu aur.

29. A făcut untdelemnul* pentru ungerea sfântă și tămâia mirositoare, curată, alcătuită după meșteșugul făcătorului de mir. *Cap. 30.23,34.

Altarul pentru arderile de tot și ligheanul de aramă

38 1. A făcut* altarul pentru arderile de tot din lemn de salcâm; lungimea lui era de cinci coți, și lățimea de cinci coți; era în patru muchii, și înălțimea lui era de trei coți. *Cap. 27.1.

2. La cele patru colțuri i-a făcut niște coarne dintr-o bucată cu el și l-a poleit cu aramă.

3. A făcut toate uneltele altarului: oalele pentru cenușă, lopețile, lighenele, furculițele și tigăile pentru carbuni; toate uneltele acestea le-a făcut de aramă.

4. A făcut pentru altar un grătar de aramă ca o rețea, pe care a pus-o sub pervazul altarului, începând de jos, așa că venea până la jumătatea altarului.

5. A turnat apoi patru verigi, pe care le-a pus în cele patru colțuri ale grătarului de aramă, ca să vâre drugii în ele.

6. A făcut drugii din lemn de salcâm și i-a poleit cu aramă.

7. A vârât drugii în verigile de pe laturile altarului ca să-l ducă. L-a făcut din scânduri, gol pe dinăuntru.

8. A făcut ligheanul* de aramă, cu piciorul lui de aramă, din oglinzile femeilor care slujeau la ușa Cortului întâlnirii. *Cap. 30.18.

Facerea curții

9. Apoi a făcut curtea*. Înspre partea de miazăzi, pentru curte, erau niște pânze de în subțire răsucit, pe o lungime de o sută de coți, *Cap. 27.9.

10. cu douăzeci de stâlpi așezați pe douăzeci de picioare de aramă; cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură erau de argint.

11. Înspre partea de miazănoapte erau o sută de coți de pânză, cu douăzeci de stâlpi și cu cele douăzeci de picioare de aramă ale lor; cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură erau de argint.

12. Înspre partea de apus erau cincizeci de coți de pânză, cu zece stâlpi și cele zece picioare ale lor; cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură erau de argint.

13. Înspre partea de răsărit, pe cei cincizeci de coți lățime, erau:

14. pentru o aripă, cincisprezece coți de pânză, cu trei stâlpi și cele trei picioare ale lor,

15. și pentru a doua aripă, care era în fața ei, de cealaltă parte a porții curții, cincisprezece coți de pânză, cu trei stâlpi și cele trei picioare ale lor.

16. Toate pânzele de jur împrejurul curții erau de în subțire răsucit.

17. Picioarele stâlpilor erau de aramă, cârligele stâlpilor și bețele lor de legătură erau de argint, și căpătăiele lor erau poleite cu argint. Toți stâlpii curții erau legați între ei cu bețe de argint.

18. Perdeaua de la poarta curții Cortului era o lucrătură făcută la gherghef din fir albastru, purpuriu, cărămiziu, și din în subțire răsucit; avea o lungime de douăzeci de coți, și înălțimea era de cinci coți, ca lățimea pânzelor curții;

19. cei patru stâlpi ai ei și cele patru picioare ale lor erau de aramă; cârligele și bețele lor de legătură erau de argint; iar căpătăiele erau poleite cu argint.

20. Toți țărșii din jurul Cortului și curții erau de aramă*. *Cap. 27.19.

Socoteala Cortului

21. Iată socoteala locașului* Cortului întâlnirii, făcută după porunca lui Moise, prin îngrijirea leviților, sub** cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron. *Num. 1.50,53; 9.15; 10.11; 11.7,8; 18.2. 2 Cron. 24.6. **Cap. 6.23. Num. 4.28,33.

22. Bețaleel*, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda, a făcut tot ce poruncise lui Moise, Domnul.

23. El a avut ca ajutor pe Oholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan, meșter la săpat în pietre, la cioplit cu meșteșug și la lucrat pe gherghef în materiile vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu, și în în subțire.

24. Tot aurul întrebuințat la lucru pentru toate lucrările Sfântului Locaș, aur ieșit din daruri, se suia la douăzeci și nouă de talanți și șapte sute treizeci de sicli, după siclul* Cortului.

*Cap. 30.13,24. Lev. 5.15; 27.3,25. Num. 3.47; 18.16.

25. Argintul celor ieșiți la numărătoare, din adunare, se suia la o sută de talanți și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, după siclul Sfântului Locaș:

26. câte* o jumătate de siclu de cap, o jumătate de siclu, după siclul Sfântului Locaș, pentru fiecare om cuprins în numărătoare, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, adică pentru șase sute trei mii cinci sute cincizeci** de oameni.

27. Din cei o sută de talanți de argint s-au turnat picioarele* Sfântului Locaș și picioarele perdelei dinăuntru, adică o sută de picioare la cei o sută de talanți, câte un talant de picior.

28. Și cu cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli s-au făcut cârligele și bețele de legătură dintre stâlpi și le-au poleit căpătăiele.

29. Arama dăruită se suia la șaptezeci de talanți și două mii patru sute de sicli.

30. Din ea au făcut picioarele de la ușa Cortului întâlnirii; altarul de aramă cu grătarul lui și toate uneltele altarului;

31. picioarele stâlpilor curții, de jur împrejur, și picioarele stâlpilor de la poarta curții; și toți țărșii din jurul Cortului și ai curții.

Facerea veșmintelor preoțești

39. Cu materiile vopsite în albastru*, în purpuriu și în cărămiziu, au făcut veșmintele** preoților pentru slujba Sfântului Locaș și au făcut veșminte sfinte lui Aaron, cum† poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 35.23. **Cap. 31.10; 35.19. †Cap. 28.4.

2. Au făcut efodul* de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de în subțire răsucit. *Cap. 28.6.

3. Au întins niște plăci de aur și le-au tăiat în fire subțiri, pe care le-au țesut în materiile vopsite în albastru, în purpuriu și în cărămiziu și în în subțire; era lucrat cu măiestrie.

4. I-au făcut niște umerari care se împreunau cu el, așa că la cele două capete ale lui, efodul era legat cu ei.

5. Brăul era de aceeași lucrătură ca efodul și prins de el; era de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de în subțire răsucit, cum poruncise lui Moise, Domnul.

6. Au pregătit pietrele* de onix, le-au prins în legături de aur și au săpat pe ele numele fiilor lui Israel, cum se sapă pecetele. *Cap. 28.9.

7. Le-au pus pe umerarii efodului, ca pietre de aducere aminte* pentru fiii lui Israel, cum poruncise lui Moise, Domnul. *Cap. 28.12.

Facerea pieptarului

8. Au făcut* apoi pieptarul, lucrat cu măiestrie, din aceeași lucrătură ca efodul: de aur, de fir albastru, purpuriu și cărămiziu și de în subțire răsucit. *Cap. 28.15.

9. Era în patru colțuri. Pieptarul l-au făcut îndoit; lungimea lui era de o palmă, și lățimea de o palmă; era îndoit.

10. Au pus în el patru siruri* de pietre; în șirul întâi era: un sardonix, un topaz și un smarald; *Cap. 28.17, etc.

11. în al doilea șir: un rubin, un safir și un diamant;

12. în al treilea șir: un opal, un agat și un ametist;

13. iar în al patrulea șir: un hrisolit, un onix și un iaspis. Pietrele acestea erau legate în ferecăturile lor de aur.

14. Erau douăsprezece, după numele fiilor lui Israel; erau săpate ca niște pecete, fiecare cu numele uneia din cele douăsprezece seminții.

15. Pe pieptar au făcut apoi niște lăntșoare de aur curat, împletite ca niște sfori.

16. Au făcut două ferecături de aur și două verigi de aur, și au pus cele două verigi la cele două capete ale pieptarului.

17. Apoi cele două lăntșoare împletite, de aur, le-au vârat în cele două

verigi de la cele două capete ale pieptarului;

18. iar celelalte două capete ale celor două lăntșoare le-au agățat de cele două ferecături și le-au pus pe umerarii efodului în partea dinainte.

19. Au mai făcut două verigi de aur, pe care le-au pus la cele două capete de jos ale pieptarului, pe marginea dinăuntru dinspre efod.

20. Apoi au făcut alte două verigi de aur, pe care le-au pus la cei doi umerari ai efodului, jos, pe partea dinainte a lui, tocmai acolo unde se împreunează efodul cu umerarii, deasupra brăului efodului.

21. Au legat pieptarul cu verigile lui de verigile efodului cu o sfoară albastră, așa ca pieptarul să stea țeapăn deasupra brăului efodului și să nu se poată mișca de pe efod, cum poruncise lui Moise, Domnul.

Facerea mantiei efodului

22. Au făcut* mantia de sub efod, țesută toată cu meșteșug din materie albastră. *Cap. 28.31.

23. La mijlocul mantiei, sus, era o gură ca gura unei platoșe; gura aceasta era tivită de jur împrejur, ca să nu se rupă.

24. Pe marginea mantiei au făcut niște rodii de culoare albastră, purpurie și cărămizie, din fir răsucit;

25. au făcut și niște clopoței* de aur curat, și clopoței i-au pus între rodii, de jur împrejurul mantiei: *Cap. 28.33.

26. venea un clopoțel și o rodie, un clopoțel și o rodie pe toată marginea dimprejurul mantiei, pentru slujbă, cum poruncise lui Moise, Domnul.

Tunicile și placa de aur

27. Au făcut* și tunicile de în subțire țesute cu măiestrie, pentru Aaron și fiii lui; *Cap. 28.39,40.

28. mitra* de în subțire și scufile de în subțire care slujeau ca podoabă; izmenele** de în subțire răsucit;

*Cap. 28.4,39. Ezech. 44.18. **Cap. 28.42.

29. brăul* de în subțire răsucit, lucrat la gherghef și de culoare albastră, purpurie și cărămizie, cum poruncise lui Moise, Domnul. *Cap. 28.39.

30. Au făcut apoi și placa* de aur curat, cununa împărătească sfântă, și au săpat pe ea, cum se sapă pe o pecete: „Sfânt Domnului“. *Cap. 28.36,37.

31. Au legat-o de mitră, sus, cu o

sfoară albastră, cum poruncise lui Moise Domnul.

Lucrarea este sfârșită

32. Astfel au fost isprăvite toate lucrările locașului Cortului întâlnirii. Copiii lui Israel au făcut tot* ce poruncise lui Moise, Domnul: așa au făcut.

*Vers. 42,43. Cap. 25,40.

33. Au adus locașul la Moise: Cortul și toate uneltele lui, copcile, scândurile, drugii, stâlpii și picioarele lui;

34. învelitoarea de piei de berbec vopsite în roșu, învelitoarea de piei de vițel de mare și perdeaua de despărțire;

35. chivotul mărturiei și drugii lui, și capacul ispășirii;

36. masa cu toate uneltele ei și pâinile pentru punerea înaintea Domnului;

37. sfeșnicul de aur curat, candelile lui așezate în rând și toate uneltele lui, și untelemnul pentru sfeșnic;

38. altarul de aur, untelemnul pentru ungere și tămâia mirositoare, și perdeaua de la ușa Cortului;

39. altarul de aramă, grătarul lui de aramă, drugii lui și toate uneltele lui; ligheanul cu piciorul lui;

40. pânzele curții, stâlpii ei și picioarele lor, perdeaua de la poarta curții, funiile ei, țărșii ei și toate uneltele pentru slujba locașului Cortului întâlnirii;

41. veșmintele pentru slujbă, pentru făcut slujba în Locul Sfânt, veșmintele sfinte pentru preotul Aaron și veșmintele fiilor lui pentru slujbele preoțești.

42. Copiii lui Israel au făcut* toate aceste lucrări după toate poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul.

*Cap. 35,10.

43. Moise a cercetat toate lucrările; și iată, le făcuseră cum poruncise Domnul, așa le făcuseră. Și Moise i-a binecuvântat*.

*Lev. 9,22,23.

Num. 6,23. Ios. 22,6. 2 Sam. 6,18. 1 Împ. 8,14. 2 Cron. 30,27.

Așezarea și sfințirea Cortului

40 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „În ziua întâi a lunii* întâi, să întinzi locașul** Cortului întâlnirii.

*Cap. 12,2; 13,4. **Vers. 17. Cap. 26,1,30.

3. Să pui în el* chivotul mărturiei, și înaintea chivotului să atârni perdeaua dinăuntru.

*Vers. 21. Cap. 26,33. Num. 4,5.

4. Apoi să aduci masa* și să pui** pe

ea cele rânduite. După aceea, să aduci* sfeșnicul și să-i așezi candelile.

*Vers. 22. Cap. 26,35. **Vers. 23. Cap. 25,30. Lev. 24,5,6. †Vers. 24,25.

5. Altarul* de aur pentru tămâie să-l așezi înaintea chivotului mărturiei și să atârni perdeaua la ușa Cortului.

*Vers. 26.

6. Să așezi altarul pentru arderile de tot înaintea ușii locașului Cortului întâlnirii.

7. Ligheanul* să-l așezi între Cortul întâlnirii și altar și să pui apă în el.

*Vers. 30. Cap. 30,18.

8. Să așezi curtea de jur împrejur și să pui perdeaua la poarta curții.

9. Să iei untelemnul pentru ungere, să ungi* cu el Cortul și tot ce cuprinde el și să-l sfințești, cu toate uneltele lui; și va fi sfânt.

*Cap. 30,26.

10. Să ungi altarul pentru arderile de tot și toate uneltele lui și să sfințești altarul; și altarul va fi* preasfânt.

*Cap. 29,36,37.

11. Să ungi ligheanul cu piciorul lui și să-l sfințești.

12. Apoi să aduci* pe Aaron și pe fiii lui la ușa Cortului întâlnirii și să-i speli cu apă.

*Lev. 8,1-13.

13. Să îmbraci pe Aaron cu veșmintele sfinte, să-l ungi* și să-l sfințești, ca să-Mi facă slujba de preot.

*Cap. 28,41.

14. Să chemi și pe fiii lui, să-i îmbraci cu tunicile

15. și să-i ungi cum ai uns pe tatăl lor, ca să-Mi facă slujba de preoți. În puterea acestei ungere, ei vor avea pururi dreptul preoției printre urmașii* lor.

*Num. 25,13.

16. Moise a făcut întocmai cum îi poruncise Domnul; așa a făcut.

17. În ziua întâi a lunii întâi a anului al doilea, Cortul* era așezat.

*Vers. 1. Num. 7,1.

18. Moise a așezat Cortul; i-a pus picioarele, a așezat scândurile și verigile și a ridicat stâlpii.

19. A întins învelitoarea care slujea de acoperiș deasupra Cortului, și pe deasupra a pus învelitoarea acoperișului Cortului, cum poruncise lui Moise, Domnul.

20. Apoi a luat mărturia* și a pus-o în chivot; a pus drugii la chivot și a așezat capacul ispășirii deasupra chivotului.

*Cap. 25,16.

21. A adus chivotul în Cort; a atârnat* perdeaua despărțitoare înaintea lui și a acoperit astfel chivotul mărturiei,

cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 26,33; 35,12.

22. A așezat masa* în Cortul întâlnirii, în partea de miazănoapte a Cortului, dincoace de perdeaua dinăuntru;

*Cap. 26,35.

23. și a pus* pe ea pâinile, înaintea Domnului, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Vers. 4.

24. Apoi a așezat* sfeșnicul în Cortul întâlnirii, în fața mesei, în partea de miazăzi a Cortului;

*Cap. 26,35.

25. și i-a așezat* candelile, înaintea Domnului, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Vers. 4. Cap. 25,37.

26. Apoi a așezat altarul* de aur în Cortul întâlnirii în fața perdelei dinăuntru;

*Vers. 5. Cap. 30,6.

27. a ars pe el* tămâie mirositoare, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 30,7.

28. A așezat* perdeaua la ușa Cortului.

*Vers. 5. Cap. 26,36.

29. A așezat altarul* pentru arderile de tot la ușa locașului Cortului întâlnirii; și a adus pe** el arderea de tot și jertfa de mâncare, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Vers. 6. **Cap. 29,38, etc.

30. A așezat ligheanul* între Cortul întâlnirii și altar și a pus în el apă pentru spălat.

*Vers. 7. Cap. 30,18.

31. Moise, Aaron și fiii lui și-au spălat mâinile și picioarele în el;

32. când intrau în Cortul întâlnirii și se apropiau de altar, se spălau, cum* poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 30,19,20.

33. Apoi* a ridicat curtea împrejurul Cortului și altarului și a pus perdeaua la poarta curții. Astfel a isprăvit Moise lucrarea.

*Vers. 8. Cap. 27,9,16.

Slava Domnului

34. Atunci norul* a acoperit Cortul întâlnirii, și slava Domnului a umplut Cortul.

*Cap. 29,43. Lev. 16,2. Num. 9,15.

35. Moise nu putea* să intre în Cortul întâlnirii, pentru că norul stătea deasupra lui, și slava Domnului umplea Cortul.

*Lev. 16,2. 1 Împ. 8,11. 2 Cron. 5,14.

36. Cât au ținut călătoriile lor, copiii lui Israel porneau numai când* se ridica norul deasupra Cortului.

*Num. 9,17; 10,11. Num. 9,19.

37. Și când* nu se ridica norul, nu porneau, până ce nu se ridica.

*Num. 9,19-22.

38. Norul Domnului* era deasupra Cortului ziua; iar noaptea, era un foc înaintea întregii case a lui Israel, în timpul tuturor călătoriilor lor.

*Cap. 13,21. Num. 9,15.

LEVITICUL

SAU A TREIA CARTE A LUI MOISE

(Ezechiel 20,11. Deuteronom 33,10.)

Arderile de tot

1 1. Domnul a* chemat pe Moise; i-a vorbit din Cortul** întâlnirii și a zis:

*Exod 19,3; 40,34,35. **Num. 12,4,5.

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Când* cineva dintre voi va aduce un dar Domnului, să-l aducă din vite, fie din cireadă, fie din turmă.

*Cap. 22,18,19.

3. Dacă darul lui va fi o ardere de tot din cireadă, să-l aducă din partea bărbătească fără* cusur; și anume să-l aducă la ușa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului, ca să fie plăcut Domnului.

*Exod 12,5. Cap. 3,1; 22,20,21. Deut. 15,21. Mal. 1,14. Efes. 5,27. Evr. 9,14. 1 Pet. 1,19.

4. Să-și pună* mâna pe capul dobito-cului adus ca ardere de tot, și va fi

primit** de Domnul, ca să facă* ispășire pentru el.

*Exod 29,10,15,19.

Cap. 3,2,8,13; 4,15; 8,14,22; 16,21. ** Cap. 22,21,27. Isa. 56,7. Rom. 12,1. Filip. 4,18. †Cap. 4,20,26,31,35; 9,7; 16,24. Num. 15,25. 2 Cron. 29,23,24. Rom. 5,11.

5. Să înjunghie* vițelul înaintea Domnului; și preoții**, fiii lui Aaron, să aducă sângele și să-l stropească* de jur împrejur pe altarul de la ușa Cortului întâlnirii.

*Mica 6,6.

**2 Cron. 35,11. Evr. 10,11. †Cap. 3,8. Evr. 12,24. 1 Pet. 1,2.

6. Să jupoaie vițelul adus ca ardere de tot și să-l taie în bucăți.

7. Fiii preotului Aaron să facă foc pe altar și să pună* lemne pe foc.

*Gen. 22,9.

8. Preoții, fiii lui Aaron, să așeze bucățile, capul și grăsimea, pe lemnele puse pe focul de pe altar.

9. Să spele cu apă măruntaiele și

picioarele; și preotul să le ardă toate pe altar. Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros* plăcut Domnului.

*Gen. 8.21. Ezech. 20.28,41. 2 Cor. 2.15. Efes. 5.2. Filip. 4.18.
10. Dacă darul lui va fi o ardere de tot din turmă, de miei sau capre, să aducă o parte bărbătească fără* cusur.

*Vers. 3.

11. Să-l* înjunghie în partea de miazănoapte a altarului, înaintea Domnului; și preoții, fiii lui Aaron, să-i stropească sângele pe altar de jur împrejur.

*Vers. 5.

12. El să-l taie în bucăți; și preotul să le pună, împreună cu capul și grăsimea, pe lemnele din focul de pe altar.

13. Să spele cu apă măruntaiele și picioarele, și preotul să le aducă pe toate și să le ardă pe altar. Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

Arderea de tot din păsări

14. Dacă darul adus de el Domnului va fi o ardere de tot din păsări, să-l aducă din turturele* sau din pui de porumbel.

*Cap. 5.7; 12.8. Luca 2.24.

15. Preotul să aducă pasărea pe altar; să-i despică capul cu unghia și s-o ardă pe altar, iar sângele să i se scurgă pe un perete al altarului.

16. Să scoată gușa cu penele ei și s-o arunce lângă* altar, spre răsărit, în locul unde se strânge cenușa.

*Cap. 6.10.

17. Să-i frângă aripile, fără să le dezlipească; și preotul să ardă pasărea pe altar, pe lemnele de pe foc. Aceasta** este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Gen. 15.10. **Vers. 9,13.

Jertfele de mâncare

2. Când va aduce cineva Domnului un dar* ca jertfă de mâncare, darul lui să fie din floarea făinii: să toarne untdelemn peste ea și să adauge și tămâie.

*Cap. 6.14; 9.17. Num. 15.4.

2. S-o aducă preoților, fiilor lui Aaron; preotul să ia un pumn din această floare a făinii, stropită cu untdelemn, împreună cu toată tămâia, și s-o ardă pe altar ca jertfă de aducere* aminte. Acesta este un dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.

*Vers. 9. Cap. 5.12; 6.15; 24.7. Isa. 66.3. Fapt. 10.4.

3. Ce va rămâne* din darul acesta

de mâncare să fie al lui Aaron și al fiilor lui; acesta este un lucru** preasfânt între jertfele de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului.

*Cap. 7.9; 10.12,13. **Exod 29.37. Num. 18.9.

4. Dacă vei aduce ca jertfă de mâncare un dar din ceea ce se coace în cuptor, să aduci niște turte nedospite, făcute din floare de făină, frământate cu untdelemn, și niște plăcinte nedospite, stropite cu untdelemn*.

*Exod 29.2.

5. Dacă darul tău, adus ca jertfă de mâncare, va fi o turtă coaptă în tigaie, să fie făcută din floarea făinii, nedospită și frământată cu untdelemn.

6. S-o frângi în bucăți și să torni untdelemn pe ea; acesta este un dar adus ca jertfă de mâncare.

7. Dacă darul tău adus ca jertfă de mâncare va fi o turtă coaptă pe grătar, să fie făcută din floarea făinii, frământată cu untdelemn.

8. Darul de mâncare făcut din aceste lucruri să-l aduci Domnului; și anume, să fie dat preotului, care-l va aduce pe altar.

9. Preotul va lua din darul de mâncare partea care trebuie adusă ca aducere* aminte și o va arde pe altar. Acesta este un dar adus ca** jertfă de mâncare, de un miros plăcut Domnului.

*Vers. 2. **Exod 29.18.

10. Ce va rămâne* din darul acesta de mâncare să fie al lui Aaron și al fiilor lui; acesta este un lucru preasfânt între darurile mistuite de foc înaintea Domnului.

*Vers. 3.

Totul fără aluat și cu sare

11. Nici unul din darurile, pe care le veți aduce ca jertfă de mâncare înaintea Domnului, să nu fie făcut* cu aluat; căci nu trebuie să ardeți nimic cu aluat sau cu miere, ca jertfă de mâncare mistuită de foc înaintea Domnului.

*Cap. 6.17.

Mat. 16.12. Marc. 8.15. Luca 12.1. 1 Cor. 5.8. Gal. 5.9.

12. Ca jertfă* de mâncare din cele dintâi roade, veți putea să le aduceți Domnului; dar ca dar de mâncare de un miros plăcut, să nu fie aduse pe altar.

*Exod 22.29. Cap. 23.10,11.

13. Toate darurile tale de mâncare să le sărezi* cu sare; să nu lași să lipsească niciodată de pe darurile tale de mâncare sarea**, care este semnul legământului Dumnezeuului tău; la

toate† darurile tale de mâncare să aduci sare.

*Marc. 9.49. Col. 4.6. **Num. 18.19. †Ezech. 43.24.

Pârga

14. Dacă vei aduce Domnului un dar ca jertfă de mâncare din cele dintâi roade, să aduci* ca dar de mâncare din cele dintâi roade ale tale, spice** coapte de curând, prăjite la foc și boabe noi, pisate.

*Cap. 23.10,14. **2 Împ. 4.42.

15. Să torni untdelemn* pe ele și să adaugi și tămâie; acesta este un dar de mâncare.

*Vers. 1.

16. Preotul să ardă ca aducere aminte* o parte din boabele pisate și din untdelemn, cu toată tămâia. Acesta este un dar adus ca jertfă de mâncare mistuită de foc înaintea Domnului.

*Vers. 2.

Jertfele de mulțumire

3. Când cineva va aduce Domnului un dar ca jertfă* de mulțumire, dacă îl va aduce din cireadă, fie parte bărbătească, fie parte femeiască, s-o aducă fără** cusur, înaintea Domnului.

*Cap. 7.11,29; 22.21. **Cap. 1.3.

2. Să pună* mâna pe capul dobito-cului, să-l înjunghie la ușa Cortului întâlnirii; și preoții, fiii lui Aaron, să stropească sângele pe altar de jur împrejur.

*Exod 29.10. Cap. 1.4,5.

3. Din această jertfă de mulțumire să aducă drept jertfă mistuită de foc înaintea Domnului: grăsimea* care acoperă măruntaiele și toată grăsimea care ține de măruntaie; *Exod 29.13,22. Cap. 4.8,9.

4. cei doi rinichi și grăsimea de pe ei și de pe coapse, și prapurul de pe ficat, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

5. Fiii lui Aaron să le ardă* pe altar, deasupra arderii de tot care va fi pe lemnele de pe foc. Aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.13. Cap. 6.12.

6. Dacă darul pe care-l aduce ca jertfă de mulțumire Domnului va fi din turmă, fie parte bărbătească, fie parte femeiască, s-o aducă fără* cusur.

*Vers. 1,etc.

7. Dacă va aduce jertfă un miel, să-l aducă înaintea Domnului.

8. Să-și pună mâna pe capul dobito-cului și să-l înjunghie înaintea Cortului întâlnirii; fiii lui Aaron să-i stropească sângele pe altar de jur împrejur.

9. Din această jertfă de mulțumire, să aducă o jertfă mistuită de foc înaintea

Domnului, și anume: grăsimea, coada întreagă, pe care o va desface de la osul spinării, grăsimea care acoperă măruntaiele și toată grăsimea care ține de măruntaie,

10. cei doi rinichi și grăsimea de pe ei, de pe coapse, și prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

11. Preotul să le ardă pe altar. Aceasta este mâncarea* unei jertfe mistuite de foc înaintea Domnului.

*Cap. 21.6,8,17,21,22; 22.25. Ezech. 44.7. Mal. 1.7,12.

12. Dacă darul lui va fi o capră, s-o aducă* înaintea Domnului.

*Vers. 1,7, etc.

13. Să-și pună mâna pe capul vitei și s-o înjunghie înaintea Cortului întâlnirii; și fiii lui Aaron să-i stropească sângele pe altar de jur împrejur.

14. Apoi din ea să aducă drept jertfă mistuită de foc înaintea Domnului: grăsimea care acoperă măruntaiele și toată grăsimea care ține de ele,

15. cei doi rinichi și grăsimea de pe ei, de pe coapse, și prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

16. Preotul să le ardă pe altar. Aceasta este mâncarea unei jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului. Toată* grăsimea este a Domnului.

*Cap. 7.23,25. 1 Sam. 2.15. 2 Cron. 7.7.

17. Aceasta este o lege* veșnică pentru urmașii voștri, în toate locurile unde veți locui: cu nici un chip să nu mâncați nici grăsime**, nici sânge†. *Cap. 6.18; 7.36; 17.7; 23.14. **Vers. 16. Cap. 7.23. Deut. 32.14. Neem. 8.10. †Gen. 9.4. Cap. 7.26; 17.10,14. Deut. 12.16. 1 Sam. 14.33. Ezech. 44.7,15.

Jertfele pentru ispășire

4. 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune:

„Când* va păcătuî cineva fără voie împotriva vreuniei din poruncile Domnului, făcând lucruri care nu trebuie făcute, și anume:

*Cap. 5.15,17. Num. 15.22, etc. 1 Sam. 14.27. Ps. 19.12.

3. Dacă a păcătuî preotul* care a primit ungerea, și prin aceasta a adus vina asupra poporului, să aducă Domnului un vițel** fără cusur, ca jertfă de ispășire pentru păcatul pe care l-a făcut.

*Cap. 8.12. **Cap. 9.2.

4. Să aducă vițelul* la ușa Cortului întâlnirii înaintea Domnului, să-și pună

mâna pe capul vițelului și să-l înjunghie înaintea Domnului. *Cap. 1.3,4.

5. Preotul care a primit ungerea să* ia din sângele vițelului și să-l aducă în Cortul întâlnirii: *Cap. 16.14. Num. 19.4.

6. să-și înmoaie degetul în sânge și să stropască de șapte ori înaintea Domnului, în fața perdelei dinăuntru a Sfântului Locaș.

7. Apoi preotul să ungă* cu sânge coarnele altarului pentru tămâia miroitoare care este înaintea Domnului în Cortul întâlnirii; iar tot** celălalt sânge al vițelului să-l verse la picioarele altarului pentru arderile de tot care este la ușa Cortului întâlnirii.

*Cap. 8.15; 9.9; 16.18. **Cap. 5.9.

8. Să ia toată grăsimea vițelului adus ca jertfă de ispășire, și anume: grăsimea care acoperă măruntaiele și toată grăsimea care ține de ele,

9. cei doi rinichi și grăsimea de pe ei, de pe coapse, și prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi. Preotul să ia aceste părți,

10. cum* se iau de la vițelul adus ca jertfă de mulțumire, și să le ardă pe altarul pentru arderile de tot.

*Cap. 3.3-5.

11. Dar pielea* vițelului, toată carnea lui, cu capul, picioarele, măruntaiele și balega lui, *Exod 29.14. Num. 19.5.

12. adică tot vițelul care a mai rămas, să-l scoată afară din tabără, într-un loc curat, unde* se aruncă cenușa, și să-l ardă cu lemne pe foc; să fie** ars pe grămada de cenușă. *Cap. 6.11. **Evr. 13.11.

Când toată adunarea a păcătuit

13. Dacă* toată adunarea lui Israel a păcătuit fără voie și fără să știe, făcând împotriva uneia din poruncile Domnului lucruri care nu trebuie făcute, și făcându-se astfel vinovată,

*Num. 15.24. Ios. 7.11.

14. și dacă păcatul săvârșit s-a* descoperit, adunarea să aducă un vițel ca jertfă de ispășire, și anume să-l aducă înaintea Cortului întâlnirii.

*Cap. 5.2-4,17.

15. Bătrânii adunării să-și* pună mâinile pe capul vițelului înaintea Domnului și să înjunghie vițelul înaintea Domnului. *Cap. 1.4.

16. Preotul* care a primit ungerea să aducă din sângele vițelului în Cortul întâlnirii; *Vers. 5. Evr. 9.12-14.

17. să-și înmoaie degetul în sânge și

să stropască cu el de șapte ori înaintea Domnului, în fața perdelei dinăuntru.

18. Să ungă cu sângele acesta coarnele altarului care este înaintea Domnului în Cortul întâlnirii; și să verse tot sângele care a mai rămas la picioarele altarului pentru arderile de tot, care este la ușa Cortului întâlnirii.

19. Toată grăsimea vițelului s-o ia și s-o ardă pe altar.

20. Cu vițelul* acesta să facă întocmai cum a făcut cu vițelul adus ca jertfă de ispășire; să facă la fel. Astfel să facă preotul** ispășire pentru ei, și li se va ierta. *Vers. 3. **Num. 15.25.

Dan. 9.24. Rom. 5.11. Evr. 2.17; 10.10-12. 1 Ioan 1.7; 2.2.

21. Vițelul rămas să-l scoată apoi afară din tabără și să-l ardă ca și pe vițelul dintâi. Aceasta este o jertfă de ispășire pentru adunare.

Când păcătuiește o căpetenie

22. Dacă o căpetenie a păcătuit, făcând* fără voie împotriva uneia din poruncile Domnului Dumnezeuului său lucruri care nu trebuie făcute, și s-a făcut astfel vinovat, *Vers. 2,13.

23. și ajunge să descopere* păcatul pe care l-a făcut, să aducă jertfă un țap fără cusur! *Vers. 14.

24. Să-și* pună mâna pe capul țapului și să-l înjunghie în locul unde se înjunghie arderile de tot înaintea Domnului. Aceasta este o jertfă de ispășire. *Vers. 4, etc.

25. Preotul* să ia cu degetul din sângele jertfei de ispășire, să ungă cu el coarnele altarului pentru arderile de tot, iar celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului pentru arderile de tot. *Vers. 30.

26. Toată grăsimea* s-o ardă pe altar, cum a ars grăsimea de la jertfa de mulțumire. Astfel va face preotul**, pentru căpetenia aceea, ispășirea păcatului lui, și i se va ierta. *Cap. 3.5. **Vers. 20. Num. 15.28.

27. Dacă cineva* din poporul de rând a păcătuit fără voie, făcând împotriva uneia din poruncile Domnului lucruri care nu trebuie făcute, și s-a făcut astfel vinovat, *Vers. 2. Num. 15.27.

28. și ajunge să descopere păcatul* pe care l-a făcut, să aducă jertfă o iadă fără cusur, pentru păcatul pe care l-a făcut. *Vers. 23.

29. Să-și* pună mâna pe capul jertfei

de ispășire și s-o înjunghie în locul unde se înjunghie arderile de tot.

*Vers. 4,24.

30. Preotul să ia cu degetul din sângele jertfei, să ungă coarnele altarului pentru arderile de tot, iar tot celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului.

31. Preotul* să ia toată grăsimea, cum** se ia grăsimea jertfei de mulțumire, și s-o ardă pe altar, și ea va fi de un miros plăcut†† Domnului. Astfel va face preotul ispășirea†† pentru omul acesta, și i se va ierta. *Cap. 3.14. **Cap. 3.3. †Exod 29.18. Cap. 1.9. ††Vers. 26.

32. Dacă va aduce ca jertfă de ispășire un miel, să aducă o parte femeiască* fără cusur. *Vers. 28.

33. Să-și pună mâna pe capul jertfei și s-o înjunghie ca jertfă de ispășire în locul unde se înjunghie arderile de tot.

34. Preotul să ia cu degetul din sângele jertfei, să ungă cu el coarnele altarului pentru arderile de tot, iar tot celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului.

35. Preotul să ia toată grăsimea, cum se ia grăsimea mielului adus ca jertfă de mulțumire, și s-o ardă pe altar*, peste jertfele mistuite de foc înaintea Domnului. Astfel** va face preotul pentru omul acesta ispășirea păcatului pe care l-a săvârșit, și i se va ierta. *Cap. 3.5. **Vers. 26,31.

Tot despre jertfele pentru ispășirea păcatelor

51. Când cineva, fiind pus sub jurământ ca martor, va păcătui nespunând* ce a văzut sau ce știe, și va cădea astfel sub vină**,

*1 Imp. 8.31. Mat. 26.63. **Vers. 17. Cap. 7.18; 17.16; 19.8; 20.17. Num. 9.13.

2. sau când cineva, fără să știe, se va* atinge de ceva necurat, fie de hoitul unei fiare sălbatice necurate, fie de hoitul unei vite de casă necurate, fie de hoitul unei târâtoare necurate, și va băga apoi de seamă și se va face astfel** vinovat;

*Cap. 11.24,28,31,39. Num. 19.11,13,16. **Vers. 17.

3. sau când cineva, fără să ia seama, se va atinge de vreo* spurcăciune omenească, de orice spurcăciune care face pe cineva necurat, și va băga de seamă mai târziu și se va face astfel vinovat; *Cap. 12; 13.15.

4. sau când cineva, vorbind cu ușu-

rință, jură că are să* facă ceva rău sau bine**, și nebăgând de seamă la început, bagă de seamă mai târziu, și se va face astfel vinovat:

*1 Sam. 25.22. Fapt. 23.12. **Marc. 6.23.

5. Când cineva deci se va face vinovat de unul din aceste lucruri, trebuie să-și mărturisească* păcatul.

*Cap. 16.21; 26.40. Num. 5.7. Ezra 10.11,12.

6. Apoi să aducă lui Dumnezeu ca jertfă de vină, pentru păcatul pe care l-a făcut, o parte femeiască din turmă, și anume, o oaie sau o capră, ca jertfă ispășitoare. Și preotul să facă pentru el ispășirea păcatului lui.

7. Dacă nu va* putea să aducă o oaie sau o capră, să aducă Domnului ca jertfă de vină pentru păcatul lui două turturele** sau doi pui de porumbel, unul ca jertfă de ispășire, iar celălalt ca ardere de tot. *Cap. 12.8; 14.21. **Cap. 1.14.

8. Să le aducă preotului, care va jertfi întâi pe cea care are să slujească drept jertfă de ispășire. Preotul să-i frângă* cu unghia capul de la grumaz, fără să-l despartă; *Cap. 1.15.

9. să stropască un perete al altarului cu sângele jertfei de ispășire, iar celălalt* sânge să-l stoarcă la picioarele altarului; aceasta este o jertfă de ispășire. *Cap. 4.7,18,30,34.

10. Cealaltă pasăre s-o pregătească drept ardere de tot, după* rânduielele așezate. Astfel va face preotul** pentru omul acesta ispășirea păcatului pe care l-a făcut, și i se va ierta. *Cap. 1.14. **Cap. 4.26.

11. Dacă nu poate să aducă nici două turturele sau doi pui de porumbel, să aducă pentru păcatul lui, ca dar, a zecea parte dintr-o efa de floarea făinii, și anume ca dar de ispășire; să nu pună untdelemn* pe ea și să n-adauge nici tămâie, căci este un dar de ispășire. *Num. 5.15.

12. S-o aducă la preot, și preotul să ia din ea un pumn plin, ca aducere aminte*, și s-o ardă pe altar, ca și pe** darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului: acesta este un dar de ispășire. *Cap. 2.2. **Cap. 4.35.

13. Astfel va face preotul* pentru omul acela ispășirea păcatului pe care l-a făcut față de unul din aceste lucruri, și i se va ierta. Cealaltă parte care va mai rămâne** din darul acesta să fie a preotului, ca și la darul de mâncare. *Cap. 4.26. **Cap. 2.3.

Jertfele pentru vină

14. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

15. „Când* cineva va face o nelegiuire și va păcătuî fără voie față de lucrurile închinăte Domnului, să aducă** Domnului ca jertfă de vină pentru păcatul lui un berbec fără cusur din turmă, după prețuirea ta în sicli de argint, după siclul Sfântului Locaș.

*Cap. 22.14. **Ezra 10.19. †Exod 30.13. Cap. 27.25.

16. Să mai adauge* a cincea parte la prețul lucrului cu care a înșelat Sfântul Locaș și să-l încredințeze preotului. Și preotul** să facă ispășire pentru el cu berbecul adus ca jertfă pentru vină, și i se va ierta.

*Cap. 6.5; 22.14; 27.13,15,27,31. Num. 5.7. **Cap. 4.26.

17. Când va păcătuî cineva* făcând, fără să** știe, împotriva uneia din poruncile Domnului, lucruri care nu trebuie făcute, și se va face vinovat† purtându-și astfel vina,

*Cap. 4.2. **Vers. 15. Cap. 4.2,13,22,27. Ps. 19.12. Luca 12.48. †Vers. 1,2.

18. să* aducă preotului ca jertfă pentru vină un berbec fără cusur, luat din turmă, după prețuirea ta. Și preotul** să facă pentru el ispășirea greșelii pe care a făcut-o fără să știe; și i se va ierta.

*Vers. 15. **Vers. 16.

19. Aceasta este o jertfă pentru vină. Omul acesta se făcuse vinovat față de Domnul*.

*Ezra 10.3.

6.1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Când va păcătuî cineva și va* săvârși o nelegiuire față de Domnul, tăgăduind** aproapelui său un lucru încredințat lui, sau dat† în păstrarea lui, sau luat cu sila, sau va înșela†† pe aproapele lui,

*Num. 5.6. **Cap. 19.11.

Fapt. 5.4. Col. 3.9. †Exod 22.7,10. ††Prov. 24.28; 26.19.

3. tăgăduind că a găsit* un lucru pierdut, sau făcând** un jurământ strâmb cu privire la un lucru oarecare pe care-l face omul și păcătuiește;

**Deut. 22.1-3. **Exod 22.11. Cap. 19.12. Ier. 7.9. Zah. 5.4.

4. când va păcătuî astfel și se va face vinovat, să dea înapoi lucrul luat cu sila, sau luat prin înșelăciune, sau încredințat lui, sau lucrul pierdut pe care l-a găsit,

5. sau lucrul pentru care a făcut un jurământ strâmb – oricare ar fi – să-l dea înapoi* întreg, să mai adauge a cincea parte din prețul lui și să-l dea în

mâna stăpânului lui, chiar în ziua când își va aduce jertfa lui pentru vină.

*Cap. 5.16. Num. 5.7. 2 Sam. 12.6. Luca 19.8.

6. Iar ca jertfă pentru vină să aducă Domnului pentru păcatul lui un berbec* fără cusur, luat din turmă, după prețuirea ta, și să-l dea preotului.

*Cap. 5.15.

7. Și preotul* va face pentru el ispășirea înaintea Domnului, și i se va ierta, oricare ar fi greșeala de care se va fi făcut vinovat.*

*Cap. 4.26.

Legea arderii de tot

8. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 9. „Dă următoarea poruncă lui Aaron și fiilor săi și zi:

„Iată legea arderii de tot: Arderea de tot să rămână pe vatra altarului toată noaptea până dimineța, și în felul acesta focul să ardă pe altar.

10. Preotul* să se îmbrace cu tunica de in, să-și acopere goliciunea cu izmenele, să ia cenușa făcută de focul care va mistui arderea de tot de pe altar și s-o verse lângă** altar.

*Exod 28.39-41,43. Cap. 16.4. Ezech. 44.17,18. **Cap. 1.16.

11. Apoi să se dezbrace* de veșmintele lui și să se îmbrace cu altele, ca să scoată cenușa afară din tabără, într-un loc** curat.

*Ezech. 44.19. **Cap. 4.12.

12. Focul să ardă pe altar și să nu se stingă deloc: în fiecare dimineată, preotul să aprindă lemne pe altar, să așeze arderea de tot pe ele și să ardă deasupra grăsimii* jertfelor de multumire.

*Cap. 3.3,9,14.

13. Focul să ardă necurmat pe altar și să nu se stingă deloc.

Legea darului de mâncare

14. Iată legea* darului adus ca jertfă de mâncare. Fiii lui Aaron s-o aducă înaintea Domnului, înaintea altarului.

*Cap. 2.1. Num. 15.4.

15. Preotul să ia un pumn din floarea făinii și din untdelemn, cu toată tămăia adăugată la darul de mâncare, și s-o ardă pe altar ca aducere aminte*, de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 2.2,9.

16. Aaron și fiii lui să mănânce ce va mai rămâne* din darul de mâncare, s-o mănânce fără aluat**, într-un loc sfânt, în curtea Cortului întâlnirii.

*Cap. 2.3. Ezech. 44.29. **Vers. 26. Cap. 10.12,13. Num. 18.10.

17. Să* n-o coacă cu aluat. Aceasta este partea pe care le-am** dat-o Eu

din darurile Mele de mâncare mistuite de foc. Ea este un lucru preasfânt†, ca și jertfa de ispășire și ca și jertfa pentru vină.

*Cap. 2.11.

**Num. 18.9,10. †Exod 29.37. Vers. 25. Cap. 2.3; 7.1.

18. Toată* partea bărbătească dintre copiii lui Aaron să mănânce din ea. Aceasta este o lege** veșnică pentru urmașii voștri cu privire la darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului: oricine† se va atinge de ele va fi sfințit.*

*Vers. 29. Num. 18.10.

**Cap. 3.17. †Exod 29.37. Cap. 22.3-7.

Darul de mâncare al preotului

19. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

20. „Iată* darul pe care îl vor face Domnului Aaron și fiii lui, în ziua când vor primi ungerea: a zecea parte dintr-o efă** de floarea făinii, ca dar de mâncare veșnic, jumătate dimineța și jumătate seara.

*Exod 29.2. **Exod 16.36.

21. Să fie pregătită în tigaie cu untdelemn și s-o aduci prăjită; s-o aduci coaptă și tăiată în bucăți, ca un dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.

22. Preotul dintre fiii lui Aaron*, care va fi uns în locul lui, să aducă darul acesta ca jertfă de mâncare. Aceasta este o lege veșnică înaintea Domnului: să fie arsă** întreagă.*

*Cap. 4.3. **Exod 29.25.

23. Orice dar de mâncare al unui preot să fie ars în întregime: să nu se mănânce.*

Legea jertfei de ispășire

24. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

25. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui și zi:

„Iată* legea jertfei de ispășire: Vita pentru jertfa de ispășire să fie înjunghiată înaintea Domnului în locul** unde se înjunghie arderea de tot: ea este un lucru preasfânt†.

*Cap. 4.2. **Cap. 1.3,5,11; 4.24,29,33. †Vers. 17. Cap. 21.22.

26. Preotul* care va aduce jertfa de ispășire, acela s-o mănânce; și anume, să fie mâncată într-un** loc sfânt, în curtea Cortului întâlnirii.

*Cap. 10.17,18. Num. 18.9,10. Ezech. 44.28,29. **Vers. 16.

27. Oricine* se va atinge de carnea ei va fi sfințit. Dacă va sări sânge din ea pe vreun veșmânt, locul stropit cu sânge să fie spălat într-un loc sfânt.

*Exod 29.32; 30.29.

28. Vasul de pământ în care se va fierbe, să se* spargă; dacă s-a fiert într-un vas de aramă, vasul să fie frecat și spălat cu apă.

*Cap. 11.33; 15.12.

29. Toată partea* bărbătească dintre preoți să mănânce din ea: ea este un lucru** preasfânt.

*Vers. 18. Num. 18.10. **Vers. 25.

30. Dar să nu se mănânce nici o jertfă* de ispășire din al cărei sânge se va aduce în Cortul întâlnirii pentru facearea ispășirii în Sfântul Locaș: ci aceea să fie arsă în foc.

*Cap. 4.7,11,12,18,21; 10.18; 16.27. Ezech. 13.11.

Legea jertfei pentru vină

7.1. Iată* legea jertfei pentru vină: ea este un lucru preasfânt**.

*Cap. 5; 6.1-7. **Cap. 6.17,25; 21.22.

2. În* locul unde se înjunghie arderea de tot, să se înjunghie și vita care slujește ca jertfă pentru vină. Sângele ei să se stropească pe altar de jur împrejur.

*Cap. 1.3,5,11; 4.24,29,33.

3. Să i se aducă toată grăsimea*, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele,

*Exod 29.13. Cap. 3.4,9,10,14-16; 4.8,9.

4. cei doi rinichi și grăsimea de pe ei, de pe coapse, și prapurul ficatului, care va fi dezlipit de lângă rinichi.

5. Preotul să le ardă pe altar ca jertfă mistuită de foc înaintea Domnului. Aceasta este o jertfă pentru vină.

6. Toată* partea bărbătească dintre preoți să mănânce din ea; și anume s-o mănânce într-un loc sfânt, căci este un lucru** preasfânt.

*Cap. 6.16,17,18. Num. 18.9,10. **Cap. 2.3.

7. Cu jertfa pentru vină este ca și cu jertfa* de ispășire; aceeași lege este pentru amândouă aceste jertfe: vita jertfită va fi a preotului care va face ispășirea.

*Cap. 6.25,26; 14.13.

8. Preotul care va aduce arderea de tot a cuiu să aibă pentru el pielea arderii de tot pe care a adus-o.

9. Oricine jertfă de mâncare*, coaptă în cuptor, gătită pe grătar sau în tigaie, să fie a preotului care a adus-o.

*Cap. 2.3,10. Num. 18.9. Ezech. 44.29.

10. Iar orice jertfă de mâncare, frământată cu untdelemn și uscată, să fie a tuturor fiilor lui Aaron, a unuiu ca și a celui alt.

Legea jertfei de multumire

11. Iată* legea jertfei de multumire care se va aduce Domnului.

*Cap. 3.1; 22.18,21.

12. Dacă cineva o aduce ca jertfă de laudă, să aducă împreună cu jertfa de mulțumire, niște turte nedospite, frământate cu untdelemn, niște plăcinte nedospite, stropite* cu untdelemn, și niște turte din floarea de făină, prăjite și frământate cu untdelemn.

*Cap. 2.4. Num. 6.15.

13. Pe lângă aceste turte, să aducă și pâine* dospită pentru darul lui de mâncare, împreună cu jertfa lui de laudă și de mulțumire.

*Amos 4.5.

14. Din toate acele daruri să aducă Domnului câte o bucată, ca dar ridicat; ea* să fie a preotului care stropește sângele jertfei de mulțumire.

*Num. 18.8,11,19.

15. Carnea* jertfei de laudă și de mulțumire să fie mâncată chiar în ziua în care este adusă; să nu se lase nimic din ea până dimineața.

*Cap. 22.30.

16. Dacă aduce* cineva o jertfă pentru împlinirea unei juruințe sau ca dar de bunăvoie, jertfa să fie mâncată chiar în ziua când o va aduce; iar ce va rămâne din ea să se mănânce a doua zi.

*Cap. 19.6,7,8.

17. Ce va mai rămâne din carnea vitei până a treia zi să fie ars în foc.

18. Dacă s-ar întâmpla să mănânce cineva a treia zi din carnea jertfei lui de mulțumire, jertfa lui nu va fi primită, și nu se va ține* în seamă celui ce a adus-o: ci va fi un lucru urăcios**, și oricine va mânca din ea își va purta vina.

*Num. 18.27. **Cap. 11.10,11,41; 19.7.

19. Nici carnea care s-a atins de ceva necurat nu trebuie mâncată: ci trebuie arsă în foc. Orice om curat poate să mănânce carne;

20. dar acela care, găsimdu-se în stare de necurăție*, va mânca din carnea jertfei de mulțumire, care este a Domnului, să fie** nimicit din poporul său.

*Cap. 15.3. **Gen. 17.14.

21. Și cine se va atinge de ceva necurat, fie de vreo spurcăciune* omenească, fie de** un dobitoc necurat, fie de o altă spurcăciune†, și va mânca din carnea jertfei de mulțumire, care este a Domnului, să fie†† nimicit din poporul său.

*Cap. 12; 13; 15. **Cap. 11.24,28. †Ezec. 4.14. ††Vers. 20.

Să nu mănânce grăsimea și sângele

22. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 23. „Vorbește copiilor lui Israel și spune:

„Să nu mâncați grăsime* de bou, de miel sau de capră.

*Cap. 3.17; 17.15. Deut. 14.21. Ezec. 4.14; 44.31.

24. Grăsimea unui dobitoc mort sau sfâșiat de fiară va putea să fie întrebuințată la orice altceva, numai să n-o mâncați.

25. Căci cine va mânca din grăsimea dobitoacelor din care se aduc Domnului jertfe mistuite de foc, va fi nimicit din poporul său.

26. Să nu mâncați* sânge, nici de pasăre, nici de vită, în toate locurile în care veți locui.

*Gen. 9.4. Cap. 3.17; 17.10-14.

27. Cine va mânca vreun fel de sânge va fi nimicit din poporul său!“

Darul de mulțumire

28. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 29. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Cine* va aduce Domnului jertfa lui de mulțumire, să aducă Domnului darul lui, luat din jertfa lui de mulțumire.

*Cap. 3.1.

30. Să aducă cu mâinile* lui ceea ce trebuie mistuit de foc înaintea Domnului; și anume să aducă grăsimea cu pieptul, pieptul** ca să-l lege înăuntr-o parte și într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului.

*Cap. 3.3,4,9,14.

**Exod 29.24,27. Cap. 8.27; 9.21. Num. 6.20.

31. Preotul* să ardă grăsimea pe altar, iar pieptul** să fie al lui Aaron și al fiilor lui.

*Cap. 3.5,11,16. **Vers. 34.

32. Din jertfele voastre de mulțumire, să dați preotului și spata dreaptă* aducând-o ca dar luat prin ridicare.

*Vers. 34. Cap. 9.21. Num. 6.20.

33. Spata aceea dreaptă să fie partea aceuia dintre fiii lui Aaron, care va aduce sângele și grăsimea jertfei de mulțumire.

34. Căci Eu iau din jertfele de mulțumire, aduse de copiii lui Israel, pieptul* care va fi legănat într-o parte și într-alta, ca dar legănat, și spata, care va fi adusă ca dar luat prin ridicare, și le dau preotului Aaron și fiilor lui, printr-o lege veșnică, pe care o vor păzi întotdeauna copiii lui Israel.

*Exod 29.28. Cap. 10.14,15. Num. 18.18,19. Deut. 18.3.

35. Acesta este dreptul pe care li-l va da ungerea lui Aaron și a fiilor lui asupra jertfelor mistuite de foc înaintea Domnului, din ziua când vor fi

înfățișați ca să fie în slujba Mea ca preoți.

36. Iată ce poruncește Domnul să le dea copii lui Israel din* ziua ungerii lor; aceasta va fi o lege veșnică printre urmașii lor.“

*Exod 40.13,15. Cap. 8.12,30.

37. Aceasta este legea arderii* de tot, a darului** de mâncare, a jertfei† de ispășire, a jertfei†† pentru vină, a închinării*† în slujba Domnului și a jertfei de mulțumire†*.

*Cap. 6.9. **Cap. 6.14. †Cap. 25. ††Vers. 1. *†Exod 29.1. Cap. 6.20. †*Vers. 11.

38. Domnul a dat-o lui Moise pe muntele Sinai, în ziua când a poruncit copiilor lui Israel să-și aducă* darurile înaintea Domnului în pustiul Sinai.

*Cap. 1.2.

Sfințirea lui Aaron și a fiilor lui

8.1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Ia* pe Aaron și pe fiii lui împreună cu el, veșmintele**, untdelemnul† pentru ungere, vițelul pentru jertfa de ispășire, cei doi berbeci și coșul cu azimele,

*Exod 29.1-3. **Exod 28.2,4. †Exod 30.24,25.

3. și cheamă toată adunarea la ușa Cortului întâlnirii.“

4. Moise a făcut cum îi poruncise Domnul; și adunarea s-a strâns la ușa Cortului întâlnirii.

5. Moise a zis adunării: „Iată* ce a poruncit Domnul să se facă.“

*Exod 29.4.

6. Moise a adus pe Aaron și pe fiii lui și i-a spălat* cu apă.

*Exod 29.4.

7. A pus* tunica** pe Aaron, l-a încins cu brăul, l-a îmbrăcat cu mantia și a pus pe el efodul, pe care l-a strâns cu brăul efodului cu care l-a îmbrăcat.

*Exod 29.5. **Exod 28.4.

8. I-a pus pieptarul* și a pus în pieptar Urim și Tumim.

*Exod 28.30.

9. I-a pus* mitra pe cap, iar pe partea dinainte a mitrei a așezat placa de aur, cununa împărătească sfântă, cum** poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.6. **Exod 28.37, etc.

10. Moise* a luat untdelemnul pentru ungere, a uns Sfântul Locaș și toate lucrurile, care erau în el, și le-a sfințit.

*Exod 30.26-29.

11. A stropit cu el altarul de șapte ori și a uns altarul și toate uneltele lui, și ligheanul cu piciorul lui, ca să le sfințească.

12. Din untdelemnul* pentru ungere

a turnat pe capul lui Aaron și l-a uns, ca să-l sfințească.

*Exod 29.7; 30.30. Cap. 21.10,12. Ps. 123.2.

13. Moise* a adus și pe fiii lui Aaron; i-a îmbrăcat cu tunicile, i-a încins cu brăiele și le-a legat scufiile, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.8,9.

Vițelul ispășitor și arderea de tot

14. A apropiat* apoi vițelul adus ca jertfă de ispășire; și Aaron și fiii lui și-au pus** mâinile pe capul vițelului adus ca jertfă de ispășire.

*Exod 29.10. Ezec. 43.19. **Cap. 4.4.

15. Moise l-a înjunghiat, a luat sânge* și a uns cu degetul coarnele altarului de jur împrejur, și a curățat altarul; celălalt sânge l-a turnat la picioarele altarului și l-a sfințit astfel, făcând ispășire pentru el.

*Exod 29.12,36. Cap. 4.7. Ezec. 43.20,26. Evr. 9.22.

16. A* luat apoi toată grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea lor, și le-a ars pe altar.

*Exod 29.13. Cap. 4.8.

17. Iar cealaltă parte care a mai rămas din vițel, și anume: pielea, carnea și balega le-a ars în foc, afară din tabără, cum* poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.14. Cap. 4.11,12.

18. A apropiat* apoi berbecul pentru arderea de tot; și Aaron și fiii lui și-au pus mâinile pe capul berbecului.

*Exod 29.15.

19. Moise l-a înjunghiat și a stropit sângele pe altar de jur împrejur.

20. A tăiat berbecul în bucăți și a ars capul, bucățile și grăsimea.

21. A spălat cu apă măruntaiele și picioarele și a ars tot berbecul pe altar: aceasta a fost arderea de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului, cum* poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.18.

Sfințirea în slujba preoției

22. A adus* apoi celălalt berbec, adică berbecul pentru închinarea în slujba Domnului; și Aaron și fiii lui și-au pus mâinile pe capul berbecului.

*Exod 29.19,31.

23. Moise a înjunghiat berbecul, a luat din sângele lui și a pus pe marginea urechii drepte a lui Aaron, pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare de la piciorul lui cel drept.

24. A adus pe fiii lui Aaron, a pus sânge pe marginea urechii lor drepte,

pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare de la piciorul lor cel drept, iar sângele rămas l-a stropit pe altar de jur împrejur.

25. A luat* grăsimea, coada, toată grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea lor și spata dreaptă;

*Exod 29.22.

26. a luat de asemenea din coșul* cu azime, pus înaintea Domnului, o turtă fără aluat, o turtă de pâine făcută cu untdelemn și o plăcintă, și le-a pus pe grăsime și pe spata dreaptă.

*Exod 29.23.

27. Toate aceste lucruri le-a pus în* mâinile lui Aaron și în mâinile fiilor săi, și le-a legănat într-o parte și într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului.

*Exod 29.24, etc.

28. Apoi Moise* le-a luat din mâinile lor și le-a ars pe altar, deasupra arderii de tot; aceasta a fost jertfa de închinare în slujba Domnului, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.25.

29. Moise a luat pieptul berbecului de închinare în slujba Domnului și l-a legănat într-o parte și într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului; aceasta a fost partea* lui Moise, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.26.

30. Moise* a luat din untdelemnul pentru ungere și din sângele de pe altar; a stropit cu el pe Aaron și veșmintele lui, pe fiii lui Aaron și veșmintele lor; și a sfințit astfel pe Aaron și veșmintele lui, pe fiii lui Aaron și veșmintele lor împreună cu el.

*Exod 29.21; 30.30. Num. 3.3.

31. Moise a zis lui Aaron și fiilor lui: „Fierbeți* carnea la ușa Cortului întâlnirii; acolo s-o mâncați, împreună cu pâinea care este în coș pentru jertfa de închinare în slujba Domnului, cum am poruncit, zicând: „Aaron și fiii lui s-o mănânce.“

*Exod 29.31,32.

32. Iar* partea care va mai rămâne din carne și din pâine s-o ardeți în foc.

*Exod 29.34.

33. Timp de șapte zile*, să nu ieșiți deloc din ușa Cortului întâlnirii, până se vor împlini zilele pentru închinarea voastră în slujba Domnului; căci șapte zile* se vor întrebuința pentru închinarea voastră în slujba Domnului.

*Exod 29.30,35. Ezech. 43.25,26.

34. Ce* s-a făcut azi, Domnul a

poruncit să se facă și de acum încolo ca ispășire pentru voi.

*Evr. 7.16.

35. Să rămâneți dar șapte zile la ușa Cortului întâlnirii, zi și noapte, și să păziți* poruncile Domnului, ca să nu muriți; căci așa mi s-a poruncit!

*Num. 3.7; 9.19. Deut. 11.1. 1 Împ. 2.3.

36. Aaron și fiii lui au făcut toate cele poruncite de Domnul prin Moise.

Jertfele lui Aaron și fiilor lui

91. În ziua* a opta, Moise a chemat pe Aaron și pe fiii lui și pe bătrânii lui Israel.

*Ezech. 43.27.

2. Și a zis lui Aaron: „Ia* un vițel pentru jertfa de ispășire și** un berbec pentru arderea de tot, amândoi fără cusur, și adu-i înaintea Domnului.

*Exod 29.1. Cap. 4.3; 8.14. **Cap. 8.18.

3. Să vorbești copiilor lui Israel și să le spui: „Luați* un țap pentru jertfa de ispășire, un vițel și un miel de un an și fără cusur pentru arderea de tot;

*Cap. 4.23. Ezra 6.17; 10.19.

4. un taur și un berbec pentru jertfa de mulțumire, ca să-i jertfiți înaintea Domnului, și un* dar de mâncare frământat cu untdelemn. Căci azi vi Se** va arăta Domnul.“

*Cap. 2.4. **Exod 29.43. Vers. 6,23.

5. Ei au adus înaintea Cortului întâlnirii tot ce poruncise Moise; și toată adunarea s-a apropiat și a stat înaintea Domnului.

6. Moise a zis: „Să faceți ce a poruncit Domnul; și vi se va arăta* slava Domnului.“

*Exod 24.16. Vers. 23.

7. Moise a zis lui Aaron: „Apropie-te de altar; adu-ți* jertfa ta de ispășire și arderea ta de tot și fă ispășire pentru tine și pentru popor; adu** și jertfa poporului și fă ispășire pentru el, cum a poruncit Domnul.“

*Cap. 4.3. 1 Sam. 3.14. Evr. 5.3; 7.27; 9.7. **Cap. 4.16,20. Evr. 5.1.

8. Aaron s-a apropiat de altar și a înjunghiat vițelul pentru jertfa lui de ispășire.

9. Fiii* lui Aaron i-au adus sângele la el; el și-a înmuiat degetul în sânge, a uns** coarnele altarului, iar celălalt sânge l-a turnat la picioarele altarului.

*Cap. 8.15. **Cap. 4.7.

10. A ars pe altar grăsimea*, rinichii și prapurul ficatului de la vițelul pentru jertfa de ispășire, cum** poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 8.16. **Cap. 4.8.

Doi fii ai lui Aaron arși

101. Fiii lui Aaron, Nadab* și Abihu, și-au luat** fiecare cădelnița, au pus foc în ea și au pus tămâie pe foc; și au adus astfel înaintea Domnului foc străin*, lucru pe care El nu li-l poruncise.

*Cap. 16.1; 22.9. Num. 3.3,4; 26.61. 1 Cron. 24.2. **Cap. 16.12. Num. 16.18. †Exod 30.9.

2. Atunci a ieșit un foc* dinaintea Domnului, i-a mistuit și au murit înaintea Domnului.

*Cap. 9.24. Num. 16.35. 2 Sam. 6.7.

3. Moise a zis lui Aaron: „Aceasta este ce a spus Domnul, când a zis: „Voi fi sfințit de cei ce se apropie* de Mine și voi fi proslăvit** în fața întregului popor.“ Aaron† a tăcut.

*Exod 19.22; 29.43. Cap. 21.6,17,21. Isa. 52.11. Ezech. 20.41; 42.13. **Isa. 49.3. Ezech. 28.22. Ioan 13.31,32; 14.13. 2 Tes. 1.10. †Ps. 39.9.

4. Și Moise a chemat pe Mișael și Elțafan, fiii lui Uziel*, unchiul lui Aaron, și le-a zis: „Apropiati-vă, scoate-ți** pe frații voștri din Sfântul Locaș și duceți-i afară din tabără.“

*Exod 6.18,22. Num. 3.19,30. **Luca 7.12. Fapt. 5.6,9,10; 8.2.

5. Ei s-au apropiat și i-au scos afară din tabără, îmbrăcați în tunicile lor, cum zisese Moise.

6. Moise a zis lui Aaron, lui Eleazar și lui Itamar, fiii lui Aaron: „Să nu vă descoperiți capetele* și să nu vă rupeți hainele, ca nu cumva să muriți și să Se mânie** Domnul împotriva întregii adunări. Lăsați pe frații voștri, pe toată casa lui Israel, să plângă arderea care a venit de la Domnul.

*Exod 33.5. Cap. 13.45; 21.1,10. Num. 6.6,7. Deut. 33.9. Ezech. 24.16,17. **Num. 16.22,46. Ios. 7.1; 22.18,20. 2 Sam. 24.1.

7. Voi să nu ieșiți din* ușa Cortului întâlnirii, ca să nu muriți; căci untdelemnul** ungerii Domnului este peste voi.“ Ei au făcut cum zisese Moise.

*Cap. 21.12. **Exod 28.41. Cap. 8.30.

Părțile cuvenite lui Aaron și fiilor lui

8. Domnul a vorbit lui Aaron și a zis:

9. „Tu și fiii tăi împreună cu tine să nu beți* vin, nici băutură amețitoare, când veți intra în Cortul întâlnirii, ca să nu muriți: aceasta va fi o lege veșnică printre urmașii voștri,

*Ezech. 44.21. Luca 1.15. 1 Tim. 3.3. Tit 1.7.

10. ca să puteți deosebi* ce este sfânt de ce nu este sfânt, ce este necurat de ce este curat,

*Cap. 11.47; 20.25. Ier. 15.19. Ezech. 22.26; 44.23.

11. și să* puteți învăța pe copiii

11. Iar carnea* și pielea le-a ars în foc, afară din tabără.

*Cap. 4.11; 8.17.

12. A înjunghiat apoi arderea de tot. Fiii lui Aaron i-au adus sângele la el, și el l-a stropit* pe altar de jur împrejur.

*Cap. 1.5; 8.19.

13. I-au adus* și arderea de tot tăiată în bucăți, cu cap cu tot, și le-a ars pe altar.

*Cap. 8.20.

14. A spălat* măruntaiele și picioarele și le-a ars pe altar, deasupra arderii de tot.

*Cap. 8.21.

15. În urmă, a adus* jertfa pentru popor. A luat țapul pentru jertfa de ispășire a poporului, l-a înjunghiat și l-a adus jertfă de ispășire, ca și pe cea dintâi jertfă.

*Vers. 3. Isa. 53.10. Evr. 2.17; 5.3.

16. A adus apoi arderea de tot și a jertfit-o, după* rânduielile așezate.

*Cap. 1.3,10.

17. A adus și jertfa de mâncare*, a umplut un pumn din ea și a ars-o pe altar, afară de** arderea de tot de dimineață.

*Vers. 4. Cap. 2.1,2. **Exod 29.38.

18. A înjunghiat apoi taurul și berbecul, ca jertfă* de mulțumire pentru popor. Fiii lui Aaron au adus sângele la el, și el l-a stropit pe altar de jur împrejur.

*Cap. 3.1, etc.

19. I-au adus apoi grăsimea taurului și a berbecului, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele, rinichii și prapurul ficatului;

20. au pus grăsimile acestea deasupra piepturilor, și el a ars* grăsimile pe altar.

*Cap. 3.5,16.

21. Aaron a legănat într-o parte și într-alta, ca dar* legănat înaintea Domnului, piepturile și spata dreaptă, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.24,26. Cap. 7.30,34.

Foc din cer

22. Aaron și-a ridicat mâinile spre popor și l-a binecuvântat*. Apoi, după ce a adus jertfa de ispășire, arderea de tot și jertfa de mulțumire, s-a coborât.

*Num. 6.23. Deut. 21.5. Luca 24.50.

23. Moise și Aaron au intrat în Cortul întâlnirii. Când au ieșit din el, au binecuvântat poporul. Și slava* Domnului s-a arătat întregului popor.

*Vers. 6. Num. 14.10; 16.19,42.

24. Un foc* a ieșit dinaintea Domnului și a mistuit pe altar arderea de tot și grăsimile. Tot poporul a văzut lucrul acesta; au scos strigăte** de bucurie și s-au aruncat cu fața la pământ.

*Gen. 4.4. Jude. 6.21. 1 Împ. 18.38. 2 Cron. 7.1. Ps. 20.3. **1 Împ. 18.39. 2 Cron. 7.3. Ezra 3.11.

lui Israel toate legile pe care li le-a dat Domnul prin Moise.“

*Deut. 24.8. Num. 8.2,8,9,13. Ier. 18.18. Mal. 2.7.

12. Moise a zis lui Aaron, lui Eleazar și lui Itamar, cei doi fii care mai rămăseseră lui Aaron: „Luați partea din darul de mâncare* rămasă din jertfele mistuite de foc înaintea Domnului și mâncați-o fără aluat lângă altar: căci este un lucru** preasfânt.

*Exod 29.2. Cap. 6.16. Num. 18.9,10. **Cap. 21.22.

13. S-o mâncați într-un loc sfânt; acesta este dreptul tău și dreptul fiilor tăi, ca parte din darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului; căci așa mi-a* fost poruncit.

*Cap. 2.3; 6.16.

14. Să mâncați de asemenea într-un loc curat, tu, fiii tăi și ficele tale împreună cu tine, pieptul* care a fost legănat într-o parte și alta și spata care a fost adusă ca jertfă prin ridicare; căci ele vă sunt date, ca un drept cuvenit ție și ca un drept cuvenit fiilor tăi, din jertfele de mulțumire ale copiilor lui Israel.

*Exod 29.24,26,27. Cap. 7.31,34. Num. 18.11.

15. Împreună cu grăsimile rânduie să fie mistuite de foc, ei vor aduce spata, adusă* ca jertfă prin ridicare, și pieptul care se leagăna într-o parte și alta înaintea Domnului; ele vor fi ale tale și ale fiilor tăi împreună cu tine, printr-o lege veșnică, așa cum a poruncit Domnul.“

*Cap. 7.29,30,34.

16. Moise a căutat țapul* adus ca jertfă de ispășire; și iată că fusese ars. Atunci s-a mâniat pe Eleazar și Itamar, fiii care mai rămăseseră lui Aaron, și a zis:

*Cap. 9.3,15.

17. „Pentru* ce n-ați mâncat jertfa de ispășire într-un loc sfânt? Ea este un lucru preasfânt; și Domnul v-a dat-o ca să purtați nelegiuirea adunării și să faceți ispășire pentru ea înaintea Domnului.

*Cap. 6.26,29.

18. Iată că sângele* jertfei n-a fost dus înăuntrul Sfântului Locaș; trebuia s-o mâncați în Sfântul Locaș, cum** am poruncit.“

*Cap. 6.30. **Cap. 6.26.

19. Aaron a răspuns lui Moise: „Iată*, ei și-au adus azi jertfa de ispășire și arderea lor de tot înaintea Domnului; și, după cele ce mi s-au întâmplat, dacă aș fi mâncat azi jertfa de ispășire, ar fi fost bine** oare înaintea Domnului?“

*Cap. 9.8,12. **Ier. 6.20; 14.12. Osea 9.4. Mal. 1.10,13.

20. Moise a auzit și a fost mulțumit cu aceste cuvinte.

Dobitoacele curate și necurate

11. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și le-a zis:

2. „Vorbiți copiilor lui Israel și spuneți-le:

„Iată* dobitoacele pe care le veți mânca dintre toate dobitoacele de pe pământ:

*Deut. 14.4. Fapt. 10.12,14.

3. Să mâncați orice dobitoc care are unghia despicată, copita despărțită și rumegă.

4. Dar să nu mâncați din cele ce rumegă numai sau care au numai unghia despicată. Astfel, să nu mâncați cămila, care rumegă, dar n-are unghia despicată: s-o priviți ca necură.

5. Să nu mâncați iepurele de casă, care rumegă, dar n-are unghia despicată: să-l priviți ca necurat.

6. Să nu mâncați iepurele, care rumegă, dar n-are unghia despicată: să-l priviți ca necurat.

7. Să nu mâncați porcul, care are unghia despicată și copita despărțită, dar nu rumegă: să-l priviți ca necurat*.

*Isa. 65.4; 66.3,17.

8. Să nu mâncați din carnea lor și să nu vă atingeți de trupurile lor moarte: să le priviți ca necurate*.

*Isa. 52.11. Mat. 15.11,20. Marc. 7.2,15,18. Fapt. 10.14,15; 15.29. Rom. 14.14,17. 1 Cor. 8.8. Col. 2.16,21. Ebr. 9.10.

9. Iată* viețuitoarele pe care să le mâncați dintre toate cele ce sunt în ape. Să mâncați din toate cele ce au aripi (înotătoare) și solzi și care sunt în ape, fie în mări, fie în râuri.

*Deut. 14.9.

10. Dar să priviți ca o urâciune* pe toate cele ce n-au aripi și solzi, din tot ce mișună în ape și tot ce trăiește în ape, fie în mări, fie în râuri.

*Cap. 7.18. Deut. 14.3.

11. Să le priviți ca o urâciune, să nu mâncați din carnea lor, și trupurile lor moarte să le priviți ca o urâciune.

12. Să priviți ca o urâciune pe toate cele care n-au aripi și solzi în ape.

13. Iată* dintre păsări, cele pe care le veți privi ca o urâciune și din care să nu mâncați: vulturul, ghipsorul și vulturul de mare;

*Deut. 14.12.

14. șorecarul, șoimul și tot ce este din neamul lui;

15. corbul și toate soiurile lui;

16. struțul, bufnița, pescărelul, coroiul și tot ce ține de neamul lui;

17. huhurezul, eretele și cocostârcul;

18. lebăda, pelicanul și corbul de mare;

19. barza, bătlanul și ce este din neamul lui, pupăza și liliacul.

20. Să priviți ca o urâciune orice târătoare care zboară și umblă pe patru picioare.

21. Dar dintre toate târătoarele care zboară și umblă pe patru picioare, să mâncați pe cele ce au fluierul picioarelor dinapoi mai lung ca să poată sări pe pământ.

22. Iată pe care să le mâncați: lăcusta*, lăcusta Solam, lăcusta Hargol și lăcusta Hagab, după soiurile lor.

*Mat. 3.4. Marc. 1.6.

23. Pe toate celelalte târătoare care zboară și care au patru picioare să le priviți ca o urâciune.

24. Ele vă vor face necurați: oricine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat până seara,

25. și oricine va purta trupurile lor moarte să-și spele* hainele și va fi necurat până seara.

*Cap. 14.8; 15.5. Num. 19.10,22; 31.24.

26. Să priviți ca necurat orice dobitoc cu unghia despicată, dar care n-are copita despărțită și nu rumegă: oricine se va atinge de el va fi necurat.

27. Să priviți ca necurate toate acele dobitoace cu patru picioare care umblă pe labelor: oricine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat până seara;

28. și oricine le va purta trupurile moarte își va spăla hainele și va fi necurat până seara. Să le priviți ca necurate.

29. Iată, din vietățile care se târăsc pe pământ, cele pe care le veți privi ca necurate: cârtița, șoarecele* și șopârla, după soiurile lor;

*Isa. 66.17.

30. ariciul, broasca, broasca țestoasă, melcul și cameleonul.

31. Să le priviți ca necurate dintre toate târătoarele: oricine se va atinge de ele moarte va fi necurat până seara.

32. Orice lucru pe care va cădea ceva din trupurile lor moarte va fi necurat, fie vas de lemn, fie haină, fie piele, fie sac, fie orice alt lucru care se întrebuintează la ceva; să fie pus* în apă și va rămâne necurat până seara; după aceea va fi curat.

*Cap. 15.12.

33. Tot ce se va găsi într-un vas de pământ în care va cădea ceva din aceste trupuri moarte va fi necurat, și veți sparge* vasul.

*Cap. 6.28; 15.12.

34. Orice lucru de mâncare pe care va cădea ceva din apa aceasta va fi

necurat; și orice băutură care se întrebuintează la băut, oricare ar fi vasul în care se va găsi, va fi necurată.

35. Orice lucru pe care va cădea ceva din trupurile lor moarte va fi necurat; cuptorul și vatra să se dărâme: vor fi necurate, și le veți privi ca necurate.

36. Numai izvoarele și fântânile, care alcătuiesc grămezi de ape, vor rămâne curate; dar cine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat.

37. Dacă se întâmplă să cadă ceva din trupurile lor moarte pe o sămânță care trebuie semănată, ea va rămâne curată.

38. Dar dacă se pusese apă pe sămânță și cade pe ea ceva din trupurile lor moarte, va fi necurată.

39. Dacă moare una din vitele care vă slujesc ca hrană, cine se va atinge de trupul ei mort va fi necurat până seara;

40. cine* va mânca din trupul ei mort își va spăla hainele și va fi necurat până seara; și cine va purta trupul ei mort își va spăla hainele și va fi necurat până seara.

*Cap. 17.15; 22.8. Deut. 14.21. Ezech. 4.14; 44.31.

41. Pe orice târătoare care se târăște pe pământ s-o priviți ca necură; să nu se mănânce.

42. Din toate târătoarele care se târăsc pe pământ, din toate cele ce se târăsc pe pânțele să nu mâncați; nici din toate cele ce umblă pe patru picioare sau pe un mare număr de picioare; ci să le priviți ca o urâciune.

43. Să nu vă faceți urâcioși* prin toate aceste târătoare care se târăsc; să nu vă faceți necurați prin ele, să nu vă spurcați prin ele.

*Cap. 20.25.

44. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru; voi să vă sfințiți și fiți sfinți*, căci Eu sunt sfânt; să nu vă faceți necurați prin toate aceste târătoare care se târăsc pe pământ.

*Exod 19.6. Cap. 19.2; 20.7,26. 1 Tes. 4.7. 1 Pet. 1.15,16.

45. Căci* Eu sunt Domnul, care v-am scos din țara Egiptului ca să fiu Dumnezeuul vostru, și să fiți sfinți**;

căci Eu sunt sfânt. *Exod 6.7. **Vers. 44.

46. Aceasta este legea privitoare la dobitoacele, păsările, toate viețuitoarele care se mișcă în ape și toate vietățile care se târăsc pe pământ,

47. ca să* faceți deosebire între ce este necurat și ce este curat, între dobitocul care se mănâncă și dobitocul care nu se mănâncă.“

*Cap. 10.10.

Curățarea femeilor după naștere

12 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Când o femeie* va rămâne însărcinată și va naște un copil de parte bărbătească, să fie necurată** șapte zile; să fie necurată ca în vremea sorocului ei.

*Cap. 15.19. **Luca 2.22. †Cap. 15.19.

3. În ziua a opta*, copilul să fie tăiat împrejur. *Gen. 17.12. Luca 1.59; 2.21. Ioan 7.22,23.

4. Femeia să mai rămână încă treizeci și trei de zile ca să se curețe de sângele ei; să nu se atingă de nici un lucru sfânt și să nu se ducă la Sfântul Locaș, până nu se vor împlini zilele curățării ei.

5. Dacă naște o fată, să fie necurată două săptămâni, ca pe vremea când i-a venit sorocul; și să rămână șaiszeci și șase de zile ca să se curețe de sângele ei.

6. Când se vor împlini* zilele curățării ei, pentru un fiu sau pentru o fiică, să aducă preotului, la ușa Cortului întâlnirii, un miel de un an pentru arderea de tot și un pui de porumbel sau o turturea pentru jertfa de ispășire.

*Luca 2.22.

7. Preotul să le jertfească înaintea Domnului și să facă ispășire pentru ea; și astfel ea va fi curățată de scurgerea sângelui ei. Aceasta este legea pentru femeia care naște un băiat sau o fată.

8. Dacă* nu poate să aducă un miel, să ia două turturele sau doi pui de porumbel, unul pentru arderea de tot, altul pentru jertfa de ispășire. Preotul** să facă ispășire pentru ea, și va fi curată.“

*Cap. 5.7. Luca 2.24. **Cap. 4.26.

Lepra de oameni

13 1. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

2. „Când un om va avea pe pielea trupului o umflătură, o pecingine*, sau o pată albă care va semăna cu o rană de lepră pe pielea trupului lui, trebuie adus** la preotul Aaron sau la unul din fiii lui, care sunt preoți.

*Deut. 28.27. **Deut. 17.8,9; 24.8. Luca 17.14.

3. Preotul să cerceteze rana de pe pielea trupului. Dacă părul din rană s-a făcut alb și dacă rana se arată mai adâncă decât pielea trupului, este o rană de lepră: preotul care va face

cercetarea să declare pe omul acela necurat.

4. Dacă pe pielea trupului va fi o pată albă, care nu se arată mai adâncă decât pielea, și dacă părul nu s-a făcut alb, preotul să închidă șapte zile pe cel cu rana.

5. A șaptea zi preotul să-l cerceteze iarăși. Dacă i se pare că rana a stat pe loc și nu s-a întins pe piele, preotul să-l închidă a doua oară încă șapte zile.

6. Preotul să-l cerceteze a doua oară în ziua a șaptea. Dacă rana a mai scăzut și nu s-a întins pe piele, preotul va spune că omul acesta este curat: este o pecingine; el să-și spele* hainele, și va fi curat. *Cap. 11.25; 14.8.

7. Dar dacă pecinginea s-a întins pe piele, după ce s-a arătat el preotului și după ce acesta l-a declarat curat, să se mai supună încă o dată cercetării preotului.

8. Preotul îl va cerceta. Dacă pecinginea s-a întins pe piele, preotul îl va declara necurat: este lepră.

9. Când se va arăta o rană de lepră pe un om, să-l aducă la preot.

10. Preotul să-l* cerceteze. Și dacă are pe piele o umflătură albă, dacă umflătura aceasta a făcut ca părul să albească, și în umflătură este și o urmă de carne vie,

*Num. 12.10,12. 2 Împ. 5.27. 2 Cron. 26.20.

11. atunci pe pielea trupului omului acestuia este o lepră învechită: preotul să-l declare necurat; să nu-l închidă, căci este necurat.

12. Dacă lepra va face o spuzeală pe piele și va acoperi toată pielea celui cu rana, din cap până în picioare, pretutindeni pe unde-și va arunca preotul privirile,

13. preotul să-l cerceteze; și dacă va vedea că lepra a acoperit tot trupul, să declare curat pe cel cu rana: fiindcă s-a făcut toată albă, el este curat.

14. Dar în ziua când se va vedea în el carne vie, va fi necurat;

15. când preotul va vedea carnea vie, să-l declare necurat: carnea vie este necurată, este lepră.

16. Dacă se schimbă carnea vie și se face albă, să se ducă la preot;

17. preotul să-l cerceteze, și dacă rana s-a făcut albă, preotul să declare curat pe cel cu rana: el este curat.

18. Când un om va avea pe pielea

trupului său o bubă* care a fost tămăduită,

*Exod 9.9.

19. și pe locul unde era buba se va arăta o umflătură albă sau o pată de un alb roșiatic, omul acela să se arate preotului.

20. Preotul să-l cerceteze. Dacă pata pare mai adâncă decât pielea și dacă părul s-a făcut alb, preotul să-l declare necurat: este o rană de lepră, care a dat în bubă.

21. Dacă preotul vede că nu este păr alb în pată, că ea nu este mai adâncă decât pielea și că a mai scăzut, să închidă pe omul acela șapte zile.

22. Dacă s-a întins pata pe piele, preotul să-l declare necurat: este o rană de lepră.

23. Dar dacă pata a rămas pe loc și nu s-a întins, este semnul rânii uscate unde a fost buba; preotul să-l declare curat.

24. Când un om va avea pe pielea trupului o arsură pricinuită de foc, și se va arăta pe urma arsurii o pată albă sau de un alb roșiatic,

25. preotul să-l cerceteze. Dacă părul din pată s-a făcut alb, și ea pare mai adâncă decât pielea, este lepră, care a dat în arsură; preotul să declare pe omul acela necurat: este o rană de lepră.

26. Dacă preotul vede că nu este păr alb în pată, că ea nu este mai adâncă decât pielea și că a mai scăzut, să închidă pe omul acela șapte zile.

27. Preotul să-l cerceteze a șaptea zi. Și dacă pata s-a întins pe piele, preotul să-l declare necurat: este o rană de lepră.

28. Dar dacă pata a rămas pe loc, nu s-a întins pe piele și a mai scăzut, este o rană pricinuită de umflătura arsurii; preotul să-l declare curat, căci este semnul rânii vindecate a arsurii.

29. Când un bărbat sau o femeie va avea o rană pe cap sau la barbă,

30. preotul să cerceteze rana. Dacă pare mai adâncă decât pielea și are păr gălbui și subțire, preotul să declare pe omul acela necurat: este răie de cap, este lepră de cap sau de barbă.

31. Dacă preotul vede că rana râiei nu pare mai adâncă decât pielea și n-are păr negru, să închidă șapte zile pe cel cu rana de răie la cap.

32. Preotul să cerceteze rana a șaptea zi. Dacă râia nu s-a întins, dacă n-are păr gălbui și dacă nu pare mai adâncă decât pielea,

33. cel cu râia la cap să se radă, dar să nu radă locul unde este râia; și preotul să-l închidă a doua oară șapte zile.

34. Preotul să cerceteze râia a șaptea zi. Dacă râia nu s-a întins pe piele și nu pare mai adâncă decât pielea, preotul să-l declare curat; el să-și spele hainele și va fi curat.

35. Dar dacă râia s-a întins pe piele, după ce a fost declarat curat,

36. preotul să-l cerceteze. Și dacă râia s-a întins pe piele, preotul n-are să mai caute să vadă dacă are păr gălbui: este necurat.

37. Dacă i se pare că râia a stat pe loc și că din ea a crescut păr negru, râia este vindecată: este curat, și preotul să-l declare curat.

38. Când un bărbat sau o femeie va avea pete pe pielea trupului, și anume pete albe,

39. preotul să-l cerceteze. Dacă pe pielea trupului lui sunt pete de un alb gălbui, acestea nu sunt decât niște pete care au făcut spuzeală pe piele: este curat.

40. Când unui om îi va cădea părul de pe cap, este pleșuv: este curat.

41. Dacă i-a căzut părul de pe cap numai în partea dinainte, este pleșuv în partea dinainte: este curat.

42. Dar dacă în partea pleșuvă dinainte sau dinapoi este o rană de un alb roșiatic, este lepră, care a făcut spuzeală în partea pleșuvă dinainte sau dinapoi.

43. Preotul să-l cerceteze. Dacă în partea pleșuvă dinapoi sau dinainte este o umflătură de rană de un alb roșiatic, asemănătoare cu lepra de pe pielea trupului,

44. este leproș, este necurat: preotul să-l declare necurat; rana lui este pe cap.

45. Leprosul atins de această rană să-și poarte hainele sfâșiate și să umble cu capul gol; să-și acopere* barba și să strige: „Necurat**! Necurat!“

*Ezec. 24.17,22. Mica 3.7. **Plân. 4.15.

46. Câtă vreme va avea rana, va fi necurat: este necurat! Să locuiască singur; locuința lui să fie afară* din tabără.

*Num. 5.2; 12.14. 2 Împ. 7.3; 15.5. 2 Cron. 26.21. Luca 17.12.

Semnele leprei de pe haine

47. Când se va arăta o rană de lepră pe o haină, fie haină de lână, fie haină de in,

48. în urzeală sau în bățatură de in sau de lână, pe o piele sau pe vreun lucru de piele,

49. și rana va fi verzuie sau roșiatică pe haină sau pe piele, în urzeală sau în bățatură, sau pe vreun lucru de piele, este o rană de lepră și trebuie arătată preotului.

50. Preotul să cerceteze rana și să închidă șapte zile lucrul cu rana.

51. Să cerceteze a șaptea zi rana. Dacă rana s-a întins pe haină, în urzeală sau în bățatură, pe piele sau pe lucrul acela de piele, este o rană de lepră* învechită: lucrul acela este necurat.

*Cap. 14.44.

52. Să ardă haina, urzeala sau bățatura de lână sau de in, sau lucrul de piele pe care se găsește rana, căci este o lepră învechită: să fie ars în foc.

53. Dar dacă preotul vede că rana nu s-a întins pe haină, pe urzeală sau pe bățatură, sau pe lucrul acela de piele,

54. să poruncească să se spele partea atinsă de rană și să-l închidă a doua oară șapte zile.

55. Preotul să cerceteze rana, după ce se va spăla. Și dacă rana nu și-a schimbat înfățișarea și nu s-a întins, lucrul acela este necurat: să fie ars în foc, căci o parte din față sau din dos a fost roasă.

56. Dacă preotul vede că rana a mai scăzut, după ce a fost spălată, s-o rupă din haină sau din piele, din urzeală sau din bățatură.

57. Și dacă se mai ivește pe haină, în urzeală sau în bățatură, sau pe lucrul de piele, înseamnă că este o spuzeală de lepră: lucrul atins de rană să fie ars în foc.

58. Haina, urzeala sau bățatura, sau vreun lucru de piele, care a fost spălat, și de unde a pierit rana, să se mai spele a doua oară și va fi curat.

59. Aceasta este legea privitoare la rana leprei, când lovește hainele de lână sau de in, urzeala sau bățatura, sau un lucru oarecare de piele, și după care vor fi declarate curate sau necurate.*

Curățarea leprei de pe om

14. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Iată care va fi legea cu privire la cel leproș, în ziua curățării lui. Să-l* aducă înaintea preotului.

*Mat. 8.2.4. Marc. 1.40.44. Luca 5.12.14; 17.14.

3. Preotul să iasă afară din tabără și să cerceteze pe cel leproș. Dacă leproșul este tămăduit de rana leprei,

4. preotul să poruncească să se ia, pentru cel ce trebuie curățat, două păsări vii și curate, lemn de cedru*, cârmâz** și isop†.

*Num. 19.6. **Evr. 9.19. †Ps. 51.7.

5. Preotul să poruncească să se înjunghie una din aceste păsări într-un vas de pământ, în apă curgătoare.

6. Să ia pasărea cea vie, lemnul de cedru, cârmâzul și isopul, și să le înmoaie împreună cu pasărea cea vie în sângele păsării înjunghiate în apa curgătoare.

7. Să stropească* de șapte ori** pe cel ce trebuie curățat de lepră. Apoi să-l declare curat și să dea drumul păsării celei vii pe câmp.

*Evr. 9.13. **2 Împ. 5.10.14.

8. Cel ce se curăță trebuie să-și spele hainele, să-și radă tot părul și să se scalde** în apă; și va fi curat. În urmă va putea să intre în tabără, dar să rămână† șapte zile afară din Cort.

*Cap. 13.6. **Cap. 11.25. †Num. 12.15.

9. În ziua a șaptea, să-și radă tot părul, capul, barba și sprâncenele: tot părul să și-l radă; să-și spele hainele și să-și scalde trupul în apă, și va fi curat.

10. A opta zi*, să ia doi miei fără cusur și o oaie de un an fără cusur, trei zecimi dintr-o efă de floarea făinii, ca dar** de mâncare frământat cu untdelemn, și un log (pahar) de untdelemn.

*Mat 8.4. Marc. 1.44. Luca 5.14. **Cap. 2.1. Num. 15.4.15.

11. Preotul care face curățarea să aducă înaintea Domnului pe omul care se curăță și toate lucrurile acestea, la ușa Cortului întâlnirii.

12. Preotul să ia unul din miei și să-l* aducă jertfă pentru vină, împreună cu logul de untdelemn; să le legene** într-o parte și într-alta înaintea Domnului, ca dar legănat.

*Cap. 5.2,18; 6.6,7. **Exod 29.24.

13. Să înjunghie mielul în locul* unde se înjunghie jertfele de ispășire și

arderile de tot, adică în Locul Sfânt; căci, la jertfa pentru vină, ca și la jertfa de ispășire**, dobitocul pentru jertfă va fi al preotului: el este un lucru† preasfânt.

*Exod 29.11. Cap. 1.5,11; 4.4,24. **Cap. 7.7. †Cap. 2.3; 7.6; 21.22.

14. Preotul să ia din sângele jertfei de ispășire; să pună pe marginea* urechii drepte a celui ce se curăță, pe degetul cel mare de la mână dreaptă a lui și pe degetul cel mare de la piciorul drept.

*Exod 29.20. Cap. 8.23.

15. Preotul să ia untdelemn din log și să toarne în palma mâinii stângi.

16. Preotul să-și înmoaie degetul mâinii drepte în untdelemnul din palma mâinii stângi și să stropească din untdelemn de șapte ori cu degetul înaintea Domnului.

17. Din untdelemnul care-i mai rămâne în mână, preotul să pună pe (moalele) marginea urechii drepte a celui ce se curăță, pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare al piciorului drept, deasupra sângelui de la jertfa pentru vină.

18. Iar untdelemnul care-i mai rămâne în mână, preotul să-l pună pe capul celui ce se curăță; și preotul să facă* ispășire pentru el înaintea Domnului.

*Cap. 4.26.

19. Apoi preotul să aducă jertfa de ispășire*; și să facă ispășire pentru cel ce se curăță de întinăciunea lui. În urmă să înjunghie arderea de tot.

*Cap. 5.1; 12.7.

20. Preotul să aducă pe altar arderea de tot și darul de mâncare; și să facă ispășire pentru omul acesta, și va fi curat.

21. Dacă* este sărac și nu poate să aducă toate aceste lucruri, atunci să ia un singur miel, care să fie adus ca jertfă pentru vină, după ce a fost legănat într-o parte și într-alta, ca dar legănat, și să facă ispășire pentru el. Să ia o zecime din floarea făinii frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare, și un log de untdelemn.

*Cap. 5.7; 12.8.

22. Să ia și două turturele* sau doi pui de porumbel, după mijloacele lui, unul ca jertfă de ispășire, celălalt ca ardere de tot.

*Cap. 12.8; 15.14,15.

23. În ziua a opta, să aducă* pentru curățarea lui toate aceste lucruri la preot, la ușa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului.

*Vers. 10,11.

24. Preotul* să ia mielul pentru jertfa

de vină și logul cu untdelemn; și să le legene într-o parte și într-alta, ca dar legănat, înaintea Domnului.

*Vers. 12.

25. Să înjunghie mielul jertfei pentru vină. Preotul să ia* din sângele jertfei pentru vină; să pună pe marginea urechii drepte a celui ce se curăță, pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare al piciorului drept.

*Vers. 14.

26. Preotul să toarne untdelemn în palma mâinii stângi.

27. Preotul să stropească de șapte ori cu degetul de la mână dreaptă, înaintea Domnului, din untdelemnul care este în mână stângă a lui.

28. Iar din untdelemnul din mână lui, preotul să pună pe marginea urechii drepte a celui ce se curăță, pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare al piciorului drept, în locul unde a pus din sângele jertfei pentru vină.

29. Ce mai rămâne din untdelemn în mână, preotul să-l pună pe capul celui ce se curăță, ca să facă ispășire pentru el înaintea Domnului.

30. Apoi să aducă una* din turturele sau un pui de porumbel, cum va putea,

*Vers. 22. Cap. 15.15.

31. unul ca jertfă de ispășire, și altul ca ardere de tot, împreună cu darul de mâncare; și preotul să facă ispășire înaintea Domnului pentru cel ce se curăță.

32. Aceasta este legea pentru curățarea celui ce are o rană de lepră și nu poate să aducă tot ce este rânduit pentru* curățarea lui.*

*Vers. 10.

Curățarea leprei de pe case

33. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

34. „După ce veți intra în țara Canaanului, pe care v-o dau în* stăpânire, dacă voi trimite o rană de lepră pe vreo casă din țara pe care o veți stăpâni,

*Gen. 17.8. Num. 32.22. Deut. 7.1; 32.49.

35. cel cu casa să se ducă să spună preotului și să zică: „Mi se pare că este ceva ca o rană* în casa mea.“

*Prov. 3.33. Zah. 5.4.

36. Preotul, înainte de a intra ca să cerceteze rana, să poruncească să se deșarte casa, ca nu cumva tot ce este în ea să se facă necurat. După aceea să intre preotul și să cerceteze casa.

37. Preotul să cerceteze rana. Dacă

vede că pe zidurile casei sunt niște gropișoare verzui sau roșiatice, părănd mai adânci decât zidul,

38. să iasă din casă și, când va ajunge la ușă, să pună să încuie casa șapte zile.

39. În ziua a șaptea, preotul să se întoarcă în ea. Și dacă va vedea că rana s-a întins pe zidurile casei,

40. să poruncească să se scoată pietrele atinse de rană și să le arunce afară din cetate, într-un loc necurat.

41. Să pună să răzuiască toată partea dinăuntru a casei, și tencuiala răzuită să se arunce afară din cetate, într-un loc necurat.

42. Să ia alte pietre și să le pună în locul celor dintâi; și să se ia altă tencuială ca să se tencuiască din nou casa.

43. Dacă rana se va întoarce și va izbucni din nou în casă, după ce au scos pietrele, după ce au răzuit și tencuit din nou casa,

44. preotul să se întoarcă în ea. Și dacă vede că rana s-a întins în casă, este o lepră învechită* în casă: casa este necurată. *Cap. 13.51. Zah. 5.4.

45. Să dărâme casa, lemnele și toată tencuiala casei; și să scoată aceste lucruri afară din cetate, într-un loc necurat.

46. Cine va intra în casă în tot timpul când era închisă va fi necurat până seara.

47. Cine se va culca în casă să-și spele hainele. Cine va mânca în casă de asemenea să-și spele hainele.

48. Dacă preotul, care s-a întors în casă, vede că rana nu s-a întins, după ce a fost tencuită din nou casa, să declare casa curată, căci rana este vindecată.

49. Pentru curățarea casei să ia* două păsări, lemn de cedru, cârmâz și isop. *Vers. 4.

50. Să înjunghie una din păsări într-un vas de pământ, într-o apă curgătoare.

51. Să ia lemnul de cedru, isopul, cârmâzul și pasărea cea vie; să le înmoaie în sângele păsării înjunghiate și în apa curgătoare și să stropească de șapte ori casa.

52. Să curețe casa cu sângele păsării, cu apa curgătoare, cu pasărea cea vie, cu lemnul de cedru, cu isopul și cârmâzul.

53. Să dea drumul păsării celei vii afară din cetate, pe câmp. Să facă*

astfel ispășire pentru casă, și ea va fi curată. *Vers. 20.

54. Aceasta este legea pentru orice rană de lepră și pentru râia* de cap, *Cap. 13.30.

55. pentru lepra* de pe haine și de** pe case, *Cap. 13.47. **Vers. 34.

56. pentru* umflături, pentru pecingini și pentru pete: *Cap. 13.2.

57. ea arată* când un lucru este necurat și când este curat. Aceasta este legea pentru lepră. *Deut. 24.8. Ezech. 44.23.

Necurățiile bărbatului

15. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

2. „Vorbiți copiilor lui Israel și spuneți-le:

„Orice* om care are o scurgere din trupul lui, prin chiar faptul acesta este necurat. *Cap. 22.4.

Num. 5.2. 2 Sam. 3.29. Mat. 9.20. Marc. 5.25. Luca 8.43.

3. Din pricina scurgerii lui este necurat: fie că trupul lui lasă să se facă scurgerea, fie că o oprește, este necurat.

4. Orice pat în care se va culca va fi necurat; și orice lucru pe care va ședea va fi necurat.

5. Cine se va atinge de patul lui să-și spele hainele, să se scalde* în apă, și va fi necurat până seara. *Cap. 11.25; 17.15.

6. Cine va ședea pe lucrul pe care a șezut el să-și spele hainele, să se scalde în apă, și să fie necurat până seara.

7. Cine se va atinge de trupul lui să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

8. Dacă omul acela scuipă pe un om curat, acesta să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

9. Orice șapă pe care va călări el va fi necurată.

10. Cine se va atinge de vreun lucru care a fost sub el va fi necurat până seara; și cine va ridica lucrul acela să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

11. Cine va fi atins de cel cu scurgerea și nu-și va spăla mâinile în apă să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

12. Orice vas* de pământ care va fi atins de el să fie spart, și orice vas de lemn să fie spălat în apă. *Cap. 6.28; 11.32,33.

13. După ce va fi curățat de scurgerea lui, omul acela să numere* șapte zile

pentru curățarea lui; să-și spele hainele, să-și scalde trupul în apă curgătoare, și va fi curat. *Vers. 28. Cap. 14.8.

14. În ziua a opta, să ia două* turturele sau doi pui de porumbel, să se ducă înaintea Domnului, la ușa Cortului întâlnirii, și să-i dea preotului. *Cap. 14.22,23.

15. Preotul să-i aducă unul ca jertfă* de ispășire, și celălalt ca ardere de tot; și preotul să facă ispășire** pentru el înaintea Domnului, pentru scurgerea lui. *Cap. 14.30,31. **Cap. 14.19,31.

16. Omul care va avea o scurgere* a seminței în somn să-și scalde tot trupul în apă, și va fi necurat până seara. *Cap. 22.4. Deut. 23.10.

17. Orice haină și orice piele care vor fi atinse de scurgerea lui vor fi spălate cu apă, și vor fi curate până seara.

18. Dacă o femeie s-a culcat cu un astfel de om, să se scalde amândoi în apă, și vor fi necurați* până seara. *1 Sam. 21.4.

Necurăția femeii

19. Femeia* care va avea o scurgere, și anume o scurgere de sânge din trupul ei, să rămână șapte zile în necurăția ei. Oricine se va atinge de ea va fi necurat până seara. *Cap. 12.2.

20. Orice pat în care se va culca ea în timpul necurăției ei va fi necurat; și orice lucru pe care va ședea ea va fi necurat.

21. Oricine se va atinge de patul ei să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

22. Oricine se va atinge de un lucru pe care a șezut ea să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

23. Dacă este ceva pe patul sau pe lucrul pe care a șezut ea, cine se va atinge de lucrul acela va fi necurat până seara.

24. Dacă* se culcă cineva cu ea și vine peste el necurăția femeii aceleia, el va fi necurat timp de șapte zile, și orice pat în care se va culca va fi necurat. *Cap. 20.18.

25. Femeia care* va avea o scurgere de sânge timp de mai multe zile, afară de sorocele ei obișnuite, sau a cărei scurgere va ține mai mult ca de obicei, va fi necurată timp timpul scurgerii ei, ca pe vremea când îi vine sorocul. *Mat. 9.20. Marc. 5.25. Luca 8.43.

26. Orice pat în care se va culca în

timpul cât va ține scurgerea aceasta va fi ca și patul din timpul când ea este la scurgerea de la soroc; și orice lucru pe care va ședea va fi necurat ca atunci când este ea la scurgerea de la soroc.

27. Oricine se va atinge de ele va fi necurat; să-și spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara.

28. După* ce va fi curățată de scurgerea ei, să numere șapte zile, și apoi va fi curată. *Vers. 13.

29. A opta zi, să ia două turturele sau doi pui de porumbel și să-i ducă preotului, la ușa Cortului întâlnirii.

30. Preotul să aducă unul ca jertfă de ispășire, și altul ca ardere de tot; și preotul să facă ispășire pentru ea înaintea Domnului, pentru scurgerea care o făcea necurată.

31. Așa să îndepărtați* pe copiii lui Israel de necurățiile lor, ca să nu moară din pricina necurățiilor lor, dacă pângăresc** Cortul Meu, care este în mijlocul lor. *Cap. 11.47. Deut. 24.8. Ezech. 44.23. **Num. 5.3; 19.13,20. Ezech. 5.11; 23.38.

32. Aceasta* este legea pentru cel ce are o scurgere sau este întinat** printr-o lepădare de sămânță în somn. *Vers. 2. **Vers. 16.

33. pentru cea* care este la scurgerea de la soroc, pentru bărbatul sau** femeia care are o scurgere și pentru bărbatul care se culcă cu o femeie necurată. *Vers. 19. **Vers. 25. †Vers. 24.

Legea pentru sărbătoarea de peste an a Ispășirii

16. Domnul a vorbit lui Moise, după moartea* celor doi fii ai lui Aaron, morți când s-au înfățișat înaintea Domnului. *Cap. 10.1,2.

2. Domnul a zis lui Moise: „Vorbește fratelui tău, Aaron, și spune-i să nu intre* în tot timpul în Sfântul Locaș, dincolo de perdea dinăuntru, înaintea capacului ispășirii, care este pe chivot, ca să nu moară; căci deasupra capacului ispășirii Mă voi arăta** în nor. *Exod 30.10. Cap. 23.27. Evr. 9.7; 10.19. **Exod 25.22; 40.34. 1 Împ. 8.10-12.

3. Iată cum să intre* Aaron în Sfântul Locaș: Să ia un vițel** pentru jertfa de ispășire și un berbec pentru arderea de tot. *Evr. 9.7,12,24,25. **Cap. 4.3.

4. Să se îmbrace cu tunica* sfințită de in și să-și pună pe trup izmenele de in; să se încingă cu brăul de in și

să-și acopere capul cu mitra de in; acestea sunt veșmintele sfințite, cu care se va îmbrăca el după ce își va spăla trupul** în apă. *Exod 28,39,42,43. Cap. 6,10. Ezech. 44,17,18. **Exod 30,20. Cap. 8,6,7.

5. Să ia de la* adunarea copiilor lui Israel doi țapi pentru jertfa de ispășire și un berbec pentru arderea de tot.

*Cap. 4,14. Num. 29,11. 2 Cron. 92,21. Ezra 6,17. Ezech. 45,22,23.

6. Aaron să-și aducă vițelul lui pentru jertfa de ispășire și să facă ispășire* pentru el și pentru casa lui.

*Cap. 9,7. Evr. 5,2; 7,27,28; 9,7.

7. Să ia cei doi țapi și să-i pună înaintea Domnului, la ușa Cortului întâlnirii.

8. Aaron să arunce sorți pentru cei doi țapi: un sort pentru Domnul și un sort pentru Azazel.

9. Aaron să ia țapul care a ieșit la sorți pentru Domnul și să-l aducă jertfă de ispășire.

10. Iar țapul care a ieșit la sorți pentru Azazel să fie pus viu înaintea Domnului, ca să slujească pentru facerea ispășirii*, și să i se dea drumul în pustiu pentru Azazel. *1 Ioan 2,2.

11. Aaron să-și aducă vițelul lui pentru jertfa de ispășire și să facă ispășire pentru el și pentru casa lui. Să-și înjunghie vițelul pentru jertfa lui de ispășire.

12. Să ia o cădelniță* plină cu cărbuni aprinși de pe altarul dinaintea Domnului și doi pumni de tămâie** mirositoare pisată mărunț; să ducă aceste lucruri dincolo de perdeaua dinăuntru;

*Cap. 10,1. Num. 16,18,46. Apoc. 8,5. **Exod 30,34.

13. Să pună tămâia* pe foc înaintea Domnului, pentru ca norul de fum de tămâie să acopere capacul ispășirii** de pe chivotul mărturie, și astfel nu va muri.

*Exod 30,1,7,8. Num. 16,7,18,46. Apoc. 8,3,4. **Exod 25,21.

14. Să ia* din sângele vițelului și să stropească** cu degetul pe partea dinainte a capacului ispășirii spre răsărit; să stropească din sânge de șapte ori cu degetul lui înaintea capacului ispășirii. *Cap. 4,5. Evr. 9,13,25; 10,4. **Cap. 4,6.

15. Să înjunghie* țapul adus ca jertfă de ispășire pentru popor și să-i ducă sângele dincolo** de perdeaua dinăuntru. Cu sângele acesta să facă întocmai cum a făcut cu sângele vițelului, să

stropească cu el spre capacul ispășirii și înaintea capacului ispășirii.

*Evr. 2,17; 5,2; 9,7,28. **Vers. 2. Evr. 6,19; 9,3,7,12.

16. Astfel să facă* ispășire pentru Sfântul Locaș, pentru necurățiile copiilor lui Israel și pentru toate călcările de lege, prin care au păcătuit ei. Să facă la fel pentru Cortul întâlnirii, care este cu ei în mijlocul necurățiilor lor.

*Exod 29,36. Ezech. 45,18. Evr. 9,22,23.

17. Să* nu fie nimeni în Cortul întâlnirii când va intra Aaron să facă ispășirea în Sfântul Locaș, până va ieși din el. Să facă ispășire pentru el și pentru casa lui și pentru toată adunarea lui Israel.

*Exod 34,3. Luca 1,10.

18. După ce va ieși, să se ducă la altarul care este înaintea Domnului și să facă* ispășire pentru altar; să ia din sângele vițelului și țapul și să pună pe coarnele altarului de jur împrejur.

*Exod 30,10. Cap. 4,7,18. Evr. 9,22,23.

19. Să stropească pe altar cu degetul lui de șapte ori din sânge, și astfel să-l curețe* și să-l sfințească de necurățiile copiilor lui Israel. *Ezech. 43,20.

Țapul pentru Azazel

20. Când va isprăvi de făcut ispășirea* pentru Sfântul Locaș, pentru Cortul întâlnirii și pentru altar, să aducă țapul cel viu.

*Vers. 16. Ezech. 45,20.

21. Aaron să-și pună amândouă mâinile pe capul țapului celui viu și să mărturisească peste el toate fărădelegile copiilor lui Israel și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună* pe capul țapului, apoi să-l izgonească în pustiu, printr-un om care va avea însărcinarea aceasta. *Isa. 53,6.

22. Țapul acela va duce* asupra lui toate fărădelegile lor într-un pământ pustiu; în pustiu să-i dea drumul.

*Isa. 53,11,12. Ioan 1,29. Evr. 9,28. 1 Pet. 2,24.

23. Aaron să intre în Cortul întâlnirii; să-și lepede* veșmintele de in, pe care le îmbrăcase la intrarea în Sfântul Locaș, și să le pună acolo.

*Ezech. 22,14; 44,19.

24. Să-și spele trupul cu apă într-un loc sfânt și să-și ia din nou veșmintele. Apoi să iasă afară, să-și aducă arderea* lui de tot și arderea de tot a poporului și să facă ispășire pentru el și pentru popor.

*Vers. 3,5.

25. Iar grăsimea* jertfei de ispășire s-o ardă pe altar.

*Cap. 4,10.

26. Cel ce va izgoni țapul pentru Azazel să-și spele hainele și să-și

scalde* trupul în apă; după aceea să intre iarăși în tabără.

*Cap. 15,5.

27. Să scoată afară din tabără vițelul* ispășitor și țapul ispășitor, al căror sânge a fost dus în Sfântul Locaș pentru facerea ispășirii, și să le ardă în foc pieile, carnea și balega.

*Cap. 4,12,21; 6,30. Evr. 13,11.

28. Cel ce le va arde să-și spele hainele și să-și scalde trupul în apă; după aceea să intre iarăși în tabără.

Sărbătoarea Ispășirii

29. Aceasta să vă fie o lege veșnică: în* luna a șaptea, în a zecea zi a lunii, să vă smeriți sufletele, să nu faceți nici o lucrare, nici băstinașul, nici străinul care locuiește în mijlocul vostru.

*Exod 30,10.

Cap. 23,27. Num. 29,7. Isa. 58,3,5. Dan. 10,3,12.

30. Căci în ziua aceasta se va face ispășire pentru voi ca să vă curățați: veți fi curățați* de toate păcatele voastre înaintea Domnului.

*Ps. 51,2.

Ier. 33,8. Efes. 5,26. Evr. 9,13,14; 10,1,2. 1 Ioan 1,7,9.

31. Aceasta să fie pentru voi o zi de Sabat*, o zi de odihnă, în care să vă smeriți sufletele. Aceasta să fie o lege veșnică.

*Cap. 23,32.

32. Ispășirea* să fie făcută de preotul care a primit ungerea și care a fost închinat** în slujba Domnului, ca să urmeze tatălui său în slujba preoției; să se îmbrace cu veșmintele de in, cu veșmintele sfințite.

*Cap. 4,3,5,16. **Exod 29,29,30. Num. 20,26,28. †Vers. 4.

33. Să facă* ispășire pentru Locul Preasfânt, să facă ispășire pentru Cortul întâlnirii și pentru altar și să facă ispășire pentru preoți și pentru tot poporul adunării.

*Vers. 6,16-18,24.

34. Aceasta* să fie pentru voi o lege veșnică: o dată** pe an să se facă ispășire pentru copiii lui Israel, pentru păcatele lor. Aaron a făcut întocmai cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Cap. 23,31. Num. 29,7. **Exod 30,10. Evr. 9,7,25.

Locul pentru jertfe

17. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor copiilor lui Israel și spune-le: „Iată ce a poruncit Domnul:

3. Dacă cineva din casa lui Israel înjunghie* în tabără sau afară din tabără un bou, un miel sau o capră,

*Deut. 12,5,15,21.

4. și* nu-l aduce la ușa Cortului

întâlnirii, ca să-l aducă dar Domnului înaintea Cortului Domnului, sângele acesta va fi pus în socoteala omului acela: a vărsat sânge; omul acela va fi** nimicit din mijlocul poporului său.

*Deut. 12,5,6,13,14. **Gen. 17,14.

5. De aceea copiii lui Israel, în loc să-și înjunghie* jertfele pe câmp, trebuie să le aducă la preot, înaintea Domnului, la ușa Cortului întâlnirii, și să le aducă Domnului ca jertfe de mulțumire.

*Gen. 21,33; 22,2; 31,54. Deut. 12,2. 1 Împ. 14,23. 2 Împ. 16,4; 17,10. 2 Cron. 28,4. Ezech. 20,28; 22,9.

6. Preotul să le stropească* sângele pe altarul Domnului, la ușa Cortului întâlnirii; și să ardă** grăsimea, care va fi de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 3,2. **Exod 29,18. Cap. 3,5,11,16; 4,31. Num. 18,17.

7. Să nu-și mai aducă jertfele lor la idolii* cu care curvesc**. Aceasta va fi o lege veșnică pentru ei și pentru urmașii lor.

*Deut. 32,17. 2 Cron. 11,15. Ps. 106,37. 1 Cor. 10,20. Apoc. 9,20. **Exod 34,15. Cap. 20,5. Deut. 31,16. Ezech. 23,8.

8. Să le spui, dar: „Dacă un om din casa lui Israel sau dintre străinii care locuiesc în mijlocul lor aduce* o ardere de tot sau vreo altă jertfă,

*Cap. 1,2,3.

9. și n-o aduce* la ușa Cortului întâlnirii, ca s-o aducă jertfă Domnului, omul acela să fie nimicit din poporul lui.

*Vers. 4.

Să nu mănânce sânge

10. Dacă un om* din casa lui Israel sau din străinii care locuiesc în mijlocul lor mănâncă sânge de orice fel, Îmi voi** întoarce fața împotriva celui ce mănâncă sângele și-l voi nimici din mijlocul poporului său.

*Gen. 9,4. Cap. 3,17; 7,26,27; 19,26. Deut. 12,16,23; 15,23. 1 Sam. 14,33. Ezech. 44,7. **Cap. 20,3,5,6; 26,17. Ier. 44,11. Ezech. 14,8; 15,7.

11. Căci* viața¹ trupului este în sânge. Vi l-am dat ca să-l puneți pe altar, ca să slujească de ispășire** pentru sufletele voastre, căci prin viața din el face sângele ispășire.

*Vers. 14. **Mat. 26,28. Marc. 14,24. Rom. 3,25; 5,9. Efes. 1,7. Col. 1,14,20. Evr. 13,12. 1 Pet. 1,2. 1 Ioan 1,7. Apoc. 1,5. †Evr. 9,22.

12. De aceea am zis copiilor lui Israel: „Nimeni dintre voi să nu mănânce sânge și nici străinul care locuiește în mijlocul vostru să nu mănânce sânge.

13. Dacă vreunul din copiii lui Israel sau din străinii care locuiesc în mijlo-

1. Sau: sufletul

cul lor vânează* o fiară sau o pasăre care se mănâncă, să-i verse** sângele și să-l acopere† cu țărână.

*Cap. 7.26. **Deut. 12.16,24; 15.23. †Ezec. 24.7.

14. Căci viața* oricărui trup stă în sângele lui care este în el. De aceea am zis copiilor lui Israel: „Să nu mâncați sângele nici unui trup; căci viața oricărui trup este sângele lui: oricine va mânca din el va fi nimicit.“

*Gen. 9.4. Vers. 11,12. Deut. 12.23.

15. Oricine*, fie băstinaș, fie străin, care va mânca dintr-o fiară moartă sau sfâșiată, să-și** spele hainele, să se scalde în apă, și va fi necurat până seara; apoi va fi curat.

*Exod 22.31. Cap. 22.8. Deut. 14.21. Ezec. 4.14; 44.31. **Cap. 11.25. †Cap. 15.5.

16. Dacă nu-și spală hainele și nu-și scaldă trupul, își va purta* fărâdelegea lui.“

*Cap. 5.1; 7.18; 19.8. Num. 19.20.

Oprirea însoțirilor nelegiuite

18 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Eu* sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Exod 6.7. Vers. 4. Cap. 11.44; 19.4,10,34; 20.7. Ezec. 20.5,7,19,20.

3. Să nu faceți ce* se face în țara Egiptului unde ați locuit și să nu faceți ce se** face în țara Canaanului unde vă duc Eu: să nu vă luați după obiceiurile lor.

*Ezec. 20.7,8; 23.8. **Exod 23.24. Cap. 20.23. Deut. 12.4,30,31.

4. Să împliniți poruncile* Mele și să țineți legile Mele: să le urmați. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Deut. 4.1,2; 6.1. Ezec. 20.19.

5. Să păziți legile și poruncile Mele: omul care* le va împlini va trăi prin ele. Eu sunt Domnul!

*Ezec. 20.11,13,21. Luca 10.28. Rom. 10.5. Gal. 3.12.

6. Nici unul din voi să nu se apropie de ruda lui de sânge, ca să-i descopere goliciunea. Eu* sunt Domnul.

*Exod 6.2,6,29. Mal. 3.6.

7. Să nu descoperi goliciunea* tatălui tău, nici goliciunea mamei tale. Îți este mamă: să nu-i descoperi goliciunea.

*Cap. 20.11.

8. Să nu descoperi goliciunea* nevastei tatălui tău. Este goliciunea tatălui tău.

*Gen. 49.4. Cap. 20.11. Deut. 22.30; 27.20. Ezec. 22.10. Amos 2.7. 1 Cor. 5.1.

9. Să nu descoperi goliciunea* surorii tale, fata tatălui tău sau fata mamei tale, născută în casă sau afară din casă.

*Cap. 20.17. 2 Sam. 13.12. Ezec. 22.11.

10. Să nu descoperi goliciunea fetei fiului tău sau a fetei fetei tale. Căci este goliciunea ta.

11. Să nu descoperi goliciunea fetei nevestei tatălui tău, născută din tatăl tău. Îți este soră.

12. Să nu descoperi goliciunea* surorii tatălui tău. Este rudă de aproape cu tatăl tău.

*Cap. 20.19.

13. Să nu descoperi goliciunea surorii mamei tale. Este rudă de aproape cu mama ta.

14. Să nu descoperi goliciunea* fratelui tatălui tău. Să nu te apropii de nevasta lui. Îți este** matusă.

*Cap. 20.20. **Gen. 38.18,26. Cap. 20.12. Ezec. 22.11.

15. Să nu descoperi goliciunea nurorii tale. Este nevasta fiului tău: să nu-i descoperi goliciunea.

16. Să nu descoperi goliciunea* nevastei fratelui tău. Este goliciunea fratelui tău.

*Deut. 25.5. Cap. 20.21. Mat. 14.4; 22.24. Marc. 12.19.

17. Să nu descoperi goliciunea* unei femei și a fetei ei. Să nu iei pe fata fiului ei, nici pe fata fetei ei, ca să le descoperi goliciunea. Îți sunt rude de aproape: este o nelegiuire.

*Cap. 20.14.

18. Să nu iei pe sora nevastei tale, ca să-i faci în necaz*, descoperindu-i goliciunea alături de nevasta ta, cât timp ea este încă în viață.

*1 Sam. 1.6,8.

19. Să nu te apropii de o femeie* în timpul necurației ei, când este la soroc, ca să-i descoperi goliciunea.

*Cap. 20.18. Ezec. 18.6; 22.10.

20. Să nu te împreunezi cu nevasta* semenului tău, ca să te pângărești cu ea.

*Cap. 20.10. Exod 20.14. Deut. 5.18; 22.22. Prov. 6.29,32. Mal. 3.5. Mat. 5.27. Rom. 2.22. 1 Cor. 6.9. Evr. 13.4.

21. Să nu* dai pe nici unul din copiii tăi ca să fie adus jertfă lui** Moloh și să nu pângărești† Numele Dumnezeului tău. Eu sunt Domnul.

*Cap. 20.2. 2 Împ. 16.3; 21.6; 23.10. Ier. 19.5. Ezec. 20.31; 23.37,39. **Cap. 19.12; 20.3; 21.6; 22.2,32. 1 Împ. 11.7,33. Fapt. 7.43. †Ezec. 36.20, etc. Mal. 1.12.

22. Să nu te culci cu un bărbat* cum se culcă cineva cu o femeie. Este o urâciune.

*Cap. 20.13. Rom. 1.27. 1 Cor. 6.9. 1 Tim. 1.10.

23. Să nu te culci* cu o vită, ca să te pângărești cu ea. Femeia să nu se apropie de o vită, ca să curvească cu ea. Este o mare mișelie**.

*Exod 22.19. Cap. 20.15,16. **Cap. 20.12.

24. Să nu vă spurcați cu nici* unul din aceste lucruri, căci prin** toate aceste lucruri s-au spurcat neamurile

pe care le voi izgoni dinaintea voastră.

*Vers. 30. Mat. 15.18-20. Marc. 7.21-23. 1 Cor. 3.17. **Cap. 20.23. Deut. 18.12.

25. Țara* a fost spurcată prin ele; Eu îi voi pedepsi** fărâdelegea, și pământul va† vărsa din gura lui pe locuitorii lui.

*Num. 35.34. Ier. 2.7; 16.18. Ezec. 36.17. **Ps. 89.32. Isa. 26.21. Ier. 5.9,29; 9.9; 14.10; 23.2. Osea 2.13; 8.13; 9.9. †Vers. 28.

26. Păziți*, dar, legile și poruncile Mele și nu faceți nici una din aceste spurcăciuni, nici băstinașul, nici străinul care locuiește în mijlocul vostru.

*Vers. 5,30. Cap. 20.22,23.

27. Căci toate aceste spurcăciuni le-au făcut oamenii din țara aceasta care au fost înaintea voastră în ea; și astfel țara a fost pângărită.

28. Luați seama ca nu cumva să vă verse și pe voi țara* din gura ei, dacă o spurcați, cum a vărsat pe neamurile care erau în ea înaintea voastră.

*Cap. 20.22. Ier. 9.19. Ezec. 36.13,17.

29. Căci toți cei ce vor face vreuna din aceste spurcăciuni vor fi nimiciți din mijlocul poporului lor.

30. Păziți poruncile Mele și* nu faceți nici unul din obiceiurile urâte care se făceau înaintea voastră, ca să nu** vă spurcați cu ele. Eu† sunt Domnul Dumnezeu vostru.“

*Vers. 3,26. Cap. 20.23. Deut. 18.9. **Vers. 24. †Vers. 2,4.

Felurite legi ca tâlcuire a poruncilor

19 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește întregii adunări a copiilor lui Israel și spune-le:

„Fiți* sfinți, căci Eu sunt sfânt, Eu, Domnul Dumnezeu vostru.

*Cap. 11.44; 20.7,26. 1 Pet. 1.16.

3. Fiecare* din voi să cinstească pe mama sa și pe tatăl său și să păzească Sabatele** Mele. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Exod 20.12. **Exod 20.8; 31.13.

4. Să* nu vă întorceți spre idoli** și să nu vă faceți dumnezei turnați. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Exod 20.4. Cap. 26.1. 1 Cor. 10.14. 1 Ioan 5.21. **Exod 34.17. Deut. 27.15.

Porunci privitoare la jertfa de mulțumire

5. Când* veți aduce Domnului o jertfă de mulțumire, s-o aduceți așa ca să fie primită.

*Cap. 7.16.

6. Jertfa să fie mâncată în ziua când o veți jertfi sau a doua zi; ce va mai

rămâne până a treia zi să se ardă în foc.

7. Dacă va mânca cineva din ea a treia zi, faptul acesta va fi un lucru urât: jertfa nu va fi primită.

8. Cine va mânca din ea își va purta vina păcatului său, căci necinstește ce a fost închinat Domnului: omul acela va fi nimicit din poporul lui.

9. Când* veți secera holdele țării, să lași nesecerat un colț din câmpul tău și să nu strângi spicele rămase pe urma secerătorilor.

*Cap. 23.22. Deut. 24.19-21. Rut 2.15,16.

10. Nici să nu culegi strugurii rămași după cules în via ta și să nu strângi boabele care vor cădea din ei. Să le lași săracului și străinului. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

11. Să nu* furați și să nu mințiți, nici să nu vă** înșelați unii pe alții.

*Exod 20.15; 22.1,7,10-12. Deut. 5.19. **Cap. 6.2. Efes. 4.25. Col. 3.9.

12. Să* nu jurați strâmb pe Numele Meu, căci ai** necinsti astfel Numele Dumnezeului tău. Eu sunt Domnul.

*Exod 20.7. Cap. 6.3. Deut. 5.11. Mat. 5.33. Iac. 5.12. **Cap. 18.21.

13. Să nu asuprești pe aproapele* tău și să nu storci nimic de la el prin silă. Să nu oprești până a doua zi plata** celui tocmit cu ziua.

*Marc. 10.19. 1 Tes. 4.6. **Deut. 24.14,15. Mal. 3.5.

14. Să nu vorbești de rău pe un surd și să nu pui înaintea unui orb* nimic care să-l poată face să cadă; ci să te temi** de Dumnezeu tău. Eu sunt Domnul.

*Deut. 27.18. Rom. 14.13.

**Gen. 42.18. Vers. 32. Cap. 25.17. Ecl. 5.7. 1 Pet. 2.17.

15. Să* nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți la fața săracului și să nu pârținești pe nimeni din cei mari, ci să judeci pe aproapele tău după dreptate.

*Exod 23.2,3.

Deut. 1.17; 16.19; 27.19. Ps. 82.2. Prov. 24.23. Iac. 2.9.

16. Să* nu umbli cu bârfeli în poporul tău. Să nu te ridici** împotriva vieții apropielui tău. Eu sunt Domnul.

*Exod 23.1. Ps. 15.3; 50.20. Prov. 11.13; 20.19. Ezec. 22.9. **Exod 23.1,7. 1 Împ. 21.13. Mat. 26.60,61; 27.4.

17. Să nu* urâști pe fratele tău în inima ta; să mustrii** pe aproapele tău, dar să nu te încarci cu un păcat din pricina lui.

*1 Ioan 2.9,11; 3.15. **Mat. 18.15. Luca 17.3. Gal. 6.1. Efes. 5.11. 1 Tim. 5.20. 2 Tim. 4.2. Tit 1.13; 2.15.

18. Să nu* te răzbuni și să nu ții necaz pe copiii poporului tău. Să** iubești

pe aproapele tău ca pe tine însuși. Eu sunt Domnul.

*2 Sam. 13.22.

Prov. 20.22. Rom. 12.17,19. Gal. 5.20. Efes. 4.31. Iac. 5.9. 1 Pet. 2.1. **Mat. 5.43; 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

19. Să păziți legile mele.

Să nu împreunezi vite de două soiuri deosebite; să nu* semeni în ogorul tău două feluri de semințe; și să nu porți o haină** țesută din două feluri de fire.

*Deut. 22.9,10. **Deut. 22.11.

20. Când un om se va culca cu o femeie, roabă logodită cu un alt bărbat, și ea n-a fost răscumpărată de tot sau slobozită, să fie pedepsiți amândoi, dar nu pedepsiți cu moartea, pentru că ea nu era slobodă.

21. El* să aducă Domnului pentru vina lui, la ușa Cortului întâlnirii, un berbec ca jertfă pentru vină.*Cap. 5.15; 6.6.

22. Preotul să facă ispășire pentru el înaintea Domnului, pentru păcatul pe care l-a făcut, cu berbecul adus ca jertfă pentru vină; și păcatul pe care l-a făcut îi va fi iertat.

23. Când veți intra în țară și veți sădi tot felul de pomi roditori, roadele lor să le priviți ca netăiate împrejur; timp de trei ani să fie netăiate împrejur pentru voi; să nu mâncați din ele.

24. În al patrulea an, toate roadele să fie închinare Domnului, spre lauda* Lui.

*Deut. 12.17,18. Prov. 3.9.

25. În al cincilea an, să mâncați roadele, ca ele să vi se înmulțească din ce în ce mai mult: Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

26. Să* nu mâncați nimic cu sânge. Să nu ghiciți** după vârcolaci, nici după nori.

*Cap. 17.10, etc. Deut. 12.23. **Deut. 18.10,11,14. 1 Sam. 15.23. 2 Împ. 17.17; 21.6. 2 Cron. 33.6. Mal. 3.5.

27. Să nu vă tăiați rotund colțurile* părului și să nu-ți razi colțurile bărbii.

*Cap. 21.5. Isa. 15.2. Ier. 9.26; 48.37.

28. Să nu vă faceți tăieturi* în carne pentru un mort și să nu vă faceți slove săpate pe voi. Eu sunt Domnul.

*Cap. 21.5. Deut. 14.1. Ier. 16.6; 48.37.

29. Să* nu-ți necinstești fata dând-o să fie curvă, pentru ca nu cumva țara să ajungă un loc de curvie și să se umple de fărâdelegi.

*Deut. 23.17.

30. Să păziți Sabatele* Mele și să cinstiți Locașul Meu cel Sfânt. Eu sunt Domnul.

*Vers. 3. Cap. 26.2. **Ecl. 5.11.

31. Să nu vă duceți la cei ce cheamă* duhurile morților, nici la vrăjitori: să

nu-i întrebați, ca să nu vă spurcați cu ei. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Exod 22.18. Cap. 20.6,27. Deut. 18.10. 1 Sam. 28.7. 1 Cron. 10.13. Isa. 8.19. Fapt. 16.16.

32. Să te scoli înaintea* perilor albi și să cinstești pe bătrân. Să te** temi de Dumnezeu tău. Eu sunt Domnul.

*Prov. 20.29. 1 Tim. 5.1. **Vers. 14.

33. Dacă un* străin vine să locuiască împreună cu voi în țara voastră, să nu-l asupriți.

*Exod 22.21; 23.9.

34. Să vă purtați cu străinul care locuiește între voi ca și cu un băștină* din mijlocul vostru; să-l** iubiți ca pe voi înșivă, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Exod 12.48,49. **Deut. 10.19.

35. Să nu faceți* nedreptate la judecată, nici în măsurile de lungime, nici în greutate, nici în măsurile de încăpere.

*Vers. 15.

36. Să aveți cumpene* drepte, greutate drepte, efe¹ drepte și hine drepte. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru care v-am scos din țara Egiptului.

*Deut. 25.13,15. Prov. 11.1; 16.11; 20.10.

37. Să păziți* toate legile Mele și toate poruncile Mele și să le împliniți. Eu sunt Domnul.

*Cap. 18.4,5. Deut. 4.5,6; 5.1; 6.25.

Pedepse

20. 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Spune* copiilor lui Israel:

„Dacă un** om dintre copiii lui Israel sau dintre străinii care locuiesc în Israel dă lui Moloh pe unul din copiii lui, omul acela să fie pedepsit cu moartea: poporul din țară să-l ucidă cu pietre.

*Cap. 18. **Cap. 18.21. Deut. 12.31; 18.10. 2 Împ. 17.17; 23.10. 2 Cron. 33.6. Ier. 7.31; 32.35. Ezech. 20.26,31.

3. Și Eu* Îmi voi întoarce fața împotriva omului aceluia și-l voi nimici din mijlocul poporului său, pentru că a dat lui Moloh pe unul din copiii săi, a spurcat** Locașul Meu cel Sfânt și a necinstit[†] Numele Meu cel sfânt.

*Cap. 17.10. **Ezech. 5.11; 23.38,39. †Cap. 18.21.

4. Dacă poporul țării închide ochii față de omul acela, care dă lui Moloh copii de ai săi, și nu-l* omoară,

*Deut. 17.2,3,5.

5. Îmi* voi întoarce Eu fața împotriva** omului aceluia și împotriva familiei lui și-l voi nimici din mijlocul poporului lui, împreună cu toți cei ce curvesc[†] ca el cu Moloh.

*Cap. 17.10. **Exod 20.5. †Cap. 17.7.

1. Măsură pentru cereale = cam 20 litri

6. Dacă* cineva se duce la cei ce cheamă pe morți și la ghicitori, ca să curvească după ei, Îmi voi întoarce fața împotriva omului aceluia și-l voi nimici din mijlocul poporului lui.

*Cap. 19.31.

7. Voi* să vă sfințiți și să fiți sfinți, căci Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru.

*Cap. 11.44; 19.2. 1 Pet. 1.16.

8. Să păziți* legile Mele și să le împliniți. Eu** sunt Domnul care vă sfințesc.

*Cap. 19.37. **Exod 31.13. Cap. 21.8. Ezech. 37.28.

9. Dacă* un om oarecare blestemă pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea; a blestemat pe tatăl său sau pe mama sa: sângele** lui să cadă asupra lui.

*Exod 21.17. Deut. 21.16. Prov. 20.20. Mat. 15.4.

**Vers. 11-13,16,27. 2 Sam. 1.16.

10. Dacă* un om preacurvește cu o femeie măritată, dacă preacurvește cu nevasta apropielui său, omul acela și femeia aceea procurari să fie pedepsiți cu moartea.

*Cap. 18.20. Deut. 22.22. Ioan 8.4,5.

11. Dacă un* om se culcă cu nevasta tatălui său și descoperă astfel goliciunea tatălui său, omul acela și femeia aceea să fie pedepsiți cu moartea: sângele lor să cadă asupra lor.

*Cap. 18.8.

12. Dacă* un om se culcă cu nora sa, amândoi să fie pedepsiți cu moartea; au făcut o** amestecătură de sânge: sângele lor să cadă asupra lor.

*Cap. 18.15. **Cap. 18.23.

13. Dacă* un om se culcă cu un om, cum se culcă cineva cu o femeie, amândoi au făcut un lucru scârbos; să fie pedepsiți cu moartea: sângele lor să cadă asupra lor.

*Gen. 19.5. Cap. 18.22. Deut. 23.17. Iudc. 19.22.

14. Dacă* un om ia de nevastă pe fată și pe mama ei, este o nelegiuire: să-i ardă în foc, pe el și pe ele, ca nelegiuirea aceasta să nu fie în mijlocul vostru.

*Cap. 18.17. Deut. 27.23.

15. Dacă* un om se culcă cu o vită, să fie pedepsit cu moartea; și vita s-o omorâți.

*Cap. 18.23. Deut. 27.21.

16. Dacă o femeie se apropie de o vită, ca să curvească cu ea, să ucizi și pe femeie și pe vită; să fie omorâte: sângele lor să cadă asupra lor.

17. Dacă* un om ia pe sora sa, fata tatălui său sau fata mamei lui, dacă îi vede goliciunea ei, și ea o vede pe a lui, este o mișelie; să fie nimiciți sub ochii copiilor poporului lor; el a

descoperit goliciunea surorii lui, își va lua pedeapsa pentru păcatul lui.

*Gen. 20.12. Cap. 18.9. Deut. 27.22.

18. Dacă un* om se culcă cu o femeie care este la sorocul femeilor și-i descoperă goliciunea, dacă-i descoperă scurgerea, și ea își descoperă scurgerea sângelui ei, amândoi să fie nimiciți din mijlocul poporului lor.

*Cap. 15.24; 18.19.

19. Să nu* descoperi goliciunea surorii mamei tale, nici a surorii tatălui tău, căci înseamnă să descoperi** pe ruda ta de aproape: amândoi aceștia își vor lua pedeapsa păcatului.

*Cap. 18.12,13. **Cap. 18.6.

20. Dacă* un om se culcă cu mătușa sa, a descoperit goliciunea unchiului său; își vor lua pedeapsa păcatului lor: vor muri fără copii.

*Cap. 18.14.

21. Dacă* un om ia pe nevasta fratelui său, este o necurăție; a descoperit goliciunea fratelui său: nu vor avea copii.

*Cap. 18.16.

22. Să păziți toate* legile Mele și toate poruncile Mele și să le împliniți, pentru ca țara în care vă duc să vă așez, să nu vă verse** din gura ei.

*Cap. 18.26; 19.37. **Cap. 18.25,28.

23. Să nu trăiți* după obiceiurile neamurilor pe care le voi izgoni dinaintea voastră; căci ele au făcut toate aceste lucruri și-Mi este scârbă** de ele.

*Cap. 18.3,24,30. **Cap. 18.27. Deut. 9.5.

24. V-am* spus: „Voi le veți stăpâni țara; Eu vă voi da-o în stăpânire: este o țară în care curge lapte și miere.“ Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru care** v-am pus deoparte dintre popoare.

*Exod 3.17; 6.8.

**Exod 19.5; 33.16. Vers. 26. Deut. 7.6; 14.2. 1 Împ. 8.53.

25. Să* faceți deosebire între dobitoacele curate și necurate, între păsările curate și necurate, ca să nu vă spurcați** prin dobitoacele, prin păsările, prin toate târătoarele de pe pământ, pe care v-am învățat să le deosebiți ca necurate.

*Cap. 11.47. Deut. 14.4. **Cap. 11.43.

26. Voi să-Mi fiți sfinți, căci Eu* sunt sfânt, Eu, Domnul; Eu v-am** pus deoparte dintre popoare ca să fiți ai Mei.

*Vers. 7. Cap. 19.2. 1 Pet. 1.16. **Vers. 24. Tit 2.14.

27. Dar dacă un om* sau o femeie cheamă duhul unui mort sau se îndeltnicește cu ghicirea să fie pedepsiți cu moartea; să-i uciideți cu pietre: sângele** lor să cadă asupra lor.

*Exod 22.18. Cap. 19.31. Deut. 18.10,11. 1 Sam. 28.7,8.

**Vers. 9.

Porunci privitoare la preoți

21 1. Domnul a zis lui Moise: „Vorbește preoților, fiilor lui Aaron, și spune-le:

„Un preot* să nu se atingă de un mort din poporul său, ca să nu se facă necurat;”

*Ezec. 44.25.

2. afară de rudele lui cele mai de aproape, de mama lui, de tatăl lui, de fiul lui, de fratele lui

3. și de sora sa care-i încă fecioară, stă lângă el și nu este măritată, afară de aceștia, să nu se atingă de nici un alt mort.

4. Ca unul care este fruntaș în poporul lui, să nu se facă necurat atingându-se de un mort.

5. Preoții* să nu-și facă un loc pleșuv în cap pentru un mort, să nu-și radă colțurile bărbii și să nu-și facă tăieturi în carne.

*Cap. 19.27,28. Deut. 14.1. Ezech. 44.20.

6. Să fie sfinți pentru Dumnezeu lor și să nu necinstească* Numele Dumnezeului lor; căci ei aduc Domnului jertfele mistuite de foc, mâncarea Dumnezeului lor: de aceea să fie sfinți.

*Cap. 18.21; 19.12.

7. Să nu-și ia de nevastă o curvă* sau o spurcată, nici o femeie lăsată** de bărbatul ei, căci ei sunt sfinți pentru Dumnezeu lor.

*Ezec. 44.22. **Deut. 24.1,2.

8. Să-l socotești ca sfânt, căci el aduce mâncarea Dumnezeului tău; el să fie sfânt pentru tine, căci Eu* sunt sfânt, Eu, Domnul, care vă sfințesc.

*Cap. 20.7,8.

9. Dacă fata* unui preot se necinstește curvind, necinstește pe tatăl ei: să fie arsă în foc.

*Gen. 38.24.

Marele preot

10. Preotul* care este mare preot între frații lui, pe capul căruia a fost turnat untdelemnul pentru ungere, și care** a fost închinat în slujba Domnului și îmbrăcat în veșminte sfințite, să nu-și descopereț capul și să nu-și sfășie veșmintele.

*Exod 29.29,30. Cap. 8.12; 16.32. Num. 35.25. **Exod 28.2. Cap. 16.32. †Cap. 10.6.

11. Să nu se ducă la nici un* mort; să nu se facă necurat și să nu se atingă nici chiar de tatăl său sau de mama sa.

*Vers. 1,2. Num. 19.14.

12. Să nu iasă* din Sfântul Locaș și să nu necinstească Sfântul Locaș al Dumnezeului său; căci untdelemnul ungerii Dumnezeului său este o** cunună pe el. Eu sunt Domnul.

*Cap. 10.7. **Exod 28.36. Cap. 8.9,12,30.

13. Femeia* pe care o va lua el de nevastă să fie fecioară.

*Vers. 7. Ezech. 44.22.

14. Să nu ia nici o văduvă, nici o femeie despărțită de bărbat, nici o femeie spurcată sau curvă; ci femeia pe care o va lua de nevastă din poporul său să fie fecioară.

15. Să nu-și necinstească sămânța în poporul lui; căci Eu* sunt Domnul, care-l sfințesc.”

*Vers. 8.

Însușirile preotului

16. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 17. „Vorbește lui Aaron și spune-i:

„Nici un om din neamul tău și din urmașii tăi, care va avea o meteahnă trupească, să nu se apropie* ca să aducă mâncarea Dumnezeului lui.

*Cap. 10.3. Num. 16.5. Ps. 65.4.

18. Nici un om care va avea o meteahnă trupească nu va putea să se apropie: și anume nici un om orb, șchiop, cu nasul cârn sau cu un mădular* mai lung;

*Cap. 22.23.

19. nici un om cu piciorul frânt sau cu mâna frântă;

20. nici un om ghebos sau pipernicit, cu albeață în ochi, care are râie, pecingine sau* boșit.

*Deut. 23.1.

21. Nici un om din neamul preotului Aaron, care va avea vreo meteahnă trupească, să nu se apropie ca să aducă* Domnului jertfele mistuite de foc; are o meteahnă trupească: să nu se apropie ca să aducă mâncarea Dumnezeului lui.

*Vers. 6.

22. Din mâncarea Dumnezeului lui, fie lucruri preasfinte*, fie lucruri sfinte**, va putea să mănânce.

*Cap. 2.3,10; 6.17,29; 7.1; 24.9. Num. 18.9. **Cap. 22.10-12. Num. 18.19.

23. Dar să nu se ducă la perdeaua dinăuntru și să nu se apropie de altar, căci are o meteahnă trupească; să nu-Mi necinstească* locașurile Mele cele sfinte, căci Eu sunt Domnul care îi sfințesc.”

*Vers. 12.

24. Astfel a vorbit Moise lui Aaron și fiilor săi și tuturor copiilor lui Israel.

Când să mănânce din jertfe

22 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui, ca să* se ferească de lucrurile sfinte, care Îmi sunt închinat** de copiii lui Israel, și să nuț necinstească Numele Meu cel sfânt. Eu sunt Domnul.

*Num. 6.3. **Cap. 18.21. †Exod 28.38. Num. 18.32. Deut. 15.19.

3. Spune-le:

„Orice om dintre urmașii voștri și din neamul vostru, care se va apropia de lucrurile sfinte pe care le închină Domnului copiii lui Israel și care va avea pe el o necurăție*, omul acela să fie nimicit dinaintea Mea. Eu sunt Domnul.

*Cap. 7.20.

4. Orice om din neamul lui Aaron, care va avea lepră sau scurgere* de sămânță, să nu mănânce din lucrurile sfinte până nu** va fi curat. Tot așa și celț ce se va atinge de cineva spurcat prin atingerea de vreun mort, de celț ce va avea o lepadare de sămânță în somn,

*Cap. 15.2.

**Cap. 14.2; 15.13. †Num. 19.11,22. ††Cap. 15.16.

5. cel* ce se va atinge de o târătoare și se va spurca sau un** om atins de vreo necurăție oarecare și care se va fi făcut necurat prin ea.

*Cap. 11.24,43,44. **Cap. 15.7,19.

6. Cine se va atinge de aceste lucruri va fi necurat până seara; să nu mănânce din lucrurile sfinte, decât după ce* își va scălda trupul în apă; *Cap. 15.5. Evr. 10.22.

7. după asfințitul soarelui, va fi curat; și în urmă va mânca din lucrurile sfinte, căci aceasta este hrana* lui.

*Cap. 21.22. Num. 18.11,13.

8. Să nu mănânce dintr-o vită* moartă sau sfâșiată, ca să nu se spurce cu ea. Eu sunt Domnul.

*Exod 22.31. Cap. 17.15. Ezech. 44.31.

9. Să păzească poruncile Mele, ca să nu-și ia* pedeapsa pentru păcatul lor și să nu moară, pentru că au necinstit lucrurile sfinte. Eu sunt Domnul care îi sfințesc.

*Exod 28.43. Num. 18.22,32.

Cine să nu mănânce din lucrurile sfinte

10. Nici* un străin să nu mănânce din lucrurile sfinte; cel ce locuiește la un preot ca oaspete și cel tocmit cu ziua să nu mănânce din lucrurile sfinte.

*1 Sam. 21.6.

11. Dar robul cumpărat de preot cu preț de argint va putea să mănânce, tot așa și cel născut în casa lui; ei* să mănânce din hrana lui.

*Num. 18.11,13.

12. Fata unui preot, măritată după un străin, să nu mănânce din lucrurile sfinte aduse jertfă prin ridicare.

13. Dar fata unui preot, care va fi rămas văduvă sau despărțită de bărbat, fără să aibă copii, și care se va întoarce* în casa tatălui său, ca atunci

când** era fată, va putea să mănânce din hrana tatălui ei. Dar nici un străin să nu mănânce din ea.

*Gen. 38.11. **Cap. 10.14. Num. 18.11,19.

14. Dacă un* om mănâncă dintr-un lucru sfânt, fără să bage de seamă, să dea preotului prețul lucrului sfânt, adăugând încă o cincime la el.*Cap. 5.15,16.

15. Preoții să nu* necinstească lucrurile sfinte aduse de copiii lui Israel, pe care le-au adus ei Domnului ca jertfă prin ridicare;

*Num. 18.32.

16. ei vor face să apese* astfel asupra lor păcatul de care s-ar face vinovați mâncând din lucrurile sfinte: căci Eu sunt Domnul care îi sfințesc.”

*Vers. 9.

Jertfele să fie fără cusur

17. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

18. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor copiilor lui Israel și spune-le:

„Orice* om din casa lui Israel sau dintre străinii din Israel, care va aduce o ardere de tot Domnului, fie pentru împlinirea unei juriințe, fie ca dar de bunăvoie,

*Cap. 1.2,3,10. Num. 15.14.

19. să ia* o parte bărbătească fără cusur din boi, miei sau capre, pentru ca jertfa să fie primită.

*Cap. 1.3.

20. Să nu aduceți nici una* care să aibă vreun cusur, căci n-ar fi primită.

*Deut. 15.21; 17.1. Mal. 1.8,14. Efes. 5.27. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19.

21. Dacă un* om aduce Domnului din boi sau din oi o jertfă de mulțumire, fie pentru împlinirea** unei juriințe, fie ca dar de bunăvoie, vita pentru jertfă să fie fără cusur, ca să fie primită; să n-aibă nici un cusur în ea.

*Cap. 3.1,6. **Cap. 7.16. Num. 15.3,8. Deut. 23.21,23. Ps. 61.8; 65.1. Ecl. 5.4,5.

22. Să n-aduceți nici una* care să fie oarbă, slută sau ciuntită, care să aibă bube, râie sau pecingine; din acestea să n-aduceți pe altar ca jertfă mistuită** de foc înaintea Domnului.

*Vers. 20. Mal. 1.8. **Cap. 1.9,13; 3.3,5.

23. Ca dar de bunăvoie vei putea să jertfești un bou sau un miel cu un mădular* prea lung sau prea scurt; dar, ca dar pentru împlinirea unei juriințe, nu va fi primit.

*Cap. 21.18.

24. Să n-aduceți Domnului un dobitoc cu boabele frânte, stricate, smulse sau tăiate; să nu-l aduceți ca jertfă în țara voastră.

25. Nici să nu luați de la străin* vreunul din aceste dobitoace, ca să-l aduceți ca mâncare** Dumnezeului vostru; căci sunt sluțite†, au metehne: și n-ar fi permise.“

*Num. 15.15,16, **Cap. 21.6,17. †Mal. 1.14.

26. Domnul a zis lui Moise:

27. „Vițelul*, mielul sau iedul, după naștere, să mai rămână șapte zile cu mama sa, și apoi, de la a opta zi înainte, va fi primit să fie adus Domnului ca jertfă mistuită de foc.“

*Exod 22.30.

28. Vaca, oaia sau capra, să n-o înjunghiați ca jertfă în aceeași zi* cu fătul lor.

*Deut. 22.6.

29. Când veți aduce Domnului o jertfă* de mulțumire, s-o aduceți așa ca să fie primită.

*Cap. 7.12. Ps. 107.22; 116.17. Amos 4.5.

30. Vita să se mănânce în aceeași zi; să nu lăsați nimic* din ea până a doua zi dimineața. Eu sunt Domnul.

*Cap. 7.15.

31. Să păziți* poruncile Mele și să le împliniți. Eu sunt Domnul.

*Cap. 19.37. Num. 15.40. Deut. 4.40.

32. Să nu necinstiți* Numele Meu cel sfânt, ca să** fiu sfânt în mijlocul copiilor lui Israel. Eu sunt Domnul care vă† sfîțesc

*Cap. 18.21. **Cap. 10.3. Mat. 6.9. Luca 11.2. †Cap. 20.8.

33. și care* v-am scos din țara Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru. Eu sunt Domnul.“

*Exod 6.7. Cap. 11.45; 19.36; 25.38. Num. 15.41.

Sărbătorile – Sabatul

23 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Iată sărbătorile* Domnului, pe care le veți vesti ca adunări** sfinte, iată sărbătorile Mele:

*Vers. 4.37. **Exod 32.5. 2 Împ. 10.20. Ps. 81.3.

3. Șase* zile să lucrați; dar ziua a șaptea este Sabatul, ziua de odihnă, cu o adunare sfântă. Să nu faceți nici o lucrare în timpul ei: este Sabatul Domnului, în toate locuințele voastre.

*Exod 20.9; 23.12; 31.15; 34.21. Cap. 19.3. Deut. 5.13. Luca 13.14.

Paștile

4. Iată sărbătorile* Domnului, cu adunări sfinte, pe care le veți vesti la vremurile lor hotărâte.

*Exod 23.14. Vers. 2.37.

5. În luna* întâi, în a paisprezecea zi a lunii, între cele două seri, va fi Paștile Domnului.

*Exod 12.6,14,18; 13.3,10; 23.15; 34.18. Num. 9.2,3; 28.16,17. Deut. 16.1-8. Ios. 5.10.

6. Și în* a cincisprezecea zi a lunii acesteia, va fi sărbătoarea Azimelor în cinstea Domnului; șapte zile să mâncați azime.

*Exod 12.16. Num. 28.18,25.

7. În ziua întâi, să aveți o adunare sfântă: atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă.

8. Șapte zile să aduceți Domnului jertfe mistuite de foc. În ziua a șaptea să fie o adunare sfântă: atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă.“

9. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

10. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Când* veți intra în țara pe care v-o dau și când veți secera semănăturile, să aduceți preotului un snop, ca pârgă** a secerișului vostru.

*Exod 23.16,19; 34.22,26. Num. 15.2,18; 28.26. Deut. 16.9. Ios. 3.15. **Rom. 11.16. 1 Cor. 15.20. Iac. 1.18. Apoc. 15.4.

11. El să legene* snopul într-o parte și într-alta înaintea Domnului, ca să fie primit: preotul să-l legene într-o parte și într-alta, a doua zi după Sabat.

*Exod 29.24.

12. În ziua când veți legăna snopul, să aduceți, ca ardere de tot Domnului, un miel de un an fără cusur;

13. să adăugați la el două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn, ca dar* de mâncare mistuit de foc, de un miros plăcut Domnului; și să aduceți o jertfă de băutură de un sfert de hin de vin.

*Cap. 2.14-16.

14. Să nu mâncați nici pâine, nici spice prăjite sau pisate, până în ziua aceasta, când veți aduce un dar de mâncare Dumnezeului vostru. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri, în toate locurile în care veți locui.

Rusaliile

15. De a doua zi* după Sabat, din ziua când veți aduce snopul ca să fie legănat într-o parte și într-alta, să numărați șapte săptămâni întregi.

*Exod 34.22. Cap. 25.8. Deut. 16.9.

16. Să numărați cincizeci de zile până* în ziua care vine după al șaptelea Sabat; și atunci să aduceți Domnului un nou** dar de mâncare.

*Fapt. 2.1. **Num. 28.26.

17. Să aduceți din locuințele voastre două pâini, ca să fie legămate într-o parte și într-alta; să fie făcute cu două zecimi de efă din floarea făinii și coapte cu aluat: acestea sunt cele dintâi roade* pentru Domnul.

*Exod 23.16,19; 22.29; 34.22,26. Num. 15.17-21; 28.26. Deut. 26.1.

18. Afară de aceste pâini, să aduceți ca ardere de tot Domnului șapte miei de un an fără cusur, un vițel și doi berbeci; să adăugați la ei darul de mâncare și jertfa de băutură obișnuite, ca dar de mâncare mistuit de foc, de un miros plăcut Domnului.

19. Să aduceți și un țap* ca jertfă de ispășire, și doi miei de un an ca jertfă de** mulțumire.

*Cap. 4.23,28. Num. 28.30. **Cap. 3.1.

20. Preotul să legene aceste dobitoace într-o parte și într-alta ca dar legănat înaintea Domnului, împreună cu pâinea adusă ca pârgă și cu cei doi miei: ele să fie închinat* Domnului și să fie ale preotului.

*Num. 18.12. Deut. 18.4.

21. În aceeași zi, să vestiți sărbătoarea și să aveți o adunare sfântă: atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri, în toate locurile în care veți locui.

22. Când* veți secera semănăturile din țara voastră, să lași nesecerat un colț din câmpul tău și să nu strângi ce rămâne** de pe urma secerătorilor. Să lași săracului și străinului aceste spice. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.“

*Cap. 19.9. **Deut. 24.19.

Anul nou

23. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

24. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„În luna a șaptea*, în cea dintâi zi a lunii, să aveți o zi de odihnă**, vestită cu sunet de trâmbițe, și o adunare sfântă.

*Num. 29.1. **Cap. 25.9.

25. Atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă și să aduceți Domnului jertfe mistuite de foc.“

Ziua Ispășirii

26. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

27. „În ziua* a zecea a acestei a șaptea luni, va fi ziua Ispășirii: atunci să aveți o adunare sfântă, să vă smeriți sufletele și să aduceți Domnului jertfe mistuite de foc.

*Cap. 16.30. Num. 29.7.

28. Să nu faceți nici o lucrare în ziua aceea, căci este ziua Ispășirii, când trebuie făcută ispășire pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

29. Oricine nu se va smeri în ziua aceea va fi nimicit* din poporul lui.

*Gen. 17.14.

30. Pe oricine va face în ziua aceea vreo lucrare oarecare îl voi* nimici din mijlocul poporului lui.

*Cap. 20.3,5,6.

31. Să nu faceți nici o lucrare atunci. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri, în toate locurile în care veți locui.

32. Aceasta să fie pentru voi o zi de Sabat, o zi de odihnă, și să vă smeriți sufletele în ziua aceasta; din seara zilei a noua până în seara următoare, să prăznuiți Sabatul vostru.“

Corturile

33. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

34. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„În* a cincisprezecea zi a acestei a șaptea luni, va fi sărbătoarea Corturilor în cinstea Domnului, timp de șapte zile.

*Exod 23.16. Num. 29.12. Deut. 16.13. Ezra 3.4. Neem. 8.14. Zah. 14.16. Ioan 7.2.

35. În ziua întâi să fie o adunare sfântă: să nu faceți nici o lucrare de slugă în timpul ei.

36. Timp de șapte zile, să aduceți Domnului jertfe mistuite de foc. A opta* zi, să aveți o adunare sfântă și să aduceți Domnului jertfe mistuite de foc; aceasta să fie o adunare** de sărbătoare: să nu faceți nici o lucrare de slugă în timpul ei.

*Num. 29.35. Neem. 8.18. Ioan 7.37. **Deut. 16.8. 2 Cron. 7.9. Neem. 8.18. Ioel 1.14; 2.15.

37. Acestea* sunt sărbătorile Domnului, în care veți vesti adunări sfinte, ca să se aducă Domnului jertfe mistuite de foc, arderi de tot, daruri de mâncare, jertfe de vite și jertfe de băutură, fiecare lucru la ziua hotărâtă.

*Vers. 2,4.

38. Afară de acestea* să păziți Sabatele Domnului și să vă aduceți darurile voastre Domnului, să aduceți toate jertfele făcute pentru împlinirea unei juruințe și toate darurile voastre făcute de bunăvoie.

*Num. 29.39.

39. În a cincisprezecea zi a lunii acesteia a șaptea, când veți strânge roadele* țării, să prăznuiți o sărbătoare în cinstea Domnului, timp de șapte zile: cea dintâi zi să fie o zi de odihnă, și a opta să fie tot o zi de odihnă.

*Exod 23.16. Deut. 16.13.

40. În ziua întâi*, să luați poame din pomii cei frumoși, ramuri de finici, ramuri de copaci stufoși și de sălcii de râu, și să vă bucurați** înaintea

Domnului Dumnezeuului vostru șapte zile.

**Neem. 8.15. **Deut. 16.14,15.*

41. În fiecare an să prăznuiți* sărbătoarea aceasta în cinstea Domnului, timp de șapte zile. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri. În luna a șaptea s-o prăznuiți.

**Num. 29.12. Neem. 8.18.*

42. Șapte zile să locuiți în* corturi; toți bășinașii din Israel să locuiască în corturi,

**Neem. 8.14-16.*

43. am făcut pe copiii lui Israel să locuiască în corturi, după ce i-am scos din țara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

**Deut. 31.13. Ps. 78.5,6.*

44. Așa a spus* Moise copiilor lui Israel care sunt sărbătorile Domnului.

**Vers. 2.*

Rânduiești privitoare la sfeșnic

24 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Poruncește* copiilor lui Israel să-ți aducă pentru sfeșnic untdelemn curat de măsline tescuite, ca să țină candelile aprinse neîncetat.

**Exod 27.20,21.*

3. Aaron să-l pregătească dincoace de perdeaua dinăuntru care este înaintea măturiei, în Cortul întâlnirii, pentru ca să ardă neîncetat de seara până dimineața în fața Domnului. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri.

4. Să așeze candelile în sfeșnicul de aur curat, ca să ardă neîncetat înaintea Domnului.

**Exod 31.8; 39.37.*

Pâinile pentru punerea înainte

5. Să ieși floare de făină și să faci din ea douăsprezece turte*; fiecare turtă să fie făcută din două zecimi de efă.

**Exod 25.30.*

6. Să le pui în două șiruri, câte șase în fiecare șir, pe masa* de aur curat, înaintea Domnului.

**1 Împ. 7.48. 2 Cron. 4.19; 13.11. Ebr. 9.2.*

7. Peste fiecare șir să pui tămâie curată, care să fie pe pâine ca aducere aminte, ca un dar de mâncare mistuit de foc înaintea Domnului.

8. În* fiecare zi de Sabat să se pună aceste pâini înaintea Domnului, neîncetat: acesta este un legământ veșnic pe care-l vor ține copiii lui Israel.

**Num. 4.7. 1 Cron. 9.32. 2 Cron. 2.4.*

9. Pâinile acestea* să fie ale lui Aaron și ale fiilor lui, și** să le mănânce într-un loc sfânt; căci ele sunt pentru ei

un lucru preasfânt, o parte din darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului. Aceasta este o lege veșnică.

**1 Sam. 21.6. Mat. 12.4. Marc. 2.26. Luca 6.4. **Exod 29.33. Cap. 8.31; 21.22.*

Pedeapsa împotriva hulitorilor și ucigașilor

10. Fiul unei femei israelite și al unui bărbat egiptean, venind în mijlocul copiilor lui Israel, s-a certat în tabără cu un bărbat israelit.

11. Fiul femeii israelite a hulit* și a blestemat** Numele lui Dumnezeu. L-auț adus la Moise. Mama sa se numea Șelomit, fata lui Dibri din seminția lui Dan.

**Vers. 16.*

***Iov 1.5,11,22; 2.5,9,10. Isa. 8.21. †Exod 18.22,26.*

12. L-au aruncat* în temniță, până** va spune Moise ce va porunci Domnul.

**Num. 15.34. **Exod 18.15,16. Num. 27.5; 36.5,6.*

13. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

14. „Scoate din tabără pe cel ce a hulit; toți cei ce l-au auzit să-și pună mâinile* pe capul lui și toată adunarea să-l ucidă cu pietre.

**Deut. 13.9; 17.7.*

15. Să vorbești copiilor lui Israel și să le spui: „Oricine va blestema* pe Dumnezeu lui își va lua* pedeapsa pentru păcatul lui.

**Cap. 5.1; 20.17. Num. 9.13.*

16. Cine va blestema* Numele Domnului va fi pedepsit cu moartea: toată adunarea să-l ucidă cu pietre. Fie străin, fie bășinaș, să moară, pentru că a hulit Numele lui Dumnezeu.

**1 Împ. 21.10,13. Ps. 74.10,18. Mat. 12.31. Marc. 3.28. Iac. 2.7.*

17. Cine* va da unui om o lovitură de moarte să fie pedepsit cu moartea.

**Exod 21.12. Num. 35.31. Deut. 19.11,12.*

18. Cine* va da unui dobitoc o lovitură de moarte să-l înlocuiască: viață pentru viață.

**Vers. 21.*

19. Dacă cineva rănește pe aproapele lui să i se facă așa cum a făcut* și el:

**Exod 21.24. Deut. 19.21. Mat. 5.38; 7.2.*

20. frântură pentru frântură, ochi pentru ochi, dintre pentru dinte; să i se facă aceeași rană pe care a făcut-o el aproapelui său.

21. Cine va* ucide un dobitoc să-l înlocuiască; dar cine** va ucide un om să fie pedepsit cu moartea.

**Vers. 18. Exod 21.33. **Vers. 17.*

22. Să aveți aceeași* lege pentru străin ca și pentru bășinaș; căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

**Exod 12.49. Cap. 19.34. Num. 15.16.*

23. Moise a vorbit copiilor lui Israel; au scos* afară din tabără pe cel ce hulise și l-au ucis cu pietre. Copiii lui Israel au făcut după porunca pe care o dăduse lui Moise, Domnul.

**Vers. 14.*

Anul sabatic

25 1. Domnul a vorbit lui Moise pe muntele Sinai și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

„Când veți intra în țara pe care v-o dau, pământul să se odihnească, să țină un Sabat* în cinstea Domnului.

**Exod 23.10. Cap. 26.34,35. 2 Cron. 36.21.*

3. Șase ani să-ți semeni ogorul, șase ani să-ți tai via și să strângi roadele.

4. Dar anul al șaptelea să fie un Sabat, o vreme de odihnă pentru pământ, un Sabat ținut în cinstea Domnului: în anul acela să nu-ți semeni ogorul și să nu-ți tai via.

5. Să nu seceri ce* va ieși din grăunțele căzute de la seceriș și să nu culegi strugurii din via ta netăiată: acesta să fie un an de odihnă pentru pământ.

**2 Împ. 19.29.*

6. Ceea ce va ieși de la sine din pământ în timpul Sabatului lui să vă slujească de hrană, ție, robului și roabei tale, celui tocmit de tine cu ziua și străinului care locuiește cu tine, 7. vitelor tale și fiarelor din țara ta; tot venitul pământului să slujească de hrană.

Anul de veselie

Răscumpărarea averilor și robilor

8. Să numeri șapte săptămâni de ani, de șapte ori șapte ani, și zilele acestor șapte săptămâni de ani vor face patruzeci și nouă de ani.

9. În a zecea zi a lunii a șaptea, să pui să sune cu trâmbița răsunătoare; în ziua* Ispășirii, să sunați cu trâmbița în toată țara voastră.

**Cap. 23.24,27.*

10. Și să sfințiți astfel anul al cincizecilea, să vestiți* slobozenia în țară pentru toți locuitorii ei: acesta să fie pentru voi anul de veselie; fiecare** din voi să se întoarcă la moșia lui și fiecare din voi să se întoarcă în familia lui.

**Isa. 61.2; 63.4. Ier. 34.8,15,17. Luca 4.19. **Vers. 13. Num. 36.4.*

11. Anul al cincizecilea să fie pentru voi anul de veselie; atunci să nu semănați*, să nu secerăți ce vor aduce ogoarele de la ele și să nu culegeți via netăiată.

**Vers. 5.*

12. Căci este anul de veselie: să-l priviți ca ceva sfânt. Să mâncați ce vă vor da ogoarele* voastre.

**Vers. 6,7.*

13. În anul* acesta de veselie, fiecare din voi să se întoarcă la moșia lui.

**Vers. 10. Cap. 27.24. Num. 36.4.*

14. Dacă vindeți ceva aproapelui vostru sau dacă cumpărați ceva de la aproapele vostru, nici unul din voi să nu* înșele pe fratele lui.

**Vers. 17. Cap. 19.13. 1 Sam. 12.3,4. Mica 2.2. 1 Cor. 6.8.*

15. Să cumperi de la aproapele tău, socotind* anii de la anul de veselie, și el să-ți vândă socotind anii de rod.

**Cap. 27.18,23.*

16. Cu cât vor fi mai mulți ani, cu atât să ridici prețul; și cu cât vor fi mai puțini ani, cu atât să-l scazi; căci el îți vinde numai numărul secerișurilor.

17. Nici unul din voi să nu înșele* deci pe aproapele lui, și să te** temi de Dumnezeuul tău; căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

**Vers. 14. **Vers. 43. Cap. 19.14,32.*

18. Împliniți* legile Mele, păziți poruncile Mele și împliniți-le; și veți locui fără frică** în țară.

**Cap. 19.37.*

***Cap. 26.5. Deut. 12.10. Ps. 4.8. Prov. 1.33. Ier. 23.6.*

19. Țara își va da roadele, veți mânca din ele și vă veți sătura*, și veți locui fără frică în ea.

**Cap. 26.5. Ezech. 34.25,27,28.*

20. Dacă veți zice: „Ce vom* mânca în anul al șaptelea, fiindcă nu** vom semăna și nu vom strânge roadele?“

**Mat. 6.25,31. **Vers. 4,5.*

21. Eu vă voi* da binecuvântarea Mea în anul al șaselea, și pământul va da roade pentru trei ani.

**Exod 16.29. Deut. 28.8.*

22. Când* veți semăna în anul al optulea, veți mânca tot din vechile** roade; până la al nouălea an, până la noile roade, veți mânca tot din cele vechi.

**2 Împ. 19.29. **Ios. 5.11,12.*

23. Pământurile să nu se vândă de veci; căci țara* este a Mea, iar voi sunteți la Mine ca niște** străini și venetici.

**Deut. 32.43. 2 Cron. 7.20. Ps. 85.1. Ioel 2.18; 3.2. **1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. 1 Pet. 2.11.*

24. De aceea în toată țara pe care o veți stăpâni, să dați dreptul de răscumpărare pentru pământuri.

25. Dacă fratele* tău sărăcește și vinde o bucată din moșia lui, cel ce are dreptul de răscumpărare, ruda** lui cea mai de aproape, să vină și să răscumpere ce a vândut fratele său.

**Rut 2.20; 4.4,6. **Rut 3.2,9,12. Ier. 32.7,8.*

26. Dacă un om n-are pe nimeni care să aibă dreptul de răscumpărare și-i stă în putință lui singur să facă răscumpărarea,

27. să* socotească anii de la vânzare, să dea înapoi cumpărătorului ce prisoșeste și să se întoarcă la moșia lui.

*Vers. 50,51,52.

28. Dacă n-are cu ce să-i dea înapoi, lucrul vândut să rămână în mâinile cumpărătorului până la anul de veselie; la anul de veselie*, el să se întoarcă la moșia lui, și cumpărătorul să iasă din ea.

*Vers. 13.

29. Dacă un om vinde o casă de locuit într-o cetate înconjurată cu ziduri, să aibă drept de răscumpărare până la împlinirea unui an de la vânzare; dreptul lui de răscumpărare să țină un an.

30. Dar dacă această casă, așezată într-o cetate înconjurată cu ziduri, nu este răscumpărată înainte de împlinirea unui an întreg, ea va rămâne de veci cumpărătorului și urmașilor lui; iar în anul de veselie să nu iasă din ea.

31. Casele din sate, care nu sunt înconjurate cu ziduri, să fie privite ca țărini de pământ: ele vor putea fi răscumpărate, și cumpărătorul va ieși din ele în anul de veselie.

32. Cât privește cetățile leviților* și casele pe care le vor avea ei în aceste cetăți, leviții să aibă un drept necurmat de răscumpărare.

*Num. 35.2. Ios. 21.2, etc.

33. Cine va cumpăra de la leviți o casă să iasă în anul* de veselie din casa vândută lui și din cetatea în care o avea; căci casele din cetățile leviților sunt averea lor în mijlocul copiilor lui Israel.

*Vers. 28.

34. Ogoarele așezate în* jurul cetăților leviților nu se vor putea vinde; căci ei le vor stăpâni de veci.

*Fapt. 4.36,37.

35. Dacă fratele tău sărăcește și nu mai poate munci lângă tine, să-l sprijinești*, fie ca străin, fie ca venetic, ca să trăiască împreună cu tine.

*Deut. 15.7,8. Ps. 37.26; 41.1; 112.5,9. Prov. 14.31. Luca 6.35. Fapt. 11.29. Rom. 12.10. 1 Ioan 3.17.

36. Să nu* iei de la el nici dobândă, nici camătă: să te temi** de Dumnezeuul tău, și fratele tău să trăiască împreună cu tine.

*Exod 22.25. Deut. 23.19. Neem. 5.7. Ps. 15.5. Prov. 28.8. Ezech. 18.8,13,17; 22.12. **Vers. 17. Neem. 5.9.

37. Să nu-i împrumuți banii tăi cu

dobândă și să nu-i împrumuți merindea ta pe camătă.

38. Eu* sunt Domnul Dumnezeuul tău care v-am scos din țara Egiptului, ca să vă dau țara Canaanului, ca să fiu Dumnezeuul vostru.

*Cap. 22.32,33.

39. Dacă* fratele tău sărăcește lângă tine și se vinde ție, să nu-l pui să-ți facă muncă de rob.

*Exod 21.2.

Deut. 15.12. 1 Împ. 9.22. 2 Împ. 4.1. Neem. 5.5. Ier. 34.14.

40. Ci să fie la tine ca un om tocmit cu ziua, ca un venetic; să stea în slujba ta până la anul de veselie.

41. Atunci să iasă de la tine, el și copiii lui care vor fi* cu el, și să se întoarcă în familia lui, la moșia** părinților lui.

*Exod 21.3. **Vers. 28.

42. Căci ei sunt* slujitorii Mei, pe care i-am scos din țara Egiptului; să nu fie vânduți cum se vând robii.

*Vers. 55. Rom. 6.22. 1 Cor. 7.23.

43. Să nu-l stăpânești* cu asprime** și să te temi† de Dumnezeuul tău.

*Efes. 6.9. Col. 4.1. **Exod 1.13. Vers. 46. †Deut. 1.17,21. Vers. 17. Deut. 25.18. Mal. 3.5.

44. Dacă vrei să ai robi și roabe, să-i iei de la neamurile* care vă înconjoară; de la ele să cumpărați robi și roabe.

*Isa. 56.3,6.

45. Veți putea să-i cumpărați și dintre copiii străinilor care vor locui la tine și din familiile lor, pe care le vor naște în țara voastră; ei vor fi averea voastră.

46. Îi puteți lăsa moștenire* copiilor voștri după voi, ca pe o moșie; și puteți să-i țineți astfel robi pe veci. Dar cât despre frații voștri, copiii lui Israel, nici unul** din voi să nu stăpânească pe fratele său cu asprime.

*Isa. 14.2. **Vers. 43.

47. Dacă un străin sau un venetic se îmbogățește, și fratele* tău sărăcește lângă el și se vinde străinului care locuiește la tine sau vreunui din familia străinului,

*Vers. 25,35.

48. el să aibă dreptul de răscumpărare, după ce se va fi vândut: unul din frații lui să poată să-l* răscumpere.

*Neem. 5.5.

49. Unchiul lui, sau fiul unchiului lui, sau una din rudele lui de aproape, va putea să-l răscumpere; sau, dacă are mijloace, să se răscumpere singur*.

*Vers. 26.

50. Să facă socoteala cu cel ce l-a cumpărat, din anul când s-a vândut până în anul de veselie; și prețul de plătit va atârna de numărul anilor, care

vor fi prețuiți ca ai unui* om tocmit cu plată.

*Iov 7.1. Isa. 16.14; 21.16.

51. Dacă mai sunt încă mulți ani până la anul de veselie, își va plăti răscumpărarea după prețul anilor aceluia și să-l scadă din prețul cu care a fost cumpărat;

52. dacă mai rămân puțini ani până la anul de veselie, să le facă socoteala și să-și plătească răscumpărarea după acești ani.

53. Să fie la el ca unul tocmit cu anul; și acela la care va fi să nu se poarte cu asprime cu el sub ochii tăi.

54. Iar dacă nu este răscumpărat în nici unul din aceste feluri, să* iasă de la el în anul de veselie, el și copiii lui care vor fi împreună cu el.

*Exod 21.2,3. Vers. 41.

55. Căci copiii lui Israel sunt* robii Mei; ei sunt robii Mei, pe care i-am scos din țara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

*Vers. 42.

Binecuvântarea

26. 1. Să nu vă faceți idoli*, să nu vă ridicați nici chip cioplit, nici stâlp de aducere aminte; să nu puneți în țara voastră nici o piatră împodobită cu chipuri, ca să vă închinați înaintea ei; căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

*Exod 20.4,5. Deut. 5.8; 16.22; 27.15. Ps. 97.7.

2. Să păziți Sabatele* Mele și să cinstiți Locașul Meu cel Sfânt. Eu sunt Domnul.

*Cap. 19.30.

3. Dacă* veți urma legile Mele, dacă veți păzi poruncile Mele și le veți împlini,

*Deut. 11.13-15; 28.1-14.

4. vă voi trimite* ploii la vreme, pământul** își va da roadele, și pomii de pe câmp își vor da roadele.

*Isa. 30.23. Ezech. 34.26. Ioel 2.23,24. **Ps. 67.6; 85.12. Ezech. 34.27; 36.30. Zah. 8.12.

5. Abia veți treiera* grâul și veți începe culesul viei, și culesul viei va ține până la semănătură; veți avea pâine** din† belșug, veți mânca și vă veți sătura ei veți locui fără frică în țara voastră. *Amos 9.13. **Cap. 25.19. Deut. 11.15. Ioel 2.19,26. †Cap. 25.18. Iov 11.18. Ezech. 34.25,27,28.

6. Voi* da pace în țară, și nimeni nu vă va tulbura** somnul; voi face să piară din țară fiarele† sălbatiche, și sabia†† nu va trece prin țara voastră.

*1 Cron. 22.9. Ps. 29.11; 147.14. Isa. 45.7. Hag. 2.9. **Iov 11.19. Ps. 3.5; 4.8. Isa. 35.9. Ier. 30.10. Ezech. 34.25. Osea 2.18. †Jef. 3.13. †2 Împ. 17.25. Ezech. 5.17; 14.15. ††Ezech. 14.17.

7. Veți urmări pe vrăjmașii voștri, și ei vor cădea uciși de sabie înaintea voastră.

8. Cinci* din voi vor urmări o sută, și o sută din voi vor urmări zece mii, și vrăjmașii voștri vor cădea uciși de sabie înaintea voastră.

*Deut. 32.30. Ios. 23.10.

9. Eu Mă voi întoarce* spre voi, vă voi** face să creșteți, vă voi înmulți și Îmi voi ține legământul Meu cu voi.

*Exod 2.25. 2 Împ. 13.23. **Gen. 17.6,7. Neem. 9.23. Ps. 107.38.

10. Veți mânca* din roadele cele vechi și veți scoate afară pe cele vechi, ca să faceți loc celor noi.

*Cap. 25.22.

11. Îmi voi* așeza Locașul Meu în mijlocul vostru, și sufletul Meu nu** vă va urî.

*Exod 25.8; 29.45. Ios. 22.19. Ps. 76.2. Ezech. 37.26-28. Apoc. 21.3. **Cap. 20.23. Deut. 32.19.

12. Voi* umbla în mijlocul vostru; Eu** voi fi Dumnezeuul vostru, și voi veți fi poporul Meu.

*2 Cor. 6.16.

**Exod 6.7. Ier. 7.23; 11.4; 30.22. Ezech. 11.20; 36.28.

13. Eu* sunt Domnul Dumnezeuul vostru care v-am scos din țara Egiptului, care v-am scos din** robie; Eu am rupt legăturile jugului vostru și v-am făcut să mergeți cu capul ridicat.

*Cap. 25.38,42,55. **Ier. 2.20. Ezech. 34.27.

Blestemul

14. Dar* dacă nu Mă ascultați și nu împliniți toate aceste porunci,

*Deut. 28.15. Plân. 2.17. Mal. 2.2.

15. dacă nesocotiți* legile Mele și dacă sufletul vostru urăște rânduielile Mele, așa încât să nu împliniți toate poruncile Mele și să rupeți legământul Meu,

*Vers. 43. 2 Împ. 17.15.

16. iată ce vă voi face atunci: voi trimite peste voi groaza*, lingoarea** și frigurile, care vor face să vi se stingă† ochii și să piară viața din voi. Sămânța†† o veți semăna în zadar, căci o vor mânca vrăjmașii voștri.

*Deut. 28.65-67; 32.25. Ier. 15.8. **Deut. 28.22. †1 Sam. 2.33. ††Deut. 28.33,51. Iov 31.8. Ier. 5.17; 12.13. Mica 6.15.

17. Îmi* voi întoarce fața împotriva voastră și veți fi** bătuiți și veți fugi dinaintea vrăjmașilor voștri; cei ce vă urăsc† vă vor subjugă și veți fugi†† fără să fiți urmăriți chiar.

*Cap. 17.10. **Deut. 28.25. Jude. 2.14. Ier. 19.7. †Ps. 106.41. ††Vers. 36. Ps. 53.5. Prov. 28.1.

18. Dacă, cu toate acestea, nu Mă veți asculta, vă voi pedepsi de șapte ori* mai mult pentru păcatele voastre.

*1 Sam. 2.5. Ps. 119.164. Prov. 24.16.

19. Voi frânge mândria* puterii voastre, voi face** ca deasupra voastră cerul să fie de fier, și pământul de aramă.

*Isa. 25.11; 26.5. Ezec. 7.24; 30.6. **Deut. 28.23.

20. Vi se va istovi puterea* fără folos: pământul** vostru nu-și va da roadele, și pomii de pe pământ nu-și vor da roadele.

*Ps. 127.1. Isa. 49.4. **Deut. 11.17; 28.18. Hag. 1.10.

21. Dacă și după aceasta vă veți împotrivi și nu veți voi să Mă ascultați, vă voi lovi de șapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

22. Voi trimite* împotriva voastră fiarele de pe câmp care vă vor lăsa fără copii, vă vor nimici vitele și vă vor împușina; așa că vă vor rămâne drumurile** pustii.

*Deut. 32.24. 2 Împ. 17.25. Ezec. 5.17; 14.15. **Jude. 5.6. 2 Cron. 15.5. Isa. 33.8. Plân. 1.4. Zah. 7.14.

23. Dacă pedepsele acestea nu vă vor* îndrepta și dacă vă veți împotrivi Mie,

*Ier. 2.30; 5.3. Amos 4.6-12.

24. Mă voi* împotrivi și Eu vouă și vă voi lovi de șapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

*2 Sam. 22.27. Ps. 18.26.

25. Voi face* să vină împotriva voastră sabie, care va răzbuna călcarea legământului Meu; și când vă veți strânge în cetățile voastre, voi trimite** ciurma în mijlocul vostru și veți fi dați în mâinile vrăjmașului.

*Ezec. 5.17; 6.3; 14.17; 29.8; 33.2. **Num. 14.12. Deut. 28.21. Ier. 14.12; 24.10; 29.17,18. Amos 4.10.

26. Când vă voi* trimite lipsă de pâine, zece femei vă vor coace pâine într-un singur cuptor și vi se va da pâinea cu cântarul; veți mânca**, dar nu vă veți sătura.

*Ps. 105.16. Isa. 3.1. Ezec. 4.16; 5.16; 14.13. **Isa. 9.20. Mica 6.14. Hag. 1.6.

27. Dacă, cu* toate acestea, nu Mă veți asculta și dacă vă veți împotrivi Mie,

*Vers. 21,24.

28. Mă voi împotrivi și Eu vouă* cu mânie și vă voi pedepsi de șapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

*Isa. 59.18; 63.3; 66.15. Ier. 21.5. Ezec. 5.13,15; 8.18.

29. Veți mânca* până și carnea fiilor voștri, veți mânca până și carnea fiicelor voastre.

*Deut. 28.53. 2 Împ. 6.29. Plân. 4.10. Ezec. 5.10.

30. Vă voi nimici* înălțimile pentru jertfă, vă voi dărâma stâlpii închinăți soarelui, voi arunca** trupurile voastre moarte peste trupurile moarte ale idoliilor voștri, și sufletul Meu† vă va urî.

*2 Cron. 34.3,4,7. Isa. 27.9. Ezec. 6.3-6,13. **2 Împ. 23.20. 2 Cron. 34.5. †Lev. 20.23. Ps. 78.59; 89.38. Ier. 14.19.

31. Vă voi lăsa cetățile* pustii, vă voi pustii locașurile** sfinte și nu voi mai mirosi mirosul plăcut al tămâii voastre.

*Neem. 2.3. Ier. 4.7. Ezec. 6.6. **Ps. 74.7. Plân. 1.10. Ezec. 9.6; 21.2.

32. Voi pustii* țara, așa că vrăjmașii voștri care o vor locui vor rămâne încremeniți** văzând-o. *Ier. 9.11; 25.11,18. **Deut. 28.37. 1 Împ. 9.8. Ier. 18.16; 19.8. Ezec. 5.15.

33. Vă voi* împrăstia printre neamuri și voi scoate sabia după voi. Țara voastră va fi pustie, și cetățile voastre vor rămâne pustii.

*Deut. 4.27; 28.64. Ps. 44.11. Ier. 9.16. Ezec. 12.15; 20.23; 22.15. Zah. 7.14.

34. Atunci țara* se va bucura de Sabatele ei, tot timpul cât va fi pustiită și cât veți fi în țara vrăjmașilor voștri; atunci țara se va odihni și se va bucura de Sabatele ei.

*2 Cron. 36.21.

35. Tot timpul cât va fi pustiită, va avea odihna pe care n-o avuse în anii* voștri de Sabat, când o locuiați. *Cap. 25.2.

36. În inima acelora dintre voi care vor mai rămâne în viață, în țara vrăjmașilor lor, voi băga* frica; și îi va urmări până și foșnetul** unei frunze suflate de vânt; vor fugi ca de sabie și vor cădea fără să fie urmăriți.

*Ezec. 21.7,12,15. **Vers. 17. Iov 15.21. Prov. 28.1.

37. Se vor prăvăli unii* peste alții ca înaintea sabiei, fără să fie urmăriți. Nu veți** putea să stați în picioare în fața vrăjmașilor voștri;

*Jude. 7.22.

38. veți pieri printre neamuri și vă va mânca țara vrăjmașilor voștri.

39. Iar pe aceia dintre voi care vor mai rămâne în viață îi va apuca durerea* pentru fărâdelegile lor, în țara vrăjmașilor lor; îi va apuca durerea și pentru fărâdelegile părinților lor.

*Deut. 4.27; 28.65. Neem. 1.8. Ier. 3.25; 29.12,13. Ezec. 4.17; 6.9; 20.43; 21.23; 33.10; 36.31. Osea 5.15. Zah. 10.9.

Primirea din nou

40. Își* vor mărturisi fărâdelegile lor și fărâdelegile părinților lor, călcările de lege pe care le-au săvârșit fața de Mine și împotrivirea cu care Mi s-au împotrivit, păcate din pricina cărora

*Num. 5.7. 1 Împ. 8.33,35,47. Neem. 9.2. Prov. 28.13. Dan. 9.3,4. Luca 15.18. 1 Ioan 1.9.

41. și Eu M-am împotrivit lor și i-am adus în țara vrăjmașilor lor. Și atunci inima lor netăiată împrejur* se va smeri** și vor plăti datoria fărâdelegilor lor.

*Ier. 6.10; 9.25,26. Ezec. 44.7. Fapt. 7.51. Rom. 2.29. Col. 2.11. **1 Împ. 21.29. 2 Cron. 12.6,7,12; 32.26; 33.12,13.

42. Atunci Îmi voi* aduce aminte de legământul Meu cu Iacov, Îmi voi aduce aminte de legământul Meu cu Isaac și de legământul Meu cu Avraam și Îmi voi aduce aminte de** țară.

*Exod 2.24; 6.5. Ps. 106.45. Ezec. 16.60. **Ps. 136.23.

43. Țara însă va* trebui să fie părăsită de ei și se va bucura de Sabatele ei în timpul când va rămâne pustiită departe de ei; și ei vor plăti datoria fărâdelegilor lor, pentru că au nesocotit** poruncile Mele și pentru că sufletul lor a urât legile Mele.

*Vers. 34,35. **Vers. 15.

44. Dar, și când vor fi în țara vrăjmașilor lor, nu-i voi lepăda* de tot și nu-i voi urî până acolo încât să-i nimicesc de tot și să rup legământul Meu cu ei; căci Eu sunt Domnul Dumnezeu lor.

*Deut. 4.31. 2 Împ. 13.23. Rom. 11.2.

45. Ci Îmi voi aduce aminte*, spre binele lor, de vechiul legământ prin** care i-am scos din țara Egiptului, în fața neamurilor, ca să fiu Dumnezeu lor. Eu sunt Domnul.

*Rom. 11.28.

**Cap. 22.33; 25.38. †Ps. 98.2. Ezec. 20.9,14,22.

46. Acestea* sunt rânduielile, poruncile și legile pe care le-a statornicit Domnul între El și copiii lui Israel, pe muntele Sinai**, prin Moise.

*Cap. 27.34. Deut. 6.1; 12.1; 33.4. Ioan 1.17. **Cap. 25.1.

Juruințele

27¹. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

„Vorbește copiilor lui Israel și spune-le:

2. „Când se* vor face juruințe Domnului, dacă e vorba de oameni, ei să fie ai Domnului, după prețuirea ta.

*Num. 6.2. Jude. 11.30,31,39. 1 Sam. 1.11,28.

3. Iar prețuirea pe care o vei face unui bărbat de la douăzeci până la șai-zece de ani, să fie de cincizeci de sicli de argint, după* sicliul Sfântului Locaș;

*Exod 30.13.

4. dacă este femeie, prețuirea să fie de treizeci de sicli.

5. De la cinci până la douăzeci de ani, prețuirea să fie de douăzeci de sicli pentru un băiat, și de zece sicli pentru o fată.

6. De la o lună până la cinci ani, prețuirea să fie de cinci sicli de argint pentru un băiat, și de trei sicli de argint pentru o fată.

7. De la șaizece de ani în sus, prețuirea să fie de cincisprezece sicli

pentru un bărbat, și de zece sicli pentru o femeie.

8. Dacă cel ce a făcut juruința este prea sărac ca să plătească prețuirea aceasta făcută de tine, să-l aducă la preot să-l prețuiască; și preotul să facă o prețuire potrivit cu mijloacele omului acelaia.

9. Dacă este vorba de dobitoacele care pot fi aduse ca jertfă Domnului, orice dobitoc care se va da Domnului va fi ceva sfânt.

10. Să nu-l schimbe și să nu pună unul rău în locul unuia bun, nici unul bun în locul unuia rău; dacă s-ar întâmpla să se înlocuiască un dobitoc cu altul, și unul și celălalt va fi sfânt.

11. Dacă este vorba de dobitoacele necurate care nu pot fi aduse ca jertfă Domnului, să aducă dobitocul la preot,

12. care-i va face prețuirea, după cum va fi bun sau rău, și va rămâne la prețuirea preotului.

13. Dacă* vrea să-l răscumpere, să mai adauge o cincime la prețuirea lui.

*Vers. 15,19.

Predarea lucrurilor

14. Dacă cineva își închină Domnului casa, hărăzind-o Domnului ca un dar sfânt, preotul să-i facă prețuirea, după cum va fi bună sau rea, și să rămână la prețuirea făcută de preot.

15. Dacă* cel ce și-a închinat Domnului casa vrea s-o răscumpere, să adauge o cincime la prețul prețuirii ei, și va fi a lui.

*Vers. 13.

16. Dacă cineva închină Domnului un ogor din moșia lui, prețuirea ta să fie după câtimea de sămânță pe care o dă, și anume cincizeci de sicli de argint pentru un omer de sămânță de orz.

17. Dacă își închină Domnului ogorul, cu începere chiar din anul de veselie, să rămână la prețuirea ta;

18. dar dacă își închină Domnului ogorul după anul de veselie, atunci preotul să-i socotească* prețul după numărul anilor care mai rămân până la anul de veselie și să-l scadă din prețuirea ta.

*Cap. 25.15,16.

19. Dacă* cel ce și-a închinat Domnului ogorul vrea să-l răscumpere, atunci să mai adauge o cincime la argintul prețuit de tine, și ogorul să rămână al lui.

*Vers. 13.

20. Dacă nu-și răscumpără ogorul și-l

vinde altui om, nu va mai putea fi răscumpărat.

21. Și când va ieși cumpărătorul din el la anul de veselie*, ogorul acela să fie închinat** Domnului, ca ogor hărăzit Lui; să fie moșia† preotului.

*Cap. 25.10,28,31. **Vers. 28. †Num. 18.14. Ezec. 44.29.

22. Dacă cineva închină Domnului un ogor cumpărat de el, care nu face parte din moșia* lui,

*Cap. 25.10,25.

23. preotul* să-i socotească prețul după cât face prețuirea până la anul de veselie, și omul acela să plătească în aceeași zi prețul hotărât de tine, ca lucru închinat Domnului.

*Vers. 18.

24. În anul de* veselie, ogorul să se întoarcă la acela de la care fusese cumpărat și din moșia căruia făcea parte.

*Cap. 25.28.

25. Toate prețuirile să se facă în siclii Sfântului Locaș: siclul are douăzeci de ghere*.

*Exod 30.13. Num. 3.47; 18.16. Ezec. 45.12.

Ce nu se poate închina

26. Nimeni nu va putea să închine Domnului pe întâiul* născut din vita lui, care chiar este al Domnului ca întâi născut: fie bou, fie miel, este al Domnului.

*Exod 13.2,12; 22.30. Num. 18.17. Deut. 15.19.

27. Dacă este vorba însă de un dobitoc necurat, să-l răscumpere cu prețul prețuit de tine, mai adăugând* încă o cincime; dacă nu este răscumpărat, să fie vândut după prețuirea ta.

*Vers. 11-13.

28. Tot* ce va dăruia un om Domnului prin făgăduință, din ce are, nu va putea nici să se vândă, nici să se răscumpere: fie om, fie dobitoc, fie un ogor din moșia lui; tot ce va fi dăruit Domnului prin făgăduință va fi un lucru preasfânt pentru Domnul.

*Vers. 21. Ios. 6.17-19.

29. Nici un* om închinat Domnului prin făgăduință nu va putea fi răscumpărat, ci va fi omorât.

*Num. 21.2,3.

Zeciuiele

30. Orice* zeciuială din pământ, fie din roadele pământului, fie din rodul pomilor, este a Domnului; este un lucru închinat Domnului.

*Gen. 28.22. Num. 18.21,24. 2 Cron. 31.5,6,12. Neem. 13.12. Mal. 3.8,10.

31. Dacă vrea cineva să răscumpere ceva din zeciuiala lui, să mai adauge o* cincime.

*Vers. 13.

32. Orice zeciuială din cirezi și din turme, din tot ce trece* sub toiaș, să fie o zeciuială închinată Domnului.

*Jer. 33.13. Ezec. 20.37. Mica 7.14.

33. Să nu se cerceteze dacă dobitocul este bun sau rău și să nu* se schimbe; dacă se înlocuiește un dobitoc cu un altul, și unul și celălalt va fi sfânt, și nu vor putea fi răscumpărați.*

*Vers. 10.

34. Acestea* sunt poruncile pe care le-a dat lui Moise, Domnul, pentru copiii lui Israel, pe muntele Sinai.

*Cap. 26.46.

NUMERII

SAU A PATRA CARTE A LUI MOISE

(Deuteronom 8.15; 32.9-14. Neemia 9.19-21.)

Numărătoarea israeliților

1. Domnul a vorbit lui Moise în pustiu* Sinai, în Cortul întâlnirii**, în cea dintâi zi a lunii a doua, în al doilea an după ieșirea lor din țara Egiptului. El a zis:

*Exod 19.1. Cap. 10.11,12. **Exod 25.22.

2. „Faceți număratoarea* întregii adunări a copiilor lui Israel, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând pe cap numele tuturor bărbaților,

*Exod 30.12; 38.26.

Cap. 26.2,63,64. 2 Sam. 24.2. 1 Cron. 21.2.

3. de la vârsta de douăzeci de ani în

sus, pe toți cei din Israel care sunt în stare să poarte armele; să le faceți număratoarea după cetele lor, tu și Aaron.

4. Să fie cu voi câte un bărbat de fiecare seminție, căpetenie a casei părinților săi.

5. Iată numele bărbaților care vor fi împreună cu voi:

pentru Ruben: Elițur, fiul lui Ședeur;

6. pentru Simeon: Șelumiel, fiul lui Țurișadai;

7. pentru Iuda: Nahșon, fiul lui Amiadab;

8. pentru Isahar: Netaneel, fiul lui Țuar;

9. pentru Zabulon: Eliab, fiul lui Helon;

10. pentru fiii lui Iosif – pentru Efraim: Elișama, fiul lui Amihud; pentru Manase: Gamliel, fiul lui Pedahțur;

11. pentru Benjamin: Abidan, fiul lui Ghideoni;

12. pentru Dan: Ahiezer, fiul lui Amișadai;

13. pentru Așer: Paguiel, fiul lui Ocran;

14. pentru Gad: Eliasaf, fiul lui Deuel*;

*Cap. 2.14.

15. pentru Neftali: Ahira, fiul lui Enan.

16. Aceștia sunt* cei ce au fost aleși de adunare, mai marii semințiilor părinților lor, căpeteniile** miilor lui Israel.

*Cap. 7.2. 1 Cron. 27.16. **Exod 18.21,25.

17. Moise și Aaron au luat pe bărbații aceștia care fuseseră chemați pe nume, și au strâns toată adunarea, în cea dintâi zi a lunii a doua. I-au trecut în cărțile care cuprindeau spița neamului, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând pe cap numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus.

19. Moise a făcut număratoarea în pustiu Sinai, cum îi poruncise Domnul.

20. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Ruben, întâiul născut al lui Israel, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând pe cap numele tuturor bărbaților, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

21. bărbații din seminția lui Ruben, ieșiți la număratoare, au fost patruzeci și șase de mii cinci sute.

22. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Simeon, după familiile lor, după casele părinților lor; le-au făcut număratoarea, numărând pe cap numele tuturor bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, toți cei în stare să poarte armele:

23. bărbații din seminția lui Simeon, ieșiți la număratoare, au fost cincizeci și nouă de mii trei sute.

24. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Gad, după familiile lor, după casele părinților lor; numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de

ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

25. bărbații din seminția lui Gad, ieșiți la număratoare, au fost patruzeci și cinci de mii șase sute cincizeci.

26. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Iuda, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

27. bărbații din seminția lui Iuda, ieșiți la număratoare, au fost șaptezeci și patru de mii șase sute.

28. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Isahar, după familiile lor, după casele părinților lor; numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

29. bărbații din seminția lui Isahar, ieșiți la număratoare, au fost cincizeci și patru de mii patru sute.

30. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Zabulon, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

31. bărbații din seminția lui Zabulon, ieșiți la număratoare, au fost cincizeci și șapte de mii patru sute.

32. Au trecut în cărțile neamului dintre fiii lui Iosif, pe fiii lui Efraim, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

33. bărbații din seminția lui Efraim, ieșiți la număratoare, au fost patruzeci de mii cinci sute.

34. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Manase, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

35. bărbații din seminția lui Manase, ieșiți la număratoare, au fost treizeci și două de mii două sute.

36. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Benjamin, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

37. bărbații din seminția lui Benjamin, ieșiți la număratoare, au fost treizeci și cinci de mii patru sute.

38. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Dan, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

39. bărbații din seminția lui Dan, ieșiți la numărătoare, au fost șazeci și două de mii șapte sute.

40. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Așer, după familiile lor, după casele părinților lor, numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

41. bărbații din seminția lui Așer, ieșiți la numărătoare, au fost patruzeci și una de mii cinci sute.

42. Au trecut în cărțile neamului pe fiii lui Neftali, după familiile lor, după casele părinților lor; numărând numele bărbaților de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele:

43. bărbații din seminția lui Neftali, ieșiți la numărătoare, au fost cincizeci și trei de mii patru sute.

44. Aceștia* sunt aceia a căror numărătoare a fost făcută de Moise și Aaron, și de cei doisprezece bărbați, mai mari ai lui Israel; era câte un bărbat pentru fiecare din casele părinților lor.

*Cap. 26.64.

45. Toți aceia dintre copiii lui Israel, ieșiți la numărătoare, după casele părinților lor, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, toți aceia din Israel care erau în stare să poarte armele,

46. toți cei ieșiți la numărătoare, au fost șase* sute trei mii cinci sute cincizeci.

*Exod 12.37; 38.26. Cap. 2.32; 26.51.

Deosebirea leviților

47. Leviții*, după seminția părinților lor, n-au intrat în numărătorea aceasta.

*Cap. 2.33; 3.4; 26.57. 1 Cron. 6; 21.6.

48. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 49. „Să nu* faci numărătorea seminției lui Levi și să nu-i numeri capetele în mijlocul celorlalți copii ai lui Israel.

*Cap. 2.33; 26.62.

50. Dă* în grija leviților Cortul întâlnirii, toate uneltele lui și tot ce ține de el. Ei vor duce Cortul și toate uneltele lui, vor face slujba în el și vor tăbări* în jurul Cortului.

*Exod 38.21.

Cap. 3.7,8; 4.15,25,26,27,33. **Cap. 3.23,29,35,38.

51. Când va* porni Cortul, leviții să-l

desfacă; și când se va opri Cortul, leviții să-l întindă; iar străinul** care se va apropia de el, să fie pedepsit cu moartea.

*Cap. 10.17,21. **Cap. 3.10,38; 18.22.

52. Copiii lui Israel* să tăbărescă fiecare în tabăra lui, fiecare lângă steagul lui, după cetele lor.

*Cap. 2.2,34.

53. Dar leviții* să tăbărescă în jurul Cortului întâlnirii, pentru ca să nu izbucnească** mânia Mea împotriva adunării copiilor lui Israel; și* leviții să aibă paza Cortului întâlnirii.

*Vers. 50. **Lev. 10.6. Cap. 8.19; 16.46; 18.5. 1 Sam. 6.19. †Cap. 3.7,8; 8.24-26; 18.3-5; 31.30,47. 1 Cron. 23.32. 2 Cron. 13.11.

54. Copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul; așa au făcut.

Așezarea taberelor

21. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

2. „Copiii lui Israel au să tăbărescă fiecare* lângă steagul lui, sub semnele casei părinților lui; să tăbărescă în fața** și împrejurul Cortului întâlnirii.

*Cap. 1.52. **Jos. 3.4.

3. La răsărit, tabăra lui Iuda, cu steagul ei și cu oștirile sale. Acolo să tăbărescă mai marele fiilor lui Iuda, Nahșon*, fiul lui Aminadab,

*Cap. 10.14. Rut 4.20. 1 Cron. 2.10. Mat. 1.4. Luca 3.32,33.

4. cu oștirea lui, alcătuită din șaptezeci și patru de mii șase sute de oameni ieșiți la numărătoare.

5. Lângă el să tăbărescă seminția lui Isahar și mai marele fiilor lui Isahar, Netaneel, fiul lui Tuar,

6. cu oștirea lui, alcătuită din cincizeci și patru de mii patru sute de oameni ieșiți la numărătoare;

7. apoi seminția lui Zabulon și mai marele fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon,

8. cu oștirea lui, alcătuită din cincizeci și șapte de mii patru sute de oameni ieșiți la numărătoare.

9. Toți cei din tabăra lui Iuda, ieșiți la numărătoare, sunt o sută optzeci și șase de mii patru sute de bărbați, după oștirea lor. Ei să* pornească cei dintâi.

*Cap. 10.14.

10. La miazăzi, tabăra lui Ruben, cu steagul ei și cu oștirile ei. Acolo să tăbărescă mai marele fiilor lui Ruben, Elișur, fiul lui Ședeur,

11. cu oștirea lui, alcătuită din patruzeci și șase de mii cinci sute de bărbați ieșiți la numărătoare.

12. Lângă el să tăbărescă seminția lui Simeon și mai marele fiilor lui Simeon, Șelumiel, fiul lui Tușadai,

13. cu oștirea lui, alcătuită din cincizeci și nouă de mii trei sute de oameni ieșiți la numărătoare;

14. apoi seminția lui Gad și mai marele fiilor lui Gad, Elisa, fiul lui Deuel,

15. cu oștirea lui, alcătuită din patruzeci și cinci de mii șase sute cincizeci de oameni ieșiți la numărătoare.

16. Toți cei din tabăra lui Ruben, ieșiți la numărătoare, sunt o sută cincizeci și unu de mii patru sute cincizeci de oameni, după oștirile lor. Ei* să pornească în al doilea rând.

*Cap. 10.18.

17. Apoi* va porni Cortul întâlnirii, împreună cu tabăra leviților, așezată în mijlocul celorlalte tabere. Pe drum vor ține șirul în care au tăbărat, fiecare la rândul lui, după steagul lui.

*Cap. 10.17,21.

18. La apus, tabăra lui Efraim, cu steagul său și cu oștirile sale. Acolo să tăbărescă mai marele fiilor lui Efraim, Elișama, fiul lui Amihud,

19. cu oștirea lui, alcătuită din patruzeci de mii cinci sute de oameni ieșiți la numărătoare.

20. Lângă el să tăbărescă seminția lui Manase și mai marele fiilor lui Manase, Gamliel, fiul lui Pedahțur,

21. cu oștirea lui, alcătuită din treizeci și două de mii două sute de oameni ieșiți la numărătoare;

22. apoi seminția lui Beniamin și mai marele fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Ghideoni,

23. cu oștirea lui, alcătuită din treizeci și cinci de mii patru sute de oameni ieșiți la numărătoare.

24. Toți cei din tabăra lui Efraim, ieșiți la numărătoare, sunt o sută opt mii o sută de oameni, după oștirile lor. Ei* să pornească în al treilea rând.

*Cap. 10.22.

25. La miazănoapte, tabăra lui Dan, cu steagul ei și cu oștirile ei. Acolo să tăbărescă mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amișadai,

26. cu oștirea lui, alcătuită din șazeci și două de mii șapte sute de oameni ieșiți la numărătoare.

27. Lângă el să tăbărescă seminția lui Așer și mai marele fiilor lui Așer, Paguiel, fiul lui Ocran,

28. cu oștirea lui, alcătuită din patru-

zeci și una de mii cinci sute de oameni ieșiți la numărătoare;

29. apoi seminția lui Neftali și mai marele fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan,

30. cu oștirea lui, alcătuită din cincizeci și trei de mii patru sute de oameni ieșiți la numărătoare.

31. Toți cei din tabăra lui Dan, ieșiți la numărătoare, sunt o sută cincizeci și șapte de mii șase sute de oameni. Ei să pornească* cei din urmă, după steagul lor.

*Cap. 10.25.

32. Aceștia sunt copiii lui Israel, ieșiți la numărătoare, după casele părinților lor. Toți* cei ieșiți la numărătoare și care au alcătuit taberele, după oștirile lor, au fost șase sute trei mii cinci sute cincizeci.

*Exod 38.26. Cap. 1.46; 11.21.

33. Leviții*, după porunca pe care o dăduse lui Moise, Domnul, n-au intrat la numărătoare în mijlocul copiilor lui Israel.

*Cap. 1.47.

34. Și copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse lui Moise Domnul. Așa* tăbărau ei, după steagurile lor; și astfel porneau la drum, fiecare după familia lui, după casa părinților lui.

*Cap. 24.2,5,6.

Familia lui Aaron

31. Iată sămânța lui Aaron și a lui Moise, pe vremea când a vorbit Domnul cu Moise, pe muntele Sinai.

2. Iată numele fiilor lui Aaron: Nadab*, întâiul născut, Abihu, Eleazar și Itamar.

*Exod 6.23.

3. Aceștea sunt numele fiilor lui Aaron, care au primit ungerea* preoțească și care au fost închinați în slujba preoției.

*Exod 28.41. Lev. 8.

4. Nadab* și Abihu au murit înaintea Domnului, când au adus înaintea Domnului foc străin, în pustiul Sinai; ei n-aveau fii. Eleazar și Itamar au împlinit slujba preoției, în fața tatălui lor Aaron.

*Lev. 10.1. Cap. 26.61. 1 Cron. 24.2.

Slujba leviților

5. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

6. „Apropie* seminția lui Levi și pune-o înaintea preotului Aaron, ca să fie în slujba lui.

*Cap. 8.6; 18.2.

7. Ei să aibă grijă de tot ce este dat în paza lui și de tot ce este poruncit întregii

adunări, înaintea Cortului întâlnirii: să facă slujba* Cortului.

*Cap. 1.50; 8.11,15,24,26.

8. Să* aibă grijă de toate uneltele Cortului întâlnirii și de tot ce este poruncit copiilor lui Israel: ei să facă slujba Cortului.

*Cap. 8.19; 18.6.

9. Să dai pe leviți lui Aaron și fiilor lui; ei să-i fie dați lui în totul, din partea copiilor lui Israel.

10. Pe Aaron și pe fiii lui să-i pui să* păzească slujba preoției lor; iar străinul**, care se va apropia, să fie pedepsit cu moartea.*

*Cap. 18.7. **Vers. 38. Cap. 1.51; 16.40.

11. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 12. „Iată* că am luat pe leviți din mijlocul copiilor lui Israel, în locul tuturor întâilor născuți, care se nasc întâi dintre copiii lui Israel; și leviții vor fi ai Mei.

*Vers. 41. Cap. 8.16; 18.6.

13. Căci* orice întâi născut este al Meu; în ziua** când am lovit pe toți întâii născuți din țara Egiptului, Mi-am închinat Mie pe toți întâii născuți din Israel, atât din oameni, cât și din dobitoace: ei vor fi ai Mei. Eu sunt Domnul.*

*Exod 13.2.

Lev. 27.26. Cap. 8.16. Luca 2.23. **Exod 13.12,15. Cap. 8.17.

Familiiile leviților

14. Domnul a vorbit lui Moise în pustiul Sinai și a zis:

15. „Fă numărătoarea copiilor lui Levi, după casele părinților lor, după familiile lor; și anume, fă numărătoarea tuturor celor de parte bărbătească*, de la vârsta de o lună în sus.“

*Vers. 39. Cap. 26.62.

16. Moise le-a făcut numărătoarea, după porunca Domnului, întocmai cum poruncise.

17. Iată* care sunt fiii lui Levi, după numele lor: Gherson, Chehat și Merari. —

*Gen. 46.11. Exod 6.16. Cap. 26.57. 1 Cron. 6.1,16; 23.6.

18. Iată numele fiilor lui Gherson, după familiile lor: Libni și* Șimeî.

*Exod 6.17.

19. Iată fiii lui Chehat, după familiile lor: Amram*, Ițehar, Hebron și Uziel;

*Exod 6.18.

20. și fiii lui* Merari, după familiile lor: Mahli și Muși. Acestea sunt familiile lui Levi, după casele părinților lor.

*Exod 6.19.

21. Din Gherson se coboară familia lui Libni și familia lui Șimeî, alcătuind familiile gherșoniților.

22. Cei ieșiți la numărătoare, când au numărat pe toți bărbații de la vârsta de o lună în sus, au fost șapte mii cinci sute.

23. Familiile* gherșoniților tăbărau înapoia Cortului, la apus.

*Cap. 1.53.

24. Căpetenia casei părintești a gherșoniților era Elisaf, fiul lui Lael.

25. În ce privește Cortul întâlnirii, în grija fiilor lui* Gherson era dat: Cortul** și acoperișul† Cortului, învelitoarea†† acoperișului Cortului și perdeaua*† de la ușa Cortului întâlnirii;

*Cap. 4.24-26. **Exod 25.9. †Exod 26.1. ††Exod 26.7,14. ††Exod 26.36.

26. apoi pânzele curții* și perdeaua** de la poarta curții Cortului de jur împrejurul Cortului și altarului, și toate funiile† pentru slujba Cortului.

*Exod 27.9. **Exod 27.16. †Exod 35.18.

27. Din Chehat* se coboară familia amramiților, familia ițehariților, familia hebroniților și familia uzieliților, alcătuind familiile chehatiților.

*1 Cron. 26.23.

28. Numărând pe toți bărbații de la vârsta de o lună în sus, s-au găsit opt mii șase sute de bărbați, însărcinați cu îngrijirea Sfântului Locaș.

29. Familiile* fiilor lui Chehat tăbărau în partea de miazăzi a Cortului.

*Cap. 1.53.

30. Căpetenia casei părintești a familiilor chehatiților era Elițafan, fiul lui Uziel.

31. În grija* lor au dat chivotul**, masa†, sfeșnicul††, altarele*†, uneltele Sfântului Locaș, cu care își făceau slujba, perdeaua dinăuntru* și tot ce ține de ea.

*Cap. 4.15. **Exod 25.10. †Exod 25.23. ††Exod 25.31. *†Exod 27.1; 30.1. ††Exod 26.32.

32. Căpetenia căpeteniilor leviților era Eleazar, fiul preotului Aaron; el avea privegherea asupra celor însărcinați să îngrijească de Sfântul Locaș.

33. Din Merari se coboară familia lui Mahli și familia lui Muși, alcătuind familiile merariților.

34. Cei ieșiți la numărătoare, când au numărat pe toți bărbații de la vârsta de o lună în sus, au fost șase sute de mii două sute.

35. Căpetenia casei părintești a familiilor lui Merari era Turiel, fiul lui Abihail. Ei tăbărau* în partea de miazănoapte a Cortului.

*Cap. 1.53.

36. În paza* și grija fiilor lui Merari au dat: scândurile Cortului, drugii,

stâlpii și picioarele lor, toate uneltele și tot ce ține de ele;

*Cap. 4.31,32.

37. apoi stâlpii curții de jur împrejur, picioarele lor, țăruișii lor și funiile lor. 38. Moise, Aaron și fiii lui tăbărau* înaintea Cortului, la răsărit, înaintea Cortului întâlnirii, spre răsăritul soarelui; ei aveau să îndeplinească la Sfântul Locaș**, tot ce fusese† poruncit copiilor lui Israel; iar străinul†† care se va apropia, să fie pedepsit cu moartea.

*Cap. 1.53. **Cap. 18.5. †Vers. 7.8. ††Vers. 10.

39. Toți leviții* a căror numărătoare au făcut-o Moise și Aaron, după porunca Domnului, după familiile lor, toți bărbații de la vârsta de o lună în sus, au fost douăzeci și două de mii.

*Cap. 26.62.

Răscumpărarea întâilor născuți

40. Domnul a zis lui Moise: „Fă numărătoarea* tuturor întâilor născuți de parte bărbătească dintre copiii lui Israel, de la vârsta de o lună în sus, și numără-i după numele lor.

*Vers. 15.

41. Să* iei pe leviți pentru Mine, Domnul, în locul tuturor întâilor născuți din copiii lui Israel, și fiele leviților în locul tuturor întâilor născuți din vitele copiilor lui Israel!“

*Vers. 12,45.

42. Moise a făcut numărătoarea tuturor întâilor născuți dintre copiii lui Israel, după porunca pe care i-o dăduse Domnul.

43. Toți întâii născuți de parte bărbătească, a căror numărătoare au făcut-o, numărându-le numele, de la vârsta de o lună în sus, au fost douăzeci și două de mii două sute șaptezeci și trei.

44. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

45. „Ia* pe leviți în locul tuturor întâilor născuți din copiii lui Israel și vitele leviților în locul vitelor lor; și leviții vor fi ai Mei. Eu sunt Domnul.

*Vers. 12,41.

46. Pentru răscumpărarea* celor două sute șaptezeci și trei, care** trec peste numărul leviților, dintre întâii născuți ai copiilor lui Israel,

*Exod 13.13. Cap. 18.15. **Vers. 39,43.

47. să iei câte* cinci sicli de cap, după sîclul Sfântului Locaș, care este de douăzeci de ghere**.

*Lev. 27.6.

Cap. 18.16. **Exod 30.13. Lev. 27.25. Cap. 18.16. Ezec. 45.12.

48. Să dai argintul acesta lui Aaron și fiilor lui, pentru răscumpărarea celor ce trec peste numărul leviților.“

49. Moise a luat argintul pentru răscumpărarea celor ce treceau peste numărul celor răscumpărați de leviți;

50. a luat argintul întâilor născuți din copiii lui Israel: o mie trei* sute șazeci și cinci de sicli, după sîclul Sfântului Locaș.

*Vers. 46,47.

51. Și Moise a dat* argintul de răscumpărare lui Aaron și fiilor lui, după porunca Domnului, cum poruncise lui Moise Domnul.

*Vers. 48.

Slujbele chehatiților

41. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

2. „Numără pe fiii lui Chehat dintre copiii lui Levi, după familiile lor, după casele părinților lor,

3. de la vârsta* de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, pe toți cei destoinici să facă vreo slujbă la Cortul întâlnirii.

*Cap. 8.24. 1 Cron. 23.3,24,27.

4. Iată slujbele* fiilor lui Chehat, în Cortul întâlnirii: ele privesc Locul Preasfânt**.

*Vers. 15. **Vers. 19.

5. La pornirea taberei, Aaron și fiii lui să vină să dea jos* perdeaua dinăuntru și să acopere cu ea chivotul** mărturie;

*Exod 26.31. **Exod 25.10,16.

6. să pună deasupra ei o învelitoare de piele de vițel de mare și să întindă pe deasupra un covor făcut în întregime din materie albastră; apoi să pună drugii* chivotului.

*Exod 25.13.

7. Să întindă un covor albastru peste masa* păinilor pentru punerea înaintea, și deasupra să pună străchinile, cătuile, ceștile și potirele pentru jertfele de băutură; deasupra să fie și pâinea care se pune necurmat înaintea Domnului;

*Exod 25.23,29,30. Lev. 24.6,8.

8. peste toate aceste lucruri să întindă un covor cărămiziu și să-l acopere cu o învelitoare de piele de vițel de mare; apoi să pună drugii mesei.

9. Să ia un covor albastru și să acopere sfeșnicul*, candelarele** lui, mucările lui, cenușarele lui și toate vasele lui pentru undelelemn, care se întrebuințează pentru slujba lui;

*Exod 25.31. **Exod 25.37,38.

10. să-l pună cu toate uneltele lui într-o învelitoare de piele de vițel de mare; apoi să-l pună pe targă.

11. Peste altarul* de aur să întindă un covor albastru și să-l acopere cu o învelitoare de piele de vițel de mare; apoi să-i pună drugii.

*Exod 30.1,3.

12. Să ia apoi toate uneltele întrebunțate pentru slujbă în Sfântul Locaș și să le pună într-un covor albastru și să le acopere cu o învelitoare de piele de vițel de mare; apoi să le pună pe targă.

13. Să ia cenușa din altar și să întindă peste altar un covor de purpură;

14. să pună deasupra toate uneltele pentru slujba lui, tigăile pentru cărbuni, furculițele, lopețile, lighenele, toate uneltele altarului, și deasupra să întindă o învelitoare de piele de vițel de mare; apoi să-i pună drugii.

15. După ce Aaron și fiii lui vor isprăvi de acoperit Sfântul Locaș și toate uneltele Sfântului Locaș, fiii lui Chehat* să vină, la pornirea taberei, ca să le ducă; dar să nu se atingă** de lucrurile sfinte, ca să nu moară. Acestea sunt lucrurile pe care au să le ducă fiii lui Chehat din Cortul întâlnirii. *Cap. 7,9; 10,21. Deut. 31,9. 2 Sam. 6,13. 1 Cron. 15,2,15. **2 Sam. 6,6,7. 1 Cron. 13,9,10. †Cap. 3,31.

16. Eleazar, fiul preotului Aaron, să aibă sub privegherea lui untdelemnul* pentru sfeșnic, tămâia** mirositoare, darul† de pâine de toate zilele și untdelemnul†† pentru ungere; să aibă în grija lui tot Cortul și tot ce cuprinde el, Sfântul Locaș și uneltele lui. *Exod 25,6. Lev. 24,2. **Exod 30,34. †Exod 29,40. ††Exod 30,23.

17. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

18. „Să nu cumva să puneți neamul familiilor chehatiților în primejdie să fie nimicit din mijlocul leviților.

19. Iată ce să faceți pentru ei, ca să trăiască și să nu moară când se vor apropia de Locul Preasfânt*: Aaron și fiii lui să vină și să pună pe fiecare din ei la slujba și sarcina lui. *Vers. 4.

20. Să nu* între ei să învelească lucrurile sfinte, ca să nu moară. *Exod 19,21. 1 Sam. 6,19.

Slujbele gherșoniților

21. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

22. „Numără și pe fiii lui Gherșon, după casele părinților lor, după familiile lor;

23. și anume, să faci număratoarea începând de la vârsta de treizeci* de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, a tuturor celor ce sunt în stare

să împlinească vreo slujbă în Cortul întâlnirii. *Vers. 3.

24. Iată slujbele familiilor gherșoniților, slujba pe care vor trebui s-o facă și ce vor trebui să ducă.

25. Să ducă* covoarele Cortului și Cortul întâlnirii, învelitoarea lui și învelitoarea de piele de vițel de mare, care se pune deasupra, perdeaua de la ușa Cortului întâlnirii; *Cap. 3,25,26.

26. pânzele curții și perdeaua de la ușa porții curții, de jur împrejurul Cortului și altarului, funiile lor și toate uneltele care țin de ele. Și ei să facă toată slujba privitoare la aceste lucruri.

27. În slujbele lor, fiii gherșoniților să fie sub poruncile lui Aaron și fiilor lui, pentru tot ce vor duce și pentru toată slujba pe care vor trebui s-o facă; în grija lor să dați tot ce au de dus.

28. Acestea sunt slujbele familiilor fiilor gherșoniților în Cortul întâlnirii și ce au ei de păzit sub cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron.

Slujbele fiilor lui Merari

29. Să faci număratoarea fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele părinților lor;

30. și anume, să faci număratoarea, începând de la vârsta de treizeci* de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, a tuturor celor ce sunt în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii. *Vers. 3.

31. Iată* ce este dat în grija lor și ce au ei de dus, pentru toate slujbele din Cortul întâlnirii: scândurile** Cortului, drugii lui, stâlpii lui, picioarele lui;

32. stâlpii curții de jur împrejur, picioarele lor, țărșii lor, funiile lor, toate uneltele care țin de ei și tot ce este rânduit pentru slujba lor. Să spuneți pe* nume lucrurile care sunt date în grija lor și pe care le au ei de purtat. *Exod 38,21.

33. Acestea sunt slujbele familiilor fiilor lui Merari, toate slujbele pe care au să le facă ei în Cortul întâlnirii, sub cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron.

34. Moise*, Aaron și mai marii adunării au făcut număratoarea fiilor chehatiților, după familiile lor și după casele părinților lor, *Vers. 2.

35. și anume a tuturor acelor care, de la vârsta de treizeci de ani în sus

până la vârsta de cincizeci de ani, erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii.

36. Cei ieșiți la număratoare, după familiile lor, au fost două mii șapte sute cincizeci.

37. Aceștia sunt cei ieșiți la număratoare din familiile chehatiților, toți cei ce făceau vreo slujbă în Cortul întâlnirii; Moise și Aaron le-au făcut număratoarea, după porunca Domnului dată prin Moise.

38. Fiii lui Gherșon ieșiți la număratoare, după familiile lor și după casele părinților lor,

39. de la vârsta de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, și anume, toți cei ce erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii,

40. cei ieșiți la număratoare, după familiile lor, după casele părinților lor, au fost două mii șase sute treizeci.

41. Aceștia* sunt cei ieșiți la număratoare din familiile fiilor lui Gherșon, toți cei ce făceau vreo slujbă în Cortul întâlnirii; Moise și Aaron le-au făcut număratoarea după porunca Domnului. *Vers. 22.

42. Cei ieșiți la număratoare dintre familiile fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele părinților lor,

43. de la vârsta de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, toți cei ce erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii,

44. cei ieșiți la număratoare, după familiile lor, au fost trei mii două sute.

45. Aceștia sunt cei ieșiți la număratoare din familiile fiilor lui Merari; Moise și Aaron le-au făcut număratoarea după* porunca Domnului dată prin Moise. *Vers. 29.

46. Toți aceia dintre Leviți a căror număratoare au făcut-o Moise, Aaron și mai marii lui Israel, după familiile lor și după casele părinților lor,

47. de la vârsta* de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, toți cei ce erau în stare să facă vreo slujbă și să ducă Cortul întâlnirii, *Vers. 3,23,30.

48. toți cei ieșiți la număratoare, au fost opt mii cinci sute optzeci.

49. Le-au făcut număratoarea după porunca Domnului dată prin Moise, arătând fiecarei* slujba pe care trebuia s-o facă și ce trebuia să ducă; le-au

făcut număratoarea după porunca** pe care o dăduse lui Moise, Domnul.

*Vers. 15,24,31. **Vers. 1,21.

Izgonirea celor necurați

5. 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Poruncește copiilor lui Israel să izgonească din tabără pe orice leproș* și pe oricine are o lepădare** de sămânță sau este ținut prin atingerea de† un mort. *Lev. 13,3,46. Cap. 12,14. **Lev. 15,2. †Lev. 21,1. Cap. 9,6,10; 19,11,13; 31,19.

3. Fie bărbați, fie femei, să-i scoateți afară din tabără; să-i scoateți afară, ca să nu spurce tabăra în mijlocul* căreia Îmi am Eu locuința. *Lev. 26,11,12. 2 Cor. 6,16.

4. Copiii lui Israel au făcut așa și i-au scos afară din tabără; cum poruncise lui Moise, Domnul, așa au făcut copiii lui Israel.

Despăgubirea pentru furt

5. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

6. „Spune copiilor lui Israel: „Când* un bărbat sau o femeie va păcătuî împotriva aproapelui său, făcând o călcare de lege față de Domnul, și se va face astfel vinovat, *Lev. 6,2,3.

7. să-și* mărturisească păcatul și să dea înapoi în întregime** prețul lucrului câștigat prin mijloace necinstite, adăugând a cincea parte; să-l dea aceluia față de care s-a făcut vinovat. *Lev. 5,5; 26,40. Ios. 7,19. **Lev. 6,5.

8. Dacă nu este nimeni care să aibă drept să ia înapoi lucrul câștigat prin mijloace necinstite, lucrul acela să se întoarcă la Domnul, la preot, afară de berbecul* adus ca jertfă de ispășire cu care se va face ispășire pentru cel vinovat. *Lev. 6,6,7; 7,7.

9. Orice dar* ridicat din lucrurile închinare Domnului de copiii lui Israel, să fie al preotului căruia îi sunt aduse. *Exod 29,28. Lev. 6,17,18,26; 7,6,7,9,10,14. Cap. 18,8,9,19. Deut. 18,3,4. Ezech. 44,29,30.

10. Lucrurile închinare Domnului vor fi ale preotului: tot ce i se va da preotului al* lui să fie. *Lev. 10,13.

Apa de gelozie

11. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

12. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Dacă păcătuiește nevasta cuiva față de bărbatul ei și-i este necredincioasă;

13. dacă altul se* culcă cu ea, și lucrul este ascuns de bărbatul ei; dacă ea s-a pângărit în ascuns, fără să fie vreun martor împotriva ei și fără să fie prinsă asupra faptului; — *Lev. 18.20.

14. și dacă bărbatul este apucat de un duh de gelozie și are bănuiele asupra nevastei lui care s-a pângărit, sau dacă este cuprins de un duh de gelozie și are bănuiele asupra nevastei lui care nu s-a pângărit; —

15. omul acela să-și aducă nevasta la preot, și, ca dar de mâncare pentru ea, să aducă a zecea parte dintr-o efă de floare de făină de orz; să nu toarne untdelemn pe ea și să nu pună tămâie pe ea, căci acesta este un dar de mâncare adus pentru gelozie, un dar de descoperire, care descoperă* o fărâdelege. *1 Imp. 17.18. Ezech. 29.16.

16. Preotul s-o apropie și s-o pună să stea în picioare înaintea Domnului.

17. Preotul să ia apă sfântă într-un vas de pământ; să ia țărână de pe podeaua Cortului și s-o pună în apă.

18. Preotul să pună pe femeie să stea în picioare înaintea Domnului; să descopere capul femeii și să-i pună în mâini darul de mâncare adus pentru descoperire, darul de mâncare adus pentru gelozie; preotul să aibă în mână apa amară aducătoare de blestem.

19. Preotul să pună pe femeie să jure și să-i zică: „Dacă nici un om nu s-a culcat cu tine și dacă, fiind sub puterea bărbatului tău, nu te-ai abătut de la el ca să te pângărești cu altul, să nu-ți faci nici un rău această apă amară aducătoare de blestem!

20. Dar dacă, fiind sub puterea bărbatului tău, te-ai abătut de la el și te-ai pângărit, și dacă un alt om decât bărbatul tău s-a culcat cu tine —

21. și preotul* să pună pe femeie să jure cu un jurământ de blestem și să-i zică: — „Domnul să** te facă să ajungi de blestem și de urgie în mijlocul poporului tău, făcând să-ți se usuce coapsa și să-ți se umfle pântecul,

*Jos. 6.26. 1 Sam. 14.24. Neem. 10.29. **Ier. 29.22.
22. și apa aceasta aducătoare de blestem să intre* în măruntaiele tale, ca să facă să-ți se umfle pântecul și să-ți se usuce coapsa!“ Și** femeia să zică: „Amin! Amin!“ *Ps. 109.18. **Deut. 27.15.

23. Preotul să scrie blestemele acestea într-o carte, apoi să le șteargă cu apa cea amară.

24. Și să dea femeii să bea apa amară aducătoare de blestem; și apa aducătoare de blestem va intra în ea și-i va pricinui amărăciunea.

25. Preotul să ia din mâinile femeii darul de mâncare adus pentru gelozie, să legene* darul într-o parte și într-alta înaintea Domnului și să-l aducă pe altar. *Lev. 8.2,7.

26. Apoi* preotul să ia un pumn din darul acesta, ca aducere aminte, și să-l ardă pe altar. După aceea, să dea femeii să bea apa. *Lev. 2.2,9.

27. După ce îi va da să bea apa, dacă ea s-a pângărit și a fost necredincioasă bărbatului ei, apa aducătoare de blestem va intra în ea și-i va pricinui amărăciunea; pântecul i se va umfla, coapsa i se va usca, și femeia aceasta va fi de blestem* în mijlocul poporului ei.

*Deut. 28.37. Ps. 83.9,11. Ier. 24.9; 29.18,22; 42.18. Zah. 8.13.

28. Dar, dacă femeia nu s-a pângărit și este curată, va rămâne neatinată și va avea copii.

29. Aceasta este legea asupra geloziei, pentru împrejurarea când o femeie, care este sub puterea bărbatului ei, se abate* și se pângărește. *Vers. 19.

30. și pentru împrejurarea când un bărbat, apucat de un duh de gelozie, are bănuiele asupra nevastei lui: preotul s-o pună să stea în picioare înaintea Domnului și să-i facă întocmai după legea aceasta.

31. Bărbatul va fi scutit de vină, dar femeia aceea își va lua* pedeapsa nelegiuirii ei.“ *Lev. 20.17,19,20.

Legea nazireatului

6.1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Când un bărbat sau o femeie se va despărți* de ceilalți, făcând o juruință de nazireat*, ca să se închine Domnului,

*Lev. 27.2. Judc. 13.5. Fapt. 21.23. Rom. 1.1.
3. să se* ferească de vin și de băutură îmbătătoare; să nu bea nici oțet făcut din vin, nici oțet făcut din vreo băutură îmbătătoare; să nu bea nici o băutură stoarsă din struguri și să nu mănânce struguri proaspeți, nici uscați.

*Amos 2.12. Luca 1.15.
4. În tot timpul nazireatului lui, să

1. Nazireat înseamnă a se despărți de ceilalți, a se supune la înfrânări.

nu mănânce nimic care vine din viță, de la sămburi până la pielea strugurelui.

5. În tot timpul nazireatului, briciul* să nu treacă pe capul lui; până la împlinirea zilelor pentru care s-a închinat Domnului, va fi sfânt; să-și lase părul să crească în voie. *Judc. 13.5; 16.17. 1 Sam. 1.11.

6. În tot timpul cât s-a făgăduit Domnului prin jurământ, să nu se apropie de* un mort; *Lev. 21.11. Cap. 19.11,16.

7. să nu se pângărească nici la moartea tatălui* său, nici a mamei sale, nici a fratelui său, nici a surorii sale, căci poartă pe cap închinarea Dumnezeului lui. *Lev. 21.1,2,11. Cap. 9.6.

8. În tot timpul nazireatului să fie închinat Domnului.

9. Dacă moare cineva de moarte năprasnică lângă el, și capul lui închinat se face astfel necurat, să-și radă* capul în ziua curățării, și anume, să-și-l radă a șaptea zi. *Fapt. 18.18; 21.24.

10. În ziua a opta*, să aducă preotului două turturile sau doi pui de porumbel, la ușa Cortului întâlnirii. *Lev. 5.7; 14.22; 15.14,29.

11. Preotul să jertfească pe unul ca jertfă de ispășire, iar pe celălalt ca ardere de tot și să facă pentru el ispășirea păcatului lui, făcut cu prilejul mortului. Nazireul să-și sfințească apoi capul chiar în ziua aceea.

12. Să închine din nou Domnului zilele nazireatului lui dinainte și să aducă un miel de un an ca* jertfă pentru vină; zilele dinainte nu vor fi socotite, pentru că nazireatul lui a fost pângărit. *Lev. 5.6.

După isprăvirea nazireatului

13. Iată legea nazireului: În ziua* când se va împlini vremea nazireatului lui, să fie adus la ușa Cortului întâlnirii. *Fapt. 21.26.

14. Ca dar, să aducă Domnului: un miel de un an fără cusur, pentru arderea de tot, o oaie de un an și fără cusur, pentru jertfa* de ispășire, și un berbec fără cusur, pentru jertfa** de mulțumire; *Lev. 4.2,27,32. **Lev. 3.6.

15. un coș cu azime, turtă făcută din floarea* făinii, frământată** cu untdelemn și plăcinte fără aluat, stropite cu untdelemn, împreună cu darul de mâncare și jertfa de* băutură obișnuite. *Lev. 2.4. **Exod 29.2. †Cap. 15.5,7,10.

16. Preotul să aducă aceste lucruri înaintea Domnului și să aducă jertfa lui de ispășire și arderea de tot;

17. să pregătească berbecul ca jertfă de mulțumire Domnului, împreună cu coșul cu azime, și să pregătească și darul lui de mâncare și jertfa lui de băutură.

18. Nazireul* să-și radă, la ușa Cortului întâlnirii, capul închinat Domnului; să ia părul capului său închinat Domnului și să-l pună pe focul care este sub jertfa de mulțumire. *Fapt. 21.24.

19. Preotul să ia* spata dreaptă fiartă a berbecului, o turtă nedospită din coș și o plăcintă nedospită; și să le pună** în mâinile nazireului, după ce acesta și-a ras capul închinat Domnului. *1 Sam. 2.15. **Exod 29.23,24.

20. Preotul să le legene într-o parte și într-alta înaintea Domnului: acesta* este un lucru sfânt, care este al preotului, împreună cu pieptul legănat și spata adusă jertfă prin ridicare. Apoi, nazireul va putea să bea vin. *Exod 29.27,28.

21. Aceasta este legea pentru cel ce a făcut juruința de nazireat: acesta este darul lui, care trebuie adus Domnului pentru nazireatul lui, afară de ce-i vor îngădui mijloacele lui. Să împlinească tot ce este poruncit pentru juruința pe care a făcut-o, după legea nazireatului.“

Binecuvântarea

22. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

23. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui și spune-le: „Așa să binecuvânteți* pe copiii lui Israel și să le ziceți:

*Lev. 9.22. 1 Cron. 23.13.
24. „Domnul să te binecuvânteze și să te păzească*! *Ps. 121.7. Ioan 17.11.

25. Domnul să facă să lumineze* fața Lui peste tine și să Se îndure** de tine!

*Ps. 31.16; 67.1; 80.3,7,19; 119.135. Dan. 9.17. **Gen. 43.29.
26. Domnul să-Și înalțe* fața peste tine și să-ți dea** pacea!

*Ps. 4.6. **Ioan 14.27. 2 Tes. 3.16.
27. Astfel să pună* Numele Meu peste copiii lui Israel, și Eu** îi voi binecuvânta.“ *Deut. 28.10. 2 Cron. 7.14. Isa. 43.7. Dan. 9.18,19. **Ps. 115.12.

Darurile căpeteniilor semințiilor

7.1. Când a isprăvit Moise de așezat* Cortul, l-a uns și l-a sfințit împreună cu toate uneltele lui, precum și altarul cu toate uneltele lui; le-a uns și le-a sfințit. *Exod 40.18. Lev. 8.10,11.

2. Atunci mai* marii lui Israel, căpeteniile caselor părinților lor, și-au adus darurile lor: aceștia erau mai marii semințiilor, care luaseră parte la numărătoare. *Cap. 1.4, etc.

3. Ei și-au adus ca dar înaintea Domnului: șase care acoperite și doisprezece boi, adică un car la două căpetenii și un bou de fiecare căpetenie; și le-au adus înaintea Cortului.

4. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

5. „Ia de la ei aceste lucruri și să le întrebuițezi pentru slujba Cortului întâlnirii; să le dai leviților, fiecăruia după cum cere slujba lui.”

6. Moise a luat carele și boii și le-a dat Leviților.

7. A dat* două care și patru boi fiilor lui Gherșon, după cum cereau slujbele lor; *Cap. 4.25.

8. a dat* patru care și opt boi fiilor lui Merari, după cum cereau slujbele lor, sub cârmuirea** lui Itamar, fiul preotului Aaron. *Cap. 4.31. **Cap. 4.28,33.

9. Dar n-a dat nici unul fiilor lui Chehat, pentru că, după cum cereau slujbele* lor, ei trebuiau să ducă lucrurile sfinte pe umeri.

*Cap. 4.6,8,10,12,14,15. 2 Sam. 6.13.

Darurile pentru sfințirea altarului

10. Căpeteniile și-au adus darurile pentru sfințirea* altarului, în ziua când l-au uns; căpeteniile și-au adus darurile înaintea altarului.

*Deut. 20.5. 1 Împ. 8.63. 2 Cron. 7.5,9. Ezra 6.16. Neem. 12.27. Ps. 30.1.

11. Domnul a zis lui Moise: „Căpeteniile să vină unul câte unul, și anume fiecare în câte o zi deosebită, ca să-și aducă darul pentru sfințirea altarului.”

12. Cel ce și-a adus darul în ziua întâi, a fost Nahșon*, fiul lui Aminadab, din seminția lui Iuda. *Cap. 2.3.

13. El a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul* Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul** de mâncare; *Exod 30.13. **Lev. 2.1.

14. o cățuie de aur, de zece sicli, plină* cu tămâie, *Exod 30.34.

15. un vițel*, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot; *Lev. 1.2.

16. un țap*, pentru jertfa de ispășire; *Lev. 4.23.

17. și, pentru jertfa* de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Nahșon, fiul lui Aminadab. *Lev. 3.1.

18. A doua zi, și-a adus darul Netaneel, fiul lui Țuar, căpetenia lui Isahar.

19. El a adus: o farfurie de argint în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

20. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

21. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

22. un țap, pentru jertfa de ispășire;

23. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Netaneel, fiul lui Țuar.

24. A treia zi, căpetenia fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon,

25. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

26. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

27. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

28. un țap, pentru jertfa de ispășire;

29. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Eliab, fiul lui Helon.

30. A patra zi, căpetenia fiilor lui Ruben, Elițur, fiul lui Ședeur,

31. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

32. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

33. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

34. un țap, pentru jertfa de ispășire;

35. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Elițur, fiul lui Ședeur.

36. A cincea zi, căpetenia fiilor lui Simeon, Șelumiel, fiul lui Țurișadai,

37. a adus: o farfurie de argint, în

greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

38. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

39. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

40. un țap, pentru jertfa de ispășire;

41. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul de mâncare al lui Șelumiel, fiul lui Țurișadai.

42. A șasea zi, căpetenia fiilor lui Gad, Eliasaf, fiul lui Deuel,

43. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

44. o cățuie de aur de zece sicli, plină cu tămâie;

45. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

46. un țap, pentru jertfa de ispășire;

47. și, pentru jertfa de mulțumire, doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Eliasaf, fiul lui Deuel.

48. A șaptea zi, căpetenia fiilor lui Efraim, Elișama, fiul lui Amihud,

49. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

50. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

51. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

52. un țap, pentru jertfa de ispășire;

53. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Elișama, fiul lui Amihud.

54. A opta zi, căpetenia fiilor lui Manase, Gamliel, fiul lui Pedahțur,

55. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

56. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

57. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

58. un țap, pentru jertfa de ispășire;

59. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Gamliel, fiul lui Pedahțur.

60. A noua zi, căpetenia fiilor lui Benjamin, Abidan, fiul lui Ghideoni,

61. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

62. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

63. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

64. un țap, pentru jertfa de ispășire;

65. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Abidan, fiul lui Ghideoni.

66. A zecea zi, căpetenia fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amișadai,

67. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

68. o cățuie de aur, plină cu tămâie;

69. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

70. un țap, pentru jertfa de ispășire;

71. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Ahiezer, fiul lui Amișadai.

72. A unsprezecea zi, căpetenia fiilor lui Așer, Paguiel, fiul lui Ocran,

73. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

74. o cățuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

75. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

76. un țap, pentru jertfa de ispășire;

77. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Paguiel, fiul lui Ocran.

78. A douăsprezecea zi, căpetenia fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan,

79. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de șaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaș, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;

80. o cătuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;

81. un vițel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

82. un țap, pentru jertfa de ispășire;

83. și, pentru jertfa de mulțumire: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Ahira, fiul lui Enan.

84. Acestea au fost darurile aduse de căpeteniile lui Israel pentru sfîntirea altarului, în ziua când l-au uns. Au fost douăsprezece farfurii de argint, douăsprezece lighene de argint, douăsprezece cătuie de aur;

85. fiecare farfurie de argint cântărea o sută treizeci de sicli, și fiecare lighean cântărea șaptezeci de sicli, așa că argintul acestor unelte se ridica în totul la două mii patru sute de sicli, după siclul Sfântului Locaș.

86. Au fost douăsprezece cătuie de aur pline cu tămâie, câte zece sicli cătuia, după siclul Sfântului Locaș; aurul cătuilor se ridica în totul la o sută douăzeci de sicli.

87. Toate dobitoacele pentru arderea de tot au fost doisprezece viței, doisprezece berbeci, doisprezece miei de un an, cu darurile de mâncare obișnuite, doisprezece țapi, pentru jertfa de ispășire.

88. Toate dobitoacele pentru jertfa de mulțumire: douăzeci și patru de boi, șazeci de berbeci, șazeci de țapi, șazeci de miei de un an. Acestea au fost darurile aduse pentru sfîntirea altarului, după ce l-au uns*.

89. Când intra Moise în Cortul întâlnirii ca să vorbească* cu Domnul, auzea glasul** care-i vorbea de pe capacul ispășirii care era așezat pe chivotul măturiei, între cei doi heruvimi. Și vorbea cu Domnul.

*Exod 33.9,11. Cap. 12.8. **Exod 25.22.

Așezarea candelor

81. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește lui Aaron și spune-i: „Când vei așeza* candelile în sfeșnic,

cele șapte candelile vor trebui să lumineze în partea dinainte a sfeșnicului.“

*Exod 25.37; 40.25.

3. Aaron a făcut așa; a așezat candelile în partea dinainte a sfeșnicului, cum poruncise lui Moise, Domnul.

4. Sfeșnicul* era de aur bătut; atât piciorul cât și florile lui erau de aur** bătut. Moise făcuse sfeșnicul după chipul pe care i-l arătase Domnul.

*Exod 25.31. **Exod 25.18. †Exod 25.40.

Închinarea leviților

5. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

6. „Ia pe leviți din mijlocul copiilor lui Israel și curăță-i.

7. Iată cum să-i cureți: Stropește-i* cu apă ispășitoare; să lase** să treacă briciul peste tot trupul lor, să-și spele hainele și să se curețe.

*Cap. 19.9,17,18. **Lev. 14.8,9.

8. Să ia apoi un vițel, cu darul* de mâncare obișnuit, făcut din floare de făină frământată cu untdelemn; și să mai iei un alt vițel pentru jertfa de ispășire.

*Lev. 2.1.

9. Să apropie* pe leviți înaintea Cortului întâlnirii și să strângi** toată adunarea copiilor lui Israel.

*Exod 29.4; 40.12. **Lev. 8.3.

10. Să apropie pe leviți înaintea Domnului; și copiii lui Israel să-și pună* mâinile pe leviți.

*Lev. 1.4.

11. Aaron să legene pe leviți într-o parte și într-alta înaintea Domnului, ca un dar legănat din partea copiilor lui Israel; și să fie închinați astfel în slujba Domnului.

12. Leviții* să-și pună mâinile pe capul vițelilor și să aduci unul ca jertfă de ispășire, și altul ca ardere de tot, ca să faci ispășire pentru leviți.

*Exod 29.10.

13. Să pui pe leviți în picioare, înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și să-i legi într-o parte și într-alta, ca un dar legănat Domnului.

14. Așa să despartă pe leviți din mijlocul copiilor lui Israel; și leviții vor fi ai* Mei.

*Cap. 3.45; 16.9.

15. După aceea, leviții să vină să facă slujbă în Cortul întâlnirii. Astfel să-i cureți și să-i legi* într-o parte și într-alta, ca un dar legănat.

*Vers. 11,13.

16. Căci ei îmi sunt dați cu totul din mijlocul copiilor lui Israel: Eu i-am luat pentru Mine în locul* întâilor născuți,

din toți întâii născuți ai copiilor lui Israel.

*Cap. 3.12,45.

17. Căci orice întâi născut al copiilor lui Israel este al Meu*, atât din oameni, cât și din dobitoace; Mie Mi i-am închinat în ziua când am lovit pe toți întâii născuți în țara Egiptului.

*Exod 13.2,12,13,15. Cap. 3.13. Luca 2.23.

18. Și Eu am luat pe leviți în locul tuturor întâilor născuți ai copiilor lui Israel.

19. Am dat* pe leviți în totul lui Aaron și fiilor lui, din mijlocul copiilor lui Israel, ca să facă slujbă pentru copiii lui Israel în Cortul întâlnirii, să facă ispășire pentru copiii lui Israel, și astfel copiii lui Israel să nu fie loviți cu nici** o urgie, când se vor apropia de Sfântul Locaș.

*Cap. 3.9. **Cap. 1.53; 16.46; 18.5. 2 Cron. 26.16.

20. Moise, Aaron și toată adunarea copiilor lui Israel au făcut cu leviții tot ce poruncise lui Moise, Domnul, despre leviți; așa au făcut copiii lui Israel cu ei.

21. Leviții* s-au curățat și și-au spălat hainele. Aaron** i-a legănat într-o parte și într-alta, ca un dar legănat înaintea Domnului, și a făcut ispășire pentru ei, ca să-i curețe.

*Vers. 7. **Vers. 11,12.

22. După aceea*, leviții au venit să-și facă slujba în Cortul întâlnirii, în fața lui Aaron și a fiilor lui. Întocmai cum poruncise** lui Moise, Domnul, cu privire la leviți, așa s-a făcut cu ei.

*Vers. 15. **Vers. 5, etc.

Timpul cât trebuie să slujească leviții

23. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

24. „Iată legea privitoare la leviți. De la vârsta de douăzeci* și cinci de ani în sus, orice levit va intra în slujba Cortului întâlnirii ca să îndeplinească o slujbă acolo.

*Cap. 4.3. 1 Cron. 23.3,24,27.

25. De la vârsta de cincizeci* de ani încolo, să iasă din slujbă și să nu mai slujească.

26. Va putea să ajute pe frații lui în Cortul întâlnirii, să păzească* ce le este dat în grijă; dar să nu mai facă slujbă. Așa să faci cu leviții în ce privește slujbele lor.“

*Cap. 1.53.

Paștile în pustiul Sinai

91. Domnul a vorbit lui Moise, în pustiul Sinai, în luna întâi a anului al doilea, după ieșirea lor din țara Egiptului. Și a zis:

2. „Copiii lui Israel să prăznuiască Paștile* la vremea hotărâtă.

*Exod 12.1, etc. Lev. 23.5. Cap. 28.16. Deut. 16.1,2.

3. Să îl prăznuiești la vremea hotărâtă, în a paisprezecea zi a lunii acesteia, seara!; să îl prăznuiești după toate legile și după toate poruncile privitoare la el.“

4. Moise a vorbit copiilor lui Israel să prăznuiască Paștile.

5. Și au* prăznuit Paștile în a paisprezecea zi a lunii întâi, seara!, în pustiul Sinai; copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul.

*Ios. 5.10.

6. S-a întâmplat că niște oameni, fiind necurați* din pricină că se atinseseră de un mort, nu puteau prăznui Paștile în ziua aceea. Ei s-au** înfățișat în aceeași zi înaintea lui Moise și înaintea lui Aaron.

*Cap. 5.2;

19.11,16. Ioan 18.28. **Exod 18.15,19,26. Cap. 27.2.

7. Și oamenii aceia au zis lui Moise: „Noi suntem necurați din pricina unui mort; de ce să fim nevoiți să nu ne aducem la vremea hotărâtă darul cuvenit Domnului în mijlocul copiilor lui Israel?“

8. Moise le-a răspuns: „Așteptați* să văd ce vă poruncește Domnul.“

*Cap. 27.5.

9. Și Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

10. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Dacă cineva dintre voi sau dintre urmașii voștri este necurat din pricina unui mort, sau este într-o călătorie lungă, totuși să prăznuiască Paștile în cinstea Domnului.

11. Și să îl prăznuiască în luna a doua*, în ziua a paisprezecea, seara!; să îl mănânce** cu azime și cu ierburile amare.

*2 Cron. 30.2,15. **Exod 12.8.

12. Să nu lase din* el nimic până a doua zi dimineața și să nu frângă** nici un os din el. Să îl prăznuiască după toate* poruncile privitoare la Paști.

*Exod 12.10. **Exod 12.46. Ioan 19.36. †Exod 12.43.

13. Dacă cineva nu este necurat, nici nu este în călătorie și totuși nu prăznuiește Paștile, sufletul acela să fie nimicit* din poporul lui; pentru că n-a adus** darul cuvenit Domnului la vremea hotărâtă, omul acela să-și iaț pedeapsa pentru păcatul lui.

*Gen. 17.14. Exod 12.15. **Vers. 7. †Cap. 5.31.

14. Dacă un străin, care locuiește între voi, prăznuiește Paștile Domnului, să

1. Evreiește: între cele două seri

se țină de legile și poruncile privitoare la Paști. Aceeași* lege să fie între voi, pentru străin ca și pentru băștinaș.“

*Exod 12.49.

Norul

15. În ziua* când a fost așezat Cortul, norul a acoperit locașul Cortului întâlnirii; și, de seara** până dimineața, deasupra Cortului era ca înfățișarea unui foc.

*Exod 40.34. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14. **Exod 13.21; 40.38.

16. Întotdeauna era așa: ziua, norul acoperea Cortul, iar noaptea, avea înfățișarea unui foc.

17. Când se* ridica norul de pe Cort, porneau și copiii lui Israel; și acolo unde se oprea norul, tăbărau și copiii lui Israel.

*Exod 40.36. Cap. 10.11,33,34. Ps. 80.1.

18. Copiii lui Israel porneau după porunca Domnului și tăbărau după porunca Domnului; tăbărau atâta vreme* cât rămânea norul deasupra Cortului.

*1 Cor. 10.1.

19. Când norul rămânea mai multă vreme deasupra Cortului, copiii lui Israel ascultau* de porunca Domnului și nu porneau.

*Cap. 1.53; 3.8.

20. Când norul rămânea mai puține zile deasupra Cortului, ei tăbărau după porunca Domnului și porneau după porunca Domnului.

21. Dacă norul se oprea de seara până dimineața și se ridica dimineața, atunci porneau și ei. Dacă norul se ridica după o zi și o noapte, atunci porneau și ei.

22. Dacă norul se oprea deasupra Cortului două zile, sau o lună, sau un an, copiii lui* Israel rămăneau tăbărâți și nu porneau; și când se ridica, porneau și ei.

*Exod 40.36,37.

23. Tăbărau după porunca Domnului și porneau după porunca Domnului; ascultau* de porunca Domnului, de porunca Domnului dată prin Moise.

*Vers. 19.

Trâmbelele de argint

10 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Fă-ți două trâmbele de argint; să le faci de argint bătut. Ele să-ți slujească pentru chemarea* adunării și pentru pornirea taberelor.

*Isa. 1.13.

3. Când se va suna* cu ele, toată adunarea să se strângă la tine, la ușa Cortului întâlnirii.

*Ier. 4.5. Ier. 2.15.

4. Când se va suna numai cu o trâm-

biță, să se strângă la tine căpeteniile, mai marii* peste miile lui Israel.

*Exod 18.21. Cap. 1.16; 7.2.

5. Când veți suna cu vâlvă, să pornească cei ce tăbăresc* la răsarit;

*Cap. 2.3.

6. când veți suna a doua oară cu vâlvă, să pornească cei ce tăbăresc* la miazăzi: pentru plecarea lor, să se sune cu vâlvă.

*Cap. 2.10.

7. Când va fi vorba de strângerea adunării, să sunați*, dar să nu** sunați cu vâlvă.

*Vers. 3. **Ier. 2.1.

8. Din trâmbele* să sune fiii lui Aaron, preoții. Aceasta să fie o lege veșnică pentru voi și pentru urmașii voștri.

*Cap. 31.6. Ios. 6.4. 1 Cron. 15.24. 2 Cron. 13.12.

9. Când veți merge* la război, în țara voastră, împotriva vrăjmașului** care va lupta împotriva voastră, să sunați cu vâlvă din trâmbele, și Domnul, Dumnezeul vostru, Își va aduce aminte* de voi și veți fi izbăviți de vrăjmașii voștri.

*Cap. 31.6. Ios. 6.5. 2 Cron. 13.14. **Judec. 2.18; 4.3; 6.9; 10.8,12. 1 Sam. 10.18. Ps. 106.42. †Gen. 8.1. Ps. 106.4.

10. În zilele* voastre de bucurie, la sărbătorile voastre și la lunile noi ale voastre, să sunați din trâmbele, când vă veți aduce arderile de tot și jertfele de mulțumire; și ele vor face ca Dumnezeu vostru să-Și aducă** aminte de voi. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.“

*Cap. 29.1. Lev. 23.24. 1 Cron. 15.24. 2 Cron. 5.12; 7.6; 29.26. Ezra 3.10. Neem. 12.35. Ps. 81.3. **Vers. 9.

Plecarea din Sinai

11. În ziua a douăzecea a lunii a doua a anului al doilea, s-a ridicat* norul de pe Cortul întâlnirii.

*Cap. 9.17.

12. Și copiii lui Israel au pornit* din pustii Sinai** după taberele lor. Norul s-a oprit în pustiu† Paran.

*Exod 40.36. Cap. 2.9,16,24,31. **Exod 19.1. Cap. 1.1; 9.5. †Gen. 21.21. Cap. 12.16; 13.3,26. Deut. 1.1.

13. Această întâi plecare au făcut-o după porunca* Domnului dată prin Moise.

*Vers. 5,6. Cap. 2.34.

14. Întâi* a pornit steagul taberei fiilor lui Iuda, împreună cu oștirile lui. Peste oștirea lui Iuda era mai mare Nahșon**, fiul lui Aminadab;

*Cap. 2.3,9. **Cap. 1.7.

15. peste oștirea seminției fiilor lui Isahar era Netaneel, fiul lui Ţuar;

16. peste oștirea seminției fiilor lui Zabulon era Eliab, fiul lui Helon.

17. Când a fost desfăcut Cortul*, au

pornit întâi fiii lui Gherson și fiii lui Merari, ducând** Cortul.

*Cap. 1.51. **Cap. 4.24,31; 7.6-8.

18. Apoi a pornit steagul* taberei lui Ruben, împreună cu oștirile lui. Peste oștirea lui Ruben era mai mare Elișur, fiul lui Ședeur;

*Cap. 2.10,16.

19. peste oștirea seminției fiilor lui Simeon, era Șelumiel, fiul lui Ţurișadai,

20. peste oștirea seminției fiilor lui Gad, era Eliasaf, fiul lui Deuel.

21. Apoi au pornit chehatiții, ducând Sfântul* Locaș; până la venirea lor, ceilalți întinseseră Cortul.

*Cap. 4.4,15; 7.9.

22. Apoi a pornit steagul* taberei fiilor lui Efraim, împreună cu oștirile lui. Peste oștirea lui Efraim era mai mare Elișama, fiul lui Amihud;

*Cap. 2.18,24.

23. peste oștirea seminției fiilor lui Manase era Gamliel, fiul lui Pedahțur;

24. peste oștirea seminției fiilor lui Benjamin era Abidan, fiul lui Ghideoni.

25. Apoi a pornit steagul* taberei fiilor lui Dan, împreună cu oștirile lui: ei erau coada tuturor taberelor. Peste oștirea lui Dan era mai mare Ahiezer, fiul lui Amișadai;

*Cap. 2.25,31. Ios. 6.9.

26. peste oștirea seminției fiilor lui Așer era Paguiel, fiul lui Ocran;

27. peste oștirea seminției fiilor lui Neftali era Ahira, fiul lui Enan.

28. Acesta* a fost șirul în care au pornit copiii lui Israel, după oștirile lor; așa au plecat.

*Cap. 2.34.

Moise și socrul său

29. Moise a zis lui Hobab, fiul lui Reuel*, madianitul, socrul lui Moise: „Noi plecăm spre locul despre care Domnul a zis: „Eu vi-l** voi da.“ Vino cu noi, și îți vom face† bine, căci Domnul†† a făgăduit că va face bine lui Israel.“

*Exod 2.18. **Gen. 12.7.

†Judec. 1.16; 4.11. ††Gen. 32.12. Exod 3.8; 6.7,8.

30. Hobab i-a răspuns: „Nu pot să merg; ci mă voi duce în țara mea și în locul meu de naștere.“

31. Și Moise a zis: „Nu ne părăsi, te rog; fiindcă tu cunoști locurile unde putem să tăbărâm în pustiu; deci tu să ne fii* călăuză.

*Iov 29.15.

32. Și dacă vii cu noi, te vom face să te bucuri de binele* pe care ni-l va face Domnul.“

*Judec. 1.16.

33. Ei au plecat de la muntele* Domnului și au mers trei zile; chivotul

legământului Domnului a pornit înaintea lor** și a făcut un drum de trei zile, ca să le caute un loc de odihnă.

*Exod 3.1. Deut. 1.33. Ios. 3.3,4,6. Ps. 132.8. Ier. 31.2. Ezec. 20.6.

34. Norul* Domnului era deasupra lor în timpul zilei, când porneau din tabără.

*Exod 13.21. Neem. 9.12,19.

35. Când pornea chivotul, Moise zicea: „Scoală-te*, Doamne, ca să se împrăstie vrăjmașii tăi și să fugă dinaintea feței Tale cei ce Te urăsc!“

*Ps. 68.1,2; 132.8.

36. Iar când îl așezau, zicea: „Întoarce-te, Doamne, la zecile de mii ale miilor lui Israel!“

Focul Domnului

11 1. Poporul* a cântit în gura mare împotriva Domnului, zicând că-i merge rău. Când a auzit Domnul, S-a mâniat**, s-a aprins† între ei focul Domnului și a mistuit o parte din marginea taberei.

*Deut. 9.22. **Ps. 78.21.

†Lev. 10.2. Cap. 16.35. 2 Împ. 1.12. Ps. 106.18.

2. Poporul a strigat către Moise. Moise s-a rugat* Domnului, și focul s-a stins.

*Iac. 5.16.

3. Locului aceluia i-au pus numele Tabera (Ardere), pentru că se aprinsese focul Domnului printre ei.

Prepețițele

4. Adunăturii* de oameni, care se aflau în mijlocul lui Israel, i-a venit poftă, ba chiar și copiii lui Israel au început să plângă și să zică: „Cine** ne va da carne să mâncăm?“

*Exod 12.38. **Ps. 78.18; 106.14. 1 Cor. 10.6.

5. Ne aducem* aminte de peștii pe care-i mâncam în Egipt și care nu ne costau nimic, de castraveți, de pepeni, de praz, de ceapă și de usturoi.

*Exod 10.3.

6. Acum ni s-a uscat* sufletul: nu mai este nimic! Ochii noștri nu văd decât mana aceasta.“

*Cap. 21.5.

7. Mana* semăna cu grăuntele de coriandru, și la vedere era ca bedeliumul**.

*Exod 16.14,31. **Gen. 2.12.

8. Poporul se risipea și o strângea, o măcina la râșniță, sau o pisa într-o piua; o fierbea în oală și făcea turte din ea. Mana avea gustul* unei turte făcute cu untdelemn.

*Exod 16.31.

9. Când cădea roua*, noaptea, în tabără, cădea și mana.

*Exod 16.13,14.

10. Moise a auzit pe popor plângând, fiecare în familia lui și la ușa cortului

lui. Mânia* Domnului s-a aprins cu tărie. Moise s-a întristat *Ps. 78.21.

11. și a zis* Domnului: „Pentru ce măhnești Tu pe robul Tău și pentru ce n-am căpătat eu trecere înaintea Ta, de ai pus peste mine sarcina acestui popor întreg?” *Deut. 1.12.

12. Oare eu am zămislit pe poporul acesta? Oare eu l-am născut ca să-mi zici: „Poartă-l* la sânul tău, cum poartă doica** pe copil,” până în țara pe care ai jurat* părinților lui că i-o vei da?” *Isa. 40.11.

*Isa. 49.23. 1 Tes. 2.7. †Gen. 26.3; 50.24. Exod 13.5.

13. De unde* să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? Căci ei plâng la mine, zicând: „Dă-ne carne ca să mâncăm!” *Mat. 15.33. Marc. 8.4.

14. Eu* singur nu pot să port pe tot poporul acesta, căci este prea greu pentru mine. *Exod 18.18.

15. Decât să Te porți așa cu mine, mai bine omoară-mă*. Te rog, dacă mai am vreo trecere înaintea Ta, ca să nu-mi mai văd** nenorocirea.”

*1 Împ. 19.4. Iona 4.3. **Tef. 3.15.

16. Domnul a zis lui Moise: „Adună la Mine șaptezeci* de bărbați, dintre bătrânii lui Israel, din cei pe care-i cunoști ca bătrâni ai poporului și cu putere** asupra lor; adu-i la Cortul întâlnirii și să se înfățișeze acolo împreună cu tine. *Exod 24.1.9. **Deut. 16.18.

17. Eu* Mă voi coborî și îți voi vorbi acolo; voi lua din Duhul** care este peste tine și-L voi pune peste ei ca să poarte împreună cu tine sarcina poporului și să n-o porți tu singur.

*Gen. 11.5; 18.21. Exod 19.20. Vers. 25. **1 Sam. 10.6. 2 Împ. 2.15. Neem. 9.20. Isa. 44.3. Ioel 2.28.

18. Să spui poporului: „Sfințiți-vă* pentru mâine și aveți să măncați carne, fiindcă ați plâns în** auzul Domnului și ați zis: „Cine ne va da carne să mâncăm? Căci noi* o duceam bine în Egipt!” Domnul vă va da carne și veți mânca.”

*Exod 19.10. **Exod 16.7. †Vers. 5. Fapt. 7.39.

19. Aveți să măncați carne, nu o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile, nici douăzeci de zile,

20. ci o lună* întreagă, până vă va ieși pe nări și vă veți scărbi de ea, pentru că n-ați ascultat de Domnul care este în mijlocul vostru și pentru că ați plâns înaintea Lui, zicând: „Pentru ce** am ieșit noi oare din Egipt?”

*Ps. 78.29; 106.15. **Cap. 21.5.

21. Moise a zis: „Șase sute de mii

de oameni care merg pe jos alcătuiesc poporul în mijlocul* căruia sunt eu, și Tu zici: „Le voi da carne și vor mânca o lună întreagă!”

*Gen. 12.2. Exod 12.37; 38.26. Cap. 1.46.

22. Putem tăia* oare atâtea oi și atâția boi, ca să le ajungă? Sau nu cumva avem să prindem toți peștii mării, ca să le ajungă?”

*2 Împ. 7.2. Mat. 15.33. Marc. 8.4. Ioan 6.7.9.

23. Domnul a răspuns lui Moise: „Nu cumva* s-a scurtat oare mâna Domnului? Vei vedea acum dacă ceea ce ți-am spus se va** întâmpla sau nu.”

*Isa. 50.2; 59.1. **Cap. 23.19. Ezech. 12.25; 24.14.

24. Moise a ieșit și a spus poporului cuvintele Domnului. A adunat* șaptezeci de bărbați din bătrânii poporului și i-a pus în jurul Cortului. *Vers. 16.

25. Domnul S-a coborât* în nor și a vorbit lui Moise; a luat din Duhul care era peste el și L-a pus peste cei șaptezeci de bătrâni. Și, de îndată ce Duhul S-a așezat** peste ei, au început să procească; dar după aceea n-au mai prorocit.

*Vers. 17. Cap. 12.5. **2 Împ. 2.15. †1 Sam. 10.5,6,10; 19.20,21,23. Ioel 2.28. Fapt. 2.17,18. 1 Cor. 14.1, etc.

26. Doi oameni, unul numit Eldad, și altul Medad, rămăseseră în tabără, și Duhul S-a așezat și peste ei; căci erau dintre cei scriși, măcar că nu* se duseseră la Cort. Și au început să prorocască și ei în tabără.

*1 Sam. 20.26. Ier. 36.5.

27. Un tânăr a alergat și a dat de știre lui Moise, zicând: „Eldad și Medad prorocesc în tabără.”

28. Și Iosua, fiul lui Nun, care slujea lui Moise din tinerețea lui, a luat cuvântul și a zis: „Domnule Moise*, oprește-i.”

*Marc. 9.38. Luca 9.49. Ioan 3.26.

29. Moise i-a răspuns: „Ești gelos pentru mine? Să dea Dumnezeu* ca tot poporul Domnului să fie alcătuit din proroci, și Domnul să-Și pună Duhul Lui peste ei!”

*1 Cor. 14.5.

30. Apoi Moise s-a întors în tabără, el și bătrânii lui Israel.

31. Domnul a făcut să sufle de peste mare un vânt* care a adus prepelițe și le-a răspândit peste tabără caie cam de o zi într-o parte și caie cam de o zi de cealaltă parte în jurul taberei. Aveau o înălțime de aproape doi coți de la fața pământului. *Exod 16.13. Ps. 78.26-28; 105.40.

32. În tot timpul zilei aceleia și toată noaptea și toată ziua următoare, poporul s-a sculat și a strâns prepelițe;

cel ce strânsese cel mai puțin avea zece omeri. Ei și le-au întins în jurul taberei.

33. Pe când carnea* era încă în dinții lor, fără să fie mestecată, Domnul S-a aprins de mânie împotriva poporului; și Domnul a lovit poporul cu o urgie foarte mare. *Ps. 78.30,31.

34. Au pus locului aceluia numele Chibrot-Hataava (*Mormintele lăcomiei*), pentru că acolo au îngropat pe poporul apucat de poftă.

35. De la Chibrot-Hataava, poporul a plecat* la Hațerot și s-a oprit la Hațerot. *Cap. 33.17.

Lepra Mariei

12. Maria și Aaron au vorbit împotriva lui Moise din pricina femeii etiopiene* pe care o luase el de nevastă; căci luase o femeie etiopiană. *Exod 2.21.

2. Și au zis: „Oare numai prin Moise vorbește Domnul? Nu vorbește oare* și prin noi?” Și Domnul** a auzit-o.

*Exod 15.20. Mica 6.4. **Gen. 29.33. Cap. 11.1. 2 Împ. 19.4. Isa. 37.4. Ezech. 35.12,13.

3. Moise însă era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului.

4. Deodată Domnul* a zis lui Moise, lui Aaron și Mariei: „Duceți-vă toți trei la Cortul întâlnirii.” Și s-au dus toți trei. *Ps. 76.9.

5. Domnul S-a coborât* în stâlpul de nor și a stat la ușa Cortului. A chemat pe Aaron și pe Maria, și ei s-au apropiat amândoi. *Cap. 11.25; 16.19.

6. Și a zis: „Ascultați bine ce vă spun! Când va fi printre voi un proroc, Eu, Domnul, Mă voi descoperi lui într-o vedenie* sau îi voi vorbi într-un** vis.

*Gen. 15.1; 46.2. Iov 33.15. Ezech. 1.1. Dan. 8.2; 10.8,16,17. Luca 1.11,22. Fapt. 10.11,17; 22.17,18. **Gen. 31.10,11. 1 Împ. 3.5. Mat. 1.20.

7. Nu* tot așa este însă cu robul Meu Moise. El este** credincios în toată casa* Mea. *Ps. 105.26. **Evr. 3.2,5. †1 Tim. 3.15.

8. Eu îi vorbesc gură către* gură, Mă descopăr lui nu** prin lucruri grele de înțeles, ci el vede chipul* Domnului. Cum de*†† nu v-ați temut deci să vorbiți împotriva robului Meu, împotriva lui Moise?”

*Exod 33.11. Deut. 34.10. **1 Cor. 13.12. †Exod 33.19. ††2 Pet. 2.10. Iuda 8.

9. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lor. Și a plecat.

10. Norul s-a depărtat de pe Cort. Și iată că Maria* era plină de** lepră, albă

ca zăpada. Aaron s-a întors spre Maria; și iată că ea avea lepră.

*Deut. 24.9. **2 Împ. 5.27; 15.5. 2 Cron. 26.19,20.

11. Atunci Aaron a zis lui Moise: „Ah, domnul meu, nu ne face să purtăm pedeapsa* păcatului pe care l-am făcut ca niște nechibzuți și de care ne-am făcut vinovați!”

*2 Sam. 19.19; 24.10. Prov. 30.32.

12. Să nu fie Maria ca un copil născut* mort, a cărui carne este pe jumătate putredă când iese din pântecele mamei lui!”

*Ps. 88.4.

13. Moise a strigat către Domnul, zicând: „Dumnezeule, Te rog, vindecă-o!”

14. Și Domnul a zis lui Moise: „Dacă* ar fi scuipat-o tatăl ei în obraz, n-ar fi fost ea oare de ocară timp de șapte zile? Să fie închisă** deci șapte zile afară din tabără; după aceea, să fie primită în tabără.”

*Evr. 12.9. **Lev. 13.46. Cap. 5.2,3.

15. Maria* a fost închisă șapte zile afară din tabără. Și poporul n-a pornit până ce a intrat din nou Maria în tabără.

*Deut. 24.9. 2 Cron. 26.20,21.

16. După aceea, poporul a plecat din Hațerot* și a tăbărât în pustiul Paran.

*Cap. 11.35; 33.18.

Cele douăsprezece iscoade trimise în Canaan

13. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Trimite* niște oameni să iscoadească țara Canaanului, pe care o dau copiilor lui Israel. Să trimiți câte un om pentru fiecare din semințiile părinților lor, toți să fie dintre fruntașii lor.”

*Cap. 32.8. Deut. 1.22.

3. Moise i-a trimis din pustiul* Paran, după porunca Domnului; toți oamenii aceștia erau căpetenii ale copiilor lui Israel.

*Cap. 12.16; 32.8. Deut. 1.19; 9.23.

4. Iată numele lor: pentru seminția lui Ruben: Șamua, fiul lui Zacur;

5. pentru seminția lui Simeon: Șafat, fiul lui Hori;

6. pentru seminția lui Iuda*: Caleb**, fiul lui Iefune;

*Cap. 34.19. 1 Cron. 4.15.

**Vers. 30. Cap. 14.6,30. Ios. 14.6,7,13,14. Jude. 1.12.

7. pentru seminția lui Isahar: Igal, fiul lui Iosif;

8. pentru seminția lui Efraim: Hosea*, fiul lui Nun;

*Vers. 16.

9. pentru seminția lui Beniamin: Palti, fiul lui Rafu;

10. pentru seminția lui Zabulon: Gadiel, fiul lui Sodi;

11. pentru seminția lui Iosif, seminția lui Manase: Gadi, fiul lui Susi;

12. pentru seminția lui Dan: Amiel, fiul lui Ghemali;

13. pentru seminția lui Așer: Setur, fiul lui Micael;

14. pentru seminția lui Neftali: Nahbi, fiul lui Vofsi;

15. pentru seminția lui Gad: Gheuel, fiul lui Machi.

16. Acestea sunt numele bărbaților pe care i-a trimis Moise să iscodească țara. Lui Hosea, fiul lui Nun, Moise i-a pus numele Iosua.

17. Moise i-a trimis să iscodească țara Canaanului. El le-a zis: „Mergeți de aici spre miazăzi*, și apoi să vă suiți** pe munte.

*Vers. 21. **Gen. 14.10. Judc. 1.9,19.

18. Vedeți țara, vedeți cum este ea, cum este poporul care o locuiește, dacă este tare sau slab, dacă este mic sau mare la număr;

19. vedeți cum este țara în care locuiește: dacă este bună sau rea; cum sunt cetățile în care locuiește: dacă sunt deschise sau întărite;

20. cum este pământul: dacă este gras* sau sterp, dacă sunt sau nu copaci pe el. Fiți** cu inimă și luați cu voi roade din țară.“ Era pe vremea când încep să se coacă strugurii.

*Neem. 9.25,35. Ezech. 34.14. **Deut. 31.6,7,23.

21. Ei s-au suit și au iscodit țara, de la pustiul* Țin până la Rehob**, pe drumul care duce la Hamat.

*Cap. 34.3. Ios. 15.1. **Ios. 19.28.

22. S-au suit pe la miazăzi și au mers până la Hebron, unde se aflau Ahiman*, Șeșai și Talmi, copiii lui Anac**. Hebronul* fusese zidit cu șapte ani înainte de cetatea Țoan†† din Egipt.

*Ios. 11.21,22; 15.13,14. Judc. 1.10. **Vers. 33. †Ios. 21.11. ††Ps. 78.12. Isa. 19.11; 30.4.

23. Au ajuns* până la valea Eșcol; acolo au tăiat o ramură de viță cu un strugure și l-au dus câte doi cu ajutorul unei prăjini, au luat și rodii și smochine.

*Deut. 1.24,25.

24. Locul acela l-au numit valea Eșcol (*Strugure*), din pricina strugurelui pe care l-au tăiat de acolo copiii lui Israel.

25. S-au întors de la iscodirea țării după patruzeci de zile împlinite.

26. Au plecat și au ajuns la Moise și la Aaron și la toată adunarea copiilor

lui Israel, la Cades*, în pustiul** Paran. Le-au adus știri, lor și întregii adunări, și le-au arătat roadele țării.

*Vers. 3. **Cap. 20.1,16; 32.8; 33.36. Deut. 1.19. Ios. 14.6.

27. Iată ce au istorisit lui Moise: „Ne-am dus în țara în care ne-ai trimis. Cu adevărat, este o țară în care curge lapte* și miere și iată-i** roadele.

*Exod 3.8; 33.3. **Deut. 1.25.

28. Dar poporul* care locuiește în țara aceasta este puternic, cetățile sunt întărite și foarte mari. Ba încă am văzut acolo și pe fiii** lui Anac.

*Deut. 1.28; 9.1,2. **Vers. 33.

29. Amaleciții* locuiesc ținutul de la miazăzi; iebusiții și amoriții locuiesc muntele; și canaanii și hetii locuiesc lângă mare și de-a lungul Iordanului.“

*Exod 17.8. Cap. 14.43. Judc. 6.3. 1 Sam. 14.48; 15.3, etc.

30. Caleb* a potolit poporul care cârtea împotriva lui Moise. El a zis: „Haidem să ne suim și să punem mâna pe țară, căci vom fi biruitori!“

*Cap. 14.6,24. Ios. 14.7.

31. Dar* bărbații care fuseseră împreună cu el au zis: „Nu putem să ne suim împotriva poporului acestuia, căci este mai tare decât noi.“

*Cap. 32.9. Deut. 1.28. Ios. 14.8.

32. Și au înnegrit* înaintea copiilor lui Israel țara pe care o iscodiseră. Ei au zis: „Țara pe care am străbătut-o, ca s-o iscodim, este o țară care mănâncă pe locuitorii ei; toți aceia** pe care i-am văzut acolo sunt oameni de statură înaltă.

*Cap. 14.36,37. **Amos 2.9.

33. Apoi am mai văzut în ea pe uriași, pe copiii lui Anac*, care se trag din neamul uriașilor: înaintea noastră, și față** de ei parcă eram niște lăcuste†.

*Deut. 1.28; 2.10; 9.2. **Isa. 40.22. †1 Sam. 17.42.

Patruzeci de ani în pustiul

14 1. Toată adunarea a ridicat glasul și a început să țipe. Și poporul* a plâns în noaptea aceea.

*Cap. 11.4.

2. Toți copiii* lui Israel au cârtit împotriva lui Moise și Aaron, și toată adunarea le-a zis: „De** ce n-om fi murit noi în țara Egiptului sau de ce n-om fi murit în pustiul acesta?

*Exod 16.2; 17.3. Cap. 16.41. Ps. 106.25. **Vers. 28,29.

3. Pentru ce ne duce Domnul în țara aceasta, în care vom cădea uciși de sabie, iar nevestele noastre și copilașii noștri vor fi de jaf? Nu este oare mai bine să ne întoarcem în Egipt?“

4. Și au zis unul altuia: „Să* ne alegem o căpetenie și să ne** întoarcem în Egipt.“

*Neem. 9.17. **Deut. 17.16. Fapt. 7.39.

5. Moise* și Aaron au căzut cu fața la pământ, în fața întregii adunări a copiilor lui Israel care era strânsă laolaltă.

*Cap. 16.4,22.

6. Și, dintre cei ce iscodiseră țara, Iosua*, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, și-au rupt hainele,

*Vers. 24,30,38. Cap. 13.6,8.

7. și au vorbit astfel întregii adunări a copiilor lui Israel: „Țara* pe care am străbătut-o noi ca s-o iscodim este o țară foarte bună, minunată.

*Cap. 13.27. Deut. 1.25.

8. Dacă Domnul* va fi binevoitor cu noi, ne va duce în țara aceasta și ne-o va da: este o țară** în care curge lapte și miere.

*Deut. 10.15. 2 Sam. 15.25,26; 22.20. 1 Împ. 10.9. Ps. 22.8; 147.10,11. Isa. 62.4. **Cap. 13.27.

9. Numai nu vă* răzvrățiți împotriva Domnului și nu** vă temeți de oamenii din țara aceea, căci îi vom mânca†. Ei nu mai au nici un sprijin: Domnul†† este cu noi, nu vă temeți de ei!“

*Deut. 9.7,23,24.

*Deut. 7.18; 20.3. †Cap. 24.8. ††Gen. 48.21. Exod 33.16. Deut. 20.1,3,4; 31.6,8. Ios. 1.5. Judc. 1.22. 2 Cron. 13.12; 15.2; 20.17; 32.8. Ps. 46.7,11. Isa. 41.10. Amos 5.14. Zah. 8.23.

10. Toată* adunarea vorbea să-i ucidă cu pietre, când slava** Domnului s-a arătat peste Cortul întâlnirii, înaintea tuturor copiilor lui Israel.

*Exod 17.4.

**Exod 16.10; 24.16,17; 40.34. Lev. 9.23. Cap. 16.19,42; 20.6.

11. Și Domnul a zis lui Moise: „Până* când Mă va nesocoti poporul acesta? Până când nu** va crede el în Mine, cu toate minunile pe care le fac în mijlocul lui?

*Vers. 23. Deut. 9.7,8,22. Ps. 95.8. Evr. 3.8,16. **Deut. 1.32; 9.23. Ps. 78.22,32,42; 106.24. Ioan 12.37. Evr. 3.18.

12. De aceea, îl voi lovi cu ciumă, și-l voi nimici, dar pe tine* te voi face un neam mai mare și mai puternic decât el.“

*Exod 32.10.

13. Moise* a zis Domnului: „Egiptenii vor auzi lucrul acesta, ei, din mijlocul cărora ai scos pe poporul acesta prin puterea Ta.

*Exod 32.12. Ps. 106.23. Deut. 9.26-28; 32.27. Ezech. 20.9,14.

14. Și vor spune locuitorilor țării aceleia. Ei știau* că Tu, Domnul, ești în mijlocul poporului acestuia; că Te arătai în chip văzut, Tu, Domnul; că norul** Tău stă peste el; că Tu mergi înaintea lui, ziua, într-un stâlp de nor, și, noaptea, într-un stâlp de foc.

*Exod 15.14. Ios. 2.9,10; 5.1. **Exod 13.21; 40.38. Cap. 10.34. Neem. 9.12. Ps. 78.14; 105.39.

15. Dacă omori pe poporul acesta ca pe un singur om, neamurile, care au auzit vorbindu-se de Tine, vor zice:

16. „Domnul n-avea* putere să ducă pe poporul acesta în țara pe care jurase că i-o va da: de aceea l-a omorât în pustiul!“

*Deut. 9.28. Ios. 7.9.

17. Acum, să se arate puterea Domnului în mărimea ei, cum ai spus când ai zis:

18. „Domnul este încet* la mânie și bogat în bunătate, iartă fărădelegea și răzvrătirea; dar nu ține pe cel vinovat drept nevinovat și pedepsește** fărădelegea părinților în copii până la al treilea și al patrulea neam.

*Exod 34.6,7. Ps. 103.8; 145.8. Iona 4.2. **Exod 20.5; 34.7.

19. Iartă*, dar, fărădelegea poporului acestuia**, după† mărimea îndurării Tale, cum ai iertat poporului acestuia din Egipt până aici.“

*Exod 34.9. **Ps. 106.45. †Ps. 78.38.

20. Și Domnul a zis: „Iert cum ai* cerut.

*Ps. 106.23. Iac. 5.16. 1 Ioan 5.14-16.

21. Dar cât este de adevărat că Eu sunt viu și că slava Domnului va umple tot* pământul,

*Ps. 72.19.

22. atât este de adevărat că toți* cei ce au văzut cu ochii lor slava Mea și minunile pe care le-am făcut în Egipt și în pustiul, și totuși M-au ispitit de zece** ori acum și n-au ascultat glasul Meu,

*Deut. 1.35. Ps. 95.11; 106.26. Evr. 3.17,18. **Gen. 31.7.

23. toți aceia* nu vor vedea țara pe care am jurat părinților lor că le-o voi da, și anume, toți cei ce M-au nesocotit, n-o vor vedea.

*Cap. 32.11. Ezech. 20.15.

24. Iar pentru că robul Meu Caleb* a fost înșuflețit de un alt duh și a urmat în** totul calea Mea, îl voi face să intre în țara în care s-a dus, și urmașii lui o vor stăpâni.

*Deut. 1.36. Ios. 14.6,8,9,14. **Cap. 32.12.

25. Amaleciții și canaanii locuiesc valea aceasta: deci mâine, întoarceți-vă și plecați* în pustiul, pe calea care duce spre Marea Roșie.“

*Deut. 1.40.

26. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

27. „Până când* voi lăsa această rea adunare să cărtească împotriva Mea? Am auzit cârtirile** copiilor lui Israel, care cărteau împotriva Mea.

*Exod 16.28. Vers. 11. Mat. 17.17. **Exod 16.12.

28. Spune-le: „Pe* viața Mea! – zice Domnul – că vă voi face întocmai**

cum ați vorbit în auzul urechilor Mele.

*Vers. 23, Cap. 26.65; 32.11. Deut. 1.35. Evr. 3.17. **Vers. 2.

29. Trupurile voastre moarte vor cădea în pustiu! Acesta. Voi toți*, a căror numărătoare s-a făcut, numărându-vă de la vârsta de douăzeci de ani în sus, și care ați cântit împotriva Mea,

*Cap. 1.45; 26.64.

30. nu veți intra în țara pe care jurasem că vă voi da-o s-o locuiți, afară* de Caleb, fiul lui Iefune, și Iosua, fiul lui Nun.

*Vers. 38, Cap. 26.65; 32.12. Deut. 1.36,38.

31. Pe* copilașii voștri însă, despre care ați zis că vor fi de jaf, îi voi face să intre în ea, ca să cunoască țara pe care ați** nesocotit-o voi.

*Deut. 1.39. **Ps. 106.24.

32. Iar cât despre voi, trupurile* voastre moarte vor cădea în pustiu.

*1 Cor. 10.5. Evr. 3.17.

33. Și copiii voștri vor rățaci* patruzece** de ani în pustiu și vor ispăși astfel păcatele voastre, până ce toate trupurile voastre moarte vor cădea în pustiu.

*Cap. 32.13. Ps. 107.40. **Deut. 2.14. †Ezec. 23.35.

34. După cum* în patruzeci de zile** ați iscodit țara, tot așa, patruzeci de ani veți purta pedeapsa fărădelegilor voastre; adică un an de fiecare zi: și veți ști atunci ce înseamnă să-Mi trag Eu mâna de la voi.

*Cap. 13.25. **Ps. 95.10, Ezech. 4.6.

35. Eu*, Domnul, am vorbit! În adevăr, așa voi face acestei rele** adunări care s-a unit împotriva Mea; vor fi nimiciți în pustiu! Acesta și în el vor muri.“

*Cap. 23.19. **Vers. 27,29. Cap. 26.65. 1 Cor. 10.5.

36. Bărbații* pe care îi trimisese Moise să iscodească țara, și care, la întoarcerea lor, făcuseră ca toată adunarea să cârtească împotriva lui, înnegrirea țara;

*Cap. 13.31,32.

37. oamenii aceștia, care înnegrirea țara, au murit* acolo înaintea Domnului, loviți de o moarte năprasnică.

*1 Cor. 10.10. Evr. 3.17. Iuda 5.

38. Numai Iosua, fiul* lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, au rămas cu viață dintre oamenii aceia care se duseseră să iscodească țara.

*Cap. 26.65. Ios. 14.6,10.

Neascultarea poporului pedepsit

39. Moise a spus aceste lucruri tuturor copiilor lui Israel; și poporul a fost într-o mare* jale.

*Exod 33.4.

40. S-au sculat dis-de-diminează a

două zi și s-au suit pe vârful muntelui zicând: „Iată-ne*! Suntem gata să ne suim în locul de care a vorbit Domnul, căci am păcătuit.“

*Deut. 1.41.

41. Moise a zis: „Pentru ce călcați porunca* Domnului? Nu veți izbuti!

*Vers. 25. 2 Cron. 24.20.

42. Nu vă suiți*, căci Domnul nu este în mijlocul vostru! Nu căutați să fiți bătuți de vrăjmașii voștri!

*Deut. 1.42.

43. Căci amaleciții și canaaniții sunt înaintea voastră și veți cădea uciși de sabie; odată ce v-ați abătut* de la Domnul, Domnul nu va fi cu voi.“

*2 Cron. 15.2.

44. Ei s-au îndărătnicit* și s-au suit pe vârful muntelui; dar chivotul legământului și Moise n-au ieșit din mijlocul taberei.

*Deut. 1.43.

45. Atunci* s-au coborât amaleciții și canaaniții, care locuiau pe muntele acela, i-au bătut și i-au tăiat în bucăți până la** Horma.

*Vers. 43. Deut. 1.44. **Cap. 21.3. Jude. 1.17.

Legi asupra jertfelor

15. 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește* copiilor lui Israel și spune-le:

„Când veți intra în țara pe care v-o dau ca să vă așezați locuințele în ea,

*Vers. 18. Lev. 23.10. Deut. 7.1.

3. și* veți aduce Domnului o jertfă mistuită de foc, fie o ardere de tot, fie o jertfă adusă pentru împlinirea** unei juruințe, sau ca dar de bunăvoie, sau la sărbătorile voastre†, ca să faceți din cirezile sau turmele voastre un miros†† plăcut Domnului,

*Lev. 12.3. **Lev. 7.16; 22.18,21. †Lev. 23.8,12,36. Cap. 28.19,27; 29.2,8,13. Deut. 16.10. ††Gen. 8.21. Exod 29.18.

4. cel* ce își va aduce darul său Domnului, să aducă Domnului ca** dar de mâncare a zeceia parte† dintr-o efă de floare de făină frământată într-un sfert de hin de untdelemn;

*Lev. 2.1; 6.14.

**Exod 29.40. Lev. 23.13. †Lev. 14.10. Cap. 28.5.

5. iar* vin pentru jertfa de băutură la arderea de tot sau la jertfă, să aducă un sfert de hin de fiecare miel.

*Cap. 28.7,14.

6. Pentru un berbec* să aduci ca dar de mâncare două zecimi de efă din floarea făinii frământată într-o treime de hin de untdelemn

*Cap. 28.12,14.

7. și să faci o jertfă de băutură de o treime de hin de vin, ca dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.

8. Dacă aduci un vițel, fie ca ardere de tot, fie ca jertfă pentru împlinirea unei juruințe, sau ca jertfă de mulțumire* Domnului,

*Lev. 7.11.

9. să* aduci ca dar de mâncare, împreună cu vițelul, trei zecimi de efă din floarea făinii frământată într-o jumătate de hin de untdelemn

*Cap. 28.12,14.

10. și să faci o jertfă de băutură de o jumătate de hin de vin: aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

11. Așa să se facă pentru fiecare bou, pentru fiecare berbec, pentru fiecare miel sau ied.

12. După numărul vitelor, așa să faceți pentru fiecare, după numărul lor.

13. Așa* să facă lucrurile acestea orice băștinaș, când va aduce o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 12.49. Vers. 29. Cap. 9.14.

14. Dacă un străin, care locuiește la voi sau care se va găsi în viitor în mijlocul vostru, aduce o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului, s-o aducă în același fel ca voi.

15. Să fie o singură lege pentru toată adunarea, atât pentru voi, cât și pentru străinul care locuiește în mijlocul vostru; aceasta să fie o lege necurmată printre urmașii voștri: cu străinul să fie ca și cu voi, înaintea Domnului.

16. O singură lege și o singură poruncă să fie atât pentru voi, cât și pentru străinul care locuiește printre voi.“

Pârğa plămădelii

17. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

18. „Vorbește* copiilor lui Israel și spune-le:

„Când veți intra în țara în care vă voi duce

*Vers. 2. Deut. 26.1.

19. și când veți mânca pâine* din țara aceea, să luați întâi un dar ridicat pentru Domnul.

*Ios. 5.11,12.

20. Ca dar ridicat să aduceți o turtă din pârğa* plămădelii voastre; s-o aduceți cum aduceți darul** care se ia întâi din arie.

*Deut. 26.2,10. Prov. 3.9,10. **Lev. 2.14; 23.10,16.

21. Din pârğa plămădelii voastre să luați întâi un dar ridicat pentru Domnul, din neam în neam.

Păcatele fără voie

22. Dacă* păcătuiți fără voie și nu păziți toate poruncile pe care le-a făcut cunoscut lui Moise, Domnul,

*Lev. 4.2.

23. tot ce v-a poruncit Domnul prin Moise, din ziua când a dat Domnul porunci și mai târziu din neam în neam;

24. dacă* păcatul a fost făcut fără voie și fără să știe adunarea, toată adunarea să aducă un vițel ca ardere de tot de un miros plăcut Domnului, împreună cu darul** său de mâncare și cu jertfa sa de băutură, după rânduielile așezate; să mai aducă și un țap† ca jertfă de ispășire.

*Lev. 4.13.

**Vers. 8-10. †Lev. 4.23. Cap. 28.15. Ezra 6.17; 8.35.

25. Preotul* să facă ispășire pentru toată adunarea copiilor lui Israel și li se va ierta; căci au păcătuit fără voie și și-au adus darul lor, o jertfă mistuită de foc în cinstea Domnului și o jertfă de ispășire înaintea Domnului, pentru păcatul pe care l-au săvârșit fără voie.

*Lev. 4.20.

26. Se va ierta întregii adunări a copiilor lui Israel și străinului care locuiește în mijlocul lor, căci tot poporul a păcătuit fără voie.

27. Dacă* unul singur a păcătuit fără voie, să aducă o capră de un an ca jertfă pentru păcat.

*Lev. 4.27,28.

28. Preotul* să facă ispășire pentru cel ce a păcătuit fără voie înaintea Domnului; când va face ispășire pentru el, i se va ierta.

*Lev. 4.35.

29. Atât pentru băștinașul dintre copiii lui Israel, cât și pentru străinul care locuiește în mijlocul lor, să fie aceeași lege*; când va păcăui fără voie.

*Vers. 15.

30. Dar* dacă cineva, fie băștinaș, fie străin, păcătuiește cu voie, hulește pe Domnul: acela va fi nimicit din mijlocul poporului său,

*Deut. 17.12. Ps. 19.13. Evr. 10.26. 2 Pet. 2.10.

31. căci a nesocotit* cuvântul Domnului și a călcat porunca Lui; va fi nimicit și își va lua astfel pedeapsa** pentru nelegiuirea lui.

*2 Sam. 12.9. Prov. 13.13. **Lev. 5.1. Ezech. 18.20.

Pedepsirea omului pentru călcarea Sabatului

32. Când erau copiii lui Israel în pustiu, au găsit* pe un om strângând lemne în ziua Sabatului.

*Exod 31.14,15; 35.2,3.

33. Cei ce-l găsiseră strângând lemne, l-au adus la Moise, la Aaron și la toată adunarea.

34. L-au aruncat în temniță*, căci nu se spusese ce trebuiau să-i facă.

*Lev. 24.12.

35. Domnul a zis lui Moise: „Omul acesta* să fie pedepsit cu moartea, toată adunarea** să-l ucidă cu pietre afară din tabără.“

*Exod 31.14,15. **Lev. 24.14. 1 Împ. 21.13. Fapt. 7.58.

36. Toată adunarea l-a scos afară din tabără și l-a ucis cu pietre; și a murit, cum poruncise lui Moise, Domnul.

Ciucurii de la veșminte

37. Domnul a zis lui Moise:

38. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le să-și facă*, din neam în neam, un ciucure la colțurile veșmintelor lor și să pună un fir albastru peste ciucurele acesta din colțurile veșmintelor.

*Deut. 22.12. Mat. 23.5.

39. Când veți avea ciucurele acesta, să vă uitați la el și să vă aduceți aminte de toate poruncile Domnului, ca să le împliniți și să nu urmați* după poftete inimilor voastre și după poftete ochilor voștri, ca să vă lăsați târați** la curvie.

*Deut. 29.19.

40. Să vă aduceți astfel aminte de poruncile Mele, să le împliniți și să fiți sfinți* pentru Dumnezeuul vostru.

*Lev. 11.44,45. Rom. 12.1. Col. 1.22. 1 Pet. 1.15,16.

41. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru care v-am scos din țara Egiptului, ca să fiu Dumnezeuul vostru.“

Core, Datan și Abiram

16. Core*, fiul lui Ițehar, fiul lui Chehat, fiul lui Levi, s-a răscolat împreună cu Datan și Abiram, fiii lui Eliab, și On, fiul lui Pelet, toți trei fiii lui Ruben.

*Exod 6.21. Cap. 26.9; 27.3. Iuda 11.

2. S-au răscolat împotriva lui Moise, împreună cu două sute cincizeci de oameni din copiii lui Israel, din frunțașii adunării, din cei ce erau chemați* la sfat, și care erau oameni cu nume.

*Cap. 26.9.

3. Ei s-au adunat* împotriva lui Moise și Aaron și le-au zis: „Destul! Căci toată** adunarea, toți sunt sfinți, și Domnul* este în mijlocul lor. Pentru ce vă ridicați voi mai presus de adunarea Domnului?“

*Ps. 106.16. **Exod 19.6. †Exod 29.45. Cap. 14.14; 35.34.

4. Când a auzit Moise lucrul acesta, a căzut* cu fața la pământ.

*Cap. 14.5; 20.6.

5. A vorbit lui Core și la toată ceata lui și a zis: „Măine, Domnul va arăta cine este al lui și cine este sfânt* și-l va lăsa să se apropie** de El; va

lăsa să se apropie de El pe acela pe care-l va ț* alege.

*Lev. 21.6-8,12,15. Vers. 3. **Exod 28.1. Cap. 17.5. 1 Sam. 2.28. Ps. 105.26. †Lev. 10.3; 21.17,18. Cap. 3.10. Ezech. 40.46; 44.15,16.

6. Iată ce să faceți: Luați cădelnițe, Core și toată ceata lui.

7. Măine, puneți foc în ele și puneți tămâie pe el înaintea Domnului. Acela pe care-l va alege Domnul, va fi sfânt. Destul, copiii lui Levi!“

8. Moise a zis lui Core: „Ascultați, dar, copiii lui Levi!“

9. Prea puțin* lucru este oare pentru voi că Dumnezeul lui Israel v-a ales** din adunarea lui Israel, lăsându-vă să vă apropiați de El, ca să fiți întrebuințați la slujba Cortului Domnului și să vă înfățișați înaintea adunării ca să-I slujiți?

*1 Sam. 18.23. Isa. 7.13. **Cap. 3.41,45; 8.14. Deut. 10.8.

10. V-a lăsat să vă apropiați de El, pe tine și pe toți frații tăi, pe copiii lui Levi, și acum mai voiți și preoția!

11. De aceea te aduni tu și ceata ta împotriva Domnului! Căci cine este Aaron*, ca să cârțiți împotriva lui?“

*Exod 16.8. 1 Cor. 3.5.

12. Moise a trimis să cheme pe Datan și pe Abiram, fiii lui Eliab. Dar ei au zis: „Nu ne suim.

13. N-ajunge* că ne-ai scos dintr-o țară, unde curge lapte și miere, ca să ne faci să murim în pustiu, de vrei să mai și** stăpânești peste noi?“

*Vers. 9. **Exod 2.14. Fapt. 7.27,35.

14. Ce bine ne-ai mai dus într-o țară* unde curge lapte și miere, și ce bine ne-ai mai dat în stăpânire ogoare și vii! Crezi că poți să iei ochii oamenilor? Nu ne suim!“

*Exod 3.8. **Lev. 20.24.

15. Moise s-a mâniat foarte tare și a zis Domnului: „Nu căuta* la darul lor. Nu le-am luat nici** măcar un măgar și n-am făcut rău nici unuia din ei.“

*Gen. 4.4,5. **1 Sam. 12.3. Fapt. 20.33. 2 Cor. 7.2.

16. Moise a zis lui Core: „Tu* și toată ceata ta, mâine să fiți** înaintea Domnului, tu și ei, împreună cu Aaron.

*Vers. 6,7. **1 Sam. 12.3,7.

17. Luați-vă fiecare cădelnița lui, puneți tămâie în ea și aduceți fiecare înaintea Domnului cădelnița lui: două sute cincizeci de cădelnițe; tu și Aaron, să vă luați și voi fiecare cădelnița lui.“

18. Și-au luat fiecare cădelnița, au pus foc în ea, au pus tămâie în foc și au stat la ușa Cortului întâlnirii, împreună cu Moise și Aaron.

19. Și Core a chemat toată adunarea împotriva lui Moise și Aaron, la ușa Cortului întâlnirii. Atunci slava* Domnului s-a arătat întregii adunări.

*Exod 16.7,10. Lev. 9.6,23. Vers. 42. Cap. 14.10.

20. Și Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

21. „Despărțiți-vă* din mijlocul acestei adunări și-i voi topi într-o** clipă.“

*Gen. 19.17,22. Vers. 45. Ier. 51.6. Fapt. 2.40. Apoc. 18.4. **Exod 32.10; 33.5. Vers. 45.

22. Ei au* căzut cu fețele la pământ și au zis: „Dumnezeule, Dumnezeule duhurilor** oricărui trup! Un singur om a păcătuit, și să Te mânii împotriva întregii adunări?“

*Vers. 45. Cap. 14.5. **Cap. 27.16. Iov 12.10. Ecl. 12.7. Isa. 57.16. Zah. 12.1. Evr. 12.9.

23. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

24. „Vorbește adunării și spune-i: „Dați-vă la o parte din preajma locuinței lui Core, Datan și Abiram!“

25. Moise s-a sculat și s-a dus la Datan și Abiram; și bătrânii lui Israel au mers după el.

26. A vorbit adunării și a zis: „Depărtați-vă* de corturile acestor oameni răi și nu vă atingeți de nimic din ce este al lor, ca să nu pieriți odată cu pedepsirea lor pentru toate păcatele lor.“

*Gen. 19.12,14. Isa. 52.11. 2 Cor. 6.17. Apoc. 18.4.

27. Ei s-au depărtat din preajma locuinței lui Core, Datan și Abiram. Datan și Abiram au ieșit afară și au stat la ușa corturilor lor, cu nevestele, copiii și pruncii lor.

28. Moise a zis: „Iată cum* veți cunoaște că Domnul m-a trimis să fac toate aceste lucruri și că nu lucrez din** capul meu.

*Exod 3.12. Deut. 18.22. Zah. 2.9,11; 4.9. Ioan 5.36. **Cap. 24.13. Ier. 23.16. Ezech. 13.17. Ioan 5.30; 6.38.

29. Dacă oamenii aceștia vor muri cum mor toți oamenii și dacă vor avea aceeași soartă ca toți oamenii, nu m-a trimis Domnul;

30. dar dacă Domnul va face un lucru nemaiauzit*, dacă pământul își va deschide gura ca să-i înghită cu tot ce au, așa încât se vor coborî de** vii în Locuința morților – atunci veți ști că oamenii aceștia au hulit pe Domnul.“

*Iov 31.3. Isa. 28.21. **Vers. 33. Ps. 55.15.

31. Pe când* isprăvea el de spus toate aceste vorbe, pământul de sub ei s-a despicat în două.

*Cap. 26.10; 27.3. Deut. 11.6. Ps. 106.17.

32. Pământul și-a deschis gura și i-a înghițit, pe ei și casele lor, împreună

cu toți* oamenii lui Core și toate averile lor.

*Vers. 17. Cap. 26.11. 1 Cron. 6.22,37.

33. Și s-au coborât astfel de vii în Locuința morților, ei și tot ce aveau; pământul i-a acoperit de tot și au pierit din mijlocul adunării.

34. Tot Israelul, care era în jurul lor, când au tipat ei, a fugit; căci ziceau: „Să fugim ca să nu ne înghită pământul!“

35. Un foc* a ieșit de la Domnul și a mistuit pe cei două** sute cincizeci de oameni care aduceau tămâia.

*Lev. 10.2. Cap. 11.1. Ps. 106.18. **Vers. 17.

36. Domnul a vorbit lui Moise și a zis: 37. „Spune lui Eleazar, fiul preotului Aaron, să scoată cădelnițele din foc și să lepede focul din ele, căci sunt* sfințite.

*Lev. 27.28.

38. Cu cădelnițele acestor oameni*, care au păcătuit și au ispășit păcatul cu viața lor, să se facă niște plăci întinse cu care să se acopere altarul. Fiindcă au fost aduse înaintea Domnului și sunt sfințite, să slujească de aducere** aminte copiilor lui Israel.

*Prov. 20.2. Hab. 2.10. **Cap. 17.10; 26.10. Ezech. 14.8.

39. Preotul Eleazar a luat cădelnițele de aramă, pe care le aduseseră cei arși, și a făcut din ele niște plăci pentru acoperirea altarului.

40. Acesta este un semn de aducere aminte pentru copiii lui Israel, pentru* ca nici un străin, care nu este din neamul lui Aaron, să nu se apropie să aducă tămâie înaintea Domnului și să nu i se întâmple ca lui Core și cetei lui, după cum spusese Domnul prin Moise.

*Cap. 3.10. 2 Cron. 26.18.

O nouă răzvrătire a poporului

41. A doua zi, toată adunarea* copiii lui Israel a cârțit împotriva lui Moise și împotriva lui Aaron, zicând: „Voi ați omorât pe poporul Domnului!“

*Cap. 14.2. Ps. 106.25.

42. Pe când se strângea adunarea împotriva lui Moise și împotriva lui Aaron, și pe când își îndreptau privirile spre Cortul întâlnirii, iată că l-a acoperit* norul și s-a arătat slava Domnului.

*Exod 40.34.

43. Atunci Moise și Aaron* au venit înaintea Cortului întâlnirii.

*Vers. 19. Cap. 20.6.

44. Și Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

45. „Dați-vă* la o parte din mijlocul

acestei adunări, și-i voi topi într-o clipă!“ Ei** au căzut cu fețele la pământ; *Vers. 21,24. **Vers. 22. Cap. 20.6.

46. Și Moise a zis lui Aaron: „Ia cădelnița, pune foc în ea de pe altar, pune tămâie în ea, du-te repede la adunare și fă ispășire pentru ei; căci a* izbucnit mânia Domnului și a început urgia.“ *Lev. 10.6.

Cap. 1.53; 8.19; 11.33; 18.5. 1 Cron. 27.24. Ps. 106.29.

47. Aaron a luat cădelnița, cum zisese Moise, și a alergat în mijlocul adunării, și iată că începuse urgia printre popor. El a tămâiat și a făcut ispășire pentru norod.

48. S-a așezat între cei morți și între cei vii, și urgia a încetat.

49. Paisprezece mii șapte sute de inși au murit de urgia aceasta, afară de cei ce muriseră din pricina lui Core.

50. Aaron s-a întors la Moise, la ușa Cortului întâlnirii. Urgia încetase.

Toiagul lui Aaron

17. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și ia de la ei un toiag, după casele părinților lor, adică douăsprezece toiage din partea căpeteniilor lor, după casele părinților lor. Să scrii numele fiecăruia pe toiagul lui;

3. și să scrii numele lui Aaron pe toiagul lui Levi; căci va fi câte un toiag de fiecare căpetenie a caselor părinților lor.

4. Să le pui în Cortul întâlnirii, înaintea mărturiei, unde Mă* întâlnesc cu voi. *Exod 25.22; 29.42,43; 30.36.

5. Bărbatul pe care-l* voi alege, va fi acela al cărui toiag va înflori, și voi pune capăt dinaintea Mea cântărilor pe care le ridică** împotriva voastră copiii lui Israel.“ *Cap. 16.5. **Cap. 16.11.

6. Moise a vorbit copiilor lui Israel; și toate căpeteniile lor i-au dat câte un toiag, fiecare căpetenie câte un toiag, după casele părinților lor, adică douăsprezece toiage. Toiagul lui Aaron era în mijlocul toiagelor lor.

7. Moise a pus toiagele înaintea Domnului, în Cortul* mărturiei.

*Exod 38.21. Cap. 18.2. Fapt. 7.44.

8. A doua zi, când a intrat Moise în Cortul mărturiei, iată că toiagul lui Aaron, care era pentru casa lui Levi, înverzise, făcuse muguri, înflorise și copsese migdale.

9. Moise a luat dinaintea Domnului toate toiagele și le-a dus tuturor copiilor lui Israel, ca să le vadă și să-și ia fiecare toiagul lui.

10. Domnul a zis lui Moise: „Pune toiagul* lui Aaron înapoi înaintea mărturiei și să fie păstrat ca un** semn pentru cei răzvrățiți, ca să pui astfel capăt înaintea Mea cântărilor lor și să nu moară.“

*Evr. 9.4. **Cap. 16.38. †Vers. 5.

11. Moise a făcut așa; a făcut întocmai după porunca pe care i-o dăduse Domnul.

12. Copiii lui Israel au zis lui Moise: „Iată că murim, pierim, pierim cu toții!

13. Oricine* se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toții?“ *Cap. 1.51,53; 18.4.7.

Preoții și leviții

18. Domnul a zis lui Aaron: „Tu* și fiii tăi, și casa tatălui tău cu tine, să purtați** pedeapsa fărădelegilor făcute în Sfântul Locaș; tu și fiii tăi împreună cu tine să purtați pedeapsa fărădelegilor făcute în împlinirea slujbei voastre preoțești.

*Cap. 17.13. **Exod 28.38.

2. Apropie de asemenea de tine, pe frații tăi, seminția lui Levi, seminția tatălui tău, ca să fie legați* de tine și** să-ți slujească, atunci când tu și fiii tăi împreună cu tine veți fi înaintea Cortului întâlnirii.

*Gen. 29.34. **Cap. 3.6,7. †Cap. 3.10.

3. Ei să păzească* ce le vei porunci tu și cele privitoare la tot Cortul; dar să** nu se apropie nici de uneltele Sfântului Locaș, nici de altar, ca să-ți nu muriți, și ei și voi. *Cap. 3.25,31,36. **Cap. 16.40. †Cap. 4.15.

4. Ei să se alipească de tine și să păzească tot ce privește Cortul întâlnirii pentru toată slujba Cortului. Nici un* străin să nu se apropie de voi.

*Cap. 3.10.

5. Să păziți cele privitoare* la Sfântul Locaș și altar, ca** să nu mai fie mânie împotriva copiilor lui Israel.

*Exod 27.21; 30.7. Lev. 24.3. Cap. 8.2. **Cap. 16.46.

6. Iată că am luat pe frații voștri leviții din mijlocul copiilor lui Israel, ca unii care sunt dați* Domnului: ei vă** sunt incredințați vouă în dar, ca să facă slujba Cortului întâlnirii.

*Cap. 3.12,45. **Cap. 3.9; 8.19.

7. Tu și fiii* tăi împreună cu tine să păziți slujbele preoției voastre în tot ce privește altarul și tot ce este dincolo**

de perdeaua dinăuntru: aceasta este slujba pe care o veți face. Vă dau în dar slujba preoției. Străinul care se va apropia, va fi omorât.“

*Vers. 5. Cap. 3.10. **Evr. 9.3,6.

Întreținerea preoților

8. Domnul a zis lui Aaron: „Iată, din toate lucrurile pe* care Mi le închină copiii lui Israel, îți dau pe cele care îmi sunt aduse prin ridicare; ți le dau ție și fiilor tăi ca drept** al ungerii, printr-o lege veșnică.

*Lev. 6.16,18,26; 7.6,32. Cap. 5.9. **Exod 29.29; 40.13,15.

9. Iată ce va fi al tău dintre lucrurile preasfinte care nu sunt mistuite de foc: toate darurile din jertfele lor* de mâncare, toate jertfele** lor de ispășire, și toate jertfele† pentru vină, pe care Mi le vor aduce; lucrurile acestea preasfinte să fie ale tale și ale fiilor tăi.

*Lev. 2.2,3; 10.12,13. **Lev. 4.22,27; 6.25,26. †Lev. 5.1; 7.7; 10.12; 14.13.

10. Să le mâncați într-un* loc preasfânt; orice bărbat să mănânce din ele; să le priviți ca sfinte. *Lev. 6.16,18,26,29; 7.6.

11. Iată ce va mai fi al tău: toate darurile pe care le vor aduce copiii lui Israel* prin ridicare și legându-le într-o parte și în alta, ți** le dau ție, fiilor tăi și fiicelor tale împreună cu tine, printr-o lege veșnică. Oricine† va fi curat în casa ta să mănânce din ele.

*Exod 29.27,28. Lev. 7.30,34. **Lev. 10.14. Deut. 18.3. †Lev. 22.2,3,11-13.

12. Îți dau cele dintâi roade pe care le vor aduce Domnului: tot* ce va fi mai bun din untdelemn, tot ce va fi mai bun din must și grâu.

*Exod 23.19. Deut. 18.4. Neem. 10.35,36.

13. Cele dintâi* roade ale pământului lor, pe** care le vor aduce Domnului, să fie ale tale. Oricine† va fi curat în casa ta să mănânce din ele. *Exod 22.29. **Exod 22.29; 23.19; 34.26. Lev. 2.14. Cap. 15.19. Deut. 26.2. †Vers. 11.

14. Tot ce* va fi închinat Domnului prin făgăduință în Israel, să fie al tău. *Lev. 27.28.

15. Orice întâi născut* din orice trup, pe care-l vor aduce Domnului, atât din oameni, cât și din dobitoace, să fie al tău. Numai să lași să se răscumpere întâiul născut** al omului și să lași să se răscumpere și întâiul născut al unui dobitoc necurat. *Exod 13.2; 22.29. Lev. 27.26. Cap. 3.13. **Exod 13.13; 34.20.

16. Să lași să se răscumpere întâii născuți ai oamenilor, de la vârsta de o lună, după* prețuirea ta, cu prețul de

cinci sicli de argint, după siclul Sfântului Locaș, care este** de douăzeci de ghere. *Lev. 27.6.

Cap. 3.47. **Exod 30.13. Lev. 27.25. Cap. 3.47. Ezech. 45.12.

17. Dar* să nu lași să se răscumpere întâiul născut al vacii, nici întâiul născut al oii, nici întâiul născut al caprei: acestea sunt lucruri sfinte. Sângele lor** să-l stropești pe altar și să le arzi grăsimă: aceasta va fi o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului. *Deut. 15.19. **Lev. 3.2,5.

18. Carnea lor să fie a ta, ca și pieptul* care se leagănă într-o parte și în alta și ca și spata dreaptă.

*Exod 29.26,28. Lev. 7.31,32,34.

19. Îți dau ție, fiilor tăi și fiicelor tale împreună cu tine, printr-o lege veșnică, toate darurile sfinte* pe care le vor aduce Domnului, copiii lui Israel prin ridicare. Acesta este un** legământ de neîncălcăc și pe vecie înaintea Domnului, pentru tine și pentru sămânța ta împreună cu tine.“

*Vers. 11. **Lev. 2.13. 2 Cron. 13.5.

Întreținerea leviților

20. Domnul a zis lui Aaron: „Tu să n-ai nici o moștenire în țara lor și să n-ai nici o parte de moșie în mijlocul lor. Eu* sunt moștenirea și partea ta de moșie în mijlocul copiilor lui Israel.

*Deut. 10.9; 12.12, 14.27,29; 18.1,2. Ios. 13.14,33; 14.3; 18.7. Ps. 16.5. Ezech. 44.28.

21. Fiilor lui* Levi le dau ca moștenire orice zeciuială în Israel, pentru slujba pe care o fac ei, pentru** slujba Cortului întâlnirii. *Lev. 27.30,32. Vers. 24,26. Neem. 10.37; 12.44. Evr. 7.5,8,9. **Cap. 3.7,8.

22. Copiii* lui Israel să nu se mai apropie de Cortul întâlnirii, ca să nu** se facă vinovați de vreun păcat și să moară. *Cap. 1.51. **Lev. 22.9.

23. Ci* leviții să facă slujba Cortului întâlnirii și să rămână încărcăți cu fărădelegile lor. Ei să n-aibă nici o moștenire în mijlocul copiilor lui Israel: aceasta să fie o lege veșnică printre urmașii voștri. *Cap. 3.7.

24. Leviții* le dau de moștenire zeciuiele pe care le vor aduce copiii lui Israel, Domnului, prin ridicare; de aceea zic cu privire la ei: „Să n-aibă** nici o moștenire în mijlocul copiilor lui Israel.“

*Vers. 21. **Vers. 20. Deut. 10.9; 14.27,29; 18.1.

Darul leviților din ce primesc

25. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

26. „Să vorbești leviților și să le spui: „Când veți primi de la copiii lui Israel zeciuiala* pe care v-o dau din partea lor, ca moștenire a voastră, să luați întâi din ea un dar pentru Domnul, și anume: a zecea parte din zeciuială;

*Neem. 10.38.

27. și darul* vostru vi se va socoti ca grăul care se ia întâi din arie și ca mustul care se ia întâi din teasc. *Vers. 30.

28. Astfel să luați și voi întâi un dar pentru Domnul, din toate zeciuielele pe care le veți primi de la copiii lui Israel, și să dați preotului Aaron darul pe care-l veți lua întâi din ele pentru Domnul.

29. Din toate darurile care vi se vor da, să luați întâi toate darurile pentru Domnul; din tot ce va fi mai bun, să luați întâi partea închinată Domnului.

30. Să le spui: „După ce veți lua din ele partea cea mai bună*, zeciuiala va fi socotită leviților ca venitul de la arie și ca venitul de la teasc. *Vers. 27.

31. Să-l mâncați într-un loc oarecare, voi și casa voastră; căci aceasta este plata* voastră pentru slujba pe care o faceți în Cortul întâlnirii.

*Mat. 10.10. Luca 10.7. 1 Cor. 9.13. 1 Tim. 5.18.

32. Nu vă veți* face vinovați pentru aceasta de nici un păcat, dacă veți lua din ele pentru Domnul ce este mai bun, nici nu veți** pângări darurile sfinte ale copiilor lui Israel și nu veți muri.“

*Lev. 19.8; 22.16. **Lev. 22.2,15.

Vaca roșie, apa de curățare

19. Domnul a vorbit lui Moise și lui Aaron și a zis:

2. „Iată ce poruncește legea pe care a dat-o Domnul zicând: „Vorbește copiilor lui Israel să-ți aducă o vacă roșie, fără pată, fără vreun cusur trupesc, și care să nu* fi fost pusă la jug.

*Deut. 21.3. 1 Sam. 6.7.

3. S-o dați preotului Eleazar; el s-o scoată* din tabără și să fie înjunghiată înaintea lui.

*Lev. 4.12,21; 16.27. Evr. 13.11.

4. Preotul Eleazar să ia cu degetul din sângele vacii și să* stropască de șapte ori înaintea Cortului întâlnirii.

*Lev. 4.6; 16.14,19. Evr. 9.13.

5. Vaca să fie arsă sub ochii lui; să-i ardă pielea*, carnea și sângele, împreună cu balega.

*Exod 29.14. Lev. 4.11,12.

6. Preotul să ia* lemn de cedru, isop și cărmâz și să le arunce în mijlocul flăcărilor care vor mistui vaca.

*Lev. 14.4,6,49.

7. Preotul* să-și spele hainele și să-și scalde trupul în apă; apoi să intre iarăși în tabără și să fie necurat până seara.

*Lev. 11.25; 15.5.

8. Cel ce va arde vaca să-și spele hainele în apă și să-și scalde trupul în apă; și să fie necurat până seara.

9. Un om curat să strângă cenușa* vacii și s-o pună într-un loc curat afară din tabără; s-o păstreze pentru adunarea copiilor lui Israel, ca să facă apa de curățare**. Aceasta este o apă de ispășire. *Evr. 9.13. **Vers. 13,20,21. Cap. 31.23.

10. Cel ce va strânge cenușa vacii să-și spele hainele și să fie necurat până seara. Aceasta să fie o lege veșnică atât pentru copiii lui Israel, cât și pentru străinul care locuiește în mijlocul lor.

11. Cine* se va atinge de vreun mort, de vreun trup omenesc mort, să fie necurat timp de șapte zile.

*Lev. 21.1.

Vers. 16. Cap. 5.2; 9.6,10; 31.19. Plân. 4.14. Hag. 2.13.

12. Să* se curețe cu apa aceasta a treia zi și a șaptea zi și va fi curat; dar dacă nu se curăță a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat.

*Cap. 31.19.

13. Cine se va atinge de un mort, de trupul unui om mort, și nu se va curăța, pângărește* Cortul Domnului; acela să fie nimicit din Israel. Fiindcă nu s-a stropit peste el apa** de curățare, este necurat, și necurăția* lui este încă peste el.

*Lev. 15.31. **Vers. 9. Cap. 8.7. †Lev. 7.20; 22.3.

14. Iată legea când va muri un om într-un cort: oricine va intra în cort și oricine se va afla în cort va fi necurat șapte zile.

15. De asemenea, orice* vas descoperit, care nu va avea un capac bine strâns pe el, va fi necurat.

*Lev. 11.32. Cap. 31.20.

16. Oricine* se va atinge, pe câmp, de un om ucis de sabie, sau de un mort, sau de oase omenești, sau de vreun mormânt, va fi necurat timp de șapte zile.

*Vers. 11.

17. Pentru cel necurat să se ia* cenușă de la jertfa de ispășire care a fost arsă și să toarne peste ea apă de izvor într-un vas.

*Vers. 9.

18. Un om curat să ia* isop și să-l înmoaie în apă; să stropască apoi cu el cortul, toate uneltele, oamenii care sunt acolo, pe cel ce s-a atins de oase omenești, sau de vreun om ucis, sau de vreun mort, sau de vreun mormânt.

*Ps. 51.7.

19. Cel curat să stropască pe cel necurat, a treia zi și a șaptea zi, și să-l curețe în ziua* a șaptea. Să-și spele hainele și să se scalde în apă; și seara, va fi curat.

*Lev. 14.9.

20. Un om care va fi necurat și nu se va curăța, va fi nimicit din mijlocul adunării, căci a spurcat* Sfântul Locaș al Domnului; fiindcă n-a fost stropită peste el apa de curățare, este necurat.

*Vers. 13.

21. Aceasta să fie o lege veșnică pentru ei. Cel ce va stropi pe altul cu apa de curățare să-și spele hainele, și cel ce se va atinge de apa de curățare să fie necurat până seara.

22. Orice* lucru de care se va atinge cel necurat va fi necurat; și cine se** va atinge de el să fie necurat până seara.“

*Hag. 2.13. **Lev. 15.5.

Moartea Mariei – Apele de la Meriba – Pedepsirea lui Moise

20. Toată adunarea copiilor* lui Israel a ajuns în pustiul Tin în luna întâi. Și poporul s-a oprit la Cades. Acolo a murit* și a fost îngropată Maria.

*Cap. 33.36. **Exod 15.20. Cap. 26.59.

2. Adunarea* n-avea apă. Și s-au** răsculat împotriva lui Moise și împotriva lui Aaron.

*Exod 11.1. **Cap. 16.19,42.

3. Poporul a căutat* ceartă cu Moise. Ei au zis: „Ce bine ar fi fost să fi murit noi, când** au murit frații noștri înaintea Domnului!

*Exod 17.2. Cap. 14.2. **Cap. 11.1,33; 14.37; 16.32,35,49.

4. Pentru ce* ați adus adunarea Domnului în pustiul acesta, ca să murim în el noi și vitele noastre?

*Exod 17.3.

5. Pentru ce ne-ați scos din Egipt și ne-ați adus în acest loc rău, unde nu este nici loc de semănat, nici smochin, nici viță, nici rodiu, nici apă de băut?“

6. Moise și Aaron au plecat de la adunare și s-au dus la ușa Cortului întâlnirii. Au căzut* cu fața la pământ și li s-a arătat slava** Domnului.

*Cap. 14.5; 16.4,22,45. **Cap. 14.10.

7. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

8. „Ia* toiagul și cheamă adunarea, tu și fratele tău Aaron. Să vorbiți stâncii acesteia în fața lor, și ea va da apă. Să le scoți** astfel apă din stâncă și să adăpi adunarea și vitele lor.“

*Exod 17.5. **Neem. 9.15. Ps. 78.15,16; 105.41; 114.8. Isa. 43.20; 48.21.

9. Moise a luat toiagul dinaintea* Domnului, cum îi poruncise Domnul.

*Cap. 17.10.

10. Moise și Aaron au chemat adunarea înaintea stâncii. Și Moise le-a zis: „Ascultați*, răzvrătiților! Vom putea noi oare să vă scoatem apă din stânca aceasta?“

Ps. 106.33.

11. Apoi Moise a ridicat mâna și a lovit stânca de două ori cu toiagul. Și a ieșit apă* din belșug, așa încât a băut și adunarea, și au băut și vitele.

*Exod 17.6. Deut. 8.15. 1 Cor. 10.4.

12. Atunci Domnul a zis lui Moise: „Pentru că n-ați* crezut în Mine, ca să Mă sfințiți** înaintea copiilor lui Israel, nu voi veți duce adunarea aceasta în țara pe care i-o dau.“

*Cap. 27.14. Deut. 1.37; 3.26; 32.51. **Lev. 10.3. Ezech. 20.41; 36.23; 38.16. 1 Pet. 3.15.

13. Acestea sunt* apele Meriba (Ceartă), unde s-au certat copiii lui Israel cu Domnul care a fost sfințit între ei.

*Deut. 33.8. Ps. 95.8; 106.32, etc.

Edomiții și israeliții

14. De la Cades, Moise* a trimis niște soli la împăratul Edomului, ca să-i spună: „Așa** vorbește fratele tău, Israel: Tu știi toate suferințele prin care am trecut.

*Jude. 11.16,17. **Deut. 2.4, etc.; 23.7. Obad. 10,12.

15. Părinții* noștri s-au coborât în Egipt și am** locuit acolo multă vreme. Dar* egiptenii ne-au chinuit, pe noi și pe părinții noștri.

*Gen. 46.6.

Fapt. 7.15. **Exod 1.11, etc.; 12.40. Deut. 26.6. Fapt. 7.19.

16. Am* strigat către Domnul, și El ne-a auzit glasul. A trimis** un Înger și ne-a scos din Egipt. Și iată că suntem la Cades, cetate care se află la marginea ținutului tău.

*Exod 2.23; 3.7. **Exod 3.2; 14.19; 23.20; 33.2.

17. Lasă-ne* să trecem prin țara ta; nu vom trece nici prin ogoare, nici prin văi și nici nu vom bea apă din fântâni; vom merge pe drumul împărătesc, fără să ne abatem la dreapta sau la stânga, până vom trece de ținutul tău.“

*Cap. 21.22. Deut. 2.27.

18. Edom i-a răspuns: „Să nu cumva să treci pe la mine, căci altfel îți voi ieși înainte cu sabia.“

19. Copiii lui Israel i-au zis: „Vom merge pe drumul cel mare; și dacă vom bea din apa ta, eu și turmele mele, îți voi* plăti prețul; nu-ți cer altceva decât să trec cu picioarele!“

*Deut. 2.6,28.

20. El a răspuns: „Să nu cumva* să treci!“ Și Edom i-a ieșit înainte cu multă gloată și cu mână tare.

*Jude. 11.17.

21. Astfel* Edom n-a vrut să lase pe Israel să treacă prin ținutul lui. Și Israel s-a abătut** de la el.

*Deut. 2.27,29. **Deut. 2.4,5,8. Jude. 11.18.

Moartea lui Aaron – Eleazar

22. Toată adunarea copiilor lui Israel a plecat de la Cades* și a ajuns** la muntele Hor.

*Cap. 33.37. **Cap. 21.4.

23. Domnul a zis lui Moise și lui Aaron, lângă muntele Hor, la hotarele țării lui Edom:

24. „Aaron are să fie adăugat* la poporul lui; căci nu va intra în țara pe care o dau copiilor lui Israel, pentru că v-ați** împotrivit poruncii Mele, la apele Meriba.

*Gen. 25.8. Cap. 27.13; 31.2. Deut. 32.50. **Vers. 12.

25. Ia pe Aaron și pe fiul său Eleazar și suie-i pe muntele Hor.

*Cap. 33.38. Deut. 32.50.

26. Dezbracă pe Aaron de veșmintele lui și îmbracă pe fiul său Eleazar cu ele. Acolo va fi adăugat Aaron la poporul lui și va muri.“

27. Moise a făcut ce-i poruncise Domnul. S-au suit pe muntele Hor, în fața întregii adunări.

28. Moise* a dezbrăcat pe Aaron de veșmintele lui și a îmbrăcat cu ele pe fiul său Eleazar. Aaron** a murit acolo, pe vârful muntelui. Moise și Eleazar s-au coborât de pe munte.

*Exod 29.29,30. **Cap. 33.38. Deut. 10.6; 32.50.

29. Toată adunarea a văzut că Aaron murise, și toată casa lui Israel a plâns pe Aaron treizeci* de zile.

*Deut. 34.8.

Israelii în luptă cu canaanii

21. Împăratul Aradului, un canaanit, care locuia la miazăzi, a auzit* că Israel vine pe drumul Atarim. El s-a luptat împotriva lui Israel și a luat mai mulți prinși de război.

*Cap. 33.40. Jude. 1.16.

2. Atunci* Israel a făcut Domnului o juruință și a zis: „Dacă vei da pe poporul acesta în mâinile mele, îi voi nimici cu desăvârșire cetățile.“

*Gen. 28.20. Jude. 11.30.

3. Domnul a auzit glasul lui Israel și a dat pe canaanii în mâinile lui. Israelii i-au nimicit cu desăvârșire, pe ei și cetățile lor; și locul acela l-au numit Horma (Nimicire deplină).

Șerpii înfocați

4. Au* plecat de la muntele Hor pe drumul care duce spre Marea Roșie,

ca să** ocolească țara Edomului. Poporul și-a pierdut răbdarea pe drum

*Cap. 20.22; 33.41. **Jude. 11.18.

5. și a vorbit* împotriva lui Dumnezeu și împotriva lui Moise: „Pentru ce** ne-ai scos din Egipt ca să murim în pustiu? Căci nu este nici pâine, nici apă și ni s-a scârbit sufletul de această hrană proastă.“

*Ps. 78.19. **Exod 16.3; 17.3. †Cap. 11.6.

6. Atunci Domnul* a trimis împotriva poporului niște** șerpi înfocați, care au mușcat poporul, așa încât au murit mulți oameni în Israel.

*1 Cor. 10.9. **Deut. 8.15.

7. Poporul* a venit la Moise și a zis: „Am** păcătuit, căci am vorbit împotriva Domnului și împotriva ta. Roagă-te† Domnului, ca să depărteze de la noi acești șerpi.“ Moise s-a rugat pentru popor.

*Ps. 78.34.

**Vers. 5. †Exod 8.8,28. 1 Sam. 12.19. 1 Împ. 13.6. Fapt. 8.24.

8. Domnul a zis lui Moise: „Fă-ți un șarpe înfocat și spânzură-l de o prăjină; oricine este mușcat și va privi spre el va trăi.“

9. Moise* a făcut un șarpe de aramă și l-a pus într-o prăjină; și oricine era mușcat de un șarpe și privea spre șarpele de aramă, trăia.

*2 Împ. 18.4. Ioan 3.14,15.

Alte călătorii ale israeliților

10. Copiii lui Israel au plecat și au* tăbărât la Obot.

*Cap. 33.43.

11. Au plecat* din Obot și au tăbărât** la Iie-Abarim, în pustii din fața Moabului, spre răsăritul soarelui.

*Cap. 33.44. **Deut. 2.13.

12. De acolo au plecat și au tăbărât în valea Zered.

13. De acolo au plecat și au tăbărât dincolo de Arnon, care curge prin pustiu, ieșind din ținutul amoriților; căci Arnonul* face hotarul Moabului, între Moab și amoriți.

*Cap. 22.36. Jude. 11.18.

14. De aceea se zice în cartea războaielor Domnului:

„Vaheb în Sufa,

Șuvoaiele Arnonului,

15. Și scurgerile șuvoaielor,

Care se întind înspre Ar și se ating* cu hotarul lui Moab.“

*Deut. 2.18,29.

16. De acolo s-au dus* la Beer (Fântână). La această fântână, Domnul a zis lui Moise: „Strânge poporul și le voi da apă.“

*Jude. 9.21.

17. Atunci a cântat* Israel cântarea aceasta:

„Țășnește, fântână! Cântați în cinstea ei!

*Exod 15.1. Ps. 105.2; 106.12.

18. Fântâna pe care au săpat-o căpeteniile,

Pe care au săpat-o mai marii poporului,

Cu toiagul de cârmuire*, cu toiegele lor!“

Din pustiu acesta s-au dus la Matana;

*Isa. 33.22.

19. din Matana, la Nahaliel; din Nahaliel, la Bamot;

20. din Bamot, la valea din câmpia Moabului, în vârful muntelui Pisga, care caută spre* pustiu.

*Cap. 23.28.

Sihon și Og

21. Israel* a trimis soli la Sihon, împăratul amoriților, ca să-i spună:

*Deut. 2.26,27. Jude. 11.19.

22. „Lasă-mă* să trec prin țara ta; nu vom intra nici în ogoare, nici în vii și nu vom bea apă din fântâni; vom ține drumul împărătesc, până vom trece de ținutul tău.“

*Cap. 20.17.

23. Sihon* n-a îngăduit lui Israel să treacă prin ținutul lui. Sihon a strâns tot poporul și a ieșit înaintea lui Israel, în pustiu. A venit la Iahaț** și s-a luptat împotriva lui Israel.

*Deut. 29.7. **Deut. 2.32. Jude. 11.20.

24. Israel* l-a bătut cu ascuțitul sabiei și i-a cucerit țara de la Arnon până la Iaboc, până la hotarul copiilor lui Amon; căci hotarul copiilor lui Amon era întărit.

*Deut. 2.33; 29.7.

Ios. 12.1,2; 24.8. Neem. 9.22. Ps. 135.10,11; 136.19. Amos 2.9.

25. Israel a luat toate cetățile acelea și s-a așezat în toate cetățile amoriților, în Hesbon și în toate satele de prin împrejurimi.

26. Căci Hesbonul era cetatea lui Sihon, împăratul amoriților. El pornise cu război împotriva împăratului dinainte al Moabului și-i luase toată țara până la Arnon.

27. De aceea zic poezii:

„Venii la Hesbon!

Să se zidească din nou și să se întărească cetatea lui Sihon.

28. Căci a ieșit* un foc din Hesbon, O flacăra din cetatea lui Sihon,

Și a mistuit pe** Ar-Moab,

Pe locuitorii înălțimilor Arnonului.

*Ier. 48.45,46. **Deut. 2.9,18. Isa. 15.1.

29. Vai de tine, Moab!

Ești pierdut, poporul lui Chemoș*!

El a făcut pe fiii lui fugari,

Și pe fetele lui le-a dat roabe Lui Sihon, împăratul amoriților.

*Jude. 11.24. 1 Împ. 11.7,33. 2 Împ. 23.13. Ier. 48.7,13.

30. Noi am aruncat cu săgețile asupra lor:

Din Hesbon până la* Dibon totul este nimicit;

Am pustii până la Nofah, Care se întindea până la** Medeba.“

*Ier. 48.18,22. **Isa. 15.2.

31. Israel s-a așezat astfel în țara amoriților.

32. Moise a trimis să iscodească laezerul*. Au luat satele care țineau de el și au izgonit pe amoriții care erau în ele.

*Cap. 32.1. Ier. 48.32.

33. Au* schimbat apoi drumul și s-au suit pe drumul care duce la Basan. Og, împăratul Basanului, le-a ieșit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva lor la** Edrei.

*Deut. 3.1; 29.7. **Ios. 13.12.

34. Domnul a zis lui Moise: „Nu* te teme de el; căci îl dau în mâinile tale, pe el și tot poporul lui, și toată țara lui; să-i** faci cum ai făcut lui Sihon, împăratul amoriților, care locuia la Hesbon.“

*Deut. 3.2. **Vers. 24. Ps. 135.10,11; 136.20.

35. Și ei l-au* bătut, pe el și pe fiii lui, și tot poporul lui, de n-au lăsat să scape nici unul măcar, și au pus mâna pe țara lui.

*Deut. 3.3, etc.

Balac trimite după Balaam

22. Copiii* lui Israel au pornit și au tăbărât în șesurile Moabului, dincolo de Iordan, în fața Ierihonului.

*Cap. 33.48.

2. Balac, fiul lui Tipor*, a văzut tot ce făcuse Israel, amoriților.

*Jude. 11.25.

3. Și Moab* a rămas foarte îngrozit în fața unui popor atât de mare la număr; l-a apucat groaza în fața copiilor lui Israel.

*Exod 15.15.

4. Moab a zis bătrânilor* lui Madian: „Mulțimea aceasta are să înghită tot ce este în jurul nostru, cum paște boul verdeața de pe câmp.“ Balac, fiul lui Tipor, era pe atunci împărat al Moabului.

*Cap. 31.8. Ios. 13.21.

5. El a trimis* soli la Balaam, fiul lui Beor, la** Petor pe Râu (Euftrat), în țara fiilor poporului său, ca să-l cheme și să-i spună: „Iată, un popor a ieșit din Egipt, acoperă fața pământului și s-a așezat în fața mea.

*Deut. 23.4. Ios. 13.22; 24.9. Neem. 13.1,2. Mica 6.5. 2 Pet. 2.15. Iuda 11. Apoc. 2.14. **Cap. 23.7. Deut. 23.4.

6. Vino, te rog, să-mi blestemi* pe poporul acesta, căci este mai puternic decât mine; poate că așa îl voi putea bate și-l voi izgoni din țară, căci știu că pe cine binecuvântezi tu este binecuvântat și pe cine blestemi tu este blestemat.*
*Cap. 23.7.

7. Bătrânii lui Moab și bătrânii lui Madian au plecat, având cu ei daruri* pentru ghicitor. Au ajuns la Balaam și i-au spus cuvintele lui Balac.
*1 Sam. 9.7,8.

8. Balaam le-a zis: „Rămâneți* aici peste noapte și vă voi da răspuns, după cum îmi va spune Domnul.” Și căpeteniile Moabului au rămas la Balaam.
*Vers. 19.

9. Dumnezeu* a venit la Balaam și a zis: „Cine sunt oamenii aceștia pe care-i ai la tine?”
*Gen. 20.3. Vers. 20.

10. Balaam a răspuns lui Dumnezeu: „Balac, fiul lui Tipor, împăratul Moabului, i-a trimis să-mi spună:

11. „Iată, un popor a ieșit din Egipt și acoperă fața pământului; vino, dar, și blestemă-l; poate că așa îl voi putea bate și-l voi izgoni.”

12. Dumnezeu a zis lui Balaam: „Să nu te duci cu ei; și nici să nu blestemi poporul acela, căci* este binecuvântat.”
*Cap. 23.20. Rom. 11.29.

13. Balaam s-a sculat dimineața și a zis căpeteniilor lui Balac: „Duceți-vă înapoi în țara voastră, căci Domnul nu vrea să mă lase să merg cu voi.”

14. Și mai marii Moabului s-au sculat, s-au întors la Balac și i-au spus: „Balaam n-a vrut să vină cu noi.”

Măgărița lui Balaam vorbește

15. Balac a trimis din nou mai multe căpetenii mai cu vază decât cele dinainte.

16. Au ajuns la Balaam și i-au zis: „Așa vorbește Balac, fiul lui Tipor: „Nu mai pune piedici, și vino la mine;

17. căci îți voi da multă cinste și voi face tot ce-mi vei spune; numai vino*, te rog, și blestemă-mi poporul acesta!”
*Vers. 6.

18. Balaam a răspuns și a zis slujitorilor lui Balac: „Să-mi* dea Balac chiar și casa lui plină de argint și de aur, și tot** n-aș putea să fac nici un lucru, fie mic, fie mare, împotriva poruncii Domnului Dumnezeului meu.
*Cap. 24.13. *1 Împ. 22.14. 2 Cron. 18.13.

19. Totuși, vă rog, rămâneți* aici la

noapte, și voi vedea ce-mi va mai spune Domnul.”
*Vers. 8.

20. Dumnezeu* a venit la Balaam în timpul nopții și i-a zis: „Fiindcă oamenii aceștia au venit să te cheme, scoală-te și du-te cu ei; dar** să faci numai ce-ți voi spune.”
*Vers. 9. **Vers. 35. Cap. 23.12,26; 24.13.

21. Balaam s-a sculat dimineața, a pus șaua pe măgărița și a plecat cu căpeteniile lui Moab.

22. Dumnezeu S-a aprins de mânie pentru că plecase. Și Îngerul* Domnului S-a așezat în drum, ca să i Se împotrivescă. Balaam era călare pe măgărița lui, și cei doi slujitori ai lui erau cu el.
*Exod 4.24.

23. Măgărița* a văzut pe Îngerul Domnului stând în drum cu sabia scoasă din teacă în mână, s-a abătut din drum și a luat-o pe câmp. Balaam și-a bătut măgărița ca s-o aducă la drum.
*2 Împ. 6.17. Dan. 10.7. Fapt. 22.9. 2 Pet. 2.16. Iuda 11.

24. Îngerul Domnului S-a așezat într-o cărare dintre vii, și de fiecare parte a cărării era câte un zid.

25. Măgărița a văzut pe Îngerul Domnului; s-a strâns spre zid și a strâns piciorul lui Balaam de zid. Balaam a bătut-o din nou.

26. Îngerul Domnului a trecut mai departe și S-a așezat într-un loc unde nu era chip să te întorci nici la dreapta, nici la stânga.

27. Măgărița a văzut pe Îngerul Domnului și s-a culcat sub Balaam. Balaam s-a aprins de mânie și a bătut măgărița cu un băț.

28. Domnul* a deschis gura măgăriței, și ea a zis lui Balaam: „Ce ți-am făcut, de mai bătut de trei ori?”
*2 Pet. 2.16.

29. Balaam a răspuns măgăriței: „Pentru că ți-ai bătut joc de mine; dacă aș avea o sabie în mână, te-aș ucide* pe loc.”
*Prov. 12.10.

30. Măgărița* a zis lui Balaam: „Nu sunt eu oare măgărița ta pe care ai călărit în tot timpul până în ziua de azi? Am eu oare obicei să-ți fac așa?” Și el a răspuns: „Nu.”
*2 Pet. 2.16.

31. Domnul a deschis* ochii lui Balaam, și Balaam a văzut pe Îngerul Domnului stând în drum, cu sabia scoasă în mână. Și s-a plecat** și s-a aruncat cu fața la pământ.
*Gen. 21.19. 2 Împ. 6.17. Luca 24.16,31. **Exod 34.8.

32. Îngerul Domnului i-a zis: „Pentru ce ți-ai bătut măgărița de trei ori?

Iată, Eu am ieșit ca să-ți stau împotriva, căci drumul pe care mergi este un drum care duce la pierzare*, înaintea Mea.
*2 Pet. 2.14,15.

33. Măgărița M-a văzut și s-a abătut de trei ori dinaintea Mea; dacă nu s-ar fi abătut dinaintea Mea, pe tine te-aș fi omorât, iar pe ea aș fi lăsat-o vie.”

34. Balaam a zis Îngerului Domnului: „Am* păcătuit, căci nu știam că Te-ai așezat înaintea mea în drum; și acum, dacă nu găsești că e bine ce fac eu, mă voi întoarce.”
*1 Sam. 15.24,30; 26.21. 2 Sam. 12.13. Iov 34.31,32.

35. Îngerul Domnului a zis lui Balaam: „Du-te cu oamenii aceștia; dar* să spui numai cuvintele pe care ți le voi spune Eu.” Și Balaam a plecat înainte cu căpeteniile lui Balac.
*Vers. 20.

Întâmpinarea lui Balaam

36. Balac a auzit că vine Balaam și i-a ieșit* înainte până la cetatea Moabului, care** este la hotarul Arnonului, la hotarul cel mai depărtat.
*Gen. 14.17. **Cap. 21.13.

37. Balac a zis lui Balaam: „N-am trimis eu oare la tine să te cheme? Pentru ce n-ai venit la mine? Cum, nu pot eu oare să-ți* dau cinste?”
*Vers. 17. Cap. 24.11.

38. Balaam a răspuns lui Balac: „Iată că am venit la tine; acum, îmi va fi oare îngăduit să spun ceva? Voi spune cuvintele* pe care mi le va pune Dumnezeu în gură.”
*Cap. 23.26; 24.13. 1 Împ. 22.14. 2 Cron. 18.13.

39. Balaam a mers cu Balac și au ajuns la Chiriat-Huțot.

40. Balac a jertfit boi și oi și a trimis din ei lui Balaam și căpeteniilor care erau cu el.

41. Dimineăta, Balac a luat pe Balaam și l-a suit* pe Bamot-Baal, de unde Balaam putea să vadă o parte din popor.
*Deut. 12.2.

Balaam binecuvântează

23. 1. Balaam a zis lui Balac: „Zidește-mi* aici șapte altare și pregătește-mi aici șapte viței și șapte berbeci.”
*Vers. 29.

2. Balac a făcut cum spusese Balaam; și Balac și Balaam au adus câte* un vițel și câte un berbec pe fiecare altar.
*Vers. 14,30.

3. Balaam a zis lui Balac: „Stai lângă* arderea ta de tot, și eu mă voi

depărta de ea; poate că Domnul îmi** va ieși înainte; și ce-mi va descoperi, îți voi spune.” Și s-a dus pe un loc înalt.
*Vers. 15. **Cap. 24.1.

4. Dumnezeu* a venit înaintea lui Balaam; și Balaam l-a zis: „Am ridicat șapte altare, și pe fiecare altar am adus câte un vițel și câte un berbec.”
*Vers. 16.

5. Domnul a pus* cuvinte în gura lui Balaam și a zis: „Întoarce-te la Balac și așa să-i vorbești.”
*Vers. 16. Cap. 22.35. Deut. 18.18. Ier. 1.9.

6. Balaam s-a întors la Balac; și iată că Balac stătea lângă arderea lui de tot, el și toate căpeteniile Moabului.

7. Balaam și-a* rostit prorocia și a zis:

„Balac m-a adus din Aram (*Mesopotamia*).

Împăratul Moabului m-a chemat din munții răsăritului, zicând:

„Vino** și blestemă-mi pe Iacov! Vino și defaimă-mi pe Israel!”

*Vers. 18. Cap. 24.3,15,23. Iov 27.1; 29.1. Ps. 78.2. Ezech. 17.2. Mica 2.4. Hab. 2.6. **Cap. 22.6,11,17.

8. Cum* să blestem eu pe cel ce nu-l blestemă Dumnezeu?

Cum să defaim eu pe cel ce nu-l defaimă Domnul?
*Isa. 47.12,13.

9. Îl văd din vârful stâncilor, Îl privesc de pe înălțimea dealurilor: Este* un popor care locuiește deoparte

Și nu** face parte dintre neamuri.

*Deut. 33.28. **Exod 33.16. Ezra 9.2. Efes. 2.14.

10. Cine* poate să numere pulberea lui Iacov

Și să spună numărul unui sfert din Israel?

O, de aș muri de moartea** celor neprihăniți,

Și sfârșitul meu să fie ca al lor!”

*Gen. 13.16; 22.17. **Ps. 116.15.

Balaam binecuvântează a doua oară

11. Balac a zis lui Balaam: „Ce mi-ai făcut? Te-am* luat să blestemi pe vrăjmașul meu, și iată că tu-l binecuvântezi!”
*Cap. 22.11,17; 24.10.

12. El a răspuns și a zis: „Nu* trebuie oare să spun ce-mi pune Domnul în gură?”
*Cap. 22.38.

13. Balac i-a zis: „Vino, te rog, cu mine în alt loc, de unde îl poți vedea; căci aici nu vezi decât o parte din el, nu-l vezi întreg. Și de acolo să mi-l blestemi.”

14. L-a dus în câmpul Țofim, spre vârful muntelui Pisga; a zidit* șapte altare și a adus câte un vițel și un berbec pe fiecare altar.

15. Balaam a zis lui Balac: „Stai aici, lângă arderea ta de tot, și eu mă voi duce înaintea lui Dumnezeu.”

16. Domnul a venit înaintea lui Balaam; i-a pus* cuvinte în gură și a zis: „Întoarce-te la Balac și așa să-i vorbești.”

17. Balaam s-a întors la el; și iată că Balac stătea lângă arderea lui de tot, cu căpeteniile Moabului. Balac i-a zis: „Ce ți-a spus Domnul?”

18. Balaam și-a rostit prorocia și a zis:

„Scoală-te*, Balac, și ascultă!
la aminte la mine, fiul lui Țipor!

19. Dumnezeu* nu este un om ca să mintă,
Nici un fiu al omului, ca să-I pară rău.

Ce a spus, oare nu va face?
Ce a făgăduit, oare nu va împlini?

20. Iată că am primit poruncă să binecuvânteze.

Da, El a binecuvântat, și eu nu pot întoarce.

21. El nu vede* nici o fărâdelege în Iacov,

Nu vede nici o răutate în Israel.

Domnul** Dumnezeu lui este cu el,
El este Împăratul lui, veselia lui.

22. Dumnezeu* i-a scos din Egipt,
Tăria Lui este pentru el** ca a bivolului.

23. Descântecul nu poate face nimic împotriva lui Iacov,

Nici vrăjitoria împotriva lui Israel;
Acum se poate spune despre Iacov și Israel:

Ce lucruri* mari a făcut Dumnezeu!
*Ps. 31.19; 44.1.

24. Da, poporul acesta se scoală ca o leoaică

Și se ridică întocmai ca un leu;
Nu se culcă** până ce n-a mâncat prada

Și n-a băut sângele celor uciși.”

*Gen. 49.9. **Gen. 49.27.

Balaam proroceste iarăși bine

25. Balac a zis lui Balaam: „Nu-l blestema, dar măcar nici nu-l binecuvânta!”

26. Balaam a răspuns și a zis lui Balac: „Nu ți-am spus că voi face tot ce va* spune Domnul?”

*Vers. 12. Cap. 22.38. 1 Împ. 22.14.

27. Balac a zis lui Balaam: „Vino*, te rog, te voi duce într-un alt loc; poate că Dumnezeu va găsi cu cale să-mi blestemi de acolo pe poporul acesta!”

*Vers. 13.

28. Balac a dus pe Balaam pe vârful muntelui Peor, care este cu fața spre pustiu*.

*Cap. 21.20.

29. Balaam a zis lui Balac: „Zidește-mi* aici șapte altare și pregătește-mi aici șapte viței și șapte berbeci!”

*Vers. 1.

30. Balac a făcut cum zise Balaam și a adus câte un vițel și câte un berbec pe fiecare altar.

24 1. Balaam a văzut că Domnul găsește cu cale să binecuvânteze pe Israel și n-a mai alergat ca în celelalte rânduri* la descânțec; ci și-a întors fața spre pustiu.

*Cap. 23.3,15.

2. Balaam a ridicat ochii și a văzut pe Israel tăbărât în corturi*, după semințiile lui. Atunci Duhul lui Dumnezeu a venit** peste el.

*Cap. 2.2, etc.

**Cap. 11.25. 1 Sam. 10.10; 19.20,23. 2 Cron. 15.1.

3. Balaam și-a* rostit prorocia și a zis:

„Iată ce zice Balaam, fiul lui Beor,
Omul cu ochii deschiși,

*Cap. 23.7,18.

4. Cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu,

Cel ce vede vedenia Celui Atotputernic,

Cel ce cade* cu fața la pământ și ai cărui ochi sunt deschiși:

*1 Sam. 19.24.

Ezec. 1.28. Dan. 8.18; 10.15,16. 2 Cor. 12.2,3,4. Apoc. 1.10,17.

5. „Ce frumoase sunt corturile tale, Iacove!

Locuințele tale, Israele!

6. Ele se întind ca niște văi,
Ca niște grădini lângă un râu,

Ca niște copaci* de aloe, pe care i-a** sădit Domnul.

*Ps. 1.3. Ier. 17.8. **Ps. 104.16.

Ca niște cedri pe lângă ape.

7. Apa curge din gălețile lui,
Și sămânța lui este udată de ape mari*.

Împăratul lui se înalță mai presus de Agag**.

Și împărăția† lui ajunge puternică.

*Ier. 51.13. Apoc. 17.1,15. **1 Sam. 15.9. ‡2 Sam. 5.12. 1 Cron. 14.2.

8. Dumnezeu* l-a scos din Egipt,

Tăria Lui este ca a bivolului pentru el.
El nimicește** neamurile care se ridică împotriva lui,

Le sfărâmă oasele† și le prăpădește†† cu săgețile Lui.

9. Îndoiaie genunchii*, se culcă întocmai ca un leu,

Ca o leoaică:

Cine îl va scula?

Binecuvântat** să fie oricine te va binecuvânta

Și blestemat să fie oricine te va blestema!”

*Gen. 49.9. **Gen. 12.3; 27.29.

10. Balac s-a aprins de mânie împotriva lui Balaam; a bătut din* mâini și a zis lui Balaam: „Eu te-am** chemat să-mi blestemi vrăjmașii, și iată că de trei ori tu i-ai binecuvântat!

*Ezec. 21.14,17; 22.13. **Cap. 23.11. Deut. 23.4,5. Ios. 24.9,10. Neem. 13.2.

11. Fugi acum și du-te acasă! Spusem* că-ți voi da cinst, dar Domnul te-a împiedicat s-o primești.”

*Cap. 22.17,37.

12. Balaam a răspuns lui Balac: „Eh! n-am spus eu oare solilor pe care mi i-ai trimis,

13. că dacă* mi-ar da Balac chiar și casa lui plină cu argint și cu aur, tot n-aș putea să fac de la mine însumi nici bine, nici rău împotriva poruncii Domnului, ci voi spune întocmai ce va zice Domnul?”

*Cap. 22.18.

14. Și acum iată că mă duc la poporul meu. Vino, și-ți voi vesti* ce va face poporul acesta poporului tău în vremurile** care vor urma.”

*Mica 6.5. Apoc. 2.14. **Gen. 49.1. Dan. 2.28; 10.14.

Steaua din Iacov

15. Balaam și-a rostit* prorocia și a zis:

„Așa zice Balaam, fiul lui Beor,
Așa zice omul care are ochii deschiși,

*Vers. 3,4.

16. Așa zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu,

Cel ce cunoaște planurile Celui Preaînalt,

Cel ce vede vedenia Celui Atotputernic,

Cel ce cade cu fața la pământ și ai cărui ochi sunt deschiși:

17. „Îl văd*, dar nu acum,
Îl privesc, dar nu de aproape.

O stea răsare din Iacov,
Un toiaș** de cârmuire se ridică din Israel.

El străpunge laturile Moabului
Și prăpădește pe toți copiii lui Set.

*Apoc. 1.7. **Gen. 49.10. Mat. 2.2. Apoc. 22.16.

18. Se face stăpân pe Edom*,
Se face stăpân pe Seir, vrăjmașii lui.
Israel face fapte mari.

*2 Sam. 8.14. Ps. 60.8,9,12.

19. Cel ce se naște din Iacov domnește* ca stăpânitor

Și pierde pe cei ce scapă din cetăți.”

*Gen. 49.10.

20. Balaam a văzut pe Amalec și a rostit următoarea prorocie:

„Amalec este cel dintâi dintre neamuri,

Dar într-o zi va fi nimicit.”

21. Balaam a văzut pe cheniti și a rostit următoarea prorocie:

„Locuința ta este tare de tot,
Și cuibul tău este pus pe stâncă.

22. Dar Cain va fi pustiit,
Până ce te va lua prins Asur.”

23. Balaam a rostit următoarea prorocie:

„Vai! Cine va mai putea trăi când va face Dumnezeu acest lucru?

24. Dar niște corăbii vor veni din Chitim*,

Vor smeri pe Asur, vor smeri pe Eber**;

Și la urmă vor fi nimicite și ele.”

*Gen. 10.4. Dan. 11.30. **Gen. 10.21,25.

25. Balaam s-a sculat, a plecat și s-a întors acasă. Balac a plecat și el acasă.

*Cap. 31.8.

Închinarea la idoli

25 1. Israel locuia în Sitim*; și poporul** a început să se dea la curvie cu fetele lui Moab.

*Cap. 33.49. Ios. 2.1. Mica 6.5. **Cap. 31.16. 1 Cor. 10.8.

2. Ele au poftit* poporul la jertfele** dumnezeilor lor; și poporul a mâncat și s-a închinat† până la pământ înaintea dumnezeilor lor.

*Ios. 22.17. Ps. 106.28. Osea 9.10. **Exod 34.15,16. 1 Cor. 10.20. †Exod 20.5.

3. Israel s-a alipit de Baal-Peor, și Domnul S-a* aprins de mânie împotriva lui Israel.

*Ps. 106.29.

4. Domnul a zis lui Moise: „Strânge* pe toate căpeteniile poporului și spânzură pe cei vinovați înaintea Domnului în fața soarelui, pentru ca să se întoarcă de la Israel mânia aprinsă** a Domnului.”

*Deut. 4.3. Ios. 22.17. **Vers. 11. Deut. 13.17.

5. Moise a zis judecătorilor* lui

Israel: „Fiecare** din voi să ucidă pe aceia dintre ai lui care s-au alipit de Baal-Peor.“

*Exod 18.21,25. **Exod 32.27. Deut. 13.6,9,13,15.

6. Și iată că un bărbat dintre copiii lui Israel a venit și a adus la frații lui pe o madianită, sub ochii lui Moise și sub ochii întregii adunări a copiilor lui Israel, pe când plâneau* la ușa Cortului întâlnirii. *Ioel 2.17.

7. La vederea acestui* lucru, Fineas, fiul** lui Eleazar, fiul preotului Aaron, s-a sculat din mijlocul adunării și a luat o sulită în mână.

*Ps. 106.30. **Exod 6.25.

8. S-a luat după omul acela din Israel până în cortul lui, i-a străpuns prin pânțele pe amândoi: atât pe bărbatul acela din Israel cât și pe femeia aceea. Și a încetat astfel urgia* care izbucnise printre copiii lui Israel.

*Ps. 106.30.

9. Douăzeci și patru de mii au murit* loviți de urgia aceea. *Deut. 4.3. 1 Cor. 10.8.

10. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

11. „Fineas*, fiul lui Eleazar, fiul preotului Aaron, a abătut mânia Mea de la copiii lui Israel prin râvna pe care a avut-o pentru Mine în mijlocul lor; și n-am nimicit, în mânia** Mea, pe copiii lui Israel.

*Ps. 106.30. **Exod 20.5. Deut. 32.16,21. 1 Împ. 14.22. Ps. 78.58. Ezec. 16.38. Tef. 1.18; 3.8.

12. De aceea să spui că închei* cu el un legământ de pace. *Mal. 2.4,5; 3.1.

13. Acesta va fi pentru el și pentru sămânța* lui după el legământul unei preoții** veșnice, pentru că a fost plin de râvnă pentru Dumnezeu lui și a făcut ispășire†† pentru copiii lui Israel.“

*1 Cron. 6.4, etc.

**Exod 40.15. †Fapt. 22.3. Rom. 10.2. ††Evr. 2.17.

14. Bărbatul acela din Israel care a fost ucis împreună cu madianita, se numea Zimri, fiul lui Salu; el era căpetenia unei case părintești a simeoniților.

15. Femeia care a fost ucisă se numea Cozbi, fata lui Tur*, căpetenia semințiilor ieșite dintr-o casă părintească din Madian.

*Cap. 31.8. Ios. 13.21.

Omorârea madianiților

16. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

17. „Priviți pe* madianiți ca vrăjmași și ucideți-i; *Cap. 31.2.

18. căci și ei vi s-au arătat vrăjmași,

amăgindu-vă prin vicleșugurile* lor, în fapta lui Peor și în fapta Cozbiei, fata unei căpetenii a lui Madian, sora lor, ucisă în ziua urgiei care a avut loc cu prilejul faptei lui Peor.“

*Cap. 31.16. Apoc. 2.14.

A doua numărătoare

26. 1. În urma acestei urgii, Domnul a zis lui Moise și lui Eleazar, fiul preotului Aaron:

2. „Faceți* numărătoarea întregii adunări a copiilor lui Israel, de la vârsta de** douăzeci de ani în sus, după casele părinților lor, a tuturor celor din Israel care sunt în stare să poarte armele.“

*Exod 30.12; 38.25,26. Cap. 1.2. **Cap. 1.3.

3. Moise și preotul Eleazar le-au vorbit în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului. Și au zis:

*Vers. 63. Cap. 22.1; 31.12; 33.48; 35.1.

4. „Să se facă numărătoarea, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, cum poruncise* lui Moise și copiilor lui Israel, Domnul, când au ieșit din țara Egiptului.“

*Cap. 1.1.

5. Ruben*, întâiul născut al lui Israel. Fiii lui Ruben au fost: Enoh, din care se coboară familia enohiților; Palu, din care se coboară familia paluiților;

*Gen. 46.8. Exod 6.14. 1 Cron. 5.1.

6. Hețron, din care se coboară familia hețroniților; Carmi, din care se coboară familia carmiților.

7. Acestea sunt familiile rubeniților: cei ieșiți la numărătoare au fost patruzeci și trei de mii șapte sute treizeci.

8. Fiul lui Palu a fost: Eliab.

9. Fiii lui Eliab au fost: Nemuel, Datan și Abiram. Datan acesta și Abiram acesta au fost din cei ce erau chemați la adunare* și care s-au răsculat împotriva lui Moise și Aaron, în adunarea lui Core, când cu răscoala lor împotriva Domnului.

*Cap. 16.1,2.

10. Pământul* și-a deschis gura și i-a înghițit împreună cu Core, când au murit cei ce se adunaseră și când a mistuit focul pe cei două sute cincizeci de oameni: ei au slujit poporului ca** pildă.

*Cap. 16.32,35. **Cap. 16.38. 1 Cor. 10.6. 2 Pet. 2.6.

11. Fiii* lui Core n-au murit.

*Exod 6.24. 1 Cron. 6.22.

12. Fiii lui Simeon, după familiile lor: din Nemuel* se coboară familia nemueliților; din Iamin, familia iami- niților; din Iachin**, familia iachiniților;

*Gen. 46.10. Exod 6.15. **1 Cron. 4.24.

13. din Zerah*, familia zerahiților; din Saul, familia sauliților. *Gen. 46.10.

14. Acestea sunt familiile simeoniților: douăzeci și două de mii două sute.

15. Fiii lui Gad, după familiile lor: din Tefon* se coboară familia țefoniților; din Haghi, familia haghiților; din Șuni, familia șuniților;

*Gen. 46.16.

16. din Ozni, familia ozniților; din Eri, familia eriților;

17. din Arod*, familia arodiților; din Areli, familia areliților. *Gen. 46.16.

18. Acestea sunt familiile fiilor lui Gad, după cei ieșiți la numărătoare: patruzeci de mii cinci sute*.

*Gen. 38.2, etc.; 46.12.

19. Fiii lui Iuda: Er și Onan; dar Er și Onan au murit în țara Canaanului.

20. Iată fiii* lui Iuda, după familiile lor: din Șela se coboară familia șelaniților; din Peret, familia pereților; din Zerah, familia zerahiților.

*1 Cron. 2.3.

21. Fiii lui Peret au fost: Hețron, din care se coboară familia hețroniților; Hamul, din care se coboară familia hamuliților.

22. Acestea sunt familiile lui Iuda, după numărătoarea lor: șaptezeci și șase de mii cinci sute.

23. Fiii* lui Isahar, după familiile lor: din Tola se coboară familia tolaiților; din Puva, familia puviților;

*Gen. 46.13. 1 Cron. 7.1.

24. din Iașub, familia iașubiților; din Șimron, familia șimroniților.

25. Acestea sunt familiile lui Isahar, după numărătoarea lor: șaizeci și patru de mii trei sute.

26. Fiii* lui Zabulon, după familiile lor: din Sereș se coboară familia sere- diților; din Elon, familia eloniților; din Iahleel, familia iahleeliților.

*Gen. 46.14.

27. Acestea sunt familiile zabulo- niților, după numărătoarea lor: șaizeci de mii cinci sute.

28. Fiii* lui Iosif, după familiile lor: Manase și Efraim.

*Gen. 46.20.

29. Fiii lui Manase: din Machir* se coboară familia machiriților. — Machir a născut pe Galaad. Din Galaad se coboară familia galaadiților.

*Ios. 17.1. 1 Cron. 7.14,15.

30. Iată fiii lui Galaad: Iezer*, din care se coboară familia iezeriților; Helec, familia helechiților;

*Ios. 17.2. Jude. 6.11,24,34.

31. Asriel, familia asrieliților; Sihem, familia sihemiților;

32. Șemida, familia șemidaiților; Hefer, familia heferiților.

33. Telfohad*, fiul lui Hefer, n-a avut fii, dar a avut fete. Iată numele fetelor lui Telfohad: Mahla, Noa, Hogla, Milca și Tirța. *Cap. 27.1; 36.11.

34. Acestea sunt familiile lui Manase, după numărătoarea lor: cincizeci și două de mii șapte sute.

35. Iată fiii lui Efraim, după familiile lor: din Șutelah se coboară familia șutelașiților; din Becher, familia becheriților; din Tahan, familia taha- niților.

36. Iată fiii lui Șutelah: din Eran se coboară familia eraniților.

37. Acestea sunt familiile fiilor lui Efraim, după numărătoarea lor: treizeci și două de mii cinci sute.

Aceștia sunt fiii lui Iosif, după familiile lor.

38. Fiii* lui Beniamin, după familiile lor: din Bela se coboară familia belai- ților; din Așbel, familia așbeliților; din Ahiram, familia ahiramiților;

*Gen. 46.21. 1 Cron. 7.8.

39. din Șufam, familia șufamiților; din Hufam, familia hufamiților.

40. Fiii lui Bela au fost: Ard și Naaman. Din Ard se coboară familia ardiților; din Naaman, familia naama- niților.

41. Aceștia sunt fiii lui Beniamin, după familiile lor și după numărătoarea lor: patruzeci și cinci de mii șase sute.

42. Iată fiii* lui Dan, după familiile lor: din Șuham se coboară familia șuhamiților. Acestea sunt familiile lui Dan, după familiile lor.

*Gen. 46.28.

43. Toate familiile șuhamiților, după numărătoarea lor: șaizeci și patru de mii patru sute.

44. Fiii* lui Așer, după familiile lor: din Imna se coboară familia imniților; din Ișvi, familia ișviților; din Beria, familia beriților.

*Gen. 46.17. 1 Cron. 7.30.

45. Din fiii lui Beria se coboară: din Heber, familia heberiților; din Malchiel, familia malcheliților.

46. Numele fetei lui Așer era Serah.

47. Acestea sunt familiile fiilor lui Așer, după numărătoarea lor: cincizeci și trei de mii patru sute.

48. Fiii* lui Neftali, după familiile lor: din Iașteel se coboară familia

iahteelilor; din Guni, familia guniilor;

*Gen. 46.24. 1 Cron. 7.13.

49. din Iefer, familia ieferilor; din Șilem, familia șilemitilor.

50. Acestea sunt familiile lui Neftali, după familiile lor și după număratoarea lor: patruzeci și cinci de mii patru sute.

51. Aceștia* sunt cei ieșiți la număratoarea dintre copiii lui Israel: șase sute una de mii șapte sute treizeci.

*Cap. 1.46.

52. Domnul a vorbit lui Moise și i-a zis:

53. Țara să se împartă între* ei, ca să fie moștenirea lor, după numărul numelor.

*Ios. 11.23; 14.1.

54. Celor* ce sunt în număr mai mare să le dai o parte mai mare, și celor ce sunt în număr mai mic să le dai o parte mai mică; să se dea fiecăruia partea lui după cei ieșiți la număratoarea.

*Cap. 33.54.

55. Dar împărțirea țării să se facă prin* sorți; s-o ia în stăpânire după numele semințiilor părinților lor.

*Cap. 33.54; 34.13. Ios. 11.23; 14.2.

56. Țara să fie împărțită prin sorți între cei ce sunt în mare număr și între cei ce sunt în mic număr.

Număratoarea leviților

57. Iată* leviții a căror număratoare s-a făcut după familiile lor: din Gherșon se coboară familia gherșoniților; din Chehat, familia chehatiților; din Merari, familia merariților.

*Gen. 46.11. Exod 6.16-19. 1 Cron. 6.1,16.

58. Iată familiile lui Levi: familia libniților, familia hebronților, familia mahliților, familia mușiiților, familia coriților.

Chehat a născut pe Amram.

59. Numele nevestei lui Amram era Iochebed*, fata lui Levi, care i s-a născut lui Levi, în Egipt; ea a născut lui Amram: pe Aaron, pe Moise și pe Maria, sora lor.

*Exod 2.1,2; 6.20.

60. Lui Aaron* i s-au născut: Nadab și Abihu, Eleazar și Itamar.

*Cap. 3.2.

61. Nadab* și Abihu au murit, când au adus înaintea Domnului foc străin.

*Lev. 10.1,2. Cap. 3.4. 1 Cron. 24.2.

62. Cei ieșiți* la număratoare, toți bărbații de la vârsta de o lună în sus, au fost de douăzeci și trei de mii. Ei n-au** fost cuprinși în număratoarea copiilor lui Israel, pentru că nu li s-a

dat* moștenire în mijlocul copiilor lui Israel.

*Cap. 3.39. **Cap. 1.49.

†Cap. 18.20,23,24. Deut. 10.9. Ios. 13.14,33; 14.3.

63. Aceștia sunt aceia dintre copiii lui Israel a căror număratoare au făcut-o Moise și preotul Eleazar în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului.

*Vers. 3.

64. Între ei*, nu era nici unul din copiii lui Israel a căror număratoare o făcuse Moise și preotul Aaron în pustiul Sinai.

*Cap. 1. Deut. 2.14,15.

65. Căci Domnul zisese: „Vor muri în pustiul* și nu va rămâne nici unul din ei, afară** de Caleb, fiul lui Iefune, și Iosua, fiul lui Nun.”

*Cap. 14.28,29. 1 Cor. 10.5,6. **Cap. 14.30.

Legea asupra moștenirilor

27 1. Fetele lui Țelofhad*, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din familiile lui Manase, fiul lui Iosif, și ale căror nume erau: Mahla, Noa, Hogla, Milca și Tirța,

*Cap. 26.33; 36.1,11. Ios. 17.3.

2. s-au apropiat și s-au înfățișat înaintea lui Moise, înaintea preotului Eleazar, înaintea mai marilor și înaintea întregii adunări, la ușa Cortului întâlnirii. Ele au zis:

3. „Tatăl nostru a murit* în pustiul; el nu era în mijlocul cetei celor ce s-au răzvrătit împotriva Domnului, în mijlocul cetei** lui Core, ci a murit pentru păcatul lui și n-a avut fii.

*Cap. 14.35; 26.64,65. **Cap. 16.1,2.

4. Pentru ce să se stingă numele tatălui nostru din mijlocul familiei lui, pentru că n-a avut fii? Dă-ne* și nouă deci o moștenire între frații tatălui nostru.”

*Ios. 17.4.

5. Moise a adus* pricina lor înaintea Domnului.

*Exod 18.15,19.

6. Și Domnul a zis lui Moise:

7. „Fetele lui Țelofhad au dreptate. Să le* dai de moștenire o moșie între frații tatălui lor și să treci asupra lor moștenirea tatălui lor.

*Cap. 36.2.

8. Iar copiilor lui Israel să le vorbești și să le spui: „Când un om va muri fără să lase fii, să treceți moștenirea lui asupra fetei lui.

9. Dacă n-are nici o fată, moștenirea lui s-o dați fraților lui.

10. Dacă n-are nici frați, moștenirea lui s-o dați fraților tatălui său.

11. Și dacă nici tatăl lui n-are frați, moștenirea lui s-o dați rudei cele mai

Jertfa zilnică

28 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Poruncește copiilor lui Israel și spune-le: „Să aveți grijă să-Mi aduceți la vremea hotărâtă darul Meu* de mâncare, hrana jertfelor Mele mistuite de foc, care îmi sunt de un plăcut miros.”

*Lev. 3.11; 21.6,8. Mal. 1.7,12.

3. Să le spui: „Iată* jertfa mistuită de foc pe care o veți aduce Domnului: în fiecare zi, câte doi miei de un an fără cusur, ca ardere de tot necurmată.

*Exod 29.38.

4. Să aduci un miel dimineața, și celălalt miel seara;

5. iar, ca dar de mâncare*, să aduci a zecea parte** dintr-o efă de floarea făinii frământată într-un sfert de hinț de untdelemn de măsline sfărâmate.

*Exod 29.40. **Exod 16.36. Cap. 15.4. †Lev. 2.1.

6. Aceasta este arderea* de tot necurmată, care a fost adusă la muntele Sinai; o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.42. Amos 5.25.

7. Jertfa de băutură să fie de un sfert de hin pentru fiecare miel; jertfa de băutură de vin s-o faci Domnului în Locul Sfânt.

8. Al doilea miel să-l aduci seara¹, cu un dar de mâncare și o jertfă de băutură ca cele de dimineață: aceasta este o jertfă mistuită prin foc, de un miros plăcut Domnului.

Jertfele de Sabat și de lună nouă

9. În ziua Sabatului, să aduceți doi miei de un an fără cusur, și ca dar de mâncare, două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn, împreună cu jertfa de băutură.

10. Aceasta este arderea* de tot pentru fiecare zi de Sabat, afară de arderea de tot necurmată și jertfa ei de băutură.

*Ezec. 46.4.

11. La începutul* lunilor voastre, să aduceți ca ardere de tot Domnului: doi viței, un berbec și șapte miei de un an fără cusur;

*Cap. 10.10.

1 Sam. 20.5. 1 Cron. 23.31. 2 Cron. 2.4. Ezra 3.5. Neem. 10.33. Isa. 1.13,14. Ezech. 45.17; 46.6. Osea 2.11. Col. 2.16.

12. Și, ca dar de mâncare pentru fiecare vițel, trei zecimi* de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn; ca dar de mâncare pentru berbec, să aduceți două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn;

*Cap. 15.4-12.

1. Evreiește: între cele două seri

apropiate din familia lui, și ea s-o stăpânească. Aceasta să fie o lege* și un drept pentru copiii lui Israel, cum a poruncit lui Moise, Domnul.

*Cap. 35.29.

Iosua, urmaș lui Moise

12. Domnul a zis lui Moise: „Suie-te* pe muntele acesta Abarim și privește țara pe care am dat-o copiilor lui Israel.

*Cap. 33.47. Deut. 3.27; 32.49; 34.1.

13. S-o privești, dar și tu vei fi adăugat* la poporul tău, cum a fost adăugat fratele tău Aaron;

*Cap. 20.24,28; 31.2. Deut. 10.6.

14. pentru că v-ați* împotrivit poruncii Mele, în pustiul Țin, când cu cearta adunării, și nu M-ați sfințit înaintea lor cu prilejul apelor.” (Acestea sunt** apele de ceartă, la Cades, în pustiul Țin.)

*Cap. 20.12,24. Deut. 1.37; 32.51. Ps. 106.32. **Exod 17.7.

15. Moise a vorbit Domnului și a zis:

16. „Domnul Dumnezeu* duhurilor oricărui trup să rânduiască peste adunare un om

*Cap. 16.22. Evr. 12.9.

17. care să iasă* înaintea lor și să intre înaintea lor, care să-i scoată afară și să-i vâre înăuntru, pentru ca adunarea Domnului să nu fie ca niște oi** care n-au păstor.”

*Deut. 31.2. 1 Sam. 8.20; 18.13. 2 Cron. 1.10. **1 Împ. 22.17. Zah. 10.2. Mat. 9.36. Marc. 6.34.

18. Domnul a zis lui Moise: „Ia-ți pe Iosua, fiul lui Nun, bărbat în* care este Duhul Meu, și să-ți pui** mâna peste el.

*Gen. 41.38. Judc. 3.10; 11.29. 1 Sam. 16.13,18. **Deut. 34.9.

19. Să-l așezi înaintea preotului Eleazar și înaintea întregii adunări și să-i dai porunci* sub ochii lor.

*Deut. 31.7.

20. Să-l faci părtaș* la dregătoria ta, pentru ca toată adunarea copiilor lui Israel să-l** asculte.

*Cap. 11.17,28. 1 Sam. 10.6,9. 2 Împ. 2.15. **Ios. 1.16,17.

21. Să* se înfățișeze înaintea preotului Eleazar, care să întrebe pentru el judecata lui Urim** înaintea Domnului; și Iosua, toți copiii lui Israel împreună cu el, și toată adunarea, să iasă după porunca lui Eleazar și să intre după porunca* lui.”

*Ios. 9.14. Judc. 1.1; 20.18,23,26. 1 Sam. 23.9; 30.7. **Exod 28.30. †Ios. 9.14. 1 Sam. 22.10,13,15.

22. Moise a făcut cum îi poruncise Domnul. A luat pe Iosua și l-a pus înaintea preotului Eleazar și înaintea întregii adunări.

23. Și-a pus mâinile peste el și i-a dat porunci*, cum spusese Domnul prin Moise.

*Deut. 3.28; 31.7.

13. ca dar de mâncare pentru fiecare miel, să aduceți o zecime* de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn. Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Vers. 22. Cap. 15.24.

14. Jertfele de băutură să fie de o jumătate de hin de vin pentru un vițel, a treia parte dintr-un hin pentru un berbec, și un sfert de hin pentru un miel. Aceasta este arderea de tot pentru începutul lunii, în fiecare lună, în toate lunile anului.

15. Să se aducă Domnului un țap*, ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată și jertfa ei de băutură.

*Exod 12.6,18. Lev. 23.5. Cap. 9.3. Deut. 16.1. Ezech. 45.21.

Jertfele de Paști

16. În luna* întâi, în ziua a paisprezecea a lunii, va fi Paștile Domnului.

*Lev. 23.6.

17. Ziua* a cincisprezecea a acestei luni să fie o zi de sărbătoare. Timp de șapte zile să se mănânce azyme.

*Exod 12.16. Lev. 23.7.

18. În ziua* dintâi să fie o adunare sfântă: să nu faceți nici o lucrare de slugă în ea.

*Lev. 22.20. Vers. 31. Cap. 29.8. Deut. 15.21.

19. Să aduceți ca ardere de tot Domnului o jertfă mistuită de foc: doi viței, un berbec și șapte miei de un an fără* cusur.

*Vers. 15.

20. Să mai adăugați și darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi de efă pentru un vițel, două zecimi pentru un berbec,

21. și o zecime pentru fiecare din cei șapte miei.

22. Să aduceți* un țap ca jertfă de ispășire, ca să facă ispășire pentru voi.

*Exod 12.16; 13.6. Lev. 23.8.

23. Să aduceți aceste jertfe, afară de arderea de tot de dimineață, care este o ardere de tot necurmată.

24. Să le aduceți în fiecare zi, timp de șapte zile, ca hrana unei jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului. Să fie aduse, afară de arderea de tot necurmată și jertfa ei de băutură.

25. În ziua* a șaptea să aveți o adunare sfântă: să nu faceți nici o lucrare de slugă în ea.

*Exod 23.16; 34.22. Lev. 23.10,15. Deut. 16.10. Fapt. 2.1.

Jertfele de Rusalii

26. În ziua* celor dintâi roade, când veți aduce Domnului un dar de mâncare,

la sărbătoarea încheierii Săptămânii (Cincizecimea), să aveți o adunare sfântă; să nu faceți nici o lucrare de slugă în ea.

*Lev. 23.18,19.

27. Să aduceți ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului: doi viței*, un berbec și șapte miei de un an.

*Vers. 19.

28. Să mai adăugați darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, câte trei zecimi de fiecare vițel, două zecimi pentru berbec,

29. și o zecime pentru fiecare din cei șapte miei.

30. Să aduceți și un țap, ca să facă ispășire pentru voi.

31. Să aduceți aceste jertfe, afară de arderea de tot necurmată și darul ei de mâncare. Mieii să fie fără cusur și să adăugați și jertfele lor de băutură.

Jertfe în ziua trâmbiței

29. În luna a șaptea, în cea dintâi zi a lunii, să aveți o adunare sfântă: atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă. Ziua aceasta să fie vestită între voi* cu sunet de trâmbiță.

*Lev. 23.24.

2. Să aduceți ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului, un vițel, un berbec și șapte miei de un an fără cusur.

3. Să mai adăugați și darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru vițel, două zecimi pentru berbec,

4. și o zecime pentru fiecare din cei șapte miei.

5. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, ca să facă ispășire pentru voi.

6. Să aduceți aceste jertfe, afară de arderea* de tot și darul ei de mâncare din fiecare lună, afară de arderea** de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfele de băutură, care se adaugă la ele, după rânduielile așezate. Acestea sunt niște jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 28.11. **Cap. 28.3. †Cap. 15.11,12.

Jertfe pentru ziua împăcării

7. În ziua* a zecea a acestei luni a șaptea, să aveți o adunare sfântă și să vă smeriți** sufletele; atunci să nu faceți nici o lucrare.

*Lev. 16.29; 23.27. **Ps. 35.13. Isa. 58.5.

8. Să aduceți ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului: un vițel, un

berbec și șapte miei de un an fără* cusur.

*Cap. 28.19.

9. Să mai adăugați și darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru vițel, două zecimi pentru berbec,

10. și o zecime pentru fiecare din cei șapte miei.

11. Să aduceți și un țap ca jertfă* de ispășire, afară de jertfa de ispășire, afară de arderea de tot necurmată cu darul ei de mâncare și jertfele de băutură obișnuite.

*Lev. 16.3,5.

Jertfele pentru sărbătoarea Corturilor

12. În ziua* a cincisprezecea a lunii a șaptea, să aveți o adunare sfântă; atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă. Să prăznuiți o sărbătoare în cinstea Domnului, timp de șapte zile.

*Lev. 23.34. Deut. 16.13. Ezech. 45.25.

13. Să aduceți ca* ardere de tot o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului: treisprezece viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur.

*Ezra 3.4.

14. Să mai adăugați și darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru fiecare din cei treisprezece viței, două zecimi pentru fiecare din cei doi berbeci,

15. și o zecime pentru fiecare din cei paisprezece miei.

16. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa sa de băutură.

17. A doua zi, să aduceți doisprezece viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

18. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile* așezate.

*Vers. 3,4,9,10. Cap. 15.12; 28.7,14.

19. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

20. A treia zi, să aduceți unsprezece viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

21. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile* așezate.

*Vers. 18.

22. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot

necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

23. A patra zi, să aduceți zece viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

24. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile așezate.

25. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

26. În ziua a cincea, să aduceți nouă viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

27. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile așezate.

28. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

29. În ziua a șasea, să aduceți opt viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

30. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile așezate.

31. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

32. În ziua a șaptea, să aduceți șapte viței, doi berbeci și paisprezece miei de un an fără cusur,

33. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru viței, berbeci și miei, după numărul lor, după rânduielile așezate.

34. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

35. În ziua a opta, să aveți o adunare* de sărbătoare: atunci să nu faceți nici o lucrare de slugă.

*Lev. 23.36.

36. Să aduceți de tot o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului: un vițel, un berbec și șapte miei de un an fără cusur,

37. împreună cu darul lor de mâncare și jertfele lor de băutură pentru vițel, berbec și miei, după numărul lor, după rânduielile așezate.

38. Să aduceți și un țap ca jertfă de ispășire, afară de arderea de tot

necurmată, darul ei de mâncare și jertfa de băutură.

39. Acestea sunt jertfele pe care să le aduceți Domnului la* sărbătorile voastre, afară de arderile voastre de tot, de darurile voastre de mâncare și de jertfele voastre de băutură și de jertfele voastre de mulțumire, ca împlinire a unei juruințe**, sau ca daruri de bunăvoie.“

*Lev. 23.2. 1 Cron. 23.31. 2 Cron. 31.3. Ezra 3.5. Neem. 10.33. Isa. 1.14. **Lev. 7.11,16; 22.21,23.

40. Moise a spus copiilor lui Israel tot ce-i poruncise Domnul.

Legea asupra juruințelor

30 1. Moise a vorbit căpeteniilor* seminiților copiilor lui Israel și a zis: „Iată ce poruncește Domnul:

*Cap. 1.4,16; 7.2.

2. Când un* om va face o juruință** Domnului sau un jurământ prin care se va lega printr-o făgăduință, să nu-și calce cuvântul, ci să facă* potrivit cu tot ce i-a ieșit din gură.

*Lev. 27.2. Deut. 23.21. Judec. 11.30,35. Ecl. 5.4. **Lev. 5.4. Mat. 14.9. Fapt. 23.14. †Iov 22.27. Ps. 22.25; 50.14; 66.13,14; 116.14,18. Naum 1.15.

Juruința femeilor

3. Când o femeie va face o juruință Domnului și se va lega printr-o făgăduință, în tinerețea ei și în casa tatălui ei,

4. și tatăl ei va afla de juruința pe care a făcut-o ea și de făgăduința cu care s-a legat, dacă nu-i zice nimic în ziua când află de juruința ei, toate juruințele ei vor fi primite, și orice făgăduință cu care s-a legat ea va fi primită;

5. dar dacă tatăl ei nu-i dă voie în ziua când ia cunoștință de juruința ei, toate juruințele ei și toate făgăduințele cu care se va fi legat ea, nu vor avea nici o tărie; și Domnul o va ierta, pentru că nu i-a dat voie tatăl ei.

6. Când se va mărita, după ce a făcut juruințe sau după ce s-a legat printr-un cuvânt ieșit de pe buzele ei,

7. și bărbatul ei va lua cunoștință de lucrul acesta, și nu-i va zice nimic în ziua când va lua cunoștință de ele, juruințele ei vor rămâne în picioare; și făgăduințele cu care se va fi legat ea vor rămâne în picioare;

8. dar dacă bărbatul ei nu-i* dă voie în ziua când ia cunoștință de juruința ei, el va desființa juruința, pe care a făcut-o, și cuvântul scăpat de pe

buzele ei, cu care s-a legat ea; și Domnul o va ierta.

*Gen. 3.16.

9. Juruința unei femei văduve sau despărțite de bărbat, făgăduința cu care se va fi legat ea, va rămâne în picioare pentru ea.

10. Când o femeie, fiind încă în casa bărbatului ei, va face juruințe sau se va lega cu vreun jurământ,

11. și bărbatul ei va afla de lucrul acesta, dacă nu-i zice nimic și n-o oprește, toate juruințele ei vor rămâne în picioare, și toate făgăduințele prin care se va fi legat ea vor rămâne în picioare:

12. dar dacă bărbatul ei nu le primește în ziua când află de ele, orice juruință și orice făgăduință ieșite de pe buzele ei nu vor mai avea nici un preț, bărbatul ei nu le-a primit; și Domnul o va ierta.

13. Bărbatul ei poate întări și bărbatul ei poate desființa orice juruință, orice jurământ cu care se leagă ea ca să-și mănnească sufletul.

14. Și anume, dacă nu-i zice nimic zi de zi, după ce află de lucrul acesta, el întărește astfel toate juruințele și toate făgăduințele cu care s-a legat ea; le întărește pentru că nu i-a zis nimic în ziua când a aflat de ele.

15. Dar dacă nu le primește, după ce a trecut ziua în care le-a aflat, va fi vinovat de păcatul nevestei lui.“

16. Acestea sunt legile pe care le-a dat lui Moise, Domnul, ca să aibă putere între bărbat și nevasta lui, între un tată și fata lui, când ea este în tinerețe și acasă la tatăl ei.

Biruința asupra madianiților

31 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Răzbuună* pe copiii lui Israel împotriva madianiților, apoi vei** fi adăugat la poporul tău.“

*Cap. 25.17. **Cap. 27.13.

3. Moise a vorbit poporului și a zis: „Înarmați dintre voi niște bărbați pentru oștire și să meargă împotriva Madianului, ca să aducă la îndeplinire răzburarea Domnului împotriva Madianului.

4. Să trimiteți la oaste câte o mie de oameni de seminție, din toate seminiile lui Israel.“

5. Au luat dintre miile lui Israel câte

Curățarea căpeteniilor și ostașilor

19. Iar voi tăbărați* șapte zile afară din tabără; toți aceia dintre voi care au ucis pe cineva și toți cei ce s-au atins** de vreun mort să se curețe a treia zi și a șaptea zi, ei și cei prinși de voi.

*Cap. 5.2. **Cap. 19.11, etc.

20. Să curățați de asemenea orice haină, orice lucru de piele, orice lucru de păr de capră și orice unealtă de lemn.“

21. Preotul Eleazar a zis ostașilor care se duseseră la război: „Iată ce este poruncit prin legea pe care a dat-o lui Moise, Domnul:

22. Aurul, argintul, arama, fierul, cositorul și plumbul,

23. orice lucru care poate suferi focul, să-l treceți prin foc ca să se curețe. Dar tot ce nu poate suferi focul să fie curățat cu apa* de curățare; să-l treceți prin apă.

*Cap. 19.9,17.

24. Să* vă spălați hainele în ziua a șaptea și veți fi curați; apoi, veți putea intra în tabără.“

*Lev. 11.25.

Împărțirea prăzii

25. Domnul a zis lui Moise:

26. „Fă, împreună cu preotul Eleazar și cu căpeteniile caselor adunării, socoteala prăzii luate, fie oameni, fie dobitoace.

27. Împarte prada* între luptătorii care s-au dus la oaste și între toată adunarea.

*Ios. 22.8. 1 Sam. 30.24.

28. Să iei întâi din partea ostașilor care s-au dus la oaste o dare pentru Domnul, și anume: unul* din cinci sute, atât din oameni, cât și din boi, măgari și oi.

*Vers. 30,47. Cap. 18.26.

29. Să le luați din jumătatea cuvenită lor și să le dai preotului Eleazar ca un dar ridicat pentru Domnul.

30. Și din jumătatea care se cuvine copiilor lui Israel să* iei unul din cincizeci, atât din oameni, cât și din boi, măgari și oi, din orice dobitoc; și să le dai levitiilor care** păzesc Cortul Domnului†.“

*Vers. 42-47. **Cap. 3.7,8,25,31,36; 18.3,4. †Cap. 18.8,19.

31. Moise și preotul Eleazar au făcut ce poruncise lui Moise, Domnul.

32. Prada de război, rămasă din jaful celor ce făcuseră parte din oaste, era de șase sute șaptezeci și cinci de mii de oi,

33. șaptezeci și două de mii de boi,

34. șizeci și una de mii de măgari

35. și treizeci și două de mii de suflete,

o mie de oameni de seminție, adică douăsprezece mii de oameni înarmați pentru oaste.

6. Moise a trimis la oaste pe acești o mie de oameni de seminție și a trimis cu ei pe fiul preotului Eleazar, Fineas, care ducea uneltele sfinte și trâmbețele* răsunătoare.

*Cap. 10.9.

7. Au înaintat împotriva Madianului, după porunca pe care o dăduse lui Moise, Domnul; și au* omorât pe toți** bărbații.

*Deut. 20.13.

Judec. 21.11. 1 Sam. 27.9. 1 Împ. 11.15,16. **Judec. 6.1,2,33.

8. Împreună cu toți ceilalți, au omorât și pe împărații Madianului: Evi*, Rechem, Tur, Hur și Reba, cei cinci împărați ai Madianului; au ucis cu sabia și pe Balaam**, fiul lui Beor.

*Ios. 13.21. **Ios. 13.22.

9. Copiii lui Israel au luat prinse pe femeile madianiților cu pruncii lor și le-au jefuit toate vitele, toate turmele și toate bogățiile.

10. Le-au ars toate cetățile pe care le locuiau și toate ocoalele lor.

11. Au* luat toată prada și toate jafurile de oameni și dobitoace;

*Deut. 20.14.

12. și pe cei prinși, prada și jafurile, le-au adus lui Moise, preotului Eleazar și adunării copiilor lui Israel, care erau tăbărați în câmpia Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului.

13. Moise, preotul Eleazar și toți marii adunării le-au ieșit înainte, afară din tabără.

14. Și Moise s-a mâniat pe căpeteniile oștirii, pe căpeteniile peste o mie și pe căpeteniile peste o sută, care se întorceau de la război.

15. El le-a zis: „Cum? Ați lăsat cu viață pe toate* femeile?

*Deut. 20.14. 1 Sam. 15.3.

16. Iată*, ele sunt acelea care, după cuvântul** lui Balaam, au târât pe copiii lui Israel să păcătuiască împotriva Domnului, în fapta lui Peor; și atunci a izbucnit urgia† în adunarea Domnului.

*Cap. 25.2. **Cap. 24.14. 2 Pet. 2.15. Apoc. 2.14. †Cap. 25.9.

17. Acum, dar, omorâți* pe orice prunc de parte bărbătească și omorâți pe orice femeie care a cunoscut pe un bărbat culcându-se cu el;

*Judec. 21.11.

18. dar lăsați cu viață pentru voi pe toți pruncii de parte femeiască și pe toate fetele care n-au cunoscut împreunarea cu un bărbat.

adică femei care nu cunoscuseră împreunarea cu un bărbat.

36. Jumătatea care alcătuiă partea celor ce se duseseră la oaste a fost de trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute de oi,

37. din care șase sute șaptezeci și cinci au fost luate ca dare Domnului;

38. treizeci și șase de mii de boi, din care șaptezeci și doi luați ca dare Domnului;

39. treizeci de mii cinci sute de măgari, din care șaiszeci și unu luați ca dare Domnului;

40. și șaisprezece mii de inși, din care treizeci și doi luați ca dare Domnului.

41. Moise a dat preotului Eleazar darea luată ca dar ridicat pentru Domnul, după cum* îi poruncise Domnul.

*Vers. 30.

42. Jumătatea cuvenită copiilor lui Israel, pe care a despărțit-o Moise de a bărbaților care merseseră la oaste,

43. și care era parte a adunării, a fost de trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute de oi,

44. treizeci și șase de mii de boi,

45. treizeci de mii cinci sute de măgari

46. și șaisprezece mii de suflete.

47. Din această jumătate care se cuvenea copiilor lui Israel, Moise a luat unul din cincizeci, atât din oameni, cât și din dobitoace; și le-a dat leviților care păzesc Cortul Domnului, după cum îi poruncise Domnul.

48. Căpeteniile oștirii, căpeteniile peste o mie și căpeteniile peste o sută, s-au apropiat de Moise

49. și i-au zis: „Robii tăi au făcut socoteala ostașilor care erau sub poruncile noastre și nu lipsește nici un om dintre noi.

50. Noi aducem deci ca dar Domnului, fiecare ce a găsit ca scule de aur, și anume: lăntșoare, brățări, inele, cercei și salbe, ca să se facă ispășire* pentru sufletele noastre înaintea Domnului.“

*Exod 30.12,16.

51. Moise și preotul Eleazar au primit de la ei toate aceste scule lucrate în aur.

52. Tot aurul, pe care l-au adus Domnului căpeteniile peste o mie și căpeteniile peste o sută, ca dar ridicat, cântărea șaisprezece mii șapte sute cincizeci de sicli.

53. Oamenii din oaste au păstrat

fiecare pentru sine prada* pe care o făcuse.

*Deut. 20.14.

54. Moise și preotul Eleazar au luat aurul de la căpeteniile peste o mie și de la căpeteniile peste o sută și l-au adus în Cortul întâlnirii, ca aducere* aminte pentru copiii lui Israel înaintea Domnului.

*Exod 30.16.

Galaadul dat lui Gad și Ruben

32. 1. Fiii lui Ruben și fiii lui Gad aveau o mare mulțime de vite și au văzut că țara lui laezer* și țara Galaadului erau un loc bun pentru vite.

*Cap. 21.32. Ios. 13.25. 2 Sam. 24.5.

2. Atunci fiii lui Gad și fiii lui Ruben au venit la Moise, la preotul Eleazar și la mai marii adunării, și le-au zis:

3. „Atarot, Dibon, laezer, Nimra*, Hesbon, Eleale, Sebam**, Nebo și Beon†,

*Vers. 36. **Vers. 38. †Vers. 38.

4. țara aceasta, pe care* a lovit-o Domnul înaintea adunării lui Israel, este un loc bun pentru vite, și robii tăi au vite.“

*Cap. 21.24,34.

5. Apoi au adăugat: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, să se dea țara aceasta în stăpânirea robilor tăi și să nu ne treci peste Iordan.“

6. Moise a răspuns fiilor lui Gad și fiilor lui Ruben: „Frații voștri să meargă oare la război, și voi să rămâneți aici?

7. Pentru ce voiți să muiați inima copiilor lui Israel și să-i faceți să nu treacă în țara pe care le-o dă Domnul?

8. Așa au făcut și părinții voștri când i-am* trimis din Cades-Barnea să** iscodească țara.

*Cap. 13.3,26. **Deut. 1.22.

9. S-au suit* până la valea Eșcol și, după ce au iscodit țara, au muiat inimile copiilor lui Israel și i-au făcut să nu intre în țara pe care le-o dădea Domnul.

*Cap. 13.24,31. Deut. 1.24,28.

10. Și Domnul* S-a aprins de mânie în ziua ceea și a jurat zicând:

*Cap. 14.11,21. Deut. 1.34.

11. „Oamenii aceștia care s-au suit din Egipt, de la vârsta* de douăzeci de ani în sus, nu vor vedea țara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, căci n-au** urmat în totul calea Mea,

*Cap. 14.28,29. Deut. 1.35. **Cap. 14.24,30.

12. afară de Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul, și Iosua, fiul lui Nun, care* au urmat în totul calea Domnului.“

*Cap. 14.24. Deut. 1.36. Ios. 14.8,9.

13. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel și i-a făcut să rățăcească* în pustiu timp de patruzeci de ani, până la stingerea întregului** leat de oameni care făcuse rău înaintea Domnului.

*Cap. 14.33-35. **Cap. 26.64,65.

14. Și iată că voi luați locul părinților voștri, ca niște odrasle de oameni păcătoși, ca să faceți pe Domnul să se aprindă* și mai tare de mânie împotriva lui Israel.

*Deut. 1.34.

15. Căci, dacă vă întoarceți* de la El, El va lăsa mai departe pe Israel să rățăcească în pustiu și veți aduce pierderea poporului acestuia întreg.“

*Deut. 30.17. Ios. 22.16,18. 2 Cron. 7.19; 15.2.

16. Ei s-au apropiat de Moise și au zis: „Vom face aici ocoale pentru vitele noastre și cetăți pentru pruncii noștri:

17. apoi ne vom* înarma în grabă și vom merge înaintea copiilor lui Israel, până îi vom duce în locul care le este rânduit; și pruncii noștri vor locui în aceste cetăți întărite, din pricina locuitorilor țării acesteia.

*Ios. 4.12,13.

18. Nu ne* vom întoarce în casele noastre mai înainte ca fiecare din copiii lui Israel să fi pus stăpânire pe moștenirea lui,

*Ios. 22.4.

19. și nu vom stăpâni nimic cu ei dincolo de Iordan, nici mai departe, pentru că noi ne vom avea moștenirea* noastră dincoace de Iordan, la răsărit.“

*Vers. 33. Ios. 12.1; 13.8.

20. Moise* le-a zis: „Dacă faceți așa, dacă vă înarmați ca să luptați înaintea Domnului,

*Deut. 3.18. Ios. 1.14; 4.12,13.

21. dacă toți aceia dintre voi care se vor înarma trec Iordanul înaintea Domnului, până ce va izgoni pe vrăjmașii Lui dinaintea Lui

22. și dacă vă veți întoarce* înapoi numai după ce țara** va fi supusă înaintea Domnului, atunci, veți fi fără vină înaintea Domnului și înaintea lui Israel, și ținutul acesta va fi moșia* voastră înaintea Domnului.

*Deut. 3.20. Ios. 11.23; 18.1. **Ios. 22.4. †Deut. 3.12,15,16,18. Ios. 1.15; 13.8,32; 22.4,9.

23. Dar dacă nu faceți așa, păcătuiți împotriva Domnului și să știți că păcatul* vostru vă va ajunge.

*Gen. 4.7; 44.16. Isa. 59.12.

24. Zidiți* cetăți pentru pruncii voștri și ocoale pentru vitele voastre și faceți ce ați spus cu gura voastră.“

*Vers. 16,34, etc.

25. Fiii lui Gad și fiii lui Ruben au

zis lui Moise: „Robii tăi vor face tot ce poruncește domnul nostru.

26. Pruncii* noștri, nevestele, turmele noastre și toate vitele noastre, vor rămâne în cetățile Galaadului; *Ios. 1.14.

27. iar robii* tăi, toți înarmați pentru război, vor merge să se lupte înaintea Domnului, cum zice domnul nostru.“

*Ios. 4.12.

28. Moise a dat* porunci, cu privire la ei preotului Eleazar, lui Iosua, fiul lui Nun, și capilor de familie din semințiile copiilor lui Israel.

*Ios. 1.13.

29. El le-a zis: „Dacă fiii lui Gad și fiii lui Ruben trec cu voi Iordanul, înarmați cu toții ca să lupte înaintea Domnului, după ce țara va fi supusă înaintea voastră, să le dați în stăpânire ținutul Galaadului.

30. Dar dacă nu vor merge înarmați împreună cu voi, să se așeze în mijlocul vostru în țara Canaanului.“

31. Fiii lui Gad și fiii lui Ruben au răspuns: „Vom face tot ce a spus robilor tăi, Domnul.

32. Vom trece înarmați înaintea Domnului în țara Canaanului; dar noi să ne avem moștenirea noastră dincoace de Iordan.“

Luarea în stăpânire a Galaadului

33. Moise* a dat fiilor lui Gad și fiilor lui Ruben și la jumătate din seminția lui Manase, fiul lui Iosif, împărăția** lui Sihon, împăratul amoritilor și împărăția lui Og, împăratul Basanului, țara cu cetățile ei, cu ținuturile cetăților țării de jur împrejur.

*Deut. 3.12-17; 29.8. Ios. 12.6; 13.8; 22.4. **Cap. 21.24,33,35.

34. Fiii lui Gad au zidit Dibonul*, Atarotul, Aroerul**, *Cap. 33.45,46. **Deut. 2.36.

35. Atrot-Șofan, laezer*, Iogbeha,

*Vers. 1,3.

36. Bet-Nimra* și Bet-Haran, cetăți întărite**, și au făcut staule pentru turme.

*Vers. 3. **Vers. 24.

37. Fiii lui Ruben au zidit* Hesbonul, Eleale, Chiriataim,

*Cap. 21.27.

38. Nebo* și Baal-Meon**, ale căror nume au fost schimbate†, și Sibma, și au pus alte nume cetăților pe care le-au zidit.

*Isa. 46.1. **Cap. 22.41. †Exod 23.13. Vers. 3. Ios. 23.7.

39. Fiii lui Machir*, fiul lui Manase, au mers împotriva Galaadului și au pus mâna pe el; au izgonit pe amoritii care erau acolo.

*Gen. 50.23.

40. Moise a dat* Galaadul lui Machir, fiul lui Manase, care s-a așezat acolo.

*Deut. 3.12,13,15. Ios. 13.31; 17.1.

41. Iair*, fiul lui Manase, a pornit și el, și a luat târgurile și le-a numit târgurile lui Iair**.

*Deut. 3.14.

Ios. 13.30. 1 Cron. 2.21-23. **Jude. 10.4. 1 Împ. 4.13.

42. Nobah a pornit și el și a luat Chenatul împreună cu cetățile care țineau de el, și l-a numit Nobah, după numele lui.

Popasurile israeliților

33 1. Iată popasurile copiilor lui Israel care au ieșit din țara Egiptului, după oștirile lor, sub povățuirea lui Moise și lui Aaron.

2. Moise a scris călătoriile lor din popas în popas, după porunca Domnului. Și iată popasurile lor, după călătoriile lor.

3. Au pornit* din Ramses în luna întâi**, în ziua a cincisprezecea a lunii întâi. A doua zi după Paști, copiii lui Israel au ieșit gata de luptă în fața tuturor egiptenilor,

*Exod 12.37. **Exod 12.2; 13.4. †Exod 14.8.

4. În timp ce egiptenii își îngropau pe toți întâii lor născuți, pe care-i lovea* Domnul dintre ei. Căci Domnul făcuse chiar și pe dumnezeii** lor să simtă puterea Lui.

*Exod 12.29. **Exod 12.12; 18.11. Isa. 19.1. Apoc. 12.8.

5. Copiii* lui Israel au pornit din Ramses și au tăbărât la Sucot.

*Exod 12.37.

6. Au pornit din Sucot* și au tăbărât la Etam, care este la marginea pustiului.

*Exod 13.20.

7. Au pornit din Etam*, s-au întors înapoi la Pi-Hahiro, față în față cu Baal-Țefon, și au tăbărât înaintea Migdolului.

*Exod 14.2,9.

8. Au pornit dinaintea Pi-Hahiro, și au trecut* prin mijlocul mării înspre pustiul; au făcut un drum de trei zile în pustiul Etamului și au tăbărât la Mara.

*Exod 14.22; 15.22,23.

9. Au pornit de la Mara și au ajuns la* Elim; la Elim erau douăsprezece izvoare de apă și șaptezeci de finici: acolo au tăbărât.

*Exod 15.27.

10. Au pornit de la Elim și au tăbărât lângă Marea Roșie.

11. Au pornit de la Marea Roșie și au tăbărât în pustiul* Sin.

*Exod 16.1.

12. Au pornit din pustiul Sin și au tăbărât la Dofca.

13. Au pornit din Dofca și au tăbărât la Aluș.

14. Au pornit din Aluș și au tăbărât la Refidim*, unde poporul n-a găsit apă de băut.

*Exod 17.1; 19.2.

15. Au pornit din Refidim și au tăbărât în pustiul* Sinai.

*Exod 16.1; 19.1,2.

De la Sinai la Cades

16. Au pornit din pustiul Sinai și au tăbărât la* Chibrot-Hataava.

*Cap. 11.34.

17. Au pornit de la Chibrot-Hataava și au tăbărât la* Hațerot.

*Cap. 11.35.

18. Au pornit din Hațerot și au tăbărât la Ritma.

19. Au pornit de la* Ritma și au tăbărât la Rimon-Pereț.

*Cap. 12.16.

20. Au pornit din Rimon-Pereț și au tăbărât la Libna.

21. Au pornit din Libna și au tăbărât la Risa.

22. Au pornit din Risa și au tăbărât la Chehelata.

23. Au pornit din Chehelata și au tăbărât la muntele Șafer.

24. Au pornit de la muntele Șafer și au tăbărât la Harada.

25. Au pornit din Harada și au tăbărât la Machelot.

26. Au pornit din Machelot și au tăbărât la Tahat.

27. Au pornit din Tahat și au tăbărât la Tarah.

28. Au pornit din Tarah și au tăbărât la Mitca.

29. Au pornit din Mitca și au tăbărât la Hașmona.

30. Au pornit din Hașmona și au tăbărât la Moserot.

31. Au pornit din Moserot și au tăbărât la Bene-Iaacan.

32. Au pornit din Bene-Iaacan* și au tăbărât la** Hor-Ghidgad.

*Gen. 36.27. Deut. 10.6. 1 Cron. 1.42. **Deut. 10.7.

33. Au pornit din Hor-Ghidgad și au tăbărât la Iotbata.

34. Au pornit din Iotbata și au tăbărât la Abrona.

35. Au pornit din Abrona și au tăbărât la Ețion-Gheber*.

*Deut. 2.8. 1 Împ. 9.26; 22.48.

36. Au pornit din Ețion-Gheber și au tăbărât în pustiul Țin*, adică la Cades.

*Cap. 20.1; 27.14.

De la Cades la câmpia Moabului

37. Au pornit din Cades* și au tăbărât la muntele Hor, la marginea țării Edomului.

*Cap. 20.22,23; 21.4.

38. Preotul Aaron* s-a suit pe muntele Hor, după porunca Domnului;

și a murit acolo, în al patruzecilea an după ieșirea copiilor lui Israel din țara Egiptului, în luna a cincea, în cea dintâi zi a lunii.

*Cap. 20.25,28. Deut. 10.6; 32.50.

39. Aaron era în vârstă de o sută douăzeci și trei de ani când a murit pe muntele Hor.

40. Împăratul Aradului*, canaanitul, care locuia în partea de miazăzi a țării Canaanului, a aflat de sosirea copiilor lui Israel.

*Cap. 21.1, etc.

41. Au pornit de la muntele Hor* și au tăbărât la Țalmona.

*Cap. 21.4.

42. Au pornit din Țalmona și au tăbărât la Punon.

43. Au pornit din Punon și au tăbărât la* Obot.

*Cap. 21.10.

44. Au pornit* din Obot și au tăbărât la Iie-Abarim**, la hotarul Moabului.

*Cap. 21.11. **Cap. 21.11.

45. Au pornit din Iie-Abarim și au tăbărât la Dibon-Gad*.

*Cap. 32.34.

46. Au pornit din Dibon-Gad și au tăbărât la Almon-Diblataim*.

*Jer. 48.22.

47. Au pornit din Almon-Diblataim și au tăbărât la munții* Abarim, înaintea muntelui Nebo.

*Cap. 21.20. Deut. 32.49.

48. Au pornit de la munții Abarim și au tăbărât în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului.

*Cap. 22.1.

49. Au tăbărât lângă Iordan, de la Bet-Ieșimot până la Abel-Sitim*, în câmpia Moabului.

*Cap. 25.1. Ios. 2.1.

Canaanii trebuie nimiciți

50. Domnul a vorbit lui Moise în câmpia Moabului, lângă Iordan în fața Ierihonului. Și a zis:

51. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „După ce* veți trece Iordanul și veți intra în țara Canaanului,

*Deut. 7.1,2; 9.1. Ios. 3.17.

52. să izgoniți dinaintea voastră pe toți locuitorii* țării, să le dărâmați toți idoli de piatră, să le nimiciți toate icoanele turnate și să le nimiciți toate înălțimile pentru jertfe.

*Exod 23.24,33; 34.13. Deut. 7.2,5; 12.3. Ios. 11.12. Jude. 2.2.

53. Să luați țara în stăpânire și să vă așezați în ea; căci Eu v-am dat țara aceasta, ca să fie moșia voastră.

54. Să împărțiți* țara prin sorți, după familiile voastre. Celor ce sunt în număr mai mare să le dați o parte mai mare, și celor ce sunt în număr mai mic să le dați o parte mai mică. Fiecare să stăpânească ce-i va cădea la sorți; s-o luați în stăpânire, după semințiile părinților voștri.

*Cap. 26.53-55.

55. Dar dacă nu veți izgoni dinaintea voastră pe locuitorii țării, aceia dintre ei pe care îi veți lăsa, vă vor fi ca niște spini în ochi* și ca niște ghimpi în coaste: vă vor fi vrăjmași în țara în care veți merge să vă așezați.

*Exod 23.33. Ios. 23.13. Jude. 2.3. Ps. 106.34,36. Ezech. 28.24.

56. Și vă voi face și vouă cum hotărâsem să le fac lor.“

Hotarele Canaanului

34 1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Dă porunca aceasta copiilor lui Israel și spune-le: „Când veți intra în țara* Canaanului, țara aceasta va fi moștenirea voastră, țara Canaanului, ale cărei hotare iată-le:

*Gen. 17.8. Deut. 1.7. Ps. 78.55; 105.11. Ezech. 47.14.

3. hotarul* din partea de miazăzi va începe din pustiul Țin, lângă Edom. Astfel, hotarul vostru de miazăzi va începe de la marginea Mării** Sărate, spre răsărit;

*Ios. 15.1. Ezech. 47.13, etc. **Gen. 14.3. Ios. 15.2.

4. se va întoarce la miazăzi de înălțimea* Acrabim, va trece prin Țin și se va întinde până la miazăzi de Cades-Barnea*; va urma mai departe prin Hațar-Adar† și va trece spre Ațmon:

*Ios. 15.3. **Cap. 13.26; 32.8. †Ios. 15.3,4.

5. de la Ațmon, se va întoarce până la pârâul* Egiptului și va ieși la mare.

*Gen. 15.18. Ios. 15.4,47. 1 Împ. 8.65. Isa. 27.12.

6. Hotarul vostru dinspre apus va fi Marea cea Mare (*Mediterana*): aceasta va fi hotarul vostru la apus.

7. Iată care va fi hotarul vostru spre miazănoapte: începând de la Marea cea Mare să trageți hotarul până la muntele* Hor;

*Cap. 33.37.

8. de la muntele Hor, să-l trageți prin* Hamat și să ajungă până la** Țedad;

*Cap. 13.21. 2 Împ. 14.25. **Ezech. 47.15.

9. să urmeze mai departe prin Zifron, ca să ajungă la Hațar-Enan*: acesta să vă fie hotarul înspre miazănoapte.

*Ezech. 47.17.

10. Să vă trageți hotarul spre răsărit de la Hațar-Enan până la Șefam;

11. să se coboare din Șefam spre Ribla*, la răsărit de Ain; se va coborî și se va întinde de-a lungul Mării Chineret* (*Ghenezaret*), la răsărit;

*2 Împ. 23.33. Jer. 39.5,6. **Deut. 3.17. Ios. 11.2; 19.35. Mat. 14.34. Luca 5.1.

12. se va coborî iarăși spre Iordan, ca

să ajungă la Marea Sărată*. Aceasta va fi țara voastră, cu hotarele ei de jur împrejur.“
*Vers. 3.

13. Moise a dat porunca aceasta copiilor lui Israel și a zis: „Aceasta este țara* pe care o veți împărți prin sorți și pe care a poruncit Domnul s-o dea celor nouă seminții și jumătate.“
*Vers. 1. Ios. 14.1,2.

14. Căci* seminția fiilor lui Ruben, după casele lor părintești, și seminția fiilor lui Gad, după casele părinților lor, precum și jumătate din seminția lui Manase și-au luat moștenirea.
*Cap. 32.33. Ios. 14.2,3.

15. Aceste două seminții și jumătate și-au luat moștenirea dincoace de Iordan, în fața Ierihonului, înspre răsărit.“

Cum și prin cine să se împartă țara

16. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

17. „Iată numele bărbaților care vor împărți țara între voi: preotul Eleazar* și Iosua, fiul lui Nun.
*Ios. 14.1; 19.51.

18. Să mai luați câte o căpetenie* din fiecare seminție, ca să facă împărțirea țării.
*Cap. 1.4,16.

19. Iată numele bărbaților acestora: Pentru seminția lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefune;

20. pentru seminția fiilor lui Simeon: Samuel, fiul lui Amihud;

21. pentru seminția lui Benjamin: Elidad, fiul lui Chislon;

22. pentru seminția fiilor lui Dan: căpetenia Buchi, fiul lui Iogli;

23. pentru fiii lui Iosif – pentru seminția fiilor lui Manase: căpetenia Haniel, fiul lui Efod;

24. și pentru seminția fiilor lui Efraim: căpetenia Chemuel, fiul lui Siftan; –

25. pentru seminția fiilor lui Zabulon: căpetenia Elițafan, fiul lui Parnac;

26. pentru seminția fiilor lui Isahar: căpetenia Paltiel, fiul lui Azan;

27. pentru seminția fiilor lui Așer: căpetenia Abihud, fiul lui Șelomi;

28. pentru seminția fiilor lui Neftali: căpetenia Pedahel, fiul lui Amihud.“

29. Aceștia sunt aceia cărora le-a poruncit Domnul să împartă țara Canaanului între copiii lui Israel.

Cetățile leviților

35 1. Domnul a vorbit lui Moise, în câmpia Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului. Și a zis:

2. „Poruncește* copiilor lui Israel să dea leviților, din moștenirea pe care o vor avea, niște cetăți în care să poată locui. Să mai dați leviților și un loc gol împrejurul acestor cetăți.
*Ios. 14.3,4; 21.2. Ezech. 45.1, etc.; 48.8, etc.

3. Cetățile să fie ale lor, ca să locuiască în ele; iar locurile goale să fie pentru vitele lor, pentru averile lor și pentru toate dobitoacele lor.

4. Locurile goale din jurul cetăților pe care le veți da leviților să aibă, începând de la zidul cetății în afară, o mie de coți de jur împrejur.

5. Să măsurați afară din cetate, două mii de coți în partea de răsărit, două mii de coți în parte de miazăzi, două mii de coți în partea de apus și două mii de coți în partea de miazănoapte, așa încât cetatea să fie la mijloc. Acestea să fie locurile goale din jurul cetăților lor.

6. Dintre cetățile pe care le veți da leviților, șase* să fie cetăți de scăpare unde va putea să fugă ucigașul, și afară de acestea, să le mai dați alte patruzeci și două de cetăți.
*Vers. 13. Deut. 4.41. Ios. 20.2,7,8; 21.3,13,21,27,32,36,38.

7. Toate cetățile pe care le veți da leviților să fie patruzeci și opt* de cetăți, împreună cu locurile lor goale.
*Ios. 21.41.

8. Cetățile pe care le veți da din* moșiile copiilor lui Israel să fie date mai multe de** cei ce au mai multe, și mai puține de cei ce au mai puține; fiecare să dea leviților din cetățile lui după moștenirea pe care o va avea.“
*Ios. 21.3. **Cap. 26.54.

Cetățile de scăpare

9. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

10. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Când* veți trece Iordanul și veți intra în țara Canaanului,

11. să vă* alegeți niște cetăți care să vă fie cetăți de scăpare, unde să poată scăpa ucigașul care va omorî pe cineva fără voie.
*Exod 24.13.

12. Aceste* cetăți să vă slujească drept cetăți de scăpare împotriva răzbnătorului sângelui, pentru ca ucigașul să

nu fie omorât înainte de a se înfățișa în fața adunării ca să fie judecat.
*Deut. 19.6. Ios. 20.3,5,6.

13. Din cetățile pe care le veți da, șase* să vă fie cetăți de scăpare.
*Vers. 6.

14. Să dați trei cetăți dincoace* de Iordan, și trei cetăți în țara Canaanului: acestea să vă fie cetăți de scăpare.
*Deut. 4.41. Ios. 20.8.

15. Aceste șase cetăți să fie cetăți de scăpare pentru copiii lui Israel, pentru străin* și pentru cel ce locuiește în mijlocul vostru: acolo va putea să scape orice om care va ucide pe cineva fără voie.
*Cap. 15.16.

16. Dacă* un om lovește pe aproapele său cu o unealtă de fier, și acesta moare, este un ucigaș: ucigașul să fie pedepsit cu moartea.

17. Dacă-l lovește cu o piatră pe care o ține în mână, de care poate muri, și moare, este un ucigaș: ucigașul să fie pedepsit cu moartea.
*Exod 21.12,14. Lev. 24.17. Deut. 19.11,12.

18. Dacă-l lovește cu vreo unealtă de lemn pe care o ține în mână, de care poate muri, și moare, este un ucigaș: ucigașul să fie pedepsit cu moartea.

19. Răzbnătorul* sângelui să omoare pe ucigaș; când îl va întâlni, să-l omoare.
*Vers. 21,24,27. Deut. 19.6,12. Ios. 20.3,5.

20. Dacă* un om împinge pe aproapele său din ură sau dacă-l pândeste** și aruncă ceva asupra lui, și moare,
*Gen. 4.8. 2 Sam. 3.27; 20.10. 1 Imp. 2.31,32. **Exod 21.14. Deut. 19.11.

21. sau dacă-l lovește cu mâna* din vrăjmășie, și moare, cel ce l-a lovit să fie pedepsit cu moartea; este un ucigaș: răzbnătorul sângelui să omoare pe ucigaș, când îl va întâlni.
*Exod 21.13.

22. Dar dacă un om împinge pe aproapele lui fără veste și nu din vrăjmășie sau dacă aruncă ceva asupra lui fără să-l fi pândit,

23. sau dacă aruncă asupra lui din nebăgare de seamă o piatră care-i poate pricinui moartea, și moare, fără să-l urască și fără să caute să-i facă rău;

24. iată legile după care va judeca adunarea* între cel ce l-a lovit și răzbnătorul sângelui:
*Vers. 12. Ios. 20.6.

25. Adunarea va izbăvi pe ucigaș din mâna răzbnătorului sângelui și-l va face să se întoarcă în cetatea de scăpare unde fugise. Să locuiască acolo*

până la moartea marelui preot care este uns** cu untdelemn sfânt.
*Ios. 20.6. **Exod 29.7. Lev. 4.3; 21.10.

26. Dacă ucigașul iese din hotarul cetății de scăpare unde fugise

27. și dacă răzbnătorul sângelui întâlnește afară din hotarul cetății de scăpare și ucide pe ucigaș, nu va fi vinovat de omor.

28. Căci ucigașul trebuia să locuiască în cetatea lui de scăpare până la moartea marelui preot; și după moartea marelui preot, putea să se întoarcă la moșia lui.

29. Iată poruncile* de drept pentru voi și pentru urmașii voștri, în toate locurile în care veți locui.
*Cap. 27.11.

Pedeapsa pentru omor

30. Dacă un om omoară pe cineva, ucigașul să fie omorât pe* mărturia martorilor. Un singur martor nu va fi de ajuns ca să fie osândit cineva la moarte.

31. Să nu primiți răscumpărare pentru viața unui ucigaș vinovat de moarte, ci să fie pedepsit cu moartea.
*Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

32. Să nu primiți răscumpărare pentru cel ce trebuie să fugă în cetatea lui de scăpare, ca să se întoarcă să locuiască în țară până la moartea preotului.

33. Să nu* pângăriți țara unde veți fi, căci sângele celui nevinovat pângărește țara; și ispășirea sângelui vărsat în țară nu se va putea face decât prin sângele** celui ce-l va vărsa.
*Ps. 106.38. Mica 4.11. **Gen. 9.6.

34. Să* nu pângăriți deci țara în care veți merge să locuiți și în mijlocul căreia voi locuiți și Eu, căci Eu** sunt Domnul care locuiește în mijlocul copiilor lui Israel.“
*Lev. 18.25. Deut. 24.23. **Exod 29.45,46.

Măritarea fiicelor moștenitoare

36 1. Căpeteniile familiei lui* Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, dintre familiile fiilor lui Iosif, s-au apropiat și au vorbit înaintea lui Moise și înaintea mai marilor peste casele părintești ale copiilor lui Israel.
*Cap. 26.29.

2. Ei au zis: „Domnule, ție ți-a poruncit Domnul* să dai copiilor lui Israel țara ca moștenire prin sorți. Tu, domnule**, ai primit de asemenea poruncă de la Domnul ca moștenirea

fratelui nostru Țelofhad s-o dai fetelor lui. *Cap. 26.55; 33.54. Ios. 17.3. **Cap. 27.1,7. Ios. 17.3,4.

3. Dar dacă ele se mărită după unul din fiii altei seminții a copiilor lui Israel, moștenirea lor va fi ștearsă din moștenirea părinților noștri și adăugată la a seminției din care vor face parte; și astfel moștenirea care ne-a căzut nouă la sorți se va micșora.

*Lev. 25.10.

4. Și când va veni anul de veselie pentru copiii lui Israel, moștenirea lor va rămâne adăugată la a seminției din care vor face parte și va fi ștearsă astfel din moștenirea seminției părinților noștri.

5. Moise a poruncit copiilor lui Israel, din partea Domnului, și a zis: „Seminția fiilor lui Iosif are* dreptate. *Cap. 27.7.

6. Iată ce poruncește Domnul cu privire la fetele lui Țelofhad: să se mărite după cine vor vrea, numai să se mărite* într-o familie din seminția părinților lor. *Vers. 12.

7. Nici o moștenire a copiilor lui Israel să nu treacă de la o seminție la alta, ci fiecare din copiii lui Israel să

se țină* lipit de moștenirea seminției părinților lui. *1 Împ. 21.3.

8. Și orice fată* care are o moștenire în semințiile copiilor lui Israel, să se mărite după cineva dintr-o familie din seminția tatălui ei, pentru ca fiecare din copiii lui Israel să-și aibă moștenirea părinților săi. *1 Cron. 23.22.

9. Nici o moștenire să nu treacă de la o seminție la alta, ci semințiile copiilor lui Israel să se țină fiecare de moștenirea sa.

10. Fetele lui Țelofhad au făcut întocmai după porunca pe care o dăduse lui Moise, Domnul.

11. Mahla*, Tirța, Hogla, Milca și Noa, fetele lui Țelofhad, s-au măritat după fiii unchilor lor; *Cap. 27.1.

12. s-au măritat în familiile fiilor lui Manase, fiul lui Iosif, și moștenirea lor a rămas în seminția familiei tatălui lor.

13. Acestea sunt poruncile și legile pe care le-a dat Domnul prin Moise copiilor lui Israel, în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în fața Ierihonului.

*Cap. 26.3; 33.50.

DEUTERONOMUL (A DOUA LEGE)

SAU A CINCEA CARTE A LUI MOISE

(Psalmul 119.1,2. Eclesiastul 12.15.)

ADUCERI AMINTE ȘI ÎNDEMNURI

(Capitolele 1-11. Deuteronom 8.2,3.)

Moise vorbește dincolo de Iordan

1. Iată cuvintele pe care le-a spus Moise întregului Israel, dincoace* de Iordan, în pustiu, într-o câmpie, față în față cu Suf, între Paran, Tofel, Laban, Hațerot și Di-Zahab. *Ios. 9.1,10; 22.4,7.

2. (De la Horeb până* la Cades-Barnea, pe drumul care duce la muntele Seir, este o depărtare de unsprezece zile).

*Num. 13.26. Cap. 9.23.

3. În al patruzecilea* an, în luna a unsprezecea, în ziua întâi a lunii, Moise a vorbit copiilor lui Israel și le-a spus tot ce-i poruncise Domnul să le spună. *Num. 33.38.

4. Aceasta era după ce a bătut* pe Sihon, împăratul amoriților, care locuia la Hesbon, și pe Og, împăratul Basanului, care locuia la Aștarot și la Edrei*. *Num. 21.24,33. **Num. 21.33. Ios. 13.12.

5. Dincoace de Iordan, în țara Moabului,

Moise a început să lămurească Legea aceasta și a zis:

6. „Domnul, Dumnezeu nostru, ne-a vorbit la Horeb*, zicând: „Ați locuit destulă** vreme în muntele acesta.

*Exod 31. **Exod 19.1. Num. 10.11.

7. Întoarceți-vă și plecați; duceți-vă la muntele amoriților și în toate împrejurimile: în câmpie, pe munte, în vale, în partea de miazăzi, pe țărmul mării, în țara canaanitilor și în Liban, până la râul cel mare, râul Eufrat.

8. Vedeți, v-am pus țara înainte; intrați și luați în stăpânire țara pe care Domnul a jurat părinților voștri, Avraam*, Isaac și Iacov, că o va da lor și seminței lor după ei.

*Gen. 12.7; 15.18; 17.7,8; 26.4; 28.13.

Cum a pus judecători

9. În vremea aceea, v-am spus*: „Eu nu vă pot purta singur. *Exod 18.18. Num. 11.14.

10. Domnul Dumnezeu vostru v-a înmulțit, și azi sunteți foarte* mulți la număr, ca stelele cerului.

*Gen. 15.5. Cap. 10.22; 28.62.

11. Domnul* Dumnezeu părinților voștri să vă mărească de o mie de ori pe atât și să vă binecuvânteze, după** cum a făgăduit!

*2 Sam. 24.3. **Gen. 15.5; 22.17; 26.4. Exod 32.13.

12. Cum* aș putea să port eu singur pricinile voastre, povara voastră și certurile voastre? *1 Împ. 3.8,9.

13. Luați* din semințiile voastre niște bărbați înțelepți, pricepuți și cunoscuți, și-i voi pune în fruntea voastră.

*Exod 18.21. Num. 11.16,17.

14. Voi mi-ați răspuns și ați zis: „Ceea ce spui tu să facem este un lucru bun.”

15. Am luat atunci pe căpeteniile semințiilor voastre, bărbați înțelepți și cunoscuți, și i-am pus* în fruntea voastră drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci și căpetenii peste zece, ca dregători în semințiile voastre.

*Exod 18.25.

16. Am dat, în același timp, următoarea poruncă judecătorilor voștri: „Să ascultați pe frații voștri și să judecați* după dreptate neînțelegerile fiecăruia cu fratele** lui sau cu străinul.

*Cap. 16.18. Ioan 7.24. **Lev. 24.22.

17. Să nu* căutați la fața oamenilor în judecățile voastre; să ascultați pe cel mic ca și pe cel mare; să nu vă temeți de nimeni, căci Dumnezeu** e Cel care face dreptate. Și când veți găsi o pricină prea grea, s-o aduceți† înaintea mea, ca s-o aud.”

*Lev. 19.15. Cap. 16.19. 1 Sam. 16.7. Prov. 24.23. Iac. 2.1. **2 Cron. 19.6. †Exod 18.22,26.

18. Așa v-am poruncit, în vremea aceea, tot ce aveau de făcut.

De la Horeb la Cades-Barnea

19. Am plecat din Horeb și am* străbătut tot pustiu acela mare și grozav pe care l-ați văzut; am luat drumul care duce în muntele amoriților, cum ne poruncise Domnul Dumnezeu nostru, și am** ajuns la Cades-Barnea.

*Num. 10.12. Cap. 8.15. Ier. 2.6. **Num. 13.26.

20. Și eu v-am zis: „Ați ajuns la muntele amoriților, pe care ni-l dă Domnul Dumnezeu nostru.

21. Iată că Domnul Dumnezeu tău îți pune țara înainte; suie-te, ia-o în stăpânire, cum ți-a spus Domnul Dum-

nezeul părinților tăi; nu te teme* și nu te înspăimânta.” *Ios. 1.9.

22. Voi v-ați apropiat cu toții de mine și ați zis: „Să trimitem niște oameni înaintea noastră, ca să iscodească țara și să ne aducă răspuns cu privire la drumul pe care ne vom sui în ea și asupra cetăților în care vom ajunge.”

23. Părerea aceasta mi s-a părut bună; și am luat* doisprezece oameni dintre voi, câte un om de fiecare seminție.

*Num. 13.3.

24. Ei au* plecat, au trecut muntele și au ajuns până la valea Eșcol și au iscodit țara. *Num. 13.22-24.

25. Au luat în mâini din roadele țării și ni le-au adus; ne-au făcut o dare de seamă și au zis: „Bună* țară ne dă Domnul Dumnezeu nostru.” *Num. 13.27.

26. Dar* voi n-ați vrut să vă suiți în ea și v-ați răzvrătit împotriva poruncii Domnului Dumnezeului vostru.

*Num. 14.1-4. Ps. 106.24,25.

27. Ați cântit în corturile voastre și ați zis: „Pentru că ne urăște*, de aceea ne-a scos Domnul din țara Egiptului, ca să ne dea în mâinile amoriților și să ne nimicească. *Cap. 9.28.

28. Unde să ne suim? Frații noștri ne-au muiat inima, zicând: „Poporul* acela este un popor mai mare și mai înalt la statură decât noi; cetățile sunt mari și întărite până la cer; ba încă, am văzut acolo și copii** de ai lui Anac.”

*Num. 13.28,31-33. Cap. 9.1,2. **Num. 13.28.

29. Eu v-am zis: „Nu vă înspăimântați și nu vă fie frică de ei.

30. Domnul Dumnezeu* vostru care merge înaintea voastră, Se va lupta El însuși pentru voi, potrivit cu tot ce a făcut pentru voi sub ochii voștri în Egipt. *Exod 14.14,25. Neem. 4.20.

31. Apoi în pustiu, ai văzut că Domnul Dumnezeu tău te-a purtat* cum poartă un om pe fiul său, pe tot drumul pe care l-ați făcut până la sosirea voastră în locul acesta.”

*Exod 19.4. Cap. 32.11,12. Isa. 46.3,4; 63.9. Osea 11.3. Fapt. 13.18.

32. Cu toate acestea, voi* n-ați avut încredere în Domnul Dumnezeu vostru

*Ps. 106.24. Iuda 5.

33. care* mergea înaintea voastră pe drum, ca** să vă caute un loc de poposire: noaptea într-un foc, ca să vă arate drumul pe care trebuia să mergeți, și ziua într-un nor.

*Exod 13.21. Ps. 78.14. **Num. 10.33. Ezech. 20.6.

34. Domnul a auzit glasul cuvintelor voastre. S-a mâniat și a jurat*, zicând:

*Cap. 2.14,15.

35. „Nici unul* din bărbații care fac parte din acest neam rău nu va vedea țara aceea bună pe care am jurat că o voi da părinților voștri,

*Num. 14.22,23. Ps. 95.11.

36. afară* de Caleb, fiul lui Iefune. El o va vedea, și țara în care a mers, o voi da lui și copiilor lui, pentru că a** urmat în totul calea Domnului.“

*Num. 14.24,30. Ios. 14.9. **Num. 14.24.

37. Domnul S-a mâniat și pe mine*, din pricina voastră, și a zis: „Nici tu nu vei intra în ea.

*Num. 20.12; 27.14. Cap. 3.26; 4.21; 34.4. Ps. 106.32.

38. Iosua*, fiul lui Nun, slujitorul** tău, va intra în ea; întărește-l*, căci el va pune pe Israel în stăpânirea țării aceleia.

*Num. 14.30. **Exod. 24.13; 33.11. 1 Sam. 16.22. †Num. 27.18,19. Cap. 31.7,23.

39. Și pruncii* voștri, despre care ați** zis: „Vor fi de jaf!“ și fiii voștri, care nu cunosc* azi nici binele nici răul, ei vor intra în ea; da, lor le-o voi da, și ei o vor stăpâni.

*Num. 14.31. **Num. 14.3. †Isa. 7.15,16. Rom. 9.11.

40. Dar voi, întoarceți-vă* înapoi și plecați în pustiu, înspre Marea Roșie.“

*Num. 14.25.

41. Voi ați răspuns și mi-ați zis: „Am păcătuit* împotriva Domnului; ne vom sui și ne vom bate, cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeuul nostru.“ Și v-ați încins fiecare armele și v-ați încumetat să vă suiți pe munte.

*Num. 14.40.

42. Domnul mi-a zis: „Spune-le: „Nu* vă suiți și nu vă luptați, căci Eu nu sunt în mijlocul vostru; nu căutați să fiți bătuți de vrăjmașii voștri.“

*Num. 14.42.

43. Eu v-am spus, dar n-ați ascultat; ci v-ați răzvrătit împotriva poruncii Domnului și v-ați suit semeți* pe munte.

*Num. 14.44,45.

44. Atunci amoriții, care locuiesc pe muntele acesta, v-au ieșit înainte și v-au urmărit ca albinele*; v-au bătut din Seir, până la Horma.

*Ps. 118.12.

45. La întoarcerea voastră, ați plâns înaintea Domnului, dar Domnul nu v-a ascultat glasul și n-a luat aminte la voi.

46. Și așa* ați rămas la Cades, unde ați stat multă vreme. *Num. 13.25; 20.12,22. Jude. 11.17.

Intrarea în pustiu

2. 1. Ne-am întors și am plecat în pustiu, pe drumul care duce la Marea Roșie, cum* îmi poruncise Domnul; și am ocolit multă vreme muntele Seir.

*Num. 14.25. Cap. 1.40.

2. Domnul mi-a zis:

3. „Vă ajunge* de când ocoliți muntele acesta. Întoarceți-vă spre miazănoapte.

*Vers. 7,14.

4. Dă următoarea poruncă poporului: „Acum aveți* să treceți prin hotarele fraților voștri, copiii lui Esau, care locuiesc în Seir. Ei se vor teme de voi; dar să vă păziți bine.

*Num. 20.14.

5. Să nu vă încălărați cu ei; căci nu vă voi da în țara lor nici măcar o palmă de loc: muntele Seir l-am dat* în stăpânire lui Esau.

*Gen. 36.8. Ios. 24.4.

6. Să cumpărați de la ei cu preț de argint, hrana pe care o veți mânca, și să cumpărați de la ei cu preț de argint chiar și apa pe care o veți bea.

7. Căci Domnul Dumnezeuul tău te-a binecuvântat în tot lucrul mâinilor tale și ți-a cunoscut călătoria în acest mare pustiu. Iată, de patruzeci de ani* de când Domnul Dumnezeuul tău este cu tine, și n-ai dus lipsă de nimic.“

*Cap. 8.2-4.

8. Am* trecut pe departe de frații noștri, copiii lui Esau, care locuiesc în Seir, și pe departe de drumul care duce în câmpie, departe de Elat** și de Ețion-Gheber; apoi ne-am întors și am apucat spre pustiul Moabului.

*Jude. 11.18. **1 Împ. 9.26.

Pribegirea în pustiu

9. Domnul mi-a zis: „Nu face război cu Moab și nu te apuca la luptă cu el; căci nu-ți voi da nimic să stăpânești în țara lui: „Arul* l-am dat în stăpânire copiilor** lui Lot.

*Num. 21.28. **Gen. 19.36,37.

10. (Mai înainte aici locuiau emimii*: un popor mare, mult la număr și de statură înaltă, ca anachimii**.

*Gen. 14.5. **Num. 13.22,33. Cap. 9.2.

11. Ei treceau drept refaimiți, ca și anachimii; dar moabiții îi numeau emimi.

12. Seir era locuit altădată* de horiți; copiii lui Esau i-au izgonit, i-au nimicit dinaintea lor și s-au așezat în locul lor, cum a făcut Israel în țara

pe care o stăpânește și pe care i-a dat-o Domnul.)

*Gen. 14.6; 36.20. Vers. 22.

13. Acum sculați-vă și treceți pârâul* Zered.“

Am trecut pârâul Zered. *Num. 21.12.

14. Vremea cât au ținut călătoriile noastre de la Cades-Barnea* până la trecerea pârâului Zered a fost de treizeci și opt de ani, până** a pierit din mijlocul taberei tot neamul oamenilor de război, cum† le jurase Domnul.

*Num. 13.26. **Num. 14.33; 26.64. †Num. 14.35. Cap. 1.34,35. Ezech. 20.15.

15. Măna Domnului* a fost împotriva lor ca să-i nimicească din mijlocul taberei, până ce au pierit. *Ps. 78.33; 106.26.

16. După ce au pierit toți bărbații de război, murind în mijlocul poporului,

17. Domnul mi-a vorbit și a zis:

18. „Să treci azi hotarul Moabului, la cetatea Ar,

19. și să te apropii de copiii lui Amon. Să nu faci război cu ei și să nu te iei la luptă cu ei; căci nu-ți voi da nimic de stăpânit în țara copiilor lui Amon: am dat-o în stăpânire copiilor* lui Lot.

*Gen. 19.38.

20. Țara aceasta trecea de asemenea ca o țară a lui Refaim; mai înainte locuiau în ea refaimiții; și amoniții îi numeau* zamzumimi:

*Gen. 14.5.

21. un popor* mare, mult la număr și de statură înaltă, ca anachimii. Domnul i-a nimicit dinaintea amoniților, care i-au izgonit și s-au așezat în locul lor.

*Vers. 10.

22. (Așa a făcut Domnul și pentru copiii lui Esau care* locuiesc în Seir, când a nimicit pe horiți** dinaintea lor; ei i-au izgonit și s-au așezat în locul lor, până în ziua de azi.

*Fapt. 36.8. **Gen. 14.6; 36.20-30. Vers. 12.

23. De asemenea, aviții*, care locuiau în sate până la Gaza**, au fost nimiciți de caftoriți†, ieșiți din Caftor, care s-au așezat în locul lor.)

*Ios. 13.3. **Ier. 25.20. †Gen. 10.14. Amos 9.7.

24. Sculați-vă, plecați și treceți* pârâul Arnon. Iată, îți dau în mâini pe Sihon, împăratul Hesbonului, amoritul, și țara lui. Începe cucerirea, fă război cu el!

*Num. 21.13,14. Jude. 11.18,21.

25. De azi* încolo voi băga groaza și frica de tine în toate popoarele de sub cer; și, la auzul faimei tale, vor tremura și se vor îngrozi de tine.“

*Exod 15.14,15. Cap. 11.25. Ios. 2.9,10.

Cucerirea țării lui Sihon, împăratul Hesbonului

26. Din pustiul Chedemot, am trimis soli la Sihon, împăratul Hesbonului*, cu vorbe de pace. Am trimis să-i spună:

*Cap. 20.10.

27. „Lasă-mă* să trec prin țara ta; voi ține drumul mare, fără să mă abat nici la dreapta, nici la stânga.

*Num. 21.21,22. Jude. 11.19.

28. Să-mi vinzi pe preț de argint hrana pe care o voi mânca și să-mi dai cu preț de argint apa pe care o voi bea; nu voi face altceva decât să trec* cu piciorul

*Num. 20.19.

29. lucru pe care mi l-au îngăduit* copiii lui Esau care locuiesc în Seir și moabiții care locuiesc în Ar – îngăduie-mi și tu lucrul acesta, până voi trece Iordanul ca să intru în țara pe care ne-o dă Domnul Dumnezeuul nostru.“

*Num. 20.18. Cap. 23.3,4. Jude. 11.17,18.

30. Dar Sihon*, împăratul Hesbonului, n-a vrut să ne lase să trecem pe la el; căci Domnul** Dumnezeuul tău i-a făcut† duhul neînduplecat și i-a împietrit inima, ca să-l dea în mâinile tale, cum vezi azi.

*Num. 21.23. **Ios. 11.20. †Exod 4.21.

31. Domnul mi-a zis: „Vezi, acum încep să-ți dau* pe Sihon și țara lui; începe și tu dar să-i iei în stăpânire țara ca s-o moștenești.“

*Cap. 1.8.

32. Sihon* ne-a ieșit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva noastră, la lahaț.

*Num. 21.23.

33. Domnul* Dumnezeuul nostru ni l-a dat în mâini și l-am** bătut, pe el și pe fiii lui, și pe tot poporul lui.

*Cap. 7.2; 20.16. **Num. 21.24. Cap. 29.7.

34. I-am luat atunci toate cetățile și le-am nimicit* cu desăvârșire: bărbați, femei și prunci i-am nimicit cu desăvârșire și n-am lăsat să scape nici unul măcar.

*Cap. 7.2,26.

35. Numai vitele le-am răpit pentru noi, precum și prada din cetățile pe care le luaserăm.

36. De la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon, și de la cetatea care este în vale, până la Galaad, n-a fost nici o cetate prea tare pentru noi: Domnul Dumnezeuul nostru ni le-a dat pe toate** în mână.

*Cap. 3.12; 4.48. Ios. 13.9. **Ps. 44.3.

37. Dar de țara copiilor lui Amon nu te-ai apropiat, de toate malurile pârâului Iaboc*, de cetățile de la munte și de

toate** locurile pe care te-a oprit Domnul Dumnezeuul tău să le lovești.

*Gen. 32.22. Num. 21.24. Cap. 3.16. **Vers. 5,9,19.

Cucerirea țării lui Og

31. Ne-am întors și ne-am suit pe drumul care duce la Basan. Og*, împăratul Basanului, ne-a ieșit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva noastră la Edrei**.

*Num. 21.33, etc. Cap. 29.7. **Cap. 1.4.

2. Domnul mi-a zis: „Nu te teme de el; căci îl dau în mâinile tale, pe el și tot poporul lui și țara lui; să te porți cu el cum te-ai purtat cu Sihon*, împăratul amoritilor, care locuia la Hesbon.“

*Num. 21.34.

3. Și Domnul Dumnezeuul nostru a mai dat în mâinile noastre și pe Og, împăratul Basanului, cu tot poporul lui*; l-am bătut și n-am lăsat să scape nici unul din oamenii lui.

*Num. 21.35.

4. I-am luat atunci toate cetățile și n-a fost una care să nu cadă în stăpânirea noastră: șaizeci de cetăți, tot ținutul Argob*, împărăția lui Og din Basan.

*1 Împ. 4.13.

5. Toate cetățile acestea erau întărite, cu ziduri înalte, cu porți și zăvoare, afară de cetățile fără ziduri care erau foarte multe la număr.

6. Le-am nimicit cu desăvârșire, cum făcusem cu Sihon, împăratul Hesbonului*; am nimicit cu desăvârșire toate cetățile împreună cu bărbații, femeile și pruncii.

*Cap. 2.24. Ps. 135.10-12; 136.19-21.

7. Iar toate vitele și prada din cetăți le-am luat pentru noi.

8. Astfel în vremea aceea am cucerit de la cei doi împărați ai amoritilor țara de dincoace de Iordan, de la pârâul Arnon până la muntele Hermon,

9. (sidoniții zic Hermonului* Sirion, și amorii îl numesc Senir**),

*Cap. 4.48. Ps. 29.6. *1 Cron. 5.23.

10. toate cetățile din* câmpie, tot Galaadul și tot Basanul** până la Salca și Edrei, cetăți din împărăția lui Og în Basan.

*Cap. 4.49. **Ios. 12.5; 13.11.

11. (Numai* Og, împăratul Basanului, mai rămăsese din neamul** refaimiților. Patul lui, un pat de fier, este la Raba†, cetatea copiilor lui Amon. Lungimea lui este de nouă coți, și lățimea de patru coți, după cotul unui om.)

*Amos 2.9. **Gen. 14.5. †2 Sam. 12.26. Ier. 49.2. Ezech. 21.20.

Împărțirea țării de dincolo de Iordan

12. Atunci am luat în stăpânire țara aceasta. Am dat rubeniților și gaditilor ținutul de la Aroer*, care este pe pârâul Arnon, și jumătatea muntelui Galaad cu cetățile** lui.

*Cap. 2.36. Ios. 12.2. **Num. 32.33. Ios. 12.6; 13.8, etc.

13. Am dat la jumătate* din seminția lui Manase ce mai rămânea din Galaad și toată împărăția lui Og din Basan: tot ținutul Argob, cu tot Basanul, care purta numele de țara refaimiților.

*Ios. 13.29.

14. Iair*, fiul lui Manase, a luat tot ținutul Argob până la** hotarul gheșuriților și maacatiților, și a pus numele lui târgurilor Basanului, numite† și azi târgurile lui Iair.

*1 Cron. 2.22. **Ios. 13.13. 2 Sam. 3.3; 16.6. †Num. 32.41.

15. Am dat* Galaadul lui Machir.

*Num. 32.39.

16. Rubeniților și gaditilor le-am dat o parte din Galaad până la pârâul Arnon, al cărui mijloc slujește ca hotar, și până la pârâul Iaboc, hotarul* copiilor lui Amon.

*Num. 21.24. Ios. 12.2.

17. Le-am mai dat câmpia, mărginită de Iordan, de la Chineret* până la marea** câmpiei, Marea† Sărată, la picioarele muntelui Pisga spre răsărit.

*Num. 34.11. **Num. 34.12. Cap. 4.49. Ios. 12.3. †Gen. 14.3.

18. În vremea aceea, v-am dat porunca aceasta: „Domnul Dumnezeuul vostru vă dă în mână țara aceasta, ca s-o stăpâniți. Voi* toți, cei buni de luptă, să mergeți înarmați înaintea copiilor lui Israel.“

*Num. 32.20, etc.

19. Numai femeile voastre, pruncii și vitele voastre – știu că aveți multe vite – să rămână în cetățile pe care vi le-am dat,

20. până ce Domnul va da odihnă fraților voștri ca și vouă și vor lua și ei în stăpânire țara pe care le-o dă Domnul Dumnezeuul vostru dincolo de Iordan. După aceea vă veți întoarce* fiecare în moștenirea pe care v-am dat-o.“

*Ios. 22.4.

21. În vremea aceea, am poruncit lui Iosua* și i-am zis: „Ochii tăi au văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeuul vostru acestor doi împărați: așa va face Domnul tuturor împărățiilor împotriva cărora vei merge.“

*Num. 27.18.

22. Nu te teme de ei; căci Domnul* Dumnezeuul vostru va lupta El însuși pentru voi.“

*Exod 14.14. Cap. 1.30; 20.4.

Moise cere să vadă țara

23. În vremea aceea, m-am rugat* Domnului și am zis:

*2 Cor. 12.8,9.

24. „Stăpâne Doamne! Tu ai început să arăți robului Tău mărirea* Ta și mâna Ta cea puternică; căci care este dumnezeul** acela, în cer și pe pământ, care să poată face lucrări ca ale Tale și să aibă o putere ca a Ta?

*Cap. 11.2. **Exod 15.11. 2 Sam. 7.22. Ps. 71.19; 86.8; 89.6,8.

25. Lasă-mă, te rog, să trec și să văd* țara aceea bună de dincolo de Iordan, munții aceia frumoși și Libanul!“

*Exod 3.8. Cap. 4.22.

26. Dar Domnul* S-a mâniat pe mine, din pricina voastră, și nu m-a ascultat. Domnul mi-a zis: „Destul! Nu-Mi mai vorbi de lucrul acesta.“

*Num. 20.12; 27.14. Cap. 1.37; 31.2; 32.51,52; 34.4. Ps. 106.32.

27. Suie-te* pe vârful muntelui Pisga, uită-te spre apus, spre miazănoapte, spre miazăzi și spre răsărit, și privește-o doar cu ochii; căci nu vei trece Iordanul acesta.

*Num. 27.12.

28. Dă* porunci lui Iosua, întărește-l și îmbărbătează-l; căci el va merge înaintea poporului acestuia și-l va pune în stăpânirea țării pe care o vei vedea.“

*Num. 27.18,23. Cap. 1.38; 31.3,7.

29. Și am rămas astfel în* vale, în dreptul Bet-Peorului.

*Cap. 4.43; 34.6.

Îndemn

41. Acum, Israele, ascultă legile* și poruncile pe care vă învăț să le păziți. Împliniți-le, pentru ca să trăiți și să intrați în stăpânirea țării pe care v-o dă Domnul Dumnezeuul părinților voștri.

*Lev. 19.37; 20.8; 22.31. Cap. 5.1; 8.1. Ezech. 20.11. Rom. 10.5.

2. Să* n-adăugați nimic la cele ce vă poruncesc eu și să nu scădeți nimic din ele; ci să păziți poruncile Domnului Dumnezeuului vostru așa cum vi le dau eu.

*Cap. 12.32. Ios. 1.7. Prov. 30.6. Ecl. 12.13. Apoc. 22.18,19.

3. Ați văzut cu ochii voștri ce a făcut Domnul cu prilejul faptei lui Baal-Peor*: Domnul Dumnezeuul tău a nimicit din mijlocul tău pe toți aceia care se duseseră după Baal-Peor.

*Num. 25.4, etc. Ios. 22.17. Ps. 106.28,29.

4. Iar voi, care v-ați alipit de Domnul Dumnezeuul vostru sunteți toți vii astăzi.

5. Iată, v-am învățat legi și porunci, cum mi-a poruncit Domnul Dumnezeuul

meu ca să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire.

6. Să le păziți și să le împliniți; căci aceasta* va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor care vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: „Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!“

*Iov 28.28. Ps. 19.7; 111.10. Prov. 1.7.

7. Care este, în adevăr, neamul* acela așa de mare încât să fi avut pe dumnezeii** lui așa de aproape cum avem noi pe Domnul Dumnezeuul nostru, ori de câte ori Îl chemăm?

*2 Sam. 7.23. **Ps. 46.1; 145.18; 148.14. Isa. 55.6.

8. Și care este neamul acela așa de mare încât să aibă legi și porunci așa de drepte, cum este toată Legea aceasta pe care v-o pun astăzi înainte?

9. Numai ia seama asupra ta și veghează* cu luare aminte asupra sufletului tău, în toate zilele vieții tale, ca nu** cumva să uiți lucrurile pe care ți le-au văzut ochii și să-ți iasă din inimă; fă-le† cunoscut copiilor tăi și copiilor copiilor tăi.

*Prov. 4.23. **Prov.

3.1,3; 4.21. †Gen. 18.19. Cap. 6.7; 11.19. Ps. 78.5,6. Efes. 6.4.

10. Adu-ți aminte de ziua* când te-ai înfățișat înaintea Domnului Dumnezeuului tău, la Horeb, când Domnul mi-a zis: „Strânge poporul la Mine! Căci vreau să-i fac să audă cuvintele Mele, ca să învețe să se teamă de Mine tot timpul cât vor trăi pe pământ; și să învețe și pe copiii lor să le păzească.“

*Exod 19.9,16; 20.18. Ezech. 12.18,19.

11. Voi v-ați apropiat și ați stat la poalele muntelui. Muntele* era aprins, și flăcările se ridicau până în inima cerului. Era întuneric, nori și negură deasă.

*Exod 19.18. Cap. 5.23.

12. Și Domnul* v-a vorbit din mijlocul focului; voi ați auzit sunetul* cuvintelor Lui, dar n-ați văzut nici un chip, ci ați auzit doar† un glas.

*Cap. 5.4,22. **Vers. 33,36. †Exod 20.22. 1 Împ. 19.12.

13. El și-a vestit* legământul Său, pe care v-a poruncit să-l păziți, cele zece** porunci; și le-a scris pe† două table de piatră.

*Cap. 9.9,11. **Exod 34.28. †Exod 24.12; 31.18.

14. În vremea aceea, Domnul mi-a poruncit* să vă învăț legi și porunci, ca să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire.

*Exod 21.1. Cap. 22; 23.

15. Fiindcă n-ați văzut nici un chip* în ziua când v-a vorbit Domnul din mijlocul focului, la Horeb, vegheați**

cu luare aminte asupra sufletelor voastre,

^{*Isa. 40.18. **Jos. 23.11.}

16. ca nu cumva să vă* stricați și să vă faceți** un chip cioplit sau o înfățișare a vreunui idol sau chipul vreunui om sau chipul vreunei femei,

^{*Exod 32.7. **Exod 20.4,5. Vers. 23. Cap. 5.8. †Rom. 1.23.}

17. sau chipul vreunui dobitoc de pe pământ sau chipul vreunei păsări care zboară în ceruri,

18. sau chipul vreunui dobitoc care se târăște pe pământ sau chipul vreunui pește care trăiește în apele dedesubtul pământului.

19. Veghează asupra sufletului tău, ca nu cumva, ridicându-ți* ochii spre cer, și văzând soarele, luna și stelele, toată ostirea** cerurilor, să fii târât să te închini† înaintea lor și să le slujești: căci acestea sunt lucruri pe care Domnul Dumnezeuul tău le-a făcut și le-a împărțit ca să slujească tuturor popoarelor, sub cerul întreg.

^{*Cap. 17.3. Iov 31.26,27. **Gen. 2.1. 2 Împ. 17.16; 21.3. †Rom. 1.25.}

20. Dar pe voi, Domnul v-a luat și v-a scos* din cuptorul de fier al Egiptului, ca** să-I fiți un popor pus deoparte, cum sunteți azi.

^{*1 Împ. 8.51. Ier. 11.4. **Exod 19.5. Cap. 9.29; 32.9.}

21. Și Domnul S-a mâniat* pe mine, din pricina voastră: și a jurat ca eu să nu trec Iordanul și să nu intru în țara aceea bună pe care ți-o dă ca moștenire Domnul Dumnezeuul tău.

^{*Num. 20.12. Cap. 1.37; 3.26.}

22. Eu* voi muri deci în țara aceasta de aici, nu** voi trece Iordanul; dar voi îl veți trece și veți stăpâni țara† aceea bună.

^{*2 Pet. 1.13-15. **Cap. 3.27. †Cap. 2.25.}

23. Vegheați asupra voastră, ca* să nu dați uitării legământul pe care l-a încheiat cu voi Domnul Dumnezeuul vostru și să** nu faceți vreun chip cioplit, nici vreo înfățișare oarecare pe care ți-a oprit Domnul Dumnezeuul tău, s-o faci.

^{*Vers. 9. **Vers. 16. Exod 20.4,5.}

24. Căci Domnul* Dumnezeuul tău este un foc mistuitor, un** Dumnezeu gelos.

^{*Exod 24.17. Cap. 9.3. Isa. 33.14. Evr. 12.29. **Exod 20.5. Cap. 6.45. Isa. 42.8.}

Pedeapsa pentru închinarea la idoli

25. Când vei avea copii*, și copii din copiii tăi, și vei fi de multă vreme în țară, dacă vă veți strica, dacă vă veți face chipuri cioplite, înfățișări ale vreunui lucru, dacă veți face** ce este

rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, ca să-L mâniați

^{*Vers. 16. **2 Împ. 17.17, etc.}

26. iau astăzi martor* împotriva voastră cerul și pământul – că veți pieri de o moarte repede din țara pe care o veți lua în stăpânire dincolo de Iordan și nu veți avea zile multe în ea, căci veți fi nimiciți de tot.

^{*Cap. 30.18,19. Isa. 1.2. Mica 6.2.}

27. Domnul vă va împrăstia* printre popoare și nu veți rămâne decât un mic număr în mijlocul neamurilor unde vă va duce Domnul.

^{*Lev. 26.33. Cap. 28.62,64. Neem. 1.8.}

28. Și acolo* veți sluji unor dumnezei, care sunt o lucrare făcută de mâini omenești, de lemn și de piatră, care nu pot** nici să vadă, nici să audă, nici să mănânce, nici să miroasă.

^{*Cap. 28.64. 1 Sam. 26.19. Ier. 16.13. **Ps. 115.4,5; 135.15,16. Isa. 44.9; 46.7.}

29. Și dacă de acolo* vei căuta pe Domnul Dumnezeuul tău, Îl vei găsi, dacă-L vei căuta din toată inima ta și din tot sufletul tău.

^{*Lev. 26.39,40. Cap. 30.1-3. 2 Cron. 15.4. Neem. 1.9. Isa. 55.6,7. Ier. 29.12-14.}

30. Și după ce ți se vor întâmpla toate aceste lucruri în strămtorarea ta, în zilele de* pe urmă, te vei întoarce** la Domnul Dumnezeuul tău și vei asculta glasul Lui;

^{*Gen. 49.1. Cap. 31.29. Ier. 23.20. Osea 3.5. **Ioel 2.12.}

31. căci Domnul Dumnezeuul tău* este un Dumnezeu plin de îndurare, care nu te va părăsi și nu te va nimici; El nu va uita legământul pe care l-a încheiat prin jurământ cu părinții tăi.

^{*2 Cron. 30.9. Neem. 9.31. Ps. 116.5. Iona 4.2.}

Dumnezeul lui Israel mai presus de orice

32. Întreabă* vremurile străvechi, care au fost înaintea ta, din ziua când a făcut Dumnezeu pe om pe pământ, și cercetează de la o margine** a cerului la cealaltă: a fost vreodată vreo întâmplare așa de mare și s-a auzit vreodată așa ceva?

^{*Iov 8.8. **Mat. 24.31.}

33. A fost* vreodată vreun popor care să fi auzit glasul lui Dumnezeu vorbind din mijlocul focului, cum l-ai auzit tu, și să fi rămas viu?

^{*Exod 24.11; 33.20. Cap. 5.24,26.}

34. A fost vreodată vreun dumnezeu care să fi căutat să ia un neam din mijlocul altui neam, prin încercări*, semne**, minuni și lupte, cu mână† tare și braț†† întins și cu minuni*†

înfricoșate, cum a făcut cu voi Domnul Dumnezeuul vostru în Egipt și sub ochii voștri?

^{*Cap. 7.19; 29.3.}

^{**Exod 7.3. †Exod 13.3. ††Exod 6.6. *†Cap. 26.8; 34.12.}

35. Numai tu ai fost martor la aceste lucruri, ca să cunoști că numai Domnul este Dumnezeu și că nu este alt* Dumnezeu afară de El.

^{*Cap. 32.39. 1 Sam. 2.2. Isa. 45.5,18,22. Marc. 12.29,32.}

36. Din cer*, te-a făcut să auzi glasul Lui, ca să te învețe; și, pe pământ, te-a făcut să vezi focul Lui cel mare și ai auzit cuvintele Lui din mijlocul focului.

^{*Exod 19.9,19; 20.18,22; 24.16. Evr. 12.18.}

37. El a* iubit pe părinții tăi, și de aceea a ales sământa lor după ei; El însuși te-a scos** din Egipt, prin puterea Lui cea mare.

^{*Cap. 10.15. **Exod 13.3,9,14.}

38. El* a izgonit dinaintea ta neamuri mai mari la număr și mai tari decât tine, ca să te ducă în țara lor și să ți-o dea în stăpânire, cum vezi azi.

^{*Cap. 7.1; 9.1,4,5.}

39. Să știi dar în ziua aceasta și pune-ți în inimă că numai Domnul* este Dumnezeu, sus în cer și jos pe pământ, și că nu este alt Dumnezeu afară de El.

^{*Vers. 35. Ios. 2.11.}

40. Păzește* dar legile și poruncile Lui, pe care ți le dau azi, ca** să fii fericit, tu și copiii tăi după tine, și să ai zile multe în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău pe vecie.

^{*Lev. 22.31. **Cap. 5.16; 6.3,18; 12.25,28; 22.7. Efes. 6.3.}

Cetățile de scăpare de la răsăritul Iordanului

41. Atunci Moise a ales* trei cetăți dincoace de Iordan, la răsărit,*Num. 35.6,14.

42. pentru ca* să slujească de scăpare ucigașului care ar fi omorât fără voie pe aproapele lui, fără să-i fi fost vrăjmaș mai dinainte, și să-și poată scăpa astfel viața, fugind într-una din aceste cetăți.

^{*Cap. 19.4.}

43. Aceste cetăți erau: Bețer*, în pustiu, în câmpie, la rubeniți; Ramot, în Galaad, la gadiți, și Golan, în Basan, la manasiți.

^{*Ios. 20.8.}

Cele zece porunci

44. Aceasta este Legea pe care a dat-o Moise copiilor lui Israel.

45. Iată învățăturile, legile și poruncile pe care le-a dat Moise copiilor lui Israel, după ieșirea lor din Egipt.

46. Aceasta era dincoace de Iordan, în vale*, față în față cu Bet-Peor, în țara lui Sihon, împăratul amoriților, care

locuia la Hesbon, și care a fost bătut** de Moise și copiii lui Israel, după ieșirea lor din Egipt.

^{*Cap. 3.29. **Num. 21.24. Cap. 1.4.}

47. Ei au pus mâna pe țara lui și pe țara lui* Og, împăratul Basanului. Acești doi împărați ai amoriților erau dincoace de Iordan, la răsărit.

^{*Num. 21.35. Cap. 3.3,4.}

48. Ținutul lor se întindea de la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon, până la muntele Sionului care este** Hermonul,

^{*Cap. 2.36; 3.12. **Cap. 3.9. Ps. 133.3.}

49. și cuprindea toată câmpia de dincoace de Iordan, la răsărit, până la marea câmpiei, sub poalele* muntelui Pisga.

^{*Cap. 3.17.}

51. Moise a chemat pe tot Israelul și i-a zis:

„Ascultă, Israele, legile și poruncile pe care vi le spun astăzi în auzul vostru. Învățați-le și împliniți-le cu scumpătate.

2. Domnul* Dumnezeuul nostru a încheiat cu noi un legământ la Horeb.

^{*Exod 19.5. Cap. 4.23.}

3. Nu* cu părinții noștri a încheiat Domnul legământul acesta, ci cu noi, care suntem toți vii astăzi aici.

^{*Mat. 13.17. Evr. 8.9.}

4. Domnul v-a vorbit față* în față pe munte, din mijlocul focului.

^{*Exod 19.9,19; 20.22. Cap. 4.33,36; 34.10.}

5. Eu am stat* atunci între Domnul și voi, ca să vă vestesc cuvântul Domnului; căci** vă era frică de foc și nu v-ați suit pe munte. El a zis:

^{*Exod 20.21. Gal. 3.19. **Exod 19.16; 20.18; 24.2.}

6. „Eu sunt* Domnul Dumnezeuul tău care te-am scos din țara Egiptului, din casa robiei.

^{*Exod 20.2, etc. Lev. 26.1. Cap. 6.4. Ps. 81.10.}

7. Să* n-ai alți dumnezei afară de Mine.

^{*Exod 20.3.}

8. Să nu-ți* faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri sau jos pe pământ sau în ape sub pământ.

^{*Exod 20.4.}

9. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești, căci Eu, Domnul Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care* pedepesc fărădelegea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc;

^{*Exod 34.7.}

10. și Mă îndur* până la al mililea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.

^{*Ier. 32.18. Dan. 9.4.}

11. Să nu* iei în deșert Numele Dom-

nului Dumnezeuului tău; căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui.

*Exod 20.7. Lev. 19.12. Mat. 5.33.

12. Ține ziua* de odihnă, ca s-o sfințești, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău.

*Exod 20.8.

13. Șase zile* să lucrezi și să-ți faci toate treburile.

*Exod 23.12; 35.2. Ezech. 20.12.

14. Dar ziua a șaptea este ziua* de odihnă a Domnului Dumnezeuului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici boul tău, nici măgarul tău, nici vreunul din dobitoacele tale, nici străinul care este în locurile tale, pentru ca și robul, și roaba ta să se odihnească întocmai ca tine.

*Gen. 2.2. Exod 16.29,30. Evr. 4.4.

15. Adu-ți* aminte că și tu ai fost rob în țara Egiptului, și Domnul, Dumnezeuul tău, te-a scos din ea cu** mână tare și cu braț întins: de aceea ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău să ții ziua de odihnă.

*Cap. 15.15; 16.12; 24.18,22. **Cap. 4.34,37.

16. Cinsteste* pe tatăl tău și pe mama ta, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău, ca să ai zile** multe și să fii fericit în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

*Exod 20.12.

Lev. 19.3. Cap. 27.16. Efes. 6.2,3. Col. 3.20. **Cap. 4.40.

17. Să nu ucizi*.

*Exod 20.13. Mat. 5.21.

18. Să nu preacurvești*.

*Exod 20.14. Luca 18.20. Iac. 2.11.

19. Să nu furi*.

*Exod 20.15. Rom. 13.9.

20. Să* nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.

*Exod 20.16.

21. Să* nu poțestești nevasta aproapelui tău; să nu poțestești casa aproapelui tău, nici ogorul lui, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici un alt lucru care este al aproapelui tău."

*Exod 20.17. Mica 2.2. Hab. 2.9. Luca 12.15. Rom. 7.7; 13.9.

22. Acestea sunt cuvintele pe care le-a rostit Domnul cu glas tare pe munte, din mijlocul focului, din nori și din negură deasă, și le-a spus la toată adunarea voastră, fără să adauge ceva. Le-a scris* pe două table de piatră și mi le-a dat.

*Exod 24.12; 31.18. Cap. 4.13.

23. Când ați auzit* glasul acela din mijlocul întinericului și pe când tot muntele era aprins, căpeteniile semințiilor voastre și bătrânii voștri s-au apropiat toți de mine,

*Exod 20.18,19.

24. și ați zis: „Iată că Domnul Dumnezeuul nostru ne-a arătat slava și

mărima Lui și noi I-am auzit glasul* din mijlocul focului; astăzi, am văzut că Dumnezeu a vorbit unor oameni, și totuși au** rămas vii.

*Exod 19.19. **Cap. 4.33. Jude. 13.22.

25. Și acum pentru ce să murim? Căci acest foc mare ne va mistui; dacă vom* auzi și mai departe glasul Domnului Dumnezeuului nostru, vom muri.

*Cap. 18.16.

26. Cine este*, în adevăr, omul acela, care să fi auzit vreodată, ca noi, glasul Dumnezeuului celui Viu vorbind din mijlocul focului, și totuși să fi rămas viu?

*Cap. 4.33.

27. Apropie-te* mai bine tu și ascultă tot ce-ți va spune Domnul Dumnezeuul nostru; apoi să ne spui tu însuși tot ce-ți va spune Domnul Dumnezeuul nostru, și noi vom asculta și vom face."

*Exod 20.19. Evr. 12.19.

28. Domnul a auzit cuvintele pe care mi le-ați spus. Și Domnul mi-a zis: „Am auzit cuvintele pe care ți le-a spus poporul acesta: tot ce au* zis este bine.

*Cap. 18.17.

29. O! de* ar rămâne ei cu aceeași inimă ca să se teamă de Mine și să păzească toate poruncile** Mele, ca să ă fie fericiti pe vecie, ei și copiii lor!

*Cap. 32.29. Ps. 81.13.

Isa. 48.18. Mat. 23.37. Luca 19.42. **Cap. 11.1. †Cap. 4.40.

30. Du-te de spune-le: „Întoarceți-vă în corturile voastre."

31. Dar tu, rămâi aici cu Mine, și-ți voi spune* toate poruncile, legile și rânduielile, pe care să-i înveți să le împlinescă în țara pe care le-o dau în stăpânire."

*Gal. 3.19.

32. Luați seama, dar, să faceți așa cum v-a poruncit Domnul Dumnezeuul vostru; să nu* vă abateți de la cele ce a poruncit El nici la dreapta, nici la stânga.

*Cap. 17.20; 28.14. Ios. 1.7; 23.6. Prov. 4.27.

33. Să urmați în totul calea* pe care v-a poruncit Domnul Dumnezeuul vostru să umblați, ca să trăiți și să** fiți fericiti și să aveți zile multe în țara pe care o veți lua în stăpânire.

*Cap. 10.12. Ps. 119.6. Ier. 7.23. Luca 1.6. **Cap. 4.40.

Ținerea poruncilor Domnului

6. Iată poruncile*, legile și rânduielile pe care a poruncit Domnul Dumnezeuul vostru să vă învăț să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire;

*Cap. 4.1; 5.31; 12.1.

2. ca* să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, păzind, în toate zilele

vieții tale, tu, fiul tău și fiul fiului tău, toate legile și toate poruncile Lui pe care ți le dau, și să ai** zile multe.

*Exod 20.20. Cap. 10.12,13. Ps. 111.10; 128.1. Ecl. 12.13.

**Cap. 4.40. Prov. 3.1,2.

3. Ascultă-le, dar, Israele, și caută să le îplinești, ca să fii fericit și să vă înmulțiți mult, cum* ți-a spus Domnul Dumnezeuul părinților tăi când ți-a făgăduit țara** în care curge lapte și miere.

*Gen. 15.5; 22.17. **Exod 3.8.

4. Ascultă*, Israele! Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn.

*Isa. 42.8. Marc. 12.29,32. Ioan 17.3. 1 Cor. 8.4,6.

5. Să iubești* pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima** ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta.

*Cap. 10.12. Mat. 22.37. Marc. 12.30. Luca 10.27.

**2 Imp. 23.25.

6. Și poruncile acestea*, pe care ți le dau astăzi, să le ai în inima ta.

*Cap. 11.18;

32.46. Ps. 37.31; 40.8; 119.11,98. Prov. 3.3. Isa. 51.7.

7. Să le întipărești* în mintea copiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula.

*Cap. 4.9; 11.19. Ps. 78.4-6. Efes. 6.4.

8. Să le legi* ca un semn de aducere aminte la mâini și să-ți fie ca niște fruntare între ochi.

*Exod 13.9,16. Cap. 11.18. Prov. 3.3; 6.21; 7.3.

9. Să le* scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale.

*Cap. 11.20. Isa. 57.8.

Tâlcuirea poruncii despre dragostea de Dumnezeu

10. Domnul Dumnezeuul tău te va face să intri în țara pe care a jurat părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, că ți-o va da. Vei stăpâni cetăți mari și bune pe care nu tu le-ai* zidit,

*Ios. 24.13. Ps. 105.44.

11. case pline de tot felul de bunuri pe care nu tu le-ai umplut, puțuri de apă săpate pe care nu tu le-ai săpat, vii și măslini pe care nu tu i-ai sădit. Când vei mânca și te vei* sătura,

*Cap. 8.10, etc.

12. vezi să nu uiți pe Domnul, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

13. Să te temi* de Domnul Dumnezeuul tău, să-I slujești, și pe Numele Lui să juri.

*Cap. 10.12,20; 13.4. Mat. 4.10. Luca 4.8.

14. Să nu* vă duceți** după alți dumnezei, dintre dumnezeii* popoarelor din jurul vostru;

*Ps. 63.11. Isa. 45.23; 65.16. Ier. 4.2; 5.7; 12.16. **Cap. 8.19; 11.28. Ier. 25.6. †Cap. 13.7.

15. căci Domnul* Dumnezeuul tău

este un Dumnezeu gelos în mijlocul tău. Altfel**, Domnul Dumnezeuul tău S-ar aprinde de mânie împotriva ta și te-ar nimici de pe fața pământului.

*Exod 20.5. Cap. 4.24. **Cap. 7.4; 11.17.

16. Să* nu ispitii pe Domnul Dumnezeuul vostru, cum** L-ați ispitit la Masa.

*Mat. 4.7.

Luca 4.12. **Exod 17.2,7. Num. 20.3,4; 21.4,5. 1 Cor. 10.9.

17. Ci să păziți* poruncile Domnului Dumnezeuului vostru, poruncile Lui și legile Lui pe care vi le-a dat.

*Cap. 11.13,22. Ps. 119.4.

18. Să faci* ce este plăcut și bine înaintea Domnului, ca să fii fericit și să intri în stăpânirea țării aceeași bune, pe care Domnul a jurat părinților tăi că ți-o va da,

*Exod 15.26. Cap. 12.28; 13.18.

19. după ce va* izgoni pe toți vrăjmașii tăi dinaintea ta, cum a spus Domnul.

*Num. 33.52,53.

20. Când fiul* tău te va întreba într-o zi: „Ce înseamnă învățăturile acestea, legile acestea și poruncile acestea, pe care vi le-a dat Domnul Dumnezeuul nostru?"

*Exod 13.14.

21. să răspunzi fiului tău: „Noi eram robi ai lui faraon în Egipt, și Domnul ne-a scos din Egipt cu mâna Lui* cea puternică.

*Exod 3.19; 13.3.

22. Domnul* a făcut, sub ochii noștri, minuni și semne mari și nenorocite împotriva Egiptului, împotriva lui faraon și împotriva întregii lui case;

*Exod 7-12. Ps. 135.9.

23. și ne-a scos de acolo, ca să ne aducă în țara pe care jurase părinților noștri că ne-o va da.

24. Domnul ne-a poruncit atunci să împlinim toate aceste legi și să ne temem* de Domnul Dumnezeuul nostru, ca să fim** întotdeauna fericiti și să ne țină în viață, cum face astăzi.

*Vers. 2. **Cap. 10.13. Iov 35.7,8. Ier. 32.39. †Cap. 4.1; 8.1.

Ps. 41.2. Luca 10.28.

25. Vom avea parte* de îndurarea Lui, dacă vom împlini cu scumpătate toate aceste porunci înaintea Domnului, Dumnezeuului nostru, cum ne-a poruncit El."

*Lev. 18.5. Cap. 24.13. Rom. 10.3,5.

Nimicirea canaanitilor și a idolilor lor

7. Când Domnul Dumnezeuul tău te* va aduce în țara în care vei intra și o vei lua în stăpânire, și va izgoni dinaintea ta multe neamuri: pe hețiți**, pe ghirgasiți, pe amoriți, pe canaaniti, pe fereziți, pe heviți și pe

iebusiți, șapte neamuri mai mariți la număr și mai puternice decât tine;

*Cap. 31.3. Ps. 44.23. **Gen. 15.19, etc. Exod 33.2. †Cap. 4.38; 9.1.

2. când Domnul Dumnezeuul tău ți le va da în mâini* și le vei bate, să** le nimicești cu desăvârșire, să nu închei legământ* cu ele și să n-ai milă de ele.

*Vers. 23. Cap. 23.14. **Num. 33.52. Cap. 20.16,17. Ios. 6.17; 8.24; 9.24; 10.28,40; 11.11,12. †Exod 23.32; 34.12,15,16. Cap. 20.10, etc. Ios. 2.14; 9.18. Jude. 1.24; 2.2.

3. Să nu* te încuscrești cu popoarele acestea, să nu măriți pe fetele tale după fiii lor și să nu iei pe fetele lor de neveste pentru fiii tăi;

*Ios. 23.12. 1 Împ. 11.2. Ezra 9.2.

4. căci ar abate de la Mine pe fiii tăi și ar sluji astfel altor dumnezei; Domnul S-ar aprinde de mânie* împotriva voastră și te-ar nimici îndată. *Cap. 6.15.

5. Dimpotrivă, iată cum să vă purtați cu ele: să le surpați altarele*, să le sfărâmați stâlpii idolești, să le tăiați pomii închinăți dumnezeilor lor și să ardeți în foc chipurile lor cioplite.

*Exod 23.24; 34.13. Cap. 12.2,3.

Israel este un popor sfânt

6. Căci* tu ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeuul tău; Domnul Dumnezeuul tău te-a ales**, ca să fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe fața pământului.

*Exod 19.6. Cap. 14.2; 26.19. Ps. 50.5. Ier. 2.3. **Exod 19.5. Amos 3.2. 1 Pet. 2.9.

7. Nu doar pentru că întreceti la număr pe toate celelalte popoare S-a alipit Domnul de voi și v-a ales, căci voi sunteți cel mai* mic dintre toate popoarele.

*Cap. 10.22.

8. Ci, pentru că* Domnul vă iubește, pentru că a vrut să** țină jurământul pe care l-a făcut părinților voștri, pentru aceea* v-a scos Domnul cu mâna Lui puternică și v-a izbăvit din casa robiei, din mâna lui faraon, împăratul Egiptului.

*Cap. 10.15. **Exod 32.13.

Ps. 105.8-10. Luca 1.55,72,73. †Exod 13.3,14.

9. Să știi, dar, că Domnul Dumnezeuul tău este singurul Dumnezeu. El este un Dumnezeu credincios* și își** ține legământul și îndurarea până la al miilea neam de oameni față de cei ce-L iubesc și păzesc poruncile Lui.

*Isa. 49.7. 1 Cor. 1.9; 10.13. 2 Cor. 1.18. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. 2 Tim. 2.13. Ebr. 11.11. 1 Ioan 1.9. **Exod 20.6. Cap. 5.10. Neem. 1.5. Dan. 9.4.

10. Dar răsplătește* îndată pe cei ce-L urâsc și-i pierde; nu dă nici o păsuire** celui ce-L urăște, ci-i răsplătește îndată.

*Isa. 59.18. Num. 1.2. **Cap. 32.35.

11. De aceea păzește poruncile, legile și rânduielile pe care ți le dau azi și împlinește-le.

Noi îndemnuri

12. Dacă* veți asculta aceste porunci, dacă le veți păzi și împlini, Domnul Dumnezeuul tău va ține față de tine legământul** și îndurarea cu care S-a jurat părinților tăi.

*Lev. 26.3. Cap. 28.1. **Ps. 105.8,9. Luca 1.55,72,73.

13. El te va iubi*, te va binecuvânta și te va înmulți; va** binecuvânta rodul trupului tău și rodul pământului tău, grâul tău, mustul și untdelemnul tău, rodul cirezilor tale de vite și rodul turmelor tale de oi, în țara pe care a jurat părinților tăi că ți-o va da.

*Ioan 14.21. **Cap. 28.4.

14. Vei fi binecuvântat mai mult decât toate popoarele; și la tine nu va* fi nici bărbat, nici femeie stearpă, nici vită stearpă în turmele tale.

*Exod 23.26, etc.

15. Domnul va depărta de tine orice boală; nu-ți va trimite nici una din acele moliime* rele din Egipt, pe care le cunoști, ci va lovi cu ele pe toți cei ce te urâsc.

*Exod 9.14; 15.26. Cap. 28.27,60.

16. Să nimicești* toate popoarele pe care ți le va da în mână Domnul Dumnezeuul tău; să n-arunci nici o privire** de milă spre ele și să nu slujești dumnezeilor lor, căci aceasta va fi o cursă* pentru tine.

*Vers. 2. **Cap. 13.8; 19.13,21; 25.12. †Exod 23.33. Cap. 12.30. Jude. 8.27. Ps. 106.36.

17. Poate că vei zice în inima ta: „Neamurile acestea sunt mai mari la număr decât mine; cum voi putea să le izgonesc?“

18. Să nu* te temi de ele. Adu-ți** aminte ce a făcut Domnul Dumnezeuul tău lui faraon și întregului Egipt;

*Cap. 31.6. **Ps. 105.5.

19. adu-ți aminte de marile încercări* pe care ți le-au văzut ochii, de minunile și semnele, de mâna tare și de brațul întins cu care te-a scos Domnul Dumnezeuul tău. Așa va face Domnul Dumnezeuul tău tuturor popoarelor de care te temi.

*Cap. 4.34; 29.3.

20. Domnul Dumnezeuul tău va trimite chiar și viespii* bondărești împotriva lor până la deplina nimicire a celor ce vor scăpa și se vor ascunde de tine.

*Exod 23.28. Ios. 24.12.

21. Să nu te înspăimânti de ei; căci Domnul Dumnezeuul tău este în mij-

locul* tău, Dumnezeuul cel** mare și înfricoșat.

*Num. 11.20; 14.9,14,42; 16.3. Ios. 3.10. **Cap. 10.17. Neem. 1.5; 4.14; 9.32.

22. Și Domnul* Dumnezeuul tău va izgoni încetul cu încetul aceste neamuri dinaintea ta; nu le vei putea nimici îndată, ca să nu se înmulțească fiarele câmpului împotriva ta.

*Exod 23.29,30.

23. Dar Domnul Dumnezeuul tău le va da în mâna ta; și le va pune cu totul pe fugă, până vor fi nimicite.

24. Pe împărații* lor îi va da în mâinile tale și le vei șterge numele de sub** ceruri; nici unul* din aceste popoare nu va putea să stea împotriva ta, până le vei nimici.

*Ios. 10.24,25,42; 12.1, etc. **Exod 17.14. Cap. 9.14; 25.19; 29.20. †Cap. 11.25. Ios. 1.5; 10.8; 23.9.

25. Chipurile cioplite ale dumnezeilor lor să le* ardeți în foc. Să** nu poștești și să nu iei pentru tine argintul și aurul de pe ele, ca nu cumva aceste lucruri să ajungă pentru tine o cursă; căci ele sunt o urăciune* înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

*Exod 32.20. Vers. 5. Cap. 12.3. 1 Cron. 14.12. **Ios. 7.1,21. †Jude. 8.27. ††Cap. 17.1.

26. Să nu aduci nici un lucru urăcios în casa ta, ca să nu fii nimicit cu desăvârșire, tu și lucrul acela; să-ți fie groază de el, să-ți fie scârbă de el, căci este* un lucru blestemat.

*Lev. 27.28. Cap. 13.17. Ios. 6.17,18; 7.1.

Pământul făgăduit și mulțumirea către Dumnezeu

8.1. Să* păziți și să împliniți toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să trăiți, să vă înmulțiți și să intrați în stăpânirea țării pe care a jurat Domnul că o va da părinților voștri.

*Cap. 4.1; 5.32,33; 6.1-3.

2. Adu-ți aminte de tot drumul pe care te-a călăuzit* Domnul Dumnezeuul tău în timpul acestor patruzeci de ani în pustiu, ca să te smerească și să te încerce**, ca să-ți* cunoască pornirile inimii și să vadă dacă ai să păzești sau nu poruncile Lui.

*Cap. 1.3; 2.7; 29.5. Ps. 136.16. Amos 2.10. **Exod 16.4. Cap. 13.3. †2 Cron. 32.31. Ioan 2.25.

3. Astfel, te-a smerit, te-a lăsat* să suferi de foame și te-a hrănit** cu mană, pe care nici tu n-o cunoșteai și nici părinții tăi n-o cunoscuseră, ca să te învețe că omul nu trăiește* numai cu pâine, ci cu orice lucru care iese din gura Domnului trăiește omul. *Exod 16.2,3. **Exod 16.12,14,35. †Ps. 104.29. Mat. 4.4. Luca 4.4.

4. Haina* nu ți s-a învechit pe tine și nici nu ți s-au umflat picioarele, în timpul acestor patruzeci de ani.

*Cap. 29.5. Neem. 9.21.

5. Recunoaște*, dar, în inima ta că Domnul Dumnezeuul tău te mustră, cum mustră un om pe copilul lui.

*2 Sam 7.14. Ps. 89.32. Prov. 3.12. Ebr. 12.5,6. Apoc. 3.19.

6. Să păzești poruncile dumnezeului Dumnezeului tău, ca* să umbli în căile Lui, și să te temi de El. *Cap. 5.33.

7. Căci Domnul Dumnezeuul tău are să te ducă într-o țară* bună, țară cu pâraie de apă, cu izvoare și cu lacuri, care țâșnesc din văi și munți;

*Cap. 11.10-12.

8. țară cu grâu, cu orz, cu vii, cu smochini și cu rodii; țară cu măslini și cu miere;

9. țară unde vei mânca pâine din belșug, unde nu vei duce lipsă de nimic; țară*, ale cărei pietre sunt de fier, și din ai cărei munți vei scoate aramă.

*Cap. 33.25.

10. Când* vei mânca și te vei sătura, să binecuvântezi pe Domnul, Dumnezeuul tău, pentru țara cea bună pe care ți-a dat-o.

*Cap. 6.11,12.

11. Vezi să nu uiți pe Domnul Dumnezeuul tău, până acolo încât să nu păzești poruncile, rânduielile și legile Lui, pe care ți le dau azi.

12. Când vei mânca* și te vei sătura, când vei zidi și vei locui în case frumoase, *Cap. 28.47; 32.15. Prov. 30.9. Osea 13.6.

13. când vei vedea înmulțindu-ți-se cirezile de boi și turmele de oi, mărindu-ți-se argintul și aurul, și crescându-ți tot ce ai,

14. ia seama să nu ți se umfle inima* de mândrie și să nu** uiți pe Domnul Dumnezeuul tău care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei;

*1 Cor. 4.7. **Ps. 106.21.

15. care te-a* dus în acel pustiu mare și grozav, unde erau șerpi** înfocați și scorpionii, în locuri uscate și fără apă, care a făcut să-ți țâșnească* apă din stânca cea mai tare

*Isa. 63.12-14. Ier. 2.6.

**Num. 21.6. Osea 13.5. †Num. 20.11. Ps. 78.15; 114.8.

16. și care ți-a dat să mănânci în pustiu mana* aceea necunoscută de părinții tăi, ca să te smerească și să te încerce și să-ți facă** bine apoi.

*Exod 16.15. Vers. 3. **Ier. 24.5,6. Ebr. 12.11.

17. Vezi să* nu zici în inima ta: „Țaria mea și puterea mâinii mele mi-au câștigat aceste bogății.“ *Cap. 9.4. 1 Cor. 4.7.

18. Ci adu-ți aminte de Domnul Dumnezeuul tău, căci El* îți va da putere să le câștigi, ca să** întărească legământul încheiat cu părinții voștri prin jurământ, cum face astăzi.

*Prov. 10.22. Osea 2.8. **Cap. 7.8,12.

19. Dacă vei uita pe Domnul Dumnezeuul tău și vei merge după alți dumnezei, dacă le vei sluji și te vei închina înaintea lor, vă* spun hotărât azi că veți pieri.

*Cap. 4.26; 30.18.

20. Veți pieri ca* și neamurile pe care le-a pierdut Domnul dinaintea voastră, pentru că nu veți asculta glasul Domnului Dumnezeului vostru.

*Dan. 9.11,12.

Aducerea aminte de răzvrătirile lui Israel

91. Ascultă, Israele! Astăzi vei trece* Iordanul, ca să te faci stăpân pe niște neamuri** mai mari și mai puternice decât tine, pe cetăți mari și întărite până la cer,

*Cap. 11.31.

Ios. 3.16; 4.19. **Cap. 4.38; 7.1; 11.23. †Cap. 1.28.

2. pe un popor mare și înalt la statură, pe copiii* lui Anac, pe care-i cunoști și despre care ai auzit zicându-se: „Cine va putea să stea împotriva copiilor lui Anac?!”

*Num. 13.22,28,32,33.

3. Să știi azi că Domnul Dumnezeuul tău va merge* El însuși înaintea ta, ca un foc** mistuitor; El îi va* nimici, El îi va smeri înaintea ta; și tu îi vei izgoni††, îi vei pierde curând, cum ți-a spus Domnul.

*Cap. 31.3. Ios. 3.11.

**Cap. 4.24. Evr. 12.29. †Cap. 7.23. ††Exod 23.31. Cap. 7.24.

4. Când îi va izgoni Domnul Dumnezeuul tău dinaintea ta, să nu* zici în inima ta: „Pentru bunătatea mea m-a făcut Domnul să intru în stăpânirea țării acesteia.” Căci din pricina răutății** neamurilor acelora le izgonește Domnul dinaintea ta. *Cap. 8.17. Rom. 11.6,20.

1 Cor. 4.4,7. **Gen. 15.16. Lev. 18.24,25. Cap. 18.12.

5. Nu, nu pentru* bunătatea ta, nici pentru curăția inimii tale intri tu în stăpânirea țării lor; ci din pricina răutății acestor neamuri le izgonește Domnul Dumnezeuul tău dinaintea ta și ca să împlinească astfel cuvântul** prin care Domnul S-a jurat părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov.

*Tit 3.5. **Gen. 12.7; 13.15; 15.7; 17.8; 26.4; 28.13.

6. Să știi, dar, că nu din pricina bunătății tale îți dă Domnul Dumnezeuul tău aceea țară bună ca s-o stăpânești; căci tu ești un popor tare încăpățânat*.

*Exod 32.9; 33.3; 34.9. Vers. 13.

7. Adu-ți aminte și nu uita cum ai atârnat mânia Domnului Dumnezeului tău în pustiu. Din ziua* când ai ieșit din țara Egiptului până la sosirea voastră în locul acesta, tot răzvrățiți împotriva Domnului ați fost!

*Exod 14.11; 16.2; 17.2. Num. 11.4; 20.2; 25.2. Cap. 31.27.

8. La Horeb*, atâta ați atârnat mânia Domnului, încât Domnul S-a mâniat pe voi și voia să vă nimicească.

*Exod 32.4. Ps. 106.19.

9. Când m-am suit pe munte, ca să iau tablele de piatră, tablele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi, am rămas** pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără să mănânc pâine și fără să beau apă;

*Exod 24.12,15. **Exod 24.18; 34.28.

10. și* Domnul mi-a dat cele două table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu și cuprinzând toate cuvintele pe care vi le spusese Domnul pe munte, din mijlocul focului, în ziua când tot poporul era** adunat.

*Exod 31.18. **Exod 19.17; 20.1. Cap. 4.10; 10.4; 18.16.

11. După acele patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Domnul mi-a dat cele două table de piatră, tablele legământului.

12. Domnul mi-a zis atunci: „Scoală-te* și coboară-te în grabă de aici; căci poporul tău, pe care l-ai scos din Egipt, s-a stricat. S-au abătut** curând de la calea pe care le-am arătat-o; și-au făcut un chip turnat.”

*Exod 32.7. **Cap. 31.29. Jude. 2.17.

13. Domnul mi-a zis: „Eu văd* că poporul acesta este un popor tare** încăpățânat.

*Exod 32.9. **Vers. 6. Cap. 10.16; 31.27. 2 Împ. 17.14.

14. Lasă-Mă* să-i nimicesc și să le șterg numele** de sub ceruri; iar† pe tine te voi face un neam mai puternic și mai mare la număr decât poporul acesta.”

*Exod 32.10. **Cap. 29.20. Ps. 9.5; 109.13. †Num. 14.12.

15. M-am întors* și m-am coborât de pe munte, care era** tot numai foc, cu cele două table ale legământului în amândouă mâinile mele.

*Exod 32.15. **Exod 19.18. Cap. 4.11; 5.23.

16. M-am uitat* și iată că păcătuiserăți împotriva Domnului Dumnezeului vostru, vă făcuserăți un vițel turnat, vă depărtaserăți curând de la calea pe care v-o arătase Domnul.

*Exod 32.19.

17. Am apucat atunci cele două table, le-am aruncat din mâinile mele și le-am sfărâmat sub ochii voștri.

18. M-am aruncat* cu fața la pământ înaintea Domnului, ca mai înainte, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără să mănânc și fără să beau apă, din pricina tuturor păcatelor pe care le săvârșiserăți, făcând ce este rău înaintea Domnului, ca să-L mâniati.

*Exod 34.28. Ps. 106.23.

19. Căci mă* îngrozisem la vederea mâniei și urgiei de care era cuprins Domnul împotriva voastră, până acolo încât voia să vă nimicească. Dar Domnul** m-a ascultat și de data aceasta.

*Exod 32.10,11. **Exod 32.14; 33.17. Cap. 10.10. Ps. 106.23.

20. Domnul, de asemenea, era foarte mâniat și pe Aaron, așa încât voia să-l piardă, și eu m-am rugat atunci și pentru el.

21. Am luat vițelul pe care-l făcuserăți, isprava* păcatului vostru, l-am ars în foc, l-am sfărâmat până s-a făcut praf și am aruncat praful acela în pârâul care curgea din munte. *Exod 32.20. Isa. 31.7.

22. Apoi la* Tabecera, la Masa** și la Chibrot-Hataava†, voi iarăși ați atârnat mânia Domnului.

*Num. 11.1,3,5. **Exod 17.7. †Num. 11.4,34.

23. Și când* v-a trimis Domnul de la Cades-Barnea, zicând: „Suiți-vă și luați în stăpânire țara pe care v-o dau!”, voi v-ați răzvrătit împotriva poruncii Domnului Dumnezeului vostru, n-ați avut** credință în El și n-ați ascultat glasul Lui.

*Num. 13.3; 14.1. **Ps. 106.24,25.

24. V-ați tot* răzvrătit împotriva Domnului de când vă cunosc.

*Cap. 31.27.

25. M-am aruncat* cu fața la pământ înaintea Domnului: patruzeci de zile și patruzeci de nopți, m-am aruncat cu fața la pământ, pentru că Domnul spusese că vrea să vă nimicească.

*Vers. 18.

26. M-am rugat* Domnului și am zis: „Stăpâne, Doamne, nu nimici pe poporul Tău, moștenirea Ta, pe care ai răscumpărat-o, în mărimea Ta, pe care ai scos-o din Egipt, prin mâna Ta cea puternică.

*Exod 32.11, etc.

27. Adu-ți aminte de robii Tăi, Avraam, Isaac și Iacov. Nu căuta la îndărătnicia acestui popor, la răutatea lui și la păcatul lui,

28. ca nu cumva țara din care ne-ai scos să zică: „Pentru că* Domnul n-avea putere să-i ducă în țara pe care le-o făgăduise și pentru că-i ura, de aceea i-a scos ca să-i omoare în pustiu.”

*Exod 32.12. Num. 14.16.

29. Totuși ei* sunt poporul Tău și moștenirea Ta, pe care ai scos-o din Egipt cu mâna Ta cea puternică și brațul Tău cel întins.”

*Cap. 4.20. 1 Împ. 8.51. Neem. 1.10. Ps. 95.7.

Tablele cele noi

101. În vremea aceea, Domnul mi-a zis: „Taie* două table de piatră ca cele dintâi și suie-te la Mine pe munte; fă și** un chivot de lemn.

*Exod 34.1,2. **Exod 25.10.

2. Eu voi scrie pe aceste două table cuvintele care erau scrise pe tablele dintâi pe care le-ai sfărâmat, și să* le pui în chivot.”

*Exod 25.16,21.

3. Am făcut un chivot de lemn de salcâm*, am tăiat** două table de piatră ca cele dintâi și m-am suit pe munte cu cele două table în mână.

*Exod 25.5,10; 37.1. **Exod 34.4.

4. Domnul a scris* pe table ce fusese scris pe cele dintâi, cele zece porunci care vă fuseseră** spuse pe munte, din mijlocul focului†, în ziua adunării; și Domnul mi le-a dat.

*Exod 34.28. **Exod 20.1. †Exod 17.19. Cap. 9.10; 18.16.

5. M-am întors apoi și m-am coborât* de pe munte, am pus** tablele în chivotul pe care-l făcusem, și ele au rămas† acolo, cum îmi poruncise Domnul.

*Exod 34.29. **Exod 40.20. †1 Împ. 8.9.

6. Copiii lui Israel au plecat din Beerot-Bene-Iaacan* la Mosera. Acolo** a murit Aaron și a fost îngropat; Eleazar, fiul lui, i-a urmat în slujba preoției.

*Num. 33.31. **Num. 20.28; 33.38.

7. Apoi de acolo* am pornit la Gudgoda, și de la Gudgoda la Iotbata, țară unde sunt pâraie de ape.

*Num. 33.32,33.

8. În vremea aceea, Domnul a despărțit* seminția lui Levi și i-a poruncit să** ducă chivotul legământului Domnului, să stea înaintea† Domnului ca să-l slujească și să binecuvânteze poporul în Numele†† Lui; lucru pe care l-a făcut până în ziua de azi.

*Num. 3.6; 4.4; 8.14; 16.9. **Num. 4.15. †Cap. 18.5. ††Lev. 9.22. Num. 6.23. Cap. 21.5.

9. De aceea* Levi n-are nici parte de moșie, nici moștenire cu frații lui: Domnul este moștenirea lui, cum i-a spus Domnul Dumnezeuul tău.

*Num. 18.20,24. Cap. 18.1,2. Ezec. 44.28.

10. Eu am rămas* pe munte, ca și mai înainte, patruzeci de zile și patruzeci de nopți. Domnul** m-a ascultat și de data aceasta; Domnul n-a voit să vă nimicească.

*Exod 34.28.

Cap. 9.18,25. **Exod 32.14,33,34; 33.17. Cap. 9.19.

11. Domnul mi-a* zis: „Scoală-te, du-te și mergi în fruntea poporului. Să se ducă să ia în stăpânire țara pe care am jurat părinților lor că le-o voi da.“
*Exod 32.34; 33.1.

Ce cere Dumnezeu

12. Acum, Israele, ce alta cere* de la tine Domnul Dumnezeu tău, decât să te temi** de Domnul Dumnezeu tău, să ți umbli în toate căile Lui, să iubești* și să slujești Domnului Dumnezeului tău din toată inima ta și din tot sufletul tău,
*Mica 6.8. **Cap. 6.13. †Cap. 5.33. ††Cap. 6.5; 11.13; 30.16,20. Mat. 22.37.

13. să păzești poruncile Domnului și legile Lui pe care ți le dau astăzi, ca* să fii fericit?
*Cap. 6.24.

14. Iată, ale Domnului Dumnezeului tău sunt cerurile* și cerurile cerurilor, pământul** și tot ce cuprinde el.
*1 Imp. 8.27. Ps. 115.16; 148.4. **Gen. 14.19. Exod 19.5. Ps. 24.1.

15. Și numai de* părinții tăi S-a alipit Domnul ca să-i iubească; și după ei, pe sămânța lor, pe voi v-a ales El dintre toate popoarele, cum vedeți azi.
*Cap. 4.37.

16. Să vă tăiați, dar, inima* împrejur și să nu vă mai întepeniti gâtul**.

*Lev. 26.41. Cap. 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.28,29. Col. 2.11. **Cap. 9.6,13.

17. Căci Domnul Dumnezeu vostru este Dumnezeu* dumnezeilor, Domnul** domnilor, Dumnezeu† cel mare, puternic și înfricoșat, care nu†† caută la fața oamenilor și nu primește daruri;
*Ios. 22.22. Ps. 136.2. Dan. 2.47; 11.36.

**Apoc. 17.14; 19.16. †Cap. 7.21. ††2 Cron. 19.7. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

18. care face dreptate* orfanului și văduvei, care iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte.
*Ps. 68.5; 146.9.

19. Să* iubiți pe străin, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului.*Lev. 19.33,34.

20. Să te temi* de Domnul Dumnezeu tău, să-I slujești, să te** alipești de El, și pe Numele† Lui să juri.
*Cap. 6.13. Mat. 4.10. Luca 4.8. **Cap. 11.22; 13.4. †Ps. 63.11.

21. El* este slava ta, El este Dumnezeu tău. El** a făcut în mijlocul tău aceste lucruri mari și grozave pe care ți le-au văzut ochii.
*Exod 15.2. Ps. 22.3. Ier. 17.14. **1 Sam. 12.24. 2 Sam. 7.23. Ps. 106.21,22.

22. Părinții tăi s-au coborât în Egipt în număr* de șaptezeci de inși; acum Domnul Dumnezeu tău a făcut din tine o mulțime ca** stelele cerului.
*Gen. 46.27. Exod 1.5. Fapt. 7.14. **Gen. 15.5. Cap. 1.10; 28.62.

Aducerea aminte de minunile făcute de Dumnezeu cu poporul Său

11. Să iubești*, dar, pe Domnul Dumnezeu tău și să păzești** întotdeauna învățăturile Lui, legile Lui, rânduielile Lui și poruncile Lui.
*Cap. 10.12; 30.16,20. **Zah. 3.7.

2. Recunoașteți astăzi – ce n-au putut recunoaște și vedea copiii voștri – pedepsele* Domnului Dumnezeului vostru, mărimea** Lui, mâna† Lui cea tare și brațul Lui cel întins,
*Cap. 8.5. **Cap. 5.24. †Cap. 7.19.

3. semnele* Lui și faptele pe care le-a săvârșit în mijlocul Egiptului împotriva lui faraon, împăratul Egiptului, și împotriva întregii lui țări.
*Ps. 78.12; 135.9.

4. Recunoașteți ce a făcut El oștirii Egiptului, cailor lui și cailor lui, cum* a făcut să vină peste ei apele Mării Roșii,
*Exod 14.27,28; 15.9,10. Ps. 106.11.

5. când vă urmăreau, și i-a nimicit pentru totdeauna;

6. ce v-a făcut în pustiu, până la venirea voastră în locul acesta; ce a făcut* lui Datan și lui Abiram, fiii lui Eliab, fiul lui Ruben, cum pământul și-a deschis gura și i-a înghițit, cu casele și corturile lor și cu tot ce aveau în mijlocul întregului Israel.
*Num. 16.1,31; 27.3. Ps. 106.17.

7. Căci ați văzut cu ochii* voștri toate lucrurile mari pe care le-a făcut Domnul.
*Cap. 5.3; 7.19.

8. Astfel, să păziți toate poruncile pe care vi le dau eu astăzi, ca să puteți* pune mâna pe țara în care veți trece ca s-o luați în stăpânire
*Ios. 1.6,7.

9. și să aveți zile* multe în țara pe care** Domnul a jurat părinților voștri că le-o va da, lor și seminței lor, țară† în care curge lapte și miere.
*Cap. 4.40; 5.16. Prov. 10.27. **Cap. 9.5. †Exod 3.8.

10. Căci țara în stăpânirea căreia vei intra, nu este ca țara Egiptului, din care ați ieșit, unde* îți aruncași sămânța în ogoare și le udați cu piciorul ca pe o grădină de zarzavat.
*Zah. 14.18.

11. Țara* pe care o veți stăpâni este o țară cu munți și văi, care se adapă din ploaia cerului;
*Cap. 8.7.

12. este o țară de care îngrijește Domnul Dumnezeu tău și asupra* căreia Domnul Dumnezeu tău are neîncetat ochii, de la începutul până la sfârșitul anului.
*1 Imp. 9.3.

13. Dacă veți asculta* de poruncile mele pe care vi le dau astăzi, dacă veți iubi** pe Domnul Dumnezeu vostru

și dacă-I veți sluji din toată inima voastră și din tot sufletul vostru,
*Vers. 22. Cap. 6.17. **Cap. 10.12.

14. El* va da țării voastre ploaie la vreme, ploaie** timpurie și ploaie târzie, și-ți vei strânge grâul, mustul și untdelemnul;
*Lev. 26.4. Cap. 28.12. **Ios. 2.23. Iac. 5.7.

15. de asemenea, va* da iarba în câmpiile tale pentru vite, și vei mânca** și te vei sătura.
*Ps. 104.14. **Cap. 6.11. Ios. 2.19.

16. Vedeți să nu vi se amăgească inima* și să vă abateți, ca să slujiți** altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor.
*Cap. 29.18. Iov 31.27. **Cap. 8.19; 30.17.

17. Căci atunci Domnul S-ar aprinde* de mânie împotriva voastră; ar închide cerurile** și n-ar mai fi ploaie; pământul nu și-ar mai da roadele și ați pieri curând† din țara aceea bună pe care v-o dă Domnul.
*Cap. 6.15. **1 Imp. 8.35. 2 Cron. 6.26; 7.13. †Cap. 4.26; 8.19,20; 30.18. Ios. 23.13,15,16.

Îndemn la păzirea poruncilor

18. Puneți-vă*, dar, în inimă și în suflet aceste cuvinte pe care vi le spun. Să le legați** ca un semn de aducere aminte pe mâinile voastre și să fie ca niște fruntare între ochii voștri.
*Cap. 6.6; 32.46. **Cap. 6.8.

19. Să învățați* pe copiii voștri în ele și să le vorbești despre ele când vei fi acasă, când vei merge în călătorie, când te vei culca și când te vei scula.
*Cap. 4.9,10; 6.7.

20. Să le* scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale.
*Cap. 6.9.

21. Și atunci zilele voastre* și zilele copiilor voștri, în țara pe care Domnul a jurat părinților voștri că le-o va da, vor fi tot atât de multe cât** vor fi zilele cerurilor deasupra pământului.
*Cap. 4.40; 6.2. Prov. 3.2; 4.10; 9.11. **Ps. 72.5; 89.29.

22. Căci dacă veți* păzi toate aceste porunci pe care vi le dau și dacă le veți împlini, dacă veți iubi pe Domnul Dumnezeu vostru, veți umbra în toate căile Lui și vă veți alipi** de El,
*Vers. 13. Cap. 6.17. **Cap. 10.20; 30.20.

23. Domnul va izgoni* dinaintea voastră pe toate aceste neamuri și vă veți face stăpâni pe toate aceste neamuri**, care sunt mai mari și mai puternice decât voi.
*Cap. 4.38; 9.5. **Cap. 9.1.

24. Orice loc* pe care-l va călca talpa piciorului vostru, va fi al vostru: hotarul vostru se va întinde din** pustiu până la Liban și de la râul Eufrat până la marea de apus.
*Ios. 1.3; 14.9. **Gen. 15.18. Exod 23.31. Num. 34.3, etc.

25. Nimeni* nu va putea să stea împotriva voastră. Domnul Dumnezeu vostru va răspândi, cum** v-a spus, frica† și groaza de tine peste toată țara în care veți merge.
*Cap. 7.24. **Cap. 2.25. †Exod 23.27.

Binecuvântarea și blestemul

26. Iată*, pun azi înaintea voastră binecuvântarea și blestemul:

27. binecuvântarea*, dacă veți asculta de poruncile Domnului Dumnezeului vostru pe care vi le dau în ziua aceasta;
*Cap. 30.1,15,19. *Cap. 28.2.

28. blestemul*, dacă nu veți asculta de poruncile Domnului Dumnezeului vostru și dacă vă veți abate de la calea pe care v-o dau în ziua aceasta și vă veți duce după alți dumnezei pe care nu-i cunoașteți.
*Cap. 28.15.

29. Și când Domnul Dumnezeu tău te va aduce în țara pe care o vei lua în stăpânire, să rostești binecuvântarea* pe muntele Garizim, și blestemul pe muntele Ebal.
*Cap. 27.12,13. Ios. 8.33.

30. Munții aceștia sunt dincolo de Iordan, înapoia drumului care merge spre apus, în țara canaanitilor care locuiesc în câmpie, față în față cu Ghilgal, lângă stejarii* More.
*Gen. 12.6. Iudc. 7.1.

31. Căci veți* trece Iordanul și veți intra în stăpânirea țării pe care v-o dă Domnul Dumnezeu vostru ca s-o stăpâniți și să locuiți în ea.
*Cap. 9.1. Ios. 1.11.

32. Să păziți și* să împliniți toate legile și poruncile pe care vi le dau eu astăzi.
*Cap. 5.32; 12.32.

REPETAREA LEGILOR ȘI PORUNCILOR

(Capitolele 12-26. Neemia 9.13,14. Psalmul 119.1-4.)

Stăpânirea închinării la idoli

12. Iată* legile și poruncile pe care să le păziți și să le împliniți, cât** veți trăi, în țara pe care v-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeu părinților voștri.
*Cap. 6.1. **Cap. 4.10. 1 Imp. 8.40.

2. Să* nimiciți toate locurile în care slujesc dumnezeilor lor neamurile pe care le veți izgoni, fie pe munți** înalți, fie pe dealuri și sub orice copac verde.
*Exod 34.13. Cap. 7.5. **2 Imp. 16.4; 17.10,11. Ier. 3.6.

3. Să le surpați* altarele, să le sfărâmați stâlpii idolești, să le ardeți în foc

copacii închinăți idolilor lor, să dărâmați chipurile cioplite ale dumnezeilor lor și să faceți să le piară numele din locurile acelea. *Num. 33.52. Jude. 2.2.

Locul și chipul adevăratei slujbe dumnezeiești

4. Voi să nu* faceți așa față de Domnul Dumnezeul vostru! *Vers. 31.

5. Ci să-L căutați la Locașul Lui și să mergeți la locul pe care-l va* alege Domnul Dumnezeul vostru din toate semniile voastre, ca să-Și așeze acolo Numele Lui. *Vers. 11. Cap. 26.2.

6. Acolo* să vă aduceți arderile voastre de tot, jertfele voastre, zeciuilele** voastre, cele dintâi roade, darurile aduse ca împlinire a unei juruințe, darurile de bunăvoie și întâii născuți din cirezile și turmele voastre.

*Lev. 17.3.4. **Vers. 17. Cap. 14.22,33; 15.19,20.

7. Acolo* să mâncați înaintea Domnului Dumnezeului vostru și să vă** bucurați, împreună cu familiile voastre, de toate bunurile cu care vă va fi binecuvântat Domnul Dumnezeul vostru.

*Cap. 14.26. **Lev. 23.40.

Vers. 12,18. Cap. 16.11,14,15; 26.11; 27.7.

8. Să nu faceți, dar, cum facem noi acum aici, unde fiecare face* ce-i place,

*Jude. 17.6; 21.25.

9. fiindcă n-ați ajuns încă în locul de odihnă și în moștenirea pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Dar veți trece* Iordanul și veți locui în țara pe care v-o va da în stăpânire Domnul Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toți vrăjmașii voștri care vă înconjoară, și veți locui fără frică. *Cap. 11.31.

11. Atunci va fi un loc*, pe care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru ca să facă să locuiască Numele Lui acolo. Acolo să aduceți tot ce vă poruncesc: arderile voastre de tot, jertfele, zeciuilele, cele dintâi roade și darurile alese pe care le veți face Domnului pentru împlinirea juruințelor voastre.

*Vers. 5,14,18,21,26. Cap. 14.23; 15.20; 16.2, etc.; 17.8; 18.6; 23.16; 26.2; 31.11. Ios. 18.1. 1 Împ. 8.29. Ps. 78.68.

12. Acolo să vă* bucurați înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi, fiii voștri și fiicele voastre, robii și roabele voastre și levitul care va fi în locurile voastre, căci el n-are** nici parte de moșie, nici moștenire cu voi.

*Vers. 7. **Cap. 10.9; 14.29.

13. Vezi să* n-aduci arderile tale de tot în toate locurile pe care le vei vedea; *Lev. 17.4.

14. ci să-ți* aduci arderile de tot în locul pe care-l va alege Domnul în una din semniile tale, și acolo să faci tot ce-ți poruncesc eu. *Vers. 11.

15. Totuși când vei* dori, vei putea să înjunghii vite și să mănânci carne în toate cetățile tale, cât îți va fi dat prin binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău; cel ce va fi** necurat și cel ce va fi curat vor putea să mănânce din ea, cum se mănâncă* din câprioară și din cerb. *Vers. 21. **Vers. 22. †Cap. 14.5; 15.22.

16. Numai* sângele să nu-l măncați, ci să-l vărsați pe pământ ca apa.

*Gen. 9.4. Lev. 7.26; 17.10. Vers. 23.24. Cap. 15.23.

17. Nu vei putea să mănânci în cetățile tale zeciuiala din grâul tău, din mustul tău și din untdelemnul tău, nici întâii născuți din cirezile și turmele tale, nici vreunul din darurile aduse de tine pentru împlinirea unei juruințe, nici darurile tale de bunăvoie, nici cele dintâi roade ale tale.

18. Ci pe acestea să le* mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu, fiul tău și fiica ta, robul tău și roaba ta și levitul care va fi în cetățile tale; și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău de toate bunurile pe care le vei avea.

*Vers. 11,12. Cap. 14.23.

19. Cât vei trăi în țara ta, vezi să nu cumva* să părăsești pe levit. *Cap. 14.27.

20. Când Domnul Dumnezeul tău îți va lărgi hotarele, cum* ți-a făgăduit, și dorința să mănânci carne te va face să zici: „Aș vrea să mănânc carne!“ vei putea să mănânci după dorința ta.

*Gen. 15.18; 28.14. Exod 34.24. Cap. 11.24; 19.8.

21. Dacă locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să-Și așeze acolo Numele, este departe de tine, vei putea să tai vite din cireadă și din turmă, cum ți-am poruncit, și vei putea să mănânci din ele în cetățile tale, după dorința ta.

22. Să mănânci din ele cum* se mănâncă din câprioară și cerb; cel ce va fi necurat și cel ce va fi curat vor mânca și ei amândoi. *Vers. 15.

23. Numai*, vezi să nu cumva să mănânci sângele**, căci sângele este viață (sufletul); și să nu mănânci sufletul împreună cu carnea.

*Vers. 16. **Gen. 9.4. Lev. 17.11,14.

24. Să nu-l mănânci, ci să-l verși pe pământ ca apa.

25. Să nu-l mănânci, ca* să fii fericit, tu și copiii tăi după tine, făcând** ce este plăcut înaintea Domnului.

*Cap. 4.40. Isa. 3.10. **Exod 15.26. Cap. 13.18. 1 Împ. 11.38.

26. Dar lucrurile pe care vei voi să* le închini Domnului și darurile pe care le vei aduce pentru împlinirea unei juruințe**, să te duci să le aduci în locul pe care-l va alege Domnul.

*Num. 5.9,10; 18.19. **1 Sam. 1.21,22,24.

27. Să-ți aduci* arderile de tot, carnea și sângele, pe altarul Domnului Dumnezeului tău: în celelalte jertfe ale tale, sângele să fie vărsat pe altarul Domnului Dumnezeului tău, iar carnea s-o mănânci. *Lev. 1.5,9,13; 17.11.

28. Păzește și ascultă toate aceste lucruri pe care ți le poruncesc, ca* să fii fericit, tu și copiii tăi după tine, pe vecie, făcând ce este bine și ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău. *Vers. 25.

Israel să nu se ia după canaaniți

29. După ce Domnul* Dumnezeul tău va nimici toate neamurile pe care le vei izgoni dinaintea ta, după ce le vei izgoni și te vei așeza în țara lor,

*Exod 23.23. Cap. 19.1. Ios. 23.4.

30. vezi să nu* te lași prins în cursă, călcând pe urmele lor, după ce vor fi nimicite dinaintea ta. Ferește-te să nu cercetezi despre dumnezeii lor și să zici: „Cum slujeau neamurile acestea dumnezeilor lor? Și eu vreau să fac la fel.“

*Cap. 7.16.

31. Tu* să nu faci așa față de Domnul Dumnezeul tău; căci ele slujeau dumnezeilor lor, făcând toate urăciunile pe care le urăște Domnul, și ele chiar își ardeau** în foc fiii și fiicele lor în cinstea dumnezeilor lor.

*Lev. 18.3,26,30. Vers. 4. 2 Împ. 17.15. **Lev. 18.21; 20.2. Cap. 18.10. Ier. 32.35. Ezech. 23.37.

32. Voi să păziți și să împliniți toate lucrurile pe care vi le poruncesc eu; să n-adăugați* nimic la ele și să nu scoateți nimic din ele.

*Cap. 4.2; 13.18. Ios. 1.7. Prov. 30.6. Apoc. 22.18.

Pedepsirea prorocilor mincinoși

13. Dacă se va ridica în mijlocul tău un proroc sau un visător* de vise care-ți** va vesti un semn sau o minune,

*Zah. 10.2. **Mat. 24.24. 2 Tes. 2.9.

2. și se va împlini semnul* sau minunea aceea de care ți-a vorbit el

zicând: „Haidem după alți dumnezei“ – dumnezei pe care tu nu-i cunoști – „și să le slujim!“ *Cap. 18.22. Ier. 28.9. Mat. 7.22.

3. să n-ascuți cuvintele celui proroc sau visător de vise, căci Domnul Dumnezeul vostru vă pune la încercare* ca să știe dacă iubiți pe Domnul Dumnezeul vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

*Cap. 8.2. Mat. 24.24. 1 Cor. 11.19. 2 Tes. 2.11. Apoc. 13.14.

4. Voi să mergeți după* Domnul Dumnezeul vostru și de El să vă temeți; poruncile Lui să le păziți; de glasul Lui să ascultați; Lui să-I slujiți și de El să vă** alipiți.

*2 Împ. 23.3. 2 Cron. 24.31. **Cap. 10.20; 30.20.

5. Prorocul* sau visătorul acela de vise să fie pedepsit cu moartea, căci a vorbit de răzvrătire împotriva Domnului Dumnezeului vostru care v-a scos din țara Egiptului și v-a izbăvit din casa robiei, și a voit să te abată de la calea în care ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să umbli. Să scoți astfel** răul din mijlocul tău. *Cap. 18.20.

Ier. 14.15. Zah. 13.3. **Cap. 17.7; 22.21,22,24. 1 Cor. 5.13.

Pedeapsa pentru cel ce atăță la închinarea la idoli

6. Dacă* fratele tău, fiul mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau nevasta** care se odihnește la sânul tău, sau prietenul tău pe care-l-ți iubești ca pe tine însuși, te atăță în taină, zicând: „Haidem și să slujim altor dumnezei!“ – dumnezei pe care nici tu, nici părinții tăi nu i-ai cunoscut,

*Cap. 17.2. **Gen. 16.5. Cap. 28.54. Prov. 5.20. Mica 7.5. †1 Sam. 18.1,3; 20.17.

7. dintre dumnezeii popoarelor care vă înconjoară, lângă tine sau departe de tine, de la o margine a pământului până la cealaltă –

8. să nu te* învoiești și să nu-l ascuți; să n-arunci spre el o privire de milă, să nu-l cruți și să nu-l ascunzi.

*Prov. 1.10.

9. Ci să-l omori*, întâi mâna** ta să se ridice asupra lui ca să-l omoare, și apoi mâna întregului popor;

*Cap. 17.5. **Cap. 17.7. Eapt. 7.58.

10. să-l ucizi cu pietre și să moară, pentru că a căutat să te abată de la Domnul Dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

11. Să se facă așa, pentru ca tot* Israelul să audă și să se teamă, și să

nu se mai săvârșească o faptă așa de nelegiuită în mijlocul tău.

*Cap. 17.13; 19.20.

Pedeapsa pentru o cetate din care ies atâțături

12. Dacă vei* auzi spunându-se despre una din cetățile pe care ți le-a dat ca locuință Domnul Dumnezeuul tău:

*Ios. 22.11, etc. Judc. 20.1,2.

13. „Niște oameni răi* au ieșit din mijlocul tău și au amăgit** pe locuitorii din cetatea lor zicând: „Haidem† și să slujim altor dumnezei!“ – dumnezei pe care tu nu-i cunoști –

*1 Ioan 2.19. Iuda 19. **2 Împ. 17.21. †Vers. 2,6.

14. să faci cercetări, să cauți și să întrebi cu de-amănuntul. Dacă este adevărat, dacă lucrul este întemeiat, dacă urăciunea aceasta a fost făcută în mijlocul tău,

15. atunci să treci prin ascuțișul sabiei pe locuitorii din cetatea aceea, s-o nimicești cu desăvârșire* împreună cu tot ce va fi în ea și să-i treci chiar și vitele prin ascuțișul sabiei.

*Exod 22.20. Ios. 6.17,21.

16. Să strângi toată prada în mijlocul pieței și să arzi de* tot cu foc cetatea și toată prada ei, înaintea Domnului Dumnezeuului tău: să rămână pentru totdeauna o morman** de dărâmături, și niciodată să nu fie zidită din nou.

*Ios. 6.24. **Ios. 8.28. Isa. 17.1; 25.2. Ier. 49.2.

17. Nimic* din ce va fi blestemat ca să fie nimicit cu desăvârșire, să nu se lipească de mâna ta, pentru ca Domnul să Se întoarcă** din iușimea mâniei lui, să Se îndure de tine, să te ierte și să te înmulțească, după cum† a jurat lucrul acesta părinților tăi,

*Cap. 7.26. Ios. 6.18. **Ios. 6.26. †Gen. 22.17; 26.4,24; 28.14.

18. dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeuului tău păzind* toate poruncile Lui pe care ți le dau astăzi și făcând ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului tău. *Cap. 12.25,28,32.

Oprirea creștăturilor – Dobitoacele curate și necurate

14 1. Voi sunteți* copiii Domnului Dumnezeuului vostru. Să nu vă** faceți creștături și să nu vă radeți între ochi pentru un mort. *Rom. 8.16; 9.8,26. Gal. 3.26. **Lev. 19.28; 21.5. Ier. 16.6; 41.5; 47.5. 1 Tes. 4.13.

2. Căci tu* ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeuul tău, și Domnul Dumnezeuul tău te-a ales ca să fii

un popor al Lui dintre toate popoarele de pe fața pământului.

*Lev. 20.26. Cap. 7.6; 26.18,19.

3. Să nu mănânci nici un lucru urăcios*.

*Ezec. 4.14. Fapt. 10.13,14.

4. Iată* dobitoacele pe care să le mănânci: boul, oaia și capra; *Lev. 11.2, etc.

5. cerbul, căprioara și bivolul; zimbriul, capra neagră, capra sălbatică și girafa.

6. Să mănânci din orice dobitoc care are copita despicată, unghia despărțită în două și rumegă.

7. Dar să nu mănânci din cele ce rumegă numai, sau care au numai copita despicată și unghia despărțită în două. Astfel, să nu mănânci cămila, iepurele și iepurele de casă, care rumegă, dar n-au copita despicată: să le privești ca necurate.

8. Să nu mănânci porcul, care are copita despicată, dar nu rumegă: să-l privești ca necurat. Să nu mănânci din carnea lor și să nu vă atingeți de trupurile lor* moarte. *Lev. 11.26,27.

9. Iată* dobitoacele din care veți mânca, din toate cele ce sunt în ape: să mănânci din toate cele ce au înotătoare și solzi. *Lev. 11.9.

10. Dar să nu mănânci din nici unul din cele ce n-au înotătoare și solzi: să le privești ca necurate.

11. Să mănânci orice pasăre curată.

12. Dar* iată pe acelea pe care nu le puteți mânca: vulturul, ghipsorul și vulturul de mare; *Lev. 11.13.

13. șorecarul, șoimul, gaia și tot ce ține de neamul său;

14. corbul și toate soiurile lui;

15. struțul, bufnița, pescărelul, coroiul și ce ține de neamul lui;

16. huhurezul, cocostârcul și lebăda;

17. pelicanul, corbul de mare și ere-tele,

18. barza, bătlanul și ce ține de neamul lui, pupăza și liliacul.

19. Să privești ca necurăți orice târătoare* care zboară: să** nu mănânci din ea. *Lev. 11.20. **Lev. 11.21.

20. Să mănânci orice pasăre curată.

21. Să nu* mănânci din nici o mortăciune; s-o dai străinului care va fi în cetățile tale s-o mănânce, sau s-o vinzi unui străin; căci** tu ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeuul tău.

Să† nu fierbi iedul în laptele mamei lui.

*Lev. 17.15; 22.8. Ezec. 4.14. **Vers. 2. †Exod 23.19; 34.26.

Zecuielile

22. Să iei zecuiuala* din tot ce-ți va aduce sămânța, din ce-ți va aduce ogorul în fiecare an.

*Lev. 27.30. Cap. 12.6,17. Neem. 10.37.

23. Și să mănânci* înaintea Domnului Dumnezeuului tău, în locul pe care-l va alege ca să-Și așeze Numele acolo, zecuiuala din grâul tău, din mustul tău și din untdelemnul tău și întâii născuți** din cireada și turma ta, ca să te înveți să te temi întotdeauna de Domnul Dumnezeuul tău.

*Cap. 12.5,6,7,17,18. **Cap. 15.19,20.

24. Poate, când te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău, drumul va fi prea lung ca să-ți poți duce zecuiuala acolo, din pricina* depărtării tale de locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău ca să-Și pună acolo Numele Lui. *Cap. 12.21.

25. Atunci, să-ți prefaci zecuiuala în argint, să strângi argintul acela în mână și să te duci la locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău.

26. Acolo, să cumperi cu argintul acela tot ce vei dori: boi, oi, vin și băuturi tari, tot ce-ți va plăcea, să* le mănânci înaintea Domnului Dumnezeuului tău și să te bucuri tu și familia ta. Cap. 12.7,18; 26.11.

27. Să nu părăsești pe levitul* care va fi în cetățile tale, căci n-are** nici parte de moșie, nici moștenire cu tine.

*Cap. 12.12,18,19. **Num. 18.20. Cap. 18.1,2.

28. După* trei ani, să scoți toată zecuiuala din venitul tău din anul al treilea și s-o pui în cetățile tale.

*Cap. 26.12. Amos 4.4.

29. Atunci* să vină levitul, care n-are** nici parte, nici moștenire cu tine, străinul, orfanul și văduva, care vor fi în cetățile tale, și să mănânce și să se sature, pentru ca Domnul† Dumnezeuul tău să te binecuvânteze în toate lucrările pe care le vei face cu mâinile tale. *Cap. 26.12.

**Vers. 27. Cap. 12.12. †Cap. 15.10. Prov. 3.9,10. Mal. 3.10.

Anul de iertare

15 1. La fiecare* șapte ani, să dai iertare.

*Exod 21.2; 23.10,11. Lev. 25.2,4. Cap. 31.10. Ier. 34.14.

2. Și iată cum se va face iertarea. Când se va vesti iertarea în cinstea Domnului, orice creditor, care va fi împrumutat pe aproapele său, să-i ierte împrumutul, să nu silească pe aproapele său și pe fratele său să-i plătească datoria.

3. Vei putea să silești pe străin* să-ți plătească; dar să ierți ce ai la fratele tău. *Cap. 23.20.

4. Totuși la tine să nu fie nici un sărac, căci Domnul te va* binecuvânta în țara pe care ți-o va da de moștenire Domnul Dumnezeuul tău; *Cap. 28.8.

5. numai* să ascuți de glasul Domnului Dumnezeuului tău împlinind cu scumpătate toate aceste porunci pe care ți le dau astăzi. *Cap. 28.1.

6. Domnul Dumnezeuul tău te va binecuvânta, cum ți-a spus, așa încât vei da* cu împrumut multor neamuri, dar tu nu vei lua cu împrumut de la ele; tu vei stăpâni** peste multe neamuri, dar ele nu vor stăpâni peste tine. *Cap. 28.12,44. **Cap. 28.13. Prov. 22.7.

7. Dacă va fi la tine vreun sărac dintre frații tăi, în vreuna din cetățile tale, în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău, să nu-ți* împietrești inima și să nu-ți închizi mâna înaintea fratelui tău celui lipsit. *1 Ioan 3.17.

8. Ci să-ți* deschizi mâna, și să-l împrumuți cu ce-i trebuie ca să facă față nevoilor lui. *Lev. 25.35. Mat. 5.42. Luca 6.34,35.

9. Vezi să nu fii așa de rău ca să zici în inima ta: „Ah! se apropie anul al șaptelea, anul iertării!“ Vezi să n-ai un ochi* fără milă pentru fratele tău cel lipsit și să nu-i dai. Căci atunci el ar** striga către Domnul împotriva ta, și te-ai face vinovat de un† păcat:

*Cap. 28.54,56. Prov. 23.6; 28.22. Mat. 20.15. **Cap. 24.15. †Mat. 25.41,42.

10. ci să-i dai și să* nu dai cu părere de rău în inimă; căci pentru** aceasta te va binecuvânta Domnul Dumnezeuul tău în toate lucrările de care te vei apuca.

*2 Cor. 9.5,7. **Cap. 14.29; 24.19. Ps. 41.1. Prov. 22.9.

11. Întotdeauna vor fi săraci* în țară; de aceea îți dau porunca aceasta: „Să-ți deschizi mâna față de fratele tău, față de sărac și față de cel lipsit din țara ta.“ *Mat. 26.11. Marc. 14.7. Ioan 12.8.

Slobozirea robilor cumpărați

12. Dacă* unul din frații tăi evrei, bărbat sau femeie, se vinde ție, să-ți slujească șase ani; dar în anul al șaptelea, să-i dai drumul de la tine și să fie slobod. *Exod 21.2. Lev. 25.39. Ier. 34.14.

13. Și când îi vei da drumul ca să se ducă de la tine, să nu-i dai drumul cu mâna goală;

14. să-i dai daruri din cireada ta, din aria ta, din teascul tău, din ce vei avea

prin binecuvântarea* Domnului Dumnezeuului tău.

15. Să-ți aduci* aminte că și tu ai fost rob în țara Egiptului și că Domnul Dumnezeuul tău te-a răscumpărat: de aceea îți dau astăzi porunca aceasta.

*Cap. 5.15; 16.12.

16. Dacă însă robul tău* îți va zice: „Nu vreau să ies de la tine“ – pentru că te iubește pe tine și casa ta, și se simte bine la tine –

*Exod 21.5,6.

17. atunci să iei o sulă și să-i găurești urechea de ușă, și să-ți fie rob pentru totdeauna. Tot așa să faci și cu roaba ta.

18. Să nu-ți pară rău când îl vei lăsa să plece slobod de la tine, căci ți-a slujit șase ani, ceea ce face de două* ori cât simbria unui om tocmit cu plată; și Domnul Dumnezeuul tău te va binecuvânta în tot ce vei face.

*Isa. 16.14; 21.16.

Sfințirea întâiului născut din vite

19. Să închini Domnului Dumnezeuului tău pe orice întâi* născut de parte bărbătească din cireada și turma ta. Să nu muncești cu întâiul născut al vacii tale, să nu tunzi pe întâiul născut al oilor tale.

*Exod 13.2; 34.19. Lev. 27.26. Num. 3.13.

20. Să-l mănânci în fiecare an, tu și familia ta, înaintea* Domnului Dumnezeuului tău în locul pe care-l va alege El.

*Cap. 12.5-7,17; 14.23; 16.11,14.

21. Dacă* are vreun cusur, dacă este schiop sau orb, sau are vreo meteahnă trupească, să nu-l aduci ca jertfă Domnului Dumnezeuului tău.

*Lev. 22.20. Cap. 17.1.

22. Să-l mănânci în cetățile tale: cel ce va fi necurat* și cel ce va fi curat vor putea să-l mănânce amândoi, cum se mănâncă acum căprioara sau cerbul.

*Cap. 12.15,22.

23. Numai* sângele să nu i-l mănânci, ci să-l verși pe pământ ca apa.

*Cap. 12.16,23.

Paștile

16. Păzește luna* spicelor și prăznuiește sărbătoarea Paștilor în cinstea Domnului Dumnezeuului tău; căci în luna spicelor** te-a scos Domnul Dumnezeuul tău din Egipt, noaptea†.

*Exod 12.2, etc. **Exod 13.4; 34.18. †Exod 12.29,42.

2. Să jertfești paștile în cinstea Domnului Dumnezeuului tău jertfele tale de oi și boi*, în locul** pe care-l va alege Domnul ca să-Și așeze Numele acolo.

*Num. 28.19. **Cap. 12.5,26.

3. În timpul sărbătorii, să nu mănânci* pâine dospită, ci șapte zile să mănânci azime, pâinea întristării, căci ai ieșit în grabă din țara Egiptului: așa să faci, ca să-ți aduci aminte toată viața ta de ziua când ai ieșit din țara Egiptului.

*Exod 12.15,19,39; 13.3,6,7; 34.18.

4. Să nu se vadă aluat* la tine, pe toată întinderea țării tale, timp de șapte zile; și nici o parte din** vitele pe care le vei jertfi în seara celei dintâi zile să nu fie păstrată peste noapte până dimineța.

*Exod 13.7. **Exod 12.10; 34.25.

5. Nu vei putea să jertfești paștile în vreunul din locurile pe care ți le dă Domnul Dumnezeuul tău ca locuință;

6. ci în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău ca să-Și așeze Numele în el, acolo să jertfești paștile, seara*, la apusul soarelui, pe vremea ieșirii tale din Egipt.

*Exod 12.6.

7. Să* fierbi vita tăiată și s-o mănânci** în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău. Și dimineța, vei putea să te întorci și să te duci în corturile tale.

*Exod 12.8,9.

2 Cron. 35.13. **2 Împ. 23.23. Ioan 2.13,23; 11.55.

8. Șase zile, să mănânci azime, și a șaptea zi* să fie o adunare de sărbătoare în cinstea Domnului Dumnezeuului tău: să nu faci nici o lucrare în ea.

*Exod 12.16; 13.6. Lev. 23.8.

Sărbătoarea Săptămânilor

9. Să numeri șapte* săptămâni; de când vei începe seceratul grâului, să începi să numeri șapte săptămâni.

*Exod 23.16; 34.22. Lev. 23.15. Num. 28.26. Fapt. 2.1.

10. Apoi să prăznuiești sărbătoarea Săptămânilor și să aduci daruri de bunăvoie, după* binecuvântarea pe care ți-o va da Domnul Dumnezeuul tău.

*Vers. 17. 1 Cor. 16.2.

11. Să te* bucuri înaintea Domnului Dumnezeuului tău în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău ca să locuiască Numele Lui acolo, tu, fiul tău și fiica ta, robul tău și roaba ta, levitul care va fi în cetățile tale și străinul, orfanul și văduva care vor fi în mijlocul tău.

*Vers. 14. Cap. 12.7,12,18.

12. Să-ți aduci* aminte că ai fost rob în Egipt și să păzești și să împlinești legile acestea.

*Cap. 15.15.

Sărbătoarea Corturilor

13. Să prăznuiești* sărbătoarea Corturilor șapte zile, după ce îți vei strânge roadele din arie și din teasc.

*Exod 23.16. Lev. 23.34. Num. 29.12.

14. Să te* bucuri la sărbătoarea aceasta, tu, fiul tău și fiica ta, robul tău și roaba ta, și levitul, străinul, orfanul și văduva care vor fi în cetățile tale.

*Neem. 8.9, etc.

15. Să prăznuiești sărbătoarea șapte* zile în cinstea Domnului Dumnezeuului tău în locul pe care-l va alege Domnul; căci Domnul Dumnezeuul tău te va binecuvânta în toate roadele tale și în tot lucrul mâinilor tale, și de aceea să fii vesel.

*Lev. 23.39,40.

16. De trei* ori pe an, toți bărbații să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeuului tău în locul pe care-l va alege El: la sărbătoarea Azimelor, la sărbătoarea Săptămânilor și la sărbătoarea Corturilor. Să nu** se înfățișeze cu mâinile goale înaintea Domnului.

*Exod 23.14,17; 34.23. **Exod 23.15; 34.20.

17. Fiecare să dea ce va putea, după binecuvântarea* pe care i-o va da Domnul Dumnezeuul tău.

*Vers. 10.

Așezarea judecătorilor

18. Să pui judecători* și dregători în toate cetățile pe care ți le dă Domnul Dumnezeuul tău, după semințiile tale; și ei să judece poporul cu dreptate.

*Cap. 1.16. 1 Cron. 23.4; 26.29. 2 Cron. 19.5,8.

19. Să n-atingi* nici un drept, să nu** cauți la fața oamenilor și să nu iei daruri†, căci darurile orbesc ochii înțelepților și sucesc cuvintele celor drepti.

*Exod 23.2,6. Lev. 19.15.

**Cap. 1.17. Prov. 24.23. †Exod 23.8. Prov. 17.23. Ecl. 7.7.

20. Să urmezi cu scumpătate dreptatea, ca să trăiești și să stăpânești țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

*Ezec. 18.5,9.

Idolii și stâlpii

21. Să nu-ți* așezi nici un idol de lemn lângă altarul pe care-l vei ridica Domnului Dumnezeuului tău.

*Exod 34.13.

22. Să nu* ridici nici stâlpi idolești, care sunt urâți de Domnul Dumnezeuul tău.

*Lev. 26.1.

Închinarea la idoli

17. Să n-aduci* jertfă Domnului Dumnezeuului tău vreun bou, sau vreun miel care să aibă vreun cusur sau vreo meteahnă trupească; căci ar fi o urâciune înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

*Cap. 15.21. Mal. 1.8,13,14.

Pedeapsa pentru închinarea la idoli

2. Se* va găsi poate în mijlocul tău, într-una din cetățile pe care ți le dă

Domnul Dumnezeuul tău un bărbat sau o femeie care să facă ce este rău înaintea Domnului Dumnezeuului tău, și care să calce** legământul Lui;

*Cap. 13.6. **Isa. 7.11,15; 23.16. Judec. 2.20. 2 Împ. 18.12. Osea 8.1.

3. care să meargă după alți dumnezei ca să le slujească și să se închine înaintea lor, după soare*, lună sau toată oștirea cerurilor, așa cum eu** n-am poruncit.

*Cap. 4.19. Iov 31.26. **Jer. 7.22,23,31; 19.5; 32.35.

4. De îndată ce vei* lua cunoștință și vei afla lucrul acesta, să faci cercetări amănunțite. Dacă lucrul este adevărat, dacă faptul este întemeiat, dacă urâciunea aceasta a fost săvârșită în Israel,

*Cap. 13.12,14.

5. atunci să aduci la porțile cetății tale pe bărbatul sau femeia care va fi vinovat de această faptă rea și să ucizi cu pietre* sau să pedepsești cu moartea pe bărbatul acela sau pe femeia aceea.

*Lev. 24.14,16. Cap. 13.10. Isa. 7.25.

6. Cel vinovat de moarte să fie omorât pe mărturia* a doi sau trei martori; să nu fie omorât pe mărturia unui singur martor.

*Num. 35.30. Cap. 19.15.

7. Întâi mâna* martorilor să se ridice asupra lui ca să-l omoare, și apoi mâna întregului popor. Să scoți** astfel răul din mijlocul tău.

*Cap. 13.9. Fapt. 7.58. **Vers. 12. Cap. 13.5; 19.19.

Scaunul de judecată

8. Dacă ți* se va părea prea greu de judecat o pricină privitoare la un omor**, la o neînțelegere sau la o rănire, și va da prilej la ceartă înăuntrul cetății tale, să te scoli și să te ții la locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău.

*2 Cron. 19.10.

Hag. 2.11. Mal. 2.7. **Exod 21.13,20,22,28; 22.2. Num. 35.11,16,19. Cap. 19.4,10,11. †Cap. 12.5; 19.17. Ps. 122.5.

9. Să te* duci la preoți, leviți și la cel ce va împlini atunci slujba de judecător**; să-i întrebi, și ei îți vor spune† hotărârea Legii.

*Jer. 18.18. **Cap. 19.17. †Ezec. 44.24.

10. Să faci cum îți vor spune ei, în locul pe care-l va alege Domnul, și să ai grijă să faci cum te vor învăța ei.

11. Să faci după Legea pe care te vor învăța și după hotărârea pe care o vor rosti ei, să nu te abați de la ce-ți vor spune ei, nici la dreapta, nici la stânga.

12. Omul* care, din mândrie, nu va asculta de preotul pus** acolo ca să slujească Domnului Dumnezeuului tău sau care nu va asculta de judecător, omul acela să fie pedepsit cu moartea. Să scoți† astfel răul din mijlocul lui Israel,

*Num. 15.30. Ezra 10.8. Osea 4.4. **Cap. 18.5,7. †Cap. 13.5.

13. pentru ca tot* poporul să audă și să se teamă și să nu se mai îngâmfe.

*Cap. 13.11; 19.20.

Lege pentru împărat

14. După ce vei intra în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău și o vei stăpâni, după ce-ți vei așeza locuința, și vei zice: „Vreau să pun peste* mine un împărat, ca toate neamurile care mă înconjoară,”

*1 Sam. 8.5,19,20.

15. să pui peste tine ca împărat pe acela pe care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, și anume, să iei un împărat din** mijlocul fraților tăi; nu vei putea să pui împărat pe un străin, care să nu fie fratele tău.

*1 Sam. 9.15; 10.24; 16.12. 1 Cron. 22.10. **Ier. 30.21.

16. Dar să n-aibă mulți cai* și să nu întorcă** pe popor în Egipt ca să aibă mulți cai; căci Domnul† v-a zis: „Să nu vă mai†† întorceți pe drumul acela.”

*1 Împ. 4.26; 10.26,28. Ps. 20.7. **Isa. 31.1. Ezec. 17.15. †Exod 13.17. Num. 14.3,4. ††Cap. 28.68. Ier. 42.15. Osea 11.5.

17. Să n-aibă un mare număr de neveste, ca să nu i se abată* inima; și să nu strângă mari grămezi de argint și aur.

*1 Împ. 11.3,4.

18. Când se va așeza* pe scaunul de domnie al împărăției lui, să scrie pentru el, într-o carte, o copie a acestei Legi, pe care s-o ia de la preoții** din neamul leviților.

*2 Împ. 11.12. **Cap. 31.9,26. 2 Împ. 22.8.

19. Va trebui* s-o aibă cu el și s-o citească în toate zilele vieții lui, ca să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeuul lui, să păzească și să împlinească toate cuvintele din Legea aceasta și toate poruncile acestea,

*Ios. 1.8. Ps. 119.97,98.

20. pentru ca inima lui să nu se înalțe mai presus de frații lui și să nu se abată* de la poruncile acestea nici la dreapta, nici la stânga și să aibă astfel multe zile în împărăția lui, el și copiii lui, în mijlocul lui Israel.

*Cap. 5.32. 1 Împ. 15.5.

Drepturile preoților și leviților

18. 1. Preoții, leviții și toată seminția lui Levi, să n-aibă* nici parte de moșie, nici moștenire în Israel; să se hrănească din jertfele mistuite de foc** în cinstea Domnului și din darurile aduse Domnului.

*Num. 18.20; 26.62. Cap. 10.9. **Num. 18.8,9. 1 Cor. 9.13.

2. Să n-aibă moștenire în mijlocul fraților lor: Domnul va fi moștenirea lor, cum le-a spus.

3. Iată care va fi dreptul preoților de la popor: cei ce vor aduce o jertfă, fie bou, fie miel, să dea* preotului spata, fălcile și pântecele.

*Lev. 7.30-34.

4. Să-i dai cele dintâi* roade din grâul tău, din mustul tău și din untdelemnul tău și pârga din lâna oilor tale;

*Exod 22.29. Num. 18.12,24.

5. căci pe el* l-a ales Domnul Dumnezeuul tău dintre toate semințiile, ca să facă** slujba în Numele Domnului, el și fiii lui, în toate zilele.

*Exod 28.1. Num. 3.10. **Cap. 10.8; 17.12.

6. Când va pleca un levit din una din cetățile tale, din locul unde locuiește* el în Israel, ca să se ducă, după deplina dorință a sufletului său, în locul pe care-l va alege** Domnul,

*Num. 35.2,3. **Cap. 12.5.

7. și va face slujba în Numele Domnului Dumnezeuului tău, ca* toți frații lui leviți care stau înaintea Domnului:

*2 Cron. 31.2.

8. va primi ca hrană o parte* la fel cu a lor, și, pe lângă ea, se va bucura și de veniturile ieșite din vânzarea averii lui părintești.

*2 Cron. 31.4. Neem. 12.44,47.

Ghicirea și vrăjitoria

9. După ce vei intra în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău, să nu te* înveți să faci după urăciunile neamurilor acelorora.

*Lev. 18.26,27,30. Cap. 12.29-31.

10. Să nu fie la tine nimeni care să-și treacă* pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nimeni care să aibă meșteșugul** de ghicitor, de cititor în stele, de vestitor al viitorului, de vrăjitor,

*Lev. 18.21. Cap. 12.31. **Lev. 19.26,31; 20.27. Isa. 8.19.

11. de descântător*, nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe** pe morți.

*Lev. 20.27. **1 Sam. 28.7.

12. Căci oricine face aceste lucruri este o urăciune înaintea Domnului; și din pricina* acestor lucruri va izgoni

Domnul Dumnezeuul tău pe aceste neamuri dinaintea ta. *Lev. 18.24,25. Cap. 9.4.

13. Tu să te ții în totul totului tot, numai de Domnul Dumnezeuul tău.

14. Căci neamurile acelea pe care le vei izgoni, ascultă de cei ce citesc în stele și de ghicitori; dar ție, Domnul Dumnezeuul tău nu-ți îngăduie lucrul acesta.

Un mare proroc

15. Domnul Dumnezeuul tău îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un proroc* ca mine: să ascultați de el!

*Vers. 18. Ioan 1.45. Fapt. 3.22; 7.37.

16. Astfel, el va răspunde la cererea pe care ai făcut-o Domnului Dumnezeuului tău la Horeb, în ziua adunării* poporului, când ziceai: „Să nu** mai aud glasul Domnului Dumnezeuului meu și să nu mai văd acest foc mare, ca să nu mor.”

*Cap. 9.10. **Exod 20.19. Evr. 12.19.

17. Atunci Domnul mi-a zis: „Ce au zis ei, este bine*.”

*Cap. 5.28.

18. Le voi ridica din mijlocul fraților lor un* proroc ca tine, voi pune** cuvintele Mele în gura lui, și el† le va spune tot ce-i voi porunci Eu.

*Vers. 15. Ioan 1.45. Fapt. 3.22; 7.37. **Isa. 51.16. Ioan 17.8. †Ioan 4.25; 8.28; 12.49,50.

19. Și dacă cineva* nu va asculta de cuvintele Mele, pe care le va spune el în Numele Meu, Eu îi voi cere socoteală.

*Fapt. 3.23.

20. Dar prorocul* care va avea îndrăzneala să spună în Numele Meu un cuvânt pe care nu-i voi porunci să-l spună, sau care va vorbi** în numele altor dumnezei, prorocul acela să fie pedepsit cu moartea.

*Cap. 13.5. Ier. 14.14,15. Zah. 13.3. **Cap. 13.1,2. Ier. 2.8.

21. Poate că vei zice în inima ta: „Cum vom cunoaște cuvântul pe care nu-l va spune Domnul?”

22. Când ceea ce* va spune prorocul acela în Numele Domnului nu va avea loc și nu se va întâmpla**, va fi un cuvânt pe care nu l-a spus Domnul. Prorocul acela l-a spus din îndrăzneală†: să n-ai teamă de el.

*Ier. 28.9. **Cap. 13.2. †Vers. 20.

Cetățile de scăpare

19. 1. După ce Domnul Dumnezeuul tău va* nimici toate neamurile acelea a căror țară ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău, după ce le vei izgoni și vei locui în cetățile și în casele lor,

*Cap. 12.29.

2. să desparți trei cetăți în mijlocul

țării pe care ți-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeuul tău.

*Exod 21.13. Num. 35.10,14. Ios. 20.2.

3. Să faci drumuri și să împarți în trei părți ținutul țării pe care ți-o va da ca moștenire Domnul Dumnezeuul tău. Să faci așa, pentru ca orice ucigaș să poată fugi în cetățile acestea.

4. Legea* aceasta să fie pentru uci-gașul care va fugi acolo ca să-și scape viața, când va omori fără voie pe aproapele său, fără să-i fi fost vrăjmaș mai înainte.

*Num. 35.15. Cap. 4.42.

5. Așa, de pildă, un om se va duce să taie lemne în pădure cu un alt om; ridică securile cu mâna, ca să taie copacul, fierul scapă din coadă, lovește pe tovarășul său și-l omoară. Atunci el să fugă într-una din cetățile acestea ca să-și scape viața;

6. pentru ca* nu cumva răzbunătorul sângelui, aprins de mânie și urmărind pe ucigaș, să-l ajungă, fiind prea lung drumul, și să lovească de moarte pe cel ce nu era vinovat de moarte, fiindcă mai înainte nu fusese vrăjmaș apropiatului său.

*Num. 35.12.

7. De aceea îți dau porunca aceasta: Să desparți trei cetăți.

8. Când Domnul Dumnezeuul tău îți va lărgi* hotarele, cum a jurat părinților tăi, și-ți va da toată țara pe care a făgăduit părinților tăi că ți-o va da,

*Gen. 15.18. Cap. 12.20.

9. – numai să păzești și să îplinești toate aceste porunci pe care ți le dau astăzi, ca să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău și să umbli întotdeauna pe căile Lui – atunci* să mai adaugi trei cetăți la cele trei,

*Ios. 20.7,8.

10. pentru ca să nu fie vărsat sângele celui nevinovat în mijlocul țării pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeuul tău, și astfel să fii vinovat de omor.

11. Dar dacă* un om fuge într-una din aceste cetăți, după ce a întins lațuri apropiatului său din vrăjmășie împotriva lui, după ce s-a aruncat asupra lui și l-a lovit așa încât i-a pricinuit moartea,

*Exod 21.12, etc. Num. 35.16,24. Cap. 27.24. Prov. 28.17.

12. bătrânii din cetatea lui să trimită să-l prindă și să-l dea în mâinile răzbunătorului sângelui, ca să moară.

13. Să n-ai milă de* el și să** ștergi din Israel sângele celui nevinovat, ca să fii fericit.

*Cap. 13.8; 25.12. **Num. 35.33,34. Cap. 21.9. 1 Împ. 2.31.

Martorii mincinoși

14. Să* nu muți hotarele aproapelui tău, puse de strămoșii tăi, în moștenirea pe care vei avea-o în țara pe care ți-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeuul tău.

*Cap. 27.17. Iov 24.2. Prov. 22.28. Osea 5.10.

15. Un singur* martor nu va fi deajuns împotriva unui om, ca să adeverească vreo nelegiuire sau vreun păcat oarecare; un fapt nu va putea fi întemeiat decât pe mărturia a doi sau trei martori.

*Num. 35.30. Cap. 17.6. Mat. 18.16. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1. 1 Tim. 5.19. Evr. 10.28.

16. Când* un martor mincinos se va ridica împotriva cuiva ca să-l învinuiască de vreo nelegiuire, *Ps. 27.12; 35.11.

17. cei doi oameni cu pricina să se înfățișeze înaintea Domnului, înaintea* preoților și judecătorilor care vor fi atunci în slujbă. *Cap. 17.9; 21.5.

18. Judecătorii să facă cercetări amănunțite. Dacă se va afla că martorul acesta este un martor mincinos și că a făcut o mărturisire mincinoasă împotriva fratelui său,

19. atunci* să-i faceți cum avea el de gând să facă fratelui său. Să scoți** astfel răul din mijlocul tău. *Prov. 19.5,9. Dan. 6.24. **Cap. 13.5; 17.7; 21.21; 22.21,24; 24.7.

20. În felul acesta, ceilalți vor* auzi și se vor teme și nu se va mai face o faptă așa de nelegiuită în mijlocul tău. *Cap. 17.13; 21.21.

21. Să n-ai* nici o milă, ci să ceri: viață** pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

*Vers. 13. **Exod 21.23,24. Lev. 24.20. Mat. 5.38.

Scutirile de militarie

20.1. Când vei merge la război împotriva vrăjmașilor tăi și vei vedea cai și care*, și un popor mai mare la număr decât tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezeuul tău care te-a scos din țara Egiptului este cu tine**.

*Ps. 20.7. Isa. 31.1. **Num. 23.21. Cap. 31.6,8. 2 Cron. 13.12; 32.7,8.

2. La apropierea luptei, preotul să vină și să vorbească poporului.

3. Să le spună: „Ascultă, Israele! Voi astăzi sunteți aproape de luptă împotriva vrăjmașilor voștri. Să nu vi se tulbure inima, fiți fără teamă, nu vă înspăimântați, nu vă îngroziți dinaintea lor.

4. Căci Domnul Dumnezeuul vostru

merge cu voi, ca să bată* pe vrăjmașii voștri, ca să vă măntuiască.“

*Cap. 1.30; 3.22. Ios. 23.10.

5. Mai marii oștirii să vorbească apoi poporului și să zică: „Cine a zidit o casă nouă, și nu s-a așezat* încă în ea, să plece și să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă și să se așeze altul în ea.

*Neem. 12.27. Ps. 30, titlu.

6. Cine a sădit o vie, și n-a mâncat încă din ea, să plece și să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă și să mănânce altul din ea.

7. Cine* s-a logodit cu o femeie, și n-a luat-o încă, să plece și să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă și s-o ia altul.“

*Cap. 24.5.

8. Mai marii oștirii să vorbească mai departe poporului și să spună: „Cine este* fricos și slab la inimă, să plece și să se întoarcă acasă, ca să nu moiaie inima fraților lui.“

*Jude. 7.3.

9. După ce mai marii oștirii vor isprăvi de vorbit poporului, să așeze pe căpeteniile oștirii în fruntea poporului.

Cum să se poarte cu cetățile vrăjmaș

10. Când te vei apropia de o cetate ca să te bați împotriva ei, s-o* îmbii cu pace.

*2 Sam. 20.18,20.

11. Dacă primește pacea și-ți deschide porțile, tot poporul care se va afla în ea să-ți dea bir și să-ți fie supus.

12. Dacă nu primește pacea cu tine și vrea să facă război cu tine, atunci s-o impresori.

13. Și după ce Domnul Dumnezeuul tău o va da în mâinile tale, să treci* prin ascuțișul sabiei pe toți cei de parte bărbătească.

*Num. 31.7.

14. Dar să iei pentru tine nevestele, copiii, vitele* și tot ce va mai fi în cetate, toată prada, și să mănânci** toată prada vrăjmașilor tăi, pe care ți-i va da în mână Domnul Dumnezeuul tău.

*Ios. 8.2. **Ios. 22.8.

15. Așa să faci cu toate cetățile care vor fi foarte departe de tine și care nu fac parte din cetățile neamurilor acestora.

16. Dar în cetățile* popoarelor acestora, a căror țară ți-o dă ca moștenire Domnul Dumnezeuul tău, să nu lași cu viață nimic care suflă.

*Num. 21.2,3,35; 33.52. Cap. 7.1,2. Ios. 11.14.

17. Ci să nimicești cu desăvârșire popoarele acelea, pe hețiți, pe amoriți, pe canaaniți, pe fereziți, pe heviți și

iebusiți, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău,

18. ca* să nu vă învețe să faceți după toate urăciunile pe care le fac ele pentru dumnezeii lor, și să păcătuți** astfel împotriva Domnului Dumnezeuului vostru.

*Cap. 7.4; 12.30,31; 18.9. **Exod 23.33.

19. Dacă vei impresura multe zile o cetate cu care ești în război, ca s-o cucerești, pomii să nu-i strici tăindu-i cu securea; să mănânci din ei și să nu-i tai; căci pomul de pe câmp este oare un om ca să fie nimicit prin impresurare de tine?

20. Numai copacii pe care-i vei ști că nu sunt pomi buni de mâncat, vei putea să-i strici și să-i tai, și vei putea să faci cu ei întărituri împotriva cetății care este în război cu tine, până va cădea.

Omoriile ai căror făptași sunt necunoscuți

21.1. Dacă, în țara pe care ți-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeuul tău se găsește întins în mijlocul unui câmp un om ucis, fără să se știe cine l-a lovit,

2. bătrânii și judecătorii tăi să se ducă să măsoare depărtarea de trupul mort până în cetățile de primprejur.

3. Când se va hotări cetatea cea mai apropiată de trupul mort, bătrânii din cetatea aceea să ia o vițea care să nu fi fost pusă la muncă și care să nu fi tras la jug.

4. Să ducă vițeaua aceea într-o vale cu apă care nu seacă niciodată și unde nu se ară, nici nu se seamănă; și acolo, să taie capul vițelei în vale.

5. Atunci să se apropie preoții, fiii lui Levi; căci pe* ei i-a ales Domnul Dumnezeuul tău ca să-l slujească și să binecuvânteze în Numele Domnului, și ei trebuie să hotărască** în orice ceartă și în orice rănire.

*Cap. 10.8. 1 Cron. 23.13. **Cap. 17.8,9.

6. Toți bătrânii din cetatea aceea, cea mai apropiată de trupul mort, să-și spele* mâinile pe vițeaua căreia i-au tăiat capul în vale. *Ps. 19.12; 26.6. Mat. 27.24.

7. Și, luând cuvântul, să zică: „Mâinile noastre n-au vărsat sângele acesta, și ochii noștri nu l-au văzut vărsându-se.

8. Iartă, Doamne, pe poporul Tău, Israel, pe care l-ai răscumpărat; nu* pune sângele nevinovat în socoteala poporului Tău, Israel.“ Și sângele acela nu-i va fi pus în socoteală.

*Iona 1.14.

9. Astfel trebuie să cureți* din mijlocul tău sângele nevinovat, făcând ce este plăcut înaintea Domnului.

*Cap. 19.13.

Prinșii de război – Drepturile întâilor născuți

10. Când vei merge la război împotriva vrăjmașilor tăi, dacă Domnul îi dă în mâinile tale, și vei lua prinși din ei,

11. poate că printre cei prinși vei vedea o femeie frumoasă și vei dori s-o iei de nevastă.

12. Atunci s-o aduci înăuntrul casei tale. Ea să-și radă capul și să-și taie unghiile,

13. să-și lepede hainele pe care le purta când a fost prinsă, să locuiască în casa ta și să plângă* pe tatăl și pe mama ei o lună de zile. După aceea, să te duci la ea, să-i fii bărbat, și ea să-ți fie nevastă.

*Ps. 45.10.

14. Dacă nu-ți va mai plăcea, s-o lași să plece unde va voi, dar nu vei putea s-o vinzi pe argint, nici să te porți cu ea ca cu o roabă, pentru că ai înjosit-o*.

*Gen. 34.2. Cap. 22.29. Jude. 19.24.

15. Dacă un om, care are două neveste, iubește pe una și nu iubește* pe cealaltă, și dacă are copii cu ele, din care întâiul născut este de la nevasta pe care n-o iubește,

*Gen. 29.33.

16. când își* va împărți averile între fiii lui, nu va putea face întâi născut pe fiul aceleia pe care o iubește, în locul fiului aceleia pe care n-o iubește, și care este întâiul născut.

*1 Cron. 5.2; 26.10. 2 Cron. 11.19,22.

17. Ci să recunoască de întâi născut pe fiul aceleia pe care n-o iubește și să-i dea o parte îndoită* din averea lui; căci fiul acesta este cel dintâi rod** al puterii lui, și lui i se cuvine dreptul† de întâi născut.

*1 Cron. 5.1. **Gen. 49.3. †Gen. 25.31,33.

Fiii neascultători

18. Dacă un om are un fiu neascultător și îndărătnic, care n-ascultă nici de glasul tatălui său, nici de glasul mamei lui, și nu-i ascultă nici chiar după ce l-au pedepsit,

19. tatăl și mama să-l ia și să-l ducă la bătrânii cetății lui și la poarta locului în care locuiește.

20. Să spună bătrânii cetății lui: „Iată, fiul nostru este neascultător și îndărătnic, n-ascultă de glasul nostru și este lacom și bețiv.“

21. Și toți oamenii din cetatea lui să-l ucidă cu pietre și să moară. Astfel să cureți* răul din mijlocul tău, pentru ca** tot Israelul s-audă și să se teamă.

*Cap. 13.5; 19.19,20; 22.21,24. **Cap. 13.11.

Despre cei spânzurați

22. Dacă se va omorî un om care a săvârșit o nelegiuire vrednică de pedeapsă* cu moartea și l-ai spânzurat de un lemn,

*Cap. 19.6; 22.26. Fapt. 23.29; 25.11,25; 26.31.

23. trupul lui* mort să nu stea noaptea pe lemn; ci să-l îngropi în aceeași zi, căci cel spânzurat** este blestemat înaintea lui Dumnezeu, și să nu spurci țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeu tău.

*Ios. 8.29; 10.26,27. Ioan 19.31. **Gal. 3.13. †Lev. 18.25. Num. 35.34.

Dobitoacele și lucrurile rătăcite

22. 1. Dacă vezi* rătăcindu-se boul sau oaia fratelui tău, să nu le ocolești, ci să le aduci la fratele tău.

*Exod 23.4.

2. Dacă fratele tău nu locuiește lângă tine și nu-l cunoști, să iei dobitocul la tine acasă și să rămână la tine până ce-l cere fratele tău; și atunci să i-l dai.

3. Tot așa să faci și cu măgarul lui, tot așa să faci și cu haina lui, și tot așa să faci cu orice lucru pierdut de el și găsit de tine: să nu le ocolești.

4. Dacă* vezi măgarul fratelui tău sau boul lui căzut pe drum, să nu-l ocolești, ci să-i ajuți să-l ridice.

*Exod 23.5

Amestecul semințelor și țesăturilor

5. Femeia să nu poarte îmbrăcăminte bărbătească, și bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeiești; căci oricine face lucrurile acestea este o urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

6. Dacă întâlnești pe drum un cuib de pasăre, într-un copac sau pe pământ, cu pui sau ouă, și mama lor șezând peste pui sau peste ouă, să nu iei* și pe mama și pe puii ei,

*Lev. 22.28.

7. ci să dai drumul mamei și să nu iei decât puii, ca* să fii fericit și să ai zile multe.

*Cap. 4.40.

8. Când zidești o casă nouă, să-ți faci un pâlmar împrejurul acoperișului, ca să nu aduci vină de sânge asupra casei tale, dacă s-ar întâmpla să cadă cineva de pe ea.

9. Să nu* semeni în via ta două feluri de semințe, ca nu cumva să întinezi și

rodul seminței pe care ai semănat-o și rodul viei.

*Lev. 19.19.

10. Să nu ari* cu un bou și un măgar înjugați împreună.

*2 Cor. 6.14-16.

11. Să nu* porți o haină țesută din felurite fire, din lână și în unite împreună.

*Lev. 19.19.

12. Să faci ciucuri* la cele patru colțuri ale hainei cu care te vei înveli.

*Num. 15.38. Mat. 23.5.

Pedeapsa pentru curvie

13. Dacă un om care și-a luat o nevastă și s-a împreunat* cu ea, o urâște

*Gen. 29.21. Judec. 15.1.

14. apoi, o învinuiește de lucruri nelegiuite și-i scoate nume rău, zicând: „Am luat pe femeia aceasta, m-am apropiat de ea și n-am găsit-o fecioară“—

15. atunci tatăl și mama fetei să ia semnele fecioriei ei și să le aducă înaintea bătrânilor cetății, la poartă.

16. Tatăl fetei să spună bătrânilor: „Am dat pe fiica mea de nevastă omului acestuia, și el a început s-o urască;

17. acum o învinuiește de lucruri nelegiuite, zicând: „N-am găsit fecioară pe fiica ta.“ Dar iați semnele fecioriei fetei mele.“ Și să desfacă haina ei înaintea bătrânilor cetății.

18. Bătrânii cetății să ia atunci pe omul acela și să-l pedepsească;

19. și, pentru că a scos nume rău unei fecioare din Israel, să-l osândească la o gloabă de o sută sicli de argint, pe care să-i dea tatălui fetei. Ea să rămână nevasta lui, și el nu va putea s-o gonească, toată viața lui.

20. Dar dacă faptul este adevărat, dacă fata nu s-a găsit fecioară,

21. să scoată pe fată la ușa casei tatălui ei; să fie ucisă cu pietre de oamenii din cetate și să moară, pentru că a săvârșit* o mișelie în Israel, curvind în casa tatălui ei. Să cureți** astfel răul din mijlocul tău.

*Gen. 34.7. Judec. 20.6,10. 2 Sam. 13.12,13. **Cap. 13.5.

Pedeapsa pentru preacurvie

22. Dacă* se va găsi un bărbat culcat cu o femeie măritată, să moară amândoi: și bărbatul care s-a culcat cu femeia, și femeia. Să cureți astfel răul din mijlocul lui Israel.

*Lev. 20.10. Ioan 8.5.

23. Dacă o fată fecioară* este logodită, și o întâlnește un om în cetate și se culcă cu ea,

*Mat. 1.18,19.

24. să-i aduceți pe amândoi la poarta

cetății, să-i uciideți cu pietre și să moară amândoi: fata, pentru că n-a țipat în cetate, și omul, pentru că a necinstit* pe nevasta aproapelui său. Să cureți** astfel răul din mijlocul tău.

*Cap. 21.14. **Vers. 21,22.

25. Dar dacă omul acela întâlnește în câmp pe fata logodită, o apucă cu sila și se culcă cu ea, numai omul care s-a culcat cu ea să fie pedepsit cu moartea.

26. Fetei să nu-i faci nimic; ea nu este vinovată de o nelegiuire vrednică de pedeapsa cu moarte, căci e ca și cu un om care se aruncă asupra aproapelui lui și-l omoară.

27. Fata logodită, pe care a întâlnit-o omul acela pe câmp, a putut să strige fără să fie cineva să-i sară în ajutor.

28. Dacă un* om întâlnește o fată fecioară nelogodită, o apucă cu sila și se culcă cu ea, și se întâmplă să fie prinși,

*Exod 22.16,17.

29. omul care s-a culcat cu ea să dea tatălui fetei cincizeci de sicli de argint; și pentru că a necinstit-o*, s-o ia de nevastă, și nu va putea s-o gonească, toată viața lui.

*Vers. 24.

30. Nimeni* să nu ia pe nevasta tatălui său și nici să nu ridice învelitoarea** tatălui său.

*Lev. 18.8; 20.11.

Cap. 27.20. 1 Cor. 5.1. **Rut 3.9. Ezech. 16.8.

Cei primiți în adunare

23. 1. Cel scopit sau famenul să nu intre în adunarea Domnului.

2. Cel născut din curvie să nu intre în adunarea Domnului, nici chiar al zecellea neam al lui să nu intre în adunarea Domnului.

3. Amonitul* și moabitul să nu intre în adunarea Domnului, nici chiar al zecellea neam, pe vecie,

*Neem. 13.1,2.

4. pentru că* nu v-au ieșit înainte cu pâine și apă, pe drum, la ieșirea voastră din Egipt, și pentru că** au adus, pe preț de argint, împotriva ta pe Balaam, fiul lui Beor, din Petor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

*Cap. 2.29. **Num. 22.5,6.

5. Dar Domnul Dumnezeu tău n-a voit să asculte pe Balaam; și Domnul Dumnezeu tău a schimbat blestemul acela în binecuvântare, pentru că tu ești iubit de Domnul Dumnezeu tău.

6. Să* nu-ți pese nici de propășirea lor, nici de bunăstarea lor, toată viața ta, pe vecie.

*Ezra 9.12.

7. Să nu urâști pe edomit, căci* este

fratele tău; să nu urâști pe egiptean, căci ai fost străin** în țara lui:

*Gen. 25.24-26. Obad. 10.12. **Exod 22.21; 23.9. Lev. 19.34. Cap. 10.19.

8. fiii care li se vor naște, în al treilea neam, să intre în adunarea Domnului.

Curăția în tabără

9. Când vei ieși cu oastea împotriva vrăjmașilor tăi, ferește-te de orice lucru rău.

10. Dacă va* fi la tine cineva care să nu fie curat, în urma vreunei întâmplări din timpul nopții, să iasă din tabără și să nu intre în tabără;

*Lev. 15.16.

11. spre seară, să se scalde* în apă și după asfințitul soarelui va putea să se întoarcă în tabără.

*Lev. 15.5.

12. Să ai un loc afară din tabără, și acolo să ieși afară.

13. Între uneltele tale să ai o lopată, cu care să sapi și să-ți acoperi murdăriile ieșite din tine, când vei ieși afară.

14. Căci Domnul Dumnezeu tău merge* în mijlocul taberei tale, ca să te ocrotească și să-ți dea în mână pe vrăjmașii tăi dinaintea ta; tabăra ta va trebui deci să fie sfântă, pentru ca Domnul să nu vadă la tine nimic necurat și să nu Se abată de la tine.

*Lev. 26.12.

Robii fugiți – Darurile din curvie

15. Să nu dai înapoi stăpânului său pe un rob* care va fugi la tine după ce l-a părăsit.

*1 Sam. 30.15.

16. Să rămână la tine, în mijlocul tău, în locul pe care-l va alege el, într-una din cetățile tale, unde îi va plăcea: să nu-l asuprești*.

*Exod 22.21.

17. Să nu fie nici o curvă din fetele* lui Israel și să nu fie nici un sodomit** din fiii lui Israel.

*Lev. 19.29. Prov. 2.16. **Gen. 19.5. 2 Împ. 23.7.

18. Să n-ai aduci în Casa Domnului Dumnezeu tău, câștigul unei curve, nici prețul unui câine, ca împlinire a unei juruințe oarecare; căci și unul și altul sunt o urâciune înaintea Domnului Dumnezeu tău.

Împrumuturile cu dobândă

19. Să nu* ceri nici o dobândă de la fratele tău: nici pentru argint, nici pentru merinde, pentru nimic care se împrumută cu dobândă.

*Exod 22.25.

Lev. 25.36,37. Neem. 5.2,7. Ps. 15.5. Luca 6.34,35.

20. De la străin* vei putea să iei dobândă, dar de la fratele tău să nu iei, pentru ca Domnul** Dumnezeuul tău să te binecuvânteze în tot ce vei face în țara pe care o vei lua în stăpânire.

*Lev. 19.34. Cap. 15.3. **Cap. 15.10.

Juruințele – Strugurii și spicele

21. Dacă* faci o juruință Domnului Dumnezeuul tău, să nu pregeți s-o împlinești; căci Domnul Dumnezeuul tău îți va cere socoteală, și te vei face vinovat de un păcat. *Num. 30.2. Ecl. 5.4,5.

22. Dacă te ferești să faci o juruință, nu faci un păcat.

23. Dar să păzești și să împlinești ce-ți va ieși* de pe buze, și anume juruințele pe care le vei face de bunăvoie Domnului Dumnezeuul tău și pe care le vei rosti cu gura ta. *Num. 30.2. Ps. 66.13,14.

24. Dacă intri în via aproapei tău, vei putea să mănânci struguri, după plac, până te vei sătura; dar în vas să nu iei.

25. Dacă intri în holdele aproapei tău, vei putea să culegi spice* cu mâna, dar secera în holdele aproapei tău să n-o pui. *Mat. 12.1. Marc. 2.23. Luca 6.1.

Cartea de despărțire

24 1. Când cineva* își va lua o nevastă și se va însura cu ea și s-ar întâmpla ca ea să nu mai aibă trecere înaintea lui, pentru că a descoperit ceva rușinos în ea, să-i scrie o carte de despărțire, și, după ce-i va da-o în mână, să-i dea drumul din casa lui.

*Mat. 5.31; 19.7. Marc. 10.4.

2. Ea să iasă de la el, să plece și va putea să se mărite după un alt bărbat.

3. Dacă și acesta din urmă începe s-o urască, îi scrie o carte de despărțire și, după ce i-o dă în mână, îi dă drumul din casa lui; sau, dacă acest bărbat din urmă, care a luat-o de nevastă, moare,

4. atunci bărbatul* dintâi, care îi dăduse drumul, nu va putea s-o ia iarăși de nevastă, după ce s-a pângărit ea, căci lucrul acesta este o urâciune înaintea Domnului, și să nu faci vinovată de păcat țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeuul tău.

*Ier. 3.1.

Furarea unui om – Leproșii

5. Când un* om va fi înșurat de curând, să nu se ducă la oaste și să nu se pună nici o sarcină peste el; să fie scutit, din pricina familiei, timp de un an, și să veselească** astfel pe nevasta pe care și-a luat-o.

*Cap. 20.7. **Prov. 5.18.

6. Să nu iei zălog cele două pietre de rășniță, nici chiar piatra de rășniță de deasupra; căci ar însemna că iei zălog însăși viața cuiva.

7. Dacă se* va găsi cineva care să fi furat pe vreunul din frații lui, pe vreunul din copiii lui Israel, și să-l fi făcut rob sau să-l fi vândut, hoțul acela să fie pedepsit cu moartea. Să cureți** astfel răul din mijlocul tău.

*Exod 21.16. **Cap. 19.19.

8. Ia seama bine și păzește-te de rana* leprei; și să faceți tot ce vă vor învăța preoții dintre leviți, să aveți grijă să lucrați după poruncile pe care li le-am dat. *Lev. 13.2; 14.2.

9. Adu-ți aminte* ce a făcut Domnul Dumnezeuul tău Mariei**, pe drum, la ieșirea voastră din Egipt.

*Luca 17.32. 1 Cor. 10.6. **Num. 12.10.

Simbriășii

10. Dacă ai vreo datorie la aproapele tău, să nu intri în casa lui ca să-i iei lucrul pus zălog;

11. ci să stai afară, și cel pe care l-ai împrumutat să-ți aducă afară lucrul pus zălog.

12. Dacă omul acela este sărac, să nu te culci cu lucrul luat zălog de la el la tine;

13. să i-l dai* înapoi la apusul soarelui, ca să se culce în haina lui și să te binecuvânteze**; și lucrul ăsta ți se va socoti ca un lucru bun înaintea Domnului Dumnezeuul tău.

*Exod 22.26. **Iov 29.11,13; 31.20. 2 Cor. 9.13. 2 Tim. 1.18. †Cap. 6.25. Ps. 106.31; 112.9. Dan. 4.27.

14. Să nu nedreptățești* pe simbriășul sărac și nevoiaș, fie că este unul din frații tăi, fie că este unul din străinii care locuiesc în țara ta, în cetățile tale.

*Mal. 3.5.

15. Să-i dai plata* pentru ziua lui înainte de apusul soarelui; căci e sărac și o dorește mult. Altfel, ar striga** către Domnul împotriva ta, și te-ai face vinovat de un păcat.

*Lev. 19.13. Ier. 22.13. Iac. 5.4. **Iac. 5.4.

16. Să nu omori* pe părinți pentru copii și să nu omori pe copii pentru părinți; fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.

*2 Împ. 14.6. 2 Cron. 25.4. Ier. 31.29,30. Ezech. 18.20.

17. Să nu te atingi* de dreptul străinului și al orfanului, și să nu iei zălog haina** văduvei.

*Exod 22.11,22. Prov. 22.22. Isa. 1.23. Ier. 5.28; 22.3. Ezech. 22.29. Zah. 7.10. Mal. 3.5. **Exod 22.26.

18. Să-ți aduci aminte* că ai fost rob în Egipt și că Domnul Dumnezeuul tău te-a răscumpărat de acolo; de aceea îți dau aceste porunci ca să le împlinești.

*Vers. 22. Cap. 16.12.

Drepturile străinului, orfanului și văduvei

19. Când* îți vei secera ogorul și vei uita un snop pe câmp, să nu te întorci să-l iei: să fie al străinului, al orfanului și al văduvei, pentru ca Domnul Dumnezeuul tău să te binecuvânteze** în tot lucrul mâinilor tale.

*Lev. 19.9,10; 23.22. **Cap. 15.10. Ps. 41.1. Prov. 19.17.

20. Când îți vei scutura măslinii, să nu culegi a doua oară roadele rămase pe ramuri: ele să fie ale străinului, ale orfanului și ale văduvei.

21. Când îți vei culege via, să nu culegi a doua oară ciorchinii care rămân pe urma ta: ei să fie ale străinului, ai orfanului și ai văduvei.

22. Adu-ți aminte* că ai fost rob în țara Egiptului; de aceea îți dau poruncile acestea, ca să le împlinești. *Vers. 18.

Certurile

25 1. Când doi oameni vor avea o ceartă* între ei și se vor înfățișa înaintea judecății ca să fie judecați, celui nevinovat** să-i dea drumul, iar pe cel vinovat să-l osândească.

*Cap. 19.17. Ezech. 44.24. **Prov. 17.15.

2. Dacă cel vinovat este osândit să fie bătut*, judecătorul să pună să-l întindă la pământ și să-i dea**, în fața lui, un număr de lovituri potrivit cu greutatea vinii lui.

*Luca 12.48. **Mat. 10.17.

3. Să nu pună să-i dea mai mult de patruzeci* de lovituri, ca nu cumva, dându-i mai multe lovituri decât atât, fratele tău să fie înjosit** înaintea ta.

*2 Cor. 11.24. **Lev. 18.3.

4. Să* nu legi gura boului, când treieră grâul. *Prov. 12.10. 1 Cor. 9.9. 1 Tim. 5.18.

Căsătoria între cumnat și cumnată

5. Când frații vor locui împreună, și

unul din ei va muri fără să lase copii, nevasta mortului să nu se mărite afară cu un străin, ci cumnatul ei să se ducă la ea, s-o ia de nevastă și să se însoare cu ea ca cumnat.

*Mat. 22.24. Marc. 12.19. Luca 20.28.

6. Întâiul născut, pe care-l va naște, să moștenească* pe fratele cel mort și să-i poarte numele, pentru ca numele acesta să nu** fie șters din Israel.

*Gen. 38.9. **Rut 4.10.

7. Dacă omul acesta nu vrea să ia pe cumnata sa, ea să se suie la poarta* cetății, la bătrâni, și să spună: „Cumnatul meu nu vrea să ridice în Israel numele fratelui său, nu vrea să mă ia de nevastă după dreptul de cumnat.“

*Rut 4.1.2.

8. Bătrânii cetății să-l cheme și să-i vorbească. Dacă el stăruiește și zice: „Nu vreau* s-o iau,“

*Rut 4.6.

9. atunci cumnata sa să se apropie de el în fața bătrânilor, să-i* scoată încălțăminte din picior și să-l scuipe în față. Și, luând cuvântul, să zică: „Așa să se facă omului care nu voiește să ridice** casa fratelui său.“

*Rut 4.7. **Rut 4.11.

10. Și casa lui se va numi în Israel „casa celui descălțat.“

11. Când doi oameni se vor certa unul cu altul, și nevasta unuia se va apropia să scoată pe bărbatul său din mână celui ce-l lovește, dacă întinde mâna și apucă pe acesta din urmă de părțile rușinoase,

12. să-i tai mâna: să n-ai nici o milă* de ea. *Cap. 19.13.

Cântăreala dreaptă

13. Să n-ai* în sacul tău două feluri de greutate, una mare și alta mică.

*Lev. 19.35,36. Prov. 11.1. Ezech. 45.10. Mica 6.11.

14. Să n-ai în casă două feluri de efe, una mare și alta mică.

15. Ci să ai o greutate adevărată și dreaptă, să ai o efa adevărată și dreaptă, pentru ca să ai zile* multe în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

*Exod 20.12.

16. Căci oricine face aceste lucruri, oricine săvârșește o nedreptate, este o urâciune* înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

*Prov. 11.1. 1 Tes. 4.6.

Nimicirea amaleciților

17. Adu-ți* aminte ce ți-a făcut Amalec pe drum, la ieșirea voastră din Egipt:

*Exod 17.8.

18. cum te-a întâlnit pe drum și, fără nici o teamă* de Dumnezeu, s-a aruncat asupra ta pe dinapoi, asupra tuturor celor ce se târau la coadă, când erai obosit și sleit de puteri.

*Ps. 36.1. Prov. 16.6. Rom. 3.18.

19. Când îți va* da Domnul Dumnezeu tău odihnă, după ce te va izbăvi de toți vrăjmașii care te înconjoară, în țara pe care Domnul Dumnezeu tău ți-o dă ca moștenire și spre stăpânire, să ștergi** pomenirea lui Amalec de sub ceruri: să nu uiți lucrul acesta.

*1 Sam. 15.3. **Exod 17.14.

Cele dintâi roade

26. 1. Când vei intra în țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeu tău, când o vei stăpâni și te vei așeza în ea,

2. să* iei cele dintâi roade din toate roadele pe care le vei scoate din pământ, în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, să le pui într-un coș și să te duci la** locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeu tău ca să facă să locuiască Numele Lui acolo.

*Exod 23.19; 34.26. Num. 18.13. Cap. 16.10. Prov. 3.9. **Cap. 12.5.

3. Să te duci la preotul care va fi în zilele acelea și să-i spui: „Mărturisesc astăzi înaintea Domnului Dumnezeului tău că am intrat în țara pe care Domnul a jurat părinților noștri că ne-o va da.”

4. Preotul să ia coșul din mâna ta și să-l pună înaintea altarului Domnului Dumnezeului tău.

5. Apoi să iei iarăși cuvântul și să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău:

„Tatăl meu era un arameu* pribeag, gata să piară; s-a coborât** în Egipt cu 7 puțini inși și s-a așezat acolo pentru o vreme. Acolo, a ajuns un neam mare, puternic și mare la număr.

*Osea 12.12. **Gen. 46.1,6,27. Eapt. 7.15. †Cap. 10.22.

6. Egiptenii* ne-au chinuit, ne-au asuprit și ne-au supus la grea robie.

*Exod 1.11.

7. Noi am strigat* către Domnul Dumnezeu părinților noștri. Domnul ne-a auzit glasul și a văzut asuprirea, chinurile și necazurile noastre.

*Exod 2.23-25; 3.9; 4.31.

8. Și Domnul* ne-a scos din Egipt, cu mână tare și cu braț întins, cu arătări înfricoșătoare**, cu semne și minuni.

*Exod 12.37,51; 13.3,14,16. Cap. 5.15. **Cap. 4.34.

9. El ne-a adus în locul acesta și ne-a dat țara aceasta*, țară în care curge lapte și miere.

*Exod 3.8.

10. Acum, iată, aduc cele dintâi roade din roadele pământului pe care mi l-ai dat Tu, Doamne!

Să le pui înaintea Domnului Dumnezeului tău, și să te închini înaintea Domnului Dumnezeului tău.

11. Apoi să te* bucuri, cu levitul și cu străinul care va fi în mijlocul tău, de toate bunurile pe care ți le-a dat Domnul Dumnezeu tău ție și casei tale.

*Cap. 12.7,12,18; 16.11.

Zeciuielile din anul al treilea

12. După ce vei isprăvi* de luat toată zeciuiala din roadele tale, în anul al treilea, anul** zeciuielii, s-o dai levitului, străinului, orfanului și văduvei; și ei să mănânce și să se sature, în cetățile tale.

*Lev. 27.30. Num. 18.24. **Cap. 14.28,29.

13. Să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău: „Am scos din casa mea ce este sfințit și l-am dat levitului, străinului, orfanului și văduvei, după toate poruncile pe care mi le-ai dat Tu; n-am călcat, nici n-am uitat* nici una din poruncile Tale.

*Ps. 119.141,153,176.

14. N-am mâncat nimic* din aceste lucruri în timpul meu de jale, n-am îndepărtat nimic din ele pentru vreo întrebuintare necurată și n-am dat nimic din ele cu prilejul unui mort; am ascultat de glasul Domnului Dumnezeului meu, am lucrat după toate poruncile pe care mi le-ai dat.

*Lev. 7.20; 21.1,11. Osea 9.4.

15. Privește* din Locașul Tău cel Sfânt, din ceruri, și binecuvântează pe poporul Tău, Israel, și țara pe care ne-ai dat-o, cum ai jurat părinților noștri, țara aceasta în care curge lapte și miere.”

*Isa. 63.15. Zah. 2.13.

Îndemn la ascultarea de Domnul

16. Astăzi, Domnul Dumnezeu tău îți poruncește să împlinești legile și poruncile acestea; să le păzești și să le împlinești din toată inima ta și din tot sufletul tău.

17. Astăzi, tu ai mărturisit* înaintea Domnului că El va fi Dumnezeu tău, că vei umbla în căile Lui, vei păzi legile, poruncile și rânduielile Lui și vei asculta de glasul Lui.

*Exod 20.19.

18. Și, azi, Domnul* ți-a mărturisit că

vei fi un popor al Lui, cum ți-a spus, dacă vei păzi toate poruncile Lui,

*Exod 6.7; 19.5. Cap. 7.6; 14.2; 28.9.

19. și îți va da asupra* tuturor neamurilor pe care le-a făcut: întâietate în slavă, în faimă și în măreție, și vei fi un popor sfânt** pentru Domnul Dumnezeu tău, cum ți-a spus.”

*Cap. 4.7,8; 28.1. Ps. 148.14. **Exod 19.6. Cap. 7.6; 28.9. 1 Pet. 2.9.

BINECUVÂNTĂRI ȘI BLESTEME

(Capitolele 27-30.)

Legea să se scrie și să se citească

27. 1. Moise și bătrânii lui Israel au dat următoarea poruncă poporului: „Păziți toate poruncile pe care vi le dau astăzi.

2. După ce veți trece* Iordanul, ca să intrați în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, să ridici** niște pietre mari și să le tencuiești cu var.

*Ios. 4.1. **Ios. 8.32.

3. Să scrii pe pietrele acestea toate cuvintele din Legea aceasta, după ce vei trece Iordanul, ca să intri în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, țară în care curge lapte și miere, cum ți-a spus Domnul Dumnezeu părinților tăi.

4. După ce veți trece Iordanul, să ridicați pe muntele* Ebal pietrele acestea, pe care vă poruncesc azi să le ridicați, și să le tencuiți cu var.

*Cap. 11.29. Ios. 8.30.

5. Acolo, să zidești un altar Domnului Dumnezeului tău, un altar de pietre, peste care să nu treacă* fierul;

*Exod 20.25. Ios. 8.31.

6. din pietre întregi să zidești altarul Domnului Dumnezeului tău. Să aduci pe altarul acesta arderi de tot Domnului Dumnezeului tău;

7. să aduci jertfe de mulțumire și să mănânci acolo și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Să scrii pe aceste pietre toate cuvintele Legii acesteia, săpându-le foarte deslușit.”

9. Moise și preoții din neamul leviților au vorbit întregului Israel și au zis: „Israele, ia aminte și ascultă! Astăzi*, tu te-ai făcut poporul Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 26.18.

10. Să ascuți de glasul Domnului Dumnezeului tău și să împlinești poruncile și legile Lui pe care ți le dau astăzi.”

Binecuvântările de pe muntele Garizim și blestemele de pe muntele Ebal

11. În aceeași zi, Moise a mai dat următoarea poruncă poporului:

12. „După ce veți trece Iordanul, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Beniamin să stea pe muntele* Garizim, ca să binecuvânteze poporul;

*Cap. 11.29. Ios. 8.33. Jude. 9.7.

13. iar Ruben, Gad, Așer, Zabulon, Dan și Neftali să stea pe muntele Ebal, ca să rostească* blestemul.

*Cap. 11.29. Ios. 8.33.

14. Și leviții* să ia cuvântul și să spună cu glas tare întregului Israel:

*Cap. 33.10. Ios. 8.33. Dan. 9.11.

15. „Blestemat să fie omul care va face un chip cioplit sau un chip turnat, căci este o urăciune înaintea Domnului, un lucru ieșit din mâini de meșter, și care-l va pune într-un* loc ascuns!“ – Și** tot poporul să răspundă: „Amin!†“

*Exod 20.4,23; 34.17. Lev. 19.4; 26.1. Cap. 4.16,23; 5.8. Isa. 44.9. Osea 13.2. **Num. 5.22. Ier. 11.5. 1 Cor. 14.16. †Exod 20.12; 21.17. Lev. 19.3. Cap. 21.18.

16. „Blestemat să fie cel ce va nesocoti pe tatăl său și pe mama sa!“ – Și* tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Cap. 19.14. Prov. 22.28.

17. „Blestemat să fie cel ce va muta hotarele apropiului său!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

18. „Blestemat* să fie cel ce va face pe un orb să rătăcească pe drum!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Lev. 19.14.

19. „Blestemat* să fie cel ce se atinge de dreptul străinului, orfanului și văduvei!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Exod 22.21,22. Cap. 10.18; 24.17. Mal. 3.5.

20. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu nevasta tatălui său, căci ridică învelitoarea tatălui său!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Lev. 18.8; 20.11. Cap. 22.30.

21. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu vreo vită oarecare!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Lev. 18.23; 20.15.

22. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu sora sa, fiica tatălui său sau fiica mamei sale!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Lev. 18.9; 20.17.

23. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu soacra sa!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Lev. 18.17; 20.14.

24. „Blestemat* să fie cel ce va lovi pe aproapele lui în ascuns!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Exod 20.13; 21.12,14. Lev. 24.17. Num. 35.31. Cap. 19.11.
25. „Blestemat* să fie cel ce va primi un dar ca să verse sângele celui nevinovat!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Exod 23.7,8. Cap. 10.17; 16.19. Ezec. 22.12.

26. „Blestemat* să fie cine nu va împlini cuvintele Legii acesteia și cine nu le va face!“ – Și tot poporul să răspundă: „Amin!“

*Cap. 28.15. Ps. 119.21. Ier. 11.3. Gal. 3.10.

Binecuvântările

28 1. Dacă* vei asculta de glasul Domnului Dumnezeuului tău păzind și împlinind toate poruncile Lui pe care ți le dau astăzi, Domnul Dumnezeuul tău îți va da** întâietate asupra tuturor neamurilor de pe pământ.

*Exod 15.26. Lev. 26.3. Isa. 55.2. **Cap. 26.19.

2. Iată toate binecuvântările care vor veni* peste tine și de care vei avea parte, dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeuului tău:

*Vers. 15. Zah. 1.6.

3. Vei fi binecuvântat* în cetate și vei fi binecuvântat la câmp**.

*Ps. 128.1,4. **Gen. 39.5.

4. Rodul pântecelui* tău, rodul pământului tău, rodul turmelor tale, fătul vacilor și oilor tale, toate acestea vor fi binecuvântate.

*Vers. 11. Gen. 22.17; 49.25. Cap. 7.13. Ps. 107.38; 127.3; 128.3. Prov. 10.22. 1 Tim. 4.8.

5. Coșnița și postava ta vor fi binecuvântate.

6. Vei fi binecuvântat* la venirea ta și vei fi binecuvântat la plecarea ta.

*Ps. 121.8.

7. Domnul* îți va da biruință asupra vrăjmașilor tăi care se vor ridica împotriva ta; pe un drum vor ieși împotriva ta, dar pe șapte drumuri vor fugi dinaintea ta.

*Lev. 26.7,8. Vers. 25. 2 Sam. 22.38,39,41. Ps. 89.23.

8. Domnul va* face ca binecuvântarea să fie cu tine în grânarele tale și în toate lucrurile pe care vei** pune mâna. Te va binecuvânta în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

*Lev. 25.21. **Cap. 15.10.

9. Vei fi pentru Domnul* un popor sfânt, cum ți-a jurat El, dacă vei păzi poruncile Domnului Dumnezeuului tău și vei umbla pe căile Lui.

*Exod 19.5,6. Cap. 7.6; 26.18,19; 29.13.

10. Toate popoarele vor vedea că tu

porți Numele* Domnului și se vor** teme de tine.

*Num. 6.27.

2 Cron. 7.14. Isa. 63.19. Dan. 9.18,19. **Cap. 11.25.

11. Domnul* te va copleși cu bunătați, înmulțind rodul trupului tău, rodul turmelor tale și rodul pământului tău, în țara pe care Domnul a jurat părinților tăi că ți-o va da.

*Vers. 4. Cap. 30.9. Prov. 10.22.

12. Domnul îți va deschide comoara Lui cea bună, cerul, ca să* trimită țării tale ploaie la vreme și ca să** binecuvânteze tot lucrul mâinilor tale: vei da cuț împrumut multor neamuri, dar tu nu vei lua cu împrumut.

*Lev. 26.4. Cap. 11.14. **Cap. 14.29. †Cap. 15.6.

13. Domnul te va face să fii cap*, nu coadă; întotdeauna vei fi sus, și niciodată nu vei fi jos, dacă vei asculta de poruncile Domnului Dumnezeuului tău pe care ți le dau astăzi, dacă le vei păzi și le vei împlini

*Isa. 9.14,15.

14. și nu* te vei abate nici la dreapta, nici la stânga de la toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să vă duceți după alți dumnezei și să le slujiți.

*Cap. 5.32; 11.16.

Blestemele

15. Dar dacă* nu vei asculta de glasul Domnului Dumnezeuului tău, dacă nu vei păzi și nu vei împlini toate poruncile Lui și toate legile Lui, pe care ți le dau astăzi, iată toate blestemele care vor veni peste tine și de care vei avea parte**.

*Lev. 26.14. Plân. 2.17. Dan. 9.11,13. Mal. 2.2. **Vers. 2.

16. Vei fi blestemat în* cetate și vei fi blestemat pe câmp.

*Vers. 3, etc.

17. Coșnița și postava ta vor fi blestimate.

18. Rodul trupului tău, rodul pământului tău, fătul vacilor tale și fătul oilor tale, toate vor fi blestimate.

19. Vei fi blestemat la venirea ta și vei fi blestemat la plecarea ta.

20. Domnul va trimite împotriva ta blestemul*, tulburarea** și amenințarea†, în mijlocul tuturor lucrurilor de care te vei apuca, până vei fi nimicit, până vei pieri curând, din pricina răutății faptelor tale, care te-a făcut să Mă părăsești.

*Mal. 2.2. **Zah. 14.13. †Ps. 80.16. Isa. 30.17; 51.20; 66.15.

21. Domnul va trimite peste tine ciuma*, până te va nimici în țara pe care o vei lua în stăpânire.

*Lev. 26.25. Ier. 24.10.

22. Domnul* te va lovi cu lingoare,

cu friguri, cu obrinteală, cu căldură arzătoare, cu secetă, cu rugină** în grâu și cu tăciune, care te vor urmări până vei pieri.

*Lev. 26.16. **Amos 4.9.

23. Cerul* deasupra capului tău va fi de aramă, și pământul sub tine va fi de fier.

*Lev. 26.19.

24. Domnul va trimite țării tale, în loc de ploaie, praf și pulbere care vor cădea din cer peste tine până vei fi nimicit.

25. Domnul* te va face să fii bătut de vrăjmașii tăi; pe un drum vei ieși împotriva lor, dar pe șapte drumuri vei fugi dinaintea lor; și vei fi** o groază pentru toate împărățiile pământului.

*Lev. 26.17,37. Vers. 7. Cap. 32.30. Isa. 30.17. **Ier. 15.4; 24.9. Ezec. 23.46.

26. Trupul tău* mort va fi hrana tuturor păsărilor cerului și fiarelor pământului; și nu va fi nimeni care să le sperie.

*1 Sam. 17.44,46. Ps. 79.2. Ier. 7.33; 16.4; 34.20.

27. Domnul te va bate cu* buba rea a Egiptului, cu bube rele** la șezut, cu râie și cu pecingine, de care nu vei putea să te vindeci.

*Exod 9.9; 15.26. Vers. 35. **1 Sam. 5.6. Ps. 78.66.

28. Domnul te va lovi cu nebulie*, cu orbire, cu rătăcire a minții,

*Ier. 4.9.

29. și vei băjbâi* pe întuneric ziua namiaza mare, ca orbul pe întuneric; nu vei avea noroc în treburile tale, și în toate zilele vei fi apăsător, prădat, și nu va fi nimeni care să-ți vină în ajutor.

*Iov 5.14. Isa. 59.10.

30. Vei avea logodnică*, și altul se va culca cu ea; vei zidi** casă, și n-o vei locui; vei sădi vieț, și nu vei mânca din ea.

*Iov 31.10. Ier. 8.10. **Iov 31.8.

Ier. 12.13. Amos 5.11. Mica 6.15. Ief. 1.13. †Cap. 20.6.

31. Boul tău va fi înjunghiat sub ochii tăi, și nu vei mânca din el; ți se va răpi măgarul dinaintea ta, și nu ți se va da înapoi; oile tale vor fi date vrăjmașilor tăi, și nu va fi nimeni care să-ți vină în ajutor.

32. Fiii tăi și fiicele tale vor fi dați ca robi pe mâna altui popor; ți se vor topi* ochii de dor, uitându-te toată ziua după ei, și mâna ta va fi fără putere.

*Ps. 119.82.

33. Un popor* pe care nu-l cunoști va mânca rodul pământului tău și tot venitul rodului tău, și în toate zilele vei fi apăsător și zdrobit.

*Lev. 26.16. Vers. 51. Ier. 5.17.

34. Priveliștea pe care o vei avea sub ochi* te va face să înnebunești.

*Vers. 67.

35. Domnul te va* lovi cu o bubă rea

la genunchi și la coapse, și nu te vei putea vindeca de ea: te va lovi de la talpa piciorului până în creștetul capului.

*Vers. 27.

36. Domnul te va* duce, pe tine și împăratul pe care-l vei pune peste tine, la un neam pe care nu l-ai cunoscut, nici tu, nici părinții tăi. Și acolo, vei sluji** altor dumnezei, de lemn și de piatră.

*2 Imp. 17.4,6; 24.12,14; 25.7,11. 2 Cron. 33.11; 36.6,20. **Vers. 64. Cap. 4.28. Ier. 16.13.

37. Și vei fi de pomină*, de batjocură** și de răs, printre toate popoarele la care te va duce Domnul.

*1 Imp. 9.7,8. Ier. 24.9; 25.9. Zah. 8.13. **Ps. 44.14.

38. Vei semăna* multă sămânță pe câmpul tău, și vei strânge puțin; căci o vor mânca toată lăcustele**.

*Mica 6.15. Hag. 1.6. **Ioel 1.4.

39. Vei sădi vii și le vei lucra, dar vin nu vei bea, ba nici n-o vei culege, căci o vor mânca viermii.

40. Vei avea măslini pe toată întinderea țării tale; și nu te vei unge cu untdelemn, căci măslinile vor cădea.

41. Vei naște fii și fiice; dar nu vor fi ai tăi, căci se vor duce* în robie.

*Plân. 1.5.

42. Omizile îți vor mânca toți pomii și rodul pământului.

43. Străinul care va fi în mijlocul tău se va ridica tot mai sus peste tine, iar tu te vei coborî tot mai jos;

44. el îți va da* cu împrumut, și tu nu-i vei da cu împrumut; el va fi fruntea**, și tu vei fi coada.

*Vers. 12. **Vers. 13. Plân. 1.5.

45. Toate* blestemele acestea vor veni peste tine, te vor urmări și te vor ajunge până vei fi nimicit, pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului Dumnezeuului tău, pentru că n-ai păzit poruncile Lui și legile Lui, pe care ți le-a dat.

*Vers. 15.

46. Ele vor fi veșnic ca niște semne* și minuni pentru tine și sămânța ta.

*Isa. 8.18. Ezec. 14.8.

47. Pentru că*, în mijlocul belșugului** tuturor lucrurilor, n-ai slujit Domnului Dumnezeuului tău cu bucurie și cu dragă inimă,

*Neem. 9.35-37. **Cap. 32.15.

48. vei sluji în mijlocul foamei, setei, goliciunii și lipsei de toate, vrăjmașilor tăi, pe care-i va trimite Domnul împotriva ta. El îți va pune pe grumaz un jug* de fier, până te va nimici.

*Ier. 28.14.

49. Domnul va* aduce de departe,

de la marginile pământului, un neam care va cădea peste tine cu zbor de vultur**, un neam a cărui limbă n-o vei înțelege.

*Ier. 5.15; 6.22,23. Luca 19.43. **Ier. 48.40; 49.22. Plân. 4.19. Ezech. 17.3,12. Osea 8.1.

50. un neam cu înfățișarea sălbatică* și care nu se va sfii de cel bătrân, nici nu va avea milă de copii.

*2 Cron. 36.17. Isa. 47.6.

51. El va mânca rodul* turmelor tale și rodul pământului tău, până vei fi nimicit; nu-ți va lăsa nici grâu, nici must, nici untdelemn, nici viței de la vaci, nici miei de la oi, până te va face să pieri.

*Vers. 33. Isa. 1.7; 62.8.

52. Te va* împresura în toate cetățile tale, până îți vor cădea zidurile, aceste ziduri înalte și tari, în care îți puseserai încrederea pe toată întinderea țării tale; te va împresura în toate cetățile tale, în toată țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.

*2 Imp. 25.1,2,4.

53. În strâmtorarea și necazul în care te va duce vrăjmașul tău, vei mânca* rodul trupului tău, carnea fiilor și fiicelor tale, pe care ți-i va da Domnul Dumnezeuul tău.

*Lev. 26.29. 2 Imp. 6.28,29. Ier. 19.9. Plân. 2.20; 4.10.

54. Omul cel mai gingaș și cel mai milos dintre voi se va* uita rău la fratele său, la nevasta care se odihnește** pe sânul lui, la copiii pe care i-a cruțat:

*Cap. 15.9. **Cap. 13.6.

55. nu va da nici unuia din ei din carnea copiilor lui cu care se hrănește, fiindcă nu-i va mai rămâne nimic în mijlocul strâmtorării și necazului în care te va aduce vrăjmașul tău în toate cetățile tale.

56. Femeia cea mai gingașă și cea mai miloasă dintre voi, care, de gingașă și miloasă ce era, nu știa cum să calce mai ușor cu piciorul pe pământ, va* privi fără milă pe bărbatul care se odihnește la sânul ei, pe fiul și pe fiica ei:

*Vers. 54.

57. nu le va da nimic din pielea* noului născut, pielea ieșită dintre picioarele ei, și din copiii pe care-i va naște, căci, ducând lipsă de toate, îi va mânca în ascuns, din pricina strâmtorării și necazului în care te va aduce vrăjmașul tău în cetățile tale.

*Gen. 49.10.

58. Dacă nu vei păzi și nu vei împlini toate cuvintele Legii acesteia, scrise în cartea aceasta, dacă nu te vei teme de acest Nume slăvit* și înfricoșat, adică de Domnul Dumnezeuul tău,

*Exod. 6.3.

59. Domnul* te va lovi în chip minunat,

pe tine și sămânța ta, cu răni mari și îndelungate, cu boli grele și necurmăte.

*Dan. 9.12.

60. Va aduce peste tine toate bolile* Egiptului de care tremurai, și ele se vor lipi de tine.

*Cap. 7.15.

61. Ba încă, Domnul va aduce peste tine, până vei fi nimicit, toate felurile de boli și de răni care nu sunt pomenite în cartea Legii acesteia.

62. După ce ai fost atât de mulți ca* stelele cerului, nu veți mai** rămâne decât un mic număr, pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 4.27. **Cap. 10.22. Neem. 9.23.

63. După cum Domnul Se bucura* să vă facă bine și să vă înmulțească, tot așa Domnul Se va bucura** să vă piardă și să vă nimicească; și veți fi smulși din țara pe care o vei lua în stăpânire.

*Cap. 30.9. Ier. 32.41. **Prov. 1.26. Isa. 1.24.

64. Domnul te va împrăstia* printre toate neamurile, de la o margine a pământului până la cealaltă: și acolo** vei sluji altor dumnezei pe care nu i-ai cunoscut nici tu, nici părinții tăi, dumnezei de lemn și de piatră.

*Lev. 26.33. Cap. 4.27,28. Neem. 1.8. Ier. 16.13. **Vers. 36.

65. Între aceste neamuri*, nu vei fi liniștit și nu vei avea un loc de odihnă pentru talpa picioarelor tale. Domnul** îți va face inima fricoasă, ochii lăncezi și sufletul* îndurerat.

*Amos 9.4. **Lev. 26.36. †Lev. 26.16.

66. Viața îți va sta nehotărâtă înainte, vei tremura zi și noapte, nu vei fi sigur de viața ta.

67. În groaza care-ți va umple inima și în fața lucrurilor pe care ți le vor vedea ochii*, dimineța** vei zice: „O, de ar veni seara!“, și seara vei zice: „O, de ar veni dimineța!“

*Iov 7.4. **Vers. 34.

68. Și Domnul* te va întoarce pe corăbii în Egipt și vei face drumul acesta despre care-ți spusese: „Să nu-l mai** vezi!“ Acolo, vă veți vinde vrăjmașilor voștri, ca robi și roabe: și nu va fi nimeni să vă cumpere.“

*Osea 8.13; 9.3. **Cap. 17.16.

Înnoirea legământului

29. Iată cuvintele legământului* pe care a poruncit lui Moise Domnul să-l încheie cu copiii lui Israel în țara Moabului, afară de legământul pe care-l încheiasă cu ei la Horeb.

*Cap. 5.2,3.

2. Moise a chemat pe tot Israelul și le-a zis:

„Ați* văzut tot ce a făcut Domnul sub ochii voștri, în țara Egiptului, lui faraon, tuturor supușilor lui și întregii lui țări:

*Exod. 19.4.

3. marile* încercări pe care ți le-au văzut ochii, minunile și semnele acelea mari.

*Cap. 4.34; 7.19.

4. Dar Domnul* nu v-a dat minte să pricepeți, nici ochi să vedeți, nici urechi să auziți, până în ziua de azi.

*Isa. 6.9,10; 63.17. Ioan 8.43. Fapt. 28.26,27. Efes. 4.18. 2 Tes. 2.11,12.

5. Totuși El zice: „Eu v-am* călăuzit patruzeci de ani în pustiu; hainele** nu vi s-au învechit pe voi, și încălțăminte nu vi s-a învechit în picior:

*Cap. 1.3; 8.2. **Cap. 8.4.

6. pâine n-ați mâncat* și n-ați băut nici vin, nici băutură tare, ca să cunoașteți că Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.“

*Exod. 16.12. Cap. 8.3. Ps. 78.24,25.

7. Ați* ajuns în locul acesta; Sihon, împăratul Hesbonului, și Og, împăratul Basanului, ne-au ieșit înainte, ca să ne bată, și i-am bătut.

*Num. 21.23,24,33. Cap. 2.32; 3.1.

8. Le-am luat țara și am dat-o în* stăpânire rubeniților, gadiților și la jumătate din seminția manasiților.

*Num. 32.33. Cap. 3.12,13.

9. Să păziți*, dar, cuvintele legământului acestuia și să le împliniți, ca** să izbutiți în tot ce veți face.

*Cap. 4.6. Ios. 1.7. 1 Imp. 2.3. **Ios. 1.7.

10. Astăzi stați înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi toți, căpeteniile semințiilor voastre, bătrânii voștri, mai marii oștirii voastre, toți bărbații din Israel,

11. copiii voștri, nevestele voastre și străinul care este în mijlocul taberei tale, de la cel* ce-ți taie lemne, până la cel ce-ți scoate apă;

*Ios. 9.21,23,27.

12. stai ca să intri în legământ cu Domnul Dumnezeuul tău, în legământul acesta încheiat cu jurământ*, și pe care Domnul Dumnezeuul tău îl încheie cu tine în ziua aceasta,

*Neem. 10.29.

13. ca să te faci azi* poporul Lui și El să fie Dumnezeuul tău, cum ți-a spus** și cum a jurat* părinților tăi, Avraam, Isaac și Iacov.

*Cap. 28.9. **Exod. 6.7. †Gen. 17.7.

14. Nu numai cu voi închei* legământul acesta încheiat cu jurământ,

*Ier. 31.31-33. Ezech. 8.7,8.

15. ci atât cu cei ce sunt aici printre

noi de față în ziua aceasta, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, cât* și cu cei ce nu sunt aici printre noi în ziua aceasta.

*Fapt. 2.39. 1 Cor. 7.14.

Binecuvântarea și blestemul înnoite

16. Știți cum am locuit în țara Egiptului și cum am trecut prin mijlocul neamurilor pe care le-ați străbătut.

17. Ați văzut urăciunile și idolii lor, lemnul și piatra, argintul și aurul, care erau la ele.

18. Să nu fie între voi nici bărbat, nici femeie, nici familie, nici seminție, a căror inimă* să se abată azi de la Domnul Dumnezeuul nostru ca să se ducă să slujească dumnezeilor neamurilor acelora. Să** nu fie printre voi nici o rădăcină care să aducă otravă și pelin.

*Cap. 11.16. **Fapt. 8.23. Ezech. 12.15.

19. Nimeni, după ce a auzit cuvintele legământului acestuia încheiat cu jurământ, să nu se laude în inima lui și să zică: „Voi avea pacea, chiar dacă aș urma după pornirile* inimii mele și chiar dacă aș adăuga** beția la sete.“

*Num. 15.39. Ezech. 11.9. **Isa. 30.1.

20. Pe acela* Domnul nu-l va ierta. Ci atunci, mânia** și gelozia* Domnului se vor aprinde împotriva omului aceluia, toate blestemele scrise în cartea aceasta vor veni peste el, și Domnul îi va șterge* numele de sub ceruri.

*Ezech. 14.7,8. **Ps. 74.1. †Ps. 79.5. Ezech. 23.25.

††Cap. 9.14.

21. Domnul îl va* despărți, spre pieirea lui, din toate semințiile lui Israel și-i va face după toate blestemele legământului scris în această carte a Legii.

*Mat. 24.51.

22. Vârsta de oameni care va veni, copiii voștri care se vor naște după voi și străinul care va veni dintr-o țară depărtată – la vederea urgiilor și bolilor cu care va lovi Domnul țara aceasta,

23. la vederea pucioasei*, sării și arderii întregului ținut, unde nu va fi nici sămânță, nici rod, nici o iarbă care să crească, întocmai ca** la surparea Sodomei, Gomorei, Admei și Teboimului, pe care le-a nimicit Domnul, în mânia și urgia Lui –

*Ps. 107.34. Ier. 17.6. †Ezech. 2.9. **Gen. 19.24,25. Ier. 20.16.

24. toate neamurile vor zice: „Pentru ce* a făcut Domnul astfel țării acesteia? Pentru ce această mânie aprinsă, această mare urgie?“

*1 Imp. 9.8,9. Ier. 22.8,9.

25. Și li se va răspunde: „Pentru că au părăsit legământul încheiat cu ei de Domnul Dumnezeu părinților lor când i-a scos din țara Egiptului;

26. pentru că s-au dus să slujească altor dumnezei și să se închine înaintea lor, dumnezei pe care ei nu-i cunoșteau și pe care nu li-i dăduse Domnul.

27. De aceea S-a aprins Domnul de mânie împotriva acestei țări și a adus* peste ea toate blestemele scrise în cartea aceasta. *Dan. 9.11,13,14.

28. Domnul i-a smuls* din țara lor cu mânie, cu urgie, cu o mare iuțime, și i-a aruncat într-o altă țară, cum se vede azi. *1 Împ. 14.15. 2 Cron. 7.20. Ps. 52.5. Prov. 2.22.

29. Lucrurile ascunse sunt ale Domnului Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre și ale copiilor noștri, pe vecie, ca să împlinim toate cuvintele Legii acesteia.

Făgăduințe

30 1. Când* se vor întâmpla toate** aceste lucruri, binecuvântarea și blestemul pe care le pun înaintea ta, dacă le vei pune laț inimă în mijlocul tuturor neamurilor între care te va risipi Domnul Dumnezeul tău,

*Lev. 26.40. **Cap. 28. †Cap. 4.29,30. 1 Împ. 8.47,48.

2. dacă* te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău și dacă vei asculta de glasul Lui din toată inima ta și din tot sufletul tău, tu și copiii tăi, potrivit cu tot ce-ți poruncesc azi,

*Neem. 1.9. Isa. 55.7. Plân. 3.40. Ioel 2.12,13.

3. atunci* Domnul Dumnezeul tău va aduce înapoi robii tăi și va avea milă de tine, te va** strânge iarăși din mijlocul tuturor popoarelor la care te va împrăstia Domnul Dumnezeul tău.

*Ps. 106.45; 126.1,4. Ier. 29.14. Plân. 3.22,32. **Ps. 147.2. Ier. 32.37. Ezech. 34.13; 36.24.

4. Chiar dacă ai* fi risipit până la cealaltă margine a cerului, chiar și de acolo te va strânge Domnul Dumnezeul tău și acolo Se va duce să te caute. *Cap. 28.64. Neem. 1.9.

5. Domnul Dumnezeul tău* te va aduce în țara pe care o stăpâneau părinții tăi și o vei stăpâni; îți va face bine și te va înmulți mai mult decât pe părinții tăi.

*Cap. 10.16. Ier. 32.39. Ezech. 11.19; 36.26.

6. Domnul Dumnezeul tău îți va tăia împrejur inima ta și inima seminței tale, și vei iubi pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, ca să trăiești.

7. Domnul Dumnezeuul tău va face ca toate aceste blesteme să cadă peste vrăjmașii tăi, peste cei ce te vor urî și te vor prigoni.

8. Și tu te vei întoarce la Domnul, vei asculta de glasul Lui și vei împlini toate aceste porunci pe care ți le dau astăzi.

9. Domnul* Dumnezeul tău te va umple de bunătați, făcând să propășească tot lucrul mâinilor tale, rodul trupului tău, rodul turmelor tale și rodul pământului tău; căci Domnul Se va bucura** din nou de fericirea ta, cum Se bucura de fericirea părinților tăi, *Cap. 28.11. **Cap. 28.63. Ier. 32.41.

10. dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău păzind poruncile și rânduielile Lui scrise în cartea aceasta a Legii, dacă te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău.

Porunca nu este departe

11. Porunca aceasta, pe care ți-o dau eu azi, nu este mai presus de* puterile tale, nici departe de tine. *Isa. 45.19.

12. Nu* este în cer, ca să zici: „Cine se va sui pentru noi în cer și să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim și s-o împlinim?“ *Rom. 10.6, etc.

13. Nu este nici dincolo de mare, ca să zici: „Cine va trece pentru noi dincolo de mare și să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim și s-o împlinim?“

14. Dimpotrivă, este foarte aproape de tine, în gura ta și în inima ta, ca s-o îplinești.

Alegerea

15. Iată, îți pun azi înaintea viața* și binele, moartea și răul.

*Vers. 1,19. Cap. 11.26.

16. Căci îți poruncesc azi să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, să umbli pe căile Lui și să păzești poruncile Lui, legile Lui și rânduielile Lui, ca să trăiești și să te înmulțești și ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvânteze în țara pe care o vei lua în stăpânire.

17. Dar dacă inima ta se va abate, dacă nu vei asculta și te vei lăsa amăgit să te închini înaintea altor dumnezei și să le slujești,

18. vă* spun astăzi că veți pieri și nu veți avea zile multe în țara pe care o veți lua în stăpânire, după ce veți trece Iordanul. *Cap. 4.26; 8.19.

19. Iau azi cerul* și pământul martori împotriva voastră că** ți-am pus înainte viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sâmbânța ta, *Cap. 4.26; 31.28. **Vers. 15.

20. iubind pe Domnul Dumnezeul tău, ascultând de glasul Lui și lipindu-te de El: căci de aceasta atarnă viața* ta și lungimea zilelor tale, și numai așa vei putea locui în țara pe care a jurat Domnul că o va da părinților tăi, lui Avraam, Isaac și Iacov. *Ps. 27.1; 66.9. Ioan 11.25.

CELE DIN URMĂ CUVINTE

ALE LUI MOISE

(Capitolele 31-34. Ioan 14-17.)

Iosua

31 1. Moise s-a dus și a mai spus următoarele cuvinte întregului Israel:

2. „Astăzi,“ le-a zis el, „eu sunt* în vârstă de o sută douăzeci de ani: nu voi mai putea merge** în fruntea voastră, și Domnul mi-a zis: „Tu să-ți nu treci Iordanul!“ *Exod 7.7. Cap. 34.7. **Num. 27.17. 1 Împ. 3.7. †Num. 20.12; 27.13. Cap. 3.27.

3. Domnul Dumnezeul tău va merge* El însuși înaintea ta, va nimici neamurile acestea dinaintea ta și vei pune stăpânire pe ele. Iosua va merge înaintea ta, cum a spus* Domnul.

*Cap. 9.3. **Num. 27.21. Cap. 3.28.

4. Domnul* va face neamurilor acestora cum** a făcut lui Sihon și Og, împărații amoritilor și țării lor, pe care i-a nimicit. *Cap. 3.21. **Num. 21.24,33.

5. Domnul* vi le va da în mână și le veți face după poruncile pe care vi le-am dat. *Cap. 7.2.

6. Întăriți-vă* și îmbărbătați-vă! Nu vă temeți** și nu vă înspăimântați de ei, căci Domnul Dumnezeul tău va merge El însuși cu tine, nu-ți te va părăsi și nu te va lăsa. *Ios. 10.25. 1 Cron. 22.13. **Cap. 1.29; 7.18. †Cap. 20.4. ††Ios. 1.5. Evr. 13.5.

7. Moise a chemat pe Iosua și i-a zis în fața întregului Israel: „Întărește-te* și îmbărbătează-te. Căci tu vei intra cu poporul acesta în țara pe care Domnul a jurat părinților lor că le-o va da, și tu îi vei pune în stăpânirea ei. *Vers. 23. Cap. 1.38; 3.28. Ios. 1.6.

8. Domnul* însuși va merge înaintea ta, El însuși va fi cu** tine, nu te va

părăsi și nu te va lăsa; nu te teme și nu te înspăimânta!“

*Exod 13.21,22; 33.14. Cap. 9.3. **Ios. 1.5,9. 1 Cron. 28.20.

Să citească Legea

9. Moise a scris Legea aceasta și a încredințat-o* preoților, fiii lui Levi, care** duceau chivotul legământului Domnului, și tuturor bătrânilor lui Israel. *Vers. 25.

Cap. 17.18. **Num. 4.15. Ios. 3.3. 1 Cron. 15.12,15.

10. Moise le-a dat porunca aceasta: „La fiecare șapte ani, pe vremea anului* iertării, la** sărbătoarea Corturilor, *Cap. 15.1. **Lev. 23.34.

11. când tot Israelul va veni să se* înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege El, să citești** Legea aceasta înaintea întregului Israel, în auzul lor.

*Cap. 16.16. **Ios. 8.34,35. 2 Împ. 23.2. Neem. 8.1-3, etc.

12. Să strângi poporul, bărbații, femeile, copiii și străinul care va fi în cetățile tale, ca să audă și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, să păzească și să îplinească toate cuvintele Legii acesteia.

13. Pentru ca și copiii lor, care* n-o vor cunoaște, s-o audă** și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, în tot timpul cât veți trăi în țara pe care o veți lua în stăpânire, după ce veți trece Iordanul. *Cap. 11.2. **Ps. 78.6,7.

14. Domnul a zis lui Moise: „Iată* că se apropie clipa când vei muri. Cheamă pe Iosua și înfățișă-l-vă în Cortul întâlnirii. Eu îi voi da** poruncile Mele.“ Moise și Iosua s-au dus și s-au înfățișat în Cortul întâlnirii.

*Num. 27.13. Cap. 34.5. **Num. 27.19. Vers. 23.

15. Și Domnul* S-a arătat în Cort, într-un stâlp de nor: și stâlpul de nor s-a oprit la ușa Cortului. *Exod 33.9.

16. Domnul a zis lui Moise: „Iată, tu vei adormi împreună cu părinții tăi. Și poporul acesta se va scula* și va curvi** după dumnezeii străini ai țării în care intră. Pe Mine-î Mi va părăsi și va călca-î legământul Meu pe care l-am încheiat cu el.

*Exod 32.6. **Exod 34.15. Jude. 2.17. †Cap. 32.15. Jude. 2.12; 10.6,13. ††Jude. 2.20.

17. În ziua aceea, Mă voi aprinde de mânie împotriva lui. Îi voi* părăsi și-Mi voi ascunde fața** de el. El va fi prăpădit și-l vor ajunge o mulțime de rele și necazuri; și atunci va zice: „Oare-î nu m-au ajuns aceste-î rele

din pricină că Dumnezeuul meu nu este în mijlocul meu?*

*2 Cron. 15.2. **Cap. 32.20. Ps. 104.29. Isa. 8.17; 64.7. Ezech. 39.23. †Num. 14.42. †Judc. 6.13.

18. Și Eu Îmi* voi ascunde fața în ziua aceea, din pricina tot răului pe care-l va face, întorcându-se spre alți dumnezei.

*Vers. 17.

19. Acum, scrieți-vă cântarea aceasta. Învăța pe copiii lui Israel s-o cânte, pune-le-o în gură, și cântarea aceasta să-Mi fie martoră* împotriva copiilor lui Israel.

*Vers. 26.

20. Căci voi duce pe poporul acesta în țara pe care am jurat părinților lui că i-o voi da, țară unde curge lapte și miere; el va mânca, se va satura și se va îngrășa*; apoi se va întoarce** la alți dumnezei și le va sluji, iar pe Mine Mă va nesocoti și va călca legământul Meu.

*Cap. 32.15. Neem. 9.25,26. Osea 13.6. **Vers. 16.

21. Când va fi lovit* atunci cu o mulțime de rele și necazuri, cântarea aceasta, care nu va fi uitată și pe care uitarea n-o va șterge din gura urmașilor, va sta ca martoră împotriva acestui popor. Căci Eu îi cunosc** pornirile, care se arată și azi, înainte chiar ca să-l fi dus în țara pe care am jurat că i-o voi da.*

*Vers. 17. **Osea 5.3; 13.5,6. †Amos 5.25,26.

22. În ziua aceea, Moise a scris cântarea aceasta și a învățat pe copiii lui Israel s-o cânte.

23. Domnul* a poruncit lui Iosua, fiul lui Nun, și a zis: „Întărește-te** și îmbărbătează-te, căci tu vei duce pe copiii lui Israel în țara pe care am jurat că le-o voi da; și Eu însumi voi fi cu tine.”

*Vers. 14. **Vers. 7. Ios. 1.6.

24. După ce a isprăvit Moise în totul de scris* într-o carte cuvintele Legii acesteia,

*Vers. 9.

25. a dat următoarea poruncă leviților care duceau chivotul legământului Domnului:

26. „Luați cartea aceasta a Legii și puneți-o* lângă chivotul legământului Domnului Dumnezeuului vostru, ca să fie acolo ca martoră** împotriva ta.

*2 Împ. 22.8. **Vers. 19.

27. Căci eu* îi cunosc duhul tău de răzvrătire** și încăpățănarea ta cea mare. Dacă vă răzvrățiți voi împotriva Domnului cât trăiesc eu încă în mijlocul vostru, cu cât mai răzvrățiți veți fi după moartea mea!

*Cap. 9.24; 32.20. **Exod 32.9. Cap. 9.6.

28. Strângeți înaintea mea pe toți

bătrânii semințiilor voastre și pe căpeteniile oștirii voastre; voi spune cuvintele acestea în fața lor și voi lua martor împotriva lor cerul* și pământul.

*Cap. 30.19; 32.1.

29. Căci știu că după moartea mea vă* veți strica și vă veți abate de la calea pe care v-am arătat-o; și în cele din urmă** vă va ajunge nenorocirea, dacă veți face ce este rău înaintea Domnului, până acolo încât să-L mânâiați prin lucrul mâinilor voastre.*

*Cap. 32.5. Judc. 2.19. Osea 9.9. **Cap. 28.15. †Gen. 49.1. Cap. 4.30.

30. Moise a rostit toate cuvintele cântării acesteia, în fața întregii adunări a lui Israel:

Cântarea lui Moise

32 1. „Luați aminte* ceruri și voi vorbi;

Ascultă, pământule, cuvintele gurii mele.

*Cap. 4.26; 30.19; 31.28. Ps. 50.4. Isa. 1.2. Ier. 2.12; 6.19.

2. Ca ploaia să curgă* învățăturile mele,

Ca roua să cadă cuvântul meu,
Ca ploaia** repede pe verdeață,
Ca picăturile de ploaie pe iarbă!

*Isa. 55.10,11. †Cor. 3.6-8. **Ps. 72.6. Mica 5.7.

3. Căci voi vesti Numele Domnului. Dați* slavă Dumnezeului nostru!

*1 Cron. 29.11.

4. El este* Stânca; lucrările** Lui sunt desăvârșite,
Căci toate căile Lui sunt drepte;
El este un Dumnezeu* credincios și fără nedreptate*,
El este drept și curat.

*2 Sam. 22.3; 23.3. Ps. 18.2,31,46. Hab. 1.12. **2 Sam. 22.31. †Dan. 4.37. Apoc. 15.3. †Ier. 10.10. *†Iov 34.10. Ps. 92.15.

5. Ei s-au stricat*;
Netrebnicia copiilor Lui este rușinea lor!

Neam îndărătnic** și stricat!

*Cap. 31.29. **Mat. 17.17. Luca 9.41. Filip. 2.15.

6. Pe Domnul Îl* răsplățiți astfel!
Popor nechibzuit și fără înțelepciune!
Nu este El oare Tatăl** tău, care te-a făcut*,

Te-a întocmit* și ți-a dat ființă?

*Ps. 116.12. **Isa. 63.16. †Ps. 74.2. ††Vers. 15. Isa. 27.11; 44.2.

7. Adu-ți aminte de zilele din vechime,
Socotește anii, vârstă de oameni după vârstă de oameni,
Întreabă pe tatăl* tău, și te va învăța,

Pe bătrânii tăi, și îți vor spune.

*Exod 13.14. Ps. 44.1; 78.3,4.

8. Când Cel Preaînalt a dat* o moștenire neamurilor,
Când a despărțit** pe copiii oamenilor,

A pus hotare popoarelor,
După numărul copiilor lui Israel,

*Zah. 9.2. Fapt. 17.26. **Gen. 11.8.

9. Căci partea* Domnului este poporul Lui,

Iacov este partea Lui de moștenire.

*Exod 15.16; 19.5. 1 Sam. 10.1. Ps. 78.71.

10. El l-a găsit într-un ținut pustiu*,
Într-o singură plină de urlete înfricoșate;

L-a înconjurat, l-a îngrijit**

Și l-a păzit* ca lumina ochiului Lui.

*Cap. 8.15. Ier. 2.6. Osea 13.5. **Cap. 4.36. †Ps. 17.8. Prov. 7.2. Zah. 2.8.

11. Ca vulturul* care își scutură cui-bul,

Zboară deasupra puilor,

Își întinde aripile, îi ia

Și-i poartă pe penele lui:

*Exod 19.4. Cap. 1.31. Isa. 31.5; 46.4; 63.9. Osea 11.3.

12. Așa a călăuzit Domnul singur pe poporul Său

Și nu era nici un dumnezeu străin cu El.

13. L-a suit* pe înălțimile țării,
Și Israel a mâncat roadele câmpului,
I-a dat să sugă** miere din stâncă,
Untdelemnul care iese din stâncă cea mai tare,

*Cap. 33.29. Isa. 58.14. Ezech. 36.2. **Iov 29.6. Ps. 81.16.

14. Untul de la vaci și laptele oilor,

Cu grăsimea mieilor,

A berbecilor din Basan și a țapilor,

Cu grăsimea grâului*,

Și ai băut vinul, sângele** strugurelui.

*Ps. 81.16; 147.14. **Gen. 49.11.

15. Israel* s-a îngrășat și a azvârlit** din picior;

– Te-ai* îngrășat, te-ai îngroșat și te-ai lăjit! –

Și a părăsit* pe Dumnezeu, Ziditorul* lui,

A nesocotit Stânca* mântuirii lui,

*Cap. 33.5,26. Isa. 44.2. *1 Sam. 2.29. †Cap. 31.20. Neem. 9.25. Ps. 17.10. Ier. 2.7; 5.7,28. Osea 13.6. ††Cap. 31.16. Isa. 1.4. *††Vers. 6. Isa. 51.13. †*2 Sam. 22.47. Ps. 89.26; 95.1.

16. L-au* întăritat la gelozie prin dumnezei străini,

L-au mâniat prin urăciuni;

*1 Împ. 14.22. 1 Cor. 10.22.

17. Au adus jertfe* dracilor, unor idoli care nu sunt dumnezei,
Unor dumnezei pe care nu-i cunoșteau,

Dumnezei noi, veniți de curând,
De care nu se temuseră părinții voștri.

*Lev. 17.7. Ps. 106.37. 1 Cor. 10.20. Apoc. 9.20.

18. Ai părăsit Stânca* cea care te-a născut

Și ai uitat** pe Dumnezeuul care te-a întocmit.

*Isa. 17.10. **Ier. 2.32.

19. Domnul a văzut lucrul* acesta și S-a mâniat,

S-a supărat** pe fiii și pe fiicele Lui.

*Judc. 2.14. **Isa. 1.2.

20. El a zis: „Îmi* voi ascunde fața de ei,

Și voi vedea care le va fi sfârșitul,

Căci sunt un neam stricat,

Sunt niște copii** necredincioși.

*Cap. 31.17. **Isa. 30.9. Mat. 17.17.

21. Mi-au* întăritat gelozia prin ceea ce nu este Dumnezeu,

M-au mâniat** prin idoli lor deșerti;

Și Eu îi voi întăra la gelozie printr-un popor care nu este un popor.

Îi voi mânia printr-un neam fără pricepere.

*Vers. 16. Ps. 78.58.

**1 Sam. 12.21. 1 Împ. 16.13,26. Ps. 31.6. Ier. 8.19; 10.8; 14.22. Iona 2.8. Fapt. 14.15. †Osea 1.10. Rom. 10.19.

22. Căci* focul mâniei Mele s-a aprins

Și va arde până în fundul Locuinței morților,

Va nimici pământul și roadele lui,

Va arde temeliiile munților.

*Ier. 15.14; 17.4. Plân. 4.11.

23. Voi* îngrămădi toate nenorocirile peste ei,

Îmi voi** arunca toate săgețile împotriva lor.

*Isa. 26.15. **Ps. 7.12,13. Ezech. 5.16.

24. Vor fi topiți de foame, stinși de friguri

Și de boli cumplite;

Voi trimite în ei dinții fiarelor* sălbătice

Și otrava șerpilor.

*Lev. 26.22.

25. Afară*, vor pieri de sabie,

Și înăuntru, vor pieri de groază:

Și tânărul și fata,

Și copilul de față ca și bătrânul.

*Plân. 1.20. Ezech. 7.15. 2 Cor. 7.5.

26. Voiam să* zic: „Îi voi lua cu o suflare,

Le voi șterge pomenirea dintre oameni!“

*Ezech. 20.13,14,23.

27. Dar Mă tem de ocările vrăjmașului,

Mă tem ca nu cumva vrăjmașii lor să se amăgească

17. Ei are numeșea mntarului nascut* al taurului;

Coarnele** lui sunt cum sunt coarnele bivolului;

Cu ele va împunge† pe toate popoarele,

Până la marginile pământului:

Ele sunt zecile de mii†† ale lui Efraim,

Ele sunt miile lui Manase.“

*1 Cron. 5.1. **Num. 23.22. Ps. 92.10. †1 Împ. 22.11. Ps. 44.5. ††Gen. 48.19.

18. Despre Zabulon a zis:

„Bucură-te*, Zabuloane, de alergările tale,

Și tu, Isahar, de corturile tale!

*Gen. 49.13-15.

19. Ei vor chema* popoarele pe munte;

Acolo, vor** aduce jertfe de dreptate, Căci vor suga bogăția mării,

Și comorile ascunse în nisip.“

*Isa. 2.3. **Ps. 4.5.

20. Despre Gad a zis:

„Binecuvântat să fie cine lărgeste* pe Gad:

Gad se odihnește ca un leu

Și sfășie la brațe și capete.

*Isa. 13.10, etc. 1 Cron. 12.8, etc.

21. El a ales* cea dintâi parte a țării, Căci acolo stă ascunsă moștenirea legiuitorului;

El a mers cu frunțașii** poporului,

A adus la îndeplinire dreptatea Domnului

Și poruncile Lui față de Israel.“

*Num. 32.16,17, etc. **Isa. 4.12.

22. Despre Dan a zis:

„Dan este un pui de leu,

Care s-aruncă* din Basan.“

*Isa. 19.47. Jude. 18.27.

23. Despre Neftali a zis:

„Neftali, sătul* de bunăvoință

Și copleșit cu binecuvântări de la Domnul,

la în stăpânire partea de** apus și miazăzi!“

*Gen. 49.21. **Isa. 19.32, etc.

24. Despre Așer a zis:

„Binecuvântat* să fie Așer între copiii lui Israel!

Plăcut să fie fraților lui

Și să-și moaie** piciorul în untdelemn!

*Gen. 49.20. **Iov 29.6.

25. Zăvoarele tale să fie de fier și de aramă*,

Și puterea ta să țină cât zilele tale!

*Cap. 8.9.

26. Nimeni* nu este ca Dumnezeu lui Israel**,

El trece pe ceruri ca să-ți vină în ajutor,

Trece† cu măreție pe nori.

*Exod 15.11. Ps. 86.8. Ier. 10.6. **Cap. 32.15. †Ps. 68.4,33,34; 104.3. Hab. 3.8.

27. Dumnezeu cel Veșnic este un loc de adăpost*,

Și sub brațele Lui cele veșnice este un loc de scăpare.

El a izgonit** pe vrăjmaș dinaintea ta Și a zis: „Nimicește-l.“

*Ps. 90.1. **Cap. 9.3-5.

28. Israel* este fără frică în locuința lui,

Izvorul** lui Iacov este deoparte

Într-o țară plină de grâu și de must,

Și cerul† lui picură roua.

*Num. 23.9. Ier. 23.6; 33.16. **Cap. 8.7,8. †Gen. 27.28. Cap. 11.11.

29. Ferice* de tine, Israele! Cine** este ca tine,

Un popor mântuit de Domnul,

Scutul† care îți dă ajutor

Și sabia care te face slăvit?

Vrăjmașii tăi vor face pe prietenii†† înaintea ta,

Și tu vei*† călca peste înălțimile lor.“

*Ps. 144.15. **2 Sam. 7.23. †Ps. 115.9-11. ††2 Sam. 22.45. Ps. 18.44; 66.3; 81.15. *†Cap. 32.13.

Moartea lui Moise

34¹. Moise s-a suit din câmpia Moabului pe* muntele Nebo, pe vârful muntelui Pisga, în fața Ierihonului. Și Domnul i-a arătat** toată țara: de la Galaad până† la Dan,

*Num. 27.12; 33.47. Cap. 32.49. **Cap. 3.27. †Gen. 14.14.

2. tot ținutul lui Neftali, țara lui Efraim și Manase, toată țara lui Iuda până la marea* de apus,

*Cap. 11.24.

3. partea de miazăzi, împrejurimile Iordanului, valea Ierihonului, cetatea* finicilor, până la Țoar.

*Jude. 1.16; 3.13. 2 Cron 28.15.

4. Domnul i-a zis: „Aceasta* este țara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov zicând: „O voi da seminței tale.“ Ți-am arătat** ca s-o vezi cu ochii tăi; dar nu vei intra în ea.“

*Gen. 12.7; 13.15; 15.18; 26.3; 28.13. **Cap. 3.27; 32.52.

5. Moise*, robul Domnului, a murit acolo, în țara Moabului, după porunca Domnului.

*Cap. 32.50. Isa. 1.1.2.

6. Și Domnul l-a îngropat în vale, în țara Moabului, față în față cu Bet-Peor. Nimeni* nu i-a cunoscut mormântul până în ziua de azi.

*Iuda 9.

7. Moise* era în vârstă de o sută douăzeci de ani când a murit; vederea** nu-i slăbise, și puterea nu-i trecuse.

*Cap. 31.2. **Gen. 27.1; 48.10. Isa. 14.10,11.

8. Copiii lui Israel au plâns pe Moise treizeci* de zile, în câmpia Moabului; și zilele acelea de plâns și de jale pentru Moise s-au sfârșit.

*Gen. 50.3,10. Num. 20.29.

9. Iosua, fiul lui Nun, era plin* de duhul înțelepciunii, căci Moise** își pusese mâinile peste el. Copiii lui Israel au ascultat de el și au făcut potrivit cu poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul.

*Isa. 11.2. Dan. 6.3. **Num. 27.18,23.

10. În Israel nu s-a mai ridicat* pro-

roc ca Moise, pe care** Domnul să-l fi cunoscut față în față.

*Cap. 18.15,18. **Exod 33.11. Num. 12.6,8. Cap. 5.4.

11. Nici unul nu poate fi pus alături de el, în ce privește toate* semnele și minunile, pe care l-a trimis Dumnezeu să le facă în țara Egiptului împotriva lui faraon, împotriva supușilor lui și împotriva întregii țări,

*Cap. 4.34; 7.19.

12. și în ce privește toate semnele înfricoșătoare pe care le-a făcut Moise cu mână tare înaintea întregului Israel.

IOSUA

SAU ISUS NAVI

(Psalmul 111.6. 1 Timotei 6.12. Evrei 4.1-11.)

CUCERIREA ȚĂRII CANAANULUI

(Capitolele 1-12.)

Iosua în fruntea poporului

1. După moartea lui Moise, robul Domnului, Domnul a zis lui Iosua, fiul lui Nun, slujitorul* lui Moise:

*Exod 24.13. Deut. 1.38.

2. „Robul Meu Moise* a murit: acum, scoală-te, treci Iordanul acesta, tu și tot poporul acesta, și intrați în țara pe care o dau copiilor lui Israel. *Deut. 34.5.

3. Orice loc* pe care-l va călca talpa piciorului vostru vi-l dau, cum am spus lui Moise.

*Deut. 11.24. Cap. 14.9.

4. Ținutul vostru* se va întinde de la pustiul și Liban până la râul cel mare, râul Eufrat, toată țara hetitilor, și până la Marea cea Mare, spre apusul soarelui.

*Gen. 15.18. Exod 23.31. Num. 34.3-12.

5. Nimeni* nu va putea să stea împotriva ta, cât vei trăi. Eu voi fi** cu tine, cum am† fost cu Moise; nu te†† voi lăsa, nici nu te voi părăsi.

*Deut. 7.24. **Exod 3.12. †Deut. 31.8,23. Vers. 9,17. Cap. 3.7; 6.27. Isa. 43.2,5. ††Deut. 31.6,8. Ebr. 13.5.

6. Întărește-te* și îmbărbătează-te, căci tu vei da în stăpânire poporului acestuia țara pe care am jurat părinților lor că le-o voi da.

*Deut. 31.7,23.

7. Întărește-te numai și îmbărbătează-te, lucrând cu credincioșie după toată Legea* pe care ți-a dat-o robul Meu Moise; nu** te abate de la ea nici la dreapta, nici la stânga, ca să izbutești în tot ce vei face.

*Num. 27.23. Deut. 31.7. Cap. 11.15. **Deut. 5.32; 28.14.

8. Cartea aceasta a Legii să nu se*

depărteze de gura ta; cugetă** asupra ei zi și noapte, căutând să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbândi în toate lucrările tale și atunci vei lucra cu înțelepciune.

*Deut. 17.18,19. **Ps. 1.2.

9. Nu* ți-am dat Eu oare porunca aceasta: „Întărește-te și îmbărbătează-te“? Nu** te înspăimânta și nu te îngrozi, căci Domnul Dumnezeu tău este cu tine în tot ce vei face.“

*Deut. 31.7,8,23. **Ps. 27.1. Ier. 1.8.

Poporul făgăduiește ascultare

10. Iosua a dat căpeteniilor oștirii poporului următoarea poruncă:

11. „Treceți prin tabără și iați ce să porunciți poporului: „Pregătiți-vă merinde, căci peste trei* zile veți trece Iordanul acesta ca să mergeți să cuceriti țara pe care v-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeu vostru.“

*Deut. 9.1; 11.31. Cap. 3.2.

12. Iosua a zis rubeniților, gadiților și jumătății din seminția lui Manase:

13. „Aduceți-vă aminte* ce v-a poruncit Moise, robul Domnului, când a zis: „Domnul Dumnezeu vostru v-a dat odihnă și v-a dat țara aceasta.

*Num. 32.20-28. Cap. 22.2-4.

14. Nevestele voastre, pruncii voștri și vitele voastre să rămână în țara pe care v-a dat-o Moise dincoace de Iordan; dar voi toți bărbații voinici să treceți înarmați înaintea fraților voștri și să-i ajutați,

15. până ce Domnul va da odihnă fraților voștri, ca și vouă, și până ce vor fi și ei în stăpânirea țării pe care le-o dă Domnul Dumnezeu vostru. Apoi* să vă întoarceți să stăpâniți țara care este moșia voastră și pe care v-a dat-o Moise, robul Domnului, dincoace de Iordan, spre răsăritul soarelui.“

16. Ei au răspuns lui Iosua și lui zis: „Vom face tot ce ne-ai poruncit și ne vom duce oriunde ne vei trimite.“

17. Te vom asculta în totul, cum am ascultat pe Moise. Numai Domnul Dumnezeu tău să fie* cu tine, cum a fost cu Moise! *Vers. 5. 1 Sam. 20.13. 1 Împ. 1.37.

18. Orice om care se va răzvrăti împotriva poruncii tale și care nu va asculta de tot ce-i vei porunci să fie pedepsit cu moartea! Întărește-te numai și îmbărbătează-te!“

Cele două iscoade la Ierihon

21. Iosua, fiul lui Nun, a trimis în ascuns din* Sitim doi oameni, ca iscoade, zicându-le: „Duceți-vă de cercetați țara și mai ales Ierihonul.“

Cei doi oameni au plecat și au ajuns** în casa unei curve, care se chema Rahav†, și s-au culcat acolo.

2. S-a dat* de știre împăratului din Ierihon și i-au spus: „Iată că niște oameni dintre copiii lui Israel au venit aici astăzi-noapte ca să iscodească țara.“

3. Împăratul Ierihonului a trimis la Rahav să-i spună: „Scoate afară pe bărbații care au venit la tine și care au intrat în casa ta; căci au venit să iscodească țara.“

4. Femeia* a luat pe cei doi bărbați și i-a ascuns; și a zis: „Este adevărat că bărbații aceștia au venit la mine, dar nu știam de unde sunt;”

5. și, fiindcă poarta a trebuit să se închidă noaptea, bărbații aceștia au ieșit afară; nu știu unde s-au dus: grăbiți-vă de-i urmăriți și-i veți ajunge.“

6. Ea îi suise* pe acoperiș și-i ascunsesse sub niște mănunchiuri de in, pe care-l întinsese pe acoperiș.

7. Oamenii aceia i-au urmărit pe drumul care duce la vadul Iordanului, și după ce au ieșit ei, s-a închis poarta.

8. Înainte de a se culca iscoadele, Rahav s-a suit la ei pe acoperiș

9. și le-a zis: „Știu că Domnul v-a

dat țara aceasta, căci ne-a apucat groaza* de voi, și toți locuitorii țării tremură înaintea voastră.“

10. Fiindcă am auzit cum, la ieșirea voastră din Egipt, Domnul a secat* înaintea voastră apele Mării Roșii și am auzit ce ați făcut** celor doi împărați ai amoriților dincolo de Iordan, lui Sihon și Og, pe care i-ați nimicit cu desăvârșire.

11. De când am* auzit lucrul acesta, ni s-a tăiat inima** și toți ne-am pierdut nădejdea înaintea voastră; căci Domnul† Dumnezeu vostru este Dumnezeu sus în ceruri și jos pe pământ.

12. Și acum, vă rog, jurați-mi* pe Domnul că veți avea față de casa** tatălui meu aceeași bunăvoință pe care am avut-o eu față de voi. Dați-mi un semn† de încredințare

13. că veți lăsa cu viață pe tatăl meu, pe mama mea, pe frații mei, pe surorile mele și pe toți ai lor și că ne veți scăpa de la moarte.“

14. Bărbații aceia i-au răspuns: „Suntem gata să murim pentru voi, dacă nu ne dați pe față; și când Domnul ne va da țara aceasta, ne vom purta cu tine cu bunăvoință* și credincioșie.“

15. Ea i-a coborât* cu o funie pe fereastră, căci casa în care locuia era lângă zidul cetății.

16. Și le-a zis: „Duceți-vă spre munte, ca să nu vă întâlnească cei ce vă urmăresc; ascundeți-vă acolo trei zile, până se vor întoarce; după aceea, să vă vedeți de drum.“

17. Bărbații aceia i-au zis: „Iată cum vom fi dezlegați* de jurământul pe care ne-ai pus să-l facem.“

18. La intrarea* noastră în țară, leagă funia aceasta de fir cărămiziu la fereastra prin care ne-ai coborât și strânge** la tine în casă pe tatăl tău, pe mama ta, pe frații tăi și pe toată familia tatălui tău.

19. Dacă vreunul din ei va ieși pe poarta casei tale, ca să meargă afară pe uliță, sângele* lui va cădea asupra capului lui, și noi vom fi nevinovați: dar dacă va pune cineva mâna pe vreunul din cei ce vor fi cu tine în casă,

sângele lui va cădea asupra capului nostru.

20. Și dacă ne vei da pe față, vom fi dezlegați de jurământul pe care ne-ai pus să-l facem.“

21. Ea a răspuns: „Fie după cuvintele voastre.“ Și-a luat rămas bun de la ei, și ei au plecat. Ea a legat funia cărămizie la fereastră.

22. Ei au plecat și au ajuns la munte, unde au rămas trei zile, până s-au întors cei care-i urmăreau. Cei care-i urmăreau i-au căutat pe tot drumul, dar nu i-au găsit.

23. Cei doi oameni s-au întors, s-au coborât din munte și au trecut Iordanul. Au venit la Iosua, fiul lui Nun, și i-au istorisit tot ce li se întâmplase.

24. Ei au zis lui Iosua: „Cu adevărat, Domnul* a dat toată țara în mâinile noastre, și toți locuitorii țării tremură înaintea noastră.“

Trecerea Iordanului

31. Iosua, sculându-se dis-de-dimineață, a pornit din Sitim* cu toți copiii lui Israel. Au ajuns la Iordan; și au rămas acolo peste noapte, înainte de a trece.

2. După trei* zile, căpeteniile oastei au trecut prin tabără

3. și au dat poporului următoarea poruncă: „Când* veți vedea chivotul legământului Domnului Dumnezeu vostru dus de preoți**, care sunt din neamul Leviților, să plecați din locul în care sunteți și să porniți după el.

4. Dar* între voi și el să fie o depărtare de aproape două mii de coți: să nu vă apropiați de el. El vă va arăta drumul pe care trebuie să-l urmați, căci n-ați mai trecut pe drumul acesta.“

5. Iosua a zis poporului: „Sfințiți-vă*, căci mâine Domnul va face lucruri minunate în mijlocul vostru.“

6. Și Iosua a zis preoților: „Luați* chivotul legământului și treceți înaintea poporului.“ Ei au luat chivotul legământului și au pornit înaintea poporului.

7. Domnul a zis lui Iosua: „Astăzi voi începe să te înalț* înaintea întregului

Israel, ca să știe că voi fi cu tine cum** am fost cu Moise.

8. Să dai următoarea poruncă preoților* care duc chivotul legământului: „Când veți ajunge la marginea apelor Iordanului, să vă** opriți în Iordan.“

9. Iosua a zis copiilor lui Israel: „Apropiați-vă și ascultați cuvintele Domnului, Dumnezeului vostru.“

10. Iosua a zis: „Prin aceasta veți cunoaște că Dumnezeu* cel viu este în mijlocul vostru și că va izgoni** dinaintea voastră pe canaaniți, pe heteiți, pe heviți, pe fereziți, pe ghirgasiți, pe amoriți și pe iebusiți:

11. Iată, chivotul legământului Domnului* întregului pământ va trece înaintea voastră în Iordan.

12. Acum, luați* doisprezece bărbați din semințiile lui Israel, câte un bărbat de fiecare seminție.

13. Și de îndată* ce preoții care duc chivotul Domnului** Dumnezeului întregului pământ vor pune talpa piciorului în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despică în două, și anume apele care se coboară din sus se vor opri† grămadă.“

14. Poporul a ieșit din corturi, ca să treacă Iordanul, și preoții care duceau chivotul* legământului au pornit înaintea poporului.

15. Când preoții care duceau chivotul au ajuns la Iordan și când li s-au înmuiat picioarele* în marginea apei – căci** Iordanul se varsă peste toate malurile lui în† tot timpul seceriișului –

16. apele care se coboară din sus s-au oprit și s-au înălțat grămadă, la o foarte mare depărtare de lângă cetatea Adam, care este lângă Tartan*; iar cele ce se coborau spre** marea câmpiei, care este Marea† Sărată, s-au scurs de tot. Poporul a trecut în fața Ierihonului.

17. Preoții care duceau chivotul legământului Domnului s-au oprit pe uscat, în mijlocul Iordanului, în timp ce tot Israelul* trecea pe uscat, până a isprăvit tot poporul de trecut Iordanul.

Pietre de aducere aminte

4. 1. După ce a isprăvit tot poporul de trecut* Iordanul, Domnul a zis lui Iosua:

*Deut. 27.2. Cap. 3.17.

2. „Ia* doisprezece bărbați din popor, câte un bărbat din fiecare seminție.

*Cap. 3.12.

3. Dă-le porunca următoare: „Luați de aici, din mijlocul Iordanului, din locul unde s-au oprit* preoții, douăsprezece pietre, pe care să le duceți cu voi și să le puneți în locul** unde veți petrece noaptea aceasta.“

*Cap. 3.13. **Vers. 19,20.

4. Iosua a chemat pe cei doisprezece bărbați, pe care i-a ales dintre copiii lui Israel, câte un bărbat de fiecare seminție,

5. și le-a zis: „Treceți înaintea chivotului Domnului Dumnezeuului vostru, în mijlocul Iordanului, și fiecare din voi să ia o piatră pe umăr, după numărul semințiilor copiilor lui Israel,

6. pentru ca acesta să fie un semn de aducere aminte în mijlocul vostru. Când* vor întreba copiii voștri într-o zi: „Ce înseamnă pietrele acestea pentru voi?“

*Vers. 21. Exod 12.26; 13.14. Deut. 6.20. Ps. 44.1; 78.3-6.

7. Să le spuneți: „Apele Iordanului* s-au despicat în două înaintea chivotului legământului Domnului; când a trecut chivotul Iordanul, apele Iordanului s-au despicat în două, și pietrele acestea să fie întotdeauna o aducere aminte** pentru copiii lui Israel.“

*Cap. 3.13,16. **Exod 12.14. Num. 16.40.

8. Copiii lui Israel au făcut așa cum le poruncise Iosua. Au luat douăsprezece pietre din mijlocul Iordanului, cum spusese lui Iosua, Domnul, după numărul semințiilor copiilor lui Israel, le-au luat cu ei și le-au pus în locul unde aveau să rămână peste noapte.

9. Iosua a ridicat și el douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, în locul unde se opriseră picioarele preoților care duceau chivotul legământului; și ele au rămas acolo până în ziua de azi.

10. Preoții care duceau chivotul au stat în mijlocul Iordanului până la deplina împlinire a celor ce poruncise lui Iosua, Domnul, să spună poporului, potrivit cu tot ce poruncise Moise lui Iosua. Și poporul s-a grăbit să treacă.

11. După ce a isprăvit de trecut tot poporul, chivotul Domnului și preoții au trecut înaintea poporului.

12. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manase, au trecut* înarmați înaintea copiilor lui Israel, cum le spusese Moise.

*Num. 32.20,27,28.

13. Aproape patruzeci de mii de bărbați, pregătiți de război, au trecut gata de luptă înaintea Domnului în câmpia Ierihonului.

14. În ziua aceea, Domnul a înălțat* pe Iosua înaintea întregului Israel; și s-au temut de el, cum se temuseră de Moise, în toate zilele vieții lui. *Cap. 3.7.

15. Domnul a zis lui Iosua:

16. „Poruncește preoților care duc* chivotul mărturiei să iasă din Iordan.“

*Exod 25.16,22.

17. Și Iosua a poruncit preoților: „Ieșiți din Iordan!“

18. Când au ieșit preoții care duceau chivotul legământului Domnului din mijlocul Iordanului și când au călcat cu talpa picioarelor pe uscat, apele Iordanului s-au întors la locul lor și s-au revărsat* ca mai înainte peste toate malurile lui. *Cap. 3.15.

19. Poporul a ieșit din Iordan în ziua a zecea a lunii întâi și a tăbărât la Ghilgal*, la marginea de răsărit a Ierihonului. *Cap. 5.9.

20. Iosua a ridicat la Ghilgal cele* douăsprezece pietre pe care le luaseră din Iordan. *Vers. 3.

21. El a zis copiilor lui Israel: „Când vor* întreba copiii voștri într-o zi pe părinții lor: „Ce înseamnă pietrele acestea?“

*Vers. 6.

22. Să învățați pe copiii voștri și să le spuneți: „Israel* a trecut Iordanul acesta pe uscat. *Cap. 3.17.

23. Căci Domnul Dumnezeuul vostru a secat înaintea voastră apele Iordanului până ce ați trecut, după cum făcuse Domnul Dumnezeuul vostru la Marea Roșie, pe care a secat-o* înaintea noastră până am trecut, *Exod 14.21.

24. pentru ca* toate popoarele pământului să știe că mâna Domnului este** puternică, și să vă* temeți întotdeauna de Domnul Dumnezeuul vostru.“

*1 Împ. 8.42,43. 2 Împ. 19.19. Ps. 106.8. **Exod 15.16. 1 Cron. 29.12. Ps. 89.13. †Exod 14.31. Deut. 6.2. Ps. 89.7. Ier. 10.7.

Tăierea împrejur

5. 1. Când au auzit* toți împărații amoriților de la apusul Iordanului, și toți împărații canaanienilor de lângă** mare că Domnul secase apele Iorda-

nului înaintea copiilor lui Israel până am trecut, li s-a tăiat* inima și au rămas îngroziți înaintea copiilor lui Israel.

*Exod 15.14,15. **Num. 13.29.

Cap. 2.9-11. Ps. 48.6. Ezech. 21.7. †1 Împ. 10.5.

2. În vremea aceea, Domnul a zis lui Iosua: „Fă-ți niște cuțite* de piatră și taie împrejur pe copiii lui Israel, a doua oară.“

*Exod 4.25.

3. Iosua și-a făcut niște cuțite de piatră și a tăiat împrejur pe copiii lui Israel pe dealul Aralot.

4. Iată pricina pentru care i-a tăiat Iosua împrejur. Tot* poporul ieșit din Egipt, bărbații, toți oamenii de luptă muriseră în pustiu, pe drum, după ieșirea lor din Egipt.

*Num. 14.29; 26.64,65. Deut. 2.16.

5. Tot poporul acela ieșit din Egipt era tăiat împrejur; dar tot poporul născut în pustiu, pe drum, după ieșirea din Egipt, nu fusese tăiat împrejur.

6. Căci copiii lui Israel umblaseră patruzece* de ani prin pustiu până la nimicirea întregului neam de oameni de război care ieșiseră din Egipt și care nu ascultaseră de glasul Domnului. Domnul le-a jurat că nu-i** va lăsa să vadă țara pe care jurase părinților lor că ne-o va da, țară* în care curge lapte și miere. *Num. 14.33. Deut. 1.3; 2.7,14. Ps. 95.10. **Num. 14.23. Ps. 95.11. Evr. 3.11. †Exod 3.8.

7. În locul lor a ridicat pe* copiii lor; și Iosua i-a tăiat împrejur, căci erau netăiați împrejur, pentru că nu-i tăiaseră împrejur pe drum.

*Num. 14.31. Deut. 1.39.

8. După ce a isprăvit de tăiat împrejur pe tot poporul, au rămas pe loc în tabără până la vindecare*.

*Gen. 34.25.

*Prăznuirea**Paștilor – Mana încetează*

9. Domnul a zis lui Iosua: „Astăzi, am ridicat ocara* Egiptului de deasupra voastră.“ Și locului aceluia i-au pus numele** Ghilgal (*Prăvălire*) până în ziua de azi. *Gen. 34.14. 1 Sam. 14.6. Lev. 18.3. Cap. 24.14. Ezech. 20.7; 23.3,8. **Cap. 4.19.

10. Copiii lui Israel au tăbărât la Ghilgal; și au prăznuit Paștile în a paisprezecea* zi a lunii, spre seară, în câmpia Ierihonului. *Exod 12.6. Num. 9.5.

11. A doua zi de Paști au mâncat din grâul țării, azime și boabe prăjite; chiar în ziua aceea au mâncat.

12. Mana* a încetat a doua zi de Paști, când au mâncat din grâul țării. Copiii lui Israel n-au mai avut

mană, ci au mâncat din roadele țării Canaanului în anul acela. *Exod 16.35.

Descoperirea dumnezeiască

13. Pe când Iosua era lângă Ierihon, a ridicat ochii și s-a uitat. Și iată că un om* stătea în picioare înaintea lui, cu sabia scoasă** din teacă în mână. Iosua s-a dus spre el și i-a zis: „Ești dintre ai noștri sau dintre vrăjmașii noștri?“

*Gen. 18.2; 32.24.

Exod 23.23. Zah. 1.8. Fapt. 1.10. **Num. 22.23.

14. El a răspuns: „Nu, ci Eu sunt Căpetenia oștirii Domnului, și acum am venit.“ Iosua s-a* aruncat cu fața la pământ, s-a închinat și I-a zis: „Ce spune Domnul meu robului Său?“

*Gen. 17.3.

15. Și Căpetenia oștirii Domnului a zis lui Iosua: „Scoate-ți* încălțăminte din picioare, căci locul pe care stai este sfânt.“ Și Iosua a făcut așa.

*Exod 3.5. Fapt. 7.33.

Luarea Ierihonului – Nelegiuirea și pedepsirea lui Acan

6. 1. Ierihonul era închis și întărit de teama copiilor lui Israel. Nimeni nu ieșea din el și nimeni nu intra în el.

2. Domnul a zis lui Iosua: „Iată, dau* în mâinile tale Ierihonul și pe împăratul** lui, pe vitejii lui ostași.

*Cap. 2.9,24; 8.1. **Deut. 7.24.

3. Înconju-rați cetatea, voi toți bărbații de război, dând ocol cetății o dată. Așa să faci șase zile.

4. Șapte preoți să poarte înaintea chivotului șapte trâmbițe de corn de berbec; în ziua a șaptea, să înconju-rați cetatea de șapte ori, și preoții* să sune din trâmbițe. *Num. 10.8.

5. Când vor suna lung din cornul de berbec și când veți auzi sunetul trâmbiței, tot poporul să scoată mari strigăte. Atunci zidul cetății se va prăbuși, și poporul să se suie, fiecare drept înainte.“

6. Iosua, fiul lui Nun, a chemat pe preoți și le-a zis: „Luați chivotul legământului, și șapte preoți să poarte cele șapte trâmbițe de corn de berbec înaintea chivotului Domnului.“

7. Și a zis poporului: „Porniți, înconju-rați cetatea, și bărbații înarmați să treacă înaintea chivotului Domnului.“

8. După ce a vorbit Iosua poporului, cei șapte preoți care purtau înaintea

Domnului cele șapte trâmbițe de corn de berbec au pornit și au sunat din trâmbițe. Chivotul legământului Domnului mergea în urma lor.

9. Bărbații înarmați mergeau înaintea preoților care sunau din trâmbițe, și coada* oștirii mergea după chivot; în timpul mersului, preoții sunau din trâmbițe.

10. Iosua dăduse porunca aceasta poporului: „Voi să nu strigați, să nu vi se audă glasul și să nu vă iasă o vorbă din gură, până în ziua când vă voi spune: „Strigați!“ Atunci să strigați.”

11. Chivotul Domnului a înconjurat cetatea și i-a dat ocol o dată; apoi au intrat în tabără și au rămas în tabără peste noapte.

12. Iosua s-a sculat cu noaptea în cap, și preoții* au luat chivotul Domnului.

13. Cei șapte preoți, care purtau cele șapte trâmbițe de corn de berbec înaintea chivotului Domnului, au pornit și au sunat din trâmbițe. Bărbații înarmați mergeau înaintea lor, și coada oștirii venea după chivotul Domnului; în timpul mersului, preoții sunau din trâmbițe.

14. Au înconjurat cetatea o dată, a doua zi; apoi s-au întors în tabără. Au făcut același lucru timp de șase zile.

15. În ziua a șaptea, s-au sculat în zorii zilei și au înconjurat în același fel cetatea de șapte ori; aceasta a fost singura zi când au înconjurat cetatea de șapte ori.

16. A șaptea oară, pe când preoții sunau din trâmbițe, Iosua a zis poporului: „Strigați, căci Domnul v-a dat cetatea în mână!”

17. Cetatea să fie dată Domnului spre nimicire, ea și tot ce se află în ea; dar să lăsați cu viață pe curva Rahav și pe toți cei ce vor fi cu ea în casă, pentru că a ascuns* pe solii pe care-i trimisese-ram noi.

18. Feriți-vă numai de ceea ce va fi dat spre nimicire; căci dacă veți lua ceva din ceea ce va fi dat spre nimicire, veți face ca tabăra lui Israel să fie dată spre nimicire și o veți** nenoroci.

19. Tot argintul și tot aurul, toate lucrurile de aramă și de fier să fie închinare Domnului și să intre în vistieria Domnului.

20. Poporul a scos strigăte, și preoții

au sunat din trâmbițe. Când a auzit poporul sunetul trâmbiței, a strigat tare, și zidul* s-a prăbușit; poporul s-a suit în cetate, fiecare drept înaintea. Au pus mâna pe cetate

21. și au nimicit-o* cu desăvârșire, trecând prin ascuțișul sabiei tot ce era în cetate, bărbați și femei, copii și bătrâni, până la boi, oi și măgari.

22. Iosua a zis celor doi bărbați care iscodiseră țara: „Intrați în casa curvei și scoateți din ea pe femeia aceea și pe toți ai ei, cum* i-ați jurat.”

23. Tinerii, iscoadele, au intrat și au scos pe Rahav, pe tatăl* ei, pe mama ei, pe frații ei și pe toți ai ei; au scos afară pe toți cei din familia ei și i-au așezat afară din tabăra lui Israel.

24. Cetatea au ars-o împreună cu tot ce se afla în ea; numai argintul*, aurul și toate lucrurile de aramă și de fier le-au pus în vistieria Casei Domnului.

25. Iosua a lăsat cu viață pe curva Rahav, casa tatălui ei și pe toți ai ei; ea a locuit* în mijlocul lui Israel până în ziua de azi, pentru că ascunsese solii pe care-i trimisese Iosua să iscodească Ierihonul.

Blestemul lui Iosua asupra Ierihonului

26. Atunci a jurat Iosua și a zis: „Blestemat* să fie înaintea Domnului omul care se va scula să zidească din nou cetatea aceasta a Ierihonului! Cu prețul întâiului său născut îi va pune temelile și cu prețul celui mai tânăr fiu al lui îi va așeza porțile!”

27. Domnul* a fost cu Iosua și i s-a dus vestea** în toată țara.

Nelegiuirea lui Acan

7. Copiii lui Israel au păcătuit cu privire la lucrurile date spre nimicire. Acan*, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminția lui Iuda, a luat din lucrurile date spre nimicire. Și Domnul S-a aprins de mânie împotriva copiilor lui Israel.

2. Iosua a trimis din Ierihon niște bărbați la Ai, care este lângă Bet-Aven, la răsărit de Betel. Și le-a zis: „Suiți-vă și iscodiți țara.” Și oamenii aceia s-au suit și au iscodit cetatea Ai.

3. S-au întors la Iosua și i-au spus:

„Degeaba mai faci să meargă tot poporul; două sau trei mii de oameni vor ajunge ca să bați cetatea Ai; nu osteni tot poporul; căci oamenii aceia sunt puțini la număr.”

4. Aproape trei mii de oameni au pornit, dar au luat-o la* fugă dinaintea oamenilor din Ai.

5. Oamenii din Ai le-au omorât aproape treizeci și șase de oameni; i-au urmărit de la poartă până la Șebarim și i-au bătut la vale. Poporul a rămas încrămențit și cu inima moale* ca apa.

Măhnirea și rugăciunea lui Iosua

6. Iosua și-a sfâșiat* hainele și s-a aruncat cu fața la pământ până seara înaintea chivotului Domnului, el și bătrânii lui Israel, și și-au** presărat capul cu țărână.

7. Iosua a zis: „Ah! Doamne Dumnezeule*, pentru ce ai trecut pe poporul acesta Iordanul, ca să ne dai în mâinile amoriților și să ne prăpădești? De am fi știut să rămânem de cealaltă parte a Iordanului!”

8. Dar, Doamne, ce voi zice, după ce Israel a dat dosul înaintea vrăjmașilor lui?

9. Canaanii și toți locuitorii țării vor afla; ne vor înconjura și ne vor șterge* numele de pe pământ. Și ce vei face Tu** Numelui Tău celui mare?“

Descoperirea și pedepsirea lui Acan

10. Domnul a zis lui Iosua: „Scoală-te! Pentru ce stai culcat astfel pe fața ta?”

11. Israel* a păcătuit; au călcat legământul Meu pe care li l-am dat, au luat din lucrurile** date spre nimicire, le-au furat și au mințit* și le-au ascuns printre lucrurile lor.

12. De aceea* copiii lui Israel nu pot să țină piept vrăjmașilor lor: vor da dosul în fața vrăjmașilor lor, căci sunt dați** spre nimicire; Eu nu voi mai fi cu voi, dacă nu nimiciți ce este dat spre nimicire din mijlocul vostru.

13. Scoală-te, sfintește* poporul. Spune-le: „Sfințiți-vă** pentru mâine. Căci așa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: „În mijlocul tău este un lucru dat spre nimicire, Israele; nu vei putea să ții piept vrăjmașilor tăi, până nu

veți scoate lucrul dat spre nimicire din mijlocul vostru.

14. Să vă apropiați mâine dimineață după semințiile voastre; și seminția pe care o va arăta Domnul* prin sorți se va apropia pe familii, și familia pe care o va arăta Domnul prin sorți se va apropia pe case, și casa pe care o va arăta Domnul prin sorți se va apropia pe bărbați.

15. Cine* va fi arătat prin sorți că a luat din ce era dat spre nimicire va fi ars în foc, el și tot ce este al lui, pentru că a călcat** legământul Domnului și a făcut o* mișelie în Israel.”

16. Iosua s-a sculat dis-de-dimineață și a apropiat pe Israel, după semințiile lui, și a fost arătată prin sorți seminția lui Iuda.

17. A apropiat familiile lui Iuda, și a fost arătată prin sorți familia lui Zerah. A apropiat familia lui Zerah pe case, și a fost arătată prin sorți casa lui Zabdi.

18. A apropiat casa lui Zabdi pe bărbați și a fost arătat prin sorți Acan*, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminția lui Iuda.

19. Iosua a zis lui Acan: „Fiule*, dă slavă Domnului Dumnezeului lui Israel, mărturisește** și spune-mi* ce ai făcut, nu-mi ascunde nimic.”

20. Acan a răspuns lui Iosua și a zis: „Este adevărat că am păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului lui Israel și iată ce am făcut:

21. am văzut în pradă o manta frumoasă de Șinear, două sute de sicli de argint și o placă de aur în greutate de cincizeci de sicli; le-am poftit și le-am luat; iată, sunt ascunse în pământ în mijlocul cortului meu, și argintul este pus sub ele.”

22. Iosua a trimis niște oameni, care au alergat în cort; și iată că lucrurile erau ascunse în cortul lui Acan, și argintul era sub ele.

23. Le-au luat din mijlocul cortului, le-au adus lui Iosua și tuturor copiilor lui Israel și le-au pus înaintea Domnului.

24. Iosua și tot Israelul împreună cu el au luat pe Acan, fiul lui Zerah, argintul, mantaua, placa de aur, pe fiii și fiicele lui Acan, boii lui, măgarii,

oile, cortul lui și tot ce era al lui; și i-au suit în valea Acor*. *Vers. 26. Cap. 15.7.

25. Iosua a zis: „Pentru ce ne-ai* nenorocit? Și pe tine te va nenoroci Domnul azi.“ Și tot Israelul** i-a ucis cu pietre. I-au ars în foc, i-au ucis cu pietre

*Cap. 6.18. 1 Cron. 2.7. **Deut. 17.5.

26. și au ridicat* peste Acan un morman mare de pietre, care se vede până în ziua de azi. Și Domnul** S-a întors din iuțimea mâniei Lui. Din pricina acestei întâmplări s-a dat până în ziua de azi locului același numele de valea Acor† (*Tulburare*).

*Cap. 8.29. 2 Sam. 18.17. Plân. 3.53. **Deut. 13.17. 2 Sam. 21.14. †Vers. 24. Gal. 5.12. Isa. 65.10. Osea 2.15.

Luarea cetății Ai

81. Domnul a zis lui Iosua: „Nu* te teme și nu te înspăimânta! Ia cu tine pe toți oamenii de război, scoală-te, suie-te împotriva cetății Ai. Iată** că îți dau în mâinile tale pe împăratul din Ai și pe poporul lui, cetatea lui și țara lui.

*Deut. 1.21; 7.18; 31.8. Cap. 1.9. **Cap. 6.2.

2. Să faci cetății Ai cum ai făcut* Ierihonului și împăratului lui: să păstrați pentru voi numai** prada de război și vitele. Pune niște oameni la pândă înapoia cetății.“

*Cap. 6.21. **Deut. 20.14.

3. Iosua s-a sculat cu toți oamenii de război ca să se suie împotriva cetății Ai. A ales treizeci de mii de bărbați viteji pe care i-a pornit noaptea

4. și le-a dat următoarea poruncă: „Ascultați! Să* vă puneți la pândă înapoia cetății; să nu vă depărtați mult de cetate și toți să fiți gata.

*Jude. 20.29.

5. Iar eu și tot poporul care este cu mine ne vom apropia de cetate. Și când vor ieși înaintea noastră, ca întâia dată, noi o s-o luăm la fugă* dinaintea lor.

*Jude. 20.32.

6. Ei ne vor urmări până când îi vom trage departe de cetate, căci vor zice: „Fug dinaintea noastră, ca întâia dată!“ Și vom fugi dinaintea lor.

7. Voi să ieșiți atunci de la pândă și să puneți mâna pe cetate, și Domnul Dumnezeuul vostru o va da în mâinile voastre.

8. După ce veți lua cetatea, să-i puneți foc, să faceți cum a zis Domnul: aceasta este porunca* pe care v-o dau.“

*2 Sam. 13.28.

9. Iosua i-a pornit, și s-au dus de s-au

asezat la pândă între Betel și Ai, la apus de Ai. Iar Iosua a petrecut noaptea aceea în mijlocul poporului.

10. Iosua s-a sculat dis-de-diminează, a cercetat poporul și a pornit împotriva cetății Ai, în fruntea poporului, el și bătrânii lui Israel.

11. Toți* oamenii de război care erau cu el s-au suit și s-au apropiat de cetate; când au ajuns în fața cetății, au tăbărât la mieznoapte de Ai, de care erau despărțiți prin vale.

*Vers. 5.

12. Iosua a luat aproape cinci mii de oameni și i-a pus la pândă între Betel și Ai, la apus de cetate.

13. După ce s-a așezat toată tabăra la mieznoapte de cetate, și cei de pândă la apus de cetate, Iosua a înaintat în noaptea aceea în mijlocul văii.

14. Când a văzut împăratul cetății Ai lucrul acesta, oamenii din Ai s-au sculat în grabă dis-de-diminează și au ieșit înaintea lui Israel, ca să-l bată. Împăratul s-a îndreptat, cu tot poporul lui, spre un loc hotărât, înspere câmpie, și nu știa* că înapoia cetății o mână de oameni stăteau la pândă împotriva lui.

*Jude. 20.34. Ecl. 9.12.

15. Iosua și tot Israelul s-au prefăcut* că sunt bătuți și au fugit pe drumul dinspre pustiu.

*Jude. 20.36, etc.

16. Atunci tot poporul care era în cetate s-a strâns ca să-i urmărească. Au urmărit pe Iosua și au fost trași departe din cetate.

17. N-a rămas nici un om în Ai și în Betel care să nu fi ieșit împotriva lui Israel. Au lăsat cetatea deschisă și au urmărit pe Israel.

18. Domnul a zis lui Iosua: „Întinde spre Ai sulița pe care o ai în mână, căci am s-o dau în mâna ta!“ Și Iosua a întins spre cetate sulița pe care o avea în mână.

19. De îndată ce și-a întins mâna, bărbații care stăteau la pândă au ieșit repede din locul unde erau; au pătruns în cetate, au luat-o și s-au grăbit de i-au pus foc.

20. Oamenii din Ai, uitându-se înapoi, au văzut fumul cetății suindu-se spre cer și n-au mai putut să scape în nici o parte. Poporul care fugea spre pustiu s-a întors împotriva celor ce-l urmăreau;

21. căci Iosua și tot Israelul, văzând cetatea luată de cei ce stăteau la pândă,

și fumul cetății suindu-se în sus, s-au întors și au bătut pe oamenii din Ai.

22. Ceilalți, de asemenea, le-au ieșit înaintea din cetate, și oamenii din Ai au fost înconjurați de Israel din toate părțile. Israel i-a bătut, fără să lase unul cu viață*, nici vreun fugar;

*Deut. 7.2.

23. pe împăratul din Ai l-au prins viu și l-au adus la Iosua.

24. După ce a isprăvit Israel de ucis pe toți locuitorii din Ai, în câmp și în pustiu unde îi urmăriseră ei, și după ce toți au fost trecuți în totul prin ascuțișul sabiei, tot Israelul s-a întors la Ai și a trecut cetatea prin ascuțișul sabiei.

25. În totul au fost douăsprezece mii de inși uciși în ziua aceea, bărbați și femei, toți oamenii din Ai.

26. Iosua nu și-a tras mâna pe care o ținea întinsă cu sulița, până ce toți locuitorii au fost nimiciți cu desăvârșire.

27. Israel* a păstrat pentru sine doar vitele și prada din cetatea aceasta, după porunca** pe care o dăduse lui Iosua, Domnul.

*Num. 31.22,26. **Vers. 2.

28. Iosua a ars cetatea Ai și a făcut* din ea pentru totdeauna un morman de dărâmturi, care se vede până în ziua de azi.

*Deut. 13.16.

29. A spânzurat* de un lemn pe împăratul din Ai și l-a lăsat pe lemn până seara. La apusul** soarelui, Iosua a poruncit să i se coboare trupul de pe lemn; l-au aruncat la intrarea porții cetății și au ridicat† pe el o mare grămadă de pietre, care este până în ziua de azi.

*Cap. 10.26. Ps. 107.40; 110.5. **Deut. 21.23. Cap. 10.27. †Cap. 7.26; 10.27.

Altarul de pe muntele Ebal

30. Atunci Iosua a zidit un altar Domnului Dumnezeuului lui Israel pe muntele Ebal*,

*Deut. 27.4,5.

31. cum poruncise copiilor lui Israel Moise, robul Domnului, și cum este scris în cartea* Legii lui Moise: era un altar de pietre necioplite, peste care nu trecuse fierul. Pe altarul acesta au adus Domnului arderi de tot și jertfe** de mulțumiri.

*Exod 20.25. Deut. 27.5,6. **Exod 20.24.

32. Și acolo Iosua a scris* pe pietre o copie a Legii pe care o scrisese Moise înaintea copiilor lui Israel.

*Deut. 27.2,8.

33. Tot Israelul, bătrânii, mai marii oastei și judecătorii lui, stăteau de amândouă părțile chivotului, înaintea

preoților din neamul leviților care* duceau chivotul legământului Domnului; erau de față atât străinii**, cât și copiii lui Israel, jumătate în dreptul muntelui Garizim și jumătate în dreptul muntelui Ebal, după† porunca pe care o dăduse mai înainte Moise, robul Domnului, ca să binecuvânteze pe poporul lui Israel.

*Deut. 31.9,25. **Deut. 31.12. †Deut. 11.29; 27.12.

34. Iosua a citit* apoi toate cuvintele Legii, binecuvântările** și blestemele, după cum este scris în cartea Legii.

*Deut. 31.11. Num. 8.3. **Deut. 28.2,15,45; 29.20,21; 30.19.

35. N-a rămas nimic din tot ce poruncise Moise, pe care să nu-l fi citit Iosua în fața întregii adunări a lui Israel, în fața femeilor*, copiilor și străinilor** care mergeau în mijlocul lor.

*Deut. 31.12. **Vers. 33.

Împărații țării se unesc

91. La auzul acestor lucruri, toți împărații care erau dincoace de Iordan, în munte și în vale, și pe toată coasta* Mării celei Mari, până lângă Liban, heteii**, amoriții, canaanii, fereziții, heviții și iebusiții,

*Num. 34.6. **Exod 3.17; 23.23.

2. s-au unit* împreună într-o înțelegere ca să lupte împotriva lui Iosua și împotriva lui Israel.

*Ps. 83.3,5.

Viclenia gabaoniților

3. Locuitorii* din Gabaon**, de partea lor, când au auzit ce făcuse Iosua Ierihonului și cetății Ai,

*Cap. 10.2. 2 Sam. 21.1,2. **Cap. 6.27.

4. au întrebuințat un vicleșug și au pornit la drum cu merinde pentru călătorie. Au luat niște saci vechi pe măgarii lor și niște burdufuri vechi pentru vin, rupte și cârpite,

5. iar în picioare purtau încălțăminte veche și cârpită, și erau îmbrăcați cu niște haine vechi pe ei; iar toată pâinea pe care o aveau pentru hrană era uscată și mucegăise.

6. S-au dus la Iosua în* tabără la Ghilgal și i-au zis lui și tuturor celor din Israel: „Noi venim dintr-o țară depărtată, acum deci faceți legământ cu noi.“

*Cap. 5.10.

7. Bărbații lui Israel au răspuns heviților* acestora: „Poate că voi locuiți în mijlocul nostru, cum să** facem noi legământ cu voi?“

*Cap. 11.19. **Exod 23.32. Deut. 7.2; 20.16. Jude. 2.2.

8. Ei au zis lui Iosua: „Noi* suntem robii tăi.“ Și Iosua le-a zis: „Cine sunteți voi și de unde veniți?“ *Deut. 20.11. 2 Împ. 10.5.

9. Ei i-au răspuns: „Robii tăi vin dintr-o țară foarte* depărtată, pentru faima Domnului Dumnezeului tău; căci am auzit** vorbindu-se de El, de tot ce a făcut în Egipt

*Deut. 20.15. **Exod 15.14. Ios. 2.10.

10. și de ce a* făcut celor doi împărați ai amoriților dincolo de Iordan, lui Sihon, împăratul Hesbonului, și lui Og, împăratul Basanului, care era la Aștarot.

*Num. 21.24,33.

11. Și bătrânii noștri și toți locuitorii din țara noastră ne-au zis: „Luați cu voi merinde pentru călătorie, duceți-vă înaintea lor și spuneți-le: „Noi suntem robii voștri; acum deci faceți legământ cu noi.“

12. Iată pâinea noastră: era caldă când am luat-o ca merinde de acasă, în ziua când am plecat să venim la voi, și acum s-a uscat și s-a mușcăit.

13. Burdufurile acestea de vin, când le-am umplut, erau noi de tot și iată-le s-au rupt; hainele și încălțăminteaa noastră s-au învechit de lungimea prea mare a drumului.“

14. Bărbații lui Israel au luat din merindea lor și n-au* întrebat pe Domnul.

*Num. 27.21. Jude. 1.1. 1 Sam. 22.10; 23.10,11; 30.8. 2 Sam. 2.1; 5.19. Isa. 30.1,2.

15. Iosua a făcut pace* cu ei și a încheiat un legământ prin care trebuia să-i lase cu viață, și căpeteniile adunării le-au jurat lucrul acesta.

*Cap. 11.19. 2 Sam. 21.2.

16. La trei zile după încheierea acestui legământ, copiii lui Israel au aflat că erau vecini cu ei și că locuiau în mijlocul lor.

17. Căci copiii lui Israel au plecat și a treia zi au ajuns la cetățile lor; cetățile lor erau* Gabaon, Chefira, Beerot și Chiriat-Iearim.

*Cap. 18.25,26,28. Ezra 2.25.

18. Dar nu i-au bătut, pentru că* frunțașii adunării le juraseră pe Domnul Dumnezeul lui Israel că-i vor lăsa cu viață.

Și toată adunarea a cârtit împotriva căpeteniilor.

*Ps. 15.4. Ecl. 5.2.

19. Toate căpeteniile au zis întregii adunări: „Le-am jurat pe Domnul Dumnezeul lui Israel, și acum nu putem să ne atingem de ei.

20. Iată ce le vom face: îi vom lăsa

cu viață, ca să n-aducem peste* noi mânia Domnului, din pricina jurământului pe care li l-am făcut.“

*2 Sam. 21.1,2,6. Ezech. 17.13,15,18,19. Zah. 5.3,4. Mal. 3.5.

21. „Să trăiască“, le-au zis căpeteniile. Dar au fost întrebuințați la tăiat lemne* și la scos apă pentru toată adunarea, cum** le spusese căpeteniile.

*Deut. 29.11. **Vers. 15.

22. Iosua i-a chemat și le-a vorbit astfel: „Pentru ce ne-ați înșelat zicând: „Suntem* foarte departe de voi“, când voi** locuiți în mijlocul nostru?“

*Vers. 6,9. **Vers. 16.

23. Acum sunteți blestemați* și nu veți înceta să fiți în robie, să tăiați** lemne și să scoateți apă pentru Casa Dumnezeului meu.“

*Gen. 9.25. **Vers. 21,27.

24. Ei au răspuns lui Iosua și au zis: „Robii tăi au auzit de poruncile* date de Domnul Dumnezeul tău robului Său Moise, ca să vă dea în mână toată țara și să nimicească dinaintea voastră pe toți locuitorii ei; și venirea voastră a băgat mare frică** în noi cu privire la viața noastră: iată de ce am lucrat așa.

*Exod 23.32. Deut. 7.1,2. **Exod 15.14.

25. Și acum iată-ne în mâinile* tale; fă cu noi ce vei crede că este bine și drept să faci.“

*Gen. 16.6.

26. Iosua le-a făcut așa cum hotărâse; i-a izbăvit din mâna copiilor lui Israel, care nu i-au omorât;

27. dar din ziua aceea i-a pus să taie lemn* și să scoată apă pentru adunare și pentru altarul Domnului în locul pe care l-ar alege Domnul: ceea ce fac până în ziua** de azi.

*Vers. 21,23. **Deut. 12.5.

Marea luptă de la Gabaon

10 1. Adoni-Teđec, împăratul Ierusalimului, a aflat că Iosua* pusese mâna pe Ai și o nimicise cu desăvârșire, că făcuse cetății Ai** și împăratului ei cum făcuse Ierihonului și împăratului lui, și că locuitorii Gabaonului făcuseră pace cu Israel și erau în mijlocul lor.

*Cap. 6.21. **Cap. 8.22,26,28. †Cap. 9.15.

2. Atunci i-a fost foarte mare* frică; fiindcă Gabaon era o cetate mare ca una din cetățile împărătești, mai mare chiar decât Ai, și toți bărbații ei erau viteji.

*Exod 15.14-16. Deut. 11.25.

3. Adoni-Teđec, împăratul Ierusalimului, a trimis să spună lui Hoham, împăratul Hebronului, lui Piream, împăratul Iarmutului, lui Iafia, împă-

ratul Lachisului, și lui Debir, împăratul Eglonului:

4. „Suiți-vă la mine și ajutați-mă, ca să batem Gabaonul, căci a făcut pace* cu Iosua și cu copiii lui Israel.“

*Vers. 1. Cap. 9.15.

5. Cei cinci împărați ai amoriților: împăratul Ierusalimului, împăratul Hebronului, împăratul Iarmutului, împăratul Lachisului și împăratul Eglonului s-au adunat* astfel și s-au suit împreună cu toate oștile lor; au venit și au tăbărât lângă Gabaon și au început să lupte împotriva lui.

*Cap. 9.2.

6. Oamenii din Gabaon au trimis să spună lui Iosua, în tabăra* din Ghilgal: „Nu părăsi pe robii tăi, suie-te la noi în grabă, izbăvește-ne, dă-ne ajutor; căci toți împărații amoriților care locuiesc pe munte s-au strâns împotriva noastră.“

*Cap. 5.10; 9.6.

7. Iosua s-a suit din Ghilgal, el și toți oamenii de război* cu el, și toți cei viteji.

*Cap. 8.1.

8. Domnul a zis lui Iosua: „Nu te teme* de ei, căci îi dau în mâinile tale, și nici unul** din ei nu va putea să stea împotriva ta.“

*Cap. 11.6. Jude. 4.14. **Cap. 1.5.

9. Iosua a venit fără veste peste ei, după ce a mers toată noaptea de la Ghilgal.

10. Domnul i-a pus* în învâlmășeală dinaintea lui Israel; și Israel le-a pricinuit o mare înfrângere la Gabaon, i-a urmărit pe drumul care suie la Bet-Horon** și i-a bătut până la Azeca† și până la Macheda.

*Jude. 4.15. 1 Sam. 7.10,12. Ps. 18.14. Isa. 28.21. **Cap. 16.3,5. †Cap. 15.35.

11. Pe când fugeau ei dinaintea lui Israel și se coborau din Bet-Horon, Domnul* a făcut să cadă din cer peste ei niște pietre mari până la Azeca, și au pierit; cei ce au murit de pietrele grindinei au fost mai mulți decât cei uciși cu sabia de copiii lui Israel.

*Ps. 18.13,14; 77.17. Isa. 30.30. Apoc. 16.21.

Soarele și luna se opresc

12. Atunci Iosua a vorbit Domnului, în ziua când a dat Domnul pe amoriți în mâinile copiilor lui Israel, și a zis în fața lui Israel:

„Oprește-te, soare*, asupra Gabaonului,

Și tu, lună, asupra văii** Aialonului!“

*Isa. 28.21. Hab. 3.11. **Jude. 12.12.

13. Și soarele s-a oprit, și luna și-a întrerupt mersul,

Până ce poporul și-a răzbnat pe vrăjmașii lui.

Lucrul acesta nu* este scris oare în Cartea Dreptului?

Soarele s-a oprit în mijlocul cerului și nu s-a grăbit să apună, aproape o zi întreagă.

*2 Sam. 1.18.

14. N-a mai* fost nici o zi ca aceea, nici înainte, nici după aceea, când Domnul să fi ascultat glasul unui om; căci Domnul** lupta pentru Israel.

*Isa. 38.8. **Deut. 1.30. Vers. 42. Cap. 23.3.

15. Și Iosua* și tot Israelul împreună cu el s-a întors în tabără la Ghilgal.

*Vers. 43.

Uciderea celor cinci împărați

16. Cei cinci împărați au fugit și s-au ascuns într-o peșteră la Macheda.

17. S-a spus lucrul acesta lui Iosua, zicând: „Cei cinci împărați se află ascunși într-o peșteră la Macheda.“

18. Iosua a zis: „Prăvăliți niște pietre mari la intrarea peșterii și puneți niște oameni să-i păzească.

19. Și voi nu vă opriți, ci urmăriți pe vrăjmașii voștri și bateți-i pe dinapoi; nu-i lăsați să intre în cetățile lor, căci Domnul Dumnezeul vostru i-a dat în mâinile voastre.“

20. După ce Iosua și copiii lui Israel le-au pricinuit o foarte mare înfrângere și i-au bătut cu desăvârșire, cei ce au putut scăpa au intrat în cetățile întărite,

21. și tot poporul s-a întors liniștit în tabără la Iosua în Macheda, fără ca cineva să fi crâcnit* cu limba lui împotriva copiilor lui Israel.

*Exod 11.7.

22. Iosua a zis atunci: „Deschideți intrarea peșterii, scoateți afară din ea pe cei cinci împărați și aduceți-i la mine.“

23. Ei au făcut așa și au adus la el pe cei cinci împărați, pe care-i scosese din peșteră: pe împăratul Ierusalimului, pe împăratul Hebronului, pe împăratul Iarmutului, pe împăratul Lachisului și pe împăratul Eglonului.

24. După ce au adus pe acești împărați înaintea lui Iosua, Iosua a chemat pe toți bărbații lui Israel și a zis căpeteniilor oamenilor de război care merseseră cu el: „Apropiați-vă și puneți-vă picioarele* pe grumajii împăraților acestora.“ Ei s-au apropiat și au pus picioarele pe grumajii lor.

*Ps. 107.40; 110.5; 149.8,9. Isa. 26.5,6. Mal. 4.3.

25. Iosua le-a zis: „Nu vă temeți* și nu vă înspăimântați, ci întăriți-vă și îmbărbătați-vă, căci așa** va face

Domnul tuturor vrăjmașilor voștri împotriva cărora vă veți lupta.“

*Deut. 31.6,8. Cap. 1.9. **Deut. 3.21; 7.19.

26. După aceea, Iosua i-a lovit și i-a omorât; i-a spânzurat de cinci copaci și au rămas spânzurați* de copaci până seara.

*Cap. 8.29.

27. Pe la apusul soarelui, Iosua a poruncit să-i coboare* din copaci, i-au aruncat în peștera în care se ascuseseră și au pus la intrarea peșterii niște pietre mari, care au rămas acolo până în ziua de azi.

*Deut. 21.23. Cap. 8.29.

Alte izbânzi ale lui Iosua

28. Iosua a luat Macheda chiar în ziua aceea și a trecut-o prin ascuțișul sabiei; a nimicit cu desăvârșire pe împărat, cetatea și pe toți cei ce se aflau în ea; n-a lăsat să scape nici unul, și împăratului din Macheda i-a făcut cum* făcuse împăratului Ierihonului.

*Cap. 6.21.

29. Iosua și tot Israelul împreună cu el a trecut din Macheda la Libna și a dat luptă împotriva Libnei.

30. Domnul a dat-o și pe ea împreună cu împăratul ei în mâinile lui Israel și a trecut-o prin ascuțișul sabiei, pe ea și pe toți cei ce se găseau în ea; n-a lăsat să scape nici unul și a făcut împăratului ei cum făcuse împăratului Ierihonului.

31. Iosua și tot Israelul împreună cu el a trecut din Libna în Lachis, a tăbărât înaintea ei și a început lupta împotriva ei.

32. Domnul a dat cetatea Lachis în mâinile lui Israel, care a luat-o a doua zi și a trecut-o prin ascuțișul sabiei, pe ea și pe toți cei ce se aflau în ea, cum făcuse cu Libna.

33. Atunci Horam, împăratul Ghezerului, s-a suit ca să dea ajutor Lachisului. Iosua l-a bătut, pe el și pe poporul lui, fără să lase pe cineva să scape.

34. Iosua și tot Israelul împreună cu el a trecut din Lachis la Eglon; au tăbărât înaintea ei și au început lupta.

35. Au luat-o în aceeași zi și au trecut-o prin ascuțișul sabiei, pe ea și pe toți cei ce se aflau în ea; Iosua a nimicit-o cu desăvârșire chiar în ziua aceea, cum făcuse cu Lachis.

36. Iosua și tot Israelul împreună cu el s-a suit din Eglon la Hebron* și au început lupta împotriva lui.

*Cap. 14.13; 15.13. Jude. 1.10.

37. L-au luat și l-au trecut prin ascu-

țișul sabiei, pe el, pe împăratul lui, toate cetățile care țineau de el și pe toți cei ce se aflau în el; Iosua n-a lăsat pe nici unul să scape, cum făcuse cu Eglonul, și l-a nimicit cu desăvârșire împreună cu toți cei ce se aflau în el.

38. Iosua și tot Israelul împreună cu el s-a îndreptat împotriva Debirului* și a început lupta împotriva lui.

*Cap. 15.15. Jude. 1.11.

39. L-a luat, pe el, pe împăratul lui și toate cetățile care țineau de el; le-au trecut prin ascuțișul sabiei și au nimicit cu desăvârșire pe toți cei ce se aflau în ele, fără să lase să scape vreunul; Iosua a făcut Debirului și împăratului lui cum făcuse Hebronului și cum făcuse Libnei și împăratului ei.

40. Iosua a bătut astfel toată țara, muntele, partea de miazăzi, câmpia și costișele, și a bătut pe toți împărații; n-a lăsat să scape nimeni și a nimicit cu desăvârșire tot ce avea suflare, cum poruncise* Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Deut. 20.16,17.

41. Iosua i-a bătut de la Cades-Barnea până la Gaza*, a bătut toată** țara Gosen până la Gabaon.

*Gen. 10.19. **Cap. 11.16.

42. Iosua a luat în același timp pe toți împărații aceia și țara lor, căci Domnul* Dumnezeul lui Israel lupta pentru Israel.

*Vers. 14.

43. Și Iosua și tot Israelul împreună cu el s-a întors în tabără la Ghilgal.

Mare bătălie la apele Merom

11 1. Iabin, împăratul Hațorului, auzind de aceste lucruri, a trimis* soli la Iobab, împăratul Madonului, la împăratul Șimronului**, la împăratul Acșafului,

*Cap. 10.3. **Cap. 19.15.

2. la împărații care erau la miazănoapte de munte, în câmpia de la miazăzi de Chineret*, în vale și pe înălțimile Dorului** la apus,

*Num. 34.11. **Cap. 17.11. Jude. 1.27. 1 Împ. 4.11.

3. canaaniților de la răsărit și de la apus, amoriților, heteților, fereziților, iebusiților în munte și heviților* la poalele Hermonului** în țara† Mitpa.

*Jude. 3.3. **Cap. 13.11. †Gen. 31.49.

4. Au ieșit ei și toate oștirile lor împreună cu ei, alcătuind un popor fără număr, ca nisipul* care este pe marginea mării, și având cai și care în foarte mare număr.

*Gen. 22.17; 32.12. Jude. 7.12. 1 Sam. 13.5.

5. Toți împărații aceștia au hotărât un loc de întâlnire și au venit de au tăbărât împreună la apele Merom, ca să lupte împotriva lui Israel.

6. Domnul a zis lui Iosua: „Nu te* teme de ei, căci mâine, pe vremea aceasta, îi voi da bătuți pe toți înaintea lui Israel. Cailor** să le tai vinele picioarelor, iar carele lor să le arzi în foc.“

*Cap. 10.8. **2 Sam. 8.4.

7. Iosua cu toți oamenii lui de război au venit pe neașteptate peste ei la apele Merom și s-au năpustit în mijlocul lor.

8. Domnul i-a dat în mâinile lui Israel; ei i-au bătut și i-au urmărit până la Sidonul cel mare, până la Misrefot-Maim* și până în valea Mițpa la răsărit; i-au bătut, fără să lase să scape vreunul.

*Cap. 13.6.

9. Iosua le-a făcut cum* îi spusese Domnul: cailor le-a tăiat vinele picioarelor, iar carele lor le-a ars în foc.

*Vers. 6.

Cuceriri făcute la miazănoapte și în cealaltă parte a țării

10. La întoarcere, și în același timp, Iosua a luat Hațorul și a trecut prin sabie pe împăratul lui. Hațorul era mai înainte capitala tuturor acestor împărații.

11. Au trecut prin ascuțișul sabiei și au nimicit cu desăvârșire pe toți cei ce se găseau în el: n-a rămas nimic din ce avea suflare de viață și au pus foc Hațorului.

12. Iosua a luat, de asemenea, toate cetățile împăraților acelora, și pe toți împărații lor i-a trecut prin ascuțișul sabiei și i-a nimicit cu desăvârșire, cum* poruncise Moise, robul Domnului.

*Num. 33.52. Deut. 7.2; 20.16,17.

13. Dar Israel n-a ars nici una din cetățile așezate pe dealuri, afară numai de Hațor, care a fost ars de Iosua.

14. Copiii lui Israel au păstrat pentru ei toată prada cetăților acelora și vitele; dar au trecut prin ascuțișul sabiei pe toți oamenii, până i-au nimicit, fără să lase ceva din ce are suflare de viață.

15. Iosua* a împlinit poruncile date de Domnul robului Său** Moise și de Moise lui† Iosua; n-a lăsat nimic neîmplinit din tot ce poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 34.11,12. **Deut. 7.2. †Cap. 1.7.

16. Astfel Iosua a luat toată țara aceasta, muntele*, toată partea de

miazăzi, toată** țara Gosen, valea, câmpia, muntele lui Israel și văile lui,

*Cap. 12.8. **Cap. 10.41.

17. de la muntele cel* pleșuv care se înalță spre Seir până la Baal-Gad, în valea Libanului, la poalele muntelui Hermon. A luat pe toți împărații** lor, i-a bătut și i-a omorât.

*Cap. 12.7. **Deut. 7.24. Cap. 12.7.

18. Războiul pe care l-a purtat Iosua împotriva tuturor acestor împărați a ținut multă vreme.

19. N-a rămas nici o cetate, care să fi făcut pace cu copiii lui Israel, afară de heviți*, care locuiau în Gabaon; pe toate le-au luat prin luptă.

*Cap. 9.3,7.

20. Căci Domnul* a îngăduit ca popoarele acelea să-și împietrească inima și să lupte împotriva lui Israel, pentru ca Israel să le nimicească cu desăvârșire, fără să aibă milă de ele, și să le nimicească, după cum** poruncise lui Moise, Domnul.

*Deut. 2.30. Jude. 14.4. 1 Sam. 2.25. 1 Împ. 12.15. Rom. 9.18. **Deut. 20.16,17.

21. În același timp, Iosua a pornit și a nimicit pe anachimi* din muntele Hebronului, din Debir, din Anab, din tot muntele lui Iuda și din tot muntele lui Israel; Iosua i-a nimicit cu desăvârșire, împreună cu cetățile lor.

*Num. 13.22,33. Deut. 1.28. Cap. 15.13,14.

22. N-au rămas deloc anachimi în țara copiilor lui Israel; n-au rămas decât la Gaza, la Gat* și la** Asdod.

*1 Sam. 17.4. **Cap. 15.46.

23. Iosua a pus stăpânire deci pe toată țara, potrivit* cu tot ce spusese lui Moise, Domnul. Și Iosua a dat-o de moștenire lui Israel, fiecăruia i-a dat partea lui**, după semințiile lor. Apoi țara† s-a odihnit de război. *Num. 34.2, etc. **Num. 26.53. Cap. 14-19. †Cap. 14.15; 21.44; 22.4; 23.1.

Împărații biruiți

12 1. Iată împărații pe care i-au bătut copiii lui Israel și a căror țară au luat-o în stăpânire de cealaltă parte a Iordanului, spre răsăritul soarelui, de la pârâul Arnon* până la** muntele Hermonului, cu toată câmpia de la răsărit:

*Num. 21.24. **Deut. 3.8,9.

2. pe Sihon*, împăratul amoriților, care locuia la Hesbon. Stăpânirea lui se întindea de la Aroer, care este pe malul pârâului Arnon, și, de la mijlocul pârâului, peste jumătate din Galaad, până la pârâul Iaboc, hotarul copiilor lui Amon;

*Num. 21.24. Deut. 2.33,36; 3.6,16.

3. de la câmpie până la Marea Chineret la răsărit și până la marea câmpiei, care este Marea Sărată, la răsărit, spre** Bet-Ieșimot; și de la miazăzi, sub poalele* muntelui Pisga.

*Deut. 3.17. **Cap. 13.20. †Deut. 3.17; 4.49.

4. Pe Og*, împăratul Basanului, singura rămășiță** a refaimiților, care locuiau† la Aștarot și la Edrei.

*Num. 21.35. Deut. 3.4,10. **Deut. 3.11. Cap. 13.12. †Deut. 1.4.

5. Stăpânirea lui se întindea peste muntele* Hermonului, peste Salca**, peste tot Basanul, până† la hotarul gheșuriților și maacatiților, și peste jumătate din Galaad, hotarul lui Sihon, împăratul Hesbonului.

*Deut. 3.8. **Deut. 3.10. Cap. 13.11. †Deut. 3.14.

6. Moise*, robul Domnului, și copiii lui Israel i-au bătut; și Moise**, robul Domnului, le-a dat țara lor în stăpânirea rubeniților, gadiților și la jumătate din seminția lui Manase.

*Num. 21.24,33. **Num. 32.29,33. Deut. 3.11,12. Cap. 13.8.

Împărații biruți dincoace de Iordan

7. Iată împărații pe care* i-au bătut Iosua și copiii lui Israel dincoace de Iordan, la apus, de la Baal-Gad în valea Libanului până la muntele cel pleșuv, care se înalță spre Seir**. Iosua a† dat țara lor în stăpânire semințiilor lui Israel, fiecareia i-a dat partea ei.

*Cap. 11.17. **Gen. 14.6; 32.3. Deut. 2.14. †Cap. 11.23.

8. în munte*, în vale, în câmpie, pe costișe, în pustiu și în partea de miazăzi, țara hetitilor**, amoriților, canaanitilor, fereziților, heviților și iebsiților.

*Cap. 10.40; 11.16. **Exod. 3.8; 23.23. Cap. 9.1.

9. Împăratul* Ierihonului, unul; împăratul** din Ai, lângă Betel, unul;

*Cap. 6.2. **Cap. 8.29.

10. împăratul* Ierusalimului, unul; împăratul Hebronului, unul;

*Cap. 10.23.

11. împăratul Iarmutului, unul; împăratul din Lachis, unul;

12. împăratul Eglonului, unul; împăratul Ghezerului*, unul;

*Cap. 10.33.

13. împăratul Debirului*, unul; împăratul Ghederului, unul;

*Cap. 10.38.

14. împăratul din Horma, unul; împăratul Aradului, unul;

15. împăratul Libnei*, unul; împăratul Adulamului, unul;

*Cap. 10.29.

16. împăratul din Macheda*, unul; împăratul Betelului**, unul;

*Cap. 10.28. **Cap. 8.17. Jude. 1.22.

17. împăratul Tapuahului, unul; împăratul Heferului*, unul;

*1 Împ. 4.10.

18. împăratul Afecului, unul; împăratul Lașaronului, unul;

19. împăratul Madonului, unul; împăratul Hațorului*, unul;

*Cap. 11.10.

20. împăratul Șimron-Meronului*, unul; împăratul Acșafului, unul;

*Cap. 11.1; 19.15.

21. împăratul Taanacului, unul; împăratul din Meghido, unul;

22. împăratul din Chedeș*, unul; împăratul Iocneamului, la Carmel, unul;

*Cap. 19.37.

23. împăratul Dorului, pe înălțimile Dorului*, unul; împăratul Goimului**, lângă Ghilgal, unul;

*Cap. 11.2. **Gen. 14.1,2. Isa. 9.1.

24. împăratul din Tirța, unul. Peste tot treizeci și unu de împărați.

ÎMPĂRȚIREA ȚĂRII

CANAANULUI

(Capitolele 13-24. Mica 4.4.)

Țara care mai rămâne de cucerit

13 1. Iosua era* bătrân, înaintat în vârstă. Domnul i-a zis atunci: „Tu ai îmbătrânit, ai înaintat în vârstă, și țara care-ți mai rămâne de supus este foarte mare.

*Cap. 14.10; 23.1.

2. Iată* țara care mai rămâne: toate** ținuturile filistenilor și tot ținutul gheșuriților†.

*Jude. 3.1. **Ioel 3.4. †Vers. 13. 2 Sam. 3.3; 13.37,38.

3. de la Șihor*, care curge înaintea Egiptului, până la hotarul Ecronului la miazănoapte, ținut care trebuie socotit drept canaanit și care este stăpânit de cei cinci** domnitori ai filistenilor: cel din Gaza, cel din Asdod, cel din Ascalon, cel din Gat și cel din Ecron, și de† aviți;

*Ier. 2.18. **Jude. 3.3. 1 Sam. 6.4,16. Tef. 2.5. †Deut. 2.23.

4. începând de la miazăzi, toată țara Canaanitilor și Meara, care este a sidoniților, până la Afec*, până la hotarul amoriților*; *Cap. 19.30. **Jude. 1.34.

5. țara ghibliților* și tot Libanul spre răsăritul soarelui, de la** Baal-Gad, la poalele muntelui Hermon, până la intrarea Hamatului;

*1 Împ. 5.18. Ps. 83.7. Ezec. 27.9. **Cap. 12.7.

6. toți locuitorii de pe munte, de la Liban până la Misrefot-Maim*, toți sidoniții. Eu îi voi izgoni** dinaintea copiilor lui Israel. Dă numai țara aceasta de moștenire prin sorți lui Israel, cum ți-am poruncit;

*Cap. 11.8. **Cap. 23.13. Jude. 2.21,28.

7. și împarte* acum țara aceasta ca moștenire între cele nouă seminții și între jumătate din seminția lui Manase.**

*Cap. 14.1,2.

Împărțirea țării de la răsăritul Iordanului

8. Rubeniții și gadiții, cu cealaltă jumătate din seminția lui Manase, și-au primit moștenirea, pe care le-a* dat-o Moise de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit, cum le-a dat-o Moise, robul Domnului:

*Num. 32.33. Deut. 3.12,13. Cap. 22.4.

9. de la Aroer, care este pe malurile pârâului Arnon, și de la cetatea care este în mijlocul văii, toată câmpia Medeba*, până la Dibon;

*Num. 21.30. Vers. 16.

10. toate* cetățile lui Sihon, împăratul amoriților, care domnea la Hesbon, până la hotarul copiilor lui Amon;

*Num. 21.24,25.

11. Galaadul*, ținutul gheșuriților și al maacatiților, tot muntele Hermonului și tot Basanul până la Salca;

*Cap. 12.5.

12. toată împărăția lui Og în Basan, care domnea în Aștarot și în Edrei, și care era singura rămășiță a* refaimiților. Moise a bătut pe acești** împărați și i-a izgonit.

*Deut. 3.11. Cap. 12.4. **Num. 21.24,35.

13. Dar copiii lui Israel n-au izgonit* pe gheșuriți și pe maacatiți, care au locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de azi.

*Vers. 11.

14. Seminția lui Levi* a fost singura căreia Moise nu i-a dat parte de moștenire; jertfele mistuite de foc înaintea Domnului Dumnezeuului lui Israel, aceasta a fost moștenirea lui, cum** îi spusese El.

*Num. 18.20,23,24. Cap. 14.3,4. **Vers. 33.

15. Moise dăduse seminției fiilor lui Ruben o parte de moștenire, după familiile lor.

16. Ei au avut ca ținut al lor: de la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon, și cetatea** care este în mijlocul văii, toată câmpia† de lângă Medeba,

*Cap. 12.2. **Num. 21.28. †Num. 21.30. Vers. 9.

17. Hesbonul și toate cetățile lui din câmpie, Dibonul, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meon,

18. Iahaț*, Chedemot, Mefaat,

*Num. 21.33.

19. Chiriataim*, Sibma**, Teret-Hașahar, pe muntele văii,

*Num. 32.37. **Num. 32.38.

20. Bet-Peor, poalele muntelui* Pisga, Bet-Ieșimot,

*Deut. 3.17. Cap. 12.3.

21. toate* cetățile câmpiei și toată împărăția lui Sihon, împăratul amoriților, care domnea la Hesbon: Moise îl bătuse** pe el și pe domnitori† Madianului, pe Evi, Rechem, Tur, Hur și Reba, domnitori care se trăgeau din Sihon și care locuiau în țară.

*Deut. 3.10. **Num. 21.24. †Num. 31.8.

22. Între cei pe care i-au ucis copiii lui Israel, nimiciseră cu sabia și pe ghicitorul Balaam*, fiul lui Beor.

*Num. 22.5; 31.8.

23. Hotarul ținutului fiilor lui Ruben era Iordanul. Aceasta este moștenirea fiilor lui Ruben, după familiile lor: cetățile și satele lor.

24. Moise dăduse seminției lui Gad, fiilor lui Gad, o parte de moștenire, după familiile lor.

25. Ținutul lor* a fost Iaezerul, toate cetățile Galaadului, jumătate din** țara copiilor lui Amon, până la Aroer, față în față cu Raba†,

*Num. 32.35. **Num. 21.26,28,29. Deut. 2.19. Jude. 11.13,15, etc. †2 Sam. 11.1; 12.26.

26. de la Hesbon până la Ramat-Mitpe și Betonim, de la Mahanaim până la hotarul Debirului,

27. și, în vale, Bet-Haram*, Bet-Nimra, Sucot** și Taƒon, rămășiță din împărăția lui Sihon, împăratul Hesbonului, având ca hotar Iordanul până la marginea Mării Chineret†, de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit.

*Num. 32.36. **Gen. 33.17. 1 Împ. 7.46. †Num. 34.11.

28. Aceasta este moștenirea fiilor lui Gad, după familiile lor: cetățile și satele lor.

29. Moise dăduse la jumătate din seminția lui Manase, fiilor lui Manase, o parte de moștenire, după familiile lor.

30. Ținutul lor a fost: de la Mahanaim, tot Basanul, toată împărăția lui Og, împăratul Basanului, și toate târgușoarele* lui Iair în Basan, șazeci de cetăți.

*Num. 32.41. 1 Cron. 2.23.

31. Jumătate din Galaad, Aștarot* și Edrei, cetăți din împărăția lui Og în Basan, au căzut fiilor** lui Machir, fiul lui Manase, adică la jumătate din fiii lui Machir, după familiile lor.

*Cap. 12.4. **Num. 32.39,40.

32. Acestea sunt părțile de moștenire pe care le-a dat Moise, când era în câmpia Moabului, de cealaltă parte a Iordanului, în fața Ierihonului, la răsărit.

33. Moise n-a dat nici o moștenire seminției* lui Levi; Domnul Dumnezeu lui Israel este moștenirea lui, cum** îi spusese El.

*Vers. 14. Cap. 18.7. **Num. 18.20. Deut. 10.9; 18.1,2.

Împărțirea țării de la apus de Iordan

14. Iată locurile pe care le-au primit copiii lui Israel ca moștenire în țara Canaanului, pe care li le-au împărțit între ei preotul Eleazar, Iosua, fiul lui Nun, și căpeteniile de familie ale semințiilor copiilor lui Israel:

*Num. 34.17,18.

2. Împărțirea s-a făcut prin sorți*, cum poruncise Domnul prin Moise, pentru cele nouă seminții și jumătate.

*Num. 26.55; 33.54; 34.13.

3. Căci* Moise dăduse o moștenire celor două seminții și jumătate de cealaltă parte a Iordanului; dar leviților nu le dăduse moștenire printre ei.

*Cap. 13.8,32,33.

4. Fiii lui* Iosif alcătuiau două seminții: Manase și Efraim; și leviților nu li s-a dat parte în țară, afară de cetățile pentru locuit, cu locurile goale dimprejurul lor pentru turmele și averile lor.

*Gen. 48.5. 1 Cron. 5.1,2.

5. Copiii lui Israel au făcut întocmai după poruncile* pe care le dăduse lui Moise, Domnul, și au împărțit țara.

*Num. 35.2. Cap. 21.2.

Caleb câștigă Hebronul

6. Fiii lui Iuda s-au apropiat de Iosua la Ghilgal; și Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul*, i-a zis: „Știi ce** a spus Domnul lui Moise, omul lui Dumnezeu, cu privire la mine și cu privire la tine, la Cades-Barnea?”

*Num. 32.12. Cap. 15.17. **Num. 14.24,30. Deut. 1.36,38. †Num. 13.26.

7. Eram în vârstă de patruzeci de ani când m-a trimis* Moise, robul Domnului, din Cades-Barnea, ca să iscodesc țara, și i-am adus știri așa cum îmi spunea inima mea curată.

*Num. 13.6; 14.6.

8. Frații mei* care se suiseră împreună cu mine au tăiat inima poporului, dar eu am urmat** în totul calea Domnului Dumnezeului meu.

*Num. 13.31,32. Deut. 1.28. **Num. 14.24. Deut. 1.36.

9. Și în ziua aceea Moise a jurat și a zis: „Țara* în care** a călcat piciorul tău va fi moștenirea ta pe vecie, pentru tine și pentru copiii tăi, pentru că ai urmat în totul voia Domnului Dumnezeului meu.”

*Num. 14.23,24. Deut. 1.36. Cap. 1.3. **Num. 13.22.

10. Acum iată că Domnul m-a ținut în viață, cum* a spus. Sunt patruzeci și cinci de ani de când vorbea Domnul astfel prin Moise, când umbla Israel prin pustiu; și acum iată că azi sunt în vârstă de optzeci și cinci de ani.

*Num. 14.30.

11. Și astăzi* sunt tot așa de tare ca în ziua când m-a trimis Moise; am tot atâta putere cât aveam atunci, fie pentru luptă, fie pentru ca să merg** în fruntea voastră.

*Deut. 34.7. **Deut. 31.2.

12. Dă-mi, dar, muntele acesta despre care a vorbit Domnul pe vremea aceea; căci ai auzit atunci că acolo sunt anachimi* și că sunt cetăți mari și întărite. Domnul va fi, poate**, cu mine și-i voi izgoni, cum a spus Domnul.”

*Num. 13.28,33.

**Ps. 18.32,34; 60.12. Rom. 8.31. †Cap. 15.14. Jude. 1.20.

13. Iosua a binecuvântat* pe Caleb, fiul lui Iefune, și i-a** dat ca moștenire Hebronul.

*Cap. 22.6. **Cap. 10.37;

15.13; 21.11,12. Jude. 1.20. 1 Cron. 6.55,56.

14. Astfel Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul, a avut de moștenire până în ziua de azi Hebronul*, pentru că urmasa** în totul calea Domnului Dumnezeului lui Israel.

*Cap. 21.12. **Vers. 8,9.

15. Hebronul se chema* mai înainte Chiriati-Arba: Arba fusese omul cel mai mare dintre anachimi. Și țara** s-a odihnit de război.

*Gen. 23.2. Cap. 15.13. **Cap. 11.23.

Ținutul seminției lui Iuda

15. Partea căzută prin sorți seminției fiilor lui Iuda, după familiile lor, se întindea spre hotarul* Edomului până la pustiu** Țin, la miazăzi. Acesta a fost hotarul cel mai de miazăzi.

*Num. 34.3. **Num. 33.36.

2. Astfel, hotarul lor de miazăzi pornea de la capătul Mării Sărate, de la sânul care caută spre miazăzi.

3. Ieșea spre miazăzi de suiful* Acrabim, trecea prin Țin și se suia la miazăzi de Cades-Barnea; de acolo trecea înainte prin Hebron, suia spre Adar și se întorcea la Carcaa;

*Num. 34.4.

4. trecea apoi prin Ațmon*, mergea până la pâraul Egiptului și ieșea la mare. Acesta să vă fie hotarul de miazăzi.

*Num. 34.5.

5. Hotarul de răsărit era Marea Sărată până la îmbucătura Iordanului.

Hotarul de miazănoapte pornea de la sânul mării care este la îmbucătura Iordanului,

6. suia spre Bet-Hogla*, trecea pe la miazănoapte de Bet-Araba și se ridica până la piatra lui Bohan**, fiul lui Ruben;

*Cap. 18.19. **Cap. 18.17.

7. suia mai departe la Debir, la o depărtare bunicică de valea Acor*, și se îndrepta spre miazănoapte înspre Ghilgal, care este în fața suifului Adumim la miazăzi de pârau. Trecea pe lângă apele En-Şemeş și mergea până la** En-Roguel.

*Cap. 7.26. **2 Sam. 17.17. 1 Împ. 1.9.

8. Suia de acolo prin valea Ben-Hinom* înspre miazăzi de Iebus**, care este Ierusalimul; apoi se ridica până în vârful muntelui, care este în dreptul văii Hinom la apus, și la capătul văii refaimiților† la miazănoapte.

*Cap. 18.16. 2 Împ. 23.10. Ier. 19.2,6. **Cap. 18.28. Jude. 1.21; 19.10. †Cap. 18.16.

9. Din vârful muntelui, hotarul se întindea până la izvorul apelor* Neftoah, ieșea la cetățile muntelui Efron și trecea prin Baala**, sau Chiriati-Iearim†.

*Cap. 18.15. **1 Cron. 13.6. †Jude. 18.12.

10. Din Baala se întorcea la apus spre muntele Seir, trecea prin partea de miazănoapte a muntelui Iearim, sau Chesalon, se cobora la Bet-Şemeş și trecea prin Timna*.

*Gen. 38.18. Jude. 14.1.

11. Apoi ieșea în latura de miazănoapte a Ecronului*, se întindea spre Şicron, trecea prin muntele Baala, ajungea până la Iabneel și ieșea la mare.

*Cap. 19.43.

12. Hotarul de apus era Marea cea Mare* și țărmul ei. Acestea au fost, de jur împrejur, hotarele fiilor lui Iuda, după familiile lor.

*Num. 34.6,7. Vers. 47.

Caleb ia Hebronul și Debirul

13. Lui Caleb*, fiul lui Iefune, i-au dat o parte în mijlocul fiilor lui Iuda, cum poruncise lui Iosua, Domnul; lui i-au dat Chiriati-Arba**, adică Hebronul: Arba era tatăl lui Anac.

*Cap. 14.13. **Cap. 14.15.

14. Caleb a izgonit de acolo pe cei* trei fii ai lui Anac: Şeşai**, Ahiman și Talmai, copiii lui Anac.

*Jude. 1.10,20. **Num. 13.22.

15. De acolo* s-a suit împotriva locuitorilor Debirului: Debirul se numea mai înainte Chiriati-Sefer.

*Cap. 10.38. Jude. 1.11.

16. Caleb* a zis: „Celui ce va bate cetatea Chiriati-Sefer și o va lua îi voi da de nevastă pe fiica mea, Acsa.”

*Jude. 1.12.

17. Otniel*, fiul lui Chenaz, fratele lui Caleb, a pus mâna pe ea; și Caleb i-a dat de nevastă pe fiica sa, Acsa.

*Jude. 1.13; 3.9. **Num. 32.12. Cap. 14.6.

18. După ce* a intrat ea la Otniel, l-a sfătuit să ceară de la tatăl ei un ogor. Ea s-a coborât** de pe măgarul ei, și Caleb i-a zis: „Ce vrei?”

*Jude. 1.14. **Gen. 24.64. 1 Sam. 25.23.

19. Ea a răspuns: „Fă-mi un dar*, căci mi-ai dat un pământ secetos; dă-mi și izvoare de apă.” Și el i-a dat izvoarele de sus și izvoarele de jos.

*Gen. 33.11.

20. Aceasta a fost moștenirea fiilor lui Iuda, după familiile lor.

Cetățile din ținutul lui Iuda

21. Cetățile așezate în ținutul de la miazăzi, la marginea cea mai depărtată a seminției fiilor lui Iuda, spre hotarul Edomului, erau: Cabteel, Eder, Iagur, 22. China, Dimona, Adada, 23. Chedeş, Haţor, Itnan, 24. Zif, Telem, Bealot, 25. Haţor-Hadata, Cheriote-Heţron, care este Haţor, 26. Amam, Şema, Molada, 27. Haţar-Gada, Heşmon, Bet-Palet, 28. Haţar-Şual, Beer-Şeba, Biziotia, 29. Baala, Iim, Aţem, 30. Eltolad, Chesil, Horma, 31. Ţiclag*, Madmana, Sansana,

*1 Sam. 27.6.

32. Lebaot, Şilhim, Ain şi Rimon. Toate cetățile: douăzeci şi nouă, împreună cu satele lor.

33. În câmpie: Eştaol*, Ţorea, Aşna,

*Num. 13.23.

34. Zanoah, En-Ganim, Tapuah, Enam,

35. Iarmut, Adulam, Soco, Azeca, 36. Şaaraim, Aditaim, Ghedera şi Ghederotaim; patruzeci de cetăți și satele lor.

37. Ţenan, Hadaşa, Migdal-Gad, 38. Dilean, Miţpe, Iocteel*, 39. Lachis, Boţcat, Eglon, 40. Cabon, Lahmas, Chitliş, 41. Ghederot, Bet-Dagon, Naama şi Macheda; şaisprezece cetăți și satele lor.

42. Libna, Eter, Aşan, 43. Iiftah, Aşna, Neţib, 44. Cheila, Aczib şi Mareşa; nouă cetăți și satele lor.

45. Ecron, cetățile și satele lui;

46. de la Ecron și la apus, toate cetățile de lângă Asdod și satele lor,

47. Asdod, cetățile și satele lui; Gaza, cetățile și satele ei, până la pâraul Egiptului* și la Marea** cea Mare, care slujește ca hotar. *Vers. 4. **Num. 34.6.

48. În munte: Șamir, Iatir, Soco,

49. Dana, Chiriat-Sana, care este Debirul,

50. Anab, Eștemo, Anim,

51. Gosen*, Holon și Ghilo; unsprezece cetăți și satele lor. *Cap. 10.41; 11.16.

52. Arab, Duma, Eșean,

53. Janum, Bet-Tapuah, Afeca,

54. Humta, Chiriat-Arba*, care este Hebronul, și Tior; nouă cetăți și satele lor. *Vers. 13. Cap. 14.15.

55. Maon, Carmel, Zif, Iuta,

56. Izreel, Iocdeam, Zanoah,

57. Cain, Ghibea și Timna; zece cetăți și satele lor.

58. Halhul, Bet-Tur, Ghedor,

59. Maarat, Bet-Anot și Eltecon; șase cetăți și satele lor.

60. Chiriat-Baal*, care este Chiriat-Iearim, și Raba; două cetăți și satele lor. *Cap. 18.14.

61. În pustiu: Bet-Araba, Midin, Secaca,

62. Nibșan, Ir-Hamelah și En-Ghedî; șase cetăți și satele lor.

63. Fiii lui Iuda* n-au putut izgoni pe iebusiții care locuiau la Ierusalim; și iebusiții** au locuit cu fiii lui Iuda la Ierusalim până în ziua de azi.

*Jude. 1.8,21. 2 Sam. 5.6. **Jude. 1.21.

Ținutul seminției lui Efraim

16 1. Partea căzută la sorți fiilor lui Iosif se întindea de la Iordan, lângă Ierihon, spre apele Ierihonului, la răsărit. Hotarul urma pustiul care se ridică de la Ierihon la Betel prin munte.

2. Mergea mai departe de la Betel la Luz* și trecea spre hotarul archiților prin Atarot. *Cap. 18.13. Jude. 1.26.

3. Apoi se cobora la apus spre hotarul iafletitilor, până la hotarul Bet-Horonului* de jos și până la Ghezer**, ieșind la mare.

*Cap. 18.13. 2 Cron. 8.5. **1 Împ. 9.15. 1 Cron. 7.28.

4. Acolo și-au primit moștenirea fiii* lui Iosif: Manase și Efraim. *Cap. 17.14.

5. Iată hotarele fiilor lui Efraim, după familiile lor:

Hotarul moștenirii lor era, la răsărit, Atarot-Adar* până la Bet-Horonul** de sus.

*Cap. 18.13. **2 Cron. 8.5.

6. Ieșea spre mare la Micmetat* în partea de miazănoapte, se întorcea la răsărit până la Taanat-Silo și trecea înspre răsărit prin Ianoah. *Cap. 17.7.

7. Din Ianoah cobora la Atarot* și la Naarata, atingea Ierihonul și mergea până la Iordan. *1 Cron. 7.28.

8. Din Tapuah mergea spre apus până la pâraul Cana* și ieșea la mare.

Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Efraim, după familiile lor.

*Cap. 17.9.

9. Fiii lui Efraim aveau și cetăți* deosebite în mijlocul moștenirii fiilor lui Manase, toate cu satele lor. *Cap. 17.9.

10. Ei n-au izgonit* pe canaanii care locuiau în Ghezer, și canaanii au locuit în mijlocul lui Efraim până în ziua de azi, dar au fost puși să plătească un bir. *Jude. 1.29. 1 Împ. 9.16.

Ținutul căzut jumătății lui Manase

17 1. O parte a căzut prin sorți seminției lui Manase, căci el era* întâiul născut al lui Iosif. Machir**, întâiul născut al lui Manase și tatăl lui Galaad, avusese Galaadul și Basanul, pentru că era un bărbat de război.

*Gen. 41.51; 46.20; 48.18. **Gen. 50.23. Num. 26.29; 32.39,40. 1 Cron. 7.14. †Deut. 3.15.

2. Au dat prin sorți o parte celorlalți* fii ai lui Manase, după familiile lor, fiilor lui Abiezer**, fiilor lui Helec, fiilor lui Asriel†, fiilor lui Sihem, fiilor†† lui Hefer, fiilor lui Șemida: aceștia sunt copiii de parte bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosif, după familiile lor. *Num. 26.29-32.

3. Teloahad*, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, n-a avut fii, dar a avut fiice, ale căror nume sunt acestea: Mahla, Noa, Hogla, Milca și Tirța. *Num. 26.33; 27.1; 36.2.

4. Ele s-au înfățișat înaintea preotului Eleazar*, înaintea lui Iosua, fiul lui Nun, și înaintea mai marilor și au zis: „Domnul** a poruncit lui Moise să ne dea o moștenire între frații noștri.” Și li s-a dat, după porunca Domnului, o moștenire între frații tatălui lor.

*Cap. 14.1. **Num. 27.6,7.

5. Au căzut zece părți lui Manase, afară de țara Galaadului și a Basanului, care este de cealaltă parte a Iordanului.

6. Căci fetele lui Manase au avut o moștenire între fiii lui, și țara Galaadului a fost pentru ceilalți fii ai lui Manase.

dului a fost pentru ceilalți fii ai lui Manase.

7. Hotarul lui Manase se întindea de la Așer până la Micmetat*, care este la răsărit de Sihem, și ducea la dreapta până la locuitorii din En-Tapuah.

*Cap. 16.6.

8. Țara Tapuahului era a fiilor lui Manase, dar Tapuahul* de pe hotarul lui Manase era al fiilor lui Efraim.

*Cap. 16.8.

9. Hotarul se cobora până* la pâraul Cana, la miazăzi de pârau. Cetățile** acestea ale lui Efraim erau în mijlocul cetăților lui Manase. Hotarul lui Manase era pe partea de miazănoapte a pâraului și ieșea la mare. *Cap. 16.8. **Cap. 16.9.

10. Ținutul de la miazăzi era al lui Efraim, cel de la miazănoapte al lui Manase, și marea le slujea ca hotar; la miazănoapte se întâlneau cu Așer, și la răsărit cu Isahar.

11. Manase* stăpânea în Isahar și în Așer: Bet-Șean** cu satele lui, Ibleam cu satele lui, locuitorii Dorului cu satele lui, locuitorii din En-Dor cu satele lui, locuitorii din Taanac cu satele lui și locuitorii din Meghido cu satele lui, cele trei înălțimi.

*1 Cron. 7.29. **1 Sam. 31.10. 1 Împ. 4.12.

12. Fiii* lui Manase n-au putut să izgonească pe locuitorii din aceste cetăți, și canaanii au izbutit astfel să rămână în țara aceasta. *Jude. 1.27,28.

13. Când copiii lui Israel au fost destul de tari, au supus pe canaanii la un* bir, dar nu i-au izgonit. *Cap. 16.10.

14. Fiii* lui Iosif au vorbit lui Iosua și i-au zis: „Pentru ce ne-ai dat de moștenire numai** un sorț și numai o parte, când noi suntem un† popor mare la număr și Domnul ne-a binecuvântat până acum?”

*Cap. 16.4. **Gen. 48.22. †Gen. 48.19. Num. 26.34,37.

15. Iosua le-a zis: „Dacă sunteți un popor mare la număr, suiți-vă în pădure și tăiați-o, ca să vă faceți loc în țara ferezitilor și a refaimiților, fiindcă muntele lui Efraim este prea strâmt pentru voi.”

16. Fiii lui Iosif au zis: „Muntele nu ne va ajunge, și toți canaanii care locuiesc în vale, cei ce sunt la Bet-Șean și în satele lui și cei ce sunt în valea lui Izreel* au care** de fier.”

*Cap. 19.18. 1 Împ. 4.12. **Jude. 1.19; 4.3.

17. Iosua a zis casei lui Iosif, lui Efraim și lui Manase: „Voi sunteți un

popor mare la număr, și puterea voastră este mare, nu veți avea un singur sorț.

18. Ci veți avea muntele, căci veți tăia pădurea, și ieșirile ei vor fi ale voastre, și veți izgoni pe canaanii, cu toate* carele lor de fier și cu toată tăria lor.” *Deut. 20.1.

Măsurarea și împărțirea pământului rămas

18 1. Toată adunarea copiilor lui Israel s-a strâns la Silo* și au așezat** acolo Cortul întâlnirii. Țara era supusă înaintea lor. *Cap. 19.51; 21.2; 22.9. Ier. 7.12. **Jude. 18.31. 1 Sam. 13.24; 4.3,4.

2. Mai rămăneau șapte seminții ale copiilor lui Israel, care nu-și primiseră încă partea de moștenire.

3. Iosua a zis copiilor lui Israel: „Până când* vă veți lenevi să mergeți să luați în stăpânire țara pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeu părinților voștri? *Jude. 18.9.

4. Alegeți trei bărbați de fiecare seminție, și-i voi porni. Să se scoale, să străbată țara, să facă un plan în vederea împărțirii și să se întoarcă la mine.

5. S-o împartă în șapte părți; Iuda să rămână* în hotarele lui la miazăzi, și casa lui** Iosif să rămână în hotarele ei la miazănoapte. *Cap. 15.1. **Cap. 16.1,4.

6. Voi dar, să faceți un plan al țării împărțite în șapte părți și să mi-l aduceți aici. Voi arunca sorții* pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului nostru. *Vers. 10. Cap. 14.2.

7. Dar leviții* să n-aibă parte în mijlocul vostru, căci moștenirea lor este preoția Domnului; și Gad**, Ruben și jumătate din seminția lui Manase și-au primit moștenirea pe care le-a dat-o Moise, robul Domnului, de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit.”

*Cap. 13.33. **Cap. 13.8.

8. Când s-au sculat bărbații și au pornit să facă planul țării, Iosua le-a dat porunca aceasta: „Duceți-vă, străbateți țara, faceți-mi un plan și întoarceți-vă la mine; apoi eu voi arunca pentru voi sorții înaintea Domnului la Silo.”

9. Bărbații aceștia au plecat, au străbătut țara și au făcut planul după cetăți, într-o carte, împărțind-o în șapte părți, și s-au întors la Iosua în tabără la Silo.

10. Iosua a aruncat înaintea Domnului sorți pentru ei la Silo și a împărțit țara între copiii lui Israel, dând fiecăruia partea lui.

Partea lui Benjamin

11. Sorțul a căzut pe seminția fiilor lui Benjamin, după familiile lor, și partea care le-a căzut prin sorți își avea hotarele între fiii lui Iuda și fiii lui Iosif.

12. Înspre miazănoapte, hotarul* lor pornea de la Iordan. Suia pe la miazănoapte de Ierihon, se ridica în munte spre apus și ieșea în pustiul Bet-Aven.

*Cap. 16.1.

13. De acolo trecea prin Luz, la miazăzi de Luz, adică Betel*, și se cobora la Atarot-Adar, peste muntele care este la miazăzi de Bet-Horonul** de jos.

*Gen. 28.19, Judc. 1.23, **Cap. 16.3.

14. Înspre apus, hotarul mergea și se întorcea pe la miazăzi de muntele care este în fața Bet-Horonului; mergea spre miazăzi și ieșea la Chiriati-Baal*, care este Chiriati-Iearim, cetatea fiilor lui Iuda. Aceasta era partea de apus.

*Cap. 15.9.

15. Partea de miazăzi începea de la capătul Chiriati-Iearimului. Hotarul mergea spre apus până la izvorul* apelor Neftoahului.

*Cap. 15.9.

16. Se cobora pe la capătul muntelui care este în fața văii* Ben-Hinom, în valea refaimiților, la miazănoapte. Se cobora prin valea Hinom, pe partea de miazăzi a iebusiților, până la En-Roguel**.

*Cap. 15.8, **Cap. 15.7.

17. Se îndrepta spre miazănoapte la En-Şemeş, apoi la Ghelilot, care este în fața suişului Adumim, și se cobora pe la piatra lui Bohan*, fiul lui Ruben.

*Cap. 15.6.

18. Trecea pe partea de miazănoapte în fața* Arabei, se cobora pe la Araba,

*Cap. 15.6.

19. mergea înainte pe partea de miazănoapte de Bet-Hogla și ieșea la sânul de miazănoapte al Mării Sărate, spre îmbucătura Iordanului la miazăzi. Acesta era hotarul de miazăzi.

20. Înspre răsărit hotarul îl făcea Iordanul.

Aceasta a fost moștenirea fiilor lui Benjamin, după familiile lor, cu hotarele ei de jur împrejur.

21. Cetățile seminției fiilor lui Benjamin, după familiile lor, erau: Ierihonul, Bet-Hogla, Emec-Chețit,

22. Bet-Araba, Temaraim, Betel,

23. Avim, Para, Ofra,

24. Chefar-Amonai, Ofni și Gheba; douăsprezece cetăți și satele lor.

25. Gabaon, Rama, Beerot,

26. Mițpe, Chefira, Moța,

27. Rechem, Iirpeel, Tareala,

28. Tēla, Elef, Iebus*, adică Ierusalimul, Ghibeat și Chiriati; paisprezece cetăți și satele lor.

Aceasta a fost moștenirea fiilor lui Benjamin, după familiile lor.

*Cap. 15.8.

Partea lui Simeon

19. 1. A doua parte a căzut prin sorți lui Simeon, seminției fiilor lui Simeon, după familiile lor. Moștenirea lor* era în mijlocul moștenirii fiilor lui Iuda.

*Vers. 9.

2. Ei au avut* în moștenirea lor:

Beer-Şeba, Şeba, Molada,

*1 Cron. 4.28.

3. Hațar-Şual, Bala, Ațem,

4. Eltolad, Betul, Horma,

5. Tīclag, Bet-Marcabot, Hațar-Susa,

6. Bet-Lebaot și Şaruhen; treisprezece cetăți și satele lor;

7. Ain, Rimon, Eter și Așan, patru cetăți și satele lor;

8. și toate satele din împrejurimile acestor cetăți, până la Baalat-Beer, care este Ramatul de miazăzi.

Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Simeon, după familiile lor.

9. Moștenirea fiilor lui Simeon a fost luată din partea de moștenire a fiilor lui Iuda; căci partea fiilor lui Iuda era prea mare pentru ei, și de aceea* fiii lui Simeon și-au primit pe a lor în mijlocul moștenirii lor.

*Vers. 1.

Partea lui Zabulon

10. A treia parte a căzut prin sorți fiilor lui Zabulon, după familiile lor.

11. Hotarul moștenirii* lor se întindea până la Sarid. La apus se suia spre Mareala și atingea Dabeșet, apoi pârâul care curge înaintea Iocneamului**.

*Gen. 49.13, **Cap. 12.22.

12. Din Sarid se întorcea spre răsărit, spre răsăritul soarelui, până la hotarul Chislot-Taborului, mergea înainte la Dabrat și suia la Iafia.

13. De acolo trecea la răsărit prin Ghita-Hefer, prin Ita-Cățin, mergea la Rimon și se întorcea până la Nea.

14. Se întorcea apoi înspre miazănoapte spre Hanaton și ieșea la valea Iiftah-El.

15. Cuprindea: Catat, Nahalal, Şimron, Iideala, Betleem; douăsprezece cetăți și satele lor.

16. Aceasta a fost moștenirea fiilor lui Zabulon, după familiile lor, cetățile acestea și satele lor.

Partea lui Isahar

17. A patra parte a căzut prin sorți lui Isahar, fiilor lui Isahar, după familiile lor.

18. Hotarul lor trecea prin Izreel, Chesulot, Sunem,

19. Hafaraim, Şion, Anaharat,

20. Rabit, Chişion, Abeț,

21. Remet, En-Ganim, En-Hada și Bet-Pațet;

22. atingea Taborul, Şahațima, Bet-Şemeş și ieșea la Iordan; şaisprezece cetăți și satele lor.

23. Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Isahar, după familiile lor, cetățile acestea și satele lor.

Partea lui Așer

24. A cincea parte a căzut prin sorți seminției fiilor lui Așer, după familiile lor.

25. Hotarul lor trecea prin Helcat, Hali, Beten, Acșaf,

26. Alamelec, Ameid și Mișeal; atingea, spre apus, Carmelul și Şihor-Libnat;

27. apoi se întorcea înspre răsărit la Bet-Dagon, se atingea de Zabulon și de valea Iiftah-El, la miazănoapte de Bet-Emec și Neiel, și se întindea spre Cabul, la stânga,

28. și spre Ebron, Rehob, Hamon și Cana, până la Sidonul* cel mare.

*Cap. 11.8, Judc. 1.31.

29. Se întorcea apoi spre Rama până la cetatea cea tare a Tirului și spre Hosa și ieșea la mare prin ținutul Aczib*.

*Gen. 38.5, Judc. 1.31, Mica 1.14.

30. Cuprindea: Uma, Afec și Rehob; douăzeci și două de cetăți și satele lor.

31. Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Așer, după familiile lor, cetățile acestea și satele lor.

Partea lui Neftali

32. A șasea parte a căzut prin sorți fiilor lui Neftali, după familiile lor.

33. Hotarul lor se întindea de la Helef, de la Alon, prin Taananim, Adami-Necheb și Iabneel, până la Lacum, și ieșea la Iordan.

34. Se întorcea* spre apus la Aznot-Tabor, și de acolo mergea înainte la Hucoc; se atingea de Zabulon, înspre miazăzi, de Așer, înspre apus, și de Iuda; înspre răsărit era Iordanul.

*Deut. 23.33.

35. Cetățile tari erau: Tīdim, Ter, Hamat, Racat, Chineret,

36. Adama, Rama, Hațor,

37. Chedeș, Edrei, En-Hațor,

38. Iireon, Migdal-El, Horem, Bet-Anat și Bet-Şemeş; nouăsprezece cetăți și satele lor.

39. Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Neftali, după familiile lor, cetățile acestea și satele lor.

Partea lui Dan

40. A șaptea parte a căzut prin sorți seminției fiilor lui Dan, după familiile lor.

41. Hotarul moștenirii lor era Torea, Eștaol, Ir-Şemeş,

42. Şaalabin*, Aialon, Iitla,

*Judc. 1.35.

43. Elon, Timnata, Ecron,

44. Elteche, Ghibeton, Baalat,

45. Iehud, Bene-Berac, Gat-Rimon,

46. Me-Iarcon și Racon, cu hotarul care este față în față cu Iafu.

47. Ținutul* fiilor lui Dan se întindea și în afară de acestea. Fiii lui Dan s-au suit și s-au luptat împotriva lui Leșem; au pus mâna pe el și l-au trecut prin ascuțișul sabiei; au pus stăpânire pe el, s-au așezat în el și l-au numit Dan**, după numele tatălui lor, Dan.

*Judc. 18, **Judc. 18.29.

48. Aceasta a fost moștenirea seminției fiilor lui Dan, după familiile lor, cetățile acestea și satele lor.

Partea lui Iosua

49. După ce au isprăvit de împărțit țara, după hotarele ei, copiii lui Israel au dat lui Iosua, fiul lui Nun, o moștenire în mijlocul lor.

50. După porunca Domnului, i-au dat cetatea pe care o cerea el: Timnat-Serah*, în muntele lui Efraim. El a zidit cetatea din nou și și-a așezat locuința acolo.

*Cap. 24.30.

51. Acestea* sunt moștenirile pe care le-au împărțit preotul Eleazar, Iosua, fiul lui Nun, și căpeteniile de familie ale semințiilor copiilor lui Israel, prin sorți înaintea Domnului, la Silo**, la ușa Cortului întâlnirii. Astfel au isprăvit ei împărțirea țării.

*Num. 34.17, Cap. 14.1, **Cap. 18.1,10.

Cele șase cetăți de scăpare

20 1. Domnul a vorbit lui Iosua și a zis:

2. „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Hotărâți-vă*, cum v-am poruncit prin Moise, cetăți de scăpare,

*Exod 21.13. Num. 35.6,11,14. Deut. 19.2,9.

3. unde să poată fugi ucigașul care va omorî pe cineva fără voie, fără să aibă de gând să-l omoare; ele să vă fie un loc de scăpare împotriva răzbunătorului sângelui.

4. Ucigașul să fugă într-una din aceste cetăți, să se oprească la intrarea porții cetății* și să spună întâmplarea lui bătrânilor cetății aceleia; ei să-l primească la ei în cetate și să-i dea o locuință, ca să locuiască împreună cu ei.

*Rut 4.1,2.

5. Dacă* răzbunătorul sângelui îl va urmări, ei să nu dea pe ucigaș în mâinile lui; căci fără să vrea a omorât pe aproapele lui și fără să-i fi fost vrăjmaș mai înainte.

*Num. 35.12.

6. El să rămână în cetatea aceasta până* se va înfățișa înaintea adunării ca să fie judecat, până la moartea marelui preot care va fi atunci în slujbă.

Atunci, ucigașul să se întoarcă și să intre iarăși în cetatea și în casa lui, în cetatea de unde fugise.

*Num. 35.12,25.

7. Ei au pus deoparte Chedeșul*, în Galileea, în muntele lui Neftali; Sihemul**, în muntele lui Efraim; și Chiriati-Arba†, sau Hebronul, în muntele†† lui Iuda.

8. Și de cealaltă parte a Iordanului, la răsăritul Ierihonului, a ales Bețerul*, în pustiu, în câmpie, în seminția lui Ruben; Ramot**, în Galaad, în seminția lui Gad; și Golan†, în Basan, în seminția lui Manase.

*Deut. 4.43. Cap. 21.36. 1 Cron. 6.78. **Cap. 21.38. 1 Împ. 22.33. †Cap. 21.27.

9. Acestea* au fost cetățile hotărâte pentru toți copiii lui Israel și pentru străinul care locuiește în mijlocul lor, pentru ca cel ce va ucide pe cineva fără voie să poată fugi în ele și să nu moară ucis de mâna răzbunătorului sângelui, înainte** de a se înfățișa înaintea adunării.

*Num. 35.15. **Vers. 6.

Cetățile leviților

21 1. Căpeteniile de familie ale leviților s-au apropiat de preotul Eleazar*, de Iosua, fiul lui Nun, și de căpeteniile de familie ale semințiilor copiilor lui Israel.

*Cap. 14.1; 17.4.

2. Le-au vorbit la Silo*, în țara Canaanului, și au zis: „Domnul** a poruncit prin Moise ca să ni se dea cetăți de locuit, cu împrejurimile lor pentru vitele noastre.”

*Cap. 18.1. **Num. 35.2.

3. Copiii lui Israel au dat atunci leviților, din moștenirea lor, cetățile următoare și împrejurimile lor, după porunca Domnului.

4. Au tras la sorți pentru familiile chehatiților; și leviții, fiii preotului Aaron, au avut* prin sorți treisprezece cetăți din seminția lui** Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Benjamin;

*Vers. 8,19. **Cap. 24.33.

5. Ceilalți fii* ai lui Chehat au avut prin sorți zece cetăți ale familiilor din seminția lui Efraim, din seminția lui Dan și din jumătate din seminția lui Manase.

*Vers. 20, etc.

6. Fiii* lui Gherșon au avut prin sorți treisprezece cetăți ale familiilor din seminția lui Isahar, din seminția lui Așer, din seminția lui Neftali și din jumătate din seminția lui Manase, în Basan.

*Vers. 27, etc.

7. Fiii* lui Merari, după familiile lor, au avut douăsprezece cetăți din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad și din seminția lui Zabulon.

*Vers. 34, etc.

8. Copiii* lui Israel au dat leviților prin sorți aceste cetăți și împrejurimile lor, cum** poruncise lui Moise, Domnul.

*Vers. 3. **Num. 35.2.

9. Au dat din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon următoarele cetăți numite pe nume

10. și care au fost ale fiilor lui Aaron* dintre familiile chehatiților și ale fiilor lui Levi, căci ei au ieșit cei dintâi la sorți.

*Vers. 4.

11. Le-au dat* Chiriati-Arba, sau Hebronul, în muntele** lui Iuda, și locul dimprejur: Arba era tatăl lui† Anac.

*1 Cron. 6.55. **Cap. 15.13,14. †Cap. 20.7. Luca 1.39.

12. Câmpia* cetății și satele ei au fost date în stăpânire lui Caleb, fiul lui Iefune.

*Cap. 14.14. 1 Cron. 6.56.

13. Au dat deci* fiilor preotului Aaron: cetatea de scăpare pentru ucigași, Hebronul** și împrejurimile lui, Libna† și împrejurimile ei,

*1 Cron. 6.57, etc. **Cap. 15.54; 20.7. †Cap. 15.42.

14. Iatirul* și împrejurimile lui, Eștemoa** și împrejurimile ei,

*Cap. 15.48. **Cap. 15.50.

15. Holonul* și împrejurimile lui, Debirul** și împrejurimile lui,

*1 Cron. 6.58. **Cap. 15.49.

16. Ainul* și împrejurimile lui, Iuta** și împrejurimile ei și Bet-Șemeșul† și împrejurimile lui; nouă cetăți din aceste două seminții;

*1 Cron. 6.59. **Cap. 15.55. †Cap. 10.

17. și din seminția lui Beniamin: Gabaonul* și împrejurimile lui, Gheba** și împrejurimile ei,

*Cap. 18.25. **Cap. 18.24.

18. Anatot și împrejurimile lui și Almonul* și împrejurimile lui; patru cetăți.

*1 Cron. 6.60.

19. Toate cetățile preoților, fiii lui Aaron, au fost treisprezece cetăți și împrejurimile lor.

20. Leviții* din familiile celorlalți fii ai lui Chehat au avut prin sorți cetăți din seminția lui Efraim.

*Vers. 5. 1 Cron. 6.66.

21. Le-au dat cetatea de scăpare pentru ucigași, Sihemul* și împrejurimile lui, în muntele lui Efraim, Ghezerul și împrejurimile lui,

*Cap. 20.7.

22. Chibțaim și împrejurimile lui și Bet-Horon și împrejurimile lui; patru cetăți;

23. din seminția lui Dan: Elteche și împrejurimile ei, Ghibeton și împrejurimile lui,

24. Aialon și împrejurimile lui și Gat-Rimon și împrejurimile lui; patru cetăți;

25. și din jumătate din seminția lui Manase: Taanac și împrejurimile lui și Gat-Rimon și împrejurimile lui; două cetăți.

26. Toate cetățile erau zece și împrejurimile lor, pentru familiile celorlalți fii ai lui Chehat.

27. Au dat fiilor* lui Gherșon, dintre familiile leviților: din cealaltă jumătate a seminției lui Manase, cetatea de scăpare pentru ucigași, Golan** din Basan și împrejurimile ei și Beeștra și împrejurimile ei; două cetăți;

*Vers. 6. 1 Cron. 6.71. **Cap. 20.8.

28. din seminția lui Isahar: Chișion și împrejurimile lui, Dabrat și împrejurimile lui,

29. Iarmutul și împrejurimile lui și En-Ganim și împrejurimile lui; patru cetăți;

30. din seminția lui Așer: Mișeal și împrejurimile lui, Abdonul și împrejurimile lui,

31. Helcat și împrejurimile lui și Rehob și împrejurimile lui; patru cetăți;

32. și din seminția lui Neftali: cetatea de scăpare pentru ucigași, Chedeș* din Galileea și împrejurimile ei, Hamot-Dor și împrejurimile lui și Cartanul și împrejurimile lui; trei cetăți.

*Cap. 20.7.

33. Toate cetățile gherșoniților, după familiile lor, erau treisprezece cetăți și împrejurimile lor.

34. Celorlalți* leviți, care făceau parte din familiile fiilor lui Merari, le-au dat: din seminția lui Zabulon: Iocneamul și împrejurimile lui, Carta și împrejurimile ei,

*Vers. 7. 1 Cron. 6.77.

35. Dimna și împrejurimile ei și Nahalal și împrejurimile lui; patru cetăți;

36. din seminția lui Ruben: Bețerul* și împrejurimile lui, Iahța și împrejurimile ei,

*Cap. 20.8.

37. Chedemot și împrejurimile lui și Mefaat și împrejurimile lui; patru cetăți;

38. și din seminția lui Gad: cetatea de scăpare pentru ucigași, Ramot* din Galaad și împrejurimile lui, Mahanaim și împrejurimile lui,

*Cap. 20.8.

39. Hesbonul și împrejurimile lui și Iaezerul și împrejurimile lui; de toate, patru cetăți.

40. Toate cetățile care au căzut la sorți fiilor lui Merari, după familiile lor, alcătuind celelalte familii ale leviților, erau douăsprezece cetăți.

41. Toate* cetățile leviților din mijlocul moșiilor copiilor lui Israel erau patruzeci și opt de cetăți și împrejurimile lor.

*Num. 35.7.

42. Fiecare din aceste cetăți își avea împrejurimile ei de jur împrejur; așa erau toate cetățile acestea.

Făgăduința împlinită

43. Astfel, Domnul a dat lui Israel toată țara* pe care jurase că o va da părinților lor; ei au luat-o în stăpânire și s-au așezat în ea.

*Gen. 13.15; 15.18; 26.3; 28.4,13.

44. Domnul* le-a dat odihnă de jur împrejur, cum jurase părinților lor; nici unul** din vrăjmașii lor nu putuse să le stea împotriva, și Domnul i-a dat pe toți în mâinile lor.

*Cap. 11.23; 22.4. **Deut. 7.24.

45. Din toate vorbele bune pe care le spusese casei lui Israel, Domnul, nici una n-a rămas* neîmplinită: toate s-au împlinit.

*Cap. 23.14.

Trimiterea celor două seminții și jumătate acasă

22 1. Atunci Iosua a chemat pe rubeniți, pe gadiți și jumătate din seminția lui Manase.

2. Și le-a zis: „Voi ați păzit tot* ce v-a poruncit Moise, robul Domnului, și** ați ascultat de glasul meu în tot ce v-am poruncit.

*Num. 32.20. Deut. 3.18. **Cap. 1.16,17.

3. N-ați părăsit pe frații voștri, de o bună bucată de vreme până în ziua de azi; și ați păzit rânduielile și poruncile Domnului Dumnezeuului vostru.

4. Acum, când Domnul Dumnezeuul vostru a dat odihnă fraților voștri, cum le spusese, întoarceți-vă și duceți-vă la corturile voastre, în țara dată în stăpânirea voastră, pe* care v-a dat-o Moise, robul Domnului, dincolo de Iordan.

*Num. 32.33. Deut. 29.8. Cap. 13.8.

5. Aveți grijă numai* să păziți și să împliniți poruncile și legile pe care vi le-a dat Moise, robul Domnului: să** iubiți pe Domnul Dumnezeuul vostru, să umblați în toate căile Lui, să țineți poruncile Lui, să vă alipiți de El și să-I slujiți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.“

*Deut. 6.6,17; 11.22. **Deut. 10.12.

6. Și Iosua i-a binecuvântat* și le-a dat drumul; și ei au plecat la corturile lor.

*Gen. 47.7. Exod 39.43. Cap. 14.13. 2 Sam. 6.18. Luca 24.50.

7. Moise dăduse unei jumătăți din seminția lui Manase o moștenire în Basan, și Iosua a dat celelalte* jumătăți o moștenire lângă frații lor, dincoace de Iordan, la apus.

*Cap. 17.5.

8. Când i-a trimis Iosua la corturile lor, i-a binecuvântat și le-a zis: „Voi vă întoarceți la corturile voastre cu mari bogății, cu foarte multe turme și cu o mare mulțime de argint, de aur, de aramă, de fier și de îmbrăcăminte. Împărțiți* cu frații voștri prada luată de la vrăjmașii voștri.“

*Num. 31.27. 1 Sam. 30.24.

9. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manase s-au întors acasă, lăsând pe copiii lui Israel la Silo, în țara Canaanului, ca să se ducă în țara Galaadului*, care era moșia lor și unde se așezaseră, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Num. 32.1,26,29.

Ei zidesc un alt altar

10. Când au ajuns pe malurile Iordanului, care fac parte din țara Canaanului,

fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manase au zidit acolo un altar lângă Iordan, un altar a cărui mărime izbea privirile.

11. Copiii lui Israel au auzit* zicându-se: „Iată că fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manase au zidit un altar în fața țării Canaanului, pe malurile Iordanului, în părțile copiilor lui Israel.“

*Deut. 13.12, etc. Jude. 20.12.

12. Când au auzit copiii lui Israel lucrul acesta, toată adunarea* copiilor lui Israel s-a strâns la Silo ca să se suie împotriva lor și să se bată cu ei.

*Jude. 20.1.

13. Copiii lui Israel au trimis* la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătate din seminția lui Manase, în țara Galaadului, pe Fineas**, fiul preotului Eleazar,

*Deut. 13.14. Jude. 20.12. **Exod 6.25. Num. 25.7.

14. și zece căpetenii cu el, câte o căpetenie de fiecare casă părintească pentru fiecare din semințiile lui Israel; toți erau căpetenii* de casă părintească între miile lui Israel.

*Num. 1.4.

15. Ei au venit la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătate din seminția lui Manase, în țara Galaadului, și le-au vorbit astfel:

16. „Așa vorbește toată adunarea Domnului: „Ce înseamnă păcatul acesta pe care l-ați săvârșit față de Dumnezeuul lui Israel, și pentru ce vă abateți acum de la Domnul, zidindu-vă un altar ca să vă răzvrățiți* azi împotriva Domnului?

*Lev. 17.8,9. Deut. 12.13,14.

17. Privim oare ca o nimica nelegiuirea lui Peor*, a cărui pată n-am ridicat-o până acum de peste noi, cu toată urgia pe care a adus-o ea asupra adunării Domnului?

*Num. 25.3,4. Deut. 4.3.

18. Și voi vă abateți astăzi de la Domnul! Dacă vă răzvrățiți azi împotriva Domnului, mâine El Se va mânia* împotriva întregii adunări a lui Israel.

*Num. 16.22.

19. Dacă priviți ca necurată țara care este moșia voastră, treceti în țara care este moșia Domnului, unde este așezată locuința* Domnului, și așezați-vă în mijlocul nostru; dar nu vă răzvrățiți împotriva Domnului și nu vă despărțiți de noi, zidindu-vă un altar, afară de altarul Domnului Dumnezeuului nostru!

*Cap. 18.1.

20. Acan*, fiul lui Zerah, n-a săvârșit

oare un păcat cu privire la lucrurile date spre nimicire și nu s-a aprins de mânie Domnul împotriva întregii adunării a lui Israel? Și el n-a fost singurul care a pierit din pricina nelegiuirii lui.“

*Cap. 7.1,5.

Apărarea lor

21. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manase au răspuns astfel căpeteniilor peste miile lui Israel:

22. „Domnul Dumnezeu cel Atotputernic, Domnul Dumnezeu* cel Atotputernic știe**, și Israel însuși știe lucrul acesta! Dacă din răzvrătire și păcătuire împotriva Domnului am făcut lucrul acesta, să nu ne vină în ajutor Domnul în ziua aceasta!

*Deut. 10.17. **1 Împ. 8.39. Iov 10.7; 23.10. Ps. 44.21; 139.1,2. Ier. 12.3. 2 Cor. 11.11,31.

23. Dacă ne-am zidit un altar ca să ne abatem de la Domnul, ca să aducem pe el arderi de tot și daruri de mâncare și ca să aducem pe el jertfe de mulțumiri, Domnul să ne ceară* socoteală de aceasta!

*Deut. 18.19. 1 Sam. 20.16.

24. Am făcut lucrul acesta mai degrabă de frică, gândindu-ne că într-o zi s-ar putea ca fiii voștri să zică fiilor noștri: „Ce legătură este între voi și Domnul Dumnezeuul lui Israel?

25. Domnul a pus Iordanul hotar între noi și voi, fii ai lui Ruben și fii ai lui Gad: voi n-aveți parte de Domnul!“ – Și fiii voștri ar face astfel ca fiii noștri să nu se mai teamă de Domnul.

26. De aceea am zis: „Să ne zidim deci un altar nu pentru arderi de tot și pentru jertfe:

27. ci ca o* mărturie între noi și voi, între urmașii noștri și ai voștri, că voim să slujim** Domnului, înaintea feței Lui, prin arderile noastre de tot și prin jertfele noastre de ispășire și de mulțumiri, ca să nu zică fiii voștri într-o zi fiilor noștri: „Voi n-aveți parte de Domnul!“

*Gen. 31.48. Vers. 34. Cap. 24.27.

**Deut. 12.5,6,11,12,17,18,26,27.

28. Noi am zis: „Dacă mai târziu ne vor vorbi astfel nouă sau urmașilor noștri, vom răspunde: „Priviți chipul altarului Domnului pe care l-au făcut părinții noștri nu pentru arderi de tot și pentru jertfe, ci ca mărturie între noi și voi.

29. Departe de noi gândul să ne răzvrătim împotriva Domnului și să ne

abatem astăzi de la Domnul, zidind* un altar pentru arderi de tot, pentru daruri de mâncare și pentru jertfe, afară de altarul Domnului Dumnezeuului nostru care este înaintea Locașului Lui!“

*Deut. 12.13,14.

30. Când au auzit preotul Fineas și căpeteniile adunării, căpeteniile peste miile lui Israel, care erau cu el, cuvintele pe care le-au rostit fiii lui Ruben, fiii lui Gad și fiii lui Manase, au rămas mulțumiți.

31. Și Fineas, fiul preotului Eleazar, a zis fiilor lui Ruben, fiilor lui Gad și fiilor lui Manase: „Cunoaștem acum că Domnul este în mijlocul* nostru, fiindcă n-ați săvârșit păcatul acesta împotriva Domnului; și ați izbăvit astfel pe copiii lui Israel din mâna Domnului.“

*Lev. 26.11,12. 2 Cron. 15.2.

32. Fineas, fiul preotului Eleazar, și căpeteniile au părăsit pe fiii lui Ruben și pe fiii lui Gad și s-au întors din țara Galaadului în țara Canaanului, la copiii lui Israel, cărora le-au făcut o dare de seamă.

33. Copiii lui Israel au rămas mulțumiți; au binecuvântat* pe Dumnezeu și n-au mai vorbit să se suie înarmați ca să pustiască țara pe care o locuiau fiii lui Ruben și fiii lui Gad.

*1 Cron. 29.20. Neem. 8.6. Dan. 2.19. Luca 2.28.

34. Fiii lui Ruben și fiii lui Gad au numit altarul acela Ed (*Martor*) „căci“, au zis ei, „el este martor între noi că Domnul este Dumnezeu.“

Adunarea lui Israel – Sfaturile lui Iosua

23 1. De multă vreme Domnul dăduse* odihnă lui Israel, izbăvind-l de toți vrăjmașii care-l înconjurau. Iosua era bătrân**, înaintat în vârstă.

*Cap. 21.44; 22.4. **Cap. 13.1.

2. Atunci Iosua a chemat* pe tot Israelul, pe bătrânii lui, pe căpeteniile lui, pe judecătorii lui și pe căpeteniile oastei. Și le-a zis:

„Eu sunt bătrân, înaintat în vârstă.

*Deut. 31.28. Cap. 24.1. 1 Cron. 28.1.

3. Ați văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeu* vostru tuturor neamurilor acelora dinaintea voastră; căci Domnul Dumnezeuul vostru a luptat pentru voi.

*Exod 14.14. Cap. 10.14,42.

4. Vedeți, v-am* dat ca moștenire prin sorți, după semințiile voastre, neamurile acestea care au rămas, începând de la Iordan, și toate neamurile pe care le-am

nimicit, până la Marea cea Mare spre apusul soarelui. *Cap. 13.2,6; 18.10.

5. Domnul Dumnezeu* vostru le va izgoni dinaintea voastră și le va alunga dinaintea voastră; și voi le veți stăpâni țara, cum** a spus Domnul, Dumnezeu vostru.

*Exod 23.30; 33.2; 34.11. Deut. 11.23. Cap. 13.6. **Num. 33.53.

6. Puneți-vă toată puterea* ca să păziți și să împliniți tot ce este scris în cartea Legii lui Moise, fără să vă** abateți nici la dreapta, nici la stânga.

*Cap. 1.7. **Deut. 5.32; 28.14.

7. Să nu* vă amestecați cu neamurile acestea care au rămas printre voi; să nu roștiți** numele dumnezeilor lor și să nu-l întrebuințați în jurământ; să nu le slujiți și să nu vă închinați înaintea lor. *Exod 23.33. Deut. 7.2,3. Prov. 4.14. Efes. 5.11. **Exod 23.13. Ps. 16.4. Ier. 5.7. Tef. 1.5. Num. 32.38.

8. Ci alipiți-vă* de Domnul Dumnezeu vostru, cum ați făcut până în ziua aceasta. *Deut. 10.20; 11.22; 13.4. Cap. 22.5.

9. Domnul* a izgonit dinaintea voastră neamuri mari și puternice; și nimeni**, până în ziua aceasta, n-a putut să vă stea împotriva.

*Deut. 11.23. **Cap. 1.5.

10. Unul* singur dintre voi urmărea o mie din ei, căci Domnul Dumnezeu vostru lupta pentru voi, cum** v-a spus.

*Lev. 26.8. Deut. 32.30. Jude. 3.31; 15.15. 2 Sam. 23.8. **Exod 14.14; 23.27. Deut. 3.22.

11. Vegheați*, dar, cu luare aminte asupra sufletelor voastre, ca să iubiți pe Domnul, Dumnezeu vostru. *Cap. 22.5.

12. Dacă vă veți* abate și vă veți alipi de neamurile acestea care au rămas printre voi, dacă vă veți uni cu ele** prin căsătorii și dacă veți intra în legături cu ele,

*Evr. 10.38,39. 2 Pet. 2.20,21. **Deut. 7.3.

13. să fiți încredințați ca Domnul* Dumnezeu vostru nu va mai izgoni aceste neamuri dinaintea voastră; ci** ele vă vor fi o cursă și un laț, un bici în coaste și niște spinii în ochi, până veți pieri de pe fața acestei țări bune, pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeu vostru.

*Jude. 2.3. **Exod 23.33. Num. 33.55. Deut. 7.16. 1 Împ. 11.4.

14. Iată că astăzi eu mă duc* pe calea pe care merge tot ce este pământesc. Recunoașteți, dar, din toată inima voastră și din tot sufletul vostru, că nici unul din toate cuvintele bune rostite asupra voastră de Domnul Dumnezeu vostru n-a rămas** neîmplinit;

toate vi s-au împlinit, nici unul n-a rămas neîmplinit.

*1 Împ. 2.2. Evr. 9.27. **Cap. 21.45. Luca 21.33.

15. Și după* cum toate cuvintele bune pe care vi le spuse Domnul Dumnezeu vostru s-au împlinit pentru voi, tot așa Domnul va împlini față de voi toate cuvintele rele**, până vă va nimici de pe fața acestei țări bune pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeu vostru.

*Deut. 28.63. **Lev. 26.16. Deut. 28.15,16, etc.

16. Dacă veți călca legământul pe care vi l-a dat Domnul, Dumnezeu vostru și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor, Domnul Se va aprinde de mânie împotriva voastră și veți pieri degrabă din țara cea bună pe care v-a dat-o El.*

Cea din urmă adunare

24 1. Iosua a adunat toate semințiile lui Israel la Sihem* și a chemat** pe bătrânii lui Israel, pe căpeteniile lui, pe judecătorii lui și pe căpeteniile oastei. Ei s-au înfățișat înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 35.4. **Cap. 23.2. †1 Sam. 10.19.

2. Iosua a zis întregului popor: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Părinții voștri, Terah, tatăl lui Avraam și tatăl lui Nahor, locuiau în vechime de cealaltă parte a Râului* (Eufrat) și slujeau** altor dumnezei.

*Gen. 11.26,31. **Gen. 31.53.

3. Eu am* luat pe tatăl vostru Avraam din cealaltă parte a Râului și l-am purtat prin toată țara Canaanului; i-am înmulțit sămânța și i-am** dat pe Isaac. *Gen. 12.1. Fapt. 7.2,3. **Gen. 21.2,3. Ps. 127.3.

4. Lui Isaac i-am dat pe Iacov* și pe Esau: lui Esau** i-am dat în stăpânire muntele Seir, iar Iacov și fiii lui s-au coborât în Egipt.

*Gen. 25.24-26. **Gen. 36.8. Deut. 2.5. †Gen. 46.1,6. Fapt. 7.15.

5. Am trimis* pe Moise și pe Aaron și am lovit** Egiptul cu minunile pe care le-am făcut în mijlocul lui; apoi v-am scos afară din el.

*Exod 3.10. **Exod 7-10,12.

6. Am scos* pe părinții voștri din Egipt, și ați ajuns** la mare. Egiptenii au urmărit pe părinții voștri până la Marea Roșie, cu care și călăreți.

*Exod 12.37,51. **Exod 14.2. †Exod 14.9.

7. Părinții voștri au strigat* către Domnul. Și Domnul a pus** întuneric

între voi și egipteni, a adus* marea înapoi peste ei și i-a acoperit. Ați văzut cu ochii* voștri ce am făcut egiptenilor. Și ați rămas multă vreme*† în pustiu.

*Exod 14.10. **Exod 14.20. †Exod 14.27,28. ††Deut. 4.34; 29.2. *†Cap. 5.6.

8. V-am adus în țara amoritilor, care locuiau dincolo de Iordan, și ei au luptat* împotriva voastră. I-am dat în mâinile voastre; ați pus stăpânire pe țara lor, și i-am nimicit dinaintea voastră.

*Num. 21.21,33. Deut. 2.32; 3.1.

9. Balac*, fiul lui Tipor, împăratul Moabului, s-a sculat și a pornit la luptă împotriva lui Israel. A chemat** pe Balaam, fiul lui Beor, ca să vă blesteme.

*Jude. 11.25. **Num. 22.5. Deut. 23.4.

10. Dar n-am vrut* să ascult pe Balaam: el v-a** binecuvântat, și v-am izbăvit din mâna lui Balac.

*Deut. 23.5. **Num. 23.11,20; 24.10.

11. Ați trecut* Iordanul și ați ajuns la Ierihon. Locuitorii Ierihonului au luptat* împotriva voastră: amoritii, fereziții, canaanitii, hetitii, ghirgasiții, heviții și Iebusiții. I-am dat în mâinile voastre,

*Cap. 3.14,17; 4.10-12. **Cap. 6.1; 10.1; 11.1.

12. am trimis* înaintea voastră viespe bondărească, și i-a izgonit dinaintea voastră, ca pe cei doi împărați ai amoritilor: nu cu sabia**, nici cu arcul tău.

*Exod 23.28. Deut. 7.20. **Ps. 44.3,6.

13. V-am dat o țară pe care n-o munciserăți, cetăți* pe care nu le zidiserăți, dar pe care le locuiți, vii și măslini pe care nu-i sădiserăți, dar care vă slujesc ca hrană. *Deut. 6.10,11. Cap. 11.13.

Făgăduințele poporului

14. Acum, temeți-vă* de Domnul și slujiți-I cu scumpătate** și credincioșie. Depărtați* dumnezeii căroră le-au slujit părinții voștri dincolo de Râu și în*† Egipt și slujiți Domnului.

*Deut. 10.12. 1 Sam. 12.24. **Gen. 17.1; 26.5. Deut. 18.13. Ps. 119.1. 2 Cor. 1.12. Efes. 6.24. †Lev. 17.7. Vers. 2,23. Ezec. 20.18. ††Ezec. 20.7,8; 23.3.

15. Și dacă nu găsiți cu cale să slujiți Domnului, alegeți* astăzi cui vreți să slujiți: sau dumnezeilor** căroră le slujeau părinții voștri dincolo de Râu, sau dumnezeilor* amoritilor în a căror țară locuiți. Cât*† despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului.*

*Rut 1.15. 1 Împ. 18.21. Ezec. 20.39. Ioan 6.67. **Vers. 14. †Exod 23.24,32,33; 34.15. Deut. 13.7; 29.18. Jude. 6.10. ††Gen. 18.19.

16. Poporul a răspuns și a zis: „Departa de noi gândul să părăsim pe

Domnul și să slujim altor dumnezei. 17. Căci Domnul este Dumnezeu nostru. El ne-a scos din țara Egiptului, din casa robiei, pe noi și pe părinții noștri; El a făcut înaintea ochilor noștri acele minuni mari și ne-a păzit în tot timpul drumului pe care l-am urmat și în mijlocul tuturor popoarelor pe la care am trecut.

18. El a izgonit dinaintea noastră pe toate popoarele și pe amoritii care locuiau țara aceasta. Și noi vom sluji Domnului, căci El este Dumnezeu nostru.*

19. Iosua a zis poporului: „Voi nu* veți putea să slujiți Domnului, căci este un Dumnezeu** sfânt, un Dumnezeu† gelos; El nu*† vă va ierta fără-delegile și păcatele.

*Mat. 6.24. **Lev. 19.2. 1 Sam. 6.20. Ps. 99.5,9. Isa. 5.16. †Exod 20.5. ††Exod 23.21.

20. Când* veți părăsi pe Domnul și veți sluji unor dumnezei străini, El Se va** întoarce și vă va face rău și vă va nimici, după ce v-a făcut bine.* *1 Cron. 28.9. 2 Cron. 15.2. Ezra 8.22. Isa. 1.28; 65.11,12. Ier. 17.13. **Cap. 23.15. Isa. 63.10. Fapt. 7.42.

21. Poporul a zis lui Iosua: „Nu! Căci vom sluji Domnului.*

22. Iosua a zis poporului: „Voi sunteți martori împotriva voastră înșivă că ați ales* pe Domnul, ca să-I slujiți.*

Ei au răspuns: „Suntem martori!”

*Ps. 119.173.

23. „Scoateți*, dar, dumnezeii străini care sunt în mijlocul vostru și întoarceți-vă inima spre Domnul, Dumnezeu lui Israel.*

*Gen. 35.2. Vers. 14. Jude. 10.16. 1 Sam. 7.3.

24. Și poporul a zis lui Iosua: „Noi vom sluji Domnului Dumnezeului nostru și vom asculta glasul Lui.*

25. Iosua a făcut în ziua aceea un* legământ cu poporul și i-a dat legi și porunci, la** Sihem.

*Exod 15.25. 2 Împ. 11.17. **Vers. 26.

26. Iosua a scris* aceste lucruri în cartea Legii lui Dumnezeu. A luat o** piatră mare și a ridicat-o† acolo sub†† stejarul care era în locul închinat Domnului.

*Deut. 31.24. **Jude. 9.6. †Gen. 28.18. Cap. 4.3. ††Gen. 35.4.

27. Și Iosua a zis întregului popor: „Iată piatra aceasta va fi martoră* împotriva noastră, căci a auzit** toate cuvintele pe care ni le-a spus Domnul, ea va fi martoră împotriva voastră, ca

să nu fiți necredincioși Dumnezeuului vostru.“

*Gen. 31.48,52. Deut. 31.19,21,26. Cap. 22.27,28,34. **Deut. 32.1.

28. Apoi Iosua* a dat drumul poporului, și s-a dus fiecare în moștenirea lui.

*Judec. 2.6.

Moartea lui Iosua

29. După aceste* lucruri, Iosua, fiul lui Nun, robul Domnului, a murit în vârstă de o sută zece ani.

*Judec. 2.8.

30. L-au înmormântat în ținutul care-i căzuse la împărțire, la Timnat-Serah*, în muntele lui Efraim, la miazănoapte de muntele Gaaș.

*Cap. 19.50. Judec. 2.9.

31. Israel* a slujit Domnului în tot

timpul vieții lui Iosua și în tot timpul vieții bătrânilor care au trăit după Iosua și care cunoșteau** tot ce făcuse Domnul pentru Israel.

*Judec. 2.7. **Deut. 11.2; 31.13.

32. Oasele* lui Iosif, pe care le aduseseră copiii lui Israel din Egipt, au fost îngropate la Sihem, în partea țării pe care o cumpăraseră** Iacov de la fiii lui Hamor, tatăl lui Sihem, cu o sută de chesita, și care a ajuns moștenirea fiilor lui Iosif.

*Gen. 50.25. Exod 13.19. **Gen. 33.19.

34. Eleazar, fiul lui Aaron, a murit și a fost îngropat la Ghibeat-Fineas, care fusese dat fiului său Fineas, în muntele* lui Efraim.

*Exod 6.25. Judec. 20.28.

JUDECĂTORII

(Psalmul 106.34-36. Faptele Apostolilor 13.20. Ieremia 50.6.)

Iuda bate pe canaaniți și fereziți

1. După moartea lui Iosua, copiii lui Israel au întrebat* pe Domnul și au zis: „Cine dintre noi să se suie întâi împotriva canaaniților ca să pornească lupta cu ei?“

*Num. 27.21. Cap. 20.18.

2. Domnul a răspuns: „Iuda* să se suie; iată că am dat țara în mâinile lui.“

*Gen. 49.8.

3. Și Iuda a zis fratelui său Simeon: „Suie-te împreună cu mine în țara care mi-a căzut la sorți și să luptăm împotriva canaaniților; și voi merge* și eu cu tine în țara care ți-a căzut la sorți.“

*Vers. 17.

4. Iuda s-a suit, și Domnul a dat pe canaaniți și pe fereziți în mâinile lor; au ucis zece mii de oameni la Bezec*.

*1 Sam. 11.8.

5. Au găsit pe Adoni-Bezec la Bezec; au pornit lupta împotriva lui și au bătut pe canaaniți și fereziți.

6. Adoni-Bezec a luat fuga; dar ei l-au urmărit și l-au prins și i-au tăiat degetele cele mari de la mâini și de la picioare.

7. Adoni-Bezec a zis: „Șaptezeci de împărați, cu degetele cele mari de la mâini și de la picioare tăiate, strângeau mâncare sub masa mea; Dumnezeu îmi răsplătește și mie* cum am făcut.“

*Lev. 24.19. 1 Sam. 15.33. Iac. 2.13.

L-au dus la Ierusalim și a murit acolo.

8. Fiii* lui Iuda au pornit lupta împo-

triva Ierusalimului și l-au luat; l-au trecut prin ascuțișul sabiei și au dat foc cetății.

*Jos. 15.63.

9. Fiii* lui Iuda s-au coborât apoi ca să bată pe canaaniți, care locuiau muntele, ținutul de miazăzi și câmpia.

*Jos. 10.36; 11.21; 15.13.

10. Iuda a pornit împotriva canaaniților care locuiau la Hebron, numit mai înainte Chiriati-Arba*; și a bătut pe Șeșai, pe Ahiman și Talmai.

*Jos. 14.15; 15.13,14.

11. De acolo* a pornit împotriva locuitorilor Debirului: Debirul se numea mai înainte Chiriati-Sefer.

*Jos. 15.15.

12. Caleb* a zis: „Voi da pe fiica mea, Acsa, de nevastă cui va bate Chiriati-Seferul și-l va lua.“

*Jos. 15.16,17.

13. Otniel, fiul lui Chenaz, fratele cel mai* mic al lui Caleb, a pus mâna pe cetate; și Caleb i-a dat de nevastă pe fiica sa Acsa.

*Cap. 3.9.

14. Când* a intrat ea la Otniel, l-a îndemnat să ceară un ogor de la tatăl ei. Ea s-a coborât de pe măgar; și Caleb i-a zis: „Ce vrei?“

*Jos. 15.18,19.

15. Ea i-a răspuns: „Dă-mi un dar*, căci mi-ai dat un pământ secetos; dă-mi și izvoare de apă.“ Și Caleb i-a dat Izvoarele de sus și izvoarele de jos.

*Gen. 33.11.

16. Fiii* chenitului, socrul lui Moise, s-au suit din Cetatea Finicilor*, împreună cu fiii lui Iuda, în pustiul lui

Iuda, la miazăzi de Arad†, și s-au dus†† de s-au așezat între popor.

*Cap. 4.11,17. 1 Sam. 15.6. 1 Cron. 2.55. Ier. 35.2.

**Deut. 34.3. †Num. 21.1. ††Num. 10.32.

17. Iuda* a pornit cu fratele său Simeon și au bătut pe canaaniții care locuiau la Tefat; au nimicit cetatea cu desăvârșire și au numit-o Horma** (desăvârșire).

*Vers. 3. **Num. 21.3. Jos. 19.4.

18. Iuda a mai pus mâna pe Gaza* și pe ținutul ei, pe Ascalon și pe ținutul lui și pe Ecron și pe ținutul lui.

*Jos. 11.22.

19. Domnul* a fost cu Iuda; și Iuda a pus stăpânire pe munte, dar n-a putut să izgonească pe locuitorii din câmpie, pentru că aveau care** de fier.

*Vers. 2. 2 Imp. 18.7. **Jos. 17.16,18.

20. Au dat* Hebronul lui Caleb, cum spusese Moise; și el a izgonit de acolo pe cei trei fii ai lui Anac.

*Num. 14.24. Deut. 1.36. Jos. 14.9,13; 15.13,14.

Cruțarea canaaniților

21. Fiii* lui Beniamin n-au izgonit pe iebusiții care locuiau la Ierusalim; și iebusiții au locuit în Ierusalim cu fiii lui Beniamin până în ziua de azi.

*Jos. 15.63; 18.28.

22. Casa lui Iosif s-a suit și ea împotriva Betelului, și Domnul* a fost cu ei.

*Vers. 19.

23. Cei din casa lui Iosif au iscodit* Betelul, care mai înainte se chema Luz**.

*Jos. 2.1; 7.2. Cap. 18.2. **Gen. 28.19.

24. Străjerii au văzut pe un om ieșind din cetate și i-au zis: „Arată-ne pe unde putem intra în cetate, și vom avea milă* de tine.“

*Jos. 2.12,14.

25. El le-a arătat pe unde ar putea să intre în cetate. Și au trecut cetatea prin ascuțișul sabiei; dar pe omul acela l-au lăsat să plece cu toată familia lui.

26. Omul acela s-a dus în țara hetitilor; a zidit o cetate și i-a pus numele Luz, nume pe care l-a purtat până în ziua de azi.

27. Manase* n-a izgonit nici el pe locuitorii din Bet-Sean și din satele dimprejurul lui, din Taanac și satele lui, din Dor și satele dimprejurul lui, din Libeam și satele dimprejurul lui, din Meghido și satele dimprejurul lui; așa încât canaaniții au izbutit să rămână în țara aceasta.

*Jos. 17.11,12,13.

28. Când Israel a fost destul de tare, a supus pe canaaniți la un bir, dar nu i-a izgonit.

29. Efraim* n-a izgonit pe canaaniții care locuiau la Ghezer, și canaaniții au locuit în mijlocul lui Efraim la Ghezer.

*Jos. 16.10. 1 Imp. 9.16.

30. Zabulon n-a izgonit nici el pe locuitorii din Chitron, nici pe locuitorii din Nahalol*; și canaaniții au locuit în mijlocul lui Zabulon, dar au fost supuși la un bir.

*Jos. 19.15.

31. Nici Așer* n-a izgonit pe locuitorii din Aco, nici pe locuitorii din Sidon, nici pe cei din Ahlab, din Aczib, din Helba, din Afic și din Rehob;

*Jos. 19.24-30.

32. și așeriții* au locuit în mijlocul canaaniților, locuitorii țării, căci nu i-au izgonit.

*Ps. 106.34,35.

33. Neftali* n-a izgonit pe locuitorii din Bet-Șemeș, nici pe locuitorii din Bet-Anat și a locuit** în mijlocul canaaniților, locuitorii țării; dar locuitorii din Bet-Șemeș și din Bet-Anat au fost supuși la un bir†.

*Jos. 19.38. **Vers. 32. †Vers. 30.

34. Amoriții au dat înapoi în munte pe fiii lui Dan și nu i-au lăsat să se coboare în câmpie.

35. Amoriții au izbutit să rămână la Har-Heres, la Aialon* și la Șaalbim; dar mâna casei lui Iosif a apăsât asupra lor și au fost supuși la un bir.

*Jos. 19.42.

36. Ținutul amoriților se întindea de la sușul* Acrabim, de la Sela și în sus.

*Num. 34.4. Jos. 15.3.

Îngerul Domnului muștră

21. Îngerul Domnului S-a suit din Ghilgal la Bochim* și a zis: „Eu v-am scos din Egipt și v-am adus în țara pe care am jurat părinților voștri că v-o voi da. Am zis**: „Niciodată nu voi rupe legământul Meu cu voi;

*Vers. 5. **Gen. 17.7.

2. și voi* să nu încheiați legământ cu locuitorii din țara aceasta, ci să le surpați** altarele.“ Dar voi† n-ați ascultat de glasul Meu. Pentru ce ați făcut lucrul acesta?

*Deut. 7.2. **Deut. 12.3. †Vers. 20. Ps. 106.34.

3. Am zis atunci: „Nu-i voi izgoni dinaintea voastră; ci vă vor sta în coaste*, și dumnezeii** lor vă vor fi o† cursă.“

*Jos. 23.13. **Cap. 3.6.

†Exod 23.33; 34.12. Deut. 7.16. Ps. 106.36.

4. După ce a spus Îngerul Domnului aceste vorbe tuturor copiilor lui Israel, poporul a ridicat glasul și a plâns.

5. Au pus locului aceuia numele Bochim (*Cei ce plâng*); și au adus jertfe Domnului acolo.

Poporul slujește Domnului în timpul lui Iosua

6. Iosua* a dat drumul poporului, și copiii lui Israel au plecat fiecare în moștenirea lui, ca să ia țara în stăpânire. *Ios. 22.6; 24.28.

7. Poporul* a slujit Domnului în tot timpul vieții lui Iosua și în tot timpul vieții bătrânilor care au trăit după Iosua și care văzuseră toate lucrurile mari pe care le făcuse Domnul pentru Israel. *Ios. 24.31.

8. Iosua*, fiul lui Nun, robul Domnului, a murit în vârstă de o sută zece ani. *Ios. 24.29.

9. L-au îngropat* în ținutul pe care-l avea de moștenire, la Timnat-Heres**, în muntele lui Efraim, la miazănoapte de muntele Gaaș. *Ios. 24.30. **Ios. 19.50; 24.30.

Judecătorii

10. Tot neamul acela de oameni a fost adăugat la părinții lui, și s-a ridicat după el un alt neam de oameni, care nu cunoștea* pe Domnul, nici ce făcuse El pentru Israel. *Exod. 5.2. 1 Sam. 2.12. 1 Cron. 28.9. Ier. 9.3; 22.16. Gal. 4.8. 2 Tes. 1.8. Tit 1.16.

11. Copiii lui Israel au făcut atunci ce nu plăcea Domnului și au slujit Baalilor.

12. Au* părăsit pe Domnul Dumnezeuul părinților lor care-i scosese din țara Egiptului și au mers** după alți dumnezei, dintre dumnezeii popoarelor care-i înconjurau; s-au închinat* înaintea lor și au mâniat pe Domnul. *Deut. 31.16. **Deut. 6.14. †Exod. 20.5.

13. Au părăsit pe Domnul și au slujit* lui Baal și Astarteilor. *Cap. 3.7; 10.6. Ps. 106.36.

14. Domnul S-a aprins de mânie* împotriva lui Israel. El i-a dat** în mâinile unor prădători care i-au prădat, i-a vândut* în mâinile vrăjmașilor lor de jur împrejur și nu s-au mai putut* împotrivi vrăjmașilor lor. *Cap. 3.8. Ps. 106.40-42. **2 Împ. 17.20. †Cap. 3.8; 4.2. Ps. 44.12. Isa. 50.1. ††Lev. 26.37. Ios. 7.12,13.

15. Oriunde mergeau, mâna Domnului era împotriva lor ca să le facă rău, cum spusese Domnul și cum le* jurase Domnul. Au ajuns astfel într-o mare strâmtorare. *Lev. 26. Deut. 28.

16. Domnul* a ridicat judecători, ca

să-i izbăvească din mâna celor ce-i prădau. *Cap. 3.9,10,15. 1 Sam. 12.11. Fapt. 13.20.

17. Dar ei n-au ascultat nici de judecătorii lor, căci au curvit* cu alți dumnezei și s-au închinat înaintea lor. În curând s-au abătut de la calea pe care o urmaseră părinții lor și n-au ascultat de poruncile Domnului, ca și ei. *Exod. 24.15,16. Lev. 17.7.

18. Când le ridica Domnul judecători, Domnul era cu judecătorul* și-i izbăvea din mâna vrăjmașilor lor în tot timpul vieții judecătorului, căci Domnului** I se făcea milă de suspinele scoase de ei împotriva celor ce-i apăsau și-i chinuiau. *Ios. 1.5. **Gen. 6.6. Deut. 32.36. Ps. 106.44,45.

19. Dar, după moartea* judecătorului, se stricau din nou, mai mult decât părinții lor, ducându-se după alți dumnezei, ca să le slujească și să se închine înaintea lor, și stăruiau în această purtare și impietritare. *Cap. 3.12; 4.1; 8.33.

20. Atunci Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel și a zis: „Fiindcă neamul acesta a călcat legământul** Meu pe care-l poruncisem părinților lor și fiindcă n-au ascultat de glasul Meu, *Vers. 14. **Ios. 23.16.

21. nu voi mai izgoni* dinaintea lor nici unul din neamurile pe care le-a lăsat Iosua când a murit. *Ios. 23.13.

22. Astfel, prin ele*, voi pune pe Israel la încercare**, ca să știu dacă vor căuta sau nu să urmeze calea Domnului, cum au căutat părinții lor.“ *Deut. 8.2,16; 13.3. **Cap. 3.1,4.

23. Și Domnul a lăsat în pace pe popoarele acelea pe care nu le dăduse în mâinile lui Iosua și nu S-a grăbit să le izgonească.

Slujirea israeliților la idoli

3 1. Iată neamurile* pe care le-a lăsat Domnul ca să încerce pe Israel prin ele, pe toți cei ce nu cunoscuseră toate războaiele Canaanului. *Cap. 2.21,22.

2. El voia numai ca vârstele de oameni ale copiilor lui Israel să cunoască și să învețe războiul, și anume cei ce nu-l cunoscuseră mai înainte.

3. Neamurile acestea erau cei* cinci domnitori ai filistenilor, toți canaanii, sidonii și heviții care locuiau în muntele Liban, de la muntele Baal-Hermon până la intrarea Hamatului. *Ios. 13.3.

4. Neamurile* acestea au slujit ca să

pună pe Israel la încercare, pentru ca Domnul să vadă dacă vor asculta de poruncile pe care le dăduse părinților lor prin Moise. *Cap. 2.22.

5. Și copiii* lui Israel au locuit în mijlocul canaanților, hetitilor, amoritilor, fereziților, heviților și iebusiților; *Ps. 106.35.

6. au luat* de neveste pe fetele lor și au dat de neveste fiilor lor pe fetele lor și au slujit dumnezeilor lor. *Exod. 34.16. Deut. 7.3.

Otniel

7. Copiii* lui Israel au făcut ce nu plăcea Domnului, au uitat pe Domnul și au slujit** Baalilor și idolilor*.

*Cap. 2.11. **Cap. 2.13. †Exod. 34.13. Deut. 16.21. Cap. 6.25.

8. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel și i-a vândut* în mâinile lui Cușan-Rișeataim**, împăratul Mesopotamiei. Și copiii lui Israel au fost supuși opt ani lui Cușan-Rișeataim. *Cap. 2.14. **Hab. 3.7.

9. Copiii lui Israel au strigat* către Domnul, și Domnul le-a ridicat un izbăvitor**, care i-a izbăvit: pe Otniel†, fiul lui Chenaz, fratele cel mai mic al lui Caleb.

*Vers. 15. Cap. 4.3; 6.7; 10.10. 1 Sam. 12.10. Neem. 9.27. Ps. 22.5; 106.44; 107.13,19. **Cap. 2.16. †Cap. 1.13.

10. Duhul* Domnului a fost peste el. El a ajuns judecător în Israel și a pornit la război. Domnul a dat în mâinile lui pe Cușan-Rișeataim, împăratul Mesopotamiei, și mâna Lui a fost puternică împotriva lui Cușan-Rișeataim. *Num. 27.18. Cap. 6.34; 11.29; 13.25; 14.6,19. 1 Sam. 11.6. 2 Cron. 15.1.

11. Țara a avut odihnă patruzeci de ani. Și Otniel, fiul lui Chenaz, a murit.

Ehud

12. Copiii* lui Israel au făcut iarăși ce nu plăcea Domnului; și Domnul a întărit pe Eglon**, împăratul Moabului, împotriva lui Israel, pentru că făcuseră ce nu plăcea Domnului. *Cap. 2.19. **1 Sam. 12.9.

13. Eglon a strâns la el pe fiii lui Amon și pe amaleciți* și a pornit. A bătut pe Israel și a luat Cetatea Finicilor**.

*Cap. 5.14. **Cap. 1.16.

14. Și copiii lui Israel au fost supuși* optsprezece ani lui Eglon, împăratul Moabului. *Deut. 28.48.

15. Copiii lui Israel au* strigat către Domnul, și Domnul le-a ridicat un

izbăvitor, pe Ehud, fiul lui Ghera, beniamitul, care nu se slujea de mâna dreaptă. Copiii lui Israel au trimis prin el un dar lui Eglon, împăratul Moabului. *Vers. 9. Ps. 78.34.

16. Ehud și-a făcut o sabie cu două tășuri, lungă de un cot, și a încins-o pe sub haine, în partea dreaptă.

17. A dat darul lui Eglon, împăratul Moabului: Eglon era un om foarte gras.

18. Când a isprăvit de dat darul, a dat drumul oamenilor care-l aduseseră.

19. El însuși s-a întors* de la pietrăile de lângă Ghilgal și a zis: „Împărate, am să-ți spun ceva în taină.“ Împăratul a zis: „Tăcere!“ Și toți cei ce erau lângă el au ieșit afară. *Ios. 4.20.

20. Ehud a început vorba cu el pe când stătea singur în odaia lui de vară și a zis: „Am un cuvânt din partea lui Dumnezeu pentru tine.“ Eglon s-a sculat de pe scaun.

21. Atunci Ehud a întins mâna stângă, a scos sabia din partea dreaptă și i-a implantat-o în pânțele.

22. Chiar și mânerul a intrat după fier, și grăsimea s-a strâns în jurul fierului; căci n-a putut scoate sabia din pânțele, ci a lăsat-o în trup așa cum o înfipsea.

23. Ehud a ieșit prin tindă, a închis ușile de la odaia de sus după el și a tras zăvorul.

24. După ce a ieșit el, au venit slujitorii împăratului și s-au uitat; și iată că ușile odăii de sus erau închise cu zăvorul. Ei au zis: „Fără îndoială, își acoperă picioarele în odaia de vară.“

25. Au așteptat multă vreme; și fiindcă el nu deschidea ușile odăii de sus, au luat cheia și au descuiat; și iată că stăpânul lor era mort, întins pe pământ.

26. Până să se dumirească ei, Ehud a luat-o la fugă, a trecut de pietrării și a scăpat în Seira.

27. Cum a ajuns, a sunat* din trâmbiță în muntele** lui Efraim. Copiii lui Israel s-au coborât cu el din munte, și el s-a pus în fruntea lor. *Cap. 5.14; 6.34. 1 Sam. 13.3. **Ios. 17.15. Cap. 7.24; 17.1; 19.1.

28. El le-a zis: „Veniți după mine, căci Domnul* a dat în mâinile voastre pe vrăjmași voștri moabiți.“ Ei s-au coborât după el, au pus stăpânire pe vadurile** Iordanului, în fața Moabului, și n-au lăsat pe nimeni să treacă. *Cap. 7.9,15. 1 Sam. 17.47. **Ios. 2.7. Cap. 12.5.

29. Au ucis atunci aproape zece mii de oameni din Moab, toți voinici și viteji, și n-a scăpat unul.

30. În ziua aceea Moabul a fost smerit sub mâna lui Israel. Și țara* a avut odihnă optzeci de ani. *Vers. 11.

Șamgar

31. După el a urmat Șamgar*, fiul lui Anat. El a ucis șase sute de oameni dintre filistenii cu un otic** de plug. Și el a fost un izbăvitor† al lui Israel††.

*Cap. 5.6,8. 1 Sam. 13.19,22. **1 Sam. 17.47,50. †Cap. 2.16. ††Cap. 4.1,3, etc.; 10.7,17; 11.4, etc. 1 Sam. 4.1.

Debora și Barac

41. Copiii* lui Israel iarăși au făcut ce nu plăcea Domnului, după moartea lui Ehud. *Cap. 2.19.

2. Și Domnul i-a vândut* în mâinile lui Iabin, împăratul Canaanului, care domnea la Hațor**. Căpetenia oștirii lui era Sisera†, și locuia la Haroșet-Goim††.

*Cap. 2.14. **Ios. 11.1,10; 19.36. †1 Sam. 12.9. Ps. 83.9. ††Vers. 13,16.

3. Copiii lui Israel au strigat către Domnul, căci Iabin avea nouă sute de care de fier* și, de douăzeci de ani apăsa** cu putere pe copiii lui Israel.

*Cap. 1.19. **Cap. 5.8. Ps. 106.42. 4. Pe vremea aceea judecător în Israel era Debora, prorocița, nevasta lui Lapidot.

5. Ea ședea* sub finicul Deborei, între Rama și Betel, în muntele lui Efraim; și copiii lui Israel se suiau la ea ca să fie judecați. *Gen. 35.8.

6. Ea a trimis să cheme pe Barac*, fiul lui Abinoam, din Chedeș-Neftali**, și i-a zis: „Iată porunca pe care a dat-o Domnul Dumnezeu lui Israel: „Du-te, îndreaptă-te spre muntele Taborului și ia cu tine zece mii de oameni din copiii lui Neftali și din copiii lui Zabulon; *Evr. 11.32. **Ios. 19.37.

7. voi trage* spre tine, la pârâul Chison**, pe Sisera, căpetenia oștirii lui Iabin, împreună cu carele și oștile lui, și-l voi da în mâinile tale.“

*Exod 14.4. **Cap. 5.21. 1 Împ. 18.40. Ps. 83.9,10. 8. Barac i-a zis: „Dacă vii tu cu mine, mă voi duce; dar dacă nu vii cu mine, nu mă voi duce.“

9. Ea a răspuns: „Voi merge cu tine; dar nu vei avea slavă în calea pe care mergi, căci Domnul va da* pe Sisera în mâinile unei femei.“ Și Debora s-a sculat și s-a dus cu Barac la Chedeș.

*Cap. 2.14.

10. Barac a chemat pe Zabulon* și Neftali la Chedeș; zece mii de oameni mergeau în** urma lui, și Debora a plecat cu el.

*Cap. 5.18. **Exod 11.8. 1 Împ. 20.10. 11. Heber, chenitul*, se despărțise de cheniți, fiii lui Hobab**, socrul lui Moise, și își întinsese cortul până la stejarul Taanaim, lângă† Chedeș.

*Cap. 1.16. **Num. 10.29. †Vers. 6. 12. Au dat de știre lui Sisera că Barac, fiul lui Abinoam, s-a îndreptat spre muntele Taborului.

13. Și, de la Haroșet-Goim, Sisera și-a strâns spre pârâul Chisonului toate carele, nouă sute de care de fier, și tot poporul care era cu el.

14. Atunci Debora a zis lui Barac: „Scoală-te, căci iată ziua când dă Domnul pe Sisera în mâinile tale. Într-adevăr, Domnul* merge înaintea ta.“ Și Barac s-a repezit de pe muntele Taborului, cu zece mii de oameni după el.

Deut. 9.3. 2 Sam. 5.24. Ps. 68.7. Isa. 52.12. 15. Domnul a pus pe fugă dinaintea lui Barac, prin ascuțișul sabiei, pe Sisera, toate carele lui și toată tabăra. Sisera s-a dat jos din carul lui și a fugit pe jos.

*Ios. 10.10. Ps. 83.9,10. 16. Barac a urmărit carele și oștirea până la Haroșet-Goim; și toată oștirea lui Sisera a căzut sub ascuțișul sabiei, fără să fi rămas un singur om.

Sisera este ucis de Iael

17. Sisera a fugit pe jos în cortul Iaelei, nevasta lui Heber, chenitul; căci între Iabin, împăratul Hațorului, și casa lui Heber, chenitul, era pace.

18. Iael a ieșit înaintea lui Sisera și i-a zis: „Intră, domnul meu, intră la mine și nu te teme!“ El a intrat la ea în cort, și ea l-a ascuns sub o învelitoare.

19. El a zis: „Dă-mi, te rog, puțină apă să beau, căci mi-e sete.“ Ea a deschis burduful* cu lapte, i-a dat să bea și l-a acoperit. *Cap. 5.25.

20. El i-a mai zis: „Stai la ușa cortului, și dacă vine cineva și te întreabă: „Este cineva aici?“, să răspunzi: „Nu.“

21. Iael*, nevasta lui Heber, a luat un țaruș de-al cortului, a pus mâna pe ciocan, s-a apropiat încet de el și i-a bătut țarușul în tâmplă, așa că a răspuns până în pământ. El adormise adânc și era rupt de oboseală; și a murit. *Cap. 5.26.

22. Pe când Barac urmărea pe Sisera, Iael i-a ieșit înaintea și i-a zis: „Vino, și-ți voi arăta pe omul pe care-l cauți.“ El a intrat la ea, și iată că Sisera stătea întins, mort, cu țarușul bătut în tâmplă.

23. În ziua aceea, Dumnezeu a smerit* pe Iabin, împăratul Canaanului, înaintea copiilor lui Israel. *Ps. 18.47.

24. Și mâna copiilor lui Israel a apăsă greu asupra lui Iabin, împăratul Canaanului, până ce au nimicit pe Iabin, împăratul Canaanului.

Cântarea de laudă a Deborei

51. În ziua aceea, Debora a cântat* această cântare cu Barac, fiul lui Abinoam: *Exod 15.1. Ps. 18, titlu.

2. „Niște căpetenii s-au pus în fruntea poporului în Israel,

Și poporul* s-a arătat gata de luptă:

Binecuvântați pe Domnul! *2 Cron. 17.16.

3. Ascultați*, împărați!

Luăți aminte, domnitori!

Voi cânta, da, voi cânta Domnului,

Voi cânta din lăută Domnului Dumnezeului lui Israel. *Deut. 32.1,3. Ps. 2.10.

4. Doamne*, când ai ieșit din Seir,

Când ai plecat din câmpiile Edo-

mului,

Pământul** s-a cutremurat, cerurile

au picurat,

Și norii au turnat ape cu găleata;

*Deut. 33.2. Ps. 68.7. **2 Sam. 22.8. Ps. 68.8. Isa. 64.3.

Hab. 3.3,10.

5. Munții* s-au clătinat înaintea Domnului,

Sinaiul** acela s-a clătinat înaintea Domnului Dumnezeului lui Israel.“

*Deut. 4.11. Ps. 97.5. **Exod 19.18.

6. „Pe vremea lui* Șamgar, fiul lui Anat,

Pe vremea Iaelei** drumurile† erau părăsite,

Și călătorii apucau pe căi strâmbe.

*Cap. 3.31. **Cap. 4.17. †Lev. 26.22. 2 Cron. 15.5. Isa. 33.8.

Plân. 1.4; 4.18.

7. Căpeteniile erau fără putere în Israel, fără putere,

Până când m-am sculat eu, Debora,

Până când m-am ridicat eu, ca o mamă* în Israel. *Isa. 49.23.

8. El își alesese noi dumnezei*:

Atunci războiul era la porți;

Dar nu vedeai** nici scut, nici sulită

La patruzeci de mii în Israel.

*Deut. 32.16. Cap. 2.12,17. **Cap. 4.3. 1 Sam. 13.19,22.

9. Inima mea se îndreaptă spre căpe-

teniile lui Israel,

Spre aceia din popor care* s-au arătat gata să lupte.

Binecuvântați pe Domnul! *Vers. 2

10. Voi, care* călăriți pe măgărițe albe,

Voi, care** ședeți pe covoare,

Și voi, care umblați pe drum –

cântați†!

*Ps. 105.2; 145.5. **Cap. 10.4; 12.14. †Ps. 107.32.

11. Arcașii, din mijlocul adăpătoarelor,

Să laude cu glasul lor binefacerile*

Domnului,

Binefacerile cârmuirii Sale în Israel.

Atunci poporul Domnului s-a coborât la porți: *1 Sam. 12.7. Ps. 145.7.

12. Trezește-te*, trezește-te, Debora!

Trezește-te, trezește-te și zi o cântare!

Scoală-te, Barac,

Și adu-ți robii** de război,

Fiul lui Abinoam! *Ps. 57.8. **Ps. 68.18.

13. Atunci o rămășiță din popor a biruit* pe cei puternici,

Domnul mi-a dat biruința asupra celor viteji. *Ps. 49.14.

14. Din Efraim* au venit locuitorii lui** Amalec.

După tine a mers Beniamin în oștirea ta.

Din Machir† au venit căpeteniile,

Și din Zabulon cârmuitorii.

*Cap. 3.13. **Cap. 3.27. †Num. 32.39,40.

15. Mai marii lui Isahar au fost cu Debora,

Și Isahar a venit după Barac*,

A fost trimis pe urma lui în vale.

La pâraiele lui Ruben

Au fost marii hotărâri! *Cap. 4.14.

16. Pentru ce ai rămas în mijlocul*

staulelor

Să ascuți behăitul turmelor?

La pâraiele lui Ruben

Mari au fost sfaturile! *Num. 32.1.

17. Galaadul* de dincolo de Iordan

nu și-a părăsit locuința.

Pentru ce a stat Dan pe corăbii?

Așez** a stat pe malul mării

Și s-a odihnit în limanurile lui.

*Ios. 13.25,31. **Ios. 19.29,31.

18. Zabulon* este un popor care a înfruntat moartea,

Și Neftali la fel, pe înălțimile din câmpie.

*Cap. 4.10.

19. Împărații au venit, s-au luptat;

Atunci au luptat împărații Canaanului

La Tanaac, la apele Meghido;
N-au luat nici o pradă, nici argint*.

*Vers. 30. Cap. 4.16. Ps. 44.12.

20. Din ceruri* se luptau,
De pe cărările lor, stelele** se luptau
împotriva lui Sisera,

*Ios. 10.11. Ps. 77.11,18. **Cap. 4.15.

21. Pârâul* Chison i-a luat,
Pârâul din vremurile străvechi, pârâul
Chison!

Suflete, calcă-n picioare pe viteji!

*Cap. 4.7.

22. Atunci copitele cailor au răsunat
De goana, de goana năbădăioasă a
războinicilor lor.

23. Blestemați pe Meroza, a zis Îngerul
Domnului,

Blestemați, blestemați pe locuitorii
lui;

Căci* n-au venit în ajutorul** Dom-
nului,

În ajutorul Domnului, printre oamenii
viteji.

*Cap. 21.9,10. Neem. 3.5. **1 Sam. 17.47; 18.17; 25.28.

24. Binecuvântată să fie între femei
Iael*,

Nevasta lui Heber, chenitul!

Binecuvântată** să fie ea între femeile
care locuiesc în corturi!

*Cap. 4.17. **Luca 1.28.

25. El a cerut* apă, și ea i-a dat lapte;
În pahar împăralesc i-a adus unt.

*Cap. 4.19.

26. Cu o mână* a luat țărșul,
Și cu dreapta ciocanul lucrătorilor,
A lovit pe Sisera, i-a despicat capul,
I-a sfărâmat și străpuns tâmpla.

*Cap. 4.21.

27. El s-a ghemuit: a căzut și s-a
culcat la picioarele ei;

S-a ghemuit și a căzut la picioarele
ei;

Acolo unde s-a ghemuit, acolo a
căzut fără viață.

28. Pe fereastră, prin zăbrele,
Se uită mama lui Sisera și strigă:

„Pentru ce zăbovește carul lui să
vină?

Pentru ce vin carele lui așa de
încet?”

29. Cele mai înțelepte dintre femeile
ei îi răspund

Și ea își răspunde singură:

30. „Negreșit, au găsit pradă*! Și-o
împart:

O fată, două fete de fiecare om;

Pradă de haine vopsite pentru
Sisera;

Pradă de haine vopsite, cusute la
gherghef,

Două haine vopsite și cusute la
gherghef,

De pus pe grumazul biruitorului!“

*Exod 15.9.

31. Așa* să piară toți vrăjmașii Tăi,
Doamne!

Dar cei ce-L iubesc sunt ca soarele**,
când se arată în puterea lui.“

Țara a avut odihnă patruzeci de ani.

*Ps. 83.9,10. **2 Sam. 23.4. †Ps. 19.5.

Apăsarea madianiților

61. Copiii* lui Israel au făcut ce nu
plăcea Domnului; și Domnul i-a dat
în mâinile lui Madian**, timp de șapte
ani.

*Cap. 2.19. **Hab. 3.7.

2. Mâna lui Madian a fost puternică
împotriva lui Israel. Ca să scape de
Madian, copiii lui Israel fugeau în
văgăunile* munților, în peșteri și pe
stânci întărite.

*1 Sam. 13.6. Evr. 11.38.

3. După ce semăna Israel, Madian se
suia cu Amalec* și fiii răsăritului** și
porneau împotriva lui.

*Cap. 3.13. **Gen. 29.1. Cap. 7.12; 8.10. 1 Împ. 4.30. Iov 1.3.

4. Tăbărau în fața lui, nimiceau*
roadele țării până spre Gaza; și nu
lăsau în Israel nici merinde, nici oi,
nici boi, nici măgari.

*Lev. 26.16. Deut. 28.30,33,51. Mica 6.15.

5. Căci se suiau împreună cu turmele
și corturile lor, soseau ca o mulțime
de lăcuste*, erau fără număr, ei și
cămilele lor, și veneau în țară ca s-o
pustiască.

*Cap. 7.12.

6. Israel a ajuns foarte nenorocit din
pricina lui Madian, și copiii lui Israel
au strigat* către Domnul.

*Cap. 3.15. Osea 5.15.

7. Când copiii lui Israel au strigat
către Domnul din pricina lui Madian,

8. Domnul a trimis copiilor lui Israel
un proroc. El le-a zis: „Așa vorbește
Domnul Dumnezeu lui Israel: „Eu
v-am scos din Egipt, Eu v-am scos din
casa robiei.

9. V-am scăpat din mâna egiptenilor
și din mâna tuturor celor ce vă apăsau;
i-am* izgonit dinaintea voastră și
v-am dat vouă țara lor.

*Ps. 44.2,3.

10. V-am zis: „Eu sunt Domnul Dum-
nezeul vostru; să nu vă* temeți de
dumnezeii amoriților, în a căror țară
locuiți.“ Dar voi n-ați ascultat glasul
Meu.“

*2 Împ. 17.35,37,38. Ier. 10.2.

Ghedeon

11. Apoi a venit Îngerul Domnului și
S-a așezat sub stejarul din Ofra, care
era al lui Ioas, din familia lui Abiezer*.
Ghedeon**, fiul său, bătea grâu în
teasc ca să-l ascundă de Madian.

*Ios. 17.2. **Evr. 11.32.

12. Îngerul Domnului i S-a arătat* și
i-a zis: „Domnul este** cu tine,
viteazule!“

*Cap. 13.3. Luca 1.11,28. **Ios. 1.5.

13. Ghedeon I-a zis: „Rogu-te, domnul
meu, dacă Domnul este cu noi, pentru
ce ni s-au întâmplat toate aceste lucruri?
Și unde* sunt toate minunile acelea**
pe care ni le istorisesc părinții noștri
când spun: „Nu ne-a scos oare Dom-
nul din Egipt?“ Acum Domnul ne
părăsește† și ne dă în mâinile lui
Madian!“

*Ps. 89.49. Isa. 59.1; 63.15. **Ps. 44.1. †2 Cron. 15.2.

14. Domnul S-a uitat la el și i-a zis:
„Du-te cu puterea* aceasta pe care o ai
și izbăvește pe Israel din mâna lui
Madian; oare** nu te trimit Eu?“

*1 Sam. 12.11. Evr. 11.32,34. **Ios. 1.9. Cap. 4.6.

15. Ghedeon I-a zis: „Rogu-te, domnul
meu, cu ce să izbăvesc pe Israel? Iată
că familia mea este cea mai săracă*
din Manase, și eu sunt cel mai mic din
casa tatălui meu.“

*1 Sam. 9.21.

16. Domnul i-a zis: „Eu* voi fi cu
tine, și vei bate pe Madian ca pe un
singur om.“

*Exod 3.12. Ios. 1.5.

17. Ghedeon I-a zis: „Dacă am câpătat
trecere înaintea Ta, dă-mi un semn* ca
să-mi arăți că Tu îmi vorbești.

*Exod 4.1-8. Vers. 36,37. 2 Împ. 20.8. Ps. 86.17. Isa. 7.11.

18. Nu Te depărta de aici* până mă
voi întoarce la Tine, să-mi aduc darul
și să-l pun înaintea Ta.“ Și Domnul a
zis: „Voi rămâne până te vei întoarce.“

*Gen. 18.3,5. Cap. 13.15.

19. Ghedeon* a intrat în casă, a
pregătit un ied și a făcut azime dintr-o
efă de făină. A pus carnea într-un coș,
și zeama a turnat-o într-o oală, le-a
adus sub stejar și I le-a pus înaintea.

*Gen. 18.6-8.

20. Îngerul lui Dumnezeu i-a zis: „Ia
carnea și azimele, pune-le* pe stânca
aceasta și varsă** zeama.“ Și el a
făcut așa.

*Cap. 13.19. **1 Împ. 18.33,34.

21. Îngerul Domnului a întins vârful
toiagului pe care-l avea în mână și a
atins carnea și azimele. Atunci, s-a
ridicat din stâncă un foc* care a
mistuit carnea și azimele. Și Îngerul
Domnului S-a făcut nevăzut dinaintea
lui.

*Lev. 9.24. 1 Împ. 18.38. 2 Cron. 7.1.

22. Ghedeon, văzând* că fusese
Îngerul Domnului, a zis: „Vai de mine,
Stăpâne Doamne! Am văzut** pe
Îngerul Domnului față-n față.“

*Cap. 13.21. **Gen. 16.13; 32.30. Exod 33.20. Cap. 13.22.

23. Și Domnul i-a zis: „Fii pe pace*,
nu te teme, căci nu vei muri.“

*Dan. 10.19.

24. Ghedeon a zidit acolo un altar
Domnului și i-a pus numele „Domnul
păcii“: altarul aceasta este și astăzi la
Ofra*, care era a familiei lui Abiezer.

*Cap. 8.32.

Dărâmarea altarului lui Baal

25. În aceeași noapte, Domnul a zis
lui Ghedeon: „Ia vițelul tatălui tău și
un alt taur de șapte ani. Dărâmă altarul
lui Baal, care este al tatălui tău, și taie
parul închinat* Astartei, care este
deasupra.“

*Exod 34.13. Deut. 7.5.

26. Să zidești apoi și să întocmești,
pe vârful acestei stânci, un altar Dom-
nului Dumnezeului tău. Să iei taurul al
doilea și să aduci o ardere de tot, cu
lemnul din stâlpul idolului pe care-l
vei tăia.“

27. Ghedeon a luat zece oameni dintre
slujitorii lui și a făcut ce spusese
Domnul; dar, fiindcă se temea de casa
tatălui său și de oamenii din cetate, a
făcut lucrul acesta noaptea, nu ziua.

28. Când s-au sculat oamenii din
cetate dis-de-diminează, iată că altarul
lui Baal era dărâmat, parul închinat
idolului deasupra lui era tăiat; și al
doilea taur era adus ca ardere de tot pe
altarul care fusese zidit.

29. Ei și-au zis unul altuia: „Cine
a făcut lucrul acesta?“ Și au întreat
și au făcut cercetări. Li s-a spus:
„Ghedeon, fiul lui Ioas, a făcut lucrul
acesta.“

30. Atunci oamenii din cetate au zis
lui Ioas: „Scoate pe fiul tău, ca să
moară, căci a dărâmat altarul lui Baal
și a tăiat parul sfânt care era deasupra lui.“

31. Ioas a răspuns tuturor celor ce
s-au înfățișat înaintea lui: „Oare datoria
voastră este să apărați pe Baal? Voi
trebuie să-i veniți în ajutor? Oricine
va lua apărarea lui Baal să moară până
diminează. Dacă Baal este un dumne-
zeu, să-și apere el pricina, fiindcă i-au
dărâmat altarul.“

32. În ziua aceea au pus lui Ghedeon
numele Ierubaal* (*Apere-se Baal*),

căci au zis ei: „Apere-se Baal împotriva lui, fiindcă i-a dăruit altarul.“

*1 Sam. 12.11. 2 Sam. 11.21.

33. Tot Madianul*, Amalec și fiii răsăritului, s-au strâns împreună, au trecut Iordanul și au tăbărit în valea** Izreel.

*Vers. 3. **Jos. 17.16.

34. Ghedeon a fost îmbrăcat cu Duhul* Domnului; a sunat** din trâmbiță, și Abiezer a fost chemat ca să meargă după el.

*Cap. 3.10.

1 Cron. 12.18. 2 Cron. 24.20. **Num. 10.3. Cap. 3.27.

35. A trimis soli în tot Manase, care de asemenea a fost chemat să meargă după el. A trimis soli în Așer, în Zabulon și în Neftali, care s-au suit să le iasă înainte.

Semnul cu lâna

36. Ghedeon a zis lui Dumnezeu: „Dacă vrei să izbăvești pe Israel prin mâna mea, cum ai spus,

37. iată*, voi pune un val de lâna în arie; dacă numai lâna va fi acoperită de rouă, și tot pământul va rămâne uscat, voi cunoaște că vei izbăvi pe Israel prin mâna mea, cum ai spus.“

*Exod 4.3,4,6,7.

38. Și așa s-a întâmplat. În ziua următoare, el s-a sculat dis-de-dimineață, a stors lâna și a scos roua din ea, care a dat un pahar plin cu apă.

39. Ghedeon a zis lui Dumnezeu: „Să nu Te aprinzi* de mânie împotriva mea, și nu voi mai vorbi decât de data aceasta. Aș vrea numai să mai fac o încercare cu lâna: numai lâna să rămână uscată, și tot pământul să se acopere cu rouă.“

*Gen. 18.32.

40. Și Dumnezeu a făcut așa în noaptea aceea. Numai lâna a rămas uscată, și tot pământul s-a acoperit cu rouă.

Biruința asupra madianiților

71. Ierubaal*, sau Ghedeon, și tot poporul care era cu el, s-au sculat dis-de-dimineață și au tăbărit la izvorul Harod. Tabăra lui Madian era la miazănoapte de Ghedeon, spre dealul More, în vale.

*Cap. 6.32.

2. Domnul a zis lui Ghedeon: „Poporul pe care-l ai cu tine este prea mult, pentru ca să dau pe Madian în mâinile lui; el ar putea să se laude* împotriva Mea și să zică: „Mâna mea m-a izbăvit.“

*Deut. 8.17. Isa. 10.13. 1 Cor. 1.29. 2 Cor. 4.7.

3. Vesteste, dar, lucrul acesta în auzul poporului: „Cine este* fricos și se teme, să se întoarcă și să se depărteze de

muntele Galaadului.“ Douăzeci și două de mii de oameni din popor s-au întors și au mai rămas zece mii.

*Deut. 20.8.

4. Domnul a zis lui Ghedeon: „Poporul este încă prea mult. Coboară-i la apă, și acolo ți-i voi alege; acela despre care îți voi spune: „Acesta să meargă cu tine“, va merge cu tine; și acela despre care îți voi spune: „Acesta să nu meargă cu tine“, nu va merge cu tine.“

5. Ghedeon a coborât poporul la apă, și Domnul a zis lui Ghedeon: „Pe toți cei ce vor lipăi apă cu limba, cum lipăie câinele, să-i desparți de toți cei ce vor bea apă din genunchi.“

6. Cei ce au lipăit apa, ducând-o la gură cu mâna, au fost în număr de trei sute de oameni; și tot poporul celălalt a îngenuncheat ca să bea.

7. Și Domnul a zis lui Ghedeon: „Cu* cei trei sute de oameni care au lipăit, vă voi mântui și voi da pe Madian în mâinile tale. Toți ceilalți din popor să se ducă fiecare acasă.“

*1 Sam. 14.6.

8. Au luat merindea poporului și trâmbițele lui. Apoi Ghedeon a trimis pe toți bărbații lui Israel, pe fiecare în cortul lui, și a ținut pe cei trei sute de oameni. Tabăra lui Madian era jos în vale.

9. Domnul a zis lui Ghedeon în timpul* nopții: „Scoală-te și coboară-te în tabără, căci am dat-o în mâinile tale.“

*Gen. 46.2,3.

10. Dacă ți-e frică să te cobori, coboară-te cu Pura, slujitorul tău.

11. Să asculti* ce vor zice, și după aceea ți se vor întări mâinile: coboară-te, dar, în tabără.“ El s-a coborât cu Pura, slujitorul lui, până la întâia strajă a taberei.

*Gen. 24.14. Vers. 13-15. 1 Sam. 14.9,10.

12. Madian, Amalec și toți fiii răsăritului* erau răspândiți în vale, ca o mulțime de lăcuste, și cămilele lor erau fără număr, ca nisipul de pe marginea mării.

*Cap. 6.5,33; 8.10.

13. Ghedeon a sosit; și iată că un om istorisea tovarășului său un vis. El zicea: „Am visat un vis; și se făcea că o turtă de orz se rostogolea în tabăra lui Madian; a venit de s-a lovit până la cort, și cortul a căzut; l-a răsturnat cu susul în jos, și cortul a fost dărâmat.“

14. Tovarășul lui a răspuns și a zis:

„Aceasta nu este altceva decât sabia lui Ghedeon, fiul lui Ioas, bărbatul lui Israel; Dumnezeu a dat în mâinile lui pe Madian și toată tabăra.“

15. Când a auzit Ghedeon istorisirea visului și tălcuirea lui, s-a aruncat cu fața la pământ, s-a întors în tabăra lui Israel și a zis: „Sculati-vă, căci Domnul a dat în mâinile voastre tabăra lui Madian.“

16. A împărțit în trei cete pe cei trei sute de oameni și le-a dat tuturor trâmbițe și ulcioare goale, cu niște făclii în ulcioare.

17. El le-a zis: „Să vă uitați la mine și să faceți ca mine. Cum voi ajunge în tabără, să faceți ce voi face eu;

18. și când voi suna din trâmbiță, eu și toți cei ce vor fi cu mine, să sunați și voi din trâmbiță de jur împrejurul taberei și să ziceți: „Sabia Domnului și a lui Ghedeon!“

19. Ghedeon și cei o sută de oameni care erau cu el au ajuns la capătul taberei la începutul străzii de la mijlocul nopții, îndată după ce pusese război.

Au sunat din trâmbiță și au spart ulcioarele pe care le aveau în mână.

20. Cele trei cete au sunat din trâmbiță și au spart ulcioarele; au apucat făcliile cu mâna stângă, și trâmbițele cu mâna dreaptă ca să sune și au strigat: „Sabia Domnului și a lui Ghedeon!“

21. Au rămas* fiecare la locul lui în jurul taberei, și toată** tabăra a început să alerge, să țipe și să fugă.

*Exod 14.13,14. 2 Cron. 20.17. **2 Împ. 7.7.

22. Cei trei sute de oameni au sunat* iarăși din trâmbiță; și, în toată tabăra, Domnul** i-a făcut să întoarcă sabia* unii împotriva altora. Tabăra a fugit până la Bet-Șita spre Terera, până la hotarul de la Abel-Mehola lângă Tabat.

*Jos. 6.4,16,20. **Ps. 83.9. Isa. 9.4. †1 Sam. 14.20. 2 Cron. 20.23.

23. Bărbații lui Israel s-au strâns, cei din Neftali, din Așer și din tot Manase, și au urmărit pe Madian.

24. Ghedeon a trimis soli în tot muntele* lui Efraim ca să spună: „Coboarăți-vă înaintea lui Madian și tăiați-le trecerea apelor până la Bet-Bara și Iordan.“ Toți bărbații lui Efraim s-au strâns și au pus stăpânire pe trecerea** apelor până la Bet-Bara și Iordan.

*Cap. 3.27. **Cap. 3.28. †Ioan 1.28.

25. Au pus mâna pe două* căpetenii ale

lui Madian: Oreb și Zeeb; au ucis pe Oreb la stânca** lui Oreb și au ucis pe Zeeb la teascul lui Zeeb. Au urmărit pe Madian și au adus capetele lui Oreb și Zeeb la Ghedeon, de cealaltă parte* a Iordanului.

*Cap. 8.3. Ps. 83.11. **Isa. 10.26. †Cap. 8.4.

Cearța cu bărbații lui Efraim

81. Bărbații* lui Efraim au zis lui Ghedeon: „Ce înseamnă felul acesta de purtare față de noi? Pentru ce nu ne-ai chemat, când ai plecat să te lupți împotriva lui Madian?“ Și au avut o mare ceartă cu el.

*Cap. 12.1. 2 Sam. 19.41.

2. Ghedeon le-a răspuns: „Ce-am făcut eu pe lângă voi? Oare nu face mai mult culesul ciorchinilor rămași în via lui Efraim decât culesul întregii vii a lui Abiezer?

3. În mâiniile voastre* a dat Dumnezeu pe căpeteniile lui Madian: Oreb și Zeeb. Ce-am putut face eu deci pe lângă voi?“ După ce le-a vorbit astfel, li s-a potolit mânia**.

*Cap. 7.24,25. Filip. 2.3. **Prov. 15.1.

Urmărirea vrăjmașului dincolo

4. Ghedeon a ajuns la Iordan și l-a trecut, el și cei trei sute de oameni care erau cu el, obosiți, dar urmărind mereu pe vrăjmaș.

5. El a zis celor din* Sucot: „Dați, vă rog, câteva pâini poporului care mă însoțește, căci sunt obosiți și sunt în urmărire la Zebah și Talmuna, împărații Madianului.“

*Gen. 33.17. Ps. 60.6.

6. Căpeteniile din Sucot au răspuns: „Este oare mâna lui Zebah* și Talmuna în stăpânirea ta, ca să dăm pâine** oștirii tale?“

*1 Împ. 20.11. **1 Sam. 25.11.

7. Și Ghedeon a zis: „Ei bine! După ce Domnul va da în mâinile noastre pe Zebah și pe Talmuna, vă voi scărpinga* carnea cu spini din pustiu și cu mărăcini.“

*Vers. 16.

8. De acolo s-a suit la Penuel* și a făcut celor din Penuel aceeași rugămintă. Ei i-au răspuns cum îi răspunseseră cei din Sucot.

*Gen. 32.30. 1 Împ. 12.25.

9. Și a zis și celor din Penuel: „Când* mă voi întoarce în pace, voi dărâma** turnul acesta.“

*1 Împ. 22.27. **Vers. 17.

10. Zebah și Talmuna erau la Carcor împreună cu oștirea lor de aproape cincisprezece mii de oameni; toți cei ce mai rămăseseră din toată* oștirea

fiilor răsăritului: o sută douăzeci de mii de oameni care scoteau sabia fuseseră uciși. *Cap. 7.12.

11. Ghedeon s-a suit pe drumul celor ce locuiesc în corturi, la răsărit de Nobah* și de Iogbeha, și a bătut oștirea care se credea la adăpost**.

*Num. 32.35,42. **Cap. 18.27. 1 Tes. 5.3.

12. Zebah și Talmuna au luat fuga; Ghedeon i-a urmărit, a prins* pe cei doi împărați ai Madianului, Zebah și Talmuna, și a pus pe fugă toată oștirea. *Ps. 83.11.

13. Ghedeon, fiul lui Ioas, s-a întors de la luptă prin suiful Heres.

14. A prins dintre cei din Sucot un tânăr pe care l-a întrebat, și care i-a dat în scris numele căpeteniilor și bătrânilor din Sucot; erau șaptezeci și șapte de bărbați.

15. Apoi a venit la cei din Sucot și a zis: „Iată pe Zebah și Talmuna pentru care m-ați batjocorit*, zicând: „Oare mâna lui Zebah și Talmuna este în stăpânirea ta, ca să dăm pâine oamenilor tăi obosiți?“ *Vers. 6.

16. Și a luat* pe bătrânii cetății și a pedepsit pe oamenii din Sucot cu spini din pustiu și cu mărcini. *Vers. 7.

17. A dărâmat* și turnul** din Penuel și a ucis pe oamenii cetății.

*Vers. 9. **1 Împ. 12.25.

18. El a zis lui Zebah și lui Talmuna: „Cum erau oamenii pe care i-ați ucis la Tabor*?“ Ei au răspuns: „Erau ca tine, fiecare avea înfățișarea unui fiu de împărat.“ *Cap. 4.6. Ps. 89.12.

19. El a zis: „Erau frații mei, fiii mamei mele. Viu este Domnul că, dacă i-ați fi lăsat cu viață, nu v-aș ucide.“

20. Și a zis lui leter, întâiul lui născut: „Scoală-te și ucide-i!“ Dar tânărul nu și-a scos sabia, pentru că-i era teamă, căci era încă un copil.

21. Zebah și Talmuna au zis: „Scoală-te tu însuși și ucide-ne. Căci cum e omul, așa e și puterea lui.“ Și Ghedeon s-a sculat și a ucis* pe Zebah și Talmuna. A luat apoi lunișoarele de la gâtul cămălelor lor. *Ps. 83.11.

Moartea lui Ghedeon

22. Bărbații lui Israel au zis lui Ghedeon: „Domnește peste noi, tu și fiul tău, și fiul fiului tău, căci ne-ai izbăvit din mâna lui Madian.“

23. Ghedeon le-a zis: „Eu nu voi domni peste voi, nici fiii mei nu vor

domni peste voi, ci Domnul* va domni peste voi.“ *1 Sam. 8.7; 10.19; 12.12.

24. Ghedeon le-a zis: „Am să vă fac o rugămintă: dați-mi fiecare verigile de nas pe care le-ați luat ca pradă.“ – Vrăjmașii aveau verigi de aur, căci* erau ismaeliți. – *Gen. 25.13; 37.25,28.

25. Ei au zis: „Ți le vom da cu plăcere.“ Și au întins o manta, pe care a aruncat fiecare verigile pe care le prădase.

26. Greutatea verigilor de aur, pe care le-a cerut Ghedeon, a fost de o mie șapte sute de sicli de aur, afară de lunișoare, de cerceii de aur și hainele de purpură, pe care le purtau împărații Madianului, și afară de lăntișoarele de la gâtul cămălelor lor.

27. Ghedeon a făcut* din ele un efod și l-a pus în cetatea lui, la** Ofra, unde a ajuns o pricină de curvie† pentru tot Israelul; și a fost o cursă†† pentru Ghedeon și pentru casa lui.

*Cap. 17.5. **Cap. 6.24. †Ps. 106.39. ††Deut. 7.16.

28. Madianul a fost smerit înaintea copiilor lui Israel și n-a mai ridicat capul. Și țara* a avut odihnă patruzeci de ani, în timpul vieții lui Ghedeon. *Cap. 6.31.

29. Ierubaal, fiul lui Ioas, s-a întors și a locuit în casa lui.

30. Ghedeon a avut șaptezeci* de fii, ieșiți din el, căci a avut mai multe neveste. *Cap. 9.2,5.

31. Fiitoarea* lui, care era la Sihem, i-a născut de asemenea un fiu, căruia i-au pus numele Abimelec. *Cap. 9.1.

32. Ghedeon, fiul lui Ioas, a murit după o bătrânețe* fericită; și a fost îngropat în mormântul tatălui său, Ioas, la Ofra*, care era a familiei lui Abiezer. *Gen. 25.8. Iov 5.26. **Vers. 27. Cap. 6.24.

Israelii se închină iarăși la idoli

33. După moartea lui Ghedeon*, copiii lui Israel au început iarăși să curvească** cu Baalii și au luat† pe Baal-Berit ca dumnezeu al lor.

*Cap. 2.19. **Cap. 2.17. †Cap. 9.4,46.

34. Copiii lui Israel nu* și-au adus aminte de Domnul Dumnezeu lor care-i izbăvise din mâna tuturor vrăjmașilor care-i înconjurau.

*Ps. 78.11,42; 106.13,21.

35. Și* n-au ținut la casa lui Ierubaal, a lui Ghedeon, după tot binele pe care-l făcuse el lui Israel.

*Cap. 9.16-18. Ecl. 9.14,15.

Uneltirea lui Abimelec

9. Abimelec, fiul lui Ierubaal, s-a dus la Sihem la frații* mamei lui și iată cum le-a vorbit, atât lor, cât și la toată familia casei tatălui mamei sale:

*Cap. 8.31.

2. „Spuneți, vă rog, în auzul tuturor locuitorilor din Sihem: „Este mai bine pentru voi ca șaptezeci de oameni, toți fii ai lui Ierubaal, să stăpânească peste* voi sau un singur om să stăpânească peste voi?“ Și aduceți-vă aminte că eu sunt os** din oasele voastre și carne din carnea voastră.“

*Cap. 8.30. **Gen. 29.14.

3. Frații mamei lui au spus toate cuvintele acestea pentru el în auzul tuturor locuitorilor din Sihem, și inima lor s-a plecat spre Abimelec; căci își ziceau: „El este frate* cu noi.“

*Gen. 29.15.

4. I-au dat șaptezeci de sicli de argint, pe care i-au ridicat din casa lui Baal-Berit*. Abimelec a cumpărat cu ei pe niște oameni fără căpătâi** și neastâmpărați, care au mers după el.

*Cap. 8.33. **Cap. 11.3. 2 Cron. 13.7. Prov. 12.11. Fapt. 17.5.

5. A venit în casa tatălui său la Ofra* și a ucis** pe frații săi, fiii lui Ierubaal, șaptezeci de oameni, pe aceeași piatră. N-a scăpat decât Iotam, cel mai tânăr fiu al lui Ierubaal, căci se ascunsese.

*Cap. 6.24. **2 Împ. 11.1,2.

6. Toți locuitorii din Sihem și toată casa lui Milo s-au strâns laolaltă și au venit de au făcut împărat pe Abimelec, lângă stejarul sădit în Sihem.

Pilda lui Iotam

7. Iotam a aflat despre lucrul acesta. S-a dus și s-a așezat pe vârful muntelui Garizim* și iată ce le-a strigat el cu glas tare:

„Ascultați-mă, locuitorii Sihemului, și Dumnezeu să vă asculte!

*Deut. 11.29; 27.12. Ios. 8.33. Ioan 4.20.

8. Copacii* au plecat să ungă un împărat și să-l pună în fruntea lor. Ei au zis măslinului: „Împărătește** peste noi!“

*2 Împ. 14.9. **Cap. 8.22,23.

9. Dar măslinul le-a răspuns: „Să-mi pădălesc eu untdelemnul meu, care* îmi aduce laude din partea lui Dumnezeu și a oamenilor, ca să mă duc să domnesc peste copaci?“

*Ps. 104.15.

10. Și copacii au zis smochinului: „Vino, tu, de împărătește peste noi!“

11. Dar smochinul le-a răspuns: „Să-mi pădălesc eu dulceața mea și rodul meu

cel minunat, ca să mă duc să domnesc peste copaci?“

12. Și copacii au zis viței: „Vino, tu, și domnește peste noi!“

13. Dar vița le-a răspuns: „Să-mi pădălesc eu vinul, care înveselește* pe Dumnezeu și pe oameni, ca să mă duc să domnesc peste copaci?“ *Ps. 104.15.

14. Atunci toți copacii au zis spinului: „Vino, tu, și împărătește peste noi.“

15. Și spinul a răspuns copacilor: „Dacă, în adevăr, vreți să mă ungeți ca împărat al vostru, veniți și adăpostiți-vă sub* umbra mea; altfel, să iasă un foc** din spin și să mistuie† cedrii Libanului.“

*Isa. 30.2.

Dan. 4.12. Osea 14.7. **Vers. 20. Num. 21.28. Ezec. 19.14.

†2 Împ. 14.9. Ps. 104.16. Isa. 2.13; 37.24. Ezec. 31.3.

16. Acum, oare cu adevărat și cu toată curăția ați lucrat voi, făcând împărat pe Abimelec? Ați arătat voi bunăvoință față de Ierubaal și de casa lui? V-ați purtat voi oare cu el potrivit cu slujba* pe care v-a făcut-o? –

*Cap. 8.35.

17. Căci tatăl meu s-a luptat pentru voi; și-a pus viața în primejdie și v-a izbăvit din mâna lui Madian;

18. și voi v-ați* ridicat împotriva casei tatălui meu, i-ați ucis fiii, șaptezeci de oameni, pe aceeași piatră, și ați făcut împărat peste locuitorii din Sihem pe Abimelec, fiul roabei lui, pentru că este fratele vostru. – *Vers. 5,6.

19. Dacă, în adevăr și cu toată curăția, v-ați purtat voi astăzi față de Ierubaal și casa lui, bine! Abimelec să fie bucuria* voastră, și voi să fiți bucuria lui!

*Isa. 8.6. Filip. 3.3.

20. Dacă nu, să iasă un foc* din Abimelec și să mistuie pe locuitorii din Sihem și casa lui Milo; și un foc să iasă din locuitorii Sihemului și din casa lui Milo și să mistuie pe Abimelec!“

*Vers. 15,56,57.

21. Iotam s-a dat în lături și a luat-o la fugă; s-a dus la Beer*, unde a locuit departe de fratele său Abimelec.

*2 Sam. 20.14.

Sfârșitul rușinos al lui Abimelec

22. Abimelec stăpânise trei ani peste Israel.

23. Atunci Dumnezeu* a trimis un duh rău între Abimelec și locuitorii Sihemului, și locuitorii Sihemului au fost necredincioși** lui Abimelec,

*1 Sam. 16.14; 18.9,10. 1 Împ. 12.15; 22.22. 2 Cron. 10.15; 18.19, etc. Isa. 19.2,14. **Isa. 33.1.

24. pentru ca* și cruzimea săvârșită cu cei șaptezeci de fii ai lui Ierubaal să-și ia pedeapsa, și sângele lor să cadă asupra fratelui lor Abimelec, care-i ucisese, și asupra locuitorilor Sihemului, care-l ajutaseră să ucidă pe frații săi.

*1 Împ. 2.32. Est. 9.25. Ps. 7.16. Mat. 23.35,36.

25. Locuitorii Sihemului au pus la pândă împotriva lui, pe vârfurile munților, niște oameni care jefuiau pe toți cei ce treceau pe lângă ei pe drum. Și lucrul acesta a fost adus la cunoștința lui Abimelec.

26. Gaal, fiul lui Ebed, a venit cu frații săi și au trecut la Sihem. Locuitorii Sihemului au avut încredere în el!

27. Au ieșit la câmp, le-au cules viile, le-au călcat strugurii și au început să se veselească; au intrat în casa* dumnezeului lor, au mâncat și au băut și au blestemat pe Abimelec.

*Vers. 4.

28. Și Gaal, fiul lui Ebed, zicea: „Cine* este Abimelec și cine este Sihem, ca să slujim lui Abimelec? Nu este el fiul lui Ierubaal și nu este Zebul îngrijitorul lui? Sluiți bărbaților lui Hamor**, tatăl lui Sihem; de ce să slujim lui Abimelec?

*1 Sam. 25.10. 1 Împ. 12.16. **Gen. 34.2,6.

29. Oh! Dacă* aș fi eu stăpânul acestui popor, aș răsturna pe Abimelec.“ Și despre Abimelec zicea: „Strânge-ți ostirea și ieși!“

*2 Sam. 15.4.

30. Zebul, cărmuitorul cetății, a auzit ce zicea Gaal, fiul lui Ebed, și s-a aprins de mânie.

31. A trimis pe ascuns niște soli la Abimelec, ca să-i spună: „Iată, Gaal, fiul lui Ebed, și frații lui, au venit la Sihem și au răsculat cetatea împotriva ta.

32. Acum, pleacă noaptea, tu și poporul care este cu tine, și stai la pândă în câmp.

33. Dimineața, la răsăritul soarelui, să te arunci cu năvală asupra cetății. Și când Gaal și poporul care este cu el vor ieși împotriva ta, să-i faci ce-ți vor îngădui puterile.

34. Abimelec și tot poporul care era cu el au plecat noaptea și s-au pus la pândă lângă Sihem, împărțiți în patru cete.

35. Gaal, fiul lui Ebed, a ieșit și a stat la intrarea porții cetății. Abimelec și tot poporul care era cu el s-au sculat atunci de la pândă.

36. Gaal a zărit poporul și a zis lui Zebul: „Iată un popor care se coboară

din vârful munților.“ Zebul i-a răspuns: „Este umbra munților pe care-i iei drept oameni.“

37. Gaal, luând iarăși cuvântul, a zis: „Este chiar un popor care se coboară de pe înălțimile țării, și o ceată vine pe drumul Stejarului Ghicitorilor.“

38. Zebul i-a răspuns: „Unde îți este acum gura cu care* ziceai: „Cine este Abimelec, ca să-i slujim? Nu este oare acesta poporul pe care-l disprețuiai tu? Mergi acum și luptă-te cu el!“

*Vers. 28,29.

39. Gaal a înaintat în fruntea locuitorilor Sihemului și s-a luptat cu Abimelec.

40. Urmărit de Abimelec, a luat-o la fugă dinaintea lui, și mulți oameni au căzut morți până la intrarea porții.

41. Abimelec s-a oprit la Aruma. Și Zebul a izgonit pe Gaal și pe frații lui, care n-au putut să rămână la Sihem.

42. A doua zi, poporul a ieșit la câmp. Abimelec, căruia i s-a dat de știre,

43. și-a luat ceata, a împărțit-o în trei părți și s-a pus la pândă în câmp. Văzând că poporul ieșea din cetate, s-a sculat împotriva lor și i-a bătut.

44. Abimelec și cetele care erau cu el au pornit înainte și s-au așezat la intrarea porții cetății: două din aceste cete s-au aruncat asupra tuturor celor ce erau în câmp și i-au bătut.

45. Abimelec a bătut cetatea toată ziua; a luat-o* și a ucis poporul care se afla în ea. Apoi a dărâmat** cetatea până în temelie și a presărat sare peste ea.

*Vers. 20. **Deut. 29.23. 1 Împ. 12.25. 2 Împ. 3.25.

46. La auzul acestui lucru, toți locuitorii turnului Sihemului s-au dus în cetățuia casei dumnezeului* Berit.

*Cap. 8.33.

47. S-a dat de știre lui Abimelec că toți locuitorii turnului Sihemului s-au strâns acolo.

48. Atunci Abimelec s-a suit pe muntele Talmon*, el și tot poporul care era cu el. A luat o secure în mână, a tăiat o ramură de copac, a luat-o și a pus-o pe umăr. Apoi a zis poporului care era cu el: „Ați văzut ce am făcut? Grăbiți-vă și faceți și voi ca mine.“

*Ps. 68.14.

49. Și au tăiat fiecare câte o ramură și au mers după Abimelec; au așezat ramurile lângă cetățuie și i-au dat foc ei și celor ce se aflau în ea. Așa au pierit toți oamenii din turnul Sihemului, în

număr de aproape o mie, bărbați și femei.

50. Abimelec a pornit împotriva Tebețului. A impresurat Tebețul și l-a luat.

51. În mijlocul cetății era un turn tare, unde au fugit toți locuitorii cetății, bărbați și femei; au încuiat ușile după ei și s-au suit pe acoperișul turnului.

52. Abimelec a ajuns până la turn; l-a bătut și s-a apropiat de ușa turnului ca să-i pună foc.

53. Atunci o femeie a aruncat* o piatră de râșniță pe capul lui Abimelec și i-a sfărâmat țeasta capului.*1 Sam. 11.21.

54. Îndată el* a chemat pe tânărul care-i purta armele și i-a zis: „Scoate-ți sabia și omoară-mă, ca să nu se zică de mine: „L-a omorât o femeie.“ Tânărul l-a străpuns cu sabia și a murit.

*1 Sam. 31.4.

55. Când au văzut bărbații lui Israel că Abimelec a murit, au plecat fiecare acasă.

56. Astfel* a făcut Dumnezeu să cadă asupra lui Abimelec răul pe care-l făcuse tatălui său, ucigând pe cei șaptezeci de frați ai lui;

*Vers. 24. Iov 31.3. Ps. 94.23. Prov. 5.22.

57. și Dumnezeu a făcut să cadă asupra capului oamenilor din Sihem tot răul pe care-l făcuseră. Astfel s-a împlinit față de ei blestemul* lui Iotam, fiul lui Ierubaal.

*Vers. 20.

Tola și Iair, judecători în Israel

10. După Abimelec, s-a sculat* Tola, fiul lui Pua, fiul lui Dodo, bărbat din Isahar, ca să izbăvească pe Israel; el locuia la Șamir, în muntele lui Efraim.

*Cap. 2.16.

2. Tola a fost judecător în Israel douăzeci și trei de ani; apoi a murit și a fost îngropat la Șamir.

3. După el, s-a sculat Iair, galaaditul, care a fost judecător în Israel douăzeci și doi de ani.

4. El avea treizeci de fii, care călăreau pe treizeci* de mânji de măgari și stăpâneau treizeci de cetăți, numite** și azi cetățile lui Iair și așezate în țara Galaadului.

*Cap. 5.10; 12.14. **Deut. 3.14.

5. Și Iair a murit și a fost îngropat la Camon.

Filistenii și amoniții apasă pe Israel

6. Copiii* lui Israel au făcut iarăși ce nu plăcea Domnului; au** slujit Baalilor

și Astarteilor, dumnezeilor* Siriei, dumnezeilor Sidonului††, dumnezeilor Moabului, dumnezeilor fiilor lui Amon și dumnezeilor filistenilor, și au părăsit pe Domnul și nu l-au mai slujit.

*Cap. 2.11; 3.7; 4.1; 6.1; 13.1.

**Cap. 2.13. †Cap. 2.12. ††1 Împ. 11.33. Ps. 106.36.

7. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel și i-a vândut* în mâinile filistenilor și în mâinile fiilor lui Amon.

*Cap. 2.14. 1 Sam. 12.9.

8. Ei au apăsă și au asuprit pe copiii lui Israel în vremea aceea optsprezece ani, și anume: pe toți copiii lui Israel care erau de cealaltă parte a Iordanului, în țara amoriților, în Galaad.

9. Fiii lui Amon au trecut Iordanul ca să se bată și împotriva lui Iuda, împotriva lui Benjamin și împotriva casei lui Efraim. Și Israel era într-o mare strâmtorare.

10. Copiii* lui Israel au strigat către Domnul și au zis: „Am păcătuit împotriva Ta, căci am părăsit pe Dumnezeu nostru și am slujit Baalilor.“

*1 Sam. 12.10.

11. Domnul a zis copiilor lui Israel: „Nu v-am izbăvit* Eu de egipteni, de amoriți**, de fiii lui Amon† și de filistenii††?”

*Exod 14.30.

**Num. 21.21,24,25. †Cap. 3.12,13. ††Cap. 3.31.

12. Și când v-au apăsă* sidoniții**, Amalec† și Maon, și ați strigat către Mine, nu v-am izbăvit Eu din mâinile lor?

*Ps. 106.42,43. **Cap. 5.19. †Cap. 6.3.

13. Dar voi M-ați părăsit* și ați slujit altor dumnezei. De aceea, nu vă voi mai izbăvi.

*Deut. 32.15. Ier. 2.13.

14. Duceți-vă și chemați* pe dumnezeii pe care i-ați ales; ei să vă izbăvească în vremea strâmtorării voastre!“

*Deut. 32.37,38. 2 Împ. 3.13. Ier. 2.28.

15. Copiii lui Israel au zis Domnului: „Am păcătuit, fă-ne* ce-ți va plăcea. Numai izbăvește-ne astăzi!“

*1 Sam. 3.18. 2 Sam. 15.26.

16. Și au* scos dumnezeii străini din mijlocul lor și au slujit Domnului. El S-a îndurat** de suferințele lui Israel.

*2 Cron. 7.14; 15.8. Ier. 18.7,8. **Ps. 106.44,45. Isa. 63.8.

17. Fiii lui Amon s-au strâns și au tăbărât în Galaad, și copiii lui Israel s-au strâns și au tăbărât la* Mitpa.

*Gen. 31.49. Cap. 11.11,29.

18. Poporul și căpeteniile Galaadului și-au zis unul altuia: „Cine este omul care va începe lupta împotriva fiilor

lui Amon? El va* fi căpetenia tuturor locuitorilor Galaadului.“

*Cap. 11.8,11.

Iefta, judecător în Israel

11 1. Iefta*, galaaditul, era un om viteaz*. El era fiul unei curve. Galaad născuse pe Iefta.

*Evr. 11.32. **Cap. 6.12. 2 Imp. 5.1.

2. Nevasta lui Galaad i-a născut fii, care, făcându-se mari, au izgonit pe Iefta și i-au zis: „Tu nu vei avea moștenire în casa tatălui nostru, căci ești fiul unei alte femei.“

3. Și Iefta a fugit de la frații lui și a locuit în țara Tob. Niște oameni* fără căpătâi s-au strâns la Iefta și făceau plimbări cu el.

*Cap. 9.4. 1 Sam. 22.2.

4. După câțva timp, fiii lui Amon au pornit cu război împotriva lui Israel.

5. Și pe când fiii lui Amon făceau război cu Israel, bătrânii Galaadului s-au dus să caute pe Iefta din țara Tob.

6. Ei au zis lui Iefta: „Vino de fii căpetenia noastră, și să batem pe fiii lui Amon.“

7. Iefta a răspuns bătrânilor Galaadului: „Nu m-ați* urât voi și nu m-ați izgonit voi din casa tatălui meu? Pentru ce veniți la mine acum când sunteți în strâmtorare?“

*Gen. 26.27.

8. Bătrânii Galaadului au zis lui Iefta: „Ne întorcem** la tine acum, ca să mergi cu noi, să bați pe fiii lui Amon și să fii căpetenia* noastră, căpetenia tuturor locuitorilor Galaadului.“

*Cap. 10.18. **Luca 17.4. †Cap. 10.18.

9. Iefta a răspuns bătrânilor Galaadului: „Dacă mă aduceți înapoi ca să bat pe fiii lui Amon și dacă Domnul îi va da înaintea mea, voi fi eu oare căpetenia voastră?“

10. Bătrânii Galaadului au zis lui Iefta: „Domnul* să ne audă și să judece dacă nu vom face ce spui.“

*Ier. 42.5.

11. Și Iefta a pornit cu bătrânii Galaadului. Poporul l-a pus în fruntea lui și l-a așezat căpetenie*, și Iefta a spus din nou înaintea** Domnului, la Mițpa, toate cuvintele pe care le rostise.

*Vers. 8. **Cap. 10.17; 20.1. 1 Sam. 10.17; 11.15.

Înfrângerea amoniților

12. Iefta a trimis soli împăratului fiilor lui Amon, ca să-i spună: „Ce ai cu mine de vii împotriva mea să faci război împotriva țării mele?“

13. Împăratul fiilor lui Amon a răspuns solilor lui Iefta: „Pentru că* Israel, când s-a suit din Egipt, a pus mâna pe țara mea, de la Arnon până la Iaboc** și Iordan. Dă-mi-o înapoi acum de bunăvoie.“

*Num. 21.24-26. **Gen. 32.22.

14. Iefta a trimis iarăși soli împăratului fiilor lui Amon,

15. ca să-i spună: „Așa vorbește Iefta: „Israel* n-a pus mâna pe țara Moabului, nici pe țara fiilor lui Amon. *Deut. 2.9,19.

16. Căci, când s-a suit Israel din Egipt, a mers* în pustiu până la Marea Roșie și a ajuns la Cades**.

*Num. 14.25. Deut. 1.40. Ios. 5.6. **Num. 13.26; 20.1. Deut. 1.46.

17. Atunci Israel a trimis* soli împăratului Edomului, ca să-i spună: „Lasă-mă să trec prin țara ta.“ Dar** împăratul Edomului n-a voit. A trimis și la împăratul Moabului, și nici el n-a vrut. Și Israel a rămas la Cades.

*Num. 20.14. **Num. 20.18,21. †Num. 20.1.

18. Apoi a mers prin pustiu, a ocolit* țara Edomului și țara Moabului și a venit** la răsăritul țării Moabului; au tăbărât* dincolo de Arnon, fără să intre pe ținutul Moabului, căci Arnonul era hotarul Moabului.

*Num. 21.4. Deut. 2.1-8. **Num. 21.11. †Num. 21.13; 22.36.

19. Israel a trimis* soli lui Sihon, împăratul amoriților, împăratul Hesbonului.

Și Israel i-a zis: „Lasă-mă să trec prin** țara ta până la locul spre care mergem.“

*Num. 21.21. Deut. 2.26. **Num. 21.22. Deut. 2.27.

20. Dar Sihon* n-a avut încredere în Israel, ca să-l lase să treacă pe ținutul lui; și-a strâns tot poporul, a tăbărât la Iahaț și a luptat împotriva lui Israel.

*Num. 21.23. Deut. 2.32.

21. Domnul Dumnezeu lui Israel a dat pe Sihon și pe tot poporul lui în mâinile lui Israel care i-a bătut*. Israel a pus mâna pe toată țara amoriților care erau așezați în țara aceasta.

*Num. 21.24,25. Deut. 2.33,34.

22. Au pus mâna pe tot ținutul amoriților*, de la Arnon până la Iaboc, și de la pustiu până la Iordan.

*Deut. 2.36.

23. Și acum, când Domnul Dumnezeu lui Israel a izgonit pe amoriți dinaintea poporului Său, Israel, tu să le stăpânești țara?

24. Oare ce-ți dă în stăpânire dumnezeul tău, Chemoș*, nu vei stăpâni? Și

tot ce ne-a dat în stăpânire Domnul** Dumnezeu nostru, înaintea noastră, noi să nu stăpânim?!

*Num. 21.29.

1 Imp. 11.7. Ier. 48.7. **Deut. 9.4,5; 18.12. Ios. 3.10.

25. Ești tu mai bun decât Balac*, fiul lui Tipor, împăratul Moabului? S-a certat el cu Israel sau a făcut el război împotriva lui?

*Num. 22.2. Ios. 24.9.

26. Iată că sunt trei sute de ani de când locuiește Israel la Hesbon* și în satele din jurul lui, la Aroer** și în satele din jurul lui și în toate cetățile care sunt pe malul Arnonului: pentru ce nu i le-ați luat în tot timpul acesta?

*Num. 21.25. **Deut. 2.36.

27. Eu nu te-am supărat deloc, și rău te-ai purtat cu mine, făcându-mi războaie. Domnul să judece* lucrul acesta. El să fie astăzi judecător** între fiii lui Israel și fiii lui Amon.“

*Gen. 18.25. **Gen. 16.5; 31.53. 1 Sam. 24.12,15.

28. Împăratul fiilor lui Amon n-a ascultat cuvintele pe care a trimis Iefta să i le spună.

Fiica lui Iefta

29. Duhul* Domnului a venit peste Iefta. Iefta a străbătut Galaadul și Manase; a trecut la Mițpe, în Galaad; și din Mițpe, din Galaad, a pornit împotriva fiilor lui Amon.

*Cap. 3.10.

30. Iefta a făcut o juruință* Domnului și a zis: „Dacă vei da în mâinile mele pe fiii lui Amon,

*Gen. 28.20. 1 Sam. 1.11.

31. oricine va ieși pe porțile casei mele înaintea mea, la întoarcerea mea fericită de la fiii lui Amon, va* fi închinat Domnului și-l voi** aduce ca ardere de tot.“

*Lev. 27.2,3, etc.

1 Sam. 1.11,28; 2.18. **Lev. 27.11,12. Ps. 66.13.

32. Iefta a pornit împotriva fiilor lui Amon, și Domnul i-a dat în mâinile lui. 33. Le-a pricinuit o foarte mare înfrângere, de la Aroer până spre* Minit, loc care cuprindea douăzeci de cetăți, și până la Abel-Cheramim. Și fiii lui Amon au fost smeriți înaintea copiilor lui Israel.

*Ezec. 27.17.

34. Iefta s-a întors acasă la Mițpa*. Și iată că fiica sa** i-a ieșit înaintea cu timpane și jocuri. Ea era singurul lui copil; n-avea fii și nici altă fată.

*Vers. 11. Cap. 10.17. **Exod 15.20. 1 Sam. 18.6. Ps. 68.25. Ier. 31.4.

35. Cum a văzut-o, el și-a rupt* hainele și a zis: „Ah! fata mea! Adânc mă lovești și mă tulburi! Am făcut

o** juruință Domnului și n-o pot* întoarce.“

*Gen. 37.29,34. **Ecl. 5.2. †Num. 30.2. Ps. 15.4. Ecl. 5.4,5.

36. Ea i-a zis: „Tată, ai făcut o juruință Domnului, fă-mi* potrivit cu ceea ce ți-a ieșit din gură, acum când** Domnul te-a răzbunat pe vrăjmașii tăi, pe fiii lui Amon.“

*Num. 30.2. **2 Sam. 18.19,31.

37. Și ea a zis tatălui său: „Atât îngăduie-mi: lasă-mă slobodă două luni, ca să mă duc să mă cobor în munți și să-mi plâng fecioria cu tovarășele mele.“

38. El a răspuns: „Du-te!“ Și a lăsat-o slobodă două luni. Ea s-a dus cu tovarășele ei și și-a plâns fecioria pe munți.

39. După cele două luni, s-a întors la tatăl ei, și el a împlinit* cu ea juruința pe care o făcuse. Ea nu cunoscuse împreunarea cu bărbat. De atunci s-a făcut în Israel obiceiul

*Vers. 31. 1 Sam. 1.22,24; 2.18.

40. ca, în toți anii, fetele lui Israel se duc să prăznuiască pe fiica lui Iefta, galaaditul, patru zile pe an.

Războiul dintre efraimiți și galaadiți

12 1. Bărbații* lui Efraim s-au strâns, au pornit spre miazănoapte și au zis lui Iefta: „Pentru ce te-ai dus să bați pe fiii lui Amon, fără să ne fi chemat și pe noi să mergem cu tine? Vrem să-ți dăm foc casei și să te ardem împreună cu ea.“

*Cap. 8.1.

2. Iefta le-a răspuns: „Eu și poporul meu am avut mari certuri cu fiii lui Amon; și când v-am chemat, nu m-ați scăpat din mâinile lor.

3. Văzând că nu-mi vii în ajutor, mi-am pus viața* în joc și am pornit împotriva fiilor lui Amon. Domnul i-a dat în mâinile mele. Pentru ce vă suiți, dar, azi împotriva mea ca să-mi faceți război?“

*1 Sam. 19.5; 28.21. Iov 13.14. Ps. 119.109.

4. Iefta a strâns pe toți bărbații Galaadului și a început lupta cu Efraim. Bărbații Galaadului au bătut pe Efraim, pentru că efraimiții ziceau: „Sunteți niște fugari* ai lui Efraim! Galaadul este în mijlocul lui Efraim, în mijlocul lui Manase!“

*1 Sam. 25.10. Ps. 78.9.

5. Galaadiții au pus mâna pe vadurile* Iordanului dinspre Efraim. Și când unul din fugarii lui Efraim zicea: „Lasă-mă să trec!“, bărbații Galaadului îl întrebau: „Ești efraimit?“ Dacă răspundea: „Nu“,

*Ios. 22.11. Cap. 3.28; 7.24.

6. atunci îi ziceau: „Ei bine, zi: Șiboleț.“ Și el zicea: „Șiboleț“, căci nu putea să-l spună bine. Atunci bărbații Galaadului îl apucau și-l înjunghiau lângă vadurile Iordanului. Astfel au pierit în vremea aceea patruzeci și două de mii de bărbați din Efraim.

7. Iefta a fost judecător în Israel zece ani; apoi Iefta, galaaditul, a murit și a fost îngropat într-una din cetățile Galaadului.

Ibțan, Elon, Abdon

8. După el, a fost judecător în Israel Ibțan din Betleem.

9. El a avut treizeci de fii, a măritat treizeci de fete în afară și a adus pentru fiii lui treizeci de fete de afară. El a fost judecător în Israel șapte ani;

10. apoi Ibțan a murit și a fost îngropat în Betleem.

11. După el a fost judecător în Israel Elon din Zabulon. El a fost judecător în Israel zece ani;

12. apoi Elon din Zabulon a murit și a fost îngropat la Aialon, în țara lui Zabulon.

13. După el, a fost judecător în Israel Abdon, fiul lui Hilel, piratonitul.

14. El a avut patruzeci de fii și treizeci de nepoți, care călăreau* pe șaptezeci de mănji de măgari. El a fost judecător în Israel opt ani;

*Cap. 5.10; 10.4.

15. apoi Abdon, fiul lui Hilel, piratonitul, a murit și a fost îngropat la Piraton, în țara lui Efraim, pe muntele* amaleciților.

*Cap. 3.13,27; 5.14.

Vestirea nașterii lui Samson

13 1. Copiii lui Israel au făcut iarăși* ce nu plăcea Domnului; și Domnul i-a dat în mâinile** filistenilor, timp de patruzeci de ani.

*Cap. 2.11; 3.7; 4.1; 6.1; 10.6. **1 Sam. 12.9.

2. Era un om în Țorea*, din familia daniților, care se chema Manoah. Nevasta sa era stearpă și nu naștea.

*Jos. 19.41.

3. Îngerul* Domnului S-a arătat femeii și i-a zis: „Iată că tu ești stearpă și n-ai copii; dar vei rămâne însărcinată și vei naște un fiu.

*Cap. 6.12. Luca 1.11,13,28,31.

4. Acum ia bine seama să nu bei* nici vin, nici băutură tare și să nu mănânci nimic necurat.

*Num. 6.2,3. Vers. 14. Luca 1.15.

5. Căci vei rămâne însărcinată și vei naște un fiu. Briciul* nu va trece peste capul lui, pentru că acest copil va fi închinat** lui Dumnezeu din pântecul mamei lui; și el va începe să-ți izbăvească pe Israel din mâna filistenilor.“

*Num. 6.5. 1 Sam. 1.11. **Num. 6.2. †1 Sam. 7.13. 2 Sam. 8.1. 1 Cron. 18.1.

6. Femeia s-a dus și a spus bărbatului ei: „Un om* al lui Dumnezeu a venit la mine și avea înfățișarea** unui Înger al lui Dumnezeu, o înfățișare înfricoșată. Nu L-am întrebat de unde este și nici nu mi-a spus care-L este numele.

*Deut. 33.1. 1 Sam. 2.27; 9.6. 1 Împ. 17.24. **Mat. 28.3. Luca 9.29. Fapt. 6.15. †Vers. 17,18.

7. Dar mi-a zis: „Tu vei rămâne însărcinată și vei naște un fiu; și acum să nu bei nici vin, nici băutură tare și să nu mănânci nimic necurat, pentru că acest copil va fi închinat lui Dumnezeu din pântecul maicii lui, până în ziua morții lui.“

Îngerul Se arată din nou

8. Manoah a făcut Domnului următoarea rugăciune: „Doamne, Te rog, să mai vină o dată la noi omul lui Dumnezeu pe care L-ai trimis și să ne învețe ce să facem pentru copilul care se va naște!“

9. Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui Manoah, și Îngerul lui Dumnezeu a venit iarăși la femeie. Ea ședea într-un ogor, și Manoah, bărbatul ei, nu era cu ea.

10. Ea a alergat repede să dea de veste bărbatului ei și i-a zis: „Iată că omul care venise în cealaltă zi la mine, mi S-a arătat iarăși.“

11. Manoah s-a sculat, a mers după nevasta sa, s-a dus la omul acela și i-a zis: „Tu ai vorbit femeii acesteia?“ El a răspuns: „Eu.“

12. Manoah a zis: „Acum, dacă se va împlini cuvântul Tău, ce va trebui să păzim cu privire la copil și ce va fi de făcut?“

13. Îngerul Domnului a răspuns lui Manoah: „Femeia să se ferească de tot ce i-am spus.

14. Să nu guste nici un rod din viță, să nu bea nici vin*, nici băutură tare și să nu mănânce nimic necurat; să păzească tot ce i-am poruncit.“ *Vers. 4.

15. Manoah a zis Îngerului Domnului: „Îngăduie-mi să Te opresc* și să-Ți pregătesc un ied.“

*Gen. 18.5. Cap. 6.18.

16. Îngerul Domnului a răspuns lui Manoah: „Chiar dacă M-ai opri, n-aș mânca din bucatele tale; dar dacă vrei să aduci o ardere de tot, s-o aduci Domnului.“ Manoah nu știa că este Îngerul Domnului.

17. Și Manoah a zis Îngerului Domnului: „Care-Ți este numele, ca să-Ți aducem slavă, când se va împlini cuvântul Tău?“

18. Îngerul Domnului i-a răspuns: „Pentru ce* Îmi ceri Numele? El este minunat.“

*Gen. 32.29.

19. Manoah a luat iedul și darul de mâncare și a adus* jertfă Domnului pe stâncă. S-a făcut o minune, în timp ce Manoah și nevasta sa priveau.

*Cap. 6.19,20.

20. Pe când flacăra se suia de pe altar spre cer, Îngerul Domnului S-a suit în flacăra altarului. Văzând lucrul acesta, Manoah și nevasta sa au căzut* cu fața la pământ.

*Lev. 9.24. 1 Cron. 21.16. Ezech. 1.28. Mat. 17.6.

21. Îngerul Domnului nu S-a mai arătat lui Manoah și nevastei lui. Atunci* Manoah a înțeles că este Îngerul Domnului

*Cap. 6.22.

22. și a zis nevastei sale: „Vom muri*, căci am văzut pe Dumnezeu.“

*Gen. 32.30. Exod 33.20. Deut. 5.26. Cap. 6.22.

23. Nevasta sa i-a răspuns: „Dacă ar fi vrut Domnul să ne omoare, n-ar fi primit din mâinile noastre arderea de tot și darul de mâncare, nu ne-ar fi arătat toate acestea și nu ne-ar fi făcut să auzim acum asemenea lucruri.“

Nașterea lui Samson

24. Femeia a născut un fiu și i-a pus numele Samson*. Copilul** a crescut, și Domnul l-a binecuvântat.

*Evr. 11.32. **1 Sam. 3.19. Luca 1.80; 2.52.

25. Și Duhul* Domnului a început să-l miște la Mahane-Dan, între** Țorea și Eștaol.

*Cap. 3.10. 1 Sam. 11.6. Mat. 4.1. **Jos. 15.33. Cap. 18.11.

Lupta lui Samson cu leul

14 1. Samson s-a coborât la Timna* și a văzut** acolo o femeie din fetele filistenilor.

*Gen. 38.13. Jos. 15.10. **Gen. 34.2.

2. Când s-a suit înapoi, a spus lucrul acesta tatălui său și mamei sale și a zis: „Am văzut la Timna o femeie din fetele filistenilor; luați-mi-o acum* de nevastă.“

*Gen. 21.21; 34.4.

3. Tatăl său și mama sa i-au zis: „Nu este nici o femeie între fetele fraților*

tăi și în tot poporul nostru, de te duci să-ți iei nevastă de la filistenii, care sunt netăiați** împrejur?“ Și Samson a zis tatălui său: „Ia-mi-o, căci îmi place.“

*Gen. 24.3,4. **Gen. 34.14. Exod 34.16. Deut. 7.3.

4. Tatăl său și mama sa nu știau că lucrul acesta venea de la* Domnul: căci Samson căuta un prilej de ceartă din partea filistenilor. În vremea aceea filistenii stăpâneau** peste Israel.

*Jos. 11.20. 1 Împ. 12.15. 2 Împ. 6.33. 2 Cron. 10.15; 22.7; 25.20. **Cap. 13.1. Deut. 28.48.

5. Samson s-a coborât împreună cu tatăl său și cu mama sa la Timna. Când au ajuns la vilele din Timna, iată că i-a ieșit înainte un leu tânăr mugind.

6. Duhul* Domnului a venit peste Samson; și, fără să aibă ceva în mână, Samson a sfâșiat pe leu cum se sfâșie un ied. N-a spus tatălui său și mamei sale ce făcuse.

*Cap. 3.10; 13.25. 1 Sam. 11.6.

7. S-a coborât și a vorbit cu femeia aceea, și ea i-a plăcut.

8. După câțva timp, s-a dus iarăși la Timna ca s-o ia și s-a abătut să vadă hoitul leului. Și iată că în trupul leului era un roi de albine și miere.

9. A luat mierea în mână și a mâncat-o pe drum; și când a ajuns la tatăl său și la mama sa, le-a dat și au mâncat și ei din ea. Dar nu le-a spus că luase mierea aceasta din trupul leului.

Căsătoria lui Samson și ghicitorile

10. Tatăl lui Samson s-a coborât la femeia aceea. Și acolo Samson a făcut un ospăț, căci așa făceau tinerii.

11. Cum l-au văzut, au poftit treizeci de tovarăși care au stat împreună cu el.

12. Samson le-a zis: „Am să vă spun o ghicitoare*. Dacă mi-o veți ghici în cele șapte** zile ale ospățului și dacă o veți dezlega, vă voi da treizeci de cămăși și treizeci de haine* de schimb.

*1 Împ. 10.1. Ezech. 17.2. Luca 14.7. **Gen. 29.27.

†Gen. 45.22. 2 Împ. 5.22.

13. Dar dacă n-o veți ghici, să-mi dați voi treizeci de cămăși și treizeci de haine de schimb.* Ei i-au zis: „Spune-ne ghicitoarea ta s-o auzim.“

14. Și el le-a zis:

„Din cel ce mănâncă a ieșit ce se mănâncă,

Și din cel tare a ieșit dulceață.“

15. Trei zile, n-au putut dezlega ghicitoarea. În ziua a șaptea, au zis

nevastei lui Samson: „Înduplecă* pe bărbatul tău să ne dezlege ghicitoarea; altfel, te vom arde**”, pe tine și casa tatălui tău. Ne-ai adunat aici ca să ne jefuim, nu-i așa?” *Cap. 16,5 **Cap. 15,6.

16. Nevasta lui Samson plângea lângă el și zicea: „Tu n-ai* decât ură pentru mine și nu mă iubești; ai spus o ghicitoare copiilor poporului meu, și nu mi-ai dezlegat-o!” Și el i-a răspuns: „N-am dezlegat-o nici tatălui meu, nici mamei mele: să ți-o dezleg ție?” *Cap. 16,15.

17. Ea a plâns lângă el tot timpul celor șapte zile cât a ținut ospățul; și în ziua a șaptea, i-a dezlegat-o, căci îl necăjea. Și ea a dat copiilor poporului ei dezlegarea ghicitoriei.

18. Oamenii din cetate au zis lui Samson în ziua a șaptea, înainte de apusul soarelui: „Ce este mai dulce decât mierea și ce este mai tare decât leul?” Și el le-a zis:

„Dacă n-ai fi arat cu juncana mea, Nu mi-ai fi dezlegat ghicitoarea.”

19. Duhul Domnului a venit* peste el, și s-a coborât la Ascalon. Acolo a ucis treizeci de oameni, le-a luat hainele și a dat hainele de schimb celor ce dezlegaseră ghicitoarea. Era aprins de mânie și s-a suit la casa tatălui său. *Cap. 3,10; 13,25.

20. Nevasta sa a* fost dată unuia din tovarășii lui, cu care era prieten** el. *Cap. 15,2. **Ioan 3,29.

Stricăciunea făcută holdelor filistenilor cu vulpile

15. După câțva timp, pe vremea seceratului grâului, Samson s-a dus să-și vadă nevasta și i-a dus un ied. El a zis: „Vreau să intru la nevasta mea în odaia ei.”

2. Dar tatăl nevastei nu i-a îngăduit să intre. „Am crezut că o* urăști”, a zis el, „și am dat-o tovarășului tău. Nu este sora sa cea tânără mai frumoasă ca ea? Ia-o, dar, în locul ei.” *Cap. 14,20.

3. Samson le-a zis: „De data aceasta nu voi fi vinovat față de filistenii, dacă le voi face rău.”

4. Samson a plecat. A prins trei sute de vulpi și a luat niște făclii; apoi a legat vulpile coadă de coadă și a pus câte o făclie între cele două cozi, la mijloc.

5. A aprins făcliile, a dat drumul vulpilor în grânele filistenilor și a aprins astfel atât stogurile de snopi, cât și

grâul care era în picioare, ba încă și grădinile de măslini.

6. Filistenii au zis: „Cine a făcut lucrul acesta?” Li s-a răspuns: „Samson, gine-rele timneanului, pentru că acesta i-a luat nevasta și a dat-o tovarășului lui.” Și* filistenii s-au suit și au ars-o pe ea și pe tatăl ei. *Cap. 14,15.

7. Samson le-a zis: „Așa faceți? Nu voi înceta decât după ce mă voi răzbuna pe voi.”

8. I-a bătut aspru, pe spate și pe pân-tece; apoi s-a coborât și a locuit în crăpătura stâncii Etam.

Samson ucide o mie de filistenii

9. Atunci filistenii au pornit, au tăbărât în Iuda și s-au întins până la* Lehi. *Vers. 19.

10. Bărbații din Iuda au zis: „Pentru ce v-ați suit împotriva noastră?” Ei au răspuns: „Ne-am suit să legăm pe Samson, ca să-i facem așa cum ne-a făcut el nouă.”

11. Atunci trei mii de bărbați din Iuda s-au coborât la crăpătura stâncii Etam și au zis lui Samson: „Nu știi că filistenii stăpânesc* peste noi? Ce ne-ai făcut deci?” El le-a răspuns: „Le-am făcut așa cum mi-au făcut și ei mie.” *Cap. 14,4.

12. Ei i-au zis: „Noi ne-am coborât să te legăm, ca să te dăm în mâinile filis-tenilor.” Samson le-a zis: „Jurați-mi că nu mă veți omorî.”

13. Ei i-au răspuns: „Nu; vrem numai să te legăm și să te dăm în mâinile lor, dar nu te vom omorî.” Și l-au legat cu două funii noi și l-au scos din stâncă.

14. Când a ajuns la Lehi, filistenii au început să strige de bucurie înaintea lui. Atunci Duhul* Domnului a venit peste el. Funiile pe care le avea la brațe s-au făcut ca niște fire de in ars în foc, și legăturile i-au căzut de pe mâini. *Cap. 3,10; 14,6.

15. El a găsit o falcă de măgar neuscată încă, a întins mâna și a luat-o și a ucis* cu ea o mie de oameni. *Lev. 26,8. Ios. 23,10. Cap. 3,31.

16. Și Samson a zis: „Cu o falcă de măgar, o grămadă, două grămezi;

Cu o falcă de măgar am ucis o mie de oameni.”

17. După ce a isprăvit de vorbit, a aruncat falca din mână. Și locul acela

s-a numit Ramat-Lehi (*Aruncarea falcii*).

Samson bea apă din stâncă

18. Fiindu-i foarte sete, a strigat către Domnul și a zis: „Tu ai îngăduit*, prin mâna robului Tău, această mare izbăvire; și acum să mor de sete și să cad în mâinile celor netăiați împre-jur?” *Ps. 3,7.

19. Dumnezeu a despiciat crăpătura stâncii din Lehi, și a ieșit apă din ea. Samson a băut, duhul i s-a* întremat și s-a înviorat. De aceea s-a numit izvorul acela En-Hacore (*Izvorul celui ce strigă*); el este și astăzi la Lehi. *Gen. 45,27. Isa. 40,29.

20. Samson a fost douăzeci de ani judecător în Israel, pe vremea filis-tenilor*. *Cap. 13,1.

Dalila

16. Samson a plecat la Gaza; acolo a văzut o curvă și a intrat la ea.

2. S-a spus oamenilor din Gaza: „Samson a venit aici.” Și l-au încon-jurat* și au pândit toată noaptea la poarta cetății. Au stat liniștiți toată noaptea și au zis: „Când se va lumina de ziuă, îl vom omorî.”

3. Samson a rămas culcat până la miezul nopții. Pe la miezul nopții, s-a sculat și a apucat porțile cetății cu amândoi stâlpii, le-a scos împreună cu zăvorul, le-a pus pe umeri și le-a dus pe vârful muntelui din fața Hebro-nului.

4. După aceea, a iubit pe o femeie în valea Sorec. Ea se numea Dalila.

5. Domnitorii filistenilor s-au suit la ea și i-au zis: „Înduplecă-l* și află de unde-i vine puterea lui cea mare și cum am putea să-l biruim, ca să-l legăm și să-l slăbim, și-ți vom da fiecare câte o mie o sută de sicli de argint.”

*Cap. 14,15. Prov. 2,16-19; 5,3-11; 6,24-26; 7,21-23.

6. Dalila a zis lui Samson: „Spune-mi, te rog, de unde-ți vine puterea ta cea mare și cu ce ar trebui să fii legat ca să fii biruit.”

7. Samson i-a zis: „Dacă aș fi legat cu șapte funii noi, care să nu fie uscate încă, aș slăbi și aș fi ca orice alt om.”

8. Domnitorii filistenilor au adus Dalilei șapte funii noi, neuscate încă. Și ea l-a legat cu funiile acestea.

9. Iar niște oameni stăteau la pândă la ea, într-o odaie. Ea i-a zis: „Filistenii

sunt asupra ta, Samson!” Și el a rupt funiile, cum se rupe o ață de câlți când se atinge de foc. Și astfel n-au știut de unde-i venea puterea.

10. Dalila a zis lui Samson: „Vezi, ți-ai bătut joc de mine, mi-ai spus minciuni. Acum, te rog, arată-mi cu ce trebuie să fii legat.”

11. El i-a zis: „Dacă aș fi legat cu funii noi, care să nu fi fost întrebuintate niciodată, aș slăbi și aș fi ca orice alt om.”

12. Dalila a luat niște funii noi și l-a legat cu ele. Apoi i-a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Iar niște oameni stăteau la pândă într-o odaie. Și el a rupt funiile de la brațe ca pe o ață.

13. Dalila a zis lui Samson: „Până acum ți-ai bătut joc de mine și mi-ai spus minciuni. Spune-mi cu ce trebuie să fii legat.” El i-a zis: „N-ai decât să îndeplinești cele șapte suvițe de păr din capul meu în urzeala țesăturii.”

14. Și ea le-a pironit cu un cui de lemn în pământ. Apoi i-a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Și el s-a trezit din somn și a smuls cuiul de lemn din pământ cu urzeală cu tot.

15. Ea i-a zis: „Cum poți* spune: „Te iubesc!”, când inima ta nu este cu mine? Iată că de trei ori ți-ai bătut joc de mine și nu mi-ai spus de unde-ți vine puterea ta cea mare.” *Cap. 14,16.

16. Fiindcă ea îl necăjea și-l chinuia în fiecare zi cu stăruințele ei, sufletul i s-a umplut de o neliniște de moarte,

17. și-a deschis* toată inima față de ea și i-a zis: „Briciul** n-a trecut peste capul meu, pentru că sunt închinat Domnului din pân-tecele maicii mele. Dacă aș fi ras, puterea m-ar părăsi, aș slăbi și aș fi ca orice alt om.”

*Mica 7,5. **Num. 6,5. Cap. 13,5.

18. Dalila, văzând că își deschisese toată inima față de ea, a trimis să cheme pe domnitorii filistenilor și a pus să le spună: „Suiți-vă de data aceasta, căci mi-a deschis toată inima lui.” Și domnitorii filistenilor s-au suit la ea și au adus argintul în mâini.

19. Ea* l-a adormit pe genunchii ei. Și, chemând un om, a ras cele șapte suvițe de pe capul lui Samson, și a început astfel să-l slăbească. El și-a pierdut puterea. *Prov. 7,26,27.

20. Atunci ea a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Și el s-a trezit

din somn și a zis: „Voi face ca și mai înainte și mă voi scutura.“ Nu știa că Domnul Se* depărtase de el. *Num. 14.9, 42,43. Ios. 7.12. 1 Sam. 16.14; 18.12; 28.15,16. 2 Cron. 15.2.

21. Filistenii l-au apucat și i-au scos ochii; l-au coborât la Gaza și l-au legat cu niște lanțuri de aramă. El învățea la rășniță în temniță.

Răzbunarea și moartea lui Samson

22. Dar părul capului lui a început iarăși să crească, după ce fusese ras.

23. Și domnitorii filistenilor s-au strâns ca să aducă o mare jertfă dumnezeului lor Dagon, și ca să se veselească. Ei ziceau: „Dumnezeul nostru a dat în mâinile noastre pe Samson, vrăjmașul nostru.“

24. Și când l-a văzut poporul, au lăudat* pe dumnezeul lor, zicând: „Dumnezeul nostru a dat în mâinile noastre pe vrăjmașul nostru, pe acela care ne pustia țara și ne înmulțea morții.“

*Dan. 5.4.

25. În bucuria* inimii lor, au zis: „Chemăți pe Samson, ca să ne desfăteze!“ Au scos pe Samson din temniță, și el a jucat înaintea lor. L-au așezat între stâlpi.

*Cap. 9.27.

26. Și Samson a zis tânărului care-l ținea de mână: „Lasă-mă, ca să mă pot atinge de stâlpii pe care se reazemă casa și să mă reazem de ei.“

27. Casa era plină de bărbați și de femei; toți domnitorii filistenilor erau acolo, și pe* acoperiș erau aproape trei mii de inși, bărbați și femei, care priveau la Samson cum juca. *Deut. 22.8.

28. Atunci Samson a strigat către Domnul și a zis: „Doamne Dumnezeule! Adu-Ți* aminte de mine, Te rog; Dumnezeule, dă-mi putere numai de data aceasta, și cu o singură lovitură să mă răzbun pe filistenii pentru cei doi ochi ai mei!“

*Ier. 15.15.

29. Și Samson a îmbrățișat amândoi stâlpii de la mijloc, pe care se sprijinea casa, și s-a rezezat de ei; unul era la dreapta lui, și altul la stânga.

30. Samson a zis: „Să mor împreună cu filistenii!“ S-a plecat cu toată puterea, și casa a căzut peste domnitori și peste tot poporul care era acolo. Cei pe care i-a prăpădit la moartea lui au fost mai mulți decât cei pe care-i omorâse în timpul vieții.

31. Frații lui și toată casa tatălui său s-au coborât și l-au luat. Când s-au suit înapoi, l-au îngropat* între Țorea

și Eștaol, în mormântul tatălui său Manoah. El fusese judecător în Israel douăzeci de ani. *Cap. 13.25.

Mica

17¹. Era un om din muntele lui Efraim, numit Mica.

2. El a zis mamei sale: „Cei o mie o sută de sicli de argint, care ți s-au luat și pentru care ai blestemat chiar în auzul urechilor mele, argintul acesta este în mâinile mele, eu îl luasem.“ Și mama sa a zis: „Bindecuvântat* să fie fiul meu de Domnul!“

*Gen. 14.19. Rut 3.10.

3. El a dat înapoi mamei sale cei o mie o sută de sicli de argint; și mama sa a zis: „Închin cu mâna mea argintul acesta Domnului, ca să fac* cu el fiului meu un chip cioplit și un chip turnat; și astfel ți-l voi da înapoi.“

*Exod 20.4,23. Lev. 19.4.

4. El a dat argintul înapoi mamei sale. Mama sa a luat* două sute de sicli de argint și a dat argintul la argintar, care a făcut din el un chip cioplit și un chip turnat. Chipurile au fost aduse în casa lui Mica.

*Isa. 46.6.

5. Mica acesta avea o casă a lui Dumnezeu; a făcut un efod* și terafimi** și a sfințit pe unul din fiii lui ca preot.

*Cap. 8.27. **Gen. 31.19,30. Osea 3.4.

6. În vremea aceea*, nu era împărat în Israel. Fiecare** făcea ce-i plăcea.

*Cap. 18.1; 19.1; 21.25. Deut. 33.5. **Deut. 12.8.

7. Era un tânăr în Betleemul lui Iuda, din familia lui Iuda; era levit și locuia pentru o vreme acolo.

8. Omul acesta a plecat din cetatea* Betleemul lui Iuda, să-și caute o locuință potrivită. Urmându-și drumul, a ajuns în muntele lui Efraim la casa lui Mica.

*Ios. 19.15. Cap. 19.1. Rut 1.1,2. Mica 5.2. Mat. 2.1,5,6.

9. Mica i-a zis: „De unde vii?“ El i-a răspuns: „Eu sunt levit, din Betleemul lui Iuda, și merg să-mi caut o locuință potrivită.“

10. Mica i-a zis: „Rămâi la mine, tu să-mi* fii tată** și preot, și eu îți voi da zece sicli de argint pe an, hainele de care vei avea nevoie și mijloace de trai.“

*Cap. 18.19. **Gen. 45.8. Iov 29.16.

11. Și levitul a intrat la el. S-a hotărât astfel să rămână la omul acesta, care a privit pe tânăr ca pe unul din fiii lui.

12. Mica a sfințit* pe levit, și tânărul acesta i-a slujit ca** preot și a locuit în casa lui.

*Vers. 5. **Cap. 18.30.

13. Și Mica a zis: „Acum, știu că Domnul îmi va face bine, fiindcă am ca preot pe levitul acesta.“

Fiii lui Dan ridică lucruri pentru slujbă din casa lui Mica

18¹. În vremea* aceea, nu era împărat în Israel; și seminția** daniților își căuta o moșie ca să se așeze în ea, căci până în ziua aceea nu-i căzuse la sorți nici o moștenire în mijlocul semințiilor lui Israel.

*Cap. 17.6; 21.25. **Ios. 19.47.

2. Fiii lui Dan au luat dintre ei toți, din familiile lor, cinci oameni viteji, pe care i-au trimis din Țorea* și din Eștaol să iscodească** țara și s-o cerceteze. Ei le-au zis: „Duceți-vă și cercetați țara.“ Ei au ajuns în muntele lui Efraim, la casa* lui Mica, și au rămas peste noapte acolo.

*Cap. 13.25. **Num. 13.17. Ios. 2.1. †Cap. 17.1.

3. Când erau aproape de casa lui Mica, au cunoscut glasul tânărului levit, s-au apropiat și i-au zis: „Cine te-a adus aici? Ce faci tu în locul acesta? Și ce ai aici?“

4. El le-a răspuns: „Mica face cutare și cutare lucru pentru mine, îmi* dă o simbrie, și eu îi sunt preot.“

*Cap. 17.10.

5. Ei i-au zis: „Întrebă* pe Dumnezeu**, ca să știm dacă vom avea noroc în călătoriile noastre.“

*1 Împ. 22.5. Isa. 30.1. Osea 4.12. **Vers. 14. Cap. 17.5.

6. Și preotul le-a răspuns: „Duceți-vă* în pace; călătoria pe care o faceți este sub privirea Domnului.“

*1 Împ. 22.6.

7. Cei cinci oameni au plecat și au ajuns în Lais*. Au văzut poporul de acolo trăind** la adăpost, în felul sidoniților, liniștiți și fără grijă; în țară nu era nimeni care să le facă cel mai mic neajuns, stăpânind peste ei; erau departe de sidoniți și n-aveau nici o legătură cu alți oameni.

*Ios. 19.47. **Vers. 27,28.

8. S-au întors la frații lor în Țorea* și Eștaol, și frații lor le-au zis: „Ce veste ne aduceți?“

*Vers. 2.

9. „Haidem“, au răspuns ei, „să ne suim împotriva lor; căci am văzut țara și iată că era foarte bună. Ce! Stați** și nu ziceți nimic? Nu fiți leneși și porniți să puneți stăpânire pe țara aceasta.“

*Num. 13.30. Ios. 2.23,24. **1 Împ. 22.3.

10. Când veți intra în ea, veți da peste un popor care stă fără* frică. Țara este mare, și Dumnezeu a dat-o în mâinile voastre; este un loc** unde

nu lipsește nimic din tot ce este pe pământ.“

*Vers. 7,27. **Deut. 8.9.

11. Șase sute de oameni din familia lui Dan au pornit din Țorea și Eștaol, închinși cu armele lor de război.

12. S-au suit și au tăbărit la Chiriatarim*, în Iuda; de aceea locul acesta, care este înapoia lui Chiriatarim, a fost chemat până în ziua de azi** Mahane-Dan (*Tabăra lui Dan*).

*Ios. 15.60. **Cap. 13.25.

13. Au trecut de acolo în muntele lui Efraim și au ajuns până la casa lui* Mica.

*Vers. 2.

14. Atunci* cei cinci oameni, care se duseseră să iscodească țara Lais, au luat cuvântul și au zis fraților lor: „Știți că în** casele acestea este un efod, terafimi, un chip cioplit și un chip turnat? Vedeți acum ce aveți de făcut.“

*1 Sam. 14.28. **Cap. 17.5.

15. Ei s-au abătut pe acolo, au intrat în casa tânărului levit, în casa lui Mica, și l-au întrebat de sănătate.

16. Cei șase* sute de oameni din fiii lui Dan, închinși cu armele lor de război, stăteau la intrarea porții.

*Vers. 11.

17. Și cei cinci* oameni, care se duseseră să iscodească țara, s-au suit și au intrat în casă; au luat chipul** cioplit, efodul, terafimii și chipul turnat, în timp ce preotul era la intrarea porții cu cei șase sute de oameni, închinși cu armele lor de război.

*Vers. 2,14. **Cap. 17.4,5.

18. Când au intrat în casa lui Mica și au luat chipul cioplit, efodul, terafimii și chipul turnat, preotul le-a zis: „Ce faceți?“

19. Ei au răspuns: „Taci, pune-ți* mâna la gură și vino cu noi; să ne fii părinte** și preot. Mai bine este să fii preot la casa unui singur om sau să fii preotul unei seminții și unei familii din Israel?“

*Iov 21.5; 29.9; 40.4. Prov. 30.32. Mica 7.16. **Cap. 17.10.

20. Preotul s-a bucurat în inima lui; a luat efodul, terafimii și chipul cioplit și s-a unit cu ceata poporului.

21. Au pornit iarăși la drum și au plecat, punând înaintea lor copii, vitele și calabalăcurile.

22. După ce se depărtaseră bine de casa lui Mica, oamenii care locuiau în casele vecine cu a lui Mica s-au strâns și au urmărit pe fiii lui Dan.

23. Au strigat după fiii lui Dan, care s-au întors și au zis lui Mica: „Ce ai,

și ce înseamnă gloata aceasta de oameni?*

24. El a răspuns: „Dumnezeii mei, pe care mi-i făcusem, mi i-ați luat împreună cu preotul și ați plecat: ce-mi mai rămâne? Cum puteți dar să-mi spuneți: „Ce ai?”

25. Fiii lui Dan i-au zis: „Să nu-ți auzim glasul; căci altfel niște oameni amărăți se vor arunca asupra voastră, și te vei pierde și pe tine și pe cei din casa ta.”

26. Și fiii lui Dan și-au văzut mai departe de drum. Mica, văzând că sunt mai tari decât el, s-a întors și a venit acasă.

Cucerirea cetății Lais

27. Au ridicat, dar, ce făcuse Mica și au luat pe preotul care era în slujba lui și s-au năpustit* asupra Laisului, asupra unui popor liniștit și în pace; l-au trecut** prin ascuțișul sabiei și au ars cetatea.

*Vers. 7, 10. Deut. 33.22. **Jos. 19.47.

28. Nimeni n-a izbăvit-o, căci era departe* de Sidon, și locuitorii ei n-aveau nici o legătură cu alți oameni: ea era în valea care se întinde spre Bet-Rehob**. Fiii lui Dan au zidit din nou cetatea și au locuit în ea;

*Vers. 7. **Num. 13.21. 2 Sam. 10.6.

29. au numit-o* Dan**, după numele lui Dan, tatăl lor, care se născuse lui Israel; dar cetatea se chema mai înainte Lais.

*Jos. 19.47. **Gen. 14.14. Cap. 20.1. 1 Împ. 12.29,30; 15.20.

30. Au înălțat pentru ei chipul cioplit; și Ionatan, fiul lui Gherșom, fiul lui Moise, el și fiii lui au fost preoții seminției daniților până* pe vremea robirii țării.

*Cap. 13.1. 1 Sam. 4.2,3,10,11. Ps. 78.60,61.

31. Au așezat pentru ei chipul cioplit pe care-l făcuse Mica, în tot* timpul cât a fost casa lui Dumnezeu la Silo.

*Jos. 18.1. Cap. 19.18; 21.12.

Răutatea oamenilor din Ghibeea, din Beniamin

19. Pe vremea când* nu era împărat în Israel, un levit, care locuia la marginea muntelui lui Efraim, și-a luat ca țiitoare o femeie din Betleemul lui Iuda.

*Cap. 17.6; 18.1; 21.25.

2. Țiitoarea nu i-a fost credincioasă și l-a părăsit, ca să se ducă în casa tatălui ei în Betleemul* lui Iuda, unde a rămas timp de patru luni.

*Cap. 17.7.

3. Bărbatul ei s-a sculat și s-a dus la ea, ca să-i vorbească inimii și s-o aducă înapoi. Avea cu el pe sluga lui și doi măgari. Ea l-a adus în casa tatălui ei; și când l-a văzut tatăl femeii aceleia tinere, l-a primit cu bucurie.

4. Socrul său, tatăl femeii aceleia tinere, l-a ținut la el trei zile. Au mâncat și au băut, și au rămas noaptea acolo.

5. A patra zi, s-au sculat dis-de-dimineață, și levitul se pregătea să plece. Dar tatăl tinerei femeii a zis ginerelui său: „Ia o bucată de pâine, ca să prinzi la inimă*”; și apoi veți pleca.” *Gen. 18.5.

6. Și au șezut de au mâncat și au băut amândoi. Apoi tatăl tinerei femeii a zis bărbatului: „Hotărește-te, dar, să rămâi aici la noapte, și să ți se veselească inima.”

7. Bărbatul se scula să plece; dar, în urma stăruințelor socrului său, a rămas acolo și noaptea aceea.

8. În ziua a cincea, s-a sculat dis-de-dimineață să plece. Atunci tatăl tinerei femeii a zis: „Întărește-ți mai întâi inima, te rog; și rămâi până ce se va pleca ziua spre seară.” Și au mâncat amândoi.

9. Bărbatul se scula să plece cu țiitoarea și sluga lui, dar socrul său, tatăl tinerei femeii, i-a zis: „Iată că ziua a trecut, e târziu, rămâi, dar, peste noapte aici; iată că ziua se pleacă spre noapte, rămâi aici peste noapte, și să ți se veselească inima; mâine vă veți scula dis-de-dimineață ca să porniți la drum, și te vei duce la cortul tău.”

10. Bărbatul n-a vrut să mai rămână și în noaptea aceea, ci s-a sculat și a plecat.

A ajuns până în fața Iebusului*, adică Ierusalimul, cu cei doi măgari înșeuati și cu țiitoarea lui.

*Jos. 18.28.

11. Când s-au apropiat de Iebus, ziua se plecaseră mult spre seară. Sluga a zis atunci stăpânului său: „Haideam să ne îndreptăm spre cetatea* aceasta a iebusiților și să rămânem în ea peste noapte.”

*Jos. 15.8,63. Cap. 1.21. 2 Sam. 5.6.

12. Stăpânul său i-a răspuns: „Nu putem să intrăm într-o cetate străină, unde nu sunt copii de ai lui Israel, ci să mergem până la* Ghibeea.” *Jos. 18.28.

13. A mai zis slugii sale: „Haideam să ne apropiem de unul din locurile acestea, Ghibeea sau Rama*, și să rămânem acolo peste noapte.”

*Jos. 18.25.

14. Au mers mai departe, și apunea soarele când s-au apropiat de Ghibeea, care este a lui Beniamin.

15. S-au îndreptat într-acolo ca să se ducă să rămână peste noapte în Ghibeea. Levitul a intrat și s-a oprit în piața cetății. Nu s-a găsit nimeni care să-i* primească în casă să rămână peste noapte.

*Mat. 25.43. Evr. 13.2.

16. Și iată că un bătrân se întorcea seara de la munca* câmpului; omul acesta era din muntele lui Efraim, locuia pentru o vreme la Ghibeea, și oamenii din locul acela erau beniamiti.

*Ps. 104.23.

17. El a ridicat ochii și a văzut pe călător în piața cetății. Și bătrânul i-a zis: „Încotro mergi și de unde vii?”

18. El i-a răspuns: „Venim din Betleemul lui Iuda și mergem până la marginea muntelui lui Efraim, de unde sunt. Mă dusesem la Betleemul lui Iuda, și acum mă duc la* Casa Domnului. Dar nu se găsește nimeni să mă primească în casă.

*Jos. 18.1. Cap. 18.31; 20.18. 1 Sam. 1.3,7.

19. Avem însă paie și nutreț pentru măgarii noștri; avem și pâine și vin pentru mine, pentru roaba ta și pentru băiatul care este cu robii tăi. Nu ducem lipsă de nimic.”

20. Bătrânul a zis: „Pacea să fie* cu tine! Toate nevoile tale le iau asupra mea, numai** să nu rămâi în piață peste noapte.”

*Gen. 43.23. Cap. 6.23. **Gen. 19.2.

21. L-a* dus în casa lui și a dat nutreț măgarilor. Călătorii** și-au spălat picioarele; apoi au mâncat și au băut.

*Gen. 24.32; 43.24. **Gen. 18.4. Ioan 13.5.

22. Pe când se veseleau ei, iată că oamenii* din cetate, niște fii ai lui Belial**, oameni stricați, au înconjurat casa, au bătut la poartă și au zis bătrânului, stăpânul casei: „Scoateți pe omul acela care a intrat la tine, ca să ne împreunăm cu el.”

*Gen. 19.4. Cap. 20.5. Osea 9.9; 10.9. **Deut. 13.13. †Gen. 19.5. Rom. 1.26,27.

23. Stăpânul* casei a ieșit la ei și le-a zis: „Nu, fraților, vă rog să nu faceți un lucru așa de rău; fiindcă omul acesta a intrat în casa mea, nu săvârșiți* mișelia aceasta.

*Gen. 19.6,7. **2 Sam. 13.12.

24. Iată* că am o fată fecioară, și omul acesta are o țiitoare; vi le voi aduce afară: necinstiți-le** și faceți-le ce vă va plăcea. Dar nu săvârșiți cu

omul acesta o faptă așa de nelegiuită.*

*Gen. 19.8. **Gen. 34.2. Deut. 21.14.

25. Oamenii aceia n-au vrut să-l asculte. Atunci omul și-a luat țiitoarea și le-a adus-o afară. Ei s-au împreunat* cu ea și și-au bătut joc de ea toată noaptea până dimineața; și i-au dat drumul când se lumina de ziuă.

*Gen. 4.1.

26. Către ziuă, femeia aceasta a venit și a căzut la ușa casei omului la care era bărbatul ei și a rămas acolo până la ziuă.

27. Și dimineața, bărbatul ei s-a sculat, a deschis ușa casei și a ieșit ca să-și urmeze drumul mai departe. Dar iată că femeia, țiitoarea lui, era întinsă la ușa casei, cu mâinile pe prag.

28. El i-a zis: „Scoală-te și haideam să mergem!” Ea n-a* răspuns. Atunci bărbatul a pus-o pe măgar și a plecat acasă.

*Cap. 20.5.

29. Când a ajuns acasă, a luat un cuțit, a apucat pe țiitoarea lui și a* tăiat-o mădular cu mădular în douăsprezece bucăți, pe care le-a trimis în tot ținutul lui Israel.

*Cap. 20.6. 1 Sam. 11.7.

30. Toți cei ce au văzut lucrul acesta au zis: „Niciodată nu s-a întâmplat și nu s-a văzut așa ceva, de când s-au suit copiii lui Israel din Egipt până în ziua de azi; luați aminte, dar, la lucrul acesta, sfătuți-vă* și vorbiți!”

*Cap. 20.7. Prov. 13.10.

Poporul la Mițpa

20. Toți copiii* lui Israel au ieșit de la Dan** până la Beer-Seba și țara Galaadului, și adunarea s-a strâns ca un singur om înaintea Domnului, la Mițpa†.

*Deut. 13.12. Jos. 22.12. Cap. 21.5. 1 Sam. 11.7. **Cap. 18.29. 1 Sam. 3.20. 2 Sam. 3.10; 24.2. †Cap. 10.17; 11.11. 1 Sam. 7.5; 10.17.

2. Căpeteniile întregului popor, toate semințiile lui Israel, au venit în adunarea poporului lui Dumnezeu: erau patru sute de mii de oameni pedestri, care scoteau* sabia.

*Cap. 8.10.

3. Și fiii lui Beniamin au auzit că se suiseră copiii lui Israel la Mițpa.

Copiii lui Israel au zis: „Spuneți cum s-a întâmplat această nelegiuire?”

4. Atunci levitul, bărbatul femeii care fusese ucisă, a luat cuvântul și a zis: „Ajunsesem împreună cu țiitoarea mea, la Ghibeea* lui Beniamin, ca să rămânem peste noapte acolo.

*Cap. 19.15.

5. Locuitorii* din Ghibeea s-au sculat împotriva mea și au înconjurat noaptea

casa în care eram. Aveau de gând să mă omoare; au siluit pe țiitoarea** mea până când a murit.

*Cap. 19.22. **Cap. 19.25,26.

6. Mi-am luat* țiitoarea și am tăiat-o în bucăți, pe care le-am trimis în tot ținutul moștenirii lui Israel; căci au săvârșit o nelegiuire** și o mișelie în Israel.

*Cap. 19.29. **Ios. 7.15.

7. Iată-vă pe toți, copii ai lui Israel; sfătuiți-vă* și luați o hotărâre aici!“

*Cap. 19.30.

8. Tot poporul s-a sculat ca un singur om și a zis: „Nici unul din noi să nu se ducă în cortul lui și nimeni să nu se întorcă acasă.

9. Iată acum ce vom face cetății Ghibeea: să mergem împotriva ei după cum vom ieși la sorți.

10. Să luăm din toate semințiile lui Israel zece oameni din o sută, o sută dintr-o mie și o mie din zece mii; ei să se ducă să caute merinde pentru popor pentru ca, la întorcerea lor, să facem cetății Ghibeea din Benjamin, potrivit cu toată mișelia pe care a făcut-o ea în Israel.“

11. Astfel toți bărbații lui Israel s-au strâns împotriva cetății, uniți ca un singur om.

12. Semințiile* lui Israel au trimis niște oameni în toate familiile lui Benjamin, ca să-i spună: „Ce înseamnă nelegiuirea aceasta care s-a făcut între voi?”

*Deut. 13.14. Ios. 22.13,16.

13. Scoateți afară acum pe oamenii aceia stricați* din Ghibeea ca să-i omorâm și să curățăm răul** din mijlocul lui Israel.“ Dar beniamiții n-au vrut să asculte glasul fraților lor, copiii lui Israel.

*Deut. 13.13. Cap. 19.22. **Deut. 17.12.

14. Beniamiții au ieșit din cetățile lor și s-au strâns la Ghibeea ca să lupte împotriva copiilor lui Israel.

15. Numărul beniamiților ieșiți în ziua aceea din cetăți a fost de douăzeci și șase de mii de oameni care scoteau sabia, fără să se mai socotească și locuitorii din Ghibeea, care alcătuiau șapte sute de oameni aleși.

16. În tot poporul acesta, erau șapte sute de oameni aleși care nu* se slujeau de mâna dreaptă; toți aceștia, aruncând o piatră cu praștia, puteau să ochească un fir de păr și nu dădeau greș.

*Cap. 3.15. 1 Cron. 12.2.

17. S-a făcut și numărătoarea bărbaților lui Israel, afară de ai lui Benia-

min, și s-au găsit patru sute de mii care scoteau sabia, toți bărbați de război.

18. Și copiii lui Israel s-au sculat, s-au suit* la Betel și au întrebat** pe Dumnezeu, zicând: „Cine din noi să se suie întâi ca să lupte împotriva fiilor lui Benjamin?” Domnul a răspuns: „Iuda să se suie întâi.“

*Vers. 23,26. **Num. 27.21. Cap. 1.1.

Seminția lui Benjamin este aproape nimicită

19. Copiii lui Israel au pornit dis-de-dimineată și au tăbărit la Ghibeea.

20. Și bărbații lui Israel au înaintat ca să înceapă lupta împotriva bărbaților lui Benjamin și s-au așezat în linie de bătaie împotriva lor, înaintea cetății Ghibeea.

21. Fiii* lui Benjamin au ieșit din Ghibeea și în ziua aceea au culcat la pământ douăzeci și două de mii de oameni din Israel.

*Gen. 49.27.

22. Poporul, bărbații lui Israel, s-au îmbărbătat și s-au așezat din nou în linie de bătaie în locul unde se așezaseră în ziua întâi.

23. Și* copiii lui Israel s-au suit și au plâns înaintea Domnului până seara; au întrebat pe Domnul și au zis: „Să mă mai sui la luptă împotriva fiilor fratelui meu Benjamin?” Domnul a răspuns: „Suiți-vă împotriva lui.“

*Vers. 26,27.

24. Copiii lui Israel au înaintat împotriva fiilor lui Benjamin, în ziua a doua.

25. Și în aceeași zi*, beniamiții le-au ieșit înainte din Ghibeea și iarăși au culcat la pământ optsprezece mii de oameni din copiii lui Israel, toți în stare să poarte armele.

*Vers. 21.

26. Toți copiii lui Israel și tot poporul s-au suit* și au venit la Betel; au plâns și au rămas acolo înaintea Domnului, au postit în ziua aceea până seara și au adus arderi de tot și jertfe de mulțumire înaintea Domnului.

*Vers. 18.

27. Și copiii lui Israel au întrebat pe Domnul – acolo se găsea atunci chivotul* legământului lui Dumnezeu,

*Ios. 18.1. 1 Sam. 4.3,4.

28. și Fineas*, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, stătea** pe vremea aceea înaintea lui Dumnezeu – și au zis: „Să mai pornesc la luptă împotriva fiilor fratelui meu Benjamin sau să mă las?” Domnul a răspuns: „Suiți-vă, căci mâine

îi voi da în mâinile voastre.“

*Ios. 24.33. **Deut. 10.8; 18.5.

29. Atunci Israel a pus niște oameni la* pândă în jurul cetății Ghibeea.

*Ios. 3.4.

30. Copiii lui Israel s-au suit împotriva fiilor lui Benjamin, a treia zi, și s-au așezat în linie de bătaie înaintea cetății Ghibeea, ca și în celelalte dăți.

31. Și fiii lui Benjamin au ieșit înaintea poporului și au fost trași departe de cetate. Au început să lovească de moarte în popor, ca și în celelalte dăți, pe drumurile cele mari, care suie: unul la Betel și altul la Ghibeea prin câmpie, și au ucis aproape treizeci de bărbați din Israel.

32. Fiii lui Benjamin ziceau: „Iată-i bătuți înaintea noastră ca și mai înainte!“ Dar copiii lui Israel ziceau: „Să fugim și să-i tragem departe de cetate, la drumul mare.“

33. Toți bărbații lui Israel și-au părăsit locurile și s-au înșiruit de bătaie la Baal-Tamar; și oamenii lui Israel, care stăteau la pândă, s-au aruncat din locul în care erau, din Maare-Ghibeea.

34. Zece mii de oameni aleși din tot Israelul au ajuns înaintea cetății Ghibeea. Lupta a fost aprigă, și beniamiții* nu-și închipuiau prăpădul prin care aveau să treacă.

*Ios. 8.14. Isa. 47.11.

35. Domnul a bătut pe Benjamin înaintea lui Israel, și copiii lui Israel au ucis în ziua aceea douăzeci și cinci de mii o sută de oameni din Benjamin, toți în stare să poarte armele.

36. Fiii lui Benjamin credeau că bărbații* lui Israel sunt bătuți, căci aceștia făceau loc beniamiților și se bizuiau pe oamenii pe care-i pusese la pândă împotriva cetății Ghibeea.

*Ios. 8.15.

37. Oamenii de la pândă* s-au aruncat repede asupra cetății Ghibeea, au pornit înainte și au trecut toată cetatea prin ascuțișul sabiei.

*Ios. 8.19.

38. După un semn asupra căruia se învoiseră cu bărbații lui Israel, cei de la pândă aveau să facă să se înalțe din cetate un fum gros.

39. Atunci bărbații lui Israel s-au întors în luptă. Beniamiții le omorâseră aproape treizeci de oameni și ziceau: „Negresit, iată-i bătuți înaintea noastră ca în cea dintâi luptă!“

40. Dar un fum gros începea să se înalțe atunci din cetate. Beniamiții s-au

uitat* înapoi; și iată că flăcările se ridicau din cetatea întreagă spre cer.

*Ios. 8.20.

41. Bărbații lui Israel se întorseseră; și bărbații lui Benjamin s-au înspăimântat, văzând prăpădul care avea să-i ajungă.

42. Au dat dosul înaintea bărbaților lui Israel și au fugit pe calea care duce în pustiu. Dar năvălitorii s-au luat după ei, iar pe cei ce ieșiseră din cetate i-au culcat la pământ, căci îi prinseseră la mijloc.

43. Au înconjurat pe Benjamin, l-au gonit și l-au zdrobit de îndată ce voia să se odihnească, până în fața cetății Ghibeea înspre soare-răsare.

44. Optsprezece mii de bărbați au căzut din Benjamin, toți voinici.

45. Din cei ce au dat dosul ca să fugă spre pustiu, la stâncă Rimon*, bărbații lui Israel au nimicit cinci mii pe drumuri; i-au urmărit până la Ghideom și au ucis din ei două mii.

*Ios. 15.32.

46. Întreg numărul beniamiților care au pierit în ziua aceea a fost de douăzeci și cinci de mii de oameni în stare să poarte armele, toți voinici.

47. Șase sute de oameni erau cei ce dăduseră* dosul și fugiseră spre pustiu, la stâncă Rimon; acolo au rămas patru luni.

*Cap. 21.13.

48. Bărbații lui Israel s-au întors la fiii lui Benjamin și i-au trecut prin ascuțișul sabiei, de la oamenii din cetăți până la dobitoace și tot ce au găsit. Au pus de asemenea foc tuturor cetăților pe care le-au găsit în cale.

Înmulțirea din nou a seminției lui Benjamin

21. Bărbații* lui Israel juraseră la Mița, zicând: „Nici unul din noi să nu-și dea fata după un beniamit.“

*Cap. 20.1.

2. Poporul a venit la Betel* și a stat înaintea lui Dumnezeu până seara. Au ridicat glasul, au vărsat multe lacrimi

*Cap. 20.18,26.

3. și au zis: „Doamne Dumnezeule lui Israel, pentru ce s-a întâmplat așa ceva în Israel: să lipsească astăzi o seminție întreagă din Israel?“

4. A doua zi, poporul s-a sculat dis-de-dimineată; au zidit* acolo un altar și au adus arderi de tot și jertfe de mulțumire.

*2 Sam. 24.25.

5. Copiii lui Israel au zis: „Cine dintre toate semințiile lui Israel nu s-a suit la adunare înaintea Domnului?“ Căci făcuseră* un jurământ mare împotriva oricui nu s-ar sui la Domnul, la Mițpa, și ziseră: „Să fie pedepsit cu moartea.“
*Cap. 5.23.

6. Copiilor lui Israel le părea rău de fratele lor Benjamin și ziceau: „Astăzi a fost nimicită o seminție din Israel.“

7. Cum să facem rost de neveste celor ce au rămas cu viață, fiindcă am jurat pe Domnul să nu le dăm fetele noastre de neveste?“

8. Ei au zis deci: „Este cineva dintre semințiile lui Israel care să nu se fi suit la Domnul, la Mițpa?“ Și nimeni din Iabes*, din Galaad, nu venise în tabără, la adunare.
*1 Sam. 11.1; 31.11.

9. Au făcut numărătoarea poporului, și nu era acolo nici unul din locuitorii din Iabes, din Galaad.

10. Atunci adunarea a trimis împotriva lor douăsprezece mii de ostași, dându-le porunca aceasta: „Duceți-vă* și treceți prin ascuțișul sabiei pe locuitorii din Iabes, din Galaad, cu femeile și copiii.
*Vers. 5. Cap. 5.23. 1 Sam. 11.7.

11. Iată ce să faceți: să nimiciți cu desăvârșire orice bărbat* și orice femeie care a cunoscut împreunarea cu bărbat.“
*Num. 31.17.

12. Au găsit între locuitorii din Iabes, din Galaad, patru sute de fete fecioare, care nu se culcaseră cu bărbat, și le-au adus în tabără la Silo*; care este în țara Canaanului.“
*Ios. 18.1.

13. Toată adunarea a trimis soli să vorbească fiilor lui Benjamin care erau* la stânca Rimon și să le vestească pacea.
*Cap. 20.47.

14. În timpul acela beniaminiți s-au întors și li s-au dat de neveste acelea pe care le lăsaseră cu viață din femeile din Iabes, din Galaad. Dar nu erau destule.

15. Poporului îi* părea rău de Benia-

min, căci Domnul făcuse o spărtură în semințiile lui Israel.
*Vers. 6.

16. Bătrânii adunării au zis: „Cum să facem rost de neveste pentru cei rămași, căci femeile lui Benjamin au fost nimicite?“

17. Și au zis: „Cei ce au mai rămas din Benjamin să-și păstreze moștenirea, ca să nu se șteargă o seminție din Israel.“

18. Dar noi nu putem să dăm pe fetele noastre după ei, căci copiii lui Israel* au jurat, zicând: „Blestemat să fie cine va da o nevestă unui beniamit!“
*Vers. 1. Cap. 11.35.

19. Și au zis: „Iată, în fiecare an este o sărbătoare a Domnului la Silo, care este la miazănoapte de Betel, la răsăritul drumului care suie din Betel la Sihem, și la miazăzi de Lebona.“

20. Apoi au dat următoarea poruncă fiilor lui Benjamin: „Duceți-vă și stați la pândă în vii.“

21. Uitați-vă, și când veți vedea pe fetele din Silo ieșind să joace*, să ieșiți din vii, să vă luați fiecare câte o nevestă din fetele din Silo și să vă duceți în țara lui Benjamin.
*Exod 15.20. Cap. 11.34. 1 Sam. 18.6. Ier. 31.13.

22. Dacă părinții sau frații lor vor veni să se plângă la noi, le vom spune: „Dați-ni-le nouă, căci n-am luat câte o nevestă de fiecare în război. Nu voi li le-ați dat: numai atunci ați fi vinovați.“

23. Fiii lui Benjamin au făcut așa: și-au luat neveste, după numărul lor, dintre jucătoarele pe care le-au răpit; apoi au plecat și s-au întors în moștenirea lor; au zidit* iarăși cetățile și au locuit acolo.
*Cap. 20.48.

24. Și, în același timp, copiii lui Israel au plecat de acolo fiecare în seminția lui și în familia lui și i s-a întors fiecare în moștenirea lui.

25. Pe vremea aceea*, nu era împărat în Israel, fiecare** făcea ce-i plăcea.
*Cap. 17.6; 18.1; 19.1. **Deut. 12.8. Cap. 17.6.

RUT

(Psalmul 113.5-9. Fapte 10.35. Romani 4.7; 9.25,26. 1 Timotei 5.4,14.)

Naomi

1. Pe vremea judecătorilor*, a fost o foamete** în țară. Un om din Betleemul† lui Iuda a plecat cu nevasta sa și cu cei doi fii ai lui, să locuiască pentru o vreme în țara Moabului.
*Jude. 2.16. **Gen. 12.10; 26.1. 2 Împ. 8.1. †Jude. 17.8.

2. Numele omului acela era Elimelec, numele nevestei lui era Naomi, și cei doi fii ai lui se numeau Mahlon și Chilion: erau efratiți*, din Betleemul lui Iuda. Ajungând în țara Moabului, și-au așezat locuința acolo.
*Gen. 35.19. **Jude. 3.30.

3. Elimelec, bărbatul Naomei, a murit, și ea a rămas cu cei doi fii ai ei.

4. Ei și-au luat neveste moabite. Una se numea Orpa, și cealaltă Rut, și au locuit acolo aproape zece ani.

5. Mahlon și Chilion au murit și ei amândoi, și Naomi a rămas fără cei doi fii ai ei și fără bărbat.

Rut se ține de Naomi

6. Apoi s-a sculat, ea și nurerile ei, ca să se întorcă în țara ei din țara Moabului, căci aflase în țara Moabului că Domnul cercetase* pe poporul Său și-i dăduse** pâine.
*Exod 4.31. Luca 1.68. **Ps. 132.15. Mat. 6.11.

7. Ea a ieșit din locul în care locuia însoțită de cele două nureri ale ei și a pornit ca să se întorcă în țara lui Iuda.

8. Naomi a zis atunci celor două nureri ale ei: „Duceți-vă și întoarceți-vă fiecare* la casa mamei ei! Domnul să Se** îndure de voi, cum v-ați îndurat și voi de cei ce au murit și de mine!
*Ios. 24.15. **2 Tim. 1.16-18. †Vers. 5. Cap. 2.20.

9. Să vă dea Domnul să găsiți odihnă* fiecare în casa unui bărbat! Și le-a sărutat. Ele au ridicat glasul și au plâns;
*Cap. 3.1.

10. și i-au zis: „Nu; noi vom merge cu tine la poporul tău.“

11. Naomi a zis: „Întoarceți-vă, fiicele mele! Pentru ce să veniți voi cu mine? Mai am eu oare fii în pântecul meu, ca să poată fi bărbatii* voștri?
*Gen. 38.11. Deut. 25.5.

12. Întoarceți-vă, fiicele mele, și duceți-vă! Eu sunt prea bătrână ca să

mă mărit din nou. Și chiar dacă aș zice că trag nădejde; chiar dacă în noaptea aceasta aș fi cu un bărbat și aș naște fii,

13. ați mai aștepta voi până să se facă mari și ați vrea voi să nu vă măritați din pricina lor? Nu, fiicele mele! Eu sunt mult mai amărâtă decât voi, pentru că mâna Domnului s-a întins* împotriva mea.“
*Jude. 2.15. Iov 19.21. Ps. 32.4; 38.2; 39.9,10.

14. Și ele au ridicat glasul și iarăși au plâns. Orpa a sărutat pe soacra sa și a plecat, dar Rut s-a ținut* de ea.
*Prov. 17.17; 18.24.

15. Naomi a zis către Rut: „Iată, cumnata ta s-a întors la poporul ei și la dumnezeii* ei; întoarce-te** și tu după cumnata ta.“
*Jude. 11.24. **Ios. 24.15,19. 2 Împ. 2.2. Luca 24.28.

16. Rut a răspuns: „Nu sta* de mine să te las și să mă întorc de la tine! Încotro vei merge tu, voi merge și eu, unde vei locui tu, voi locui și eu; poporul** tău va fi poporul meu, și Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu;
*2 Împ. 2.24,6. **Cap. 2.11,12.

17. unde vei muri tu, voi muri și eu și voi fi îngropată acolo. Facă-mi Domnul* ce o vrea, dar nimic nu mă va despărți de tine decât moartea!“
*1 Sam. 3.17; 25.22. 2 Sam. 19.13. 2 Împ. 6.31.

18. Naomi, văzând-o* hotărâtă să meargă cu ea, n-a mai stăruit. *Fapt. 21.14.

19. Au călătorit împreună până ce au ajuns la Betleem. Și când au intrat în Betleem, toată cetatea s-a pus* în mișcare din pricina lor, și femeile ziceau: „Naomi* (Plăcută) este aceasta?“
*Mat. 21.10. **Isa. 23.7. Plân. 2.15.

20. Ea le-a zis: „Nu-mi mai ziceți Naomi; ziceți-mi Mara (Amărăciune), căci Cel Atotputernic m-a umplut de amărăciune.

21. La plecare eram în belșug, și acum Domnul mă aduce înapoi cu mâinile* goale. De ce să-mi mai ziceți Naomi, când Domnul S-a rostit împotriva mea, și Cel Atotputernic m-a întristat?“
*Iov 1.21.

22. Astfel s-au întors din țara Moabului Naomi și nora sa Rut, moabita. Au ajuns la Betleem la începutul* seceratului orzului.
*Exod 9.31,32. Cap. 2.23. 2 Sam. 21.9.

Rut – Boaz

21. Naomi avea o rudă* după bărbat. Aceasta era un om foarte bogat, din familia lui Elimelec, și se numea Boaz**.

*Cap. 3,2,12. **Cap. 4,21.

2. Rut, moabita, a zis către Naomi: „Lasă-mă, te rog, să mă duc să strâng spice de pe câmpul aceluia înaintea* căruia voi căpăta trecere.“ Ea i-a răspuns: „Du-te, fiica mea.“

*Lev. 19,9. Deut. 24,19.

3. Ea s-a dus într-un ogor să strângă spice pe urma secerătorilor. Și s-a întâmplat că ogorul acela era al lui Boaz, care era din familia lui Elimelec.

4. Și iată că Boaz a venit din Betleem și a zis secerătorilor: „Domnul* să fie cu voi!“ Ei au răspuns: „Domnul să te binecuvânteze!“

*Ps. 129,7,8. Luca 1,28. 2 Tes. 3,16.

5. Și Boaz a zis slujitorului însărcinat cu privegherea secerătorilor: „A cui este tânăra aceasta?“

6. Slujitorul însărcinat cu privegherea secerătorilor a răspuns: „Este o tânără moabită, care s-a întors* cu Naomi din țara Moabului.“

*Cap. 1,22.

7. Ea a zis: „Dă-mi voie să strâng și să culeg spice dintre snopi, rămase pe urma secerătorilor.“ Și de azi dimineață, de când a venit, a stat în picioare până acum și nu s-a odihnit decât o clipă în casă.“

8. Boaz a zis către Rut: „Ascultă, fiică, să nu te duci să culegi spice în alt ogor; să nu te depărtezi de aici și rămâi cu slujnicele mele.“

9. Uită-te unde vor secera pe câmp și du-te după ele. Am poruncit slugilor mele să nu se atingă de tine. Și când îți va fi sete, să te duci la vase și să bei din ce vor scoate slugile.“

10. Atunci ea s-a aruncat* cu fața la pământ și i-a zis: „Cum am căpătat eu trecere înaintea ta, ca să te îngrijești de mine, o străină?“

*1 Sam. 25,23.

11. Boaz i-a răspuns: „Mi s-a spus tot* ce ai făcut pentru soacra ta, de la moartea bărbatului tău, și cum ai părăsit pe tatăl tău și pe mama ta și țara în care te-ai născut, ca să mergi la un popor pe care nu-l cunoșteai mai înainte.“

*Cap. 1,14,16,17.

12. Domnul să-ți răsplătească* ce ai făcut, și plata să-ți fie deplină din partea Domnului Dumnezeului lui Israel sub ale** cărui aripi ai venit să te adăpostești!“

*1 Sam. 24,19. **Cap. 1,16. Ps. 17,8; 36,7; 57,1; 63,7.

13. Și ea a zis: „O! Să* capăt trecere înaintea ta, domnul meu! Căci tu m-ai mângâiat, și vorbele tale au mers la inima slujnicei tale. Și totuși eu nu** sunt nici măcar ca una din slujnicele tale.“

*Gen. 33,15. 1 Sam. 1,18. **1 Sam. 25,41.

14. La vremea prânzului, Boaz a zis către Rut: „Apropie-te, mănâncă pâine și înmoaie-ți bucată în oțet.“ Ea a șezut lângă secerători. I-au dat grăunțe prăjite; a mâncat și s-a saturat*, și ce a rămas a strâns.

*Vers. 8.

15. Apoi s-a sculat să culegă spice. Boaz a dat următoarea poruncă slujitorilor săi: „Lăsați-o să culegă spice și între snopi și să n-o oprîți;”

16. și chiar voi să-i scoateți din snopi câteva spice; s-o lăsați să culegă spice și să n-o înfrunțați.“

17. Ea a cules spice de pe câmp până seara și a bătut ce culesese. A ieșit aproape o efă de orz.

18. A luat-o și a intrat în cetate, și soacra sa a văzut ce culesese. Rut a scos și rămășițele de la prânz și* i le-a dat.

*Vers. 14.

19. Soacra sa i-a zis: „Unde ai cules astăzi spice și unde ai muncit? Binecuvântat să fie cel ce s-a îngrijit* de tine!“ Și Rut a spus soacrei sale la cine muncise: „Omul la care am muncit azi“, a zis ea, „se numește Boaz.“

*Vers. 10. Ps. 41,1.

20. Naomi a zis nurorii sale: „Să fie binecuvântat* de Domnul, care este plin de îndurare** pentru cei vii, cum a fost și pentru cei ce au murit. Omul acesta este rudă cu noi“, i-a mai spus Naomi, „este din cei ce au drept de răscumpărare asupra noastră.“

*Cap. 3,10. 2 Sam. 2,5. Iov 29,13. **Prov. 17,17. †Cap. 3,9; 4,6.

21. Rut, moabita, a adăugat: „El mi-a mai zis: „Rămâi cu slugile mele până vor isprăvi de secerat.“

22. Și Naomi a zis către nora sa, Rut: „Este bine, fiica mea, să ieși cu slujnicele lui și să nu te întâlnească cineva în alt ogor.“

23. Ea s-a ținut, dar, de slujnicele lui Boaz, ca să culegă spice, până la sfârșitul seceratului orzului și seceratului grâului. Și locuia cu soacra sa.

Rut ascultă de sfatul soacrei ei

31. Soacra sa, Naomi, i-a zis: „Fiica mea, aș vrea* să-ți dau un loc de odihnă**, ca să fii fericită.“

*1 Cor. 7,36. 1 Tim. 5,8. **Cap. 1,9.

2. Și acum Boaz, cu ale cărui slujnice* ai fost, nu este el rudă cu noi? Iată, el are să vânture la noapte orzul în arie.

*Cap. 2,8.

3. Spală-te și unge-te*, apoi îmbracă-te cu hainele tale și coboară-te la arie. Să nu te faci cunoscută lui, până va isprăvi de mâncat și de băut.

*2 Sam. 14,2.

4. Și când se va duce să se culce, însemnează-ți locul unde se culcă. Apoi du-te, descoperă-i picioarele și culcă-te. Și el însuși îți va spune ce să faci.“

5. Ea i-a răspuns: „Voi face tot ce ai spus.“

6. Rut s-a coborât la arie și a făcut tot ce poruncise soacra sa.

7. Boaz a mâncat și a băut, și inima-i era* veselă. S-a dus și s-a culcat la marginea unui stog. Rut a venit atunci încet de tot, i-a descoperit picioarele și s-a culcat.

*Jude. 19,6,9,22. 2 Sam. 13,28. Est. 1,10.

8. La miezul nopții, omul s-a speriat; s-a plecat și iată că o femeie era culcată la picioarele lui.

9. El a zis: „Cine ești tu?“ Ea a răspuns: „Eu sunt Rut, slujnica ta; întinde-ți poala hainei* peste slujnica ta, căci ai drept** de răscumpărare.“

*Ezec. 16,8. **Vers. 12. Cap. 2,20.

10. Și el a zis: „Fii binecuvântată* de Domnul, fiică! Această faptă de pe urmă mărturisește și mai mult pentru tine decât cea dintâi**, că n-ai umblat după tineri, săraci sau bogați.“

*Cap. 2,20. **Cap. 1,8.

11. Acum, fiică, nu te teme, îți voi face tot ce vei zice, căci toată cetatea știe că ești o femeie* cinstită.

*Prov. 4,12.

12. Este adevărat că am drept* de răscumpărare, dar este o altă** rudă mai aproape decât mine.

*Vers. 9. **Cap. 4,1.

13. Rămâi în noaptea aceasta aici. Și mâine, dacă vrea să te răscumpere*, bine, să te răscumpere; dar dacă nu-i place să te răscumpere, te voi răscumpăra eu, viu** este Domnul! Culcă-te aici până dimineață.“

*Deut. 25,5. Cap. 4,5. Mat. 22,24. **Jude. 8,19. Ier. 4,2.

14. Ea a rămas culcată la picioarele lui până dimineața și s-a sculat mai înainte de a se putea cunoaște unul pe altul. Boaz a zis: „Să nu știe nimeni că a intrat o femeie* în arie!“

*Rom. 12,17; 14,16. 1 Cor. 10,32. 2 Cor. 8,21. 1 Tes. 5,22.

15. Și a adăugat: „Adu mantaua de pe tine și ține-o.“ Ea a ținut-o, și el a măsurat șase măsuri de orz și le-a pus pe ea. Apoi a intrat în cetate.

16. Rut s-a întors la soacra sa, și Naomi a zis: „Tu ești, fiica mea?“ Rut i-a istorisit tot ce-i făcuse omul acela.

17. Ea a zis: „Mi-a dat aceste șase măsuri de orz, zicând: „Să nu te întorci cu mâinile goale la soacra ta.“

18. Și Naomi a zis: „Fii liniștită*, fiica mea, până vei ști cum se va isprăvi lucrul acesta, căci omul acesta nu va avea odihnă până nu va sfârși lucrul chiar astăzi.“

*Ps. 37,3,5.

Căsătoria lui Boaz cu Rut

41. Boaz s-a suit la poarta cetății și s-a oprit acolo. Și iată că cel* ce avea drept de răscumpărare, și despre care vorbise Boaz, trecea. Boaz i-a zis: „Hei, cutare, apropie-te, stai aici.“ Și el s-a apropiat și s-a oprit.

*Cap. 3,12.

2. Boaz a luat atunci zece oameni dintre bătrânii* cetății și a zis: „Ședeți aici.“ Și ei au șezut jos.

*1 Împ. 21,8. Prov. 31,23.

3. Apoi a zis celui ce avea drept de răscumpărare: „Naomi, întorcându-se din țara Moabului, a vândut bucată de pământ care era a fratelui nostru Elimelec.“

4. Am crezut de datoria mea să te înștiințez despre aceasta și să-ți spun: „Cumpără-o*, în fața** locuitorilor și în fața bătrânilor poporului meu. Dacă vrei s-o răscumperi, răscumpăr-o; dar dacă nu vrei, spune-mi, ca să știu. Căci nu este nimeni* înaintea ta care să aibă dreptul de răscumpărare, și după tine, eu am dreptul acesta.“ Și el a răspuns: „O voi răscumpăra.“

*Ier. 32,7,8. **Gen. 23,18. †Lev. 25,25.

5. Boaz a zis: „În ziua în care vei cumpăra țarina din mâna Naomei, o vei cumpăra în același timp și de la Rut, moabita, nevasta* celui mort, ca să ridici numele mortului în moștenirea lui.“

*Cap. 38,8. Deut. 25,5,6. Cap. 3,13. Mat. 22,24.

6. Și* cel ce avea drept de răscumpărare a răspuns: „Nu pot s-o răscumpăr pe socoteala mea, de frică să nu-mi stric moștenirea mea; ia tu dreptul de răscumpărare, căci eu nu pot s-o răscumpăr.“

*Cap. 3,12,13.

7. Odinioară în Israel, pentru întărirea unei* răscumpărări sau unui schimb, omul își scotea încălțăminte și o dădea celui alt: aceasta slujea ca mărturie în Israel. —

*Deut. 25,7,9.

8. Cel ce avea drept de răscumpărare

a zis, dar, lui Boaz: „Cumpăr-o pe socola ta!“ Și și-a scos încălțăminte.

9. Atunci Boaz a zis bătrânilor și întregului popor: „Voi sunteți martori azi că am cumpărat din mâna Naomei tot ce era al lui Elimelec, al lui Chilion și al lui Mahlon,

10. și că mi-am cumpărat de asemenea de nevastă pe Rut, moabita, nevasta lui Mahlon, ca să ridic numele mortului în moștenirea lui și pentru ca numele mortului să nu fie șters* dintre frații lui și din poarta locului lui. Voi sunteți martori azi despre aceasta!“

*Deut. 25.6.

11. Tot poporul care era la poartă și bătrânii au zis: „Suntem martori! Domnul să facă* pe femeia care intră în casa ta ca Rahela și ca Lea, care amândouă au zidit** casa lui Israel! Arată-ți puterea în Efrata† și fă-ți un nume în Betleem!

*Ps. 127.3; 128.3. **Deut. 25.9. †Gen. 35.16,19.

12. Sămânța* pe care ți-o va da Domnul, prin această tânără femeie, să-ți faci o casă asemenea casei lui Pereț, care** s-a născut lui Iuda din Tamar!“

*Gen. 38.29. 1 Cron. 2.4. Mat. 1.3. **1 Sam. 2.20.

Nașterea lui Obed, strămoșul lui David

13. Boaz a luat* pe Rut, care i-a fost nevastă, și el a intrat la ea. Domnul**

a făcut-o să zămislească, și ea a născut un fiu.

*Cap. 3.11. **Gen. 29.31; 33.3.

14. Femeile au* zis Naomei: „Bine-cuvântat să fie Domnul, care nu te-a lăsat lipsită azi de un bărbat cu drept de răscumpărare și al cărui nume va fi lăudat în Israel!

*Luca 1.58. Rom. 12.15.

15. Copilul acesta îți va înviora sufletul și va fi sprijinul bătrâneților tale; căci l-a născut nora ta, care te iubește și care face pentru tine mai mult* decât șapte fii.“

*1 Sam. 1.8.

16. Naomi a luat copilul, l-a ținut în brațe și a văzut de el.

17. Vecinele* i-au pus nume, zicând: „Un fiu s-a născut Naomei!“ Și l-au numit Obed. Aceasta a fost tatăl lui Isai, tatăl lui David.

*Luca 1.58,59.

Sămânța lui Pereț

18. Iată sămânța lui Pereț:

Pereț* a fost tatăl lui Hețron;

*1 Cron. 2.4, etc. Mat. 1.3.

19. Hețron a fost tatăl lui Ram; Ram a fost tatăl lui Aminadab;

20. Aminadab a fost tatăl lui Nahșon*; Nahșon a fost tatăl lui** Salmon;

*Num. 1.7. **Mat. 1.4, etc.

21. Salmon a fost tatăl lui Boaz; Boaz a fost tatăl lui Obed;

22. Obed a fost tatăl lui Isai; și Isai a fost tatăl lui David*.

*1 Cron. 2.15. Mat. 1.6.

CARTEA ÎNTÂI A LUI SAMUEL

SAU ÎNTÂI A ÎMPĂRAȚILOR

(Osea 13.11.)

ELI ȘI SAMUEL, CEI DIN URMĂ DOI JUDECĂTORI ÎN ISRAEL

(Capitolele 1-12. Psalmul 99.6.)

Penina necăjește pe Ana

1. Era un om din Ramataim-Țofim, din muntele lui Efraim, numit Elcana* fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Țuf, efratit**.

*1 Cron. 6.27,34. **Rut 1.2.

2. El avea două neveste: una se numea Ana, iar cealaltă Penina. Penina avea copii, dar Ana n-avea.

3. Omul acesta se suia în fiecare an* din cetatea sa la Silo**, ca să se închine† înaintea Domnului oștirilor și să-I aducă jertfe. Acolo se aflau cei

doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, preoți ai Domnului.

*Exod 23.14.

Deut. 16.16. Luca. 2.41. **Ios. 18.1. †Deut. 12.5-7.

4. În ziua când își aducea Elcana jertfa*, dădea părți nevestei sale Penina, tuturor fiilor și tuturor fiicelor pe care le avea de la ea.

*Deut. 12.17,18; 16.11.

5. Dar Anei îi dădea o parte îndoită; căci iubea pe Ana. Dar Domnul* o făcuse stearpă.

*Gen. 30.2.

6. Potrivnica ei o înțepa* deseori, ca s-o facă să se mânie, pentru că Domnul o făcuse stearpă.

*Iov 24.21.

Nașterea lui Samuel

Elcana s-a culcat* cu nevasta sa Ana, și Domnul Și-a adus** aminte de ea.

*Gen. 4.1. **Gen. 30.22.

20. Când i s-au împlinit zilele, Ana a rămas însărcinată și a născut un fiu, căruia i-a pus numele Samuel (*Dumnezeu a ascultat*), „căci“, a zis ea, „de la Domnul l-am cerut.“

21. Bărbatul său, Elcana, s-a suit* apoi cu toată casa lui să aducă Domnului jertfa de peste an și să-și îplinească juruința.

*Vers. 3.

22. Dar Ana nu s-a suit și a zis bărbatului ei: „Când voi înțărca copilul îl voi duce*, ca să fie pus înaintea Domnului și să rămână** acolo pentru totdeauna†.“

*Luca 2.22. **Vers. 11,28. Cap. 2.11,18; 3.1. †Exod 21.6.

23. Elcana*, bărbatul ei, i-a zis: „Fă ce vei crede, așteaptă până-l vei înțărca. Numai** îplinească-Și Domnul cuvântul Lui!“ Și femeia a rămas acasă și a dat țâța fiului ei, până l-a înțărcat.

*Num. 30.7. **2 Sam. 7.25.

24. Când l-a înțărcat, l-a suit cu ea, și a luat trei tauri, o efă de făină și un burduf cu vin. L-a dus* în Casa** Domnului la Silo: copilul era încă mic de tot.

*Deut. 12.5,6,11. **Ios. 18.1.

25. Au înjunghiat taurii și au dus* copilul la Eli.

*Luca 2.22.

26. Ana a zis: „Domnul meu, iartă-mă! Cât este de adevărat că sufletul tău* trăiește, domnul meu, atât este de adevărat că eu sunt femeia aceea care stăteam aici lângă tine și mă rugam Domnului.

*Gen. 42.15. 2 Împ. 2.2,4,6.

27. Pentru* copilul acesta mă rugam, și Domnul a ascultat rugăciunea pe care I-o făceam.

*Mat. 7.7.

28. De aceea vreau să-l dau* Domnului: toată viața lui să fie dat Domnului.“ Și s-au** închinat acolo înaintea Domnului.

*Vers. 11,22. **Gen. 24.26,52.

Cântarea Anei

21. Ana s-a rugat* și a zis: „Mi se bucură inima** în Domnul, Puterea mea† a fost înălțată de Domnul;

Mi s-a deschis larg gura împotriva vrăjmașilor mei, Căci mă bucur†† de ajutorul Tău.

*Filp. 4.6. **Luca 1.46, etc. †Ps. 92.10; 112.9. ††Ps. 9.14; 13.5; 20.5; 35.9.

2. Nimeni* nu este sfânt ca Domnul; Nu este alt** Dumnezeu decât Tine;

7. Și în toți anii era așa. Ori de câte ori se suia Ana la Casa Domnului, Penina o înțepa la fel. Atunci ea plângea și nu mânca.

8. Elcana, bărbatul ei, îi zicea: „Ano, pentru ce plângi și nu mănânci? Pentru ce ți-este întristată inima? Oare nu prețuiesc eu pentru tine mai mult* decât zece fii?“

*Rut 4.15.

Rugăciunea Anei

9. Ana s-a sculat, după ce au mâncat și au băut ei la Silo. Preotul Eli ședea pe un scaun, lângă unul din ușorii Templului* Domnului.

*Cap. 3.3.

10. Și Ana se ruga Domnului cu sufletul amărât* și plângea.

*Iov 7.11; 10.1.

11. Ea a făcut o juruință* și a zis: „Doamne Dumnezeul oștirilor! Dacă vei binevoi să cauți spre** întristarea roabei Tale, dacă-Ți vei aduce† aminte de mine și nu vei uita pe roaba Ta și dacă vei da roabei Tale un copil de parte bărbătească, îl voi închina Domnului pentru toate zilele vieții lui, și brici†† nu va trece peste capul lui.“

*Gen. 28.20. Num. 30.3. Jude. 11.30. **Gen. 29.32. Exod 4.31. 2 Sam. 16.12. Ps. 25.18. †Gen. 8.1; 30.22. ††Num. 6.5. Jude. 13.5.

12. Fiindcă ea stătea multă vreme în rugăciune înaintea Domnului, Eli se uita cu băgare de seamă la gura ei.

13. Ana vorbea în inima ei și numai buzele și le mișca, dar nu i se auzea glasul. Eli credea că este beată

14. și i-a zis: „Până când vei fi beată? Du-te de te trezește!“

15. Ana a răspuns: „Nu, domnul meu, eu sunt o femeie care suferă în inima ei, și n-am băut nici vin, nici băutură amețitoare; ci îmi vărsam* sufletul înaintea Domnului.

*Ps. 62.8; 142.2.

16. Să nu iei pe roaba ta drept o femeie strică*, căci numai prea multa mea durere și supărare m-a făcut să vorbesc până acum.“

*Deut. 13.13.

17. Eli a luat din nou cuvântul și a zis: „Du-te* în pace, și Dumnezeu* lui Israel să asculte rugăciunea pe care l-ai făcut-o!“

*Judec. 18.6. Marc. 5.34. Luca 7.50; 8.48. **Ps. 20.4,5.

18. Ea a zis: „Să capete* roaba ta trecere înaintea ta!“ Și femeia a plecat**. A mâncat, și fața ei n-a mai fost aceeași.

*Gen. 33.15. Rut 2.13. **Ecl. 9.7.

19. S-au sculat dis-de-diminează și, după ce s-au închinat până la pământ înaintea Domnului, s-au întors și au venit acasă la Rama.

Nu este stâncă așa ca Dumnezeuul nostru.

*Exod 15.11.
Deut. 3.24; 32.4. Ps. 86.8; 89.6,8. **Deut. 4.35. 2 Sam. 22.32.

3. Nu mai vorbiți cu atâta îngâmfare, Să nu vă mai iasă din gură cuvinte de mândrie*;

Căci Domnul este un Dumnezeu care știe totul,

Și toate faptele sunt cântărite de El.

*Ps. 94.4. Mal. 3.13. Iuda 15.
4. Arcul* celor puternici s-a sfărâmat,

Și cei slabi sunt încinși cu putere.

*Ps. 37.15,17; 76.3.
5. Cei ce* erau sătui se închiriază pentru pâine,

Și cei ce erau flămânzi se odihnesc; Chiar cea** stearpă naște de șapte ori,

Și cea care† avea mulți copii stă lăncezită.

*Ps. 34.10. Luca 1.53. **Ps. 113.9. †Isa. 54.1. Ier. 15.9.

6. Domnul omoară* și învie, El coboară în Locuința morților și El scoate de acolo.

*Deut. 32.39. Iov 5.18. Osea 6.1.
7. Domnul sărăcește* și El îmbogățește,

El smerește** și El înalță,

*Iov 1.21. **Ps. 75.7.
8. El ridică* din pulbere pe cel sărac, Ridică din gunoi pe cel lipsit.

Ca să-i pună** să șadă alături cu cei mari.

Și le dă de moștenire un scaun de domnie îmbrăcat cu slavă;

Căci ai Domnului sunt stâlpii† pământului

Și pe ei a așezat El lumea.

*Ps. 113.7,8. Dan. 4.17. Luca 1.52. **Iov 36.7. †Iov 38.4-6. Ps. 24.2; 102.25; 104.5. Evr. 1.3.

9. El va păzi pașii* preaiubiților Lui, Dar cei răi vor fi nimiciți în întuneric;

Căci omul nu va birui prin putere.

*Ps. 91.11; 121.3.
10. Vrajmașii Domnului vor tremura*,

Din înălțimea** cerului El își va arunca tunetul asupra lor;

Domnul† va judeca marginile pământului.

El va da Împăratului Său putere

Și El va înalța tăria†† Unsului Lui.*

*Ps. 2.9. **Cap. 7.10. Ps. 18.13. †Ps. 96.13; 98.9. ††Ps. 89.24.

11. Elcana s-a dus acasă la Rama, și copilul a rămas în slujba* Domnului,

înaintea preotului Eli.

Răutatea fiilor lui Eli

12. Fiii lui Eli erau niște oameni răi*. Nu** cunoșteau pe Domnul.

*Deut. 13.13. **Jude. 2.10. Ier. 22.16. Rom. 1.28.

13. Și iată care era felul de purtate al acestor preoți față de popor: Când aducea cineva o jertfă, venea sluga preotului în clipa când se fierbea carnea, ținând în mână o furculiță cu trei coarne,

14. o vâra în cazan, în căldare, în tigaie sau în oală; și tot ce apuca cu furculița lua preotul pentru el. Așa făceau ei tuturor acelor din Israel care veneau la Silo.

15. Chiar înainte de a arde* grăsimea, venea sluga preotului și zicea celui ce aducea jertfa: „Dă pentru preot carnea de fript; el nu va lua de la tine carne fiartă, ci vrea carne crudă.”

*Lev. 3.3-5,16.
16. Și dacă omul zicea: „După ce se va arde grăsimea, vei lua ce-ți va plăcea”, sluga răspundea: „Nu! Dă-mi acum, căci altfel iau cu sila.”

17. Tinerii aceștia se făceau vinovați înaintea Domnului de un foarte* mare păcat,

pentru că nesocoteau** darurile Domnului.

*Gen. 6.11. **Mal. 2.8.

Samuel în slujba Domnului

18. Samuel* făcea slujba înaintea Domnului; și copilul acesta era îmbrăcat** cu un efod de in.

*Vers. 11. **Exod 28.4. 2 Sam. 6.14.

19. Mama sa îi făcea pe fiecare an o mantie mică și i-o aducea când se suia* cu bărbatul ei ca să aducă jertfa din fiecare an.

*Cap. 1.3.
20. Eli a binecuvântat* pe Elcana și pe nevasta sa și a zis: „Să dea Domnul să ai copii din femeia aceasta, care să înlocuiască pe acela pe care l-a împrumutat** ea Domnului!”

Și s-au întors acasă.

*Gen. 14.19. **Cap. 1.28.
21. Când a cercetat* Domnul pe Ana,

ea a rămas însărcinată și a născut trei fii și două fiice.

Și tânărul Samuel creștea** înaintea Domnului.

*Gen. 21.1. **Jude. 13.24. Vers. 26. Cap. 3.19. Luca 1.80; 2.40.

Eli își mustră copiii

22. Eli era foarte bătrân și a aflat cum se purtau fiii lui cu tot Israelul; și a aflat și că se culcau cu femeile* care slujeau afară la ușa Cortului întâlnirii.

*Exod 38.8.

23. El le-a zis: „Pentru ce faceți

astfel de lucruri? Căci aflu de la tot poporul despre faptele voastre rele.

24. Nu, copiii, ce aud spunându-se despre voi nu este bine; voi faceți pe poporul Domnului să păcătuiască.

25. Dacă un om păcătuiește împotriva altui om, îl va judeca Dumnezeu; dar dacă păcătuiește împotriva* Domnului, cine se va ruga pentru el? Totuși ei n-au ascultat de glasul tatălui lor, căci Domnul** voia să-i omoare.

*Num. 15.30. **Ios. 11.20. Prov. 15.10.

26. Tânărul Samuel creștea mereu* și era plăcut** Domnului și oamenilor.

*Vers. 21. **Prov. 3.4. Luca 2.52. Fapt. 2.47. Rom. 14.18.

Vestirea pedepsei împotriva casei lui Eli

27. Un om* al lui Dumnezeu a venit la Eli și i-a zis: „Așa vorbește Domnul: „Nu M-am descoperit** Eu casei tatălui tău, când erau în Egipt, în casa lui faraon?”

*1 Împ. 13.1. **Exod 4.14,27.

28. Eu l-am ales* dintre toate semințiile lui Israel ca să fie în slujba Mea, în preoție, ca să se suie la altarul Meu, să ardă tămâia și să poarte efodul înaintea Mea; și am dat** casei tatălui tău toate jertfele mistuite de foc și aduse de copiii lui Israel.

*Exod 28.1,4. Num. 16.5; 18.1,7. **Lev. 2.3,10; 6.16; 7.7,8,34,35; 10.14,15. Num. 5.9,10; 18.8-19.

29. Pentru ce călcați* voi în picioare jertfele Mele și darurile Mele, care am poruncit să se facă în Locașul** Meu?

Și cum se face că tu cinstești pe fiii tăi mai mult decât pe Mine, ca să vă îngrășați din cele dintâi roade luate din toate darurile poporului Meu, Israel?*

*Deut. 32.15. **Deut. 12.5,6.

30. De aceea, iată ce zice Domnul Dumnezeu lui Israel: „Spusesem* că și casa ta și casa tatălui tău au să umble întotdeauna înaintea Mea.”

Și acum, zice Domnul, departe** de Mine lucrul acesta! Căci voi cinști† pe cine Mă cinstește, dar cei ce Mă disprețuiesc†† vor fi disprețuiți.

*Exod 29.9. **Ier. 18.9,10. †Ps. 18.20; 91.14. ††Mal. 2.9.

31. Iată că vine vremea* când voi tăia brațul tău și brațul casei tatălui tău, așa încât nu va mai fi nici un bătrân în casa ta.

*Cap. 4.11,18,20; 14.3; 22.18, etc. 1 Împ. 2.27. Ezech. 44.10.

32. Vei vedea un potrivnic al tău în Locașul Meu, în timp ce Israel va fi copleșit de bunătați de Domnul; și nu va mai fi niciodată nici un bătrân* în casa ta.

*Zah. 8.4.

33. Voi lăsa să rămână la altarul Meu

numai unul dintre ai tăi, ca să îți se topească ochii de durere și să îți se întristeze sufletul; dar toți ceilalți din casa ta vor muri în floarea vârstei.

34. Și iată semnul* celor ce se vor întâmpla celor doi fii ai tăi, Hofni și Fineas: amândoi vor muri** într-o zi.

*1 Împ. 13.3. **Cap. 4.11.

35. Eu* Îmi voi pune un preot creșcios, care va lucra după inima Mea și după sufletul Meu; îi voi zidi** o casă stătătoare, și va umbla întotdeauna înaintea Unsului† Meu.

*1 Împ. 2.35. 1 Cron. 29.22. Ezech. 44.15. **2 Sam. 7.11,27. 1 Împ. 11.38. †Ps. 2.2; 18.50.

36. Și* oricine va mai rămâne din casa ta va veni să se arunce cu fața la pământ înaintea lui, pentru un ban de argint și pentru o bucată de pâine, și va zice: „Pune-mă, te rog, în una din slujbele preoției, ca să am o bucată de pâine să mănânc.”

*1 Împ. 2.27.

Domnul Se descoperă

31. Tânărul* Samuel slujea Domnului înaintea lui Eli. Cuvântul** Domnului era rar în vremea aceea, și vedeniile nu erau dese.

*Cap. 2.11. **Vers. 21. Ps. 74.9. Amos 8.11.

2. Tot pe vremea aceea, Eli începea să aibă ochii tulburi* și nu mai putea să vadă. El stătea culcat la locul lui,

*Gen. 27.1; 48.10. Cap. 2.22; 4.15.

3. iar candela* lui Dumnezeu nu se stinsese încă; și Samuel era culcat în Templul** Domnului, unde era chivotul lui Dumnezeu.

*Exod 27.21. Lev. 24.3. 2 Cron. 13.11. **Cap. 1.9.

4. Atunci Domnul a chemat pe Samuel. El a răspuns: „Iată-mă!”

5. Și a alergat la Eli și a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.” Eli a răspuns: „Nu te-am chemat; întoarce-te și te culcă.”

Și s-a dus și s-a culcat.

6. Domnul a chemat din nou pe Samuel. Și Samuel s-a sculat, s-a dus la Eli și a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.”

Eli a răspuns: „Nu te-am chemat, fiule, întoarce-te și te culcă.”

7. Samuel nu cunoștea* încă pe Domnul, și cuvântul Domnului nu-i fusese încă descoperit.

*Fapt. 19.2.

8. Domnul a chemat din nou pe Samuel, pentru a treia oară. Și Samuel s-a sculat, s-a dus la Eli și a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.”

Eli a înțeles că Domnul cheamă pe copil

9. și a zis lui Samuel: „Du-te, de te culcă; și dacă vei mai fi chemat, să

spui: „Vorbește, Doamne, căci robul Tău ascultă.” Și Samuel s-a dus să se culce la locul lui.

10. Domnul a venit, S-a înfățișat și l-a chemat ca și în celelalte dăți: „Samuele, Samuele!” Și Samuel a răspuns: „Vorbește, căci robul Tău ascultă.”

11. Atunci Domnul a zis lui Samuel: „Iată că voi face în Israel un lucru care va asurzi urechile oricui* îl va auzi.

*2 Împ. 21.12. Jer. 19.3.

12. În ziua aceea voi împlini asupra lui Eli tot* ce am rostit împotriva casei lui; voi începe și voi isprăvi.

*Cap. 2.30-36.

13. I-am* spus că vreau să pedepsesc** casa lui pentru totdeauna, din pricina fărădelegii de care are cunoștință și prin care fiii lui* s-au făcut vrednici de lepădat, fără*† ca el să-i fi oprit.

*Cap. 2.29-31, etc. **Ezec. 7.3; 18.30. †Cap. 2.12,17,22. ††Cap. 2.23,25.

14. De aceea jur casei lui Eli că niciodată fărădelegea casei lui Eli nu* va fi ispășită, nici prin jertfe, nici prin daruri de mâncare.” *Num. 15.30,31. Isa. 22.14.

15. Samuel a rămas culcat până dimineața, apoi a deschis ușile Casei Domnului. Samuel s-a temut să istorisească lui Eli vedenia aceea.

16. Dar Eli a chemat pe Samuel și a zis: „Samuele, fiule!” El a răspuns: „Iată-mă!”

17. Și Eli a zis: „Care este cuvântul pe care ți l-a vorbit Domnul? Nu-mi ascunde nimic. Dumnezeu să Se poarte* cu tine cu toată asprimea, dacă-mi ascunzi ceva din tot ce ți-a spus!”

*Rut 1.17.

18. Samuel i-a istorisit tot, fără să-i ascundă nimic. Și Eli a zis: „Domnul* este acesta, să faci ce va crede!”

*Iov 1.21; 2.10. Ps. 39.9. Isa. 38.8.

19. Samuel creștea*, Domnul** era cu el și n-a lăsat să cadă la pământ nici unul* din cuvintele Sale.

*Cap. 2.21. **Gen. 39.2,21,23. †Cap. 9.6.

20. Tot Israelul, de la Dan* până la Beer-Seba, a cunoscut că Domnul pusese pe Samuel proroc al Domnului.

*Jude. 20.1.

21. Domnul nu înceta să Se arate în Silo; căci Domnul Se descoperea lui Samuel, în Silo, prin cuvântul* Domnului.

*Vers. 1,4.

Israel bătut de filistenii

4. Chemarea lui Samuel a ajuns la cunoștința întregului Israel.

Israel a ieșit înaintea filistenilor ca să lupte împotriva lor. Au tăbărât lângă Eben-Ezer*, și filistenii tăbărașeră la Afec.

*Cap. 5.1; 7.12.

2. Filistenii s-au așezat în linie de bătaie împotriva lui Israel, și lupta a început. Israel a fost bătut de filistenii, care au omorât pe câmpul de bătaie aproape patru mii de oameni.

3. Poporul s-a întors în tabără, și bătrânii lui Israel au zis: „Pentru ce ne-a lăsat Domnul să fim bătuți astăzi de filistenii? Haidem să luăm de la Silo chivotul legământului Domnului, ca să vină în mijlocul nostru și să ne izbăvească din mâna vrăjmașilor noștri.”

4. Poporul a trimis la Silo, de unde au adus chivotul legământului Domnului oștirilor, care* șade între heruvimi**. Cei doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, erau acolo, împreună cu chivotul legământului lui Dumnezeu.

*2 Sam. 6.2. Ps. 80.1; 99.1. **Exod 25.18,22. Num. 7.89.

5. Când a intrat chivotul legământului Domnului în tabără, tot Israelul a scos strigăte de bucurie, de s-a cutremurat pământul.

6. Răsunetul acestor strigăte a fost auzit de filistenii, și au zis: „Ce înseamnă strigătele acestea care răsună în tabăra evreilor?” Și au auzit că sosise chivotul Domnului în tabără.

7. Filistenii s-au temut, pentru că au crezut că Dumnezeu venise în tabără. „Vai de noi!”, au zis ei, „căci n-a fost așa ceva până acum.”

8. Vai de noi! Cine ne va izbăvi din mâna acestor dumnezei puternici? Dumnezeii aceștia au lovit pe egipteni cu tot felul de urgii în pustiu.

9. Întăriți-vă* și fiți oameni, filistenilor, ca nu cumva să fiți robi evreilor, cum v-au fost ei robi** vouă: fiți oameni și luptați!”

*1 Cor. 16.13. **Jude. 13.1.

10. Filistenii au început lupta, și Israel a fost bătut*. Fiecare a fugit în cortul lui. Înfrângerea a fost foarte mare, și din Israel au căzut treizeci de mii de oameni pedestri.

*Lev. 26.17. Deut. 28.25. Vers. 2. Ps. 78.9,62.

11. Chivotul* lui Dumnezeu a fost luat, și cei doi** fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, au murit.

*Cap. 2.32. Ps. 78.61. **Cap. 2.34. Ps. 78.64.

12. Un om din Beniamin a alergat

din tabăra de bătaie și a venit la Silo*, în aceeași zi cu hainele sfășiate și cu capul acoperit** cu țărână.

*2 Sam. 1.2.

**Ios. 7.6. 2 Sam. 13.19; 15.32. Neem. 9.1. Iov 2.12.

13. Când a ajuns, Eli aștepta stând pe un scaun* lângă drum, căci inima îi era neliniștită pentru chivotul lui Dumnezeu. La intrarea lui în cetate, omul acesta a dat de veste, și toată cetatea a strigat.

*Cap. 1.9.

14. Eli, auzind aceste strigăte, a zis: „Ce înseamnă zarva aceasta?” Și îndată omul a venit și a adus lui Eli vestea aceasta.

15. Și Eli era în vârstă de nouăzeci și opt de ani, avea ochii* întunecați și nu mai putea să vadă.

*Cap. 3.2.

16. Omul a zis lui Eli: „Vin de pe câmpul de bătaie, și din câmpul de bătaie am fugit astăzi.” Eli a zis: „Ce s-a întâmplat*, fiule?”

*2 Sam. 1.4.

17. Cel ce aducea vestea aceasta, ca răspuns, a zis: „Israel a fugit dinaintea filistenilor, și poporul a suferit o mare înfrângere; și chiar cei doi fii ai tăi, Hofni și Fineas, au murit, și chivotul Domnului a fost luat.”

18. Abia a pomenit de chivotul lui Dumnezeu, și Eli a căzut de pe scaun pe spate, lângă poartă; și-a rupt ceafa și a murit, căci era om bătrân și greu. El fusese judecător în Israel patruzeci de ani.

19. Nora sa, nevasta lui Fineas, era însărcinată și sta să nască. Când a auzit vestea despre luarea chivotului lui Dumnezeu, despre moartea socrului ei și despre moartea bărbatului ei, s-a încovoiat și a născut, căci au apucat-o durerile nașterii.

20. Când trăgea să moară, femeile* care erau lângă ea i-au zis: „Nu te teme, căci ai născut un fiu!” Dar ea n-a răspuns și n-a luat seama la ce i se spunea.

*Gen. 35.17.

21. A pus copilului numele I-Cabod* (*Nu mai e slavă*), zicând: „S-a dus slava** din Israel!” Spunea lucrul acesta din pricina luării chivotului lui Dumnezeu și din pricina socrului și bărbatului ei.

*Cap. 14.3. **Ps. 26.8; 78.61.

22. Ea a zis: „S-a dus slava din Israel, căci chivotul lui Dumnezeu este luat.”

Căderea lui Dagon înaintea chivotului

5. Filistenii au luat chivotul lui Dumnezeu și l-au dus din Eben-Ezer* la Asdod.

*Cap. 4.1; 7.12.

2. După ce au pus mâna pe chivotul lui Dumnezeu, filistenii l-au dus în casa lui Dagon* (*Zeul pește*) și l-au așezat lângă Dagon.

*Jude. 16.23.

3. A doua zi, asdodienii, care se sculasera dis-de-dimineață, au găsit pe Dagon întins* cu fața la pământ, înaintea chivotului Domnului. Au luat pe Dagon și l-au pus** înapoi la locul lui.

*Isa. 19.1; 46.1,2. **Isa. 46.7.

4. Și a doua zi, sculându-se dis-de-dimineață, au găsit pe Dagon întins cu fața la pământ, înaintea chivotului Domnului; capul* lui Dagon și cele două mâini ale lui erau tăiate pe prag și nu-i rămăsese decât trunchiul.

*Jer. 50.2. Ezech. 6.4,6. Mica 1.7.

5. De aceea, până în ziua de azi, preoții lui Dagon și toți cei ce intră* în casa lui Dagon, la Asdod, nu calcă pe prag.

*Tef. 1.9.

Pedeapsa filistenilor

6. Mâna* Domnului a apăsas asupra celor din Asdod și i-a pustiiit*; i-a lovit cu bube* la șezut, atât în Asdod, cât și în ținutul lui.

*Exod 9.3. Vers. 7.11.

Ps. 32.4. Fapt. 13.11. **Cap. 6.5. †Deut. 28.27. Ps. 78.66.

7. Când au văzut că așa stau lucrurile, oamenii din Asdod au zis: „Chivotul Dumnezeului lui Israel să nu rămână la noi, căci mâna Lui apasă asupra noastră și asupra lui Dagon, dumnezeul nostru.”

8. Și au trimis și au adunat la ei pe toți domnitorii filistenilor și au zis: „Ce să facem cu chivotul Dumnezeului lui Israel?” Domnitorii au răspuns: „Să se ducă la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel.” Și au dus acolo chivotul Dumnezeului lui Israel.

9. Dar după ce a fost dus acolo, mâna* Domnului a apăsas asupra cetății, și a fost o mare** groază; a lovit* pe oamenii cetății de la mic la mare, și au avut o spuzenie de bube la șezut.

*Deut. 2.15. Cap. 7.13; 12.15. **Vers. 11. †Vers. 6. Ps. 78.66.

10. Atunci au trimis chivotul lui Dumnezeu la Ecron. Când a intrat chivotul lui Dumnezeu în Ecron, ecroniții au strigat: „Au adus la noi chivotul Dumnezeului lui Israel ca să ne omoare, pe noi și poporul nostru.”

11. Și au trimis și au strâns pe toți domnitorii filistenilor și au zis: „Trimiteți înapoi chivotul Dumnezeului lui Israel; să se întoarcă la locul lui, ca să nu ne omoare, pe noi și poporul nostru.” Căci în toată cetatea era o

groază de moarte, și mâna* lui Dumnezeu apăsa cu putere. *Vers. 6,9.

12. Oamenii care nuureau erau loviți cu bube la șezut, și țipetele cetății se înălțau până la cer.

Filistenii trimit chivotul înapoi

6. Chivotul Domnului a fost șapte luni în țara filistenilor.

2. Și filistenii au chemat* pe preoți și pe ghicitori și au zis: „Ce să facem cu chivotul Domnului? Arătați-ne cum trebuie să-l trimitem înapoi la locul lui.” *Gen. 41.8. Exod 7.11. Dan. 2.2; 5.7. Mat. 2.4.

3. Ei au răspuns: „Dacă trimiteți înapoi chivotul Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteți cu mâna goală*, ci aduceți lui Dumnezeu o jertfă** pentru vină; atunci va veți vindeca și veți ști* pentru ce nu s-a îndepărtat mâna Lui de peste voi.”

*Exod 23.15. Deut. 16.16. **Lev. 5.15,16. †Vers. 9.

4. Filistenii au zis: „Ce jertfă pentru vină să-l aducem?” Ei au răspuns: „Cinci umflături de aur și cinci șoareci de aur, după* numărul domnitorilor filistenilor, căci aceeași urgie a fost peste voi toți și peste domnitorii voștri. *Ios. 13.3. Judec. 3.3. Vers. 17,18.

5. Faceți niște chipuri după umflăturile* voastre și niște chipuri după șoarecii voștri care pustiesc țara și dați** slavă Dumnezeului lui Israel: poate că va înceta* să-și apese mâna peste voi, peste dumnezeii* voștri și peste țara voastră.

*Cap. 5.6. **Ios. 7.19. Isa. 42.12. Mal. 2.2. Ioan 9.24. †Cap. 5.6,11. Ps. 39.10. ††Cap. 5.3,4,7.

6. Pentru ce să vă împietriți inima, cum* și-au împietrit inima egiptenii și faraon? Nu i-a pedepsit El, și n-au lăsat** ei atunci pe copiii lui Israel să plece? *Exod 7.13; 8.15; 14.17. **Exod 12.31.

7. Acum, faceți un* car nou de tot și luați două vaci tinere care dau țâță și care n-au tras** la jug; înjuțați vacile la car și mânați înapoi acasă viteii lor care se țin după ele. *2 Sam. 6.3. **Num. 19.2.

8. Să luați chivotul Domnului și să-l puneți în car; să puneți alături de el, într-o ladă, lucrurile de aur* pe care le dați Domnului ca dar pentru vină; apoi să-l trimiteți, și va pleca. *Vers. 4,5.

9. Să-l urmăriți cu privirea; și dacă se va sui pe drumul hotarului său spre Bet-Şemeş*, Domnul ne-a făcut acest

mare rău; dacă nu, vom ști** că nu mâna Lui ne-a lovit, ci lucrul acesta a venit peste noi din întâmplare.”

*Ios. 15.10. **Vers. 3.

10. Oamenii au făcut așa. Au luat două vaci care alăptau, le-au înjugat la car și le-au închis viteii acasă.

11. Au pus în car chivotul Domnului și lada cu șoarecii de aur și chipurile umflăturilor lor.

12. Vacile au apucat drept pe drum spre Bet-Şemeş; au ținut mereu același drum, mugind, și nu s-au abătut nici la dreapta, nici la stânga. Domnitorii filistenilor au mers după ele până la hotarul Bet-Şemeşului.

Chivotul la Bet-Şemeş

13. Locuitorii din Bet-Şemeş secerau grânele în vale: au ridicat ochii, au zărit chivotul și s-au bucurat când l-au văzut.

14. Carul a ajuns în câmpul lui Iosua din Bet-Şemeş și s-a oprit acolo. Acolo era o piatră mare. Au despicat lemnele carului, și vacile le-au adus ca ardere de tot Domnului.

15. Leviții au coborât chivotul Domnului și lada de lângă el în care se aflau lucrurile de aur și le-au pus pe toate pe piatra cea mare. Oamenii din Bet-Şemeş au adus Domnului în ziua aceea ardere de tot și jertfe.

16. Cei cinci* domnitori ai filistenilor, după ce au văzut lucrul acesta, s-au întors la Ecron în aceeași zi. *Ios. 13.3.

17. Iată* umflăturile de aur pe care le-au dat Domnului, filistenii, ca dar pentru vină: una pentru Asdod, una pentru Gaza, una pentru Ascalon, una pentru Gat, una pentru Ecron. *Vers. 4.

18. Erau și niște șoareci de aur, după numărul tuturor cetăților filistenilor, care erau ale celor cinci căpetenii, atât cetăți întărite, cât și cetăți fără ziduri. Lucrul acesta îl adevărește piatra cea mare pe care au pus chivotul Domnului și care este și astăzi în câmpul lui Iosua din Bet-Şemeş.

19. Domnul a lovit* pe oamenii din Bet-Şemeş, când s-au uitat în chivotul Domnului; a lovit (cincizeci de mii) șaptezeci de oameni din popor. Și poporul a plâns, pentru că Domnul îl lovise cu o mare urgie.

*Exod 19.21. Num. 4.5,15,20. 2 Sam. 6.7.

20. Oamenii din Bet-Şemeş au zis: „Cine poate* sta înaintea Domnului, înaintea acestui Dumnezeu sfânt? Și

la cine trebuie să se suie chivotul, dacă se depărtează de la noi?”

*2 Sam. 6.9. Mal. 3.2.

21. Au trimis soli la locuitorii din Chiriati-learim* ca să le spună: „Filistenii au adus înapoi chivotul Domnului; coborâți-vă și suiți-l la voi.”

*Ios. 18.14. Judec. 18.12. 1 Cron. 13.5,6.

Chivotul la Chiriati-learim

7. Locuitorii din Chiriati-learim* au venit și au suit chivotul Domnului; l-au dus în casa lui Abinadab**, pe deal, și au sfințit pe fiul său Eleazar ca să păzească chivotul Domnului.

*Cap. 6.21. Ps. 132.6. **2 Sam. 6.4.

2. Trecuse destulă vreme din ziua când fusese pus chivotul în Chiriati-learim. Trecuseră douăzeci de ani. Atunci toată casa lui Israel a plâns după Domnul.

3. Samuel a zis întregii case a lui Israel: „Dacă din toată inima voastră vă întoarceți* la Domnul, scoateți** din mijlocul vostru dumnezeii străini și Astartele*, îndreptați-vă inima* spre Domnul și sluiți-l numai*† Lui; și El vă va izbăvi din mâna filistenilor.”

*Deut. 30.2-10. 1 Împ. 8.48. Isa. 55.7. Osea 6.1. Ioel 2.12. **Gen. 35.2. Ios. 24.14,23. †Judec. 2.13. ††2 Cron. 30.19. Iov 11.13,14. *†Deut. 6.13; 10.20; 13.4. Mat. 4.10. Luca 4.8.

4. Și copiii lui Israel au scos din mijlocul lor Baalii* și Astartele și au slujit numai Domnului. *Judec. 2.11.

5. Samuel a zis: „Strângeți* pe tot Israelul la Mițpa, și eu mă voi ruga Domnului pentru voi.” *Judec. 20.1. 2 Împ. 25.23.

6. Și s-au strâns la Mițpa. Au scos* apă și au vărsat-o înaintea Domnului, și au postit** în ziua aceea, zicând: „Am păcătuit* împotriva Domnului!”

Samuel judeca pe copiii lui Israel la Mițpa.

*2 Sam. 14.14. **Neem. 9.1,2. Dan. 9.3-5. Ioel 2.12. †Judec. 10.10. 1 Împ. 8.47. Ps. 106.6.

Israel se căiește

7. Filistenii au aflat că fiii lui Israel se adunaseră la Mițpa, și domnitorii filistenilor s-au suit împotriva lui Israel. La vestea aceasta copiii lui Israel s-au temut de filistenii

8. și au zis lui Samuel: „Nu înceta* să strigi pentru noi către Domnul Dumnezeu nostru, ca să ne scape din mâna filistenilor.” *Isa. 37.4.

9. Samuel a luat un miel sugar și l-a adus întreg ca ardere de tot Domnului. A strigat* către Domnul pentru Israel, și Domnul l-a ascultat. *Ps. 99.6. Ier. 15.1.

10. Pe când aducea Samuel arderea de tot, filistenii s-au apropiat ca să bată pe Israel. Domnul a tunat* în ziua aceea cu mare vuiet împotriva filistenilor și i-a pus pe fugă. Au fost bătuti dinaintea lui Israel.

*Ios. 10.10. Judec. 4.15; 5.20. Cap. 2.10. 2 Sam. 22.14,15.

11. Bărbații lui Israel au ieșit din Mițpa, au urmărit pe filistenii și i-au bătut până sub Bet-Car.

12. Samuel a luat* o piatră pe care a pus-o între Mițpa și Șen și i-a pus numele Eben-Ezer (*Piatră de ajutor*), zicând: „Până aici Domnul ne-a ajutat.”

*Gen. 28.18; 31.45; 34.14. Ios. 4.9; 24.26.

13. Astfel* au fost smeriți filistenii și n-au mai** venit pe ținutul lui Israel. Mâna Domnului a fost împotriva filistenilor în tot timpul vieții lui Samuel.

*Judec. 13.1. **Cap. 13.5.

14. Cetățile pe care le luaseră filistenii de la Israel s-au întors la Israel, de la Ecron până la Gat, cu ținutul lor; Israel le-a smuls din mâna filistenilor. Și a fost pace între Israel și amoriți.

Samuel, judecător

15. Samuel a fost judecător* în Israel în tot timpul vieții lui.

*Judec. 2.16. Vers. 6. Cap. 12.11.

16. El se ducea în fiecare an de făcea înconjurul Betelului, Ghilgalului și Mițpei și judeca pe Israel în toate locurile acestea.

17. Apoi se întorcea* la Rama, unde era casa lui; și acolo judeca pe Israel. Și a zidit** acolo un altar Domnului.

*Cap. 8.4. **Judec. 21.4.

Israelii cer un împărat

8. Când a îmbătrânit Samuel, a pus* pe fiii săi** judecători peste Israel.

*Deut. 16.18. 2 Cron. 19.5. **Judec. 5.10, 10.4; 12.14.

2. Fiul său întâi născut se numea Ioel, și al doilea Abia; ei erau judecători la Beer-Șeba.

3. Fiii lui Samuel n-au* călcat pe urmele lui; ci se dădeau** la lăcomie, luau mită* și călcau dreptatea.

*Ier. 22.15-17. **Exod 18.21. 1 Tim. 3.3; 6.10. †Deut. 16.19. Ps. 15.5.

4. Toți bătrânii lui Israel s-au strâns și au venit la Samuel, la Rama.

5. Ei au zis: „Iată că tu ești bătrân, și copiii tăi nu calcă pe urmele tale; acum pune* un împărat peste noi să ne judece, cum au toate neamurile.”

*Deut. 17.14. Vers. 19,20. Osea 13.10. Fapt. 13.21.

6. Samuel n-a văzut cu plăcere faptul că ziceau: „Dă-ne un împărat ca să ne judece.” Și Samuel s-a rugat Domnului.
7. Domnul a zis lui Samuel: „Ascultă glasul poporului în tot ce-ți va spune; căci nu pe** tine te leapădă, ci pe** Mine Mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ei.

*Exod 16.8. **Cap. 10.19; 12.17,19. Osea 13.10,11.

8. Ei se poartă cu tine cum s-au purtat întotdeauna, de când i-am scos din Egipt până în ziua de astăzi; M-au părăsit și au slujit altor dumnezei.

9. Ascultă-le glasul deci; dar înștiințează-i și fă-le* cunoscut dreptul împăratului care va domni peste ei.“

*Vers. 11.

10. Samuel a spus toate cuvintele Domnului poporului care-i cerea un împărat.

11. El a zis: „Iată* care va fi dreptul împăratului care va domni peste voi: el** va lua pe fiii voștri, îi va pune la carele sale și între călăreții lui, ca să alege înaintea carului lui;

*Deut. 17.16, etc. Cap. 10.25. **Cap. 14.52.

12. îi va pune căpetenii peste o mie și căpetenii peste cincizeci și-i va întrebuința la aratul pământurilor lui, la seceratul bucatelor lui, la facerea armelor lui de război și a uneltelor carelor lui.

13. Va lua pe fetele voastre să-i faci miresme de mâncare și pâine.

14. Va lua cea mai bună parte din câmpiile* voastre, din viile voastre și din măslinii voștri și o va da slujitorilor lui.

*1 Împ. 21.7. Ezech. 46.18.

15. Va lua zeciuială din rodul semințelor și viilor voastre și o va da famenilor și slujitorilor lui.

16. Va lua pe robii și roabele voastre, cei mai buni boi și măgari ai voștri, și-i va întrebuința la lucrările lui.

17. Va lua zeciuială din oile voastre, și voi înșivă veți fi slugile lui.

18. Și atunci veți striga împotriva împăratului vostru pe care-l veți alege, dar Domnul* nu vă va asculta.“

*Prov. 1.25-28. Isa. 1.15. Mica 3.4.

19. Poporul n-a* vrut să asculte glasul lui Samuel. „Nu!“, au zis ei, „ci să fie un împărat peste noi,

*Ier. 44.16.

20. ca să fim și noi ca* toate neamurile; împăratul nostru ne va judeca, va merge în fruntea noastră și ne va cârmui în războaiele noastre.“

*Vers. 5.

21. Samuel, după ce a auzit toate

cuvintele poporului, le-a spus în auzul Domnului.

22. Și Domnul a zis lui Samuel: „Ascultă-le* glasul și pune un împărat peste ei.“ Și Samuel a zis bărbatilor lui Israel: „Duceți-vă fiecare în cetatea lui.“

*Vers. 7. Osea 13.11.

Saul la Samuel

9. 1. Era un om din Benjamin, numit Chis*, fiul lui Abiel, fiul lui Teror, fiul lui Becorat, fiul lui Afiah, fiul unui beniamit, un om tare și voinic.

*Cap. 14.51. 1 Cron. 8.33; 9.39.

2. El avea un fiu cu numele Saul, tânăr și frumos, mai frumos decât oricare din copiii lui Israel. Și-i întrecea pe toți în înălțime, de la umăr* în sus.

*Cap. 10.23.

3. Măgărițele lui Chis, tatăl lui Saul, s-au răfăcit; și Chis a zis fiului său Saul: „Ia cu tine o slugă, scoală-te și du-te de caută măgărițele.“

4. Saul a trecut prin muntele lui Efraim și a străbătut țara Șaliș* fără să le găsească; au trecut prin țara Șaalim, și nu erau acolo; au străbătut țara lui Benjamin, și nu le-au găsit.

*2 Împ. 4.42.

5. Ajunseseră în țara Tuf, când Saul a zis slugii care îl însoțea: „Haide să ne întorcem, ca nu cumva tatăl meu, lăsând măgărițele, să fie îngrijorat de noi.“

6. Sluga i-a zis: „Iată că în cetatea aceasta este un om* al lui Dumnezeu, un om cu vază; tot ce spune** el nu se poate să nu se întâmple. Haidem la el dar; poate că ne va arăta drumul pe care trebuie să apucăm.“

*Deut. 33.1. 1 Împ. 13.1. **Cap. 3.19.

7. Saul a zis slugii sale: „Dar dacă mergem acolo, ce să* aducem omului lui Dumnezeu? Căci nu mai avem merinde în saci și n-avem nici un dar de adus omului lui Dumnezeu. Ce avem?“

*Jude. 6.18; 13.17. 1 Împ. 14.3. 2 Împ. 4.42; 8.8.

8. Sluga a luat din nou cuvântul și a zis lui Saul: „Uite, eu am la mine un sfert de siclu de argint; îl voi da omului lui Dumnezeu, și ne va arăta drumul.“

9. Odinioară în Israel, când se ducea cineva să întrebe* pe Dumnezeu, zicea: „Haidem să mergem la văzător!“ Căci acela care se numește azi proroc, se numea odinioară văzător**.

*Gen. 25.22. **2 Sam. 24.11. 2 Împ. 17.13. 1 Cron. 26.28; 29.29. 2 Cron. 16.7,10. Isa. 30.10. Amos 7.12.

10. Saul a zis slugii: „Ai dreptate; haidem să mergem!“ Și s-au dus în cetatea unde era omul lui Dumnezeu.

11. Pe când se suiau ei spre cetate, au întâlnit niște fete* care ieșiseră să scoată apă; și le-au zis: „Aici este văzătorul?“

*Gen. 24.11.

12. Ele le-au răspuns: „Da, iată-l înaintea ta; dar du-te repede, astăzi* a venit în cetate, pentru că poporul aduce jertfă** pe înălțime.

*Gen. 31.54. Cap. 16.2. **1 Împ. 3.2.

13. Când veți intra în cetate, îl veți găsi înainte ca să se suie la locul înalt să mănânce; căci poporul nu mănâncă până nu vine el, fiindcă el trebuie să binecuvânteze jertfa; după aceea, mănâncă și cei poftiți. Suiți-vă, dar, căci acum îl veți găsi.“

14. Și s-au suit în cetate. Tocmai când intrau pe poarta cetății, au fost întâlniți de Samuel, care ieșea să se suie pe înălțime.

15. Dar, cu o zi mai înainte de venirea lui Saul, Domnul* înștiințase pe Samuel și-i zisese: *Cap. 15.1. Fapt. 13.21.

16. „Măine, la ceasul acesta, îți voi trimite un om din țara lui Benjamin, și să-l* ungi drept căpetenie a poporului Meu, Israel. El va scăpa poporul Meu din mâna filistenilor, căci am căutat** cu îndurare spre poporul Meu, pentru că strigătul lui a ajuns până la Mine.“

*Cap. 10.1. **Exod 2.25; 3.7,9.

17. Când a zărit Samuel pe Saul, Domnul i-a zis: „Iată* omul despre care ți-am vorbit; el va domni peste poporul Meu.“

*Cap. 16.12. Osea 13.11.

18. Saul s-a apropiat de Samuel la mijlocul porții și a zis: „Arată-mi, te rog, unde este casa văzătorului.“

19. Samuel a răspuns lui Saul: „Eu sunt văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălțime și veți mânca astăzi cu mine. Măine te voi lăsa să pleci și-ți voi spune tot ce se petrece în inima ta.

20. Nu te neliniști de măgărițele* pe care le-ai pierdut acum trei zile, căci s-au găsit. Și pentru cine este păstrat** tot ce este mai de preț în Israel? Oare nu pentru tine și pentru toată casa tatălui tău?“

*Vers. 3. **Cap. 8.5,19; 12.13.

21. Saul a răspuns: „Oare nu sunt eu beniamit*, din una din cele mai mici* seminții ale lui Israel? Și familia* mea nu este cea mai mică dintre toate familiile din seminția lui Benjamin?“

Pentru ce, dar, îmi vorbești astfel?“

*Cap. 15.17. **Jude. 20.46-48. Ps. 68.27. †Jude. 6.15.

22. Samuel a luat pe Saul și pe sluga lui i-a vârat în odaia de mâncare, le-a dat locul cei dintâi între cei poftiți, care erau aproape treizeci de inși.

23. Samuel a zis bucătarului: „Adu porția pe care ți-am dat-o, când ți-am zis: „Pune-o deoparte.“

24. Bucătarul a dat spata* și ce era pe ea și a pus-o înaintea lui Saul. Și Samuel a zis: „Iată ce a fost păstrat, pune-o înainte și mănâncă, fiindcă pentru tine s-a păstrat când am poftit poporul.“ Astfel Saul a mâncat cu Samuel în ziua aceea.

*Lev. 7.32,33. Ezech. 24.4.

25. S-au coborât apoi de pe înălțime în cetate, și Samuel a stat de vorbă cu Saul pe acoperișul* casei.

*Deut. 22.8. 2 Sam. 11.2. Fapt. 10.9.

26. Apoi s-au sculat dis-de-dimineată; și în revărsatul zorilor, Samuel a chemat pe Saul de pe acoperiș și a zis: „Scoală-te, și te voi însoți.“ Saul s-a sculat, și au ieșit amândoi, el și Samuel.

27. Când s-au coborât la marginea cetății, Samuel a zis lui Saul: „Spune slugii tale să treacă înaintea noastră.“ Și sluga a trecut înainte. „Oprește-te acum“, a zis iarăși Samuel, „și-ți voi face cunoscut cuvântul lui Dumnezeu.“

Saul este uns de Samuel ca împărat

10. 1. Samuel* a luat sticluța cu untdelemn și a turnat-o pe capul lui Saul. Apoi l-a sărutat** și a zis: „Nu te-a uns Domnul† ca să fii căpetenia moștenirii†† Lui?

*Cap. 9.16; 16.13. 2 Împ. 9.3,6. **Ps. 2.12. †Fapt. 13.21. ††Deut. 32.9. Ps. 78.71.

2. Astăzi, după ce mă vei părăsi, vei găsi doi oameni la mormântul* Rahelei, în hotarul lui Benjamin, la Teltah**. Ei îți vor zice: „Măgărițele pe care te-ai dus să le cauți s-au găsit; și iată că tatăl tău nu se mai gândește la măgărițe, ci este îngrijorat de voi și zice: „Ce să fac pentru fiul meu?“

*Gen. 35.19,20. **Jos. 18.28.

3. De acolo vei merge mai departe și vei ajunge la stejarul din Tabor, unde vei fi întâmpinat de trei oameni suindu-se la Dumnezeu, în Betel, și ducând unul trei iezi, altul trei tute de pâine, iar altul un burduf cu vin.

*Gen. 28.22; 35.1,3,7.

4. Ei te vor întreba de sănătate și-ți vor da două pâini, pe care le vei lua din mâna lor.

5. După aceea, vei ajunge la Ghibeea Elohim*, unde** se află garnizoana filistenilor. Când vei intra în cetate, vei întâlni o ceată de proroci coborându-se[†] de pe înălțimea pentru jertfă, cu lăute, timpane, fluier și cobze înainte, și^{††} prorocind.

*Vers. 10. **Cap. 13.3. †Cap. 9.12. ††Exod 15.20,21. 2 Împ. 3.15. 1 Cor. 14.1.

6. Duhul* Domnului va veni peste tine, vei proroci** cu ei și vei fi prefăcut într-alt om.

*Num. 11.25. Cap. 16.13. **Vers. 10. Cap. 19.23,24.

7. Când ți se vor împlini semnele* acestea, fă ce vei găsi de făcut, căci Dumnezeu** este cu tine.

*Exod 4.8. Luca 2.12. **Jude. 6.12.

8. Apoi să te cobori înaintea mea la* Ghilgal; și eu mă voi coborî la tine, ca să aduc arderi de tot și jertfe de mulțumire. Să mă aștepti șapte** zile acolo, până voi ajunge eu la tine și-ți voi spune ce ai să faci.“

*Cap. 11.14,15; 13.4. **Cap. 13.8.

9. De îndată ce Saul a întors spatele ca să se despartă de Samuel, Dumnezeu i-a dat o altă inimă, și toate semnele acestea s-au împlinit în aceeași zi.

10. Când au ajuns* la Ghibeea, iată că i-a ieșit înainte o ceată de** proroci. Duhul[†] lui Dumnezeu a venit peste el și el a prorocit în mijlocul lor.

*Vers. 5. **Cap. 19.20. †Vers. 6.

11. Toți cei ce-l cunoscuseră mai înainte au văzut că prorocia împreună cu prorocii și își ziceau unul altuia în popor: „Ce s-a întâmplat cu fiul lui Chis? Oare și Saul este între proroci?“

12. Cineva din Ghibeea a răspuns: „Și cine este tatăl lor?“ – De acolo zicala: „Oare și Saul* este între proroci?“ –

*Cap. 19.24. Mat. 13.54,55. Ioan 7.15. Fapt. 4.13.

13. Când a sfârșit de prorocit, s-a dus pe înălțime.

14. Unchiul lui Saul a zis lui Saul și slugii lui: „Unde v-ați dus?“ Saul a răspuns: „Să căutăm măgărițele; dar când am văzut că nu le găsim, ne-am dus la Samuel.“

15. Unchiul lui Saul a zis din nou: „Istorisește-mi, dar, ce v-a spus Samuel.“

16. Și Saul a răspuns unchiului său: „Ne-a spus că măgărițele s-au găsit.“

Și nu i-a spus nimic despre împărăția despre care vorbise Samuel.

Saul ales împărat prin sorți

17. Samuel a chemat poporul înaintea* Domnului, la Mițpa**

*Jude. 11.11; 20.1. Cap. 11.15. **Cap. 7.5,6.

18. și a zis copiilor lui Israel: „Așa vorbește* Domnul Dumnezeu lui Israel: „Eu am scos din Egipt pe Israel și v-am izbăvit din mâna egiptenilor și din mâna tuturor împărățiilor care vă apăsau.

*Jude. 6,8,9.

19. Și astăzi, voi* lepădați pe Dumnezeu vostru, care v-a izbăvit din toate relele și din toate suferințele voastre, și-I ziceți: „Pune un împărat peste noi!“ Înfățișați-vă acum înaintea Domnului, după seminiile voastre și după miile voastre.“

*Cap. 8.7,19; 12.12.

20. Samuel a apropiat* toate seminiile lui Israel, și a ieșit la sorți seminția lui Benjamin.

*Jos. 7.14,16,17. Fapt. 1.24,26.

21. A apropiat seminția lui Benjamin pe familii, și a ieșit la sorți familia lui Matri. Apoi a ieșit la sorți Saul, fiul lui Chis. L-au căutat, dar nu l-au găsit.

22. Au întrebat* din nou pe Domnul: „A venit oare omul acesta aici?“ Și Domnul a zis: „Iată că este ascuns între vase.“

*Cap. 23.2,4,10,11.

23. Au alergat și l-au scos de acolo, și el s-a înfățișat în mijlocul poporului. Îi întrecă pe toți în înălțime*, de la umăr în sus.

*Cap. 9.2.

24. Samuel a zis întregului popor: „Vedeți pe cel pe care l-a ales* Domnul? Nu este nimeni în tot poporul care să fie ca el.“ Și tot poporul a strigat: „Trăiască** împăratul!“

*2 Sam. 21.6. **1 Împ. 1.25,39. 2 Împ. 11.12.

25. Samuel a făcut cunoscut poporului dreptul* împărăției și l-a scris într-o carte, pe care a pus-o înaintea Domnului. Apoi a dat drumul întregului popor, trimițând pe fiecare acasă.

*Deut. 17.14, etc. Cap. 8.11.

26. Și Saul s-a dus acasă în* Ghibeea, însoțit de o parte din ostași, a căror inimă o mișcase Dumnezeu.

*Jude. 20.14. Cap. 11.4.

27. S-au găsit însă* și oameni răi**, care ziceau: „Ce ne poate ajuta acesta?“ Și l-au disprețuit și nu[†] i-au adus nici un dar. Dar Saul s-a făcut că nu-i aude.

*Cap. 11.12. **Deut. 13.13. †2 Sam. 8.2.

1 Împ. 4.21; 10.25. 2 Cron. 17.5. Ps. 72.10. Mat. 2.11.

Înfrângerea amoniților

11. Nahaș*, amonitul, a venit și a împresurat Iabesul** din Galaad. Toți locuitorii din Iabes au zis lui Nahaș: „Fă[†] legământ cu noi, și-ți vom fi supuși.“

*Cap. 12.42. **Jude. 21.8. †Gen. 26.28. Exod 23.32. 1 Împ. 10.34. Iov 41.4. Ezech. 17.13.

2. Dar Nahaș, amonitul, le-a răspuns: „Voi face legământ cu voi, dacă mă lăsați să vă scot la toți ochiul drept și să arunc astfel o ocară* asupra întregului Israel.“

*Gen. 34.14. Cap. 17.26.

3. Bătrânii din Iabes i-au zis: „Dă-ne un răgaz de șapte zile, ca să trimitem soli în tot ținutul lui Israel; și dacă nu va fi nimeni să ne ajute, ne vom supune ție.“

4. Solii au ajuns la* Ghibeea, cetatea lui Saul, și au spus aceste lucruri în auzul poporului. Și tot poporul** a ridicat glasul și a plâns.

*Cap. 10.26; 15.34. 2 Sam. 21.6. **Jude. 2.4; 21.2.

5. Saul tocmai se întorcea de la câmp, în urma boilor, și a întrebat: „Ce are poporul de plânge?“ I-au istorisit ce spusese cei din Iabes.

6. Cum a auzit Saul aceste lucruri, Duhul* lui Dumnezeu a venit peste el, și s-a mâniat foarte tare.

*Jude. 3.10; 6.34; 11.29; 13.25; 14.6. Cap. 10.10; 16.13.

7. A luat o pereche de boi, i-a tăiat* în bucăți și le-a trimis prin soli în tot ținutul lui Israel, zicând: „Oricine** nu va merge după Saul și Samuel își va vedea boii tăiați la fel.“ Groaza Domnului a apucat pe popor, care a pornit ca un singur om.

*Jude. 19.29. **Jude. 21.6,8,10.

8. Saul le-a făcut numărătoarea la Bezece*; copiii lui Israel** erau trei sute de mii, și bărbații lui Iuda treizeci de mii.

*Jude. 1.5. **2 Sam. 24.9.

9. Ei au zis solilor care veniseră: „Așa să vorbiți locuitorilor Iabesului din Galaad: „Măine, când va dogori soarele, veți avea ajutor.“ Solii au dus vestea aceasta celor din Iabes, care s-au umplut de bucurie

10. și au zis amoniților: „Măine ne vom* supune vouă, și ne veți face ce vă va plăcea.“

*Vers. 3.

11. A doua zi, Saul* a împărțit poporul în trei** cete. Au pătruns în tabăra amoniților în straja dimineții și i-au bătut până la căldura zilei. Cei ce au scăpat au fost risipiți și n-au mai rămas doi laolaltă dintre ei.

*Cap. 31.11. **Jude. 7.16.

Bunățatea lui Saul – Jertfa din Ghilgal

12. Poporul a zis lui Samuel: „Cine* zicea: „Saul să domnească peste noi?“? Dați** încoace pe oamenii aceia, ca să-i omorăm.“

*Cap. 10.27. **Luca 19.27.

13. Dar Saul a zis: „Nimeni* nu va fi omorât în ziua aceasta, căci astăzi Domnul a dat o izbăvire** lui Israel.“

*2 Sam. 19.22. **Exod 14.13,30. Cap. 19.5.

14. Și Samuel a zis poporului: „Veniți și să mergem la Ghilgal, ca să întărim acolo împărăția.“

15. Tot poporul s-a dus la Ghilgal* și au pus pe Saul împărat, înaintea** Domnului, la Ghilgal. Acolo au adus jertfe[†] de mulțumire înaintea Domnului; și Saul și toți oamenii lui Israel s-au veselit foarte mult acolo.

*Cap. 10.8. **Cap. 10.17. †Cap. 10.8.

Curăția de inimă a lui Samuel

12. 1. Samuel a zis întregului Israel: „Iată că v-am ascultat glasul* în tot ce mi-ați zis și am pus un împărat** peste voi.

*Cap. 8.5,19,20. **Cap. 10.24; 11.14,15.

2. De acum, iată împăratul* care va merge înaintea voastră. Cât despre mine, eu** sunt bătrân, am albit, așa că fiii mei sunt cu voi; am umblat înaintea voastră, din tinerețe până în ziua de azi.

*Num. 27.17. Cap. 8.20. **Cap. 8.1,5.

3. Iată-mă! Mărturisiți împotriva mea, în fața Domnului și în fața unsului* Lui: Cui i-am** luat boul sau cui i-am luat măgarul? Pe cine am apăsât și pe cine am năpăstuit? De la cine am luat mită ca să închid ochii[†] asupra lui? Mărturisiți, și vă voi da înapoi.“

*Vers. 5. Cap. 10.1; 24.6. 2 Sam. 1.14,16. **Num. 16.15. Fapt. 20.33. 1 Tes. 2.5. †Deut. 16.19.

4. Ei au răspuns: „Nu ne-ai apăsât, nu ne-ai năpăstuit și nici n-ai primit nimic din mâna nimănui.“

5. El le-a mai zis: „Domnul este martor împotriva voastră și unsul Lui este martor, în ziua aceasta, că n-ați* găsit nimic în** mâinile mele.“ Și ei au răspuns: „Sunt martori!“

*Ioan 18.38. Fapt. 23.9; 24.16,20. **Exod 22.4.

Samuel nu mai e judecător

6. Atunci Samuel a zis poporului: „Domnul* a pus pe Moise și pe Aaron și a scos pe părinții voștri din Egipt.

*Mica 6.4.

7. Acum, înfățișați-vă ca să vă judec* înaintea Domnului pentru toate bine-

facerele pe care vi le-a făcut Domnul, vouă și părinților voștri.

^{*Isa. 1.18; 5.3.4. Mica 6.2.3.}

8. După ce* a venit Iacov în Egipt, părinții voștri au strigat** către Domnul, și Domnul a trimis* pe Moise și pe Aaron, care au scos pe părinții voștri din Egipt și i-au adus să locuiască în locul acesta.

^{*Gen. 46.5,6. **Exod 2.23. †Exod 3.10; 4.16.}

9. Dar ei au uitat* pe Domnul Dumnezeu lor; și El i-a vândut** în mâinile lui Sisera, căpetenia oștirii Haforului, în mâinile filistenilor* și în mâinile împăratului Moabului††, care au început lupta împotriva lor.

^{*Jude. 3.7. **Jude. 4.2. †Jude. 10.7; 13.1. ††Jude. 3.12.}

10. Au strigat iarăși către Domnul și au zis: „Am păcătuit*, căci am părăsit pe Domnul și am** slujit Baalilor și Astarteilor; izbăvește-ne† acum din mâna vrăjmașilor noștri și-Ți vom sluji.“

^{*Jude. 10.10. **Jude. 2.13. †Jude. 10.15,16.}

11. Și Domnul a trimis pe Ierubaal* și pe Barac, și pe Iefta**, și pe Samuel†, și v-a izbăvit din mâna vrăjmașilor voștri care vă înconjurau, și ați locuit în liniște.

^{*Jude. 6.14,32. **Jude. 11.1. †Cap. 7.13.}

12. Apoi, când ați văzut că Nahaș*, împăratul fiilor lui Amon, mergea împotriva voastră, mi-ați** zis: „Nu! Ci un împărat să domnească peste noi.“ Și totuși Domnul† Dumnezeu vostru era împăratul vostru.

^{*Cap. 11.1. **Cap. 8.5,19. †Jude. 8.23. Cap. 8.7; 10.19.}

13. Iată*, dar, împăratul pe care** l-ați ales și pe care l-ați cerut; iată că Domnul† a pus un împărat peste voi.

^{*Cap. 10.24. **Cap. 8.5; 9.20. †Osea 13.11.}

14. Dacă vă veți teme* de Domnul, dacă-l veți sluji, dacă veți asculta de glasul Lui și dacă nu vă veți împotrivi cuvântului Domnului, vă veți alipi de Domnul Dumnezeu vostru, atât voi cât și împăratul care domnește peste voi.

^{*Jos. 24.14. Ps. 81.13,14.}

15. Dar dacă nu veți asculta* de glasul Domnului și vă veți împotrivi cuvântului Domnului, mâna Domnului va fi împotriva voastră, cum** a fost împotriva părinților voștri.

^{*Lev. 26.14,15, etc. Deut. 28.15, etc. Jos. 24.20. **Vers. 9.}

16. Acum mai așteptați* aici ca să vedeți minunea pe care o va face Domnul sub ochii voștri.

^{*Exod 14.13,31.}

17. Nu suntem noi la seceratul* grânelor? Voi** striga către Domnul, și va trimite tunete și ploaie. Să știți

atunci și să vedeți cât de rău† ați făcut înaintea Domnului, când ați cerut un împărat pentru voi.“

^{*Prov. 26.1.}

^{**Jos. 10.12. Cap. 7.9,10. Iac. 5.16-18. †Cap. 8.7.}

18. Samuel a strigat către Domnul, și Domnul a trimis chiar în ziua aceea tunete și ploaie. Tot poporul* a avut o mare frică de Domnul și de Samuel.

^{*Exod 14.31. Ezra 10.9.}

19. Și tot poporul a zis lui Samuel: „Roagă-te* Domnului Dumnezeului tău pentru robii tăi, ca să nu murim; căci la toate păcatele noastre am mai adăugat și pe acela de a cere un împărat pentru noi.“

^{*Exod 9.28; 10.17. Iac. 5.15. 1 Ioan 5.16.}

20. Samuel a zis poporului: „Nu vă temeți! Ați făcut tot răul acesta; dar nu vă abateți de la Domnul și slujiți Domnului din toată inima voastră.

21. Nu vă abateți* de la El; altfel, ați** merge după lucruri de nimic, care n-aduc nici folos, nici izbăvire, pentru că sunt lucruri de nimic.

^{*Deut. 11.16. **Ier. 16.19. Hab. 2.18. 1 Cor. 8.4.}

22. Domnul* nu va părăsi pe poporul Lui, din pricina Numelui** Lui celui mare, căci Domnul a hotărât† să facă din voi poporul Lui.

^{*1 Împ. 6.13. Ps. 94.14. **Jos. 7.9. Ps. 106.8. Ier. 14.21. Ezech. 20.9,14. †Deut. 7.7,8; 14.2. Mal. 1.2.}

23. Departe iarăși de mine să păcătuiesc împotriva Domnului, încetând* să mă rog pentru voi! Vă voi** învăța calea† cea bună și cea dreaptă.

^{*Fapt. 12.5. Rom. 1.9. Col. 1.9. 2 Tim. 1.3. **Ps. 34.11. Prov. 4.11. †1 Împ. 8.36. 2 Cron. 6.27. Ier. 6.16.}

24. Temeți-vă numai* de Domnul și slujiți-l cu credincioșie din toată inima voastră; căci vedeți** ce putere desfășură† El printre voi.

^{*Ecl. 12.13. **Isa. 5.12. †Deut. 10.21. Ps. 126.2,3.}

25. Dar dacă veți face răul, veți* pieri, voi** și împăratul vostru.“

^{*Jos. 24.20. **Deut. 28.39.}

DOMNIA LUI SAUL

(Capitolele 13-31. Osea 13.11.)

Războiul cu filistenii

13 1. Saul era în vârstă de treizeci de ani când a ajuns împărat și a domnit doi ani peste Israel.

2. Saul și-a ales trei mii de bărbați din Israel: două mii erau cu el la Micmaș și pe muntele Betel, iar o mie erau cu Ionatan la Ghibeea* lui Beniamin. Pe ceilalți din popor i-a trimis pe fiecare la cortul lui. *Cap. 10.26.

3. Ionatan a bătut tabăra* filistenilor care era la Gheba, și filistenii au auzit lucrul acesta. Saul a pus să sune cu trâmbița prin toată țara, zicând: „Să audă evreii lucrul acesta!“

^{*Cap. 10.5.}

4. Tot Israelul a auzit zicându-se: „Saul a bătut tabăra filistenilor, și Israel s-a făcut urât filistenilor.“ Și poporul a fost adunat la Saul, în Ghilgal.

5. Filistenii s-au strâns să lupte cu Israel. Aveau o mie de care și șase mii de călăreți; și poporul acesta era fără număr: ca nisipul de pe țărmul mării. Au venit și au tăbărit la Micmaș, la răsărit de Bet-Aven.

6. Bărbații lui Israel s-au văzut la strâmtoare, căci erau strănși de aproape, și s-au ascuns* în peșteri, în tufișuri, în stânci, în turnuri și în gropile pentru apă.

^{*Jude. 2.6.}

7. Unii evrei au trecut Iordanul, ca să se ducă în țara lui Gad și Galaad. Saul era tot la Ghilgal, și tot poporul de lângă el tremura.

8. A așteptat* șapte zile, după timpul hotărât de Samuel. Dar Samuel nu venea la Ghilgal, și poporul se împrăștiă de lângă Saul.

^{*Cap. 10.8.}

9. Atunci Saul a zis: „Aduceți-mi arderea de tot și jertfele de mulțumire.“ Și a jertfit arderea de tot.

10. Pe când sfârșea de adus arderea de tot, a venit Samuel, și Saul i-a ieșit înainte să-i ureze de bine.

11. Samuel a zis: „Ce-ai făcut?“ Saul a răspuns: „Când am văzut că poporul se împrășteie de lângă mine, că nu vîi la timpul hotărât și că filistenii sunt strănși la Micmaș,

12. mi-am zis: „Filistenii se vor coborî împotriva mea la Ghilgal, și eu nu m-am rugat Domnului!“ Atunci am îndrăznit și am adus arderea de tot.“

13. Samuel a zis lui Saul: „Ai lucrat ca un nebun* și n-ai păzit** porunca pe care ți-o dăduse Domnul Dumnezeu tău. Domnul ar fi întărit pe vecie domnia ta peste Israel;

^{*2 Cron. 16.9. **Cap. 15.11.}

14. dar acum*, domnia ta nu va dăinui. Domnul** Și-a ales un om după inima Lui și Domnul l-a rânduit să fie căpetenia poporului Său, pentru că n-ai păzit ce-ți poruncise Domnul.“

^{*Cap. 15.28. **Ps. 89.20. Fapt. 13.22.}

15. Apoi Samuel s-a sculat și s-a suit din Ghilgal la Ghibeea lui Beniamin. Saul a făcut numărătoarea poporului

care se afla cu el: erau aproape* șase sute de oameni.

^{*Cap. 14.2.}

16. Saul, fiul său Ionatan și poporul care se afla cu ei se așezaseră la Gheba lui Beniamin, și filistenii tăbărau la Micmaș.

17. Din tabăra filistenilor au ieșit trei cete ca să pustiască: una a luat drumul spre Ofra*, spre țara Șual;

^{*Jos. 18.23.}

18. alta a luat drumul spre Bet-Horon*; și a treia a luat drumul spre hotarul care caută spre valea Teboim**, înspre pustiu.

^{*Jos. 16.3; 18.13,14. **Neem. 11.34.}

19. În toată țara lui Israel nu* se găsea nici un fierar; căci filistenii ziseră: „Să împiedicăm pe evrei să-și facă săbii sau sulite.“

^{*2 Împ. 24.14. Ier. 24.1.}

20. Și fiecare om din Israel se cobora la filistenii, ca să-și ascută fierul plugului, coasa, securea și sapa,

21. când se tocea sapa, coasa, furca cu trei coarne și securea, și ca să facă vârf țepușului cu care mâna boii.

22. Și așa s-a întâmplat că în ziua luptei nu* era nici sabie, nici sulită în mâinile întregului popor care era cu Saul și Ionatan: nu avea decât Saul și fiul său Ionatan.

^{*Jude. 5.8.}

23. O ceată* de filistenii a venit și s-a așezat la trecătoarea Micmașului.

^{*Cap. 14.1,4.}

Vitejia lui Ionatan

14 1. Într-o zi, Ionatan, fiul lui Saul, a zis tânărului care-i purta armele: „Vino, și să pătrundem până la straja filistenilor, care este dincolo de locul acesta.“ Și n-a spus nimic tatălui său.

2. Saul stătea la marginea cetății Ghibeea, sub rodiul din Migron, și poporul care era cu el era aproape șase* sute de oameni.

^{*Cap. 13.15.}

3. Ahia*, fiul lui Ahitub, fratele lui I-Cabod**, fiul lui Fineas, fiul lui Eli, preotul Domnului la Silo, purta† efodul. Poporul nu știa că Ionatan s-a dus.

^{*Cap. 22.9,11,20. **Cap. 4.21. †Cap. 2.28.}

4. Între trecătoarele prin care căuta Ionatan să ajungă la straja* filistenilor, era un pisc de stâncă de o parte și un pisc de stâncă de cealaltă parte; unul purta numele Boțef, și celălalt Sene.

^{*Cap. 13.23.}

5. Unul din aceste piscuri este la miazănoapte, față în față cu Micmaș, și celălalt la miazăzi, față în față cu Gheba.

6. Ionatan a zis tânărului care-i purta armele: „Vino, și să pătrundem până la straja acestor netăiați împrejur. Poate că Domnul va lucra pentru noi, căci nimic nu împiedică pe Domnul să dea izbăvire* printr-un mic număr ca și printr-un mare număr.“

*Judc. 7.4,7. 2 Cron. 14.11.

7. Cel ce-i ducea armele i-a răspuns: „Fă tot ce ai în inimă, n-asculta decât de simțământul tău și iată-mă cu tine, gata să te urmez oriunde.“

8. „Ei bine!“ a zis Ionatan, „haidem la oamenii aceștia și să ne arătăm lor.“

9. Dacă ne vor zice: „Opriti-vă până vom veni noi la voi!“ vom rămâne pe loc și nu ne vom sui la ei.

10. Dar dacă vor zice: „Suiți-vă la noi!“ ne vom sui, căci Domnul îi dă în mâinile noastre. Acesta* să ne fie semnul.“

*Gen. 24.14. Judc. 7.11.

11. S-au arătat amândoi străzii filistenilor, și filistenii au zis: „Iată că evreii ies din găurile în care s-au ascuns.“

12. Și oamenii care erau de strajă au vorbit astfel lui Ionatan și celui ce-i ducea armele: „Suiți-vă la noi, ca să vă arătăm ceva.“ Ionatan a zis celui ce-i ducea armele: „Suie-te după mine, căci Domnul îi dă în mâinile lui Israel.“

13. Și Ionatan s-a suit ajutându-se cu mâinile și picioarele, și cel ce-i ducea armele a mers după el. Filistenii au căzut înaintea lui Ionatan, și cel ce-i ducea armele arunca moartea în urma lui.

14. În această întâi înfrângere, Ionatan și cel ce-i ducea armele au ucis douăzeci de oameni, pe întindere de aproape o jumătate de pogon de pământ.

15. A intrat groaza* în tabără, în țară și în tot poporul; straja și chiar și prădătorii** s-au înspăimântat; țara s-a îngrozit. Era groaza* lui Dumnezeu.

*2 Împ. 7.7. Iov 18.11. **Cap. 13.17. †Gen. 35.5.

16. Străjerii lui Saul, care erau la Ghibea lui Beniamin, au văzut că mulțimea se împrăstie și fuge* în toate părțile.

*Vers. 20.

17. Atunci Saul a zis poporului care era cu el: „Numărați, vă rog, și vedeți cine a plecat din mijlocul nostru.“ Au numărat, și iată că lipsea Ionatan și cel ce-i purta armele.

18. Și Saul a zis lui Ahia: „Adu încoace chivotul lui Dumnezeu!“ –

Căci pe vremea aceea chivotul lui Dumnezeu era cu copiii lui Israel. –

19. Pe când vorbea* Saul cu preotul, zarva în tabăra filistenilor se făcea tot mai mare; și Saul a zis preotului: „Trage-ți mâna!“

*Num. 27.21.

20. Apoi Saul și tot poporul care era cu el s-au strâns și au înaintat până la locul luptei; și filistenii au întors* sabia unii împotriva altora, și învâlmăseala era nespuse de mare.

*Judc. 7.22. 2 Cron. 20.23.

21. Evreii care erau mai dinainte la filistenii și care se suiseră cu ei în tabără de pe unde erau împrăștiți s-au unit cu israeliții care erau cu Saul și Ionatan.

22. Toți bărbații lui Israel care se ascunseseră* în muntele lui Efraim, aflând că filistenii fugeau, au început să-i urmărească și ei în bătaie.

*Cap. 13.6.

23. Domnul a izbăvit pe Israel în ziua* aceea, și lupta s-a întins până dincolo** de Bet-Aven.

*Exod 14.30. Ps. 44.6,7. Osea 1.7. **Cap. 13.5.

Ionatan în primejdie

24. Ziua aceea a fost obositoare pentru bărbații lui Israel. Saul pusese pe popor să jure*, zicând: „Blestemat să fie omul care va mânca pâine până seara, până mă voi răzbuna pe vrăjmașii mei!“ Și nimeni nu mâncase.

*Ios. 6.26.

25. Tot* poporul ajunsese într-o pădure, unde se găsea miere** pe fața pământului.

*Deut. 9.28. Mat. 3.5. **Exod 3.8. Num. 13.27. Mat. 3.4.

26. Când a intrat poporul în pădure, a văzut mierea curgând; dar nici unul n-a dus mierea la gură, căci poporul ținea jurământul.

27. Ionatan nu știa de jurământul pe care pusese tatăl său pe popor să-l facă; a întins vârful toiagului pe care-l avea în mână, l-a vârât într-un fagure de miere și a dus mâna la gură; și ochii i s-au luminat.

28. Atunci cineva din popor, vorbindu-i, i-a zis: „Tatăl tău a pus pe popor să jure, zicând: „Blestemat să fie omul care va mânca astăzi!“ Și poporul era sleit de puteri.“

29. Și Ionatan a zis: „Tatăl meu tulbură poporul; vedeți, dar, cum mi s-au luminat ochii, pentru că am gustat puțin din mierea aceasta!“

30. Negreșit, dacă poporul ar fi mâncat azi din prada pe care a găsit-o la vrăjmașii lui, n-ar fi fost înfrângerea filistenilor mai mare?“

31. În ziua aceea au bătut pe filistenii de la Micmaș până la Aialon. Poporul era foarte obosit

32. și s-a aruncat asupra prăzii. A luat oi, boi și vitei, i-a înjunghiat pe pământ și i-a mâncat cu* sânge cu tot.

*Lev. 3.17; 7.26; 17.10; 19.26. Deut. 12.16,23,24.

33. Au spus lucrul acesta lui Saul și i-au zis: „Iată că poporul păcătuiește împotriva Domnului, mâncând cu sânge.“ Saul a zis: „Voi faceți o nelegiuire; rostogoliți îndată o piatră mare încoace.“

34. Apoi a adăugat: „Împrăștiati-vă printre popor și spuneți fiecăruia să-și aducă boul sau oaia și să-l înjunghie aici. Apoi să mâncați și nu păcătuți împotriva Domnului, mâncând cu sânge.“ Și peste noapte, fiecare din popor și-a adus boul cu mâna, ca să-l înjunghie pe piatră.

35. Saul a zidit un altar* Domnului: acesta a fost cel dintâi altar pe care l-a zidit Domnului.

*Cap. 7.17.

36. Saul a zis: „Să ne coborâm în noaptea aceasta după filistenii, să-i jefuim până la lumina zilei și să nu lăsăm să rămână unul măcar.“ Ei au zis: „Fă tot ce vei crede.“ Atunci preotul a zis: „Să ne apropiem aici de Dumnezeu.“

37. Și Saul a întrebat pe Dumnezeu: „Să mă cobor după filistenii? Îi vei da în mâinile lui Israel?“ Dar în clipa aceea nu i-a dat nici un răspuns*.

*Cap. 28.6.

38. Saul a zis: „Apropiati-vă* aici, toate căpeteniile poporului; căutați și vedeți de cine și cum a fost săvârșit păcatul acesta astăzi.“

*Ios. 7.14. Cap. 10.19.

39. Căci viu* este Domnul, Izbăvitorul lui Israel: chiar dacă l-ar fi săvârșit fiul meu Ionatan, va muri.“ Și nimeni din tot poporul nu i-a răspuns.

*2 Sam. 12.15.

40. Atunci a zis întregului Israel: „Așezați-vă voi de o parte; și eu și fiul meu Ionatan vom sta de cealaltă.“ Și poporul a zis lui Saul: „Fă ce vei crede.“

41. Saul a zis Domnului: „Dumnezeul lui Israel, arată* adevărul.“ Sorțul** a căzut pe Ionatan și pe Saul, și poporul a scăpat.

*Prov. 16.33. Fapt. 1.24. **Ios. 7.16. Cap. 10.20,21.

42. Saul a zis: „Aruncați sorții între mine și fiul meu Ionatan.“ Și sorțul a căzut pe Ionatan.

43. Saul a zis lui Ionatan: „Spune-mi*

ce-ai făcut.“ Ionatan i-a spus și a zis: „Am** gustat puțină miere, cu vârful toiagului pe care-l aveam în mână: iată-mă, voi muri.“

*Ios. 7.19. **Vers. 27.

44. Și Saul a zis: „Dumnezeu* să Se poarte cu toată asprimea față de mine, dacă** nu vei muri, Ionatane!“

*Rut 1.17. **Vers. 39.

45. Poporul a zis lui Saul: „Ce! să moară Ionatan, el, care a făcut această mare izbăvire în Israel? Niciodată! Viu* este Domnul, că un păr din capul lui nu va cădea la pământ, căci cu Dumnezeu a lucrat el în ziua aceasta.“ Astfel poporul a scăpat pe Ionatan de la moarte.

*2 Sam. 14.11. 1 Împ. 1.52. Luca 21.18.

46. Saul a încetat să mai urmărească pe filistenii, și filistenii s-au dus acasă.

Războaiele lui Saul și neamul lui

47. După ce a luat Saul domnia peste Israel, a făcut război în toate părțile cu toți vrăjmașii lui: cu Moab, cu copiii lui Amon*, cu Edom, cu împărații din Toba** și cu filistenii; și oriîncotro se întorcea, era biruitor.

*Cap. 11.11. **2 Sam. 10.6.

48. S-a arătat viteaz, a bătut* pe Amalec și a scăpat pe Israel din mâna celor ce-l jefuiau.

*Cap. 15.3,7.

49. Fiii* lui Saul au fost: Ionatan, Ișvi și Malchișua. Cele două fete ale lui se numeau: cea mai mare Merab, iar cea mai mică Mical.

*Cap. 31.2. 1 Cron. 8.33.

50. Numele nevestei lui Saul era Ahinoam, fata lui Ahimaaf. Numele căpeteniei oștirii lui era Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul.

51. Chis*, tatăl lui Saul, și Ner, tatăl lui Abner, erau fiii lui Abiel.

*Cap. 9.1.

52. În tot timpul vieții lui Saul a fost un război înverșunat împotriva filistenilor; și de îndată ce Saul zărea vreun om tare și voinic, îl lua* cu el.

*Cap. 8.11.

Război cu amaleciții

15 1. Samuel a zis lui Saul: „Pe* mine m-a trimis Domnul să te ung împărat peste poporul Lui, peste Israel: ascultă, dar, ce zice Domnul.“

*Cap. 9.16.

2. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Mi-aduc aminte de ceea ce a făcut Amalec lui Israel, când i-a* astupat drumul la ieșirea lui din Egipt.“

*Exod 17.8,14. Num. 24.20. Deut. 25.17-19.

3. Du-te acum, bate pe Amalec și nimicește* cu desăvârșire tot ce-i al lui; să nu-i cruți, și să omori bărbații și femeile, copiii și pruncii, cămilele și măgarii, boii și oile.“
*Ios. 6.17,21.

4. Saul a adunat poporul și l-a numărat la Telaim: erau două sute de mii de oameni pedestri și zece mii de oameni din Iuda.

5. Saul a mers până la cetatea lui Amalec și a pus niște oameni la pândă în vale.

6. Și a zis cheniților*: „Duceți-vă**, plecați și ieșiți din mijlocul lui Amalec, ca să nu vă prăpădesc împreună cu el; căci voi v-ați purtat cu bunăvoință față de copiii lui Israel, când s-au suit din Egipt.“ Și cheniții au plecat din mijlocul lui Amalec.

*Num. 24.21. Judec. 1.16; 4.11. **Gen. 18.25; 19.12,14. Apoc. 18.4. †Exod. 18.10,19. Num. 10.29,32.

7. Saul* a bătut pe Amalec, de la Haviła** până la Șurf, care este în fața Egiptului.

*Cap. 14.48. **Gen. 2.11; 25.18. †Gen. 16.7.

8. A prins* viu pe Agag, împăratul lui Amalec, și a nimicit cu desăvârșire tot poporul, trecându-l** prin ascuțișul sabiei.

*1 Împ. 20.34,35, etc. **Cap. 30.1.

9. Dar Saul și poporul au cruțat* pe Agag și oile cele mai bune, boii cei mai buni, vitele grase, miei grași și tot ce era mai bun; n-a vrut să le nimicească cu desăvârșire, și au nimicit numai tot ce era prost și nebagat în seamă.

*Vers. 3,15.

Neascultarea lui Saul

10. Domnul a vorbit lui Samuel și i-a zis:

11. „Îmi pare* rău că am pus pe Saul împărat, căci se abate** de la Mine și nu păzește* cuvintele Mele.“ Samuel s-a mahnit** și toată noaptea a strigat către Domnul.

*Gen. 6.6,7. Vers. 25, 2 Sam. 24.16. **Ios. 22.16. 1 Împ. 9.6. †Vers. 3,9. Cap. 13.13. ††Vers. 35. Cap. 16.1.

12. S-a sculat dis-de-dimineață ca să se ducă înaintea lui Saul. Și au venit și i-au spus: „Saul s-a dus la Carmel* și iată că și-a înălțat un semn de biruință, apoi s-a întors și, trecând mai departe, s-a coborât la Ghilgal.“
*Ios. 15.55.

13. Samuel s-a dus la Saul, și Saul i-a zis: „Fii binecuvântat* de Domnul! Am păzit cuvântul Domnului.“

*Gen. 14.19. Judec. 17.2. Rut 3.10.

14. Samuel a zis: „Ce înseamnă behăitul acesta de oi care ajunge la

urechile mele și mugetul acesta de boi pe care-l aud?“

15. Saul a răspuns: „Le-au adus de la amaleciți, pentru că poporul a* cruțat oile cele mai bune și boii cei mai buni, ca să-i jertfească Domnului Dumnezeuului tău; iar pe celelalte le-am nimicit cu desăvârșire.“

*Gen. 3.12. Vers. 9,21. Prov. 28.13.

16. Samuel a zis lui Saul: „Stai, și-ți voi spune ce mi-a zis Domnul astănoapte.“ Și Saul i-a zis: „Vorbește.“

17. Samuel a zis: „Când* erai mic în ochii tăi, n-ai ajuns tu căpetenia semințiilor lui Israel și nu te-a uns Domnul ca să fii împărat peste Israel?“

*Cap. 9.21.

18. Domnul te trimisese, zicând: „Du-te și nimicește cu desăvârșire pe păcătoșii aceia, pe amaleciți; războiește-te cu ei până îi vei nimici.“

19. Pentru ce n-ai ascultat glasul Domnului? Pentru ce te-ai aruncat asupra prăzii și ai făcut ce este rău înaintea Domnului?“

20. Saul a răspuns lui Samuel: „Am* ascultat glasul Domnului și m-am dus în calea pe care mă trimitea Domnul. Am adus pe Agag, împăratul lui Amalec, și am nimicit cu desăvârșire pe amaleciți;“

*Vers. 13.

21. dar* poporul a luat din pradă oi și boi, ca pargă din ceea ce trebuia nimicit cu desăvârșire, ca să le jertfească Domnului Dumnezeuului tău la Ghilgal.“

*Vers. 15.

22. Samuel a zis: „Îi plac* Domnului mai mult arderile de tot și jertfele decât ascultarea de glasul Domnului? Ascultarea** face mai mult decât jertfele, și păzirea cuvântului Său face mai mult decât grăsimea berbecilor.

*Ps. 50.8,9. Prov. 21.3. Isa. 1.11-13,16,17. Ier. 7.22,23. Mica 6.6-8. Evr. 10.6-9. **Ecl. 5.1. Osea 6.6. Mat. 5.24; 9.13; 12.7. Marc. 12.33.

23. Căci neascultarea este tot atât de vinovată ca ghicirea, și împotrivirea nu este mai puțin vinovată decât închinarea la idoli și terafimi. Fiindcă ai lepădat cuvântul Domnului, te* leapădă și El ca împărat.“

*Cap. 13.14.

24. Atunci Saul* a zis lui Samuel: „Am păcătuit, căci am călcat porunca Domnului și n-am ascultat cuvintele tale; mă temeam** de popor și i-am ascultat glasul.

*2 Sam. 12.13. **Exod. 23.2. Prov. 29.25. Isa. 51.12,13.

25. Acum, te rog, iartă-mi păcatul,

întoarce-te cu mine, ca să mă închin până la pământ înaintea Domnului.“

26. Samuel a zis lui Saul: „Nu mă voi întoarce cu tine: fiindcă ai lepădat* cuvântul Domnului, și Domnul te leapădă, ca să nu mai fii împărat peste Israel.“

*Cap. 2.30.

27. Și pe când se întorcea Samuel să plece, Saul l-a apucat* de pulpana hainei, și s-a rupt.

*1 Împ. 11.30.

28. Samuel i-a zis: „Domnul rupe astăzi* domnia lui Israel deasupra ta și o dă altuia mai bun decât tine.

*Cap. 28.17,18. 1 Împ. 11.31.

29. Cel ce este tăria lui Israel nu* minte și nu Se căiește, căci nu este un om ca să-l pară rău.“

*Num. 23.19. Ezeec. 24.14. 2 Tim. 2.13. Tit 1.2.

30. Saul a zis iarăși: „Am păcătuit! Acum, te rog, cinstește-mă* în fața bătrânilor poporului meu și în fața lui Israel; întoarce-te cu mine, ca să mă închin înaintea Domnului Dumnezeuului tău.“

*Ioan 5.44; 12.43.

31. Samuel s-a întors și a mers după Saul, și Saul s-a închinat înaintea Domnului.

32. Apoi Samuel a zis: „Adu-mi pe Agag, împăratul lui Amalec.“ Și Agag a înaintat vesel spre el, căci zicea: „Negreșit, a trecut amărăciunea morții!“

33. Samuel a zis: „După* cum sabia ta a lăsat femei fără copii, tot așa și mama ta va fi lăsată fără copii între femei.“ Și Samuel a tăiat pe Agag în bucăți înaintea Domnului, la Ghilgal.

*Exod. 17.11. Num. 14.45. Judec. 1.7.

34. Samuel a plecat la Rama, și Saul s-a suit acasă la Ghibea* lui Saul.

*Cap. 11.4.

35. Samuel* nu s-a mai dus să vadă pe Saul până în ziua morții sale. Dar Samuel plângea** pe Saul, pentru că Domnul† Se căise că pusese pe Saul împărat peste Israel.

*Cap. 19.24. **Vers. 11. Cap. 16.1. †Vers. 11.

David, uns împărat

16. Domnul a zis lui Samuel: „Când* vei înceta să plângi pe Saul, pentru că l-am** lepădat, ca să nu mai domnească peste Israel? Umple-ți* cornul cu untdelemn și du-te; te voi trimite la Isai, betleemitul, căci pe unul din fiii lui Mi l-am ales†† ca împărat.“

*Cap. 15.35. **Cap. 15.23.

†Cap. 9.16. 2 Împ. 9.1. ††Ps. 78.70; 89.19,20. Fapt. 13.22.

2. Samuel a zis: „Cum să mă duc? Saul are să afle și mă va uide.“ Și

Domnul a zis: „Să iei cu tine un vițel și să zici: „Vin să aduc o jertfă* Domnului.““

*Cap. 9.12; 20.29.

3. Să poțestești pe Isai la jertfă; Eu îți voi arăta* ce trebuie să faci, și îți vei unge** pe acela pe care-ți voi spune să-l ungi.“

*Exod. 4.15. **Cap. 9.16.

4. Samuel a făcut ce zisese Domnul, și s-a dus la Betleem. Bătrânii cetății au alergat înspăimântați* înaintea lui și au zis: „Ce vestește venirea ta: ceva bun**?“

*Cap. 21.1. **1 Împ. 2.13. 2 Împ. 9.22.

5. El a răspuns: „Da; vin să aduc o jertfă Domnului. Sfințiți-vă* și veniți cu mine la jertfă.“ A sfințit și pe Isai cu fiii lui și i-a pofitit la jertfă.

*Exod. 19.10,14.

6. Când au intrat ei, Samuel, văzând pe Eliab*, și-a zis**: „Negreșit, unsul Domnului este aici înaintea Lui.“

*Cap. 17.13. **1 Împ. 12.26.

7. Și Domnul a zis lui Samuel: „Nu te uita la înfățișarea* și înălțimea staturii lui, căci l-am lepădat. Domnul** nu Se uită la ce se uită omul; omul se uită la ceea ce izbește ochii†, dar Domnul Se uită la inimă††.“

*Ps. 147.10,11. **Isa. 55.8. †2 Cor. 10.7. ††1 Împ. 8.39. 1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Fapt. 1.24.

8. Isai a chemat pe Abinadab* și l-a trecut pe dinaintea lui Samuel; și Samuel a zis: „Nici pe acesta nu l-a ales Domnul.“

*Cap. 17.13.

9. Isai a trecut pe Șama*; și Samuel a zis: „Nici pe acesta nu l-a ales Domnul.“

*Cap. 17.13.

10. Și așa a trecut Isai pe cei șapte fii ai lui pe dinaintea lui Samuel; și Samuel a zis lui Isai: „Domnul n-a ales pe nici unul din ei.“

11. Apoi Samuel a zis lui Isai: „Acestia sunt toți fiii tăi?“ Și el a răspuns: „A mai rămas* cel mai tânăr, dar paște oile.“ Atunci Samuel a zis lui Isai: „Trimite** să-l aducă, fiindcă nu vom șede la masă până nu va veni aici.“

*Cap. 17.12. **2 Sam. 7.8. Ps. 78.70.

12. Isai a trimis să-l aducă. Și el era cu păr bălai*, cu ochi frumoși și față frumoasă. Domnul** a zis lui Samuel: „Scoală-te și unge-l, căci el este!“

*Cap. 17.42. Cânt. 5.10. **Cap. 9.17.

13. Samuel a luat cornul cu untdelemn și l-a uns* în mijlocul fraților lui. Duhul** Domnului a venit peste David, începând din ziua aceea și în cele următoare.

Samuel s-a sculat și s-a dus la Rama.
*Cap. 10.1. Ps. 89.20. **Num. 27.18. Judec. 11.29; 13.25; 14.6. Cap. 10.6,10.

David cântă din harpă lui Saul

14. Duhul* Domnului S-a depărtat de la Saul; și a fost muncit de un** duh rău care venea de la Domnul.

*Cap. 11.6; 18.12; 28.15. Jude. 16.20. Ps. 51.11. **Jude. 9.23. Cap. 18.10; 19.9.

15. Slujitorii lui Saul i-au zis: „Iată că un duh rău de la Dumnezeu te muncește.

16. Poruncească numai domnul nostru! Robii tăi sunt înaintea* ta. Ei vor căuta un om care să știe să cânte cu harpa; și, când duhul rău trimis de Dumnezeu va fi peste tine, el va cânta cu mâna** și vei fi ușurat.“

*Gen. 41.46. Vers. 21.22. 1 Împ. 10.8. **Vers. 23. 2 Împ. 3.15.

17. Saul a răspuns slujitorilor săi: „Găsiți-mi, dar, un om care să cânte bine și aduceți-l la mine.“

18. Unul din slujitori a luat cuvântul și a zis: „Iată, am văzut pe un fiu al lui Isai, betleemitul, care știe să cânte; el este și un om tare și voinic*, un războinic, vorbește bine, este frumos la chip, și Domnul** este cu el.“

*Cap. 17.32,34-36. **Cap. 3.19; 18.12,14.

19. Saul a trimis niște oameni la Isai să-i spună: „Trimite-mi pe fiul tău David, care este cu* oile.“

*Vers. 11. Cap. 17.15,34.

20. Isai a luat* un măgar, l-a încărcat cu pâine, cu un burduf cu vin și cu un ied, și a trimis lui Saul aceste lucruri, prin fiul său David.

*Gen. 43.11. Cap. 10.27; 17.18. Prov. 18.16.

21. David a ajuns la Saul și s-a* înfățișat înaintea lui; i-a plăcut mult lui Saul, și a fost pus să-i poarte armele.

*Gen. 41.46. 1 Împ. 10.8. Prov. 22.29.

22. Saul a trimis vorbă lui Isai, zicând: „Te rog să lași pe David în slujba mea, căci a căpătat trecere înaintea mea.“

23. Și când duhul* trimis de Dumnezeu venea peste Saul, David lua harpa și cânta cu mâna lui; Saul răsufla atunci mai ușor, se simțea ușurat, și duhul cel rău pleca de la el. *Vers. 14.16.

Războiul cu filistenii

17. Filistenii și-au strâns* oștile ca să facă război și s-au adunat la Soco, o cetate a lui Iuda; au tăbărit între Soco** și Azeca, la Efes-Damim.

*Cap. 13.5. **Jos. 15.35. 2 Cron. 28.18.

2. Saul și bărbaii lui Israel s-au strâns și ei; au tăbărit în valea Terebinților și s-au așezat în linie de bătaie împotriva filistenilor.

3. Filistenii se așezaseră pe un munte de o parte, și Israel pe un munte de cealaltă parte: doar valea îi despărțea.

4. Atunci a ieșit un om din tabăra filistenilor și a înaintat între cele două oștiri. El se numea Goliat*, era din** Gat și avea o înălțime de șase coți și o palmă.

*2 Sam. 21.19. **Jos. 11.22.

5. Pe cap avea un coif de aramă și purta niște zale de solzi, în greutate de cinci mii de sicli de aramă.

6. Avea niște tureci de aramă peste fluierile picioarelor și o pavăză de aramă între umeri.

7. Coadă* suliței lui era ca un sul de țesut, și fierul suliței cântărea șase sute de sicli de fier. Cel ce-i purta scutul mergea înaintea lui.

*2 Sam. 21.19.

8. Filisteanul s-a oprit; și, vorbind oștilor lui Israel așezate în șiruri de bătaie, le-a strigat: „Pentru ce ieșiți să vă așezați în șiruri de bătaie? Nu sunt eu filistean și nu sunteți voi slujitorii* lui Saul? Alegeți un om care să se coboare împotriva mea!”

*Cap. 8.17.

9. Dacă va putea să se bată cu mine și să mă omoare, noi vom fi robii voștri; dar dacă-l voi birui și-l voi omori eu, voi ne veți fi robi nouă și ne veți* sluji.“

*Cap. 11.1.

10. Filisteanul a mai zis: „Arunc astăzi o ocară* asupra oștirii lui Israel! Dați-mi un om ca să mă lupt cu el.“

*Vers. 26. 2 Sam. 21.21.

11. Saul și tot Israelul au auzit aceste cuvinte ale filisteanului și s-au înspăimântat și au fost cuprinși de o mare frică.

David și Goliat

12. Și David era fiul* efratitului** aceleuia din Betleemul lui Iuda, numit Isai, care avea opt fii. Pe vremea lui Saul, el era bătrân, înaintat în vârstă.

*Rut 4.22. Vers. 58. Cap. 16.1,18. **Gen. 35.19.

†Cap. 16.10,11. 1 Cron. 2.13-15.

13. Cei trei fii mai mari ai lui Isai urmaseră pe Saul la război; întâiul născut din cei trei fii ai lui care porniseră la război se numea* Eliab, al doilea, Abinadab, și al treilea, Șama.

*Cap. 16.6,8,9. 1 Cron. 2.13.

14. David era cel mai tânăr. Și când cei trei mai mari au urmat pe Saul,

15. David a plecat de la Saul și s-a întors la Betleem ca să pască* oile tatălui său.

*Cap. 16.19.

16. Filisteanul înainta dimineața și seara și s-a înfățișat astfel timp de patruzeci de zile.

17. Isai a zis fiului său David: „La pentru frații tăi efa aceasta de grâu prăjit și aceste zece pâini și aleargă în tabără la frații tăi;

18. du și aceste zece cașuri de brânză căpeteniei care este peste mia lor. Să vezi dacă frații tăi sunt bine* și să-mi aduci vești temeinice.

*Gen. 37.14.

19. Ei sunt cu Saul și cu toți bărbaii lui Israel în valea Terebinților în război cu filistenii.“

20. David s-a sculat dis-de-dimineață. A lăsat oile în seama unui paznic, și-a luat lucrurile și a plecat, cum îi poruncise Isai. Când a ajuns în tabără, oștirea pornise să se așeze în șiruri de bătaie și scotea strigăte de război.

21. Israel și filistenii s-au așezat în șiruri de bătaie, oștire către oștire.

22. David a dat lucrurile pe care le avea în mâinile celui ce păzea calabalăcurile și a alergat la șirurile de bătaie. Cum a ajuns, a întrebat pe frații săi de sănătate.

23. Pe când vorbea cu ei, iată că filisteanul din Gat, numit Goliat, a înaintat între cele două oștiri, ieșind afară din șirurile filistenilor. A rostit aceleași cuvinte* ca mai înainte, și David le-a auzit.

*Vers. 8.

24. La vederea acestui om, toți cei din Israel au fugit dinaintea lui și i-a apucat o mare frică.

25. Fiecare zicea: „Ați văzut pe omul acesta înaintând? A înaintat ca să arunce ocară asupra lui Israel! Dacă-l va omori cineva, împăratul îl va umple de bogății, îi va da de nevastă* pe fiica sa și va scuti de dări casa tatălui său în Israel.“

*Jos. 15.16.

26. David a zis oamenilor de lângă el: „Ce se va face aceleuia care va omori pe filisteanul acesta și va lua ocară* deasupra lui Israel? Cine este filisteanul acesta, acest netăiat împrejur**, ca să ocărăscă† oștirea†† Dumnezeului celui Viu?“

*Cap. 11.2. **Cap. 14.6. †Vers. 10. ††Deut. 5.26.

27. Poporul, spunând din nou aceleași lucruri, i-a zis: „Așa* și așa se va face aceleuia care-l va omori.“

*Vers. 25.

28. Eliab, fratele lui cel mai mare, care-l auzise vorbind cu oamenii aceștia, s-a aprins* de mânie împotriva lui David. Și a zis: „Pentru ce te-ai coborât tu și cui ai lăsat acele puține

oi în pustiu? Îți cunosc eu mândria și răutatea inimii. Te-ai coborât ca să vezi lupta.“

*Gen. 37.4,8,11. Mat. 10.36.

29. David a răspuns: „Ce-am făcut oare? Nu pot să vorbesc* astfel?“

*Vers. 17.

30. Și s-a întors de la el ca să vorbească cu altul, și i-a pus aceleași* întrebări. Poporul i-a răspuns ca și întâia dată.

*Vers. 26,27.

31. Când s-au auzit cuvintele rostite de David, au fost spuse înaintea lui Saul, care a trimis să-l caute.

32. David a zis lui Saul: „Nimeni* să nu-și piardă nădejdea din pricina filisteanului acestuia. Robul** tău va merge să se bată cu el.“

*Deut. 20.1,3. **Cap. 16.18.

33. Saul a zis lui David: „Nu poți* să te duci să te bați cu filisteanul acesta, căci tu ești un copil, și el este un om războinic din tinerețea lui.“

*Num. 13.31. Deut. 9.2.

34. David a zis lui Saul: „Robul tău păstea oile tatălui său. Și când un leu sau un urs venea să-i ia o oaie din turmă,

35. alergam după el, îl loveam și-i smulgeam oaia din gură. Dacă se ridica împotriva mea, îl apucam de falcă, îl loveam și-l omoram.

36. Așa a doborât robul tău leul și ursul; și cu filisteanul acesta, cu acest netăiat împrejur, va fi ca și cu unul din ei, căci a ocărat oștirea Dumnezeului celui Viu.“

37. David a mai zis: „Domnul*, care m-a izbăvit din gheara leului și din laba ursului, mă va izbăvi și din mâna acestui filistean.“

*Ps. 18.16,17; 63.7; 77.11.

2 Cor. 1.10. 2 Tim. 4.17,18. **Cap. 20.13. 1 Cron. 22.11,16.

38. Saul a îmbrăcat pe David cu hainele lui, i-a pus pe cap un coif de aramă și l-a îmbrăcat cu o platoșă.

39. David a încins sabia lui Saul peste hainele lui și a vrut să meargă, căci nu încercase încă să meargă cu ele. Apoi a zis lui Saul: „Nu pot să merg cu armătura aceasta, căci nu sunt obișnuit cu ea.“

40. Și-a luat toiașul în mână, și-a ales din pârau cinci pietre netede și le-a pus în traista lui de păstor și în buzunarul hainei. Apoi, cu praștia în mână, a înaintat împotriva filisteanului.

41. Filisteanul s-a apropiat puțin câte puțin de David, și omul care-i ducea scutul mergea înaintea lui.

42. Filisteanul s-a uitat și, când a zărit pe David, a râs* de el, căci nu vedea în el decât un copil cu păr bălai** și cu fața frumoasă.

*Ps. 123,3,4. 1 Cor. 1,27,28. **Cap. 16,12.
43. Filisteanul a zis lui David: „Ce! sunt câine*, de vii la mine cu toiege?“ Și, după ce l-a blestemat pe dumnezeii lui,

*Cap. 24,14. 2 Sam. 3,8; 9,8; 16,9. 2 Împ. 8,13.
44. a adăugat*: „Vino la mine, și-ți voi da carnea ta păsărilor cerului și fiarelor câmpului.“

*1 Împ. 20,10,11.
45. David a zis filisteanului: „Tu vii împotriva mea cu sabie, cu suliaș și cu pavăză; iar* eu vin împotriva ta în Numele Domnului oștirilor, în Numele Dumnezeului oștirii lui Israel, pe care ai** ocărât-o.“

*2 Sam. 22,33,35. Ps. 124,8; 125,1. 2 Cor. 10,4. Evr. 11,33,34. **Vers. 10.

46. Astăzi Domnul te va da în mâinile mele, te voi doborî și-ți voi tăia capul; astăzi voi da stărvurile* taberei filistenilor păsărilor cerului și fiarelor pământului. Și tot pământul va ști** că Israel are un Dumnezeu. *Deut. 28,26. **Ios. 4,24. 1 Împ. 8,43; 18,36. 2 Împ. 19,19. Isa. 52,10.

47. Și toată mulțimea aceasta va ști că Domnul nu măntuiește nici prin sabie*, nici prin suliaș. Căci biruința este** a Domnului. Și El vă dă în mâinile noastre.“

*Ps. 44,6,7. Osea 1,7. Zah. 4,6. **2 Cron. 20,15.

48. Îndată ce filisteanul a pornit să meargă înaintea lui David, David a alergat pe câmpul de bătaie înaintea filisteanului.

49. Și-a vârat mâna în traistă, a luat o piatră și a aruncat-o cu praștia; a lovit pe filistean în frunte, și piatra a intrat în fruntea filisteanului, care a căzut cu fața la pământ.

50. Astfel, cu o praștie și cu o piatră, David a fost mai* tare decât filisteanul; l-a trântit la pământ și l-a omorât, fără să aibă sabie în mână.

*Jude. 3,31; 15,15. Cap. 21,9. 2 Sam. 23,21.

51. A alergat, s-a oprit lângă filistean, i-a luat sabia, pe care i-a scos-o din teacă, l-a omorât și i-a tăiat capul. Filistenii, când au văzut că uriașul lor a murit, au luat-o la* fugă.

*Evr. 11,34.

52. Și bărbații lui Israel și Iuda au dat chiote și au pornit în urmărirea filistenilor până în vale și până la porțile Ecronului. Filistenii, răniți de moarte, au căzut pe drumul care duce la Șaairaim*, până la Gat și până la Ecron.

*Ios. 15,36.

53. Și copiii lui Israel s-au întors de la urmărirea filistenilor și le-au jefuit tabăra.

54. David a luat capul filisteanului și l-a dus la Ierusalim și a pus armele filisteanului în cortul său.

55. Când a văzut Saul pe David mergând împotriva filisteanului, a zis lui Abner, căpetenia oștirii: „Al* cui fiu este tânărul acesta, Abner?“ Abner a răspuns: „Pe sufletul tău, împărate, că nu știu.“

*Cap. 16,21,22.

56. „Întreabă, dar, al cui fiu este tânărul acesta“, a zis împăratul.

57. Și când s-a întors David după ce omorase pe filistean, Abner l-a luat și l-a adus înaintea lui Saul. David avea în mână capul* filisteanului.

*Vers. 54.

58. Saul i-a zis: „Al cui fiu ești, tinere?“ Și David a răspuns: „Sunt fiul robului* tău Isai, betleemitul.“

*Vers. 12.

Ionatan și David

18 1. David sfârșise de vorbit cu Saul. Și de atunci sufletul* lui Ionatan s-a alipit de sufletul lui David, și Ionatan** l-a iubit ca pe sufletul din el.

*Gen. 44,30. **Cap. 19,2; 20,17; 2 Sam. 1,26. Deut. 13,6.

2. În aceeași zi, Saul a oprit pe David și nu l-a* lăsat să se întoarcă în casa tatălui său.

*Cap. 17,15.

3. Ionatan a făcut legământ cu David, pentru că-l iubea ca pe sufletul lui.

4. A scos mantaua pe care o purta, ca s-o dea lui David; și i-a dat hainele sale, chiar sabia, arcul și cingătoarea lui.

5. David se ducea și izbutea oriunde-l trimitea Saul; a fost pus de Saul în fruntea oamenilor de război și era plăcut întregului popor, chiar și slujitorilor lui Saul.

Cântarea de biruință a femeilor

6. Pe când veneau ei, la întoarcerea lui David de la omorârea filisteanului, femeile* au ieșit din toate cetățile lui Israel înaintea împăratului Saul, cântând și jucând, în sunetul timpanelor și lăutelor și scoțând strigăte de bucurie.

*Exod 15,20. Jude. 11,34.

7. Femeile care cântau își răspundeau* unele altora și ziceau:

„Saul** a bătut miile lui,

Iar David zecile lui de mii.“

*Exod 15,21. **Cap. 21,11; 29,5.

8. Saul s-a mâniat foarte tare și nu*

i-a plăcut vorba aceasta. El a zis: „Lui David îi dau zece mii și mie-mi dau mii! Nu-i mai lipsește** decât împărăția.“

*Ecl. 4,4. **Cap. 15,28.

9. Și din ziua aceea, Saul a privit cu ochi răi pe David.

10. A doua zi, duhul* cel rău, trimis de Dumnezeu, a apucat pe Saul, care s-a** infuriat în mijlocul casei. David cânta, ca și în celelalte zile, și Saul era cu suliaș în mână.

*Cap. 16,14.

**Cap. 19,24. 1 Împ. 18,29. Fapt. 16,16. †Cap. 19,9.

11. Saul a ridicat* suliaș, zicându-și în sine: „Voi pironi pe David de perete.“ Dar David s-a ferit de el de două ori.

*Cap. 19,10; 20,33. Prov. 27,4.

12. Saul se temea* de David, pentru că Domnul** era cu David și Se depărtase† de la el.

*Vers. 15,29. **Cap. 16,13,18. †Cap. 16,14; 28,15.

13. L-a îndepărtat de lângă el și l-a pus mai mare peste o mie de oameni.

David ieșea* și intra în fruntea poporului;

*Num. 27,17. Vers. 16. 2 Sam. 5,2.

14. izbutea în tot ce făcea, și Domnul* era cu el.

*Gen. 39,23,23. Ios. 6,27.

15. Saul, văzând că izbutea întotdeauna, se temea de el;

16. dar tot* Israelul și Iuda iubeau pe David, pentru că ieșea și intra în fruntea lor.

*Vers. 5.

David, ginerele împăratului

17. Saul a zis lui David: „Iată, îți voi da de nevastă* pe fiica mea cea mai mare, Merab: numai să-mi slujești cu vitejie și să porți războaiele** Domnului.“ Dar Saul își zicea: „Nu vreau să-mi pun mâna† mea pe el, ci mâna filistenilor să fie asupra lui.“

*Cap. 17,25. **Num. 32,20,27,29. Cap. 25,28. †Vers. 21,25. 2 Sam. 12,9.

18. David a răspuns lui Saul: „Cine sunt* eu și ce este viața mea, ce este familia tatălui meu în Israel, ca să fiu ginerele împăratului?“

*Vers. 23. Cap. 9,21. 2 Sam. 7,18.

19. Venind vremea când Merab, fata lui Saul, avea să fie dată lui David, ea a fost dată de nevastă lui Adriel*, din Mehola**.

*2 Sam. 21,8. **Jude. 7,22.

20. Mical*, fata lui Saul, iubea pe David. Au spus lui Saul, și lucrul i-a plăcut.

*Vers. 28.

21. El își zicea: „I-o voi da ca să-i fie o cursă* și să cadă sub** mâna filistenilor.“ Și Saul a zis lui David pentru a doua oară: „Astăzi îmi vei fi† ginere.“

*Exod 10,7. **Vers. 17. †Vers. 26.

22. Saul a dat slujitorilor săi următoarea poruncă: „Vorbiți în taină lui David și spuneți-i: „Iată că împăratul e binevoitor față de tine și toți slujitorii lui te iubesc; fii acum ginerele împăratului.“

23. Slujitorii lui Saul au spus aceste lucruri la urechile lui David. Și David a răspuns: „Credeți că este ușor să fii ginerele împăratului? Eu sunt un om sărac și de puțină însemnătate.“

24. Slujitorii lui Saul i-au spus ce răspunsese David.

25. Saul a zis: „Așa să vorbiți lui David: „Împăratul nu cere nici o* zestre; ci dorește o sută de prepuțuri de ale filistenilor, ca să-și răzbune** pe vrăjmașii lui.“ Saul avea de gând† să facă pe David să cadă în mâinile filistenilor.

*Gen. 34,12. Exod 22,17. **Cap. 14,24. †Vers. 17.

26. Slujitorii lui Saul au spus aceste cuvinte lui David, și David a primit ce i se ceruse, pentru ca să fie ginerele împăratului. Înainte de vremea* hotărâtă,

*Vers. 21.

27. David s-a sculat, a plecat cu oamenii* lui și a ucis două sute de oameni dintre filistenii, le-a adus** prepuțurile și a dat împăratului numărul întreg, ca să fie ginerele împăratului. Atunci Saul i-a dat de nevastă pe fiica sa Mical.

*Vers. 13. **2 Sam. 3,14.

28. Saul a văzut și a înțeles că Domnul era cu David; și fiica sa Mical iubea pe David.

29. Saul s-a temut din ce în ce mai mult de David și toată viața i-a fost vrăjmaș.

30. Domnitorii filistenilor ieșeau la* luptă; și ori de câte ori ieșeau, David avea mai multă izbândă** decât toți slujitorii lui Saul, și numele lui a ajuns foarte vestit.

*2 Sam. 11,1. **Vers. 5.

David este prigonit de Saul

19 1. Saul a vorbit fiului său Ionatan și tuturor slujitorilor lui să omoare pe David.

2. Dar Ionatan, fiul lui Saul, care iubea* mult pe David, i-a dat de știre și i-a zis: „Tatăl meu, Saul, caută să te omoare. Păzește-te, dar, mâine dimineață, stai într-un loc tăinuit și ascunde-te.“

*Cap. 18,1.

3. Eu voi ieși și voi sta lângă tatăl meu în câmpul în care vei fi; voi

vorbi tatălui meu despre tine, voi vedea ce va zice și-ți voi spune.“

4. Ionatan a vorbit* bine de David tatălui său, Saul: „Să nu faci împăratul“, a zis el, „un păcat** față de robul său David, căci el n-a făcut nici un păcat față de tine. Dimpotrivă, a lucrat pentru binele tău; *Prov. 31,8,9.

**Gen. 42,22. Ps. 35,12; 109,5. Prov. 17,13. Ier. 18,20.

5. Și-a pus în joc viața*, a ucis** pe filistean, și Domnul† a dat o mare izbăvire pentru tot Israelul. Tu ai văzut și te-ai bucurat. Pentru ce†† să păcătuiești*† împotriva unui sânge nevinovat și să omori fără pricină pe David?“

*Judec. 9,17; 12,3. Cap. 28,21. Ps. 119,109. **Cap. 17,49,50. †Cap. 11,13. 1 Cron. 11,14. ††Cap. 29,32. *†Mat. 27,4.

6. Saul a ascultat glasul lui Ionatan și a jurat, zicând: „Viu este Domnul, că David nu va muri!“

7. Ionatan a chemat pe David și i-a spus toate cuvintele acestea; apoi l-a adus la Saul; și David a fost înaintea lui ca mai înainte*. *Cap. 16,21; 18,2,13.

David scăpat de Mical

8. Războiul urma înainte. David a mers împotriva filistenilor și s-a bătut cu ei, le-a pricinuit o mare înfrângere, și au fugit dinaintea lui.

9. Atunci duhul* cel rău, trimis de Domnul, a venit peste Saul, care ședea în casă, cu sulița în mână. David cânta, *Cap. 16,14; 18,10,11.

10. Și Saul a vrut să-l piionească cu sulița de perete. Dar David s-a ferit de el, și Saul a lovit cu sulița în perete. David a fugit și a scăpat noaptea.

11. Saul a trimis* niște oameni acasă la David, ca să-l pândească și să-l omoare dimineța. Dar Mical, nevasta lui David, i-a dat de știre și i-a zis: „Dacă nu fugi în noaptea aceasta, mâine vei fi omorât.“ *Ps. 59, titlu.

12. Ea l-a coborât* pe fereastră, și David a plecat și a fugit. Așa a scăpat. *Ios. 2,15. Fapt. 9,24,25.

13. În urmă, Mical a luat terafimul și l-a pus în pat; i-a pus o piele de capră în jurul capului și l-a învelit cu o haină.

14. Când a trimis Saul oamenii să ia pe David, ea a zis: „Este bolnav.“

15. Saul i-a trimis înapoi să-l vadă și a zis: „Aduceți-l la mine în patul lui, ca să-l omor.“

16. Oamenii aceia s-au întors, și iată

că terafimul era în pat, și în jurul capului era o piele de capră.

17. Saul a zis către Mical: „Pentru ce m-ai înșelat în felul acesta și ai dat drumul vrăjmașului meu, și a scăpat?“ Mical a răspuns lui Saul: „El mi-a zis: „Lasă-mă să plec, ori te omor*!“

*2 Sam. 2,22.

Fuga lui David la Samuel, la Rama

18. Așa a fugit și a scăpat David. El s-a dus la Samuel, la Rama, și i-a istorisit tot ce-i făcuse Saul. Apoi s-a dus cu Samuel și a locuit în Naiot.

19. Au spus lucrul acesta lui Saul și au zis: „Iată că David este în Naiot, lângă Rama.“

20. Saul* a trimis niște oameni să ia pe David. Ei au văzut o adunare** de proroci care prorocau cu Samuel în frunte. Duhul lui Dumnezeu a venit peste trimișii lui Saul, și au început și ei să† prorocască. *Ioan 7,32,45. etc.

**Cap. 10,5,6. 1 Cor. 14,3,24,25. †Num. 11,25. Ier. 2,28.

21. Au spus lui Saul lucrul acesta; el a trimis alți oameni, și au prorocit și ei. A mai trimis alții a treia oară, și au prorocit și ei.

22. Atunci Saul s-a dus el însuși la Rama. Ajungând la fântâna cea mare fără apă, care este la Secu, a întrebat: „Unde sunt Samuel și David?“ I s-a răspuns: „Sunt în Naiot, lângă Rama.“

23. Și s-a îndreptat spre Naiot, lângă Rama. Duhul* lui Dumnezeu a venit și peste el; și Saul și-a văzut de drum prorocind până la sosirea lui în Naiot, lângă Rama. *Cap. 10,10.

24. S-a dezbrăcat* de haine și a prorocit și el înaintea lui Samuel; și s-a aruncat dezbrăcat** la pământ toată ziua aceea și toată noaptea. De aceea se zice: „Oare† și Saul este între proroci?“

*Isa. 20,2. **Mica 1,8. †Cap. 10,11. 2 Sam. 6,14,20.

David, înștiințat de Ionatan

20. 1. David a fugit din Naiot, de lângă Rama. S-a dus la Ionatan și a zis: „Ce-am făcut eu? Care este nelegiuirea mea, care este păcatul meu înaintea tatălui tău, de vrea să-mi ia viața?“

2. Ionatan i-a răspuns: „Ferească Dumnezeu! Nu vei muri. Tatăl meu nu face nici un lucru, fie mare, fie mic, fără să-mi dea de știre; pentru ce mi-ar ascunde el lucrul acesta? Nu este nimic.“

3. David a zis iarăși, jurând: „Tatăl tău știe bine că am căpătat trecere înaintea ta și va fi zis: „Să nu știe Ionatan, căci s-ar întrista.“ Dar viu este Domnul și viu este sufletul tău, că nu este decât un pas între mine și moarte.“

4. Ionatan a zis lui David: „Pentru tine voi face tot ce vei vrea.“

5. Și David i-a răspuns: „Iată că mâine este lună nouă* și ar trebui să șed să mănânc cu împăratul; lasă-mă să mă duc și să mă ascund** în câmpii până în seara zilei a treia.

*Num. 10,10; 28,11. **Cap. 19,2.

6. Dacă tatăl tău va băga de seamă lipsa mea, să-i spui: „David m-a rugat să-l las să se ducă până la Betleem*, în cetatea lui, pentru că acolo se aduce pentru toată familia o jertfă de peste an.“

*Cap. 16,4.

7. Și dacă* va zice: „Bine!“, atunci robul tău n-are nimic de temut; dar dacă-l va apuca mânia, să știi că pieirea mea** este lucru hotărât din partea lui.

*Deut. 1,23. 2 Sam. 17,4. **Cap. 25,17. Est. 7,7.

8. Arată-ți*, dar, dragostea pentru robul tău, căci ai făcut cu robul tău un legământ** înaintea Domnului. Și dacă este vreo nelegiuire† în mine, ia-mi tu viața, de ce să mă mai duci până la tatăl tău?“

*Ios. 2,14. **Vers. 16. Cap. 18,3; 23,18. †2 Sam. 14,32.

9. Ionatan i-a zis: „Departă de tine gândul să nu-ți dau de știre, dacă voi afla că pieirea ta este lucru hotărât din partea tatălui meu și amenință să te ajungă!“

10. David a zis lui Ionatan: „Cine-mi va da de știre dacă tatăl tău ți-ar răspunde cu asprime?“

11. Și Ionatan a zis lui David: „Vino să ieșim pe câmp.“ Și au ieșit amândoi pe câmp.

12. Ionatan a zis lui David: „Iau martor pe Domnul Dumnezeu al lui Israel că voi cerceta de aproape pe tatăl meu mâine sau poimâine; și de va gândi bine de David,

13. Domnul* să Se poarte cu Ionatan cu toată asprimea, dacă nu voi trimite pe nimeni să-ți dea de știre! Dacă tatăl meu va găsi cu cale să-ți facă rău, iarăși ți voi da de știre și te voi lăsa să pleci, ca să te duci în pace; și Domnul** să fie cu tine, cum a fost cu tatăl meu!

*Rut 1,17. **Ios. 1,5. Cap. 17,37. 1 Cron. 22,11,16.

14. Dacă voi mai trăi, să te porți față de mine cu o bunățate ca a Domnului; și dacă voi muri,

15. să nu îți îndepărtezi* niciodată bunățatea față de casa mea, nici chiar când Domnul va nimici pe fiecare din vrăjmașii lui David de pe fața pământului. *2 Sam. 9,1,3,7; 21,7.

16. Căci Ionatan a făcut legământ cu casa lui David! Domnul să Se răzbune* pe vrăjmașii lui David!“

*Cap. 25,22. Cap. 31,2. 2 Sam. 4,7; 21,8.

17. Ionatan a întărit și mai mult față de David dragostea pe care o avea pentru el, căci îl iubea ca pe sufletul* lui. *Cap. 18,1.

18. Ionatan i-a zis: „Mâine* este luna nouă; se va băga de seamă lipsa ta, căci locul tău va fi gol. *Vers. 5.

19. Să te cobori a treia zi până în fundul locului* în care te ascunsesseși în ziua când cu întâmplarea aceea și să rămâi lângă piatra Ezel. *Cap. 19,2.

20. Eu voi trage trei săgeți înspre piatra aceasta, ca și când aş lovi la țintă.

21. Și voi trimite un tânăr și-i voi zice: „Du-te de găsește săgețile!“ Dacă-i voi zice: „Iată că săgețile sunt dincoace de tine, ia-le!“, atunci să vii, căci este pace pentru tine și n-ai să te temi de nimic, viu* este Domnul! *Ier. 4,2.

22. Dar dacă voi zice tânărului: „Iată că săgețile sunt dincolo de tine!“, atunci să pleci, căci Domnul te trimite.

23. Domnul este martor pe vecie pentru cuvântul* pe care ni l-am dat unul altuia.“ *Vers. 14,15,42.

24. David s-a ascuns în câmp. A venit luna nouă, și împăratul a luat loc la ospăț ca să mănânce.

25. Împăratul a șezut ca de obicei pe scaunul lui lângă perete. Ionatan s-a sculat, și Abner a șezut lângă Saul; dar locul lui David a rămas gol.

26. Saul n-a zis nimic în ziua aceea; „Căci“, zicea el, „s-a întâmplat: el nu este curat*, negreșit nu este curat.“

*Lev. 7,21; 15,5, etc.

27. A doua zi, ziua a doua a lunii noi, locul lui David era tot gol. Și Saul a zis fiului său Ionatan: „Pentru ce n-a venit fiul lui Isai la masă nici ieri, nici azi?“

28. Ionatan a răspuns* lui Saul: „David mi-a cerut voie să se ducă la Betleem. *Vers. 6.

29. El a zis: „Dă-mi drumul, te rog, căci avem în cetate o jertfă de familie,

și fratele meu mi-a spus lucrul acesta; deci dacă am căpătat trecere înaintea ta, dă-mi voie să mă duc în grabă să-mi văd frații." Pentru aceea n-a venit la masa împăratului."

30. Atunci Saul s-a aprins de mânie împotriva lui Ionatan și i-a zis: „Fiu rău și neascultător, nu știu eu că ți-ai luat ca prieten pe fiul lui Isai, spre rușinea ta și spre rușinea mamei tale?”

31. Căci câtă vreme va trăi fiul lui Isai pe pământ, nu va fi liniște nici pentru tine, nici pentru împărăția ta. Și acum trimite să-l caute și să mi-l aducă, fiindcă este vrednic de moarte.”

32. Ionatan a răspuns tatălui său, Saul, și i-a zis: „Pentru ce* să fie omorât? Ce a făcut?”

33. Și Saul și-a îndreptat* sulița spre el, ca să-l lovească. Ionatan a înțeles** că era lucru hotărât din partea tatălui său să omoare pe David.

34. S-a sculat de la masă într-o mânie aprinsă și n-a luat deloc parte la masă în ziua a doua a lunii noi; căci era mâhnit din pricina lui David, pentru că tatăl său îl ocărăse.

35. A doua zi de dimineață, Ionatan s-a dus pe câmp în locul în care se învoise cu David și era însoțit de un băiețuș.

36. El i-a zis: „Dă fuga și găsește săgețile pe care le voi trage.” Băiatul a alergat, și Ionatan a tras o săgeată care a trecut dincolo de el.

37. Când a ajuns băiatul la locul unde era săgeata pe care o trăsese Ionatan, Ionatan a strigat după el: „Iată că săgeata este dincolo de tine.”

38. I-a strigat iarăși: „Iute, grăbește-te, nu te opri!” Și băiatul lui Ionatan a strâns săgețile și s-a întors la stăpânul lui.

39. Băiatul nu știa nimic: numai Ionatan și David înțelegeau lucrul acesta.

40. Ionatan a dat băiatului armele și i-a zis: „Du-te și du-le în cetate!”

41. După plecarea băiatului, David s-a sculat din partea de miazăzi, apoi s-a aruncat cu fața la pământ și s-a închinat de trei ori. Cei doi prieteni s-au îmbrățișat și au plâns împreună. David mai ales se prăpădea plângând.

42. Și Ionatan a zis lui David: „Du-te în* pace, acum când am jurat amândoi

în Numele Domnului, zicând: „Domnul să fie pe vecie între mine și tine, între sămânța mea și sămânța ta!”

David s-a sculat și a plecat, iar Ionatan s-a întors în cetate. *Cap. 1.17.

Fuga lui David la Nob

21. David s-a dus la Nob, la preotul Ahimelec*, care a alergat speriat** înaintea lui și i-a zis: „Pentru ce ești singur și nu este nimeni cu tine?”

2. David a răspuns preotului Ahimelec: „Împăratul mi-a dat o poruncă și mi-a zis: „Nimeni să nu știe nimic de pricina pentru care te trimit și de porunca pe care ți-am dat-o.” Am hotărât un loc de întâlnire cu oamenii mei.

3. Acum ce ai la îndemână? Dă-mi cinci pâini sau ce se va găsi.”

4. Preotul a răspuns lui David: „N-am pâine obișnuită la îndemână, ci numai pâine sfințită*, doar dacă oamenii tăi s-au** ferit de împreunarea cu femeile!”

5. David a răspuns preotului: „Ne-am ferit de împreunarea cu femeile de trei zile de când am plecat, și toți oamenii* mei sunt curați; de altfel, dacă aceasta este o faptă necurată, va fi sfințită negreșit azi de acela** care o va face.”

6. Atunci preotul i-a dat* pâinea sfințită, căci nu era acolo altă pâine decât pâinea pentru punerea înaintea, care fusese luată dinaintea** Domnului, ca să fie înlocuită cu pâine caldă, în clipa când luaseră pe cealaltă.

7. Chiar în ziua aceea, se afla acolo închis înaintea Domnului un om dintre slujitorii lui Saul; era un edomit, numit Doeg*, căpetenia păstorilor lui Saul.

8. David a zis lui Ahimelec: „N-ai la îndemână o suliță sau o sabie? Căci nu mi-am luat cu mine nici sabia, nici armele, pentru că porunca împăratului era grabnică.”

9. Preotul a răspuns: „Iată sabia lui Goliat, filisteanul, pe care l-ai omorât în Valea Terebinților; este învelită** într-un covor, în dosul efodului; dacă vrei s-o iei, ia-o, căci nu este alta aici.” Și David a zis: „Nu-i alta ca ea; dă-mi-o.”

David fuge la Gat, la împăratul Achis

10. David s-a sculat și a fugit chiar în ziua aceea de Saul. A ajuns la Achis, împăratul Gatului.

11. Slujitorii* lui Achis i-au zis: „Nu este acesta David, împăratul țării? Nu este el acela pentru care se cânta jucând: „Saul** și-a bătut miile lui, iar David zecile lui de mii“?”

12. David a pus la* inimă aceste cuvinte și a avut o mare frică de Achis, împăratul Gatului.

13. A făcut pe nebulun* înaintea lor; făcea năzdrăvăanii înaintea lor; făcea zgârieturi pe ușile porților și lăsa să-i curgă balele pe barbă.

14. Achis a zis slujitorilor săi: „Vedeți bine că omul acesta și-a pierdut mințile; pentru ce mi-l aduceți?”

15. Oare duc lipsă de nebuni, de-mi aduceți pe acesta și mă faceți martor la năzdrăvăniile lui? Să intre el în casa mea?”

David fuge în peștera Adulam și la Mitpe

22. David a plecat de acolo și a scăpat* în peștera** Adulam. Frații lui și toată casa tatălui său au aflat și s-au corborât la el.

2. Toți* cei ce se aflau în nevoie, care aveau datorii sau care erau nemulțumiți, s-au strâns la el, și el a ajuns căpetenia lor. Astfel s-au unit cu el aproape patru sute de oameni.

3. De acolo David s-a dus la Mitpe, în țara Moabului. El a zis împăratului Moabului: „Dă voie, te rog, tatălui meu și mamei mele să vină la voi, până voi ști ce va face Dumnezeu cu mine.”

4. Și i-a adus înaintea împăratului Moabului și au locuit cu el în tot timpul cât a stat David în cetățuie.

5. Prorocul Gad* a zis lui David: „Nu sta în cetățuie, ci du-te și intră în țara lui Iuda.” Și David a plecat și a ajuns la pădurea Heret.

*2 Sam. 24.11. 1 Cron. 21.9. 2 Cron. 29.25.

Saul ucide preoții din Nob

6. Saul a aflat că David și oamenii lui au fost descoperiți. Saul ședea sub tamarisc, la Ghibeea, pe înălțime; avea sulița în mână, și toți slujitorii lui stăteau lângă el.

7. Și Saul a zis slujitorilor săi de

lângă el: „Ascultați, beniamini! Vă va da* fiul lui Isai la toți ogoare și vii? Va face el din voi toți căpetenii peste o mie și căpetenii peste o sută?”

8. Dacă nu, de ce v-ați unit toți împotriva mea și nimeni nu mi-a dat de știre despre legământul fiului* meu cu fiul lui Isai? Pentru ce n-a fost nimeni dintre voi pe care să-l doară inima pentru mine și să mă înștiințeze că fiul meu a răsculat pe robul meu împotriva mea, ca să-mi întindă curse, cum face astăzi?”

9. Doeg*, edomitul, care era și el printre slujitorii lui Saul, a răspuns: „Eu am văzut pe fiul lui Isai venind la Nob, la Ahimelec**, fiul lui Ahitub†.

10. Ahimelec a* întrebat pe Domnul pentru el, i-a dat merinde** și i-a dat sabia lui Goliat, filisteanul.”

11. Împăratul a trimis după Ahimelec, fiul lui Ahitub, preotul, și după toată casa tatălui său, după preoții care erau la Nob. Ei au venit toți la împărat.

12. Saul a zis: „Ascultă, fiul lui Ahitub!” El a răspuns: „Iată-mă, domnul meu!”

13. Saul i-a zis: „Pentru ce v-ați unit împotriva mea, tu și fiul lui Isai? Pentru ce i-ai dat pâine și o sabie și ai întrebat pe Dumnezeu pentru el, ca să se ridice împotriva mea și să-mi întindă curse, cum face astăzi?”

14. Ahimelec a răspuns împăratului: „Care dintre slujitorii tăi poate fi pus alături cu credinciosul David, ginerele împăratului, gata la poruncile lui și înconjurat cu cinste în casa ta?”

15. Oare de astăzi am început eu să întreb pe Dumnezeu pentru el? Departele de mine așa ceva! Să nu arunce împăratul nici o vină asupra robului său, nici asupra nimănui din casa tatălui meu, căci robul tău nu știe nimic din toate acestea, nici lucru mic, nici lucru mare.”

16. Împăratul a zis: „Trebuie să mori, Ahimelec, tu și toată casa tatălui tău.”

17. Și împăratul a zis alergătorilor care stăteau lângă el: „Întoarceți-vă și omorâți pe preoții Domnului; căci s-au învoit cu David; au știut bine că fuge și nu mi-au dat de veste.” Dar

slujitorii împăratului n-au* voit să îndindă mâna ca să lovească pe preoții Domnului. *Exod 1.17.

18. Atunci împăratul a zis lui Doeg: „Întoarce-te și lovește pe preoți.” Și Doeg, edomitul, s-a întors și a lovit pe preoți; a omorât* în ziua aceea optzeci și cinci de oameni care purtau efodul de in. *Cap. 2.31.

19. Saul a mai trecut prin ascuțișul sabiei cetatea preotească Nob*; bărbați și femei, copii și prunci, boi, măgari și oi: toți au căzut sub ascuțișul sabiei. *Vers. 9,11.

20. Un fiu* al lui Ahimelec, fiul lui Ahitub, a scăpat**. Numele lui era Abiatar. A fugit la David *Cap. 23.6. **Cap. 2.33.

21. și i-a spus că Saul a ucis pe preoții Domnului.

22. David a zis lui Abiatar: „M-am gândit chiar în ziua aceea că Doeg, edomitul, fiind acolo, nu se putea să nu spună lui Saul. Eu sunt pricina morții tuturor sufletelor din casa tatălui tău.

23. Rămâi cu mine, nu te teme de nimic, căci cel* ce caută să ia viața mea caută s-o ia și pe a ta; lângă mine vei fi bine păzit.” *1 Împ. 2.26.

David scapă Cheila

23 1. Au venit și au spus lui David: „Iată că filistenii au început lupta împotriva Cheilei* și au jefuit ariile.” *Ios. 15.44.

2. David a întrebat* pe Domnul și a zis: „Să mă duc și să bat pe filistenii aceștia?” Și Domnul i-a răspuns: „Du-te, bate pe filistenii și izbăvește Cheila.” *Vers. 4,6,9. Cap. 30.8. 2 Sam. 5.19,23.

3. Dar oamenii lui David i-au zis: „Iată că noi ne temem chiar aici în Iuda; ce va fi când vom merge la Cheila, împotriva oștilor filistenilor?”

4. David a întrebat iarăși pe Domnul. Și Domnul i-a răspuns: „Scoală-te și coboară-te la Cheila, căci dau pe filistenii în mâinile tale.”

5. David s-a dus, dar, cu oamenii lui la Cheila și s-a bătut împotriva filistenilor; le-a luat vitele și le-a pricinuit o mare înfrângere. Astfel a izbăvit David pe locuitorii din Cheila.

6. Când a fugit* Abiatar, fiul lui Ahimelec, la David, în Cheila, s-a coborât cu efodul în mână. *Cap. 22.20.

7. Saul a fost înștiințat de sosirea lui

David la Cheila și a zis: „Dumnezeu îl dă în mâinile mele, căci a venit și s-a închis într-o cetate cu porți și zăvoare.”

8. Și Saul a chemat tot poporul la război, ca să se coboare la Cheila și să impresoare pe David și pe oamenii lui.

9. David, luând cunoștință de acest plan rău pe care-l pune la cale Saul împotriva lui, a zis* preotului Abiatar: „Adu efodul!” *Num. 27.21. Cap. 30.7.

10. Și David a zis: „Doamne Dumnezeu lui Israel, robul Tău a aflat că Saul vrea să vină la Cheila ca să nimicească* cetatea din pricina mea. *Cap. 22.19.

11. Mă vor da în mâinile lui locuitorii din Cheila? Se va coborî Saul aici, cum a aflat robul Tău? Doamne Dumnezeu lui Israel, binevoiește și descoperă lucrul acesta robului Tău!” Și Domnul a răspuns: „Se va coborî.”

12. David a mai zis: „Mă vor da locuitorii din Cheila, pe mine și pe oamenii mei, în mâinile lui Saul?” Și Domnul a răspuns: „Te vor da.”

13. Atunci David s-a sculat cu oamenii lui, în număr* de aproape șase sute de inși; au ieșit din Cheila și s-au dus unde au putut. Saul, aflând că David a scăpat din Cheila, s-a oprit din mers. *Cap. 22.2; 25.13.

14. David a locuit în pustiu, în locuri întărite, și a rămas pe muntele* din pustiu Zif**. Saul îl căuta mereu, dar Dumnezeu nu l-a dat în mâinile lui. *Ps. 11.1. **Ios. 15.55. †Ps. 54.3,4.

David în pustiu Zif și Maon

15. David, văzând că Saul a pornit să-i ia viața, a stat în pustiu Zif, în pădure.

16. Atunci Ionatan, fiul lui Saul, s-a sculat și s-a dus la David, în pădure. El i-a întărit încrederea în Dumnezeu

17. și i-a zis: „Nu te teme de nimic, căci mâna tatălui meu, Saul, nu te va atinge. Tu vei domni peste Israel, și eu voi fi al doilea după tine; tatăl meu, Saul, știe* și el bine lucrul acesta.” *Cap. 24.20.

18. Au făcut iarăși amândoi legământ* înaintea Domnului, și David a rămas în pădure, iar Ionatan s-a dus acasă. *Cap. 18.3; 20.16,42. 2 Sam. 21.7.

19. Zifiții* s-au suit la Saul, la Ghibea, și au zis: „Nu-i David ascuns

între noi în locuri întărite, în pădure, pe dealul Hachila, care este la miazăzi de pustiu?” *Cap. 26.1. Ps. 54, titlu.

20. Coboară-te, dar, împărate, fiindcă aceasta este toată dorința sufletului tău; lasă pe noi dacă* e vorba să-l dăm în mâinile împăratului. *Ps. 54.3.

21. Saul a zis: „Domnul să vă binecuvânteze că aveți milă de mine!

22. Duceți-vă, vă rog, de mai cercetați, ca să știți și să descoperiți în ce loc și-a îndreptat pașii și cine l-a văzut, căci mi s-a spus că este foarte șiret.

23. Cercetați și vedeți toate locurile unde se ascunde, veniți apoi la mine cu ceva temeinic, și voi porni cu voi. Dacă este în țară, îl voi căuta printre toate miile lui Iuda.”

24. S-au sculat, dar, și s-au dus la Zif înaintea lui Saul. David și oamenii lui erau în pustiu Maon*, și anume în câmpia dinspre miazăzi de pustiu. *Ios. 15.55. Cap. 25.2.

25. Saul a plecat cu oamenii săi în căutarea lui David. Despre lucrul acesta s-a dat de veste lui David, care s-a coborât la stâncă și a rămas în pustiu Maon. Saul, când a auzit, a urmărit pe David în pustiu Maon.

26. Saul mergea pe o parte a muntelui, și David cu oamenii lui pe cealaltă parte a muntelui. David fugea* repede ca să scape de Saul. Dar Saul și oamenii lui chiar înconjuraseră** pe David și pe ai lui, ca să pună mâna pe ei, *Ps. 31.22. **Ps. 17.9.

27. când un sol* a venit și a spus lui Saul: „Grăbește-te să vii, căci au năvălit filistenii în țară.” *2 Împ. 19.9.

28. Saul a încetat să urmărească pe David și s-a întors să iasă înaintea filistenilor. De aceea locul acela s-a numit Sela-Hamahlecot (*Stânca împărțirii*).

29. De acolo David s-a suit spre locurile întărite din En-Ghedî* și a locuit acolo. *2 Cron. 20.2.

David în peștera En-Ghedî – Saul cruțat de David

24 1. Când s-a întors Saul* de la urmărirea filistenilor, au venit și i-au spus: „Iată că David este în pustiu En-Ghedî.” *Cap. 23.28.

2. Saul a luat trei mii de oameni aleși din tot Israelul și s-a dus* să caute pe David și pe oamenii lui până pe stâncile țăpilor sălbatici. *Ps. 38.12.

3. A ajuns la niște stâne de oi, care erau lângă drum; și acolo era o peșteră în care a intrat* să doarmă**. David și oamenii lui erau în fundul peșterii. *Ps. 141.6. **Judec. 3.24. †Ps. 57, titlu; 142, titlu.

4. Oamenii lui* David i-au zis: „Iată ziua în care Domnul îți zice: „Dau pe vrăjmașul tău în mâinile tale; fă-i ce-ți va plăcea.” David s-a sculat și a tăiat încet colțul hainei lui Saul. *Cap. 26.8.

5. După aceea, inima* îi bătea, pentru că tăiasse colțul hainei lui Saul. *2 Sam. 24.10.

6. Și a zis oamenilor săi: „Să mă ferească Domnul să fac împotriva domnului meu, care este unsul Domnului, o așa faptă ca să pun mâna pe el! Căci el este unsul Domnului.” *Cap. 26.11.

7. Cu aceste cuvinte, David a oprit* pe oamenii săi și i-a împiedicat să se arunce asupra lui Saul. Apoi Saul s-a sculat să iasă din peșteră și și-a văzut înainte de drum. *Ps. 7.4. Mat. 5.44. Rom. 12.17,19.

8. După aceea, David s-a sculat și a ieșit din peșteră. El a început să strige atunci după Saul: „Împărate, domnul meu!” Saul s-a uitat înapoi, și David s-a plecat cu fața la pământ și s-a închinat.

9. David a zis lui Saul: „De ce ascuți* tu de vorbele oamenilor care zic: „David îți vrea răul?” *Ps. 141.6. Prov. 16.28; 17.9.

10. Vezi acum cu ochii tăi că Domnul te dăduse astăzi în mâinile mele în peșteră. Oamenii mei mă îndemnau să te omor; dar te-am cruțat și am zis: „Nu voi pune mâna pe domnul meu, căci este unsul Domnului.”

11. Uite, părintele meu, uite colțul hainei tale în mâna mea. Fiindcă ți-am tăiat colțul hainei și nu te-am ucis, să știi și să vezi că în purtarea mea nu este nici răutate*, nici răzvrătire și că n-am păcătuit împotriva ta. Totuși tu îmi întinzi curse** ca să-mi iei viața. *Ps. 7.3; 35.7. **Cap. 26.20.

12. Judece* Domnul între mine și tine și Domnul să mă răzbune pe tine; dar eu nu voi pune mâna pe tine. *Gen. 16.5. Judec. 11.27. Cap. 26.10. Iov 5.8.

13. Răul de la cei răi vine, zice vechea zicală. De aceea eu nu voi pune mâna pe tine.

14. Împotriva cui a pornit împăratul

lui Israel? Pe cine urmărești tu? Un câine* mort, un** purice.

*Cap. 17.43. 2 Sam. 9.8. **Cap. 26.21.

15. Domnul* va judeca și va hotărî între mine și tine, El va** vedea. El îmi va* apăra pricina și El îmi va face dreptate, izbăvind-mă din mâna ta.“

*Vers. 12. **2 Cron. 24.22. †Ps. 35.1; 43.1; 119.154. Mica 7.9.

16. Când a sfârșit David de spus aceste vorbe lui Saul, Saul a zis: „Glasul* tău este, fiule David?“ Și Saul a ridicat glasul și a plâns.

*Cap. 26.17.

17. Și a zis* lui David: „Tu ești mai bun** decât mine; căci tu mi-ai făcut* bine, iar eu ți-am făcut rău.

*Cap. 26.21. **Gen. 38.29. †Mat. 5.44.

18. Tu îți arăți azi bunătatea cu care te porți față de mine, căci Domnul* mă dăduse în mâinile tale, și nu m-ai omorât.

*Cap. 26.23.

19. Dacă întâlnește cineva pe vrăjmașul lui, îl lasă oare să-și urmeze drumul în liniște? Domnul să-ți răsplătească pentru ce mi-ai făcut în ziua aceasta!

20. Acum iată, știu* că tu vei domni și că împărăția lui Israel va rămâne în mâinile tale.

*Cap. 23.17.

21. Jură-mi*, dar, pe Domnul că** nu-mi vei nimici sămânța mea după mine și că nu-mi vei șterge numele din casa tatălui meu.“

*Gen. 21.23. **2 Sam. 21.6,8.

22. David a jurat lui Saul. Apoi Saul a plecat acasă, iar David și oamenii lui s-au suit în locul întărit*.

*Cap. 23.29.

Asprimea lui Nabal față de David

25 1. Samuel* a murit. Tot Israelul s-a adunat și l-a plâns** și l-au îngropat în locuința lui, la Rama. Atunci David s-a sculat și s-a coborât în pustiu* Paran.

*Cap. 28.3. **Num. 20.29. Deut. 34.8. †Gen. 21.21. Ps. 120.5.

2. În Maon* era un om foarte bogat, a cărui avere era în Carmel; avea trei mii de oi și o mie de capre și se afla la Carmel** pentru tunderea oilor lui.

*Cap. 23.24. **Ios. 15.55.

3. Numele acestui om era Nabal, și nevasta lui se chema Abigail; era o femeie cu judecată și frumoasă la chip, dar bărbatul ei era aspru și rău în faptele lui. El se trăgea din Caleb.

4. David a aflat în pustiu că Nabal își tunde* oile.

*Gen. 38.13. 2 Sam. 13.23.

5. A trimis la el zece tineri, cărora le-a zis: „Suiți-vă la Carmel și duceți-vă

la Nabal. Întrebați-l de sănătate în numele meu

6. și să-i vorbiți așa: „Să trăiești* în pace, și pacea să fie cu casa ta și cu tot ce este al tău. *1 Cron. 12.18. Ps. 122.7. Luca 10.5.

7. Și acum, am auzit că tunzi oile. Păstorii tăi au fost cu noi; nu i-am ocărât și nu li s-a luat* nimic în tot timpul cât au fost la Carmel. *Vers. 15,21.

8. Întreabă pe slujitorii tăi și-ți vor spune. Să capete trecere, dar, tinerii aceștia înaintea ta, fiindcă venim într-o zi* de bucurie. Dă, dar, te rog, robilor tăi și fiului tău David, ce te lasă inima.“

*Neem. 8.10. Est. 9.19.

9. Când au ajuns oamenii lui David, au spus lui Nabal toate aceste cuvinte, în numele lui David. Apoi au tăcut.

10. Nabal a răspuns slujitorilor lui David: „Cine* este David și cine este fiul lui Isai? Astăzi sunt mulți slujitori care fug de la stăpâni.

*Jude. 9.28. Ps. 73.7,8; 123.3,4.

11. Și să-mi iau eu* pâinea, apa și vitele mele, pe care le-am tăiat pentru tunzătorii mei, și să le dau unor oameni care sunt de nu știu unde?“

*Jude. 8.6.

12. Oamenii lui David și-au luat drumul înapoi; s-au întors și au spus, la sosirea lor, toate aceste cuvinte lui David.

13. Atunci David a zis oamenilor săi: „Fiecare din voi să-și încingă sabia!“ Și fiecare și-a încins sabia. David și-a încins și el sabia, și aproape patru sute de inși s-au suit după el. Au mai rămas* doar două sute la calabalăcuri.

*Cap. 30.24.

14. Unul din slujitorii lui Nabal a venit și a zis către Abigail, nevasta lui Nabal: „Iată că David a trimis din pustiu niște soli să întrebe de sănătate pe stăpânul nostru, și el s-a purtat rău cu ei.

15. Și totuși oamenii aceștia au fost foarte buni cu noi; nu ne-au* ocărât și nu ni s-a luat nimic, în tot timpul cât am fost cu ei în câmp. *Vers. 7.

16. Ne-au fost zid* și zi și noapte, în tot timpul cât am fost cu ei, la păscutul turmelor.

*Exod. 14.22. Iov. 1.10.

17. Să știi acum și vezi ce ai de făcut, căci pierderea* stăpânului nostru și a întregii lui case este hotărâtă, și el este așa de rău** încât nimeni nu îndrăznește să-i vorbească.“

*Cap. 20.7. **Deut. 13.13. Jude. 19.22.

18. Abigail a luat* îndată două sute

de pâini, două burdufuri cu vin, cinci oi pregătite, cinci măsuri de grâu prăjit, o sută de turte de stafide și două sute de legături de smochine. Le-a pus pe măgari

*Gen. 32.13. Prov. 18.16; 21.14.

19. și a zis slujitorilor săi: „Luați-o înaintea* mea, și eu voi veni după voi.“ N-a spus nimic bărbatului ei, Nabal.

*Gen. 32.16,20.

20. Ea a încălecat pe un măgar, a coborât muntele pe un drum tufos, și iată că David și oamenii lui se coborau în fața ei, așa că i-a întâlnit. —

21. David zisese: „În zadar am păzit tot ce are omul acesta în pustiu, de nu s-a luat nimic din tot ce are, căci mi-a întors* rău pentru bine.

*Ps. 109.5. Prov. 17.13.

22. Dumnezeu să pedepsească* pe robul Său David cu toată asprimea, dacă voi mai lăsa să rămână până la lumina zilei pe cineva** de parte bărbatească* din tot ce este al lui Nabal!“

*Rut. 1.17. Cap. 3.17; 20.13,16.

**Vers. 34. †1 Împ. 14.10; 21.21. 2 Împ. 9.8.

23. Când a zărit Abigail pe David, s-a dat jos* repede de pe măgar, a căzut cu fața la pământ înaintea lui David și s-a închinat până la pământ.

*Ios. 15.18. Jude. 1.14.

24. Apoi, aruncându-se la picioarele lui, a zis: „Eu sunt de vină, domnul meu! Îngăduie roabei tale să-ți vorbească la urechi și ascultă cuvintele roabei tale.

25. Să nu-și pună domnul meu mîntea cu omul acela rău, cu Nabal, căci, cum îi este numele, așa este și el; Nabal (*Nebun*) îi este numele și este plin de nebulie. Și eu, roaba ta, n-am văzut pe oamenii trimiși de domnul meu.

26. Acum, domnul meu, viu* este Domnul și viu este sufletul tău, că Domnul te-a oprit** să verși sânge și să te ajuți* cu mâna ta. Vräjmașii tăi, cei ce vor răul domnului meu, să fie ca*†† Nabal!

*2 Împ. 2.2.

**Gen. 20.6. Vers. 33. †Rom. 12.19. ††2 Sam. 18.32.

27. Primește darul acesta* pe care-l aduce roaba ta domnului meu și să se împartă oamenilor care merg după domnul meu. *Gen. 33.11. Cap. 30.26. 2 Împ. 5.15.

28. Iartă, te rog, vina roabei tale, căci Domnul* va face domnului meu o casă trainică; iartă, căci domnul meu poartă războaiele** Domnului, și niciodată nu va fi răutate* în tine. *2 Sam. 7.11,27.

1 Împ. 9.5. 1 Cron. 17.10,25. **Cap. 18.17. †Cap. 24.11.

29. Dacă se va ridica cineva care să te urmărească și să vrea să-ți ia viața, sufletul domnului meu va fi legat în mănunchiul celor vii la Domnul Dumnezeu tău, și să arunce cu praștia* sufletul vrăjmașilor tăi. *Ier. 10.18.

30. Când va face Domnul domnului meu tot binele pe care ți l-a făgăduit, și te va pune mai mare peste Israel,

31. atunci nu va avea domnul meu nici muștrări de cuget și nici nu-l va durea inima că a vărsat sânge degeaba și că s-a răzbutat singur. Și când va face Domnul bine domnului meu, adu-ți aminte de roaba ta.“

32. David a zis Abigailei: „Bindecuvântat* să fie Domnul Dumnezeu lui Israel care te-a trimis astăzi înaintea mea! *Gen. 24.27. Exod. 18.10. Ps. 41.13; 72.18. Luca 1.68.

33. Bindecuvântată să fie judecata ta și bindecuvântată să fii tu, că m-ai oprit* în ziua aceasta să vărs sânge și mi-ai oprit mână! *Vers. 26.

34. Dar viu este Domnul Dumnezeu lui Israel care m-a oprit* să-ți fac rău că, dacă nu te-ai fi grăbit să vii înaintea mea, n-ar mai fi rămas** nimic din ce este al lui Nabal, până la lumina zilei de mâine.“

*Vers. 26. **Vers. 22.

35. Și David a luat din mâna Abigailei ce-i adusesse și i-a zis: „Suiete* în pace acasă; vezi că ți-am ascultat glasul și te-am** primit bine.“

*Cap. 20.42.

2 Sam. 15.9. 2 Împ. 5.19. Luca 7.50; 8.48. **Gen. 19.21.

David ia pe Abigail

36. Abigail a ajuns la Nabal. Și tocmai el dădea în casa lui un ospăț* ca un ospăț împărătesc; inima îi era veselă și era beat mort. Ea nu i-a spus nimic, nimic, până la lumina zilei. *2 Sam. 13.23.

37. Dar dimineața, după ce trecuse beția lui Nabal, nevasta sa i-a istorisit ce se întâmplase. Inima lui Nabal a primit o lovitură de moarte și s-a făcut ca o piatră.

38. Cam după zece zile, Domnul a lovit pe Nabal și a murit.

39. David a aflat că murise Nabal și a zis: „Bindecuvântat* să fie Domnul, că mi-a apărat pricina** în ocară pe care mi-a făcut-o Nabal și a împiedicat* pe robul Său să facă rău! Domnul a făcut ca răutatea lui Nabal să cadă*†† asupra capului lui.“

David a trimis vorbă Abigailei că vrea s-o ia de nevastă. *Vers. 32.

**Prov. 22.23. †Vers. 26,34. ††1 Împ. 2.44. Ps. 7.16.

40. Slujitorii lui David au ajuns la Abigail, la Carmel, și i-au vorbit așa: „David ne-a trimis la tine ca să te ia de nevastă.”

41. Ea s-a sculat, s-a aruncat cu fața la pământ și a zis: „Iată, roaba ta se socotește ca o roabă*, gata să spele picioarele slujitorilor domnului meu.”

42. Și îndată Abigail a plecat călare pe un măgar și însoțită de cinci fete; a mers după solii lui David și i-a fost nevastă.

43. David luase și pe Ahinoam din* Izreel, și amândouă** au fost nevestele lui.

44. Și Saul dăduse pe fiica sa Mical*, nevasta lui David, lui Palti din Galim**, fiul lui Laiș.

David în tabăra lui Saul

26 1. Zifiții s-au dus la Saul la Ghibee, și au zis: „Iată că David* este ascuns pe dealul Hachila, în fața pustiului.”

2. Saul s-a sculat și s-a coborât în pustiul Zif, cu trei mii de oameni aleși din Israel, ca să caute pe David în pustiul Zif.

3. A tăbărât pe dealul Hachila, în fața pustiului, lângă drum. David era în pusti; și, înțelegând că Saul merge în urmărirea lui în pusti,

4. a trimis niște iscoade și a aflat că în adevăr Saul venise.

5. Atunci David s-a sculat și a venit la locul unde tăbărâse Saul și a văzut locul unde era culcat Saul, cu Abner*, fiul lui Ner, căpetenia oștirii lui. Saul era culcat în cort în mijlocul taberei, și poporul era tăbărât în jurul lui.

6. David a luat cuvântul și, vorbind lui Ahimelec, hetitul, și lui Abișai, fiul Teruiei* și fratele lui Ioab, a zis: „Cine vrea să se coboare** cu mine în tabără la Saul?” Și Abișai a răspuns: „Eu mă voi coborî cu tine.”

7. David și Abișai s-au dus noaptea la popor. Și iată că Saul era culcat și dormea în cort în mijlocul taberei, și sulița lui era înfiptă în pământ la capul lui. Abner și poporul erau culcați în jurul lui.

8. Abișai a zis lui David: „Dumnezeu dă astăzi pe vrăjmașul tău în mâinile tale; lasă-mă, te rog, să-l lovesc cu

sulița mea și să-l pironesc dintr-o lovitură în pământ, ca să n-am nevoie să-i mai dau alta.”

9. Dar David a zis lui Abișai: „Nu-l omori! Căci cine* ar putea pune mâna pe unsul Domnului și să rămână nepedepsit?”

10. Și David a zis: „Viu este Domnul, că numai Domnul* îl poate lovi; fie că-i va veni ziua** să moară, fie că se va coborî într-un câmp de bătaie și va pieri.

11. Să* mă ferească Domnul să pun mâna pe unsul Domnului! Ia numai sulița de la căpătâiul lui, cu ulciorul cu apă, și să plecăm.”

12. David a luat, dar, sulița și ulciorul cu apă de la căpătâiul lui Saul și au plecat. Nimeni nu i-a văzut, nici n-a băgat de seamă nimic și nimeni nu s-a deșteptat, căci Domnul îi cufundase pe toți într-un somn adânc*.

13. David a trecut de cealaltă parte și a ajuns departe de vârful muntelui, la o mare depărtare de tabără.

14. Și a strigat poporului și lui Abner, fiul lui Ner: „N-auzi tu, Abner?” Abner a răspuns: „Cine ești tu care strigi către împăratul?”

15. Și David a zis lui Abner: „Oare nu ești tu bărbat? Și cine este ca tine în Israel? Pentru ce atunci n-ai păzit pe împărat, stăpânul tău? Căci cineva din popor a venit să omoare pe împăratul, stăpânul tău.

16. Ce ai făcut tu nu este bine. Viu este Domnul, că sunteți vrednici de moarte, căci n-ați vegheat asupra stăpânului vostru, asupra unsului Domnului. Uită-te acum unde este sulița împăratului și ulciorul de apă, care erau la căpătâiul lui.”

17. Saul a cunoscut glasul lui David și a zis: „Glasul tău* este, fiul meu David?” Și David a răspuns: „Glasul meu, împărate, domnul meu!”

18. Și a zis: „Pentru ce* urmărește domnul meu pe robul său? Ce-am făcut și cu ce sunt vinovat?”

19. Să binevoiască acum împăratul, domnul meu, să asculte cuvintele robului său: „Dacă Domnul este Cel ce te atăță* împotriva mea, să primească mirosul unui dar de mâncare de la noi; dar dacă oamenii te atăță, blestemați să fie înaintea Domnului,

fiindcă ei mă izgonesc** azi ca să mă dezlipească de moștenirea Domnului, zicându-mi: „Du-te de slujește unor dumnezei străini!”

20. Of! să nu-mi cadă sângele pe pământ departe de fața Domnului! Căci împăratul lui Israel a pornit să mă caute ca pe un purice*, cum ar urmări o potârniche în munți.”

21. Saul a zis: „Am păcătuit*; întoarce-te, fiul meu David, căci nu-ți voi mai face rău, fiindcă în ziua aceasta viața mea a fost scumpă** înaintea ta. Am lucrat ca un nebun și am făcut o mare greșală.”

22. David a răspuns: „Iată sulița împăratului; să vină unul din oamenii tăi s-o ia.

23. Domnul va* răsplăti fiecăruia după dreptatea lui și după credințioșia lui: căci Domnul te dăduse azi în mâinile mele, și eu n-am vrut să pun mâna pe unsul Domnului.

24. Și după cum azi viața ta a avut un mare preț înaintea mea, tot așa și viața mea va avea un mare preț înaintea Domnului, și El mă va izbăvi din orice necaz.”

25. Saul a zis lui David: „Fii binecuvântat, fiul meu David! Tu vei face lucruri mari și vei* birui.” David și-a văzut de drum, și Saul s-a întors acasă.

David în țara filistenilor – Sederea lui la Tîclag

27 1. David și-a zis în sine: „Voi pieri într-o zi ucis de mâna lui Saul; nu este nimic mai bine pentru mine decât să fug în țara filistenilor, pentru ca Saul să înceteze să mă mai caute în tot ținutul lui Israel; așa voi scăpa de mâna lui.”

2. Și David s-a sculat, el și cei șase sute de oameni care erau împreună cu el, și* au trecut la Achiș**, fiul lui Maoc, împăratul Gatului.

3. David și oamenii lui au rămas în Gat, la Achiș; își aveau fiecare familia lui, și David își avea cele două* neveste: Ahinoam din Izreel și Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal.

4. Saul, când a aflat că David fugise la Gat, a încetat să-l mai caute.

5. David a zis lui Achiș: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, rogu-te să

mi se dea într-una din cetățile țării un loc unde să pot locui; căci pentru ce să locuiesc robul tău cu tine în cetatea împărătească?”

6. Și chiar în ziua aceea, Achiș i-a dat Tîclagul*. De aceea, Tîclagul a fost al împăraților lui Iuda până în ziua de azi.

7. Timpul cât a locuit David în țara filistenilor a fost de un an și patru luni.

8. David și oamenii lui se suiau și năvăleau asupra gheșuriților*, ghirziților** și amaleciților†; căci neamurile acestea locuiau din vremuri vechi în ținutul acela până la Șur†† și până în țara Egiptului.

9. David pustia ținutul acesta; nu lăsa cu viață nici bărbat, nici femeie, le lua oile, boii, măgarii, cămilele, hainele, și apoi se întorcea și se ducea la Achiș.

10. Achiș zicea: „Unde ați năvălit azi?” Și David răspundea: „Spre miazăzi de Iuda, spre miazăzi de ierahmeeliți* și spre miazăzi de** cheniți.”

11. David nu lăsa cu viață nici bărbat, nici femeie ca să vină la Gat; „căci”, se gândea el, „ei ar putea să vorbească împotriva noastră și să zică: „Așa a făcut David.” Și acesta a fost felul lui de purtare în tot timpul cât a locuit în țara filistenilor.

12. Achiș se încredea în David și zicea: „S-a făcut urât poporului său, Israel, și va rămâne în slujba mea pe vecie.”

Războiul cu filistenii

28 1. Pe vremea aceea*, filistenii și-au strâns taberele și au făcut o oștire ca să pornească cu război împotriva lui Israel. Achiș a zis lui David: „Să știi că vei veni cu mine la oștire, tu și oamenii tăi.”

2. David a răspuns lui Achiș: „Ei bine, vei vedea ce va face robul tău.” Și Achiș a zis lui David: „De aceea, te voi pune păzitorul capului meu în tot timpul.”

3. Samuel* murise. Tot Israelul îl plânsese și-l îngropaseră la Rama în cetatea lui. Saul îndepărtase din țară pe cei ce chemau morții** și pe cei ce ghiceau. –

4. Saul, când a aflat că David fugise la Gat, a încetat să-l mai caute.

5. David a zis lui Achiș: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, rogu-te să

4. Filistenii s-au strâns și au venit de au tăbărat la Sunem*: Saul a strâns pe tot Israelul și au tăbărat la Ghilboa**.

*Ios. 19.18, 2 Împ. 4.8. **Cap. 31.1.

5. La vederea taberei filistenilor, Saul a fost cuprins de frică*, și un tremur puternic i-a apucat inima. *Iov 18.11.

6. Saul a întrebat pe Domnul, și Domnul nu i-a răspuns* nici prin** vise, nici prin Urimî, nici prin proroci.

*Cap. 14.37. Prov. 1.28. Plân. 2.9. **Num. 12.6. †Exod 28.30. Num. 27.21. Deut. 33.8.

7. Atunci Saul a zis slujitorilor lui: „Căutați-mi o femeie care să cheme morții, ca să mă duc s-o întreb.“ Slujitorii lui i-au zis: „Iată că în En-Dor este o femeie care cheamă morții.“

8. Atunci Saul s-a schimbat, a luat alte haine și a plecat cu doi oameni. Au ajuns la femeia aceea noaptea. Saul i-a zis: „Spune-mi viitorul chemând un mort și scoală-mi pe cine-ți* voi spune.“

*Deut. 18.11. 1 Cron. 10.13. Isa. 8.19.

9. Femeia i-a răspuns: „Știi ce a făcut Saul, cum a nimicit* din țară pe cei ce cheamă morții și pe cei ce ghicesc viitorul: pentru ce, dar, întinzi o cursă vieții mele, ca să mă omori?“

*Vers. 3.

10. Saul i-a jurat pe Domnul și a zis: „Viu este Domnul, că nu ți se va întâmpla nici un rău pentru aceasta.“

11. Femeia a zis: „Pe cine vrei să-ți scol?“ Și el a răspuns: „Scoală-mi pe Samuel.“

12. Când a văzut femeia pe Samuel, a scos un țipăt mare și a zis lui Saul: „Pentru ce m-ai înșelat? Tu ești Saul!“

13. Împăratul i-a zis: „Nu te teme de nimic; dar ce vezi?“ Femeia a zis lui Saul: „Văd o ființă dumnezeiască sculându-se din pământ.“

14. El i-a zis: „Cum e la chip?“ Și ea a răspuns: „Este un bătrân care se scoală și este învelit cu o mantie*.“ Saul a înțeles că era Samuel și s-a plecat cu fața la pământ și s-a închinat.

*Cap. 15.27. 2 Împ. 2.8,13.

15. Samuel a zis lui Saul: „Pentru ce m-ai tulburat, chemându-mă?“ Saul a răspuns: „Sunt* într-o mare strâmtorare: filistenii îmi fac război, și Dumnezeu** S-a depărtat de la mine; nu mi-aș răspuns nici prin proroci, nici prin visuri. Și te-am chemat să-mi arăți ce să fac.“

*Prov. 5.11-13; 14.14. **Cap. 18.12. †Vers. 6.

16. Samuel a zis: „Pentru ce mă întrebi pe mine când Domnul S-a depărtat de tine și S-a făcut vrăjmașul tău?“

17. Domnul îți face așa cum îți* vestisem din partea Lui; Domnul a rupt împărăția din mâinile tale și a dat-o altuia, lui David. *Cap. 15.28.

18. N-ai ascultat* de glasul Domnului și n-ai făcut pe Amalec să simtă aprinderea mâinii Lui: de aceea îți face Domnul așa astăzi.

*Cap. 15.9. 1 Împ. 20.42. 1 Cron. 10.13. Ier. 48.10.

19. Și chiar Domnul va da pe Israel împreună cu tine în mâinile filistenilor. Măine, tu și fiii tăi veți fi împreună cu mine, și Domnul va da tabăra lui Israel în mâinile filistenilor.“

20. Îndată Saul a căzut la pământ cât era de lung, și cuvintele lui Samuel l-au umplut de groază; nu mai avea nici o putere, căci nu mâncase toată ziua și toată noaptea.

21. Femeia a venit la Saul și, văzându-l foarte înspăimântat, i-a zis: „Iată că roaba ta ți-a ascultat glasul; mi-am pus viața* în primejdie, ascultând de cuvintele pe care mi le-ai spus.“

*Jude. 12.3. Cap. 19.5. Iov 13.14.

22. Ascultă acum, și tu, glasul roabei tale și lasă-mă să-ți dau o bucată de pâine, ca să mănânci și să prînzi putere ca să pornești la drum.“

23. Dar el n-a vrut, și a zis: „Nu mănânc nimic!“ Slujitorii lui și femeia au stăruit de el până i-a ascultat. S-a sculat de la pământ și a șezut pe pat.

24. Femeia avea la ea un vițel gras, pe care l-a tăiat în grabă; a luat făină, a frământat-o și a copt azime.

25. Le-a pus înaintea lui Saul și înaintea slujitorilor lui, și au mâncat.

Apoi s-au sculat și au plecat chiar în noaptea aceea.

David e trimis înapoi

29 1. Filistenii* își strânseseră toate oștile la** Afec, și Israel tăbărase la fântâna lui Izreel.

*Cap. 28.1. **Cap. 4.1.

2. Domnii filistenilor au înaintat cu sutele și miile lor; și David și oamenii lui mergeau mai la coadă cu* Achîș.

*Cap. 28.1,2.

3. Domnii filistenilor au zis: „Ce caută evreii aceștia aici?“ Și Achîș a răspuns domnitorilor filistenilor: „Acesta este David, slujitorul lui Saul, împăratul lui Israel. De mult* este cu mine și n-am găsit** nici cel mai mic

lucru de care să-l învinuiesc, de la venirea lui și până în ziua de azi.“

*Cap. 27.7. **Dan. 6.5.

4. Dar domnitorii filistenilor s-au mâniat pe Achîș și i-au zis: „Trimite înapoi* pe omul acesta, ca să se întoarcă în locul unde l-ai așezat; să nu se coboare cu noi pe câmpul de bătaie, ca să nu ne fie vrăjmaș în timpul luptei**. Și cum ar putea să se facă omul acesta plăcut stăpânului său, decât cu capetele oamenilor noștri?“

*1 Cron. 12.19. **Cap. 14.21.

5. Nu este acesta David pentru care cântau jucând:

„Saul și-a bătut miile lui*,
Iar David zecile lui de mii?“

*Cap. 18.7; 21.11.

6. Achîș a chemat pe David și i-a zis: „Viu este Domnul, că ești un om curat la suflet și-mi place să te văd mergând* și venind cu mine în tabără, căci n-am găsit** nimic rău în tine, de la venirea ta la mine până în ziua de azi; dar nu ești pe placul domnitorilor.“

*2 Sam. 3.25. 2 Împ. 19.27. **Vers. 3.

7. Întoarce-te, dar, și mergi în pace, ca să nu faci nimic neplăcut înaintea domnitorilor filistenilor.“

8. David a zis lui Achîș: „Dar ce am făcut și ce ai găsit în robul tău, de când sunt la tine până în ziua de azi, ca să nu merg să lupt împotriva vrăjmașilor domnului meu, împăratul?“

9. Achîș a răspuns lui David: „Știu că ești plăcut înaintea mea ca* un înger al lui Dumnezeu; dar domnitorii** filistenilor au zis: „Să nu se suie cu noi la luptă.“

*2 Sam. 14.17,20; 19.27. **Vers. 4.

10. Astfel, scoală-te dis-de-diminează, tu și slujitorii stăpânului tău care au venit cu tine; sculați-vă dis-de-diminează și plecați de îndată ce se va lumina.“

11. David și oamenii lui s-au sculat de noapte de tot, ca să plece dimineata și să se întoarcă în țara filistenilor. Și filistenii* s-au suit la Izreel. *2 Sam. 4.4.

Întoarcerea lui David la Țiclag

30 1. Când a ajuns David cu oamenii lui a treia zi la Țiclag, amaleciții* năvăliseră în partea de miazăzi și în Țiclag. Ei nimiciseră și arseseră Țiclagul.

*Cap. 15.7; 27.8.

2. după ce luaseră prinși pe femei și pe toți cei ce se aflau acolo, mici și mari. Nu omorâseră pe nimeni, dar luaseră totul și plecaseră.

3. David și oamenii lui au ajuns în cetate, și iată că era arsă; și nevestele, fiii și fiicele lor, fuseseră luați prinși.

4. Atunci David și poporul care era cu el au ridicat glasul și au plâns până n-au mai putut plânge.

5. Cele două* neveste ale lui David: Ahinoam din Izreel și Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal, fuseseră luate și ele.

*Cap. 25.42,43. 2 Sam. 2.2.

6. David a fost în mare strâmtorare, căci poporul vorbea* să-l ucidă cu pietre, pentru că toți erau amărâți în suflet, fiecare din pricina fiilor și fetelor lui. Dar** David s-a îmbărbătat, sprijinindu-se pe Domnul Dumnezeu lui.

*Exod 17.4. **Ps. 42.5; 56.3,4,11. Hab. 3.17,18.

7. El* a zis preotului Abiatar, fiul lui Ahimelec: „Adu-mi efodul!“ Abiatar a adus efodul la David.

*Cap. 23.6,9.

8. Și David* a întrebat pe Domnul: „Să urmăresc oastea aceasta? O voi ajunge?“ Domnul i-a răspuns: „Urmărește-o, căci o vei ajunge și vei izbăvi totul.“

*Cap. 23.2,4.

9. Și David a pornit, el și cei șase sute de oameni care erau cu el. Au ajuns la pâraul Besor, unde s-au oprit cei ce rămăneau la coadă.

10. David i-a urmărit mai departe, cu patru sute de oameni; dar două* sute de oameni s-au oprit, fiind prea obosiți ca să mai treacă pâraul Besor.

*Vers. 21.

11. Pe câmp au dat peste un om egiptean, pe care l-au adus la David. I-au dat să mănânce pâine și să bea apă

12. și i-au mai dat și o legătură de smochine și două legături de stafide. După ce a mâncat*, i-au venit iarăși puterile, căci nu mâncase și nu băuse apă de trei zile și trei nopți.

*Jude. 15.19. Cap. 14.27.

13. David i-a zis: „Al cui ești și de unde ești?“ El a răspuns: „Sunt un băiat egiptean, în slujba unui amalecit, și de trei zile stăpânul meu m-a părăsit pentru că eram bolnav.“

14. Am năvălit în partea de miazăzi a cherețitorilor*, pe ținutul lui Iuda și la miazăzi de Caleb**, și am ars Țiclagul.“

*Vers. 16. 2 Sam. 8.18.

1 Împ. 1.38,44. Ezech. 25.16. Țef. 2.5. **Ios. 14.13; 15.13.

15. David i-a zis: „Vrei să mă duci la oastea aceasta?“ Și el a zis: „Jură-mi pe Numele lui Dumnezeu că nu mă vei omori și nu mă vei da pe mâna stăpânului meu, și te voi coborî la oastea aceasta.“

16. El i-a slujit astfel de călăuză. Și amaleciții erau risipiți pe tot ținutul, mâncând*, bând și jucând, de bucuria prăzii celei mari pe care o luaseră din țara filistenilor și din țara lui Iuda.

*1 Tes. 5,3.

17. David i-a bătut din zorii zilei până a doua zi seara și n-a scăpat nici unul din ei, afară de patru sute de tineri, care au încălecat pe cămile și au fugit.

18. David a scăpat astfel tot ce luaseră amaleciții și a scăpat și pe cele două neveste ale lui.

19. Nu le-a lipsit nimeni, de la mic până la mare, nici fiu, nici fiică, nici un lucru din pradă, nimic din ce li se luase: David a adus înapoi totul*.

*Vers. 8.

20. Și David a luat toate oile și toți boii; și cei ce mânau turma aceasta și mergeau în fruntea ei ziceau: „Aceasta este prada lui David!“

21. David a ajuns la cei două* sute de oameni care fuseseră prea obosiți ca să mai meargă după el și pe care-i lăsase la pârâul Besor. Ei au ieșit înaintea lui David și înaintea poporului care era cu el. David s-a apropiat de ei și i-a întrebat de sănătate.

*Vers. 10.

22. Toți oamenii răi și de* nimic dintre cei ce merseseră cu David au luat cuvântul și au zis: „Fiindcă n-au venit cu noi, să nu le dăm nimic din prada pe care am scăpat-o, ci doar să-și ia fiecare nevasta și copiii și să plece.“

*Deut. 13,13. Jude. 19,22.

23. Dar David a zis: „Să nu faceți așa, fraților, cu ce ne-a dat Domnul; căci El ne-a păzit și a dat în mâinile noastre ceata care venise împotriva noastră.“

24. Și cine v-ar asculta în privința aceasta? Partea trebuie să fie aceeași atât* pentru cel ce s-a coborât pe câmpul de bătaie, cât și pentru cel ce a rămas la calabalăcuri: s-o împartă deopotrivă.*

*Num. 31,27. Ios. 22,8.

25. Lucrul acesta a rămas de atunci și până în ziua de azi o lege și un obicei în Israel.

26. Când s-a întors la Tlclag, David a trimis o parte din pradă bătrânilor lui Iuda, prietenilor săi, spunându-le aceste cuvinte: „Iată darul pe care vi-l fac din prada luată de la vrăjmașii Domnului!“

27. A trimis celor din Betel, celor din Ramot* de la miazăzi, celor din Iatir**.

*Ios. 19,8. **Ios. 15,48.

28. celor din Aroer*; celor din Sifmot, celor din Eștemoa**.

*Ios. 13,16. **Ios. 15,50.

29. celor din Racal, celor din cetățile ierahmeeliților*, celor din cetățile cheniților**.

*Cap. 27,10. **Jude. 1,16.

30. celor din Horma*, celor din Cor-Așan, celor din Atac,

*Jude. 1,17.

31. celor din Hebron* și în toate locurile pe care le străbătuse David cu oamenii lui.

*Ios. 14,13. 2 Sam. 2,1.

Israelii biruiți de filistenii

31. Filistenii* s-au luptat cu Israel, și bărbații lui Israel au luat-o la fugă dinaintea filistenilor și au căzut uciși pe muntele Ghilboa**.

*1 Cron. 10,1-12. **Cap. 28,4.

2. Filistenii au urmărit pe Saul și pe fiii lui și au ucis pe Ionatan*, Abinadab și Malchișua, fiii lui Saul.

*Cap. 14,49. 1 Cron. 8,33.

3. Saul a fost prins în toiul* luptei; arcașii l-au ajuns și l-au rănit greu.

*2 Sam. 1,6, etc.

4. Saul* a zis atunci celui ce-i ducea armele: „Scoate-ți sabia și străpunge-mă, ca nu cumva acești nețâiați** împrejur să vină să mă străpungă și să-și bată joc de mine.“ Cel ce-i ducea armele n-a voit, căci îi era teamă. Și Saul și-a luat sabia și s-a aruncat în ea.

*Jude. 9,54. **Cap. 14,6; 17,26. †2 Sam. 1,14. ††2 Sam. 1,10.

5. Cel ce ducea armele lui Saul, văzându-l mort, s-a aruncat și el în sabia lui și a murit împreună cu el.

6. Astfel au pierit, în același timp și în aceeași zi, Saul și cei trei fii ai lui, cel ce-i purta armele și toți oamenii lui.

7. Cei din Israel, care erau dincolo de vale și dincolo de Iordan, văzând că oamenii lui Israel fugeau și că Saul și fiii lui muriseră, și-au părăsit cetățile și au luat-o și ei la fugă. Și filistenii au venit și s-au așezat în ele.

8. A doua zi, filistenii au venit să dezbrace pe cei morți și au găsit pe Saul și pe cei trei fii ai lui căzuți pe muntele Ghilboa.

9. Au tăiat capul lui Saul și i-au luat armele. Apoi au trimis să dea de veste* prin toată țara filistenilor în casele idolilor lor și în popor.

*2 Sam. 1,20.

10. Au pus* armele lui Saul în casa Astarteilor** și i-au atârnat trupul† pe zidurile Bet-Șanului††.

*Cap. 21,9.

**Jude. 2,13. †2 Sam. 21,12. ††Ios. 17,11. Jude. 1,27.

11. Când au auzit* locuitorii Iabesului din Galaad ce au făcut filistenii lui Saul,

*Cap. 11,3,9,11.

12. toți vitejii s-au sculat*; au mers toată noaptea și au luat de pe zidurile Bet-Șanului trupul lui Saul și trupurile

fiilor lui. Apoi s-au întors la Iabes, unde le-au ars**.

*Cap. 11,1-11. 2 Sam. 2,4-7.

**2 Cron. 16,14. Ier. 34,5. Amos 6,10.

13. le-au luat oasele și le-au îngropat* sub stejarul din Iabes. Și au postit** șapte zile.

*2 Sam. 2,4,5; 21,12-14. **Gen. 50,10.

A DOUA CARTE A LUI SAMUEL

SAU A DOUA A ÎMPĂRAȚILOR

DOMNIA LUI DAVID

(Faptele Apostolilor 13,22.)

Știrea morții lui Saul

1. După moartea lui Saul, David, după ce bătuse* pe amaleciți, se întorsese de două zile la Tlclag.

*1 Sam. 30,17,26.

2. A treia zi, a venit un om* din tabăra lui Saul, cu hainele sfășiate** și cu capul presărat cu țărână. Când a ajuns în fața lui David, s-a aruncat cu fața la pământ și s-a închinat.

*Cap. 4,10. **1 Sam. 4,12.

3. David i-a zis: „De unde vii?“ Și el i-a răspuns: „Am scăpat din tabăra lui Israel.“

4. David i-a zis: „Spune-mi, ce s-a întâmplat?“ Și el a răspuns: „Poporul a fugit de pe câmpul de bătaie, și un mare număr de oameni au căzut și au pierit; chiar și Saul și fiul său Ionatan au murit.“

5. David a zis tânărului care-i aducea aceste vești: „De unde știi că Saul și fiul său Ionatan au murit?“

6. Și tânărul care-i aducea aceste vești a răspuns: „Am venit din întâmplare pe muntele Ghilboa*; și Saul** stătea rezemat în sulia lui, șiarele și călăreții erau aproape să-l ajungă.“

*1 Sam. 31,1. **1 Sam. 31,2-4.

7. Întorcându-se, m-a văzut și m-a chemat. Eu am zis: „Iată-mă!“

8. Și el mi-a zis: „Cine ești?“ I-am răspuns: „Eu sunt amalecit.“

9. Și a zis: „Apropie-te, dar, și omoară-mă; căci m-a apucat amețeala, măcar că sunt încă plin de viață.“

10. M-am apropiat de el și l-am omorât*, știind bine că n-avea să mai rămână cu viață în urma înfrângerii. Am luat cununa împărătească de pe capul lui și brațara pe care o avea la braț și le-am adus aici domnului meu.*

*Jude. 9,54.

11. David și-a apucat hainele și le-a sfășiat*, și toți oamenii care erau lângă el au făcut același lucru.

*Cap. 3,31; 13,31.

12. Au jeli, au plâns și au postit până seara, de durere pentru Saul, pentru fiul său Ionatan, pentru poporul Domnului, fiindcă fuseseră tăiați cu sabia.

13. David a zis tânărului care-i adusesese aceste vești: „De unde ești?“ Și el a răspuns: „Sunt fiul unui străin, unui amalecit.“

14. David i-a zis: „Cum* nu ți-a fost frică** să pui mâna† pe unsul Domnului și să-l omori?“

*Num. 12,8. **1 Sam. 31,4. †1 Sam. 24,6; 26,9. Ps. 105,15.

15. Și David* a chemat pe unul din oamenii lui și a zis: „Apropie-te și omoară-l!“ Omul acela a lovit pe amalecit, care a murit.

*Cap. 4,10,12.

16. Și David i-a zis: „Sângele* tău să cadă asupra capului tău, căci gura** ta a mărturisit împotriva ta, fiindcă ai zis: „Am omorât pe unsul Domnului!“

*1 Sam. 26,9. 1 Împ. 2,32,33,37. **Vers. 10. Luca 19,22.

Cântarea de jale a lui David pentru Saul și Ionatan

17. Iată cântarea de jale pe care a alcătuit-o David pentru Saul și fiul său Ionatan

18. și pe care a poruncit s-o învețe copiii lui Iuda. Este numită cântarea arcului și se află scrisă în Cartea* Dreptului.

*Ios. 10,13.

19. „Fala ta, Israele, zace ucisă pe dealurile tale!

Cum* au căzut vitejii!

*Vers. 27.

20. Nu* spuneți lucrul acesta în Gat, nu răspândiți vestea aceasta în ulițele Ascalonului, ca să nu se bucure fetele** filistenilor,

ca să nu se laude fetele celor netăiați*
împrejur. *1 Sam. 31.9. Mica 1.10. Judc. 16.23.

**Exod 15.20. Judc. 11.34. 1 Sam. 18.6. †1 Sam. 31.4.

21. Munți* din Ghilboa! Nici rouă**, nici ploaie să nu cadă pe voi!

Să nu fie pe voi nici câmpii care să dea pârgă pentru darurile de mâncare! Căci acolo au fost aruncate scuturile vitejilor, scutul lui Saul, ca și când n-ar fi fost uns† cu untdelemn.

*1 Sam. 31.1. **Judc. 5.23. Iov 3.3,4. Ier. 20.14. †1 Sam. 10.1.

22. De la sângele celor răniți, de la grăsimea celor mai voinici, arcul* lui Ionatan nu dădea înapoi niciodată,

și sabia lui Saul nu se învătea niciodată în vânt. *1 Sam. 18.4.

23. Saul și Ionatan, care s-au plăcut și s-au iubit în timpul vieții lor, n-au fost despărțiți nici la moarte; erau mai ușori decât vulturii, mai tari* decât lei.

24. Fiicele lui Israel! Plângeți pe Saul, care vă îmbrăca în stacojiu și alte podoabe,

care vă puneau găтели de aur pe hainele voastre!

25. Cum au căzut viteji în mijlocul luptei!

Cum a murit Ionatan pe dealurile tale!

26. Mă doare după tine, frate Ionatane!

Tu erai plăcerea mea; dragostea* ta pentru mine era minunată:

mai presus de dragostea femeiască.

*1 Sam. 18.1,3; 19.2; 20.17,41; 23.16.

27. Cum* au căzut viteji! Cum li s-au pierdut armele!“ *Vers. 19.

David, împărat al lui Iuda la Hebron

21. După aceea, David a întrebat* pe Domnul: „Să mă sui în vreuna din cetățile lui Iuda?“ Domnul i-a răspuns: „Sui-te.“ David a zis: „Unde să mă sui?“ Și Domnul a răspuns: „La** Hebron.“

*Judc. 1.1. 1 Sam. 23.2,4,9; 30.7,8. **1 Sam. 30.31. Vers. 11. Cap. 5.1,3. †1 Imp. 2.11.

2. David s-a suit acolo, cu cele două neveste* ale sale: Ahinoam din Izreel și Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal.

3. David a luat cu el și pe oamenii* care erau la el, pe fiecare cu casa lui; și au locuit în cetățile Hebronului.

*1 Sam. 27.2,3; 30.1. 1 Cron. 12.1.

4. Bărbații lui Iuda au* venit și au uns acolo pe David ca împărat peste casa lui Iuda.

Au dat de știre lui David că oamenii** din Iabesul Galaadului au îngropat pe Saul.

*Vers. 11. Cap. 5.5. **1 Sam. 31.11,13.

5. David a trimis niște soli oamenilor din Iabesul Galaadului să le spună: „Binecuvântați* să fiți de Domnul, fiindcă ați arătat astfel bunăvoință față de Saul, stăpânul vostru, și l-ați îngropat!“

*Rut 2.20; 3.10. Ps. 115.15.

6. Și acum, Domnul* să vă arate bunățate și credincioșie! Vă voi face și eu bine, pentru că v-ați purtat astfel.

*2 Tim. 1.16,18.

7. Să vi se întărească mâinile și fiți viteji; căci stăpânul vostru Saul a murit, și pe mine m-a uns casa lui Iuda împărat peste ea.“

Iș-Boșet, împărat al lui Israel la Mahanaim

8. Însă Abner*, fiul lui Ner, căpetenia oștirii lui Saul, a luat pe Iș-Boșet, fiul lui Saul, și l-a trecut la Mahanaim.

*1 Sam. 14.50.

9. L-a pus împărat peste Galaad, peste fheșuriți, peste Izreel, peste Efraim, peste Benjamin, peste tot Israelul.

10. Iș-Boșet, fiul lui Saul, era în vârstă de patruzeci de ani, când s-a făcut împărat al lui Israel, și a domnit doi ani. Numai casa lui Iuda a rămas lipită de David.

11. Timpul* cât a domnit David la Hebron peste casa lui Iuda a fost de șapte ani și șase luni. *Cap. 5.5. †1 Imp. 2.11.

Abner ucide pe Asael

12. Abner, fiul lui Ner, și oamenii lui Iș-Boșet, fiul lui Saul, au ieșit din Mahanaim ca să meargă asupra Gabaonului*.

*Ios. 18.25.

13. Ioab, fiul Teruiei, și oamenii lui David, au pornit și ei. S-au întâlnit la iazul* din Gabaon și s-au oprit unii dincoace de iaz, și ceilalți dincolo.

*Ier. 41.12.

14. Abner a zis lui Ioab: „Să se scoale tinerii aceștia și să se bată înaintea noastră!“ Ioab a răspuns: „Să se scoale!“

15. S-au sculat și au înaintat în același număr, doisprezece din Benjamin, pentru Iș-Boșet, fiul lui Saul; și doisprezece înși ai lui David.

16. Fiecare, apucând pe potrivnicul

lui de cap, i-a împlântat sabia în coastă, și au căzut toți deodată. Și locul acela de lângă Gabaon s-a numit Helcat-Haturim (*Locul săbiilor*).

17. În ziua aceea a fost o luptă foarte aprigă, în care Abner și bărbații lui Israel au fost bătuți de oamenii lui David.

18. Acolo se aflau cei* trei fii ai Teruiei: Ioab, Abișai și Asael. Asael era iute** de picioare, ca† o căprioară de câmp:

*1 Cron. 2.16. **1 Cron. 12.8. †Ps. 18.33. Cânt. 2.17; 8.14.

19. el a urmărit pe Abner, fără să se abată la dreapta sau la stânga.

20. Abner s-a uitat înapoi și a zis: „Tu ești Asael?“ Și el a răspuns: „Eu.“

21. Abner i-a zis: „Abate-te la dreapta sau la stânga, pune mâna pe unul din tinerii aceștia și ia-i armele.“ Dar Asael n-a vrut să se abată dinapoia lui.

22. Abner a zis iarăși lui Asael: „Abate-te dinapoia mea; pentru ce să te lovesc și să te trântesc la pământ? Cum voi ridica apoi fața înaintea fratelui tău Ioab?“

23. Și Asael n-a vrut să se abată. Atunci Abner l-a lovit în pântec* cu capătul de jos al suliței, și sulița a ieșit pe dinapoi. A căzut și a murit pe loc. Toți cei ce ajungeau în locul unde căzuse Asael mort se opreau.

*Cap. 3.27; 4.6; 20.10.

24. Ioab și Abișai au urmărit pe Abner. Și, la asfințitul soarelui, au ajuns la coasta Ama, care este în dreptul Ghiahului, pe drumul care duce în pustiul Gabaonului.

25. Fiii lui Benjamin s-au adunat în urma lui Abner, au făcut o ceată și s-au oprit pe vârful unui deal.

26. Abner a chemat pe Ioab și a zis: „Oare mereu are să sfășie sabia? Nu știi că la sfârșit va fi amar? Până când vei pregeta să spui poporului să nu mai urmărească pe frații lui?“

27. Ioab a răspuns: „Viu este Dumnezeu, că, dacă n-ai* fi vorbit, poporul n-ar fi încetat până mâine dimineată să urmărească pe frații lui.“

*Vers. 14. Prov. 17.14.

28. Și Ioab a sunat din trâmbiță, și tot poporul s-a oprit; n-au mai urmărit pe Israel și nici nu s-au mai bătut.

29. Abner și oamenii lui au mers toată noaptea în câmpie; au trecut Iordanul,

au străbătut în întregime Bitronul și au ajuns la Mahanaim.

30. Ioab s-a întors de la urmărirea lui Abner și a adunat tot poporul: lipseau nouăsprezece înși din oamenii lui David și Asael.

31. Dar oamenii lui David omorâseră trei sute șazeci de înși din bărbații lui Benjamin și ai lui Abner.

32. Au luat pe Asael și l-au îngropat în mormântul tatălui său, la Betleem. Ioab și oamenii lui au mers toată noaptea și li s-au revărsat zorile în Hebron.

Puterea lui David crește – Familia lui

31. Războiul a ținut mult între casa lui Saul și casa lui David. David era tot mai tare, și casa lui Saul mergea slăbind.

2. Lui David* i s-au născut fii la Hebron. Întâiul lui născut a fost Amnon, din Ahinoam** din Izreel;

*1 Cron. 3.1-4. **1 Sam. 25.43.

3. al doilea, Chileab, din Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal; al treilea, Absalom, fiul Maachei, fata lui Talmai, împăratul Gheșurului*;

*1 Sam. 27.8. Cap. 13.37.

4. al patrulea, Adonia*, fiul Hagitei; al cincilea, Șefatia, fiul Abitalei;

*1 Imp. 1.5.

5. și al șaselea, Itream, din Egla, nevasta lui David. Aceștia i s-au născut lui David la Hebron.

Abner pentru David

6. În timpul războiului dintre casa lui Saul și casa lui David, Abner a ținut cu tărie la casa lui Saul.

7. Dar Saul avusese o fiitoare, numită Rițpa*, fata lui Aiaa. Și Iș-Boșet a zis lui Abner: „Pentru ce ai intrat la fiitoarea** tatălui meu?“

*Cap. 21.8,10. **Cap. 16.21.

8. Abner s-a mâniat foarte rău de cuvintele lui Iș-Boșet și a răspuns: „Oare* cap de câine sunt eu și țin cu Iuda? Eu dau astăzi dovadă de bunăvoință față de casa tatălui tău, Saul, față de frații și prietenii lui, nu te-am dat în mâinile lui David, și astăzi îmi bagi vină pentru un păcat făcut cu femeia aceasta?“

*Deut. 23.18. 1 Sam. 24.14. Cap. 9.8; 16.9.

9. Dumnezeu să pedepsească* cu toată asprimea pe Abner, dacă nu voi face cum a jurat** Domnul lui David,

*Rut 1.17. †1 Imp. 19.2. **1 Sam. 15.28; 16.1,12; 28.17. 1 Cron. 12.23.

10. când i-a spus că împărăția va fi luată de la casa lui Saul și că scaunul de domnie al lui David va fi ridicat peste Israel și peste Iuda, de la Dan* până la Beer-Sheba.“

*Judc. 20.1. Cap. 17.11. 1 Împ. 4.25.

11. Iș-Boșet n-a îndrăznit să mai răspundă o vorbă lui Abner, pentru că se temea de el.

12. Abner a trimis soli la David, să-i spună din partea lui: „A cui este țara? Fă legământ cu mine, și mâna mea te va ajuta să întorci la tine pe tot Israelul.“

13. El a răspuns: „Bine! voi face legământ cu tine, dar îți cer un lucru: să nu-mi vezi fața* decât dacă-mi vei aduce mai întâi pe Mical**, fata lui Saul, când vei veni la mine.“

*Gen. 43.3. **1 Sam. 18.20.

14. Și David a trimis soli lui Iș-Boșet, fiul lui Saul, să-i spună: „Dă-mi pe nevasta mea Mical, cu care m-am logodit pentru* o sută de prepuțuri de la filistenii.“

*1 Sam. 18.25,27.

15. Iș-Boșet a trimis s-o ia de la bărbatul ei, Paltiel*, fiul lui Laiș.

*1 Sam. 25.44.

16. Și bărbatul ei a mers după ea plângând până la Bahurim*. Atunci Abner i-a zis: „Pleacă și întoarce-te!“ Și el s-a întors.

*Cap. 19.16.

17. Abner a stat de vorbă cu bătrânii lui Israel și le-a zis: „Odinioară voi doreți să aveți împărat pe David;

18. puneți-l acum, căci Domnul* a zis despre el: „Prin robul Meu David voi izbăvi pe poporul Meu, Israel, din mâna filistenilor și din mâna tuturor vrăjmașilor lui.“

*Vers. 9.

19. Abner a vorbit și lui Beniamin și s-a dus să spună în auzul lui David la Hebron ce hotărâse Israel și toată casa lui* Beniamin.

*1 Cron. 12.29.

20. A ajuns la David, în Hebron, însoțit de douăzeci de oameni; și David a dat un ospăț în cinstea lui Abner și a celor care erau cu el.

21. Abner a zis lui David: „Mă voi scula și voi pleca să* strâng tot Israelul la domnul meu, împăratul, ca să facă legământ cu tine și să domnești** în totul după dorința ta.“ David a dat drumul lui Abner, care a plecat în pace.

*Vers. 10,12. **1 Împ. 11.37.

Abner este omorât de Ioab

22. Ioab și oamenii lui David s-au întors de la urmărirea unei cete și au adus cu ei o mare pradă. Abner nu

mai era la David, în Hebron, căci David îi dăduse drumul și plecase în pace.

23. Când a venit Ioab cu toată ceata lui i s-a spus: „Abner, fiul lui Ner, a venit la împărat, care i-a dat drumul și s-a dus în pace.“

24. Ioab s-a dus la împărat și a zis: „Ce ai făcut? Abner a venit la tine; pentru ce i-ai dat drumul și l-ai lăsat să plece?

25. Tu cunoști pe Abner, fiul lui Ner! A venit să te înșele, ca să-ți pândească pașii* și să știe tot ce faci.“

*1 Sam. 29.6. Isa. 37.28.

26. Și Ioab, după ce a plecat de la David, a trimis pe urmele lui Abner niște soli care l-au adus înapoi de la fântâna fără apă, Sira: David nu știa nimic.

27. Când s-a întors Abner la Hebron, Ioab l-a tras deoparte* în mijlocul porții, ca să-i vorbească în taină, și l-a lovit acolo în pânțele** și l-a omorât, ca să răzbune moartea fratelui său Asael†.

*1 Împ. 2.5. Cap. 20.9,10. **Cap. 4.6. †Cap. 2.26.

Plângerea lui David pentru Abner

28. David a aflat apoi și a zis: „Nevinovat sunt eu și împărăția mea pe vecie, înaintea Domnului, de sângele lui Abner, fiul lui Ner.

29. Sângele acesta să cadă* asupra lui Ioab și asupra întregii case a tatălui său! Întotdeauna să fie în casa lui Ioab cineva atins de o scurgere** de sămânță sau de lepră, sau care să se reazeme în cârjă, sau să cadă ucis de sabie, sau să ducă lipsă de pâine!“

*1 Împ. 2.32,33. **Lev. 15.2.

30. Astfel Ioab și fratele său Abișai au omorât pe Abner, pentru că omorâse pe fratele lor Asael* în lupta de la Gabaon.

*Cap. 2.23.

31. David a zis lui Ioab și întregului popor care era cu el: „Rupeți-vă* hainele, încingeți-vă** cu saci și bociti-vă înaintea lui Abner!“ Și împăratul David mergea în urma sicriului.

*Ios. 7.6. Cap. 1.2,11. **Gen. 37.34.

32. Au îngropat pe Abner la Hebron. Împăratul a ridicat glasul și a plâns la mormântul lui Abner, și tot poporul plângea.

33. Împăratul a făcut următoarea cântare de jale pentru Abner și a zis: „Să moară Abner cum moare* un mișel?”

*Cap. 13.12,13.

34. N-aveai nici mâinile legate, Nici picioarele puse în lanțuri.

Ai căzut cum cade cineva înaintea celor răi!“

Și tot poporul a plâns și mai mult după Abner.

35. Tot poporul s-a apropiat de David ca* să-l facă să mănânce ceva, cât era încă ziuă; dar David a jurat, zicând: „Să mă pedepsească** Dumnezeu cu toată asprimea, dacă voi gusta pâine sau altceva înainte de† apusul soarelui!“

*Cap. 12.17. Ier. 16.7. **Rut 1.17. †Cap. 1.12.

36. Lucrul acesta a fost cunoscut și plăcut la tot poporul; toți au găsit că era bine ce făcuse împăratul.

37. Tot poporul și tot Israelul au înțeles în ziua aceea că Abner, fiul lui Ner, nu fusese ucis din porunca împăratului.

38. Împăratul a zis slujitorilor săi: „Nu știți că o căpetenie, un om mare, a căzut astăzi în Israel?”

39. Eu sunt încă slab, măcar că am primit ungerea împărătească; și oamenii aceștia, fiii Teruiei, sunt* prea puternici pentru mine. Domnul** să răsplătească după răutatea lui celui ce a făcut răul!“

*Cap. 19.7.

**Cap. 19.13. 1 Împ. 2.5,6,33,34. Ps. 28.4; 62.12. 2 Tim. 4.14.

Iș-Boșet este ucis

41. Când a auzit fiul lui Saul că Abner a murit la Hebron, mâinile i-au rămas fără* putere, și tot Israelul s-a** înspăimântat.

*Ezra 4.4. Isa. 13.7. **Mat. 2.3.

2. Fiul lui Saul avea doi capi peste cetele de război, dintre care unul se numea Baana, iar altul Recab; erau fiii lui Rimon din Beerot, dintre fiii lui Beniamin. – Căci Beerot* era privit ca făcând parte din Beniamin,

*Ios. 18.25.

3. și beerotii fugiseră la Ghitaim*, unde au locuit până în ziua de azi. –

*Neem. 11.33.

4. Ionatan*, fiul lui Saul, avea un fiu olog de picioare și în vârstă de cinci ani, când a venit din Izreel** vestea morții lui Saul și a lui Ionatan; doica lui l-a luat și a fugit, și fiindcă se grăbea să fugă, a căzut și a rămas olog; numele lui era Mefiboșet.

*Cap. 9.3. **1 Sam. 29.1,11.

5. Și fiii lui Rimon din Beerot, Recab și Baana, s-au dus în timpul zădufului zilei în casa lui Iș-Boșet, care își făcea somnul de amiază.

6. Au pătruns până în mijlocul casei, dându-se drept negustori de grâu, și

l-au lovit în pânțele*; apoi Recab și Baana, fratele său, au scăpat. *Cap. 2.23.

7. Au intrat în casă, pe când el era culcat pe pat în odaia lui de dormit, l-au lovit, l-au omorât și i-au tăiat capul. l-au luat capul și au mers toată noaptea prin câmpie.

8. Au adus capul lui Iș-Boșet la David, în Hebron, și au zis împăratului: „Iată capul lui Iș-Boșet, fiul lui Saul, vrăjmașul tău, care voia să-ți ia* viața; Domnul răzbună azi pe împărat, domnul meu, împotriva lui Saul și împotriva neamului lui.“

*1 Sam. 19.2,10,11; 23.15; 25.29.

9. David a răspuns lui Recab și lui Baana, fratele său, fiii lui Rimon din Beerot: „Viu este Domnul* care m-a izbăvit din orice primejdie,

*Gen. 48.16. 1 Împ. 1.29. Ps. 31.7.

10. că pe cel ce a venit să-mi spună*: „Iată, Saul a murit“, și care credea că-mi aduce o veste bună, l-am prins și l-am omorât la Tielag, ca să-l răsplătesc pentru știrea lui; *Cap. 1.2,4,15.

11. și când niște răi au ucis pe un om nevinovat în casa lui și în patul lui, cu cât mai mult îi voi cere* sângele din mâinile voastre și vă voi nimici de pe pământ.“

*Gen. 9.5,6.

12. Și David a poruncit* oamenilor lui să-i omoare; le-au tăiat mâinile și picioarele, și i-au spânzurat la marginea iazului din Hebron. Au luat apoi capul lui Iș-Boșet și l-au îngropat în mormântul** lui Abner, la Hebron.

*Cap. 1.15. **Cap. 3.32.

David împărat peste tot Israelul

51. Toate semințiile lui Israel au venit* la David, în Hebron, și au zis: „Iată că noi suntem os** din oasele tale și carne din carnea ta.

*1 Cron. 11.1; 12.23. **Gen. 29.14.

2. Chiar odinioară când Saul era împăratul nostru, tu* povățuiai și strângeai pe Israel. Domnul ți-a zis: „Tu vei paște** pe poporul Meu, Israel, și vei fi căpetenia lui Israel.“

*1 Sam. 18.13. **1 Sam. 16.1,12. Ps. 78.71. Cap. 7.7.

3. Astfel toți bătrânii lui Israel au venit la împărat, în Hebron, și împăratul** David a făcut legământ cu ei la Hebron, înaintea† Domnului. Și au uns pe David împărat peste Israel.

*1 Cron. 11.3. **2 Împ. 11.17. †Judc. 11.11. 1 Sam. 23.17.

4. David era în vârstă de treizeci de ani când s-a făcut împărat și a domnit* patruzeci de ani.

*1 Cron. 26.31; 29.27.

5. La Hebron a domnit peste Iuda șapte* ani și șase luni, și la Ierusalim a domnit treizeci și trei de ani peste tot Israelul și Iuda.

*Cap. 2.11. 1 Cron. 3.4.

Cucerirea Ierusalimului

6. Împăratul a mers cu oamenii lui asupra Ierusalimului*, împotriva iebusiților**, locuitorii țării. Ei au zis lui David: „Să nu intri aici, căci și orbii și ologii ți se vor împotrivi!” Prin aceasta voiau să spună că David nu va intra cu nici un chip aici.

*Jude. 1.21. **Jos. 15.63. Jude. 1.8; 19.11.12.

7. Dar David a pus mâna pe cetățuia Sionului: aceasta* este cetatea lui David.

*Vers. 9. 1 Împ. 2.10; 8.1.

8. David zisese în ziua aceea: „Oricine va bate pe iebusiți să arunce în canal pe schiopii și pe orbii aceia care sunt vrăjmașii lui David*.” – De aceea se zice: „Orbul și schiopul să nu intre în Casa Domnului.” –

*1 Cron. 11.6-9.

9. David s-a așezat în cetățuie, pe care a numit-o cetatea* lui David. A făcut întărituri de jur împrejur, în afară și înăuntrul lui Milo (*Cetățuie*).

*Vers. 7.

10. David ajungea tot mai mare, și Domnul Dumnezeuul oștirilor era cu el.

Casa lui David

11. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis soli lui David, și lemn de cedru, și tâmplari și cioplitori de piatră, care au zidit o casă lui David.

*1 Împ. 5.2. 1 Cron. 14.1.

12. David a cunoscut că Domnul îl întărea ca împărat al lui Israel și că-i ridică împărăția din pricina poporului Său, Israel.

13. David* și-a mai luat țitoare și neveste din Ierusalim, după ce a venit din Hebron, și i s-au născut iarăși fii și fiice.

*Deut. 17.17. 1 Cron. 3.9; 14.3.

14. Iată* numele celor ce i s-au născut la Ierusalim: Șamua, Șobab, Natan, Solomon,

*1 Cron. 3.5; 14.4.

15. Ibhar, Elișua, Nefeg, Iafia,

16. Elișama, Eliada și Elifelet.

Biruințele asupra filistenilor

17. Filistenii au aflat* că David fusese uns împărat peste Israel și s-au suit toți să-l caute. David, căruia i s-a dat de știre, s-a coborât** în cetățuie.

*1 Cron. 11.16; 14.8. **Cap. 23.14.

18. Filistenii au venit și s-au răspândit în Valea* Refaim. *Jos. 15.8; 18.16. Isa. 17.5.

19. David a* întrebat pe Domnul: „Să mă sui împotriva filistenilor? Îi vei da în mâinile mele?” Și Domnul a zis lui David: „Sue-te, căci voi da pe filistenii în mâinile tale.”

*1 Sam. 23.24; 30.8. Cap. 2.1.

20. David a venit la Baal-Perațim*, unde i-a bătut. Apoi a zis: „Domnul a risipit pe vrăjmașii mei dinaintea mea, ca niște ape care se rup.” De aceea s-a dat locului acela numele Baal-Perațim (*Șesul rupturii*).

*Isa. 28.21.

21. Ei și-au lăsat idolii acolo, și David și oamenii lui i-au luat*.

*Deut. 7.5.25. 1 Cron. 14.12.

22. Filistenii* s-au suit din nou și s-au răspândit în Valea Refaim. *1 Cron. 14.13.

23. David a întrebat* pe Domnul. Și Domnul a zis: „Să nu te sui; ci ia-i pe la spate și mergi asupra lor în dreptul duzilor.”

*Vers. 19.

24. Când vei auzi* un vuiet de pași în vârfurile duzilor, atunci să te grăbești, căci Domnul** merge înaintea ta ca să bată oștirea filistenilor.”

*2 Împ. 7.6. **Jude. 4.14.

25. David a făcut cum îi poruncise Domnul și a bătut pe filistenii de la Gheba* până la Ghezer**.

*1 Cron. 14.16. **Jos. 16.10.

Chivotul la Obed-Edom

6.1. David a strâns iarăși pe toți aleșii lui Israel, în număr de treizeci de mii de oameni.

2. Și David*, cu tot poporul care era cu el, a pornit de la Baale-Iuda, ca să suie de acolo chivotul lui Dumnezeu, înaintea căruia este chemat Numele Domnului oștirilor care** stă între heruvimi deasupra chivotului.

*1 Cron. 13.5.6. **1 Sam. 4.4. Ps. 80.1.

3. Au pus chivotul lui Dumnezeu* într-un car nou și l-au ridicat din casa lui Abinadab, de pe deal; Uza și Ahio, fiul lui Abinadab, cărmuiau carul cel nou.

*Num. 7.9. 1 Sam. 6.7.

4. L-au luat, dar, din* casa lui Abinadab, de pe deal; Uza mergea alături de chivotul lui Dumnezeu, și Ahio mergea înaintea chivotului.

*1 Sam. 7.1.

5. David și toată casa lui Israel cântau înaintea Domnului cu tot felul de instrumente de lemn de chiparos, cu harpe, cu lăute, cu timpane, cu fluier și cu țambale.

6. Când au ajuns la aria lui Nacon*, Uza a întins** mâna spre chivotul lui Dumnezeu și l-a apucat, pentru că era să-l răstoarne boii. *1 Cron. 13.9. **Num. 4.15.

7. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Uza, și Dumnezeu* l-a lovit pe loc pentru păcatul lui, și a murit acolo lângă chivotul lui Dumnezeu.

*1 Sam. 6.19.

8. David s-a întristat că Dumnezeu lovese pe Uza cu o astfel de pedeapsă, rupându-l pe loc. Și locul acesta a fost numit până în ziua de azi Pereț-Uza (*Ruperea lui Uza*).

9. David* s-a temut de Domnul în ziua aceea, și a zis: „Cum să intre chivotul Domnului la mine?”

*Ps. 119.120. Luca 5.8,9.

10. N-a vrut să aducă chivotul Domnului la el în cetatea lui David, și l-a dus în casa lui Obed-Edom din* Gat.

*1 Cron. 13.13.

11. Chivotul* Domnului a rămas trei luni în casa lui Obed-Edom din Gat, și Domnul a binecuvântat** pe Obed-Edom și toată casa lui.

*1 Cron. 13.14. **Gen. 30.27; 39.5.

Aducerea chivotului la Ierusalim

12. Au venit și au spus împăratului David: „Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom și tot ce avea, din pricina chivotului lui Dumnezeu.” Atunci* David a pornit și a suit chivotul lui Dumnezeu din casa lui Obed-Edom în cetatea lui David, în mijlocul veseliei.

*1 Cron. 15.25.

13. Când cei ce duceau* chivotul Domnului au făcut șase pași, au jertfit un bou** și un vițel gras.

*Num. 4.15. Jos. 3.3. 1 Cron. 15.2.15. **1 Împ. 8.5. 1 Cron. 15.26.

14. David juca* din răspuneri înaintea Domnului și era încins cu efodul** de în subțire.

*Exod 15.20. Ps. 30.11. **1 Sam. 2.18. 1 Cron. 15.27.

15. Astfel* au suit David și toată casa lui Israel chivotul Domnului, în strigăte de bucurie și în sunet de trâmbițe.

*1 Cron. 15.28.

16. Pe când* chivotul Domnului intra în cetatea lui David, Mical, fata lui Saul, se uita pe fereastră; și, văzând pe împăratul David sărind și jucând înaintea Domnului, l-a disprețuit în inima ei.

*1 Cron. 15.29.

17. După ce au adus* chivotul Domnului, l-au pus la locul** lui în mijlocul cortului pe care-l ridicase David pentru chivot; și David a adus* înaintea

Domnului arderi de tot și jertfe de mulțumire.

*1 Cron. 16.1. **1 Cron. 15.1. Ps. 132.8. †1 Împ. 8.5.62.63.

18. Când a isprăvit David de adus arderile de tot și jertfele de mulțumire, a binecuvântat* poporul în Numele Domnului oștirilor. *1 Împ. 8.55. 1 Cron. 16.2.

19. Apoi a împărțit* la tot poporul, la toată mulțimea lui Israel, bărbați și femei, fiecăruia câte o pâine, o bucată de carne și o turtă de stafide. Și tot poporul a plecat, fiecare la casa lui.

*1 Cron. 16.3.

20. David* s-a întors să-și binecuvânteze casa. Mical, fata lui Saul, i-a ieșit înainte și a zis: „Cu câtă cinste s-a purtat azi împăratul lui Israel descoperindu-se** înaintea slujnicilor supușilor lui, cum s-ar descoperi un om* de nimic!”

*Ps. 30. titlu. **Vers. 14.16. 1 Sam. 19.24. †Jude. 9.4.

21. David a răspuns Mical: „Înaintea Domnului, care* m-a ales mai presus de tatăl tău și de toată casa lui, ca să mă pună căpetenie peste poporul Domnului, peste Israel, înaintea Domnului am jucat.”

*1 Sam. 13.14; 15.28.

22. Vreau să mă arăt și să mă înjosesc în ochii mei; totuși voi fi în cinste la slujnicele de care vorbești.”

23. Și Mical, fata lui Saul, n-a avut copii până în ziua morții ei.

David dorește să zidească o Casă lui Dumnezeu

7.1. Când* a locuit împăratul în casa lui și când i-a dat odihnă Domnul, după ce l-a izbăvit de toți vrăjmașii care-l înconjurau,

*1 Cron. 17.1. etc.

2. a zis prorocului Natan: „Iată! eu locuiesc într-o casă* de cedru, și** chivotul lui Dumnezeu locuiește într-un* cort.”

*Cap. 5.11. **Fapt. 7.46. †Exod 26.1; 40.21.

3. Natan a răspuns împăratului: „Du-te și fă tot ce ai în inimă*, căci Domnul este cu tine.”

*1 Împ. 8.17.18. 1 Cron. 22.7; 28.2.

4. În noaptea următoare, cuvântul Domnului a vorbit lui Natan:

5. „Du-te și spune robului Meu David: „Așa vorbește Domnul: „Oare tu îmi vei* zidi o Casă ca să locuiesc în ea?”

*1 Împ. 5.3; 8.19. 1 Cron. 22.8; 28.3.

6. Dar Eu n-am locuit într-o casă, din* ziua când am scos pe copiii lui Israel din Egipt până în ziua aceasta;

ci am călătorit într-un Cort** drept locuință. *1 Împ. 8.16. **Exod 40.18,19,34.

7. Pretutindeni pe unde am mers* cu toți copiii lui Israel, am spus Eu oare vreodată vorbă vreunui din semințiile lui Israel, căreia îi poruncisem să pască** pe poporul Meu, Israel, zicând: „Pentru ce nu-Mi zidiți o Casă de cedru?”?

*Lev. 26.11,12. Deut. 23.14. **Cap. 5.2. Ps. 78.71,72. Mat. 2.6. Fapt. 20.28.

8. Acum să spui robului Meu David: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Te-am luat* de la pășune, de la oi, ca să fii căpetenie peste poporul Meu, peste Israel; *1 Sam. 16.11,12. Ps. 78.70.

9. am fost* cu tine pretutindeni pe unde ai mers, am nimic pe toți vrăjmașii** tăi dinaintea ta și ți-am făcut numele mare† ca numele celor mari de pe pământ; *1 Sam. 18.14. Cap. 5.10; 8.6,14. **1 Sam. 31.6. Ps. 89.23. †Gen. 12.2.

10. am dat un loc poporului Meu, lui Israel, și l-am sădit* ca să locuiască în el și să nu mai fie tulburat, ca să nu-l mai apese cei răi** ca mai înainte

*Ps. 44.2; 80.8. Ier. 24.6. Amos 9.15. **Ps. 89.22. 11. și ca pe vremea când* pusesem judecatori peste poporul Meu, Israel. Ți-am dat odihnă** izbăvind-te de toți vrăjmașii tăi. Și Domnul îți vestește că-ți† va zidi o casă.

*Jude. 2.14-16. 1 Sam. 12.9,11. Ps. 106.42. **Vers. 1. †Exod 1.21. Vers. 27. 1 Împ. 11.38.

12. Când* ți se vor împlini zilele și vei fi culcat** cu părinții tăi, Eu îți voi ridica† un urmaș după tine, care va ieși din trupul tău, și-i voi întări împărăția. *1 Împ. 2.1. **Deut. 31.16. 1 Împ. 1.21. Fapt. 13.36. †1 Împ. 8.20. Ps. 132.11.

13. El* va zidi Numelui Meu o Casă, și voi** întări pe vecie scaunul de domnie al împărăției lui. *1 Împ. 5.5; 6.12; 8.19. 1 Cron. 22.10; 28.6. **Vers. 16. Ps. 89.4,29,36,37.

14. Eu* îi voi fi Tată, și el îmi va fi fiu. Dacă va face răul**, îl voi pedepsi cu o nua omenească și cu lovituri omenești; *Ps. 89.26,27. Evr. 1.5. **Ps. 89.30-33.

15. dar harul Meu nu se va depărta de la el, cum* l-am depărtat de la Saul, pe care l-am îndepărtat dinaintea ta.

1 Sam. 15.23,28; 16.14. 1 Împ. 11.13,34. 16. Ci casa ta și împărăția ta vor dăinui veșnic înaintea Mea, și scaunul tău de domnie va fi întărit pe vecie.“

*Vers. 13. Ps. 89.36,37. Ioan 12.34.

Rugăciunea lui David

17. Natan a spus lui David toate aceste cuvinte și toată vedenia aceasta.

18. Și împăratul David s-a dus și s-a înfățișat înaintea Domnului și a zis: „Cine* sunt eu, Doamne Dumnezeule, și ce este casa mea, de m-ai făcut să ajung unde sunt?” *Gen. 32.10.

19. Și încă atât este puțin înaintea Ta, Doamne Dumnezeule! Tu vorbești despre* casa robului Tău și în viitor. Și binevoiești să înveți** pe un om cu privire la aceste lucruri, Doamne Dumnezeule! *Vers. 12,13. **Isa. 55.8.

20. Ce Ți-ar putea spune David mai mult? Tu cunoști* pe robul Tău, Doamne Dumnezeule! *Gen. 18.19. Ps. 139.1.

21. După cuvântul Tău și după inima Ta, Tu ai făcut toate aceste lucruri mari, ca să le descoperi robului Tău!

22. Ce mare* ești Tu, Doamne Dumnezeule! Căci nimeni** nu este ca Tine și nu este alt Dumnezeu afară de Tine, după tot ce am auzit cu urechile noastre.

*1 Cron. 16.25. 2 Cron. 2.5. Ps. 48.1; 86.10; 96.4; 135.5; 145.3. Ier. 10.6. **Deut. 3.24; 4.35; 32.39. 1 Sam. 2.2. Ps. 86.8; 89.6,8. Isa. 45.5,18,22.

23. Este oare pe pământ un singur neam* care să fie ca poporul Tău, ca Israel, pe care a venit să-l răscumpere Dumnezeu, ca să facă din el poporul Lui, ca să-Și facă un Nume și ca să facă pentru el, pentru țara Ta, minuni și semne, izgonind dinaintea poporului** Tău, pe care l-ai răscumpărat din Egipt, neamuri și pe dumnezeii lor?

*Deut. 4.7,32,34; 33.29. Ps. 147.20. **Deut. 9.26. Neem. 1.10.

24. Tu ai întărit* pe poporul Tău, Israel, ca să fie poporul Tău pe vecie; și Tu**, Doamne, Te-ai făcut Dumnezeu lui.

*Deut. 26.18. **Ps. 48.14. 25. Acum, Doamne Dumnezeule, fă să rămână în veci cuvântul pe care l-ai rostit asupra robului Tău și asupra casei lui, și lucrează după cuvântul Tău.

26. Slăvit să fie Numele Tău pe vecie și să se zică: „Domnul oștirilor este Dumnezeul lui Israel.” Și casa robului Tău David să rămână înaintea Ta!

27. Căci Tu însuși, Doamne al oștirilor, Dumnezeul lui Israel, Te-ai descoperit robului Tău, zicând: „Eu îți voi întemeia o casă!” De aceea a îndrăznit robul Tău să-Ți facă această rugăciune.

28. Acum, Doamne Dumnezeule, Tu ești Dumnezeu, și cuvintele* Tale sunt adevăr, și Tu ai vestit harul acesta robului Tău. *Ioan 17.17.

29. Binecuvântează, dar, casa robului Tău, ca să dăinuiească pe vecie înaintea Ta! Căci Tu, Doamne Dumnezeule, ai vorbit, și, prin binecuvântarea Ta, casa robului Tău va fi binecuvântată pe* vecie.” *Cap. 22.51.

Biruințele lui David

8.1. După* aceea, David a bătut pe filistenii și i-a smerit și a luat din mâna filistenilor cârmuirea capitalei lor. *1 Cron. 18.1, etc.

2. A bătut* pe moabiți și i-a măsurat cu o frânghie, punându-i să se culce la pământ; a măsurat două frânghii ca să-i omoare, și o frânghie plină ca să-i lase vii. Și moabiții** au fost supuși lui David și i-au plătit† un bir.

*Num. 24.17. **Vers. 6,14. †1 Sam. 10.27. Ps. 72.10.

3. David a bătut pe Hadadezer†, fiul lui Rehob, împăratul din Toḃa*, când s-a dus să-și așeze iarăși stăpânirea** peste râul Eufrat. *Cap. 10.6. Ps. 60, titlu. **Gen. 15.18.

4. David i-a luat o mie șapte sute de călăreți și douăzeci de mii de pedestri; a tăiat* vinele cailor de trăsură și n-a păstrat cai decât pentru o sută de care.

Ios. 11.6,9. 5. Sirienii din Damasc au venit în ajutorul lui Hadadezer, împăratul din Toḃa, și David a ucis douăzeci și două de mii de sirieni. *1 Împ. 11.23-25.

6. David a pus strajă în Siria Damascului. Și sirienii au fost* supuși lui David și i-au plătit un bir. Domnul ocrotea** pe David oriunde se ducea.

*Vers. 2. **Vers. 14. Cap. 7.9. 7. Și David a luat* scuturile de aur, pe care le aveau slujitorii lui Hadadezer, și le-a adus la Ierusalim. *1 Împ. 10.16.

8. Împăratul David a mai luat multă aramă din Betah și din Berotai, cetățile lui Hadadezer.

9. Toi, împăratul Hamatului, a auzit că David bătuse toată oștirea lui Hadadezer 10. și a trimis pe fiul său* Ioram la împăratul David, ca să-i ureze de bine și să-l laude că a pornit lupta împotriva lui Hadadezer și că l-a bătut. Căci Toi era în război cu Hadadezer. Ioram a adus vase de argint, vase de aur și vase de aramă. *1 Cron. 18.10.

11. Împăratul David le-a închinat* Domnului, cum închinase și argintul și aurul luat de la toate neamurile pe care le biruise, *1 Împ. 7.51. 1 Cron. 18.11; 26.26.

1. Sau: Hadarezer

12. din Siria, din Moab, de la fiii lui Amon, de la filistenii, de la Amalec și din prada de la Hadadezer, fiul lui Rehob, împăratul din Toḃa.

13. La întorcerea de la biruința lui asupra sirienilor, David și-a făcut iarăși un nume, bătând în Valea Sării* optsprezece** mii de edomiți.

*1 Cron. 18.12. Ps. 60, titlu. **2 Împ. 14.7. 14. A pus străji în Edom, a pus străji în tot Edomul. Și tot* Edomul a fost supus lui David. Domnul ocrotea** pe David pretutindeni pe unde mergea.

*Gen. 27.29,37,40. Num. 24.18. **Vers. 6.

Înalți slujbași ai lui David

15. David a împărțit peste Israel și făcea judecată și dreptate la tot poporul lui.

16. Ioab*, fiul Teruiei, era mai mare peste oștire; Iosafat**, fiul lui Ahilud, era mai mare peste scriitori;

*Cap. 19.13; 20.23. 1 Cron. 11.6; 18.15. **1 Împ. 4.3.

17. Tadoc*, fiul lui Ahitub, și Ahimelec, fiul lui Abiatar, erau preoți; Seraia era logofăt; *1 Cron. 24.3.

18. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era căpetenia cheretiților** și a peletitiților; și fiii lui David erau mari dregători.

*1 Cron. 18.17. **1 Sam. 30.14.

David și Mefiboșet

9.1. David a zis: „A mai rămas cineva din casa lui Saul, ca să-i fac bine* din pricina lui Ionatan?”

1 Sam. 18.3; 20.14-17,42. Prov. 27.10. 2. Era un slujitor din casa lui Saul, numit Țiba, pe care l-au adus la David. Împăratul i-a zis: „Tu ești Țiba?” Și el a răspuns: „Robul tău, da!”

*Cap. 16.1; 19.17,29.

3. Împăratul a zis: „Nu mai este nimeni din casa lui Saul ca să mă port cu el cu o bunăteate ca bunăteata* lui Dumnezeu?” Și Țiba a răspuns împăratului: „Mai este un fiu al lui Ionatan, olog** de picioare.” *1 Sam. 20.14. **Cap. 4.4.

4. Împăratul a zis: „Unde este?” Și Țiba a răspuns împăratului: „Este în casa lui Machir*, fiul lui Amiel, la Lodebar.” *Cap. 17.27.

5. Împăratul David l-a trimis să-l ia din casa lui Machir, fiul lui Amiel, din Lodebar.

6. Și Mefiboșet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, a venit la David, a căzut cu fața la pământ și s-a închinat. David a zis: „Mefiboșet!” Și el a răspuns: „Iată robul tău!”

7. David i-a zis: „Nu te teme, căci vreau să-ți fac bine* din pricina tatălui tău Ionatan. Îți voi da înapoi toate pământurile tatălui tău Saul, și vei mânca întotdeauna la masa mea.“ *Vers. 1,3.

8. El s-a închinat, și a zis: „Cine este robul tău, ca să te uiți la un câine mort* ca mine?“ *1 Sam. 24.14. Cap. 16.9.

9. Împăratul a chemat pe Tiba, slujbașul lui Saul și i-a zis: „Dau fiului stăpânului tău tot ce* era al lui Saul și tot ce avea toată casa lui.“ *Cap. 16.4; 19.29.

10. Tu să lucrezi pământurile pentru el, tu, fiii tăi și robii tăi, și să strângi roadele, ca fiul stăpânului tău să aibă pâine de mâncare; și Mefiboșet, fiul stăpânului tău, va mânca* întotdeauna la masa mea.“ Și Tiba avea** cincisprezece fii și douăzeci de robi.

*Vers. 7,11,13. Cap. 19.28. **Cap. 19.17.

11. El a zis împăratului: „Robul tău va face tot ce poruncește împăratul, domnul meu, robului său.“ Și Mefiboșet a mâncat la masa lui David, ca unul din fiii împăratului.

12. Mefiboșet avea un fiu mic, numit* Mica, și toți cei ce locuiau în casa lui Tiba erau robii lui Mefiboșet.

*1 Cron. 8.34.

13. Mefiboșet locuia la Ierusalim, căci mânca* întotdeauna la masa împăratului. El era olog** de amândouă picioarele.

*Vers. 7,10. **Vers. 3.

Războiul cu amoniții

10. După aceea, împăratul* fiilor lui Amon a murit, și în locul lui a domnit fiul său Hanun. *1 Cron. 19.1, etc.

2. David a zis: „Voi arăta bunăvoință lui Hanun, fiul lui Nașaș, cum a arătat și tatăl lui față de mine.“ Și David a trimis pe slujitorii săi să-l mângâie pentru moartea tatălui său. Când au ajuns slujitorii lui David în țara fiilor lui Amon,

3. căpeteniile fiilor lui Amon au zis stăpânului lor, Hanun: „Crezi că David îți trimite oameni să te mângâie, ca să cinstească pe tatăl tău? Ori ca să cunoască și să cerceteze cetatea, ca s-o nimicească își trimite el slujitorii la tine?“

4. Atunci Hanun a luat pe slujitorii lui David, le-a ras barba pe jumătate și le-a tăiat hainele pe jumătate până la coapse*. Apoi le-a dat drumul.

*Isa. 20.4; 47.2.

5. David, înștiințat de lucrul acesta, a trimis niște oameni înaintea lor, căci oamenii aceia erau foarte batjocoriți; și împăratul a spus să le spună: „Rămâneți la Ierihon până vă va crește barba, și pe urmă să vă întoarceți.“

6. Fiii lui Amon, văzând că se făcuseră urâți* lui David, au tocmnit douăzeci de mii de pedestri de la sirienii** din Bet-Rehob și de la sirienii din Toba, o mie de oameni de la împăratul din Maaca și douăsprezece mii de oameni de la oamenii din Tob.

*Gen. 34.30. Exod 5.21. 1 Sam. 13.4. **Cap. 8.3,5.

7. La auzul acestei vești, David a trimis împotriva lor pe Ioab și toată oștirea, numai* oameni viteji. *Cap. 23.8.

8. Fiii lui Amon au ieșit și s-au așezat în șiruri de bătaie la intrarea porții; sirienii* din Toba și din Rehob și oamenii din Tob și din Maaca erau deoparte în câmpie. *Vers. 6.

9. Ioab a văzut că avea să lupte și înainte și înapoi. A ales atunci din toți aleșii lui Israel o ceată, pe care a așezat-o împotriva sirienilor;

10. și a pus sub porunca fratelui său Abișai ce mai rămăsese din popor, ca să țină piept fiilor lui Amon.

11. El a zis: „Dacă sirienii vor fi mai tari decât mine, să vii în ajutorul meu; și dacă fiii lui Amon vor fi mai tari decât tine, voi veni eu să te ajut.“

12. Fii tare*, și să ne arătăm plini** de bărbăție pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru; și Domnul* să facă ce va crede!“

*Deut. 31.6. **1 Sam. 4.9. 1 Cor. 16.13. †1 Sam. 3.18.

13. Ioab, cu poporul lui, a înaintat la luptă împotriva sirienilor, și ei au luat-o la fugă dinaintea lui.

14. Și când au văzut fiii lui Amon că sirienii o luaseră la fugă, au fugit și ei dinaintea lui Abișai și au intrat în cetate. Ioab a plecat de la fiii lui Amon și s-a întors la Ierusalim.

15. Sirienii, văzând că fuseseră bătuiți de Israel, și-au strâns puterile.

16. Hadarezer a trimis după sirienii care erau de cealaltă parte a Râului; și au venit la Helam, în frunte cu Șobac, căpetenia oștirii lui Hadarezer.

17. Au dat de veste lui David, care a strâns tot Israelul, a trecut Iordanul și a venit la Helam; sirienii s-au pregătit de au ieșit înaintea lui David și au început lupta cu el.

18. Dar sirienii au fugit dinaintea lui Israel. Și David le-a tăiat șapte sute de

cai de trăsură și patruzeci de mii de călăreți*; a lovit și pe căpetenia oștirii lor, Șobac, care a murit pe loc.

*1 Cron. 19.18.

19. Toți împărații supuși lui Hadarezer, văzându-se bătuiți de Israel, au făcut pace cu Israel și i s-au supus*. Și sirienii n-au mai îndrăznit să ajute pe fiii lui Amon.

*Cap. 8.6.

Păcătuirea lui David cu Bat-Șeba și Urie

11. În anul următor, pe vremea când porneau împărații la război, David a trimis* pe Ioab, cu slujitorii lui și tot Israelul, să pustiască țara lui Amon și să impresoare Raba. Dar David a rămas la Ierusalim. *1 Cron. 20.1.

2. Într-o după amiază spre seară, David s-a sculat de pe pat; și pe când se plimba* pe acoperișul casei împărătești, a zărit** de acolo o femeie care se scălda și care era foarte frumoasă la chip.

*Deut. 22.8. **Gen. 34.2. Iov 31.1. Mat. 5.28.

3. David a întrebat cine este femeia aceasta, și i-au spus: „Este Bat-Șeba, fata lui Eliam, nevasta lui Urie*, hetitul.“

*Cap. 23.39.

4. Și David a trimis niște oameni s-o aducă. Ea a venit la el, și el s-a culcat* cu ea. După ce s-a curățat** de necurăția ei, ea s-a întors acasă.

*Ps. 51, titlu. Iac. 1.14. **Lev. 15.19,28; 18.19.

5. Femeia a rămas însărcinată și a trimis vorbă lui David, zicând: „Sunt însărcinată.“

6. Atunci David a trimis următoarea poruncă lui Ioab: „Trimite-mi pe Urie, hetitul.“ Și Ioab a trimis pe Urie la David.

7. Urie a venit la David, care l-a întrebat despre starea lui Ioab, despre starea poporului și despre mersul războiului.

8. Apoi David a zis lui Urie: „Coboară-te acasă și spală-ți* picioarele.“ Urie a ieșit din casa împărătească și a fost urmat de un dar din partea împăratului.

*Gen. 18.4; 19.2.

9. Dar Urie s-a culcat la poarta casei împărătești, cu toți slujitorii stăpânului său, și nu s-a coborât acasă la el.

10. Au dat de știre lui David despre aceasta și i-au spus: „Urie nu s-a coborât la el acasă.“ Și David a zis lui Urie: „Nu vii tu oare din călătorie? Pentru ce nu te-ai coborât acasă?“

11. Urie a răspuns lui David: „Chivotul*

și Israel și Iuda locuiesc în corturi, domnul** meu Ioab și slujitorii domnului meu sunt tăbărați în câmp, și eu să intru în casă să mănânc și să beau și să mă culc cu nevasta mea!? Viu ești tu și viu este sufletul tău, că nu voi face lucrul acesta.“ *Cap. 7.2,6. **Cap. 20.6.

12. David a zis lui Urie: „Mai rămâi și astăzi aici, și mâine îți voi da drumul.“ Și Urie a rămas la Ierusalim în ziua aceea și a doua zi.

13. David l-a poftit să mănânce și să bea cu el și l-a îmbătat*; și seara Urie a ieșit și s-a culcat cu slujitorii** stăpânului său, dar nu s-a coborât acasă.

*Gen. 19.33,35. **Vers. 9.

14. A doua zi dimineața, David a scris* o scrisoare lui Ioab și a trimis-o prin Urie.

*1 Imp. 21.8,9.

15. În scrisoarea aceasta scria: „Puneți pe Urie în locul cel mai greu al luptei și trageți-vă înapoi de la el, ca să fie lovit* și să moară.“

*Cap. 12.9.

16. Ioab, impresurând cetatea, a pus pe Urie în locul pe care-l știa apărât de ostași viteji.

17. Oamenii din cetate au făcut o ieșire și s-au bătut împotriva lui Ioab; au căzut mulți din popor, din slujitorii lui David, și a fost ucis și Urie, hetitul.

18. Ioab a trimis un sol să istorisească lui David tot ce se petrecuse în luptă.

19. Și a dat solului următoarea poruncă: „Când vei isprăvi de istorisit împăratului toate amănuntele luptei,

20. poate că se va mânia și va zice: „Pentru ce v-ați apropiat de cetate să luptați împotriva ei? Nu știați că se aruncă săgeți din vârful zidului?“

21. Cine a omorât pe Abimelec*, fiul lui Ierubeșet**? Nu o femeie, care a aruncat peste el din vârful zidului o piatră de moară, și n-a murit el la Tebe? Pentru ce v-ați apropiat de zid?“ Atunci să-i spui: „A murit și robul tău Urie, hetitul.“

*Jude. 9.53. **Jude. 6.32.

22. Solul a plecat; și, la sosire, a istorisit lui David tot ce-i poruncise Ioab.

23. Solul a zis lui David: „Oamenii aceia au fost mai tari decât noi; făcuseră o ieșire împotriva noastră în câmp și i-am dat înapoi până la intrarea porții,

24. dar arcașii au tras de pe vârful

zidului asupra slujitorilor tăi, și mulți din slujitorii împăratului au fost uciși, și a murit și robul tău Urie, hetitul.“

25. David a zis solului: „Iată ce să spui lui Ioab: „Nu te munci pentru întâmplarea aceasta, căci sabia doboară când pe unul când pe altul; bate cetatea cu putere, dărâm-o. Și tu îmbărbătează-l!“

26. Nevasta lui Urie a aflat că bărbatul ei murise și a plâns pe bărbatul ei.

27. După ce au trecut zilele de jale, David a trimis s-o ia și a primit-o în casa lui. Ea i-a fost nevastă* și i-a născut un fiu.

Fapta lui David n-a plăcut Domnului.

*Cap. 12.9.

Dumnezeu mustră pe David prin Natan

12.1. Domnul a trimis pe Natan la David. Și Natan a venit* la el și i-a zis**:

„Într-o cetate erau doi oameni, unul bogat și altul sărac.

*Ps. 51, titlu. **Cap. 14.5, etc. 1 Împ. 20.35-41. Isa. 5.3.

2. Bogatul avea foarte multe oi și foarte mulți boi.

3. Săracul n-avea nimic decât o mieluşă, pe care o cumpărase; o hrănea și o creştea la el împreună cu copiii lui; ea mânca din aceeaşi bucată de pâine cu el, bea din acelaşi pahar cu el, dormea la sânul lui și o privea ca pe fata lui.

4. A venit un călător la omul acela bogat. Și bogatul nu s-a îndurat să se atingă de oile sau de boii lui, ca să pregătească un prânz călătorului care venise la el; ci a luat oaia săracului și a gătit-o pentru omul care venise la el.“

5. David s-a aprins foarte tare de mânie împotriva omului acestuia și a zis lui Natan: „Viu este Domnul, că omul care a făcut lucrul acesta este vrednic de moarte.

6. Și să dea înapoi patru miei*, pentru că a săvârșit fapta aceasta și n-a avut milă.“

*Exod 22.1. Luca 19.8.

7. Și Natan a zis lui David: „Tu ești omul acesta! Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Eu te-am uns* împărat peste Israel și te-am scăpat din mâna lui Saul;

*1 Sam. 16.13.

8. te-am făcut stăpân pe casa stăpânului tău, am pus la sânul tău nevestele stăpânului tău și ți-am dat casa lui

Israel și Iuda. Și dacă ar fi fost puțin atâta, aş mai fi adăugat.

9. Pentru ce*, dar, ai disprețuit** tu cuvântul Domnului, făcând ce este rău înaintea Lui? Ai lovit cu sabia pe Urie†, hetitul; ai luat de nevastă pe nevasta sa, și pe el l-ai ucis cu sabia fiilor lui Amon.

*1 Sam. 15.19. **Num. 15.31. †Cap. 11.15-17.27.

10. Acum, niciodată nu se va depărta sabia* din casa ta, pentru că M-ai disprețuit și pentru că ai luat de nevastă pe nevasta lui Urie, hetitul.“

*Amos 7.9.

11. Așa vorbește Domnul: „Iată, din casa ta voi ridica nenorocirea împotriva ta și voi lua sub ochii tăi pe nevestele tale* și le voi da altuia care se va culca cu ele în fața soarelui acestuia.

*Deut. 28.30. Cap. 16.22.

12. Căci ai lucrat pe ascuns; Eu însă* voi face lucrul acesta în fața întregului Israel și în fața soarelui.“

*Cap. 16.22.

13. David* a zis lui Natan: „Am** păcătuit împotriva Domnului!“ Și Natan a zis lui David: „Domnul îți iartă păcatul†, nu vei muri.

*1 Sam. 15.24. **Cap. 24.10. Iov 7.20. Ps. 32.5; 51.4. Prov. 28.13. †Cap. 24.10. Iov 7.21. Ps. 32.1. Mica 7.18. Zah. 3.4.

14. Dar, pentru că ai făcut pe vrăjmașii Domnului să-L hulească*, săvârșind fapta aceasta, fiul care ți s-a născut va muri.“

*Isa. 52.5. Ezech. 36.20,23. Rom. 2.24.

Moartea copilului – Solomon

15. Și Natan a plecat acasă.

Domnul a lovit copilul pe care-l născuse lui David nevasta lui Urie, și a fost greu bolnav.

16. David s-a rugat lui Dumnezeu pentru copil și a postit; și când a venit acasă, toată noaptea a stat culcat* pe pământ.

*Cap. 13.31.

17. Bătrânii casei au stăruit de el să se scoale de la pământ; dar n-a voit și n-a mâncat nimic cu ei.

18. A șaptea zi, copilul a murit. Slujitorii lui David s-au temut să-i dea de veste că a murit copilul. Căci ziceau: „Când copilul trăia încă, i-am vorbit și nu ne-a ascultat: cum să îndrăznim să-i spunem: „A murit copilul“? Are să se întristeze și mai mult.“

19. David a băgat de seamă că slujitorii lui vorbeau în șoaptă între ei și a înțeles că murise copilul. El a zis slujitorilor

săi: „A murit copilul?“ Și ei au răspuns: „A murit.“

20. Atunci David s-a sculat de la pământ. S-a spălat, s-a uns* și și-a schimbat hainele; apoi s-a dus în Casa Domnului și s-a închinat**. Întorcându-se acasă, a cerut să i se dea să mănânce și a mâncat.

*Rut 3.3. **Iov 1.20.

21. Slujitorii lui i-au zis: „Ce înseamnă ceea ce faci? Când trăia copilul, posteai și plângeai; și acum, când a murit copilul, te scoli și mănânci!“

22. El a răspuns: „Când trăia copilul, posteam și plângeam, căci* ziceam: „Cine știe dacă nu Se va îndura Domnul de mine și dacă nu va trăi copilul?“

*Isa. 38.1,5. Iona 3.9.

23. Acum, când a murit, pentru ce să mai postesc? Pot să-l întorc în viață? Eu mă voi duce la el, dar el nu se va* întoarce la mine.“

*Iov 7.8-10.

24. David a mângâiat pe nevasta sa Bat-Şeba și a intrat la ea și s-a culcat cu ea. Ea* a născut un fiu, pe care l-a numit** Solomon și care a fost iubit de Domnul.

*Mat. 1.6. **1 Cron. 22.9.

25. El l-a încredințat în mâinile prorocului Natan, și Natan i-a pus numele Iedidia (*lubitul Domnului*), pentru Domnul.

Luarea Rabei și supunerea amoniților

26. Ioab*, care împresura Raba** fiilor lui Amon, a pus mâna pe cetatea împărătească

*1 Cron. 20.1. **Deut. 3.11.

27. și a trimis soli lui David să-i spună: „Am început lupta împotriva Rabei și am și pus stăpânire pe cetatea apelor;

28. strânge acum cealaltă parte a poporului, tăbărăște împotriva cetății și ia-o, ca să n-o iau eu și să vină asupra mea cinstea.“

29. David a strâns tot poporul și a mers asupra cetății Raba; a bătut-o și a luat-o.

30. A* luat cununa de pe capul împăratului ei, care cântărea un talant de aur și era împodobită cu pietre scumpe. Au pus-o pe capul lui David, care a luat o foarte mare pradă din cetate.

*1 Cron. 20.2.

31. A scos pe locuitori și i-a trecut prin ferăstraie, prin grape de fier și securi de fier și i-a pus în cuptoarele de cărămizi: așa a făcut tuturor cetăților fiilor lui Amon. David s-a întors la Ierusalim cu tot poporul.

Amnon curvește cu sora sa

13.1. După aceea, iată ce s-a întâmplat. Absalom*, fiul lui David, avea o soră frumoasă, numită Tamar**;

și Amnon, fiul lui David, a iubit-o.

*Cap. 3.2,3. **1 Cron. 3.9.

2. Amnon era atât de chinuit din această pricină, încât a căzut bolnav după sora sa Tamar; căci era fecioară și-i venea greu lui Amnon să-i facă ceva.

3. Amnon avea un prieten, numit Ionadab, fiul lui Şimea*, fratele lui David. Și Ionadab era un om foarte șiret.

*1 Sam. 16.9.

4. El i-a zis: „Pentru ce te usuci din zi în zi, tu, fiul împăratului? Nu vrei să-mi spui?“ Amnon i-a răspuns: „Iubesc pe Tamar, sora fratelui meu Absalom.“

5. Ionadab i-a zis: „Culcă-te în pat și fă-te bolnav. Când va veni tatăl tău să te vadă, să-i spui: „Dă voie surorii mele Tamar, să vină să-mi dea să mănânc; să-mi pregătească sub ochii mei o mâncare, ca s-o văd și s-o iau din mâna ei.“

6. Amnon s-a culcat și s-a făcut bolnav. Împăratul a venit să-l vadă, și Amnon a zis împăratului: „Te rog, să vină sora mea Tamar să facă două* turte sub ochii mei și să le mănânc din mâna ei.“

*Gen. 18.6.

7. David a trimis să spună Tamarei înăuntrul odăilor ei: „Du-te în casa fratelui tău Amnon și pregătește-i o mâncare.“

8. Tamar s-a dus în casa fratelui ei Amnon, care era culcat. A luat plămadă, a frământat-o, a pregătit turte înaintea lui și le-a copt;

9. luând apoi tigaia, le-a răsturnat înaintea lui. Dar Amnon n-a vrut să mănânce. El a zis: „Scoateți* pe toată lumea afară.“ Și toată lumea a ieșit afară de la el.

*Gen. 45.1.

10. Atunci Amnon a zis Tamarei: „Adu-mi mâncarea în odaie și s-o mănânc din mâna ta.“ Tamar a luat turtele pe care le făcuse și le-a dus fratelui său Amnon, în odaie.

11. Pe când i le dădea ea să le mănânce, el a apucat-o* și i-a zis: „Vino, soro, și culcă-te cu mine.“

*Gen. 39.12.

12. Ea i-a răspuns: „Nu, frate, nu mă necinsti, căci nu se face așa* în Israel; nu face mișelia** aceasta.

*Lev. 18.9,11; 20.17. **Gen. 34.7. Jude. 19.23; 20.6.

13. Unde mă voi duce eu cu rușinea

mea? Și tu vei trece drept un mișel în Israel. Acum, vorbește, te rog, împăratului, și nu* se va împotrivi să fiu a ta.“
*Lev. 18,9,11.

14. Dar el n-a vrut s-o asculte; a silit-o, a necinstit-o* și s-a culcat cu ea.
*Deut. 22,25. Cap. 12,11.

15. Apoi Amnon a urât-o foarte mult, mai mult decât o iubise. Și i-a zis: „Scoală-te și du-te!“

16. Ea i-a răspuns: „Nu mai mări răul pe care l-ai făcut, izgonindu-mă.“

17. El n-a vrut s-o asculte și, chemând băiatul care-i slujea, a zis: „Izgonește de la mine pe femeia aceasta, scoate-o afară și încuie ușa după ea!“

18. Ea avea o rochie pestriță*; căci aceasta era haina pe care o purtau fetele împăratului, câtă vreme erau fecioare. Slujitorul lui Amnon a scos-o afară și a încuiat ușa după ea.
*Gen. 37,3. Jude. 5,30. Ps. 45,14.

19. Tamar și-a presărat cenușă* pe cap și și-a sfâșiat haina pestriță; a pus mâna în cap și a plecat tipând.
*Ios. 7,6. Cap. 1,2. Iov 2,12. **Ier. 2,37.

20. Fratele ei Absalom i-a zis: „A stat fratele tău Amnon cu tine? Acum, soră, taci, căci este fratele tău; nu te prea trece cu firea din pricina aceasta.“ Și Tamar, nemângâiată, a locuit în casa fratelui ei Absalom.

21. Împăratul David a aflat toate aceste lucruri și s-a mâniat foarte tare.

22. Absalom n-a vorbit nici bine, nici rău* cu Amnon; dar a început să-l urască**, pentru că necinstise pe sora sa Tamar.
*Gen. 24,50; 31,24. **Lev. 19,17,18.

Amnon omorât

23. După doi ani, pe când Absalom avea tunsul oilor* la Baal-Hațor, lângă Efraim, a poftit pe toți fiii împăratului.
*Gen. 38,12,13. 1 Sam. 25,4,36.

24. Absalom s-a dus la împărat și a zis: „Iată, robul tău are tunsul oilor; să vină împăratul și slujitorii lui la robul tău.“

25. Și împăratul a zis lui Absalom: „Nu, fiule, nu vom veni toți, ca să nu-ți fie greu.“ Absalom a stăruit de el; dar împăratul n-a vrut să se ducă și l-a binecuvântat.

26. Absalom a zis: „Dă voie măcar fratelui meu Amnon să vină cu noi.“ Împăratul i-a răspuns: „Pentru ce să vină el cu tine?“

27. În urma stăruințelor lui Absalom,

împăratul a lăsat să meargă cu el pe Amnon și toți fiii săi.

28. Absalom a dat următoarea poruncă slujitorilor săi: „Luați seama când se va veseli* inima lui Amnon de vin și când vă voi zice: „Loviți pe Amnon!“ atunci să-l omorâți; să nu vă temeți de nimic: oare nu vă poruncesc eu? Fiți tari și arătați-vă oameni de inimă!“
*Jude. 19,6,9,22. Rut 3,7. 1 Sam. 25,36. Est. 1,10. Ps. 104,15.

29. Slujitorii lui Absalom au făcut lui Amnon cum le poruncise Absalom. Și toți fiii împăratului s-au sculat, au încălecat fiecare pe catărul lui și au fugit.

30. Pe când erau pe drum, a ajuns zvonul la David că Absalom a ucis pe toți fiii împăratului și că n-a mai rămas nici unul din ei.

31. Împăratul s-a sculat, și-a rupt hainele* și s-a culcat** pe pământ, și toți slujitorii lui stăteau acolo cu hainele sfâșiate.
*Cap. 1,11. **Cap. 12,16.

32. Ionadab*, fiul lui Șimea, fratele lui David, a luat cuvântul și a zis: „Să nu creadă domnul meu că toți tinerii, fiii împăratului, au fost uciși, căci numai Amnon a murit; aceasta este urmarea unei hotărâri a lui Absalom, din ziua când Amnon a necinstit pe sora sa Tamar.“
*Vers. 3.

33. Să nu* se mai muncească, dar, împăratul, domnul meu, cu gândul că toți fiii împăratului au murit, căci numai Amnon a murit.“
*Cap. 19,19.

34. Absalom* a fugit. Și tânărul pus de strajă a ridicat ochii și s-a uitat. Și iată că o mare ceată venea pe drumul dinapoia lui, dinspre munte.
*Vers. 38.

35. Ionadab a zis împăratului: „Iată că vin fiii împăratului! Astfel se adeverește ce spunea robul tău.“

36. Pe când isprăvea el vorba, iată că fiii împăratului au venit. Au ridicat glasul și au plâns; și împăratul și toți slujitorii lui au plâns mult.

37. Absalom fugise și s-a dus la Talmai*, fiul lui Amihur, împăratul Gheșurului. Și David jelea în fiecare zi pe fiul său.
*Cap. 3,3.

38. Absalom a stat trei ani la Gheșur*, unde se duse după ce fugise.
*Cap. 14,23,32; 15,8.

39. Împăratul David a încetat să mai urmărească pe Absalom, căci se mângâiasă* de moartea lui Amnon.
*Gen. 38,12.

Ioab trimite pe o femeie din Tecoa la David

14. Ioab, fiul Teruiei, a băgat de seamă că inima împăratului era aprinsă de dor după* Absalom.
*Cap. 13,39.

2. A trimis să aducă din Tecoa* o femeie iscusită și i-a zis: „Fă-te că plângi și îmbracă-te** în haine de jale; nu te unge cu untdelemn și fii ca o femeie care de multă vreme plânge după un mort.“
*2 Cron. 11,6. **Rut 3,3.

3. Să te duci astfel la împărat și să-i vorbești așa și așa.“ Și Ioab* i-a spus ce trebuia să zică.
*Exod 4,15. Vers. 19.

4. Femeia aceea din Tecoa s-a dus să vorbească împăratului. A căzut* cu fața la pământ, s-a închinat și a zis: „Împărate, scapă-mă**!“
*1 Sam. 20,41. Cap. 1,2. **2 Împ. 6,26,28.

5. Împăratul i-a zis: „Ce ai?“ Ea a răspuns: „Da, sunt văduvă*, bărbatul mi-a murit!“
*Cap. 12,1.

6. Roaba ta avea doi fii; amândoi s-au certat pe câmp și n-a fost nimeni să-i despartă; unul a lovit pe celălalt și l-a omorât.

7. Și iată că toată familia* s-a ridicat împotriva roabei tale, zicând: „Scoate încoace pe ucigașul fratelui său! Vrem să-l omorâm, pentru viața fratelui său pe care l-a ucis; vrem să nimicim chiar și pe moștenitor!“ Ei ar stinge astfel și tăciunile care-mi mai rămâne, ca să nu lase bărbatului meu nici nume, nici urmaș viu pe fața pământului.“
*Num. 35,19. Deut. 19,12.

8. Împăratul a zis femeii: „Du-te acasă. Voi da porunci cu privire la tine.“

9. Femeia din Tecoa a zis împăratului: „Asupra mea*, împărate, domnul meu, și asupra casei tatălui meu să cadă pedeapsa; împăratul** și scaunul lui de domnie să nu aibă nimic de suferit.“
*Gen. 27,13. 1 Sam. 25,24. Mat. 27,25. **Cap. 3,28,29.

10. Împăratul a zis: „Dacă va vorbi cineva împotriva ta, să-l aduci la mine, și nu se va mai atinge de tine.“

11. Ea a zis: „Să-și aducă aminte împăratul de Domnul Dumnezeuul tău, pentru că răzbunătorul sângelui* să nu mărească prăpădul și să nu mi se nimicească fiul!“ Și el a zis: „Viu este** Domnul, că un păr din capul fiului tău nu va cădea la pământ!“
*Num. 35,19. **1 Sam. 11,45. Fapt. 27,34.

12. Femeia a zis: „Dă voie roabei tale să spună o vorbă domnului meu, împăratul.“ Și el a zis: „Vorbește!“

13. Femeia a zis: „Pentru ce gândești tu astfel cu privire la poporul* lui Dumnezeu, căci nu iese chiar din cuvintele împăratului că împăratul este ca și vinovat când nu cheamă înapoi pe acela pe care l-a** gonit?
*Jude. 20,2. **Cap. 13,37,38.

14. Trebuie negreșit să murim* și vom fi ca niște ape vărsate pe pământ, care nu se mai adună. Dumnezeu nu ia viața, ci dorește** ca fugarul să nu rămână izgonit dinaintea Lui.
*Iov 34,15. Evr. 9,27. **Num. 35,15,25,28.

15. Acum, dacă am venit să spun aceste lucruri împăratului, domnului meu, am venit pentru că poporul m-a înspăimântat. Și roaba ta a zis: „Vreau să vorbesc împăratului; poate că împăratul va face ce va zice roaba sa.“

16. Da, împăratul va asculta pe roaba sa, ca să scape din mâna celor ce caută să ne nimicească, pe mine și pe fiul meu, din moștenirea lui Dumnezeu.“

17. Roaba ta a zis: „Cuvântul domnului meu, împăratul, să-mi dea odihnă. Căci domnul meu, împăratul, este ca un inger* al lui Dumnezeu, gata să audă binele și răul. Și Domnul Dumnezeuul tău să fie cu tine.“
*Vers. 20. Cap. 19,27.

18. Împăratul a răspuns și a zis femeii: „Nu-mi ascunde ce te voi întreba.“ Și femeia a zis: „Să vorbească domnul meu, împăratul!“

19. Împăratul a zis atunci: „Oare mâna lui Ioab nu este ea cu tine în toată treaba aceasta?“ Și femeia a răspuns: „Viu este sufletul tău, împărate, domnul meu, că nu este cu puțință nici o abatere nici la dreapta, nici la stânga de la tot ce a zis domnul meu, împăratul. În adevăr, robul tău Ioab mi-a poruncit și a pus în* gura roabei tale toate aceste cuvinte.“
*Vers. 3.

20. Ca să dea o altă înfățișare lucrului, a făcut robul tău Ioab lucrul acesta. Dar domnul meu este tot atât de înțelept* ca și un inger al lui Dumnezeu, că să cunoască tot ce se petrece pe pământ.“
*Vers. 17. Cap. 19,27.

Absalom este iertat și adus înapoi

21. Împăratul a zis lui Ioab: „Iată, vreau să fac lucrul acesta; du-te, dar, de adu înapoi pe tânărul Absalom.“

22. Ioab a căzut cu fața la pământ, s-a

închinat și a binecuvântat pe împăratul. Apoi a zis: „Robul tău cunoaște azi că am căpătat trecere înaintea ta, împărate, domnul meu, fiindcă împăratul lucrează după cuvântul robului său.“

23. Ioab s-a sculat, a plecat în Gheșur* și a adus pe Absalom înapoi la Ierusalim.

24. Dar împăratul a zis: „Să se ducă în casa lui și să nu-mi vadă* fața.“ Și Absalom s-a dus în casa lui și n-a văzut fața împăratului.

25. Nu era om în tot Israelul așa de vestit ca Absalom în privința frumuseții lui; din talpa* piciorului până în creștetul capului, n-avea nici un cusur.

26. Când își tunde capul – și-l tunde în fiecare an, pentru că părul îi era greu – greutatea părului de pe capul lui era de două sute de sicli, după greutatea împăratului.

27. Lui Absalom i s-au născut* trei fii și o fiică, numită Tamar, care era o femeie frumoasă la chip.

28. Absalom a locuit doi ani la Ierusalim, fără să vadă* fața împăratului.

29. Apoi a chemat pe Ioab, să-l trimită la împăratul: dar Ioab n-a voit să vină la el. L-a chemat a doua oară; și Ioab tot n-a vrut să vină.

30. Absalom a zis atunci slujitorilor lui: „Vedeți, ogorul lui Ioab este lângă al meu; are orz pe el; duceți-vă și puneți-i foc.“ Și slujitorii lui Absalom au pus foc câmpului.

31. Ioab s-a sculat și s-a dus la Absalom acasă. Și i-a zis: „Pentru ce au pus slujitorii tăi foc câmpului meu?“

32. Absalom a răspuns lui Ioab: „Iată, ți-am trimis vorbă și ți-am zis: „Vino aici, și te voi trimite la împărat să-i spui: „Pentru ce m-am întors din Gheșur? Ar fi fost mai bine pentru mine să fiu și acum acolo.“ Doresc acum să văd fața împăratului; și dacă este vreo nelegiuire în mine, să mă omoare.“

33. Ioab s-a dus la împărat și i-a spus lucrul acesta. Și împăratul a chemat pe Absalom, care a venit la el și s-a aruncat cu fața la pământ înaintea lui. Împăratul a sărutat* pe Absalom.

*Gen. 33.4; 45.15. Luca 15.20.

Răscoala lui Absalom

15. După* aceea, Absalom și-a pregătit care** și cai și cincizeci de oameni care alergau înaintea lui.

2. Se scula dis-de-diminează și stătea la marginea drumului la poartă. Și ori de câte ori avea cineva vreo neînțelegere și se ducea la împărat la judecată, Absalom îl chema și zicea: „Din ce cetate ești?“ După ce-i răspundea: „Sunt din cutare seminție a lui Israel“,

3. Absalom îi zicea: „Iată, pricina ta este bună și dreaptă; dar nimeni din partea împăratului nu te va asculta.“

4. Absalom zicea: „De* m-ar pune pe mine judecător în țară! Orice om care ar avea o neînțelegere și o judecată ar veni la mine, și i-aș face dreptate.“

5. Și când se apropia cineva să se închine înaintea lui, el îi întindea mâna, îl apuca și-l săruta.

6. Absalom se purta așa cu toți aceia din Israel care se duceau la împărat să ceară dreptate. Și Absalom câștiga* inima oamenilor lui Israel.

7. După trecere de patruzeci¹ de ani, Absalom a zis împăratului: „Dă-mi voie să mă duc la Hebron să împlinesc o juruință pe care am făcut-o Domnului.“

8. Căci robul* tău a făcut o juruință**, când[†] locuiam la Gheșur, în Siria; și am zis: „Dacă mă va aduce Domnul înapoi la Ierusalim, voi da cinste Domnului.“

9. Împăratul i-a zis: „Du-te în pace.“ Absalom s-a sculat și a plecat la Hebron.

10. Absalom a trimis iscoade în toate semințiile lui Israel, să spună: „Când veți auzi sunetul trâmbiței, să ziceți: „Absalom s-a făcut împărat la Hebron!“

11. Două sute de oameni din Ierusalim, care fuseseră poftiți*, au însoțit pe Absalom; și l-au însoțit în prostia** lor, fără să știe nimic.

12. Pe când aducea Absalom jertfele, a trimis în cetatea Ghilo după Ahitofel, ghilonitul*, sfetnicul** lui David. Uneltirea căpăta putere, și poporul se

1. Sau: patru

îndrepta în număr tot mai mare[†] de partea lui Absalom.

*Ios. 15.51. **Ps. 41.9; 55.12-14. †Ps. 3.1.

Fuga lui David

13. Cineva a venit și a dat de știre lui David și a zis: „Inima* oamenilor lui Israel s-a întors spre Absalom.“

*Judec. 9.3. Vers. 6.

14. Și David a zis tuturor slujitorilor lui care erau cu el la Ierusalim: „Sculați-vă să fugim*, căci nu vom scăpa dinaintea lui Absalom. Grăbiți-vă de plecare; altfel, nu va întârzia să ne ajungă și va arunca nenorocirea peste noi și va trece cetatea prin ascuțișul sabiei.“

*Cap. 19.9. Ps. 3, titlu.

15. Slujitorii împăratului i-au zis: „Slujitorii tăi vor face tot ce va voi domnul nostru împăratul.“

16. Împăratul* a ieșit, și toată casa lui mergea după el; și a lăsat zece** țitoare pentru paza casei.

*Ps. 3, titlu. **Cap. 16.21,22.

17. Împăratul a ieșit astfel, și tot poporul îl urma. Și s-au oprit la cea din urmă casă.

18. Toți slujitorii lui, toți cheretiții* și toți peletii, au trecut alături de el; și toți gatiții, în număr de șase sute de oameni, veniți din Gat, după el, au trecut înaintea împăratului.

*Cap. 8.18.

19. Împăratul a zis lui Itai* din Gat: „Pentru ce să vii și tu cu noi? Întoarce-te și rămâi cu împăratul, căci ești străin și ai fost luat chiar din țara ta.“

*Cap. 18.2.

20. De ieri ai venit, și azi să te fac să rătăcești cu noi încoace și încolo, când nici eu însumi nu știu unde* mă duc! Întoarce-te și ia și pe frații tăi cu tine. Domnul să Se poarte cu tine cu bunătațe și credincioșie!“

*1 Sam. 23.13.

21. Itai a răspuns împăratului și a zis: „Viu* este Domnul și viu este domnul meu, împăratul, că în locul unde va fi domnul meu, împăratul, fie ca să moară, fie ca să trăiască, acolo va fi și robul tău.“

*Rut 1.16,17. Prov. 17.17; 18.24.

22. David a zis atunci lui Itai: „Du-te și treci!“ Și Itai din Gat a trecut înainte, cu toți oamenii lui și toți copiii care erau cu el.

23. Tot ținutul plângea și scoteau țipete mari la trecerea întregului popor. Împăratul a trecut apoi și el pâraul Chedron, și tot poporul a apucat pe drumul care duce în* pustiul.

*Cap. 16.2.

24. Tadoc era și el acolo, și cu el toți leviții, ducând* chivotul legământului lui Dumnezeu; și au așezat jos chivotul lui Dumnezeu, și Abiatar se suia, în timp ce tot poporul isprăvea de ieșit din cetate.

*Num. 4.15.

25. Împăratul a zis lui Tadoc: „Du chivotul lui Dumnezeu înapoi în cetate. Dacă voi căpăta trecere înaintea Domnului, mă va aduce înapoi* și mă va face să văd chivotul și Locașul Lui.“

*Ps. 43.3.

26. Dar dacă va zice: „Nu-mi place* de tine“, iată-mă, să facă ce va crede cu** mine.“

*Num. 14.8. Cap. 22.20.

1 Împ. 10.9. 2 Cron. 9.8. Isa. 62.4. **1 Sam. 3.18.

27. Împăratul a mai zis preotului Tadoc: „Înțelegi? Întoarce-te* în pace în cetate, cu fiul tău Ahimaat* și cu Ionatan, fiul lui Abiatar, cei doi fii** ai voștri.“

*1 Sam. 9.9. **Cap. 17.17.

28. Vedeți, voi aștepta* în câmpiile pustiului, până ce-mi vor veni vești din partea voastră.“

*Cap. 17.16.

29. Astfel Tadoc și Abiatar au dus înapoi chivotul lui Dumnezeu la Ierusalim și au rămas acolo.

30. David a suit dealul măslinilor. Suia plângând și cu capul* acoperit și mergea cu picioarele goale**; și toți cei ce erau cu el și-au acoperit[†] și ei capul și suiau plângând^{††}.

*Cap. 9.4. Est. 6.12. **Isa. 20.2.4. †Ier. 14.3.4. ††Ps. 126.6.

31. Au venit și au spus lui David: „Ahitofel* este împreună cu Absalom printre uneltitori.“ Și David a zis: „Doamne, nimicește** sfaturile lui Ahitofel!“

32. Când a ajuns David pe vârful, unde s-a închinat înaintea lui Dumnezeu, iată că Hușai, arhitul, a venit înaintea lui, cu haina sfâșiată* și capul acoperit cu țărână.

*Cap. 1.2.

33. David i-a zis: „Dacă vei veni cu mine, îmi vei fi o* povară.“

*Cap. 19.35.

34. Dimpotrivă, vei nimici pentru mine sfaturile lui Ahitofel, dacă te vei întoarce în cetate și vei zice lui Absalom: „Împărate, eu voi fi robul* tău; odinioară am fost robul tatălui tău, dar acum sunt robul tău.“

*Cap. 16.19.

35. Preoții Tadoc și Abiatar nu vor fi acolo cu tine? Tot ce vei afla din casa împăratului spune* preoților Tadoc și Abiatar.

*Cap. 17.15,16.

36. Și fiindcă ei au acolo la* ei pe cei doi fii ai lor, pe Ahimaat, fiul lui Tadoc, și pe Ionatan, fiul lui Abiatar,

prin ei îmi veți trimite tot ce veți afla.“

^{*Vers. 27.}

37. Hușai, prietenul* lui David, s-a întors, dar, în cetate. Și Absalom** a intrat în Ierusalim.

^{*Cap. 16.16. 1 Cron. 27.33. **Cap. 16.15.}

Tiba înnegrește pe Mefiboșet

16 1. Când* trecuse David puțin de vârf, iată că Tiba**, slujitorul lui Mefiboșet, a venit înaintea lui cu doi măgari înșeuai, pe care erau două sute de pâini, o sută de turte de stafide, o sută de roade de vară și un burduf cu vin.

^{*Cap. 15.30,32. **Cap. 9.2.}

2. Împăratul a zis lui Tiba: „Ce vrei să faci cu acestea?“ Și Tiba a răspuns: „Măgarii sunt pentru casa împăratului, pentru călărie, pâinile și roadele de vară sunt pentru hrana tinerilor, și vinul pentru potolirea setei celor* ce vor fi obosiți în pustiu.“

^{*Cap. 15.23; 17.29.}

3. Împăratul a zis: „Unde este fiul stăpânului tău?“ Și* Tiba a răspuns împăratului: „Iată, a rămas la Ierusalim, căci a zis: „Astăzi casa lui Israel îmi va da înapoi împărăția tatălui meu.“

^{*Cap. 19.27.}

4. Împăratul* a zis lui Tiba: „Tot ce este al lui Mefiboșet este la tău.“ Și Tiba a zis: „Mă închin cu plecăciune! Să capăt trecere înaintea ta, împărate, domnul meu!“

^{*Prov. 18.13.}

Șimei blestemă

5. David ajunsese până la Bahurim. Și de acolo a ieșit un om din familia și din casa lui Saul, numit Șimei*, fiul lui Ghera. El înainta blestemând

^{*Cap. 19.16. 1 Împ. 2.8,44.}

6. și a aruncat cu pietre după David și după toți slujitorii împăratului David, în timp ce tot poporul și toți vitejii stăteau la dreapta și la stânga împăratului.

7. Șimei vorbea astfel când blestema: „Du-te, du-te, om al sângelui, om* rău!“

^{*Deut. 13.13.}

8. Domnul face să cadă asupra ta pedeapsa* pentru tot sângele* casei lui Saul, al cărui scaun de domnie l-ai luat, și Domnul a dat împărăția în mâinile fiului tău Absalom; și iată-te nenorocit, căci ești un om al sângelui!“

^{*Jude. 9.24,56,57. 1 Împ. 2.32,33. **Cap. 1.16; 3.28,29; 4.11,12.}

9. Atunci Ahișai, fiul Țeruei, a zis împăratului: „Pentru ce blestemă* acest câine** mort pe domnul meu,

împăratul? Lasă-mă, te rog, să mă duc să-î tai capul.“

^{*1 Sam. 24.14. Cap. 9.8. **Exod 22.82.}

10. Dar împăratul a zis: „Ce* aveți voi cu mine, fiii Țeruei? Dacă blestemă, înseamnă că Domnul** i-a zis: „Blestemă pe David!“ Cine-î va zice, dar: „Pentru ce faci așa?““

^{*Cap. 19.22. 1 Pet. 2.23. **2 Împ. 18.25. Plân. 3.38. †Rom. 9.20.}

11. Și David a zis lui Ahișai și tuturor slujitorilor săi: „Iată că fiul meu*, care** a ieșit din trupul meu, vrea să-mi ia viața; cu cât mai mult beniamitul acesta! Lăsați-l să blesteme, căci Domnul i-a zis.“

^{*Cap. 12.11. **Gen. 15.4.}

12. Poate că Domnul Se va uita la necazul meu și-mi va* face bine în locul blestemelor de azi.“

^{*Rom. 8.28.}

13. David și oamenii lui și-au văzut de drum. Șimei mergea pe coasta muntelui, în dreptul lui David, și mergând blestema, arunca cu pietre împotriva lui și vântura praf.

14. Împăratul și tot poporul care era cu el au ajuns la Aiefigim, și acolo s-au odihnit.

Hușai la Absalom

15. Absalom* și tot poporul, bărbații lui Israel, intraseră în Ierusalim. Ahitofel era și el cu Absalom. *Cap. 15.37.

16. Când a ajuns Hușai, Architul, prietenul* lui David, la Absalom, i-a zis: „Trăiască împăratul! Trăiască împăratul!“

^{*Cap. 15.37.}

17. Și Absalom a zis lui Hușai: „Iată cât de mult îți tu la prietenul tău! Pentru ce nu* te-ai dus cu prietenul tău?“

^{*Cap. 19.25. Prov. 17.17.}

18. Hușai a răspuns lui Absalom: „Pentru că vreau să fiu al aceluia pe care l-a ales Domnul și tot poporul acesta și toți bărbații lui Israel, și cu el vreau să rămân.“

19. De altfel, cui* îi voi sluji? Nu fiului său? Cum am slujit tatălui tău, așa îți voi sluji și ție.“

^{*Cap. 15.34.}

Absalom ascultă de Ahitofel

20. Absalom a zis lui Ahitofel: „Sfă-tuiți-vă împreună; ce avem de făcut?“

21. Și Ahitofel a zis lui Absalom: „Intră la țitoarele* pe care le-a lăsat tatăl tău pentru paza casei; astfel, tot Israelul va ști că te-ai făcut urât** tatălui tău, și mâinile tuturor* celor ce sunt cu tine se vor întări.“

^{*Cap. 15.16; 20.3. **Gen. 34.30. 1 Sam. 13.4. †Cap. 2.7. Zah. 8.13.}

22. Au întins un cort pentru Absalom pe acoperiș, și Absalom a intrat la țitoarele tatălui său, în fața întregului* Israel. –

^{*Cap. 12.11,12.}

23. Sfatul dat pe vremea aceea de Ahitofel avea tot atâta putere ca și când ar fi întreat chiar pe Dumnezeu. Tot așa era cu toate sfaturile lui Ahitofel, fie pentru* David, fie pentru Absalom. –

^{*Cap. 15.12.}

Sfatul lui Ahitofel zădărnicit de Hușai

17 1. Ahitofel a zis lui Absalom: „Lasă-mă să aleg douăsprezece mii de oameni! Mă voi scula și voi urmări pe David chiar în noaptea aceasta.“

2. Îl voi lua pe neașteptate, când va fi obosit* și va avea mâinile slăbite, îl voi înspăimânta, și tot poporul care este cu el va fugi. Voi lovi numai pe împărat**

^{*Deut. 25.18. Cap. 16.14. **Zah. 13.7.}

3. și voi aduce înapoi la tine pe tot poporul; moartea omului pe care-l urmărești va face ca toți să se întoarcă, și tot poporul va fi în pace.“

4. Cuvintele acestea au plăcut lui Absalom și tuturor bătrânilor lui Israel.

5. Dar Absalom a zis: „Chemați și pe Hușai, architul, și să auzim și ce va zice el.“

6. Hușai a venit la Absalom, și Absalom i-a zis: „Iată cum a vorbit Ahitofel; trebuie să facem ce a zis el, sau nu? Spune tu!“

7. Hușai a răspuns lui Absalom: „De data aceasta, sfatul pe care ți l-a dat Ahitofel nu este bun.“

8. Și Hușai a zis: „Tu cunoști vitejia tatălui tău și a oamenilor lui; sunt înfuriați ca o ursoaică* de pe câmp, căreia i s-au răpit puii. Tatăl tău este un om de război și nu va petrece noaptea cu poporul;”

^{*Osea 13.8.}

9. iată, acum stă ascuns în vreo groapă sau în vreun alt loc. Și dacă, de la început, vor cădea unii sub loviturile lor, se va auzi îndată și se va zice: „Poporul care urma pe Absalom a fost înfrânt!“

10. Atunci cel mai viteaz, chiar dacă ar fi avut o inimă de leu, se va înspăimânta*; căci tot Israelul știe că tatăl tău este un viteaz și că are niște viteji cu el.

^{*Ios. 2.11.}

11. Sfatul meu este, dar, ca tot Israelul să se strângă la tine, de la Dan* până la Beer-Șeba, o mulțime ca nisipul*

de pe marginea mării. Și tu însuși să mergi la luptă.

^{*Jude. 20.1. **Gen. 22.17.}

12. Dacă vom ajunge la el în vreun loc unde l-am găsi, vom cădea peste el cum cade roua pe pământ; și nu va scăpa nici unul, nici el, nici vreunul din oamenii care sunt cu el.

13. Dacă va fugi într-o cetate, tot Israelul va duce funii la cetatea aceea, și o vom trage în pârau, până când nu va mai rămâne nici o piatră în ea.“

14. Absalom și toți oamenii lui Israel au zis: „Sfatul lui Hușai, architul, este mai bun decât sfatul lui Ahitofel.“ Dar Domnul* hotărâse să nimicească bunul sfat al lui Ahitofel, ca să aducă nenorocirea peste Absalom.

^{*Cap. 15.31,34.}

Moartea lui Ahitofel

15. Hușai* a zis preoților Țadoc și Abiatar: „Ahitofel a dat cutare și cutare sfat lui Absalom și bătrânilor lui Israel, și eu i-am sfătuit cutare și cutare lucru.“

^{*Cap. 15.35.}

16. Acum trimiteți îndată știre lui David și spuneți-i: „Nu sta noaptea în câmpiile* pustului, ci du-te mai departe, ca nu cumva împăratul și tot poporul care este cu el să fie în primejdie să piară.“

^{*Cap. 15.28.}

17. Ionatan* și Ahimaaș stăteau lângă fântâna Roguel**. Slujnica venea și le aducea știri, iar ei se duceau să dea de veste împăratului David; căci nu îndrăzneau să se arate și să intre în cetate.

^{*Cap. 15.27,36. **Ios. 15.7; 18.16.}

18. Dar o dată i-a zărit un tânăr și a spus lui Absalom. Ei au plecat amândoi în grabă și au ajuns la Bahurim*, la casa unui om care avea o fântână în curte, și s-au coborât în ea.

^{*Cap. 16.5.}

19. Femeia* a luat o învelitoare, a întins-o peste gura fântânii și a împrăștiat urluială pe ea, ca să nu dea nimic de bănuț.

^{*Ios. 2.6.}

20. Slujitorii lui Absalom au intrat în casă la femeia aceasta și au zis: „Unde sunt Ahimaaș și Ionatan?“ Femeia* le-a răspuns: „Au trecut pâraul.“ Au căutat, și negăsindu-i, s-au întors la Ierusalim.

^{*Exod 1.19. Ios. 2.4,5.}

21. După plecarea lor, Ahimaaș și Ionatan au ieșit din fântână și s-au dus să dea de știre împăratului David. Au zis lui David: „Sculați-vă* și grăbiți-vă de treceți apa, căci Ahitofel

a plănuit cutare și cutare lucru împotriva voastră.“ ^{*Vers. 15,16.}

22. David și tot poporul care era cu el s-au sculat și au trecut Iordanul; când se lumina de ziua, nu rămăsese nici unul care să nu fi trecut Iordanul.

23. Ahitofel, când a văzut că sfatul lui n-a fost urmat, a pus șaua pe măgar și a plecat acasă în cetatea* lui. Și-a pus casa în rânduială și s-a spânzurat**. Când a murit, l-au îngropat în mormântul tatălui său.

^{*Cap. 15,12. **Mat. 27,5.}

David la Mahanaim

24. David ajunsese la Mahanaim*, când a trecut Absalom Iordanul, însoțit de toți bărbații lui Israel.

^{*Gen. 32,2. Ios. 13,26. Cap. 2,8.}

25. Absalom a pus pe Amasa în fruntea oștirii, în locul lui Ioab. Amasa era fiul unui om numit Itra, israelitul, care intrase la Abigail*, fata lui Nahaș și sora Ţeruiei, mama lui Ioab.

^{*1 Cron. 2,17.}

26. Israel și Absalom au tăbărât în țara Galaadului.

27. Când a ajuns David la Mahanaim, Šobi*, fiul lui Nahaș, din Raba fiilor lui Amon, Machir**, fiul lui Amiel, din Lodebar, și Barzilai†, galaaditul, din Roghelim,

^{*Cap. 10,1; 12,29. **Cap. 9,4. †Cap. 19,31,32. ‡Imp. 2,7.}

28. au adus paturi, lighene, vase de pământ, grâu, orz, făină, grâu prăjit, bob, linte, uscături,

29. miere, unt, oi și brânză de vacă. Au adus aceste lucruri lui David și poporului care era cu el ca să mănânce; căci ziceau: „Poporul acesta trebuie să fi suferit de foame, de oboeală și de sete, în pustiu*.“ ^{*Cap. 16,2.}

Absalom ucis de Ioab

18 1. David a numărat poporul care era cu el și a pus peste ei căpetenii peste mii și căpetenii peste sute.

2. A pus o treime din popor sub porunca lui Ioab, o treime* sub Abișai, fiul Ţeruiei, fratele lui Ioab, și o treime sub Itai, din Gat. Și împăratul a zis poporului: „Vreau să ies și eu împreună cu voi.“ ^{*Cap. 15,19.}

3. Dar poporul* a zis: „Să nu ieși! Căci dacă vom lua-o la fugă, luarea aminte nu se va îndrepta asupra noastră; și când vor cădea jumătate

din noi, nu vor lua seama la noi; dar tu ești ca zece mii dintre noi, și acum este mai bine să ne vii în ajutor din cetate.“ ^{*Cap. 21,17.}

4. Împăratul le-a răspuns: „Voi face ce credeți că este mai bine.“ Și împăratul a stat lângă poartă, în timp ce tot poporul ieșea cu sutele și miile.

5. Împăratul a dat următoarea poruncă lui Ioab, lui Abișai și lui Itai: „Pentru dragostea pe care o aveți față de mine, purtați-vă blând cu tânărul Absalom!“ Și tot poporul* a auzit porunca împăratului, dată tuturor căpeteniilor cu privire la Absalom. ^{*Vers. 12.}

6. Poporul a ieșit în câmp înaintea lui Israel, și bătlălia a avut loc în pădurea* lui Efraim. ^{*Ios. 17,15,18.}

7. Acolo, poporul lui Israel a fost bătut de slujitorii lui David și a fost o mare înfrângere în ziua aceea, ca douăzeci de mii de oameni.

8. Lupta s-a întins pe tot ținutul, și pădurea a mâncat mai mult popor în ziua aceea decât a mâncat sabia.

9. Absalom s-a pomenit în fața oamenilor lui David. Era călare pe un catâr. Catârul a pătruns sub ramurile încâlcite ale unui mare stejar, și capul lui Absalom s-a prins de stejar; a rămas astfel spânzurat între cer și pământ, și catârul care era sub el a trecut înaintea.

10. Un om, văzând lucrul acesta, a venit și a spus lui Ioab: „Iată, am văzut pe Absalom spânzurat de un stejar.“

11. Și Ioab a zis omului care i-a adus știrea aceasta: „L-ai văzut! De ce, dar, nu l-ai tăiat pe loc? Ți-aș fi dat zece sicli de argint și un brâu.“

12. Dar omul acela a zis lui Ioab: „Chiar dacă aș cântări în mâna mea o mie de sicli de argint, n-aș pune mâna pe fiul împăratului; căci noi am auzit* următoarea poruncă pe care ți-a dat-o împăratul ție, lui Abișai și lui Itai: „Luați seama fiecare la tânărul Absalom!“ ^{*Vers. 5.}

13. Și dacă l-aș fi omorât mișelește, nimic n-ar fi rămas ascuns împăratului, și tu însuși ai fi fost împotriva mea.“

14. Ioab a zis: „Nu voi zăbovi atâta cu tine!“ Și a luat trei săgeți în mână și le-a înfipt în inima lui Absalom, care era încă plin de viață în mijlocul stejarului.

15. Zece tineri, care duceau armele

lui Ioab, au înconjurat pe Absalom, l-au lovit și l-au omorât.

16. Ioab a sunat din trâmbiță; și poporul s-a întors, încetând astfel să mai urmărească pe Israel, oprit de Ioab.

17. A luat pe Absalom, l-au aruncat într-o groapă mare din mijlocul pădurii și au pus* peste el o grămadă foarte mare de pietre. Tot Israelul a fugit, fiecare în cortul lui. — ^{*Ios. 7,26.}

18. Pe când trăia, Absalom își ridicase un stâlp de aducere aminte în Valea Împăratului*. Căci zicea: „N-am** fii, prin care să se poată păstra aducerea aminte a numelui meu.“ Și a pus numele său stâlpului, care și astăzi se numește stâlpul lui Absalom. — ^{*Gen. 14,17. **Cap. 14,27.}

Solia lui Cuși

19. Ahimaaf, fiul lui Ţadoc, a zis: „Lasă-mă să dau fuga și să duc împăratului vestea cea bună că Domnul i-a făcut dreptate, scăpându-l din mâna vrăjmașilor săi.“

20. Ioab i-a zis: „Nu tu ai să duci veștile azi; le vei duce într-o altă zi, dar nu astăzi, fiindcă fiul împăratului a murit.“

21. Și Ioab a zis lui Cuși: „Du-te și vestește împăratului ce ai văzut.“ Cuși s-a închinat înaintea lui Ioab și a dat fuga.

22. Ahimaaf, fiul lui Ţadoc, a zis iarăși lui Ioab: „Orice s-ar întâmpla, lasă-mă să alerg după Cuși.“ Și Ioab a zis: „Pentru ce vrei să alergi, fiule? Nu este o solie care-ți va fi de folos.“

23. „Orice s-ar întâmpla vreau să alerg“, a zis din nou Ahimaaf. Și Ioab i-a zis: „Dă fuga!“ Ahimaaf a alergat pe drumul care duce în câmpie și a luat-o înaintea lui Cuși.

24. David ședea între cele două porți. Caraula* s-a dus pe acoperișul porții spre zid; a ridicat ochii și s-a uitat. Și iată că un om alerga singur singurel. ^{*2 Imp. 9,17.}

25. Caraula a strigat și a dat de știre împăratului. Împăratul a zis: „Dacă este singur, aduce vești.“ Și omul acela se apropia din ce în ce mai mult.

26. Caraula a văzut un alt om alergând; a strigat la portar: „Iată un om aleargă singur singurel.“ Împăratul a zis: „Și el aduce vești.“

27. Caraula a zis: „Alergătura celui dintâi pare că e a lui Ahimaaf, fiul

lui Ţadoc.“ Și împăratul a zis: „Este un om de bine și aduce vești bune.“

28. Ahimaaf a strigat și a zis împăratului: „Este bine de tot!“ S-a închinat înaintea împăratului cu fața până la pământ și a zis: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeuul tău care a dat în mâinile noastre pe cei ce ridicau mâna împotriva domnului nostru, împăratul.“

29. Împăratul a zis: „Tânărul Absalom este bine, sănătos?“ Ahimaaf a răspuns: „Am văzut o mare învâlmășeală, când a trimis Ioab pe slujitorul împăratului și pe mine, slujitorul tău: dar nu știu ce era.“

30. Și împăratul a zis: „Stai acolo la o parte.“ Și Ahimaaf a stat deoparte.

31. Îndată a sosit Cuși. Și a zis: „Să afle domnul meu, împăratul, vestea cea bună! Astăzi Domnul ți-a făcut dreptate, scăpându-te din mâna tuturor celor ce se ridicau împotriva ta.“

32. Împăratul a zis lui Cuși: „Tânărul Absalom este bine, sănătos?“ Cuși a răspuns: „Ca tânărul acesta să fie vrăjmașii domnului meu, împăratul, și toți cei ce se ridică împotriva ta ca să-ți facă rău!“

33. Atunci împăratul, cutremurându-se, s-a suit în odaia de sus a porții și a plâns. Pe când mergea, zicea: „Fiul* meu Absalom! Fiul meu, fiul meu Absalom! Cum n-am murit eu în locul tău! Absalom, fiul meu, fiul meu!“ ^{*Cap. 19,4.}

Jalea împăratului

19 1. Au venit și au spus lui Ioab: „Iată că împăratul plânge și se jelește din pricina lui Absalom.“

2. Și în ziua aceea, biruința s-a prefăcut în jale pentru tot poporul, căci în ziua aceea, poporul auzea zicându-se: „Împăratul este mahnit din pricina fiului său.“

3. În aceeași zi, poporul a intrat în cetate* pe furiș, ca niște oameni rușinați că au fugit din luptă. ^{*Vers. 32.}

4. Împăratul își acoperise* fața și striga în gura mare: „Fiul** meu Absalom! Absalom, fiul meu, fiul meu!“ ^{*Cap. 15,30. **Cap. 18,33.}

5. Ioab a intrat în odaia unde era împăratul și a zis: „Tu acoperi azi de rușine fața tuturor slujitorilor tăi, care au scăpat azi viața ta, a fiilor tăi

și a fetelor tale, a nevestelor tale și a fiitoarelor tale.

6. Tu iubești pe cei ce te urăsc și urăști pe cei ce te iubesc, căci arăți azi că pentru tine nu sunt nici căpetenii, nici slujitori; și văd acum că, dacă ar trăi Absalom, și noi toți am fi murit în ziua aceasta, lucrul acesta ți-ar fi plăcut.

7. Scoală-te, dar, ieși și vorbește după inima slujitorilor tăi! Căci jur pe Domnul, că, dacă nu ieși să te arăți, nu va rămâne un om cu tine în noaptea aceasta; și aceasta va fi o nenorocire mai rea pentru tine decât toate nenorocirile care ți s-au întâmplat din tinerețe până acum.

8. Atunci împăratul s-a sculat și a șezut la poartă. Au spus tot poporului: „Iată că împăratul stă la poartă.” Și tot poporul a venit înaintea împăratului.

Întoarcerea împăratului la Ierusalim

Însă Israel fugise, fiecare în cortul lui.

9. Și în toate semințiile lui Israel, tot poporul se certa, zicând: „Împăratul ne-a izbăvit din mâna vrăjmașilor noștri, el ne-a scăpat din mâna filistenilor; și acum a trebuit să fugă* din țară dinaintea lui Absalom.”

10. Și Absalom, pe care-l unsesem să domnească peste noi, a murit în bătălie: de ce nu puneți o vorbă pentru întoarcerea împăratului?”

11. La rândul său, împăratul David a trimis să spună preoților Tadic și Abiatar: „Vorbiți bătrânilor lui Iuda și spuneți-le: „Pentru ce ați fi voi cei din urmă pentru întoarcerea împăratului în casa lui?” – căci ce se spunea în tot Israelul ajunsese până la împărat. –

12. Voi sunteți frații mei, sunteți os* din oasele mele și carne din carnea mea; pentru ce ați fi voi cei din urmă pentru aducerea împăratului înapoi?”

13. Și lui Amasa* spuneți-i așa: „Nu ești tu oare os din oasele mele și carne din carnea mea? Să mă pedepsească** Dumnezeu cu toată asprimea dacă nu vei fi înaintea mea pentru totdeauna căpetenia oștirii, în locul lui Ioab!”

14. David a înmuiat inima tuturor celor din Iuda, de parcă ar fi fost un singur* om; și au trimis să spună

împăratului: „Întoarce-te, tu și toți slujitorii tăi.”

15. Împăratul s-a întors și a ajuns până la Iordan. Și Iuda s-a dus la Ghilgal*, ca să iasă înaintea împăratului și să-l facă să treacă Iordanul.

Bunătatea lui David față de Șimei

16. Șimei*, fiul lui Ghera, beniamitul, care era din Bahurim, s-a grăbit să se coboare cu cei din Iuda înaintea împăratului David.

17. Avea cu el o mie de oameni din Benjamin și pe Tiba*, mai marele casei lui Saul, și pe cei cincisprezece fii și pe cei douăzeci de robi ai lui Tiba. Au trecut Iordanul în fața împăratului.

18. Luntrea pusă la îndemâna împăratului tocmai pornise ca să-i treacă și casa dincolo; și în clipa când era să treacă împăratul Iordanul, Șimei, fiul lui Ghera, s-a închinat înaintea lui.

19. Și a zis împăratului: „Să nu țină seamă* domnul meu de nelegiuirea mea**, să uite că robul tău l-a ocărât în ziua când împăratul, domnul meu, ieșea din Ierusalim și să nu țină seama† împăratul de lucrul acesta!”

20. Căci robul tău mărturisește că a păcătuit. Și iată, vin astăzi, cel dintâi din toată casa lui Iosif*, înaintea împăratului, domnul meu.

21. Atunci Abişai, fiul Turiei, a luat cuvântul și a zis: „Nu trebuie oare să moară Șimei pentru că a blestemat* pe unsul Domnului?”

22. Dar David a zis: „Ce* am eu cu voi, fiii Turiei, și pentru ce vă arătați astăzi potrivnicii mei? Astăzi să se omoare** oare vreun om în Israel? Nu știu eu că împărătesc azi peste Israel?”

23. Și împăratul* a zis lui Șimei: „Nu vei muri!” Împăratul i-a jurat că nu-l va omori.

Bunătatea lui David față de Mefiboșet

24. Mefiboșet*, fiul lui Saul, s-a coborât și el înaintea împăratului. Nu-și îngrijise nici picioarele, nici barba, nici nu-și spălase hainele, din ziua când plecase împăratul până în ziua când se întorcea în pace.

25. Când s-a dus înaintea împăratului

la Ierusalim, împăratul i-a zis: „Pentru ce n-ai venit* cu mine, Mefiboșet?”

26. Și el a răspuns: „Împărate, domnul meu, slujitorul meu m-a înșelat, căci robul tău, care este olog, zisese: „Voi pune șaua pe măgar, voi încăleca pe el și voi merge cu împăratul.”

27. Și el a* înnegrit pe robul tău la domnul meu, împăratul. Dar domnul meu**, împăratul, este ca un inger al lui Dumnezeu. Fă ce vei crede.

28. Căci toți cei din casa tatălui meu au fost niște oameni vrednici de moarte înaintea împăratului, domnul meu; și totuși* tu ai pus pe robul tău în rândul celor ce mănâncă la masă cu tine. Ce drept mai pot avea eu și ce am să cer eu împăratului?”

29. Împăratul i-a zis: „Ce mai vorbești atâta? Am spus: „Tu și Tiba veți împărți pământurile.”

30. Și Mefiboșet a zis împăratului: „Să ia chiar totul, căci împăratul, domnul meu, se întoarce în pace acasă.”

Mulțumirea lui David față de Barzilai

31. Barzilai*, galaaditul, s-a coborât din Roghelim și a trecut Iordanul împreună cu împăratul, ca să-l petreacă până dincolo de Iordan.

32. Barzilai era foarte bătrân, în vârstă de optzeci de ani. El îngrijise* de împărat în timpul șederii lui la Mahanaim, căci era un om foarte bogat.

33. Împăratul a zis lui Barzilai: „Vino cu mine și te voi hrăni la mine, în Ierusalim.”

34. Dar Barzilai a răspuns împăratului: „Câți ani voi mai trăi, ca să mă sui cu împăratul la Ierusalim?”

35. Eu sunt astăzi în vârstă de optzeci de ani*. Pot eu să mai cunosc ce este bun și ce este rău? Poate robul tău să mai aibă vreun gust pentru ce mănâncă și bea? Pot eu să mai aud glasul cântăreților și cântărețelor? Și pentru ce să mai fie robul tău o povară pentru domnul meu, împăratul?

36. Robul tău va merge puțin dincolo de Iordan cu împăratul. De altfel, pentru ce mi-ar face împăratul această binefacere?

37. Să se întoarcă robul tău, și să

mor în cetatea mea, lângă mormântul tatălui meu și mamei mele! Dar iată că robul tău Chimham* va trece cu împăratul, domnul meu; fă ce vei crede pentru el.”

38. Împăratul a zis: „Chimham să treacă împreună cu mine și voi face pentru el ce vei vrea: tot ce vei dori de la mine, îți voi da!”

39. După ce tot poporul a trecut Iordanul și după ce l-a trecut și împăratul, împăratul a sărutat* pe Barzilai și l-a binecuvântat. Și Barzilai s-a întors acasă.

40. Împăratul s-a îndreptat spre Ghilgal, însoțit de Chimham.

Tot poporul lui Iuda și jumătate din poporul lui Israel petrecuse pe împărat dincolo de Iordan.

41. Dar toți bărbații lui Israel au venit la împărat și i-au zis: „Pentru ce te-au furat frații noștri, bărbații lui Iuda, și au trecut* pe împărat peste Iordan, împreună cu casa lui și cu toți oamenii lui David?”

42. Toți bărbații lui Iuda au răspuns bărbaților lui Israel: „Fiindcă împăratul ne este* rudă; și ce ați găsit aici, ca să vă mâniați? Am trăit noi pe cheltuiala împăratului? Ne-a făcut el daruri?”

43. Și bărbații lui Israel au răspuns bărbaților lui Iuda: „Împăratul este de zece ori mai mult al nostru, și chiar la David avem mai mult drept decât voi. Pentru ce ne-ați nesocotit? N-am fost noi cei dintâi care am spus să se întoarcă împăratul nostru?” Și bărbații lui Iuda au vorbit* cu mai multă asprime decât bărbații lui Israel.

Ioab omoară pe Amasa

20. Acolo era un om de nimic, numit Șeba, fiul lui Bicri, beniamitul. El a sunat din trâmbiță și a zis: „Noi* n-avem nici o parte cu David, nici o moștenire cu fiul lui Isai! Fiecare** la cortul său, Israele!”

2. Și toți bărbații lui Israel s-au depărtat de David și au urmat pe Șeba, fiul lui Bicri. Dar bărbații lui Iuda au rămas credincioși împăratului lor și l-au însoțit de la Iordan până la Ierusalim.

3. David a intrat iarăși în casa lui, la Ierusalim. Împăratul a luat cele zece țiitoare* pe care le lăsase pentru paza

casei și le-a pus într-o casă sub pază; a îngrijit de ele, dar n-a intrat la ele. Și au fost închise până în ziua morții lor, trăind în văduvie. *Cap. 15.16; 16.21,22.

4. Împăratul a zis lui Amasa: „Cheamă-mă* peste trei zile pe bărbații lui Iuda, și tu să fii de față aici.” *Cap. 19.13.

5. Amasa a plecat să cheme pe Iuda; dar a zăbovit peste vremea pe care i-o hotărâse împăratul.

6. David a zis atunci lui Abişai: „Şeba, fiul lui Bicri, ne va face acum mai mult rău decât Absalom. Ia tu însoți pe slujitorii* stăpânului tău și urmărește-l, ca nu cumva să găsească cetăți întărite și să se ascundă dinaintea noastră.” *Cap. 11.11. 1 Împ. 1.33.

7. Și Abişai a plecat, urmat de oamenii lui Ioab, de cheretiți* și de peletiți și de toți vitejii; au ieșit din Ierusalim, ca să urmărească pe Şeba, fiul lui Bicri. *Cap. 8.18. 1 Împ. 1.38.

8. Când au fost lângă piatra cea mare care este la Gabaon, Amasa a ajuns înaintea lor. Ioab era încins cu o sabie pe deasupra hainelor de război, cu care era îmbrăcat; ea era legată la coapsă și stătea în teacă, și când a înaintat Ioab, sabia a alunecat.

9. Ioab a zis lui Amasa: „Ești sănătos, frate?” Și cu mâna dreaptă a apucat* pe Amasa de barbă să-l sărute.

*Mat. 26.49. Luca 22.47.

10. Amasa n-a luat seamă la sabia care era în mâna lui Ioab; și Ioab l-a lovit* cu ea în** pânze și i-a vărsat măruntaiele pe pământ, fără să-i mai dea o a doua lovitură. Și Amasa a murit.

Ioab și fratele său Abişai au urmărit pe Şeba, fiul lui Bicri. *1 Împ. 2.5. **Cap. 2.23.

11. Un bărbat dintre oamenii lui Ioab a rămas lângă Amasa și zicea: „Cine vrea pe Ioab și cine este pentru David? Să urmeze pe Ioab!”

12. Amasa se rostogolea în sânge în mijlocul drumului; și omul acela, văzând că tot poporul se oprește, a tras pe Amasa din drum pe un câmp și a aruncat o haină pe el, când a văzut că toți cei ce ajungeau lângă el se opreau.

13. După ce a fost luat din drum, fiecare a urmat pe Ioab, ca să urmărească pe Şeba, fiul lui Bicri.

Omorârea lui Şeba

14. Ioab a străbătut toate semințiile lui Israel înspre Abel-Bet-Maaca*, și

toți bărbații de seamă s-au strâns și l-au urmat. *2 Împ. 15.29. 2 Cron. 16.4.

15. Au venit și au împresurat pe Şeba în Abel-Bet-Maaca și au ridicat* împotriva cetății un val care atingea întăritura. Tot poporul care era cu Ioab săpa zidul ca să-l facă să cadă.

*2 Împ. 19.32.

16. Atunci o femeie înțeleaptă a început să strige din cetate: „Ascultați, ascultați! Spuneți, vă rog, lui Ioab: „Apropie-te până aici, căci vreau să-ți vorbesc!”

17. El s-a apropiat de ea, și femeia a zis: „Tu ești Ioab?” El a răspuns: „Eu sunt.” Și ea i-a zis: „Ascultă vorbele roabei tale.” El a răspuns: „Ascult.”

18. Și ea a zis: „Odinioară era obiceiul să se spună: „Să întrebăm în Abel!” Și totul se isprăvea astfel.

19. Eu sunt una din cetățile liniștite și credincioase din Israel; și tu cauți să pierzi o cetate care este o mamă în Israel! Pentru ce ai nemici tu moștenirea* Domnului?” *1 Sam. 26.19. Cap. 21.3.

20. Ioab a răspuns: „Depart, departe de mine gândul să nimicesc sau să dărâm!”

21. Nu este așa! Dar un om din muntele lui Efraim, numit Şeba, fiul lui Bicri, a ridicat mâna împotriva împăratului David; doi-l încoace numai pe el, și mă voi depărta de cetate.” Femeia a zis lui Ioab: „Iată, capul lui îți va fi aruncat peste zid.”

22. Și femeia s-a dus și a înduplecat pe tot poporul cu înțelepciunea* ei; au tăiat capul lui Şeba, fiul lui Bicri, și l-au aruncat lui Ioab. Ioab a sunat din trâmbiță; s-au împrăștiat de lângă cetate și fiecare s-a dus în cortul lui. Și Ioab s-a întors la Ierusalim, la împărat. *Ecl. 9.14,15.

Dregătorii lui David

23. Ioab* era mai mare peste toată oștirea lui Israel; Benaia, fiul lui Iehoiada, era în fruntea cheretiților și a peletiților; *Cap. 8.16,18.

24. Adoram era mai mare* peste dări; Iosafat**, fiul lui Ahilud, era scriitor (arhivar);

*1 Împ. 4.6. **Cap. 8.16. 1 Împ. 4.3.

25. Şeia era logofăt; Tadoc* și Abiatar erau preoți; *Cap. 8.17. 1 Împ. 4.4.

26. și Ira* din Iair era slujbaş de stat al lui David. *Cap. 23.38.

Foamete de trei ani

21. Pe vremea lui David, a fost o foamete care a ținut trei ani. David a întrebat pe Domnul, și Domnul a zis: „Din pricina lui Saul și a casei lui sângeroase, pentru că a ucis pe gabaoniți, este foametea aceasta.”

2. Împăratul a chemat pe gabaoniți să le vorbească. — Gabaoniții nu erau dintre copiii lui Israel, ci erau o rămășiță* a amoriților; copiii lui Israel se legaseră față de ei cu un jurământ, și totuși Saul voise să-i ucidă, în răvna lui pentru copiii lui Israel și Iuda. —

*Ios. 9.3,15-17.

3. David a zis gabaoniților: „Ce pot face eu pentru voi și cu ce să fac ispășire, ca să binecuvântați moștenirea* Domnului?” *Cap. 20.19.

4. Gabaoniții i-au răspuns: „Nu voim nici argint, nici aur de la Saul și de la casa lui și nici nu este treaba noastră să omorăm pe cineva din Israel.” Și împăratul a zis: „Ce voiți, dar, să vă fac?”

5. Ei au răspuns împăratului: „Fiindcă omul acela ne-a slăbit și își pusese de gând să ne nimicească pentru ca să ne facă să pierim din tot ținutul lui Israel.

6. să ni se dea șapte bărbați din fiii lui și-i vom spânzura înaintea Domnului, la Ghibeaa* lui Saul, alesul** Domnului.” Și împăratul a zis: „Vi-i voi da.” *1 Sam. 10.26; 11.4. **1 Sam. 10.24.

7. Împăratul a cruțat pe Mefiboșet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, pentru jurământul* pe care-l făcuseră între ei, înaintea Domnului, David și Ionatan, fiul lui Saul. *1 Sam. 18.3; 20.8,15,42; 23.18.

8. Dar împăratul a luat pe cei doi fii, pe care-i născuse lui Saul, Rițpa*, fata lui Aiia, și anume: Armoni și Mefiboșet, și pe cei cinci fii, pe care-i născuse Merab, fata lui Saul, lui Adriel din Mehola, fiul lui Barzilai; *Cap. 3.7.

9. i-a dat în mâinile gabaoniților, care i-au spânzurat pe munte, înaintea* Domnului. Toți cei șapte au pierit împreună; au fost omorâți în cele dintâi zile ale seceratului, la începutul seceratului orzului. *Cap. 6.17.

10. Rițpa*, fata lui Aiia, a luat un sac și l-a întins sub ea peste stâncă, de la începutul** seceratului până când a căzut peste ei ploaie din cer; și a oprit păsările cerului să se apropie de ei în timpul zilei, și fiarele câmpului în timpul nopții. *Vers. 8. Cap. 3.7. **Deut. 21.23.

11. Au înștiințat pe David despre ce făcuse Rițpa, fata lui Aiia, țiitoarea lui Saul.

12. Și David s-a dus și a luat oasele lui Saul și oasele fiului său Ionatan de la locuitorii din Iabesul Galaadului*, care le luaseră din piața Bet-Şan, unde îi spânzuraseră filistenii** când au bătut pe Saul la Ghilboa.

*1 Sam. 31.11-13. **1 Sam. 31.10.

13. A luat de acolo oasele lui Saul și oasele fiului său Ionatan; și s-au strâns și oasele celor ce fuseseră spânzurați.

14. Au îngropat oasele lui Saul și fiului său Ionatan în țara lui Beniamin, la Tēla*, în mormântul lui Chis, tatăl lui Saul. Și au făcut tot ce poruncise împăratul.

După aceea, Dumnezeu** a fost potolit față de țară.

*Ios. 18.28. **Ios. 7.26. Cap. 24.25.

Războiul împotriva filistenilor

15. Filistenii au pornit iarăși cu război împotriva lui Israel. David s-a coborât cu slujitorii lui și a luptat împotriva filistenilor. David era obosit.

16. Și Işbi-Benob, unul din copiii lui Rafa, a voit să omoare pe David; avea o sulită în greutate de trei sute de sicli de aramă și era încins cu o sabie nouă.

17. Abişai, fiul Teruiei, a venit în ajutorul lui David, a lovit pe filisteian și l-a omorât. Atunci oamenii lui David i-au jurat, zicând: „Să* nu mai ieși cu noi la luptă, ca să nu stingi lumina** lui Israel.”

*Cap. 18.3. **1 Împ. 11.36; 15.4. Ps. 132.17.

18. După aceea, a mai fost* o bătălie la Gob cu filistenii. Atunci Sibecai**, hușatitul, a omorât pe Saf, care era unul din copiii lui Rafa.

*1 Cron. 20.4. **1 Cron. 11.29.

19. A mai fost o bătălie la Gob cu filistenii. Și Elhanan, fiul lui Iaare-Oreghim, din Betleem, a omorât pe Goliat* din Gat, care avea o sulită al cărei mâner era ca sulul de țesut.

*1 Cron. 20.5.

20. A mai fost o bătălie la Gat*. Acolo era un om de statură înaltă, care avea șase degete la fiecare mână și la fiecare picior, în totul douăzeci și patru, și care se trăgea tot din Rafa.

*1 Cron. 20.6.

21. El a batjocorit pe Israel; și Ionatan,

fiul lui Șimea*, fratele lui David, l-a omorât. *1 Sam. 16.9.

22. Acești patru* oameni erau copiii lui Rafa născuți la Gat. Au pierit uciși de mâna lui David și de mâna slujitorilor lui. *1 Cron. 20.8.

Cântarea lui David

22. 1. David a îndreptat către Domnul cuvintele* acestei cântări, după ce Domnul l-a izbăvit** din mâna tuturor vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul.

*Exod 15.1. Jude. 5.1. **Ps. 18, titlu; 34.19.

2. El a zis:
„Domnul* este stâncă mea, cetățuia mea, izbăvitorul meu.

*Deut. 32.4. Ps. 18.2, etc.; 31.3; 71.3; 91.2; 144.2.

3. Dumnezeu este stâncă mea, la care* găsesc un adăpost, scutul* meu și puterea* care mă mântuiește, turnul* meu cel înalt și scăparea*[†] mea.

Mântuitorule! Tu mă scapi de silnicie. *Evr. 2.13. **Gen. 15.1. †Luca 1.69. ††Prov. 18.10. *†Ps. 9.9; 14.6; 59.16; 71.7. Ier. 16.19.

4. Eu chem pe Domnul cel vrednic de laudă și sunt izbăvit de vrăjmașii mei.

5. Căci valurile morții mă înconjuraseră, șuvoaiele nimicirii mă înspăimântaseră;

6. legăturile* mormântului mă înconjuraseră,

lațurile morții mă prinseseră. *Ps. 116.3.

7. În strămtorarea mea, am chemat* pe Domnul,

am chemat pe Dumnezeul meu; din locașul Lui, El mi-a auzit** glasul,

și strigătul meu a ajuns la urechile Lui. *Ps. 116.4; 120.1. Iona 2.2. **Exod 3.7. Ps. 34.6,15,17.

8. Atunci pământul s-a cutremurat* și s-a clătinat, temeliile** cerului s-au mișcat și s-au zguduit, pentru că El Se mâniase.

*Jude. 5.4. Ps. 77.18; 97.4. **Iov 26.11.

9. Fum se ridica din nările Lui, și un foc* mistuitor ieșea din gura Lui:

*Ps. 97.3. Hab. 3.5. Evr. 12.29.

10. A plecat* cerurile și S-a coborât: un nor gros** era sub picioarele Lui.

*Ps. 144.5. Isa. 64.1. **Exod 20.21. † Împ. 8.12. Ps. 97.2.

11. Călărea pe un heruvim și zbură, venea pe aripile* vântului; *Ps. 104.3.

12. era înconjurat cu întunericul* ca și cu un cort, era înconjurat cu grămezi de ape și cu nori întunecoși. *Vers. 10. Ps. 97.2.

13. Din strălucirea care era înaintea Lui

scânteiau cărbuni* de foc. *Vers. 9.

14. Domnul a tunat* din ceruri, Cel Preaînalt a făcut să-I răsună glasul;

*Jude. 5.20. 1 Sam. 2.10; 7.10. Ps. 29.3. Isa. 30.30.

15. a aruncat săgeți* și a risipit pe vrăjmașii mei,

a aruncat fulgerul și i-a pus pe fugă. *Deut. 32.23. Ps. 7.13; 77.17; 144.6. Hab. 3.11.

16. Fundul mării s-a văzut, temeliile lumii au fost descoperite de mustrarea* Domnului, de vuietul suflării nărilor Lui.

*Exod 15.8. Ps. 106.9. Naum 1.4. Mat. 8.26.

17. El Și-a întins mâna de sus din înălțime, m-a apucat,

m-a scos din apele cele mari; *Ps. 144.7.

18. m-a izbăvit* de potrivnicul meu cel puternic,

de vrăjmașii mei care erau mai tari decât mine. *Vers. 1.

19. Ei mă prinseseră în ziua strămtorării mele,

dar Domnul a fost sprijinitorul meu,

20. El m-a scos la loc* larg. El m-a mântuit pentru că mă** iubește.

*Ps. 31.8; 118.5. **Cap. 15.26. Ps. 22.8.

21. Domnul mi-a* răsplătit după nevinovăția mea,

mi-a făcut după curăția** mâinilor mele;

*1 Sam. 26.23. Vers. 25. 1 Împ. 8.32. Ps. 7.8. **Ps. 24.4.

22. căci am păzit* căile Domnului, nu m-am făcut vinovat față de Dumnezeuul meu.

*Gen. 18.19. Ps. 119.3; 128.1. Prov. 8.32.

23. Toate poruncile* Lui au fost** înaintea mea,

și nu m-am depărtat de la legile Lui.

*Deut. 7.12. Ps. 119.30,102. **Gen. 6.9; 17.1. Iov 1.1.

24. Am fost fără vină înaintea Lui, m-am păzit de fărâdelegea mea.

25. De aceea Domnul mi-a răsplătit nevinovăția* mea,

după curăția mea înaintea Lui. *Vers. 21.

26. Cu cel bun* Tu ești bun, cu omul drept Te porți după dreptate,

*Mat. 5.7.

27. cu cel curat ești curat, cu cel îndărătnic* Te porți după îndărătnicia lui.

*Lev. 26.23,24,27,28.

28. Tu mântuiești pe poporul* care se smerește, și cu privirea Ta cobori pe cei mândri**.

*Exod 3.7,8. Ps. 72.12,13.

29. Da, Tu ești lumina mea, Doamne! Domnul luminează întunericul meu.

30. Cu Tine mă năpustesc asupra unei oști înarmate,

cu Dumnezeul meu sar peste zid.

31. Căile lui Dumnezeu sunt* desăvârșite,

cuvântul Domnului este** curățat; El este un scut pentru toți cei ce caută adăpost în El.

*Deut. 32.4. Dan. 4.37.

32. Căci cine* este Dumnezeu, afară de Domnul?

Și cine este o stâncă, afară de Dumnezeul nostru?

33. Dumnezeu este cetățuia mea* cea tare

și El mă călăuzește pe** calea cea dreaptă*.

*Exod 15.2. Ps. 27.1; 28.7,8; 31.4. Isa. 12.2. **Evr. 13.21. †Deut. 18.13. Iov 22.3. Ps. 101.2,6; 119.1.

34. El îmi face picioarele ca* ale cerboacelor

și El mă așază pe locurile mele cele înalte**.

*Cap. 2.18. Hab. 3.19. **Deut. 32.13. Isa. 33.16; 58.14.

35. Îmi* deprinde mâinile la luptă, și brațele mele întind arcul de aramă.

*Ps. 144.1.

36. Tu îmi dai scutul mântuirii Tale, și ajung mare prin bunătatea Ta.

37. Lărgești* drumul sub pașii mei, și picioarele mele nu se clatină. *Prov. 4.12.

38. Urmăresc pe vrăjmașii mei și-i nimicesc,

nu mă întorc până nu-i nimicesc.

39. Îi nimicesc, îi zdrobesc, de nu se mai scoală;

cad* sub picioarele mele. *Mal. 4.3.

40. Tu mă încingi* cu putere pentru luptă,

răpui sub mine pe potrivnicii** mei.

*Ps. 18.32,39. **Ps. 44.5.

41. Faci pe vrăjmașii mei să dea dosul* înaintea mea,

și nimicesc pe cei ce mă urăsc.

*Gen. 49.8. Exod 23.27. Ios. 10.24.

42. Se uită în jurul lor, și nu-i cine să-i scape.

Strigă către Domnul*, dar nu le răspunde!

*Iov 27.9. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Mica 3.4.

43. Îi pizez ca* pulberea pământului, îi zdrobesc, îi calc în picioare, ca noroiul** de pe ulițe.

*2 Împ. 13.7.

Ps. 35.5. Dan. 2.35. *Isa. 10.6. Mica 7.10. Zah. 10.5.

44. Mă scapi* din neînțelegerile poporului meu; mă păstrezi drept căpetenie** a neamurilor;

un popor* pe care nu-l cunoșteam îmi este supus. *Cap. 3.1; 5.1; 19.9,14; 20.1,2,22.

**Deut. 28.13. Cap. 8.1-14. Ps. 2.8. †Isa. 55.5.

45. Fiii străinului mă linguesc; mă ascultă la cea dintâi poruncă.

46. Fiii străinului leșină de la inimă, tremură când ies afară din* cetățuie.

*Mica 7.17.

47. Trăiască Domnul și binecuvântată să fie Stâncă mea!

Înălțat să fie Dumnezeu, Stâncă mântuirii* mele, *Ps. 89.26.

48. Dumnezeu, care este Răzbnătorul meu,

care-mi supune* popoarele *Ps. 144.2.

49. și care mă face să scap de vrăjmașii mei!

Tu mă înalți mai presus de potrivnicii mei,

mă izbăvești de omul* asupritor. *Ps. 140.1.

50. De aceea Te voi lauda printre* neamuri, Doamne!

Și voi cânta spre slava Numelui Tău. *Rom. 15.9.

51. El dă* mari izbăviri împăratului Său

și arată milă unsului** Său: lui David și seminței* lui, pentru totdeauna. *

*Ps. 144.10. **Ps. 89.20. †Cap. 7.12,13. Ps. 89.29.

Cele din urmă cuvinte ale lui David

23. 1. Iată cele din urmă cuvinte ale lui David.

Cuvântul lui David, fiul lui Isai, cuvântul omului* care a fost înălțat sus de tot,

cuvântul unsului** Dumnezeului lui Iacov,

cuvântul cântărețului plăcut al lui Israel. *Cap. 7.8,9.

2. „Duhul* Domnului vorbește prin mine,

și cuvântul Lui este pe limba mea. *2 Pet. 1.21.

3. Dumnezeu lui Israel a vorbit. Stâncă* lui Israel mi-a zis:

„Cel ce împărătește între oameni cu dreptate,

cel ce împărătește** în frică de Dumnezeu

*Deut. 32.4,31. Cap. 22.2,32. **Exod 18.21. 2 Cron. 19.7,9.

4. este* ca lumina dimineții când răsare soarele

în dimineața fără nori;
ca razele soarelui după ploaie,
care fac să incolțească din pământ
verdeța.”

*Jude. 5.31. Ps. 89.36; 110.3. Prov. 4.18. Osea 6.5.

5. Măcar că nu este așa casa mea
înaintea lui Dumnezeu,
totuși El a* făcut cu mine un legă-
mânt veșnic,
bine întărit în toate privințele și tare.
Nu va face El oare să răsară din el tot
ce este spre mântuirea și bucuria mea?

*Cap. 7.15,16. Ps. 89.29. Isa. 55.3.

6. Dar cei răi sunt toți ca niște spini
pe care-i arunci
și nu-i iei cu mâna;
7. cine se atinge de ei
se înarmează cu un fier sau cu
mănerul unei sulii
și-i arde în foc pe loc.”

Vitejii lui David

8. Iată numele vitejilor care erau în
slujba lui David:

Ioșeb-Basșebet, tahchemonitul, unul din
frunțașii căpeteniilor. El și-a învățat
sulița peste opt sute de oameni, pe
care i-a omorât dintr-o dată.

9. După el, Eleazar*, fiul lui Dodo,
fiul lui Ahohi. El era unul din cei trei
războinici care au ținut piept împreună
cu David împotriva filistenilor strânși
pentru luptă, când bărbații lui Israel se
dădeau înapoi pe înălțimi.

*1 Cron. 11.12; 27.4.

10. El s-a sculat și a lovit pe filistenii
până ce i-a obosit mâna și a rămas
lipită de sabie. Domnul a dat o mare
îzbăvire în ziua aceea. Poporul s-a
întors după Eleazar, numai ca să ia
prada.

11. După el, Șama*, fiul lui Aghe,
din Harar. Filistenii** se strânseseră
la Lehi. Acolo era o bucată de pământ
semănată cu linte; și poporul fugea
dinaintea filistenilor.

*1 Cron. 11.27. **1 Cron. 11.13,14.

12. Șama s-a așezat în mijlocul ogo-
rului, l-a apărut și a bătut pe filistenii.
Și Domnul a dat o mare izbăvire.

13. Trei* dintre cei treizeci de căpetenii
s-au coborât pe vremea seceratului
și au venit la David, în peștera**
Adulam, când o ceată de filistenii
tăbărăse în Valea† Refaim.

*1 Cron. 11.15. **1 Sam. 22.1. †Cap. 5.18.

14. David era atunci în* cetățuia, și o
strajă a filistenilor era la Betleem.

*1 Sam. 22.4,5.

15. David a avut o dorință și a zis:
„Cine-mi va da să beau apă din
fântâna de la poarta Betleemului?”

16. Atunci cei trei viteji au trecut
prin tabăra filistenilor și au scos apă
din fântâna de la poarta Betleemului.
Au adus-o și au dat-o lui David; dar el
n-a vrut s-o bea și a vărsat-o înaintea
Domnului.

17. El a zis: „Depart de mine,
Doamne, gândul să fac lucrul acesta!
Să beau sângele* oamenilor acestora
care s-au dus cu primejdia vieții lor?”
Și n-a vrut s-o bea. Iată ce au făcut
acești trei viteji.

*Lev. 17.10.

18. Abișai*, fratele lui Ioab, fiul
Teruiei, era căpetenia celor trei. El
și-a învățat sulița peste trei sute de
oameni și i-a omorât și a fost vestit
între cei trei.

*1 Cron. 11.20.

19. Era cel mai cu vază din cei trei și
a fost căpetenia lor; dar n-a fost la
înălțimea celor trei dintâi.

20. Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui
om din Cabteel*, om viteaz și vestit
prin faptele lui mari. El** a ucis pe cei
doi fii ai lui Ariel din Moab. S-a coborât
în mijlocul unei gropi pentru apă unde
a ucis un leu, într-o zi când căzuse
zăpadă.

*Jos. 15.21. **Exod. 15.15. 1 Cron. 11.22.

21. A omorât pe un egiptean groaznic
la înfățișare, care avea o suliță în
mână; s-a coborât împotriva lui cu un
toiag, a smuls sulița din mâna egip-
teanului și l-a omorât cu ea.

22. Iată ce a făcut Benaia, fiul lui
Iehoiada; și a fost vestit printre cei trei
viteji.

23. Era cel mai cu vază din cei treizeci;
dar n-a ajuns la înălțimea celor trei
dintâi. David l-a primit între sfetnicii
lui* de aproape.

*Cap. 8.18; 20.23.

24. Asael*, fratele lui Ioab, din
numărul celor treizeci, Elhanan, fiul
lui Dodo, din Betleem.

*Cap. 2.18.

25. Șama* din Harod. Elica din
Harod.

*1 Cron. 11.27.

26. Heleț din Pelet. Ira, fiul lui Icheș,
din Tecoa.

27. Abiezer din Anatot. Mebunai din
Hușa.

28. Talmon din Ahoah. Maharai din
Netofa.

29. Heleb, fiul lui Baana, din Netofa.
Itai, fiul lui Ribai, din Ghibeea fiilor
lui Beniamin.

30. Benaia din Piraton. Hidai din Na-
hale-Gaaș*.

*Jude. 2.9.

31. Abi-Albon din Araba. Azmavet
din Barhum.

32. Eliahba din Șaalbon. Bene-Iașen.
Ionatan.

33. Șama din Harar. Ahiam, fiul lui
Șarar din Arar.

34. Elifelet, fiul lui Ahasbai, fiul
unui maacatit. Eliam, fiul lui Ahitofel,
din Ghilo.

35. Hețrai din Carmel. Paarai din
Arab.

36. Igheal, fiul lui Natan, din Toba.
Bani din Gad.

37. Telec, amonitul. Naharai din
Beerot, care ducea armele lui Ioab,
fiul Teruiei.

38. Ira* din Ieter. Gareb din Ieter.

*Cap. 20.26.

39. Urie*, hetitul. De toți: treizeci și
șapte.

*Cap. 11.3,6.

Numărătoarea poporului

24 1. Domnul S-a aprins de mânie*
din nou împotriva lui Israel; și a
stărnit pe David împotriva lor, zicând:
„Du-te** și fă număratoarea lui Israel
și a lui Iuda.”

*Cap. 21.1. **1 Cron. 27.23,24.

2. Și împăratul a zis lui Ioab, căpe-
tenia oștirii, care se afla lângă el:
„Străbate toate semințiile lui Israel, de
la Dan* până la Beer-Șeba; să se facă
numărătoarea poporului și să știu** la
cât se ridică numărul lor.”

*Jude. 20.1. **Ier. 17.5.

3. Ioab a zis împăratului: „Domnul
Dumnezeu tău să facă poporul de o
sută de ori mai bine, și împăratul,
domnul meu, să vadă cu ochii lui
lucrul acesta! Dar pentru ce vrea
împăratul, domnul meu, să facă lucrul
acesta?”

4. Împăratul a stăruit în porunca pe
care o dădea lui Ioab și căpeteniilor
oștirii; și Ioab și căpeteniile oștirii au
plecat de la împărat, ca să facă
numărătoarea poporului lui Israel.

5. Au trecut Iordanul și au tăbărât la
Aroer*, la dreapta cetății care este în
mijlocul văii Gad, și lângă Iaezer**.

*Deut. 2.36. Jos. 13.9,16. **Num. 22.1,3.

6. Au venit până în Galaad și în țara
lui Tahtim-Hodși. S-au dus până la
Dan Iaan* și în împrejurimile Sido-
nului**.

*Jos. 19.47. Jude. 18.29. **Jos. 19.28. Jude. 18.28.

7. Au venit până la cetățuia Tir și în
toate cetățile heviților și ale canaa-

niților. Au ieșit spre partea de miazăzi
a lui Iuda, la Beer-Șeba.

8. Au străbătut astfel toată țara și au
ajuns la Ierusalim, după nouă luni și
douăzeci de zile.

9. Ioab a dat împăratului numărul
poporului: erau* în Israel opt sute de
mii de oameni de război care scoteau
sabia, și în Iuda cinci sute de mii de
oameni.

*1 Cron. 21.5.

Ciuma

10. David a simțit cum îi bătea* inima,
după ce făcuse număratoarea poporului.
Și a zis Domnului: „Am săvârșit un
mare** păcat, făcând lucrul acesta!
Acum, Doamne, binevoiește și iartă
nelegiuirea robului Tău, căci am lucrat
în totul ca un ță nebun!”

*1 Sam. 24.5. **Cap. 12.13. †1 Sam. 13.13.

11. A doua zi, când s-a sculat David,
cuvântul Domnului a vorbit astfel
prorocului Gad*, văzătorul** lui David:

*1 Sam. 22.5. **1 Sam. 9.9. 1 Cron. 29.29.

12. „Du-te și spune lui David: „Așa
vorbește Domnul: „Îți pun înaintea trei
nenorociri; alege una din ele, și te voi
lovi cu ea.”

13. Gad s-a dus la David și i-a făcut
cunoscut lucrul acesta, zicând: „Vrei
șapte ani de foamete* în țara ta sau să
fugi trei luni dinaintea vrăjmașilor tăi,
care te vor urmări, sau să bănuie
ciuma trei zile în țară? Acum alege și
vezi ce trebuie să răspund Celui ce mă
trimite.”

*1 Cron. 21.13.

14. David a răspuns lui Gad: „Sunt
într-o mare strâmtoare! Of! mai bine
să cădem în mâinile Domnului, căci
îndurările* Lui sunt nemărginite; dar
să nu** cad în mâinile oamenilor!”

*Ps. 103.8,13,14; 119.156. **Isa. 47.6. Zah. 1.15.

15. Domnul* a trimis ciuma în Israel,
de dimineață până la vremea hotărâtă.
Și, din Dan până la Beer-Șeba, au
murit șaptezeci de mii de oameni din
popor.

*1 Cron. 21.14; 27.24.

16. Pe* când îngerul întindea mâna
peste Ierusalim ca să-l nimicească,
Domnul S-a căit** de răul acela și a
zis îngerului care ucidea poporul:
„Destul! Trage-ți mâna acum!” Îngerul
Domnului era lângă aria lui Aravna†,
iebusitul.

*Exod. 12.23. 1 Cron. 21.15. **Gen. 6.6. 1 Sam. 15.11.
Ioel 2.13,14. †Vers. 18. 1 Cron. 21.15. 2 Cron. 3.1.

17. David, văzând pe îngerul care
lovea pe popor, a zis Domnului: „Iată
că am* păcătuit! Eu sunt vinovat: dar

oile acestea ce au făcut? Mâna Ta să se îndrepte, dar, împotriva mea și împotriva casei tatălui meu!“ ^{*1 Cron. 21.17.}

18. În ziua aceea, Gad a venit la David și i-a zis: „Suie-te* și înalță un altar Domnului în aria lui Aravna, iebusitul.“ ^{*1 Cron. 21.18, etc.}

19. David s-a suit, după cuvântul lui Gad, cum poruncise Domnul.

20. Aravna s-a uitat și a văzut pe împărat și pe slujitorii lui îndreptându-se spre el; și Aravna a ieșit și s-a închinat înaintea împăratului, cu fața la pământ.

21. Aravna a zis: „Pentru ce vine domnul meu, împăratul, la slujitorul lui?“ Și David* a răspuns: „Ca să cumpăr de la tine aria și să zidesc în ea un altar Domnului, pentru ca să încetezeurgia** aceasta de peste popor.“ ^{*Gen. 23.8-16. **Num. 16.48,50.}

22. Aravna a zis lui David: „Să ia

domnul meu, împăratul, aria și să aducă în ea jertfele care-i vor plăcea; vezi*, boii vor fi pentru arderea de tot, și carele cu uneltele lor vor ține loc de lemne.“ ^{*1 Împ. 19.21.}

23. Aravna a dat împăratului totul. Și Aravna a zis împăratului: „Domnul Dumnezeuul tău să te* primească!“ ^{*Ezec. 20.40,41.}

24. Dar împăratul a zis lui Aravna: „Nu! Vreau s-o cumpăr de la tine pe preț de argint și nu voi aduce Domnului Dumnezeului meu ardere de tot, care să nu mă coste nimic.“ Și David a cumpărat** aria și boii cu cincizeci de sicli de argint. ^{*1 Cron. 21.24,25.}

25. David a zidit acolo un altar Domnului și a adus ardere de tot și jertfe de mulțumire.

Atunci Domnul* a fost potolit față de țară și a încetaturgia** deasupra lui Israel. ^{*Cap. 21.14. **Vers. 21.}

CARTEA ÎNTÂI A ÎMPĂRAȚILOR

SAU A TREIA A ÎMPĂRAȚILOR¹

(Deuteronom 32.15-18. Osea 10.1; 4.15.)

DOMNIA LUI SOLOMON

(2 Samuel 7.12-15. Capitoarele 1-11. 2 Cronici 1-9. Psalm 89.)

Bătrânețea lui David

1. Împăratul David era bătrân, înaintat în vârstă; îl acopereau cu haine și nu se putea încălzi.

2. Slujitorii lui i-au zis: „Să se caute pentru domnul, împăratul, o fată fecioară; ea să stea înaintea împăratului, să-l îngrijească și să se culce la sânul său; și domnul meu, împăratul, se va încălzi.“

3. Au căutat în tot ținutul lui Israel o fată tânără și frumoasă și au găsit pe Abişag, sunamita*, pe care au adus-o la împărat. ^{*Ios. 19.18.}

4. Această fată era foarte frumoasă. Ea a îngrijit pe împărat și i-a slujit; dar împăratul nu s-a împreunat cu ea.

Adonia vrea să ia scaunul de domnie

5. Adonia*, fiul Haghitei, s-a sumetit până acolo încât a zis: „Eu voi fi împărat!“ Și și-a pregătit** care și călăreți și cincizeci de oameni care alergau înaintea lui. ^{*2 Sam. 3.4. **2 Sam. 15.1.}

6. Tatăl său nu-l mustrase niciodată în viața lui, zicând: „Pentru ce faci așa?“ Adonia, de altfel, era foarte frumos la chip și se născuse după Absalom. ^{*2 Sam. 3.3,4. 1 Cron. 3.2.}

7. El a vorbit cu Ioab, fiul Teruiei, și cu preotul* Abiatar: și aceștia au trecut de** partea lui. ^{*2 Sam. 20.25. **Cap. 2.22,28.}

8. Dar preotul Tădoc, Benaia, fiul lui Iehoiada, prorocul Natan, Şimeï*, Rei și vitejii** lui David n-au fost cu Adonia. ^{*Cap. 4.18. **2 Sam. 23.8.}

9. Adonia a tăiat oi, boi și viței grași, lângă piatra lui Zohelet, care este lângă En-Roguel; și a poftit pe toți frații lui, fiii împăratului, și pe toți bărbații lui Iuda din slujba împăratului.

10. Dar n-a poftit pe prorocul Natan, nici pe Benaia, nici pe viteji, nici pe fratele său Solomon.

Bat-Şeba la David

11. Atunci Natan a zis Bat-Şebeï, mama lui Solomon: „N-ai auzit că Adonia,

fiul Haghitei*, s-a făcut împărat, fără să știe domnul nostru David? ^{*2 Sam. 3.4.}

12. Vino, dar, acum, și-ți voi da un sfat, ca să-ți scapi viața ta și viața fiului tău Solomon.

13. Du-te, intră la împăratul David și spune-i: „Împărate, domnul meu, n-ai jurat tu roabei tale, zicând: „Fiul tău Solomon* va împărăți după mine și va ședea pe scaunul meu de domnie?“ Pentru ce, dar, împărățește Adonia?“ ^{*1 Cron. 22.9.}

14. Și în timp ce tu vei vorbi cu împăratul, eu însumi voi intra după tine și-ți voi întări cuvintele.“

15. Bat-Şeba s-a dus în odaia împăratului. El era foarte bătrân; și Abişag, sunamita, îi slujea.

16. Bat-Şeba s-a plecat și s-a închinat înaintea împăratului. Și împăratul a zis: „Ce vrei?“

17. Ea i-a răspuns: „Domnul meu, tu ai jurat* roabei tale pe Domnul Dumnezeul tău, zicând: „Solomon, fiul tău, va împărăți după mine și va ședea pe scaunul meu de domnie.“ ^{*Vers. 13,30.}

18. Și acum iată că Adonia împărățește! Și tu nu știi, împărate, domnul meu!

19. El a* înjunghiat boi, viței grași și oi, în mare număr; și a poftit pe toți fiii împăratului, pe preotul Abiatar și pe Ioab, căpetenia oștirii, dar pe robul său Solomon nu l-a poftit. ^{*Vers. 7-9,25.}

20. Împărate, domnul meu, tot Israelul are ochii îndreptați spre tine, ca să-i faci cunoscut cine va ședea pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el.

21. Și când împăratul, domnul meu, va fi culcat* împreună cu părinții săi, se va întâmpla că eu și fiul meu Solomon vom fi priviți ca niște vinovați.“ ^{*Deut. 31.16. Cap. 2.10.}

22. Pe când încă vorbea ea cu împăratul, iată că a sosit prorocul Natan.

23. Au dat de știre împăratului și au zis: „Iată că a venit prorocul Natan!“ El a intrat înaintea împăratului și s-a închinat înaintea împăratului cu fața până la pământ.

24. Și Natan a zis: „Împărate, domnul meu, oare tu ai zis: „Adonia va împărăți după mine și va ședea pe scaunul meu de domnie?“

25. Căci el s-a* coborât astăzi, a tăiat boi, viței grași și oi, în mare număr; și a poftit pe toți fiii împăratului, pe

căpeteniile oștirii și pe preotul Abiatar. Și ei mănâncă și beau înaintea lui și zic: „Trăiască împăratul** Adonia!“ ^{*Vers. 19. **1 Sam. 10.24.}

26. Dar nu m-a poftit nici pe mine, care sunt robul tău, nici pe preotul Tădoc, nici pe Benaia, fiul lui Iehoiada, nici pe robul tău Solomon.

27. Oare din porunca domnului meu, împăratul, are loc lucrul acesta și fără să fi făcut cunoscut robului tău cine are să se suie pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el?“

28. Împăratul David a răspuns: „Chemați-mi pe Bat-Şeba.“ Ea a intrat și s-a înfățișat înaintea împăratului.

29. Și împăratul a jurat și a zis: „Viu* este Domnul, care m-a izbăvit din toate necazurile, ^{*2 Sam. 4.9.}

30. că – așa* cum am jurat pe Domnul Dumnezeul lui Israel, zicând: „Fiul tău Solomon va împărăți după mine și va ședea pe scaunul meu de domnie în locul meu“ – așa voi face azi.“ ^{*Vers. 17.}

31. Bat-Şeba s-a plecat cu fața la pământ și s-a închinat înaintea împăratului. Și a zis: „Trăiască* pe vecie domnul meu, împăratul David!“ ^{*Neem. 2.3. Dan. 2.4.}

Solomon, împărat

32. Împăratul David a zis: „Chemați-mi pe preotul Tădoc, pe prorocul Natan și pe Benaia, fiul lui Iehoiada.“ Ei au intrat și s-au înfățișat înaintea împăratului.

33. Și împăratul le-a zis: „Luați* cu voi pe slujitorii stăpânului vostru, puneți pe fiul meu Solomon călare pe catărul meu și coborâți-l la** Ghihon. ^{*2 Sam. 20.6. **2 Cron. 32.30.}

34. Acolo, preotul Tădoc și prorocul Natan să-l* ungă împărat peste Israel. Să sunați** din trâmbiță și să ziceți: „Trăiască împăratul Solomon!“

^{*1 Sam. 10.1; 16.3,12. 2 Sam. 2.4; 5.3. Cap. 19.16. 2 Împ. 9.3; 11.12. **2 Sam. 15.10. 2 Împ. 9.13; 11.14.}

35. Să vă suiți apoi după el ca să vină să se așeze pe scaunul meu de domnie și să împărățească în locul meu. Căci porunca mea este ca el să fie căpetenia lui Israel și Iuda.“

36. Benaia, fiul lui Iehoiada, a răspuns împăratului: „Amin! Așa să vrea Domnul Dumnezeul domnului meu, împăratul:”

37. Domnul să fie cu Solomon cum* a fost cu domnul meu, împăratul, ca să-și înalțe** scaunul de domnie mai

1. Așa se numește în Septuaginta

presus de scaunul de domnie al domnului meu, împăratul David!“

^{*Ios. 1,5,17. 1 Sam. 20,13. **Vers. 47.}

38. Atunci preotul Țadoc s-a coborât împreună cu prorocul Natan, cu Benaia*, fiul lui Iehoiada, cu cheretiții și peletiții; au pus pe Solomon călare pe catărul împăratului David și l-au dus la Ghihon.

^{*2 Sam. 8,18; 23,20-23.}

39. Preotul Țadoc a luat cornul cu untdelemn* din Cort și a uns** pe Solomon. Au sunat din trâmbiță, și tot* poporul a zis: „Trăiască împăratul Solomon!“

^{*Exod 30,23,25,32.}

^{Ps. 89,20. **1 Cron. 29,22. †1 Sam. 10,24.}

40. Tot poporul s-a suit după el, și poporul cânta din fluiet și se desfăta cu mare bucurie; se clătina pământul de strigătele lor.

Adonia aude

41. Zvonul acesta a ajuns până la Adonia și la toți cei poftiți care erau cu el, tocmai în clipa când sfârșeau de mâncat. Ioab, auzind sunetul trâmbiței, a zis: „Ce este cu vuietul acesta de care răsună cetatea?“

42. Pe când vorbea el încă, a venit Ionatan, fiul preotului Abiatar. Și Adonia a zis: „Apropie-te, că ești un om* viteaz și aduci vești bune.“

^{*2 Sam. 18,27.}

43. „Da“, a răspuns Ionatan lui Adonia, „domnul nostru, împăratul David, a făcut împărat pe Solomon.“

44. A trimis cu el pe preotul Țadoc, pe prorocul Natan, pe Benaia, fiul lui Iehoiada, pe cheretiți și peletiți, și l-au pus călare pe catărul împăratului.

45. Preotul Țadoc și prorocul Natan l-au uns împărat la Ghihon. De acolo s-au suit veselindu-se, și cetatea a fost pusă în mișcare: acesta este vuietul pe care l-ați auzit.

46. Solomon s-a și așezat* pe scaunul de domnie al împăratului.

^{*1 Cron. 29,23.}

47. Și slujitorii împăratului au venit să binecuvânteze pe domnul nostru, împăratul David, zicând: „Dumnezeul tău să facă numele lui Solomon mai* vestit decât numele tău, și el să-și înalțe scaunul de domnie mai presus de scaunul tău de domnie!“ Și împăratul s-a închinat* pe patul său.

^{*Vers. 37. **Gen. 47,31.}

48. Iată ce a zis și împăratul: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeu lui Israel care mi-a dat* astăzi un urmaș pe scaunul meu de domnie și mi-a îngăduit să-l văd!“

^{*Cap. 3,6. Ps. 132, 11,12.}

49. Toți cei poftiți de Adonia s-au umplut de spaimă; s-au sculat și au plecat care încotro.

50. Adonia s-a temut de Solomon; s-a sculat și el, a plecat și s-a apucat* de coarnele altarului.

^{*Cap. 2,28.}

51. Au venit și au spus lui Solomon: „Iată că Adonia se teme de împăratul Solomon și s-a apucat de coarnele altarului, zicând: „Să-mi jure împăratul Solomon azi că nu va omorî pe robul său cu sabia!“

52. Solomon a zis: „Dacă va fi om cinstit, un* păr din cap nu-i va cădea la pământ; dar dacă se va găsi răutate în el, va muri.“

^{*1 Sam. 14,45. 2 Sam. 14,11. Fapt. 27,34.}

53. Și împăratul Solomon a trimis niște oameni, care l-au coborât de pe altar. El a venit și s-a închinat înaintea împăratului Solomon, și Solomon i-a zis: „Du-te acasă.“

Învățăturile date lui Solomon la moarte

21. David se apropia de clipa* morții și a dat îndrumări fiului său Solomon, zicând:

^{*Gen. 47,29. Deut. 31,14.}

2. „Eu* plec pe calea pe care merge toată lumea. Întărește-te** și fii om!“

^{*Ios. 23,14. **Deut. 17,19,20.}

3. Păzește poruncile Domnului Dumnezeului tău umblând în căile Lui și păzind legile Lui, poruncile Lui, hotărârile Lui și învățăturile Lui, după cum este scris în Legea lui Moise, ca să izbutești* în tot ce vei face și ori încotro te vei întoarce

^{*Deut. 29,9. Ios. 1,7. 1 Cron. 22,12,13.}

4. și pentru ca Domnul să îplinească* următoarele cuvinte pe care le-a rostit pentru mine: „Dacă** fiii tăi vor lua seama la calea lor, umblând* cu credincioșie înaintea Mea, din toată inima lor și din tot sufletul lor, nu vei fi lipsit* niciodată de un urmaș pe scaunul de domnie al lui Israel.“

^{*2 Sam. 7,25. **Ps. 132,12. †2 Imp. 20,3. ††2 Sam. 7,12,13. Cap. 8,25.}

5. Știi ce mi-a făcut* Ioab, fiul Țeruei, ce a făcut celor două căpetenii ale oștirii lui Israel, lui Abner**, fiul lui Ner, și lui Amasa*, fiul lui Ieter. I-a omorât; a vărsat în timp de pace sânge de război și a pus sângele de război pe cingătoarea cu care era încins la mijloc și pe încălțăminte din picioare.

^{*2 Sam. 3,39; 18,5,12,14; 19,5-7. **2 Sam. 3,27. †2 Sam. 20,10.}

6. Fă după înțelepciunea* ta, și să nu lași ca perii lui cei albi să se coboare în pace în Locuința morților.

^{*Vers. 9. Prov. 20,26.}

7. Să te porți cu bunăvoință cu fiii lui Barzilai*, galaaditul, și ei să mănânce** la masă cu tine; căci tot așa s-au purtat și ei* cu mine, ieșindu-mi înainte, când fugeam de fratele tău Absalom.

^{*2 Sam. 19,31,38. **2 Sam. 9,7,10; 19,28. †2 Sam. 17,27.}

8. Iată că ai lângă tine pe Șimej*, fiul lui Ghera, beniamitul, din Bahurim. El a rostit împotriva mea mari blesteme în ziua când mă duceam la Mahanaim. Dar s-a coborât înaintea** mea la Iordan, și i-am jurat* pe Domnul, zicând: „Nu te voi omorî cu sabia.“

^{*2 Sam. 16,5. **2 Sam. 19,18. †2 Sam. 19,23.}

9. Acum, tu să nu-l lași nepedepsit*; căci ești un om înțelept și știi cum trebuie să te porți cu el. Să-i cobori perii albi însângerați** în Locuința morților.“

^{*Exod 20,7. Iov 9,28. **Gen. 42,38; 44,31.}

10. David a adormit* cu părinții lui și a fost îngropat în cetatea** lui David.

^{*Cap. 1,21. Fapt. 2,29; 13,36. **2 Sam. 5,7.}

11. Vremea cât a împărățit* David peste Israel a fost de patruzeci de ani: la Hebron a împărățit șapte ani, iar la Ierusalim a împărățit treizeci și trei de ani.

^{*2 Sam. 5,4. 1 Cron. 29,26,27.}

12. Solomon a șezut* pe scaunul de domnie al tatălui său, David, și împărăția lui s-a întărit foarte mult.

^{*1 Cron. 29,23. 2 Cron. 1,1.}

Solomon omoară pe Adonia

13. Adonia, fiul Haghitei, s-a dus la Bat-Șeba, mama lui Solomon. Ea i-a zis: „Vii* cu gânduri pașnice?“ El a răspuns: „Da.“

^{*1 Sam. 16,4,5.}

14. Și a adăugat: „Am să-ți spun o vorbă.“ Ea a zis: „Vorbește!“

15. Și el a zis: „Știi că împărăția era* a mea și că tot Israelul își îndrepta privirile spre mine ca să fiu împărat. Dar împărăția s-a întors și a căzut fratelui meu, pentru că Domnul i-a** dat-o.“

^{*Cap. 1,5. **1 Cron. 22,9,10; 28,5-7. Prov. 21,30. Dan. 2,21.}

16. Acum îți cer un lucru: nu-ți întoarce fața!“ Ea i-a răspuns: „Vorbește!“

17. Și el a zis: „Spune, te rog, împăratului Solomon – căci nu se poate să nu te asculte – să-mi dea de nevastă pe* Abișag, sunamita.“

^{*Cap. 1,3,4.}

18. Bat-Șeba a zis: „Bine! Voi vorbi împăratului pentru tine.“

19. Bat-Șeba s-a dus la împăratul Solomon, să-i vorbească pentru Adonia. Împăratul s-a sculat s-o întâmpine, s-a închinat* înaintea ei și a șezut pe scaunul său de domnie. Au pus un scaun pentru mama împăratului, și ea a șezut** la dreapta lui.

^{*Exod 20,12. **Ps. 45,9.}

20. Apoi a zis: „Am să-ți fac o mică rugămintă: să mă ascuți!“ Și împăratul i-a zis: „Cere, mamă, căci te voi asculta.“

21. Ea a zis: „Abișag, sunamita, să fie dată de nevastă fratelui tău Adonia.“

22. Împăratul Solomon a răspuns mamei sale: „Pentru ce ceri numai pe Abișag, sunamita, pentru Adonia? Cere și împărăția pentru el – căci este fratele meu mai mare decât mine – pentru el, pentru preotul Abiatar* și pentru Ioab, fiul Țeruei.“

^{*Cap. 1,7.}

23. Atunci împăratul a jurat pe Domnul, zicând: „Să mă pedepsească Dumnezeu cu toată* asprimea, dacă nu-l vor costa viața pe Adonia cuvintele acestea!“

^{*Rut 1,17.}

24. Acum, viu este Domnul, care m-a întărit și m-a suit pe scaunul de domnie al tatălui meu, David, și care mi-a făcut o casă, după făgăduința* Lui, că astăzi va muri Adonia!“

^{*2 Sam. 7,11,13. 1 Cron. 22,10.}

25. Și împăratul Solomon a trimis pe Benaia, fiul lui Iehoiada, care l-a lovit; și Adonia a murit.

Abiatar scos din slujbă

26. Împăratul a zis apoi preotului Abiatar: „Du-te la Anatot*, la moșiile tale, căci ești vrednic de moarte; dar nu te voi omorî azi, pentru că ai purtat* chivotul Domnului Dumnezeu înaintea tatălui meu, David, și pentru că ai luat* parte la toate suferințele tatălui meu.“

^{*Ios. 21,18. **1 Sam. 23,6. 2 Sam. 15,24,29. †1 Sam. 22,20,23. 2 Sam. 15,24.}

27. Astfel Solomon a scos pe Abiatar din slujba de preot al Domnului, ca să îplinească* cuvântul rostit de Domnul asupra casei lui Eli, în Silo.

^{*1 Sam. 2,31-35.}

Omorârea lui Ioab

28. Vestea aceasta a ajuns până la Ioab, care luase partea* lui Adonia, măcar că nu luase partea lui Absalom. Și Ioab a fugit la Cortul Domnului și s-a apucat** de coarnele altarului.

^{*Cap. 1,7. **Cap. 1,50.}

29. Au dat de știre împăratului Solomon că Ioab a fugit la Cortul Domnului și că este la altar. Și Solomon a trimis pe Benaia, fiul lui Iehoiada, zicându-i: „Du-te și lovește-l!”

30. Benaia a ajuns la Cortul Domnului și a zis lui Ioab: „Ieși! Căci așa poruncește împăratul.”

Dar el a răspuns: „Nu! Vreau să mor aici.” Benaia a spus lucrul acesta împăratului zicând: „Așa a vorbit Ioab și așa mi-a răspuns.”

31. Împăratul a zis lui Benaia: „Fă* cum a zis, lovește-l și îngroapă-l; și ia** astfel de peste mine și de peste casa tatălui meu sângele pe care l-a vărsat Ioab fără temeii.

*Exod 21.14. **Num. 35.33; Deut. 19.13; 21.8,9.

32. Domnul va face ca sângele lui să cadă* asupra capului lui, pentru că a lovit pe doi bărbați mai dreți și mai buni** decât el și i-a ucis cu sabia, fără să fi știut tatăl meu, David: pe Abner†, fiul lui Ner, căpetenia oștirii lui Israel, și pe Amasa††, fiul lui Ieter, căpetenia oștirii lui Iuda. *Jude. 9.24,57. Ps. 7.16. **2 Cron. 21.13. †2 Sam. 3.27. ††2 Sam. 20.10.

33. Sângele lor să cadă peste capul lui Ioab și peste capul urmașilor* lui pentru totdeauna; dar David**, sâmbanța lui, casa lui și scaunul lui de domnie, să aibă parte de pace pe vecie din partea Domnului.“ *2 Sam. 3.29. **Prov. 25.5.

34. Benaia, fiul lui Iehoiada, s-a suit, a lovit pe Ioab și l-a omorât. El a fost îngropat în casa lui, în pustiu.

35. Împăratul a pus în fruntea oștirii pe Benaia, fiul lui Iehoiada, în locul lui Ioab, iar în locul lui Abiatar* a pus pe preotul Iadoc**.

*Vers. 27. **Num. 25.11-13. 1 Sam. 2.35. 1 Cron. 6.53; 24.3.

Omorârea lui Șimei

36. Împăratul a chemat pe Șimei* și i-a zis: „Zidește-ți o casă la Ierusalim: să locuiești în ea și să nu ieși din ea ca să te duci într-o parte sau alta.

*2 Sam. 16.5. Vers. 8.

37. Să știi bine că în ziua când vei ieși și vei trece pârâul* Chedron, vei muri. Atunci sângele** tău va cădea asupra capului tău.

*2 Sam. 15.23. **Lev. 20.9. Ios. 2.19. 2 Sam. 1.16.

38. Șimei a răspuns împăratului: „Bine! Robul tău va face cum spune domnul meu, împăratul.” Și Șimei a locuit multă vreme la Ierusalim.

39. După trei ani, s-a întâmplat că doi slujitori ai lui Șimei au fugit la Achiș*,

fiul lui Maaca, împăratul Gatului. Au dat de știre lui Șimei, zicând: „Iată că slujitorii tăi sunt la Gat.“ *1 Sam. 27.2.

40. Șimei s-a sculat, a pus șaua pe măgar și s-a dus la Gat, la Achiș, să-și caute slujitorii. Șimei s-a dus și și-a adus înapoi slujitorii din Gat.

41. Au dat de veste lui Solomon că Șimei a plecat din Ierusalim la Gat și că s-a întors.

42. Împăratul a chemat pe Șimei și i-a zis: „Nu te-am pus eu să juri pe Domnul și nu ți-am spus eu hotărât: „Să știi că vei muri în ziua când vei ieși să te duci într-o parte sau alta”? Și nu mi-ai răspuns tu: „Bine! Am înțeles”? 43. Pentru ce atunci n-ai ascultat de jurământul Domnului și de porunca pe care ți-o dădusem?”

44. Și împăratul a zis lui Șimei: „Știi înăuntrul inimii tale tot* răul pe care l-ai făcut tatălui meu, David; Domnul** a întors răutatea ta asupra capului tău. *2 Sam. 16.5. Ps. 7.16. **Ezec. 17.19.

45. Dar împăratul Solomon va fi binecuvântat, și scaunul* de domnie al lui David va fi întărit pe vecie înaintea Domnului.“ *Prov. 25.5.

46. Și împăratul a poruncit lui Benaia, fiul lui Iehoiada, care a ieșit și a lovit pe Șimei; și Șimei a murit.

Astfel, împărăția* s-a întărit în mâinile lui Solomon. *Vers. 12.

Căsătoria lui Solomon – Visul lui

31. Solomon* s-a încuscrit cu faraon, împăratul Egiptului. A luat de nevastă pe fata lui faraon și a adus-o în cetatea** lui David, până și-a isprăvit de zidit casa† lui, casa†† Domnului și zidul*† dimprejurul Ierusalimului. *Cap. 7.8; 9.24. **2 Sam. 5.7. †Cap. 7.1.

††Cap. 6. *†Cap. 9.15,19.

2. Poporul* nu aducea jertfe decât pe înălțimi, căci până pe vremea aceasta nu se zidise încă o casă în Numele Domnului. *Lev. 17.3-5. Deut. 12.2,4,5. Cap. 22.43.

3. Solomon iubea* pe Domnul și se ținea** de obiceiurile tatălui său, David. Numai că aducea jertfe și tămâie pe înălțimi. *Deut. 6.5; 30.16,20.

Ps. 31.23. Rom. 8.28. 1 Cor. 8.3. **Vers. 6,14.

4. Împăratul s-a dus* la Gabaon să aducă jertfe acolo, căci** era cea mai însemnată înălțime. Solomon a adus o mie de ardere de tot pe altar.

*2 Cron. 1.3. **1 Cron. 16.39. 2 Cron. 1.3.

5. La Gabaon*, Domnul S-a arătat în vis** lui Solomon noaptea și Dumnezeu i-a zis: „Cere ce vrei să-ți dau.”

*Cap. 9.2. 2 Cron. 1.7. **Num. 12.6. Mat. 1.20; 2.13,19.

6. Solomon* a răspuns: „Tu ai arătat o mare bunăvoință față de robul Tău David, tatăl meu, pentru că umbra** înaintea Ta în credințioșie, în dreptate și în curăție de inimă față de Tine; i-ai păstrat această mare bunăvoință și i-ai dat un fiu†, care șade pe scaunul lui de domnie, cum se vede astăzi.

*2 Cron. 1.8, etc. **Cap. 2.4; 9.4. 2 Împ. 20.3. Ps. 15.2. †Cap. 1.48.

7. Acum Doamne Dumnezeul meu, Tu ai pus pe robul Tău să împărătească în locul tatălui meu, David; și eu nu sunt decât un tânăr*, nu sunt încercat**.

*1 Cron. 29.1. **Num. 27.17.

8. Robul Tău este în mijlocul poporului pe care l-ai* ales, popor foarte mare, care nu poate fi nici** socotit, nici numărat, din pricina mulțimii lui.

*Deut. 7.6. **Gen. 13.16; 15.5.

9. Dă, dar*, robului Tău o inimă pricepută, ca să judece** pe poporul Tău, să deosebească† binele de rău! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta așa de mare la număr!?”

*2 Cron. 1.10. Prov. 2.3-9. Iac. 1.5. **Ps. 72.1,2. †Evr. 5.14.

10. Cererea aceasta a lui Solomon a plăcut Domnului.

11. Și Dumnezeu a zis: „Fiindcă lucrul acesta îl ceri, fiindcă nu ceri* pentru tine nici viață lungă, nici bogății, nici moartea vrăjmașilor tăi, ci ceri pricepere, ca să faci dreptate,

*Iac. 4.3.

12. voi* face după cuvântul tău. Îți voi** da o inimă înțeleaptă și pricepută, așa cum n-a fost nimeni înaintea ta și nu se va scula nimeni niciodată ca tine.

*1 Ios. 5.14,15. **Cap. 4.29-31; 5.12; 10.24. Ecl. 1.16.

13. Mai mult, îți voi da* și ce n-ai cerut: bogății** și slavă, așa încât în tot timpul vieții tale nu va fi nici un împărat ca tine.

*Mat. 6.33.

14. Și dacă vei umbra în căile Mele, păzind legile și poruncile Mele, cum* a făcut David, tatăl tău, îți voi lungi** zilele.“

*Cap. 15.5. **Ps. 91.16. Prov. 3.2.

15. Solomon s-a* deșteptat. Acesta a fost visul. Solomon s-a întors la Ierusalim și s-a înfățișat înaintea chivotului legământului Domnului. A adus ardere de tot și jertfe de mulțumire și a

dat un ospăț** tuturor slujitorilor lui.

*Gen. 41.7. **Gen. 40.20. Cap. 8.65. Est. 1.3. Dan. 5.1. Marc. 6.21.

Judecata lui Solomon

16. Atunci au venit două femei curve la împărat și s-au înfățișat* înaintea lui.

*Num. 27.2.

17. Una din femei a zis: „Rogu-mă, domnul meu, eu și femeia aceasta locuim în aceeași casă, și am născut lângă ea în casă.

18. După trei zile, femeia aceasta a născut și ea. Locuiam împreună, nici un străin nu era cu noi în casă. Nu eram decât noi amândouă.

19. Peste noapte, fiul acestei femei a murit, pentru că se culcase peste el.

20. Ea s-a sculat pe la mijlocul nopții, a luat pe fiul meu de lângă mine, pe când dormea roaba ta, și l-a culcat la sânul ei: iar pe fiul ei, care murise, l-a culcat la sânul meu.

21. Dimineața, m-am sculat să dau țâță copilului; și iată că era mort. M-am uitat cu luare aminte la el dimineața; și iată că nu era fiul meu, pe care-l născusem.”

22. Cealaltă femeie a zis: „Ba nu; fiul meu este cel viu, iar fiul tău cel mort.” Dar cea dintâi a răspuns: „Ba nicidecum! Fiul tău este cel mort, iar fiul meu este cel viu.” Așa au vorbit ele înaintea împăratului.

23. Împăratul a zis: „Una zice: „Fiul meu este cel viu, iar fiul tău este cel mort.” Și cealaltă zice: „Ba nicidecum! Fiul tău este cel mort, iar fiul meu este cel viu.”

24. Apoi a adăugat: „Aduceți-mi o sabie.” Au adus o sabie înaintea împăratului.

25. Și împăratul a zis: „Țăiați în două copilul cel viu și dați o jumătate uneia și o jumătate celeilalte.”

26. Atunci femeia al cărei copil era viu a simțit că i* se rupe inima pentru copil și a zis împăratului: „Ah! domnul meu, dă-i mai bine ei copilul cel viu și nu-l omori!” Dar cealaltă a zis: „Să nu fie nici al meu, nici al tău; tăiați-l!”

*Gen. 43.30. Isa. 49.15. Ier. 31.20. Osea 11.8.

27. Și împăratul, luând cuvântul, a zis: „Dați celei dintâi copilul cel viu și nu-l omorâți. Ea este mama lui.”

28. Tot Israelul a auzit de hotărârea pe care o rostise împăratul. Și s-au temut de împărat, căci au văzut că

înțelepciunea* lui Dumnezeu era în el, povățuindu-l în judecățile lui.

*Vers. 9,11,12.

Slujbașii cei mai înalți ai lui Solomon

4. Împăratul Solomon era împărat peste tot Israelul.

2. Iată căpeteniile pe care le avea în slujba lui: Azaria, fiul preotului Tadoc,

3. Elihoref și Ahia, fiii lui Șişa, erau logofeți; Iosafat*, fiul lui Ahilud, era scriitor;

*2 Sam. 8.16; 20.24.

4. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era peste oștire; Tadoc și Abiatar** erau preoți.

*Cap. 2.35. **Cap. 2.27.

5. Azaria, fiul lui Natan, era mai mare* peste îngrijitori. Zabud, fiul lui Natan era slujbaş** de stat, cirac† al împăratului;

*Vers. 7.

**2 Sam. 8.18; 20.26. †2 Sam. 15.37; 16.16. 1 Cron. 27.33.

6. Ahișar era mai mare peste casa împăratului; și Adoniram*, fiul lui Abda, era mai mare peste dări.

*Cap. 5.14.

Numele celor doisprezece îngrijitori

7. Solomon avea doisprezece îngrijitori peste tot Israelul. Ei îngrijeau de hrana împăratului și a casei lui, fiecare timp de o lună din an.

8. Iată-le numele:

Fiul lui Hur, în muntele lui Efraim.

9. Fiul lui Decher, la Macaș, la Saalbim, la Bet-Semeș, la Elon și la Bet-Hanan.

10. Fiul lui Hesed, la Arubot; el avea Soco și toată țara Hefer.

11. Fiul lui Abinadab avea tot ținutul Dorului. Tafat, fata lui Solomon, era nevasta lui.

12. Baana, fiul lui Ahilud, avea Taanac și Meghido și tot Bet-Seanul de lângă Tartan sub Izreel, de la Bet-Sean până la Abel-Mehola, până dincolo de Iocmeam.

13. Fiul lui Gheber, la Ramot din Galaad; el avea târgurile* lui Iair, fiul lui Manase, în Galaad; mai avea și ținutul** Argob în Basan, șaizeci de cetăți mari cu ziduri și zăvoare de aramă.

*Num. 32.41. **Deut. 3.4.

14. Ahinadab, fiul lui Ido, la Mahanaim.

15. Ahimaat, în Neftali. El luase de nevastă pe Basmat, fata lui Solomon.

16. Baana, fiul lui Hușai, în Așer și la Bealot.

17. Iosafat, fiul lui Paruah, în Isahar.

18. Șimei, fiul lui Ela, în Benjamin.

19. Gheber, fiul lui Uri, în țara Galaadului; el avea ținutul* lui Sihon, împăratul amoritilor și al lui Og, împăratul Basanului. Era un singur îngrijitor în țara aceasta.

*Deut. 3.8.

Mărirea lui Solomon

20. Iuda și Israel erau în număr foarte mare, ca nisipul* de pe țărmul mării. Ei mâncau**, beau și se veseleau.

*Gen. 22.17. Cap. 3.8. Prov. 14.28. **Ps. 72.3,7. Mica 4.4.

21. Solomon* mai stăpâna și toate împărățiile de la Râu** până în țara filistenilor și până la hotarul Egiptului. Ei îi aduceau† daruri și au fost supuși lui Solomon tot timpul vieții lui.

*2 Cron. 9.26.

Ps. 72.8. **Gen. 15.18. Ios. 1.4. †Ps. 68.29; 72.10,11.

22. În fiecare zi Solomon mânca: treizeci de cori de floare de făină și șaizeci de cori de altă făină.

23. zece boi grași, douăzeci de boi de păscut și o sută de oi, afară de cerbi, căprioare, ciute și păsări îngrășate.

24. Stăpâna peste toată țara de dincoace de Râu, de la Tifsah până la Gaza, peste toți împărații* de dincoace de Râu. Și avea pace** pretutindeni de jur împrejur.

*Ps. 72.11. **1 Cron. 22.9.

25. Iuda și Israel, de la Dan* până la Beer-Șeba, au locuit** în liniște fiecare† sub via lui și sub smochinul lui, în tot timpul lui Solomon.

*Ier. 23.6. **Mica 4.4. Zah. 3.10. †Jude. 20.1.

26. Solomon* avea patruzeci de mii de iesle pentru caii** de la carele lui, și douăsprezece mii de călăreți.

*Cap. 10.26. 2 Cron. 1.14; 9.25. **Deut. 17.16.

27. Îngrijitorii* îngrijeau de hrana împăratului Solomon și a tuturor celor ce se apropiau de masa lui, fiecare în luna lui; și nu lăsau să fie vreo lipsă.

*Vers. 7.

28. Aduceau și orz și paie pentru armăsari și fugari, în locul unde se afla împăratul, fiecare după poruncile pe care le primise.

Faima și înțelepciunea lui Solomon

29. Dumnezeu* a dat lui Solomon înțelepciune, foarte mare pricepere și cunoștințe multe ca nisipul de pe țărmul mării.

*Cap. 3.12.

30. Înțelepciunea lui Solomon întrecea înțelepciunea tuturor fiilor răsăritului* și toată înțelepciunea** egiptenilor.

*Gen. 25.6. **Fapt. 7.22.

31. El era mai înțelept* decât** orice

om, mai mult† decât Etan, ezrahitul, mai mult decât Heman, Calcol și Darda, fiii lui Mahol; și faima lui se răspândise printre toate neamurile dimprejur.

*Cap. 3.12. **1 Cron. 15.19. Ps. 89, titlu. †1 Cron. 2.6; 6.33; 15.19. Ps. 88, titlu.

32. A rostit* trei mii de pilde și a alcătuit o mie cinci** cântări.

*Prov. 1.1. Ecl. 12.9. **Cânt. 1.1.

33. A vorbit despre copaci, de la cedrul din Liban până la isopul care crește pe zid, a vorbit de asemenea despre dobitoace, despre păsări, despre târătoare și despre pești.

34. Veneau* oameni din toate popoarele să asculte înțelepciunea lui Solomon, din partea tuturor împăraților pământului care auziseră vorbindu-se de înțelepciunea lui.

*Cap. 10.1. 2 Cron. 9.1,23.

Zidirea Templului

5. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis pe slujitorii săi la Solomon; căci auzise că fusese uns împărat în locul tatălui său, și el iubise** totdeauna pe David.

*Vers. 10,18.

2 Cron. 2.3. **2 Sam. 5.11. 1 Cron. 14.1. Amos 1.9.

2. Solomon* a trimis vorbă lui Hiram:

*2 Cron. 2.3.

3. „Știi că tatăl meu, David, n-a putut să zidească o Casă Domnului Dumnezeui lui, din pricina războaielor* cu care l-au înconjurat vrăjmașii lui, până ce Domnul i-a pus sub talpa picioarelor lui.

*1 Cron. 22.8; 28.3.

4. Acum Domnul Dumnezeuul meu mi-a dat odihnă* din toate părțile; nu mai am nici potrivnic, nici nenorociri!

*Cap. 4.24. 1 Cron. 22.9.

5. Iată* că am de gând să zidesc o Casă Numelui Domnului Dumnezeui lui, cum** a spus Domnul, tatălui meu, David, zicând: „Fiul tău, pe care-l voi pune în locul tău pe scaunul tău de domnie, el va zidi o Casă Numelui Meu.“

*2 Cron. 2.4. **2 Sam. 7.13. 1 Cron. 17.12; 22.10.

6. Poruncește acum să se taie pentru mine cedri* din Liban. Slujitorii mei vor fi cu ai tăi și-ți voi plăti simbria slujitorilor tăi așa cum o vei hotărî tu; căci știi că dintre noi nimeni nu se pricepe să taie lemne ca sidonienii.“

*2 Cron. 2.8,10.

7. Când a auzit Hiram cuvintele lui Solomon, a avut o mare bucurie și a zis: „Binecuvântat să fie astăzi Domnul care a dat lui David un fiu înțelept drept căpetenie a acestui mare popor!“

8. Și Hiram a trimis răspuns lui Solomon: „Am auzit ce ai trimis să mi se spună. Voi face tot ce vei vrea în ce privește lemnele de cedru și lemnele de chiparos.

9. Slujitorii mei le vor coborî din Liban la mare și* le voi trimite pe mare în plute până la locul pe care mi-l vei arăta: acolo, voi pune să le dezlege, și le vei lua. Ceea ce cer în schimb este să trimiți merinde** casei mele.“

*2 Cron. 2.16. **Ezra 3.7. Ezec. 27.17. Fapt. 12.20.

10. Hiram a dat lui Solomon lemne de cedru și lemne de chiparos cât a voit.

11. Și Solomon* a dat lui Hiram douăzeci de mii de cori de grâu pentru hrana casei lui și douăzeci de cori de untdelemn curat; iată ce a dat Solomon în fiecare an lui Hiram.

*2 Cron. 2.10.

12. Domnul a dat înțelepciune lui Solomon, cum* îi făgăduise. Între Hiram și Solomon a fost pace, și au făcut legământ împreună.

*Cap. 3.12.

13. Împăratul Solomon a luat din tot Israelul oameni de corvoadă, în număr de treizeci de mii.

14. I-a trimis în Liban, câte zece mii pe lună, cu schimbul; o lună erau în Liban, și două luni erau acasă. Adoniram era mai mare peste* oamenii de corvoadă.

*Cap. 4.6.

15. Solomon* mai avea șaptezeci de mii de oameni care purtau poverile și optzeci de mii care tăiau pietrele în munți,

*Cap. 9.21. 2 Cron. 2.17,18.

16. afară de căpeteniile, în număr de trei mii trei sute, puse de Solomon peste lucrări și însărcinate cu privegherea lucrătorilor.

17. Împăratul a poruncit să se scoată pietre mari și mărețe, cioplite* pentru temeliile Casei.

*1 Cron. 22.2.

18. Lucrătorii lui Solomon, ai lui Hiram și ghibliti, le-au cioplit și au pregătit lemnele și pietrele pentru zidirea Casei.

Zidirea Templului

6. În* al patru sute optzecilea an după ieșirea copiilor lui Israel din țara Egiptului, Solomon a** zidit Casa Domnului, în al patrulea an al domniei lui peste Israel, în luna Ziv, care este luna a doua.

*2 Cron. 3.1,2. **Fapt. 7.47.

2. Casa*, pe care a zidit-o împăratul Solomon Domnului, era lungă de șai-

zeci de coți, lată de douăzeci și înaltă de treizeci.

*Ezec. 41.1, etc.

3. Pridvorul dinaintea Templului casei avea o lungime de douăzeci de coți, în lățimea casei, și zece coți lărgime în fața casei.

4. Împăratul a făcut Casei ferestre* largi înăuntru și strâmte afară.

*Ezec. 40.16; 41.16.

5. A zidit lipite de zidul Casei mai multe rânduri* de odăi, unul peste altul, de jur împrejur, care înconjurau zidurile Casei, Templul** și Sfântul Locaș; și a făcut astfel odăi lăturalnice de jur împrejur.

*Ezec. 41.6. **Vers. 16,19-21,31.

6. Catul de jos era lat de cinci coți, cel de la mijloc de șase coți, iar al treilea de șapte coți; căci pe partea de afară a Casei a făcut arcade strâmte împrejur ca grinzile să nu fie prinse în zidurile Casei.

7. Când s-a zidit Casa*, s-au întrebuințat pietre cioplite gata înainte de a fi aduse acolo, așa că nici ciocan, nici secure, nici o unealtă de fier nu s-au auzit în Casă în timpul zidirii.

*Deut. 27.5,6. Cap. 5.18.

8. Intrarea odăilor din catul de jos era în partea dreaptă a Casei; în catul de la mijloc te suiai pe o scară cotită, și tot așa de la catul de mijloc la al treilea.

9. După ce a isprăvit* de zidit Casa, Solomon a acoperit-o cu scânduri și cu grinzii de cedru.

*Vers. 14,38.

10. A făcut de cinci coți de înalte fiecare din caturile dimprejurul întregii Case și le-a legat de Casă prin lemne de cedru.

11. Domnul a vorbit lui Solomon și i-a zis:

12. „Tu zidești Casa aceasta! Dacă vei* umbla după legile Mele, dacă vei împlini orânduirile Mele, dacă vei păzi și vei urma toate poruncile Mele, voi împlini față de tine făgăduința** pe care am făcut-o tatălui tău, David,

*Cap. 2.4; 9.4. **2 Sam. 7.13. 1 Cron. 22.10.

13. voi* locui în mijlocul copiilor lui Israel și nu voi părăsi** pe poporul Meu, Israel.“

*Exod 25.8. Lev. 26.11. 2 Cor. 6.16. Apoc. 21.3. **Deut. 31.6.

14. După ce a isprăvit* de zidit Casa,

*Vers. 38.

15. Solomon i-a îmbrăcat zidurile pe dinăuntru cu scânduri de cedru, de la pardoseală până la tavan; a îmbrăcat astfel în lemn partea dinăuntru și a

acoperit pardoseala Casei cu scânduri de chiparos.

16. A îmbrăcat cu scânduri de cedru cei douăzeci de coți ai fundului Casei de la pardoseală până în creștetul zidurilor și a păstrat locul acesta ca să facă din el Sfânta Sfintelor*, Locul Preasfânt.

*Exod 26.33.

Lev. 16.2. Cap. 8.6. 2 Cron. 3.8. Ezech. 45.3. Evt. 9.3.

17. Cei patruzeci de coți de dinainte alcătuiau Casa, adică Templul.

18. Lemnul de cedru dinăuntru avea săpături de colocinți și flori deschise; totul era de cedru, nu se vedea nici o piatră.

19. Solomon a pregătit Locul Preasfânt înăuntru în mijlocul Casei, ca să așeze acolo chivotul legământului Domnului.

20. Locul Preasfânt avea douăzeci de coți lungime, douăzeci de coți lățime și douăzeci de coți înălțime. Solomon l-a căptușit cu aur curat. A făcut înaintea Locului Preasfânt un altar de lemn de cedru și l-a acoperit cu aur.

21. Partea dinăuntru a Casei a căptușit-o cu aur și a prins perdeaua dinăuntru în lănișoare de aur înaintea Locului Preasfânt, pe care l-a acoperit cu aur.

22. A căptușit toată Casa cu aur, Casa întreagă, și a acoperit cu aur tot altarul* care era înaintea Locului Preasfânt.

*Exod 30.1,3,6.

23. În Locul Preasfânt a făcut* doi heruvimi de lemn de măslin sălbatic, înalți de zece coți.

24. Fiecare din cele două aripi ale unuia din heruvimi avea cinci coți, ceea ce făcea zece coți de la capătul uneia din aripile lui până la capătul celeilalte.

25. Al doilea heruvim avea tot zece coți. Măsura și chipul erau aceleași pentru amândoi heruvimii.

26. Înălțimea fiecăruia din cei doi heruvimi era de zece coți.

27. Solomon a așezat heruvimii în mijlocul Casei, în partea dinăuntru. Aripile lor erau întinse*, aripa celui dintâi atingeau un zid, și aripa celui de al doilea atingeau celălalt zid; iar celelalte aripi ale lor se întâlneau la capete, în mijlocul Casei.

*Exod 25.20; 37.9. 2 Cron. 5.8.

28. Solomon a acoperit și heruvimii cu aur.

29. Pe toate zidurile Casei, de jur

împrejur, în partea din fund și în față, a pus să sape chipuri de heruvimi, de finici și de flori deschise.

30. A acoperit pardoseala Casei cu aur, în partea din fund și în față.

31. La intrarea Locului Preasfânt a făcut două uși din lemn de măslin sălbatic; pragul de sus și ușorii ușilor erau în cinci muchii.

32. Cele două uși erau făcute din lemn de măslin sălbatic. A pus să sape pe ele chipuri de heruvimi, de finici și de flori deschise și le-a acoperit cu aur, a întins aurul și peste heruvimi și peste finici.

33. A făcut de asemenea pentru poarta Templului, niște ușori de lemn de măslin sălbatic, în patru muchii,

34. și cu două uși de lemn de chiparos; fiecare* ușă era făcută din două scânduri despărțite.

*Ezec. 41.23-25.

35. A pus să sape pe ele chipuri de heruvimi, de finici și de flori deschise și le-a acoperit cu aur, pe care l-a întins asupra de chipuri.

36. A zidit și curtea dinăuntru din trei rânduri de pietre cioplite și dintr-un rând de grinzii de cedru.

37. În anul al* patrulea, în luna Ziv, s-au pus temelii Casei Domnului;

*Vers. 1.

38. și în anul al unsprezecelea, în luna Bul, care este a opta lună, Casa a fost isprăvită în toate părțile ei și așa cum trebuia să fie. În timp de șapte* ani a zidit-o Solomon.

*Vers. 1.

Zidirea casei lui Solomon

71. Solomon și-a mai zidit și casa lui și a ținut treisprezece* ani până când a isprăvit-o de tot.

*Cap. 9.10. 2 Cron. 8.1.

2. A zidit mai întâi casa din pădurea Libanului, lungă de o sută de coți, lată de cincizeci de coți și înaltă de treizeci de coți. Se sprijinea pe patru rânduri de stâlpi de cedru, și pe stâlpi erau grinzii de cedru.

3. A acoperit cu cedru odăile care erau sprijinite de stâlpi și care erau în număr de patruzeci și cinci, câte cincisprezece de fiecare cat.

4. Erau trei caturi, și fiecare din ele avea ferestrele față în față.

5. Toate ușile și toți ușorii erau din bărne în patru muchii, și la fiecare din cele trei caturi, ușile erau față în față.

6. A făcut un pridvor de stâlpi, lung de cincizeci de coți și lat de treizeci de

coți, și un alt pridvor înainte cu stâlpi și trepte în față.

7. A făcut pridvorul scaunului de domnie, unde judeca, pridvorul judecării; și l-a acoperit cu cedru, de la pardoseală până în tavan.

8. Casa lui de locuit a fost zidită în același fel, într-o altă curte, în dosul pridvorului. Și a făcut o casă la fel cu pridvorul acesta pentru fata lui faraon, pe care* o luase de nevastă.

*Cap. 3.1. 2 Cron. 8.11.

9. Pentru toate aceste clădiri a întrebuințat pietre minunate, cioplite după măsură, ferestruite cu ferăstrăul, înăuntru și în afară; și aceasta din temelii până la streșină, și afară până la curtea cea mare.

10. Temeliile erau de pietre foarte de preț și mari, pietre de zece coți și pietre de opt coți.

11. Deasupra erau iarăși pietre foarte de preț, tăiate după măsură, și lemn de cedru.

12. Curtea cea mare avea de jur împrejurul ei trei șiruri de pietre cioplite și un șir de bărne de cedru, ca și curtea dinăuntru a Casei Domnului și* ca și pridvorul Casei.

*Ioan 10.23. Fapt. 3.11.

Cei doi stâlpi de aramă

13. Împăratul Solomon a trimis și a adus din Tir pe Hiram*,

*2 Cron. 4.11.

14. fiul* unei văduve din seminția lui Neftali și al unui tată** din Tir, care lucra în aramă. Hiram era plinț de înțelepciune, de pricepere și de știință în săvârșirea oricărei lucrări de aramă. El a venit la împăratul Solomon și i-a făcut toate lucrările.

*2 Cron. 2.14. **2 Cron. 4.16. †Exod 31.3; 36.1.

15. A turnat cei doi* stâlpi de aramă. Cel dintâi avea optsprezece coți în înălțime, și un fir de doisprezece coți măsura grosimea celui de al doilea.

*2 Împ. 25.17. 2 Cron. 3.15; 4.12. Ier. 52.21.

16. A turnat două acoperișuri de aramă, ca să le pună pe vârfurile stâlpilor; cel dintâi era înalt de cinci coți, și al doilea era înalt de cinci coți.

17. A mai făcut niște împletituri în chip de rețea, niște ciucuri făcuți cu lănișoare, pentru acoperișurile de pe vârful stâlpilor, șapte pentru acoperișul dintâi, și șapte pentru acoperișul al doilea.

18. A făcut câte două șiruri de rodii împrejurul uneia din rețele, ca să acopere

acoperișul de pe vârful unuia din stâlpi; tot așa a făcut și pentru al doilea.

19. Acoperișurile de pe vârful stâlpilor, în pridvor, erau lucrate așa de parcă erau niște crini și aveau patru coți.

20. Acoperișurile de pe cei doi stâlpi erau înconjurare de două sute de rodii, sus, lângă umflătura care era peste rețea; de asemenea, erau două sute* de rodii înșirate în jurul celui de la doilea acoperiș.

*2 Cron. 3.16; 4.13. Ier. 52.23.

21. A așezat* stâlpii în pridvorul** Templului; a așezat stâlpul din dreapta și l-a numit Iachin; apoi a așezat stâlpul din stânga și l-a numit Boaz.

*2 Cron. 3.17. **Cap. 6.3.

22. În vârful stâlpilor era o lucrătură în chip de crini. Astfel s-a isprăvit lucrarea stâlpilor.

Marea de aramă, lighenele de aramă

23. A făcut marea* turnată din aramă. Avea zece coți de la o margine până la cealaltă, era rotundă de tot, înaltă de cinci coți, și de jur împrejur se putea măsura cu un fir de treizeci de coți.

*2 Împ. 25.13. 2 Cron. 4.2. Ier. 52.17.

24. Sub buza ei erau săpați niște colociți, câte zece la fiecare cot, de jur* împrejurul mării; colociții, așezați pe două rânduri, erau turnați împreună cu ea dintr-o singură bucată.

*2 Cron. 4.3.

25. Era așezată pe doisprezece boi, din care trei întorși spre miazănoapte, trei întorși spre apus; trei întorși spre miazăzi, și trei întorși spre răsărit; marea era deasupra lor, și toată partea dinapoi a trupurilor lor era înăuntru.

*2 Cron. 4.4,5. Ier. 52.20.

26. Grosimea ei era de un lat de mână; și marginea ei era ca marginea unui potir, făcută ca floarea crinului. Avea o încăpere de două* mii de vedre.

*2 Cron. 4.5.

27. A mai făcut zece temelii de aramă. Fiecare temelie era lungă de patru coți, lată de patru coți și înaltă de trei coți.

28. Iată cum erau temeliele acestea. Erău făcute din tăblii, legate la colțuri cu încheieturi.

29. Pe tăbliile dintre încheieturi erau niște lei, boi și heruvimi; și pe încheieturi, deasupra și dedesubtul leilor și boilor, erau niște împletituri care atârnavă în chip de ciucuri.

30. Fiecare temelie avea patru roți de

aramă cu osii de aramă; și la cele patru colțuri erau niște polițe turnate, sub lighean și lângă ciucuri.

31. Gura temeliei dinăuntru acoperișului până sus era de un cot; gura aceasta era rotundă, ca pentru lucrările de felul acesta, și era lată de un cot și jumătate; avea și săpături. Tăbliile erau în patru muchii, nu rotunde.

32. Cele patru roți erau sub tăblii, și osiile roților erau prinse de temelie; fiecare era înaltă de un cot și jumătate.

33. Roțile erau făcute ca ale unui car. Osile, obezile, spițele și butucii lor erau toate turnate.

34. La cele patru colțuri ale fiecărei temelii erau niște polițe dintr-o bucată cu temelia.

35. Partea de sus a temeliei se sfârșea cu un cerc înalt de o jumătate de cot și își avea proptelele cu tăbliile ei făcute dintr-o bucată cu ea.

36. Pe plăcile proptelelor și pe tăblii, a săpat heruvimi, lei și finici, după locurile goale, și ciucuri de jur împrejur.

37. Așa a făcut cele zece temelii; turnătura, măsura și chipul erau la fel pentru toate.

38. A mai* făcut zece lighene de aramă. Fiecare lighean avea o încăpere de patruzeci de bați, fiecare lighean avea patru coți, fiecare lighean era pe câte una din cele zece temelii.

*2 Cron. 4.6.

39. A pus cinci temelii pe partea dreaptă a Casei, și cinci temelii pe partea stângă a Casei; iar marea de aramă a pus-o în partea dreaptă a Casei, la miazăz-răsărit.

40. Hiram a făcut cenușarele, lopețile și lighenele.

Sfârșitul lucrării

Așa a sfârșit Hiram toată lucrarea pe care i-o dăduse împăratul Solomon s-o facă pentru Casa Domnului:

41. doi stâlpi cu cele două acoperișuri și cu cununile lor de pe vârful stâlpilor; cele două rețele* ca să acopere cele două cununi ale acoperișurilor de pe vârful stâlpilor;

*Vers. 17,18.

42. cele patru sute de rodii pentru cele două rețele, câte două rânduri de rodii de fiecare rețea, ca să acopere cele două cununi ale acoperișurilor de pe vârful stâlpilor;

43. cele zece temelii și cele zece lighene de pe temelii;

44. marea și cei doisprezece boi de sub mare;

45. cenușarele*, lopețile și lighenele. Toate aceste unelte, pe care le-a dat împăratul Solomon lui Hiram să le facă pentru Casa Domnului, erau de aramă lustruită.

*Exod 27.3. 2 Cron. 4.16.

46. Împăratul a pus să le toarne în câmpia* Iordanului, într-un pământ humos, între Sucot** și Tartan†.

*2 Cron. 4.17. **Gen. 33.17. †Ios. 3.16.

47. Solomon a lăsat toate aceste unelte necântărite, căci erau foarte multe, și greutatea aramei nu se putea socoti.

48. Solomon a mai făcut toate celelalte unelte pentru Casa Domnului: altarul* de aur; masa** de aur, unde se puneau pâinile† pentru punerea înaintea Domnului;

*Exod 37.25, etc.

**Exod 37.10, etc. †Exod 25.30. Lev. 24.5-8.

49. sfeșnicele de aur curat, cinci la dreapta, și cinci la stânga, înaintea Locului Preasfânt, cu florile, candelile și mucările de aur;

50. lighenele, cușitele, potirele, ceștile și căuile de aur curat; și țâțânile de aur curat pentru ușa dinăuntru a Casei la intrarea în Locul Preasfânt și pentru ușa Casei de la intrarea Templului.

51. Astfel s-a isprăvit toată lucrarea, pe care a făcut-o împăratul Solomon pentru Casa Domnului. Apoi a adus argintul, aurul și uneltele, pe care le hărăzise* tatăl său, David, și le-a pus în vistierile Casei Domnului.

*2 Sam. 8.11. 2 Cron. 5.1.

Mutarea chivotului și Cortului

81. Atunci împăratul Solomon* a adunat la el, la Ierusalim, pe bătrânii lui Israel și pe toate căpeteniile semințiilor, pe căpeteniile familiilor copiilor lui Israel, ca să mute din cetatea** lui David, adică Sionul, chivotul† legământului Domnului.

*2 Cron. 5.2, etc. **2 Sam. 6.17. †2 Sam. 5.7,9; 6.12,16.

2. Toți bărbații lui Israel s-au strâns la împăratul Solomon, în luna lui Etanim, care este a șaptea lună, în timpul praznicului*.

*Lev. 23.34. 2 Cron. 7.8.

3. Când au venit toți bătrânii lui Israel, preoții* au ridicat chivotul.

*Num. 4.15. Deut. 31.9. Ios. 3.3,6. 1 Cron. 15.14,15.

4. Au adus chivotul Domnului, Cortul* întâlnirii și toate uneltele sfinte care erau în Cort: preoții și leviii† le-au adus.

*Cap. 3.4. 2 Cron. 1.3.

5. Împăratul Solomon și toată adunarea lui Israel chemată la el au stat înaintea chivotului. Au jertfit* oi

și boi, care n-au putut fi nici numărați, nici socotiți, din pricina mulțimii lor.

*2 Sam. 6.13.

6. Preoții au dus* chivotul legământului Domnului la** locul lui, în Locul Preasfânt al Casei, în Sfânta Sfințelor, sub† aripile heruvimilor.

*2 Sam. 6.17. **Exod 26.33,34. Cap. 6.19. †Cap. 6.27.

7. Căci heruvimii aveau aripile întinse peste locul chivotului și acopereau chivotul și drugii lui pe deasupra.

8. Se dăduse drugilor* o așa lungime încât capetele lor se vedeau din Locul Sfânt dinaintea Locului Preasfânt, dar nu se vedeau de afară. Ei au fost acolo până în ziua de azi.

*Exod 25.14,15.

9. În chivot* nu erau decât** cele două table de piatră, pe care le-a† pus Moise în el la Horeb, când†† a făcut Domnul legământ cu copiii lui Israel, la ieșirea lor din țara Egiptului.

*Exod 25.21. Deut. 10.2. **Deut. 10.5. Evr. 9.4. †Exod 40.20. ††Exod 34.27,28. Deut. 4.13. Vers. 21.

10. În clipa când au ieșit preoții din Locul Sfânt, norul a umplut* Casa Domnului.

*Exod 40.34,35. 2 Cron. 5.13,14; 7.2.

11. Preoții n-au putut să rămână acolo să facă slujba, din pricina norului; căci slava Domnului umpluse Casa Domnului.

Solomon binecuvântează adunarea

12. Atunci* Solomon a zis: „Domnul a zis că vrea să locuiască în întineric**!

*2 Cron. 6.1, etc. **Lev. 16.2. Ps. 18.11; 97.2.

13. Eu am zidit* o Casă care va fi locuința Ta, un loc** unde vei locui pe vecie!*

*2 Sam. 7.13. **Ps. 132.14.

14. Împăratul și-a întors fața și a binecuvântat* pe toată adunarea lui Israel. Toată adunarea lui Israel era în picioare.

*2 Sam. 6.18.

15. Și el a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeu lui Israel care a vorbit** cu gura lui tatălui meu, David, și care împlinește, prin puterea Lui, ce spusese, când a zis: *Luca 1.68. **2 Sam. 7.5,25.

16. „Din* ziua când am scos din Egipt pe poporul Meu, Israel, n-am ales nici o cetate dintre toate semințiile lui Israel ca să Mi se zidească în ea o Casă unde** să locuiască Numele Meu, ci am ales pe David† să împărătească peste poporul Meu, Israel!*

*2 Sam. 7.6. 2 Cron. 6.5, etc. **Deut. 12.11. †1 Sam. 16.1. 2 Sam. 7.8. Vers. 29. 1 Cron. 28.4.

17. Tatăl meu, David, avea de gând* să zidească o Casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.

*2 Sam. 7.2. 1 Cron. 17.1.

18. Și Domnul* a zis tatălui meu David: „Fiindcă ai avut de gând să zidești o Casă Numelui Meu, bine ai făcut că ai avut acest gând.” *2 Cron. 6,8,9.

19. Numai că nu tu* vei zidi Casa; ci fiul tău ieșit din trupul tău, va zidi Casa Numelui Meu.” *2 Sam. 7,5,12,13. Cap. 5,3,5.

20. Domnul a împlinit cuvintele pe care* le rostise. Eu m-am ridicat în locul tatălui meu, David, și am șezut pe scaunul de domnie al lui Israel, cum vestise Domnul, și am zidit casa Numelui Domnului Dumnezeuului lui Israel. *1 Cron. 28,5,6.

21. Am rânduit un loc pentru chivot, unde este legământul* Domnului, legământul pe care l-a făcut El cu părinții noștri, când i-a scos din țara Egiptului.” *Deut. 31,26. Vers. 9.

Rugăciunea lui Solomon

22. Solomon s-a așezat înaintea altarului* Domnului, în fața întregii adunări a lui Israel. Și-a întins** mâinile spre cer,

*2 Cron. 6,12, etc. **Exod 9,33. Ezra 9,5. Isa. 1,15.

23. și a zis:

„Doamne Dumnezeu lui Israel! Nu* este Dumnezeu ca Tine, nici sus în ceruri, nici jos pe pământ: Tu ții** legământul și îndurarea față de robii Tăi, care umblă* înaintea Ta din toată inima lor!” *Exod 15,11. 2 Sam. 7,22. **Deut. 7,9. Neem. 1,5. Dan. 9,4. †Gen. 17,1. Cap. 3,6. 2 Împ. 20,3.

24. Astfel, ai ținut cuvântul dat robului tău David, tatăl meu; și ce ai spus cu gura Ta îplinești în ziua aceasta cu puterea Ta.

25. Acum, Doamne Dumnezeu lui Israel, ține făgăduința pe care ai făcut-o tatălui meu, David, când ai zis: „Nu* vei fi lipsit niciodată înaintea Mea de un urmaș care să șadă pe scaunul de domnie al lui Israel, numai fiii tăi să ia seama la calea lor și să umble înaintea Mea, cum ai umblat tu înaintea Mea.” *2 Sam. 7,12,16. Cap. 2,4.

26. O, Dumnezeu lui Israel, îplinească-se făgăduința* pe care ai făcut-o robului Tău David, tatăl meu!

*2 Sam. 7,25.

27. Dar ce! Va locui* oare cu adevărat Dumnezeu pe pământ? Iată că cerurile și cerurile** cerurilor nu pot să Te cuprindă: cu cât mai puțin Casa aceasta pe care Ți-am zidit-o eu!

*2 Cron. 2,6. Isa. 66,1. 1er. 23,24. Fapt. 7,49; 17,24. **2 Cor. 12,2.

28. Totuși, Doamne Dumnezeul meu,

ia aminte la rugăciunea robului Tău și la cererea lui, ascultă strigătul și rugăciunea pe care Ți-o face astăzi robul Tău.

29. Ochii Tăi să fie zi și noapte deschiși asupra Casei acesteia, asupra locului despre care ai zis: „Acolo va fi Numele Meu!” Ascultă rugăciunea pe care Ți-o face robul Tău în locul* acesta. *Dan. 6,10.

30. Binevoiește și ascultă* cererea robului Tău și a poporului Tău, Israel, când se vor ruga în locul acesta! Ascultă-i din locul locuinței Tale, din ceruri, ascultă-i și iartă-i! *2 Cron. 20,9. Neem. 1,6.

31. Dacă va păcătui cineva împotriva aproapelui său și va fi silit să* facă un jurământ și va veni să jure înaintea altarului Tău, în Casa aceasta –

*Exod 22,11.

32. ascultă-l din ceruri, lucrează și fă dreptate robilor Tăi; osândește* pe cel vinovat și întoarce vina purtării lui asupra capului lui; dă dreptate celui nevinovat și fă-i după nevinovăția lui!

*Deut. 25,1.

33. Când* poporul Tău, Israel, va fi bătut de vrăjmaș, pentru că a păcătuit împotriva Ta: dacă se vor întoarce** la Ține și vor da slavă Numelui Tău, dacă Ți vor face rugăciuni și cereri în Casa aceasta –

*Lev. 26,17. Deut. 28,25. **Lev. 26,39,40. Neem. 1,9.

34. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul poporului Tău, Israel, și întoarce-i în țara pe care ai dat-o părinților lor!

35. Când* se va închide cerul și nu va fi ploaie, din pricina păcatelor făcute de ei împotriva Ta: dacă se vor ruga în locul acesta și vor da slavă Numelui Tău și dacă se vor abate de la păcatele lor, pentru că-i vei pedepsi –

*Lev. 26,19. Deut. 28,23.

36. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul robilor Tăi și al poporului Tău, Israel, învață-l* calea cea** bună pe care trebuie să umble și să trimiți ploaie pe pământul pe care l-ai dat de moștenire poporului Tău!

*Ps. 25,4; 27,11; 94,12; 143,8. **1 Sam. 12,23.

37. Când foametea*, ciuma, rugina, tăciunele, lăcustele, de un fel sau altul, vor fi în țară, când vrăjmașul va impresura pe poporul Tău în țara lui, în cetățile lui, când vor fi urgii sau boli de orice fel:

*Lev. 26,16,25,26. Deut. 28,21,22,27,38,42,52. 2 Cron. 20,9.

38. dacă un om, dacă tot poporul Tău, Israel, va face rugăciuni și cereri, și

fiecare își va cunoaște mustrarea cugetului lui și va întinde mâinile spre casa aceasta –

39. ascultă-l din ceruri, din locul locuinței Tale, și iartă-l; lucrează și răspundește fiecăruia după căile lui, Tu care cunoști inima fiecăruia, căci numai Tu cunoști* inima tuturor copiii oamenilor,

*1 Sam. 16,7. 1 Cron. 28,9. Ps. 11,4. 1er. 17,10. Fapt. 1,24.

40. ca să se teamă* de Tine în tot timpul cât vor trăi în țara pe care ai dat-o părinților noștri!

*Ps. 130,4.

41. Când străinul, care nu este din poporul Tău, Israel, va veni dintr-o țară depărtată, pentru Numele Tău,

42. căci se va ști că Numele Tău este mare, mâna* Ta este tare și brațul Tău este întins, când va veni să se roage în Casa aceasta, –

*Deut. 3,24.

43. ascultă-l din ceruri, din locul locuinței Tale, și dă străinului aceluia tot ce-Ți va cere, pentru ca toate popoarele pământului să cunoască* Numele Tău, să se teamă** de Tine, ca și poporul Tău, Israel, și să știe că Numele Tău este chemat peste Casa aceasta pe care am zidit-o eu!

*1 Sam. 17,46. 2 Împ. 19,19. Ps. 67,2. **Ps. 102,15.

44. Când poporul Tău va ieși la luptă împotriva vrăjmașului său, urmând calea pe care i-o vei porunci Tu: dacă vor face rugăciuni Domnului, cu privirile întoarse spre cetatea pe care ai ales-o Tu și spre Casa pe care am zidit-o eu Numelui Tău –

45. ascultă din ceruri rugăciunile și cererile lor și fă-le dreptate!

46. Când vor păcătui împotriva Ta – căci* nu este om care să nu păcătuiască – și Te vei mânia împotriva lor și-i vei da în mâna vrăjmașului, care-i va duce robii într-o țară** vrăjmașă, depărtată sau apropiată:

*2 Cron. 6,36. Prov. 20,9. Ecl. 7,20. Iac. 3,2. 1 Ioan 1,8,10. **Lev. 26,34,44. Deut. 28,36,64.

47. dacă* se vor coborî în ei înșiși, în țara unde vor fi robi, dacă se vor întoarce la Tine și-Ți vor face cereri în țara celor ce-i vor duce în robie și vor** zice: „Am păcătuit, am săvârșit fărădelegi, am făcut rău!”;

*Lev. 26,40. **Neem. 1,6. Ps. 106,6. Dan. 9,5.

48. dacă se vor întoarce* la Tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în țara vrăjmașilor lor care i-au luat robi, dacă-Ți vor face rugăciuni** cu privirile întoarse spre țara lor, pe care ai dat-o părinților lor, spre cetatea pe

care ai ales-o și spre Casa pe care am zidit-o eu Numelui Tău –

*1er. 29,12-14. **Dan. 6,10.

49. ascultă din ceruri, din locul locuinței Tale, rugăciunile și cererile lor: și fă-le dreptate;

50. iartă poporului Tău păcatele lui și toate fărădelegile făcute împotriva Ta; trezește* mila celor ce-i vor ține robi, ca să se îndure de ei,

*Ezra 7,6. Ps. 106,46.

51. căci sunt* poporul Tău și moștenirea Ta, și Tu i-ai scos din Egipt, din mijlocul unui cuptor** de fier!

*Deut. 9,29. Neem. 1,10. **Deut. 4,20. 1er. 11,4.

52. Ochii Tăi să fie deschiși la cererea robului Tău și la cererea poporului Tău, Israel, ca să-i ascuți în tot ce-Ți vor cere!

53. Căci Tu i-ai ales din toate celelalte popoare ale pământului, ca să faci din ei moștenirea Ta, cum ai* spus prin robul Tău Moise, când ai scos din Egipt pe părinții noștri, Doamne Dumnezeule!”

*Exod 19,5. Deut. 9,26,29; 14,2.

54. Când a isprăvit Solomon de spus Domnului toată rugăciunea aceasta și cererea aceasta, s-a sculat dinaintea altarului Domnului, unde ingenunchese cu mâinile întinse spre cer.

55. Și, stând în picioare, a binecuvântat* cu glas tare toată adunarea lui Israel, zicând:

*2 Sam. 6,18.

56. „Binecuvântat să fie Domnul, care a dat odihnă poporului Său, Israel, după toate făgăduințele Lui! Din toate bunele cuvinte pe care le rostise prin robul Său Moise, nici unul n-a rămas* neîmplinit.

*Deut. 12,10. Ios. 21,45; 23,14.

57. Domnul Dumnezeu nostru să fie cu noi, cum a fost cu părinții noștri; să* nu ne părăsească și să nu ne lase,

*Deut. 31,6. Ios. 1,5.

58. ci să* ne plece inimile spre El, ca să umblăm în toate căile Lui și să păzim poruncile Lui, legile Lui și rânduielile Lui, pe care le-a poruncit părinților noștri!

*Ps. 119,36.

59. Cuvintele acestea, cuprinse în cererile mele înaintea Domnului, să fie zi și noapte înaintea Domnului Dumnezeuului nostru și să facă în tot timpul dreptate robului Său și poporului Său, Israel,

60. pentru ca toate popoarele pământului să poată cunoaște* că Domnul** este Dumnezeu și că nu este alt Dumnezeu afară de El!

*Ios. 4,24. 1 Sam. 17,46. 2 Împ. 19,19. **Deut. 4,35,39.

61. Inima* voastră să fie în totul a Domnului Dumnezeuului nostru, cum este astăzi, ca să urmați legile Lui și să păziți poruncile Lui.“

*Cap. 11.4; 15.3,14. 2 Împ. 20.3.

Sfințirea Templului

62. Împăratul* și tot Israelul împreună cu el au adus jertfe înaintea Domnului.

*2 Cron. 7.4, etc.

63. Solomon a înjunghiat douăzeci și două de mii de boi și o sută douăzeci de mii de oi pentru jertfa de mulțumire pe care a adus-o Domnului. Așa a făcut împăratul și toți copiii lui Israel sfințirea Casei Domnului.

64. În ziua* aceea, împăratul a sfințit mijlocul curții, care este înaintea Casei Domnului; căci acolo a adus arderile de tot, darurile de mâncare și grăsimile jertfelor de mulțumire, pentru că altarul de aramă** care este înaintea Domnului era prea mic ca să cuprindă arderile de tot, darurile de mâncare și grăsimile jertfelor de mulțumire.

*2 Cron. 7.7. **2 Cron. 4.1.

65. Solomon a prăznuit atunci sărbătoare*, și tot Israelul a prăznuit împreună cu el. O mare mulțime, venită de la împrejurimile** Hamatului până la părulț Egiptului, s-a strâns înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, timp de șapte zile†† și alte șapte zile, adică paisprezece zile.

*Lev. 23.34. Vers. 2. **Num. 34.8. Ios. 13.5. Judc. 3.3. 2 Împ. 14.25. †Gen. 15.18. Num. 34.5. ††2 Cron. 7.8.

66. În ziua a opta*, a dat drumul poporului. Și ei au binecuvântat pe împărat și s-au dus în corturile lor, veseli și cu inima mulțumită pentru tot binele pe care-l făcuse Domnul robului Său David și poporului Său, Israel.

*2 Cron. 7.9,10.

Dumnezeu Se arată a doua oară

91. Când a isprăvit* Solomon de zidit Casa Domnului, casa** împăratului și tot†† ce a găsit cu cale să facă,

*2 Cron. 7.11, etc. **Cap. 7.1. †2 Cron. 8.6.

2. Domnul S-a arătat a doua oară lui Solomon, cum i Se arătase la* Gabaon.

*Cap. 3.5.

3. Și Domnul i-a zis: „Îți* ascult rugăciunea și cererea pe care Mi-ai făcut-o, sfințesc Casa aceasta pe care ai zidit-o ca** să pui în ea pentru totdeauna Numele Meu, și ochii† Mei și inima Mea vor fi acolo pe vecie.

*2 Împ. 20.5. Ps. 10.17. **Cap. 8.29. †Deut. 11.12.

4. Și tu, dacă vei umbla* înaintea Mea, cum** a umblat tatăl tău, David, cu inimă curată și cu neprihănire, făcând tot ce ți-am poruncit, dacă vei păzi legile și poruncile Mele,

*Gen. 17.1. **Cap. 11.4,6,38; 14.8; 15.5.

5. voi întări pe vecie scaunul de domnie al împărăției tale în Israel, cum* am spus tatălui tău, David, când am zis: „Nu vei fi lipsit niciodată de un urmaș pe scaunul de domnie al lui Israel.“

*2 Sam. 7.12,16. Cap. 2.4; 6.12. 1 Cron. 22.10. Ps. 132.12.

6. Dar* dacă vă veți abate de la Mine, voi și fiii voștri, dacă nu veți păzi poruncile Mele și legile Mele pe care vi le-am dat și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor,

*2 Sam. 7.14. 2 Cron. 7.19,20. Ps. 89.30, etc.

7. voi* nimici pe Israel din țara pe care i-am dat-o, voi lepăda de la Mine Casa pe care am sfințit-o Numelui** Meu, și Israel va ajunge de răș† și de pomină printre toate popoarele.

*Deut. 4.26.

2 Împ. 17.33; 25.21. **Ier. 7.14. †Deut. 28.37. Ps. 44.14.

8. Și oricât de înaltă este Casa* aceasta, oricine va trece pe lângă ea, va rămâne încremenit și va fluiera. Și va zice: „Pentru ce** a făcut Domnul așa țării acesteia și Casei acesteia?“

*2 Cron. 7.21. **Deut. 29.24-26. Ier. 22.8,9.

9. Și i se va răspunde: „Pentru că au părăsit pe Domnul Dumnezeuul lor care a scos pe părinții lor din țara Egiptului, pentru că s-au alipit de alți dumnezei, s-au închinat înaintea lor și le-au slujit; de aceea a făcut Domnul să vină peste ei toate aceste rele.“

Cetățile zidite de Solomon

10. După douăzeci* de ani, Solomon zidise cele două case, Casa Domnului și casa împăratului.

*Cap. 6.37,38; 7.1. 1 Cron. 8.1.

11. Atunci, fiindcă Hiram*, împăratul Tirului, dăduse lui Solomon lemne de cedru și lemne de chiparos și aur cât a voit, împăratul Solomon a dat lui Hiram douăzeci de cetăți în țara Galileii.

*2 Cron. 8.2.

12. Hiram a ieșit din Tir, să vadă cetățile pe care i le dădea Solomon. Dar nu i-au plăcut

13. și a zis: „Ce cetăți mi-ai dat, frate?“ Și le-a numit* țara Cabul, nume pe care le-au păstrat până în ziua de azi.

*Ios. 19.27.

14. Hiram trimisese împăratului o sută douăzeci de talanți de aur.

Elot, pe țărmul Mării Roșii, în țara Edomului.

*2 Cron. 8.17,18. **Num. 33.35. Deut. 2.8. Cap. 22.48.

27. Și Hiram* a trimis cu aceste corăbii la slujitorii lui Solomon, pe înșiși slujitorii lui, marinari care cunoșteau marea.

*Cap. 10.11.

28. S-au dus la Ofir* și au luat de acolo aur, patru sute douăzeci de talanți, pe care i-au adus împăratului Solomon.

*Iov 22.24.

Împărăteasa din Seba la Ierusalim

10. 1. Împărăteasa* din Seba a auzit de faima lui Solomon, în ce privește slava Domnului, și a venit să-l încerce** prin întrebări grele.

*2 Cron. 9.1, etc. Mat. 12.42. Luca 11.31. **Judec. 14.12. Prov. 1.6.

2. A sosit la Ierusalim cu un alai foarte mare și cu cămile care aduceau mirodenii, aur foarte mult și pietre scumpe. S-a dus la Solomon și i-a spus tot ce avea pe inimă.

3. Solomon i-a răspuns la toate întrebările și n-a fost nimic pe care împăratul să nu fi știut să i-l lămurească.

4. Împărăteasa din Seba a văzut toată înțelepciunea lui Solomon și casa pe care o zidise,

5. și bucatele de la masa lui, și locuința slujitorilor lui, și slujbele și hainele celor ce-i slujeau, și paharnicii lui, și arderile de tot* pe care le aducea în Casa Domnului.

*1 Cron. 26.16.

6. Uimită, a zis împăratului: „Deci era adevărat ce am auzit în țara mea despre faptele și înțelepciunea ta!

7. Dar nu credeam, până n-am venit și n-am văzut cu ochii mei. Și iată că nici pe jumătate nu mi s-a spus. Tu ai mai multă înțelepciune și propășire decât am auzit mergându-ți faima.

8. Ferice* de oamenii tăi, ferice de slujitorii tăi, care sunt necurmat înaintea ta, care aud înțelepciunea ta!

*Prov. 8.34.

9. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeuul tău care a binevoit să te pună pe scaunul de domnie al lui Israel! Pentru că Domnul iubește pentru totdeauna pe Israel, de aceea te-a pus împărat, ca să** judeci și să faci dreptate.“

*Cap. 5.7. **2 Sam. 8.15. Ps. 72.2. Prov. 8.15.

10. Ea a dat împăratului* o sută douăzeci de talanți de aur, foarte multe mirodenii și pietre scumpe. N-au mai venit niciodată în urmă atâtea

15. Iată cum stau lucrurile cu privire la oamenii de corvoadă* pe care i-a luat împăratul Solomon pentru zidirea Casei Domnului și a casei sale Milo** și a zidului Ierusalimului, Hațorului†, Meghidoului†† și Ghezerului*†:

*Cap. 5.13. **Vers. 24. 2 Sam. 5.9. †Ios. 19.36. ††Ios. 17.11. *†Ios. 16.10. Judc. 1.29.

16. Faraon, împăratul Egiptului, venise și cucerise Ghezerul, îi dăduse foc și omorâse pe canaanii* care locuiau în cetate. Apoi îl dăduse de zestre fetei lui, nevasta lui Solomon.

*Ios. 16.10.

17. Și Solomon a zidit Ghezerul, Beth-Horonul* de jos,

*Ios. 16.3; 21.22. 2 Cron. 8.5.

18. Baalatul* și Tadmorul, în pustiu

țării,

*Ios. 19.44. 2 Cron. 8.4,6, etc.

19. toate cetățile slujindu-i ca magazii și fiind ale lui, cetățile pentru* care, cetățile pentru călărime și tot ce a găsit cu** cale Solomon să zidească la Ierusalim, la Liban și în toată țara peste care împărătea.

*Cap. 4.26. **Vers. 1.

20. Iar* pe tot poporul care mai rămăsese din amoriți, hetiti, fereziți, heviți și iebusiți, nefăcând parte din copiii lui Israel,

*2 Cron. 8.7, etc.

21. pe urmașii lor, care mai rămăsese-ră* după ei în țară și pe care** copiii lui Israel nu-i putuseră nimici de desăvârșire, Solomon i-a luat† ca robi de corvoadă††, și așa au fost până în ziua de astăzi.

*Judec. 1.21,27,29; 3.1. **Ios. 15.63; 17.12. †Judec. 1.28. ††Gen. 9.25,26. Ezra 2.55,58. Neem. 7.57; 11.3.

22. Dar Solomon n-a întrebuințat ca robi* de corvoadă pe copiii lui Israel; căci ei erau oameni de război, slujitorii lui, căpeteniile lui, căpitanii lui, cărmuitorii carelor și călărimii lui.

*Lev. 25.39.

23. Căpeteniile puse de Solomon peste lucrări erau în număr de cinci sute cincizeci*, însărcinați să privegheze pe lucrători.

*2 Cron. 8.10.

24. Fata* lui faraon s-a suit din cetatea lui David în casa** ei, pe care i-o zidise Solomon. Atunci a zidit el Milo†.

*Cap. 3.1. 2 Cron. 8.11.

**Cap. 7.8. 2 Sam. 5.9. †Cap. 11.2. 2 Cron. 32.5.

25. Solomon aducea* de trei ori pe an arderi de tot și jertfe de mulțumire pe altarul pe care-l zidise Domnului și ardea tămâie pe cel care era înaintea Domnului. Și a isprăvit astfel Casa.

*2 Cron. 8.12,13,16.

26. Împăratul* Solomon a mai făcut și corăbii la Etion-Gheber**, lângă

mirodenii câte a dat împărăteasa din Seba împăratului Solomon. *Ps. 72.10,15.

11. Corăbiile* lui Hiram, care au adus aur din Ofir, au adus din Ofir și foarte mult lemn de santal și pietre scumpe. *Cap. 9.27.

12. Împăratul* a făcut cu lemnul mirositor** pălimare pentru Casa Domnului și pentru casa împăratului, și harpe și lăute pentru cântăreți. N-a mai venit de atunci lemn de acesta mirositor și nu s-a mai văzut până în ziua de azi. *2 Cron. 9.11. **2 Cron. 9.10.

13. Împăratul Solomon a dat împărătesei din Seba tot ce a dorit, tot ce a cerut și i-a mai dat și pe deasupra daruri vrednice de un împărat ca Solomon. Apoi ea s-a întors și s-a dus în țara ei, cu slujitorii ei.

Bogățiile lui Solomon

14. Greutatea aurului care venea lui Solomon, pe fiecare an, era de șase sute șazececi și șase de talași de aur,

15. afară de ce scotea de la negustorii cei mari și din negoțul* cu mărfuri, de la toți împărații Arabiei și de la dregătorii țării. *2 Cron. 9.24. Ps. 72.10.

16. Împăratul Solomon a făcut două sute de scuturi mari de aur bătut, și pentru fiecare din ele a întrebuințat șase sute de sicli de aur,

17. și alte trei* sute de scuturi mici de aur bătut, și pentru fiecare din ele a întrebuințat trei mine de aur; și împăratul le-a pus în casa** numită Pădurea Libanului. *Cap. 14.26. **Cap. 7.2.

18. Împăratul* a făcut un mare scaun de domnie de fildeș și l-a acoperit cu aur curat. *2 Cron. 9.17, etc.

19. Scaunul acesta de domnie avea șase trepte, și partea de sus era rotunjită pe dinapoi; de fiecare parte a scaunului erau rezemători: lângă rezemători stăteau doi lei,

20. și pe cele șase trepte stăteau doisprezece lei de o parte și de alta. Așa ceva nu s-a făcut pentru nici o împărăție.

21. Toate paharele* împăratului Solomon erau de aur, și toate vasele din casa Pădurii Libanului erau de aur curat. Nimic nu era de argint: pe vremea lui Solomon argintul n-avea nici o trecere. *2 Cron. 9.20, etc.

22. Căci împăratul avea pe mare corăbii* din Tars cu ale lui Hiram;

și corăbiile din Tars veneau la fiecare trei ani, aducând aur și argint, fildeș, maimuțe și păuni. *Gen. 10.4. 2 Cron. 20.36.

23. Împăratul Solomon a întrecut* pe toți împărații pământului în bogății și înțelepciune. *Cap. 3.12,13; 4.30.

24. Toată lumea căuta să vadă pe Solomon, ca să audă înțelepciunea pe care o pusese Dumnezeu în inima lui.

25. Și fiecare își aducea darul lui: lucruri de argint și lucruri de aur, haine, arme, mirodenii, cai și catări; așa era în fiecare an.

26. Solomon* a strâns** care și călărime; avea o mie patru sute de care și douăsprezece mii de călăreți, pe care i-a pus în cetățile unde își ținea carele și la Ierusalim, lângă împărat.

*Cap. 4.26. 2 Cron. 1.14; 9.25. **Deut. 17.16.

27. Împăratul* a făcut ca argintul să fie tot așa de obișnuit la Ierusalim ca pietrele, și cedrii tot așa de mulți ca smochinii din Egipt care cresc pe câmpie. *2 Cron. 1.15-17.

28. Solomon își aducea* caii din Egipt; o ceată de negustori de-ai împăratului se ducea să-i ia cu grămada pe un preț hotărât: *Deut. 17.16. 2 Cron. 1.16; 9.28.

29. un car se aducea din Egipt cu șase sute de sicli de argint, și un cal cu o sută cincizeci de sicli. De asemenea* aduceau cai cu ei pentru toți împărații hetitilor și pentru împărații Siriei. *Ios. 1.4. 2 Împ. 7.6.

Femeile străine

11 1. Împăratul* Solomon a iubit** multe femei străine, afară de fata lui faraon; moabite, edomite, sidoniene, hetite,

*Neem. 13.26. **Deut. 17.17.

2. care făceau parte din neamurile despre care Domnul zisese copiilor lui Israel: „Să nu intrați* la ele, și nici ele să nu intre la voi; căci v-ar întoarce negreșit inimile înspre dumnezeii lor.“ De aceste neamuri s-a alipit Solomon, târât de iubire. *Exod 34.16. Deut. 7.3.4.

3. A avut de neveste șapte sute de crăiese împărătești și trei sute de fiitoare; și nevestele i-au abătut inima.

4. Când a îmbătrânit Solomon, nevestele* i-au plecat inima spre alți dumnezei; și inima** nu i-a fost în totul a Domnului Dumnezeu lui său, cum fusese inima tatălui său, David. *Deut. 17.17. Neem. 13.26. **Cap. 8.61. †Cap. 9.4.

5. Solomon s-a dus după Astarteea*, zeița sidonienilor, și după Milcom, urâciunea amoniților.

*Vers. 33. Jude. 2.13. 2 Împ. 23.13.

6. Și Solomon a făcut ce este rău înaintea Domnului și n-a urmat în totul pe Domnul, ca tatăl său David.

7. Atunci* Solomon a zidit pe muntele** din fața Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoș†, urâciunea Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon.

*Num. 33.52. **2 Împ. 23.13. †Num. 21.29. Jude. 11.21.

8. Așa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie și jertfe dumnezeilor lor.

9. Domnul S-a mâniat pe Solomon, pentru că își abătuse inima* de la Domnul Dumnezeu lui Israel care i Se arătase** de două ori.

*Vers. 2.3. **Cap. 3.5; 9.2.

10. În privința aceasta îi spusese* să nu meargă după alți dumnezei; dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului.

*Cap. 6.12; 9.6.

11. Și Domnul a zis lui Solomon: „Fiindcă ai făcut așa și n-ai păzit legământul Meu și legile Mele pe care ți le-am dat, voi rupe* împărăția de la tine și o voi da slujitorului tău.

*Vers. 31. Dan. 12.15,16.

12. Numai, nu voi face lucrul acesta în timpul vieții tale, pentru tatăl tău, David. Ci din mâna fiului tău o voi rupe.

13. Nu voi* rupe însă toată împărăția; voi lăsa o seminție** fiului tău, din pricina robului Meu David și din pricina Ierusalimului, pe care l-am ales.“

*2 Sam. 7.15. Ps. 80.33. **Cap. 12.20. †Deut. 12.11.

Vrăjmășia lui Hadad și Rezon

14. Domnul* a ridicat un vrăjmaș lui Solomon: pe Hadad, edomitul, din neamul împărătesc al Edomului.

*1 Cron. 5.26.

15. Pe vremea când a bătut David Edomul*, Ioab, căpetenia oștirii, suindu-se să îngroape morții, a ucis toată partea** bărbătească din Edom; *2 Sam. 8.14. 1 Cron. 18.12,13. **Num. 24.19. Deut. 20.13.

16. a rămas acolo șase luni cu tot Israelul, până ce a nimicit toată partea bărbătească.

17. Atunci Hadad a fugit cu niște edomiți, slujitori ai tatălui său, și s-a dus în Egipt.

Hadad era încă un băiat pe atunci.

18. Plecând din Madian, s-au dus la Paran, au luat cu ei niște oameni din

Paran și au ajuns în Egipt la faraon, împăratul Egiptului. Faraon a dat o casă lui Hadad, i-a purtat grijă de mâncare și i-a dat moșii.

19. Hadad a căpătat trecere înaintea lui faraon, până acolo încât faraon i-a dat de nevastă pe sora nevestei lui, sora împărătesei Tahpenes.

20. Sora Tehpenei i-a născut pe fiul său Ghenubat. Tahpenes l-a înțărcat în casa lui faraon; și Ghenubat a fost în casa lui faraon, în mijlocul copiilor lui faraon.

21. Când a auzit* Hadad în Egipt că David a adormit cu părinții lui și că Ioab, căpetenia oștirii, murise, a zis lui faraon: „Lasă-mă să mă duc în țara mea.“ *Cap. 2.10,34.

22. Și faraon i-a zis: „Ce-ți lipsește la mine, de dorești să te duci în țara ta?“ El a răspuns: „Nimic, dar lasă-mă să plec.“

23. Dumnezeu a ridicat un alt vrăjmaș lui Solomon: pe Rezon, fiul lui Eliad, care fugise de la stăpânul său Hadadezer†*, împăratul din Toaba.

*2 Sam. 8.3.

24. El strânsese niște oameni la el și se făcuse capul cetei, când* a măcelărit David oștile stăpânului său. S-au dus la Damasc și s-au așezat acolo și au domnit la Damasc. *2 Sam. 8.3; 10.8,18.

25. El a fost un vrăjmaș al lui Israel în tot timpul vieții lui Solomon, în același timp când îi făcea rău Hadad și ura pe Israel. El a împărățit peste Siria.

Prorocul Ahia vestește lui Ieroboam dezbinarea

26. Și Ieroboam*, slujitorul lui Solomon, a ridicat mâna împotriva împăratului. El era fiul lui Nebat, efratit din Tereda, și avea ca mamă pe o văduvă numită Terua. *Cap. 12.2. 2 Cron. 13.6.

27. Iată cu ce prilej a ridicat* el mâna împotriva împăratului: Solomon** zidea Milo și închidea spărturile cetății tatălui său, David. *2 Sam. 20.21. **Cap. 9.24.

28. Ieroboam era tare și viteaz; și Solomon, văzând pe tânărul acesta la lucru, i-a dat privegherea peste toți oamenii de corvoadă din casa lui Iosif.

29. În vremea aceea, Ieroboam, ieșind din Ierusalim, a fost întâlnit pe drum de prorocul Ahia* din Silo, îmbrăcat cu o haină nouă. Erau amândoi singuri pe câmp. *Cap. 14.2.

1. Sau: Hadarezer

30. Ahia a apucat haina nouă pe care o avea pe el, a rupt-o* în douăsprezece bucăți

*1 Sam. 15.27; 24.5.

31. și a zis lui Ieroboam: „Ia-ți zece bucăți! Căci așa vorbește* Domnul Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi rupe împărăția din mâna lui Solomon și-ți voi da zece seminții.

*Vers. 11,13.

32. Dar el va avea o seminție, din pricina robului Meu David și din pricina Ierusalimului, cetatea pe care am ales-o din toate semințiile lui Israel.

33. Și aceasta, pentru că* M-au părăsit și s-au închinat înaintea Astartei, zeița sidonienilor, înaintea lui Chemoș, dumnezeu Moabului, și înaintea lui Milcom, dumnezeu fiilor lui Amon, și pentru că n-au umblat în căile Mele ca să facă ce este drept înaintea Mea și să păzească legile și poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl lui Solomon.

*Vers. 5-7.

34. Nu voi lua din mâna lui toată împărăția, căci îl voi ține domn în tot timpul vieții lui, pentru robul Meu David, pe care l-am ales și care a păzit poruncile și legile Mele.

35. Dar* voi lua împărăția din mâna fiului său și-ți voi da zece seminții din ea;

*Cap. 12.16,17.

36. voi lăsa o seminție fiului său, pentru ca robul Meu David* să aibă totdeauna o lumină înaintea Mea la Ierusalim, cetatea pe care am ales-o să pun în ea Numele Meu.

*Cap. 15.4. 2 Împ. 8.19. Ps. 132.17.

37. Pe tine te voi lua, și vei domni peste tot ce-ți va dori sufletul, vei fi împăratul lui Israel.

38. Dacă vei asculta de tot ce-ți voi porunci, dacă vei umbla în căile Mele și dacă vei face ce este drept înaintea Mea, păzind legile și poruncile Mele, cum a făcut robul Meu David, voi fi* cu tine, îți voi** zidi o casă trainică, așa cum am zidit lui David, și-ți voi da ție pe Israel.

*Jos. 1.5. 2 Sam. 7.11,27.

39. Voi smeri prin aceasta sămânța lui David, dar nu pentru totdeauna.

40. Solomon a căutat să omoare pe Ieroboam. Și Ieroboam s-a sculat și a fugit în Egipt la Șisac, împăratul Egiptului; a locuit în Egipt până la moartea lui Solomon.

Moartea lui Solomon

41. Celelalte* fapte ale lui Solomon, tot ce a făcut el, și înțelepciunea lui nu

sunt scrise oare în cartea faptelor lui Solomon?

*2 Cron. 9.29.

42. Solomon a domnit patruzeci de ani* la Ierusalim peste tot Israelul.

*2 Cron. 9.30.

43. Apoi Solomon a adormit* cu părinții lui și a fost îngropat în cetatea tatălui său, David. În locul lui a domnit fiul său Roboam**.

*2 Cron. 9.31. **Mat. 1.7.

ÎMPĂRAȚII LUI IUDA ȘI ÎMPĂRAȚII LUI ISRAEL, DE LA DEZBINAREA ÎMPĂRĂȚIEI PÂNĂ LA IOSAFAT, ÎMPĂRATUL LUI IUDA, ȘI AHAB, ÎMPĂRATUL LUI ISRAEL

(Capitolele 12-22. 2 Cronici 10-20. Osea 4.15,17; 6.10,11.)

Dezbinarea împărăției

12. Roboam* s-a dus la Sihem, căci tot Israelul venise la Sihem să-l facă împărat.

*2 Cron. 10.1, etc.

2. Când a auzit lucrul acesta, Ieroboam*, fiul lui Nebat, era tot în Egipt**, unde fugise de împăratul Solomon, și în Egipt locuia.

*Cap. 11.26. **Cap. 11.40.

3. Au trimis să-l cheme. Atunci Ieroboam și toată adunarea lui Israel au venit la Roboam și i-au vorbit așa:

4. „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul*; acum tu ușurează această aspră robie și jugul greu pe care l-a pus peste noi tatăl tău. Și îți vom sluji.”

*1 Sam. 8.11-18. Cap. 4.7.

5. El le-a zis: „Duceți-vă și întoarceți-vă la mine peste trei zile.” Și poporul a plecat.

6. Împăratul Roboam s-a sfătuit cu bătrânii care fuseseră pe lângă tatăl său, Solomon, în timpul vieții lui, și a zis: „Ce mă sfătuiți să răspund poporului acestuia?”

7. Și iată ce i-au zis ei: „Dacă* vei îndatora astăzi pe poporul acesta, dacă le faci ce cer și dacă le vei răspunde cu vorbe binevoitoare, îți vor sluji pe vecie.”

*2 Cron. 10.7. Prov. 15.1.

8. Dar Roboam a lăsat sfatul pe care i-l dădeau bătrânii și s-a sfătuit cu tinerii care crescuseră cu el și care erau împrejurul lui.

9. El a zis: „Ce mă sfătuiți să răspund poporului acestuia, care-mi vorbește așa: „Ușurează-ne jugul pe care l-a pus peste noi tatăl tău“?”

10. Și iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu el: „Să spui așa poporului acestuia care ți-a vorbit astfel: „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, tu ușurează-ni-l!“ Să le vorbești așa: „Degetul meu cel mic va fi mai gros decât coapsele tatălui meu.”

11. Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu vi-l voi face și mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioni.”

12. Ieroboam și tot poporul au venit la Roboam a treia zi, după cum zisese împăratul: „Întoarceți-vă la mine peste trei zile!”

13. Împăratul a răspuns aspru poporului. A lăsat sfatul pe care i-l dăduseră bătrânii

14. și le-a vorbit astfel, după sfatul tinerilor: „Tatăl meu v-a îngreuiat jugul, dar eu vi-l voi face și mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioni.”

15. Astfel împăratul n-a ascultat pe popor; căci lucrul acesta a fost cârmuit* de Domnul, în vederea împlinirii cuvântului pe care-l spusese** Domnul prin Ahia din Silo lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

*Judec. 14.4. Vers. 24. 2 Cron. 10.15; 22.7; 25.20. **Cap. 11.11,31.

16. Când a văzut tot Israelul că împăratul nu-l ascultă, poporul a răspuns împăratului: „Ce* parte avem noi cu David? Noi n-avem moștenire cu fiul lui Isai! La corturile tale, Israele! Acum vezi-ți de casă, Davide!” Și Israel s-a dus în corturile lui.

*2 Sam. 20.1.

17. Copiii lui Israel* care locuiau în cetățile lui Iuda au fost singurii peste care a domnit Roboam.

*Cap. 11.13,36.

18. Atunci împăratul Roboam a trimis* la ei pe Adoram, care era mai mare peste biruri. Dar Adoram a fost ucis cu pietre de tot Israelul, și a murit. Și împăratul Roboam s-a grăbit să se suie într-un car, ca să fugă la Ierusalim.

*Cap. 4.6; 5.14.

19. Astfel s-a dezlipit* Israel de casa lui David până în ziua de azi.

*2 Împ. 17.21.

20. Tot Israelul, auzind că Ieroboam s-a întors, au trimis să-l cheme în adunare și l-au făcut împărat peste tot Israelul. Seminția lui Iuda a fost singura* care a mers după casa lui David.

*Cap. 11.13,32.

21. Roboam* ajungând la Ierusalim, a strâns toată casa lui Iuda și seminția lui Beniamin, o sută optzeci de mii de

oameni aleși, buni pentru război, ca să lupte împotriva casei lui Israel și s-o aducă înapoi sub stăpânirea lui Roboam, fiul lui Solomon.

*2 Cron. 11.1.

22. Dar cuvântul* lui Dumnezeu a vorbit astfel lui Șemaia, omul lui Dumnezeu:

*2 Cron. 11.2.

23. „Vorbește lui Roboam, fiul lui Solomon, împăratul lui Iuda, și întregii case a lui Iuda și a lui Beniamin și celuilalt popor și spune-le:

24. „Așa vorbește Domnul: „Nu vă suiți și nu faceți război împotriva fraților voștri, copiii lui Israel! Fiecare din voi să se întoarcă acasă, căci de la Mine* s-a întâmplat lucrul acesta.” Ei au ascultat de cuvântul Domnului și s-au întors acasă, după cuvântul Domnului.

*Vers. 15.

Cei doi viței de aur

25. Ieroboam a zidit Sihemul* pe muntele lui Efraim și a locuit acolo; apoi a ieșit de acolo și a zidit** Penuel.

*Judec. 9.45. **Judec. 8.17.

26. Ieroboam a zis în inima sa: „Împărăția s-ar putea acum să se întoarcă la casa lui David.

27. Dacă poporul acesta se va* sui la Ierusalim să aducă jertfe în Casa Domnului, inima poporului acestuia se va întoarce la domnul său, la Roboam, împăratul lui Iuda, și mă vor omorî și se vor întoarce la Roboam, împăratul lui Iuda.”

*Deut. 12.5,6.

28. După ce s-a sfătuit, împăratul a făcut* doi viței de aur și a zis poporului: „Destul v-ați suit la Ierusalim; Israele! Iată** Dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului.”

*2 Împ. 10.29; 17.16. **Exod 32.4,8.

29. A așezat unul din acești viței la Betel*, iar pe celălalt l-a pus în Dan.

*Gen. 28.19. Osea 4.15.

30. Și fapta aceasta a fost un prilej* de păcătuire. Poporul se ducea să se închine înaintea unuia din viței până la** Dan.

*Judec. 18.29. **Cap. 13.34. 2 Împ. 17.21.

31. Ieroboam a făcut o casă* de înălțimi și a pus** preoți luați din tot poporul, care nu făceau parte din fiii lui Levi.

*Cap. 13.32. **Num. 3.10.

Cap. 13.33. 2 Împ. 17.32. 2 Cron. 11.14,15. Ezec. 44.7,8.

32. A rânduit o sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea a lunii, ca sărbătoarea* care se prăznuia în Iuda, și a adus jertfe pe altar. Iată ce a făcut la Betel, ca să se aducă jertfe vițeilor pe care-i făcuse el. A pus** în

slujbă la Betel pe preoții înălțimilor ridicade de el.

*Lev. 23.33,34. Num. 29.12. Cap. 8.2,5. **Amos 7.13.

33. Și a jertfit pe altarul pe care-l făcuse la Betel, în ziua a cincisprezecea a lunii a opta, lună pe care o alesese* după bunul lui plac. A hotărât-o ca sărbătoare pentru copiii lui Israel și s-a suit la altar să ardă tămâie**.

*Num. 15.39. **Cap. 13.1.

Un om al lui Dumnezeu vorbește împotriva altarului

13. 1. Dar iată că un om al lui Dumnezeu a venit* din Iuda la Betel, trimis de cuvântul Domnului, tocmai pe când stătea** Ieroboam la altar să ardă tămâie.

*2 Împ. 23.17. **Cap. 12.32,33.

2. El a strigat împotriva altarului, după cuvântul Domnului, și a zis: „Altarele! Altarele! Așa vorbește Domnul: „Iată că se va naște un fiu casei lui David; numele lui va fi Iosia*; el va înjunghia pe tine pe preoții înălțimilor, care ard tămâie pe tine, și pe tine se vor arde oseminte omezești!“

*2 Împ. 23.15,16.

3. Și în aceeași zi a dat un* semn, zicând: „Acesta este semnul care arată că Domnul a vorbit: altarul se va despică, și cenușa de pe el se va vărsa.“

*Isa. 7.14. Ioan 2.18. 1 Cor. 1.22.

4. Când a auzit împăratul cuvântul pe care-l strigase omul lui Dumnezeu împotriva altarului din Betel, a întins mâna de pe altar, zicând: „Prindeți-l!“ Și mâna, pe care o întinsese Ieroboam împotriva lui, s-a uscat și n-a putut s-o întoarcă înapoi.

5. Altarul s-a despicat, și cenușa de pe el s-a vărsat, după semnul pe care-l dăduse omul lui Dumnezeu, potrivit cu cuvântul Domnului.

6. Atunci împăratul a luat cuvântul și a zis omului lui Dumnezeu: „Roagă-te* Domnului Dumnezeuului tău și cere-I să-mi pot trage mâna înapoi.“ Omul lui Dumnezeu s-a rugat Domnului, și împăratul a putut să-și tragă înapoi mâna, care s-a făcut sănătoasă ca mai înainte.

*Exod 8.8; 9.28; 10.17. Num. 21.7. Fapt. 8.24. Iac. 5.16.

7. Împăratul a zis omului lui Dumnezeu: „Intră cu mine în casă, să iei ceva de mâncare, și-ți voi da* un dar.“

*1 Sam. 9.7; 2 Împ. 5.15.

8. Omul lui Dumnezeu a zis împăratului: „Jumătate* din casa ta să-mi dai, și n-aș intra cu tine. Nu voi mânca

pâine și nu voi bea apă în locul acesta;

*Num. 22.18; 24.13.

9. căci iată ce poruncă mi-a fost dată, prin cuvântul Domnului: „Să* nu mănânci pâine, nici să bei apă și nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce.“

*1 Cor. 5.11.

10. El a plecat pe un alt drum și nu s-a întors pe drumul pe care venise la Betel.

Omul lui Dumnezeu omorât de un leu

11. În Betel locuia un proroc bătrân. Fiii săi au venit și i-au istorisit toate lucrurile pe care le făcuse omul lui Dumnezeu la Betel în ziua aceea, precum și cuvintele pe care le spusese împăratului. După ce au istorisit tatălui lor toate,

12. el le-a zis: „Pe ce drum a plecat?“ Fiii săi văzuseră pe ce drum plecase omul lui Dumnezeu, care venise din Iuda.

13. Și a zis fiilor săi: „Puneți-mi șaua pe măgar.“ I-au pus șaua pe măgar, și a încălecat pe el.

14. S-a dus după omul lui Dumnezeu și l-a găsit stând sub un stejar. Și i-a zis: „Tu ești omul lui Dumnezeu care a venit din Iuda?“ El a răspuns: „Eu sunt.“

15. Atunci el i-a zis: „Vino cu mine acasă și să iei ceva să mănânci.“

16. Dar el a răspuns: „Nu pot* nici să mă întorc cu tine, nici să intru la tine. Nu voi mânca pâine și nici nu voi bea apă cu tine în locul acesta;

*Vers. 8,9.

17. căci mi s-a spus prin cuvântul* Domnului: „Să nu mănânci pâine, nici să nu bei apă acolo și nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce.“

*Cap. 20.35. 1 Tes. 4.15.

18. Și el i-a zis: „Și eu sunt proroc ca tine; și un înger mi-a vorbit din partea Domnului și mi-a zis: „Adu-l acasă cu tine ca să mănânce pâine și să bea apă.“ Il mințea.

19. Omul lui Dumnezeu s-a întors cu el și a mâncat pâine și a băut apă în casa lui.

20. Pe când stăteau ei la masă, cuvântul Domnului a vorbit prorocului, care-l adusese înapoi.

21. Și el a strigat omului lui Dumnezeu care venise din Iuda: „Așa vorbește Domnul: „Pentru că n-ai ascultat porunca Domnului și n-ai păzit porunca pe care ți-o dăduse Domnul Dumnezeuul tău;

îl sfințea preot al înălțimilor.

*Cap. 12.31,32. 2 Cron. 11.15; 13.9.

34. Și fapta aceasta a fost* un prilej de păcătuire pentru casa lui Ieroboam, și pentru aceasta a fost nimicită** ea și ștearsă de pe fața pământului.

*Cap. 12.30. **Cap. 14.10.

Nevasta lui Ieroboam la prorocul Ahia

14. 1. În vremea aceea, s-a îmbolnăvit Abiia, fiul lui Ieroboam.

2. Și Ieroboam a zis nevestei sale: „Scoală-te, te rog, și schimbă-ți hainele, ca să nu se știe că ești nevasta lui Ieroboam, și du-te la Silo. Iată că acolo este Ahia, prorocul; el mi-a spus că voi* fi împăratul poporului acestuia.

*Cap. 11.31.

3. Ia* cu tine zece pâini, turte și un vas cu miere și intră la el: el îți va spune ce va fi cu copilul.“

*1 Sam. 9.7,8.

4. Nevasta lui Ieroboam a făcut așa; s-a sculat, s-a dus* la Silo și a intrat în casa lui Ahia. Ahia nu mai putea să vadă, căci ochii i se întunecaseră de bătrânețe.

*Cap. 11.29.

5. Domnul spusese lui Ahia: „Nevasta lui Ieroboam are să vină să te întrebe de fiul ei, pentru că este bolnav. Să vorbești așa și așa. Ea, când va veni, se va da drept alta.“

6. Când a auzit Ahia vuietul pașilor ei, în clipa când intra pe ușă, a zis: „Intră nevasta lui Ieroboam; pentru ce vrei să te dai drept alta? Sunt însărcinat să-ți vestesc lucruri aspre.

7. Du-te și spune lui Ieroboam: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul lui Israel: „Te-am* ridicat din mijlocul poporului, te-am pus căpetenie peste poporul Meu, Israel, *2 Sam. 12.7,8. Cap. 16.2. 8. am* rupt împărăția de la casa lui David și ți-am dat-o ție, și n-ai fost ca robul Meu David, care** a păzit poruncile Mele și a umblat după Mine din toată inima lui, nefăcând decât ce este drept înaintea Mea.

*Cap. 11.31. **Cap. 11.33,38; 15.5.

9. Tu ai făcut* mai rău decât toți cei ce au fost înaintea ta: te-ai dus să-ți faci alți dumnezei și chipuri turnate ca să Mă mănii și M-ai lepădat** înapoia ta!

*Cap. 12.28.

2 Cron. 11.15. **Neem. 9.26. Ps. 50.17. Ezech. 23.35.

10. De aceea, voi trimite nenorocirea* peste casa lui Ieroboam, voi nimici** pe oricine este al lui Ieroboam, fie rob, fie slobod în Israel, și voi mătura

22. pentru că te-ai întors și ai mâncat pâine și ai băut apă – în locul despre care* îți spusese: „Să nu mănânci pâine și să nu bei apă acolo“ – trupul tău mort nu va intra în mormântul părinților tăi.“

*Vers. 9.

23. Și după ce a mâncat pâine și a băut apă, prorocul pe care-l întorsese, i-a pus șaua pe măgar.

24. Omul lui Dumnezeu a plecat; și a fost întâlnit pe drum de un leu*, care l-a omorât. Trupul lui mort era întins pe drum; măgarul a rămas lângă el, și leul stătea și el lângă trup.

*Cap. 20.36.

25. Și niște oameni care treceau pe acolo au văzut trupul întins în drum și leul stând lângă trup; și au spus lucrul acesta, la venirea lor în cetatea în care locuia prorocul cel bătrân.

26. Când a auzit lucrul acesta prorocul care întorsese de pe drum pe omul lui Dumnezeu, a zis: „Este omul lui Dumnezeu care n-a ascultat de porunca Domnului, și Domnul l-a dat în ghiarele leului, care l-a sfâșiat și l-a omorât, după cuvântul pe care i-l spusese Domnul.“

27. Apoi, îndreptându-se către fiii săi, a zis: „Puneți-mi șaua pe măgar.“ Au pus șaua pe măgar,

28. și el a plecat. A găsit trupul întins în drum, și măgarul și leul stând lângă trup. Leul nu mâncase trupul și nu sfâșiasse pe măgar.

29. Prorocul a ridicat trupul omului lui Dumnezeu, l-a pus pe măgar și l-a adus înapoi; și bătrânul proroc s-a întors în cetate să-l jealească și să-l îngroape.

30. I-a pus trupul în mormânt și l-au jelit, zicând: „Vai*, frate!“

*Ier. 22.18.

31. După ce l-a îngropat, a zis fiilor săi: „Când voi muri, să mă îngropați în mormântul în care este îngropat omul lui Dumnezeu; să-mi puneți oasele* lângă oasele lui.

*2 Împ. 23.17,18.

32. Căci se* va împlini cuvântul pe care l-a strigat el din partea Domnului împotriva altarului din Betel și împotriva tuturor capiștilor de înălțimi din cetățile** Samariei.“

*Vers. 2. 2 Împ. 23.16,19. **Cap. 16.24.

Neascultarea lui Ieroboam

33. După întâmplarea* aceasta, Ieroboam nu s-a abătut de pe calea lui cea rea. A pus iarși preoți pentru înălțimi, luați din tot poporul: pe oricine dorea,

casa lui Ieroboam, cum se mătură murdăriile, până va pieri. *Cap. 15.29.

**Cap. 21.21. 2 Împ. 9.8. †Deut. 32.36. 2 Împ. 14.36.

11. Cel* ce va muri în cetate din casa lui Ieroboam va fi mâncat de câini, și cel ce va muri pe câmp va fi mâncat de păsările cerului. Căci Domnul a vorbit. *Cap. 16.4; 21.24.

12. Tu, scoală-te și du-te acasă. Și cum îți vor păși* picioarele în cetate, copilul va muri. *Vers. 17.

13. Tot Israelul îl va plânge și-l vor îngropa; căci el este singurul din casa lui Ieroboam care va fi pus într-un mormânt, pentru că este singurul* din casa lui Ieroboam în care s-a găsit ceva bun înaintea Domnului Dumnezeuului lui Israel. *2 Cron. 12.12; 19.3.

14. Domnul va pune peste Israel un împărat*, care va nimici casa lui Ieroboam în ziua aceea. Și nu se întâmplă oare chiar acum lucrul acesta?

*Cap. 15.27-29.

15. Domnul va lovi pe Israel, și Israel va fi ca trestia clătinată în ape; va smulge* pe Israel din această țară bună**, pe care o dăduse părinților lor, și-i va împrăstia dincolo de Râu, pentru căț și-au făcut idoli, mâniind pe Domnul. *2 Împ. 17.6. Ps. 52.5.

**Ios. 23.15,16. †2 Împ. 15.29. ††Exod 34.13. Deut. 12.3,4.

16. Va părăsi pe Israel, din pricina păcatelor* pe care le-a făcut Ieroboam și în care a târât și pe Israel. “

*Cap. 12.30; 13.34; 15.30,34; 16.2.

17. Nevasta lui Ieroboam s-a sculat și a plecat. A ajuns la Tirța*; și cum** a atins pragul casei, copilul a murit.

*Cap. 16.6,8,15,23. Cânt. 6.4. **Vers. 12.

18. L-au îngropat, și tot Israelul l-a plâns, după cuvântul* Domnului, pe care-l spusese prin robul Său Ahia, prorocul. *Vers. 13.

Moartea lui Ieroboam

19. Celelalte fapte ale lui Ieroboam, cum a făcut* război și cum a domnit, sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel. *2 Cron. 13.2, etc.

20. Ieroboam a împărățit douăzeci și doi de ani; apoi a adormit cu părinții săi. Și în locul lui a împărățit fiul său Nadab.

Domnia lui Roboam

21. Roboam, fiul lui Solomon, a împărățit peste Iuda. Avea patruzeci* și unu de ani când s-a făcut împărat și a împărățit șaptesprezece ani la Ierusalim,

cetatea** pe care o alesese Domnul din toate semințiile lui Israel, ca să-și pună Numele în ea. Mama sa se chema† Naama, amonita.

*2 Cron. 12.13. **Cap. 11.36. †Vers. 31.

22. Iuda* a făcut ce este rău înaintea Domnului; și, prin păcatele pe care le-au săvârșit, l-au stârnit** gelozia mai mult decât părinții lor.

*2 Cron. 12.1. **Deut. 32.21. Ps. 78.58. 1 Cor. 10.22.

23. Și-au zidit și ei înălțimi* cu stâlpi închinăți idolilor și Astartei** pe orice deal înalt și sub† orice copac verde.

*Deut. 12.2. Ezech. 16.24,25. **2 Împ. 17.9,10. †Isa. 57.5.

24. Au fost chiar și sodomii* în țară. Au făcut de toate urâciunile neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Deut. 23.17. Cap. 15.12; 22.46. 2 Împ. 23.7.

25. În al cincilea an* al împărăției lui Roboam, Șișac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului.

*Cap. 11.40. 2 Cron. 12.2.

26. A luat vistieriile* Casei Domnului și vistieriile casei împăratului, a luat tot. A luat toate scuturile de aur pe care le făcuse** Solomon.

*2 Cron. 12.9,10,11. **Cap. 10.17.

27. Împăratul Roboam a făcut în locul lor niște scuturi de aramă și le-a dat în grija căpeteniilor alergătorilor, care păzeau intrarea casei împăratului.

28. Ori de câte ori se ducea împăratul la Casa Domnului, alergătorii le purtau; apoi le aduceau iarăși în odaia alergătorilor.

29. Celelalte* fapte ale lui Roboam și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda? *2 Cron. 12.15.

30. Totdeauna a fost război* între Roboam și Ieroboam.

*Cap. 12.24; 15.6. 2 Cron. 12.15.

31. Roboam* a adormit cu părinții lui și a fost îngropat cu părinții lui în cetatea lui David. Mama sa se numea** Naama, amonita. Și în locul lui a împărățit fiul său Abiam†.

*2 Cron. 12.16. **Vers. 21. †2 Cron. 12.16.

Abiam

15. În al optsprezecelea* an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a început să împărătească peste Iuda, Abiam. *2 Cron. 13.1.

2. A împărățit trei ani la Ierusalim. Mama sa* se chema Maaca**, fata lui Abisalom. *2 Cron. 11.20-22. **2 Cron. 13.2.

3. El s-a datat la toate păcatele pe care le făcuse tatăl său înaintea lui; și inima* lui n-a fost întreagă a Domnului Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său David. *Cap. 11.4. Ps. 119.80.

4. Dar din pricina* lui David, Domnul Dumnezeu lui i-a dat o lumină la Ierusalim, punând pe fiul lui după el și lăsând Ierusalimul în picioare.

*Cap. 11.32,36. 2 Cron. 21.7.

5. Căci David făcuse* ce este plăcut înaintea Domnului și nu se abătuse de la nici una din poruncile Lui în tot timpul vieții lui, afară** de întâmplarea cu Urie, hetitul. *Cap. 14.8. **2 Sam. 11.4,15; 12.9.

6. Între Roboam și Ieroboam a fost război* tot timpul cât a trăit Roboam.

*Cap. 14.30.

7. Celelalte* fapte ale lui Abiam și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

Între Abiam și Ieroboam a fost război. *2 Cron. 13.2,3,22.

8. Abiam* a adormit cu părinții lui și l-au îngropat în cetatea lui David. Și în locul lui a domnit fiul său Asa.

*2 Cron. 14.1.

Asa

9. În al douăzecișecilea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început să domnească peste Iuda Asa.

10. El a domnit patruzeci și unu de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Maaca, fata lui Abisalom.

11. Asa* a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, ca tatăl său David.

*2 Cron. 14.2.

12. A scos* din țară pe sodomii și a îndepărtat toți idolii pe care-i făcuseră părinții lui.

*Cap. 14.24; 22.46.

13. Și chiar pe mama* sa, Maaca, n-a mai lăsat-o să fie împărăteasă, pentru că făcuse un idol Astartei. Asa i-a sfărâmat idolul și l-a ars** în pâraul Chedron. *2 Cron. 15.16. **Exod 32.20.

14. Dar înălțimile* n-au pierit, măcar că inima** lui Asa a fost în totul a Domnului în tot timpul vieții lui.

*Cap. 22.43. 2 Cron. 15.17,18. **Vers. 3.

15. El a pus în Casa Domnului lucrurile hărăzite de tatăl său și de el însuși: argint, aur și vase.

Războiul dintre Asa și Baeșă

16. Între Asa și Baeșă, împăratul lui Israel, a fost război în tot timpul vieții lor.

17. Baeșă*, împăratul lui Israel, s-a

suit împotriva lui Iuda; și a întărit Rama**, ca să împiedice pe ai lui Asa, împăratul lui Iuda, să iasă și să intre. *2 Cron. 16.1, etc. **Ios. 18.25. †Cap. 12.27.

18. Asa a luat tot argintul și tot aurul care rămăseseră în vistieriile Casei Domnului și vistieriile casei împăratului și le-a pus în mâinile slujitorilor lui, pe care i-a trimis la Ben-Hadad*, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hezion, împăratul Siriei, care locuia la Damasc**. Împăratul Asa a trimis să-i spună:

*2 Cron. 16.2. **Cap. 11.23,24.

19. „Să fie un legământ între mine și tine, cum a fost între tatăl meu și tatăl tău. Iată, îți trimit un dar în argint și în aur. Du-te, rupe legământul tău cu Baeșă, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.“

20. Ben-Hadad a ascultat pe împăratul Asa; a trimis pe căpeteniile oștirii lui împotriva cetăților lui Israel, și au pustiit Lionul*, Dan**, Abel-Bet-Maaca†, tot Chinerotul și toată țara lui Neftali.

*2 Împ. 15.29. **Judc. 18.29. †2 Sam. 20.14.

21. Când a auzit Baeșă lucrul acesta, a încetat să mai întărească Rama și s-a întors la Tirța.

22. Împăratul Asa a chemat* pe tot Iuda, fără să lase la o parte pe cineva, și au ridicat pietrele și lemnul pe care-l întrebuința Baeșă la întărirea Ramei; și împăratul Asa le-a întrebuințat la întărirea Ghebei** lui Beniamin și Mitpei†.

*2 Cron. 16.6. **Ios. 21.17. †Ios. 18.26.

23. Toate celelalte fapte ale lui Asa, toate isprăvile lui și tot ce a făcut și cetățile pe care le-a zidit nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda? Totuși, la bătrânețe*, a fost bolnav de picioare. *2 Cron. 16.12.

24. Asa a adormit cu părinții lui și a fost îngropat cu părinții lui în cetatea tatălui său David. Și în* locul lui a domnit fiul său Iosafat**.

*2 Cron. 17.1. **Mat. 1.8.

Domnia lui Nadab

25. Nadab, fiul lui Ieroboam, a început să domnească peste Israel în al doilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. El a domnit doi ani peste Israel.

26. El a făcut ce este rău înaintea Domnului și a umblat pe calea tatălui său, săvârșind păcatele** în care târăse tatăl său pe Israel. *Cap. 12.30; 14.16.

27. Baeșă*, fiul lui Ahia, din casa

lui Isahar, a uneltit împotriva lui și Baeșa l-a omorât la Ghibeton**, care era al filistenilor, pe când Nadab și tot Israelul impresurau Ghibetonul.

*Cap. 14.14. **Ios. 19.44; 21.23. Cap. 16.15.

28. Baeșa l-a omorât în al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, și a domnit el în locul lui.

29. Când s-a făcut împărat, a ucis toată casa lui Ieroboam, n-a lăsat să scape nimeni cu viață, ci a nimicit totul, după cuvântul* pe care-l spusese Domnul prin robul Său Ahia din Silo,

*Cap. 14.10,14.

30. din pricina păcatelor* pe care le făcuse Ieroboam și în care trăse și pe Israel, mîniind astfel pe Domnul Dumnezeu lui Israel.

*Cap. 14.9,16.

31. Celelalte fapte ale lui Nadab și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

32. Între Asa și Baeșa, împăratul lui Israel, a fost război* în tot timpul vieții lor.

*Vers. 16.

Domnia lui Baeșa

33. În al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste tot Israelul la Tirța, Baeșa, fiul lui Ahia. A domnit douăzeci și patru de ani.

34. El a făcut ce este rău înaintea Domnului și a umblat pe calea* lui Ieroboam, săvârșind păcatele în care trăse Ieroboam pe Israel.

*Cap. 12.28,29; 13.33; 14.16.

16 1. Cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Iehu*, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeșa:

*Vers. 7. 2 Cron. 19.2; 20.34.

2. „Eu te-am ridicat* din țărână și te-am pus mai mare peste poporul Meu, Israel; dar pentru că ai umblat pe calea** lui Ieroboam și ai făcut pe poporul Meu, Israel, să păcătuiască, pentru ca să Mă mîni prin păcatele lor,

*Cap. 14.7. **Cap. 15.34.

3. iată că voi mătura* pe Baeșa și casa lui, și casa ta o voi face ca și casa lui** Ieroboam, fiul lui Nebat.

*Vers. 11. **Cap. 14.10; 15.29.

4. Cine* va muri în cetate din casa lui Baeșa, va fi mâncat de câini, și cine va muri pe câmp dintr-ai lui, va fi mâncat de păsările cerului.“

*Cap. 14.11.

5. Celelalte fapte ale lui Baeșa, ce a făcut el și isprăvile lui, nu sunt scrise* oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

*2 Cron. 16.1.

6. Baeșa a adormit cu părinții săi și a

fost îngropat la Tirța*. Și în locul lui a domnit fiul său Ela.

*Cap. 14.17; 15.21.

7. Cuvântul Domnului vorbise prin prorocul Iehu*, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeșa și împotriva casei lui, pe de o parte pentru tot răul pe care-l făcuse sub ochii Domnului, mîniindu-L prin lucrul mâinilor lui și ajungând ca și casa lui Ieroboam, iar pe de alta pentru că lovise** casa lui Ieroboam.

*Vers. 1. **Cap. 15.17,27,29. Osea 1.4.

Domnia lui Ela

8. În al douăzeci și șaselea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească Ela, fiul lui Baeșa. El a domnit peste Israel la Tirța. A domnit doi ani.

9. Slujitorul său Zimri, care era mai mare peste jumătate din carele lui, a uneltit* împotriva lui. Ela era la Tirța, chefuind și îmbătându-se în casa lui Arța, căpetenia casei împăratului, la Tirța.

*2 Împ. 9.31.

10. Zimri a intrat, l-a lovit și l-a ucis, în al douăzeci și șaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. Și a domnit el în locul lui.

11. Când s-a făcut împărat și a șezut pe scaunul lui de domnie, a omorât toată casa lui Baeșa, n-a lăsat să scape nimeni* din ai lui: nici rudă, nici prieten.

*1 Sam. 25.22.

12. Zimri a nimicit toată casa lui Baeșa, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul împotriva lui Baeșa prin prorocul** Iehu,

*Vers. 3. **Vers. 1.

13. din pricina tuturor păcatelor pe care le săvârșise Baeșa și fiul său Ela, și în care trăseră și pe Israel, mîniind prin idolii* lor pe Domnul Dumnezeu lui Israel.

*Deut. 32.21.

1 Sam. 12.21. Isa. 41.29. Iona 2.8. 1 Cor. 8.4; 10.19.

14. Celelalte fapte ale lui Ela și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Zimri

15. În al douăzeci și șaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, Zimri a domnit șapte zile la Tirța.

Poporul tăbăra împotriva Ghibetonului*, care era al filistenilor.

*Cap. 15.27.

16. Și poporul a auzit în tabără vestea aceasta: „Zimri a uneltit și chiar a ucis pe împărat!“ Și în ziua aceea, tot Israelul a pus, în tabără, ca împărat al lui Israel pe Omri, căpetenia oștirii.

17. Omri și tot Israelul cu el au porinit din Ghibeton și au impresurat Tirța.

18. Zimri, văzând că cetatea este luată a intrat în cetățuia casei împăratului, și a dat foc casei împăratului peste el. Astfel a murit el.

19. din pricina păcatelor pe care le săvârșise, făcând ce este rău înaintea Domnului, umblând* pe calea lui Ieroboam, săvârșind păcatele pe care le făcuse Ieroboam și făcând și pe Israel să păcătuiască.

*Cap. 12.28; 15.26,34.

20. Celelalte fapte ale lui Zimri și uneltirea pe care a făcut-o el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

21. Atunci poporul lui Israel s-a dezbinat în două părți; jumătate din popor voia să facă împărat pe Tibni, fiul lui Ghinat, și jumătate era pentru Omri.

22. Cei ce urmau pe Omri au biruit pe cei ce urmau pe Tibni, fiul lui Ghinat. Tibni a murit, și Omri a domnit.

Domnia lui Omri

23. În al treizeci și unulea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel Omri. A domnit doisprezece ani. După ce a domnit șase ani la Tirța,

24. a cumpărat de la Șemer muntele Samariei, cu doi talanți de argint; a întărit muntele și a pus cetății pe care a zidit-o numele Samaria*, după numele lui Șemer, domnul muntelui.

*Cap. 13.32. 2 Împ. 17.24. Ioan 4.4.

25. Omri* a făcut ce este rău înaintea Domnului și a lucrat mai rău decât toți cei ce fuseseră înaintea lui.

*Mica 6.16.

26. A umblat* în toată calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și s-a dat la păcatele în care trăse Ieroboam pe Israel, mîniind prin idolii** lor pe Domnul Dumnezeu lui Israel.

*Vers. 19. **Vers. 13.

27. Celelalte fapte ale lui Omri, ce a făcut el și isprăvile lui, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

28. Omri a adormit cu părinții săi și a fost îngropat la Samaria. Și în locul lui a domnit fiul său Ahab.

Ahab și Izabela

29. Ahab, fiul lui Omri, a început să domnească peste Israel în al treizeci și optulea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. Ahab, fiul lui Omri, a domnit

douăzeci și doi de ani peste Israel la Samaria.

30. Ahab, fiul lui Omri, a făcut ce este rău înaintea Domnului, mai mult decât toți cei ce fuseseră înaintea lui.

31. Și, ca și cum ar fi fost puțin lucru pentru el să se dedea la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a mai luat de* nevastă și pe Izabela, fata lui Etbaal, împăratul sidonienilor**, și a slujit lui Baal și s-a închinat înaintea lui.

*Deut. 7.3. **Judec. 18.7. †Cap. 21.25,26. 2 Împ. 10.18; 17.16.

32. A ridicat un altar lui Baal în templul* lui Baal pe care l-a zidit la Samaria

*2 Împ. 10.21,26,27.

33. și a făcut* un idol Astarteii. Ahab** a făcut mai multe rele decât toți împărații lui Israel care fuseseră înaintea lui, ca să mînie pe Domnul Dumnezeu lui Israel.

*2 Împ. 13.6; 17.10; 21.3. Ier. 17.2. **Vers. 30. Cap. 21.25.

34. Pe vremea lui, Hiel din Betel a zidit iarăși Ierihonul; i-a pus temeliiile cu prețul lui Abiram, întâiul lui născut, și i-a pus porțile cu prețul lui Segub, cel mai tânăr fiu al lui, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul prin Iosua, fiul lui Nun.

*Ios. 6.26.

Prorocul Ilie

17 1. Ilie, țîșbitul, unul din locuitorii Galaadului, a zis lui Ahab: „Viu* este Domnul Dumnezeu lui Israel al** cărui slujitor sunt, că înț anii aceștia nu ți va fi nici rouă, nici ploaie, decât după cuvântul meu.“

*2 Împ. 3.14. **Deut. 10.8. †Luca 3.25. ††Iac. 4.17.

2. Și cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie cu aceste vorbe:

3. „Pleacă de aici, îndreaptă-te spre răsărit și ascunde-te lângă pârăul Cherit, care este în fața Iordanului.

4. Veai bea apă din pârău, și am poruncit corbilor să te hrănească acolo.“

5. El a plecat și a făcut după cuvântul Domnului. S-a dus și s-a așezat lângă pârăul Cherit, care este în fața Iordanului.

6. Corbii îi aduceau pâine și carne dimineața și pâine și carne seara, și bea apă din pârău.

7. Dar după cîtăva vreme, pârăul a secat, căci nu căzuse ploaie în țară.

Văduva din Sarepta

8. Atunci cuvântul Domnului i-a vorbit astfel:

9. „Scoală-te, du-te la Sarepta*, care ține de Sidon, și rămâi acolo. Iată că am poruncit acolo unei femei văduve să te hrănească.” *Obad. 20. Luca 4.26.

10. Ilie s-a sculat și s-a dus la Sarepta. Când a ajuns la poarta cetății, acolo era o femeie văduvă care strângea lemne. El a chemat-o și a zis: „Du-te și adu-mi, te rog, puțină apă într-un vas, ca să beau.”

11. Pe când se ducea ea să-i aducă, a chemat-o din nou și a zis: „Adu-mi, te rog, și o bucată de pâine în mâna ta.”

12. Și ea a răspuns: „Viu este Domnul Dumnezeuul tău, că n-am nimic copt, n-am decât un pumn de făină într-o oală și puțin untdelemn într-un ulcior. Și iată, strâng două bucăți de lemne, apoi mă voi întoarce și voi pregăti ce am pentru mine și pentru fiul meu: vom mânca și apoi vom muri.”

13. Ilie i-a zis: „Nu te teme, întoarce-te și fă cum ai zis. Numai, pregătește-mi întâi mie, cu untdelemnul și făina aceea, o mică turtă și adu-mi-o; pe urmă să faci și pentru tine și pentru fiul tău.

14. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Făina din oală nu va scădea, și untdelemnul din ulcior nu se va împușina până în ziua când va da Domnul ploaie pe fața pământului.”

15. Ea s-a dus și a făcut după cuvântul lui Ilie. Și multă vreme a avut ce să mănânce, ea și familia ei și Ilie.

16. Făina din oală n-a scăzut, și untdelemnul din ulcior nu s-a împușinat, după cuvântul pe care-l rostise Domnul prin Ilie.

Învieria fiului văduvei

17. După aceea, fiul femeii, stăpâna casei, s-a îmbolnăvit. Și boala lui a fost atât de cumplită, încât n-a mai rămas suflare în el.

18. Femeia a zis atunci lui Ilie: „Ce am* eu a face cu tine, omule al lui Dumnezeu? Ai venit la mine doar ca să aduci aminte lui Dumnezeu de nelegiuirea mea și să-mi omori astfel fiul?” *Luca 5.8.

19. El i-a răspuns: „Dă-mi încoace pe fiul tău.” Și l-a luat de la sânul femeii, l-a suit în odaia de sus unde locuia el și l-a culcat pe patul lui.

20. Apoi a chemat pe Domnul și a zis: „Doamne Dumnezeule, oare atât de mult să măhnești Tu chiar pe văduva

aceasta, la care am fost primit ca oaspete, încât să-i omori fiul?”

21. Și s-a întins* de trei ori peste copil, a chemat pe Domnul și a zis: „Doamne Dumnezeule, Te rog, fă să se întoarcă sufletul copilului în el!” *2 Împ. 4.34,35.

22. Domnul a ascultat glasul lui Ilie, și sufletul copilului s-a întors în el, și a înviat.

23. Ilie a luat* copilul, l-a coborât jos în casă din odaia de sus și l-a dat mamei sale. Și Ilie a zis: „Iată, fiul tău este viu.” *Evr. 11.35.

24. Și femeia a zis lui Ilie: „Cunosc* acum că ești un om al lui Dumnezeu, și cuvântul Domnului în gura ta este adevăr!” *Ioan 3.2; 16.30.

Ilie înaintea lui Ahab

18¹. Au trecut multe* zile, și cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Ilie, în al treilea an: „Du-te și înfățișează-te înaintea lui Ahab, ca să dau** ploaie pe fața pământului.” *Luca 4.25. Iac. 5.17. **Deut. 28.12.

2. Și Ilie s-a dus să se înfățișeze înaintea lui Ahab.

Era mare foamete în Samaria.

3. Și Ahab a trimis să cheme pe Obadia, mai marele casei lui. – Obadia se temea mult de Domnul.

4. De aceea, când a nimicit Izabela pe prorocii Domnului, Obadia a luat o sută de proroci, i-a ascuns câte cincizeci într-o peșteră și i-a hrănit cu pâine și cu apă. –

5. Ahab a zis lui Obadia: „Haidem prin țară pe la toate izvoarele de apă și pe la toate pârâurile; poate că vom găsi iarbă ca să păstrăm viața cailor și catârilor, și să n-avem nevoie să omorăm vitele.”

6. Și-au împărțit țara s-o cutreiere. Ahab a plecat singur pe un drum, și Obadia a plecat singur pe un alt drum.

7. Pe când era Obadia pe drum, iată că l-a întâlnit Ilie. Obadia, cunoscându-l, a căzut cu fața la pământ și a zis: „Tu ești, domnul meu Ilie?”

8. El i-a răspuns: „Eu sunt; du-te și spune stăpânului tău: „Iată că a venit Ilie!”

9. Și Obadia a zis: „Ce păcat am săvârșit eu, ca să dai pe robul tău în mâinile lui Ahab, ca să mă omoare?”

10. Viu este Domnul, că n-a rămas popor sau împărăție unde să nu fi trimis stăpânul meu să te caute; și când

se spunea că nu ești acolo, puneam pe împărăția și poporul acela să jure că nu te-a găsit.

11. Și acum zici: „Du-te și spune stăpânului tău: „Iată că a venit Ilie!”

12. Și apoi, când voi pleca de la tine, Duhul* Domnului te va duce nu știu unde. Dacă m-aș duce să dau de știre lui Ahab, și nu te-ar găsi, mă va omori. Și totuși robul tău se teme de Domnul din tinerețea lui.

13. Nu s-a spus oare domnului meu ce am făcut când a ucis Izabela pe prorocii Domnului? Cum am ascuns o sută de proroci ai Domnului, câte cincizeci într-o peșteră, și i-am hrănit cu pâine și cu apă?

14. Și acum tu zici: „Du-te și spune stăpânului tău: „Iată că a venit Ilie!” El mă va ucide.”

15. Dar Ilie a zis: „Viu este Domnul oștirilor al cărui slujitor sunt, că astăzi mă voi înfățișa înaintea lui Ahab.”

Ilie și prorocii lui Baal

16. Obadia, ducându-se înaintea lui Ahab, l-a înștiințat despre lucrul acesta. Și Ahab s-a dus înaintea lui Ilie.

17. Abia a zărit Ahab pe Ilie și i-a zis: „Tu ești* acela care nenorocеști pe** Israel?” *Cap. 21.20. **Jos. 7.25. Fapt. 16.20.

18. Ilie a răspuns: „Nu eu nenorocesc pe Israel; ci tu și casa tatălui tău, fiindcă* ați părăsit poruncile Domnului și te-ai dus după Baali.” *2 Cron. 15.2.

19. Strânge acum pe tot Israelul la mine, la muntele Carmel*, pe cei patru sute cincizeci de proroci ai lui Baal și pe cei patru sute** de proroci ai Astarteei, care mănâncă la masa Izabelei.” *Jos. 19.26. **Cap. 16.33.

20. Ahab a trimis soli la toți copiii lui Israel și a strâns* pe proroci la muntele Carmel. *Cap. 22.6.

21. Atunci Ilie s-a apropiat de tot poporul și a zis: „Până* când vreți să șchiopătați de amândouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, mergeți după El; iar dacă este Baal, mergeți** după Baal!” Poporul nu i-a răspuns nimic. *2 Împ. 17.41. Mat. 6.24. **Jos. 24.15.

22. Și Ilie a zis poporului: „Eu singur* am rămas din prorocii Domnului, pe când proroci** ai lui Baal sunt patru sute cincizeci.”

23. Să ni se dea doi junci. Ei să-și aleagă un junc, pe care să-l taie în

bucăți și să-l pună pe lemne, fără să pună foc. Și eu voi pregăti celălalt junc și-l voi pune pe lemne, fără să pun foc.

24. Apoi voi să chemați numele dumnezeului vostru; și eu voi chema Numele Domnului. Dumnezeu care va răspunde prin* foc, acela să fie adevăratul Dumnezeu. Și tot poporul a răspuns și a zis: „Bine!” *Vers. 38. 1 Cron. 21.26.

25. Ilie a zis prorocilor lui Baal: „Alegeți-vă un junc din cei doi, pregătiți-l voi întâi, căci sunteți mai mulți, și chemați numele dumnezeului vostru; dar să nu puneți foc.”

26. Ei au luat juncul pe care li l-au dat și l-au pregătit. Și au chemat numele lui Baal, de dimineață până la amiază, zicând: „Baale, auzi-ne!” Dar nu s-a auzit nici glas*, nici răspuns. Și săreau împrejurul altarului pe care-l făcuseră. *Ps. 115.5. Ier. 10.5. 1 Cor. 8.4; 12.2.

27. La amiază, Ilie și-a bătut joc de ei și a zis: „Strigați tare, fiindcă este Dumnezeu; se gândește la ceva, sau are treabă, sau este în călătorie, sau poate că doarme, și se va trezi.”

28. Ei au strigat tare și, după obiceiul lor, și-au făcut tăieturi* cu săbiile și cu sulițele, până ce a curs sânge pe ei. *Lev. 19.28. Deut. 14.1.

29. Când a trecut amiaza, au auzit până în clipa când se aducea jertfa de seară. Dar nu s-a auzit nici glas*, nici răspuns, nici semn de luare aminte. *Vers. 26.

30. Ilie a zis atunci întregului popor: „Apropiati-vă de mine!” Tot* poporul s-a apropiat de el. Și Ilie a dres altarul Domnului care fusese sfărâmat. *Cap. 19.10.

31. A luat douăsprezece pietre, după numărul semințiilor fiilor lui Iacov, căruia Domnul îi zisese: „Israel* îți va fi numele” *Gen. 32.28; 35.10. 2 Împ. 17.34.

32. Și a zidit cu pietrele acestea un altar în Numele Domnului. A făcut împrejurul altarului un șanț, în care încăpeau două măsurile de sămânță.

33. A așezat* apoi lemnele, a tăiat juncul în bucăți și l-a pus pe lemne. Apoi a zis: „Umpleți patru vedre cu apă și vărsați-le** pe arderea de tot și pe lemne.” Și au făcut așa. *Lev. 1.6-8. **Judec. 6.20.

34. Apoi a zis: „Mai faceți lucrul acesta o dată.” Și l-au făcut încă o dată. Apoi a zis: „Mai faceți-l și a treia oară.” Și l-au făcut și a treia oară.

35. Apa curgea în jurul altarului, și au umplut* cu apă și șanțul. *Vers. 32,38.

36. În clipa când se aducea jertfa de seară, prorocul Ilie s-a apropiat și a zis: „Doamne Dumnezeul* lui Avraam, Isaac și Israel! Fă să se** știe astăzi că Tu ești Dumnezeul în Israel, că eu sunt slujitorul Tău și că toate aceste lucruri le-am făcut* după porunca Ta.

*Exod 3.6. **Cap. 8.43. 2 Împ. 19.19. Ps. 83.18.

†Num. 16.28.

37. Ascultă-mă, Doamne, ascultă-mă, pentru ca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, ești adevăratul Dumnezeu, și să le întorci astfel inima spre bine!“

38. Atunci a căzut foc* de la Domnul și a mistuit arderea de tot, lemnele, pietrele și pământul, și a supt și apa care era în șanț.

*Lev. 9.24. Judc. 6.21. 1 Cron. 21.26. 2 Cron. 7.1.

39. Când a văzut tot poporul lucrul acesta, au căzut cu fața la pământ și au zis: „Domnul* este adevăratul Dumnezeu! Domnul este adevăratul Dumnezeu!“

*Vers. 24.

40. „Puneți* mâna pe prorocii lui Baal“, le-a zis Ilie, „nici unul să nu scape!“ Și au pus mâna pe ei. Ilie i-a coborât la pârâul Chison și i-a înjunghiat** acolo. *2 Împ. 10.25. **Deut. 13.5; 18.20.

Ploaia

41. Apoi Ilie a zis lui Ahab: „Suie-te de mănâncă și bea; căci se aude vuiet de ploaie.“

42. Ahab s-a suit să mănânce și să bea. Dar Ilie s-a suit pe vârful Carmelului și, plecându-se* la pământ, s-a așezat cu fața între genunchi *Iac. 5.17,18.

43. și a zis slujitorului său: „Suite-te și uită-te înspre mare.“ Slujitorul s-a suit, s-a uitat și a zis: „Nu este nimic!“ Ilie a zis de șapte ori: „Du-te iarăși.“

44. A șaptea oară, slujitorul a zis: „Iată că se ridică un mic nor din mare, ca o palmă de om.“ Ilie a zis: „Suie-te și spune lui Ahab: „Inhamă și coboară-te, ca să nu te oprească ploaia.“

45. Peste câteva clipe, cerul s-a înnegrit de nori, a început vântul și a venit o ploaie mare. Ahab s-a suit în car și a plecat la Izreel.

46. Și mâna Domnului a venit peste Ilie, care și-a încins* mijlocul și a alergat înaintea lui Ahab până la intrarea în Izreel.

*2 Împ. 4.29; 9.1.

Fuga lui Ilie în pustiu

19. Ahab a spus Izabelei tot ce făcuse Ilie și cum ucisese* cu sabia pe toți prorocii.

*Cap. 18.40.

2. Izabela a trimis un sol la Ilie, să-i spună: „Să mă* pedepsească zeii cu toată asprimea lor, dacă mâine, la ceasul acesta, nu voi face cu viața ta ce ai făcut tu cu viața fiecăruia din ei.“

*Rut 1.17. Cap. 20.10. 2 Împ. 6.31.

3. Ilie, când a văzut lucrul acesta, s-a sculat și a plecat, ca să-și scape viața. A ajuns la Beer-Șeba, care ține de Iuda, și și-a lăsat slujitorul acolo.

4. El s-a dus în pustiu unde, după un drum de o zi, a șezut sub un ienupăr și dorea* să moară, zicând: „Destul! Acum, Doamne, ia-mi sufletul, căci nu sunt mai bun decât părinții mei.“

*Num. 11.15. Iona 4.3,8.

5. S-a culcat și a adormit sub un ienupăr. Și iată, l-a atins un înger și i-a zis: „Scoală-te și mănâncă.“

6. El s-a uitat, și la căpătâiul lui era o turtă coaptă pe niște pietre încălzite și un ulcior cu apă. A mâncat și a băut, apoi s-a culcat din nou.

7. Îngerul Domnului a venit a doua oară, l-a atins și a zis: „Scoală-te și mănâncă, fiindcă drumul pe care-l ai de făcut este prea lung pentru tine.“

8. El s-a sculat, a mâncat și a băut; și, cu puterea pe care i-a dat-o mâncarea aceasta, a mers patruzeci* de zile și patruzeci de nopți până la muntele lui Dumnezeu, Horeb**.

*Exod 34.28. Deut. 9.9,18. Mat. 4.2. **Exod 3.1.

Dumnezeu Se arată

9. Și acolo, Ilie a intrat într-o peșteră și a rămas în ea peste noapte. Și cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: „Ce faci tu aici, Ilie?“

10. El a răspuns: „Am* fost plin de râvnă** pentru Domnul Dumnezeuul oștirilor; căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale și au ucis cu sabia pe prorocii* Tăi; am rămas*†† numai eu singur, și caută să-mi ia viața!“

*Rom. 11.3 **Num. 25.11,13. Ps. 69.9. †Cap. 18.4. ††Cap. 18.22. Rom. 11.3.

11. Domnul i-a zis: „Ieși și stai pe munte* înaintea Domnului!“ Și iată că Domnul a trecut pe lângă peșteră. Și înaintea Domnului a trecut un vânt** tare și puternic, care despica munții și sfărâma stâncile. Domnul nu era în vântul acela. Și după vânt, a

venit un cutremur de pământ. Domnul nu era în cutremurul de pământ.

*Exod 24.12. **Ezec. 1.4; 37.7.

12. Și după cutremurul de pământ, a venit un foc: Domnul nu era în focul acela. Și după foc, a venit un susur blând și subțire.

13. Când l-a auzit Ilie, și-a acoperit fața* cu mantaua, a ieșit și a stat la gura peșterii.

Și** un glas i-a vorbit, zicând: „Ce faci tu aici, Ilie?“

*Exod 3.6. Isa. 6.2. **Vers. 9.

14. El a* răspuns: „Am fost plin de râvnă pentru Domnul Dumnezeul oștirilor, căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale și au ucis cu sabia pe prorocii Tăi; am rămas numai eu singur, și caută să-mi ia viața.“

*Vers. 10.

15. Domnul i-a zis: „Du-te, întoarce-te pe drumul tău prin pustiu până la Damasc; și când* vei ajunge, să ungi pe Hazael ca împărat al Siriei. *2 Împ. 8.12,13.

16. Să ungi și pe Iehu*, fiul lui Nimși, ca împărat al lui Israel; și să ungi pe Elisei**, fiul lui Șafat, din Abel-Mehola, ca proroc în locul tău.

*2 Împ. 9.1-3. **Luca 4.27.

17. Și se va întâmpla* că, pe cel ce va scăpa de sabia lui Hazael îl va omori Iehu; și pe cel ce va scăpa de sabia lui Iehu îl va omori** Elisei.

*2 Împ. 8.12; 9.14, etc.; 10.6, etc.; 13.3. **Osea 6.5.

18. Dar voi lăsa în Israel* șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei ce nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal și a căror gură** nu l-au sărutat.“

*Rom. 11.4. **Osea 13.2.

Elisei, ucenicul lui Ilie

19. Ilie a plecat de acolo și a găsit pe Elisei, fiul lui Șafat, arând. Înaintea lui erau douăsprezece perechi de boi, și el era cu a douăsprezecea. Ilie s-a apropiat de el și și-a aruncat mantaua pe el.

20. Elisei a părăsit boii, a alergat după Ilie și a zis: „Lasă-mă să sărut* pe tatăl meu și pe mama mea și te voi urma.“ Ilie i-a răspuns: „Du-te, și apoi întoarce-te: dar gândește-te la ce ți-am făcut.“

*Mat. 8.21,22. Luca 9.61,62.

21. După ce s-a depărtat de Ilie, s-a întors și a luat o pereche de boi pe care i-a adus jertfă; cu unelte boilor le-a fiert* carnea și a dat-o oamenilor s-o mănânce. Apoi s-a sculat, a urmat pe Ilie și a fost în slujba lui. *2 Sam. 24.22.

Biruina lui Ahab

20. Ben-Hadad, împăratul Siriei, și-a strâns toată oștirea: avea cu el treizeci și doi de împărați, cai și care. S-a suit, a împresurat Samaria și a început lupta împotriva ei.

2. A trimis în cetate soli la Ahab, împăratul lui Israel, să-i spună: „Așa vorbește Ben-Hadad:

3. „Argintul și aurul tău sunt ale mele, nevestele și cei mai frumoși copii ai tăi sunt tot ai mei.“

4. Împăratul lui Israel a răspuns: „Împarate, domnul meu, fie cum zici! Sunt al tău cu tot ce am.“

5. Solii s-au întors și au zis: „Așa vorbește Ben-Hadad: „Am trimis să-ți spună: „Să-mi dai argintul și aurul tău, nevestele și copiii tăi.“

6. De aceea, voi trimite mâine, la ceasul acesta, pe slujitorii mei la tine. Ei îți vor scormoni casa ta și casele slujitorilor tăi, vor pune mâna pe tot ce ai mai scump și vor lua.“

7. Împăratul lui Israel a chemat pe toți bătrânii țării și a zis: „Vedeți bine și înțelegeți că omul acesta ne vrea răul; căci a trimis să-mi ceară nevestele și copiii, argintul și aurul, și n-am zis că nu i le dau!“

8. Toți bătrânii și tot poporul au zis lui Ahab: „Nu-l asculta și nu te învoui.“

9. Și el a zis solilor lui Ben-Hadad: „Spuneți domnului meu, împăratul: „Voi face tot ce ai trimis să ceri robului tău întâia dată; dar lucrul acesta nu-l pot face.“ Solii au plecat și i-au dus răspunsul.

10. Ben-Hadad a trimis să spună lui Ahab: „Să* mă pedepsească zeii cu toată asprimea lor, de va ajunge praful Samariei să umple mâna întregului popor care mă urmează!“

*Cap. 19.2.

11. Și împăratul lui Israel a răspuns: „Cine încinge armele să nu se laude ca cel ce le pune jos!“

12. Când a primit Ben-Hadad răspunsul acesta, stătea la băut* cu împărații în corturi și a zis slujitorilor lui: „Pregătiți-vă!“ Și ei s-au pregătit de năvală împotriva cetății.

*Vers. 16.

13. Dar iată că un proroc s-a apropiat de Ahab, împăratul lui Israel, și a zis: „Așa vorbește Domnul: „Vezi toată această mulțime mare? O voi da* astăzi în mâinile tale, ca să cunoști că Eu sunt Domnul.“

*Vers. 28.

14. Ahab a zis: „Prin cine?“ Și el a

răspuns: „Așa vorbește Domnul: „Prin slujitorii mai marilor peste ținuturi.” Ahab a zis: „Cine va începe lupta?” Și el a răspuns: „Tu.”

15. Atunci Ahab a numărat slujitorii mai marilor peste ținuturi și s-au găsit două sute treizeci și doi; și după ei, a numărat tot poporul, pe toți copiii lui Israel, și erau șapte mii.

16. Au făcut o ieșire pe la miazăzi. Ben-Hadad bea și se îmbăta* în corturile lui cu cei treizeci și doi de împărați care-l ajutau. *Vers. 12. Cap. 16.9.

17. Slujitorii mai marilor peste ținuturi au ieșit cei dintâi. Ben-Hadad a cercetat, și i-au spus astfel: „Au ieșit niște oameni din Samaria.”

18. El a zis: „Dacă ies pentru pace, prindeți-i vii; și chiar dacă ies pentru luptă, prindeți-i vii.”

19. Când au ieșit din cetate slujitorii mai marilor peste ținuturi și armata care-i urma,

20. a lovit fiecare pe omul dinaintea lui, și sirienii au luat-o la fugă. Israel i-a urmărit. Ben-Hadad, împăratul Siriei, a scăpat pe un cal, cu niște călăreți.

21. Împăratul lui Israel a ieșit, a lovit caii și carele și a pricinuit sirienilor o mare înfrângere.

A doua biruință asupra lui Ben-Hadad

22. Atunci prorocul s-a apropiat de împăratul lui Israel și i-a zis: „Du-te, întărește-te, cercetează și vezi ce ai de făcut; căci, la anul viitor*, împăratul Siriei se va sui din nou împotriva ta.”

*2 Sam. 11.1.

23. Slujitorii împăratului Siriei i-au zis: „Dumnezeu al munților; de aceea au fost mai tari decât noi. Dar ia să ne luptăm cu ei în câmpie, și se va vedea dacă nu vom fi mai tari decât ei.

24. Fă și lucrul acesta: scoate pe fiecare din împărați de la locul lui și înlocuiește-i cu căpetenii;

25. și fă-ți o armată ca aceea pe care ai pierdut-o, cu tot atâtea cai și tot atâtea care. Apoi să ne batem cu ei în câmpie, și se va vedea dacă nu vom fi mai tari decât ei.” El i-a ascultat și a făcut așa.

26. În anul următor, Ben-Hadad a numărat pe sirieni și s-a suit la Afec* să lupte împotriva lui Israel. *Jos. 13.4.

27. Copiii lui Israel au fost numărați și ei; au primit merinde și au ieșit în

întâmpinarea sirienilor. Au tăbărât în fața lor, ca două turme mici de capre, pe când sirienii umpleau țara.

28. Omul lui Dumnezeu s-a apropiat și a zis împăratului lui Israel: „Așa vorbește Domnul: „Pentru că sirienii au zis: „Domnul este un Dumnezeu al munților, și nu un Dumnezeu al văilor”, voi da* toată această mare mulțime în mâinile tale, și veți ști că Eu sunt Domnul.”

*Vers. 13.

29. Au stat tăbărâți șapte zile unii în fața altora. În ziua a șaptea au început lupta, și copiii lui Israel au omorât sirienilor o sută de mii de oameni pedestri într-o zi.

30. Ceilalți au fugit în cetatea Afec, și a căzut zidul cetății peste douăzeci și șapte de mii de oameni care mai rămăseseră.

Ahab dă drumul lui Ben-Hadad

Ben-Hadad fugise și el în cetate și umbla din odaie în odaie.

31. Slujitorii lui i-au zis: „Iată, am auzit că împărații casei lui Israel sunt niște împărați miloși; să ne încingem deci coapsele* cu saci, să ne punem funii pe capetele noastre și să ieșim la împăratul lui Israel: poate că te va lăsa cu viață.”

*Gen. 37.34.

32. Și-au pus saci împrejurul coapselor și funii împrejurul capului, s-au dus la împăratul lui Israel și au zis: „Robul tău Ben-Hadad a zis: „Lasă-mă cu viață!” Ahab a răspuns: „Mai este încă în viață? Este fratele meu!”

33. Oamenii aceștia au luat lucrul acesta ca un semn bun și s-au grăbit să-l ia pe cuvânt și să zică: „Ben-Hadad este fratele tău!” Și el a zis: „Duceți-vă și aduceți-l!” Ben-Hadad a venit la el, și Ahab l-a suit în carul lui.

34. Ben-Hadad i-a zis: „Îți voi da înapoi cetățile* pe care le-a luat tatăl meu de la tatăl tău; și-ți vei face ulițe în Damasc, cum făcuse tatăl meu în Samaria.” „Și eu”, a răspuns Ahab, „îți voi da drumul, făcând un legământ.” A făcut legământ cu el și i-a dat drumul.

*Cap. 15.20.

35. Unul din fiii* prorocilor a zis tovarășului său, după porunca* Domnului: „Lovește-mă, te rog!” Dar omul acela n-a vrut să-l lovească.

*2 Imp. 2.3,5,7,15. **Cap. 13.17,18.

36. Atunci el i-a zis: „Pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului, iată, când vei pleca de la mine, te va omorî un

leu. Și când a plecat de la el, l-a întâlnit un leu* și l-a omorât. *Cap. 13.24.

37. A găsit pe un alt om și a zis: „Lovește-mă, te rog!” Omul acela l-a lovit și l-a rănit.

38. Prorocul s-a dus și s-a așezat pe drumul împăratului și s-a legat la ochi.

39. Când a trecut împăratul*, prorocul a strigat și i-a zis: „Robul tău era în mijlocul luptei; și iată că un om se apropie și-mi aduce pe un alt om, zicând: „Păzește pe omul acesta; dacă va fugi, viața ta va răspunde pentru viața lui** sau vei plăti un talant de argint!”

*2 Sam. 12.1, etc. **2 Imp. 10.24.

40. Și pe când robul tău făcea câte ceva încoace și încolo, omul s-a făcut nevăzut.” Împăratul lui Israel i-a zis: „Aceasta îți este osânda; tu însuși ai rostit-o.”

41. Iată prorocul și-a scos legătura de la ochi, și împăratul lui Israel l-a cunoscut că făcea parte din proroci.

42. El a zis atunci împăratului: „Așa vorbește Domnul: „Pentru că* ai lăsat să-ți scape din mâini omul pe care-l sortisem nimicirii, viața ta va răspunde pentru viața lui, și poporul tău pentru poporul lui.”

*Cap. 22.31-37.

43. Împăratul lui Israel s-a dus* acasă, trist și mânios, și a ajuns la Samaria.

*Cap. 21.4.

Via lui Nabot

21. După aceste lucruri, iată ce s-a întâmplat: Nabot din Izreel avea o vie la Izreel, lângă casa lui Ahab, împăratul Samariei.

2. Și Ahab a vorbit astfel lui Nabot: „Dă-mi mie via* ta, să fac din ea o grădină de verdeturi, căci este foarte aproape de casa mea. În locul ei îți voi da o vie mai bună sau, dacă-ți vine mai bine, îți voi plăti prețul ei în argint.”

*1 Sam. 8.14.

3. Dar Nabot a răspuns lui Ahab: „Să mă ferească Domnul să-ți dau moștenirea părinților mei!”

4. Ahab a intrat în casă, trist și mâniat, din pricina cuvintelor pe care i le spusese Nabot din Izreel: „Nu-ți voi da* moștenirea părinților mei!” Și s-a culcat pe pat, și-a întors fața și n-a mâncat nimic.

*Lev. 25.23. Num. 36.7. Ezec. 46.18.

5. Nevasta sa, Izabela, a venit la el și i-a zis: „Pentru ce îți este tristă inima și nu mănânci?”

6. El i-a răspuns: „Am vorbit cu Nabot din Izreel și i-am zis: „Dă-mi via ta pe preț de argint; sau, dacă vrei, îți voi da o altă vie în locul ei.” Dar el a zis: „Nu pot să-ți dau via mea!”

7. Atunci Izabela, nevasta lui, i-a zis: „Oare nu domnești tu acum peste Israel? Scoală-te, ia și mănâncă și fii cu inima veselă, căci eu îți voi da via lui Nabot din Izreel!”

8. Și ea a scris niște scrisori în numele lui Ahab, le-a pecetluit cu pecetea lui Ahab și le-a trimis bătrânilor și dregătorilor care locuiau cu Nabot în cetatea lui.

9. Iată ce a scris în aceste scrisori: „Vestiți un post; puneți pe Nabot în fruntea poporului”

10. și puneți-i în față doi oameni de nimic, care să mărturisească astfel împotriva lui: „Tu ai blestemat* pe Dumnezeu și pe împăratul!” Apoi scoateți-l afară, împroșcați-l** cu pietre, și să moară.”

*Exod 22.28. Lev. 24.15,16. Fapt. 6.11. **Lev. 24.14.

11. Oamenii din cetatea lui Nabot, bătrânii și dregătorii care locuiau în cetate au făcut cum le spusese Izabela, după cum era scris în scrisorile pe care li le trimisese ea.

12. Au vestit* un post și au pus pe Nabot în fruntea poporului. *Isa. 58.4.

13. Cei doi oameni de nimic au venit și s-au așezat în fața lui; și acești oameni răi au mărturisit așa înaintea poporului, împotriva lui Nabot: „Nabot a blestemat pe Dumnezeu și pe împăratul!” Apoi l-au scos* afară din cetate, l-au împroșcat cu pietre, și a murit.

*2 Imp. 9.26.

14. Și au trimis să spună Izabelei: „Nabot a fost împroșcat cu pietre, și a murit.”

15. Când a auzit Izabela că Nabot fusese împroșcat cu pietre și că murise, a zis lui Ahab: „Scoală-te și ia în stăpânire via lui Nabot din Izreel, care n-a vrut să ți-o dea pe preț de argint; căci Nabot nu mai trăiește, a murit.”

16. Ahab, auzind că a murit Nabot, s-a sculat să se coboare la via lui Nabot din Izreel ca s-o ia în stăpânire.

Vestirea pedepsei

17. Atunci cuvântul* Domnului a vorbit lui Ilie, tișbitul, astfel: *Ps. 9.12.

18. „Scoală-te și coboară-te înaintea lui Ahab, împăratul lui Israel, la Samaria*; iată-l este în via lui Nabot, unde s-a coborât s-o ia în stăpânire.

*Cap. 13.32. 2 Cron. 22.9.

19. Să-i spui: „Așa vorbește Domnul: „Nu ești tu un ucigaș și un hoț?“ Și să-i mai spui: „Așa vorbește Domnul: „Chiar în locul* unde au lins câinii sângele lui Nabot, vor linge câinii și sângele tău.“

*Cap. 22.38.

20. Ahab a zis lui Ilie: „M-ai găsit*, vrăjmașule?“ Și el a răspuns: „Te-am găsit, pentru că te-ai vândut** ca să faci ce este rău înaintea Domnului.

*Cap. 18.17. **2 Împ. 17.17. Rom. 7.14.

21. Iată ce zice Domnul: „Voi aduce nenorocirea* peste tine; te voi mătura, voi nimici pe oricine este** al lui Ahab, fie robț, fie slobod în Israel,

*Cap. 14.10. 2 Împ. 9.8. **1 Sam. 25.22. †Cap. 14.10.

22. și voi face casei tale cum am făcut casei* lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și casei lui Bașa**, fiul lui Ahia, pentru că M-ai mâniat și ai făcut pe Israel să păcătuiască.“

*Cap. 15.29. **Cap. 16.3.11.

23. Domnul a vorbit și despre Izabela* și a zis: „Câinii vor mânca pe Izabela lângă întăritura Izreelului.

*2 Împ. 9.36.

24. Cine* va muri în cetate din casa lui Ahab va fi mâncat de câini, iar cine va muri pe câmp va fi mâncat de păsările cerului.“

*Cap. 14.11; 16.4.

25. N-a fost nimeni* care să se fi vândut, pentru că să facă ce este rău înaintea Domnului, ca Ahab, pe care nevasta sa, Izabela, îl atăta** la aceasta.

*Cap. 16.30. etc. **Cap. 16.31.

26. El a lucrat în chipul cel mai urâcios, mergând după idoli, cum* făceau amoriții, pe care-i izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Gen. 15.16. 2 Împ. 21.11.

Smerirea lui Ahab

27. După ce a auzit cuvintele lui Ilie, Ahab și-a rupt hainele, și-a pus* un sac pe trup și a postit: se culca cu sacul acesta și mergea încet.

*Gen. 37.34.

28. Și cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie, țigbitul, astfel:

29. „Ai văzut cum s-a smerit Ahab înaintea Mea? Pentru că s-a smerit înaintea Mea, nu voi aduce nenorocirea în timpul vieții lui; ci în timpul vieții* fiului său voi aduce nenorocirea casei lui!“

*2 Împ. 9.25.

Legământul cu Iosafat

22. 1. Au stat trei ani liniștiți, fără să fie război între Siria și Israel.

2. În anul al treilea, Iosafat*, împăratul lui Iuda, s-a coborât la împăratul lui Israel.

*2 Cron. 18.2, etc.

3. Împăratul lui Israel a zis slujitorilor săi: „Știți că Ramot din* Galaad este al nostru. Și noi stăm fără grijă, în loc să-l luăm înapoi din mâinile împăratului Siriei.“

*Deut. 4.43.

4. Și a zis lui Iosafat: „Vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Ramotului din Galaad?“ Iosafat a răspuns împăratului lui Israel: „Eu* voi fi ca tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca ai tăi.“

*2 Împ. 3.7.

5. Apoi Iosafat a zis împăratului lui Israel: „Întreabă acum, te rog, cuvântul Domnului.“

6. Împăratul lui Israel a strâns* pe proroci, în număr de aproape patru sute, și le-a zis: „Să merg să lupt împotriva Ramotului din Galaad sau să mă las?“ Și ei au răspuns: „Suie-te, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.“

*Cap. 18.19.

7. Dar Iosafat* a zis: „Nu mai este aici nici un proroc al Domnului, ca să-L putem întreba?“

*2 Împ. 3.11.

8. Împăratul lui Israel a răspuns lui Iosafat: „Mai este un om prin care am putea să întrebăm pe Domnul; dar îl urâsc, căci nu-mi proroceste nimic bun, nu proroceste decât rău: este Mica, fiul lui Imla.“ Și Iosafat a zis: „Să nu vorbească împăratul așa!“

9. Atunci împăratul lui Israel a chemat un dregător și a zis: „Trimite și adu îndată pe Mica, fiul lui Imla.“

10. Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, ședeau fiecare pe scaunul lui de domnie, îmbrăcați cu hainele lor împărătești, în locul de la intrarea porții Samariei. Și toți prorocii prorocau înaintea lor.

11. Zedechia, fiul lui Chenaana, își făcuse niște coarne de fier și a zis: „Așa vorbește Domnul: „Cu coarnele acestea vei bate pe sirieni până îi vei nimici.“

12. Și toți prorocii prorocau la fel, zicând: „Suie-te la Ramot din Galaad! Căci vei izbândi, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.“

13. Solul care se dusesese să cheme pe Mica i-a vorbit așa: „Iată că prorocii, într-un glas, prorocesc bine împă-

ratului; să fie, dar, și cuvântul tău ca al fiecăruia din ei! Vestește-i bine!“

14. Mica a răspuns: „Viu este Domnul, că voi vesti ce-mi* va spune Domnul.“

*Num. 22.38.

15. Când a ajuns la împărat, împăratul i-a zis: „Mica, să mergem să luptăm împotriva Ramotului din Galaad sau să ne lăsăm?“ El a răspuns: „Suie-te, căci vei izbândi, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.“

16. Și împăratul i-a zis: „De câte ori trebuie să te pun să juri că nu-mi vei spune decât adevărul în Numele Domnului?“

17. Mica a răspuns: „Văd* tot Israelul risipit pe munți, ca niște oi care n-au păstor. Și Domnul zice: „Oamenii aceștia n-au stăpân; să se întoarcă fiecare acasă în pace.“

*Mat. 9.36.

18. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Nu ți-am spus că el nu proroceste nimic bun despre mine, ci proroceste numai rău?“

19. Și Mica a zis: „Ascultă, dar, cuvântul Domnului! Am văzut* pe Domnul stând pe scaunul Lui de domnie și toată oștirea** cerurilor stând lângă El, la dreapta și la stânga Lui.

*Isa. 6.1. Dan. 7.9. **Iov 1.6; 2.1. Ps. 103.20,21. Dan. 7.10. Mat. 18.10. Evr. 1.7,14.

20. Și Domnul a zis: „Cine va amăgi pe Ahab, ca să se suie la Ramot din Galaad și să piară acolo?“ Și au răspuns unul într-un fel, altul într-altul.

21. Și un duh a venit și s-a înfățișat înaintea Domnului și a zis: „Eu îl voi amăgi.“

22. Domnul i-a zis: „Cum?“ „Voi ieși“, a răspuns el, „și voi fi un duh de minciună în gura tuturor prorocilor lui.“ Domnul a zis: „Îl vei* amăgi și-ți vei ajunge ținta; ieși și fă așa!“

*Jude. 9.23. Iov 12.16. Ezec. 14.9. 2 Tes. 2.11.

23. Și acum*, iată că Domnul a pus un duh de minciună în gura tuturor prorocilor tăi care sunt de față. Dar Domnul a hotărât lucruri rele împotriva ta.“

*Ezec. 14.9.

24. Atunci Zedechia, fiul lui Chenaana, apropiindu-se, a lovit pe Mica peste obraz și a zis: „Pe unde* a ieșit Duhul Domnului din mine ca să-ți vorbească?“

*2 Cron. 18.23.

25. Mica a răspuns: „Vei vedea în ziua când vei umbla din odaie în odaie ca să te ascunzi.“

26. Împăratul lui Israel a zis: „Ia

pe Mica, du-l la Amon, mai marele cetății, și la Ioaș, fiul împăratului,

27. și să le spui: „Așa vorbește împăratul: „Puneți pe omul acesta la închisoare și hrăniți-l cu pâinea și cu apa întristării, până când mă voi întoarce în pace.“

28. Și Mica a zis: „Dacă te vei întoarce în pace, Domnul n-a* vorbit prin mine.“ Apoi a mai zis: „Auziți, popoare, toate!“

*Num. 16.29. Deut. 18.20-22.

Moartea lui Ahab

29. Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, s-au suit la Ramot din Galaad.

30. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Vreau să-mi schimb* hainele ca să merg la luptă; dar tu, îmbracă-te cu hainele tale împărătești.“ Și împăratul lui Israel și-a schimbat hainele și s-a dus la luptă.

*2 Cron. 35.22.

31. Împăratul Siriei dăduse următoarea poruncă celor treizeci și două de căpetenii ale carelor lui: „Să nu vă luptați nici cu cei mici, nici cu cei mari, ci să vă luptați numai cu împăratul lui Israel.“

32. Când au zărit căpeteniile carelor pe Iosafat, au zis: „Negreșit, acesta este împăratul lui Israel.“ Și s-au apropiat de el să-l lovească. Iosafat a scos* un tipăt.

*2 Cron. 18.31. Prov. 13.20.

33. Căpeteniile carelor văzând că nu este împăratul lui Israel, s-au depărtat de el.

34. Atunci un om a tras cu arcul la întâmplare și a lovit pe împăratul lui Israel la încheietura platoșei. Împăratul a zis cărașului său: „Întoarce și scoate-mă din câmpul de bătaie, căci sunt greu rănit.“

35. Lupta a fost din ce în ce mai crâncenă în ziua aceea. Împăratul a stat drept în carul lui în fața sirienilor, și seara a murit. Sângele a curs din rană înăuntrul carului.

36. La apusul soarelui, s-a strigat prin toată tabăra: „Să plece fiecare în cetatea lui și să plece fiecare în țara lui,

37. căci a murit împăratul.“ S-au întors la Samaria, și împăratul a fost îngropat la Samaria.

38. Când au spălat carul în iazul Samariei, câinii au lins sângele lui Ahab, și curvele s-au scăldat în el, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul.

*Cap. 21.19.

39. Celelalte fapte ale lui Ahab, tot ce a făcut el, casa* de fildes pe care a zidit-o și toate cetățile pe care le-a zidit nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

*Amos 3.15.

40. Ahab a adormit cu părinții săi. Și în locul lui, a domnit fiul său Ahazia.

Iosafat, împăratul lui Iuda

41. Iosafat*, fiul lui Asa, a început să domnească peste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, împăratul lui Israel.

*2 Cron. 20.31.

42. Iosafat era de treizeci și cinci de ani când s-a făcut împărat și a domnit douăzeci și cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Azuba, fata lui Șilhi.

43. El a umblat* în toată calea tatălui său, Asa, și nu s-a abătut deloc de la ea, făcând ce este plăcut înaintea Domnului. Numai că înălțimile** n-au fost îndepărtate: poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.

*2 Cron. 17.3. **Cap. 14.23; 15.14. 2 Împ. 12.3.

44. Iosafat* a trăit în pace cu împăratul lui Israel.

*2 Cron. 19.2. 2 Cor. 6.14.

45. Celelalte fapte ale lui Iosafat, isprăvile și războaiele lui nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

46. El a scos din țară pe sodomiții* care mai rămăseseră de pe vremea tatălui său, Asa.

*Cap. 14.24; 15.12.

47. În Edom* nu era împărat pe atunci: cârmuia un dregător.

*Gen. 25.23. 2 Sam. 8.14. 2 Împ. 3.9; 8.20.

48. Iosafat* a** făcut corăbii din Tars ca să meargă la Ofir să aducă aur; dar† nu s-au dus, căci corăbiile s-au sfărâmat la Ețion-Gheber††.

*2 Cron. 20.35, etc. **Cap. 10.22. †2 Cron. 20.37. ††Cap. 9.26.

49. Atunci Ahazia, fiul lui Ahab, a zis lui Iosafat: „Vrei ca slujitorii mei să meargă împreună cu ai tăi pe corăbii?” Dar Iosafat n-a voit.

50. Iosafat* a adormit cu părinții săi și a fost îngropat cu părinții săi, în cetatea tatălui său David. Și în locul lui a domnit fiul său Ioram.

*2 Cron. 21.1.

Domnia lui Ahazia

51. Ahazia*, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al șaptesprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doi ani peste Israel.

*Vers. 40.

52. El a făcut ce este rău înaintea Domnului și a umblat în calea* tatălui său și în calea mamei sale și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

*Cap. 15.26.

53. A slujit* lui Baal și s-a închinat înaintea lui și a mâniat pe Domnul Dumnezeu lui Israel, cum făcuse și tatăl său.

*Jude. 2.11. Cap. 16.31

A DOUA CARTE A ÎMPĂRAȚILOR

SAU A PATRA A ÎMPĂRAȚILOR¹

(Deuteronom 29.18-28. 1 Samuel 12.25. Isaia 23.)

ȘIRUL ÎMPĂRAȚILOR LUI IUDA ȘI ÎMPĂRAȚILOR LUI ISRAEL, DE LA IOSAFAT ȘI MOARTEA LUI AHAB PÂNĂ LA NIMICIREA ÎMPĂRĂȚIEI LUI ISRAEL

(Capitolele 1-17. 2 Cronici 21-28. Ieremia 3.6,7. Osea 7; 10.1-11; 13.1-13.)

Boala lui Ahazia și moartea lui

1. Moab s-a răzvrătit* împotriva lui Israel, după moartea** lui Ahab.

*Cap. 3.5. **2 Sam. 8.2.

2. Ahazia a căzut prin zăbrelele odăii lui de sus, în Samaria, și s-a îmbolnăvit. A trimis niște soli și le-a zis: „Duceți-vă și întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului*, ca să știu dacă mă voi vindeca de boala aceasta.”

*1 Sam. 5.10.

3. Dar îngerul Domnului a zis lui Ilie, tișbitul: „Scoală-te, suie-te înaintea solilor împăratului Samariei și spune-le: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de vă duceți să întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului?”

4. De aceea, așa vorbește Domnul: „Nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.” Și Ilie a plecat.

5. Solii s-au întors la Ahazia. Și el le-a zis: „Pentru ce v-ați întors?”

6. Ei i-au răspuns: „Un om s-a suit înaintea noastră și ne-a zis: „Întoarceți-vă la împăratul care v-a trimis și spuneți-i: „Așa vorbește Domnul: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de trimiteți să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului? De aceea, nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.”

7. Ahazia le-a zis: „Ce înfățișare avea omul acela care s-a suit înaintea voastră și v-a spus aceste cuvinte?”

8. Ei au răspuns: „Era un om îmbrăcat cu o manta de păr* și încins cu o curea la mijloc.” Și Ahazia a zis: „Este Ilie, tișbitul.”

*Zah. 13.4. Mat. 3.4.

9. A trimis la el pe o căpetenie de cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta s-a suit la Ilie, care ședea pe vârful muntelui, și i-a zis: „Omule al lui Dumnezeu, împăratul a zis: „Coboară-te!”

10. Ilie a răspuns căpeteniei peste cincizeci: „Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se coboare* foc din cer și să te mistuie, pe tine și pe cei cincizeci de oameni ai tăi!” Și s-a coborât foc din cer și l-a mistuit pe el și pe cei cincizeci de oameni ai lui.

*Luca 9.54.

11. Ahazia a trimis din nou la el altă căpetenie peste cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta a luat cuvântul și a zis lui Ilie: „Omule al lui Dumnezeu, așa a zis împăratul: „Grăbește-te de te coboară!”

12. Ilie le-a răspuns: „Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se coboare foc din cer și să te mistuie, pe tine și pe cei cincizeci de oameni ai tăi!” Și s-a coborât foc din cer și l-a mistuit, pe el și pe cei cincizeci de oameni ai lui.

13. Ahazia a trimis din nou o a treia căpetenie peste cincizeci, împreună cu cei cincizeci de oameni ai săi. Această a treia căpetenie peste cincizeci s-a suit; și, la sosire, și-a plecat genunchii înaintea lui Ilie și i-a zis, rugându-l: „Omule al lui Dumnezeu, te rog, viața mea și viața acestor cincizeci de oameni, slujitorii tăi, să fie scumpă* înaintea ta!”

*1 Sam. 26.21. Ps. 72.14.

14. Iată, s-a coborât foc din cer și a mistuit pe cele dintâi două căpetenii peste cincizeci și pe cei cincizeci de oameni ai lor: dar acum, viața mea să fie scumpă înaintea ta!”

15. Îngerul Domnului a zis lui Ilie: „Coboară-te împreună cu el, n-ai nici o frică de el.” Ilie s-a sculat și s-a coborât cu el la împăratul.

16. El i-a zis: „Așa vorbește Domnul: „Pentru că ai trimis soli să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului, ca și cum n-ar fi în Israel Dumnezeu al cărui cuvânt să-l poți întreba, nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.”

17. Ahazia a murit, după cuvântul Domnului, rostit prin Ilie. Și în locul lui, a început să domnească Ioram, în al doilea an al lui Ioram, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda; căci n-avea fiu.

18. Celelalte fapte ale lui Ahazia și ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Înălțarea lui Ilie la cer

21. Când a voit Domnul să ridice* pe Ilie la cer într-un vârtej de vânt, Ilie pleca din Ghilgal cu** Elisei.

*Gen. 5.24. **1 Împ. 19.21.

2. Ilie a zis lui Elisei: „Rămâi aici*, te rog, căci Domnul mă trimite până la Betel.” Elisei a răspuns: „Viu este Domnul și viu este sufletul** tău că nu te voi părăsi.” Și s-au coborât la Betel.

*Rut 1.15,16. **1 Sam. 1.26. Vers. 4.6. Cap. 4.30.

3. Fiii prorocilor*, care erau la Betel, au ieșit la Elisei și i-au zis: „Știi că Domnul răpește astăzi pe stăpânul tău deasupra capului tău?” Și el a răspuns: „Știu și eu, dar tăceți.”

*1 Împ. 20.35. Vers. 5,7,15. Cap. 4.1,38; 9.1.

4. Ilie i-a zis: „Eliseie, rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite la Ierihon.” El a răspuns: „Viu este Domnul și viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi!” Și au ajuns la Ierihon.

5. Fiii prorocilor, care erau la Ierihon, s-au apropiat de Elisei și i-au zis: „Știi că Domnul răpește azi pe stăpânul tău deasupra capului tău?” Și el a răspuns: „Știu și eu; dar tăceți.”

6. Ilie i-a zis: „Rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite la Iordan.” El a răspuns: „Viu este Domnul și viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi.” Și amândoi și-au văzut de drum.

7. Cincizeci de inși dintre fiii prorocilor au sosit și s-au oprit la o depărtare oarecare în fața lor, și ei amândoi s-au oprit pe malul Iordanului.

8. Atunci Ilie și-a luat mantaua, a făcut-o sul și a lovit cu ea apele, care s-au despărțit* într-o parte și într-alta, și au trecut amândoi pe uscat.

*Exod 14.21. Ios. 3.16. Vers. 14.

9. După ce au trecut, Ilie a zis lui Elisei: „Cere ce vrei să-ți fac, înaintea ca să fiu răpit de la tine.” Elisei a răspuns: „Te rog să vină peste mine o îndoită măsură din duhul tău!”

10. Ilie a zis: „Greu lucru ceri. Dar dacă mă vei vedea când voi fi răpit de la tine, așa ți se va întâmpla; dacă nu, nu ți se va întâmpla așa.”

11. Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car* de foc și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt.

*Cap. 6.17. Ps. 104.4.

12. Elisei se uita și striga: „Părinte*! Părinte! Carul lui Israel și călărima lui!” Și nu l-a mai văzut. Apucându-și hainele, le-a sfâșiat în două bucăți

*Cap. 13.14.

13. și a ridicat mantaua, căreia îi dăduse drumul Ilie. Apoi s-a întors și s-a oprit pe malul Iordanului;

14. a luat mantaua, căreia îi dăduse Ilie drumul, și a lovit apele cu ea și a zis: „Unde este acum Domnul Dumnezeu al lui Ilie?” Și a lovit apele, care s-au despărțit* într-o parte și în alta, și Elisei a trecut.

*Vers. 8.

Fiii prorocilor trimit să caute pe Ilie

15. Fiii prorocilor care erau în fața* Ierihonului, când l-au văzut, au zis: „Duhul lui Ilie a venit peste Elisei.” Și i-au ieșit înainte și s-au închinat până la pământ înaintea lui.

*Vers. 7.

16. Ei i-au zis: „Iată că între slujitorii tăi sunt cincizeci de oameni viteji; vrei să se ducă să caute pe stăpânul tău? Poate* că Duhul Domnului l-a dus și l-a aruncat pe vreun munte sau în vreo vale.” El a răspuns: „Nu-i trimiteți.”

*1 Împ. 18.12. Ezech. 8.3. Fapt. 8.39.

17. Dar ei au stăruit multă vreme de el. Și el a zis: „Trimiteți-i.” Au trimis pe cei cincizeci de oameni, care au căutat pe Ilie trei zile și nu l-au găsit.

18. Când s-au întors la Elisei, care era la Ierihon, el le-a zis: „Nu v-am spus să nu vă duceți?”

Vindecarea apelor de la Ierihon

19. Oamenii din cetate au zis lui Elisei: „Iată, așezarea cetății este bună,

după cum vede domnul meu; dar apele sunt rele, și țara este stearpă.”

20. El a zis: „Aduceți-mi un blid nou și puneți sare în el.” Și i-au adus.

21. Apoi s-a dus la izvorul apelor și a aruncat* sare în el și a zis: „Așa vorbește Domnul: „Vindec apele acestea; nu va mai veni din ele nici moarte, nici sterpiciune.”

*Exod 15.25. Cap. 4.41; 6.6. Ioan 9.6.

22. Și apele au fost vindecate până în ziua aceasta, după cuvântul pe care-l rostise Domnul.

Pedepsirea copiilor

23. De acolo s-a suit la Betel. Și pe când mergea pe drum, niște băieți au ieșit din cetate și și-au bătut joc de el. Ei îi ziceau: „Suie-te, pleșuvule! Suie-te, pleșuvule!”

24. El s-a întors să-i privească și i-a blestemat în Numele Domnului. Atunci au ieșit doi urși din pădure și au sfâșiat patruzeci și doi din acești copii.

25. De acolo s-a dus pe muntele Carmel, de unde s-a întors la Samaria.

Ioram, împăratul lui Israel

31. Ioram*, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al optsprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doisprezece ani.

*Cap. 1.17.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuși nu ca tatăl său și ca mama sa. A răsturnat stâlpii lui Baal, pe* care-i făcuse tatăl său;

*1 Împ. 16.31,32.

3. dar s-a dedat la păcatele* lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și nu s-a abătut de la ele.

*1 Împ. 12.28,31,32.

4. Meșa, împăratul Moabului, avea turme mari și plătea împăratului lui Israel un bir de o sută de mii de miei* și de o sută de mii de berbeci cu lăna lor.

*Isa. 16.1.

5. La moartea* lui Ahab, împăratul Moabului s-a răsculat împotriva împăratului lui Israel.

*Cap. 1.1.

6. Împăratul Ioram a ieșit atunci din Samaria și a numărat pe tot Israelul.

7. A pornit și a trimis să spună lui Iosafat, împăratul lui Iuda: „Împăratul Moabului s-a răsculat împotriva mea; vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Moabului?” Iosafat a răspuns: „Voi merge, eu ca* tine, poporul meu

ca poporul tău, caii mei ca ai tăi.”

*1 Împ. 22.4.

8. Și a zis: „Pe care drum să ne suim?” Ioram a zis: „Pe drumul care duce în pustiu Edomului.”

9. Împăratul lui Israel, împăratul lui Iuda și împăratul Edomului au plecat; și, după un drum de șapte zile, n-au avut apă pentru oștire și pentru vitele care veneau după ea.

10. Atunci împăratul lui Israel a zis: „Vai! Domnul a chemat pe acești trei împărați ca să-i dea pe mâinile Moabului!”

11. Dar Iosafat* a zis: „Nu este aici nici un proroc al Domnului, prin care să putem întreba pe Domnul?” Unul din slujitorii împăratului lui Israel a răspuns: „Este aici Elisei, fiul lui Șafat, care turna apă în mâinile lui Ilie.”

*1 Împ. 22.7.

12. Și Iosafat a zis: „Cuvântul Domnului este cu el.” Împăratul lui Israel, Iosafat și împăratul Edomului s-au coborât* la el.

*Cap. 2.25.

13. Elisei a zis împăratului lui Israel: „Ce am* eu a face cu tine? Du-te** la prorocii tatălui tău și la prorocii mamei tale.” Și împăratul lui Israel i-a zis: „Nu! căci Domnul a chemat pe acești trei împărați ca să-i dea în mâinile Moabului!”

*Ezech. 14.3. **Judc. 10.14. Rut 1.15. †1 Împ. 18.19.

14. Elisei a zis: „Viu este* Domnul oștirilor, al cărui slujitor sunt, că, dacă n-aș avea în vedere pe Iosafat, împăratul lui Iuda, pe tine nu te-aș băga deloc în seamă și nici nu m-aș uita la tine.

*1 Împ. 17.1. Cap. 5.16.

15. Acum aduceți-mi un cântăreț* cu harpa.” Și pe când cânta cântărețul din harpă, mâna Domnului a fost** peste Elisei.

*1 Sam. 10.5. **Ezech. 1.3; 3.14,22; 8.1.

16. Și a zis: „Așa vorbește Domnul: „Faceți gropi* în valea aceasta, groapă lângă groapă!”

*Cap. 4.3.

17. Căci așa vorbește Domnul: „Nu veți vedea vânt și nu veți vedea ploaie, dar totuși valea aceasta se va umple de apă și veți bea voi, turmele voastre și vitele voastre.

18. Dar aceasta este puțin lucru înaintea Domnului. El va da pe Moab în mâinile voastre;

19. veți sfărâma toate cetățile întărite și toate cetățile alese, veți tăia toți copacii cei buni, veți astupa toate izvoarele de apă și veți strica cu pietre toate ogoarele cele mai bune.”

20. Și dimineața, în clipa când se aducea* jertfa, iată că a venit apa de pe drumul Edomului și s-a umplut țara de apă.

*Exod 29.39,40.

21. Însă, toți moabiții, auzind că împărații se suie să lupte împotriva lor, au chemat pe toți cei în vârstă să poarte armele și mai mari chiar și au stat la hotar.

22. S-au sculat dis-de-dimineață și, când a strălucit soarele peste ape, moabiții au văzut în fața lor apele roșii ca sângele.

23. Ei au zis: „Este sânge! Împărații au scos sabia între ei, s-au tăiat unii pe alții; acum, la pradă, moabiți!”

24. Și au mers împotriva taberei lui Israel. Dar Israel s-a sculat și a bătut pe Moab, care a luat-o la fugă dinaintea lor. Au pătruns în țară și au bătut pe Moab.

25. Au sfărâmat cetățile, au aruncat fiecare piatră în toate ogoarele cele mai bune și le-au umplut cu pietre, au astupat toate izvoarele de apă și au tăiat toți copacii cei buni; prăstiașii au înconjurat și au bătut Chir-Hareset*, din care n-au lăsat decât pietrele.

*Isa. 16.7,11.

26. Împăratul Moabului, văzând că fusese înfrânt în luptă, a luat cu el șapte sute de oameni, care scoteau sabia, să-și croiască drum până la împăratul Edomului; dar n-au putut.

27. A luat atunci pe fiul său întâi născut, care trebuia să domnească în locul lui, și l-a adus ca ardere de tot pe zid. Și o mare mânie a cuprins pe Israel, care s-a depărtat de împăratul Moabului și s-a întors în țară.

Înmulțirea untdelemnului

41. O femeie dintre nevestele fiilor* prorocilor a strigat lui Elisei: „Robul tău, bărbatul meu, a murit, și știu că robul tău se temea de Domnul; și cel ce l-a împrumutat a venit să ia cei doi** copii ai mei și să-i facă robi.”

*1 Împ. 20.35. **Lev. 25.39. Mat. 18.25.

2. Elisei i-a zis: „Ce pot să fac pentru tine? Spune-mi ce ai acasă?” Ea a răspuns: „Roaba ta n-are acasă decât un vas cu untdelemn.”

3. Și el a zis: „Du-te de cere vase de afară de la toți vecinii tăi, vase goale, și nu cere* puține.

*Cap. 3.16.

4. Când te vei întoarce, închide ușa după tine și după copiii tăi; toarnă

din untdelemn în toate aceste vase și pune deoparte pe cele pline.“

5. Atunci ea a plecat de la el. A închis ușa după ea și după copiii ei; ei îi apropiu vasele, și ea turna din untdelemn în ele.

6. Când s-au umplut vasele, ea a zis fiului său: „Mai dă-mi un vas.“ Dar el i-a răspuns: „Nu mai este nici un vas.“ Și n-a mai curs untdelemn.

7. Ea s-a dus de a spus omului lui Dumnezeu lucrul acesta. Și el a zis: „Du-te de vinde untdelemnul și plătește-ți datoria; iar cu ce va rămâne, vei trăi tu și fiii tăi.“

Fiul sunamitei

8. Într-o zi, Elisei trecea prin Sunem*. Acolo era o femeie bogată. Ea a stăruit de el să primească să mănânce la ea. Și ori de câte ori trecea, se ducea să mănânce la ea.

*Ios. 19.18.

9. Ea a zis bărbatului ei: „Iată, știu că omul acesta care trece întotdeauna pe la noi este un om sfânt al lui Dumnezeu.

10. Să facem o mică odaie sus, cu ziduri, și să punem în ea un pat pentru el, o masă, un scaun și un sfeșnic, ca să stea acolo când va veni la noi.“

11. Elisei, întorcându-se la Sunem, s-a dus în odaia de sus și s-a culcat acolo.

12. El a zis slujitorului său, Ghehazi: „Cheamă pe sunamita aceasta!“ Ghehazi a chemat-o, și ea a venit înaintea lui.

13. Și Elisei a zis lui Ghehazi: „Spune-i: „Iată, pentru noi tu ți-ai făcut toată tulburarea aceasta, noi ce putem face pentru tine? Trebuie să vorbim pentru tine împăratului sau căpeteniei oștirii?“ Ea a răspuns: „Eu locuiesc liniștită în mijlocul poporului meu.“

14. Și el a zis: „Ce să fac pentru ea?“ Ghehazi a răspuns: „Ea n-are fiu, și bărbatul ei este bătrân.“

15. Și el a zis: „Cheam-o!“ Ghehazi a chemat-o, și ea a venit la ușa.

16. Elisei i-a zis: „La anul*, pe vremea aceasta, vei ține în brațe un fiu.“ Și ea a zis: „Nu! domnul meu, omule al lui Dumnezeu, nu amăgi** pe roaba ta!“

*Gen. 18.10,14. **Vers. 28.

17. Femeia a rămas însărcinată și a născut un fiu chiar pe vremea aceea, în anul următor, cum îi spusese Elisei.

18. Copilul s-a făcut mare. Și într-o zi, când se duse pe la tatăl său la secerători,

19. a zis tatălui său: „Capul meu! Capul meu!“ Tatăl a zis slujitorului său: „Du-l la mama sa!“

20. Slujitorul l-a luat și l-a dus la mama sa. Și copilul a stat pe genunchii mamei sale până la amiază, și apoi a murit.

21. Ea s-a suit, l-a culcat pe patul omului lui Dumnezeu, a închis ușa după ea și a ieșit.

22. A chemat pe bărbatul ei și a zis: „Trimite-mi, te rog, un slujitor și o măgăriță; vreau să mă duc în grabă la omul lui Dumnezeu, și apoi mă voi întoarce.“

23. Și el a zis: „Pentru ce vrei să te duci astăzi la el? Doar nu este nici lună nouă, nici Sabat.“ Ea a răspuns: „Fii pe pace!“

24. Apoi a pus șaua pe măgăriță și a zis slujitorului său: „Mână și pleacă, să nu oprești pe drum decât când ți-oi spune.“

25. Ea a plecat deci și s-a dus la omul lui Dumnezeu, pe muntele* Carmel.

Omul lui Dumnezeu a văzut-o de departe și a zis slujitorului său, Ghehazi: „Iată pe sunamita aceea!“

*Cap. 2.25.

26. Acum, aleargă, dar, înaintea ei și spune-i: „Ești bine? Bărbatul tău și copilul sunt bine?“ Ea a răspuns: „Bine.“

27. Și cum a ajuns la omul lui Dumnezeu pe munte, i-a îmbrățișat picioarele. Ghehazi s-a apropiat s-o dea înapoi. Dar omul lui Dumnezeu a zis: „Las-o, căci este tare amărâtă, și Domnul mi-a ascuns lucrul acesta și nu mi l-a făcut cunoscut.“

28. Atunci ea a zis: „Am cerut eu oare domnului meu un fiu? N-am zis eu: „Nu mă amăgi?““

*Vers. 16.

29. Și Elisei a zis lui Ghehazi: „Încinge-ți* mijlocul, ia toiașul meu în mână și pleacă. Dacă vei întâlni pe cineva, să nu-l întrebi** de sănătate; și dacă te va întreba cineva de sănătate, să nu-i răspunzi. Să pui toiașul meu pe fața copilului.“

*1 Împ. 18.46. Cap. 9.1.

**Luca 10.4. †Exod 7.19; 14.16. Cap. 2.8,14. Fapt. 19.12.

30. Mama copilului a zis: „Viu* este Domnul și viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi.“

Și el s-a sculat și a mers după ea.

*Cap. 2.2.

31. Ghehazi le-o luase înainte și pusese toiașul pe fața copilului, dar n-a

dat nici glas, nici semn de simțire. S-a întors înaintea lui Elisei, i-a spus lucrul acesta și a zis: „Copilul nu s-a trezit.“

*Ioan 11.11.

32. Când a ajuns Elisei în casă, iată că murise copilul, culcat în patul lui.

33. Elisei a intrat* și a închis ușa după ei amândoi și s-a rugat** Domnului.

*Vers. 4. Mat. 6.6. **1 Împ. 17.20.

34. S-a suit și s-a culcat pe copil; și-a pus gura pe gura lui, ochii lui pe ochii lui, mâinile lui pe mâinile lui, și s-a întins* peste el. Și trupul copilului s-a încălzit.

*1 Împ. 17.21. Fapt. 20.10.

35. Elisei a plecat, a mers înapoi și încolo prin casă, apoi s-a suit iarăși și s-a întins* peste copil. Și copilul a strănutat** de șapte ori și a deschis ochii.

*1 Împ. 17.21. **Cap. 8.1,5.

36. Elisei a chemat pe Ghehazi și a zis: „Cheamă pe sunamita.“ Ghehazi a chemat-o, și ea a venit la Elisei, care a zis: „Ia-ți fiul!“

37. Ea s-a dus și s-a aruncat la picioarele lui și s-a închinat până la pământ. Și și-a luat* fiul și a ieșit afară.

*1 Împ. 17.23. Evr. 11.35.

Moartea în oală

38. Elisei s-a întors la Ghilgal*, și în țară bântuia o foamete**. Pe când fiii prorocilor ședeau înaintea lui, a zis slujitorului său: „Pune oala cea mare și fierbe o ciorbă pentru fiii prorocilor!“

*Cap. 2.1. **Cap. 8.1. †Cap. 2.3. Luca 10.39. Fapt. 22.3.

39. Unul din ei a ieșit pe câmp să culeagă verdețuri; a găsit viță sălbatică și a cules din ea curcubețe* sălbatică, până și-a umplut haina. Când s-a întors, le-a tăiat în bucăți în oala cu ciorbă, căci nu le cunoștea.

40. Au dat oamenilor acelora să mănânce. Dar, cum au mâncat din ciorba aceea, au strigat: „Omule al lui Dumnezeu, moartea* este în oală!“ Și n-au putut să mănânce.

*Exod 10.17.

41. Elisei a zis: „Luați făină.“ A aruncat făină* în oală și a zis: „Dă oamenilor acestora să mănânce.“ Și nu mai era nimic vătămător în oală.

*Exod 15.25. Cap. 2.21. Ioan 9.6.

Cele douăzeci de pâini de orz

42. A venit un om din Baal-Șalișa*. A adus** pâine din cele dintâi roade omului lui Dumnezeu, și anume douăzeci de pâini de orz și spice noi în sac.

1. Un fel de castraveți

Elisei a zis: „Dă oamenilor acestora să mănânce.“

*1 Sam. 9.4. **1 Sam. 9.7. 1 Cor. 9.11. Gal. 6.6.

43. Slujitorul său a răspuns: „Cum* pot să dau din ele la o sută de inși?“ Dar Elisei a zis: „Dă oamenilor să mănânce; căci așa vorbește Domnul: „Vor** mânca și va mai rămâne.“

*Luca 9.13. Ioan 6.9. **Luca 9.17. Ioan 6.11.

44. Atunci le-a pus pâinile înaintea; și au mâncat și le-a mai* și rămas, după cuvântul Domnului.

*Mat. 14.20; 15.37. Ioan 6.13.

Naaman vindecat de lepră

51. Naaman*, căpetenia oștirii împăratului Siriei, avea trecere** înaintea stăpânului său și mare vază; căci prin el izbăvise Domnul pe sirieni. Dar omul acesta tare și viteaz era lepros.

*Luca 4.27. **Exod 11.3.

2. Și sirienii ieșiseră în cete la o luptă și aduseseră roabă pe o fetiță din țara lui Israel. Ea era în slujba nevestei lui Naaman.

3. Și ea a zis stăpânei sale: „Of, dacă domnul meu ar fi la prorocul acela din Samaria, prorocul l-ar tămădui de lepra lui!“

4. Naaman s-a dus și a spus stăpânului său: „Fata aceea din țara lui Israel a vorbit așa și așa.“

5. Și împăratul Siriei a zis: „Du-te la Samaria, și voi trimite o scrisoare împăratului lui Israel.“ A plecat, luând cu el zece* talanți de argint, șase mii de sicli de aur și zece haine de schimb.

*1 Sam. 9.8. Cap. 8.9.

6. A dus împăratului lui Israel scrisoarea, care glăsuia așa: „Acum, când vei primi scrisoarea aceasta, vei ști că îți trimit pe slujitorul meu Naaman, ca să-l vindeci de lepra lui.“

7. După ce a citit scrisoarea, împăratul lui Israel și-a rupt hainele și a zis: „Oare sunt eu Dumnezeu*, ca să omor și să înviez, de-mi spune să vindec pe un om de lepra lui? Să știți dar, și să înțelegeți că el caută prilej de ceartă cu mine.“

*Gen. 30.2. Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6.

8. Când a auzit Elisei, omul lui Dumnezeu, că împăratul lui Israel și-a sfășiat hainele, a trimis să spună împăratului: „Pentru ce ți-ai sfășiat hainele? Lasă-l să vină la mine și va ști că este un proroc în Israel.“

9. Naaman a venit cu caii și cu carul lui și s-a oprit la poarta casei lui Elisei.

10. Elisei a trimis să-i spună printr-un sol: „Du-te și scaldă-te* de șapte ori în Iordan; și carnea ți se va face sănătoasă și vei fi curat.“ *Cap. 4.41. Ioan 9.7.

11. Naaman s-a mâniat și a plecat, zicând: „Eu credeam că va ieși la mine, se va înfățișa el însuși, va chema Numele Domnului Dumnezeuului lui, își va duce mâna pe locul rânii și va vindeca lepra.“

12. Nu sunt oare râurile Damascului, Abana și Parpar, mai bune decât toate apele lui Israel? N-aș fi putut oare să mă spăl în ele și să mă fac curat?“ Și s-a întors și a plecat plin de mânie.

13. Dar slujitorii lui s-au apropiat să-i vorbească și au zis: „Părinte, dacă prorocul ți-ar fi cerut un lucru greu, nu l-ai fi făcut? Cu atât mai mult trebuie să faci ce ți-a spus: „Scaldă-te, și vei fi curat.“

14. S-a coborât atunci și s-a cufundat de șapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu; și carnea* lui s-a făcut iarăși cum este carnea unui copilaș, și s-a** curățat. *Iov 33.25. **Luca 4.27.

15. Naaman s-a întors la omul lui Dumnezeu cu tot alaiul lui. Când a ajuns, s-a înfățișat înaintea lui și a zis: „Iată, cunosc acum că nu este Dumnezeu* pe tot pământul, decât în Israel. Și acum, primește, rogu-te, un dar** din partea robului tău.“

*Dan. 2.47; 3.29; 6.26,27. **Gen. 33.11.

16. Elisei a răspuns: „Viu este* Domnul, al cărui slujitor sunt, că nu** voi primi.“ Naaman a stăruit de el să primească, dar el n-a vrut.

*Cap. 3.14. **Gen. 14.23; Mat. 10.8. Fapt. 8.18,20.

17. Atunci Naaman a zis: „Fiindcă nu vrei să primești tu, îngăduie să se dea robului tău pământ cât pot duce doi catări; căci robul tău nu mai vrea să mai aducă altor dumnezei nici ardere de tot, nici jertfă, ci va aduce numai Domnului.“

18. Iată totuși ce rog pe Domnul să ierte robului tău: când stăpânul meu intră în casa lui Rimon să se închine acolo și se sprijină* pe mâna mea, mă închin și eu în casa lui Rimon: să ierte Domnul pe robul tău, când mă voi închina în casa lui Rimon!“ *Cap. 7.2,17.

19. Elisei i-a zis: „Du-te în pace.“

Ghehazi lovit cu lepra

După ce a plecat Naaman de la Elisei și a fost la o depărtare bunică,

20. Ghehazi, slujitorul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, a zis în sine: „Iată că stăpânul meu a cruțat pe sirianul acela, Naaman, și n-a primit din mâna lui ce adusesse. Viu este Domnul, că voi alerga după el și voi căpăta ceva de la el.“

21. Și Ghehazi a alergat după Naaman. Naaman, când l-a văzut alergând după el, s-a dat jos din car ca să-i iasă înainte și a zis: „Este bine totul?“

22. El a răspuns: „Totul este bine. Stăpânul meu mă trimite să-ți spun: „Iată că au venit la mine doi tineri din muntele lui Efraim, dintre fiii prorocilor; dă-mi pentru ei, te rog, un talant de argint și două haine de schimb.“

23. Naaman a zis: „Fă-mi plăcerea și ia doi talanți.“ A stăruit de el și a legat doi talanți de argint în doi saci, împreună cu două haine de schimb, și a pus pe doi din slujitorii săi să le ducă înaintea lui Ghehazi.

24. Ajungând la deal, Ghehazi le-a luat din mâinile lor și le-a pus în casă. Apoi a dat drumul oamenilor acelora care au plecat.

25. După aceea s-a dus și s-a înfățișat înaintea stăpânului său. Elisei i-a zis: „De unde vii, Ghehazi?“ El a răspuns: „Robul tău nu s-a dus nicăieri.“

26. Dar Elisei i-a zis: „Oare n-a fost duhul meu cu tine, când a lăsat omul acela carul și a venit înaintea ta? Este oare acum vremea de luat argint, haine, măslini, vii, oi, boi, robi și roabe?“

27. Lepra lui Naaman se va lipi* de tine și de sământa ta pentru totdeauna.“ Și Ghehazi a ieșit dinaintea lui Elisei plin** de lepră, alb ca zăpada.

*1 Tim. 6.10. **Exod 4.10. Num. 12.10. Cap. 15.5.

Securea unui fiu al prorocilor

6. Fiii* prorocilor au zis lui Elisei: „Iată că locul unde locuim noi cu tine este prea strâmt pentru noi.“

*Cap. 4.38.

2. Haidem până la Iordan; ca să luăm de acolo fiecare câte o bârnă și să ne facem acolo un loc de locuit.“ Elisei a răspuns: „Duceți-vă.“

3. Și unul din ei a zis: „Fii bun și vino cu slujitorii tăi.“ El a răspuns: „Voi merge!“

4. A plecat deci cu ei. Ajungând la Iordan, au tăiat lemne.

5. Și pe când tăia unul din ei o bârnă,

a căzut fierul de la secure în apă. El a strigat: „Ah! domnul meu, era împrumutat!“

6. Omul lui Dumnezeu a zis: „Unde a căzut?“ Și i-a arătat locul. Atunci Elisei a tăiat* o bucată de lemn, a aruncat-o în locul acela, și fierul de la secure a plutit pe apă. *Cap. 2.21.

7. Apoi a zis: „Ridică-l!“ Și a întins mâna și l-a luat.

Orbirea sirienilor

8. Împăratul Siriei era în război cu Israel. Și, într-un sfat pe care l-a ținut cu slujitorii săi, a zis: „Tabăra mea va fi în cutare loc.“

9. Dar omul lui Dumnezeu a trimis să spună împăratului lui Israel: „Ferește-te să treci pe lângă locul acela, căci acolo sunt ascunși sirienii.“

10. Și împăratul lui Israel a trimis niște oameni să stea la pândă spre locul pe care i-l spusese și despre care îl înștiințase omul lui Dumnezeu. Aceasta s-a întâmplat nu o dată, nici de două ori.

11. Împăratului Siriei i s-a tulburat inima. A chemat pe slujitorii săi și le-a zis: „Nu voiți să-mi spuneți care din noi este pentru împăratul lui Israel?“

12. Unul din slujitorii săi a răspuns: „Nimeni, împărate, domnul meu; dar prorocul Elisei, care este în Israel, spune împăratului lui Israel cuvintele pe care le rostești în odaia ta de culcare.“

13. Și împăratul a zis: „Duceți-vă și vedeți unde este, ca să trimit să-l prindă.“ Au venit și i-au spus: „Iată că este la* Dotan.“ *Gen. 37.17.

14. A trimis acolo cai, care și o oaste puternică. Au ajuns noaptea și au înconjurat cetatea.

15. Slujitorul omului lui Dumnezeu s-a sculat dis-de-dimineață și a ieșit. Și iată că o oaste înconjură cetatea, cu cai și care. Și slujitorul a zis omului lui Dumnezeu: „Ah! domnul meu, cum vom face?“

16. El a răspuns: „Nu te teme, căci mai mulți* sunt cei cu noi decât cei cu ei.“ *2 Cron. 32.7. Ps. 55.18. Rom. 8.31.

17. Elisei s-a rugat și a zis: „Doamne, deschide-i ochii să vadă.“ Și Domnul a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai și de care* de foc împrejurul lui Elisei.

*Cap. 2.11. Ps. 34.7; 68.17. Zah. 1.8; 6.1-7.

18. Sirienii s-au coborât la Elisei. El a făcut atunci următoarea rugăciune către Domnul: „Lovește, rogu-Te, pe poporul acesta cu orbire.“ Și Domnul i-a lovit* cu orbire, după cuvântul lui Elisei. *Gen. 19.11.

19. Elisei le-a zis: „Nu este aceasta calea și nu este aceasta cetatea; veniți după mine, și vă voi duce la omul pe care-l căutați.“ Și i-a dus la Samaria.

20. Când au intrat în Samaria, Elisei a zis: „Doamne, deschide ochii oamenilor acestora să vadă!“ Și Domnul le-a deschis ochii și au văzut că erau în mijlocul Samariei.

21. Împăratul lui Israel, văzându-i, a zis lui Elisei: „Să-i măcelăresc? Să-i măcelăresc, părinte?“

22. „Să nu-i măcelărești“, a răspuns Elisei. „Obișnuiești tu oare să măcelărești pe aceia pe care îi iei prinși cu sabia și cu arcul tău? Dă-le* pâine și apă, ca să mănânce și să bea; apoi să se ducă la stăpânul lor.“ *Rom. 12.20.

23. Împăratul lui Israel le-a dat un prânz mare, și ei au mâncat și au băut; apoi le-a dat drumul, și au plecat la stăpânul lor. Și oștile sirienilor nu s-au* mai întors pe ținutul lui Israel.

*Vers. 8,9. Cap. 5.2.

Împresurarea Samariei

24. După aceea, Ben-Hadad, împăratul Siriei, strângându-și toată oștirea, s-a suit și a împresurat Samaria.

25. În Samaria a fost o mare foamete, și atât de mult au strâmtorat-o încât un cap de măgar prețuia optzeci de sicli de argint, și un sfert de cab de găinaț de porumbel cinci sicli de argint.

26. Și, pe când trecea împăratul pe zid, o femeie i-a strigat: „Scapă-mă, împărate, domnul meu!“

27. El a răspuns: „Dacă nu te scapă Domnul, cu ce să te scap eu? Cu venitul ariei sau al teascului?“

28. Și împăratul i-a zis: „Ce ai?“ Ea a răspuns: „Femeia aceea mi-a zis: „Dă-mi pe fiul tău să-l mâncăm astăzi, și mâine vom mânca pe fiul meu.“

29. Noi am* fiert pe fiul meu și l-am mâncat. Și în ziua următoare i-am zis: „Dă pe fiul tău să-l mâncăm.“ Dar ea a ascuns pe fiul ei.“ *Lev. 26.29. Deut. 28.53,57.

30. Cum a auzit împăratul cuvintele acestei femei, și-a rupt* hainele, când

stătea pe zid. Și poporul a văzut că pe dinăuntru avea un sac de păr pe trup.

*1 Împ. 21.27.

31. Împăratul a zis: „Să mă* pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea, dacă va rămâne astăzi capul lui Elisei, fiul lui Șafat, pe trupul lui!”

*Rut 1.17. 1 Împ. 19.2.

32. Elisei ședea în casă, și bătrânii* ședea lângă el. Împăratul a trimis pe cineva înainte. Dar înainte ca să ajungă solul, Elisei a zis bătrânilor: „Vedeți** că acest fiu de ucigaș trimite pe cineva să-mi ia capul? Ascultați! Când va veni solul, închideți ușa și opriți-l la ușă; nu se aude oare sunetul pașilor stăpânului său în urma lui?”

*Ezec. 8.1; 20.1. **Luca 13.32. †1 Împ. 18.4.

33. Pe când le vorbea el încă, solul se și coborâse la el, și împăratul a zis: „Iată, răul acesta vine de la Domnul; ce mai am* de nădărdit de la Domnul?”

*Iov 2.9.

Vestirea lui Elisei

71. Elisei a zis: „Ascultați cuvântul Domnului! Așa vorbește Domnul: „Măine*, la ceasul acesta, se va vinde la poarta Samariei o măsură de floare de făină cu un siclu, și două măsuri de orz, cu un siclu.”

*Vers. 18,19.

2. Călărețul pe brațul căruia se rezema împăratul a răspuns* omului lui Dumnezeu: „Chiar** dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?” Și Elisei a zis: „Vei vedea cu ochii tăi: dar tu nu vei mânca din ele.”

*Vers. 17,19,20. **Mal. 3.10.

3. La intrarea* porții erau patru leproși, care au zis unul către altul: „La ce să ședem aici până vom muri?”

*Lev. 13.46.

4. Dacă ne vom gândi să intrăm în cetate, în cetate este foamete, și vom muri; și dacă vom sta aici, de asemenea vom muri. Haidem, dar, să ne aruncăm în tabăra Sirienilor; dacă ne vor lăsa cu viață, vom trăi, iar dacă ne vor omorî, vom muri.”

5. Au plecat, dar, în amurg să se ducă în tabăra sirienilor. Și când au ajuns la intrarea taberei sirienilor, iată că nu era nimeni.

6. Domnul făcuse să se audă* în tabăra sirienilor un vuiet de care și un vuiet de cai, vuietul unei mari oștiri, și își ziseră unul către altul: „Împăratul lui Israel a tocmit împotriva

noastră pe împărații heteților** și pe împărații egiptenilor ca să vină să lupte împotriva noastră.”

*2 Sam. 5.24. Cap. 19.7. Iov 15.21. **1 Împ. 10.29.

7. Și s-au sculat* și au luat-o la fugă în amurg. Și-au lăsat corturile, caii și măgarii, tabăra așa cum era, și au fugit ca să-și scape viața. *Ps. 48.4-6. Prov. 28.1.

8. Leproșii, ajungând la intrarea taberei, au pătruns într-un cort, au mâncat și au băut, au luat din el argint, aur și haine, și s-au dus și le-au ascuns. S-au întors iarăși, au pătruns într-un alt cort și au luat și de acolo lucruri pe care s-au dus și le-au ascuns.

9. Apoi și-au zis unul altuia: „Nu facem bine! Ziua aceasta este o zi de veste bună. Dacă vom tăcea și dacă vom aștepta până la lumina zilei de mâine, vom fi pedepsiți. Veniți acum și haidem să dăm de știre casei împăratului.”

10. Au plecat și au chemat pe străjerii de la poarta cetății și le-au spus așa: „Am intrat în tabăra sirienilor, și iată că nu este nimeni, nu se aude nici un glas de om; n-am găsit decât cai legați și măgari legați, și corturile așa cum erau.”

11. Străjerii de la poartă au strigat și au trimis vestea aceasta înăuntrul casei împăratului.

12. Împăratul s-a sculat noaptea și a zis slujitorilor săi: „Vreau să vă spun ce ne fac sirienii. Fiindcă știu că suntem flămânzi, au părăsit tabăra ca să se ascundă în ogoare și și-au zis: „Când vor ieși din cetate, îi vom prinde vii și vom intra în cetate.”

13. Unul din slujitorii împăratului a răspuns: „Să se ia cinci din caii care au mai rămas în cetate – lise va întâmpla doar cum s-a întâmplat la toată mulțimea lui Israel care a mai rămas, toată mulțimea lui Israel care se istovește – și să trimitem să vedem ce se petrece.”

14. Au luat două care cu caii lor, și împăratul a trimis niște soli pe urmele oștirii sirienilor, zicând: „Duceți-vă și vedeți.”

15. S-au dus după ei până la Iordan; și iată că tot drumul era plin cu haine și lucruri pe care le aruncaseră sirienii în goana lor. Solii s-au întors și au spus împăratului.

16. Poporul a ieșit și a jefuit tabăra sirienilor. Și s-a vândut o măsură de

floare de făină cu un siclu, și două măsuri de orz, cu un siclu, după* cuvântul Domnului.

*Vers. 1.

17. Împăratul încredințase paza porții în mâna călărețului pe brațul căruia se rezemase atunci. Dar călărețul acesta a fost călcat în picioare de popor la poartă și a murit, după cuvântul* pe care-l rostise omul lui Dumnezeu, când se coborâse împăratul la el. *Vers. 2. Cap. 6.32.

18. Omul lui Dumnezeu spusese atunci împăratului: „Măine, la ceasul acesta, se vor vinde la poarta Samariei două* măsuri de orz cu un siclu, și o măsură de floare de făină, cu un siclu.”

*Vers. 1.

19. Iar călărețul răspunsese omului lui Dumnezeu: „Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?” Și Elisei zisese: „Vei vedea cu ochii tăi; dar tu nu vei mânca din ele.”

20. În adevăr așa i s-a și întâmplat: a fost călcat în picioare la poartă de popor și a murit.

Sunamita e ajutată de Elisei

81. Elisei a zis femeii pe al cărei* fiu îl înviase: „Scoală-te, du-te, tu și casa ta, și locuiește pentru o vreme unde vei putea; căci Domnul va trimite o foamete** de șapte ani peste țară, și foametea a și început.”

*Cap. 4.35. **Ps. 105.16. Hag. 1.11.

2. Femeia s-a sculat și a făcut după cuvântul omului lui Dumnezeu: a plecat, ea și casa ei, și a locuit șapte ani în țara filistenilor.

3. După șapte ani, femeia s-a întors din țara filistenilor și s-a dus să roage pe împărat pentru casa și ogorul ei.

4. Împăratul stătea de vorbă cu Ghehazi*, slujitorul omului lui Dumnezeu, și zicea: „Istorisește-mi, te rog, toate lucrurile mari pe care le-a făcut Elisei.”

*Cap. 5.27.

5. Și pe când istorisea împăratului cum înviase* pe un mort, tocmai a venit femeia pe al cărei fiu îl înviase Elisei să roage pe împărat pentru casa și ogorul ei. Ghehazi a zis: „Împărate, domnul meu, iată femeia și iată fiul ei, pe care l-a înviat Elisei.”

*Cap. 4.35.

6. Împăratul a întrebat pe femeie, și ea i-a istorisit faptul. Apoi împăratul i-a dat un dregător, căruia i-a zis: „Vezi să se dea înapoi tot ce este al femeii acesteia, cu toate veniturile

ogorului, din ziua când a părăsit țara și până acum!”

Hazael, împărat al Siriei

7. Elisei s-a întors la Damasc. Ben-Hadad, împăratul Siriei, era bolnav. Și l-au înștiințat, zicând: „Omul lui Dumnezeu a venit aici!”

8. Împăratul a zis lui Hazael*: „Ia cu tine** un dar și du-te înaintea omului lui Dumnezeu. Întreabă-l prin el pe Domnul și zi: „Mă voi tămădui de boala aceasta?”

*1 Împ. 19.15. **1 Sam. 9.7. 1 Împ. 14.3. Cap. 5.5. †Cap. 1.2.

9. Hazael s-a dus înaintea lui Elisei, luând cu el un dar, tot ce era mai bun în Damasc, patruzeci de cămile încărcate. Când a ajuns, s-a înfățișat înaintea lui și a zis: „Fiul tău Ben-Hadad, împăratul Siriei, mă trimite la tine să te întreb: „Mă voi tămădui de boala aceasta?”

10. Elisei i-a răspuns: „Du-te și spune-i: „Te vei tămădui”, măcar că Domnul mi-a descoperit că va* muri.”

*Vers. 15.

11. Omul lui Dumnezeu și-a pironit privirea asupra lui Hazael și s-a uitat țintă la el multă vreme; apoi a* plâns.

*Luca 19.41.

12. Hazael a zis: „Pentru ce plânge domnul meu?” Și Elisei a răspuns: „Pentru că știu răul* pe care-l vei face copiilor lui Israel; vei pune foc cetăților întărite ale lor; vei ucide cu sabia pe tinerii lor, vei zdrobi pe pruncii** lor și vei spinteca pântecul femeilor însărcinate.”

*Cap. 10.32; 12.17;

13.3,7. Amos 1.3. **Cap. 15.16. Osea 13.16. Amos 1.13.

13. Hazael a zis: „Dar ce este robul tău*, căinele acesta, ca să facă lucruri așa de mari?” Și Elisei a zis: „Domnul** mi-a descoperit că vei fi împărat al Siriei.”

*1 Sam. 17.43. **1 Împ. 19.15.

14. Hazael a plecat de la Elisei și s-a întors la stăpânul său, care i-a zis: „Ce ți-a spus Elisei?” Și el a răspuns: „Mi-a spus că te vei tămădui!”

15. A doua zi, Hazael a luat o învelitoare, pe care a înmuiat-o în apă și a întins-o pe fața împăratului, care a murit. Și în locul lui a domnit Hazael.

Domnia lui Ioram

16. În al cincilea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ioram*, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda. *2 Cron. 21.3,4.

17. Avea treizeci și doi* de ani când s-a făcut împărat și a domnit opt ani la Ierusalim. *2 Cron. 21.5, etc.

18. El a umblat în calea împăraților lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab, căci avea de nevastă pe o fată* a lui Ahab, și a făcut ce este rău înaintea Domnului. *Vers. 26.

19. Dar Domnul n-a voit să nimicească pe Iuda, din pricina robului Său David, după făgăduința* pe care i-o făcuse că-i va da totdeauna o lumină printre fiii săi.

*2 Sam. 7.13. 1 Împ. 11.36; 15.4. 2 Cron. 21.7.

20. Pe vremea sa, Edom* s-a răsculat împotriva stăpânirii lui Iuda, și au pus** un împărat peste ei.

*Gen. 27.40. 2 Cron. 21.8-10. **1 Împ. 22.47.

21. Ioram a trecut la Țair, cu toate carele lui. Sculându-se noaptea, a bătut pe edomiți, care-l înconjurau, și pe căpeteniile carelor, și poporul a fugit în corturi.

22. Răscoala Edomului împotriva stăpânirii lui Iuda a ținut până în ziua de azi. Libna* s-a răsculat tot în același timp.

*2 Cron. 21.10.

23. Celelalte fapte ale lui Ioram și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

24. Ioram a adormit cu părinții săi și a fost îngropat cu părinții săi în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ahazia*.

*2 Cron. 22.1.

Ahazia

25. În al doisprezecelea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.

26. Ahazia* avea douăzeci și doi de ani când a ajuns împărat și a domnit un an la Ierusalim. Mama sa se chema Atalia, fata lui Omri, împăratul lui Israel.

*2 Cron. 22.2.

27. El a umblat* în calea casei lui Ahab și a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahab, căci era ginerele casei lui Ahab.

*2 Cron. 22.3,4.

28. El a mers cu Ioram*, fiul lui Ahab, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot din Galaad. Și sirienii au rănit pe Ioram.

*2 Cron. 22.5.

29. Împăratul Ioram s-a întors* să se tîmăduiască la Izreel de rănila pe care i le făcuseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. Ahazia**, fiul lui Ioram, împă-

ratul lui Iuda, s-a coborât să vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentru că era bolnav.

*Cap. 9.15. **Cap. 9.16. 2 Cron. 22.6,7.

Împărații lui Israel și Iuda uciși de Iehu

91. Prorocul Elisei a chemat pe unul din fiii* prorocilor și i-a zis: „Încinge-ți** mijlocul, ia cu tine sticluta aceasta cu untdelemn și du-te ț la Ramot în Galaad.

*1 Împ. 20.35. **Cap. 4.29. Ier. 1.17. †Cap. 8.28,29.

2. Când vei ajunge acolo, să cauți să vezi pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși. Să te duci să-l ridici din mijlocul fraților săi* și să-l aduci într-o odaie deoparte.

*Vers. 5,11.

3. Să iei* sticluta cu untdelemn, să-l torni pe capul lui și să zici: „Așa** zice Domnul: „Te ung împărat al lui Israel!“ Apoi să deschizi ușa și să fugi fără să te oprești.“

*1 Împ. 19.16. **1 Împ. 19.16. 2 Cron. 22.7.

4. Tânărul, slujitorul prorocului, a plecat în Ramot din Galaad.

5. Când a ajuns, căpeteniile oștirii ședeau jos. El a zis: „Căpetenie, am să-ți spun o vorbă.“ Și Iehu a zis: „Căruia dintre noi toți?“ El a răspuns: „Ție, căpetenie.“

6. Iehu s-a sculat și a intrat în casă, și tânărul i-a turnat untdelemnul pe cap, zicându-i: „Așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: „Te ung împărat al lui Israel, al poporului Domnului.

7. Să nimicești casa stăpânului tău Ahab, și voi răzbuna asupra Izabelei* sângele robilor Mei, prorocii, și sângele tuturor slujitorilor Domnului.

*1 Împ. 18.4; 21.15.

8. Toată casa lui Ahab va pieri; voi nimici* pe oricine ține** de Ahab, fie rob ț, fie slobod în Israel,

*1 Împ. 14.10; 21.21. **1 Sam. 25.22. †Deut. 32.36.

9. și voi face casa lui Ahab asemenea casei lui Ieroboam*, fiul lui Nebat, și casei lui Baesa**, fiul lui Ahia.

*1 Împ. 14.10; 15.29; 21.22. **1 Împ. 16.3,11.

10. Căinii vor mânca pe Izabela* în ogorul din Izreel și nu va fi cine s-o îngroape.“ Apoi tânărul a deschis ușa și a fugit.

*1 Împ. 21.23. Vers. 35,36.

11. Când a ieșit Iehu la slujitorii stăpânului său, ei i-au zis: „Toate bune? Pentru ce a venit nebunul* acesta la tine?“ Iehu le-a răspuns: „Voi

cunoașteți bine pe omul acesta și ce poate spune.“

*Ier. 29.26. Ioan 10.20. Fapt. 26.24. 1 Cor. 4.10.

12. Dar ei au zis: „Minciună! Spune-ne, dar!“ Și el a zis: „Mi-a vorbit așa și așa, zicând: „Așa zice Domnul: „Te ung împărat al lui Israel.“

13. Îndată și-au luat fiecare* hainele și le-au pus sub Iehu pe treptele goale. Apoi au sunat din trâmbiță și au zis: „Iehu este împărat!“

*Mat. 21.7.

14. Astfel a uneltit Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși, împotriva lui Ioram. – Și Ioram și tot Israelul apărău Ramotul din Galaad împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

15. Dar împăratul Ioram* se întorsese să se vindece la Izreel de rănila pe care i le făcuseră sirienii, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. – Iehu a zis: „Dacă voiți, să nu lăsați pe nimeni să scape din cetate, ca să se ducă să dea de veste la Izreel.“

*Cap. 8.29.

16. Și Iehu s-a suit în carul lui și a plecat la Izreel; căci Ioram era bolnav în pat acolo, și Ahazia*, împăratul lui Iuda, se coborâse să-l vadă.

*Cap. 8.29.

17. Caraula pusă pe turnul lui Izreel a văzut ceata lui Iehu venind și a zis: „Văd o ceată de oameni.“ Ioram a zis: „Ia un călăreț și trimite-l înaintea lor să întrebe dacă este pace.“

18. Călărețul s-a dus înaintea lui Iehu și a zis: „Așa zice împăratul: „Veniți cu pace?“ Și Iehu a răspuns: „Ce-ți pasă de pace? Treci înapoia mea.“ Caraula a dat de știre și a zis: „Solul s-a dus până la ei și nu se mai întoarce.“

19. Ioram a trimis un al doilea călăreț, care a ajuns la ei și a zis: „Așa zice împăratul: „Veniți cu pace?“ Și Iehu a răspuns: „Ce-ți pasă de pace? Treci înapoia mea.“

20. Caraula a dat de știre și a zis: „S-a dus până la ei și nu se întoarce. Și Alaiul este ca al lui Iehu, fiul lui Nimși, căci mână ca un nebun.“

21. Atunci Ioram a zis: „Înhamă!“ Și au pus caii la car. Ioram*, împăratul lui Israel, și Ahazia, împăratul lui Iuda, au ieșit fiecare, în carul lui, înaintea lui Iehu; și l-au întâlnit în ogorul lui Nabot din Izreel.

*2 Cron. 22.7.

22. Cum a văzut Ioram pe Iehu, a zis: „Pace, Iehu?“ Iehu a răspuns: „Ce, pace! Câtă vreme dăinuiesc curviile

mamei tale, Izabela, și mulțimea vrăjitorilor ei!“

23. Ioram a sucit frânele și a fugit, zicând lui Ahazia: „Vânzare, Ahazia!“

24. Dar Iehu a pus mâna pe arc și a lovit pe Ioram între umeri. Săgeata a ieșit prin inimă, și Ioram a căzut în car.

25. Iehu a zis căpeteniei sale Bidcar: „Ia-l și aruncă-l în ogorul lui Nabot din Izreel; căci adu-ți aminte că atunci când stăteam împreună, eu și tu, călare pe cai înapoia tatălui său, Ahab, Domnul* a rostit împotriva lui hotărârea aceasta: „

*1 Împ. 21.29.

26. „Am văzut ieri sângele lui Nabot și sângele fiilor lui“, zice Domnul, „și-ți voi face la fel chiar în ogorul* acesta“, zice Domnul! Ia-l, dar, și aruncă-l în ogor, după cuvântul Domnului.“

*1 Împ. 21.19.

27. Ahazia, împăratul lui Iuda, când a văzut lucrul acesta, a fugit pe drumul care duce la casa din grădină. Iehu l-a urmărit și a zis: „Lovește-l și pe el în car!“ Și l-au lovit la suișul Gur, lângă Ibleam. El a fugit la Meghidu* și a murit acolo.

*2 Cron. 22.9.

28. Slujitorii lui l-au dus într-un car la Ierusalim și l-au îngropat în mormântul lui, cu părinții lui, în cetatea lui David.

29. Ahazia se făcuse împărat al lui Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.

Izabela aruncată de pe fereastră

30. Iehu a intrat în Izreel. Izabela, auzind lucrul acesta, și-a uns sprâncenele*, și-a împodobit capul și se uita pe fereastră.

*Ezec. 23.40.

31. Pe când intra Iehu pe poartă, ea a zis: „Pace*, noule Zimri, ucigașul stăpânului său?“

*1 Împ. 16.9-20.

32. El a ridicat fața spre fereastră și a zis: „Cine este pentru mine? Cine?“ Și doi sau trei dregători s-au uitat la el, apropiindu-se de fereastră.

33. El a zis: „Aruncați-o jos!“ Ei au aruncat-o jos, și i-a tășnit sângele pe zid și pe cai. Iehu a călcat-o în picioare.

34. Apoi a intrat, a mâncat și a băut, și a zis: „Duceți-vă de vedeți pe blestemata aceea și îngropați-o, căci este fată* de împărat.“

*1 Împ. 16.31.

35. S-au dus s-o îngroape; dar n-au găsit din ea decât țeasta capului, picioarele și palmele mâinilor.

36. S-au întors și au spus lui Iehu, care a zis: „Așa spusese Domnul prin robul său Ilie, tișbitul: „Câinii vor mânca în ogorul din Izreel* carnea Izabelei;” *1 Împ. 21.23.

37. și hoitul Izabelei va fi ca gunoiul* pe fața ogoarelor, în ogorul din Izreel, așa încât nu se va mai putea zice: „Aceasta este Izabela!“ *Ps. 83.10.

Iehu, împărat al lui Israel

10 1. În Samaria erau șaptezeci de fii ai lui Ahab. Iehu a scris scrisori și le-a trimis la Samaria căpeteniilor din Izreel, bătrânilor și îngrijitorilor copiilor lui Ahab. În ele zicea:

2. „Acum, când veți primi scrisoarea aceasta – fiindcă aveți cu voi pe fiii stăpânului vostru, carele și caii, o cetate întărită și arme –

3. vedeți care din fiii stăpânului vostru este cel mai bun și mai vrednic, puneți-l pe scaunul de domnie al tatălui său și luptați pentru casa stăpânului vostru!“

4. Ei s-au temut foarte mult și au zis: „Iată că doi împărați n-au putut să-i stea împotriva; cum îi vom sta noi împotriva?“

5. Și căpetenia casei împărătești, căpetenia cetății, bătrânii și îngrijitorii copiilor au trimis să spună lui Iehu: „Noi suntem slujitorii tăi și vom face tot ce ne vei spune; nu vom pune pe nimeni împărat, fă ce vei crede.“

6. Iehu le-a scris o a doua scrisoare în care spunea: „Dacă sunteți ai mei și dacă ascultați de glasul meu, luați capetele oamenilor acelora, fiii stăpânului vostru, și veniți la mine mâine la ceasul acesta, la Izreel.“ Și cei șaptezeci de fii ai împăratului erau la mai marii cetății, care-i creșteau.

7. Când au primit scrisoarea, au luat pe fiii împăratului și au tăiat* pe acești șaptezeci de oameni; apoi le-au pus capetele în coșuri și le-au trimis lui Iehu, la Izreel. *1 Împ. 21.21.

8. Solul a venit să-i spună, zicând: „Au adus capetele fiilor împăratului.“ Și el a zis: „Faceți-le două grămezi la intrarea porții, până dimineată.“

9. Dimineța a ieșit; și, venind înaintea întregului popor, a zis: „Voi sunteți fără vină! Eu am* uneltit împotriva stăpânului meu și l-am omorât; dar cine a lovit pe toți aceștia? *Cap. 9.14,24.

10. Să știți*, dar, că nu va cădea nimic la pământ din cuvântul Domnului, din cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva casei lui Ahab; Domnul împlinește ce a spus prin robul** Său Ilie.“ *1 Sam. 3.19, **1 Împ. 21.19,21,29.

11. Și Iehu a lovit pe toți cei ce mai rămăseseră din casa lui Ahab la Izreel, pe toți mai marii lui, pe prietenii și pe preoții lui, și n-a lăsat să scape nici unul.

12. Apoi s-a sculat și a plecat la Samaria. Când a ajuns la coliba de întâlnire a unor ciobani, pe drum,

13. Iehu a dat* peste frații lui Ahazia, împăratul lui Iuda, și a zis: „Cine sunteți voi?“ Ei au răspuns: „Suntem frații lui Ahazia și ne coborâm să urăm de bine fiilor împăratului și fiilor împărătesei.“ *Cap. 8.29, 2 Cron. 22.8.

14. Iehu a zis: „Prindeți-i de vii.“ Și i-au prins de vii și i-au tăiat în număr de patruzeci și doi, la fântâna colibeii de întâlnire. Iehu n-a lăsat să scape nici unul.

15. Plecând de acolo, a întâlnit pe Ionadab*, fiul lui Recab**, care venea înaintea lui. L-a întrebat de sănătate și i-a zis: „Inima ta este tot așa de curată, cum este inima mea față de a ta?“ Și Ionadab a răspuns: „Este.“ „Dacă este“, a zis Iehu, „dă-mi* mâna.“ Ionadab i-a dat mâna. Și Iehu l-a suit la el în car

*Ier. 35.6, etc. **1 Cron. 2.55. †Ezra 10.19.

16. și a zis: „Vino cu mine și vei vedea răvna mea pentru Domnul*.“ L-a luat astfel în carul său. *1 Împ. 19.10.

Familia lui Ahab și prorocii lui Baal nimiciți

17. Când a ajuns Iehu la Samaria, a ucis* pe toți cei rămași din Ahab în Samaria și i-a nimicit cu desăvârșire, după cuvântul pe** care-l spusese lui Ilie, Domnul. *Cap. 9.8, 2 Cron. 22.8. **1 Împ. 21.21.

18. Apoi a strâns tot poporul și le-a zis: „Ahab* a slujit puțin lui Baal, Iehu însă îi va sluji mult. *1 Împ. 16.31,32.

19. Acum, chemați la mine pe toți prorocii* lui Baal, pe toți slujitorii lui și pe toți preoții lui, fără să lipsească unul, căci vreau să aduc o mare jertfă lui Baal: oricine va lipsi va muri.“ Iehu lucra cu violență, ca să omoare pe toți slujitorii lui Baal.

*1 Împ. 22.6.

20. El a zis: „Vestiți o sărbătoare în cinstea lui Baal!“ Și au vestit-o.

21. A trimis soli în tot Israelul. Și au venit toți slujitorii lui Baal; n-a fost unul care să nu fi venit. Au intrat în templul lui Baal*, așa încât templul lui Baal s-a umplut de la un capăt până la celălalt. *1 Împ. 16.32.

22. Iehu a zis celui ce păzea odaia cu veșmintele: „Scoate veșminte pentru toți slujitorii lui Baal.“ Și omul acela a scos veșminte pentru ei.

23. Atunci Iehu a venit în templul lui Baal cu Ionadab, fiul lui Recab, și a zis slujitorilor lui Baal: „Căutați și vedeți să nu fie nici un slujitor al Domnului aici, ci să fie numai slujitori de ai lui Baal.“

24. Și au intrat să aducă jertfe și arderi de tot.

Iehu pusese afară optzeci de oameni și le zisese: „Cine va lăsa să scape vreunul din oamenii pe care-i dau pe mâna voastră va răspunde* de viața lui cu a sa.“ *1 Împ. 20.39.

25. Când au isprăvit de adus arderile de tot, Iehu a zis alergătorilor și căpeteniilor: „Intrați și loviți-i: unul să nu iasă.“ Și i-au lovit cu ascuțitul sabiei. Alergătorii și căpeteniile i-au aruncat acolo și s-au dus până la odaia din fund a templului lui Baal.

26. Au scos afară stâlpii* Astartei din casa lui Baal și i-au ars. *1 Împ. 14.23.

27. Au sfărâmat stâlpul lui Baal, au dărâmat și templul lui Baal și l-au prefăcut într-o hazna* de gunoi, care a rămas în picioare până în ziua de azi.

*Ezra 6.11. Dan. 2.5; 3.29.

Iehu și închinarea la idoli

28. Iehu a nimicit pe Baal din mijlocul lui Israel,

29. dar nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, n-a părăsit viței* de aur din Betel și Dan.

*1 Împ. 12.28,29.

30. Domnul a zis lui Iehu: „Pentru că ai adus bine la îndeplinire ce este plăcut înaintea Mea și ai făcut casei lui Ahab tot ce era după voia Mea, fiii tăi* până la al patrulea neam vor ședea pe scaunul de domnie al lui Israel.“

*Vers. 35. Cap. 13.1,10; 14.23; 15.8,12.

31. Totuși Iehu n-a luat seama să umble din toată inima lui în Legea Domnului Dumnezeuului lui Israel; și

nu s-a abătut de la păcatele* în care târâse Ieroboam pe Israel. *1 Împ. 14.16.

32. Pe vremea aceea, Domnul a început să taie câte o bucată din ținutul lui Israel; și Hazael* i-a bătut la toate hotarele lui Israel. *Cap. 8.12.

33. De la Iordan, spre soare-răsare, a bătut toată țara Galaadului, pe gadiți, rubeniți și manasiți, de la Aroer, care este pe pârâul Arnon, până la Galaad* și Basan. *Amos 1.3.

34. Celelalte fapte ale lui Iehu, tot ce a făcut el și toate isprăvile lui nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

35. Iehu a adormit cu părinții săi și a fost îngropat la Samaria. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioahaz.

36. Iehu domnise douăzeci și opt de ani peste Israel la Samaria.

Uneltirea Ataliei

11 1. Atalia*, mama** lui Ahazia, văzând că fiul ei a murit, s-a sculat și a omorât pe toți cei de neam împărătesc. *2 Cron. 22.10. **Cap. 8.26.

2. Dar Ioșeba, fata împăratului Ioram, sora lui Ahazia, a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia, și l-a ridicat din mijlocul fiilor împăratului, când i-au omorât: l-a pus împreună cu doica lui în odaia paturilor. Astfel a fost ascuns de privirile Ataliei și n-a fost omorât.

3. A stat șase ani ascuns cu Ioșeba în Casa Domnului. Și în țară domnea Atalia.

Ioas este uns împărat

4. În anul* al șaptelea, Iehoiada a trimis și a luat pe sutașii cheretiților și alergătorilor și i-a adus la el în Casa Domnului. A făcut legământ cu ei, i-a pus să jure în Casa Domnului și le-a arătat pe fiul împăratului.

*2 Cron. 23.1, etc.

5. Apoi le-a poruncit astfel: „Iată ce aveți să faceți. O treime din voi, care intră de slujbă în ziua Sabatului*, să facă de strajă la casa împăratului,

*1 Cron. 9.25.

6. o treime la poarta Sur, și o treime la poarta dinapoia alergătorilor: să păziți bine casa, așa încât să nu lăsați pe nimeni să intre.

7. Celelalte două cete ale voastre, toți cei ce ies din slujbă în ziua Sabatului, vor păzi Casa Domnului de lângă împărat;

8. să înconjurați pe împărat de toate

părțile, fiecare cu armele în mână, și să omorâți pe oricine va intra în șirurile voastre; să fiți lângă împărat când va ieși și când va intra.”

9. Sutașii* au îndeplinit toate poruncile pe care le dăduse preotul Iehoiada. Și-au luat fiecare oamenii, pe cei ce intrau în slujbă și pe cei ce ieșeau din slujbă în ziua Sabatului, și s-au dus la preotul Iehoiada. *2 Cron. 23.8.

10. Preotul a dat sutașilor sulile și scuturile care veneau de la împăratul David și care se aflau în Casa Domnului.

11. Alergătorii, fiecare cu armele în mână, au înconjurat pe împărat, așezându-se de la latura dreaptă până la latura stângă a casei, lângă altar și lângă casă.

12. Preotul a adus înainte pe fiul împăratului și i-a pus cununa împărătească și mărturia. L-au pus împărat, l-au uns și, bătând din palme, au zis: „Trăiască* împăratul!” *1 Sam. 10.24.

13. Atalia a auzit* vuietul alergătorilor și poporului și a venit la popor în Casa Domnului. *2 Cron. 23.12, etc.

14. S-a uitat. Și iată că împăratul stătea pe scaunul împărătesc*, după datină. Căpeteniile și trâmbițele erau lângă împărat: tot poporul țării se bucura și sunau din trâmbițe. Atalia și-a sfâșiat hainele și a strigat: „Vânzare! Vânzare!” *Cap. 23.3, 2 Cron. 34.31.

15. Atunci preotul Iehoiada a dat următoarea poruncă sutașilor care erau în fruntea oștirii: „Scoateți-o afară din șiruri și ucideți cu sabia pe oricine va merge după ea.” Căci preotul zisese: „Să nu fie omorâtă în Casa Domnului!”

16. I-au făcut loc, și s-a dus la casa împăratului pe drumul pe care intrau caii: acolo a fost omorâtă.

17. Iehoiada* a făcut un legământ între Domnul, împărat și popor, prin care ei aveau să fie poporul Domnului; a încheiat și un legământ între împărat** și popor. *2 Cron. 23.16. **2 Sam. 5.3.

18. Tot poporul țării a intrat în templul lui Baal* și l-au dărâmat, i-au sfărâmat** cu desăvârșire altarele și icoanele, și au ucis înaintea altarelor pe Matan, preotul lui Baal. Preotul Iehoiada a pus străjeri† în Casa Domnului. *Cap. 10.26. **Deut. 12.3. 2 Cron. 23.17. †2 Cron. 23.18, etc.

19. A luat pe sutași, pe cheretiți și alergători și pe tot poporul țării, au

coborât pe împărat din Casa Domnului și au intrat în casa împăratului, pe drumul care duce la poarta alergătorilor. Și Ioas a șezut pe scaunul de domnie al împăraților.

20. Tot poporul țării se bucura, și cetatea era liniștită. Pe Atalia o omorâseră cu sabia în casa împăratului.

Domnia lui Ioas

21. Ioas avea șapte* ani când a ajuns împărat. *2 Cron. 24.1.

12. 1. Ioas* s-a făcut împărat în al șaptelea an al lui Iehu și a domnit patruzeci de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ţibia, din Beer-Şeba. *2 Cron. 24.1.

2. Ioas a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, în tot timpul cât a urmat îndrumările preotului Iehoiada.

3. Numai că înălțimile* n-au încetat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi. *1 Împ. 15.14; 22.43. Cap. 14.4.

4. Ioas a zis preoților: „Tot argintul* închinat și adus în Casa Domnului, argintul ieșit la numărătoare, și anume argintul** pentru răscumpărarea oamenilor, după prețuirea făcută, și tot argintul pe care-i spune cuiva inima să-l aducă la Casa† Domnului, *Cap. 22.4. **Exod 30.13. †Exod 35.5. 1 Cron. 29.9.

5. preoții să-l ia fiecare de la cei pe care-i cunoaște și să-l întrebuințeze la dregerea Casei, oriunde se va găsi ceva de dres.”

6. Dar s-a întâmplat că, în al douăzeci și treilea an al împăratului Ioas, preoții* încă nu dreseseră stricăciunile Casei. *2 Cron. 24.5.

7. Împăratul Ioas* a chemat pe preotul Iehoiada și pe ceilalți preoți și le-a zis: „Pentru ce n-ați dres stricăciunile Casei? Acum, să nu mai luați argint de la cunoscuții voștri, ci să-l dați pentru dregerea stricăciunilor Casei.” *2 Cron. 24.6.

8. Preoții s-au învoit să nu mai ia argint de la popor și să nu mai fie însărcinați cu dregerea stricăciunilor Casei.

9. Atunci preotul Iehoiada a luat o ladă*, i-a făcut o gaură în capac și a pus-o lângă altar, la dreapta, în drumul pe unde se intra în Casa Domnului. Preoții care păzeau pragul puneau în ea tot argintul care se aducea în Casa Domnului. *2 Cron. 24.8, etc.

10. Când vedeau că este mult argint în ladă, se suia logofătul împăratului

cu marele preot, și strângeau și numărau argintul care se afla în Casa Domnului.

11. Încredințau argintul cântărit în mâinile celor însărcinați cu facerea lucrărilor în Casa Domnului. Și dădeau argintul acestor teslarilor și lucrătorilor care lucrau la Casa Domnului,

12. zidarilor și cioplitorilor de pietre, pentru cumpărarea lemnului și pietrelor cioplite trebuitoare la dregerea stricăciunilor Casei Domnului și pentru toate cheltuielile privitoare la stricăciunile Casei.

13. Dar, cu argintul care se aducea în Casa Domnului, n-au făcut* pentru Casa Domnului nici lighene de argint, nici mucări, nici potire, nici trâmbițe, nici un vas de aur sau de argint: *2 Cron. 24.14.

14. ci îl dădeau celor ce făceau lucrarea, ca să-l întrebuințeze pentru dregerea Casei Domnului.

15. Nu* se cerea socoteală oamenilor în mâinile cărora dădeau argintul ca să-l împartă lucrătorilor, căci lucrau cinstit. *Cap. 22.7.

16. Argintul* jertfelor pentru vină și al jertfelor de ispășire nu era adus în Casa Domnului: ci era pentru** preoți. *Lev. 5.15,18. **Lev. 7.7. Num. 18.9.

Hazael spre Ierusalim – Ioas omorât

17. Atunci Hazael*, împăratul Siriei, s-a suit și s-a bătut împotriva Gatului și l-a cucerit. Hazael** avea de gând să se uite împotriva Ierusalimului. *Cap. 8.12. **2 Cron. 24.23.

18. Ioas*, împăratul lui Iuda, a luat toate lucrurile închinare Domnului, și anume ce fusese închinat Domnului de Iosafat, de Ioram și de Ahazia, părinții săi, împărații lui Iuda, ce închinase el însuși și tot aurul care se găsea în vistieriile Casei Domnului și casei împăratului. Și a trimis totul lui Hazael, împăratul Siriei, care nu s-a suit împotriva Ierusalimului. *1 Împ. 15.18. Cap. 18.15,16.

19. Celelalte fapte ale lui Ioas și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda? 20. Slujitorii* lui s-au răscolat, au făcut o uneltire și au lovit pe Ioas în casa Milo, care este la coborâșul de la Sila. *Cap. 14.5. 2 Cron. 24.25.

21. Iozacar*, fiul lui Șimeat, și Iozabad, fiul lui Șomer, slujitorii lui, l-au lovit, și a murit. Apoi l-au îngropat

cu părinții săi, în cetatea lui David. Și în locul lui a domnit fiul său Amația**.

*2 Cron. 24.26. **2 Cron. 24.27.

Domnia lui Ioahaz în Israel

13. 1. În al douăzeci și treilea an al lui Ioas, fiul lui Ahazia, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioahaz, fiul lui Iehu. A domnit șaptesprezece ani.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; a săvârșit aceleași păcate ca Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și nu s-a abătut de la ele.

3. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel și i-a dat în mâinile lui Hazael**, împăratul Siriei, și în mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, tot timpul cât au trăit împărații aceștia. *Jude. 2.14. **Cap. 8.12.

4. Ioahaz* s-a rugat Domnului. Domnul l-a ascultat, căci a văzut apăsarea** sub care ținea împăratul Siriei pe Israel, *Ps. 78.34. **Exod 3.7. Cap. 14.26.

5. și Domnul* a dat un izbăvitor lui Israel. Copiii lui Israel au scăpat din mâinile sirienilor și au locuit în corturile lor ca mai înainte. *Vers. 25. Cap. 14.25,27.

6. Dar nu s-au abătut de la păcatele casei lui Ieroboam, care făcuse pe Israel să păcătuiască; s-au dedat și ei la ele, și chiar idolul Astartei* stătea încă în picioare la Samaria. *1 Împ. 16.33.

7. Din tot poporul lui Ioahaz, Domnul nu-i lăsase decât cincizeci de călăreți, zece care și zece mii de pedestri; căci împăratul Siriei îi prăpădise și-i făcuse ca pulberea* pe care o calci în picioare. *Amos 1.3.

8. Celelalte fapte ale lui Ioahaz, tot ce a făcut el și isprăvile lui nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

9. Ioahaz a adormit cu părinții săi, și l-au îngropat la Samaria. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioas.

Ioas

10. În al treizeci și șaptelea an al lui Ioas, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioas, fiul lui Ioahaz. A domnit șaisprezece ani.

11. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la nici unul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și s-a dedat la ele ca și el.

12. Celelalte* fapte ale lui Ioas, tot** ce a făcut el, isprăvile† lui și războiul pe care l-a avut cu Amația, împăratul lui Iuda, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

*Cap. 14.15. **Vers. 14.25. †Cap. 14.9, etc. 2 Cron. 25.17, etc.

13. Ioas a adormit cu părinții săi. Și pe scaunul lui de domnie s-a suit Ieroboam. Ioas a fost îngropat la Samaria cu împărații lui Israel.

Moartea lui Elisei

14. Elisei s-a îmbolnăvit de o boală de care a murit. Ioas, împăratul lui Israel, s-a coborât la el, a plâns pe fața lui și a zis: „Părinte, părinte! Carul* lui Israel și călărima lui.”

*Cap. 2.12. 15. Elisei i-a zis: „Ia un arc și niște săgeți!”

Și a luat un arc și niște săgeți! 16. Apoi Elisei a zis împăratului lui Israel: „Încordează arcul cu mâna ta.” Și după ce l-a încordat cu mâna lui, Elisei și-a pus mâinile pe mâinile împăratului

17. și a zis: „Deschide fereastra dinspre răsărit.” Și a deschis-o. Elisei a zis: „Trage.” Și a tras. Elisei a zis: „Aceasta este o săgeată de izbăvire din partea Domnului, o săgeată de izbăvire împotriva sirienilor: vei bate pe sirieni la Afec* până îi vei nimici.”

*1 Împ. 20.26.

18. Elisei a mai zis: „Ia săgeți.” Și a luat. Elisei a zis împăratului lui Israel: „Lovește în pământ!” Și a lovit de trei ori, apoi s-a oprit.

19. Omul lui Dumnezeu s-a mâniat pe el și a zis: „Trebuia să lovești de cinci sau șase ori: atunci ai fi bătut pe sirieni până i-ai fi nimicit, acum* îi vei bate numai de trei ori.”

*Vers. 25.

20. Elisei a murit și a fost îngropat. În anul următor, au intrat în țară niște cete de moabiți.

21. Și, pe când îngropau un om, iată că au zărit una din aceste cete și au aruncat pe omul acela în mormântul lui Elisei. Omul s-a atins de oasele lui Elisei și a înviat și s-a sculat pe picioare.

22. Hazael*, împăratul Siriei, asuprise pe Israel tot timpul vieții lui Ioahaz.

*Cap. 8.12.

23. Dar Domnul* S-a îndurat de ei și a avut milă de ei, Și-a întors fața** spre ei din pricina legământului† Său cu Avraam, Isaac și Iacov, n-a vrut să-i

nimicească, și până acum nu i-a lepădat de la fața Lui.

*Cap. 14.27. **Exod 2.24,25. †Exod 32.13.

24. Hazael, împăratul Siriei, a murit, și în locul lui a domnit fiul său Ben-Hadad.

25. Ioas, fiul lui Ioahaz, a luat înapoi din mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, cetățile luate de Hazael de la Ioahaz, tatăl său, în timpul războiului. Ioas l-a bătut de trei ori* și a luat înapoi cetățile lui Israel.

*Vers. 18,19.

Amația, împăratul lui Iuda

14. În al doilea* an al lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel, a început să domnească Amația**, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda.

*Cap. 13.10. **2 Cron. 25.1.

2. Avea douăzeci și cinci de ani când s-a făcut împărat și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ioadan, din Ierusalim.

3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, totuși nu ca tatăl său David; ci a lucrat în totul cum lucrase tatăl său, Ioas.

4. Numai că înălțimile* nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.

*Cap. 12.3.

5. Când s-a întărit împărăția în mâinile lui, a lovit pe slujitorii săi care uciseseră* pe tatăl său împăratul.

*Cap. 12.20.

6. Dar n-a omorât pe fiii ucigașilor, căci așa este scris în cartea Legii lui Moise, unde Domnul dă următoarea poruncă: „Să nu se omoare părinții* pentru copii, și să nu se omoare copiii pentru părinți; ci fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.”

*Deut. 24.16. Ezech. 18.4,20.

7. A bătut* zece mii de edomiți în Valea** Sării. Și, în tot timpul războiului, a luat Sela și a numit-o† Iocteel, nume pe care l-a păstrat până în ziua de azi.

*2 Cron. 25.11. **2 Sam. 8.13. Ps. 60, titlu. †Ios. 15.38.

8. Atunci* Amația a trimis niște soli la Ioas, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, împăratul lui Israel, să-i spună: „Vino să ne vedem fața!”

*2 Cron. 25.17,18, etc.

9. Și Ioas, împăratul lui Israel, a trimis să spună lui Amația, împăratul lui Iuda: „Spinul* din Liban a trimis să spună cedrului** din Liban: „Dă pe fiica ta de nevastă fiului meu!” Și fiarele sălbatece din Liban au trecut și au călcat spinul în picioare.

*Judec. 9.8. **1 Împ. 4.33.

10. Ai bătut* pe edomiți, și a început

să ți se înalțe inima. Bucură-te mai bine de slava ta și stai acasă. Pentru ce să stârnești un rău care ar aduce căderea ta și a lui Iuda?”

*Deut. 8.14. 2 Cron. 32.25. Ezech. 28.2,5,17. Hab. 2.4.

11. Dar Amația nu l-a ascultat. Și Ioas, împăratul lui Israel, s-a suit; și și-au văzut fața, el și Amația, împăratul lui Iuda, la Bet-Șemeșul* lui Iuda.

*Ios. 19.38; 21.16.

12. Iuda a fost bătut de Israel și a fugit fiecare în cortul său.

13. Ioas, împăratul lui Israel, a prins la Bet-Șemeș pe Amația, împăratul lui Iuda, fiul lui Ioas, fiul lui Ahazia. Apoi a venit la Ierusalim și a făcut o spărtură de patru sute de coți în zidul Ierusalimului, de la poarta* lui Efraim până la poarta** unghiului.

*Neem. 8.16; 12.39. **Jer. 31.38. Zah. 14.10.

14. A luat tot* aurul și argintul și toate vasele care se aflau în Casa Domnului și în vistieriile casei împăratului; și a luat și ostatici și s-a întors în Samaria.

*1 Împ. 7.51.

15. Celelalte* fapte ale lui Ioas, ce a făcut el, isprăvile lui și războiul pe care l-a avut cu Amația, împăratul lui Iuda, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

*Cap. 13.12.

16. Ioas a adormit cu părinții săi și a fost îngropat la Samaria cu împărații lui Israel. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ieroboam.

17. Amația*, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a trăit cincisprezece ani după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel.

*2 Cron. 25.25, etc.

18. Celelalte fapte ale lui Amația nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

19. Împotriva lui s-a făcut o uneltire* la Ierusalim. El a fugit la** Lachis, dar l-au urmărit și la Lachis, unde l-au omorât.

*2 Cron. 25.27. **Ios. 10.31.

20. L-au dus pe cai, și a fost îngropat la Ierusalim cu părinții săi, în cetatea lui David.

21. Și tot poporul lui Iuda a luat pe Azaria*, în vârstă de șaisprezece ani, și l-a pus împărat în locul tatălui său, Amația.

*Cap. 15.13. 2 Cron. 26.1.

22. Azaria a zidit iarăși Elatul* și l-a adus din nou sub stăpânirea lui Iuda, după ce a adormit împăratul cu părinții săi.

*Cap. 16.6. 2 Cron. 26.2.

Ieroboam al doilea

23. În al cincisprezecelea an al lui Amația, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda,

a început să domnească la Samaria, Ieroboam, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel. A domnit patruzeci și unu de ani.

24. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la nici unul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

25. A luat înapoi hotarele lui Israel, de la intrarea* Hamatului până la marea** câmpiei, după cuvântul pe care-l rostise Domnul Dumnezeu lui Israel prin robul Său Iona†, prorocul, fiul lui Amitai, din†† Gat-Hefer.

*Num. 13.21; 34.8. **Deut. 3.17. †Iona 1.1. Mat. 12.39,40. ††Ios. 19.13.

26. Căci Domnul* a văzut că necazul lui Israel ajunsese prea mare, a văzut și strămătorarea în care se aflau, și robii** și oamenii slobozi, fără să fie cineva care să vină în ajutorul lui Israel.

*Cap. 13.4. **Deut. 32.36.

27. Domnul* nu hotărâse să șteargă numele lui Israel de sub ceruri, și i-a izbăvit prin Ieroboam, fiul lui Ioas.

*Cap. 13.5.

28. Celelalte fapte ale lui Ieroboam, tot ce a făcut el, isprăvile lui la război și cum a adus iarăși sub stăpânirea lui Israel Damascul și Hamatul*, care fuseseră ale lui Iuda, nu sunt scrise oare toate acestea în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

*2 Sam. 8.6. 1 Împ. 11.24. 2 Cron. 8.3.

29. Ieroboam a adormit cu părinții săi, cu împărații lui Israel. Și, în locul lui, a domnit fiul său Zaharia*.

*Cap. 15.8.

Azaria, împăratul lui Iuda

15. În al douăzeci și șaptelea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început* să domnească Azaria*, fiul lui Amația, împăratul lui Iuda.

*Cap. 14.21. 2 Cron. 26.1,3,4. **Vers. 13,30, etc. 2 Cron. 26.1.

2. Avea șaisprezece ani când a ajuns împărat, și a domnit cincizeci și doi de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Iecolia, din Ierusalim.

3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său, Amația.

4. Numai că înălțimile* nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.

*Vers. 35. Cap. 12.3; 14.4.

5. Domnul a lovit* pe împărat cu lepră, și el a fost leproș până în ziua morții și a locuit** într-o casă deosebită. Și Iotam, fiul împăratului, era în fruntea casei și judeca poporul fărăii.

*2 Cron. 26.19-21. **Lev. 13.46.

6. Celelalte fapte ale lui Azaria și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

7. Azaria a adormit cu părinții săi, și l-au îngropat* cu părinții săi în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Iotam. *2 Cron. 26.23.

Zaharia, împăratul lui Israel

8. În al treizeci și optulea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Zaharia, fiul lui Ieroboam. A domnit șase luni.

9. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și părinții lui; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

10. Șalum, fiul lui Iabeș, a uneltit împotriva lui, l-a lovit* înaintea poporului și l-a omorât; și, în locul lui, a domnit el. *Amos 7.9.

11. Celelalte fapte ale lui Zaharia sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel.

12. Astfel s-a împlinit ce spusesse* lui Iehu, Domnul, când zisese: „Fiii tăi până la al patrulea neam vor șede pe scaunul de domnie al lui Israel.“

*Cap. 10.30.

Șalum, împăratul lui Israel

13. Șalum, fiul lui Iabeș, a început să domnească în al treizeci și nouălea an al lui Ozia*, împăratul lui Iuda. A domnit o lună la Samaria. *Vers. 1. Mat. 1.8,9.

14. Menahem, fiul lui Gadi, s-a suit din Tirța* și a venit la Samaria, a lovit în Samaria pe Șalum, fiul lui Iabeș, și l-a omorât; și, în locul lui, a domnit el.

*1 Împ. 14.17.

15. Celelalte fapte ale lui Șalum și uneltirea pe care a făcut-o sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel.

16. Atunci Menahem a bătut Tifsahul* și pe toți cei ce erau în el, cu ținutul lui dinspre Tirța; l-a bătut pentru că nu-și deschisese porțile. Și a spintecat pânțele tuturor femeilor** însărcinate.

*1 Împ. 4.24. **Cap. 8.12.

Menahem, împăratul lui Israel

17. În al treizeci și nouălea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel Menahem, fiul lui Gadi. A domnit zece ani la Samaria.

18. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut, cât a trăit, de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

19. Pul*, împăratul Asiriei, a venit în țară. Și Menahem a dat lui Pul o mie de talanți de argint ca să-l ajute să-și întărească** domnia.

*1 Cron. 5.26. Isa. 9.1. Osea 8.9. **Cap. 14.5.

20. Menahem a ridicat argintul acesta de la toți cei cu avere din Israel, ca să-l dea împăratului Asiriei; i-a pus să dea fiecare câte cincizeci de sicli de argint. Împăratul Asiriei s-a întors înapoi și nu s-a oprit atunci în țară.

21. Celelalte fapte ale lui Menahem și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

22. Menahem a adormit cu părinții săi. Și, în locul lui, a domnit fiul său Pecahia.

Pecahia, împăratul lui Israel

23. În al cincizecilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria, Pecahia, fiul lui Menahem. A domnit doi ani.

24. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

25. Pecah, fiul lui Remalia, slujbașul lui, a uneltit împotriva lui; l-a lovit la Samaria, în palatul casei împăratului, ca și pe Argob și Arie; avea cu el cincizeci de oameni dintre fiii galadiților. A omorât astfel pe Pecahia și a domnit în locul lui.

26. Celelalte fapte ale lui Pecahia și tot ce a făcut el sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel.

Pecah, împăratul lui Israel

27. În al cincizeci și doilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Pecah*, fiul lui Remalia. A domnit douăzeci de ani. *Isa. 7.1.

28. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

29. Pe vremea lui Pecah, împăratul lui Israel, a venit* Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, și a luat lionul**, Abel-Bet-Maaca, Ianoah, Chedeș, Hațor,

Galaad și Galileea, toată țara lui Nef-tali, și pe locuitorii i-a dus în prisoare în Asiria. *1 Cron. 5.26. Isa. 9.1. **1 Împ. 15.20.

30. Osea, fiul lui Ela, a făcut o uneltire împotriva lui Pecah, fiul lui Remalia, l-a lovit și l-a omorât, și a domnit* el în locul lui, în al douăzeci-lea an al lui Iotam, fiul lui Ozia.

*Cap. 17.1. Osea 10.3,7,15.

31. Celelalte fapte ale lui Pecah și tot ce a făcut el sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel.

Iotam, împăratul lui Iuda

32. În al doilea an al lui Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, a început să domnească Iotam*, fiul lui Ozia, împăratul lui Iuda. *2 Cron. 27.1.

33. Avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat și a domnit șaisprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ierușă, fata lui Tađoc.

34. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului; a lucrat întocmai* ca tatăl său, Ozia. *Vers. 3.

35. Numai* că înălțimile nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi. Iotam a zidit poarta** cea mai înaltă a Casei Domnului.

*Vers. 4. **2 Cron. 27.3, etc.

36. Celelalte fapte ale lui Iotam și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

37. În vremea aceea, Domnul a început să trimită împotriva lui Iuda pe Rețin*, împăratul Siriei, și pe Pecah**, fiul lui Remalia.

*Cap. 16.5. Isa. 7.1. **Vers. 27.

38. Iotam a adormit cu părinții săi și a fost îngropat cu părinții săi în cetatea tatălui său David. Și în locul lui a domnit fiul său Ahaz.

Ahaz, împăratul lui Iuda

16. 1. În al șaptesprezecelea an al lui Pecah, fiul lui Remalia, a început să domnească Ahaz*, fiul lui Iotam, împăratul lui Iuda. *2 Cron. 28.1, etc.

2. Ahaz avea douăzeci de ani când a ajuns împărat, și a domnit șaisprezece ani la Ierusalim.

El n-a făcut ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului său, cum făcuse tatăl său David.

3. Ci a umblat în calea împăraților lui Israel; și chiar a trecut* pe fiul său prin foc, după urăciunile** neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Lev. 18.21. 2 Cron. 28.3. Ps. 106.37,38. **Deut. 12.31.

4. A adus jertfe și tămâie pe înălțimi*, pe dealuri și sub toți copacii verzi. *Deut. 12.2. 1 Împ. 14.23.

5. Atunci* Rețin, împăratul Siriei, și Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, s-au suit împotriva Ierusalimului, ca să lupte împotriva lui. Au împresurat pe Ahaz, dar n-au putut să-l biruie.

*Isa. 7.1,4, etc.

6. În același timp, Rețin, împăratul Siriei, a adus iarăși Elatul* sub stăpânirea sirienilor; a izgonit pe evrei din Elat, și sirienii au venit la Elat, unde au locuit până în ziua de azi.

*Cap. 14.22.

7. Ahaz a trimis soli lui* Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, să-i spună: „Eu sunt robul tău și fiul tău; suie-te și izbăvește-mă din mâna împăratului Siriei și din mâna împăratului lui Israel, care se ridică împotriva mea.“

*Cap. 15.29.

8. Și Ahaz* a luat argintul și aurul din Casa Domnului și din vistieriile casei împăratului și l-a trimis ca dar împăratului Asiriei. *Cap. 12.18. 2 Cron. 28.21.

9. Împăratul Asiriei l-a ascultat. S-a suit împotriva Damascului, l-a* luat, a dus pe locuitorii în robie la Chir și a omorât pe Rețin. *Amos 1.5.

10. Împăratul Ahaz s-a dus la Damasc înaintea lui Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei. Și, văzând altarul din Damasc, împăratul Ahaz a trimis preotului Urie chipul și înfățișarea acestui altar, întocmai cum era făcut.

11. Preotul Urie a făcut un altar întocmai după chipul trimis din Damasc de împăratul Ahaz, și preotul Urie l-a făcut mai înainte ca să se întoarcă împăratul Ahaz din Damasc.

12. La venirea lui din Damasc, împăratul a văzut altarul, s-a apropiat* de el și s-a suit pe el. *2 Cron. 26.16,19.

13. A ars pe el arderea de tot și darul de mâncare, a vărsat jertfele de bătură și a stropit pe altar sângele jertfelor de mulțumire.

14. A îndepărtat dinaintea Casei altarul* de aramă care era înaintea Domnului, ca să nu fie între noul altar și Casa Domnului; l-a pus lângă noul altar, spre miazănoapte. *2 Cron. 4.1.

15. Și împăratul Ahaz a dat următoarea poruncă preotului Urie: „Să arzi pe altarul cel mare arderea* de tot de dimineață și darul de mâncare de seară, arderea de tot a împăratului și darul lui de mâncare, arderile de tot

ale întregului popor din țară și darurile lor de mâncare, să torni pe el jertfele lor de băutură și să stropești pe el tot sângele arderilor de tot și tot sângele jertfelor; cât despre altarul de aramă, nu-mi pasă de el.”

*Exod 29.39-41.

16. Preotul Urie a făcut întocmai cum poruncise împăratul Ahaz.

17. Și împăratul* Ahaz a sfărâmat tăbliile** de la temelie și a scos lighelele de pe ele. A dat jos marea* de pe boii de aramă care erau sub ea și a pus-o pe o pardoseală de piatră.

*2 Cron. 28.24. **1 Împ. 7.27,28. †1 Împ. 7.23,25.

18. De hatărul împăratului Asiriei, a schimbat în Casa Domnului pridvorul Sabatului care fusese zidit acolo, precum și intrarea de afară a împăratului.

19. Celelalte fapte ale lui Ahaz și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

20. Ahaz a adormit cu părinții săi și a fost îngropat* cu părinții săi în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ezechia.

*2 Cron. 28.27.

Osea, cel din urmă împărat al lui Israel

17. În al doisprezecelea an al lui Ahaz, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Osea*, fiul lui Ela. A domnit nouă ani.

*Cap. 15.30.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuși nu ca împărații lui Israel dinaintea lui.

3. Salmanasar*, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva lui; și Osea i s-a supus și i-a plătit un bir.

*Cap. 18.9.

4. Dar împăratul Asiriei a descoperit o uelțire la Osea, căci trimisese soli lui So, împăratul Egiptului, și nu mai plătea pe fiecare an birul împăratului Asiriei. Împăratul Asiriei l-a închis și l-a pus în lanțuri într-o temniță.

5. Și împăratul* Asiriei a străbătut toată țara și s-a suit împotriva Samariei, pe care a împresurat-o timp de trei ani.

*Cap. 18.9.

6. În al nouălea* an al lui Osea, împăratul Asiriei a luat Samaria și a dus pe** Israel în robie în Asiria, l-a pus* să locuiască la Halah și la Habor, lângă râul Gozan și în cetățile mezilor.

*Cap. 18.10,11. Osea 13.16. **Lev. 26.32,33. Deut. 28.36,64; 29.27,28. †1 Cron. 5.26.

Robia asiriană

7. Lucrul acesta s-a întâmplat pentru că copiii lui Israel au păcătuit împo-

triva Domnului Dumnezeuului lor care-i scosese din țara Egiptului, de sub mâna lui faraon, împăratul Egiptului, și pentru că s-au închinat la alți dumnezei.

8. Au urmat* obiceiurile neamurilor pe care Domnul le izgonise dinaintea copiilor lui Israel și obiceiurile rânduite de împărații lui Israel.

*Lev. 18.3. Deut. 18.9. Cap. 16.3.

9. Copiii lui Israel au făcut pe ascuns împotriva Domnului Dumnezeuului lor lucruri care nu sunt bune. Și-au zidit înălțimi în toate cetățile lor, de la turnurile* străjerilor până la cetățile întărite.

*Cap. 18.8.

10. Și-au ridicat* stâlpi idolești și Astartei** pe orice deal și sub orice copac verde.

*1 Împ. 14.23. Isa. 57.5.

**Exod 34.13. Deut. 16.21. Mica 5.14. †Deut. 12.2. Cap. 16.4.

11. Și acolo au ars tămâie pe toate înălțimile, ca și neamurile pe care le izgonise Domnul dinaintea lor, și au făcut lucruri rele, prin care au mâniat pe Domnul.

12. Au slujit idolilor*, despre care Domnul le zisese: „Să** nu faceți lucrul acesta!”

*Exod 20.3,4. Lev. 26.1. Deut. 5.7,8. **Deut. 4.19.

13. Domnul a înștiințat pe Israel și Iuda prin toți prorocii Lui, prin toți văzătorii* și le-a zis: „Întoarceți-vă** de la căile voastre cele rele și păziți poruncile și rânduielile Mele, urmând în totul Legea pe care am dat-o părinților voștri și pe care v-am trimis-o prin robii Mei proroci.”

*1 Sam. 9.9. **Ier. 18.11; 25.5; 35.15.

14. Dar ei n-au ascultat, și-au înțepenit* grumazul, ca și părinții lor, care nu crezuseră în Domnul Dumnezeuul lor.

*Deut. 31.27. Prov. 29.1.

15. N-au vrut să știe de legile Lui, de legământul* pe care-l făcuse cu părinții lor și de înștiințările pe care li le dăduse. S-au luat după lucruri de nimic**, și ei înșiși n-au fost decât* nimic, și după neamurile în mijlocul cărora trăiau, măcar că Domnul le poruncise să nu* se ia după ele.

*Deut. 29.25. **Deut. 32.21. 1 Împ. 16.13. 1 Cor. 8.4.

†Ps. 115.8. Rom. 1.21. ††Deut. 12.30,31.

16. Au părăsit toate poruncile Domnului Dumnezeuului lor, și-au făcut* viței turnați, au făcut idoli de ai Astartei**, s-au închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor și au slujit* lui Baal.

*Exod 32.8. 1 Împ. 12.28. **1 Împ. 14.15,23; 15.13; 16.33. †1 Împ. 16.31; 22.53. Cap. 11.18.

17. Au trecut* prin foc pe fiii și fiicele lor, s-au dedat la** ghicire și vrăjitorii și s-au vândut* ca să facă ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

*Lev. 18.21. Cap. 16.3. Ezech. 23.37. **Deut. 18.10. †1 Împ. 21.20.

18. De aceea Domnul S-a mâniat foarte tare împotriva lui Israel, și i-a îndepărtat de la fața Lui. — N-a rămas* decât seminția lui Iuda:

*1 Împ. 11.13,32.

19. și chiar Iuda* nu păzise poruncile Domnului Dumnezeuului lui, ci se luase după obiceiurile rânduite de Israel. —

*Ier. 3.8.

20. Domnul a lepădat tot neamul lui Israel; i-a smerit, i-a dat* în mâinile jefuitorilor și a sfârșit prin a-i izgoni dinaintea feței Lui.

*Cap. 13.3; 15.29.

21. Căci Israel* se dezlipise de casa lui David și făcuseră împărat** pe Ieroboam, fiul lui Nebat, care-i abătuse de la Domnul și făcuse pe Israel să săvârșească un mare păcat.

*1 Împ. 11.11,31. **1 Împ. 12.20,28.

22. Copiii lui Israel se dăduseră la toate păcatele pe care le făcuse Ieroboam; nu s-au abătut de la ele,

23. până ce Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui, cum* vestise prin toți slujitorii Săi proroci. Și Israel a fost** dus în robie, departe de țara lui, în Asiria, unde a rămas până în ziua de azi.

*1 Împ. 14.16. **Vers. 6.

Samaritenii

24. Împăratul Asiriei a adus* oameni din Babilon, din** Cuta, din Ava†, din Hamat și din Sefarvaim și i-a așezat în cetățile Samariei în locul copiilor lui Israel. Au pus stăpânire pe Samaria și au locuit în cetățile ei.

*Ezra 4.2,10. **Vers. 30. †Cap. 18.34.

25. Când au început să locuiască aici, nu se temeau de Domnul, și Domnul a trimis împotriva lor niște lei care-i omorau.

26. Atunci au spus împăratului Asiriei: „Neamurile pe care le-ai strămutat și le-ai așezat în cetățile Samariei nu cunosc felul în care să slujească Dumnezeuului țării, și El a trimis împotriva lor niște lei care le omoară, pentru că nu cunosc felul în care trebuie să slujească Dumnezeuului țării.”

27. Împăratul Asiriei a dat următoarea poruncă: „Trimiteți pe unul din preoții pe care i-ați luat de acolo în robie; să plece să se așeze acolo și să le învețe felul în care să slujească Dumnezeuului țării.”

28. Unul din preoții care fuseseră luați robi din Samaria a venit de s-a așezat la Betel și le-a învățat cum să se teamă de Domnul.

29. Dar neamurile și-au făcut fiecare dumnezeii săi în cetățile pe care le locuiau și i-au așezat în templele idolești din înălțimile zidite de samariteni.

30. Oamenii din Babilon* au făcut pe Sucot-Benot, oamenii din Cut au făcut pe Nergal, cei din Hamat au făcut pe Așima,

*Vers. 24.

31. cei din Ava* au făcut pe Nibhaz și Tartac; cei din Sefarvaim își ardeau** copiii în foc în cinstea lui Adramelec și Anamelec, dumnezeii din Sefarvaim.

*Ezra 4.9. **Lev. 18.21. Deut. 12.31.

32. Totodată se închinau și Domnului și și-au făcut preoți ai înălțimilor, luați* din tot poporul: preoții aceștia aduceau pentru ei jertfe în templele din înălțimi.

*1 Împ. 12.31.

33. Astfel se închinau* Domnului, dar slujeau în același timp și dumnezeilor lor, după obiceiul neamurilor de unde fuseseră mutați.

*Ier. 1.5.

34. Până în ziua de astăzi își urmează ei obiceiurile de la început: nu se închină Domnului și nu se țin nici de legile și rânduielile lor, nici de legile și poruncile date de Domnul copiilor lui Iacov, căruia i-a pus numele* Israel.

*Gen. 32.28; 35.10. 1 Împ. 11.31.

35. Domnul făcuse legământ cu ei și le dăduse porunca aceasta: „Să nu vă temeți* de alți dumnezei; să nu vă închinați** înaintea lor, să nu le slujiți și să nu le aduceți jertfe.”

*Jude. 6.10. **Exod 20.5.

36. Ci să vă temeți de Domnul, care v-a scos din țara Egiptului cu o mare putere și cu brațul întins*, înaintea Lui să** vă închinați și Lui să-I aduceți jertfe.

*Exod 6.6. **Deut. 10.20.

37. Să păziți și să împliniți* întotdeauna învățăturile, rânduielile, Legea și poruncile pe care vi le-a scris El și să nu vă temeți de alți dumnezei.

*Deut. 5.32.

38. Să nu* uitați legământul pe care l-am făcut cu voi și să nu vă temeți de alți dumnezei.

*Deut. 4.23.

39. Ci să vă temeți de Domnul Dumnezeuul vostru; și El vă va izbăvi din mâna tuturor vrăjmașilor voștri.”

40. Ei n-au ascultat și au urmat obiceiurile lor de la început.

41. Neamurile acestea* se temeau de

Domnul, și slujeau și chipurilor lor cioplite; și copiii lor și copiii copiilor lor fac până în ziua de azi ce au făcut părinții lor.

*Vers. 32,33.

CEI DIN URMĂ ÎMPĂRAȚI AI LUI IUDA, DE LA EZECHIA PÂNĂ LA NIMICIREA ÎMPĂRĂȚIEI LUI IUDA

(Capitolele 18-25. 2 Cronici 29-36. Ieremia 3.8-10. Amos 2.4,5. Țefania 3.1-4.)

Ezechia, împăratul lui Iuda

18. În al treilea an al lui Osea, fiul lui Ela, împăratul lui Israel, a început să domnească Ezechia*, fiul lui Ahaz, împăratul lui Iuda.

*2 Cron. 28.27; 29.1. Mat. 1.9.

2. Avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Abi*, fata lui Zaharia.

*2 Cron. 29.1.

3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său David.

4. A îndepărtat* înălțimile, a sfărâmat stâlpii idolești, a tăiat Astartele și a sfărâmat în bucăți șarpele** de aramă pe care-l făcuse Moise, căci copiii lui Israel arseseră până atunci tămâie înaintea lui: îl numeau Nehuștan.

*2 Cron. 31.1. **Num. 21.9.

5. El și-a pus* încrederea în Domnul Dumnezeu lui Israel; și dintre toți împărații lui Iuda, care au venit după el sau care au fost înainte de el, n-a fost** nici unul ca el.

*Cap. 19.10. Iov 13.15. Ps. 13.5. **Cap. 23.25.

6. El s-a* alipit de Domnul, nu s-a abătut de la El și a păzit poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul.

*Deut. 10.20. Ios. 23.8.

7. Și Domnul* a fost cu Ezechia, care a izbutit** în tot ce a făcut. El s-a răsculat* împotriva împăratului Asiriei și nu i-a mai fost supus.

*2 Cron. 15.2. **1 Sam. 18.5,14. Ps. 60.12. †Cap. 16.7.

8. A bătut* pe filistenii până la Gaza și le-a pustiit ținutul, de la toate turnurile** de pază până la cetățile întărite.

*1 Cron. 4.41. Isa. 14.29. **Cap. 17.9.

Luarea Samariei de asirieni

9. În al* patrulea an al împăratului Ezechia, care era al șaptelea an al lui Osea, fiul lui Ela, împăratul lui Israel, Salmanasar, împăratul Asiriei,

s-a suit împotriva Samariei și a împresurat-o.

*Cap. 17.3.

10. După trei ani a luat-o, în al șaselea an al lui Ezechia, care era al nouălea* an al lui Osea, împăratul lui Israel: atunci a fost luată Samaria.

*Cap. 17.6.

11. Împăratul* Asiriei a dus pe Israel rob în Asiria și i-a așezat la Halah** și Habor, lângă râul Gozan și în cetățile mezilor,

*Cap. 17.6. **1 Cron. 5.26.

12. pentru că n-ascultaseră* de glasul Domnului Dumnezeu lui lor și căl-caseră legământul Lui; pentru că nici n-ascultaseră, nici nu împliniseră tot ce poruncise Moise, robul Domnului.

*Cap. 17.7. Dan. 9.6,10.

Năvălirea lui Sanherib

13. În al* paisprezecelea an al împăratului Ezechia, Sanherib, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva tuturor cetăților întărite din Iuda și a pus stăpânire pe ele.

*2 Cron. 32.1, etc. Isa. 36.1, etc.

14. Ezechia, împăratul lui Iuda, a trimis să spună împăratului Asiriei la Lachis: „Am greșit! Depărtează-te de mine. Ce vei pune asupra mea voi purta.“ Și împăratul Asiriei a cerut lui Ezechia, împăratul lui Iuda, trei sute de talanți de argint și treizeci de talanți de aur.

15. Ezechia* a dat tot argintul care se afla în Casa Domnului și în vistieriile casei împăratului.

*Cap. 16.8.

16. Atunci a luat Ezechia, împăratul lui Iuda, și a dat împăratului Asiriei aurul cu care acoperise ușile și ușorii Templului Domnului.

Împresurarea Ierusalimului

17. Împăratul Asiriei a trimis din Lachis la Ierusalim, la împăratul Ezechia, pe Tartan, Rab-Saris și pe Rabșache cu o oștire puternică. S-au suit și au ajuns la Ierusalim. Când s-au suit și au ajuns, s-au oprit la canalul de apă al iazului de sus, pe drumul* care duce în ogrorul înălbitorului.

*Isa. 7.3.

18. Au chemat pe împărat; și Eliachim, fiul lui Hilchia, mai marele peste casa împăratului, s-a dus la ei cu Șebna, logofătul, și cu Ioah, fiul lui Asaf, arhivarul.

19. Rabșache le-a zis: „Spuneți lui Ezechia: „Așa vorbește marele împărat, împăratul Asiriei: „Ce este încrederea* aceasta pe care te bizui? ”

*2 Cron. 32.10, etc.

20. Tu ai zis: „Pentru război trebuie chibzuință și putere.“ Dar acestea sunt doar vorbe în vânt. În cine, dar, ți-ai pus încrederea de te-ai răsculat împotriva mea?

21. Iată*, ai pus-o în Egipt, ai luat în ajutor trestia aceea frântă, care înțeapă și străpunge mâna oricui se sprijină pe ea: așa este faraon, împăratul Egiptului, pentru toți cei ce se încred în el.

*Ezec. 29.6,7.

22. Poate că îmi veți spune: „În Domnul Dumnezeuul nostru ne încredem.“ Dar nu este El acela ale cărui înălțimi* și altare le-a îndepărtat Ezechia, zicând lui Iuda și Ierusalimului: „Să vă închinați înaintea altarului acestuia la Ierusalim“?

*Vers. 4. 2 Cron. 31.1; 32.12.

23. Acum fă o învoială cu stăpânul meu, împăratul Asiriei: îți voi da două mii de cai, să vedem dacă poți din partea ta să dai atâția călăreți ca să încalce pe ei.

24. Și cum ai putea îndepărta o căpetenie din cei mai mici slujitori ai stăpânului meu? Îți pui încrederea în Egipt pentru care și călăreți.

25. De altfel, oare fără voia Domnului m-am suit eu împotriva acestui loc, ca să-l nimicesc? Domnul mi-a zis: „Suie-te împotriva țării acesteia și nimicește-o.“

26. Eliachim, fiul lui Hilchia, Șebna și Ioah au zis lui Rabșache: „Vorbește robilor tăi în limba aramaică, fiindcă o înțelegem; nu ne vorbi în limba iudaică, în auzul poporului de pe zid.“

27. Rabșache le-a răspuns: „Oare stăpânului tău și ție m-a trimis stăpânul meu să spun aceste vorbe? Oare nu acestor oameni care stau pe zid să-și mănânce balega și să-și bea udul cu voi?“

28. Atunci Rabșache, înaintând, a strigat cu glas tare în limba iudaică și a zis: „Ascultați cuvântul marelui împărat, împăratul Asiriei!“

29. Așa vorbește împăratul: „Să nu vă înșele* Ezechia, căci nu va putea să vă izbăvească din mâna mea.“

*2 Cron. 32.15.

30. Să nu vă faceți Ezechia să vă încredeți în Domnul, zicând: „Domnul ne va izbăvi, și cetatea aceasta nu va fi dată în mâinile împăratului Asiriei.“

31. N-ascultați de Ezechia; căci așa vorbește împăratul Asiriei: „Faceți pace cu mine, supuneți-vă mie, și fiecare din voi va mânca din via lui și

din smochinul lui, fiecare va bea apă din fântâna lui,

32. până voi veni și vă voi duce într-o țară ca a voastră, într-o țară cu grâu* și cu vin, o țară cu pâine și vii, o țară cu măslini de untdelemn și miere, și veți trăi și nu veți muri. N-ascultați, dar, de Ezechia, care vă amăgește zicând: „Domnul ne va izbăvi.“

*Deut. 8.7,8.

33. Oare dumnezeii* neamurilor au izbăvit ei fiecare țara lui din mâna împăratului Asiriei?

*Cap. 19.12. 2 Cron. 32.14. Isa. 10.10,11.

34. Unde* sunt dumnezeii Hamatului și Arpadului? Unde sunt dumnezeii Sefarvaimului, Henei și** Ivei? Au izbăvit ei Samaria din mâna mea?

*Cap. 19.13. **Cap. 17.24.

35. Care dintre toți dumnezeii acestor țări și-au izbăvit țara din mâna mea, pentru ca și Domnul* să izbăvească Ierusalim din mâna mea?“

*Dan. 3.15.

36. Poporul a tăcut și nu i-a răspuns o vorbă; căci împăratul dăduse porunca aceasta: „Să nu-i răspundeți.“

37. Și Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, Șebna, logofătul, și Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul, au venit la Ezechia cu hainele sfășiate* și i-au spus cuvintele lui Rabșache.

*Isa. 33.7.

Ierusalimul scăpat

19. Când a auzit împăratul Ezechia* lucrul acesta, și-a sfășiat hainele, s-a acoperit cu un sac și s-a dus în Casa Domnului.

*Isa. 37.1, etc.

2. A trimis pe Eliachim, căpetenia casei împăratului, pe Șebna, logofătul, și pe preoții cei mai bătrâni, acoperiți cu saci, la prorocul* Isaia, fiul lui Amot.

*Luca 3.4.

3. Și i-au zis: „Așa vorbește Ezechia: „Ziua aceasta este o zi de necaz, de pedeapsă și de ocară; căci copiii sunt aproape să iasă din pântecele mamei, și nu este putere pentru naștere.“

4. Poate* că Domnul Dumnezeuul tău a auzit toate cuvintele lui Rabșache, pe care l-a trimis împăratul** Asiriei, stăpânul său, să batjocorească pe Dumnezeu cel Viu, și poate că Domnul Dumnezeuul tău îl va pedepsi* pentru cuvintele pe care le-a auzit. Înălță, dar, o rugăciune pentru ceilalți care au mai rămas.“

*2 Sam. 16.12. **Cap. 18.35. †Ps. 50.21.

5. Slujitorii împăratului Ezechia s-au dus, dar, la Isaia.

6. Și Isaia* le-a zis: „Iată ce să spuneți

stăpânului vostru: „Așa vorbește Domnul: „Nu te speria de cuvintele pe care le-ai auzit și prin care M-au batjocorit slujitorii” împăratului Asiriei.

7. Voi pune în el un duh* care îl va face ca, la auzul unei vești pe care o va primi, să se întoarcă în țara lui; și-l voi face să cadă ucis de sabie în țara lui.”

8. Rabșache, plecând, a găsit pe împăratul Asiriei luptând împotriva Libnei, căci aflase de plecarea lui din* Lachis.

9. Atunci împăratul Asiriei a primit o veste* cu privire la Tihhaca, împăratul Etiopiei. I s-a spus: „Iată că acela a pornit cu război împotriva ta.” Și împăratul Asiriei a trimis soli din nou lui Ezechia, zicând:

10. „Așa să vorbești lui Ezechia, împăratul lui Iuda: „Să nu te înșele Dumnezeuul tău în care” te încrezi, zicând: „Ierusalimul nu va fi dat în mâinile împăratului Asiriei.”

11. Iată, ai auzit ce au făcut împărații Asiriei tuturor țărilor și cum le-au nimicit; și tu, să fii izbăvit?!

12. Dumnezeuii* neamurilor pe care le-au nimicit părinții mei au izbăvit ei pe Gozan, Haran, Refeț și pe fiii lui** Eden din Telasar?

13. Unde* este împăratul Hamatului, împăratul Arpadului și împăratul cetății Sefarvaimului, Henei și Ivei?“

14. Ezechia* a luat scrisoarea din mâna solilor și a citit-o. Apoi s-a suit la Casa Domnului și a întins-o înaintea Domnului,

15. căruia i-a făcut următoarea rugăciune: „Doamne Dumnezeu lui Israel care șezi* pe heruvimi! Tu** ești singurul Dumnezeu al tuturor împărățiilor pământului! Tu ai făcut cerurile și pământul.

16. Doamne, pleacă-Ți* urechea și ascultă! Doamne, deschide-Ți** ochii și privește. Auzi cuvintele lui Sanherib, care a trimis-ț pe Rabșache să batjocorească pe Dumnezeuul cel Viu.

17. Da, Doamne, este adevărat că împărații Asiriei au nimicit neamurile și le-au pustiit țările

18. și că au aruncat în foc pe dumnezeii lor; dar ei nu erau dumnezei, ci erau

lucrări* făcute de mâna omului, erau lemn și piatră; și i-au nimicit.

19. Acum, Doamne Dumnezeu nostru, izbăvește-ne din mâna lui Sanherib, ca să știe toate împărățiile* pământului că numai Tu ești Dumnezeu, Doamne!“

20. Atunci Isaia, fiul lui Amoț, a trimis să spună lui Ezechia: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Am auzit* rugăciunea* pe care Mi-ai făcut-o cu privire la Sanherib, împăratul Asiriei.

21. Iată cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva lui: „Fecioara, fiica* Sionului, te disprețuiește și râde de tine; fata Ierusalimului dă** din cap după tine.

22. Pe cine ai batjocorit și ai ocărât tu? Împotriva cui ai ridicat glasul? Și împotriva cui ți-ai ridicat ochii? Împotriva Sfântului* lui Israel!

23. Prin solii* tăi ai batjocorit pe Domnul și ai zis:

„Cu** mulțimea carelor mele am suit vârful munților, coastele Libanului! Voi tăia cei mai înalți cedri ai lui, cei mai frumoși chiparoși ai lui

și voi atinge creasta lui cea mai înaltă, pădurea lui care este ca o grădină de poame;

24. am săpat și am băut ape străine, și voi seca cu talpa picioarelor mele toate râurile Egiptului.”

25. N-ai auzit că Eu de mult am pregătit aceste lucruri* și că le-am hotărât din vremurile vechi? Acum însă am îngăduit să se împlinescă și să prefaci** cetăți întărite în mormane de dărâmături.

26. Locuitorii lor sunt neputincioși, îngroziți și înmărmuriți; au ajuns ca iarba* de pe câmp și ca verdețea fragedă, ca iarba de pe acoperișuri și ca grâul care se usucă înainte de a-i da spicul.

27. Dar știi* când stai jos, când ieși și când intri și când ești furios împotriva Mea.

28. Pentru că ești furios împotriva Mea și pentru că trufia ta a ajuns până la urechile Mele, de aceea voi pune belciugul* Meu în nările tale

și zăbala Mea între buzele tale, și te voi face să te întorci pe drumul** pe care ai venit.

29. Acesta să-ți fie* semnul: Anul acesta veți mânca ce crește de la sine, și al doilea an ce va răsări din rădăcinile rămase; dar în al treilea an veți semăna, veți secera,

veți sădi vii și veți mânca din rodul lor.

30. Rămășița* din casa lui Iuda, ce va mai rămâne, va prinde iarăși rădăcini dedesubt, și deasupra va da rod.

31. Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, și din muntele Sionului cei scăpați. Iată ce va face răvna* Domnului oștirilor.”

32. De aceea, așa vorbește Domnul asupra împăratului Asiriei: „Nu va intra în cetatea aceasta, nici nu va arunca săgeți în ea, nu va sta înaintea ei cu scuturi și nu va ridica întărituri de șanțuri împotriva ei.

33. Se va întoarce pe drumul pe care a venit și nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul.

34. Căci Eu voi ocroti* cetatea aceasta ca s-o mântuiesc, din pricina Mea și din pricina robului** Meu David.”

35. În noaptea* aceea, a ieșit îngerul Domnului și a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci și cinci de mii de oameni. Și când s-au sculat dimineața, iată că toți erau niște trupuri moarte.

36. Atunci Sanherib, împăratul Asiriei, și-a ridicat tabăra, a plecat și s-a întors; și a locuit la Ninive*.

37. Și, pe când se închina în casa dumnezeului său, Nisroc, Adramelec* și Șarețer, fiii săi, l-au** ucis cu sabia și au fugit în țara Ararat. Și, în locul lui, a domnit fiul său Esar-Hadon†.

Boala și însănătoșirea lui Ezechia

20. 1. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte. Prorocul Isaia, fiul lui Amoț, a venit la el și i-a zis: „Așa vorbește Domnul:

„Rânduiește ce ai de rânduit casei tale, căci vei muri și nu vei mai trăi.”

2. Ezechia s-a întors cu fața la perete și a făcut Domnului următoarea rugăciune:

3. „Doamne, adu-Ți* aminte că am umblat** înaintea feței Tale cu credincioșie și curăție de inimă și am făcut ce este bine înaintea Ta!“ Și Ezechia a vărsat multe lacrimi.

4. Isaia, care ieșise, n-ajunsesse încă în curtea din mijloc, când cuvântul Domnului i-a vorbit astfel:

5. „Întoarce-te și spune lui Ezechia, căpetenia* poporului Meu: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul tatălui tău David: „Ți-am auzit* rugăciunea și ți-am văzut lacrimile†. Iată că te voi face sănătos; a treia zi, te vei sui la Casa Domnului.

6. Voi mai adăuga cincisprezece ani la zilele tale. Te voi izbăvi, pe tine și cetatea aceasta, din mâna împăratului Asiriei și voi ocroti* cetatea aceasta, din pricina Mea și din pricina robului Meu David.”

7. Isaia* a zis: „Luați o turță de smochine.“ Au luat-o și au pus-o pe umflătură. Și Ezechia s-a vindecat.

8. Ezechia zisese lui Isaia: „După care semn* voi cunoaște că mă va vindeca Domnul și că mă voi sui a treia zi la Casa Domnului?“

9. Și Isaia a zis: „Iată, din partea Domnului, semnul* după care vei cunoaște că Domnul va împlini cuvântul pe care l-a rostit: „Cum vrei: să treacă umbra peste zece trepte înainte sau să dea înapoi cu zece trepte?“

10. Ezechia a răspuns: „Nu este mare lucru ca umbra să treacă înainte peste zece trepte; ci mai bine să se dea înapoi cu zece trepte.”

11. Atunci Isaia, prorocul, s-a rugat Domnului, și Domnul a dat cu zece* trepte înapoi umbra din locul în care se coborâse pe cadranul soarelui lui Ahaz.

Fudulia lui Ezechia

12. În același* timp, Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, împăratul Babilonului, a trimis o scrisoare și un dar

lui Ezechia, căci auzise de boala lui Ezechia.

^{*Isa. 39.1, etc.}

13. Ezechia a ascultat* pe soli și le-a arătat locul unde erau lucrurile lui de preț, argintul și aurul, mirodeniile și untdelemnul cel scump, casa lui cu arme și tot ce se afla în vistieriile lui: n-a fost nimic pe care să nu li-l fi arătat Ezechia în casa lui și în toate moșile lui.

^{*2 Cron. 32.27,31.}

14. Prorocul Isaia a venit în urmă la împăratul Ezechia și i-a zis: „Ce au zis oamenii aceia și de unde au venit la tine?” Ezechia a răspuns: „Au venit dintr-o țară depărtată, din Babilon.”

15. Isaia a mai zis: „Ce au văzut în casa ta?” Ezechia a răspuns: „Au văzut* tot ce este în casa mea: n-a fost nimic în vistieriile mele pe care să nu li-l fi arătat.”

^{*Vers. 13.}

16. Atunci Isaia a zis lui Ezechia: „Ascultă cuvântul Domnului!

17. „Iată că vor veni vremuri când vor duce în Babilon* tot ce este în casa ta și ce au strâns părinții tăi până în ziua de azi; nu va rămâne nimic – zice Domnul. –

^{*Cap. 24.13; 25.13. Ier. 27.21,22; 52.17.}

18. Și vor* lua din fiii tăi, care vor ieși din tine, pe care-i vei naște, și-i vor face fameni slujitori în casa împăratului Babilonului.”

^{*Cap. 24.12. 2 Cron. 33.11.}

19. Ezechia a răspuns lui Isaia: „Cuvântul Domnului, pe care l-ai rostit, este* bun.” Și a adăugat: „Căci va fi pace și liniște în timpul vieții mele!”

^{*1 Sam. 3.18. Iov 1.21. Ps. 39.9.}

20. Celelalte* fapte ale lui Ezechia, toate isprăvile lui și cum a făcut iazul* și canalul de apă și a adus apele* în cetate nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

^{*2 Cron. 32.32. **Neem. 3.16. †2 Cron. 32.30.}

21. Ezechia* a adormit cu părinții săi. Și în locul lui a domnit fiul său Manase.

^{*2 Cron. 32.33.}

Manase, împăratul lui Iuda

21. Manase avea doisprezece* ani când a ajuns împărat, și a domnit cincizeci și cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Heffiba.

^{*2 Cron. 33.1, etc.}

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, după urâciunile* neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

^{*Cap. 16.3.}

3. El a zidit din nou înălțimile pe

care* le dădăse tatăl său, Ezechia, a ridicat altare lui Baal, a făcut un idol al Astarteei, cum făcuse Ahab**, împăratul lui Israel, și s-a închinat* înaintea întregii oștiri a cerurilor și i-a slujit.

^{*Cap. 18.4. **1 Împ. 16.32,33. †Deut. 4.19; 17.3. Cap. 17.16.}

4. A* zidit astfel altare în Casa Domnului, măcar că Domnul spusese: „În Ierusalim** Îmi voi pune Numele.”

^{*Ier. 32.34. **2 Sam. 7.13. 1 Împ. 8.29; 9.3.}

5. A zidit altare întregii oștiri a cerurilor în cele două curți ale Casei Domnului.

6. Și-a* trecut pe fiul său prin foc; se îndeletnicea cu ghicirea** și vrăjitoria, și a ținut la el oameni care chemau duhurile și ghiceau viitorul. A făcut din ce în ce mai mult ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

^{*Lev. 18.21; 20.2. Cap. 16.3; 17.17. **Lev. 19.26,31. Deut. 18.10,11. Cap. 17.17.}

7. A pus idolul Astarteei, pe care-l făcuse, în Casa despre care Domnul spusese lui David și fiului său Solomon: „În Casa* aceasta și în Ierusalim, pe care l-am ales din toate semințiile lui Israel, vreau să pun pentru totdeauna Numele Meu.”

^{*2 Sam. 7.13.}

1 Împ. 8.29; 9.3. Cap. 23.27. Ps. 132.13,14. Ier. 32.34.

8. Nu voi* mai muta piciorul lui Israel afară din țara pe care am dat-o părinților lui, numai să aibă grijă să împlinească tot ce le-am poruncit și toată Legea pe care le-a dat-o robul Meu Moise.”

^{*2 Sam. 7.10.}

9. Dar ei n-au ascultat; și Manase a fost pricina pentru* care s-au răstăcit și au făcut rău mai mult decât neamurile pe care le nimicise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

^{*Prov. 29.12.}

10. Atunci Domnul a vorbit astfel prin robii Săi prorocii:

11. „Pentru că* Manase, împăratul lui Iuda, a săvârșit aceste urâciuni, pentru că a făcut mai** rău decât tot ce făcuseră înaintea lui amoriții și pentru că a făcut* și pe Iuda să păcătuiască prin idolii lui,

^{*Cap. 23.26,27; 24.3,4. Ier. 15.4. **1 Împ. 21.26. †Vers. 9.}

12. iată ce zice Domnul Dumnezeu lui Israel: „Voi aduce peste Ierusalim și peste Iuda nenorociri care vor asurzi* urechile oricui va auzi vorbindu-se de ele.”

^{*1 Sam. 3.11. Ier. 19.3.}

13. Voi întinde asupra Ierusalimului frânghia*, ca asupra Samariei, și cum-păna, ca asupra casei lui Ahab: și voi curăța Ierusalimul, ca o fărfurie, care

se curăță și se răstoarnă cu fața în jos, după ce a fost curățată.

^{*Isa. 34.11. Plân. 2.8. Amos 7.7,8.}

14. Voi părăsi rămășița moștenirii Mele și-i voi da în mâinile vrăjmașilor lor; și vor ajunge de jaf și prada tuturor vrăjmașilor lor,

15. pentru că au făcut ce este rău înaintea Mea și M-au mâniat din ziua când au ieșit părinții lor din Egipt până în ziua de azi!“

16. Manase* a vărsat de asemenea mult sânge nevinovat, până acolo încât a umplut Ierusalimul de la un capăt la altul, afară de păcatele pe care le-a săvârșit și în care a târât și pe Iuda, făcând ce este rău înaintea Domnului.

^{*Cap. 24.4.}

17. Celelalte* fapte ale lui Manase, tot ce a făcut el și păcatele la care s-a datat nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

^{*2 Cron. 33.11-19.}

18. Manase a adormit* cu părinții săi și a fost îngropat în grădina casei, în grădina lui Uza. Și, în locul lui, a domnit fiul său Amon.

^{*2 Cron. 33.20.}

Amon, împăratul lui Iuda

19. Amon avea douăzeci și doi* de ani când a ajuns împărat și a domnit doi ani la Ierusalim. Mama sa se chema Meșulemet, fata lui Haruț din Iotba.

^{*2 Cron. 33.21-23.}

20. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, cum* făcuse tatăl său, Manase;

^{*Vers. 2, etc.}

21. a umblat în toată calea în care umblase tatăl său, a slujit idolilor cărora slujise și tatăl său și s-a închinat înaintea lor;

22. a părăsit* pe Domnul Dumnezeu părinților săi și n-a umblat în calea Domnului.

^{*1 Împ. 11.33.}

23. Slujitorii lui Amon au uneltit* împotriva lui și au omorât pe împărat în casa lui.

^{*2 Cron. 33.24,25.}

24. Dar poporul țării a lovit pe toți cei ce uneltiseră împotriva împăratului Amon; și poporul țării a pus împărat, în locul său, pe fiul său Iosia.

25. Celelalte fapte ale lui Amon și ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

26. L-au îngropat în mormântul său, în grădina lui Uza. Și, în locul lui, a domnit fiul său Iosia.

Iosia, împăratul lui Iuda

22. Iosia avea opt* ani când s-a făcut împărat, și a domnit treizeci și unu de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Iedida, fata lui Adaia din Boțcat**.

^{*2 Cron. 34.1. **Ios. 15.39.}

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului și a umblat în toată calea tatălui său David; nu* s-a abătut de la ea nici la dreapta, nici la stânga.

^{*Deut. 5.32.}

3. În anul* al optsprezecelea al împăratului Iosia, împăratul a trimis în Casa Domnului pe Șafan, logofătul, fiul lui Ațalia, fiul lui Meșulam. El i-a zis:

^{*2 Cron. 34.8, etc.}

4. „Sue-te la marele preot Hilchia și spune-i să strângă argintul adus* în Casa Domnului, pe care l-au primit de la popor cei ce păzesc** pragul.

^{*Cap. 12.4. **Cap. 12.9. Ps. 84.10.}

5. Să se dea argintul acesta în mâinile* meșterilor însărcinați cu lucrarea în Casa Domnului. Și să-l dea celor ce lucrează la dregerea stricăciunilor Casei Domnului,

^{*Cap. 12.11,12,14.}

6. anume: dulgherilor, zidarilor și pietrarilor, pentru cumpărăturile de lemn și de pietre cioplite, trebuitoare pentru dregerea stricăciunilor Casei.

7. Dar să* nu li se ceară socoteala de argintul dat în mâinile lor, căci ei lucrează cinstit.“

^{*Cap. 12.15.}

Cartea Legii găsită

8. Atunci marele preot Hilchia a zis lui Șafan, logofătul: „Am găsit* cartea Legii în Casa Domnului.” Și Hilchia a dat cartea lui Șafan, și Șafan a citit-o.

^{*Deut. 31.24, etc. 2 Cron. 34.14, etc.}

9. Apoi logofătul Șafan s-a dus să dea socoteală împăratului și a zis: „Slujitorii tăi au strâns argintul care se afla în Casă și l-au dat în mâinile meșterilor însărcinați cu facerea lucrării în Casa Domnului.”

10. Șafan, logofătul, a mai spus împăratului: „Preotul Hilchia mi-a dat o carte.” Și Șafan a citit-o înaintea împăratului.

11. Când a auzit împăratul cuvintele din cartea Legii, și-a sfâșiat hainele.

12. Și împăratul a dat porunca aceasta preotului Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Șafan, lui Abcor*, fiul lui Mica, lui Șafan, logofătul, și lui Asaia, slujitorul împăratului:

^{*2 Cron. 34.20.}

13. „Duceți-vă și întrebați pe Domnul

pentru mine, pentru popor și pentru Iuda, cu privire la cuvintele cărții acesteia care s-a găsit; căci mare este mânia* Domnului care s-a aprins împotriva noastră, pentru că părinții noștri n-au ascultat de cuvintele cărții acesteia și n-au împlinit tot ce ne este poruncit în ea.“
*Deut. 29.27.

14. Preotul Hilchia, Ahicam, Acbor, Șafan și Asaia, s-au dus la prorocița Hulda, nevasta lui Șalum, fiul lui Ticva*, fiul lui Harhas, păzitorul veșmintelor. Ea locuia la Ierusalim, în cealaltă mahala a cetății. După ce i-au vorbit,
*2 Cron. 34.22.

15. ea le-a zis: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Spuneți omului care v-a trimis la mine:

16. „Așa vorbește Domnul: „Iată, voi trimite nenorociri* asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, după toate cuvintele cărții pe care a citit-o împăratul lui Iuda. *Deut. 29.27. Dan. 9.11-14.

17. Pentru că M-au* părăsit și au adus tămâie altor dumnezei, mândindu-Mă prin toate lucrările mâinilor lor, mânia Mea s-a aprins împotriva locului acestuia și nu se va stinge.“
*Deut. 29.25-27.

18. Dar să spuneți împăratului* lui Iuda care v-a trimis să întrebați pe Domnul: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel despre cuvintele pe care le-ai auzit: *2 Cron. 34.26, etc.

19. „Pentru că ți s-a mișcat* inima, pentru că te-ai smerit** înaintea Domnului când ai auzit ce am spus împotriva acestui loc și împotriva locuitorilor lui, care vor ajunge de spaimă și de blestem*, și pentru că ți-ai sfâșiat hainele și ai plâns înaintea Mea, și Eu am auzit – zice Domnul. – *Ps. 51.17. Isa. 57.15. **1 Împ. 21.29. †Lev. 26.31,32. ‡Ier. 26.6; 44.22.

20. De aceea, iată, te voi adăuga la părinții tăi, vei fi adăugat* în pace în mormântul tău și nu-ți vor vedea ochii toate nenorocirile pe care le voi aduce asupra locului acestuia.“

Ei au adus împăratului răspunsul acesta. *Ps. 37.37. Isa. 57.1,2.

Nimicirea închinării la idoli

23 1. Împăratul Iosia a strâns* la el pe toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. *2 Cron. 34.29,30, etc.

2. Apoi s-a suit în Casa Domnului, cu toți bărbații lui Iuda și cu toți locuitorii

Ierusalimului, preoții, prorocii și tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare. A citit înaintea lor toate cuvintele din cartea legământului, pe care o găsiseră în Casa* Domnului.
*Cap. 22.8.

3. Împăratul stătea* pe scaunul lui împărătesc și a făcut legământ înaintea Domnului, îndatorându-se să urmeze pe Domnul și să păzească poruncile, învățăturile și legile Lui, din toată inima și din tot sufletul lui, ca să îplinească astfel cuvintele legământului acestuia, scrise în cartea aceasta. Și tot poporul a intrat în legământ.
*Cap. 11.14,17.

4. Împăratul a poruncit marelui preot Hilchia, preoților de al doilea rând și celor ce păzeau pragul, să scoată din Templul Domnului toate sculele care fuseseră făcute pentru Baal, pentru Astartee* și pentru toată oștirea cerurilor: și le-a ars afară din Ierusalim, în ogoarele Chedronului, și a pus să le ducă cenușa la Betel.
*Cap. 21.3,7.

5. A izgonit pe preoții idoloilor, puși de împărații lui Iuda să ardă tămâie pe înălțimi în cetățile lui Iuda și în împrejurimile Ierusalimului, și pe cei ce aduceau tămâie lui Baal, soarelui, lunii, zodiilor și întregii oștiri* a cerurilor.
*Cap. 21.3.

6. A scos din Casa Domnului idolul Astarteei* și l-a dus afară din Ierusalim la pâraul Chedron; l-a ars la pâraul Chedron și l-a prefăcut în cenușă, iar cenușa i-a aruncat-o pe mormintele** copiilor poporului. *Cap. 21.7. **2 Cron. 34.4.

7. A dărâmat casele sodomiților* care erau în Casa Domnului și unde** femeile împleteau corturi pentru Astartee. *1 Împ. 14.24; 15.12. **Ezec. 16.16.

8. A adus pe toți preoții din cetățile lui Iuda; a pângărit înălțimile unde ardeau preoții tămâie, de la Gheba* până la Beer-Șeba; și a dărâmat înălțimile de la porți, cea care era la intrarea porții lui Iosua, căpetenia cetății, și cea care era la stânga porții cetății. *1 Împ. 15.22.

9. Totuși preoții înălțimilor* nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, ci mâncau** azime în mijlocul fraților lor. *Ezec. 44.10-14. **1 Sam. 2.36.

10. Împăratul a pângărit Tofetul* în valea** fiilor lui Hinom, ca nimeni să nu-și mai treacă fiul sau fiica prin foc în cinstea lui Moloh.

*Isa. 30.33. Ier. 7.31; 19.6,11-13. **Ios. 15.8. †Lev. 18.21. Deut. 18.10. Ezech. 23.37,39.

11. A îndepărtat de la intrarea Casei Domnului caii, pe care împărații lui Iuda îi închinaseră soarelui, lângă odaia dregătorului Netan-Melec, care locuia în mahala; și a ars în focarele soarelui.

12. Împăratul a dărâmat altarele de pe* acoperișul odăii de sus a lui Ahaz, pe care le** făcuseră împărații lui Iuda, și altarele pe care le făcuse Manase în cele două curți ale Casei Domnului; după ce le-a sfărâmat și le-a luat de acolo, le-a aruncat țărâna în pâraul Chedron. *Ier. 19.13. Tef. 1.5. **Cap. 21.5.

13. Împăratul a pângărit înălțimile care erau în fața Ierusalimului, pe partea dreaptă a Muntelui Pierzării, și pe care* le zidise Solomon, împăratul lui Israel, Astarteei, urăciunea sidonienilor, lui Chemoș, urăciunea Moabului, și lui Milcom, urăciunea fiilor lui Amon.
*1 Împ. 11.7.

14. A sfărâmat* stâlpii idolești și a dărâmat Astarteele, și locul lor l-a umplut cu oase omenești.
*Exod. 23.24. Deut. 7.5,25.

15. A dărâmat și altarul de la Betel și înălțimea* făcută de Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască; a ars înălțimea și a prefăcut-o în țărână și a ars idolul Astarteei.
*1 Împ. 12.28,33.

Mormântul prorocului din Iuda

16. Iosia, întorcându-se și văzând mormintele care erau acolo în munte, a trimis să ia oasele din morminte, și le-a ars pe altar, și l-a pângărit, după cuvântul* Domnului, rostit prin omul lui Dumnezeu, care vestise aceste lucruri. *1 Împ. 13.2.

17. El a zis: „Ce este mormântul acesta pe care-l văd?“ Oamenii din cetate i-au răspuns: „Este mormântul* omului lui Dumnezeu, care a venit din Iuda și a strigat împotriva altarului din Betel lucrurile acestea pe care le îplinești tu.“ *1 Împ. 13.1,30.

18. Și el a zis: „Lăsați-l; nimeni să nu-i miște oasele!“ Astfel, au păstrat oasele lui împreună cu ale prorocului* care venise din Samaria. *1 Împ. 13.31.

19. Iosia a mai înlăturat toate templele idolești ale înălțimilor care se aflau în cetățile* Samariei și pe care le făcuseră împărații lui Israel ca să mânia pe Domnul; a făcut cu ele întocmai cum făcuse în Betel. *2 Cron. 34.6,7.

20. A înjunghiat* pe altare** pe toți preoții înălțimilor, care erau acolo, și a ars pe ele oase de oameni. Apoi s-a întors la Ierusalim. *1 Împ. 13.2.

**Exod. 22.20. 1 Împ. 18.40. Cap. 11.18. ‡2 Cron. 34.5.

Prăznuirea Paștilor

21. Împăratul a dat următoarea poruncă întregului popor: „Prăznuți* Paștile în cinstea Domnului Dumnezeului vostru cum** este scris în această carte a legământului.“

*2 Cron. 35.1. **Exod. 12.3. Lev. 23.5. Num. 9.2. Deut. 16.2.

22. Paști ca acesta nu* se prăznuise din vremea când judecau judecătorii pe Israel și în tot timpul împăraților lui Israel și împăraților lui Iuda.
*2 Cron. 35.18,19.

23. Ci abia în al optsprezecelea an al împăratului Iosia s-a prăznuit acest Paști în cinstea Domnului, la Ierusalim.

24. Mai mult, Iosia a stărpit pe cei ce chemau* duhurile, pe cei ce spuneau viitorul, terafimii, idoli și toate urăciunile care se vedeau în țara lui Iuda și la Ierusalim, ca să îplinească astfel cuvintele Legii**, scrise în cartea pe care o găsisese preotul Hilchia în Casa Domnului.

*Cap. 21.6. **Lev. 19.31; 20.27. Deut. 18.11.

25. Înainte de Iosia*, n-a fost nici un împărat care să se întoarcă la Domnul, ca el, din toată inima, din tot sufletul și din toată puterea lui, întocmai după toată Legea lui Moise; și chiar după el, n-a fost nici unul ca el. *Cap. 18.5.

26. Totuși Domnul nu S-a întors din iuțimea mâniei Lui celei mari de care era aprins împotriva lui Iuda, din pricina* tuturor celor ce făcuse Manase ca să-L mânia.

*Cap. 21.11,12; 24.3,4. Ier. 15.4.

27. Și Domnul a zis: „Voi lepăda și pe Iuda dinaintea Mea, cum am lepădat* pe Israel, și voi lepăda cetatea aceasta a Ierusalimului, pe care o alesesem, și casa despre care ziseseam: „Acolo va fi Numele** Meu.“

*Cap. 17.18,20; 18.11; 21.13. **1 Împ. 8.29; 9.3. Cap. 21.4,7.

28. Celelalte fapte ale lui Iosia și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

29. Pe vremea* sa, Faraon Neco, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva împăratului Asiriei, la râul Eufratului. Împăratul Iosia i-a ieșit înainte; și faraon l-a omorât la Meghido**, cum ț l-a văzut. *2 Cron. 35.20. **Zah. 12.11. †Cap. 14.8.

30. Slujitorii* lui I-au luat mort într-un car; I-au adus din Meghido la Ierusalim și I-au îngropat în mormântul său. Și poporul** țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia: ei I-au uns și I-au făcut împărat în locul tatălui său.

*2 Cron. 35.24. **2 Cron. 36.1.

Ioahaz, împăratul lui Iuda

31. Ioahaz avea douăzeci și trei de ani când s-a făcut împărat și a domnit trei luni la Ierusalim. Mama sa se chema Hamutal*, fata lui Ieremia, din Libna.

*Cap. 24.18.

32. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinții lui.

33. Faraon Neco I-a pus în lanțuri la Ribla*, în țara Hamatului, ca să nu mai domnească la Ierusalim; și a pus asupra țării o gloabă de o sută de talanți de argint și de un talant de aur.

*Cap. 25.6. Ier. 52.27.

34. Și Faraon Neco* a pus împărat pe Eliachim, fiul lui Iosia, în locul tatălui său Iosia și i-a schimbat** numele în Ioachim†. A luat pe Ioahaz, care a mers†† în Egipt și a murit acolo.

*2 Cron. 36.4. **Cap. 24.17. Dan. 1.7. †Mat. 1.11. ††Ier. 22.11,12. Ezech. 19.3,4.

35. Ioachim a dat lui faraon argintul* și aurul; dar a trebuit să pună bir asupra țării ca să scoată argintul acesta, cerut de faraon; a hotărât partea fiecăruia și a cerut de la poporul țării argintul și aurul pe care trebuia să-l dea lui Faraon Neco.

*Vers. 33.

Ioachim, împăratul lui Iuda

36. Ioachim* avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Zebuda, fata lui Pedaia, din Ruma.

*2 Cron. 36.5.

37. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinții săi.

24 1. Pe vremea* sa, Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a pornit cu război. Ioachim i-a fost supus trei ani; dar s-a răsculat din nou împotriva lui.

*2 Cron. 36.6. Ier. 25.1,9. Dan. 1.1.

2. Atunci Domnul* a trimis împotriva lui Ioachim cete de haldei, cete de sirieni, cete de moabiți și cete de amoniți; le-a trimis împotriva lui Iuda, ca să-l nimicească, după cuvântul**

pe care-l spusese Domnul prin robii Săi prorocii.

*Ier. 25.9; 32.28. Ezech. 19.8. **Cap. 20.17; 21.12-14; 23.27.

3. Lucrul acesta s-a întâmplat numai după porunca Domnului, care voia să lepede pe Iuda dinaintea Lui, din pricina tuturor păcatelor* săvârșite de Manase

*Cap. 21.2,11; 23.26.

4. și din pricina sângelui* nevinovat pe care-l vărsase Manase și de care umpluse Ierusalimul. De aceea, lucrul acesta Domnul n-a vrut să-l ierte.

*Cap. 21.16.

5. Celelalte fapte ale lui Ioachim și tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

6. Ioachim a adormit* cu părinții săi. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioachim.

*2 Cron. 36.6,8. Ier. 22.18,19; 36.30.

7. Împăratul* Egiptului n-a mai ieșit din țara lui, căci împăratul** Babilonului luase tot ce era al împăratului Egiptului, de la pâraul Egiptului până la râul Eufratului.

*Ier. 37.5,7. **Ier. 46.2.

Ioachim – Împresurarea Ierusalimului

8. Ioachim avea optsprezece* ani când a ajuns împărat și a domnit trei luni la Ierusalim. Mama sa se chema Nehușta, fata lui Elnatan, din Ierusalim.

*2 Cron. 36.9.

9. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său.

10. În vremea aceea*, slujitorii lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, s-au suit împotriva Ierusalimului, și cetatea a fost împresurată.

*Dan. 1.1.

11. Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit înaintea cetății pe când o împresurau slujitorii lui.

12. Atunci Ioachim, împăratul lui Iuda, s-a dus* la împăratul Babilonului, cu mama sa, cu slujitorii, căpeteniile și dregătorii lui. Și împăratul** Babilonului I-a luat prins†, în al optulea an†† al domniei lui.

*Ier. 24.1; 29.1,2. Ezech. 17.12. **Ier. 25.1. †Cap. 25.27. ††Ier. 52.28.

13. A luat* de acolo toate vistieriile Casei Domnului și vistieriile casei împăratului; și a sfărâmat** toate vasele de aur pe care le făcuse Solomon, împăratul lui Israel, în Templul Domnului, cum† spusese Domnul.

*Cap. 20.17. Isa. 39.6. **Dan. 5.2,3. †Ier. 20.5.

14. A dus* în robie tot Ierusalimul, toate căpeteniile și toți oamenii viteji, în număr de zece* mii, cu toți teslarii†

și fierarii: n-a mai rămas decât poporul†† sărac al țării.

*Ier. 24.1.

**Ier. 52.28. †1 Sam. 13.19,22. ††Cap. 25.12. Ier. 40.7.

15. A strămutat* pe Ioiachin la Babilon; și a dus robi din Ierusalim la Babilon, pe mama împăratului, pe nevestele împăratului și pe dregătorii lui și pe mai marii țării,

*2 Cron. 36.10. Est. 2.6. Ier. 22.24, etc.

16. pe toți* războinicii, în număr de șapte mii, și pe teslari și fierari, în număr de o mie, toți numai oameni viteji și buni pentru război. Împăratul Babilonului i-a luat robi în Babilon.

*Ier. 52.28.

17. Și împăratul* Babilonului a pus împărat, în locul lui Ioiachin, pe unchiul** său Matania, căruia i-a schimbat† numele în Zedechia.

*Ier. 37.1. **1 Cron. 3.15. 2 Cron. 36.10. †Cap. 23.34. 2 Cron. 36.4.

Zedechia

18. Zedechia avea douăzeci și unu de ani* când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Hamutal**, fata lui Ieremia, din Libna.

*2 Cron. 36.11. Ier. 37.1; 52.1. **Cap. 23.31.

19. El a făcut ce este rău* înaintea Domnului, întocmai cum făcuse Ioiachim.

*2 Cron. 36.12.

20. Și lucrul acesta s-a întâmplat din pricina mâniei Domnului împotriva Ierusalimului și împotriva lui Iuda, pe care voia să-l lepede dinaintea Lui. Și Zedechia* s-a răsculat împotriva împăratului Babilonului.

*2 Cron. 36.13. Ezech. 17.15.

25 1. În al nouălea* an al domniei lui Zedechia, în a zecea zi a lunii a zecea, Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit cu toată oștirea lui împotriva Ierusalimului; a tăbărit înaintea lui și a ridicat întărituri de jur împrejur.

*2 Cron. 36.17. Ier. 34.2; 39.1; 52.4,5. Ezech. 24.1.

2. Cetatea a fost împresurată până la al unsprezecelea an al împăratului Zedechia.

3. În ziua a noua a lunii a patra*, era mare foamete în cetate și nu era pâine pentru poporul țării.

*Ier. 39.2; 52.6.

4. Atunci s-a făcut o spărtură* în cetate; și toți oamenii de război au fugit noaptea, pe drumul porții dintre cele două ziduri de lângă grădina împăratului, pe când haldeii înconjurau cetatea. Fugarii au apucat pe drumul** care duce în câmpie.

*Ier. 39.2; 52.7, etc. **Ier. 39.4-7; 52.7. Ezech. 12.12.

5. Dar oștirea haldeilor a urmărit pe împărat și I-a ajuns în câmpiile Ierihonului, și toată oștirea lui s-a risipit de la el.

6. Au prins pe împărat și I-au suit la împăratul Babilonului, la* Ribla; și s-a rostit o hotărâre împotriva lui.

*Cap. 23.33. Ier. 52.9.

7. Fiii lui Zedechia au fost înjunghiați în fața lui; apoi lui Zedechia i-au scos ochii*, I-au legat cu lanțuri de aramă și I-au dus la Babilon.

*Ier. 39.7. Ezech. 12.13.

Dărâmarea Ierusalimului și Templului – Poporul este dus în robie

8. În ziua a șaptea* a lunii a cincea – era în anul** al nouăsprezecelea al domniei lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului – a venit† Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, slujitorul împăratului Babilonului, și a intrat în Ierusalim.

*Ier. 52.12-14. **Vers. 27. Cap. 24.12. †Ier. 39.9.

9. A ars* Casa Domnului, slujitorul împăratului și** toate casele Ierusalimului; a pus foc tuturor caselor care aveau vreo însemnătate oarecare.

*2 Cron. 36.19. Ps. 79.1. **Ier. 39.8. Amos 2.5.

10. Toată oștirea haldeilor, care era cu căpetenia străjerilor, a* dărâmat zidurile dimprejurul Ierusalimului.

*Neem. 1.3. Ier. 52.14.

11. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi pe cei ce mai* rămăseseră în cetate din popor, pe cei ce fugiseră la împăratul Babilonului și pe cealaltă mulțime.

*Ier. 39.9; 52.15.

12. Însă căpetenia străjerilor a lăsat ca vieri și lucrători de pământ câțiva din cei mai săraci* din țară.

*Cap. 24.14. Ier. 39.10; 40.7; 52.16.

13. Haldeii au sfărâmat stâlpii* de aramă** din Casa Domnului, temeliile†, marea†† de aramă care era în Casa Domnului și au dus arama în Babilon.

*Cap. 20.17. Ier. 27.19,22; 52.17, etc. **1 Împ. 7.15. †1 Împ. 7.27. ††1 Împ. 7.23.

14. Au luat cenușarele*, lopețile, mucările, ceștile și toate unelte de aramă cu care se făcea slujba.

*Exod 27.3. 1 Împ. 7.45,50.

15. Căpetenia străjerilor a mai luat și tigăile pentru cărbuni și lighenele, tot ce era de aur și tot ce era de argint.

16. Cei doi stâlpi, marea și temeliile, pe care le făcuse Solomon pentru Casa Domnului, toate unelte acestea de aramă* aveau o greutate necunoscută.

*1 Împ. 7.47.

17. Înălțimea* unui stâlp era de optsprezece coți; și deasupra avea un acoperiș de aramă, a cărui înălțime era de trei coți; împrejurul acoperișului era o împletitură în chip de rețea și rodii, toate de aramă; tot așa avea și al doilea stâlp cu împletitura în chip de rețea. *1 Imp. 7.15. Ier. 52.21.

18. Căpetenia* străjerilor a luat pe marele preot Seraia**, pe Tefania†, al doilea preot, și pe cei trei păzitori ai pragului. *Ier. 52.24, etc. **1 Cron. 6.14. Ezra 7.1. †Ier. 21.1; 29.25.

19. Și din cetate a luat un dregător care avea sub porunca lui pe oamenii de război, cinci* oameni care făceau parte din sftetnicii împăratului și care au fost găsiți în cetate, pe logofătul căpeteniei oștirii, însărcinat să scrie la oaste pe poporul țării, și șaizeci de oameni din poporul țării, care se aflau în cetate. *Ier. 52.25.

20. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a luat și i-a dus la împăratul Babilonului, la Ribla.

21. Împăratul Babilonului i-a lovit și i-a omorât la Ribla, în țara Hamatului.

Ghedalia dregător – Uciderea lui

Astfel* a fost dus în robie Iuda, departe de țara lui.

*Lev. 26.33. Deut. 28.36,64. Cap. 23.27.

22. Și Nebucadnetar, împăratul Babilonului, a pus pe poporul* care mai rămăsese și pe care-l lăsase în țara lui Iuda, sub porunca lui Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan. *Ier. 40.5.

23. Când au auzit toate căpeteniile* oștilor, ei și oamenii lor, că împăratul Babilonului a pus dregător pe Ghedalia, s-au dus la Ghedalia la Mițpa, și anume: Ismael, fiul lui Netania, Iohanana,

fiul lui Careah, Seraia, fiul lui Tanhumet, din Netofa, și Iaazanai, fiul unui maacatit, ei și oamenii lor. *Ier. 40.7-9.

24. Ghedalia le-a jurat, lor și oamenilor lor, și le-a zis: „Să nu vă temeți de nimic din partea slujitorilor haldeilor; rămâneți în țară, slujiți împăratului Babilonului și veți duce-o bine.“

25. Dar în luna* a șaptea, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul împărătesc, a venit, însoțit de zece oameni, și au lovit de moarte pe Ghedalia, ca și pe iudeii și haldeii care erau cu el la Mițpa. *Ier. 41.1,2.

26. Atunci tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare, și căpeteniile oștilor, s-au sculat și au plecat în* Egipt, pentru că le era frică de haldei. *Ier. 43.4,7.

Robia lui Ioiachin ușurată de Evil-Merodac

27. În* al treizeci și șaptelea an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci și șaptea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în cel dintâi an al domniei lui, a înălțat** capul lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, și l-a scos din temniță, *Ier. 52.31, etc. **Gen. 40.13,20.

28. i-a vorbit cu bunăvoință și a pus scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraților care erau cu el la Babilon.

29. I-a schimbat hainele de temniță, și Ioiachin a mâncat* întotdeauna la masa lui, în tot timpul vieții lui. *2 Sam. 9.7.

30. Împăratul i-a îngrijit necurmat de hrana de toate zilele, în tot timpul vieții lui.

CARTEA ÎNTÂI A CRONICILOR

SAU ÎNTÂIA PARALIPOMENE¹

SPITELE NEAMURILOR

(Capitolele 1-9. Faptele Apostolilor 17.26.)

Cei zece patriarhi de la Adam până la Noe

1. Adam, Set*, Enos, *Gen. 4.25,26; 5.3,6.
2. Chenan, Mahalaleel, Iered,
3. Enoh, Metușelah, Lemec,

1. Așa se numește în Septuaginta.

Fiii lui Noe – Urmașii lui Iafet și Ham

4. Noe. Sem, Ham și Iafet.
5. Fiii* lui Iafet: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Meșec și Tiras.

*Gen. 10.2, etc.

6. Fiii lui Gomer: Așchenaz, Difat și Togarma. –

7. Fiii lui Iavan: Elișa, Tarsisa, Chitim și Rodanim.

8. Fiii* lui Ham: Cuș, Mițraim, Put și Canaan. – *Gen. 10.6, etc.

9. Fiii lui Cuș: Saba, Havila, Sabta, Raema și Sabteca. – Fiii lui Raema: Seba și Dedan.

10. Cuș* a născut pe Nimrod; el a început să fie puternic pe pământ. – *Gen. 10.8, etc.

11. Mițraim a născut pe Ludimi, Ananiami, Lehabimi, Naftuhimi,

12. Patrusimi, Casluhimi, din care au ieșit filistenii și caftorimii*. – *Deut. 2.23.

13. Canaan* a născut pe Sidon, întâiul lui născut, și pe Het, *Gen. 10.15, etc.

14. și pe iebusiți, amoriți, ghirgasiți, 15. heviți, archiți, siniți, 16. arvadiți, țemariți, hamatiți.

Fiii lui Sem

17. Fiii lui Sem*: Elam, Asur, Arpacșad, Lud și Aram; Uț, Hul, Gheter și Meșec. – *Gen. 10.22; 11.10.

18. Arpacșad a născut pe Șelah; și Șelah a născut pe Eber.

19. Lui Eber i s-au născut doi fii: numele unuia era Peleg, pentru că pe vremea lui s-a împărțit pământul, iar numele fratelui său era Ioctan.

20. Ioctan* a născut pe Almodad, pe Șelef, pe Hațarmavet, pe Ierah, *Gen. 10.26.

21. pe Hadoram, pe Uzal, pe Dicla, 22. pe Ebal, pe Abimael, pe Seba, 23. pe Ofir, pe Havila și pe Iobab. Toți aceștia au fost fii ai lui Ioctan.

Cei zece patriarhi de la Sem la Avraam

24. Sem*, Arpacșad, Șelah, *Gen. 11.10, etc. Luca 3.36, etc.

25. Eber*, Peleg, Rehu, *Gen. 11.15.

26. Serug, Nahor, Terah,

27. Avram*, adică Avraam. *Gen. 17.5.

Fiii lui Avraam

28. Fiii lui Avraam: Isaac* și Ismael**. *Gen. 21.2,3. **Gen. 16.11,15.

29. Iată sămânța lor: Nebaiot, întâiul născut* al lui Ismael, Chedar, Adbeel, Mibsam, *Gen. 25.13-16.

30. Mișma, Duma, Masa, Hadad, Tema, 31. Ietur, Nafiș și Chedma. Aceștia sunt fiii lui Ismael.

32. Fiii Cheturei*, țitoarea lui Avraam. Ea a născut pe Zimran, Iocșan, Medan, Madian, Ișbac și Șuah. – Fiii lui Iocșan: Seba și Dedan. – *Gen. 25.1,2.

33. Fiii lui Madian: Efa, Efer, Enoh, Abida și Eldaa. – Aceștia sunt toți fiii Cheturei.

Fiii lui Isaac și Esau

34. Avraam* a născut pe Isaac. – Fiii lui Isaac*: Esau și Israel. *Gen. 21.2,3. **Gen. 25.25,26.

35. Fiii lui* Esau: Elifaz, Reuel, Ieuș, Iaelam și Core. – *Gen. 36.9,10.

36. Fiii lui Elifaz: Teman, Omar, Tefi, Gaetam, Chenaz, Timna și Amalec. –

37. Fiii lui Reuel: Nahat, Zerah, Sama și Miza.

38. Fiii* lui Seir: Lotan, Șobal, Tibeon, Ana, Dișon, Eter și Dișan. – *Gen. 36.20.

39. Fiii lui Lotan: Hori și Homam. Sora lui Lotan: Timna. –

40. Fiii lui Șobal: Alian, Manahat, Ebal, Șefi și Onam. – Fiii lui Tibeon: Aia și Ana. –

41. Fiul lui Ana: Dișon*. Fiii lui Dișon: Hamran, Eșban, Itran și Cheran. – *Gen. 36.25.

42. Fiii lui Eter: Bilhan, Zaaavan și Iaacan. Fiii lui Dișan: Uț și Aran.

Împărații Edomului

43. Iată împărații* care au domnit în țara Edomului, înainte ca să fi domnit un împărat peste copiii lui Israel. – Bela, fiul lui Beor; numele cetății lui era Dinhaba. – *Gen. 36.31, etc.

44. Bela a murit; și, în locul lui, a domnit Iobab, fiul lui Zerah, din Boțra. –

45. Iobab a murit; și, în locul lui, a domnit Hușam din țara tema-niților. –

46. Hușam a murit; și, în locul lui, a domnit Hadad, fiul lui Bedad. El a bătut pe Madian în câmpia Moabului. Numele cetății lui era Avit. –

47. Hadad a murit; și, în locul lui, a domnit Samla din Masreca. –

48. Samla a* murit; și, în locul lui, a domnit Saul din Rehobot pe Râu. – *Gen. 36.37.

49. Saul a murit; și, în locul lui, a domnit Baal-Hanan, fiul lui Acbor. –

50. Baal-Hanan a murit; și, în locul

lui, a domnit Hadad. Numele cetății lui era Pahi; și numele nevestei lui era Mehetabeel, fata lui Matred, fata lui Mezahab. —

51. Hadad a murit.

Căpeteniile Edomului

Căpeteniile Edomului* au fost: căpetenia Timna, căpetenia Alia, căpetenia Ietet, *Gen. 36.40.

52. căpetenia Oholibama, căpetenia Ela, căpetenia Pinon,

53. căpetenia Chenaz, căpetenia Teman, căpetenia Mibțar,

54. căpetenia Magdiel, căpetenia Iram. Acestea sunt căpeteniile Edomului.

Fiii lui Iacov

21. Iată fiii lui Israel:

Ruben*, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zabulon, *Gen. 29.32; 30.5, etc.; 35.18.22; 46.8, etc.

2. Dan, Iosif, Benjamin, Neftali, Gad și Așer.

3. Fiii lui* Iuda: Er, Onan, Șela; aceștia trei i s-au născut din fata lui Șua**, canaanita. Er†, întâiul născut al lui Iuda, era rău înaintea Domnului, care l-a omorât.

*Gen. 38.3; 46.12. Num. 26.19. **Gen. 38.2. †Gen. 38.7.

4. Tamar*, nora lui Iuda, i-a născut pe Pereț și Zerah. Toți fiii lui Iuda au fost cinci.

*Gen. 38.29,30. Mat. 1.3.

5. Fiii lui Pereț*: Hețron și Hamul.

*Gen. 46.12. Rut 4.18.

6. Fiii lui Zerah: Zimri, Etan*, Heman, Calcol și Dara. De toți: cinci. —

*1 Împ. 4.31.

7. Fiii lui* Carmi au fost: Acar, care a tulburat pe Israel când a săvârșit o fărâdelege cu privire la lucrurile care trebuiau nimicite** cu desăvârșire. —

*Cap. 4.1. **Jos. 6.18; 7.1.

8. Fiul lui Etan: Azaria.

9. Fiii care s-au născut lui Hețron au fost Ierahmeel, Ram și Chelubai (Caleb).

10. Ram a născut* pe Aminadab. Aminadab a născut pe Nahșon, domnul** fiilor lui Iuda.

*Rut 4.19,20. Mat. 1.4. **Num. 1.7; 2.3.

11. Nahșon a născut pe Salma. Salma a născut pe Boaz.

12. Boaz a născut pe Obed. Obed a născut pe Isai.

13. Isai* a născut pe Eliab, întâiul lui născut; pe Abinadab, al doilea; pe Șimea, al treilea;

*1 Sam. 16.6.

14. pe Netaneel, al patrulea; pe Radai, al cincilea;

15. pe Oțem, al șaselea; pe David, al șaptelea.

16. Surorile lor erau: Teruia și Abigail. Fiii Teruiei* au fost: Abișai, Ioab și Asael, trei.

*2 Sam. 2.18.

17. Abigail* a născut pe Amasa; tatăl lui Amasa a fost Ieter, ismaelitul.

*2 Sam. 17.25.

Fiii lui Caleb

18. Caleb, fiul lui Hețron, a avut copii cu nevasta sa Azuba și cu Ieriot. Iată fiii pe care i-a avut cu Azuba: Ieșer, Șobab și Ardon.

19. Azuba a murit; și Caleb a luat pe Efrat*, care i-a născut pe Hur.

*Vers. 50.

20. Hur a născut pe Uri, și Uri a născut pe Bețaleel*. —

*Exod 31.2.

21. În urmă, Hețron a intrat la fiica lui Machir*, tatăl lui Galaad, și avea șaizeci de ani când a luat-o; ea i-a născut pe Segub.

*Num. 27.1.

22. Segub a născut pe Iair, care a avut douăzeci și trei de cetăți în țara Galaadului.

23. Gheșuriții* și sirienii le-au luat târgurile lui Iair cu Chenatul și cetățile care țineau de el: șaizeci de cetăți.

Toți aceștia erau fiii lui Machir, tatăl lui Galaad.

*Num. 32.41. Deut. 3.14. Jos. 13.30.

24. După moartea lui Hețron la Caleb-Efrata, Abia, nevasta lui Hețron, i-a născut pe Așhur, tatăl lui Tecoa*.

*Cap. 4.5.

25. Fiii lui Ierahmeel, întâiul născut al lui Hețron, au fost: Ram, întâiul născut, Buna, Oren și Oțem, născuți din Ahia.

26. Ierahmeel a avut o altă nevestă, numită Atara, care a fost mama lui Onam. —

27. Fiii lui Ram, întâiul născut al lui Ierahmeel, au fost: Maaț, Iamin și Echer. —

28. Fiii lui Onam au fost Șamai și Iada. Fiii lui Șamai: Nadab și Abișur.

29. Numele nevestei lui Abișur era Abihail, și ea i-a născut pe Ahban și Molid.

30. Fiii lui Nadab: Seled și Apaim. Seled a murit fără fii.

31. Fiul lui Apaim: Ișei. Fiul lui Ișei: Șeșan. Fiul* lui Șeșan: Ahlai.

*Vers. 34,35.

32. Fiii lui Iada, fratele lui Șamai: Ieter și Ionatan. Ieter a murit fără fii.

Aceștia sunt cheniții*, ieșiți din Hamat, tatăl casei lui Recab**.

*Judc. 1.16. **Ier. 35.2.

Familia lui David

31. Iată fiii lui David, care i s-au născut la Hebron:

întâiul născut, Amnon*, cu Ahinoam din Izreel**;

2. al treilea, Absalom, fiul Maachei, fata lui Talmi, împăratul Gheșurului; al patrulea, Adonia, fiul Haghitei;

3. al cincilea, Șefatia, cu Abital; al șaselea, Iream, cu nevasta sa Egla*.

*2 Sam. 3.5.

4. Aceștia șase i s-au născut la Hebron. El a domnit* acolo șapte ani și șase luni, iar la Ierusalim** a domnit treizeci și trei de ani.

*2 Sam. 2.11. **2 Sam. 5.5.

5. Iată cei ce i s-au născut* la Ierusalim:

Șimea, Șobab, Natan și Solomon**, patru, cu Bat-Șua, fata lui Amiel;

*2 Sam. 5.14. Cap. 14.4. **2 Sam. 12.24.

6. Ibhur, Elișama, Elifelet,

7. Noga, Nefeg, Iafia,

8. Elișama, Eliada și Elifelet, nouă*.

*2 Sam. 5.14-16.

9. Aceștia sunt toți fiii lui David, afară de fiii fiitoarelor. Și Tamar* era sora lor.

*2 Sam. 13.1.

Urmașii lui Solomon

10. Fiul lui Solomon: Roboam*. Abia, fiul său; Asa, fiul său; Iosafat, fiul său;

*1 Împ. 11.43; 15.6.

11. Ioram, fiul său; Ahazia, fiul său; Ioas, fiul său;

12. Amatja, fiul său; Azaria, fiul său; Iotam, fiul său;

13. Ahaz, fiul său; Ezechia, fiul său; Manase, fiul său;

14. Amon, fiul său; Iosia, fiul său.

15. Fiii lui Iosia: întâiul născut, Iohanah; al doilea, Ioiachim; al treilea, Zedechia; al patrulea, Șalum.

16. Fiii lui Ioiachim: Ieconia, fiul său; Zedechia, fiul său.

17. Fiii lui Ieconia: Asir, al cărui fiu a fost Șealtir;

18. Malchiram, Pedaia, Șenațar, Iecamia, Hoșama și Nedabia.

19. Fiii lui Pedaia: Zorobabel și Șimei. Fiii lui Zorobabel: Meșulam și Hanania; Șelomit, sora lor;

20. și Hașuba, Ohel, Berechia, Hasadia, Iușab-Hesed, cinci.

33. Fiii lui Ionatan: Pelet și Zaza. — Aceștia sunt fiii lui Ierahmeel. —

34. Șeșan n-a avut fii, dar a avut fete. Șeșan avea un rob egiptean, numit Iarha.

35. Și Șeșan a dat pe fiica sa de nevastă robului său Iarha; ea i-a născut pe Atai.

36. Atai a născut pe Natan; Natan a născut pe* Zabad;

*Cap. 11.41.

37. Zabad a născut pe Eflal; Eflal a născut pe Obed;

38. Obed a născut pe Iehu; Iehu a născut pe Azaria;

39. Azaria a născut pe Haleț; Haleț a născut pe Elasa.

40. Elasa a născut pe Sismai; Sismai a născut pe Șalum;

41. Șalum a născut pe Iecamia; Iecamia a născut pe Elișama.

42. Fiii lui Caleb, fratele lui Ierahmeel: Meșa, întâiul său născut, care a fost tatăl lui Zif, și fiii lui Mareșa, tatăl lui Hebron.

43. Fiii lui Hebron: Core, Tapuah, Rechem și Șema.

44. Șema a născut pe Raham, tatăl lui Iorcheam. Rechem a născut pe Șamai.

45. Fiul lui Șamai: Maon; și Maon, tatăl lui Bet-Țur.

46. Efa, fiitoarea lui Caleb, a născut pe Haran, Moța și Gazez. Haran a născut pe Gazez.

47. Fiii lui Iahdai: Reghem, Iotam, Gheșan, Pelet, Efa și Șaaf.

48. Maaca, fiitoarea lui Caleb, a născut pe Șeber și Tirhana.

49. Ea a mai născut pe Șaaf, tatăl lui Madmana, și pe Șeva, tatăl lui Macbena și tatăl lui Ghibeea. Fata lui Caleb era Acsa*.

*Jos. 15.17.

50. Aceștia au fost fiii lui Caleb: Șobal, fiul lui Hur, întâiul născut al Efratei și tatăl lui Chiriat-Iearim;

51. Salma, tatăl lui Betleem; Haref, tatăl lui Bet-Gader.

52. Fiii lui Șobal, tatăl lui Chiriat-Iearim, au fost: Haroe, Hați-Hame-nuhot.

53. Familiile lui Chiriat-Iearim au fost: ietriții, putiții, șumatiții și mișraiții; din aceste familii au ieșit țoreatiții și eștaoliții.

54. Fiii lui Salma: Betleem și netofatiții; Atrot-Bet-Ioab, Hați-Hamanahti, țoreiții;

55. și familiile cărturarilor care locuiau la Iaebeț, tireatiții, șimeatiții și sucatiții.

21. Fiii lui Hanania: Pelatia și Isaia; fiii lui Refaia, fiii lui Arnan, fiii lui Obadia, fiii lui Șecania.

22. Fiul lui Șecania: Șemaia. Fiii lui Șemaia: Hatuș*, Igheal, Bariah, Nearia și Șafat, șase. *Ezra 8,2.

23. Fiii lui Nearia: Elioenai, Ezechia și Azricam, trei.

24. Fiii lui Elioenai: Hodavia, Eliașib, Pelaia, Acub, Iohanan, Delaia și Anani, șapte.

Urmașii lui Iuda

41. Fiii lui Iuda: Pereț*, Hețron, Carmi, Hur și Șobal. *Gen. 38,29; 46,12.

2. Reaia, fiul lui Șobal, a născut pe Iahat; Iahat a născut pe Ahumai și Lahad. Acestea sunt familiile țoreatilor.

3. Iată urmașii tatălui lui Etam: Izreel, Ișma și Idbaș; numele surorii lor era Hațelelponi.

4. Penuel era tatăl lui Ghedor, și Ezer tatăl lui Hușa. Aceștia sunt fiii lui Hur*, întâiul născut al Efratei, tatăl lui Betleem. *Cap. 2,50.

5. Așhur*, tatăl lui Tecoa, a avut două neveste, Helea și Naara. *Cap. 2,24.

6. Naara i-a născut pe Ahuzam, pe Hefer, pe Temeni și pe Ahaștari: aceștia sunt fiii Naarei.

7. Fiii Heleii: Țeret, Țohar și Etnan.

8. Coț a născut pe Anub și Hațobeba, și familiile lui Aharhel, fiul lui Harum.

9. Iaebeț era mai cu vază* decât frații săi; mama sa i-a pus numele Iaebeț (Trist), zicând: „Pentru că l-am născut cu durere.” *Gen. 34,19.

10. Iaebeț a chemat pe Dumnezeu lui Israel și a zis: „Dacă mă vei binecuvânta și-mi vei întinde hotarele, dacă mâna Ta va fi cu mine și dacă mă vei feri de nenorocire, așa încât să nu fiu în suferință!...” Și Dumnezeu i-a dat ce ceruse.

11. Chelub, fratele lui Șuha, a născut pe Mechir, care a fost tatăl lui Eșton.

12. Eșton a născut casa lui Rafa, Paseah și Techina, tatăl cetății lui Nahaș. Aceștia sunt bărbații de la Reca.

13. Fiii lui Chenaz: Otniel* și Seraia. Fiul lui Otniel: Hatat. *Jos. 15,17.

14. Meonotai a născut pe Ofra. Seraia a născut pe Ioab, tatăl văii* lucrătorilor; căci erau lucrători. *Neem. 11,3.

15. Fiii lui Caleb, fiul lui Iefune: Iru, Ela și Naam, și fiii lui Ela, și Chenaz.

16. Fiii lui Iehaleleel: Zif, Zifa, Tiria și Asareel.

17. Fiii lui Ezra: Ieter, Mered, Efer și Ialon. Nevasta lui Mered a născut pe Miriam, pe Șamai și pe Ișbah, tatăl lui Eștemoa.

18. Nevasta sa, iudaica, a născut pe Iered, tatăl lui Ghedor, pe Eber, tatăl lui Soco, și pe Iecutiel, tatăl lui Zanoah. Aceștia sunt fiii Bitiei, fata lui faraon, pe care a luat-o Mered de nevastă.

19. Fiii nevestei lui Hodia, sora lui Naham; tatăl lui Chehila, garmitul, și Eștemoa, maacatitul.

20. Fiii lui Simon: Amnon, Rina, Ben-Hanan și Tilon. Fiii lui Ișei: Zohet și Ben-Zohet.

21. Fiii lui Șela, fiul* lui Iuda: Er, tatăl lui Leca, Laeda, tatăl lui Mareșă, și familiile casei unde se lucrează pânza, din casa lui Așbea, *Gen. 38,1,5; 46,12.

22. și Iochim, și oamenii lui Cozeba, și Ioas și Saraf, care au stăpânit asupra Moabului, și Iașubi-Lehem. Aceste lucruri sunt vechi.

23. Ei erau olari și locuiau în livezi și în lunci; locuiau acolo lângă împărat și lucrau pentru el.

Urmașii lui Simeon

24. Fiii lui Simeon: Nemuel, Iamin, Iarib, Zerah, Saul.

25. Fiul lui Saul: Șalum; Mibsam, fiul său; Mișma, fiul său.

26. Fiii lui Mișma: Hamuel, fiul său. Zacur, fiul său; Șimei, fiul său.

27. Șimei a avut șaisprezece fii și șase fiice. Frații săi n-au avut mulți fii. Și toate familiile lor nu s-au înmulțit atât cât fiii lui Iuda.

28. Ei locuiau la Beer-Șeba*, la Molada, la Hațar-Șual, *Jos. 19,2.

29. la Bilha, la Ețem, la Tolad,

30. la Betuel, la Horma, la Țiclag,

31. la Bet-Marcabot, la Hațar-Susim, la Bet-Birei și la Șaaraim. Acestea au fost cetățile lor, până la domnia lui David,

32. și satele lor. Ei mai aveau și Etam, Ain, Rimon, Tochen și Așan, cinci cetăți;

33. și toate satele din împrejurimile acestor cetăți, până la Baal. Iată locuințele lor și spița neamului lor.

34. Meșobab; Iamlec; Ioșă, fiul lui Amația;

35. Ioel, Iehu, fiul lui Ioșibia, fiul lui Seraia, fiul lui Asiel;

36. Elioenai, Iacobă, Ieșohaia, Asaia, Adiel, Iesimiel, Benaia;

37. Ziza, fiul lui Șifei, fiul lui Alon, fiul lui Iedaia, fiul lui Șimri, fiul lui Șemaia.

38. Aceștia, numiți pe nume, erau domni în familiile lor, și casele lor părăntești au crescut mult.

39. Ei s-au dus înspre Ghedor până la răsăritul văii, să caute pășune pentru turmele lor.

40. Au găsit pășuni grase și bune și o țară întinsă, liniștită și pașnică, fiindcă cei ce o locuiau mai înainte se coborau din Ham.

41. Oamenii aceștia, scriși pe nume, au venit pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda; au sfărâmat* corturile lor și pe maoniți, care se aflau acolo, i-au nimicit cu desăvârșire până în ziua de azi și s-au așezat în locul lor, căci acolo erau pășuni pentru turmele lor. *2 Împ. 18,8.

42. Și dintre fiii lui Simeon s-au dus la muntele Seir, în număr de cinci sute de oameni. Aveau în frunte pe Pelatia, Nearia, Refaia și Uziel, fiii lui Ișei.

43. Au bătut rămășița* de amaleciți care scăpase cu viață și s-au așezat acolo până în ziua de azi. *1 Sam. 15,8; 30,17. 2 Sam. 8,12.

Urmașii lui Ruben

51. Fiii lui Ruben, întâiul născut al lui Israel. — Căci el era întâiul născut, dar, pentru că a spurcat** patul tatălui său, dreptul* lui de întâi născut a fost dat fiilor lui Iosif, fiul lui Israel; totuși Iosif n-a fost scris în spițele de neam ca întâi născut. *Gen. 29,32; 49,3. **Gen. 35,22; 49,4. †Gen. 48,15,22.

2. Iuda* a fost în adevăr puternic** printre frații săi, și din el a ieșit un domnitor; dar dreptul de întâi născut este al lui Iosif. *Gen. 49,8,10. Ps. 60,7; 108,8. **Mica 5,2. Mat. 2,6.

3. Fiii lui Ruben*, întâiul născut al lui Israel: Enoh, Palu, Hețron și Carmi. *Gen. 46,9. Exod 6,14. Num. 26,5.

4. Fiii lui Ioel: Șemaia, fiul său; Gog, fiul său; Șimei, fiul său;

5. Mica, fiul său; Reaia, fiul său; Baal, fiul său;

6. Beera, fiul său, pe care l-a luat rob Tiglat-Pilneser, împăratul Asiriei; el era domnul rubeniților. —

7. Frații lui Beera, după familiile lor, așa cum* sunt scriși în spițele neamului după neamurile lor: cel dintâi, Ieiel; Zaharia; *Vers. 17.

8. Bela, fiul lui Azaz, fiul lui Șema, fiul lui Ioel. Bela locuia la Aroer* și până la Nebo și la Baal-Meon; *Jos. 13,15,16.

9. la răsărit, locuia până la intrarea pustiului de la râul Eufrat, căci turmele lor erau în mare număr în țara* Galaadului. *Jos. 22,9.

10. Pe vremea lui Saul au făcut război cu hagareniții*, care au căzut în mâinile lor, și au locuit în corturile lor pe toată partea de răsărit a Galaadului. *Gen. 25,12.

Urmașii lui Gad

11. Fiii lui Gad locuiau în fața lor, în țara Basanului*, până la Salca. *Jos. 13,11,24.

12. Ioel, cel dintâi; Șafam, al doilea; Iaeai și Șafat, în Basan.

13. Frații lor, după casele părinților lor: Micael, Meșulam, Șeba, Iorai, Iaeccan, Zia și Eber, șapte.

14. Iată fiii lui Abihail, fiul lui Huri, fiul lui Iaroah, fiul lui Galaad, fiul lui Micael, fiul lui Ieșisai, fiul lui Iahdo, fiul lui Buz;

15. Ahi, fiul lui Abdiel, fiul lui Guni, era căpetenia caselor părinților lor.

16. Ei locuiau în Galaad, în Basan și în cetățile lor și în toate împrejurimile Saronului* până la marginile lor. *Cap. 27,29.

17. Toți au fost scriși în spițele de neamuri pe vremea lui Iotam*, împăratul lui Iuda, și pe vremea lui Ieroboam**, împăratul lui Israel. *2 Împ. 15,5,32. **2 Împ. 14,16,28.

18. Fiii lui Ruben, gadiții și jumătate din seminția lui Manase aveau oameni viteji, care purtau scut și sabie, trăgeau cu arcul și erau deprinși cu războiul, în număr de patruzeci și patru de mii șapte sute șazeci, în stare să meargă la oaste.

19. Au făcut război cu hagareniții, cu Ietur*, cu Nafiș și cu Nodab. *Gen. 25,15. Cap. 1,31.

20. Au* primit ajutor împotriva lor, și hagareniții și toți cei ce erau cu ei au fost dați în mâinile lor. Căci, în timpul luptei, strigaseră către Dumnezeu, care i-a ascultat, pentru că se încrezuseră** în El. *Vers. 22. **Ps. 22,4,5.

21. Și le-au luat turmele, cincizeci de mii de cămile, două sute cincizeci de mii de oi, două mii de măgari și o sută de mii de inși;

22. căci au fost mulți morți, pentru că

lupta venea de la Dumnezeu. Și s-au așezat în locul lor până în vremea când au fost luați în robie*.

*2 Împ. 15.29; 17.6.

Jumătatea seminției lui Manase

23. Fiii jumătății seminției lui Manase locuiau în țară, de la Basan până la Baal-Hermon și Senir, și pe muntele Hermon; erau mulți la număr.

24. Iată căpeteniile caselor părinților lor: Efer, Ișei, Eliel, Azriel, Ieremia, Hodavia și Iahdiel, oameni viteji, oameni vestiți, căpeteniile caselor părinților lor.

25. Dar au păcătuțit împotriva Dumnezeului părinților lor și au curvit* după dumnezeii popoarelor țării, pe care Dumnezeu le nimicise dinaintea lor.

*2 Împ. 17.7.

26. Dumnezeu lui Israel a atârnat duhul lui Pul*, împăratul Asiriei, și duhul lui** Tiglat-Pilneser, împăratul Asiriei; și Tiglat-Pilneser a luat robi pe rubeniți, gadiți și jumătate din seminția lui Manase și i-a dus la Halahț, la Habor, la Hara și la râul Gozan, unde au rămas până în ziua de azi.

*2 Împ. 15.19; **2 Împ. 15.29; †2 Împ. 17.6; 18.11.

Urmașii lui Levi

61. Fiii lui Levi: Gherșon*, Chehat și Merari.

*Gen. 46.11. Exod 6.16. Num. 26.57. Cap. 23.6.

2. Fiii lui Chehat: Amram, Ițehar, Hebron și Uziel.

3. Fiii lui Amram: Aaron și Moise, și Maria. Fiii lui Aaron: Nadab*, Abihu, Eleazar și Itamar.

*Lev. 10.1.

4. Eleazar a născut pe Fineas; Fineas a născut pe Abișua;

5. Abișua a născut pe Buchi; Buchi a născut pe Uzi;

6. Uzi a născut pe Zerahia; Zerahia a născut pe Meraiot;

7. Meraiot a născut pe Amaria; Amaria a născut pe Ahitub;

8. Ahitub* a născut pe Țadoc; Țadoc** a născut pe Ahimaat;

*2 Sam. 8.17. **2 Sam. 15.27.

9. Ahimaat a născut pe Azaria; Azaria a născut pe Iohanen;

10. Iohanen a născut pe Azaria, care a fost preot* în Casa** pe care a zidit-o Solomon la Ierusalim;

*2 Cron. 26.17,18. **1 Împ. 6. 2 Cron. 3.

11. Azaria* a născut pe Amaria; Amaria a născut pe Ahitub;

*Ezra 7.3.

12. Ahitub a născut pe Țadoc; Țadoc a născut pe Șalum;

13. Șalum a născut pe Hilchia; Hilchia a născut pe Azaria;

14. Azaria a născut pe Seraia*; Seraia a născut pe Iehoțadac.

*Neem. 11.11.

15. Iehoțadac a plecat și el când a dus Domnul în robie* pe Iuda și Ierusalimul prin Nebucadnețar.

*2 Împ. 25.18.

Urmașii fiilor lui Levi

16. Fiii lui Levi: Gherșon*, Chehat și Merari. –

*Exod 6.16.

17. Iată numele fiilor lui Gherșon: Libni și Șimei. –

18. Fiii lui Chehat: Amram, Ițehar, Hebron și Uziel.

19. Fiii lui Merari: Mahli și Muși. – Acestea sunt familiile lui Levi, după părinții lor.

20. Din Gherșon: Libni, fiul său; Iahat, fiul său; Zima*, fiul său;

*Vers. 42.

21. Ioah, fiul său; Ido, fiul său; Zerach, fiul său; Ieatrai, fiul său. –

22. Fiii lui Chehat: Aminadab, fiul său; Core, fiul său; Asir, fiul său;

23. Elcana, fiul său; Ebiasaf, fiul său; Asir, fiul său;

24. Tahat, fiul său; Uriel, fiul său; Ozia, fiul său; Saul, fiul său.

25. Fiii lui Elcana: Amasai* și Ahimot;

*Vers. 35,36.

26. Elcana, fiul său; Elcana-Țofai, fiul său; Nahat, fiul său;

27. Eliab, fiul său; Ieroham, fiul său; Elcana, fiul său;

28. și fiii lui Samuel, întâiul născut: Vașni și Abia. –

29. Fiii lui Merari: Mahli; Libni, fiul său; Șimei, fiul său; Uza, fiul său;

30. Șimea, fiul său; Haghia, fiul său; Asaia, fiul său.

Leviții cântăreți: Heman, Asaf și Etan

31. Iată aceia pe care i-a pus David pentru cârmuirea cântării în Casa Domnului, de când a avut chivotul un loc* de odihnă:

*Cap. 16.1.

32. ei împlineau slujba de cântăreți înaintea locașului Cortului întâlnirii, până când a zidit Solomon Casa Domnului la Ierusalim, și își făceau slujba după rânduiala care le era poruncită.

33. Iată cei ce slujeau cu fiii lor. Dintre fiii chehatiților: Heman, cântărețul, fiul lui Ioel, fiul lui Samuel,

34. fiul lui Elcana, fiul lui Ieroham, fiul lui Eliel, fiul lui Toah,

35. fiul lui Țuf, fiul lui Elcana, fiul lui Mahat, fiul lui Amasai,

36. fiul lui Elcana, fiul lui Ioel, fiul lui Azaria, fiul lui Țefania,

37. fiul lui Tahat, fiul lui Asir, fiul lui Ebiasaf*, fiul lui Core,

*Exod 6.24.

38. fiul lui Ițehar, fiul lui Chehat, fiul lui Levi, fiul lui Israel. –

39. Fratele său Asaf, care stătea la dreapta sa, Asaf, fiul lui Berechia, fiul lui Șimea,

40. fiul lui Micael, fiul lui Baaseia, fiul lui Malchia,

41. fiul lui Etni, fiul lui Zerach, fiul lui Adaia,

42. fiul lui Etan, fiul lui Zima, fiul lui Șimei,

43. fiul lui Iahat, fiul lui Gherșon, fiul lui Levi. –

44. Fiii lui Merari, frații lor, la stânga: Etan, fiul lui Chiși, fiul lui Abdi, fiul lui Maluc,

45. fiul lui Hașabia, fiul lui Amația, fiul lui Hilchia,

46. fiul lui Amți, fiul lui Bani, fiul lui Șemer,

47. fiul lui Mahli, fiul lui Muși, fiul lui Merari, fiul lui Levi.

Familia lui Aaron

48. Frații lor, leviții, erau însărcinați cu toată slujba locașului Casei lui Dumnezeu.

49. Aaron și fiii săi aduceau jertfe pe altarul* arderilor de tot și tămâie pe altarul** tămâiei, împlineau toate slujbele în Locul Preasfânt și făceau ispășire pentru Israel, potrivit cu tot ce poruncise Moise, robul lui Dumnezeu.

*Lev. 1.9. **Exod 30.7.

50. Iată fiii lui Aaron: Eleazar, fiul său; Fineas, fiul său; Abișua, fiul său;

51. Buchi, fiul său; Uzi, fiul său; Zerahia, fiul său;

52. Meraiot, fiul său; Amaria, fiul său; Ahitub, fiul său;

53. Țadoc, fiul său; Ahimaat, fiul său.

Locurile date leviților

54. Iată locuințele* lor, după satele lor, în hotarele care le-au fost însemnate. Fiilor lui Aaron din familia chehatiților, ieșiți cei dintâi la sorți,

*Ios. 21.

55. li s-a dat Hebronul*, în țara lui Iuda, și locurile lui de pășunat;

*Ios. 21.11,12.

56. dar câmpia* cetății și satele ei au fost date lui Caleb, fiul lui Iefune.

*Ios. 14.13; 15.13.

57. Fiilor lui Aaron* li s-a dat cetatea de scăpare Hebron, Libna și locurile ei de pășunat, Iatir, Eștemoa cu locurile ei de pășunat,

*Ios. 21.13.

58. Hilien cu locurile lui de pășunat, Debir cu locurile lui de pășunat,

59. Așan cu locurile lui de pășunat, Bet-Șemeș cu locurile lui de pășunat;

60. și din seminția lui Beniamin: Gheba cu locurile lui de pășunat, Alemet cu locurile lui de pășunat, Anatot cu locurile lui de pășunat.

Toate cetățile lor erau treisprezece cetăți, după familiile lor.

61. Celorlalți fii ai lui Chehat li s-au dat prin sorți* zece cetăți din familiile seminției lui Efraim, din seminția lui Dan și din jumătatea** seminției lui Manase.

*Vers. 66. **Ios. 21.5.

62. Fiii lui Gherșon, după familiile lor, au căpătat treisprezece cetăți din seminția lui Isahar, din seminția lui Așer, din seminția lui Neftali și din seminția lui Manase în Basan.

63. Fiii lui Merari, după familiile lor, au căpătat prin sorți douăsprezece* cetăți din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad și din seminția lui Zabulon.

*Ios. 21.7,34.

64. Copiii lui Israel au dat astfel leviților cetățile și locurile lor de pășunat.

65. Au dat prin sorți, din seminția lui Iuda, din seminția fiilor lui Simeon și din seminția fiilor lui Beniamin, aceste cetăți, pe care le-au numit pe nume.

66. Cât pentru celelalte* familii ale fiilor lui Chehat, cetățile ținutului lor au fost luate din seminția lui Efraim.

*Vers. 61.

67. Le-au* dat: cetatea de scăpare Sihem cu locurile lui de pășunat, în muntele lui Efraim, Ghezer cu locurile lui de pășunat,

*Ios. 21.21.

68. Iocmeam* cu locurile lui de pășunat, Bet-Horon cu locurile lui de pășunat,

*Ios. 21.22-35.

69. Aialon cu locurile lui de pășunat și Gat-Rimon cu locurile lui de pășunat;

70. și din jumătatea seminției lui Manase au dat: Aner cu locurile lui de pășunat și Bileam cu locurile lui de pășunat, pentru familia celorlalți fii ai lui Chehat.

71. Fiilor lui Gherșon le-au dat: din familia jumătății seminției lui Manase, Golan în Basan cu locurile lui de pășunat și Aștarot cu locurile lui de pășunat;

72. din seminția lui Isahar, Chedeș cu locurile lui de pășunat, Dobrat cu locurile lui de pășunat,

73. Ramot cu locurile lui de pășunat și Anem cu locurile lui de pășunat;

74. din seminția lui Așer, Mașal cu locurile lui de pășunat, Abdon cu locurile lui de pășunat,

75. Hucoc cu locurile lui de pășunat și Rehob cu locurile lui de pășunat;

76. și din seminția lui Neftali, Chedeș din Galileea cu locurile lui de pășunat, Hamon cu locurile lui de pășunat și Chiriataim cu locurile lui de pășunat.

77. Celorlalți leviți, fiilor lui Merari, le-au dat: din seminția lui Zabulon, Rimono cu locurile lui de pășunat și Taborul cu locurile lui de pășunat,

78. iar de cealaltă parte a Iordanului, în fața Ierihonului, la răsărit de Iordan: din seminția lui Ruben, Bețer, în pustiu, cu locurile lui de pășunat, Iahtă cu locurile lui de pășunat,

79. Chedemot cu locurile lui de pășunat și Mefaat cu locurile lui de pășunat;

80. și din seminția lui Gad, Ramot din Galaad cu locurile lui de pășunat, Mahanaim cu locurile lui de pășunat,

81. Hesbonul cu locurile lui de pășunat și Iaezer cu locurile lui de pășunat.

Urmașii lui Isahar

71. Fiii lui Isahar: Tola*, Pua, Iașub și Șimron, patru. *Gen. 46.13. Num. 26.23.

2. Fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam și Samuel, căpeteniile caselor părinților lor, anume ai lui Tola, oameni viteji în neamul lor; pe vremea lui David numărul* lor era de douăzeci și două de mii șase sute.

*2 Sam. 24.1,2. Cap. 27.1.

3. Fiul lui Uzi: Izrahia. Fiii lui Izrahia: Micael, Obadia, Ioel, Ișia, de toți cinci căpetenii;

4. aveau cu ei, după neamurile lor, după casele părinților lor, treizeci și șase de mii de oameni, ostași înarmați pentru război, căci aveau multe neveste și fii.

5. Frații lor, după toate familiile lui Isahar, oameni viteji, erau de toți opt-

zeci și șapte de mii, scriși în spițele de neam.

Urmașii lui Benjamin

6. Fiii lui Benjamin*: Bela, Becher și Iediael, trei. *Gen. 46.21. Num. 26.39. Cap. 8.1, etc.

7. Fiii lui Bela: Ețbon, Uzi, Uziel, Ierimot și Iri, cinci căpetenii ai caselor părinților lor, oameni viteji și scriși în spițele de neam, în număr de douăzeci și două de mii treizeci și patru. –

8. Fiii lui Becher: Zemira, Ioas, Eliezer, Elioenai, Omri, Ieremot, Abia, Anatot și Alamet; toți aceștia erau fii ai lui Becher

9. și scriși în spițele de neam după neamurile lor, drept căpetenii ale caselor părinților lor, oameni viteji, în număr de douăzeci de mii două sute. –

10. Fiul lui Iediael: Bilhan. Fiii lui Bilhan: Ieuș, Benjamin, Ehud, Chenaana, Zetan, Tarsis și Ahișahar;

11. toți aceștia erau fii ai lui Iediael, căpetenii ale caselor părinților lor, oameni viteji, în număr de șaptesprezece mii două sute, în stare să poarte armele și să meargă la război.

12. Șupim* și Hupim, fiii lui Ir; Hușim, fiul lui Aher.

*Num. 26.39.

Urmașii lui Neftali

13. Fiii lui Neftali: Iahtiel, Guni, Iețer și Șalum*, fiii Bilhei.

*Gen. 46.24.

Urmașii lui Manase

14. Fiii lui Manase: Asriel, pe care l-a născut tiitoarea sa siriană; ea a născut pe Machir, tatăl lui Galaad.

15. Machir a luat de nevastă pe sora lui Hupim și Șupim. Numele surorii lui era Maaca. Numele celui de al doilea fiu era Telofhad; și Telofhad a avut fete.

16. Maaca, nevasta lui Machir, a născut un fiu și i-a pus numele Pereș; numele fratelui său era Șereș, și fiii săi erau Ulam și Rechem.

17. Fiul lui Ulam: Bedan*. Aceștia sunt fiii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase.

*1 Sam. 12.11.

18. Sora sa, Hamolechet, a născut pe Ișhod, pe Abiezer* și pe Mahla.

*Num. 26.30.

19. Fiii lui Șemida erau: Ahian, Sihem, Lichi și Aniam.

Urmașii lui Efraim

20. Fiii lui Efraim*: Șutelah; Bered, fiul său; Tahat, fiul său; Eleada, fiul său; Tahat, fiul său;

*Num. 26.35.

Urmașii lui Benjamin

81. Benjamin a născut pe Bela*, întâiul lui născut, pe Așbel, al doilea, Ahrah, al treilea,

*Gen. 46.21. Num. 26.38. Cap. 7.6.

2. Noha, al patrulea, și Rafa, al cincilea.

3. Fiii lui Bela au fost: Adar, Ghera, Abihud,

4. Abișua, Naaman, Ahoah,

5. Ghera, Șefufan și Huram.

6. Iată fiii lui Ehud, care erau capi de familie între locuitorii din Gheba și care i-au strămutat la Manahat*:

*Cap. 2.52.

7. Naaman, Ahia și Ghera. Ghera, care i-a strămutat, a născut pe Uza și pe Ahihud.

8. Șaharaim a avut copii în țara Moabului, după ce a îndepărtat pe nevestele sale: Hușim și Baara.

9. Cu nevasta sa Hodeș a avut pe: Iobab, Tîbia, Meșu, Malcam,

10. Ieuț, Șochia și Mirma. Aceștia sunt fiii săi, capii de familie.

11. Cu Hușim a avut pe: Abitub și Elpaal.

12. Fiii lui Elpaal: Eber, Mișeam și Șemer, care a zidit Ono, Lod și satele lui.

13. Beria și Șema, care erau capi de familie între locuitorii Aialonului, au pus pe fugă pe locuitorii din Gat.

14. Ahio, Șașac, Ieremot,

15. Zebadia, Arad, Eder,

16. Micael, Ișfa și Ioha erau fiii lui Beria. –

17. Zebadia, Meșulam, Hizchi, Eber, 18. Ișmerai, Izlia și Iobab erau fiii lui Elpaal. –

19. Iachim, Zicri, Zabdi,

20. Elienai, Tiltai, Eliel,

21. Adaia, Beraia și Șimrat erau fiii lui Șimei.

22. Ișpan, Eber, Eliel,

23. Abdon, Zicri, Hanan,

24. Hanania, Elam, Antotia,

25. Ifdeia și Penuel erau fiii lui Șașac. –

26. Șamșera, Șeharia, Atalia,

27. Iaareșia, Elia și Zicri erau fiii lui Ieroham. –

28. Aceștia sunt capi de familie, capi după neamurile lor. Ei locuiau la Ierusalim.

Spîta neamului lui Saul

29. Tatăl lui Gabaon locuia la Gabaon, și numele nevestei* lui era Maaca.

*Cap. 9.35.

21. Zabad, fiul său; Șutelah, fiul său; Ezer și Elead. Oamenii din Gat, născuți în țară, i-au omorât, pentru că se coborâseră să le ia turmele.

22. Efraim, tatăl lor, s-a jelit multă vreme, și frații săi au venit să-l mângâie.

23. Apoi a intrat la nevasta sa, și ea a zămislit și a născut un fiu; el i-a pus numele Beria (*În nenorocire*), pentru că nenorocirea era în casă.

24. A avut ca fiică pe Șeera, care a zidit Bet-Horonul de jos și Bet-Horonul de sus, și pe Uzen-Șeera.

25. Refah, fiul său, și Reșef; Telah, fiul său; Tahan, fiul său;

26. Laedan, fiul său; Amihud, fiul său; Elișama, fiul său;

27. Nun, fiul său; Iosua, fiul său.

28. Ei aveau în stăpânire și ca locuință Betelul cu satele lui; la răsărit: Naaran*; la apus: Ghezer cu satele lui, Sihemul cu satele lui, până la Gaza cu satele ei.

*Ios. 16.7.

29. Fiii lui Manase* stăpâneau Bet-Șeanul cu satele lui, Taanacul cu satele lui, Meghidoul** cu satele lui, Dorul cu satele lui. În aceste cetăți au locuit fiii lui Iosif, fiul lui Israel.

*Ios. 17.7. **Ios. 17.11.

Urmașii lui Așer

30. Fiii lui Așer*: Imna, Ișva, Ișvi și Beria; și Serah, sora lor.

*Gen. 46.17. Num. 26.44.

31. Fiii lui Beria: Eber și Malchiel.

32. Malchiel a fost tatăl lui Birzavit. Și Eber a născut pe Iașlet, pe Șomer și pe Hotam, și pe sora lor Șua. –

33. Fiii lui Iașlet: Pasac, Bimhal și Așvat. Aceștia sunt fiii lui Iașlet. –

34. Fiii lui Șamer: Ahi, Rohega, Huba și Aram. –

35. Fiii lui Helem, fratele său: Tofah, Imna, Șeleș și Amal.

36. Fiii lui Tofah: Suah, Harnefer, Șual, Beri, Imra,

37. Bețer, Hod, Șama, Șilșa, Itran și Beera.

38. Fiii lui Ieter: Iefune, Pispa și Ara. –

39. Fiii lui Ula: Arah, Haniel și Riția. –

40. Toți aceștia erau fiii lui Așer, căpeteniile caselor părinților lor, oameni aleși și viteji, căpeteniile domnilor, scriși în număr de douăzeci și șase de mii de oameni, în stare să poarte armele și să meargă la război.

30. Abdon era fiul său întâi născut, apoi Tur, Chis, Baal, Nadab,
31. Ghedor, Ahio și Zecher.

32. Miclot a născut pe Șimea. Și ei locuiau tot la Ierusalim lângă frații lor, împreună cu frații lor. –

33. Ner* a născut pe Chis; Chis a născut pe Saul; Saul a născut pe Ionatan, pe Malchi-Șua, pe Abinadab și pe Eșbaal. ^{*1 Sam. 14.51.}

34. Fiul lui Ionatan: Merib-Baal. Merib-Baal a născut pe Mica*. ^{*2 Sam. 9.12.}

35. Fiii lui Mica: Piton, Melec, Taerea și Ahaz.

36. Ahaz a născut pe Iehoada; Iehoada a născut pe Alemet, Azmavet și Zimri; Zimri a născut pe Moța;

37. Moța a născut pe Binea. Fiul acestuia a fost Rafa*; Eleasa a fost fiul acestuia; Ațel a fost fiul acestuia; ^{*Cap. 9.43.}

38. Ațel a avut șase fii, ale căror nume iată-le: Azricam, Bocru, Ismael, Șearia, Obadia și Hanan. Toți aceștia erau fiii lui Ațel. –

39. Fiii fratelui său Eșec: Ulam, întâiul lui născut, Ieus, al doilea, și Elifelet, al treilea.

40. Fiii lui Ulam au fost oameni viteji care trăgeau cu arcul, și au avut mulți fii și nepoți, o sută cincizeci.

Toți aceștia sunt fiii lui Benjamin.

Locuitorii Ierusalimului după întoarcerea din robie

91. Tot* Israelul este scris în spițele de neam și trecut în cartea împăraților lui Israel. Și Iuda a fost luat rob în Babilon, din pricina fărădelegilor lui. ^{*Ezra 2.59.}

2. Cei dintâi* locuitori care au locuit în moșiile lor, în cetățile lor, erau israeliții, preoții, leviții și netiniții*. ^{*Ezra 2.70. Neem. 7.73. **Ios. 9.27. Ezra 2.43; 8.20.}

3. La Ierusalim* locuiau fii de ai lui Iuda, fii de ai lui Benjamin și fii de ai lui Efraim și Manase. – ^{*Neem. 11.1.}

4. Fii de ai lui Pereț, fiul lui Iuda: Utai, fiul lui Amihud, fiul lui Omri, fiul lui Imri, fiul lui Bani.

5. Dintre șiloniți: Asaia, întâiul născut, și fiii săi.

6. Fii de ai lui Zerah: Ieuel și frații săi, șase sute nouăzeci. –

7. Fii de ai lui Benjamin: Salu, fiul lui Meșulam, fiul lui Hodavia, fiul lui Asenua;

8. Ibneia, fiul lui Ieroham; Ela, fiul lui Uzi, fiul lui Micri; Meșulam, fiul

lui Șefatia, fiul lui Reuel, fiul lui Ibnia;

9. și frații lor, după neamurile lor, nouă sute cincizeci și șase. Toți oamenii aceștia erau capi de familie în casele părinților lor.

Preoții

10. Din* preoți: Iedaeia, Iehoiarib, Iachin, ^{*Neem. 11.10, etc.}

11. Azaria, fiul lui Hilchia, fiul lui Meșulam, fiul lui Tadoc, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, mai marele Casei lui Dumnezeu;

12. Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia; Maesai, fiul lui Adiel, fiul lui Iahzera, fiul lui Meșulam, fiul lui Meșilemit, fiul lui Imer;

13. și frații lor, căpetenii ale caselor părinților lor, o mie șapte sute șazeci, oameni viteji, puși în slujba Casei lui Dumnezeu.

Leviții și slujbele Sfântului Locaș

14. Din leviți: Șemaia, fiul lui Hașub, fiul lui Azricam, fiul lui Hașabia, din fiii lui Merari;

15. Bacbacar, Hereș, Galal, Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zicri, fiul lui Asaf;

16. Obadia, fiul lui Șemaia, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun; Berechia, fiul lui Asa, fiul lui Elcana, care locuia în satele netofaților.

17. Și ușierii: Șalum, Acub, Talmon, Ahiman și frații lor; Șalum era căpetenia lor;

18. și până în ziua de azi el este la ușa împăratului, la răsărit. Aceștia sunt ușierii taberei fiilor lui Levi.

19. Șalum, fiul lui Core, fiul lui Ebiasaf, fiul lui Core, și frații săi din casa tatălui său, coreiții, împlineau slujba de păzitori ai pragurilor Cortului; părinții lor păziseră intrarea în tabăra Domnului,

20. și Fineas*, fiul lui Eleazar, fusese odinioară căpetenia lor, și Domnul era cu el. ^{*Num. 31.6.}

21. Zaharia, fiul lui Meșelemia, era ușier la intrarea Cortului întâlnirii.

22. De toți erau două sute doisprezece, aleși ca ușieri ai pragurilor și scriși în spițele de neam, după satele lor. David și* văzătorul** Samuel îi puseseră în slujba lor. ^{*1 Sam. 9.9. **Cap. 16.1,2.}

23. Ei și copiii lor păzeau ușile Casei Domnului, adică ale casei Cortului.

24. Erau ușieri în cele patru vânturi: la răsărit, la apus, la miazănoapte și la miazăzi.

25. Frații lor, care locuiau în satele lor, trebuiau să vină din timp în timp la ei* șapte zile. ^{*2 Imp. 11.5.}

26. Căci aceste patru căpetenii ale ușierilor, acești leviți, erau întotdeauna în slujbă și mai aveau privegherea asupra odăilor și vistieriilor Casei lui Dumnezeu;

27. petreceau noaptea în jurul Casei lui Dumnezeu, a cărei pază o aveau și pe care trebuiau s-o deschidă în fiecare dimineață.

28. Unii din leviți aveau grijă de uneltele pentru slujbă, pe care le numărau la intrare și le numărau și la ieșire.

29. Alții îngrijeau de unelte, de toate uneltele Sfântului Locaș, și de floarea făinii, de vin, de untdelemn, de tămâie și de miresme.

30. Fii de ai preoților pregăteau tămâia* mirositoare. ^{*Exod 30.23.}

31. Matitia, unul din leviți, întâiul născut al lui Șalum, coreitul, avea grijă de* turtele coapte în tigiie. ^{*Lev. 2.5; 6.21.}

32. Și unii din frații lor, dintre chehațiți, erau însărcinați să pregătească pentru fiecare Sabat pâinile* pentru punerea înaintea Domnului. ^{*Lev. 24.8.}

33. Aceștia sunt cântăreții*, capii de familie ai leviților, care locuiau în odăi, scutiți de alte slujbe, pentru că lucrau zi și noapte. ^{*Cap. 6.31; 25.1.}

34. Aceștia sunt capii de familie ai leviților, capi după neamurile lor. Ei locuiau la Ierusalim.

Locuitorii din Gabaon și casa lui Saul

35. Tatăl lui Gabaon, Ieiel, locuia la Gabaon, și numele nevastei lui era Maaca*. ^{*Cap. 8.29.}

36. Abdon a fost fiul său întâi născut, apoi Tur, Chis, Baal, Ner, Nadab,

37. Ghedor, Ahio, Zaharia și Miclot.

38. Miclot a născut pe Șimeam. Și ei locuiau tot la Ierusalim lângă frații lor, cu frații lor.

39. Ner* a născut pe Chis; Chis a născut pe Saul; Saul a născut pe Ionatan, pe Malchi-Șua, pe Abinadab și pe Eșbaal. ^{*Cap. 8.33.}

40. Fiul lui Ionatan: Merib-Baal. Merib-Baal a născut pe Mica.

41. Fiii lui Mica: Piton, Melec și Tahrea.

42. Ahaz* a născut pe Iaera; Iaera a născut pe Alemet, Azmavet și Zimri; Zimri a născut pe Moța; ^{*Cap. 8.35.}

43. Moța a născut pe Binea. Fiul acestuia a fost Refaia; Eleasa a fost fiul acestuia; Ațel a fost fiul acestuia.

44. Ațel a avut șase fii, ale căror nume iată-le: Azricam, Bocru, Ismael, Șearia, Obadia și Hanan. Aceștia sunt fiii lui Ațel.

ISTORIA LUI DAVID

(2 Samuel 23.3-5. Capitolele 10-29.)

Moartea lui Saul

101. Filistenii* s-au luptat cu Israel, și oamenii lui Israel au luat-o la fugă înaintea filistenilor și au căzut morți pe muntele Ghilboa. ^{*1 Sam. 31.1,2.}

2. Filistenii au urmărit pe Saul și pe fiii lui și au ucis pe Ionatan, Abinadab și Malchi-Șua, fiii lui Saul.

3. Învălmășeala luptei a prins și pe Saul; arcașii l-au ajuns și l-au rănit.

4. Saul a zis atunci celui ce-i ducea armele: „Scoate-ți sabia și străpunge-mă cu ea, ca nu cumva să vină acești netăiați împrejur să mă batjocorească.” Cel ce-i ducea armele n-a voit, căci se temea. Și Saul și-a luat sabia și s-a aruncat în ea.

5. Cel ce ducea armele lui Saul, văzându-l mort, s-a aruncat și el în sabia lui și a murit.

6. Astfel a pierit Saul și cei trei fii ai lui, și toată casa lui a pierit în același timp.

7. Toți bărbații lui Israel care erau în vale, văzând fuga și văzând că Saul și fiii lui au murit, și-au părăsit cetățile și au fugit și ei. Și filistenii au venit și s-au așezat acolo.

8. A doua zi, filistenii au venit să jefuiască morții și au găsit pe Saul și pe fiii lui căzuți pe muntele Ghilboa.

9. L-au jefuit și i-au luat capul și armele. Apoi au trimis să dea de știre prin toată țara filistenilor, idolilor lor și poporului.

10. Au pus* armele lui Saul în casa dumnezeului lor și i-au atârnat țeasta capului în templul lui Dagon. ^{*1 Sam. 31.10.}

11. Când au auzit toți locuitorii din Iabesul din Galaad tot ce au făcut filistenii lui Saul,

12. s-au sculat toți oamenii viteji, au luat trupul lui Saul și trupurile fiilor lui și le-au dus la Iabes. Le-au îngropat oasele sub stejar, la Iabes, și au postit șapte zile.

13. Saul a murit, pentru că s-a făcut vinovat de fărădelege față de Domnul, al cărui cuvânt* nu l-a păzit, și pentru că a întreat** și cerut sfatul celor ce cheamă morții.

*1 Sam. 13.13; 15.23. **1 Sam. 28.7.

14. N-a întreat pe Domnul: de aceea Domnul l-a omorât, și împărăția a dat-o* lui David, fiul lui Isai.

*1 Sam. 15.28. 2 Sam. 3.9,10; 5.3.

David, împărat

11 1. Tot Israelul* s-a strâns la David la Hebron, zicând: „Iată că noi suntem os din oasele tale și carne din carnea ta.

*2 Sam. 5.1.

2. Odinioară, chiar când era Saul împărat, tu duceai și aduceai pe Israel înapoi. Domnul Dumnezeuul tău ți-a zis: „Tu vei paște* pe poporul Meu, Israel, și tu vei fi căpetenia poporului Meu, Israel.“

*Ps. 78.71.

3. Astfel toți bătrânii lui Israel au venit la împărat la Hebron, și David a făcut legământ cu ei la Hebron, înaintea Domnului. Au uns* pe David împărat peste Israel, după cuvântul Domnului spus prin Samuel**.

*2 Sam. 5.3. **1 Sam. 16.1,12,13.

4. David a mers* cu tot Israelul asupra Ierusalimului, adică Iebus. Acolo** erau iebusiții, locuitorii țării.

*2 Sam. 5.6. **Jude. 1.21; 19.10.

5. Locuitorii Iebusului au zis lui David: „Nu vei intra aici.“ Dar David a luat cetățuia Sionului: aceasta este cetatea lui David.

6. David zisese: „Oricine va bate cel dintâi pe iebusii și va fi căpetenie și domn.“ Ioab, fiul Teruiei, s-a suit cel dintâi, și a ajuns căpetenie.

7. David s-a așezat în cetățuie; de aceea au numit-o cetatea lui David.

8. Au făcut zid împrejurul cetății, de la Milo de jur împrejur; și Ioab a dres cealaltă parte a cetății.

9. David ajungea din ce în ce mai mare, și Domnul oștirilor era cu el.

Vitejii lui David

10. Iată* căpeteniile vitejilor care erau în slujba lui David și care l-au ajutat, împreună cu tot Israelul, să-și întărească stăpânirea, ca să-l pună

împărat, după cuvântul** Domnului cu privire la Israel. *2 Sam. 23.8. **1 Sam. 16.1,12.

11. Iată, după numărul lor, vitejii care erau în slujba lui David:

Iașobeam, fiul lui Hacmoni, unul din căpitani de seamă. El și-a învățit sulița peste trei sute de oameni, pe care i-a omorât dintr-o singură dată.

12. După el, Eleazar, fiul lui Dodo, ahohitul, unul din cei trei războinici.

13. El era cu David la Pas-Damim, unde se strânseseră filistenii pentru luptă. Acolo era o bucată de pământ plină cu orz; și poporul fugea dinaintea filistenilor.

14. S-au așezat în mijlocul ogorului, l-au ocrotit și au bătut pe filistenii. Și Domnul a dat o mare izbăvire.

15. Trei din cele treizeci de căpetenii s-au* coborât la David pe stâncă, în peștera Adulam, când tabăra filistenilor era în valea** refaimiților.

*2 Sam. 23.13. **Cap. 14.9.

16. David era atunci în cetățuie, și o ceată a filistenilor era la Betleem.

17. David a avut o dorință și a zis: „Cine-mi va aduce apă de băut din fântâna de la poarta Betleemului?“

18. Atunci cei trei bărbați au trecut prin tabăra filistenilor și au scos apă din fântâna de la poarta Betleemului. Au adus-o și au dat-o lui David; dar David n-a vrut s-o bea, ci a vărsat-o înaintea Domnului.

19. El a zis: „Să mă ferească Dumnezeu meu să fac una ca aceasta! Să beau eu sângele acestor oameni, care s-au dus cu primejdia vieții lor? Căci cu primejdia vieții lor au adus-o.“ Și n-a voit s-o bea. Iată ce au făcut acești trei viteji.

20. Abișai*, fratele lui Ioab, era căpetenia celor trei. El și-a învățat sulița peste trei sute de oameni și i-a omorât; și i-a mers faima între cei trei.

*2 Sam. 23.18.

21. El* era cel mai cu vază din cei trei din rândul al doilea și a fost căpetenia lor; dar n-a ajuns pe cei trei dintâi;

*2 Sam. 23.19.

22. Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui om din Cabteel, om de preț și vestit prin isprăvile lui. El* a ucis cei doi lei ai Moabului. S-a coborât în mijlocul unei gropi pentru apă, unde a ucis un leu, într-o zi când căzuse zăpada. *2 Sam. 23.20.

23. El a ucis pe un egiptean care avea o statură de cinci coți și avea

în mână o suliță ca sulul unui țesător; s-a coborât împotriva lui cu un toiag, a smuls sulița din mâna egipteanului și l-a ucis cu ea.

24. Iată ce a făcut Benaia, fiul lui Iehoiada; și i-a mers faima printre cei trei viteji.

25. Era cel mai cu vază din cei treizeci; dar n-a ajuns pe cei trei dintâi. David l-a primit în sfatul celor mai aproape de el.

26. Vitejii oștirii:
Asael*, fratele lui Ioab; Elhanan, fiul lui Dodo din Betleem;

*2 Sam. 23.24.

27. Șamot din Haror; Heleț din Palon;

28. Ira, fiul lui Icheș, din Tecoa; Abiezer din Anatot;

29. Sibecai, hușatitul; Ilai din Ahoah;

30. Maharai din Netofa; Heled, fiul lui Baana, din Netofa;

31. Itai, fiul lui Ribai, din Ghibeea fiilor lui Benjamin; Benaia din Piraton;

32. Hurai din Nahale-Gaaș; Abiel, din Araba;

33. Azmavet din Baharum; Eliahba din Șaalbon;

34. Bene-Hașem din Ghizon; Ionatan, fiul lui Șaghe, din Harar;

35. Ahiam, fiul lui Sacar, din Harar; Elifal, fiul lui Ur;

36. Hefer din Mechera; Ahia din Palon;

37. Hețro din Carmel; Naarai, fiul lui Ezbai;

38. Ioel, fratele lui Natan; Mibhar, fiul lui Hagri;

39. Telec, amonitul; Nahrai, din Berot, care ducea armele lui Ioab, fiul Teruiei;

40. Ira din Ieter; Gareb din Ieter;

41. Urie, hetitul; Zabad, fiul lui Ahlai;

42. Adina, fiul lui Șiza, rubenitul, căpetenia rubeniților, și treizeci împreună cu el;

43. Hanan, fiul lui Maaca; Iosafat din Mitni;

44. Ozia din Aștarot; Șama și Iehiel, fiii lui Hotam, din Aroer;

45. Iediael, fiul lui Șimri; Ioha, fratele său, tititul;

46. Eliel din Mahavim; Ieribai și Ioșavia, fiii lui Elnaam; Itma, moabitul;

47. Eliel, Obed și Iaasiel-Mețobaia.

Războinicii lui David în timpul lui Saul

12 1. Iată* cei ce s-au dus la David la Țiclag**, pe când se ținea el departe de fața lui Saul, fiul lui Chis. Ei făceau parte din vitejii care i-au dat ajutor în timpul războiului.

*1 Sam. 27.2. **1 Sam. 27.6.

2. Erau arcași, cu mâna dreaptă și cu mâna stângă* aruncau pietre, iar cu arcul trăgeau săgeți: erau din Benjamin, din numărul fraților lui Saul.

*Jude. 20.16.

3. Căpetenia Ahiezer și Ioas, fiii lui Șemaa din Ghibeea; Ieziel și Pelet, fiii lui Azmavet; Beraca, Iehu din Anatot;

4. Ișmaia din Gabaon, viteaz între cei treizeci și căpetenie peste treizeci; Ieremia, Iahaziel, Iohanana, Iozabad din Ghedera;

5. Eluzai, Ierimot, Bealia, Șemaria, Șefatia din Harof;

6. Elcana, Ișia, Azareel, Ioezer și Iașobeam, coreiți;

7. Ioela și Zebadia, fiii lui Ieroham din Ghedor.

8. Dintre gadiți, niște viteji au plecat să se ducă la David în cetățuia din pustiu, ostași deprinși la război, înarmați cu scut și cu suliță, ca niște lei, și iuți ca niște câprioare* de pe munți.

*2 Sam. 2.18.

9. Ezer, căpetenia; Obadia, al doilea; Eliab, al treilea;

10. Mișmana, al patrulea; Ieremia, al cincilea;

11. Atai, al șaselea; Eliel, al șaptelea;

12. Iohanana, al optulea; Elzabad, al nouălea;

13. Ieremia, al zecelea; Macbanai, al unsprezecelea.

14. Aceștia erau fiii lui Gad, căpetenii ale oștirii; unul singur, cel mai mic, putea să se lupte cu o sută de oameni, și cel mai mare cu o mie.

15. Aceștia au trecut Iordanul în luna întâi, când ieșea* din matcă pe tot cursul lui, și ei sunt aceia care au pus pe fugă pe toți locuitorii din văi, la răsărit și la apus.

*Ios. 3.15.

16. Și din fiii lui Benjamin și ai lui Iuda au fost unii care s-au dus la David în cetățuie.

17. David le-a ieșit înainte și le-a vorbit astfel: „Dacă veniți la mine cu gânduri bune, ca să mă ajutați, inima mea se va uni cu voi; dar, dacă veniți

să mă înșelați în folosul vrăjmașilor mei, când nu fac nici o silnicie, Dumnezeuul părinților noștri să vadă și să judece!“

18. Amasai*, unul din căpitani de seamă, a fost apucat de Duhul și a zis: „Suntem cu tine, Davide, și cu tine, fiul lui Isai! Pace, pace ție și pace celor ce te ajută, căci Dumnezeuul tău ți-a ajutat!“ Și David i-a primit și i-a pus între căpeteniile oștirii. *2 Sam. 17.25.

19. Niște oameni din Manase s-au unit cu David, când* a pornit cu război împotriva lui Saul cu filistenii. Dar n-au fost de ajutor filistenilor; căci, după ce s-au sfătuit, domnii filistenilor au trimis înapoi pe David, zicând: „S-ar putea ca el să treacă de partea stăpânului său Saul, și să ne pună astfel în primejdie capetele** noastre.“ *1 Sam. 29.2. **1 Sam. 29.4.

20. Când s-a întors la Tielag, iată cei ce s-au unit cu el din Manase: Adnah, Iozabad, Iediael, Micael, Iozabad, Elihu și Tiltai, căpetenia miilor lui Manase.

21. Au dat ajutor lui David împotriva cetei* (jefuitorilor amaleciți), căci toți erau oameni viteji, și au ajuns căpetenii în oștire. *1 Sam. 30.1,9,10.

22. Și din zi în zi veneau oameni la David să-l ajute, până ce a avut o tabără mare, ca o tabără a lui Dumnezeu.

Războinicii celor douăsprezece seminții

23. Iată numărul oamenilor înarmați pentru război, care s-au dus* la David în Hebron, ca să treacă** asupra lui domnia lui Saul, după* porunca Domnului:

*2 Sam. 2.3,4; 5.1. Cap. 11.1. **Cap. 10.14. †1 Sam. 16.1,3.

24. Fiii lui Iuda, care purtau scutul și sulița, șase mii opt sute înarmați pentru război.

25. Din fiii lui Simeon, oameni viteji la război, șapte mii o sută.

26. Din fiii lui Levi, patru mii șase sute;

27. și Iehoiada, mai marele aaroniților, și cu el trei mii șapte sute;

28. și Iadoc*, tânăr viteaz, și casa tatălui său, douăzeci și două de căpetenii. *2 Sam. 8.17.

29. Din fiii lui Beniamin, frații lui Saul, trei mii; căci până atunci cea mai mare* parte dintre ei rămăsese credincioși casei lui Saul. *2 Sam. 2.8,9.

30. Din fiii lui Efraim, douăzeci de mii opt sute, oameni viteji, oameni cu faimă, după casele părinților lor.

31. Din jumătatea seminției lui Manase, optsprezece mii, care au fost numiți pe nume să se ducă să pună împărat pe David.

32. Din fiii lui Isahar, care se pricepeau* în înțelegerea vremurilor și știau ce trebuia să facă Israel, două sute de căpetenii, și toți frații lor erau puși sub porunca lor. *Est. 1.13.

33. Din Zabulon, cincizeci de mii în stare să meargă la oștire, înarmați pentru luptă cu toate armele de război și gata să se lupte cu o inimă hotărâtă.

34. Din Neftali, o mie de căpetenii, și cu ei treizeci și șapte de mii care purtau scutul și sulița.

35. Din daniți, înarmați pentru război douăzeci și opt de mii șase sute.

36. Din Așer, în stare să meargă la oaste și gata de luptă, patruzece de mii.

37. Și de cealaltă parte a Iordanului, din rubeniți, din gadiți și din jumătatea seminției lui Manase, cu toate armele de război, o sută douăzeci de mii.

38. Toți acești bărbați, oameni de război, gata de luptă, au venit la Hebron cu inima neprefăcută, ca să pună pe David împărat peste tot Israelul. Și toți ceilalți din Israel erau tot cu un gând să facă împărat pe David.

39. Au stat acolo trei zile cu David, mâncând și bănd, căci frații lor le pregătiseră de mâncare.

40. Și chiar cei ce locuiau lângă ei până la Isahar, la Zabulon și Neftali, aduceau merinde pe măgari, pe cămile, pe catări și pe boi: aluături, turte de smochine și de stafide, vin, untdelemn, boi și oi din belșug, căci era bucurie în Israel.

Chivotul adus de David în casa lui Obed-Edom

13 1. David a ținut sfat cu căpeteniile peste mii și peste sute, cu toți mai marii.

2. Și David a zis întregii adunări a lui Israel: „Dacă găsiți cu cale și dacă lucrul acesta vine de la Domnul Dumnezeuul nostru, să trimitem în toate părțile la frații noștri care au rămas* în toate ținuturile lui Israel și la preoți și leviți, în cetățile și împrejurimile lor, ca să se strângă la noi,

*1 Sam. 31.1. Isa. 37.4.

3. și să aducem la noi chivotul Dumnezeului nostru, căci* nu ne-am mai îngrijit de el de pe vremea lui Saul.“

*1 Sam. 7.1,2.

4. Toată adunarea a hotărât să facă așa, căci lucrul acesta a părut bun întregului popor.

5. David a strâns* pe tot Israelul, de la Șilhor** în Egipt, până la intrarea Hamatului, ca să aducă din* Chiriati-Iearim chivotul lui Dumnezeu.

*1 Sam. 7.5. 2 Sam. 6.1. **Jos. 13.3. †1 Sam. 6.21; 7.1.

6. Și David, împreună cu tot Israelul, s-a suit la Baala*, la Chiriati-Iearim, care este al lui Iuda, ca să ridice de acolo chivotul lui Dumnezeu, înaintea căruia este chemat Numele Domnului care șade** între heruvimi.

*Jos. 15.9,60. **1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2.

7. Au pus într-un car* nou chivotul lui Dumnezeu pe care l-au luat din casa** lui Abinadab: Uza și Ahio cârmuiau carul. *Num. 4.15. Cap. 15.2,13. **1 Sam. 7.1.

8. David* și tot Israelul jucau înaintea lui Dumnezeu cu toată puterea lor, cântând și zicând din harpe, din lăute, din tobe, din chimvale și din trâmbițe. *2 Sam. 6.5.

9. Când au ajuns la aria lui Chidon, Uza a întins mâna să apuce chivotul, pentru că boii erau să-l răstoarne.

10. Domnul s-a aprins de mânie împotriva lui Uza și Domnul l-a lovit, pentru că* întinsese mâna pe chivot. Uza a murit** acolo înaintea lui Dumnezeu. *Num. 4.15. Cap. 15.13,15. **Lev. 10.2.

11. David s-a mâniat că Domnul făcuse o spărtură, lovind pe Uza cu o asemenea pedeapsă. De aceea locul acesta a fost numit până în ziua de azi Pereț-Uza¹.

12. David s-a temut de Dumnezeu în ziua aceea și a zis: „Cum să aduc chivotul lui Dumnezeu la mine?“

13. David n-a tras chivotul la el în cetatea lui David, ci l-a dus în casa lui Obed-Edom din Gat.

14. Chivotul* lui Dumnezeu a rămas trei luni la familia lui Obed-Edom, în casa lui. Și Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom** și tot ce era al lui.

*2 Sam. 6.11. **Gen. 30.27. Cap. 26.5.

Casa lui David și copiii lui

14 1. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis soli lui David și lemn de cedru, și cioplituri de piatră, și tâmplari să-i zidească o casă. *2 Sam. 5.11, etc.

1. Sau: Spărtura lui Uza

2. David a cunoscut că Domnul îl întărea ca împărat al lui Israel și că împărăția lui s-a înălțat foarte mult, din pricina poporului Său, Israel.

3. David a mai luat nevastă și la Ierusalim: și a mai născut fii și fiice.

4. Iată numele celor* ce i s-au născut la Ierusalim: Șamua, Șobab, Natan, Solomon, *Cap. 3.5.

5. Ibhar, Elișua, Elfelet,

6. Noga, Nefeg, Iafia,

7. Elișama, Beeliada și Elifelet.

Biruințele lui David asupra filistenilor

8. Filistenii au auzit că David* fusese uns împărat peste tot Israelul și s-au suit cu toții să-l caute. David a fost înștiințat de acest lucru și le-a ieșit înainte. *2 Sam. 5.17.

9. Filistenii au venit și s-au răspândit în valea* refaimiților. *Cap. 11.15.

10. David a întrebat pe Dumnezeu zicând: „Să mă sui împotriva filistenilor, și îi vei da în mâinile mele?“ Și Domnul i-a zis: „Suie-te, și-i voi da în mâinile tale.“

11. S-au suit la Baal-Perațim, unde David i-a bătut. Apoi a zis: „Dumnezeu a risipit pe vrăjmașii mei prin mâna mea, ca pe niște ape care se scurg.“ De aceea s-a dat locului acestuia numele Baal-Perațim.

12. Ei și-au lăsat acolo dumnezeii, care au fost arși în foc după porunca lui David.

13. Filistenii* s-au răspândit din nou în vale. *2 Sam. 5.22.

14. David a întrebat iarăși pe Dumnezeu. Și Dumnezeu i-a zis: „Să nu te sui după ei; întoarce-te de la ei și mergi* asupra lor prin fața duzilor. *2 Sam. 5.23.

15. Când vei auzi un vuiet de pași în vârfurile duzilor, atunci să ieși la luptă, căci Dumnezeu merge înaintea ta, ca să bată oastea filistenilor.“

16. David a făcut cum îi poruncise Dumnezeu, și oastea filistenilor a fost bătută de la Gabaon* până la Ghezer. *2 Sam. 5.25.

17. Faima* lui David s-a răspândit în toată țara, și Domnul l-a făcut de** temut pentru toate neamurile. *Jos. 6.27. 2 Cron. 26.8. **Deut. 2.25; 11.25.

David aduce chivotul la Ierusalim

15 1. David și-a zidit case în cetatea lui David; a pregătit un loc chivotului lui Dumnezeu și a ridicat un Cort* pentru el. *Cap. 16.1.

2. Atunci David a zis: „Chivotul* lui Dumnezeu nu trebuie purtat decât de leviți, căci pe ei i-a ales Domnul să ducă chivotul lui Dumnezeu și să-I slujească pe vecie.“
*Num. 4.2, 15. Deut. 10.8; 31.9.

3. Și David a strâns* tot Israelul la Ierusalim, ca să suie chivotul Domnului la locul pe care i-l pregătise.

4. David a strâns pe fiii lui Aaron și pe leviți:

5. din fiii lui Chehat: pe căpetenia Uriel și pe frații săi, o sută douăzeci;

6. din fiii lui Merari: pe căpetenia Asaia și pe frații săi, două sute douăzeci;

7. din fiii lui Gherson: pe căpetenia Ioel și pe frații săi, o sută treizeci;

8. din fiii lui Elișafan*: pe căpetenia Semaia și pe frații săi, două sute;

9. din fiii lui Hebron*: pe căpetenia Eliel și pe frații săi, optzeci; *Exod 6.18.
10. din fiii lui Uziel: pe căpetenia Aminadab și pe frații săi, o sută doisprezece.

11. David a chemat pe preoții: Tadic și Abiatar, și pe leviți: Uriel, Asaia, Ioel, Șemaia, Eliel și Aminadab

12. și le-a zis: „Voi sunteți capii de familie ai leviților, sfințiți-vă, voi și frații voștri, și suiți chivotul Domnului Dumnezeului lui Israel la locul pe care i l-am pregătit.

13. Pentru că* n-ați fost întâia dată, de aceea ne-a lovit Domnul** Dumnezeul nostru, căci nu l-am căutat după Lege.“
*2 Sam. 6.3. Cap. 13.7. **Cap. 13.10, 11.

14. Preoții și leviții s-au sfințit ca să suie chivotul Domnului Dumnezeului lui Israel.

15. Fiii leviților au dus chivotul lui Dumnezeu pe umeri cu niște drugi, cum poruncise* Moise după cuvântul Domnului.
*Exod 25.14. Num. 4.15; 7.9.

16. Și David a zis căpeteniilor leviților să așeze pe frații lor cântăreți cu instrumente de muzică, cu lăute, harpe și țambale, și să sune din ele cântări răsunătoare, în semn de bucurie.

17. Leviții au așezat pe Heman*, fiul lui Ioel; dintre frații lui, pe Asaf**, fiul lui Berechiah; și dintre fiii lui Merari, frații lor, pe Etan†, fiul lui Cușai; *Cap. 6.33. **Cap. 6.39. †Cap. 6.44.

18. apoi împreună cu ei pe frații lor de a doua mână: pe Zaharia, Ben, Iaaziel, Șemiramot, Iehiel, Uni, Eliab,

Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, și Micneia, și Obed-Edom, și Ieiel, ușieri.

19. Cântăreții, Heman, Asaf și Etan aveau țambale de aramă, ca să sune din ele.

20. Zaharia, Aziel, Șemiramot, Iehiel, Uni, Eliab, Maaseia și Benaia aveau lăute pe* alamot; *Ps. 46, titlu.

21. și Matitia, Elifele, Micneia, Obed-Edom, Ieiel și Azazia aveau harpe cu opt corzi, ca să sune tare.

22. Chenania, căpetenia muzicii între leviți, cârmuia muzica, fiindcă era meșter.

23. Berechiah și Elcana erau ușierii chivotului.

24. Șebania, Iosafat, Netaneel, Amasai, Zaharia, Benaia și Eliezer, preoții, sunau din trâmbițe* înaintea chivotului lui Dumnezeu. Obed-Edom și Iehia erau ușierii chivotului.
*Num. 10.8. Ps. 81.3.

25. David*, bătrânii lui Israel și căpeteniile miilor au pornit astfel să suie chivotul legământului Domnului de la casa lui Obed-Edom, în mijlocul bucuriei.
*2 Sam. 6.12, 13, etc. 1 Împ. 8.1.

26. Când a ajutat Dumnezeu pe leviți să ridice chivotul legământului Domnului, au jertfit șapte viței și șapte berbeci.

27. David era îmbrăcat cu o manta de în subțire; tot așa erau îmbrăcați toți leviții care duceau chivotul, cântăreții și Chenania, căpetenia muzicii între cântăreți, și David avea pe el un efod de în.

28. Tot Israelul a suit* chivotul legământului Domnului cu strigăte de bucurie, cu sunete de goarne, de trâmbițe și de chimvale, și făcând să răsună lăutele și harpele.
*Cap. 13.8.

29. Pe când* intra în cetatea lui David chivotul legământului Domnului, Mical, fata lui Saul, se uita pe fereastră și, când a văzut pe împăratul David sărind și jucând, l-a disprețuit în inima ei.
*2 Sam. 6.16.

Orânduiriile privitoare la slujbă

16 1. După ce au adus* chivotul lui Dumnezeu, l-au pus în mijlocul Cortului, pe care-l întinsese David pentru el, și au adus înaintea lui Dumnezeu ardere de tot și jertfe de mulțumiri.
*2 Sam. 6.17-19.

2. Când a isprăvit David de adus

arderile de tot și jertfele de mulțumiri, a binecuvântat poporul în Numele Domnului.

3. Apoi a împărțit tuturor celor din Israel, bărbați și femei, fiecăruia câte o pâine, o bucată de carne și o turtă de stafide.

4. A dat leviților sarcina să facă slujba înaintea chivotului Domnului, să cheme*, să laude și să slăvească pe Domnul Dumnezeul lui Israel.
*Ps. 38; 70, titlu.

5. Aceștia erau: Asaf, căpetenia; Zaharia, al doilea după el; Ieiel, Șemiramot, Iehiel, Matitia, Eliab, Benaia, Obed-Edom și Ieiel. Ei aveau instrumente de muzică, lăute și harpe, și Asaf suna din țambale.

6. Preoții Benaia și Iahaziel sunau mereu din trâmbițe înaintea chivotului legământului lui Dumnezeu.

7. În ziua aceea, David a însărcinat pentru întâia dată pe Asaf și frații săi să vestească* laudele Domnului.
*2 Sam. 23.1.

Cântare de laudă

8. Lăudați* pe Domnul, chemați Numele Lui:

faceți cunoscut printre popoare faptele Lui înalte!
*Ps. 105.1-15.

9. Cântați, cântați în cinstea Lui! Vorbiți despre toate minunile Lui!

10. Făliți-vă cu Numele Lui cel sfânt! Să se bucure inima celor ce caută pe Domnul!

11. Căutați pe Domnul și sprijinul Lui, căutați necurmat fața Lui!

12. Aduceți-vă aminte de minunile pe care le-a făcut,

de minunile Lui și de judecățile rostite de gura Lui,

13. voi, sămânța lui Israel, robul Său, copiii lui Iacov, aleșii Lui!

14. Domnul este Dumnezeul nostru; judecățile Lui se împlinesc pe tot pământul.

15. Aduceți-vă aminte totdeauna de legământul Său;

de făgăduințele Lui, făcute pentru o mie de neamuri de oameni,

16. de legământul pe care l-a făcut* cu Avraam
și de jurământul pe care l-a făcut lui Isaac;
*Gen. 17.2; 26.3; 28.13; 35.11.

17. El l-a făcut o lege pentru Iacov, un legământ veșnic pentru Israel,

18. zicând: „Îți voi da țara Canaanului
ca moștenire care v-a căzut la împărțire.“
19. Ei erau puțini la număr atunci, foarte* puțini la număr, și străini în țara aceea.
*Gen. 34.30.
20. Și mergeau de la un neam la altul și de la o împărăție la un alt popor;
21. dar El n-a îngăduit nimănui să-i asuprească,
și a pedepsit* împărați din pricina lor,
*Gen. 12.17; 20.3. Exod 7.15-18.
22. zicând: „Nu* vă atingeți de unșii Mei
și nu faceți nici un rău prorocilor Mei!“
*Ps. 105.15.
23. Cântați* Domnului, toți locuitorii pământului!
Vestiți din zi în zi mântuirea Lui;
*Ps. 96.1, etc.
24. povestiți printre neamuri slava Lui,
printre toate popoarele, minunile Lui!
25. Căci Domnul este mare și foarte vrednic de laudă,
El este de temut, mai presus de toți dumnezeii;
26. căci toți dumnezeii popoarelor sunt* idoli,
dar Domnul a făcut cerurile.
*Lev. 19.4.
27. Măreția și strălucirea sunt înaintea feței Lui,
tăria și bucuria sunt în Locașul Lui.
28. Familii de popoare, dați Domnului,
dați Domnului slavă și cinste!
29. Dați Domnului slavă pentru Numele Lui!
Aduceți daruri și veniți înaintea Lui, închinați-vă înaintea Domnului cu podoabe sfinte.
30. Tremurați înaintea Lui, toți locuitorii pământului!
Căci lumea este întărită și nu se clatină.
31. Să se bucure cerurile și să se veselească pământul!
Să se spună printre neamuri că Domnul împărățește!
32. Să urle marea cu tot ce este în ea!
Câmpia să se veselească împreună cu tot ce este pe ea!
33. Să chiuie copacii din pădure înaintea Domnului!
Căci El vine să judece pământul.
34. Lăudați* pe Domnul, căci este bun,
căci îndurarea Lui ține în veac!
*Ps. 106.1; 107.1; 118.1; 136.1.

35. Ziceți*: „Mântuiește-ne, Dumnezeul mântuirii, strânge-ne și scoate-ne din mijlocul neamurilor, *Ps. 106.47,48.

ca să laudăm Numele Tău cel sfânt și să ne punem slava în a Te lauda! 36. Bindecuvântat să fie Domnul Dumnezeul lui Israel, din veșnicie în veșnicie!“

Și tot* poporul** a zis: „Amin!“ și lauda pe Domnul. *1 Împ. 8.15. **Deut. 27.15.

37. David a lăsat acolo, înaintea chivotului legământului Domnului, pe Asaf și pe frații lui, ca să slujească necurmat înaintea chivotului, împlinindu-și datoria zi de zi.

38. A lăsat pe Obed-Edom și pe Hosa cu frații lor, în număr de șazeci și opt, pe Obed-Edom, fiul lui Ieditun, și pe Hosa, ca ușieri.

39. A pus pe preotul Tadic și pe preoți, frații săi, înaintea* Locașului Domnului, pe înălțimea** din Gabaon,

*Cap. 21.29. 2 Cron. 1.3. **1 Împ. 3.4.

40. ca să aducă necurmat Domnului arderi de tot, dimineața și seara*, pe altarul arderilor de tot și să îplinească tot ce este scris în Legea Domnului, poruncită lui Israel de Domnul.

*Exod 29.38. Num. 28.3.

41. Cu ei erau Heman și Ieditun și ceilalți care fuseseră aleși și numiți pe nume ca să laude pe Domnul, căci îndurarea* Lui ține în veac.

*Vers. 24. 2 Cron. 5.13; 7.3. Ezra 3.11. Ier. 33.11.

42. Cu ei erau Heman și Ieditun, care aveau trâmbițe și țambale, pentru cei ce sunau din ele, și instrumente pentru cântări în cinstea lui Dumnezeu. Fiii lui Ieditun erau ușieri.

43. Tot poporul* s-a dus fiecare la casa lui, și David s-a întors să-și binecuvânteze casa. *2 Sam. 6.19,20.

David vrea să zidească Templul

17 1. Pe când* locuia David în casa lui, a zis prorocului Natan: „Iată, eu locuiesc într-o casă de cedru, și chivotul legământului Domnului este într-un Cort.“

*2 Sam. 7.1, etc.

2. Natan a răspuns lui David: „Fă tot ce-ți spune inima, căci Dumnezeu este cu tine.“

3. În noaptea următoare, cuvântul Domnului a vorbit lui Natan:

4. „Du-te și spune robului Meu David: „Așa vorbește Domnul: „Nu tu Îmi vei zidi o Casă de locuit.

5. Căci Eu n-am locuit într-o Casă din ziua când am scos pe Israel din Egipt până în ziua de azi; ci am mers din Cort în Cort și din Locaș în Locaș.

6. Pretutindeni pe unde am mers cu tot Israelul, am spus Eu o vorbă vreunui din judecătorii lui Israel, cărora le poruncisem să pască pe poporul Meu, am zis Eu: „Pentru ce nu-Mi zidiți o Casă de cedru?“

7. Acum să spui robului Meu David: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Te-am luat de la pășune, dinapoia oilor, ca să fii căpetenia poporului Meu, Israel;

8. am fost cu tine pretutindeni pe unde ai mers, am nimicit pe toți vrăjmașii tăi dinaintea ta și ți-am făcut nume ca numele celor mari de pe pământ:

9. am dat o locuință poporului Meu Israel, și l-am sădit ca să fie statornic acolo și să nu mai fie tulburat, pentru ca cei răi să nu-l mai nimicească așa cum îl nimiceau mai înainte

10. și pe vremea când pusesem judecători peste poporul Meu, Israel. Am smerit pe toți vrăjmașii tăi. Și îți vestesc că Domnul îți va zidi o Casă.

11. Când ți se vor împlini zilele și când te vei duce la părinții tăi, voi ridica sămânța ta după tine și anume pe unul din fiii tăi și-i voi întări domnia.

12. El Îmi va zidi o casă, și-i voi întări pe vecie scaunul lui de domnie.

13. Eu îi voi* fi Tată, și el Îmi va fi fiu; și nu voi îndepărta bunătatea Mea de la el, cum am îndepărtat-o de la cel dinaintea ta. *2 Sam. 7.14,15.

14. Îl* voi așeza pentru totdeauna în Casa Mea, și în Împărăția Mea scaunul lui de domnie va fi întărit pe vecie.“

*Luca 1.33.

Rugăciunea lui David

15. Natan a spus lui David toate aceste cuvinte și toată vedenia aceasta.

16. Și împăratul David* s-a dus și s-a înfățișat înaintea Domnului și a zis: „Cine sunt eu, Doamne Dumnezeule, și ce este casa mea, de m-ai făcut să ajung unde sunt?“

*2 Sam. 7.18.

17. Și atât este puțin lucru înaintea Ta, Dumnezeule! Tu vorbești și de casa robului Tău pentru vremurile viitoare. Și binevoiești să-Ți îndrepti privirile asupra mea în felul oamenilor, Tu care ești înălțat, Doamne Dumnezeule!

18. Ce ar putea să-Ți mai spună David față de slava dată robului Tău? Tu cunoști pe robul Tău.

19. Doamne, din pricina robului Tău și după inima Ta, ai făcut aceste lucruri mari și i le-ai descoperit.

20. Doamne! Nimeni nu este ca Tine și nu este alt Dumnezeu afară de Tine, după tot ce am auzit cu urechile noastre.

21. Este oare pe pământ un sigur popor care să fie ca poporul Tău Israel, pe care Dumnezeu a venit să-l răscumpere ca să facă din el poporul Lui, ca să-Ți faci un nume și să săvârșești minuni și semne mari, izgonind neamuri dinaintea poporului Tău pe care l-ai răscumpărat din Egipt?

22. Tu ai pus pe poporul Tău, Israel, ca să fie poporul Tău pe vecie; și Tu, Doamne, Te-ai făcut Dumnezeul lui.

23. Acum, Doamne, cuvântul pe care l-ai rostit asupra robului Tău și asupra casei lui să rămână în veac, și fă după cuvântul Tău!

24. Să rămână, pentru ca Numele Tău să fie slăvit pe vecie și să se spună: „Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel, este un Dumnezeu pentru Israel!“ Și casa robului Tău David să fie întărită înaintea Ta!

25. Căci Tu însuși, Dumnezeule, ai descoperit robului Tău că îi vei zidi o casă. De aceea a îndrăznit robul Tău să se roage înaintea Ta.

26. Acum, Doamne, Tu ești adevăratul Dumnezeu și Tu ai vestit harul acesta robului Tău.

27. Bindecuvântează, dar, casa robului Tău, ca să rămână pe vecie înaintea Ta! Căci ce binecuvântezi Tu, Doamne, este binecuvântat pentru veșnicie!“

Biruințele lui David

18 1. După aceea, David a bătut* pe filistenii și i-a smerit, și a luat din mâna filistenilor Gatul și satele lui.

*2 Sam. 8.1, etc.

2. A bătut pe moabiți, și moabiții au fost supuși lui David și i-au plătit un bir.

3. David a bătut pe Hadarezer, împăratul Ţobei, spre Hamat, când s-a dus să-și așeze stăpânirea peste râul Eufratului.

4. David i-a luat o mie de care, șapte mii* de călăreți și douăzeci de mii de

pedestrași; a tăiat vinele tuturor cailor de trăsuri și n-a păstrat decât o sută de care. *2 Sam. 8.4.

5. Sirienii din Damasc au venit în ajutorul lui Hadarezer, împăratul Ţobei, și David a bătut douăzeci și două de mii de sirieni.

6. David a pus o strajă de oști în Siria Damascului. Și sirienii au fost supuși lui David și i-au plătit bir.

Domnul ocrotea pe David oriunde mergea.

7. Și David a luat scuturile de aur pe care le aveau slujitorii lui Hadarezer și le-a adus la Ierusalim.

8. David a mai luat multă aramă din Tibhat și din Cun, cetățile lui Hadarezer. Solomon a făcut* din ea marea de aramă, stâlpii și uneltele de aramă.

*1 Împ. 7.15,23. 2 Cron. 4.12,15,16.

9. Tohu, împăratul Hamatului, a auzit că David bătuse toată oștirea lui Hadarezer, împăratul Ţobei,

10. și a trimis pe fiul său Hadoram la împăratul David să-i ureze de bine și să-l laude că a luptat împotriva lui Hadarezer și l-a bătut. Căci Tohu era în război cu Hadarezer. A trimis de asemenea tot felul de vase de aur, de argint și de aramă.

11. Împăratul David le-a închinat Domnului, împreună cu argintul și aurul pe care-l luase de la toate popoarele, de la Edom, de la Moab, de la fiii lui Amon, de la filistenii și de la Amalec.

12. Abişai, fiul Ţeruiei, a bătut în Valea Sării optsprezece mii* de edomiți. *2 Sam. 8.13.

13. A pus* oști de strajă în Edom, și tot Edomul a fost supus lui David. Domnul ocrotea pe David pe oriunde mergea. *2 Sam. 8.14, etc.

Înălții slujbași ai lui David

14. David a domnit peste tot Israelul și făcea judecată și dreptate tot poporului său.

15. Ioab, fiul Ţeruiei, era mai mare peste oștire; Iosafat, fiul lui Ahilud, era scriitor;

16. Tadic, fiul lui Ahitub, și Abimelec, fiul lui Abiatar, erau preoți; Şavşa era logofăt;

17. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era căpetenia cheretiților și a peletiților; și fiii lui David erau cei dintâi pe lângă împărat. *2 Sam. 8.18.

Război împotriva amoniților

19 1. După aceea*, Nahaș, împăratul fiilor lui Amon, a murit, și în locul lui a domnit fiul său. *2 Sam. 10.1, etc.

2. David a zis: „Voi arăta bunăvoință lui Hanun, fiul lui Nahaș, căci tatăl lui a arătat bunăvoință față de mine.” Și David a trimis soli să-l mângâie pentru moartea tatălui său. Când au ajuns slujitorii lui David în țara fiilor lui Amon, la Hanun, ca să-l mângâie,

3. căpeteniile fiilor lui Amon au zis lui Hanun: „Crezi că David îți trimite oameni să te mângâie, ca să cinstească pe tatăl tău? – Oare n-au venit slujitorii lui la tine ca să cunoască cetatea și s-o nimicească, și ca să iscodească țara?”

4. Atunci Hanun a luat pe slujitorii lui David, a pus să-i radă și să le taie hainele pe la mijloc până la brâu. Apoi le-a dat drumul.

5. David, căruia au venit și i-au dat de știre despre cele întâmplate cu oamenii aceștia, a trimis niște oameni înaintea lor, căci li se făcuse mare rușine; și împăratul a trimis să le spună: „Rămâneți la Ierihon până vă va crește barba, și apoi să vă întoarceți.”

6. Fiii lui Amon au văzut că se făcuseră urâți lui David, și Hanun și fiii lui Amon au trimis o mie de talanți de argint să tocmească în slujba lor care și călăreți de la sirienii din Mesopotamia și de la sirienii din Maaca și din Toba*. *Cap. 18.5,9.

7. Au tocmit treizeci și două de mii de care și pe împăratul din Maaca împreună cu poporul lui, care au venit și au tăbărât înaintea Medebeii. Fiii lui Amon s-au strâns din cetățile lor și au mers la luptă.

8. La auzul acestei vești, David a trimis împotriva lor pe Ioab și toată oștirea de oameni viteji.

9. Fiii lui Amon au ieșit și s-au înșirat în linie de bătaie la intrarea cetății; împărații care veniseră au tăbărât deosebit pe câmp.

10. Ioab a văzut că avea de luptat și înainte și înapoi. A ales atunci din toți voinicii de frunte ai lui Israel o ceată pe care a așezat-o împotriva sirienilor;

11. și a pus sub porunca fratelui său Abișai cealaltă parte a poporului, ca să țină piept fiilor lui Amon.

12. El a zis: „Dacă sirienii vor fi mai tari decât mine, să-mi vii tu în ajutor; și dacă fiii lui Amon vor fi mai tari decât tine, îți voi veni eu în ajutor.

13. Fii tare și să ne îmbărbătam pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul să facă ce va crede!”

14. Ioab, cu poporul lui, a înaintat la luptă împotriva sirienilor, și ei au fugit dinaintea lui.

15. Și, când au văzut fiii lui Amon că sirienii o luaseră la fugă, au fugit și ei dinaintea lui Abișai, fratele lui Ioab, și s-au întors în cetate. Și Ioab s-a întors la Ierusalim.

16. Sirienii, văzând că fuseseră bătuți de Israel, au trimis și au adus pe sirienii care erau de cealaltă parte a Râului; și Șofah, căpetenia oștirii lui Hadarezer, era în fruntea lor.

17. Au dat de știre lui David, care a strâns pe tot Israelul, a trecut Iordanul, a mers împotriva lor și s-a pregătit de luptă împotriva lor. David s-a înșiruit în linie de bătaie împotriva sirienilor. Dar sirienii, după ce se bătuseră cu el,

18. au fugit dinaintea lui Israel. David le-a ucis oamenii de la șapte mii de care și patruzeci de mii de pedestrași și a omorât pe Șofah, căpetenia oștirii.

19. Slujitorii lui Hadarezer, văzându-se bătuți de Israel, au făcut pace cu David și i s-au supus. Și sirienii n-au vrut să mai ajute pe fiii lui Amon.

Cucerirea cetății Raba

20 1. În anul următor*, pe vremea când porneau împărații la război, Ioab** a pornit, în fruntea unei puternice oștiri, să pustiască țara fiilor lui Amon și să impresoare Raba. Dar David a rămas la Ierusalim. Ioab a bătut Raba și a nimicit-o. *2 Sam. 11.1. **2 Sam. 12.26.

2. David a luat* cununa de pe capul împăratului ei și a găsit-o în greutate de un talant de aur: era împodobită cu pietre scumpe. Au pus-o pe capul lui David, care a luat o mare pradă din cetate. *2 Sam. 12.30,31.

3. A scos afară de locuitori și i-a tăiat în bucăți cu ferăstraie, cu securi și cu topoare; tot așa a făcut tuturor cetăților fiilor lui Amon. David s-a întors la Ierusalim cu tot poporul.

Biruințele asupra filistenilor

4. După aceea, a avut loc* o bătălie la Ghezer cu filistenii. Atunci Sibecai**, hușatitul, a ucis pe Sipai, unul din copiii lui Rafa. Și filistenii au fost smeriți. *2 Sam. 21.18. **Cap. 11.29.

5. A mai fost o bătălie cu filistenii. Și Elhanan, fiul lui Iair, a ucis pe fratele lui Goliat, Lahmi din Gat, care avea o sulită al cărei mâner era ca un sul de țesut.

6. A mai fost* o bătălie la Gat. Acolo a fost un om de statură înaltă care avea șase degete la fiecare mână și la fiecare picior, douăzeci și patru de toate, și care se trăgea și el din Rafa. *2 Sam. 21.20.

7. El a batjocorit pe Israel; și Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David, l-a ucis.

8. Oamenii aceștia erau dintre copiii lui Rafa la Gat. Ei au pierit uciși de mâna lui David și de mâna slujitorilor lui.

Numărătoarea poporului

21 1. Satana* s-a sculat împotriva lui Israel și a ațâțat pe David să facă numărătoarea lui Israel. *2 Sam. 24.1, etc.

2. Și David a zis lui Ioab și căpeteniilor poporului: „Duceți-vă de faceți numărătoarea lui Israel, de la Beer-Șeba până la Dan, și spuneți-mi, ca să știu la cât se ridică* numărul poporului.” *Cap. 27.23.

3. Ioab a răspuns: „Domnul să facă pe poporul Lui încă de o sută de ori pe atât! Împărate, domnul meu, nu sunt ei toți slujitori ai domnului meu? Dar pentru ce cere domnul meu lucrul acesta? Pentru ce să faci pe Israel să păcătuiască astfel?”

4. Împăratul a stăruit în porunca pe care o dădea lui Ioab. Și Ioab a plecat și a străbătut tot Israelul; apoi s-a întors la Ierusalim.

5. Ioab a dat lui David cartea numărării poporului: în tot Israelul erau o mie de mii și o sută de mii de bărbați în stare să scoată sabia, iar în Iuda erau patru sute șaptezeci de mii de bărbați în stare să scoată sabia.

6. Între ei n-a numărat și pe Levi și Benjamin*, căci porunca împăratului i se părea o urăciune. *Cap. 27.24.

Ciuma

7. Porunca aceasta n-a plăcut lui Dumnezeu, care a lovit pe Israel.

8. Și David a zis lui Dumnezeu: „Am săvârșit un mare păcat* făcând lucrul acesta! Acum, iartă** fărădelegea robului Tău, căci am lucrat în totul ca un nebul!” *2 Sam. 24.10. **2 Sam. 12.13.

9. Domnul a vorbit astfel lui Gad, văzătorul* lui David: *1 Sam. 9.9.

10. „Du-te și spune lui David: „Așa vorbește Domnul: „Îți pun înainte trei urgii; alege una din ele, și te voi lovi cu ea.”

11. Gad s-a dus la David și i-a zis: „Așa vorbește Domnul: „Primește:

12. sau trei* ani de foamete, sau trei luni în timpul cărora să fii nimicit de potrivnicii tăi și atins de sabia vrăjmașilor tăi, sau trei zile în timpul cărora sabia Domnului și ciuma să fie în țară, și îngerul Domnului să ducă nimicirea în tot ținutul lui Israel. Vezi acum ce trebuie să răspund Celui ce mă trimite.” *2 Sam. 24.13.

13. David a răspuns lui Gad: „Sunt într-o mare strâmtorare! Să cad în mâinile Domnului, căci îndurările Lui sunt nemărginite; dar să nu cad în mâinile oamenilor!”

14. Domnul a trimis ciuma în Israel, și au căzut șaptezeci de mii de oameni din Israel.

15. Dumnezeu a trimis un înger* la Ierusalim, ca să-l nimicească; și, pe când îl nimicea, Domnul S-a uitat și l-a părut** rău de răul acesta; și a zis îngerului care nimicea: „Destul! Acum, trage-ți mâna înapoi!” Îngerul Domnului stătea lângă aria lui Ornan, iebusitul. *2 Sam. 24.16. **Gen. 6.6.

16. David a ridicat ochii și a văzut* pe îngerul Domnului stând între pământ și cer și ținând în mână sabia scoasă și întoarsă împotriva Ierusalimului. Atunci David și bătrânii, înveliți cu saci, au căzut cu fața la pământ. *2 Cron. 3.1.

17. Și David a zis lui Dumnezeu: „Oare n-am poruncit eu numărătoarea poporului? Eu am păcăuit și am făcut răul acesta; dar oile acestea, ce au făcut oare? Doamne Dumnezeul meu, mâna Ta să fie, dar, peste mine și peste casa tatălui meu și să nu piardă pe poporul Tău!”

18. Îngerul* Domnului a spus lui Gad să vorbească lui David să se suie să ridice un altar Domnului în aria lui Ornan, iebusitul. *2 Cron. 3.1.

19. David s-a suit, după cuvântul pe

care-l spusese Gad în Numele Domnului.

20. Ornan s-a întors și a văzut îngerul, și cei patru fii ai lui s-au ascuns împreună cu el: treiera grâul atunci.

21. Când a ajuns David la Ornan, Ornan s-a uitat și a zărit pe David; apoi a ieșit din arie și s-a închinat înaintea lui David, cu fața la pământ.

22. David a zis lui Ornan: „Dă-mi locul ariei să zidesc în el un altar Domnului; dă-mi-l pe prețul lui în argint, ca să se depărteze urgia deasupra poporului.”

23. Ornan a răspuns lui David: „Ia-l, și să facă domnul meu împăratul ce va crede; iată eu dau boii pentru arderea de tot, carele în loc de lemne și grâu pentru darul de mâncare, toate le dau.”

24. Dar împăratul David a zis lui Ornan: „Nu! Vreau să-l cumpăr pe prețul lui în argint, căci nu voi da Domnului ce este al tău și nu voi aduce o ardere de tot care să nu mă coste nimic.”

25. Și David a dat* lui Ornan șase sute de sicli de aur pentru locul ariei.

*2 Sam. 24.24.

26. David a zidit acolo un altar Domnului și a adus arderi de tot și jertfe de mulțumire. A chemat pe Domnul, și Domnul i-a răspuns prin foc*, care s-a coborât din cer pe altarul arderii de tot.

*Lev. 9.24, 2 Cron. 7.1.

27. Atunci Domnul a vorbit îngerului, care și-a vârat iarăși sabia în teacă.

28. Pe vremea aceasta, David, văzând că Domnul îl ascultase în aria lui Ornan, iebusitul, aducea jertfe acolo.

29. Dar Locașul* Domnului, făcut de Moise în pustiu, și altarul arderilor de tot erau atunci pe înălțimea Gabao-nului.

*Cap. 16.39.

30. David* nu putea să meargă înaintea acestui altar să caute pe Dumnezeu, pentru că îl înspăimântase sabia îngerului Domnului.

*1 Împ. 3.4. Cap. 16.39, 2 Cron. 1.3.

22 1. Și David a zis: „Aici* să fie Casa Domnului Dumnezeu și aici să fie altarul arderilor de tot pentru Israel.”

*Deut. 12.5, 2 Sam. 24.18. Cap. 21.18, 19, 26, 28. 2 Cron. 3.1.

Pregătirile lui David pentru zidirea Templului

2. David a strâns pe străinii* din țara lui Israel și a însărcinat pe cioplitori

de piatră să pregătească pietre cioplite pentru zidirea Casei lui Dumnezeu.

*1 Împ. 9.21.

3. A pregătit și fier din belșug pentru cuiele de la aripile ușilor și pentru scoabe, aramă atât de multă încât nu puteau s-o numere*

*Vers. 14. 1 Împ. 7.47.

4. și lemne de cedru fără număr, căci sidonienii* și tirienii aduseseră lui David lemne de cedru din belșug.

*1 Împ. 5.6.

5. David zicea: „Fiul meu Solomon* este tânăr și plăpând, și Casa care va fi zidită Domnului trebuie să fie de mare faimă și slavă în toate țările; de aceea vreau să-i pregătesc cele de trebuință pentru zidirea ei.” Și David a făcut mari pregătiri înainte de moarte.

*Cap. 29.1.

Sfaturile date lui Solomon

6. David a chemat pe fiul său Solomon și i-a poruncit să zidească o Casă Domnului Dumnezeuului lui Israel.

7. David a zis lui Solomon: „Fiul meu, aveam de gând* să zidesc o Casă Numelui** Domnului Dumnezeuului meu.

*2 Sam. 7.2. 1 Împ. 8.17. Cap. 17.1; 28.2. **Deut. 12.5, 11.

8. Dar cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Tu ai vărsat mult sânge* și ai făcut mari războaie; de aceea nu vei zidi o Casă Numelui Meu, căci ai vărsat înaintea Mea mult sânge pe pământ.

*1 Împ. 5.3. Cap. 28.3.

9. Iată* că ți se va naște un fiu, care va fi un om al odihnei și căruia îi voi da odihnă**, izbăvindul din mâna tuturor vrăjmașilor lui de jur împrejur; căci numele lui va fi Solomon (*Pacea*), și voi aduce peste Israel pacea și liniștea în timpul vieții lui.

*Cap. 28.5. **1 Împ. 4.25; 5.4.

10. El* va zidi o Casă Numelui Meu. El** îmi va fi fiu, și Eu îi voi fi Tată; și voi întări pe vecie scaunul de domnie al împărăției lui în Israel.”

*2 Sam. 7.13. 1 Împ. 5.5. Cap. 17.12, 13; 28.6. **Evr. 1.5.

11. Acum, fiule, Domnul* să fie cu tine, ca să propășești și să zidești Casa Domnului Dumnezeuului tău, cum a spus El despre tine!

*Vers. 16.

12. Numai să-ți dea* Domnul înțelepciune și pricepere și să te facă să domnești peste Israel în păzirea Legii Domnului Dumnezeuului tău!

*1 Împ. 3.9, 12. Ps. 72.1.

13. Atunci* vei propăși, dacă vei căuta să împlinești legile și poruncile pe

care le-a dat lui Moise, Domnul pentru Israel. Întărește-te și îmbărbătează-te**, nu te teme și nu te înspăimânta.

*Jos. 1.7, 8. Cap. 28.7. **Deut. 31.7, 8. Jos. 1.6, 7, 9. Cap. 28.20.

14. Iată, prin străduințele mele, am pregătit pentru Casa Domnului o sută de mii de talanți de aur, un milion de talanți de argint și o mulțime de aramă și de fier care nu se poate cântări*, căci este foarte mult; am pregătit, de asemenea, lemne și pietre, și vei mai adăuga și tu.

*Vers. 3.

15. Tu ai la tine un mare număr de lucrători, cioplitori de piatră și tâmplari, și oameni îndemânatici în tot felul de lucrări.

16. Aurul, argintul, arama și fierul sunt fără număr. Scoală-te, dar, și lucrează, și Domnul* să fie cu tine.”

*Vers. 11.

17. David a poruncit tuturor căpeteniilor lui Israel să vină în ajutor fiului său Solomon, zicând:

18. „Domnul Dumnezeuul vostru* nu este oare cu voi și nu v-a dat El odihnă de toate părțile? Căci a dat în mâinile mele pe locuitorii țării, și țara este supusă înaintea Domnului și înaintea poporului Său.

*Deut. 12.10. Jos. 22.4. 2 Sam. 7.1. Cap. 23.25.

19. Puneți-vă* acum inima și sufletul să caute pe Domnul Dumnezeuul vostru; sculați-vă și zidiți Sfântul Locaș al Domnului Dumnezeu, ca să aduceți** chivotul legământului Domnului și uneltele închinatului lui Dumnezeu în Casa care va fi zidită Numelui* Domnului.”

*2 Cron. 30.3.

**1 Împ. 8.6, 21. 2 Cron. 5.7; 6.11. †Vers. 7. 1 Împ. 5.3.

Leviții, numărătoarea și slujbele lor

23 1. David, fiind bătrân și sătul de zile, a pus pe fiul său Solomon* împărat peste Israel.

*1 Împ. 1.33-39. Cap. 28.5.

2. El a strâns pe toate căpeteniile lui Israel, pe preoți și pe leviți.

3. Au făcut numărătoarea leviților, de la vârsta de treizeci de ani* în sus; socotiți pe cap și pe bărbați, s-au găsit în număr de treizeci și opt de mii.

*Num. 4.3, 47.

4. Și David a zis: „Douăzeci și patru de mii dintre ei să vegheze asupra slujbelor din Casa Domnului, șase mii să fie dregători* și judecători,

*Deut. 16.18. Cap. 26.29. 2 Cron. 19.8.

5. patru mii să fie portari, și patru mii să fie însărcinați să laude pe Dom-

nul cu instrumentele pe care le-am făcut* ca să-L preamărim.”

*2 Cron. 29.25, 26. Amos 6.5.

6. David i-a împărțit* în cete după fiii lui Levi: Gherșon, Chehat și Merari.

*Exod 6.16. Num. 26.57. Cap. 6.1, etc. 2 Cron. 8.14; 29.25.

7. Din gherșoniți*: Laedan și Șimei. —

*Cap. 26.21.

8. Fiii lui Laedan: căpetenia Iehiel, Zetam și Ioel, trei.

9. Fiii lui Șimei: Șelomit, Haziël și Haran, trei. Aceștia erau capii caselor părintești ale familiei lui Laedan. —

10. Fiii lui Șimei: Iahat, Zina, Ieuș și Beria. Aceștia sunt cei patru fii ai lui Șimei.

11. Iahat era căpetenia, și Zina al doilea; Ieuș și Beria n-au avut mulți fii și au alcătuit o singură casă părintească la numărătoare.

12. Fiii lui Chehat*: Amram, Ițehar, Hebron și Uziel, patru. —

*Exod 6.18.

13. Fiii lui Amram*: Aaron și Moise. Aaron** a fost pus deoparte să fie sfințit ca preasfânt, el și fiii lui pe vecie, ca să aducă tămâie† înaintea Domnului, să-l facă slujba†† și să binecuvânteze*† pe vecie în Numele Lui.

*Exod 6.20. **Exod 28.1. Evr. 5.4. †Exod 30.7. Num. 16.40. 1 Sam. 2.28. ††Deut. 21.5. *†Num. 6.23.

14. Dar fiii* lui Moise, omul lui Dumnezeu, au fost numărați în seminția lui Levi.

*Cap. 26.23-25.

15. Fiii* lui Moise: Gherșom și Eliezer.

*Exod 2.22; 18.3, 4.

16. Fiul lui Gherșom: Șebuel*, căpetenia.

*Cap. 26.24.

17. Și fiii lui Eliezer au fost: Rehabia*, căpetenia; Eliezer n-a avut alt fiu, dar fiii lui Rehabia au fost foarte mulți la număr. —

*Cap. 26.25.

18. Fiul lui Ițehar: Șelomit, căpetenia. —

19. Fiii lui Hebron*: Ieria, căpetenia; Amaria, al doilea; Iahaziël, al treilea; și Iecameam, al patrulea. —

*Cap. 24.23.

20. Fiii lui Uziel: Mica, căpetenia; și Ișia, al doilea.

21. Fiii lui Merari*: Mahli și Muși. — Fiii lui Mahli: Eleazar și Chis**.

*Cap. 24.26. **Cap. 24.29.

22. Eleazar a murit fără* să aibă fii; dar a avut fete pe care le-au luat** de neveste fiii lui Chis, frații lor. —

*Cap. 24.28. **Num. 36.6, 8.

23. Fiii lui Muși*: Mahli, Eder și Ieremot, trei.

*Cap. 24.30.

24. Aceștia sunt fiii lui Levi*, după casele lor părintești, capii caselor părintești, după număratoarea făcută numărând numele pe cap. Ei erau întrebuințați în slujba Casei Domnului, de la vârsta de douăzeci** de ani în sus.

*Num. 10.17,21. **Vers. 27. Num. 1.3; 4.3; 8.24. Ezra 3.8.
25. Căci David a zis: „Domnul Dumnezeu lui Israel a dat* odihnă popoului Său și va locui pe vecie la Ierusalim;”

*Cap. 22.18.
26. și leviții nu vor mai avea să poarte* Cortul și toate uneltele pentru slujba lui.”

*Num. 4.5, etc.
27. După cele din urmă porunci ale lui David, număratoarea fiilor lui Levi s-a făcut de la vârsta de douăzeci de ani în sus.

28. Puși lângă fiii lui Aaron pentru slujba Casei Domnului, ei aveau să îngrijească de curți și de odăi, de curățarea tuturor lucrurilor sfinte, de împlinirea slujbei în Casa lui Dumnezeu,

29. de pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, de floarea** de făină pentru darurile de mâncare, de plăcintele fărăț aluat, de turtele coapte în tigaie și de turtele†† prăjite, de toate măsurile*† de încăpere și de lungime;

*Exod. 25.30. **Lev. 6.20. Cap. 9.29, etc. †Lev. 2.4. ††Lev. 2.5,7. *†Lev. 19.35.

30. ei aveau să stea în fiecare dimineață și în fiecare seară, ca să laude și să mărească pe Domnul

31. și să aducă neîncetat înaintea Domnului toate arderile de tot Domnului, în zilele de Sabat*, de lună nouă și de sărbători**, după numărul și obiceiurile rânduite.

*Num. 10.10. Ps. 81.3. **Lev. 23.4.
32. Îngrijeau* de Cortul întâlnirii, de Sfântul Locaș și de fiii** lui Aaron, frații lor, pentru slujba Casei Domnului.

*Num. 1.53. **Num. 3.6-9.

Preoții împărțiți în douăzeci și patru de cete

241. Iată cetele fiilor lui Aaron. Fiii* lui Aaron: Nadab, Abihu, Eleazar și Itamar.

*Lev. 10.1,6. Num. 26.60.

2. Nadab* și Abihu au murit înaintea tatălui lor, fără să aibă fii; și Eleazar și Itamar au împlinit slujba de preoți.

*Num. 3.4; 26.61.

3. David a împărțit pe fiii lui Aaron, rândundu-i după slujba pe care aveau s-o facă; Țadoc făcea parte din urmașii lui Eleazar, și Ahimelec, din urmașii lui Itamar.

4. Printre fiii lui Eleazar s-au găsit

mai multe căpetenii decât printre fiii lui Itamar, și i-au împărțit așa că fiii lui Eleazar aveau șaisprezece căpetenii de case părintești, și fiii lui Itamar, opt căpetenii de case părintești.

5. I-au împărțit prin sorți, între unii și alții, căci căpeteniile Sfântului Locaș și căpeteniile lui Dumnezeu erau din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.

6. Șemaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, din seminția lui Levi, i-a scris înaintea împăratului și mai marilor, înaintea preotului Țadoc și Ahimelec, fiul lui Abiatar, și înaintea căpeteniilor caselor părintești ale preoților și leviților.

Au tras la sorți câte o casă părintească pentru Eleazar și au tras și câte una pentru Itamar.

7. Cel dintâi sort a ieșit pentru Iehoiarib; al doilea, pentru Iedaia;

8. al treilea, pentru Harim; al patrulea, pentru Seorim;

9. al cincilea, pentru Malchia; al șaselea, pentru Miiamin;

10. al șaptelea, pentru Hacoț; al optulea, pentru Abia*;

*Necm. 12.4,17. Luca 1.5.

11. al nouălea, pentru Iosua; al zecelea, pentru Șecania;

12. al unsprezecelea, pentru Eliașib; al doisprezecelea, pentru Iachim;

13. al treisprezecelea, pentru Hupa; al paisprezecelea, pentru Ișebeab;

14. al cincisprezecelea, pentru Bilga; al șaisprezecelea, pentru Imer;

15. al șaptesprezecelea, pentru Hezir; al optsprezecelea, pentru Hapițet;

16. al nouăsprezecelea, pentru Petahia; al douăzecilea, pentru Ezechiel;

17. al douăzeci și unulea, pentru Iachin; al douăzeci și doilea, pentru Gamul;

18. al douăzeci și treilea, pentru Delaia; al douăzeci și patrulea, pentru Maazia.

19. Acesta era șirul în care aveau să-și facă slujba, ca să intre* în Casa Domnului, după rânduiala pusă de Aaron, tatăl lor, potrivit cu poruncile pe care i le dăduse Domnul Dumnezeu lui Israel.

*Cap. 9.25.

Căpeteniile leviților

20. Iată căpeteniile celorlalti leviți. — Din fiii lui Amram: Șubael*;

*Cap. 23.16.

21. din Rehabia*, din fiii lui Rehabia: căpetenia Ișia.

*Cap. 23.17.

22. Din ițehariți: Șelomot; din fiii lui Șelomot*: Iahat.

*Cap. 23.18.

23. Fiii lui* Hebron: Ieria; Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; Iecameam, al patrulea.

*Cap. 23.19; 26.31.

24. Fiul lui Uziel: Mica; din fiii lui Mica: Șamir;

25. fratele lui Mica: Ișia; din fiii lui Ișia: Zaharia. —

26. Fiii lui Merari: Mahli și Muși, și fiii fiului său Iaazia.

27. Fiii lui* Merari, ai fiului său Iaazia: Șoham, Zacur și Ibrî.

*Exod. 6.19. Cap. 23.21.

28. Din Mahli: Eleazar, care* n-a avut fii;

*Cap. 23.22.

29. din Chis, fiii lui Chis: Ierahmeel.

30. Fiii lui* Muși: Mahli, Eder și Ierimot.

Aceștia sunt fiii lui Levi, după casele lor părintești.

*Cap. 23.23.

31. Și ei, ca și frații lor, fiii lui Aaron, au tras la sorți înaintea împăratului David, înaintea lui Țadoc și Ahimelec, și înaintea căpeteniilor caselor părintești ale preoților și leviților, și anume fiecare cap de casă întocmai ca cel mai mic din frații săi.

Cântăreții împărțiți în douăzeci și patru de cete

251. David și căpeteniile oștirii au pus deoparte pentru slujbă pe aceia din fiii lui Asaf*, Heman și Iedutun care proroceau întovărășiți de harpă, de lăută și de chimvale. Și iată numărul celor ce aveau de îndeplinit lucrarea aceasta:

*Cap. 6.33,39,44.

2. Din fiii lui Asaf: Zacur, Iosif, Netania și Așareela, fiii lui Asaf, sub cârmuirea lui Asaf care prorocea după poruncile împăratului.

3. Din Iedutun, fiii lui Iedutun: Ghedalia, Teri, Isaia, Hașabia, Matitia și Șimei, șase, sub cârmuirea tatălui lor, Iedutun, care prorocea cu harpa, ca să laude și să mărească pe Domnul.

4. Din Heman, fiii lui Heman: Buchia, Matania, Uziel, Șebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghidalti, Romamti-Ezer, Ioșbecașa, Maloti, Hotir, Mahaziot,

5. toți fii ai lui Heman, care era văzătorul împăratului, ca să descopere cuvintele lui Dumnezeu și să înalțe puterea Lui; Dumnezeu dăduse lui Heman paisprezece fii și trei fete.

6. Toți aceștia erau sub cârmuirea părinților lor pentru cântarea în Casa

Domnului și aveau chimvale, lăute și harpe pentru slujba Casei lui Dumnezeu. Asaf, Iedutun și Heman lucrau sub poruncile împăratului.

7. Erau în număr de două sute optzeci și opt, cuprinzându-se în acest număr și frații lor deprinși la cântarea Domnului, toți cei ce erau meșteri.

8. Au tras la sorți pentru slujbele lor, mici și mari, învățători* și ucenici.

*2 Cron. 23.13.

9. Cel dintâi sort ieșit a fost din Asaf, pentru Iosif; al doilea, pentru Ghedalia, el, frații și fiii lui, doisprezece;

10. al treilea, Zacur, fiii și frații săi, doisprezece;

11. al patrulea, pentru Ițeri, fiii și frații săi, doisprezece;

12. al cincilea, pentru Netania, fiii și frații săi, doisprezece;

13. al șaselea, pentru Buchia, fiii și frații săi, doisprezece;

14. al șaptelea, pentru Iesareela, fiii și frații săi, doisprezece;

15. al optulea, pentru Isaia, fiii și frații săi, doisprezece;

16. al nouălea, pentru Matania, fiii și frații săi, doisprezece;

17. al zecelea, pentru Șimei, fiii și frații săi, doisprezece;

18. al unsprezecelea, pentru Azareel, fiii și frații săi, doisprezece;

19. al doisprezecelea, pentru Hașabia, fiii și frații săi, doisprezece;

20. al treisprezecelea, pentru Șubael, fiii și frații săi, doisprezece;

21. al paisprezecelea, pentru Matitia, fiii și frații săi, doisprezece;

22. al cincisprezecelea, pentru Ieremot, fiii și frații săi, doisprezece;

23. al șaisprezecelea, pentru Hanania, fiii și frații săi, doisprezece;

24. al șaptesprezecelea, pentru Ioșbecașa, fiii și frații săi, doisprezece;

25. al optsprezecelea, pentru Hanani, fiii și frații săi, doisprezece;

26. al nouăsprezecelea, pentru Maloti, fiii și frații săi, doisprezece;

27. al douăzecilea, pentru Eliata, fiii și frații săi, doisprezece;

28. al douăzeci și unulea, pentru Hotir, fiii și frații săi, doisprezece;

29. al douăzeci și doilea, pentru Ghidalti, fiii și frații săi, doisprezece;

30. al douăzeci și treilea, pentru Mahaziot, fiii și frații săi, doisprezece;

31. al douăzeci și patrulea, pentru Romamti-Ezer, fiii și frații săi, doisprezece.

Ușierii Templului și vistierii

26 1. Iată cetele ușierilor:
Din coreiți: Meșelemia, fiul lui Core, dintre fiii lui Asaf.

2. Fiii lui Meșelemia: Zaharia, întâiul născut; Iediael, al doilea; Zebadia, al treilea; Iatniel, al patrulea;

3. Elam, al cincilea; Iohanen, al șaselea; Elieoenai, al șaptelea.

4. Fiii lui Obed-Edom: Șemaia, întâiul născut; Ioabab, al doilea; Ioah, al treilea; Sacar, al patrulea; Netaneel, al cincilea;

5. Amiel, al șaselea; Isahar, al șaptelea; Peultai, al optulea; căci Dumnezeu îl binecuvântase.

6. Fiului său Șemaia i s-au născut fii care au stăpânit în casa tatălui lor, căci erau oameni viteji;

7. fiii lui Șemaia: Otni, Refael, Obed, Elzabad și frații săi, oameni viteji, Elihu și Șemaia.

8. Toți aceștia erau fiii lui Obed-Edom, ei, fiii și frații lor; erau oameni plini de vlagă și de putere pentru slujbă, șaizeci și doi de ai lui Obed-Edom.

9. Fiii și frații lui Meșelemia, oameni viteji, erau în număr de optsprezece.

10. Din fiii lui Merari: Hosa*, care avea ca fii pe: Șimri, căpetenia, pus căpetenie de tatăl său, măcar că nu era el întâiul născut;

11. Hilchia, al doilea; Tebalia, al treilea; Zaharia, al patrulea. Toți fiii și frații lui Hosa erau în număr de treisprezece.

12. Acestor cete de ușieri, căpeteniilor acestor oameni și fraților lor, a fost încredințată paza pentru slujba Casei Domnului.

13. Au tras la sorți pentru fiecare ușă, mici și mari, după casele lor părintești.

14. Sorțul a căzut pe Șelemia pentru partea de răsărit. Au tras la sorți pentru fiul său Zaharia, care era un sfetnic înțelept, și i-a căzut la sorți partea de miazănoapte.

15. Partea de miazăzi a căzut lui Obed-Edom, iar casa magaziiilor a căzut fiilor săi.

16. Partea de apus a căzut lui Șupim și lui Hosa, cu ușa Șalechet, pe drumul care suia sus: o strajă era în fața alteia.

17. La răsărit erau șase leviți, la miazănoapte, patru pe zi, la miazăzi,

patru pe zi, și patru la magazii, câte doi în două locuri deosebite;

18. spre mahala, la apus: patru spre drum, doi spre mahala.

19. Acestea sunt cetele ușierilor, dintre fiii coreiților și dintre fiii lui Merari.

20. Unul din leviți, Ahia, avea grija vistieriilor* Casei lui Dumnezeu și vistieriilor lucrurilor sfinte.

*Cap. 28.12. Mal. 3.10.

21. Dintre fiii lui Laedan, fiii gherșoniților ieșiți din Laedan, căpeteniile caselor părintești ale lui Laedan, gherșonitul, erau: Iehieli

22. și fiii lui Iehieli, Zetam și fratele său Ioel, care păzeau vistieriile Casei Domnului.

23. Dintre amramiți, ițehariți, hebronii și uzeliți,

24. era* Șebuel, fiul lui Gherșom, fiul lui Moise, care îngrijea de vistierii.

*Cap. 23.16.

25. Dintre frații lui ieșiți din Eliezer, al cărui fiu a fost Rehabia, al cărui fiu a fost Isaia, al cărui fiu a fost Ioram, al cărui fiu a fost Zicri, al cărui fiu a fost* Șelomit,

*Cap. 23.18.

26. erau Șelomit și frații săi, care păzeau toate vistieriile lucrurilor sfinte pe care le închinaseră împăratul David, capii caselor părintești, căpeteniile peste mii și sute și căpeteniile oștirii: le închinaseră

27. din prada luată la război, pentru întreținerea Casei Domnului.

28. Tot ce fusese închinat de Samuel, văzătorul*, de Saul, fiul lui Chis, de Abner, fiul lui Ner, de Ioab, fiul Teruiei, toate lucrurile închinat erau sub paza lui Șelomit și a fraților săi.

*1 Sam. 9.9.

Orânduirea judecătorilor

29. Dintre ițehariți: Chenania și frații săi erau întrebuințați pentru treburile de afară, ca dregători* și judecători în Israel.

*Cap. 23.4.

30. Dintre hebronii: Hașabia și frații săi, oameni viteji, în număr de o mie șapte sute, aveau privegherea asupra lui Israel, dincoace de Iordan, la apus, pentru toate treburile Domnului și pentru slujba împăratului.

31. În ce privește pe hebronii, a căror căpetenie era Ieria*, s-au făcut, în al patruzecilea an al domniei lui David, cercetări cu privire la ei, după spițele lor de neam și după casele lor

părintești, și s-au găsit între ei la Iaezer**, în Galaad, oameni viteji.

*Cap. 23.19. **Ios. 21.39.

32. Frații lui Ieria, oameni viteji, erau în număr de două mii șapte sute capi de case părintești. Împăratul David i-a pus peste rubeniți, peste gadiți și peste jumătatea seminției lui Manase, pentru toate treburile lui Dumnezeu și pentru treburile împăratului*.

*2 Cron. 19.11.

Căpeteniile oștirii

27 1. Aceștia sunt copiii lui Israel, după numărul lor, capii caselor părintești, căpeteniile peste mii și peste sute și slujbași în slujba împăratului pentru tot ce privea șirul cetelor, sosirea și plecarea lor, lună după lună, în toate lunile anului; fiecare ceată era de douăzeci și patru de mii de oameni.

2. În fruntea celei dintâi cete, pentru luna întâi, era Iașobeam*, fiul lui Zabdiel; și avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.8. Cap. 11.11.

3. El era din fiii lui Pereț și era capul tuturor căpeteniilor oștirii în luna întâi.

4. În fruntea cetei din luna a doua era Dodai, ahohitul; Miclot era unul din capii cetei sale. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

5. Capul cetei a treia, pentru luna a treia, era Benaia, fiul preotului Iehoiada, capul; și el avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

6. Acest Benaia* era un viteaz dintre cei treizeci și în fruntea celor treizeci. Fiul său Amizadab era una din căpeteniile cetei sale.

*2 Sam. 23.20,22,23. Cap. 11.22, etc.

7. Al patrulea, pentru luna a patra, era Asael*, fratele lui Ioab; și, după el, fiul său Zebadia. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.24. Cap. 11.26.

8. Al cincilea, pentru luna a cincea, era căpetenia Șamehut, izrahitul. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

9. Al șaselea, pentru luna a șasea, era Ira*, fiul lui Icheș, tecoitul. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*Cap. 11.28.

10. Al șaptelea, pentru luna a șaptea, era Heleț*, pelonitul, din fiii lui Efraim. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*Cap. 11.27.

11. Al optulea, pentru luna a opta, era Sibecai*, hușatitul, din familia zerahiților. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*2 Sam. 21.18. Cap. 11.29.

12. Al nouălea, pentru luna a noua, era Abiezer* din Anatot, din beniamiți. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*Cap. 11.28.

13. Al zecelea, pentru luna a zecea, era Maharai* din Netofa, din familia zerahiților. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.28. Cap. 11.30.

14. Al unsprezecelea, pentru luna a unsprezecea, era Benaia* din Piraton, din fiii lui Efraim. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*Cap. 11.31.

15. Al doisprezecelea, pentru luna a douăsprezecea, era Heldai* din Netofa, din familia lui Otniel. El avea o ceată de douăzeci și patru de mii de oameni.

*Cap. 26.30.

Capii semințiilor

16. Iată capii semințiilor lui Israel. Capul rubeniților: Eliezer, fiul lui Zicri; al simeoniților: Șefatia, fiul lui Maaca;

17. al leviților: Hașabia, fiul lui Chemuel; al familiei lui Aaron: Tadoc;

18. al lui Iuda: Elihu*, din frații lui David; al lui Isahar: Omri, fiul lui Micael;

*1 Sam. 16.6.

19. al lui Zabulon: Ișemaia, fiul lui Obadia; al lui Neftali: Ierimot, fiul lui Azriel;

20. al fiilor lui Efraim: Hosea, fiul lui Azazia;

21. al jumătății seminției lui Manase: Ioel, fiul lui Pedaia; al jumătății seminției lui Manase din Galaad: Ido, fiul lui Zaharia; al lui Benjamin: Iaasiel, fiul lui Abner;

22. al lui Dan: Azareel, fiul lui Ieroham. Aceștia sunt capii semințiilor lui Israel.

23. David n-a făcut numărătoarea celor în vârstă de la douăzeci de ani în jos din Israel, căci Domnul* făgăduise că va înmulți pe Israel ca stelele cerului.

*Gen. 15.5.

24. Ioab, fiul Teruiei, începuse numărătoarea, dar n-a isprăvit-o, căci Domnul Se mâniase* pe Israel, din pricina acestei numărători care n-a fost trecută în Cronicile împăratului David.

*2 Sam. 24.15. Cap. 21.7.

Slujitorii și slujbașii curții

25. Azmavet, fiul lui Adiel, era pus peste vistierile împăratului; Ionatan, fiul lui Ozia, peste merindea din ogoare, cetăți, sate și turnuri;

26. Ezri, fiul lui Chelub, peste lucrătorii de la țară, care lucrau pământul;

27. Șimei din Rama, peste vii; Zabdi din Șefam, peste pivnițele cu vin din vii;

28. Baal-Hanan din Gheder, peste măslini și sicomori în câmpie; Ioaș, peste magaziiile de untdelemn;

29. Șitrai din Saron, peste boii care pășteau în Saron; Șafat, fiul lui Adlai, peste boii din văi;

30. Obil, ismaelitul, peste cămile; Iehdia din Meronot, peste măgărițe;

31. Iaziz, hagarinitul, peste oi; toți aceștia erau îngrijitori puși peste averile împăratului David.

32. Ionatan, unchiul lui David, era sfetnic, om cu minte și învățat; Iehiel, fiul lui Hacmoni, era lângă fiii împăratului;

33. Ahitofel* era sfetnicul împăratului; Hușai**, arhitul, era prietenul împăratului; *2 Sam. 15.12. **2 Sam. 15.37; 16.16.

34. după Ahitofel au fost sfetnici: Iehoiada, fiul lui Benaia, și Abiatar*; Ioaș** era căpetenia oștirii împăratului. *1 Imp. 1.7. **Cap. 11.6.

David înfățișează pe Solomon

28 1. David a chemat la Ierusalim toate căpeteniile lui Israel, căpeteniile* semințiilor, căpeteniile** cetelor din slujba împăratului, căpeteniile peste mii și căpeteniile peste sute, pe cei mai mariți peste toate averile și turmele împăratului și ale fiilor săi, pe dregători, pe vitejiți și pe toți voinicii.

*Cap. 27.16. **Cap. 27.1,2. †Cap. 27.25. ††Cap. 11.10.

2. Împăratul David s-a sculat în picioare și a zis: „Ascultați-mă, fraților și poporul meu! Aveam de gând* să zidesc o Casă de odihnă pentru chivotul legământului Domnului și pentru așternutul** picioarelor Dumnezeului nostru și mă pregăteam s-o zidesc.

*2 Sam. 7.2. Ps. 132.3-5. **Ps. 99.5; 132.7.

3. Dar Dumnezeu mi-a zis: „Să nu zidești* o Casă Numelui Meu, căci ești un om de război și ai vărsat sânge.”

*2 Sam. 7.5,13. 1 Imp. 5.3. Cap. 17.4; 22.8.

4. Domnul Dumnezeu lui Israel m-a ales* din toată casa tatălui meu, pentru ca să fiu împărat al lui Israel pe

vecie; căci pe Iuda** l-a ales căpetenie, casa tatălui meu a ales-o din casa lui Iuda, și dintre†† fiii tatălui meu pe mine m-a pus să domnesc peste tot Israelul.

*1 Sam. 16.7-13. **Gen. 49.8. Cap. 5.2. Ps. 60.7; 78.68. †1 Sam. 16.1. ††1 Sam. 16.12,13.

5. Dintre* toți fiii mei – căci Domnul mi-a dat mulți fii – a ales pe fiul meu Solomon**, ca să-l pună pe scaunul de domnie al împărăției Domnului, peste Israel.

*Cap. 3.1, etc.; 23.1. **Cap. 22.9.

6. El mi-a zis: „Fiul tău Solomon* Îmi va zidi Casa și curțile; căci l-am ales ca fiu al Meu; și-i voi fi Tată.

*2 Sam. 7.13,14. Cap. 22.9,10. 2 Cron. 1.9.

7. Îi voi întări împărăția pe vecie, dacă se va* ține, ca astăzi, de împlinirea poruncilor și rânduielilor Mele.”

*Cap. 22.13.

8. Acum, înaintea întregului Israel, înaintea adunării Domnului și în fața Dumnezeului nostru care vă aude, păziți și puneți-vă la inimă toate poruncile Domnului Dumnezeului vostru, ca să stăpâniți această bună țară și s-o lăsați de moștenire fiilor voștri după voi pe vecie.

9. Și tu, fiule Solomoane, cunoaște* pe Dumnezeul tatălui tău și slujește-I cu toată** inima și cu un suflet binevoitor; căci Domnul† cercetează toate inimile și pătrunde toate închipuirile și toate gândurile. Dacă-L†† vei căuta, Se va lăsa găsit de tine; dar dacă-L vei părăsi, te va lepăda și El pe vecie.

*Ier. 9.24. Osea 4.1. Ioan 17.3. **2 Imp. 20.3. Ps. 101.2. †1 Sam. 16.7. 1 Imp. 8.39. Cap. 29.17. Ps. 7.9; 139.2. Prov. 17.3. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Apoc. 2.23. ††2 Cron. 15.2.

10. Vezi acum că Domnul* te-a ales, ca să zidești o Casă care să-I slujească de Locaș Sfânt. Întărește-te și lucrează.”

*Vers. 6.

David dă lui Solomon tot ce strânsese pentru Templu

11. David a dat fiului său Solomon chipul* prispei și clădirilor, odăilor vistieriei, odăilor de sus, odăilor dinăuntru și al odăii pentru scaunul îndurării.

*Exod 25.40. Vers. 19.

12. I-a dat planul a tot ce avea în minte cu privire la curțile Casei Domnului și toate odăile de jur împrejur pentru vistieriile* Casei lui Dumnezeu și vistieriile Sfântului Locaș *Cap. 26.20.

13. și cu privire la cetele preoților și leviților, la tot ce privea slujba Casei Domnului și la toate uneltele pentru slujba Casei Domnului.

14. I-a dat chipul uneltelor de aur, cu greutatea celor ce trebuiau să fie de aur, pentru toate uneltele fiecărei slujbe; și chipul tuturor uneltelor de argint, cu greutatea lor, pentru toate uneltele fiecărei slujbe.

15. A dat greutatea sfeșnicelor de aur și a candelelor lor de aur, cu greutatea fiecărui sfeșnic și a candelor lui; și greutatea sfeșnicelor de argint, cu greutatea fiecărui sfeșnic și a candelor lui, după întrebuințarea fiecărui sfeșnic.

16. I-a dat greutatea de aur pentru mesele pâinilor pentru punerea înaintea, pentru fiecare masă; și greutatea de argint pentru mesele de argint.

17. I-a dat chipul furculițelor, lighelelor și cestilor de aur curat; chipul potirelor de aur, cu greutatea fiecărui potir, și a potirelor de argint, cu greutatea fiecărui potir;

18. și chipul altarului tămăiei în aur curățat, cu greutatea lui. I-a mai dat și chipul carului heruvimilor* de aur care își întind aripile și acoperă chivotul legământului Domnului.

*Exod 25.18-22. 1 Sam. 4.4. 1 Imp. 6.23, etc.

19. „Toate acestea”, a zis David, „toate lucrările izvodului acestuia mi le-a făcut cunoscut Domnul, însemnându-le* în scris cu mâna Lui.”

*Exod 25.44. Vers. 11,12.

20. David a zis fiului său Solomon: „Întărește-te*, îmbărbătează-te și lucrează; nu te teme și nu te înpăimânta. Căci Domnul Dumnezeu, Dumnezeul meu, va fi cu tine. El nu te va lăsa**, nici nu te va părăsi, până se va isprăvi toată lucrarea pentru slujba Casei Domnului.

*Deut. 31.7,8. Ios. 1.6,7,9. Cap. 22.13. **Ios. 1.5.

21. Iată, ai lângă tine cetele* preoților și leviților pentru toată slujba Casei lui Dumnezeu; și iată că ai lângă tine, pentru toată lucrarea, toți oamenii binevoitori și îndemânatici în tot felul de lucrări** și căpeteniile, și tot poporul, supuși la toate poruncile tale.”

*Cap. 24-26. **Exod 35.25,26; 36.1,2.

Dățile bogate pentru zidirea Templului

29 1. Împăratul David a zis întregii adunări: „Fiul meu Solomon, singurul pe care l-a ales Dumnezeu, este tânăr și plăpând*, și lucrarea este însemnată, căci Casa aceasta nu este pentru un om, ci este pentru Domnul Dumnezeu.

*1 Imp. 3.7. Cap. 22.5. Prov. 4.3.

2. Mi-am întrebuințat toate puterile să pregătesc pentru Casa Dumnezeului meu aur pentru ceea ce trebuie să fie de aur, argint pentru ceea ce trebuie să fie de argint, aramă pentru ceea ce trebuie să fie de aramă, fier pentru ceea ce trebuie să fie de fier și lemn pentru ceea ce trebuie să fie de lemn, pietre de onix* și pietre scumpe de legat, pietre strălucitoare și de felurite culori, tot felul de pietre scumpe și marmură albă multă.

*Isa. 54.11,12. Apoc. 21.18, etc.

3. Mai mult, în dragostea mea pentru Casa Dumnezeului meu, dau Casei Dumnezeului meu aurul și argintul pe care-l am, afară de tot ce am pregătit pentru casa Sfântului Locaș:

4. trei mii de talanți de aur, de aur de Ofir*, și șapte mii de talanți de argint curățat, pentru îmbrăcarea pereților clădirilor,

*1 Imp. 9.28.

5. aurul pentru ceea ce trebuie să fie de aur, și argintul pentru ceea ce trebuie să fie de argint și pentru toate lucrările pe care le vor face lucrătorii. Cine vrea să-și mai aducă de bunăvoie astăzi darurile înaintea Domnului?*

6. Căpeteniile* caselor părintești, căpeteniile semințiilor lui Israel, căpeteniile peste mii și peste sute și îngrijitorii averii** împăratului au adus daruri de bunăvoie.

*Cap. 27.1. **Cap. 27.25, etc.

7. Au dat pentru slujba Casei lui Dumnezeu: cinci mii de talanți de aur, zece mii de darici, zece mii de talanți de argint, optsprezece mii de talanți de aramă și o sută de mii de talanți de fier.

8. Cei ce aveau pietre scumpe le-au dat pentru vistieria Casei Domnului în mâinile lui Iehiel*, gherșonitul.

*Cap. 26.21.

9. Poporul s-a bucurat de darurile lor de bunăvoie*, căci le dădeau cu dragă inimă Domnului; și împăratul David, de asemenea, s-a bucurat mult.

*2 Cor. 9.7.

Rugăciunea lui David

10. David a binecuvântat pe Domnul în fața întregii adunări. El a zis: „Binecuvântat să fii Tu, din veac în veac, Doamne Dumnezeu părintelui nostru Israel!

11. A Ta* este, Doamne, mărirea, puterea și măreția, veșnicia și slava, căci tot ce este în cer și pe pământ este

al Tău; a Ta, Doamne, este domnia, căci Tu Te înalți ca un stăpân mai presus de orice!

**Mat. 6.13. 1 Tim. 1.17. Apoc. 5.13.*

12. De la Tine vine bogăția* și slava, Tu stăpânești peste tot, în mâna Ta este tăria și puterea, și mâna Ta poate să mărească și să întărească toate lucrurile.

**Rom. 11.36.*

13. Acum, Dumnezeuul nostru, Te laudăm și preamărim Numele Tău cel slăvit.

14. Căci ce sunt eu și ce este poporul meu, ca să putem să-Ți aducem daruri de bunăvoie? Totul vine de la Tine și din mâna Ta primim ce-Ți aducem.

15. Înaintea Ta noi suntem niște străini* și locuitori, ca toți părinții noștri. Zilele noastre** pe pământ sunt ca umbra și fără nici o nădejde.

**Ps. 39.12.*

*Evr. 11.13. 1 Pet. 2.11. **Iov. 14.2. Ps. 90.9; 102.11; 144.4.*

16. Doamne Dumnezeuul nostru, din mâna Ta vin toate aceste bogății pe care le-am pregătit ca să-Ți zidim o Casă Ție, Numelui Tău celui sfânt, și ale Tale sunt toate.

17. Știu, Dumnezeuule, că Tu cercetezi* inima și că iubești** curăția de inimă; de aceea Ți-am adus toate aceste daruri de bunăvoie în curăția inimii mele și am văzut acum cu bucurie pe poporul Tău care se află aici, aducându-Ți de bunăvoie darurile lui.

**1 Sam. 16.7. Cap. 28.9. **Prov. 11.20.*

18. Doamne Dumnezeuul părinților noștri Avraam, Isaac și Israel! Ține întotdeauna în inima poporului Tău aceste porniri și aceste gânduri și întărește-i inima în Tine.

19. Dă fiului meu Solomon* o inimă bună, ca să păzească poruncile Tale, învățăturile Tale și legile Tale, ca să împlinească toate aceste lucruri și să zidească el Casa pentru care am făcut** pregătiri.“

**Ps. 72.1. **Vers. 2. Cap. 22.14.*

Ungea lui Solomon

20. David a zis întregii adunări: „Binecuvântați pe Domnul Dumnezeuul vostru.“ Și toată adunarea a binecuvântat pe Domnul Dumnezeuul părin-

ților lor. Ei s-au plecat și s-au închinat înaintea Domnului și înaintea împăratului.

21. A doua zi după aceasta, au adus ca jertfă și ardere de tot Domnului o mie de viței, o mie de berbeci și o mie de miei, împreună cu jertfele de băutură obișnuite, și alte jertfe în mare număr pentru tot Israelul.

22. Au mâncat și au băut în ziua aceea înaintea Domnului cu mare bucurie, au făcut a doua oară împărat pe Solomon, fiul lui David, l-au uns* înaintea Domnului ca domn și au uns pe Țadoc ca preot.

**1 Împ. 1.35,39.*

23. Solomon a șezut pe scaunul de domnie al Domnului ca împărat în locul tatălui său, David. El a propășit, și tot Israelul l-a ascultat.

24. Toate căpeteniile și vitejii, și chiar toți fiii împăratului David, s-au supus* împăratului Solomon.

**Ecl. 8.2.*

25. Domnul a înălțat tot mai mult pe Solomon, sub ochii întregului Israel, și i-a făcut domnia mai strălucită* decât a fost a oricărui împărat al lui Israel înaintea lui.

**1 Împ. 3.13. 2 Cron. 1.12. Ecl. 2.9.*

Moartea lui David

26. David, fiul lui Isai, a domnit peste tot Israelul.

27. Vremea* cât a domnit peste Israel a fost de patruzeci de ani: la** Hebron a domnit șapte ani, și la Ierusalim a domnit treizeci și trei de ani.

**2 Sam. 5.4. 1 Împ. 2.11. **2 Sam. 5.5.*

28. A murit* la o bătrânețe fericită, sătul** de zile, de bogăție și de slavă. Și în locul lui a domnit fiul său Solomon.

**Gen. 25.8. **Cap. 23.1.*

29. Faptele împăratului David, cele dintâi și cele de pe urmă, sunt scrise în cartea lui Samuel, văzătorul, și în cartea prorocului Natan, și în cartea prorocului Gad,

30. împreună cu toată domnia și toate* isprăvile lui, precum și ce s-a petrecut pe vremea lui, fie în Israel, fie în toate împărățiile celorlalte țări.

**Dan. 2.21.*

A DOUA CARTE A CRONICILOR SAU CARTEA A DOUA PARALIPOMENE¹

ISTORIA LUI SOLOMON

(Capitolele 1-9. Faptele Apostolilor 7.47.)

Solomon, împărat

1. Solomon*, fiul lui David, s-a întărit în domnie; Domnul** Dumnezeuul lui a fost cu el; și l-a înălțat* din ce în ce mai mult.

**1 Împ. 2.46. **Gen. 39.2. †1 Cron. 29.25.*

2. Solomon a poruncit întregului Israel, căpeteniilor* peste mii și sute, judecătorilor, mai marilor întregului Israel, căpeteniilor caselor părintești;

**1 Cron. 27.1.*

3. și Solomon s-a dus cu toată adunarea la înălțimea de la Gabaon*. Acolo se afla Cortul întâlnirii lui Dumnezeu, făcut în pustiu de Moise, robul Domnului.

**1 Împ. 3.4. 1 Cron. 16.39; 21.29.*

4. Dar chivotul* lui Dumnezeu fusese mutat de David din Chiriat-learim la locul pe care i-l pregătise, căci îi întinsese un Cort la Ierusalim.

**2 Sam. 6.2,17. 1 Cron. 15.1.*

5. Tot acolo se afla, înaintea Cortului Domnului, altarul de aramă* pe care-l făcuse Bețaleel**, fiul lui Uri, fiul lui Hur.

**Exod 27.1,2; 38.1,2. **Exod 31.2.*

6. Solomon și adunarea au căutat pe Domnul. Și acolo, pe altarul de aramă care era înaintea Cortului întâlnirii, a adus* Solomon Domnului o mie de arderi de tot.

**1 Împ. 3.4.*

7. În timpul nopții*, Dumnezeu S-a arătat lui Solomon și i-a zis: „Cere ce vrei să-ți dau.“

**1 Împ. 3.5,6.*

8. Solomon a răspuns lui Dumnezeu: „Tu ai arătat o mare bunăvoință tatălui meu, David, și m-ai pus* să domnesc în locul lui.

**1 Cron. 28.5.*

9. Acum, Doamne Dumnezeuule, împlinească-se făgăduința Ta făcută tatălui meu David, fiindcă m-ai pus* să domnesc peste un popor mare la număr, ca pulberea pământului!

**1 Împ. 3.7,8.*

10. Dă-mi, dar*, înțelepciune și pricepere, ca să știu cum să mă port** în fruntea acestui popor! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta atât de mare?“

**1 Împ. 3.9. **Num. 27.17. Deut. 31.2.*

11. Dumnezeu* a zis lui Solomon: „Fiindcă dorința aceasta este în inima ta, fiindcă nu ceri nici bogății, nici

averi, nici slavă, nici moartea vrăjmașilor tăi, nici chiar o viață lungă, ci ceri pentru tine înțelepciune și pricepere ca să judeci pe poporul Meu, peste care te-am pus să domnești,

**1 Împ. 3.11-13.*

12. înțelepciunea și priceperea îți sunt date. Îți voi da, pe deasupra, bogății, averi și slavă, cum n-a mai avut niciodată nici un împărat* înaintea ta și cum nici nu va mai avea după tine.“

**1 Cron. 29.25. Cap. 9.22. Ecl. 2.9.*

Avuția lui Solomon

13. Solomon s-a întors la Ierusalim, după ce a părăsit înălțimea de la Gabaon și Cortul întâlnirii. Și a domnit peste Israel.

14. Solomon* a strâns care și călărime; avea o mie patru sute de care și douăsprezece mii de călăreți, pe care i-a așezat în cetățile unde ținea carele și la Ierusalim lângă împărat.

**1 Împ. 4.26; 10.26, etc. Cap. 9.25.*

15. Împăratul* a făcut argintul și aurul tot atât de obișnuite la Ierusalim ca pietrele, și cedrii tot atât de obișnuți ca sicomorii* care cresc în câmpie.

**1 Împ. 10.27. Cap. 9.27. Iov 22.24.*

16. Solomon* își aducea caii din Egipt; o ceată de negustori ai împăratului se duceau și-i luau în cete pe un preț hotărât;

**1 Împ. 10.28,29. Cap. 9.28.*

17. se duceau și aduceau din Egipt un car cu șase sute de sicli de argint, și un cal, cu o sută cincizeci de sicli. Tot așa aduceau și pentru toți împărații heteților și pentru împărații Siriei.

Pregătirile lui Solomon pentru zidirea Templului

21. Solomon a poruncit* să se zidească o Casă Numelui Domnului și o casă împărătească pentru el.

**1 Împ. 5.5.*

2. Solomon* a numărat șaptezeci de mii de oameni, ca să ducă sarcinile, optzeci de mii, ca să taie pietre pe munte, și trei mii șase sute, ca să-i privegheze.

**1 Împ. 5.15. Vers. 18.*

3. Solomon a trimis să spună lui Hiram, împăratul Tirului: „Fă-mi și mie

1. Așa se numește în Septuaginta.

1. Smochini sălbatici

cum* ai făcut tatălui meu, David, căruia i-ai trimis cedri, ca să-și zidească o casă de locuit. *1 Cron. 14.1.

4. Iată, eu înalț* o Casă Numelui Domnului Dumnezeuului meu, ca să l-o închin Lui, să ard înaintea Lui tămâie** mirositoare, să aduc necurmat* în ea pâinile pentru punerea înainte și să aduc arderile* de tot de dimineață și de seară în zilele de Sabat, de lună nouă și de sărbătoare ale Domnului Dumnezeuului nostru, după o lege veșnică pentru Israel. *Vers. 1.

**Exod 30.7. †Exod 25.30. Lev. 24.8. ††Num. 28.3,9,11.

5. Casa pe care o voi zidi trebuie să fie mare, căci Dumnezeuul nostru este mai* mare decât toți dumnezeii. *Ps. 135.5.

6. Dar cine* poate să-l zidească o Casă, când cerurile și cerurile cerurilor nu-l pot cuprinde? Și cine sunt eu, ca să-l zidesc o Casă, decât doar ca să ard tămâie înaintea Lui? *1 Imp. 8.27. Cap. 6.18. Isa. 66.1.

7. Trimite-mi, dar, un om iscusit în lucrarea aurului, argintului, aramei și fierului, a materiilor vopsite în purpură, a materiilor de culoarea cărmăzului și de culoare albastră și care să cunoască săpătura în lemn, ca să lucreze cu meșterii iscușiți care sunt la mine în Iuda și la Ierusalim și pe care* i-a ales tatăl meu, David. *1 Cron. 22.15.

8. Trimite-mi* din Liban și lemn de cedru, de chiparos și de santal; căci știu că slujitorii tăi se pricep să taie lemn din Liban. Iată că slujitorii mei vor fi cu ai tăi. *1 Imp. 5.6.

9. Să mi se pregătească lemn din belșug, căci Casa pe care o voi zidi va fi mare și măreață.

10. Slujitorilor tăi care vor tăia*, care vor doborî jos lemnele, le voi da douăzeci de mii de cori de grâu treierat, douăzeci de mii de cori de orz, douăzeci de mii de bați de vin și douăzeci de mii de bați de untdelemn. *1 Imp. 5.11.

11. Hiram, împăratul Tirului, a răspuns astfel, printr-o scrisoare pe care a trimis-o lui Solomon: „Pentru că Domnul iubește pe poporul Său, de aceea te-a pus împărat peste ei.”

*1 Imp. 10.9. Cap. 9.8.

12. Hiram a mai zis: „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeuul lui Israel care** a făcut cerurile și pământul, că a dat împăratului David un fiu înțelept, priceput și cuminte, care va zidi o casă Domnului și o casă împărătească pentru el!

*1 Imp. 5.7. **Gen. 1.2. Ps. 33.6; 102.25; 124.8; 136.5,6. Fapt. 4.24; 14.15. Apoc. 10.6.

13. Îți trimit, dar, un om meșter și priceput, pe Hiram-Abi,

14. fiul* unei femei dintre fetele lui Dan și al unui tată tirian. El este meșter pentru lucrările în aur, în argint, în aramă și în fier, în piatră și în lemn, în materii vopsite în purpură și în albastru, în materii de vison și cărmăz, și pentru orice fel de săpături și lucruri meșteșugite care i se dau de făcut. El va lucra cu oamenii tăi iscușiți și cu oamenii iscușiți ai domnului meu David, tatăl tău. *1 Imp. 7.13,14.

15. Acum, domnul meu* să trimită slujitorilor tăi grâul, orzul, untdelemnul și vinul de care a vorbit. *Vers. 10.

16. Și noi* vom tăia lemne din Liban atât cât vei avea nevoie; și le vom trimite pe mare în plute până la Iafu, și de acolo tu le vei sui la Ierusalim. *1 Imp. 5.8,9.

17. Solomon* a numărat pe toți străinii care erau în țara lui Israel și a căror numărătoare fusese făcută de tatăl său, David**. S-au găsit o sută cincizeci și trei de mii șase sute. *Vers. 2.

1 Imp. 5.13,15,16; 9.20,21. Cap. 8.7,8. *1 Cron. 22.2.

18. Și a luat din ei șaptezeci de mii*, ca să poarte sarcinile, optzeci de mii, să taie pietre în munte, și trei mii șase sute, ca să privegheze și să îndemne pe popor la lucru. *Vers. 2.

Zidirea Templului

3. 1. Solomon* a început zidirea Casei Domnului la Ierusalim**, pe muntele Moria, care fusese arătat tatălui său, David, în locul pregătit de David în aria lui Ornan†, iebusitul. *1 Imp. 6.1, etc. **Gen. 22.2,14. †1 Cron. 21.18; 22.1.

2. A început să zidească în a doua zi a lunii a doua, în al patrulea an al domniei lui.

3. Iată pe ce temelii* a zidit Solomon Casa lui Dumnezeu: Lungimea, în coți de măsura cea veche a coților, era de șaizeci de coți, iar lățimea, de douăzeci de coți. *1 Imp. 6.2.

4. Pridvorul* dinainte avea douăzeci de coți lungime, cât era de lată Casa, și o sută douăzeci de coți înălțime; Solomon l-a acoperit pe dinăuntru cu aur curat. *1 Imp. 6.3.

5. A îmbrăcat cu lemn de chiparos Casa* cea mare, a acoperit-o cu aur curat și a săpat pe ea finici și împletituri de lăntșoare. *1 Imp. 6.17.

6. A acoperit Casa cu pietre scumpe

ca podoabă; și aurul era aur din Parvaim.

7. A acoperit cu aur Casa, bărnele, pragurile, pereții și ușile și a pus să sape heruvimi pe pereți.

8. A făcut casa Locului Preasfânt. Ea era lungă de douăzeci de coți, cât lățimea Casei, și largă de douăzeci de coți. A acoperit-o cu aur curat, care prețuia șase sute de talanți.

9. Greutatea aurului pentru cuie se ridica la cincizeci de sicli. A îmbrăcat cu aur și odăile de sus.

10. A făcut în casa* Locului Preasfânt doi heruvimi săpați și i-a acoperit cu aur. *1 Imp. 6.23, etc.

11. Aripile heruvimilor aveau o lungime de douăzeci de coți. Aripa celui dintâi, lungă de cinci coți, atinge zidul Casei; și cealaltă aripă, lungă tot de cinci coți, atinge aripa celui de-al doilea heruvim.

12. Aripa celui de-al doilea heruvim, lungă de cinci coți, atinge zidul Casei; și cealaltă aripă, lungă tot de cinci coți, se unea cu aripa celui dintâi heruvim.

13. Aripile acestor heruvimi, întinse, aveau douăzeci de coți. Ei stăteau în picioare, cu fața întoarsă spre Casă.

14. A făcut perdeaua* albastră, purpurie și cărmăzie și de in subțire și a lucrat heruvimi pe ea. *Exod 26.31. Mat. 27.51. Evr. 9.3.

Cei doi stâlpi de aramă

15. A făcut înaintea Casei doi* stâlpi de treizeci și cinci de coți înălțime, cu un cap de cinci coți în vârful lor. *1 Imp. 7.15-21. Ier. 52.21.

16. A făcut niște rețele, ca acelea care erau în Locul Preasfânt, și le-a pus pe vârful stâlpilor. Apoi a făcut o sută* de rodii pe care le-a pus pe rețele. *1 Imp. 7.20.

17. A așezat* stâlpii în partea dinainte a Templului, unul la dreapta, și altul la stânga; a numit pe cel de la dreapta Iachin, și pe cel de la stânga, Boaz. *1 Imp. 7.21.

Altarul de aramă, marea și lighenele

4. 1. A făcut un altar* de aramă, lung de douăzeci de coți, lat de douăzeci de coți și înalt de zece coți. *Exod 27.1,2. 2 Imp. 16.14. Ezec. 43.13,16.

2. A făcut marea* turnată. Ea avea zece coți de la o margine la alta, era rotundă de tot, înaltă de cinci coți, și

un fir de treizeci de coți ar fi înconjurat-o. *1 Imp. 7.23.

3. Sub* marginea ei, de jur împrejur, erau niște chipuri de boi, câte zece de fiecare cot, de jur împrejurul mării; boii, așezați pe două rânduri, erau turnați dintr-o singură bucată cu ea. *1 Imp. 7.24-26.

4. Era așezată pe doisprezece boi, dintre care trei, întorși spre miazănoapte, trei, întorși spre apus, trei, întorși spre miazăzi și trei, întorși spre răsărit; marea era așezată pe ei, și toată partea dinapoi a trupurilor lor era înăuntru.

5. Grosimea ei era de un lat de mână, și marginea, ca marginea unui pahar, era făcută în felul unei flori de crin. Puteau să încapă în ea trei mii de bați*. *1 Imp. 7.26.

6. A făcut zece* lighene și a pus cinci la dreapta și cinci, la stânga, ca să slujească la curățări: în ele se spălau felurile părți ale arderilor de tot. Marea era pentru spălarea preoților. *1 Imp. 7.38.

Celelalte lucruri și unelte pentru Templu

7. A mai* făcut zece sfeșnice de aur, după** porunca privitoare la ele, și le-a așezat în Templu, cinci, la dreapta și cinci la stânga. *1 Imp. 7.49. **Exod 25.31,40. 1 Cron. 28.12,19.

8. A mai făcut* zece mese și le-a așezat în Templu, cinci, la dreapta și cinci, la stânga.

A mai făcut o sută de potire de aur. *1 Imp. 7.48.

9. A mai făcut* curtea preoților și curtea cea mare, cu porțile ei, ale căror aripi le-a acoperit cu aramă. *1 Imp. 6.36.

10. A așezat marea* în partea dreaptă, la miazăzi-răsărit. *1 Imp. 7.39.

11. Hiram* a făcut cenușarele, lophele și potirele.

Astfel a isprăvit Hiram lucrarea pe care i-a dat-o împăratul Solomon s-o facă pentru Casa lui Dumnezeu: *1 Imp. 7.40.

12. doi stâlpi, cu cele două capete* și acoperișurile lor cu cununi, de pe vârful stâlpilor; cele două rețele pentru acoperirea celor două acoperișuri ale capetelor de pe vârful stâlpilor; *1 Imp. 7.41.

13. cele patru sute* de rodii pentru cele două rețele, câte două șiruri de rodii pentru fiecare rețea, pentru acoperirea celor două acoperișuri cu cununi ale

capetelor de pe vârful stâlpilor;

*1 Împ. 7.20.

14. cele zece temelii* și cele zece lighene de pe temelii;

*1 Împ. 7.27,43.

15. marea și cei doisprezece boi de sub ea;

16. cenușarele, lopețile și furculițele. Toate aceste unelte, pe care le-a dat împăratul Solomon lui Huram-Abi* să le facă pentru Casa Domnului, erau de aramă lustruită.

*1 Împ. 7.14,45.

17. Împăratul a pus să le toarne în câmpia* Iordanului, într-un pământ cleios, între Sucot și Tereda.

*1 Împ. 7.46.

18. Solomon* a făcut toate aceste unelte în număr atât de mare, încât nu s-a putut cerceta greutatea aramei.

*1 Împ. 7.47.

19. Solomon* a mai făcut toate celelalte unelte pentru Casa lui Dumnezeu: altarul de aur, mesele pe care se puneau pâinile** pentru punerea înaintea Domnului;

*1 Împ. 7.48-50. **Exod 25.30.

20. sfeșnicele și candelarele lor de aur curat, care trebuiau aprinse, după poruncă*, înaintea Locului Preasfânt,

*Exod 27.20,21.

21. florile*, candelarele și mucările de aur, de aur foarte curat;

*Exod 25.31, etc.

22. cuțitele, potirele, ceștile și căuile de aur curat; și aripile de aur pentru ușa dinăuntru a Casei de la intrarea Locului Preasfânt, și pentru ușa Casei de la intrarea Templului.

51. Astfel a fost isprăvită toată* lucrarea pe care a făcut-o Solomon pentru Casa Domnului. Apoi a adus argintul, aurul și toate uneltele pe care le închinase Domnului, tatăl său, David, și le-a pus în vistieriile Casei lui Dumnezeu.

*1 Împ. 7.51.

Sfințirea Templului

2. Atunci* Solomon a strâns la Ierusalim pe bătrânii lui Israel și pe toate căpeteniile seminiților, pe capii familiilor copiilor lui Israel, ca să mute din cetatea** lui David, adică din Sion, chivotul legământului Domnului.

*1 Împ. 8.1, etc. **2 Sam. 6.12.

3. Toți bărbații lui Israel s-au adunat* la împărat pentru sărbătoarea** din luna a șaptea.

*1 Împ. 8.2. **Cap. 7.8-10.

4. Când au ajuns toți bătrânii lui Israel, leviții au ridicat chivotul.

5. Au adus chivotul, Cortul întâlnirii și toate uneltele sfinte care erau în Cort: preoții și leviții le-au dus.

6. Împăratul Solomon și toată adunarea

lui Israel chemată la el, a stat înaintea chivotului. Au jertfit oi și boi, care nu se pot nici socoti, nici număra, din pricina mulțimii lor.

7. Preoții au dus chivotul legământului Domnului la locul lui, în sfântul locaș al Casei, în Locul Preasfânt, sub aripile heruvimilor.

8. Heruvimii aveau aripile întinse peste locul chivotului și acopereau chivotul și drugii lui pe deasupra.

9. Drugilor li se dăduse o astfel de lungime încât capetele lor se vedeau la o depărtare de chivot dinaintea Sfântului Locaș, dar nu se vedeau de afară. Chivotul a fost acolo până în ziua de azi.

10. În chivot nu erau decât cele două table pe care le pusese* acolo Moise, în Horeb, când a făcut Domnul legământ cu copiii lui Israel, la ieșirea lor din Egipt.

*Deut. 10.2,5. Cap. 6.11.

11. În clipa când au ieșit preoții din Locul Sfânt – căci toți preoții de față se sfințiseră, fără să mai țină șirul cetelor,

12. și toți leviții* care erau cântăreți: Asaf, Heman, Iedutun, fiii și frații lor, îmbrăcați în in subțire, stăteau la răsăritul altarului cu chimvale, lăute și harpe și aveau cu** ei o sută douăzeci de preoți care sunau din trâmbițe; –

*1 Cron. 25.1. **1 Cron. 15.24. Ps. 136.

13. și, când cei ce sunau din trâmbițe și cei ce cântau, unindu-se într-un glas ca să mărească și să laude pe Domnul, au sunat din trâmbițe, chimvale și celelalte instrumente și au mărit pe Domnul prin aceste cuvinte: „Căci este bun*, căci îndurarea Lui ține în veci!“, în clipa aceea Casa, și anume Casa Domnului, s-a umplut cu un nor.

*1 Cron. 16.34,41.

14. Preoții n-au putut să mai stea acolo ca să facă slujba, din pricina norului; căci* slava Domnului umpluse Casa lui Dumnezeu.

*Exod 40.35. Cap. 7.2.

Binecuvântarea rostită de Solomon

61. Atunci Solomon* a zis: „Domnul a zis că vrea să locuiască în întuneric**!

*1 Împ. 8.12, etc. **Lev. 16.2.

2. Și eu am zidit o Casă care-Ți va fi locuința, un loc unde vei locui în veci!“

3. Împăratul și-a întors fața și a binecuvântat toată adunarea lui Israel. Și toată adunarea lui Israel stătea în picioare.

4. Și el a zis: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeu lui Israel care a vorbit cu gura Sa tatălui meu, David, și a împlinit prin puterea Sa ce spusese, când a zis:

5. „Din ziua când am scos pe poporul Meu din țara Egiptului, n-am ales nici o cetate dintre toate seminițiile lui Israel, ca să se zidească acolo o Casă în care să locuiască Numele Meu, și n-am ales pe nici un om, care să fie căpetenia poporului Meu, Israel.

6. Ci* Ierusalimul l-am ales, pentru ca în el să locuiască Numele Meu, și pe David** l-am ales, ca să domnească peste poporul Meu, Israel!“

*Cap. 12.13. **1 Cron. 28.4.

7. Tatăl meu, David, avea* de gând să zidească o casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.

*2 Sam. 7.2. 1 Cron. 17.1; 28.2.

8. Și Domnul a zis tatălui meu, David: „Fiindcă ai avut de gând să zidești o Casă Numelui Meu, bine ai făcut că ai avut gândul acesta.

9. Numai că nu tu vei zidi Casa; ci fiul tău, ieșit din tine, va zidi Numelui Meu o Casă.“

10. Domnul a împlinit cuvântul pe care-l spusese. Eu m-am ridicat în locul tatălui meu, David, și am șezut pe scaunul de domnie al lui Israel, cum vestise Domnul, și am zidit o Casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.

11. Am așezat în ea chivotul, în care* este legământul Domnului, legământul pe care l-a făcut El cu copiii lui Israel.“

*Cap. 5.10.

Rugăciunea lui Solomon

12. Solomon s-a așezat* înaintea altarului Domnului, în fața întregii adunări a lui Israel, și a întins mâinile.

*1 Împ. 8.22.

13. Căci Solomon făcuse o treaptă de aramă și o pusese în mijlocul curții. Ea era lungă de cinci coți, lată de cinci coți și înaltă de trei coți; a șezut pe ea, s-a așezat în genunchi în fața întregii adunări a lui Israel și a întins mâinile spre cer.

14. Și a zis:

„Doamne Dumnezeu lui Israel! Nu* este Dumnezeu ca Tine, în ceruri și pe pământ: Tu ții legământul și îndurarea Ta față de robii Tăi care umblă înaintea Ta cu toată inima lor!

*Exod 15.11. Deut. 4.39; 7.9.

15. Astfel, Ți-ai ținut cuvântul* dat robului Tău David, tatăl meu; și ce ai spus cu gura Ta împlinești astăzi prin puterea Ta.

*1 Cron. 22.9.

16. Acum, Doamne Dumnezeul lui Israel, ține făgăduința pe care ai făcut-o tatălui meu, David, când ai zis: „Nici-odată* nu vei fi lipsit înaintea Mea de un urmaș care să șadă pe scaunul de domnie al lui Israel, numai** fiii tăi să ia seama la calea lor și să meargă în Legea Mea, cum ai mers tu înaintea Mea.“

*2 Sam. 7.12,16. 1 Împ. 2.4; 6.12. Cap. 7.18. **Ps. 132.12.

17. Împlinescă-se, dar, Doamne Dumnezeul lui Israel, făgăduința pe care ai făcut-o robului Tău David!

18. Dar ce! Să locuiască Dumnezeu cu adevărat împreună cu omul pe pământ? Iată* că cerurile și cerurile cerurilor nu Te pot cuprinde: cu cât mai puțin această Casă pe care am zidit-o eu!

*Cap. 2.6. Isa. 66.1. Fapt. 7.49.

19. Totuși, Doamne Dumnezeul meu, ia aminte la rugăciunea robului Tău și la cererea lui! Ascultă strigătul și rugăciunea pe care Ți-o face robul Tău.

20. Ochii Tăi să fie zi și noapte deschiși peste Casa aceasta, peste locul despre care ai zis că acolo va fi Numele Tău! Ascultă rugăciunea pe care o face robul Tău în locul acesta!

21. Ascultă cererile robului Tău și ale poporului Tău, Israel, când se vor ruga în locul acesta! Ascultă din locul locuinței Tale, din ceruri, ascultă și iartă!

22. Dacă va păcătuî cineva împotriva aproapelui său și se va pune peste el un jurământ, ca să-l facă să jure, și dacă va veni să jure înaintea altarului Tău, în Casa aceasta –

23. ascultă-l din ceruri, lucrează și judecă pe robii Tăi: osândește pe cel vinovat și fă ca purtarea lui să cadă asupra capului lui; fă dreptate celui nevinovat și răsplătește-i după nevinovăția lui!

24. Când poporul Tău, Israel, va fi bătut de vrăjmaș, pentru că a păcătuî împotriva Ta: dacă se vor întoarce la Tine și vor da slavă Numelui Tău, dacă Ți vor face rugăciuni și cereri în Casa aceasta –

25. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul poporului Tău, Israel, și adu-i înapoi în țara pe care ai dat-o lor și părinților lor.

26. Când cerul* va fi închis și nu va

fi ploaie, din pricina păcatelor lor împotriva Ta: dacă se vor ruga în acest loc și vor da slavă Numelui Tău, și dacă se vor întoarce de la păcatele lor (pentru că-i vei fi pedepsit),

*1 Împ. 17.1.

27. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul robilor Tăi și al poporului Tău, Israel, învață-i calea cea bună în care trebuie să meargă și trimite ploaie pe pământul pe care l-ai dat de moștenire poporului Tău!

28. Când vor fi în țară foamea*, ciurma, rugina în grâu și mălura, lăcustele de un soi sau altul, când vrăjmașul va împresura pe poporul Tău, în țara lui, în cetățile lui, când vor fi urgențe sau boli de vreun fel:

*Cap. 20.9.

29. dacă un om, dacă tot poporul Tău, Israel, va face rugăciuni și cereri, și fiecare își va cunoaște rana și durerea și va întinde mâinile spre Casa aceasta –

30. ascultă-l din ceruri, din locul locuinței Tale, și iartă-l; răsplătește fiecăruia după căile lui, Tu, care cunoști* inima fiecăruia – căci numai Tu cunoști inima copiilor oamenilor –

*1 Cron. 28.9.

31. ca să se teamă de Tine și să umble în căile Tale tot timpul cât vor trăi în țara pe care ai dat-o părinților noștri!

32. Când străinul care* nu este din poporul Tău, Israel, va veni dintr-o țară depărtată, din pricina Numelui Tău celui mare, din pricina mâinii Tale celei tari și din pricina brațului Tău întins, când va veni să se roage în Casa acesta –

*Ioan 12.20. Fapt. 8.27.

33. ascultă-l din ceruri, din locul locuinței Tale, și dă străinului acelaia tot ce-Ți va cere, pentru ca toate popoarele pământului să cunoască Numele Tău, să se teamă de Tine ca poporul Tău, Israel, și să știe că Numele Tău este chemat peste Casa aceasta pe care am zidit-o!

34. Când va ieși poporul Tău la luptă împotriva vrăjmașilor lui, urmând calea pe care îi vei porunci s-o urmeze: dacă îți vor face rugăciuni cu privirile îndreptate spre cetatea aceasta pe care ai ales-o și spre Casa pe care am zidit-o în Numele Tău –

35. ascultă din ceruri rugăciunile și cererile lor și fă-le dreptate!

36. Când vor păcătui împotriva Ta – căci nu* este om care să nu păcătuiască – și când vei fi mâniat împotriva

lor și-i vei da în mâna vrăjmașului, care-i va duce robi într-o țară depărtată sau apropiată:

*Prov. 20.9. Ecl. 7.20. Iac. 3.2. 1 Ioan 1.8.

37. dacă își vor veni în fire în țara unde vor fi robi, dacă se vor întoarce la Tine și îți vor face cereri în țara robiei lor și vor zice: „Am păcătuit, am săvârșit fărădelegi, am făcut rău!“,

38. dacă se vor întoarce la Tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în țara robiei lor, unde au fost duși robi, dacă-Ți vor face rugăciuni cu privirile întoarse spre țara lor, pe care ai dat-o părinților lor, spre cetatea pe care ai ales-o și spre Casa pe care am zidit-o Numelui Tău –

39. ascultă din ceruri, din locul locuinței Tale, rugăciunile și cererile lor și fă-le dreptate: iartă poporului Tău păcatele făcute împotriva Ta!

40. Acum, Dumnezeuule, ochii Tăi să fie deschiși, și urechile să-Ți fie cu luare aminte la rugăciunea făcută în locul acesta!

41. Acum*, Doamne Dumnezeuule, scoală-Te, vino la locul** Tău de odihnă, Tu și chivotul măreției Tale. Preoții Tăi, Doamne Dumnezeuule, să fie îmbrăcați cu mântuirea, și preaiubiții Tăi să se bucure de fericire!

*Ps. 132.8-10,16. **1 Cron. 28.2. †Neem. 9.25.

42. Doamne Dumnezeuule, nu îndepărta pe unsul Tău, adu-Ți* aminte de bunățile făgăduite robului Tău David!“

*Ps. 132.1. Isa. 55.3.

Sfârșitul sfințirii

71. Când* și-a isprăvit Solomon rugăciunea, s-a coborât** foc din cer și a mistuit arderea de tot și jertfele, și slava† Domnului a umplut casa. *1 Împ. 8.54. **Lev. 9.24. Iudc. 6.21. 1 Împ. 18.38.

1 Cron. 21.26. †1 Împ. 8.10,11. Cap. 5.13,14. Ezech. 10.3,4.

2. Preoții* nu puteau să intre în Casa Domnului, căci slava Domnului umplea Casa Domnului.

*Cap. 5.14.

3. Toți copiii lui Israel au văzut coborându-se focul și slava Domnului peste Casă; ei și-au plecat fața la pământ pe pardoseală, s-au închinat și au lăudat pe Domnul, zicând*: „Căci este bun, căci îndurarea Lui ține în** veac!“

*Cap. 5.13. Ps. 136.1. **1 Cron. 16.41. Cap. 20.21.

4. Împăratul* și tot poporul au adus jertfă înaintea Domnului. *1 Împ. 8.62,63.

5. Împăratul Solomon a înjunghiat

douăzeci și două de mii de boi și o sută douăzeci de mii de oi. Astfel au făcut împăratul și tot poporul sfințirea Casei lui Dumnezeu.

6. Preoții* stăteau la locul lor, și tot sufletul și leviții, cu instrumentele făcute în cinstea Domnului de împăratul David pentru cântarea laudelor Domnului, când i-a însărcinat David să mărească pe Domnul, zicând: „Căci îndurarea Lui ține în veac!“ Preoții sunau** din trâmbițe în fața lor. Și tot Israelul era de față. *1 Cron. 15.16. **Cap. 5.12.

7. Solomon a sfințit* și mijlocul curții, care este înaintea Casei Domnului; căci acolo a adus arderile de tot și grăsimile jertfelor de mulțumire, pentru că altarul de aramă, pe care-l făcuse Solomon, nu putea cuprinde arderile de tot, darurile de mâncare și grăsimile. *1 Împ. 8.64.

8. Solomon a prăznuit sărbătoarea în vremea aceea*, șapte zile, și tot Israelul a prăznuit împreună cu el; venise o mare mulțime de oameni, de la intrarea Hamatului până la pâraul** Egiptului. *1 Împ. 8.65. **Ios. 13.3.

9. În ziua a opta, au avut o adunare de sărbătoare; căci sfințirea altarului au făcut-o șapte zile, și sărbătoarea, tot șapte zile.

10. În a douăzeci și treia* zi a lunii a șaptea, Solomon a trimis înapoi în corturi pe popor, care era vesel și mulțumit de binele pe care-l făcuse Domnul lui David, lui Solomon și poporului Său, Israel. *1 Împ. 8.66.

Dumnezeu Se arată lui Solomon

11. Când a isprăvit* Solomon Casa Domnului și casa împăratului și a izbit în tot ce-și pusese de gând să facă în Casa Domnului și în casa împăratului,

*1 Împ. 9.1, etc.

12. Domnul S-a arătat lui Solomon noaptea și i-a zis: „Îți ascult rugăciunea și aleg locul* acesta drept Casa unde va trebui să Mi se aducă jertfe.

*Deut. 12.5.

13. Când voi* închide cerul și nu va fi ploaie, când voi porunci lăcustelor să mănânce țara, când voi trimite ciurma în poporul Meu:

*Cap. 6.26,28.

14. dacă poporul Meu, peste care este chemat Numele Meu se va* smeri, se va ruga și va căuta fața Mea, și se va abate de la căile lui rele – îl** voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul și-i voi tămădui țara. *Iac. 4.10. **Cap. 6.27,30.

15. Ochii* Mei vor fi deschiși de acum, și urechile Mele vor fi cu luare aminte la rugăciunea făcută în locul acesta.

*Cap. 6.40.

16. Acum, aleg* și sfințesc Casa aceasta, pentru ca Numele Meu să locuiască în ea pe vecie, și voi avea întotdeauna ochii și inima Mea acolo.

*1 Împ. 9.3. Cap. 6.6.

17. Și tu*, dacă vei umbla înaintea Mea cum a umblat tatăl tău David, făcând tot ce ți-am poruncit și dacă vei păzi legile și poruncile Mele,

*1 Împ. 9.4, etc.

18. voi întări scaunul de domnie al împărăției tale, cum am făgăduit tatălui tău, David, când am zis: „Niciodată nu* vei fi lipsit de un urmaș care să domnească peste Israel.“

*Cap. 6.16.

19. Dar, dacă vă* veți abate, dacă veți părăsi legile și poruncile Mele, pe care vi le-am dat, și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor,

*Lev. 26.14,33. Deut. 28.15,36,37.

20. v-a voi smulge din țara Mea, pe care v-am dat-o, voi lepăda de la Mine Casa aceasta, pe care am închinat-o Numelui Meu, și o voi face de pomină și de batjocură printre toate popoarele.

21. Și, cât de înaltă este Casa aceasta, oricine va trece pe lângă ea va rămâne încremenit și va zice: „Pentru ce* a făcut Domnul așa țării și Casei acesteia?“

*Deut. 29.24. Ier. 22.8,9.

22. Și se va răspunde: „Pentru că au părăsit pe Domnul Dumnezeuul părinților lor care i-a scos din țara Egiptului, pentru că s-au alipit de alți dumnezei, s-au închinat înaintea lor și le-au slujit; iată de ce a trimis peste ei toate aceste rele.“

Cetățile zidite de Solomon

81. După douăzeci de ani*, în timpul cărora Solomon a zidit Casa Domnului și casa lui însuși,

*1 Împ. 9.10, etc.

2. a întărit cetățile pe care i le-a dat lui Hiram și a așezat în ele pe copiii lui Israel.

3. Solomon a mers împotriva Hamatului, la Toaba, și a pus stăpânire pe ea.

4. A întărit* Tadmorul, în pustiu, și toate cetățile care slujeau ca cetăți pentru merinde în Hamat. *1 Împ. 9.17, etc.

5. A întărit apoi Bet-Horonul de sus și Bet-Horonul de jos, ca cetăți întărite cu ziduri, porți și zăvoare;

6. Baalatul și toate cetățile care slujeau ca cetăți pentru merinde și care țineau de el, toate cetățile pentru care,

cetățile pentru călărime și tot ce a găsit cu cale Solomon să zidească la Ierusalim, la Liban și în toată țara al cărei stăpân era.

7. Pe* tot poporul care mai rămăsese din heteiți, din amoriți, din fereziți, din heviți și din iebusiți, care nu făcea parte din Israel, *1 Imp. 9.20, etc.

8. pe urmașii lor care rămăseseră după ei în țară și pe care nu-i nimiceră copiii lui Israel, Solomon i-a ridicat ca oameni de corvoadă, ceea ce au fost până în ziua de azi.

9. Solomon n-a întrebuințat ca robi, pentru lucrările lui, pe nici unul din copiii lui Israel; căci ei erau oameni de război, căpeteniile lui, slujbașii lui, mai marii carelor și călărimii lui.

10. Căpeteniile puse de împăratul Solomon în fruntea poporului și însărcinați să privegheze peste el erau în număr de două sute cincizeci*. *1 Imp. 9.23.

11. Solomon* a suit pe fata lui faraon din cetatea lui David în casa pe care i-o zidise; căci a zis: „Nevasta mea să nu locuiască în casa lui David, împăratul lui Israel, pentru că locurile în care a intrat chivotul Domnului sunt sfinte.“ *1 Imp. 3.1; 7.8; 9.24.

Rânduiala slujbei

12. Atunci Solomon a adus ardere de tot Domnului pe altarul Domnului, pe care-l zidise înaintea pridvorului.

13. Aducea ce era poruncit de Moise pentru fiecare zi*, pentru zilele de Sabat, pentru zilele de lună nouă și pentru sărbători, de trei ori** pe an, la sărbătoarea Azimelor, la sărbătoarea Săptămânilor și la sărbătoarea Corturilor. *Exod 29.38. Num. 28.3,9,11,26; 29.1, etc. **Exod 23.14. Deut. 16.16.

14. A pus în slujbele lor, așa cum le rânduisese tatăl său, David, cetele* preoților, după slujba lor, pe leviți**, după însărcinarea lor, care era să mărească pe Domnul și să facă zi de zi de slujbă în fața preoților, și pe ușieri†, împărțiți la fiecare ușa, după cetele lor: căci așa poruncise David, omul lui Dumnezeu. *1 Cron. 24.1. **1 Cron. 25.1. †1 Cron. 9.17; 26.1.

15. Nu s-au abătut de la porunca împăratului cu privire la preoți și leviți, nici cu privire la vreun alt lucru, nici în privința vistierilor.

16. Așa s-a înfăptuit toată lucrarea lui Solomon, din ziua când s-a pus temelie Casei Domnului și până în ziua

când a fost isprăvită. Casa Domnului a fost deci isprăvită.

17. Solomon a plecat atunci la Ețion-Gheber* și la Elot, pe țărmul mării, în țara Edomului. *1 Imp. 9.26.

18. Și* Hiram i-a trimis, prin slujitorii săi, corăbii și slujitori care cunoșteau marea. Ei s-au dus cu slujitorii lui Solomon la Ofir și au luat de acolo patru sute cincizeci de talanți de aur, pe care i-au adus împăratului Solomon. *1 Imp. 9.27. Cap. 9.10,13.

Împărăteasa din Seba

91. Împărăteasa* din Seba a auzit de faima lui Solomon și a venit la Ierusalim ca să-l încerce prin întrebări grele. Ea avea un alai foarte mare și cămile încărcate cu mirodenii, aur mult de tot și pietre scumpe. S-a dus la Solomon și i-a spus tot ce avea pe inimă. *1 Imp. 10.1, etc. Mat. 12.42. Luca 11.31.

2. Solomon i-a răspuns la toate întrebările și n-a fost nimic pe care să nu fi știut Solomon să i-l lămurească.

3. Împărăteasa din Seba a văzut înțelepciunea lui Solomon și casa pe care o zidise,

4. și bucatele de la masa lui, și locuința slujitorilor lui, și slujbele și hainele celor ce-i slujeau, și paharnicii lui și hainele lor, și treptele pe care se suia la Casa Domnului. Uimită,

5. ea a zis împăratului: „Era adevărat deci ce am auzit eu în țara mea despre faptele și înțelepciunea ta!

6. Nu credeam tot ce se zicea, până n-am venit și am văzut cu ochii mei. Și iată că nu mi s-a istorisit nici jumătate din mărirea și înțelepciunea ta. Tu întreci faima pe care am auzit-o despre tine.

7. Ferice de oamenii tăi, ferice de slujitorii tăi, care sunt pururea înaintea ta și care aud înțelepciunea ta!

8. Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeuul tău care S-a îndurat de tine și te-a pus pe scaunul Lui de domnie ca împărat pentru Domnul Dumnezeuul tău! Pentru că Dumnezeuul tău iubește pe Israel și vrea să-l facă să rămână în picioare pe vecie, pentru aceea te-a pus împărat peste el, ca să faci judecată și dreptate.“

9. Ea a dat împăratului o sută douăzeci de talanți de aur, foarte multe mirodenii și pietre scumpe. N-au mai

fost mirodenii ca cele date împăratului Solomon de împărăteasa din Seba.

10. Slujitorii lui Hiram și slujitorii lui Solomon, care* au adus aur din Ofir, au adus și lemn mirositor** și pietre scumpe. *Cap. 8.18. **1 Imp. 10.11.

11. Împăratul a făcut cu lemnul mirositor scări pentru Casa Domnului și pentru casa împăratului și harpe și lăute pentru cântăreți. Nu se mai văzuse așa ceva în țara lui Iuda.

12. Împăratul Solomon a dat împărătesei din Seba tot ce a dorit ea, ce a cerut, mai mult decât adusese ea împăratului. Apoi s-a întors și s-a dus în țara ei, ea și slujitorii ei.

Avuția, înțelepciunea și mărirea lui Solomon

13. Greutatea aurului care venea pe fiecare an lui Solomon era de șase sute șazeci și șase de talanți de aur,

14. afară de ce lua de la negustorii cei mari și de la cei mici, de la toți împărații Arabiei și de la dregătorii țării, care aduceau aur și argint lui Solomon.

15. Împăratul Solomon a făcut două sute de scuturi mari de aur bătut, și pentru fiecare din ele a întrebuințat șase sute de sicli de aur bătut,

16. și alte trei sute de scuturi de aur bătut, și pentru fiecare din ele a întrebuințat trei sute de sicli de aur; și împăratul le-a pus în casa Pădurii Libanului.

17. Împăratul a făcut un mare scaun de domnie de fildeș și l-a acoperit cu aur curat.

18. Scaunul acesta de domnie avea șase trepte și un așternut pentru picioare de aur, care se ținea de scaunul de domnie; de fiecare parte a scaunului erau rezemători, lângă rezemători erau doi lei,

19. și pe cele șase trepte, de o parte și de alta, erau doisprezece lei. Așa ceva nu s-a făcut pentru nici o împărăție.

20. Toate paharele împăratului Solomon erau de aur și toate vasele din casa Pădurii Libanului erau de aur curat. Nu era nimic de argint: argintului nu i se dădea nici un preț pe vremea lui Solomon.

21. Căci împăratul avea corăbii din Tarsis care călătoreau cu slujitorii lui Hiram; și, la fiecare trei ani, veneau

corăbiile din Tarsis, aducând aur și argint, fildeș, maimuțe și păuni.

22. Împăratul Solomon a întrecut pe toți împărații pământului prin bogățiile și înțelepciunea lui.

23. Toți împărații pământului căutau să vadă pe Solomon, ca să audă înțelepciunea pe care o pusese Dumnezeu în inima lui.

24. Și fiecare din ei își aducea darul lui, lucruri de argint și lucruri de aur, haine, arme, mirodenii, cai și catări; așa era în fiecare an.

25. Solomon* avea patru mii de iesle pentru caii de la carele lui și douăsprezece mii de călăreți, pe care i-a așezat în cetățile unde își ținea carele și la Ierusalim lângă împărat. *1 Imp. 4.26; 10.26. Cap. 1.14.

26. El stăpânea* peste toți împărații, de la Râu** până la țara filistenilor și până la hotarul Egiptului. *1 Imp. 4.21. **Gen. 15.18. Ps. 72.8.

27. Împăratul* a făcut argintul tot așa de obișnuit la Ierusalim ca pietrele, și cedrii, tot atât de mulți ca smochinii sălbatici care cresc pe câmpie. *1 Imp. 10.27. Cap. 1.15.

28. Din Egipt și din toate țările se aduceau* cai pentru Solomon. *1 Imp. 10.28. Cap. 1.16.

Moartea lui Solomon

29. Celelalte* fapte ale lui Solomon, cele dintâi și cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în cartea prorocului Națan, în prorocia lui Ahia** din Silo și în descoperirile prorocului† leedo despre Ieroboam, fiul lui Nebat?

*1 Imp. 11.41. **1 Imp. 11.29. †Cap. 12.15; 13.22.

30. Solomon* a domnit patruzeci de ani la Ierusalim peste tot Israelul. *1 Imp. 11.42,43.

31. Apoi Solomon a adormit cu părinții lui, și l-au îngropat în cetatea tatălui său, David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Roboam.

ISTORIA ÎMPĂRĂȚIEI LUI IUDA, DE LA DEZBINARE PÂNĂ LA ROBIE

(Capitolele 10-36. Ieremia 25.4-11.)

Dezbinarea împărăției

101. Roboam* s-a dus la Sihem, căci tot Israelul venise la Sihem să-l facă împărat. *1 Imp. 12.1, etc.

2. Când a auzit lucrul acesta, Ieroboam, fiul lui Nebat, era în Egipt,

unde* fugise de împăratul Solomon; și s-a întors din Egipt. ^{*1 Împ. 11.40.}

3. Au trimis să-l cheme. Atunci Ieroboam și tot Israelul au venit la Roboam și i-au vorbit așa:

4. „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul; acum ușurează această aspră robie și jugul greu pe care l-a pus peste noi tatăl tău. Și îți vom sluji.”

5. El le-a zis: „Întoarceți-vă la mine după trei zile.” Și poporul a plecat.

6. Împăratul Roboam a întrebat pe bătrânii care fuseseră cu tatăl său, Solomon, în timpul vieții lui, și a zis: „Ce mă sfătuieți să răspund poporului acestuia?”

7. Și iată ce i-au zis ei: „Dacă vei fi bun cu poporul acesta, dacă-i vei primi bine și dacă le vei vorbi cu bunăvoință, îți vor sluji pe vecie.”

8. Dar Roboam a lăsat sfatul pe care i-l dădeau bătrânii și a întrebat pe tinerii care crescuseră cu el și care-l înconjurau.

9. El le-a zis: „Ce mă sfătuieți să răspund poporului acestuia care-mi vorbește astfel: „Ușurează jugul pe care l-a pus tatăl tău peste noi?”

10. Și iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu el: „Așa să vorbești poporului acestuia care ți-a vorbit așa: „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, iar tu ușurează-ni-l!”, să le vorbești așa: „Degetul meu cel mic este mai gros decât coapsele tatălui meu.”

11. Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu îl voi face și mai greu: tatăl meu v-a pedepsit cu bice, dar eu vă voi pedepsi cu scorpioni.”

12. Ieroboam și tot poporul au venit la Roboam a treia zi, după cum le spusese împăratul: „Întoarceți-vă la mine peste trei zile.”

13. Împăratul le-a răspuns aspru. Împăratul Roboam a lăsat sfatul bătrânilor

14. și le-a vorbit așa, după sfatul tinerilor: „Tatăl meu v-a îngreuiat jugul, dar eu îl voi îngreui și mai mult; tatăl meu v-a pedepsit cu bice, dar eu vă voi pedepsi cu scorpioni.”

15. Astfel împăratul n-a ascultat pe popor; căci* așa rânduse Dumnezeu, în vederea împlinirii cuvântului pe care-l spusese Domnul prin Ahia** din Silo lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

^{*1 Sam. 2.25. 1 Împ. 12.15,24. **1 Împ. 11.29.}

16. Când a văzut tot Israelul că împăratul nu-l ascultă, poporul a răspuns

împăratului: „Ce parte avem noi cu David? Noi n-avem nici o moștenire cu fiul lui Isai! La corturile tale, Israele! Acum, vezi-ți de casă, Davide!” Și tot Israelul s-a dus în corturile lui.

17. Copiii lui Israel care locuiau în cetățile lui Iuda au fost singurii peste care a domnit Roboam.

18. Atunci, împăratul Roboam a trimis pe Hadoram, care era mai mare peste dări. Hadoram a fost improșcat cu pietre de copiii lui Israel și a murit. Și împăratul Roboam s-a* grăbit și s-a suit într-un car ca să fugă la Ierusalim.

^{*1 Împ. 12.19.}

19. Astfel s-a dezlipit Israel de casa lui David până în ziua de azi.

Măsurile luate de Roboam

11 1. Roboam, venind* la Ierusalim, a strâns casa lui Iuda și a lui Beniamin, o sută optzeci de mii de oameni de frunte, buni pentru război, ca să lupte împotriva lui Israel și să-l aducă iarăși sub stăpânirea lui Roboam.

^{*1 Împ. 12.21, etc.}

2. Dar cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Șemaia*, omul lui Dumnezeu:

^{*Cap. 12.15.}

3. „Vorbește lui Roboam, fiul lui Solomon, împăratul lui Iuda, și întregului Israel din Iuda și din Beniamin. Și spune-le:

4. „Așa vorbește Domnul: „Să nu vă suiți și să nu faceți război împotriva fraților voștri! Fiecare din voi să se întoarcă acasă, căci de la Mine s-a întâmplat lucrul acesta.” Ei au ascultat de cuvintele Domnului, s-au întors acasă și nu s-au mai dus împotriva lui Ieroboam.

5. Roboam a locuit la Ierusalim și a zidit cetăți întărite în Iuda.

6. A zidit Betleemul, Etamul, Tecoa,

7. Bet-Tur, Soco, Adulam,

8. Gat, Mareșa, Zif,

9. Adoraim, Lachis, Azeca,

10. Torea, Aialon și Hebronul, care erau în Iuda și în Beniamin, și a făcut din ele niște cetăți întărite.

11. Le-a întărit, a pus în ele căpitani și magazii de bucate, de untdelemn și vin.

12. A pus în fiecare din aceste cetăți scuturi și sulite, și le-a făcut foarte tari. Iuda și Beniamin erau ai lui.

13. Preoții și leviții care se aflau în tot Israelul și-au părăsit locuințele și s-au dus la el;

că păcătuiseră împotriva Domnului.

^{*1 Împ. 14.24,25.}

3. Avea o mie două sute de care și șaizeci de mii de călăreți; și împreună cu el a venit din Egipt un popor fără număr, dintre libieni*, suchieni și etiopieni.

^{*Cap. 16.8.}

4. A luat cetățile întărite ale lui Iuda și a ajuns până la Ierusalim.

5. Atunci prorocul* Șemaia s-a dus la Roboam și la căpeteniile lui Iuda, care se adunaseră în Ierusalim, la apropierea lui Șisac, și le-a zis: „Așa vorbește Domnul: „Voi** M-ați părăsit; vă părăsesc și Eu și vă dau în mâinile lui Șisac.”

^{*Cap. 11.2. **Cap. 15.2.}

6. Căpeteniile lui Israel și împăratul s-au smerit* și au zis: „Domnul este** drept!”

^{*Iac. 4.10. **Exod 9.27.}

7. Și, când a văzut Domnul că s-au smerit, cuvântul Domnului a* vorbit astfel lui Șemaia: „S-au smerit, nu-i voi nimici, nu voi zăbovi să le vin în ajutor, și mânia Mea nu va veni asupra Ierusalimului prin Șisac;

^{*1 Împ. 21.28,29.}

8. dar îi vor fi supuși* și vor ști ce înseamnă să-Mi slujească Mie** sau să slujească împărățiilor altor țări.”

^{*Isa. 26.13. **Deut. 28.47,48.}

9. Șisac, împăratul Egiptului, s-a suit* împotriva Ierusalimului. A luat vistiериile Casei Domnului și vistiериile casei împăratului, a luat tot. A luat scuturile de aur pe care le făcuse** Solomon.

^{*1 Împ. 14.25,26. **1 Împ. 10.16,17. Cap. 9.15,16.}

10. Împăratul Roboam a făcut în locul lor niște scuturi de aramă și le-a dat în grija căpeteniilor* alergătorilor, care păzeau intrarea casei împăratului.

^{*2 Sam. 8.18.}

11. Ori de câte ori se ducea împăratul la Casa Domnului, alergătorii veneau și le purtau înaintea lui; apoi le aduceau iarăși în odaia alergătorilor.

12. Pentru că Roboam se smerise, Domnul Și-a abătut mânia de la el și nu l-a nimicit de tot. Și tot mai era ceva bun în Iuda.

13. Împăratul Roboam s-a întărit în Ierusalim și a domnit. Avea patruzeci și unu* de ani când a ajuns împărat și a domnit șaptesprezece ani la Ierusalim, cetatea** pe care o alesese Domnul din toate semințiile lui Israel, ca să-Și pună Numele în ea. Mama sa se numea Naama, amonita.

^{*1 Împ. 14.21. **Cap. 6.6.}

14. El a făcut lucruri rele, pentru că nu și-a pus inima să caute pe Domnul.

14. căci leviții și-au părăsit* ținuturile și moșiile și au venit în Iuda și la Ierusalim, pentru că Ieroboam** și fiii săi i-au împiedicat să-și împlinească slujbele ca preoți ai Domnului.

^{*Num. 35.2. **Cap. 13.9.}

15. Ieroboam a pus* preoți pentru înălțimile, pentru țăpii** și pentru vităi† pe care îi făcuse.

^{*1 Împ. 12.31; 13.33; 14.9. Osea 13.2. **Lev. 17.7. †Cor. 10.20. †1 Împ. 12.28.}

16. Aceia din toate semințiile lui Israel care aveau pe inimă să caute pe Domnul Dumnezeu lui Israel au urmat* pe leviți la Ierusalim, ca să jertfească Domnului Dumnezeului părinților lor.

^{*Cap. 15.9; 30.11,18.}

17. Ei au dat astfel tărie* împărăției lui Iuda și au întărit pe Roboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani; căci trei ani au umblat în calea lui David și a lui Solomon.

^{*Cap. 12.1.}

Nevestele și copiii lui Roboam

18. Roboam a luat de nevastă pe Mahalat, fata lui Ierimot, fiul lui David și al Abihailei, fata lui Eliab, fiul lui Isai.

19. Ea i-a născut fii pe: Ieuș, Șemaria și Zaham.

20. După ea, a luat pe Maaca*, fata lui Absalom. Ea i-a născut pe Abia, pe Atai, pe Ziza și pe Șelomit.

^{*1 Împ. 15.2. Cap. 13.2.}

21. Roboam iubea pe Maaca, fata lui Absalom, mai mult decât pe toate nevestele și țiitoarele lui; căci a avut optsprezece neveste și șaizeci de țiitoare și a născut douăzeci și opt de fii și șaizeci de fete.

22. Roboam a dat cel dintâi loc lui Abia, fiul Maacai, și l-a pus* căpetenie peste frații lui, căci voia să-l facă împărat.

^{*Deut. 21.15-17.}

23. El a lucrat cu minte, învățând pe toți fiii săi în toate ținuturile lui Iuda și lui Beniamin, în toate cetățile întărite; le-a dat de mâncare din belșug și le-a căutat o mulțime de neveste.

Năvălirea lui Șisac

12 1. Când* s-a întărit Roboam în domnie și a căpătat putere, a părăsit** Legea Domnului, și tot Israelul a părăsit-o împreună cu el.

^{*Cap. 11.17. **1 Împ. 14.22-24.}

2. În al cincilea* an al domniei lui Roboam, Șisac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului, pentru

15. Faptele lui Roboam, cele dintâi și cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în cartea prorocului Șemaia și a prorocului Ido*, în cărțile spițelor de neam? Totdeauna a fost război** între Roboam și Ieroboam.

*Cap. 9.29; 13.22. **1 Împ. 14.30.

16. Roboam a adormit cu părinții săi și a fost îngropat în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Abia*.

*1 Împ. 14.31.

Abia, împăratul lui Iuda

13 1. În* al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, peste Iuda a început să domnească Abia.

*1 Împ. 15.1, etc.

2. El a domnit trei ani la Ierusalim. Mama sa se numea Micaia*, fata lui Uriel din Ghibea. Între Abia și Ieroboam a fost război.

*Cap. 11.20.

3. Abia a început lupta cu o oaste de războinici viteji, patru sute de mii de oameni aleși; și Ieroboam s-a înșiruit de bătaie împotriva lui cu opt sute de mii de oameni aleși, războinici viteji.

4. De pe vârful muntelui Temaraim*, care face parte din muntele lui Efraim, Abia s-a sculat și a zis: „Ascultă-mă, Ieroboame, și tot Israelul!

*Ios. 18.22.

5. Nu trebuie oare să știți că Domnul Dumnezeu lui Israel a dat* pe vecie domnia peste Israel lui David și fiilor lui printr-un legământ** care nu se poate călca?

*2 Sam. 7.12,13,16. **Num. 18.19.

6. Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, slujitorul lui Solomon, fiul lui David, s-a sculat* și s-a răzvrătit împotriva stăpânului său.

*1 Împ. 11.26; 12.20.

7. Niște oameni* de nimic, oameni răi, s-au strâns la el și s-au împotrivit lui Roboam, fiul lui Solomon. Roboam era tânăr și fricos și nu putea să li se împotrivesc.

*Jude. 9.4.

8. Și acum, voi credeți că puteți ieși biruitori asupra împărăției Domnului, care este în mâinile fiilor lui David; și voi sunteți de mare mulțime și aveți cu voi viteje de aur pe care vi i-a făcut* Ieroboam ca dumnezei.

*1 Împ. 12.28; 14.9. Osea 8.6.

9. N-ați* îndepărtat voi pe preoții Domnului, pe fiii lui Aaron și pe leviți, și nu v-ați făcut voi preoți, ca și popoarele celorlalte țări? Oricine** venea cu un vițel și șapte berbeci, ca

să fie sfințit, se făcea preot al celui ce nu este Dumnezeu.

*Cap. 11.14,15. **Exod 29.35.

10. Dar cât despre noi, Domnul este Dumnezeul nostru, și noi nu L-am părăsit, preoții din slujba Domnului sunt fii ai lui Aaron, și leviții stau și își împlinesc slujbele.

11. Noi aducem* în fiecare dimineață și în fiecare seară arderi de tot Domnului, ardem tămâie mirositoare, punem pâinile** pentru punerea înaintea Domnului pe masa cea curată și aprindem* în fiecare seară sfeșnicul de aur cu candelile lui; căci păzim poruncile Domnului Dumnezeuului nostru. Dar voi L-ați părăsit.

*Cap. 2.4. **Lev. 24.6. †Exod 27.20,21. Lev. 24.2,3.

12. Iată că Dumnezeu și preoții Lui* sunt cu noi, în fruntea noastră, și avem și trâmbițele răsunătoare ca să sunăm din ele împotriva voastră. Copii ai lui Israel, nu faceți** război împotriva Domnului Dumnezeului părinților voștri, căci nu veți avea nici o izbândă!

*Num. 10.8. **Fapt. 5.39.

13. Ieroboam i-a luat pe dinapoi, cu ajutorul unor oameni puși la pândă, așa că oștile lui erau în fața lui Iuda, iar cei ce stăteau la pândă erau înapoia lor.

14. Cei din Iuda, întorcându-se, au avut de luptat înainte și înapoi. Au strigat către Domnul, și preoții au sunat din trâmbițe.

15. Oamenii lui Iuda au scos un strigăt de război și, la strigătul de război al oamenilor lui Iuda, Domnul a lovit* pe Ieroboam și pe tot Israelul dinaintea lui Abia și a lui Iuda.

*Cap. 14.12.

16. Copiii lui Israel au fugit dinaintea lui Iuda, și Dumnezeu i-a dat în mâinile lui.

17. Abia și poporul lui le-au pricinuit o mare înfrângere, și cinci sute de mii de oameni aleși au căzut morți printre cei din Israel.

18. Copiii lui Israel au fost smeriți în vremea aceea, și copiii lui Iuda au câștigat biruința, pentru că se sprijiniseră* pe Domnul Dumnezeuul părinților lor.

*1 Cron. 5.20. Ps. 22.5.

19. Abia a urmărit pe Ieroboam și i-a luat cetăți: Betelul cu satele lui, Ieșana cu satele ei și Efronul* cu satele lui.

*Ios. 15.9.

20. Ieroboam n-a mai avut putere pe vremea lui Abia, și Domnul l-a* lovit, și a** murit.

*1 Sam. 25.38. **1 Împ. 14.20.

21. Dar Abia a ajuns puternic; a avut paisprezece neveste și a născut douăzeci și doi de fii și șaisprezece fete.

22. Celelalte fapte ale lui Abia, ce a făcut și ce a spus el, sunt scrise în cartea prorocului Ido*.

*Cap. 12.15.

14 1. Abia a adormit cu părinții lui și a fost îngropat în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Asa. Pe vremea lui, țara a avut odihnă zece ani.

Asa, împăratul lui Iuda

2. Asa* a făcut ce este bine și plăcut înaintea Domnului Dumnezeului său.

*1 Împ. 15.8, etc.

3. A îndepărtat altarele dumnezeilor străini și înălțimile*, a sfărâmat** stâlpii idolești și a tăiat* Astarteile.

*1 Împ. 15.14. Cap. 15.17. **Exod 34.13. †1 Împ. 11.7.

4. A poruncit lui Iuda să caute pe Domnul Dumnezeul părinților săi și să îplinească Legea și poruncile.

5. A îndepărtat din toate cetățile lui Iuda înălțimile și stâlpii închinăți soarelui. Și împărăția a avut pace sub el.

6. A zidit cetăți întărite în Iuda; căci țara a fost liniștită, și împotriva lui n-a fost război în anii aceia, pentru că Domnul i-a dat odihnă.

7. El a zis lui Iuda: „Să zidim aceste cetăți și să le înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, cu porți și cu zăvoare; țara

este încă a noastră, căci am căutat pe Domnul Dumnezeul nostru. L-am căutat, și El ne-a dat odihnă de toate părțile.“ Au zidit, dar, și au izbutit.

8. Asa avea o oștire de trei sute de mii de oameni din Iuda, care purtau scut și sulită, și două sute optzeci de mii din Beniamin, care purtau scut și trăgeau cu arcul, toți oameni viteji.

Asa biruie pe etiopieni

9. Zerah*, etiopianul, a ieșit împotriva lor cu o oștire de un milion de oameni și trei sute de care și a înaintat până la Marea*.

*Cap. 16.8. **Ios. 15.44.

10. Asa a mers înaintea lui, și s-au înșiruit de bătaie în valea Tefata, lângă Marea.

11. Asa* a chemat pe Domnul Dumnezeu lui și a zis: „Doamne, numai Tu poți veni în ajutor** celui slab ca și celui tare: vino în ajutorul nostru, Doamne Dumnezeul nostru! Căci pe Tine ne sprijinim și în Numele Tău†

am venit împotriva acestei mulțimi. Doamne, Tu ești Dumnezeul nostru: să nu iasă biruitor omul împotriva Ta!“

*Exod 14.10. Cap. 13.14. Ps. 22.5. **1 Sam. 14.6.

†1 Sam. 17.45. Prov. 18.10.

12. Domnul a lovit* pe etiopieni dinaintea lui Asa și dinaintea lui Iuda, și etiopienii au luat-o la fugă.

*Cap. 13.15.

13. Asa și poporul care era cu el i-a urmărit până la Gherar*, și etiopienii au căzut fără să-și poată scăpa viața, căci au fost nimiciți de Domnul și de oștirea Lui. Asa și poporul lui au făcut o pradă mare;

*Gen. 10.19; 20.1.

14. au bătut toate cetățile din împrejurimile Gherarului, căci groaza* Domnului căzuse peste ele, și au jefuit toate cetățile, a căror pradă era mare.

*Gen. 35.5. Cap. 17.10.

15. Au lovit și corturile turmelor și au luat cu ei o mare mulțime de oi și de cămile. Apoi s-au întors la Ierusalim.

Cuvântul lui Dumnezeu către Asa

15 1. Duhul* lui Dumnezeu a venit peste Azaria, fiul lui Oded,

*Num. 24.2. Jude. 3.10. Cap. 20.14; 24.20.

2. și Azaria s-a dus înaintea lui Asa și i-a zis: „Ascultă-mă, Asa și tot Iuda și Beniamin! Domnul* este cu voi când sunteți cu El; dacă-L** căutați, Îl veți găsi; iar dacă-L† părăsiți, și El vă va părăsi.

*Iac. 4.8. **Vers. 4,15.

†1 Cron. 28.9. Cap. 33.12,13. Ier. 29.13. Mat. 7.7. †Cap. 24.20.

3. Multă vreme* Israel a fost fără Dumnezeul cel adevărat, fără** preot care să învețe pe oameni și fără Lege.

*Osea 3.4. **Lev. 10.11.

4. Dar în mijlocul strămtorării lor s-au întors* la Domnul Dumnezeul lui Israel, L-au căutat și L-au găsit.

*Deut. 4.29.

5. În vremurile* acelea nu era liniște pentru cei ce se duceau și veneau, căci erau mari tulburări printre toți locuitorii țării;

*Jude. 5.6.

6. un* popor se bătea împotriva altui popor, o cetate, împotriva altei cetăți, pentru că Dumnezeu le tulbura cu tot felul de strămtorări;

*Mat. 24.7.

7. voi, dar, întăriți-vă și nu lăsați să vă slăbească mâinile, căci faptele voastre vor avea o răsplată.“

Râvna lui Asa

8. După ce a auzit aceste cuvinte și prorocia lui Oded, prorocul, Asa s-a întărit și a îndepărtat urăciunile din

toată țara lui Iuda și Beniamin și din cetățile pe* care le luase în muntele lui Efraim și a înnoit altarul Domnului care era înaintea pridvorului Domnului.

*Cap. 13.19.

9. A strâns pe tot Iuda și Beniamin și pe cei din Efraim, din Manase și din Simeon care locuiau* printre ei, căci un mare număr dintre oamenii lui Israel au trecut la el când au văzut că Domnul Dumnezeu lui era cu el.

*Cap. 11.16.

10. S-au adunat la Ierusalim în luna a treia a anului al cincisprezecelea al domniei lui Asa. În ziua aceasta,

11. au* jertfit Domnului din prada** pe care o aduseseră: șapte sute de boi și șapte mii de oi.

*Cap. 14.15. **Cap. 14.13.

12. Au făcut* legământ să caute pe Domnul Dumnezeu părinților lor din toată inima și din tot sufletul lor;

*2 Împ. 23.3. Cap. 34.31. Neem. 10.29.

13. și oricine* nu căuta pe Domnul Dumnezeu lui Israel trebuia** omorât, fie mic fie mare, fie bărbat, fie femeie.

*Exod 22.20. **Deut. 13.5,9,15.

14. Au jurat credință Domnului cu glas tare, cu strigăte de bucurie și cu sunet de trâmbițe și de buciume;

15. tot Iuda s-a bucurat de jurământul acesta, căci juraseră din toată inima lor, căutaseră pe Domnul de bunăvoie* lor și-L găsiseră. Și Domnul le-a dat odihnă de jur împrejur.

*Vers. 2.

16. Împăratul Asa n-a lăsat nici chiar pe mama sa, Maaca*, să mai fie împărăteasă, pentru că făcuse un idol Astartei. Asa i-a dăruit idolul, pe care l-a făcut praf, și l-a ars lângă pârâul Chedron.

*1 Împ. 15.13.

17. Dar înălțimile* tot n-au fost îndepărtate din Israel, măcar că inima lui Asa a fost în totul a Domnului în tot timpul vieții lui.

*Cap. 14.3,5. 1 Împ. 15.14, etc.

18. A pus în Casa lui Dumnezeu lucrurile închinare Domnului de tatăl său și de el însuși: argint, aur și vase.

19. N-a fost nici un război până la al treizeci și cincilea an al domniei lui Asa.

Asa face legământ cu împăratul Siriei

16. 1. În al treizeci și șaselea an al domniei lui Asa, Baeșa*, împăratul lui Israel, s-a suit împotriva lui Iuda; și a întărit Rama, ca să** nu lase pe ai lui Asa, împăratul lui Iuda, să iasă și să intre.

*1 Împ. 15.17, etc. **Cap. 15.9.

2. Asa a scos argint și aur din vistieriile Casei Domnului și ale casei împăratului și a trimis soli la Ben-Hadad, împăratul Siriei, care locuia la Damasc. Și a pus să-i spună:

3. „Să fie un legământ între mine și tine, cum a fost unul între tatăl meu și tatăl tău. Iată, îți trimit argint și aur. Du-te și rupe legământul tău cu Baeșa, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.“

4. Ben-Hadad a ascultat pe împăratul Asa; a trimis pe căpeteniile ostirii sale împotriva cetăților lui Israel și au bătut Lionul, Dan, Abel-Maim și toate locurile pentru merinde din cetățile lui Neftali.

5. Când a auzit Baeșa, a încetat să mai întărească Rama și a pus capăt lucrărilor sale.

6. Împăratul Asa a pus pe tot Iuda să ridice pietrele și lemnele pe care le întrebuița Baeșa la întărirea Ramei și le-a întrebuițat la întărirea Ghebei și Miței.

Mustrea lui Asa

7. În vremea aceea, Hanani*, văzătorul, s-a dus la Asa, împăratul lui Iuda, și i-a zis: „Pentru că** te-ai sprijinit pe împăratul Siriei, și nu te-ai sprijinit pe Domnul Dumnezeu tău, de aceea a scăpat oastea împăratului Siriei din mâinile tale.

*1 Împ. 16.1. Cap. 19.2. **Isa. 31.1. Ier. 17.5.

8. Etiopienii* și libienii** nu alcătuiau oare o oaste mare, cu o mulțime de care și călăreți? Și totuși Domnul i-a dat în mâinile tale, pentru că te sprijiniseși pe El.

*Cap. 14.9. **Cap. 12.3.

9. Căci Domnul Își întinde* privirile peste tot pământul, ca să sprijine pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui. Ai lucrat ca un** nebul în privința aceasta, căci de acum vei avea războaie.“

*Iov 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 16.17; 32.19. Zah. 4.10. **1 Sam. 13.13. †1 Împ. 15.32.

10. Asa s-a mâniat pe văzător și l-a* pus la închisoare, pentru că era înfuriat împotriva lui. Tot în același timp, Asa a apăsă și pe unii din popor.

*Cap. 18.26. Ier. 20.2. Mat. 14.3.

11. Faptele* lui Asa, cele dintâi și cele de pe urmă, sunt scrise în cartea împăraților lui Iuda și Israel.

*1 Împ. 15.23.

12. În al treizeci și nouălea an al domniei sale, Asa s-a îmbolnăvit de picioare așa încât avea mari dureri;

chiar în timpul bolii lui, n-a* căutat pe Domnul, ci a întrebat pe doctori.

*Ier. 17.5.

13. Asa a adormit* cu părinții săi și a murit în al patruzeci și unulea an al domniei lui;

*1 Împ. 15.24.

14. L-au îngropat în mormântul pe care și-l săpase în cetatea lui David. L-au culcat pe un pat pe care-l umpluseră cu mirodenii* și mirosuri pregătite după meșteșugul celui ce pregătește mirul și au ars** în cinstea lui foarte multe mirodenii.

*Gen. 50.2. Marc. 16.1. Ioan 19.39,40. **Cap. 21.19. Ier. 34.5.

Iosafat, împăratul lui Iuda

17. 1. În locul lui, a domnit fiul său Iosafat*. El s-a întărit împotriva lui Israel:

*1 Împ. 15.24.

2. a pus oști în toate cetățile întărite ale lui Iuda și a rânduit căpetenii în țara lui Iuda și în cetățile lui Efraim pe care le luase* tatăl său, Asa.

*Cap. 15.8.

3. Domnul a fost cu Iosafat, pentru că a umblat în cele dintâi căi ale tatălui său David și n-a căutat pe Baali;

4. căci a alergat la Dumnezeu tatălui său și a urmat poruncile Lui, fără să facă* ce făcea Israel.

*1 Împ. 12.28.

5. Domnul a întărit domnia în mâinile lui Iosafat, căruia tot Iuda îi aducea daruri*. Și a avut** o mulțime de bogății și slavă.

*1 Sam. 10.27. 1 Împ. 10.25. **1 Împ. 10.27. Cap. 18.1.

6. Inima lui s-a întărit din ce în ce în căile Domnului, și a îndepărtat* din Iuda chiar și înălțimile și idolii.

*1 Împ. 22.43. Cap. 15.17; 19.3; 20.33.

7. În al treilea an al domniei lui, a însărcinat pe căpeteniile sale: Ben-Hail, Obadia, Zaharia, Netaneel și Mica, să se ducă* să învețe pe oameni în cetățile lui Iuda.

*Cap. 15.3.

8. A trimis cu ei pe leviții: Șemaia, Netania, Zebadia, Asael, Șemiramot, Ionatan, Adonia, Tobia și Tob-Adonia, leviți, și pe preoții Elișama și Ioram.

9. Ei* au învățat pe oameni în Iuda, având cu ei cartea Legii Domnului. Au străbătut toate cetățile lui Iuda și au învățat pe oameni în mijlocul poporului.

*Cap. 35.3. Neem. 8.7.

10. Groaza* Domnului a apucat toate împărățiile țărilor dimprejurul lui Iuda, și n-au făcut război împotriva lui Iosafat.

*Gen. 35.5.

11. Niște filistenii* au adus lui Iosafat daruri și un bir în argint; și arabii i-au

adus și ei vite, șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi.

*2 Sam. 8.2.

12. Iosafat se ridicase la cea mai înaltă treaptă de mărire. A zidit în Iuda cetățui și cetăți pentru merinde.

13. A strâns multă merinde în cetățile lui Iuda și avea la Ierusalim o ceată de oameni viteji ca ostași.

14. Iată numărul lor, după casele părinților lor:

Din Iuda, căpetenii peste o mie: Adna, căpetenia, cu trei sute de mii de viteji;

15. după el, Iohanana, căpetenia, cu două sute optzeci de mii de oameni;

16. după el, Amasia, fiul lui Zicri, care se predase* de bunăvoie Domnului, cu două sute de mii de viteji.

*Jude. 5.2,9.

17. Din Beniamin: Eliada, om viteaz, cu două sute de mii de oameni înarmați cu arc și cu scut,

18. și după el, Zozabad, cu o sută optzeci de mii de oameni înarmați pentru război.

19. Aceștia sunt cei ce erau în slujba împăratului, afară de aceia* pe care îi puseseră împăratul în toate cetățile întărite ale lui Iuda.

*Vers. 2.

Ahab și Iosafat împotriva sirienilor

18. 1. Iosafat a avut* bogății și slavă din belșug și s-a încuscrit** cu Ahab.

*Cap. 17.5. **2 Împ. 8.18.

2. După câțiva* ani s-a coborât la Ahab în Samaria. Ahab a tăiat, pentru el și pentru poporul care era cu el, un mare număr de oi și boi și l-a rugat să se suie la Ramot din Galaad.

*1 Împ. 22.2, etc.

3. Ahab, împăratul lui Israel, a zis lui Iosafat, împăratul lui Iuda: „Vrei să vii cu mine la Ramot în Galaad?“ Iosafat i-a răspuns: „Eu ca tine, și poporul meu ca poporul tău, vom merge la luptă împotriva lui cu tine.“

4. Apoi Iosafat a zis împăratului lui Israel: „Întrebă* acum, te rog, cuvântul Domnului.“

*1 Sam. 23.2,4,9. 2 Sam. 2.1.

5. Împăratul lui Israel a strâns pe proroci, în număr de patru sute, și le-a zis: „Să ne ducem la luptă împotriva Ramotului din Galaad sau să-mi văd de treabă?“ Și ei au răspuns: „Sue-te, și Dumnezeu o va da în mâinile împăratului.“

6. Dar Iosafat a zis: „Nu mai este aici

nici un proroc al Domnului prin care să-L putem întreba?”

7. Împăratul lui Israel a răspuns lui Iosafat: „Mai este un om prin care am putea să întrebăm pe Domnul; dar îl urăsc, căci nu-mi prorocește nimic bun, nu prorocește niciodată decât rău: este Mica, fiul lui Imla.” Și Iosafat a zis: „Să nu vorbească așa împăratul!”

8. Atunci împăratul lui Israel a chemat un dregător și i-a zis: „Trimite să vină îndată Mica, fiul lui Imla.”

9. Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, ședeau fiecare pe scaunul lui de domnie, îmbrăcați cu hainele lor împărătești; ședeau în locul de la intrarea porții Samariei. Și toți prorocii proroceau înaintea lor.

10. Zedechia, fiul lui Chenaana, își făcuse niște coarne de fier și a zis: „Așa vorbește Domnul: „Cu aceste coarne vei bate pe sirieni până îi vei nimici.”

11. Și toți prorocii au prorocit la fel, zicând: „Suie-te la Ramot în Galaad, căci vei avea izbândă, și Domnul o va da în mâinile împăratului.”

12. Solul care se duse să cheme pe Mica i-a vorbit așa: „Iată, prorocii cu un gând prorocesc de bine împăratului; cuvântul tău să fie, dar, ca și cuvântul fiecăruia din ei! Vestește de bine!”

13. Mica a răspuns: „Viu este Domnul că voi vesti* ce va spune Dumnezeuul meu.”

*Num. 22.18,20,35; 23.12,26; 24.13. 1 Împ. 22.14.

14. Când a venit la împărat, împăratul i-a zis: „Mica, să ne ducem la luptă împotriva Ramotului din Galaad sau să-mi văd de treabă?” El a răspuns: „Suiți-vă! Căci veți avea izbândă, și vor fi dați în mâinile voastre.”

15. Și împăratul i-a zis: „De câte ori va trebui să te pun să juri că nu-mi vei spune decât adevărul în Numele Domnului?”

16. Mica a răspuns: „Văd tot Israelul risipit pe munți ca niște oi care n-au păstor; și Domnul a zis: „Oamenii aceștia n-au stăpân, fiecare să se întoarcă în pace acasă!”

17. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Nu ți-am spus eu? El nu-mi prorocește nimic bun, nu-mi prorocește decât rău.”

18. Și Mica a zis: „Ascultați, dar,

cuvântul Domnului! Am văzut pe Domnul stând pe scaunul Său de domnie, și toată oastea cerurilor stând la dreapta și la stânga Lui.

19. Și Domnul a zis: „Cine va amăgi pe Ahab, împăratul lui Israel, ca să se suie la Ramot în Galaad și să piară acolo?” Au răspuns unul într-un fel, altul, într-altul.

20. Și un duh* a venit și s-a înfățișat înaintea Domnului, și a zis: „Eu îl voi amăgi.” Domnul i-a zis: „Cum?”

*Iov 1.6.

21. „Voi ieși”, a răspuns el, „și voi fi un duh de minciună în gura tuturor prorocilor lui.” Domnul a zis: „Îl vei amăgi și vei izbuti; ieși și fă așa.”

22. Și acum, iată că Domnul a pus* un duh de minciună în gura prorocilor tăi care sunt de față. Dar Domnul a vorbit rău împotriva ta.”

*Iov 12.16. Isa. 19.14. Ezech. 14.9.

23. Atunci Zedechia, fiul lui Chenaana, apropiindu-se, a lovit pe Mica* peste obraz și a zis: „Pe ce drum a ieșit Duhul Domnului din mine ca să-ți vorbească?”

*Ier. 20.2. Marc. 14.65. Fapt. 23.2.

24. Mica a răspuns: „Veți vedea în ziua când vei umbla din odaie în odaie ca să te ascunzi.”

25. Împăratul lui Israel a zis: „Luați pe Mica și duceți-l la Amon, căpetenia cetății, și la Ioas, fiul împăratului.

26. Și spuneți: „Așa vorbește împăratul: „Băgați* pe omul acesta în temniță și hrăniți-l cu pâinea și cu apa întristării, până mă voi întoarce în pace.”

*Cap. 16.10.

27. Și Mica a zis: „Dacă te vei întoarce în pace, n-a vorbit Domnul prin mine!” Apoi a mai zis: „Voi, toate popoarele, auziți!”

Moartea lui Ahab

28. Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, s-au suit la Ramot în Galaad.

29. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Vreau să-mi schimb hainele, ca să mă duc la luptă; dar tu, îmbracă-te cu hainele tale.” Și împăratul lui Israel și-a schimbat hainele, și s-au dus la luptă.

30. Împăratul Siriei dăduse următoarea poruncă mai marilor peste carele lui: „Să nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci să vă luptați numai cu împăratul lui Israel.”

31. Când au zărit mai marii carelor

pe Iosafat, au zis: „Este împăratul lui Israel.” Și l-au înconjurat ca să lupte cu el. Iosafat a scos un țipăt. Domnul l-a ajutat, și Dumnezeu i-a îndepărtat de la el.

32. Mai marii carelor, văzând că nu era împăratul lui Israel, s-au depărtat de el.

33. Atunci un om a tras cu arcu la întâmplare și a lovit pe împăratul lui Israel între încheieturile armăturii. Împăratul a zis celui ce-i mâna carul: „Întoarce și scoate-mă din câmpul de bătaie, căci sunt rănit.”

34. Lupta a fost înverșunată în ziua aceea. Împăratul lui Israel a stat în car, în fața sirienilor, până seara, și a murit pe la apusul soarelui.

Hanani mustră pe Iosafat

19. Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a întors în pace acasă la Ierusalim.

2. Iehu, fiul prorocului* Hanani, i-a ieșit înainte și a zis împăratului Iosafat: „Cum de ai ajutat tu pe cel rău și ai iubit** pe cei ce urăsc pe Domnul? Din pricina aceasta este mâniat† Domnul pe tine.

*1 Sam. 9.9. **Ps. 139.21. †Cap. 32.25.

3. Dar tot se mai găsește și ceva* bun în tine, căci ai înlăturat din țară idolii și ți-ai pus** inima să caute pe Dumnezeu.”

*Cap. 12.12; 17.4,6. **Cap. 30.19. Ezra 7.10.

Măsurile pentru împărțirea dreptății

4. Iosafat a rămas la Ierusalim.

Apoi a mai făcut o călătorie prin mijlocul poporului, de la Beer-Seba până la muntele lui Efraim, și i-a adus înapoi la Domnul Dumnezeuul părinților lor.

5. A pus judecători în toate cetățile întărite din țara lui Iuda, în fiecare cetate.

6. Și a zis judecătorilor: „Luați seama la ce veți face, căci nu pentru oameni* veți rosti judecăți; ci pentru Domnul**, care va fi lângă voi când le veți rosti.

*Deut. 1.17. **Ps. 82.1. Ecl. 5.8.

7. Acum, frica Domnului să fie peste voi; vegheați asupra faptelor voastre, căci la Domnul* Dumnezeuul nostru nu este nici o nelegiuire, nici nu se are** în vedere fața oamenilor, nici nu se primesc daruri.”

*Deut. 32.4. Rom. 9.14. **Deut. 10.17. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

8. Când s-a întors la Ierusalim, Iosafat* a pus și aici, pentru judecățile

Domnului și pentru neînțelegeri, leviți, preoți și căpetenii peste casele părințești ale lui Israel.

*Deut. 16.18. Cap. 17.8.

9. Și iată poruncile pe care li le-a dat: „Voi să lucrați în frica* Domnului, cu credință și curăție de inimă. *2 Sam. 23.3.

10. În orice* neînțelegere care vă va fi supusă de frații voștri care locuiesc în cetățile lor, și anume: cu privire la un omor, la o lege, la o poruncă, la învățături și rânduieli, să-i luminați, ca să nu se facă vinovați față de Domnul și să nu izbucnească mânia**. Lui peste voi† și peste frații voștri. Așa să lucrați, și nu veți fi vinovați.

*Deut. 17.8, etc. **Num. 16.46. †Ezech. 3.18.

11. Și iată că aveți în frunte pe marele preot Amaria, pentru toate treburile* Domnului, și pe Zebadia, fiul lui Ismael, căpetenia casei lui Iuda, pentru toate treburile împăratului, și aveți înaintea ca dregători pe leviți. Întăriți-vă și lucrați, și Domnul să fie cu cel ce va face** binele!”

*1 Cron. 26.30. **Cap. 15.2.

Biruinta lui Iosafat asupra moabiților și amoniților

20. După aceea, fiii lui Moab și fiii lui Amon și cu ei niște maoniți au pornit cu război împotriva lui Iosafat.

2. Au venit și au dat de știre lui Iosafat, zicând: „O mare mulțime înaintază împotriva ta de dincolo de mare, din Siria, și sunt la* Hațaton-Tamar, adică** En-Ghedî.”

*Gen. 14.7. **Ios. 15.62.

3. În spaima sa, Iosafat și-a îndreptat fața să caute* pe Domnul și a vestit** un post pentru tot Iuda.

*Cap. 19.3. **Ezra 8.21. Ier. 36.9. Iona 3.5.

4. Iuda s-a adunat să cheme pe Domnul și au venit din toate cetățile lui Iuda să caute pe Domnul.

5. Iosafat a venit în mijlocul adunării lui Iuda și a Ierusalimului, în Casa Domnului, înaintea curții celei noi.

6. Și a zis: „Doamne Dumnezeuul părinților noștri, nu ești Tu Dumnezeu în ceruri* și nu stăpânești** Tu peste toate împărățiile neamurilor? Oare n-ai Tu în mână† tăria și puterea, așa că nimeni nu Ți se poate împotrivi?

*Deut. 4.39. Ios. 2.11. 1 Împ. 8.23. Mat. 6.9. **Ps. 47.2,8. Dan. 4.17,25,32. †1 Cron. 29.12. Ps. 62.11. Mat. 6.13.

7. Oare n-ai izgonit* Tu, Dumnezeuul**

nostru, pe locuitorii țării acesteia dinaintea poporului Tău, Israel, și n-ai dat-o Tu pentru totdeauna de moștenire seminței lui Avraam care Te ț�ubea?

*Gen. 17.7. Ps. 44.2. **Exod 6.7. †Isa. 41.8. Iac. 2.23.

8. Ei au locuit-o și Ți-au zidit în ea un Locaș Sfânt pentru Numele Tău, zicând:

9. „Dacă* va veni peste noi vreo nenorocire, sabia, judecata, ciuma sau foametea, ne vom înfățișa înaintea Casei acesteia și înaintea Ta, căci** Numele Tău este în Casa aceasta; vom striga către Tine din mijlocul strâmtorării noastre, și Tu ne vei asculta și ne vei mântui!”

*1 Împ. 8.33,37. Cap. 6.28-30. **Cap. 6.20.

10. Acum iată, fiii lui Amon și ai lui Moab și cei din muntele Seir, la care n-ai îngăduit* lui Israel să intre când venea din țara Egiptului – căci s-a abătut** de la ei și nu i-a nimicit –

*Deut. 2.4,9,19. **Num. 20.21.

11. iată-i cum ne răsplătesc acum, venind* să ne izgonească din moștenirea Ta, pe care ne-ai dat-o în stăpânire!

*Ps. 83.12.

12. O, Dumnezeuul nostru, nu-i vei judeca* Tu pe ei? Căci noi suntem fără putere înaintea acestei mari mulțimi care înainteașă împotriva noastră și nu știm ce să facem, dar ochii noștri sunt îndreptați** spre Tine!”

*1 Sam. 3.13. **Ps. 25.15; 121.1,2; 123.1,2; 141.8.

13. Tot Iuda stătea în picioare înaintea Domnului, cu pruncii, nevestele și fiii lor.

14. Atunci Duhul* Domnului a venit în mijlocul adunării peste Iahaziel, fiul lui Zaharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Matania, levitul, dintre fiii lui Asaf.

*Num. 11.25,26; 24.2. Cap. 15.1; 24.20.

15. Și Iahaziel a zis: „Ascultați, tot Iuda și locuitorii din Ierusalim, și tu, împărate Iosafat! Așa vă vorbește Domnul: „Nu* vă temeți și nu vă înspăimântați dinaintea acestei mari mulțimi, căci nu voi veți lupta, ci Dumnezeu.”

*Exod 14.13,14. Deut. 1.29,30; 31.6,8. Cap. 32.7.

16. Măine coborâți-vă împotriva lor. Ei se vor sui pe dealul Țiț, și-i veți găsi la capătul văii, în fața pustiului Ieruel.

17. Nu veți* avea de luptat în lupta aceasta: așezați-vă, stați acolo și veți vedea izbăvirea pe care v-o va da Domnul. Iuda și Ierusalim, nu vă temeți

și nu vă înspăimântați; mâine, ieșiți-le înaintea, și Domnul** va fi cu voi!”

*Exod 14.13,14. **Num. 14.9. Cap. 15.2; 32.8.

18. Iosafat s-a plecat* cu fața la pământ, și tot Iuda și locuitorii Ierusalimului s-au aruncat înaintea Domnului să se închine înaintea Lui. *Exod 4.31.

19. Leviții dintre fiii chehatiților și dintre fiii coreiților s-au sculat și au lăudat cu glas tare și puternic pe Domnul Dumnezeuul lui Israel.

20. A doua zi, au pornit dis-de-dimineață spre pustiul Tecoa. La plecarea lor, Iosafat a venit și a zis: „Ascultați-mă, Iuda și locuitorii Ierusalimului! Încredeți-vă* în Domnul Dumnezeuul vostru, și veți fi întăriți; încredeți-vă în prorocii Lui, și veți izbui.” *Isa. 7.9.

21. Apoi, în învoire cu poporul, a numit niște cântăreți care, îmbrăcați cu podoabe sfinte și mergând înaintea oștirii, lăudau* pe Domnul și ziceau: „Lăudați** pe Domnul, căci† îndurarea Lui ține în veac!”

*1 Cron. 16.29.

**1 Cron. 16.34. Ps. 136.1. †1 Cron. 16.41. Cap. 5.13; 7.3,6.

22. În clipa când au început cântările și laudele, Domnul a pus* o pândă împotriva fiilor lui Amon și ai lui Moab și împotriva celor din muntele Seir, care veniseră împotriva lui Iuda. Și au fost bătuți. *Jude. 7.22. 1 Sam. 14.20.

23. Fiii lui Amon și ai lui Moab s-au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească cu desăvârșire și să-i prăpădească. Și, după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s-au ajutat unii pe alții să se nimicească.

24. Când a ajuns Iuda pe înălțimea de unde se zărește pustiul, s-au uitat înspre mulțime, și iată că ei erau niște trupuri moarte întinse pe pământ, și nimeni nu scăpase.

25. Iosafat și poporul său s-au dus să ia prăzile; au găsit printre trupuri multe bogății și lucruri scumpe și au luat atât de multe că n-au putut să le ducă pe toate. Trei zile au prădat, căci era multă pradă.

26. A patra zi, s-au strâns în valea Beraca (*Binecuvântare*), unde au binecuvântat pe Domnul; de aceea au numit locul acesta valea Beraca, nume care i-a rămas până în ziua de azi.

27. Toți oamenii din Iuda și din Ierusalim, în frunte cu Iosafat, au plecat veseli și s-au întors la Ierusalim, căci Domnul îi umpluse de bucurie*, izbăvindu-i de vrăjmașii lor. *Neem. 12.43.

28. Au intrat în Ierusalim și în Casa

Domnului în sunete de lăute și de harpe și trâmbițe.

29. Groaza* Domnului a apucat toate împărățiile celorlalte țări, când au auzit că Domnul luptase împotriva vrăjmașilor lui Israel. *Cap. 17.10.

30. Și împărăția lui Iosafat a fost liniștită, și Dumnezeu* lui i-a dat pace de jur împrejur. *Cap. 15.15. Iov 34.29.

Sfârșitul domniei lui Iosafat

31. Iosafat* a domnit peste Iuda. Avea treizeci și cinci de ani când a ajuns împărat și a domnit douăzeci și cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Azuba, fata lui Șilhi. *1 Împ. 22.41, etc.

32. El a mers pe calea tatălui său, Asa, și nu s-a abătut deloc, făcând ce este bine înaintea Domnului.

33. Numai că înălțimile* n-au fost îndepărtate, și poporul tot n-avea inima** strâns lipită de Dumnezeuul părinților săi. *Cap. 17.6. **Cap. 12.14; 19.3.

34. Celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâi și cele de pe urmă, sunt scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, care* este cuprinsă în cartea împăraților lui Israel. *1 Împ. 16.1,7.

35. După aceea, Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a unit* cu împăratul lui Israel, Ahazia, a cărui purtare era nelegiuită.

*1 Împ. 22.48,49.

36. S-a unit cu el ca să zidească niște corăbii, care să meargă la Tarsis, și au făcut corăbii la Ețion-Gheber.

37. Atunci Elizeer, fiul lui Dodava din Mareșa, a prorocit împotriva lui Iosafat și a zis: „Pentru că te-ai unit cu Ahazia, Domnul îți nimicește lucrarea.” Și corăbiile* au fost sfărâmate și n-au putut să se ducă la Tarsis**.

*1 Împ. 22.48. **Cap. 9.21.

21. Iosafat* a adormit cu părinții săi și a fost îngropat cu părinții săi în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioram. *1 Împ. 22.50.

Ioram, împăratul lui Iuda

2. Ioram avea ca frați, fii ai lui Iosafat, pe Azaria, Iehiel, Zaharia, Azaria, Micael și Șefatia, toți fii ai lui Iosafat, împăratul lui Israel.

3. Tatăl lor le dăduse daruri însemnate în argint, în aur și în lucruri scumpe, împreună cu cetăți întărite în Iuda; dar împărăția a lăsat-o lui Ioram, pentru că el era întâiul născut.

4. Când a luat Ioram în stăpânire împă-

răția tatălui său și când s-a întărit, a omorât cu sabia pe toți frații săi și pe vreo câțiva din capii lui Israel.

5. Ioram avea treizeci și doi* de ani când a ajuns împărat și a domnit opt ani la Ierusalim. *2 Împ. 8.17, etc.

6. El a umblat în calea împăraților lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab*, căci avea de nevastă pe o fată a lui Ahab, și a făcut ce este rău înaintea Domnului. *Cap. 22.2.

7. Dar Domnul n-a voit să piardă casa lui David, din pricina legământului pe care-l făcuse cu David și din pricina făgăduinței pe care o făcuse că îi va da întotdeauna o lumină, lui și fiilor* lui.

*2 Sam. 7.12,13. 1 Împ. 11.36. 2 Împ. 8.19. Ps. 132.11, etc.

8. Pe vremea* sa, Edom s-a răsculat împotriva stăpânirii lui Iuda și și-a pus un împărat. *2 Împ. 8.20, etc.

9. Ioram a pornit cu căpeteniile și cu toate carele sale. Sculându-se noaptea, a bătut pe edomiți, care-l înconjurau, și pe căpeteniile carelor lor.

10. Răscoala lui Edom împotriva stăpânirii lui Iuda a ținut până în ziua de azi. În același timp s-a răsculat și Libna împotriva stăpânirii lui, pentru că părăsise pe Domnul Dumnezeuul părinților săi.

11. Ioram a făcut chiar înălțimi în munții lui Iuda. A târât pe locuitorii Ierusalimului la curvie* și a amăgit pe Iuda. *Lev. 17.7; 20.5. Vers. 13.

12. I-a venit o scrisoare de la prorocul Ilie, care zicea: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul tatălui tău David: „Pentru că n-ai umblat în căile tatălui tău, Iosafat, și în căile lui Asa, împăratul lui Iuda,

13. ci ai umblat în calea împăraților lui Israel; pentru că ai târât* la curvie** pe Iuda și locuitorii Ierusalimului, cum a făcut† casa lui Ahab față de Israel; și pentru că ai omorât pe frații†† tăi, care erau mai buni decât tine și care făceau parte din însăși casa tatălui tău; –

*Vers. 11. **Exod 34.15. Deut. 31.16. †1 Împ. 16.31-33. ††Vers. 4.

14. iată, Domnul va lovi cu o mare urgie pe poporul tău, pe fiii tăi, pe nevestele tale și tot ce este al tău.

15. Iar pe tine te va lovi cu o boală grea, cu o boală de măruntaie* care se va îngreua din zi în zi până când îți vor ieși măruntaiele din pricina tăriei bolii.”

*Vers. 18,19.

16. Și Domnul a atârnat* împotriva lui

Ioram duhul filistenilor și al arabilor, care sunt în vecinătatea etiopienilor.

*1 Împ. 11.14,23.

17. S-au suit împotriva lui Iuda, au năvălit în el, au jefuit toate bogățiile care se aflau în casa împăratului și i-au luat fiii* și nevestele, așa încât nu i-a mai rămas alt fiu decât Ioahaz*, cel mai tânăr dintre fiii săi.

*Cap. 24.7.

18. După toate acestea, Domnul l-a lovit cu o boală de măruntaie*, care era fără leac.

*Vers. 15.

19. Ea s-a îngreuiat din zi în zi, și pe la sfârșitul anului al doilea i-au ieșit lui Ioram măruntaiele din pricina tăriei bolii. A murit în dureri grele. Și poporul lui n-a ars tămâie în cinstea lui, cum făcuse pentru părinții* lui.

*Cap. 16.14.

20. Avea treizeci și doi de ani când a ajuns împărat și a domnit opt ani la Ierusalim. A murit fără să lase părere de rău în urmă, și l-au îngropat în cetatea lui David, dar nu în mormintele împăraților.

Ahazia, împăratul lui Iuda

22 1. Locuitorii Ierusalimului au pus împărat în locul lui pe Ahazia*, fiul lui cel mai tânăr; căci oastea venită în tabără cu arabii omorâse pe toți cei** mai mari în vârstă. Astfel a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.

*2 Împ. 8.24, etc. Vers. 6. Cap. 21.17. **Cap. 21.17.

2. Ahazia avea patruzeci și doi de ani*, când a ajuns împărat, și a domnit un an la Ierusalim. Mama sa se chema Atalia**, fata lui Omri.

*2 Împ. 8.26. **Cap. 21.6.

3. El a umblat în căile casei lui Ahab, căci mama sa îi dădea sfaturi nelegiuite.

4. A făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahab, căci după moartea tatălui său, ei îi erau sfetnici, spre pierzarea lui.

5. Târât de sfatul lor, s-a dus cu Ioram*, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot în Galaad. Sirienii au rănit pe Ioram.

*2 Împ. 8.28, etc.

6. Ioram s-a întors* să se vindece la Izreel de rănilor pe care i le fuseseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. Azaria, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda, s-a coborât să vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentru că era bolnav.

*2 Împ. 9.15.

1. Ioahaz, numit Ahazia în cap. 22.1

7. Prin voia* lui Dumnezeu și spre pierzarea lui a venit Ahazia la Ioram. Când a ajuns, a ieșit** cu Ioram să se ducă înaintea lui Iehu, fiul lui Nimși, pe care-l* unse Domnul ca să piardă casa lui Ahab.

*Judec. 14.4.

1 Împ. 12.15. Cap. 10.15. **2 Împ. 9.21. †2 Împ. 9.6,7.

8. Și, pe când se răzbuna* Iehu împotriva casei lui Ahab, a dat peste** capii lui Iuda și peste fiii fraților lui Ahazia, care erau în slujba lui Ahazia, și i-a omorât.

*2 Împ. 10.10,11. **2 Împ. 10.13,14.

9. Au căutat pe Ahazia* și l-au prins în Samaria, unde se ascunsese. L-au adus la Iehu și l-au omorât. Apoi l-au îngropat, căci ziceau: „Este fiul lui Iosafat, care căuta pe** Domnul din toată inima lui.” Și n-a mai rămas nimeni din casa lui Ahazia care să fi fost în stare să domnească.

*2 Împ. 9.27. **Cap. 17.4.

Atalia, împărăteasa lui Iuda

10. Atalia, mama lui Ahazia, văzând* că fiul ei a murit, s-a sculat și a omorât tot neamul împărătesc al casei lui Iuda.

*2 Împ. 11.1, etc.

11. Dar Ioșabeat*, fata împăratului, a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia, l-a ridicat din mijlocul fiilor împăratului, când au fost omorâți, și l-a pus cu doica lui în odaia paturilor. Astfel l-a ascuns Ioșabeat, fata împăratului Ioram, nevasta preotului Iehoiada și sora lui Ahazia, de privirile Ataliei, care nu l-a omorât.

*2 Împ. 11.2.

12. A stat șase ani ascuns cu ei în Casa lui Dumnezeu. Și în țară domnea Atalia.

Ioas se încununează împărat

23 1. În* al șaptelea an, Iehoiada s-a îmbărbătat și a făcut legământ cu căpeteniile peste sute. Aceștia erau: Azaria, fiul lui Ieroham, Ismael, fiul lui Iohanah, Azaria, fiul lui Obed, Maaseia, fiul lui Adaia, și Elișafat, fiul lui Zicri.

*2 Împ. 11.4, etc.

2. Au străbătut toată țara lui Iuda și au strâns pe leviții din toate cetățile lui Iuda și pe capii de familii din Israel; și au venit la Ierusalim.

3. Toată adunarea a făcut legământ cu împăratul în Casa lui Dumnezeu. Și Iehoiada le-a zis: „Iată că fiul împăratului va domni, cum a spus* Domnul cu privire la fiii lui David.

*2 Sam. 7.12. 1 Împ. 2.4; 9.5. Cap. 6.16; 7.18; 21.7.

4. Iată ce veți face. A treia parte din voi, care intră* de slujbă în ziua Sabatului,

preoți și leviți, să facă paza pragurilor;

*1 Cron. 9.25.

5. altă treime să stea în casa împăratului, și o treime la poarta Iesod. Tot poporul să fie în curțile Casei Domnului.

6. Nimeni să nu intre în Casa Domnului, afară de preoții și leviții* de slujbă: ei să intre, căci sunt sfinți. Și tot poporul să facă de strajă cu privire la porunca Domnului.

*1 Cron. 23.28,29.

7. Leviții să înconjoare pe împărat de toate părțile, fiecare cu armele în mână, și oricine va intra în Casă să fie omorât. Voi să fiți pe lângă împărat, când va intra și când va ieși.*

8. Leviții și tot Iuda au împlinit toate poruncile pe care le dăduse preotul Iehoiada. Și-au luat fiecare oamenii lui, pe cei ce intrau în slujbă și pe cei ce ieșeau din slujbă în ziua Sabatului; căci preotul Iehoiada nu scutise pe nici una din* cete.

*1 Cron. 24; 25.

9. Preotul Iehoiada a dat sutașilor suljele și scuturile, mari și mici, care veneau de la împăratul David și care se aflau în Casa lui Dumnezeu.

10. A așezat tot poporul, fiecare cu arma în mână, de la partea dreaptă până la partea stângă a Casei, lângă altar și lângă Casă, de jur împrejurul împăratului.

11. Au adus înaintea pe fiul împăratului, i-au pus cununa împărătească și mărturia* și l-au făcut împărat. Și Iehoiada și fiii săi l-au uns și au zis: „Trăiască împăratul!”

*Deut. 17.18.

12. Atalia a auzit zarva poporului, care alerga și marea pe împărat, și a venit la popor în Casa Domnului.

13. S-a uitat. Și iată că împăratul stătea pe scaunul său împărătesc la intrare. Căpeteniile și trâmbițele erau lângă împărat; tot poporul țării se bucura și sunau din trâmbițe, iar cântăreții cu instrumentele de muzică ziceau cântările* de laudă. Atalia și-a sfâșiat hainele și a zis: „Vânzare! Vânzare!”

*1 Cron. 25.8.

14. Atunci preotul Iehoiada, scoțând pe sutași, care erau în fruntea oștirii, le-a zis: „Scoateți-o afară din șiruri, și oricine o va urma să fie ucis.” Căci preotul zisese: „N-o omorâți în Casa Domnului.”

15. I-au făcut loc și s-a dus la casa împăratului pe intrarea porții* cailor; și au omorât-o acolo.

*Neem. 3.28.

16. Iehoiada a făcut între el, tot

poporul și împărat, un legământ prin care aveau să fie poporul Domnului.

17. Tot poporul a intrat în casa lui Baal și au dărâmat-o; i-au sfărâmat altarele și chipurile și au ucis înaintea altarelor pe Matan*, preotul lui Baal.

*Deut. 13.9.

18. Iehoiada a încredințat slujbele Casei Domnului în mâinile preoților, leviților, pe care-i împărțise* David în Casa Domnului ca să aducă arderi de tot Domnului, cum este scris în Legea** lui Moise, în mijlocul bucuriilor și cântărilor, după rânduiala lui David.

*1 Cron. 23.6,30,31; 24.1. **Num. 28.2.

19. A pus ușieri* la porțile Casei Domnului, ca să nu intre nimeni spurcat prin ceva.

*1 Cron. 26.1, etc.

20. A luat pe sutași*, pe oamenii cu vază, pe cei ce aveau putere peste popor și pe tot poporul țării, și a coborât pe împărat din Casa Domnului. Au intrat în casa împăratului pe poarta de sus și au pus pe împărat pe scaunul de domnie al împărăției.

*2 Împ. 11.19.

21. Tot poporul țării se bucura, și cetatea era liniștită. Pe Atalia o omorâseră cu sabia.

Ioas începe să domnească și dregce Templul

24 1. Ioas avea șapte* ani când a ajuns împărat și a domnit patruzeci de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ţibia din Beer-Şeba.

*2 Împ. 11.21; 12.1, etc.

2. Ioas a făcut ce este bine* înaintea Domnului în tot timpul vieții preotului Iehoiada.

*Cap. 26.5.

3. Iehoiada a luat pentru Ioas două neveste, și Ioas a născut fii și fiice.

4. După aceea, Ioas și-a pus de gând să dregă Casa Domnului.

5. A strâns pe preoți și pe leviți și le-a zis: „Duceți-vă prin cetățile lui Iuda și strângeți bani* din tot Israelul, pe fiecare an, pentru dregerea Casei Dumnezeului vostru. Și grăbiți-vă cu lucrul acesta.”

*2 Împ. 12.4.

Dar leviții nu s-au grăbit.

6. Împăratul* a chemat pe marele preot Iehoiada și i-a zis: „Pentru ce n-ai vegheat ca leviții să strângă din Iuda și din Ierusalim darea poruncită de Moise**, robul Domnului, și pusă pe adunarea lui Israel pentru Cortul* mărturie?”

*2 Împ. 12.7. **Exod 30.12-14,16. †Num. 1.50. Fapt. 7.44.

7. Căci nelegiuita aceea de Atalia și fiii* ei au pustiit Casa lui Dumnezeu

și au întrebuițat în slujba Baalilor toate lucrurile** închinare Casei Domnului.“
*Cap. 21.17. **2 Împ. 12.4.

8. Atunci împăratul a poruncit* să se facă o ladă și să se pună afară la poarta Casei Domnului.
*2 Împ. 12.9.

9. Și s-a dat de veste în Iuda și în Ierusalim ca să se aducă Domnului darea* pusă de Moise, robul Domnului, pe Israel în pustiu.
*Vers. 6.

10. Toate căpeteniile și tot poporul s-au bucurat de lucrul acesta și au adus și au aruncat în ladă tot ce aveau de plătit.

11. Când* vedeau leviții că e mult argint în ladă și că era vremea ca s-o dea în mâinile dregătorilor împăratului, venea logofătul împăratului și slujbașul marelui preot și goleau lada. Apoi o luau și o puneau iarăși la loc. Așa făceau în fiecare zi, și au strâns mult argint.
*2 Împ. 12.10.

12. Împăratul și Iehoiada îl dădeau meșterilor însărcinați cu facerea lucrării în Casa Domnului, care tocmeau cioplitori de piatră și tâmplari, ca să dreagă Casa Domnului, precum și lucrători în fier și aramă, ca să dreagă Casa Domnului.

13. Lucrătorii s-au apucat de lucru și au isprăvit ce era de dres; au pus Casa lui Dumnezeu iarăși în stare bună și au întărit-o.

14. Când au isprăvit, au adus înaintea împăratului și înaintea lui Iehoiada argintul care mai rămăsese. Și cu el* au făcut unelte pentru Casa Domnului, unelte pentru slujbă și pentru arderile de tot, pahare și alte scule de aur și de argint. Și, în tot timpul vieții lui Iehoiada, au adus necurmat arderi de tot în Casa Domnului.
*2 Împ. 12.13.

15. Iehoiada a murit bătrân și sătul de zile. La moarte, avea o sută treizeci de ani.

16. L-au îngropat în cetatea lui David la un loc cu împărații, pentru că făcuse bine în Israel și față de Dumnezeu, și față de Casa Lui.

Ioas și închinarea la idoli

17. După moartea lui Iehoiada, căpeteniile lui Iuda au venit și s-au închinat înaintea împăratului. Atunci împăratul i-a ascultat.

18. Și au părăsit Casa Domnului Dumnezeului părinților lor și au slujit Astarteilor* și idolilor. Mânia** Domnului a venit asupra lui Iuda și asupra

Ierusalimului, pentru că se făcuseră vinovați în felul acesta.

*1 Împ. 14.23. **Jude. 5.8. Cap. 19.2; 28.13; 29.8; 32.25.
19. Domnul a trimis* la ei proroci să-i întoarcă înapoi la El, dar n-au ascultat de înștiințările pe care le-au primit.
*Cap. 36.15. Ier. 7.25,26; 25.4.

20. Zaharia, fiul preotului Iehoiada, a fost îmbrăcat cu Duhul* lui Dumnezeu. El s-a înfățișat înaintea poporului și i-a zis: „Așa vorbește Dumnezeu: „Pentru ce** călcați poruncile Domnului? Nu veți propăși. Pentru căț ați părăsit pe Domnul, și El vă va părăsi.“

*Cap. 15.1; 20.14. **Num. 14.41. †Cap. 15.2.
21. Și au uneltit împotriva lui și l-au ucis* cu pietre, din porunca împăratului, în curtea Casei Domnului.
*Mat. 23.35. Fapt. 7.58,59.

22. Împăratul Ioas nu și-a adus aminte de bunăvoința pe care o avusesse față de el Iehoiada, tatăl lui Zaharia, și a omorât pe fiul lui. Zaharia a zis când a murit: „Domnul să vadă și să judece!“

23. După trecerea anului, oastea* sirienilor s-a suit împotriva lui Ioas și a venit în Iuda și la Ierusalim. Au omorât din popor pe toate căpeteniile poporului și au trimis împăratului toată prada la Damasc.
*2 Împ. 12.17.

24. Oastea sirienilor a venit cu un mic* număr de oameni. Totuși Domnul a dat** în mâinile lor o oaste foarte însemnată, pentru că părăsiseră pe Domnul Dumnezeul părinților lor. Astfel au pedepsit* sirienii pe Ioas.

*Lev. 26.8. Deut. 32.30. Isa. 30.17. **Lev. 26.25. Deut. 28.25. †Cap. 22.8. Isa. 10.4.

25. Când au plecat de la el, după ce-l lăsasera în mari suferințe, slujitorii* lui au uneltit împotriva lui din pricina sângelui fiului** preotului Iehoiada. L-au omorât în patul lui, și a murit. L-au îngropat în cetatea lui David, dar nu l-au îngropat în mormintele împăraților.
*2 Împ. 12.20. **Vers. 21.

26. Iată pe cei ce au uneltit împotriva lui: Zabad, fiul Șimeatei, o femeie amonită, și Iozabad, fiul Șimritei, o femeie moabită.

27. Cât despre fiii lui, despre marele număr de prorocii* făcute cu privire la el și despre dregerea Casei lui Dumnezeu, toate acestea sunt scrise în istoria din cartea împăraților.

În locul lui a domnit fiul său Amația**.
*2 Împ. 12.18. **2 Împ. 12.21.

Amația, împăratul lui Iuda

25.1. Amația a ajuns împărat la vârsta de douăzeci și cinci* de ani și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ioadan din Ierusalim.
*2 Împ. 14.1, etc.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, dar cu o inimă care nu* era în totul dată Lui.
*2 Împ. 14.4. Vers. 14.

3. Când s-a întărit* domnia în mâinile lui, a omorât pe slujitorii care uciseseră pe împăratul, tatăl său.
*2 Împ. 14.5, etc.

4. Dar n-a omorât pe fiii lor, căci a lucrat potrivit cu ceea ce este scris în Lege, în cartea lui Moise, unde Domnul dă porunca aceasta: „Să nu se omoare părinții* pentru copii, și să nu se omoare copiii pentru părinți; ci fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.“
*Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. Ier. 31.30. Ezech. 18.20.

5. Amația a strâns pe oamenii din Iuda și i-a pus după casele părintești, căpetenii peste mii și căpetenii peste sute, pentru tot Iuda și Benjamin. Le-a făcut numărătoarea de la* vârsta de douăzeci de ani în sus și a găsit trei sute de mii de oameni aleși, în stare să poarte armele, mânuind sulita și scutul.
*Num. 1.3.

6. A mai tocmit cu plată din Israel o sută de mii de viteji, cu o sută de talanți de argint.

7. Un om al lui Dumnezeu a venit la el și a zis: „Împărate, să nu meargă cu tine oastea lui Israel, căci Domnul nu este cu Israel, nu este cu toți acești fii ai lui Efraim.

8. Dacă mergi cu ei, chiar dacă ai face la luptă fapte de vitejie, să știi că Dumnezeu te va face să cazi înaintea vrăjmașului. Căci Dumnezeu are putere* să te ajute și să te facă să cazi.“

*Cap. 20.6.

9. Amația a zis omului lui Dumnezeu: „Dar ce să fac cu cei o sută de talanți pe care i-am dat oastei lui Israel?“ Omul lui Dumnezeu a răspuns: „Domnul poate* să-ți dea mult mai mult decât atât.“
*Prov. 10.22.

10. Atunci Amația a despărțit ceata care-i venise din Efraim și a poruncit ca oamenii aceștia să se întoarcă acasă. Dar ei s-au mânia foarte tare pe Iuda și au plecat acasă cu mare furie.

11. Amația s-a îmbărbătat și și-a dus poporul în Valea Sării*, unde a bătut zece mii de oameni din fiii lui Seir.

*2 Împ. 14.7.

12. Și fiii lui Iuda au prins din ei zece mii de inși vii, pe care i-au dus pe vârful unei stânci, de unde i-au prăvălit în vale, așa încât toți au fost zdrobiți.

13. Însă oamenii din ceata căreia îi dăduse drumul ca să nu meargă la război cu el au năvălit în cetățile lui Iuda, de la Samaria până la Bet-Horon, au ucis acolo trei mii de inși și au luat multe prăzi.

Războiul cu Ioas

14. Când s-a întors Amația de la înfrângerea edomiților, a adus* pe dumnezeii fiilor lui Seir și i-a pus dumnezeii pentru** el; s-a închinat înaintea lor și le-a adus tămâie.

*Cap. 28.23. **Exod 20.3,5.

15. Atunci Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Amația și a trimis la el pe un proroc, care i-a zis: „Pentru ce ai căutat pe dumnezeii* poporului acestuia, când ei n-au** putut să-și izbăvească poporul din mâna ta?“

*Ps. 96.5. **Vers. 11.

16. Pe când vorbea el, Amația i-a zis: „Oare te-am făcut sfetnic al împăratului? Pleacă! Pentru ce vrei să fii lovit?“ Prorocul a plecat, zicând: „Știu acum că Dumnezeu* a hotărât să te nimicească, pentru că ai făcut lucrul acesta și n-ai ascultat sfatul meu.“

*1 Sam. 2.25.

17. După ce s-a sfătuit*, Amația, împăratul lui Iuda, a trimis să spună lui Ioas, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, împăratul lui Israel: „Vino, să ne vedem față în față!“
*2 Împ. 14.8,9, etc.

18. Și Ioas, împăratul lui Israel, a trimis să spună lui Amația, împăratul lui Iuda: „Spinul din Liban a trimis să spună cerului din Liban: „Dă pe fiica ta de nevastă fiului meu!“ Și fiarele sălbatice din Liban au trecut și au călcat în picioare spinul.

19. Tu te gândești că ai bătut pe edomiți, și de aceea ți se înalță inima ca să te mândrești. Acum stai mai bine acasă. Pentru ce să stârnești un rău care ți-ar aduce pieirea ta și a lui Iuda?“

20. Dar Amația nu l-a ascultat, fiindcă Dumnezeu* hotărâse să-i dea în mâinile vrăjmașului, căci căutasera** pe dumnezeii Edomului.

*1 Împ. 12.15. Cap. 22.7. **Vers. 14.

21. Și Ioas, împăratul lui Israel, s-a suit; și s-au văzut în față, el și Amația,

împăratul lui Iuda, la Bet-Şemeşul lui Iuda.

22. Iuda a fost bătut de Israel, şi fiecare a fugit în cortul lui.

23. Ioas, împăratul lui Israel, a luat la Bet-Şemeş pe Amafia, împăratul lui Iuda, fiul lui* Ioas, fiul lui Ioahaz. L-a adus la Ierusalim şi a făcut o spărtură de patru sute de coţi în zidul Ierusalimului, de la poarta lui Efraim până la poarta unghiului. *Cap. 21.17; 22.1.6.

24. A luat tot aurul şi argintul, şi toate vasele care se aflau în Casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, şi vistieriile casei împăratului. A luat şi ostatici şi s-a întors la Samaria.

25. Amafia*, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a trăit cincisprezece ani după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel. *2 Împ. 14.17.

26. Celelalte fapte ale lui Amafia, cele dintâi şi cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în cartea împăraţilor lui Iuda şi Israel?

27. De când s-a abătut Amafia de la Domnul, s-a făcut împotriva lui o uneltire la Ierusalim, şi el a fugit la Lachis. Dar l-au urmărit la Lachis şi l-au omorât.

28. L-au adus pe cai şi l-au îngropat cu părinţii săi în cetatea lui Iuda.

Domnia lui Ozia

26 1. Tot poporul din Iuda a luat pe Ozia*, care era în vârstă de şaisprezece ani, şi l-a pus împărat în locul tatălui său, Amafia.

*2 Împ. 14.21,22; 15.1, etc.

2. Ozia a întărit Elotul şi l-a adus iarăşi sub stăpânirea lui Iuda, după ce a adormit împăratul cu părinţii săi.

3. Ozia avea şaisprezece ani când a ajuns împărat şi a domnit cincizeci şi doi de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Iecolia din Ierusalim.

4. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Amafia.

5. A căutat* pe Dumnezeu în timpul vieţii lui Zaharia, care pricepea** vedeniile lui Dumnezeu. Şi în timpul când a căutat pe Domnul, Dumnezeu l-a făcut să propăsească.

*Cap. 24.2. **Gen. 41.15. Dan. 1.17; 2.19; 10.1.

6. A pornit cu război* împotriva filistenilor. A dărâmat zidurile Gatului, zidurile Iabnei şi zidurile Asdodului şi a zidit cetăţi în ţinutul Asdodului şi între filistenii.

*Isa. 14.29.

7. Dumnezeu l-a ajutat împotriva filistenilor*, împotriva arabilor care locuiau la Gur-Baal şi împotriva maoniţilor. *Cap. 21.16.

8. Amoniţii aduceau* daruri lui Ozia, şi faima lui s-a întins până la hotarele Egiptului, căci a ajuns foarte puternic.

*2 Sam. 8.2. Cap. 17.11.

9. Ozia a zidit turnuri la Ierusalim, pe poarta* unghiului, pe poarta văii şi pe unghi, şi le-a întărit.

*2 Împ. 14.13. Neem. 3.13,19,32. Zah. 14.10.

10. A zidit turnuri în pustii şi a săpat multe fântâni, pentru că avea multe turme în văi şi în câmpie, şi plugari şi vieri în munţi şi la Carmel, căci îi plăcea lucrarea pământului.

11. Ozia avea o oaste de ostaşi care mergeau la război în cete, socotite după număratoarea făcută de logofătul Ieiel şi dregătorul Maaseia şi puse sub poruncile lui Hanania, una din căpeteniile împăratului.

12. Tot numărul capilor caselor părinteşti, al vitejilor, era de două mii şase sute.

13. Ei porunceau peste o oaste de trei sute şapte mii cinci sute de ostaşi în stare să ajute pe împărat împotriva vrăjmaşului.

14. Ozia le-a dat pentru toată oştirea scuturi, sulite, coifuri, platoşe, arcuri şi praştii.

15. A făcut la Ierusalim maşini iscodite de un meşter, care aveau să fie aşezate pe turnuri şi pe unghiuri ca să arunce săgeţi şi pietre mari. Faima lui s-a întins până departe, căci a fost ajutat în chip minunat până ce a ajuns foarte puternic.

Semeţia lui Ozia

16. Dar când a ajuns* puternic, inima i s-a** înălţat şi l-a dus la piere. A păcătuit împotriva Domnului Dumnezeuului său, intrând în Templul Domnului ca să ardă tămâie pe altarul tămâierii.

*Deut. 32.15. **Deut. 8.14. Cap. 25.19. †2 Împ. 16.12,13.

17. Preotul Azaria* a intrat după el cu optzeci de preoţi ai Domnului, oameni de inimă

*1 Cron. 6.10.

18. care s-au împotrivit împăratului Ozia şi i-au zis: „N-ai drept*, Ozia, să aduci tămâie Domnului! Dreptul acesta îl au preoţii**, fiii lui Aaron, care au fost sfinţiţi ca s-o aducă. Ieşi din Sfântul Locaş, căci faci un păcat! Şi

lucrul acesta nu-ţi va face cinste înaintea Domnului Dumnezeu.“

*Num. 16.40; 18.7. **Exod 30.7,8.

19. Ozia s-a mâniat. În mână avea o cădelniţă. Şi, cum s-a mâniat pe preoţi, i-a izbucnit lepra* pe frunte, în faţa preoţilor, în Casa Domnului, lângă altarul tămâierii.

*Num. 12.10. 2 Împ. 5.27.

20. Marele preot Azaria şi toţi preoţii şi-au îndreptat privirile spre el, şi iată că era plin de lepră pe frunte. L-au scos repede afară, şi el însuşi s-a grăbit* să iasă, pentru că Domnul îl lovise.

*Est. 6.12.

21. Împăratul Ozia* a fost leproş până în ziua morţii şi a locuit într-o casă deosebită** ca leproş, căci a fost izgonit din Casa Domnului. Şi fiul său Iotam era în fruntea casei împăratului şi judeca poporul ţării.

*2 Împ. 15.5. **Lev. 13.46. Num. 5.2.

22. Celelalte fapte ale lui Ozia, cele dintâi şi cele de pe urmă, au fost scrise de Isaia*, fiul lui Amot, prorocul.

*Isa. 1.1.

23. Ozia* a adormit cu părinţii săi. Şi l-au îngropat cu părinţii săi în ogrorul de înmormântare al împăraţilor, căci ziceau: „Este leproş.“ În locul lui a domnit fiul său Iotam.

*2 Împ. 15.7. Isa. 6.1.

Iotam, împăratul lui Iuda

27 1. Iotam avea douăzeci şi cinci* de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Ieruşa, fata lui Tadop.

*2 Împ. 15.32, etc.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său, Ozia. Numai că n-a intrat în Templul Domnului. Totuşi poporul* se strica mereu.

*2 Împ. 15.35.

3. Iotam a zidit poarta de sus a Casei Domnului şi a făcut multe clădiri pe zidurile de pe deal.

4. A zidit cetăţi în muntele lui Iuda şi cetăţui şi turnuri în dumbrăvi.

5. A fost în război cu împăratul fiilor lui Amon şi i-a biruit. Fiii lui Amon i-au dat în anul acela o sută de talanţi de argint, zece mii de cori de grâu şi zece mii de orz; şi i-au plătit tot atât pe anul al doilea şi al treilea.

6. Iotam a ajuns puternic, pentru că şi-a urmat necurmat căile înaintea Domnului Dumnezeuului său.

7. Celelalte fapte ale lui Iotam, toate războaiele lui şi tot ce a făcut el, sunt

scrise în cartea împăraţilor lui Israel şi Iuda.

8. El avea douăzeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim.

9. Iotam a adormit* cu părinţii săi, şi l-au îngropat în cetatea lui David. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ahaz.

*2 Împ. 15.38.

Ahaz, împăratul lui Iuda

28 1. Ahaz avea douăzeci de ani* când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim.

El n-a făcut ce este bine înaintea Domnului, cum făcuse tatăl său David.

*2 Împ. 16.2.

2. A umblat în căile împăraţilor lui Israel; şi a făcut chiar chipuri* turnate pentru** Baali, *Exod 34.17. Lev. 19.4. **Jude. 2.11.

3. a ars tămâie în valea* fiilor lui Hinom şi a trecut pe fiii** săi prin foc, după urăciunile neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*2 Împ. 23.10. Lev. 18.21. **2 Împ. 16.3. Cap. 33.6.

4. Aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi, pe dealuri şi sub orice copac verde.

5. Domnul* Dumnezeuul său l-a dat în mâinile împăratului Siriei. Sirienii l-au** bătut şi i-au luat un mare număr de prinşi de război, pe care i-au dus la Damasc. A fost dat şi în mâinile împăratului lui Israel, care i-a pricnuit o mare înfrângere.

*Isa. 7.1. **2 Împ. 16.5,6.

6. Pecah*, fiul lui Remalia, a ucis într-o singură zi în Iuda o sută douăzeci de mii de oameni, toţi viteji, pentru că părăsiseră pe Domnul Dumnezeuul părinţilor lor.

*2 Împ. 15.27.

7. Zicri, un războinic din Efraim, a ucis pe Maaseia, fiul împăratului, pe Azricam, căpetenia casei împărăteşti, şi pe Elcana, care era al doilea după împărat.

8. Copiii lui Israel au luat dintre fraţi* lor două sute de mii de prinşi de război, femei, fiii şi fiice, şi le-au luat multă pradă, pe care au adus-o la Samaria.

*Cap. 11.4.

9. Acolo era un proroc al Domnului, numit Oded. El a ieşit înaintea oştirii care se întorcea la Samaria şi le-a zis: „În mânia Sa împotriva lui Iuda i-a dat* Domnul Dumnezeuul părinţilor voştri în mâinile voastre, şi voi i-aţi

ucis cu o furie care s-a ridicat până la** ceruri.

*Ps. 69,26. Isa. 10,5; 47,6. Ezech. 25,12,15; 26,2. Obad. 10, etc. Zah. 1,15. **Ezra 9,6. Apoc. 18,5.

10. Și credeți acum că veți face din copiii lui Iuda și din Ierusalim robii și roabele* voastre? Dar voi nu sunteți vinovați înaintea Domnului Dumnezeului vostru?

*Lev. 25,39,42,43,46.

11. Ascultați-mă, dar, și dați drumul acestor prinși pe care i-ați luat dintre frații voștri; căci mânia aprinsă* a Domnului este peste voi!

*Iac. 2,13.

12. Unii dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanan, Berechia, fiul lui Meșilemot, Ezechia, fiul lui Șalum, și Amasa, fiul lui Hadlai, s-au ridicat împotriva celor ce se întorceau de la oștire

13. și le-au zis: „Să nu aduceți aici pe acești prinși de război. Căci, după ce că suntem vinovați înaintea Domnului, voi vreți să mai și adăugați la păcatele și la greșelile noastre. Suntem foarte vinovați, și mânia aprinsă a Domnului este peste Israel.”

14. Ostașii au lăsat pe prinșii de război și prada înaintea căpeteniilor și înaintea întregii adunări.

15. Și oamenii numiți pe nume pentru aceasta s-au sculat* și au luat pe prinșii de război, au îmbrăcat cu prada pe toți cei ce erau goi, le-au dat haine și încălțăminte, le-au dat să mănânce** și să bea, i-au uns, au încălecat pe măgari pe toți cei osteniți și i-au adus la Ierihon, cetatea finicilor†, la frații lor. Apoi s-au întors la Samaria.

*Vers. 12. **2 Împ. 6,22. Prov. 25,21,22. Luca 6,27. Rom. 12,20. †Deut. 34,3. Judec. 1,16.

Pedepsele asupra lui Ahaz

16. Pe vremea* aceea, împăratul Ahaz a trimis să ceară ajutor de la împărații Asiriei.

*2 Împ. 16,7.

17. Edomiții au venit iarăși, au bătut pe Iuda și le-au luat prinși de război.

18. Filistenii* au năvălit în cetățile din câmpie și din partea de miazăzi a lui Iuda; au luat Bet-Șemeșul, Aialonul, Ghederotul, Soco și satele lui, Timna și satele ei, Ghimzo și satele lui, și s-au așezat acolo.

*Ezech. 16,27,57.

19. Căci Domnul a smerit pe Iuda, din pricina lui Ahaz, împăratul lui Israel*, care avusese o purtare fără frâu** în Iuda și păcătuisese împotriva Domnului.

*Cap. 21,2. **Exod 32,25.

20. Tilgat-Pilneser*, împăratul Asiriei, a venit împotriva lui, s-a purtat cu el cum s-ar purta cu un vrăjmaș și nu l-a ajutat.

*2 Împ. 15,20; 16,7-9.

21. Căci Ahaz a prădat Casa Domnului, casa împăratului și a mai marilor, ca să facă daruri împăratului Asiriei; dar nu i-a ajutat la nimic.

22. Pe vremea aceea, chiar când era la strâmtoare, a păcătuit și mai mult împotriva Domnului, el, împăratul Ahaz.

23. A adus jertfă* dumnezeilor Damascului, care-l bătuseră, și a zis: „Fiindcă dumnezeii împăraților Siriei le vin în ajutor, le voi aduce și eu jertfe, ca să-mi** ajute.” Dar ei au fost prilejul căderii lui și a întregului Israel.

*Cap. 25,14. **Ier. 44,17,18.

24. Ahaz a strâns uneltele din Casa lui Dumnezeu și a făcut bucăți uneltele din Casa lui Dumnezeu. A închis* ușile Casei Domnului, și-a făcut altare în toate colțurile Ierusalimului.

*Cap. 29,3,7.

25. Și a ridicat înălțimi în fiecare cetate a lui Iuda, ca să aducă tămâie altor dumnezei. Și a mâniat astfel pe Domnul Dumnezeu al părinților săi.

26. Celelalte* fapte ale lui și toate căile lui, cele dintâi și cele de pe urmă, sunt scrise în cartea împăraților lui Iuda și Israel.

*2 Împ. 16,19,20.

27. Ahaz a adormit cu părinții săi și a fost îngropat în cetatea Ierusalimului, căci nu l-au pus în mormintele împăraților lui Israel. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ezechia.

Ezechia, împăratul lui Iuda

29. Ezechia a ajuns împărat* la vârsta de douăzeci și cinci de ani și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se chema Abia, fata lui Zaharia**.

*2 Împ. 18,1. **Cap. 26,5.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său David.

3. În anul întâi al domniei lui, în luna întâi, a deschis* ușile Casei Domnului și le-a dres.

*Vers. 7. Cap. 28,24.

4. A adus pe preoți și pe leviți, pe care i-a strâns în locul deschis dinspre răsărit,

5. și le-a zis: „Ascultați-mă, leviților! Acum sfințiți-vă*, sfințiți Casa Domnului Dumnezeu al părinților voștri și scoateți afară din Sfântul Locaș ce este necurat.

*1 Cron. 15,12. Cap. 35,6.

6. Căci părinții noștri au păcătuit, au făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru. L-au părăsit, și-au abătut privirile* de la Cortul Domnului și i-au întors spatele.

*Ier. 2,27. Ezech. 8,16.

7. Au* închis chiar ușile pridvorului și au stins candelarele, și n-au adus Dumnezeului lui Israel nici tămâie, nici arderi de tot în Sfântul Locaș.

*Cap. 28,24.

8. De aceea mânia Domnului a fost* peste Iuda și peste Ierusalim și i-a făcut de groază, de spaimă și de bătaie** de joc, cum vedeți cu ochii voștri.

*Cap. 24,18. **1 Împ. 9,8. Ier. 18,16; 19,8; 25,9,18; 29,18.

9. Și din pricina aceasta au căzut părinții* noștri uciși de sabie, și fiii noștri, fiicele noastre și nevestele noastre sunt în robie.

*Cap. 28,5,6,8,17.

10. Am de gând, dar, să fac legământ* cu Domnul Dumnezeu al lui Israel, pentru ca mânia Lui aprinsă să se abată de la noi.

*Cap. 15,12.

11. Acum, fiilor, nu mai stați nepăsători; căci voi ați fost aleși* de Domnul ca să stați în slujbă înaintea Lui, să fiți slujitorii Lui și să-l aduceți tămâie.”

*Num. 3,6; 8,14; 18,2,6.

12. Și leviții s-au sculat: Mahat, fiul lui Amasai, Ioel, fiul lui Azaria, din fiii chehatiților; și din fiii merariților: Chis, fiul lui Abdi, Azaria, fiul lui Iehaleleel; și din gherșoniți: Ioah, fiul lui Zima, Eden, fiul lui Ioah;

13. și din fiii lui Elișafan: Șimri și Ieiel; și din fiii lui Asaf: Zaharia și Matania;

14. și din fiii lui Heman: Iehiel și Șimeî; și din fiii lui Iedutun: Șemaia și Uziel.

15. Au adunat pe frații lor și, după ce s-au* sfințit, au venit să curețe** și Casa Domnului, după porunca împăratului și după cuvintele Domnului.

*Vers. 5. **1 Cron. 23,28.

16. Preoții au intrat înăuntrul Casei Domnului ca s-o curețe; au scos toate necurățiile pe care le-au găsit în Templul Domnului și le-au pus în curtea Casei Domnului, unde le-au adunat leviții ca să le ducă afară în pâraul Chedron.

17. Au început aceste curățări în ziua întâi a lunii întâi; în a opta zi a lunii au intrat în pridvorul Domnului, și opt zile au curățat Casa Domnului; în a șaisprezecea zi a lunii întâi isprăviseră.

18. S-au dus apoi la împăratul Ezechia și au zis: „Am curățat toată Casa Domnului, altarul arderilor de tot cu toate uneltele lui și masa pâinilor pentru punerea înainte cu toate uneltele ei.

19. Am adus iarăși în stare bună și am curățat toate uneltele pe* care le pângărise împăratul Ahaz în timpul domniei lui, când cu fărâdelegile lui: sunt înaintea altarului Domnului.”

*Cap. 28,24.

Jertfele de ispășire

20. Împăratul Ezechia s-a sculat dis-de-dimineață, a strâns pe mai marii cetății și s-a suit la Casa Domnului.

21. Au adus șapte vitei, șapte berbeci, șapte miei și șapte țapi, ca jertfă de ispășire* pentru împărăție, pentru Sfântul Locaș și pentru Iuda. Împăratul a poruncit preoților, fiii lui Aaron, să le aducă pe altarul Domnului.

*Lev. 4,3,14.

22. Preoții au înjunghiat boii și au strâns sângele, pe care l-au stropit* pe altar; au înjunghiat berbecii și au stropit sângele pe altar; au înjunghiat miei și au stropit sângele pe altar.

*Lev. 8,14,15,19,24. Evr. 9,21.

23. Au adus apoi țapii ispășitori înaintea împăratului și înaintea adunării, care și-au pus mâinile* peste ei.

*Lev. 4,15,24.

24. Preoții i-au înjunghiat și au turnat sângele la piciorul altarului, ca ispășire* pentru păcatele întregului Israel; căci pentru tot Israelul poruncise împăratul să se aducă arderea de tot și jertfa de ispășire.

*Lev. 14,20.

25. A pus* pe leviți în Casa Domnului cu chimvale, lăute și harpe, după rânduiala** lui David, lui Gad†, văzătorul împăratului, și prorocului Natan; căci†† astfel era porunca Domnului dată prin prorocii Săi.

*1 Cron. 16,4; 25,6. **1 Cron. 23,5; 25,1. Cap. 8,14. †2 Sam. 24,11. ††Cap. 30,12.

26. Leviții au luat loc cu instrumentele lui David*, și preoții, cu** trâmbițele.

*1 Cron. 23,5. Amos 6,5. **Num. 10,8,10. 1 Cron. 15,24; 16,6.

27. Ezechia a poruncit să aducă arderea de tot pe altar; și, în clipa când a început arderea de tot, a început* și cântarea Domnului, în sunetul trâmbițelor și instrumentelor lui David, împăratul lui Israel.

*Cap. 23,18.

28. Toată adunarea s-a închinat, au cântat cântarea și au sunat din trâm-

bițe, până s-a isprăvit arderea de tot.
29. Și când au isprăvit de adus arderea de tot, împăratul* și toți cei ce erau cu el au îngenuncheat și s-au închinat. *Cap. 20.18.

30. Apoi împăratul Ezechia și căpeteniile au zis leviților să laude pe Domnul cu cuvintele lui David și ale prorocului Asaf. L-au lăudat cu bucurie și s-au plecat, și s-au închinat.

31. Ezechia a luat atunci cuvântul și a zis: „Acum, după ce v-ați sfințit în slujba Domnului, apropiați-vă, aduceți dobitoacele pentru jertfă și aduceți jertfe de mulțumire la Casa Domnului.” Și adunarea a adus dobitoacele pentru jertfă și a adus jertfe* de mulțumire; și toți cei pe care-i îndemna inima au adus arderi de tot. *Lev. 7.12.

32. Numărul arderilor de tot aduse de adunare a fost de șaptezeci de boi, o sută de berbeci și două sute de miei; toate aceste vite au fost jertfite ca ardere de tot Domnului.

33. Și au mai închinat Domnului șase sute de boi și trei mii de oi.

34. Dar preoții erau în număr mic și n-au putut să despoaie toate arderile de tot; i-au ajutat frații* lor, leviții, până s-a isprăvit lucrarea și până s-au sfințit și ceilalți preoți; căci* leviții s-au sfințit mai degrabă decât preoții. *Cap. 35.11. **Cap. 30.3.

35. De altfel erau foarte multe arderi de tot, cu grăsimile* jertfelor de mulțumire și cu jertfele** de băutură ale arderilor de tot.

Astfel a fost așezată din nou slujba Casei Domnului. *Lev. 3.16. **Num. 15.5,7,10.

36. Ezechia și tot poporul s-au bucurat că Dumnezeu făcuse pe popor cu voie bună, căci lucrul s-a făcut pe neașteptate.

Prăznuirea Paștilor

30.1. Ezechia a trimis soli în tot Israelul și Iuda și a scris scrisori și lui Efraim și lui Manase ca să vină la Casa Domnului la Ierusalim să prăznuiască Paștile în cinstea Domnului Dumnezeu lui Israel.

2. Împăratul, căpeteniile lui și toată adunarea ținuseră sfat la Ierusalim, ca Paștile să fie prăznuit în luna* a doua; *Num. 9.10,11.

3. căci nu putea fi prăznuit la vremea* lui, pentru că preoții nu** se sfințiseră în număr destul de mare, și poporul nu se adunase la Ierusalim. *Exod 12.6,18. **Cap. 29.34.

4. Lucrul având încuviințarea împăratului și a întregii adunări,

5. au hotărât să dea de veste în tot Israelul, de la Beer-Șeba până la Dan, ca să vină la Ierusalim să prăznuiască Paștile în cinstea Domnului Dumnezeu lui Israel. Căci de mult nu mai fusese prăznuit după cum era scris.

6. Alergătorii s-au dus cu scrisorile împăratului și căpeteniilor lui în tot Israelul și Iuda. Și, după porunca împăratului, au zis: „Copii ai lui Israel, întoarceți-vă* la Domnul Dumnezeu lui Avraam, lui Isaac și Israel, ca să Se întoarcă și El la voi, rămășiță scăpată din mâna împăraților** Asiriei. *Ier. 4.1. Ioel 2.13. **2 Imp. 15.19,29.

7. Nu fiți* ca părinții voștri și ca frații voștri, care au păcătuit împotriva Domnului Dumnezeu lui părinților lor, și pe care de aceea i-a dat pradă pustiirii**, cum vedeți. *Ezec. 20.18. **Cap. 29.8.

8. Nu vă înțepeniți grumazul* ca părinții voștri; dați mâna Domnului, veniți la Sfântul Lui Locaș, pe care l-a sfințit pe vecie, și slujiți Domnului Dumnezeu lui vostru, pentru ca mânia** Lui aprinsă să se abată de la voi. *Deut. 10.16. **Cap. 29.10.

9. Dacă vă întoarceți la Domnul, frații voștri și fiii voștri vor găsi milă* la cei ce i-au luat robi și se vor întoarce în țară. Căci Domnul Dumnezeu vostru este milostiv** și îndurător și nu-Și va întoarce fața de la voi, dacă vă întoarceți la El. *Ps. 106.46. **Exod 34.6. †Isa. 55.7.

10. Alergătorii au mers astfel din cetate în cetate prin țara lui Efraim și Manase până la Zabulon. Dar ei rădeau și își băteau* joc de ei. *Cap. 36.16.

11. Însă câțiva oameni* din Așer, din Manase și Zabulon s-au smerit și au venit la Ierusalim. *Vers. 18,21. Cap. 11.16.

12. În Iuda, de asemenea, mâna* lui Dumnezeu a lucrat și le-a dat o singură inimă, ca să-i facă să împlinească porunca împăratului și a căpeteniilor, după cuvântul** Domnului. *Filp. 2.13. **Cap. 29.25.

13. Un popor în mare număr s-a adunat la Ierusalim să prăznuiască sărbătoarea Azimelor în luna a doua: a fost o adunare foarte mare.

14. S-au sculat și au îndepărtat altarele* pe care se jertfea în Ierusalim și pe toate acelea pe care se aducea

tămâie și le-au aruncat în pârlul Chedron. *Cap. 28.24.

15. Au jertfit apoi paștile în ziua a paisprezecea a lunii a doua. Preoții și leviții, plini de rușine*, s-au sfințit și au adus arderi de tot în Casa Domnului. *Cap. 29.34.

16. Ei ședeau în locul lor obișnuit, după Legea lui Moise, omul lui Dumnezeu, și preoții stropeau sângele pe care-l luau din mâna leviților.

17. Fiindcă în adunare erau mulți inși care nu se sfințiseră, leviții* au înjunghiat ei jertfele de Paști pentru toți cei ce nu erau curați, ca să le închine Domnului. *Cap. 29.34.

18. Căci o mare parte din popor, mulți* din Efraim, Manase, Isahar și Zabulon, nu se curătasera și au** mâncat paștile nu după cele scrise. Dar Ezechia s-a rugat pentru ei, zicând: „Domnul, care este bun, să ierte pe toți *Vers. 11. **Exod 12.43, etc.

19. cei ce și-au* pus inima să caute pe Domnul Dumnezeu părinților lor, măcar că n-au făcut sfânta curățare!“ *Cap. 19.3.

20. Domnul a ascultat pe Ezechia și a iertat poporul.

21. Astfel copiii lui Israel care se aflau la Ierusalim au prăznuit sărbătoarea* Azimelor șapte zile, cu mare bucurie. Și în fiecare zi leviții și preoții lăudau pe Domnul cu instrumente care răsunau în cinstea Lui. *Exod 12.15; 13.6.

22. Ezechia a vorbit inimii tuturor leviților, care arătau o mare* pricepere pentru slujba Domnului. Șapte zile au mâncat dobitoacele jertfite, aducând jertfe de mulțumire și lăudând** pe Domnul Dumnezeu părinților lor. *Deut. 33.10. Cap. 17.9; 35.3. **Ezra 10.11.

23. Toată adunarea a fost de părere să mai prăznuiască alte* șapte zile. Și au prăznuit cu bucurie încă șapte zile. *1 Imp. 8.65.

24. Căci Ezechia, împăratul lui Iuda, dăduse* adunării o mie de viței și șapte mii de oi. Iar căpeteniile i-au dat o mie de viței și zece mii de oi, și mulți preoți se** sfințiseră. *Cap. 35.7,8. **Cap. 29.34.

25. Și s-a bucurat toată adunarea lui Iuda, și preoții, și leviții, și tot poporul venit* din Israel, și străinii veniți din țara lui Israel sau așezați în Iuda. *Vers. 11,18.

26. A fost mare veselie la Ierusalim.

De pe vremea lui Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel, nu mai fusese la Ierusalim așa ceva.

27. Preoții și leviții s-au sculat și au binecuvântat* poporul. Glasul lor a fost auzit, și rugăciunea lor a ajuns până la ceruri, până la locuința sfântă a Domnului. *Num. 6.23.

Orânduiri cu privire la slujbe

31.1. Când s-au isprăvit toate acestea, toți cei din Israel care erau de față au plecat în cetățile lui Iuda și au sfărâmat* stâlpii idolești, au tăiat Astartele și au surpat de tot înălțimile și altarele din tot Iuda și Beniamin și din Efraim și Manase. Apoi toți copiii lui Israel s-au întors în cetățile lor, fiecare la moșia lui. *2 Imp. 18.4.

2. Ezechia a așezat din nou cetele* preoților și leviților, după șirul lor, fiecare după slujbele sale, preoți și leviți, pentru** arderile de tot și jertfele de mulțumire, pentru slujbă, pentru cântări și laude, la porțile taberei Domnului. *1 Cron. 23.6; 24.1. **1 Cron. 23.30,31.

3. Împăratul a dat o parte din averile lui pentru arderi de tot, pentru arderile de tot de dimineață și de seară și pentru arderile de tot din zilele de Sabat, de lună nouă și de sărbători, cum este scris în Legea* Domnului. *Num. 28; 29.

4. Și a poruncit poporului, locuitorilor Ierusalimului, să dea preoților și leviților partea* cuvenită lor, ca să țină cu scumpătate Legea** Domnului. *Num. 18.8, etc. Neem. 13.10. **Mal. 2.7.

5. Când a ieșit porunca aceasta, copiii lui Israel au dat din belșug cele dintâi roade* de grâu, de must, de untdelemn, de miere și din toate roadele de pe câmp; au adus din belșug și zeciuiala din toate. *Exod 22.29. Neem. 13.12.

6. Totodată, copiii lui Israel și Iuda care locuiau în cetățile lui Iuda au dat zeciuiala* din boi și oi și zeciuiala din lucrurile sfinte care erau închinare Domnului Dumnezeu lui Iuda și au făcut mai multe grămezi. *Lev. 27.30. Deut. 14.28.

7. Au început să facă grămezile în luna a treia și au isprăvit în luna a șaptea.

8. Ezechia și căpeteniile au venit să vadă grămezile și au binecuvântat pe Domnul și pe poporul Său, Israel.

9. Și Ezechia a întrebat pe preoți și pe leviți de grămezile acestea.

10. Atunci marele preot Azaria, din casa lui Iadoc, i-a răspuns: „De când* au început să se aducă darurile în Casa Domnului, noi am mâncat, ne-am săturat și a mai rămas mult, căci Domnul a binecuvântat pe poporul Său. Și iată ce mare grămadă a mai rămas.“ *Mal. 3.10.

11. Ezechia a dat poruncă să pregătească niște cămări în Casa Domnului; și le-au pregătit.

12. Au adus în ele cu credincioșie darurile de mâncare, zeciuiala și lucrurile sfinte. Levitul Conania avea grija* lor, și fratele său Șimei era al doilea după el. *Nem. 13.13.

13. Iehiel, Azazia, Nahat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat și Benaia erau întrebuințați sub cârmuirea lui Conania și a fratelui său Șimei, după porunca împăratului Ezechia și a lui Azaria, căpetenia Casei lui Dumnezeu.

14. Levitul Core, fiul lui Imna, ușier în partea de răsărit, avea grija de darurile de bunăvoie aduse lui Dumnezeu, ca să împartă ce era adus Domnului prin ridicare și lucrurile preasfinte.

15. În cetățile* preoțești, Eden, Miniamin, Iosua, Șemaia, Amaria și Șecania erau puși sub cârmuirea lui ca să împartă cu credincioșie fraților lor, mari și mici, partea convenită lor, după cetele lor: *Ios. 21.9.

16. celor de parte bărbătească înscrși de la vârsta de trei ani în sus; tuturor celor ce intrau zilnic în Casa Domnului ca să-și facă slujba după însărcinările și după cetele lor;

17. preoților înscrși după casele lor pârinatești și leviților de la* douăzeci de ani în sus, după slujbele și după cetele lor: *1 Cron. 23.24,27.

18. la toată adunarea preoților și leviților înscrși cu toți pruncii lor, cu nevestele lor, cu fiii și fiicele lor, căci erau fără prihană în împărțirea lucrurilor sfinte.

19. Și pentru fiii lui Aaron, preoții, care locuiau la țară în împrejurimile* cetăților lor, erau în fiecare cetate oameni numiți anume** ca să împartă părțile convenite tuturor celor de parte bărbătească din preoți și tuturor leviților înscrși.

*Lev. 25.34. Num. 35.2. **Vers. 12-15.

20. Iată ce a făcut Ezechia în tot Iuda. El a făcut* ce este bine, ce este

drept, ce este adevărat, înaintea Domnului Dumnezeuului său. *2 Împ. 20.3.

21. A lucrat cu toată inima și a izbutit în tot ce a făcut pentru Casa lui Dumnezeu, pentru Lege și pentru porunci, ca să caute pe Dumnezeuul său.

Năvălirea lui Sanherib, împăratul Asiriei

32 1. După* aceste lucruri și după aceste fapte de credincioșie, a venit Sanherib, împăratul Asiriei, care a pătruns în Iuda și a împresurat cetățile întărite, cu gând să pună mâna pe ele. *2 Împ. 18.13, etc. Isa. 36.1, etc.

2. Ezechia, văzând că a venit Sanherib și că are de gând să înceapă lupta împotriva Ierusalimului,

3. s-a sfătuit cu căpeteniile sale și cu oamenii lui cei viteji ca să astupe izvoarele de apă care erau afară din cetate. Și ei au fost de părerea lui.

4. S-au strâns o mulțime de oameni și au astupat toate izvoarele și pârâul care curge prin mijlocul ținutului aceluia. „Pentru ce“, ziceau ei, „să găsească împărații Asiriei, la venirea lor, ape din belșug?“

5. Ezechia s-a* îmbărbătat; a zidit** din nou zidul care era stricat și l-a ridicat până la turnuri. A mai zidit un alt zid în afară, a întărit Miloț în cetatea lui David și a pregătit o mulțime de arme și de scuturi.

6. A pus căpetenii de război peste popor și i-a adunat la el pe locul deschis de la poarta cetății. Vorbindu-le inimii a zis:

7. „Întăriți-vă* și îmbărbătați-vă. Nu vă** temeți și nu vă înspăimântați înaintea împăratului Asiriei și înaintea întregii mulțimi care este cu el; căci cu noi* sunt mai mulți decât cu ei.

*Deut. 31.6. **Cap. 20.15. †2 Împ. 6.16.

8. Cu el este un braț de carne*, dar cu** noi este Domnul Dumnezeuul nostru care ne va ajuta și va lupta pentru noi.“ Poporul a avut încredere în cuvintele lui Ezechia, împăratul lui Iuda. *Ier. 17.5. 1 Ioan 4.4. **Cap. 13.12. Rom. 8.31.

Trimișii lui Sanherib

9. După aceea*, Sanherib, împăratul Asiriei, a trimis pe slujitorii săi la Ierusalim, pe când era înaintea Lachisului cu toate puterile lui; i-a trimis la Ezechia, împăratul lui Iuda, și la

toți cei din Iuda care erau la Ierusalim să le spună:

*2 Împ. 18.17.

10. „Așa* vorbește Sanherib, împăratul Asiriei: „Pe ce se biziue încrederea voastră, de stați împresurați la Ierusalim?“

*2 Împ. 18.19.

11. Oare nu vă amăgește Ezechia, ca să vă dea morții prin foamete și prin sete, când zice: „Domnul* Dumnezeuul nostru ne va scăpa din mâna împăratului Asiriei?“

*2 Împ. 18.30.

12. Oare nu* Ezechia a îndepărtat înălțimile și altarele Domnului și a dat porunca aceasta lui Iuda și Ierusalimului: „Să vă închinați numai unui altar și să aduceți tămâie numai pe el?“

*2 Împ. 18.22.

13. Nu știți ce am făcut noi, eu și părinții mei, tuturor popoarelor celorlalte țări? Dumnezeii neamurilor acestor țări au putut* ei să le izbăvească țările din mâna mea?

*2 Împ. 18.33-35.

14. Care dintre toți dumnezeii acestor neamuri, pe care le-au nimicit părinții mei, a putut să izbăvească pe poporul lui din mâna mea, pentru ca să vă poată izbăvi Dumnezeuul vostru din mâna mea?

15. Să* nu vă amăgească Ezechia, dar, și să nu vă înșele astfel; nu vă încredeți în el! Căci dumnezeul nici unui neam, nici unei împărății n-a putut să izbăvească pe poporul lui din mâna mea și din mâna părinților mei: cu cât mai puțin vă va izbăvi Dumnezeuul vostru din mâna mea!“

*2 Împ. 18.29.

16. Slujitorii lui Sanherib au mai vorbit și alte lucruri împotriva Domnului Dumnezeu și împotriva robului Său Ezechia.

17. Și a trimis o scrisoare* batjocoritoare pentru Domnul Dumnezeuul lui Israel, vorbind astfel împotriva Lui: „După cum** dumnezeii neamurilor celorlalte țări n-au putut să izbăvească pe poporul lor din mâna mea, tot așa nici Dumnezeuul lui Ezechia nu va izbăvi pe poporul Său din mâna mea.“

*2 Împ. 19.9. **2 Împ. 19.12.

18. Slujitorii lui Sanherib au strigat* cu glas tare în limba evreiască, pentru ca să arunce groaza și spaima în poporul din Ierusalim, care** era pe zid, și să poată pune astfel stăpânire pe cetate.

*2 Împ. 18.28. **2 Împ. 18.26-28.

19. Au vorbit despre Dumnezeuul Ierusalimului ca despre dumnezeii popoa-

relor pământului, care sunt lucrarea* mâinilor omenești. *2 Împ. 19.18.

Nimicirea lui Sanherib

20. Împăratul Ezechia* și prorocul Isaia**, fiul lui Amoț, au început să se roage pentru lucrul acesta și au strigat către cer.

*2 Împ. 19.15. **2 Împ. 19.2,4.

21. Atunci Domnul a trimis* un înger care a nimicit în tabăra împăratului Asiriei pe toți vitejii, domnitorii și căpeteniile. Și împăratul s-a întors rușinat în țara lui. A intrat în casa dumnezeului său, și cei ce ieșiseră din coapsele lui l-au ucis acolo cu sabia.

*2 Împ. 19.35, etc.

22. Astfel a scăpat Domnul pe Ezechia și pe locuitorii Ierusalimului din mâna lui Sanherib, împăratul Asiriei, și din mâna tuturor și i-a ocrotit împotriva celor ce-i împresurau.

23. Mulți au adus Domnului daruri în Ierusalim și au adus daruri bogate* lui Ezechia, împăratul lui Iuda, care de atunci s-a înălțat** în ochii tuturor popoarelor.

*Cap. 17.5. **Cap. 1.1.

Boala și moartea lui Ezechia

24. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav de moarte. El a făcut o rugăciune Domnului. Domnul i-a vorbit și i-a dat un semn.

*2 Împ. 20.1. Isa. 38.1.

25. Dar Ezechia n-a răsplătit* binefacerea pe care a primit-o, căci i s-a îngâmfat** inima. Mânia* Domnului a venit peste el, peste Iuda și peste Ierusalim.

*Ps. 116.12. **Cap. 26.16. Hab. 2.4. †Cap. 24.18.

26. Atunci Ezechia* s-a smerit din mândria lui, împreună cu locuitorii Ierusalimului, și mânia Domnului n-a venit peste ei în timpul** vieții lui Ezechia.

*Ier. 26.18,19. **2 Împ. 20.19.

27. Ezechia a avut multe bogății și multă slavă. Și-a făcut vistierii de argint, de aur, de pietre scumpe, de mirodenii, de scuturi și de toate lucrurile care se pot dori;

28. hambare pentru roadele de grâu, de must și de untdelemn, grajduri pentru tot felul de vite și staule pentru oi.

29. Și-a zidit cetăți și a avut belșug de boi și de oi; căci Dumnezeu îi dăduse multe* avuții.

*1 Cron. 29.12.

30. Tot Ezechia* a astupat și gura de sus a apelor Ghihon și le-a adus în jos, spre apus de cetatea lui David.

Ezechia a izbutit în toate lucrările lui.

^{*Isa. 22,9,11.}

31. Însă, când au trimis căpeteniile Babilonului soli la* el să întrebe de minunea care avusese loc în țară, Dumnezeu l-a părăsit ca să-l încerce**, pentru ca să cunoască tot ce era în inima lui.

^{*2 Împ. 20,12. Isa. 39,1. **Deut. 8,2.}

32. Celelalte fapte ale lui Ezechia și faptele lui evlavioase sunt scrise în vedenia* prorocului Isaia, fiul lui Amoi, în cartea** împăraților lui Iuda și Israel.

^{*Isa. 36-39. **2 Împ. 18-20.}

33. Ezechia a adormit* cu părinții săi și l-au îngropat în cel mai bun loc al mormintelor fiilor lui David. Tot Iuda și locuitorii Ierusalimului i-au dat** cinste la moarte. Și, în locul lui, a domnit fiul său Manase.

^{*2 Împ. 20,21. **Prov. 10,7.}

Manase, împăratul lui Iuda

33 1. Manase avea doisprezece* ani când a ajuns împărat și a domnit cincizeci și cinci de ani la Ierusalim.

^{*2 Împ. 21,1, etc.}

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, după urâciunile* neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

^{*Deut. 18,9. 2 Cron. 28,3.}

3. A zidit iarăși înălțimi pe care le dărâmasă* tatăl său, Ezechia. A ridicat altare Baalilor, a făcut idoli** Astartei și s-a închinat înaintea întregii oștiri† a cerurilor și i-a slujit.

^{*2 Împ. 18,4. Cap. 30,14; 31,1; 32,12. **Deut. 16,21. †Deut. 17,3.}

4. A zidit altare în Casa Domnului, măcar că Domnul zisese: „În Ierusalim* va fi Numele Meu pe vecie.”

^{*Deut. 12,11. 1 Împ. 8,29; 9,3. Cap. 6,6; 7,16.}

5. A zidit altare întregii oștiri a cerurilor, în cele* două curți ale Casei Domnului.

^{*Cap. 4,9.}

6. Și-a trecut* fiii prin foc în valea fiilor lui Hinom, umbla cu** descântece și vrăjitorii și ținea la el oameni care chemau† duhurile și care-i spuneau viitorul. A făcut din ce în ce mai mult ce este rău înaintea Domnului, ca să-L mânie.

^{*Lev. 18,21. Deut. 18,10. 2 Împ. 23,10. Cap. 28,3. Ezech. 23,37,39. **Deut. 18,10,11. †2 Împ. 21,6.}

7. A pus* chipul cioplit al idolului pe care-l făcuse în Casa lui Dumnezeu, despre care Dumnezeu spusese lui David și fiului său Solomon: „În Casa** aceasta și în Ierusalim, pe care l-am ales din toate semințiile lui Israel, Îmi voi pune Numele pe vecie.

^{*2 Împ. 21,7. **Ps. 132,14.}

8. Nu voi mai strămuta pe Israel* din țara pe care am dat-o părinților voștri, numai să caute să împlinească tot ce le-am poruncit, după toată Legea, învățăturile și poruncile date prin Moise.”

^{*2 Sam. 7,10.}

9. Dar Manase a fost pricina că Iuda și locuitorii Ierusalimului s-au rătăcit și au făcut rău mai mult decât neamurile pe care le nimicise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

10. Domnul a vorbit lui Manase și poporului său, dar ei n-au vrut să asculte.

11. Atunci Domnul* a trimis împotriva lor pe căpeteniile oștirii împăratului Asiriei, care au prins pe Manase și l-au pus în** lanțuri. L-au legat cu lanțuri de aramă și l-au dus la Babilon.

^{*Deut. 28,36. **Iov 36,8. Ps. 107,10,11.}

12. Când a fost la strâmtoare, s-a rugat Domnului Dumnezeuului lui și s-a smerit* adânc înaintea Dumnezeului părinților săi.

^{*1 Pet. 5,6.}

13. I-a făcut rugăciuni; și Domnul, lăsându-Se înduplecat, i-a* ascultat cererile și l-a adus înapoi la Ierusalim în împărăția lui. Și Manase a cunoscut** că Domnul este Dumnezeu.

^{*1 Cron. 5,20. Ezra 8,23. **Ps. 9,16. Dan. 4,25.}

14. După aceea, a zidit afară din cetatea lui David, la apus, spre Ghion*, în vale, un zid care se întindea până la poarta peștilor și cu care a înconjurat** dealul și l-a făcut foarte înalt. A pus și căpetenii de război în toate cetățile întărite ale lui Iuda.

^{*1 Împ. 1,33. **Cap. 27,3.}

15. A înlăturat din Casa Domnului dumnezeii străini* și idolul Astartei, a dărâmat toate altarele pe care le zidise pe muntele Casei Domnului și la Ierusalim și le-a aruncat afară din cetate.

^{*Vers. 3,5,7.}

16. A așezat din nou altarul Domnului, a adus pe el jertfe de mulțumire și de laudă* și a poruncit lui Iuda să slujească Domnului Dumnezeuului lui Israel.

^{*Lev. 7,12.}

17. Poporul* jertfea tot pe înălțimi, dar numai Domnului Dumnezeuului său.

^{*Cap. 32,12.}

18. Celelalte fapte ale lui Manase, rugăciunea lui către Dumnezeuul lui și cuvintele prorocilor* care i-au vorbit în Numele Domnului Dumnezeuului lui Israel sunt scrise în faptele împăraților lui Israel.

^{*1 Sam. 9,9.}

19. Rugăciunea lui și felul în care

l-a ascultat Dumnezeu, păcatele și nelegiuirile lui, locurile unde a zidit înălțimi și a înălțat idoli Astartei și chipuri cioplite, înainte de a se smeri, sunt scrise în cartea lui Hozai.

20. Manase a adormit* cu părinții săi și a fost îngropat în casa lui. Și, în locul lui, a domnit fiul său Amon.

^{*2 Împ. 21,18.}

Amon, împăratul lui Iuda

21. Amon avea douăzeci și doi* de ani când a ajuns împărat și a domnit doi ani la Ierusalim.

^{*2 Împ. 21,19, etc.}

22. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, cum făcuse tatăl său, Manase. A adus jertfe tuturor chipurilor cioplite pe care le făcuse tatăl său, Manase, și le-a slujit.

23. Și nu s-a smerit înaintea Domnului, cum* se smerise tatăl său, Manase, căci Amon s-a făcut din ce în ce mai vinovat.

^{*Vers. 12.}

24. Slujitorii lui au uneltit* împotriva lui și l-au omorât în casa lui.

^{*2 Împ. 21,23,24.}

25. Dar poporul țării a ucis pe toți cei ce uneltiseră împotriva împăratului Amon. Și, în locul lui, poporul țării a pus împărat pe fiul său Iosia.

Iosia, împăratul lui Iuda

34 1. Iosia avea opt* ani când a ajuns împărat și a domnit treizeci și unu de ani la Ierusalim.

^{*2 Împ. 22,1, etc.}

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului și a umblat în căile tatălui său David: nu s-a abătut de la ele nici la dreapta, nici la stânga.

3. În al optulea an al domniei lui, pe când era încă tânăr, a început să caute* pe Dumnezeuul tatălui său David. Și în al doisprezecelea an, a început să curețe** Iuda și Ierusalimul de înălțimi†, de idoli Astartei, de chipuri cioplite și de chipuri turnate.

^{*Cap. 15,2. **1 Împ. 13,2. †Cap. 33,17,22.}

4. Au dărâmat* înaintea lui altarele Baalilor și au tăiat stâlpii închinăți soarelui care erau deasupra lor; a sfărâmat idoli Astartei, chipurile cioplite și chipurile turnate, le-a făcut praf, a presărat praful pe mormintele** celor ce le aduseseră jertfe

^{*Lev. 26,30. 2 Împ. 23,4. **2 Împ. 23,6.}

5. și a ars* oasele preoților pe altarele lor. Astfel a curățat Iuda și Ierusalimul.

^{*1 Împ. 13,2.}

6. În cetățile lui Manase, lui Efraim, lui Simeon și chiar lui Neftali, pretutindenți, în mijlocul dărâmurilor lor,

7. a dărâmat altarele, a făcut bucăți idoli Astartei și chipurile cioplite, le-a făcut praf* și a tăiat toți stâlpii închinăți soarelui în toată țara lui Israel. Apoi s-a întors la Ierusalim.

^{*Deut. 9,21.}

8. În al* optsprezecelea an al domniei lui, după ce a curățat țara și Casa, a trimis pe Șafan, fiul lui Ațalia, pe Maaseia, căpetenia cetății, și pe Ioah, fiul lui Ioahaz, arhivarul, să dregă Casa Domnului Dumnezeuului său.

^{*2 Împ. 22,3.}

9. S-au dus la marele preot, Hilchia, și au dat argintul* adus în Casa lui Dumnezeu, pe care-l strânseseră leviții păzitori ai pragului de la Manase și Efraim și de la toată cealaltă parte a lui Israel, și de la tot Iuda și Beniamin, și de la locuitorii Ierusalimului.

^{*2 Împ. 12,4, etc.}

10. L-au dat în mâinile meșterilor însărcinați cu facerea lucrării în Casa Domnului. Aceștia l-au dat lucrătorilor care munciau la dregerea Casei Domnului,

11. iar ei l-au dat tâmplarilor și zidarilor ca să cumpere pietre cioplite și lemne pentru grinzi și pentru captușitul clădirilor pe care le stricaseră împărății lui Iuda.

12. Oamenii aceștia au lucrat cinstit în lucrul lor. Erau puși sub privegherea lui Iahat și Obadia, leviți din fiii lui Merari, și a lui Zaharia și Meșulam, din fiii chehațiților. Toți aceia dintre leviți care știau să cânte bine

13. vegheau asupra lucrărilor și cârmuiau pe toți lucrătorii care aveau de făcut felurite lucrări. Mai erau și alți leviți*, logofeți, dregători și ușieri.

^{*1 Cron. 23,4,5.}

Găsirea cărții Legii

14. În clipa când au scos argintul care fusese adus în Casa Domnului, preotul Hilchia a găsit* cartea Legii Domnului dată prin Moise.

^{*2 Împ. 22,8, etc.}

15. Atunci Hilchia a luat cuvântul și a zis logofătului Șafan: „Am găsit cartea Legii în Casa Domnului.” Și Hilchia a dat lui Șafan cartea.

16. Șafan a adus împăratului cartea. Și, când a dat socoteală împăratului, a zis: „Slujitorii tăi au făcut tot ce li s-a poruncit.

17. Au strâns argintul care se afla în Casa Domnului și l-au dat în mâinile priveghetorilor și lucrătorilor.“

18. Logofătul Șafan a mai spus împăratului: „Preotul Hilchia mi-a dat o carte.“ Și Șafan a citit-o înaintea împăratului.

19. Când a auzit împăratul cuvintele Legii, și-a sfâșiat hainele.

20. Și împăratul a dat următoarea poruncă lui Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Șafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Șafan, logofătul, și lui Asaia, slujitorul împăratului:

21. „Duceți-vă și întrebați pe Domnul pentru mine și pentru rămășița lui Israel și Iuda cu privire la cuvintele cărții acesteia care s-a găsit. Căci mare mânie s-a vărsat peste noi din partea Domnului, pentru că părinții noștri n-au ținut cuvântul Domnului și n-au împlinit tot ce este scris în cartea aceasta.“

22. Hilchia și cei trimiși de împărat s-au dus la prorocița Hulda, nevasta lui Șalum, fiul lui Tochehat*, fiul lui Hasra, străjerul veșmintelor. Ea locuia la Ierusalim, în cealaltă mahala a cetății. După ce au spus ce aveau de spus,

23. ea le-a răspuns: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Spuneți omului care v-a trimis la mine:

24. „Așa vorbește Domnul: „Iată, voi trimite nenorociri peste locul acesta și peste locuitorii lui, și anume toate blestemele scrise în cartea care s-a citit înaintea împăratului lui Iuda.

25. Pentru că M-au părăsit și au adus tămâie altor dumnezei, mâniindu-Mă prin toate lucrările mâinilor lor, mânia Mea s-a vărsat asupra acestui loc și nu se va stinge.“

26. Dar să spuneți împăratului lui Iuda care v-a trimis să întrebați pe Domnul: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel cu privire la cuvintele pe care le-ai auzit:

27. „Pentru că ți s-a înduioșat inima, pentru că te-ai smerit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele rostite de El împotriva acestui loc și împotriva locuitorilor lui, pentru că te-ai smerit înaintea Mea, pentru că ți-ai sfâșiat hainele și ai plâns înaintea Mea, și Eu am auzit – zice Domnul.

28. Iată, te voi strânge lângă părinții tăi, vei fi adăugat în pace în mormântul tău și nu vei vedea cu ochii tăi toate

nenorocirile pe care le voi trimite peste locul acesta și peste locuitorii lui.“

Ei au adus împăratului răspunsul acesta.

Înnoirea legământului

29. Împăratul* a strâns pe toți bătrânii din Iuda și din Ierusalim.

*2 Împ. 23.1, etc.

30. Apoi s-a suit la Casa Domnului cu toți oamenii lui Iuda și cu locuitorii Ierusalimului, cu preoții și leviții și cu tot poporul, de la cel mai mare până la cel mai mic. A citit înaintea lor toate cuvintele cărții legământului care se găsiseră în Casa Domnului.

31. Împăratul stătea* pe scaunul lui împărătesc și a încheiat legământ înaintea Domnului, îndatorându-se să urmeze pe Domnul și să păzească poruncile Lui, învățăturile Lui și legile Lui din toată inima și din tot sufletul lui și să îplinească cuvintele legământului scrise în cartea aceasta.

*2 Împ. 11.14; 23.3. Cap. 6.13.

32. Și a făcut să intre în legământ toți cei ce se aflau la Ierusalim și în Beniamin. Și locuitorii Ierusalimului au lucrat după legământul lui Dumnezeu, legământul Dumnezeului părinților lor.

33. Iosia a îndepărtat toate urâciunile* din toate țările copiilor lui Israel și a făcut ca toți cei ce se aflau în Israel să slujească Domnului Dumnezeului lor. În tot timpul** vieții lui, nu s-au abatut de la Domnul Dumnezeuul părinților lor.

*1 Împ. 11.5. **Ier. 3.10.

Prăznuirea Paștilor

35. Iosia a prăznuit* Paștile în cinstea Domnului la Ierusalim și au jertfit paștile în a paisprezecea** zi a lunii întâi.

*2 Împ. 23.21,22. **Exod 12.6. Ezra 6.19.

2. A pus pe preoți în slujbele* lor și i-a îmbărbătat** la slujba Casei Domnului.

*Cap. 23.18. Ezra 6.18. **Cap. 29.5,11.

3. A zis leviților, care* învățau pe tot Israelul și care erau închinăți Domnului: „Puneți chivotul sfânt* în Casa pe care a zidit-o Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel. N-aveți* să-l mai purtați pe umeri. Slujiți acum Domnului Dumnezeului vostru și poporului Său, Israel.

*Deut. 33.10.

Cap. 30.22. Mal. 2.7. **Cap. 5.7. †1 Cron. 23.26.

4. Pregătiți-vă, după* casele voastre

părintești, după cetele voastre, cum au rânduit prin scris** David, împăratul lui Israel, și fiul* său Solomon.

*1 Cron. 9.10. **1 Cron. 23-26. †Cap. 8.14.

5. Luați-vă* locurile în Sfântul Locaș, după felurile case părintești ale fraților voștri, fiii poporului, și după înșiruirea caselor părintești ale leviților.

*Ps. 134.1.

6. Jertfiți paștile, sfințiți-vă* și pregătiți-le pentru frații voștri, întocmai după cuvântul Domnului rostit prin Moise.“

*Cap. 29.5,15; 30.3,15. Ezra 6.20.

7. Iosia a dat* oamenilor poporului, tuturor celor ce se aflau acolo, miei și capre în număr de treizeci de mii, toți pentru Paști, și trei mii de boi. Aceștia au fost luați din averile împăratului.

*Cap. 30.24.

8. Căpeteniile lui au făcut de bunăvoie un dar poporului, preoților și leviților. Hilchia, Zaharia și Iehiel, mai marii Casei lui Dumnezeu, au dat preoților, pentru Paști, două mii șase sute de miei și trei sute de boi.

9. Conania, Șemaia și Netaneel, frații săi Hașabia, Ieiel și Iozabad, capii leviților, au dat leviților, pentru Paști, cinci mii de miei și cinci sute de boi.

10. Astfel s-a întocmit slujba, și preoții* și leviții și-au luat locul, după cetele lor, după porunca împăratului.

*Ezra 6.18.

11. Au jertfit paștile. Preoții au stropit* sângele pe care-l luau din mâna leviților, și leviții au jupuit** vitele de piele.

*Cap. 29.22. **Cap. 29.34.

12. Au pus deoparte arderile de tot, ca să le dea cetelor caselor părintești ale oamenilor din popor, ca să le aducă Domnului, cum este scris în cartea* lui Moise. Tot așa au făcut și cu boii.

*Lev. 3.3.

13. Au fierț* paștile la foc, după orânduială, și au fierț lucrurile sfinte în cazane**, căldări și tigăi. Și le-au împărțit în grabă la tot poporul.

*Exod 12.8,9. Deut. 16.7. **1 Sam. 2.13-15.

14. Apoi au pregătit ce era pentru ei și pentru preoți, căci preoții, fiii lui Aaron, au avut treabă până noaptea cu aducerea arderilor de tot și a grăsimilor. De aceea au pregătit leviții pentru ei și pentru preoți, fiii lui Aaron.

15. Cântăreții, fiii lui Asaf, stăteau la locul lor, după rânduiala lui* David, lui Asaf, lui Heman și lui Iedutun,

văzătorul împăratului. Ușierii** de asemenea erau la fiecare ușă. N-au avut nevoie să se abată de la slujba lor, căci frații lor, leviții, au pregătit ce era pentru ei.

*1 Cron. 25.1, etc. **1 Cron. 9.17,18; 26.14, etc.

16. Astfel a fost întocmită în ziua aceea toată slujba Domnului, ca să prăznuiască Paștile și să aducă arderile de tot pe altarul Domnului, după porunca împăratului Iosia.

17. Copiii lui Israel care se aflau acolo au prăznuit Paștile în același timp și sărbătoarea Azimelor* șapte zile.

*Exod 12.15; 13.6. Cap. 30.21.

18. Nici o sărbătoare a Paștilor nu* mai fusese prăznuită ca aceasta în Israel din zilele prorocului Samuel. Și nici unul din împărații lui Israel nu mai prăznuise Paști ca cel pe care l-au prăznuit Iosia, preoții și leviții, tot Iuda și Israelul care se aflau acolo și locuitorii Ierusalimului.

*2 Împ. 23.22,23.

19. În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia a fost prăznuit Paștile acesta.

Iosia ucis

20. După toate aceste* lucruri, după ce a dres Iosia Casa Domnului, Neco, împăratul Egiptului, s-a suit să lupte împotriva Carchemișului pe Eufrat. Iosia i-a ieșit înainte.

*2 Împ. 23.29. Ier. 46.2.

21. Și Neco i-a trimis soli să-i spună: „Ce am eu cu tine, împăratul lui Iuda? Nu împotriva ta vin astăzi; ci împotriva unei case cu care sunt în război. Și Dumnezeu mi-a spus să mă grăbesc. Nu te împotrivi lui Dumnezeu, care este cu mine, ca să nu te nimicească.“

22. Dar Iosia nu s-a întors de la el, ci și-a schimbat hainele ca să lupte* împotriva lui, fără să asculte cuvintele lui Neco care veneau din gura lui Dumnezeu. A înaintat la luptă în valea Meghido.

*1 Împ. 23.30.

23. Arcașii au tras asupra împăratului Iosia, și împăratul a zis slujitorilor săi: „Luați-mă, căci sunt greu rănit.“

24. Slujitorii l-au luat din car, l-au pus într-un alt car al lui și l-au adus* la Ierusalim. A murit și a fost îngropat în mormântul părinților săi.

Tot Iuda** și Ierusalimul au plâns pe Iosia.

*2 Împ. 23.30. **Zah. 12.11.

25. Ieremia a făcut un cântec de jale* pentru Iosia. Toți cântăreții și toate

cântărețele au vorbit de Iosia în cântecele lor de jale până în ziua de azi și au ajuns o datină** în Israel. Cântările acestea sunt scrise în „Cântecule de jale“.

*Plân. 4.20. **Ier. 22.20.

26. Celelalte fapte ale lui Iosia și faptele lui evlavioase, făcute așa cum poruncește Legea Domnului,

27. cele dintâi și cele de pe urmă fapte ale lui, sunt scrise în cartea împăraților lui Israel și Iuda.

Domnia lui Ioahaz

36 1. Poporul* țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia, și l-a pus împărat în locul tatălui său la Ierusalim.

*2 Împ. 23.30, etc.

2. Ioahaz avea douăzeci și trei de ani când a ajuns împărat și a domnit trei luni la Ierusalim.

3. Împăratul Egiptului l-a dat jos de pe scaunul de domnie din Ierusalim și a pus peste țară un bir de o sută de talanți de argint și de un talant de aur.

4. Împăratul Egiptului a pus împărat peste Iuda și peste Ierusalim pe Eliachim, fratele lui Ioahaz, și i-a schimbat numele în Ioiachim. Neco a luat pe fratele său Ioahaz și l-a dus în Egipt.

Ioiachim

5. Ioiachim avea douăzeci și cinci* de ani când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeuului său.

*2 Împ. 23.36,37.

6. Nebucadnețar, împăratul Babilonului, s-a suit împotriva* lui și l-a legat cu lanțuri de aramă ca să-l ducă** la Babilon.

*2 Împ. 24.1. **2 Împ. 24.6. Ier. 22.18,19; 36.30.

7. Nebucadnețar a dus la Babilon unelte* din Casa Domnului și le-a pus în casa lui în Babilon.

*2 Împ. 24.13. Dan. 1.1,2; 5.2.

8. Celelalte fapte ale lui Ioiachim, urăciunile pe care le-a săvârșit și răul ce se afla în el, sunt scrise în cartea împăraților lui Israel și Iuda. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioiachim.

Ioiachim

9. Ioiachim* avea opt¹ ani când a ajuns împărat și a domnit trei luni și zece zile la Ierusalim.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului.

*2 Împ. 24.8.

1. În 2 Împărați 24.8, citim: optsprezece ani.

10. În anul următor, împăratul Nebucadnețar l-a* dus la Babilon împreună** cu uneltele scumpe ale Casei Domnului. Și a pus împărat peste Iuda și peste Ierusalim pe Zedechia†, fratele lui Ioiachim.

*2 Împ. 24.10-17. **Dan. 1.1,2; 5.2. †Ier. 37.1.

Zedechia

11. Zedechia avea douăzeci și unu* de ani când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim.

*2 Împ. 24.18. Ier. 52.1, etc.

12. El a făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeuului său; și nu s-a smerit înaintea prorocului Ieremia, care-i vorbea din partea Domnului.

13. S-a răsculat* chiar împotriva împăratului Nebucadnețar, care-l pusese să jure pe Numele lui Dumnezeu. Și-a înțepenit grumazul** și și-a învărtoșat inima până acolo încât nu s-a întors la Domnul Dumnezeu lui Israel.

*Ier. 52.3. Ezech. 17.15,18. **2 Împ. 17.14.

14. Toate căpeteniile preoților și poporul au înmulțit și ei fărâdelegile, după toate urăciunile neamurilor; și au pângărit Casa Domnului, pe care o sfântise El în Ierusalim.

15. Domnul Dumnezeu* părinților lor a dat din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe pe poporul Său și Locașul Său.

*Ier. 25.3,4; 35.15; 44.4.

16. Dar ei și-au bătut joc* de trimișii lui Dumnezeu, l-au nesocotit** cuvintele și au răs† de prorocii Lui, până când mânia†† Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac.

*Ier. 5.12,13. **Prov. 1.25,30. †Ier. 32.2; 38.6. Mat. 23.34. ††Ps. 74.1; 79.5.

17. Atunci Domnul a făcut* să se suie împotriva lor împăratul haldeilor și a ucis** cu sabia pe tinerii lor în casa Locașului lor celui Sfânt. N-a cruțat nici pe tânăr, nici pe tânără, nici pe bătrân, nici pe omul gârbov sub povara perilor albi, ci a dat totul în mâna lui.

*Deut. 28.49. 2 Împ. 25.1, etc. Ezra 9.7. **Ps. 74.20; 79.2,3.

18. Nebucadnețar a dus la Babilon toate uneltele* din Casa Domnului, mari și mici, vistieriile Casei Domnului și vistieriile împăratului și ale căpeteniilor lui.

*2 Împ. 25.13, etc.

19. Au ars* Casa lui Dumnezeu, au dărâmat zidurile Ierusalimului, au pus foc tuturor caselor lui și au nimicit toate lucrurile scumpe.

*2 Împ. 25.9. Ps. 74.6,7; 79.1,7.

20. Pe cei ce au scăpat* de sabie, Nebucadnețar i-a dus prinși la Babilon. Ei i-au fost supuși**, lui și fiilor lui, până la stăpânirea împărăției perșilor,

*2 Împ. 25.11. **Ier. 27.7.

21. ca să se îplinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui* Ieremia, până ce țara și-a ținut** Sabatele ei și s-a odihnit† tot timpul cât a fost pustiită, până la împlinirea celor șaptezeci de ani.

*Ier. 25.9,11,12; 26.6,7; 29.10. **Lev. 26.34,35,43. Dan. 9.2. †Lev. 25.4,5.

Porunca lui Cir

22. În cel dintâi an* al lui Cir, împă-

ratul perșilor, ca să se îplinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia**, Domnul a trezit duhul lui Cir†, împăratul perșilor, care a pus să se facă prin viu grai și prin scris această vestire în toată împărăția lui:

*Ezra 1.1. **Ier. 25.12,13; 29.10; 33.10,11,14. †Isa. 44.28.

23. „Așa* vorbește Cir, împăratul perșilor: „Domnul Dumnezeu cerurilor mi-a dat toate împărățiile pământului și mi-a poruncit să-I zidesc o Casă la Ierusalim în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Domnul Dumnezeu lui să fie cu el și să plece!“

*Ezra 1.1-3.

EZRA

(Psalmul 85.2-4.)

Porunca lui Cir – Întoarcerea din robie

1 1. În cel dintâi an al lui Cir, împăratul perșilor, ca să se îplinească cuvântul Domnului rostit prin gura* lui Ieremia, Domnul a trezit duhul lui Cir, împăratul perșilor, care a pus să se facă prin viu grai și prin scris vestirea** aceasta în toată împărăția lui: *2 Cron. 36.22,23. Ier. 25.12; 29.10. **Cap. 5.13,14.

2. „Așa vorbește Cir, împăratul perșilor: „Domnul Dumnezeu cerurilor mi-a dat toate împărățiile pământului și mi-a poruncit* să-I zidesc o Casă la Ierusalim în Iuda.

*Isa. 44.28; 45.1,13.

3. Cine dintre voi este din poporul Lui? Dumnezeu lui să fie cu el, și să se suie la Ierusalim în Iuda, și să zidească acolo Casa Domnului Dumnezeului lui Israel! El este adevăratul Dumnezeu*, care locuiește la Ierusalim.

*Dan. 6.26.

4. Oriunde locuiesc rămășițe din poporul Domnului, oamenii din locul acela să le dea argint, aur, avere și vite, pe lângă daruri de bunăvoie, pentru Casa lui Dumnezeu, care este la Ierusalim!“

5. Capii de familie din Iuda și Beniamin, preoții și leviții, și anume toți aceia al căror duh l-a trezit* Dumnezeu, s-au sculat să meargă să zidească la Ierusalim Casa Domnului.

*Filp. 2.13.

6. Și toți cei dimprejurul lor le-au dat lucruri de argint, de aur, avere, vite și lucruri scumpe, afară de toate darurile de bunăvoie.

7. Împăratul Cir a dat* înapoi uneltele Casei Domnului pe care le luase** Nebucadnețar din Ierusalim și le pusese în casa dumnezeului său.

*Cap. 5.14; 6.5. **2 Împ. 24.13. 2 Cron. 36.7.

8. Cir, împăratul perșilor, le-a scos prin Mitredat, vistiernicul, care le-a dat lui Șeșbațar* (*Zorobabel*), voievodul lui Iuda.

*Cap. 5.14.

9. Iată-le numărul: treizeci de lighene de aur, o mie de lighene de argint, douăzeci și nouă de cuțite,

10. treizeci de potire de aur, patru sute zece potire de argint de mâna a doua și o mie de alte unelte.

11. Toate lucrurile de aur și de argint erau în număr de cinci mii patru sute. Șeșbațar a adus tot din Babilon la Ierusalim, împreună cu cei ce s-au întors din robie.

Numărul israeliților întorși în țara lui Iuda

2 1. Iată* oamenii din țară care s-au întors din robie, și anume aceia pe care îi luase Nebucadnețar**, împăratul Babilonului, robi la Babilon și care s-au întors la Ierusalim și în Iuda, fiecare în cetatea lui.

*Neem. 7.6, etc. **2 Împ. 24.14-16; 25.11. 2 Cron. 36.20.

2. Au plecat cu Zorobabel, Iosua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mardoheu, Bilșan, Mispar, Bigvai, Rehum, Baana. Numărul bărbaților din poporul lui Israel:

3. fiii lui Pareoș, două mii o sută șaptezeci și doi;

4. fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi;
 5. fiii lui Arah, șapte sute șaptezeci și cinci*;
 6. fiii lui Pahat-Moab*, din fiii lui Iosua și lui Ioab, două mii opt sute doisprezece;
 7. fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru;
 8. fiii lui Zatu, nouă sute patruzeci și cinci;
 9. fiii lui Zacai, șapte sute șazece;
 10. fiii lui Bani, șase sute patruzeci și doi;
 11. fiii lui Bebai, șase sute douăzeci și trei;
 12. fiii lui Azgad, o mie două sute douăzeci și doi;
 13. fiii lui Adoniam, șase sute șazece și șase;
 14. fiii lui Bigvai, două mii cincizeci și șase;
 15. fiii lui Adin, patru sute cincizeci și patru;
 16. fiii lui Ater, din familia lui Ezechia, nouăzeci și opt;
 17. fiii lui Bețai, trei sute douăzeci și trei;
 18. fiii lui Iora, o sută doisprezece;
 19. fiii lui Hașum, două sute douăzeci și trei;
 20. fiii lui Ghibar, nouăzeci și cinci;
 21. fiii lui Betleem, o sută douăzeci și trei;
 22. oamenii din Netofa, cincizeci și șase;
 23. oamenii din Anatot, o sută douăzeci și opt;
 24. fiii lui Azmavet, patruzeci și doi;
 25. fiii lui Chiriat-Arim, Chefirei și Beerotului, șapte sute patruzeci și trei;
 26. fiii Ramei și ai Ghebei, șase sute douăzeci și unu;
 27. oamenii din Micmas, o sută douăzeci și doi;
 28. oamenii din Betel și Ai, două sute douăzeci și trei;
 29. fiii lui Nebo, cincizeci și doi;
 30. fiii lui Magbiș, o sută cincizeci și șase;
 31. fiii celuilalt Elam*, o mie două sute cincizeci și patru;
 32. fiii lui Harim, trei sute douăzeci;
 33. fiii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute douăzeci și cinci;
 34. fiii Ierihonului, trei sute patruzeci și cinci;
 35. fiii lui Senaa, trei mii șase sute treizeci.

36. Preoți: fiii lui Iedaia*, din casa lui Iosua, nouă sute șaptezeci și trei;
 37. fiii lui Imer*, o mie cincizeci și doi;
 38. fiii lui Pașhur*, o mie două sute patruzeci și șapte;
 39. fiii lui Harim*, o mie șaptesprezece.
 40. Leviți: fiii lui Iosua și Cadmiel, din fiii lui Hodavia, șaptezeci și patru.
 41. Cântăreți: fiii lui Asaf, o sută douăzeci și opt.
 42. Fiii ușierilor: fiii lui Șalum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Acub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, de toți o sută treizeci și nouă.
 43. Slujitorii* Templului: fiii lui Tiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot,
 44. fiii lui Cheros, fiii lui Siaha, fiii lui Padon,
 45. fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Acub,
 46. fiii lui Hagab, fiii lui Șamlai, fiii lui Hanan,
 46. fiii lui Ghidel, fiii lui Gahar, fiii lui Reaia,
 48. fiii lui Rețin, fiii lui Necoda, fiii lui Gazam,
 49. fiii lui Uza, fiii lui Paseah, fiii lui Besai,
 50. fiii lui Asna, fiii lui Mehunim, fiii lui Nefusim,
 51. fiii lui Bacbuc, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur,
 52. fiii lui Bașlut, fiii lui Mehida, fiii lui Harșa,
 53. fiii lui Barcos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah,
 54. fiii lui Nețiah, fiii lui Hatifa.
 55. Fiii robilor* lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Peruda,
 56. fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghidel,
 57. fiii lui Șefatia, fiii lui Hatil, fiii lui Pocheret-Hațebaim, fiii lui Ami.
 58. Toți slujitorii* Templului și fiii robilor* lui Solomon erau trei sute nouăzeci și doi.
 59. Iată cei ce au plecat din Tel-Melah, din Tel-Harșa, din Cherub-Adan, din Imer și care n-au putut să-și arate casa lor părintească și neamul, ca să facă dovada că erau din Israel:
 60. fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii lui Necoda, șase sute cincizeci și doi.

*1 Cron. 24.7.

*1 Cron. 24.14.

*1 Cron. 9.12.

*1 Cron. 24.8.

*1 Cron. 9.2.

*1 Cron. 26.20.

*Cap. 6.16,17. Neem. 7.73.

*1 Împ. 9.21.

*Ios. 9.21,27. 1 Cron. 9.2. *1 Împ. 9.21.

*Vers. 7.

61. Și dintre fiii preoților: fiii lui Habaia, fiii lui Hacoț, fiii lui Barzilai*, care luase de nevastă pe una din fetele lui Barzilai, galaaditul, și a fost numit cu numele lor.
 62. Și-au căutat însemnarea în cărțile spițelor de neam, dar n-au găsit-o. De aceea*, au fost îndepărtați de la preoție,
 63. și dregătorul le-a spus să nu mănânce lucruri preasfinte, până când un preot va întreba pe Urim** și Tumim.
 64. Toată* adunarea era de patruzeci și două de mii trei sute șazece de inși,
 65. afară de robii și roabele lor, în număr de șapte mii trei sute treizeci și șapte. Între ei se aflau două sute de cântăreți și cântărețe.
 66. Aveau șapte sute treizeci și șase de cai, două sute patruzeci și cinci de catări,
 67. patru sute treizeci și cinci de cămile și șase mii șapte sute douăzeci de măgari.
 68. Unii* capi de familie, la venirea lor la Casa Domnului în Ierusalim, au adus daruri de bunăvoie pentru Casa lui Dumnezeu, ca s-o așeze din nou pe locul unde fusese.
 69. Au dat la vistieria* lucrării, după mijloacele lor, șazece și una de mii de darici de aur, cinci mii de mine de argint și o sută de haine preoțești.
 70. Preoții* și leviții, oamenii din popor, cântăreții, ușierii și slujitorii Templului s-au așezat în cetățile lor. Tot Israelul a locuit în cetățile lui.
 Altarul arderilor
 31. Când a venit luna a șaptea, copiii lui Israel erau în cetățile lor. Atunci poporul s-a strâns ca un singur om la Ierusalim.
 2. Iosua, fiul lui Ioțadac, cu frații săi, preoții, și Zorobabel, fiul lui Șealtiel*, cu frații săi s-au sculat și au zidit altarul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pe el arderi de tot, după cum este scris** în Legea lui Moise, omul lui Dumnezeu.
 3. Au așezat din nou altarul pe temeliile lui, măcar că au avut să se teamă de popoarele țării, și au adus arderi* de tot Domnului, arderile de tot de dimineață și de seară.

*2 Sam. 17.27.

*Num. 3.10.

*Lev. 22.2,10,15,16. **Exod 28.30. Num. 27.21.

*Neem. 7.66, etc.

*1 Împ. 5.6,9. 2 Cron. 2.10. Fapt. 12.20. **2 Cron. 2.16.

4. Au prăznuit* sărbătoarea Corturilor, cum** este scris, și au adus* zi de zi arderi de tot, după numărul poruncit pentru fiecare zi.
 5. După aceea au adus arderea de tot* necurmată, arderile de tot pentru fiecare lună nouă și pentru toate sărbătorile închinare Domnului, afară de cele pe care le aducea fiecare ca daruri de bunăvoie Domnului.
 6. Din cea dintâi zi a lunii a șaptea au început să aducă Domnului arderi de tot. Însă temeliile Templului Domnului nu erau încă puse.
 7. Au dat argint cioplitorilor de piatră și tâmplarilor, și merinde*, băuturi și untdelemn, sidonienilor și tirienilor, ca să aducă pe mare, până la Iafu**, lemne de cedru din Liban, după învoirea dată de Cir, împăratul persilor.
 8. În al doilea an de la venirea lor la Casa lui Dumnezeu la Ierusalim, în luna a doua, Zorobabel, fiul lui Șealtiel, Iosua, fiul lui Ioțadac, cu ceilalți frați ai lor, preoți și leviți, și toți cei ce se întorseseră din robie la Ierusalim s-au pus pe lucru și au însărcinat* pe leviții de la douăzeci de ani în sus să vegheze asupra lucrărilor Casei Domnului.
 9. Și Iosua* cu fiii și frații săi, Cadmiel cu fiii săi, fiii lui Iuda, fiii lui Henadad cu fiii și frații lor, leviții, s-au pregătit toți, ca un om, să vegheze asupra celor ce lucrau la Casa lui Dumnezeu.
 10. Când au pus lucrătorii temeliile Templului Domnului, au așezat* pe preoți în veșminte, cu trâmbițe, și pe leviți, fiii lui Asaf, cu chimvale, ca să laude pe Domnul, după rânduiala lui David**, împăratul lui Israel.
 11. Cântau*, mărind și lăudând pe Domnul prin aceste cuvinte: „Căci** este bun, căci îndurarea Lui pentru Israel ține* în veac!“ Și tot poporul scotea mari strigăte de bucurie, lăudând pe Domnul, pentru că puneau temeliile Casei Domnului.
 12. Dar mulți* din preoți și leviți

*Neem. 8.14,17.

Zah. 14.16,17. **Exod 23.16. †Num. 29.12, etc.

*Exod 29.38. Num. 28.3,11,19,26; 29.2,8,13.

*1 Împ. 5.6,9. 2 Cron. 2.10. Fapt. 12.20. **2 Cron. 2.16.

Fapt. 9.36. †Cap. 6.3.

Punerea temeliilor Templului

*1 Cron. 23.24,27.

*Cap. 2.40.

*1 Cron. 16.5,6,42. **1 Cron. 6.31; 16.4; 25.1.

Ps. 136.1. †1 Cron. 16.41. Ier. 33.11.

și din capii de familie mai în vârstă, care văzuseră Casa dintâi, plângeau tare, când se puneau sub ochii lor temelile Casei acesteia. Mulți alții își arătau bucuria prin strigăte, ^{*Hag. 2.3.}

13. așa încât nu se putea deosebi glasul strigătelor de bucurie de glasul plânsetelor poporului; căci poporul scotea mari strigăte, al căror sunet se auzea de departe.

Amânarea zidirii Templului

4.1. Vărmășii* lui Iuda și Benjamin au auzit că fiii robiei zidesc un Templu Domnului Dumnezeuului lui Israel. ^{*Vers. 7-9.}

2. Au venit la Zorobabel și la capii de familie și le-au zis: „Să zidim și noi cu voi; căci și noi chemăm ca și voi pe Dumnezeuul vostru și-I aducem jertfe din vremea lui Esar-Hadon* împăratul Asiriei, care ne-a adus aici.”

^{*2 Imp. 17.24,32,33; 19.37. Vers. 10.}

3. Dar Zorobabel, Iosua și ceilalți capi ai familiilor lui Israel le-au răspuns: „Nu* se cuvine să zidiți împreună cu noi Casa Dumnezeuului nostru; ci noi singuri o vom zidi Domnului Dumnezeuului lui Israel, cum ne-a poruncit* împăratul Cir, împăratul perșilor.”

^{*Nem. 2.20. **Cap. 1.1-3.}

4. Atunci oamenii* țării au muiat inima poporului lui Iuda; l-au înfri-coșat ca să-l împiedice să zidească

^{*Cap. 3.3.}

5. și au mituit cu preț de argint pe sfințici ca să-i zădărnicească lucrarea. Așa a fost tot timpul vieții lui Cir, împăratul perșilor, până la domnia lui Dariu, împăratul perșilor.

6. Sub domnia lui Asuerus, la începutul domniei lui, au scris o pără împotriva locuitorilor din Iuda și din Ierusalim.

7. Și pe vremea lui Artaxerxe, Bișlam, Mitredat, Tabeel și ceilalți tovarăși de slujbă ai lor au scris lui Artaxerxe, împăratul perșilor. Scrisoarea a fost scrisă cu slove aramaice și tâlmăcită în limba aramaică.

8. Dregătorul Rehum și logofătul Șimșai au scris împăratului Artaxerxe scrisoarea următoare la Ierusalim.

9. Dregătorul Rehum, logofătul Șimșai și ceilalți tovarăși de slujbă ai lor, cei din Din*, din Arfarsatac, din Tarpel, din Afaras, din Erec, din Babilon, din Susa, din Deha, din Elam ^{*2 Imp. 17.30,31.}

10. și celelalte popoare pe care le-a mutat marele și vestitul Osnapar și le-a așezat în cetatea Samariei și în celelalte locuri de dincoace de Râu și așa mai departe.

11. Iată cuprinsul scrisorii pe care au trimis-o împăratului Artaxerxe:

„Robii tăi, oamenii de dincoace de Râu, și așa mai departe...”

12. Să știe împăratul că iudeii plecați de la tine și veniți printre noi la Ierusalim zidesc din nou cetatea aceea răzvrătită și rea, îi ridică zidurile și-i dreg temelile.

13. Să știe, dar, împăratul că, dacă se va zidi cetatea aceasta și i se vor ridica zidurile, nu vor mai plăti nici bir*, nici dare, nici drept de trecere, și vistieria împărătească va suferi din pricina aceasta. ^{*Cap. 7.24.}

14. Și, fiindcă noi mâncăm sarea curții domnești și nu ne șade bine să vedem pe împărat păgubit, trimitem împăratului aceste știri.

15. Să se facă cercetări în cartea cronicilor părinților tăi; și vei găsi și vei vedea în cartea cronicilor că cetatea aceasta este o cetate răzvrătită, vătămătoare împăraților și ținuturilor, și că s-au dedat la răscoală încă din vremuri străbune. De aceea a fost nimicită cetatea aceasta.

16. Facem cunoscut împăratului că, dacă va fi zidită din nou cetatea aceasta și dacă i se vor ridica zidurile, prin chiar faptul acesta, nu vei mai avea stăpânire dincoace de Râu.”

17. Iată răspunsul trimis de împărat dregătorului Rehum, logofătului Șimșai și celorlalți tovarăși ai lui de slujbă, care locuiau la Samaria și în alte locuri de cealaltă parte a Râului:

„Sănătate și așa mai departe...”

18. Scrisoarea pe care ne-ați trimis-o a fost citită întocmai înaintea mea.

19. Am dat poruncă să se facă cercetări; și s-a găsit că din vremuri vechi cetatea aceasta s-a răsculat împotriva împăraților și s-a dedat la răscoală și la răzvrătire.

20. Au fost la Ierusalim împărați puternici, stăpâni* peste toată țara de dincolo* de Râu, și cărora li se plătea bir, dare și drept de trecere pe drum.

^{*1 Imp. 4.21. Ps. 72.8. **Gen. 15.18. Ios. 1.4.}

21. Ca urmare, porunciți să înceteze lucrările oamenilor același și să nu se mai zidească cetatea aceasta până ce

nu vor avea o învoire din partea mea.

22. Vedeți să nu vă abateți de la porunca aceasta, ca să nu crească răul acela spre paguba împăraților.”

23. Îndată ce s-a citit cuprinsul scrisorii împăratului Artaxerxe înaintea lui Rehum, înaintea logofătului Șimșai și înaintea tovarășilor lor de slujbă, s-au dus în grabă la Ierusalim la iudei și i-au oprit cu silă și cu putere de la lucrările lor.

24. Atunci s-a oprit lucrarea Casei lui Dumnezeu la Ierusalim și a fost oprită până în anul al doilea al domniei lui Dariu, împăratul perșilor.

Zidirea Templului începe iarăși

5.1. Prorocii: Hagai*, prorocul, și Zaharia**, fiul lui Ido, au prorocit iudeilor care erau în Iuda și la Ierusalim în Numele Dumnezeuului lui Israel. ^{*Hag. 1.1. **Zah. 1.1.}

2. Atunci Zorobabel*, fiul lui Șealtiel, și Iosua, fiul lui Ioțadac, s-au sculat și au început zidirea Casei lui Dumnezeu la Ierusalim. Și împreună cu ei erau și prorocii lui Dumnezeu, care-i ajutau.

^{*Cap. 3.2.}

3. În aceeași vreme, Tatnai*, dregătorul de dincoace de Râu, Șetar-Boznai și tovarășii lor de slujbă au venit la ei și le-au vorbit așa: „Cine** v-a dat învoire să zidiți Casa aceasta și să ridicați zidurile acesteia?”

^{*Vers. 6. Cap. 6.6. **Vers. 9.}

4. Ei le-au mai* zis: „Care sunt numele oamenilor care zidesc clădirea aceasta?”

^{*Vers. 10.}

5. Dar ochiul* lui Dumnezeu veghea asupra bătrânilor iudeilor. Și au lăsat să meargă înainte lucrările până la trimiterea unei înștiințări către Dariu și până la primirea unei scrisori** de la el în această privință.

^{*Cap. 7.6,28. Ps. 33.18. **Cap. 6.6.}

6. Iată cuprinsul scrisorii trimise împăratului Dariu de Tatnai, dregătorul de dincoace de Râu, de Șetar-Boznai* și tovarășii lor din Afarsac care locuiau dincoace de Râu. ^{*Cap. 4.9.}

7. I-au trimis o scrisoare cu următorul cuprins:

„Către împăratul Dariu, sănătate!

8. Să știe împăratul că ne-am dus în ținuturile lui Iuda, la Casa Dumnezeuului celui mare. Ea se zidește din pietre cioplite, și în pereți se pune lemn;

lucrul merge repede și izbutește în mâinile lor.

9. Am întrebat pe bătrâni și le-am vorbit așa: „Cine v-a dat* învoire să zidiți Casa aceasta și să ridicați zidurile acesteia?” ^{*Vers. 3.4.}

10. Le-am cerut și numele lor ca să îi le facem cunoscut și am pus în scris numele oamenilor care sunt în fruntea lor.

11. Iată răspunsul pe care ni l-au dat: „Noi suntem slujitorii Dumnezeului cerurilor și al pământului și zidim din nou Casa care fusese zidită acum mulți ani. Un mare împărat* al lui Israel o zidise și o isprăvise. ^{*1 Imp. 6.1.}

12. Dar, după ce* părinții noștri au mînat pe Dumnezeuul cerurilor, El i-a dat în mâinile lui Nebucadnețar**, împăratul Babilonului, haldeianul, care a nimicit Casa aceasta și a luat pe popor rob la Babilon.

^{*2 Cron. 36.16,17. **2 Imp. 24.2; 25.8,9,11.}

13. Totuși în cel dintâi an al lui Cir*, împăratul Babilonului, împăratul Cir a dat poruncă să se zidească din nou această Casă a lui Dumnezeu. ^{*Cap. 1.1.}

14. Și chiar împăratul Cir a scos din templul din Babilon unelte de aur* și de argint ale Casei lui Dumnezeu, pe care le luase Nebucadnețar din Templul de la Ierusalim și le dusese în templul din Babilon, le-a dat în mîna așa-zisului** Șeșbațar, pe care l-a pus dregător, ^{*Cap. 1.7,8; 6.5. **Hag. 1.14; 2.21.}

15. și i-a zis: „La unelte acestea, du-te de le pune în Templul din Ierusalim și să se zidească din nou Casa lui Dumnezeu pe locul unde era.”

16. Acest Șeșbațar a venit, dar, și a pus* temelile Casei lui Dumnezeu la Ierusalim. De atunci până acum se zidește ea, și nu s-a** isprăvit.

^{*Cap. 3.8,10. **Cap. 6.15.}

17. Acum, dacă împăratul găsește cu cale, să se facă cercetări* în casa vistierii împăratului la Babilon, ca să vadă dacă s-a dat din partea împăratului Cir o poruncă pentru zidirea Casei acesteia a lui Dumnezeu la Ierusalim. Apoi, să ne trimită împăratul voința lui asupra acestui lucru.” ^{*Cap. 6.1,2.}

Porunca lui Dariu

6.1. Atunci împăratul Dariu a dat poruncă să se facă cercetări* în casa scrisorilor, unde se puneau vistieriile în Babilon. ^{*Cap. 5.17.}

2. Și s-a găsit la Ahmeta, capitala ținutului Mediei, un sul pe care era scrisă această aducere aminte:

3. „În anul întâi al domniei împăratului Cir, împăratul Cir a dat această poruncă privitoare la Casa lui Dumnezeu din Ierusalim: „Casa să fie zidită iarăși, ca să fie un loc unde să se aducă jertfe și să aibă temelii tari. Să aibă o înălțime de șaizeci de coți, o lățime de șaizeci de coți,

4. trei rânduri* de pietre cioplite și un rând de lemn nou. Cheltuielile vor fi plătite din casa împăratului. *1 Împ. 6.36.

5. Mai mult, uneltele de aur* și de argint ale Casei lui Dumnezeu, pe care le luase Nebucadnețar din Templul de la Ierusalim și le adusese la Babilon, să fie date înapoi, duse în Templul din Ierusalim, la locul unde erau, și puse în Casa lui Dumnezeu. *Cap. 1.7,8; 5.14.

6. Acum, Tatnai, dregătorul de dincolo de Râu, Șetar-Boznai și tovarășii voștri de slujbă din Afarsac, care locuiți dincolo de Râu, depărtați-vă* de locul acesta. *Cap. 5.3.

7. Lăsați să meargă înainte lucrările acestei Case a lui Dumnezeu; dregătorul iudeilor și bătrânii iudeilor s-o zidească iarăși pe locul unde era.

8. Iată porunca pe care o dau cu privire la ce veți avea de făcut față de acești bătrâni ai iudeilor, pentru zidirea acestei Case a lui Dumnezeu: cheltuielile, luate din averile împăratului venite din birurile de dincolo de Râu, să fie plătite îndată oamenilor acestora ca să nu înceteze lucrul.

9. Lucrurile trebuincioase pentru arderile de tot ale Dumnezeului cerurilor, viței, berbeci și miei, grâu, sare, vin și untdelemn, să li se dea, la cerere, preoților din Ierusalim, zi de zi și fără nici o lipsă,

10. ca să aducă jertfe de bun miros* Dumnezeului cerurilor și să se** roage pentru viața împăratului și a fiilor lui.

*Cap. 7.23. Ier. 29.7. **1 Tim. 2.1,2.

11. Și iată porunca pe care o dau cu privire la oricine va călca porunca aceasta: să se scoată din casa lui o bârnă, s-o ridice ca să fie spânzurat pe ea, și casa* să i se prefacă într-o grămadă de gunoi. *Dan. 2.5; 3.29.

12. Dumnezeul care a pus să locuiască în locul acela Numele Lui* să răstoarne pe orice împărat și pe orice popor care ar întinde mâna să calce

cuvântul meu ca să nimicească această Casă a lui Dumnezeu din Ierusalim! Eu, Dariu, am dat porunca aceasta. Să fie împlinită întocmai. *1 Împ. 9.3.

13. Tatnai, dregătorul de dincoace de Râu, Șetar-Boznai și tovarășii lor de slujbă au împlinit întocmai porunca aceasta pe care le-a trimis-o împăratul Dariu.

14. Și bătrânii* iudeilor au zidit cu izbândă, după prorociile prorocului Hagai și ale lui Zaharia, fiul lui Ido; au zidit și au isprăvit, după porunca Dumnezeului lui Israel și după porunca lui Cir**, lui Dariu† și lui†† Artaxerxe, împăratul perșilor.

*Cap. 5.1,2. **Vers. 3. Cap. 1.1; 5.13. †Cap. 4.24. ††Cap. 7.1.

15. Casa a fost isprăvită în ziua a treia a lunii Adar, în al șaselea an al domniei împăratului Dariu.

Sfințirea Templului

16. Copiii lui Israel, preoții și leviții, și ceilalți fiii ai robiei au făcut cu bucurie sfințirea* acestei Case a lui Dumnezeu. *1 Împ. 8.63. 2 Cron. 7.5.

17. Au adus* pentru sfințirea acestei Case a lui Dumnezeu o sută de viței, două sute de berbeci, patru sute de miei și, ca jertfe ispășitoare pentru tot Israelul, doisprezece țapi, după numărul semințiilor lui Israel. *Cap. 8.35.

18. Au pus pe preoți, după cetele* lor, și pe leviți, după împărțirile** lor, pentru slujba lui Dumnezeu la Ierusalim, cum este scris† în cartea lui Moise. *1 Cron. 24.1. **1 Cron. 23.6. †Num. 3.6; 8.9.

19. Fiii robiei au prăznuit Paștile* în a paisprezecea zi a lunii întâi.

*Exod 12.6.

20. Preoții și leviții se curățaseră* cu toții, așa că toți erau curați; au jertfit paștile** pentru toți fiii robiei, pentru frații lor, preoții, și pentru ei înșiși.

*2 Cron. 30.15. **2 Cron. 35.11.

21. Copiii lui Israel întorși din robie au mâncat paștile împreună cu toți cei ce se depărtaseră de necurăția* neamurilor țării și care s-au unit cu ei ca să caute pe Domnul Dumnezeu lui Israel. *Cap. 9.11.

22. Au prăznuit cu bucurie șapte zile sărbătoarea Azimelor*, căci Domnul îi înveselise făcând** pe împăratul† Asiriei să-i sprijine în lucrarea Casei lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

*Exod 12.15; 13.6. 2 Cron. 30.21; 35.17. **Prov. 21.1.

†2 Împ. 23.29. 2 Cron. 33.11. Vers. 6, etc. Cap. 1.1.

Venirea lui Ezra la Ierusalim

7. După aceste lucruri, sub domnia lui* Artaxerxe, împăratul perșilor, a venit Ezra, fiul** lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilchia,

*Neem. 2.1. **1 Cron. 6.14.

2. fiul lui Șalum, fiul lui Țadoc, fiul lui Ahitub,

3. fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot,

4. fiul lui Zerahia, fiul lui Uzi, fiul lui Buchi,

5. fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, marele preot.

6. Acest Ezra a venit din Babilon: era un cărturar iscusit* în Legea lui Moise dată de Domnul Dumnezeu lui Israel. Și, fiindcă mâna** Domnului Dumnezeuului său era peste el, împăratul i-a dat tot ce ceruse.

*Vers. 11,12,21. **Vers. 9. Cap. 8.22,31.

7. Mulți din copiii lui Israel, din preoți și din leviți*, din cântăreți, din ușieri și din slujitorii** Templului au venit† și ei la Ierusalim, în al șaptelea an al împăratului Artaxerxe.

*Cap. 2.43; 8.20. **Cap. 8.1. †Cap. 8.15, etc.

8. Ezra a venit la Ierusalim în a cincea lună a anului al șaptelea al împăratului.

9. Plecase din Babilon în ziua întâi a lunii întâi și a ajuns la Ierusalim în ziua întâi a lunii a cincea, mâna bună* a Dumnezeului său fiind peste el.

*Vers. 6. Neem. 2.8,18.

10. Căci Ezra își pusese inima să adâncească și să împlinească* Legea Domnului, și să învețe** pe oameni în mijlocul lui Israel legile și poruncile.

*Ps. 119.45. **Deut. 33.10. Vers. 6,25. Neem. 8.1-8. Mal. 2.7.

11. Iată cuprinsul scrisorii date de împăratul Artaxerxe preotului și cărturarului Ezra, care învăța poruncile și legile Domnului cu privire la Israel:

12. „Artaxerxe, împăratul* împărăților, către Ezra, preotul și cărturarul iscusit în Legea Dumnezeului cerurilor, și așa mai departe...:

*Ezec. 26.7. Dan. 2.37.

13. Am dat poruncă să se lase să plece aceia din poporul lui Israel, din preoții și din leviții lui care se află în împărăția mea și care vor să plece cu tine la Ierusalim.

14. Tu ești trimis de împăratul și de cei șapte sfinți* ai lui să cercetezi

în Iuda și Ierusalim, după Legea Dumnezeului tău care este în mâinile tale, *Est. 1.14.

15. și să duci argintul și aurul pe care împăratul și sfinții săi l-au dăruit cu dragă inimă Dumnezeului lui Israel, a cărui locuință* este la Ierusalim,

*2 Cron. 6.2. Ps. 135.21.

16. tot argintul și aurul* pe care-l vei găsi în tot ținutul Babilonului și darurile de bunăvoie făcute de popor** și preoți pentru Casa Dumnezeului lor la Ierusalim.

*Cap. 8.25. **1 Cron. 29.6,9.

17. Ca urmare, vei avea grijă să cumperi cu argintul acesta viței, berbeci, miei și ce trebuie pentru darurile* de mâncare și jertfele de băutură și să** le aduci pe altarul Casei Dumnezeului vostru la Ierusalim.

*Num. 15.4-13. **Deut. 12.5,11.

18. Cu celălalt argint și aur să faceți ce veți crede de cuviință, tu și frații tăi, potrivit cu voia Dumnezeului vostru.

19. Pune înaintea Dumnezeului din Ierusalim uneltele care-ți vor fi încredințate pentru slujba Casei Dumnezeului tău.

20. Să scoți din casa vistieriilor împăratului ce va trebui pentru celelalte cheltuieli pe care le vei avea de făcut cu privire la Casa Dumnezeului tău.

21. Eu, împăratul Artaxerxe, dau poruncă tuturor vistiernicilor de dincolo de Râu să dea îndată lui Ezra, preot și cărturar iscusit în Legea Dumnezeului cerurilor, tot ce vă va cere,

22. până la o sută de talanți de argint, o sută de cori de grâu, o sută de bați de vin, o sută de bați de untdelemn și sare câtă va vrea.

23. Tot ce este poruncit de Dumnezeul cerurilor să se facă întocmai pentru Casa Dumnezeului cerurilor, pentru ca să nu vină mânia Lui asupra împărăției, asupra împăratului și asupra fiilor săi.

24. Vă facem cunoscut că nu puteți pune nici bir, nici dare, nici vamă de trecere peste nici unul din preoți, din leviți, din cântăreți, din ușieri, din slujitorii Templului și din slujitorii acestei Case a lui Dumnezeu.

25. Și tu, Ezra, după înțelepciunea lui Dumnezeu pe care o ai, pune* judecători și dregători care să facă dreptate la tot poporul de dincolo de Râu, tuturor celor ce cunosc legile Dum-

nezeului tău; și fă-le cunosc celor ce nu le cunosc**.

*Exod 18,21,22. Deut. 16,18. **Vers. 10. 2 Cron. 17,7. Mal. 2,7. Mat. 23,2,3.

26. Oricine nu va păzi întocmai Legea Dumnezeului tău și legea împăratului să fie osândit la moarte, la exil, la o gloabă sau la temniță.

27. „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul părinților noștri, care** a pregătit inima împăratului ca să slăvească astfel Casa Domnului la Ierusalim

*1 Cron. 29,10. **Cap. 6,22.

28. Și a îndreptat* asupra mea bunăvoința împăratului, a sfetnicilor săi și a tuturor căpeteniilor puternice ale lui! Întărit de mâna** Domnului Dumnezeului meu care era asupra mea, am strâns pe căpeteniile lui Israel, ca să plece cu mine.

*Cap. 9,9. **Vers. 6,9. Cap. 5,5; 8,18.

Tovarășii lui Ezra

8.1. Iată capii de familii și spițele de neam ale celor ce s-au suit cu mine din Babilon, sub domnia împăratului Artaxerxe:

2. din fiii lui Fineas, Gherșom; din fiii lui Itamar, Daniel; din fiii lui David, Hatuș*;

*1 Cron. 3,22.

3. din fiii lui Șecania; din fiii lui Pareoș*, Zaharia, și cu el o sută cincizeci de bărbați înscrisi;

*Cap. 2,3.

4. din fiii lui Pahat-Moab, Elioenai, fiul lui Zerahia, și cu el două sute de bărbați;

5. din fiii lui Șecania, fiul lui Iahaziel, și cu el trei sute de bărbați;

6. din fiii lui Adin, Ebed, fiul lui Ionatan, și cu el cincizeci de bărbați;

7. din fiii lui Elam, Isaia, fiul Ataliei, și cu el șaptezeci de bărbați;

8. din fiii lui Șefatia, Zebadia, fiul lui Micael, și cu el optzeci de mii de bărbați;

9. din fiii lui Ioab, Obadia, fiul lui Iehiel, și cu el două sute optsprezece bărbați;

10. din fiii lui Șelomit, fiul lui Iosifia, și cu el o sută șazeci de bărbați;

11. din fiii lui Bebai, Zaharia, fiul lui Bebai, și cu el douăzeci și opt de bărbați;

12. din fiii lui Azgad, Iohanani, fiul lui Hacatan, și cu el o sută zece bărbați;

13. din fiii lui Adonicam, cei din urmă, ale căror nume iată-le: Elifelet,

Ieiel și Șemaia, și cu ei șazeci de bărbați;

14. din fiii lui Bigvai, Utai și Zabud, și cu ei șaptezeci de bărbați.

15. I-am strâns la râul care curge spre Ahava și am tăbărit acolo trei zile. Am căutat între popor și preoți, și n-am găsit acolo pe nici unul din fiii lui* Levi.

*Cap. 7,7.

16. Atunci am trimis să cheme pe căpeteniile Eliezer, Ariel, Șemaia, Elnatan, Iarib, Elnatan, Natan, Zaharia și Meșulam, și pe învățătorii, Ioarib și Elnatan.

17. I-am trimis la căpetenia Ido, care locuia la Casifia, și am pus în gura lor ce trebuiau să spună lui Ido și fraților săi slujitori ai Templului care erau la Casifia, ca să ne aducă slujitori pentru Casa Dumnezeului nostru.

18. Și, fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului nostru era peste noi, ne-au adus* pe Serebia, bărbat cu minte, dintre fiii lui Mahli, fiul lui Levi, fiul lui Israel, și cu el pe fiii și frații lui, în număr de optsprezece;

*Neem. 8,7; 9,4,5.

19. pe Hașabia, și cu el pe Isaia, dintre fiii lui Merari, frații săi și fiii lor, în număr de douăzeci;

20. și dintre slujitorii* Templului, pe care David și căpeteniile îi pusese în slujba leviților, două sute douăzeci de slujitori ai Templului, toți numiți pe nume.

*Cap. 2,43.

21. Acolo, la râul Ahava, am vestit* un post de smerire** înaintea Dumnezeului nostru, ca să cerem de la El oț călătorie fericită pentru noi, pentru copiii noștri și pentru tot ce era al nostru.

*2 Cron. 20,3. **Lev. 16,29; 23,29. Isa. 58,3,5. †Ps. 5,8.

22. Îmi era rușine* să cer împăratului o oaste de însoțire și călăreți, ca să ne ocrotească împotriva vrăjmașului pe drum, căci spusese împăratului: „Mâna** Dumnezeului nostru este, spre binele lor, peste toți cei ce-L caută, dar puterea și mânia†† Lui sunt peste toți cei ce-L părăsesc*†.”

*1 Cor. 9,15. **Cap. 7,6,9,28. †Ps. 33,18,19; 34,15,22. Rom. 8,28. ††Ps. 34,16. *†2 Cron. 15,2.

23. Pentru aceasta am postit și am chemat pe Dumnezeul nostru. Și El ne-a ascultat*.

*1 Cron. 5,20. 2 Cron. 33,13. Isa. 19,22.

24. Am ales douăsprezece căpetenii dintre preoți, pe Șerebia, Hașabia și zece din frații lor.

25. Am cântărit înaintea lor argintul*, aurul și uneltele date în dar pentru

Casa Dumnezeului nostru de împărat, sfetnicii și căpeteniile lui, și de toți cei din Israel care se aflau acolo.

*Cap. 7,15,16.

26. Am dat în mâinile lor șase sute cincizeci de talanți de argint, unelte de argint de o sută de talanți, o sută de talanți de aur,

27. douăzeci de pahare de aur de o mie de darici și două vase de aramă frumos poleită, tot atât de scumpă ca aurul.

28. Apoi le-am zis: „Sunteți închinați* Domnului. Vasele acestea sunt lucruri sfinte**, și argintul și aurul acesta sunt un dar de bunăvoie făcut Domnului Dumnezeului părinților voștri.

*Lev. 21,6-8. Deut. 33,8. **Lev. 22,2,3. Num. 4,4,15,19,20.

29. Fiți cu ochii în patru și luați lucrurile acestea sub paza voastră, până le veți cântări înaintea căpeteniilor preoților și înaintea leviților, și înaintea capilor de familie ai lui Israel, la Ierusalim, în cămarile Casei Domnului.”

30. Și preoții și leviții au luat greutatea argintului, aurului și vaselor, ca să le ducă la Ierusalim în Casa Dumnezeului nostru.

31. Am plecat de la râul Ahava, ca să ne ducem la Ierusalim, în a douăsprezecea zi a lunii întâi. Mâna* Dumnezeului nostru a fost peste noi și ne-a păzit de loviturile vrăjmașului și de orice piedică pe drum.

*Cap. 7,6,9,28.

32. Am ajuns* la Ierusalim și ne-am odihnit acolo trei zile.

*Neem. 2,11.

33. În ziua a patra, am cântărit* în Casa Dumnezeului nostru argintul, aurul și vasele, pe care le-am încredințat lui Meremot, fiul lui Urie, preotul. Cu el era Eleazar, fiul lui Fineas, și împreună cu ei leviții, Ioabab, fiul lui Iosua, și Noadia, fiul lui Binui.

*Vers. 26,30.

34. Fiind cercetate toate după număr și greutate, au pus atunci în scris greutatea tuturor.

35. Fiii robiei, întorși din robie, au adus ca ardere de tot* Dumnezeului lui Israel douăsprezece viței pentru tot Israelul, nouăzeci și șase de berbeci, șaptezeci și șapte de miei și doisprezece țapi ca jertfe ispășitoare, toate ca ardere de tot Domnului.

*Cap. 6,17.

36. Au dat poruncile* împăratului dregătorilor împăratului și cârmuitorilor de dincoace de Râu, care au ajutat pe popor și Casa lui Dumnezeu.

*Cap. 7,21.

Rugăciunea lui Ezra

9.1. După ce s-a sfârșit lucrul acesta, căpeteniile s-au apropiat de mine și au zis: „Poporul lui Israel, preoții și leviții nu s-au despărțit* de popoarele acestor țări și au făcut** urăciunile lor, ale canaanitilor, hetitilor, fereziților, iebusiților, amoniților, moabiților, egiptenilor și amoriților.

*Cap. 6,21. Neem. 9,2. **Deut. 12,30,31.

2. Căci și-au* luat neveste din fetele lor pentru ei și pentru fiii lor, și au amestecat** neamul sfânt cu popoarele țărilor acestora. Și căpeteniile și dregătorii au fost cei dintâi care au săvârșit păcatul acesta.”

*Exod 34,16. Deut. 7,3. Neem. 13,23. **Exod 19,6; 22,31. Deut. 7,6; 14,2. †2 Cor. 6,14.

3. Când am auzit lucrul acesta, mi-am sfâșiat* hainele și mantaua, mi-am smuls părul din cap și perii din barbă și am stat jos mahnit**.

*Iov 1,20. **Ps. 143,4.

4. Atunci s-au strâns la mine toți cei ce se temeau* de cuvintele Dumnezeului lui Israel, din pricina păcatului fiilor robiei. Și eu am stat jos, mahnit, până la jertfa de seară**.

*Cap. 10,3. Isa. 66,2. **Exod 29,39.

5. Apoi, în clipa jertfei de seară, m-am sculat din smerirea mea, cu hainele și mantaua sfâșiate, am căzut în genunchi, am întins* mâinile spre Domnul Dumnezeul meu și mi-am zis:

*Exod 9,29,33.

6. „Dumnezeule, sunt uluit și mi-e* rușine, Dumnezeule, să-mi ridic fața spre Tine. Căci fărădelegile** noastre s-au înmulțit deasupra capetelor noastre, și greșelile noastre au ajuns† până la ceruri.

*Dan. 9,7,8. **Ps. 38,4. †2 Cron. 28,9. Apoc. 18,5.

7. Din zilele părinților noștri am fost foarte* vinovați până în ziua de azi, și din pricina fărădelegilor noastre am** fost dați, noi, împărații noștri și preoții noștri, în mâinile împăraților străini, pradă sabiei, robiei, jafului și rușinii† care ne acoperă astăzi fața.

*Ps. 106,6. Dan. 9,5,6,8. **Deut. 28,36,64. Neem. 9,30. †Dan. 9,7,8.

8. Și totuși Domnul Dumnezeul nostru S-a îndurat de noi, lăsându-ne câțiva oameni scăpați și dându-ne un adăpost în locul Lui cel sfânt, ca să ne lumineze* ochii și să ne dea puțină răsufare în mijlocul robiei noastre.

*Ps. 13,3; 34,5.

9. Căci* suntem robi, dar Dumnezeu** nu ne-a părăsit în robia noastră. A îndreptat spre noi bunăvoința împăraților perșilor, și ei ne-au dat o nouă putere de viață, ca să putem zidi Casa Dumnezeului nostru și să-i dregem dărâmurile, făcându-ne astfel rost de un loc de adăpost†† în Iuda și la Ierusalim.

*Neem. 9.36. **Ps. 136.23. †Cap. 7.28. ††Isa. 5.2.

10. Acum, ce să mai zicem noi după aceste lucruri, Dumnezeule? Căci am părăsit poruncile Tale,

11. pe care ni le porunciseși prin robii Tăi prorocii, zicând: „Țara în care intrați s-o stăpâniți este o țară întinată* de necurățiile popoarelor din aceste ținuturi, de urâciunile cu care au umplut-o de la un capăt la altul cu necurățiile lor.”

*Cap. 6.21.

12. Să nu* dați deci pe fetele voastre după fiii lor, nici să nu luați pe fetele lor de neveste pentru fiii voștri, și să nu vă pese** niciodată nici de propășirea lor, nici de bunăstarea lor. În chipul acesta veți ajunge tari, veți mânca cele mai bune roade ale țării și o veți lăsa† pe veci moștenire fiilor voștri.”

*Exod 23.32; 34.16.

Deut. 7.3. **Deut. 23.6. †Prov. 13.22; 20.7.

13. După tot ce mi s-a întâmplat din pricina faptelor rele și marilor greșeli pe care le-am făcut, măcar că Tu, Dumnezeule, nu ne-ai pedepsit* după fărâdelegile noastre, se cuvine ca acum, când ne-ai păstrat pe acești oameni scăpați,

*Ps. 103.10.

14. să începem iarăși să încalcăm* poruncile Tale și să ne încuscrim** cu aceste popoare urâcioase? N-ar† izbucni atunci iarăși mânia Ta împotriva noastră, până acolo încât ne-ar nimici, fără să lase nici rămășiță, nici robi izbăviți?

*Ioan 5.14.

2 Pet. 2.20,21. **Vers. 2. Neem. 13.23,27. †Deut. 9.8.

15. Doamne Dumnezeul lui Israel, Tu ești drept*; căci astăzi noi suntem o rămășiță de robi izbăviți. Iată-ne înaintea** Ta ca niște† vinovați, și din această pricină nu putem sta†† înaintea Ta.”

*Neem. 9.33.

Dan. 9.14. **Rom. 3.19. †1 Cor. 15.17. ††Ps. 130.3.

Trimiterea femeilor străine

10. Pe când* stătea Ezra plângând și cu fața la pământ înaintea** Casei lui Dumnezeu și făcea această rugăciune și mărturisire, se strânsese

la el o mulțime foarte mare de oameni din Israel, bărbați, femei și copii, și poporul vărsa multe lacrimi.

*Dan. 9.20. **2 Cron. 20.9.

2. Atunci Șecania, fiul lui Iehiel, dintre fiii lui Elam, a luat cuvântul și a zis lui Ezra: „Am păcătuit* împotriva Dumnezeului nostru ducându-ne la femei străine care fac parte din popoarele țării. Dar Israel n-a rămas fără nădejde în această privință.”

*Neem. 13.27.

3. Să facem acum un legământ* cu Dumnezeul nostru pentru izgonirea tuturor acestor femei și a copiilor lor, după părerea domnului meu și a celor ce se tem** de poruncile† Dumnezeului nostru. Și facă-se după Lege.

*2 Cron. 34.31. **Cap. 9.4. †Deut. 7.2,3.

4. Scoală-te, căci treaba aceasta te privește. Noi vom fi cu tine. Îmbărbătează-te* și lucrează.”

*1 Cron. 28.10.

5. Ezra s-a sculat și a pus pe căpeteniile preoților, leviților și întregului Israel să jure* că vor face ce se spusese. Și ei au jurat.

*Neem. 5.12.

6. Apoi, Ezra a plecat dinaintea Casei lui Dumnezeu și s-a dus în odaia lui Iohanan, fiul lui Eliașib. Când a intrat, n-a mâncat pâine* și n-a băut apă, pentru că era mâhnit din pricina păcatului fiilor robiei.

*Deut. 9.18.

7. S-a dat de veste în Iuda și la Ierusalim că toți fiii robiei trebuie să se adune la Ierusalim

8. și că, după părerea căpeteniilor și bătrânilor, oricui nu va veni în trei zile, i se vor lua averile, și el însuși va fi izgonit din adunarea fiilor robiei.

9. Toți bărbații lui Iuda și Benjamin s-au strâns la Ierusalim în trei zile. Era a douăzecea zi a lunii a noua. Tot poporul* stătea pe locul deschis dinaintea Casei lui Dumnezeu, tremurând din pricina împrejurării aceleia și de ploaie.

*1 Sam. 12.18.

10. Preotul Ezra s-a sculat și le-a zis: „Ați păcătuit luând femei străine și ați făcut pe Israel și mai vinovat.

11. Mărturișiți-vă acum* greșeala înaintea Domnului Dumnezeului părinților voștri și faceți voia Lui! Despărțiți-vă** de popoarele țării și de femeile străine.”

*Ios. 7.19. Prov. 28.13. **Vers. 3.

12. Toată adunarea a răspuns cu glas tare: „Trebuie să facem cum ai zis!

13. Dar poporul este în mare număr, vremea este ploioasă, și nu poate să

rămână afară. De altfel, aceasta nu este treabă de o zi sau două, căci sunt mulți printre noi care au păcătuit în privința aceasta.

14. Să rămână, dar, toate căpeteniile noastre în locul întregii adunări. Și toți cei din cetățile noastre care s-au însurat cu femei străine să vină la timpuri hotărâte, cu bătrânii și judecătorii din fiecare cetate, până se va abate de la noi mânia* aprinsă a Dumnezeului nostru din pricina întâmplării acesteia.”

*2 Cron. 30.8.

15. Ionatan, fiul lui Asael, și Iahzia, fiul lui Ticva, ajutați de Meșulam și de levitul Șabtai, au fost singurii împotriva acestei păreri

16. pe care au primit-o fiii robiei. Au ales pe preotul Ezra, și capi de familie după casele lor părintești, toți numiți pe nume, și au stat în ziua întâi a lunii a zecea să cerceteze lucrul acesta.

17. În ziua întâi a lunii întâi au isprăvit cu toți bărbații care se însuraseră cu femei străine.

18. Între fiii preoților s-au găsit unii care se însuraseră cu femei străine: dintre fiii lui Iosua, fiul lui Ioțadac, și dintre frații săi: Maaseia, Eliezer, Iarib și Ghedalia, care s-au îndatorat

19. dând* mâna să-și izgonească nevestele și să aducă un berbec ca jertfă pentru vină;

*2 Împ. 10.15. 1 Cron. 29.24. 2 Cron. 30.8.

20. din fiii lui Imer: Hanani și Zebadia;

21. din fiii lui Harim: Maaseia, Ilie, Șemaia, Iehiel și Ozia;

22. din fiii lui Pașhur: Elieoenai,

Maaseia, Ismael, Netaneel, Iozabad și Eleasa.

23. Dintre leviți: Iozabad, Șimei, Chelaia sau Chelita, Petahia, Iuda și Eliezer.

24. Dintre cântăreți: Eliașib.

Dintre ușieri: Șalum, Telem și Uri.

25. Dintre cei din Israel: din fiii lui Pareos: Ramia, Izia, Malchia, Miamin, Eleazar, Malchia și Benaia;

26. din fiii lui Elam: Matania, Zaharia, Iehiel, Abdi, Ieremot și Ilie;

27. dintre fiii lui Zatu: Elieoenai, Eliașib, Matania, Ieremot, Zabad și Aziza;

28. dintre fiii lui Bebai: Iohanan, Hanania, Zabai și Atlai;

29. dintre fiii lui Bani: Meșulam, Maluc, Adaia, Iașub, Șeal și Ramot;

30. dintre fiii lui Pahat-Moab: Adna, Chelal, Benaia, Maaseia, Matania, Bețaleel, Binui și Manase;

31. dintre fiii lui Harim: Eliezer, Ișia, Malchia, Șemaia, Simeon,

32. Beniamin, Maluc și Șemaria;

33. dintre fiii lui Hașum: Matnai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai,

Manase și Șimei;

34. dintre fiii lui Bani: Maadai, Amram, Uel,

35. Benaia, Bedia, Cheluhu,

36. Vania, Meremot, Eliașib,

37. Matania, Matnai, Iaasai,

38. Bani, Binui, Șimei,

39. Șelemia, Natan, Adaia,

40. Macnadbai, Șasai, Șarai,

41. Azareel, Șelemia, Șemaria,

42. Șalum, Amaria și Iosif;

43. dintre fiii lui Nebo: Ieiel, Matitia, Zabad, Zebina, Iadai, Ioel și Benaia.

44. Toți aceștia luaseră femei străine, și mulți avuseseră copii cu ele.

NEEMIA

(Isaia 58.12.)

Rugăciunea lui Neemia

1. Istorisirea lui Neemia*, fiul lui Hachalia.

În luna Chișleu, în al douăzecilea an, pe când eram în capitala Susa,

*Cap. 10.1.

2. a venit Hanani, unul din frații mei, și câțiva oameni din Iuda. I-am întrebat

despre iudeii scăpați care mai rămăseseră din robie și despre Ierusalim.

3. Ei mi-au răspuns: „Cei ce au mai rămas din robie sunt acolo în țară, în cea mai mare nenorocire și ocară; zidurile* Ierusalimului sunt dărâmate**, și porțile sunt arse de foc.”

*Cap. 2.17. **2 Împ. 25.10.

4. Când am auzit aceste lucruri, am

șezut jos, am plâns și m-am jelit multe zile. Am postit și m-am rugat înaintea Dumnezeului cerurilor

5. și am zis:

„Doamne* Dumnezeul cerurilor, Dumnezeule mare și înfricoșat, Tu** care ții legământul Tău și ești plin de îndurare față de cei ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale!

*Dan. 9.4. **Exod 20.6.

6. Să ia aminte urechea Ta, și ochii să-Ți fie* deschiși: ascultă rugăciunea pe care Ți-o face robul Tău acum, zi și noapte, pentru robii Tăi, copiii lui Israel, mărturisind** păcatele copiilor lui Israel, păcatele făcute de noi împotriva Ta; căci eu și casa tatălui meu am păcătuit.

*1 Împ. 8.28,29. 2 Cron. 6.40. Dan. 9.17,18. **Dan. 9.20.

7. Te-am supărat* și n-am păzit** poruncile Tale, legile și orânduirile pe care le-ai dat robului Tău Moise.

*Ps. 106.6. Dan. 9.5. **Deut. 28.15.

8. Adu-Ți aminte de cuvintele acestea pe care le-ai dat robului Tău Moise să le spună: „Când veți păcătu*, vă voi risipi printre popoare;

*Lev. 26.33. Deut. 4.25-27; 28.64.

9. dar*, dacă vă veți întoarce la Mine și dacă veți păzi poruncile Mele și le veți împlini, atunci, chiar** dacă veți fi izgoniți la marginea cea mai depărtată a cerului, de acolo vă voi aduna și vă voi aduce iarăși în locul pe care l-am ales ca să locuiască Numele Meu acolo.“

*Lev. 26.39, etc. Deut. 4.29-31; 30.2. **Deut. 30.4.

10. Ei* sunt robii Tăi și poporul Tău pe care l-ai răscumpărat prin puterea Ta cea mare și prin mâna Ta cea tare.

*Deut. 9.29. Dan. 9.15.

11. Ah! Doamne, să* ia aminte urechea Ta la rugăciunea robului Tău și la rugăciunea robilor Tăi, care vor** să se teamă de Numele Tău! Dă astăzi izbândă robului Tău și fă-l să capete trecere înaintea omului acestuia!“ Pe atunci eram paharnicul[†] împăratului.

*Vers. 6. **Isa. 26.8. Evr. 13.18. †Cap. 2.1.

Neemia la Ierusalim

21. În luna Nisan, anul al douăzecilea al împăratului Artaxerxe*, pe când vinul era înaintea lui, am** luat vinul și l-am dat împăratului. Niciodată nu fusesem trist înaintea lui.

*Ezra 7.1. **Cap. 1.11.

2. Împăratul mi-a zis: „Pentru ce ai fața tristă? Totuși nu ești bolnav; nu

poate fi decât o întristare* a inimii.“ Atunci m-a apucat o mare frică

*Prov. 15.13.

3. și am răspuns împăratului: „Trăiască împăratul* în veac! Cum să n-am fața tristă, când cetatea** în care sunt mormintele părinților mei este nimicită, și porțile ei sunt arse de foc?“

*1 Împ. 1.31. Dan. 2.4; 5.10; 6.6,21. **Cap. 1.3.

4. Și împăratul mi-a zis: „Ce ceri?“ Eu m-am rugat Dumnezeului cerurilor

5. și am răspuns împăratului: „Dacă găsește cu cale împăratul și dacă robul tău îi este plăcut, trimite-mă în Iuda, la cetatea mormintelor părinților mei, ca s-o zidesc din nou.“

6. Împăratul, lângă care ședea și împărăteasa, mi-a zis atunci: „Cât va ține călătoria ta și când te vei întoarce?“ Împăratul a găsit cu cale să mă lase să plec, și i-am hotărât o* vreme.

*Cap. 5.14; 13.6.

7. Apoi am zis împăratului: „Dacă găsește împăratul cu cale, să mi se dea scrisori pentru dregătorii de dincolo de Râu, ca să mă lase să trec și să intru în Iuda,

8. și o scrisoare pentru Asaf, păzitorul pădurii împăratului, ca să-mi dea lemne să fac grinzi pentru porțile cetății de lângă casă*, pentru zidul cetății și pentru casa în care voi locui.“ Împăratul mi-a dat aceste scrisori, căci** mâna cea bună a Dumnezeului meu era peste mine.

*Cap. 3.7. **Ezra 5.5; 7.6,9,28. Vers. 18.

9. M-am dus la dregătorii de dincolo de Râu și le-am dat scrisorile împăratului, care pusese să mă însoțească niște mai mari ai oastei și niște călăreți.

10. Sanbalat, horonitul, și Tobia, slujitorul amonit, când au auzit lucrul acesta, nu le-a plăcut deloc că venea un om să caute binele copiilor lui Israel.

Neemia îmbărbătează pe popor

11. Am* ajuns la Ierusalim și am rămas acolo trei zile.

*Ezra 8.32.

12. După aceea, m-am sculat noaptea cu câțiva oameni, fără să fi spus cuiva ce-mi pusese Dumnezeul meu în inimă să fac pentru Ierusalim. Nu era cu mine nici o altă vită, afară de vita pe care călăream.

13. Am ieșit noaptea pe poarta* văii și m-am îndreptat spre izvorul balaurului și spre poarta gunoiului, uitân-

du-mă cu băgare de seamă la zidurile dărâmate** ale Ierusalimului și la porțile lui arse de foc.

*2 Cron. 26.9. Cap. 3.13. **Vers. 17. Cap. 1.3.

14. Am trecut pe la poarta* izvorului și pe la iazul împăratului, și nu era loc pe unde să treacă vita care era sub mine.

*Cap. 3.15.

15. M-am suit noaptea pe la* pârâu și m-am uitat iarăși cu băgare de seamă la zid. Apoi am intrat pe poarta văii, și astfel m-am întors.

*2 Sam. 15.23. Ier. 31.40.

16. Dregătorii nu știau unde fusesem și ce făceam. Până în clipa aceea nu spusese nimic iudeilor, nici preoților, nici mai marilor, nici dregătorilor, nici vreunui din cei ce vedeau de treburi.

17. Le-am zis atunci: „Vedeți starea nenorocită în care suntem! Ierusalimul este dărâmat, și porțile sunt arse de foc. Veniți să zidim iarăși zidul Ierusalimului și să nu mai fim de* ocară!“

*Cap. 1.3. Ps. 44.13; 79.4. Ier. 24.9. Ezech. 5.14,15; 22.4.

18. Și le-am istorisit cum mâna* cea bună a Dumnezeului meu fusese peste mine și ce cuvinte îmi spusese împăratul. Ei au zis: „Să ne sculăm și să zidim!“ Și s-au întărit** în această hotărâre bună.

*Vers. 8. **2 Sam. 2.7.

19. Sanbalat, horonitul, Tobia, slujitorul amonit, și Gheșem, arabul, fiind înștiințați, și-au bătut joc* de noi și ne-au disprețuit. Ei au zis: „Ce faceți voi acolo? Vă răsculați** împotriva împăratului?“

*Ps. 44.13; 79.4; 80.6. **Cap. 6.6.

20. Și eu le-am răspuns: „Dumnezeul cerurilor ne va da izbândă. Noi, robii Săi, ne vom scula și vom zidi; dar voi* n-aveți nici parte, nici drept, nici aducere aminte în Ierusalim.“

*Ezra. 4.3.

Dregerea zidurilor Ierusalimului

31. Marele preot Eliașib* s-a sculat împreună cu frații săi, preoții, și au zidit** poarta oilor. Au sfințit-o și i-au pus ușile; au sfințit-o de la turnul Mea[†], până la turnul^{††} lui Hananeel.

*Cap. 12.10. **Ioan 5.2. †Cap. 12.39. ††Ier. 31.38. Zah. 14.10.

2. Alături de Eliașib au zidit și oamenii* din Ierihon; alături de el a zidit și Zacur, fiul lui Imri.

*Ezra 2.34.

3. Fiii lui Senaa au zidit poarta* peș-

tilor. Au acoperit-o cu scânduri și i-au pus ușile**, încuietoriile și zăvoarele.

*2 Cron. 33.14. Cap. 12.39. Ier. 1.10. **Cap. 6.1; 7.1.

4. Alături de ei a lucrat la dregerea zidului Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Haco[†]; alături de ei a lucrat Mesulam, fiul lui Berechia, fiul lui Meșezabeel; alături de ei a lucrat Ta[†]doc, fiul lui Baana;

5. alături de ei au lucrat tecoții, ai căror frunzași nu s-au supus în slujba* Domnului.

*Judec. 5.23.

6. Ioiada, fiul lui Paseah, și Meșulam, fiul lui Besodia, au dres poarta* cea veche. Au acoperit-o cu scânduri și i-au pus ușile, încuietoriile și zăvoarele.

*Cap. 12.39.

7. Alături de ei au lucrat Melatia, gabaonitul, Iadon, meronotitul, și oamenii din Gabaon și Mitpa, până la scaunul* dregătorului de dincoace de râul Euf[†]rat;

*Cap. 2.8.

8. Alături de ei a lucrat Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari, și alături de el a lucrat Hanania, dintre făcătorii de mir. Au întărit Ierusalimul până la zidul cel lat*.

*Cap. 12.38.

9. Alături de ei a lucrat Refaia, fiul lui Hur, care era mai mare peste jumătate din ținutul Ierusalimului.

10. Alături de ei a lucrat, în fața casei sale, Iedaia, fiul lui Harumaf, și alături de el a lucrat Hatus, fiul lui Hașabnia.

11. O altă parte a zidului și turnul* cuptoarelor au fost drese de Malchia, fiul lui Harim, și de Hașub, fiul lui Pahat-Moab.

*Cap. 12.38.

12. Alături de ei a lucrat, cu fetele sale, Șalum, fiul lui Haloheș, mai marele peste jumătate din ținutul Ierusalimului.

13. Hanun și locuitorii Zanoahului au dres poarta* văii. Au zidit-o și i-au pus ușile, încuietoriile și zăvoarele. Ei au făcut o mie de coți de zid până la poarta** gunoiului.

*Cap. 2.13. **Cap. 2.13.

14. Malchia, fiul lui Recab, mai marele peste ținutul Bet-Hacheremului, a dres poarta gunoiului. A zidit-o și i-a pus ușile, încuietoriile și zăvoarele.

15. Șalum, fiul lui Col-Hoze, mai marele peste ținutul Mitpa, a dres poarta* izvorului. A zidit-o, a acoperit-o cu scânduri și i-a pus ușile, încuietoriile și zăvoarele. A făcut zidul iazului Siloe** lângă grădina împăratului, până la treptele care coboară din cetatea lui David.

*Cap. 2.14. **Ioan 9.7.

16. După el, Neemia, fiul lui Azbuc, mai marele peste jumătate din ținutul Bet-Țurului, a lucrat la dregerea zidului până în fața mormintelor lui David, până la iazul* care fusese zidit și până la casa vitejilor.

*2 Împ. 20.20. Isa. 22.11.

17. După el au lucrat leviții, Rehum, fiul lui Bani, și alături de el a lucrat, pentru ținutul său, Hașabia, mai marele peste jumătate din ținutul Cheila.

18. După el au lucrat frații lor, Bavai, fiul lui Henadad, mai marele peste jumătate din ținutul Cheila;

19. și alături de el, Ezer, fiul lui Iosua, mai marele Mițpei, a dres o altă parte a zidului, în fața sușiului casei armelor, în unghi*.

*2 Cron. 26.9.

20. După el, Baruc, fiul lui Zabai, a dres cu răvnă o altă parte, de la unghi până la poarta casei marelui preot, Eliașib.

21. După el, Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Hacoț, a dres o altă parte, de la poarta casei lui Eliașib până la capătul casei lui Eliașib.

22. După el au lucrat preoții din împrejurimile Ierusalimului.

23. După ei, Beniamin și Hașub au lucrat în dreptul casei lor. După ei, Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, a lucrat lângă casa lui.

24. După el, Binui, fiul lui Henadad, a dres o altă parte, de la casa lui Azaria până la unghi* și până la colț.

*Vers. 19.

25. Palaî, fiul lui Uzai, a lucrat în fața unghiului și în fața turnului de sus care iese înainte din casa împăratului, lângă curtea* temniței. După el a lucrat Pedaia, fiul lui Pareoș.

*Ier. 32.2; 33.1; 37.21.

26. Slujitorii* Templului, care locuiesc pe deal**, au lucrat până în dreptul porții* apelor, la răsărit, și până în dreptul turnului care iese în afară.

*Ezra 2.43. Cap. 11.21. **2 Cron. 27.3, †Cap. 8.1,3; 12.37.

27. După ei, tecoții au dres o altă parte în dreptul turnului celui mare care iese în afară, până la zidul dealului.

28. Deasupra porții* cailor, preoții au lucrat fiecare înaintea casei lui.

*2 Împ. 11.16. 2 Cron. 23.15. Ier. 31.40.

29. După ei, Țadoc, fiul lui Imer, a lucrat înaintea casei lui. După el a lucrat Șemaia, fiul lui Șecania, păzitorul porții de la răsărit.

30. După el, Hanania, fiul lui Șelemia, și Hanun, al șaselea fiu al lui Țalaf, au dres o altă parte a zidului. După ei, Meșulam, fiul lui Berechia, a lucrat în fața odăii lui.

31. După el, Malchia, dintre argintari, a lucrat până la casele slujitorilor Templului și negustorilor, în dreptul porții Mifcad și până la odaia de sus din colț.

32. Argintarii și negustorii au lucrat între odaia de sus din colț și poarta oilor.

Lucrările urmează

4.1. Când a auzit Sanbalat* că zidim iarăși zidul, s-a mâniat și s-a supărat foarte tare. Și-a bătut joc de iudei

*Cap. 2.10,19.

2. și a zis înaintea fraților săi și înaintea ostașilor Samariei: „La ce lucrează acești iudei neputincioși? Oare vor fi lăsați să lucreze? Oare vor jertfi? Oare vor isprăvi? Oare vor da ei viață unor pietre înmormântate sub mormane de praf și arse de foc?”

3. Tobia*, amonitul, era lângă el și a zis: „Să zidească numai! Dacă se va sui o vulpe, le va dărâma zidul lor de piatră.”

*Cap. 2.10,19.

4. „Ascultă*, Dumnezeul nostru, cum suntem batjocoriți! Fă să cadă** ocările lor asupra capului lor și dă-i pradă pe un pământ unde să fie robi.

*Ps. 123.3,4. **Ps. 79.12. Prov. 3.34.

5. Nu le ierta* fărădelegea, și păcatul lor să nu fie șters dinaintea Ta; căci au necăjit pe cei ce zidesc.”

*Ps. 69.27,28; 109.14,15. Ier. 18.23.

6. Am zidit zidul, care a fost isprăvit pretutindeni până la jumătate din înălțimea lui. Și poporul lucra cu inimă.

7. Dar Sanbalat*, Tobia, arabii, amoniții și asdodienii s-au supărat foarte tare când au auzit că dregerea zidurilor înainta și că spărturile începeau să se astupe.

*Vers. 1.

8. S-au* unit toți împreună ca să vină împotriva Ierusalimului și să-i facă stricăciuni.

*Ps. 83.3-5.

9. Ne-am* rugat Dumnezeului nostru și am pus o strajă zi și noapte ca să ne apere împotriva loviturilor lor.

*Ps. 50.15.

10. Însă Iuda zicea: „Puterile celor ce duc poverile slăbesc, și dărâăturile sunt multe; nu vom putea să zidim zidul.”

11. Și vrăjmașii noștri ziceau: „Nu

vor ști și nu vor vedea nimic până vom ajunge în mijlocul lor; îi vom ucide și vom face astfel să înceteze lucrarea.”

12. Și iudeii care locuiau lângă ei, au venit de zece ori și ne-au înștiințat despre toate locurile pe unde veneau la noi.

13. De aceea am pus în locurile cele mai de jos dinapoia zidului și în locurile tari poporul, pe familii, i-am așezat pe toți cu săbiile, sulilele și arcurile lor.

14. M-am uitat și, sculându-mă, am zis mai marilor, dregătorilor și celuialt popor: „Nu vă temeți* de ei! Aduceți-vă aminte de Domnul cel mare** și înfricoșat și luptați* pentru frații voștri, pentru fiii voștri și fetele voastre, pentru nevestele voastre și pentru casele voastre!”

*Num. 14.9. Deut. 1.29. **Deut. 10.17, †2 Sam. 10.12.

15. Când au auzit vrăjmașii noștri că am fost înștiințați, Dumnezeu le-a nimicit* planul, și ne-am întors cu toții la zid, fiecare la lucrarea lui.

*Iov 5.12.

16. Din ziua aceea, jumătate din oamenii mei lucrau, iar cealaltă jumătate era înarmată cu sulile, cu scuturi, cu arcuri și cu platoșe. Căpeteniile erau înapoia întregii case a lui Iuda.

17. Cei ce zideau zidul și cei ce duceau sau încărcau poverile, cu o mână lucrau, iar cu alta țineau arma.

18. Fiecare din ei, când lucra, își avea sabia încinsă la mijloc. Cel ce suna din trâmbiță stătea lângă mine.

19. Am zis mai marilor, dregătorilor și celuialt popor: „Lucrarea este mare și întinsă, și noi suntem risipiți pe zid, departe unii de alții.

20. La sunetul trâmbiței să vă strângeți la noi, spre locul de unde o veți auzi. Dumnezeul* nostru va lupta pentru noi.”

*Exod 14.14,25. Deut. 1.30; 3.22; 20.4. Ios. 23.10.

21. Așa făceam lucrarea: jumătate din noi stând cu sulița în mână din zorii zilei până la ivirea stelelor.

22. În același timp, am mai zis poporului: „Fiecare să petreacă noaptea în Ierusalim cu slujitorul lui; noaptea să facem de strajă, iar ziua să lucrăm.”

23. Și nu ne-am dezbrăcat de haine, nici eu, nici frații mei, nici slujitorii mei, nici oamenii de strajă care erau

sub porunca mea. Fiecare se ducea cu armele la apă.

Plângerile poporului

5.1. Din partea oamenilor din popor și din partea nevestelor lor s-au ridicat mari plângeri* împotriva fraților** lor iudei.

*Isa. 5.7. **Lev. 25.35-37. Deut. 15.7.

2. Unii ziceau: „Noi, fiii noștri și fetele noastre suntem mulți; să ni se dea grâu ca să mâncăm și să trăim.”

3. Alții ziceau: „Punem zalog ogoarele, viile și casele noastre, ca să avem grâu în timpul foametei.”

4. Alții ziceau: „Am împrumutat argint punând zalog ogoarele și viile noastre pentru birul împăratului.

5. Și totuși carnea* noastră este ca și carnea fraților noștri, copiii noștri sunt ca și copiii lor; și iată, supunem la robie** pe fiii noștri și pe fetele noastre, și multe din fetele noastre au și fost supuse la robie; suntem fără putere, căci ogoarele și viile noastre sunt ale altora.”

*Isa. 58.7. **Exod 21.7. Lev. 25.39.

6. M-am supărat foarte tare când le-am auzit plângerile și cuvintele acestea.

7. Am hotărât să mustru pe cei mari și pe dregători, și le-am zis: „Ce! Voi împrumutați cu* camătă fraților voștri?” Și am strâns în jurul meu o mare mulțime

*Exod 22.25. Lev. 25.36. Ezec. 22.12.

8. și le-am zis: „Noi am răscum-părat*, după puterea noastră, pe frații noștri iudei vânduți neamurilor; și voi să vindeți pe frații voștri? Și încă nouă să ne fie vânduți?” Ei au tăcut, neavând ce să răspundă.

*Lev. 25.48.

9. Apoi am zis: „Ce faceți voi nu este bine. N-ar trebui să umblați în frica* Dumnezeului nostru, ca** să nu fiți de ocara neamurilor vrăjmașe nouă?

*Lev. 25.36. **2 Sam. 12.14. Rom. 2.24. 1 Pet. 2.12.

10. Și eu, și frații mei, și slujitorii mei le-am împrumutat argint și grâu. Să le lăsăm, dar, datoria aceasta!

11. Dați-le apoi astăzi ogoarele, viile, măslinii și casele, și a suta parte din argintul, din grâul, din mustul și din untdelemnul pe care l-ați cerut de la ei ca dobândă.”

12. Ei au răspuns: „Le vom da înapoi și nu le vom cere nimic, vom face cum ai zis.” Atunci am chemat pe preoți,

înaintea cărora i-am pus să jure* că își vor ține cuvântul. *Ezra 10.5. Ier. 34.8,9.

13. Și mi-am* scuturat mantaua, zicând: „Așa să scuture Dumnezeu afară din Casa Lui și de averile lui pe orice om care nu-și va ține cuvântul, și așa să fie scuturat omul acela, și lăsat cu mâinile goale!“ Toată adunarea a zis: „Amin.“ Și au lăudat pe Domnul. Și poporul s-a** ținut de cuvânt.

*Mat. 10.14. Fapt. 13.51; 18.6. **2 Împ. 23.3.

Neemia ca dregător

14. Din ziua când m-a pus împăratul dregător peste ei în țara lui Iuda, de la al douăzecilea an până la al treizeci și doilea* an al împăratului Artaxerxe, timp de doisprezece ani, nici eu, nici frații mei n-am trăit din veniturile cuvenite** dregătorului.

*Cap. 13.6. **1 Cor. 9.4,15.

15. Înainte de mine, cei dintâi dregători împovărau poporul și luau de la el pâine și vin, afară de cei patruzeci de sicli de argint; chiar și slujitorii lor apăsau poporul. Eu* n-am făcut așa, din frică** de Dumnezeu.

*2 Cor. 11.9; 12.13. **Vers. 9.

16. Ba, mai mult, am lucrat la dregerea zidului acestuia, n-am cumpărat nici un ogor, și toți slujitorii mei erau la lucru.

17. Aveam la masă* o sută cincizeci de oameni, iudei și dregători, afară de cei ce veneau la noi din neamurile dimprejur.

*2 Sam. 9.7. 1 Împ. 18.19.

18. Mi se pregătea* în fiecare zi un bou, șase berbeci aleși și păsări, și la fiecare zece zile se pregătea din belșug tot vinul care era de trebuință. Cu toate acestea, n-am cerut** veniturile cuvenite dregătorului, pentru că lucrările apăsau greu asupra poporului acestuia.

*1 Împ. 4.22. **Vers. 14,15.

19. Adu-Ți* aminte de mine, spre bine, Dumnezeule, pentru tot ce am făcut pentru poporul acesta! *Cap. 13.22.

Noi piedici

61. Nu puseseam* încă ușile porților, când Sanbalat, Tobia, Gheșem, arabul, și ceilalți vrăjmași ai noștri au auzit** că zidisem zidul și că n-a mai rămas nici o spărtură.

*Cap. 3.1,3. **Cap. 2.10,19; 4.1,7.

2. Atunci Sanbalat și Gheșem au trimis* să-mi spună: „Vino și să ne

întâlnim în satele din valea Ono**.“ Își pusese ră* de gând să-mi facă rău.

*Prov. 26.24,25. **1 Cron. 8.12. Cap. 11.35. †Ps. 37.12,32.

3. Le-am trimis soli cu următorul răspuns: „Am o mare lucrare de făcut și nu pot să mă cobor; cât timp l-aș lăsa ca să vin la voi, lucrul ar înceta.“

4. Mi-au făcut în patru rânduri aceeași cerere, și le-am dat același răspuns.

5. Sanbalat mi-a trimis solia aceasta a cincea oară prin slujitorul său, care ținea în mână o scrisoare deschisă.

6. În ea era scris: „Se răspundește zvonul printre popoare, și Gașmu spune că tu* și iudeii aveți de gând să vă răsculați și că în acest scop zidești zidul. Se zice că tu vei ajunge împăratul lor *Cap. 2.19.

7. și că ai pus chiar proroci ca să te numească la Ierusalim împărat al lui Iuda. Și acum lucrurile acestea vor ajunge la cunoștința împăratului. Vino, dar, și să ne sfătuim împreună.“

8. Am trimis următorul răspuns lui Sanbalat: „Ce ai spus tu în scrisoare nu este; tu de la tine le născocеști!“

9. Toți oamenii aceștia voiau să ne înfricoșeze și își ziceau: „Li se va muia inima, și lucrarea nu se va face.“

Acum, Dumnezeule, întărește-mă!

10. M-am dus la Șemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel. El se închinase și a zis: „Haidem împreună în Casa lui Dumnezeu, în mijlocul Templului, și să închidem ușile Templului: căci vin să te omoare și au să vină noaptea să te omoare.“

11. Eu am răspuns: „Un om ca mine să fugă? Și care om ca mine ar putea să intre în Templu și să trăiască? Nu voi intra!“

12. Și am cunoscut că nu Dumnezeu îl trimitea. Ci a prorocit* așa pentru mine, fiindcă Sanbalat și Tobia îi dăduseră argint.

*Ezec. 13.22.

13. Și, câștigându-l astfel, nădărduiam că am să mă tem și că am să urmez sfaturile lui, și să fac un păcat. Ei s-ar fi folosit de această atingere a bunului meu nume, ca să mă umple de ocară.

14. Adu-Ți aminte, Dumnezeule*, de Tobia și de Sanbalat și de faptele lor! Adu-Ți aminte și de Noadia, prorocița**, și de ceilalți proroci care căutau să mă sperie!

*Cap. 13.29. **Ezec. 13.17.

15. Zidul a fost isprăvit în a douăzeci

și cincea zi a lunii Elul, în cincizeci și două de zile.

16. Când* au auzit toți vrăjmașii noștri, s-au temut toate popoarele dimprejurul nostru; s-au smerit foarte mult și au cunoscut** că lucrarea se făcuse prin voia Dumnezeului nostru.

*Cap. 2.10; 4.1,7; 6.1. **Ps. 126.2.

17. În vremea aceea erau unii frunțași din Iudeea, care trimiteau deseori scrisori lui Tobia și primeau și ei scrisori de la el.

18. Câci mulți din Iuda erau legați cu el prin jurământ, pentru că era ginerele lui Șecania, fiul lui Arah, și fiul său Iohanau luase pe fata lui Meșulam, fiul lui Berechia.

19. Vorbeau bine de el chiar în fața mea și-i spuneau cuvintele mele. Tobia trimitea scrisori ca să mă înfricoșeze.

Numărul israeliților întorși sub Zorobabel

71. După ce s-a zidit zidul și am pus* ușile porților, au fost puși în slujbele lor ușierii, cântăreții și leviții.

*Cap. 6.1.

2. Am poruncit fratelui meu Hanani și lui Hanania, căpetenia cetății Ierusalimului, om care întrecia pe mulți prin credincioșia și prin frică* lui de Dumnezeu,

*Exod 18.21.

3. și le-am zis: „Să nu se deschidă porțile Ierusalimului înainte de căldura soarelui, și ușile să fie închise cu încuietorile, în fața voastră. Locuitorii Ierusalimului să facă de strajă, fiecare la locul lui, înaintea casei lui.“

4. Cetatea era încăpătoare și mare, dar popor era puțin în ea, și casele nu erau zidite.

5. Dumnezeuul meu mi-a pus în inimă gândul să adun pe mai mari, pe dregători și poporul, ca să-i număr. Am găsit o carte cu spițele de neam ale celor ce se suiseră întâi din robie și am văzut scris în ea cele ce urmează.

6. Iată pe cei* din țară care s-au întors din robie, din aceia pe care îi luase robi Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și care s-au întors la Ierusalim și în Iuda, fiecare în cetatea lui.

*Ezra 2.1, etc.

7. Au plecat cu Zorobabel: Iosua, Neemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mardoheu, Bilșan, Misperet, Bigvai, Nehum, Baana.

Numărul bărbaților din poporul lui Israel:

8. fiii lui Pareoș, două mii o sută șaptezeci și doi;

9. fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi;

10. fiii lui Arah, șase sute cincizeci și doi;

11. fiii lui Pahat-Moab, din fiii lui Iosua și ai lui Ioab, două mii opt sute optsprezece;

12. fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru;

13. fiii lui Zatu, opt sute patruzeci și cinci;

14. fiii lui Zacai, șapte sute șazeci;

15. fiii lui Binui, șase sute patruzeci și opt;

16. fiii lui Bebai, șase sute douăzeci și opt;

17. fiii lui Azgad, două mii trei sute douăzeci și doi;

18. fiii lui Adonicam, șase sute șazeci și șapte;

19. fiii lui Bigvai, două mii șazeci și șapte;

20. fiii lui Adin, șase sute cincizeci și cinci;

21. fiii lui Ater, din familia lui Ezechia, nouăzeci și opt;

22. fiii lui Hașum, trei sute douăzeci și opt;

23. fiii lui Bețai, trei sute douăzeci și patru;

24. fiii lui Harif, o sută doisprezece;

25. fiii lui Gabaon, nouăzeci și cinci;

26. oamenii din Betleem și din Netofa, o sută optzeci și opt;

27. oamenii din Anatot, o sută douăzeci și opt;

28. oamenii din Bet-Azmavet, patruzeci și doi;

29. oamenii din Chiriat-Iearim, din Chefira și din Beerot, șapte sute patruzeci și trei;

30. oamenii din Rama și din Gheba, șase sute douăzeci și unu;

31. oamenii din Micmas, o sută douăzeci și doi;

32. oamenii din Betel și din Ai, o sută douăzeci și trei;

33. oamenii din celălalt Nebo, cincizeci și doi;

34. fiii celuilalt Elam*, o mie două sute cincizeci și patru;

*Vers. 12.

35. fiii lui Harim, trei sute douăzeci;

36. fiii lui Ierihon, trei sute patruzeci și cinci;

37. fiii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute douăzeci și unu;

38. fiii lui Senaa, trei mii nouă sute treizeci.

39. Preoți: fiii lui Iedaia*, din casa lui Iosua, nouă sute șaptezeci și trei;

40. fiii lui Imer*, o mie cincizeci și doi;

41. fiii lui Pașhur*, o mie două sute patruzeci și șapte;

42. fiii lui Harim*, o mie șaptesprezece.

43. Leviți: fiii lui Iosua și lui Cadmiel, din fiii lui Hodva, șaptezeci și patru.

44. Cântăreți: fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45. Ușieri: fiii lui Șalum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Acub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, o sută treizeci și opt.

46. Slujitori ai Templului: fiii lui Tiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot,

47. fiii lui Cheros, fiii lui Sia, fiii lui Padon,

48. fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Salmal,

49. fiii lui Hanan, fiii lui Ghidel, fiii lui Gahar,

50. fiii lui Reaia, fiii lui Rețin, fiii lui Necoda,

51. fiii lui Gazam, fiii lui Uza, fiii lui Paseah,

52. fiii lui Besai, fiii lui Mehumim, fiii lui Neфіșim,

53. fiii lui Bacbuc, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur,

54. fiii lui Bațlit, fiii lui Mehida, fiii lui Harșa,

55. fiii lui Barcos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah,

56. fiii lui Nețiah, fiii lui Hatifa.

57. Fiii robilor lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Perida,

58. fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghidel,

59. fiii lui Șefatia, fiii lui Hatil, fiii lui Pocheret-Hațebaim, fiii lui Amon.

60. Toți slujitorii Templului și fiii robilor lui Solomon: trei sute nouăzeci și doi.

61. Iată* pe cei ce au plecat din Tel-Melah, din Tel-Harșa, din Cherub-Adon și din Imer, și care n-au putut să-și arate casa părintească și neamul, ca dovadă că erau din Israel.

62. Fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii

lui Necoda, șase sute patruzeci și doi.

63. Și dintre preoți: fiii lui Hobai, fiii lui Hacoț, fiii lui Barzilai, care luase de nevastă pe una din fetele lui Barzilai, galaaditul, și a fost numit cu numele lor.

64. Și-au căutat cartea spițelor neamului lor, dar n-au găsit-o. De aceea au fost dați afară din preoție,

65. și dregătorul le-a spus să nu mănânce din lucrurile preasfinte până nu va întreba un preot pe Urim și Tumim.

66. Adunarea întreagă era de patruzeci și două de mii trei sute șazeci de inși,

67. afară de robii și roabele lor, în număr de șapte mii trei sute treizeci și șapte. Printre ei se aflau două sute patruzeci și cinci de cântăreți și cântărețe.

68. Aveau șapte sute treizeci și șase de cai, două sute patruzeci și cinci de cătări,

69. patru sute treizeci și cinci de cămile și șase mii șapte sute douăzeci de măgari.

70. Mulți din capii de familie au făcut daruri pentru lucrare. Dregătorul* a dat vistieriei o mie de darici de aur, cincizeci de potire, cinci sute treizeci de veșminte preoțești.

71. Capii de familie au dat în vistieria lucrării douăzeci de mii de darici* de aur și două mii două sute de mine de argint.

72. Celălalt popor a dat douăzeci de mii de darici de aur, două mii de mine de argint și șazeci și șapte de veșminte preoțești.

73. Preoții și leviții, ușierii, cântăreții, oamenii din popor, slujitorii Templului și tot Israelul s-au așezat în cetățile lor*.

Citirea Legii

8. Când a venit luna a șaptea, copiii lui Israel erau în cetățile lor.

Atunci tot poporul* s-a strâns ca un singur om pe locul deschis dinaintea** porții apelor. Au zis cărturarului† Ezra să se ducă să ia cartea Legii lui Moise dată de Domnul lui Israel.

2. Și preotul Ezra a adus Legea înaintea adunării, alcătuită din bărbați* și femei și din toți cei ce erau în stare s-o înțeleagă. Era întâia** zi a lunii a șaptea.

3. Ezra a citit în carte de dimineată până la amiază, pe locul deschis dinaintea porții apelor, în fața bărbaților și femeilor și în fața celor ce erau în stare s-o înțeleagă. Tot poporul a fost cu luare aminte la citirea cărții Legii.

4. Cărturarul Ezra stătea pe un scaun de lemn ridicat cu prilejul acesta. Lângă el, la dreapta, stăteau: Matitia, Șema, Anaia, Urie, Hilchia și Maaseia, și la stânga: Pedaia, Mișael, Malchia, Hașum, Hașbadana, Zaharia și Meșulam.

5. Ezra a deschis cartea înaintea întregului popor, căci stătea mai sus decât tot poporul. Și când a deschis-o, tot poporul s-a* sculat.

6. Ezra a binecuvântat pe Domnul Dumnezeu cel mare, și tot poporul a răspuns* ridicând mâinile**: „Amin! Amin!“ Și s-au plecat†, și s-au închinat înaintea Domnului cu fața la pământ.

*1 Cor. 14.16. **Plân. 3.41. †1 Tim. 2.8. ‡Exod 4.31; 12.27. 2 Cron. 20.18.

7. Iosua, Bani, Șerebia, Iamin, Acub, Șabetai, Hodia, Maaseia, Chelita, Azaria, Iozabad, Hanan, Pelaia și leviții lămureau poporului Legea*, și fiecare stătea la locul lui.

8. Ei citeau deslușit în cartea Legii lui Dumnezeu și-i arătau înțelesul, ca să-i facă să înțeleagă ce citiseră.

Prăznuirea sărbătorii Corturilor

9. Dregătorul Neemia*, preotul și cărturarul Ezra și leviții** care învățau pe popor au zis întregului popor: „Ziua aceasta† este închinată Domnului Dumnezeului vostru; să nu vă bociți†† și să nu plângeți!“ Căci tot poporul plângea când a auzit cuvintele Legii.

*Ezra 2.63. Cap. 7.65; 10.1. **2 Cron. 35.3.

Vers. 8. †Lev. 23.24. Num. 29.1. ††Deut. 16.14,15. Ecl. 3.4.

10. Ei le-au zis: „Duceți-vă de măncați cărnuri grase și beți băuturi dulci și trimiteți câte o parte* și celor ce n-au nimic pregătit, căci ziua aceasta este închinată Domnului nostru; nu vă mahniiți, căci bucuria Domnului va fi tăria voastră.“

11. Leviții potoleau pe tot poporul, zicând: „Tăceți, căci ziua aceasta este sfântă; nu vă mahniiți!“

12. Și tot poporul s-a dus să mănânce și să bea. Și au trimis câte o parte* și altora, și s-au veselit mult. Căci

înțeleseseră** cuvintele care li se tâlcuiseră.

13. A doua zi, capii de familie din tot poporul, preoții și leviții s-au strâns la cărturarul Ezra ca să audă tâlcuirea cuvintelor Legii.

14. Și au găsit scris în Lege că Domnul poruncise prin Moise că fiii lui Israel trebuie să locuiască în corturi* în timpul sărbătorii lunii a șaptea.

15. Atunci au trimis să răspândească vestea* aceasta în toate cetățile lor și la Ierusalim**: „Duceți-vă la munte și aduceți ramuri† de măslin, ramuri de măslin sălbatic, ramuri de mirt, ramuri de finic și ramuri de copaci stufoși, ca să faceți corturi, cum este scris.“

16. Atunci poporul s-a dus și a adus ramuri și au făcut corturi pe acoperișul* caselor lor, în curțile lor, în curțile Casei lui Dumnezeu, pe locul deschis dinaintea porții apelor** și pe locul deschis de la poartă† lui Efraim.

17. Toată adunarea celor ce se întorseseră din robie a făcut corturi și au locuit în aceste corturi. Din vremea lui Iosua, fiul lui Nun, până în ziua aceasta nu mai făcuseră copiii lui Israel așa ceva. Și a fost foarte mare veselie*.

18. Au citit în cartea Legii lui Dumnezeu în fiecare zi*, din cea dintâi zi până la cea din urmă. Au prăznuit sărbătoarea șapte zile și a fost o adunare de sărbătoare în ziua a opta, cum este poruncit**.

Postul și mărturisirea păcatelor

9. În a douăzeci și patra zi a* aceleiași luni, copiii lui Israel s-au adunat, îmbrăcați în saci** și presărați cu țărână, pentru ținerea unui post.

2. Cei ce erau din neamul lui Israel, despărțindu-se* de toți străinii, au venit și și-au mărturisit păcatele lor și fărâdelegile părinților lor.

3. După ce au șezut jos, au citit* în cartea Legii Domnului Dumnezeului lor a patra parte din zi; și altă a patra parte din zi și-au mărturisit păcatele și s-au închinat înaintea Domnului Dumnezeului lor.

4. Iosua, Bani, Cadmiel, Șebania,

Buni, Șerebia, Bani și Chenani s-au suit pe scaunul leviților și au strigat cu glas tare către Domnul Dumnezeu lor.

5. Și leviții, Iosua, Cadmiel, Bani, Hașabnia, Șerebia, Hodia, Șebania și Petahia au zis:

„Sculți-vă și binecuvântați pe Domnul Dumnezeu vostru, din veșnicie în veșnicie!

„Binecuvântat să fie Numele Tău cel slăvit*, care este mai presus de orice binecuvântare și de orice laudă!

*1 Cron. 29.13.

6. Tu, Doamne, numai* Tu ai făcut* cerurile, cerurile* cerurilor și toată* ostirea lor, și pământul cu tot ce este pe el, mările cu tot ce cuprind ele. Tu dai* viață tuturor acestor lucruri, și ostirea cerurilor se închină înaintea Ta.

*2 Împ. 19.15,19.

Ps. 86.10. Isa. 37.16,20. **Gen. 1.1. Exod 20.11. Apoc. 14.7. †Deut. 10.14. 1 Împ. 8.27. ††Gen. 2.1. *†Ps. 36.6.

7. Tu, Doamne Dumnezeule, ai ales pe Avram*, I-ai scos din Ur din Haldeea și i-ai pus numele Avraam**.

*Gen. 11.31; 12.1. **Gen. 17.5.

8. Tu ai găsit inima lui credincioasă* înaintea Ta, ai făcut legământ** cu el și ai făgăduit că vei da seminței lui țara canaanților, heteților, amorților, fereziților, iebusiților și ghirgasiților. Și Ți-ai ținut* cuvântul, căci ești drept.

*Gen. 15.6. **Gen. 12.7; 15.18; 17.7,8. †Ios. 23.14.

9. Tu ai văzut* necazul părinților noștri în Egipt și le-ai auzit* strigătele la Marea Roșie.

*Exod 2.25; 3.7. **Exod 14.10.

10. Ai făcut* semne și minuni împotriva lui faraon, împotriva tuturor slujitorilor lui și împotriva întregului popor din țara lui, pentru că știai cu câtă îngâmfare** se purtaseră față de părinții noștri, și Ți-ai arătat* slava Ta cum se vede astăzi.

*Exod 7-10; 12; 14. **Exod 18.11. †Exod 9.16. Isa. 63.12,14. Ier. 32.20. Dan. 9.15.

11. Ai despărțit* marea înaintea lor, și au trecut pe uscat prin mijlocul mării: dar ai prăbușit în adânc, ca o piatră** în fundul apelor, pe cei ce-i urmăreau.

*Exod 14.21,22,27,28. Ps. 78.13. **Exod 15.5,10.

12. I-ai călăuzit* ziua printr-un stâlp de foc care le lumina drumul pe care aveau să-l urmeze.

*Exod 13.21.

13. Te-ai coborât* pe muntele Sinai, le-ai vorbit din înălțimea cerurilor și le-ai dat porunci drepte**, legi adevărate,

învățători și orânduiri minunate.

*Exod 19.20; 20.1. **Ps. 19.8,9. Rom. 7.12.

14. Le-ai făcut cunoscut Sabatul* Tău cel sfânt și le-ai dat prin robul Tău Moise, porunci, învățători și o Lege.

*Gen. 2.3. Exod 20.8,11.

15. Le-ai dat, de la înălțimea cerurilor, pâine* când le era foame și ai scos apă** din stâncă atunci când le era sete. Și le-ai spus să intre în stăpânirea țării pe care juraseși că le-o vei da.

*Exod 16.14,15.

Ioan 6.31. **Exod 17.6. Num. 20.9, etc. †Deut. 1.8.

16. Dar părinții noștri* s-au îngâmfat și și-au înșepenit** grumazul. N-au urmat poruncile Tale,

*Vers. 29. Ps. 106.6.

**Deut. 31.27. 2 Împ. 17.14. 2 Cron. 30.8. Ier. 19.15.

17. n-au vrut să asculte și au dat uitării* minunile pe care le făcuseși pentru ei. Și-au înșepenit grumazul; și, în răzvrătirea lor, și-au pus o căpetenie** ca să se întoarcă în robia lor. Dar Tu, Tu ești un Dumnezeu gata să ierți, îndurător și milostiv, încet la mânie și bogat în bunătate.

†Deut. 32.4.

†Deut. 32.4.

18. nici chiar atunci când* și-au făcut un vițel turnat și au zis: „Iată Dumnezeul tău care te-a scos din Egipt!“, și s-au dedat la mari ocări față de Tine.

*Exod 32.4.

19. În îndurarea* Ta fără margini, nu i-ai părăsit în pustiu, și stâlpul** de nor n-a încetat să-i călăuzească ziua pe drum, nici stâlpul de foc să le lumineze noaptea drumul pe care aveau să-l urmeze.

*Vers. 27.

Ps. 106.45. **Exod 13.21,22. Num. 14.14. 1 Cor. 10.1.

20. Le-ai dat Duhul Tău* cel bun ca să-i facă înțelepți; n-ai îndepărtat mana** Ta de la gura lor și le-ai dat apă* să-și potolească setea.

*Num. 11.17. Isa. 63.11. **Exod 16.15. Ios. 5.12. †Exod 17.6.

21. Patruzeci* de ani ai avut grijă să-i hrănești în pustiu, și n-au dus lipsă de nimic, hainele** nu li s-au învechit, și picioarele nu li s-au umflat.

*Deut. 2.7. **Deut. 8.4; 29.5.

22. Le-ai dat în mână împărății și popoare ale căror ținuturi le-ai împărțit între ei, și au stăpânit țara lui Sihon*, împăratul Hesbonului, și țara lui Og, împăratul Basanului.

*Num. 21.21, etc.

23. Le-ai înmulțit* fiii ca stelele cerurilor și i-ai adus în țara despre care spuseși părinților lor că au s-o ia în stăpânire.

*Gen. 22.17.

24. Și fiii lor au intrat* și au luat țara în** stăpânire; ai smerit înaintea lor pe locuitorii țării, canaanții, și i-ai dat în mâinile lor, împreună cu împărății și popoarele țării, ca să le facă ce le place.

*Ios. 1.2, etc. **Ps. 44.2,3.

25. Au ajuns stăpâni pe cetăți întărite și pe pământuri roditoare*; au stăpânit case** pline de tot felul de bunătăți, puțuri săpate, vii, măslini și pomi roditori din belșug; au mâncat, s-au săturat, s-au îngrășat și au trăit în desfătări, prin bunătatea†† Ta cea mare.

*Num. 13.27. Deut. 8.7,8. Vers. 35. Ezech. 20.6. **Deut. 6.11.

†Deut. 32.15. ††Osea 3.5.

26. Totuși ei s-au răsculat* și s-au răzvrătit împotriva Ta. Au aruncat Legea** Ta la spatele lor, au ucis pe prorocii Tăi, care-i rugau fierbinte să se întoarcă la Tine, și s-au dedat la mari ocări față de Tine.

*Jude. 2.11,12. Ezech. 20.21. **1 Împ. 14.9. Ps. 50.17.

†1 Împ. 18.4; 19.10. 2 Cron. 24.20,21. Mat. 23.37. Fapt. 7.52.

27. Atunci* i-ai lăsat în mâinile vrăjmașilor lor, care i-au apăsă. Dar, în vremea necazului lor, au strigat către Tine; și Tu i-ai auzit de la înălțimea cerurilor** și, în îndurarea Ta cea mare, le-ai dat izbăvitori, care i-au scăpat din mâinile vrăjmașilor lor.

*Jude. 2.14; 3.8, etc. Ps. 106.41,42. **Ps. 106.44. †Jude. 2.18; 3.9.

28. Când au avut odihnă, au început iarăși să facă rău* înaintea Ta. Atunci i-ai lăsat în mâinile vrăjmașilor lor, care i-au stăpânit. Dar din nou au strigat către Tine; și Tu i-ai auzit de la înălțimea cerurilor și, în marea Ta îndurare, i-ai izbăvit de mai multe** ori.

*Jude. 3.11,12,30; 4.1; 5.31; 6.1. **Ps. 106.43.

29. I-ai rugat fierbinte să se întoarcă la Legea Ta; dar ei au stăruit în îngâmfarea* lor, n-au ascultat de poruncile Tale, au păcătuit împotriva orânduiriilor Tale, care fac viu pe cel ce** le împlinește, Ți-au întors spatele cu îndărătnicie, și-au înșepenit grumazul și n-au ascultat.

*Vers. 16. **Lev. 18.5. Ezech. 20.11. Rom. 10.5. Gal. 3.12.

30. I-ai îngăduit astfel mulți ani, le-ai dat înștiințări* prin Duhul Tău, prin proroci**, și tot n-au luat aminte. Atunci i-ai dat în mâinile† unor popoare străine.

*2 Împ. 17.13. 2 Cron. 36.15. Ier. 7.25; 25.4. **Fapt. 7.51.

†1 Pet. 1.11. 2 Pet. 1.21. †Isa. 5.5; 42.24.

31. Dar, în marea Ta îndurare, nu i-ai nimicit* și nu i-ai părăsit, căci Tu ești un Dumnezeu milostiv** și îndurător.

*Ier. 4.27; 5.10,18. **Vers. 17.

32. Și acum, Dumnezeul nostru, Dumnezeule mare, puternic* și înfricoșat, Tu care Ți-ai legământul Tău de îndurare, nu privi ca puțin lucru toate suferințele prin care am trecut noi, împărății noștri, căpeteniile noastre, preoții noștri, prorocii noștri, părinții noștri și tot poporul Tău, din vremea** împărățiilor Asiriei până în ziua de azi.

*Exod 34.6,7. Cap. 1.5. **2 Împ. 17.3.

33. Tu* ai fost drept în tot ce ni s-a întâmplat, căci Te-ai arătat credincios, iar noi am făcut* rău.

*Ps. 119.137. Dan. 9.14. **Ps. 106.6. Dan. 9.5,6,8.

34. Împărății noștri, căpeteniile noastre, preoții noștri și părinții noștri n-au păzit Legea și n-au dat ascultare nici poruncilor, nici înștiințărilor pe care li le dădeai.

35. Când erau stăpâni, în mijlocul multelor* binefaceri pe care li le dădeai, în țara** întinsă și roditoare pe care le-o dăduseși, nu Ți-au slujit și nu s-au abătut de la faptele lor rele.

*Deut. 28.47. **Vers. 25. †Vers. 25.

36. Și astăzi, iată-ne robi*! Iată-ne robi pe pământul pe care l-ai dat părinților noștri pentru ca să se bucure de roadele și de bunurile lui!

*Deut. 28.48. Ezra 9.9.

37. El își înmulțește* roadele pentru împărății cărora ne-ai supus din pricina păcatelor noastre; ei stăpânesc** după plac asupra trupurilor noastre și asupra vitelor noastre, și suntem într-o mare strâmtorare!*

*Deut. 28.33,51. **Deut. 28.48.

Înnoirea legământului

38. Pentru toate acestea, noi am încheiat* un legământ, pe care l-am făcut în scris. Și căpeteniile noastre, leviții noștri și preoții noștri și-au pus pecetea** pe el.

*2 Împ. 23.3.

2 Cron. 29.10; 34.31. Ezra 10.3. Cap. 10.29. **Cap. 10.1.

10 I. Iată pe cei ce și-au pus pecetea: dregătorul Neemia*, fiul lui Hachalia**.

Zedechia, *Cap. 8.9. **Cap. 1.1.

2. Seraia*, Azaria, Ieremia,

*Cap. 12.1-21.

3. Pașhur, Amaria, Malchia,

4. Hatuș, Șebania, Maluc,

5. Harim, Meremot, Obadia,

6. Daniel, Ghineton, Baruc,

7. Mesulam, Abia, Miamin,

8. Maazia, Bilgai, Șemaia, preoți.

9. Leviții: Iosua, fiul lui Azania, Binui, din fiii lui Henadad, Cadmiel, 10. și frații lor, Șebania, Hodia, Chelita, Pelaia, Hanan, 11. Mica, Rehob, Hașabia, 12. Zacur, Șebob, Șebania, 13. Hodia, Bani, Beninu. 14. Căpeteniile poporului: Pareoș*, Pahat-Moab, Elam, Zatu, Bani,

*Ezra 2.3, etc. Cap. 7.8, etc.

15. Buni, Azgad, Bebai, 16. Adonia, Bigvai, Adin, 17. Ater, Ezechia, Azur, 18. Hodia, Hașum, Bețai, 19. Harif, Anatot, Nebai, 20. Magpiaș, Meșulam, Hezir, 21. Meșezabeel, Țadoc, Iadua, 22. Pelatia, Hanan, Anaia, 23. Hosea, Hanania, Hașub, 24. Haloheș, Pilha, Șobec, 25. Rehum, Hașabna, Maaseia, 26. Ahia, Hanan, Anan, 27. Maluc, Harim, Baana. 28. Cealaltă* parte a poporului, preoții, leviții, ușierii, cântăreții, slujitorii Templului și toți** cei ce se despărțiseră de popoarele străine ca să urmeze Legea lui Dumnezeu, nevestele lor, fiii și fetele lor, toți cei ce aveau cunoștință și pricepere

*Ezra 2.36-43. **Ezra 9.1; 10.11,12,19. Cap. 13.3.

29. s-au unit cu frații lor mai cu vază dintre ei. Au făgăduit cu jurământ* și au jurat să umble** în Legea lui Dumnezeu dată prin Moise, robul lui Dumnezeu, să păzească și să împlinească toate poruncile Domnului, Stăpânului nostru, orânduiriile și legile Lui.

*Deut. 29.12,14. Cap. 5.12,13. Ps. 119.106. **2 Împ. 23.3. 2 Cron. 34.31.

30. Am făgăduit să nu dăm pe fetele* noastre după popoarele țării și să nu luăm pe fetele lor de neveste pentru fiii noștri;

*Exod 34.16. Deut. 7.3. Ezra 9.12,14.

31. să nu cumpărăm nimic în ziua Sabatului și în zilele de sărbătoare de la popoarele* țării, care ar aduce de vânzare în ziua Sabatului mărfuri sau altceva de cumpărat, și să lăsăm nelucrat pământul în anul al șaptelea**, și să nu cerem* plata nici unei datorii.

*Exod 20.10. Lev. 23.3. Deut. 5.12. Cap. 13.15, etc. **Exod 23.10,11. Lev. 25.4. †Deut. 15.1,2. Cap. 5.12.

Hotărârile pentru întreținerea slujbei

32. Am luat asupra noastră îndatorirea să dăm a treia parte dintr-un siclu pe

an pentru slujba Casei Dumnezeului nostru,

33. pentru pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, pentru darul** de mâncare necurmat, pentru arderea de tot necurmată din zilele de Sabat, din zilele de lună nouă și din zilele de sărbători, pentru lucrurile închinat Domnului, pentru jertfele de ispășire pentru Israel și pentru tot ce se face în Casa Dumnezeului nostru.

*Lev. 24.5, etc. 2 Cron. 2.4. **Num. 28; 29.

34. Am tras la sorți, preoți, leviți și popor, pentru lemnele care trebuiau aduse pe fiecare an ca dar* la Casa Dumnezeului nostru, după casele noastre părintești, la vremi hotărâte, ca să fie ars pe altarul Domnului Dumnezeului nostru, cum este scris** în Lege.

*Cap. 13.31. Isa. 40.16. **Lev. 6.12.

35. Am hotărât să aducem în fiecare an* la Casa Domnului cele dintâi roade ale pământului nostru și cele dintâi roade din toate roadele tuturor pomilor;

*Exod 23.19; 34.26. Lev. 19.23. Num. 18.12. Deut. 26.2.

36. să aducem la Casa Dumnezeului nostru, preoților care fac slujba în Casa Dumnezeului nostru, pe întâii născuți ai fiilor noștri și ai vitelor noastre, cum este scris în Lege*, pe întâii născuți ai vacilor și oilor noastre;

*Exod 13.2,12,13. Lev. 27.26,27. Num. 18.15,16.

37. să* aducem preoților, în cămările Casei Dumnezeului nostru, cele dintâi roade din plămădeală și darurile noastre de mâncare, din roadele tuturor pomilor, din must și din untdelemn; și să dăm zeciuială** din pământul nostru leviților, care trebuie s-o ia ei înșiși în toate cetățile așezate pe pământurile pe care le lucrăm.

*Lev. 23.17. Num. 15.19; 18.12, etc. Deut. 18.4; 26.2. **Lev. 27.30. Num. 18.21, etc.

38. Preotul, fiul lui Aaron, va fi cu leviții când* vor ridica zeciuiala; și leviții vor aduce zeciuială din zeciuială la Casa Dumnezeului nostru, în cămările** casei visteriei.

*Num. 18.26. **1 Cron. 9.26. 2 Cron. 31.11.

39. Căci copiii lui Israel și fiii lui Levi vor aduce* în cămările acestora darurile de grâu, de must și de untdelemn; acolo sunt uneltele Sfântului Locaș și acolo stau preoții care fac slujba, ușierii și cântăreții. Astfel ne-am hotărât să nu părăsim** Casa Dumnezeului nostru.

*Deut. 12.6,11. 2 Cron. 31.12. Cap. 13.12. **Cap. 13.10,11.

Împărțirea noilor locuitori

11. Căpeteniile poporului s-au așezat la Ierusalim. Cealaltă parte a poporului a tras la sorți, pentru ca unul din zece să vină să locuiască la Ierusalim în cetatea* sfântă, iar ceilalți să locuiască în cetăți.

*Vers. 18. Mat. 4.5; 27.53.

2. Poporul a binecuvântat pe toți cei ce au primit de bunăvoie* să locuiască la Ierusalim.

*Jude. 5.9.

3. Iată* căpeteniile ținutului care s-au așezat la Ierusalim: în cetățile lui Iuda, fiecare s-a așezat în moșia lui, în cetatea lui Israel, preoții și leviții, slujitorii** Templului și fiii* robilor lui Solomon.

*1 Cron. 9.2,3. **Ezra 2.43. †Ezra 2.55.

4. La Ierusalim* s-au așezat unii din fiii lui Iuda și din fiii lui Beniamin. – Din fiii lui Iuda: Ataia, fiul lui Ozia, fiul lui Zaharia, fiul lui Amaria, fiul lui Șefatia, fiul lui Mahalaleel, din fiii lui** Pereț,

*1 Cron. 9.3, etc. **Gen. 38.29.

5. și Maaseia, fiul lui Baruc, fiul lui Col-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioarib, fiul lui Zaharia, fiul lui Șiloni.

6. Toți fiii lui Pereț care s-au așezat la Ierusalim au fost patru sute șaiszeci și opt de oameni viteji. –

7. Iată fiii lui Beniamin: Salu, fiul lui Meșulam, fiul lui Ioed, fiul lui Pedaia, fiul lui Colaia, fiul lui Maaseia, fiul lui Itiel, fiul lui Isaia,

8. și după el, Gabai și Salai, nouă sute douăzeci și opt.

9. Ioel, fiul lui Zicri, era căpetenia lor; și Iuda, fiul lui Senua, era a doua căpetenie a cetății.

10. Din preoți*: Iedaia, fiul lui Ioarib, Iachin,

*1 Cron. 9.10, etc.

11. Seraia, fiul lui Hilchia, fiul lui Meșulam, fiul lui Țadoc, fiul Meraiot, fiul lui Ahitub, domnul Casei lui Dumnezeu,

12. și frații lor care făceau slujba Casei, opt sute douăzeci și doi; Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pelalia, fiul lui Amți, fiul lui Zaharia, fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia,

13. și frații săi, capii caselor părintești, două sute patruzeci și doi; și Amașai, fiul lui Azareel, fiul lui Ahzai, fiul lui Meșilemot, fiul lui Imer, 14. și frații lor, oameni viteji, o sută douăzeci și opt; Zabdiel, fiul lui Ghedolim, era căpetenia lor.

15. Din leviți: Șemaia, fiul lui Hașub,

fiul lui Azricam, fiul lui Hașabia, fiul lui Buni;

16. Șabetai și Iozabad, însărcinați cu treburile* de afară ale Casei lui Dumnezeu și făcând parte din căpeteniile leviților;

*1 Cron. 26.29.

17. Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul lui Asaf, căpetenia care cânta lauda la rugăciune, și Bacbuchia, al doilea din frații săi, și Abda, fiul lui Șamua, fiul lui Galal, fiul lui Ieduton.

18. Toți leviții din cetatea* sfântă erau două sute optzeci și patru.

*Vers. 1.

19. Și ușierii: Acub, Talmon și frații lor, păzitorii porților, o sută șaptezeci și doi.

20. Cealaltă parte din Israel, din preoți, și din leviți s-au așezat în toate cetățile lui Iuda, fiecare în moșia lui.

21. Slujitorii* Templului s-au așezat pe deal și aveau de căpetenii pe Țiha și Ghișpa.

*Cap. 3.26.

22. Căpetenia leviților la Ierusalim era Uzi, fiul lui Bani, fiul lui Hașabia, fiul lui Matania, fiul lui Mica, dintre fiii lui Asaf, cântăreții însărcinați cu slujba Casei lui Dumnezeu;

23. căci era o poruncă* a împăratului cu privire la cântăreți, și li se dădea o parte hotărâtă pe fiecare zi.

*Ezra 6.8,9; 7.20, etc.

24. Petahia, fiul lui Meșezabeel, din fiii lui Zerah*, fiul lui Iuda, era dregătorul** împăratului pentru toate treburile poporului.

*Gen. 38.30. **1 Cron. 18.17; 23.28.

25. Cât despre sate și câmpiile lor, unii din fiii lui Iuda s-au așezat la Chiriat-Arba* și în locurile care țin de el, la Dibon și în locurile care țin de el, Iecabteel și în satele care țin de el,

*Jos. 14.15.

26. la Ieșua, la Molada, la Bet-Palet, 27. la Hațar-Șual, la Beer-Șeba și în locurile care țin de ea,

28. la Țiclag, la Mecona și în locurile care țin de ea,

29. la En-Rimon, la Țorea, la Iarmut, 30. la Zanoah, la Adulam și în satele care țin de el, la Lachis și în ținutul lui, la Azeca și în locurile care țin de el. S-au așezat astfel de la Beer-Șeba până la valea lui Hinom.

31. Fiii lui Beniamin s-au așezat de la Gheba la Micmaș, la Aia, la Betel și în locurile care țin de el,

32. la Anatot, la Nob, la Hanania,

33. la Hațor, la Rama, la Ghitaim,
34. la Hadid, la Teboim, la Nebalat,
35. la Lod și la Ono, valea* lucrăto-
rilor. *1 Cron. 4.14.

36. Au fost unii leviți care s-au unit
cu Benjamin, măcar că făceau parte
din cetele lui Iuda.

Numărătoarea preoților și leviților

12 1. Iată preoții* și leviții care s-au
întors cu Zorobabel, fiul lui
Sealtiel, și cu Iosua: Seraia**, Ieremia,
Ezra, *Ezra 2.1,2. **Cap. 10.2-8.

2. Amaria, Maluc, Hatuș,
3. Șecania, Rehum, Meremot,
4. Ido, Ghinetoi, Abia*, *Luca 1.5.
5. Miiamin, Maadia, Bilga,
6. Șemaia, Ioarib, Iedaia,
7. Salu, Amoc, Hilchia, Iedaia. Aceștia
au fost căpeteniile preoților și a fraților
lor, pe vremea lui Iosua*.

*Ezra 3.2. Hag. 1.1. Zah. 3.1.

8. Leviți: Iosua, Binui, Cadmiel,
Șerebia, Iuda, Matania, care cârmuia
împreună cu frații săi cântarea* laude-
lor; *Cap. 11.17.

9. Bacbuchia și Uni, care își împli-
neau slujbele lângă frații lor.

10. Iosua a născut pe Ioiachim,
Ioiachim a născut pe Eliașib, Eliașib a
născut pe Ioiada,

11. Ioiada a născut pe Ionatan, și
Ionatan a născut pe Iadua.

12. Iată, care erau pe vremea lui
Ioiachim, preoții, capi de familii:
pentru Seraia, Meraia; pentru Ieremia,
Hanania;

13. pentru Ezra, Meșulam; pentru
Amaria, Iohanani;

14. pentru Meluchi, Ionatan; pentru
Șebania, Iosif;

15. pentru Harim, Adna; pentru
Meraiot, Helcai;

16. pentru Ido, Zaharia; pentru
Ghineton, Meșulam;

17. pentru Abia, Zicri; pentru Minia-
min și Moadia, Piltai;

18. pentru Bilga, Șamua; pentru
Șemaia, Ionatan;

19. pentru Ioarib, Matnai; pentru
Iedaia, Uzi;

20. pentru Salai, Calai; pentru Amoc,
Eber;

21. pentru Hilchia, Hașabia; pentru
Iedaia, Netaneel.

22. Pe vremea lui Eliașib, lui Ioiada,
lui Iohanani și lui Iadua, leviții, capi de
familii, și preoții au fost scriși sub
domnia lui Dariu, persanul.

23. Fiii lui Levi, capi de familii, au
fost scriși în cartea* Cronicilor până
pe vremea lui Iohanani, fiul lui Eliașib.

*1 Cron. 9.14, etc.

24. Căpeteniile leviților, Hașabia,
Șerebia și Iosua, fiul lui Cadmiel, și
frații lor împreună cu ei, stând unii în
fața* altora, erau însărcinați să mărească
și să laude pe Domnul, după rânduiala**
lui David, omul lui Dumnezeu.

*Ezra 3.11. **1 Cron. 23; 25; 26.

25. Matania, Bacbuchia, Obadia,
Meșulam, Talmon și Acub, ușieri,
făceau de strajă la cămările de la porți.

26. Ei trăiau pe vremea lui Ioiachim,
fiul lui Iosua, fiul lui Ioțadac, și pe
vremea lui Neemia, dregătorul*, și pe
vremea preotului și cărturarului**
Ezra. *Cap. 8.9. **Ezra 7.6,11.

Sfințirea zidurilor

27. La sfințirea* zidurilor Ierusalim-
ului au chemat pe leviți din toate
locurile în care locuiau și i-au adus la
Ierusalim, ca să prăznuiască sfințirea
și sărbătoarea cu laude** și cântări, în
sunet de chimvale, lăute și harpe.

*Deut. 20.5. Ps. 30, titlu. **1 Cron. 25.6. 2 Cron. 5.13; 7.6.

28. Fiii cântăreților s-au strâns din
împrejurimile Ierusalimului, din satele
slujitorilor Templului,

29. din Bet-Ghilgal și din ținutul
Ghebei, și din Azmavet; căci cântă-
reții își zidiseră sate împrejurul
Ierusalimului.

30. Preoții și leviții s-au curățat și au
curățat și pe popor, porțile și zidul.

31. Am suit pe zid pe căpeteniile lui
Iuda și am făcut două coruri mari. Cel
dintâi a pornit pe partea* dreaptă a
zidului, spre** poarta gnoiuului.

*Vers. 38. **Cap. 2.13; 3.13.

32. În urma acestui cor mergeau
Hosea și jumătate din căpeteniile lui
Iuda:

33. Azaria, Ezra, Meșulam,

34. Iuda, Benjamin, Șemaia și Iere-
mia,

35. unii din fiii preoților cu trâmbițe*,
Zaharia, fiul lui Ionatan, fiul lui
Șemaia, fiul lui Matania, fiul lui Mica,
fiul lui Zacur, fiul lui Asaf, *Num. 10.2,8.

36. și frații săi, Șemaia, Azareel,
Milalai, Ghilalai, Maai, Netaneel,
Iuda și Hanani, cu instrumentele* de
muzică ale lui David, omul lui Dum-
nezeu. Cărturarul Ezra era în fruntea
lor. *1 Cron. 23.5.

37. La poarta* izvorului s-au suit
drept înainte pe treptele** cetății lui
David, pe ridicătura zidului, deasupra
casei lui David, până la poarta†
apelor, spre răsărit.

*Cap. 2.14; 3.15. **Cap. 3.15. †Cap. 3.26; 8.1,3,16.

38. Al doilea cor* a pornit spre stânga.
În urma lui veneam eu cu cealaltă
jumătate din popor, pe zid. Trecând pe
deasupra turnului** cuptoarelor, au
mers până la zidul† cel lat;

*Vers. 31. **Cap. 3.11. †Cap. 3.8.

39. apoi pe deasupra* porții lui Efraim,
pe deasupra porții** celei vechi, pe
deasupra porții† peștilor, pe deasupra
turnului†† lui Hananeel și pe deasupra
turnului Mea până la poarta*† oilor. Și
s-au oprit la poarta†* temniței.

*2 Împ. 14.13. Cap. 8.16. **Cap. 3.6. †Cap. 3.3. ††Cap. 3.1.
*†Cap. 3.32. ††Jer. 32.2.

40. Cele două coruri s-au oprit în
Casa lui Dumnezeu; și tot așa și eu și
dregătorii care erau cu mine,

41. și preoții, Eliachim, Maaseia,
Miniamin, Mica, Elioenai, Zaharia,
Hanania, cu trâmbițe,

42. și Maaseia, Șemaia, Eleazar,
Uzi, Iohanani, Malchia, Elam și Ezer.
Cântăreții și-au înălțat glasul, cârmuiți
de Izrahia.

43. În* ziua aceea, s-au adus multe
jertfe și a fost mare bucurie, căci
Dumnezeu dăduse poporului o mare
pricină de bucurie. Se bucurau și
femeile și copiii, și strigătele de
bucurie ale Ierusalimului se auzeau
până departe. *2 Cron. 31.11,12. Cap. 13.5,12,13.

Așezarea dregătorilor Templului

44. În ziua aceea, s-au rânduit oameni
care să privegheze asupra odăilor care
slujeau de cămări pentru darurile de
mâncare, cele dintâi roade și zeciuiele.
Ei au fost însărcinați să adune în ele,
din ținutul cetăților, părțile hotărâte de
Lege preoților și leviților. Căci Iuda se
bucura că preoții și leviții erau la locul
lor,

45. păzind tot ce privea slujba lui
Dumnezeu și a curățărilor. Cântăreții
și ușierii își împlineau și ei slujbele,
după* rânduiala lui David și a fiului
său Solomon. *1 Cron. 25; 26.

46. Căci odinioară, pe vremea lui
David și* a lui Asaf, erau căpetenii
peste cântăreți și cântări de laudă și de
mulțumire în cinstea lui Dumnezeu.

*1 Cron. 25.1, etc. 2 Cron. 29.30.

47. Tot Israelul a dat, pe vremea lui

Zorobabel și Neemia, părțile cuvenite
cântăreților și ușierilor, zi de zi; au dat*
leviților lucrurile sfințite, iar leviții**
au dat fiilor lui Aaron lucrurile sfințite
cuvnite lor. *Num. 18.21,24. **Num. 18.26.

Călcarea de Lege a lui Eliașib

13 1. În vremea aceea, s-a citit* în
fața poporului în cartea lui Moise
și s-a găsit scris că amonitil** și
moabitul nu trebuiau să intre niciodată
în adunarea lui Dumnezeu,

*Deut. 31.11,12. 2 Împ. 23.2. Cap. 8.3,8; 9.3. Isa. 34.16.
**Deut. 23.3,4.

2. pentru că nu veniseră înaintea
copiilor lui Israel cu pâine și apă și
pentru că tocmiseră* împotriva lor cu
preț de argint pe Balaam ca să-i
blesteme. Dar** Dumnezeuul nostru a
prefăcut blestemul în binecuvântare.

*Num. 22.5. Ios. 24.9,10. **Num. 23.11; 24.10. Deut. 23.5.

3. Când au auzit Legea, au deosebit*
din Israel pe toți străinii. *Cap. 9.2; 10.28.

4. Înainte de aceasta, preotul Eliașib,
care era pus peste cămările Casei
Dumnezeului nostru și rudă cu Tobia,

5. pregătise pentru el o cămară mare,
unde* puneau mai înainte darurile de
mâncare, tămâia, uneltele, zeciuiala
din grâu, din must și din untdelemn,
părțile rânduite** pentru leviți, cântă-
reți și ușieri și darurile ridicate
pentru preoți. *Cap. 12.44. **Num. 18.21,24.

6. Eu nu eram la Ierusalim când s-au
petrecut toate acestea, căci mă întor-
sesem la împărat în al treizeci și
doilea an* al lui Artaxerxe, împăratul
Babilonului. La sfârșitul anului am
căpătat de la împărat învoire *Cap. 5.14.

7. să mă întorc la Ierusalim, și am
văzut răul pe care-l făcuse Eliașib,
pregătind* o cămară pentru Tobia în
curțile Casei lui Dumnezeu. *Vers. 1.5.

8. Mi-a părut foarte rău și am aruncat
afară din cămară toate lucrurile lui
Tobia.

9. Apoi am poruncit să se curețe*
odăile și am pus iarăși în ele uneltele
Casei lui Dumnezeu, darurile de mân-
care și tămâia. *2 Cron. 29.5,15,16,18.

Zeciuiele aduse din nou

10. Am auzit de asemenea că părțile
leviților nu* li se dăduseră și că leviții
și cântăreții însărcinați cu slujba
fugiseră fiecare în** ținutul lui.

*Mal. 3.8. **Num. 35.2.

11. Am mustrat* pe dregători și am

zis: „Pentru ce** a fost părăsită Casa lui Dumnezeu?“ Și am strâns pe leviți și pe cântăreți, și i-am pus iarăși în slujba lor. *Vers. 17,25. Prov. 28,4. **Cap. 10,39.

12. Atunci* tot Iuda a adus în cămări zeciuiala din grâu, din must și din untdelemn. *Cap. 10,38,39; 12,44.

13. Am dat cămările* în grija preotului Șelemia, cărturarului Tadóe și lui Pedaia, unul din leviți, și le-am adăugat și pe Hanan, fiul lui Zăcur, fiul lui Matania, căci le mergea numele că sunt credincioși**. Ei au fost însărcinați să facă împărțirile cuvenite fraților lor.

*2 Cron. 31,12. Cap. 12,44. **Cap. 7,2. 1 Cor. 4,2.

14. Adu-Ți aminte* de mine, Dumnezeu, pentru aceste lucruri și nu uita faptele mele evlavioase făcute pentru Casa Dumnezeului meu și pentru lucrurile care trebuie păzite în ea!

*Vers. 22,31. Cap. 5,19.

Sfințirea Sabatului

15. Pe vremea aceasta am văzut în Iuda niște oameni călcând la teasc în ziua Sabatului*, aducând snopi, încărcând măgarii cu vin, struguri și smochine, și cu tot felul de lucruri și aducându-le** la Ierusalim în ziua Sabatului. Și i-am muștrat chiar în ziua când își vindeau mărfurile.

*Exod 20,10. **Cap. 10,31. Ier. 17,21,22.

16. Mai erau și niște tirieni, așezați în Ierusalim, care aduceau pește și tot felul de mărfuri și le vindeau fiilor lui Iuda în ziua Sabatului și în Ierusalim.

17. Am muștrat* pe mai marii lui Iuda și le-am zis: „Ce înseamnă această faptă rea pe care o faceți, pângărind ziua Sabatului?“

*Vers. 11.

18. Oare n-au lucrat* așa părinții voștri, și nu din pricina aceasta a trimis Dumnezeu nostru toate aceste nenorociri peste noi și peste cetatea aceasta? Și voi aduceți din nou mânia Lui împotriva lui Israel, pângărind Sabatul!“

*Ier. 17,21-23.

19. Apoi am poruncit să se închidă porțile Ierusalimului înainte de Sabat, de îndată ce le va ajunge umbra*, și să nu se deschidă decât după Sabat. Și am pus câțiva din slujitorii mei la porți** să oprească intrarea sarcinilor de mărfuri în ziua Sabatului.

*Lev. 23,32. **Ier. 17,21,22.

20. Și așa negustorii și vânzătorii de

tot felul de lucruri au petrecut noaptea o dată și de două ori afară din Ierusalim.

21. I-am muștrat și le-am zis: „Pentru ce stați noaptea înaintea zidului? Dacă veți mai face încă o dată lucrul acesta, voi pune mâna pe voi.“ Din clipa aceea, n-au mai venit în timpul Sabatului.

22. Am poruncit și leviților să se curețe* și să vină să păzească porțile, ca să sfințească ziua Sabatului.

Adu-Ți aminte** de mine, Dumnezeu, și pentru aceste lucruri și ocrotește-mă după marea Ta îndurare!

*Cap. 12,30. **Vers. 14,31.

Mustrea pentru femeile străine

23. Tot pe vremea aceea, am văzut pe niște iudei, care își luaseră neveste* asdodiene, amonite și moabite.

*Ezra 9,2.

24. Jumătate din fiii lor vorbeau limba asdodiană și nu știau să vorbească limba evreiască; nu cunoșteau decât limba cutărui sau cutărui popor.

25. I-am muștrat* și i-am blestemat; am lovit pe unii din ei, le-am smuls părul și i-am pus să jure** în Numele lui Dumnezeu, zicând: „Să nu vă dați fetele după fiii lor și să nu luați fetele lor de neveste nici pentru fiii voștri, nici pentru voi.“

*Vers. 11. Prov. 28,4. **Ezra 10,5. Cap. 10,29,30.

26. Oare nu în aceasta a păcătuit* Solomon, împăratul lui Israel? Nu era alt împărat ca el în mulțimea** popoarelor; el era iubit* de Dumnezeu lui, și Dumnezeu îl pusese împărat peste tot Israelul. Totuși†† femeile străine l-au târât și pe el în păcat.

*1 Împ. 11,1, etc. **1 Împ. 3,13. 2 Cron. 1,12. †2 Sam. 12,24. ††1 Împ. 11,4, etc.

27. Și acum trebuie să auzim despre voi că săvârșiți o nelegiuire atât de mare și că păcătuiți* împotriva Dumnezeului nostru luând neveste străine?“

*Ezra 10,2.

28. Unul din fiii lui Ioiada*, fiul marelui preot, Eliașib, era ginerele lui Sanbalat, horonitul. L-am izgonit de la mine.

*Cap. 12,10,22.

29. Adu-Ți aminte* de ei, Dumnezeu, căci au spurcat preoția și legământul** încheiat de preoți și leviți.

*Cap. 6,14. **Mal. 2,4,11,12.

30. I-am curățat* de orice străin și

am pus rânduială în tot ce trebuiau să păzească preoții și leviții, fiecare în slujba lui,

*Cap. 10,30.

31. în ce privea atât darul lemnelor*

la vreme hotărâte, cât și cele dintâi roade.

Adu-Ți aminte de mine** spre bine, Dumnezeuule!

*Cap. 30,34. **Vers. 14,22.

ESTERA

(Psalmul 7,15-17; 37,34; 124, 2 Petru 2,9.)

Ospățul lui Ahașveroș

1. Era pe vremea lui Ahașveroș*, al celui Ahașveroș care domnea de la India** până în Etiopia, peste† o sută douăzeci și șapte de ținuturi.

*Ezra 4,6. Dan. 9,1. **Cap. 8,9. †Dan. 6,1.

2. Împăratul Ahașveroș ședea* atunci pe scaunul lui împărătesc la Susa**, în capitală.

*1 Împ. 1,46. **Neem. 1,1.

3. În al treilea an al domniei lui, a dat* un ospăț tuturor domnitorilor și slujitorilor săi. Căpeteniile oștirii perșilor și mezilor, mai marii și capii ținuturilor s-au strâns înaintea lui.

*Gen. 40,20. Cap. 2,18. Marc. 6,21.

4. El le-a arătat bogăția strălucită a împărăției lui și slava minunată a mării lui, în multe zile, timp de o sută optzeci de zile.

5. După ce au trecut aceste zile, împăratul a dat întregului popor care se afla în capitala Susa, de la cel mai mare până la cel mai mic, un ospăț care a ținut șapte zile, în curtea grădinii casei împărătești.

6. Covoare albe, verzi și albastre erau legate cu funii de in subțire și de purpură de niște verigi de argint și de niște stâlpi de marmură. Paturi de aur* și de argint stăteau pe o podea de porfir, de marmură, de sedef și de pietre negre.

*Cap. 7,8. Ezech. 23,41. Amos 6,4.

7. Iar de băut turnau în vase de aur de felurite soiuri. Era belșug de vin împărătesc, mulțumită dărnicii împăratului.

8. Dar nimeni nu era silit să bea, căci împăratul poruncise tuturor oamenilor din casa lui să facă după voia fiecăruia.

9. Împărăteasa Vasti a dat și ea un ospăț femeilor, în casa împărătească a împăratului Ahașveroș.

Neascultarea împărătesei Vasti

10. A șaptea zi, pe când inima împăratului era veselă* de vin, a poruncit lui Mehuman, Bizta, Harbona**, Bigta,

Abagta, Zetar și Carcas, cei șapte fameni care slujeau înaintea împăratului Ahașveroș,

*2 Sam. 13,28. **Cap. 7,9.

11. să aducă în fața lui pe împărăteasa Vasti, cu cununa împărătească, pentru ca să arate frumusețea ei popoarelor și mai marilor săi, căci era frumoasă la chip.

12. Dar împărăteasa Vasti n-a vrut să vină când a primit prin fameni porunca împăratului. Și împăratul s-a supărat foarte tare, s-a aprins de mânie.

13. Atunci împăratul a vorbit cu înțelepții* care** cunoșteau obiceiurile vremii. Căci așa se puneau la cale treburile împăratului: înaintea tuturor celor ce cunoșteau legile și dreptul.

*Ier. 10,7. Dan. 2,12. Mat. 2,1. **1 Cron. 12,32.

14. Avea lângă el pe Carșena, pe Șetar, pe Admata, pe Tarsis, pe Meres, pe Marsena, pe Memucan, șapte* domnitori ai Persiei și Mediei, care** vedeau fața împăratului și care aveau locul întâi în împărăție.

*Ezra 7,14. **2 Împ. 25,19.

15. „Ce trebuie“, a zis el, „să se facă împărătesei Vasti, după lege, pentru că n-a împlinit ce i-a poruncit împăratul Ahașveroș prin fameni?“

16. Memucan a răspuns înaintea împăratului și domnitorilor: „Nu numai față de împărat s-a purtat rău împărăteasa Vasti; ci și față de toți domnitorii și de toate popoarele care sunt în toate ținuturile împăratului Ahașveroș.“

17. Căci fapta împărătesei va ajunge la cunoștința tuturor femeilor și le va face să-și nesocotească* bărbații. Ele vor zice: „Împăratul Ahașveroș a poruncit să i se aducă înaintea împărătesei Vasti, și ea nu s-a dus.“

*Efes. 5,33.

18. Și din ziua aceasta crăiese Persiei și Mediei, care vor afla de fapta împărătesei, vor vorbi tot așa tuturor căpeteniilor împăratului: de aici va veni mult dispreț și mânie.

19. Dacă împăratul găsește cu cale, să se dea poruncă din partea lui și să se scrie în legile perșilor și mezilor, cu arătarea că nu trebuie să se calce o poruncă împărătească, după care Vasti să nu se mai arate înaintea împăratului Ahașveroș. Iar împăratul să dea vrednicia de împărăteasă alteia mai bună decât ea.

20. Porunca împăratului se va vesti astfel în toată împărăția lui – căci este mare – și toate femeile vor da* cinstie bărbaților lor, de la mare până la mic.“

*Efes. 5,33. Col. 3,18. 1 Pet. 3,1.

21. Părerea aceasta a fost primită de împărat și de domnitori, și împăratul a lucrat după cuvântul lui Memucan.

22. A trimis scrisori tuturor ținuturilor din împărăția lui, fiecărui ținut* după scrierea lui și fiecărui popor după limba lui; ele spuneau că orice bărbat trebuie să fie stăpân** în casa lui și că va vorbi limba poporului său.

*Cap. 8,9. **Efes. 5,22-24. 1 Tim. 2,12.

Estera, împărăteasă

21. După aceste lucruri, când s-a potolit mânia împăratului Ahașveroș, s-a gândit la Vasti, la ce făcuse ea și la hotărârea* luată cu privire la ea.

*Cap. 1,19,20.

2. Atunci cei ce slujeau împăratului au zis: „Să se caute pentru împărat niște fete fecioare și frumoase.

3. Împăratul să pună în toate ținuturile din împărăția lui dregători însărcinați să strângă pe toate fetele fecioare și frumoase, în capitala Susa, în casa femeilor, sub privegherea lui Hegai, famenul împăratului și păzitorul femeilor, care să le dea cele trebuincioase pentru gătit.

4. Și fata care-i va plăcea împăratului să fie împărăteasă în locul Vastiei.“ Părerea aceasta a fost primită de împărat, și așa a făcut.

5. În capitala Susa era un iudeu, numit Mardoheu, fiul lui Iair, fiul lui Șimei, fiul lui Chis, bărbat din Benjamin,

6. care* fusese luat din Ierusalim printre robii strămutați împreună cu Ieconia, împăratul lui Iuda, de Nebucadnetar, împăratul Babilonului.

*2 Împ. 24,14,15. 2 Cron. 36,10,20. Ier. 24,1.

7. El creștea pe Hadasa, adică Estera, fata* unchiului său; căci ea n-avea nici tată, nici mamă. Fata era fru-

moasă la statură și plăcută la vedere. După moartea tatălui și a mamei sale, Mardoheu o luase de suflet.

*Vers. 15.

8. Când s-a auzit porunca împăratului și hotărârea lui, au fost strânse* un mare număr de fete în capitala Susa, sub privegherea lui Hegai. Odată cu ele a fost luată și Estera și adusă în casa împăratului, sub privegherea lui Hegai, păzitorul femeilor.

*Vers. 3.

9. Fata i-a plăcut și a căpătat trecere înaintea lui. El s-a grăbit să-i dea cele de trebuință pentru găteală* și hrană, i-a dat șapte slujnice alese din casa împăratului și a pus-o împreună cu slujnicele ei în cea mai bună încăpere din casa femeilor.

*Vers. 3,12.

10. Estera* nu și-a făcut cunoscut nici poporul, nici nașterea, căci Mardoheu o opri să vorbească despre aceste lucruri.

*Vers. 20.

11. Și în fiecare zi Mardoheu se ducea și venea înaintea curții casei femeilor ca să afle cum îi merge Esterei și ce se face cu ea.

12. Fiecare fată se ducea la rândul ei la împăratul Ahașveroș, după ce timp de douăsprezece luni împlinea ce era poruncit femeilor. În timpul acesta, aveau grijă să se gătească, ungându-se șase luni cu untdelemn de mirt, și șase luni, cu miresme de mirozne femeiești.

13. Așa se ducea fiecare fată la împărat. Și, când trecea din casa femeilor în casa împăratului, o lăsau să ia cu ea tot ce voia.

14. Se ducea seara; și a doua zi dimineata trecea în a doua casă a femeilor, sub privegherea lui Șaagaz, famenul împăratului și păzitorul țiitoarelor împăratului. Nu se mai întorcea la împărat, decât când ar fi dorit împăratul și ar fi chemat-o pe nume.

15. Când i-a venit rândul să se ducă la împărat, Estera, fata* lui Abihail, unchiul lui Mardoheu, care o înfiase, n-a cerut decât ce a fost rânduit de Hegai, famenul împăratului și păzitorul femeilor. Estera căpăta trecere înaintea tuturor celor ce o vedeau.

*Vers. 7.

16. Estera a fost dusă la împăratul Ahașveroș, în casa împărătească, în luna a zecea, adică luna Tebet, în al șaptelea an al domniei lui.

17. Împăratul a iubit pe Estera mai mult decât pe toate celelalte femei, și ea a căpătat trecere și iubire înaintea

lui mai mult decât toate celelalte fete. I-a pus cununa împărătească pe cap și a făcut-o împărăteasă în locul Vastiei.

18. Împăratul a dat* un mare ospăț tuturor domnitorilor și slujitorilor lui, un ospăț în cinstea Esterei. Cu prilejul acesta a ușurat sarcinile ținuturilor și a împărțit daruri cu o dărnicie împărătească.

*Cap. 1,3.

Mardoheu descoperă o ueltime împotriva împăratului

19. A doua oară când s-au strâns fetele, Mardoheu ședea la* poarta împăratului.

*Vers. 21. Cap. 3,2.

20. Estera* nu-și spusese nici nașterea, nici poporul, căci o oprirea Mardoheu. Și ea urma acum poruncile lui Mardoheu cu tot atâta scumpătate ca atunci când o creștea el.

*Vers. 10.

21. În același timp, pe când Mardoheu stătea la poarta împăratului, Bigtan și Tereș, doi fameni ai împăratului, păzitorii pragului, s-au lăsat biruiți de o supărare și au vrut să întindă mâna împotriva împăratului Ahașveroș.

22. Mardoheu a avut cunoștință de lucrul acesta și a dat de știre* împărătesei Estera, care l-a spus împăratului din partea lui Mardoheu.

*Cap. 6,2.

23. Faptul fiind cercetat și găsit întocmai, cei doi fameni au fost spânzurați de un lemn. Și lucrul acesta a fost scris în cartea* Cronicilor, în fața împăratului.

*Cap. 6,2.

Haman capătă omorârea iudeilor

31. După aceste lucruri, împăratul Ahașveroș a ridicat la putere pe Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul*. L-a ridicat în cinste și a pus scaunul lui mai presus de scaunele tuturor căpeteniilor care erau lângă el.

*Num. 24,7. 1 Sam. 15,8.

2. Toți slujitorii împăratului care stăteau la poarta* împăratului plecau genunchiul și se închinau înaintea lui Haman, căci așa era porunca împăratului cu privire la el. Dar Mardoheu nu-și pleca** genunchiul și nu se închina.

*Cap. 2,19. **Vers. 5. Ps. 15,4.

3. Și slujitorii împăratului care stăteau la poarta împăratului au zis lui Mardoheu: „Pentru ce* calci porunca împăratului?“

*Vers. 2.

4. Fiindcă ei îi spuneau în fiecare zi lucrul acesta, și el nu-i asculta, l-au spus lui Haman ca să vadă dacă Mar-

doheu are să se țină de hotărârea lui; căci el spusese că este iudeu.

5. Și Haman a văzut că Mardoheu nu-și* pleca genunchiul și nu se închina înaintea lui. S-a umplut de** mânie;

*Vers. 2. Cap. 5,9. **Dan. 3,19.

6. dar a crezut prea puțin pentru el să pună mâna numai pe Mardoheu, căci i se spusese din ce popor era Mardoheu, și a voit* să nimicească pe poporul lui Mardoheu, pe toți iudeii care se aflau în toată împărăția lui Ahașveroș.

*Ps. 83,4.

7. În luna întâi, adică luna Nisan, în al doisprezecelea an al împăratului Ahașveroș, au aruncat Pur*, adică sorțul, înaintea lui Haman, pentru fiecare zi și pentru fiecare lună, până în luna a douăsprezecea, adică luna Adar.

*Cap. 9,24.

8. Atunci Haman a zis împăratului Ahașveroș: „În toate ținuturile împărăției tale este risipit un popor deosebit între popoare, care are legi* deosebite de ale tuturor popoarelor și nu ține legile împăratului. Nu este în folosul împăratului să-l lase liniștit.

*Ezra 4,13. Fapt. 16,20.

9. Dacă împăratul găsește cu cale, să se scrie o poruncă pentru ca ei să fie nimiciți, și eu voi cântări zece mii de talanți de argint în mâinile slujbașilor, ca să-i ducă în vistieria împăratului.“

10. Împăratul și-a scos* inelul** din deget și l-a dat lui Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, vrăjmașul iudeilor.

*Gen. 41,42. **Cap. 8,2,8.

11. Și împăratul a zis lui Haman: „Îți dăruiesc și argintul și pe poporul acesta; fă cu el ce vei voi.“

12. Logofetii împăratului au fost chemați* în a treisprezecea zi a lunii întâi și au scris în totul cum a poruncit Haman mai marilor oștirii, dregătorilor fiecărui ținut și căpeteniilor fiecărui popor, fiecărui ținut după scrierea** lui și fiecărui popor după limba lui. Au scris în pumeleț împăratului Ahașveroș și au pecetluit scrisorile cu inelul împăratului.

*Cap. 8,9. **Cap. 1,22; 8,9. †1 Împ. 21,8. Cap. 8,8,10.

13. Scrisorile au fost trimise* prin alergători în toate ținuturile împăratului, ca să nimicească, să omoare și să piardă pe toți iudeii, tineri și bătrâni, prunci și femei, și anume într-o singură zi**, în ziua a treisprezecea

a lunii a douăsprezecea, adică luna Adar, și să li se prade averile.

*Cap. 8.10. **Cap. 8.12, etc. †Cap. 8.11.

14. Aceste scrisori* cuprindeau porunca împăratului, care trebuia vestită în fiecare ținut, și îndemnau pe toate popoarele să fie gata pentru ziua aceea.

*Cap. 8.13,14.

15. Alergătorii au plecat în grabă mare, după porunca împăratului.

Porunca a fost vestită și în capitala Susa. Și pe când împăratul și Haman stăteau și beau, cetatea Susa* era îngrozită.

*Cap. 8.15. Prov. 29.2.

Groaza și postul iudeilor

4.1. Mardoheu, aflând tot ce se petrecea, și-a sfâșiat* hainele, s-a îmbrăcat cu un sac și s-a presărat cu** cenușă. Apoi s-a dus în mijlocul cetății, scoțând cu putere strigăte* amare,

*2 Sam. 1.11. **Jos. 7.6. Ezech. 27.30. †Gen. 27.34.

2. și a mers până la poarta împăratului, a cărei intrare era oprită oricui era îmbrăcat cu un sac.

3. În fiecare ținut unde ajungea porunca împăratului și hotărârea lui a fost o mare jale printre iudei; posteau, plângeau și se boceau, și mulți se culcau în sac și cenușă.

4. Slujnicele Esterei și famenii ei au venit și i-au spus lucrul acesta. Și împărăteasa a rămas îngrozită. A trimis haine lui Mardoheu ca să-l îmbrace și să ia sacul de pe el, dar el nu le-a primit.

5. Atunci Estera a chemat pe Hatac, unul din famenii pe care-i pusese împăratul în slujba ei, și l-a însărcinat să se ducă să întrebe pe Mardoheu ce înseamnă lucrul acesta și de unde vine.

6. Hatac s-a dus la Mardoheu în locul deschis al cetății, înaintea porții împăratului.

7. Și Mardoheu i-a istorisit tot ce i se întâmplase și i-a spus suma* de argint pe care făgăduise Haman că o va da vistieriei împăratului în schimbul măcelăririi iudeilor.

*Cap. 3.9.

8. I-a dat și cuprinsul* poruncii vestite în Susa în vederea nimicirii lor, ca s-o arate Esterei și să-i spună totul. Și a poruncit ca Estera să se ducă la împărat să-l roage și să stăruie de el pentru poporul său.

*Cap. 3.14,15.

9. Hatac a venit și a spus Esterei cuvintele lui Mardoheu.

10. Estera a însărcinat pe Hatac să se ducă să spună lui Mardoheu:

11. „Toți slujitorii împăratului și poporul din ținuturile împăratului știu că este o lege* care pedepsește cu moartea pe oricine, fie bărbat, fie femeie, care intră la împărat, în curtea** dinăuntru, fără să fie chemat. Numai acela scapă cu viață căruia îi întinde împăratul toiagul lui împărătesc de aur. Și eu n-am fost chemată la împărat de treizeci de zile.”

*Dan. 2.9. **Cap. 5.1. †Cap. 5.2; 8.4.

12. Când s-au spus cuvintele Esterei lui Mardoheu,

13. Mardoheu a trimis următorul răspuns Esterei: „Să nu-ți închipui că numai tu vei scăpa dintre toți iudeii, pentru că ești în casa împăratului.

14. Căci, dacă vei tăcea acum, ajutorul și izbăvirea vor veni din altă parte pentru iudei, și tu și casa tatălui tău veți pieri. Și cine știe dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns la împărăție?”

15. Estera a trimis să spună lui Mardoheu:

16. „Du-te, strânge pe toți iudeii care se află în Susa și posteți pentru mine, fără să mâncați, nici să beți, trei zile*, nici noaptea, nici ziua. Și eu voi posti odată cu slujnicele mele; apoi voi intra la împărat, în ciuda legii; și, dacă** va fi să pier, voi pieri.”

*Cap. 5.1. **Gen. 43.14.

17. Mardoheu a plecat și a făcut tot ce-i poruncise Estera.

Estera merge la împărat

5.1. A treia* zi, Estera s-a îmbrăcat cu hainele împărătești și a venit în curtea dinăuntru** a casei împăratului, înaintea casei împăratului. Împăratul ședea pe scaunul lui împărătesc în casa împărătească, în fața ușii casei.

*Cap. 4.16. **Cap. 4.11; 6.4.

2. Când a văzut împăratul pe împărăteasa Estera în picioare în curte, ea a căpătat trecere* înaintea lui. Și împăratul** a întins Esterei toiagul împărătesc pe care-l ținea în mână. Estera s-a apropiat și a atins vârful toiagului.

*Prov. 21.1. **Cap. 4.11; 8.4.

3. Împăratul i-a zis: „Ce ai tu, împărăteasă Estero, și ce ceri? Chiar dacă ai cere jumătate* din împărăție, îți voi da.”

*Marc. 6.23.

4. Estera a răspuns: „Dacă împăratul găsește cu cale, să vină împăratul

astăzi cu Haman la ospățul pe care i l-am pregătit.”

5. Și împăratul a zis: „Duceți-vă îndată și aduceți pe Haman, cum dorește Estera.”

Împăratul s-a dus cu Haman la ospățul pe care-l pregătise Estera.

6. Și pe când beau* vin, împăratul a zis Esterei: „Care** este cererea ta? Ea îți va fi împlinită. Ce dorești? Chiar dacă ai cere jumătate din împărăție, o vei căpăta.”

*Cap. 7.2. **Cap. 9.12.

7. Estera a răspuns: „Iată ce cer și ce doresc.

8. Dacă am căpătat trecere înaintea împăratului și dacă găsește cu cale împăratul să-mi îndeplinească cererea și să-mi facă doriința, să mai vină împăratul cu Haman și la ospățul pe care li-l voi pregăti, și mâine voi da răspuns împăratului după porunca lui.”

Planul lui Haman

9. Haman a ieșit în ziua aceea vesel și cu inima mulțumită. Dar, când a văzut la poarta împăratului pe Mardoheu, care nu se scula*, nici nu se mișca înaintea lui, s-a umplut de mânie împotriva lui Mardoheu.

*Cap. 3.5.

10. A știut totuși să se stăpânească* și s-a dus acasă. Apoi a trimis să aducă pe prietenii săi și pe nevasta sa, Zereș.

*2 Sam. 13.22.

11. Haman le-a vorbit despre strălucirea bogățiilor lui, despre numărul fiilor* săi, despre tot ce făcuse împăratul ca să-l ridice în vrednicie și despre locul pe care i-l dăduse mai presus** de căpeteniile și slujitorii împăratului.

*Cap. 9.7, etc. **Cap. 3.1.

12. Și a adăugat: „Eu sunt chiar singurul pe care împărăteasa Estera l-a primit împreună cu împăratul la ospățul pe care l-a făcut, și sunt poftit și pe mâine la ea cu împăratul.

13. Dar toate acestea n-au nici un preț pentru mine câtă vreme voi vedea pe Mardoheu, iudeul acela, șezând la poarta împăratului.”

14. Nevasta sa, Zereș, și toți prietenii lui i-au zis: „Să se pregătească o spânzurătoare* înaltă de cincizeci de coți, și mâine dimineată cere** împăratului ca Mardoheu să fie spânzurat. Apoi vei merge vesel la ospățul cu împăratul.” Părerea aceasta a plăcut lui Haman și a pus să pregătească spânzurătoarea.

*Cap. 7.9. **Cap. 6.4. †Cap. 7.10.

Cinstea dată lui Mardoheu

6.1. În noaptea aceea, împăratul n-a putut să doarmă și a poruncit să-i aducă lângă el cartea* aducerilor aminte, Cronicile. Le-au citit înaintea împăratului,

*Cap. 2.23.

2. și s-a găsit scris ce descoperise Mardoheu cu privire la Bigtan și Tereș, cei doi fameni ai împăratului, păzitorii pragului, care voiseră să întindă mâna asupra împăratului Ahașveroș.

3. Împăratul a zis: „Ce cinste și mărire i s-a făcut lui Mardoheu pentru aceasta?” – „Nu i s-a făcut nimic”, au răspuns cei ce slujeau împăratului.

4. Atunci împăratul a zis: „Cine este în curte?” – „Haman venise în curtea de afară* a casei împăratului să** ceară împăratului să spânzure pe Mardoheu pe lemnul pe care-l pregătise pentru el.”

*Cap. 5.1. **Cap. 5.14.

5. Slujitorii împăratului i-au răspuns: „Haman este în curte.” Și împăratul a zis: „Să intre.”

6. Haman a intrat, și împăratul i-a zis: „Ce trebuie făcut pentru un om pe care vrea să-l cinstească împăratul?” Haman și-a zis în sine: „Pe cine altul decât pe mine ar vrea împăratul să-l cinstească?”

7. Și Haman a răspuns împăratului: „Omului pe care vrea împăratul să-l cinstească

8. trebuie să i se aducă haina împărătească, aceea cu care se îmbracă împăratul, și calul* pe care călărește împăratul și să i se pună cununa împărătească pe cap.

*1 Împ. 1.33.

9. Să se dea haina și calul uneia din căpeteniile de seamă ale împăratului, apoi să îmbrace cu haina pe omul acela pe care vrea să-l cinstească împăratul, să-l plimbe călare pe cal prin locul deschis al cetății și să se strige* înaintea lui: „Așa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!”

*Gen. 41.43.

10. Împăratul a zis lui Haman: „Ia îndată haina și calul, cum ai zis, și fă așa iudeului Mardoheu, care șade la poarta împăratului. Nu lăsa nefăcut nimic din ce ai spus.”

11. Și Haman a luat haina și calul, a îmbrăcat pe Mardoheu, l-a plimbat călare pe cal prin locul deschis al cetății și a strigat înaintea lui: „Așa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!”

12. Mardoheu s-a întors la poarta împăratului, și Haman s-a dus în grabă acasă, mâhnit și** cu capul acoperit.

*2 Cron. 26.20. **2 Sam. 15.30. Ier. 14.3.4.

13. Haman a istorisit nevastei sale, Zereș, și tuturor prietenilor săi tot ce i se întâmplase. Și înțelepții lui și nevasta sa, Zereș, i-au zis: „Dacă Mardoheu, înaintea căruia ai început să cazi, este din neamul iudeilor, nu vei putea face nimic împotriva lui, ci vei cădea înaintea lui.”

14. Pe când îi vorbeau ei încă, au venit famenii împăratului și au luat îndată pe Haman la ospățul* pe care-l pregătise Estera.

*Cap. 5.8.

Haman dat de gol

71. Împăratul și Haman s-au dus la ospăț la împărăteasa Estera.

2. În această a doua zi, împăratul a zis iarăși Esterei pe când beau* vin: „Care este cererea ta, împărăteasă Estero? Ea îți va fi împlinită. Ce dorești? Chiar dacă ai cere jumătate din împărăție, o vei căpăta.”

*Cap. 5.6.

3. Împărăteasa Estera a răspuns: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, împărate, și dacă găsește cu cale împăratul, dă-mi viața: iată cererea mea; și scapă pe poporul meu: iată dorința mea!

4. Căci eu și poporul meu suntem vânduți* să fim nimiciți, înjunghiați și prăpădiți. Măcar dacă am fi vânduți să fim robi și roabe, aș tăcea, dar vrăjmașul n-ar putea să înlocuiască pierderea făcută împăratului.”

*Cap. 3.9; 4.7.

5. Împăratul Ahașveros a luat cuvântul și a zis împărătesei Estera: „Cine și unde este acela care are de gând să facă așa?”

6. Estera a răspuns: „Apăsătorul, vrăjmașul este Haman, răul acesta!” Haman a rămas îngrozit în fața împăratului și a împărătesei.

7. Și împăratul, în mânia lui, s-a sculat și a părăsit ospățul, și s-a dus în grădina casei împărătești. Haman a rămas să-și ceară viața de la împărăteasa Estera, căci vedea bine că pierderea lui era hotărâtă în mintea împăratului.

8. Când s-a întors împăratul din grădina casei împărătești în odaia ospățului, a văzut pe Haman că se aruncase spre* patul pe care era Estera și i-a zis: „Cum, să mai și silești pe

împărăteasă, la mine, în casa împărătească?”

Cum au ieșit cuvintele acestea din gura împăratului, i-au și acoperit** fața lui Haman.

*Cap. 1.6. **Iov 9.34.

9. Și Harbona*, unul din famenii, a zis în fața împăratului: „Iată, spânzurațoarea** pregătită de Haman pentru Mardoheu, care a vorbit spre binele împăratului, este ridicată în casa lui Haman, la o înălțime de cincizeci de coți.” Împăratul a zis: „Haman să fie spânzurat pe ea!”

*Cap. 1.10. **Cap. 5.14. Ps. 7.16. Prov. 11.5.6.

10. Și au spânzurat* pe Haman pe spânzurațoarea pe care o pregătise el pentru Mardoheu. Și mânia împăratului s-a potolit.

*Ps. 37.35,36. Dan. 6.24.

Porunca pentru iudei

81. În aceeași zi, împăratul Ahașveros a dat împărătesei Estera casa lui Haman, vrăjmașul iudeilor. Și Mardoheu a venit înaintea împăratului, căci Estera arătase legătura ei de rudenie* cu el.

*Cap. 2.7.

2. Împăratul și-a scos inelul*, pe care-l luase înapoi de la Haman, și l-a dat lui Mardoheu. Estera, din partea ei, a pus pe Mardoheu peste casa lui Haman.

*Cap. 3.10.

3. Apoi Estera a vorbit din nou înaintea împăratului. S-a aruncat la picioarele lui, a plâns, l-a rugat să oprească urmările răutății lui Haman, agaghitul, și izbânda planurilor lui împotriva iudeilor.

4. Împăratul a întins toiagul* împărătesc de aur Esterei, care s-a ridicat și a stat în picioare înaintea împăratului.

*Cap. 4.11; 5.2.

5. Ea a zis atunci: „Dacă împăratul găsește cu cale și dacă am căpătat trecere înaintea lui, dacă lucrul pare potrivit împăratului și dacă eu sunt plăcută înaintea lui, să se scrie ca să se întoarcă scrisorile făcute de Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, și scrise de el cu gând să piardă pe iudeii care sunt în toate ținuturile împăratului.

6. Căci cum aș putea eu să văd nenorocirea* care ar atinge pe poporul meu și cum aș putea să văd nimicirea neamului meu?”

*Neem. 2.3. Cap. 7.4.

7. Împăratul Ahașveros a zis împărătesei Estera și iudeului Mardoheu: „Iată, am* dat Esterei casa lui Haman, și el a fost spânzurat pe spânzurațoare,

pentru că întinsese mâna împotriva iudeilor.

*Vers. 1. Prov. 13.22.

8. Scrieți, dar, în folosul iudeilor cum vă va plăcea, în numele împăratului, și pecetluiți cu inelul împăratului. Căci o scrisoare scrisă în numele împăratului și pecetluită cu inelul împăratului nu poate fi* desființată.”

*Cap. 1.19. Dan. 6.8,12,15.

9. Logofeții împăratului au fost chemați* în vremea aceea, în a douăzeci și treia zi a lunii a treia, adică luna Sivan, și au scris, după tot ce a poruncit Mardoheu, iudeilor, căpeteniilor oștirii, dregătorilor și mai marilor celor o sută douăzeci și șapte de ținuturi așezate de la India** la Etiopia, fiecărui ținut după scrierea lui, fiecărui popor după limba lui, și iudeilor după scrierea și limba lor.

*Cap. 3.12. **Cap. 1.1. †Cap. 1.22; 3.12.

10. Au scris* în numele împăratului Ahașveros și au pecetluit cu inelul împăratului. Au trimis scrisorile prin alergători călare pe cai și catări născuți din iepe.

*1 Imp. 21.8. Cap. 3.12,13.

11. Prin aceste scrisori, împăratul dădea voie iudeilor, ori în care cetate ar fi fost, să se adune și să-și apere viața, să nimicească, să omoare și să piardă, împreună cu pruncii și femeile lor, pe toți aceia din fiecare popor și din fiecare ținut care ar lua armele să-i lovească, și să le prădeze* averile.

*Cap. 9.10,15,16.

12. Aceasta să se facă într-o singură zi*, în toate ținuturile împăratului Ahașveros, și anume în a treisprezecea zi a lunii a douăsprezecea, adică luna Adar.

*Cap. 3.13, etc.; 9.1.

13. Aceste scrisori cuprindeau hotărârea* care trebuia vestită în fiecare ținut și dădeau de știre tuturor popoarelor că iudeii stau gata pentru ziua aceea ca să se răzbune pe vrăjmașii lor.

*Cap. 3.14,15.

14. Alergătorii călare pe cai și pe catări au plecat îndată și în toată graba, după porunca împăratului.

Hotărârea a fost vestită și în capitala Susa.

15. Mardoheu a ieșit de la împărat cu o haină împărătească albastră și albă, cu o mare cunună de aur și cu o mantie de in subțire și de purpură. Cetatea Susa* striga și se bucura.

*Cap. 3.15. Prov. 29.2.

16. Pentru iudei nu era decât fericire* și bucurie, veselie și slavă.

*Ps. 97.11.

17. În fiecare ținut și în fiecare cetate, pretutindeni unde ajungea porunca împăratului și hotărârea lui, a fost între iudei bucurie și veselie, ospețe și zile* de sărbătoare. Și mulți oameni dintre popoarele țării s-au făcut* iudei, căci îi apucase frica* de iudei.

*1 Sam. 25.8. Cap. 9.19,22. **Ps. 18.43.

†Gen. 35.5. Exod 15.16. Deut. 2.25; 11.25. Cap. 9.2.

Răzbunarea iudeilor

91. În luna* a douăsprezecea, adică luna Adar, în a treisprezecea zi a lunii, ziua în care** avea să se aducă la îndeplinire porunca și hotărârea împăratului și când vrăjmașii iudeilor nădăduiseră să stăpânească* peste ei, s-a întâmplat tocmai dimpotrivă, că iudeii au stăpânit asupra vrăjmașilor lor.

*Cap. 8.12. **Cap. 3.13. †2 Sam. 22.41.

2. Iudeii s-au strâns* în cetățile lor, în toate ținuturile împăratului Ahașveros, ca să pună mâna pe cei ce căutau să-i piardă*. Nimeni n-a putut să le stea împotriva, căci frica* de ei apucase pe toate popoarele!

*Vers. 16. Cap. 8.11. **Ps. 71.13,24. †Cap. 8.17.

3. Și toți mai marii ținuturilor, căpeteniile oștirii, dregătorii, slujbașii împăratului au sprijinit pe iudei, din pricina fricii pe care le-o insufla Mardoheu.

4. Căci Mardoheu era puternic în casa împăratului, și faima lui se răspândea în toate ținuturile, pentru că ajungea din ce în ce mai puternic*.

*2 Sam. 3.1. 1 Cron. 11.9. Prov. 4.18.

5. Iudeii au ucis cu lovituri de sabie pe toți vrăjmașii lor, i-au omorât și i-au prăpădit. Au făcut ce au vrut cu vrăjmașii lor.

6. În capitala Susa, iudeii au ucis și au prăpădit cinci sute de oameni,

7. și au înjunghiat pe Parșandata, Dalfon, Aspata,

8. Porata, Adalia, Aridata,

9. Parmașta, Arizai, Aridai și Vaiezata,

10. cei zece* fii ai lui Haman, fiul lui Hamedata, vrăjmașul iudeilor. Dar n-au pus mâna** pe averile lor.

*Cap. 5.11. Iov 18.19; 27.13-15. Ps. 21.10. **Cap. 8.11.

11. În ziua aceea, numărul celor ce fuseseră uciși în capitala Susa a ajuns la cunoștința împăratului.

12. Și împăratul a zis împărătesei Estera: „Iudeii au ucis și au prăpădit în capitala Susa cinci sute de oameni și pe cei zece fii ai lui Haman. Ce vor

fi făcut în celelalte ținuturi ale împăratului?... Care-ți* este cererea? Ea îți va fi împlinită. Ce mai dorești? Vei căpăta.“
*Cap. 5,6; 7,2.

13. Estera a răspuns: „Dacă împăratul găsește cu cale, să fie îngăduit iudeilor care sunt la Susa să facă și mâine după* porunca de azi și să spânzure** pe lemn pe cei zece fii ai lui Haman.“
*Cap. 8,11. **2 Sam. 21,6,9.

14. Și împăratul a poruncit să se facă așa. Porunca a fost adusă la cunoștința poporului din Susa. Au spânzurat pe cei zece fii ai lui Haman.

15. Iudeii care se aflau în Susa s-au strâns* din nou în a paisprezecea zi a lunii Adar și au ucis în Susa trei sute de oameni. Dar n-au pus** mâna pe averile lor.
*Vers. 2, Cap. 8,11. **Vers. 10.

16. Ceilalți iudei din celelalte ținuturi ale împăratului s-au strâns* și și-au apărât viața. Au căpătat astfel odihnă, scăpând de vrăjmașii lor, și au ucis șaptezeci și cinci de mii din cei ce le erau vrăjmași. Dar** n-au pus mâna pe averile lor.
*Vers. 2, Cap. 8,11. **Cap. 8,11.

Sărbătoarea Purim

17. Aceste lucruri s-au întâmplat în a treisprezecea zi a lunii Adar. În ziua a paisprezecea, iudeii s-au odihnit și au făcut din ea o zi de ospăț și de bucurie.

18. Cei ce se aflau la Susa s-au strâns în ziua a treisprezecea* și a paisprezecea, dar în ziua a cincisprezecea s-au odihnit și au făcut din ea o zi de ospăț și de bucurie.
*Vers. 11,15.

19. De aceea iudeii de la țară, care locuiesc în cetăți fără ziduri, au făcut din ziua a paisprezecea a lunii Adar o zi* de bucurie, de ospăț și de** sărbătoare, în care își trimit daruri unii altora.

*Deut. 16,11,14. **Cap. 8,17. †Vers. 22. Neem. 8,10,12.

20. Mardoheu a scris aceste lucruri și a trimis scrisori tuturor iudeilor din toate ținuturile împăratului Ahașveroș, de aproape și din depărtare.

21. Le porunca să prăznuiască în fiecare an ziua a paisprezecea și a cincisprezecea a lunii Adar,

22. ca zile în care căpătaseră odihnă scăpând de vrăjmașii lor. Le-a poruncit să prăznuiască luna în care întristarea lor se prefăcuse* în bucurie, și jalea lor, în zi de sărbătoare, și să facă din aceste zile niște zile de ospăț și de

bucurie, când să-și trimită** daruri de mâncare unii altora și să împartă daruri celor lipsiți.

*Ps. 30,11. **Vers. 19. Neem. 8,10.

23. Iudeii s-au îndatorat să facă ceea ce și începuseră să facă și ce le scrisese Mardoheu.

24. Căci Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, vrăjmașul tuturor iudeilor, făcuse planul* să-i piardă și aruncase Pur, adică sorțul, ca să-i omoare și să-i nimicească.
*Cap. 3,6,7.

25. Dar Estera, venind* înaintea împăratului, împăratul a poruncit în scris să întoarcă** asupra capului lui Haman planul cel rău pe care-l făcuse împotriva iudeilor și să-l spânzure pe lemn, pe el și pe fiii lui.

*Vers. 13,14. Cap. 7,5, etc.; 8,3, etc. **Cap. 7,10. Ps. 7,16.

26. De aceea zilele acestea s-au numit Purim, de la numirea Pur.

Potrivit cu tot cuprinsul acestei scrisori*, potrivit cu cele ce văzuseră ei înșiși și potrivit cu cele ce li se întâmplaseră,
*Vers. 20.

27. Iudeii au luat pentru ei, pentru sămânța lor și pentru toți cei ce se vor lipi* de ei hotărârea și îndatorirea neschimbătoare ca să prăznuiască în fiecare an aceste două zile, în felul rânduit și la vremea hotărâtă.

*Cap. 8,17. Isa. 56,3,6. Zah. 2,11.

28. Zilele acestea trebuiau să fie pomenite și prăznuite din neam în neam, în fiecare familie, în fiecare ținut și în fiecare cetate. Și zilele acestea Purim nu trebuiau desființate niciodată din mijlocul iudeilor, nici să se șteargă aducerea aminte de ele printre urmașii lor.

29. Împărăteasa Estera, fata lui Abihail*, și iudeul Mardoheu au scris stăruitor a doua oară pentru ca să întărească scrisoarea** privitoare la Purim.

*Cap. 2,15. **Vers. 20. Cap. 8,10.

30. Au trimis scrisori tuturor iudeilor, în cele o sută douăzeci și șapte* de ținuturi ale împăratului Ahașveroș. Ele cuprindeau cuvinte de pace și de credincioșie,
*Cap. 1,1.

31. Întărind ținerea acestor zile Purim la vremea hotărâtă, cum le rânduiseră iudeul Mardoheu și împărăteasa Estera pentru ei și cum și le rânduiseră și pentru ei înșiși și pentru sămânța lor, cu prilejul postului* lor și țipetelor lor.
*Cap. 4,3,16.

32. Porunca Esterei a întărit așezarea

acestei sărbători Purim, și lucrul acesta a fost scris în carte.

Lauda lui Mardoheu

10. Împăratul Ahașveroș a pus un bir asupra țării și asupra ostroavelor* mării.
*Gen. 10,5. Ps. 72,10. Isa. 24,15.

2. Toate faptele privitoare la puterea lui și isprăvile lui și amănuntele despre mărimea la care* a ridicat împăratul

pe Mardoheu, nu sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților Mezilor și Perșilor?
*Cap. 8,15; 9,14.

3. Căci Iudeul Mardoheu era cel dintâi* după împăratul Ahașveroș. El era cu vază între Iudei și iubit de mulțimea fraților săi, căci a căutat** binele poporului său și a vorbit pentru fericirea întregului său neam.

*Gen. 41,40. 2 Cron. 28,7. **Neem. 2,10. Ps. 122,8,9.

IOV

(Psalmul 73. Ecclesiastul 8,14. Ioan 9,3. Romani 9,20. 1 Corinteni 4,3-5,9.)

Propășirea lui Iov

1. Era în țara* Uț un om care se numea Iov**. Și omul acesta era fără prihană* și curat la suflet. El se temea*†† de Dumnezeu și se abătea de la rău.

*Gen. 22,20,21. **Ezec. 14,14. Iac. 5,11. †Gen. 6,9; 17,1. Cap. 2,3. ††Prov. 8,13; 16,6.

2. I s-au născut șapte fii și trei fete. 3. Avea șapte mii de oi, trei mii de cămile, cinci sute de perechi de boi, cinci sute de măgărițe și un foarte mare număr de slujitori. Și omul acesta era cel mai cu vază din toți locuitorii Răsăritului.

4. Fiii săi se duceau unii la alții și dădeau, rând pe rând, câte un ospăț. Și poșteau și pe cele trei surori ale lor să mănânce și să bea împreună cu ei.

5. Și, după ce treceau zilele de ospăț, Iov chema și sfințea pe fiii săi: se scula dis-de-diminează și aducea pentru fiecare din ei câte o ardere de tot*. Căci zicea Iov: „Poate că fiii mei au păcătuit și au supărat** pe Dumnezeu în inima lor.“ Așa avea Iov obicei să facă.
*Gen. 8,20. Cap. 42,8. **1 Împ. 21,10,13.

Satana cere să se atingă de Iov

6. Fiii lui Dumnezeu au venit* într-o zi** de s-au înfățișat înaintea Domnului. Și a venit și Satana în mijlocul lor.
*1 Împ. 22,19. Cap. 38,7. **Cap. 2,1.

7. Domnul a zis Satanei: „De unde vii?“ Și Satana a răspuns Domnului: „De la cutreierarea* pământului și de la plimbarea pe care am făcut-o pe el.“

*Cap. 2,2. Mat. 12,43. 1 Pet. 5,8.

8. Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană**

și curat la suflet, care se teme de Dumnezeu și se abate de la rău.“

*Cap. 2,3. **Vers. 1.

9. Și Satana a răspuns Domnului: „Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu?”

10. Nu l-ai* ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui? Ai binecuvântat lucrul** mâinilor lui, și turmele lui acoperă țara.

*Ps. 34,7. Isa. 5,2. **Ps. 128,1,2. Prov. 10,22.

11. Dar ia întinde-Ți* mâna și atinge-Te de tot ce are, și sunt încredințat că Te va blestema** în față.“

*Cap. 2,5; 19,21. **Isa. 8,21. Mal. 3,13,14.

12. Domnul a zis Satanei: „Iată, îți dau pe mână tot ce are, numai asupra lui să nu întinzi mâna.“

Și Satana a plecat dinaintea Domnului.

Răbdarea lui Iov

13. Într-o zi, pe când fiii și fiicele* lui Iov măncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâi născut,
*Ecl. 9,12.

14. a venit la Iov un sol, care a zis: „Boii arau și măgărițele pășteau lângă ei.

15. Și s-au aruncat niște Sabeeni asupra lor, i-au luat și au trecut pe slujitori prin ascuțișul sabiei. Numai eu am scăpat, ca să-ți dau de știre.“

16. Pe când vorbea el încă, a venit un altul și a zis: „Focul lui Dumnezeu a căzut din cer și a aprins oile și pe slujitorii tăi și i-a ars de tot. Numai eu am scăpat, ca să-ți dau de știre.“

17. Pe când vorbea el încă, a venit un altul și a zis: „Niște Haldeeni, înșirați în trei cete, s-au aruncat asupra

cămilelor, le-au luat și au trecut pe slujitori prin ascuțișul sabiei. Numai eu am scăpat, ca să-ți dau de știre.“

18. Pe când vorbea el încă, a venit un altul și a zis: „Fiii* tăi și fiicele tale mâncau și beau vin în casa fratelui lor întâi născut. *Vers. 4,13.

19. Și deodată, a venit un vânt mare de dincolo de pustiu și a izbit în cele patru colțuri ale casei: casa s-a prăbușit peste tineri, și au murit. Și am scăpat numai eu, ca să-ți dau de știre.“

20. Atunci Iov s-a sculat, și-a sfâșiat* mantaua și și-a tuns capul. Apoi, aruncându-se** la pământ, s-a închinat

*Gen. 37,29. Ezra 9,3. 1 Pet. 5,6.

21. și a zis: „Gol* am ieșit din pânțele mamei mele și gol mă voi întoarce în sânul pământului. Domnul a dat** și Domnul a luat† – binecuvântat†† fie Numele Domnului!“

*Ps. 49,17. Ecl. 5,15. 1 Tim. 6,7. **Ecl. 5,19. Iac. 1,17. †Mat. 20,15. ††Efes. 5,20. 1 Tes. 5,18.

22. În toate* acestea, Iov n-a păcătuit deloc și n-a vorbit nimic necuviincios împotriva lui Dumnezeu. *Cap. 2,10.

Satana învinuiește pe Iov

21. Fiii lui Dumnezeu au venit într-o zi* de s-au înfățișat înaintea Domnului. Și a venit și Satana în mijlocul lor și s-a înfățișat înaintea Domnului.

*Cap. 1,6.

2. Domnul a zis Satanei: „De unde vii?“ Și Satana a răspuns* Domnului: „De la cutreierarea pământului și de la plimbarea pe care am făcut-o pe el.“

*Cap. 1,7.

3. Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană* și curat la suflet. El se teme de Dumnezeu și se abate de la rău. El se ține tare** în neprihănirea lui, și tu Mă îndemni să-l pierd† fără pricină.“

**Cap. 1,1,8. **Cap. 27,5,6. †Cap. 9,17.

4. Și Satana a răspuns Domnului: „Piele pentru piele! Omul dă tot ce are pentru viața lui.

5. Dar ia întinde-Ți* mâna și atinge-Te de oasele** și de carnea lui, și sunt încredințat că Te va blestema în față.“

*Cap. 1,11. **Cap. 19,20.

6. Domnul* a zis Satanei: „Iată, ți-l dau pe mână: numai cruță-i viața.“

*Cap. 1,12.

7. Și Satana a plecat dinaintea Domnului.

Apoi a lovit pe Iov cu o bubă rea, din talpa* piciorului până în creștetul capului. *Isa. 1,6.

8. Și Iov a luat un ciob să se scarpine și a șezut pe cenușă*.

*2 Sam. 13,19. Cap. 42,6. Ezech. 27,30. Mat. 11,21.

9. Nevasta sa i-a zis: „Tu rămâi* neclintit în neprihănirea ta! Blestemă pe Dumnezeu, și mori!“*Cap. 21,15. **Vers. 3.

10. Dar Iov i-a răspuns: „Vorbești ca o femeie nebună. Ce! primim* de la Dumnezeu binele, și să nu primim și răul?“

În toate** acestea, Iov n-a păcătuit† deloc cu buzele lui.

*Cap. 1,21. Rom. 12,12. Iac. 5,10,11. **Cap. 1,22. †Ps. 39,1.

Cei trei prieteni vin la Iov

11. Trei prieteni* ai lui Iov, Elifaz din Teman**, Bildad din Șuah†, și Tofar din Naama, au aflat de toate nenorocirile care-l loviseră. S-au sfătuit și au plecat de acasă să se ducă să-i plângă de milă†† și să-l mângâie.

*Prov. 17,17. **Gen. 36,11. Ier. 49,7. †Gen. 25,2. ††Cap. 42,11. Rom. 12,15.

12. Ridicându-și ochii de departe, nu l-au mai cunoscut. Și au ridicat glasul și au plâns. Și-au sfâșiat mantalele și au aruncat* cu țărână în văzduh deasupra capetelor lor.

*Neem. 9,1. Plân. 2,10. Ezech. 27,30.

13. Și au șezut pe pământ lângă el șapte zile și șapte* nopți, fără să-i spună o vorbă, căci vedeau cât de mare îi este durerea. *Gen. 50,10.

Plângerea lui Iov

31. După aceea, Iov a deschis gura și a blestemat ziua în care s-a născut.

2. A luat cuvântul și a zis:

3. „Blestemată* să fie ziua în care m-am născut

și noaptea care a zis: „S-a zămislit un copil de parte bărbătească.“

*Cap. 10,18,19. Ier. 15,10; 20,14.

4. Prefacă-se în întuneric ziua aceea, să nu Se îngrijească Dumnezeu de ea din cer

și să nu mai strălucească lumina peste ea!

5. S-o cuprindă întunericul* și umbra morții,

nori groși să vină peste ea, și neguri de peste zi s-o înspăimânte!

*Cap. 10,21,22; 16,16; 28,3. Ps. 23,4; 44,19; 107,10,14. Ier. 13,16. Amos 5,8.

6. Noaptea aceea! S-o acopere întunericul,

să piară din an, să nu mai fie numărată între luni!

7. Da, steapă să fie noaptea aceea, ducă-se veselie din ea!

8. Blestemată să fie de cei ce blestemă zilele,

de cei ce* știu să întărească Leviatanul!;

*Ier. 9,17,18.

9. să se întunece stelele din amurgul ei, în zadar să aștepte lumina și să nu mai vadă genele zorilor zilei!

10. Căci n-a închis pânțele care m-a zămislit, nici n-a ascuns suferința dinaintea ochilor mei.

11. De ce* n-am murit în pânțele mamei mele?

De ce nu mi-am dat sufletul la ieșirea din pânțele ei?

*Cap. 10,18.

12. De ce am găsit genunchi* care să mă primească?

Și țâțe care să-mi dea lapte?

*Gen. 30,3. Isa. 66,12.

13. Acum aș fi culcat, aș fi liniștit, aș dormi și m-aș odihni

14. cu împărații și cei mari de pe pământ,

care și-au zidit falnice* morminte,

*Cap. 15,28.

15. cu domnitorii care aveau aur și și-au umplut casele cu argint.

16. Sau n-aș mai fi în viață, aș fi ca o stârpitură* îngropată,

*Ps. 58,8.

17. Acolo nu te mai necăjesc cei răi, acolo se odihnesc cei sleiți de puteri.

18. Acolo cei puși în lanțuri sunt lăsați toți în pace,

nu mai aud* glasul asupritorului;

*Cap. 39,7.

19. cel mic și cel mare sunt totuna acolo,

și robul scapă de stăpânul său.

20. Pentru ce dă* Dumnezeu lumină celui ce suferă

și viață celor amărâți** la suflet,

*Ier. 20,18. **1 Sam. 1,10. 2 Împ. 4,27. Prov. 31,6.

21. care așteaptă* moartea și nu vine; măcar că o doresc mai mult decât o comoră**,

*Apoc. 9,6. **Prov. 2,4.

22. care n-ar mai putea de bucurie și de veselie, dacă ar găsi mormântul? –

1. Sau: crocodil

23. Pentru ce, zic, dă El lumină omului care nu știe încotro să meargă, pe care îl îngrădește* Dumnezeu de toate părțile?

*Cap. 19,8. Plân. 3,7.

24. Suspinele îmi sunt hrana de toate zilele,

și jalea mi se varsă ca apa.

25. De ce mă tem, aceea mi se întâmplă;

de ce mi-e frică, de aceea am parte!

26. N-am nici liniște, nici pace, nici odihnă,

și necazul dă peste mine.“

Cuvântarea lui Elifaz către Iov

41. Elifaz din Teman a luat cuvântul și a zis:

2. „Dacă vom îndrăzni să-ți vorbim, te vei supăra?

Dar cine ar putea să tacă?

3. De multe ori tu ai învățat pe alții și ai întărit mâinile* slăbite. *Isa. 35,3.

4. Cuvintele tale au ridicat pe cei ce se clătinău

și ai întărit genunchii* care se îndoiu.

*Isa. 35,3.

5. Și acum, când este vorba de tine, ești slab!

Acum, când ești atins tu, te tulburi!

Nu este frica* ta de Dumnezeu sprijinul tău?

*Cap. 1,1.

6. Nădejdea* ta, nu-i neprihănirea ta?

*Prov. 3,26.

7. Adu-ți aminte, te rog: care nevinovat* a pierit?

Care oameni neprihăniți au fost nimiciți?

*Ps. 37,25.

8. După câte am văzut eu, numai cei ce ară* fărădelegea

și seamănă nelegiuirea îi secără roadele!

*Ps. 7,17. Prov. 22,8. Osea 10,13. Gal. 6,7,8.

9. Aceia pier prin suflarea lui Dumnezeu,

nimiciți de vântul mâniei Lui.

10. Mugetul leilor încetează, dinții* puilor de lei sunt zdrobiți!

*Ps. 58,6.

11. Leul* bătrân piere din lipsă de pradă,

și puii leoaicei se risipesc. *Ps. 34,10.

Toți oamenii sunt vinovați

12. Un cuvânt s-a furișat până la mine, și urechea mea i-a prins sunetele ușoare.

13. În clipa când* vedeniile de noapte frământă gândul,

când oamenii sunt cufundați într-un somn adânc,
14. m-a apucat groaza* și spaima, și toate oasele mi-au tremurat.

15. Un duh a trecut pe lângă mine... tot părul mi s-a zbârlit ca ariciul...

16. Un chip cu o înfățișare necunoscută era înaintea ochilor mei.

Și am auzit un glas care șoptea încetișor:

17. „Fi-va omul* fără vină înaintea lui Dumnezeu?

Fi-va el curat înaintea Celui ce l-a făcut?

18. Dacă n-are încredere Dumnezeu* nici în slujitorii Săi,

dacă găsește El greșeli chiar la îngerii Săi,

19. cu cât* mai mult la cei ce locuiesc în case** de lut,

care își trag obârșia din țărână și pot fi zdrobiți ca un vierme!

20. De dimineată până seara sunt* zdrobiți,

pier pentru totdeauna și nimeni nu ține seama de ei.

21. Li se* taie firul vieții: mor și tot n-au căpătat înțelepciunea**!

Nelegiuitul pier

51. Strigă acum! Cine îți va răspunde?

Căruia dintre sfinți îi vei vorbi?

2. Nebunul pierie ucis de mânia lui, prostul moare ucis de aprinderea lui.

3. Am* văzut pe un nebun prinzând rădăcină;

apoi deodată i-am blestemat locuința.

4. Fiii* lui n-au noroc, sunt călcați în picioare la poartă, și nimeni** nu-i scapă!

5. Secerișul lui este mâncat de cei flămânzi,

care vin să-l ia chiar și din spini, și averile lui sunt înghițite de oameni* însetați.

6. Nenorocirea nu răsare din țărână, și suferința nu incolțește din pământ.

7. Omul se naște* ca să sufere, după cum scânteia se naște ca să zboare.

Ajutorul este la Dumnezeu

8. Eu aș alerga la Dumnezeu, lui Dumnezeu l-aș spune necazul meu.

9. El face lucruri* mari și nepătrunse, minuni fără număr.

10. El varsă ploaia* pe pământ și trimite apă pe câmpii.

11. El înalță* pe cei smeriți și izbăvește pe cei necăjiți.

12. El nimicește* planurile oamenilor vicleni,

și mâinile lor nu pot să le împlinească.

13. El prinde* pe cei înțelepți în viclenia lor,

și planurile oamenilor înșelători sunt răsturnate:

14. dau peste întuneric în mijlocul* zilei,

băjbâie ziua namiaza mare ca noaptea.

15. Astfel, Dumnezeu ocrotește pe cel slab împotriva amenințărilor lor și-l scapă* din mâna celor puternici.

16. Așa* încât nădejdea sprijinește pe cel nenorocit,

iar fărâdelegea își închide gura.

La adăpostul lui Dumnezeu

17. Ferice* de omul pe care-l ceartă Dumnezeu!

Nu nesocoti muștrarea Celui Atotputernic.

18. El face* rana și tot El o leagă; El rănește, și mâna Lui tămăduiește.

19. De șase* ori te va izbăvi din necaz și de șapte** ori nu te va atinge răul.

20. El te va scăpa de moarte în vreme de foamete*

și de loviturile sabiei în vreme de război.

21. Vei fi la adăpost de biciul* limbii, vei fi fără teamă când va veni pustiirea.

22. Vei râde de pustiire ca și de foamete

și nu vei avea să te temi de fiarele* pământului.

23. Căci vei face legământ până și cu pietrele* câmpului,

și fiarele pământului vor fi în pace cu tine.

24. Vei avea fericire în cortul tău, îți vei găsi turmele întregi,

25. îți vei vedea sămânța* crescându-ți

și odraslele înmulțindu-se ca iarba** de pe câmp.

26. Vei intra în mormânt la bătrânețe*,

ca snopul strâns la vremea lui.

27. Iată ce am cercetat* și așa este! Ascultă, că sunt spre folosul tău!"

Răspunsul lui Iov

61. Iov a luat cuvântul și a zis:

62. „Oh! de ar fi cu puțință să mi se cântărească durerea

și să mi se pună toate nenorocirile în cumpănă,

3. ar fi mai grele decât nisipul* mării: de aceea îmi merg cuvintele până la nebulie!

4. Căci* săgețile Celui Atotputernic m-au străpuns,

sufletul meu le sughe otrava, și groaza** Domnului bagă fiori în mine!

5. Zbieră măgarul sălbatic când are verdeață?

Mugește boul când are de mâncare?

6. Poți mânca ce-i fără gust și fără sare? Are vreun gust albușul unui ou?

7. Orice lucru de care aș vrea să nu m-ating,

acela-i hrana mea, fie cât de grețoasă ea!

8. O, de mi s-ar asculta dorința și de mi-ar împlini Dumnezeu nădejdea!

9. De* ar vrea Dumnezeu să mă zdrobească,

întindă-și mâna și să mă prăpădească!

10. Îmi va rămâne măcar această mângâiere,

această bucurie în durerile cu care mă copleșește:

că* niciodată n-am călcat poruncile** Celui Sfânt.

*Fapt. 20.20. **Lev. 19.2. Isa. 57.15. Osea 11.9.

11. La ce să mai nădăjduiesc când nu mai pot?

La ce să mai aștept, când sfârșitul se știe?

12. Tăria mea oare este o tărie de piatră?

Trupul meu e de aramă?

13. Nu sunt eu lipsit de ajutor și n-a fugit mântuirea de mine?

Iov se tânguiește

14. Cel ce suferă* are drept la mila prietenului,

chiar dacă părăsește frica de Cel Atotputernic.

15. Frații* mei s-au arătat înșelători ca un pârau,

ca albia pâraielor** care trec.

16. Un sloi le tulbură cursul, zăpada se îngămădește pe ele;

17. vine arșița vremii și seacă, vine căldura soarelui și li se usucă albia.

18. Cete de călători se abat din drumul lor,

se cufundă în pustiu și pier.

19. Cetele celor din Tema* se uită țință la ele,

călătorii din Seba** sunt plini de nădejde când le văd.

20. Dar rămân înșelați* în nădejdea lor,

rămân uimiți când ajung la ele.

21. Așa sunteți* și voi acum pentru mine.

Voi îmi vedeți necazul și vă îngroziți**!

22. V-am zis eu oare: „Dați-mi ceva, cheltuiți din averile voastre pentru mine,

23. scăpați-mă din mâna vrăjmașului, răscumpărați-mă din mâna celor răi”?

24. Învățați-mă, și voi tăcea; faceți-mă să înțeleg în ce am păcătuit.

25. O, cât de înduplecătoare sunt cuvintele adevărului!

Dar ce dovedesc muștrările voastre?

26. Vreți să mă muștrați pentru tot ce am zis

și să nu vedeți decât vânt în cuvintele unui deznădăjduit?

27. Voi năpăstuiți pe orfan, prigoniiți* pe prietenul vostru,

28. Uitați-vă la mine, vă rog! Doar nu voi minți în față!

29. Întoarceți-vă*, nu fiți nedrepti; întoarceți-vă și mărturisiți că sunt nevinovat!
*Cap. 17.10.
 30. Este vreo nelegiuire pe limba mea, și nu deosebește gura mea ce este rău?

Iov deznădăduit

71. Soarta omului pe pământ este ca a unui ostaș*, și zilele lui sunt ca ale unui muncitor cu ziua.
*Cap. 14.5,13,14. Ps. 39.4.
 2. Cum suspină robul după umbră, cum își așteaptă muncitorul plata, 3. așa am eu parte de luni de durere*, și partea mea sunt nopți de suferință.
*Cap. 29.2.

4. Mă culc și zic:
 „Când mă voi scula*?
 Când se va sfârși noaptea?”
 Și mă satur de frământări până în revărsatul zorilor.
*Deut. 28.67. Cap. 17.12.
 5. Trupul mi se acoperă* cu viermi și cu o coajă pămâtoasă, pielea-mi crapă și se desface. *Isa. 14.11.
 6. Zilele mele* zboară mai iuți decât suveica țesătorului, se duc și nu mai am nici o nădejde!
*Cap. 9.25; 16.22; 17.11. Ps. 90.6; 102.11; 103.15; 144.4. Isa. 38.12; 40.6. Iac. 4.14.

7. Adu-Ți aminte, Dumnezeuule, că viața mea* este doar o suflare! Ochii mei nu vor mai vedea fericirea.
*Ps. 78.39; 89.47.
 8. Ochiul*, care mă privește, nu mă va mai privi; ochiul Tău mă va căuta, și nu voi mai fi.
*Cap. 20.9.

9. Cum se risipește norul și trece, așa nu se va mai ridica cel ce se* coboară în Locuința morților!
*2 Sam. 12.23.

10. Nu se va mai întoarce în casa lui și nu-și va mai cunoaște locul* în care locuia.
*Cap. 8.18; 20.9. Ps. 103.16.
 11. De aceea nu-mi* voi ține gura, ci voi vorbi în neliniștea inimii mele, mă voi tănguî** în amărăciunea sufletului meu.
*Ps. 39.1,9; 40.9. **1 Sam. 1.10. Cap. 10.1.

12. Oare o mare sunt eu, sau un balaure de mare, de-ai pus strajă în jurul meu?
 13. Când* zic: „Patul mă va ușura, culcușul îmi va alina durerile,”
*Cap. 9.27.

14. atunci mă înspăimântă prin visuri, mă îngrozești prin vedenii.

15. Ah! aș vrea mai bine gătuirea, mai bine moartea decât aceste oase!
 16. Le disprețuiesc*!... nu voi trăi în veci...

Lasă-mă**, căci doar o suflare mi-e viața†!
*Cap. 10.1. **Cap. 10.20; 14.6. Ps. 39.13. †Ps. 62.9.

17. Ce este* omul, ca să-Ți pese atât de mult de el, ca să iei seama la el, *Ps. 8.4; 144.3. Evr. 2.6.
 18. să-l cercetezi în toate diminețile și să-l încerci în toate clipele?
 19. Când vei înceta odată să mă privești?

Când îmi vei da răgaz să-mi înghit scuipatul?
 20. Dacă am păcătuit, ce pot să-Ți fac, Păzitorul* oamenilor?
 Pentru ce m-ai pus** țintă săgeților Tale, de am ajuns o povară chiar pentru mine însumi?
*Ps. 36.6. **Cap. 16.12. Ps. 21.12. Plân. 3.12.

21. Pentru ce nu-mi ierți păcatul și pentru ce nu-mi uiți fărădelegea? Căci voi adormi în țărână, Și când mă vei căuta, nu voi mai fi!“

Cuvântarea lui Bildad

81. Bildad din Șuah a luat cuvântul și a zis:

2. „Până când vrei să vorbești astfel și până când vor fi cuvintele gurii tale ca un vânt puternic?

3. Oare va răsturna* Dumnezeu dreptul?

Sau va răsturna Cel Atotputernic dreptatea?
*Gen. 18.25. Deut. 32.4. 2 Cron. 19.7. Cap. 34.12,17. Dan. 9.14. Rom. 3.5.

4. Dacă fiii tăi au păcătuit* împotriva Lui, i-a dat pe mâna păcatului.
*Cap. 1.5,18.

5. Dar tu, dacă* alergi la Dumnezeu, dacă rogi pe Cel Atotputernic,
*Cap. 5.8; 11.13; 22.23, etc.

6. dacă ești curat și fără prihană, atunci negreșit, El va veghea asupra ta

și va da înapoi fericirea locuinței tale nevinovate.

7. Vechea ta propășire va fi mică față de cea de mai târziu.

Învățămintă din pățania celor dinainte

8. Întreabă* pe cei din neamurile trecute și ia aminte la pățania părinților lor. —
*Deut. 4.32; 32.7. Cap. 15.18.

9. Căci noi* suntem de ieri și nu știm nimic, zilele noastre pe pământ nu sunt decât o umbră. —

*Gen. 47.9. 1 Cron. 29.18. Cap. 7.6. Ps. 39.5; 102.11; 144.4.
 10. Ei te vor învăța, îți vor vorbi și vor scoate din inima lor aceste cuvinte:

11. „Crește papura fără baltă? Crește trestia fără umezeală?

12. Fiind încă* verde și fără să se taie, ea se usucă mai repede decât toate ierburile.
*Ps. 129.6. Ier. 17.6.

13. Așa se întâmplă tuturor celor ce uită pe Dumnezeu, și nădejdea* celui nelegiuit va pieri.
*Cap. 11.20; 18.14; 27.8. Ps. 112.10. Prov. 10.28.

14. Încrederea lui este zdrobită, și sprijinul lui este o pânză de păianjen.

15. Se biziue* pe casa lui, dar nu este tare;

se prinde de ea, dar nu ține. *Cap. 27.18.

16. Cum dă soarele, înverzește, își întinde ramurile peste grădina sa, 17. își împletește rădăcinile printre pietre, pătrunde până în ziduri.

18. Dar dacă-l smulgi* din locul în care stă, locul acesta se leapădă de el și zice:

„Nu știu să te fi cunoscut vreodată!“
*Cap. 7.10; 20.9. Ps. 37.36.

19. Iată, așa sunt desfătările pe care i le aduc căile vieții lui; apoi din* același pământ răsar alții după el.
*Ps. 113.7.

20. Nu, Dumnezeu nu leapădă pe omul fără prihană și nu ocrotește pe cei răi.

21. Ba încă, El îți umple gura cu strigăte de bucurie, și buzele cu cântări de veselie.

22. Vrajmașii tăi vor fi acoperiți* de rușine, iar cortul celor răi va pieri.“
*Ps. 35.26; 109.29.

Răspunsul lui Iov

91. Iov a luat cuvântul și a zis:

2. „Știu bine că este așa. Și cum ar putea omul să-și scoată* dreptate înaintea lui Dumnezeu?

*Ps. 143.2. Rom. 3.20.

3. Dacă ar voi să se certe cu El, din o mie de lucruri n-ar putea să răspundă la unul singur.

4. A Lui* este înțelepciunea și atotputernicia: cine I s-ar putea împotrivi fără să fie pedepsit?
*Cap. 36.5.

5. El mută deodată munții și-i răstoarnă în mânia Sa.

6. Zguduie* pământul din temelii** lui, de i se clatină stâlpii.

*Isa. 2.19,21. Hag. 2.6,21. Evr. 12.26. **Cap. 26.11.

7. Poruncește soarelui, și soarele nu mai răsare;

și ține stelele sub pecetea Lui.

8. Numai El* întinde cerurile și umblă pe înălțimile mării.

9. El a făcut* Ursul mare, luceafărul de seară și Ralițele și stelele din ținuturile de miazăzi.
*Gen. 1.6. Ps. 104.2,3.

10. El face* lucruri mari și nepătrunse,

minuni fără număr. *Cap. 5.9. Ps. 71.15.

11. Iată*, El trece pe lângă mine, și nu-L văd,

Se duce și nu-L zăresc. *Cap. 23.8,9; 35.14.

12. Dacă* apucă El, cine-L va opri? Cine-I va zice: „Ce faci?“

*Isa. 45.9. Ier. 18.6. Rom. 9.20.

13. Dumnezeu nu-și întoarce mânia; sub El se pleacă toți sprijinatorii mândriei*.

14. Și eu, cum să-I răspund? Ce cuvinte să aleg?

15. Chiar dacă aș* avea dreptate, nu l-aș răspunde.

Nu pot decât să mă rog Judecătorului.
*Cap. 10.15.

16. Și chiar dacă m-ar asculta când îl chem, tot n-aș putea crede că mi-a ascultat glasul;

17. El, care mă izbește ca într-o furtună,

care îmi înmulțește fără pricină* rănile,
*Cap. 2.3; 34.6.

18. care nu mă lasă să răsuflu, mă satură de amărăciune.

19. Să alerg la putere? El este Atotputernic.

La dreptate? Cine mă va apăra?

20. Oricâtă dreptate aș avea, gura mea mă va osândi;

și oricât de nevinovat aș fi, El mă va arăta ca vinovat.

21. Nevinovat! Sunt; dar nu țin la viață, îmi disprețuiesc viața.

22. Ce-mi pasă la urma urmei? Căci, îndrăznesc s-o spun:

El nimicește pe cel nevinovat* ca și pe cel vinovat.
*Ecl. 9.2,3. Ezech. 21.3.

23. Și dacă biciul ar pricinui măcar îndată moartea!...

Dar El râde de încercările celui nevinovat.

24. Pământul este dat pe mâinile celui nelegiuit;

El acoperă* ochii judecătorilor; de nu El, apoi cine altul?

*2 Sam. 15.30; 19.4. Ier. 14.4.

25. Zilele* mele aleargă mai iuți decât un alergător;

fug fără să fi văzut fericirea;

*Cap. 7.6,7.

26. trec ca și corăbiile cele iuți, ca vulturul* care se repede asupra prăzii.

*Hab. 1.8.

27. Dacă* zic: „Vreau să-mi uit suferințele,

să-mi las întristarea și să fiu voios”,

*Cap. 7.13.

28. sunt îngrozit* de toate durerile mele.

Știu că nu mă vei scoate nevinovat**.

*Ps. 119.120. **Exod. 20.7.

29. Și dacă voi fi judecat vinovat,

pentru ce să mă mai trudesca degeaba?

30. Chiar dacă* m-aș spăla cu zăpadă,

chiar dacă mi-aș curăța mâinile cu leșie,

*Ier. 2.22.

31. Tu tot m-ai cufunda în mocirlă, de s-ar scărbi până și hainele de mine!

32. Căci El nu* este un om ca mine, ca să-l pot răspunde

și să mergem împreună la judecată.

*Ecl. 6.10. Isa. 45.9. Ier. 49.9. **Rom. 9.20.

33. Nici nu* este vreun mijlocitor între noi,

care să-și pună mâna peste noi amândoi.

*Vers. 19. 1 Sam. 2.25.

34. Să-și tragă* însă varga deasupra mea

și să nu mă mai tulbure spaima Lui.

*Cap. 13.20-22; 33.7. Ps. 39.10.

35. Atunci voi vorbi și nu mă voi teme de El.

Altfel, nu sunt stăpân pe mine.

10. M-am dezgustat* de viață!

Voi da drum slobod plângerii mele,

voi vorbi** în amărăciunea sufletului meu.

*1 Împ. 19.4. Cap. 7.16. Iona 4.3,8. **Cap. 7.11.

2. Eu zic lui Dumnezeu: „Nu mă osândi!

Arată-mi pentru ce Te cerți cu mine!

3. Îți place să chinuiești, să disprețuiești făptura mâinilor Tale,

în timp ce faci să-Ți strălucească bunăvoința peste sfatul celor răi?

4. Oare ai ochi de carne, sau vezi* cum vede un om?

*1 Sam. 16.7.

5. Zilele Tale sunt ca zilele omului, și anii Tăi ca anii lui,

6. ca să cercetezi fărădelegea mea și să cauți păcatul meu,

7. când* știi bine că nu sunt vinovat și că nimeni nu mă poate scăpa din mâna Ta?

*Ps. 139.1,2.

8. Mâinile* Tale m-au făcut și m-au zidit,

ele m-au întocmit în întregime... Și Tu să mă nimicești!

*Ps. 119.73.

9. Adu-Ți aminte* că Tu m-ai lucrat ca lutul;

și vrei din nou să mă prefaci în țărână?

*Gen. 2.7; 3.19. Isa. 64.8.

10. Nu m-ai* muls ca laptele? Nu m-ai încheat ca brânza?

*Ps. 139.14-16.

11. M-ai îmbrăcat cu piele și carne, m-ai ținut cu oase și vine;

12. mi-ai dat bunăvoința Ta și viața, m-ai păstrat cu suflarea prin îngrijirile și paza Ta.

13. Iată totuși ce ascundeai în inima Ta,

iată, știu acum, ce aveai de gând:

14. că, dacă păcătuiesc, să mă* pânzești

și să nu-mi ierți fărădelegea.

*Ps. 139.1.

15. Dacă sunt vinovat, vai* de mine! Dacă sunt nevinovat*, nu îndrăznesc să-mi ridic capul,

sătul de rușine și cufundat în ticăloșia* mea.

*Isa. 3.11. **Cap. 9.12,15,20,21. †Ps. 25.18.

16. Și dacă îndrăznesc să-l ridic, mă urmărești* ca un leu,

mă lovești cu lucruri de mirat,

*Isa. 38.13. Plân. 3.10.

17. Îmi pui înainte noi martori împotriva,

Îți crește mânia împotriva mea și mă năpădești cu o droaie de nenorociri.

18. Pentru ce* m-ai scos din pantecele mamei mele?

O, de aș fi murit, și ochiul să nu mă fi văzut!

*Cap. 3.11.

19. Aș fi ca și cum n-aș fi fost,

și din pantecele mamei mele aș fi trecut în mormânt!“

20. Nu sunt* zilele mele destul de puține?

Să mă lase** dar, să plece* de la mine, și să răsuflu puțin,

*Cap. 7.6,16; 8.9. Ps. 39.5. **Ps. 39.13. †Cap. 7.16,19.

21. înainte de a mă duce, ca să nu mă mai întorc,

22. în țara* întunericului și a umbrei** morții,

în țara negurii adânci, unde domnește umbra morții și neorânduiala

și unde lumina este ca întunericul!“

*Ps. 88.12. **Ps. 23.4.

Cuvântarea lui Țofar

11. Țofar din Naama a luat cuvântul și a zis:

2. „Să rămână această năvală de cuvinte fără răspuns

și să creadă limbutul că are dreptate?

3. Vor face vorbele tale deșarte pe oameni să tacă?

Și-ți vei bate joc de alții, fără să te faci cineva de rușine?

4. Tu zici*: „Felul meu de a vedea este drept,

și sunt curat în ochii Tăi.“ —

*Cap. 6.10; 10.7.

5. Ah! de ar vrea Dumnezeu să vorbească,

de Și-ar deschide buzele să-ți răspundă

6. și de ți-ar descoperi tainele înțelepciunii Lui,

ale înțelepciunii Lui nemărginite, ai vedea atunci că nu-ți* răsplătește

totuși după fărădelegea ta.

*Ezra 9.13.

7. Poți spune tu că poți pătrunde* adâncimile lui Dumnezeu,

că poți ajunge la cunoștința desăvârșită a Celui Atotputernic?

*Ecl. 3.11. Rom. 11.33.

8. Cât cerurile-i de înaltă: ce poți face?

Mai adâncă decât Locuința morților: ce poți ști?

9. Întinderea ei este mai lungă decât pământul

și mai lată decât marea.

10. Dacă* apucă, dacă închide și cheamă El la judecată, cine-L poate opri?

*Cap. 9.12; 12.14. Apoc. 3.7.

11. Căci El* cunoaște pe făcătorii de rele,

vede ușor pe vinovați.

*Ps. 10.11,14; 35.22; 94.11.

12. Omul* dimpotrivă, are minte de nebun

și s-a născut ca mânzul unui măgar sălbatic!

*Ps. 73.22; 92.6. Ecl. 3.18. Rom. 1.22.

13. Tu, îndreaptă-ți* inima** spre Dumnezeu,

întinde-ți* mâinile spre El.

*Cap. 5.8; 22.21. **1 Sam. 7.3. Ps. 78.8. †Ps. 88.9; 143.6.

14. Depărtează-te de fărădelege și nu lăsa nedreptatea* să locuiască în cortul tău.

*Ps. 101.3.

15. Și atunci*, îți vei ridica fruntea fără teamă,

vei fi tare și fără frică;

*Gen. 4.5,6. Cap. 22.26. Ps. 119.6. 1 Ioan 3.21.

16. îți vei uita* suferințele, și-ți vei aduce aminte de ele ca de niște ape care s-au scurs.

*Isa. 65.16.

17. Zilele tale vor străluci mai tare* decât soarele la amiază,

întunericul tău va fi ca lumina dimineții.

*Ps. 37.6; 112.4. Isa. 58.8,10.

18. Vei fi plin de încredere, și nădejdea nu-ți va fi zadarnică.

Te vei uita în jurul tău și vei vedea că te poți odihni* liniștit.

*Lev. 26.5,6. Ps. 3.5; 4.8. Prov. 3.24.

19. Te vei culca și nimeni nu te va tulbura,

și mulți vor umbla după bunăvoința ta.

20. Dar ochii* celor răi se vor topi; ei n-au loc de scăpare:

moartea, iată nădejdea** lor!“

*Lev. 26.16. Deut. 28.65. **Cap. 8.14; 18.14. Prov. 11.7.

Răspunsul lui Iov

12. Iov a luat cuvântul și a zis:

2. „S-ar putea zice, în adevăr, că neamul omenesc sunteți voi

și că odată cu voi va muri și înțelepciunea!

3. Am* și eu minte ca voi, nu sunt mai prejos decât voi.

Și cine nu știe lucrurile pe care le spuneți voi?

*Cap. 13.2.

4. Eu sunt de batjocura* prietenilor mei, când** cer ajutorul lui Dumnezeu:

dreptul, nevinovatul, de batjocură!

*Cap. 16.10; 17.2,6; 21.3; 30.1. **Ps. 91.15.

5. Dispreț în nenorocire! — iată zicerea celor fericți:

dă brânci cui alunecă cu piciorul!

6. Jefuitorilor li se lasă corturile în pace*,

celor ce mânia pe Dumnezeu le merge bine,

măcar că dumnezeul lor este în pumn.

*Cap. 21.7. Ps. 37.1,35; 73.11,12; 92.7. Ier. 12.1. Mal. 3.15.

7. Întreabă dobitoacele, și te vor învăța,
păsările cerului, și îți vor spune;
8. vorbește pământului, și te va învăța;

și peștii mării îți vor povesti.
9. Cine nu vede în toate acestea dovada că mâna Domnului a făcut asemenea lucruri?

10. El ține în mână* sufletul a tot ce trăiește,
sufklarea oricărui trup omenesc.

*Num. 16.22. Dan. 5.23. Fapt. 17.28.

11. Nu deosebește* urechea cuvintele,
cum gustă cerul gurii mâncărurile?

*Cap. 34.3.

12. La bătrâni* se găsește înțelepciunea,
și într-o viață lungă e priceperea.

*Cap. 32.7.

13. La Dumnezeu* este înțelepciunea și puterea;
sfatul și priceperea ale Lui sunt.

*Cap. 9.4; 36.5.

14. Ce dărmă* El, nu va fi zidit din nou;

pe cine-l închide** El, nimeni nu-l va scăpa.

*Cap. 11.10. **Isa. 22.22. Apoc. 3.7.

15. El oprește* apele și totul se usucă;

El le dă** drumul, și pustiesc pământul.

*1 Împ. 8.35; 17.1. **Gen. 7.11, etc.

16. El* are puterea și înțelepciunea;
El stăpânește pe cel ce se rătăcește sau rătăcește pe alții.

*Vers. 13.

17. El ia robi pe sfetnici
și tulbură* mintea judecătorilor.

*2 Sam. 15.31; 17.14,23. Isa. 19.12; 29.14. 1 Cor. 1.19.

18. El dezleagă legătura împăraților
și le pune o frânghie în jurul coapselor.

19. El ia robi pe preoți;
El răstoarnă pe cei puternici.

20. El taie* vorba celor meșteri la vorbă;

El ia mintea celor bătrâni.

*Cap. 32.9. Isa. 3.1-3.

21. El varsă* disprețul asupra celor mari;

El dezleagă brâul celor tari.

*Ps. 107.40. Dan. 2.21.

22. El descoperă* ce este ascuns în întuneric,

El aduce la lumină umbra morții.

*Dan. 2.22. Mat. 10.26. 1 Cor. 4.5.

23. El face* pe neamuri să crească și El le nimicește;

El le întinde până departe și El le aduce înapoi în hotarele lor.

*Ps. 107.38. Isa. 9.3; 26.15.

24. El ia mintea căpeteniilor poporului,

El îi face* să rătăcească în pustiiuri fără drum,

*Ps. 107.4,40.

25. unde* băjbăie prin întuneric și nu văd deslușit;

El îi face să se** elatine ca niște oameni beți.

*Deut. 28.29. Cap. 5.14. **Ps. 107.27.

13 1. Iată, ochiul meu a văzut toate acestea,
urechea mea a auzit și a luat seama.

2. Ce* știți voi, știu și eu,
nu sunt mai prejos decât voi.

*Cap. 12.3.

3. Dar* vreau să vorbesc acum Celui Atotputernic,

vreau să-mi apăr pricina înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 23.3; 31.35.

4. Căci voi sunteți niște făuritori de minciuni,

sunteți cu toții niște doctori* de nimic.

*Cap. 6.21; 16.2.

5. O, de ați fi tăcut,
ce înțelepciune* ați fi arătat!

*Prov. 17.28.

6. Acum, ascultați, vă rog, apărarea mea

și luați aminte la răspunsul buzelor mele!

7. Vreți să vorbiți lucruri nedrepte din dragoste pentru Dumnezeu?

Și să spuneți minciuni, ca să-L apărați?

8. Vreți să țineți cu El
și să faceți pe apărătorii lui Dumnezeu?

9. Dacă vă va cerceta El, va găsi bine oare?

Sau vreți să-L înșelați cum înșelați pe un om?

10. Nu, nu; ci El vă va osândi,
dacă în ascuns nu lucrați decât

părtinindu-L pe El.

11. Nu vă înfricoșează măreția Lui?
Și nu cade groaza Lui peste voi?

12. Părerile voastre sunt păreri de cenușă,

întăriturile voastre sunt întărituri de lut.

13. Tăceți, lăsați-mă, vreau să vorbesc!

Întâmplă-mi-se ce mi s-ar întâmpla.

14. Îmi voi lua carnea* în dinți
și îmi voi pune viața** în joc.

*Cap. 18.4. **1 Sam. 28.21. Ps. 119.109.

15. Da, mă va ucide*: n-am nimic de nădăjduit;

dar îmi** voi apăra purtarea în fața Lui.

*Ps. 23.4. Prov. 14.32. **Cap. 27.5.

16. Chiar și lucrul acesta poate sluji la scăparea mea,

căci un nelegiuit nu îndrăznește să vină înaintea Lui.

17. Ascultați, ascultați cuvintele mele,
luați aminte la cele ce voi spune.

18. Iată-mă sunt gata să-mi apăr pricina,

căci știu că am dreptate.

19. Are cineva* ceva de spus împotriva mea?

Atunci tac și vreau să mor.

*Cap. 33.6. Isa. 50.8.

20. Numai* două lucruri fă-mi,
și nu mă voi ascunde de Fața Ta:

*Cap. 9.34; 33.7.

21. Trage-Ți* mâna de pe mine
și nu mă mai tulbura cu groaza Ta.

*Ps. 39.10.

22. Apoi cheamă-mă și-Ți voi răspunde;

sau lasă-mă să vorbesc eu și răspunde-mi Tu!

23. Câte fărădelegi și păcate am făcut?

Arată-mi călcările de Lege și păcatele mele.

24. Pentru ce Îți* ascunzi Fața
și mă iei drept** vrăjmaș?

*Deut. 32.20. Ps. 13.1; 44.24; 88.14. Isa. 8.17. **Deut. 32.42. Rut 1.21. Cap. 16.9; 19.11; 33.10. Plân. 2.5.

25. Vrei să* lovești o frunză suflată de vânt?

Vrei să urmărești un pai uscat? *Isa. 42.3.

26. Pentru ce să mă lovești cu suferințe amare

și să mă pedepsești* pentru greșeli din tinerețe?

*Cap. 20.11. Ps. 25.7.

27. Pentru ce să-mi pui* picioarele în butuci,

să-mi pândești toate mișcările,
să pui hotar pașilor mei,

*Cap. 33.11.

28. când trupul meu cade în putrezire ca o haină mâncată de molii?

14 1. Omul născut din femeie are viața scurtă, dar plină* de necazuri.

*Cap. 5.7. Ecl. 2.23.

2. Se naște* și e tăiat ca o floare;

fuge și piere ca o umbră.

*Cap. 8.9. Ps. 90.5,6,9; 102.11; 103.15; 144.4. Isa. 40.6. Iac. 1.10,11; 4.14. 1 Pet. 1.24.

3. Și asupra lui* ai Tu ochiul deschis!

Și pe mine mă tragi** la judecată cu Tine!

*Ps. 144.3. **Ps. 143.2.

4. Cum ar putea* să iasă dintr-o ființă necurată un om curat?

Nu poate să iasă nici unul.

*Gen. 5.3. Ps. 51.5. Ioan 3.6. Rom. 5.12. Efes. 2.8.

5. Dacă* zilele lui sunt hotărâte,
dacă i-ai numărat lunile,

dacă i-ai însemnat hotarul pe care nu-l va putea trece,

*Cap. 7.1.

6. întoarce-Ți* măcar privirile de la el și dă-i răgaz,

să aibă măcar bucuria pe care o are simbriașul** la sfârșitul zilei.

*Cap. 7.16,19; 10.20. Ps. 39.13. **Cap. 7.1.

7. Un copac, și tot are nădejde:
căci când este tăiat* odrăslește din nou

și iar dă lăstari.

*Vers. 14.

8. Când i-a îmbătrânit rădăcina în pământ,

când îi piere trunchiul în țărână,

9. înverzește iarăși de mirosul apei
și dă ramuri de parcă ar fi sădit din nou.

10. Dar omul când moare, rămâne întins;

omul, când își dă sufletul, unde mai este?

11. Cum pier apele din lacuri
și cum seacă și se usucă râurile,

12. așa se culcă și omul și nu se mai scoală;

cât* vor fi cerurile, nu se mai deșteaptă

și nu se mai scoală din somnul lui.

*Ps. 102.26. Isa. 51.6; 65.17; 66.22. Fapt. 3.21. Rom. 8.20. 2 Pet. 3.7,10,11. Apoc. 20.11; 21.1.

13. Ah! de m-ai ascunde în Locuința morților,

de m-ai acoperi până-Ți va trece mânia

și de mi-ai rândui o vreme când Îți vei aduce iarăși aminte de mine!

14. Dacă omul odată mort ar putea să mai învie,

aș* mai trage nădejde în tot timpul suferințelor mele,

până** mi se va schimba starea în care mă găsesc.

*Cap. 13.15. **Vers. 7.

15. Atunci m-ai* chema, și Ți-aș răspunde,

și Ți-ar fi dor de făptura mâinilor Tale.

*Cap. 13.22.

16. Dar astăzi îmi numeri* pașii, ai ochiul asupra păcatelor mele;
*Cap. 10.6,14; 13.27; 31.4; 34.21. Ps. 56.8; 139.1-3. Prov. 5.21. Ier. 32.19.

17. Călcările mele de Lege* sunt pecetluite într-un mănunchi, și născocești fărădelegi în sarcina mea.
*Deut. 32.34. Osea 13.12.

18. Cum se prăbușește muntele și piere, cum piere stâncă din locul ei, 19. cum este mâncată piatra de ape și cum este luat pământul de râu: așa nimicești Tu nădejdea omului. 20. Îl urmărești întruna, și se duce; îi schimonosești fața și apoi îi dai drumul. 21. De ajuns fiii lui la cinste, el* nu știe nimic; de sunt înjosiți, habar n-are.
*Ecl. 9.5. Isa. 63.16.

22. Numai pentru el simte durere în trupul lui, numai pentru el simte întristare în sufletul lui.“

A doua cuvântare a lui Elifaz

15 1. Elifaz din Teman a luat cuvântul și a zis:
2. „Se cade să dea înțeleptul ca răspuns înțelepciune deșartă? Sau să-și umfle pieptul cu vânt de răsărit?
3. Să se apere prin cuvinte care n-ajută la nimic și prin cuvântări care nu slujesc la nimic?
4. Tu nimicești chiar și frica de Dumnezeu, nimicești orice simțire de evlavie față de Dumnezeu.

5. Nelegiuirea ta îți cârmuiește gura, și împrumuți vorbirea oamenilor vicleni. 6. Nu eu, ci gura* ta te osândește, buzele tale mărturisesc împotriva ta.
*Luca. 19.22.

7. Tu ești omul care s-a născut întâi? Te-ai născut* tu înaintea dealurilor?
*Ps. 90.2. Prov. 8.25.

8. Ai fost tu* la sfaturile lui Dumnezeu; și ai sorbit din ele înțelepciune pentru tine?
*Rom. 11.34. 1 Cor. 2.11.

9. Ce* știi tu și să nu știm și noi? Ce cunoștință ai tu pe care să n-o avem și noi?
*Cap. 13.2.

10. Între* noi sunt peri albi, bătrâni, oameni mai înziliți decât tatăl tău.
*Cap. 32.6,7.

11. Puțin lucru sunt mângâierile lui Dumnezeu pentru tine și cuvintele care-ți vorbesc atât de blând? ...

12. Încotro te trage inima și ce înseamnă această privire țintă a ochilor tăi?

13. Ce! împotriva lui Dumnezeu îți îndrepti tu mânia și-ți ies din gură cuvinte ca acestea:

14. „Ce* este omul, ca să fie curat? Și poate cel născut din femeie să fie fără prihană?
*1 Împ. 8.46. 1 Cron. 6.36. Cap. 14.4. Ps. 14.3. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. 1 Ioan 1.8,10.

15. Dacă n-are încredere Dumnezeu nici în sfinții* Săi, dacă nici cerurile nu sunt curate înaintea Lui,
*Cap. 4.18; 25.5.

16. cu cât* mai puțin ființa urăcioasă și stricată – omul, care** bea nelegiuirea ca apa!...
*Cap. 4.19. Ps. 14.3; 53.3. **Cap. 34.7. Prov. 19.28.

17. Vreau să te învăț, ascultă-mă! Voi istorisi ce am văzut,

18. ce au arătat înțelepții, ce au descoperit ei, auzind de la părinții* lor,
*Cap. 8.8.

19. căroră singuri li se dăduse țara și printre care nici un străin* nu venise încă.
*Ioel 3.17.

20. „Omul cel rău își duce în neliniște toate zilele vieții, toți* anii de care are parte cel nelegiuit.
*Ps. 90.12.

21. Țipete de spaimă răsună la urechile lui:

În mijlocul fericirii* lui, pustiitorul se va arunca asupra lui.
*1 Tes. 5.3.

22. El nu trage nădejde să scape de întuneric,

vede sabia care-l amenință;

23. aleargă* încoace și încolo să caute pâine, știe că-l așteaptă ziua întunericului**.
*Ps. 59.15; 109.10. **Cap. 18.12.

24. Necazul și neliniștea îl înspăimântă și se aruncă asupra lui ca un împărat gata de luptă.

25. Căci a ridicat mâna împotriva lui Dumnezeu,

s-a împotrivit Celui Atotputernic

26. și a avut îndrăzneala să se năpustească asupra Lui

cu partea cea mai tare a scuturilor lui.

27. Avea fața acoperită cu grăsime, coapsele încărcate cu osânză

28. și locuia în cetăți nimicite, în case părăsite, sortite să fie dărâmate.

29. Nu se va mai îmbogăți, averea nu-i va crește, și avuția nu se va mai întinde pe pământ.

30. Nu va putea ieși din întuneric, flacăra îi va arde mlădițele, și Dumnezeu îl va pierde* cu suflarea gurii Lui.
*Cap. 4.9.

31. Dacă se încrede* în rău, se înșală, căci răul îi va fi răsplata.
*Isa. 59.4.

32. Ea va veni înainte* de capătul zilelor lui, și ramura lui nu va mai înverzi.
*Cap. 22.16. Ps. 55.23.

33. Va fi ca o viță despuiată de roadele ei încă verzi, ca un măslin ale cărui flori au căzut.

34. Căci casa celui nelegiuit va ajunge steapă, și cortul omului stricat îl va mânca focul.

35. El zămislește* răul și naște răul: în sânul lui coace roade care-l înșală.“
*Ps. 7.14. Isa. 59.4. Osea 10.13.

Răspunsul lui Iov

16 1. Iov a luat cuvântul și a zis:
2. „Astfel de lucruri am auzit eu des;

voi toți sunteți niște* mângâietori supărăcioși.
*Cap. 13.4.

3. Când se vor sfârși aceste vorbe în vânt?

Și pentru ce atâta supărare în răspunsurile tale?

4. Ca voi aș vorbi eu, de ați fi în locul meu? V-aș copleși cu vorbe, Aș da* din cap la voi,
*Ps. 22.7; 109.25. Plân. 2.12.

5. v-aș mângâia cu gura și aș mișca din buze ca să vă ușurez durerea?

6. Dacă vorbesc, durerea nu mi s-alină,

iar dacă tac, cu ce se micșorează?

7. Dar acum, vai! El m-a stors de puteri...

Mi-ai pustiit toată casa!

8. M-ai apucat, ca pe un vinovat; dovadă slăbiciunea mea, care se ridică și mă învinuie în față.

9. Mă sfășie și mă urmărește în mânia* Lui,

scrâșnește din dinți împotriva mea,

mă lovește** și mă străpunge cu privirea Lui.
*Cap. 10.16,17. **Cap. 13.24.

10. Ei deschid* gura să mă mănânce, mă ocărăsc și mă bat** peste obraji, se înverșunează* cu toții după mine.
*Ps. 22.13. **Plân. 3.30. Mica 5.1. †Ps. 35.15.

11. Dumnezeu mă lasă* la bunul plac al celor nelegiuiți, și mă aruncă în mâinile celor răi.
*Cap. 1.15,17.

12. Eram liniștit, și m-a scuturat, m-a apucat de ceafă și m-a zdrobotit, a tras asupra mea ca* într-o țintă.
*Cap. 7.20.

13. Săgețile Lui mă înconjoară de toate părțile;

îmi străpunge rinichii fără milă, îmi varsă fierea pe pământ,

14. mă frânge bucăți, bucăți, se aruncă asupra mea ca un războinic.

15. Mi-am cusut un sac pe piele și mi-am prăvălit capul* în țărână.
*Cap. 30.19. Ps. 7.5.

16. Plânsul mi-a înroșit fața; și umbra morții este pe pleoapele mele.

17. Totuși n-am făcut nici o nelegiuire, și rugăciunea mea totdeauna a fost curată.

18. Pământule, nu-mi acoperii sângele, și vaietele* mele să n-aibă margine!
*Cap. 27.9. Ps. 66.18,19.

19. Chiar acum, martorul* meu este în cer, apărătorul meu este în locurile înalte.
*Rom. 1.9.

20. Prietenii mei râd de mine, dar eu mă rog lui Dumnezeu cu lacrimi,

21. să facă dreptate* omului înaintea lui Dumnezeu,

și fiului omului împotriva prietenilor lui.
*Cap. 31.35. Ecl. 6.10. Isa. 45.9. Rom. 9.20.

22. Căci numărul anilor mei se apropie de sfârșit, și mă voi duce pe o cărare* de unde nu mă voi mai întoarce.
*Ecl. 12.5.

17 1. Mi se pierde suflarea,

mi se sting zilele, mă așteaptă mormântul*.
*Ps. 88.3,4.

2. Sunt înconjurat de batjocoritori, și ochiul meu trebuie să privească spre ocările* lor.
*1 Sam. 1.6,7.

3. Pune-Te singur zălog* pentru mine înaintea Ta;

altfel, cine ar putea răspunde pentru mine?
*Prov. 6.1; 17.18; 22.26.

4. Căci le-ai încuiat inima în fața priceperii.

De aceea nici nu-i vei lăsa să biruie.

5. Cine dă pe prieteni să fie prădați, copiii aceluia li se vor topi ochii.

6. M-a făcut de basmul* oamenilor și ca unul pe care-l scuipi în față!

*Cap. 30.9.

7. Ochiul* mi se întunecă de durere; toate mădularele mele sunt ca o umbră.

*Ps. 6.7; 31.9.

8. Oamenii fără prihană sunt înmărmuriți de aceasta, și cel nevinovat se răcoalea împotriva celui nelegiuit.

9. Cel fără prihană rămâne totuși tare pe calea lui,

cel cu mâinile* curate se întărește tot mai mult.

*Ps. 24.4.

10. Dar voi toți, întoarceți-vă*, veniți iarăși cu cuvântările voastre, și vă voi arăta că între voi nici unul nu e înțelept.

*Cap. 6.29.

11. Ce! Mi s-au dus* zilele, mi s-au nimicit planurile, planurile acelea făcute cu atâta iubire în inima mea...

*Cap. 7.6; 9.25.

12. Și ei mai spun că noaptea este zi, că se apropie lumina, când întunericul a și venit!

13. Când Locuința morților o aștept ca locuință, când în întuneric îmi voi înălța culcușul;

14. când strig gropii: „Tu ești tatăl meu!”

Și viermilor: „Voi sunteți mama și sora mea!”

15. Unde mai este atunci nădejdea mea?

Și cine mai poate vedea nădejdea mea?

16. Ea se va coborî cu mine* la porțile Locuinței morților, când vom merge împreună¹ să ne odihnim** în țărână.“

*Cap. 18.13. **Cap. 3.17-19.

A doua cuvântare a lui Bildad

18 1. Bildad din Șuah a luat cuvântul și a zis:

2. „Când vei pune capăt acestor cuvântări?

Vino-ți în minte, și apoi vom vorbi.

3. Pentru ce ne socotești atât de* dobitoci?

Pentru ce ne privești ca pe niște vite?

*Ps. 73.22.

1. Nădejdea mea și eu

4. Oare pentru tine, care te sfâșii* în mânia ta,

s-ajungă pustiul pământului

și să se strămute stâncile din locul lor?

*Cap. 13.14.

5. Da, lumina celui rău se va* stinge, și flacăra din focul lui nu va mai străluci.

*Prov. 13.9; 20.20; 24.20.

6. Se va întuneca lumina în cortul lui și se va stinge candela* deasupra lui.

*Cap. 21.17. Ps. 18.28.

7. Pașii lui cei puternici se vor strâmta,

și, cu toate opintirile* lui, va cădea.

*Cap. 5.13.

8. Căci calcă cu picioarele* pe laț

și umblă prin ochiuri de rețea;

*Cap. 22.10. Ps. 9.15; 35.8.

9. este prins în cursă de călcâi, și lațul* pune stăpânire pe el; *Cap. 5.5.

10. capcana în care se prinde este ascunsă în pământ,

și prinzătoarea îi stă pe cărare.

11. De jur împrejur* îl apucă spaima

și-l urmărește pas cu pas.

*Cap. 15.21; 20.25. Ier. 6.25; 20.3; 46.5; 49.29.

12. Foamea îi mănâncă puterile,

nenorocirea* este alături de el.

*Cap. 15.23.

13. Mădularele îi sunt mistuite unul după altul,

mădularele îi sunt mâncate de întâiul născut al morții.

14. Este smuls din cortul lui unde se credea la adăpost*

și este târât spre împăratul spaimelor.

*Cap. 8.14; 11.20. Ps. 112.10. Prov. 10.28.

15. Nimeni din ai lui nu locuiește în cortul lui,

pucioasă este presărată pe locuința lui.

16. Jos*, i se usucă rădăcinile;

sus îi sunt ramurile tăiate.

*Cap. 29.19. Isa. 5.24. Amos 2.9. Mal. 4.1.

17. Îi pierie pomenirea* de pe pământ,

numele lui nu mai este pe uliță.

*Ps. 34.16; 109.13. Prov. 2.22; 10.7.

18. Este împins din lumină în întuneric

și este izgonit din lume.

19. Nu* lasă nici moștenitori, nici sămânță în poporul său,

nici o rămășiță vie în locurile în care locuia.

*Isa. 14.22. Ier. 22.30.

20. Neamurile care vor veni se vor uimi de prăpădirea* lui,

și neamul de acum va fi cuprins de groază.

*Ps. 37.13.

21. Aceasta este soarta celui rău, aceasta este soarta celui ce nu* cunoaște pe Dumnezeu.“

*Ier. 9.3; 10.25. 1 Tes. 4.5. 2 Tes. 1.8. Tit 1.16.

Răspunsul lui Iov

19 1. Iov a luat cuvântul și a zis:

2. „Până când îmi veți întrista sufletul

și mă veți zdrobi cu cuvântările voastre?

3. Iată că de zece ori m-ați batjocorit*;

nu vă este rușine să vă purtați așa?

*Gen. 31.7. Lev. 26.26.

4. Dacă am păcătuit cu adevărat,

numai eu sunt răspunzător de aceasta.

5. Credeți că mă puteți lua* de sus?

Credeți că mi-ați dovedit că sunt vinovat?

*Ps. 38.16.

6. Atunci să știți că Dumnezeu mă urmărește

și mă învelește cu lațul Lui.

7. Iată, țip de silnicie, și nimeni nu răspunde;

cer dreptate, și dreptate nu este!

8. Mi-a tăiat orice ieșire*, și nu pot trece;

a răspândit întuneric pe cărările mele.

*Cap. 3.23. Ps. 88.8.

9. M-a despuiat de slava* mea,

mi-a luat cununa de pe cap,

*Ps. 89.44.

10. m-a zdrobit din toate părțile, și pier;

mi-a smuls nădejdea ca pe un copac.

11. S-a aprins de mânie împotriva mea,

S-a purtat cu mine ca și cu un vrăjmaș*.

*Cap. 13.24. Plân. 2.5.

12. Oștile Lui au pornit deodată înainte,

și-au croit drum* până la mine

și au tăbărit în jurul cortului meu.

*Cap. 30.12.

13. A depărtat pe frații mei* de la mine,

și prietenii mei s-au înstrăinat de mine.

*Ps. 31.11; 38.11; 69.8; 88.8,18.

14. Rudele mele m-au părăsit,

și cei mai de aproape ai mei m-au uitat.

15. Casnicii mei și slugile mele mă privesc ca pe un străin,

în ochii lor sunt un necunoscut.

16. Chem pe robul meu, și nu răspunde;

îl rog cu gura mea, și degeaba.

17. Suflarea mea a ajuns nesuferită nevastei mele,

și duhoarea mea a ajuns nesuferită fiilor mamei mele.

18. Până și copiii* mă disprețuiesc: dacă mă scol, ei mă ocărăsc.

*2 Împ. 2.23.

19. Aceia* în care mă încredeam mă urăsc,

aceia pe care îi iubeam s-au întors împotriva mea.

*Ps. 41.9; 55.13,14,20.

20. Oasele mi se țin de piele* și de carne;

nu mi-a mai rămas decât pielea de pe dinți.

*Cap. 30.30. Ps. 102.5. Plân. 4.8.

21. Fie-vă milă, fie-vă milă de mine, prietenii mei!

Căci mâna* lui Dumnezeu m-a lovit.

*Cap. 1.11. Ps. 38.2.

22. De ce mă urmăriți* ca Dumnezeu?

Și nu vă mai săturați de carnea mea?

*Ps. 69.26.

23. Oh! Aș vrea ca vorbele mele să fie scrise,

să fie scrise într-o carte;

24. aș vrea să fie săpate cu un priboi de fier

și cu plumb în stâncă pe vecie...

25. Dar știu că Răscumpărătorul¹ meu este viu

și că Se va ridica la urmă pe pământ.

26. Chiar dacă mi se va nimici pielea și chiar dacă nu voi mai avea carne*,

voi vedea totuși pe Dumnezeu.

*Ps. 17.15. 1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2.

27. Îl voi vedea și-mi va fi binevoitor;

ochii mei Îl vor vedea, și nu ai altuia.

Sufletul meu tânjește de dorul acesta înăuntrul meu.

28. Atunci veți zice: „Pentru ce-l* urmăream noi?”

Căci dreptatea pricinii mele va fi cunoscută.

*Vers. 22.

29. Temeți-vă de sabie:

căci pedepsele date cu sabia sunt grozave!

Și să* știți că este o judecată.“

*Ps. 58.10,11.

A doua cuvântare a lui Țofar

20 1. Țofar din Naama a luat cuvântul și a zis:

2. „Gândurile mele mă silesc să răspund,

1. Evreiește: Goel

și frământarea mea nu-mi dă pace.
 3. Am auzit muștrări care mă umplu de rușine,
 și din adâncul minții mele duhul mă face să răspund.
 4. Nu știi tu că, demult de tot,
 de când a fost așezat omul pe pământ,
 5. biruința celor răi a fost scurtă*,
 și bucuria nelegiuitului numai de o clipă? *Ps. 37,35,36.
 6. Chiar dacă s-ar înălța* până la ceruri,
 și capul i-ar ajunge până la nori,
 *Isa. 14,13,14. Obad. 3,4.
 7. va pieri pentru totdeauna, ca*
 murdăria lui,
 și cei ce-l vedeau vor zice: „Unde
 este?” *Ps. 83,10.
 8. Va zbura ca* un vis, și nu-l vor mai
 găsi;
 va pieri ca o vedenie de noapte.
 *Ps. 73,20; 90,5.
 9. Ochiul* care-l privea nu-l va mai
 privi,
 locul în care locuia nu-l va mai zări.
 *Cap. 7,8,10; 8,18. Ps. 37,36; 103,16.
 10. Peste fiii lui vor năvăli cei săraci,
 și mâinile lui* vor da înapoi ce a răpit
 cu sila. *Vers. 18.
 11. Oasele lui, pline de* vлага tineretii,
 își vor avea culcușul** cu el în
 țărână. *Cap. 13,26. Ps. 25,7. **Cap. 21,26.
 12. Dulce era răul în gura lui,
 îl ascundea sub limbă,
 13. îl mesteca întruna și nu-l lăsa,
 îl ținea în cerul gurii:
 14. dar hrana lui se va preface în
 măruntaiele lui,
 va ajunge în trupul lui o otravă de
 aspidă.
 15. Bogățiile înghițite le va vărsa,
 Dumnezeu le va scoate din pântecul
 lui.
 16. Otravă de aspidă a supt
 și de aceea, limba năpârcii îl va
 ucide.
 17. Nu-și va mai plimba privirile
 peste pâraiele*
 și râurile de miere și de lapte,
 *Ps. 36,9. Ier. 17,6.
 18. va da înapoi* ce a câștigat
 și nu va mai trage folos din câștig;
 va da înapoi tot ce a luat
 și nu se va mai bucura de el,
 *Vers. 10,15.
 19. căci a asuprit pe săraci și i-a lăsat
 să piară,

a dărâmat case și nu le-a zidit la
 loc.
 20. Lăcomia lui n-a cunoscut*
 margini;
 dar nu va scăpa ce are mai scump.
 *Ecl. 5,13,14.
 21. Nimic nu scapă de lăcomia lui,
 dar bunăstarea lui nu va ține.
 22. În mijlocul belșugului va fi în
 nevoie;
 mâna tuturor ticăloșilor se va ridica
 asupra lui.
 23. Și iată, ca să-i umple pântecul,
 Dumnezeu va trimite peste el focul
 mâniei Lui
 și-l va sătura* cu o ploaie de săgeți.
 *Num. 11,33. Ps. 78,30,31.
 24. Dacă va scăpa* de armele de fier,
 îl va străpunge arcul de aramă.
 *Isa. 24,18. Ier. 48,43. Amos 5,19.
 25. Își smulge din trup săgeata, care
 scânteie* la ieșirea din firea lui,
 și îl apucă spaimele** morții.
 *Cap. 16,13. **Cap. 18,11.
 26. Toate nenorocirile sunt păstrate
 pentru comorile lui;
 va fi mistuit de un foc* pe care nu-l
 va aprinde omul,
 și ce va mai rămâne în cortul lui va fi
 ars de foc. *Ps. 21,9.
 27. Cerurile îi vor dezveli fărâde-
 legea,
 și pământul se va ridica împotriva
 lui.
 28. Veniturile casei lui se vor pierde,
 vor pieri în ziua mâniei lui Dum-
 nezeu.
 29. Aceasta* este soarta pe care o
 păstrează Dumnezeu celui rău,
 aceasta este moștenirea pe care i-o
 hotărăște Dumnezeu.“ *Cap. 27,13; 31,2,3.

Răspunsul lui Iov

21 1. Iov a luat cuvântul și a zis:
 2. „Ascultați, ascultați cuvintele
 mele,
 dați-mi măcar această mângâiere.
 3. Lăsați-mă să vorbesc, vă rog;
 și, după ce voi vorbi, veți putea să vă
 bateți* joc. *Cap. 16,10; 17,2.
 4. Oare împotriva unui om se
 îndreaptă plângerea mea?
 Și pentru ce n-aș fi nerăbdător?
 5. Priviți-mă, mirați-vă
 și puneți mâna* la gură.
 *Judec. 18,19. Cap. 29,9; 40,4. Ps. 39,9.
 6. Când mă gândesc, mă înspăimânt,
 și un tremur îmi apucă tot trupul:

7. Pentru ce trăiesc* cei răi?
 Pentru ce îi vezi îmbătrânind și
 sporind în putere?
 *Cap. 12,6. Ps. 17,10,14; 73,3,12. Ier. 12,1. Hab. 1,16.
 8. Sămânța lor se întărește cu ei și în
 fața lor,
 odraslele lor propășesc sub ochii lor.
 9. În casele lor domnește pacea, fără
 umbră de frică;
 nuiaua* lui Dumnezeu nu vine să-i
 lovească. *Ps. 73,5.
 10. Taurii lor sunt plini de vlagă și
 prășitori,
 juncanele lor zămislesc și nu
 leapădă*. *Exod 23,26.
 11. Își lasă copiii să se împrăstie ca
 niște oi,
 și copiii se zbenguiesc în jurul lor.
 12. Cântă cu sunet de tobă și de arfă,
 se desfătează cu sunete de caval.
 13. Își petrec zilele* în fericire
 și se coboară într-o clipă în Locuința
 morților. *Cap. 36,11.
 14. Și totuși* ziceau lui Dumnezeu:
 „Pleacă de la noi.
 Nu voim să cunoaștem căile Tale.”
 *Cap. 22,17.
 15. Ce* este Cel Atotputernic, ca
 să-I slujim?
 Ce vom** câștiga dacă-I vom înălța
 rugăciuni?“
 *Exod 5,2. Cap. 34,9. **Cap. 35,3. Mal. 3,14.
 16. Ce! Nu sunt ei în stăpânirea feri-
 cirii? –
 Departe de mine sfatul celor* răi! –
 *Cap. 22,18. Ps. 1,1. Prov. 1,10.
 17. Dar de multe ori se întâmplă să li
 se stingă* candela,
 să vină sărăcia peste ei,
 să le dea și lor Dumnezeu partea**
 lor de dureri în mânia Lui,
 *Cap. 18,6. **Cap. 12,46.
 18. să fie ca paiul* luat de vânt,
 ca pleava luată de vârtje?
 *Ps. 1,4; 25,5. Isa. 17,13; 29,5. Osea 13,3.
 19. Veți zice că pentru fiii Săi
 păstrează Dumnezeu* pedeapsa.
 Dar pe el, pe nelegiuit, ar trebui să-l
 pedepsească Dumnezeu, ca să simtă;
 *Exod 20,5.
 20. el ar trebui să-și vadă nimicierea,
 el ar trebui să bea* mânia Celui
 Atotputernic.
 *Ps. 75,8. Isa. 51,17. Ier. 25,15. Apoc. 14,10; 19,15.
 21. Căci, ce-i pasă lui ce va fi de casa
 lui după el,
 când numărul lunilor i s-a împlinit?
 22. Oare pe Dumnezeu Îl vom învăța*
 minte,

pe El, care cârmuiește duhurile cerești?
 *Isa. 40,13; 45,9. Rom. 11,34. 1 Cor. 2,16.
 23. Unul moare în mijlocul propășirii,
 păcii și fericirii,
 24. cu coapsele încărcate de grăsime
 și măduva oaselor plină de suc.
 25. Altul moare, cu amărăciunea în
 suflet,
 fără să se fi bucurat de vreo fericire,
 26. și amândoi adorm* în țărână,
 amândoi sunt mâncați de viermi.
 *Cap. 20,11. Ecl. 9,2.
 27. Știu eu bine care sunt gândurile
 voastre,
 ce judecăți nedrepte roștiți asupra mea.
 28. Voi ziceți: „Unde* este casa
 apăsătorului?
 Unde este cortul în care locuiau
 nelegiuiții?” *Cap. 20,7.
 29. Dar ce! N-ați întrebat pe călători
 și nu știți ce istorisesc ei?
 30. Cum în ziua nenorocirii, cel rău*
 este cruțat,
 și în ziua mâniei, el scapă.
 *Prov. 16,4. 2 Pet. 2,9.
 31. Cine îl muștră în față pentru
 purtarea* lui?
 Cine îi răsplătește tot ce a făcut?
 *Gal. 2,11.
 32. Este dus la groapă
 și i se pune o strajă la mormânt.
 33. Bulgăriile din vale îi sunt mai
 ușori,
 căci toți oamenii* merg după el,
 și o mulțime îi merge înainte.
 *Evr. 9,27.
 34. Pentru ce dar îmi dați mângâieri
 deșarte?
 Ce mai rămâne din răspunsurile
 voastre decât viclenie?“
 A treia cuvântare a lui Elifaz
22 1. Elifaz din Teman a luat
 cuvântul și a zis:
 2. „Poate un om* să aducă vreun
 folos lui Dumnezeu?
 Nu; ci înțeleptul nu-și folosește decât
 lui.
 *Cap. 35,7. Ps. 16,2. Luca 17,10.
 3. Dacă ești fără prihană, are Cel
 Atotputernic vreun folos?
 Și dacă trăiești fără vină, ce va
 câștiga El?
 4. Pentru evlavia ta te pedepsește El
 oare
 și intră la judecată cu tine?
 5. Nu-i mare răutatea ta?
 Și fărâdelegile tale fără număr?
 6. Luai* fără pricină zăloguri de la
 frații tăi,

lăsaî fără haine pe cei goi.

*Exod 22.26,27. Deut. 24.10, etc. Cap. 24.3,9. Ezech. 18.12.

7. Nu dădeai apă omului însetat, nu voiai* să dai pâine omului flămând.

*Cap. 31.17. Deut. 15.7, etc. Isa. 58.7. Ezech. 18.7,16. Mat. 25.42.

8. Țara era a ta, fiindcă erai mai tare, te așezai în ea, fiindcă erai cu vază.
9. Dădeai afară pe văduve cu mâinile goale, și brațele* orfanilor le frângeai.

*Cap. 31.21. Isa. 10.2. Ezech. 22.7.
10. Pentru aceea ești înconjurat* de curse și te-a apucat groaza dintr-o dată.

*Cap. 18.8-10; 19.6.

11. Nu vezi dar acest întineric, aceste ape multe care te* năpădesc?

*Ps. 69.1,2; 124.4. Plân. 3.54.

12. Nu este Dumnezeu sus în ceruri?

Privește vârful stelelor, ce înalt este!

13. Și tu zici: „Ce știe* Dumnezeu?

Poate să judece El prin întinericul de nori?

*Ps. 10.11; 59.7; 73.11; 94.7.

14. Îl înfășoară norii*, nu vede nimic, bolta cerească abia dacă o străbate!“

*Ps. 139.11,12.

15. Ce! Vrei s-apuci pe calea străveche,

pe care au urmat-o cei nelegiuiți,

16. care* au fost luați înainte de vreme

și au ținut cât ține un pârau care se scurge?

*Cap. 15.32. Ps. 55.23; 102.24. Ecl. 7.17.

17. Ei* ziceau lui Dumnezeu: „Pleacă de la noi!

Ce ne** poate face Cel Atotputernic?“

*Cap. 21.14. **Ps. 4.6.

18. Și totuși Dumnezeu le umpluse casele de bunătăți. —

Departe* de mine sfatul celor răi! —

*Cap. 21.16.

19. Cei fără prihană* vor fi martori ai căderii lor și se vor bucura,

cel nevinovat va râde de ei

*Ps. 58.10; 107.42.

20. și va zice: „Iată pe potrivnicii noștri nimicii!

Iată-le bogățiile arse de foc!“

21. Împrietenește-te dar cu Dumnezeu și vei* avea pace;

te vei bucura astfel iarăși de fericire.

*Isa. 27.5.

22. Primește învățătură din gura Lui

și pune-ți* la inimă cuvintele Lui.

*Ps. 119.11.

23. Vei fi așezat iarăși la locul tău,

dacă te* vei întoarce la Cel Atotputernic,

dacă depărtezi fărădelegea din cortul tău.

*Cap. 8.5,6; 11.13,14.

24. Aruncă* dar aurul în țărână,

aruncă aurul din Ofir în prundul pâraielor!

*2 Cron. 1.15.

25. Și atunci Cel Atotputernic va fi aurul tău,

argintul tău, bogăția ta.

26. Atunci Cel Atotputernic va fi desfătarea ta*

și îți vei ridica** fața spre Dumnezeu.

*Cap. 27.10. Isa. 58.14. **Cap. 11.15.

27. Îl vei* ruga, și te va asculta,

și îți vei putea împlini juriunile.

*Ps. 50.14,15. Isa. 58.9.

28. Pe ce vei pune mâna îți va izbuti,

pe cărările tale va străluci lumina.

29. Vină smerirea, tu te vei ruga pentru ridicarea ta:

Dumnezeu ajută pe cel* cu ochii plecați.

*Prov. 29.23. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.

30. El va izbăvi chiar și pe cel vinovat,

care își va datora scăparea curăției

mâinilor tale.“

Răspunsul lui Iov

23. 1. Iov a luat cuvântul și a zis:

2. „Și acum plângerea mea este tot o răzvrătire.

Dar suferința îmi înăbușe suspinele.

3. Oh! Dacă aș* ști unde să-L găesc, dacă aș putea să ajung până la scaunul Lui de domnie,

*Cap. 13.3; 16.21.

4. mi-aș apăra pricina înaintea Lui,

mi-aș umple gura cu dovezi.

5. Aș ști ce poate să răspundă,

aș vedea ce are să-mi spună.

6. Și-ar întrebuința El toată puterea ca să lupte* împotriva mea?

Nu; ci m-ar asculta negreșit.

*Isa. 27.4,8; 57.16.

7. Doar un om fără prihană ar vorbi cu El,

și aș fi iertat pentru totdeauna de Judecătorul meu.

8. Dar*, dacă mă duc la răsărit, nu este acolo;

dacă mă duc la apus, nu-L găesc:

*Cap. 9.11.

9. dacă are treabă la miazănoapte, nu-L pot vedea;

dacă Se ascunde la miazăzi, nu-L pot descoperi.

10. Dar El știe* ce cale am urmat;

și, dacă m-ar încerca**, aș ieși curat ca aurul.

*Ps. 139.1-3. **Ps. 17.3; 66.10. Iac. 1.12.

11. Piciorul meu s-a ținut de pașii* Lui;

am ținut calea Lui și nu m-am abătut de la ea.

*Ps. 44.18.

12. N-am părăsit poruncile buzelor Lui;

mi-am plecat voia* la cuvintele gurii Lui.

*Ioan 4.32,34.

13. Dar hotărârea Lui este luată, cine* I se va împotrivi?

Ce-I doare sufletul, aceea** face.

*Cap. 9.12,13; 12.14. Rom. 9.19. **Ps. 115.3.

14. El Își va împlini dar planurile* față de mine

și va mai face și multe altele. *1 Tes. 3.3.

15. De aceea tremur înaintea Lui,

și când mă gândesc la lucrul acesta, mă tem de El.

16. Dumnezeu* mi-a tăiat inima,

Cel Atotputernic m-a umplut de groază.

*Ps. 22.14.

17. Căci nu întinericul durerii mele mă nimicește,

nici negura în care sunt înfășurat.

24. 1. Pentru ce* nu păzește Cel Atotputernic vremurile de judecată

și de ce nu văd cei ce-L cunosc zilele Lui de pedeapsă?

*Fapt. 1.7.

2. Sunt unii care mută hotarele*, fură turmele și le pasc;

*Deut. 19.14; 27.17. Prov. 22.28; 23.10. Osea 5.10.

3. iau măgarul orfanului,

iau zălog* vaca văduvei;

*Deut. 24.6,10,12,17. Cap. 22.6.

4. îmbrâncesc din drum pe cei lipsiți,

silesc pe toți nenorociții* din țară să se ascundă.

*Prov. 28.28.

5. Și aceștia, ca măgarii sălbatici din pustiu,

ies dimineața la lucru să caute hrană,

și în pustiu trebuie să caute pâine pentru copiii lor.

6. Taie nutrețul care a mai rămas pe câmp,

culeg ciorchinii rămași pe urma culegătorilor în via celui nelegiuit.

7. Îi apucă* noaptea în umezeală,

fără îmbrăcăminte, fără învelitoare împotriva frigului.

*Exod 22.26,27. Deut. 24.12,13. Cap. 22.6.

8. Îi pătrunde ploaia munților,

și, neavând alt adăpost, se ghemuiesc* lângă stânci.

*Plân. 4.5.

9. Aceia smulg pe orfan de la țată,

iau zălog tot ce are săracul.

10. Și săracii umblă goi de tot, fără îmbrăcăminte,

strâng snopii și-s flămânzi;

11. în grădinile nelegiuitului ei fac untdelemn,

calcă teascul și le este sete;

12. în cetăți se aud vaietele celor ce mor,

sufletul celor răniți strigă...

Și Dumnezeu nu ia seama la aceste mișelii!

13. Alții sunt vrăjmași ai luminii,

nu cunosc căile ei,

nu umblă pe cărările ei.

14. Ucigașul se scoală în revărsatul* zorilor,

ucide pe cel sărac și lipsit,

și noaptea fură.

*Ps. 10.8.

15. Ochiul* preacurvarului pândește amurgul:

„Nimeni nu mă va vedea”, zice** el,

și își pune o maramă pe față.

*Prov. 7.9. **Ps. 10.11.

16. Noaptea sparg casele,

ziua stau închiși;

se tem de lumină*.

*Ioan 3.20.

17. Pentru ei, dimineața este umbra morții,

și când o văd, simt toate spaimile morții.

18. Dar nelegiuitul alunecă ușor pe fața apelor,

pe pământ n-are decât o parte blestemată

și niciodată n-apucă pe drumul celor vii!

19. Cum sorb seceta și căldura apele zăpezii,

așa înghite Locuința morților pe cei ce păcătuiesc.

20. Pântecetele mamei îl uită,

viernii se ospătează cu el,

nimeni nu-și mai aduce aminte* de el!

Nelegiuitul este sfârâmat ca un copac,

*Prov. 10.7.

21. el, care pradă pe femeia stearpă și fără copii,

el care nu face nici un bine văduvei!...

22. Și totuși Dumnezeu, prin puterea Lui, lungeste zilele celor silnici,

și iată-i în picioare când nu mai trăgeau nădejde de viață;

23. El le dă liniște și încredere,

are privirile* îndreptate spre căile lor.

*Ps. 11.4. Prov. 15.3.

24. S-au ridicat; și într-o clipă nu mai sunt,
cad, mor ca toți oamenii,
sunt tăiați ca spicele coapte.
25. Nu este așa?
Cine mă va dovedi de minciună,
cine-mi va nimici cuvintele mele?“

A treia cuvântare a lui Bildad

25 1. Bildad din Șuah a luat cuvântul
și a zis:
2. „Puterea și groaza sunt ale lui
Dumnezeu;
El face să împărătească pacea în
ținuturile Lui înalte.
3. Cine ar putea să-I numere oștile?
Și peste cine nu răsare lumina* Lui?

*Iac. 1.17.

4. Cum ar putea omul* să fie fără
vină înaintea lui Dumnezeu?
Cum ar putea cel născut din femeie să
fie curat? *Cap. 4.17, etc.; 15.14, etc. Ps. 130.3; 143.2.
5. Iată, în ochii Lui nici luna nu este
strălucitoare,
și stelele nu sunt curate înaintea Lui;
6. cu cât mai puțin omul, care nu este
decât un vierme*,
fiul omului, care nu este decât un
viermișor!“ *Ps. 22.6

Răspunsul lui Iov

26 1. Iov a luat cuvântul și a zis:
2. „Cât de bine știi tu să vii în
ajutorul slăbiciunii!
Cum dai tu ajutor brațului fără
putere!
3. Ce bune sfaturi dai tu celui fără
pricepere!
Ce belșug de înțelepciune dai tu la
iveală!
4. Către cine se îndreaptă cuvintele
tale?
Și al cui duh vorbește prin tine?
5. Înaintea lui Dumnezeu tremură
umbrele sub ape
și sub locuitorii lor;
6. înaintea Lui Locuința morților este
goală*,
adâncul n-are acoperiș.

*Ps. 139.8,11. Prov. 15.11. Evr. 4.13.

7. El întinde* miazănoaptea asupra
golului,
și spânzură pământul pe nimic.

*Cap. 9.8. Ps. 24.2; 104.2, etc.

8. Leagă* apele în norii Săi,
și norii nu se sparg sub greutatea lor.

*Prov. 30.4.

9. Acoperă fața scaunului Său de
domnie
și își întinde norul peste el.

10. A tras* o boltă pe fața apelor,
ca hotar între lumină și întuneric.

*Cap. 38.8. Ps. 33.7; 104.9. Prov. 8.29. Ier. 5.22.

11. Stâlpii cerului se clatină
și se înspăimântă la amenințarea Lui.
12. Prin puterea Lui tulbură* marea,
prin priceperea Lui îi sfărâmă furia.

*Exod 14.21. Ps. 74.13. Isa. 51.15. Ier. 31.35.

13. Suflarea Lui* înseninează cerul,
mâna Lui străpunge șarpele** fugar.

*Ps. 33.6. **Isa. 27.1.

14. Și acestea sunt doar marginile
căilor Sale,
și numai adierea lor ușoară ajunge
până la noi!

Dar tunetul lucrărilor Lui puternice
cine-l va auzi?“

Cel din urmă răspuns al lui Iov

27 1. Iov a luat din nou cuvântul, a
vorbit în pilde și a zis:

2. „Viu este Dumnezeu, care* nu-mi
dă dreptate!

Viu este Cel Atotputernic, care îmi
amărăște viața,

*Cap. 34.5.

3. că atâta vreme cât voi avea suflet
și suflarea lui Dumnezeu va fi în
nările mele,

4. buzele mele nu vor rosti nimic
nedrept,
limba mea nu va spune nimic
neadevărat.

5. Departe de mine gândul să vă dau
dreptate!

Până la cea din urmă suflare îmi voi
apăra* nevinovăția.

*Cap. 2.9; 13.15.

6. Țin* să-mi scot dreptatea și nu voi
slăbi;

inima** nu mă mustră pentru nici una
din zilele mele.

*Cap. 2.3. **Fapt. 24.16.

7. Vrajmașul meu să fie ca cel rău,
și potrivnicul meu ca cel nelegiuit!

8. Ce* nădejde-i mai rămâne celui
nelegiuit;

când îi taie Dumnezeu firul vieții,
când îi ia sufletul?

*Mat. 16.26. Luca 12.20.

9. Îi ascultă* Dumnezeu strigătele,
când vine strâmtorarea peste el?

*Cap. 35.12. Ps. 18.41; 109.7. Prov. 1.28; 28.9. Isa. 1.15.
Ier. 14.12. Ezech. 8.18. Mica 3.4. Ioan 9.31. Iac. 4.3.

10. Este* Cel Atotputernic desfătarea
lui?

Înalță el în tot timpul rugăciuni lui
Dumnezeu?

*Cap. 22.26,27.

11. Vă voi învăța căile lui Dumnezeu,
nu vă voi ascunde planurile Celui
Atotputernic.

12. Dar voi le cunoașteți și sunteți de
același gând;

pentru ce dar vorbiți așa de prosteste?

13. Iată* soarta pe care o păstrează
Dumnezeu celui rău,

moștenirea pe care o hotărăște Cel
Atotputernic celui nelegiuit.

*Cap. 20.29.

14. Dacă* are mulți fii, îi are pentru
sabie,

și odraslele lui duc lipsă de pâine.

*Deut. 28.41. Est. 9.10. Osea 9.13.

15. Cei ce scapă din ai lui, sunt
îngropați de ciumă,
și văduvele* lor nu-i plâng.

*Ps. 78.64.

16. Dacă strânge argint ca țărâna,
dacă îngrămădește haine ca noroiul –

17. el le strânge, dar cel fără vină se
îmbracă în ele,

și de argintul lui omul fără prihană*
are parte.

*Prov. 28.8. Ecl. 2.26.

18. Casa lui este ca aceea* pe care o
zidește molia,

ca o colibă pe care și-o face un
străjer.

*Isa. 1.8. Plân. 2.6.

19. Se culcă bogat și moare
despuiat;

deschide ochii și totul a pierit.

20. Îl apucă groaza ca niște* ape;
și noaptea, îl ia vârtejul.

*Cap. 18.11.

21. Vântul de răsărit îl ia și se
duce;

îl smulge cu putere din locuința lui.

22. Dumnezeu aruncă fără milă săgeți
împotriva lui,

și cel rău ar vrea să fugă să scape de
ele.

23. Oamenii bat din palme la căderea
lui

și-l fluieră la plecarea din locul lui.

28 1. Argintul are o mină de unde se
scoate

și aurul are un loc de unde este scos
ca să fie curățat.

2. Fierul se scoate din pământ
și piatra se topește ca să dea arama.

3. Omul pune capăt întunericului¹,
cercetează, până în ținuturile cele
mai adânci,

pietrele ascunse în negura și în umbra
morții.

4. Sapă o fântână departe de locurile
locuite;

1. Cu ajutorul felinarului, de care se slujesc minerii

picioarele nu-i mai sunt de ajutor,
stă atârnat și se clatină, departe de
locuințele omenești¹.

5. Pământul, de unde iese pâinea,
este răscolit înăuntrul lui ca de foc,

6. pietrele lui cuprind safir,
și în el se găsește pulbere de aur.

7. Pasărea de pradă nu-i cunoaște
cărarea.

Ochiul vulturului n-a zărit-o,

8. cele mai trufașe dobitoace n-au
călcat pe ea,

și leul n-a trecut niciodată pe ea.

9. Omul își pune mâna pe stânca de
cremene

și răstoarnă munții din rădăcină.

10. Sapă șanțuri în stânci,
și ochiul lui privește tot ce este de
preț în ele.

11. Oprește curgerea apelor
și scoate la lumină ce este ascuns.

12. Dar* înțelepciunea unde se
găsește?

Unde este locuința priceperii?

*Vers. 20. Ecl. 7.24.

13. Omul nu-i cunoaște prețul*,
ea nu se găsește în pământul celor vii.

*Prov. 3.15.

14. Adâncul* zice: „Nu este în
mine”;

și marea zice: „Nu este la mine.“

*Vers. 22. Rom. 11.33,34.

15. Ea* nu se dă în schimbul aurului
curat,

nu se cumpără cântărindu-se cu
argint;

*Prov. 3.13-15; 8.10,11,19; 16.16.

16. nu se cântărește pe aurul din Ofir,
nici pe onixul cel scump, nici pe
safir.

17. Nu se poate asemăna cu aurul,
nici cu diamantul,

nu se poate schimba cu un vas de aur
ales.

18. Mărgearul și cristalul nu sunt
nimic pe lângă ea:

înțelepciunea prețuiește mai mult
decât mărgăritarele.

19. Topazul din Etiopia nu este ca ea,
și aurul curat nu se cumpănește cu ea.

20. De unde* vine atunci înțelep-
ciunea?

Unde este locuința priceperii? *Vers. 12.

21. Este ascunsă de ochii tuturor
celor vii,
este ascunsă de pasările cerului.

22. Adâncul* și moartea zic:

1. Zugrăvirea lucrărilor atârnați de funii

„Noi am auzit vorbindu-se de ea.“
 23. Dumnezeu îi știe drumul, *Vers. 14.
 El îi cunoaște locuința.
 24. Căci El vede până la marginile
 pământului,
 zărește* totul sub ceruri. *Prov. 15.3.
 25. Când a rânduit* greutatea vântului
 și când a hotărât măsura apelor, *Ps. 135.7.
 26. când a dat legi* ploii
 și când a însemnat drumul fulgerului
 și tunetului, *Cap. 38.25.
 27. atunci a văzut înțelepciunea și a
 arătat-o,
 i-a pus temeliiile și a pus-o la încercare.
 28. Apoi a zis omului: „Iată, frica de*
 Domnul, aceasta este înțelepciunea;
 depărtarea de rău, este pricepere.“
*Deut. 4.6. Ps. 111.10. Prov. 1.7; 9.10. Ecl. 12.13.

Iov mai înainte

29 1. Iov a luat din nou cuvântul în
 ilde și a zis:
 2. „Oh! cum nu pot să fiu ca* în
 lunile trecute,
 ca în zilele când mă păzea Dum-
 nezeu, *Cap. 7.3.
 3. când* candela Lui strălucea dea-
 supra capului meu
 și lumina Lui mă călăuzea în întu-
 neric! *Cap. 18.6.
 4. Cum nu sunt ca în zilele puterii
 mele,
 când Dumnezeu veghea ca un prieten*
 peste cortul meu, *Ps. 25.14.
 5. când Cel Atotputernic încă era cu
 mine
 și când copiii mei stăteau în jurul meu;
 6. când mi se scăldau pașii* în smân-
 tână,
 și stânca** vărsa lângă mine pâraie
 de untdelemn!
*Gen. 49.11. Deut. 32.13; 33.24. Cap. 20.17. **Ps. 81.16.
 7. Dacă ieșeam să mă duc la poarta
 cetății
 și dacă îmi pregăteam un scaun în
 piață,
 8. tinerii se trăgeau înapoi la apro-
 pierea mea,
 bătrânii se sculau și stăteau în
 picioare.
 9. Mai marii își opreau cuvântările
 și își puneau mâna* la gură. *Cap. 21.5.
 10. Glasul căpeteniilor tăcea
 și li se lipea limba* de cerul gurii.
*Ps. 137.6.

11. Urechea care mă auzea, mă numea
 fericit,
 ochiul care mă vedea mă lăuda.
 12. Căci scâpam* pe săracul care cerea
 ajutor
 și pe orfanul lipsit de sprijin.
*Ps. 72.12. Prov. 21.13; 24.11.
 13. Bindecuvântarea nenorocitului
 venea peste mine,
 umpleam de bucurie inima văduvei.
 14. Mă îmbrăcam cu dreptatea* și-i
 slujeam de îmbrăcăminte,
 neprihănirea îmi era manta și turban.
*Deut. 24.13. Ps. 132.9. Isa. 59.17; 61.10. Efes. 6.14, etc.
 1 Tes. 5.8.
 15. Orbului* îi eram ochi,
 și schiopului picior. *Num. 10.31.
 16. Celor nenorociți le eram tată
 și cercetam pricina* celui necunoscut.
*Prov. 29.7.
 17. Rupeam falca* celui nedrept
 și-i smulgeam prada din dinți.
*Ps. 58.6. Prov. 30.14.
 18. Atunci ziceam: „În cuibul* meu
 voi muri,
 zilele mele vor fi multe ca nisipul.
*Ps. 30.6.
 19. Apa* va pătrunde în rădăcinile**
 mele,
 roua va sta toată noaptea peste
 ramurile mele. *Ps. 1.3. Ier. 17.8. **Cap. 18.16.
 20. Slava mea va înverzi neîncetat,
 și arcul* îmi va întineri în mână.“
*Gen. 49.24.
 21. Oamenii mă ascultau și așteptau,
 tăceau înaintea sfaturilor mele.
 22. După cuvântările mele, nici unul
 nu răspundea,
 și cuvântul meu era pentru toți o rouă
 binefăcătoare.
 23. Mă așteptau ca pe ploaie,
 căscau gura ca după ploaia* de
 primăvară. *Zah. 10.1.
 24. Când li se muia inima, le zâm-
 beam
 și nu puteau izgoni seninătatea de pe
 fruntea mea.
 25. Îmi plăcea să mă duc la ei și mă
 așezam în fruntea lor;
 eram ca un împărat în mijlocul unei
 oștiri,
 ca un mângâietor lângă niște întristați.

30 1. Și acum!... Am ajuns de râsul
 celor mai tineri decât mine,
 pe ai căror părinți nu-i socoteam
 vrednici să-i pun printre câinii turmei
 mele.

2. Dar la ce mi-ar fi folosit puterea
 mâinilor lor,
 când ei nu erau în stare să ajungă la
 bătrânețe?
 3. Sfrijți de sărăcie și foame,
 fug în locuri uscate, de multă vreme
 părăsite și pustii.
 4. Smulg ierburile sălbatice de lângă
 copăcei
 și n-au ca pâine decât rădăcina de
 bucsau.
 5. Sunt izgoniți din mijlocul oame-
 nilor,
 strigă lumea după ei ca după niște
 hoți.
 6. Locuiesc în văi îngrozitoare,
 în peșterile pământului și în stânci.
 7. Urlă printre tufișuri
 și se adună sub mărăcini.
 8. Ființe mârșave și disprețuite –
 sunt izgoniți din țară.
 9. Și acum*, astfel de oameni mă pun
 în cântecele lor,
 am ajuns de batjocura lor.
*Cap. 17.6. Ps. 35.15; 69.12. Plân. 3.14,63.
 10. Mă urâsc, mă ocolesc,
 mă scuipă* în față.
*Num. 12.14. Deut. 25.9. Isa. 50.6. Mat. 26.67; 27.30.
 11. Nu se mai sfiesc și mă înjosesc,
 nu mai au nici un frâu înaintea mea.
 12. Ticăloșii aceștia se scoală la
 dreapta mea
 și îmi împing picioarele
 și își croiesc* cărări împotriva mea
 ca să mă piardă. *Cap. 19.12.
 13. Îmi nimicesc cărarea
 și lucrează ca să mă prăpădească,
 ei, cărora nimeni nu le-ar veni în
 ajutor.
 14. Ca printr-o largă spărtură străbat
 spre mine,
 se năpustesc sub pocnetul dărâmă-
 turilor.
 15. Mă apucă groaza.
 Slava îmi este spulberată ca de vânt,
 ca un nor a trecut fericirea mea.
 16. Și acum, mi se topește* sufletul
 în mine,
 și m-au apucat zilele suferinței.
*Ps. 42.4.
 17. Noaptea mă pătrunde și-mi
 smulge oasele,
 durerea care mă roade nu încetează.
 18. De tăria suferinței, haina îmi
 pierde fața,
 mi se lipește de trup ca o cămașă.
 19. Dumnezeu m-a aruncat în noroi
 și am ajuns ca țărâna și cenușa.

20. Strig către Tine, și nu-mi
 răspunzi;
 stau în picioare, și nu mă vezi.
 21. Ești fără milă împotriva mea,
 lupti împotriva mea cu tăria mâinii
 Tale.
 22. Mă ridici, îmi dai drumul pe
 vânt
 și mă nimicești cu suflarea furtunii.
 23. Căci știu că mă duci la moarte,
 în locul unde* se întâlnesc toți cei
 vii. *Ps. 42.4. Evr. 9.27.
 24. Dar cel ce se prăbușește nu-și
 întinde mâinile?
 Cel în nenorocire nu cere ajutor?
 25. Nu plângem* eu pe cel amărât?
 N-avea inima mea milă de cel lipsit?
*Ps. 35.13,14. Rom. 12.15.
 26. Mă așteptam la fericire,
 și când colo, nenorocirea* a venit
 peste mine;
 trăgeam nădejde de lumină, și când
 colo, a venit întunericul. *Ier. 8.15.
 27. Îmi fierb măruntaiele fără
 încetare,
 m-au apucat zilele de durere.
 28. Umblu înnegrit*, dar nu de
 soare.
 Mă scol în plină adunare și strig
 ajutor. *Ps. 38.6; 42.9; 43.2.
 29. Am ajuns frate* cu șacalii,
 tovarăș cu struții. *Ps. 102.6. Mica 1.8.
 30. Pielea* mi se înnegrește și cade,
 iar oasele** îmi ard și se usucă.
*Ps. 119.83. Plân. 4.8; 5.10. **Ps. 102.3.
 31. Arfa mea s-a prefăcut în instrument
 de jale,
 și cavatul meu scoate sunete plângă-
 toare.

31 1. Făcusem un legământ cu
 ochii* mei
 și nu mi-aș fi oprit privirile asupra
 unei fecioare. *Mat. 5.28.
 2. Dar ce soartă mi-a păstrat* Dum-
 nezeu de sus?
 Ce moștenire mi-a trimis Cel Atotpu-
 ternic din ceruri? *Cap. 20.29; 27.13.
 3. Pieirea nu-i oare pentru cel rău,
 și nenorocirea pentru cei ce fac fără-
 delege?
 4. N-a cunoscut* Dumnezeu căile
 mele?
 Nu mi-a numărat El toți pașii mei?
*2 Cron. 16.9. Cap. 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 32.19.
 5. Dacă am umblat cu minciuna,
 de mi-a alergat piciorul după înșe-
 lăciune:

6. să mă cântărească Dumnezeu în cumpăna celor fără prihană și-mi va vedea neprihănirea!

7. De mi s-a abătut pasul de pe calea cea dreaptă, de mi-a urmat inima* ochii, de s-a lipit vreo întinăciune de mâinile mele,

*Num. 15.39. Ecl. 11.9. Eze. 6.9. Mat. 5.29.
8. atunci eu* să semăn și altul să secere, și odraslele mele să fie dezrădăcinate!

*Lev. 26.16. Deut. 28.30,38, etc.
9. Dacă mi-a fost amăgită inima de vreo femeie, dacă am pândit la ușa aproapelui meu,

10. atunci nevasta mea să macine pentru altul* și s-o necinstească alții!

*2 Sam. 12.11. Ier. 8.10.
11. Căci aceasta ar fi fost o nelegiuire, o fărădelege* vrednică să fie pedepsită de judecători,

*Gen. 38.24. Lev. 20.10. Deut. 22.22. Vers. 28.
12. un foc care mistuie până la nimire

și care mi-ar fi prăpădit toată bogăția.
13. De aș fi nesocotit dreptul slugii sau slujnicei mele,

când se certau cu mine,
14. ce aș putea să fac, când Se ridică* Dumnezeu?

Ce aș putea răspunde când pedepsește El?

*Ps. 44.21.
15. Cel ce m-a făcut pe mine în pântecele mamei mele,

nu l-a făcut* și pe el?
Oare nu ne-a întocmit același Dumnezeu în pântecele mamei?

*Cap. 34.19. Prov. 14.31; 22.2. Mal. 2.10.
16. Dacă n-am dat săracilor ce-mi cereau,

dacă am făcut să se topească de plâns ochii văduvei,

17. dacă mi-am mâncat singur pâinea, fără ca orfanul să-și fi avut și el partea lui din ea,

18. eu, care din tinerețe l-am crescut ca un tată,

eu, care de la naștere am sprijinit pe văduvă;

19. dacă am văzut pe cel nenorocit ducând lipsă de haine,

pe cel lipsit neavând învelitoare,
20. fără ca inima lui să mă fi binecuvântat*,

fără să fi fost încălzit de lâna mieilor mei;

*Deut. 24.13.
21. dacă am ridicat mâna împotriva orfanului*, pentru că mă simțeam sprijinit de judecători;

*Cap. 22.9.
22. atunci, să mi se dezlipească umărul de la încheietură,

să-mi cadă brațul și să se sfărâme!
23. Căci mă temeam* de pedeapsa lui Dumnezeu

și nu puteam lucra astfel din pricina măreției Lui.

*Isa. 13.6. Ioel 1.15.
24. Dacă mi-am pus* încrederea în aur,

dacă am zis auralui: „Tu ești nădejdea mea;”

*Marc. 10.24. 1 Tim. 6.17.
25. dacă m-am îngâmfat* de mărimea averilor mele,

de mulțimea bogățiilor pe care le dobândisem;

*Ps. 62.10. Prov. 11.28.
26. dacă am privit* soarele când strălucea,

luna când înainta măreață,

*Deut. 4.19; 11.16; 17.3. Eze. 8.16.
27. și dacă mi s-a lăsat amăgită inima în taină,

dacă le-am aruncat sărutări¹, ducându-mi mâna la gură:

28. și aceasta este tot o fărădelege* care trebuie pedepsită de judecători,

căci m-aș fi lepădat de Dumnezeul cel de sus!

*Vers. 11.
29. Dacă m-am bucurat de nenorocirea* vrăjmașului meu,

dacă am sărit de bucurie când l-a atins nenorocirea,

*Prov. 17.5.
30. eu, care n-am dat voie* limbii mele să păcătuiască,

să-i ceară moartea cu blestem;

*Mat. 5.44. Rom. 12.14.
31. dacă nu ziceau oamenii din cortul meu:

„Unde este cel ce nu s-a săturat din carnea lui?”

32. Dacă petrecea străinul* noaptea afară,

dacă nu mi-aș fi deschis ușa să intre călătorul;

*Gen. 19.2,3. Judc. 19.20,21. Rom. 12.13. Evr. 13.2. 1 Pet. 4.9.
33. dacă mi-am ascuns fărădelegile, ca* oamenii²

și mi-am închis nelegiuirile în sân,

*Gen. 3.8,12. Prov. 28.13. Osea 6.7.
34. pentru că mă temeam de mulțime*, pentru că mă temeam de disprețul

1. Sărutări, în semn de închinare

2. Ca oamenii sau ca Adam

famiiliilor, ținându-mă deoparte și necutezând să-mi trec pragul...

*Exod 23.2.
35. Oh! de aș găsi pe cineva să* m-asculte!

Iată apărarea mea, iscalită de mine: să-mi răspundă** Cel Atotputernic!

Cine-mi va da plângerea iscalită de potrivnicul meu?

*Cap. 33.6. **Cap. 13.22.
36. Ca să-i port scrisoarea pe umăr,

s-o leg de fruntea mea ca o cunună;

37. să-i dau socoteală de toți pașii mei,

să mă apropii de el ca un domn.

38. Dacă pământul meu strigă împotriva mea

și dacă brazdele lui varsă lacrimi;

39. dacă i-am mâncat* roada fără s-o fi plătit

și dacă am** întristat sufletul vechilor lui stăpâni:

*Iac. 5.4. **1 Împ. 21.19.
40. atunci să crească spini* din el în loc de grâu,

și neghină în loc de orz!“

Sfârșitul cuvintelor lui Iov. *Gen. 3.18.

Cuvântarea lui Elihu

32 1. Acești trei oameni au încetat să mai răspundă lui Iov, pentru că el se socotea* fără vină.

*Cap. 33.9.
2. Atunci s-a aprins de mânie Elihu, fiul lui Baracheel din Buz*, din familia lui Ram. El s-a aprins de mânie împotriva lui Iov, pentru că zicea că este fără vină înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 22.21.
3. Și s-a aprins de mânie împotriva celor trei prieteni ai lui, pentru că nu găseau nimic de răspuns și totuși osândeau pe Iov.

4. Fiindcă ei erau mai în vârstă decât el, Elihu așteptase până în clipa aceasta, ca să vorbească lui Iov.

5. Dar, văzând că nu mai era nici un răspuns în gura acestor trei oameni, Elihu s-a aprins de mânie.

6. Și Elihu, fiul lui Baracheel din Buz, a luat cuvântul și a zis:

„Eu sunt tânăr, și* voi sunteți bătrâni: de aceea m-am temut

și m-am ferit să vă arăt gândul meu.

*Cap. 15.10.
7. Eu îmi ziceam: „Să vorbească bătrânețea,

marele număr de ani să învețe pe alții înțelepciunea.”

8. Dar, de fapt, în om, duhul, suflarea* Celui Atotputernic, dă priceperea.

*1 Împ. 3.12; 4.29. Cap. 35.11; 38.36. Prov. 2.6. Ecl. 2.26. Dan. 1.17; 2.21. Mat. 11.25. Iac. 1.5.

9. Nu vârsta* aduce înțelepciunea, nu bătrânețea te face în stare să judeci.

*1 Cor. 1.26.
10. Iată de ce zic: Ascultați-mă!

Îmi voi spune și eu părerea.

11. Am așteptat sfârșitul cuvântărilor voastre,

v-am urmărit dovezile, cercetarea pe care ați făcut-o cuvintelor lui Iov.

12. V-am dat toată luarea aminte; și iată că nici unul din voi nu l-a încredințat,

nici unul nu i-a răsturnat cuvintele.

13. Să* nu ziceți însă: „În el, noi am găsit înțelepciunea;

numai Dumnezeu îl poate înfunda, nu un om!“

*Ier. 9.23. 1 Cor. 1.29.
14. Mie nu mi-a vorbit de-a dreptul: de aceea eu îi voi răspunde cu totul altfel decât voi.

15. Ei se tem, nu mai răspund! Li s-a tăiat cuvântul!

16. Am așteptat până și-au sfârșit cuvântările,

până s-au oprit și n-au știut ce să mai răspundă.

17. Vreau să răspund și eu la rândul meu,

vreau să spun și eu ce gândesc.

18. Căci sunt plin de cuvinte, îmi dă ghes duhul înăuntrul meu;

19. lăuntru meu este ca un vin care n-are pe unde să iasă,

ca niște burdufuri noi, gata să plesnească.

20. Voi vorbi deci ca să răsuflu în voie,

îmi voi deschide buzele și voi răspunde.

21. Nu voi căuta la înfățișare*, nu voi linguși pe nimeni;

*Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Prov. 24.23. Mat. 22.16.
22. căci nu știu să lingușesc:

altfel, într-o clipită m-ar lua Ziditorul meu.

33 1. Acum dar, Iov, ascultă cuvântările mele,

ia aminte la toate cuvintele mele!

2. Iată, deschid gura și mi se mișcă limba în cerul gurii.

3. Cu curăție de inimă voi vorbi, buzele mele vor spune adevărul curat:

4. Duhul* lui Dumnezeu m-a făcut, și suflarea Celui Atotputernic îmi dă viață.

*Gen. 2.7.

5. Dacă poți, răspunde-mi, apără-ți pricina, fii gata!

6. Înaintea lui Dumnezeu eu sunt semenul* tău,
și eu, ca și tine, am fost făcut din noroi. *Cap. 9.34,35; 13.20,21; 31.35.

7. Astfel frica de mine* nu te va tulbura,
și greutatea mea nu te va coplesi. *Cap. 9.34; 13.21.

8. Dar tu ai spus în auzul meu, și am auzit sunetul cuvintelor tale:

9. „Sunt curat*, sunt fără păcat, sunt fără prihană, nu este fărădelege în mine.”
*Cap. 9.17; 10.7; 11.4; 16.17; 23.10,11; 27.5; 29.14; 31.1.

10. Și Dumnezeu caută pricină de ură împotriva mea,
mă socotește* vrăjmaș al Lui;
*Cap. 13.24; 16.9; 19.11.

11. Îmi pune* picioarele în butuci, îmi pândește toate mișcările.”
*Cap. 13.27; 14.16; 31.4.

12. Îți voi răspunde că aici n-ai dreptate,
căci Dumnezeu este mai mare decât omul.

13. Vrei dar să te cerți* cu El, pentru că nu dă socoteală fiecăruia de faptele Lui? *Isa. 45.9.

14. Dumnezeu vorbește însă, când într-un fel*, când într-altul, dar omul nu ia seama. *Cap. 40.5. Ps. 62.11.

15. El vorbește prin visuri*, prin vedenii de noapte,
când oamenii sunt cufundați într-un somn adânc, când dorm în patul lor.
*Num. 12.6. Cap. 4.13.

16. Atunci El le dă înștiințări* și le întipărește învățăturile Lui,
*Cap. 36.10,15.

17. ca să abată pe om de la rău și să-l ferească de mândrie,

18. ca să-i păzească sufletul de groapă și viața de loviturile sabiei.

19. Și prin durere este muștrat omul în culcușul lui,
când o luptă necurmată îi frământă oasele.

20. Atunci îi este greață* de pâine, chiar și de bucatele cele mai alese.
*Ps. 107.18.

21. Carne i se prăpădește și piere, oasele care nu i se vedeau rămân goale;

22. sufletul i se apropie de groapă, și viața de vestitorii morții.

23. Dar dacă se găsește un înger mijlocitor pentru el,

unul din miile acelea care vestesc omului calea pe care trebuie s-o urmeze,

24. Dumnezeu Se îndură de el și zice îngerului:
„Izbăvește-l, ca să nu se coboare în groapă;
am găsit un preț de răscumpărare pentru el!”

25. Și atunci carnea lui se face mai fragedă ca în copilărie,
se întoarce la zilele tinereții lui.

26. Se roagă lui Dumnezeu, și Dumnezeu îi este binevoitor,
îl lasă să-l vadă fața cu bucurie și-i dă înapoi nevinovăția.

27. Atunci el cântă înaintea oamenilor și* zice:
„Am păcătuit, am călcat dreptatea, și n-am fost** pedepsit după faptele mele;”
*2 Sam. 12.13.

28. Dumnezeu mi-a izbăvit sufletul* ca să nu intre în groapă,
și viața mea vede lumina!“ *Isa. 38.17.

29. Iată, acestea le face Dumnezeu, de două ori, de trei ori, omului,

30. ca să-l ridice* din groapă, ca să-l lumineze cu lumina celor vii.
*Vers. 28. Ps. 56.13.

31. Ia aminte, Iov, și ascultă-mă!
Taci, și voi vorbi!

32. Dacă ai ceva de spus, răspunde-mi!
Vorbește, căci aș vrea să-ți dau dreptate.

33. Dacă n-ai nimic de zis, ascultă-mă*!
Taci, și te voi învăța înțelepciunea.”
*Ps. 34.11.

34 1. Elihu a luat din nou cuvântul și a zis:
2. „Ascultați, înțelepților, cuvintele mele!
Luați aminte la mine, pricepuților!

3. Căci urechea* deosebește cuvintele,
cum gustă cerul gurii bucatele.
*Cap. 6.30; 12.11.

4. Să alegem ce este drept, să vedem între noi ce este bun.

5. Iov a zis: „Sunt nevinovat* și Dumnezeu nu vrea** să-mi dea dreptate;
*Cap. 33.9. **Cap. 27.2.

6. am* dreptate și trec drept mincinos;
rana mea este jalnică, și sunt fără păcat.”
*Cap. 9.17.

7. Este vreun om ca Iov, care* să bea batjocura ca apa,
*Cap. 15.16.

8. care să umble în tovărășia celor ce fac rău,
care să meargă mână în mână cu cei nelegiuiți?

9. Căci* el a zis: „Nu-i folosește nimic omului să-și pună plăcerea în Dumnezeu.”
*Cap. 9.22,23,30; 35.3. Mal. 3.14.

10. Ascultați-mă dar, oameni pricepuți!
Depart* de Dumnezeu nedreptatea, departe de Cel Atotputernic fărădelegea!
*Gen. 18.25. Deut. 32.4.

11. El dă omului după* faptele lui, răsplătește fiecăruia după căile lui.
*Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 32.19. Ezech. 33.20. Mat. 16.27.

12. Nu, negreșit, Dumnezeu nu săvârșește fărădelegea;
Cel Atotputernic nu calcă dreptatea*.
*Cap. 8.3.

13. Cine L-a însărcinat să cârmuiască pământul?
Cine L-a dat lumea în grija Lui?

14. Dacă nu S-ar gândi decât la El, dacă Și-ar lua înapoi* duhul și suflarea,
*Ps. 104.29.

15. tot ce este carne* ar pieri deodată, și omul s-ar întoarce în țărână.
*Gen. 3.19. Ecl. 12.7.

16. Dacă ai pricepere, ascultă lucrul acesta,
ia aminte la glasul cuvintelor mele!

17. Oare ar putea să domnească* un vrăjmaș al dreptății?
Și vei osândi tu pe Cel drept, pe Cel puternic,
*Gen. 18.25. 2 Sam. 23.3.

18. care* strigă către împărați: „Netrebnicilor!”
*Exod 22.28.

19. Care nu* caută la fața celor mari și nu face deosebire între bogat și sărac, pentru că toți sunt lucrarea** mâinilor Lui?
*Deut. 10.17. 2 Cron. 19.7. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17. **Cap. 31.15.

20. Într-o clipă, ei își pierd viața.
La miezul nopții*, un popor se clatină și piere.

21. Cel puternic piere, fără amestecul mâinii vreunui om.
*Exod 12.29,30.

22. Căci Dumnezeu vede* purtarea tuturor,
privește pașii fiecăruia.
*2 Cron. 16.9. Cap. 31.4. Ps. 34.15. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 16.17; 32.19.

22. Nu* este nici întuneric, nici umbră a morții,
unde să se poată ascunde cei ce fac fărădelegea.
*Ps. 139.12. Amos 9.2,3. Evr. 4.13.

23. Dumnezeu n-are nevoie să privească multă vreme,
ca să tragă pe un om la judecată înaintea Lui.

24. El* zdrobește pe cei mari fără cercetare
și pune pe alții în locul lor. *Dan. 2.21.

25. Căci El cunoaște faptele lor:
noaptea îi răstoarnă, sunt zdrobiți.

26. Îi lovește ca pe niște nelegiuiți, în fața tuturor.

27. Abătându-se* de la El și părăsind** toate căile Lui,
*1 Sam. 15.11. **Ps. 28.5. Isa. 5.12.

28. ei au făcut* să se înalțe la Dumnezeu strigătul săracului.
I-au îndreptat luarea aminte** la strigătul celui nenorocit.
*Exod 22.23. **Cap. 35.9. Iac. 5.4.

29. Dacă dă El pace, cine poate s-o tulbure?
Dacă își ascunde El Fața, cine poate să-L vadă?

30. La fel Se poartă fie cu un popor, fie cu un om,
30. pentru ca nelegiuitul să nu mai stăpânească
și să nu mai fie o* cursă pentru popor.
*1 Împ. 12.28,30. 2 Împ. 21.9.

31. Căci a zis el vreodată lui Dumnezeu:
„Am fost pedepsit, nu* voi mai păcătui;
*Dan. 9.7-14.

32. arată-mi ce nu văd;
dacă am făcut nedreptăți, nu voi mai face?”

33. Oare după părerea ta va face Dumnezeu dreptate?
Tu lepezi, tu alegi, și nu eu.
Spune dar ce știi!

34. Oamenii cu pricepere vor fi de părerea mea,
înțeleptul care m-ascultă va gândi ca mine:

35. „Iov* vorbește fără pricepere, și cuvântările lui sunt lipsite de judecată.”
*Cap. 35.16.

36. Să fie încercat dar mai departe, fiindcă răspunde ca cei răi!

37. Căci adaugă la greșelile lui păcate noi;
bate din palme în mijlocul nostru, își înmulțește cuvintele împotriva lui Dumnezeu.”

35 1. Elihu a luat din nou cuvântul și a zis:
2. „Îți închipui că ai dreptate și crezi că te îndreptățești înaintea lui Dumnezeu,

3. când* zici: „La ce-mi folosește, ce câștig am că nu păcătuiesc?“

*Cap. 21.15; 34.9.

4. Îți voi răspunde și la aceasta, ție și prietenilor* tăi totodată. *Cap. 34.8.

5. Uită-te* spre ceruri și privește! Vezi norii cât de sus sunt față de tine?

*Cap. 22.12.

6. Dacă păcătuiești, ce rău îți faci Lui? Și când păcatele ți se înmulțesc, ce-I faci* Lui?

*Prov. 8.36. Ier. 7.19.

7. Dacă ești drept*, ce-I dai Lui? Ce primește El din mâna ta?

*Cap. 22.2,3. Ps. 16.2. Prov. 9.12. Rom. 11.35.

8. Răutatea ta nu poate vătăma decât semenului tău, dreptatea ta nu folosește decât fiului omului.

9. Oamenii strigă împotriva mulțimii apăsătorilor*, se plâng de silnicia multora;

*Exod 2.23. Cap. 34.28.

10. dar nici unul nu zice: „Unde* este Dumnezeu, Făcătorul meu, care** ne insuflă cântări de veselie noaptea, *Isa. 51.13. **Ps. 42.8; 77.6; 149.5. Fapt. 16.25.

11. care ne învață mai mult decât pe dobitoacele pământului și ne dă mai multă pricepere* decât păsărilor cerului?“

*Ps. 94.12.

12. Să tot strige* ei atunci, căci Dumnezeu nu răspunde, din pricina mândriei celor răi.

*Prov. 1.28.

13. Degeaba strigă, căci Dumnezeu* n-a ascultă, Cel Atotputernic nu ia aminte.

*Cap. 27.9. Prov. 15.29. Isa. 1.15. Ier. 11.11.

14. Măcar că* zici că nu-L vezi, totuși pricina ta este înaintea Lui: așteaptă-L**!

*Cap. 9.11. **Ps. 37.5,6.

15. Dar pentru că mânia Lui nu pedepsește* încă, nu înseamnă că puțin îți pasă de nelegiuire.

*Ps. 89.32.

16. Așa că Iov își deschide* gura degeaba și spune o mulțime de vorbe fără rost.“

*Cap. 34.35,37; 38.2.

36 1. Elihu a urmat și a zis:

2. „Așteaptă puțin și voi urma, căci mai am încă de vorbit pentru Dumnezeu.

3. Îmi voi lua temeiurile de dreptate și voi dovedi dreptatea Ziditorului meu.

4. Fii încredințat, cuvântările mele nu sunt minciuni, ci ai a face cu un om cu simțăminte curate.

5. Dumnezeu este puternic, dar nu leapădă pe nimeni; și este puternic* prin tăria priceperii Lui.

*Cap. 9.4; 12.13,16; 37.23. Ps. 99.4.

6. El nu lasă pe cel rău să trăiască și face dreptate celui nenorocit.

7. Nu-Și* întoarce ochii de asupra celor fără prihană

și-i pune pe scaunul de domnie cu** împărații,

îi așază pentru totdeauna ca să domnească. *Ps. 33.18; 34.15. **Ps. 113.8.

8. Se întâmplă să cadă în lanțuri* și să fie prinși în legăturile nenorocirii?

*Ps. 107.10.

9. Le pune înainte faptele lor, fărădelegile lor, mândria lor.

10. Îi înștiințează* ca să se îndrepte, îi îndeamnă să se întoarcă de la nelegiuire.

*Cap. 33.16,23.

11. Dacă ascultă și se supun, își sfârșesc* zilele în fericire și anii în bucurie. *Cap. 21.13. Isa. 1.19,20.

12. Dacă n-a ascultă, pier uciși de sabie, mor în orbirea lor.

13. Nelegiuirii se mânia*, nu strigă către Dumnezeu când îi înlănuie;

*Rom. 2.5.

14. își pierd viața în* tinerețe, mor ca cei desfrânați.

*Cap. 15.32; 22.16. Ps. 55.23.

15. Dar Dumnezeu scapă pe cel nenorocit prin nenorocirea lui, și prin suferință îl înștiințează.

16. Și pe tine te va scoate din strâmtoare,

ca să te pună la loc* larg, în slobozenie deplină,

și masa** ta va fi încărcată cu bucate gustoase†.

*Ps. 18.19; 31.8; 118.5. **Ps. 23.5. †Ps. 36.8.

17. Dar dacă-ți aperi pricina ca un nelegiuit,

pedeapsa este nedezipită de pricina ta.

18. Supărarea să nu te împingă la batjocură,

și mărimea* prețului răscumpărării să nu te ducă în rățacire!

*Ps. 49.7.

19. Oare ar ajunge strigătele* tale să te scoată din necaz

și chiar toate puterile pe care le-ai putea desfășura?

*Prov. 11.4.

20. Nu suspina după noapte, care ia popoarele din locul lor.

21. Ferește-te să faci* rău, căci suferința te îndeamnă** la rău.

*Ps. 66.18. **Evr. 11.25.

22. Dumnezeu este mare în puterea Lui; cine ar putea să învețe* pe alții ca El?

*Isa. 40.13,14. Rom. 11.34. 1 Cor. 2.16.

23. Cine Îi cere socoteală* de căile Lui

și cine îndrăznește să-I** spună: „Faci rău“?

*Cap. 34.13. **Cap. 34.10.

24. Nu uita să lauzi* faptele Lui, pe care toți oamenii trebuie să le mărească!

*Ps. 92.5. Apoc. 15.3.

25. Orice om le privește, fiecare muritor le vede de departe.

26. Iată ce mare e Dumnezeu! Dar noi nu-L putem pricepe*,

numărul anilor** Lui nimeni nu l-a pătruns. *1 Cor. 13.12. **Ps. 90.2; 102.24,27. Evr. 1.12.

27. Căci El trage* la El picăturile de apă, le prefăce în abur și dă ploaia,

*Ps. 147.8.

28. pe care norii* o strecoară, și o picură peste mulțimea oamenilor.

*Prov. 3.20.

29. Și cine poate pricepe ruperea norului

și bubuitul cortului Său?

30. Iată, El își întinde* lumina în jurul Lui

și acoperă adâncimile mării. *Cap. 37.3.

31. Prin aceste mijloace*, El judecă popoarele și dă** belșug de hrană.

*Cap. 37.13; 38.23. **Ps. 136.25. Fapt. 14.17.

32. Ia fulgerul în mână și-l aruncă asupra potrivnicilor Lui.

33. Dă de veste că e de față printr-un* bubuit,

și până și turmele Îi simt apropierea.

*1 Împ. 18.41,45.

37 1. La auzul acestor lucruri îmi tremură inima de tot și sare din locul ei.

2. Ascultați, ascultați trăsnetul tunc-tului Său,

bubuitul care iese din gura Lui!

3. Îl rostogolește pe toată întinderea cerurilor,

și fulgerul Lui luminează până la marginile pământului.

4. Apoi se aude un bubuit*, tună cu glasul Lui măreț;

și nu mai oprește fulgerul, de îndată ce răsună glasul Lui.

*Ps. 29.3; 68.33.

5. Dumnezeu tună cu glasul Lui în chip minunat;

face lucruri* mari pe care noi nu le înțelegem.

*Cap. 5.9; 9.10; 36.26. Apoc. 15.3.

6. El zice zăpezii*: „Cazi pe pământ!“

Zice același lucru ploii, chiar și celor mai puternice ploi.

*Ps. 147.16,17.

7. Pecetluiește mâna tuturor oamenilor,

pentru ca toți să se recunoască* de făpturi ale Lui.

*Ps. 109.27.

8. Fiara sălbatică se* trage într-o peșteră

și se culcă în vizuina ei.

*Ps. 104.22.

9. Vijelia vine de la miazăzi, și frigul din vânturile de la miază-noapte.

10. Dumnezeu, prin suflarea* Lui, face gheața

și micșorează locul apelor mari.

*Cap. 38.29,30. Ps. 147.17,18.

11. Încarcă norii cu aburi și-i risipește scânteietori;

12. mișcarea lor se îndreaptă după planurile Lui,

pentru împlinirea* a tot ce le poruncește El

pe fața pământului locuit.

*Ps. 148.8.

13. Îi face să pară ca o nuia* cu care lovește pământul**, sau ca un semn al† dragostei Lui.

*Exod 9.18,23. 1 Sam. 12.18,19. Ezra 10.9. Cap. 36.31.

**Cap. 38.26,27. †2 Sam. 21.10. 1 Împ. 18.45.

14. Iov, ia aminte la aceste lucruri! Privește* liniștit minunile lui Dumnezeu!

*Ps. 111.2.

15. Știi cum cârmuiește Dumnezeu norii

și cum face să strălucească din ei fulgerul Său?

16. Înțelege* tu plutirea norilor, minunile Aceluia a cărui știință este** desăvârșită?

*Cap. 36.29. **Cap. 36.4.

17. Știi pentru ce ți se încălzesc veșmintele,

când se odihnește pământul de vântul de miazăzi?

18. Poți tu să întinzi* cerurile ca El, tari ca o oglindă turnată?

*Gen. 1.6. Isa. 44.24.

19. Arată-ne ce trebuie să-I spunem. Căci suntem prea neștiutori ca să-I putem vorbi.

20. Cine-I va da de veste că Îi voi vorbi?

Dar care este omul care-și dorește pierderea?

21. Acum, firește, nu putem vedea lumina soarelui care strălucește în dosul norilor,

dar va trece un vânt și-l va curăța;

22. de la miazănoapte ne vine aurora și ce înfricoșată este marea care înconjoară pe Dumnezeu!

23. Pe Cel Atotputernic nu-L putem ajunge*,

căci este mare în** tărie, dar dreptul și dreptatea deplină El nu le frânge.

*1 Tim. 6.16. **Cap. 36.5.

24. De aceea oamenii trebuie să se teamă* de El;

El nu-Și îndreaptă privirile spre cei ce se cred** înțelepți.“

*Mat. 10.28. **Mat. 11.25. 1 Cor. 1.26.

Răspunsul Domnului

38 1. Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul* furtunii și a zis:

*Exod 19.16,18. 1 Împ. 19.11. Ezech. 1.4. Naum 1.3.

2. „Cine* este cel ce Îmi întunecă planurile

prin cuvântări** fără pricepere?

*Cap. 34.35; 42.3. **1 Tim. 1.7.

3. Încinge-ți mijlocul* ca un viteaz, ca Eu să te întreb, și tu să Mă înveți.

*Cap. 40.7.

4. Unde* erai tu când am întemeiat pământul?

Spune, dacă ai pricepere.

*Ps. 104.5. Prov. 8.29; 30.4.

5. Cine i-a hotărât măsurile, știi?

Sau cine a întins frânghia de măsurat peste el?

6. Pe ce sunt sprijinite temeliiile lui? Sau cine i-a pus piatra din capul unghiului,

7. atunci când stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie și când toți* fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie?

*Cap. 1.6.

8. Cine* a închis marea cu porți, când s-a aruncat din pânțele mamei ei?

*Gen. 1.9. Ps. 33.7; 104.9. Prov. 8.29. Ier. 5.22.

9. Când i-am făcut haina din nori

și scutece din întuneric;

10. când i-am pus hotar*

și când i-am pus zăvoare și porți;

*Cap. 26.10.

11. când am zis: „Până aici să vii, să nu treci mai departe;

aici să ți se oprească* mândria valorilor tale”?

*Ps. 89.9; 93.4.

12. De când ești, ai poruncit* tu dimineții?

Ai arătat zorilor locul lor,

*Ps. 74.16; 148.5.

13. ca să apuce capetele pământului și să scuture pe cei răi* de pe el?

*Ps. 104.35.

14. Ca pământul să se schimbe ca lutul pe care se pune o pecete, și toate lucrurile să se arate îmbrăcate ca în haina lor adevărată?

15. Pentru ca cei răi să fie lipsiți de lumina* lor,

și brațul** care se ridică să fie zdrobit?

*Cap. 18.5. **Ps. 10.15.

16. Ai pătruns tu până la izvoarele* mării?

Sau te-ai plimbat tu prin fundurile adâncului?

*Ps. 77.19.

17. Ți s-au deschis porțile* morții?

Sau ai văzut tu porțile umbrei morții?

*Ps. 9.13.

18. Ai cuprins tu cu privirea întinderea pământului?

Vorbește, dacă știi toate aceste lucruri.

19. Unde este drumul care duce la locașul luminii?

Și întunericul unde își are locuința?

20. Poți să le urmărești până la hotarul lor

și să cunoști cărările locuinței lor?

21. Știi, căci atunci erai născut, și numărul zilelor tale este mare!

22. Ai ajuns tu până la cămarile* zăpezii?

Ai văzut tu cămarile grindinei, *Ps. 135.7.

23. pe care* le păstrez pentru vremurile de strămtorare,

pentru zilele de război și deătălie?

*Exod 9.18. Ios. 10.11. Isa. 30.30. Ezech. 13.11,13. Apoc. 16.21.

24. Pe ce cale se împarte lumina?

Și pe ce cale se împrăstie vântul de răsărit pe pământ?

25. Cine a deschis* un loc de scurgere ploii

și a însemnat drumul fulgerului și al tunetului,

*Cap. 28.26.

26. pentru ca să cadă ploaia pe un pământ fără locuitori,

pe un pustiu unde nu sunt oameni;

27. pentru ca să adape* locurile pustii și uscate,

și ca să facă să încolțească și să răsără iarba?

*Ps. 107.35.

28. Are ploaia* tată?

Cine dă naștere picăturilor de rouă?

*Ps. 147.8. Ier. 14.22.

29. Din al cui sân iese gheața

și cine naște promoroaca* cerului,

*Ps. 147.16.

30. ca apele să se îngroașe ca o piatră, și fața adâncului să* se întărească?

*Cap. 37.10.

31. Poți să înnozi tu legăturile Găinușei*

sau să dezlegi frânghiile Orionului?

*Cap. 9.9. Amos 5.8.

32. Tu faci să iasă la vremea lor semnele zodiacului

și tu cârmuiești Ursul mare cu puii lui?

33. Cunoști tu legile* cerului?

Sau tu îi orânduiești stăpânirea pe pământ?

*Ier. 31.35.

34. Îți înalți tu glasul până la nori, ca să chemi să te acopere râuri de ape?

35. Poți tu să arunci fulgerele ca să plece?

Îți zic ele: „Iată-ne”?

36. Cine* a pus înțelepciunea în negura norilor

sau cine a dat pricepere întocmirii văzduhului?

*Cap. 32.8. Ps. 51.6. Ecl. 2.26.

37. Cine poate să numere norii cu înțelepciune

și să verse burdufurile cerurilor,

38. pentru ca să înceapă pulberea să facă noroi,

și bulgării de pământ să se lipească împreună?

39. Tu* izgonești prada pentru leoaică

și tu potolești foamea puilor de lei,

*Ps. 104.21; 145.15.

40. când stau ghemuiți în viziuna lor, când stau la pândă în culcușul lor?

41. Cine pregătește corbului* hrana, când puii lui strigă spre Dumnezeu,

când umblă rătăciți și flămânzi?

*Ps. 147.9. Mat. 6.26.

39 1. Știi tu când își fac caprele sălbaticе puii?

Vezi tu pe cerboaiice* când fată? *Ps. 29.9.

2. Numeri tu lunile în care sunt însărcinate

și cunoști tu vremea când nasc?

3. Ele se pleacă, fată puii și scapă iute de durerile lor.

4. Puii lor prind vlagă și cresc sub cerul slobod,

pleacă și nu se mai întorc la ele.

5. Cine a lăsat slobod măgarul sălbatic,

izbăvindu-l de orice legătură?

6. I-am dat* ca locuință pustiul

și pământul sărac ca locaș.

*Cap. 24.5. Ier. 2.14. Osea 8.9.

7. El râde de zarva cetăților și n-aude strigătele stăpânului, care-l mână.

8. Străbate munții ca să-și găsească hrana

și umblă după tot ce este verde.

9. Vrea bivoulul sălbatic* să fie în slujba ta?

Și stă el noaptea la ieslea ta?

*Num. 23.22. Deut. 33.11.

10. Îl poți lega tu cu o funie, ca să tragă o brazdă?

Merge el după tine, ca să grăpeze bulgării din văi?

11. Te încrezi tu în el, pentru că puterea lui este mare?

Și-i lași tu grija lucrărilor tale?

12. Te lași tu pe el, pentru căratul roadelor tale,

ca să le strângă în aria ta?

13. Aripa struțului bate cu veselie, de-ai zice că este aripa și penisul berzei.

14. Dar struțoaica își încredințează pământului ouăle

și le lasă să se încălzească în nisip.

15. Ea uită că piciorul le poate strivi, că o fiară de câmp le poate călca în picioare.

16. Este aspră* cu puii săi de parcă nici n-ar fi ai ei.

Că s-a trudit degeaba, nu-i pasă nicidecum!

*Plân. 4.3.

17. Căci Dumnezeu nu i-a dat înțelepciune*

și nu i-a făcut parte de pricepere.

*Cap. 35.11.

18. Când se scoală și pornește, râde de cal și de călărețul lui.

19. Tu dai putere calului,

și-i îmbraci gâtul cu o coamă ce fâlfâie?

20. Tu-l faci să sară ca lăcusta? Nechezatul lui puternic răspândește groaza.

21. Scurmă pământul și, mândru de puterea lui,

se aruncă* asupra celor înarmați;

*Ier. 8.6.

22. își bate joc de frică, nu se teme și nu se dă înapoi dinaintea sabiei.

23. Zăngănește tolba cu săgeți pe el, sulita și lancea strălucesc,

24. fierbe de aprindere, mănâncă pământul,

n-are astâmpăr când răsună trâmbița.
25. La sunetul trâmbiței parcă zice:
„Înainte!”

De departe miroase bălălia,
glasul ca de tunet al căpeteniilor și
strigătele de luptă.

26. Oare prin priceperea ta își ia uliul
zborul
și își întinde aripile spre miazăzi?
27. Oare din porunca ta se înalță
vulturul
și își așază cuibul* pe înălțimi?

*Ier. 49.16. Obad. 4.

28. El locuiește în stânci,
acolo își are locuința,
pe vârful zimțat al stâncilor și pe
vârful munților.

29. De acolo descoperă el prada
și își cufundă privirile în depărtare
după ea.

30. Puii lui îi beau sângele;
și acolo unde sunt hoituri*, acolo-i și
vulturul.“

*Mat. 24.38. Luca 17.37.

40 1. Domnul a vorbit lui Iov și a
zis:

2. „Ești încredințat acum tu, care
vorbești* împotriva Celui Atotputernic?
Tu care mustri pe Dumnezeu, mai ai
vreun răspuns de dat?”

*Cap. 33.13.

3. Iov a răspuns Domnului, și a zis:
4. „Iată, eu sunt prea* mic; ce să-Ți
răspund?

Îmi pun mâna la gură.

*Ezra 9.6. Cap. 42.6. Ps. 51.4.

5. Am vorbit o dată, și nu voi mai
răspunde;
de două ori, și nu voi mai adăuga
nimic.“

6. Domnul* a răspuns lui Iov din
mijlocul furtunii și a zis:

*Cap. 38.1.

7. „Încinge-ți mijlocul* ca un viteaz;
ca Eu** să te întreb, și tu să Mă
înveți.

*Cap. 38.3. **Cap. 42.4.

8. Vrei* să nimicești până și dreptatea
Mea?

Și să Mă osândești, ca să-ți scoți
dreptatea?

*Ps. 51.4. Rom. 3.4.

9. Ai tu un braț ca al lui Dumnezeu
și un glas de tunet* ca al Lui?

*Cap. 37.4. Ps. 29.3,4.

10. Împodobește-te cu* măreție și
mărimă,

îmbracă-te cu strălucire și cu slavă!

*Ps. 93.1; 104.1.

11. Varsă-ți valurile mâniei tale
și doboară cu o privire pe cei trufași!

12. Smerește cu o privire pe cei*
trufași,
zdrobește pe loc pe cei răi,

*Isa. 2.12. Dan. 4.37.

13. ascunde-i pe toți împreună în
țărână,
învelește-le fața în întuneric!

14. Și atunci voi aduce și Eu lauda
puterii dreptei tale.

15. Uită-te la hipopotamul, căruia
i-am dat viață ca și ție!

El mănâncă iarbă ca boul.

16. Uită-te ce tărie are în coapse
și ce putere are în mușchii pântecelui
său!

17. Își îndoaie coada tare ca un cedru,
și vinele coapselor lui sunt întrețe-
sute.

18. Oasele lui sunt ca niște țevi de
aramă,
mădularele lui sunt ca niște drugi de
fier.

19. El este cea mai mare dintre
lucrările lui Dumnezeu.

Cel ce l-a făcut l-a înzestrat cu o
suliță¹.

20. El își găsește hrana* în munți,
unde se joacă toate fiarele câmpului.

*Ps. 104.14.

21. Se culcă sub lotus,
în mijlocul treștiilor și mlaștinilor.

22. Desișul lotusului îl acoperă cu
umbra lui,

sălciile pârâului îl înconjoară.

23. Dacă se întâmplă ca râul să iasă
din matcă, el nu fuge;

chiar de s-ar năpusti Iordanul în gâtjele
lui, el ar rămâne liniștit.

24. Crezi că-l poți prinde lovindu-l în
față?

Sau crezi că-i vei putea străpunge
nasul cu ajutorul lațurilor?

41 1. Poți tu să prinzi Leviatanul*²
sau să undița?

Sau să-i legi limba cu o funie?

*Ps. 104.26. Isa. 27.1.

2. Îi vei putea petrece papura prin
nări?

Sau să-i străpungi cu un cârlig falca?

3. Îți va face el multe rugăminți?

Îți va vorbi el cu un glas dulce?

4. Va face el un legământ cu tine

ca să-ți fie rob pe vecie?

5. Te vei juca tu cu el ca și cu o
pasăre?

1. Adică: dinți mari ca să se apere 2. Sau: crocodilul

Îl vei lega tu, ca să-ți înveselești
fetele?

6. Fac pescarii negoț cu el?

Îl împart ei între negustori?

7. Îi vei acoperi pielea cu țepușe

și capul cu cângi?

8. Ridică-ți numai mâna împotriva
lui

și nu-ți va mai veni gust să-l lovești.

9. Iată că ești înșelat în așteptarea ta
de a-l prinde:

numai să-l vezi și cazi la pământ!

10. Nimeni nu este atât de îndrăzneț
ca să-l întărețe.

Cine Mi s-ar împotrivi în față?

11. Cui sunt dator*, ca să-i plătesc?

Sub cer totul** este al Meu.

*Isa. 37.29. **Rom. 11.35.

12. Vreau să mai vorbesc iarăși de
mădularele lui și de tăria lui,
și de frumusețea întocmirii lui.

13. Cine-i va putea ridica veșmântul?
Cine va putea pătrunde între fălcile
lui?

14. Cine va putea deschide porțile
gurii lui?

Șirurile dinților lui cât sunt de înspăi-
mântătoare!

15. Scuturile¹ lui mărește și puternice,
sunt unite împreună ca printr-o
pecete;

16. se țin unul de altul,
și nici aerul n-ar putea trece printre ele.

17. Sunt ca niște frați care se îmbră-
țișează,

se apucă și rămân nedespărțiți.

18. Strănuturile lui fac să strălucescă
lumina;

ochii lui sunt ca geana zorilor.

19. Din gura lui țâșnesc flăcări,

scapără scânteii de foc din ea.

20. Din nările lui iese fum,
ca dintr-un vas care fierbe, ca dintr-o
căldare fierbinte.

21. Suflarea lui aprinde cărbunii,

și gura lui aruncă flăcări.

22. Tăria lui stă în grumaz,

și înaintea lui sare groaza.

23. Părțile lui cele carnoase se țin
împreună,

ca turnate pe el, neclintite.

24. Inima lui este tare ca piatra,
tare ca piatra de moară care stă
dedesubt.

25. Când se scoală el, tremură vitejii,
și spaima îi pune pe fugă.

26. Degeaba este lovit cu sabia;

1. Solzii

căci sulița, săgeata și pavăza nu
folosesc la nimic.

27. Pentru el fierul este ca paiul,

arama, ca lemnul putred.

28. Săgeata nu-l pune pe fugă,
pietrele din praștie sunt ca pleava
pentru el.

29. Nu vede în ghioagă decât un fir
de pai

și râde la șuieratul săgeților.

30. Sub pântecelul lui sunt țepi
ascuțiți:

ai zice că este o grapă întinsă peste
noroii.

31. Face să clocotească fundul mării
ca un cazan

și-l clatină ca pe un vas plin cu mir.

32. În urmă el lasă o cărare lumi-
noasă;

și adâncul pare ca pletele unui bătrân.

33. Pe pământ nimic nu-i este stăpân;
este făcut ca să nu se teamă de nimic.

34. Privește cu dispreț tot ce este
înălțat,

este împăratul* celor mai mândre
dobitoace.“

*Exod 19.6. Deut. 10.14. Ps. 24.1; 50.12. 1 Cor. 10.26,28.

Smerirea și căința lui Iov

42 1. Iov a răspuns Domnului și a
zis:

2. „Știu că Tu poți* totul
și că nimic nu poate sta împotriva
gândurilor Tale.“ –

*Gen. 18.14. Mat. 19.26. Marc. 10.27; 14.36. Luca 18.27.

3. „Cine* este acela care are nebunia
să-Mi întunece planurile?” –

„Da, am vorbit, fără să le înțeleg,
de minuni, care sunt mai presus de
mine** și pe care nu le pricep.“ –

*Cap. 38.2. **Ps. 40.5; 131.1; 139.6.

4. „Ascultă-Mă și voi vorbi;
te voi* întreba, și Mă vei învăța.“ –

*Cap. 38.3; 40.7.

5. „Urechea mea auzise vorbindu-se
de Tine;

dar acum ochiul meu Te-a văzut.

6. De aceea mi-e scârbă de mine*
și mă pocăiesc în țărână și cenușă.“

*Ezra 9.6. Cap. 40.4.

7. După ce a vorbit Domnul aceste
cuvinte lui Iov, a zis lui Elifaz
din Teman: „Mânia Mea s-a aprins
împotriva ta și împotriva celor doi
prieteni ai tăi, pentru că n-ați vorbit
așa de drept de Mine, cum a vorbit
robul Meu Iov.

8. Luați acum șapte* viței și șapte

berbeci, duceți-vă** la robul Meu Iov și aduceți o ardere de tot pentru voi. Robul Meu Iov să se roage pentru voi, și numai în vederea lui nu vă voi face după nebulnia voastră; căci n-ați vorbit așa de drept despre Mine, cum a vorbit robul Meu Iov.“

*Num. 23.1.

**Mat. 5.24. †Gen. 20.17. Iac. 5.15,16. 1 Ioan 5.16.

9. Elifaz din Teman, Bildad din Șuah, și Tofar din Naama s-au dus și au făcut cum le spusese Domnul. Și Domnul a ascultat rugăciunea lui Iov.

10. Domnul* a adus pe Iov iarăși în starea lui de la început, după ce s-a rugat Iov pentru prietenii săi. Și Domnul i-a dat înapoi îndoit** decât tot ce avusese.

*Ps. 14.7; 126.1. **Isa. 40.2.

11. Frații*, surorile și vechii prieteni ai lui Iov au venit toți să-l vadă și au mâncat cu el în casă. L-au plâns și l-au mângâiat pentru toate nenorocirile pe care le trimisese Domnul peste el, și fiecare i-a dat un chesita și un inel de aur.

*Cap. 19.13.

PSALMII CARTEA ÎNTÂI

PSALMUL 1

1. Ferice de omul* care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși și nu se așază pe scaunul** celor batjocoritori!

*Prov. 4.14,15. **Ps. 26.4. Ier. 15.17.

2. Ci își găsește plăcerea* în Legea Domnului,

și zi și noapte cugetă la Legea** Lui!

*Ps. 119.35,47,92. **Jos. 1.8. Ps. 119.1,97.

3. El este ca un pom sădit* lângă un izvor de apă,

care își dă rodul la vremea lui și ale cărui frunze nu se vestejesc: tot ce începe, duce la bun sfârșit**.

*Ier. 17.8. Ezech. 47.12. **Gen. 39.3,23. Ps. 128.2. Isa. 3.10.

4. Nu tot așa este cu cei răi: ci ei sunt ca pleava* pe care o spulberă vântul.

*Iov 21.18. Ps. 35.5. Isa. 17.13; 29.5. Osea 13.3.

5. De aceea cei răi nu pot ține capul sus în ziua judecării, nici păcătoșii în adunarea celor neprihăniți.

6. Căci Domnul* cunoaște calea celor neprihăniți, dar calea păcătoșilor duce la pieire.

*Ps. 37.18. Naum 1.7. Ioan 10.14. 2 Tim. 2.19.

12. În cei din urmă ani* ai săi, Iov a primit de la Domnul mai multe binecuvântări decât primise în cei dintâi. A avut paisprezece mii** de oi, șase mii de cămile, o mie de perechi de boi și o mie de măgărițe.

*Cap. 8.7. Iac. 5.11. **Cap. 1.3.

13. A avut șapte* fii și trei fete;

*Cap. 1.2.

14. celei dintâi i-a pus numele Iemima, celei de-a doua Cheția și celei de-a treia Cheren-Hapuc.

15. În toată țara nu erau femei așa de frumoase ca fetele lui Iov. Tatăl lor le-a dat o parte de moștenire printre frații lor.

16. Iov a mai trăit* după aceea o sută patruzeci de ani și a văzut pe fiii săi și pe fiii fiilor săi până la al patrulea neam.

*Cap. 5.26. Prov. 3.16.

17. Și Iov a murit bătrân și sătul* de zile.

*Gen. 25.8.

PSALMUL 2

1. Pentru ce se întărită* neamurile și pentru ce cugetă popoarele lucruri deșarte?

*Ps. 46.6. Fapt. 4.25,26.

2. Împărații pământului se răscoală, și domnitorii se sfătuiesc împreună împotriva Domnului și împotriva Unsului Său*, zicând:

*Ps. 45.7. Ioan 1.41.

3. „Să le rupem* legăturile și să scăpăm de lanțurile lor!“

*Ier. 5.5. Luca 19.14.

4. Cel ce* șade în ceruri râde**, Domnul își bate joc de ei.

*Ps. 11.4. **Ps. 37.13; 59.8. Prov. 1.26.

5. Apoi, în mânia Lui, le vorbește și-i îngrozește cu urgia Sa, zicând:

6. „Totuși, Eu am uns pe împăratul Meu

pe Sion, muntele* Meu cel sfânt.“

*2 Sam. 5.7.

7. „Eu voi vesti hotărârea Lui* – zice Unsul –

„Domnul Mi-a zis: „Tu* ești Fiul Meu! Astăzi Te-am născut.

*Fapt. 13.33. Evr. 1.5; 5.5.

8. Cere-Mi*, și-Ți voi da neamurile de moștenire,

și marginile pământului în stăpânire!

*Ps. 22.27; 72.8; 89.27. Dan. 7.13,14. Ioan 17.4,5; 19.15.

PSALMUL 4

*Către mai marele cântăreților.
De cântat pe instrumente cu corzi.
Un psalm al lui David.*

1. Răspunde-mi, când strig, Dumnezeu! neprihănirii mele: scoate-mă la loc larg, când sunt la strâmtoare!

Ai milă de mine, ascultă-mi rugăciunea!

2. Fiii oamenilor, până când va fi batjocorită slava mea?

Până când veți iubi deșertăciunea și veți umbla după minciuni?

(Oprire)

3. Să știți că Domnul* Și-a ales un om pe care-l iubește:

Domnul aude când strig către El.

*2 Tim. 2.19. 2 Pet. 2.9.

4. Cutremurați-vă*, și nu păcătuți! Spuneți** lucrul acesta în inimile voastre când stați în pat: apoi tăceți.

*Efes. 4.26. **Ps. 77.6. 2 Cor. 13.5.

(Oprire)

5. Aduceți jertfe* neprihănite și încredeți-vă** în Domnul.

*Deut. 33.19. 2 Sam. 15.12. Ps. 50.14; 51.19. **Ps. 37.3; 62.8.

6. Mulți zic: „Cine ne va arăta fericirea?“

Eu însă zic: „Fă să răsară* peste noi lumina feței Tale, Doamne!“

*Num. 6.26. Ps. 80.3,7,19; 119.135.

7. Tu-mi dai mai multă bucurie* în inima mea, decât au ei

când li se înmulțește rodul grâului și al vinului.

*Isa. 9.3.

8. Eu mă culc și adorm în pace*, căci** numai Tu, Doamne, îmi dai liniște deplină în locuința mea.

*Iov 11.18,19. Ps. 3.5. **Lev. 25.18,19; 26.5. Deut. 12.10.

PSALMUL 5

Către mai marele cântăreților. De cântat cu flautele. Un psalm al lui David.

1. Pleacă-Ți urechea la cuvintele mele, Doamne!

Ascultă suspinele mele!

2. Ia aminte la strigătele* mele, Împăratul meu și Dumnezeul meu, căci către Tine mă rog**!

*Ps. 3.4. **Ps. 65.2.

3. Doamne, auzi-mi glasul* dimineața! Dimineața eu îmi îndrept rugăciunea spre Tine și aștept.

*Ps. 30.5; 88.13; 130.6.

4. Căci Tu nu ești un Dumnezeu căruia să-I placă răul;

cel rău nu poate locui lângă Tine.

5. Nebunii* nu pot să stea în preajma ochilor Țăi;

Tu urăști pe cei ce fac fărădelegea

*Hab. 1.13.

9. Tu* le vei zdrobi cu un toiag de fier

și le vei sfărâma ca pe vasul unui olar.“

*Ps. 89.23. Apoc. 2.27; 12.5.

10. Acum, dar, împărați, purtați-vă cu înțelepciune!

Luați învățătură, judecătorii pământului!

11. Slujiți* Domnului cu frică și bucurați-vă, tremurând**.

*Evr. 12.28. **Filp. 2.12.

12. Dați cinste* Fiului, ca să nu Se mânie,

și să nu pieriți pe calea voastră, căci mânia** Lui este gata să se aprindă!

Ferice de toți câți se încred în El!

*Gen. 41.40. 1 Sam. 10.1. Ioan 5.23. **Apoc. 6.16,17.

†Ps. 34.8; 84.12. Prov. 16.20. Isa. 30.18. Ier. 17.7. Rom. 9.33; 10.11. 1 Pet. 2.6.

PSALMUL 3

Un psalm al lui David, făcut cu prilejul fugii lui dinaintea fiului său Absalom.

1. Doamne, ce* mulți sunt vrăjmașii mei!

Ce mulțime se scoală împotriva mea!

*2 Sam. 15-18.

2. Cât de mulți zic despre mine:

„Nu mai este scăpare pentru* el la Dumnezeu!“

*2 Sam. 16.8. Ps. 71.11.

(Oprire)

3. Dar, Tu, Doamne, Tu ești scutul* meu,

Tu ești slava mea și Tu îmi înalți** capul!

*Gen. 15.1. Ps. 28.8; 119.114. **Ps. 27.6.

4. Eu strig cu glasul meu către Domnul, și El îmi răspunde* din muntele** Lui cel sfânt.

*Ps. 34.4. **Ps. 2.6; 43.3; 99.9.

(Oprire)

5. Mă culc*, adorm și mă deștept iarăși, căci Domnul este sprijinul meu.

*Lev. 26.6. Ps. 4.8. Prov. 3.24.

6. Nu mă tem* de zecile de mii de popoare

care mă împresoară de toate părțile.

*Ps. 27.3.

7. Scoală-Te, Doamne! Scapă-mă, Dumnezeule!

Căci Tu bați* peste obraz pe toți vrăjmașii mei

și zdrobești dinții celor răi.

*Iov 16.10; 29.17. Ps. 58.6. Plân. 3.30.

8. La Domnul* este scăparea: binecuvântarea Ta să fie peste poporul Țău.

*Prov. 21.31. Isa. 43.11.

Ier. 3.23. Osea 13.4. Iona 2.9. Apoc. 7.10; 19.1.

(Oprire)

6. și pierzi* pe cei mincinoși;
Domnul urășe pe oamenii** care
varsă sânge și înșală. *Apoc. 21.8. **Ps. 55.23.
7. Dar eu, prin îndurarea Ta cea mare,
pot să intru în Casa Ta
și să mă închin cu frică în Templul
Tău cel sfânt*.

*1 Împ. 8.29,30,35,38. Ps. 28.2; 132.7; 138.2.

8. Doamne, călăuzește-mă* pe calea
plăcută Ție, din pricina vrăjmașilor
mei!

Netezește** calea Ta sub pașii mei.
*Ps. 25.5. **Ps. 25.4; 27.11.

9. Căci nu este nimic adevărat în gura
lor;

inima le este plină de răutate,
gâtlejul* le este un mormânt deschis,
și pe limbă au vorbe lingușitoare**.

*Luca 11.44. Rom. 3.13. **Ps. 62.4.

10. Lovește-i ca pe niște vinovați,
Dumnezeule!

Fă-i să cadă* prin înșeși sfaturile lor.
Prăbușește-i în mijlocul păcatelor lor
fără număr!

Căci se răzvrătesc împotriva Ta.
*2 Sam. 15.31; 17.14,23.

11. Atunci toți cei ce se încred în
Tine se vor bucura*,
se vor veseli totdeauna, căci Tu îi vei
ocroti.

Tu vei fi bucuria
celor ce iubesc Numele Tău. *Isa. 65.13.

12. Căci Tu binecuvântezi* pe cel
neprihănit, Doamne,
și-l înconjoři cu bunăvoința Ta, cum
l-ai înconjura cu un scut. *Ps. 115.13.

PSALMUL 6

*Către mai marele cântăreților. De cântat
pe instrumente cu corzi. Pe harpa cu opt
corzi. Un psalm al lui David.*

6. Doamne*, nu mă pedepsi cu
mânia Ta
și nu mă muștra cu urgia Ta.

*Ps. 38.1. Ier. 10.24; 46.28.

2. Ai milă* de mine, Doamne, căci
mă ofilesc!

Vindecă-mă**, Doamne, căci îmi
tremură oasele. *Ps. 41.4. **Osea 6.1.

3. Sufletul mi-e îngrozit de tot;
și Tu, Doamne, până când* vei zăbovi
să Te înduri de mine? *Ps. 90.13.

4. Întoarce-Te, Doamne, izbăvește-mi
sufletul!

Mântuiește-mă, pentru îndurarea Ta!

5. Căci cel ce moare* nu-și mai aduce
aminte de Tine;

și cine Te va lăuda în Locuința mor-
ților? *Ps. 30.9; 88.11; 115.17; 118.17. Isa. 38.18.

6. Nu mai pot gemând!
În fiecare noapte îmi stropesc așter-
nutul

și-mi scald patul în lacrimi.

7. Mi s-a supt fața* de întristare
și a îmbătrânit din pricina tuturor
celor ce mă prigonesc.

*Iov 17.7. Ps. 31.9; 38.10; 88.9. Plân. 5.17.

8. Depărtați-vă* de la mine, toți cei
ce faceți răul!

Căci Domnul a auzit** glasul plân-
gerii mele!

*Ps. 119.115. Mat. 7.23; 25.41. Luca 13.27. **Ps. 3.4.

9. Domnul îmi ascultă cererile
și Domnul îmi primește rugăciunea!

10. Toți vrăjmașii mei vor fi acoperiți
de rușine și cuprinși de spaimă;
într-o clipă vor da înapoi, acoperiți
de rușine.

PSALMUL 7

*O cântare de jale a lui David.
Cântată Domnului din pricina
cuvintelor beniamitului Cus.*

7. Doamne Dumnezeule, în Tine
îmi caut scăparea!

Scapă-mă* de toți prigonitorii mei și
izbăvește-mă, *Ps. 31.15.

2. ca* să nu mă sfâșie ca un leu
care înghite**, fără să sară cineva în
ajutor. *Isa. 38.13. **Ps. 50.22.

3. Doamne Dumnezeule, dacă* am
făcut un astfel de rău,
dacă este fărădelege** pe mâinile
mele, *2 Sam. 16.7,8. **1 Sam. 24.11.

4. dacă am răsplătit cu rău pe cel ce
trăia în pace cu mine,
și n-am izbăvit* pe cel ce mă asupra
fără temei, *1 Sam. 24.7; 26.9.

5. atunci: să mă urmărească vrăj-
mașul și să m-ajungă,
să-mi calce viața la pământ,
și slava mea în pulbere să mi-o
arunce! (Oprire)

6. Scoală-Te, Doamne, cu mânia Ta!
Scoală-Te* împotriva urgiei potriv-
nicilor mei,

trezește-Te** ca să-mi ajuți și rân-
duiește o judecată! *Ps. 94.2. **Ps. 44.23.

7. Să Te înconjoare adunarea popoa-
relor,

și șezi mai sus decât ea, la înălțime!

8. Domnul judecă popoarele:
fă-mi dreptate, Doamne, după* nepri-
hănirea și nevinovăția mea!

*Ps. 18.20; 35.24.

9. Ah! pune odată capăt răutății celor
răi și întărește pe cel neprihănit,

Tu, care cercetezi* inimile și rărun-
chii, Dumnezeule drept! *1 Sam. 16.7.

1 Cron. 28.9. Ps. 139.1. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Apoc. 2.23.

10. Scutul meu este în Dumnezeu,
care măntuiește pe cei cu inima
curată*.

*Ps. 125.4.

11. Dumnezeu este un judecător
drept,
un Dumnezeu care Se mânie în orice
vreme.

12. Dacă cel rău nu se întoarce la
Dumnezeu, Dumnezeu Își ascute
sabia*,

Își încordează arcul și-l ochește,
*Deut. 32.41.

13. îndreaptă asupra lui săgeți* omo-
rătoare
și-i aruncă săgeți arzătoare!

*Deut. 32.23,42. Ps. 64.7.

14. Iată că cel rău* pregătește răul,
zămislește fărădelegea și naște înșe-
lăciunea: *Iov 15.35. Isa. 33.11; 59.4. Iac. 1.15.

15. face o groapă, o sapă,
și tot el cade în groapă* pe care a
făcut-o. *Est. 7.10. Iov 4.8. Ps. 9.15;
10.2; 35.8; 94.23; 141.10. Prov. 5.22; 26.27. Ecl. 10.8.

16. Fărădelegea* pe care a urzit-o se
întoarce asupra capului lui,
și silnicia pe care a făcut-o se
coboară înapoi pe teasta capului lui.

*1 Împ. 2.32. Est. 9.25.

17. Eu voi lăuda pe Domnul pentru
dreptatea Lui

și voi cânta Numele Domnului,
Numele Celui Preaînalt.

PSALMUL 8

*Către mai marele cântăreților. De cântat
pe ghitit. Un psalm al lui David.*

8. Doamne Dumnezeul nostru, cât
de minunat* este Numele Tău pe
tot pământul!

Slava Ta se înalță** mai presus de
ceruri. *Ps. 148.13. **Ps. 113.4.

2. Din gura* copiilor și a celor ce sug
la țâță, Ți-ai scos o întăritură de
apărare

împotriva potrivnicilor tăi,
ca să astupi gura vrăjmașului** și
omului cu dor de răzbunare.

*Mat. 11.25; 21.16. 1 Cor. 1.27. **Ps. 44.14.

3. Când privesc* cerurile – lucrarea
mâinilor Tale –

luna și stelele pe care le-ai făcut,

*Ps. 111.2.

4. îmi zic: Ce este omul*, ca să Te
gândești la el?

Și fiul omului, ca să-l bagi în seamă?

*Iov 7.17. Ps. 144.3. Ebr. 2.6.

5. L-ai făcut cu puțin mai prejos
decât Dumnezeu

și l-ai încununat cu slavă și cu cinste.

6. l-ai dat stăpânire* peste lucrurile
mâinilor Tale,

toate** le-ai pus sub picioarele lui:

*Gen. 1.26,28. **1 Cor. 15.27. Ebr. 2.8.

7. oile și boii laolaltă,
fiarele câmpului,

8. păsările cerului și peștii mării,
tot ce străbate cărările mărilor.

9. Doamne Dumnezeul* nostru,
cât de minunat este Numele Tău pe
tot pământul!

*Vers. 1.

PSALMUL 9

*Către mai marele cântăreților.
Se cântă ca și „Mori pentru fiul”.
Un psalm al lui David.*

9. Voi lăuda pe Domnul din toată
inima mea,
voi istorisi toate minunile Lui.

2. Voi face din Tine bucuria* și
veselia mea,

voi cânta Numele Tău, Dumnezeule**
preaînalt, *Ps. 5.11. **Ps. 56.2; 83.18.

3. pentru că vrăjmașii mei dau înapoi,
se clatină și pier dinaintea Ta.

4. Căci Tu îmi sprijini dreptatea și
pricina mea

și stai pe scaunul Tău de domnie ca
un judecător drept.

5. Tu pedepsești neamurile, nimicești
pe cel rău,

le ștergi* numele pentru totdeauna și
pe vecie. *Deut. 9.14. Prov. 10.7.

6. S-au dus vrăjmașii! N-au rămas din
ei decât niște dărâmături veșnice!

Niște cetăți dărâmate de Tine! Li s-a
șters pomenirea!

7. Ei s-au dus, dar Domnul* împără-
țește în veac

și Și-a pregătit scaunul de domnie
pentru judecată. *Ps. 102.12,26. Ebr. 1.11.

8. El judecă lumea* cu dreptate,
judecă popoarele cu nepărtinire.

*Ps. 96.13; 98.9.

9. Domnul* este scăparea celui asuprit,
scăpare la vreme de necaz.

*Ps. 32.7; 37.39; 46.1; 91.2.

10. Cei ce cunosc* Numele Tău se
încred în Tine,

căci Tu nu părăsești pe cei ce Te
caută, Doamne!

*Ps. 91.14.

11. Cântați Domnului, care împără-
țește în Sion,

vestiți* printre popoare isprăvile Lui!

*Ps. 107.22.

12. Căci El răzbună* sângele vărsat și își aduce aminte de cei nenorociți, nu uită strigătele lor. *Gen. 9.5.

13. Ai milă de mine, Doamne! Vezi ticăloșia în care mă aduc vrăjmașii mei și ridică-mă din porțile morții, 14. ca să vestesc toate laudele Tale în porțile fiicei Sionului și să mă bucur* de mântuirea Ta. *Ps. 13.5; 20.5; 35.9.

15. Neamurile* cad în groapa pe care au făcut-o și li se prinde piciorul în lațul pe care l-au ascuns. *Ps. 7.15,16; 35.8; 57.6; 94.23. Prov. 5.22; 22.8; 26.27.

16. Domnul Se arată*, face dreptate și prinde pe cel rău în lucrul mâinilor lui. (Joc de instrumente** Opre) *Exod 7.5; 14.4,10,31. **Ps. 19.14; 92.3.

17. Cei răi se întorc la Locuința morților:

toate neamurile* care uită pe Dumnezeu. *Iov 8.13. Ps. 50.22.

18. Căci cel nenorocit nu este uitat pe vecie*, nădejdea** celor sărmani nu piere pe vecie. *Vers. 12. Ps. 12.5. **Prov. 23.18; 24.14.

19. Scoală-Te, Doamne, ca să nu biruie omul;

neamurile să fie judecate înaintea Ta!

20. Aruncă groaza în ei, Doamne, ca să știe popoarele că nu sunt decât oameni! (Opre)

PSALMUL 10

10. Pentru ce stai așa de departe, Doamne?

Pentru ce Te ascunzi la vreme de necaz?

2. Cel rău, în mândria lui, urmărește pe cei nenorociți, și ei cad* jertfă curselor urzite de el. *Ps. 7.16; 9.15,16. Prov. 5.22.

3. Căci cel rău se fălește* cu pofta lui, iar răpitorul** batjocorește și nescotește pe Domnul. *Ps. 94.4. **Prov. 28.4. Rom. 1.32.

4. Cel rău zice cu trufie: „Nu* pedepsește Domnul!

Nu este Dumnezeu!“ Iată toate gândurile** lui. *Ps. 14.2. **Ps. 14.1; 53.1.

5. Treburile îi merg bine în orice vreme;

judecățile* Tale sunt prea înalte pentru el, ca să le poată vedea,

și suflă cu dispreț** împotriva tuturor potrivnicilor lui. *Prov. 24.7. Isa. 26.11. **Ps. 12.5.

6. El zice* în inima lui: „Nu mă clatin, în veci** sunt scutit de nenorocire!“ *Ps. 30.6. Ecl. 8.11. Isa. 56.12. **Apoc. 18.7.

7. Gura* îi este plină de blesteme, de înșelătorii și de viclesuguri; și sub limbă** are răutate și fărădelege. *Rom. 3.14. **Iov 20.12. †Ps. 12.2.

8. Stă la pândă lângă sate și ucide pe cel nevinovat în locuri* dosnice:

ochii lui pâdesc** pe cel nenorocit. *Hab. 3.14. **Ps. 17.11.

9. Stă* la pândă în ascunzătoarea lui, ca leul în vizuină:

stă la pândă să prindă pe cel nenorocit.

Îl prinde și-l trage în lațul lui: *Ps. 17.12. Mica 7.2.

10. se îndoaie, se pleacă și-i cad săracii în gheare!

11. El zice în inima lui: „Dumnezeu uită!

Își ascunde* fața, și în veac nu va vedea!“ *Iov 22.13. Ps. 73.11; 94.7. Ezech. 8.12; 9.9.

12. Scoală-Te, Doamne Dumnezeule, ridică* mâna!

Nu uita pe cei nenorociți! *Mica 5.9.

13. Pentru ce să hulească cel rău pe Dumnezeu?

Pentru ce să zică în inima lui că Tu nu pedepsești?

14. Dar Tu vezi; căci Tu privești necazul și suferința, ca să iei în mână pricina lor.

În nădejdea Ta se lasă* cel nenorocit, și Tu vii în ajutor orfanului**.

*2 Tim. 1.12. 1 Pet. 4.19. **Ps. 68.5. Osea 14.3.

15. Zdrobește* brațul celui rău, pedepsește-i fărădelegile, ca să piară din ochii Tăi!

16. Domnul* este Împărat în veci de veci;

neamurile sunt nimicite din țara Lui. *Ps. 29.10; 145.13; 146.10. Ier. 10.10. Plân. 5.19. Dan. 4.34; 6.26. 1 Tim. 1.17.

17. Tu auzi rugăciunile celor ce suferă, Doamne!

Le întărești* inima, Îți pleci urechea spre ei, *1 Cron. 29.18.

18. ca să faci* dreptate orfanului și celui asuprit

și ca să nu mai insufle groaza omul cel luat din pământ. *Ps. 82.3. Isa. 11.4.

PSALMUL 11

*Către mai marele cântăreților.
Făcut de David.*

11. La Domnul* gălesc scăpare! Cum** puteți să-mi spuneți: „Fugi în munții voștri, ca o pasăre“? *Ps. 56.11. **1 Sam. 26.19,20.

2. Căci iată că cei răi* își încordează arcul, își potrivesc săgeata** pe coardă,

ca să tragă pe ascuns asupra celor cu inima curată. *Ps. 64.3,4. **Ps. 21.12.

3. Și, când se surpă* temeliile, ce ar putea să mai facă cel neprihănit?

4. Domnul* este în templul Lui cel sfânt, Domnul Își are scaunul** de domnie în ceruri.

Ochii* Lui privesc, și pleoapele Lui cercetează pe fiii oamenilor.

*Hab. 2.20. **Ps. 2.4. Isa. 66.1. Mat. 5.34; 23.22. Fapt. 7.49. Apoc. 4.2. †Ps. 33.13; 34.15,16; 66.7.

5. Domnul încearcă* pe cel neprihănit,

dar urăște pe cel rău și pe cel ce iubește silnicia. *Gen. 22.1. Iac. 1.12.

6. Peste cei răi plouă* cărbuni, foc și pucioasă:

un vânt dogoritor**, iată paharul de care au ei parte. *Gen. 19.24. Ezech. 38.22. **Gen. 43.34. 1 Sam. 1.4; 9.23. Ps. 75.8.

7. Căci Domnul este drept, iubește dreptatea*,

și cei neprihăniți privesc fața** Lui. *Ps. 45.7; 146.8. **Iov 36.7. Ps. 33.18; 34.15. 1 Pet. 3.12.

PSALMUL 12

*Către mai marele cântăreților.
De cântat pe harpa cu opt corzi.
Un psalm al lui David.*

12. Vino în ajutor, Doamne, căci se duc oamenii evlavioși*, pier credincioșii dintre fiii oamenilor. *Isa. 57.1. Mica 7.2.

2. Oamenii își spun minciuni* unii altora, pe buze au lucruri lingușitoare**, vorbesc cu inimă prefăcută.

*Ps. 10.7. **Ps. 28.3; 62.4. Ier. 9.8. Rom. 16.18.

3. Nimicească Domnul toate buzele lingușitoare,

limba care vorbește cu trufie*, *1 Sam. 2.3. Ps. 17.10. Dan. 7.8,25.

4. pe cei ce zic: „Suntem tari cu limba noastră,

căci buzele noastre sunt cu noi: cine ar putea să fie stăpân peste noi?“

5. „Pentru că cei nenorociți sunt asupriți și pentru că săracii gem,

acum“, zice Domnul, „Mă scol* și aduc mântuire celor asupriți**.“ *Exod 3.7,8. Isa. 33.10. **Ps. 10.5.

6. Cuvintele Domnului sunt cuvinte* curate,

un argint lămurit în cuptor de pământ și curățat de șapte ori. *2 Sam. 22.31. Ps. 18.30; 19.8; 119.140. Prov. 30.5.

7. Tu, Doamne, îi vei păzi și-i vei apăra de neamul acesta pe vecie.

8. Pretutindeni mișună cei răi, când domnește ticăloșia printre fiii oamenilor.

PSALMUL 13

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

13. Până când, Doamne, mă vei uita neînțet?

Până când* Îți vei ascunde fața de mine? *Deut. 31.17. Iov 13.24. Ps. 44.24; 88.14; 89.46. Isa. 59.2.

2. Până când voi avea sufletul plin de griji

și inima plină de necazuri în fiecare zi?

Până când se va ridica vrăjmașul meu împotriva mea?

3. Privește, răspunde-mi, Doamne Dumnezeul meu!

Dă lumină* ochilor mei, ca** să n-adorm somnul morții, *Ezra 9.8. **Ier. 51.39.

4. ca să nu zică* vrăjmașul meu: „L-am biruit!“

Și să nu se bucure potrivnicii mei, când mă clatin. *Ps. 25.2; 35.19; 38.16.

5. Eu am încredere în bunătatea* Ta, sunt cu inima veselă, din pricina mântuirii Tale: *Ps. 33.21.

6. cânt Domnului, căci mi-a făcut* bine! *Ps. 116.7; 119.17.

PSALMUL 14

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

14. Nebunul* zice în inima lui: „Nu este Dumnezeu!“

S-au stricat** oamenii, fac fapte urâte;

nu este nici unul care să facă binele. *Ps. 10.4; 53.1, etc. **Gen. 6.11,12. Rom. 3.10, etc.

2. Domnul* Se uită de la înălțimea cerurilor peste fiii oamenilor,

să vadă de este vreunul care să aibă pricepere

și care să caute pe Dumnezeu. *Ps. 33.13; 102.19.

3. Dar toți* s-au rătăcit, toți s-au dovedit niște netrebnici;
nu este nici unul care să facă binele,
nici unul măcar. *Rom. 3.10-12.

4. Și-au pierdut mintea toți cei ce săvârșesc fărădelegea,
de mănâncă* pe poporul Meu cum mănâncă pâinea,
și nu cheamă** pe Domnul?

*Ier. 10.25. Amos 8.4. Mica 3.3. **Ps. 79.6. Isa. 64.7.

5. Ei vor tremura de spaimă,
când Se va arăta Dumnezeu în mijlocul
neamului neprihănit.

6. Rădeți voi de nădejdea celui
nenorocit...,
dar scăparea lui este Domnul*.

*Ps. 9.9; 142.5.

7. O! de* ar porni din Sion izbăvirea
lui Israel!...

Când** va întoarce Domnul înapoi
pe prinșii de război ai poporului Său,
Iacov se va veseli, și Israel se va bucura.

*Ps. 53.6. **Iov 42.10. Ps. 126.1.

PSALMUL 15

Un psalm al lui David.

15 1. Doamne, cine* va locui în
cortul Tău?

Cine va locui pe muntele** Tău cel
sfânt?

*Ps. 24.3, etc. **Ps. 2.6; 3.4.

2. – Cel ce* umblă în neprihănire, cel
ce face voia lui Dumnezeu
și spune** adevărul din inimă.

*Isa. 33.15. **Zah. 8.16. Efes. 4.25.

3. Acela nu clevețește* cu limba lui,
nu face rău semenului său
și nu aruncă** ocară asupra aproa-
pelui său.

*Lev. 19.16. Ps. 34.13. **Exod 23.1.

4. El privește* cu dispreț pe cel
vrednic de disprețuit,
dar cinstește pe cei ce se tem de
Domnul.

El nu-și ia vorba înapoi dacă face un
jurământ** în paguba lui.

*Est. 3.2. **Jude. 11.35.

5. El nu-și dă banii* cu dobândă
și nu ia mită** împotriva celui
nevinovat.

Cel ce se poartă așa, nu se clatină* nici
odată.

*Exod 22.25. Lev. 25.36. Deut. 23.19. Ezech. 18.8; 22.12. **Exod 23.8. Deut. 16.19. Ps. 16.8. 2 Pet. 1.10.

PSALMUL 16

O cântare a lui David.

16 1. Păzește-mă, Dumnezeule,
căci* în Tine mă încred. *Ps. 25.20.

2. Eu zic Domnului: „Tu ești Domnul
meu,

Tu ești singura* mea fericire!“

*Iov 22.2,3; 35.7,8. Ps. 50.9. Rom. 11.35.

3. Sfinții care sunt în țară,
oamenii evlavioși, sunt toată plăcerea
mea.

4. Idolii se înmulțesc, oamenii aleargă
după dumnezei străini,
dar eu n-aduc jertfele lor de sânge
și nu pun numele* lor pe buzele mele.

*Exod 23.13. Ios. 23.7. Osea 2.16,17.

5. Domnul* este partea mea de moș-
tenire și paharul** meu,
Tu îmi îndrepti sorțul meu. *Deut. 32.9.

Ps. 73.26; 119.57; 142.5. Ier. 10.16. Plân. 3.24. **Ps. 11.6.

6. O moștenire plăcută mi-a căzut la
sorți,

o frumoasă moșie mi-a fost dată.

7. Eu binecuvântez pe Domnul care

mă sfătuiește,
căci până și noaptea îmi dă îndemnuri
inimă*.

*Ps. 17.3.

8. Am necurmat pe Domnul înaintea*
ochilor mei:

când este El la dreapta mea**, nu mă
clatină.

*Fapt. 2.25, etc. **Ps. 73.23; 110.5; 121.5. Ps. 15.5.

9. De aceea inima mi se bucură,
sufletul mi se veselește*,

și trupul mi se odihnește în liniște.

*Ps. 30.12; 57.8.

10. Căci* nu vei lăsa sufletul** meu
în Locuința morților,

nu vei îngădui ca preaiubitul Tău să
vadă putrezirea.

*Ps. 49.15. Fapt. 2.27,31; 13.35. **Lev. 19.28. Num. 6.6.

11. Îmi vei arăta cărarea vieții*;
înaintea** feței Tale sunt bucurii
nespuse

și desfătări veșnice în dreapta Ț. Ta.

*Mat. 7.14. **Ps. 17.15; 21.6. Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12.
1 Ioan 3.2. Ps. 36.8.

PSALMUL 17

O rugăciune a lui David.

17 1. Doamne, ascultă-mi pricina
nevinovată, ia aminte la strigă-
tele mele,

pleacă urechea la rugăciunea mea,
făcută cu buze neprefăcute!

2. Să se arate dreptatea mea înaintea Ta,
și să privească ochii Tăi neprihănirea
mea!

3. Dacă îmi vei încerca inima, dacă o
vei cerceta* noaptea,

dacă mă vei încerca**, nu vei găsi
nimic:

căci ce-mi iese din gură, aceea și
gândesc. *Ps. 16.7. **Iov 23.10.

Ps. 26.2; 66.10; 139.2. Zah. 13.9. Mal. 3.2,3. 1 Pet. 1.7.

4. Cât privește legăturile cu oamenii,
eu, după cuvântul buzelor Tale,

mă feresc de calea celor asupritori;

5. pașii mei stau neclintiți* pe cără-
rile Tale

și nu mi se clatină picioarele. *Ps. 119.133.

6. Strig* către Tine, căci m-ascuți,
Dumnezeule!

Pleacă-Ți urechea spre mine, ascultă
cuvântul meu!

*Ps. 116.2.

7. Arată-Ți bunătatea Ta cea minu-
tată*, Tu, care scapi pe cei ce caută
adăpost

și-i izbăvești de potrivnicii lor prin
dreapta Ta!

*Ps. 31.21.

8. Păzește-mă* ca lumina ochiului,
ocrotește-mă la umbra** aripilor Tale

*Deut. 32.10. Zah. 2.8. **Rut 2.12. Ps. 36.7;

57.1; 61.4; 63.7; 91.1,4. Mat. 23.37.

9. de cei răi, care mă prigonesc,
de vrăjmașii mei de moarte, care mă
impresoară.

10. Ei își închid* inima,
au cuvinte semețe** în gură.

*Deut. 32.15. Iov 15.27. Ps. 73.7; 119.70. **1 Sam. 2.3. Ps. 31.18.

11. Se țin de pașii mei, mă încon-
joară* chiar,

mă pândesc, ca** să mă trântescă la
pământ.

*1 Sam. 23.26. **Ps. 10.8-10.

12. Parcă ar fi un leu lacom după
pradă,

un pui de leu care stă la pândă în
culcușul lui.

13. Scoală-Te, Doamne, ieși înaintea
vrăjmașului, doboară-l!

Izbăvește-mă de cel rău cu sabia* Ta!

*Isa. 10.5.

14. Scapă-mă de oameni, cu mâna Ta,
Doamne, de oamenii lumii acesteia,
care își au partea lor în viața
aceasta*

și căroră le umpli pântecul cu
bunătățile Tale.

Copiii lor sunt sătui,
și prisosul lor îl lasă pruncilor lor.

*Ps. 73.12. Luca 16.25. Iac. 5.5.

15. Dar eu, în nevinovăția* mea, voi
vedea fața Ta:

cum mă voi trezi, mă voi sătura** de
chipul Tău.

*1 Ioan 3.2. **Ps. 4.6,7; 16.11; 65.4.

PSALMUL 18

*Către mai marele cântăreților. Un
psalm al lui David, robul Domnului.*

El a spus Domnului cuvintele
cântării acesteia când l-a scăpat

Domnul din mâna tuturor
vrăjmașilor săi și din mâna lui Saul.

El a zis:

18 1. „Te iubesc* din inimă, Doamne,
tăria mea!

*Ps. 144.1.

2. Doamne, Tu ești stânca mea, cetă-

țuia mea, izbăvitorul meu!

Dumnezeule, Tu ești stânca mea în
care mă ascund*,

scutul meu, tăria care mă scapă și
întăritura mea!

*Evr. 2.13.

3. Eu strig: „Lăudat să fie Domnul*!“,
și sunt izbăvit de vrăjmașii mei.

*Ps. 76.4.

4. Mă înconjuraseră legăturile morții*
și mă îngroziseră râurile pieirii;

*Ps. 116.3.

5. mă înfășuraseră legăturile mormântu-
lui

și mă prinseseră lațurile morții.

6. Dar, în strămtorarea mea, am chemat
pe Domnul

și am strigat către Dumnezeu: „Dumnezeule,
din locașul Lui, El mi-a auzit glasul,

și strigătul meu a ajuns până la El,
până la urechile Lui.

7. Atunci s-a zguduit* pământul și
s-a cutremurat,

temeliile munților s-au mișcat
și s-au clătinat, pentru că El Se

mâniase. *Fapt. 4.31.

8. Din nările Lui se ridica fum,
și un foc mistuitor ieșea din gura Lui:

cărbuni aprinși țâșneau din ea.

9. A plecat* cerurile și S-a coborât:
un nor gros era sub picioarele Lui.

*Ps. 144.5.

10. Călărea* pe un heruvim și zbura,
venea plutind** pe aripile vântului.

*Ps. 99.1. **Ps. 104.3.

11. Întunericul Și-l făcuse înveli-
toare,

iar cortul Lui*, împrejurul Lui,
erau niște ape întunecoase și nori

negri. *Ps. 97.2.

12. Din strălucirea* care se răsfrân-
gea înaintea Lui ieșeau nori

care aruncau grindină și cărbuni de
foc. *Ps. 97.3.

13. Domnul a tunat în ceruri,
Cel Preaînalt a făcut să-I răsun

glasul*

cu grindină și cărbuni de foc. *Ps. 29.3.

14. A aruncat* săgeți și a risipit pe
vrăjmașii mei,

a înmulțit loviturile trăsnetului și i-a
pus pe fugă. *Ios. 10.10. Ps. 144.6. Isa. 30.30.

15. Atunci s-a văzut albia* apelor
și s-au descoperit temeliile lumii,

la musturarea Ta, Doamne,
la vuietul suflării nărilor Tale.

*Exod 15.8. Ps. 106.9.

16. El Și-a întins mâna* de sus, m-a
apucat,

m-a scos din apele cele mari; *Ps. 144.7.

17. m-a izbăvit de potrivnicul meu cel puternic,
de vrăjmașii mei, care erau mai tari decât mine.

18. Ei năvăliseră deodată peste mine în ziua strămtorării mele;
dar Domnul a fost sprijinul meu.

19. El m-a scos la loc larg*
și m-a scăpat, pentru că mă iubește.
*Ps. 31.8; 118.5.

20. Domnul mi-a făcut* după neprihănirea mea,
mi-a răsplătit după curăția mâinilor mele:
*1 Sam. 24.19.

21. căci am păzit căile Domnului
și n-am păcătuit împotriva Dumnezeului meu.

22. Toate poruncile Lui au fost înaintea mea

și nu m-am depărtat de la legile Lui.

23. Am fost fără vină față de El
și m-am păzit de fărădelegea mea.

24. De aceea*, Domnul mi-a răsplătit după neprihănirea mea, după curăția mâinilor mele înaintea ochilor Lui.
*1 Sam. 26.23.

25. Cu cel bun* Tu Te arăți bun,
cu omul neprihănit Te arăți neprihănit;
*1 Împ. 8.32.

26. cu cel curat Te arăți curat,
și cu cel stricat* Te porți după stricăciunea lui. *Lev. 26.23,24,27,28. Prov. 3.34.

27. Tu măntuiești pe poporul care se smerește
și smerești privirile* trufașe.
*Ps. 101. Prov. 6.17.

28. Da, Tu îmi aprinzi* lumina mea.
Domnul Dumnezeu meu îmi luminează întunericul meu.
*Iov 18.6.

29. Cu Tine mă năpustesc asupra unei oști înarmate,
cu Dumnezeul meu sar peste un zid întărit.

30. Căile lui Dumnezeu sunt desăvârșite*,
cuvântul Domnului este încercat**:

El este un scut pentru* toți cei ce aleargă la El.
*Deut. 32.4. Dan. 4.37. Apoc. 15.3. **Ps. 12.6; 119.140. Prov. 30.5. †Ps. 17.7.

31. Căci* cine este Dumnezeu, afară de Domnul,
și cine este o stâncă, afară de Dumnezeu nostru?
*Deut. 32.31,39. 1 Sam. 2.2. Ps. 86.8. Isa. 45.5.

32. Dumnezeu mă încinge* cu putere
și mă povățuiește pe calea cea dreaptă.
*Ps. 91.2.

33. El îmi face picioarele ca ale cerboaicelor*
și mă așază pe înălțimile** mele!.

*2 Sam. 2.18. Hab. 3.19. **Deut. 32.13; 33.29.
34. El îmi deprinde* mâinile la luptă,
așa că brațele mele întind arcul de aramă.
*Ps. 144.1.

35. Tu îmi dai scutul mântuirii Tale,
dreapta Ta mă sprijină,
și îndurarea Ta mă face mare.

36. Tu lărgesci drumul sub pașii mei,
și nu-mi alunecă gleznele*. *Prov. 4.12.

37. Urmăresc pe vrăjmașii mei, îi ajung

și nu mă întorc până nu-i nimicesc.

38. Îi zdrobesc, de nu pot să se mai ridice:

ei cad sub picioarele mele.

39. Tu mă încingi cu putere pentru luptă

și răpui pe potrivnicii mei sub picioarele mele.

40. Tu faci pe vrăjmașii mei să dea dosul înaintea mea,

și eu nimicesc pe cei ce mă urăsc.

41. Ei strigă, dar n-are cine să-i scape!

Strigă către Domnul*, dar nu le răspunde!
*Iov 27.9; 35.12. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Ezech. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13.

42. Îi pisez ca praful pe care-l ia vântul,

îi calc în picioare ca noroiul* de pe ulițe.
*Zah. 10.5.

43. Tu mă scapi* din neînțelegerile poporului; mă pui în fruntea** neamurilor;
un popor pe care nu-l cunoșteam† îmi este supus.
*2 Sam. 2.9,10; 3.1. **2 Sam. 8. †Isa. 52.15; 55.5.

44. El ascultă de mine la cea dintâi poruncă,

fiii străinului* mă lingușesc**.

*Deut. 33.29. Ps. 66.3; 81.15. **Mica 7.17.

45. Fiilor străinului li se moaie inima de mine

și ies tremurând din cetățuile lor.

46. Trăiască Domnul și binecuvântată să fie Stânca mea!

Mărit să fie Dumnezeul mântuirii mele,

47. Dumnezeu, Răzbunătorul meu, care îmi supune* popoarele. *Ps. 47.3.

48. și mă izbăvește de vrăjmașii mei!
Tu mă înalți* mai presus de potrivnicii mei,

mă scapi de omul asupritor. *Ps. 59.1.

1. Cetățuile de pe munți

49. De aceea*, Doamne, Te voi lauda printre neamuri,
voi cânta spre slava Numelui Tău.
*Rom. 15.9.

50. El dă mari izbăviri* împăratului Său

și dă îndurare unsului Său:
lui David și seminței lui pe vecie**.

*Ps. 144.10. **2 Sam. 7.13.

PSALMUL 19

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

19. 1. Cerurile* spun slava lui Dumnezeu,
și întinderea lor vestește lucrarea mâinilor Lui. *Gen. 1.6. Isa. 40.22. Rom. 1.19,20.

2. O zi istorisește alteia acest lucru,
o noapte dă de știre alteia despre el.

3. Și aceasta fără vorbe, fără cuvinte al căror sunet să fie auzit:

4. dar răsunetul lor străbate tot* pământul,

și glasul lor merge până la marginile lumii.

În ceruri El a întins un cort soarelui.
*Rom. 10.18.

5. Și soarele, ca un mire care iese din odaia lui de nuntă,

se aruncă în drumul lui cu bucuria* unui viteaz:
*Ecl. 1.5.

6. răsare la un capăt al cerurilor
și își isprăvește drumul la celălalt capăt;

nimic nu se ascunde de căldura lui.

7. Legea Domnului este desăvârșită* și înviorează sufletul;

mărturia Domnului este adevărată și dă înțelepciune celui neștiutor.
*Ps. 111.7.

8. Orânduirile Domnului sunt fără prihană și veselesc inima;

poruncile Domnului sunt curate* și luminează** ochii. *Ps. 12.6. **Ps. 13.3.

9. Frica de Domnul este curată și ține pe vecie;

judecățile Domnului sunt adevărate, toate sunt drepte.

10. Ele sunt mai de preț decât aurul,
decât* mult aur curat;

sunt mai dulci** decât mierea, decât picurul din faguri.
*Ps. 119.72,127. Prov. 8.1-11,19. **Ps. 119.103.

11. Robul Tău primește și el învățătura de la ele;

pentru cine le păzește*, răsplata este mare.
*Prov. 29.18.

12. Cine își cunoaște greșelile* făcute din neștiință?

Iartă-mi greșelile** pe care nu le cunosc†!

*Ps. 40.12. **Lev. 4.2, etc. †Ps. 90.8.

13. Păzește*, de asemenea, pe robul Tău de mândrie,

ca să** nu stăpânească ea peste mine!

Atunci voi fi fără prihană, nevinovat de păcate mari.

*Gen. 20.6. 1 Sam. 25.32-34,39. **Ps. 119.133. Rom. 6.12,14.

14. Primește cu bunăvoință cuvintele* gurii mele

și cugetele inimii mele,
Doamne, Stânca mea și Izbăvitorul** meu!
*Ps. 51.15. **Isa. 43.14; 44.6; 47.4. 1 Tes. 1.10.

PSALMUL 20

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

20. 1. Să te asculte Domnul în ziua necazului,

să te ocrotească* Numele Dumnezeului lui Iacov,
*Prov. 18.10.

2. să-ți trimită ajutor din locașul Său cel sfânt

și să te sprijine din Sion!
*1 Împ. 6.16. 2 Cron. 20.8. Ps. 73.17.

3. Să-Și aducă aminte de toate darurile tale de mâncare

și să primească arderile tale de tot!
(Oprire)

4. Să-ți dea* ce-ți dorește inima
și să-ți îplinească toate planurile tale!
*Ps. 21.2.

5. Atunci noi ne vom bucura* de biruința ta

și vom flutura steagul în** Numele Dumnezeului nostru.

Domnul să-ți asculte toate dorințele tale!
*Ps. 9.14. **Exod 17.15. Ps. 60.4.

6. Știu de acum că Domnul scapă pe unsul* Său

și-i va răspunde din ceruri, din locașul Lui cel sfânt,

prin ajutorul atotputernic al dreptei Lui.
*Ps. 2.2.

7. Unii* se bizuie pe carele lor, alții pe caii lor;

dar noi** ne bzuim pe Numele Domnului Dumnezeului nostru.

*Ps. 33.16,17. Prov. 21.31. Isa. 31.1. **2 Cron. 32.8.

8. Ei se îndoaie și cad;

dar noi ne ridicăm și rămânem în picioare.

9. Scapă, Doamne, pe împăratul și ascultă-ne când Te chemăm!

PSALMUL 21

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

21 1. Doamne, împăratul se bucură de ocrotirea puternică pe care i-o dai Tu.

Și cum îl umple de veselie ajutorul* Tău!

*Ps. 20.5,6.

2. I-ai dat ce-i dorea* inima și n-ai lăsat neîmplinit ce-i cereau buzele.

*Ps. 20.4,5. (Oprire)

3. Căci i-ai ieșit înaintea cu binecuvântări de fericire

și i-ai pus pe cap* o cunună de aur curat.

*2 Sam. 12.30. 1 Cron. 20.2.

4. Îți cerea viața*, și i-ai dat-o: o viață lungă** pentru totdeauna și pe vecie.

*Ps. 61.5,6. **2 Sam. 7.19. Ps. 91.16.

5. Mare este slava lui în urma ajutorului Tău.

Tu pui peste el strălucirea și măreția.

6. Îl faci pe vecie o pricină de binecuvântări

și-l umpli de bucurie* înaintea feței Tale.

*Ps. 16.11; 45.7. Fapt. 2.28.

7. Căci împăratul se încrede în Domnul; și bunătatea Celui Preaînalt îl face să nu se clatine*.

*Ps. 16.8.

8. Mâna ta, împărate, va ajunge* pe toți vrăjmașii tăi,

dreapta ta va ajunge pe cei ce te urăsc

*1 Sam. 31.3.

9. și-i vei face ca un cuptor* aprins, în ziua când te vei arăta;

Domnul îi va nimici** în mânia Lui, și-i va mânca focul†.

*Mal. 4.1. **Ps. 56.1,2. †Ps. 18.8. Isa. 26.11.

10. Le vei șterge sămânța* de pe pământ

și neamul lor din mijlocul fiilor oamenilor.

*1 Împ. 13.34. Iov 18.16,17,19. Ps. 37.28; 109.13. Isa. 14.20.

11. Ei au urzit lucruri rele împotriva ta, au făcut sfaturi* rele, dar nu vor izbuti.

*Ps. 2.1.

12. Căci îi vei face să dea dosul și vei trage cu arcul tău asupra lor.

13. Scoală-Te, Doamne, cu puterea Ta, și vom cânta și vom lăuda puterea Ta.

PSALMUL 22

*Către mai marele cântăreților.
Se cântă ca „Cerboacia zorilor”.
Un psalm al lui David.*

22 1. Dumnezeuule! Dumnezeuule! Pentru ce m-ai părăsit și pentru ce Te depărtezi fără să-mi ajuți și fără s-ascuți plângerile** mele?

*Mat. 27.46. Marc. 15.34. **Evr. 5.7.

2. Strig ziua, Dumnezeuule, și nu-mi răspunzi:

strig și noaptea, și tot n-am odihnă.

3. Totuși Tu ești Cel Sfânt și Tu locuiești în mijlocul laudelor* lui Israel.

*Deut. 10.21.

4. În Tine se încredeau părinții noștri: se încredeau, și-i izbăveai.

5. Strigau către Tine, și erau scăpați; se încredeau în Tine*, și nu rămăneau de rușine.

*Ps. 25.2,3; 31.1; 71.1. Isa. 49.23. Rom. 9.33.

6. Dar eu sunt vierme*, nu om, am ajuns de ocara oamenilor** și disprețuit de popor.

*Iov 25.6. Isa. 41.14. **Isa. 53.3.

7. Toți cei ce mă văd* își bat joc de mine,

își deschid gura, dau din cap** și zic:

*Mat. 27.39. Marc. 15.29. Luca 23.35. **Iov 16.4. Ps. 109.25.

8. „S-a încrezut* în Domnul! Să-l mântuiască** Domnul,

să-l izbăvească, fiindcă-l iubește!“

*Mat. 27.43. **Ps. 91.14.

9. Da, Tu m-ai* scos din pântecele mamei,

m-ai pus la adăpost de orice grijă la țățele mamei mele;

*Ps. 71.6.

10. de când eram la sânul* mamei, am fost sub paza Ta,

din pântecele mamei ai fost Dumnezeuul meu.

*Isa. 46.3; 49.1.

11. Nu Te depărta de mine, căci s-apropie necazul,

și nimeni nu-mi vine în ajutor.

12. O mulțime* de tauri sunt împrejurul meu,

niște tauri din Basan mă înconjoară.

*Deut. 32.14. Ps. 68.30. Ezech. 39.18. Amos 4.1.

13. Își deschid* gura împotriva mea ca un leu care sfâșie și răcnește.

*Iov 16.10. Ps. 35.21. Plân. 2.16; 3.46.

14. Am ajuns ca apa care se scurge, și toate oasele* mi se despart;

mi s-a făcut inima** ca ceara și se topește înăuntrul meu.

*Dan. 5.6. **Ios. 7.5. Iov 23.16.

15. Mi se usucă puterea* ca lutul și mi se lipește** limba de cerul gurii: m-ai adus în țărâna morții.

*Prov. 17.22. **Iov 29.10. Plân. 4.4. Ioan 19.28.

16. Căci niște câini mă înconjoară*, o ceată de nelegiuți dau târcoale împrejurul meu,

mi-au străpuns** mâinile și picioarele:

*Apoc. 22.15. **Mat. 27.35. Marc. 15.24. Luca 23.33.

Ioan 19.23,37; 20.25.

17. toate oasele aș putea să mi le număr.

Ei însă pândesc* și mă privesc;

*Luca 23.27,35.

18. Își împart* hainele mele între ei și trag la sorți pentru cămașa mea.

*Luca 23.34. Ioan 19.23,24.

19. Dar Tu, Doamne, nu Te depărta*!

Tu, Tăria mea, vino degrabă în ajutorul meu!

*Vers. 11. Ps. 10.1.

20. Scapă-mi sufletul de sabie și viața* din ghearele câinilor**!

*Vers. 16. **Ps. 35.17.

21. Scapă-mă* din gura leului și scoate-mă** din coarnele bivoliului!

*2 Tim. 4.17. **Isa. 34.7. Fapt. 4.27.

22. Voi vesti* Numele Tău fraților** mei

și Te voi lăuda în mijlocul adunării.

*Ps. 40.9. Evr. 2.12. **Ioan 20.17. Rom. 8.29.

23. Cei ce* vă temeți de Domnul, lăudați-L!

Voi toți, sămânța lui Iacov, slăviți-L!

Cutremurați-vă înaintea Lui, voi toți, sămânța lui Israel!

*Ps. 135.19,20.

24. Căci El nici nu disprețuiește, nici nu urăște necazurile celui nenorocit

și nu-Și ascunde fața de el,

ci* îl ascultă când strigă către El.

*Evr. 5.7.

25. În adunarea cea mare, Tu* vei fi pricina laudelor mele:

și-mi voi împlini juruințele** în fața celor ce se tem de Tine.

*Ps. 35.18; 40.9,10; 111.1. **Ps. 66.13; 116.14. Ecl. 5.4.

26. Cei săraci* vor mânca și se vor sătura,

cei ce caută pe Domnul, Îl vor lăuda: veselă să vă fie inima** pe vecie!

*Lev. 7.11,12,15,16. Ps. 69.32. Isa. 65.13. **Ioan 6.51.

27. Toate* marginile pământului își vor aduce aminte și se vor întoarce la Domnul:

toate familiile neamurilor** se vor închina înaintea Ta.

*Ps. 2.8; 72.11; 86.9; 98.3. Isa. 49.6. **Ps. 96.7.

28. Căci* a Domnului este împărăția:

El stăpânește peste neamuri.

*Ps. 47.8. Obad. 21. Zah. 14.9. Mat. 6.13.

29. Toți cei puternici* de pe pământ vor mânca și se vor închina și ei;

înaintea Lui se vor pleca toți** cei ce se coboară în țărână,

cei ce nu pot să-și păstreze viața.

*Ps. 45.12. **Isa. 26.19. Filip. 2.10.

30. O sămânță de oameni Îi va sluji;

și se va vorbi* despre Domnul către cei ce vor veni** după ei.

*Ps. 87.6. **Ps. 78.6; 86.9; 102.18.

31. Aceștia vor veni* și vor vesti dreptatea Lui,

vor vesti lucrarea Lui poporului care se va naște.

*Isa. 60.3. Rom. 3.21,22.

PSALMUL 23

O cântare a lui David.

23 1. Domnul este păstorul* meu: nu voi duce lipsă de nimic**.

*Isa. 40.11. Ier. 23.4. Ezech. 34.11,12,23.

2. El mă paște în* pășuni verzi și mă duce la** ape de odihnă;

*Ezech. 34.14. **Apoc. 7.17.

3. Îmi înviorează sufletul și mă* povățuiește pe cărări drepte, din pricina Numelui Său.

*Ps. 5.8; 31.3. Prov. 8.20.

4. Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei* morții,

nu mă tem de** nici un rău, căci† Tu ești cu mine.

Toiagul și nuiaua Ta mă mângâie.

*Iov 3.5; 10.21,22; 24.17. Ps. 44.19. **Ps. 3.6; 27.1; 118.6. †Isa. 43.2.

5. Tu* îmi întinzi masa în fața potrivnicilor mei;

îmi ungi capul cu untdelemn**, și paharul meu este plin de dă peste el.

*Ps. 104.15. **Ps. 92.10.

6. Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți

în toate zilele vieții mele, și voi locui în Casa Domnului până la sfârșitul zilelor mele.

PSALMUL 24

Un psalm al lui David.

24 1. Al Domnului este* pământul cu tot ce este pe el,

lumea și cei ce o locuiesc!

*Exod 9.29; 19.5. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 50.12. 1 Cor. 10.26,28.

2. Căci* El l-a întemeiat pe mări și l-a întărit pe râuri.

*Gen. 1.9. Iov 38.6. Ps. 104.5; 136.6. 2 Pet. 3.5.

3. Cine* va putea să se suie la muntele Domnului?

Cine se va ridica până la locul Lui cel sfânt? —

*Ps. 15.1.

4. Cel* ce are mâinile nevinovate** și inima curată†,

cel ce nu-și dedă sufletul la minciună și nu jură†† ca să înșele.

*Isa. 33.15,16. **Iov 17.9. 1 Tim. 2.8. †Mat. 5.8. ††Ps. 15.4.

5. Acela va căpăta binecuvântarea Domnului,

starea după voia Lui dată de Dumnezeu lui mântuirii lui.

6. Iată partea de moștenire a celor ce-L cheamă,
a celor ce caută* fața Ta,
Dumnezeul lui Iacov. —

*Ps. 27.8; 105.4. (Opreire)

7. Porți, ridicați-vă* capetele;
ridicați-vă, porți veșnice,
ca** să intre Împăratul slavei! —

*Isa. 26.2. **Ps. 97.6. Hag. 2.7. Mal. 3.1. 1 Cor. 2.8.

8. „Cine este acest Împărat al slavei?“ —

Domnul cel tare și puternic,
Domnul cel viteaz în lupte.

9. Porți, ridicați-vă capetele;
ridicați-le, porți veșnice,
ca să intre Împăratul slavei! —

10. „Cine este acest Împărat al slavei?“ — Domnul ostirilor:
El este Împăratul slavei! —

(Opreire)

PSALMUL 25

Un psalm al lui David.

25 1. La Tine*, Doamne, îmi înalț sufletul.

*Ps. 86.4; 143.8. Plân. 3.41.

2. În Tine, Dumnezeule, mă încred*:
să nu fiu dat de rușine,
ca să** nu se bucure vrăjmașii mei de mine!

*Ps. 22.5; 31.1; 34.8.

3. Da, toți cei ce nădăjduiesc în Tine
nu vor fi dați de rușine:
ci de rușine vor fi dați cei ce Te părăsesc fără temei.

4. Arată-mi, Doamne, căile* Tale
și învață-mă cărările Tale.

*Exod 33.13. Ps. 5.8; 27.11; 86.11; 119; 143.8,10.

5. Povățuiește-mă în adevărul Tău și învață-mă;

căci Tu ești Dumnezeul mântuirii mele,

Tu ești totdeauna nădejdea mea!

6. Adu-Ți aminte, Doamne, de îndurarea* și bunătatea Ta;
căci sunt veșnice.

*Ps. 103.17; 106.1; 107.1. Isa. 63.15. Ier. 33.11.

7. Nu-Ți aduce aminte de greșelile* din tinerețea mea, nici de fărădelegile mele;

ci adu-Ți aminte de mine,
după** îndurarea Ta, pentru bunătatea Ta, Doamne!

*Iov 13.26; 20.11. Ier. 3.25. **Ps. 51.1.

8. Domnul este bun și drept:

de aceea arată El păcătoșilor calea.

9. El face pe cei smeriți să umble în tot ce este drept.

El învață pe cei smeriți calea Sa.

10. Toate cărările Domnului sunt îndurare și credincioșie
pentru cei ce păzesc legământul și poruncile Lui.

11. Pentru* Numele Tău, Doamne,
iartă-mi fărădelegea,
căci** mare este!

*Ps. 31.3; 79.9; 109.21; 143.11. **Rom. 5.20.

12. Cine este omul care se teme de Domnul?

Aceluia* Domnul îi arată calea pe care trebuie s-o aleagă.

*Ps. 37.23.

13. El* va locui în fericire,

și sămânța** lui va stăpâni țara.

*Prov. 19.23. **Ps. 37.11,22,29.

14. Prietenia* Domnului este pentru cei ce se tem de El,
și legământul făcut cu El le dă învățătură.

*Prov. 3.32. Ioan 7.17; 15.15.

15. Eu îmi întorc necurmat ochii* spre Domnul,

căci El îmi va scoate picioarele din laț.

*Ps. 141.8.

16. Privește-mă* și ai milă de mine,
căci sunt părăsit și nenorocit.

*Ps. 69.16; 86.16.

17. Neliniștea inimii mele crește:

scoate-mă din necazul meu!

18. Uită-Te* la ticăloșia și truda mea și iartă-mi toate păcatele mele.

*2 Sam. 16.12.

19. Vezi cât de mulți sunt vrăjmașii mei

și cu ce ură mare mă urmăresc.

20. Păzește-mi sufletul și scapă-mă!

Nu* mă lăsa să fiu dat de rușine când mă încred în Tine!

*Vers. 2.

21. Să mă ocrotească nevinovăția și neprihănirea,

când îmi pun nădejdea în Tine!

22. Izbăvește*, Dumnezeule, pe Israel din toate necazurile lui.

*Ps. 130.8.

PSALMUL 26

Un psalm al lui David.

26 1. Fă-mi* dreptate, Doamne, căci umblu** în nevinovăție
și mă* încred în Domnul fără șovăire.

*Ps. 7.8. **2 Împ. 20.3. Vers. 11. Prov. 20.7. †Ps. 28.7; 31.14. Prov. 29.25.

2. Cercetează-mă*, Doamne, încearcă-mă, trece-mi prin cuptorul de foc rărunchi și inima!

*Ps. 7.9; 17.3; 66.10; 139.23. Zah. 13.9.

3. Căci bunătatea Ta este înaintea ochilor mei,

și umblu* în adevărul Tău.

*2 Împ. 20.3.

4. Nu șed împreună cu* oamenii mincinoși

și nu merg împreună cu oamenii vicleni.

*Ps. 1.1. Ier. 15.17.

5. Urăsc* adunarea celor ce fac răul și** nu stau împreună cu cei răi.

*Ps. 31.6; 139.21,22. **Ps. 1.1.

6. Îmi spăl mâinile în* nevinovăție și așa înconjur altarul Tău, Doamne,

*Exod 30.19,20. Ps. 73.13. 1 Tim. 2.8.

7. ca să izbucnesc în mulțumiri și să istorisesc toate minunile Tale.

8. Doamne, eu iubesc* locașul Casei Tale

și locul în care locuiește slava Ta.

*Ps. 27.4.

9. Nu-mi* lua sufletul împreună cu păcătoșii,

nici viața cu oamenii care varsă sânge,

*1 Sam. 25.29. Ps. 28.3.

10. ale căror mâini sunt nelegiuite și a căror dreaptă este plină de mită*!

*Exod 23.8. Deut. 16.19. 1 Sam. 8.3. Isa. 33.15.

11. Eu umblu* în neprihănire; izbăvește-mă și ai milă de mine!

*Vers. 1.

12. Picioarul* meu stă pe calea cea dreaptă**:

voi binecuvânta pe Domnul în* adunări.

*Ps. 40.2. **Ps. 27.11. †Ps. 22.22; 107.32; 111.1.

PSALMUL 27

Un psalm al lui David.

27 1. Domnul este lumina* și mântuirea** mea:

de cine să mă tem?

Domnul† este sprijinitorul vieții mele: de cine să-mi fie frică?

*Ps. 84.11. Isa. 60.19,20. Mica 7.8.

**Exod 15.2. †Ps. 62.2,6; 118.14,21. Isa. 12.2.

2. Când înaintează cei răi împotriva mea,

ca* să-mi mănânce carnea, tocmai ei — prigonitorii și vrăjmașii mei — se clatină și cad.

*Ps. 14.4.

3. Chiar o ostire de* ar tăbări împotriva mea,

inima mea tot nu s-ar teme.

Chiar război de s-ar ridica împotriva mea,

tot plin de încredere aș fi.

*Ps. 3.6.

4. Un* lucru cer de la Domnul și-l doresc fierbinte:

aș vrea să locuiesc** toată viața mea în Casa Domnului,

ca să privesc frumusețea† Domnului și să mă minunez de templul Lui.

*Ps. 26.8. **Ps. 65.4. Luca 2.37. †Ps. 90.17.

5. Căci El mă va ocroti în coliba Lui, în* ziua necazului,

mă va ascunde sub acoperișul cor-tului Lui

și mă va înălța pe** o stâncă.

*Ps. 31.20; 83.3; 91.1. Isa. 4.6. **Ps. 40.2.

6. Iată că mi se și înalță capul* peste vrăjmașii mei, care mă înconjoară:

voi aduce jertfe în cortul Lui, în sunetul trâmbiței,

voi cânta și voi lauda pe Domnul.

*Ps. 3.3.

7. Ascultă-mi, Doamne, glasul când Te chem:

ai milă de mine și ascultă-mă!

8. Inima îmi zice din partea Ta: „Caută* fața Mea!“

Și fața Ta, Doamne, o caut!

*Ps. 24.6; 105.4.

9. Nu-mi* ascunde fața Ta, nu depărta cu mânie pe robul Tău!

Tu ești ajutorul meu, nu mă lăsa, nu mă părăsi, Dumnezeul mântuirii mele!

*Ps. 69.17; 143.7.

10. Căci* tatăl meu și mama mea mă părăsesc,

dar Domnul mă primește.

*Isa. 49.15.

11. Învață-mă*, Doamne, calea Ta și povățuiește-mă pe cărarea cea dreaptă,

din pricina vrăjmașilor mei.

*Ps. 25.4; 86.11; 119.

12. Nu* mă lăsa la bunul plac al potrivnicilor mei!

Căci împotriva mea se ridică niște martori** mincinoși

și niște oameni care nu suflă† decât asupra.

*Ps. 35.25.

**1 Sam. 22.9. 2 Sam. 16.7,8. Ps. 35.11. †Fapt. 9.1.

13. O! dacă n-aș fi încredințat că voi vedea bunătatea Domnului

pe* pământul celor vii!...

*Ps. 56.13; 116.9; 142.5. Ier. 11.19. Ezec. 26.20.

14. Nădăjduiește* în Domnul!

Fii tare, îmbărbătează-ți inima și nădăjduiește în Domnul!

*Ps. 31.24; 62.1,5; 130.5. Isa. 25.9. Hab. 2.3.

PSALMUL 28

Un psalm al lui David.

28 1. Doamne, către Tine strig, Stânca mea!

Nu* rămâne surd la glasul meu, ca** nu cumva, dacă Te vei depărta

fără să-mi răspunzi, să ajung ca cei ce se coboară în groapă.

*Ps. 83.1. **Ps. 88.4; 143.7.

2. Ascultă glasul rugăciunilor mele, când strig către Tine

și când* îmi ridic mâinile spre** locașul Tău cel sfânt.

*1 Împ. 6.22,23; 8.28,29. Ps. 5.7. **Ps. 138.2.

3. Nu* mă lua de pe pământ împreună cu cei răi

și cu oamenii nelegiuiți,
care** vorbesc de pace aproapelui lor,
și, când colo, au răutate în inimă.

*Ps. 26.9. **Ps. 12.2; 55.21; 62.4. Ier. 9.8.

4. Răsplătește-le* după lucrările lor
și după răutatea faptelor lor,
răsplătește-le după lucrarea mâinilor
lor!

Dă-le plata care li se cuvine!

*2 Tim. 4.14. Apoc. 18.6.

5. Căci ei* nu iau aminte la lucrările
Domnului,
la lucrarea mâinilor Lui.

Să-i doboare și să nu-i mai scoale!

*Iov 34.27. Isa. 5.12.

6. Binecuvântat să fie Domnul,
căci ascultă glasul rugăciunilor mele.

7. Domnul este tăria* mea și scutul
meu;

în El mi se** încrede inima, și sunt
ajutat.

De aceea îmi este plină de veselie inima
și-L laud prin cântările mele.

*Ps. 18.2. **Ps. 13.5; 22.4.

8. Domnul este tăria poporului Său,
El este stânca* izbăvitoare a unsului
Său.

*Ps. 20.6.

9. Mântuiește, Doamne, poporul Tău
și binecuvântează moștenirea* Ta!

Fii păstorul și** sprijinitorul lor în
veci.

*Deut. 9.29. 1 Împ. 8.51,53. **Ezra 1.4.

PSALMUL 29

Un psalm al lui David.

29.1. Fiii lui Dumnezeu, dați*
Domnului,
dați Domnului slavă și cinste.

*1 Cron. 16.28,29. Ps. 96.7-9.

2. Dați Domnului slava cuvenită
Numelui Lui!

Închinați-vă înaintea Domnului îmbră-
cați cu podoabe* sfinte!

*2 Cron. 20.21.

3. Glasul Domnului răsună pe ape,
Dumnezeul* slavei face să bubuie
tunetul:

Domnul este pe ape mari.

*Iov 37.4,5.

4. Glasul Domnului este puternic,
glasul Domnului este măreț.

5. Glasul Domnului sfărâmă cedrii;
Domnul sfărâmă cedrii* Libanului;

*Isa. 2.13.

6. Îi* face să sară ca niște viței,
și Libanul și Sirionul** sar ca niște
pui de bivoli.

*Ps. 114.4. **Deut. 3.9.

7. Glasul Domnului face să țâșnească
flăcări de foc,

8. glasul Domnului face să se cutre-
mure pustiul;

Domnul face să tremure pustiul
Cades*.

*Num. 13.26.

9. Glasul Domnului face pe cerboaice*
să nască;

El despoaie pădurile;

în locașul Lui totul strigă: „Slavă!“

*Iov 39.1-3.

10. Domnul stătea* pe scaunul Lui de
domnie când cu potopul,
și Domnul împărătește în** veci pe
scaunul Lui de domnie.

*Gen. 6.17. Iov 38.8,25. **Ps. 10.16.

11. Domnul* dă tărie poporului Său,
Domnul binecuvântează pe poporul
Său cu pace.

*Ps. 28.8.

PSALMUL 30

*Un psalm. O cântare pentru sfințirea
Casei Domnului, făcută de David.*

30.1. Te înalț, Doamne, căci m-ai*
ridicat

și n-ai lăsat pe vrăjmașii mei să se bu-
cure** de mine.

*Ps. 28.9. **Ps. 25.2; 35.19,24.

2. Doamne Dumnezeule,
eu am strigat către Tine,
și Tu m-ai vindecat*.

*Ps. 6.2; 103.3.

3. Doamne, Tu mi-ai ridicat* sufletul
din Locuința morților,

Tu m-ai adus la viață din mijlocul
celor ce se coboară** în groapă.

*Ps. 86.13. **Ps. 28.1.

4. Cântați* Domnului, voi cei iubiți
de El,

măriți prin laudele voastre Numele
Lui cel sfânt!

*1 Cron. 16.4. Ps. 97.12.

5. Căci mânia Lui ține numai o
clipă*,

dar îndurarea Lui ține toată** viața:

seara vine plânsul,
iar dimineața*, veselia.

*Ps. 103.9.

Isa. 26.20; 54.7,8. 2 Cor. 4.17. **Ps. 63.3. †Ps. 126.5.

6. Când îmi mergea bine*, ziceam:

„Nu mă voi clătina niciodată!“

*Iov 29.18.

7. Doamne, prin bunăvoința Ta mă
așezaseși pe un munte tare...

dar Ți-ai ascuns* fața, și m-am tulbu-
rat.

*Ps. 104.29.

8. Doamne, eu am strigat către Tine
și m-am rugat Domnului, zicând:

9. „Ce vei câștiga dacă-mi verși
sângele și mă cobori în groapă?

Poate să Te laude fărăna*?

Poate ea să vestească credincioșia
Ta?

*Ps. 6.5; 88.11; 115.17; 118.17. Isa. 38.18.

10. Ascultă, Doamne, ai milă de
mine!

Doamne, ajută-mă!“

11. Și mi-ai prefăcut* tânguirile în
veselie,

mi-ai dezlegat sacul de jale și m-ai în-
cins cu bucurie,

*2 Sam. 6.14. Isa. 61.3. Ier. 31.4.

12. pentru ca inima mea să-Ți cânte,
și să nu stea mută.

Doamne Dumnezeule, eu pururi Te
voi lauda!

PSALMUL 31

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

31.1. Doamne, în Tine* mă încred:
să nu fiu dat de rușine niciodată.
Izbăvește-mă, în** dreptatea Ta!

*Ps. 22.5; 25.2; 71.1. Isa. 49.23. **Ps. 143.1.

2. Pleacă-Ți* urechea spre mine,
grăbește de-mi ajută!

Fii pentru mine o stâncă ocrotitoare,
o cetățuie unde să-mi găsesc scăparea!

*Ps. 71.2.

3. Căci* Tu ești stânca mea, cetățuia
mea,

și, pentru** Numele Tău, mă vei
povățui și mă vei călăuzi.

*Ps. 18.2. **Ps. 23.3; 25.11.

4. Scoate-mă din lațul pe care mi
l-au întins vrăjmașii.

Căci Tu ești ocrotitorul meu!

5. În mâinile* Tale îmi încredințez
duhul:

Tu mă vei izbăvi, Doamne Dumnezeule
adevărat!

*Luca 23.46. Fapt. 7.59.

6. Eu urăsc pe cei ce* se lipsesc de
idoli deșerti,

și mă încred în Domnul.

*Iona 2.8.

7. Fă-mă să mă veselesc și să mă
bucur de îndurarea Ta,

căci vezi ticăloșia mea, știi* neliniștea
sufletului meu

*Ioan 10.27.

8. și nu mă vei da* în mâinile vrăj-
mașului,

ci îmi vei pune picioarele** la loc larg.

*Deut. 32.30. 1 Sam. 17.46; 24.18. **Ps. 4.1; 18.19.

9. Ai milă de mine, Doamne, căci sunt
în strâmtorare:

fața, sufletul și trupul mi s-au topit*
de întristare;

*Ps. 6.7.

10. mi se sfârșește viața în durere, și
anii în suspine.

Mi s-au sleit puterile din pricina
fărădelegii mele și-mi putrezesc
oasele*!

*Ps. 32.3; 102.3.

11. Din pricina potrivnicilor mei, am
ajuns* de ocară,

de mare ocară pentru vecinii** mei, și
de groază pentru prietenii mei;

cei ce mă văd pe uliță fug de mine.

*Ps. 41.8. Isa. 53.4. **Iov 19.13. Ps. 38.11; 88.8,18. †Ps. 64.8.

12. Sunt uitat de* inimi ca un mort,
am ajuns ca un vas sfărâmat.

*Ps. 88.4,5.

13. Aud* vorbele rele ale multora,
văd spaima** care domnește împrejur,
când se sfătuiesc ei împreună împo-
triva mea

și uneltesc să-mi ia viața.

*Ier. 20.10. **Ier. 6.25; 20.3. Plân. 2.22. †Mat. 27.1.

14. Dar eu mă încred în Tine,
Doamne,

și zic: „Tu ești Dumnezeul meu!“

15. Soarta mea este în mâna Ta;
scapă-mă de vrăjmașii și de prigonitorii
mei!

16. Fă* să lumineze fața Ta peste
robul Tău,
scapă-mă, prin îndurarea Ta!

*Num. 6.25,26. Ps. 4.6; 67.1.

17. Doamne, să nu* rămân de rușine
când Te chem.

Ci să rămână de rușine cei răi, și ei să
se coboare muți** în Locuința morților!

*Ps. 25.2. **1 Sam. 2.9. Ps. 115.17.

18. Să amutească* buzele mincinoase,
care vorbesc** cu îndrăzneală,

cu trufie și dispreț împotriva celui
neprihănit!

*Ps. 12.3. **1 Sam. 2.3. Ps. 94.4. Iuda 15.

19. O, cât* de mare este bunătatea Ta,
pe care o păstrezi pentru cei ce se tem
de Tine

și pe care o arăți celor ce se încred
în Tine, în fața fiilor oamenilor!

*Isa. 64.4. 1 Cor. 2.9.

20. Tu* îi ascunzi la adăpostul feței
Tale de cei ce-i prigonesc,

îi** ocrotești în cortul Tău de
limbile care-i clevetesc.

*Ps. 27.5; 32.7. **Iov 5.21.

21. Binecuvântat să fie Domnul,
căci Și-a arătat în* chip minunat
îndurarea față de mine:

pare-aș fi fost într-o** cetate întărită.

*Ps. 17.7. **1 Sam. 23.7.

22. În* pornirea mea nechibzuită
ziceam: „Sunt izgonit** dinaintea
Ta!“

Dar Tu ai auzit glasul rugăciunilor
mele,

când am strigat spre Tine.

*1 Sam. 23.26. Ps. 116.11. **Isa. 38.11,12.

Plân. 3.54. Iona 2.4.

23. Iubiți*, dar, pe Domnul, toți cei
iubiți de El.

Căci Domnul păzește pe cei credin-
cioși,

și pedepsește aspru pe cei mândri.

*Ps. 34.9.

24. Fiți tari* și îmbărbătați-vă
inima,

toți cei ce nădăjduiți în Domnul!

*Ps. 27.14.

PSALMUL 32

Un psalm al lui David. O cântare.

32 1. Ferice de cel cu fărâdelegea iertată* și de cel cu păcatul acoperit!

*Ps. 85.2, Rom. 4.6-8.

2. Ferice de omul căruia nu-i ține în seamă* Domnul nelegiuirea și în** duhul căruia nu este viclenie!

*2 Cor. 5.19. **Ioan 1.47.

3. Câtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele de gemetele mele necurmăte.

4. Căci zi și noapte mâna* Ta apăsa asupra mea; mi se usca vlaga cum se usucă pământul de seceta verii.

*1 Sam. 5.6, 11. Iov 33.7. Ps. 38.2. (Oprire)

5. Atunci Ți-am mărturisit păcatul meu și nu mi-am ascuns fărâdelegea. Am zis*: „Imi voi mărturisi Domnului fărâdelegile!“

Și Tu ai iertat vina păcatului meu.

*Prov. 28.13. Isa. 65.24. Luca 15.18, 21, etc. 1 Ioan 1.9. (Oprire)

6. De aceea* orice om evlavios să se roage** Ție la vreme potrivită! Și, chiar de s-ar vărsa ape mari, pe el nu-l vor atinge deloc.

*1 Tim. 1.16. **Isa. 55.6. Ioan 7.34.

7. Tu* ești ocrotirea mea, Tu mă scoți din necaz,

Tu mă înconjori cu cântări** de izbăvire.

*Ps. 9.9; 27.5; 31.20; 119.114.

8. „Eu – zice Domnul – te voi învăța și-ți voi arăta calea pe care trebuie s-o urmezi,

te voi sfătui și voi avea privirea îndreptată asupra ta.“

9. Nu* fiți ca un cal sau ca un câțâr fără** pricepere, pe care-i strunești cu un frâu și o zăbală cu care-i legi,

ca să nu se apropie de tine.

*Prov. 26.3. Iac. 3.3. **Iov 35.11.

10. De multe* dureri are parte cel rău, dar cel ce** se încrede în Domnul este înconjurat cu îndurarea Lui.

*Prov. 13.21. Rom. 2.9. **Ps. 34.8; 84.12. Prov. 16.20. Ier. 17.7.

11. Neprihăniților, bucurați-vă* în Domnul și veseliți-vă!

Scoateți strigăte de bucurie, toți cei cu inima fără prihană!

*Ps. 64.10; 68.3.

PSALMUL 33

33 1. Neprihăniților, bucurați-vă în* Domnul!

Oamenilor** fără prihană le șade bine cântarea de laudă.

*Ps. 32.11; 97.12. **Ps. 147.1.

2. Lăudați pe Domnul cu harpa, lăudați-L cu lăuta cu* zece corzi.

*Ps. 92.3; 144.9.

3. Cântați-I* o cântare nouă! Faceți să răsună corzile și glasurile voastre!

*Ps. 96.1; 98.1; 144.9; 149.1. Isa. 42.10. Apoc. 5.9.

4. Căci cuvântul Domnului este ade-vărat, și toate lucrările Lui se împlinesc cu credincioșie.

5. El* iubește dreptatea și neprihănirea; bunătața** Domnului umple pământul.

*Ps. 11.7; 45.7. **Ps. 119.64.

6. Cerurile au fost făcute prin* cuvântul Domnului, și toată** oștirea lor prinț suflarea gurii Lui.

*Gen. 1.6, 7. Evr. 11.3. 2 Pet. 3.5. **Iov 26.13. †Gen. 2.1.

7. El* îngrămădește apele mării într-un morman și pune adâncurile în cămări.

*Gen. 1.9. Iov 26.10; 38.8.

8. Tot pământul să se teamă de Domnul!

Toți locuitorii lumii să tremure înaintea Lui!

9. Căci El* zice și se face; poruncește, și ce poruncește ia ființă.

*Gen. 1.3. Ps. 148.5.

10. Domnul* răstoarnă sfaturile neamurilor, zădărnicește planurile popoarelor.

*Isa. 8.10; 19.3.

11. Dar sfaturile* Domnului dănuie pe vecie,

și planurile inimii Lui, din neam în neam.

*Iov 23.13. Prov. 19.21. Isa. 46.10.

12. Ferice* de poporul al cărui Dum-nezeu este Domnul!

Ferice de poporul pe care Și-l alege** El de moștenire!

*Ps. 65.4; 144.15. **Exod 19.5. Deut. 7.6.

13. Domnul privește din* înălțimea cerurilor și vede pe toți fiii oamenilor.

*2 Cron. 16.9. Iov 28.24. Ps. 11.4; 14.2. Prov. 15.3.

14. Din locașul locuinței Lui, El privește pe toți locuitorii pământului.

15. El le întocmește inima la toți și ia aminte* la toate faptele lor.

*Iov 34.21. Ier. 32.19.

16. Nu mărimea oștirii scapă pe împărat*, nu mărimea puterii izbăvește pe viteaz;

*Ps. 44.6.

17. calul nu poate* da cheazășia biru-inței,

și toată vlaga lui nu dă izbăvirea.

*Ps. 20.7; 147.10. Prov. 21.31.

18. Iată*, ochiul Domnului privește peste** cei ce se tem de El, peste cei ce nădăjduiesc în bunătața Lui,

*Iov 36.7. Ps. 34.15. 1 Pet. 3.12. **Ps. 147.11.

19. ca să le scape sufletul de la moarte și să-i țină* cu viață în mijlocul foametei.

*Iov 5.20. Ps. 37.19.

20. Sufletul* nostru nădăjduiește în Domnul;

El** este ajutorul și scutul nostru.

*Ps. 62.1, 5; 130.6. **Ps. 115.9-11.

21. Da, inima* noastră își găsește bucuria în El,

căci avem încredere în Numele Lui cel sfânt.

*Ps. 13.5. Zah. 10.7. Ioan 16.22.

22. Doamne, fie îndurarea Ta peste noi după cum o nădăjduim noi de la Tine!

PSALMUL 34

Un psalm alcătuit de David când a făcut pe nebulun în fața lui Abimelec și a plecat izgonit de el.

34 1. Voi binecuvânta* pe Domnul în orice vreme;

lauda Lui va fi totdeauna în gura mea.

*Efes. 5.20. 1 Tes. 5.18. 2 Tes. 1.3; 2.13.

2. Să mi se laude* sufletul în Domnul! Să asculte cei** nenorociți și să se bucure.

*Ier. 9.24. 1 Cor. 1.31. 2 Cor. 10.17. **Ps. 119.74; 142.7.

3. Înălțați* pe Domnul împreună cu mine.

Să laudăm cu toții Numele Lui!

*Ps. 69.30. Luca 1.46.

4. Eu am căutat* pe Domnul, și mi-a răspuns:

m-a izbăvit din toate temerile mele.

*Mat. 7.7. Luca 11.9.

5. Când îți întorci privirile spre El, te luminezi de bucurie,

și nu ți se umple fața de rușine.

6. Când strigă un nenorocit*, Domnul aude

și-l scapă din** toate necazurile lui.

*Ps. 3.4. **2 Sam. 22.1. Vers. 17, 19.

7. Îngerul* Domnului tăbărăște** în jurul celor ce se tem de El

și-i scapă din primejdie.

*Dan. 6.22. Evr. 1.14. **Gen. 32.1, 2. Împ. 6.17. Zah. 9.8.

8. Gustați* și vedeți ce bun este Domnul!

Ferice** de omul care se încrede în El!

*1 Pet. 2.3. **Ps. 2.12.

9. Temeți-vă* de Domnul, voi, sfinții Lui,

căci de nimic nu duc lipsă cei ce se tem de El!

*Ps. 31.23.

10. Puii de leu* duc lipsă și li-e foame, dar** cei ce caută pe Domnul nu duc lipsă de nici un bine.

*Iov 4.10, 11. **Ps. 84.11.

11. Veniți, fiilor, și ascultați-mă, căci vă voi* învăța frica Domnului.

*Ps. 32.8.

12. Cine* este omul care dorește viața

și vrea să aibă parte de zile fericite?

*1 Pet. 3.10, 11.

13. Ferește-ți limba de rău, și buzele de* cuvinte înșelătoare!

*1 Pet. 2.22.

14. Depărtează-te* de rău și fă binele;

caută** pacea și aleargă după ea!

*Ps. 37.27. Isa. 1.16, 17. **Rom. 12.18. Evr. 12.14.

15. Ochii* Domnului sunt peste cei fără prihană,

și urechile Lui iau aminte la strigătele** lor.

*Iov 36.7. Ps. 33.18. 1 Pet. 3.12. **Vers. 6, 17.

16. Domnul Își întoarce fața* împotriva celor răi,

ca** să le șteargă pomenirea de pe pământ.

*Lev. 17.10. Ier. 44.11. Amos 9.4. **Prov. 10.7.

17. Când strigă cei fără prihană, Domnul* aude

și-i scapă din toate necazurile lor.

*Vers. 6, 15, 19. Ps. 145.19, 20.

18. Domnul este aproape* de cei** cu inima înfrântă

și mântuiește pe cei cu duhul zdrobit.

*Ps. 145.18. **Ps. 51.17. Isa. 57.15; 61.1; 66.2.

19. De multe* ori vine nenorocirea peste cel fără prihană,

dar** Domnul îl scapă totdeauna din ea.

*Prov. 24.16. 2 Tim. 3.11, 12. **Vers. 6, 17.

20. Toate oasele i le păzește, ca nici unul* din ele să nu i se sfărâme.

*Ioan 19.36.

21. Pe* cel rău îl omoară nenorocirea,

dar vrăjmașii celui fără prihană sunt pedepsiți.

*Ps. 94.23.

22. Domnul scapă* sufletul robilor Săi, și nici unul din cei ce se încred în El, nu este osândit.

*2 Sam. 4.9. 1 Împ. 1.29. Ps. 11.23; 103.4. Plân. 3.58.

PSALMUL 35

Un psalm al lui David.

35 1. Apără-mă* Tu, Doamne, de potrivnicii mei, luptă** Tu cu cei ce se luptă cu mine!

*Ps. 43.1; 119.154. Plân. 3.58. **Exod 14.25.

2. Ia* pavăza și scutul și școală-Te să-mi ajuți. *Isa. 42.13.
 3. Învârte sulita și săgeata împotriva prigonitorilor mei!
 Zi sufletului meu: „Eu sunt mântuirea ta!”
 4. Rușinați* și înfrunțați să fie cei ce vor să-mi ia viața!
 Să dea înapoi** și să roșească cei ce-mi gândesc pieirea!
 *Vers. 26. Ps. 40.14,15; 70.2,3. **Ps. 129.5.
 5. Să fie* ca pleava luată de vânt și să-i gonească îngerul Domnului!
 *Iov 21.18. Ps. 1.4; 83.13. Isa. 29.5. Osea 13.3.
 6. Drumul să le fie întunecos* și alunecos,
 și să-i urmărească îngerul Domnului!
 *Ps. 73.18. Ier. 23.12.
 7. Căci mi-au întins* lațul lor, fără pricină,
 pe o groapă pe care au săpat-o, fără temei, ca să-mi ia viața; *Ps. 9.15.
 8. să-i ajungă* prăpădul pe neașteptate,
 să fie prinși în lațul** pe care l-au întins, să cadă în el și să piară!
 *1 Tes. 5.3. **Ps. 7.15,16; 57.6; 141.9,10. Prov. 5.22.
 9. Și atunci mi se va bucura sufletul în Domnul:
 se* va veseli de mântuirea Lui.
 *Ps. 13.5.
 10. Toate* oasele mele vor zice:
 „Doamne, cine** poate, ca Tine, să scape pe cel nenorocit de unul mai tare decât el,
 pe cel nenorocit și sărac de cel ce-l jefuiește?”
 *Ps. 51.8. **Exod 15.11. Ps. 71.19.
 11. Niște martori* mincinoși se ridică
 și mă întrebă de ceea ce nu știu.
 *Ps. 27.12.
 12. Îmi întorc* rău pentru bine: mi-au lăsat sufletul pustiu.
 *Ps. 38.20; 109.3-5. Ier. 18.20. Ioan 10.32.
 13. Și eu, când* erau ei bolnavi, mă îmbrăcam cu sac,
 îmi smeream sufletul cu post și mă rugam** cu capul plecat la sân.
 *Iov 30.25. Ps. 69.10,11. **Mat. 10.13. Luca 10.6.
 14. Umblam plin de durere ca pentru un prieten, pentru un frate;
 cu capul plecat, ca de jalea unei mame.
 15. Dar, când mă clatin eu, ei se bucură și se strâng;
 se strâng fără știrea mea*, ca să mă batjocorească,
 și mă sfășie** neîncetat.
 *Iov 30.1,8,12. **Iov 16.9.

16. Scrâșnesc* din dinți împotriva mea
 împreună cu cei nelegiuîți, cu secăturile batjocoritoare.
 *Iov 16.9. Ps. 37.12. Plân. 2.16.
 17. Doamne, până când Te vei uita* la ei?
 Scapă-mi sufletul din cursele lor, scapă-mi viața** din ghearele acestor pui de lei!
 *Hab. 1.13. **Ps. 22.20.
 18. Și eu Te voi lăuda* în adunarea cea mare
 și Te voi slăvi în mijlocul unui popor mare la număr. *Ps. 22.25,31; 40.9,10; 111.1.
 19. Să* nu se bucure de mine cei ce pe nedrept îmi sunt vrăjmași,
 nici să** nu-și facă semne cu ochiul cei ce țin mă urăsc fără temei!
 *Ps. 13.4; 25.2; 38.16. **Ps. 69.4; 109.3; 119.161. Plân. 3.52. Ioan 15.25. Iov 15.12. Prov. 6.13; 10.10.
 20. Căci ei nu vorbesc de pace, ci urzesc înșelătorii împotriva oamenilor liniștiți din țară.
 21. Își deschid* gura larg împotriva mea
 și zic: „Ha**! Ha! Ochii noștri își văd acum dorința împlinită!”
 *Ps. 22.13. **Ps. 40.15; 54.7; 70.3.
 22. Doamne, Tu vezi*: Nu** tăcea! Nu Te depărtați de mine, Doamne!
 *Exod 3.7. Fapt. 7.34. **Ps. 28.1; 83.1. I Pet. 10.1; 22.11,19; 38.21; 71.12.
 23. Trezește-Te și școală-Te* să-mi faci dreptate!
 Dumnezeu și Doamne, apără-mi pricina!
 *Ps. 44.23; 80.2.
 24. Judecă-mă* după** dreptatea Ta, Doamne Dumnezeul meu,
 ca să țin nu se bucură ei de mine!
 *Ps. 26.1. **2 Tes. 1.6. I Pet. 19.
 25. Să* nu zică în inima lor: „Aha! iată ce doream!”
 Să nu zică: „L-am înghițit**!”
 *Ps. 27.12; 70.3; 140.8. **Plân. 2.16.
 26. Ci să fie rușinați* și înfrunțați toți cei ce se bucură de nenorocirea mea!
 Să se îmbrace** cu rușine și ocară cei ce se ridică împotriva mea!
 *Vers. 4. Ps. 40.14. **Ps. 109.29; 132.18. I Pet. 38.16.
 27. Să* se bucure și să se veselească cei ce găsesc plăcere în nevinovăția mea,
 și să zică** neîncetat: „Mărit să fie Domnul,
 care țin vrea pacea robului Său!”
 *Rom. 12.15. 1 Cor. 12.26. **Ps. 70.4. I Pet. 149.4.
 28. Și atunci limba* mea va lăuda dreptatea Ta,
 în toate zilele va spune lauda Ta.
 *Ps. 50.15; 51.14; 71.24.

PSALMUL 36

Către mai marele cântăreților. Un psalm al lui David, robul Domnului.

36. 1. Nelegiuirea celui rău zice inimii mele:
 „Nu* este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lui.”
 *Rom. 3.18.
 2. Căci se măgulește* singur în ochii lui, ca să-și desăvârșească fărădelegea, ca să-și potolească ura.
 *Deut. 29.19. Ps. 10.3; 49.18.
 3. Cuvintele gurii lui sunt mincinoase și înșelătoare*;
 nu mai vrea** să lucreze cu înțelepciune și să facă binele. *Ps. 12.2. **Ier. 4.22.
 4. În așternutul lui se gândește la răutate*;
 stă pe** o cale care nu este bună, și nu urăște răul. *Prov. 4.16. Mica 2.1. **Isa. 65.2.
 5. Bunătatea Ta, Doamne, ajunge până* la ceruri,
 și credincioșia Ta, până la nori.
 *Ps. 57.10; 108.4.
 6. Dreptatea Ta este ca munții lui Dumnezeu,
 și judecățile* Tale sunt ca Adâncul cel mare.
 Doamne, Tu sprijini pe oameni** și pe dobitoace!
 *Iov 11.8. Ps. 77.19. Rom. 11.33. **Iov 7.20. Ps. 145.9. 1 Tim. 4.10.
 7. Cât* de scumpă este bunătatea Ta, Dumnezeule!
 La umbra aripilor Tale găsesc** fiii oamenilor adăpost.
 *Ps. 31.19. **Rut 2.12. Ps. 17.8; 91.4.
 8. Se* satură de belșugul Casei Tale, și-i adăpi din șuvoiul** desfătărilor Tale.
 *Ps. 65.4. **Iov 20.17. Apoc. 22.1. I Pet. 16.11.
 9. Căci* la Tine este izvorul vieții;
 prin** lumina Ta vedem lumina.
 *Ier. 2.13. Ioan 4.10,14. **1 Pet. 2.9.
 10. Întinde-Ți și mai departe bunătatea peste* cei ce Te cunosc,
 și dreptatea peste cei cu inima neprihănită**!
 *Ier. 22.16. **Ps. 7.10; 94.15; 97.11.
 11. Să nu m-ajungă piciorul celui mândru
 și să nu mă pună pe fugă mâna celor răi.
 12. Cei ce fac fărădelegea au și început să cadă;
 sunt răsturnați, și* nu pot să se mai scoale.
 *Ps. 1.5.

PSALMUL 37

Un psalm al lui David.

37. 1. Nu* te mânia pe cei răi și nu te uita cu jind la cei ce fac răul;
 *Vers. 7. Ps. 73.3. Prov. 23.17; 24.1,19.

2. căci sunt cosiți iute ca* iarba și se veștejesc ca verdeța. *Ps. 90.5,6.
 3. Încrede-te în Domnul și fă binele; locuiește în țară și umblă în credincioșie.
 4. Domnul să-ți fie desfătarea*, și El îți va da tot ce-ți dorește inima.
 *Isa. 58.14.
 5. Încredințează-ți* soarta în mâna Domnului,
 încrede-te în El, și El va lucra,
 *Ps. 55.22. Prov. 16.3. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7.
 6. El va* face să strălucească dreptatea ta ca lumina,
 și dreptul tău ca soarele la amiază.
 *Iov 11.17. Mica 7.9.
 7. Tacî* înaintea Domnului și nădăduiește** în El.
 Nu țin te mânia pe cel ce izbutește în umbletele lui,
 pe omul care își vede împlinirea planurilor lui rele.
 *Ps. 62.1. **Isa. 30.15. Plân. 3.26. I Pet. 1.8. Ier. 12.1.
 8. Lasă mânia, părăsește iuțimea;
 nu* te supăra, căci supărarea duce numai la rău. *Ps. 73.3. Efes. 4.26.
 9. Fiindcă* cei răi vor fi nimiciți,
 iar cei ce nădăduiesc în Domnul vor stăpâni** țara.
 *Iov 27.13,14. **Vers. 11,22,29. Isa. 57.13.
 10. Încă* puțină vreme, și cel rău nu va mai fi;
 te vei** uita la locul unde era, și nu va mai fi.
 *Evr. 10.36,37. **Iov 7.10; 20.9.
 11. Cei* blânzi moștenesc țara și au belșug de pace. *Mat. 5.5.
 12. Cel rău face la planuri împotriva celui neprihănit
 și* scrâșnește din dinți împotriva lui.
 *Ps. 35.16.
 13. Domnul* râde de cel rău,
 căci vede că-i vine și lui ziua**.
 *Ps. 2.4. **1 Sam. 26.10.
 14. Cei răi trag sabia și își încordează arcul,
 ca să doboare pe cel nenorocit și sărac, ca să înjunghie pe cei cu inima neprihănită.
 15. Dar sabia* lor intră în însăși inima lor,
 și li se sfărâmă arcurile. *Mica 5.6.
 16. Mai* mult face puținul celui neprihănit
 decât belșugul multor răi.
 *Prov. 15.16; 16.8. 1 Tim. 6.6.
 17. Căci brațele* celui rău vor fi zdrobite,
 dar Domnul sprijină pe cei neprihăniți.
 *Iov 38.15. Ps. 10.15. Ezech. 30.21, etc.

18. Domnul* cunoaște zilele oame-
nilor cinstiți;
și moștenirea lor ține pe** vecie.

*Ps. 1.6. **Isa. 60.21.

19. Ei nu rămân de rușine în ziua
nenorocirii,
ci au de ajuns în* zilele de foamete.

*Iov 5.20. Ps. 33.19.

20. Dar cei răi pier,
și vrăjmașii Domnului sunt ca cele
mai frumoase pășuni:
pier, pier ca* fumul.

*Ps. 102.3.

21. Cel rău ia cu împrumut, și nu dă
înapoi;
dar cel neprihănit* este milos și dă.

*Ps. 112.5,9.

22. Căci* cei binecuvântați de Dom-
nul stăpânesc țara,
dar cei blestemați de El sunt** nimi-
ciți.

*Prov. 3.33. **Vers. 9.

23. Domnul* întărește pașii omului,
când îi place calea lui;

*1 Sam. 2.9. Prov. 16.9.

24. dacă se* întâmplă să cadă, nu este
doborât de tot,
căci Domnul îl apucă de mână.

*Ps. 34.19,20; 40.2; 91.12. Prov. 24.16. Mica 7.8. 2 Cor. 4.9.

25. Am fost tânăr, și am îmbătrânit,
dar n-am văzut pe cel neprihănit
părăsit,

nici pe urmașii lui cerșindu-și*
pâinea.

*Iov 15.23. Ps. 59.15; 109.10.

26. Ci el întotdeauna* este milos și
dă cu împrumut;

și urmașii lui sunt binecuvântați.

*Deut. 15.8,10. Ps. 112.5,9.

27. Depărtează-te* de rău, fă binele,
și vei dăinui pe vecie.

*Ps. 34.14. Isa. 1.16,17.

28. Căci Domnul iubește* dreptatea
și nu părăsește pe credincioșii Lui.

Totdeauna ei sunt sub paza Lui,
dar** sămânța celor răi este nimicită.

*Ps. 11.7. **Ps. 21.10. Prov. 2.22. Isa. 14.20.

29. Cei* neprihăniți vor stăpâni țara
și vor locui în ea pe vecie.

*Prov. 2.21.

30. Gura* celui neprihănit vestește
înțelepciunea,

și limba lui trâmbițează dreptatea.

*Mat. 12.35.

31. Legea* Dumnezeului său este în
inima lui;

și nu i se clatină pașii.

*Deut. 6.6. Ps. 40.8; 119.98. Isa. 51.7.

32. Cel rău pândește* pe cel nepri-
hănit

și caută să-l omoare.

*Ps. 10.8.

33. Dar Domnul nu-l* lasă în mâinile
lui

și nu-l osândește** când vine la
judecată.

*2 Pet. 2.9. **Ps. 109.31.

34. Nădăjduiește* în Domnul, păzește
calea Lui,

și El te va înălța ca să stăpânești țara:
vei vedea pe cei răi nimiciți**.

*Vers. 9. Ps. 27.14. Prov. 20.22. **Ps. 52.5,6; 91.8.

35. Am văzut* pe cel rău în toată
puterea lui;

se întindea ca un copac verde.

*Iov 5.3.

36. Dar, când am trecut a doua oară,
nu mai era* acolo;

l-am căutat, dar nu l-am mai putut
găsi.

*Iov 20.5, etc.

37. Uită-te bine la cel fără prihană și
privește pe cel fără vicleșug;

căci omul* de pace are parte de
moștenitori.

*Isa. 32.17; 57.2.

38. Dar* cei răzvrățiți sunt nimiciți
cu toții,

sămânța celor răi este prăpădită.

*Ps. 1.4; 52.5.

39. Scăparea* celor neprihăniți vine
de la Domnul;

El este ocrotitorul lor la vremea
necazului**.

*Ps. 3.8. **Ps. 9.9.

40. Domnul îi* ajută și-i izbăvește;

îi izbăvește de cei răi și-i scapă,
pentru că** se încred în El.

*Isa. 31.5. **1 Cron. 5.20. Dan. 3.17,28; 6.23.

PSALMUL 38

Un psalm al lui David.

Spre aducere aminte.

38. 1. Doamne*, nu mă mostra în
mânia Ta

și nu mă pedepsi în urgia Ta.

*Ps. 6.1.

2. Căci săgețile* Tale s-au înfipt în
mine,

și mâna** Ta apasă asupra mea.

*Iov 6.4. **Ps. 32.4.

3. N-a mai rămas nimic sănătos în
carnea mea, din pricina mâniei Tale;

nu mai este nici* o vlagă în oasele
mele, în urma păcatului meu.

*Ps. 6.2.

4. Căci fărădelegile* mele se ridică
deasupra capului meu;

ca o povară grea, sunt** prea grele
pentru mine.

*Ezra 9.6. Ps. 40.12. **Mat. 11.28.

5. Rănila mea miros greu și sunt
pline de coptură,

în urma nebuliei mele.

6. Sunt gărbovit, peste măsură de
istovit*;

toată ziua umblu** plin de întristare.

*Ps. 35.14. **Iov 30.28. Ps. 42.9; 43.2.

7. Căci o durere arzătoare* îmi mis-
tuie măruntaiele

PSALMUL 39

*Către mai marele cântăreților: către
Iedutun. Un psalm al lui David.*

39. 1. Ziceam: „Voi veghea* asupra
căilor mele,

ca să nu păcătuiesc cu limba;
îmi voi pune frâu gurii**,

câtă va sta cel rău înaintea mea.“

*1 Împ. 2.4. 2 Împ. 10.31. **Ps. 141.3. Iac. 3.2. †Col. 4.5.

2. Am stat* mut, în tăcere;
am tăcut, măcar că eram nenorocit;

și totuși durerea mea nu era mai puțin

mare.

*Ps. 38.13.

3. Îmi ardea inima în mine,
un foc* lăuntric mă mistuia;

și atunci mi-a venit cuvântul pe limbă
și am zis:

*Ier. 20.9.

4. „Doamne, spune-mi* care este
sfârșitul vieții mele,

care este măsura zilelor mele,

ca să știu cât de trecător sunt.“

*Ps. 90.12; 119.84.

5. Iată că zilele mele sunt cât un lat
de mână,

și viața* mea este ca o nimica
înaintea Ta.

Da**, orice om este doar o suflare,
oricât de bine s-ar ține.

*Ps. 90.4. **Vers. 11. Ps. 62.9; 144.4.

(Opre)

6. Da, omul umblă ca o* umbră,
se frământă degeaba,

strânge** la comori, și nu știe cine le
va lua.

*1 Cor. 7.31.
Iac. 4.14. **Iov 27.17. Ecl. 2.18,21,26; 5.14. Luca 12.20,21.

7. Acum, Doamne, ce mai pot nădăjdui
eu?

În Tine îmi este nădejdea*.

*Ps. 38.15.

8. Izbăvește-mă de toate fărădelegile
mele!

Nu mă face de ocară* celui nebun!

*Ps. 44.13; 79.4.

9. Stau* mut, nu deschid gura,
căci Tu** lucrezi.

*Lev. 10.3. Iov 40.4,5. Ps. 38.13. **2 Sam. 16.10. Iov 2.10.

10. Abate-Ți* loviturile de la mine!
Îmi iese sufletul sub loviturile mâinii
Tale.

*Iov 9.34; 13.21.

11. Tu pedepsești pe om și-l lovești
pentru fărădelegea lui:

îi prăpădești*, ca molia, ce are el mai
scump.

Da**, orice om este doar o suflare.

*Iov 4.19; 13.28. Isa. 50.9. Osea 5.12. **Vers. 5.

(Opre)

12. Ascultă-mi rugăciunea, Doamne,
și pleacă-Ți urechea la strigătele mele!
Nu tăcea în fața lacrimilor mele!

Căci* sunt un străin înaintea Ta,
un pribeag, ca** toți părinții mei.

*Lev. 25.23. 1 Cron. 29.15. Ps. 119.19. 2 Cor. 5.6. Ebr. 11.13. 1 Pet. 1.11; 2.11. **Gen. 47.9.

și n-a mai rămas nimic** sănătos în
carnea mea.

*Iov 7.5. **Vers. 3.

8. Sunt fără putere, zdrobit cu desă-
vârșire;

tulburarea inimii mele mă face să
gem*.

*Iov 3.24. Ps. 22.1. Isa. 59.11.

9. Doamne, toate dorințele mele sunt
înaintea Ta,

și suspinele mele nu-Ți sunt ascunse.

10. Inima îmi bate cu tărie, puterea
mă părăsește,

și lumina* ochilor mei nu mai este cu
mine.

*Ps. 6.7; 88.9.

11. Prietenii* și cunoscuții mei se
depărtează** de rana mea,

și rudele mele stau† deoparte.

*Ps. 31.11. **Luca 10.31,32. †Luca 23.49.

12. Cei ce vor să-mi ia viața își întind
cursele*;

cei ce-mi caută nenorocirea spun**
răutăți

și toată ziua urzesc† la înșelătorii.

*2 Sam. 17.1-3. **2 Sam. 16.7,8. †Luca 23.49.

13. Iar eu* sunt ca un surd, n-aud;
sunt** ca un mut care nu deschide
gura.

*2 Sam. 16.10. **Ps. 39.2,9.

14. Sunt ca un om care n-aude
și în gura căruia nu este nici un
răspuns.

15. Doamne, în Tine nădăjduiesc*;
Tu vei răspunde, Doamne Dumnezeule!

*2 Sam. 16.12. Ps. 39.7.

16. Căci zic: „Nu îngădui să* se
bucure vrăjmașii mei de mine

și să se fudulească** împotriva mea,
când mi se clatină piciorul†!“

*Ps. 13.4. **Ps. 35.26. †Deut. 32.35.

17. Căci sunt aproape să cad,
și durerea mea este totdeauna înaintea
mea.

18. Îmi mărturisesc* fărădelegea,
mă doare** de păcatul meu.

*Ps. 32.5. Prov. 28.13. **2 Cor. 7.9,10.

19. Dar vrăjmașii mei sunt plini de
viață și plini de putere;

cei ce mă urăsc fără* temei sunt mulți
la număr.

*Ps. 35.19.

20. Ei îmi întorc* rău pentru bine,
îmi sunt potrivnici, pentru că** eu
urmăresc binele.

*Ps. 35.12. **1 Pet. 3.13. Ioan 3.12.

21. Nu mă părăsi, Doamne!
Dumnezeule, nu* Te depărta de
mine!

*Ps. 35.22.

22. Vino degrabă în ajutorul meu,
Doamne, Mântuirea* mea!

*Ps. 27.1; 62.2,6. Isa. 12.2.

13. Abate-Ți* privirea de la mine și lasă-mă să răsuflu,
până nu mă duc și să** nu mai fiu!

*Iov 10.20,21; 14.5,6. **Iov 14.10-12.

PSALMUL 40

Către mai marele cântăreților: Un psalm al lui David.

40 1. Îmi pusesem nădejdea* în Domnul,
și El S-a plecat spre mine, mi-a ascultat strigătele.

*Ps. 27.14; 37.7.

2. M-a scos din groapa pieirii, din fundul mocirlei*;
mi-a pus** picioarele pe stâncă și mi-a întărit* pașii.

*Ps. 69.2,14. **Ps. 27.5. †Ps. 37.23.

3. Mi-a pus* în gură o cântare nouă, o laudă pentru Dumnezeuul nostru.

Mulți** au văzut lucrul acesta, s-au temut,

și s-au încrezut în Domnul.

*Ps. 33.3. **Ps. 52.6.

4. Ferice* de omul care își pune încrederea în Domnul

și care nu** se îndreaptă spre cei trufași și mincinoși†!

*Ps. 34.8. Ier. 17.7. **Ps. 101.3,7. †Ps. 125.5.

5. Doamne Dumnezeule, multe* sunt minunile și planurile** Tale pentru mine:

nimeni nu se poate asemana cu Tine. Aș vrea să le vestesc și să le trâmbitez,

dar numărul lor este prea mare, ca să le povestesc.

*Exod 15.11.

Iov 5.9; 9.10. Ps. 71.15; 92.5; 139.6,17. **Isa. 55.8.

6. Tu nu dorești nici jertfă*, nici dar de mâncare,

ci mi-ai străpuns urechile;

nu ceri nici ardere de tot, nici jertfă de ispișire.

*1 Sam. 15.22. Ps. 50.8;

51.16. Isa. 1.11; 66.3. Osea 6.6. Mat. 9.13; 12.7. Evr. 10.5.

7. Atunci am zis: „Iată-mă că vin! — în sulul cărții este scris* despre mine —

*Luca 24.44.

8. vreau* să fac voia Ta, Dumnezeule!“
Și Legea Ta este în** fundul inimii mele.

*Ps. 119.16,24,47,92.

Ioan 4.34. Rom. 7.22. **Ps. 37.31. Ier. 31.33. 2 Cor. 3.3.

9. Vestesc* îndurarea Ta în adunarea cea mare;

iată că nu-mi închid buzele**.

Tu† și ții lucrul acesta, Doamne!

*Ps. 22.22,25; 35.18. **Ps. 119.13. †Ps. 139.2.

10. Nu* țin în inima mea îndurarea Ta, ci vestesc adevărul Tău și mântuirea Ta,

și nu ascund bunătatea și credincioșia Ta în adunarea cea mare.

*Fapt. 20.20,27.

11. Tu, Doamne, nu-mi vei opri îndurările Tale;

ci bunătatea* și credincioșia Ta mă vor păzi întotdeauna.

*Ps. 43.3; 57.3; 61.7.

12. Căci rele fără număr mă împresoară,

m-au ajuns* pedepsele pentru nelegiuirile mele; și nu le mai pot suferi vederea.

Sunt mai multe decât perii capului meu, și mi se moaie** inima.

*Ps. 38.4. **Ps. 73.26.

13. Izbăvește-mă*, Doamne!

Vino, Doamne, degrabă în ajutorul meu.

*Ps. 70.1, etc.

14. Să fie rușinați* și înfrunțați

toți cei ce vor să-mi ia viața!

Să dea înapoi și să roșească de rușine cei ce-mi doresc pierzarea!

*Ps. 35.4,26; 70.2,3; 71.13.

15. Să* rămână înlemnii de rușinea** lor

cei ce-mi zic: „Ha! Ha!“

*Ps. 70.3. **Ps. 73.19.

16. Să se bucure* și să se veselească în Tine toți cei ce Te caută!

Cei ce iubesc mântuirea Ta să zică** fără încetare:

„Mărit să fie Domnul!“

*Ps. 70.4. **Ps. 35.27.

17. Eu* sunt sărac și lipsit,

dar Domnul** Se gândește la mine.

Tu ești ajutorul și izbăvitorul meu:

nu zăbovi, Dumnezeule!

*Ps. 70.5. **1 Pet. 5.7.

PSALMUL 41

Către mai marele cântăreților.

Un psalm al lui David.

41 1. Ferice de cel* ce îngrijește de cel sărac!

Căci în ziua nenorocirii Domnul îl izbăvește;

*Prov. 14.21.

2. Domnul îl păzește și-l ține în viață.

El este fericit pe pământ,

și nu-l* lași la bunul plac al vrăjmașilor lui.

*Ps. 27.12.

3. Domnul îl sprijină, când este pe patul de suferință:

îi ușurezi durerile în toate bolile lui.

4. Eu zic: „Doamne, ai milă de mine!

Vindecă-mi* sufletul! Căci am păcătuit împotriva Ta.“

*2 Cron. 30.20. Ps. 6.2; 147.3.

5. Vrăjmașii mei zic cu răutate despre mine:

„Când va muri? Când îi va pieri numele?“

6. Dacă vine cineva să mă vadă, vorbește* neadevăruri,

strânge temeuri ca să mă vorbească de rău;

și, când pleacă, mă vorbește de rău pe afară.

*Ps. 12.2. Prov. 26.24-26.

7. Toți vrăjmașii mei șoptesc între ei împotriva mea

și cred că nenorocirea mea îmi va aduce pieirea.

8. „Este atins rău de tot — zic ei —

iată-l culcat, n-are să se mai scoale!“

9. Chiar* și acela cu care trăiam în pace,

în care îmi puneam încrederea și care** mânca din pâinea mea,

ridică și el călcâiul împotriva mea.

*2 Sam. 15.12. Iov 19.19. Ps. 55.12,13,20. Ier. 20.10.

**Obad. 7. Ioan 13.18.

10. Dar Tu, Doamne, ai milă de mine și ridică-mă,

ca să le răspălesc cum li se cuvine.

11. Prin aceasta voi cunoaște că mă iubesti,

dacă nu mă va birui vrăjmașul meu.

12. Tu m-ai sprijinit, din pricina neprihănirii mele,

și m-ai* așezat pe vecie înaintea Ta.

*Iov 36.7. Ps. 34.15.

13. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel,

din veșnicie în veșnicie!

Amin! Amin!

*Ps. 106.48.

CARTEA A DOUA

PSALMUL 42

Către mai marele cântăreților.

Cântarea fiilor lui Core.

42 1. Cum dorește un cerb izvoarele de apă,

asa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule!

2. Sufletul* meu însetează după Dumnezeu, după Dumnezeul cel** Viu;

când mă voi duce și mă voi arăta înaintea lui Dumnezeu?

*Ps. 63.1; 84.2. Ioan 7.37. **1 Tes. 1.9.

3. Cu lacrimi* mă hrănesc zi și noapte, când mi se zice fără încetare**:

„Unde este Dumnezeul tău?“

*Ps. 80.5; 102.9. **Vers. 10. Ps. 79.10; 115.2.

4. Mi-aduc aminte și-mi vărs* tot focul inimii în mine,

când mă gândesc cum mergeam înconjurat de mulțime

și cum înaintam** în fruntea ei spre Casa lui Dumnezeu,

în mijlocul strigătelor de bucurie și multumire

ale unei mulțimi în sărbătoare.

*Iov 30.16. Ps. 62.8. **Isa. 30.29.

5. Pentru ce* te mănnești, suflete, și gemi înăuntrul meu?

Nădăduiește** în Dumnezeu, căci iarăși îl voi lauda;

El este mântuirea mea și Dumnezeul meu.

*Vers. 11. Ps. 43.5. **Plân. 3.24.

6. Îmi este măhnit sufletul în mine, Dumnezeule;

de aceea la Tine mă gândesc, din țara Iordanului,

din Hermon și din muntele Mițear.

7. Un val* cheamă un alt val, la vuietul căderii apelor Tale;

toate** talazurile și valurile Tale trec peste mine.

*Ier. 4.20. Ezec. 7.26. **Ps. 88.7. Iona 2.3.

8. Ziua, Domnul îmi dădea* îndurarea Lui,

iar noaptea** cântam laudele Lui și înălțam o rugăciune Dumnezeului vieții mele.

*Lev. 25.21.

Deut. 28.8. Ps. 133.3. **Iov 35.10. Ps. 32.7; 63.6; 149.5.

9. De aceea, zic lui Dumnezeu, stâncă mea: „Pentru ce mă uiți?”

Pentru ce* trebuie să umblu plin de întristare, sub apăsarea vrăjmașului?“

*Ps. 38.6; 43.2.

10. Parcă mi se sfărâmă oasele cu sabia, când mă batjocoresc vrăjmașii mei

și-mi zic neîncetat*: „Unde este Dumnezeul tău?“

*Vers. 3. Ier. 2.17. Mica 7.10.

11. Pentru ce* te mănnești, suflete, și gemi înăuntrul meu?

Nădăduiește în Dumnezeu, căci iarăși îl voi lauda;

El este mântuirea mea și Dumnezeul meu.

*Vers. 5. Ps. 43.5.

PSALMUL 43

43 1. Fă-mi* dreptate, Dumnezeule, apără-mi** pricina împotriva unui neam nemilos!

Izbăvește-mă de oamenii plini de vicleșug și de fărădelege!

*Ps. 26.1; 35.24. **Ps. 35.1.

2. Tu ești Dumnezeul care mă ocrotește*: pentru ce mă lepezi?

Pentru ce** trebuie să umblu plin de întristare sub apăsarea vrăjmașului?

*Ps. 28.7. **Ps. 42.9.

3. Trimite* lumina și credincioșia Ta, ca să mă călăuzească

și să mă ducă la muntele** Tău cel sfânt
și la locașurile Tale!

*Ps. 40.11; 57.3. **Ps. 3.4.

4. Atunci voi merge la altarul lui Dumnezeu,
la altarul lui Dumnezeu care este bucuria și veselia mea
și Te voi lăuda cu harpa, Dumnezeule, Dumnezeul meu!

5. Pentru ce* te mănnești, suflete,
și gemi înăuntrul meu?
Nădăjduiește în Dumnezeu, căci iarăși
Îl voi lăuda:

El este mântuirea mea și Dumnezeu
meu.

*Ps. 42.5,11.

PSALMUL 44

*Către mai marele cântăreților. Un psalm
al fiilor lui Core. O cântare.*

44.1. Dumnezeule, am auzit cu ure-
chile noastre, și părinții* noștri
ne-au povestit lucrările

pe care le-ai făcut pe vremea lor, în
zilele de odinioară. *Exod 12.26,27. Ps. 78.3.

2. Cu mâna Ta* ai izgonit neamuri,
ca să-i sădești pe ei,

ai lovit popoare, ca să-i întinzi pe ei.
*Exod 15.17. Deut. 7.1. Ps. 78.55; 80.8.

3. Căci nu* prin sabia lor au pus mâna
pe țară,

nu brațul lor i-a mântuit,
ci dreapta Ta, brațul Tău, lumina feței
Tale,

pentru că** îi iubeai.

*Deut. 8.17. Ios. 24.12. **Deut. 4.37; 7.7.8.

4. Dumnezeule, Tu* ești Împăratul
meu:

poruncește izbăvirea lui Iacov!

*Ps. 74.12.

5. Cu Tine doborâm* pe vrăjmașii
noștri,
cu Numele Tău zdrobim pe potrivnicii
noștri.

*Dan. 8.4.

6. Căci nu* în arcul meu mă încred,
nu sabia mea mă va scăpa;

*Ps. 33.16. Osea 1.7.

7. ci Tu ne izbăvești de vrăjmașii
noștri

și dai de rușine pe* cei ce ne urăsc.

*Ps. 40.14.

8. Noi, în fiecare zi, ne lăudăm cu
Dumnezeu*

*Ps. 34.2. Ier. 9.24. Rom. 2.17. (Opre)

și pururi slăvim Numele Tău.

9. Dar Tu ne lepezi*, ne acoperi de
rușine,

nu mai ieși cu oștirile noastre;

*Ps. 60.1,10; 74.1; 88.14; 89.38; 108.11.

10. ne faci să dăm* dosul înaintea
vrăjmașului,
și cei ce ne urăsc ridică prăzi luate de
la noi.

*Lev. 26.17. Deut. 28.25. Ios. 7.8,12.

11. Ne dai* ca pe niște oi de
mâncat

și ne** risipești printre neamuri.

*Rom. 8.36. **Deut. 4.27; 28.64. Ps. 60.1.

12. Vinzi* pe poporul Tău pe nimic
și nu-l socotești de mare preț.

*Isa. 52.3,4. Ier. 15.13.

13. Ne faci* de ocară vecinilor noștri,
de batjocura și de râsul celor ce ne
înconjoară.

*Deut. 1.28,37. Ps. 79.4; 80.6.

14. Ne faci* de pomină printre
neamuri

și** pricină de clătinare din cap
printre popoare.

*Ier. 24.9. **2 Împ. 19.21. Iov 16.4. Ps. 22.7.

15. Ocară mea este totdeauna înaintea
mea,

și rușinea îmi acoperă fața,

16. la* glasul celui ce mă batjocorește
și mă ocărăște,

la vederea vrăjmașului și răzbună-
torului.

*Ps. 8.2.

17. Toate acestea ni se întâmplă* fără
ca noi să Te fi uitat,

fără să fi călcat legământul Tău:

*Dan. 9.13.

18. da, inima nu ni s-a abătut,
pașii* nu ni s-au depărtat de pe
cărarea Ta,

*Iov 23.11. Ps. 119.51,157.

19. ca* să ne zdrobești în locuința
șacalilor

și să ne acoperi cu** umbra morții.

*Isa. 34.13; 35.7. **Ps. 23.4.

20. Dacă am fi uitat Numele Dum-
nezeului nostru

și ne-am fi întins* mâinile spre un
dumnezeu străin,

*Iov 11.13. Ps. 68.31.

21. n-ar ști* Dumnezeu lucrul acesta,
El, care cunoaște tainele inimii?

*Iov 31.14. Ps. 139.1. Ier. 17.10.

22. Dar* din pricina Ta suntem înjun-
ghiați în toate zilele,

suntem priviți ca niște oi sortite pentru
măcelărie.

*Rom. 8.36.

23. Trezește-Te*! Pentru ce dormi,
Doamne?

Trezește-Te! Nu** ne lepăda pe vecie!

*Ps. 7.6; 35.23; 59.4,5; 78.65. **Vers. 9.

24. Pentru* ce îți ascunzi fața?
Pentru ce uiți de nenorocirea și

apăsarea noastră? *Iov 13.24. Ps. 13.1; 88.14.

25. Căci sufletul ne este doborât* în
țărână de mâhnire,

trupul nostru este lipit de pământ.

*Ps. 119.25.

26. Scoală-Te, ca să ne ajuți!
Izbăvește-ne, pentru bunătatea Ta!

PSALMUL 45

*Către mai marele cântăreților.
De cântat cum se cântă: „Crinii”.
Un psalm al fiilor lui Core. O cântare.
O cântare de dragoste.*

45.1. Cuvinte pline de farmec îmi
clocotesc în inimă
și zic: „Lucrarea mea de laudă este
pentru Împăratul!”

Ca pana unui scriitor iscusit să-mi fie
limba!

2. Tu ești cel mai frumos dintre oameni,
harul* este turnat pe buzele tale:

de aceea te-a binecuvântat Dumnezeu
pe vecie.

*Luca 4.22.

3. Războinic viteaz*, încinge-ți
sabia**,

podoaba și slava –

*Isa. 9.6. **Isa. 49.2. Evr. 4.12. Apoc. 1.16; 19.15.

4. da, slava* ta! – Fii biruitor, suie-te
în carul tău de luptă,

apără adevărul, blândețea și neprihă-
nirea,

și dreapta ta să strălucească prin isprăvi
minunate!

*Apoc. 6.2.

5. Săgețile tale sunt ascuțite:
sub tine vor cădea popoare,

și săgețile tale vor străpunge inima
vrăjmașilor împăratului.

6. Scaunul* Tău de domnie, Dum-
nezeule, este veșnic;

toiagul de domnie al Împărăției Tale este
un toiag de dreptate.

*Ps. 93.2. Evr. 1.8.

7. Tu* iubești neprihănirea și urăști
răutatea.

De aceea, Dumnezeule**, Dumnezeul
Tău Te-a uns†

cu un untdelemn de bucurie††,

mai presus decât pe tovarășii Tăi de
slujbă.

*Ps. 33.5. **Isa 61.1. †1 Împ. 1.39,40. ††Ps. 21.6.

8. Smirna*, aloia și casia îți umplu de
miros plăcut toate veșmintele;

în casele tale împărătești de fildeş te
înveselesc instrumentele cu corzi.

*Cânt. 1.3.

9. Printre preaiubitele tale sunt fete*
de împărați;

împărăteasa**, mireasa ta, stă la
dreapta ta, împodobită cu aur de Ofir.

*Cânt. 6.8. **1 Împ. 2.19.

10. Ascultă, fiică, vezi și pleacă-ți
urechea;

uită* pe poporul tău și casa tatălui tău!

*Deut. 21.13.

11. Și atunci împăratul îți va pofti
frumusețea.

Și, fiindcă este Domnul* tău, adu-i
închinăciunile tale.

*Ps. 95.6. Isa. 54.5.

12. Și fiica Tirului și cele mai
bogate* din popor vor umbla

cu daruri ca să capete bunăvoința ta.

*Ps. 22.29; 72.10. Isa. 49.23; 60.3.

13. Fata* împăratului este plină de
strălucire înăuntrul casei împărătești;
ea poartă o haină țesută cu aur.

*Apoc. 7.8.

14. Este adusă înaintea împăratului,
îmbrăcată cu* haine cusute la gherghef

și urmată de fete, însoțitoarele ei,
care sunt aduse la tine.

*Cânt. 1.4.

15. Ele sunt duse în mijlocul bucuriei
și veseliei și intră în casa împăra-
tului.

16. Copiii tăi vor lua locul părinților
tăi;

îi* vei pune domni în toată țara.

*1 Pet. 2.9. Apoc. 1.6; 5.10; 20.6.

17. Din neam în neam îți voi* pomeni
numele:

de aceea în veci de veci te vor lăuda
popoarele.

*Mal. 1.11.

PSALMUL 46

Către mai marele cântăreților.

Un psalm al fiilor lui Core.

De cântat pe alamot. O cântare.

46.1. Dumnezeu este adăpostul* și
sprijinul nostru,

un ajutor** care nu lipsește niciodată
în nevoi.

*Ps. 62.7,8; 91.2; 142.5. **Deut. 4.7. Ps. 145.18.

2. De aceea nu ne temem, chiar dacă
s-ar zgudui pământul

și s-ar clătina munții în inima
mărilor.

3. Chiar* dacă ar urla și ar spumega
valurile mării

și s-ar ridica până acolo de să se
cutremure munții. –

*Ps. 93.3,4. Ier. 5.22. Mat. 7.25. (Opre)

4. Este un râu*, ale cărui izvoare
înveselesc cetatea** lui Dumnezeu,

sfântul locaș al locuințelor Celui
Preaînalt.

*Isa. 8.7. **Ps. 48.1,8. Isa. 60.14.

5. Dumnezeu este în* mijlocul ei: ea
nu se clatină;

Dumnezeu o ajută în revărsatul
zorilor.

*Deut. 23.14. Isa. 12.6. Ezech. 43.7,9.

Osea 11.9. Ier. 2.27. Ier. 3.15. Zah. 2.5,10,11; 8.3.

6. Neamurile* se frământă, împără-
țiile se clatină,

dar glasul Lui răsună, și pământul** se topește de groază. *Ps. 2.1. **Ios. 2,9,24.
7. Domnul* oștirilor este cu noi, Dumnezeu lui Iacov este un turn de scăpare pentru noi. —

*Num. 14,9. 2 Cron. 13,12. Vers. 11. (Oprire)

8. Veniți* și priviți lucrările Domnului, pustirile pe care le-a făcut El pe pământ. *Ps. 66,5.

9. El* a pus capăt războaielor până la marginea pământului; El a sfărâmat** arcul și a rupt sulița, a ars cuț foc carele de război. —

*Isa. 2,4. **Ps. 76,3. †Ezec. 39,9.

10. „Opriti-vă și să știți că Eu sunt Dumnezeu:

Eu stăpânesc* peste neamuri, Eu stăpânesc pe pământ.“ — *Isa. 2,11,17.

11. Domnul* oștirilor este cu noi. Dumnezeu lui Iacov este un turn de scăpare pentru noi. — *Vers. 7. (Oprire)

PSALMUL 47

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm făcut de fiii lui Core.*

47¹. Bateți* din palme toate popoarele! Înălțați lui Dumnezeu strigăte de bucurie! *Isa. 55,12.

2. Căci Domnul, Cel Preainalt, este înfricoșat*:

El este Împărat** mare peste tot pământul.

*Deut. 7,21. Neem. 1,5. Ps. 76,12. **Mal. 1,14.

3. El* ne supune popoarele, El pune neamurile sub picioarele noastre. *Ps. 18,47.

4. El ne alege moștenirea*, slava lui Iacov, pe care-l iubește. —

*1 Pet. 1,4. (Oprire)

5. Dumnezeu Se suie* în mijlocul strigătelor de biruință, Domnul înaintează în sunetul trâmbiței. *Ps. 68,24,25.

6. Cântați lui Dumnezeu, cântați! Cântați Împăratului nostru, cântați!

7. Căci* Dumnezeu este Împărat peste tot pământul: cântați** o cântare înțeleaptă!

*Zah. 14,9. **1 Cor. 14,15,16.

8. Dumnezeu* împărățește peste neamuri, Dumnezeu șade pe scaunul Lui de domnie cel sfânt.

*1 Cron. 16,31. Ps. 93,1; 96,10; 97,1; 99,1. Apoc. 19,6.

9. Domnitorii popoarelor se adună împreună

cu poporul* Dumnezeului lui Avraam;

căci** ale lui Dumnezeu sunt scuturile pământului:

El este mai înalt și mai presus de orice. *Rom. 4,11,12. **Ps. 89,18.

PSALMUL 48

O cântare. Un psalm al fiilor lui Core.

48¹. Mare este Domnul și lăudat de toți în* cetatea Dumnezeului nostru, pe muntele** Lui cel sfânt.

*Ps. 46,4; 87,3. **Isa. 2,2,3. Mica 4,1. Zah. 8,3.

2. Frumoasă* înălțime, bucuria** întregului pământ, este muntele Sionului;

în* partea de miazănoapte este cetatea†† Marelui Împărat.

*Ps. 50,2. Ier. 3,19. Plân. 2,15. Dan. 8,9; 11,16. **Ezec. 20,6. †Isa. 14,13. ††Mat. 5,35.

3. Dumnezeu, în casele Lui împărătești, este cunoscut ca un turn de scăpare. 4. Căci iată că împărații* se adunaseră:

doar au trecut împreună, *2 Sam. 10,6,14,16,18,19.

5. au privit-o, au înlemnit, s-au temut și au luat-o la fugă.

6. I-a apucat* un tremur acolo, ca durerea** unei femei la facere.

*Exod 15,15. **Osea 13,13.

7. Au fost izgoniți de parcă ar fi fost luați de* vântul de răsărit care sfărâmă** corăbiile din Tarsis.

*Ier. 18,17. **Ezec. 27,26.

8. Întocmai cum auzisem spunându-se, așa am văzut în cetatea* Domnului oștirilor, în cetatea Dumnezeului nostru:

Dumnezeu o va face să dănuie** pe vecie. — *Vers. 1,2. **Isa. 2,2. Mica 4,1. (Oprire)

9. Dumnezeule, la bunătatea* Ta ne gândim, în mijlocul Templului Tău!

*Ps. 26,3; 40,10.

10. Ca și Numele* Tău, Dumnezeule, și lauda Ta răsună până la marginile pământului;

dreapta Ta este plină de îndurare.

*Deut. 28,58. Ios. 7,9. Ps. 113,3. Mal. 1,11,14.

11. Se bucură muntele Sionului și se veselesc fiicele lui Iuda de judecățile Tale.

12. Străbateți Sionul și ocoliți-l, numărați-i turnurile,

13. priviți-i întăritura și cercetați-i palatele,

ca să povestiți celor ce vor veni după ei.

14. Iată, Dumnezeu! acesta este Dumnezeuul nostru în veci de veci; El va fi călăuza noastră* până la moarte. *Isa. 58,11.

PSALMUL 49

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al fiilor lui Core.*

49¹. Ascultați lucrul acesta, toate popoarele, luați aminte, toți locuitorii lumii:

2. mici* și mari, bogați și săraci! *Ps. 62,9.

3. Gura mea va vorbi cuvinte înțelepte, și inima mea are gânduri pline de judecată.

4. Eu îmi plec* urechea la pildele care îmi sunt insufflate, îmi încep cântarea în sunetul harpei. *Ps. 78,2. Mat. 13,35.

5. Pentru ce să mă tem în zilele nenorocirii, când mă înconjoară nelegiuirea* potrivnicilor mei? *Ps. 38,4.

6. Ei se încred* în avuțiile lor și se fălesc cu bogăția lor cea mare. *Iov 31,24,25. Ps. 52,7; 62,10. Marc. 10,24. 1 Tim. 6,17.

7. Dar nu pot să se răscumpere unul pe altul,

nici să dea* lui Dumnezeu prețul răscumpărării. *Mat. 16,26.

8. Răscumpărarea* sufletului lor este așa de scumpă,

că nu se va face niciodată. *Iov 36,18,19.

9. Nu vor trăi pe vecie, nu pot să* nu vadă mormântul. *Ps. 89,48.

10. Da, îl vor vedea: căci înțelepții* mor, nebunul și prostul deopotrivă pier și** lasă altora avuțiile lor. *Ecl. 2,16. **Prov. 11,4. Ecl. 2,18,21.

11. Ei își închipuie că veșnice le vor fi casele, că locuințele lor vor dăinui din veac în veac,

ei, care dau* numele lor la țări întregi. *Gen. 4,17.

12. Dar omul pus în* cinste nu dănuiește, ci este ca dobitoacele care se taie. *Vers. 20. Ps. 39,5; 83,7.

13. Iată ce soartă au ei, cei plini de atâta încredere*, precum și cei ce îi urmează, cărora le plac cuvintele lor. — *Luca 12,20. (Oprire)

14. Sunt duși ca o turmă în Locuința morților,

și paște moartea, și în* curând oamenii fără prihană îi calcă în picioare:

li se duce frumusețea**, și Locuința morților le este locașul.

*Ps. 47,3. Dan. 7,22. Mal. 4,3. Luca 22,30. 1 Cor. 6,2. Apoc. 2,26; 20,4. **Iov 4,21. Ps. 39,11.

15. Dar mie, Dumnezeu îmi va* scăpa sufletul din Locuința morților, căci mă va lua sub ocrotirea Lui. —

*Ps. 56,13. Osea 13,14. (Oprire)

16. Nu te teme când se îmbogățește cineva

și când i se înmulțesc vistieriile casei;

17. căci* nu ia nimic cu el când moare: vistieriile lui nu se coboară după el. *Iov 27,19.

18. Să se tot creadă omul fericit* în viață,

să se tot laude cu bucuriile pe care și le face, *Deut. 29,19. Luca 12,19.

19. căci tot în locuința părinților săi va* merge

și nu va mai vedea lumina** niciodată. *Gen. 15,15. **Iov 33,30. Ps. 56,13.

20. Omul* pus în cinste, și fără pricepere, este** ca dobitoacele pe care le tai.

*Vers. 12. **Ecl. 3,19.

PSALMUL 50

Un psalm al lui Asaf.

50¹. Dumnezeu*, da, Dumnezeu Domnul vorbește și cheamă pământul, de la răsăritul soarelui până la asfințitul lui.

*Neem. 9,32. Isa. 9,6. Ier. 32,18.

2. Din Sion, care este întruparea* frumuseții desăvârșite, de acolo strălucește Dumnezeu**.

*Ps. 48,2. **Deut. 33,2. Ps. 80,1.

3. Dumnezeul nostru vine și nu tace. Înaintea Lui merge un foc* mistuitor, și împrejurul Lui o furtună puternică.

*Lev. 10,2. Num. 16,35. Ps. 97,3. Dan. 7,10.

4. El* strigă spre ceruri sus și spre pământ, ca să judece pe poporul Său:

*Deut. 4,26; 31,28; 32,1. Isa. 1,2. Mica 6,1,2.

5. „Strângeți-Mi pe credincioșii* Mei,

care** au făcut legământ cu Mine prin jertfă!“ — *Deut. 33,3. Isa. 13,3. **Exod 24,7.

6. Atunci cerurile* vor vesti dreptatea Lui,

căci Dumnezeu** este Cel ce judecă. —

*Ps. 97,6. **Ps. 75,7. (Oprire)

7. Ascultă*, poporul Meu, și voi vorbi;

ascultă, Israele, și te voi înștiința.
Eu sunt Dumnezeu**, Dumnezeuul tău.

*Ps. 81.8. **Exod 20.2.

8. Nu* pentru jertfele tale te** mustru:

căci arderile tale de tot sunt necurmat înaintea Mea.

*Osea 6.6. **Isa. 1.11. Ier. 7.22.

9. Nu* voi lua tauri din casa ta, nici țapi din staulele tale.

*Mica 6.6. **Fapt. 17.25.

10. Căci ale Mele sunt toate dobitoacele pădurilor, toate fiarele munților cu miile lor.

11. Eu cunosc toate păsările de pe munți, și tot ce se mișcă pe câmp este al Meu.

12. Dacă Mi-ar fi foame, nu ți-aș spune ție, căci* a Mea este lumea și tot ce cuprinde ea.

*Exod 19.5. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 24.1. 1 Cor. 10.26,28.

13. Oare mănânc Eu carnea taurilor? Oare beau Eu sângele țărilor?

14. Adu ca jertfă* lui Dumnezeu mulțumiri

și împlinește-ți** juruințele făcute Celui Preaînalt.

*Osea 14.2.

Evr. 13.15. **Deut. 23.21. Iov 22.27. Ps. 76.11. Ecl. 5.4,5.

15. Cheamă-Mă* în ziua necazului, și Eu te voi izbăvi, iar tu Mă** vei proslăvi!

*Iov 22.27.

Ps. 91.15; 107.6,13,19,28. Zah. 13.9. **Vers. 23. Ps. 22.23.

16. Dumnezeu zice însă celui rău:

„Ce tot înșiri tu legile Mele și ai în gură legământul Meu,

17. când* tu urăști muștrările și arunci** cuvintele Mele înapoia ta?

*Rom. 2.21,22. **Neem. 9.26.

18. Dacă vezi un hoț, te unești* cu el, și te însoțești cu** preacurvarii.

*Rom. 1.32. **1 Tim. 5.22.

19. Dai drumul gurii la rău, și limba ta* urzește viclesuguri.

*Ps. 52.2.

20. Stai și vorbești împotriva fratelui tău, clevetești pe fiul mamei tale.

21. Iată ce ai făcut, și* Eu am tăcut. Ți-ai închipuit** că Eu sunt ca tine.

Dar te ții voi muștra și îți voi pune totul sub ochi!

*Ecl. 8.11,12. Isa. 26.10; 57.11. **Rom. 2.4. †Ps. 90.8.

22. Luați seama, dar, voi care uitați* pe Dumnezeu,

ca nu cumva să vă sfâșii, și să nu fie nimeni să vă scape.

*Iov 8.13. Ps. 9.17. Isa. 51.13.

23. Cine* aduce mulțumiri ca jertfă, acela Mă proslăvește, și celui ce** veghează asupra căii lui, acelaia îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu.“

*Ps. 27.6. Rom. 12.1. **Gal. 6.16.

PSALMUL 51

Către mai marele cântăreților. Un psalm al lui David. Făcut când a venit la el prorocul Natan, după ce intrase David la Bat-Șeba.

51 1. Ai milă de mine, Dumnezeu, în bunătatea Ta!

După îndurarea Ta cea mare, șterge* fărădelegile mele!

*Vers. 9. Isa. 43.25; 44.22. Col. 2.14.

2. Spală-mă* cu desăvârșire de nelegiuirea mea

și curăță-mă de păcatul meu!

*Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7,9. Apoc. 1.5.

3. Căci îmi cunosc bine fărădelegile*, și păcatul meu stă necurmat înaintea mea.

*Ps. 32.5; 38.18.

4. Împotriva Ta, numai* împotriva Ta, am păcătuit

și am făcut ce este rău înaintea** Ta; așa că ți vei fi drept în hotărârea Ta

și fără vină în judecata Ta.

*Gen. 20.6; 39.9. Lev. 5.19; 6.2. 2 Sam. 12.13. **Luca 15.21. †Rom. 3.4.

5. Iată că* sunt născut în nelegiure, și** în păcat m-a zămislit mama mea.

*Iov 14.4. Ps. 58.8. Ioan 3.6. Rom. 5.12. Efes. 2.3. **Iov 14.4.

6. Dar Tu ceri ca adevărul să fie în adâncul* inimii:

fă, dar, să pătrundă înțelepciunea înăuntrul meu!

*Iov 38.36.

7. Curăță-mă* cu isop, și voi fi curat;

spală-mă, și voi fi** mai alb decât zăpada.

*Lev. 14.4,6,49. Num. 19.18. Evr. 9.19. **Isa. 1.18.

8. Fă-mă să aud veselie și bucurie, și oasele pe care le-ai zdrobit Tu, se* vor bucura.

*Mat. 5.4.

9. Întoarce-Ți* privirea de la păcatele mele,

șterge** toate nelegiuirile mele!

*Ier. 16.17. **Vers. 1.

10. Zidește în mine o inimă* curată, Dumnezeu,

pune în mine un duh nou și statornic!

*Fapt. 15.9. Efes. 2.10.

11. Nu mă lepăda de la* fața Ta și nu lua de la mine Duhul** Tău cel Sfânt.

*Gen. 4.14. 2 Împ. 13.23. **Rom. 8.9. Efes. 4.30.

12. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale

și sprijină-mă cu un duh* de bunăvoință!

*2 Cor. 3.1.

13. Atunci voi învăța căile Tale pe cei ce le calcă,

și păcătoșii se vor întoarce la Tine.

14. Dumnezeu, Dumnezeul mântuirii mele! Izbăvește-mă de vina sângelui* vărsat,

și limba mea va lăuda** îndurarea Ta.

*2 Sam. 11.17; 12.9. **Ps. 35.28.

15. Doamne, deschide-mi buzele, și gura mea va vesti lauda Ta.

16. Dacă ai fi voit jertfe*, Ți-aș fi adus:

dar Ție nu-Ți plac arderile de tot.

*Num. 15.27,30. Ps. 40.6; 50.8. Isa. 1.11. Ier. 7.22. Osea 6.6.

17. Jertfele* plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit:

Dumnezeule, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și măhnită.

*Ps. 34.18. Isa. 57.15; 66.2.

18. În îndurarea Ta, varsă-Ți binefacerile asupra Sionului

și zidește zidurile Ierusalimului!

19. Atunci vei primi jertfe* neprihănite, arderi de tot și jertfe întregi;

atunci se vor aduce pe altarul Tău viței.

*Ps. 4.5. Mal. 3.3.

PSALMUL 52

Către mai marele cântăreților. O cântare a lui David. Făcută cu prilejul celor spuse de Doeg, edomitul, lui Saul, când zicea: „David s-a dus în casa lui Ahimelec“.

52 1. Pentru ce te fălești cu răutatea ta, asupritorul*?

Bunătatea lui Dumnezeu ține în veci.

*1 Sam. 21.7.

2. Limba* ta nu născoceste decât răutate,

ca** un brici ascuțit, viclean ce ești!

*Ps. 50.19. **Ps. 57.4; 59.7; 64.3.

3. Tu iubești mai degrabă răul decât binele,

mai degrabă minciuna* decât adevărul. —

*Ier. 9.4,5. (Oprire)

4. Tu iubești numai cuvinte nimici-toare, limbă înșelătoare!

5. De aceea și Dumnezeu te va doborî pe vecie,

te va apuca și te va ridica din cortul tău, și te va dezrădăcina* din pământul celor vii. —

*Prov. 2.22. (Oprire)

6. Cei* fără prihană vor vedea lucrul acesta, se vor teme

și** vor râde de el, zicând:

*Iov 22.19. Ps. 37.34; 40.3; 64.9. Mal. 1.5. **Ps. 58.10.

7. „Iată omul care nu lua ca ocrotitor pe Dumnezeu,

ci se* încredea în bogățiile lui cele mari și se biziua pe răutatea lui.“

*Ps. 49.6.

8. Dar eu sunt în Casa lui Dumnezeu ca* un măslin verde,

mă încred în bunătatea lui Dumnezeu, în veci de veci.

*Ier. 11.16. Osea 14.6.

9. Te voi lăuda totdeauna, pentru că ai lucrat;

și, în fața copiilor Tăi, voi nădăjdui în Numele Tău, căci* este binevoitor.

*Ps. 54.6.

PSALMUL 53

Către mai marele cântăreților. De cântat pe flaut. O cântare a lui David.

53 1. Nebunul* zice în inima lui: „Nu este Dumnezeu!“

S-au stricat oamenii, au săvârșit fărădelegi urâte,

nu este nici** unul care să facă binele.

*Ps. 10.4; 14.1, etc. **Rom. 3.10.

2. Dumnezeu Se uită* de la înălțimea cerurilor peste fiii oamenilor,

ca să vadă dacă este cineva care să fie priceput

și să caute** pe Dumnezeu.

*Ps. 33.13. **2 Cron. 15.2; 19.3.

3. Dar toți s-au rătăcit, toți s-au stricat; nu este nici unul care să facă binele, nici unul măcar.

4. „Și-au* pierdut oare mintea cei ce săvârșesc nelegiuirea,

de mănâncă pe poporul Meu cum mănâncă pâinea,

și nu cheamă pe Dumnezeu?“

*Ier. 4.22.

5. Atunci* vor tremura de spaimă, fără să fie vreo pricină de spaimă;

Dumnezeu va risipi** oasele celor ce tăbăresc împotriva ta,

îi vei face de rușine, căci Dumnezeu i-a lepădat.

*Lev. 26.17,36. Prov. 28.1. **Ezec. 6.5.

6. O! cine va face să pornească din Sion izbăvirea lui Israel?

Când va aduce Dumnezeu înapoi pe prinșii de război ai poporului Său,

Iacov se va veseli, și Israel se va bucura.

*Ps. 14.7.

PSALMUL 54

Către mai marele cântăreților. De cântat cu instrumente cu corzi. O cântare a lui David. Făcută când au venit zifiții să spună lui Saul: „Șiți că David șade ascuns printre noi?“

54 1. Scapă-mă, Dumnezeu, prin Numele Tău

și fă-mi dreptate, prin puterea Ta!

2. Ascultă-mi rugăciunea, Dumnezeule,

ia aminte la cuvintele gurii mele.
3. Căci niște străini* s-au sculat împotriva mea,
niște oameni asupritori vor să-mi ia viața;
ei nu se gândesc la Dumnezeu. —

*Ps. 86.14. (Opreire)

4. Da, Dumnezeu este ajutorul meu,
Domnul* este sprijinul sufletului meu!

*Ps. 118.7.

5. Răul se va întoarce asupra potrivnicilor mei;

6. Atunci Îți voi aduce jertfe de bunăvoie,
voi lăuda Numele Tău, Doamne,

căci* este binevoitor;

*Ps. 52.9.

7. căci El mă izbăvește din toate necazurile,

și* cu ochii mei îmi văd împlinită dorința privitoare la vrăjmașii mei.

*Ps. 59.10; 92.11.

PSALMUL 55

*Către mai marele cântăreților.
De cântat pe instrumente cu corzi.
O cântare a lui David.*

55 1. Ia aminte, Dumnezeule, la rugăciunea mea
și nu Te ascunde de cererile mele!

2. Ascultă-mă și răspunde-mi!
Rătăcesc* încoace și încolo și mă frământ,

*Isa. 38.14.

3. din pricina zarvei vrăjmașului
și din pricina apăsării celui rău.
Căci* ei aruncă nenorocirea peste mine
și mă urmăresc cu mânie.

*2 Sam. 16.7,8; 19.19.

4. Îmi tremură inima* în mine
și mă cuprinde spaima morții,

*Ps. 16.3.

5. mă apucă frica și groaza
și mă iau fiorii.

6. Eu zic: „O, dacă aş avea aripile porumbelului,

şi zbură şi aş găsi undeva odihnă!“

7. Da, aş fugi departe de tot
şi m-aş duce să locuiesc în pustiu. —

(Opreire)

8. Aş fugi în grabă la un adăpost
de vântul acesta năprasnic şi de furtuna aceasta.

9. Nimiceşte-i, Doamne, împarte-le limbile,

căci în cetate văd silă* şi certuri;

*Ier. 6.7.

10. zi şi noapte ei îi dau ocol pe ziduri:
nelegiuirea şi răutatea sunt în sânul ei;

11. răutatea este în mijlocul ei,

şi vicleşugul şi înşelătoria nu lipsesc din piețele ei.

12. Nu* un vrăjmaş mă batjocoreşte,
căci aş suferi:
nu potrivnicul meu se ridică** împotriva mea,
căci m-aş ascunde dinaintea lui.

*Ps. 41.9. **Ps. 35.26; 38.16.

13. Ci tu, pe care te socoteam una cu mine,

tu, frate* de cruce şi prieten cu mine!

*2 Sam. 15.12; 16.23. Ps. 41.9. Ier. 9.4.

14. Noi, care trăiam împreună într-o plăcută prietenie

şi ne duceam împreună* cu mulțimea în Casa lui Dumnezeu!

*Ps. 42.4.

15. Să vină moartea peste ei
şi să se coboare* de vii în Locuința morților!

Căci răutatea este în locuința lor, în inima lor.

*Num. 16.30.

16. Dar eu strig către Dumnezeu,
şi Domnul mă va scăpa.

17. Seara*, dimineța şi la amiază oftez şi gem,

şi El va auzi glasul meu.

*Dan. 6.10. Luca 18.1. Fapt. 3.1; 10.3,9,30. 1 Tes. 5.17.

18. Mă va scăpa din lupta care se dă împotriva mea şi-mi va aduce pacea,
căci mulți* mai sunt împotriva mea!

*2 Cron. 32.7,8.

19. Dumnezeu va auzi şi-i va smeri,
El, care*, din veşnicie, stă pe scaunul Lui de domnie. —

(Opreire)

Căci în ei nu este nici o nădejde de schimbare

şi nu se tem de Dumnezeu.

*Deut. 33.27.

20. Ei pun* mâna pe cei ce trăiau** în pace cu ei

şi îşi calcă legământul.

*Fapt. 12.1. **Ps. 7.4.

21. Gura lor este dulce ca smântâna,
dar în inimă poartă războiul:

cuvintele* lor sunt mai alunecoase decât untdelemnul,

dar, când ies ele din gură, sunt niște săbii.

*Ps. 28.3; 57.4; 62.4; 64.3. Prov. 5.3,4; 12.18.

22. Încredințează-ți* soarta în mâna Domnului, şi El te va sprijini.

El nu** va lăsa niciodată să se clatine cel neprihănit.

*Ps. 37.5. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7. **Ps. 37.24.

23. Şi Tu, Dumnezeule, îi vei coborî în fundul gropii.

Oamenii* setoși de sânge şi de înşelăciune nu** vor ajunge nici jumătate din zilele lor.

Eu însă mă încred în Tine!

*Ps. 5.6. **Iov 15.32. Prov. 10.27. Ecl. 7.17.

PSALMUL 56

*Către mai marele cântăreților.
Se cântă ca „Porumbel din stejari depărtați“. O cântare de laudă a lui David. Făcută când l-au prins filistenii la Gat.*

56 1. Ai milă* de mine, Dumnezeule!
Căci niște oameni mă hărțuiesc.

Toată ziua îmi fac război şi mă chinuiesc.

*Ps. 57.1.

2. Toată ziua mă hărțuiesc* potrivit nicii mei;

sunt mulți, şi se războiesc cu mine ca niște trufași.

*Ps. 57.3.

3. Ori de câte ori mă tem,
eu mă încred în Tine.

4. Eu mă voi lăuda cu* Dumnezeu, cu cuvântul Lui.

Mă încred în Dumnezeu
şi nu** mă tem de nimic:

ce pot să-mi facă niște oameni?

*Vers. 10,11. **Ps. 118.6. Isa. 31.3. Ebr. 13.6.

5. Întruna ei îmi ating drepturile
şi n-au decât gânduri rele față de mine.

6. Uneltesc*, pândesc şi îmi urmăresc pașii,

pentru că** vor să-mi ia viața.

*Ps. 59.3; 140.2. **Ps. 71.10.

7. Ei trag nădejde să scape prin nelegiuirea lor:

doboară popoarele, Dumnezeule, în mânia Ta!

8. Tu numeri pașii vieții mele de pribeag;

pune-mi lacrimile în burduful Tău:
nu sunt ele* scrise în cartea Ta?

*Mal. 3.16.

9. Vrăjmașii mei dau înapoi în ziua când Te strig:

ştiu că Dumnezeu este de* partea mea.

*Rom. 8.31.

10. Eu mă voi lăuda cu* Dumnezeu, cu cuvântul Lui, da, mă voi lăuda cu Domnul, cu cuvântul Lui.

*Vers. 4.

11. Mă încred în Dumnezeu şi nu mă tem de nimic:

ce pot să-mi facă niște oameni?

12. Dumnezeule, trebuie să împlinesc juruințele pe care Ți le-am făcut;

Îți voi aduce jertfe de mulțumire.

13. Căci mi-ai izbăvit sufletul de la* moarte,

mi-ai ferit picioarele de cădere, ca să umblu înaintea lui Dumnezeu,

în lumina** celor vii.

*Ps. 116.8. **Iov 33.30.

PSALMUL 57

*Către mai marele cântăreților.
„Nu nimici.“ O cântare de laudă a lui David. Făcută când a fugit în peșteră, urmărit de Saul.*

57 1. Ai milă* de mine, Dumnezeule, ai milă de mine!

Căci în Tine mi se încrede sufletul;
la** umbra aripilor Tale caut un loc de scăpare,

până† vor trece nenorocirile.

*Ps. 56.1. **Ps. 17.8; 63.7. †Isa. 26.20.

2. Eu strig către Dumnezeu, către Cel Preaînalt,

către Dumnezeu, care* lucrează pentru mine.

*Ps. 138.8.

3. El* îmi va trimite izbăvire din cer,
în timp ce prigonitorul meu îmi aruncă** ocări.

(Opreire)

Da, Dumnezeule Își va† trimite bună-tatea şi credincioșia.

*Ps. 144.5,7. **Ps. 56.1. †Ps. 40.11; 43.3; 61.7.

4. Sufletul meu este între niște lei:
stau culcat în mijlocul unor oameni care varsă flăcări,

în mijlocul unor oameni ai* căror dinți sunt sulite și săgeți,

și a căror limbă** este o sabie ascuțită.

*Prov. 30.14. **Ps. 55.21; 64.3.

5. Înălță-Te* peste ceruri, Dumnezeule, peste tot pământul să se întindă slava Ta!

*Vers. 11. Ps. 108.5.

6. Ei* întinseseră un laț sub pașii mei;

sufletul mi se încovoia,
și-mi săpaseră o groapă înaintea:

dar au căzut ei în ea. —

*Ps. 7.15,16; 9.15. (Opreire)

7. Inima mea este tare*, Dumnezeule, inima mea este tare;

voi cânta, da, și voi suna din instrumentele mele.

*Ps. 108.1, etc.

8. Trezește-te, suflete*! Treziți-vă, lăută și harpă!

Mă voi trezi în zori de zi.

*Ps. 16.9; 30.12; 108.1,2.

9. Te voi lăuda* printre popoare, Doamne!

Te voi cânta printre neamuri.

*Ps. 108.3.

10. Căci* bunătatea Ta ajunge până la ceruri,
și credincioșia Ta până la nori.

*Ps. 36.5; 71.19; 103.11; 108.4.

11. Înălță-Te* peste ceruri, Dumnezeule, peste tot pământul să se întindă slava Ta!

*Vers. 5.

PSALMUL 58

Către mai marele cântăreților. „Nu nimici. “ O cântare de laudă a lui David.

58 1. Oare, tăcând, faceți voi drep-tate?

Oare așa judecați voi fără părtinire, fiii oamenilor?

2. Dimpotrivă! în inimă săvârșiți nelegiuiri;

în țară, puneți în cumpănă* silnicia mâinilor voastre. *Ps. 94.20. Isa. 10.1.

3. Cei răi sunt stricați încă din* pânțele mamei lor, mincinoșii se rătăcesc odată cu ieșirea din pânțele mamei lor.

*Ps. 51.5. Isa. 48.8.

4. Au o otravă* ca otrava unui șarpe, ca otrava unei aspidă** surzi, care își astupă urechea, *Ps. 140.3. Ecl. 10.11. **Ier. 8.17.

5. care n-aude glasul vrăjitorilor, glasul fermecătorului celui mai iscusit.

6. Dumnezeule, zdrobește-le* dinții din gură!

Smulge, Doamne, măselele acestor pui de lei! *Iov 4.10. Ps. 3.7.

7. Să se risipească* întocmai ca niște ape care se scurg!

Săgețile pe care le-aruncă ei să fie niște săgeți tocite! *Ios. 7.5. Ps. 112.10.

8. Să piară ca un melc care se topește umblând;

să nu vadă soarele, ca* stărpitura unei femei! *Iov 3.16. Ecl. 6.3.

9. Înainte ca oalele voastre să simtă focul de spin,

verde sau uscat, îl* va lua vârtejul.

*Prov. 10.25.

10. Cel* fără prihană se va bucura la vederea răzbunării;

își va scălda picioarele** în sângele celor răi. *Ps. 52.6; 64.10; 107.42. **Ps. 68.23.

11. Și* atunci oamenii vor zice: „Da, este o răsplătă pentru cel fără prihană!

Da, este un Dumnezeu care judecă** pe pământ!“ *Ps. 92.15. **Ps. 67.4; 96.13; 98.9.

PSALMUL 59

Către mai marele cântăreților. „Nu nimici. “ O cântare de laudă a lui David.

Făcută când a trimis Saul să-i impresoare casa ca să-l omoare.

59 1. Dumnezeule, scapă-mă* de vrăjmașii mei,

ocrotește-mă de potrivnicii mei! *Ps. 18.48.

2. Scapă-mă de răufăcători, izbăvește-mă de oamenii setoși de sânge!

3. Căci iată-i că stau la pândă să-mi ia viața;

niște oameni porniți la* rău urzesc lucruri rele împotriva mea,

fără** să fiu vinovat, fără să fi păcătuit, Doamne! *Ps. 56.6. **1 Sam. 24.11.

4. Cu toată nevinovăția mea, ei aleargă, se pregătesc:

trezește-Te*, ieși înaintea mea și privește! *Ps. 35.23; 44.23.

5. Doamne Dumnezeul oștirilor, Dum-nezeul lui Israel,

scoală-Te, ca să pedepsești toate neamurile!

N-avea milă de nici unul din acești vânzători nelegiuiri. — (Opre)

6. Se* întorc în fiecare seară, urlă ca niște câini

și dau ocol cetății. *Vers. 14.

7. Da, din gura lor țâșnește răul, pe buzele lor sunt săbii*;

căci zic: „Cine** aude?“ *Ps. 57.4. Prov. 12.18. **Ps. 10.11; 13; 64.5; 73.11; 94.7.

8. Dar Tu*, Doamne, răzi de ei, Tu îți bați joc de toate neamurile.

*1 Sam. 19.16. Ps. 2.4.

9. Oricare le-ar fi puterea, eu în Tine nădăjduiesc,

căci* Dumnezeu este scăparea mea. *Vers. 17. Ps. 62.2.

10. Dumnezeul meu, în bunătatea Lui, îmi iese* înainte;

Dumnezeu** mă face să-mi văd împlinită dorința față de cei ce mă prigonesc. *Ps. 21.3. **Ps. 54.7; 92.11; 112.8.

11. Nu-i* ucide, ca să nu uite lucrul acesta poporul meu,

ci fă-i să pribegască, prin puterea Ta, și doboară-i,

Doamne, scutul nostru! *Gen. 4.12,15.

12. Gura lor păcătuiește la fiecare* vorbă care le iese de pe buze:

să se prindă în însăși mândria lor, căci nu spun decât blesteme și min-ciuni. *Prov. 12.13; 18.7.

13. Nimicește-i*, în mânia Ta, prăpădește-i, ca să nu mai fie!

Fă-i** să știe că împărătește Dum-nezeu peste Iacov,

până la marginile pământului. — *Ps. 7.9. **Ps. 83.18. (Opre)

14. Se* întorc în fiecare seară, urlă ca niște câini

și dau ocol cetății. *Vers. 6.

15. Umblă* încoace și încolo după hrană

și petrec noaptea nesățui. *Iov 15.23. Ps. 109.10.

16. Dar eu voi cânta puterea Ta;

dis-de-diminează voi lăuda bunătatea Ta.

Căci Tu ești un turn de scăpare pentru mine,

un loc de adăpost în ziua necazului meu.

17. O, tăria* mea! Pe Tine Te voi lăuda,

căci** Dumnezeu, Dumnezeul meu cel preabun, este turnul meu de scăpare. *Ps. 18.1. **Vers. 9,10.

PSALMUL 60

Către mai marele cântăreților. Se cântă ca și „Crinul mărturiei“. O cântare de laudă a lui David, spre învățătură.

Făcută când purta război cu sirienii din Mesopotamia și cu sirienii din Toaba și când s-a întors Ioab și a bătut în Valea Sării douăsprezece mii de edomiți.

60 1. Dumnezeule*, ne-ai lepădat, ne-ai împrăștiat

și Te-ai mâniat: ridică-ne iarăși! *Ps. 44.9.

2. Ai cutremurat pământul, l-ai despicat;

drege-i* spărturile, căci se clatină! *2 Cron. 7.14.

3. Ai făcut* pe poporul Tău să treacă prin lucruri grele,

ne-ai adăpat** cu un vin de amănire. *Ps. 71.20. **Isa. 51.17,22. Ier. 25.15.

4. Ai dat* celor ce se tem de Tine un steag,

ca să-l înalțe spre biruința adevărului. — *Ps. 20.5. (Opre)

5. Pentru ca* preaiubiții Tăi să fie izbăviți,

scapă-ne prin dreapta Ta și ascultă-ne! *Ps. 108.6, etc.

6. Dumnezeu a zis* în sfințenia Lui: „Voi ieși biruitor,

voi împărți** Sihemul† și voi măsura valea†† Sucot. *Ps. 89.35. **Ios. 1.6. †Gen. 12.6. ††Ios. 13.27.

7. Al Meu este Galaadul, al Meu este Manase;

Efraim* este tăria capului Meu, iar Iuda**, toiagul Meu de cârmuire. *Deut. 33.17. **Gen. 49.10.

8. Moab* este ligheanul în care Mă spăl;

peste** Edom Îmi arunc încălțăminte;

țara filistenilor† strigă de bucurie din pricina Mea!“ — *2 Sam. 8.2. **2 Sam. 8.14. Ps. 108.9. †2 Sam. 8.1.

9. Cine mă va duce în cetatea întărită? Cine mă va duce la Edom?

10. Oare nu Tu, Dumnezeule, care ne-ai* lepădat

și nu** mai ieși, Dumnezeule, cu oștirile noastre? *Vers. 1. Ps. 44.9; 108.11. **Ios. 7.12.

11. Dă-ne ajutor, ca să scăpăm din necaz!

Căci ajutorul omului este zadarnic*. *Ps. 118.8; 146.3.

12. Cu Dumnezeu vom face* isprăvi mari,

și El va zdrobi** pe vrăjmașii noștri. *Num. 24.18. 1 Cron. 19.13. **Isa. 63.3.

PSALMUL 61

Către mai marele cântăreților. De cântat pe instrumente cu corzi.

Un psalm al lui David.

61 1. Ascultă, Dumnezeule, strigă-tele mele,

ia aminte la rugăciunea mea!

2. De la capătul pământului strig către Tine cu inima măhnită și zic:

„Du-mă pe stânca pe care n-o pot ajunge, căci este prea înaltă pentru mine!“

3. Căci Tu ești un adăpost pentru mine,

un turn* tare împotriva vrăjmașului. *Prov. 18.10.

4. Aș* vrea să locuiesc pe vecie în cortul Tău,

să** alerg la adăpostul aripilor Tale. — *Ps. 27.4. **Ps. 17.8; 57.1; 91.4. (Opre)

5. Căci Tu, Dumnezeule, îmi ascuți juruințele,

Tu îmi dai moștenirea celor ce se tem de Numele Tău.

6. Tu adaugi* zile la zilele împăra-tului:

lungescă-i-se anii pe vecie! *Ps. 21.4.

7. În veci să rămână el pe scaunul de domnie, înaintea lui Dumnezeu!

Fă ca bunătatea* și credincioșia Ta să vegheze asupra lui! *Ps. 40.11. Prov. 20.28.

8. Atunci voi cânta neîncetat Numele Tău,

și zi de zi îmi voi împlini juruințele.

PSALMUL 62

Către mai marele cântăreților. După Iedutun. Un psalm al lui David.

62 1. Da, numai în* Dumnezeu mi se încrede sufletul;

de la El îmi vine ajutorul. *Ps. 33.20.

2. Da*, El este stânca și ajutorul meu, turnul meu de scăpare; nicidecum** nu mă voi clătina. *Vers. 6. **Ps. 37.24.

3. Până când vă veți năpusti asupra unui om,
până când veți căuta cu toții să-l doborâți

ca* pe un zid gata să cadă, ca pe un gard gata să se surpe? *Isa. 30.13.

4. Da, ei pun la cale să-l doboare din înălțimea lui:

le place minciuna;

cu* gura binecuvântează, dar cu inima blestemă. — *Ps. 28.3. (Oprire)

5. Da*, suflete, încrede-te în Dumnezeu,

căci de la El îmi vine nădejdea.

*Vers. 1.2.

6. Da, El este stâncă și ajutorul meu, turnul meu de scăpare: nicidecum nu mă voi clătina.

7. Pe* Dumnezeu se întemeiază ajutorul și slava mea;

în Dumnezeu este stâncă puterii mele, locul meu de adăpost. *Ier. 3.23.

8. Popoare, în orice vreme, încredeți-vă în El,

vârșați-vă* inimile înaintea Lui! Dumnezeu este adăpostul** nostru. —

*1 Sam. 1.15. Ps. 42.4. Plân. 2.19. **Ps. 18.2. (Oprire)

9. Da, o* nimica sunt fiii omului! Minciună sunt fiii oamenilor!

Puși în cumpănă toți laolaltă, ar fi mai ușori decât o suflare.

*Ps. 39.5,11. Isa. 40.15,17. Rom. 3.4.

10. Nu vă încredeți în asuprire și nu vă puneți nădejdea zadarnică în răpire;

când* cresc bogățiile, nu vă lipiți inima de ele.

*Iov 31.25. Ps. 52.7. Luca 12.15. 1 Tim. 6.17.

11. O dată* a vorbit Dumnezeu, de două ori am auzit

că: „Puterea** este a lui Dumnezeu.“

*Iov 33.14. **Apoc. 19.1.

12. A Ta, Doamne, este și bunătatea*, căci Tu** răsplătești fiecăruia după faptele lui.

*Ps. 86.15; 103.8. Dan. 9.9. **Iov 34.11. Prov. 24.12. Ier. 32.19. Ezech. 7.27; 33.20. Mat. 16.27. Rom. 2.6. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. Efes. 6.8. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17. Apoc. 22.12.

PSALMUL 63

Un psalm al lui David.

Făcut când era în pustiu lui Iuda.

63 1. Dumnezeule, Tu ești Dumnezeul meu, pe Tine Te caut!

Îmi însetează sufletul* după Tine, îmi tânjește trupul după Tine,

într-un pământ sec, uscat și fără apă.

*Ps. 42.2; 84.2; 143.6.

2. Așa Te privesc eu în Locașul cel Sfânt,

ca să-Ti văd puterea* și slava.

*1 Sam. 4.21. 1 Cron. 16.11. Ps. 27.4; 78.61.

3. Fiindcă* bunătatea Ta prețuiește mai mult decât viața,

de aceea buzele mele cântă laudele Tale. *Ps. 30.5.

4. Te voi binecuvânta, dar, toată* viața mea,

și în Numele Tău îmi voi ridica mâinile. *Ps. 104.33; 146.2.

5. Mi se* satură sufletul ca de niște bucate grase și miezoase,

și gura mea Te laudă cu strigăte de bucurie pe buze, *Ps. 36.8.

6. când mi-aduc* aminte de Tine în așternutul meu

și când mă gândesc la Tine în timpul privegherilor nopții. *Ps. 42.8; 119.55; 149.5.

7. Căci Tu ești ajutorul meu, și sunt plin de veselie la* umbra aripilor Tale. *Ps. 61.4.

8. Sufletul meu este lipit de Tine; dreapta Ta mă sprijină.

9. Dar cei ce caută să-mi ia viața se vor duce în adâncimile pământului;

10. vor* fi dați pradă sabiei, vor fi prada șacalilor. *Ezech. 35.5.

11. Dar împăratul se va bucura în Dumnezeu;

oricine* jură pe El se va fâli, căci va astupa gura mincinoșilor.

*Deut. 6.13. Isa. 45.23; 65.16. Ief. 1.5.

PSALMUL 64

Către mai marele cântăreților. Un psalm al lui David.

64 1. Ascultă-mi glasul, Dumnezeule, când gem!

Ocroțește-mi viața împotriva vrăjmașului de care mă tem!

2. Păzește-mă de uneltirile celor răi, de ceata gălăgioasă a oamenilor nelegiuți!

3. Ei* își ascut limba ca o sabie, își aruncă** vorbele lor amare ca niște săgeți, *Ps. 11.2; 57.4. **Ps. 58.7. Ier. 9.3.

4. ca să tragă în ascuns asupra celui nevinovat:

trag asupra lui pe neașteptate, fără nici o frică.

5. Ei se* îmbărbătează în răutatea lor, se sfătuiesc împreună ca să întindă curse

și zic*: „Cine ne va vedea?“

*Prov. 1.11. **Ps. 10.11; 59.7.

6. Pun la cale nelegiuiri

și zic: „Iată-ne gata, planul este făcut!“

O prăpastie este launtrul și inima fiecăruia!

7. Dar* Dumnezeu aruncă săgeți împotriva lor:

deodată, iată-i loviți. *Ps. 7.12,13.

8. Limba* lor le-a pricinuit căderea; și toți cei ce-i văd clatină** din cap.

*Prov. 12.13; 18.7. **Ps. 31.11; 52.6.

9. Toți* oamenii sunt cuprinși de frică și mărturisesc*: „Iată ce a făcut Dumnezeu“,

și recunosc că aceasta este lucrarea Lui! *Ps. 40.3. **Ier. 50.28; 51.10.

10. Cel* neprihănit se bucură în Domnul și în El își caută scăparea;

toți cei cu inima fără prihană se laudă că sunt fericiți. *Ps. 82.11; 58.10; 68.3.

PSALMUL 65

Către mai marele cântăreților.

Un psalm al lui David. O cântare.

65 1. Cu încredere, Dumnezeule, vei fi lăudat în Sion,

și împlinite vor fi juruințele care Ți-au fost făcute.

2. Tu ascultă rugăciunea, de aceea toți oamenii vor veni la* Tine. *Isa. 66.23.

3. Mă copleșesc* nelegiuirile: dar Tu vei ierta** fărădelegile noastre.

*Ps. 38.4; 40.12. **Ps. 51.2; 79.9. Isa. 6.7. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7,9.

4. Ferice* de cel pe care-l alegi** Tu și pe care-l primești înaintea Ța,

ca să locuiască în curțile Tale! Ne vom sătura* de binecuvântarea Casei Tale,

de sfințenia Templului Tău.

*Ps. 33.12; 84.4. **Ps. 4.3. †Ps. 36.8.

5. În bunătatea Ta, Tu ne ascultă prin minuni,

Dumnezeul mântuirii noastre, Nădejdea* tuturor marginilor îndepărtate ale pământului și mării! *Ps. 22.27.

6. El întărește munții prin tăria Lui și este* încins cu putere. *Ps. 93.1.

7. El* potolește urletul mărilor, urletul valurilor lor,

și zarva** popoarelor. *Ps. 89.9; 107.29. Mat. 8.26. **Ps. 16.10. Isa. 17.12,13.

8. Cei ce locuiesc la marginile lumii se înspăimântă de minunile Tale:

Tu umpli de veselie Răsăritul și Apusul îndepărtat.

9. Tu cercetezi* pământul și-i dai** belșug,

îl umpli de bogății și de răuri* dumnezeiești pline cu apă.

Tu le dai grâu, pe care iată cum îl faci să rodească:

*Deut. 11.12. **Ps. 68.9,10; 104.13. Ier. 5.24. †Ps. 46.4.

10. îi uzi brazdele, îi sfărâmi bulgării,

îl înmoi cu ploaia și-i binecuvântezi răsadul.

11. Încununezi anul cu bunătațile Tale,

și pașii Tăi varsă belșugul.

12. Câmpiile pustului sunt adăpate, și dealurile sunt încinse cu veselie.

13. Pășunile se acoperă de oi, și văile* se îmbracă cu grâu:

toate strigă de bucurie și cântă. *Isa. 55.12.

PSALMUL 66

Către mai marele cântăreților.

O cântare. Un psalm.

66 1. Înălțați lui Dumnezeu strigăte* de bucurie, toți locuitorii pământului. *Ps. 100.1.

2. Cântați slavă Numelui Său, măriți slava Lui prin laudele voastre.

3. Ziceți lui Dumnezeu: „Cât de înfricoșate* sunt lucrările Tale!

Din** pricina mărimii puterii Tale, vrăjmașii Tăi Te lingușesc.

*Ps. 65.5. **Ps. 18.44.

4. Tot* pământul se închină înaintea Ța și cântă** în cinstea Ța,

cântă Numele Tău. —

*Ps. 12.27; 67.3; 117.1. **Ps. 96.1.2. (Oprire)

5. Veniți* și priviți lucrările lui Dumnezeu!

Ce înfricoșat este El când lucrează asupra fiilor oamenilor! *Ps. 46.8.

6. El a prefăcut* marea în pământ uscat,

și râul** a fost trecut cu piciorul: atunci ne-am bucurat în El.

*Exod 14.21. **Ios. 3.14,16.

7. El stăpânește pe vecie, prin puterea Lui.

Ochii* Lui urmăresc pe neamuri, ca cei răzvrățiți să nu se mai scoale împotriva Lui! —

*Ps. 11.4. (Oprire)

8. Binecuvântați, popoare, pe Dumnezeuul nostru!

Faceți să răsunе lauda Lui!

9. El ne-a păstrat sufletul cu viață și n-a îngăduit să ni se clatine piciorul.

10. Căci Tu* ne-ai încercat, Dumnezeule, ne-ai trecut** prin cuptorul cu foc, ca argintul.

*Ps. 17.3. Isa. 48.10.

**Zah. 13.9. 1 Pet. 1.6,7.

11. Ne-ai adus* în laț
și ne-ai pus o grea povară pe coapse.

*Plân. 1.13.

12. Ai lăsat* pe oameni să încalece
pe capetele noastre,
am trecut** prin foc și prin apă:
dar Tu ne-ai scos și ne-ai dat belșug.

*Isa. 51.23. **Isa. 43.2.

13. De aceea, voi merge* în Casa Ta
cu arderi de tot,
îmi voi** împlini juruințele făcute
Ție, *Ps. 100.4; 116.14,17-19. **Ecl. 5.4.
14. juruințe care mi-au ieșit de pe
buze,
pe care mi le-a rostit gura când eram
la strâmtoare.

15. Îți voi aduce oi grase ca ardere de
tot,
cu grăsimea berbecilor,
voi jertfi oi împreună cu țapi. — (Oprire)
16. Veniți* de ascultați, toți cei ce vă
temeți de Dumnezeu,
și voi istorisi ce a făcut El sufletului
meu. *Ps. 34.11.

17. Am strigat către El cu gura mea,
și îndată lauda a fost pe limba mea.
18. Dacă* aș fi cugetat lucruri nele-
guite în inima mea,
nu m-ar fi ascultat Domnul.

*Iov 27.9. Prov. 15.29; 28.9. Isa. 1.15. Ioan 9.31, Iac. 4.3.

19. Dar Dumnezeu m-a* ascultat,
a luat aminte la glasul rugăciunii
mele. *Ps. 116.1,2.

20. Binecuvântat să fie Dumnezeu,
care nu mi-a lepădat rugăciunii
și nu mi-a îndepărtat bunătatea Lui!

PSALMUL 67

*Către mai marele cântăreților.
De cântat pe instrumente cu corzi.
Un psalm. O cântare.*

67 1. Dumnezeu să aibă milă de noi
și să ne binecuvânteze,
să facă* să lumineze peste noi fața Lui,

*Num. 6.25. Ps. 4.6; 31.16; 80.3,7,19; 119.135. (Oprire)

2. ca să se cunoască pe pământ calea*
Ta,
și printre toate neamurile mântuirea**
Ta!

*Fapt. 18.25. **Luca 2.30,31. Tit 2.11.

3. Te* laudă popoarele, Dumnezeule,
toate popoarele Te laudă. *Ps. 66.4.
4. Se bucură neamurile și se veselesc;
căci Tu judeci popoarele* cu nepăr-
tinire

și povățuiești neamurile pe pământ. —
*Ps. 96.10,13; 98.9. (Oprire)

5. Te laudă popoarele, Dumnezeule,
toate popoarele Te laudă.

6. Pământul* își dă roadele;
Dumnezeu, Dumnezeu nostru, ne bine-
cuvântează, *Lev. 26.4. Ps. 85.12. Ezech. 34.27.

7. Dumnezeu ne binecuvântează,
și toate marginile pământului se* tem
de El. *Ps. 22.27.

PSALMUL 68

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David. O cântare.*

68 1. Dumnezeu Se scoală*, vrăj-
mașii Lui se risipește,
și potrivnicii Lui fug dinaintea feței
Lui. *Num. 10.35. Isa. 33.3.

2. Cum* se risipește fumul, așa-i
risipești Tu;

cum** se topește ceara la foc,
așa pier cei răi dinaintea lui Dum-
nezeu. *Isa. 9.18. Osea 13.3. **Ps. 57.5. Mica 1.4.

3. Dar cei* neprihăniți se bucură,
saltă de bucurie înaintea lui Dumnezeu
și nu mai pot de veselie.

*Ps. 32.11; 58.10; 64.10.

4. Cântați* lui Dumnezeu, lăudați
Numele Lui!
Faceți** drum Celui ce înaintează
prin câmpii.

Domnul† este Numele Lui: bucurați-vă
înaintea Lui!

*Ps. 66.4. **Deut. 33.26. Vers. 33. †Exod 6.3.

5. El este tatăl* orfanilor, apărătorul
văduvelor,

El, Dumnezeu, care locuiește în
Locașul Lui cel Sfânt. *Ps. 10.14,18; 146.9.

6. Dumnezeu* dă o familie celor
părăsiți,

El izbăvește** pe prinșii de război
și-i face fericiți;

numai cei† răzvrățiți locuiesc în
locuri uscate. *1 Sam. 2.5. Ps. 113.9.

**Ps. 107.10,14; 146.7. Fapt. 12.6, etc. †Ps. 107.34,40.

7. Dumnezeule, când* ai ieșit Tu în
fruntea poporului
și când mergeai în pustiu —

*Exod 13.21. Judec. 4.14. Hab. 3.13. (Oprire)

8. s-a cutremurat* pământul,
s-au topit cerurile dinaintea lui
Dumnezeu,

s-a zguduit Sinai dinaintea lui Dum-
nezeu, Dumnezeul lui Israel.

*Exod 19.16,18. Judec. 5.4. Isa. 64.1,3.

9. Ai dat o* ploaie binefăcătoare,
Dumnezeule,
și ai întărit moștenirea Ta sleită de
puteri.

*Deut. 11.11,12. Ezech. 34.26.

10. Poporul Tău și-a așezat locuința
în țara

pe care, prin bunătatea Ta, Dum-

nezeule, o pregătiseși pentru cei neno-
rociți*.

*Deut. 26.5,9. Ps. 74.19.

11. Un cuvânt spune Domnul,
și femeile aducătoare de vești bune
sunt o mare oștire: —

12. împărații* oștirilor fug, fug,
și cea care rămâne acasă împarte
prada. *Num. 31.8,9,54. Ios. 10.16; 12.8.

13. Pe când* voi vă odihniți în
mijlocul staulelor,
aripile porumbelului sunt acoperite**
de argint,

*Ps. 81.6. **Ps. 105.37.

și penele lui sunt de un galben auriu. —
14. Când* a împrăștiat Cel atotpu-
ternic pe împărați în țară,
parcă ninge în Talmon.

*Num. 21.3. Ios. 10.10; 12.1, etc.

15. Munții lui Dumnezeu, munții Ba-
sanului,
munți cu multe piscuri, munții Basa-
nului,

16. pentru ce*, munți cu multe piscuri,
purtați pizmă
pe** muntele pe care l-a ales Dum-
nezeu ca locaș împărătesc?

Cu toate acestea Domnul va locui în
el în veci. *Ps. 114.4,6.

*Deut. 12.5,11. 1 Împ. 9.3. Ps. 87.1,2; 132.13,14.

17. Carele* Domnului se numără cu
douăzecile de mii, cu mii și mii;
Domnul este în mijlocul lor, venind
din Sinai în Locașul Său cel Sfânt.

*Deut. 33.2. 2 Împ. 6.16,17. Dan. 7.10. Evr. 12.22. Apoc. 9.16.

18. Te-ai suit* pe înălțime, ai** luat
prinși de război,
ai luat† în dar oameni;
cei răzvrățiți†† vor locui și ei*†
lângă Domnul Dumnezeu.

*Fapt. 1.9. Efes. 4.8. **Judec. 5.12. †Fapt. 2.4,33.

††1 Tim. 1.13. *†Ps. 78.60.

19. Binecuvântat să fie Domnul care
zilnic ne poartă povara,

Dumnezeu, Mântuirea noastră. — (Oprire)
20. Dumnezeu este pentru noi Dum-
nezeul izbăvirilor,

și Domnul* Dumnezeu ne poate
scăpa de moarte.

*Deut. 32.29. Prov. 4.23. Apoc. 1.18; 20.1.

21. Da, Dumnezeu* va zdrobi capul
vrăjmașilor Lui,
creștetul** capului celor ce trăiesc în
păcat.

*Ps. 110.6. Hab. 3.13. **Ps. 55.23.

22. Domnul zice: „Îi voi aduce înapoi*
din Basan,
îi voi aduce înapoi din** fundul
mării,

*Num. 21.33. **Exod 14.22.

23. ca* să-ți cufunzi piciorul în sânge,
și** limba câinilor tăi să-și capete partea
din vrăjmașii tăi.“ *Ps. 58.10. *1 Împ. 21.19.

24. Ei văd intrarea Ta, Dumnezeule,
intrarea Dumnezeului meu, Împăra-
tului meu, în Locașul cel Sfânt.

25. În frunte merg cântăreții*, apoi
cei ce cântă din instrumente,
în mijlocul fetelor care sună din
timpane. *1 Cron. 13.8; 15.16. Ps. 47.5.

26. Binecuvântați pe Dumnezeu în
adunări,

binecuvântați pe Domnul, cei ce vă
coborâți* din Israel! *Deut. 33.28. Isa. 48.1.

27. Iată tânărul* Beniamin, care
stăpânește peste ei,

căpeteniile lui Iuda și ceata lor,
căpeteniile lui Zabulon, căpeteniile
lui Neftali. *1 Sam. 9.21.

28. Dumnezeuul tău te-a făcut* puternic.
Întărește, Dumnezeule, ce ai făcut
pentru noi în Templul Tău. *Ps. 42.8.

29. Împărații* Îți vor aduce daruri la
Ierusalim. *1 Împ. 10.10,24,25.

2 Cron. 32.23. Ps. 72.10; 76.11. Isa. 60.16,17.

30. Însăpăimântă fiara din trestii,
ceata* taurilor, cu viteii popoarelor;
calcă în picioare pe cei ce își pun**
plăcerea în argint!

Risipește popoarele cărora le place să
se bată! *Ps. 22.12. **2 Sam. 8.2,6.

31. Cei* mari vin din Egipt;
Etiopia** aleargă† cu mâinile întinse
spre Dumnezeu. *Isa. 19.19,21.

**Ps. 72.9. Isa. 45.14. †Ecl. 3.10. Fapt. 8.27. †Ps. 44.20.

32. Cântați lui Dumnezeu, împărățiile
pământului,

și lăudați pe Domnul! — (Oprire)
33. Cântați Celui ce* călărește pe
cerurile cerurilor veșnice!

Iată că** se aude glasul Lui, glasul
Lui cel puternic!

*Vers. 4. Ps. 18.10; 104.3. **Ps. 29.3, etc.

34. Dați* slavă lui Dumnezeu,
a cărui măreție este peste Israel
și a cărui putere este în ceruri. *Ps. 29.1.

35. Ce înfricoșat* ești, Dumnezeule,
din Locașul Tău cel Sfânt!

Dumnezeul lui Israel dă poporului
Său tărie și mare putere.

Binecuvântat să fie Dumnezeu!

*Ps. 45.4; 65.5; 66.5; 76.12.

PSALMUL 69

*Către mai marele cântăreților. De cântat
ca și „Crinii“. Un psalm al lui David.*

69 1. Scapă-mă, Dumnezeule,
căci* îmi amenință apele viața.

*Vers. 2,14,15. Iona 2.5.

2. Mă afund* în noroi și nu mă pot
ține;

am căzut în prăpastie, și dau apele peste mine. *Ps. 40.2.

3. Nu mai pot* strigând, mi se usucă gâtulejul,

mi se topec* ochii privind spre Dumnezeu meu. *Ps. 6.6. **Ps. 119.82,123. Isa. 38.14.

4. Cei ce mă urăsc* fără temei sunt mai mulți decât perii capului meu; ce puternici sunt cei ce vor să mă piardă,

cei ce pe nedrept îmi sunt vrăjmași; trebuie să dau înapoi ce n-am furat.

*Ps. 35.19. Ioan 15.25.

5. Dumnezeule, Tu cunoști nebulnia mea, și greșelile mele nu-Ți sunt ascunse.

6. Să nu rămână de rușine, din pricina mea, cei ce nădăjdiesc în Tine, Doamne Dumnezeul oștirilor!

Să nu roșească de rușine, din pricina mea, cei ce Te caută, Dumnezeul lui Israel!

7. Căci pentru Tine port eu ocară, și îmi acoperă fața rușinea.

8. Am ajuns* un străin pentru frații mei

și un necunoscut pentru fiii mamei mele.

*Ps. 31.11. Isa. 53.3. Ioan 1.11; 7.5.

9. Căci* râvna Casei Tale mă mănâncă,

și* ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine cad asupra mea.

*Ps. 119.139. Ioan 2.17. **Ps. 89.50,51. Rom. 15.3.

10. Plâng și* postesc,

și ei mă ocărăsc. *Ps. 35.13,14.

11. Mă îmbrac cu sac,

și* ei mă batjocoresc. *1 Împ. 9.7. Ier. 24.9.

12. Cei ce stau la poartă vorbesc de mine,

și* cei ce beau băuturi tari mă pun în cântece.

*Iov 30.9. Ps. 35.15,16.

13. Dar eu către Tine îmi înalț rugăciunea, Doamne, la* vremea potrivită.

În bunătatea Ta cea mare,

răspunde-mi, Dumnezeule, și dă-mi ajutorul Tău!

*Isa. 49.8; 55.6. 2 Cor. 6.2.

14. Scoate-mă din noroi, ca să nu mă mai afund!

Să* fiu izbăvit de vrăjmașii mei și din prăpastie*!

*Ps. 144.7. **Vers. 1,2,15.

15. Să nu mai dea valurile peste mine, să nu mă înghită adâncul

și să nu se închidă* groapa peste mine!

*Num. 16.33.

16. Ascultă-mă, Doamne, căci* bunătatea Ta este nemărginită.

În îndurarea Ta cea mare, întoarce-Ți* privirile spre mine

*Ps. 63.6. **Ps. 25.16; 86.16.

17. și nu-Ți ascunde* fața de robul Tău!

Căci sunt în necaz: grăbește de m-ascultă!

*Ps. 27.9; 102.2.

18. Apropie-Te de sufletul meu și izbăvește-l!

Scapă-mă, din pricina vrăjmașilor mei!

19. Tu știi ce ocară*, ce rușine și batjocură mi se face;

toți potrivnicii mei sunt înaintea Ta.

*Ps. 22.6,7. Isa. 53.3. Ebr. 12.2.

20. Ocară îmi rupe inima, și sunt bolnav;

aștept să-i fie cuiva milă* de mine, dar degeaba;

aștept mângâietori*, și nu găsesc nici unul.

*Ps. 142.4. Isa. 63.5. **Iov 16.2.

21. Ei îmi pun fiere în mâncare, și, când* mi-e sete, îmi dau să beau oțet.

*Mat. 27.34,48. Marc. 15.23. Ioan 19.29.

22. Să li se prefacă masa într-o cursă*,

și liniștea într-un laț!

*Rom. 11.9,10.

23. Să li se întunece* ochii, și să nu mai vadă,

și latină-le mereu coapsele!

*Isa. 6.9,10. Ioan 12.39,40.

24. Varsă-Ți* mânia peste ei,

și să-i atingă urgia Ta aprinsă!

*1 Tes. 2.16.

25. Pustie* să le rămână locuința,

și nimeni să nu mai locuiască în corturile lor!

*Mat. 23.38. Fapt. 1.20.

26. Căci ei* prigonesc pe** cel lovit de Tine,

povestesc suferințele celor răniți de Tine.

*2 Cron. 28.9. Zah. 1.15. **Isa. 53.4.

27. Aduagă* alte nelegiuri la nelegiurile lor,

și** să n-aibă parte de îndurarea Ta!

*Rom. 1.28. **Isa. 26.10. Rom. 9.31.

28. Să fie ștersi* din Cartea Vieții,

și** să nu fie scriși împreună cu cei neprihăniți!

*Exod 32.32. Filp. 4.3.

29. Eu sunt nenorocit și sufăr: Dumnezeule, ajutorul Tău să mă ridice!

30. Atunci voi lăuda* Numele lui Dumnezeu prin cântări,

și prin laude Îl voi preamări.

*Ps. 28.7.

31. Lucrul acesta este mai* plăcut Domnului

decât un vițel cu coarne și copite!

*Ps. 50.13,14,23.

32. Nenorociții* văd lucrul acesta, și se bucură;

voi, care căutați pe Dumnezeu, veselă**

să vă fie inima!

*Ps. 34.2. **Ps. 22.26.

33. Căci Domnul ascultă pe cei săraci și nu nesocotește pe prinșii* Lui de război.

*Efes. 3.1.

34. Să-L laude* cerurile și pământul, mările și** tot ce mișună în ele!

*Ps. 96.11; 148.1. Isa. 44.23; 49.13. **Isa. 55.12.

35. Căci* Dumnezeu va mântui Sionul și va zidi cetățile lui Iuda;

ele vor fi locuite și luate în stăpânire;

*Ps. 51.18. Isa. 44.26.

36. sămânța* robilor Lui le va moșteni,

și cei ce iubesc Numele Lui vor locui în ele.

*Ps. 102.28.

PSALMUL 70

Către mai marele cântăreților. Un psalm al lui David. Ca aducere aminte.

70 1. Grăbește, Dumnezeule*, de mă izbăvește!

Grăbește de-mi ajută, Doamne!

*Ps. 40.13, etc.; 71.12.

2. Să rămână de rușine* și înfrunțați cei ce vor să-mi ia viața!

Să dea înapoi și să roșească cei ce-mi doresc pieirea!

*Ps. 35.4,26; 71.13.

3. Să se întoarcă* înapoi de rușine cei ce zic: „Aha! Aha!”

*Ps. 40.15.

4. Toți cei ce Te caută să se veselească și să se bucure în Tine!

Cei ce iubesc mântuirea Ta să zică neîncetat: „Preamărit să fie Dumnezeu!”

5. Eu* sunt sărac și lipsit: grăbește** să-mi ajuti, Dumnezeule.

Tu ești ajutorul și izbăvitorul meu: Doamne, nu zăbovi!

*Ps. 40.17. **Ps. 141.1.

PSALMUL 71

71 1. În Tine*, Doamne, îmi caut scăparea:

să nu rămân de rușine niciodată!

*Ps. 25.2,3; 31.1.

2. Scapă-mă în dreptatea Ta și izbăvește-mă*!

Plecă-Ți** urechea spre mine și ajută-mi.

*Ps. 31.1. **Ps. 17.6.

3. Fii* o stâncă de adăpost pentru mine, unde să pot fugi totdeauna!

Tu ai hotărât** să mă scapi,

căci Tu ești stâncă și cetățuia mea.

*Ps. 31.2,3. **Ps. 44.4.

4. Izbăvește-mă*, Dumnezeule, din mâna celui rău,

din mâna omului nelegiuit și asupritor!

*Ps. 140.1,4.

5. Căci Tu ești nădejdea* mea,

Doamne Dumnezeule!

În Tine mă încred din tinerețea mea.

*Ier. 17.7,17.

6. Pe* Tine mă sprijin, din pântecel mamei mele.

Tu ești binefăcătorul meu încă din pântecel mamei;

pe Tine Te laud fără-ncetare.

*Ps. 22.9,10. Isa. 46.3.

7. Pentru* mulți am ajuns ca o minune,

dar Tu ești scăparea mea cea tare.

*Isa. 8.18. Zah. 3.8. 1 Cor. 4.9.

8. Să mi se umple gura* de laudele Tale

și-n fiecare zi să Te slăvească!

*Ps. 35.28.

9. Nu* mă lepăda la vremea bătrâneții;

când mi se duc puterile, nu mă părăsi!

*Vers. 18.

10. Căci vrăjmașii mei vorbesc de mine,

și cei ce-mi pândesc viața se* sfătuiesc între ei,

*2 Sam. 17.1. Mat. 27.1.

11. zicând: „L-a părăsit Dumnezeu; urmăriți-l, puneți mâna pe el, căci nu-i nimeni care să-l scape!”

12. Dumnezeule*, nu Te depărta de mine!

Dumnezeule, vino degrabă** în ajutorul meu!

*Ps. 22.11,19; 35.22; 38.21,22. **Ps. 70.1.

13. Să rămână de rușine* și nimicitori cei ce vor să-mi ia viața!

Să fie acoperiți de rușine și de ocară cei ce-mi caută pierzarea!

*Vers. 24. Ps. 35.4,26; 40.14; 70.2.

14. Și eu voi nădăjdui pururi,

Te voi lăuda tot mai mult.

15. Gura* mea va vesti zi de zi dreptatea și mântuirea Ta,

căci nu-i** cunosc marginile.

*Vers. 8,24. Ps. 35.28. **Ps. 40.5; 139.17,18.

16. Voi spune lucrările Tale cele puternice, Doamne Dumnezeule!

Voi pomeni dreptatea Ta și numai pe a Ta.

17. Dumnezeule, Tu m-ai învățat din tinerețe,

și până acum eu vestesc minunile Tale.

18. Nu mă părăsi, Dumnezeule, chiar* la bătrâneți cărunte,

ca să vestesc tăria Ta neamului de acum,

și puterea Ta neamului de oameni care va veni!

*Vers. 9.

19. Dreptatea* Ta, Dumnezeule, ajunge până la cer;

Tu ai săvârșit lucruri mari: Dumnezeule**, cine este ca Tine?

*Ps. 57.10. **Ps. 35.10; 86.8; 89.6,8.

20. Ne-ai* făcut să trecem prin multe necazuri și nenorociri;
dar ne vei da iarăși viața*,
ne vei scoate iarăși din adâncurile pământului. *Ps. 60.3. **Osea 6.1,2.

21. Înălță-mi mărirea mea,
întoarce-Te și mângâie-mă din nou!
22. Și Te voi lăuda în sunet de* lăută,
Îți voi cânta credincioșia, Dumnezeule,

Te voi lăuda cu harpa,
Sfântul** lui Israel!

*Ps. 92.1-3; 150.3. **2 Împ. 19.22. Isa. 60.9.

23. Când Te voi lăuda, voi fi cu bucuria pe buze,
cu bucuria în sufletul* pe care mi l-ai izbăvit; *Ps. 103.4.

24. și limba* mea va vesti zi de zi dreptatea Ta,
căci** cei ce-mi caută pierzarea sunt rușinați și roșii de rușine.

*Vers. 8,15. **Vers. 13.

PSALMUL 72

Un psalm al lui Solomon.

72 1. Dumnezeu, dă judecățile Tale împăratului
și dă dreptatea Ta fiului împăratului!
2. Și el va* judeca pe poporul Tău cu dreptate,
și pe nenorociții Tăi cu nepărtinire.

*Isa. 11.2-4; 32.1.

3. Munții* vor aduce pace poporului,
și dealurile de asemenea, ca urmare a dreptății Tale. *Ps. 85.10. Isa. 32.17; 52.7.

4. El va* face dreptate nenorociților poporului,

va scăpa pe copiii săracului
și va zdrobi pe asupritor. *Isa. 11.4.

5. Așa că se vor teme de Tine, cât* va fi soarele

și cât se va arăta luna, din neam în neam; *Vers. 7,17. Ps. 89.36,37.

6. va* fi ca o ploaie care cade pe un pământ cosit,
ca o ploaie repede care udă câmpia.

*2 Sam. 23.4. Osea 6.3.

7. În zilele lui va înflori cel neprihănit
și* va fi belșug de pace până nu va mai fi lună. *Isa. 2.4. Dan. 2.44. Luca 1.33.

8. El va stăpâni* de la o mare la alta,
și de la Râu până la marginile pământului.

*Exod 23.31. 1 Împ. 4.21,24. Ps. 2.8; 80.11; 89.25. Zah. 9.10.

9. Locuitorii* pustiului își vor pleca genunchiul înaintea lui,
și** vrăjmașii vor linge țărâna.

*Ps. 74.14. **Isa. 49.23. Mica 7.17.

10. Împărații* Tarsisului și ai ostroavelor vor plăti biruri,
împărații Sebei și Sabei vor aduce daruri.

*2 Cron. 9.21. Ps. 45.12; 68.29. Isa. 49.7; 60.6,9.

11. Da, toți împărații se vor închina* înaintea lui,

toate neamurile îi vor sluji. *Isa. 49.22,23.

12. Căci el va* izbăvi pe săracul care strigă

și pe nenorocitul care n-are ajutor.

*Iov 29.12.

13. Va avea milă de cel nenorocit și de cel lipsit

și va scăpa viața săracilor;

14. îi va izbăvi de apăsare și de silă,
și sângele lor va fi scump* înaintea lui. *Ps. 116.15.

15. Ei vor trăi și-i vor da aur din Seba;
se vor ruga neîncetat pentru el

și-l vor binecuvânta în fiecare zi.

16. Va fi belșug de grâne în țară, până în vârful munților,

și spicele lor se vor clătina ca și copacii din Liban;

oamenii* vor înflori în cetăți ca iarba pământului. *1 Împ. 4.20.

17. Numele* lui va dăinui pe vecie:
cât soarele îi va ține numele.

Cu el se** vor binecuvânta unii pe alții,

și toate* neamurile îl vor numi fericit.

*Ps. 89.36. **Gen. 12.3; 22.18. Ier. 4.2. †Luca 1.48.

18. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeu lui Israel,

singurul care** face minuni!

*1 Cron. 29.10. Ps. 41.13; 106.48. **Exod 15.11. Ps. 77.14; 136.4.

19. Binecuvântat* să fie în veci slăvitul Lui Nume!

Tot pământul să** se umple de slava Lui!

Amin! Amin! *Neem. 9.5. **Num. 14.21. Zah. 14.9.

20. Sfârșitul rugăciunilor lui David,
fiul lui Isai.

CARTEA A TREIA

PSALMUL 73

Un psalm al lui Asaf.

73 1. Da, bun este Dumnezeu cu Israel,

cu cei cu inima curată.

2. Totuși, era să mi se îndoaie piciorul

și era să-mi alunece pașii!

3. Căci* mă uitam cu jind la cei nesocotiți,

când vedeam fericirea celor răi.

*Iov 21.7. Ps. 37.1. Ier. 12.1.

4. Într-adevăr, nimic nu-i tulbură până la moarte,

și trupul le este încărcat de grăsime.

5. N-au* parte de suferințele ome-nești

și nu sunt loviți ca ceilalți oameni.

*Iov 21.9.

6. De aceea mândria le slujește ca salbă,

și asuprirea este haina care-i* învelește. *Ps. 109.18.

7. Li se bulbucă ochii* de grăsime,
și au mai mult decât le-ar dori inima.

*Iov 15.27. Ps. 17.10; 119.70. Ier. 5.28.

8. Râd* și vorbesc** cu răutate de asuprire:

vorbesc* de sus,

*Ps. 53.1. **Osea 7.16. †2 Pet. 2.18. Iuda 16.

9. își înalță gura* până la ceruri,
și limba le cutureieră pământul.

*Apoc. 13.6.

10. De aceea aleargă lumea la ei,
înghite* apă din plin

*Ps. 75.8.

11. și zice: „Ce* ar putea să știe Dumnezeu

și ce ar putea să cunoască Cel Preainalt?“

*Iov 22.13. Ps. 10.11; 94.7.

12. Așa sunt cei răi:

totdeauna fericiți*, și își măresc bogățiile.

*Vers. 3.

13. Degeaba*, dar, mi-am curățat eu inima

și mi-am** spălat mâinile în nevino-văție:

*Iov 21.15; 34.9; 35.3. Mal. 3.14. **Ps. 26.6.

14. căci în fiecare zi sunt lovit
și în toate diminețile sunt pedepsit.

15. Dacă aş zice: „Vreau să vorbesc ca ei“,

iată că n-aș fi credincios neamului copiilor Tăi.

16. M-am* gândit la aceste lucruri ca să le pricep,

dar zadarnică mi-a fost truda, *Ecl. 8.17.

17. până ce am* intrat în Sfântul Locaș al lui Dumnezeu

și am luat seama la soarta** de la urmă a celor răi. *Ps. 77.13. **Ps. 37.38.

18. Da, Tu-i pui* în locuri alunecoase și-i arunci în prăpăd.

*Ps. 35.

19. Cum sunt nimiciți într-o clipă!
Sunt pierduți, prăpădiți printr-un sfârșit năprasnic.

20. Ca* un vis la deșteptare,
așa le lepezi chipul, Doamne, la** deșteptarea Ta!

*Iov 20.8. Ps. 90.5,6. Isa. 29.7,8. **Ps. 78.65.

21. Când mi se* amăra inima
și mă simțeam străpuns în măruntaie,

*Vers. 3.

22. eram prost* și fără judecată,
eram ca un dobitoc înaintea Ta.

*Ps. 92.6. Prov. 30.2.

23. Însă eu sunt totdeauna cu Tine,
Tu m-ai apucat de mâna dreaptă;

24. mă vei călăuzi cu* sfatul Tău,
apoi mă vei primi în slavă. *Ps. 32.8. Isa. 58.8.

25. Pe* cine altul am eu în cer în afară de Tine?

Și pe pământ nu-mi găsesc plăcerea în nimeni decât în Tine. *Filp. 3.8.

26. Carnea* și inima pot să mi se prăpădească:

fiindcă Dumnezeu va fi pururi stânca inimii mele și partea** mea de moștenire.

*Ps. 84.2; 119.81. **Ps. 16.5; 119.57.

27. Căci iată că cei ce* se depărtează de Tine pier;

Tu nimicești pe toți cei ce-Ți sunt necredincioși**.

*Ps. 119.155. **Exod 34.15. Num. 15.39. Iac. 4.4.

28. Cât pentru mine, fericirea mea este să mă apropii* de Dumnezeu:

pe Domnul Dumnezeu îl fac locul meu de adăpost,

ca să povestesc** toate lucrările Tale.

*Evr. 10.22. **Ps. 107.22; 118.17.

PSALMUL 74

O cântare a lui Asaf.

74 1. Pentru ce, Dumnezeule, ne lepezi* pentru totdeauna?

Pentru ce Te mânii** pe turmaș pășunii Tale?

*Ps. 44.9,23; 60.1,10;

77.7. Ier. 31.37; 33.24. **Deut. 29.20. †Ps. 95.7; 100.3.

2. Adu-Ți aminte de poporul Tău,
pe care* l-ai câștigat odinioară,

pe care l-ai răscumpărat ca seminție** a moștenirii Tale!

Adu-Ți aminte de muntele Sionului,
unde Ți aveai locuința;

*Exod 15.16. Deut. 9.29. **Deut. 32.9. Ier. 10.16.

3. îndreaptă-Ți pașii spre aceste locuri pustiite fără curmare!

Vrămașul a pustiit totul în Locașul Tău cel Sfânt.

4. Potrivnicii Tăi au mugit* în mijlocul Templului Tău;

și-au pus** semnele lor drept semne.

*Plân. 2.7. **Dan. 6.27.

5. Parcă erau niște oameni
care ridică toporul într-o pădure deasă:

6. în curând au sfărâmat toate podoa-bele* săpate

cu lovituri de securi și ciocane.

*1 Împ. 6.18,29,32,35.

7. Au pus foc* Sfântului Tău Locaș;
au dărâmat și au pângărit** locuința Numelui Tău.

*2 Împ. 25.9. **Ps. 89.39.

8. Ei ziceau* în inima lor:
„Să-i prăpădim pe toți!“
Au ars toate locurile sfinte din țară.

*Ps. 83.4.

9. Semnele noastre nu le mai vedem;
nu* mai este nici un proroc
și nu mai este nimeni printre noi care
să știe până când...

*1 Sam. 3.1. Amos 8.11.

10. Până când, Dumnezeu, va
batjocori asupritorul
și va nesocoti vrăjmașul fără curmare
Numele Tău?

11. Pentru ce* Îți tragi înapoi mâna și
dreapta Ta?

Scoate-o din sân și nimicește-i!
12. Totuși, Dumnezeu* este Împăratul
meu, care din vremuri străvechi
dă izbăviri în mijlocul acestei țări.

*Ps. 44.4.

13. Tu ai despărțit* marea cu puterea
Ta,
ai sfărâmat** capetele balaurilor din
ape;

*Exod 14.21. **Isa. 51.9,10. Ezech. 29.3; 32.3.

14. ai zdrobit capul leviatanului!
l-ai dat să-l* mănânce fiarele** din
pustiu.

*Num. 14.9. **Ps. 72.9.

15. Ai făcut să țâșnească* izvoare în
pâraie,
ai uscat** râuri care nu seacă.

*Exod 17.5,6. Num. 20.11. Ps. 105.41. Isa. 48.21. **Jos. 3.13, etc.

16. A Ta este ziua, a Ta este și
noaptea;

Tu* ai așezat lumina și soarele.

*Gen. 1.14, etc.

17. Tu ai statornicit* toate hotarele
pământului,

Tu ai rânduit vara** și iarna.

*Fapt. 17.26. **Gen. 8.22.

18. Adu-Ți* aminte, Doamne, că
vrăjmașul Te batjocorește,
și un** popor nechibzuit hulește
Numele Tău!

*Vers. 22. Apoc. 16.19. **Ps. 39.8.

19. Nu lăsa pradă fiarelor sufletul
turturelei* Tale
și nu uita** pe vecie viața nenoro-
ciților Tăi!

*Cânt. 2.14. **Ps. 68.10.

20. Ai* în vedere legământul!
Căci locurile dosnice din țară sunt
pline de bârlaguri de tâlhari.

*Gen. 17.7,8. Lev. 26.44,45. Ps. 106.45. Ier. 33.21.

21. Să nu se întoarcă rușinat cel apăsător,
ci nenorocitul și săracul să laude
Numele Tău!

22. Scoală-Te, Dumnezeule, apără-Ți
pricina!

Adu-Ți* aminte de ocările pe care Ți
le aruncă în fiecare zi cel fără minte!

*Vers. 18. Ps. 89.51.

1. Sau: crocodilul

23. Nu uita strigătele potrivnicilor Tăi,
zarva care crește necurmat a celor ce
se ridică împotriva Ta!

PSALMUL 75

*Către mai marele cântăreților.
„Nu nimici.“ Un psalm al lui Asaf.
O cântare.*

75 1. Te laudăm, Dumnezeule, Te
laudăm;

noi, care chemăm Numele Tău,
vestim minunile Tale!

2. „Atunci când va veni vremea hotărâ-
tă“, zice Domnul,

„voi judeca fără părtinire.

3. Poate să se cutremure pământul cu
locuitorii lui:

căci Eu îi întăresc stâlpii.“

(Oprire)

4. Eu zic celor ce se fălesc: „Nu vă
făliți!“

și celor răi: „Nu* ridicați capul sus!“

*Zah. 1.21.

5. Nu vă ridicați capul așa de sus,
nu vorbiți cu atâta trufie!

6. Căci nici de la Răsărit, nici de la
Apus,

nici din pustiu nu vine înălțarea.

7. Ci Dumnezeu* este Cel ce judecă:
El** coboară pe unul, și înalță pe
altul.

*Ps. 50.6; 58.11. **1 Sam. 2.7. Dan. 2.21.

8. În mâna Domnului este un* potir,
în care fierbe un vin plin de**
amestecătură.

Când îl varsă,
toți cei răi de pe pământ sug, îl sorb
și-l beau până în fund!

*Iov 21.20. Ps. 60.3.
Ier. 25.15. Apoc. 14.10; 16.19. **Prov. 23.30. ȚPs. 73.10.

9. Eu însă voi vesti pururi aceste
lucruri;

voi cânta laude în cinstea Dumnezeului
lui Iacov.

10. Și voi doborî toate* puterile celor
răi:

puterile** celui neprihănit însă se vor
înălța.

*Ps. 101.8. Ier. 48.25. **Ps. 89.17; 148.14.

PSALMUL 76

*Către mai marele cântăreților. De cântat
cu instrumente cu corzi. Un psalm al lui
Asaf. O cântare.*

76 1. Dumnezeu este cunoscut în
Iuda*,

mare este Numele Lui în Israel.

*Ps. 48.1, etc.

2. Cortul Lui este în Salem,
și Locuința Lui în Sion;

3. acolo a sfărâmat* El săgețile,
scutul, sabia și armele de război. —

*Ps. 46.9. Ezech. 39.9. (Oprire)

4. Tu ești mai măreț, mai puternic decât*
munții răpitorilor.

*Ezech. 38.12,13; 39.4.

5. Despuiați au fost vitejii* aceia
plini de inimă, au adormit** somnul
de apoi;

n-au putut să se apere, toți acei
oameni viteji.

*Isa. 46.12. **Ps. 13.3. Ier. 51.39.

6. La* mustrarea Ta, Dumnezeul lui
Iacov,

au adormit și călăreți și cai.

*Exod 15.1,21. Ezech. 39.20. Naum 2.13. Zah. 12.4.

7. Cât de înfricoșat ești Tu!
Cine* poate să-Ți stea împotriva
când Îți izbucnește mânia?

*Naum 1.6.

8. Ai* rostit hotărârea de la înălțimea
cerurilor;

pământul s-a îngrozit** și a tăcut,

*Ezech. 38.20. **2 Cron. 20.29,30.

9. când S-a* ridicat Dumnezeu să
facă dreptate

și să scape pe toți nenorociții de pe
pământ. —

*Ps. 9.7-9; 72.4. (Oprire)

10. Omul Te laudă chiar și în mânia*
lui,

*Exod 9.16; 18.11. Ps. 65.7.

11. Faceți* juruințe Domnului Dum-
nezeului vostru și împliniți-le!

Toți** cei ce-L înconjoară să aducă
daruri Dumnezeului celui înfricoșat.

*Ecl. 5.4-6. **2 Cron. 32.22,23. Ps. 68.29; 89.7.

12. El frânge mândria domnitorilor,
El este înfricoșat* pentru împărații
pământului.

*Ps. 68.35.

PSALMUL 77

*Către mai marele cântăreților. După
ledutun. Un psalm al lui Asaf.*

77 1. Strig* cu glasul meu către
Dumnezeu,

strig cu glasul meu către Dumnezeu,
și El mă va asculta.

*Ps. 3.4.

2. În* ziua necazului meu, caut** pe
Domnul;

noaptea, mâinile îmi stau întinse fără
curmare;

sufletul meu nu vrea nici o mângâ-
iere.

*Ps. 50.15. **Isa. 26.9,16.

3. Mi-aduc aminte de Dumnezeu și
gem;

mă gândesc adânc în mine și mi se
măhnește duhul*.

— *Ps. 142.3; 143.4. (Oprire)

4. Tu îmi ții pleoapele deschise;
și, de mult ce mă frământ, nu pot
vorbi.

5. Mă gândesc* la zilele de demult,
la anii de odinioară.

*Deut. 32.7. Ps. 42.8. Ps. 143.5. Isa. 51.9.

6. Mă gândesc la cântările* mele
noaptea,
cuget** adânc înăuntrul inimii mele,
îmi cade duhul pe gânduri și zic:

*Ps. 42.8. **Ps. 4.4.

7. „Va lepăda* Domnul pentru tot-
deauna?

Și nu va mai** fi El binevoitor?

*Ps. 74.1. **Ps. 85.1.

8. S-a isprăvit bunătatea Lui pe
vecie?

S-a dus făgăduința* Lui pentru tot-
deauna?

*Rom. 9.6.

9. A uitat* Dumnezeu să aibă milă?
Și-a tras El, în mânia Lui, înapoi
îndurarea?“

— *Isa. 49.15. (Oprire)

10. Atunci îmi zic: „Ceea ce mă face
să sufăr*
este că dreapta Celui Preaînalt nu mai
este aceeași“...

*Ps. 31.22.

11. Dar tot voi lauda* lucrările
Domnului,

căci îmi aduc aminte de minunile
Tale de odinioară;

*Ps. 143.5.

12. da, mă voi gândi la toate lucrările
Tale

și voi lua aminte la toate isprăvile
Tale.

13. Dumnezeule, căile* Tale sunt sfinte!
Care** dumnezeu este mare ca Dum-
nezeul nostru?

*Ps. 73.17. **Exod 15.11.

14. Tu ești Dumnezeul care faci
minuni;

Tu Ți-ai arătat puterea printre popoa-
re.

15. Prin brațul Tău, Tu ai izbăvit* pe
poporul Tău,

pe fiii lui Iacov și ai lui Iosif.

*Exod 6.6. Deut. 9.29. (Oprire)

16. Când Te-au văzut* apele, Dumnezeule,
când Te-au văzut apele, s-au cutre-
murat,

și adâncurile s-au mișcat.

*Exod 14.21. Ios. 3.15,16. Ps. 14.3. Hab. 3.8, etc.

17. Norii au turnat apă cu găleata,
tunetul a răsunat în nori,

și* săgețile Tale au zburat în toate
părțile.

*2 Sam. 22.15. Hab. 3.11.

18. Tunetul Tău a izbucnit în vârtej
de vânt,

fulgerele* au luminat lumea,
pământul s-a mișcat și s-a** cutre-
murat.

*Ps. 97.4. **2 Sam. 22.8.

19. Ți-ai croit un drum prin* mare,
o cărare prin apele cele mari,

și** nu Ți s-au mai cunoscut urmele.

*Hab. 3.15. **Exod 14.28.

20. Ai povățuit* pe poporul Tău ca pe o turmă,
prin mâna lui Moise și Aaron.

*Exod 13.21; 14.19. Ps. 78.52; 80.1. Isa. 63.11,12. Osea 12.13.

PSALMUL 78

O cântare a lui Asaf.

78 1. Ascultă*, poporul meu, învățăturile mele!

Luați aminte la cuvintele gurii mele!
*Isa. 51.4.

2. Îmi deschid* gura și vorbesc în pilde,
vestesc înțelepciunea vremurilor străvechi.

*Ps. 49.4. Mat. 13.35.

3. Ce* am auzit, ce știm,
ce ne-au povestit părinții noștri, *Ps. 44.1.
4. nu* vom ascunde de copiii lor;
ci vom** vesti neamului de oameni care va veni laudele Domnului,
puterea Lui și minunile pe care le-a făcut.

*Deut. 4.9; 6.7. Ioel 1.3. **Exod 12.26,27; 13.8,14. Ios. 4.6,7.

5. El* a pus o mărturie în Iacov,
a dat o Lege în Israel
și a poruncit părinților noștri să-și** învețe în ea copiii,

*Ps. 147.19. **Deut. 4.9; 6.7; 11.19.

6. ca* să fie cunoscută de cei ce vor veni după ei, de copiii care se vor naște

și care, când se vor face mari, să vorbească despre ea copiilor lor; *Ps. 102.18.

7. pentru ca aceștia să-și pună încrederea în Dumnezeu,
să nu uite lucrările lui Dumnezeu,
și să păzească poruncile Lui.
8. Să* nu fie, ca părinții lor,
un** neam neascultător și răzvrătit,
un neam care* n-avea o inimă tare
și al cărui duh nu era credincios lui Dumnezeu!

*2 Împ. 17.14. Ezec. 20.18. **Exod 32.9; 33.3; 34.9.
Deut. 9.6,13; 31.27. Ps. 68.6. †2 Cron. 20.33. Vers. 37.

9. Fiii lui Efraim, înarmați și trăgând cu arcul,

au dat dosul în ziua luptei,

10. pentru că n-au* ținut legământul lui Dumnezeu

și n-au voit să umble întocmai după Legea Lui.

*2 Împ. 17.15.

11. Au dat uitării* lucrările Lui,

minunile Lui pe care li le arătase.

*Ps. 106.13.

12. Înaintea părinților lor, El făcuse minuni*

în țara Egiptului, în** câmpia Țoan.

*Exod 7-12. **Gen. 32.3. Num. 13.22. Vers. 43. Isa. 19.11,13. Ezec. 30.14.

13. A despărțit* marea și le-a deschis un drum prin ea,
ridicând** apele ca un zid.

*Exod 14.21. **Exod 15.8. Ps. 33.7.

14. I-a* călăuzit ziua cu un nor,
și toată noaptea cu lumina unui foc strălucitor.

*Exod 13.21; 14.24. Ps. 105.39.

15. A despica* stânci în pustiu
și le-a dat să bea ca din niște valuri cu ape multe.

*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 105.41. 1 Cor. 10.4.

16. A făcut să țâșnească izvoare din* stânci

și să curgă ape ca niște râuri.

*Deut. 9.21. Ps. 105.41.

17. Dar ei tot n-au încetat să păcătuiască împotriva Lui,
n-au încetat să se răzvrătească* împotriva Celui Preaînalt în pustiu.

*Deut. 9.22. Ps. 95.8. Evr. 3.16.

18. Au ispitit* pe Dumnezeu în inima lor,
cerând mâncare după poftele lor.

*Exod 16.2.

19. Au vorbit* împotriva lui Dumnezeu

și au zis: „Oare va putea Dumnezeu să pună o masă în pustiu?”

*Num. 11.4.

20. Iată* că El a lovit stânca, de au curs ape

și s-au vărsat șiroaie.

Dar va putea El să dea și pâine sau să facă rost de carne poporului Său?*

*Exod 17.6. Num. 20.11.

21. Domnul a auzit și S-a* mâniat.

Un foc s-a aprins împotriva lui Iacov,
și s-a stârnit împotriva lui Israel mânia Lui,

*Num. 11.1,10.

22. pentru că n-au crezut* în Dumnezeu,

pentru că n-au avut încredere în ajutorul Lui.

*Evr. 3.18. Iuda 5.

23. El a poruncit norilor de sus
și* a deschis porțile cerurilor:

*Gen. 7.11. Mal. 3.10.

24. a* plouat peste ei mană de mâncare

și le-a dat grâu din cer.

*Exod 16.4,14. Ps. 105.40. Ioan 6.31. 1 Cor. 10.3.

25. Au mâncat cu toții pâinea celor mari,

și le-a trimis mâncare să se sature.

26. A* pus să sufle în ceruri vântul de răsărit

și a adus, prin puterea Lui, vântul de miazăzi.

*Num. 11.31.

27. A plouat peste ei carne, ca pulberea,

și păsări înaripate, cât nisipul mării;
28. le-a făcut să cadă în mijlocul taberei lor,
de jur împrejurul locuințelor lor.

29. Ei* au mâncat și s-au săturat din destul:

Dumnezeu le-a dat ce doriseră.

*Num. 11.10.

30. Dar n-apucaseră să-și stămpere bine pofta,

mâncarea* le era încă în gură,

*Num. 11.33.

31. când s-a stârnit mânia lui Dumnezeu împotriva lor,

a lovit de moarte pe cei mai tari din ei

și a doborât pe tinerii lui Israel.

32. Cu toate acestea, ei* n-au încetat să păcătuiască

și** n-au crezut în minunile Lui.

*Num. 14; 16; 17. **Vers. 22.

33. De aceea*, El le-a curmat zilele ca o suflare,

le-a curmat anii printr-un sfârșit năprasnic.

*Num. 14.29,35; 26.64,65.

34. Când* îi lovea de moarte, ei Îl căutau,

se întorceau și se îndreptau spre Dumnezeu;

*Osea 5.15.

35. își aduceau aminte că Dumnezeu* este stânca lor

și că Dumnezeul atotputernic este izbăvitorul** lor.

*Deut. 32.4,15,31.

**Exod 15.13. Deut. 7.8. Isa. 41.14; 44.6; 63.9.

36. Dar Îl înșelau* cu gura

și-L mințeau cu limba.

*Ezec. 33.31.

37. Inima* nu le era tare față de El,
și nu erau credincioși legământului Său.

*Vers. 8.

38. Totuși*, în îndurarea Lui, El iartă nelegiuirea și nu nimicește;

Își oprește** de multe ori mânia și* nu dă drumul întregii Lui urgii.

*Num. 14.18,20. **Isa. 48.9. †1 Împ. 21.29.

39. El Și-a* adus deci aminte că** ei nu erau decât carne,

oț suflare care trece și nu se mai întoarce.

*Ps. 103.14,16. **Gen. 6.3. Ioan 3.6. †Iov 7.16. Iac. 4.14.

40. De câte ori s-au răzvrătit ei împotriva Lui în pustiu!

De câte ori L-au mâniat* ei în pustietate!

*Vers. 17.

41. Da, n-au încetat să ispitească* pe Dumnezeu

și să întărească** pe Sfântul lui Israel.

*Num. 14.22. Deut. 6.16. **Vers. 20.

42. Nu și-au mai adus aminte de puterea Lui,
de ziua când i-a izbăvit de vrăjmaș,
43. de minunile pe care le-a* făcut în Egipt

și de semnele Lui minunate din câmpia Țoan.

*Vers. 12. Ps. 105.27, etc.

44. Cum* le-a prefăcut râurile în sânge,
și n-au putut să bea din apele lor.

*Exod 7.20. Ps. 105.29.

45. Cum* a trimis împotriva lor niște muște otrăvitoare, care i-au mâncat,
și** broaște, care i-au nimicit.

*Exod 8.24. Ps. 105.31. **Exod 8.6. Ps. 105.30.

46. Cum* le-a dat holdele pradă omizilor,
rodul muncii lor pradă lăcustelor.

*Exod 10.13,15. Ps. 105.34,35.

47. Cum le-a* prăpădit viile, bătându-le cu piatră,
și smochinii din Egipt, cu grindină.

*Exod 9.23-25. Ps. 105.33.

48. Cum le-a lăsat* vitele pradă grindinei,
și turmele pradă focului cerului.

*Exod 9.23-25. Ps. 105.32.

49. El Și-a aruncat împotriva lor mânia Lui aprinsă,
urgia, iuțimea și necazul:

o droaie de îngeri aducători de nenorociri.

50. Cum Și-a dat drum slobod mâniei,
nu le-a scăpat sufletul de la moarte

și le-a dat viața pradă molimei;

51. cum* a lovit pe toți întâii născuți din Egipt,

pârga puterii în corturile** lui Ham.

*Exod 12.29. Ps. 105.36; 136.10. **Ps. 106.22.

52. Cum a* pornit pe poporul Său ca pe niște oi

și i-a povățuit ca pe o turmă în pustiu.

*Ps. 77.20.

53. Cum i-a dus* fără nici o grijă,
ca să nu le fie frică,

iar** marea a acoperit pe vrăjmașii lor.

*Exod 14.19,20. **Exod 14.27,28; 15.10.

54. Cum i-a adus spre hotarul Lui cel sfânt*,

spre muntele acesta pe** care dreapta Lui l-a câștigat.

*Exod 15.17. **Ps. 44.3.

55. Cum a izgonit* neamurile dinaintea lor,

le-a** împărțit țara în părți de moștenire

și a pus seminciile lui Israel să locuiască în corturile lor.

*Ps. 44.2. **Ios. 13.7; 19.51. Ps. 136.21,22.

56. Dar* ei au ispitit pe Dumnezeu!

preaînalt, s-au răzvrătit împotriva Lui și n-au ținut poruncile Lui.

*Jude. 2.11,12.

57. Ci s-au* depărtat și au fost necredincioși ca și părinții lor, s-au abătut la o parte ca** un arc înșelător,

*Vers. 41. Ezech. 20.27,28. **Osea 7.16.

58. L-au* supărat prin înălțimile** lor și i-au stărnit gelozia cu idolii lor.

*Deut. 32.16,21. Jude. 2.12,20. Ezech. 20.28. **Deut. 12.2,4. 1 Împ. 11.7; 12.31.

59. Dumnezeu a auzit și S-a mâniat, și a urgisit rău de tot pe Israel.

60. A* părăsit Locuința Lui din Silo, Cortul în care locuia între oameni.

*1 Sam. 4.11. Ier. 7.12,14; 26.6,9.

61. Și-a* dat slava pradă robiei, și măreția Lui în mâinile vrăjmașului.

*Jude. 18.30.

62. A* dat pradă sabiei pe poporul Lui și S-a mâniat pe moștenirea Lui.

*1 Sam. 4.10.

63. Pe tinerii lui i-a ars focul, și fecioarele* lui n-au mai fost sărbătorite cu cântări de nuntă.

*Ier. 7.34; 16.9; 25.10.

64. Preoții* săi au căzut uciși de sabie, și văduvele** lui nu s-au bocat.

*1 Sam. 4.11; 22.18. **Iov 27.15. Ezech. 24.23.

65. Atunci Domnul S-a* trezit, ca** unul care a dormit,

ca un viteaz îmbărbătat de vin,

*Ps. 44.23. **Isa. 42.13.

66. și* a lovit pe potrivnicii Lui care fugeau,

acoperindu-i cu veșnică ocară.

*1 Sam. 5.6,12; 6.4.

67. Însă a lepădat cortul lui Iosif

și n-a ales seminția lui Efraim;

68. ci a ales seminția lui Iuda, muntele Sionului, pe* care-l iubește.

*Ps. 87.2.

69. Și-a* zidit Sfântul Locaș ca cerurile de înalt

și tare ca pământul pe care l-a întemeiat pe veci.

*1 Împ. 6.

70. A* ales pe robul Său David și l-a luat de la staulele de oi.

*1 Sam. 16.11,12. 2 Sam. 7.8.

71. L-a luat dindărătul oilor* care alăptau,

ca să pască** pe poporul Său, Iacov, și pe moștenirea Sa, Israel.

*Gen. 33.13. Isa. 40.11. **2 Sam. 5.2. 1 Cron. 11.2.

72. Și David i-a cârmuit cu o inimă neprihănită*

și i-a povățuit cu mâini pricepute.

*1 Împ. 9.4.

PSALMUL 79

Un psalm al lui Asaf.

79 1. Dumnezeu, au năvălit neamurile în moștenirea* Ta, au pângărit Templul Tău cel sfânt** și au ținut prefăcut Ierusalimul într-un morman de pietre.

*Exod 15.17. Ps. 74.2.

**Ps. 74.7. †2 Împ. 24.9,10. 2 Cron. 36.19. Mica 3.12.

2. Trupurile* neinsuflăte ale robilor Tăi le-au dat să le mănânce păsările cerului,

și carnea credincioșilor Tăi au dat-o s-o mănânce fiarele pământului.

*Ier. 7.33; 16.4; 34.20.

3. Ca apa le-au vărsat sângele, de jur împrejurul Ierusalimului,

și* n-a fost nimeni să-i îngroape.

*Ps. 141.7. Ier. 14.16; 16.4. Apoc. 11.9.

4. Am ajuns de* ocară vecinilor noștri,

de batjocura și de râsul celor ce ne înconjoară.

*Ps. 44.13; 80.6.

5. Până* când, Doamne, Te vei mânia fără încetare

și va** arde mânia Ta ca focul?

*Ps. 74.1,9,10; 85.5; 89.46. **Ier. 1.18; 3.8.

6. Varsă-Ți* mânia peste neamurile care nu** Te cunosc

și peste împărățiile care nu cheamă Ț Numele Tău!

*Ier. 10.25. Apoc. 16.1. **Isa. 45.4,5. 2 Tes. 1.8. †Ps. 53.4.

7. Căci au mâncat pe Iacov

și i-au pustiit locuința.

8. Nu-Ți* mai aduce aminte de nelegiuirile strămoșilor noștri,

ci să ne iasă degrabă înainte îndurările Tale!

Căci suntem nenorociți** de tot!

*Isa. 64.9. **Deut. 28.43. Ps. 142.6.

9. Ajută-ne*, Dumnezeu! mântuirii noastre, pentru slava Numelui Tău!

Izbăvește-ne și iartă-ne păcatele, pentru Numele** Tău!

*2 Cron. 14.11. **Ier. 14.7,21.

10. Pentru ce* să zică neamurile: „Unde este Dumnezeu lor?”

Să se știe, înaintea ochilor noștri, printre neamuri

că Tu răzbuni sângele vărsat al robilor Tăi!

*Ps. 42.10; 115.2.

11. Să ajungă* până la Tine gemetele prinșilor de război!

Scapă, prin brațul Tău cel puternic, pe cei ce pier!

*Ps. 102.20.

12. Întoarce vecinilor noștri, de* șapte ori în sânul lor,

batjocurile** pe care Ți le-au aruncat ei Ție, Doamne!

*Gen. 4.15. Isa. 65.6,7. Ier. 32.18. Luca 6.38. **Ps. 74.18,22.

13. Și* noi, poporul Tău, turma pășunii Tale, Te vom lăuda în veci și vom** vesti din neam în neam laudele Tale.

*Ps. 74.1; 95.7; 100.3. **Isa. 43.21.

PSALMUL 80

Către mai marele cântăreților. De cântat ca și „Crinii mărturie”.
Un psalm al lui Asaf.

80 1. Ia aminte, păstorul lui Israel, Tu care povățuiești pe Iosif ca* pe o turmă!

Arată-Te** în Ț strălucirea Ta, Tu care șezi pe heruvimi!

*Ps. 77.20. **Exod 25.20,22. 1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2. Ps. 99.1. †Deut. 33.2. Ps. 50.2; 94.1.

2. Trezește-Ți puterea, înaintea* lui Efraim, Benjamin și Manase,

și vino în ajutorul nostru!

*Num. 2.18-23.

3. Ridică-ne*, Dumnezeu, fă** să strălucească fața Ta, și vom fi scăpați!

*Vers. 7,19. Plân. 5.21. **Num. 6.25. Ps. 4.6; 67.1.

4. Doamne Dumnezeu! oștirilor, până când Te vei mânia, cu toată rugăciunea poporului Tău?

5. Îi hrănești* cu o pâine de lacrimi și-i adăpi cu lacrimi din plin.

*Ps. 42.3; 102.9. Isa. 30.20.

6. Ne faci* să fim mărul de ceartă al vecinilor noștri,

și vrăjmașii noștri râd de noi între ei.

*Ps. 44.13; 79.4.

7. Ridică-ne*, Dumnezeu! oștirilor! Fă să strălucească fața Ta, și vom fi scăpați!

*Vers. 3,19.

8. Tu ai adus o* vie din Egipt, ai izgonit** neamuri și ai sădit-o.

*Isa. 5.1,7. Ier. 2.21. Ezech. 15.6; 17.6; 19.10. **Ps. 44.2; 78.55.

9. Ai făcut* loc înaintea ei, și ea a dat rădăcini și a umplut țara.

*Exod 23.28. Ios. 24.12.

10. Munții erau acoperiți de umbra ei, și ramurile ei erau ca niște cedri ai lui Dumnezeu.

11. Își întindea mlădițele până la mare, și lăstarii până* la Râu.

*Ps. 72.8.

12. Pentru ce i-ai* rupt gardul acum, de-o jefuiesc toți trecătorii?

*Ps. 89.40,41. Isa. 5.5. Naum 2.2.

13. O rămă mistrețul din pădure și o mănâncă fiarele câmpului.

14. Dumnezeu! oștirilor, întoarce-Te iarăși!

Privește* din cer și vezi! Cercetează via aceasta!

*Isa. 63.15.

15. Ocrotește ce a sădit dreapta Ta și pe fiul pe care Ți* l-ai ales!...

*Isa. 49.5.

16. Ea este arsă de foc, este tăiată! De* muștrarea feței Tale, ei pier!

*Ps. 39.11; 76.7.

17. Mâna Ta să fie* peste omul dreptei Tale,

peste fiul omului pe care Ți l-ai ales!

*Ps. 89.21.

18. Și atunci nu ne vom mai depărta de Tine.

Înviorează-ne iarăși, și vom chema Numele Tău.

19. Doamne Dumnezeu! oștirilor, ridică-ne* iarăși!

Fă să strălucească fața Ta, și vom fi scăpați!

*Vers. 3,7.

PSALMUL 81

Către mai marele cântăreților. De cântat pe ghittit. Un psalm al lui Asaf.

81 1. Cântați cu veselie lui Dumnezeu, care este țaria noastră! Înălțați strigăte de bucurie Dumnezeului lui Iacov!

2. Cântați o cântare, sunați din tobă, din harpa cea plăcută și din lăută!

3. Sunați din trâmbiță la luna nouă, la luna plină, în ziua sărbătorii noastre!

4. Căci aceasta este o Lege* pentru Israel,

o poruncă a Dumnezeului lui Iacov.

*Lev. 23.24. Num. 10.10.

5. El a rânduit sărbătoarea aceasta pentru Iosif,

când a mers împotriva țării Egiptului...

Atunci am auzit un glas* pe care nu l-am cunoscut: —

*Ps. 114.1.

6. „I-am descărcat* povara de pe umăr, și mâinile lui nu mai țin coșul**.

*Isa. 9.4; 10.27. **Exod 1.14.

7. Ai strigat* în necaz, și te-am izbăvit;

ți-am răspuns** în locul tainic al tunetului

și te-am încercat Ț la apele Meriba. —

*Exod 2.23; 14.10. Ps. 50.15. **Exod 19.19. †Exod 17.6,7. Num. 20.13. (Oprire)

8. Ascultă*, poporul Meu, și te voi sfătui;

Israele, de M-ai asculta!

*Ps. 50.7.

9. Nici un dumnezeu* străin să** nu fie în mijlocul tău

și să nu te închini înaintea dumnezeilor străini!

*Deut. 32.12. Isa. 43.12. **Exod 20.3,5.

10. Eu* sunt Domnul Dumnezeu! tu care te-am scos din țara Egiptului; deschide-ți** gura larg, și ți-o voi umple!“

*Exod 20.2. **Ps. 37.3,4. Ioan 15.7. Efes. 3.20.

11. Dar poporul Meu n-a ascultat glasul Meu, Israel nu* M-a ascultat.

*Exod 32.1. Deut. 32.15,18.

12. Atunci* i-am lăsat în voia pornirilor inimii lor, și au urmat sfaturile lor.

*Fapt. 7.42; 14.16. Rom. 1.24,26.

13. O*! de M-ar asculta poporul Meu, de ar umbla Israel în căile Mele!

*Deut. 5.29; 10.12,13; 32.29. Isa. 48.18.

14. Într-o clipă aș înfrunta pe vrăjmașii lor,

Mi-aș întoarce mâna împotriva potrivnicilor lor;

15. cei ce* urăsc pe Domnul L-ar linguși,

și fericirea lui Israel ar dăinui în veci.

*Ps. 18.45. Rom. 1.30.

16. L-aș* hrăni cu cel mai bun grâu și l-aș sătura cu miere din** stâncă.

*Deut. 32.13,14. Ps. 147.14. **Iov 29.6.

PSALMUL 82

Un psalm al lui Asaf.

82 1. Dumnezeu stă* în adunarea lui Dumnezeu;

El judecă în mijlocul dumnezeilor**.

*2 Cron. 19.6. Ecl. 5.8. **Exod 21.6; 22.28.

2. — „Până când veți judeca strâmb și veți căuta* la fața celor răi? —

*Deut. 1.17. 2 Cron. 19.7. Prov. 18.5. (Oprire)

3. Faceți dreptate celui* slab și orfanului,

dați dreptate nenorocitului și săracului,

*Ier. 22.3.

4. scăpați* pe cel nevoias și lipsit, izbăviți-i din mâna celor răi.“

*Iov 29.12. Prov. 24.11.

5. Dar ei nu* vor să știe de nimic, nu pricep nimic,

ci umblă în întuneric; de aceea se clatină toate** temeliile pământului.

*Mica 3.1. **Ps. 11.3; 75.3.

6. Eu am zis*: „Sunteți dumnezei, toți sunteți fii ai Celui Preaînalt.“

*Exod 22.9,28. Vers. 1. Ioan 10.34.

7. Însă veți* muri ca niște oameni, veți cădea ca un domnitor oarecare.“

*Iov 21.32. Ps. 49.12. Ezech. 31.14.

8. Scoală-Te*, Dumnezeule, și judecă pământul!

Căci** toate neamurile sunt ale Tale.

*Mica 7.2,7. **Ps. 2.8. Apoc. 11.15.

PSALMUL 83

O cântare. Un psalm al lui Asaf.

83 1. Dumnezeule, nu* tăcea! Nu tăcea și nu Te odihni, Dumnezeule!

*Ps. 28.1; 35.22; 109.1.

2. Căci iată că vrăjmașii* Tăi se frământă,

și cei ce Te** urăsc înalță capul.

*Ps. 2.1. Fapt. 4.25. **Ps. 81.15.

3. Fac planuri pline de vicleșug împotriva* poporului Tău

și se sfătuiesc împotriva celor ocrotiți de Tine.

*Ps. 27.5; 31.20.

4. „Veniți“, zic ei, „să-i* nimicim din mijlocul neamurilor,

ca să nu se mai pomenească numele lui Israel!“

*Est. 3.6,9. Ier. 11.19; 31.36.

5. Se strâng toți cu o inimă, fac un legământ împotriva Ta:

6. corturile* lui Edom și ismaeliții, Moabul și hagareniții,

*2 Cron. 20.1,10,11.

7. Ghebal, Amon, Amalec, filistenii cu locuitorii Tirului.

8. Asiria se unește și ea cu ei și își împrumută brațul ei copiilor lui Lot.

(Oprire)

9. Fă-le ca lui Madian*, ca lui Sisera**, ca lui Iabin la pârâul Chison,

*Num. 31.7. Jude. 7.22. **Judec. 4.15,24; 5.21.

10. care au fost nimiciți la En-Dor, și au ajuns* un gunoi pentru îngrășarea pământului.

*2 Împ. 9.37. Tef. 1.17.

11. Căpeteniilor lor fă-le ca lui Oreb* și Zeeb,

și tuturor domnilor lor ca lui Zebah** și Talmuna!

*Judec. 7.25. **Judec. 8.12,21.

12. Căci ei zic: „Să punem mâna pe locuințele lui Dumnezeu!“

13. Dumnezeule*, fă-i ca vârtejul de praf,

ca** paiul luat de vânt,

*Isa. 17.13,14. **Ps. 35.5.

14. ca focul care arde pădurea și ca flacăra care aprinde* munții!

*Deut. 32.22.

15. Urmărește-i astfel cu* furtuna Ta și bagă groaza în ei cu vijelia Ta!

*Iov 9.17.

16. Acoperă-le* fața de rușine, ca să caute Numele Tău, Doamne!

*Ps. 35.4,26.

17. Să fie rușinați și îngroziți pe vecie, să le roșească obrazul de rușine și să piară!

18. Ca* să știe că numai Tu, al cărui nume** este Domnul,

Tu ești Cel Preaînalt* pe tot pământul.

*Ps. 59.13. **Exod 6.3. †Ps. 92.8.

PSALMUL 84

Către mai marele cântăreților. De cântat pe ghitit. Un psalm al fiilor lui Core.

84 1. Cât de plăcute* sunt locașurile Tale,

Doamne al oștirilor!

*Ps. 27.4.

2. Sufletul* meu suspină și tânjește de dor după curțile Domnului,

inima și carnea mea strigă către Dumnezeu cel viu!

*Ps. 42.1,2; 63.1; 73.26; 119.20.

3. Până și pasărea își găsește o casă acolo,

și rândunica un cuib unde își pune puii...

Ah! altarele Tale, Doamne al oștirilor,

împăratul meu și Dumnezeu meu!

4. Ferice* de cei ce locuiesc în Casa Ta!

Căci ei tot mai pot să Te laude. —

*Ps. 65.4. (Oprire)

5. Ferice de cei ce-și pun tăria în Tine,

în a căror inimă locuiește încrederea.

6. Când străbat aceștia valea plângerii*, o prefac într-un loc plin de izvoare,

și ploaia timpurie o acoperă cu binecuvântări.

*2 Sam. 5.22,23.

7. Ei merg din* putere în putere și se** înfățișează înaintea lui Dumnezeu în Sion.

*Prov. 4.18. 2 Cor. 3.18. **Deut. 16.16. Zah. 14.16.

8. Doamne Dumnezeu al oștirilor, ascultă rugăciunea mea!

Ia aminte, Dumnezeu al lui Iacov! —

(Oprire)

9. Tu, care ești scutul nostru, vezi, Dumnezeule*,

și privește fața unsului Tău!

*Gen. 15.1. Vers. 11.

10. Căci mai mult face o zi în curțile Tale decât o mie în altă parte;

eu vreau mai bine să stau în pragul Casei Dumnezeului meu,

decât să locuiesc în corturile răutății!

11. Căci Domnul Dumnezeu este un soare* și un scut**,

Domnul dă îndurare și slavă, și nu lipsește de nici un* bine pe cei ce duc o viață fără prihană.

*Isa. 60.19. **Gen. 15.1. Vers. 9. Ps. 115.9-11; 119.114.

Prov. 2.7. †Ps. 34.9,10.

12. Doamne al oștirilor, ferice* de omul care se încrede în Tine!

*Ps. 2.12.

PSALMUL 85

Către mai marele cântăreților. Un psalm al fiilor lui Core.

85 1. Tu ai fost binevoitor cu țara Ta, Doamne!

Ai adus* înapoi pe prinșii de război ai lui Iacov;

*Ezra 1.11; 2.1. Ps. 14.7. Ier. 30.18; 31.23. Ezech. 39.25. Ioel. 3.1.

2. ai iertat* nelegiuirea poporului Tău,

*Ps. 32.1.

3. i-ai acoperit toate păcatele; — (Oprire)

Ți-ai abătut toată aprinderea și Te-ai întors din iușimea mâniei Tale.

4. Întoarce-ne* iarăși, Dumnezeu al mântuirii noastre!

Încetează-Ți mânia împotriva noastră!

*Ps. 80.7.

5. În veci Te vei mânia* pe noi? În veci Ți vei lungi mânia?

*Ps. 74.1; 79.5; 80.4.

6. Nu ne vei înviora* iarăși, pentru ca să se bucure poporul Tău în Tine?

*Hab. 3.2.

7. Arată-ne, Doamne, bunătatea Ta și dă-ne mântuirea Ta!

8. Eu voi* asculta ce zice Dumnezeu, Domnul:

căci El** vorbește de pace poporului Său și iubitorilor Lui,

numai ei să* nu cadă iarăși în nebbie.

*Hab. 2.1. **Zah. 9.10. †2 Pet. 2.20,21.

9. Da, mântuirea Lui este aproape* de cei ce se tem de El,

pentru ca** în țara noastră să locuiască slava.

*Isa. 46.13. **Zah. 2.5. Ioan 1.14.

10. Bunătatea și credincioșia se întâlnesc,

dreptatea* și pacea se sărută.

*Ps. 72.3. Isa. 32.17. Luca 2.14.

11. Credincioșia* răsare din pământ, și dreptatea privește de la înălțimea cerurilor.

*Isa. 45.8.

12. Domnul* ne va da și fericirea, și pământul** nostru își va da roadele.

*Ps. 84.11. Iac. 1.17. **Ps. 67.6.

13. Dreptatea* va merge și înaintea Lui, și-L va și urma, călcând pe urmele pașilor Lui!

*Ps. 89.14.

PSALMUL 86

O rugăciune a lui David.

86 1. Ia aminte, Doamne, și ascultă-mă!

Căci sunt nenorocit și lipsit.

2. Păzește-mi sufletul, căci sunt unul din cei iubiți de Tine!

Scapă, Dumnezeule, pe robul Tău, care* se încrede în Tine!

*Isa. 26.3.

3. Ai milă* de mine, Doamne!
Căci toată ziua strig către Tine.

*Ps. 56.1; 57.1.

4. Înveselește sufletul robului Tău,
căci* la Tine, Doamne, îmi înalț
sufletul.

*Ps. 25.1; 143.8.

5. Căci* Tu ești bun, Doamne, gata să
ierți

și plin de îndurare cu toți cei ce Te
cheamă.

*Vers. 15. Ps. 130.7; 145.9. Ioel 2.13.

6. Pleacă-Ți urechea, Doamne, la
rugăciunea mea,

ia aminte la glasul cererilor mele!

7. Te chem în* ziua necazului meu,
căci m-ascuți.

*Ps. 50.15.

8. Nimeni nu este ca Tine între*
dumnezei, Doamne,

și nimic** nu seamănă cu lucrările
Tale.

*Exod 15.11. Ps. 89.6. **Deut. 3.24.

9. Toate* neamurile pe care le-ai
făcut vor veni să se închine înaintea
Ta, Doamne,

și să dea slavă Numelui Tău.

*Ps. 22.31; 102.18. Isa. 43.7. Apoc. 15.4.

10. Căci Tu ești mare și faci*
minuni,

numai** Tu ești Dumnezeu.

*Exod 15.11. Ps. 72.18; 77.14. **Deut. 6.4; 32.39. Isa. 37.16;
44.6. Marc. 12.29. 1 Cor. 8.4. Efes. 4.6.

11. Învăță-mă* căile Tale, Doamne!
Eu voi umbla în adevărul Tău.

Fă-mi inima să se teamă de Numele
Tău.

*Ps. 25.4; 27.11; 119.33; 143.8.

12. Te voi lăuda din toată inima mea,
Doamne Dumnezeul meu,

și voi preamări Numele Tău în veci!

13. Căci mare este bunătatea Ta față
de mine,

și Tu îmi izbăvești* sufletul din
adâncă locuință a morților.

*Ps. 56.13; 116.8.

14. Dumnezeule, niște îngâmfați*
s-au sculat împotriva mea,

o ceată de oameni asupritori vor
să-mi ia viața

și nu se gândesc la Tine.

*Ps. 54.3.

15. Dar* Tu, Doamne, Tu ești un
Dumnezeu îndurător și milostiv,

îndelung răbdător și bogat în bunătate
și în credincioșie.

*Exod 34.6. Num. 14.18. Neem. 9.17. Vers. 5. Ps. 103.8;
111.4; 130.4,7; 145.8. Ioel 2.13.

16. Îndreaptă-Ți* privirile spre mine
și ai milă de mine:

dă tărie robului Tău
și scapă pe fiul** roabei Tale!

*Ps. 25.16; 69.16. **Ps. 116.16.

17. Fă un semn pentru mine,
ca să vadă vrăjmașii mei și să rămână
de rușine,

căci Tu mă ajuți și mă mângâi,
Doamne!

PSALMUL 87

Un psalm al fiilor lui Core. O cântare.

87.1. Sionul are temeliiile așezate
pe* munții cei sfinți:

*Ps. 48.1.

2. Domnul* iubește porțile Sionului
mai mult decât toate locașurile lui

Iacov.

*Ps. 78.67,68.

3. Lucruri pline de slavă* au fost
spuse despre tine,

cetate a lui Dumnezeu! — *Isa. 60. (Oprire)

4. Eu pomenesc Egiptul* și Babilonul
printre cei ce Mă cunosc;

iață, țara filistenilor, Tirul cu Etiopia:

„În Sion s-au născut.“ — *Ps. 89.10. Isa. 51.9.

5. Iar despre Sion este zis: „Toți
s-au născut în el“,

și Cel Preainalt îl întărește.

6. Domnul* numără popoarele,
scriindu-le**:

„Acolo s-au născut.“ —

*Ps. 22.30. **Ezec. 13.9. (Oprire)

7. Și cei ce cântă și cei ce joacă
strigă:

„Toate izvoarele mele sunt în Tine.“

PSALMUL 88

O cântare. Un psalm al fiilor lui Core.

Către mai marele cântăreților.

De cântat cu flautul. O cântare a lui

Heman, ezrahitul.

88.1. Doamne Dumnezeul* mântuirii
mele!

Zi** și noapte strig înaintea Ta!

*Ps. 27.9; 51.14. **Luca 18.7.

2. S-ajungă rugăciunea mea înaintea
Ta!

Ia aminte la cererile mele;

3. căci mi s-a săturat sufletul de rele
și* mi se apropie viața de Locuința

morților.

*Ps. 107.18.

4. Sunt pus în rândul* celor ce se
coboară în groapă,

sunt** ca un om care nu mai are
putere.

*Ps. 28.1. **Ps. 31.12.

5. Stau întins printre cei morți,
ca cei uciși și culcați în mormânt,

de care nu-Ți mai aduci aminte
și care sunt despărțiți de* mâna Ta.

*Isa. 53.8.

6. M-ai aruncat în groapa cea mai de
jos,

în întuneric, în adâncuri.

7. Mânia Ta mă apasă
și mă năpădești cu* toate valurile

Tale. —

*Ps. 42.7. (Oprire)

8. Ai îndepărtat* de la mine pe toți
prietenii mei,

m-ai făcut o pricină de scârbă pentru ei;
sunt închis** și nu pot să ies.

*Iov 19.13,19. Ps. 31.11; 142.4. **Plân. 3.7.

9. Mi se toposc ochii* de suferință;
în toate zilele Te chem**, Doamne,

și-mi întind* mâinile spre Tine!

*Ps. 38.10. **Ps. 86.3. †Iov 11.13. Ps. 143.6.

10. Oare* pentru morți faci Tu minuni?
Sau se scoală morții să Te laude? —

*Ps. 6.5; 30.9; 115.17; 118.17. Isa. 38.18. (Oprire)

11. Se vorbește de bunătatea Ta în
mormânt

și de credincioșia Ta în Adânc?

12. Sunt cunoscute* minunile Tale în
întuneric

și** dreptatea Ta în țara uitării?

*Iov 10.21. Ps. 143.3. **Ps. 31.12. Vers. 5. Ecl. 8.10; 9.5.

13. Doamne, eu Ți cer ajutorul,
și* dimineața rugăciunea mea se

înalță la Tine.

*Ps. 5.3; 119.147.

14. Pentru ce*, Doamne, lepezi
sufletul meu?

Pentru ce îmi ascunzi** fața Ta?

*Ps. 43.2. **Iov 13.24. Ps. 13.1.

15. Din tinerețe, sunt nenorocit și
trag să mor,

sunt cuprins* de spaima Tale și nu
știu ce să mai fac.

*Iov 6.4.

16. Mânia Ta trece peste mine,
spaima Tale mă nimicesc de tot.

17. Ele mă* înconjoară toată ziua ca
niște ape,

mă înfașoară toate deodată.

*Ps. 22.16.

18. Ai depărtat* de la mine pe prieteni
și tovarăși;

și cei de aproape ai mei s-au făcut
nevăzuți.

*Iov 19.13. Ps. 31.11; 38.11.

PSALMUL 89

O cântare a lui Etan, ezrahitul.

89.1. Voi cânta* totdeauna îndurările
Domnului,

voi spune din neam în neam, cu gura mea,
credincioșia** Ta.

*Ps. 101.1. **Ps. 119.89.

2. Căci zic: „Îndurarea are temelii
veșnice!

Tare ca cerurile este credincioșia Ta!“

3. „Am făcut* legământ cu alesul
Meu“ — zice Domnul —

„iață ce am jurat** robului Meu
David:

*1 Împ. 8.16. Isa. 42.1. **2 Sam. 7.11, etc.
1 Cron. 17.10, etc. Ier. 30.9. Ezech. 34.23. Osea 3.5.

4. „Ți voi întări sămânța* pe vecie
și-n veci** Ți voi așeza scaunul de
domnie.“

*Vers. 29,36. **Vers. 1. Luca 1.32,33. (Oprire)

5. Cerurile* laudă minunile Tale,
Doamne,

și credincioșia Ta în adunarea sfinților**!

*Ps. 19.1; 97.6. Apoc. 7.10-12. **Vers. 7.

6. Căci, în cer*, cine se poate asemana
cu Domnul?

Cine este ca Tine între fiii lui
Dumnezeu?

*Ps. 40.5; 71.19; 86.8; 113.5.

7. Dumnezeu* este înfricoșat în
adunarea cea mare a sfinților

și de temut pentru toți cei ce stau în
jurul Lui.

*Ps. 76.7,11.

8. Doamne Dumnezeul oștirilor,
cine este puternic* ca Tine, Doamne!

Și credincioșia Ta Te înconjoară.

*Exod 15.11. 1 Sam. 2.2. Ps. 35.10; 71.19.

9. Tu* îmblânzești mândria mării;
când se ridică valurile ei, Tu le

potolești.

*Ps. 65.7; 93.3,4; 107.29.

10. Tu* ai zdrobit Egiptul ca pe un
hoit,

ai risipit pe vrăjmașii Tăi prin puterea
brațului Tău.

*Exod 14.26-28. Ps. 87.4. Isa. 30.7; 51.9.

11. Ale* Tale sunt cerurile și pământul,
Tu ai întemeiat lumea și tot ce

cuprinde ea.

*Gen. 1.1. 1 Cron. 29.11. Ps. 24.1,2; 50.12.

12. Tu ai făcut miazănoaptea* și
miazăziua;

Taborul** și Hermonul† se bucură de
Numele Tău.

*Iov 26.7. **Ios. 19.22. †Ios. 12.1.

13. Brațul Tău este puternic,
mâna Ta este tare, dreapta Ta este

înălțată.

14. Dreptatea* și judecata sunt temelia
scaunului Tău de domnie;

bunătatea** și credincioșia sunt
înaintea feței Tale.

*Ps. 97.2. **Ps. 85.13.

15. Ferice de poporul care cunoaște
sunetul* trâmbiței,

care umblă în lumina** feței Tale,
Doamne!

*Num. 10.10; 23.21. Ps. 98.6. **Ps. 4.6; 44.3.

16. El se bucură neîncetat de Numele
Tău

și se fălește cu dreptatea Ta.

17. Căci Tu ești fala puterii lui;
și, în* bunăvoința Ta, ne ridici puterea

noastră.

*Vers. 24. Ps. 75.10; 92.10; 132.17.

18. Căci Domnul este scutul nostru;
Sfântul lui Israel este Împăratul

nostru.

19. Atunci ai vorbit într-o vedenie
preaiubitului Tău

și ai zis: „Am dat ajutorul Meu unui
viteaz,

am ridicat din mijlocul poporului un
tânăr*;

*Vers. 3. 1 Împ. 11.34.

20. am găsit* pe robul Meu David și l-am uns cu untdelemnul Meu cel sfânt. *1 Sam. 16.1,12.

21. Mâna Mea îl* va sprijini, și brațul Meu îl va întări. *Ps. 80.17.

22. Vrajmașul* nu-l va prinde, și cel rău nu-l va apăsa; *2 Sam. 7.13.

23. ci voi zdrobi* dinaintea lui pe potrivnicii lui

și voi lavi pe cei ce-l urăsc. *2 Sam. 7.9.

24. Credințioșii* și bunătatea Mea vor fi cu el,

și** tăria lui se va înălța prin Numele Meu. *Ps. 61.7. **Vers. 17.

25. Voi da în mână* lui marea, și în dreapta lui, râurile. *Ps. 72.8; 80.11.

26. El îmi va zice: „Tu ești Tatăl* meu,

Dumnezeul meu și stânca** mântuirii mele!“

*2 Sam. 7.14, 1 Cron. 22.10. **2 Sam. 22.47.

27. Iar Eu îl voi face întâiul* născut, cel mai înalt** dintre împărații pământului. *Ps. 2.7. Col. 1.15,18. **Num. 24.7.

28. Îi voi păstra totdeauna bunătatea* Mea,

și legământul** Meu îi va fi neclintit. *Isa. 55.3. **Vers. 34.

29. Îi voi face veșnică sămânța*, și scaunul** lui de domnie, caț zilele cerurilor.

*Vers. 4,6. **Vers. 4. Isa. 9.7. Ier. 33.17. †Deut. 11.21.

30. Dacă fiii* lui vor părăsi** legea Mea

și nu vor umbla după poruncile Mele, *2 Sam. 7.14. **Ps. 119.53. Ier. 9.13.

31. dacă vor călca orânduirile Mele și nu vor păzi poruncile Mele,

32. atunci le voi pedepsi* fărădelegile cu nuiua,

și nelegiuirile cu lovituri; *2 Sam. 7.14. 1 Împ. 11.31.

33. dar* nu-Mi voi îndepărta deloc bunătatea de la ei și nu-Mi voi face credințioșii de minciună; *2 Sam. 7.13.

34. nu-Mi voi călca legământul și nu voi schimba ce a ieșit de pe buzele Mele.

35. Am jurat odată* pe sfințenia Mea: să mint Eu oare lui David? *Amos 4.2.

36. Sămânța* lui va dăinui în veci; scaunul lui de domnie va fi înaintea Mea ca** soarele; *2 Sam. 7.16.

Luca 1.33. Ioan 12.34. Vers. 4.29. **Ps. 72.5,17. Ier. 33.20.

37. ca luna va dăinui pe vecie, și ca martorul credincios din cer.

(Oprire)

38. Și totuși*, Tu l-ai îndepărtat**

și Te-ai mâniat pe unsul Tău;

*1 Cron. 28.9. Ps. 44.9; 60.1,10. **Deut. 32.19. Ps. 78.59.

39. ai nesocotit legământul făcut cu robul Tău;

i-ai doborât și i-ai pângărit* cununa. *Ps. 74.7. Plân. 5.16.

40. I-ai prăbușit* toate zidurile și i-ai dărâmat toate cetățuile. *Ps. 80.12.

41. Toți trecătorii îl jefuiesc și a ajuns de batjocura* vecinilor lui. *Ps. 44.13; 79.4.

42. Ai înălțat dreapta potrivnicilor lui, ai înveselit pe toți vrajmașii lui,

43. ai făcut ca ascuțișul sabiei lui să dea înapoi

și nu l-ai sprijinit în luptă.

44. Ai pus capăt strălucirii lui și i-ai trântit la pământ scaunul de domnie*; *Vers. 39.

45. i-ai scurtat zilele tinereții și l-ai acoperit de rușine. — (Oprire)

46. Până* când, Doamne, Te vei ascunde fără încetare

și-Ți** va arde mânia ca focul? *Ps. 79.5. **Ps. 78.63.

47. Adu-Ți* aminte ce scurtă este viața mea

și pentru ce nimic ai făcut pe toți fiii omului. *Iov 7.7; 10.9; 14.1. Ps. 39.5; 119.84.

48. Este vreun om care* să poată trăi și să nu** vadă moartea,

care să poată să-și scape sufletul din Locuința morților? —

*Ps. 49.9. **Evr. 11.5. (Oprire)

49. Unde sunt, Doamne, îndurările Tale dintâi

pe care le-ai jurat* lui David, în** credințioșia Ta? *2 Sam. 7.15. Isa. 55.3. **Ps. 54.5.

50. Adu-Ți aminte, Doamne, de ocara robilor Tăi,

adu-Ți* aminte că port în sân ocara multor popoare; *Ps. 69.9,19.

51. adu-Ți aminte de ocările vrajmașilor Tăi, Doamne;

de* ocările lor împotriva pașilor unsului Tău! *Ps. 74.22.

52. Bindecuvântat să fie Domnul în veci! Amin! Amin! *Ps. 41.13.

CARTEA A PATRA

PSALMUL 90

O rugăciune a lui Moise, omul lui Dumnezeu.

90. 1. Doamne, Tu ai fost* locul nostru de adăpost,

din neam în neam. *Deut. 33.27. Ezech. 11.16.

2. Înainte* ca să se fi născut munții

și înainte ca să se fi făcut pământul și lumea, din veșnicie în veșnicie, Tu ești Dumnezeu! *Prov. 8.25,26.

3. Tu întorci pe oameni în țărână și zici: „Întoarceți-vă*, fiii oamenilor!“

*Gen. 3.19. Ecl. 12.7.

4. Căci* înaintea Ta, o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut, și ca o strajă din noapte. *2 Pet. 3.8.

5. Îi măhuri ca un* vis: dimineața sunt** ca iarba care încolțește iarăși: *Ps. 73.20. **Ps. 103.15. Isa. 40.6.

6. Înflorește dimineața* și crește, iar seara este tăiată și se usucă.

*Iov 14.2. Ps. 92.7.

7. Noi suntem mistuiți de mânia Ta și îngroziiți de urgia Ta.

8. Tu pui* înaintea Ta nelegiuirile noastre

și scoți la lumina feței Tale păcatele noastre cele** ascunse.

*Ps. 50.21. Ier. 16.17. **Ps. 19.12.

9. Toate zilele noastre pier de urgia Ta, vedem cum ni se duc anii ca un sunet.

10. Anii vieții noastre se ridică la șaptezeci de ani,

iar, pentru cei mai tari, la optzeci de ani;

și lucrul cu care se mândrește omul în timpul lor nu este decât trudă și durere,

căci trece iute, și noi zburăm.

11. Dar cine ia seama la tăria mâniei Tale

și la urgia Ta, așa cum se cuvine să se teamă de Tine?

12. Învăță-ne* să ne numărăm bine zilele,

ca să căpătăm o inimă înțeleaptă! *Ps. 39.4.

13. Întoarce-Te, Doamne! Până când zăbovești?

Ai* milă de robii Tăi! *Deut. 32.36. Ps. 135.14.

14. Satură-ne în fiecare dimineață de bunătatea Ta,

și* toată viața noastră ne vom bucura și ne vom veseli. *Ps. 85.6; 149.4.

15. Înveselește-ne tot atâtea zile câte ne-ai smerit,

tot atâția ani cât am văzut nenorocirea!

16. Să se arate robilor Tăi lucrarea* Ta,

și slava Ta, fiilor lor! *Hab. 3.2.

17. Fie peste noi bunăvoința* Domnului Dumnezeului nostru!

Și întărește** lucrarea mâinilor noastre, da, întărește lucrarea mâinilor noastre! *Ps. 27.4. **Isa. 26.12.

PSALMUL 91

91. 1. Cel ce* stă sub ocrotirea Celui Preaînalt

și se odihnește la** umbra Celui atotputernic, *Ps. 27.5; 31.20; 32.7. **Ps. 17.8.

2. zice* despre Domnul: „El este locul meu de scăpare și cetățuia mea,

Dumnezeul meu în care mă încred!“

*Ps. 142.5.

3. Da, El* te scapă de lațul vânătorului, de ciumă și de pustiriile ei. *Ps. 124.7.

4. El te va acoperi cu* penele Lui și te vei ascunde sub aripile Lui.

Căci scut și pavăză este credințioșia Lui! *Ps. 17.8; 57.1; 61.4.

5. Nu* trebuie să te temi nici de groaza din timpul nopții,

nici de săgeata care zboară ziua,

*Iov 5.19, etc. Ps. 112.7; 121.6. Prov. 3.23,24. Isa. 43.2.

6. nici de ciuma care umblă în întuneric,

nici de molima care bânuie ziua namiază mare.

7. O mie să cadă alături de tine, și zece mii la dreapta ta,

dar de tine nu se va apropia.

8. Doar vei* privi cu ochii și vei vedea răsplătirea celor răi.

*Ps. 37.34. Mal. 1.5.

9. Pentru că zici: „Domnul este locul meu de adăpost*!“

și faci din Cel Preaînalt turnul** tău de scăpare, *Vers. 2. **Ps. 71.3; 90.1.

10. de aceea nici* o nenorocire nu te va ajunge,

nici o urgie nu se va apropia de cortul tău. *Prov. 12.21.

11. Căci* El va porunci îngerilor Săi să te păzească în toate căile tale;

*Ps. 34.7; 71.3. Mat. 4.6. Luca 4.10,11. Evr. 1.14.

12. și ei te vor duce pe mâini, ca* nu cumva să-ți lovești piciorul de vreo piatră. *Iov 5.23. Ps. 37.24.

13. Vei pași peste lei și peste năpârci și vei călca peste pui de lei și peste șerpi. —

14. „Fiindcă Mă iubește — zice Domnul — de aceea îl voi izbăvi;

îl voi ocroti, căci cunoaște* Numele Meu. *Ps. 9.10.

15. Când Mă va* chema, îi voi răspunde; voi fi cu** el în strâmtorare,

îl voi izbăvi și-l voi proslăvi.

^{*Ps. 50.15. **Isa. 43.2. †1 Sam. 2.30.}

16. Îl voi sătura cu viață lungă și-i voi arăta mântuirea Mea."

PSALMUL 92

Un psalm.

O cântare pentru ziua Sabatului.

92 1. Frumos* este să laudăm pe Domnul

și să mărim Numele Tău, Preaînalte,

^{*Ps. 147.1.}

2. să vestim* dimineața bunătatea Ta, și noaptea, credincioșia Ta,

^{*Ps. 89.1.}

3. cu* instrumentul cu zece corzi și cu lăuta,

în sunetele harpei.

^{*1 Cron. 23.5. Ps. 33.2.}

4. Căci Tu mă înveselești cu lucrările Tale, Doamne,

și eu cânt de veselie, când văd lucrarea mâinilor Tale.

5. Cât* de mari sunt lucrările Tale, Doamne,

și cât de adânci** sunt gândurile Tale!

^{*Ps. 40.5; 139.17. **Isa. 28.29. Rom. 11.33,34.}

6. Omul* prost nu cunoaște lucrul acesta,

și cel nebul nu ia seama la el.

^{*Ps. 73.22; 94.8.}

7. Dacă cei* răi înverzesc ca iarba și dacă toți cei ce fac răul înfloresc,

este numai ca să fie nimiciți pe vecie.

^{*Iov 12.8; 21.7. Ps. 37.1,2,35,38. Ier. 12.1,2. Mal. 3.15.}

8. Dar* Tu, Doamne, ești înălțat în veci de veci!

^{*Ps. 56.2; 83.18.}

9. Căci iată, Doamne, vrăjmașii Tăi, iată vrăjmașii Tăi pier:

toți cei ce fac răul sunt risipiți*.

^{*Ps. 68.1; 89.10.}

10. Dar mie, Tu-mi dai puterea* bivolului

și m-ai stropit cu** untdelemn proaspăt.

^{*Ps. 89.17,24. **Ps. 23.5.}

11. Ochiul* meu își vede împlinită dorința față de vrăjmașii mei,

și urechea mea aude împlinirea dorinței mele față de potrivnicii mei

cei răi.

^{*Ps. 54.7; 59.10; 112.8.}

12. Cel fără prihană înverzește ca* finicul

și crește ca cedrul din Liban.

^{*Ps. 52.8. Isa. 65.22. Osea 14.5,6.}

13. Cei sădiți în Casa Domnului, înverzesc în* curțile Dumnezeului nostru.

^{*Ps. 100.4; 135.2.}

14. Ei aduc roade și la bătrânețe, sunt plini de suc și verzi,

15. ca să arate că Domnul este drept, El, Stânca* mea, în care nu** este nelegiuire.

^{*Deut. 32.4. **Rom. 9.14.}

PSALMUL 93

93 1. Domnul* împărătește îmbrăcat cu** măreție;

Domnul este îmbrăcat și încins† cu putere:

de aceea lumea este tare†† și nu se clatină.

^{*Ps. 96.10; 97.1; 99.1. Isa. 52.7. Apoc. 19.6. **Ps. 104.1. †Ps. 65.6. ††Ps. 96.10.}

2. Scaunul Tău de domnie este așezat din* vremuri străvechi;

Tu ești din veșnicie!

3. Râurile vuiesc, Doamne, râurile vuiesc tare,

râurile se umflă cu putere.

4. Dar mai puternic decât vuietul apelor mari

și mai puternic decât vuietul valurilor năprasnice ale mării

este Domnul* în locurile cerești.

^{*Ps. 65.7; 89.9.}

5. Mărturiile Tale sunt cu totul adevărate;

sfințenia este podoaba Casei Tale,

Doamne, pentru tot timpul cât vor ține vremurile.

PSALMUL 94

94 1. Doamne Dumnezeul răzbunărilor*,

Tu, Dumnezeul răzbunărilor, arată-Te!

^{*Deut. 32.35. Naum 1.2.}

2. Scoală-Te*, Judecătorul** pământului,

și răsplătește celor mândri după faptele lor!

^{*Ps. 7.6. **Gen. 18.25.}

3. Până* când vor birui cei răi, Doamne,

până când vor birui cei răi?

^{*Iov 20.5.}

4. Ei țin* cuvântări puternice, vorbesc cu trufie,

și toți cei ce fac răul se fălesc.

^{*Ps. 31.18. Iuda 15.}

5. Ei zdrobesc pe poporul Tău, Doamne, și asupresc moștenirea Ta.

6. Înjunghie pe văduvă și pe străin, ucid pe orfani

7. și* zic: „Nu vede Domnul, și Dumnezeul lui Iacov nu ia aminte!“

^{*Ps. 10.11,13; 59.7.}

8. Totuși învățați-vă* minte, oameni fără minte!

Când vă veți înțelepți, nebunilor?

^{*Ps. 73.22; 92.6.}

9. Cel* ce a sădit urechea s-ar putea să n-audă?

Cel ce a întocmit ochiul s-ar putea să nu vadă?

^{*Exod 4.11. Prov. 20.12.}

10. Cel ce pedepsește neamurile s-ar putea să nu pedepsească,

El, care* a dat omului pricepere?

^{*Iov 35.11. Isa. 28.26.}

11. Domnul* cunoaște gândurile omului:

știe că sunt deșarte.

^{*1 Cor. 3.20.}

12. Ferice* de omul pe care-l pedepsești Tu, Doamne,

și pe care-l înveți din legea Ta,

^{*Iov 5.17. Prov. 3.11. 1 Cor. 11.32. Ebr. 12.5, etc.}

13. ca să-l liniștești în zilele nenorocirii,

până se va săpa groapa celui rău!

14. Căci* Domnul nu lasă pe poporul Său

și nu-și părăsește moștenirea.

^{*1 Sam. 12.22. Rom. 11.1,2.}

15. Ci se va face odată judecată după dreptate,

și toți cei cu inima curată o vor găsi bună.

16. Cine mă va ajuta împotriva celor răi?

Cine mă va sprijini împotriva celor ce fac răul?

17. De* n-ar fi Domnul ajutorul meu, cât de curând ar fi sufletul meu în tăcerea morții!

^{*Ps. 124.1,2.}

18. Ori de câte ori zic: „Mi se* clatină piciorul!“,

bunătatea Ta, Doamne, mă sprijină totdeauna.

^{*Ps. 38.16.}

19. Când gânduri negre se frământă cu grămada înăuntrul meu,

mângâierile Tale îmi înviorează sufletul.

20. Te vor pune cei răi să șezi pe scaunul* lor de domnie,

ei care** pregătesc nenorocirea la adăpostul Legii?

^{*Amos 6.3. **Ps. 58.2. Isa. 10.1.}

21. Ei* se strâng împotriva vieții celui neprihănit

și osândesc** sânge nevinovat.

^{*Mat. 27.1. **Exod 23.7. Prov. 17.15.}

22. Dar Domnul este turnul* meu de scăpare,

Dumnezeul meu este stânca mea de adăpost.

^{*Ps. 59.9; 62.2,6.}

23. El* va face să cadă asupra lor nelegiuirea,

El îi va nimici prin răutatea lor;

Domnul Dumnezeul nostru îi va nimici.

^{*Ps. 7.16. Prov. 2.22; 5.22.}

PSALMUL 95

95 1. Veniți să cântăm cu veselie Domnului

și să* strigăm de bucurie către Stânca** mântuirii noastre.

^{*Ps. 100.1. **Deut. 32.15. 2 Sam. 22.47.}

2. Să mergem înaintea Lui cu laude,

să facem să răsunе cântece în cinstea Lui!

3. Căci* Domnul este un Dumnezeu mare,

este un împărat mare mai presus de toți dumnezeii.

^{*Ps. 96.4; 97.9; 135.5.}

4. El ține în mână adâncimile pământului,

și vârfurile munților sunt ale Lui.

5. A Lui este marea*, El a făcut-o, și mâinile Lui au întocmit uscatul:

^{*Gen. 1.9,10.}

6. veniți să ne închinăm și să ne smerim, să ne plecăm genunchiul* înaintea Domnului, Făcătorului nostru!

^{*1 Cor. 6.20.}

7. Căci El este Dumnezeuul nostru, și noi* suntem poporul pășunii Lui,

turma pe care o povățuiește mâna Lui... O! de ați asculta azi** glasul Lui! —

^{*Ps. 79.13; 80.1; 100.3. **Evr. 3.7,15; 4.7.}

8. „Nu vă împietriți inima ca la Meriba*, ca în ziua de la Masa, în pustiu,

^{*Exod 17.2,7. Num. 14.22, etc.; 20.13. Deut. 6.16.}

9. unde părinții* voștri M-au ispitit și M-au încercat, măcar că văzuseră** lucrările Mele.

^{*Ps. 78.18,40,56. 1 Cor. 10.9. **Num. 14.22.}

10. Patruzeci* de ani M-am scârbit de neamul acesta

și am zis: „Este un popor cu inima rătăcită;

ei nu cunosc căile Mele.“

^{*Evr. 3.10,17.}

11. De aceea am jurat* în mânia Mea: „Nu vor intra în odihna Mea!“

^{*Num. 14.23,28,30. Ebr. 3.11,18; 4.3,5.}

PSALMUL 96

96 1. Cântați* Domnului o cântare nouă!

Cântați Domnului, toți locuitorii pământului!

^{*1 Cron. 16.23-33. Ps. 33.3.}

2. Cântați Domnului, binecuvântați Numele Lui,

vestiți din zi în zi mântuirea Lui!

3. Povestiți printre neamuri slava Lui, printre toate popoarele minunile Lui!

4. Căci Domnul este mare* și foarte vrednic** de laudă.

El este mai de temut† decât toți dumnezeii.

^{*Ps. 145.3. **Ps. 18.3. †Ps. 95.3.}

5. Căci toți* dumnezeii popoarelor sunt niște idoli,

dar** Domnul a făcut cerurile.

^{*Ier. 10.11,12. **Ps. 115.15. Isa. 42.5.}

6. Strălucirea și măreția sunt înaintea feței Lui,

slava* și podoaba sunt în Locașul Lui cel Sfânt.

^{*Ps. 29.2.}

7. Familiile popoarelor, dați* Domnului, dați Domnului slavă și cinste! *Ps. 29.1,2.
8. Dați Domnului slava cuvenită Numelui Lui!

Aduceți daruri de mâncare și intrați în curțile Lui!

9. Închinați-vă înaintea Domnului îmbrăcați cu* podoabe sfinte, tremurați înaintea Lui, toți locuitorii pământului! *Ps. 29.2; 110.3.

10. Spuneți printre neamuri: „Domnul* împărățește!

De aceea lumea este tare și nu se clatină.“

Domnul judecă popoarele** cu dreptate. *Ps. 93.1; 97.1. **Apoc. 11.15; 19.6.

11. Să se bucure* cerurile și să se veselească pământul;

să mugească** marea cu tot ce cuprinde ea! *Ps. 69.34. **Ps. 98.7, etc.

12. Să tresalte câmpia cu tot ce e pe ea, toți copacii pădurii să strige de bucurie

13. Înaintea Domnului! Căci El vine, vine să judece pământul.

El va judeca* lumea cu dreptate, și popoarele, după credincioșia Lui.

*Ps. 67.4. Apoc. 19.11.

PSALMUL 97

97 1. Domnul* împărățește: să se veselească pământul și să se bucure** ostroavele cele multe!

2. Norii* și negura îl înconjoară, dreptatea** și judecata sunt temelia scaunului Său de domnie.

*1 Împ. 8.12. Ps. 18.11. **Ps. 89.14.

3. Înaintea Lui merge focul* și arde de jur împrejur pe potrivnicii Lui.

*Ps. 18.8; 50.3. Dan. 7.10. Hab. 3.5.

4. Fulgerele* Lui luminează lumea, pământul îl vede și se cutremură.

*Exod 19.18. Ps. 77.18; 104.32.

5. Munții* se tolesc ca ceara înaintea Domnului,

înaintea Domnului întregului pământ.

*Jude. 5.5. Mica 1.4. Naum 1.5.

6. Cerurile* vestesc dreptatea Lui, și toate popoarele văd slava Lui.

*Ps. 19.1; 50.6.

7. Sunt rușinați* toți cei ce slujesc

icoanelor și care se fălesc cu idolii: toți dumnezeii se închină** înaintea Lui.

*Exod 20.4. Lev. 26.1. Deut. 5.8; 27.15. **Evr. 1.6.

8. Sionul aude lucrul acestuia și se bucură; se veselesc fiicele lui Iuda de judecățile Tale, Doamne!

9. Căci Tu, Doamne, Tu ești Cel Preaînalt* peste tot pământul, Tu ești preaînălțat** mai presus de toți dumnezeii.

*Ps. 83.18. **Exod 18.11. Ps. 95.3; 96.4.

10. Urâți răul, cei ce* iubiți pe Domnul!

El** păzește sufletele credincioșilor Lui

și-i izbăvește din* mâna celor răi.

*Ps. 34.14; 37.27; 101.3. Amos 5.15. Rom. 12.9. **Ps. 31.23; 37.28; 145.20. Prov. 2.8. †Ps. 37.39,40. Dan. 3.28; 6.22,27.

11. Lumina este semănată pentru* cel neprihănit,

și bucuria, pentru cei cu inima curată.

*Iov 22.28. Ps. 112.4. Prov. 4.18.

12. Neprihăniților*, bucurați-vă în Domnul

și** măriți prin laudele voastre sfințenia Lui!

*Ps. 33.1. **Ps. 30.4.

PSALMUL 98

Un psalm.

98 1. Cântați* Domnului o cântare nouă,

căci El a făcut minuni**. Dreapta† și brațul Lui cel sfânt I-au venit în ajutor.

*Ps. 33.3; 96.1. Isa. 42.10. **Exod 15.11. Ps. 77.14; 86.10; 105.5; 136.4; 139.14. †Exod 15.6. Isa. 59.16; 63.5.

2. Domnul* Și-a arătat mântuirea, Și-a descoperit** dreptatea înaintea neamurilor.

*Isa. 52.10. Luca 2.30,31. **Isa. 62.2. Rom. 3.25,26.

3. Și-a adus* aminte de bunătața și credincioșia Lui față de casa lui Israel: toate** marginile pământului au văzut mântuirea Dumnezeului nostru.

*Luca 1.54,55,72. **Isa. 49.6; 52.10. Luca 2.30,31; 3.6. Fapt. 13.47; 28.28.

4. Strigați* către Domnul cu strigăte de bucurie, toți locuitorii pământului!

Chiuți, strigați și cântați laude!

*Ps. 95.1; 100.1.

5. Cântați Domnului cu harpa, cu harpa și cu cântece din gură!

6. Cu* trâmbițe și sunete din corn, strigați de bucurie înaintea împăratului, Domnului!

*Num. 10.10. 1 Cron. 15.28. 2 Cron. 29.27.

7. Să urle* marea cu tot ce cuprinde ea,

să chiuie lumea și cei ce locuiesc pe ea,

*Ps. 96.11, etc.

8. să bată* din palme râurile, să strige de bucurie toți munții

*Isa. 55.12.

9. Înaintea Domnului! Căci* El vine să judece pământul!

El va judeca lumea cu dreptate, și popoarele, cu nepărtinire. *Ps. 96.10,13.

PSALMUL 99

99 1. Domnul* împărățește: popoarele tremură;

El** șade pe heruvimi: pământul se clatină.

*Ps. 93.1. **Exod 25.22. Ps. 18.10; 80.1.

2. Domnul este mare în Sion și înălțat* peste toate popoarele.

*Ps. 97.9.

3. Să laude oamenii Numele Tău cel* mare și înfricoșat,

căci este sfânt! *Deut. 28.58. Apoc. 15.4.

4. Să laude oamenii tăria* împăratului, căci iubește dreptatea!

Tu întărești dreptatea, Tu faci dreptate și judecată în Iacov.

*Iov 36.5-7.

5. Înălțați* pe Domnul Dumnezeul nostru

și închinați-vă înaintea așternutului** picioarelor Lui,

căci este sfânt†!

*Vers. 9. **1 Cron. 28.2. Ps. 132.7. †Lev. 19.2.

6. Moise* și Aaron, dintre preoții Lui, și Samuel, dintre cei ce chemau Numele Lui,

au chemat** pe Domnul, și El i-a ascultat.

*Ier. 15.1. **Exod 14.15; 15.25. 1 Sam. 7.9; 12.18.

7. El le-a vorbit din* stâlpul de nor; ei au păzit poruncile Lui și Legea pe care le-a dat-o El.

*Exod 33.9.

8. Doamne Dumnezeul nostru, Tu i-ai ascultat;

ai fost pentru ei un Dumnezeu* iertător,

dar i-ai pedepsit** pentru greșelile lor.

*Num. 14.20. Ier. 46.28.

9. Înălțați* pe Domnul Dumnezeul nostru

și închinați-vă pe muntele Lui cel sfânt! Căci Domnul Dumnezeul nostru este sfânt!

*Vers. 5. Exod 15.2. Ps. 34.3; 118.28.

PSALMUL 100

Un psalm de laudă.

100 1. Strigați de* bucurie către Domnul,

toți locuitorii pământului! *Ps. 95.1; 98.4.

2. Sluiți Domnului cu bucurie, veniți cu veselie înaintea Lui.

3. Să știți că Domnul este Dumnezeu! El* ne-a făcut, ai Lui suntem:

noi suntem poporul** Lui și turma pășunii Lui.

*Ps. 119.73; 139.13, etc; 149.2. Efes. 2.10. **Ps. 95.7. Ezech. 34.30,31.

4. Intrați* cu laude pe porțile Lui, intrați cu cântări în curțile Lui!

Lăudați-L și binecuvântați-I Numele.

*Ps. 66.3; 116.17-19.

5. Căci Domnul este bun; bunătața Lui ține în* veci,

și credincioșia Lui, din neam în neam.

*Ps. 136.1, etc.

PSALMUL 101

Un psalm al lui David.

101 1. Voi* cânta bunătața și dreptatea;

Ție, Doamne, Ți voi cânta. *Ps. 89.1.

2. Mă voi* purta cu înțelepciune pe o cale neprihănită. –

Când vei veni la mine? – Voi umbla** cu inima fără prihană în mijlocul casei mele.

*1 Sam. 18.14. **1 Împ. 9.4; 11.4.

3. Nu voi pune nimic rău înaintea ochilor mei;

urâsc* purtarea** păcătoșilor; ea nu se va lipi de mine.

*Ps. 97.10. **Ios. 23.6. 1 Sam. 12.20,21. Ps. 40.4; 125.5.

4. Inima strică se va depărta de mine; nu vreau să cunosc pe cel rău*.

*Mat. 7.23. 2 Tim. 2.19.

5. Pe cel ce clevește în ascuns pe aproapele său, îl voi nimici;

pe cel* cu priviri trufăse și cu inima îngâmfată, nu-l voi suferi.

*Ps. 18.27. Prov. 6.17.

6. Voi avea ochii îndreptați asupra credincioșilor din țară, ca să locuiască lângă mine;

cel ce umblă pe o cale fără prihană, acela îmi va sluji.

7. Cel ce se dedă la înșelăciune nu va locui în casa mea;

cel ce spune minciuni nu va sta înaintea mea.

8. În* fiecare dimineață voi nimici pe toți cei răi din țară,

ca să stăresc** din cetatea Domnului pe toți cei ce săvârșesc nelegiuirea.

*Ps. 75.10. Ier. 21.12. **Ps. 48.2,8.

PSALMUL 102

O rugăciune a unui nenorocit, când este doborât de întristare și își varsă plângerea înaintea Domnului.

102 1. Doamne, ascultă-mi rugăciunea

și s-ajungă* strigătul meu până la Ține!

*Exod 2.23. 1 Sam. 9.16. Ps. 18.6.

2. Nu-mi* ascunde fața Ta în ziua necazului meu!

Pleacă-Ți** urechea spre mine, când strig!

Ascultă-mă degrabă!

^{*Ps. 27.9; 69.17. **Ps. 71.2; 88.2.}

3. Căci* zilele mele pier ca fumul, și oasele** îmi ard ca un tăciune.

^{*Ps. 119.83. Iac. 4.14. **Iov 30.30. Ps. 31.10. Plân. 1.13.}

4. Inima îmi este lovită și mi se usucă* întocmai ca iarba; până și pâinea uit să mi-o mănânc.

^{*Vers. 11. Ps. 37.2.}

5. Așa de mari îmi sunt gemetele, că mi se lipesc oasele* de carne.

^{*Iov 19.20. Plân. 4.8.}

6. Semăn* cu pelicanul din pustiu, sunt ca o cucuvea din dărâmături;

^{*Iov 30.29. **Isa. 34.11. Tef. 2.14.}

7. nu mai pot dormi*

și sunt ca pasărea singuratică** pe un acoperiș.

^{*Ps. 77.4. **Ps. 38.11.}

8. În fiecare zi mă batjocoresc vrăjmașii mei, și potrivnicii mei jură* pe mine** în mânia lor.

^{*Fapt. 26.11. **Fapt. 23.12.}

9. Mănânc țărână în loc de pâine și îmi amestec lacrimile cu băutura*,

^{*Ps. 42.3; 80.5.}

10. din pricina mâniei și urgiei Tale; căci Tu m-ai* ridicat și m-ai aruncat departe.

^{*Ps. 30.7.}

11. Zilele mele sunt ca o* umbră gata să treacă, și mă usuc ca iarba.

^{*Iov 14.2. Ps. 109.23; 144.4. Ecl. 6.12.}

12. Dar* Tu, Doamne, Tu împărățești pe vecie, și pomenirea** Ta ține din neam în neam.

^{*Vers. 4. Isa. 40.6-8. Iac. 1.10. **Vers. 26. Ps. 9.7. Plân. 5.19.}

13. Tu Te vei scula și vei avea milă* de Sion;

căci este vremea** să Te înduri de el, a venit vremea hotărâtă pentru el.

^{*Ps. 135.13. **Isa. 60.10. Zah. 1.12.}

14. Căci robii Tăi iubesc pietrele* Sionului

și le e milă de țărâna lui. ^{*Isa. 40.2.}

15. Atunci se vor teme* neamurile de Numele Domnului,

și toți împărații pământului, de slava Ta. ^{*Ps. 79.1.}

16. Da, Domnul va zidi iarăși Sionul și Se va arăta în* slava Sa.

^{*1 Imp. 8.43. Ps. 138.4. Isa. 60.3.}

17. El ia aminte la* rugăciunea nevoiașului

și nu-i nesocotește rugăciunea.

^{*Isa. 60.1,2. Neem. 1.6,11; 2.8.}

18. Să se scrie* lucrul acesta pentru neamul de oameni care va veni,

și poporul** care se va naște să laude pe Domnul!

^{*Rom. 15.4. 1 Cor. 10.11. **Ps. 22.31. Isa. 43.21.}

19. Căci El privește* din înălțimea sfințeniei Lui;

Domnul privește din ceruri pe pământ,

^{*Deut. 26.15. Ps. 14.2; 33.13,14.}

20. ca* să audă gemetele prinșilor de război

și să izbăvească pe cei ce sunt pe moarte;

^{*Ps. 79.11.}

21. pentru ca ei să vestească* în Sion Numele Domnului,

și laudele Lui, în Ierusalim, ^{*Ps. 22.22.}

22. când se vor strânge toate popoarele

și toate împărățiile ca să slujească Domnului.

23. El mi-a frânt puterea în drum și mi-a scurtat* zilele. ^{*Iov 21.21.}

24. Eu zic*: „Dumnezeule, nu mă lua la jumătatea zilelor mele,

Tu, ai cărui ani** țin veșnic!“

^{*Isa. 38.10. **Ps. 90.2. Hab. 1.12.}

25. Tu ai întemeiat în* vechime pământul,

și cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale. ^{*Gen. 1.1; 2.1. Evr. 1.10.}

26. Ele* vor pieri, dar Tu** vei rămâne;

toate se vor învechi ca o haină; le vei schimba ca pe un veșmânt, și se vor schimba. ^{*Isa. 34.4;}

51.6; 65.17; 66.22. Rom. 8.20. 2 Pet. 3.7,10-12. **Vers. 12.

27. Dar Tu* rămâi Același, și anii Tăi nu se vor sfârși.

^{*Mal. 3.6. Evr. 13.8. Iac. 1.17.}

28. Fiii* robilor Tăi își vor locui țara, și sămânța lor va rămâne înaintea Ta.

^{*Ps. 69.36.}

PSALMUL 103

Un psalm al lui David.

103 1. Binecuvântează, suflete, pe* Domnul,

și tot ce este în mine să binecuvânteze Numele Lui cel sfânt!

^{*Vers. 22. Ps. 104.1; 146.1.}

2. Binecuvântează, suflete, pe Domnul

și nu uita nici una din binefacerile Lui!

3. El* îți iartă toate fărădelegile tale, El îți vindecă** toate bolile tale;

^{*Ps. 130.8. Isa. 33.24. Mat. 9.2,6. Marc. 2.5,10,11. Luca 7.47. **Exod 15.26. Ps. 147.3. Ier. 17.14.}

4. El îți izbăvește* viața din groapă, El te încununează** cu bunătate și îndurare;

^{*Ps. 34.22; 56.13. **Ps. 5.12.}

5. El îți satură de bunătăți bătrânețea și te face să* întinerești iarăși ca vulturul.

^{*Isa. 40.31.}

6. Domnul face dreptate* și judecată tuturor celor asupriți.

^{*Ps. 146.7.}

7. El Și-a arătat* căile Sale lui Moise, și lucrările Sale, copiilor lui Israel.

^{*Ps. 147.19.}

8. Domnul este îndurător și milostiv, îndelung răbdător și bogat în bunătate.

^{*Exod 34.6,7.}

9. El nu* Se ceartă fără încetare și nu ține mânia pe vecie.

^{*Num. 14.18. Deut. 5.10. Neem. 9.17. Ps. 86.15. Ier. 32.18.}

10. Nu ne face după* păcatele noastre, nu ne pedepsește după fărădelegile noastre.

^{*Ps. 30.5. Isa. 57.16. Ier. 3.5. Mica 7.18.}

11. Ci* cât sunt de sus cerurile față de pământ,

atât este de mare bunătatea Lui pentru cei ce se tem de El;

^{*Ps. 57.10. Efes. 3.18.}

12. cât este de departe răsăritul de apus,

atât de mult depărtează* El fărădelegile noastre de la noi. ^{*Isa. 43.25. Mica 7.18.}

13. Cum* se îndură un tată de copiii lui,

asa Se îndură Domnul de cei ce se tem de El. ^{*Mal. 3.17.}

14. Căci El știe din ce suntem făcuți; Își aduce* aminte că suntem țărână**.

^{*Ps. 78.39. **Gen. 3.19. Ecl. 12.7.}

15. Omul! Zilele* lui sunt ca iarba, și înflorește ca** floarea de pe câmp.

^{*Ps. 90.5,6. 1 Pet. 1.24. **Iov 14.1,2. Iac. 1.10,11.}

16. Când trece un vânt peste ea, nu mai este,

și locul* pe care-l cuprindea n-o mai cunoaște. ^{*Iov 7.10; 20.9.}

17. Dar bunătatea Domnului ține în veci pentru cei ce se tem de El,

și îndurarea Lui pentru* copiii copiilor lor, ^{*Exod 20.6.}

18. pentru* cei ce păzesc legământul Lui

și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le împlinească. ^{*Deut. 7.9.}

19. Domnul Și-a așezat scaunul de domnie* în ceruri,

și domnia** Lui stăpânește peste tot. ^{*Ps. 11.4. **Ps. 47.2. Dan. 4.25,34,35.}

20. Binecuvântați* pe Domnul, îngerii Lui,

care sunteți tari în putere, care împliniți** poruncile Lui

și care ascultați de glasul cuvântului Lui. ^{*Ps. 148.2. **Mat. 6.10. Evr. 1.14.}

21. Binecuvântați* pe Domnul, toate oștirile Lui,

robii** Lui, care faceți voia Lui!

^{*Gen. 32.2. Ios. 5.14. Ps. 68.17. **Dan. 7.9,10. Evr. 1.14.}

22. Binecuvântați* pe Domnul, toate lucrările Lui,

în toate locurile stăpânirii Lui!

Binecuvântează**, suflete, pe Domnul!

^{*Ps. 145.10. **Vers. 1.}

PSALMUL 104

104 1. Binecuvântează, suflete, pe* Domnul!

Doamne Dumnezeule, Tu ești nemărginit de mare!

Tu** ești îmbrăcat cu strălucire și măreție!

^{*Vers. 35. Ps. 103.1. **Ps. 93.1.}

2. Te* învelești cu lumina ca și cu o manta; întinzi** cerurile ca un cort.

^{*Dan. 7.9. **Isa. 40.22; 45.12.}

3. Cu* apele Îți întocmești vârful locuinței Tale;

din** nori Îți faci carul și ți umbli pe aripile vântului.

^{*Amos 9.6. **Isa. 19.1. †Ps. 18.10.}

4. Din vânturi Îți faci* soli, și din flăcări** de foc, slujitori.

^{*Evr. 1.7. **2 Imp. 2.11; 6.17.}

5. Tu ai așezat* pământul pe temeliile lui,

și niciodată nu se va clătina.

^{*Iov 26.7; 38.4,6. Ps. 24.2; 136.6. Ecl. 1.4.}

6. Tu îl acoperiseși cu* Adâncul cum l-ai acoperi cu o haină;

apele stăteau pe munți, ^{*Gen. 7.19.}

7. dar la amenințarea Ta au fugit*, la glasul tunetului Tău au luat-o la fugă,

8. suindu-se pe munți* și coborându-se în văi,

până la locul** pe care li-l hotărâseși Tu. ^{*Gen. 8.5. **Iov 38.10,11.}

9. Le-ai pus o margine* pe care nu trebuie s-o treacă,

pentru ca să** nu se mai întoarcă să acopere pământul.

^{*Iov 26.10. Ps. 33.7. Ier. 5.22. **Gen. 9.11,15.}

10. Tu faci să țâșnească izvoarele în văi,

și ele curg printre munți.

11. Tu adăpi la ele toate fiarele câmpului;

în ele își potolesc setea măgarii sălbatici.

12. Păsările cerului locuiesc pe marginile lor

și fac să le răsună glasul printre ramuri.

13. Din locașul Tău cel înalt Tu* uzi munții;

și se satură** pământul de rodul lucrărilor Tale.

^{*Ps. 147.8. **Ps. 65.9,10. †Ier. 10.13; 14.22.}

14. Tu* faci să crească iarba pentru vite,
și verdețuri, pentru nevoile omului,
ca pământul să dea hrană**:

*Gen. 1.29,30; 3.18; 9.3. Ps. 147.8. **Iov 28.5. Ps. 136.25; 147.9.

15. vin*, care înveselește inima omului,
untdelemn, care-i înfrumusețează fața,
și pâine, care-i întărește inima.

*Judec. 9.13. Ps. 23.5. Prov. 31.6,7.

16. Se udă copacii Domnului,
cedrii din Liban pe care* i-a sădit El.

*Num. 24.6.

17. În ei își fac păsările cuiburi;
iar cocostârcul își are locuința în chiparoși;

18. munții cei înalți sunt pentru țapii sălbatici,
iar stâncile sunt adăpost pentru iepuri*.

*Prov. 30.26.

19. El a făcut* luna, ca să arate vremile;

soarele știe** când trebuie să apună.

*Gen. 1.14. **Iov 38.12.

20. Tu aduci* întunericul, și se face noapte;

atunci toate fiarele pădurilor se pun în mișcare;

*Isa. 45.7.

21. puii* de lei mugesc după pradă
și își cer hrana de la Dumnezeu.

*Iov 38.39. Ioel 1.20.

22. Când răsare soarele, ele fug înapoi
și se culcă în vizuinile lor.

23. Dar omul iese la lucrul* său
și la munca lui, până seara.

*Gen. 3.19.

24. Cât* de multe sunt lucrările Tale,
Doamne!

Tu pe toate le-ai făcut cu înțelepciune,

și pământul este plin de făpturile Tale.

*Prov. 3.19.

25. Iată marea cea întinsă și mare:
în ea se mișcă nenumărate viețuitoare mici și mari.

26. Acolo în ea umblă corăbiile,
și în ea este leviatanul* acela pe care l-ai făcut să se joace în valurile ei.

*Iov 41.1.

27. Toate* aceste viețuitoare Te așteaptă,
ca să le dai hrana la vreme.

*Ps. 136.25; 145.15; 147.9.

28. Le-o dai Tu, ele o primesc;
Îți deschizi Tu mâna, ele se satură de bunătățile Tale.

29. Îți ascunzi Tu fața, ele tremură;

le iei* Tu suflarea, ele mor

și se întorc în țărâna lor.

*Iov 34.14,15. Ps. 146.4. Ecl. 12.7.

30. Îți trimiți* Tu suflarea, ele sunt zidite,

și înnoiești astfel fața pământului.

*Isa. 32.15. Ezech. 37.9.

31. În veci să țină slava Domnului!

Să Se* bucure Domnul de lucrările Lui!

*Gen. 1.31.

32. El privește pământul, și pământul se* cutremură;

atinge** munții, și ei fumegă.

*Hab. 3.10. **Ps. 144.5.

33. Voi* cânta Domnului cât voi trăi,
voi lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi.

*Ps. 63.4; 146.2.

34. Fie plăcute Lui cuvintele mele!
Mă bucur de Domnul.

35. Să piară* păcătoșii de pe pământ,
și cei răi să nu mai fie!

Binecuvântează*, suflați, pe Domnul!
Lăudați pe Domnul!

*Ps. 37.38. Prov. 2.22. **Vers. 1.

PSALMUL 105

105 1. Lăudați* pe Domnul,
chemați Numele Lui!

Faceți** cunoscut printre popoare
isprăvile Lui!

*1 Cron. 16.8-22. Isa. 12.4. **Ps. 145.4,5,11.

2. Cântați, cântați în cinstea Lui!
Vorbiți* despre toate minunile Lui!

*Ps. 77.12; 119.27.

3. Făliți-vă cu Numele Lui cel sfânt!
Să se bucure inima celor ce caută pe Domnul!

4. Alergați la Domnul și la sprijinul Lui,

căutați* necurmat fața Lui!

*Ps. 27.8.

5. Aduceți-vă aminte* de semnele minunate pe care le-a făcut,
de minunile și de judecățile rostite de gura Lui,

*Ps. 77.11.

6. sămânță a robului Său Avraam,
copii ai lui Iacov, aleșii Săi!

7. Domnul este Dumnezeul nostru:
judecățile* Lui se aduc la îndeplinire pe tot pământul.

*Isa. 26.9.

8. El își aduce* aminte totdeauna de legământul Lui,

de făgăduințele Lui făcute pentru o mie de neamuri de om,

*Luca 1.72.

9. de legământul pe* care l-a încheiat cu Avraam

și de jurământul pe care l-a făcut lui Isaac;

*Gen. 17.2;

22.16, etc.; 26.3; 28.13; 35.11. Luca 1.73. Evr. 6.17.

10. El l-a făcut lege pentru Iacov,
legământ veșnic pentru Israel,

11. zicând: „Ție* îți voi da țara Canaanului ca moștenire

care v-a căzut la sorți.“

*Gen. 13.15; 15.18.

12. Pe atunci* ei erau puțini la număr,

foarte puțini la număr, și** străini în țară;

*Gen. 34.30. Deut. 7.7; 26.5. **Evr. 11.9.

13. mergeau de la un neam la altul
și de la o împărăție la un alt popor;

14. dar n-a dat voce* nimănui să-i asuprească

și a pedepsit** împărați din pricina lor.

*Gen. 35.5. **Gen. 12.17; 20.3,7.

15. „Nu vă atingeți de unșii Mei – a zis El –

și nu faceți rău prorocilor Mei!“

16. A chemat* foametea asupra țării
și a tăiat** orice mijloc de trai.

*Gen. 41.54. **Lev. 26.26. Isa. 3.1. Ezech. 4.16.

17. Le-a trimis* înainte pe un om;
Iosif** a fost vândut ca rob.

*Gen. 45.5; 50.20. **Gen. 37.28,36.

18. I-au strâns picioarele în* lanțuri,
l-au pus în fiare,

*Gen. 39.20; 40.15.

19. până la vremea când s-a întâmplat
ce vestise el

și până când l-a încercat cuvântul* Domnului.

*Gen. 41.25.

20. Atunci împăratul a trimis* să-i scoată lanțurile,

și stăpânitorul popoarelor l-a izbăvit.

*Gen. 41.14.

21. L-a* pus domn peste casa lui
și dregătorul tuturor averilor lui,

*Gen. 41.40.

22. ca să lege după plac pe domnitorii lui

și să învețe pe bătrânii lui înțelepciunea.

23. Atunci Israel a venit în Egipt*,
și Iacov a locuit în** țara lui Ham.

*Gen. 46.6. **Ps. 78.51; 106.22.

24. Domnul* a înmulțit pe poporul Său foarte mult

și l-a făcut mai puternic decât potrivnicii lui.

*Exod 1.7.

25. Acestora le-a schimbat* inima,
până acolo că au urât pe poporul Lui

și s-au purtat mișelește cu robii Săi.

*Exod 1.8, etc.

26. A trimis* pe robul Său Moise
și pe Aaron, pe** care-l alesese.

*Exod 3.10; 4.12,14. **Num. 16.5; 17.5.

27. Prin puterea Lui, ei* au făcut
semne minunate în mijlocul lor,

au** făcut minuni în țara lui Ham.

*Exod 7-12. Ps. 78.43, etc. **Ps. 106.22.

28. A* trimis întuneric și a adus negura,

ca să nu** fie neascultători la cuvântul Lui.

*Exod 10.22. **Ps. 99.7.

29. Le-a prefăcut* apele în sânge
și a făcut să le piară toți peștii.

*Exod 7.20. Ps. 78.44.

30. Țara* lor a forfotit de broaște,
până în odăile împăraților lor.

*Exod 8.6. Ps. 78.45.

31. El a zis*, și au venit muște otrăvitoare,

păduchi pe tot ținutul lor.

*Exod 8.17,24. Ps. 78.45.

32. În* loc de ploaie le-a dat grindină

și flăcări de foc în țara lor.

*Exod 9.23,25. Ps. 78.48.

33. Le-a bătut* viile și smochinii
și a sfărâmat copacii din ținutul lor.

*Ps. 78.47.

34. El a zis* și au venit lăcuste,
lăcuste fără număr,

*Exod 10.4,13,14. Ps. 78.46.

35. care au mâncat toată iarba din țară

și au mistuit roadele de pe câmpiile lor.

36. A* lovit pe toți întâii născuți din țara lor,

toată pârga** puterii lor.

*Exod 12.29. Ps. 78.51. **Gen. 49.3.

37. A scos* pe poporul Său cu argint și aur,

și nici unul n-a șovăit dintre semințiile Lui.

*Exod 12.35.

38. Egiptenii* s-au bucurat de plecarea lor,

căci îi apucase groaza de ei.

*Exod 12.33.

39. A* întins un nor, ca să-i acopere,
și focul, ca să lumineze noaptea.

*Exod 13.21. Num. 9.12.

40. La* cererea lor, a trimis prepelițe
și i-a săturat cu pâine** din cer.

*Exod 16.12, etc. Ps. 78.18,27. **Ps. 78.24,25.

41. A deschis* stânca, și au curs ape,
care s-au vărsat ca un râu în locurile uscate.

*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 78.15,16. 1 Cor. 10.4.

42. Căci Și-a adus aminte de cuvântul* Lui cel sfânt

și de robul Său Avraam.

*Gen. 15.14.

43. A scos pe poporul Său cu veselie,
pe aleșii Săi în mijlocul strigătelor de bucurie.

44. Le-a* dat pământurile neamurilor,

și au pus stăpânire pe rodul muncii popoarelor,

*Deut. 6.10,11. Ios. 13.7, etc. Ps. 78.55.

45. ca* să păzească poruncile Lui
și să țină legile Lui.
Lăudați pe Domnul! *Deut. 4.1,40; 6.21-25.

PSALMUL 106

106 1. Lăudați pe Domnul!
Lăudați* pe Domnul**, căci
este bun,
căci îndurarea Lui ține în veci!

*1 Cron. 16.34. **Ps. 107.1; 118.1; 136.1.

2. Cine* va putea spune isprăvile
mărețe ale Domnului?

Cine va putea vesti toată lauda Lui?

*Ps. 40.5.

3. Ferice de cei ce păzesc Legea,
de cei ce înfăptuiesc dreptatea* în
orice** vreme! *Ps. 15.2. **Fapt. 24.16. Gal. 6.9.

4. Adu-Ți* aminte de mine, Doamne,
în bunăvoința Ta pentru poporul Tău!

Adu-Ți aminte de mine și dă-i
ajutorul Tău, *Ps. 119.132.

5. ca să văd fericirea aleșilor Tăi,
să mă bucur de bucuria poporului Tău
și să mă laud cu moștenirea Ta!

6. Noi am păcătuit* ca și părinții
noștri,
am săvârșit nelegiuire, am făcut rău.

*Lev. 26.40. 1 Împ. 8.47. Dan. 9.5.

7. Părinții noștri în Egipt n-au luat
aminte la minunile Tale,
nu și-au adus aminte de mulțimea

îndurărilor Tale și* au fost neascultători
la mare, la Marea Roșie. *Exod 14.11,12.

8. Dar El i-a scăpat, din pricina
Numelui* Lui,

ca** să-și arate puterea.

*Ezec. 20.14. **Exod 9.16.

9. A mustrat* Marea Roșie, și ea s-a
uscat;

și i-a trecut** prin adâncuri ca
printr-un pustiu.

*Exod 14.21. Ps. 18.15. Naum 1.4. **Isa. 63.11-14.

10. I-a scăpat* din mâna celui ce-i ura
și i-a izbăvit din mâna vrăjmașului.

*Exod 14.30.

11. Apele* au acoperit pe potrivnicii lor.
N-a rămas unul măcar din ei.

*Exod 14.27,28; 15.5.

12. Atunci* ei au crezut în cuvintele Lui
și au cântat laudele Lui. *Exod 14.31; 15.1.

13. Dar au uitat curând* lucrările Lui
și n-au așteptat împlinirea planurilor
Lui.

*Exod 15.24; 16.2; 17.2. Ps. 78.18.

14. Ci* i-a apucat pofta în pustiu
și au ispitit pe Dumnezeu în pustietate.

*Num. 11.4,33. Ps. 78.18. 1 Cor. 10.6.

15. El* le-a dat ce cereau;
dar a trimis** o molimă printre ei.

*Num. 11.31. Ps. 78.29. **Isa. 10.16.

16. În tabără au fost geloși* pe
Moise

și pe Aaron, sfântul Domnului.

*Num. 16.1, etc.

17. Atunci s-a deschis* pământul și a
înghițit pe Danan,

și s-a închis deasupra cetei lui
Abiram. *Num. 16.31,32. Deut. 11.6.

18. Focul* le-a aprins ceata,
și flacăra a mistuit pe cei răi.

*Num. 16.35,46.

19. Au făcut un* vițel în Horeb.
S-au închinat înaintea unui chip turnat

*Exod 32.4.

20. și au schimbat* Slava lor
pe chipul unui bou care mănâncă

iarbă. *Ier. 2.11. Rom. 1.23.

21. Au uitat* pe Dumnezeu, Mântui-
torul lor,

care făcuse lucruri mari în Egipt,

*Ps. 78.11.

22. minuni în țara* lui Ham,
semne minunate la Marea Roșie.

*Ps. 78.51; 105.23,27.

23. Și* El a vorbit să-i nimicească:
dar Moise, alesul Său, a stat** la mijloc

înaintea Lui,
ca să-L abată de la mânia Lui și să-L

oprească să-i nimicească.

*Exod 32.10,11,32. Deut. 9.19,25; 10.10. Ezec. 20.13.
**Ezec. 13.5; 22.30.

24. Ei au nesocotit țara* desfătărilor;
n-au** crezut în cuvântul Domnului,

*Deut. 8.7. Ier. 3.19. Ezec. 20.6. **Evr. 3.18.

25. ci* au cântat în corturile lor
și n-au ascultat de glasul Lui.

*Num. 14.2,27.

26. Atunci* El a ridicat** mâna
și a jurat că-i va face să cadă în

pustiu, *Num. 14.28, etc.

27. că* le va doborî sămânța printre
neamuri

și-i va împrăștia în mijlocul țărilor.

*Lev. 26.33. Ps. 44.11. Ezec. 20.23.

28. Ei* s-au alipit de Baal-Peor
și au mâncat vite jertfite morților.

*Num. 25.2,3; 31.16. Deut. 4.3; 32.17. Osea 9.10.
Apoc. 2.14.

29. Au mâniat astfel pe Domnul prin
faptele lor,

și o urgie a izbucnit între ei.

30. Dar* Fineas s-a sculat și a făcut
judecată,

*Num. 25.7,8.

și astfel urgia s-a oprit.

31. Lucrul acesta i-a fost socotit ca*
o stare de neprihănire,
din neam în neam, pe vecie.

*Num. 25.11-13.

32. Ei* au mâniat pe Domnul la apele
Meriba;

și** Moise a fost pedepsit din pricina
lor.

*Num. 20.3,13. Ps. 81.7. **Num. 20.12. Deut. 1.37; 3.26.

33. Căci* s-au răzvrătit împotriva
Duhului Lui,

și Moise a vorbit în chip ușuratic cu
buzele.

*Num. 20.10.

34. Ei n-au* nimicit popoarele
pe** care le poruncise Domnul să le
nimicească.

*Judec. 1.21,27-29, etc. **Deut. 7.2,16. Judec. 2.2.

35. Ci* s-au amestecat cu neamurile
și au învățat faptele lor,

*Judec. 2.2; 3.5,6. Isa. 2.6. 1 Cor. 5.6.

36. au* slujit idolilor lor,
care** au fost o cursă pentru ei.

*Judec. 2.12,13,17,19; 3.6,7. **Exod 23.33. Deut. 7.16. Judec. 2.3,14,15.

37. Și-au jertfit* fiii și fiicele la
idoli**,

*2 Împ. 16.3. Isa. 57.5. Ezec. 16.20;
20.26. **Lev. 17.7. Deut. 32.17. 2 Cron. 11.15. 1 Cor. 10.20.

38. au vărsat sânge nevinovat,
sângele fiilor și fiicelor lor,

pe care i-au jertfit idolilor din
Canaan,

și țara* a fost spurcată astfel prin
omorii.

*Num. 35.33.

39. S-au spurcat* prin faptele lor,
s-au desfrănat** prin faptele lor.

*Ezec. 20.18,30,31. **Lev. 17.7. Num. 15.39. Ezec. 20.30.

40. Atunci Domnul S-a aprins* de
mânie împotriva poporului Său

și a urât moștenirea** Lui.

*Judec. 2.14, etc. Ps. 78.59,62. **Deut. 9.29.

41. I-a dat* în mâinile neamurilor,
cei ce îi urau au stăpânit peste ei,

*Judec. 2.14. Neem. 9.27, etc.

42. vrăjmașii lor i-au asuprit,
și au fost smeriți sub puterea lor.

43. El de* mai multe ori i-a izbăvit,
dar ei s-au arătat neascultători în

planurile lor,
și au ajuns nenorociți prin nelegiuirea

lor. *Judec. 2.16. Neem. 9.27, etc.

44. Dar El le-a văzut strâmtorarea,
când le-a auzit* strigătele.

*Judec. 3.9; 4.3; 6.7; 10.10. Neem. 9.27, etc.

45. Și-a* adus aminte de legământul
Său,

și a** avut milă de ei, după bună-
tatea Lui cea mare: *Lev. 26.41,42.

**Judec. 2.18. †Ps. 51.1; 69.16. Isa. 63.7. Plân. 3.32.

46. a* stârnit pentru ei mila
tuturor celor ce îi țineau prinși de

război. *Ezra 9.9. Ier. 42.12.

47. Scapă-ne*, Doamne Dumnezeu
nostru,

și strânge-ne din mijlocul neamurilor,
ca să lăudăm Numele Tău cel sfânt

și să ne fălim cu lauda Ta!

*1 Cron. 16.35,36.

48. Bindecuvântat* să fie Domnul
Dumnezeul lui Israel,

din veșnicie în veșnicie!
Și tot poporul să zică: „Amin!

Lăudați pe Domnul!“ *Ps. 41.13.

CARTEA A CINCEA

PSALMUL 107

107 1. „Lăudați* pe Domnul, căci
este bun**,
căci în veac ține îndurarea Lui!“

*Ps. 106.1; 118.1; 136.1. **Ps. 119.68. Mat. 19.17.

2. Așa să zică cei răscumpărați de
Domnul,

pe* care i-a izbăvit El din** mâna
vrăjmașului, *Ps. 106.10.

**Ps. 106.47. Isa. 43.5,6. Ier. 29.14; 31.8,10. Ezec. 39.27,28.

3. și pe care i-a strâns din toate țările:
de la răsărit și de la apus,

de la miazănoapte și de la mare.

4. Ei pribegeau prin pustiu*, umblau**
pe căi neumbrate,

și nu găseau nici o cetate, unde să
poată locui. *Vers. 40. **Deut. 32.10.

5. Sufereau de foame și de sete;
le tânjea sufletul în ei.

6. Atunci*, în strâmtorarea lor au
strigat către Domnul,

și El i-a izbăvit din necazurile lor;

*Vers. 13,19,28. Ps. 50.15. Osea 5.15.

7. i-a călăuzit pe drumul* cel drept,
ca să ajungă într-o cetate de locuit.

*Ezra 8.21.

8. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul
pentru bunătatea Lui

și pentru minunile Lui față de fiii
oamenilor! *Vers. 15,21,31.

9. Căci El a potolit* setea sufletului
însetat

și a umplut de bunătați sufletul
flămând. *Ps. 34.10. Luca 1.53.

10. Cei ce ședeau* în întuneric și
umbra morții

traiau legați** în ticăloșie și în fiare,

*Luca 1.79. **Iov 36.8.

11. pentru că se* răzvrătiseră împo-
triva cuvintelor lui Dumnezeu,

pentru că nesocotiseră sfatul** Celui
Preaînalt.

*Plân. 3.42. **Ps. 73.24; 119.24. Luca 7.30. Fapt. 20.27.

12. El le-a smerit inima prin sufe-
rință:

au căzut, și nimeni nu i-a* ajutat.

*Ps. 22.11. Isa. 63.5.

13. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,
și El i-a izbăvit din necazurile lor.

*Vers. 6,19,28.

14. I-a scos* din întuneric și de umbra morții
și le-a rupt legăturile.

*Ps. 68,6; 146,7. Fapt. 12,7; etc.; 16,26, etc.

15. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui
și pentru minunile Lui față de fiii oamenilor!

*Vers. 8,21,31.

16. Căci El a sfărâmat* porți din aramă

și a rupt zăvoare din fier.

*Isa. 45,2.

17. Nebunii, prin* purtarea lor vinovată

și prin nelegiuirile lor, ajunseseră nenorociți.

Plân. 3,39.

18. Sufletul* lor se dezgustase de orice hrană,

și erau lângă** porțile morții.

*Iov 33,20. **Iov 33,22. Ps. 9,13; 88,3.

19. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,
și El i-a izbăvit din necazurile lor;

*Vers. 6,13,28.

20. a trimis* cuvântul Său și i-a tămăduit**

și i-a ștefănit de groapă.

*2 Împ. 20,4,5. Ps. 147,15,18. Mat. 8,8. **Ps. 30,2; 103,3.

†Iov 33,28,30. Ps. 30,3; 49,15; 56,13; 103,4.

21. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui

și pentru minunile Lui față de fiii oamenilor!

*Vers. 8,15,31.

22. Să-I* aducă jertfe de mulțumiri
și să** vestească lucrările Lui cu strigăte de bucurie.

*Lev. 7,12.

Ps. 50,14; 116,17. Evr. 13,15. **Ps. 9,11; 73,28; 118,17.

23. Cei ce se coborâseră pe mare în corăbii

și făceau negoț pe apele cele mari,

24. aceia au văzut lucrările Domnului și minunile Lui în mijlocul adâncului.

25. El a zis și* a pus să sufle furtuna, care a ridicat valurile mării.

*Iona 1,4.

26. Se suiau spre ceruri, se coborau în adânc;

sufletul* le era pierdut în fața primejdiei.

*Ps. 22,14; 119,28. Naum 2,10.

27. Apucați de ameteală, se clătinau ca un om beat,

și zadarnică le era toată iscusința.

28. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,

și El i-a izbăvit din necazurile lor.

*Vers. 6,13,19.

29. A oprit* furtuna, a adus liniștea, și valurile s-au potolit.

*Ps. 89,9. Mat. 8,26.

30. Ei s-au bucurat că valurile s-au liniștit,

și Domnul i-a dus în limanul dorit.

31. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui

și pentru minunile Lui față de fiii oamenilor!

*Vers. 8,15,21.

32. Să-L înalțe în* adunarea poporului

și să-L laude în adunarea bătrânilor!

*Ps. 22,22,25; 111,1.

33. El preface* râurile în pustiu,

și izvoarele de apă, în pământ uscat,

*1 Împ. 17,1,7.

34. țara* roditoare în țară sărată,

din pricina răutății locuitorilor ei.

*Gen. 13,10; 14,3; 19,25.

35. Tot El preface* pustiul în iaz,

și pământul uscat, în izvoare de ape.

*Ps. 114,8. Isa. 41,18.

36. Așază acolo pe cei flămânzi,

și ei întemeiază o cetate ca să locuiască în ea;

37. însămânțează ogoare, sădesc vii

și-i culeg roadele.

38. El* îi binecuvântează, și se**

înmulțesc nespuse,

și nu le împuținează vitele.

*Gen. 12,2; 17,16,20. **Exod 1,7.

39. Dacă sunt împuținați* și apăsăți

prin asuprire,

nenorocire și suferință,

*2 Împ. 10,32.

40. El* varsă disprețul peste cei mari

și-i face să pribegască prin pustii

fără drum,

*Iov 12,21,24.

41. dar* ridică pe cel lipsit, izbăvește

pe cel nevoiaș

și înmulțește** familiile ca pe niște turme.

*1 Sam. 2,8. Ps. 113,7,8. **Ps. 78,52.

42. „Oamenii* fără prihană văd lucrul

acesta și se bucură,

și orice nelegiuire** își închide

gura!“

*Iov 22,19. Ps. 52,6;

58,10. **Iov 5,16. Ps. 63,11. Prov. 10,11. Rom. 3,19.

43. Cine* este înțelept să ia seama la aceste lucruri

și să fie cu luare aminte la bunătățile Domnului.

*Ps. 64,9. Ier. 9,12. Osea 14,9.

PSALMUL 108

O cântare. Un psalm al lui David.

108 1. Gata* îmi este inima să cânte, Dumnezeule!

Voi cânta, voi suna din instrumentele mele; aceasta este slava mea!

*Ps. 57,7.

2. Deșteptați-vă*, lăută și harpă!

Mă voi trezi în zori de zi.

*Ps. 57,8-11.

3. Te voi lăuda printre popoare, Doamne,

Te voi cânta printre neamuri.

4. Căci mare este bunătatea Ta și se înalță mai presus de ceruri,

iar credințioșii Ta, până la nori.

5. Înălță-Te* peste ceruri, Dumnezeule,

și fie slava Ta peste tot pământul!

*Ps. 57,5,11.

6. Pentru ca* preaiubiții Tăi să fie izbăviți,

scapă-ne prin dreapta Ta și ascultă-ne!

*Ps. 60,5, etc.

7. Dumnezeu a vorbit în sfințenia Lui:

„Voi birui, voi împărți Sihemul, voi măsura Valea Sucot;

8. al Meu este Galaadul, al Meu, Manase;

Efraim este întăritura capului Meu,

și Iuda*, toiagul Meu de cârmuire;

*Gen. 49,10.

9. Moab este ligheanul în care Mă spăl;

Îmi arunc încălțăminte asupra Edomului;

strig de bucurie asupra țării filistenilor!“

10. Cine* mă va duce în cetatea întărită?

Cine mă va duce la Edom?

*Ps. 60,9.

11. Oare nu Tu, Dumnezeule, care ne-ai lepădat

și care nu vrei să mai ieși, Dumnezeule,

cu ostirile noastre?

12. Dă-ne ajutor în necaz,

căci zadarnic este ajutorul omului.

13. Cu* Dumnezeu vom face mari isprăvi;

El va zdrobi pe vrăjmașii noștri.

*Ps. 60,12.

PSALMUL 109

Cântare mai marele cântăreților.

Un psalm al lui David.

109 1. Dumnezeul laudei mele,

nu* tăcea!

*Ps. 83,1.

2. Căci potrivnicii au deschis împotriva mea o gură rea și înșelătoare,

îmi vorbesc cu o limbă mincinoasă,

3. mă înconjoară cu cuvântări pline de ură

și se războiesc cu mine fără* temeii.

*Ps. 35,7; 69,4. Ioan 15,25.

4. Pe când eu îi iubesc, ei îmi sunt potrivnici;

dar eu alerg la rugăciune.

5. Ei* îmi întorc rău pentru bine,

și ură, pentru dragostea mea.

*Ps. 35,7,12; 38,20.

6. Pe vrăjmașul meu pune-l sub stăpânirea unui om rău,

și un pâraș* să stea la dreapta lui!

*Zah. 3,1.

7. Când va fi judecat, să fie găsit vinovat,

și rugăciunea* lui să treacă drept un păcat!

*Prov. 28,9.

8. Puține să-i fie zilele la număr,

și slujba să i-o ia altul*!

*Fapt. 1,20.

9. Să-i rămână copiii orfani*,

și nevasta sa, văduvă!

*Exod 22,24.

10. Copiii lui să umble fără nici un câpătâi și să cerșească,

să-și caute pâinea departe de locuința lor dărămată!

11. Cel ce l-a împrumutat* să-i pună mâna pe tot ce are,

și străinii să-i jefuiască rodul muncii lui!

*Iov 5,5; 18,9.

12. Nimeni să nu mai țină la el și nimeni să n-aibă milă de orfanii lui!

13. Urmașii lui să fie nimiciți*

și să li se stingă numele** în neamul următor!

*Iov 18,19. Ps. 37,28. **Prov. 10,7.

14. Nelegiuirea* părinților săi să rămână ca aducere aminte înaintea Domnului

și să nu se** șteargă păcatul mamei lui!

*Exod 20,5. **Neem. 4,5. Ier. 18,23.

15. Domnul să-i aibă totdeauna înaintea ochilor,

ca să le șteargă* pomenirea de pe pământ,

*Iov 18,17. Ps. 34,16.

16. pentru că nu și-a adus aminte să facă îndurare,

pentru că a prigonit pe cel nenorocit

și pe cel lipsit,

până acolo încât să omoare pe omul cu inima zdrobită*!

*Ps. 34,18.

17. Îi plăcea* blestemul: să cadă asupra lui!

Nu-i plăcea binecuvântarea: să se depărteze de el!

*Prov. 14,14. Ezech. 35,6.

18. Se îmbracă cu blestemul cum se îmbracă cu haina lui,

îi pătrunde* ca apa înăuntrul lui,

ca untdelemnul, în oase!

*Num. 5,22.

19. De aceea, să-i slujească de veșmânt, ca să se acopere,

de încingătoare, cu care să fie totdeauna încins!

20. Aceasta să fie, din partea Domnului, plata vrăjmașilor mei

și a celor ce vorbesc cu răutate de mine!

21. Iar Tu, Doamne Dumnezeule, lu-

crează pentru mine din pricina Numelui Tău,
căci mare este bunătatea Ta; izbăvește-mă!

22. Sunt nenorocit și lipsit,
și îmi e rănită inima înăuntrul meu.
23. Pier ca* umbra gata să treacă,
sunt izgonit ca o lăcustă. *Ps. 102.11; 144.4.
24. Mi-au slăbit genunchii* de post
și mi s-a sleit trupul de slăbiciune.
*Evr. 12.12.

25. Am ajuns de ocara* lor;
când mă privesc, ei dau** din cap.
*Ps. 22.6,7. **Mat. 27.39.

26. Ajută-mi, Doamne Dumnezeul meu!
Scapă-mă prin bunătatea Ta!
27. Și* să știe că mâna Ta,
că Tu, Doamne, ai făcut lucrul acesta!
*Iov 37.7.

28. Măcar că ei blestemă*, Tu binecuvântează;
măcar că se ridică ei împotriva mea,
vor fi înfrunțați,
iar robul** Tău se va bucura.
*2 Sam. 16.11,12. **Isa. 65.14.

29. Potrivnicii* mei să se îmbrace cu ocara,
să se acopere cu rușinea lor cum se acoperă cu o manta! *Ps. 35.26; 132.18.
30. Voi lăuda foarte mult cu gura mea pe Domnul,
îl* voi mări în mijlocul mulțimii;
*Ps. 35.18; 111.1.

31. căci El* stă la dreapta săracului,
ca să-l izbăvească de cei ce-l osândesc.
*Ps. 16.8; 73.23; 110.5; 121.5.

PSALMUL 110

Un psalm al lui David.

110 1. Domnul* a zis Domnului meu: „Sezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.” –

*Ps. 45.6,7. Mat. 22.44. Marc. 12.36. Luca 20.42. Fapt. 2.34. 1 Cor. 15.25. Evr. 1.13. 1 Pet. 3.22.

2. Domnul va întinde din Sion toiagul de cârmuire al puterii Tale, zicând:
„Stăpânește în mijlocul vrăjmașilor Tăi!”

3. Poporul* Tău este plin de înflăcărare, când îți aduni oștire;
cu** podoabe sfinte, ca din sânul zorilor,
vine tineretul Tău la Tine, ca roua.
*Jude. 5.2. **Ps. 96.9.

4. Domnul a jurat, și nu-l* va părea rău:
„Tu** ești preot în veac,
în felul lui Melhisedec.” –

*Num. 23.19. **Evr. 5.6; 6.20; 7.17,21. Zah. 6.13.

5. Domnul, de la* dreapta Ta,

zdrobește pe împărați în** ziua mâniei Lui.

*Ps. 16.8. **Ps. 2.5,12. Rom. 2.5. Apoc. 11.18.

6. El face dreptate printre neamuri:
totul este plin de trupuri moarte;
El zdrobește* capete pe toată întinderea țării.
*Ps. 68.21. Hab. 3.13.

7. El bea din* pârâu în timpul mersului:
de aceea** își înalță capul.
*Jude. 7.5,6. **Isa. 53.12.

PSALMUL 111

111 1. Lăudați pe Domnul!
Voi lăuda* pe Domnul din toată inima mea,
în tovărășia oamenilor fără prihană și în adunare. *Ps. 35.18; 89.5; 107.32; 109.30; 149.1.

2. Mari* sunt lucrările Domnului,
cercetate** de toți cei ce le iubesc.
*Iov 38-41. Ps. 92.5; 139.14. Apoc. 15.3. **Ps. 143.5.

3. Strălucire și măreție* este lucrarea Lui,
și dreptatea Lui ține în veci.
*Ps. 145.4,5,10.

4. El a lăsat o aducere aminte a minunilor Lui,
Domnul este îndurător și milostiv*.
*Ps. 86.5; 103.8.

5. El a dat hrană* celor ce se tem de El;
El își aduce pururi aminte de legământul Lui.
*Mat. 6.26,33.

6. El a arătat poporului Său puterea lucrărilor Lui,
căci le-a dat moștenirea neamurilor.

7. Lucrările mâinilor Lui sunt credincioșie* și dreptate;
toate poruncile Lui sunt adevărate**,
*Apoc. 15.3. **Ps. 19.7.

8. întărite* pentru veșnicie,
făcute** cu credincioșie și neprihănire.
*Isa. 40.8. Mat. 5.18. **Ps. 19.9. Apoc. 15.3.

9. A trimis poporului Său izbăvirea*,
a așezat legământul Său în veci;
Numele Lui este sfânt** și înfricoșat.
*Mat. 1.21. Luca 1.68. **Luca 1.49.

10. Frica Domnului este începutul* înțelepciunii;
toți cei ce o păzesc au o minte sănătoasă,
și slava Lui ține în veci.
*Deut. 4.6. Iov 28.28. Prov. 1.7; 9.10. Ecl. 12.13.

PSALMUL 112

112 1. Lăudați pe Domnul!
Ferice* de omul care se teme de Domnul
și care** are o mare plăcere pentru poruncile Lui!
*Ps. 128.1. **Ps. 119.16,35,47,70,143.

2. Sămânța lui va fi puternică* pe pământ;

neamul oamenilor fără prihană va fi binecuvântat. *Ps. 25.13; 37.26; 102.28.

3. El are în casă bogăție* și belșug,
și neprihănirea lui dănuiește în veci.
*Mat. 6.33.

4. Celui fără prihană îi răsare o lumină* în întuneric,
El este milostiv, îndurător și drept.
*Iov 11.17. Ps. 97.11.

5. Ce bine-i* merge omului care face milă și împrumută pe altul
și care își rânduiește faptele** după dreptate! *Ps. 37.26. Luca 6.35. **Efes. 5.15. Col. 4.5.

6. Căci el nu se clatină niciodată*;
pomenirea** celui neprihănit ține în veci.
*Ps. 15.5. **Prov. 10.7.

7. El nu se teme de* vești rele,
ci inima** lui este tare, încrezătoare în Domnul.
*Prov. 1.33. **Ps. 57.7. †Ps. 64.10.

8. Inima îi este mângâiată, n-are* nici o teamă,
până ce își vede** împlinită dorința față de potrivnicii lui.
*Prov. 1.33. **Ps. 59.10; 118.7.

9. El este* darnic, dă celor lipsiți;
milostenia** lui ține în veci;
capul* i se înalță cu slavă.
*2 Cor. 9.9. **Deut. 24.13. Vers. 3. †Ps. 75.10.

10. Cel rău* vede lucrul acesta și se mânie,
scrășnește din dinți** și se ț topește.
Poftele†† celor răi rămân neîmplinite.
*Luca 13.28. **Ps. 37.12. †Ps. 58.7,8.

PSALMUL 113

113 1. Lăudați pe Domnul!
Robii Domnului, lăudați*,
lăudați Numele Domnului! *Ps. 135.1.

2. Fie* Numele Domnului binecuvântat
de acum și până în veac! *Dan. 2.20.

3. De la* răsăritul soarelui până la apusul lui,
fie Numele Domnului lădat.
*Isa. 59.19. Mal. 1.11.

4. Domnul este înălțat* mai presus de toate neamurile,
slava Lui este mai presus de** ceruri.
*Ps. 79.9; 99.2. **Ps. 8.1.

5. Cine* este ca Domnul Dumnezeuul nostru
care locuiește atât de sus? *Ps. 89.6.

6. El* își pleacă privirile să vadă
ce se face în ceruri și pe pământ.
*Ps. 11.4; 138.6. Isa. 57.15.

7. El* ridică pe sărac din țărână,

înalță pe cel lipsit din gunoi,

*1 Sam. 2.8. Ps. 107.41.

8. ca să-i* facă să șadă împreună cu cei mari:
cu mai marii poporului Său. *Iov 36.7.
9. El* dă o casă celei ce era stearpă,
face din ea o mamă veselă în mijlocul copiilor ei.

Lăudați pe Domnul!

*1 Sam. 2.5. Ps. 68.6. Isa. 54.1. Gal. 4.27.

PSALMUL 114

114 1. Când a ieșit* Israel din Egipt,
când a plecat casa lui Iacov de la** un popor străin, *Exod 13.3. **Ps. 81.5.

2. Iuda* a ajuns locașul Lui cel sfânt,
și Israel, stăpânirea Lui.
*Exod 6.7; 19.6; 25.8; 29.45,46. Deut. 27.9.

3. Marea* a văzut lucrul acesta, și a fugit,
Iordanul** s-a întors înapoi:

*Exod 14.21. Ps. 77.16. **Ios. 3.13,16.

4. munții* au sărit ca niște berbeci,
și dealurile, ca niște miei.

*Ps. 29.6; 68.16. Hab. 3.6.

5. Ce* ai tu, mare, de fugi,
și tu, Iordanule, de te întorci înapoi?
*Hab. 3.8.

6. Ce aveți, munților, de sălțați ca niște berbeci,
și voi, dealurilor, ca niște miei?

7. Da, cutremură-te, pământule,
înaintea Domnului,
înaintea Dumnezeului lui Iacov,
8. care* prefăce stâncă în iaz,
și cremenea, în izvor de ape.
*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 107.35.

PSALMUL 115

115 1. Nu nouă*, Doamne, nu nouă,
ci Numelui Tău dă slavă
pentru bunătatea Ta, pentru credincioșia Ta!
*Isa. 48.11. Ezech. 36.32.

2. Pentru ce să zică neamurile:
„Unde* este Dumnezeul lor?”
*Ps. 42.3,10; 79.10. Ioel 2.17.

3. Dumnezeul* nostru este în cer,
El face tot ce vrea.

*1 Cron. 16.26. Ps. 135.6. Dan. 4.35.

4. Idoli* lor sunt argint și aur,
făcuți de mâini omeniești.
*Deut. 4.28. Ps. 135.15-17. Ier. 10.3, etc.

5. Au gură, dar nu vorbesc,
au ochi, dar nu văd,

6. au urechi, dar n-aud,
au nas, dar nu miroase,

7. au mâini, dar nu pipăie,
picioare, dar nu merg;

nu scot nici un sunet din gâtjejul lor.
8. Ca ei sunt cei ce-i* fac,
toți cei ce se încred în ei.
*Ps. 135.18. Isa. 44.9-11. Iona 2.8. Hab. 2.18,19.

9. Israele*, încrede-te în Domnul!
El este ajutorul** și scutul lor.
*Ps. 118.2-4; 135.19,20. **Ps. 33.20. Prov. 30.5.

10. Casa lui Aaron, încrede-te în Domnul!
El este ajutorul și scutul lor.

11. Cei ce vă temeți de Domnul, încredeți-vă în Domnul!
El este ajutorul și scutul lor.

12. Domnul Și-aduce aminte de noi:
El va binecuvânta,
va binecuvânta casa lui Israel,
va binecuvânta casa lui Aaron,
13. va* binecuvânta pe cei ce se tem de Domnul,
pe cei mici și pe cei mari. *Ps. 128.1,4.

14. Domnul să vă înmulțească tot mai mult,
pe voi și pe copiii voștri!

15. Fiți binecuvântați* de Domnul,
care** a făcut cerurile și pământul!
*Gen. 14.19. **Gen. 1.1. Ps. 96.5.

16. Cerurile sunt ale Domnului,
dar pământul l-a dat fiilor oamenilor.

17. Nu* morții laudă pe Domnul
și nici vreunul din cei ce se coboară în locul tăcerii, *Ps. 6.5; 88.10-12. Isa. 38.18.

18. ci* noi, noi vom binecuvânta pe Domnul,
de acum și până în veac.
Lăudați pe Domnul! *Ps. 113.2. Dan. 2.20.

PSALMUL 116

116 1. Iubesc* pe Domnul, căci El aude glasul meu, cererile mele. *Ps. 18.1.

2. Da, El Și-a plecat urechea spre mine, de aceea-L voi chema toată viața mea.

3. Mă înfășuraseră legăturile* morții și m-apucaseră sudorile mormântului; eram pradă necazului și durerii. *Ps. 18.4-6.

4. Dar am chemat Numele Domnului și am zis:
„Doamne, mântuiește-mi sufletul.“

5. Domnul este milostiv* și drept**, și Dumnezeuul nostru este plin de îndurare.
*Ps. 103.8. **Ezra 9.15. Neem. 9.8. Ps. 119.137; 145.17.

6. Domnul păzește pe cei fără răutate: eram nenorocit de tot, dar El m-a mântuit.

7. Întoarce-te, suflète, la odihna* ta, căci Domnul** ți-a făcut bine.
*Ier. 6.16. Mat. 11.29. **Ps. 13.6; 119.17.

8. Da*, Tu mi-ai izbăvit sufletul de la moarte,

ochii, din lacrimi,
și picioarele, de cădere. *Ps. 56.13.

9. Voi umbla înaintea Domnului pe* pământul celor vii. *Ps. 27.13.

10. Aveam* dreptate când ziceam:
„Sunt foarte nenorocit!“ *2 Cor. 4.13.

11. În neliniștea mea, ziceam*:
„Orice** om este înșelător.“ *Ps. 31.22. **Rom. 3.4.

12. Cum voi răsplăti Domnului toate binefacerile Lui față de mine?

13. Voi înălța paharul izbăvirilor și voi chema Numele Domnului;

14. îmi voi împlini juruințele* făcute Domnului în fața întregului Său popor.
*Vers. 18. Ps. 22.25. Iona 2.9.

15. Scumpă* este înaintea Domnului moartea celor iubiți de El. *Ps. 72.14.

16. Ascultă-mă, Doamne, căci sunt robul* Tău:
robul Tău, fiul** roabei Tale, și Tu mi-ai desfăcut legăturile.
*Ps. 119.125; 143.12. **Ps. 86.16.

17. Îți voi aduce o jertfă* de mulțumire și voi chema Numele Domnului;
*Lev. 7.12. Ps. 50.14; 107.22.

18. îmi voi împlini juruințele* făcute Domnului în fața întregului Său popor, *Vers. 14.

19. în curțile* Casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime!
Lăudați pe Domnul! *Ps. 96.8; 100.4; 135.2.

PSALMUL 117

117 1. Lăudați* pe Domnul, toate neamurile,
lăudați-L, toate popoarele! *Rom. 15.11.

2. Căci mare este bunătatea Lui față de noi,
și credincioșia* Lui ține în veci.
Lăudați pe Domnul! *Ps. 100.5.

PSALMUL 118

118 1. Lăudați* pe Domnul, căci este bun,
„căci în veac ține îndurarea Lui!“ *1 Cron. 16.8,34. Ps. 106.1; 107.1; 136.1.

2. Să* zică Israel:
„Căci în veac ține îndurarea Lui!“ *Ps. 115.9, etc.

3. Casa lui Aaron să zică:
„Căci în veac ține îndurarea Lui!“

4. Cei ce se tem de Domnul să zică:
„Căci în veac ține îndurarea Lui!“

5. În* mijlocul strămtorării am chemat pe Domnul:

Domnul m-a ascultat și m-a scos la** larg. *Ps. 120.1. **Ps. 18.19.

6. Domnul* este de partea mea, nu mă tem de nimic:
ce pot să-mi facă niște oameni?
*Ps. 27.1; 56.4,11; 146.5. Isa. 51.12. Evr. 13.6.

7. Domnul* este ajutorul meu,
și mă bucur când îmi văd** împlinită dorința față de vrăjmașii mei. *Ps. 54.4. **Ps. 59.10.

8. Mai* bine este să cauți un adăpost în Domnul,
decât să te încrezi în om;
*Ps. 40.4; 62.8,9. Ier. 17.5,7.

9. mai* bine să cauți un adăpost în Domnul,
decât să te încrezi în cei mari. *Ps. 146.3.

10. Toate neamurile mă înconjurau:
în Numele Domnului le tai în bucăți.

11. Mă înconjurau*, m-au împresurat:
dar în Numele Domnului le tai în bucăți. *Ps. 88.17.

12. M-au înconjurat ca* niște albine;
se sting ca** un foc de spini:
în Numele Domnului le tai în bucăți. *Deut. 1.44. **Ecl. 7.6. Naum 1.10.

13. Tu mă împingeai, ca să mă faci să cad,
dar Domnul m-a ajutat.

14. Domnul este tăria* mea și pricina laudelor mele;
El m-a mântuit. *Exod 15.2. Isa. 12.2.

15. Strigăte de biruință și de mântuire se înalță în corturile celor neprihăniți:
dreapta Domnului câștigă biruința!
16. Dreapta* Domnului se înalță;
dreapta Domnului câștigă biruința! *Exod 15.6.

17. Nu* voi muri, ci voi trăi și voi** povesti lucrările Domnului. *Ps. 6.5. Hab. 1.12. **Ps. 73.28.

18. Domnul m-a pedepsit*,
da, dar nu m-a dat pradă morții. *2 Cor. 6.9.

19. Deschideți-mi* porțile neprihănirii,
ca să intru și să laud pe Domnul. *Isa. 26.2.

20. Iată* poarta Domnului:
pe** ea intră cei neprihăniți. *Ps. 24.7. **Isa. 35.8. Apoc. 21.27; 22.14,15.

21. Te laud, pentru că m-ai* ascultat,
pentru că m-ai** mântuit. *Ps. 116.1. **Vers. 14.

22. Piatra* pe care au lepădat-o zidarii

a ajuns să fie pusă în capul unghiului clădirii. *Mat. 21.42.

Marc. 12.10. Luca 20.17. Fapt. 4.11. Efes. 2.20. 1 Pet. 2.4,7.

23. Domnul a făcut lucrul acesta și este o minunăție înaintea ochilor noștri.

24. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul:
să ne bucurăm și să ne veselim în ea!

25. Doamne, ajută!
Doamne, dă izbândă!

26. Binecuvântat* să fie cel ce vine în Numele Domnului!
Vă binecuvântăm din Casa Domnului. *Mat. 21.9; 23.39. Marc. 11.9. Luca 19.38. Zah. 4.7.

27. Domnul este Dumnezeu și ne luminează*.
Legați cu funii vita pentru jertfă și aduceți-o până la coarnele altarului! *Est. 8.16. 1 Pet. 2.9.

28. Tu ești Dumnezeul meu, și eu Te voi lăuda;
Dumnezeule*, Te voi preamări. *Exod 15.2. Isa. 25.1.

29. Lăudați* pe Domnul, căci este bun, căci în veac ține îndurarea Lui! *Vers. 1.

PSALMUL 119

119 1. Ferice de cei fără prihană în calea lor,
care* umblă întotdeauna după Legea Domnului! *Ps. 128.1.

2. Ferice de cei ce păzesc poruncile Lui,
care-L caută din toată inima lor,

3. care* nu săvârșesc nici o nelegiuire,
și umblă în căile Lui! *1 Ioan 3.9; 5.18.

4. Tu ai dat poruncile Tale,
ca să fie păzite cu sfințenie.

5. O, de ar ținti căile mele la păzirea orânduiriilor Tale!

6. Atunci* nu voi roși de rușine la vederea tuturor poruncilor Tale!
*Iov 22.26. 1 Ioan 2.28.

7. Te voi lăuda* cu inimă neprihănită, când voi învăța legile dreptății Tale. *Vers. 171.

8. Vreau să păzesc orânduiriile Tale:
nu mă părasi de tot!

9. Cum își va ține tânărul curată cărarea?

Îndreptându-se după cuvântul Tău.

10. Te* caut din toată inima mea;
nu mă lăsa să mă abat** de la poruncile Tale. *2 Cron. 15.15. **Vers. 21,118.

11. Strâng cuvântul Tău în* inima mea,

ca să nu păcătuiesc împotriva Ta!
*Ps. 37.31. Luca 2.19,51.
 12. Bindecuvântat să fii Tu, Doamne!
 Învăță-mă* orânduiri Tale!
*Vers. 26,33,64,68,108,124,135. Ps. 25.4.
 13. Cu buzele mele vestesc*
 toate hotărârile gurii Tale. *Ps. 34.11.
 14. Când urmez învățăturile Tale, mă
 bucur
 de parc-aș avea toate comorile.
 15. Mă gândesc* adânc la poruncile
 Tale,
 și cărările Tale le am sub ochi.
*Vers. 23,48,78. Ps. 1.2.
 16. Mă desfățez* în orânduiri Tale
 și nu uit cuvântul Tău.
*Vers. 35,47,70,77. Ps. 1.2.
 17. Fă* bine robului Tău, ca să
 trăiesc
 și să păzesc cuvântul Tău! *Ps. 116.7.
 18. Deschide-mi ochii, ca să văd
 lucrurile minunate ale Legii Tale!
 19. Sunt un străin* pe pământ:
 nu-mi ascunde poruncile Tale!
*Gen. 47.9. 1 Cron. 29.15. Ps. 39.12. 2 Cor. 5.6. Evr. 11.13.
 20. Totdeauna mi se topește* sufletul
 de dor după legile Tale.
*Vers. 40,131. Ps. 42.1,2; 63.1; 84.2.
 21. Tu mustri pe cei îngâmfați, pe bles-
 temații aceștia
 care se* rătăcesc de la poruncile Tale.
*Vers. 10,110,118.
 22. Ridică* de peste mine ocara și
 disprețul!
 Căci păzesc învățăturile Tale. *Ps. 39.8.
 23. Să tot stea voievozii și să
 vorbească împotriva mea:
 robul Tău cugetă* adânc la orânduiri
 Tale. *Vers. 15.
 24. Învățăturile* Tale sunt desfătarea
 mea
 și sfătuitoarii mei. *Vers. 77,92.
 25. Sufletul meu este lipit* de
 țărână:
 înviorează-mă**, după făgăduința
 Ta! *Ps. 44.25. **Vers. 40. Ps. 143.11.
 26. Eu îmi istorisesc căile, și Tu mă
 ascuți:
 învăță-mă* orânduiri Tale!
*Vers. 12. Ps. 25.4; 27.11; 86.11.
 27. Fă-mă să pricep calea poruncilor
 Tale,
 și voi* cugeta la lucrurile Tale cele
 minunate. *Ps. 145.5,6.
 28. Îmi plânge sufletul* de durere:
 ridică-mă după cuvântul Tău!
*Ps. 107.26.
 29. Depărtează-mă de calea necredin-
 cioșiei, către Tine,

și dă-mi îndurarea Ta, ca să urmez
 Legea Ta!
 30. Aleg calea adevărului,
 pun legile Tale sub ochii mei.
 31. Mă țin de învățăturile Tale,
 Doamne, nu mă lăsa de rușine!
 32. Alerg pe calea poruncilor Tale,
 căci îmi scoți inima la* larg.
*1 Împ. 4.29. Isa. 60.5. 2 Cor. 6.11.
 33. Învăță-mă*, Doamne, calea orân-
 duirilor Tale,
 ca s-o țin până** la sfârșit!
*Vers. 12. **Vers. 112. Mat. 10.22. Apoc. 2.26.
 34. Dă-mi* pricepere, ca să păzesc
 Legea Ta
 și s-o țin din toată inima mea!
*Vers. 73. Prov. 2.6. Iac. 1.5.
 35. Povățuiește-mă pe cărarea porun-
 cilor Tale,
 căci îmi place* de ea. *Vers. 16.
 36. Pleacă-mi inima spre învățăturile
 Tale,
 și nu spre câștig*!
*Ezech. 33.31. Marc. 7.21,22. Luca 12.15. 1 Tim. 6.10. Evr. 13.5.
 37. Abate-mi* ochii de la vederea**
 lucrurilor deșarte,
 înviorează-mă† în calea Ta!
*Isa. 33.15. **Prov. 23.5. †Vers. 40.
 38. Împlinește-Ți* făgăduința față de
 robul Tău,
 făgăduința făcută pentru cei ce se tem
 de Tine! *2 Sam. 7.25.
 39. Depărtează de la mine ocara de
 care mă tem!
 Căci judecățile Tale sunt pline de
 bunătate.
 40. Iată, doresc* să împlinesc porun-
 cile Tale:
 fă-mă să trăiesc** în neprihănirea
 cerută de Tine!
*Vers. 20. **Vers. 25,37,88,107,149,156,159.
 41. Să vină*, Doamne, îndurarea Ta
 peste mine,
 mântuirea Ta, după făgăduința Ta!
*Vers. 77. Ps. 106.4.
 42. Și atunci voi putea răspunde celui
 ce mă batjocorește,
 căci mă încred în cuvântul Tău.
 43. Nu lua de tot din gura mea
 cuvântul adevărului!
 Căci nădăjduiesc în judecățile Tale.
 44. Voi păzi Legea Ta necurmat,
 totdeauna și pe vecie.
 45. Voi umbla în loc larg,
 căci caut poruncile Tale.
 46. Voi* vorbi despre învățăturile
 Tale înaintea împăraților
 și nu-mi va roși obrazul.
*Ps. 138.1. Mat. 10.18,19. Fapt. 26.1,2.

47. Mă desfățez* în poruncile Tale,
 căci le iubesc. *Vers. 16.
 48. Îmi întind mâinile spre poruncile
 Tale pe care le iubesc
 și vreau să mă gândesc* adânc la
 orânduiri Tale. *Vers. 15.
 49. Adu-Ți aminte de făgăduința dată
 robului Tău,
 în care m-ai făcut să-mi pun*
 nădejdea! *Vers. 74,81,147.
 50. Aceasta este mângâierea* mea în
 necazul meu:
 că făgăduința Ta îmi dă iarăși viață.
*Rom. 15.4.
 51. Niște îngâmfați mi-aruncă batjo-
 curi*,
 totuși eu nu mă abat** de la Legea
 Ta. *Ier. 20.7. **Iov 23.11. Vers. 157. Ps. 44.18.
 52. Mă gândesc la judecățile Tale de
 odinioară, Doamne,
 și mă mângâi.
 53. M-apucă o mânie* aprinsă la
 vederea celor răi,
 care părăsesc Legea Ta. *Ezra 9.3.
 54. Orânduiri Tale sunt prilejul cân-
 țarilor mele,
 în casa pribegiei mele.
 55. Noaptea îmi aduc* aminte de
 Numele Tău, Doamne,
 și păzesc Legea Ta. *Ps. 63.6.
 56. Așa mi se cuvine,
 căci păzesc poruncile Tale.
 57. Partea* mea, Doamne, o spun,
 este să păzesc cuvintele Tale.
*Ps. 16.5. Ier. 10.16. Plân. 3.24.
 58. Te rog din toată inima mea:
 ai milă de mine, după* făgăduința Ta!
*Vers. 41.
 59. Mă gândesc* la căile mele
 și îmi îndrept picioarele spre învă-
 țaturile Tale. *Luca 15.17,18.
 60. Mă grăbesc și nu preget
 să păzesc poruncile Tale.
 61. Cursele celor răi mă înconjoară,
 dar nu uit Legea Ta.
 62. Mă scol la* miezul nopții să Te laud
 pentru judecățile Tale cele drepte.
*Fapt. 16.25.
 63. Sunt prieten cu toți cei ce se tem
 de Tine
 și cu cei ce păzesc poruncile Tale.
 64. Pământul, Doamne, este plin de
 bunătatea* Ta;
 învăță-mă orânduiri Tale! *Ps. 33.5.
 65. Tu faci bine robului Tău,
 Doamne, după făgăduința Ta.
 66. Învăță-mă* să am înțelegere și
 pricepere,
 căci cred în poruncile Tale. *Vers. 12,25.

67. Până* ce am fost smerit, rătă-
 ceam;
 dar acum păzesc cuvântul Tău.
*Vers. 71. Ier. 31.18,19. Evr. 12.11.
 68. Tu ești bun* și binefăcător:
 învăță-mă** orânduiri Tale!
*Ps. 106.1; 107.1. Mat. 19.17. **Vers. 12,25.
 69. Niște îngâmfați urzesc* neadevă-
 ruri împotriva mea;
 dar eu păzesc din toată inima mea
 poruncile Tale. *Iov 13.4. Ps. 109.2.
 70. Inima lor este nesimțitoare* ca
 grăsimea:
 dar eu mă desfățez** în Legea Ta.
*Ps. 17.10. Isa. 6.10. Fapt. 28.27. **Vers. 35.
 71. Este spre* binele meu că m-ai
 smerit,
 ca să învăț orânduiri Tale.
*Vers. 67. Evr. 12.10,11.
 72. Mai* mult prețuiește pentru mine
 legea gurii Tale,
 decât o mie de lucruri de aur și de
 argint. *Vers. 127. Ps. 19.10. Prov. 8.10,11,19.
 73. Mâinile* Tale m-au făcut și
 m-au întocmit;
 dă-mi pricepere**, ca să învăț porun-
 cile Tale!
*Iov 10.8. Ps. 100.3; 138.8; 139.14. **Vers. 34,144.
 74. Cei* ce se tem de Tine mă văd și
 se bucură,
 căci nădăjduiesc în făgăduințele**
 Tale. *Ps. 34.2. **Vers. 49,147.
 75. Știu, Doamne, că judecățile Tale
 sunt drepte:
 din* credincioșie m-ai smerit.
*Evr. 12.10.
 76. Fă ca bunătatea Ta să-mi fie
 mângâierea,
 cum ai făgăduit robului Tău!
 77. Să vină* peste mine îndurările
 Tale, ca să trăiesc,
 căci Legea** Ta este desfătarea mea.
*Vers. 41. **Vers. 24,47,174.
 78. Să fie înfrunțați* îngâmfații care
 mă asupresc fără** teme!
 Căci eu mă gândesc† adânc la po-
 runcile Tale. *Ps. 25.3. **Vers. 86. †Vers. 23.
 79. Să se întorcă la mine cei ce se
 tem de Tine
 și cei ce cunosc învățăturile Tale!
 80. Inima să-mi fie neîmpărțită în
 orânduiri Tale,
 ca să nu fiu dat de rușine!
 81. Îmi tânjește* sufletul după mân-
 tuirea Ta:
 nădăjduiesc în făgăduința** Ta.
*Ps. 73.26; 84.2. **Vers. 74,114.
 82. Mi se topesc* ochii după făgădu-
 ința Ta
 și zic: „Când mă vei mângâia?“
*Vers. 123. Ps. 69.3.

83. Căci am ajuns* ca un burduf pus în fum;
totuși nu uit orânduiri Tale.

*Iov 30.30.

84. Care* este numărul zilelor robului Tău?

Când** vei pedepsi pe cei ce mă prigonesc?

*Ps. 39.4. **Apoc. 6.10.

85. Niște îngâmfați* sapă gropi înaintea mea;
nu lucrează după Legea Ta.

*Ps. 35.7. Prov. 16.27.

86. Toate poruncile Tale nu sunt decât credincioșie;

ei mă prigonesc* fără** temei: ajută-mă!

*Vers. 78. **Ps. 35.19; 38.19.

87. Gata, gata să mă doboare și să mă prăpădească,

dar eu nu părăsesc poruncile Tale.

88. Învieorează-mă* după bunătatea Ta,
ca să păzesc învățăturile gurii Tale!

*Vers. 40.

89. Cuvântul Tău, Doamne,
dăinuiește în* veci, în ceruri.

*Ps. 89.2. Mat. 24.34,35. 1 Pet. 1.25.

90. Credincioșia Ta ține din neam în neam;

Tu ai întemeiat pământul, și el rămâne tare.

91. După legile* Tale stă în picioare totul astăzi,
căci toate lucrurile Îți sunt supuse.

*Ier. 33.25.

92. Dacă n-ar fi fost Legea* Ta desfătarea mea,

aș fi pierit în ticăloșia mea.

*Vers. 24.

93. Niciodată nu voi uita poruncile Tale,

căci prin ele mă învieorezi.

94. Al Tău sunt: mântuiește-mă!

Căci caut poruncile Tale.

95. Niște răi mă așteaptă ca să mă piardă;

dar eu iau aminte la învățăturile Tale.

96. Văd că tot* ce este desăvârșit are margini:

poruncile Tale însă sunt fără margini.

*Mat. 5.18; 24.35.

97. Cât de mult iubesc Legea Ta!

Toată ziua mă gândesc* la ea.

*Ps. 1.2.

98. Poruncile Tale mă fac mai înțelept* decât vrăjmașii mei,

căci totdeauna le am cu mine.

*Deut. 4.6,8.

99. Sunt mai învățat decât toți învățătorii mei,

căci* mă gândesc la învățăturile Tale.

*2 Tim. 3.15.

100. Am mai* multă pricepere decât bătrânii,

căci păzesc poruncile Tale.

*Iov 32.7-9.

101. Îmi țin* piciorul departe de orice drum rău,

ca să păzesc cuvântul Tău.

*Prov. 1.15.

102. Nu mă depărtez de legile Tale,

căci Tu mă înveți.

103. Ce* dulci sunt cuvintele Tale pentru cerul gurii mele!

Mai dulci decât mierea în gura mea!

*Ps. 19.10. Prov. 8.11.

104. Prin poruncile Tale mă fac mai priceput,

de aceea urăsc* orice cale a minciunii.

*Vers. 128.

105. Cuvântul Tău este o candelă* pentru picioarele mele

și o lumină pe cărarea mea.

*Prov. 6.23.

106. Jur* – și mă voi ține de jurământ –

că voi păzi legile Tale cele drepte.

*Neem. 10.29.

107. Sunt foarte amărât:

învieorează-mă*, Doamne, după cuvântul Tău!

*Vers. 88.

108. Primește, Doamne, simțăminte* pe care le spune gura mea

și învață-mă** legile Tale!

*Osea 14.2. Evr. 13.15. **Vers. 12.26.

109. Viața* îmi este necurmat în primejdie,

și totuși nu uit Legea Ta.

*Iov 13.14.

110. Niște răi îmi întind* curse,

dar eu nu** mă rățesc de la poruncile Tale.

*Ps. 140.5; 141.9. **Vers. 10.21.

111. Învățăturile Tale sunt moștenirea* mea de veci,

căci ele** sunt bucuria inimii mele.

*Deut. 33.4. **Vers. 77,92,174.

112. Îmi plec inima să împlinesc orânduiri Tale

totdeauna și până* la sfârșit.

*Vers. 33.

113. Urăsc pe oamenii nehotărâți,

dar iubesc Legea Ta.

114. Tu ești adăpostul* și scutul meu;
eu nădăjduiesc în făgăduința** Ta.

*Ps. 32.7; 91.1. **Vers. 81.

115. Depărtați-vă* de mine, răilor,

ca să păzesc poruncile Dumnezeuului meu!

*Ps. 6.8; 139.19. Mat. 7.23.

116. Sprijină-mă, după făgăduința Ta,

ca să trăiesc,
și nu mă lăsa* de rușine în nădejdea mea!

*Ps. 25.2. Rom. 5.5; 9.33; 10.11.

117. Fii sprijinul meu, ca să fiu scăpat

și să mă veselesc neîncetat de orânduiri Tale!

118. Tu disprețuiești pe toți cei ce se depărtează* de orânduiri Tale,
căci înșelătoria lor este zadarnică.

*Vers. 21.

119. Ca* spuma iei pe toți cei răi de pe pământ:

de aceea eu iubesc învățăturile Tale.

*Ezec. 22.18.

120. Mi se înfioară carnea* de frica Ta și mă tem de judecățile Tale.

*Hab. 3.16.

121. Păzesc Legea și dreptatea:
nu mă lăsa în voia asupritorilor mei!

122. Ia sub ocrotirea* Ta binele robului Tău

și nu mă lăsa apăsător de niște îngâmfați!

*Evr. 7.22.

123. Mi se topesc ochii* după mântuirea Ta

și după făgăduința Ta cea dreaptă.

*Vers. 81,82.

124. Poartă-Te cu robul Tău după bunătatea Ta

și învață-mă* orânduiri Tale!

*Vers. 12.

125. Eu sunt robul* Tău; dă-mi pricepere,

ca să cunosc învățăturile Tale.

*Ps. 116.16.

126. Este vremea ca Domnul să lucreze:

căci ei calcă Legea Ta.

127. De aceea*, eu iubesc poruncile Tale

mai mult decât aurul, da, mai mult decât aurul curat:

*Vers. 72. Ps. 19.10. Prov. 8.11.

128. de aceea găsesc drepte toate poruncile Tale,

și urăsc* orice cale a minciunii.

*Vers. 104.

129. Învățăturile Tale sunt minunate:
de aceea le păzește sufletul meu.

130. Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină,

dă pricepere* celor fără răutate.

*Ps. 19.7. Prov. 1.4.

131. Deschid gura și oftez,
căci sunt* lacom după poruncile Tale.

*Vers. 20.

132. Întoarce-Ți* fața spre mine și ai milă de mine,

după** obiceiul Tău față de cei ce iubesc Numele Tău!

*Ps. 106.4. **2 Tes. 1.6,7.

133. Întărește-mi* pașii în cuvântul Tău

și nu** lăsa nici o nelegiuire să stăpânească peste mine!

*Ps. 17.5. **Ps. 19.13. Rom. 6.12.

134. Izbăvește-mă de* asuprirea oamenilor,

ca să păzesc poruncile Tale!

*Luca 1.74.

135. Fă să strălucească fața* Ta peste robul Tău

și învață-mă** orânduiri Tale!

*Ps. 4.6. **Vers. 12,26.

136. Ochii îmi varsă șiroaie* de apă,
pentru că Legea Ta nu este păzită.

*Ier. 9.1; 14.17. Ezec. 9.4.

137. Tu ești drept*, Doamne,
și judecățile Tale sunt fără prihană.

*Ezra 9.15. Neem. 9.33. Ier. 12.1. Dan. 9.7.

138. Tu Îți întemeiezi învățăturile* pe dreptate

și pe cea mai mare credincioșie.

*Ps. 19.7-9.

139. Râvna* mea mă mănâncă,
pentru că potrivnicii mei uită cuvintele Tale.

*Ps. 69.9. Ioan 2.17.

140. Cuvântul Tău este cu totul încercat*,

și robul Tău îl iubește.

*Ps. 12.6; 18.30; 19.8. Prov. 30.5

141. Sunt mic și disprețuit,
dar nu uit poruncile Tale.

142. Dreptatea Ta este o dreptate veșnică,

și Legea Ta este adevărul*.

*Vers. 151. Ps. 19.9. Ioan 17.17.

143. Necazul și strâmtorarea mă ajung,
dar poruncile Tale sunt desfătarea* mea.

*Vers. 77.

144. Învățăturile Tale sunt drepte pe vecie:

dă-mi pricepere*, ca să trăiesc!

*Vers. 34,73,169.

145. Te chem din toată inima mea:
ascultă-mă, Doamne,

ca să păzesc orânduiri Tale.

146. Te chem: mântuiește-mă,
ca să păzesc învățăturile Tale!

147. O iau înaintea* zorilor și strig;
nădăjduiesc** în făgăduințele Tale.

*Ps. 5.3; 88.13; 130.6. **Vers. 74.

148. O iau înaintea* străjilor de noapte și deschid ochii,

ca să mă gândesc adânc la cuvântul Tău.

*Ps. 63.1,6.

149. Ascultă-mi glasul, după bunătatea Ta:

învieorează-mă*, Doamne, după judecata Ta!

*Vers. 40,154.

150. Se apropie cei ce urmăresc mișelia

și se depărtează de Legea Ta.

151. Dar Tu ești aproape*, Doamne,
și** toate poruncile Tale sunt adevărul.

*Ps. 145.18. **Vers. 142.

152. De multă vreme știu din învățaturile Tale
că le-ai așezat pentru* totdeauna.

*Luca 21.33.

153. Vezi-mi* ticăloșia și izbăvește-mă,

căci nu uit Legea Ta.

*Plân. 5.1.

154. Apără-mi* pricina și răscumpără-mă,

înviează-mă** după făgăduința Ta.

*1 Sam. 24.15. Ps. 35.1. Mica 7.9. **Vers. 40.

155. Mântuirea este departe* de cei răi,

căci ei nu caută orânduirile Tale.

*Iov 5.4.

156. Mari sunt îndurările Tale, Doamne!
Înviează-mă* după judecățile Tale!

*Vers. 149.

157. Mulți sunt prigonitorii și potrivnicii mei,

dar nu* mă depărtez de învățăturile Tale.

*Vers. 51. Ps. 44.18.

158. Văd cu scârbă* pe cei necredincioși Ție,

care nu păzesc cuvântul Tău.

*Vers. 136. Ezech. 9.4.

159. Vezi cât de mult iubesc eu poruncile Tale:

înviează-mă*, Doamne, după bună-tatea Ta!

*Vers. 88.

160. Temelia cuvântului Tău este adevărul,

și toate legile Tale cele drepte sunt veșnice.

161. Niște* voievozi mă prigonesc fără temeii,

dar inima mea nu tremură decât de cuvintele Tale.

*1 Sam. 24.11,14; 26.18. Vers. 23.

162. Mă bucur de cuvântul Tău ca cel ce găsește o mare pradă.

163. Urăsc și nu pot suferi minciuna, dar iubesc Legea Ta.

164. De șapte ori pe zi Te laud, din pricina legilor Tale celor drepte.

165. Multă* pace au cei ce iubesc Legea Ta

și nu li se întâmplă nici o nenorocire.

*Prov. 3.2. Isa. 32.17.

166. Eu nădăjduiesc* în mântuirea Ta, Doamne,

și împlinesc poruncile Tale.

*Gen. 49.18. Vers. 174.

167. Sufletul meu ține învățăturile Tale, și le iubesc mult de tot!

168. Păzesc poruncile și învățăturile Tale,

căci* toate căile mele sunt înaintea Ta.

*Prov. 5.21.

169. Să ajungă strigătul meu până la Tine, Doamne!

Dă-mi pricepere*, după făgăduința Ta.

*Vers. 144.

170. Să ajungă cererea mea până la Tine!

Izbăvește-mă, după făgăduința Ta!

171. Buzele* mele să vestească lauda Ta, căci Tu mă înveți orânduirile Tale!

*Vers. 7.

172. Să cânte limba mea cuvântul Tău,

căci toate poruncile Tale sunt drepte!

173. Mâna Ta să-mi fie într-ajutor,

căci am* ales poruncile Tale.

*Ios. 24.22. Prov. 1.29. Luca 10.42.

174. Suspin* după mântuirea Ta, Doamne,

și Legea** Ta este desfătarea mea.

*Vers. 166. **Vers. 16.24,47,77,111.

175. Să-mi trăiască sufletul și să Te laude,

și judecățile Tale să mă sprijine!

176. Rătăcesc* ca o oaie pierdută: caută pe robul Tău,

căci nu uit poruncile Tale.

*Isa. 53.6. Luca 15.4, etc. 1 Pet. 2.25.

PSALMUL 120 *O cântare a treptelor.*

120 1. Către Domnul strig în strâmtorarea* mea,

și El m-ascultă.

*Ps. 118.5. Iona 2.2.

2. Doamne, scapă-mi sufletul de buza mincinoasă,

de limba înșelătoare!

3. Ce-ți dă El ție, ce-ți aduce El ție, limbă înșelătoare?

4. Săgeți ascuțite de războinic cu cărbuni aprinși de ienupăr.

5. Vai de mine că locuiesc la Meșec*, că** locuiesc în corturile Chedarului!

*Gen. 10.2.

Ezech. 27.13. **Gen. 25.13. 1 Sam. 25.1. Ier. 49.28,29.

6. Destul mi-a locuit sufletul lângă cei ce urăsc pacea.

7. Eu sunt pentru pace; dar de îndată ce vorbesc eu, ei sunt pentru război.

PSALMUL 121 *O cântare a treptelor.*

121 1. Îmi ridic ochii spre munți... De unde-mi va veni ajutorul?

2. Ajutorul* îmi vine de la Domnul, care a făcut cerurile și pământul.

*Ps. 124.8.

3. Da, El nu* va îngădui să ți se clatine piciorul;

Cel ce te păzește nu** va dormita.

*1 Sam. 2.9. Prov. 3.23,26. **Ps. 127.1. Isa. 27.3.

4. Iată că nu dormitează, nici nu doarme Cel ce păzește pe Israel.

5. Domnul este păzitorul tău, Domnul este umbra* ta pe mâna ta

cea** dreptă.

*Isa. 25.4. **Ps. 16.8; 109.31.

6. De aceea nu te va bate soarele* ziua, nici luna noaptea.

*Ps. 91.5. Isa. 49.10. Apoc. 7.16.

7. Domnul te va păzi* de orice rău, îți va păzi sufletul.

*Ps. 41.2; 97.10; 145.20.

8. Domnul te va păzi* la plecare și la venire,

de acum și până în veac.

*Deut. 28.6. Prov. 2.8; 3.6.

PSALMUL 122 *O cântare a treptelor. Un psalm al lui David.*

122 1. Mă bucur când mi se zice „Haidem* la Casa Domnului!”

*Isa. 2.3. Zah. 8.21.

2. Picioarele mi se opresc în porțile tale, Ierusalime!

3. Ierusalime, tu ești zidit ca o cetate făcută* dintr-o bucată!

*2 Sam. 5.9.

4. Acolo* se suie semințiile, semințiile Domnului,

după legea** lui Israel, ca să laude Numele Domnului.

*Exod 23.17. Deut. 16.16. **Exod 16.34.

5. Căci* acolo sunt scaunele de domnie pentru judecată,

scaunele de domnie ale casei lui David.

*Deut. 17.8. 2 Cron. 19.8.

6. Rugați-vă* pentru pacea Ierusalimului!

Cei ce te iubesc să se bucure de odihnă.

*Ps. 51.18.

7. Pacea să fie între zidurile tale, și liniștea, în casele tale domnești!

8. Din pricina fraților și prietenilor mei, doresc pacea în sânul tău.

9. Din pricina Casei Domnului Dumnezeuzeului nostru,

fac urări pentru fericirea* ta.

*Neem. 2.10.

PSALMUL 123 *O cântare a treptelor.*

123 1. La Tine îmi* ridic ochii, la Tine care locuiești** în ceruri.

*Ps. 121.1; 141.8. **Ps. 2.4; 11.4; 115.3.

2. Cum se uită ochii robilor la mâna stăpânilor lor,

și ochii roabei, la mâna stăpânei ei, așa se uită ochii noștri la Domnul

Dumnezeul nostru până va avea milă de noi.

3. Ai milă de noi, Doamne, ai milă de noi,

căci suntem sătui de dispreț;

4. ne este sătul sufletul de batjocurile celor îngâmfați,

de disprețul celor trufași.

PSALMUL 124 *O cântare a treptelor. Un psalm al lui David.*

124 1. De n-ar fi fost Domnul de partea noastră –

să spună* Israel acum! –

*Ps. 129.1.

2. de n-ar fi fost Domnul de partea noastră

când s-au ridicat oamenii împotriva noastră,

3. ne-ar* fi înghițit de vii, când li s-a aprins mânia împotriva noastră;

*Ps. 56.1,2; 57.3. Prov. 1.12.

4. ne-ar fi înecat apele, ar fi trecut râurile peste sufletul nostru;

5. ar fi trecut peste sufletul nostru valurile năprasnice.

6. Binecuvântat să fie Domnul, care nu ne-a dat pradă dinților lor!

7. Sufletul ne-a scăpat ca* pasărea din lațul păsărarului;

lațul s-a rupt, și noi am scăpat.

*Ps. 91.3. Prov. 6.5.

8. Ajutorul* nostru este în Numele Domnului,

care** a făcut cerurile și pământul.

*Ps. 121.2. **Gen. 1.1. Ps. 134.3.

PSALMUL 125 *O cântare a treptelor.*

125 1. Cei ce se încred în Domnul sunt ca muntele Sionului care nu se clatină, ci stă întărit pe vecie.

2. Cum este înconjurat Ierusalimul de munți,

asa înconjoară Domnul pe poporul Său, de acum și până în veac.

3. Căci toiagul* de cârmuire al răutății nu va rămâne pe moștenirea celor neprihăniți,

pentru ca cei neprihăniți să nu întindă mâinile spre neleguire.

*Prov. 22.8. Isa. 14.5.

4. Doamne, varsă-Ți binefacerile peste cei buni

și peste cei cu inima fără prihană!

5. Dar pe cei ce apucă pe căi* lăaturalnice,

să-i nimicească Domnul împreună cu cei ce fac rău!

Pacea** să fie peste Israel!

*Prov. 2.15. **Ps. 128.6. Gal. 6.16.

PSALMUL 126*O cântare a treptelor.*

126 1. Când a adus Domnul înapoi pe prinșii de război ai Sionului, parcă* visam. *Fapt. 12.9.

2. Atunci gura* ne era plină de strigăte de bucurie, și limba, de cântări de veselie.

Atunci se spunea printre neamuri: „Domnul a făcut mari lucruri pentru ei!” *Iov 8.21.

3. Da, Domnul a făcut mari lucruri pentru noi,

și de aceea suntem plini de bucurie.

4. Doamne, adu înapoi pe prinșii noștri de război,

ca pe niște râuri în partea de miazăzi!

5. Cei* ce seamănă cu lacrimi vor secera cu cântări de veselie. *Ier. 31.9, etc.

6. Cel ce umblă plângând, când aruncă sămânța, se întoarce cu veselie când își strânge snopii.

PSALMUL 127*O cântare a treptelor.**Un psalm al lui Solomon.*

127 1. Dacă nu zidește Domnul o casă,

degeaba lucrează cei ce o zidesc;

dacă nu* păzește Domnul o cetate, degeaba veghează cel ce o păzește. *Ps. 121.3-5.

2. Degeaba vă sculați de dimineață și vă culcați târziu,

ca să mâncați* o pâine câștigată cu durere;

căci preaiubiților Lui El le dă pâine ca în somn. *Gen. 3.17,19.

3. Iată, fiii* sunt o moștenire de la Domnul,

rodul** pântecelui este o răsplătă dată de El. *Gen. 33.5; 48.4. Ios. 24.3,4. **Deut. 28.4.

4. Ca săgețile în mâna unui războinic așa sunt fiii făcuți la tinerețe.

5. Ferice de omul care își umple tolba de săgeți cu ei!

Căci ei* nu vor rămâne de rușine când vor vorbi cu vrăjmașii lor la poartă. *Iov 5.4. Prov. 27.11.

PSALMUL 128*O cântare a treptelor.*

128 1. Ferice de* oricine se teme de Domnul

și umblă pe căile Lui! *Ps. 112.1; 115.13; 119.1.

2. Căci* atunci te bucuri de lucrul mâinilor tale,

ești fericit și-ți merge bine. *Isa. 3.10.

3. Nevasta ta este ca* o viță roditoare înăuntrul casei tale;

copiii tăi stau ca** niște lăstari de măslin împrejurul mesei tale. *Ezec. 19.10. **Ps. 52.8; 144.12.

4. Așa este binecuvântat omul care se teme de Domnul.

5. Să te binecuvânteze* Domnul din Sion, să vezi fericirea Ierusalimului, în toate zilele vieții tale, *Ps. 134.3.

6. Și să vezi* pe copiii copiilor tăi! Pacea** să fie peste Israel! *Gen. 50.23. **Iov 42.16. Ps. 125.5.

PSALMUL 129*O cântare a treptelor.*

129 1. Destul m-au asuprit din tinerețe* –

s-o spună** Israel! – *Ezec. 23.3. Osea 2.15; 11.1. **Ps. 124.1.

2. destul m-au asuprit din tinerețe, dar nu m-au biruit.

3. Plugarii au arat pe spinarea mea, au tras brazde lungi pe ea.

4. Domnul este drept: El a tăiat funiile celor răi.

5. Să se umple de rușine și să dea înapoi

toți cei ce urăsc Sionul!

6. Să fie ca iarba* de pe acoperișuri, care se usucă înainte de a fi smulsă! *Ps. 37.2.

7. Secerătorul nu-și umple mâna cu ea, cel ce leagă snopii nu-și încarcă brațul cu ea,

8. și trecătorii nu zic: „Binecuvântarea* Domnului să fie peste voi!”

„Vă binecuvântăm în Numele Domnului!” *Rut 2.4. Ps. 118.26.

PSALMUL 130*O cântare a treptelor.*

130 1. Din fundul* adâncului, Te chem, Doamne! *Plân. 3.55. Iona 2.2.

2. Doamne, ascultă-mi glasul! Să ia aminte urechile Tale

la glasul cererilor mele!

3. Dacă* ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor,

cine ar putea sta în picioare, Doamne? *Ps. 143.2. Rom. 3.20,23,24.

4. Dar la Tine este iertare*, ca să fii de temut**.

*Exod 34.7. **1 Împ. 8.40. Ps. 2.11. Ier. 33.8,9.

5. Eu nădăjduiesc* în Domnul, sufletul meu nădăjduiește,

și aștept** făgăduința Lui. *Ps. 27.14; 33.20; 40.1. Isa. 8.17; 26.8; 30.18. **Ps. 119.81.

6. Sufletul* meu așteaptă pe Domnul

mai mult decât așteaptă străjerii dimineța,

da, mai mult decât așteaptă străjerii dimineța. *Ps. 63.6; 119.147.

7. Israele, pune-ți nădejdea* în Domnul, căci la** Domnul este îndurarea și la El este belșug de răscumpărare!

*Ps. 131.3. **Ps. 86.5,15. Isa. 55.7.

8. El* va răscumpăra pe Israel din toate nelegiuirile lui.

*Ps. 103.3,4. Mat. 1.21.

PSALMUL 131*O cântare a treptelor.**Un psalm al lui David.*

131 1. Doamne, eu n-am o inimă îngâmfată, nici priviri trufașe,

nu mă îndeletnicesc cu lucruri prea mari și* prea înalte pentru mine. *Rom. 12.16.

2. Dimpotrivă, sufletul îmi este liniștit și potolit

ca* un copil înțărcat care stă lângă mama sa;

da, sufletul meu este ca un copil înțărcat. *Mat. 18.3. 1 Cor. 14.20.

3. Pune-ți nădejdea* în Domnul, Israele,

de acum și până în veac! *Ps. 130.7.

PSALMUL 132*O cântare a treptelor.*

132 1. Doamne, adu-Ți aminte de David

și de toate necazurile lui!

2. Adu-Ți aminte cum a jurat el Domnului

și a făcut* următoarea juruință Puternicului** lui Iacov: *Ps. 65.1. **Gen. 49.24.

3. „Nu voi intra în cortul în care locuiesc,

nu mă voi sui în patul în care mă odihnesc,

4. nu* voi da somn ochilor mei, nici ațipire pleoapelor mele, *Prov. 6.4.

5. până nu voi găsi* un loc pentru Domnul,

o locuință pentru Puternicul lui Iacov.” – *Fapt. 7.46.

6. Iată, am auzit vorbindu-se despre el la* Efrata,

l-am găsit** în† ogorul Iaar... *1 Sam. 17.12. **1 Sam. 7.1. †1 Cron. 13.5.

7. „Haidem la locuința Lui, să* ne închinăm înaintea așternutului picioarelor Lui!...” *Ps. 5.7; 99.5.

8. Scoală-Te*, Doamne, vino la locul Tău de odihnă,

Tu și chivotul** măreției Tale! *Num. 10.35. 2 Cron. 6.41,42. **Ps. 78.61.

9. Preoții Tăi să se îmbrace* în neprihănire,

și credincioșii Tăi să scoată strigăte de bucurie! *Iov 29.14. Vers. 16. Isa. 61.10.

10. Pentru robul Tău David, nu lepăda pe unsul Tău!” –

11. Domnul* a jurat lui David adevărul

și nu Se va întoarce de la ce a jurat: „Voi pune pe scaunul tău de domnie un fiu din** trupul tău. *Ps. 89.3,4,33, etc.; 110.4. **2 Sam. 7.12. 2 Cron. 6.16. Luca 1.69. Fapt. 2.30.

12. Dacă fiii tăi vor păzi legământul Meu

și învățăturile Mele pe care li le voi da, vor ședea și fiii lor în veci pe scaunul tău de domnie.” –

13. Da*, Domnul a ales Sionul, l-a dorit ca locuință a Lui și a zis: *Ps. 48.1,2.

14. „Acesta* este locul Meu de odihnă pe vecie;

voi locui în el, căci l-am dorit. *Ps. 68.16.

15. Îi voi* binecuvânta din belșug hrana, voi sătura cu pâine pe săracii lui. *Ps. 147.14.

16. Voi îmbrăca în* mântuire pe preoții lui,

și** credincioșii lui vor scoate strigăte de bucurie. *2 Cron. 6.41. Vers. 9. Ps. 149.4. **Osea 11.12.

17. Acolo* voi înălța puterea lui David,

voi pregăti** o candelă unsului Meu, *Ezec. 29.21. Luca 1.69. **1 Împ. 4.36; 15.4. 2 Cron. 21.7.

18. voi îmbrăca* cu rușine pe vrăjmașii lui,

și peste el va străluci cununa lui.” *Ps. 35.26; 109.29.

PSALMUL 133*O cântare a treptelor.**Un psalm al lui David.*

133 1. Iată, ce plăcut și ce dulce este să locuiască frații* împreună! *Gen. 13.8. Ebr. 13.1.

2. Este ca untdelemnul* de preț, care, turnat pe capul lui,

se coboară pe barbă,

pe barba lui Aaron,

se coboară pe marginea veșmintelor lui. *Exod 30.25,30.

3. Este ca roua Hermonului* care se coboară pe munții Sionului,

căci acolo** dă Domnul binecuvântarea,

viața, pentru veșnicie. *Deut. 4.48. **Lev. 25.21. Deut. 28.8. Ps. 42.8.

PSALMUL 134

O cântare a treptelor.

134 1. Iată, binecuvântați pe Domnul, toți* robii Domnului, care** stați noaptea în Casa Domnului! *Ps. 135.1,2. **1 Cron. 9.33.
2. Ridicați-vă* mâinile spre Sfântul Locaș și binecuvântați pe Domnul! *1 Tim. 2.8.
3. Domnul să te binecuvânteze din* Sion, El, care** a făcut cerurile și pământul! *Ps. 124.8. **Ps. 128.5; 135.21.

PSALMUL 135

135 1. Lăudați pe Domnul! Lăudați Numele Domnului, lăudați-L*, robi ai Domnului, *Ps. 113.1; 134.1.
2. care* stați în Casa Domnului, în curțile** Casei Dumnezeului nostru! *Luca 2.37. **Ps. 92.13; 96.8; 116.19.
3. Lăudați pe Domnul, căci Domnul este bun*; cântați Numele Lui, căci** este binevoitor. *Ps. 119.68. **Ps. 147.1.
4. Căci Domnul Și-a ales pe Iacov*, pe Israel, ca să fie al Lui. *Exod 19.5. Deut. 7.6,7; 10.15.
5. Știu că Domnul este mare* și că Domnul nostru este mai presus de toți dumnezeii. *Ps. 95.3; 97.9.
6. Domnul face tot* ce vrea în ceruri și pe pământ, în mări și în toate adâncurile. *Ps. 115.3.
7. El* ridică norii de la marginile pământului, dă** naștere la fulgere și ploaie și scoate vântul din cămarile* lui. *Ier. 10.13; 51.16. **Iov 28.25,26; 38.24, etc. Zah. 10.1. †Iov 38.22.
8. El* a lovit pe întâii născuți ai Egiptului, de la oameni până la dobitoace. *Exod 12.12,29. Ps. 78.51; 136.10.
9. A trimis* semne și minuni în mijlocul tău, Egiptule: împotriva** lui faraon și împotriva tuturor slujitorilor lui. *Exod 7-10,14. **Ps. 136.15.
10. A* lovit multe neamuri și a ucis împărați puternici: *Num. 21.24-26,34,35. Ps. 136.17, etc.
11. pe Sihon, împăratul amoriților, pe Og, împăratul Basanului, și pe toți împărații* Canaanului; *Ios. 12.7.
12. și* le-a dat țara de moștenire, de moștenire poporului Său, Israel. *Ps. 78.55; 136.21,22.

13. Doamne, Numele* Tău rămâne pe vecie;
Doamne, pomenirea Ta ține din neam în neam, *Exod 3.15. Ps. 102.12.
14. căci* Domnul va judeca pe poporul Său, și va avea milă de robii Săi. *Deut. 32.36.
15. Idoli* neamurilor sunt argint și aur, lucrare făcută de mâinile oamenilor. *Ps. 115.4-8.

16. Au gură, și nu vorbesc, au ochi, și nu văd,
17. au urechi, și totuși n-aud, da, n-au suflare în gură.
18. Ca ei sunt cei ce-i fac, toți cei ce se încred în ei.
19. Casa lui Israel, binecuvântați* pe Domnul!
Casa lui Aaron, binecuvântați pe Domnul! *Ps. 115.9, etc.
20. Casa lui Levi, binecuvântați pe Domnul!
Cei ce vă temeți de Domnul, binecuvântați pe Domnul!
21. Domnul să fie binecuvântat din* Sion, El, care locuiește în Ierusalim! Lăudați pe Domnul! *Ps. 134.3.

PSALMUL 136

136 1. Lăudați* pe Domnul, căci este bun, căci** în veac ține îndurarea Lui! *Ps. 106.1; 107.1; 118.1. **1 Cron. 16.34,41. 2 Cron. 20.21.
2. Lăudați pe Dumnezeul* dumnezeilor, căci în veac ține îndurarea Lui! *Deut. 10.17.
3. Lăudați pe Domnul domnilor, căci în veac ține îndurarea Lui!
4. Pe Cel ce* singur face minuni mari, căci în veac ține îndurarea Lui! *Ps. 72.18.
5. Pe Cel* ce a făcut cerurile cu pricepere, căci în veac ține îndurarea Lui! *Gen. 1.1. Prov. 3.19. Ier. 51.15.
6. Pe Cel* ce a întins pământul pe ape, căci în veac ține îndurarea Lui! *Gen. 1.9. Ps. 24.2. Ier. 10.12.
7. Pe Cel* ce a făcut luminători mari, căci în veac ține îndurarea Lui! *Gen. 1.14.
8. Soarele*, ca să stăpânească ziua, căci în veac ține îndurarea Lui! *Gen. 1.16.
9. Luna și stelele, ca să stăpânească noaptea,

PSALMUL 137

căci în veac ține îndurarea Lui!
10. Pe Cel* ce a lovit pe egipteni în întâii lor născuți, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 12.29. Ps. 135.8.
11. Și* a scos pe Israel din mijlocul lor, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 12.51; 13.3,17.
12. Cu* mână tare și cu braț întins, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 6.6.
13. Pe Cel* ce a tăiat în două Marea Roșie, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 14.21,22. Ps. 78.13.
14. Care a trecut pe Israel prin mijlocul ei, căci în veac ține îndurarea Lui!
15. Și* a aruncat pe faraon și oștirea lui în Marea Roșie, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 14.27. Ps. 135.9.
16. Pe Cel* ce a călăuzit pe poporul Său în pustiu, căci în veac ține îndurarea Lui! *Exod 13.18; 15.22. Deut. 8.15.
17. Pe Cel* ce a lovit împărați mari, căci în veac ține îndurarea Lui! *Ps. 135.10,11.
18. Pe Cel* ce a ucis împărați puternici, căci în veac ține îndurarea Lui! *Deut. 29.7.
19. Pe Sihon*, împăratul amoriților, căci în veac ține îndurarea Lui! *Num. 21.21.
20. Și pe Og*, împăratul Basanului, căci în veac ține îndurarea Lui! *Num. 21.33.
21. Și* le-a dat țara de moștenire, căci în veac ține îndurarea Lui! *Ios. 12.1, etc. Ps. 135.12.
22. De moștenire robului Său Israel, căci în veac ține îndurarea Lui!
23. Pe Cel ce Și-a adus* aminte de noi când eram smeriți, căci în veac ține îndurarea Lui! *Gen. 8.1. Deut. 32.36. Ps. 113.7.
24. Și ne-a izbăvit de asupritorii noștri, căci în veac ține îndurarea Lui!
25. Pe Cel* ce dă hrană oricărei făpturi, căci în veac ține îndurarea Lui! *Ps. 104.27; 145.15; 147.9.
26. Lăudați pe Dumnezeul cerurilor, căci în veac ține îndurarea Lui!

137 1. Pe malurile râurilor Babilonului ședeam jos și plângeam, când ne aduceam aminte de Sion.
2. În sălcile din ținutul acela ne atârnam harpele.
3. Căci acolo, biruatorii noștri ne cereau cântări, și asupritorii* noștri ne cereau bucurie, zicând:
„Cântați-ne câteva din cântările Sionului!” — *Ps. 79.1.
4. Cum să cântăm noi cântările Domnului pe un pământ străin?
5. Dacă te voi uita, Ierusalime, să-și uite dreapta mea destoinicia ei!
6. Să mi se lipească limba* de cerul gurii, dacă nu-mi voi aduce aminte de tine, dacă nu voi face din Ierusalim culmea bucuriei mele! *Ezec. 3.26.
7. Adu-Ți aminte, Doamne, de copiii* Edomului, care, în ziua nenorocirii Ierusalimului, ziceau: „Radeți-l, radeți-l din temelii!”
*Ier. 49.7, etc. Plân. 4.22. Ezech. 25.12. Obad. 10, etc.
8. Ah! fîica Babilonului, sortită pustiirii*, feric de cine-ți** va întoarce la fel răul pe care ni l-ai făcut! *Isa. 13.1,6, etc.; 47.1. Ier. 25.12; 50.2. **Ier. 50.15,29. Apoc. 18.6.
9. Feric de cine va apuca pe pruncii tăi și-i va zdrobi* de stâncă! *Isa. 13.16.

PSALMUL 138

Un psalm al lui David.

138 1. Te laud din toată inima, cânt laudele Tale înaintea dumnezeilor. *Ps. 119.46.
2. Mă* închin în** Templul Tău cel sfânt și laud Numele Tău, pentru bunătatea și credincioșia Ta, căci Ți s-a mărit* faima prin împlinirea făgăduințelor Tale. *Ps. 28.2. **1 Împ. 8.29,30. Ps. 5.7. †Isa. 42.21.
3. În ziua când Te-am chemat, m-ai ascultat, m-ai îmbărbătat și mi-ai întărit sufletul.
4. Toți* împărații pământului Te vor lauda, Doamne, când vor auzi cuvintele gurii Tale; *Ps. 102.15,22.
5. ei vor lauda căile Domnului, căci mare este slava Domnului!

6. Domnul este* înălțat: totuși vede** pe cei smeriți și cunoaște de departe pe cei îngâmfați.

*Ps. 113.5,6. Isa. 57.15. **Prov. 3.34. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.

7. Când* umblu în mijlocul strămtorării, Tu mă înviorezi, Îți întinzi mâna spre mânia vrăjmașilor mei,

și dreapta Ta mă mântuiește. *Ps. 23.3,4. 8. Domnul* va sfârși ce a început pentru mine.

Doamne, bunătața Ta ține în veci: nu** părăsi lucrările mâinilor Tale.

*Ps. 57.2. Filip. 1.6. **Iov 10.3,8; 14.15.

PSALMUL 139

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

139 1. Doamne, Tu mă cercetezi* de aproape și mă cunoști,

*Ps. 17.3. Ier. 12.3.

2. știi* când stau jos și când mă scol, și de departe îmi pătrunzi** gândul.

*2 Împ. 19.27. **Mat. 9.4. Ioan 2.24,25.

3. Știi* când umblu și când mă culc, și cunoști toate căile mele. *Iov 31.4.

4. Căci nu-mi ajunge cuvântul pe limbă, și Tu*, Doamne, îl și cunoști în totul.

*Evr. 4.13.

5. Tu mă înconjori pe dinapoi și pe dinainte

și-Ți pui mâna peste mine.

6. O știință* atât de minunată este mai presus de puterile mele: este prea înaltă ca s-o pot prinde.

*Iov 42.3. Ps. 40.5; 131.1.

7. Unde* mă voi duce departe de Duhul Tău

și unde voi fugi departe de fața Ta?

*Ier. 23.24. Iona 1.3.

8. Dacă* mă voi sui în cer, Tu ești acolo; dacă** mă voi culca în Locuința morților, iată-Te și acolo;

*Amos 9.2-4. **Iov 26.6. Prov. 15.11.

9. dacă voi lua aripile zorilor și mă voi duce să locuiesc la marginea mării,

10. și acolo mâna Ta mă va călăuzi, și dreapta Ta mă va apuca.

11. Dacă voi zice: „Cel puțin întunericul mă va acoperi și se va face noapte lumina dimprejurul meu!“

12. Iată că nici chiar întunericul* nu este întunecos pentru Tine; ci noaptea strălucește ca ziua, și întunericul, ca lumina.

*Iov 26.6; 34.22. Dan. 2.22. Evr. 4.13.

13. Tu mi-ai întocmit rinichii, Tu m-ai țesut în pânțele mamei mele:

14. Te laud că sunt o făptură așa de minunată.

Minunate sunt lucrările Tale, și ce bine vede sufletul meu lucrul acesta!

15. Trupul* meu nu era ascuns de Tine, când am fost făcut într-un loc tainic, țesut în chip ciudat, ca în adâncimile pământului. *Iov 10.8,9. Ecl. 11.5.

16. Când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau;

și în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rânduite,

mai înainte de a fi fost vreuna din ele.

17. Cât* de nepătrunse mi se par gândurile Tale, Dumnezeule, și cât de mare este numărul lor!

*Ps. 40.5.

18. Dacă le număr, sunt mai multe decât boabele de nisip.

Când mă trezesc, sunt tot cu Tine.

19. O, Dumnezeule, de ai ucide* pe cel rău!

Depărtați-vă** de la mine, oameni setoși de sânge! *Isa. 14.4. **Ps. 119.115.

20. Ei vorbesc* despre Tine în chip nelegiuit,

Îți iau Numele ca să mintă, ei, vrăjmașii Tăi!

*Iuda 15.

21. Să* nu urăsc eu, Doamne, pe cei ce Te urăsc

și să nu-mi fie scârbă de cei ce se ridică împotriva Ta? *2 Cron. 19.2. Ps. 119.158.

22. Da, îi urăsc cu o ură desăvârșită; îi privesc ca pe vrăjmași ai mei.

23. Cercetează-mă*, Dumnezeule, și cunoaște-mi inima!

Încearcă-mă și cunoaște-mi gândurile!

*Iov 31.6. Ps. 26.2.

24. Vezi dacă sunt pe o cale rea, și du-mă* pe calea veșniciei!

*Ps. 5.8; 143.10.

PSALMUL 140

*Către mai marele cântăreților.
Un psalm al lui David.*

140 1. Scapă-mă, Doamne, de oamenii cei răi!

Păzește-mă* de oamenii asupritori,

*Vers. 4.

2. care cugetă lucruri rele în inima lor și sunt totdeauna* gata să ațâțe războiul!

*Ps. 56.6.

3. Ei își ascut limba ca un șarpe, au pe buze o otravă de năpărcă*.

*Ps. 58.4. Rom. 3.13. (Opreire)

4. Păzește-mă*, Doamne, de mâinile celui rău! Ferește-mă** de oamenii asupritori, care se gândesc să mă doboare!

*Ps. 71.4. **Vers. 1.

5. Niște* îngâmfați îmi întind curse și lațuri,

pun rețele de-a lungul drumului

și îmi întind capcane. —

*Ps. 35.7; 57.6; 119.110; 141.9. Ier. 18.22. (Opreire)

6. Eu zic Domnului: „Tu ești Dumnezeul meu!

la aminte, Doamne, la glasul rugăciunilor mele!

7. Doamne Dumnezeule, tăria mântuirii mele,

Tu-mi acoperi capul în ziua luptei.“

8. Nu împlini, Doamne, dorințele celui rău,

nu lăsa să-i izbutească planurile, ca* să nu se fălească! —

*Deut. 32.27. (Opreire)

9. Asupra capului celor ce mă înconjoară să cadă* nelegiuirea buzelor lor!

*Ps. 7.16; 94.23. Prov. 12.13; 18.7.

10. Cărbuni* aprinși să cadă peste ei! În foc să fie aruncați,

în adâncuri, de unde să nu se mai scoale!

*Ps. 11.6.

11. Omul cu limba mincinoasă nu se întărește pe pământ,

și pe omul asupritor, nenorocirea îl paște și-l duce la pierzare.

12. Știu că Domnul face* dreptate celui asuprit,

dreptate, celor lipsiți. *1 Împ. 8.45. Ps. 9.4.

13. Da, cei neprihăniți vor lăuda Numele Tău,

oamenii fără prihană vor locui înaintea Ta.

PSALMUL 141

Un psalm al lui David.

141 1. Doamne, eu Te chem: vino degrabă* la mine!

la aminte la glasul meu, când Te chem!

*Ps. 70.5.

2. Ca* tămâia să fie rugăciunea** mea înaintea Ta,

și caț jertfa de seară să fie ridicareațt mâinilor mele!

*Apoc. 8.3.

**Apoc. 5.8; 8.3,4. †Ps. 134.2. 1 Tim. 2.8. ††Exod 29.39.

3. Pune, Doamne, o strajă înaintea gurii mele

și păzește ușa buzelor mele!

4. Nu-mi abate inima la lucruri rele, la fapte vinovate, împreună cu oamenii care fac răul,

și* să nu mănânc din ospețele lor!

*Prov. 23.6.

5. Lovească-mă cel* neprihănit, căci lovirea lui îmi este binevenită; pedepsească-mă, căci pedeapsa lui este ca untdelemnul turnat pe capul meu.

Să nu-mi întorc capul de la ea: dar rugăciunea mea se va înălța întruna împotriva răutății lor.

*Prov. 9.8; 19.25; 25.12. Gal. 6.1.

6. Când li se vor prăvăli judecătorii de-a lungul stâncilor,

atunci vor asculta cuvintele mele și vor vedea că sunt plăcute.

7. Cum se brăzdează și se spintecă pământul,

asa ni se risipesc oasele la* gura mormântului.

*2 Cor. 1.9.

8. De aceea, către Tine, Doamne Dumnezeule, îmi îndrept* ochii,

la Tine caut adăpost; nu-mi părăsi sufletul!

*2 Cron. 20.12. Ps. 25.15; 123.1,2.

9. Păzește-mă de* cursa pe care mi-o întind ei

și de piedicile celor ce fac răul!

*Ps. 119.110; 140.5; 142.3.

10. Să cadă* cei răi în lațurile lor, în timp ce eu să scap!

*Ps. 35.8.

PSALMUL 142

O cântare a lui David. O rugăciune făcută când era în peșteră.

142 1. Cu glasul meu strig către Domnul,

cu glasul meu mă rog către Domnul.

2. Îmi vărs* necazul înaintea Lui și-mi povestesc strămtorarea înaintea Lui.

*Ps. 102, titlu. Isa. 26.16.

3. Când* îmi este mâhnit duhul în mine, Tu îmi cunoști cărarea.

Pe** drumul pe care umblu, mi-au întins o cursă.

*Ps. 143.4. **Ps. 140.5.

4. Aruncă-Ți* ochii la dreapta și privește! Nimeni** nu mă mai cunoaște,

orice scăpare este pierdută pentru mine, nimănui nu-i pasă de sufletul meu.

*Ps. 69.20. **Ps. 31.11; 88.8,18.

5. Doamne, către Tine strig și zic: „Tu* ești scăparea mea,

Partea** mea de moștenire peț pământul celor vii.“

*Ps. 46.1; 91.2.

**Ps. 16.5; 73.26; 119.57. Plân. 3.24. †Ps. 27.13.

6. la aminte la strigătele mele, căci sunt nenorocit* de tot.

Izbăvește-mă de cei ce mă prigonesc, căci sunt mai tari decât mine. *Ps. 116.6.

7. Scoate-mi sufletul din temniță, ca să laud Numele Tău!

Cei neprihăniți vor veni să mă înconjoare*, când** îmi vei face bine.
*Ps. 34.2. **Ps. 13.6; 119.17.

PSALMUL 143

Un psalm al lui David.

143 1. Doamne, ascultă-mi rugăciunea, pleacă-Ți urechea la cererile mele!

Ascultă-mă în* credincioșia și dreptatea Ta! *Ps. 13.1.

2. Nu* intra la judecată cu robul Tău! Căci nici un om viu nu este fără prihană înaintea** Ta.

*Iov 14.3. **Exod 34.7. Iov 4.17; 9.2; 15.14; 25.4. Ps. 130.3. Ecl. 7.20. Rom. 3.20. Gal. 2.16.

3. Vrajmașul îmi urmărește sufletul, îmi calcă viața în picioare la pământ: mă face să locuiesc în întuneric ca cei ce au murit de multă vreme.

4. Îmi* este mahnit duhul în mine, îmi este tulburată inima înăuntrul meu. *Ps. 77.3; 142.3.

5. Mi-aduc* aminte de zilele de odinioară, mă gândesc la toate lucrările Tale, cuget la lucrarea mâinilor Tale.

*Ps. 77.5,10,11.

6. Îmi întind* mâinile spre Tine; îmi suspină sufletul** după Tine ca un pământ uscat. — *Ps. 88.9. **Ps. 63.1. (Oprire)

7. Grăbește de m-ascultă, Doamne! Mi se topește duhul: nu-mi ascunde fața Ta!

Căci* aş ajunge atunci ca cei ce se coboară în groapă! *Ps. 28.1.

8. Fă-mă să aud dis-de-diminează* bunătatea Ta, căci mă încred în Tine.

Arată-mi** calea pe care trebuie să umblu, căci la Tine îmi înalț* sufletul.

*Ps. 46.5. **Ps. 5.8. †Ps. 25.1.

9. Scapă-mă de vrăjmașii mei, Doamne, căci la Tine caut adăpost.

10. Învăță-mă* să fac voia Ta, căci Tu ești Dumnezeuul meu.

Duhul** Tău cel bun să mă călăuzească pe calea* cea dreaptă!

*Ps. 25.4,5; 139.24. **Neem. 9.20. †Isa. 26.10.

11. Pentru Numele Tău, Doamne, înviorează-mă*; în dreptatea Ta, scoate-mi sufletul din necaz!

*Ps. 119.25,37,40, etc.

12. În bunătatea Ta, nimicește* pe vrăjmașii mei

și pierde pe toți potrivnicii sufletului meu, căci eu** sunt robul Tău.

*Ps. 54.5. **Ps. 116.16.

PSALMUL 144

Un psalm al lui David.

144 1. Binecuvântat să fie Domnul, Stânca mea,

care-mi* deprinde mâinile la luptă, degetele, la bătlăie, *2 Sam. 22.35. Ps. 18.34.

2. Binefăcătorul* meu și Cetățuia mea, Turnul meu de scăpare și Izbăvitorul meu,

Scutul meu de adăpost, care-mi supune pe poporul meu!

*2 Sam. 22.2,3,40,48.

3. Doamne*, ce este omul ca să iei cunoștință de el, fiul omului ca să iei seama la el?

*Iov 7.17. Ps. 8.4. Evr. 2.6.

4. Omul* este ca o suflare, zilele** lui sunt ca umbra care trece.

*Iov 4.19; 14.2. Ps. 39.5; 62.9. **Ps. 102.11.

5. Pleacă* cerurile, Doamne, și coboară-Te!

Atinge** munții, ca să fumege!

*Ps. 18.9. Isa. 64.1. **Ps. 104.32.

6. Fulgeră* și risipește pe vrăjmașii mei!

Aruncă-Ți săgețile și pune-i pe fugă! *Ps. 18.13,14.

7. Întinde-Ți* mâinile de sus, izbăvește-mă** și scapă-mă din apele cele mari,

din mâna fiilor* celui străin, *Ps. 18.16. **Vers. 11. Ps. 69.1,2,14. †Ps. 54.3. Mal. 2.11.

8. a căror gură spune neadevăruri*, și a căror dreaptă este o dreaptă mincinoasă.

*Ps. 12.2.

9. Dumnezeuule, Îți voi cânta o cântare* nouă,

Te voi lăuda cu lăuta cu zece corzi.

*Ps. 33.2,3; 40.3.

10. Tu, care* dai împărăților biruința, care ai scăpat de sabie ucigașă pe robul Tău David,

*Ps. 18.50.

11. izbăvește-mă* și scapă-mă din mâna fiilor celui străin,

a căror gură spune neadevăruri, și a căror dreaptă este o dreaptă mincinoasă!...

*Vers. 7,8.

12. Fiii noștri sunt ca* niște odrasle, care cresc în tinerețea lor;

fetele noastre, ca niște stâlpi săpați frumos, care fac podoaba caselor împărătești.

*Ps. 128.3.

13. Grânarele noastre sunt pline și gem de tot felul de merinde;

turmele ni se înmulțesc cu miile, cu zecile de mii, în câmpiile noastre;

14. vițelele noastre sunt prăsitore; nu-i nici o pagubă, nici o robie, nici un tipăt în ulițele noastre!

15. Ferice* de poporul care stă astfel! Ferice de poporul al cărui Dumnezeu este Domnul! *Deut. 33.29. Ps. 33.12; 65.4; 146.5.

PSALMUL 145

O cântare de laudă a lui David.*

145 1. Te voi înălța, Dumnezeule, Împăratul meu,

și voi binecuvânta Numele Tău în veci de veci. *Ps. 100, titlu.

2. În fiecare zi Te voi binecuvânta și voi lăuda Numele Tău în veci de veci.

3. Mare* este Domnul și foarte vrednic de laudă, și mărirea** Lui este nepătrunsă.

*Ps. 96.4; 147.5. **Iov 5.9; 9.10. Rom. 11.33.

4. Fiecare* neam de om să laude lucrările Tale

și să vestească isprăvile Tale cele mari! *Isa. 38.19.

5. Voi spune strălucirea slăvită a măreției Tale

și voi cânta minunile Tale.

6. Oamenii vor vorbi de puterea Ta cea înfricoșată,

și eu voi povesti mărirea Ta.

7. Să se trâmbezeze aducerea aminte de nemărginita Ta bunătate

și să se laude dreptatea Ta!

8. Domnul este milostiv și plin de îndurare*,

îndelung răbdător și plin de bunătate.

*Exod 34.6,7. Num. 14.18. Ps. 86.5,15; 103.8.

9. Domnul este bun* față de toți, și îndurările Lui se întind peste toate lucrările Lui.

*Ps. 100.5. Naum 1.7.

10. Toate* lucrările Tale Te vor lăuda, Domne!

Și credincioșii Tăi Te vor binecuvânta.

*Ps. 19.1.

11. Vor spune slava împărăției Tale și vor vesti puterea Ta,

12. ca să facă cunoscut fiilor oamenilor puterea Ta

și strălucirea plină de slavă a Împărăției Tale.

13. Împărăția* Ta este o Împărăție veșnică,

și stăpânirea Ta rămâne în picioare în toate veacurile.

*Ps. 146.10. 1 Tim. 1.17.

14. Domnul sprijină pe toți cei ce cad și îndreaptă* pe cei încovoiați. *Ps. 146.8.

15. Ochii* tuturor nădăjduiesc în Tine, și Tu** le dai hrana la vreme.

*Ps. 104.27. **Ps. 136.25.

16. Îți deschizi mâna și* saturești după dorință tot ce are viață. *Ps. 104.21; 147.9.

17. Domnul este drept în toate căile Lui

și milostiv în toate faptele Lui.

18. Domnul este lângă* toți cei ce-L cheamă,

lângă cei ce-L cheamă cu toată** inima.

*Deut. 4.7. **Ioan 4.24.

19. El împlinește dorințele celor ce se tem de El,

le aude strigătul și-i scapă.

20. Domnul* păzește pe toți cei ce-L iubesc,

și nimicește pe toți cei răi.

*Ps. 31.23; 97.10.

21. Gura mea să vestească lauda Domnului,

și orice făptură să binecuvânteze Numele Lui cel sfânt, în veci de veci!

PSALMUL 146

146 1. Lăudați pe Domnul!

Laudă*, suflați, pe Domnul!

*Ps. 103.1.

2. Voi lăuda pe Domnul cât* voi trăi, voi lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi.

*Ps. 104.33.

3. Nu* vă încredeți în cei mari, în fiii oamenilor, în care nu este ajutor.

*Ps. 118.8,9. Isa. 2.22.

4. Suflarea lor trece*, se întorc în pământ,

și în aceeași zi le pier și planurile** lor.

*Ps. 104.29. Ecl. 12.7. Isa. 2.22. **1 Cor. 2.6.

5. Ferice* de cine are ca ajutor pe Dumnezeuul lui Iacov,

ferice de cine-și pune nădejdea în Domnul Dumnezeuul său!

*Ps. 144.15. Ier. 17.7.

6. El* a făcut cerurile și pământul, marea și tot ce este în ea.

El ține credincioșia în veci.

*Gen. 1.1. Apoc. 14.7.

7. El* face dreptate celor asupriți; dă** pâine celor flămânzi:

Domnul* izbăvește pe prinșii de război;

*Ps. 103.6. **Ps. 107.9. †Ps. 68.6; 107.10,14.

8. Domnul* deschide ochii orbilor; Domnul** îndreaptă pe cei încovoiați;

Domnul iubește pe cei neprihăniți.

*Mat. 9.30. Ioan 9.7-32. **Ps. 145.14; 147.6. Luca 13.13.

9. Domnul* ocrotește pe cei străini,

sprijină pe orfan și pe văduvă,
dar** răstoarnă calea celor răi.

*Deut. 10.18. Ps. 68.5. **Ps. 147.6.

10. Domnul* împărătește în veci;
Dumnezeu tău, Sioane, rămâne din
veac în veac!

Lăudați pe Domnul!

*Exod 15.18. Ps. 10.16; 145.13. Apoc. 11.15.

PSALMUL 147

147 1. Lăudați pe Domnul!
Căci* este frumos să laudăm
pe Dumnezeu nostru,
căci este** plăcut și se cuvine să-L
laudăm†.

*Ps. 92.1. **Ps. 135.3. †Ps. 33.1.

2. Domnul zidește* iarăși Ierusalimul,
strânge** pe exilații lui Israel;

*Ps. 102.16. **Deut. 30.3.

3. tămăduiește* pe cei cu inima
zdrobită
și le leagă rănilile.

*Ps. 51.17. Isa. 57.15; 61.1. Luca 4.18.

4. El socotește* numărul stelelor
și le dă nume la toate. *Gen. 15.5. Isa. 40.26.

5. Mare* este Domnul nostru și
puternic prin tăria** Lui,
priceperea† Lui este fără margini.

*1 Cron. 16.25. Ps. 48.1; 96.4; 145.3. **Naum 1.3. †Isa. 40.28.

6. Domnul* sprijină pe cei nenorociți,
și doboară pe cei răi la pământ.

*Ps. 146.8,9.

7. Cântați Domnului cu mulțumiri,
lăudați pe Dumnezeu nostru cu
harpa!

8. El* acoperă cerul cu nori,
pregătește ploaia pentru pământ
și face să răsără iarba pe munți.

*Iov 38.26,27. Ps. 104.13,14.

9. El* dă hrană vitelor
și puilor** corbului când strigă.

*Iov 38.41. Ps. 104.27,28; 136.25; 145.15. **Iov 38.41. Mat. 6.26.

10. Nu* de puterea calului Se bucură
El,

nu-Și găsește plăcerea în picioarele
omului. *Ps. 33.16-18. Osea 1.7.

11. Domnul iubește pe cei ce se tem
de El,
pe cei ce nădăduiesc în bunătatea
Lui.

12. Laudă pe Domnul, Ierusalime,
laudă pe Dumnezeu tău, Sioane!

13. Căci El întărește zăvoarele porților,
El binecuvântează pe fiii tăi în
mijlocul tău;

14. El* dă pace ținutului tău
și te satură cu cel mai bun grâu**.

*Isa. 60.17,18. **Ps. 132.15.

15. El* Își trimite poruncile pe
pământ,

cuvântul Lui aleargă cu iuțeală mare.
*Iov 37.12. Ps. 107.20.

16. El* dă zăpada ca lâna,
El presară bruma albă ca cenușa;

*Iov 37.6.

17. El Își azvârle gheața în bucăți;
cine poate sta înaintea frigului Său?

18. El* Își trimite cuvântul Său și le
topește;

pune să sufle vântul Lui, și apele
curg. *Vers. 15. Iov 37.10.

19. El* descoperă lui Iacov cuvântul
Său,

lui Israel, legile** și poruncile Sale.

*Deut. 33.2-4. Ps. 76.1; 78.5; 103.7. **Mal. 4.4.

20. El n-a* lucrat așa cu toate neamu-
rile,

și ele nu cunosc poruncile Lui.
Lăudați pe Domnul! *Deut. 4.32-34. Rom. 3.1,2.

PSALMUL 148

148 1. Lăudați pe Domnul! Lăudați
pe Domnul din înălțimea ceru-
rilor,

lăudați-L în locurile cele înalte!

2. Lăudați-L*, toți îngerii Lui!
Lăudați-L, toate oștirile Lui!

*Ps. 103.20,21.

3. Lăudați-L, soare și lună,
lăudați-L, toate stelele luminoase!

4. Lăudați-L, cerurile* cerurilor,
și voi, ape**, care sunteți mai presus
de ceruri!

*1 Împ. 8.27. 2 Cor. 12.2. **Gen. 1.7.

5. Să laude Numele Domnului,
căci* El a poruncit, și au fost făcute,

*Gen. 1.1,6,7. Ps. 33.6,9.

6. le-a* întărit pe veci de veci;
le-a dat legi și nu le va călca.

*Ps. 89.37; 119.90,91. Ier. 31.35,36; 33.25.

7. Lăudați pe Domnul de jos de pe
pământ,

balauri* de mare și adâncuri toate;

*Isa. 43.20.

8. foc și grindină, zăpadă și ceață,
vânturi năprasnice, care* împliniți
poruncile Lui,

*Ps. 147.15-18.

9. munți* și dealuri toate,
pomi roditori și cedri toți,

*Isa. 44.23; 49.13; 55.12.

10. fiare și vite toate,
târătoare și păsări înaripate,

11. împărați ai pământului și popoare
toate,

voievozi și toți judecătorii pămân-
tului,

12. tineri și tinere,
bătrâni și copii!

13. Să laude Numele Domnului!
Căci numai Numele* Lui este înălțat:

măreția** Lui este mai presus de pământ
și de ceruri. *Ps. 8.1. Isa. 12.4. **Ps. 113.4.

14. El* a înălțat tăria poporului Său:
iată o pricină de laudă** pentru toți
credincioșii Lui,

pentru copiii lui Israel, popor† de
lângă El.

Lăudați pe Domnul!

*Ps. 75.10. **Ps. 149.9. †Efes. 2.17.

PSALMUL 149

149 1. Lăudați pe Domnul!
Cântați* Domnului o cântare
nouă,

cântați laudele Lui în adunarea credin-
cioșilor Lui!

*Ps. 33.3. Isa. 42.10.

2. Să se bucure Israel de Cel ce l-a
făcut*,

să se veselească fiii Sionului de
împăratul** lor!

*Iov 35.10. Ps. 100.3. Isa. 54.5. **Zah. 9.9. Mat. 21.5.

3. Să laude* Numele Lui cu jocuri,
să-L laude cu toba și cu harpa!

*Ps. 81.2; 150.4.

4. Căci Domnul* are plăcere de
poporul Său

și slăvește** pe cei nenorociți, mân-
tuindu-i.

*Ps. 35.27. **Ps. 132.16.

5. Să salte de bucurie credincioșii Lui,
îmbrăcați în slavă,

să scoată strigăte* de bucurie în așter-
nutul lor!

*Iov 35.10.

6. Laudele lui Dumnezeu să fie în
gura lor,

și sabia* cu două tăișuri, în mâna lor,

*Evr. 4.12. Apoc. 1.16.

PILDELE SAU PROVERBELE LUI SOLOMON

(Isaia 33.6. 1 Timotei 4.8.)

Strigarea înțelepciunii

1 1. Pildele* lui Solomon, fiul lui
David, împăratul lui Israel,

*1 Împ. 4.32. Cap. 10.1; 25.1. Ecl. 12.9.

2. pentru cunoașterea înțelepciunii și
învățăturii,

pentru înțelegerea cuvintelor minții;

3. pentru* căpătarea învățăturilor de
bun simț,

de dreptate, de judecată și de nepăr-
tinire;

*Cap. 2.1,9.

4. ca să dea celor* neîncercați ageri-
me de minte,

tânărului cunoștință și chibzuință –

*Cap. 9.4.

5. să asculte* însă și înțeleptul, și își
va mări știința,

7. ca să facă răzbunare asupra nea-
murilor

și să pedepsească popoarele;

8. să lege pe împărații lor cu lanțuri,
și pe mai marii lor, cu obezi de fier,

9. ca* să aducă la îndeplinire împo-
triva lor judecata scrisă!

Aceasta** este o cinste pentru toți
credincioșii Lui.

Lăudați pe Domnul!

*Deut. 7.1,2. **Ps. 148.14.

PSALMUL 150

150 1. Lăudați pe Domnul! Lăudați
pe Dumnezeu în Locașul Lui
cel Sfânt,

lăudați-L în întinderea cerului, unde
se arată puterea Lui!

2. Lăudați-L* pentru isprăvile Lui
cele mari,

lăudați-L, după mărimea** Lui nemăr-
ginită!

*Ps. 145.5,6. **Deut. 3.24.

3. Lăudați-L* cu sunet de trâmbiță,
lăudați-L cu lăuta și harpa!

*Ps. 81.2; 149.3.

4. Lăudați-L cu* timpane și cu jocuri,
lăudați-L cântând cu instrumente
cu** corzi și cu cavatul.

*Exod 15.20. **Ps. 33.2; 92.3; 144.9. Isa. 38.20.

5. Lăudați-L* cu chimvale sunătoare,
lăudați-L cu chimvale zăngănitore!

*1 Cron. 15.16,19,28; 16.5; 25.1,6.

6. Tot ce are suflare să laude pe
Domnul!

Lăudați pe Domnul!

și cel priceput, și va căpăta iscusință –

*Cap. 9.9.

6. pentru prinderea înțelesului unei
pilde sau al unui cuvânt adânc,

înțelesul cuvintelor înțelepților și al
cuvintelor lor cu tâlc*.

*Ps. 78.2.

7. Frica Domnului este începutul*
științei;

dar nebulii nesocotesc înțelepciunea
și învățătura.

*Iov 28.28. Ps. 111.10. Cap. 9.10. Ecl. 12.13.

8. Ascultă, fiule*, învățătura tatălui tău
și nu lepăda îndrumările mamei tale!

*Cap. 4.1; 6.20.

9. Căci ele sunt o cunună* plăcută pe
capul tău

și un lanț de aur la gâtul tău. *Cap. 3.22.

Ferirea de ispite

10. Fiule, dacă niște păcătoși vor să te amăgească,
nu te* lăsa câștigat de ei!

*Gen. 39.7, etc. Ps. 1.1. Efes. 5.11.

11. Dacă-ți vor zice: „Vino cu noi!
Haidem să întindem curse ca să vărsăm* sânge,

să întindem fără temei lațuri celui nevinovat;

*Ier. 5.26.

12. haidem să-i înghițim de vii, ca Locuința morților,

și întregi, ca* pe cei ce se coboară în groapă;

*Ps. 28.1; 143.7.

13. vom găsi tot felul de lucruri scumpe

și ne vom umple casele cu pradă;

14. vei avea și tu partea ta la fel cu noi,

o pungă vom avea cu toții!“ –

15. Fiule, să nu pornești la* drum cu ei,

abate-ți** piciorul de pe cărarea lor!

*Ps. 1.1. Cap. 4.14. **Ps. 119.101.

16. Căci* picioarele lor aleargă la rău și se grăbesc să verse sânge.

*Isa. 59.7. Rom. 3.15.

17. Dar degeaba se aruncă lațul înaintea ochilor tuturor păsărilor;

18. căci ei întind curse tocmai împotriva sângelui lor,

și sufletului lor își întind ei lațuri.

19. Aceasta este soarta* tuturor celor lacomi de câștig,

lăcomia aduce pierderea celor ce se dedau la ea.

*Cap. 15.27. 1 Tim. 6.10.

Cei neascultători

20. Înțelepciunea* strigă pe ulițe,
își înalță glasul în piețe:

*Cap. 8.1, etc.; 9.3. Ioan 7.37.

21. strigă unde e zarva mai mare;
la porți, în cetate, își spune cuvintele ei:

22. „Până când veți iubi prostia, proștilor?

Până când le va plăcea batjocoritorilor batjocura

și vor urî nebunii știința?

23. Întoarceți-vă să ascultați muștrările mele!

Iată, voi turna* duhul meu peste voi,

vă voi face cunoscut cuvintele mele...

*Ioel 2.28.

24. Fiindcă* eu chem și voi vă împotriviți,

fiindcă îmi întind mâna și nimeni nu ia seama,

*Isa. 65.12; 66.4. Ier. 7.13. Zah. 7.1.

25. fiindcă lepădați* toate sfaturile mele

și nu vă plac muștrările mele,

*Ps. 107.11. Vers. 30. Luca 7.3.

26. de aceea și* eu voi râde când veți fi în vreo nenorocire,

îmi voi bate joc de voi când vă va apuca groaza,

*Ps. 2.4.

27. când vă va apuca groaza ca* o furtună

și când vă va învălui nenorocirea ca un vârtej,

când va da peste voi necazul și strâmtorarea.

*Cap. 10.24.

28. Atunci* mă vor chema, și nu voi răspunde;

mă vor căuta, și nu mă vor găsi.

*Iov 27.9; 35.12. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Ezech. 8.18.

Mica 3.4. Zah. 7.13. Iac. 4.3.

29. Pentru că* au urât știința și n-au ales** frica Domnului,

*Iov 21.14. Vers. 22. **Ps. 119.173.

30. pentru că n-au iubit* sfaturile mele

și au nesocotit toate muștrările mele.

*Vers. 25. Ps. 81.11.

31. De aceea se vor hrăni* cu roada umbletelor lor

și se vor sătura cu sfaturile lor.

*Iov 4.8. Cap. 14.14; 22.8. Isa. 3.11. Ier. 6.19.

32. Căci împotrivirea proștilor îi ucide, și liniștea nebulilor îi pierde;

33. dar cel ce* m-ascultă va locui fără grijă,

va trăi liniștit** și fără să se teamă de vreun rău.

*Ps. 25.12,13. **Ps. 112.7.

Îndemn la căutarea înțelepciunii

21. Fiule, dacă vei primi cuvintele mele,

dacă vei păstra* cu tine învățăturile mele,

*Cap. 4.21; 7.1.

2. dacă vei lua aminte la înțelepciune și dacă-ți vei pleca inima la pricepere;

3. dacă vei cere înțelepciune și dacă te vei ruga pentru pricepere,

4. dacă o vei căuta* ca argintul și vei umbla după ea ca după o comoară,

*Cap. 3.14. Mat. 13.44.

5. atunci vei înțelege frica de Domnul

și vei găsi cunoștința lui Dumnezeu.

6. Căci* Domnul dă înțelepciune; din gura Lui iese cunoștință și pricepere.

*1 Împ. 3.9,12. Iac. 1.5.

Folosul temerii de Dumnezeu și al înțelepciunii

31. Fiule, nu uita învățăturile mele și păstrează în inima* ta sfaturile mele!

*Deut. 8.1; 30.16,20.

2. Căci ele îți vor lungi zilele și anii vieții tale

și-ți vor aduce multă pace*.

*Ps. 119.165.

3. Să nu te părăsească bunătatea și credincioșia:

leagă-ți-le* la gât, scrie-le** pe tăblița inimii tale.

*Exod 13.9. Deut. 6.8. Cap. 6.21; 7.3. **Ier. 17.1. 2 Cor. 3.3.

4. Și astfel vei căpăta trecere* și minte sănătoasă,

înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

*Ps. 111.10. 1 Sam. 2.26. Luca 2.52. Fapt. 2.47. Rom. 14.18.

5. Încrede-te* în Domnul din toată inima ta

și nu** te bizui pe înțelepciunea ta!

*Ps. 37.3,5. **Ier. 9.23.

6. Recunoaște-L* în toate căile tale, și El îți va netezi** cărările.

*1 Cron. 28.9. **Ier. 10.23.

7. Nu te socoti singur* înțelept; teme-te** de Domnul și abate-te de la rău!

*Rom. 12.16. **Iov 1.1. Cap. 16.6.

8. Aceasta va aduce sănătate trupului tău

și răcorire oaselor* tale.

*Iov 21.24.

9. Cinstește* pe Domnul cu averile tale

și cu cele dintâi roade din tot venitul tău:

*Exod 22.29;

23.19; 34.26. Deut. 26.2, etc. Mal. 3.10, etc. Luca 14.13.

10. căci* atunci grânarele îți vor fi pline de belșug,

și teascurile tale vor geme de must.

*Deut. 28.8.

Fericirea și înțelepciunea adevărată

11. Fiule*, nu disprețui muștrarea Domnului

și nu te mândni de pedepsele Lui.

*Iov 5.17. Ps. 94.12. Ebr. 12.5,6. Apoc. 3.19.

12. Căci Domnul muștră pe cine iubește,

ca un părinte* pe copilul pe care-l iubește!

*Deut. 8.5.

13. Ferice* de omul care găsește înțelepciunea

și de omul care capătă pricepere!

*Cap. 8.34,35.

14. Căci câștigul* pe care-l aduce ea este mai bun decât al argintului,

și venitul adus de ea este mai de preț decât aurul;

*Iov 28.13, etc. Ps. 19.10. Cap. 2.4; 8.11,19; 16.16.

7. El dă izbândă celor fără prihană, dă un scut* celor ce umblă în nevinovăție.

*Ps. 84.11. Cap. 30.5.

8. Ocrotește cărările neprihănirii, și păzește* calea credincioșilor Lui.

*1 Sam. 2.9. Ps. 66.9.

9. Atunci vei înțelege dreptatea, judecata,

nepărtinirea, toate căile care duc la bine.

*Înțelepciunea ne ferește**de cei amăgitori*

10. Căci înțelepciunea va veni în inima ta,

și cunoștința va fi desfătarea sufletului tău;

11. chibzuința* va veghea asupra ta, priceperea te va păzi,

*Cap. 6.22.

12. ca să te scape de calea cea rea, de omul care ține cuvântări stricate;

13. de cei ce părăsesc cărările adevărate

ca să umble* pe drumuri întunecoase;

*Ioan 3.19,20.

14. care se bucură* să facă răul și își pun plăcerea** în răutate,

*Cap. 10.23. Ier. 11.35. **Rom. 1.32.

15. care* umblă pe cărări strâmbe și apucă pe drumuri sucite;

*Ps. 125.5.

16. ca să te scape și de nevasta* altuia,

de străina** care întrebuințează vorbe ademenitoare,

*Cap. 5.20. **Cap. 5.3; 6.24; 7.5.

17. care părăsește* pe bărbatul tine-reții ei

și uită legământul Dumnezeului ei.

*Mal. 2.14,15.

18. Căci casa* ei coboară la moarte, și drumul ei duce la cei morți;

*Cap. 7.27.

19. nici unul care se duce la ea nu se mai întoarce

și nu mai găsește cărările vieții.

20. De aceea, tu să umbli pe calea oamenilor de bine

și să ții cărările celor neprihăniți!

21. Căci oamenii* fără prihană vor locui țara,

și oamenii neîntinați vor rămâne în ea;

*Ps. 37.29.

22. dar cei răi* vor fi nimiciți din țară,

și cei necredincioși vor fi smulși din ea.

*Iov 18.17. Ps. 37.28; 104.35.

15. ea este mai de preț decât mărăgăritarele,
și toate comorile* tale nu se pot asemui cu ea. *Mat. 13.44.

16. În dreapta ei este o viață lungă*;
în stânga ei, bogăție și slavă.

*Cap. 8.18. 1 Tim. 4.8.

17. Căile* ei sunt niște câi plăcute,
și toate cărările ei sunt niște cărări pașnice. *Mat. 11.29,30.

18. Ea este un pom de* viață pentru
cei ce o apucă,

și cei ce o au sunt fericiți. *Gen. 2.9; 3.22.

19. Prin înțelepciune a întemeiat
Domnul* pământul,

și prin pricepere a întărit El cerurile;

*Ps. 104.24; 136.5. Cap. 8.27. Ier. 10.12; 51.15.

20. prin știința* Lui s-au deschis
adâncurile

și strecoară norii** roua.

*Gen. 1.9. **Deut. 33.28. Iov 36.28.

21. Fiule, să nu se depărteze învăță-

turile acestea de ochii tăi:

păstrează înțelepciunea și chibzuința!

22. Căci ele vor fi viața sufletului tău

și podoaba* gâtului tău. *Cap. 1.9.

23. Atunci* vei merge cu încredere

pe drumul tău,

și piciorul nu ți se va poticni.

*Ps. 37.24; 91.11,12. Cap. 10.9.

24. Când* te vei culca, vei fi fără

teamă,

și când vei dormi, somnul îți va fi

dulce. *Lev. 26.6. Ps. 3.5; 4.8.

25. Nu te teme nici de spaimă

năpraznică*,

nici de o năvălire din partea celor răi;

*Ps. 91.5; 112.7.

26. căci Domnul va fi nădejdea ta,

și El îți va păzi piciorul de cădere.

Îndemnuri la o bună viațuire

27. Nu opri o binefacere* celui ce are
nevoie de ea,

când poți s-o faci. *Rom. 13.7. Gal. 6.10.

28. Nu* zice aproapelui tău: „Du-te

și vino iarăși;

îți voi da mâine!“

când ai de unde să dai. *Lev. 19.13. Deut. 24.15.

29. Nu gândi rău împotriva aproa-

pelui tău,

când locuiește liniștit lângă tine.

30. Nu te certa* fără pricină cu

cineva,

când nu ți-a făcut nici un rău.

*Rom. 12.18.

31. Nu pizmui pe omul asupritor*

și nu alege nici una din căile lui!

*Ps. 37.1; 73.3. Cap. 24.1.

32. Căci Domnul urăște pe oamenii
stricați,

dar este prieten cu cei fără prihană*.

*Ps. 25.14.

33. Blestemul* Domnului este în casa

celui rău,

dar locuința celor neprihăniți o bine-

cuvântează**.

*Lev. 26.14, etc. Ps. 37.22. Zah. 5.4. Mal. 2.2. **Ps. 1.3.

34. Când are a face cu cei batjoco-

ritori, Își bate joc* de ei,

dar celor smeriți le dă har.

*Iac. 4.6. 1 Pet. 3.5.

35. Înțelepții vor moșteni slava,

dar partea celor nebuni este rușinea.

4 1. Ascultați, fiilor*, învățătura unui
tată

și luați aminte, ca să pricepeți;

*Ps. 34.11. Cap. 1.8.

2. căci eu vă dau sfaturi bune:

nu lepădați învățătura mea.

3. Căci când eram încă fiu la tatăl

meu

și fiu gingaș* și singur la mama mea,

*1 Cron. 29.1.

4. el* mă învăța atunci și-mi zicea:

„Păstrează bine în inima ta cuvintele

mele,

păzește** învățăturile mele și vei

trăi! *1 Cron. 28.9. Efes. 6.4. **Cap. 7.2.

5. Dobândește* înțelepciune, dobân-

dește pricepere;

nu uita cuvintele gurii mele și nu te

abate de la ele. *Cap. 2.2,3.

6. N-o părăsi, și ea te va păzi;

iubește-o*, și te va ocroti! *2 Tes. 2.10.

7. Iată* începutul înțelepciunii:

dobândește înțelepciunea,

și cu tot ce ai, dobândește priceperea.

*Mat. 13.44. Luca 10.42.

8. Înălță-o*, și ea te va înălța;

ea va fi slava ta, dacă o vei îmbrățișa.

*1 Sam. 2.30.

9. Ea îți va pune pe cap o cunună

plăcută*,

te va împodobi cu o strălucită cunună

împărătească. *Cap. 1.9; 3.22.

10. Ascultă, fiule, primește cuvintele

mele,

și anii* vieții tale se vor înmulți.

*Cap. 3.2.

11. Eu îți arăt calea înțelepciunii,

te povățuiesc pe cărările neprihănirii.

12. Când vei umbla, pasul nu-ți* va fi

stânjenit;

și când vei alerga**, nu te vei

poticni. *Ps. 18.36. **Ps. 91.11,12.

13. Ține învățătura, n-o lăsa din
mână;

păstrează-o, căci ea este viața ta.

14. Nu* intra pe cărarea celor răi

și nu umbla pe calea celor nelegiuiți!

*Ps. 1.1. Cap. 1.10,15.

15. Ferește-te de ea, nu trece pe ea;

ocoloște-o și treci înainte!

16. Căci* ei nu dorm dacă n-au făcut

răul,

le piere somnul dacă nu fac pe cineva

să cadă; *Ps. 36.4. Isa. 57.20.

17. Căci ei mănâncă pâine nelegiuită

și beau vin stors cu sila.

18. Dar* cărarea celor neprihăniți

este** ca lumina strălucitoare,

a cărei strălucire merge mereu cresc-

când până la miezul zilei.

*Mat. 5.14,45. Filp. 2.15. **2 Sam. 23.4.

19. Calea celor răi este ca întune-

ricul* gros:

ei nu văd de ce se vor poticni.

*1 Sam. 2.9. Iov 18.5,6. Isa. 59.9,10. Ier. 23.12. Ioan 12.35.

20. Fiule, ia aminte la cuvintele mele,

pleacă-ți urechea la vorbele mele!

21. Să* nu se depărteze cuvintele

acestea de ochii tăi,

păstrează-le** în fundul inimii tale!

*Cap. 3.3,21. **Cap. 2.1.

22. Căci ele sunt viață pentru cei ce

le găsesc

și sănătate* pentru tot trupul lor.

*Cap. 3.8; 12.18.

23. Păzește-ți inima mai mult decât

orice,

căci din ea ies izvoarele vieții.

24. Izgonește neadevărul din gura ta

și depărtează viclenia de pe buzele

tale!

25. Ochii tăi să privească drept,

și pleoapele tale să caute drept

înaintea ta.

26. Cărarea pe care mergi să fie

netedă,

și toate căile tale să fie hotărâte:

27. nu te* abate nici la dreapta, nici

la stânga

și ferește-te** de rău.

*Deut. 5.32; 28.14. Ios. 1.7. **Isa. 1.16. Rom. 12.9.

Ferește-te de desfrânare

5 1. Fiule, ia aminte la înțelepciunea

mea

și pleacă urechea la învățătura mea,

2. ca să fii cu chibzuință,

și buzele tale să aibă* cunoștință.

*Mal. 2.7.

3. Căci* buzele femeii străine stre-

coară miere,

și cerul gurii ei este mai lunecos**
decât untdelemnul;

*Cap. 2.16; 6.24. **Ps. 55.21.

4. dar* la urmă este amară ca pelinul,

ascuțită** ca o sabie cu două tăișuri.

*Ecl. 7.26. **Evr. 4.12.

5. Picioarele* ei coboară la moarte,

pașii ei dau în Locuința morților.

*Cap. 7.27.

6. Așa că ea nu poate găsi calea

vieții,

rătăcește în căile ei și nu știe unde

merge.

7. Și acum, fiilor, ascultați-mă

și nu vă abateți de la cuvintele gurii

mele:

8. depărtează-te de drumul care duce

la ea

și nu te apropia de ușa casei ei,

9. ca nu cumva să-ți dai altora vraga

ta,

și unui om fără milă anii tăi;

10. ca nu cumva niște străini să se

sature de averea ta,

și tu să te trudești pentru casa altuia;

11. ca nu cumva să gemi, la urmă,

când carnea și trupul ți se vor istovi,

12. și să zici: „Cum am putut eu să

urăsc* certarea

și cum a disprețuit inima** mea

muștrarea? *Cap. 1.29. **Cap. 1.25; 12.1.

13. Cum am putut să n-ascult glasul

învățătorilor mei

și să nu iau aminte la cei ce mă

învătau?

14. Cât pe ce să mă nenorocesc de tot

în mijlocul poporului și adunării!“

15. Bea apă din fântâna ta

și din izvoarele puțului tău.

16. Ce, vrei să ți se verse izvoarele

afară?

Și să-ți curgă râurile pe piețele de

obște?

17. Lasă-le să fie numai pentru tine,

și nu pentru străinii de lângă tine.

18. Izvorul tău să fie binecuvântat,

și bucură-te de nevasta* tinereții tale.

*Mal. 2.14.

19. Cerboaică* iubită, câprioară

plăcută:

fii îmbătat tot timpul de drăgălășiile

ei,

fii îndrăgostit necurmat de dragostea

ei! *Cânt. 2.9; 4.5; 7.3.

20. Și pentru ce, fiule, ai fi îndrăgostit

de o* străină

și ai îmbrățișa sânul unei necunos-

cute? *Cap. 2.16; 7.5.

21. Căci* căile omului sunt lămurite înaintea ochilor Domnului și El vede toate căările lui.

*2 Cron. 16.9. Iov 31.4; 34.21. Cap. 15.3. Ier. 16.17; 32.19. Osea 7.2. Evr. 4.13.

22. Cel rău este prins în înseși* nelegiuirile lui

și este apucat de legăturile păcatului lui.

23. El va muri din lipsă de înfrânare*,

se va poticni din prea multa lui nebulie.

*Iov 4.21; 36.12.

Asupra cheazășiei

61. Fiule, dacă* te-ai pus chezaș pentru aproapele tău, dacă te-ai prins pentru altul,

*Cap. 11.15; 17.18; 20.16; 22.26; 27.13.

2. dacă ești legat prin făgăduința gurii tale,

dacă ești prins de cuvintele gurii tale,

3. fă totuși lucrul acesta, fiule: dezleagă-te,

căci ai căzut în mâna aproapei tale!

De aceea du-te, aruncă-te cu fața la pământ și stăruiește de el.

4. Nu da* somn ochilor tăi, nici ațipire pleoapelor tale!

Ps. 132.4.

5. Scapă din mâna lui cum scapă câprioara din mâna vânătorului

și ca pasărea din mâna păsărarului...

Ferește-te de lenevie

6. Du-te* la furnică, leneșule; uită-te cu băgare de seamă la căile ei și înțelepțește-te!

*Iov 12.7.

7. Ea n-are nici căpetenie, nici stăpân;

8. totuși își pregătește hrana vara și strânge de ale mâncării în timpul secerișului.

9. Până când* vei sta culcat, leneșule?

Când te vei scula din somnul tău?

*Cap. 24.33,34.

10. Să mai dormi puțin, să mai ațipești puțin,

să mai încrucișezi puțin mâinile ca să dormi!...

11. Și sărăcia* vine peste tine ca un hoț,

și lipsa, ca un om înarmat.

*Cap. 10.4; 13.4; 20.4.

Ferește-te de răutate

12. Omul de nimic, omul nelegiuit, umblă cu neadevărul în gură,

13. clipește* din ochi, dă din picior și face semne cu degetele.

*Iov 15.12. Ps. 35.19. Cap. 10.10.

14. Răutatea este în inima lui, urzește* lucruri rele întruna

și stârnește** certuri. *Mica 2.1. **Vers. 19.

15. De aceea nimicirea îi va veni pe neașteptate;

va fi zdrobit* deodată și fără leac**.

*Ier. 19.11. **2 Cron. 36.16.

16. Șase lucruri urăște Domnul și chiar șapte îi sunt urâte:

17. ochii* trufași, limba** minci-noasă,

mâinile† care varsă sânge nevinovat,

*Ps. 18.27; 101.5. **Ps. 120.2,3. †Isa. 1.15.

18. inima* care urzește planuri nelegiuite,

picioarele** care aleargă repede la rău,

*Gen. 6.5. **Isa. 59.7. Rom. 3.15.

19. martorul* mincinos, care spune minciuni,

și cel ce stârnește** certuri între frați.

*Ps. 27.12. Cap. 19.5. **Vers. 14.

Ferește-te de preacurvie

20. Fiule*, păzește sfaturile tatălui tău

și nu lepăda învățătura mamei tale:

*Cap. 1.8. Efes. 6.1.

21. leagă-le* necurmat la inimă, atârnă-le de gât.

*Cap. 3.3; 7.3.

22. Ele te vor însoți* în mersul tău, te vor** păzi în pat

și îți vor vorbi la deșteptare!

*Cap. 3.23,24. **Cap. 2.11.

23. Căci* sfatul este o candelă, învățătura este o lumină,

iar îndemnul și mustrarea sunt calea vieții.

*Ps. 19.8; 119.105.

24. Ele te vor feri* de femeia stricată, de limba ademenitoare a celei străine.

*Cap. 2.16; 5.3; 7.5.

25. N-o* pofti în inima ta pentru frumusețea ei

și nu te lăsa ademenit de pleoapele ei.

*Mat. 5.28.

26. Căci pentru* o femeie curvă, omul ajunge de nu mai rămâne decât cu o bucată de pâine,

și** femeia măritată întinde† o cursă unui suflet scump.

*Cap. 29.3. **Gen. 39.14. †Ezec. 13.19.

27. Poate cineva să ia foc în sân, fără să i se aprindă hainele?

28. Sau poate merge cineva pe cărbuni aprinși,

fără să-i ardă picioarele?

29. Tot așa este și cu cel ce se duce la nevasta aproapei lui:

oricine se atinge de ea nu va rămâne nepedepsit.

30. Hoțul nu este urgisit când fură ca să-și potolească foamea, căci îi este foame;

31. și dacă este prins, trebuie să dea înapoi înșepțit*,

să dea chiar tot ce are în casă.

*Exod 22.1,4.

32. Dar cel ce preacurvește cu o femeie este* un om fără minte,

singur își pierde viața cine face așa.

*Cap. 7.7.

33. Nu va avea decât rană și rușine, și ocară nu i se va șterge.

34. Căci gelozia înfurie pe un bărbat, și n-are milă în ziua răzbunării;

35. nu se uită la nici un preț de răscumpărare

și nu se lasă înduplecat nici chiar de cel mai mare dar.

Ispita preacurviei și urmările ei

71. Fiule, păstrează cuvintele mele și ține* la tine sfaturile mele.

*Cap. 2.1.

2. Ține* sfaturile mele și vei trăi; păzește învățăturile** mele ca lumina ochilor.

*Lev. 18.5. Cap. 4.4. Isa. 55.3. **Deut. 32.10.

3. Leagă-le* la degete, scrie-le pe tăblița inimii tale.

*Deut. 6.8; 11.18. Cap. 3.3; 6.21.

4. Zi înțelepciunii: „Tu ești sora mea!”

Și numește priceperea prietena ta –

5. ca* să te ferească de nevasta altuia, de străina care întrebuințează cuvinte ademenitoare.

*Cap. 2.16; 5.3; 6.24.

6. Stăteam la fereastra casei mele și mă uitam prin zăbrele.

7. Am zărit printre cei neîncercați, am văzut printre tineri pe un băiat fără minte*.

*Cap. 6.32; 9.4,16.

8. Trecea pe uliță, la colțul unde stătea una din aceste străine,

și a apucat pe calea care ducea spre locuința ei.

9. Era în* amurg, seara, în noaptea neagră și întunecoasă.

*Iov 24.15.

10. Și iată că i-a alergat înaintea o femeie

îmbrăcată ca o curvă și cu inima șireată.

11. Era bună* de gură și fără astâm-păr;

picioarele** nu-i puteau sta acasă:

*Cap. 9.13. **1 Tim. 5.13. Tit 2.5.

12. când în uliță, când în piețe, pe la toate colțurile stătea la pândă.

13. Ea l-a îmbrățișat și l-a sărutat, și cu o față fără rușine i-a zis:

14. „Eram datoare cu o jertfă de mulțumire,

azi mi-am împlinit juruințele.

15. De aceea ți-am ieșit înainte să te caut, și te-am și găsit.

16. Mi-am împodobit patul cu învelitori,

cu așternut de pânzeturi* din Egipt;

*Isa. 19.9.

17. mi-am stropit așternutul cu smirnă, aloe și scorțișoară.

18. Vino, să ne îmbătăm de dragoste până dimineață,

să ne desfătăm cu dezmierdări.

19. Căci bărbatul meu nu este acasă, a plecat într-o călătorie lungă,

20. a luat cu el sacul cu bani și nu se va întoarce acasă decât la luna nouă.“

21. Tot vorbindu-i*, ea l-a ademenit și l-a atras cu** buzele ei ademenitoare.

*Cap. 5.3. **Ps. 12.2.

22. Deodată a început să meargă după ea

ca boul care se duce la măcelărie, ca un cerb care aleargă spre cursă,

23. ca pasărea* care dă buzna în laț, fără să știe că o va costa viața,

până ce săgeata îi străpunge ficatul.

*Ecl. 9.12.

24. Și acum, fiilor, ascultați-mă și luați aminte la cuvintele gurii mele.

25. Să nu ți se abată inima spre calea unei asemenea femei,

nu te rătăci pe căările ei.

26. Căci ea a făcut să cadă multe jertfe

și* mulți sunt cei pe care i-a ucis ea.

*Neem. 13.26.

27. Casa* ei este drumul spre Locuința morților,

drumul care coboară spre locașurile morții.

*Cap. 2.18; 5.5; 9.18.

Strigarea înțelepciunii

81. Nu strigă înțelepciunea* și nu-și înalță priceperea glasul?

*Cap. 1.20; 9.3.

2. Ea se așază sus pe înălțimi, afară pe drum, la răspântii,

3. și strigă lângă porți, la intrarea cetății,

la intrarea porților:

4. „Oamenilor, către voi strig,

și spre fiii oamenilor se îndreaptă glasul meu.

5. Învățați-vă minte, proștilor, și înțelepțiți-vă, nebunilor!

6. Ascultați, căci am lucruri* mari de spus,

și buzele mi se deschid ca să învețe pe alții ce este drept. *Cap. 22.20.

7. Căci gura mea vestește adevărul, și buzele mele urăsc minciuna!

8. Toate cuvintele gurii mele sunt drepte,

n-au nimic neadevărat, nici sucit în ele.

9. Toate sunt lămurite pentru cel priceput

și drepte pentru cei ce au găsit știința.

10. Primiți mai degrabă învățăturile mele decât argintul,

și mai degrabă știința decât aurul scump.

11. Căci* înțelepciunea prețuiește mai mult decât mărgăritarele,

și nici un lucru de preț nu se poate asemui cu ea.

*Iov 28.15, etc. Ps. 19.10; 119.127. Cap. 3.14,15; 4.5,7; 16.16.

12. Eu, înțelepciunea, am ca locuință mintea

și pot născoci cele mai chibzuite planuri.

13. Frica* de Domnul este urârea răului;

trufia și mândria**, purtarea rea

și gura* mincinoasă, iată ce urăsc eu.

*Cap. 16.6. **Cap. 6.17. †Cap. 4.24.

14. De la mine vine sfatul și izbânda,

eu sunt priceperea, a mea* este puterea.

*Ecl. 7.19.

15. Prin* mine împărătesc împărății

și dau voievozii porunci drepte.

*Dan. 2.21. Rom. 13.1.

16. Prin mine cârmuiesc dregătorii

și mai marii, toți judecătorii pământului.

17. Eu* iubesc pe cei ce mă iubesc,

și cei** ce mă caută cu tot dinadinsul mă găsesc.

*I Sam. 2.30. Ps. 91.14. Ioan 14.21. **Iac. 1.5.

18. Cu mine este bogăția* și slava,

avuțiile trainice și dreptatea.

*Cap. 3.16. Mat. 6.33.

19. Rodul* meu este mai bun decât

aurul cel mai curat,

și venitul meu întrece argintul cel mai ales.

*Cap. 3.14. Vers. 10.

20. Eu umblu pe calea nevinovăției,

pe mijlocul cărărilor neprihănirii,

21. ca să dau o adevărată moștenire

celor ce mă iubesc

și să le umplu vistieriile.

Obârșia înțelepciunii

22. Domul* m-a făcut cea dintâi

dintre lucrările Lui,

înaintea celor mai vechi lucrări ale Lui.

*Cap. 3.19. Ioan 1.1.

23. Eu am fost așezată din* veșnicie,

înainte de orice început,

înainte de a fi pământul.

*Ps. 2.6.

24. Am fost născută când încă nu

erau adâncuri,

nici izvoare încărcate cu ape;

25. am fost născută înainte* de

întărirea munților,

înainte de a fi dealurile,

*Iov 15.7,8.

26. când nu era încă nici pământul,

nici câmpiile,

nici cea dintâi fărâma din pulberea lumii.

27. Când a întocmit Domnul cerurile,

eu eram de față;

când a tras o zare pe fața adâncului,

28. când a pironit norii sus

și când au tășnit cu putere izvoarele

adâncului,

29. când* a pus un hotar mării,

ca apele să nu treacă peste porunca Lui,

când a pus temeliiile** pământului,

*Gen. 1.9,10. Iov 38.10,11. Ps. 33.7; 104.9. Ier. 5.22. **Iov 38.4.

30. eu eram* meșterul Lui, la lucru

lângă El,

și în toate zilele eram desfătarea**

Lui,

jucând neîncetat înaintea Lui,

*Iov 1.1,2,18. **Mat. 3.17. Col. 1.13.

31. jucând pe rotocolul pământului

Său

și găsindu-mi plăcerea* în fiii oame-

nilor.

*Ps. 16.3.

32. Și acum, fiilor, ascultați-mă,

căci ferice* de cei ce păzesc căile

mele!

*Ps. 119.1,2; 128.1,2. Luca 11.28.

33. Ascultați învățătura, ca să vă

faceți înțelepți,

și nu lepădați sfatul meu.

34. Ferice* de omul care m-ascultă,

care veghează zilnic la porțile mele

și păzește pragul ușii mele.

*Cap. 3.13,18.

35. Căci cel ce mă găsește, găsește

viața

și capătă bunăvoința* Domnului.

*Cap. 12.2.

36. Dar cel ce păcătuiește împotriva

mea își vatămă* sufletul său;

toți cei ce mă urăsc pe mine, iubesc

moartea.“

*Cap. 2.20.

Strigarea prietenoasă a înțelepciunii

9. Înțelepciunea și-a zidit* casa,

și-a tăiat cei șapte stâlpi.

*Mat. 16.18. Efes. 2.20-22. 1 Pet. 2.5.

2. Și-a înjunghiat* vitele, și-a ames-

tecat** vinul,

și-a pus masa.

*Mat. 22.3, etc. **Vers. 5. Cap. 23.30.

3. Și-a trimis* slujnicele și** strigă,

de pe* vârful înălțimilor cetății:

*Rom. 10.15. **Cap. 8.1,2. †Vers. 14.

4. „Cine* este prost, să vină încoa-

ce!“

Celor lipsiți de pricepere le zice:

*Vers. 16. Cap. 6.32. Mat. 11.25.

5. „Veniți* de mâncați din pâinea mea

și beți din vinul pe care l-am ames-

tecat!

*Vers. 2. Cânt. 5.1. Isa. 55.1. Ioan 6.27.

6. Lăsați prostia și veți trăi,

și umblați pe calea priceperii!“

7. Cel ce muștră pe un batjocoritor își

trage dispreț

și cel ce caută să îndrepte pe cel rău

se alege cu ocară.

8. Nu* muștră pe cel batjocoritor, ca

să nu te urască;

muștră** pe cel înțelept, și el te va

iubi!

*Mat. 7.6. **Ps. 141.5.

9. Dă înțeleptului, și se va face și mai

înțelept;

învăță pe cel neprihănit, și* va învăța

și mai mult!

*Mat. 13.12.

10. Începutul* înțelepciunii este frica

de Domnul;

și știința sfinților este priceperea.

*Iov 28.28. Ps. 111.10. Cap. 1.7.

11. Prin* mine ți se vor înmulți zilele

și ți se vor mări anii vieții tale.

*Cap. 3.2,16; 10.27.

12. Dacă* ești înțelept, pentru tine

ești înțelept;

dacă ești batjocoritor, tu singur vei

suferi.

*Iov 35.6,7. Cap. 16.26.

Îndemn împotriva ademenirii nebuniei

13. Nebunia este o femeie* găl-

gioasă,

proastă și care nu știe nimic.

*Cap. 7.11.

14. Ea șade totuși la ușa casei sale,

pe un scaun, pe înălțimile* cetății,

*Vers. 3.

15. ca să strige la trecătorii

care merg pe calea cea dreaptă:

16. „Cine* este prost, să vină aici!“

Iar celui fără minte îi zice:

*Vers. 4.

17. „Apele furate sunt dulci*,

și pâinea luată pe ascuns este plăcută!“

*Cap. 20.17.

18. El nu știe că acolo sunt morții* și că oaspeții ei sunt în văile Locuinței morților.

*Cap. 2.18; 7.27.

Binecuvântarea dreptății, blestemul păcatului

10. Pildele lui Solomon.

Un fiu* înțelept este bucuria tatălui,

dar un fiu nebun este mâhnirea mamei sale.

*Cap. 15.20; 17.21,25; 19.13; 29.3,15.

2. Comorile câștigate pe nedrept nu* folosesc,

dar** neprihănirea izbăvește de la moarte.

*Ps. 49.6, etc. Cap. 11.4. Luca 12.19,20. **Dan. 4.27.

3. Domnul* nu lasă pe cel neprihănit să suferă de foame,

dar îndepărtează pofa celor răi.

*Ps. 10.14; 34.9,10; 37.25.

4. Cine lucrează cu o mână* leneșă

sărăcește,

dar mâna** celor harnici îmbogă-

țește.

*Cap. 12.24; 19.15. **Cap. 13.4; 21.5.

5. Cine strânge vara este un om

chibzuit,

cine doarme în timpul seceratului

este un om* care face rușine.

*Cap. 12.4; 17.2; 19.26.

6. Pe capul celui neprihănit sunt

binecuvântări,

dar gura* celor răi ascunde silnicie.

*Vers. 11. Est. 7.8.

7. Pomenirea* celui neprihănit este

binecuvântată,

dar numele celor răi putrezește. —

*Ps. 9.5,6; 112.6. Ecl. 8.10.

8. Cine are o inimă înțeleaptă primește

învățăturile,

dar cine* are o gură nesocotită se

prăpădește singur. —

*Vers. 10.

9. Cine* umblă fără prihană, umblă

fără teamă,

dar cine apucă pe căi strâmbe se dă

singur de gol. —

*Ps. 23.4. Cap. 28.18. Isa. 33.15,16.

10. Cine* clipește din ochi este o

pricină de întristare,

și** cine are o gură nesocotită se

prăpădește singur. —

*Cap. 6.13. **Vers. 8.

11. Gura* celui neprihănit este un

izvor de viață,

dar gura** celor răi ascunde silnicie. —

*Ps. 37.30. Cap. 13.14; 18.4. **Ps. 107.42. Vers. 6.

12. Ura stârnește certuri,

dar dragostea* acoperă toate greșelile. —

*Cap. 17.9. 1 Cor. 13.4. 1 Pet. 4.8.

13. Pe buzele omului priceput se află

înțelepciunea,

dar nuiaua* este pentru spatele celui fără minte. — *Cap. 26.3.

14. Înțelepții păstrează știința, dar gura* nebunului este o pieire apropiată. — *Cap. 18.7; 21.23.

15. Avere* este o cetate întărită pentru cel bogat; dar prăpădirea celor nenorociți este sărăcia lor. —

*Iov 31.24, Ps. 52.7, Cap. 18.11, 1 Tim. 6.17.

16. Cel neprihănit își întrebuințează câștigul pentru viață, iar cel rău își întrebuințează venitul pentru păcat. —

17. Cine își aduce aminte de certare apucă pe calea vieții;

dar cel ce uită mustrarea apucă pe căi greșite. —

18. Cine ascunde ura, are buze mincinoase,

și cine* răspândește bârfele este un nebun. — *Ps. 15.3.

19. Cine vorbește* mult nu se poate să nu păcătuiască,

dar cel** ce-și ține buzele, este un om chibzuit. — *Ecl. 5.3, **Iac. 3.2.

20. Limba celui neprihănit este argint ales;

inima celor răi este puțin lucru. —

21. Buzele celui neprihănit înviorază pe mulți oameni,

dar nebunii mor fiindcă n-au judecată. —

22. Bindecuvântarea* Domnului îmbogățește

și El nu lasă să fie urmată de nici un necaz. — *Gen. 24.35; 26.12, Ps. 37.22.

23. Pentru cel nebun este* o plăcere să facă răul,

dar pentru cel înțelept este o plăcere să lucreze cu pricepere. — *Cap. 14.9; 15.21.

24. Celui rău de* ce se teme aceea i se întâmplă,

dar celor neprihăniți** li se împlineste dorința. —

*Iov 15.21, **Ps. 145.19, Mat. 5.6, 1 Ioan 5.14, 15.

25. Cum trece vârtejul, așa* piere cel rău;

dar cel** neprihănit are temelii veșnice. —

*Ps. 37.9, 10, **Ps. 15.5, Vers. 30, Mat 7.24, 25; 16.18.

26. Cum este oțetul pentru dinți și fumul pentru ochi,

asa este leneșul pentru cel ce-l trimite. —

27. Frica* de Domnul lungește zilele, dar anii** celui rău sunt scurtați. —

*Cap. 9.11, **Iov 15.32, 33; 22.16, Ps. 55.23, Ecl. 7.17.

28. Așteptarea* celor neprihăniți nu va fi decât bucurie,

dar** nădejdea celor răi va pieri. —

*Iov 8.13; 11.20, Ps. 112.10, Cap. 11.7, **Ps. 1.6; 37.20.

29. Calea Domnului este un zid de apărare pentru cel nevinovat,

dar este un prăpăd pentru cei ce fac răul. —

30. Cel neprihănit* nu se va clătina niciodată,

dar cei răi nu vor locui în țară. —

*Ps. 37.22, 29; 125.1, Vers. 25.

31. Gura* celui neprihănit scoate înțelepciune,

dar limba stricată va fi nimicită. —

*Ps. 37.20.

32. Buzele celui neprihănit știu să vorbească lucruri plăcute,

dar gura celor răi spune răutăți.

11 1. Cumpăna* înșelătoare este urâtă Domnului,

dar cântăreala dreaptă îi este plăcută.

*Lev. 19.35, 36, Deut. 25.13-16, Cap. 16.11; 20.10, 23.

2. Când* vine mândria, vine și rușinea,

dar înțelepciunea este cu cei smeriți.

*Cap. 15.33; 16.18; 18.12, Dan. 4.30, 31.

3. Neprihănirea* oamenilor cinstiți îi cârmuiește fără teamă,

dar vicleniile celor stricați le aduc pieirea. — *Cap. 13.6.

4. În ziua mâniei, bogăția nu* slujește la nimic;

dar neprihănirea** izbăvește de la moarte. — *Cap. 10.2, Ezec. 7.19, Tef. 1.18, **Gen. 7.1.

5. Nevinovăția omului fără prihană îi netezește calea,

dar cel rău* cade prin însăși răutatea lui. — *Cap. 5.22, Ecl. 10.8.

6. Nevinovăția oamenilor fără prihană îi scapă,

dar cei răi sunt prinși de răutatea lor.

7. La* moartea celui rău, îi piere nădejdea,

și așteptarea oamenilor nelegiuți este nimicită. — *Cap. 10.28.

8. Cel neprihănit* este scăpat din strâmtorare,

și cel rău îi ia locul. — *Cap. 21.18.

9. Cu gura lui, omul nelegiuit* pierde pe aproapele său,

dar cei neprihăniți sunt scăpați prin știință. — *Iov 8.13.

10. Când le merge bine* celor neprihăniți, toată cetatea se bucură;

și când pier cei răi, toți strigă de veselie. — *Est. 8.15, Cap. 28.12, 28.

11. Cetatea* se înalță prin binecuvântarea oamenilor fără prihană,

dar este surpată prin gura celor răi. — *Cap. 29.8.

12. Cine defaimă pe aproapele său este fără minte,

dar omul cu pricepere primește și tace. —

13. Cine umblă cu bârfeli* dă pe față lucruri ascunse,

dar sufletul credincios ține ce i s-a încredințat. — *Lev. 19.16, Cap. 20.19.

14. Când* nu este chibzuință, poporul cade;

dar biruința vine prin marele număr de sfetnici. — *1 Împ. 12.1, etc. Cap. 15.22; 24.6.

15. Cui se pune chezaș pentru altul îi merge rău*,

dar cine se teme să se pună chezaș este liniștit. — *Cap. 6.1.

16. O femeie* plăcută capătă cinste, și cei asupritori capătă bogăție. —

*Cap. 31.30.

17. Omul* milostiv își face bine sufletului său,

dar omul fără milă își tulbură însăși carnea lui. — *Mat. 5.7; 25.34, etc.

18. Cel rău dobândește un câștig înșelător,

dar cel* ce seamănă neprihănirea are o adevărată plată. —

*Osea 10.12, Gal. 6.8, 9, Iac. 3.18.

19. Adevărata neprihănire duce la viață,

dar cel ce urmărește răul găsește moartea. —

20. Cei cu inima stricată sunt o scârbă înaintea Domnului,

dar cei ce umblă fără prihană îi sunt plăcuți.

21. Hotărât: cel rău nu va rămâne* nepedepsit,

dar sămânța** celor neprihăniți va fi scăpată. — *Cap. 16.5, **Ps. 112.2.

22. Femeia frumoasă și fără minte este ca un inel de aur pus în râtul unui porc. —

23. Dorința celor neprihăniți este numai bine;

dar așteptarea celor răi este numai mânie*. — *Rom. 2.8, 9.

24. Unul care dă cu mâna largă*, ajunge mai bogat;

și altul, care economisește prea mult, nu face decât să sărăcească. — *Ps. 112.9.

25. Sufletul* binefăcător va fi săturat, și** cel ce udă pe alții va fi udat și el. —

*2 Cor. 9.6-10, **Mat. 5.7.

26. Cine* oprește grâul este blestemat de popor,

dar pe capul celui ce-l vinde vine binecuvântarea**. — *Amos 8.5, 6, **Iov 29.13.

27. Cine urmărește binele își câștigă bunăvoință,

dar* cine urmărește răul este atins de el. — *Est. 7.10, Ps. 7.15, 16; 9.15, 16; 10.2; 57.6.

28. Cine* se încrede în bogății va cădea,

dar cei neprihăniți vor înverzi ca** frunzișul. — *Iov 31.24, Ps. 52.7, Marc. 10.24.

Luca 12.21, 1 Tim. 6.17, **Ps. 1.3; 52.8; 92.12, etc. Ier. 17.8.

29. Cine își tulbură casa va moșteni vânt*,

și nebunul va fi robul omului înțelept! — *Ecl. 5.16.

30. Rodul celui neprihănit este un pom de viață,

și cel* înțelept câștigă suflete. — *Dan. 12.3, 1 Cor. 9.19, etc. Iac. 5.20.

31. Iată*, cel neprihănit este răsplătit pe pământ;

cu cât mai mult cel rău și păcătos! — *Ier. 25.29, 1 Pet. 4.17, 18.

12 1. Cine iubește certarea, iubește știința;

dar cine urăște mustrarea este prost. —

2. Omul de bine* capătă bunăvoința Domnului,

dar Domnul osândește pe cel plin de răutate. — *Cap. 8.35.

3. Omul nu se întărește prin răutate, dar rădăcina* celor neprihăniți nu se va clătina. — *Cap. 10.25.

4. O femeie* cinstită este cununa bărbatului ei,

dar cea care-i face rușine este ca** putregaiul în oasele lui. —

*Cap. 31.23, 1 Cor. 11.7, **Cap. 14.30.

5. Gândurile celor neprihăniți nu sunt decât dreptate,

dar sfaturile celor răi nu sunt decât înșelăciune. —

6. Cuvintele* celor răi sunt niște curse ca să verse sânge,

dar** gura celor fără prihană îi izbăvește. — *Cap. 1.11, 18, **Cap. 14.3.

7. Cei răi* sunt răsturnați și nu mai sunt,

dar casa celor neprihăniți rămâne în picioare! — *Ps. 37.36, 37, Cap. 11.21, Mat. 7.24-27.

8. Un om este prețuit după măsura priceperii lui,

dar* cel cu inima stricată este disprețuit. —

*1 Sam. 25.17.

9. Mai* bine să fii într-o stare smerită și să ai o slugă,
decât** să faci pe fudulul și să n-ai ce mânca. —
*Cap. 13.7. **Deut. 25.4.

10. Cel neprihănit se îndură de vite,
dar inima celui rău este fără milă.

11. Cine-și* lucrează ogorul va avea belșug de pâine,
dar cine umblă după lucruri de nimic este** fără minte. —
*Gen. 3.19. Cap. 28.19. **Cap. 6.32.

12. Cel rău pofteste prada celor nelegiuți,
dar rădăcina celor neprihăniți rodește. —

13. În păcătuirea cu buzele este* o cursă primejdioasă,
dar** cel neprihănit scapă din bucluc. —
*Cap. 18.7. **2 Pet. 2.9.

14. Prin rodul* gurii te sature de bunătați,
și** fiecare primește după lucrul mâinilor lui. —
*Cap. 13.2; 18.20. **Isa. 3.10,11.

15. Calea nebunului este fără prihană în* ochii lui,
dar înțeleptul ascultă sfaturile. —
*Cap. 3.7. Luca 18.11.

16. Nebunul* îndată își dă pe față mânia,
dar înțeleptul ascunde ocară. —
*Cap. 29.11.

17. Cine* spune adevărul face o mărturisire dreaptă,
dar martorul mincinos vorbește înșelăciune. —
*Cap. 14.5.

18. Cine vorbește* în chip ușuratic, rănește ca străpungerea unei săbii,
dar** limba înțelepților aduce vindecare. —
*Ps. 57.4; 59.7; 64.3. **Ps. 52.5. Cap. 19.9.

19. Buza care spune adevărul este întărită pe vecie,
dar limba mincinoasă nu stă decât o clipă. —

20. Înșelătoria este în inima celor ce cugetă răul,
dar bucuria este pentru cei ce sfătuiesc la pace. —

21. Nici o nenorocire nu se întâmplă celui neprihănit,
dar cei răi sunt năpădiți de rele. —

22. Buzele mincinoase sunt urâte* Domnului,
dar cei ce lucrează cu adevăr îi sunt plăcuți. —
*Cap. 6.17; 11.20. Apoc. 22.15.

23. Omul* înțelept își ascunde știința,
dar inima nebunilor vestește nebulia. —
*Cap. 13.16; 15.2.

24. Mâna* celor harnici va stăpâni,
dar mâna leneșă va plăti bir. —
*Cap. 10.4.

25. Neliniștea* din inima omului îl doboară,
dar o vorbă** bună îl înveselește. —
*Cap. 15.13. **Isa. 50.4.

26. Cel neprihănit arată prietenului său calea cea bună,
dar calea celor răi îi duce în rătăcire. —

27. Leneșul nu-și frige vânatul,
dar comoara de preț a unui om este munca. —

28. Pe cărarea neprihănirii este viața,
și pe drumul însemnat de ea nu este moarte. —

13 1. Un fiu înțelept ascultă învățătura tatălui său,
dar* batjocoritorul n-ascultă mustrarea. —
*1 Sam. 2.25.

2. Prin rodul gurii* ai parte de bine,
dar cei stricați au parte de silnicie. —
*Cap. 12.14.

3. Cine-și* păzește gura, își păzește sufletul;
cine-și deschide buzele mari aleargă spre pieirea lui. —
*Ps. 39.1. Cap. 21.23. Iac. 3.2.

4. Leneșul* dorește mult, și totuși, n-are nimic,
dar cei harnici se sature. —
*Cap. 10.4.

5. Cel neprihănit urăște cuvintele mincinoase,
dar cel rău se face urât și se acoperă de rușine. —

6. Neprihănirea* păzește pe cel nevinovat,
dar răutatea aduce pierzarea păcătoșului. —
*Cap. 11.3,5,6.

7. Unul* face pe bogatul, și n-are nimic,
altul face pe săracul, și are totuși mari avuții. —
*Cap. 12.9.

8. Omul cu bogăția lui își răscumpără viața,
dar săracul n-ascultă mustrarea. —

9. Lumina* celor neprihăniți arde voioasă,
dar candela celor răi se stinge. —
*Iov 18.5,6; 21.17. Cap. 24.20.

10. Prin mândrie se atâță numai certuri,
dar înțelepciunea este cu cel ce ascultă sfaturile. —

11. Bogăția* câștigată fără trudă scade,
dar ce se strânge încetul cu încetul, crește. —
*Cap. 10.2; 20.21.

12. O nădejde amănată îmbolnăvește inima,

dar o dorință* împlinită este un pom de viață. —
*Vers. 19.

13. Cine nesocotește* Cuvântul Domnului se pierde,
dar cine se teme de poruncă este răsplătit. —
*2 Cron. 36.16.

14. Învățătura* înțeleptului este un izvor de viață,
ca să abată pe om din cursele** morții. —
*Cap. 10.11; 14.27; 16.22. **2 Sam. 22.6.

15. O minte sănătoasă câștigă bunăvoință,
dar calea celor stricați este pietroasă. —

16. Orice* om chibzuit lucrează cu cunoștință,
dar nebunul își dă la iveală nebulia. —
*Cap. 12.23; 15.2.

17. Un sol rău cade în nenorocire,
dar un sol credincios* aduce tămauire. —
*Cap. 25.13.

18. Sărăcia și rușinea sunt partea celui ce leapădă certarea,
dar cel* ce ia seama la mustrare este pus în cinste. —
*Cap. 15.5,31.

19. Împlinirea unei dorințe* este dulce sufletului,
dar celor nebuni le este urât să se lase de rău. —
*Vers. 12.

20. Cine umblă cu înțelepții se face înțelept,
dar cui îi place să se însoțească cu nebunii o duce rău. —

21. Nenorocirea urmărește pe cei* ce păcătuiesc,
dar cei neprihăniți vor fi răsplătiți cu fericire. —
*Ps. 32.10.

22. Omul de bine lasă moștenitori pe copiii copiilor săi,
dar bogățiile* păcătoșului sunt păstrate pentru cel neprihănit. —
*Iov 27.16,17. Cap. 28.8. Ecl. 2.26.

23. Ogorul pe care-l desțelenește săracul dă o hrană* îmbelșugată,
dar mulți pier din pricina nedreptății lor. —
*Cap. 12.11.

24. Cine* cruță nuiăua, urăște pe fiul său,
dar cine-l iubește, îl pedepsește îndată. —
*Cap. 19.18; 22.15; 23.13; 29.15,17.

25. Cel* neprihănit mănâncă până se satură,
dar pântecele celor răi duce lipsă. —
*Ps. 34.10; 37.3.

14 1. Femeia* înțeleaptă își zidește** casa,
iar femeia nebună o dăruie cu înșeși mâinile ei. —
*Cap. 24.3. **Rut 4.11.

2. Cine umblă cu neprihănire, se teme de Domnul,
dar* cine apucă pe căi strâmbe, Îl nesocotește. —
*Iov 12.4.

3. În gura nebunului este o nuiă pentru mândria lui,
dar* pe înțelepți îi păzesc buzele lor. —
*Cap. 12.6.

4. Unde nu sunt boi, ieslea rămâne goală,
dar puterea boilor aduce belșug de roade. —

5. Un martor* credincios nu minte,
dar un martor mincinos spune minciuni. —
*Exod 20.16; 23.1. Cap. 6.19; 12.17. Vers. 25.

6. Batjocoritorul caută înțelepciunea și n-o găsește,
dar pentru omul priceput* știința este lucru ușor. —
*Cap. 8.9; 17.24.

7. Depărtează-te de nebun,
căci nu pe buzele lui vei găsi știința. —

8. Înțelepciunea omului chibzuit îl face să vadă pe ce cale să meargă,
dar nebulia celor nesocotiți îi înșală pe ei înșiși. —

9. Cei* nesocotiți glumesc cu păcatul,
dar între cei fără prihană este bunăvoință. —
*Cap. 10.23.

10. Inima își cunoaște necazurile și nici un străin nu se poate amesteca în bucuria ei. —

11. Casa* celor răi va fi nimicită,
dar cortul celor fără prihană va înflori. —
*Iov 8.15.

12. Multe căi pot* părea bune omului,
dar la** urmă se văd că duc la moarte. —
*Cap. 16.25. **Rom. 6.21.

13. De multe ori chiar în mijlocul răsului inima poate fi mahnită,
și bucuria poate sfârși* prin necaz. —
*Cap. 5.4. Ecl. 2.2.

14. Cel cu inima rătăcită se satură* de căile lui,
și omul de bine se satură și el de ce este în el. —
*Cap. 1.31; 12.14.

15. Omul lesne crezător crede orice vorbă,
dar omul chibzuit ia seama bine cum merge. —

16. Înțeleptul* se teme și se abate de la rău,
dar nesocotitul este îngâmfat și fără frică. —
*Cap. 22.3.

17. Cine este iute la mânie face prostii,
și omul plin de răutate se face urât. —

18. Cei proști au parte de nebulie, dar oamenii chibzuți sunt încununați cu știință. —

19. Cei răi se pleacă înaintea celor buni, și cei nelegiuți înaintea porților celui neprihănit. —

20. Săracul* este urât chiar și de prietenul său, dar bogatul are foarte mulți prieteni. —

*Cap. 19.7.

21. Cine disprețuiește pe aproapele său face un păcat, dar* fericite de cine are milă de cei nenorociți. —

*Ps. 41.1; 112.9.

22. În adevăr, cei ce gândesc rău se rățăcesc,

dar cei ce gândesc binele lucrează cu bunătate și credincioșie.

23. Oriunde se muncește este și câștig, dar oriunde numai se vorbește, este lipsă. —

24. Bogăția este o cunună pentru cei înțelepți, dar cei nesocotiți n-au altceva decât nebulie. —

25. Martorul* care spune adevărul scapă suflute, dar cel înșelător spune minciuni. —

*Vers. 5.

26. Cine se teme de Domnul are un sprijin tare în El, și copiii lui au un loc de adăpost la El. —

27. Frica* de Domnul este un izvor de viață, ea ne ferește de cursele morții. —

*Cap. 13.14.

28. Mulțimea poporului este slava împăratului, lipsa poporului este pieirea voievozului. —

29. Cine* este încet la mânie are multă pricepere, dar cine se aprinde iute, face multe prostii. —

*Cap. 16.32. Iac. 1.19.

30. O inimă liniștită este viața trupului, dar pizma* este putrezirea** oaseilor. —

*Ps. 112.10. **Cap. 12.4.

31. Cine* asuprește pe sărac, batjocorește pe Ziditorul** său, dar cine are milă de cel lipsit, cinstește pe Ziditorul său. —

*Cap. 17.5. Mat. 25.40,45. **Iov 31.15,16. Cap. 22.2.

32. Cel rău este doborât de răutatea lui,

dar cel neprihănit* chiar și la moarte trage nădejde. —

*Iov 13.15; 19.26. Ps. 23.4; 37.37. 2 Cor. 1.9; 5.8. 2 Tim. 4.18.

33. Înțelepciunea se odihnește într-o inimă pricepută, dar în* mijlocul celor nesocotiți ea se dă de gol. —

*Cap. 12.16; 29.11.

34. Neprihănirea înalță pe un popor, dar păcatul este rușinea popoarelor. —

35. Un împărat are plăcere* de un slujitor chibzuit, dar pe cel de ocară îl atinge mânia lui.

*Mat. 24.45,47.

15 1. Un răspuns* blând potolește mânia, dar o vorbă** aspră atăță mânia.

*Jude. 8.1-3. Cap. 25.15. **1 Sam. 25.10, etc. 1 Împ. 12.13,14,16.

2. Limba înțelepților dă știință plăcută,

dar gura* nesocotiților împrășcă nebulie. —

*Vers. 28. Cap. 12.23; 13.16.

3. Ochii Domnului sunt în* orice loc, ei văd pe cei răi și pe cei buni. —

*Iov 34.21. Cap. 5.21. Ier. 16.17; 32.19. Ebr. 4.13.

4. Limba dulce este un pom de viață, dar limba stricată zdrobește sufletul. —

5. Nesocotitul* disprețuiește învățătura tatălui său, dar** cine ia seama la mustrare ajunge înțelept. —

*Cap. 10.1. **Cap. 13.18. Vers. 31,32.

6. În casa celui neprihănit este mare belșug,

dar în câștigurile celui rău este tulburare. —

7. Buzele înțelepților seamănă știința, dar inima celor nesocotiți este stricată. —

8. Jertfa* celor răi este o scârbă înaintea Domnului, dar rugăciunea celor fără prihană îi este plăcută. —

*Cap. 21.27; 28.9. Isa. 1.11; 61.8; 66.3. Ier. 6.20; 7.22. Amos 5.22.

9. Calea celui rău este urâtă Domnului,

dar El iubește pe cel ce umblă* după neprihănire. —

*Cap. 21.21. 1 Tim. 6.11.

10. Cine părăsește cărarea este aspru* pedepsit,

și cine** urăște mustarea va muri. —

*1 Împ. 22.8. **Cap. 5.12; 10.17.

11. Locuința morților* și Adâncul sunt cunoscute Domnului,

cu cât mai mult inimile** oamenilor! —

*Iov 26.6. Ps. 139.8.

**2 Cron. 6.30. Ps. 7.9; 44.21. Ioan 2.24,25; 21.17. Fapt. 1.24.

12. Batjocoritorului* nu-i place să fie muștrat, de aceea nu se duce la cei înțelepți. —

*Amos 5.10. 2 Tim. 4.3.

13. O inimă* veselă înseninează fața; dar când** inima este tristă, duhul este măhnit. —

*Cap. 17.22. **Cap. 12.25.

14. Inima celor pricepuți caută știința, dar gura nesocotiților găsește plăcere în nebulie. —

15. Toate zilele celui nenorocit sunt rele,

dar* cel cu inima mulțumită are un ospăț necurmat. —

*Cap. 17.22.

16. Mai* bine puțin, cu frică de Domnul, decât o mare bogăție, cu tulburare! —

*Ps. 37.16. Cap. 16.8. 1 Tim. 6.6.

17. Mai* bine un prânz de verdețuri și dragoste, decât un bou îngrășat și ură. —

*Cap. 17.1.

18. Un om* iute la mânie stârnește certuri, dar cine este încet la mânie potolește neînțelegerile.

*Cap. 26.21; 29.22.

19. Drumul* leneșului este ca un hățș de spini, dar cărarea celor fără prihană este netezită. —

*Cap. 22.5.

20. Un fiu* înțelept este bucuria tatălui său,

dar un om nesocotit disprețuiește pe mama sa. —

*Cap. 10.1; 29.3.

21. Nebunia* este o bucurie pentru cel fără minte,

dar** un om priceput merge pe drumul cel drept. —

*Cap. 10.23. **Efes. 5.15.

22. Planurile nu izbutesc, când* lipsește o adunare care să chibzuiească, dar izbutesc când sunt mulți sfetnici. —

*Cap. 11.14; 20.18.

23. Omul are bucurie să dea un răspuns cu gura lui, și ce bună este o* vorbă spusă la vreme potrivită! —

*Cap. 25.11.

24. Pentru cel înțelept, cărarea* vieții duce în sus, ca să-l abată de la Locuința morților, care este jos. —

*Filp. 3.20. Col. 3.1,2.

25. Domnul surpă casa* celor mândri, dar întărește hotarele** văduvei. —

*Cap. 12.7; 14.11. **Ps. 68.5,6; 146.9.

26. Gândurile* rele sunt urâte Domnului, dar** cuvintele prietenoase sunt curate înaintea Lui. —

*Cap. 6.16,18. **Ps. 37.30.

27. Cel* lacom de câștig își tulbură casa, dar cel ce urăște mita va trăi. —

*Cap. 11.19. Isa. 5.8. Ier. 17.11.

28. Inima celui neprihănit se gândește* ce să răspundă, dar gura celor răi împrășcă răutăți. —

*1 Pet. 3.15.

29. Domnul Se depărtează* de cei răi, dar ascultă rugăciunea** celor neprihăniți. —

*Ps. 10.1; 34.16. **Ps. 145.18,19.

30. O privire prietenoasă înveselește inima, o veste bună întărește oasele. —

31. Urechia* care ia aminte la învățăturile care duc la viață locuiește în mijlocul înțelepților. —

*Vers. 5.

32. Cel ce leapădă certarea își disprețuiește sufletul, dar cel ce ascultă muștrarea capătă pricepere. —

33. Frica* de Domnul este școala înțelepciunii, și smerenia merge înaintea** slavei. —

*Cap. 1.7. **Cap. 18.12.

16 1. Planurile* pe care le face inima atârnă de om, dar** răspunsul pe care-l dă gura vine de la Domnul. —

*Vers. 9. Cap. 19.21; 20.24. Ier. 10.23. **Mat. 10.19,20.

2. Toate căile omului sunt curate în* ochii lui,

dar cel ce cercetează duhurile este Domnul*. —

*Cap. 21.2. **1 Sam. 16.7.

3. Încredințază-ți lucrările* în mâna Domnului și îți vor izbuti planurile. —

*Ps. 37.5; 55.22. Mat. 6.25. Luca 12.22. Filp. 4.6. 1 Pet. 5.7.

4. Domnul* a făcut toate pentru o țință, chiar** și pe cel rău pentru ziua nenorocirii. —

*Isa. 43.7. Rom. 11.36. **Iov 21.30. Rom. 9.22.

5. Orice inimă trufașă este o scârbă* înaintea Domnului; hotărât**, ea nu va rămâne nepedepsită. —

*Cap. 6.17; 8.13. **Cap. 11.21.

6. Prin* dragoste și credincioșie omul ispășește nelegiuirea, și prin frica** de Domnul se abate de la rău. —

*Dan. 4.27. Luca 11.41. **Cap. 14.16.

7. Când sunt plăcute Domnului căile cuiva, îi face prieteni chiar și pe vrăjmașii lui. —

8. Mai* bine puțin, cu dreptate, decât mari venituri, cu strâmbătate. — *Ps. 37.16. Cap. 15.16.

9. Inima* omului se gândește pe ce cale să meargă, dar** Domnul îi îndreaptă pașii. — *Vers. 1. Cap. 19.21. **Ps. 37.23. Cap. 20.24. Ier. 10.23.

10. Hotărâri dumnezeiești sunt pe buzele împăratului, gura lui nu trebuie să facă greșeli când judecă. —

11. Cântarul* și cumpăna dreaptă vin de la Domnul; toate greutatele de cântărit sunt lucrarea Lui. — *Lev. 19.36. Cap. 11.1.

12. Împăraților le este scârbă să facă rău, căci prin* neprihănire se întărește un scaun de domnie. — *Cap. 25.5; 29.14.

13. Buzele* neprihănite sunt plăcute împăraților, și ei iubesc pe cel ce vorbește cu neprihănire. — *Cap. 14.35; 22.11.

14. Mânia* împăratului este un vestitor al morții, dar un om înțelept trebuie s-o potolească. — *Cap. 19.12; 20.2.

15. Seninătatea feței împăratului este viața, și bunăvoința* lui este ca** o ploaie de primăvară. *Cap. 19.12. **Iov 29.23. Zah. 10.1.

16. Cu cât mai mult face câștigarea* înțelepciunii decât a aurului! Cu cât este mai de dorit câștigarea priceperii decât a argintului! — *Cap. 8.11,19.

17. Calea oamenilor fără prihană este să se ferească de rău; acela își păzește sufletul, care veghează asupra căii sale. —

18. Mândria* merge înaintea pieirii, și trufia merge înaintea căderii. — *Cap. 11.2; 17.19; 18.12.

19. Mai bine să fii smerit cu cei smeriți, decât să împarți prada cu cei mândri. —

20. Cine cugetă la Cuvântul Domnului găsește fericirea, și cine se încrede* în Domnul este fericit. — *Ps. 2.12; 34.8; 125.1. Isa. 30.18. Ier. 17.7.

21. Cine are o inimă înțeleaptă este numit priceput, dar dulceața buzelor mărește știința. —

22. Înțelepciunea* este un izvor de viață pentru cine o are; dar pedeapsa nebunilor este nebunia lor. — *Cap. 13.14; 14.27.

23. Cine are o inimă* înțeleaptă își arată înțelepciunea când vorbește și mereu se văd învățături noi pe buzele lui. — *Ps. 37.30. Mat. 12.34.

24. Cuvintele prietenoase sunt ca un fagure de miere, dulci pentru suflet și sănătoase pentru oase. —

25. Multe căi* i se par bune omului, dar la urmă duc la moarte. — *Cap. 14.12.

26. Cine* muncește, pentru el muncește, căci foamea lui îl îndeamnă la lucru. — *Cap. 9.12. Ecl. 6.7.

27. Omul stricat pregătește nenorocirea, și pe buzele lui este ca un foc aprins.

28. Omul* neastâmpărat stârnește certuri, și părătorul** dezbină pe cei mai buni prieteni. — *Cap. 6.14,19; 15.18; 26.21; 29.22. **Cap. 17.9.

29. Omul asupritor amăgește* pe aproapele său și-l duce pe o cale care nu este bună. — *Cap. 1.10, etc.

30. Cine închide ochii ca să se dedea la gânduri stricate, cine-și mușcă buzele, a și săvârșit răul. —

31. Perii* albi sunt o cunună de cînste, ea se găsește pe calea neprihănirii. — *Cap. 20.29.

32. Cel* încet la mână prețuiește mai mult decât un viteaz, și cine este stăpân pe sine prețuiește mai mult decât cine cucerește cetăți. — *Cap. 19.11.

33. Se aruncă sorțul în poala hainei, dar orice hotărâre vine de la Domnul.

17 1. Mai bine o bucată* de pâine uscată, cu pace, decât o casă plină de cărnuri, cu ceartă! — *Cap. 15.17.

2. Un argat cu minte stăpânește peste fiul* care face rușine și va împărți moștenirea cu frații lui. — *Cap. 10.5; 19.26.

3. Tigaia* lămurește argintul, și cuptorul lămurește aurul; dar Cel ce încearcă inimile este Domnul. — *Ps. 26.2. Cap. 27.21. Ier. 17.10. Mal. 3.3.

4. Cel rău ascultă cu luare aminte la buza nelegiuită, și mincinosul pleacă urechea la limba nimicitoare. —

5. Cine* își bate joc de sărac, își bate joc de Cel ce l-a făcut; cine se bucură de o nenorocire, nu va rămâne nepedepsit. — *Cap. 14.31. **Iov 31.29. Obad. 12.

6. Copiii copiilor sunt cununa* bătrânilor, și părinții sunt slava copiilor lor. — *Ps. 127.3; 128.3.

7. Cuvintele alese nu se potrivesc în gura unui nebun; cu cât mai puțin cuvintele mincinoase în gura unui om de viță aleasă! —

8. Darurile par o* piatră scumpă în ochii celor ce le primesc: oriîncotro se întorc, izbâdesc. — *Cap. 18.16; 19.6.

9. Cine* acoperă o greșală, caută dragostea, dar** cine o pomeneste mereu în vorbirile lui, dezbină pe prieteni. — *Cap. 10.12. **Cap. 16.28.

10. O mustrare pătrunde mai mult pe omul priceput, decât o sută de lovituri pe cel nebun. —

11. Cel rău nu caută decât răscoală, dar un sol fără milă va fi trimis împotriva lui. —

12. Mai* bine să întâlnești oursoaică jefuită de puii ei, decât un nebun în timpul nebuliei lui. — *Osea 13.8.

13. Celui ce întoarce* rău pentru bine, nu-i va părăsi răul casa. — *Ps. 109.4,5. Ier. 18.20. Rom. 12.17. 1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9.

14. Începutul unei certe este ca slobozirea unor ape; de aceea, curmă* cearta înainte de a se întezi. — *Cap. 20.3. 1 Tes. 4.11.

15. Cel* ce iartă pe vinovat și osândește pe cel nevinovat, sunt amândoi o scârbă înaintea Domnului. — *Exod 23.7. Cap. 24.24. Isa. 5.23.

16. La ce slujește argintul în mâna nebunului? Să cumpere înțelepciunea?... Dar* n-are minte. — *Cap. 21.25,26.

17. Prietenul* adevărat iubește ori-când, și în nenorocire ajunge ca un frate. — *Rut 1.16. Cap. 18.24.

18. Omul* fără minte dă cheazăie, se pune chezaș pentru aproapele său. — *Cap. 6.1; 11.15.

19. Cine iubește certurile iubește păcatul, și cine-și* zidește poarta prea înaltă, își caută pieirea. — *Cap. 16.18.

20. Cel cu inimă prefăcută nu găsește fericirea, și cel cu limba* stricată cade în nenorocire. — *Iac. 3.8.

21. Cine* dă naștere unui nebun va avea întristare, și tatăl unui nebun nu poate să se bucure. — *Cap. 10.1; 19.13. Vers. 25.

22. O inimă* veselă este un bun leac, dar un** duh mahnit usucă oasele. — *Cap. 12.25; 15.13,15. **Ps. 22.15.

23. Cel rău primește daruri pe ascuns ca să succească* și căile dreptății. — *Exod 23.8.

24. Înțelepciunea* este în fața omului priceput, dar ochii nebunului o caută la capătul pământului. — *Cap. 14.6. Ecl. 2.14; 8.1.

25. Un fiu nebun aduce necaz* tatălui său și amărăciune celei ce l-a născut. — *Cap. 10.1; 15.20; 19.13. Vers. 21.

26. Nu este bine să osândești* pe cel neprihănit la o gloabă, nici să lovești pe cei de neam ales din pricina neprihănirii lor. — *Vers. 15. Cap. 18.5.

27. Cine* își înfrânează vorbele, cunoaște știința, și cine are duhul potolit este un om priceput. — *Iac. 1.19.

28. Chiar* și un prost ar trece de înțelept dacă ar tăcea, și de priceput dacă și-ar ține gura. — *Iov 13.5.

18 1. Cel ursuz caută ce-i place lui, se supără de orice lucru bun. —

2. Nebunului nu-i este de învățătură, ci vrea să arate ce știe el. —

3. Când vine cel rău, vine și disprețul; și odată cu rușinea, vine și ocara. —

4. Cuvintele gurii unui om sunt ca niște ape* adânci; izvorul înțelepciunii este ca un șuvoi** care curge întruna. — *Cap. 10.11; 20.5. **Ps. 78.2.

5. Nu* este bine să ai încredere în fața celui rău, ca să nedreptățești pe cel neprihănit la judecată. — *Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Cap. 24.23; 28.21.

6. Vorbele nebunului aduc ceartă, și gura lui înjură până stârnește lovituri. —

7. Gura* nebunului îi aduce pieirea, și buzele îi sunt o cursă pentru suflet. — *Cap. 10.14; 12.13; 13.3. Ecl. 10.12.

8. Cuvintele* bârfitorului sunt ca prăjiturile:
alunecă până în fundul măruntaielor. —

*Cap. 12.18; 26.22.

9. Cine se lenevește în lucrul lui este frate* cu cel ce nimicește. —

*Cap. 28.24.

10. Numele Domnului este un turn* tare;
cel neprihănit fuge în el și stă la adăpost. —

*2 Sam. 22.3,51. Ps. 18.2; 27.1; 61.3,4; 91.2; 144.2.

11. Avere* este o cetate întărită, pentru cel bogat;

în închipuirea lui, ea este un zid înalt. —

*Cap. 10.15.

12. Înainte* de pieire, inima omului se îngâmfă,

dar smerenia merge înaintea slavei. —

*Cap. 11.2; 15.33; 16.18.

13. Cine răspunde fără* să fi ascultat, face o prostie și își trage rușinea. —

*Ioan 7.51.

14. Duhul omului îl sprijinește la boală;

dar duhul doborât de întristare, cine-l va ridica? —

15. O inimă pricepută dobândește știința,

și urechea celor înțelepți caută știința. —

16. Darurile* unui om îi fac loc și-i deschid intrarea înaintea celor mari. —

*Gen. 32.20. 1 Sam. 25.27. Cap. 17.8; 21.14.

17. Cel care vorbește întâi în pricina lui, pare că are dreptate,

dar vine celălalt și-l ia la cercetare. —

18. Sorțul pune capăt neînțelegerilor și hotărăște între cei puternici.

19. Frații nedreptățiți sunt mai greu de câștigat decât o cetate întărită,

și certurile lor sunt tot așa de greu de înlăturat ca zăvoarele unei case împărătești. —

20. Din* rodul gurii lui își satură omul trupul,

din venitul buzelor lui se satură.

*Cap. 12.14; 13.2.

21. Moartea* și viața sunt în puterea limbii;

oricine o iubește, îi va mânca roadele. —

*Mat. 12.37.

22. Cine* găsește o nevastă bună găsește fericirea;

este un har pe care-l capătă de la Domnul. —

*Cap. 19.14; 31.10.

23. Săracul vorbește rugându-se, dar bogatul răspunde cu* asprime. —

*Iac. 2.3.

24. Cine își face mulți prieteni, îi face spre nenorocirea lui,

dar* este un prieten care ține mai mult la tine decât un frate. —

*Cap. 17.17.

19. Mai mult prețuiește* săracul care umblă în neprihănirea lui,

decât un bogat cu buze stricate și nebun. —

*Cap. 28.6.

2. Lipsa de știință este o pagubă pentru cineva,

și cine aleargă neghiobește înainte o nimerește rău. —

3. Nebunia omului îi sucește calea,

și apoi cârtește împotriva Domnului cu inima* lui. —

*Ps. 37.7.

4. Bogăția* aduce un mare număr de prieteni,

dar săracul este părăsit de prietenul lui. —

*Cap. 14.20.

5. Martorul* mincinos nu rămâne nepedepsit,

și cel ce spune minciuni nu va scăpa. —

*Vers. 9. Exod 23.1. Deut. 19.16,19. Cap. 6.19; 21.28.

6. Omul darnic are mulți* lingușitori și toți** sunt prieteni cu cel ce dă daruri. —

*Cap. 29.26. **Cap. 17.8; 18.16; 21.14.

7. Toți* frații săracului îl urăsc; cu cât mai mult se** depărtează

prieteniului lui de el!
El se îndreaptă spre ei cu vorbe rugătoare, dar ei se fac nevăzuți. —

*Cap. 14.20. **Ps. 38.11.

8. Cine capătă înțelepciune, își iubește sufletul;

cine păstrează priceperea, găsește* fericirea. —

*Cap. 16.20.

9. Martorul* mincinos nu rămâne nepedepsit,

și cel ce spune minciuni va pieri. —

*Vers. 5.

10. Unui nebun nu-i șade bine să trăiască în desfătări,

cu atât mai puțin unui rob* să stăpânească peste voievozi. —

*Cap. 30.22. Ecl. 10.6,7.

11. Înțelepciunea* face pe om răbdător

și** este o cinste pentru el să uite greșelile. —

*Cap. 14.29. Iac. 1.19. **Cap. 16.32.

12. Mânia împăratului este ca* răcnul unui leu,

și bunăvoința lui este ca roua pe iarbă. —

*Cap. 16.14,15; 20.2; 28.15. **Osea 14.5.

13. Un fiu* nebun este o nenorocire pentru tatăl său,

și** o nevastă gâlcevită este ca o streășină de pe care picură întruna. —

*Cap. 10.1; 15.20; 17.21,25. **Cap. 21.9,19; 27.15.

14. Casa* și averea le moștenim de la părinți,

dar o** nevastă pricepută este un dar de la Domnul. —

*2 Cor. 12.14. **Cap. 18.22.

15. Lenea* te cufundă într-un somn adânc,

și sufletul molatic suferă** de foame. —

*Cap. 6.9. **Cap. 10.4; 20.13; 23.21.

16. Cine* păzește porunca, își păzește sufletul;

cine nu veghează asupra căii sale, va muri. —

*Luca 10.28; 11.28.

17. Cine* are milă de sărac, împrumută pe Domnul,

și El îi va răsplăti binefacerea. —

*Cap. 28.27. Ecl. 11.1. Mat. 10.42; 25.40. 2 Cor. 9.6-8. Evr. 6.10.

18. Pedepsește-ți* fiul, căci tot mai este nădejde,

dar nu dori să-l omori. —

*Cap. 13.24; 23.13; 29.17.

19. Cel pe care-l apucă mânia trebuie să-și ia pedeapsa;

căci, dacă-l scoți din ea, va trebui să mai faci o dată lucrul acesta. —

20. Ascultă sfaturile și primește învățătura

ca să* fii înțelept pe viitor! —

*Ps. 37.37.

21. Omul face multe* planuri în inima lui,

dar hotărârea Domnului, aceea se împlinește. —

*Iov 23.13. Ps. 33.10,11.

22. Ceea ce face farmecul unui om este bunăitatea lui;

și mai mult prețuiește un sărac decât un mincinos. —

23. Frica* de Domnul duce la viață, și cel ce o are petrece noaptea sătul,

fără să fie cercetat de nenorocire. —

*1 Tim. 4.8.

24. Leneșul* își vâra mâna în strachină și n-o duce înapoi la gură. —

*Cap. 15.19; 26.13,15.

25. Lovește* pe batjocoritor, și prostul se** va face înțelept;

muștră* pe omul priceput, și va înțelege știința. —

*Cap. 21.11. **Deut. 13.11. †Cap. 9.8.

26. Cine jefuiește pe tatăl său și izgonește pe mama sa,

este un fiu* care aduce rușine și ocară. —

*Cap. 17.2.

27. Încetează, fiule, să mai asculți învățătura,

dacă ea te depărtează de învățăturile înțelepte. —

28. Un martor stricat își bate joc de dreptate,

și gura* celor răi înghite nelegiuirea. —

*Iov 15.16; 20.12,13; 34.7.

29. Pedepsele sunt pregătite pentru batjocoritori,

și loviturile* pentru spinările nebulilor. —

*Cap. 10.13; 26.3.

20. Vinul este* batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase;

oricine se îmbată cu ele nu este înțelept. —

*Gen. 9.21. Cap. 23.29,30. Isa. 28.7. Osea 4.11.

2. Frica pe care o însuflă împăratul este ca* răcnul unui leu,

cine îl supără, păcătuiește** împotriva sa însuși. —

*Cap. 16.14; 19.12. **Cap. 8.36.

3. Este o cinste* pentru om să se ferească de certuri;

dar orice nebun se lasă stăpânit de aprindere. —

*Cap. 17.14.

4. Toamna*, leneșul nu ară;

la secerat, ar vrea să strângă roade, dar** nu este nimic! —

*Cap. 10.4; 19.24. **Cap. 19.15.

5. Sfaturile în inima omului sunt ca* niște ape adânci,

dar omul priceput știe să scoată din ele. —

*Cap. 18.4.

6. Mulți* oameni își trâmbițează bunăitatea;

dar cine poate găsi un om** credincios? —

*Cap. 25.14. Mat. 6.2. Luca 18.11. **Ps. 12.1. Luca 18.8.

7. Cel neprihănit umblă în* neprihănirea lui;

ferice** de copiii lui după el! —

*2 Cor. 1.12. **Ps. 37.26; 112.2.

8. Împăratul*, care șade pe scaunul de domnie al dreptății,

risipește orice rău cu privirea lui. —

*Vers. 26.

9. Cine* poate zice: „Mi-am curățat inima,

sunt curat de păcatul meu”? —

*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Iov 14.4. Ps. 51.5. Ecl. 7.20. 1 Cor. 4.4. 1 Ioan 1.8.

10. Două feluri de greutate* și două feluri de măsuri

sunt o scârbă înaintea Domnului. —

*Deut. 25.13, etc. Vers. 23. Cap. 11.1; 16.11. Mica 6.10,11.

11. Copilul lasă să se vadă* încă din faptele lui

dacă purtarea lui va fi curată și fără prihană. —

*Mat. 7.16.

12. Urechea care aude* și ochiul care vede,

și pe una și pe celălalt, Domnul le-a făcut. — *Exod 4.11. Ps. 94.9.

13. Nu* iubi somnul, căci vei ajunge sărac;

deschide ochii și te vei sătura de pâine. — *Cap. 6.9; 12.11; 19.15. Rom. 12.11.

14. „Rău! Rău!” zice cumpărătorul, și plecând, se fericește. —

15. Este aur și sunt multe mărgăritare;

dar buzele înțelepte sunt un lucru* scump. — *Iov 28.12,16-19. Cap. 3.15; 8.11.

16. Ia-i* haina, căci s-a pus chezaș pentru altul;

și ține-l zălog pentru alții. — *Cap. 22.26,27; 27.13.

17. Pâinea minciunii este dulce* omului,

dar mai pe urmă gura îi este plină de pietriș. — *Cap. 9.17.

18. Planurile se pun la cale prin* sfat!

Fă** războiul cu chibzuință. — *Cap. 15.22; 24.6. **Luca 14.31.

19. Cine* umblă cu bârfeli dă pe față lucrurile ascunse;

și cu cel ce nu-și poate ține gura** să nu te amesteci. — *Cap. 11.13. **Rom. 16.18.

20. Dacă cineva* blestemă pe tatăl său și pe mama sa,

i se va stinge lumina** în mijlocul întinericului. —

*Exod 21.17. Lev. 20.9. Mat. 15.4. **Iov 18.5,6. Cap. 24.20.

21. O moștenire* repede câștigată de la început,

nu va fi binecuvântată la** sfârșit. — *Cap. 28.20. **Hab. 2.6.

22. Nu* zice: „Îi voi întoarce eu răul!”

Nădărduește** în Domnul, și El te va ajuta. — *Deut. 32.35. Cap. 17.13; 24.29.

Rom. 12.17,19. 1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9. **2 Sam. 16.12.

23. Domnul urăște* două feluri de greutăți,

și cântarul mincinos nu este un lucru bun. — *Vers. 10.

24. Domnul* îndreaptă pașii omului,

dar ce înțelege omul din calea sa? — *Ps. 37.23. Cap. 16.9. Ier. 10.23.

25. Este o cursă pentru om să facă în pripă o făgăduință sfântă,

și abia după* ce a făcut juruینța să se gândească. — *Ecl. 5.4,5.

26. Un împărat* înțelept vântură pe cei răi

și trece cu roata peste ei. — *Ps. 101.5, etc. Vers. 8.

27. Suflarea omului este o lumină* a Domnului,

care pătrunde până în fundul măruntaielor. — *1 Cor. 2.11.

28. Bunătatea* și credincioșia păzesc pe împărat,

și el își întărește scaunul de domnie prin bunătate. — *Ps. 101.1. Cap. 29.14.

29. Slava tinerilor este tăria,

dar podoaba* bătrânilor sunt perii albi. — *Cap. 16.31.

30. Mijloacele de vindecare pentru cel rău sunt bătăile

și vânățiile până la rană. —

21. Inima împăratului este ca un

râu de apă în mâna Domnului,

pe care îl îndreaptă încotro vrea. —

2. Omul* socotește că toate căile lui sunt fără prihană,

dar** Cel ce cercetează inimile este Domnul. — *Cap. 16.2. **Cap. 24.12. Luca 16.15.

3. A* face dreptate și judecată,

este mai plăcut Domnului decât jertfele. — *1 Sam. 15.22.

4. Privirile* trufașe și inima îngâmfată,

această candelă a celor răi, nu este decât păcat. — *Cap. 6.17.

5. Planurile* omului harnic nu duc decât la belșug,

dar cel ce lucrează cu grabă n-ajunge decât la lipsă. — *Cap. 10.4; 13.4.

6. Comorile câștigate* cu o limbă mincinoasă

sunt o deșertăciune care fuge, și ele duc la moarte. — *Cap. 10.2; 13.11; 20.21. 2 Pet. 2.3.

7. Silnicia celor răi îi mătură,

pentru că nu vor să facă ce este drept. —

8. Cel vinovat merge pe căi sucite,

dar cel nevinovat face ce este bine.

9. Mai* bine să locuiești într-un colț pe acoperiș,

decât cu o nevastă gâlcevitoare într-o casă mare. — *Vers. 19. Cap. 19.13; 25.24; 27.15.

10. Sufletul* celui rău dorește răul,

semenul lui n-are nici o trecere înaintea lui. — *Iac. 4.5.

11. Când* este pedepsit batjocoritorul, prostul se face înțelept,

și când se dă învățătură celui înțelept, el capătă știința. — *Cap. 19.25.

12. Cel neprihănit* se uită la casa celui rău

și vede ce repede sunt aruncați cei răi în nenorocire. — *Mat. 7.2; 18.30, etc. Iac. 2.13.

13. Cine își astupă urechea la strigătul săracului,

nici el nu va căpăta răspuns când va striga. —

14. Un dar* făcut în taină potolește mânia,

și o mită dată pe ascuns potolește cea mai puternică mânie. — *Cap. 17.8,23; 18.16.

15. Este o bucurie pentru cel neprihănit să facă ce este bine,

dar* pentru cei ce fac răul este o groază. — *Cap. 10.29.

16. Omul care se abate de la calea înțelepciunii

se va odihni în adunarea celor morți. —

17. Cine iubește petrecerile va duce lipsă,

și cine iubește vinul și untdelemnul dresurilor nu se îmbogățește. —

18. Cel rău slujește ca preț de răscumpărare* pentru cel neprihănit,

și cel stricat, pentru oamenii fără prihană. — *Cap. 11.8. Isa. 43.3,4.

19. Mai* bine să locuiești într-un pământ pustiu,

decât cu o nevastă gâlcevitoare și supărăcioasă. — *Vers. 9.

20. Comori* de preț și untdelemn sunt în locuința celui înțelept,

dar omul fără minte le risipește. — *Ps. 112.3. Mat. 25.3,4.

21. Cine* urmărește neprihănirea și bunătatea,

găsește viață, neprihănire și slavă. — *Cap. 15.9. Mat. 5.6.

22. Înțeleptul cucerește cetatea* vitejilor

și doboară puterea în care se încredeau. — *Efes. 6.4. 2 Tim. 3.15.

23. Cine* își păzește gura și limba,

își scutește sufletul de multe necazuri. — *Cap. 12.13; 13.3; 18.21. Iac. 3.2.

24. Cel mândru și trufaș se cheamă batjocoritor:

el lucrează cu aprinderea îngâmfării.

25. Poftele leneșului* îl omoară,

pentru că nu vrea să lucreze cu mâinile. — *Cap. 13.4.

26. Toată ziua o duce numai în pofte:

dar cel* neprihănit dă fără zgârcenie. — *Ps. 37.26; 112.9.

27. Jertfa* celor răi este o scârbă înaintea Domnului,

cu cât mai mult când o aduc cu gânduri nelegiuite. — *Ps. 50.9. Cap. 15.8. Isa. 66.3. Ier. 6.20. Amos 5.22.

28. Martorul* mincinos va pieri,

dar omul care ascultă bine va vorbi totdeauna cu izbândă. — *Cap. 19.5,9.

29. Cel rău ia o înfățișare nerușinată,

dar omul fără prihană își îmbunătățește calea. —

30. Nici* înțelepciunea, nici priceperea,

nici sfatul n-ajută împotriva Domnului. — *Isa. 8.9,10. Ier. 9.23. Fapt. 5.39.

31. Calul* este pregătit pentru ziua bătăliei,

dar biruința** este a Domnului. — *Ps. 20.7; 33.17. Isa. 31.1. **Ps. 3.8.

22.1. Un nume* bun este mai de

dorit decât o bogăție mare,

și a fi iubit prețuiește mai mult decât argintul și aurul. — *Ecl. 7.1.

2. Bogatul* și săracul se întâlnesc:

Domnul** i-a făcut și pe unul și pe altul. — *Cap. 29.13. 1 Cor. 12.21. **Iov 31.15. Cap. 14.31.

3. Omul* chibzuit vede nenorocirea și se ascunde,

dar cei proști merg înainte și sunt pedepsiți. — *Cap. 14.16; 27.12.

4. Răspłata* smereniei, a fricii de Domnul,

este bogăția, slava și viața. — *Ps. 112.3. Mat. 6.33.

5. Spini* și curse sunt pe calea omului stricat:

cel** ce-și păzește sufletul se depărtează de ele. — *Cap. 15.19. **1 Ioan 5.18.

6. Învăță* pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze,

și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea. — *Efes. 6.4. 2 Tim. 3.15.

7. Bogatul* stăpânește peste cei săraci,

și cel ce ia cu împrumut este robul celui ce-i dă cu împrumut. — *Iac. 2.6.

8. Cine* seamănă nelegiuire, nelegiuire va secera,

și nuiaua nelegiurii lui este gata. — *Iov 4.8. Osea 10.13.

9. Omul milostiv* va fi binecuvântat,

pentru că dă săracului din pâinea lui. — *2 Cor. 9.6.

10. Izgonește* pe batjocoritor, și cearta se va sfârși,

neînțelegerile și ocările vor înceta. — *Gen. 21.9,10. Ps. 101.5.

11. Cine* iubește curăția inimii

și are bunăvoința pe buze, este prieten cu împăratul. — *Ps. 101.6. Cap. 16.13.

12. Ochii Domnului păzesc pe cel ce are știință,

dar înfruntă cuvintele celui stricat. —

13. Leneșul* zice: „Afară este un leu, care m-ar putea ucide pe uliță!” — *Cap. 26.13.

14. Gura* curvelor este o groapă adâncă;
pe cine vrea să-l pedepsească Domnul, acela** cade în ea. —

*Cap. 2.16; 5.3; 7.5; 23.27. **Ecl. 7.26.

15. Nebunia este lipită de inima copilului,
dar nuiaua* certării o va dezlipi de el. —

*Cap. 13.24; 19.18; 23.13,14; 29.15,17.

16. Cine asuprește pe sărac ca să-și mărească avuția,
va trebui să dea și el altuia mai bogat și va duce lipsă. —

17. Pleacă-ți urechea și ascultă cuvintele înțelepților,
și ia învățătura mea în inimă. —

18. Căci este bine să le păstrezi înăuntrul tău

și să-ți fie toate deodată pe buze. —

19. Pentru ca să-ți pui încrederea în Domnul,
vreau să te învăț eu astăzi, da, pe tine. —

20. N-am așternut eu oare în scris pentru tine

sfaturi* și cugetări, *Cap. 8.6.

21. ca* să te învăț lucruri temeinice, cuvinte adevărate,

ca** să răspunzi cu vorbe adevărate

celui ce te trimite? — *Luca 1.3,4. **1 Pet. 3.15.

22. Nu* despuia pe sărac, pentru că

este sărac,

și nu asupri** pe nenorocitul care trăiește la poartă!

*Exod 23.6. Iov 31.16,21. **Zah. 7.10. Mal. 3.5.

23. Căci* Domnul le va apăra pricina lor

și va despuia viața celor ce-i despoaie. —

*1 Sam. 24.12; 25.39. Ps. 12.5; 35.1,10; 68.5; 140.12. Cap. 23.11. Ier. 51.36.

24. Nu te împrieteni cu omul mândru și nu te însoți cu omul iute la mână,

25. ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui

și să-ți ajungă o cursă pentru suflet. —

26. Nu* fi printre cei ce pun cheazășii,

printre cei ce dau zălog pentru datorii.

*Cap. 6.1; 11.15.

27. Căci dacă n-ai cu ce să plătești,

pentru ce ai voi să ți* se ia patul de

sub tine? —

*Cap. 20.16.

28. Nu* muta hotarul cel vechi, pe care l-au așezat părinții tăi. —

*Deut. 19.14; 27.17. Cap. 23.10.

29. Dacă vezi un om iscusit în lucrul lui, acela poate sta lângă împărați, nu lângă oamenii de rând.

23. 1. Dacă stai la masă la unul din cei mari,
ia seama ce ai înainte:

2. pune-ți un cuțit în gât, dacă ești prea lacom.

3. Nu pofti mâncărurile lui alese, căci sunt o hrană înșelătoare.

4. Nu* te chinui ca să te îmbogățești, nu-ți pune** priceperea în aceasta.

*Cap. 28.20. 1 Tim. 6.9,10. **Cap. 3.5. Rom. 12.16.

5. Abia ți-ai aruncat ochii spre ea și nu mai este;

căci bogăția își face aripi și, ca vulturul, își ia zborul spre ceruri.

6. Nu* mânca pâinea celui** pizmaș și nu pofti mâncărurile lui alese,

*Ps. 141.4. **Deut. 15.9.

7. căci el este ca unul care își face socotelile în suflet.

„Mânâncă și bea,“ îți* va zice el; dar inima lui nu este cu tine. *Ps. 12.2.

8. Bucata pe care ai mâncat-o, o vei vărsa,

și cuvintele plăcute pe care le vei spune, sunt pierdute.

9. Nu vorbi la* urechea celui nebun, căci el nesocotește cuvintele tale înțelepte.

*Cap. 9.8. Mat. 7.6.

10. Nu* muta hotarul văduvei și nu intra în ogorul orfanilor,

*Deut. 19.11; 27.17. Cap. 22.28.

11. căci* răzbunătorul lor este puternic:

El le va apăra pricina împotriva ta.

*Iov 31.21. Cap. 22.23.

12. Deschide-ți inima la învățătură, și urechile la cuvintele științei.

13. Nu* cruța copilul de mustrare, căci dacă-l vei lovi cu nuiaua nu va muri.

*Cap. 13.24; 19.18; 22.15; 29.15,17.

14. Lovindu-l cu nuiaua, îi* scoți sufletul din Locuința morților.

*1 Cor. 5.5.

15. Fiule, dacă-ți* va fi inima înțeleaptă, inima mea se va bucura,

*Vers. 24.25. Cap. 29.3.

16. și înăuntrul meu se va veseli, când buzele tale vor spune ce este bine.

17. Să nu-ți pizmuiască inima* pe cei păcătoși,

ci** să aibă totdeauna frică de Domnul;

*Ps. 37.1; 73.3. Cap. 3.31; 24.1. **Cap. 28.14.

18. căci* este o răsplată, și nu ți se va tăia nădejdea.

*Ps. 37.37. Cap. 24. Luca 16.25.

19. Ascultă, fiule, și fii înțelept;

îndreaptă-ți* inima pe calea cea dreaptă.

*Cap. 4.23.

20. Nu* fi printre cei ce beau vin, nici printre cei ce se îmbuibă cu carne.

*Isa. 5.22. Mat. 24.49. Luca 21.34. Rom. 13.13. Efes. 5.18.

21. Căci bețivul și cel ce se dedă la îmbuibare sărăcesc,

și ațipirea te face să porți* zdrențe.

*Cap. 19.15.

22. Ascultă* pe tatăl tău, care te-a născut,

și nu nesocoti pe mama ta, când a îmbătrânit.

*Cap. 1.8; 30.17. Efes. 6.1,2.

23. Cumpără* adevărul și nu-l vinde, înțelepciunea, învățătura și priceperea.

*Cap. 4.5,7. Mat. 13.44.

24. Tatăl* celui neprihănit se veselește,

și cel ce dă naștere unui înțelept se bucură.

*Cap. 10.1; 15.20. Vers. 15.

25. Să se bucure tatăl tău și mama ta, să se veselească cea care te-a născut.

26. Fiule, dă-mi inima ta

și să găsească plăcere ochii tăi în

căile mele.

27. Căci* curva este o groapă adâncă, și străina o fântână strâmtă. *Cap. 22.14.

28. Ea* pânzește ca un hoț

și mărește între oameni numărul celor stricați.

*Cap. 7.12. Ecl. 7.26.

29. Ale* cui sunt viațetele? Ale cui sunt oftările? Ale cui sunt neînțelegerile?

Ale cui sunt plângerile? Ale cui sunt rânilor fără pricină?

Ai cui sunt ochii** roșii?

*Isa. 5.11,22. **Gen. 49.12.

30. Ale celor ce* întârzie la vin și se duc să golească paharul cu vin amestecat.

*Cap. 20.1. Efes. 5.18.

31. Nu te uita la vin* când curge roșu și face mărgăritare în pahar;

el alunecă ușor, *Ps. 75.8. Cap. 9.2.

32. dar pe urmă ca un șarpe mușcă și înțeapă ca un basilic.

33. Ochii ți se vor uita după femeile altora,

și inima îți va vorbi prostii.

34. Vei fi ca un om culcat în mijlocul mării,

ca un om culcat pe vârful unui catarg.

35. „M-a lovit*... dar nu mă doare!...“

M-a bătut... dar nu** simt nimic!

Când mă voi trezi? Mai vreau vin!“

*Cap. 27.22. Ier. 5.3. **Efes. 4.19. †Deut. 29.19. Isa. 56.12.

24. 1. Nu pizmui* pe oamenii cei răi și nu** dori să fii cu ei;

*Ps. 37.1, etc.; 73.3. Cap. 3.31; 23.17. Vers. 19. **Cap. 1.15.

2. căci* inima lor se gândește la prăpad,

și buzele lor vorbesc nelegiuiri. —

*Ps. 10.7.

3. Prin înțelepciune se înalță o casă, și prin pricepere se întărește;

4. prin știință se umplu cămările ei de toate bunătățile de preț și plăcute.

5. Un om* înțelept este plin de putere,

și cel priceput își oțelește vлага.

*Cap. 21.22. Ecl. 9.16.

6. Căci* prin măsuri chibzuite câștigi bătaia,

și prin marele număr al sfetnicilor ai biruința. —

*Cap. 11.14; 15.22; 20.18. Luca 14.31.

7. Înțelepciunea este prea* înaltă pentru cel nebun:

el nu va deschide gura la judecată. —

*Ps. 10.5. Cap. 14.6.

8. Cine se* gândește să facă rău se cheamă un om plin de răutate. —

*Rom. 1.30.

9. Gândul celui nebun nu este decât păcat,

și batjocoritorul este o scârbă pentru oameni. —

10. Dacă slăbești în ziua necazului, mică îți este puterea. —

11. Izbăvește* pe cei târâți la moarte și scapă pe cei ce sunt aproape să fie înjunghiați. —

*Ps. 82.4. Isa. 58.6,7. 1 Ioan 3.16.

12. Dacă zici: „Ah! N-am știut!“... Crezi că nu vede Cel ce* cântărește

inimile

și Cel ce veghează asupra sufletului tău?

Și nu va răsplăti El fiecare după* faptele lui? —

*Cap. 21.2. **Iov 34.11. Ps. 62.12. Ier. 32.19. Rom. 2.6. Apoc. 2.23; 22.12.

13. Fiule, mânâncă* miere, căci este bună,

și figurele de miere este dulce pentru cerul gurii tale.

*Cânt. 5.1.

14. Tot* așa, și înțelepciunea este bună pentru sufletul tău:

dacă o vei găsi, ai un viitor** și nu ți se va tăia nădejdea. —

*Ps. 119.10,103. **Cap. 23.18.

15. Nu* întinde curse, nelegiuirile, la locuința celui neprihănit

și nu-i tulbura odihna.

*Ps. 10.9,10.

16. Căci* cel neprihănit de șapte ori cade, și se ridică,

dar** cei răi se prăbușesc în nenorocire.

*Iov 5.19. Ps. 34.19; 37.24. Mica 7.8. **Est. 7.10. Amos 5.2; 8.14. Apoc 18.21.

17. Nu* te bucura de căderea vrăjmașului tău
și să nu ți se veselească inima când se poticnește el,

*Iov 31.29. Ps. 35.15,19. Cap. 17.5. Obad. 12.

18. ca nu cumva Domnul să vadă, să nu-l placă

și să-Și întoarcă mânia de la el. —

19. Nu* te mânia din pricina celor ce fac rău

și nu pizmui pe cei răi!

*Ps. 37.1; 73.3. Cap. 23.17. Vers. 1.

20. Căci* cel ce face răul n-are nici un viitor,
și lumina** celor răi se stinge. —

*Ps. 11.6. **Iov 18.5,6; 21.17. Cap. 13.9; 20.20.

21. Fiule, teme-te* de Domnul și de împăratul;

și să nu te amesteci cu cei neastâmpărați!

*Rom. 13.7. 1 Pet. 2.17.

22. Căci deodată le va veni pieirea,
și cine poate ști sfârșitul amândurora! —

23. Iată ce mai spun înțelepții:

„Nu* este bine să ai în vedere fața oamenilor în judecări.“ —

*Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Cap. 18.5; 28.21. Ioan 7.24.

24. Pe cine* zice celui rău: „Tu ești bun!“

îl blestemă popoarele și-l urăsc neamurile.

*Cap. 17.15. Isa. 5.23.

25. Dar celor ce judecă drept le merge bine,

și o mare binecuvântare vine peste ei. —

26. Un răspuns bun este

ca un sărut pe buze.

27. Vezi-ți* întâi de treburile afară,

îngrijește de lucrul câmpului,

și apoi apucă-te să-ți zidești casa. —

*1 Împ. 5.17,18. Luca 14.28.

28. Nu* vorbi în chip ușuratic împotriva aproapelui tău;

ori ai vrea să înșeli cu buzele tale? —

*Efes. 4.25.

29. Nu* zice: „Cum mi-a făcut el așa am să-i fac și eu,

îi voi răsplăti după faptele lui!“ —

*Cap. 20.22. Mat. 5.39,44. Rom. 12.17,19.

30. Am trecut pe lângă ogorul unui leneș

și pe lângă via unui om fără minte.

31. Și era* numai spini,

acoperit de mărăcini,

și zidul de piatră era prăbușit.

*Gen. 3.18.

32. M-am uitat bine și cu luare aminte,

și am tras învățătură din ce am văzut.

33. „Să mai dorm puțin*, să mai ațipesc puțin,

să mai încrucșez mâinile puțin ca să mă odihnesc!“...

*Cap. 6.9, etc.

34. Și sărăcia vine peste tine pe neașteptate,

ca un hoț, și lipsa, ca un om înarmat.

25 1. Iată încă* vreau câteva din Pildele lui Solomon, strânse de oamenii lui Ezechia, împăratul lui Iuda. —

*1 Împ. 4.32.

2. Slava* lui Dumnezeu stă în ascunderea lucrurilor,
dar slava împăraților stă în cercetarea** lucrurilor. —

*Deut. 29.29. Rom. 11.33. **Iov 29.16.

3. Înălțimea cerurilor, adâncimea pământului

și inima împăraților sunt nepătrunse. —

4. Scoate* zgura din argint,

și argintarul va face din el un vas ales.

*2 Tim. 2.21.

5. Scoate* și pe cel rău dinaintea împăratului,

și scaunul lui de domnie** se va întări prin neprihănire. —

*Cap. 20.8. **Cap. 16.12; 29.14.

6. Nu te fâli înaintea împăratului

și nu lua locul celor mari;

7. căci* este mai bine să ți se zică:

„Suie-te mai sus!“

decât să fii coborât înaintea voievo-
dului

pe care ți-l văd ochii. —

*Luca 14.8-10.

8. Nu* te grăbi să te iei la ceartă,

ca nu cumva la urmă să nu știi ce să faci,

când te va lua la ocări aproapele tău. —

*Cap. 17.14. Mat. 5.25.

9. Apără-ți* pricina împotriva aproa-
pelui tău,

dar nu da pe față taina altuia,

*Mat. 5.25; 18.15.

10. ca nu cumva, aflând-o cineva, să te umple de rușine

și să-ți iasă nume rău care să nu se mai șteargă.

11. Un cuvânt spus la vremea potri-
vită

este ca niște mere* de aur într-un

coșuleț de argint. —

*Cap. 15.23. Isa. 50.4.

12. Ca o verigă de aur și o podoabă

de aur curat,

asa este înțeleptul care mustră, pentru

o ureche ascultătoare. —

13. Ca* răcoarea zăpezii pe vremea secerișului,

asa este un sol credincios pentru cel ce-l trimite:

el înviorează sufletul stăpânului său.

*Cap. 13.17.

14. Ca norii* și vântul fără ploaie,
asa este un om care** se laudă pe nedrept cu dărniciile lui. —

*Iuda 12. **Cap. 20.6.

15. Prin* răbdare se înduplecă un voievod,

și o limbă dulce poate zdrobi oase.

*Gen. 32.4, etc. 1 Sam. 25.24, etc. Cap. 15.1; 16.14.

16. Dacă* dai peste miere, nu mânca decât atât cât îți ajunge,

ca să nu ți se scârbească și s-o verși din gură. —

*Vers. 27.

17. Calcă rar în casa aproapelui tău,
ca să nu se sature de tine și să te urască. —

18. Ca un buzdugan, ca o sabie și ca o săgeată ascuțită,

asa este un om care* face o mărturisire mincinoasă împotriva aproapelui său. —

*Ps. 57.4; 120.3,4. Cap. 12.18.

19. Ca un dinte stricat și ca un picior care șchiopătează,

asa este încrederea într-un stricat la ziuă necazului.

20. Ca unul care își scoate haina pe o zi rece, sau varsă oțet pe silitră,

asa este cine cântă cântece unei inimi în nenorocire. —

21. Dacă* este flămând vrăjmașul tău, dă-i pâine să mănânce,

dacă-i este sete, dă-i apă să bea.

*Dan. 6.18. Rom. 12.15.

22. Căci*, făcând așa, aduni cărbuni aprinși pe capul lui,

și** Domnul îți va răsplăti. —

*Exod 23.4,5. Mat. 5.44. Rom. 12.20. **2 Sam. 16.12.

23. Vântul* de miazănoapte aduce ploaia,

și limba** clevetitoare aduce o față mahnită. —

*Iov 37.22. **Ps. 101.5.

24. Mai* bine să locuiești într-un colț pe acoperiș,

decât să locuiești într-o casă mare cu o nevastă gâlcevitoare. —

*Cap. 19.13; 21.9,19.

25. Ca apa proaspătă pentru un om obosit,

asa este o veste bună venită dintr-o țară depărtată. —

26. Ca o fântână tulbure și ca un izvor stricat,

asa este cel neprihănit care se clatină înaintea celui rău. —

27. Nu* este bine să mănânci multă miere:

tot așa, nu este o cinste să** alergi după slava ta însuși. —

*Vers. 16. **Cap. 27.2.

28. Omul care* nu este stăpân pe sine

este ca o cetate surprată și fără ziduri.

*Cap. 16.32.

26 1. Cum nu se potrivesc zăpada vara și* ploaia în timpul secerișului,

asa nu se potrivește slava pentru un nebun.

*1 Sam. 12.17.

2. Cum sare vrabia încoace și încolo și cum zboară rândunica,

asa nu nimereste blestemul* neîntemeiat. —

*Num. 23.8. Deut. 23.5.

3. Biciul* este pentru cal, frâul pentru măgar,

și nuiiaua pentru spinarea nebunilor.

*Ps. 32.9. Cap. 10.13.

4. Nu răspunde nebunului după nebunia lui,

ca să nu semeni și tu cu el. —

5. Răspunde* însă nebunului după nebunia lui,

ca să nu se creadă înțelept. —

*Mat. 16.1-4; 21.24-27.

6. Cel ce trimite o solie printr-un nebun

își taie singur picioarele și bea nedreptatea. —

7. Cum sunt picioarele ologului,

asa este și o vorbă înțeleaptă în gura unor nebuni. —

8. Cum ai pune o piatră în praștie,

asa este când dai mărire unui nebun. —

9. Ca un spin care vine în mâna unui om beat,

asa este o vorbă înțeleaptă în gura nebunilor. —

10. Ca un arcaș care rănește pe toată lumea,

asa este cel ce tocmește pe nebuni și pe întâii veniți. —

11. Cum* se întoarce câinele la ce a vărsat,

asa se întoarce nebunul** la nebunia lui. —

*2 Pet. 2.22. **Exod 8.15.

12. Dacă vezi* un om care se crede înțelept,

poți să ai mai multă nădejde pentru un nebun decât pentru el. —

*Cap. 29.20. Luca 18.11. Rom. 12.16. Apoc. 3.17.

13. Leneșul* zice: „Afară este un leu,

pe ulițe este un leu!“

*Cap. 22.13.

14. Cum se învârtește ușa pe fășanile ei,
așa se învârtește leneșul* în patul lui.

*Cap. 19.24.

15. Leneșul își vără mâna în blid,
și-i vine greu s-o ducă iarăși la gură. —

16. Leneșul se crede mai înțelept
decât șapte oameni care răspund cu judecată.

17. Un trecător care se amestecă într-o
ceartă care nu-l privește
este ca unul care apucă un câine de urechi.

18. Ca nebunul care aruncă
săgeți aprinse și ucigătoare,
19. așa este omul care înșală pe
aproapele său,
și apoi zice: „Am* vrut doar să
glumesc!” —

*Efes. 5.4.

20. Când nu mai sunt lemne, focul se
stinge;
și când nu* mai este nici un cleve-
titor, cearta se potolește.

*Cap. 22.10.

21. După cum* carbunele face jăratric
și lemnul foc,
tot așa și omul gâlcevitor aprinde
cearta.

*Cap. 15.18; 29.22.

22. Cuvintele* clevetitorului sunt ca
niște prăjituri,
alunecă până în fundul măruntaielor. —

*Cap. 18.8.

23. Ca zgura de argint pusă pe un
ciob de pământ,
așa sunt buzele aprinse și o inimă
rea.

24. Cel ce urăște se preface cu buzele
lui,
și înăuntrul lui pregătește înșelă-
ciunea.

25. Când* îți vorbește cu glas dulce,
nu-l crede,
căci șapte urăciuni sunt în inima lui.

*Ps. 28.3. Ier. 9.8.

26. Chiar dacă-și ascunde ura în
prefăcătorie,
totuși răutatea lui se va descoperi în
adunare. —

27. Cine* sapă groapa altuia cade el
în ea,
și piatra se întoarce peste cel ce o
prăvălește.

*Ps. 7.15,16; 9.15; 10.2; 57.6. Cap. 28.10. Ecl. 10.8.

28. Limba mincinoasă urăște pe cei
pe care-i doboară ea,
și gura lingușitoare pregătește piei-
rea. —

27. 1. Nu* te fâli cu ziua de mâine,
căci nu știi ce poate aduce o zi. —

*Luca 12.19,20. Iac. 4.13, etc.

2. Să te laude altul*, nu gura ta,
un străin, nu buzele tale.

*Cap. 25.27.

3. Piatra este grea și nisipul este
greu,
dar supărarea pe care o pricinuieste
nebunul este mai grea decât amân-
două. —

4. Furia este fără milă și mânia
năvalnică,
dar cine* poate sta împotriva gelo-
ziei? —

*1 Ioan 3.12.

5. Mai bine o muștrare* pe față,
decât o prietenie ascunsă. —

*Cap. 28.23. Gal. 2.14.

6. Rănile* făcute de un prieten
dovedesc credințioșia lui,
dar sărutările unui vrăjmaș sunt
mincinoase. —

*Ps. 141.5.

7. Sătulul calcă în picioare fagurele
de miere,
dar pentru cel* flămând toate amără-
ciunile sunt dulci. —

*Iov 6.7.

8. Ca pasărea plecată din cuibul ei,
așa este omul plecat din locul său.

9. Cum înveselește untdelemnul și
tămâia inima,
așa de dulci sunt sfaturile pline de
dragoste ale unui prieten. —

10. Nu părăsi pe prietenul tău și pe
prietenul tatălui tău,
dar nu intra în casa fratelui tău în
ziua necazului tău:

mai* bine un vecin aproape decât un
frate departe. —

*Cap. 17.17; 18.24. Cap. 19.7.

11. Fiule*, fii înțelept și înveselește-mi
inima,
și** atunci voi putea răspunde celui
ce mă batjocorește. —

*Cap. 10.1; 23.15,24. **Ps. 127.5.

12. Omul chibzuit* vede răul și se
ascunde;

dar proștii merg spre el și sunt
pedepsiți. —

*Cap. 22.3.

13. Ia-i* haina, căci s-a pus chezaș
pentru altul,
ia-l zălog în locul unei străine. —

*Exod 22.26. Cap. 20.16.

14. Binecuvântarea aproapelui cu
glas tare dis-de-dimineață
este privită ca un blestem. —

15. O* streășină care picură necurmat
într-o zi de ploaie,
și o nevestă gâlcevitoare sunt totuna.

*Cap. 19.13.

16. Cine o oprește, parcă oprește
vântul

și parcă ține untdelemnul în mână
dreaptă. —

17. După cum fierul ascute fierul,
tot așa și omul atâță mânia altui om. —

18. Cine* îngrijește de un smochin va
mânca din rodul lui,
și cine-și păzește stăpânul va fi
prețuit. —

*1 Cor. 9.7,13.

19. Cum răspunde în apă fața la față,
așa răspunde inima omului inimii
omului. —

20. După cum Locuința morților* și
adâncul nu se pot satura,
tot așa nici ochii** omului nu se pot
sătura. —

*Cap. 30.16. Hab. 2.5. **Ecl. 1.8; 6.7.

21. Ce este tigia* pentru lămurirea
argintului și cuptorul pentru lămurirea
aurului:

aceea este bunul nume pentru un
om. —

*Cap. 17.3.

22. Pe nebun chiar* dacă l-ai pisa cu
pisălogul în piuă, în mijlocul grăun-
țelor,
nebunia tot n-ar ieși din el. —

*Cap. 23.35. Isa. 1.5. Ier. 5.3.

23. Îngrijește bine de oile tale
și ia seama la turmele tale.

24. Căci nici o bogăție nu ține veșnic
și nici cununa nu rămâne pe vecie. —

25. După ce se ridică fânul*, se arată
verdeața nouă,
și ierburile de pe munți sunt strânse. —

*Ps. 104.14.

26. Mieii sunt pentru îmbrăcăminte,
și țapii pentru plata ogorului;

27. laptele caprelor îți-ajunge pentru
hrana ta, a casei tale,
și pentru întreținerea slujnicilor tale.

28. 1. Cel rău* fuge fără să fie
urmărit,

dar cel neprihănit îndrăznește ca un
leu tânăr. —

*Lev. 26.17,36. Ps. 53.5.

2. Când este răscoală într-o țară, sunt
mulți capi,
dar cu un om priceput și încercat,
domnia dăinuiește. —

3. Un om* sărac care apasă pe cei
asupriți
este ca o rupere de nori care aduce
lipsă de pâine. —

*Mat. 18.28.

4. Cei ce* părăsesc Legea laudă pe
cel rău,
dar** cei ce păzesc Legea se mândre-
sc pe el. —

*Ps. 10.3; 49.18.

Rom. 1.32. **1 Împ. 18.18,21. Mat. 3.7; 14.4. Efes. 5.11.

5. Oamenii* dedați la rău nu înțeleg
ce este drept,

dar cei ce** caută pe Domnul înțeleg
totul. —

*Ps. 92.6. **Ioan 7.17. 1 Cor. 2.15. 1 Ioan 2.20,27.

6. Mai* mult prețuiește săracul care
umblă în neprihănirea lui,
decât bogatul care umblă pe căi
sucite. —

*Cap. 19.1. Vers. 18.

7. Cel ce* păzește Legea este un fiu
priceput,
dar cel ce** umblă cu cei desfrânați
face rușine tatălui său. —

*Cap. 29.3. **Iov 27.16,17. Cap. 13.22. Ecl. 2.26.

8. Cine* își înmulțește averile prin
dobândă și camătă
le strânge pentru cel ce are milă de
săraci. —

*Zah. 7.11.

9. Dacă cineva își întoarce urechea ca
să n-asculte Legea,
chiar* și rugăciunea lui este o scâr-
bă. —

*Ps. 66.18; 109.7. Cap. 15.8.

10. Cine* rătăcește pe oamenii fără
prihană pe calea cea rea
cade în groapa pe care a săpat-o,
dar** oamenii fără prihană moște-
nesc fericirea. —

*Cap. 26.27. **Mat. 6.33.

11. Omul bogat se crede înțelept,
dar săracul care este priceput îl
cercetează. —

12. Când* biruie cei neprihăniți, este
o mare slavă,
dar când se înalță cei răi, fiecare se
ascunde. —

*Vers. 28. Cap. 11.10; 29.2. Ecl. 10.6.

13. Cine* își ascunde fărădelegile nu
propășește,
dar cine le mărturisește și se lasă de
ele capătă îndurare. —

*Ps. 32.3,5. 1 Ioan 1.8-10.

14. Ferice de omul care* se teme
neconținut,
dar** cel ce-și împietrește inima
cade în nenorocire. —

*Ps. 16.8. Cap. 23.17. **Rom. 2.5; 11.20.

15. Ca un leu* care răcnește și ca un
urs flămând,
așa este** cel rău care stăpânește
peste un popor sărac. —

*1 Pet. 5.8. **Exod 1.14,16,22. Mat. 2.16.

16. Un voievod fără pricepere își
înmulțește faptele de asuprire,
dar cel ce urăște lăcomia își lungește
zilele. —

17. Un om* al cărui cuget este
încărcat cu sângele altuia,
fuge până la groapă: nimeni să nu-l
oprească. —

*Gen. 9.6. Exod 21.14.

18. Cine* umblă în neprihănire
găsește mântuirea,
dar cine** umblă pe două căi strâmbe
cade într-o groapă. —

*Cap. 10.9,25. **Vers. 6.

19. Cine* își lucrează câmpul are belșug de pâine,
dar cine aleargă după lucruri de nimic are belșug de sărăcie. — *Cap. 12.11.

20. Un om credincios este năpădit de binecuvântări,
dar* cel ce vrea să se îmbogățească repede nu rămâne nepedepsit. —

*Cap. 13.11; 20.21; 23.4. Vers. 22. 1 Tim. 6.9.
21. Nu este bine să* cauți la fața oamenilor;
chiar pentru** o bucată de pâine poate un om să se dedea la păcat. —

*Cap. 18.5; 24.23. **Ezec. 13.19.
22. Un om* pizmaș se grăbește să se îmbogățească,
și nu știe că lipsa va veni peste el. —

*Vers. 20.
23. Cine* muștră pe alții găsește mai multă bunăvoință pe urmă,
decât cel cu limba lingușitoare. —

*Cap. 27.5,6.
24. Cine fură pe tatăl său și pe mama sa și zice că nu este un păcat,
este tovarăș* cu nimitorul. —

*Cap. 8.9.
25. Cel lacom* stârnește certuri,
dar** cel ce se încrede în Domnul este săturat din belșug. —

*Cap. 13.10. **1 Tim. 6.6.
26. Cine se încrede în inima lui este un nebun,
dar cine umblă în înțelepciune va fi măntuit. —

27. Cine* dă săracului nu duce lipsă,
dar cine închide ochii este încărcat cu blesteme. —

*Deut. 15.7, etc. Cap. 19.17; 22.9.
28. Când* se înalță cei răi, fiecare** se ascunde,
dar când pier ei, cei buni se înmulțesc. —

*Vers. 12. Cap. 29.2. **Iov 24.4.

29 1. Un* om care se împotrivește tuturor muștrărilor
va fi zdrobit deodată și fără leac. —

*1 Sam. 2.25; 2 Cron. 36.16. Cap. 1.24-27.
2. Când se înmulțesc cei buni, poporul se bucură,
dar când stăpânește cel rău, poporul** geme. —

*Est. 8.15. Cap. 11.10; 28.12,28. **Est. 3.15.
3. Cine* iubește înțelepciunea învelește pe tatăl său,
dar** cine umblă cu curvele risipește averea. —

*Cap. 10.1; 15.20; 27.11. **Cap. 5.9,10,26; 28.7. Luca 15.13,30.
4. Un împărat întărește țara prin dreptate,
dar cine ia mită, o nimicește. —

5. Cine lingusește pe aproapele său îi întinde un laș sub pașii lui. —

6. În păcatul omului rău este o cursă,
dar cel bun biruie și se bucură. —

7. Cel* bun pricepe pricina săracilor,
dar cel rău nu poate s-o priceapă. —

*Iov 29.16; 31.13. Ps. 41.1.
8. Ce* ușuratici aprind focul în cetate,
dar înțelepții potolește** mânia. —

*Cap. 11.11. **Ezec. 22.30.
9. Când se ceartă un înțelept cu un nebun,
să se tot supere sau* să tot rădă, căci pace nu se face. —

*Mat. 11.17.
10. Oamenii* setoși de sânge urăsc pe omul fără prihană,
dar oamenii fără prihană îi ocrotesc viața. —

*Gen. 4.5,8. 1 Ioan 3.12.
11. Nebunul* își arată toată patima,
dar înțeleptul o stăpânește. —

*Jude. 16.17. Cap. 12.16; 14.33.
12. Când cel ce stăpânește dă ascultare cuvintelor mincinoase,
toți slujitorii lui sunt niște răi. —

13. Săracul și asupritorul se* întâlnesc,
dar Domnul** le luminează ochii la amândoi. —

*Cap. 22.2. **Mat. 5.45.
14. Un împărat* care judecă pe săraci după** adevăr,
își va avea scaunul de domnie întărit pe vecie. —

*Cap. 20.8; 25.5. **Ps. 72.2,4,13,14.
15. Nuiaua* și certarea dau înțelepciunea,
dar copilul** lăsat de capul lui face rușine mamei sale. —

*Vers. 17. **Cap. 10.1; 17.21,25.
16. Când se înmulțesc cei răi, se înmulțește și păcatul,
dar* cei buni le vor vedea căderea. —

*Ps. 37.36; 58.10; 91.8; 92.11.
17. Pedepsește-ți* fiul, și el îți va da odihnă
și îți va aduce desfătare sufletului. —

*Cap. 13.24; 19.18; 23.13-15. Vers. 15.
18. Când* nu este nici o descoperire dumnezeiască, poporul este fără frâu;
dar** ferice de poporul care păzește Legea! —

*1 Sam. 3.1. Amos 8.11,12. **Ioan 13.17. Iac. 1.25.
19. Nu prin vorbe se pedepsește un rob,
căci chiar dacă pricepe, n-ascultă. —

20. Dacă vezi un om care vorbește nechibzuit,
poți să nădăjduiești mai* mult de la un nebun decât de la el. —

*Cap. 26.12.
21. Slujitorul pe care-l răsfeți din copilărie,
la urmă ajunge de se crede fiu. —

22. Un om* mânios stârnește certuri,
și un infuriat face multe păcate. —

*Cap. 15.18; 26.21.
23. Mândria* unui om îl coboară,
dar cine este smerit cu duhul capătă cinste. —

*Iov 22.29.
Cap. 15.33; 18.12. Isa. 66.2. Dan. 4.30,31, etc. Mat. 23.12. Luca 14.11; 18.14. Fapt. 12.23. Iac. 4.6,10. 1 Pet. 5.5.
24. Cine împarte cu un hoț își urăște viața,
aude* blestemul și nu spune nimic. —

*Lev. 5.1.
25. Frica* de oameni este o cursă,
dar cel ce se încrede în Domnul n-are de ce să se teamă. —

*Gen. 12.12; 20.2,11.
26. Mulți* umblă după bunăvoința celui ce stăpânește,
dar Domnul este acela care face dreptate fiecăruia. —

*Ps. 20.9. Cap. 19.6.
27. Omul nelegiuit este o scârbă înaintea celor neprihăniți,
dar cel ce umblă fără prihană este o scârbă înaintea celor răi.

30 1. Cuvintele lui Agur, fiul lui Iache. Cuvintele* înțelepte rostite de omul acesta pentru Itiel, pentru Itiel și pentru Ucal. —

*Cap. 31.1.
2. Negreșit*, sunt mai prost decât oricine

și n-am pricepere de om. — *Ps. 73.22.
3. N-am învățat înțelepciunea și nu cunosc știința sfinților.

4. Cine* s-a suit la ceruri și cine s-a coborât din ele?

Cine** a adunat vântul în pumnii lui?
Cine a strâns apele în haina lui?
Cine a hotărât toate marginile pământului?

Cum se numește el și cum cheamă pe fiul său? Știi tu lucrul acesta? —

*Ioan 3.13. **Iov 38.4, etc. Ps. 104.3, etc. Isa. 40.12, etc.
5. Orice cuvânt al lui Dumnezeu este încercat*.

El este un scut pentru cei ce se încred în El.

*Ps. 12.6; 18.30; 19.8; 119.140. **Ps. 18.30; 84.11; 115.9-11.
6. N-adăuga* nimic la cuvintele Lui,
ca să nu te pedepsească și să fii găsit mincinos. —

*Deut. 4.2; 12.32. Apoc. 22.18,19.
7. Două lucruri îți cer;
nu mi le opri înainte de moarte!

8. Depărtează de la mine neadevărul și cuvântul mincinos;
nu-mi da nici sărăcie, nici bogăție,
dă-mi* pâinea care-mi trebuie. —

*Mat. 6.11.

9. Ca* nu cumva, în belșug, să mă lepăd de Tine și să zic: „Cine este Domnul?“

Sau ca nu cumva, în sărăcie, să fur și să iau în deșert Numele Dumnezeului meu. —

*Deut. 8.12,14,17; 31.20; 32.15. Neem. 9.25,26. Iov 31.24,25,28. Osea 13.6.
10. Nu cleveti pe un slujitor la stăpânul lui,
ca să nu te blesteme și să te faci vinovat. —

11. Este un neam de oameni care blestemă pe tatăl său
și nu binecuvântează pe mama sa.

12. Este un neam de oameni care* se crede curat
și totuși nu este spălat de întinăciunea lui. —

*Luca 18.11.
13. Este un neam de oameni ai căror ochi sunt truși*
și care își țin pleoapele sus. —

*Ps. 131.1. Cap. 6.17.
14. Este* un neam de oameni ai căror dinți sunt niște săbii și ale căror măsele sunt niște cuțite,
ca** să mănânce pe cel nenorocit de pe pământ și pe cei lipsiți dintre oameni. —

*Iov 29.17. Ps. 52.2; 57.4. Cap. 12.18. **Ps. 14.4. Amos 8.4.
15. Lipitoarea are două fete: „Dă! Dă!“

Trei lucruri sunt nesățioase,
patru lucruri nu zic niciodată: „Destul!“

16. și anume: Locuința morților*, femeia steapă,
pământul, care nu este sătul de apă,
și focul, care nu zice niciodată: „Destul!“ —

*Cap. 27.20. Hab. 2.5.
17. Pe ochiul* care își bate joc de tatăl său
și nesocotește ascultarea de mamă,
îl vor scobi corbii de la pârâu
și îl vor mânca puii de vultur. —

*Gen. 9.22. Lev. 20.9. Cap. 20.20; 23.22.
18. Trei lucruri sunt mai presus de puterile mele
și chiar patru pe care nu le pot pricepe:

19. urma vulturului pe cer,
urma șarpelui pe stâncă,
urma corăbiei în mijlocul mării
și urma omului la o fată.

20. Tot așa este și calea femeii preacurve:
ea mănâncă și se șterge la gură,
și apoi zice: „N-am făcut nimic rău.“ —

21. Trei lucruri fac să se răscoale o țară și patru lucruri nu le poate suferi:

22. un rob* care a început să împărătească,

un nebun care are pâine din belșug,

*Cap. 19.10. Ecl. 10.7.

23. o femeie disprețuită care se mărită și o roabă care moștenește pe stăpâna sa. —

24. Patru vietăți sunt mai mici pe pământ,

și totuși din cele mai înțelepte:

25. furnicile*, care nu sunt un popor tare,

dar își pregătesc hrana vara,

*Cap. 6.6, etc.

26. șoarecii* de munte, care nu sunt un popor puternic,

dar își așază locuința în stânci;

*Ps. 104.18.

27. lăcustele n-au împărat, și totuși pornesc toate în cete;

28. păianjenul îl poți prinde cu mâinile,

și se găsește totuși în casele împăraților.

29. Trei ființe au o ținută frumoasă și patru au mers măreț:

30. leul, viteazul dobitoacelor, care nu se dă înapoi dinaintea nimănui;

31. calul gata închingat și țapul;

și împăratul, căruia nimeni nu-i poate sta împotrivă. —

32. Dacă mândria te împinge la fapte de nebunie

și dacă ai gânduri rele,

pune* mâna la gură;

*Iov 21.5; 40.4. Ecl. 8.3. Mica 7.16.

33. căci baterea laptelui dă smântână, scărpinarea nasului dă sânge, și stoarcerea mâinii dă certuri.

31 1. Cuvintele împăratului Lemuel. Învățătura* pe care i-o dădea mama sa.

*Cap. 30.1.

2. Ce să-ți spun, fiule? Ce să-ți spun fiul trupului meu?

Ce să-ți spun, fiule, rodul* juruințelor mele?

*Isa. 49.15.

3. Nu-ți* da femeilor vlagă, și dezmiertările tale celor** ce pierd pe împărați.

*Cap. 5.9. **Deut. 17.17. Neem. 13.26. Cap. 7.26. Osea 4.11.

4. Nu* se cade împăraților, Lemuele, nu se cade împăraților să bea vin, nici voievozilor să umble după băuturi tari;

*Ecl. 10.17.

5. ca* nu cumva, bând, să uite Legea și să calce drepturile tuturor celor nenorociți.

*Osea 4.11.

6. Dați* băuturi tari celui ce piere, și vin, celui cu sufletul amarât;

*Ps. 104.15.

7. ca să bea să-și uite sărăcia și să nu-și mai aducă aminte de necazurile lui. —

8. Deschide-ți* gura pentru cel mut, pentru** pricina tuturor celor părășiți!

*Iov 29.15,16. **1 Sam. 19.4. Est. 4.16.

9. Deschide-ți gura, judecă* cu dreptate

și apără** pe cel nenorocit și pe cel lipsit.

*Lev. 19.10. Deut. 1.16. **Iov 29.12. Isa. 1.17. Ier. 22.16.

10. Cine poate găsi o femeie* cinstită? Ea este mai de preț decât mărgăritarele.

*Cap. 12.4; 18.22; 19.14.

11. Inima bărbatului se încrede în ea, și nu duce lipsă de venituri.

12. Ea îi face bine, și nu rău, în toate zilele vieții sale.

13. Ea face rost de lână și de in și lucrează cu mâini harnice.

14. Ea este ca o corabie de negoț; de departe își aduce pâinea.

15. Ea se* scoală când este încă noapte

și dă** hrană casei sale și împarte lucrul de peste zi slujnicilor sale.

*Rom. 12.11. **Luca 12.42.

16. Se gândește la un ogor și-l cumpără; din rodul muncii ei sădește o vie. —

17. Ea își încinge mijlocul cu putere și își oțelește brațele.

18. Vede că munca îi merge bine, lumina ei nu se stinge noaptea.

19. Ea pune mâna pe furcă, și degetele ei țin fusul.

20. Ea* își întinde mâna către cel nenorocit,

își întinde brațul către cel lipsit.

*Efes. 4.28. Evr. 13.16.

21. Nu se teme de zăpadă pentru casa ei, căci toată casa ei este îmbrăcată cu cărămiziu.

22. Ea își face învelitori, are haine de in subțire și purpură.

23. Bărbatul* ei este bine văzut la porți,

când șade cu bătrânii țării.

*Cap. 12.4.

24. Ea face cămăși și le vinde și dă cingători negustorului.

25. Ea este îmbrăcată cu tărie și slavă

și râde de ziua de mâine.

26. Ea deschide gura cu înțelepciune, și învățături plăcute îi sunt pe limbă.

27. Ea veghează asupra celor ce se petrec în casa ei,

și nu mănâncă pâinea lenevirii.

28. Fiii ei se scoală și o numesc fericită;

bărbatul ei se scoală și-i aduce laude

zicând:

29. „Multe fete au o purtare cinstită, dar tu le întreci pe toate.“

30. Dezmiertările sunt înșelătoare, și frumusețea este deșartă,

dar femeia care se teme de Domnul va fi laudată.

31. Răsplățiți-o cu rodul muncii ei, și faptele ei s-o laude la porțile cetății.

ECLESIASTUL

SAU PROPOVĂDUITORUL

(Isaia 40.6-8. Ioan 4.13. 2 Corinteni 4.18. 1 Ioan 2.17.)

Mersul tuturor lucrurilor

1 1. Cuvintele Ecclesiastului*, fiul lui David, împăratul Ierusalimului.

*Vers. 12. Cap. 7.27; 12.8-10.

2. O, deșertăciune* a deșertăciunilor, zice Ecclesiastul, o, deșertăciune a deșertăciunilor! Totul** este deșertăciune.

*Ps. 39.5,6; 62.9; 144.4. Cap. 12.8. **Rom. 8.20.

3. Ce* folos are omul din toată truda pe care și-o dă sub soare?

*Cap. 2.22; 3.9.

4. Un neam trece, altul vine, și* pământul rămâne veșnic în picioare.

*Ps. 104.5; 119.90.

5. Soarele* răsare, apune și aleargă spre locul de unde răsare din nou.

*Ps. 19.5,6.

6. Vântul* suflă spre miazăzi și se întoarce spre miazănoapte; apoi iarăși se întoarce și începe din nou aceleași rotiri.

*Ioan 3.8.

7. Toate* râurile se varsă în mare, și marea tot nu se umple: ele aleargă necurmat spre locul de unde pornesc, ca iarăși să pornească de acolo.

*Iov 38.10. Ps. 104.8,9.

8. Toate lucrurile sunt într-o necurmată frământare, așa cum nu se poate spune; ochiul* nu se mai satură privind, și urechea nu obosește auzind.

*Prov. 27.20.

9. Ce* a fost va mai fi, și ce s-a făcut se va mai face; nu este nimic nou sub soare.

*Cap. 3.15.

10. Dacă este vreun lucru despre care s-ar putea spune: „Iată ceva nou!“, demult lucrul acela era și în veacurile dinaintea noastră.

11. Nimeni nu-și mai aduce aminte de ce a fost mai înainte; și ce va mai fi, ce se va întâmpla mai pe urmă, nu

va lăsa nici o urmă de aducere aminte la cei ce vor trăi mai târziu.

Deșertăciunea tuturor lucrurilor

12. Eu*, Ecclesiastul, am fost împărat peste Israel, în Ierusalim.

*Vers. 1.

13. Mi-am pus inima să cercetez și să adănesc cu înțelepciune tot ce se întâmplă sub ceruri: iată o îndeletnicire*

plină de trudă la care supune Dumnezeu pe fiii oamenilor.

*Gen. 3.19. Cap. 3.10.

14. Am văzut tot ce se face sub soare; și iată că totul este deșertăciune și goană după vânt!

15. Ce* este strâmb nu se poate îndrepta, și ce lipsește nu poate fi trecut la număr.

*Cap. 7.13.

16. Am zis în mine însumi: „Iată că am sporit și am întrecut* în înțelepciune pe toți cei ce au stăpânit înaintea mea peste Ierusalim, și mintea mea a văzut multă înțelepciune și știință.

*1 Împ. 3.12,13; 4.30; 10.7,23. Cap. 2.9.

17. Mi-am pus* inima să cunosc înțelepciunea și să cunosc prostia și nebunia. Dar am înțeles că și aceasta este goană după vânt.

*Cap. 2.3,12; 7.23,25. 1 Tes. 5.21.

18. Căci unde* este multă înțelepciune este și mult necaz, și cine știe multe are și multă durere.

*Cap. 12.12.

2 1. Am zis* inimii mele: „Haide! Vreau să te încerc cu veselie, și gustă fericirea.“ Dar iată că și** aceasta este o deșertăciune.

*Luca 12.19. **Isa. 50.11.

2. Am zis* râsului: „Ești o nebunie!“, și veseliei: „Ce te înșeli degeaba?“

*Prov. 14.13. Cap. 7.6.

3. Am hotărât* în inima mea să-mi

veselesc trupul cu vin, în timp ce inima mă va cărmui cu înțelepciune, și să stăruie astfel în nebunie, până voi vedea ce este bine să facă fiii oamenilor sub ceruri, în tot timpul vieții lor.

*Cap. 1.17.

4. Am făcut lucruri mari: mi-am zidit case, mi-am sădit vii,

5. mi-am făcut grădini și livezi de pomi și am sădit în ele tot felul de pomi roditori.

6. Mi-am făcut iazuri, ca să ud dumbrava unde cresc copacii.

7. Am cumpărat robi și roabe, și am avut copii de casă; am avut cirezi de boi și turme de oi, mai mult decât toți cei ce fuseseră înainte de mine în Ierusalim.

8. Mi-am strâns* argint și aur, și bogății ca de împărați și țări. Mi-am adus cântăreți și cântărețe, și desfătarea fiilor oamenilor: o multime de femei.

*1 Împ. 9.28; 10.10,14,21, etc.

9. Am ajuns* mare, mai mare decât toți cei ce erau înaintea mea în Ierusalim. Mi-am păstrat chiar înțelepciunea.

*Cap. 1.16.

10. Tot ce mi-au poftit ochii, le-am dat; nu mi-am oprit inima de la nici o veselie, ci am lăsat-o să se bucure de toată truda mea, și aceasta* mi-a fost partea din toată osteneala mea.

*Cap. 3.22; 5.18; 9.9.

11. Apoi, când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrările pe care le făcusem cu mâinile mele și la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deșertăciune* și goană după vânt, și că nu este nimic trainic sub soare.

*Cap. 1.3,14.

12. Atunci mi-am întors privirile spre înțelepciune, prostie și nebunie*. – Căci ce va face omul care va veni după împărat? Ceea ce s-a făcut și mai înainte.

*Cap. 1.17; 7.25.

13. Și am văzut că înțelepciunea este cu atât mai de folos decât nebunia, cu cât este mai de folos lumina decât întunericul;

14. înțeleptul* își are ochii în cap, iar nebunul umblă în întuneric. Dar am băgat de seamă că și unul și altul au aceeași** soartă.

*Prov. 17.24. Cap. 8.1. **Ps. 49.10. Cap. 9.2,3,11.

15. Și am zis în inima mea: „Dacă și eu voi avea aceeași soartă ca nebunul, atunci pentru ce am fost mai înțelept?” Și am zis în inima mea: „Și aceasta este o deșertăciune.”

16. Căci pomenirea înțeleptului nu este mai veșnică decât a nebunului: chiar în zilele următoare totul este uitat. Și apoi și înțeleptul moare, și nebunul!

17. Atunci am urât viața, căci nu mi-a plăcut ce se face sub soare: totul este deșertăciune și goană după vânt.

18. Mi-am urât până și toată munca pe care am făcut-o sub soare, muncă pe care o las* omului care vine după mine, ca să se bucure de ea.

*Ps. 49.10.

19. Și cine știe dacă va fi înțelept sau nebun? Și totuși el va fi stăpân pe toată munca mea pe care am agonisit-o cu trudă și înțelepciune sub soare. Și aceasta este o deșertăciune.

20. Am ajuns până acolo că m-a apucat o mare deznădejde de toată munca pe care am făcut-o sub soare.

21. Căci este câte un om care a muncit cu înțelepciune, cu pricepere și cu izbândă, și lasă rodul muncii lui unui om care nu s-a ostenit deloc cu ea. Și aceasta este o deșertăciune și un mare rău.

22. Căci*, drept vorbind, ce folos are omul din toată munca lui și din toată străduința inimii lui cu care se trudește sub soare?

*Cap. 1.3; 3.9.

23. Toate zilele lui sunt pline de durere*, și truda lui nu este decât necaz: nici măcar noaptea n-are odihnă inima lui. Și aceasta este o deșertăciune.

*Iov 5.7; 14.1.

24. Nu* este altă fericire pentru om decât să mănânce și să bea, și să-și înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui! Dar am văzut că și aceasta vine din mâna lui Dumnezeu.

*Cap. 3.12,13,22; 5.18; 8.15.

25. Cine, în adevăr, poate să mănânce și să se bucure fără El?

26. Căci El dă omului plăcut Lui înțelepciune, știință și bucurie; dar celui păcătos îi dă grija să strângă și s-adune, ca să dea* celui plăcut lui Dumnezeu! Și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt.

*Iov 27.16,17. Prov. 28.8.

Orice lucru își are vremea lui

3. 1. Toate își au vremea lor, și fiecare* lucru de sub ceruri își are ceasul lui.

*Vers. 17. Cap. 8.6.

2. Nașterea își are vremea ei, și moartea își are vremea* ei; săditul își are vremea lui, și smulgerea celor sădite își are vremea ei.

*Evr. 9.27.

3. Uciderea își are vremea ei, și tămăduirea își are vremea ei; dărâmarea își are vremea ei, și zidirea își are vremea ei;

4. plânsul își are vremea lui, și râsul își are vremea lui; bocitul își are vremea lui, și jucatul își are vremea lui;

5. aruncarea cu pietre își are vremea ei, și strângerea pietrelor își are vremea ei; îmbrățișarea își are vremea ei, și depărtarea de îmbrățișări își are vremea* ei;

*Iov 2.16. 1 Cor. 7.5.

6. căutarea își are vremea ei, și pierderea își are vremea ei; păstrarea își are vremea ei, și lepădarea își are vremea ei;

7. ruptul își are vremea lui, și cusutul își are vremea lui; tăcerea își are vremea* ei, și vorbirea își are vremea ei;

*Amos 5.13.

8. iubitul își are vremea lui, și urâtul* își are vremea lui; războiul își are vremea lui, și pacea își are vremea ei.

*Luca 14.26.

9. Ce* folos are cel ce muncește din truda lui?

*Cap. 1.3.

10. Am văzut* la ce îndeletnicire supune Dumnezeu pe fiii oamenilor.

*Cap. 1.13.

11. Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; a pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcar că* omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu.

*Cap. 8.17. Rom. 11.33.

12. Am ajuns* să cunosc că nu este altă fericire pentru ei decât să se bucure și să trăiască bine în viața lor;

*Vers. 22.

13. dar și faptul că un om mănâncă* și bea, și duce un trai bun în mijlocul întregii lui munci este un dar de la Dumnezeu.

*Cap. 2.24.

14. Am ajuns la cunoștința că tot ce face Dumnezeu dăinuie în veci, și la ceea ce face El nu mai este nimic* de adăugat și nimic de scăzut, și că Dumnezeu face așa pentru ca lumea să se teamă de El.

*Iac. 1.17.

15. Ce* este a mai fost, și ce va fi a mai fost; și Dumnezeu aduce iarăși înapoi ce a trecut.

*Cap. 1.9.

Teme-te de Dumnezeu

16. Am mai văzut* sub soare că în locul rânduit pentru judecată domnește nelegiuirea, și că în locul rânduit pentru dreptate este răutate.

*Cap. 5.8.

17. Atunci am zis în inima mea:

„Dumnezeu* va judeca și pe cel bun și pe cel rău; căci El a rânduit o vreme** pentru orice lucru și pentru orice faptă.”

*Rom. 2.6-8. 2 Cor. 5.10. 2 Tes. 1.6,7. **Vers. 1.

18. Am zis în inima mea că acestea se întâmplă numai pentru oameni, ca să-i încerce Dumnezeu, și ei înșiși să vadă că nu sunt decât niște dobitoace.

19. Căci* soarta omului și a dobitocului este aceeași; aceeași soartă au amândoi; cum moare unul, așa moare și celălalt, toți au aceeași suflare, și omul nu întrece cu nimic pe dobitoc; căci totul este deșertăciune.

*Ps. 49.12,20; 73.22. Cap. 2.16.

20. Toate merg la un loc; toate* au fost făcute din țărână și toate se întorc în țărână.

*Gen. 3.19.

21. Cine* știe dacă suflarea omului se suie în sus, și dacă suflarea dobitocului se coboară în jos în pământ?

*Cap. 12.7.

22. Așa* că am văzut că nu este nimic mai bun pentru om decât să se veselească de lucrările lui: aceasta** este partea lui. Căci cine-l va face să se bucure de ce va fi după el?

*Vers. 12. Cap. 2.24; 5.18; 11.9. **Cap. 2.10. †Cap. 6.12; 8.7; 10.14.

4. 1. M-am uitat apoi la toate asupra-rile* care se fac sub soare; și iată că cei apăsăți varsă lacrimi, și nu este nimeni să-i mângâie! Ei sunt pradă silniciei asupritorilor lor, și n-are cine să-i mângâie!

*Cap. 3.16; 5.8.

2. Și* am găsit că morții, care au murit mai înainte, sunt mai fericiti decât cei vii, care sunt încă în viață.

*Iov 3.17, etc.

3. Dar* mai fericit decât amândoi am găsit pe cel ce nu s-a născut încă, fiindcă n-a văzut toate relele care se petrec sub soare.

*Iov 3.11,16,21. Cap. 6.3.

4. Am mai văzut că orice muncă și orice iscusință la lucru își are temeiul numai în pizma unuia asupra altuia. Și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt.

5. Nebunul* își încrucișează mâinile și își mănâncă însăși carnea lui.

*Prov. 6.10; 24.33.

6. Mai* bine o mână plină de odihnă decât amândoi pumnii plini de trudă și goană după vânt.

*Prov. 15.16,17; 16.8.

7. Am mai văzut o altă deșertăciune sub soare:

8. un om este singur singurel, n-are nici fiu, nici frate, și totuși munca lui

n-are sfârșit, ochii* nu i se satură niciodată de bogății și** nu se gândește: „Pentru cine muncesc eu și-mi lipsesc sufletul de plăceri?” Și aceasta este o deșertăciune și un lucru rău.

*Prov. 27.20. 1 Ioan 2.16. **Ps. 39.6.

9. Mai bine doi decât unul, căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor.

10. Căci, dacă se întâmplă să cadă, se ridică unul pe altul; dar vai de cine este singur și cade fără să aibă pe altul care să-l ridice.

11. Tot așa, dacă se culcă doi împreună, se încălzesc unul pe altul, dar cum are să se încălzească dacă e singur?

12. Și dacă se scoală cineva asupra unuia, doi pot să-i stea împotrivă; și funia împletită în trei nu se rupe ușor.

13. Mai bine un copil sărac și înțelept decât un împărat bătrân și fără minte, care nu înțelege că trebuie să se lase îndrumat;

14. căci el poate să iasă din temniță ca să domnească, măcar că poate chiar să se fi născut sărac în împărăția celui din urmă.

15. Am văzut pe toți cei vii, care umblă sub soare, înconjurând pe copilul care avea să urmeze după împărat și să domnească în locul lui.

16. Fără sfârșit era tot poporul în fruntea căruia mergea el. Și totuși cei ce vor veni după el nu se vor bucura de el. Căci și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt.

5. Păzește-ți piciorul* când intri în Casa lui Dumnezeu și apropie-te mai bine să asculți decât** să aduci jertfa nebulilor; căci ei nu știu că fac rău cu aceasta.

*Exod 3.5. Isa. 1.12, etc.

**1 Sam. 15.22. Ps. 50.8. Prov. 15.8; 21.27. Osea 6.6.

2. Nu te grăbi să deschizi gura, și să nu-ți rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer, și tu, pe pământ, de aceea să nu spui vorbe* multe.

*Prov. 10.19. Mat. 6.7.

3. Căci, dacă visurile se nasc din mulțimea grijilor, prostia* nebulului se cunoaște din mulțimea cuvintelor.

*Prov. 10.19.

4. Dacă* ai făcut o juruință lui Dumnezeu, nu zăbovi s-o împlinești, căci Lui nu-I plac cei fără minte; de aceea împlinește** juruința pe care ai făcut-o.

*Num. 30.2. Deut. 23.21-23. Ps. 50.14; 76.11. **Ps. 66.13,14.

5. Mai* bine să nu faci nici o juruință decât să faci o juruință, și să n-o împlinești.

*Prov. 20.25. Fapt. 5.4.

6. Nu lăsa gura să te bage în păcat și nu* zice înaintea trimisului lui Dumnezeu: „M-am pripit.” Pentru ce să Se mânie Dumnezeu din pricina cuvintelor tale și să nimicească lucrarea mâinilor tale?

*1 Cor. 11.10.

7. Căci, dacă este deșertăciune în mulțimea visurilor, nu mai puțin este și în mulțimea vorbelor; de aceea, teme-te* de Dumnezeu.

*Cap. 12.13.

8. Când vezi* în țară pe cel sărac, năpăstuit și jefuit în numele dreptului și dreptății, să nu te miri de lucrul acesta! Căci peste cel** mare veghează altul mai mare, și peste ei toți, Cel Preaînalt.

*Cap. 3.16. **Ps. 12.5; 58.11; 82.1.

9. Dar un folos pentru țară, în toate privințele, este un împărat prețuit în țară.

10. Cine iubește argintul nu se satură niciodată de argint, și cine iubește bogăția multă nu trage folos din ea. Și aceasta este o deșertăciune!

11. Când se înmulțesc bunătățile, se înmulțesc și cei ce le mănâncă; și ce folos mai are din ele stăpânul lor decât că le vede cu ochii?

12. Dulce este somnul lucrătorului, fie că a mâncat mult, fie că a mâncat puțin; dar pe cel bogat nu-l lasă îmbuibarea să doarmă.

13. Este* un mare rău pe care l-am văzut sub soare: auvii! prastrate spre nefericirea stăpânului lor.

*Cap. 6.1.

14. Dacă se pierd aceste bogății prin vreo întâmplare nenorocită, și el are un fiu, fiului nu-i rămâne nimic în mâini.

15. Cum* a ieșit de gol din pânțele mamei sale, din care a venit, așa se întoarce și nu poate să ia nimic în mână din toată osteneala lui.

*Iov 1.21. Ps. 49.17. 1 Tim. 6.7.

16. Și acesta este un mare rău, anume că se duce cum venise; și ce* folos are el că** s-a trudit în vânt?

*Cap. 1.3. **Prov. 11.29.

17. Ba încă, toată viața lui a* mai trebuit să mănânce cu necaz și a avut multă durere, grijă și supărare.

*Ps. 127.2.

18. Iată ce am văzut: este* bine și frumos ca omul să mănânce și să bea, și să trăiască bine în mijlocul muncii lui cu care se trudește sub soare, în toate zilele vieții lui pe care i le-a dat

Dumnezeu; căci** aceasta este partea lui.

*Cap. 2.24; 3.12,13,22; 9.7; 11.9. 1 Tim. 6.17. **Cap. 2.10; 3.22.

19. Dar, dacă* a dat Dumnezeu cuiva avere și bogății și i-a îngăduit să mănânce din ele, să-și ia partea lui din ele și să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu.

*Cap. 2.24; 3.13; 6.2.

20. Căci nu se mai gândește mult la scurtimea zilelor vieții lui, de vreme ce Dumnezeu îi umple inima de bucurie.

Averea și cinstea sunt tot deșertăciuni

6. Este* un rău pe care l-am văzut sub soare și care se întâlnește des între oameni.

*Cap. 5.13.

2. Este, de pildă, un om căruia i-a dat Dumnezeu avere, bogății și slavă, așa* că nu-i lipsește nimic din ce-i dorește sufletul, dar** Dumnezeu nu-l lasă să se bucure de ele, ci un străin se bucură de ele: aceasta este o deșertăciune și un rău mare.

*Iov 21.10, etc. Ps. 17.14; 73.7. **Luca 12.20.

3. Chiar dacă un om ar avea o sută de copii și ar trăi mulți ani – oricât de mult i s-ar mări numărul zilelor anilor lui – dar, dacă nu i se satură sufletul de bunătățile agonisite de el și dacă* nici de înmormântare n-are parte, eu zic că o stăpîtură este mai** fericită decât el.

*2 Împ. 9.35.

Isa. 14.19,20. Ier. 22.19. **Iov 3.16. Ps. 58.8. Cap. 4.3.

4. Căci aceasta din urmă piere odată cu venirea ei, se duce în întuneric, și numele îi rămâne acoperit cu întuneric;

5. n-a văzut, nici n-a cunoscut soarele; și de aceea este mai bine de ea decât de omul acela.

6. Și de ar trăi chiar de două ori o mie de ani un astfel de om, fără să se bucure de fericire, nu merg toate la un loc?

7. Toată* truda omului este pentru gura lui, și totuși poftele nu i se împlinesc niciodată.

*Prov. 16.26.

8. Căci ce are înțeleptul mai mult decât nebulul? Ce folos are nenorocitul care știe să se poarte înaintea celor vii?

9. Mai bine ce vezi cu ochii decât frământare de poftă neîmplinite: și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt.

10. Ce este omul se cunoaște după numele care i s-a dat demult: se știe

că este din pământ, și nu* poate să se judece cu Cel ce este mai tare decât el.

*Iov 9.32. Isa. 45.9. Ier. 49.19.

11. Căci, chiar dacă face multă vorbă, care doar înmulțește deșertăciunea, ce folos are omul din ea?

12. Căci cine știe ce este bine pentru om în viață, în toate zilele vieții lui de viațuire deșartă, pe care le petrece ca o* umbră? Și cine** poate să spună omului ce va fi după el sub soare?

*Ps. 102.11; 109.23; 144.4. Iac. 4.14. **Ps. 39.6. Cap. 8.7.

7. Mai mult face un nume* bun decât undelemnul mirositor, și ziua morții, decât ziua nașterii.

*Prov. 15.30; 22.1.

2. Mai bine să te duci într-o casă de jale decât să te duci într-o casă de petrecere; căci acolo îți aduci aminte de sfârșitul oricărui om, și cine trăiește își pune la inimă lucrul acesta.

3. Mai* bună este întristarea decât râsul; căci, prin întristarea feței, inima se face mai bună.

*2 Cor. 7.10.

4. Inima înțelepților este în casa de jale, iar inima celor fără minte este în casa petrecerii.

5. Mai* bine să asculți musturarea înțeleptului decât să asculți la cântecul celor fără minte.

*Ps. 141.5. Prov. 13.18; 15.31,32.

6. Căci* râsul celor fără minte este ca părăitul spinilor sub căldare. Și aceasta este o deșertăciune.

*Ps. 118.12. Cap. 2.2.

7. Averea luată prin silă înnebunește pe cel înțelept, și* mita strică inima.

*Exod 23.8. Deut. 16.19.

8. Mai bun este sfârșitul unui lucru decât începutul lui; mai bine cel* bun la suflet decât cel îngâmfat.

*Prov. 14.29.

9. Nu* te grăbi să te mâni în sufletul tău, căci mânia locuiește în sânul nebulilor.

*Prov. 14.17; 16.32. Iac. 1.19.

10. Nu zice: „Cum se face că zilele de mai înainte erau mai bune decât acestea?”, căci nu din înțelepciune întrebi așa.

11. Înțelepciunea prețuiește cât o moștenire, și chiar mai mult, pentru cei* ce văd soarele.

*Cap. 11.7.

12. Căci ocrotire dă și înțelepciunea, ocrotire dă și argintul; dar un folos mai mult al științei este că înțelepciunea ține în viață pe cei ce o au.

13. Uită-te cu băgare de seamă la lucrarea lui Dumnezeu: cine* poate să îndrepte ce a făcut El strâmb?

*Iov 12.14. Cap. 1.15. Isa. 14.27.

14. În* ziua fericirii, fii fericit, și în ziua nenorocirii, gândește-te că Dumnezeu a făcut și pe una și pe cealaltă, pentru ca omul să nu mai poată ști nimic din ce va fi după el. *Deut. 28.47. Cap. 3.4.

15. Tot felul de lucruri am văzut în zilele deșertăciunii mele. Este câte un om fără prihană* care pierie în neprihănirea lui, și este câte un nelegiuit care o duce mult în răutatea lui. *Cap. 8.14.

16. Nu* fi prea neprihănit și** nu te arăta prea înțelept: pentru ce? să te pierzi singur?

*Prov. 25.16. **Rom. 12.3. †Iov 15.32. Ps. 55.23. Prov. 10.27.

17. Dar nu fi nici peste măsură de rău și nu fi fără minte: pentru ce vrei să mori înainte de vreme?

18. Bine este să ții la aceasta, dar nici pe cealaltă să n-o lași din mână; căci cine se teme de Dumnezeu scapă din toate acestea.

19. Înțelepciunea* face pe cel înțelept mai tare decât zece viteji care sunt într-o cetate.

*Prov. 21.22; 24.5. Cap. 9.16,18.

20. Fiindcă pe pământ nu este nici* un om fără prihană, care să facă binele fără să păcătuiască.

*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Prov. 20.9. Rom. 3.23. 1 Ioan 1.8.

21. Nu lua nici tu seama la toate vorbele care se spun, ca nu cumva s-auzi pe sluga ta vorbindu-te de rău!

22. Căci știe inima ta de câte ori ai vorbit și tu de rău pe alții.

23. Toate acestea le-am cercetat cu înțelepciune. Am* zis: „Mă voi înțelepti.” Dar înțelepciunea a rămas departe de mine.

*Rom. 1.22.

24. Cu mult mai departe* decât era mai înainte, și ce adâncă**! Cine o va putea găsi?

*Iov 28.12,20. 1 Tim. 6.16. **Rom. 11.33.

25. M-am apucat și am cercetat toate lucrurile*, cu gând să înțeleg, să adâncesc și să caut înțelepciunea și rostul lucrurilor, și să pricep nebulnia răutății și rățacirea prostiei.

*Cap. 1.17; 2.12.

26. Și* am găsit că mai amară decât moartea este femeia a cărei inimă este o cursă și un laț și ale cărei mâini sunt niște lanțuri; cel plăcut lui Dumnezeu scapă de ea, dar cel păcătos este prins de ea.

*Prov. 5.3,4; 22.14.

27. Iată ce am găsit, zice Ecclesiastul*, cercetând lucrurile unul câte unul ca să le pătrund rostul;

*Cap. 1.1,2.

28. Iată ce-mi caută și acum sufletul, și n-am găsit. Din o mie am găsit un* om: dar o femeie n-am găsit în toate acestea.

*Iov 33.23. Ps. 12.1.

29. Numai iată ce am găsit: că* Dumnezeu a făcut pe oameni fără prihană, dar ei** umblă cu multe șiretenii.

*Gen. 1.27. **Gen. 3.6,7.

8. Cine este ca cel înțelept și cine pricepe rostul lucrurilor? Înțelepciunea* omului îi luminează fața, și asprimea** feței i se schimbă.

*Prov. 4.8,9; 17.24. Fapt. 6.15. **Deut. 28.50.

2. Eu îți spun: „Păzește poruncile împăratului, din pricina* jurământului făcut înaintea lui Dumnezeu.

*1 Cron. 29.24. Ezech. 17.18. Rom. 13.5.

3. Nu* te grăbi să pleci dinaintea lui și nu stăruie într-un lucru rău: căci el poate face tot ce vrea,

*Cap. 10.4.

4. pentru că vorba împăratului are putere. Cine* poate zice: „Ce faci?”

*Iov 34.18.

5. Pe cine păzește porunca, nu-l atinge nici o nenorocire, dar inima înțeleptului cunoaște și vremea și judecata.

6. Căci pentru* orice lucru este o vreme și o judecată, și nenorocirea paște pe om.

*Cap. 3.1.

7. Dar* el nu știe ce și cum se va întâmpla, căci n-are nici cine-i spune.

*Prov. 24.22. Cap. 6.12; 9.12; 10.14.

8. Omul* nu este stăpân pe suflarea lui, ca s-o poată opri, și n-are nici o putere peste ziua morții; în lupta aceasta nu este izbăvire, și răutatea nu poate scăpa pe cei răi.

*Ps. 49.6,7.

9. Toate acestea le-am văzut, și mi-am îndreptat inima spre tot ce se face sub soare. Este o vreme când un om stăpânește peste alt om, ca să-l facă nenorocit.

10. Atunci am văzut pe cei răi îngropați și ducându-se la odihna lor, iar pe cei ce lucraseră cu neprihănire depărtându-se de locul sfânt și uitați în* cetate. Și aceasta este o deșertăciune!

*Iov 14.5.

11. Pentru că* nu se aduce repede la îndeplinire hotărârea dată împotriva faptelor rele, de aceea este plină inima fiilor oamenilor de dorința să facă rău.

*Ps. 10.6; 50.21. Isa. 26.10.

12. Totuși, măcar că păcătosul face* de o sută de ori răul și stăruie multă vreme în el, eu știu că fericirea este pentru cei** ce se tem de Dumnezeu și au frică de El.

*Isa. 65.20. Rom. 2.5.

**Ps. 37.11,18,19. Prov. 1.32,33. Isa. 3.10,11. Mat. 25.34,41.

13. Dar cel rău nu este fericit și

nu-și va lungi zilele, întocmai ca umbra, pentru că n-are frică de Dumnezeu.

14. Este o deșertăciune care se petrece pe pământ: și anume, sunt oameni neprihăniți cărora le* merge ca și celor răi, care fac fapte rele, și sunt răi cărora le merge ca și celor neprihăniți, care fac fapte bune. Eu zic că și aceasta este o deșertăciune.

*Ps. 73.14. Cap. 2.14; 7.15; 9.1-3.

15. Am lăudat*, dar, petrecerea, pentru că nu este altă fericire pentru om sub soare decât să mănânce și să bea, și să se veselească; iată ce trebuie să-l însoțească în mijlocul muncii lui, în zilele vieții pe care i le dă Dumnezeu sub soare.

*Cap. 2.24; 3.12,22; 5.18; 9.7.

16. Când mi-am pus inima să cunosc înțelepciunea și să mă uit cu băgare de seamă la truda pe care și-o dă omul pe pământ – căci omul nu vede somn cu ochii, nici zi, nici noapte –

17. am văzut atunci toată lucrarea lui Dumnezeu, am văzut că omul* nu poate să pătrundă ce se face sub soare; oricât s-ar trudi el să cerceteze, tot nu va putea afla; și chiar dacă înțeleptul ar zice că a ajuns să înțeleagă, tot** nu poate să găsească.

*Iov 5.9. Cap. 3.11. Rom. 11.33. **Ps. 73.16.

9. 1. Da, mi-am pus inima în căutarea tuturor acestor lucruri, am cercetat toate aceste lucruri și am văzut că cei neprihăniți* și înțelepti, și faptele lor sunt în mâna lui Dumnezeu, atât dragostea, cât și ura. Oamenii nu știu nimic mai dinainte; totul este înaintea lor în viitor.

*Cap. 8.14.

2. Tuturor* li se întâmplă toate deopotrivă: aceeași soartă are cel neprihănit și cel rău, cel bun și curat ca și cel necurat, cel ce aduce jertfă ca și cel ce n-aduce jertfă; cel bun ca și cel păcătos, cel ce jură ca și cel ce se teme să jure!

*Iov 21.7, etc. Ps. 73.3,12,13. Mal. 3.15.

3. Iată cel mai mare rău în tot ce se face sub soare: anume că aceeași soartă au toți. De aceea și este plină inima oamenilor de răutate și de aceea este atâtă nebulie în inima lor tot timpul cât trăiesc. Și după aceea? Se duc la cei morți.

4. Căci cine este scutit? Oricine trăiește tot mai trage nădejde; căci un câine viu face mai mult decât un leu mort.

5. Cei vii, în adevăr, măcar știu că vor muri; dar cei* morți nu știu nimic și nu mai au nici o răsplată, fiindcă până și pomenirea** li se uită.

*Iov 14.21. Isa. 63.16. **Iov 7.8-10. Isa. 26.14.

6. Și dragostea lor, și ura lor, și pizma lor demult au și pierit, și niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face sub soare.

7. Du-te, dar, de mănâncă-ți* pâinea cu bucurie și bea-ți cu inimă bună vinul; căci demult a găsit Dumnezeu plăcere în ce faci tu acum.

*Cap. 8.15.

8. Hainele să-ți fie albe în orice vreme, și țindelemnul să nu-ți lipsească de pe cap.

9. Gustă viața cu nevasta pe care o iubești, în tot timpul vieții tale deșarte pe care ți-a dat-o Dumnezeu sub soare, în această vreme trecătoare; căci* aceasta îți este partea în viață în mijlocul trudei cu care te ostenești sub soare.

*Cap. 2.10,24; 3.13,22; 5.18.

10. Tot ce găsește mâna ta să faci, fă cu toată puterea ta! Căci, în Locuința morților în care mergi, nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune!

11. Am mai văzut* apoi sub soare că nu cei iuți aleargă, că nu cei viteji câștigă războiul, că nu cei înțelepti câștigă pâinea, nici cei pricepuți, bogăția, nici cei învățați, bunăvoința, ci toate atârnă de vreme și de împrejurări.

*Ier. 9.23. Amos 2.14,15.

12. Căci omul nu-și* cunoaște nici măcar ceasul, întocmai ca peștii prinși în mreaja nimicitoare și ca păsările prinse în laț; ca și ei sunt prinși** și fiii oamenilor în vremea nenorocirii, când vine fără veste nenorocirea peste ei.

*Cap. 8.7. **Prov. 29.6. Luca 12.20,39; 17.26, etc. 1 Tes. 5.3.

13. Am mai văzut următoarea înțelepciune sub soare și mi s-a părut mare.

14. Era* o mică cetate, cu puțini oameni în ea; și a venit asupra ei un împărat puternic, a împresurat-o și a ridicat mari întărituri împotriva ei.

*2 Sam. 20.16-22.

15. În ea se afla un om sărac, dar înțelept, care a scăpat cetatea cu înțelepciunea lui. Și nimeni nu se gândise la omul acela sărac.

16. Atunci am zis*: „Mai bună este înțelepciunea decât tăria!” Totuși înțelepciunea** săracului este disprețuită, și nimeni nu-l ascultă.

*Prov. 21.22; 24.5. Vers. 18. Cap. 7.19. **Marc. 6.2,3.

17. Cuvintele înțelepților, ascultate

în liniște, sunt mai de preț decât strigătele unuia care stăpânește între nebuni.

18. Înțelepciunea este mai* de preț decât sculele de război; dar un** singur păcătos nimicește mult bine.

*Vers. 16. **Ios. 7.1,11,12.

10 1. Muștele moarte strică și acrese untdelemnul negustorului de unsori; tot așa puțină nebulie biruie înțelepciunea și slava.

2. Inima înțeleptului este la dreapta lui, iar inima nebulului la stânga lui.

3. Și pe orice drum ar merge nebulul, peste tot îi lipsește mintea și* spune tuturor că este un nebul! *Prov. 13.16; 18.2.

4. Când izbucnește împotriva ta mânia celui ce stăpânește, nu-ți* părăsi locul, căci** sângele rece te păzește de mari păcate.

*Cap. 8.3. **1 Sam. 25.24, etc. Prov. 25.15.

5. Este un rău pe care l-am văzut sub soare, ca o greșală care vine de la cel ce cârmuiește;

6. nebulia* este pusă în dregătorii înalte, iar bogații stau în locuri de jos.

*Est. 3.1.

7. Am văzut robi călare*, și voievozi mergând pe jos ca niște robi.

*Prov. 19.10; 30.22.

8. Cine* sapă groapa altuia cade el în ea, și cine surpă un zid va fi mușcat de un șarpe.

*Ps. 7.15. Prov. 26.27.

9. Cine sfărâmă pietre este rănit de ele, și cine despică lemne este în primejdie.

10. Când se tocește fierul și rămâne neascuțit, trebuie să-ți îndoiști puterile; de aceea la izbândă ajungi prin înțelepciune.

11. Când mușcă șarpele, fiindcă n-a* fost vrăjit, vrăjitorul n-are nici un câștig din meșteșugul lui.

*Ps. 58.4,5. Ier. 8.17.

12. Cuvintele* unui înțelept sunt plăcute, dar** buzele nebulului îi aduc pieirea.

*Prov. 10.32; 12.13. **Prov. 10.14; 18.7.

13. Cel dintâi cuvânt care-i iese din gură este nebulie, și cel din urmă este o nebulie și mai rea.

14. Nebunul* spune o mulțime de vorbe, măcar că omul nu știe ce se va întâmpla; și cine-i va spune ce** va fi după el?

*Prov. 15.2. **Cap. 3.22; 6.12; 8.7.

15. Truda nebulului obosește pe cel ce nu cunoaște drumul spre cetate.

16. Vai* de tine, țară al cărei împărat este un copil și ai cărei voievozi benchetuiesc de dimineață!

*Isa. 3.4,5,12; 5.11.

17. Ferice de tine, țară al cărei împărat este de neam mare și ai cărei voievozi* mănâncă la vremea potrivită ca să-și întărească puterile, nu ca să se dedea la beție!

*Prov. 31.4.

18. Când mâinile sunt leneșe, se lasă grinda, și, când se lenevesc mâinile, plouă în casă.

19. Ospetele se fac pentru petrecere, vinul* înveselește viața, iar argintul le dă pe toate.

*Ps. 104.15.

20. Nu blestema pe împărat, nici chiar în gând, și nu* blestema pe cel bogat în odaia în care te culci; căci s-ar putea întâmpla ca pasărea cerului să-ți ducă vorba, și un sol înaripat să-ți dea pe față vorbele.

*Exod. 22.28. Fapt. 23.5.

11 1. Aruncă-ți pâinea pe* ape, și** după multă vreme o vei găsi iarăși!

*Isa. 32.20. **Deut. 15.10.

Prov. 19.17. Mat. 10.42. 2 Cor. 9.8. Gal. 6.9,10. Evr. 6.10.

2. Împarte-o* în** șapte, și chiar în opt, căci* nu știi ce nenorocire poate da peste pământ.

*Ps. 112.9. Luca 6.30. 1 Tim. 6.18,19. **Mica 5.5. †Efes. 5.16.

3. Când se umplu norii de ploaie, o varsă pe pământ. Oriincotro ar cădea copacul, fie spre miazăzi, fie spre miazănoapte, în locul unde cade, acolo rămâne.

4. Cine se uită după vânt nu va semăna, și cine se uită după nori nu va secera.

5. Cum nu* știi care este calea vântului, nici** cum se fac oasele în pânțele femeii însărcinate, tot așa nu cunoști nici lucrarea lui Dumnezeu, care le face pe toate.

*Ioan 3.8. **Ps. 139.14,15.

6. Dimineata seamănă-ți sâmbânța, și până seara nu lăsa mâna să ți se odihnească, fiindcă nu știi ce va izbuti, aceasta sau aceea, sau dacă amândouă sunt deopotrivă de bune.

7. Dulce este lumina; și o plăcere, pentru ochi să* vadă soarele.

*Cap. 7.11.

8. Deci, dacă un om trăiește mulți ani, să se bucure în toți anii aceștia și să se gândească ce multe vor fi zilele de întineric. Tot ce va veni este deșertăciune.

9. Bucură-te, tinere, în tinerețea ta, fii cu inima veselă cât ești tânăr, umblă* pe căile alese de inima ta și plăcute ochilor tăi; dar să știi că pentru toate acestea te va chema Dumnezeu** la judecată.

*Num. 15.39. **Cap. 12.14. Rom. 2.6-11.

10. Gonește* orice necaz din inima

ta și depărtează răul din trupul tău; căci** tinerețea și zorile vieții sunt trecătoare.

*2 Cor. 7.1. 2 Tim. 2.22. **Ps. 39.5.

12 1. Dar adu-ți* aminte de Făcătorul tău în zilele tinereții tale, până nu vin zilele cele rele și până nu se apropie anii când** vei zice: „Nu găsesc nici o plăcere în ei“;

*Prov. 22.6. Plân. 3.27. **2 Sam. 19.35.

2. până nu se întunecă soarele și lumina, luna și stelele, și până nu se întorc norii îndată după ploaie;

3. până nu încep să tremure paznicii casei (*măinile*) și să se încovoie cele tari (*picioarele*); până nu se opresc cei ce macină (*dinții*), căci s-au împușinat; până nu se întunecă cei ce se uită pe ferestre (*ochii*);

4. până nu se închid cele două uși dinspre uliță (*buzele*), când uruitul morii slăbește, te scoli la ciripitul unei păsări, glasul tuturor cântărețelor* se aude înăbușit,

*2 Sam. 19.35.

5. te temi de orice înălțime și te sperii pe drum; până nu înfloresc migdalul cu peri albi, și de abia se târăște lăcusta; până nu-ți trec poftetele, căci omul merge spre casa* lui cea veșnică, și bocitorii** cutreieră ulițele;

*Iov 17.13. **Ier. 9.17.

6. până nu se rupe funia de argint, până nu se sfărâmă vasul de aur, până nu se sparge găleata la izvor și până nu se strică roata de la fântână;

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR

(Proverbe 1.17. Romani 8.38,39. 2 Corinteni 11.2,3.)

1 1. Cântarea* cântărilor făcută de Solomon.

*1 Împ. 4.32.

2. Să mă sărute cu sărutările gurii lui! Căci* toate dezmiertările tale sunt mai bune decât vinul,

*Cap. 4.10.

3. mirosenile tale au un miros plăcut. Numele tău este ca o mireasmă vărsată,

de aceea te iubesc pe tine fetele!

4. Trage-mă* după tine! Și haidem să alergăm**!

Împăratul mă duce* în odăile lui...

Ne vom veseli și ne vom bucura de tine;

vom lăuda dezmiertările tale mai mult decât vinul!

7. până nu se* întoarce țărâna în pământ, cum a fost, și** până nu se întoarce duhul la Dumnezeu, care* l-a dat.

*Gen. 3.19. Iov 34.15. Ps. 90.3. **Cap. 3.21.

†Num. 16.22; 27.16. Iov 34.14. Isa. 57.16. Zah. 12.1.

8. O, deșertăciune* a deșertăciunilor, zice Ecclesiastul; totul este deșertăciune.

*Ps. 62.9. Cap. 1.2.

9. Pe lângă că Ecclesiastul a fost înțelept, el a mai învățat și știința pe popor, a cercetat, a adâncit și a întocmit* un mare număr de zicători.

*1 Împ. 4.32.

10. Ecclesiastul a căutat să afle cuvinte plăcute și să scrie întocmai cuvintele adevărului.

11. Cuvintele înțeleptilor sunt ca niște bolduri; și, strânse la un loc, sunt ca niște cuie bătute, date de un singur stăpân.

12. Încolo, fiule, ia învățătură din aceste lucruri; dacă ai voi să faci o mulțime de cărți, să știi că n-ai mai isprăvi, și multă* învățătură obosește trupul.

*Cap. 1.18.

13. Să ascultăm, dar, încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te* de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.

*Deut. 6.2; 10.12.

14. Căci Dumnezeu va aduce orice* faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău.

*Cap. 11.9. Mat. 12.36. Fapt. 17.30,31. Rom. 2.16; 14.10,12. 1 Cor. 4.5. 2 Cor. 5.10.

Pe drept ești iubit.

*Osea 11.4. Ioan 6.44;

12.32. **Filp. 3.12-14. †Ps. 45.14,15. Ioan 14.2. Efes. 2.6.

5. Sunt neagră, dar sunt frumoasă, fiice ale Ierusalimului,

cum sunt corturile Chedarului și cum sunt covoarele lui Solomon.

6. Nu vă uitați că sunt așa de negricioasă,

căci m-a ars¹ soarele.

Fiii mamei mele s-au mâniat pe mine,

și m-au pus păzitoare la vîi.

Dar via frumuseții mele n-am păzit-o.

7. Spune-mi tu, pe care te iubește inima mea,

1. Sau: m-a privit

unde îți paști oile, unde te odihnești la amiază?

Căci de ce să umblu ca o rătăcită pe la turmele tovarășilor tăi? –

8. Dacă nu știi, o, tu, cea* mai frumoasă dintre femei, ieși pe urmele oilor

și paște-ți iezii lângă colibeile păstorilor. *Cap. 5.9; 6.1.

9. Cu* iapa înhămată la carele lui faraon

te asemăn eu pe tine, scumpa** mea. *Cap. 2.2,10,13; 4.1,7; 5.2; 6.4. Ioan 15.14,15. **2 Cron. 1.16,17.

10. Ce frumoși îți sunt obraji* în mijlocul lăntșoarelor de la gât

și ce frumos îți este gâtul în mijlocul șirurilor de mărgăritare! *Ezec. 16.11-13.

11. Îți vom face deci lăntșoare de aur

cu stropituri de argint. –

12. Cât stă împăratul la masa lui, nardul meu își răspândește mirosul.

13. Preaiubitul meu îmi este ca un mănunchi de mir

care se odihnește între țâțele mele.

14. Preaiubitul meu este pentru mine un strugure de măliniță din viile din En-Ghedî. –

15. Ce frumoasă* ești, iubito, uite ce frumoasă ești

cu ochii tăi de porumbiță! – *Cap. 4.1; 5.12.

16. Ce frumos ești, preaiubitule, ce plăcut ești!

Verdeața este patul nostru! –

17. Cedrii sunt grinzile caselor noastre,

și chiparoșii sunt pardoselile noastre. –

21. Eu sunt un trandafir din Saron, un crin din văi. –

2. Ca un crin în mijlocul spinilor așa este iubita mea între fete. –

3. Ca un măr între copacii pădurii așa este preaiubitul meu între tineri. Cu așa drag stau la umbra lui,

și rodul* lui este dulce pentru cerul gurii mele. *Apoc. 22.1,2.

4. El m-a dus în casa de ospăț, și dragostea era steagul fluturat peste mine.

5. Întăriți-mă cu turte de struguri, înviorați-mă cu mere,

căci sunt bolnavă de dragostea lui.

6. Să-și pună mâna stângă* sub capul meu

și să mă îmbrățișeze cu dreapta lui! – *Cap. 8.3.

7. Vă jur*, fiice ale Ierusalimului, pe căprioarele și cerboaicele de pe câmp:

nu stârniți, nu treziți dragostea până nu vine ea! – *Cap. 3.5; 8.4.

8. Aud glasul preaiubitului meu! Iată-l că vine,

sărind peste munți, săltând pe dealuri.

9. Preaiubitul meu seamănă cu* o căprioară sau cu puiul de cerboaică.

Iată-l că este după zidul nostru, se uită pe fereastră,

privește printre zăbrele. *Vers. 17.

10. Preaiubitul meu vorbește și-mi zice: „Scoală-te*, iubito, și vino, frumoaso!

” *Vers. 13.

11. Căci iată că a trecut iarna;

a încetat ploaia și s-a dus.

12. Se arată florile pe câmp,

a venit vremea cântării și se aude glasul turturelei în câmpiile noastre.

13. Se pârguiesc roadele în smochin, și viile înflorite

își răspândesc mirosul. Scoală-te*, iubito, și vino, frumoaso!

” *Vers. 10.

14. Porumbiță din crăpăturile stâncii, ascunsă în scobiturile prăpăstiilor,

arată-mi* fața ta și fă-mă să-ți aud glasul!

Căci glasul tău este dulce, și fața ta, plăcută. *Cap. 8.13.

15. Prindeți-ne vulpile*, vulpile cele mici care strică viile;

căci viile noastre sunt în floare. *Ps. 80.13. Ezech. 13.4. Luca 13.32.

16. Preaiubitul meu este al* meu, și eu sunt a lui;

el își paște turma între crini. *Cap. 6.3; 7.10.

17. Până* la răcoarea zilei și până la lungirea umbrelor,

întoarce-te!... Iubitule, sari ca o căprioară** sau ca puiul de cerb

peste munții ce ne despart. *Cap. 4.6. **Vers. 9. Cap. 8.14.

31. Am căutat noaptea* în așternutul meu, am căutat pe iubitul inimii mele;

l-am căutat, dar nu l-am găsit...

” *Isa. 26.9.

2. M-am sculat atunci și am cutreierat cetatea,

ulițele și piețele;

și am căutat pe iubitul inimii mele... l-am căutat, dar nu l-am găsit!

3. M-au întâlnit păzitorii* care dau ocol cetății;

și i-am întrebat: „N-ați văzut pe iubitul inimii mele?” *Cap. 5.7.

4. Abia trecusem de ei

și am găsit pe iubitul inimii mele.

L-am apucat și nu l-am mai lăsat până nu l-am adus în casa mamei mele,

în odaia celei ce m-a zămislit. –

5. Vă* jur, fiice ale Ierusalimului, pe căprioarele și cerboaicele de pe câmp:

nu stârniți, nu treziți dragostea până nu vine ea. – *Cap. 2.7; 8.4.

6. Ce* se vede suindu-se din pustiu ca niște stâlpi de fum,

în mijlocul aburilor de mir și de tămâie, înconjurată de toate miresmele negustorilor de mir? – *Cap. 8.5.

7. Iată, este patașca lui Solomon, cu șaizeci de viteji de jur împrejur,

cei mai viteji din Israel.

8. Toți sunt înarmați cu săbii și toți sunt deprinși la luptă,

fiecare cu sabia la coapsă, ca să n-aibă nimic de temut în timpul nopții.

9. Împăratul Solomon și-a făcut această patașcă

din lemn din Liban.

10. Stâlpii i-a făcut de argint, rezemătoarea, de aur, scaunul, de purpură;

iar mijlocul, împodobit cu o țesătură aleasă,

lucrată de dragostea fiicelor Ierusalimului.

11. Ieșiți, fetele Sionului, și priviți pe împăratul Solomon,

cu cununa cu care l-a încununat mama sa în ziua cununiei lui,

în ziua veseliei inimii lui. –

41. Ce frumoasă* ești, iubito, ce frumoasă ești!

Ochii tăi sunt ochi de porumbiță, sub marama ta.

Părul tău este ca o turmă** de capre poposită pe coama muntelui Galaad.

” *Cap. 1.15; 5.12. **Cap. 6.5.

2. Dinții* tăi sunt ca o turmă de oi tunse

care ies din scăldătoare,

toate cu gemeni, și nici una din ele nu este stearpă. *Cap. 6.6.

3. Buzele tale sunt ca un fir de cârmăz,

și gura ta este drăguță;

obrazul* tău este ca o jumătate de rodie,

sub marama ta. *Cap. 6.7.

4. Gâtul* tău este ca turnul lui David, zidit ca să fie o casă** de arme;

o mie de scuturi atârână de el, toate scuturi de viteji. *Cap. 7.4. **Neem. 3.19.

5. Amândouă* țâțele tale sunt ca doi pui de cerb, ca gemenii unei căprioare care pasc între crini. *Prov. 5.19. Cap. 7.3.

6. Până* se răcorește ziua și până fug umbrele,

voi veni la tine, munte de mir, și la tine, deal de tămâie. *Cap. 2.17.

7. Ești frumoasă de* tot, iubito, și n-ai nici un cusur. *Efes. 5.27.

8. Vino cu mine din Liban, mireaso, vino cu mine din Liban!

Privește din vârful muntelui Amana, din vârful muntelui Senir și* Hermon,

din viziunile leilor, din munții pardoșilor! *Deut. 3.9.

9. Mi-ai răpit inima, soro, mireaso, mi-ai răpit inima numai cu o privire,

numai cu unul din lăntșoarele de la gâtul tău!

10. Ce lipici în dezmiardările tale, soro, mireaso!

Dezmiardările tale prețuiesc mai* mult decât vinul,

și miresmele tale sunt mai plăcute decât toate miroznel! *Cap. 1.2.

11. Miere picură din buzele tale, mireaso,

miere* și lapte se află sub limba ta, și** mirosul hainelor tale este ca mirosul Libanului.

” *Prov. 24.13,14. Cap. 5.1. **Gen. 27.27. Osea 14.6,7.

12. Ești o grădină închisă, soro, mireaso,

un izvor închis, o fântână pecetluită.

13. Odraslele tale sunt o grădină de rodii, cu cele mai alese roade,

mălini negri și nard;

14. nard și șofran, trestie mirositoare și scorțișoară, cu tot felul de tufări de tămâie,

smirnă și aloe, cu cele mai alese miresme.

15. O fântână din grădini, un izvor de ape* vii

ce curge din Liban. *Ioan 4.10; 7.38.

16. Scoală-te, crivăţule! Vino, vântule de miazăzi!

Suflaţi peste grădina mea, ca să picure mirosurile din ea! –

Să intre* iubitul meu în grădina lui şi să mănânce din roadele ei alese! –

*Cap. 5.1.

5 1. Eu intru* în grădina mea, soro, mireaso, îmi culeg smirna cu miresmele mele, îmi mănânc** fagurele de miere cu mierea mea,

îmi beau vinul cu laptele meu... –

Mâncăţi, prieteni!,

beţi şi îmbătaţi-vă de dragoste! –

*Cap. 4.16. **Cap. 4.11. †Luca 15.7,10. Ioan 3.29; 15.14.

2. Adormisem, dar inima îmi veghea... Este glasul preaiubitului meu, care bate*:

„Deschide-mi, soro, scumpo, porumbiţo, neprihănit!

Căci capul îmi este plin de rouă, cărlionţii îmi sunt plini de picurii noptii.“ –

*Apoc. 3.20.

3. „Mi-am scos haina, cum să mă îmbrac iarăşi?

Mi-am spălat picioarele, cum să le murdăresc iarăşi?“

4. Dar iubitul meu a vârât mâna pe gaura zăvorului,

şi mi-a fost milă de el atunci.

5. M-am sculat să deschid iubitului meu,

în timp ce de pe mâinile mele picura smirnă,

şi de pe degetele mele picura cea mai aleasă smirnă

pe mânerul zăvorului.

6. Am deschis iubitului meu;

dar iubitul meu plecase, se făcuse nevăzut.

Înebuneam când îmi vorbea.

L-am căutat*, dar nu l-am găsit;

l-am strigat, dar nu mi-a răspuns.

*Cap. 3.1.

7. Păzitorii care dau ocol cetăţii m-au întâlnit,

m-au bătut, m-au rănit;

mi-au luat marama străjerii* de pe ziduri.

*Cap. 3.3.

8. Vă rog fierbinte, fiice ale Ierusalimului, dacă găsiţi pe iubitul meu, ce-i veţi spune?... Că sunt bolnavă de dragoste! –

9. „Ce are iubitul tău mai mult decât altul,

o, cea mai frumoasă dintre femei?

Ce are iubitul tău mai mult decât altul,

de ne rogi așa de fierbinte?“ –

10. Iubitul meu este alb şi rumen, deosebindu-se din zece mii.

11. Capul lui este o cunună de aur curat,

pletele lui ca nişte valuri sunt negre cum e corbul.

12. Ochii* lui sunt ca nişte porumbei pe marginea izvoarelor,

scâldaţi în lapte şi odihnindu-se în faţa lui plină.

*Cap. 1.8.

13. Obrajii lui sunt ca nişte straturi de miresme, în care cresc saduri mirositoare;

buzele* lui sunt nişte crini din care curge cea mai aleasă smirnă.

*Cap. 1.15; 4.1.

14. Măinile lui sunt nişte inele de aur ferecate cu pietre de hrisolit;

trupul lui este un chip de fildeş lustruit, acoperit cu pietre de safir;

15. picioarele lui sunt nişte stâlpi de marmură albă, aşezaţi pe nişte temelii de aur curat.

Înfăţişarea lui este ca Libanul, pare un tânăr ales ca cedrii.

16. Cerul gurii lui este numai dulceaţă, şi toată fiinţa lui este plină de farmec.

Aşa este iubitul meu, aşa este scumpul meu,

fiice ale Ierusalimului! –

6 1. Unde s-a dus iubitul tău, cea mai* frumoasă dintre femei?

Încotro a apucat iubitul tău, ca să-l căutăm şi noi împreună cu tine? –

*Cap. 1.8.

2. Iubitul meu s-a coborât la grădina lui, la stratul de miresme,

ca să-şi pască turma în grădini şi să culeagă crini.

3. Eu sunt a* iubitului meu, şi iubitul meu este al meu;

el îşi paşte turma între crini. –

*Cap. 2.16; 7.10.

4. Frumoasă eşti, iubito, ca Tırja,

plăcută ca Ierusalimul,

dar cumplită* ca nişte oşti sub steagurile lor.

*Vers. 10.

5. Întoarce-ţi ochii de la mine, căci mă tulbură.

Perii tăi sunt ca* o turmă de capre care poposesc pe coama Galaadului.

*Cap. 4.1.

6. Dinţii* tăi sunt ca o turmă de oi care ies din scâldătoare,

toate cu gemeni, şi nici una din ele nu este stearpă.

*Cap. 4.2.

7. Obrazul tău este ca* o jumătate de rodie,

sub marama ta... *Cap. 4.3.

8. Am şaizeci de împărătese, optzeci de ţitoare,

şi fete fără număr,

9. dar numai una singură este porumbiţa mea, neprihănită mea;

ea este singură la mama sa, cea mai aleasă a celei ce a născut-o.

Fetele o văd şi o numesc fericită; împărăteşele şi ţitoarele de asemenea o laudă. –

10. „Cine este aceea care se iveşte ca zorile,

frumoasă ca luna,

curată ca soarele,

dar cumplită* ca nişte oşti sub steagurile lor?“ –

*Vers. 4.

11. M-am coborât în grădina cu nuci, să văd verdeaţa din vale,

să văd dacă a înmugurit via

şi dacă au înflorit rodiile. *Cap. 7.12.

12. Dar fără să bag de seamă, dorinţa mea m-a dus

la carele poporului unui om ales. –

13. Întoarce-te, întoarce-te, Sulamito!

Întoarce-te, întoarce-te, ca să te privim. –

Ce aveţi voi să vă uitaţi la Sulamita

ca la nişte fete ce joacă în cor!¹

7 1. Ce frumoase îţi sunt picioarele în încălţămintea ta, fată* de domn!

Marginile rotunde ale coapsei tale sunt ca nişte lănişoare de pus la gât,

lucrate de mâinile unui meşter iscusit. *Ps. 44.13.

2. Pântecul tău este un pahar rotund de unde nu lipseşte vinul mirositor;

trupul tău este un snop de grâu încins cu crini.

3. Amândouă* ţăţele tale sunt ca doi pui de cerb,

ca gemenii unei căprioare. *Cap. 4.5.

4. Gâtul* tău este ca un turn de fildeş; ochii tăi sunt ca iazurile Hesbonului

de lângă poarta Bat-Rabim; nasul tău este ca turnul Libanului

care priveşte spre Damasc. *Cap. 4.4.

5. Capul tău este cum e Carmelul, şi părul capului tău este ca purpura împărătească:

1. Evreieşte: din Mahanaim, Gen. 32.2

până şi un împărat ar fi înlănţuit de pletele tale!...

6. Ce frumoasă şi ce plăcută eşti, tu, iubito, în mijlocul desfătărilor!

7. Statura ta este ca finicul,

şi ţăţele tale ca nişte struguri.

8. Îmi zic: „Mă voi sui în finic

şi-i voi apuca crăcile!“

Atunci ţăţele tale vor fi ca strugurii din vie,

mirosul suflării tale ca al merelor.

9. Şi gura ta* toarnă un vin ales care curge lin ca răspuns la dezmiertările mele

şi alunecă pe buzele noastre când adormim!

*Cap. 2.16; 6.3.

10. Eu sunt a iubitului meu, şi* el doreşte de mine. *Ps. 45.11.

11. Vino, iubitele, haidem să ieşim pe câmp,

să mânem noaptea în sate!

12. Dis-de-diminează ne vom duce la vii

să* vedem dacă a înmugurit via, dacă s-a deschis floarea

şi dacă au înflorit rodiile.

Acolo îţi voi da dragostea mea.

*Cap. 6.11.

13. Mandragorele* îşi răspândesc mirosul,

şi deasupra uşii avem** tot felul de roade bune, noi şi vechi,

pe care, pentru tine, iubitele, le-am păstrat.

*Gen. 30.14. **Mat. 13.52.

8 1. O! de ai fi fratele meu,

care a supt la ţăţele mamei mele!

Când te-aş întâlni în uliţă, te-aş săruta,

şi nimeni nu m-ar ţine de rău.

2. Te-aş lua şi te-aş aduce acasă la casa mamei mele;

ea m-ar învăţa să-ţi dau să bei vin* mirositor,

must din rodiile mele. *Prov. 9.2.

3. Mâna lui cea stângă* să fie sub capul meu,

şi dreapta lui să mă îmbrăţişeze! –

*Cap. 2.6.

4. Vă rog* fierbinte, fiice ale Ierusalimului:

nu stârniţi, nu treziţi dragostea până nu vine ea. – *Cap. 2.7; 3.5.

5. Cine* este aceea care se suie din pustiu,

rezemată de iubitul ei şi zicând:

„Te-am trezit sub măr;

acolo te-a născut mama ta,
acolo te-a născut și te-a făcut ea*? —

*Cap. 3.6.

6. Pune-mă* ca o pecete pe inima ta,
ca o pecete pe brațul tău;
căci dragostea este tare ca moartea,
și gelozia este neînduplecată ca
Locuința morților;
jarul ei este jar de foc,
o flacără a Domnului.

*Isa. 49.16. Ier. 22.24. Hag. 2.23.

7. Apele cele mari nu pot să stingă
dragostea,
și răurile n-ar putea s-o înecă;
de* ar da omul toate averile din casa
lui pentru dragoste,
tot n-ar avea decât dispreț.
8. Avem o soră micuță*
care n-are încă făt.

*Prov. 6.35.

Ce vom face cu sora noastră
în ziua când îi vor veni pețitorii?

*Ezec. 23.33.

9. Dacă este zid,
vom zidi niște zimți de argint pe ea;
dar, dacă este ușă,

o vom închide cu o scândură de
cedru. —

10. Eu sunt un zid, și țâțele mele sunt
ca niște turnuri;
în ochii lui am fost ca una care a găsit
pace.

11. Solomon avea o vie la Baal-
Hamon;
a închiriat-o* unor păzitori;
și fiecare trebuia să aducă pentru
rodul ei o mie de sicli de argint.

*Mat. 21.33.

12. Via mea, care este a mea, o
păstrez eu.

Ține-ți, Solomoane, cei o mie de sicli,
și două sute fie celor ce păzesc
rodul! —

13. Tu, care locuiești în grădini,
niște prieteni își pleacă urechea la
glasul tău:

binevoiește* și fă-mă să-l aud! —

*Cap. 2.14.

14. Vino* repede, iubiture,
ca** o căprioară sau ca puil de cerb
pe munții plini de miroznel!

*Apoc. 22.17,20. **Cap. 2.17.

ISAIA

(Ieremia 25.4-6. 1 Petru 1.10,11,15,16. Apocalipsa 15.3.)

Necredința și pedeapsa lui Israel

1. Prorocia* lui Isaia, fiul lui
Amoț, despre Iuda și Ierusalim, pe
vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz și
Ezechia, împărații lui Iuda.

*Num. 12.6.

2. Ascultați*, ceruri, și ia aminte,
pământule, căci Domnul vorbește:
„Am hrănit și am crescut niște copii**,
dar ei s-au răsculat împotriva Mea.

*Deut. 32.1. Ier. 2.12; 6.19; 22.29. Ezech. 36.4. Mica 1.2;
6.1,2. **Cap. 5.1,2.

3. Boul* își cunoaște stăpânul, și
măgarul cunoaște ieslea stăpânului
său, dar Israel nu** Mă cunoaște,
poporul Meu nuț ia aminte la Mine.“

*Ier. 8.7. **Ier. 9.3,6. †Cap. 5.12.

4. Vai, neam păcătos, popor încărcat
de fărâdelegi, sămânță* de nelegiuiri,
copii stricați! Au părăsit pe Domnul,
au disprețuit pe Sfântul lui Israel. I-au
întors spatele...

*Cap. 57.3,4. Mat. 3.7.

5. Ce* pedepse noi să vă mai dea,
când voi vă răzvrătiți din ce în ce mai
rău? Tot capul este bolnav, și toată
inima suferă de moarte!

*Cap. 9.13. Ier. 2.30; 5.3.

6. Din tălpi până-n creștet, nimic nu-i
sănătos, ci numai răni, vânătăi și

carne vie, nestoarse*, nelegate și
nealinate cu untdelemn,

*Ier. 8.22.

7. Țara* vă este pustie, cetățile vă sunt
arse de foc, străinii vă mănâncă
ogoarele sub ochii voștri, pustiesc și
nimicesc ca niște sălbatici.

*Deut. 28.51,52.

8. Și fiica Sionului a rămas ca* o
colibă în vie, ca o covergă într-un
câmp de castraveți, ca** o cetate îm-
presurată.

*Iov 27.18. Plân. 2.6. **Ier. 4.17.

9. De* nu ne-ar fi lăsat Domnul
oștirilor o mică rămășiță, am fi ajuns
ca Sodoma** și ne-am fi asemănat cu
Gomora.

*Plân. 3.22. Rom. 9.29. **Gen. 19.24.

Nu jertfe și sărbători

10. Ascultați cuvântul Domnului,
căpetenii* ale Sodomei! Ia aminte la
Legea Dumnezeului nostru, popor al
Gomorei!

*Deut. 32.32. Ezech. 16.46.

11. „Ce-Mi trebuie Mie mulțimea
jertfelor* voastre, zice Domnul. Sunt
sătul de arderile de tot ale berbecilor
și de grăsimea vițelilor; nu-Mi place
sângele taurilor, oilor și țapilor.

*1 Sam. 15.22. Ps. 50.8,9; 51.16. Prov. 15.8; 21.27.
Cap. 66.3. Ier. 6.20; 7.21. Amos 5.21,22. Mica 6.7.

12. Când veniți să* vă înfățișați înaintea

Mea, cine vă cere astfel de lucruri, ca
să-Mi spurcați curțile?

*Exod 23.17; 34.23.

13. Nu mai aduceți daruri* de
mâncare nefolositoare, căci Mi-e
scărbă de tămâie! Nu vreau luni noi,
Sabate și adunări de sărbătoare**, nu
pot să văd nelegiuirea unită cu
sărbătoarea!

*Mat. 15.9. **Ioel 1.14; 2.15.

14. Urăsc lunile* voastre cele noi și
praznicele** voastre; Mi-au ajuns o
povară, nuț le mai pot suferi.

*Num. 28.11. **Lev. 23.2, etc. Plân. 2.6. †Cap. 43.24.

15. Când* vă întindeți mâinile, Îmi
întorc ochii de la voi; și oricât** de
mult v-ați ruga, n-ascult, căci mâinile
vă sunt pline de sângeț!

*Iov 27.9. Ps. 134.2. Prov. 1.28. Cap. 59.2. Ier. 14.12.
Mica 3.4. **Ps. 66.18. 1 Tim. 2.8. †Cap. 59.3.

Îndemn la pocăință

16. Spălați-vă* deci și curățați-vă!
Luați dinaintea ochilor Mei faptele
rele pe care le-ați făcut! Încetați** să
mai faceți răul!

*Ier. 4.14.

**Ps. 34.14; 37.27. Amos 5.15. Rom. 12.9. 1 Pet. 3.11.

17. Învățați-vă să faceți binele, cău-
tați* dreptatea, ocrotiți pe cel asuprit,
faceți dreptate orfanului, apărați pe
văduv! —

*Ier. 22.3,16. Mica 6.8. Zah. 7.9; 8.16.

18. Veniți totuși să* ne judecăm, zice
Domnul. De vor fi păcatele voastre
cum e cărmăzul, se vor face** albe ca
zăpada; de vor fi roșii ca purpura, se
vor face ca lăna.

*Cap. 43.26. Mica 6.2. **Ps. 51.7. Apoc. 7.14.

19. De veți voi și veți asculta, veți
mânca cele mai bune roade ale țării;

20. dar de nu veți voi și nu veți
asculta, de sabie veți fi înghițiți, căci*
gura Domnului a vorbit.“

*Num. 23.19. Tit 1.2.

21. Vai, cetatea* aceea credincioasă,
cum a ajuns o curvă! Era plină de
judecată, dreptatea locuia în ea, și
acum e plină de ucigași!

*Ier. 2.20,21.

22. Argintul* tău s-a prefăcut în
zgură, și vinul tău cel ales a fost
amestecat cu apă.

*Ier. 6.28,30. Ezech. 22.18,19.

23. Mai* marii tăi sunt răzvrătiți și
părtași** cu hoții, toți iubesc mita și
aleargă după plată; orfanului†† nu-i
fac dreptate, și pricina văduvei n-ajunge
până la ei.

*Osea 9.15. **Prov. 29.24. †Ier. 22.17. Ezech. 22.12.
Osea 4.18. Mica 3.11; 7.3. ††Ier. 5.28. Zah. 7.10.

24. De aceea, iată ce zice Domnul
Dumnezeul oștirilor, Puternicul lui
Israel: „Ah! voi cere socoteală* protiv-

nicilor Mei și Mă voi răzbuna pe
vrăjmașii Mei.

*Deut. 28.63. Ezech. 5.13.

25. Îmi voi întinde mâna împotriva
ta, îți* voi topi zgura, cum o topește
leșia, toate părțile de plumb le voi
depărta din tine.

*Ier. 6.29; 9.7. Mal. 3.3.

26. Voi face iarăși pe judecătorii tăi
ca* odinioară, și pe sfetnicii tăi, ca la
început. După aceea, vei fi numită**
cetatea neprihănită, cetatea credin-
cioasă.“

*Ier. 33.7. **Zah. 8.3.

27. Sionul va fi mântuit prin judecată,
și cei ce se vor întoarce la Dumnezeu
în el vor fi mântuiți prin dreptate.

28. Dar pieirea* va atinge pe toți cei
răzvrătiți și păcătoși, și cei ce părăsesc
pe Domnul vor pieri.

*Iov 31.3. Ps. 1.6; 5.6; 73.27; 92.9; 104.35.

29. Vă va fi rușine de terebinți* în
care găseați plăcere și** veți roși din
pricina grădinilor în care vă desfățați;

*Cap. 57.5. **Cap. 65.3; 66.17.

30. căci veți fi ca un terebint cu frun-
zele ofilite, ca o grădină care n-are apă.

31. Omul* tare va fi ca** un câlț,
și lucrarea lui, ca o scânteie; amândoi
vor arde împreună, și nimeni nu-i va
stinge.

*Ezech. 32.21. **Cap. 43.17.

21. Prorocia lui Isaia, fiul lui Amoț,
asupra lui Iuda și asupra Ierusa-
limului.

2. Se* va întâmpla în** scurgerea
vremurilor căț muntele Casei Dom-
nului va fi întemeiat ca cel mai înalt
munte; se va înălța deasupra dealu-
rilor, și†† toate neamurile se vor
îngrămădi spre el.

*Mica 4.1, etc.

**Gen. 49.1. Ier. 23.20. †Ps. 68.15,16. ††Ps. 72.8. Cap. 27.13.

3. Popoarele se vor duce cu grămada
la el și vor zice: „Veniți* să ne suim la
muntele Domnului, la Casa Dum-
nezeului lui Iacov, ca să ne învețe
căile Lui, și să umblăm pe cărările
Lui.“ Căci** din Sion va ieși Legea, și
din Ierusalim, cuvântul Domnului.

*Ier. 31.6; 50.5. Zah. 8.21,23. **Luca 24.47.

4. El va fi Judecătorul neamurilor, El
va hotărî între un mare număr de
popoare; așa încât din săbiile lor își
vor* făuri fiare de plug, și din sulitele
lorc cosoare; nici un popor nu va mai
scoate sabia împotriva altuia și nu**
vor mai învăța războiul. —

*Ps. 46.9. Osea 2.18. Zah. 9.10. **Ps. 72.3,7.

5. Veniți, casă a lui Iacov, să umblăm*
în lumina Domnului! —

*Efes. 5.8.

6. Căci ai părăsit pe poporul Tău,
pe casa lui Iacov, pentru că sunt plini

de* idolii rășăritului și dedați** la vrăjitorie ca filistenii, și* se unesc cu fiii străinilor.

*Num. 23.7. **Deut. 18.14. †Ps. 106.35. Ier. 10.2.

7. Țara lor este plină* de argint și de aur, și comorile lor n-au sfârșit; țara este plină de cai, și carele lor sunt fără număr.

*Deut. 17.16,17.

8. Dar țara lor este plină* și de idoli, căci se închină înaintea lucrării mâinilor lor, înaintea lucrurilor făcute de degetele lor.

*Ier. 2.28.

9. De aceea, cei mici vor fi coborâți, și cei mari vor fi smeriți: nu-i vei ierta. —

10. Intră* în stânci și ascunde-te în fărâna, de frica Domnului și de strălucirea măreției Lui! —

*Vers. 19.21. Apoc. 6.15.

11. Omul va trebui să-și plece în jos privirea* semeață, și îngâmfarea lui va fi smerită: numai Domnul va fi înălțat** în ziua aceea.

*Vers. 17.

Cap. 5.15,16; 13.11. **Cap. 4.1; 11.10,11; 12.1,4; 24.21; 25.9; 26.1; 27.1,2,12,13; 28.5; 29.18; 30.23; 52.6. Ier. 30.7,8. Ezech. 38.14,19; 39.11,22. Osea 2.16,18,21. Ioel 3.18. Amos 9.11. Obad. 8. Mica 4.6; 5.10; 7.11,12. †Ezech. 3.11,16. Zah. 9.16.

12. Căci este o zi a Domnului oștirilor împotriva oricărui om mândru și trufaș, împotriva oricui se înalță, ca să fie plecat;

13. Împotriva tuturor cedrilor* înalți și falnici ai Libanului și împotriva tuturor stejarilor Basanului;

*Cap. 14.8; 37.24. Ezech. 31.3. Zah. 11.1,2.

14. Împotriva* tuturor munților înalți și împotriva tuturor dealurilor falnice;

*Cap. 30.25.

15. Împotriva tuturor turnurilor înalte și împotriva* tuturor zidurilor întărite;

*1 Imp. 10.22.

16. Împotriva tuturor corăbiilor din Tarsis și împotriva tuturor lucrurilor plăcute la vedere.

17. Mândria* omului va fi smerită, și trufia oamenilor va fi plecată; numai Domnul va fi înălțat în** ziua aceea.

*Vers. 11. **Vers. 11.

18. Toți idolii vor pieri.

19. Oamenii vor intra în peșterile* stâncilor și în crăpăturile pământului, de** frica Domnului și de strălucirea măreției Lui, când Se va scula să* îngrozească pământul.

*Vers. 10. Osea 10.8. Luca 23.30. Apoc. 6.16; 9.6. **2 Tes. 1.9. †Cap. 30.32. Hag. 2.6,21. Ezech. 12.26.

20. În* ziua aceea, oamenii își vor arunca idolii de argint și idolii de aur pe care și-i făcuseră ca să se închine la ei, îi vor arunca la șobolani și la lilieci;

*Cap. 30.22; 31.7.

21. și* vor intra în găurile stâncilor și în crăpăturile pietrelor, de frica** Domnului și de strălucirea măreției Lui, când Se va scula să îngrozească pământul.

*Vers. 19. **Vers. 10,19.

22. Nu vă mai încredeți*, dar, în om, în** ale cărui nări nu este decât suflare: căci ce preț are el?

*Ps. 146.3. Ier. 17.5. **Iov 27.3.

3. 1. Domnul Dumnezeu oștirilor va* lua din Ierusalim și din Iuda orice sprijin** și orice mijloc de trai, orice izvor de pâine și orice izvor de apă,

*Ier. 37.21; 38.9. **Lev. 26.26.

2. pe viteaz* și pe omul de război, pe judecător și pe proroc, pe ghicitor și pe bătrân,

*2 Imp. 24.4.

3. pe căpetenia peste cincizeci și pe dregător, pe sfetnic, pe meșteșugarul ales și pe vrăjitorul iscusit.

4. „Le voi da băieți* drept căpetenii — zice Domnul — și niște copii vor stăpâni peste ei.

*Ecl. 10.16.

5. Oamenii se vor asupra unii pe alții, unul va apăsa pe celălalt, fiecare pe aproapele lui, tânărul va lovi pe cel bătrân, și omul de nimic, pe cel pus în cinste.“

6. Vor merge până acolo încât unul va apuca pe fratele său, în casa părintească, și-i va zice: „Tu ai o haină, fii căpetenia noastră! Ia dărâmurile acestea sub mâna ta!“

7. Dar în aceeași zi el va răspunde: „Nu pot să fiu doctor, căci în casa mea nu este nici pâine, nici haină: nu mă puneți căpetenie peste popor.“

8. Se clatină Ierusalimul*, se prăbușește Iuda, pentru că vorbele și faptele lor sunt îndreptate împotriva Domnului, înfruntând privirile Lui mărețe. *Mica 3.12.

9. Înfățișarea feței lor mărturisește împotriva lor, și, ca sodomiții*, își dau pe față nelegiuirea, fără s-o ascundă. Vai de sufletul lor, căci își pregătesc rele!

*Gen. 13.13; 18.20,21; 19.5.

10. „Bine* de cel neprihănit! Lui îi va merge bine, căci** se va bucura de rodul faptelor lui.

*Ecl. 8.12. **Ps. 128.2.

11. Vai de cel rău! Lui îi va merge rău*, căci va culege rodul faptelor lui.

*Ps. 11.6. Ecl. 8.13.

12. Poporul meu este asuprit de niște copii* și-l stăpânesc niște femei! Poporul meu, cărmuitorii** tăi te duc în rătăcire și pustiesc calea pe care umbli!“

*Vers. 4. **Cap. 9.16.

13. Domnul Se înfățișează la judecată*, stă în picioare ca să judece popoarele.

*Mica 6.2.

14. Domnul intră la judecată cu bătrânii poporului Său și cu mai marii lui: „Voi ați mâncat via*! Prada luată de la sărac este în casele voastre!

*Cap. 5.7. Mat. 21.33.

15. Cu ce drept călcați* voi în picioare pe poporul Meu și apăsați pe săraci? — zice Domnul Dumnezeu oștirilor.“

*Cap. 58.4. Mica 3.2,3.

16. Domnul zice: „Pentru că fiicele Sionului sunt mândre și umblă cu gâtul întins și cu priviri pofcioase, pentru că pășesc mărunțel și zornăie cu verigile de la picior —

17. Domnul va pleșuvi* creștetul capului fiicelor Sionului, Domnul le va descoperi** rușinea.“

*Deut. 28.27. **Cap. 47.2,3. Ier. 13.22. Naum 3.5.

18. În ziua aceea, Domnul va scoate verigile care le slujesc ca podoabă la picioare și sorișorii, și lunișoarele*,

*Judec. 8.21.

19. cerceii, brățările și maramele;

20. legăturile de pe cap, lăntișoarele de la picioare și brăiele, cutiile cu mirosmuri și băierile descântate;

21. inelele și verigile de la nas;

22. hainele de sărbătoare și cămășile cele largi, mantiiile și pungile;

23. oglinzile și cămășile subțiri, turbanele și maramele ușoare.

24. Și atunci, în loc de miros plăcut, va fi putoare; în loc de brâu, o funie; în loc de păr încrețit, un cap pleșuv*; în loc de mantie largă, un sac strâmt; un semn de înfierare, în loc de frumusețe.

*Cap. 22.12. Mica 1.16.

25. Bărbații tăi vor cădea uciși de sabie, și vitejii tăi, în luptă.

26. Porțile* fiicei Sionului vor geme și se vor jeli; și ea va ședea despuiată pe pământ.

*Ier. 14.2. Plân. 1.4; 2.10.

4. 1. Șapte femei vor apuca în* ziua aceea un singur bărbat și vor zice: „Vom mânca** pâinea noastră înșine și ne vom îmbrăca în hainele noastre înșine; numai fă-ne să-ți purtăm numele și ia ocară* de peste noi!“

*Cap. 2.11,17. **2 Tes. 3.12. †Luca 1.25.

Proslăvirea Sionului

2. În vremea aceea, odrasla* Domnului va fi plină de măreție și slavă, și rodul țării va fi plin de strălucire și

frumusețe pentru cei mântuiți ai lui Israel.

*Ier. 23.5. Zah. 3.8; 6.12.

3. Și cel rămas în Sion, cel lăsat în Ierusalim, se* va numi „sfânt“, oricine va fi scris** printre cei vii la Ierusalim.

*Cap. 60.21. **Filp. 4.3. Apoc. 3.5.

4. După ce va spăla Domnul* murdăriile fiicelor Sionului și va curăța Ierusalimul de vinovăția de sânge din mijlocul lui, cu duhul judecării și cu duhul nimicirii,

*Mal. 3.2,3.

5. Domnul va așeza, peste toată întinderea muntelui Sionului și peste locurile lui de adunare, un nor* de fum, ziua, și un foc** de flăcări strălucitoare, noaptea. Da, peste toată slava va fi un adăpost,

*Exod 13.21. **Zah. 2.5.

6. o colibă, ca umbrar împotriva căldurii zilei și ca loc de adăpost* și de ocrotire împotriva furtunii și ploii.

*Cap. 25.4.

Via Domnului

5. 1. Voi cânta Preaiubitului meu cântarea Preaiubitului meu despre via* Lui. Preaiubitul meu avea o vie pe o câmpie foarte mănoasă.

*Ps. 80.8. Cânt. 8.12. Cap. 27.2. Ier. 2.21. Mat. 21.33. Marc. 12.1. Luca 20.9.

2. I-a săpat pământul, l-a curățat de pietre și a sădit în el vițele cele mai alese. A zidit un turn în mijlocul ei și a săpat și un teasc, apoi trăgea nădejde* că are să-l facă struguri buni, dar a făcut struguri sălbatici.

*Deut. 32.6. Cap. 1-3.

3. „Acum, dar — zice Domnul — locuitori ai Ierusalimului și bărbați ai lui Iuda, judecați* voi între Mine și via Mea!

*Rom. 3.4.

4. Ce aș mai fi putut face viei Mele, și nu i-am făcut? Pentru ce a făcut ea struguri sălbatici, când Eu mă așteptam să facă struguri buni?

5. Vă voi spune însă acum ce voi face viei Mele: îi voi smulge gardul, ca să fie păscută de vite; îi voi surpa* zidul, ca să fie călcată în picioare;

*Ps. 80.12.

6. o voi pustii; nu va mai fi curățată, nici săpată; spini și măracini vor crește în ea! Voi porunci și norilor să nu mai plouă peste ea.“

7. Via Domnului oștirilor este casa lui Israel, și bărbații lui Iuda sunt vița pe care o iubea. El se aștepta la judecată, și când colo, iată sânge vărsat! Se aștepta la dreptate, și când colo, iată strigăte de apăsare!

8. Vai de cei ce înșiră casă* lângă

casă și lipesc ogor lângă ogor până nu mai rămâne loc, și locuiesc în mijlocul țării!

*Mica 2.2.

9. Iată* ce mi-a descoperit Domnul oștirilor: „Hotărât, aceste case multe vor fi pustiite, aceste case mari și frumoase nu vor mai fi locuite.”

*Cap. 22.14.

10. Chiar zece pogoane de vie nu vor da decât un bat*, și un omer de sămânță nu va da decât o efă.”

*Ezec. 45.11.

11. Vai* de cei ce dis-de-dimineață aleargă după băuturi amețitoare și șed până târziu noaptea, și se înfierbântă de vin!

12. Harpa* și lăuta, timpanul, flautul și vinul le înveșelesc ospetele; dar nu iau seama la lucrarea** Domnului și nu văd lucrul mâinilor Lui.

*Amos 6.5,6. **Iov 34.27. Ps. 28.5.

13. De aceea*, poporul meu va fi dus pe neașteptate** în robie; boierimea lui va muri de foame, și gloata lui se va usca de sete.

*Osea 4.6. **Cap. 1.3. Luca 19.44.

14. De aceea, își și deschide Locuința morților gura și își lărgeste peste măsură gâtul, ca să se coboare în ea mărgea și bogăția Sionului, cu toată mulțimea lui gălăgioasă și veselă.

15. Și astfel, cei mici vor fi doborâți*, cei mari vor fi smeriți, și privirile trufașe vor fi plecate.

*Cap. 2.9,11,17.

16. Dar Domnul oștirilor va fi înălțat prin judecată, și Dumnezeu cel sfânt va fi sfințit prin dreptate.

17. Acolo vor paște mieii ca pe iamașul lor, și păstori pribegi vor mânca moșiile prăpădite ale bogăților*.

*Cap. 10.16.

18. Vai de cei ce trag după ei nelegiuirea cu funiile minciunii, și păcatul, cu șleurile unei căruțe

19. și zic*: „Să-și grăbească, să-și facă iute lucrarea, ca s-o vedem! Să vină odată hotărârea Sfântului lui Israel și să se aducă la îndeplinire, ca s-o cunoaștem!”

*Cap. 69.5. Ier. 17.15. Amos 5.18. 2 Pet. 3.3,4.

20. Vai de cei ce numesc răul bine, și binele, rău, care spun că întinericul este lumină, și lumina, întineric, care dau amărăciunea în loc de dulceată, și dulceata în loc de amărăciune!

21. Vai de cei ce se socotesc înțelepți* și se cred pricepuți!

*Prov. 3.7. Rom. 1.22; 12.16.

22. Vai* de cei tari când este vorba de băut vin și viteji când este vorba de amestecat băuturi tari;

*Vers. 11.

23. care scot* cu fața curată pe cel vinovat, pentru mită, și iau drepturile celor nevinovați!

*Prov. 17.15; 24.24.

24. De aceea, cum* mistuie o limbă de foc miriștea și cum arde flacăra iarba uscată, tot așa: ca putregaiul le va fi rădăcina** lor, și floarea li se va risipi în vânt ca țărâna, căci au nesocotit Legea Domnului oștirilor și au disprețuit cuvântul Sfântului lui Israel.

*Exod 15.7. **Iov 18.16. Osea 9.16. Amos 2.9.

25. De* aceea Se și aprinde Domnul de mânie împotriva poporului Său, își întinde mâna împotriva lui și-l lovește de se** zguduie munții, și trupurile moarte stau ca noroiul în mijlocul ulițelor. Cuț toate acestea, mânia Lui nu se potolește, și mâna Lui este încă întinsă.

*2 Imp. 22.13,17.

**Ier. 4.24. †Lev. 26.14, etc. Cap. 9.12,17,21; 10.4.

26. El* ridică un steag popoarelor îndepărtate și le fluieră** de la un capăt al pământului: și iată-le, vinți repede și ușor.

*Cap. 11.12.

**Cap. 7.18. †Deut. 28.49. Ps. 72.8. Mal. 1.11. ††Ioel 2.7.

27. Nici unul nu este obosit, nici unul nu șovăie de oboseală, nici unul nu dormitează, nici nu doarme; nici unuia nu i se descinge brăul* de la mijloc, nici nu i se rupe cureaua de la încălțăminte.

*Dan. 5.6.

28. Săgețile* lor sunt ascuțite, și toate arcurile încordate; copitele cailor lor parcă sunt cremene, și roțile carelor lor parcă sunt un vârtej.

*Ier. 5.16.

29. Rănesc ca niște lei, muresc ca niște pui de lei; sforăie și apucă prada, o iau cu ei, și nimeni nu vine în ajutor.

30. În ziua aceea, va fi asupra lui Iuda un muget ca mugetul unei furtuni pe mare; uitându-se* la pământ, nu vor vedea decât întineric și strâmtorare, iar lumina se va întineca în norii lui.

*Cap. 8.22. Ier. 4.23. Plân. 3.2. Ezech. 32.7,8.

Isaia în slujbă

61. În anul morții împăratului* Ozia, am văzut** pe Domnul șezând pe un scaun de domnie foarte înalt, și poalele mantiei Lui umpleau Templul.

*2 Imp. 15.7. **1 Imp. 22.19. Ioan 12.41. Apoc. 4.2.

2. Serafimii stăteau deasupra Lui, și fiecare avea șase aripi: cu două își acopereau fața, cu două își acopereau picioarele, și cu două zburau.

*Ezec. 1.11.

3. Strigau unul la altul și ziceau: „Sfânt*, sfânt, sfânt este Domnul oști-

rilor! Tot** pământul este plin de mărirea Lui!”

*Apoc. 4.8. **Ps. 72.19.

4. Și se zguduiau ușorii ușii de glasul care răsuna, și Casa* s-a umplut de fum.

*Exod 40.34. 1 Imp. 8.10.

5. Atunci* am zis: „Vai de mine! Sunt pierdut, căci sunt un om cu buze necurate, locuiesc în mijlocul unui popor tot cu buze necurate, și am văzut cu ochii mei pe Împăratul, Domnul oștirilor!”

*Exod 4.10; 6.30. Jude. 6.22; 13.22. Ier. 1.6.

6. Dar unul din serafimi a zburat spre mine cu un cărbune aprins în mână, pe care-l luase cu clestele de pe altar*.

*Apoc. 8.3.

7. Mi-a atins* gura cu el și a zis: „Iată, atingându-se cărbunele acesta de buzele tale, nelegiuirea ta este îndepărtată și păcatul tău este ispășit!”

*Ier. 1.9. Dan. 10.16.

8. Am auzit glasul Domnului, întrebând: „Pe cine să trimit și cine va merge pentru Noi?” Eu am răspuns: „Iată-mă, trimite-mă!”

*Gen. 1.26; 3.22; 11.7.

9. El a zis atunci: „Du-te și spune poporului acestuia: „Întruna veți auzi*, și nu veți înțelege; întruna veți vedea, și nu veți pricepe!”

*Cap. 43.8. Mat. 13.14. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

10. Împietrește inima* acestui popor, fă-l tare de urechi și astupă-i ochii, ca** să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Mine, și să nu fie tămăduit.”

*Ps. 119.70. Cap. 63.17. **Ier. 5.21.

11. Și eu am întrebat: „Până când, Doamne?” El a răspuns: „Până* când vor rămâne cetățile pustii și lipsite de locuitori; până când nu va mai fi nimeni în case, și țara va fi pustiită de tot;

*Mica 3.12.

12. până va îndepărta Domnul* pe oameni, și țara va ajunge un mare pustiu.

*2 Imp. 25.21.

13. Și chiar a zecea parte de va mai rămâne din locuitori, vor fi nimiciți și ei la rândul lor. Dar, după cum terebin-tul și stejarul își păstrează butucul din rădăcină, când sunt tăiați, tot așa o sămânță* sfântă se va naște iarăși din poporul acesta.”

*Ezra 9.2. Mal. 2.15. Rom. 11.5.

Prorocie împotriva lui Israel și Asiriei

71. S-a întâmplat, pe vremea lui Ahaz*, fiul lui Iotam, fiul lui Ozia, împăratul lui Iuda, că Rețin, împă-

ratul Siriei, s-a suit cu Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, împotriva Ierusalimului, ca să-l bată; dar n-a putut să-l bată.

*2 Imp. 16.5. 2 Cron. 28.5,6.

2. Când au venit și au spus casei lui David: „Sirienii au tăbărât în Efraim!”, a tremurat inima lui Ahaz și inima poporului său, cum se clatină copacii din pădure când bate vântul.

3. Atunci Domnul a zis lui Isaia: „Ieși înaintea lui Ahaz, tu și fiul tău Șearlașub*, la capătul canalului** de apă al iazului de sus, pe drumul care duce la ogorul înălbitorului

*Cap. 10.21. **2 Imp. 18.17. Cap. 36.2.

4. și spune-i: „Ia seama și fii liniștit; nu te teme de nimic, și să nu ți se moaie inima din pricina acestor două cozi de tăciuni care fumegă: din pricina mâniei lui Rețin care a Siriei, și din pricina fiului lui Remalia!

5. Nu te teme că Siria gândește rău împotriva ta și că Efraim și fiul lui Remalia zic:

6. „Să ne suim împotriva lui Iuda, să batem cetatea, s-o spargem și să punem împărat în ea pe fiul lui Tabeel.”

7. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Așa* ceva nu se va întâmpla și nu va avea loc.”

*Prov. 21.30. Cap. 8.10.

8. Căci* Damascul va fi capitala Siriei, și Rețin va fi capitala Damascului. Și peste șazeci și cinci de ani Efraim va fi nimicit și nu va mai fi un popor.

*2 Sam. 8.6.

9. Samaria va fi capitala lui Efraim, și fiul lui Remalia va fi capul Samariei. Dacă* nu credeți, nu veți sta în picioare.”

*2 Cron. 20.20.

10. Domnul a vorbit din nou lui Ahaz și i-a zis:

11. „Cere* un semn de la Domnul Dumnezeu! tău; cere-l, fie în locurile de jos, fie în locurile de sus.”

*Jude. 6.36, etc. Mat. 12.38.

12. Ahaz a răspuns: „Nu vreau să cer nimic, ca să nu ispitesc pe Domnul.”

13. Isaia a zis atunci: „Ascultați totuși, casa lui David! Nu vă ajunge oare să obosiți răbdarea oamenilor, de mai obosiți și pe a Dumnezeului meu?

14. De aceea, Domnul însuși vă va da un semn: „Iată, fecioara* va rămâne însărcinată, va naște un** Fiu și-I va pune numele Emanuel† (Dumnezeu este cu noi).

*Mat. 1.23. Luca 1.31,34. **Cap. 9.6. †Cap. 8.8.

15. El va mânca smântână și miere până va ști să lepede răul și să aleagă binele.

16. Dar* înainte ca să știe copilul să lepede răul și să aleagă binele, țara, de ai cărei doi** împărați te temi tu, va fi pustiiată.

*Cap. 8.4. **2 Împ. 15.30; 16.9.

17. Domnul* va aduce peste tine, peste poporul tău și peste casa tatălui tău zile cum n-au mai fost niciodată, din ziua când s-a** despărțit Efraim de Iuda (adică pe împăratul Asiriei).

*2 Cron. 28.19. **1 Împ. 12.16.

18. În ziua aceea, Domnul va șuiera* muștelor de la capătul râurilor Egiptului și albinelor din țara Asiriei;

*Cap. 5.26.

19. ele vor veni și se vor așeza toate în vâlcelele pustii și în crăpăturile* stâncilor, pe toate tufișurile și pe toate iamașurile.

*Cap. 2.19. Ier. 16.16.

20. În ziua aceea, Domnul va rade, cu un brici* luat cu chirie de dincolo de Râu, și anume cu împăratul Asiriei, capul și părul de pe picioare; ba va rade chiar și barba.

*2 Împ. 16.7,8. 2 Cron. 28.20,21. Ezech. 5.1.

21. În ziua aceea, fiecare va hrăni numai o juncă și două oi,

22. și vor da un așa belșug de lapte încât vor mânca smântână; căci cu smântână și cu miere se vor hrăni toți cei ce vor rămâne în țară.

23. În ziua aceea, orice loc care va avea o mie de butuci de viță, prețuind o mie de sicli de argint, va* fi lăsat pradă mărăcinilor și spinilor;

*Cap. 5.6.

24. vor intra acolo cu săgeți și cu arcul, căci toată țara nu va fi decât mărăcini și spini.

25. Și toți munții lucrați cu cazmaua acum nu vor mai fi cutureiați, de frica mărăcinilor și a spinilor; vor da drumul boilor în ei și le vor bătători oile.

Prăbușirea Siriei și a lui Israel

81 Domnul mi-a zis: „Ia o tablă mare și scrie* pe ea, așa ca să se înțeleagă: „Grăbește-te de pradă, aruncă-te asupra prăzii.”

*Cap. 30.8. Hab. 2.2.

2. Am luat cu mine niște martori vrednici de credință: pe preotul Urie* și pe Zaharia, fiul lui Berechia.

*2 Împ. 16.10.

3. M-am apropiat de prorociă. Ea a zămislit, și a născut un fiu. Apoi Domnul mi-a zis: „Pune-i numele

Maher-Șalal-Has-Baz“ (*Grăbește de pradă, aruncă-te asupra prăzii*).

4. Căci*, înainte ca să știe copilul să spună „tată” și „mamă”, se vor lua dinaintea împăratului Asiriei bogățiile** Damascului și prada Samariei.

*Cap. 7.16. **2 Împ. 15.29; 16.9. Cap. 17.3.

5. Domnul mi-a vorbit iarăși și mi-a zis:

6. „Pentru că poporul acesta a disprețuit apele din Siloe*, care curg lin, și s-a bucurat de** Rețin și de fiul lui Remalia,

*Neem. 3.15. Ioan 9.7. **Cap. 7.1,2,6.

7. iată, Domnul va trimite împotriva lor apele puternice și mari ale Râului (Eufrat), adică pe împăratul* Asiriei cu toată puterea lui; pretutindeni el va ieși din albia lui și se va vărsa peste malurile lui;

*Cap. 10.12.

8. va pătrunde în Iuda, va da peste maluri, va năvăli și va* ajunge până la gât. Iar aripile întinse ale oastei lui vor umple întinderea țării tale, Emanuele**!

*Cap. 30.28. **Cap. 7.14.

9. Scoateți strigăte* de război cât voiți, popoare, căci tot veți fi zdrobite; luați aminte, toți cei ce locuiți departe! Pregătiți-vă oricât de luptă, căci tot veți fi zdrobiți. Pregătiți-vă oricât de luptă, căci tot veți fi zdrobiți.

*Ioel 3.1,19.

10. Faceți la planuri* cât voiți, căci nu se va alege nimic de ele! Luați la hotărâri cât voiți, căci** vor fi fără urmări! Căci* Dumnezeu este cu noi (Emanuel).

*Iov 5.12. **Cap. 7.7. †Cap. 7.14. Fapt. 5.38,39. Rom. 8.31.

11. Așa mi-a vorbit Domnul, când m-a apucat mâna Lui și m-a înștiințat să nu umblu pe calea popoului acestuia:

12. „Nu numiți uneltire tot ce numește poporul* acesta uneltire; și** nu vă temeți de ce se teme el, nici nu vă speriați!

*Cap. 7.2. **1 Pet. 3.14,15.

13. Sfințiți însă pe* Domnul oștirilor. De El** să vă temeți și să vă înfricoșați.

*Num. 20.12. **Ps. 76.7. Luca 12.5.

14. Și atunci El* va fi un locaș sfânt, dar și o piatră** de poticnire, o stâncă de păcătuire pentru cele două case ale lui Israel, un laț și o cursă pentru locuitorii Ierusalimului!

*Ezech. 11.16. **Cap. 28.16. Luca 2.34. Rom. 9.33. 1 Pet. 2.8.

15. Mulți se* vor poticni, vor cădea și se vor sfărâma, vor da în laț și vor fi prinși.”

*Mat. 21.44. Luca 20.18. Rom. 9.32; 11.25.

16. Învește această mărturie, pecetluiește această descoperire, între ucenicii Mei. —

17. Eu nădăjduiesc în Domnul, care își ascunde* fața de casa lui Iacov. În El îmi pun încrederea**.

*Cap. 54.8. **Hab. 2.3. Luca 2.25,38.

18. Iată*, eu și copiii pe care mi i-a dat Domnul suntem** niște semne și niște minuni în Israel, din partea Domnului oștirilor care locuiește pe muntele Sionului.

*Evr. 2.13. **Ps. 71.7. Zah. 3.8.

19. Dacă vi se zice însă: „Întrebați* pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul, care șoptesc** și bolborosesc”, răspundeți: „Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeu său? Va întreba el pe cei morți pentru cei vii?”

*1 Sam. 28.8. Cap. 19.3. **Cap. 29.4. †Ps. 106.28.

20. La* Lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu** vor mai răsarî zorile pentru poporul acesta.

*Luca 16.29. **Mica 3.6.

21. El va pribegi prin țară, apăsător și flămând, și, când îi va fi foame, se va mânâ și va huli* pe Împăratul și Dumnezeul lui, apoi, fie că va ridica ochii în sus,

*Apoc. 16.11.

22. fie că se va* uita spre pământ, iată, nu va fi decât necaz, negură, nevoie neagră, și se va vedea izgonit în întuneric** beznă.

*Cap. 5.30. **Cap. 9.1.

91. Totuși întunericul* nu va împărăi veșnic pe pământul în care acum este necaz. După cum în vremurile** trecute a acoperit cu ocară țara lui Zabulon și țara lui Neftali, în vremurile viitoare va acoperi cu slavă ținutul de lângă mare, țara de dincolo de Iordan, Galileea neamurilor.

*Cap. 8.22. **2 Împ. 15.29. 2 Cron. 16.4. †Lev. 26.24. 2 Împ. 17.5,6. 1 Cron. 5.26.

2. Poporul* care umbla în întuneric vede o mare lumină; peste cei ce locuiau în țara umbrei morții răsare o lumină.

*Mat. 4.16. Efes. 5.8,14.

3. Tu înmulțești poporul, îi dai mari bucurii; și el se bucură înaintea Ta cum se bucură la seceriș, cum se veselește la* împărțirea prăzii.

*Jude. 5.30.

4. Căci jugul care apăsa asupra lui, toiagul* care-i lovea spinarea, nuiaua celui ce-l asuprea, le-ai sfărâmat, ca în ziua lui Madian**.

*Cap. 10.5; 14.5. **Jude. 7.22. Ps. 83.9. Cap. 10.26.

5. Căci orice încălțăminte purtată în învâlmășeala luptei și orice haină de război tăvălită în sânge vor* fi aruncate în flăcări, ca să fie arse de foc.

*Cap. 66.15,16.

6. Căci* un Copil ni S-a născut, un Fiu** ni S-a dat, și domnia* va fi pe umărul Lui; Îl vor numi: „Minunat††, Sfetnic, Dumnezeu*† tare, Părintele veșnicilor, Domn†* al păcii.”

*Cap. 7.14. Luca 2.11. **Ioan 3.16. †Mat. 28.18. †1 Cor. 15.25. ††Jude. 13.18. *†Tit 2.13. †*Efes. 2.14.

7. El va face ca domnia Lui să crească, și o pace fără* sfârșit va da scaunului de domnie al lui David și împărăției lui, o va întări și o va sprijini prin judecată și neprihănire, de acum și-n veci de veci; iată ce va face răvna** Domnului oștirilor.

*Dan. 2.44. Luca 1.32,33. **2 Împ. 19.31. Cap. 37.32.

Împotriva lui Israel

8. Domnul trimite un cuvânt împotriva lui Iacov: cuvânt care cade asupra lui Israel.

9. Tot poporul va avea cunoștință de el, Efraim și locuitorii Samariei, care spun cu mândrie și îngâmfare:

10. „Au căzut niște cărămizi, dar vom zidi cu pietre cioplite; au fost tăiați niște smochini din Egipt, dar îi vom înlocui cu cedri.”

11. De aceea, Domnul va ridica împotriva lor pe vrăjmașii lui Rețin și va stărni pe vrăjmașii lor:

12. pe sirieni, de la răsărit, pe filistenii, de la apus; și vor mânca pe Israel cu gura plină; cu* toate acestea, mânia Lui nu se potolește, și mâna Lui este tot întinsă.

*Cap. 5.25; 10.4. Ier. 4.8.

13. Căci nici poporul* nu se întoarce la Cel ce-l lovește și nu caută pe Domnul oștirilor.

*Ier. 5.3. Osea 7.10.

14. De aceea, Domnul va smulge din Israel capul și coada, ramura de finic și trestia, într-o* singură zi.

*Cap. 10.17. Apoc. 18.8.

15. (Bătrânul și dregătorul sunt capul, și prorocul care învață pe oameni minciuni este coada.)

16. Cei ce povățuiesc* pe poporul acesta îl duc în rătăcire, și cei ce se lasă povățuiți de ei sunt pierduți.

*Cap. 3.12.

17. De aceea, nici Domnul n-ar putea să se bucare de tinerii* lor, nici să aibă milă de orfanii și văduvele lor, căci toți** sunt niște nelegiuți și niște răi, și toate gurile lor spun mișelii. Cu toate* acestea, mânia Lui nu se potolește, și mâna Lui este tot întinsă.

*Ps. 147.10,11. **Mica 7.2. †Vers. 12,21. Cap. 5.25; 10.4.

18. Căci răutatea arde* ca un foc care mănâncă mărăcini și spini, aprinde

desișul pădurii, din care se înalță stâlpi de fum.

*Cap. 10.17. Mal. 4.1.

19. De mânia Domnului oștirilor, țara parcă ar fi aprinsă*, și poporul este ca ars de foc; nimeni** nu cruță pe fratele său,

*Cap. 8.22. **Mica 7.2.6.

20. fiecare jefuiește în dreapta, și rămâne flămând, mănâncă în stânga, și* nu se satură. La urmă își mănâncă fiecare** carnea brațului său:

*Lev. 26.26. **Cap. 49.26. Ier. 19.9.

21. Manase mănâncă pe Efraim, Efraim, pe Manase, și amândoi împreună, pe Iuda. Cu toate* acestea, mânia Lui nu se potolește, și mâna Lui este tot întinsă.

*Vers. 12,17. Cap. 5.25; 10.4.

10 1. „Vai de cei ce rostesc* hotărâri nelegiuite și de cei ce scriu porunci nedrepte

*Ps. 58.2; 94.20.

2. ca să nu facă dreptate săracilor și să răpească dreptul nenorociților poporului Meu, ca să facă pe văduve prada lor și să jefuiască pe orfani!

3. Ce* veți face voi în ziua pedepsei** și a pieirii, care va veni din depărtare peste voi? La cine veți fugi după ajutor și unde vă veți lăsa bogăția?

*Iov 31.14. **Osea 9.7. Luca 19.44.

4. Unii vor fi ingenucheați între cei prinși în război, iar alții vor cădea între cei morți.“ Cu* toate acestea, mânia Lui nu se potolește, și mâna Lui tot întinsă este.

*Cap. 5.25; 9.12,17,21.

Asirianul, smerit – Vremurile lui Mesia

5. „Vai de asirian – zice Domnul – nuiaua mânii Mele, care poartă în mână toiagul* urgiei Mele!

*Ier. 51.20.

6. I-am dat drumul împotriva unui neam* nelegiuit, l-am trimis** împotriva unui popor pe care sunt mâniat, ca să-l prade și să-l jefuiască, să-l calce în picioare ca noroiul de pe ulițe.

*Cap. 9.17. **Ier. 34.22.

7. Dar* el nu judecă așa și nu acesta este gândul inimii lui; ci el nu se gândește decât să nimicească, decât să prăpădească neamurile ca grămada.

*Gen. 50.20. Mica 4.12.

8. Căci* el zice: „Nu sunt voievozii mei tot atâția împărați?

*2 Împ. 18.24,33, etc.; 19.10, etc.

9. Nu s-a întâmplat cu Calno* la fel ca** și cu Carchemișul? Nu s-a întâmplat cu Hamatul ca și cu Arpadul? Nu s-a întâmplat Samariei la fel ca Damascului?

*Amos 6.2. **2 Cron. 35.20. †2 Împ. 16.9.

10. După cum mâna mea a pus stăpânire pe împărățiile idolilor (unde erau mai multe icoane decât la Ierusalim și în Samaria),

11. cum am făcut Samariei și idolilor ei, nu voi face și Ierusalimului și icoanelor lui?“

12. „Dar, după ce Domnul își va împlini toată lucrarea Lui pe* muntele Sionului și la Ierusalim, voi** pedepsi – zice Domnul – pe împăratul Asiriei pentru rodul inimii lui îngâmfate și pentru trufia privirilor lui semețe,

*2 Împ. 19.31. **Ier. 50.18.

13. căci* el a zis: „Prin puterea mâinii mele am făcut aceste lucruri și prin înțelepciunea mea – căci sunt priceput – am împins înapoi hotarele popoarelor și le-am jefuit vistiriile, și, ca un viteaz, am dat jos pe cei ce ședeau pe scaunele lor de domnie;

*Isa. 37.24. Ezech. 28.4, etc. Dan. 4.30.

14. am pus mâna* pe bogățiile popoarelor ca pe un cuib și cum se strâng niște ouă părăsite, așa am strâns eu tot pământul: nici unul n-a mișcat vreo aripă, nici n-a deschis ciocul ca să cripească.“

*Iov 31.25.

15. Se fălește* oare securea împotriva celui ce se slujește de ea? Sau se mândrește ferăstrăul față de cel ce-l mănuieste? Ca și cum nuiaua ar mișca pe cel ce o ridică, parcă toiagul ar ridica pe cel ce nu este de lemn!

*Ier. 51.20.

16. De aceea, Domnul Dumnezeu oștirilor va trimite ofilirea prin războinicii* lui cei voinici; și între aleșii lui va izbucni un pârjol, ca pârjolul unui foc.

*Cap. 5.17.

17. Lumina lui Israel se va preface în foc, și Sfântul lui într-o flacăra care* va mistui și va arde spinii și mărciniile lui, într-o zi.

*Cap. 9.18; 27.4.

18. Va arde, trup și suflet, strălucirea pădurii și câmpiilor* lui, de va fi ca un bolnav care cade în leșin.

*2 Împ. 19.23.

19. Ceilalți copaci din pădurea lui vor putea fi numărați, și un copil le-ar putea scrie numărul.

20. În ziua aceea, rămășița lui Israel și cei scăpați din casa lui Iacov nu* se vor mai sprijini pe cel ce îi lovea; ci se vor sprijini cu încredere pe Domnul, Sfântul lui Israel.

*2 Împ. 16.7. 2 Cron. 28.20.

21. O rămășiță*, rămășița lui Iacov, se va întoarce la Dumnezeu cel puternic.

*Cap. 7.3.

22. Chiar* dacă poporul tău, Israele, ar fi ca nisipul mării, totuși numai** o rămășiță se va întoarce, căci nimicirea* este hotărâtă, făcând să se reverse dreptatea.

*Rom. 9.27. **Cap. 6.13. †Cap. 28.22.

23. Și* nimicirea aceasta care a fost hotărâtă, Domnul Dumnezeu oștirilor o va aduce la îndeplinire în toată țara.

*Cap. 28.22. Dan. 9.27. Rom. 9.28.

24. Totuși așa vorbește Domnul Dumnezeu oștirilor: „Poporul Meu, care locuiești în Sion, nu* te teme de asirian; da, el te lovește cu nuiaua și își ridică toiagul asupra ta cum făceau egiptenii**.

*Cap. 37.6. **Exod 14.

25. Dar*, peste puțină vreme, pedepsa** va înceta, și mânia Mea se va întoarce împotriva lui, ca să-l nimicească.“

*Cap. 54.7. **Dan. 11.36.

26. Domnul oștirilor va învărti biciul* împotriva lui, cum a lovit pe Madian** la stâncă Oreb; și își va mai ridica toiagul* o dată asupra mării, ca odinioară în Egipt.

*2 Împ. 19.35. **Jude. 7.25. Cap. 9.4. †Exod 14.26,27.

27. În ziua aceea se* va lua povara lui de pe umărul tău, și jugul lui, de pe gâtul tău, ba încă jugul va crăpa de grăsime**.

*Cap. 14.25. **Ps. 105.15. Dan. 9.24. †Ioan 2.20.

28. El vine asupra Aiatului, străbate Migronul, își lasă calabalăcul la Miemaș.

29. Trec cătoarea*, se culcă la Gheba**; Rama tremură, Ghibeea lui Saul o ia la fugă. – *1 Sam. 13.23. **1 Sam. 11.4.

30. Ridică-ți glasul, fiica* Galimului! la seama, Lais**! Vai! de tine, Anatot! –

*1 Sam. 25.44. **Jude. 18.7. †Ios. 21.18.

31. Madmena* se împrăstie, locuitorii din Ghebm fug.

*Ios. 15.31.

32. Încă o zi de oprire la* Nob, și amenință** cu mâna lui muntele fiicei* Sionului, dealul Ierusalimului.

*1 Sam. 21.1; 22.19. Neem. 11.32. **Cap. 13.2. †Cap. 37.22.

33. Iată, Domnul Dumnezeu oștirilor taie crăcile cu putere; cei* mai mari sunt tăiați, cei mai înalți sunt doborâți.

*Amos 2.9.

34. Dă jos cu fierul crângul pădurii, și Libanul cade sub mâna Celui Puternic.

11 1. Apoi o Odraslă va* ieși din tulpina lui Isai**, și un* Vlăstar va da din rădăcinile lui.

*Cap. 53.2. Zah. 6.12. Apoc. 5.5. **Vers. 10. Fapt. 13.23. †Cap. 4.2. Ier. 23.5.

2. Duhul* Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul.

*Cap. 61.1. Mat. 3.16. Ioan 1.32,33; 3.34.

3. Plăcerea Lui va fi frica de Domnul; nu va judeca după înfățișare, nici nu va hotărî după cele auzite,

4. ci* va judeca pe cei săraci cu dreptate și va hotărî cu nepărtinire asupra nenorociților țării; va lovi** pământul cu toiagul cuvântului Lui, și cu suflarea buzelor Lui va omori pe cel rău.

*Ps. 72.2,4. Apoc. 19.11.

**Iov 4.9. Mal. 4.6. 2 Tes. 2.8. Apoc. 1.16; 2.16; 19.15.

5. Neprihănirea* va fi brăul coapselor Sale, și credincioșia, brăul mijlocului Său.

*Efes. 6.14.

6. „Atunci lupul va* locui împreună cu mielul, și pardosul se va culca împreună cu iedul; vițelul, puilul de leu și vitele îngrășate vor fi împreună, și le va mâna un copilas;

*Cap. 65.25. Ezech. 34.25. Osea 2.18.

7. vaca și ursoaica vor paște la un loc, și puilii lor se vor culca împreună. Leul va mânca paie ca boul,

8. pruncul de țâță se va juca la gura bortei năpârcii, și copilul înțărcat va băga mâna în viziuna basilicului.

9. Nu* se va face nici un rău și nici o pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt; căci pământul va fi plin** de cunoștința Domnului, ca fundul mării de apele care-l acoperă.

*Iov 5.23. Cap. 2.4; 35.9. **Hab. 2.14.

10. În* ziua aceea, Vlăstarul** lui Isai va fi ca un steag pentru popoare; neamurile se vor întoarce la El, și slava va fi locuința* Lui.

*Cap. 2.11.

**Vers. 1. Rom. 15.12. †Rom. 15.10. ††Evr. 4.1, etc.

11. În același* timp, Domnul își va întinde mâna a doua oară ca să răscumpere rămășița poporului Său risipit în** Asiria și în Egipt, în Patros și în Etiopia, la Elam, la Șinear și la Hamat, și în ostroavele mării.

*Cap. 2.11. **Zah. 10.10.

12. El va înălța un steag pentru neamuri, va strânge pe exilații lui Israel și va aduna pe cei* risipiți ai lui Iuda de la cele patru capete ale pământului.

*Ioan 7.35. Iac. 1.1.

13. Pizma* lui Efraim va înceta, și vrăjmașii lui Iuda vor fi nimiciți; Efraim nu va mai fi gelos pe Iuda, și Iuda nu va mai fi vrăjmaș lui Efraim,

*Ier. 3.18. Ezech. 37.16,17,22. Osea 1.11.

14. ci vor zbura pe umărul filiste-

nilor la apus, și vor jefui împreună pe fiii răsăritului. Edom* și Moab vor fi prada mâinilor lor, și fiii lui Amon le vor** fi supuși. *Dan. 11.41. **Cap. 60.14.

15. Domnul va seca* limba mării Egiptului, își va ridica mâna asupra Râului în mânia Lui, îl va împărți în șapte pâraie, așa că îl vor** putea trece încălțați. *Zah. 10.11. **Apoc. 16.12.

16. Și va* fi un drum pentru rămășița poporului Său care va mai rămâne în Asiria, cum** a fost pentru Israel în ziua când a ieșit din țara Egiptului. *Cap. 19.23. **Exod 14.29. Cap. 51.10; 63.12,13.

12 1. În* ziua aceea vei zice: „Te laud, Doamne, căci ai fost supărat pe mine, dar mânia Ta s-a potolit, și m-ai mângâiat!” *Cap. 2.11.

2. Iată, Dumnezeu este izbăvirea mea, voi fi plin de încredere și nu mă voi teme de nimic; căci Domnul* Dumnezeu este tăria** mea și pricina laudelor mele, și El m-a mântuit.“ *Exod 15.2. **Ps. 83.18; 118.14.

3. Veți scoate apă* cu bucurie din izvoarele mântuirii *Ioan 4.10,14; 7.37,38.

4. și veți zice în ziua aceea: „Lăudați* pe Domnul, chemați Numele Lui, vestiți** lucrările Lui printre popoare, pomeniți† mărirea Numelui Lui!” *Cron. 14.16. Ps. 105.1. **Ps. 145.4-6. †Ps. 34.3.

5. Cântați* Domnului, căci a făcut lucruri strălucite: să fie cunoscute în tot pământul! *Exod 15.1,21. Ps. 68.32; 98.1.

6. Strigă* de bucurie și veselie, locuitorii a Sionului, căci mare este în mijlocul tău Sfântul** lui Israel.“ *Cap. 54.1. †Jef. 3.14. **Ps. 71.22; 89.18. Cap. 41.14,16.

13 1. Prorocie* împotriva Babilonului, descoperită lui Isaia, fiul lui Amot. *Cap. 21.1; 47.1. Ier. 50; 51.

2. „Ridicați* un steag pe** un munte gol, înălțați glasul spre ei, faceți semne† cu mâna, ca să vină la porțile asupritorilor!” *Cap. 5.26; 18.3. Ier. 50.21. **Ier. 51.25. †Cap. 10.32.

3. Am dat poruncă sfintei Mele oștiri – zice Domnul – am chemat pe vitejii* Mei la judecata mâniei Mele, pe cei** ce se bucură de mărirea Mea.“ *Ioel 3.11. **Ps. 149.2,5,6.

4. Un vuiet se aude pe munți, ca vuietul de popor mult; se aude o zarvă de împărății, de neamuri adunate. Domnul oștirilor își cercetează oastea care va da lupta.

5. Ei vin dintr-o țară depărtată, de la marginea cerurilor: Domnul și uneltele mâniei Lui vor nimici tot pământul.

6. Gemeți! căci ziua* Domnului este aproape: ea** vine ca o pustiire a Celui Atotputernic!

*Jef. 1.7. Apoc. 6.17. **Iov 31.23. Ioel 1.15.

7. De aceea, toate mâinile slăbesc, și orice inimă omenească se topește.

8. Ei sunt năpădiți de spaimă, îi apucă chinurile* și durerile, se zvârcolesc ca o femeie în durerile nașterii, se uită unii la alții încremeniți, fețele lor sunt roșii ca focul. *Ps. 48.6. Cap. 21.3.

9. Iată, vine ziua* Domnului, zi fără milă, zi de mânie și urgie aprinsă, care va prefăce tot pământul în pustiu și va nimici pe toți păcătoșii** de pe el. *Mal. 4.1. **Ps. 104.35. Prov. 2.22.

10. Căci stelele cerurilor și Orionul nu vor mai străluci; soarele se va întuneca* la răsăritul lui, și luna nu va mai lumina. *Cap. 24.21,23. Ezech. 32.7.

11. „Voi pedepsi – zice Domnul – lumea pentru răutatea ei, și pe cei răi, pentru nelegiuirile lor; voi* face să înceteze mândria celor trufași și voi doborî semeția celor asupritori.” *Cap. 21.7.

12. Voi face pe oameni mai rari decât aurul curat și mai scumpi decât aurul din Ofir.

13. Pentru* aceasta voi clătina cerurile, și pământul se va zgudui din temelii lui de mânia Domnului oștirilor, în ziua** mâniei Lui aprinse. *Hag. 2.6. **Ps. 110.5. Plân. 1.12.

14. Atunci, ca o câprioară speriată, ca o turmă fără păstor, fiecare se* va întoarce la poporul său, fiecare va fugi în țara lui. *Ier. 50.16; 51.9.

15. Toți cei ce vor fi prinși vor fi străpunși, și toți cei ce vor fi apucați vor cădea uciși de sabie.

16. Copiii lor vor fi zdrobiți* sub ochii lor, casele le vor fi jefuite, și nevestele lor vor fi necinstite. *Ps. 137.9. Naum 3.10. Zah. 14.2.

17. Iată*, atât împotriva lor pe mezi, care nu se uită la argint și nu poftesc aurul. *Cap. 21.2. Ier. 51.11,28. Dan. 5.28,31.

18. Cu arcurile lor vor doborî pe tineri, și vor fi fără milă pentru rodul pântecelor: ochiul lor nu va cruța pe copii.

19. Și astfel* Babilonul, podoaba împărățiilor, falnica mândrie a haldeilor, va

fi ca Sodoma** și Gomora, pe care le-a nimicit Dumnezeu. *Cap. 14.4,22.

**Gen. 19.24,25. Deut. 29.23. Ier. 49.18; 50.40.

20. El nu va mai fi locuit*, nu va mai fi niciodată popor în el. Arabul nu-și va mai întinde cortul acolo, și păstorii nu-și vor mai țărui turmele acolo, *Ier. 50.3,39; 51.29,62.

21. ci* fiarele pustiului își vor face culcușul acolo, bufnițele îi vor umple casele, struții vor locui acolo, și stafiile se vor juca acolo. *Cap. 34.11,15. Apoc. 18.2.

22. Șacalii vor urla în casele lui împărătești pustii, și câinii sălbatici, în casele lui de petrecere. Vremea lui este aproape* să vină, și zilele nu i se vor lungi.“ *Ier. 51.33.

14 1. Căci* Domnul va avea milă de Iacov, va alege iarăși** pe Israel și-i va aduce iarăși la odihnă în țara lor; străinii† se vor alipi de ei și se vor uni cu casa lui Iacov. *Ps. 102.13.

**Zah. 1.17; 2.12. †Cap. 60.4,5,10. Efes. 2.12,13, etc.

2. Popoarele îi vor lua și-i* vor aduce înapoi la locuința lor, și casa lui Israel îi va stăpâni** în țara Domnului ca robii și roabe. Vor ține astfel robii pe cei ce-i robiseră pe ei și vor stăpâni peste asupritorii lor. *Cap. 49.22; 60.9; 66.20. **Cap. 60.14.

3. Iar când îți va da Domnul odihnă după ostenele și frământările tale, și după aspra robie care a fost pusă peste tine,

4. atunci vei cânta* cântarea aceasta asupra împăratului Babilonului și vei zice: „Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea** a încetat, *Cap. 13.19. Hab. 2.6. **Apoc. 18.16.

5. Domnul a frânt toiagul* celor răi, năuiau stăpânitorilor. *Ps. 125.3.

6. Cel ce, în urgia lui, lovea popoarele cu lovituri fără răgaz, cel ce, în mânia lui, supunea neamurile este prigonit fără cruțare.

7. Tot pământul se bucură acum de odihnă și pace; izbucnesc oamenii în cântece de veselie.

8. Până* chiparoșii și cedrii din Liban se* bucură de căderea ta și zic: „De când ai căzut tu, nu se mai suie nimeni să ne taie!” *Cap. 55.12. Ezech. 31.16.

9. Locuința morților* se mișcă până în adâncimile ei, ca să te primească la sosire; ea trezește înaintea ta umbrele, pe toți mai marii pământului, școală

de pe scaunele lor de domnie pe toți împărății neamurilor. *Ezech. 32.21.

10. Toți iau cuvântul ca să-ți spună: „Și tu ai ajuns fără putere ca noi și tu ai ajuns ca noi!”

11. Strălucirea ta s-a coborât și ea în Locuința morților, cu sunetul lăutelor tale; așternut de viermi vei avea, și viermii te vor acoperi.“

12. Cum* ai căzut din cer, luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor! *Cap. 34.4.

13. Tu ziceai în inima ta: „Mă voi sui* în cer, îmi voi ridica** scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu, voi ședea pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul miazănoaptei, *Mat. 11.23. **Dan. 8.10.

14. mă voi sui pe* vârful norilor, voi** fi ca Cel Preainalt.“ *Ps. 48.2. **Cap. 47.8. 2 Tes. 2.4.

15. Dar ai fost aruncat în Locuința morților*, în adâncimile mormântului! *Mat. 11.23.

16. Cei ce te văd se uită țintă mirați la tine, te privesc cu luare aminte și zic: „Acesta este omul care făcea să se cutremure pământul și zguduia împărățiile,

17. care prefăcea lumea în pustiu, nimicea cetățile și nu dădea drumul prinșilor săi de război?”

18. Toți împărății neamurilor, da, toți, se odihnesc cu cinste, fiecare în mormântul lui.

19. Dar tu ai fost aruncat departe de mormântul tău, ca o ramură disprețuită, ca o pradă luată de la niște oameni uciși cu lovituri de sabie și aruncată pe pietrele unei gropi, ca un hoit călcat în picioare.

20. Tu nu ești unit cu ei în mormânt, căci ți-ai nimicit țara și ți-ai prăpădit poporul. Nu se va mai vorbi niciodată de neamul* celor răi. *Iov 18.19. Ps. 21.10; 37.28; 109.13.

21. Pregătiți măcelărirea fiilor, din* pricina nelegiurii părinților lor! Ca să nu se mai scoale să cucerească pământul și să umple lumea cu cetăți! *Exod 20.5. Mat. 23.35.

22. Eu Mă voi ridica împotriva lor! – zice Domnul oștirilor – și voi șterge numele* și urma** Babilonului, pe fiu† și nepot – zice Domnul. *Prov. 10.7. Ier. 51.62. **1 Împ. 14.10. †Iov 18.19.

23. Voi* face din el un culcuș de arici și o mlaștină și îl voi mătura cu mătura

nimicirii – zice Domnul oștirilor.“

*Cap. 34.11. *Tef. 2.14.

Împotriva Asiriei

24. Domnul oștirilor a jurat și a zis: „Da, ce am hotărât se va întâmpla, ce am pus la cale se va împlini.

25. Voi zdrobi pe asirian în țara Mea, îl voi călca în picioare pe munții Mei; astfel jugul* lui se va lua de pe ei, și povara lui va fi luată de pe umerii lor.

*Cap. 10.27.

26. Iată hotărârea luată împotriva întregului pământ, iată mâna întinsă peste toate neamurile.

27. Domnul oștirilor a luat această hotărâre*: cine l se va împotrivi? Mâna Lui este întinsă: cine o va abate?“

*2 Cron. 20.6. Iov 9.12; 23.13. Ps. 33.11. Prov. 19.21; 21.30. Cap. 43.13. Dan. 4.31,35.

Împotriva filistenilor

28. În anul morții împăratului* Ahaz a fost rostită această prorocie: *2 Împ. 16.20.

29. „Nu te bucura, țara filistenilor, că* s-a frânt toiagul care te lovea! Căci din rădăcina șarpelui va ieși un basilic, și** rodul lui va fi un balaur zburător.

*2 Cron. 26.6. **2 Împ. 18.8.

30. Atunci cei mai săraci vor putea paște, și cei nenorociți vor putea să locuiască liniștiți; dar îți voi lăsa neamul să piară de foame, și ce va mai rămâne din tine va fi omorât.

31. Gemi, poartă! Bocește-te, cetate! Cutremură-te, toată țara filistenilor! Căci un fum vine de la miazănoapte, și șirurile vrăjmașului sunt strânse.“

32. „Și ce va răspunde trimișilor poporului?“ – „Că Domnul* a întemeiat Sionul și că cei nenorociți** din poporul Lui găsesc un loc de adăpost acolo.“ –

*Ps. 87.1,5; 102.16. **Tef. 3.12. Zah. 11.11.

Împotriva Moabului

15. Prorocie* împotriva Moabului. Chiar în noaptea când este pustiit, Ar-Moabul** este nimic! Chiar în noaptea când este pustiit, Chir-Moabul este nimic!...

*Ier. 48.1, etc. Ezech. 25.8-11. Amos 2.1. **Num. 21.28.

2. Poporul se* suie la templu și la Dibon, pe înălțimi, ca să plângă; Moabul se bocește: pe Nebo și pe Medeba toate** capetele sunt rase, și toate bărbile sunt tăiate.

*Cap. 16.12.

**Lev. 21.5. Cap. 3.24; 22.12. Ier. 47.5; 48.1,37,38. Ezech. 7.18.

3. Pe ulițe sunt încinși cu saci, pe* acoperișuri și în piețe totul geme, și se tolesc plângând.

*Ier. 48.38.

4. Hesbonul și* Eleale tipă de li se aude glasul până la Iahaț, chiar și războinicii Moabului se bocesc cu sufletul plin de groază.

*Cap. 16.9.

5. „Îmi plânge inima* pentru Moab, ai cărui fugari aleargă până la Toar, până la** Eglat-Șelișia; căci suie plângând sușul* Luhitului și scot țipete de durere pe drumul Horonaimului.

*Cap. 16.11. Ier. 48.31. **Cap. 16.14. Ier. 48.34. †Ier. 48.5.

6. Căci apele Nimrim* sunt pustiite, s-a uscat iarba, s-a dus verdeța și nu mai este nici un fir verde.

*Num. 32.36.

7. De aceea strâng ce le mai rămâne și își strămută averile dincolo de pârâul sălcilor.

8. Căci țipetele înconjoară hotarele Moabului; bocetele lui răsună până la Eglaim, și urletele lui răsună până la Beer-Elim.

9. Apele Dimonului sunt pline de sânge, și voi trimite peste Dimon noi nenorociți; un leu* va veni împotriva celor scăpați ai Moabului, împotriva rămășiței din țară.“

*2 Împ. 17.25.

16. Trimiteți* miei cărmuitorului țării, trimiteți-i din** Sela, prin pustiu, la muntele fiicei Sionului!

*2 Împ. 3.4. **2 Împ. 14.7.

2. Ca o pasăre fugară, izgonită din cuib, așa vor fi ficele Moabului, la trecerea Arnonului*. –

*Num. 21.13.

3. Și vor zice: „Sfătuiește, mijlocește, acoperă-ne ziua namiaza mare cu umbra ta, ca noaptea neagră, ascunde pe cei ce sunt urmăriți, nu da pe față pe cei fugiți!“

4. Lasă să locuiască pentru o vreme la tine cei goniți din Moab, fii un loc de scăpare pentru ei împotriva pustiitorului! Căci apăsarea va înceta, pustiirea se va sfârși, cel ce calcă țara în picioare va pieri.

5. Și atunci un scaun de domnie se* va întări prin îndurare; și se va vedea șezând cu credincioșie, în casa lui David, un** judecător, prieten al dreptului și plin de râvnă pentru dreptate.“ –

*Dan. 7.14,27. Mica 4.7. Luca 1.33. **Ps. 72.2; 96.13; 98.9.

6. Auzim îngâmfarea mândrului* Moab, fudulia și fala lui, trufia** și lăudăroșia lui.

*Ier. 48.29. Tef. 2.10. **Cap. 28.15.

7. De aceea geme* Moabul pentru

Moab, toți gem; suspinați pe dărâmăturile Chir-Haresetului** adânc mănâniți;

*Ier. 48.20. **2 Împ. 3.25.

8. căci câmpiile* Hesbonului lăncezesc, stăpânii neamurilor au sfărâmat butucii viei din** Sibma, care se întindeau până la Iaezer și se încălceau prin pustiu: mlădițele ei se întindeau și treceau dincolo de mare.

*Cap. 24.7. **Vers. 9.

9. De aceea plâng pentru via din Sibma, ca pentru Iaezer; vă ud* cu lacrimile mele, Hesbonule** și Eleale! Căci peste culesul roadelor voastre și peste secerișul vostru a căzut un strigăt de război!

*Ier. 48.32. **Cap. 15.4.

10. S-a* dus bucuria și veselia din câmpii! Și în vii nu mai sunt cântece, nu mai sunt veselii! Nimeni nu mai calcă vinul în teascuri. – „Am făcut să înceteze strigătele de bucurie la cules.

*Cap. 24.8. Ier. 48.33.

11. De aceea îmi plânge sufletul* pentru Moab ca o harpă, și inima, pentru Chir-Hares;

*Cap. 15.5; 63.15. Ier. 48.36.

12. și când se va arăta Moabul obosindu-se pe înălțimi* și va intra în locașul său cel sfânt să se roage, nu va putea să capete nimic!“ –

*Cap. 15.2.

13. Acesta este cuvântul pe care l-a rostit Domnul de multă vreme asupra Moabului.

14. Iar acum Domnul vorbește și zice: „În trei ani, ca* anii unui simbriaș, slava Moabului va fi disprețuită, împreună cu toată această mare mulțime; și ce va rămâne va fi puțin lucru, aproape nimic.“

*Cap. 21.16.

Împotriva Damascului

17. Prorocie* împotriva Damascului.

„Iată, Damascul nu va mai fi o cetate, ci va ajunge un morman de dărâmături;

*Ier. 49.23. Amos 1.3. Zah. 9.1.

2. cetățile Aroerului sunt părăsite, sunt date spre pășune turmelor care se culcă nestingherite* acolo.

*Ier. 7.33.

3. S-a isprăvit cu cetățile* lui Efraim și s-a sfârșit cu împărăția Damascului; dar rămășița Siriei va fi ca slava copiilor lui Israel, zice Domnul oștirilor.

*Cap. 7.16; 8.4.

4. În ziua aceea, slava lui Iacov va fi slăbită, și grăsimea* cârnii lui va pieri.

*Cap. 10.16.

5. Se va* întâmpla ca atunci când strânge secerătorul grâul, și brațul lui

taie spicele; da, ca la strânsul spicelor în valea Refaim;

*Ier. 51.33.

6. vor* mai rămâne doar câteva, ca la scuturatul măslinului: două, trei măsline, pe vârful crengilor, patru sau cinci, în ramurile cu roade, zice Domnul Dumnezeu lui Israel.“

*Cap. 24.13.

7. În ziua aceea, omul se va uita* spre Făcătorul său, și ochii i se vor întoarce spre Sfântul lui Israel;

*Mica 7.7.

8. nu se va mai uita spre altare, care sunt lucrarea mâinilor lui, și nu va mai privi la ce au făcut degetele lui, la idoli Astarței și la stâlpii închinați soarelui.

9. În ziua aceea, cetățile lui întărite vor fi ca dărâmăturile din pădure și de pe vârful muntelui, părăsite odinioară înaintea copiilor lui Israel: va fi un pustiu!

10. Căci ai uitat pe Dumnezeu* mântuirii tale și nu ți-ai adus aminte de Stânca scăpării tale. De aceea ți-ai sădit răsaduri plăcute și ai sădit butuci străini.

*Ps. 68.19.

11. Când i-ai sădit, i-ai înconjurat cu un gard, și în curând i-ai văzut înflorind. Dar culesul roadelor a fugit tocmai în clipa veseliei, și durerea este fără leac.

12. Vai! ce vuiet de popoare multe, care urlă cum* urlă marea! Ce zarvă de neamuri, care mugesc cum mugesc niște ape puternice.

*Ier. 6.23.

13. Neamurile mugesc cum mugesc apele mari... Dar când le muștră* Dumnezeu, ele fug departe, izgonite** ca pleava de pe munți la suflarea vântului, ca țărâna luată de vârtaj.

*Ps. 9.5. **Ps. 83.13. Osea 13.3.

14. Seara, vine o prăpădenie neașteptată, și până dimineața, nu mai sunt! Iată partea celor ce ne jupoaie și soarta celor ce ne jefuiesc.

Asupra Etiopiei

18. Vai de tine, țară* în care răsună zăngănit de arme și care ești dincolo de râurile Etiopiei!

*Cap. 20.4,5. Ezech. 30.4,5,9. Tef. 2.12; 3.10.

2. Tu, care trimiți soli pe mare în corăbii de papură care plutesc pe luciul apelor! „Duceți-vă, soli iuți, la neamul* acela tare și puternic, la poporul acela înfricoșat de la începutul lui, neam puternic care zdrobește totul și a cărui țară este tăiată de râuri.“

*Vers. 7.

3. Voi toți, locuitori ai lumii, și voi, locuitori ai pământului, luați seama

când* se înalță steagul pe munți și ascultați când sună trâmbița! *Cap. 3.26.

4. Căci așa mi-a vorbit Domnul: „Eu privesc liniștit din locuința Mea, pe căldura arzătoare a luminii soarelui și pe aburul de rouă, în arșița seceriișului.”

5. Dar înainte de seceriș, când cade floarea, și rodul se face aguridă, El taie îndată mlădițele cu cosoare, ba taie chiar lăstarii și-i aruncă...

6. Și asirienii vor fi lăsați astfel pradă păsărilor răpitoare din munți și fiarelor pământului; păsările de pradă vor petrece vara pe trupurile lor moarte, și fiarele pământului vor ierna pe ele.

7. În vremea aceea, se vor aduce* daruri de mâncare Domnului oștirilor de poporul cel tare și puternic, de poporul cel înfricoșat de la începutul lui, neam puternic care zdrobește totul și a cărui țară este tăiată de râuri: vor fi aduse acolo unde locuiește Numele Domnului oștirilor, pe muntele Sionului.

*Ps. 68.31; 72.10. Cap. 16.1. Țef. 3.10. Mal. 1.11.

Asupra Egiptului

19. 1. Prorocie* împotriva Egiptului. Iată, Domnul călărește** pe un nor repede și vine în Egipt. Idolii Egiptului tremură înaintea Lui și li se îndoiaie inima egiptenilor în ei. *Ier. 46.13. Ezec. 29; 30. **Ps. 18.10; 104.3. †Exod 12.12. Ier. 43.12.

2. „Voi înarma* pe egipteni unii împotriva altora, și se vor bate frate cu frate, prieten cu prieten, cetate cu cetate, împărăție cu împărăție.

*Judec. 7.22. 1 Sam. 14.16,20. 2 Cron. 20.23.

3. Duhul Egiptenilor va pieri din ei, și le voi nimici sfatul; atunci vor întreba* pe idoli și pe vrăjitori, pe cei ce cheamă morții și pe ghicitori.

*Cap. 8.19; 47.12.

4. Voi da Egiptul în* mâinile unui stăpân aspru, și un împărat fără milă va stăpâni peste ei, zice Domnul Dumnezeu oștirilor.” *Cap. 20.4. Ier. 46.26. Ezec. 29.19.

5. Apele* mării vor seca, și Râul va seca și se va usca,

*Ier. 51.36. Ezec. 30.12.

6. râurile se vor împuti, canalele* Egiptului vor fi goale și uscate, pipirigul și trestii se vor veșteji.

*2 Împ. 19.24.

7. Livezile Nilului de la îmbucătura Râului și toate semănăturile din valea Râului se vor usca, se vor prefăce în țărână și vor pieri.

8. Vor geme pescarii, se vor boci toți cei ce aruncă undița în Râu, și cei ce întind mreji pe ape vor fi nemângâiați.

9. Cei ce lucrează inul* dăruit și cei ce țes țesături albe vor fi acoperiți de rușine,

*1 Împ. 10.28. Prov. 7.16.

10. stăpânitorii țării vor fi întristați, și toți simbriași vor fi cu inima amărâtă.

11. În adevăr, voievozii Toanului* au înnebunit, sfetnicii înțelepți ai lui faraon s-au prostiți. – Cum îndrăzniți voi să spuneți lui faraon: „Noi suntem fiii înțelepților, fiii străvechilor împărați”?

*Num. 13.22.

12. Unde* sunt înțelepții tăi? Să-ți faci descoperiri dumnezeiești și să spună ce a hotărât Domnul oștirilor împotriva Egiptului. –

*1 Cor. 1.20.

13. Voievozii Toanului au înnebunit, voievozii* Nofului s-au înșelat, căpeteniile semințiilor duc Egiptul în rătăcire:

*Ier. 2.16.

14. Domnul a răspândit în mijlocul lui un* duh de amețală, ca să facă pe egipteni să se clatine în toate faptele lor, cum se clatină un om beat și varsă,

*1 Împ. 22.22. Cap. 29.10.

15. și Egiptul nu va avea pe nimeni care să poată face ceva, nici cap*, nici coadă, nici ramură de finic, nici trestie!

*Cap. 9.14.

16. În ziua aceea, Egiptul va fi* ca o femeie: va tremura și se va teme văzând mișcarea mâinii Domnului oștirilor, când** o va ridica împotriva lui.

*Ier. 51.30. Naum 3.13. **Cap. 11.15.

17. Chiar și țara lui Iuda va fi o groază pentru Egipt: cum i se va vorbi de ea, se va îngrozi, din pricina hotărârii luate împotriva lui de Domnul oștirilor.

Egiptul împreună cu Asur și Israel

18. În vremea aceea, vor fi cinci cetăți în țara Egiptului care vor vorbi* limba Canaanului și vor jura pe Domnul oștirilor: una din ele se va numi cetatea nimicirii!

*Țef. 3.9.

19. Tot în vremea aceea va* fi un altar pentru Domnul în țara Egiptului, și la hotar va** fi un stâlp de aducere aminte pentru Domnul.

*Gen. 28.18. Exod 24.4. Ios. 22.10,26,27. **Ios. 4.20; 22.27.

20. Acesta va fi pentru Domnul oștirilor un semn și o mărturie în țara Egiptului. Ei vor striga către Domnul din pricina asupritorilor, și El le va trimite un mântuitor și un apărător care să-i izbăvească.

21. Atunci Domnul Se va descoperi

1. Sau: cetatea soarelui

Împotriva Babilonului

21. 1. Prorocie asupra pustiului mării. Cum* înaintează vijelia de la miazăzi, așa vine el din pustiul, din țara înfricoșată.

*Zah. 9.14.

2. O vedenie grozavă mi s-a descoperit. Asupritorul* asupește, pustiitorul pustiește. – „Suie-te**”, Elamule! Impresoară, Medio! Căci fac să înceteze toate oftările lor – zice Domnul.”

*Cap. 33.1. **Cap. 13.17. Ier. 49.34.

3. De aceea mi s-a umplut inima* de neliniște, m-apucă durerile**, ca durerile unei femei când naște. Zvârcolirile nu mă lasă s-aud, tremurul mă împiedică să văd.

*Cap. 15.5; 16.11. **Cap. 13.8.

4. Îmi bate inima cu putere, m-apucă groaza; noaptea* plăcerilor mele ajunge o noapte de spaimă.

*Deut. 28.67.

5. Ei* pun masa, straja veghează, și ei mănâncă, beau... Dar deodată se aude strigând: „În picioare, voievozi! Ungeți scutul!”

*Dan. 5.5.

6. Căci așa mi-a vorbit Domnul: „Du-te și pune un străjer, ca să dea de veste despre ce va vedea.” –

7. El* a văzut călărime, călăreți doi câte doi, călăreți pe măgari, călăreți pe cămile; și asculta cu luare aminte, cu cea mai mare băgare de seamă.

*Vers. 9.

8. Apoi a strigat ca un leu: „Doamne, am stat mereu în turnul meu de* pază și stăteam de strajă în toate nopțile.

*Hab. 2.1.

9. Și iată că a venit călărime și călăreți, doi câte doi.” Apoi a luat iarăși cuvântul și a zis: „A* căzut, a căzut Babilonul, și toate** icoanele dumnezeilor lui sunt sfărâmate la pământ!”

*Ier. 51.8. Apoc. 14.8; 18.2. **Cap. 46.1. Ier. 50.2; 51.44.

10. O*, poporul meu, care ai fost stropșit ca boabele de grâu din aria mea, ce am auzit de la Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel, aceea vă vestesc.

*Ier. 51.33.

Împotriva Edomului și Arabiei

11. Prorocie* asupra Dumei.

Mi se strigă din Seir: „Străjerule, cât mai este din noapte? Străjerule, cât este mult din noapte?”

*1 Cron. 1.30. Ier. 49.7,8. Ezec. 35.2. Obad. 1.

12. Străjerul răspunde: „Vine dimineața, și este tot noapte. Dacă vrei să întrebați, întrebați; întoarceți-vă și veniți iarăși.”

egiptenilor, și egiptenii vor cunoaște pe Domnul în ziua aceea. Vor* aduce jertfe și daruri de mâncare, vor face juruințe Domnului și le vor împlini.

*Mal. 1.11.

22. Astfel, Domnul va lovi pe egipteni, îi va lovi, dar îi va tămădui. Ei se vor întoarce la Domnul, care-i va asculta și-i va vindeca.

23. În aceeași vreme, va* fi un drum care va duce din Egipt în Asiria: asirienii se vor duce în Egipt, și egiptenii, în Asiria, și egiptenii împreună cu asirienii vor sluji Domnului.

*Cap. 11.16.

24. Tot în vremea aceea, Israel va fi al treilea, unit cu Egiptul și cu Asiria, ca o binecuvântare în mijlocul pământului.

25. Domnul oștirilor îi va binecuvânta și va zice: „Binecuvântat să fie Egiptul, poporul Meu, și Asiria, lucrarea* mâinilor Mele, și Israel, moștenirea Mea!”

*Ps. 100.3. Cap. 29.23. Osea 2.23. Efes. 2.10.

Asur împotriva Egiptului și Etiopiei

20. 1. În anul când a venit Tartan* la Asdod, trimis de Sargon, împăratul Asiriei, să bată Asdodul, și l-a luat,

*2 Împ. 18.17.

2. în vremea aceea Domnul a vorbit lui Isaia, fiul lui Amot, și i-a zis: „Du-te, dezleagă-ți sacul de pe coapse* și scoate-ți încălțăminte din picioare!” El a făcut așa, a umblat** gol și desculț.

*Zah. 13.4. **1 Sam. 19.24. Mica 1.8,11.

3. Și Domnul a zis: „După cum robul Meu Isaia umblă gol și desculț trei ani de zile, ca* semn și înștiințare pentru Egipt și pentru Etiopia,

*Cap. 8.18.

4. tot așa și împăratul Asiriei va lua din Egipt și din Etiopia prinși de război și exilați, tineri și bătrâni, goi și desculți și* cu spinarea descoperită, spre rușinea Egiptului.

*2 Sam. 10.4. Cap. 3.17. Ier. 13.22,26. Mica 1.11.

5. Atunci* se vor îngrozi și se vor rușina cei ce își pusese război în Etiopia și se făleau cu Egiptul.

*2 Împ. 18.21. Cap. 30.3,5,7; 36.6.

6. Și locuitorii de pe țărmul acesta vor zice în ziua aceea: „Iată ce a ajuns încrederea noastră pe care ne bizui-serăm ca să fim ajutați și să fim izbăviți de împăratul Asiriei! Cum vom scăpa acum?”

13. Prorocie* asupra Arabiei. Veți petrece noaptea în tufele Arabiei, cete de negustori din Dedan**!

*Ier. 49.28. **1 Cron. 1.9,32.

14. Duceți apă celor ce le este sete; locuitorii țării Tema, duceți pâine fugarilor!

15. Căci ei fug dinaintea săbiilor, dinaintea sabiei scoase din teacă, dinaintea arcului încordat și dinaintea unei lupte înverșunate.

16. Căci așa mi-a vorbit Domnul: „Încă un an, ca* anii unui simbrîș, și s-a isprăvit cu toată slava Chedarului**.

*Cap. 16.14. **Ps. 120.5. Cap. 60.7.

17. Nu va mai rămâne decât un mic număr din vitejii arcași, fii ai Chedarului, căci Domnul Dumnezeu lui Israel a spus-o.“

22 1. Prorocie asupra văii vedeniilor. Ce este de vă suiți cu toții pe acoperișuri,

2. cetate* gălăgioasă, plină de zarvă, cetate veselă? Morții tăi nu vor pieri uciși de sabie, nici nu vor muri luptând.

*Cap. 32.13.

3. Ci toate căpeteniile tale fug împreună, sunt luați prinși de arcași; toți locuitorii tăi ajung deodată robi, în timp ce o iau la fugă în depărtare.

4. De aceea zic: „Întoarceți-vă privirile de la mine, lăsați-mă să plâng* cu amar; nu stăruieți să mă mângâiați pentru nenorocirea fiicei poporului meu!“

*Ier. 4.19; 9.1.

5. Căci* este o zi de necaz, de zdrobire și de învălmășeală, trimisă de** Domnul Dumnezeu oștirilor în valea vedeniilor. Se dărâmă zidurile și răsună țipete de durere spre munte.

*Cap. 37.3. **Plân. 1.5; 2.2.

6. Elamul* poartă tolba cu săgeți; care de luptători, de călăreți înaintază; Chirul** dezvelește scutul.

*Ier. 49.35. **Cap. 15.1.

7. Cele mai frumoase văi ale tale sunt pline de care, și călăreții se înșiruie de bătaie la porțile tale.

8. Cele din urmă șanțuri de întărire ale lui Iuda sunt silite, și în ziua aceasta cercetezi tu armăturile din* Casa Pădurii.

*1 Împ. 7.2; 10.17.

9. Vă uitați* la spărturile cete multe făcute cetății lui David și opriți apele iazului de jos.

*2 Împ. 20.20. 2 Cron. 32.4,5,30.

10. Numărați casele Ierusalimului și le stricați, ca să întăriți zidul.

11. Faceți* o cămară între cele două ziduri, pentru apele iazului celui vechi, dar nu vă uitați spre Cel** ce a vrut aceste lucruri, nu vedeți pe Cel ce demult le-a pregătit.

*Neem. 3.16. **Cap. 37.26.

12. Și totuși Domnul Dumnezeu oștirilor vă cheamă* în ziua aceea să plângeți și să vă bateți în piept, să vă radeți capul** și să vă încingeți cu sac.

*Joel 1.13. **Ezra 9.3. Cap. 15.2. Mica 1.16.

13. Dar iată, în schimb, veselie și bucurie! Se înjunghie boi și se taie oi, se mănâncă la carne și se bea la vin – „Să* mâncăm și să bem, căci mâine vom muri!“ –

*Cap. 56.12. 1 Cor. 15.32.

14. Domnul oștirilor mi-a* descoperit și mi-a zis: „Nu**, nelegiuirea aceasta nu vi se va ierta până nu veți muri, zice Domnul Dumnezeu oștirilor.“

*Cap. 5.9. **1 Sam. 3.14. Ezec. 24.13.

Împotriva lui Șebna

15. Așa vorbește Domnul Dumnezeu oștirilor: „Du-te la curteanul acela, la Șebna*, dregătorul** casei împărătești, și zi-i:

*2 Împ. 18.37. Cap. 36.3. **1 Împ. 4.6.

16. „Ce ai tu aici la tine și pe cine ai aici, de-ți sapi aici un mormânt?“ El își sapă un mormânt* sus pe înălțime, își scobește o locuință în stâncă!

*2 Sam. 18.18. Mat. 27.60.

17. Iată, Domnul te va azvârli cu o aruncătură puternică*, te va învăța ca pe un ghem.

*Est. 7.8.

18. Te va azvârli, te va azvârli ca pe o minge, pe un pământ întins, și acolo vei muri, acolo vor veni carele tale cele strălucite, tu, ocara casei stăpânului tău!

19. Vei fi izgonit din dregătoria ta și te va smulge Domnul din locul tău.

20. „În ziua aceea, zice Domnul, voi chema pe robul Meu Eliachim*, fiul lui Hilchia,

*2 Împ. 18.18.

21. îl voi îmbrăca în tunica ta, îl voi încinge cu brăul tău și voi da puterea ta în mâinile lui. El va fi un tată pentru locuitorii Ierusalimului și pentru casa lui Iuda.

22. Voi pune pe umărul lui cheia casei lui David: când va deschide* el, nimeni nu va închide, și când va închide el, nimeni nu va deschide.

*Iov 12.14. Apoc. 3.7.

23. Îl voi împlănta ca pe un* drug într-un loc tare și va fi un scaun de slavă pentru casa tatălui său.

*Ezra 9.8.

24. Pe el se va sprijini toată slava casei tatălui său, odraslele alese și de ocară, toate sculele cele mici, atât lighețele, cât și vasele.

25. În ziua aceea, zice Domnul oștirilor, drulug acela împlântat într-un loc tare va fi scos, va fi tăiat, și va cădea, și povara care era pe el va fi nimicită, căci Domnul a vorbit.“

Împotriva Tirului

23 1. Prorocie* împotriva Tirului. Bociți-vă, corăbii din Tarsis! Căci Tirul a fost nimicit: nu mai are nici case, nici intrare! Din** țara Chitim le-a venit vestea aceasta. –

*Ier. 25.22; 47.4. Ezec. 26-28. Amos 1.9. Zah. 9.2,4. **Vers. 12.

2. Amuțiți de groază, locuitori ai țărmului pe care îl umpleau odată negustorii din Sidon care străbăteau marea!

3. Veniturile lui erau grâul Nilului și secerișul Râului, aduse pe ape mari, așa că* el era târgul neamurilor. –

*Ezec. 27.3.

4. Rușinează-te, Sidoane! Căci așa vorbește marea, cetățuia mării: „Eu n-am avut durerile facerii, nici n-am născut, n-am hrănit tineri, nici n-am crescut fete.“

5. Când* vor afla egiptenii vestea aceasta, vor tremura auzind de căderea Tirului

*Cap. 19.16.

6. și vor zice: „Treceți la Tarsis, bociți-vă, locuitori ai țărmului!

7. Aceasta este cetatea* voastră cea veselă, care avea o obârșie veche și ale cărei picioare o duceau să locuiască departe.

*Cap. 22.2.

8. Cine a luat această hotărâre împotriva Tirului, împărțitorul* cununilor, el, ai cărui negustori erau niște voievozi și ai cărui târgoveți erau cei mai bogați de pe pământ?“

*Ezec. 28.2,12.

9. Domnul oștirilor a luat această hotărâre, ca să rușineze mândria a tot ce strălucește și să smerească pe toți cei mari ai pământului:

10. Străbateți țara, ca Nilul, nici un brâu nu te mai strânge, fiica Tarsisului! Nu mai este nici un jug!

11. Domnul Și-a întins mâna asupra mării; a făcut să tremure împărății; a poruncit nimicirea cetățuilor Canaanului

12. și a zis: „De acum nu* te vei mai bucura, fecioară necinstită, fiica Sido-

nului! Scoală-te și treci** în țara Chitim; dar nici acolo nu vei avea odihnă.“

*Apoc. 18.22. **Vers. 1.

13. Iată pe haldei, care nu erau un popor, locuitorii aceștia* ai pustiului, cărora asirianul le-a întemeiat o țară; ei înalță turnuri, surpă casele împărătești ale Tirului, le prefac în dărâmături.

*Ps. 72.9.

14. Bociți-vă*, corăbii din Tarsis! Căci cetățuia voastră este nimicită.

*Vers. 1. Ezec. 27.25,30.

15. În vremea aceea, Tirul va fi dat uitării șaptezeci de ani, cât ține viața unui împărat, dar după șaptezeci de ani, se va întâmpla Tirului ca și curvei despre care vorbește cântecul:

16. „La harpa și străbate cetatea, curvă dată uitării; cântă bine, cântă-ți cântecele de mai multe ori, ca iarăși să-și aducă lumea aminte de tine.“

17. Tot așa, după șaptezeci de ani, Domnul va cerceta Tirul, și se va întoarce iarăși la câștigul lui; va avea* legături cu toate împărățiile lumii de pe fața pământului;

*Apoc. 17.2.

18. dar câștigul și plata lui vor* fi închinat Domnului, nu vor fi nici strânse, nici păstrate; ci câștigul lui va aduce celor ce locuiesc înaintea Domnului o hrană îmbelșugată și haine strălucite.

*Zah. 14.20,21.

Iuda pustiit

24 1. Iată, Domnul deșartă țara și o pustiiește, îi răstoarnă fața și risipește locuitorii;

2. cum se întâmplă preotului* se întâmplă și poporului: stăpânului, ca și slugii; stăpânei, ca și slujnicei; vânzătorului, ca și cumpărătorului**;

celui ce dă cu împrumut, ca și celui ce ia cu împrumut; datornicului, ca și cel căruia îi este dator.

*Osea 4.9. **Ezec. 7.12,13.

3. Țara este pustiită de tot și prădată; căci Domnul a hotărât așa.

4. Țara este tristă, sleită de puteri; locuitorii sunt mahnîți și tânjesc; căpeteniile poporului sunt fără putere,

5. căci țara* a fost spurcată de locuitorii ei; ei călcau legile, nu țineau poruncile și rupeau legământul cel veșnic!

*Gen. 3.17. Num. 35.33.

6. De aceea mănâncă blestemul* țara și suferă locuitorii ei pedeapsa nelegiuirilor lor; de aceea sunt prăpădiți locuitorii țării și nu mai rămâne decât un mic număr din ei.

*Mal. 4.6.

7. Mustul* stă trist, via este veșejită; toți cei ce erau cu inima veselă suspină. *Cap. 16.8,9. Ioel 1.10,12.

8. A încetat desfătarea timpanelor*, s-a sfârșit veselia gălăgioasă, s-a dus bucuria harpei.

*Ier. 7.34; 16.9; 25.10. Ezech. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.22.
9. Nu se mai cântă când se bea vin, și băuturile tari li se par amare celor ce le beau.

10. Cetatea pustie este dărâmată; toate casele sunt închise, nu mai intră nimeni în ele.

11. Pe ulițe se strigă după vin; s-a dus orice desfătare, nu mai este nici o veselie în țară.

12. Numai pustiire a mai rămas în cetate, și porțile stau dărâmate.

13. Da, în țară, în mijlocul popoarelor este ca* atunci când se scutură măslinul sau ca la culesul ciorchinilor rămași după culesul viei. *Cap. 17.5,6.

Babilonul, nimicit, și Ierusalimul, ridicat

14. Ceilalți însă, care vor mai rămâne, își înalță glasul, scot strigăte de veselie; de pe țărmurile mării, laudă marea Domnului. –

15. Proslăviți, dar, pe Domnul în locurile unde strălucește lumină, laudați Numele* Domnului Dumnezeu lui Israel, în ostroavele mării! – *Mal. 1.11.

16. De la marginile pământului auzim cântând: „Slavă Celui Neprihănit!“ Dar eu zic: „Sunt pierdut! Sunt pierdut! Vai de mine! Jefuitorii* jefuiesc, jefuitorii se înverșunează la jaf.“ *Ier. 5.11.

17. Groaza*, groapa și lațul vin peste tine, locuitor al țării!

*1 Împ. 19.17. Ier. 48.43,44. Amos 5.19.
18. Cel ce fuge dinaintea strigătelor de groază cade în groapă, și cel ce se ridică din groapă se prinde în laț; căci se deschid stăvilarele* de sus și se clatină temeliile* pământului! *Gen. 7.11. **Ps. 18.7.

19. Pământul* se rupe, pământul se sfărâmă, pământul se crapă, *Ier. 4.23.

20. Pământul se* clatină ca un om beat, tremură ca o colibă; păcatul lui îl apasă, cade, și nu se mai ridică. *Cap. 19.14.

21. În ziua aceea, Domnul va pedepsi în cer oștirea de sus, iar pe pământ pe împărații* pământului. *Ps. 76.12.

22. Aceștia vor fi strânși ca prinși de război și puși într-o temniță, vor fi închiși în gherle și, după un mare număr de zile, vor fi pedepsiți.

23. Luna* va fi acoperită de rușine, și soarele, de groază; căci Domnul oștirilor va împărăți** pe muntele Sionului și la Ierusalim, strălucind de slavă în fața bătrânilor Lui. – *Cap. 13.10; 60.19. Ezech. 32.7. Ioel 2.31; 3.15. **Apoc. 19.4,6. †Evr. 12.22.

25 1. Doamne, Tu ești Dumnezeu meu; pe Tine Te* voi înălța! Laud Numele Tău, căci** ai făcut lucruri minunate; planurile Tale făcute mai dinainte s-au împlinit cu credincioșie.

*Exod 15.2. Ps. 118.28. **Ps. 98.1. †Num. 23.19.

2. Căci ai prefăcut cetatea (Babilon) într-un* morman de pietre, cetățuia cea tare, într-o grămadă de dărâmături; cetatea cea mare a străinilor este nimicită, și niciodată nu va mai fi zidită. *Cap. 21.9; 23.13. Ier. 51.37.

3. De aceea Te slăvesc* popoarele puternice, și cetățile neamurilor puternice se tem de Tine. *Apoc. 11.13.

4. Căci Tu ai fost un loc* de scăpare pentru cel slab, un loc de scăpare pentru cel nenorocit în necaz, un adăpost împotriva furtunii, un umbrar împotriva căldurii; căci suflarea asupritorilor este ca vijelia care izbește în zid. *Cap. 4.6.

5. Cum domolești căldura într-un pământ arzător, așa ai domolit zarva străinilor; cum este înăbușită căldura de umbra unui nor, așa au fost înăbușite cântările de biruință ale asupritorilor. –

6. Domnul* oștirilor pregătește tuturor** popoarelor, pe muntele acesta, un ospăț de bucate gustoase, un ospăț de vinuri vechi, de bucate miezoase, pline de mădăvă, de vinuri vechi și limpezite. *Prov. 9.2. Mat. 22.4. **Cap. 2.2,3. †Dan. 7.14. Mat. 8.11.

7. Și, pe muntele acesta, înălțură marama care acoperă toate popoarele și învelitoarea* care înfășoară toate neamurile; *2 Cor. 3.15. Efes. 4.18.

8. nimicește* moartea pe vecie: Domnul Dumnezeu șterge** lacrimile de pe toate fețele și îndepărtează de pe tot pământul ocara poporului Său; da, Domnul a vorbit. *Osea 13.14.

1 Cor. 15.54. Apoc. 20.14; 21.4. **Apoc. 7.17; 21.4.

9. În ziua aceea vor zice: „Iată, acesta este Dumnezeuul nostru în care aveam încredere* că ne va mântui. Acesta este Domnul în care ne încredeam; acum, să ne veselim** și să ne bucurăm de mântuirea Lui!“

*Gen. 49.18. Tit 2.13. **Ps. 20.5.

10. Căci mâna Domnului se odihnește pe muntele acesta; dar Moabul este călcat în picioare pe loc, cum este călcat în picioare paui în bălegar.

11. În mijlocul acestei băltoace, el își întinde mâinile, cum le întinde înătorul ca să înoate; dar Domnul îi doboară mândria și face de nimica dibăcia mâinilor lui.

12. El surpă, prăbușește întăriturile înalte* ale zidurilor tale, le prăbușește la pământ, în țărână. *Cap. 26.5.

26 1. În ziua* aceea, se va cânta următoarea cântare în țara lui Iuda: „Avem o cetate tare; Dumnezeu ne dă mântuirea** ca ziduri și întăritură.

*Cap. 2.11. **Cap. 60.18.
2. Deschideți* porțile, ca să intre neamul cel neprihănit și credincios. *Ps. 118.19,20.

3. Celui cu inima tare, Tu-i chează-ieiști pacea; da, pacea, căci se încrede în Tine.

4. Încredeți-vă în Domnul pe vecie, căci* Domnul Dumnezeu este Stânca veacurilor. *Cap. 45.17.

5. El a răsturnat pe cei ce locuiau pe înălțimi, El a plecat cetatea* îngâmfată; a doborât-o la pământ și a aruncat-o în țărână. *Cap. 25.12; 32.19.

6. Ea este călcată în picioare, în picioarele săracilor, sub pașii celor asupriți.“

7. Calea* dreptului este neprihănirea; Tu, care ești fără prihană, netezești cărarea dreptului. *Ps. 37.23.

8. De aceea Te așteptăm, Doamne, și pe calea* judecăților Tale; sufletul nostru suspină după Numele Tău și după pomenirea Ta. *Cap. 64.5.

9. Sufletul* meu Te dorește noaptea, și duhul meu Te caută înăuntrul meu. Căci, când se împlinesc judecățile Tale pe pământ, locuitorii lumii învață dreptatea. *Ps. 63.6. Cânt. 3.1.

10. Dacă* ierți pe cel rău, el totuși nu învață neprihănirea, se dedă la rău în țara** în care domnește neprihănirea și nu caută la marea Domnului.

*Ecl. 8.12. Rom. 2.4. **Ps. 143.10.

11. Doamne, mâna Ta este puternică: ei* n-o zăresc! Dar vor vedea râvna Ta pentru poporul Tău, și vor fi rușinați; va arde focul pe vrăjmașii Tăi.

*Iov 34.27. Ps. 28.5. Cap. 5.12.

12. Dar nouă, Doamne, Tu ne dai pace, căci tot ce facem noi, Tu împlinești pentru noi.

13. Doamne Dumnezeu nostru, alți* stăpâni afară de Tine au stăpânit peste noi, dar acum numai pe Tine și numai Numele Tău îl chemăm. *2 Cron. 12.8.

14. Cei ce sunt morți acum nu vor mai trăi, sunt niște umbre, și nu se vor mai scula; căci Tu i-ai pedepsit, i-ai nimicit și le-ai șters pomenirea.

15. Înmulțește poporul, Doamne! Înmulțește poporul, arată-Ți slava; dă înapoi toate hotarele țării.

16. Doamne, ei Te-au căutat, când erau în strămtorare*; au început să se roage, când i-ai pedepsit. *Osea 5.15.

17. Cum se zvârcolește o femeie însărcinată*, gata să nască, și cum strigă ea în mijlocul durerilor ei, așa am fost noi, departe de fața Ta, Doamne! *Cap. 13.8. Ioan 16.21.

18. Am zămislit, am simțit dureri și, când să naștem, am născut vânt: țara nu este mântuită, și locuitorii* ei nu sunt născuți. *Ps. 17.14.

19. Să învie, dar, morții* Tăi! Să se scoale trupurile mele moarte! – Treziți-vă** și săriți de bucurie, cei ce locuiți în țărână! Căci roua Ta este o rouă dătătoare de viață, și pământul va scoate iarăși afară pe cei morți. *Ezech. 37.1, etc. **Dan. 12.2.

20. Du-te, poporul meu, intră* în odaia ta și încuie ușa după tine; ascunde-te** câteva clipe, până va trece mânia! –

*Exod 12.22,23. **Ps. 30.5. Cap. 54.7,8. 2 Cor. 4.17.

21. Căci iată, Domnul iese* din locuința Lui să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului; și pământul va da sângele pe față, și nu va mai acoperi uciderile. *Mica 1.3. Iuda 14.

27 1. În ziua aceea, Domnul va lovi cu sabia Lui cea aspră, mare și tare leviatanul*, Babilonul, șarpele fugar (Asur) și leviatanul, șarpele înelat (Babel), și va ucide balaurul** de lângă mare (Egiptul).

*Ps. 74.13,14. **Cap. 51.9. Ezech. 29.3; 32.2.

2. În ziua aceea, cântați o cântare* asupra viei celei* mai alese:

*Cap. 5.1. **Ps. 80.8. Ier. 2.21.

3. „Eu*, Domnul, sunt Păzitorul ei, Eu o ud în fiecare clipă; Eu o păzesc zi zi noapte ca să n-o vatăm nimeni.

*Ps. 121.4,5.

4. N-am nici o mânie. Dar, dacă voi găsi măracini* și spini, voi merge la luptă împotriva lor și-i vor arde pe toți, *2 Sam. 23.6. Cap. 9.18.

5. afară numai dacă vor căuta* oco-tirea Mea, vor face** pace cu Mine, da, vor face pace cu Mine.“

*Cap. 25,4. **Iov 22,21.

6. În vremurile viitoare, Iacov va* prinde rădăcină, Israel va înflori și va odrăsli, și va umple lumea cu roadele lui.

*Cap. 37,31. Osea 14,5,6.

7. L-a lovit oare Domnul cum a lovit pe cei ce-l loveau? L-a ucis El cum a ucis pe cei ce-l ucideau?

8. Cu măsură* l-ai pedepsit în robie, luându-l** cu suflarea năprasnică a vântului de răsărit.

*Iov 23,6.

Ps. 61,1. Ier. 10,24; 30,11; 46,28. 1 Cor. 10,13. **Ps. 78,38.

9. Astfel, nelegiuirea lui Iacov a fost ispășită; și iată rodul iertării păcatului lui: Domnul a făcut toate pietrele altarelor ca niște pietre de var pre-făcute în țărână; idoli Astarței și stâlpii soarelui nu se vor mai ridica.

10. Căci cetatea cea tare a rămas singuratică, a ajuns o locuință lăsată și părăsită ca pustiul. În* ea paște vițelul, în ea se culcă și-i mănâncă ramurile.

*Cap. 17,2; 32,14.

11. Când i se usucă ramurile, sunt rupte; vin femeile să le ardă. Căci acesta era un popor fără* pricepere, de aceea Cel** ce l-a făcut n-a avut milă de el, și Cel ce l-a întocmit nu l-a iertat.

*Deut. 32,28.

Cap. 1,3. Ier. 8,7. **Deut. 32,18. Cap. 43,1,7; 44,2,21,24.

12. În vremea aceea, Domnul va scutura roade de la cursul Râului până la pâraul Egiptului; iar voi veți fi strânși unul câte unul, copii ai lui Israel!

13. În* ziua aceea, se** va suna cu trâmbița cea mare, și atunci se vor întoarce cei exilați din țara Asiriei, și fugarii, din țara Egiptului. Ei se vor închina înaintea Domnului pe muntele cel sfânt, Ierusalim.

*Cap. 2,11. **Mat. 24,31. Apoc. 11,15.

28 1. Vai* de cununa îngâmfată a bețivilor lui Efraim, de floarea veștejită, care este strălucirea** podoabei sale pe culmea văii mănoase a celor ce se îmbată!

*Vers. 3. **Vers. 4.

2. Iată că vine de la Domnul un om tare și puternic, ca* o furtună de piatră, ca o vijelie nimicitoare, ca o rupere de nori cu mari șuvoaie de ape, care o doboară cu putere la pământ.

*Cap. 30,30. Ezech. 13,11.

3. Va fi călcată în picioare cununa* îngâmfată a bețivilor lui Efraim;

*Vers. 1.

4. și floarea veștejită, care este strălucirea* podoabei ei pe culmea văii mănoase, va fi ca o smochină timpurie care se vede înainte de culesul roadelor și pe care, abia o iei în mână, și îndată o și înghiți.

*Vers. 1.

5. În ziua aceea, Domnul oștirilor va fi o cunună strălucitoare și o podoabă măreață pentru rămășița poporului

6. sau un duh de dreptate pentru cel ce șade pe scaunul de judecată și o putere pentru cei ce dau pe vrăjmaș înapoi până la porțile lui.

7. Dar și ei se* clatină de vin, și băuturile tari îi amesc; preoți** și proroci sunt îmbătați de băuturi tari, sunt stăpâniți de vin, au ameteți din pricina băuturilor tari; se clatină când prorocesc, se poticnesc când judecă.

*Prov. 20,1. Osea 4,11. **Cap. 56,10,12.

8. Toate mesele sunt pline de vărsături murdare și nu mai este nici un loc curat. —

9. Ei zic: „Pe* cine vrea el să învețe înțelepciunea? Cui vrea să dea învățături? Unor copii înțărcați de curând, luați de la țată?”

*Ier. 6,10.

10. Căci dă învățătură peste învățătură, învățătură peste învățătură, poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă, puțin aici, puțin acolo. —

11. Ei bine! Prin niște oameni cu buze* bâlbăitoare și cu vorbirea străină va vorbi poporului acestuia, Domnul.

*1 Cor. 14,21.

12. El îi zicea: „Iată odihna; lăsați pe cel ostenit să se odihnească; iată locul de odihnă!“ Dar ei n-au vrut să asculte,

13. și pentru ei cuvântul Domnului va fi: „Învățătură peste învățătură, învățătură peste învățătură, poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă, puțin aici, puțin acolo“, ca, mergând, să cadă pe spate și să se zdrobească, să dea în laț, și să fie prinși.

14. De aceea, ascultați cuvântul Domnului, batjocoritorilor care stăpâniți peste poporul acesta din Ierusalim!

15. Pentru că ziceți: „Noi am făcut un legământ cu moartea, am făcut o învoială cu Locuința morților: când va trece urgia apelor năvălitoare, nu ne va atinge, căci* avem ca loc de scăpare neadevărul, și ca adăpost minciuna!“,

*Amos 2,4.

nul oștirilor; minunat* este planul Lui și mare este înțelepciunea Lui.

*Ps. 92,5. Ier. 32,19.

29 1. „Vai de Ariel* (*Leul lui Dumnezeu*), de Ariel! Cetatea în** care a tăbărit David! Adăugați an la an și lăsați sărbătorile să-și facă ocolul lor.

*Ezech. 43,15,16. **2 Sam. 5,9.

2. Apoi voi impresura pe Ariel; plânsete și gemete vor fi în ea și cetatea va fi ca un Ariel pentru Mine.

3. Căci te voi impresura de toate părțile, te voi înconjura cu cete de străjeri și voi ridica întărituri de șanțuri împotriva ta.

4. Veți fi doborât la pământ și de acolo vei vorbi, și din țărână ți se vor auzi vorbe. Glasul tău va ieși din pământ* ca al unei năluci, și din țărână îți vei șopti cuvintele.

*Cap. 8,19.

5. Dar mulțimea vrăjmașilor* tăi va fi ca o pulbere mărunță, și mulțimea asupritorilor va fi ca** pleava care zboară, și aceasta deodată, într-o clipă.

*Cap. 25,5. **Iov 21,18. Cap. 17,13. †Cap. 30,13.

6. De la Domnul oștirilor va* veni pedeapsa, cu tunete, cutremure de pământ și pocnet puternic, cu vijelie și furtună, și cu flacăra unui foc mistuitor.

*Cap. 28,2; 30,30.

7. Și ca un vis, ca o vedenie de noapte, așa va fi mulțimea* neamurilor care vor lupta împotriva lui Ariel, așa vor fi cei ce se vor bate împotriva lui și cetățuii lui, strângându-l de aproape.

*Cap. 37,36.

8. După cum cel flămând visează* că mănâncă, și se trezește cu stomacul gol, și după cum cel însetat visează** că bea, și se trezește stors de puteri și cu setea neastâmpărată: tot așa va fi și cu mulțimea neamurilor care vor veni să lupte împotriva muntelui Sionului. —

*Iov 20,8. **Ps. 73,20.

9. Rămâneți încremeniți și uimiți! Închideți ochii și fiți orbi! — Ei sunt* beți, dar** nu de vin; se clatină, dar nu din pricina băuturilor tari.

*Cap. 28,7,8. **Cap. 51,21.

10. Ci pentru că* Domnul a turnat peste voi un duh de adormire; v-a închis** ochii, prorocilor, și v-a acoperit capetele, văzătorilor†.

*Rom. 11,8. **Ps. 69,23. Cap. 6,10. †1 Sam. 9,9.

11. De aceea, toată descoperirea dumnezeiască a ajuns pentru voi ca vorbele unei cărți* pecetluite. Dacă o dai cuiva

16. de aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, pun ca temelie în Sion o piatră*, o piatră încercată, o piatră de preț, piatră din capul unghiului clădirii, temelie puternică; cel ce o va lua ca sprijin nu se va grăbi să fugă.

*Gen. 49,24. Ps. 118,22. Mat. 21,42. Fapt. 4,11. Rom. 9,33; 10,11. Efes. 2,20. 1 Pet. 2,6-8.

17. Voi face din neprihănire o lege, și din dreptate, o cumpănă; și grindina va surpa locul* de scăpare al neadevărului, și apele vor îneca adăpostul minciunii.

*Vers. 15.

18. Așa că legământul vostru cu moartea va fi nimicit, și învoiala voastră cu Locuința morților nu va dăinui. Când va trece urgia apelor năvălitoare, veți fi striviți de ea.

19. Ori de câte ori va trece, vă va apuca; căci va trece în toate diminețile, zi și noapte, și numai vuietul ei vă va îngrozi. —

20. Patul va fi prea scurt ca să te întinzi în el, și învelitoarea prea îngustă ca să te învelești cu ea.

21. Căci Domnul Se va scula, ca la muntele Peraim*, și Se va mânia, ca în valea Gabaonului**, ca să-și facă lucrarea, lucrarea† Lui ciudată, ca să-și îplinească lucrul, lucrul Lui nemaiauzit.

*2 Sam. 5,20. 1 Cron. 14,11.

**Ios. 10,10,12. 2 Sam. 5,25. 1 Cron. 14,16. †Plân. 3,33.

22. Acum, nu batjocoriți, ca nu cumva să vi se strângă mai tare legăturile; căci am aflat de la Domnul Dumnezeu oștirilor că nimicirea întregii țări este hotărâtă*.

*Cap. 10,22,23. Dan. 9,27.

23. Plecați-vă urechea și ascultați glasul meu! Fiți cu luare aminte și ascultați cuvântul meu!

24. Cel ce ară pentru semănătură ară oare neconținut? Neconținut își brăzdează și își grăpează el pământul?

25. Oare după ce a netezit fața pământului, nu aruncă el mazăriche și seamănă chimen? Nu pune el grâul în rânduri, orzul într-un loc deosebit, și alacul pe margini?

26. Dumnezeu lui l-a învățat să facă așa, El i-a dat aceste învățături.

27. Măzăricea nu se treieră cu leasa, și roata carului nu trece peste chimen; ci măzăricea se bate cu bățul, și chimenul, cu nuiaua.

28. Grâul se bate, dar nu se bate neconținut; împingi peste el roata carului și caii, dar nu-l sfărâmi.

29. Și lucrul acesta vine de la Dom-

care știe să citească și-i zici: „Ia citește!“; el** răspunde: „Nu pot, căci este pecetluită!“

*Cap. 8.16. **Dan. 12.4,9. Apoc. 5.1-5,9; 6.1.

12. Sau dacă dai cartea unuia care nu știe să citească și-i zici: „Ia citește!“, el răspunde: „Nu știu să citesc.“

13. Domnul zice: „Când* se apropie de Mine poporul acesta, Mă cinstește cu gura și cu buzele, dar inima lui este departe de Mine, și frica pe care o are de Mine nu este decât o învățătură** de datină omenească.

*Ezec. 33.31. Mat. 15.8,9. Marc. 7.6,7. **Col. 2.22.

14. De* aceea voi lovi iarăși pe poporul acesta cu semne și minuni din ce în ce mai minunate, așa că** înțelepciunea înțelepților lui va pieri, și priceperea oamenilor lui pricepuți se va face nevăzută.“

*Hab. 1.5. **Ier. 49.7. Obad. 8. 1 Cor. 1.19.

15. Vai* de cei ce își ascund planurile dinaintea Domnului, care își fac faptele în întuneric și zic*: „Cine ne vede și cine ne știe?“!

*Cap. 30.1. **Ps. 94.7.

16. Stricați ce sunteți! Oare olarul trebuie privit ca lutul sau poate lucrarea* să zică despre lucrător: „Nu m-a făcut el“? Sau poate vasul să zică despre olar: „El nu se pricepe“?

*Cap. 45.9. Rom. 9.20.

17. Peste puțină vreme, Libanul* se va prefăce în pomet, și pometul va fi socotit ca o pădure!

*Cap. 32.15.

18. În* ziua aceea, surzii vor auzi cuvintele cârții, și ochii orbilor, izbăviți de negură și întuneric, vor vedea.

*Cap. 35.5.

19. Cei* nenorociți se vor bucura tot mai mult în Domnul, și săracii** se vor veseli de Sfântul lui Israel.

*Cap. 61.1. **Iac. 2.5.

20. Căci asupritorul nu va mai fi, batjocoritorul* va pieri, și toți cei ce pândeau** nelegiuirea vor fi nimiciți:

*Cap. 28.14,22. **Mica 2.1.

21. cei ce osândeau pe alții la judecată, întindeau* curse cui îi înfruntau la poarta cetății și năpăstuiu** fără temei pe cel nevinovat.

*Amos 5.10,12. **Prov. 28.21.

22. De aceea, așa vorbește Domnul către casa lui Iacov, El, care* a răscumpărat pe Avraam: „Acum Iacov nu va mai roși de rușine și nu i se va mai îngălbeni fața acum.

*Ios. 24.3.

23. Căci, când vor vedea ei, când vor vedea copiii lor, în mijlocul lor, lucrarea*

mâinilor Mele, Îmi vor sfinți Numele; vor sfinți pe Sfântul lui Iacov și se vor teme de Dumnezeu lui Israel.

*Cap. 19.25; 45.11; 60.21. Efes. 2.10.

24. Cei rățăciți* cu duhul vor căpăta pricepere, și cei ce căteau vor lua învățătură.“

*Cap. 28.7.

30.1. „Vai – zice Domnul – de copiii răzvrățiți, care* iau hotărâri fără Mine, fac legăminte care nu vin din Duhul Meu și** îngrădădesc astfel păcat peste păcat!

*Cap. 29.15. **Deut. 29.19.

2. Ei* se coboară în Egipt fără** să Mă întrebe, ca să fugă sub ocrotirea lui faraon și să caute un adăpost sub umbra egiptenilor!

*Cap. 31.1.

**Num. 27.21. Ios. 9.14. 1 Împ. 22.7. Ier. 21.2; 42.2,20.

3. Dar* ocrotirea lui faraon vă va da de rușine, și adăpostul sub umbra Egiptului vă va da de ocară.

*Cap. 20.5. Ier. 37.5,7.

4. Căci voievozii lui au și ajuns la Toan*, și trimișii lui au și atins Hanesul.

*Cap. 19.11.

5. Dar toți* vor rămâne de rușine din pricina unui popor care nu le va fi de folos, nici nu-i va ajuta, nici nu le va folosi, ci va fi spre rușinea și ocară lor.“

*Ier. 2.36.

6. Prorocie asupra unor dobitoace* de la miazăzi: printr-un ținut strâmtorat și necăjit, de unde vine leoaica și leul, năpârca** și șarpele zburător, își duc ei bogățiile în spinarea măgarilor, și vistieriile, pe cocoșa cămilelor, către un popor care nu le va fi de folos.

*Cap. 57.9. Osea 8.9; 12.1. **Deut. 8.15.

7. Căci* ajutorul Egiptului nu este decât deșertăciune și nimic; de aceea eu numesc lucrul acesta: „Zarvă** fără nici o ispravă.“

*Ier. 37.7. **Vers. 15. Cap. 7.4.

8. „Du-te acum – zice Domnul – de scrie* aceste lucruri înaintea lor pe o tăbliță și sapă-le într-o carte, ca să rămână până în ziua de apoi ca mărturie pe vecie și în veci de veci.

*Hab. 2.2.

9. Scrie că: „Poporul acesta* este un popor răzvrătit, niște copii mincinoși, niște copii care nu vor să asculte Legea Domnului,

*Deut. 32.20. Vers. 1. Cap. 1.4.

10. care* zic văzătorilor: „Să nu vedeți!“, și prorocilor: „Să nu prorociți adevăruri, ci spuneți-ne** lucruri măgulitoare, prorociți-ne lucruri închipuite!

*Ier. 11.21. Amos 2.12; 7.13. Mica 2.6. *1 Împ. 22.13.

Mica 2.11.

11. Abateți-vă din drum, dați-vă înături de pe cărare, lăsați-ne în pace cu Sfântul lui Israel!“

12. De aceea așa vorbește Sfântul lui Israel: „Fiindcă lepădați cuvântul acesta și vă încredeți în silinție și vicleșuguri și vă sprijiniți pe ele,

13. de aceea, nelegiuirea aceasta va fi pentru voi ca* spărtura unui zid înalt care, spărgându-se, amenință să cadă, și a cărui prăbușire vine** deodată, într-o clipă:

*Ps. 62.3. **Cap. 29.5.

14. Îl sfărâmă cum se sfărâmă un vas de pământ, care se* sfărâmă fără nici o milă și din ale cărui sfărâmături nu mai rămâne nici un ciob măcar cu care să iei foc din vatră sau să scoți apă din fântână.“

*Ps. 2.9. Ier. 19.11.

15. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu, Sfântul lui Israel: „În liniște* și odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate și încredere va fi tăria voastră.“ Dar** n-ați voit!

*Vers. 7. Cap. 7.4. **Mat. 23.37.

16. Ci ați zis: „Nu! Ci vom fugi pe cai!“ – De aceea veți și fugi! – „Vom călări pe cai iuți!“ – De aceea cei ce vă vor urmări vor fi și mai iuți!

17. O* mie vor fugi la amenințarea unuia singur; și, când vă vor amenința cinci, toți veți fugi, până veți rămâne ca un stâlp pe vârful unui munte și ca un steag pe creștetul unui deal.

*Lev. 26.8. Deut. 28.25; 32.30. Ios. 23.10.

18. Totuși Domnul așteaptă să Se milostivească de voi și Se va scula să vă dea îndurare, căci Domnul este un Dumnezeu drept: ferice* de toți cei ce nădăjduiesc în El!

*Ps. 2.12; 34.8. Prov. 16.20. Ier. 17.7.

19. Da, popor al Sionului, locuitor al Ierusalimului, nu vei mai plânge! El Se va îndura de tine, când vei striga; cum va auzi, te va asculta.

*Cap. 65.9.

20. Domnul vă va da pâine* în necaz, și apă, în strâmtorare. Învățătorii** tăi nu se vor mai ascunde, ci ochii tăi vor vedea pe învățătorii tăi.

*1 Împ. 22.27. Ps. 127.2. **Ps. 74.9. Amos 8.11.

21. Urechile tale vor auzi după tine glasul care va zice: „Iată drumul, mergeți pe el!“; când veți voi să vă mai abateți* la dreapta sau la stânga.

*Ios. 1.7.

22. Veți* socoti ca spurcate argintul care vă acoperă idolii și aurul cu care sunt poleite chipurile turnate. Ca pe o necurăție le vei arunca și le vei zice*: „Afară cu voi de aici!“

*2 Cron. 31.1. Cap. 2.20; 31.7. **Osea 14.8.

23. Atunci* El va da ploaie peste sămânța pe care o vei pune în pământ, și pâinea pe care o va da pământul va fi gustoasă și hrănitore; în același timp, turmele tale vor paște în pășuni întinse.

*Mat. 6.33. 1 Tim. 4.8.

24. Boini și măgarii care ară pământul vor mânca un nutreț sărat, vânturat cu lopata și cu ciurul.

25. Pe* orice munte înalt și pe orice deal înalt vor izvorî râuri, curgeri de apă, în ziua marelui măcel, când turnurile vor cădea.

*Cap. 2.14,15; 44.3.

26. Și lumina* lunii va fi ca lumina soarelui, iar lumina soarelui va fi de șapte ori mai mare (ca lumina a șapte zile), când va lega Domnul vânătaile poporului Său și va tămădui rana loviturilor lui.

*Cap. 60.19,20.

27. Iată, Numele Domnului vine din depărtare! Mânia Lui este aprinsă și un pârjol puternic; buzele Lui sunt pline de urgie, și limba Lui este ca un foc mistuitor;

28. suflarea* Lui este ca un suvoi ieșit din albie, care ajunge** până la gât ca să ciuruiască neamurile cu ciurul nimicerii și să pună o zăbală* înșelătoare în fălcile popoarelor.

*Cap. 11.4. 2 Tes. 2.8. **Cap. 8.8. †Cap. 37.29.

29. Voi însă veți cânta ca în noaptea când se prăznuiește* sărbătoarea, veți fi cu inima veselă ca cel ce merge în sunetul flautului ca să se ducă la muntele** Domnului, spre Stânca lui Israel.

*Ps. 42.4. **Cap. 2.3.

30. Și* Domnul va face să răsunе glasul Lui mareț, Își va arăta brațul gata să lovească, în mânia Lui aprinsă, în mijlocul flăcării unui foc mistuitor, în mijlocul înecului, furtunii și pietrelor** de grindină.

*Cap. 29.6. **Cap. 28.2; 32.19.

31. Atunci asirianul va tremura de* glasul Domnului, care** îl va lovi cu nuiaua Sa.

*Cap. 37.36. **Cap. 10.5,24.

32. La fiecare lovitură de nuia hotărâtă pe care i-o va da Domnul, se vor auzi timpanele și harpele, Domnul va lupta împotriva lui cu mâna* ridicată.

*Cap. 11.15; 19.16.

33. Căci de multă vreme este pregătit un rug*, gătit și pentru împărat: adânc și lat este făcut, cu foc și lemne din belșug. Suflarea Domnului îl aprinde ca un suvoi de pucioasă. *Ier. 7.31; 19.6, etc.

31 1. Vai de cei ce* se coboară în Egipt după ajutor, se bizuie** pe cai și se încred în mulțimea carelor și în puterea călăreților, dar nu privesc spre Sfântul lui Israel și nu caută pe Domnul!

*Cap. 30,2; 36,6. Ezech. 17,15. **Ps. 20,7. Cap. 36,9. †Dan. 9,13. Osea 7,7.

2. Dar și El este înțelept și aduce nenorocirea, și nu* își ia vorbele înapoi, ci Se ridică împotriva casei celor răi și împotriva ajutorului celor ce săvârșesc nelegiuirea.

*Num. 23,19.

3. Căci egipteanul este om*, nu Dumnezeu, și caii lui sunt carne, nu duh. Doar mâna să-și întindă Domnul, și ocrotitorul se va clătina, iar cel ocrotit va cădea, și vor pieri cu toții. *Ps. 146,3,5.

4. Căci așa mi-a vorbit Domnul: „Cum* mugește leul și puilul de leu asupra prăzii, în ciuda tuturor păstorilor strânși împotriva lui, și nu se înspăimântă de glasul lor, nici nu se sperie de numărul lor, așa** Se va cobori și Domnul oștirilor să lupte pe muntele Sionului și pe dealul lui.

*Osea 11,10. Amos 3,8. **Cap. 42,13.

5. Cum* își întind păsările aripile peste puilii lor, așa va ocroti Domnul oștirilor Ierusalimul, îl va ocroti** și-l va izbăvi, îl va cruța și-l va mântui.“

*Deut. 32,11. Ps. 91,4. **Ps. 37,40.

6. Întoarceți-vă la Acela de la care v-ați abătut* mult, copii ai lui Israel!

*Osea 9,9.

7. Căci în ziua aceea, fiecare își va lepăda* idolii de argint și de aur, pe care vi i-ați făcut cu mâinile voastre nelegiuite**.

*Cap. 2,20; 30,22. **1 Împ. 12,30.

8. „Și asirianul va cădea* ucis de o sabie, dar nu a unui om; îl va nimici o sabie, dar nu este a unui om; va fugi de sabie, și tinerii lui războinici vor fi robiți.

*2 Împ. 19,35,36. Cap. 37,36.

9. Stânca lui se va topi de groază*, și căpeteniile lui vor tremura înaintea steagului – zice Domnul, care Își are focul în Sion, și cuptorul, în Ierusalim.“

*Cap. 37,37.

32 1. Atunci împăratul* va împărăți cu dreptate, și voievozii vor cârmui cu nepărtinire.

*Ps. 45,1, etc. Ier. 23,5. Osea 3,5. Zah. 9,9.

2. Fiecare va fi ca un adăpost împotriva vântului și ca un* loc de scăpare împotriva furtunii, ca niște râuri de

1. Sau: în groaza lui, va trece întărirea sa.

apă într-un loc uscat, ca umbra unei stânci mari într-un pământ ars de sete.

*Cap. 4,6; 25,4.

3. Ochii* celor ce văd nu vor mai fi legați, și urechile celor ce aud vor lua aminte.

*Cap. 29,18; 35,5,6.

4. Inima celor ușuratici va pricepe și va înțelege, și limba gângavilor va vorbi iute și deslușit.

5. Nebunul nu se va mai numi ales la suflet, nici mișelul nu se va mai numi cu inimă largă.

6. Căci nebunul spune nebunii, și inima lui gândește rău, ca să lucreze în chip nelegiuit și să spună neadevăruri împotriva Domnului, ca să lase lihnit sufletul celui flămând și să ia băutura celui însetat.

7. Armele mișelului sunt nimicitoare; el face planuri vinovate ca să piardă pe cel nenorocit prin cuvinte mincinoase, chiar când pricina săracului este dreaptă.

8. Dar cel ales la suflet face planuri alese și stăruie în planurile lui alese.

9. Femei fără grijă*, sculați-vă și ascultați glasul meu! Fiice nepăsătoare, luați aminte la cuvântul meu!

*Amos 6,1.

10. Într-un an și câteva zile, veți tremura, nepăsătoarelor; căci se va duce culesul viilor, și strângerea poamelor nu va mai veni. –

11. Îngroziți-vă, voi, cele fără grijă! Tremurați, nepăsătoarelor! Dezbrăcați-vă, dezgoliți-vă și încingeți-vă coapsele cu haine de jale!

12. Bateți-vă pieptul, aducându-vă aminte de frumusețea câmpiilor și de rodnicia viilor. –

13. Pe* pământul poporului meu cresc spini și măracini, chiar și în toate casele de plăcere ale cetății** celei vesele.

*Cap. 34,13. Osea 9,6. **Cap. 22,2.

14. Casa împărătească* este părăsită, cetatea gălăgioasă este lăsată; dealul și turnul vor sluji pe vecie ca peșteri; măgarii sălbatici se vor juca în ele, și turmele vor paște,

*Cap. 27,10.

15. până când se va turna Duhul* de sus peste noi; atunci pustii** se va prefăce în pământ, și pometul va fi privit ca o pădure.

*Ps. 104,30. Ioel 2,28. **Cap. 29,17; 35,2.

16. Atunci nepărtinirea va locui în pustiu, și neprihănirea își va avea locuința în pomet.

17. Lucrarea* neprihănirii va fi

pacea; roada neprihănirii: odihna și liniștea pe vecie.

*Iac. 3,18.

18. Poporul meu va locui în locuința păcii, în case fără grijă și în adăposturi liniștite.

19. Dar pădurea va fi prăbușită sub grindină, și cetatea*, plecată adânc**.

*Cap. 30,30. **Zah. 11,2.

20. Ferice de voi, care semănați pretutindeni de-a lungul apelor și care dați drumul pretutindeni boului* și măgarului!

*Cap. 30,24.

33 1. Vai de tine, pustiitorule*, care totuși n-ai fost pustiit; care jefuiești, și n-ai fost jefuit încă! După** ce vei sfârși de pustiit, vei fi pustiit și tu, după ce vei isprăvi de jefuit, vei fi jefuit și tu. –

*Cap. 21,2. Hab. 2,8. **Apoc. 13,10.

2. Doamne, ai milă de noi! Noi nădăjduim în Tine*. Fii ajutorul nostru în fiecare dimineață și izbăvirea noastră la vreme de nevoie!

*Cap. 25,9.

3. Când răsună glasul Tău, popoarele fug; când Te scoli Tu, neamurile se împrăștie. –

4. Și prada voastră va fi strânsă cum strânge mușta: sar peste ea cum sar lăcustele.

5. Domnul* este înălțat și locuiește în înălțime. El umple Sionul de nepărtinire și dreptate.

*Ps. 97,9.

6. Zilele tale sunt statornice, înțelepciunea și priceperea sunt un izvor de mântuire; frica de Domnul, iată comoara Sionului.

7. Iată, vitejii strigă afară; solii* păcii plâng cu amar.

*2 Împ. 18,18,37.

8. Drumurile* sunt pustii; nimeni nu mai umblă pe drumuri. Asur** a rupt legământul, disprețuiește cetățile, nu se uită la nimeni.

*Judec. 5,6. **2 Împ. 18,14-17.

9. Țara* jelește și este înstrătată; Libanul este plin de rușine, tânjește; Saronul este ca un pustiu; Basanul și Carmelul își scutură frunza.

*Cap. 24,4.

10. „Acum* Mă voi scula – zice Domnul – acum Mă voi înălța, acum Mă voi ridica.

*Ps. 12,5.

11. Ați* zămislit fân și nașteți paie de miriște; suflarea voastră de mânie împotriva Ierusalimului este un foc care pe voi înșivă vă va arde de tot.

*Ps. 7,14. Cap. 59,4.

12. Popoarele vor fi ca niște cuptoare de var, ca* niște spini tăiați care ard în foc.

*Cap. 9,18.

13. Voi cei* de departe, ascultați ce am făcut! Și voi cei de aproape, vedeți puterea Mea!“

*Cap. 49,1.

14. Păcătoșii sunt îngroziți în Sion; un tremur a apucat pe cei nelegiuiți care zic: „Cine din noi va putea să rămână lângă un foc mistuitor? Cine din noi va putea să rămână lângă niște flăcări veșnice?“

15. Cel ce umblă* în neprihănire și vorbește fără viclesug, cel ce nesocotește un câștig scos prin stoarcere, cel ce își trage mâinile înapoi ca să nu primească mită, cel ce își astupă urechea să n-audă cuvinte setoase de sânge și își** leagă ochii ca să nu vadă răul,

*Ps. 15,2; 24,4. **Ps. 119,37.

16. Acela va locui în locurile înalte; stânci întărite vor fi locul lui de scăpare; i se va da pâine, și apa nu-i va lipsi.

17. Ochii tăi vor vedea pe Împărat în strălucirea Lui, vor privi țara în toată întinderea ei.

18. Inima ta își va aduce aminte de groaza trecută și va zice: „Unde* este logofătul? Unde este vistiernicul? Unde este cel ce veghea asupra turnurilor?“

*1 Cor. 1,20.

19. Atunci nu vei mai vedea pe poporul* acela îndrăzneț, pe poporul** cu vorbirea încălțită, de n-o puteai înțelege, cu limba gângavă, de n-o puteai pricepe.

*2 Împ. 19,32. **Deut. 28,49,50. Ier. 5,15.

20. Privește* Sionul, cetatea sărbătorilor noastre! Ochii tăi vor vedea Ierusalimul** ca locuință liniștită, ca un cort care nu va mai fi mutat, ai cărui țărushi* nu vor mai fi scoși niciodată și ale cărui funii nu vor mai fi dezlegate.

*Ps. 48,12. **Ps. 46,5; 125,1,2. †Cap. 37,33. ††Cap. 54,2.

21. Da, acolo cu adevărat Domnul este minunat pentru noi: El ne ține loc de râuri, de pâraie late, unde totuși nu pătrund corăbii cu lopeți și nu trece nici un vas puternic.

22. Căci Domnul este Judecătorul nostru, Domnul este Legiuitorul* nostru, Domnul** este Împăratul nostru: El ne mântuiește!

*Iac. 4,12. **Ps. 89,18.

23. Funiile tale s-au slăbit, așa că nu mai pot strânge piciorul catargului și nu mai pot întinde pânzele. Atunci se împarte prada, care-i așa de mare, că până și ologii iau parte la ea.

24. Nici un locuitor nu zice: „Sunt

bolnav!“ Poporul* Ierusalimului capătă iertarea fărădelegilor lui. *Ier. 50.20.

34 1. Apropiați-vă*, neamuri, să auziți! Popoare, luați aminte! S-asculte** pământul, el și ce-l umple, lumea cu toate făpturile ei!

*Ps. 49.1. **Deut. 32.1.

2. Căci Domnul este mâniat pe toate neamurile și plin de urgie pe toată oștirea lor: El le nimicește cu desăvârșire, le măcelărește de tot.

3. Morții lor sunt aruncați, trupurile lor moarte miros greu*, și se topecsă munții de sângele lor. *Ioel 2.20.

4. Toată* oștirea cerurilor piere, cerurile sunt făcute sul** ca o carte, și ȋ toată oștirea lor cade cum cade frunza ȋȋ de viȋă, cum cade frunza de smochin. *Ps. 102.26. Ezech. 32.7,8. Ioel 2.31; 3.15. Mat. 24.29. 2 Pet. 3.10. **Apoc. 6.14. ȋCap. 14.12. ȋȋApoc. 6.13.

5. „Căci sabia* Mea – zice Domnul – s-a îmbătat în ceruri; iată, se** va coborî asupra Edomului, asupra poporului pe care l-am sortit nimicirii, ca să-l pedepsească.

*Ier. 46.10. **Ier. 49.7, etc. Mal. 1.4.

6. Sabia Domnului este plină de sânge, unsă cu grăsime, cu sângele mieilor și ȋapilor, cu grăsimea rinichilor berbecilor; căci Domnul* ține un praznic de jertfe la Boȋra, și un mare măcel este în țara Edomului.

*Cap. 63.1. Ier. 49.13. ȋef. 1.7.

7. Bivolii cad împreună cu ei, și boii, împreună cu taurii; țara lor se adapă cu sânge, și țărâna se umple de grăsime.”

8. Căci este o zi de răzbunare* a Domnului, un an de răsplătire și răzbunare pentru Sion. *Cap. 63.4.

9. Păraiele* Edomului se vor prefăce în smoală, și pulberea lui în pucioasă; da, țara lui va fi ca smoala care arde.

*Deut. 29.23.

10. Nu se va stinge nici zi, nici noapte, și fumul* lui se va înălȋa în veci. Din** veac în veac va fi pustiit, și nimeni nu va trece prin el în veci de veci. *Apoc. 14.11; 18.18; 19.3. **Mal. 1.4.

11. Ci* pelicanul și ariciul ȋl vor stăpăni, bufniȋa și corbul ȋl vor locui. Se** va întinde peste el funia pustiirii și cumpăna nimicirii.

*Cap. 14.23. ȋef. 2.14. Apoc. 18.2. **2 Împ. 21.13. Plân. 2.8.

12. Nu vor mai fi în el frunȋași, ca să aleagă un împărat, și toȋi voievozii lui vor fi nimiciȋi.

13. În casele lui împărătești vor crește spinii*, în cetăȋurile lui, mărcini și urzici. Acolo** va fi locuinȋa șacalilor și viziuna struȋilor.

*Cap. 32.13. Osea 9.6. **Cap. 13.21, etc.

14. Fiarele din pustiu se vor întâlni acolo cu căinii sălbatici, și ȋapii păroși se vor chema unii pe alȋi. Acolo ȋși va avea locuinȋa năluca nopȋii și ȋși va găsi un loc de odihnă.

15. Acolo ȋși va face cuibul șarpele de noapte, ȋși va pune ouăle, le va cloci și ȋși va strânge puili la umbra lui; acolo se vor strânge toȋi uliȋi, fiecare la tovarășul lui.

16. Căutaȋi în cartea* Domnului și citiȋi! Nici una din toate acestea nu va lipsi, nici una, nici alta nu vor da greș. Căci gura Domnului a poruncit lucrul acesta: Duhul Lui va strânge acele sălbăticiuni. *Mal. 3.16.

17. El a tras la sorȋi pentru ele, și mâna Lui le-a împărȋit cu funia de măsurat țara aceasta: ele o vor stăpăni totdeauna și o vor locui din veac în veac. –

35 1. Pustiul* și țara fără apă se vor bucura; pustietatea se va veseli și va înflori ca trandafirul; *Cap. 55.12.

2. se va acoperi* cu flori și va sări de bucurie, cu cântece de veselie și strigăte de biruinȋă, căci i se va da slava Libanului, strălucirea Carmelului și a Saronului. Vor vedea slava Domnului, măreȋia Dumnezeului nostru.

*Cap. 32.15.

3. Întăriȋi* mâinile slăbănogite și întăriȋi genunchii care se clatină.

*Iov 4.3,4. Evr. 12.12.

4. Spuneȋi celor slabi de inimă: „Fiȋi tari, și nu vă temeȋi! Iată Dumnezeul vostru, răzbunarea va veni, răsplătirea lui Dumnezeu; El însuși va veni și vă va mântui.”

5. Atunci se vor deschide ochii* orbilor, se vor deschide urechile** surzilor;

*Cap. 29.18; 32.3,4; 42.7. Mat. 9.27, etc.; 11.5; 12.22;

20.30, etc.; 21.14. Ioan 9.6,7. **Mat. 11.5. Marc. 7.32, etc.

6. atunci schiopul* va sări ca un cerb, și limba** mutului va cânta de bucurie; căci în pustiu vor țâșni ape, și în pustietate, păraie;

*Mat. 11.5; 15.30; 21.14. Ioan 5.8,9. Fapt. 3.2, etc.; 8.7; 14.8, etc. **Cap. 32.4. Mat. 9.32,33; 12.22; 15.30.

7. marea de nisip se va prefăce în iaz, și pământul uscat, în izvoare* de apă. În viziuna care sluȋea** de culcuș șacalilor vor crește trestii și papură.

*Cap. 41.18; 43.19. Ioan 7.38,39. **Cap. 34.13.

8. Acolo se va croi o cale, un drum, care se va numi Calea cea sfântă: nici un om necurat* nu va trece pe ea, ci va fi numai pentru cei sfinȋi; cei ce vor merge pe ea, chiar și cei fără minte, nu vor putea să se rătăcească.

*Cap. 52.1. Ioel 3.17. Apoc. 21.27.

9. Pe calea aceasta nu va fi nici un leu*, și nici o fiară sălbatică nu va apuca pe ea, nici nu va fi întâlnită pe ea, ci cei** răscumpăraȋi vor umbla pe ea. *Lev. 26.6. Cap. 11.9. Ezech. 34.25. **Cap. 51.11.

10. Cei izbăviȋi de Domnul se vor întoarce și vor merge spre Sion cu cântece de biruinȋă. O bucurie veșnică le va încununa capul, veselia și bucuria ȋi vor apuca, iar durerea* și gemetele vor fugi!

*Cap. 25.8; 65.19. Apoc. 7.17; 21.4.

36 1. În* al paisprezecelea an al împăratului Ezechia, Sanherib, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva tuturor cetăȋilor întărite ale lui Iuda, și le-a luat.

*2 Împ. 18.13,17. 2 Cron. 32.1.

2. Și împăratul Asiriei a trimis din Lachis la Ierusalim, la împăratul Ezechia, pe Rabșache cu o puternică oștire. Rabșache s-a oprit la canalul de apă al iazului de sus, pe drumul ogorului înălbitorului.

3. Atunci Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, s-a dus la el cu logofătul Șebna și cu Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul (arhivarul).

4. Rabșache* le-a zis: „Spuneȋi lui Ezechia: „Așa vorbește marele împărat, împăratul Asiriei: „Ce este încrederea aceasta pe care te bizui?”

*2 Împ. 18.19, etc.

5. Eu ȋȋi spun că acestea sunt vorbe în vânt: pentru război trebuie chibzuiȋă și putere. În cine ȋi-ai pus, dar, încrederea, de te-ai răsculat împotriva mea?

6. Iată, ai pus-o în Egipt, ai luat ca sprijin această trestie* ruptă, care înȋeapă și străpunge mâna oricui se sprijină pe ea! Așa este faraon, împăratul Egiptului, pentru toȋi cei ce se încred în el.

*Ezech. 29.6,7.

7. Dar poate că ȋmi vei spune: „Ne încredem în Domnul Dumnezeul nostru!” Dar nu este El acela ale cărui înăȋlȋimi și altare le-a îndepărtat Ezechia, zicând lui Iuda și Ierusalimului: „Să vă închinaȋi înaintea acestui altar?”

8. Acum fă o învoială cu stăpânul meu, împăratul Asiriei, și-ȋi voi da

două mii de cai; să vedem dacă poȋi face rost de călăreȋi ca să încalece pe ei!

9. Cum ai putea să stai tu împotriva unei singure căpetenii, dintre cei mai neînsemnaȋi sluȋitori ai stăpânului meu? Și totuși tu ȋȋi pui încrederea în Egipt pentru care și pentru călăreȋi.

10. Și apoi, fără voia Domnului m-am suit eu împotriva țării acestea s-o nimicesc? Domnul mi-a zis: „Suie-te împotriva țării acestea și nimicește-o!”

11. Eliachim, Șebna și Ioah au zis lui Rabșache: „Vorbește robilor tăi în limba aramaică, fiindcă o înȋelegem; nu ne vorbi în limba evreiască, în auzul poporului care este pe zid.”

12. Rabșache a răspuns: „Oare stăpânului tău și ȋȋe m-a trimis stăpânul meu să spun aceste cuvinte? Nu m-a trimis el să le spun oamenilor acestora care șed pe zid ca să-ȋi mănânce balega și să-ȋi bea udul împreună cu voi?”

13. Apoi Rabșache a înaintat și a strigat cu toată puterea lui în limba evreiască: „Ascultaȋi cuvintele marelui împărat, împăratul Asiriei!”

14. Așa vorbește împăratul: „Nu vă lăsaȋi amăȋiȋi de Ezechia, căci nu va putea să vă izbăvească.

15. Nu vă lăsaȋi mângăiaȋi de Ezechia cu încrederea în Domnul, când vă zice: „Domnul ne va izbăvi, și cetatea aceasta nu va fi dată în mâinile împăratului Asiriei.”

16. Nu ascultaȋi pe Ezechia. Căci așa vorbește împăratul Asiriei: „Faceȋi pace cu mine, supuneȋi-vă mie, și* fiecare din voi va mânca din via lui și din smochinul lui, și va bea apă din fântâna lui.

*Zah. 3.10.

17. până voi veni și voi lua într-o țară ca a voastră, într-o țară plină de grâu și de vin, o țară plină de pâine și de vii.”

18. Nu vă lăsaȋi amăȋiȋi de Ezechia, când vă zice: „Domnul ne va izbăvi.” Oare dumnezeii neamurilor au izbăvit ei fiecare țara lui din mâna împăratului Asiriei?

19. Unde sunt dumnezeii Hamatului și Arpadului? Unde sunt dumnezeii din Sefarvaim? Și unde sunt dumnezeii Samariei? Au izbăvit ei Samaria din mâna mea?

20. Dintre toȋi dumnezeii acestor țări, care din ei și-a izbăvit țara din mâna

mea, pentru că Domnul să izbăvească Ierusalimul din mâna mea?”

21. Dar ei au tăcut și nu i-au răspuns o vorbă; căci împăratul dăduse porunca aceasta: „Să nu-i răspundeți!”

22. Și Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, Șebna, logofătul, și Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul, au venit astfel la Ezechia cu hainele sfășiate și i-au spus cuvintele lui Rabșache.

37 1. Când a auzit împăratul* Ezechia cuvintele acestea, și-a sfășiat hainele, s-a acoperit cu un sac și s-a dus în Casa Domnului. *2 Împ. 19.1, etc.

2. A trimis pe Eliachim, căpetenia casei împăratului, pe Șebna, logofătul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la prorocul Isaia, fiul lui Amot.

3. Și i-au zis: „Așa vorbește Ezechia: „Ziua aceasta este o zi de necaz, de pedeapsă și de ocară; căci copiii sunt aproape să iasă din pântecul mamei lor, și totuși mamele n-au putere să nască.

4. Poate că Domnul Dumnezeuul tău a auzit cuvintele lui Rabșache, pe care l-a trimis împăratul Asiriei, stăpânul său, să batjocorească pe Dumnezeul cel Viu, și poate că Domnul Dumnezeuul tău îl va pedepsi pentru cuvintele pe care le-a auzit. Înălță, dar, o rugăciune pentru rămășița care a mai rămas.”

5. Slujitorii împăratului Ezechia s-au dus deci la Isaia.

6. Și Isaia le-a zis: „Iată ce veți spune împăratului vostru: „Așa vorbește Domnul: „Nu te înspăimânta de cuvintele pe care le-ai auzit și prin care M-au batjocorit slujitorii împăratului Asiriei.

7. Căci voi pune în el un duh de așa fel, încât la o veste pe care o va primi, se va întoarce în țara lui; și-l voi face să cadă ucis de sabie în țara lui.”

8. Rabșache, la întoarcere, a găsit pe împăratul Asiriei luptând împotriva Libnei, căci aflase de plecarea lui din Lachis.

9. Atunci împăratul Asiriei a primit o veste despre Tirhaca, împăratul Etiopiei, prin care i se spunea: „El a pornit să-ți facă război.” Cum a auzit lucrul acesta, a trimis soli la Ezechia, zicându-le:

10. „Așa să vorbești lui Ezechia, împă-

ratul lui Iuda: „Nu te lăsa amăgit de Dumnezeul tău, în care te încrezi și zici: „Ierusalimul nu va fi dat în mâinile împăratului Asiriei.”

11. Căci ai auzit ce au făcut împărații Asiriei tuturor țărilor și cum le-au nimicit cu desăvârșire; și tu, să fii izbăvit?

12. Oare dumnezeii neamurilor pe care le-au nimicit părinții mei, le-au izbăvit ei, și anume: Gozanul, Haranul, Rețef și fiii lui Eden care sunt la Telasar?

13. Unde este împăratul Hamatului*, împăratul Arpadului și împăratul cetății Sefarvaim, Hena și Iva? *Ier. 49.23.

14. Ezechia a luat scrisoarea din mâna solilor și a citit-o. Apoi s-a suit la Casa Domnului, a întins-o înaintea Domnului

15. și l-a făcut următoarea rugăciune:

16. „Doamne al oștirilor, Dumnezeul lui Israel care sezi pe heruvimi! Tu ești singurul Dumnezeu al tuturor împărățiilor pământului! Tu ai făcut cerurile și pământul!

17. Doamne, pleacă-Ți* urechea și ascultă! Doamne, deschide-Ți ochii și privește! Auzi toate cuvintele pe care le-a trimis Sanherib ca să batjocorească pe Dumnezeul cel Viu! *Dan. 9.18.

18. Este adevărat, Doamne, că împărații Asiriei au pustiit toate popoarele și țărilor lor

19. și că au aruncat în foc pe dumnezeii lor; dar ei nu erau dumnezei, ci erau lucrări făcute de mâinile omului, de lemn și de piatră. De aceea i-au nimicit.

20. Acum, Doamne Dumnezeul nostru, izbăvește-ne din mâna lui Sanherib, ca toate împărățiile pământului să știe că numai Tu, Doamne, ești Dumnezeu!”

21. Atunci Isaia, fiul lui Amot, a trimis să spună lui Ezechia: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul lui Israel: „Am auzit rugăciunea pe care Mi-ai făcut-o cu privire la Sanherib, împăratul Asiriei.

22. Iată cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva lui: „Fecioara, fiica Sionului, te disprețuiește și își bate joc de tine; fata Ierusalimului dă din cap după tine.

23. Pe cine ai batjocorit și ai ocărât tu? Împotriva cui ți-ai ridicat glasul și ți-ai îndreptat ochii? Împotriva Sfântului lui Israel;

24. prin slujitorii tăi tu ai batjocorit pe Domnul și ai zis: „Cu mulțimea carelor mele m-am suit pe vârful munților, pe coastele Libanului, și voi tăia cedrii lui cei mai înalți, cei mai frumoși chiparoși ai lui, și voi ajunge pe culmea cea mai înaltă, în pădurea lui care este ca un pom.

25. Am săpat izvoare și am băut din apele lor, și cu talpa picioarelor mele voi seca toate râurile Egiptului.”

26. Dar n-ai auzit că am pregătit aceste lucruri de demult și că le-am hotărât din vremuri străvechi? Acum însă am dat voie să se împlinească, pentru ca să prefaci cetăți tari în niște mormane de dărâmături.

27. Și locuitorii lor sunt neputincioși, înspăimântați și uluiți: sunt ca iarba de pe câmp și verdețea fragedă, ca iarba de pe acoperișuri și ca grâul care se usucă înainte de a da în spic.

28. Dar Eu știu când stai jos, când ieși afară, când intri și când ești mânios împotriva Mea.

29. Deci pentru că ești mânios împotriva Mea, și mândria ta a ajuns până la urechile Mele, voi pune veriga* Mea în nările tale și zăbala Mea între buzele tale și te voi face să te întorci pe drumul pe care ai venit.”

*Cap. 30.28. Ezech. 38.4.

30. Și acesta să-ți fie semnul, Ezechia: anul acesta veți mânca ce va crește singur de la sine, și în al doilea an, ce va răsări din aceasta; dar în al treilea an veți semăna, veți secera, veți sădi vii și veți mânca din rodul lor.

31. Și ce va mai scăpa din casa lui Iuda și ce va mai rămâne iarăși va prinde rădăcini dedesubt și va aduce rod deasupra.

32. Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, și din muntele Sionului, cei izbăviți. Iată ce va face răvna* Domnului oștirilor. *2 Împ. 19.31. Cap. 9.7.

33. De aceea așa vorbește Domnul despre împăratul Asiriei:

„El nu va intra în cetatea aceasta, nu va arunca săgeți în ea, nu-i va sta înaintea cu scuturi și nu va ridica întărituri de șanțuri împotriva ei.

34. Ci se va întoarce pe drumul pe care a venit și nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul.

35. căci Eu voi ocroti* cetatea aceasta ca s-o scap, din pricina Mea și din pricina robului Meu David!”

*2 Împ. 20.6. Cap. 38.6.

36. Îngerul* Domnului a ieșit și a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci și cinci de mii de oameni. Și, când s-au sculat dimineața, iată că toți aceștia erau niște trupuri moarte. *2 Împ. 19.35.

37. Atunci Sanherib, împăratul Asiriei, și-a ridicat tabăra, a plecat și s-a întors; și a rămas la Ninive.

38. Și, pe când stătea cu fața la pământ rugându-se în casa lui Nisroc, dumnezeul său, fiii săi, Adramalec și Șarețer, l-au lovit cu sabia și au fugit în țara Ararat. Și, în locul lui, a domnit fiul său Esar-Hadon.

Boala și însănătoșirea lui Ezechia

38 1. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte. Prorocul Isaia, fiul lui Amot, a venit la el și i-a zis: „Așa vorbește Domnul: „Pune-ți în rânduală** casa, căci vei muri, și nu vei mai trăi.”

*2 Împ. 20.1, etc. 2 Cron. 32.24. **2 Sam. 17.23.

2. Ezechia s-a întors cu fața la perete și a făcut Domnului următoarea rugăciune:

3. „Doamne, adu-Ți aminte* că am umblat înaintea Ta cu credincioșie și inimă curată și am făcut ce este bine înaintea Ta!” Și Ezechia a vărsat multe lacrimi.

*Neem. 13.14.

4. Atunci cuvântul Domnului a vorbit lui Isaia astfel:

5. „Du-te și spune lui Ezechia: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul tatălui tău David: „Am auzit rugăciunea ta și am văzut lacrimile tale. Iată că voi mai adăuga încă cincisprezece ani la zilele vieții tale.

6. Te voi izbăvi, pe tine și cetatea aceasta, din mâna împăratului Asiriei; voi ocroti* cetatea aceasta.” *Cap. 37.35.

7. Și iată semnul* din partea Domnului, după care vei cunoaște că Domnul va împlini cuvântul pe care l-a rostit: *2 Împ. 20.8, etc. Cap. 7.11.

8. voi întoarce înapoi cu zece trepte umbra treptelor cu care s-a coborât soarele pe cadranul lui Ahaz.” Și soarele s-a dat înapoi cu zece trepte de pe treptele pe care se coborâse.

9. Cântarea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, cu prilejul bolii și însănătoșirii lui:

10. „Ziceam: „În cei mai buni ani ai vieții mele trebuia să mă duc la porțile Locuinței morților!

Sunt pedepsit cu pierderea celorlalți ani ai mei care-mi mai rămân!”

11. Ziceam: „Nu voi mai vedea pe Domnul, pe Domnul, în* pământul celor vii;

nu voi mai vedea pe nici un om în Locuința morților! *Ps. 27.13; 116.9.

12. Locuința* mea este luată și mutată de la mine, ca o colibă de păstori.

Îmi simt firul vieții tăiat ca de un țesător care m-ar rupe din țesătura lui. Până deseară îmi vei pune capăt!

*Iov 7.6.

13. Am strigat până dimineața; ca un leu, îmi zdrobise toate oasele!

Până deseară îmi vei pune capăt!

14. Cîrpeam ca o rîndunică, croncănecam ca un cocor

și gemeam* ca o porumbiță. Ochii-mi priveau topiți spre cer:

„Doamne, sunt în necaz, ajută-mă!”

*Cap. 59.11.

15. Ce să mai spun? El mi-a răspuns și m-a ascultat.

Acum voi umbla smerit până la capătul anilor mei, după ce* am fost întristat astfel.

*Iov 7.11; 10.1.

16. Doamne, prin îndurarea Ta se bucură omul de viață,

prin ea mai am și eu suflare,

căci Tu mă faci sănătos și îmi dai iarăși viața.

17. Iată, chiar suferințele mele erau spre mântuirea mea;

Tu ai găsit plăcere să-mi scoți sufletul din groapa putrezirii.

Căci ai aruncat înapoia Ta toate păcatele mele!

18. Căci nu Locuința morților Te laudă, nu moartea Te mărește, și cei* ce s-au coborât în groapă nu mai nădăjduiesc în credințioșia Ta.

*Ps. 6.5; 30.9; 88.11; 115.17. Ecl. 9.10.

19. Ci cel viu, da, cel viu Te laudă, ca mine astăzi.

Tatăl* face cunoscut copiilor săi credințioșia Ta.

*Deut. 4.9; 6.7. Ps. 78.3,4.

20. Domnul m-a mântuit!

De aceea, în toate zilele vieții noastre vom suna din corzile instrumentelor noastre

în Casa Domnului.“

21. Isaia zisese*: „Să se aducă o turtă de smochine și s-o întindă peste bubă; și Ezechia va trăi.“

*2 Împ. 20.7.

22. Și Ezechia zisese*: „După ce semn voi cunoaște că mă voi sui la Casa Domnului?“

*2 Împ. 20.8.

Ezechia și trimișii din Babilon

39. 1. În același* timp, Merodac-Baladan, fiul lui Baladan, împăratul Babilonului, a trimis o scrisoare și un dar lui Ezechia, pentru că aflase de boala și însănătoșirea lui. *2 Împ. 20.12, etc.

2. Ezechia s-a* bucurat și a arătat trimișilor locul unde erau lucrurile lui de preț, argintul și aurul, miresmele și untdelemnul de preț, toată casa lui de arme și tot ce se afla în vistieriile lui: n-a rămas nimic în casa și în ținuturile lui pe care să nu li-l fi arătat.

*2 Cron. 32.31.

3. Prorocul Isaia a venit apoi la împăratul Ezechia și l-a întrebat: „Ce au spus oamenii aceia și de unde au venit la tine?“ Ezechia a răspuns: „Au venit la mine dintr-o țară depărtată, din Babilon.“

4. Isaia a mai zis: „Ce au văzut în casa ta?“ Ezechia a răspuns: „Au văzut tot ce este în casa mea: n-a rămas nimic în vistieriile mele pe care să nu li-l fi arătat.“

5. Atunci Isaia a zis lui Ezechia: „Ascultă cuvântul Domnului oștirilor:

6. „Iată, vor veni vremurile când vor duce în Babilon tot ce* este în casa ta și tot ce au strâns părinții tăi până în ziua de azi; nimic nu va rămâne, zice Domnul.

*Ier. 20.5.

7. Și vor lua din fiii tăi ieșiți din tine, pe care-i vei naște, ca să-i faci fameni în casa împăratului Babilonului.“

8. Ezechia a răspuns lui Isaia: „Cuvântul Domnului pe care l-ai rostit este bun*. Căci, a adăugat el, măcar în timpul vieții mele va fi pace și liniște!“

*1 Sam. 3.18.

40. 1. „Mângâiați, mângâiați pe poporul Meu, zice Dumnezeuul vostru.

2. Vorbiți bine Ierusalimului și strigați-i că robia lui s-a sfârșit, că nelegiuirea lui este ispășită; căci* a primit din mâna Domnului de două ori cât toate păcatele lui.“

*Iov 42.10. Cap. 61.7.

3. Un* glas strigă: „Pregătiți** în pustiu calea Domnului, neteziți în locurile uscate un drum pentru Dumnezeuul nostru!”

*Mat. 3.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Ioan 1.23. **Mal. 3.1. †Ps. 68.4. Cap. 49.11.

4. Orice vale să fie înălțată, orice munte și orice deal să fie plecate, coas-

tele să se prefacă* în câmpii, și strămtorile, în vâlcele!

*Cap. 45.2.

5. Atunci se va descoperi slava Domnului, și în clipa aceea orice făptură o va vedea; căci gura Domnului a vorbit.“

6. Un glas zice: „Strigă!“ – Și eu am răspuns: „Ce să strig?“ – „Orice* făptură este ca iarba, și toată strălucirea ei, ca floarea de pe câmp.

*Iov 14.2. Ps. 90.5; 102.11; 103.15. Iac. 1.10. 1 Pet. 1.24.

7. Iarba se usucă, floarea cade, când suflă vântul* Domnului peste ea. – În adevăr, poporul este ca iarba:

*Ps. 103.16.

8. iarba se usucă, floarea cade; dar cuvântul* Dumnezeului nostru rămâne în veac.“

*Ioan 12.34. 1 Pet. 1.25.

9. Suie-te pe un munte înalt, ca să vestești Sionului vestea cea bună; înalță-ți glasul cu putere, ca să vestești Ierusalimului vestea cea bună; înalță-ți glasul, nu te teme, și spune cetăților lui Iuda: „Iată Dumnezeul vostru!“

10. Iată, Domnul Dumnezeu vine cu putere și poruncește cu brațul* Lui. Iată că plata** este cu El, și răsplătirile vin înaintea Lui.

*Cap. 59.16. **Cap. 62.11. Apoc. 22.12.

11. El Își va paște* turma ca un păstor, va lua miei în brațe, îi va duce la sânul Lui și va călăuzi blând oile care alăptează.

*Cap. 49.10. Ezech. 34.23; 37.24. Ioan 10.11. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.4. Apoc. 7.17.

Puterea lui Dumnezeu

12. „Cine* a măsurat apele cu mâna lui? Cine a măsurat cerurile cu palma și a strâns țărâna pământului într-o treime de măsură? Cine a cântărit munții cu cântarul, și dealurile, cu cumpănă?”

*Prov. 30.4.

13. Cine* a cercetat Duhul Domnului și cine L-a luminat cu sfaturile lui?

*Iov 21.22; 36.22,23. Rom. 11.34. 1 Cor. 2.16.

14. Cu cine S-a sfătuit El, ca să ia învățătură? Cine L-a învățat cărarea dreptății? Cine L-a învățat înțelepciunea și I-a făcut cunoscut calea priceperii?

15. Iată, neamurile sunt ca o picătură de apă din vadră, sunt ca praful pe o cumpănă; El ridică ostroavele ca un bob de nisip.

16. Libanul n-ajunge pentru foc, și dobitoacele lui n-ajung pentru arderea de tot.

17. Toate neamurile sunt ca o nimica*

înaintea Lui, nu sunt decât** nimicnicie și deșertăciune.

*Dan. 4.35. **Ps. 62.9.

18. Cu cine voți să asemănați* pe Dumnezeu? Și cu ce asemănare îl veți asemăna?

*Vers. 25. Cap. 46.5. Fapt. 17.29.

19. Meșterul* toarnă idolul, și argintarul îl îmbracă cu aur și-i toarnă lăntșoare de argint.

*Cap. 41.6,7; 44.12, etc. Ier. 10.3, etc.

20. Iar cine este sărac alege ca dar un lemn care nu putrezește; își caută un meșter iscusit, ca* să facă un idol care să nu se clatine.

*Cap. 41.7. Ier. 10.4.

21. Nu* știți? N-ați auzit? Nu vi s-a făcut cunoscut de la început? Nu v-ați gândit niciodată la întemeierea pământului?

*Ps. 19.1. Fapt. 14.17. Rom. 1.19,20.

22. El șade deasupra cercului pământului, și locuitorii lui sunt ca niște lăcuste înaintea Lui; El întinde* cerurile ca o maramă subțire și le lățește ca un cort, ca să locuiască în el.

*Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 42.5; 44.24; 51.13. Ier. 10.12.

23. El prefacă într-o nimica pe voievozi* și face o nimica din judecătorii pământului.

*Iov 12.21. Ps. 107.40.

24. De abia sunt sădiți, de abia sunt semănați, de abia li s-a înrădăcinat tulpina în pământ; și El suflă peste ei de se usucă, și un vârtej îi ia ca pe niște paie.

25. „Cu* cine Mă veți asemăna, ca să fiu deopotrivă cu el? – zice Cel Sfânt.

*Vers. 18.

26. Ridicați-vă ochii în sus și priviți! Cine a făcut aceste lucruri? Cine a făcut să meargă după număr, în șir, oștirea lor? El le cheamă* pe toate pe nume; așa de mare e puterea și tăria Lui, că una nu lipsește.

*Deut. 4.15, etc. Ps. 147.4.

27. Pentru ce zici tu, Iacove, pentru ce zici tu, Israele: „Soarta mea este ascunsă dinaintea Domnului, și dreptul meu este trecut cu vederea înaintea Dumnezeului meu?“

28. Nu știi? N-ai auzit? Dumnezeu cel Veșnic, Domnul, a făcut marginile pământului. El nu obosește, nici nu ostenește; priceperea* Lui nu poate fi pătrunsă.

*Ps. 147.5. Rom. 11.33.

29. El dă tărie celui obosit și mărește puterea celui ce cade în leșin.

30. Flăcări obosesc și ostenesesc, chiar tinerii se clatină;

31. dar cei ce se încred în Domnul își înnoiesc* puterea, ei zboară ca vulturii; aleargă, și nu obosesc; umblă, și nu ostenesesc.

*Ps. 103.5.

Israel să se încreadă în Domnul

41 1. „Tăceți*, ostroave, și ascultați-Mă! Să-și înviioreze popoarele puterea, să înainteze și să vorbească! Să ne apropiem și să ne judecăm împreună.” *Zah. 2.13.

2. Cine a ridicat de la* răsărit pe acela pe care, în neprihănirea Lui, îl cheamă să calce pe urmele Lui? Cine îi supune** neamuri și împărați? Cine le face sabia praf, și arcu, o pleavă luată de vânt?

*Cap. 46.11. **Gen. 14.14, etc. Vers. 25. Cap. 45.1.

3. El îi urmărește, merge în pace pe un drum pe care n-a mai călcat niciodată cu piciorul lui.

4. Cine* a făcut și a împlinit aceste lucruri? Acela care a chemat neamurile de la început, Eu, Domnul, Cel** Dintâi și Același până în cele din urmă veacuri.”

*Vers. 26. Cap. 44.7;

46.10. **Cap. 43.10; 44.6; 48.12. Apoc. 1.17; 22.13.

5. Ostroavele văd lucrul acesta și se tem, capetele pământului tremură: se apropie și vin.

6. Se* ajută unul pe altul, și fiecare zice fratelui său: „Fii cu inimă!”

*Cap. 40.19; 44.12.

7. Lemnarul* îmbărbătează pe argintar; cel ce lustruiește cu ciocanul îmbărbătează pe cel ce bate pe nicovală, zicând despre îmbinare: „Este bună!” și ținutuește idolul în cuie ca** să nu se clatine.

*Cap. 40.19. **Cap. 40.20.

8. „Dar tu, Israele, robul Meu, Iacove, pe care te-am ales*, sămânța lui Avraam, prietenul** Meu,

*Deut. 7.6; 10.15;

14.2. Ps. 135.4. Cap. 43.1; 44.1. **2 Cron. 20.7. Iac. 2.23.

9. tu, pe care te-am luat de la marginile pământului și pe care te-am chemat dintr-o țară depărtată, căruia ți-am zis: „Tu ești robul Meu, te aleg, și nu te lepăd!”

10. Nu* te teme, căci** Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeuul tău; Eu te întăresc, tot Eu îți vin în ajutor. Eu te sprijin cu dreapta Mea biruitoare.”

*Vers. 13.14. Cap. 43.5. **Deut. 31.6,8.

11. Iată, înfrunțați și acoperiți de rușine* vor fi toți cei ce sunt mâniați pe tine; vor fi nimiciți și vor pieri cei ce ți se împotrivesc.

*Exod 23.22. Cap. 45.24; 60.12. Zah. 12.3.

12. Îi vei căuta, și nu-i vei mai găsi pe cei ce se certau cu tine; vor fi nimiciți, vor fi pierduți cei ce se războiau cu tine.

13. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău care te iau de mână dreaptă și-ți zic: „Nu* te teme de nimic, Eu îți vin în ajutor!”

*Vers. 10.

14. Nu te teme de nimic, viermele lui Iacov și rămășiță slabă a lui Israel; căci Eu îți vin în ajutor – zice Domnul – și Sfântul lui Israel este Mântuitorul tău.

15. Iată, te fac* o unealtă ascuțită, nouă de tot, cu mulți dinți; vei zdrobi, vei sfărâma munții și vei face dealurile ca pleavă.

*Mica 4.13. 2 Cor. 10.4,5.

16. Le vei vântura*, și le va vântul, și un vârtej le va risipi, dar tu te vei bucura în Domnul, te** vei fâli cu Sfântul lui Israel.

*Ier. 51.2. **Cap. 45.25.

17. Cei nenorociți și cei lipsiți caută apă, și nu este; li se usucă limba de sete. Eu, Domnul, îi voi asculta; Eu, Dumnezeuul lui Israel, nu-i voi părăsi.

18. Voi face să izvorască râuri* pe dealuri, și izvoare, în mijlocul văilor; voi preface pustiul** în iaz, și pământul uscat, în șuvoaie de ape;

*Cap. 35.6,7; 43.19; 44.3. **Ps. 107.35.

19. voi sădi cedri, salcâmi, mirți și măslini în pustiu; voi pune chiparoși, ulmi și merișori turcești la un loc în pustiu,

20. ca* să vadă cu toții și să știe, să priceapă și să înțeleagă că mâna Domnului a făcut aceste lucruri, și Sfântul lui Israel le-a zidit.

*Iov 12.9.

21. Apărați-vă pricina – zice Domnul – arătați-vă dovezile cele mai tari, zice Împăratul lui Iacov.

22. Să le arate* și să ne spună ce are să se întâmple; care sunt prorociile pe care le-ați făcut vreodată? Spuneți, ca să luăm seama la ele și să le vedem împlinirea; sau vestiți-ne viitorul.

*Cap. 45.21.

23. Spuneți-ne* ce se va întâmpla mai târziu, ca să știm că sunteți dumnezei, faceți** măcar ceva bun sau rău, ca să vedem și să privim cu toții.

*Cap. 42.9; 44.7,8; 45.3. Ioan 13.19. **Ier. 10.5.

24. Iată că nu sunteți* nimic, și lucrarea voastră este nimic; o scârbă este cine vă alege pe voi.

*Ps. 115.5. Cap. 44.9. 1 Cor. 8.4.

25. Am sculat pe cineva de la miază-noapte, și vine de la răsărit; el cheamă* Numele Meu; trece** peste voievozi ca pe noroi și-i calcă în picioare cum calcă olarul lutul.

*Ezra 1.2. **Vers. 2.

26. Cine* a vestit lucrul acesta de la

început, ca să-l știm, și cu mult înainte, ca să zicem: „Are dreptate”? Nimeni nu l-a vestit, nimeni nu l-a prorocit și nimeni n-a auzit cuvintele voastre.

*Cap. 43.9.

27. Eu*, Cel dintâi, am zis** Sionului: „Iată-i, iată-i!”, și Ierusalimului: „Îți trimit un vestitor de vești bune!”

*Vers. 4. **Cap. 40.9.

28. Căci* Mă uit, și nu este nimeni, nimeni între ei care să prorocască și care să poată răspunde, dacă-l voi întreba.

*Cap. 63.5.

29. Iată* că toți sunt nimic, lucrările lor sunt zadarnice, idolii lor sunt o suflare goală!

*Vers. 24.

Robul Domnului

42 1. „Iată Robul* Meu, pe care-L sprijin, Alesul Meu, în care Își găsește plăcere** sufletul Meu. Am pus† Duhul Meu peste El; El va vesti neamurilor judecata.

*Cap. 43.10; 49.3,6; 52.13; 53.11. Mat. 12.18-20. Filp. 2.7. **Mat. 3.17; 17.5. Efes. 1.6. †Cap. 11.2. Ioan 3.34.

2. El nu va striga, nu-și va ridica glasul și nu-l va face să se audă pe ulițe.

3. Trestia frântă n-o va zdrobi, și mukul care mai arde încă nu-l va stinge. Va vesti judecata după adevăr.

4. El nu va slăbi, nici nu Se va lăsa, până va așeza dreptatea pe pământ; și ostroavele* vor nădăjdui în legea Lui.”

*Gen. 49.10.

5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu care* a făcut cerurile și le-a întins, care** a întins pământul și cele de pe el, care† a dat suflare celor ce-l locuiesc, și suflet, celor ce merg pe el.

*Cap. 44.24. Zah. 12.1. **Ps. 136.6. †Fapt. 17.25.

6. „Eu*, Domnul, Te-am chemat ca să dai mântuire și Te voi lua de mână, Te voi păzi și** Te voi pune ca legământ al poporului, ca să fii Lumina† neamurilor,

*Cap. 43.1. **Cap. 49.8. †Cap. 49.6. Luca 2.32. Fapt. 13.47.

7. să deschizi* ochii orbilor, să scoți** din temniță pe cei legați și din prinsoare pe cei ce locuiesc în întuneric†.

*Cap. 35.5.

**Cap. 61.1. Luca 4.18. 2 Tim. 2.26. Evr. 2.14,15. †Cap. 9.2.

8. Eu sunt Domnul, acesta este Numele Meu; și slava* Mea n-o voi da altuia, nici cinstea Mea, idolilor.

*Cap. 48.11.

9. Iată că cele dintâi lucruri s-au împlinit, și vă vestesc altele noi; vi le spun mai înainte ca să se întâmple.” –

10. Cântați* Domnului o cântare nouă, cântați laudele Lui până la marginile pământului, voi** care mergeți pe mare și cei ce locuiți în ea, ostroave și locuitorii lor!

*Ps. 33.3; 40.3; 98.1. **Ps. 107.23.

11. Pustiul și cetățile lui să înalțe glasul! Satele locuite de Chedar să-și înalțe glasul! Locuitorii stâncilor să sară de veselie: să strige de bucurie din vârful munților!

12. Să dea slavă Domnului și să vestească laudele Lui în ostroave!”

13. Domnul înaintează ca un viteaz, Își stărnește râvna ca un om de război; înalță glasul*, strigă, Își arată puterea împotriva vrăjmașilor Săi. –

*Cap. 31.4.

14. „Am tăcut multă vreme – zice Domnul – am tăcut și M-am ținut. Dar acum voi striga ca o femeie în durerile nașterii, voi găfâi și voi răsufla.

15. Voi pustii munți și dealuri, le voi usca toată verdeața; voi preface râurile în ostroave, și iazurile le voi usca.

16. Voi duce pe orbi pe un drum necunoscut de ei, îi voi povăui pe cărări neștiute de ei; voi preface întunericul în lumină înaintea lor, și locurile străambe, în locuri netede: iată ce voi face și nu-i voi părăsi.

17. Vor da înapoi*, vor fi acoperiți de rușine cei ce se încred în idoli ciopliți și zic idolilor turnați: „Voi sunteți dumnezeii noștri!”

*Ps. 97.7. Cap. 1.29; 44.11; 45.16.

18. „Ascultați, surzilor; priviți și vedeți, orbilor!

19. Cine* este orb, dacă nu robul Meu, și surd ca solul Meu pe care îl trimit? Cine este orb ca prietenul lui Dumnezeu, și orb ca robul Domnului?

*Cap. 43.8. Ezech. 12.2. Ioan 9.39,41.

20. Ai văzut multe, dar* n-ai luat seama la ele; ai deschis urechile, dar n-ai auzit.”

*Rom. 2.21.

21. Domnul a voit, pentru dreptatea Lui, să vestească o lege mare și minunată.

22. Și totuși poporul acesta este un popor prădat și jefuit! Toți zac înlănțuiți în peșteri și înfundați în temnițe. Sunt lăsați de pradă, și nimeni nu-i scapă! Jefuiți, și nimeni nu zice: „Dă înapoi!”

23. Cine dintre voi însă pleacă urechea la aceste lucruri? Cine vrea să ia aminte la ele și să asculte pe viitor?

24. Cine a dat pe Iacov pradă jafu-

lui, și pe Israel, în mâinile jefuitoarelor? Oare nu Domnul, împotriva căruia am păcătuit? Ei n-au voit să umble pe căile Lui și n-au ascultat legea Lui.

25. De aceea a vărsat El peste Israel văpaia mâniei Lui și grozăviile războiului: războiul l-a aprins* din toate părțile, și** n-a înțeles; l-a ars, și n-a luat seama.

*2 Imp. 25.9. **Osea 7.9.

Numai Domnul răscumpără pe Israel

43 1. Acum, așa vorbește Domnul care te-a făcut*, Iacove, și Cel ce te-a întocmit**, Israele! „Nu te teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem^{††} pe nume: ești al Meu.

*Vers. 7. **Vers. 21. Cap. 44.2,21,24. †Cap. 44.6. ††Cap. 42.6; 45.4.

2. Dacă* vei trece prin ape, Eu voi fi cu** tine; și râurile nu te vor îneca; dacă vei merge[†] prin foc, nu te va arde, și flacăra nu te va aprinde.

*Ps. 66.12; 91.3, etc. **Deut. 31.6,8. †Dan. 3.25,27.

3. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Sfântul lui Israel, Mântuitorul tău! Eu dau Egiptul ca preț pentru* răscumpărarea ta, Etiopia și Saba, în locul tău.

*Prov. 11.8; 21.18.

4. De aceea, pentru că ai preț în ochii Mei, pentru că ești prețuit și te iubesc, dau oameni pentru tine și popoare pentru viața ta.

5. Nu* te teme de nimic, căci Eu sunt cu tine, Eu voi aduce înapoi neamul tău de la răsărit și te voi strânge de la apus.

*Cap. 41.10,14; 44.2. Jer. 30.10,11; 46.27,28.

6. Voi zice miazănoaptei: „Dă încoace!“, și miazăzilei: „Nu opri“, ci adu-Mi fiii din țările depărtate și fiicele de la marginea pământului:

7. pe toți cei ce poartă* Numele Meu și pe care i-am făcut** spre slava Mea, pe care i-am întocmit[†] și i-am alcătuit.“

*Cap. 63.19. Iac. 2.7. **Ps. 100.3. Cap. 29.23. Ioan 3.3,5. 2 Cor. 5.17. Efes. 2.10. †Vers. 1.

8. Scoate* afară poporul cel orb, care totuși are ochi, și surzii, care totuși au urechi.

*Cap. 6.9; 42.19. Ezech. 12.2.

9. Să se strângă toate neamurile și să se adune popoarele! Cine* dintre ei a vestit aceste lucruri? Care dintre ei ne-au făcut cele dintâi prorocii? Să-și aducă martorii și să-și dovedească dreptatea, ca să asculte oamenii și să zică: „Adevărat!“

*Cap. 41.21,22,26.

10. „Voi* sunteți martorii Mei – zice Domnul – voi și** Robul Meu pe care L-am ales, ca să știți, ca să Mă credeți și să înțelegeți că Eu sunt: înainte[†] de

Mine n-a fost nici un dumnezeu, și după Mine nu va fi.

*Cap. 44.8. **Cap. 42.1; 55.4. †Cap. 41.4; 44.6.

11. Eu, Eu sunt* Domnul, și afară de Mine nu este nici un mântuitor!

*Cap. 45.21. Osea 13.4.

12. Eu am vestit, am mântuit, am prorocit, nu sunt străin* între voi: voi** Îmi sunteți martori – zice Domnul – că Eu sunt Dumnezeu.

*Deut. 32.16. Ps. 81.9. **Vers. 10. Cap. 44.8.

13. Eu sunt de la* început, și nimeni nu izbăvește din mâna Mea; când lucrez Eu, cine se poate împotrivi**?

*Ps. 90.2. Ioan 8.58. **Iov 9.12. Cap. 14.27.

14. Așa vorbește Domnul, Răscumpărătorul vostru, Sfântul lui Israel: Din pricina voastră, trimit pe vrăjmaș împotriva Babilonului și cobor pe toți fugarii, chiar și pe haldei, pe corăbiile cu care se făleau.

15. Eu sunt Domnul, Sfântul vostru, Făcătorul lui Israel, Împăratul vostru.

16. Așa vorbește Domnul, care a croit* un drum pe mare și o cărare** pe apele cele puternice,

*Exod 14.16,22. Ps. 77.19. Cap. 51.10. **Ios. 3.13,16.

17. care a* scos care și cai, o țăire și războinici viteji, culcați deodată împreună, ca să nu se mai scoale, nimiciți și stinși ca un muc de lumânare:

*Exod 14.4-9,25.

18. „Nu vă* mai gândiți la ce a fost mai înainte și nu vă mai uitați la cele vechi!“

*Ier. 16.14; 23.7.

19. Iată, voi face ceva* nou și-i gata să se întâmple: să nu-l cunoașteți voi oare? Voi face** un drum prin pustiu și râuri, în locuri secetoase.

*2 Cor. 5.17. Apoc. 21.5. **Exod 17.6. Num. 20.11. Deut. 8.15. Ps. 78.16. Cap. 35.6; 41.18.

20. Fiarele câmpului Mă vor slăvi, șacalii și struții, pentru că voi da* ape în pustiu și râuri, în locuri secetoase, ca să adăp pe poporul Meu, pe poporul Meu cel ales,

*Cap. 48.21.

21. poporul pe* care Mi l-am alcătuit ca să vestească laudele Mele.

*Ps. 102.18. Vers. 1.7. Luca 1.74,75. Efes. 1.5,6.

22. Și tu nu M-ai chemat, Iacove, căci te-ai obosit* de Mine, Israele!

*Mal. 1.13.

23. Nu* Mi-ai adus oile tale ca ardere de tot și nu M-ai cinstit cu jertfele tale. Nu te-am chinuit cu daruri de mâncare pe care trebuia să Mi le aduci; și nu te-am obosit cu jertfe de tămâie.

*Amos 5.25.

24. Nu Mi-ai cumpărat trestie mirositoare cu argint și nu M-ai săturat cu grăsimea jertfelor tale: dar tu M-ai chinuit cu păcatele tale și M-ai obosit* cu nelegiuirile tale.

*Cap. 1.14. Mal. 2.17.

25. Eu, Eu îți șterg* fărădelegile, pentru** Mine, și Ți nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele tale.

*Cap. 44.22; 48.9. Ier. 50.20. Fapt. 3.19. **Ezech. 36.22, etc. †Cap. 1.18. Ier. 31.34.

26. Adu-Mi aminte să ne judecăm împreună, vorbește tu însuși, ca să-ți scoți dreptatea.

27. Cel dintâi tată al tău a păcătuit, și învățătorii tăi s-au răzvrătit împotriva Mea.

28. De aceea am socotit ca niște pângăriți* pe căpeteniile Sfântului Locaș, am** dat pierzării pe Iacov, și batjocurii, pe Israel.

*Cap. 47.6. Plân. 2.2,6,7. **Ps. 79.4. Ier. 24.9. Dan. 9.11. Zah. 8.13.

44 1. Ascultă acum, Iacove*, robul Meu, Israele, pe care te-am ales!

*Vers. 21. Cap. 41.8; 43.1. Ier. 30.10; 46.27,28.

2. Așa vorbește Domnul, care* te-a făcut și întocmit, și care de la nașterea ta este sprijinul tău: „Nu te teme de nimic, robul Meu Iacov, Israelul** Meu pe care l-am ales.

*Cap. 43.1,7. **Deut. 32.15.

3. Căci voi turna* ape peste pământul însetat și râuri, pe pământul uscat; voi turna Duhul Meu peste sămânța ta și binecuvântarea Mea, peste odraslele tale,

*Cap. 35.7. Ioel 2.28. Ioan 7.38. Fapt. 2.18.

4. și vor răsări ca firele de iarbă între ape, ca sălciile lângă pâraiele de apă.

5. Unul va zice: „Eu sunt al Domnului!“ Altul se va numi cu numele lui Iacov; iar altul va scrie cu mâna lui: „Al Domnului sunt!“, și va fi cinstit cu numele lui Israel.

6. Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și* Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: „Eu** sunt Cel dintâi și Cel de pe Urmă, și afară de Mine, nu este alt Dumnezeu.

*Vers. 24. Cap. 43.1,14. **Cap. 41.4; 48.12. Apoc. 1.8,17; 22.13.

7. Cine* a făcut prorocii ca Mine (să spună și să-Mi dovedească!), de când am făcut pe oameni din vremile străvechi? Să vestească viitorul și ce are să se întâmple!

*Cap. 41.4,22; 45.21.

8. Nu vă temeți și nu tremurați; căci* nu Ți-am vestit și nu Ți-am spus Eu demult lucrul acesta? Voi** Îmi sunteți martori! Este oare un alt Dumnezeu

afară de Mine? Nu[†] este altă Stâncă, nu cunosc alta!“

*Cap. 41.22. **Cap. 43.10,12. †Deut. 4.35,39; 32.39. 1 Sam. 2.2. 2 Sam. 22.32. Cap. 45.5.

9. Cei ce* fac idoli, toți sunt deșertăciune, și cele mai frumoase lucrări ale lor nu slujesc la nimic. Ele însele mărturisesc lucrul acesta: n-au** nici vedere, nici pricepere, tocmai ca să rămână de rușine.

*Cap. 41.24,29. **Ps. 115.4, etc.

10. Cine este acela care să fi făcut un dumnezeu sau să fi turnat un idol, și să nu* fi tras nici un folos din el?

*Ier. 10.5. Hab. 2.18.

11. Iată, toți închinătorii lor vor rămâne de rușine*, căci înșiși meșterii lor nu sunt decât oameni; să se strângă cu toții, să se înfățișeze, și tot vor tremura cu toții și vor fi acoperiți de rușine.

*Ps. 97.7. Cap. 1.29; 42.17; 45.16.

12. Fierarul* face o secure, lucrează cu cărbuni, și o făcuiește și-i dă un chip cu lovitură de ciocan, și o lucrează cu puterea brațului; dar, dacă-i este foame, este fără vlagă; dacă nu bea apă, este sleit de puteri.

*Cap. 40.19; 41.6. Ier. 10.3, etc.

13. Lemnarul întinde sfoara, face o trăsătură cu creionul, făcuiește lemnul cu o rindea și-i însemnează mărimea cu compasul; face un chip de om, un frumos chip omenesc, ca să locuiască într-o casă.

14. Își taie cedri, goruni și stejari, pe care și-i alege dintre copacii din pădure. Sădește brazii, și ploaia îi face să crească.

15. Copacii aceștia slujesc omului pentru ars, el îi ia și se încălzește cu ei. Îi pune pe foc, ca să coacă pâine, și tot din ei face și un dumnezeu căruia i se închină, își face din ei un idol și îngenunchează înaintea lui!

16. O parte din lemnul acesta o arde în foc, cu o parte fierbe carne, pregătește o friptură și se satură; se și încălzește și zice: „Ha! Ha! m-am încălzit, simt focul!“

17. Cu ce mai rămâne însă face un dumnezeu, idolul lui. Îngenunchează înaintea lui, i se închină, îl cheamă și strigă: „Mântuiește-mă, căci tu ești dumnezeul meu!“

18. Ei* nu pricep și nu înțeleg, căci li s-au lipit** ochii, ca să nu vadă, și inima, ca să nu înțeleagă.

*Cap. 45.20. **2 Tes. 2.11.

19. Nici unul nu intră în sine* însuși, și n-are nici minte, nici pricepere să-și

zică: „Am ars o parte din el în foc, am copt pâine pe cărbuni, am fript carne și am mâncat-o: și să fac din cealaltă parte o scârbă? Să mă închin înaintea unei bucăți de lemn?” *Cap. 46.8.

20. El se hrănește cu cenușă, inima* lui amăgită îl duce în rătăcire, ca să nu-și mântuiască sufletul și să nu zică: „N-am oare o minciună în mână?” — *Osea 4.12. Rom. 1.21. 2 Tes. 2.11.

21. Ține minte aceste lucruri, Iacove, și tu, Israele, căci ești robul* Meu. Eu te-am făcut, tu ești robul Meu, Israele, nu Mă uita! *Vers. 1,2.

22. Eu îți șterg* fărădelegile ca un nor, și păcatele, ca o ceață: întoarce-te la Mine, căci Eu** te-am răscum-părat. — *Cap. 43.25. **Cap. 43.1; 48.20. 1 Cor. 6.20. 1 Pet. 1.18,19.

23. Bucurați-vă*, ceruri! Căci Domnul a lucrat; răsună de veselie, adâncimi ale pământului! Izbucniți în strigăte de bucurie, munților! Și voi, pădurilor, cu toți copacii voștri! Căci Domnul a răscum-părat pe Iacov, Și-a arătat slava în Israel. *Ps. 69.34; 96.11,12. Cap. 42.10; 49.13. Ier. 51.48. Apoc. 18.20.

24. Așa vorbește Domnul, Răscum-pă-rătorul* tău, Cel ce** te-a întocmit din pântecele mamei tale: „Eu, Domnul, am făcut toate aceste lucruri, Eu singur am desfășurat cerurile, Eu am întins pământul. Cine era cu Mine?” *Vers. 6. Cap. 43.14. **Cap. 43.1. Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 40.22; 42.5; 45.12; 51.13.

25. Eu zădărnicesc* semnele proro-cilor** mincinoși și arăt ca înșelători pe ghicitori; fac pe cei înțelepți să dea înapoi și Ț le prefac știința în nebunie. *Cap. 47.13. **Ier. 50.36. †1 Cor. 1.20.

26. Dar* întăresc cuvântul robului Meu și împlinesc ce prorocesc trimișii Mei; Eu zic despre Ierusalim: „Va fi locuit” și, despre cetățile lui Iuda: „Vor fi zidite iarăși și le voi ridica dărâmurile.” *Zah. 1.6.

27. Eu* zic Adâncului: „Usucă-te, și îți voi seca râurile.” *Ier. 50.38; 51.32,36.

28. Eu zic despre Cir: „El este păstorul Meu, și el va împlini toată voia Mea; el va zice despre Ierusalim: „Să fie* zidit iarăși!”, și despre Templu: „Să i se pună temelile!” *2 Cron. 36.22,23. Ezra 1.1, etc. Cap. 45.13.

45 1. Așa vorbește Domnul către unsul Său, către Cir, pe care-l țin de mână* ca să doboare neamurile înaintea lui și să dezlege brâul

împăraților, să-i deschidă porțile, ca** să nu se mai închidă: *Cap. 41.13. **Cap. 41.2. Dan. 5.30.

2. „Eu voi merge înaintea ta, voi* netezi drumurile muntoase, voi sfărâma** ușile de aramă și voi rupe zăvoarele de fier. *Cap. 40.4. **Ps. 107.16.

3. Îți voi da vistierii ascunse, bogății îngropate, ca* să știi că Eu sunt Domnul care te chem pe** nume, Dumnezeu lui Israel. *Cap. 41.23. **Exod 33.12,17. Cap. 43.1; 49.1.

4. Din dragoste pentru robul Meu, Iacov*, și pentru Israel, alesul Meu, te-am chemat pe nume, Ți-am vorbit cu bunăvoință, înainte** ca tu să Mă cunoști. *Cap. 44.1. **1 Tes. 4.5.

5. Eu sunt* Domnul, și** nu mai este altul, afară de Mine nu este Dum-nezeu. Eu Ț te-am încins, înainte ca tu să Mă cunoști. *Deut. 4.35,39; 32.39. Cap. 44.8; 46.9. **Vers. 14,18,21,22. †Ps. 18.32,39.

6. Ca* să se știe, de la răsăritul soarelui până la apusul soarelui, că afară de Mine nu este Dumnezeu: Eu sunt Domnul, și nu este altul. *Ps. 102. 15. Cap. 37.20. Mal. 1.11.

7. Eu întocmesc lumina și fac întu-nericul, Eu dau propășirea și aduc restriștea*, Eu, Domnul, fac toate aceste lucruri. *Amos 3.6.

8. Să picure* cerurile de sus și să plouă norii neprihănirea! Să se deschidă pământul, să dea din el mântuirea și să iasă totodată din el izbăvirea! Eu, Domnul, fac aceste lucruri. *Ps. 72.3; 85.11.

9. Vai de cine se ceartă cu Făcătorul* său! — Un ciob dintre cioburile pământului! — Oare lutul** zice el celui ce-l fățuiește: „Ce faci?”, și lucrarea ta zice ea despre tine: „El n-are mâini?” *Cap. 64.8. **Cap. 29.16. Ier. 18.6. Rom. 9.20.

10. Vai de cine zice tatălui său: „Pentru ce m-ai născut?”, și mamei sale: „Pentru ce m-ai făcut?”

11. Așa vorbește Domnul, Sfântul lui Israel și Făcătorul său: „Vrea cineva să Mă întrebe asupra viitorului, să-Mi poruncească pentru copiii* Mei și pentru lucrarea** mâinilor Mele?” *Ier. 31.9. **Isa. 29.23.

12. Eu* am făcut pământul și am făcut** pe om pe el; Eu cu mâinile Mele am întins cerurile și am așezat toată Ț oștirea lor. *Cap. 42.5. Ier. 27.5. **Gen. 1.26,27. †Gen. 2.1.

13. Eu* am ridicat pe Cir, în drep-tatea Mea, și voi netezi toate cărările

lui. El Îmi va zidi** iarăși cetatea și va da drumul prinșilor Mei de război, fără Ț preț de răscumpărare și fără daruri, zice Domnul oștirilor.” *Cap. 41.2. **2 Cron. 36.22,23. Ezra 1.1, etc. Cap. 44.28. †Cap. 52.3. Rom. 3.24.

14. Așa vorbește Domnul: „Câștigu-rile* Egiptului și negoții Etiopiei, și ale sabeenilor, oameni de statură înaltă, vor trece la tine și vor fi ale tale. Popoarele acestea vor merge după tine, vor trece înlănțuite**, se vor închina înaintea ta și-ți vor zice rugându-te: „Numai Ț la tine Se află Dumnezeu și nu Ț este alt Dumnezeu afară de El.” *Ps. 68.31; 72.10,11. Cap. 49.23; 60.9,10,14,16. Zah. 8.22,23. **Ps. 149.8. †1 Cor. 14.25. ††Vers. 5.

15. Dar Tu ești un Dumnezeu care* Te ascunzi, Tu, Dumnezeul lui Israel, Mântuitorule! *Ps. 44.24. Cap. 8.17; 57.17.

16. Toți sunt rușinați și uluiți, toți pleacă plini de ocară, făuritorii* idolilor. *Cap. 44.11.

17. Dar* Israel va fi mântuit de Domnul, cu o mântuire veșnică. Voi nu veți fi nici rușinați, nici înfrunțați, în veci.” *Vers. 25. Cap. 26.4. Rom. 11.26.

18. Căci așa vorbește Domnul, Făcă-torul cerurilor, singurul Dumnezeu care* a întocmit pământul, l-a făcut și l-a întărit, l-a făcut nu ca să fie pustiu, ci l-a întocmit ca să fie locuit: „Eu** sunt Domnul, și nu este altul!” *Cap. 42.5. **Vers. 5.

19. Eu n-am vorbit în* ascuns, într-un colț întunecos al pământului. Eu n-am zis seminței lui Iacov: „Căutați-Mă în zadar!” Eu**, Domnul, spun ce este adevărat, vestesc ce este drept. *Deut. 30.11. Cap. 48.16. **Ps. 19.8; 119.137,138.

20. Strângeți-vă, veniți și apropiați-vă împreună, voi cei scăpați dintre neamuri! N-au* nici o pricepere cei ce își duc idolul de lemn și cheamă pe un dumnezeu care nu poate** să-i mântuiască. *Cap. 44.17-19; 46.7; 48.7. Rom. 1.22,23. **Cap. 41.22; 43.9; 44.7; 46.10; 48.14.

21. Spuneți-le și aduceți-i încoace, ca să se sfătuiască unii cu alții! Cine a prorocit aceste lucruri de la început și le-a vestit demult? Oare nu Eu, Domnul? Nu* este alt Dumnezeu decât Mine, Eu sunt singurul Dumnezeu drept și mântuitor, alt Dumnezeu afară de Mine nu este. *Vers. 5,14,18. Cap. 44.8; 46.9; 48.3, etc.

22. Întoarceți-vă* la Mine, și veți fi mântuiți toți cei ce sunteți la marginile

pământului! Căci Eu sunt Dumnezeu, și nu altul. *Ps. 22.27; 65.5.

23. Pe* Mine însumi Mă jur, adevărul iese din gura Mea, și cuvântul Meu nu va fi luat înapoi: orice** genunchi se va pleca înaintea Mea și orice Ț limbă va jura pe Mine. *Gen. 22.16. Ebr. 6.13. **Rom. 14.11. Filp. 2.10. †Gen. 31.53. Deut. 6.13. Ps. 63.11. Cap. 65.16.

24. „Numai în Domnul”, Mi se va zice, „locuiește dreptatea* și puterea; la El vor veni, și vor fi înfrunțați toți** cei ce erau mâniați împotriva Lui. *Ier. 23.5. 1 Cor. 1.30. **Cap. 41.11.

25. În* Domnul vor fi făcuți** nepri-hăniți și proslăviți toți urmașii lui Israel.” *Vers. 17. **1 Cor. 1.31.

46 1. Bel se prăbușește*, Nebo cade; idoliilor lor sunt puși pe vite și dobitoace; idoliilor pe care-i purtați voi au ajuns o sarcină, o povară** pentru via obosită! *Cap. 21.9. Ier. 50.2; 51.44. **Ier. 10.5.

2. Au căzut, s-au prăbușit împreună, nu pot să scape povara; ei înșiși* se duc în robie. *Ier. 48.7.

3. „Ascultați-Mă, casa lui Iacov și toată rămășița casei lui Israel, voi, pe care v-am luat în spinare de la obârșia voastră, pe* care v-am purtat pe umăr de la nașterea voastră: *Exod 17.4. Deut. 1.31; 32.11. Ps. 71.6. Cap. 63.9.

4. până la bătrânețea voastră Eu* voi fi același, până la căruntețea voastră vă voi** sprijini. V-am purtat, și tot vreau să vă mai port, să vă sprijin și să vă mântuiesc. *Ps. 102.27. Mal. 3.6. **Ps. 48.14; 71.18.

5. Cu* cine Mă veți pune alături ca să Mă asemănați? Cu cine Mă veți asemăna și Mă veți potriveți? *Cap. 40.18,25.

6. Ei* varsă aurul din pungă și cân-tăresc argintul în cumpănă; tocmeș un argintar să facă un dumnezeu din ele și se închină și îngenunchează înaintea lui. *Cap. 40.19; 41.6; 44.12,19. Ier. 10.3.

7. Îl* poartă, îl iau pe umăr, îl pun la locul lui; acolo rămâne, și nu se mișcă din locul lui. Apoi strigă** la el, dar nu răspunde, nici nu-i scapă din nevoie. *Ier. 10.5. **Cap. 45.20.

8. Țineți* minte aceste lucruri și fiți oameni! Veniți-vă în fire, păcătoșilor. *Cap. 44.19; 47.4.

9. Aduceți-vă* aminte de cele petre-cute în vremurile străbune; căci Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul**, Eu sunt

Dumnezeu, și nu este nici unul ca Mine.

^{*Deut. 32.7. **Cap. 45.5,21.}

10. Eu* am vestit de la început ce are să se întâmple și cu mult înainte ce nu este încă împlinit. Eu zic: „Hotărârile** Mele vor rămâne în picioare și Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea.

^{*Cap. 45.21.}

^{**Ps. 33.11. Prov. 19.21; 21.30. Fapt. 5.39. Evr. 6.17.}

11. Eu chem de la* răsărit o pasăre de pradă; dintr-o țară depărtată, un om ca să îplinească planurile** Mele: da, Eu am* spus și Eu voi împlini; Eu am plănuț și Eu voi înfăptui.

^{*Cap. 41.2,25. **Cap. 44.28; 45.13. †Num. 23.19.}

12. Ascultați-Mă, oameni* cu inima împietrită, vrăjmași** ai neprihănirii!

^{*Ps. 76.5. **Rom. 10.3.}

13. Eu Îmi apropii* neprihănirea: nu este departe; și mântuirea Mea nu** va zăbovi. Eu voi pune mântuirea* Mea în Sion și slava Mea peste Israel.

^{*Cap. 51.5. Rom. 1.17; 3.21. **Hab. 2.3. †Cap. 62.11.}

47 1. Coboară-te* și sezi** în țărână, fecioară, fiica Babilonului; sezi pe pământ, fără scaun de domnie, fiica haldeilor; căci nu te vor mai numi subțirică și plăcută.

^{*Jer. 48.18. **Cap. 3.26.}

2. Ia* pietrele de moară și macină făină; scoate-ți marama, ridică-ți poala rochiei, descoperă-ți picioarele, treci râurile!

^{*Exod. 11.5. Jude. 16.21. Mat. 24.41.}

3. Goliciunea* ți se va descoperi, și ți se va vedea rușinea. Mă voi răzbuna** și nu voi cruța pe nimeni. —

^{*Cap. 3.17; 20.4. Jer. 13.22,26. Naum 3.5. **Rom. 12.19.}

4. Răscumpărătorul nostru Se cheamă Domnul oștirilor*, Sfântul lui Israel. —

^{*Cap. 43.3,14. Jer. 50.34.}

5. Sezi într-un colț și taci*, fata haldeilor! Căci** nu te vor mai numi împărăteasa împărățiilor.

^{*1 Sam. 2.9. **Vers. 7. Cap. 13.19. Dan. 2.37.}

6. Mă* mâniaseam pe poporul Meu, Îmi pângărisem** moștenirea și-i dădusem în mâinile tale: dar tu n-ai avut milă de ei, ci ți-ai apăsă greuț jugul asupra bătrânului.

^{*2 Sam. 24.14.}

^{2 Cron. 28.9. Zah. 1.15. **Cap. 43.28. †Deut. 28.50.}

7. Tu ziceai: „În veci voi fi împărăteasă*!“, și nu te-ai gândit**, nici n-ai visat că lucrul acesta are să se sfârșească.

^{*Vers. 5. Apoc. 18.7. **Cap. 46.8. †Deut. 32.29.}

8. Ascultă însă acum, tu cea dedată plăcerilor, care stai fără grijă și zici

în inima ta: „Eu*, și numai eu, nu voi fi niciodată văduvă și nu** voi fi niciodată lipsită de copii!“

^{*Vers. 10. †Ez. 2.15. **Apoc. 18.7.}

9. Și totuși aceste două* lucruri ți se vor întâmpla deodată**, în aceeași zi: și pierderea copiilor, și văduvia; vor cădea asupra ta cu putere mare, în ciuda tuturor vrăjitoriilor tale și multelor tale descântece.

^{*Cap. 51.19. **1 Tes. 5.3. †Naum 3.4.}

10. Căci* te încredeai în răutatea ta și ziceai**: „Nimeni nu mă vede!“ Întelepțiunea și știința ta te-au amăgit, de* ziceai în inima ta: „Eu și numai eu.“

^{*Ps. 52.7. **Cap. 29.15. Ezec. 8.12; 9.9. †Vers. 8.}

11. De aceea, nenorocirea va veni peste tine fără să-i vezi zorile; urgia va cădea peste tine fără s-o poți împăca; și deodată va veni peste tine prăpădul* pe neașteptate.

^{*1 Tes. 5.3.}

12. Vino, dar, cu descântecele tale și cu mulțimea vrăjitoriilor tale, cărora ți-ai închinat munca din tinerețe; poate că vei putea să tragi vreun folos din ele, poate că vei izbuti.

13. Te-ai obosit* tot întrebând; să se scoale dar și să te scape cei** ce împart cerul, care pândesc stelele, care vestesc, după lunile noi, ce are să ți se întâmple!

^{*Cap. 57.10. **Cap. 44.25. Dan. 2.2.}

14. Iată-i, au ajuns ca miriștea* pe care o arde focul și nu-și vor scăpa viața din flăcări: căci nu va fi ca un carbune la care se încălzește cineva, nici un foc la care stă.

^{*Naum 1.10. Mal. 4.1.}

15. Așa va fi soarta acelora pe care te oboseai să-i întrebi. Și cei cu* care ai făcut negoț din tinerețea ta se vor risipi fiecare într-o parte: și nu va fi nimeni care să-ți vină în ajutor.

^{*Apoc. 18.11.}

Vechile și noile prorocii

48 1. Ascultați lucrul acesta, casa lui Iacov, voi, care purtați numele lui Israel și care* ați ieșit din apele lui Iuda; voi, care** ați jurat pe Numele Domnului și care chemați pe Dumnezeu lui Israel, dar* nu în adevăr, nici cu neprihănire!

^{*Ps. 68.26. **Deut. 6.13. Cap. 65.16. †Ez. 1.5. †Jer. 4.2; 5.2.}

2. Căci ei își trag numele de la* cetatea sfântă și se** biziue pe Dumnezeu lui Israel, al cărui nume este Domnul oștirilor.

^{*Cap. 52.1. **Mica 3.11. Rom. 2.17.}

3. De multă vreme am făcut* cele dintâi prorocii, din gura Mea au ieșit

și Eu le-am vestit: deodată am lucrat, și** s-au împlinit.

^{*Cap. 41.22; 42.9; 43.9; 44.7,8; 45.21; 46.9,10. **Jos. 21.45.}

4. Știind că ești împietrit, că grumazul* îți este un drug de fier și că ai o frunte de aramă,

^{*Exod. 32.9. Deut. 31.27.}

5. ți-am* vestit demult aceste lucruri, ți le-am spus mai înainte ca să se întâmple, ca să nu poți să zici: „Idolul meu le-a făcut, chipul meu cioplit sau chipul meu turnat le-a poruncit!“

^{*Vers. 3.}

6. Ai auzit toate aceste lucruri pe care le vezi acum! Și nu vrei să le mărturisești acum?... De acum, îți vestesc lucruri noi, ascunse, necunoscute de tine.

7. Ele se fac în timpul de față și nu fac parte din trecut; până în ziua de azi n-aveai nici o cunoștință despre ele, ca să nu poți zice: „Iată că le știam.“

8. Nici nu le-ai auzit, nici nu le-ai știut și nici nu-ți era deschisă odinioară urechea la ele: căci știam că ai să fii necredincios și că din* naștere ai fost numit răzvrătit.

^{*Ps. 58.3.}

9. Din* pricina Numelui Meu sunt îndelung** răbdător, pentru slava Mea Mă opresc față de tine, ca să nu te nimicesc.

^{*Ps. 79.9; 106.8.}

^{Vers. 11. Cap. 43.25. Ezec. 20.9,14,22,44. **Ps. 78.38.}

10. Iată, te-am pus în cuptor*, dar nu te-am găsit argint; te-am lămurit în cuptorul urgiei.

^{*Ps. 66.10.}

11. Din* dragoste pentru Mine, din dragoste pentru Mine vreau să lucrez! Căci cum** ar putea fi hulit Numele Meu? Nu* voi da altuia slava Mea.

^{*Vers. 9. **Deut. 32.26,27. Ezec. 20.9. †Cap. 42.8.}

12. Ascultă-Mă, Iacove! Și tu, Israele, pe care te-am chemat! Eu, Eu* sunt Cel Dintâi și tot Eu sunt și Cel** din Urmă.

^{*Deut. 32.39. **Cap. 41.4; 44.6. Apoc. 1.17; 22.13.}

13. Măna* Mea a întemeiat pământul, și dreapta Mea a întins cerurile: cum le-am** chemat, s-au și înfățișat îndată.

^{*Ps. 102.25. **Cap. 40.26.}

14. Strângeți-vă* cu toții și ascultați! Cine dintre ei a vestit aceste lucruri? Acela pe care-l iubește Domnul** va împlini voia* Lui împotriva Babilonului, și brațul lui va apăsa asupra haldeilor.

^{*Cap. 41.22; 43.9; 44.7; 45.20,21. **Cap. 45.1. †Cap. 44.28.}

15. Eu am vorbit și Eu* l-am și chemat; Eu l-am adus, și lucrarea lui va izbuti.

^{*Cap. 45.1,2, etc.}

16. Aproiați-vă de Mine și ascultați! De la început, n-am* vorbit în ascuns, de la obârșia acestor lucruri, am fost de față. Și acum, Domnul** Dumnezeu M-a trimis cu Duhul Său.“

^{*Cap. 45.19. **Cap. 61.1,24. Zah. 2.8,9,11.}

17. Așa vorbește Domnul*, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel: „Eu, Domnul Dumnezeu tău, te învăț ce este de folos și te călăuzesc** pe calea pe care trebuie să mergi!“

^{*Vers. 20. Cap. 43.14; 44.6,24. **Ps. 32.8.}

18. O*! de ai fi luat aminte la poruncile Mele, atunci** pacea ta ar fi fost ca un râu, și fericirea ta, ca valurile mării.

^{*Deut. 32.29. Ps. 81.13. **Ps. 119.165.}

19. Sămânța* ta ar fi fost ca nisipul, și roadele pântecelui tău, ca boabele de nisip; numele tău n-ar fi fost șters și nimicit înaintea Mea.

^{*Gen. 22.17. Osea 1.10.}

20. Ieșiți* din Babilon, fugiți din mijlocul haldeilor! Vestiți, trâmbițați cu glas de veselie, dați de știre până la capătul pământului, spuneți: „Domnul a răscumpărat** pe robul Său, Iacov!“

^{*Cap. 52.11. Jer. 50.8; 51.6,45. Zah. 2.6,7. Apoc. 18.4.}

^{**Exod. 19.4-6. Cap. 44.22,23.}

21. Și nu vor suferi de sete* în pustiu în care-i va duce: ci va face** să curgă pentru ei apă din stâncă, va despica stâncă, și va curge apa.

^{*Cap. 41.17,18. **Exod. 17.6. Num. 20.11. Ps. 105.41.}

22. Cei răi n-au pace*, zice Domnul.

^{*Cap. 57.21.}

Lumina neamurilor

49 1. Ascultați-Mă*, ostroave! Luați aminte, popoare depărtate! Domnul** M-a chemat din sânul mamei și M-a numit de la ieșirea din pântecele mamei.

^{*Cap. 41.1. **Vers. 5.}

^{Jer. 1.5. Mat. 1.20,24. Luca 1.15,31. Ioan 10.36. Gal. 1.15.}

2. Mi-a făcut gura* ca o sabie ascuțită, M-a acoperit cu** umbră mâinii Lui; și M-a făcut o* șăgeată ascuțită, M-a ascuns în tobla Lui cu șăgeți.

^{*Cap. 11.1; 51.16.}

^{Osea 6.5. Evr. 4.12. Apoc. 1.16. **Cap. 51.16. †Ps. 45.5.}

3. „Și mi-a zis: „Israele, tu ești robul* Meu în** care Mă voi slăvi.“

^{*Cap. 42.1. Zah. 3.8. **Cap. 44.23. Ioan 13.31; 15.8. Efes. 1.6.}

4. Și* eu mă gândeam: „Degeaba am muncit, în zadar și fără folos mi-am istovit puterea. Dar dreptul meu este la Domnul, și răsplata mea, la Dumnezeu meu.“

^{*Ezec. 3.19.}

5. Și acum, Domnul vorbește, El, care*

M-a întocmit din pântecele mamei ca să fiu Robul Lui, ca să aduc înapoi la El pe Iacov și pe Israel, care este încă** împrăștiat; căci Eu sunt prețuit înaintea Domnului, și Dumnezeul Meu este țăriia Mea.

*Vers. 1. **Mat. 23.37.

6. El zice: „Este prea puțin lucru să fii Robul Meu ca să ridici semințiile lui Iacov și să aduci înapoi rămășițele lui Israel. De aceea, Te pun să fii Lumina* neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.“

*Cap. 42.6; 60.3. Luca 2.32. Fapt. 13.47; 26.18.

7. Așa vorbește Domnul, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israel, către* Cel disprețuit și urât de popor, către Robul celor puternici: „Împărații** vor vedea lucrul acesta, și se vor scula, și voievozii se vor arunca la pământ și se vor închina, din pricina Domnului, care este credincios, din pricina Sfântului lui Israel, care Te-a ales.“

*Cap. 53.3. Mat. 26.67. **Ps. 72.10,11. Vers. 23.

Așezarea din nou a lui Israel

8. Așa vorbește mai departe Domnul: „La* vremea îndurării, Te voi asculta, și în ziua mântuirii, Te voi ajuta; Te voi păzi și Te voi pune** să faci legământ cu poporul, să ridici țara și să împarți moștenirile pustiite;

*Ps. 69.13. 2 Cor. 6.2. **Cap. 42.6.

9. să spui prinșilor* de război: „Ieșiți!“ și celor ce sunt în întuneric: „Arătați-vă!“ Ei vor paște pe drumuri și vor găsi locuri de pășune pe toate coastele.

*Cap. 42.7. Zah. 9.12.

10. Nu le va fi foame*, nici nu le va fi sete; nu-i** va bate arșița, nici soarele; căci Cel ce are milă de ei îi va călăuzi și-i va duce la izvoare de ape.

*Apoc. 7.16. **Ps. 121.6. †Ps. 23.2.

11. Voi* prefăc toți munții Mei în drumuri, și drumurile Mele vor fi bine croite.

*Cap. 40.4.

12. Iată-i* că vin de departe, unii de la miazănoapte și de la apus, iar alții din țara Sinim.

*Cap. 43.5,6.

13. Bucurați-vă*, ceruri! Veselește-te, pământule! Izbucniți în strigăte de bucurie, munților! Căci Domnul mângâie pe poporul Său și are milă de nenorocirii Lui.“

*Cap. 44.23.

14. Sionul zicea*: „M-a părăsit Domnul și m-a uitat Domnul!“

*Cap. 40.27.

15. Poate* o femeie să uite copilul pe care-l alăptează și să n-aibă milă de rodul pântecelei ei? Dar** chiar dacă

l-ar uita, totuși Eu nu te voi uita cu nici un chip: *Ps. 103.13. Mal. 3.17. Mat. 7.11. **Rom. 11.29.

16. Iată că te-am săpat pe* mâinile Mele, și zidurile tale sunt totdeauna înaintea ochilor Mei!

*Exod 13.9. Cânt. 8.6.

17. Fiii tăi aleargă; dar* cei ce te dărmaseră și te pustiiseră vor ieși din mijlocul tău.

*Vers. 19.

18. Ridică-ți* ochii de jur împrejur și privește: toți aceștia se strâng, vin la tine. Pe viața Mea, zice Domnul, că te vei îmbrăca cu toți aceștia ca** și cu o podoabă și te vei încinge cu ei ca o mireasă.

*Cap. 60.4. **Prov. 17.6.

19. Căci locurile tale pustiite și pustii, țara ta nimicită, vor* fi strâmte pentru locuitorii tăi; și cei ce voiau să te mănânce se vor depărta.

*Cap. 54.1,2. Zah. 2.4; 10.10.

20. Fiii* aceștia de care ai fost lipsit** vor spune mereu la urechile tale: „Locul este prea strâmt pentru mine; fă-mi loc, ca să pot să mă așez.“

*Cap. 60.4. **Mat. 3.9. Rom. 11.11,12, etc.

21. Și vei zice în inima ta: „Cine mi i-a născut? Căci eram fără copii și steapă; eram roabă, izgonită: cine i-a crescut? Rămăsesem singură: unde erau aceștia?“

22. De aceea, așa* vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi face neamurilor semn cu mâna și-Mi voi înălța steagul spre popoare; ele vor aduce înapoi pe fiii tăi în brațele lor și vor duce pe fiicele tale pe umeri.

*Cap. 60.4; 66.20.

23. Te vor hrăni împărații*, și împărătesele lor te vor alăpta. Se vor închina cu fața la pământ înaintea ta și vor linge** țărâna de pe picioarele tale, ca să știi că Eu sunt Domnul și că cei ce nădăjduiesc în Mine nu vor fi dați de rușine.“

*Ps. 72.11. Vers. 7. Cap. 52.15; 60.16.

**Ps. 72.9. Mica 7.17. †Ps. 34.22. Rom. 5.5; 9.33; 10.11.

24. Se poate* lua prada celui puternic? Și poate să scape cel prins din prinsoare? —

*Mat. 12.29. Luca 11.21,22.

25. „Da, zice Domnul, prada celui puternic îi va fi luată, și cel prins de asupritor va scăpa; căci Eu voi lupta împotriva vrăjmașilor tăi și voi scăpa pe fiii tăi.

26. Eu voi da* asupritorilor tăi să-și mănânce carnea, și se vor îmbăta ca de must de însuși sângele** lor. Și va ț și orice făptură că Eu sunt Domnul, Mântuitorul tău, Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacov.“

*Cap. 9.20. **Apoc. 14.20; 16.6. †Ps. 9.16. Cap. 60.16.

Robul Domnului, batjocorit și ajutat

50.1. Așa vorbește Domnul: „Unde este cartea* de despărțire prin care am izgonit pe mama voastră? Sau căruia dintre cei ce M-au împrumutat** v-am vândut? Vedeți, din pricina fărădelegilor voastre ați fost vânduți†, și din pricina păcatelor voastre a fost izgonită mama voastră.

*Deut. 24.1. Ier. 3.8. Osea 2.2. **2 Împ. 4.1. Mat. 18.25.

†Cap. 52.3.

2. Pentru ce nu era nimeni când am venit? Pentru ce n-a răspuns nimeni când* am strigat? Este mâna** Mea prea scurtă ca să răscumpere? Sau n-am Eu destulă putere ca să izbăvesc? Cuț mustrarea Mea Eu usuc†† marea și prefac râurile*† în pustiu; peștii* lor se strică din lipsă de apă și pier de sete!

*Prov. 1.24. Cap. 65.12; 66.4. Ier. 7.13; 35.15. **Num. 11.23. Cap. 59.1. †Ps. 106.9. Naum 1.4. ††Exod 14.21. *†Ios. 3.16. ††Exod 7.18,21.

3. Îmbrac* cerurile cu negura de jale și** le învelesc cu un sac.

*Exod 10.21. **Apoc. 6.12.

4. „Domnul* Dumnezeu Mi-a dat o limbă iscusită, ca să știu să înviez cu vorba pe cel** doborât de întristare. El îmi trezește în fiecare dimineață, El îmi trezește urechea să ascult cum ascultă niște ucenici.

*Exod 4.11. **Mat. 11.28.

5. Domnul Dumnezeu Mi-a* deschis urechea, și nu M-am împotrivit**, nici nu M-am tras înapoi.

*Ps. 40.6-8. **Mat. 26.39. Ioan 14.31. Filip. 2.8. Evr. 10.5, etc.

6. Mi-am dat spatele* înaintea celor ce Mă loveau, și obraji** înaintea celor ce-Mi smulgeau barba; nu Mi-am ascuns fața de ocări și de scuipări.

*Mat. 26.67; 27.26. Ioan 18.22. **Plân. 3.30.

7. Dar Domnul Dumnezeu M-a ajutat; de aceea nu M-am rușinat, de aceea Mi-am făcut* fața ca o cremene, știind că nu voi fi dat de rușine.

*Ezec. 3.8,9.

8. Cel ce Mă îndreptățește este aproape*: „Cine va vorbi împotriva Mea? Să ne înfățișăm împreună! Cine este potrivnicul Meu? Să înanteze spre Mine!“

*Rom. 8.32-34.

9. Iată*, Domnul Dumnezeu Mă ajută: cine Mă va osândi? Într-adevăr se prefac cu toții în zdrențe ca o haină: molia** îi va mânca.

*Iov 13.28. Ps. 102.26. Cap. 51.6. **Cap. 51.8.

10. Cine dintre voi se teme de Domnul să asculte glasul Robului Său! Cine umblă în* întuneric și n-are lumină să** se încreadă în Numele

Domnului și să se bizuie pe Dumnezeul lui!

*Ps. 23.4. **2 Cron. 20.20. Ps. 20.7.

11. Iar voi toți care aprindeți focul și puneți tăciuni pe el umblați în lumina focului vostru și în tăciunii pe care i-ați aprins. Din* mâna Mea vi se întâmplă aceste lucruri, ca să zăceți în dureri**.

*Ioan 9.39. **Ps. 16.4.

Izbăvirea și întoarcerea

51.1. Ascultați-Mă*, voi** care umblați după neprihănire, care căutați pe Domnul! Priviți spre stâncă din care ați fost ciopliți, spre gaura gropii din care ați fost scoși.

*Vers. 7. **Rom. 9.30-32.

2. Uitați-vă* la părintele vostru Avraam și spre Sara, care v-a născut; căci** l-am chemat când era numai el singur, l-am† binecuvântat și înmulțit.

*Rom. 4.1,16. Evr. 11.11,12. **Gen. 12.1,2. †Gen. 24.1,35.

3. Tot astfel, Domnul are milă* de Sion și mângâie toate dărâmurile lui. El va face pustiul lui ca** un rai, și pământul lui uscat, ca o grădină a Domnului. Bucuria și veselia vor fi în mijlocul lui, mulțumiri și cântări de laudă.

*Ps. 102.13. Vers. 12. Cap. 40.1; 52.9.

**Gen. 13.10. Ioel 2.3.

4. Ia aminte spre Mine, dar, poporul Meu, pleacă urechea spre Mine, neamul Meu! Căci* din Mine va ieși legea, și voi pune legea Mea lumină** popoarelor.

*Cap. 2.3; 42.4. **Cap. 42.6.

5. Neprihănirea* Mea este aproape, mântuirea Mea se va arăta, și brațele** Mele vor judeca popoarele, ostroavele† vor nădăjdi în Mine și se vor încrede în†† brațul Meu.

*Cap. 46.13; 56.1. Rom. 1.16,17. **Ps. 67.4; 98.9.

†Cap. 60.9. ††Rom. 1.16.

6. Ridicați* ochii spre cer și priviți în jos pe pământ! Căci cerurile** vor pieri ca un fum, pământul† se va prefăc în zdrențe ca o haină, și locuitorii lui vor muri ca niște muște; dar mântuirea Mea va dăinui în veci, și neprihănirea Mea nu va avea sfârșit.

*Cap. 40.26.

**Ps. 102.26. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.10,12. †Cap. 50.9.

7. Ascultați-Mă*, voi care cunoașteți neprihănirea, popor care ai în** inimă legea Mea! Nu† te teme de ocara oamenilor și nu tremura de ocările lor.

*Vers. 1. **Ps. 37.31. †Mat. 10.28. Fapt. 5.41.

8. Căci* îi va mânca molia ca pe o haină și-i va roade viermele cum roade lâna; dar neprihănirea Mea va dăinui în veci, și mântuirea Mea se va întinde din veac în veac.“

*Cap. 50.9.

9. Trezește-te*, trezește-te și îmbracă-te** cu putere, braț al Domnului! Trezește-te ca în zilele de odinioară și în veacurile din vechime! Oare ți n-ai doborât Tu Egiptul* și ai strâpsn balaurul**?

*Ps. 44.23. Cap. 52.1. **Ps. 93.1. Apoc. 11.17. †Ps. 44.1. ††Iov 26.12. *†Ps. 87.4; 89.10. †*Ps. 74.13,14. Cap. 27.1. Ezech. 29.3.

10. Nu ești Tu acela care ai uscat* marea, apele adâncului celui mare, și ai croit în adâncimile mării un drum pentru trecerea celor răscumpărați?

*Exod 14.21. Cap. 43.16.

11. Astfel cei* răscumpărați de Domnul se vor întoarce, vor veni în Sion cu cântări de biruință, și o bucurie veșnică le va încununa capul; îi va apuca veselia și bucuria, iar durerea și gemetele vor fugi.

*Cap. 35.10.

12. „Eu, Eu vă mângâi*. Dar cine ești tu, ca să te temi de** omul cel muritor, și de fiul omului, care trece ca iarba*,

*Vers. 3. 2 Cor. 1.3. **Ps. 118.6. †Cap. 40.6. 1 Pet. 1.24.

13. și să uiți pe Domnul, care te-a făcut, care* a întins cerurile și a întemeiat pământul? De ce să tremuri necontenit toată ziua, înaintea mâinii asupritorului, când umblă să te nimească? Unde** este mânia asupritorului?

*Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 40.22; 42.5; 44.24. **Iov 20.7.

14. În curând cel încovoiat sub fiare va fi dezlegat; nu* va muri în groapă și nu va duce lipsă de pâine.

*Zah. 9.11.

15. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău care* stărnesc marea și fac să-i urle valurile și al cărui nume este Domnul ostirilor.

*Iov 26.12. Ps. 74.13. Ier. 31.35.

16. Eu pun* cuvintele Mele în gura ta și te acopăr** cu umbra mâinii Mele, ca să întind ceruri noi și să întemeiez un pământ nou, și să zic Sionului: „Tu ești poporul Meu!“

*Deut. 18.18. Cap. 59.21. Ioan 3.34. **Cap. 49.2. †Cap. 65.17; 66.22.

17. Trezește-te*, trezește-te! Scoală-te, Ierusalime care ai** băut din mâna Domnului potirul mâniei Lui, care ai băut, ai sorbit până în fund potirul ameteții!

*Cap. 52.1. **Iov 21.20. Ier. 25.15,16. †Deut. 28.28,34. Ps. 60.3; 75.8. Ezech. 23.32-34. Zah. 12.2. Apoc. 14.10.

18. Căci nu este nici unul care să-l călăuzească din toți copiii pe care i-a născut, nu este nici unul care să-l ia de mână din toți copiii pe care i-a crescut.

19. Amândouă aceste lucruri ți s-au întâmplat*: – dar cine te va plânge?

– pustiirea și dărăpănarea, foamea și sabia. – „Cum** să te mângâi Eu?“

*Cap. 47.9. **Amos 7.2.

20. Fiii* tăi leșinați zăceau în toate colțurile ulițelor ca cerbul într-un laș, plini de mânia Domnului și deustrarea Dumnezeului tău.

*Plân. 2.11,12.

21. De aceea, nenorocitele, beat ce ești, dar* nu de vin, ascultă:

*Vers. 17. Plân. 3.15.

22. Așa vorbește Domnul tău, Domnul Dumnezeuul tău care* apără pe poporul Lui: „Iată că îți iau din mână potirul ameteții, potirul mâniei Mele, ca să nu mai bei din el!“

*Ier. 50.34.

23. Și îl* voi pune în mâna asupritorilor tăi, care** îți ziceau: „Îndoia-te, ca să trecem peste tine!“ Îți făceai atunci spinarea ca un pământ și ca o uliță pentru trecători.“

*Ier. 25.17,26,28. Zah. 12.2. **Ps. 66.11,12.

52 1. Trezește-te, trezește-te! Îmbracă-te în podoaba ta, Sioane! Pune-ți hainele de sărbătoare, Ierusalime, cetate** sfântă! Căci ți nu va mai intra în tine nici ți un om netăiat împrejur sau necurat.

*Cap. 51.9,17. **Neem. 11.1. Cap. 48.2. Mat. 4.5. Apoc. 21.2. †Cap. 35.8; 60.21. Naum 1.15. ††Apoc. 21.27.

2. Scutură-ți* țărâna de pe tine, scoală-te și șezi în capul oaselor, Ierusalime! Dezleagă-ți** legăturile de la gât, fiică, roabă a Sionului!

*Cap. 3.26; 51.23. **Zah. 2.7.

3. Căci așa vorbește Domnul: „Fără plată* ați fost vânduți și nu veți fi răscumpărați cu preț de argint.“

*Ps. 44.12. Cap. 45.13. Ier. 15.13.

4. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Odinioară, poporul Meu s-a coborât să locuiască pentru o vreme în Egipt*; apoi asirianul l-a asuprit fără temei.

*Gen. 46.6. Fapt. 7.14.

5. Și acum, ce am să fac aici – zice Domnul – când poporul Meu a fost luat pe nimic? Asupritorii lui strigă de bucurie – zice Domnul – și cât e ziuica de mare este batjocorit* Numele Meu.

*Ezech. 36.20,23. Rom. 2.24.

6. De aceea poporul Meu va cunoaște Numele Meu; de aceea va ști în ziua aceea că Eu vorbesc și zic: „Iată-Mă!“

7. Ce* frumoase sunt pe munți picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește pacea, picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește

mântuirea, picioarele celui ce zice Sionului: „Dumnezeul** tău împărățește!“

*Naum 1.15. Rom. 10.15. **Ps. 93.1; 96.10; 97.1.

8. Iată glasul străjerilor tăi răsună; ei înalță glasul și strigă toți de veselie, căci văd cu ochii lor cum Se întoarce Domnul în Sion.

9. Izbucniți cu toate în strigăte de bucurie, dărămături ale Ierusalimului! Căci* Domnul mângâie pe poporul Său și răscumpără** Ierusalimul.

*Cap. 51.3. **Cap. 48.20.

10. Domnul* Își descoperă brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor; și toate** marginile pământului vor vedea mântuirea Dumnezeului nostru. –

*Ps. 98.2,3. **Luca 3.6.

11. Plecați*, plecați, ieșiți din Babilon! Nu vă atingeți de nimic necurat! Ieșiți din mijlocul lui! Curățați-vă**, cei ce purtați vasele Domnului!

*Cap. 48.20. Ier. 50.8; 51.6,45. Zah. 2.6,7. 2 Cor. 6.17. Apoc. 18.4. **Lev. 22.2, etc.

12. Nu* ieșiți cu grabă, nu plecați în fugă, căci** Domnul vă va ieși înainte și ți Dumnezeuul lui Israel vă va tăia calea. –

*Exod 12.33,39.

**Mica 2.13. †Num. 10.25. Cap. 58.8. Exod 14.19.

Ființa și lucrarea Robului Domnului

13. „Iată, Robul* Meu va propăși; Se** va sui, Se va ridica, Se va înălța foarte sus.

*Cap. 42.1. **Filp. 2.9.

14. După cum pentru mulți a fost o pricină de groază – atât de schimonosită l-a era fața* și atât de mult se deosebea înfățișarea Lui de a fiilor oamenilor –

*Ps. 22.6,7. Cap. 53.2,3.

15. tot așa*, pentru multe popoare va fi o pricină de bucurie; înaintea Lui împărații** vor înclina gura, căci vor vedea ce ți nu li se mai istorisise și vor auzi ce nu mai auziseră.“

*Ezech. 36.25. Fapt. 2.33. Evr. 9.13,14. **Cap. 49.7,23. †Cap. 55.5. Rom. 15.21; 16.25,26. Efes. 3.5,9.

53 1. Cine a crezut* în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut brațul** Domnului?

*Ioan 12.38. Rom. 10.16. **Cap. 51.9. Rom. 1.16. 1 Cor. 1.18.

2. El a crescut* înaintea Lui ca o odraslă slabă, ca un lăstar care iese dintr-un pământ uscat. N-avea** nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n-avea nimic care să ne placă.

*Cap. 11.1. **Cap. 52.14. Marc. 9.12.

3. Disprețuit* și părăsit de oameni, Om al durerii și obișnuit** cu suferința, era așa de disprețuit, că își întorcea

fața de la El, și noi nu ți L-am băgat în seamă.

*Ps. 22.6. Cap. 49.7. **Evr. 4.15. †Ioan 1.10,11.

4. Totuși El* suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui, și noi am crezut că este pedepsit, lovit de Dumnezeu și smerit.

*Mat. 8.17. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24.

5. Dar El era străpuns* pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedepsa care ne dă pacea a căzut peste El, și prin rănile** Lui suntem tămăduiți.

*Rom. 4.25. 1 Cor. 15.3. 1 Pet. 3.18. **1 Pet. 2.24.

6. Noi* rătăceam cu toții ca niște oi, fiecare își vedea de drumul lui, dar Domnul a făcut să cadă asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor.

*Ps. 119.176. 1 Pet. 2.25.

7. Când a fost chinuit și asuprit, n-a* deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci** la măcelărie și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura.

*Mat. 26.63;

27.12,14. Marc. 14.61; 15.5. 1 Pet. 2.23. **Fapt. 8.32.

8. El a fost luat prin apăsare și judecată. Dar cine din cei de pe vremea Lui a crezut că El fusese șters* de pe pământul celor vii și lovit de moarte pentru păcatele poporului meu?

*Dan. 9.26.

9. Groapa* Lui a fost pusă între cei răi, și mormântul Lui, la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârșise nici o nelegiuire și nu se găsisse nici un vicleșug** în gura Lui.

*Mat. 27.57,58,60. **1 Pet. 2.22. 1 Ioan 3.5.

10. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință... Dar, după ce l-a dat la viața ca jertfă* pentru păcat, va vedea o sămânță de urmași, va trăi multe zile**, și lucrarea ți Domnului va propăși în mâinile Lui.

*2 Cor. 5.21. 1 Pet. 2.24. **Rom. 6.9. †Efes. 1.5,9. 2 Tes. 1.11.

11. Va vedea rodul muncii sufletului Lui și Se va înviora. Prin* cunoștința Lui, Robul** Meu cel neprihănit* va pune¹ pe mulți oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu ți și va lua* ți asupra Lui povara nelegiuirilor lor.

*Ioan 17.3. 2 Pet. 1.3. **Cap. 42.1; 49.3. †1 Ioan 2.1. ††Rom. 5.18,19. ††Vers. 4,5.

12. De* aceea, l-a voi da partea Lui la un loc cu cei mari, și** va împărți prada cu cei puternici, pentru că S-a dat pe Sine însuși la moarte și a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora și S-a ți rugat pentru cei vinovați.

*Ps. 2.8. Filp. 2.9. **Col. 2.15. †Marc. 15.28. Luca 22.37. ††Luca 23.34. Rom. 8.34. Evr. 7.25; 9.24. 1 Ioan 2.1.

1. Sau: îndreptăți

Fericirea care așteaptă pe Israel

54 1. Bucură-te, steapo* care nu mai naști! Izbucnește în strigăte de bucurie și veselie, tu care nu mai ai durerile nașterii! Căci** fiii celei lăsate de bărbat vor fi mai mulți decât fiii celei măritate, zice Domnul.

*Tef. 3.14. Gal. 4.27. **1 Sam. 2.5.

2. Lărgeste* locul cortului tău și întinde învelitorile locuinței tale: nu te opri! Lungește-ți funiile și întărește-ți țărșii!

*Cap. 49.19.20.

3. Căci te vei întinde la dreapta și la stânga, sămânța* ta va cotorpi neamurile și va locui cetățile pustii.

*Cap. 55.5; 61.9.

4. Nu te teme, căci nu vei rămâne de rușine; nu roși, căci nu vei fi acoperită de rușine, ci vei uita și rușinea tinereții tale și nu-ți vei mai aduce aminte de văduvia ta,

5. căci* Făcătorul tău este bărbatul tău: Domnul** este numele Lui, și Răscumpărătorul tău este Sfântul lui Israel. El Se numește Dumnezeu! Întregului pământ,

*Ier. 3.14. **Luca 1.32. †Zah. 14.9. Rom. 3.29.

6. căci Domnul te* cheamă înapoi ca pe o femeie părăsită și cu inima întristată, ca pe o nevastă din tinerețe, care a fost izgonită, zice Dumnezeu! tău.

*Cap. 62.4.

7. Câteva* clipe te părăsisem, dar** te voi primi înapoi cu mare dragoste.

*Ps. 30.5. Cap. 26.20; 60.10. 2 Cor. 4.17. **Cap. 55.3. Ier. 31.3.

8. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascusesem o clipă fața de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veșnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.

9. Și lucrul aceasta va fi pentru Mine ca și cu apele lui Noe: după cum jurasem că apele lui Noe* nu vor mai veni pe pământ, tot așa jur că nu Mă voi mai mânia pe tine și nu te voi mai muștra.

*Gen. 8.21; 9.11. Cap. 55.11. Ier. 31.35.36.

10. Pot să se mute* munții, pot să se clatine dealurile, dar** dragostea Mea nu se va muta de la tine, și legământul Meu de pace nu se va clătina, zice Domnul, care are milă de tine.

*Ps. 46.2. Cap. 51.6. Mat. 5.18. **Ps. 89.33.34.

11. Nenorocito, bătuto de furtună și nemângaiato! Iată, îți voi împodobi* pietrele scumpe cu antimoniu și-ți voi da temelii de safir.

*1 Cron. 29.2. Apoc. 21.18, etc.

12. Îți voi face crestele zidurilor de rubin, porțile, de pietre scumpe, și tot ocolul, de nestemate.

13. Toți fiii tăi vor fi ucenici* ai Domnului, și mare** va fi propășirea fiilor tăi.

*Cap. 11.9. Ier. 31.34. Ioan 6.45. 1 Cor. 2.10. 1 Tes. 4.9. 1 Ioan 2.20. **Ps. 119.165.

14. Vei fi întărită prin neprihănire. Izgonește neliniștea, căci n-ai nimic de temut, și spaima, căci nu se va apropia de tine.

15. Dacă se urzesc uneltiri, nu vin de la Mine; oricine se va uni împotriva ta va cădea sub puterea ta.

16. Iată, Eu am făcut pe meșterul care suflă cărbunii în foc și face o armă după meșteșugul lui. Dar tot Eu am făcut și pe nimicitor ca s-o sfărâme.

17. Orice armă făurită împotriva ta va fi fără putere; și pe orice limbă care se va ridica la judecată împotriva ta o vei osândi. Aceasta este moștenirea robilor Domnului, așa* este mântuirea care le vine de la Mine, zice Domnul.

*Cap. 45.24.25.

Toate popoarele, chemate

55 1. Voi* toți cei însetați, veniți la ape, chiar și cel ce n-are bani! Veniți** și cumpărați bucate, veniți și cumpărați vin și lapte fără bani și fără plată!

*Ioan 4.14; 7.37.

2. De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultați-Mă, dar, și veți mânca ce este bun, și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase.

3. Luați aminte și veniți* la Mine, ascultați, și sufletul vostru va trăi: căci** Eu voi încheia cu voi un legământ veșnic, ca să întăresc îndurările! Mele față de David.

*Mat. 11.28. **Cap. 54.8; 61.8. Ier. 32.40. †2 Sam. 7.8, etc. Ps. 89.28. Fapt. 13.34.

4. Iată, l-am pus martor* pe lângă popoare, cap și stăpânitor** al popoarelor.

*Ioan 18.37. Apoc. 1.5. **Ier. 30.9. Ezech. 34.23. Dan. 9.25. Osea 3.5.

5. Într-adevăr*, vei chema neamuri pe care nu le cunoști, și** popoare care nu te cunosc vor alerga la tine, pentru Domnul Dumnezeu! tău, pentru Sfântul lui Israel, care te proslăvește.

*Cap. 52.15. Efes. 2.11.12. **Cap. 60.5. †Cap. 60.9. Fapt. 3.13.

6. Căutați* pe Domnul câtă vreme se

poate găsi; chemați-L câtă vreme este aproape.

*Ps. 32.6.

Mat. 5.25; 25.11. Ioan 7.34; 8.21. 2 Cor. 6.1,2. Evr. 3.13.

7. Să se lase* cel rău de calea lui, și omul nelegiuit să se lase de gândurile** lui, să se întoarcă la Domnul care te va avea milă de el, la Dumnezeu! nostru care nu obosește iertând.

*Cap. 1.16. **Zah. 8.17. †Ps. 130.7. Ier. 3.12.

8. „Căci* gândurile Mele nu sunt gândurile voastre, și căile voastre nu sunt căile Mele, zice Domnul.

*2 Sam. 7.19.

9. Ci cât* sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre și gândurile Mele față de gândurile voastre.

*Ps. 103.11.

10. Căci, după cum* ploaia și zăpada se coboară din ceruri și nu se mai întorc înapoi, ci udă pământul și-l fac să rodească și să odrăslească, pentru ca să dea sămânță semănătorului și pâine celui ce mănâncă,

*Deut. 32.2.

11. tot așa* și cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele.

*Cap. 54.9.

12. Da*, veți ieși cu bucurie și veți fi călăuziți în pace. Munții și dealurile vor răsună* de veselie înaintea voastră, și toți* copacii din câmpie vor bate din palme.

*Cap. 35.10; 65.13.14.

**Ps. 96.12; 98.8. Cap. 14.8; 35.1,2; 42.11. †1 Cron. 16.33.

13. În* locul spinului** se va înălța chiparosul, în locul mărcinilor va crește mirtul. Și lucrul acesta va fi o slavă* pentru Domnul, un semn veșnic, nepieritor.

*Cap. 41.19. **Mica 7.4. †Ier. 13.11.

56 1. Așa vorbește Domnul: „Păziți ce este drept și faceți ce este bine; căci* mântuirea Mea este aproape să vină, și neprihănirea Mea este aproape să se arate.

*Cap. 46.13. Mat. 3.2; 4.17. Rom. 13.11.12.

2. Ferice de omul care face lucrul acesta și de fiul omului care rămâne statornic în el păzind* Sabatul, ca să nu-l pângărească, și stăpânindu-și mâna ca să nu facă nici un rău!

*Cap. 58.13.

3. Străinul* care se alipește de Domnul să nu zică: „Domnul mă va despărți de poporul Său!“ Și famenul să nu zică: „Iată, eu sunt un copac uscat!“

*Deut. 23.1-3. Fapt. 8.27; 10.1,2,34; 17.4; 18.7. 1 Pet. 1.1.

4. Căci așa vorbește Domnul: „Fame- nilor care vor păzi Sabatele Mele, care vor alege ce-Mi este plăcut și vor stăruii în legământul Meu,

5. le voi da în Casa* Mea și înăuntrul zidurilor Mele un loc** și un nume mai bune decât fii și fiice; le voi da un nume veșnic, care nu se va stinge.

*1 Tim. 3.15. **Ioan 1.12. 1 Ioan 3.1.

6. Și pe străinii care se vor lipi de Domnul ca să-I slujească și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui, și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească, și vor stăruii în legământul Meu,

7. îi voi aduce* la muntele Meu cel sfânt și-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune. Arderile** lor de tot și jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, căci Casa Mea se va numi o casă de rugăciune pentru toate popoarele.

*Cap. 2.2. 1 Pet. 1.1,2. **Rom. 12.1. Evr. 13.15. 1 Pet. 2.5. †Mat. 21.13. Marc. 11.17. Luca 19.46. ††Mal. 1.11.

8. Așa vorbește Domnul Dumnezeu care* strânge pe cei risipiți ai lui Israel: „Voi** mai strânge și alte popoare la cei străni acum din el.“

*Ps. 147.2. Cap. 11.12. **Ioan 10.16. Efes. 1.10; 2.14-16.

Muștrări și mângâieri

9. Veniți, toate fiarele de pe câmp, veniți de mâncăți, toate* fiarele din pădure!

*Ier. 12.9.

10. Toți păzitorii lui sunt orbi*, fără pricepere; toți** sunt niște câini muți, care nu pot să latre; aiurează, stau tolăniți și le place să doarmă.

*Mat. 15.14; 23.16. **Filp. 3.2.

11. Totuși sunt niște câini* lacomi, care nu se mai satură**. Sunt niște păstori care nu pot pricepe nimic; toți își văd de calea lor, fiecare umblă după folosul lui, fără abatere: —

*Mica 3.11. **Ezech. 34.2,3.

12. „Veniți — zic ei — am să caut vin, și ne vom îmbăta cu băuturi tari! Măine* vom face tot ca azi, ba încă și mai rău!“ —

*Ps. 10.6. Prov. 23.35. Cap. 22.13. Luca 12.19. 1 Cor. 15.32.

57 1. Pierce cel neprihănit, și nimănui nu-i pasă; se duc oamenii* de bine, și** nimeni nu ia aminte că din pricina¹ răutății este luat cel neprihănit.

*Ps. 12.1. Mica 7.2. **1 Împ. 14.13. 2 Împ. 22.20.

2. El intră în pace în groapa lui: cel ce umblă pe drumul cel drept se odihnește în culcușul* lui.

*2 Cron. 16.14.

3. „Dar, voi, apropiați-vă încoace, fii* ai vrăjitoarei, sămânța preacurvarului și a curvei!

*Mat. 16.4.

1. Sau: înaintea nenorocirii

4. De cine vă bateți voi joc? Împotriva cui vă deschideți voi gura larg și scoateți limba? Nu sunteți voi niște copii ai păcatului, o sămânță a minciunii

5. care se încălzește pentru idoli sub* orice copac verde, care** înjunghie pe copii în văi sub crăpăturile stâncilor?

*2 Împ. 16.4; 17.10. Ier. 2.20. **Lev. 18.21; 20.2. 2 Împ. 16.3; 23.10. Ier. 7.31. Ezech. 16.20; 20.26.

6. În pietrele lustruite din pâraie este partea ta de moștenire, ele sunt soarta ta; lor le torni și jertfe de băutură și le aduci daruri de mâncare: Pot Eu să fiu nesimțitor la lucrul acesta?

7. Pe un munte* înalt și ridicat îți faci culcușul*; tot acolo te sui să aduci jertfe.

*Ezech. 23.41. **Ezech. 16.16,25.

8. Îți pui pomenirea în dosul ușii și ușorilor; căci, departe de Mine, îți ridici învelitoarea și te sui în pat, îți lărgești culcușul și faci legământ cu ei, îți place* legătura cu ei și iei seama la semnul lor.

*Ezech. 16.26,28; 23.2-20.

9. Te duci* la împărat cu untdelemn, îți înmulțești miresmele, îți trimiți solii departe și te pleci până la Locuința morților.

*Cap. 30.6. Ezech. 16.33; 23.16. Osea 7.11; 12.1.

10. Obosești mergând, și* nu zici: „Încetez!” Tot mai găsești putere în mâna ta; de aceea nu te doboară întristarea.

*Ier. 2.25.

11. Și de* cine te sfiai, de cine te temeai, de nu Mi-ai fost credincioasă, de nu ți-ai adus aminte și nu ți-a păsat de Mine? Și Eu** tac, și încă de multă vreme: de aceea nu te temi tu de Mine.

*Cap. 51.12,13. **Ps. 50.21.

12. Dar acum îți voi da pe față neprihănirea, și faptele tale nu-ți vor folosi!

13. Și atunci să strigi, și să te izbăvească mulțimea idolilor tăi! Căci îi va lua vântul pe toți, o suflare îi va ridica. Dar cel ce se încrede în Mine va moșteni țara și va stăpâni muntele Meu cel sfânt.“

14. Și El zice: „Croiți*, croiți drum, pregătiți calea, luați orice piedică din calea poporului Meu!”

*Cap. 40.3; 62.10.

15. Căci așa vorbește Cel Preaînalt, a cărui locuință este veșnică și al cărui Nume* este sfânt: „Eu** locuiesc în locuri înalte și în sfîinție; dar sunt cuț omul zdrobit și smerit, cațț să înviez duhurile smerite și să îmbărbătez inimile zdrobite.

*Iov 6.10. Luca 1.49. **Ps. 68.4. Zah. 2.13. †Ps. 34.18; 51.17; 138.6. Cap. 66.2. ††Ps. 147.3. Cap. 61.1.

16. Nu* vreau să cert în veci, nici să țin o mânie necurmată, când înaintea Mea cad în leșin duhurile și sufletele pe care** le-am făcut.

*Ps. 85.5;

103.9. Mica 7.18. **Num. 16.22. Iov 34.14. Evr. 12.9.

17. Din pricina păcatului lăcomiei* lui, M-am** mâniat și l-am lovit; M-amț ascuns, în supărarea Mea, și cel răzvrătit a urmat și mai mult pe căile inimii lui.

*Ier. 6.13. **Cap. 8.17; 45.15. †Cap. 9.13.

18. I-am văzut căile, și totuși îl voi țămădui; îl voi călăuzi și-l voi mângâia, pe el și pe cei ce plâng** împreună cu el.

*Ier. 3.22. **Cap. 61.2.

19. Voi pune lauda* pe buze: „Pace, pace celui** de departe și celui de aproape! – zice Domnul – Daț, Eu îl voi țămădui!”

*Evr. 13.15.

**Fapt. 2.39. Efes. 2.17. †Iov 15.20, etc. Prov. 4.16.

20. Dar cei răi sunt ca marea înfuriată, care nu se poate liniști și ale cărei ape aruncă afară noroi și mâl.“

21. Cei răi n-au pace*, zice Dumnezeuul meu. –

*Cap. 48.22.

Adevăratul post

58 1. Strigă în gura mare, nu te opri! Înaltă-ți glasul ca o trâmbiță și vestește poporului Meu nelegiuirile lui, casei lui Iacov, păcatele ei!

2. În toate zilele Mă întreabă și vor să afle căile Mele, ca un neam care ar fi înfăptuit neprihănirea și n-ar fi părăsit Legea Dumnezeuului său. Îmi cer hotărâri drepte, doresc să se apropie de Dumnezeu. –

3. „La* ce ne folosește să postim“ – zic ei – „dacă Tu nu vezi? La ce să ne chinuim** sufletul, dacă Tu nu ții seama de lucrul acesta?” – Pentru că, zice Domnul, în ziua postului vostru, vă lăsați în voia pornirilor voastre și asupriți pe simbriașii voștri.

*Mal. 3.14. **Lev. 16.29,31; 23.27.

4. Iată*, postiți ca să vă ciorovățiți și să vă certați, ca să bateți răutăcios cu pumnul; nu postiți cum cere ziua aceea, ca să vi se audă strigătul sus.

*1 Împ. 21.9,12,13.

5. Oare acesta* este postul Mie: să-și chinuiască omul sufletul o** zi? Să-și plece capul ca un pipirig și săț se culce pe sac și cenușă? Aceasta numești tu post și zi plăcută Domnului?

*Zah. 7.5. **Lev. 16.29. †Est. 4.3. Iov 2.8. Dan. 9.3. Iona 3.6.

6. Iată postul plăcut Mie: dezleagă

lanțurile răutății, deznoadă legăturile* robiei, dă** drumul celor asupriți și rupe orice fel de jug;

*Neem. 5.10-12. **Ier. 34.9.

7. Împarte-ți pâinea* cu cel flămând și adu în casa ta pe nenorociții fără adăpost; dacă** vezi pe un om gol, acoperă-l, și nu întoarce spatele semenuluiț tău.

*Ezech. 18.7,17.

Mat. 25.35. **Iov 31.19. †Gen. 29.14. Neem. 5.5.

8. Atunci* lumina ta va răsări ca zorile, și vindecarea ta va încolți repede; neprihănirea ta îți va merge înainte, și slava** Domnului te va însoți.

*Iov 11.17. **Exod 14.19. Cap. 52.12.

9. Atunci tu vei chema, și Domnul va răspunde, vei striga, și El va zice: „Iată-Mă!” Dacă vei îndepărta jugul din mijlocul tău, amenințările cu degetul și vorbele* de ocară, *Ps. 12.2.

10. dacă vei da mâncarea ta celui flămând, dacă vei sătura sufletul lipsit, atunci lumina ta va răsări peste întunecime, și întunericul tău va fi ca ziua namiaza mare!

11. Domnul te va călăuzi neîncetat, îți va sătura sufletul chiar în locuri fără apă și va da din nou putere mădularilor tale; vei fi ca o grădină bine udată, ca un izvor ale cărui ape nu seacă.

12. Ai tăi vor* zidi iarăși pe dărămăturile de mai înainte, vei ridica din nou temelile străbune, vei fi numit „Dregător de spărturi“, „Cel ce drege drumurile și face țara cu puțință de locuit“.

*Cap. 61.4.

13. Dacă îți vei* opri piciorul în ziua Sabatului ca să nu-ți faci gusturile tale în ziua Mea cea sfântă; dacă Sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfințești pe Domnul, slăvindu-L, și dacă-L vei cinsti neurmând căile tale, neîndeletnicindu-te cu treburile tale și nedeându-te la flecării,

*Cap. 56.2.

14. atunci* te vei putea desfăta în Domnul, și Eu te voi sui** pe înălțimile țării, te voi face să te bucuri de moștenirea tatălui tău Iacov; căciț gura Domnului a vorbit.“

*Iov 22.26.

**Deut. 32.13; 33.29. †Cap. 1.20; 40.5. Mica 4.4.

Nelegiuirile poporului

59 1. Nu, mâna Domnului nu este prea scurtă* ca să mântuiască, nici urechea Lui prea tare ca să audă,

*Num. 11.23. Cap. 50.2.

2. ci nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeuul

vostru; păcatele voastre vă ascund fața Lui și-L împiedică să v-asculte!

3. Căci mâinile* vă sunt mânjite de sânge, și degetele, de nelegiuiri; buzele voastre spun minciuni, și limba voastră vorbește nelegiuiri.

*Cap. 1.15.

4. Nici unuia nu-i place dreptatea, nici unul nu se judecă cu dreptate; ei se bizuie pe lucruri deșarte și spun neadevăruri, zămislesc răul și nasc* nelegiuirea.

*Iov 15.35. Ps. 7.14.

5. Clocesc ouă de basilic și țes pânze de păianjen. Cine mănâncă din ouăle lor moare; și, dacă se sparge vreunul, iese o năpărcă.

6. Pânzele* lor nu slujesc la facerea hainelor, și nu pot să se acopere cu lucrarea lor; căci lucrările lor sunt niște lucrări nelegiuite, și în mâinile lor sunt fapte de silnicie.

*Iov 8.14,15.

7. Picioarele* lor aleargă spre rău și se grăbesc să verse sânge nevinovat; gândurile lor sunt gânduri nelegiuite, prăpădul și nimicirea sunt pe drumul lor.

*Prov. 1.16. Rom. 3.15.

8. Ei nu cunosc calea păcii, și în căile lor nu este dreptate; apucă pe cărări sucite*: oricine umblă pe ele nu cunoaște pacea. –

*Ps. 125.5. Prov. 2.15.

9. De aceea, hotărârea de izbăvire este departe de noi, și mântuirea nu ne ajunge. Așteptăm* lumina, și iată întunericul; lucirea, și umblăm în negură!

*Ier. 8.15.

10. Băjbăim* ca niște orbi de-a lungul unui zid, băjbăim ca cei ce n-au ochi, ne poticnim ziua namiaza mare ca noaptea, în mijlocul celor sănătoși suntem ca niște morți.

*Deut. 28.29. Iov 5.14. Amos 8.9.

11. Mormăim cu toții ca niște urși, ne* văităm ca niște porumbei, așteptăm izbăvirea, și nu este, așteptăm mântuirea, și ea este departe de noi.

*Cap. 38.14. Ezech. 7.16.

12. Căci fărădelegile noastre sunt multe înaintea Ta, și păcatele noastre mărturisesc împotriva noastră; fărădelegile noastre sunt cu noi și ne cunoaștem nelegiuirile noastre.

13. Am fost vinovați și necredincioși față de Domnul, am părăsit pe Dumnezeuul nostru; am vorbit cu apăsare și răzvrătire, am cugetat* și vorbit cuvinte mincinoase;

*Mat. 12.34.

14. și astfel izbăvirea s-a întors îndărăt, și mântuirea a stat deoparte; căci adevărul s-a poticnit în piața de

obște, și neprihănirea nu poate să se apropie.

15. Adevărul s-a făcut nevăzut, și cel ce se depărtează de rău este jefuit.

Domnul vede cu privirea mâniașă că nu mai este nici o neprihănire.

16. El vede* că nu este nici un om și Se miră** că nimeni nu mijlocește. Atunci brațul Lui îi vine în ajutor, și neprihănirea Lui îl sprijină.

*Ezec. 22.30. **Marc. 6.6. †Ps. 98.1. Cap. 63.5.

17. Se* îmbracă cu neprihănire ca și cu o platoșă, își pune pe cap coiful mântuirii; ia răzbunarea ca o haină și Se acoperă cu gelozia ca și cu o manta.

*Efes. 6.14,17. 1 Tes. 5.8.

18. El va răsplăti fiecăruia după* faptele lui, va da potrivnicilor Săi mânia, va întoarce la fel vrăjmașilor Săi și va da ostroavelor plata cuvenită!

*Cap. 63.6.

19. Atunci* se vor teme de Numele Domnului cei de la apus, și de slava Lui cei de la răsăritul soarelui; când va năvăli vrăjmașul ca** un râu, Duhul Domnului îl va pune pe fugă.

*Ps. 113.3. Mal. 1.11. **Apoc. 12.15.

20. „Da, va veni un Răscumpărător* pentru Sion, pentru cei ai lui Iacov care se vor întoarce de la păcatele lor, zice Domnul.

*Rom. 11.26.

21. Și iată* legământul Meu cu ei, zice Domnul: „Duhul Meu, care Se odihnește peste tine și cuvintele Mele pe care le-am pus în gura ta nu se vor mai depărta din gura ta, nici din gura copiilor tăi, nici din gura copiilor copiilor tăi, de acum și până-n veac, zice Domnul.“

*Evr. 8.10; 10.16.

Ierusalimul, zidit din nou

60.1. Scoală-te, luminează-te*! Căci lumina ta vine, și slava** Domnului răsare peste tine.

*Efes. 5.14. **Mal. 4.2.

2. Căci iată, întunericul acoperă pământul, și negură mare, popoarele; dar peste tine răsare Domnul, și slava Lui se arată peste tine.

3. Neamuri* vor umbla în lumina ta, și împărați, în strălucirea razelor tale.

*Cap. 49.6,23. Apoc. 21.24.

4. „Ridică-ți* ochii împrejur și privește: toți se strâng și vin** spre tine! Fiii tăi vin de departe, și fiicele tale sunt purtate pe brațe.

*Cap. 49.18. **Cap. 49.20-22; 66.12.

5. Când vei vedea aceste lucruri, vei tresări de bucurie și îți va bate inima și

se va lărgi, căci bogățiile* mării se vor întoarce spre tine, și vistieriile neamurilor vor veni la tine.

*Rom. 11.25.

6. Vei fi acoperit de o mulțime de cămile, de dromaderi din Madian și Efa*; vor veni toți din Seba** aducând aur și tămâie și vor vesti laudele Domnului.

*Gen. 25.4. **Ps. 72.10. †Cap. 61.6. Mat. 2.11.

7. Toate turmele Chedarului* se vor aduna la tine, berbecii din Nebaiot vor fi în slujba ta; se vor sui pe altarul Meu ca jertfă plăcută Mie, și Casa slavei Mele o voi face** și mai slăvită.

*Gen. 25.13. **Hag. 2.7.9.

8. Cine sunt aceia care zboară ca niște nori, ca niște porumbei spre porumbarul lor?

9. Căci*, pe Mine Mă așteaptă ostroavele, și corăbiile din Tarsis sunt în frunte ca** să aducă înapoi de departe pe copiii tăi, cu argintul și aurul lor, pentru†† Numele Domnului Dumnezeului tău, pentru Numele Sfântului lui Israel, care*† te proslăvește.

*Ps. 72.10. Cap. 42.4; 51.5.

**Gal. 4.26. †Ps. 68.30. Zah. 14.14. ††Ier. 3.17. *†Cap. 55.5.

10. Străinii* îți vor zidi zidurile, și împărații** lor îți vor sluji; căci te-am lovit în mânia Mea, dar în†† îndurarea Mea am milă de tine.

*Zah. 6.15.

**Cap. 49.23. Apoc. 21.24. †Cap. 57.17. ††Cap. 54.7,8.

11. Porțile tale vor* sta veșnic deschise, nu vor fi închise nici zi nici noapte, ca să lase să intre la tine bogăția neamurilor și împărații lor cu alaiul lor.

*Apoc. 21.25.

12. Căci* neamul și împărăția care nu-ți vor sluji vor pieri, și neamurile acelea vor fi în totul nimicite.

*Zah. 14.17,19. Mat. 21.44.

13. Slava* Libanului va veni la tine, chiparosul, ulmul și merișorul (cimișirul), cu toții laolaltă, ca să împodobească locul Sfântului Meu Locaș, căci Eu voi proslăvi locul** unde se odihnesc picioarele Mele.

*Cap. 35.2; 41.49. **1 Cron. 28.2. Ps. 132.7.

14. Fiii asupritorilor tăi vor veni plecați înaintea ta, și toți cei ce te disprețuiau se* vor închina la picioarele tale și te vor numi „Ceteata Domnului“, „Sionul** Sfântului lui Israel“.

*Cap. 49.23. Apoc. 3.9. **Evr. 12.22. Apoc. 14.1.

15. De unde erai părăsită și urată, și nimeni nu trecea prin tine, te voi face o podoabă veșnică, o pricină de bucurie pentru oameni din neam în neam.

16. Vei suge* laptele neamurilor, vei

suge țâța împăraților; și vei ști astfel că Eu** sunt Domnul, Mântuitorul tău, Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacov.

*Cap. 49.23; 61.6; 66.11,12. **Cap. 43.3.

17. În loc de aramă voi aduce aur, în loc de fier voi aduce argint, în loc de lemn, aramă, și în loc de pietre, fier. Voi face ca pacea să domnească peste tine, și să stăpânească dreptatea.

18. Nu se va mai auzi vorbindu-se de silnicie în țara ta, nici de pustiire și prăpăd în ținutul tău, ci vei numi zidurile* tale „Mântuire“, și porțile tale „Laudă“.

*Cap. 26.1.

19. Nu soarele îți va* mai sluji ca lumină ziua, nici luna nu te va mai lumina cu lumina ei, ci Domnul va fi Lumina ta pe vecie, și Dumnezeul** tău va fi slava ta.

*Apoc. 21.23; 22.5. **Zah. 2.5.

20. Soarele* tău nu va mai asfinți, și luna ta nu se va mai întunece, căci Domnul va fi Lumina ta pe vecie, și zilele suferinței tale se vor sfârși.

*Amos 8.9.

21. Nu vor mai fi decât oameni neprihăniți în poporul* tău: ei vor** stăpâni țara pe vecie, ca o odraslă† sădită de Mine, lucrarea†† mâinilor Mele, ca să slujească spre slava Mea.

*Cap. 52.1. Apoc. 21.27. **Ps. 37.11,22. Mat. 5.5. †Cap. 61.3. Mat. 15.13. Ioan 15.2. ††Cap. 29.23; 45.11. Efes. 2.10.

22. Cel* mai mic se va face o mie, și cel mai însemnat, un neam puternic. Eu, Domnul, voi grăbi aceste lucruri, la vremea lor.“

*Mat. 13.31,32.

Vestirea mântuirii

61.1. „Duhul* Domnului Dumnezeu este peste Mine, căci Domnul M-a** uns să aduc vești bune celor nenorociți: El M-a trimis să vindec† pe cei cu inima zdrobită, să vestesc robilor slobozenia††, și prinșilor de război, izbăvirea;

*Cap. 11.2. Luca 4.18. Ioan 1.32; 3.34. **Ps. 45.7. †Ps. 147.3. Cap. 57.15. ††Cap. 42.7. Ier. 34.8.

2. să* vestesc un an de îndurare al Domnului și o zi** de răzbunare a Dumnezeului nostru; să mângâi† pe toți cei întristați;

*Lev. 25.9. **Cap. 34.8; 63.4; 66.14. Mal. 4.1,3. 2 Tes. 1.7-9. †Cap. 57.18. Mat. 5.4.

3. să dau celor întristați din Sion, să le* dau o cunună împărătească în loc de cenușă, un teatlelmă de bucurie în locul plânsului, o haină de laudă în locul unui duh mahnit, ca să fie numiți „terebinți ai neprihănirii“, „un sad** al Domnului“, ca† să slujească spre slava Lui.

*Ps. 30.11. **Cap. 60.21. †Ioan 15.8.

4. Ei vor zidi iarăși* vechile dără-

mături, vor ridica iarăși năruirile din vechime, vor înnoi cetăți pustiite, rămase pustii din neam în neam.

*Cap. 49.8; 58.12. Ezec. 36.33-36.

5. Străinii* vor sta și vă vor paște turmele, și fiii străinului vor fi plugarii și vierii voștri.

*Efes. 2.12.

6. Dar* voi vă veți numi preoți ai Domnului și veți fi numiți slujitorii ai Dumnezeului nostru, veți** mânca bogățiile neamurilor și vă veți fâli cu fala lor.

*Exod 19.6. Cap. 60.17; 66.21. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6; 5.10. **Cap. 60.5,11,16.

7. În* locul ocării voastre veți avea îndoită cinste; în locul rușinii se vor veseli de partea lor, căci vor stăpâni îndoit în țara lor și vor avea o bucurie veșnică.

*Cap. 40.2. Zah. 9.12.

8. „Căci Eu*, Domnul, iubesc dreptatea, urăsc** răpirea și nelegiuirea; le voi da cu credincioșie răsplata lor și† voi încheia cu ei un legământ veșnic.

*Ps. 11.7. **Cap. 1.11,13. †Cap. 55.3.

9. Sămânța lor va fi cunoscută între neamuri, și urmașii lor, printre popoare; toți cei ce-i vor vedea vor cunoaște că* sunt o sămânță binecuvântată de Domnul.“

*Cap. 65.23.

10. „Mă* bucur în Domnul, și sufletul Meu este plin de veselie în Dumnezeul Meu; căci** M-a îmbrăcat cu hainele mântuirii, M-a acoperit cu mantaua izbăvirii, ca† pe un mire împodobit cu o cunună împărătească și ca o mireasă împodobită cu sculele ei.

*Hab. 3.18. **Ps. 132.9,16. †Cap. 49.18. Apoc. 21.2.

11. Căci, după cum pământul face să răsară lăstarul lui și după cum o grădină face să încolțească semănăturile ei, așa va face Domnul Dumnezeu să răsară mântuirea* și lauda** în fața tuturor neamurilor.

*Ps. 72.3; 85.11. **Cap. 60.18; 62.7.

Venirea mântuirii

62.1. „De dragostea Sionului nu voi tăcea, de dragostea Ierusalimului nu voi înceta, până nu se va arăta mântuirea lui, lumina soarelui și izbăvirea lui, ca o făclie care s-aprinde.

2. Atunci neamurile vor vedea* mântuirea ta, și toți împărații, slava ta; și-†† vor pune un nume nou pe care-l va hotărî gura Domnului.

*Cap. 60.3. **Vers. 4,12. Cap. 65.15.

3. Vei fi o cunună* strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău.

*Zah. 9.16.

4. Nu* te vor mai numi „Părăsită**“

și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu[†], ci te vor numi: „Plăcerea Mea este în ea“, și țara ta o vor numi „Beula“, „Măritată“, căci Domnul își pune plăcerea în tine, și țara ta se va mărita iarăși.

*Osea 1.10. 1 Pet. 2.10. **Cap. 49.14; 54.6,7. †Cap. 54.1.

5. Cum se unește un tânăr cu o fecioară, așa se vor uni fiii tăi cu tine; și cum se bucură mirele de mireasa lui, așa* Se va bucura Dumnezeuul tău de tine.

*Cap. 65.19.

6. Pe zidurile tale, Ierusalime, am pus niște străjeri care nu vor tăcea niciodată, nici zi, nici noapte! Voi care aduceți aminte Domnului de el, nu vă odihniți deloc!

*Ezec. 3.17; 33.7.

7. Și nu-I dați răgaz, până nu va așeza din nou Ierusalimul și-l va face o* laudă pe pământ.

*Cap. 61.11. Tef. 3.20.

8. Domnul a jurat pe dreapta Lui și pe brațul Lui cel puternic, zicând: „Nu voi mai da* grâul tău hrană vrăjmașilor tăi, și fiii străinului nu vor mai bea vinul tău pentru care tu te-ai ostenit.

*Deut. 28.31, etc. Ier. 5.17.

9. Ci cei ce vor strânge grâul, aceia îl vor mânca și vor lăuda pe Domnul, și cei ce vor face vinul, aceia îl vor bea în* curțile Locașului Meu celui Sfânt.“

*Deut. 12.12; 14.23,26; 16.11,14.

10. Treceți, treceți pe porți! Pregătiți* o cale poporului! Croiți, croiți drum, dați pietrele la o parte! Ridicați** un steag peste popoare!

*Cap. 40.3; 57.14. **Cap. 11.12.

11. Iată ce vestește Domnul până la marginile pământului: „Spuneți* fiicei Sionului: „Iată**, Mântuitorul tău vine; iată, plata este cu El, și răsplătirile merg înaintea Lui.“

*Zah. 9.9. Mat. 21.5. Ioan 12.15. **Cap. 40.10. Apoc. 22.12.

12. Ei vor fi numiți „Popor sfânt“, „Răscumpărați ai Domnului“. Iar pe tine te vor numi „Cetate căutată și nepărăsită**“.

*Vers. 4.

O zi de răzbunare

63 1. Cine este acesta care vine din Edom, din Boțra, în haine roșii, în haine strălucitoare și calcă mândru în plinătatea puterii Lui? – „Eu sunt Cel care am făgăduit mântuirea și am putere să izbăvesc! –

2. Dar pentru ce îți sunt hainele roșii*, și veșmintele Tale ca veșmintele celui ce calcă în teasc? – *Apoc. 19.13.

3. „Eu singur* am călcat în teasc, și nici un om dintre popoare nu era cu

Mine; i-am călcat astfel în mânia Mea și i-am zdrobit în urgia Mea; așa că sângele lor a țâșnit pe veșmintele Mele, și Mi-am mânjit toate hainele Mele cu el.

*Plân. 1.15. Apoc. 14.19,20; 19.15.

4. Căci în inima Mea era o zi de răzbunare* și venise anul celor răscumpărați ai Mei.

*Cap. 34.8; 61.2.

5. Mă uitam împrejur*, și nu era nimeni** să M-ajute, și Mă îngrozeam, dar nu era cine să Mă sprijine; atunci brațul[†] Meu Mi-a fost într-ajutor, și urgia Mea M-a sprijinit!

*Cap. 41.28; 59.16. **Ioan 16.32. †Ps. 98.1. Cap. 59.16.

6. Am călcat astfel în picioare popoare în mânia Mea, le-am* îmbătat în urgia Mea și le-am vărsat sângele pe pământ.“

*Apoc. 16.16.

Rugăciunea poporului

7. Voi vesti îndurările Domnului, faptele Lui minunate, după tot ce a făcut Domnul pentru noi! Voi spune marea Lui bunătațe față de casa lui Israel, căci i-a făcut după îndurările și bogăția dragostei Lui.

8. El a zis: „Negreșit, ei sunt poporul Meu, niște copii care nu vor fi necredincioși!“ Și astfel El S-a făcut Mântuitorul lor.

9. În toate necazurile* lor n-au fost fără ajutor, și Îngerul** care este înaintea feței Lui i-a mântuit; El însuși i-a răscumpărat, în dragostea[†] și îndurarea Lui, și necurmat i-a sprijinit^{††} și i-a purtat în zilele din vechime.

*Jude. 10.16. Zah. 2.8. Fapt. 9.4.

10. Dar ei au fost neascultători* și au întristat** pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li S-a făcut vrăjmaș[†] și a luptat împotriva lor.

*Exod 15.24. Num. 14.11. Ps. 78.56; 95.9. **Ps. 78.40. Fapt. 7.51. Efes. 4.30. †Exod 23.21.

11. Atunci poporul Său și-a adus aminte de zilele străvechi ale lui Moise și a zis: „Unde este Acela care i-a scos din mare* cu păstorul turmei Sale? Unde este Acela care pune** în mijlocul lor Duhul Lui cel Sfânt,

*Exod 14.30; 32.11,12. Num. 14.13,14, etc. Ier. 2.6.

**Num. 11.17,25. Neem. 9.20. Dan. 4.8. Hag. 2.5.

12. care povățuia dreapta lui Moise cu brațul Său cel* slăvit, care despica** apele înaintea lor ca să-și facă un Nume veșnic,

*Exod 15.6. **Exod 14.21. Ios. 3.16.

13. care îi călăuzea* prin valuri, ca un cal pe loc neted, fără ca ei să se poticnească?“

*Ps. 106.9.

14. Ca fiara care se coboară în vale așa i-a dus Duhul Domnului la odihnă. Așa ai povățuit Tu pe poporul Tău, ca* să-Ți faci un Nume plin de slavă!

*2 Sam. 7.23.

15. Privește* din cer și vezi, din locuința** Ta cea sfântă și slăvită: unde este râvna și puterea Ta? Fiorul inimii Tale[†] și îndurările Tale nu se mai arată față de mine!

*Deut. 26.15. Ps. 80.14. **Ps. 33.14. †Ier. 31.20. Osea 11.8.

16. Totuși* Tu ești Tatăl nostru! Căci Avraam nu** ne cunoaște, și Israel nu știe cine suntem; dar Tu, Doamne, ești Tatăl nostru, Tu, din veșnicie Te numești „Mântuitorul nostru“.

*Deut. 32.6. 1 Cron. 29.10. Cap. 64.8. **Iov 14.21. Ecl. 9.5.

17. Pentru ce, Doamne, ne lași* să rătăcim de la căile Tale și ne împietrești** inima ca să nu ne temem de Tine? Întoarce-Te[†], din dragoste pentru robii Tăi, pentru semințiile moștenirii Tale!

*Ps. 119.10.

**Cap. 6.10. Ioan 12.40. Rom. 9.18. †Num. 10.36. Ps. 90.13.

18. Poporul Tău cel* sfânt n-a stăpânit țara decât puțină vreme; vrăjmașii noștri** au călcat în picioare Locașul Tău cel Sfânt.

*Deut. 7.6; 26.19. Cap. 62.12. Dan. 8.24. **Ps. 74.7.

19. Am ajuns ca un popor pe care niciodată nu l-ai cărmuit Tu și peste care niciodată nu s-a chemat Numele Tău...

64 1. O! de ai despica* cerurile și Te-ai coborî, s-ar topi munții** înaintea Ta

*Ps. 144.5. **Jude. 5.5. Mica 1.4.

2. ca de un foc care aprinde vreascurile, ca de un foc care face apa să dea în clocot! Ți-ar cunoaște atunci vrăjmașii Numele și ar tremura neamurile înaintea Ta!

3. Când ai făcut* minuni la care nu ne așteptam, Te-ai coborât, și munții s-au zguduit înaintea Ta

*Exod 34.10. Jude. 5.4,5. Ps. 68.8. Hab. 3.3,6.

4. cum niciodată* nu s-a pomenit, nici nu s-a auzit vorbindu-se și cum nici n-a văzut vreodată ochiul așa ceva: anume ca un alt dumnezeu afară de Tine să fi făcut asemenea lucruri pentru cei ce se încred în el.

*Ps. 31.19. 1 Cor. 2.9.

5. Tu ieși înaintea celor ce împlinesc cu bucurie dreptatea*, celor ce umblă în căile Tale și își aduc aminte** de Tine. Dar Te-ai mâniat, pentru că am[†] păcătuit: vom suferi noi veșnic sau putem fi mântuiți?

*Fapt. 10.35. **Cap. 26.8. †Mal. 3.6.

6. Toți am ajuns ca niște necurați, și toate faptele noastre bune* sunt ca o haină mânjită. Toți suntem ofiliți** ca o frunză, și nelegiuirile noastre ne iau ca vântul.

*Filp. 3.9. **Ps. 90.5,6.

7. Nu este nimeni* care să cheme Numele Tău sau care să se trezească și să se alipească de Tine: de aceea ne-ai ascuns fața Ta și ne lași să pierim din pricina nelegiuirilor noastre.

*Osea 7.7.

8. Dar*, Doamne, Tu ești Tatăl nostru; noi suntem lutul, și Tu, olarul** care ne-ai întocmit: suntem cu toții lucrarea[†] mâinilor Tale.

*Cap. 63.16.

**Cap. 29.16; 45.9. Ier. 18.6. Rom. 9.20,21. †Efes. 2.10.

9. Nu Te mânia* prea mult, Doamne, și nu-Ți aduce aminte în veci de nelegiuire! Privește, dar, spre noi, căci toți suntem** poporul Tău.

*Ps. 74.1,2; 79.8. **Ps. 79.13.

10. Cetățile Tale cele sfinte sunt pustii; Sionul este pustiu, Ierusalimul*, o pustietate!

*Ps. 79.1.

11. Casa noastră* cea sfântă și slăvită, în care părinții noștri cântau laudele Tale, a ajuns pradă flăcărilor, și tot ce aveam mai scump** a fost pustiit.

*2 Imp. 25.9. 2 Cron. 36.19. Ps. 74.7. **Ezec. 24.21,25.

12. După toate acestea, Te vei opri* Tu, Doamne? Vei tăcea** Tu oare și ne vei întrista nespus de mult?

*Cap. 42.14. **Ps. 83.1.

Răsplătirile Domnului

65 1. „Eram gata să răspund* celor ce nu întrebau de Mine, eram gata să fiu găsit de cei ce nu Mă căutau; am zis: „Iată-Mă, iată-Mă!“ către un neam care nu chema** Numele Meu.

*Rom. 9.24-26,30; 10.20. Efes. 2.12,13. **Cap. 63.19.

2. Mi-am întins mâinile* toată ziua spre un popor răzvrătit care umblă pe o cale rea, în voia gândurilor lui!

*Rom. 10.21.

3. Spre un popor care nu contenește să Mă* mânia în față aducând jertfe** în grădini și arzând tămâie pe cărămizile de pe acoperiș;

*Deut. 32.21. **Lev. 17.5. Cap. 1.29; 66.17.

4. care locuiește* în morminte și petrece noaptea în peșteri mâncând** carne de porc și având în străchini bucate necurate,

*Deut. 18.11. **Lev. 11.7. Cap. 66.17.

5. și care totuși* zice: „Dă-te înapoi, nu te apropia de mine, căci sunt sfânt!“... Asemenea lucruri sunt un

fum în nările Mele, un foc care arde necontenit! *Mat. 9.11. Luca 5.30; 18.11. Iuda 19.

6. Iată ce am hotărât* în Mine: Nici** gând să tac, ciț îi voi pedepsi; da, îi voi pedepsi. *Deut. 32.34. Mal. 3.16. **Ps. 50.3. †Ps. 79.12. Ier. 16.18. Ezech. 11.21.

7. Pentru nelegiuirile voastre – zice Domnul – și pentru nelegiuirile* părinților voștri care au ars tămâie** pe munți și M-au batjocorit† pe înălțimi, de aceea, le voi măsura plata pentru faptele lor din trecut.“

*Exod 20.5. **Ezech. 18.6. †Ezech. 20.27,28.

8. Așa vorbește Domnul: „După cum, când se găsește zeamă într-un strugure, se zice: „Nu-l nimici, căci este o binecuvântare* în el!“, tot așa, și Eu voi face la fel, din dragoste pentru robii Mei, ca să nu nimicesc totul.

*Ioel 2.14.

9. Voi scoate o sămânță din Iacov, și din Iuda, un moștenitor al munților Mei; aleșii Mei* vor stăpâni țara, și robii Mei vor locui în ea.

*Vers. 15.22. Mat. 24.22. Rom. 11.5,7.

10. Saronul* va sluji ca loc de pășune oilor, și valea Acor** va sluji de culcuș boiler, pentru poporul Meu care Mă va căuta. *Cap. 33.9; 35.2. **Ios. 7.24,26. Osea 2.15.

11. Dar pe voi care părăsiți pe Domnul, care uitați muntele Meu cel sfânt*, care puneți o masă** „norocului!“ și umpleți un pahar în cinstea „sorții“24.

*Vers. 25. Cap. 56.7; 57.13. **Ezech. 23.41. 1 Cor. 10.21.

12. vă sortesc sabiei, și toți veți pleca genunchiul ca să fiți înjunghiați; căci Eu am chemat*, și n-ați răspuns, am vorbit, și n-ați ascultat, ci ați făcut ce este rău înaintea Mea și ați ales ce nu-Mi place.“

*2 Cron. 36.15,16. Prov. 1.24, etc. Cap. 66.4. Ier. 7.13. Zah. 7.7. Mat. 21.34-43.

13. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că robii Mei vor mânca, iar voi veți fi flămânzi; iată că robii Mei vor bea, iar vouă vă va fi sete; iată că robii Mei se vor bucura, și voi vă veți rușina;

14. iată că robii Mei vor cânta de veselă ce la va fi inima, dar voi veți striga de durerea pe care o veți avea în suflet și vă veți boci* de mâhnit ce vă va fi duhul.

*Mat. 8.12. Luca 13.28.

15. Veți lăsa numele vostru ca blestem* aleșilor** Mei; și anume: „Domnul Dumnezeu vă va omori“ și va daț robilor Săi un alt nume.

*Ier. 29.22. Zah. 8.13. **Vers. 9.22. †Cap. 62.2. Fapt. 11.26.

1. Sau: Gad

2. Sau: Meni

16. Așa că, cine* se va binecuvânta în țară se va binecuvânta în Dumnezeu adevărului, și cine va jura** în țară va jura pe Dumnezeu adevărului, căci vechile suferințe vor fi uitate, vor fi ascunse de ochii Mei.

*Ps. 72.17. Ier. 4.2. **Deut. 6.13. Ps. 63.11. Cap. 19.18; 45.23. †Ezech. 1.5.

17. Căci iată, Eu fac ceruri noi* și un pământ nou; așa că nimeni nu-și va mai aduce aminte de lucrurile trecute și nimănui nu-i vor mai veni în minte.

*Cap. 51.16; 66.22. 2 Pet. 3.13. Apoc. 21.1.

18. Ci vă veți bucura și vă veți veseli pe vecie pentru cele ce voi face. Căci voi prefăce Ierusalimul în veselie, și pe poporul lui, în bucurie.

19. Eu însumi Mă voi veseli* asupra Ierusalimului și Mă voi bucura de poporul Meu; nu se va mai auzi** în el de acum nici glasul plânsetelor, nici glasul țipetelor.

*Cap. 62.5. **Cap. 35.10; 51.11. Apoc. 7.17; 21.4.

20. Nu vor mai fi în el nici copii cu zile puține, nici bătrâni care să nu-și împlinească zilele. Căci cine va muri la vârsta de o sută de ani va fi încă tânăr, și cel ce va muri în vârstă de o sută de ani* va fi blestemat ca păcătos.

*Ecl. 8.12.

21. Vor zidi* case și le vor locui; vor sădii vii și le vor mânca rodul.

*Lev. 26.16. Deut. 28.30. Cap. 62.8. Amos 9.14.

22. Nu vor zidi case, ca altul să locuiască în ele; nu vor sădii vii, pentru ca altul să le mănânce rodul; căci zilele poporului* Meu vor fi ca zilele copacilor, și aleșii** Mei se vor bucura de lucrul mâinilor lor.

*Ps. 92.12. **Vers. 9.15.

23. Nu vor munci degeaba și nu vor avea* copii ca să-i vadă pierind, căci vor alcătui o sămânță** binecuvântată de Domnul, și copiii lor vor fi împreună cu ei.

*Deut. 28.41. Osea 9.12. **Cap. 61.9.

24. Înainte* ca să Mă chema, le voi răspunde; înainte ca să isprăvească vorba, îi voi asculta!

*Ps. 32.5. Dan. 9.21.

25. Lupul și mielul* vor paște împreună, leul va mânca paie ca boul, și șarpele se va hrăni** cu țărăna. Nici un rău, nici o vătămare nu se va face pe tot muntele Meu cel sfânt, zice Domnul.“

*Cap. 11.6,7,9. **Gen. 3.14.

66 1. Așa vorbește Domnul: „Cerule este scaunul Meu de domnie, și pământul este așternutul picioarelor Mele! Ce Casă ați putea voi să-Mi

zidiți și ce loc Mi-ați putea voi da ca locuință?

*1 Împ. 8.27. 2 Cron. 6.18. Mat. 5.34,35. Fapt. 7.48,49; 17.24.

2. Toate aceste lucruri doar mâna Mea le-a făcut și toate și-au căpătat astfel ființa – zice Domnul. – Iată* spre cine Îmi voi îndrepta privirile: spre cel ce suferă** și are duhul mâhnit, spre cel ce se teme† de cuvântul Meu.

*Cap. 57.15; 61.1.

**Ps. 34.18; 51.17. †Ezra 9.4; 10.3. Prov. 28.14. Vers. 5.

3. Cine înjunghie* un bou ca jertfă nu este mai bun decât cel ce ucide un om; cine jertfește un miel este ca cel ce ar rupe gâtul unui câine*; cine aduce un dar de mâncare este ca cel ce ar vărsa sânge de porc; cine arde tămâie este ca cel ce s-ar închina la idoli; toți aceștia își aleg căile lor, și sufletul lor găsește plăcere în urăciunile lor.

*Cap. 1.11. **Deut. 23.18.

4. De aceea, și Eu voi alege ce este spre nefericirea lor și voi aduce peste ei lucrurile de care se tem, căci*, când am chemat Eu, n-au răspuns, și, când am vorbit Eu, n-au ascultat, ci au făcut ce este rău înaintea Mea și au ales ce nu-Mi place!“

*Prov. 1.24. Cap. 65.12. Ier. 7.13.

5. Ascultați cuvântul Domnului, voi care vă temeți* de cuvântul Lui: „Iată ce zic frații voștri care vă urăsc și vă izgoneșc din pricina Numelui Meu: „Să-Și arate Domnul slava**, ca să vă vedem bucuria!“ – Dar ei vor rămâne† de rușine!“

*Vers. 2. **Cap. 5.19. †2 Tes. 1.10. Tit 2.13.

6. Un glas iese din Templu! Este glasul Domnului, care dă vrăjmașilor lui plata cuvenită!

7. „Înainte ca să simtă dureri, a născut și înainte ca să-i vină suferințele, a dat naștere unui fiu.

8. Cine a auzit vreodată așa ceva? Cine a văzut vreodată așa ceva? Se poate naște oare o țară într-o zi? Se naște un neam așa dintr-odată? Abia au apucat-o muncile, și fiica Sionului și-a și născut fiii!

9. Aș putea să deschid pântecul mamei și să nu las să nască? – zice Domnul. – Eu, care fac să nască, aș putea să împiedic oare nașterea? – zice Dumnezeu tău.

10. Bucurați-vă împreună cu Ierusalimul și veseliți-vă cu el, toți cei ce-l iubiți; împărțiți și bucuria cu el, acum, toți cei ce l-ați plâns,

11. ca să fiți săturați bând laptele

mângâierilor lui, ca să vă desfătați în totul de plinătatea slavei lui.“

12. Căci așa vorbește Domnul: „Iată*, voi îndrepta spre el pacea ca un râu, și slava neamurilor, ca un pârau ieșit din matcă, și veți fi alăptați**, veți fi purtați† în brațe și dezmiardați pe genunchi.

*Cap. 48.18; 60.5. **Cap. 60.16. †Cap. 49.22; 60.4.

13. Cum mângâie pe cineva mama sa, așa vă voi mângâia Eu; da, veți fi mângâiați în Ierusalim!“

14. Și când veți vedea aceste lucruri, inima vi se va bucura, și* oasele voastre vor prinde putere ca iarba. – Domnul își va arăta astfel puterea față de robii Săi, dar va face pe vrăjmașii Lui să-I simtă mânia.

*Ezech. 37.1, etc.

15. Căci iată*, Domnul vine într-un foc, și carele Lui sunt ca un vârtej; își prefăce mânia într-un jăritic, și amenințările, în flăcări de foc.

*Cap. 9.5. 2 Tes. 1.8.

16. Căci cu foc Își aduce Domnul la îndeplinire judecățile, și cu sabia* Lui pedepsește pe oricine; și cei uciși de Domnul vor fi mulți la număr.

*Cap. 27.1.

17. Cei ce se sfîțesc* și se curăț în grădini, mergând unul câte unul în mijlocul celor ce mănâncă și carne de porc, și șoareci, și alte lucruri urăcioase, toți aceia vor pieri – zice Domnul.

*Cap. 65.3,4.

18. Eu pedepsesc faptele și gândurile lor! Dar vine vremea când voi strânge toate neamurile și toate limbile; ele vor veni și vor vedea slava Mea.

19. Și voi pune un semn* între ele și voi trimite la neamuri pe cei ce vor scăpa din Israel, la Tarsis, la Pul și la Lud, care trag cu arcul, la Tubal și la Iavan, în ostroavele depărtate care n-au auzit vorbindu-se niciodată de Mine și n-au văzut slava Mea; ei vor vesti** slava Mea printre neamuri.

*Luca 2.34. **Mal. 1.11.

20. Vor aduce pe toți frații voștri din mijlocul tuturor neamurilor, ca dar* Domnului, pe cai, în care și pe țargi, pe catări și pe dromaderi, la muntele Meu cel sfânt, la Ierusalim – zice Domnul – cum își aduc copiii lui Israel darurile de mâncare într-un vas curat la Casa Domnului.

*Rom. 15.16.

21. Și voi lua și dintre ei pe unii ca preoți și leviți* – zice Domnul.

*Exod 19.6. Cap. 61.6. 1 Pet. 2.9. Apoc. 1.6.

22. Căci, după cum cerurile cele noi* și pământul cel nou, pe care le voi face, vor dăinui înaintea Mea – zice Domnul – așa va dăinui și sămânța voastră și numele vostru.

*Cap. 65.17. 2 Pet. 3.13. Apoc. 21.1.

23. În fiecare lună* nouă și în fiecare Sabat, va veni** orice făptură să se

încine înaintea Mea – zice Domnul.

*Zah. 14.16. **Ps. 65.2.

24. Și, când vor ieși, vor vedea trupurile moarte* ale oamenilor care s-au răzvrătit împotriva Mea; căci viermele** lor nu va muri, și focul lor nu se va stinge; și vor fi o pricină de groază pentru orice făptură.“

*Vers. 16. **Marc. 9.44,46,48.

IEREMIA

(Deuteronom 32.15-43. 2 Cronici 36.13, etc. Neemia 9.29-31. Plângeri 3.1.

Țefania 3.1-4. Zaharia 7.11, etc. Fapte 9.16.)

1. Cuvintele lui Ieremia, fiul lui Hilchia, unul din preoții din Anatot*, din țara lui Beniamin.

*Jos. 21.18. 1 Cron. 6.60. Cap. 32.7-9.

2. Cuvântul Domnului i-a vorbit pe vremea lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda, în al treisprezecelea an al domniei lui,

3. și pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, până la sfârșitul anului al unsprezecelea* al lui Zedechia, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, până** pe vremea când a fost dus Ierusalimul† în robie, în luna†† a cincea.

*Cap. 25.3. **Cap. 39.2. †Cap. 52.12,15. ††2 Împ. 25.8.

4. „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

5. „Mai înainte ca să te fi* întocmit în pânțele mamei tale, te** cunoașteam, și mai înainte ca să fi ieșit tu din pânțele ei, Eu te puseseam deoparte† și te făcusem proroc al neamurilor.“

*Isa. 49.1,5. **Exod 33.12,17. †Luca 1.15,41. Gal. 1.15,16.

6. Eu am răspuns: „Ah! Doamne Dumnezeu!, vezi că eu nu știu să vorbesc, căci sunt un copil.“

*Exod 4.10; 6.12,30. Isa. 6.5.

7. Dar Domnul mi-a zis: „Nu zice: „Sunt un copil“, căci te vei duce la toți aceia la care te voi trimite și vei spune tot* ce-ți voi porunci.

*Num. 22.20,38. Mat. 28.20.

8. Nu te teme* de ei; căci Eu sunt cu tine** ca să te scap – zice Domnul.“

*Vers. 17. Ezech. 2.6; 3.9. **Exod 3.12. Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. Cap. 15.20. Fapt. 26.17. Evr. 13.6.

9. Apoi Domnul Și-a întins* mâna și mi-a atins gura. Și Domnul mi-a zis: „Iată, pun cuvintele Mele** în gura ta.

*Isa. 6.7. **Isa. 51.16. Cap. 5.14.

10. Iată*, astăzi te pun peste neamuri

și peste împărății, ca să smulgi** și să tai, să dărâmi și să nimicești, să zidești și să sădești.“

*1 Împ. 19.17. **Cap. 18.7. 2 Cor. 10.4,5.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Ce vezi, Ieremie?“ Eu am răspuns: „Văd un veghetor.“

12. Și Domnul mi-a zis: „Bine ai văzut; căci Eu veghez asupra cuvântului Meu ca să-l împlinesc.“

13. Cuvântul Domnului mi-a vorbit a doua oară astfel: „Ce vezi?“ Eu am răspuns: „Văd un cazan* clocotind dinspre miazănoapte.“

*Ezech. 11.3,7; 24.3.

14. Și Domnul mi-a zis: „De la miazănoapte* va izbucni nenorocirea peste toți locuitorii țării.

*Cap. 4.6; 6.1.

15. Căci iată, voi chema* toate popoarele împărățiilor de la miazănoapte, zice Domnul; ele vor veni și își vor așeza fiecare scaunul de domnie** la intrarea porților Ierusalimului, împotriva tuturor zidurilor lui de jur împrejur și împotriva tuturor cetăților lui Iuda.

*Cap. 5.15; 6.22; 10.22; 25.9. **Cap. 39.3; 43.10.

16. Îmi voi rosti judecățile împotriva lor, din pricina întregii lor răutăți, pentru că M-au părăsit* și au adus tămăie altor dumnezei și s-au închinat înaintea lucrării mâinilor lor.

*Deut. 28.20. Cap. 17.13.

17. Dar tu încinge-ți coapsele*, scoală-te și spune-le tot ce-ți voi porunci. Nu tremura** înaintea lor, ca nu cumva să te fac să tremuri înaintea lor.

*1 Împ. 18.46. 2 Împ. 4.29; 9.1. Iov 38.3. Luca 12.35. 1 Pet. 1.13. **Exod 3.12. Vers. 8. Ezech. 2.6.

18. Iată că în ziua aceasta te fac o cetate întărită*, un stâlp de fier și un zid de aramă împotriva întregii țări,

împotriva împărățiilor lui Iuda, împotriva căpeteniilor lui, împotriva preoților lui și împotriva poporului țării.

*Isa. 50.7. Cap. 6.27; 15.20.

19. Ei vor lupta împotriva ta, dar nu te vor birui; căci Eu* sunt cu tine ca să te scap, zice Domnul.“

*Vers. 8.

Mustrea poporului

2. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Du-te și strigă la urechile cetății Ierusalimului: „Așa vorbește Domnul: „Mi-aduc aminte încă de dragostea pe care o aveai când erai tânără*, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmai** în pustiu, într-un pământ nesemănat.

*Ezech. 16.8,22,60; 23.3,8,19. Osea 2.15. **Deut. 2.7.

3. Atunci Israel* era închinat Domnului, era cele dintâi roade** ale Lui; toți cei ce mâncau† din ele se făceau vinovați, și venea nenorocirea peste ei, zice Domnul.“

*Exod 19.5,6. **Iac. 1.18. Apoc. 14.4. †Cap. 12.14; 50.7.

4. Ascultați cuvântul Domnului, casa lui Iacov, și voi, toate familiile casei lui Israel!

5. Așa vorbește Domnul: „Ce nelegiuire* au găsit părinții voștri în Mine, de s-au depărtat de Mine și au mers după nimicuri**, și au ajuns ei înșiși de nimic? ”

*Isa. 5.4. Mica 6.3. **2 Împ. 17.15. Iona 2.8.

6. Ei n-au întreb: „Unde este Domnul care ne-a scos* din țara Egiptului, care ne-a povăluit prin pustiu**, printr-un pământ uscat și plin de gropi, printr-un pământ unde domnește seceta și umbra morții, printr-un pământ pe unde nimeni nu trece și unde nu locuiește nici un om?“

*Isa. 63.9,11,13. Osea 13.4. **Deut. 8.15; 32.10.

7. V-am adus într-o țară ca o livadă de pomi*, ca să-i mănânceți roadele și bunătațile; dar voi ați venit, Mi-ați spurcat** țara și Mi-ați prefăcut moștenirea într-o urăciune.

*Num. 13.27; 14.7,8. Deut. 8.7-9. **Lev. 18.25,27,28. Num. 35.33,34. Ps. 78.58,59; 106.38. Cap. 3.1; 16.18.

8. Preoții n-au întreb: „Unde este Domnul?“ Păzitorii Legii* nu M-au cunoscut, păstorii sufletești Mi-au fost necredincioși, prorocii** au prorocit prin Baal și au alergat după cei ce nu sunt de nici un† ajutor.

*Mal. 2.6,7. Rom. 2.20. **Cap. 23.13. †Vers. 11. Hab. 2.18.

9. De aceea, Mă voi certa* cu voi, zice Domnul, și Mă voi certa cu copiii** copiilor voștri.

*Ezech. 20.35,36. Mica 6.2. **Exod 20.5. Lev. 20.5.

10. Treceți în ostroavele Chitim și priviți! Trimiteți la Chedar, uitați-vă bine și vedeți dacă s-a întâmplat acolo așa ceva:

11. și-a schimbat* vreodată un popor dumnezeii, măcar că ei nu sunt** dumnezei? Dar poporul Meu și-a† schimbat Slava cu ceva†† care nu este de nici un ajutor!

*Mica 4.5. **Ps. 115.4. Isa. 37.19. Cap. 16.20. †Ps. 106.20. Rom. 1.23. ††Vers. 8.

12. Mirați-vă* de așa ceva, ceruri, înfloriți-vă de spaimă și groază, zice Domnul.

*Isa. 1.2. Cap. 6.19.

13. Căci poporul Meu a săvârșit un îndoit păcat: M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii*, și și-au săpat puțuri, puțuri crăpate care nu țin apă.

*Ps. 36.9. Cap. 17.13; 18.14. Ioan 4.14.

14. Este Israel un rob* cumpărat, sau fiu de rob născut în casă? Atunci pentru ce a ajuns de pradă?

*Exod 4.22.

15. Niște pui* de lei mugesc și strigă împotriva lui și-i pustiesc țara; cetățile îi sunt arse și fără locuitori.

*Isa. 1.7. Cap. 4.7.

16. Chiar și cei din Nof și Tahpanes* își vor zdrobi creștetul capului.

*Cap. 43.7-9.

17. Nu ți-ai făcut* tu singur lucrul acesta pentru că ai părăsit pe Domnul Dumnezeuul tău când te îndrepta** pe calea cea bună?

*Cap. 4.18. **Deut. 32.10.

18. Și acum, ce cauți să te duci* în Egipt să bei apa** Nilului? Ce cauți să te duci în Asiria să bei apa râului?

*Isa. 30.1,2. **Jos. 13.3.

19. Tu singur te pedepsești cu răutatea* ta și tu singur te lovești cu necredincioșia ta, și vei ști și vei vedea ce rău și amar este să părăsești pe Domnul Dumnezeuul tău și să n-ai nici o frică de Mine, zice Domnul Dumnezeuul oștirilor.

*Isa. 3.9. Osea 5.5.

20. Demult ți-ai sfărâmat jugul, ți-ai rupt legăturile și ai* zis: „Nu mai vreau să slujesc ca un rob!“ Căci pe orice deal** înalt și sub orice copac verde te-ai întins ca o† curvă.

*Exod 19.8. Ios. 24.18. Jude. 10.16. 1 Sam. 12.10. **Deut. 12.2. Isa. 57.5,7. Cap. 3.6. †Exod 34.15,16.

21. Te sădisem ca o vie minunată* și de cel mai bun soi: cum te-ai schimbat și te-ai prefăcut într-o coardă** de viță sălbatică?

*Exod 15.17. Ps. 44.2; 80.8. Isa. 5.1, etc.; 60.21. Mat. 21.33. Marc. 12.1. Luca 20.9. **Deut. 32.32. Isa. 1.21; 5.4.

22. Chiar dacă te-ai spăla cu silitră*, chiar dacă ai da cu multă sodă,

nelegiuirea** ta tot ar rămâne scrisă înaintea Mea, zice Domnul Dumnezeu.

*Iov 9.30. **Deut. 32.34. Iov 14.17. Osea 13.12.

23. Cum* poți să zici: „Nu m-am spurcat și nu m-am dus după Baali”? Privește-ți urma pașilor în vale** și vezi ce ai făcut, dromader[†] iute la mers și care bați drumurile și le încrucișezi!

*Prov. 30.12. **Cap. 7.31. †Iov 39.5-8. Cap. 14.6.

24. Măgăriță sălbatică deprinsă cu pustiul, care gâfăie în aprinderea patimii ei, cine o va împiedica să-și facă pofta? Toți cei ce o caută n-au nevoie să se ostenească: o găsesc în luna ei.

25. Nu te lăsa cu picioarele goale, nu-ți usca gâtul de sete! Dar* tu zici: „Degeaba, nu! Căci iubesc dumnezeii** străini și vreau să merg după ei.”

*Cap. 18.12. **Deut. 32.16. Cap. 3.13.

26. Cum rămâne uluit un hoț când este prins, așa de uluiți vor rămâne cei din casa lui Israel, ei, împărații lor, căpeteniile lor, preoții lor și prorocii lor.

27. Ei zic lemnului: „Tu ești tatăl meu!”, și pietrei: „Tu mi-ai dat viața!” Căci ei își întorc spatele și nu se uită la Mine. Dar când sunt în nenorocire*, zic: „Scoală-Te și scapă-ne!”

*Judec. 10.10. Ps. 78.34. Isa. 26.16.

28. Unde sunt* dumnezeii tăi pe care ți i-ai făcut? Să se scoale ei, dacă pot să te scape** în vremea nenorocirii! Căci câte-ț cetăți ai, atâția dumnezei ai, Iuda!

*Deut. 32.37. Judec. 10.14. **Isa. 45.20. †Cap. 11.13.

29. Pentru ce vă* certăți cu Mine? Toți Mi-ați fost necredincioși, zice Domnul.

*Vers. 23.35.

30. Degeaba v-am lovit* copiii, n-au luat seama la certare; sabia voastră a mâncat** pe prorocii voștri ca un leu nimicitor.

*Isa. 1.5; 9.13. Cap. 5.3. **2 Cron. 36.16. Neem. 9.26. Mat. 23.29, etc. Fapt. 7.52. 1 Tes. 2.15.

31. O, neam rău de oameni, uitați-vă bine la cuvântul Domnului care zice: „Am fost Eu un pustiu* pentru Israel sau o țară plină de întuneric beznă? Pentru ce zice atunci poporul Meu: „Suntem slobozi**”, nu voim[†] să ne întorcem la Tine?”

*Vers. 5. **Ps. 12.4. †Deut. 32.15.

32. Își uită fata podoabele sau mireasa brâul? Dar poporul Meu M-a uitat* de zile fără număr.

*Ps. 106.21. Cap. 13.25. Osea 8.14.

33. Ce bine știi să-ți întocmești căile când este vorba să cauți ce iubești! Chiar și la nelegiuire te deprinzi.

34. Până și pe poalele hainei tale se află sângele sârmanilor* nevinovați pe care nu i-ai prins făcând nici o spargere.

*Ps. 106.38. Cap. 19.4.

35. Și, cu toate acestea*, tu zici: „Da, sunt nevinovat! Să se întorcă acum mânia Lui de la mine!” Iată**, Mă voi certa cu tine, pentru că ți zici: „N-am păcătuit!”

*Vers. 23.29. **Vers. 9. †Prov. 28.13. 1 Ioan 1.8,10.

36. Pentru ce* atâta grabă ca să-ți schimbi drumul? Din Egipt îți va veni rușinea**, cum ți-ai venit și din Asiria!

*Vers. 18. Cap. 31.22. Osea 5.13; 12.1. **Isa. 30.3. Cap. 37.7. †2 Cron. 28.16,20,21.

37. Tot de acolo vei ieși cu mâinile* pe cap; căci Domnul leapădă pe aceia în care te încrezi, și nu vei izbuti cu ei.

*2 Sam. 13.19.

31. El zice: „Când se desparte un bărbat de nevasta sa, pe care o părăsește, și ea ajunge nevasta altuia, se mai întoarce* bărbatul acesta la ea? N-ar fi chiar și țara** aceea spurcată? Și tu ai curvit[†] cu mulți ibovnici, și să-ți te întorci iarăși la Mine? — zice Domnul.

*Deut. 24.4. **Cap. 2.7. †Cap. 2.20. Ezech. 16.26,28,29. ††Cap. 4.1. Zah. 1.3.

2. Ridică-ți ochii spre înălțimi* și privește: unde n-ai curvit? Te țineai** la drumuri ca arabul în pustiu și ai spurcat[†] țara prin curviile tale și cu răutatea ta!

*Deut. 12.2. Cap. 2.20. **Gen. 38.14. Prov. 23.28. Ezech. 16.24,25. †Vers. 9. Cap. 2.7.

3. Măcar că ploile au fost oprite*, și ploaia de primăvară a lipsit, totuși tu ți-ai păstrat fruntea de curvă** și n-ai vrut să ai rușine!

*Lev. 26.19. Deut. 28.23,24. Cap. 9.12; 14.4. **Cap. 5.3; 6.15; 8.12. Ezech. 3.7. †Jef. 3.5.

4. Acum, nu-i așa?, strigi la Mine: „Tată! Tu ai fost* Prietenul tinereții** mele!?”

*Prov. 2.17. **Cap. 2.2. Osea 2.15.

5. Își va ține El mânia* pe vecie? O va păstra El întotdeauna? Iată, așa ai vorbit, și totuși ai făcut lucruri nelegiuite cât ai putut!

*Ps. 77.7, etc.; 103.9. Isa. 57.16. Vers. 12.

Îndemnuri la pocăință

6. Domnul mi-a zis, pe vremea împăratului Iosia: „Ai văzut ce a făcut necredincioasa* Israel? S-a dus** pe orice munte înalt și sub orice copac verde și a curvit acolo.

*Vers. 11,14. Cap. 7.24. **Cap. 2.20.

7. Eu ziceam că, după ce a făcut* toate aceste lucruri, se va întoarce la

Mine. Dar nu s-a întors. Și sora** ei, vicleana Iuda, a fost martoră la aceasta.

*2 Împ. 17.13. **Ezech. 16.46; 23.2,4.

8. Și cu toate că a* văzut că M-am despărțit** de necredincioasa Israel, din pricina tuturor preacurviilor ei, și i-am dat cartea ei de despărțire, totuși sora sa, vicleana[†] Iuda, nu s-a temut, ci s-a dus să curvească la fel.

*Ezech. 23.9. **2 Împ. 17.6,18. †Ezech. 23.11, etc.

9. Și astfel, prin necurăția ei strigătoare, Israel a spurcat* țara, a preacurvit cu piatra** și lemnul.

*Vers. 2. Cap. 2.7. **Cap. 2.27.

10. Cu toate acestea vicleana Iuda, sora ei, nu s-a întors la Mine din toată inima* ei, ci cu prefăcătorie, zice Domnul.

*2 Cron. 34.33. Osea 7.14.

11. Domnul mi-a zis: „Necredincioasa Israel pare nevinovată față de vicleana* Iuda.

*Ezech. 16.51; 23.11.

12. Du-te de strigă aceste cuvinte spre miazănoapte* și zi: „Întoarce-te, necredincioasa Israel, zice Domnul. Nu voi arunca o privire întunecoasă împotriva voastră, căci sunt** milostiv, zice Domnul, și nu țin mânie pe vecie.

*2 Împ. 17.6. **Ps. 86.15; 103.8,9. Vers. 5.

13. Recunoaște-ți* numai nelegiuirea, recunoaște că ai fost necredincioasă Domnului Dumnezeului tău, că ai alergat** încoace și încolo la dumnezei străini[†], sub orice copac^{††} verde, și că n-ai ascultat glasul Meu, zice Domnul.

*Lev. 26.40, etc. Deut. 30.1,2, etc. Prov. 28.13. **Vers. 2. Ezech. 16.15,24,25. †Cap. 2.25. ††Deut. 12.2.

14. Întoarceți-vă, copii răzvrățiți, zice Domnul; căci* Eu sunt Stăpânul vostru, Eu vă voi lua, pe unul** dintr-o cetate, pe doi dintr-o familie, și vă voi aduce înapoi în Sion.

*Cap. 31.32. Osea 2.19,20. **Rom. 11.5.

15. Vă voi da păstori* după inima Mea, și vă vor paște** cu pricepere și cu înțelepciune.

*Cap. 23.4. Ezech. 34.23. Efes. 4.11. **Fapt. 20.28.

16. Când vă veți înmulți și veți crește în țară, în zilele acelea, zice Domnul, nu se va mai vorbi de chivotul legământului Domnului și nu-i va mai veni nimănui* în gând, nu-și vor mai aduce aminte de el, nu-i vor mai simți lipsa și nici nu vor mai face altul.

*Isa. 65.17.

17. În vremea aceea, Ierusalimul se va numi „Scaunul de domnie al Domnului”; toate neamurile se vor strânge la Ierusalim în* Numele Domnului și

nu vor mai urma pornirile inimii** lor rele.

*Isa. 60.9. **Cap. 11.8.

18. În zilele acelea, casa* lui Iuda va umbla cu casa lui Israel și vor veni împreună din țara de la miazănoapte** în țara[†] pe care am dat-o în stăpânire părinților voștri.

*Isa. 11.13. Ezech. 37.16-22. Osea 1.11. **Vers. 12. Cap. 31.8. †Amos 9.15.

19. Eu ziceam: „Cum să te pun printre copiii Mei și să-ți dau o țară plăcută*, o moștenire, podoabă între podoabele neamurilor?” Mă gândeam că Mă vei chema: „Tată*!” și nu te vei mai abate de la Mine.

*Ps. 106.24. Ezech. 20.6. Dan. 8.9; 11.16,41,45. **Isa. 63.16.

20. Dar, cum este necredincioasă iubitului său o femeie, așa Mi-ați fost necredincioși* voi, casa lui Israel, zice Domnul!

*Isa. 48.8. Cap. 5.11.

21. Un vuiet se aude pe înălțimi*: sunt plânsetele și rugămintele de iertare ale copiilor lui Israel; căci și-au sucit calea și au uitat pe Domnul Dumnezeul lor.

*Isa. 15.2.

22. Întoarceți-vă*, copii răzvrățiți, și vă voi ierta** abaterile. — „Iată-ne, venim la Tine, căci Tu ești Domnul Dumnezeul nostru.

*Vers. 14. Osea 14.1. **Osea 6.1; 14.4.

23. În adevăr*, zadarnic se așteaptă mântuire de la dealuri și de la mulțimea munților; în adevăr, în** Domnul Dumnezeul nostru este mântuirea lui Israel.

*Ps. 121.1,2. **Ps. 3.8.

24. Idolii, dimpotrivă*, au mâncat rodul muncii părinților noștri, din tinerețea noastră, oile și boii lor, fiii și fiicele lor.

*Cap. 11.13. Osea 9.10.

25. Să ne culcăm în rușinea noastră și să ne învelim cu ocara noastră, căci am păcătuit* împotriva Domnului Dumnezeului nostru, noi și părinții noștri, din tinerețea noastră și până în ziua de azi, și n-am ascultat** glasul Domnului Dumnezeului nostru.

*Ezra 9.7. **Cap. 22.21.

41. „Israele, de te vei întoarce, dacă te vei întoarce* la Mine, zice Domnul, dacă vei scoate urăciunile tale dinaintea Mea, nu vei mai rătați.

*Cap. 3.1,22. Ioel 2.12.

2. Dacă* vei jura: „Viu este Domnul!” cu adevăr**, cu neprihănire și cu dreptate, atunci neamurile[†] vor fi binecuvântate în El și se vor fâli^{††} cu El.

*Deut. 10.20. Isa. 45.23; 65.16. Cap. 5.2. **Isa. 48.1. Zah. 8.8. †Gen. 22.18. Ps. 72.17. Gal. 3.8. ††Isa. 45.25. 1 Cor. 1.31.

3. Căci așa vorbește Domnul către

oamenii din Iuda și din Ierusalim: „Dește-leniți-vă* un ogor nou și nu semănați între** spini!
*Osea 10.12. **Mat. 13.7,22.

4. Taiati-vă împrejur* pentru Domnul, tăiați-vă împrejur inimile, oamenii lui Iuda și locuitorii ai Ierusalimului, ca nu cumva să izbucnească mânia Mea ca un foc și să se aprindă fără să se poată stinge, din pricina răutății faptelor voastre!

*Deut. 10.16; 30.6. Cap. 9.26. Rom. 2.28,29. Col. 2.11.

O năvălire străină

5. Dați de știre în Iuda, vestiți la Ierusalim și spuneți: „Sunăți din trâmbiță în țară! Strigați în gura mare și ziceți: „Strângeți-vă* și haidem în cetățile întărite!“
*Cap. 8.14.

6. Înălțați un steag spre Sion, fugiți și nu vă opriți! Căci de la miazănoapte* aduc nenorocirea și un mare prăpăd.“
*Cap. 1.13-15; 6.1,22.

7. Leul se aruncă* din tufarul său, nimicitorul** neamurilor a pornit, și-a părăsit locul ca să-ți pustiiască țara, să-ți dărâme cetățile, și nimeni să nu mai locuiască în ele.
*2 Împ. 24.1. Cap. 5.6. Dan. 7.4. **Cap. 25.9. †Isa. 1.7. Cap. 2.15.

8. De aceea acoperiți-vă* cu saci, plângeți și gemeți; căci mânia aprinsă a Domnului nu se abate de la noi.
*Isa. 22.12. Cap. 6.26.

9. „În ziua aceea, zice Domnul, împăratul și căpeteniile își vor pierde inima, preoții vor rămâne încremeniți, și prorocii, uimiți.“

10. Eu am zis: „Ah! Doamne Dumnezeule! Ai înșelat* în adevăr pe poporul acesta și Ierusalimul, când** ai zis: „Veți avea pace!“ și totuși sabia le amenință viața.“
*Ezec. 14.9. 2 Tes. 2.11. **Cap. 5.12; 14.13.

11. În vremea aceea se va zice poporului acestuia și Ierusalimului: „Un vânt* arzător suflă din locurile înalte ale pustiului pe drumul fiicei poporului Meu, nu ca să vânture, nici ca să curețe grăul.“
*Cap. 51.1. Ezech. 11.17. Osea 13.15.

12. Ci un vânt năprasnic vine de acolo până la Mine! Acum le voi* rosti hotărârea!“
*Cap. 1.16.

13. Iată, nimicitorul înaintază ca norii; carele lui* sunt ca un vârtej, caii** lui sunt mai ușori decât vulturii. Vai de noi căci suntem prăpădiți!“ —
*Isa. 5.28. **Deut. 28.49. Plân. 4.19. Osea 8.1. Hab. 1.8.

14. Curăță-ți inima* de rău, Ierusalime, ca să fii mântuit! Până când

vei păstra gânduri nelegiuite în inima ta?
*Isa. 1.16. Iac. 4.8.

15. Căci un glas care pornește de la Dan* și vestește nenorocirea, o vestește de la muntele lui Efraim.
*Cap. 8.16.

16. „Spuneți lucrul acesta neamurilor, faceți-l cunoscut Ierusalimului: „Vin niște impresuratori dintr-o țară* depărtată și strigă împotriva cetăților lui Iuda.“
*Cap. 5.15.

17. Ca cei ce păzesc un ogor* ei înconjoară Ierusalimul, căci s-a răzvrătit împotriva Mea, zice Domnul. —
*2 Împ. 25.1,4.

18. Acesta este rodul căilor și faptelor tale*, este vina răutății tale, dacă este așa de amar și te pătrunde până la inimă.“
*Ps. 107.17. Isa. 50.1. Cap. 2.17,19.

19. Măruntaiele* mele! Măruntaiele mele! Cum mă doare înăuntrul inimii mele! Îmi bate inima, nu pot să tac! Căci auzi, suflete, sunetul trâmbiței și strigătul de război.
*Isa. 15.5; 16.11; 21.3; 22.4. Cap. 9.1,10. Luca 19.42.

20. Se vestește dărâmare* peste dărâmare, căci toată țara este pustiită; colibele** îmi sunt pustiite deodată, și corturile, într-o clipă!
*Ps. 42.7. Ezech. 7.26. **Cap. 10.20.

21. Până când voi vedea steagul falfăind și voi auzi sunetul trâmbiței? —

22. „Căci poporul Meu este nebun, nu Mă cunoaște; sunt niște copii fără minte și lipsiți de pricepere; sunt meșteri* să facă răul, dar nu știu să facă binele.“ —
*Rom. 16.19.

23. Mă uit la pământ*, și iată că este pustiu** și gol; mă uit la ceruri, și lumina lor a pierit!
*Isa. 24.19. **Gen. 1.2.

24. Mă uit* la munți, și iată că sunt zguduiți; și toate dealurile se clatină!
*Isa. 5.25. Ezech. 38.20.

25. Mă uit, și iată că nu este nici un om; și toate păsările cerurilor* au fugit!
*Ief. 1.3.

26. Mă uit, și iată, Carmelul este un pustiu; și toate cetățile sale sunt nimicite înaintea Domnului și înaintea mâniei Lui aprinse!

27. Căci așa vorbește Domnul: „Toată țara va fi pustiită; dar nu o voi nimici* de tot.“
*Cap. 5.10,18; 30.11; 46.28.

28. Din pricina aceasta, țara* este în jale, și cerurile** sus sunt întunecate; căci Eu am zis, am hotărât lucrul acesta și nu-Mi pare rău* de el, nu Mă voi întoarce.
*Osea 4.3. **Isa. 5.30; 50.3. †Num. 23.19. Cap. 7.16.

29. La vuietul călăreților și arcașilor, toate cetățile fug; se ascund în păduri și se suie pe stânci; toate cetățile sunt părăsite, nu mai au locuitori.

30. Și tu, pustiito, ce vei face? Te vei îmbrăca în cărmăz, te vei împodobi cu podoabe de aur, îți vei sulemeni* ochii; dar degeaba te vei înfrumuseța: ibovnicii tăi** te disprețuiesc și vor să-ți ia viața.
*2 Împ. 9.30. Ezech. 23.40. **Cap. 22.20,22. Plân. 1.2,19.

31. Căci Eu aud niște țipete ca ale unei femei în chinurile nașterii, țipete de durere ca la cea dintâi facere. Este glasul fiicei Sionului care suspină și întinde* mâinile zicând: „Nenorocita de mine! Mor din pricina ucigașilor!“
*Isa. 1.15. Plân. 1.17.

5.1. Cătreierați ulițele Ierusalimului, suiți-vă, întrebați și căutați* în piețe, dacă se găsește un om, dacă** este vreunul care să înfăptuiască ce este drept, care să se țină de adevăr, și voi ierta țara Ierusalimul.
*Ezech. 22.30. **Gen. 18.23, etc. Ps. 12.1. †Gen. 18.26.

2. Chiar când* zic: „Viu** este Domnul!“, ei jură* strâmb.“
*Tit 1.16. **Cap. 4.2. †Cap. 7.9.

3. Doamne, nu văd ochii Tăi* adevărul? Tu-i lovești**, și ei nu simt nimic; îi nimicești, și nu vor să ia învățătură; iau o înfățișare mai tare decât stânca, nu vor* să se întoarcă la Tine.
*2 Cron. 16.9. **Isa. 1.5; 9.13. Cap. 2.30. †Cap. 7.28. †Ief. 3.2.

4. Eu ziceam: „Numai cei mici sunt așa; ei lucrează fără minte, pentru că nu cunosc* calea Domnului, Legea Dumnezeului lor!“
*Cap. 8.7.

5. Mă voi duce deci la cei mari și le voi vorbi; căci ei* cunosc calea Domnului, Legea Dumnezeului lor!“ Dar toți au sfărâmat** jugul și au rupt legăturile.
*Mica 3.1. **Ps. 2.3.

6. De aceea îi omoară leul* din pădure și-i nimicește lupul** din pustiu. Stă la pândă pardosul* înaintea cetăților lor: toți cei ce vor ieși din ele vor fi sfâșiati; căci fărădelegile lor sunt multe, abaterile lor s-au înmulțit!
*Cap. 4.7. **Ps. 104.20. Hab. 1.8. †Ief. 3.3. †Osea 13.7.

7. „Cum să te iert? — zice Domnul — Copiii tăi M-au părăsit și jură* pe dumnezei care** n-au ființă. Și, după ce le-am primit* jurămintele, se dedau la preacurvie și aleargă cu grămada în casa curvei!
*Ios. 23.7. †Ief. 1.5. **Deut. 32.21. Gal. 4.8. †Deut. 32.15.

8. Ca niște cai* bine hrăniți, care aleargă încoace și încolo, fiecare nechează** după nevasta apropielii său.
*Ezech. 22.11. **Cap. 13.27.

9. Să* nu pedepsesc Eu aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu** pe un asemenea popor?
*Vers. 29. Cap. 9.9. **Cap. 44.22.

10. Suiți-vă* pe zidurile ei și dărâmați, dar** nu nimiciți de tot! Luați-i butucii acestia, căci nu sunt ai Domnului!
*Cap. 39.8. **Vers. 18. Cap. 4.27.

11. Căci casa* lui Israel și casa lui Iuda Mi-au fost necredincioase, zice Domnul.
*Cap. 3.20.

12. Ei tăgăduiesc* pe Domnul și zic: „Nu** este El! Și nu* va veni nenorocirea peste noi; nu vom vedea nici sabia, nici foamea.“
*2 Cron. 36.16. Cap. 4.10. **Isa. 28.15. †Cap. 14.13.

13. Prorocii sunt vânt, și nu Dumnezeu vorbește în ei. Așa să li se facă și lor!“

14. De aceea așa vorbește Domnul Dumnezeu ostirilor: „Pentru că ați zis lucrul acesta, iată*, cuvântul Meu îl fac foc în gura ta, și poporul acesta, lemne, ca să-i ardă focul acesta.“
*Cap. 1.9.

15. Iată, aduc de departe un neam împotriva voastră, casă a lui Israel — zice Domnul — un neam* tare, un neam** străvechi, un neam a cărui limbă n-o cunoști și ale cărui vorbe nu le pricepi.
*Deut. 28.49.

Isa. 5.26. Cap. 1.15; 6.22. **Isa. 39.3. Cap. 4.16.

16. Tolba lui cu săgeți este ca un mormânt deschis; toți sunt niște viteji.
17. El își va mânca secerișul* și pâinea, își va mânca fiii și fiicele, își va mânca oile și boii, își va mânca via și smochinul; și își va trece prin sabie cetățile întărite în care te încrezi.
*Lev. 26.16. Deut. 28.31,33.

18. Dar, și în zilele acelea, zice Domnul, nu vă voi nimici* de tot.
*Cap. 4.27.

19. Dacă veți întreba atunci: „Pentru ce* ne-a făcut toate acestea Domnul Dumnezeu nostru?“ Așa le vei răspunde: „După cum voi M-ați părăsit** și ați slujit unor dumnezei străini în țara voastră, tot așa acum veți sluji unor străini într-o țară care nu este a voastră!“
*Deut. 29.24, etc.

1 Împ. 9.8,9. Cap. 23.22; 16.10. **Cap. 2.13. †Deut. 28.48.

20. Spuneți lucrul acesta casei lui Iacov, vestiți-l în Iuda și ziceți:

21. „Ascultați lucrul acesta, popor*

fără minte și fără inimă, care are ochi și nu vede, urechi, și n-aude! *Isa. 6.9. Ezech. 12.2. Mat. 13.14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

22. Nu voiți să vă temeți* de Mine, zice Domnul, nu voiți să tremurați înaintea Mea? — Eu am pus mării** ca hotar nisipul, hotar veșnic pe care nu trebuie să-l treacă. Și chiar dacă valurile ei se înfurie, totuși sunt neputincioase; urlă, dar nu-l trec.

*Apoc. 15.4. **Iov 26.10; 38.10,11. Ps. 104.9. Prov. 8.29.

23. Poporul acesta însă are o inimă dărză și răzvrătită; se răscoală și pleacă,

24. și nu zic în inima lor: „Să ne temem de Domnul Dumnezeu nostru care dă ploaie* la vreme, ploaie timpurie** și târzie și ne păstrează șaptemăniile hotărâte pentru seceriș.”

*Ps. 147.8. Cap. 14.22. Mat. 5.45. Fapt. 14.17. **Deut. 11.14. Ioel 2.23. †Gen. 8.22.

25. Din pricina nelegiuirilor voastre* n-au loc aceste orânduiri, păcatele voastre vă lipsesc de aceste bunătăți.

*Cap. 3.3.

26. Căci în poporul Meu sunt oameni răi; ei pândesc* ca păsărarul care întinde lațuri, întind curse și prind oameni.

*Prov. 1.11,17,18. Hab. 1.15.

27. Cum se umple o colivie de păsări, așa se umple casele lor prin vicleșug; așa ajung ei puternici și bogați.

28. Se îngrașă*, lucesc de grăsime; întrec orice măsură în rău, nu apără pricina**, pricina orfanului, ca să le meargă bine, nu fac dreptate celor lipsiți.

*Deut. 32.15.

**Isa. 1.23. Zah. 7.10. †Iov 12.6. Ps. 73.12. Cap. 12.1.

29. Să nu pedepsesc* Eu aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu pe un asemenea popor?

*Vers. 9. Mal. 3.5.

30. Grozave lucruri, urăcioase* lucruri se fac în țară.

*Cap. 23.14. Osea 6.10.

31. Prorocii prorocesc neadevăruri*, preoții stăpânesc cu ajutorul lor, și poporul Meu îi plac** aceste lucruri. Dar ce veți face la urmă?“

*Cap. 14.14; 23.25,26. Ezech. 13.6. **Mica 2.11.

61. „Fugiți, copii ai lui Benjamin, fugiți din mijlocul Ierusalimului, sunați din trâmbiță la Tecoa, ridicați un semn la Bet-Hacherem*! Căci de la miazănoapte se vede venind o nenorocire** și un mare prăpăd.

*Neem. 3.14. **Cap. 1.14; 4.6.

2. Pe frumoasa și subțirica fiică a Sionului o nimicesc!

3. La ea vin păstorii cu turmele lor, își întind corturile* în jurul ei și își pasc fiecare partea lui.“ — *2 Împ. 25.1,4. Cap. 4.17.

4. „Pregătiți-vă* s-o bateți! Haidem! Să ne suim ziua namiaza** mare!“... Vai de noi, căci ziua scade, și umbrele de seară se lungesc.

*Cap. 51.27. Ioel 3.9. **Cap. 15.8.

5. Haidem să ne suim noaptea și să-i dăruim casele împărătești!“ —

6. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „Tăiați copaci și ridicați șanțuri împotriva Ierusalimului! Aceasta este cetatea care trebuie pedepsită; căci în mijlocul ei este numai apăsare.

7. Cum țâșnesc apele dintr-o fântână*, așa țâșnește răutatea ei din ea; nu se aude în ea decât silnicie** și prăpăd; durerea și rănila Îmi izbesc fără curmare privilegiile.

*Isa. 57.20. **Ps. 55.9-11. Cap. 20.8. Ezech. 7.11,23.

8. Ia învățătură, Ierusalime, ca nu cumva să Mă depărtez* de tine și să fac din tine un pustiu, o țară nelocuită!“

*Ezech. 23.18. Osea 9.12.

9. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Vor culege rămășițele lui Israel cum se culeg ciorchinii rămași dintr-o vie. — Puneți din nou mâna pe ea ca și culegătorul pe mlădițe.“ —

10. Cui să vorbesc și pe cine să iau martor ca să m-asculte? Urechea lor* este netăiată împrejur și nu sunt în stare să ia aminte. Iată**, cuvântul Domnului este o ocară pentru ei și nu le place de el.

*Exod 6.12. Cap. 7.26. Fapt. 7.51. **Cap. 20.8.

11. Eu sunt așa de plin* de mânia Domnului, că n-o pot opri. — „Toarn-o peste** copilul de pe uliță și peste adunările tinerilor. Căci și bărbatul și nevasta vor fi prinși, și bătrânul și cel încărcat de zile.

*Cap. 20.9. **Cap. 9.21.

12. Casele* lor vor trece în stăpânirea altora, ogoarele și nevestele lor de asemenea, când Îmi voi întinde mâna asupra locuitorilor țării, zice Domnul.

*Deut. 28.30. Cap. 8.10.

13. Căci de la cel mai mic până la cel mai mare, toți sunt lacomi de* câștig; de la proroc până la preot, toți înșală.

*Isa. 56.11. Cap. 8.10; 14.18; 23.11. Mica 3.5,11.

14. Leagă în chip ușuratic* rana fiicei poporului Meu, zicând*: „Pace! Pace!“ Și totuși nu este pace!

*Cap. 8.11. Ezech. 13.10. **Cap. 4.10; 14.13; 23.17.

15. Sunt dați de rușine*, căci săvârșesc urăciuni; și totuși nu roșesc și nu

știu de rușine. De aceea vor cădea împreună cu cei ce cad, vor fi răsturnați, când îi voi pedepsi, zice Domnul.“

*Cap. 3.3; 8.12.

16. Așa vorbește Domnul: „Stați în drumuri, uitați-vă și întrebați care sunt cărările cele vechi*, care este calea cea bună: umblați pe ea, și veți găsi** odihnă pentru sufletele voastre!“ Dar ei răspund: „Nu vrem să umblăm pe ele!“

*Isa. 8.20. Cap. 18.15. Mal. 4.4. Luca 16.29. **Mat. 11.29.

17. Am pus niște străjeri peste voi: „Fiți cu luare aminte la sunetul trâmbiței!“ Dar ei răspund: „Nu vrem să fim cu luare aminte!“

*Isa. 21.11; 58.1. Cap. 25.4. Ezech. 3.17. Hab. 2.1.

18. De aceea, ascultați, neamuri, și luați seama la ce li se va întâmpla, adunare a popoarelor!

19. Ascultă* și tu, pământule! Iată, voi aduce peste poporul acesta o nenorocire care va fi rodul** gândurilor lui; căci n-au luat aminte la cuvintele Mele și au nesocotit Legea Mea.

*Isa. 1.2. **Prov. 1.31.

20. Ce nevoie am* Eu de tămăia care vine din Seba**, de trestia mirositoare dintr-o țară depărtată? Arderile* voastre de tot nu-Mi plac, și jertfele voastre nu-Mi sunt plăcute.“

*Ps. 40.6; 50.7-9. Isa. 1.11; 66.3. Amos 5.21. Mica 6.6, etc. **Isa. 60.6. †Cap. 7.21.

21. De aceea, așa vorbește Domnul: „Iată, voi pune înaintea poporului acestuia niște pietre de poticnire, de care se vor lovi împreună părinți și fii, vecini și prieteni, și vor pieri.“

22. Așa vorbește Domnul: „Iată că vine un popor din țara de la miazănoapte*, un neam mare se ridică de la marginile pământului.

*Cap. 1.15; 5.15; 10.22; 50.41-43.

23. Ei poartă arc și sulită; sunt cumpliți și fără milă; glasul lor urlă ca* marea; sunt călare pe cai și gata de luptă ca un om pregătit de război împotriva ta, fiica Sionului!“

*Isa. 5.30.

24. La vuietul apropierei lor, mâinile ni se slăbesc, ne apucă groaza* ca durerea unei femei care naște. —

*Cap. 4.31; 13.21; 49.24; 50.43.

25. Nu ieșiți în ogoare și nu mergeți pe drumuri! Căci acolo este sabia vrăjmașului, răspândind spaima de jur împrejur!

26. Fiica poporului meu, acoperă-te cu un sac* și tăvălește-te** în cenușă, jelește-te* ca după singurul tău fiu, varsă lacrimi, lacrimi amare! Căci pe neașteptate vine pustiitorul peste noi. —

*Cap. 4.8. **Cap. 25.34. Mica 1.10. †Zah. 12.10.

27. „Te pusesem de pază* peste poporul Meu ca o cetățiuie, ca să le cunoști și să le cercetezi calea.

*Cap. 1.18; 15.20.

28. Toți sunt niște* răzvrătiți, niște bârfitori**, aramă* și fier, toți sunt niște stricați.

*Cap. 5.23. **Cap. 9.4. †Ezech. 22.18.

29. Foalele ard, plumbul este topit de foc; degeaba curăță, căci zgura nu se dezleşte.

30. De aceea se vor numi argint* lepădat, căci Domnul i-a lepădat.“

*Isa. 1.22.

Mustrări și amenințări

71. Iată cuvântul vorbit lui Ieremia din partea* Domnului:

*Cap. 26.2.

2. „Șezi la poarta Casei Domnului, vestește acolo cuvântul acesta și spune: „Ascultați cuvântul Domnului, toți bărbații lui Iuda care intrați pe aceste porți ca să vă închinați înaintea Domnului!“

3. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Îndreptați-vă căile* și faptele, și vă voi lăsa să locuiți în locul acesta.

*Cap. 18.11; 26.13.

4. Nu vă hrăniți* cu nădejdi înșelătoare zicând: „Acesta este Templul Domnului, Templul Domnului, Templul Domnului!“

*Mica 3.11.

5. Căci numai dacă vă veți îndrepta căile și faptele, dacă veți înfăptui dreptatea* unii față de alții,

*Cap. 22.3.

6. dacă nu veți asupra pe străin, pe orfan și pe văduvă, dacă nu veți vărsa sânge nevinovat în locul acesta și dacă nu veți merge* după alți dumnezei, spre nenorocirea voastră,

*Deut. 6.14,15; 8.19; 11.28. Cap. 13.10.

7. numai așa* vă voi lăsa să locuiți în locul acesta, în țara** pe care am dat-o părinților voștri, din veșnicie în veșnicie.

*Deut. 4.40. **Cap. 3.18.

8. Dar iată că voi vă hrăniți* cu nădejdi înșelătoare** care nu slujesc la nimic.

*Vers. 4. **Cap. 5.31; 14.13,14.

9. Cum? Furați*, ucideți, preacurviți, jurați strâmb, aduceți tămăie lui Baal, mergeți după alți dumnezei** pe care nu-i cunoașteți!...

*1 Împ. 18.21. Osea 4.1,2. Tef. 1.5. **Exod 20.3. Vers. 6.

10. Și apoi veniți* să vă înfățișați înaintea Mea, în Casa aceasta peste care este chemat Numele Meu**, și ziceți: „Suntem izbăviți!“... ca iarăși să faceți toate aceste urăciuni!

*Ezech. 23.39. **Vers. 11,14,30. Cap. 32.34; 34.15.

11. Este Casa aceasta* peste care

este chemat Numele Meu o peșteră** de tâlhari înaintea voastră? Eu însumi văd lucrul acesta, zice Domnul!

*Isa. 56.7. **Mat. 21.13. Marc. 11.12. Luca 19.46.

12. Duceți-vă, dar, la locul* care-Mi fusese închinat la Silo, unde** pusese să locuiască odinioară Numele Meu, și vedeți ce i-am făcut* în pridicina răutății poporului Meu, Israel!

*Ios. 18.1. Jude. 18.31. **Deut. 12.11. †1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 26.6.

13. Și acum, fiindcă ați făcut toate aceste fapte, zice Domnul, fiindcă v-am vorbit dis-de-diminează*, și n-ați ascultat, fiindcă v-am chemat**, și n-ați răspuns, *

*2 Cron. 36.15. Vers. 25. Cap. 11.7. **Prov. 1.24. Isa. 65.12; 66.4.

14. voi face Casei peste care este chemat Numele Meu, în care vă puneți încrederea, și locului pe care vi l-am dat vouă și părinților voștri, le voi face întocmai cum am făcut lui Silo*.

*1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 26.6.

15. Și vă voi lepăda de la fața Mea cum* am lepădat pe toți frații voștri, pe toată sămânța** lui Efraim! –

*2 Împ. 17.23. **Ps. 78.67,68.

16. Tu însă nu mijloci* pentru poporul acesta, nu înalță nici cereri, nici rugăciuni pentru ei și nu stăruie pe lângă Mine; căci** nu te voi asculta!

*Exod. 32.10. Cap. 11.14; 14.11. **Cap. 15.1.

17. Nu vezi ce fac ei în cetățile lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului?

18. Copiii* strâng lemne, părinții aprind focul, și femeile frământă plămădeala ca să pregătească turte împărătesei cerului și să toarne jertfe de băutură altor dumnezei** ca să Mă mănie.

*Cap. 44.17,19. **Cap. 19.13.

19. Pe Mine Mă mânia ei* oare, zice Domnul; nu pe ei înșiși, spre rușinea lor?*

*Deut. 32.16,21.

20. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, mânia și urgia Mea se vor vărsa peste locul acesta, peste oameni și dobitoace, peste copacii de pe câmp și peste roadele pământului; și va arde și nu se va stinge.“

21. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Adăugați* arderile voastre de tot la jertfele voastre și mâncați-le cernea!

*Isa. 1.11. Cap. 6.20. Amos 5.21. Osea 8.13.

22. Căci n-am vorbit* nimic cu părinții voștri și nu le-am dat nici o poruncă cu privire la arderi de tot și jertfe, în ziua când i-am scos din țara Egiptului.

*1 Sam. 15.22. Ps. 51.16,17. Osea 6.6.

23. Ci iată porunca pe care le-am dat-o: „Ascultați glasul* Meu, și Eu voi fi** Dumnezeuul vostru, iar voi veți fi poporul Meu; umblați pe toate căile pe care vi le-am poruncit, ca să fiți fericiți.“

*Exod. 15.26. Deut. 6.3. Cap. 11.4,7. **Exod. 19.5. Lev. 26.12.

24. Dar* ei n-au ascultat și n-au luat aminte, ci au urmat** sfaturile și pornirile inimii lor rele, au dat înapoi* și n-au mers înainte.

*Ps. 81.11. Cap. 11.8. **Deut. 29.19. Ps. 81.12. †Cap. 2.27; 32.33. Osea 4.16.

25. Din ziua când au ieșit părinții voștri din Egipt până în ziua de azi, v-am trimis* pe toți slujitorii Mei, prorocii, i-am trimis în fiecare zi de** dimineată.

*2 Cron. 36.15. Cap. 25.4; 29.19. **Vers. 13.

26. Dar ei nu M-au ascultat*, n-au luat aminte; și-au înțepenit** gâtul și au făcut* mai rău decât părinții lor.

*Vers. 24. Cap. 11.8; 17.23; 25.3,4. **Nem. 9.17,29. Cap. 19.15. †Cap. 16.12.

27. Și chiar dacă le vei spune* toate aceste lucruri, tot nu te vor asculta; și dacă vei striga la ei, nu-ți vor răspunde.

*Ezec. 2.7.

28. De aceea spune-le: „Acesta este poporul care n-ascultă glasul Domnului Dumnezeului său și care nu* vrea să ia învățătură; s-a dus adevărul**, a fugit din gura lor.“ –

*Cap. 5.3; 32.33. **Cap. 9.3.

29. Acum, tunde-ți* părul, Ierusalime, și aruncă-l departe; suie-te pe înălțimi și fă o cântare de jale! Căci Domnul leapădă și îndepărtează neamul de oameni care l-a atârnat urgia.

*Iov 1.20. Isa. 15.2. Cap. 16.6; 48.37. Mica 1.16.

30. Căci copiii lui Iuda au făcut ce este rău înaintea Mea, zice Domnul; și-au așezat urâciunile* lor în Casa peste care este chemat Numele Meu ca s-o spurce.

*2 Împ. 21.4,7. 2 Cron. 33.4,5,7. Cap. 23.11; 32.34. Ezec. 7.20; 8.5,6, etc. Dan. 9.27.

31. Au zidit și locuri înalte la Tofet*, în valea Ben-Hinom, ca să-și ardă** în foc pe fiii și fiicele lor: lucru pe care Eu nu-l poruncisem* și nici nu-Mi trecuse prin minte.

*2 Împ. 23.10. Cap. 19.5; 32.35. **Ps. 106.38. †Deut. 17.3.

32. De aceea iată*, vin zile, zice Domnul, când nu se va mai zice Tofet și valea Ben-Hinom, ci se va zice Valea Măcelului și se vor îngropa** morții la Tofet din lipsă de loc.

*Cap. 19.6. **2 Împ. 23.10. Cap. 19.11. Ezec. 6.5.

33. Trupurile moarte* ale acestui popor vor fi hrana păsărilor cerului și

a fiarelor pământului; și nimeni nu le va speria.

*Deut. 28.26. Ps. 79.2. Cap. 12.9; 16.4; 34.20.

34. Voi face astfel să înceteze* în cetățile lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului strigătele de bucurie și strigătele de veselie, cântecele mirelui și cântecele miresei, căci țara** va ajunge un pustiu!

*Isa. 24.7,8. Cap. 16.9; 25.10; 33.11. Ezec. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23. **Lev. 26.23. Isa. 1.7; 3.26.

8. În vremea aceea, zice Domnul, se vor scoate din mormintele lor oasele împăraților lui Iuda, oasele căpeteniilor lui, oasele preoților, oasele prorocilor și oasele locuitorilor Ierusalimului.

2. Le vor întinde în fața soarelui, în fața lunii și în fața întregii oștiri a cerurilor, pe care le-au iubit ei, cărora le-au slujit*, pe care le-au urmat, pe care le-au căutat și înaintea cărora s-au închinat. Nu le vor mai strânge**, nici nu le vor mai îngropa, și se vor face gunoi* pe pământ.

*2 Împ. 23.5. Ezec. 8.16.

**Cap. 22.19. †2 Împ. 9.36. Ps. 83.10. Cap. 9.22; 16.4.

3. Toți cei ce vor rămâne din acest neam rău vor dori mai degrabă moartea* decât viața, în toate locurile unde îi voi izgoni, zice Domnul oștirilor.

*Iov 3.21,22; 7.15,16. Apoc. 9.6.

4. Spune-le: „Așa vorbește Domnul: „Cine cade și nu se mai scoală? Sau cine se abate fără să se întoarcă iarăși? ”

5. Pentru ce, dar, poporul acesta al Ierusalimului se lasă dus în necumate rătăcirii*, stăruie în înșelătorie** și nu vor să se întoarcă* la Dumnezeu?

*Cap. 7.24. **Cap. 9.6. †Cap. 5.3.

6. Căci Eu* sunt cu luare aminte și aud că ei nu vorbesc cum ar trebui; nici unul nu se căiește de răutatea lui și nu zice: „Ce am făcut?“ Ci toți își încep din nou alergarea ca un cal care se aruncă la luptă.

*2 Pet. 3.9.

7. Chiar și cocostârcul* își cunoaște vremea pe ceruri; turtureaua**, rândunica și cocorul își păzesc vremea venirii lor; dar poporul Meu* nu cunoaște Legea Domnului!

*Isa. 1.3. **Cânt. 2.12. †Cap. 5.4,5.

8. Cum puteți voi să ziceți: „Suntem înțelepți, și Legea* Domnului este cu noi“? Cu adevărat, degeaba s-a pus la lucru pana mincinoasă a cărturarilor.

*Rom. 2.17.

9. Înțelepții* sunt dați de rușine, sunt uimiți, sunt prinși, căci au nesocotit

cuvântul Domnului. Și ce înțelepciune au ei?

*Cap. 6.15.

10. De aceea, pe nevestele* lor le voi da altora, și ogoarele lor, altor stăpâni. Căci de la cel mai mic până la cel mai mare, toți sunt lacomi de câștig** mârșav, de la proroc până la preot, toți înșală!

*Deut. 28.30.

Cap. 6.12. Amos 5.11. Tef. 1.13. **Isa. 56.11. Cap. 6.13.

11. Leagă în chip ușuratic* rana fiicei poporului Meu, zicând: „Pace**! Pace!“ Și totuși pace nu este.

*Cap. 6.14. **Ezec. 13.10.

12. Vor fi dați de rușine*, căci săvârșesc astfel de urâciuni; nu roșesc și nu știu de rușine; de aceea, vor cădea împreună cu cei ce cad și vor fi răsturnați, când îi voi pedepsi, zice Domnul.

*Cap. 3.3; 6.15.

13. Vreau să isprăvesc cu ei, zice Domnul. Nu vor mai fi struguri în vie*, nici smochine în smochin**, și frunzele se vor vesteji. Le voi da celor ce vor trece peste ele.“ –

*Isa. 5.1, etc. Ios. 1.7. **Mat. 21.19. Luca 13.6, etc.

14. „Pentru ce ședem jos? Strângeți-vă* și haidem în cetățile întărite ca să pierim acolo! Căci Domnul Dumnezeuul nostru ne sortește la moarte, ne dă să bem ape otrăvite**, pentru că am păcătuit împotriva Domnului.

*Cap. 4.5. **Cap. 9.15; 23.15.

15. Așteptam* pacea, și nu vine nimic mai bun; o vreme de vindecare, și iată groaza!

*Cap. 14.19.

16. Sforăitul cailor Săi se aude dinspre Dan* și de vuietul nechezatului lor** se cutremură toată țara; vin, mănâncă țara și ce cuprinde ea, cetatea și pe cei ce o locuiesc.“

*Cap. 4.15. **Jude. 5.22. Cap. 47.3.

17. „Căci iată că trimit între voi niște șerpi, niște basilici, împotriva cărora nu* este nici un descântec, și vă vor mușca, zice Domnul.“

*Ps. 58.4,5. Ecl. 10.11.

18. Aș vrea să-mi alin durerea; dar mă doare inima în mine.

19. Iată, strigătele fiicei poporului meu răsună dintr-o țară* depărtată: „Nu mai este Domnul în Sion? Nu mai este în ea împăratul ei?“ – „Pentru ce M-au mâniat** ei cu chipurile lor cioplit, cu idoli străini?“ –

*Isa. 39.3. **Deut. 32.21. Isa. 1.4.

20. „Secerișul a trecut, vara s-a isprăvit, și noi tot nu suntem mântuiți!“ –

21. Sunt zdrobit* de durerea fiicei poporului meu, mă doare**, m-apucă groaza.

*Cap. 4.19; 9.1; 14.17. **Ios. 2.6. Naum 2.10.

22. Nu este nici un leac alinător* în Galaad? Nu este nici un doctor acolo? Pentru ce nu se face, dar, vindecarea fiicei poporului meu? –

*Gen. 37.25; 43.11. Cap. 46.11; 51.8.

91. O! de mi-ar fi capul plin* cu apă, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, aş plânge zi şi noapte pe morţii fiicei poporului meu!

*Isa. 22.4. Cap. 4.19; 13.17; 14.17. Plân. 2.11; 3.48.

2. O! dac-aş avea un han de călători în pustiu, aş părăsi pe poporul meu şi m-aş depărta de el! Căci toţi sunt nişte preacurvari* şi o ceată de mişei.

*Cap. 5.7,8.

3. „Au limba întinsă* ca un arc şi aruncă minciuna; şi nu prin adevăr sunt ei puternici în ţară; căci merg din răutate în răutate, şi nu** Mă cunosc, zice Domnul.

*Ps. 64.3. Isa. 59.4,13,15. **1 Sam. 2.12. Osea 4.1.

4. Fiecare să se păzească* de prietenul lui şi să nu se încreadă în nici unul din fraţii săi; căci orice frate caută să înşele şi orice prieten umblă cu** bârfeli.

*Cap. 12.6. Mica 7.5,6. **Cap. 6.28.

5. Se trag pe sfoară unii pe alţii şi nu spun adevărul; îşi deprind limba să mintă şi se trudesă să facă rău.

6. Locuinţa ta este în mijlocul făţarniciei, şi, de făţarnici ce sunt, nu vor să Mă cunoască – zice Domnul.“

7. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, îi voi topi* în cuptor şi îi voi încerca. Căci cum aş putea** să mă port altfel cu fiica poporului Meu?

*Isa. 1.25. Mal. 3.3. **Osea 11.8.

8. Limba lor este o săgeată ucigătoare, nu spun decât minciuni; cu gura vorbesc** aproapelui lor de pace, şi în fundul inimii îi întind curse.

*Ps. 12.2; 120.3. Vers. 3. **Ps. 28.3; 55.21.

9. Să nu-i pedepsesc* Eu pentru aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu pe un asemenea popor?

*Cap. 5.9,29.

10. Munţii vreau să-i plâng şi să gem pentru ei, pentru câmpiile pustiite* vreau să fac o jelanie; căci sunt arse de tot şi nimeni nu mai trece prin ele; nu se mai aude în ele behăitul turmelor; păsările cerului şi dobitoacele** au fugit şi au pierit.

*Cap. 12.4; 23.10. Osea 4.3. **Cap. 4.25.

11. Voi face şi Ierusalimul un morman* de pietre, o viziună de şacali**, şi cetăţile lui Iuda le voi preface într-un pustiu fără locuitori.

*Isa. 25.2. **Isa. 13.22; 34.13. Cap. 10.22.

12. Unde* este omul înţelept care să înţeleagă aceste lucruri? Să spună acela căruia i-a vorbit gura Domnului, pentru ce este nimicită ţara, arsă ca un pustiu pe unde nu mai trece nimeni?“

*Ps. 107.43. Osea 14.9.

13. Domnul zice: „Pentru că au părăsit Legea Mea pe care le-o puseseam înainte; pentru că n-au ascultat glasul Meu şi nu l-au urmat;

14. ci au umblat* după aplecările inimii lor şi au mers după Baali cum i-au** învăţat părinţii lor.“

*Cap. 3.17; 7.24. **Gal. 1.14.

15. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi hrăni* poporul acesta cu pelin** şi-i voi da să bea ape otrăvite.

*Ps. 80.5. **Cap. 8.14; 23.15. Plân. 3.15,19.

16. Îi voi risipi* printre nişte neamuri pe care nu le-au cunoscut nici ei, nici părinţii lor şi voi trimite** sabia în urma lor, până-i voi nimici.“

*Lev. 26.33. Deut. 28.64. **Lev. 26.33. Cap. 44.27. Ezech. 5.2,12.

17. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Căutaţi şi chemaţi plângătoarele* să vină! Trimiteţi la femeile iscusite, ca să vină!

*2 Cron. 35.25. Iov 3.8. Ecl. 12.5. Amos 5.16. Mat. 9.23.

18. Să se grăbească să facă o cântare de jale asupra noastră ca să ne curgă lacrimile din* ochi şi să curgă apa din pleoapele noastre!

*Cap. 14.17.

19. Căci strigăte de jale se aud din Sion: „Cât suntem de prăpădiţi! Cât de jalnic* suntem acoperiţi de ruşine! Trebuie să părăsim ţara, căci ne-au surpat locuinţele!“

*Lev. 18.28; 20.22.

20. Asculţaţi, femeilor, cuvântul Domnului şi să prindă urechea voastră ce spune gura Lui! Învăţaţi pe copiii voştri cântece de jale, învăţaţi-vă plângeri unele pe altele!

21. Căci moartea s-a suit pe ferestrele noastre, a pătruns în casele noastre împărăteşti, a nimicit pe copii* pe uliţă, şi pe tineri, în pieţe.

*Cap. 6.11.

22. „Spune: „Aşa vorbeşte Domnul: „Trupurile moarte ale oamenilor vor cădea ca gunoiul* pe câmpii, cum cade înapoia secerătorului un snop pe care nu-l strânge nimeni!“

*Cap. 8.2; 16.4.

23. Aşa vorbeşte Domnul: „Înţeleptul* să nu se laude cu înţelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu tăria lui, bogatul să nu se laude cu bogăţia lui.

*Ecl. 9.11.

24. Ci* cel ce se laudă să se laude că are pricepere şi că Mă cunoaşte, că

ştie că Eu sunt Domnul care fac milă, judecată şi dreptate pe pământ! Căci** în acestea găsesc plăcere Eu, zice Domnul.

25. Iată, vin zilele, zice Domnul, când* voi pedepsi pe toţi cei tăiaţi împrejur, care nu sunt tăiaţi împrejur cu inima,

*Rom. 2.8,9.

26. pe egipteni, pe iudei, pe edomiţi, pe amoniţi, pe moabiţi, pe toţi cei ce îşi rad* colţurile bărbii, pe cei ce locuiesc în pustiu; căci toate neamurile sunt netăiate împrejur, şi toată casa lui Israel are inima** netăiată împrejur.

*Cap. 25.23; 49.32. **Lev. 26.41. Ezech. 44.7. Rom. 2.28,29.

Idolii şi Domnul

101. Asculţaţi cuvântul pe care vi-l vorbeşte Domnul, casa lui Israel!

2. Aşa vorbeşte Domnul: „Nu* vă luaţi după felul de vieţuire al neamurilor şi nu vă temeţi de semnele cerului, pentru că neamurile se tem de ele.

*Lev. 18.3; 20.23.

3. Căci obiceiurile popoarelor sunt deşarte. Taie* un lemn din pădure; mâna meşterului îl lucrează cu securea;

*Isa. 40.19,20; 44.9,10, etc.; 45.20.

4. îl împodobeşte cu argint şi aur, şi ei îl ținutose* cu cuie şi ciocane ca să nu se clatine.

*Isa. 41.7; 46.7.

5. Dumnezeii aceştia sunt ca o sperietoare de păsări într-un ogor de castraveţi! şi nu* vorbesc; sunt duşi** de alţii, pentru că nu pot să meargă. Nu vă temeţi de ei, căci nu pot să facă nici un rău şi nu sunt în stare să facă nici un bine.“

*Ps. 115.5; 135.16.

Hab. 2.19. 1 Cor. 12.2. **Ps. 115.7. Isa. 46.1,7. †Isa. 41.23.

6. Nici unul nu este ca Tine*, Doamne! Mare ești Tu şi mare este Numele Tău prin puterea Ta.

*Exod 15.11. Ps. 86.8,10.

7. Cine* să nu se teamă de Tine, Împărate al neamurilor? Ție se cuvine teama; căci între** toţi înţelepţii neamurilor şi în toate împărăţiile lor, nici unul nu este ca Tine.

*Apoc. 15.4. **Ps. 89.6.

8. Toţi laolaltă sunt proşti* şi fără minte, ştiinţa idolilor nu este decât deşertăciune, e lemn!

*Ps. 115.8. Isa. 41.29. Hab. 2.18. Zah. 10.2. Rom. 1.21,22.

9. Ei aduc din Tarsis foiţe de argint şi aur* din Ufaz; meşterul şi mâna argintarului le pun în lucru; hainele acestor dumnezei sunt de materii vopsite în

albastru şi în purpură, toate sunt lucrate** de meşteri iscusiti. –

*Dan. 10.5. **Ps. 115.4.

10. Dar Domnul este Dumnezeu cu adevărat, este un Dumnezeu* viu şi un Împărat** veşnic. Pământul tremură de mânia Lui, şi neamurile nu pot să sufere urgia Lui.

*1 Tim. 6.17. **Ps. 10.16.

11. Aşa să le vorbiţi: „Dumnezeii* care n-au făcut nici cerurile, nici pământul vor pieri** de pe pământ şi de sub ceruri.

*Ps. 96.5. **Vers. 15. Isa. 2.18. Zah. 13.2.

12. Dar El a făcut* pământul prin puterea Lui, a întemeiat** lumea prin înţelepciunea Lui, a întins* cerurile prin priceperea Lui.

*Gen. 1.1,6,9. Ps. 136.5,6.

Cap. 51.15, etc. **Ps. 93.1. †Iov 9.8. Ps. 104.2. Isa. 40.22.

13. La tunetul* Lui, urlă apele în ceruri; El ridică** norii de la marginile pământului, dă naștere fulgerelor şi ploii şi scoate vântul din cămarile Lui.

*Iov 38.34. **Ps. 135.7.

14. Atunci* se arată omul cât este de prost** cu ştiinţa lui, şi orice argintar rămâne de ruşine cu chipul lui cioplit; căci idolii* lui nu sunt decât minciună şi nu este nici o suflare în ei;

*Cap. 51.17,18. **Prov. 30.2. †Isa. 42.17; 44.11; 45.16. ††Hab. 2.18.

15. sunt un lucru de nimic, o lucrare înşelătoare, şi vor pieri*, când va veni pedeapsa.

*Vers. 11.

16. Dar Cel ce este partea* lui Iacov nu este ca ei; căci El a întocmit totul, şi Israel** este seminţia moştenirii Lui; Domnul oştirilor este numele* Lui.

*Ps. 16.5; 73.26; 119.57. Cap. 51.19. Plân. 3.24. **Deut. 32.9. Ps. 74.2. †Isa. 47.4; 51.15; 54.5. Cap. 31.35; 32.18; 50.34.

Apropierea pedepsei

17. Ia din ţară legătura* cu ce este al tău, tu, care ești în strâmtorare!

*Cap. 6.1. Ezech. 12.3, etc.

18. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată, de data aceasta, voi arunca* departe pe locuitorii ţării. Îi voi strânge de aproape ca** să simtă.“

*1 Sam. 25.29. Cap. 16.13. **Ezech. 6.10.

19. „Vai de* mine! Sunt zdrobită! Mă doare rana! Dar eu zic: „O nenorocire** a dat peste mine* şi o voi suferi!

*Cap. 4.19; 8.21; 9.1. **Ps. 77.10. †Mica 7.9.

20. Cortul* îmi este dărmădat, toate funiile îmi sunt rupte, fiii mei m-au părăsit, nu mai sunt; n-am pe nimeni care să-mi întindă cortul din nou sau să-mi ridice pânzele!

*Cap. 4.20.

21. Păstorii s-au prostit, n-au căutat

pe Domnul; pentru aceea n-au propășit și li se risipesc toate turmele.

22. Iată, se aude un vuiet! O mare zarvă vine de la miazănoapte* să prefacă cetățile lui Iuda într-un pustiu, într-o viziună** de șacali.“ —

*Cap. 1.15; 4.6; 5.15; 6.22. **Cap. 9.11.

23. Știu, Doamne, că soarta omului* nu este în puterea lui; nici nu stă în puterea omului, când umblă să-și îndrepte pașii spre țintă. *Prov. 16.1; 20.24.

24. Pedepsește-mă, Doamne*, dar cu măsură, și nu în mânia Ta, ca să nu mă nimicesti!

*Ps. 6.1; 38.1. Cap. 30.11.

25. Varsă-Ți* urgia peste neamurile care** nu Te cunosc și peste popoarele care nu cheamă Numele Tău! Căci mănâncă* pe Iacov, îl înghit, îl topesc și-i pustiesc locuința. —

*Ps. 79.6. **Iov 18.21. 1 Tes. 4.5. 2 Tes. 1.8. †Cap. 8.16.

Legământul călcat

11 1. Iată cuvântul Domnului care a vorbit lui Ieremia din partea Domnului astfel:

2. „Ascultați cuvintele acestui legământ și spuneți-le oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului!

3. Zi-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Blestemul* să fie omul care n-a ascultă cuvintele legământului acestuia

*Deut. 27.26. Gal. 3.10.

4. pe care l-am poruncit părinților voștri în ziua când i-am scos din țara Egiptului, din* cuptorul de fier, zicând: „Ascultați** glasul Meu și faceți tot ce vă voi porunci; și veți fi poporul Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul vostru;

*Deut. 4.20. 1 Împ. 8.51. **Lev. 26.3,12. Cap. 7.23.

5. atunci voi împlini jurământul* pe care l-am făcut părinților voștri că le voi da o țară în care curge lapte și miere, cum vedeți astăzi.“ — Și eu am răspuns: „Amin, Doamne!“

*Deut. 7.12,13. Ps. 105.9,10.

6. Domnul mi-a zis iarăși: „Vestește toate cuvintele acestea în cetățile lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului și zi: „Ascultați cuvintele legământului acestuia și* împliniți-le!“

*Rom. 2.13. Iac. 1.22.

7. Căci am înștiințat pe părinții voștri, din ziua când i-am scos din țara Egiptului și până în ziua de azi; i-am înștiințat în toate* diminețile, zicând: „Ascultați glasul Meu!“

*Cap. 7.13,25; 35.15.

8. Dar ei n-au* ascultat, n-au luat aminte, ci au urmat** fiecare pornirile inimii lor rele. De aceea am împlinit

asupra lor toate cuvintele legământului acestuia pe care le poruncisem să-l păzească, și pe care nu l-au păzit.“

*Cap. 7.26. **Cap. 3.17; 7.24; 9.14.

9. Domnul mi-a zis: „Este o neultire* între bărbații lui Iuda și între locuitorii Ierusalimului.

*Ezec. 20.25. Osea 6.9.

10. S-au întors la* nelegiuirile celor dintâi părinți ai lor care n-au vrut să asculte cuvintele Mele și s-au dus și ei după alți dumnezei ca să le slujească. Casa lui Israel și casa lui Iuda au călcat legământul Meu pe care-l făcusem cu părinții lor.“

*Ezec. 20.18.

11. De aceea, așa vorbește Domnul: „Iată, voi aduce peste ei niște nenorociri din care nu vor putea să scape. Vor striga* la Mine, dar nu-i voi asculta!

*Ps. 18.41. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Cap. 14.12. Ezech. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13.

12. Cetățile lui Iuda și locuitorii Ierusalimului se vor duce să cheme* pe dumnezeii cărora le aduc tămâie, dar nu-i vor scăpa la vremea nenorocirii lor.

*Deut. 32.37,38.

13. Căci câte cetăți* ai, atâția dumnezei ai, Iuda! Și câte ulițe are Ierusalimul, atâtea altare ați ridicat idolilor, altare ca să aduceți tămâie lui Baal!... —

*Cap. 2.28.

14. Tu însă nu mijloci* pentru poporul acesta, nu înălța nici cereri, nici rugăciuni pentru ei; căci nu-i voi asculta nicidecum când Mă vor chema din pricina nenorocirii lor.

*Exod. 32.10. Cap. 7.16; 14.11. 1 Ioan 5.16.

15. Ce ar putea* să facă preaiubitul Meu popor în Casa Mea? Să facă o mulțime de nelegiuiri** în ea? Vor îndepărta juruințele și carnea sfântă, răutatea dinaintea ta? Atunci ai putea să te-ți bucuri! —

*Ps. 50.16. Isa. 1.11, etc.

16. „Măslin* verde, gras și cu roade frumoase și plăcute“ este numele pe care ți-l dăduse Domnul, dar cu vuietul unei mari troznituri îl arde cu foc, și ramurile lui sunt sfărâmate.

*Ps. 52.8. Rom. 11.17.

17. Căci Domnul oștirilor care te-a sădit* cheamă nenorocirea peste tine din pricina răutății casei lui Israel și a casei lui Iuda pe care au făcut-o ca să Mă mânia, aducând tămâie lui Baal.“

*Isa. 5.2. Cap. 3.21.

18. Domnul mi-a dat de știre, și am știut; atunci Tu mi-ai arătat faptele lor.

19. Dar eu eram ca un miel blând pe

care-l duci la măcelărie și nu știam planurile rele* pe care le urzeau ei împotriva mea zicând: „Să nimicim pomul cu rodul lui, să-l stărpim** din pământul* celor vii ca să nu i se mai pomenească numele.“

*Cap. 18.18. **Ps. 83.4. †Ps. 27.13; 116.9; 142.5.

20. „O, Doamne Dumnezeul oștirilor, Tu care ești un judecător drept, care cercetezi* răunchii și inimile: fă-mă să văd răzbunarea Ta împotriva lor, căci Ție Ți încredințez pricina mea!“

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Cap. 17.10; 20.12. Apoc. 2.23.

21. De aceea așa vorbește Domnul împotriva oamenilor din Anatot care vor să-ți ia viața* și zic: „Nu proroci** în Numele Domnului, căci vei muri ucis de mâna noastră!“

*Cap. 12.5,6. **Isa. 30.10. Amos 2.12; 7.13,16. Mica 2.6.

22. De aceea așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată, îi voi pedepsi; tinerii vor muri uciși de sabie, iar fiii și fiicele lor vor muri de foamete.

23. Și nici unul din ei nu va scăpa, căci voi aduce nenorocirea peste oamenii din Anatot în anul când îi voi* pedepsi.“

*Cap. 23.12; 46.21; 48.44; 50.27. Luca 19.44.

12 1. Tu ești prea drept*, Doamne, ca să mă cert cu Tine; vreau totuși să Te întreb asupra orânduirilor Tale. Pentru ce propășește** calea celor răi, și toți mișei trăiesc în pace?

*Ps. 51.4. **Iov 12.6; 21.7. Ps. 37.1,35; 73.3, etc. Cap. 5.28. Hab. 1.4. Mal. 3.15.

2. I-ai sădit, au prins rădăcină, cresc, fac rod. Ce-i drept, ești aproape* de gura lor, dar departe de inima lor!

*Isa. 29.13. Mat. 15.8. Marc. 7.6.

3. Totuși, Tu, Doamne, mă* cunoști, mă vezi, îmi cercetezi** inima și vezi că este cu Tine. Ia-i ca pe niște oi care trebuie tăiate și pregătește-i pentru ziua* măcelului!

*Ps. 17.3; 139.1. **Cap. 11.20. †Iac. 5.5.

4. Până când să se jalească* țara și să se usuce iarba de pe toate câmpiile? Pier vitele** și păsările din pricina răutății* locuitorilor. Căci ei zic: „El (Ieremia) n-are să ne vadă sfârșitul!“

*Cap. 23.10. Osea 4.3. **Cap. 4.25; 7.20; 9.10. Osea 4.3.

†Ps. 107.34.

5. „Dacă, alergând cu cei ce aleargă pe picioare, ei te obosesc, cum vei putea să te iei la întrecere cu niște cai? Și, dacă nu te crezi la adăpost decât într-o țară liniștită, ce vei face pe malurile îngâmfate ale* Iordanului?”

*Ios. 3.15. 1 Cron. 12.15. Cap. 48.19; 50.44.

6. Căci chiar frații* tăi și casa tatălui tău te vând, ei înșiși strigă în gura mare după tine. Nu-i crede** când îți vor spune vorbe prietenoase. —

*Cap. 9.4; 11.19,21. **Prov. 26.25.

Țara pustiiă — Asupra pustiitorilor

7. Mi-am părăsit casa și Mi-am lăsat moștenirea, Mi-am dat pe iubita Mea în mâinile vrăjmașilor ei.

8. Moștenirea Mea a ajuns pentru Mine ca un leu în pădure, a mugit împotriva Mea; și de aceea o urăsc.

9. A ajuns oare moștenirea Mea pentru Mine o pasăre de pradă pestriță, în jurul căreia se strâng păsările de pradă? — Duceți-vă* și strângeți toate fiarele câmpului, aduceți-le ca s-o mănânce! —

*Isa. 56.9. Cap. 7.38.

10. Un mare* număr de păstori îmi pustiesc via**, îmi calcă* ogorul în picioare; ogorul Meu cel plăcut îl prefac într-un pustiu părăsit.

*Cap. 6.3. **Isa. 5.1,5. †Isa. 63.18.

11. Îl pustiesc, și el stă* trist și pustiit înaintea Mea. Toată țara este pustiită, căci nimeni** nu ia seama la ea.

*Vers. 4. **Isa. 42.25.

12. Peste toate înălțimile pustiului vin pustiitori, căci sabia Domnului mănâncă țara de la un capăt la altul; și nimeni nu-i lăsat în pace.

13. Au semănat* grâu, și seceră spini, s-au ostenit fără folos. — Să vă fie rușine de ce culegeți în urma mâniei aprinse a Domnului!“ —

*Lev. 26.16. Deut. 28.38. Mica 6.15. Hag. 1.6.

14. Așa vorbește Domnul despre toți vecinii Mei cei răi care se ating* de moștenirea pe care am dat-o poporului Meu, Israel: „Iată, îi voi smulge** din țara lor și voi smulge casa lui Iuda din mijlocul lor.

*Zah. 2.8. **Deut. 30.3. Cap. 32.37.

15. Dar*, după ce-i voi smulge, voi avea iarăși milă de ei și-i voi aduce înapoi** pe fiecare în moștenirea lui și pe fiecare în țara lui.

*Ezec. 28.25. **Amos 9.14.

16. Și dacă vor învăța căile poporului Meu, dacă vor jura* pe Numele Meu zicând: „Viu este Domnul!“ — cum au învățat pe poporul Meu să jure pe Baal, atunci voi fi fericiți** în mijlocul poporului Meu.

*Cap. 4.2. **Efes. 2.20,21. 1 Pet. 2.5.

17. Dar dacă nu vor asculta* nimic, voi nimici cu desăvârșire pe un astfel de popor, îl voi nimici și îl voi pierde, zice Domnul.“

*Isa. 60.12.

Prezicerea robiei

13 1. Așa mi-a vorbit Domnul: „Du-te de cumpără-ți un brâu de în și pune-l în jurul coapselor tale; dar să nu-l înmoi în apă!”

2. Am cumpărat brăul, după porunca Domnului, și l-am pus în jurul coapselor mele.

3. Apoi cuvântul Domnului mi-a vorbit a doua oară astfel:

4. „Ia brăul pe care l-ai cumpărat și pe care l-ai pus în jurul coapselor tale, scoală-te, du-te la Eufrat și ascunde-l acolo în crăpătura unei stânci.”

5. M-am dus și l-am ascuns la Eufrat, cum îmi poruncise Domnul.

6. După mai multe zile, Domnul mi-a zis: „Scoală-te, du-te la Eufrat și ia de acolo brăul pe care-ți poruncisem să-l ascunzi acolo!”

7. M-am dus la Eufrat, am săpat și am luat brăul din locul în care-l ascunseseam; dar iată că brăul era stricat și nu mai era bun de nimic.

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. Așa vorbește Domnul: „Așa voi* nimici mândria lui Iuda și mândria peste măsură de mare a Ierusalimului.

*Lev. 26.19.

10. Poporul acesta este un popor rău: nu vrea să asculte cuvintele Mele, urmează* pornirile inimii lui și merge după alți dumnezei, ca să le slujească și să se închine înaintea lor; de aceea va ajunge întocmai ca brăul acesta care nu mai este bun de nimic!

*Cap. 9.14; 11.8; 16.12.

11. Căci, cum se lipește brăul de coapsele unui om, așa Îmi lipisem Eu toată casa lui Israel și toată casa lui Iuda, zice Domnul, ca să fie* poporul Meu, numele** Meu, lauda Mea și slava Mea; dar nu M-au ascultat.

*Exod 19.5. **Cap. 33.9.

12. De aceea spune-le cuvintele acestea: Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Toate vasele se vor umple cu vin!” Și ei își vor zice: „Crezi că noi nu știm că toate vasele se vor umple cu vin?”

13. Atunci spune-le: Așa vorbește Domnul: „Iată, voi umple pe toți locuitorii țării acesteia, de împărății care stau pe scaunul de domnie al lui David, pe preoți, pe proroci și pe toți locuitorii Ierusalimului, îi voi umple de* beție.

*Isa. 51.17,51; 63.6. Cap. 25.27; 51.7.

14. Îi voi sfărâma* pe unii de alții, pe părinți și pe fii laolaltă, zice Domnul. Nu-i voi cruța, nu voi avea milă de ei, nu Mă voi îndura de ei, nimic nu Mă va împiedica să-i nimicesc.”

*Ps. 2.9.

15. Ascultați și luați aminte! Nu fiți mândri, căci Domnul vorbește!

16. Dați slavă* Domnului Dumnezeuului vostru până nu vine întunericul**, până nu vi se lovesc picioarele de munții nopții! Veți aștepta lumina, dar El o va prefăce în umbră și morții și o va prefăce în negură adâncă.

*Ios. 7.19. **Isa. 5.30; 8.22. Amos 8.9. †Isa. 59.9. ††Ps. 44.19.

17. Iar dacă nu vreți să ascultați, voi plânge în ascuns pentru mândria voastră; mi se vor topi ochii în* lacrimi, pentru că turma Domnului va fi dusă în robie.

*Cap. 9.1; 14.17. Plân. 1.2,16; 2.18.

18. Spune împăratului* și împărătesei: „Sedeți pe pământ! Căci v-a căzut de pe cap cununa împărătească ce vă slujea ca podoabă.”

*2 Împ. 24.12. Cap. 22.26.

19. Cetățile de la miazăzi sunt închise și nu-i cine să deschidă. Tot Iuda este dus în robie, da, în întregime este dus în robie.

20. Ridică-ți ochii și privește pe cei ce vin* de la miazănoapte. Unde este turma care-ți fusese dată, turma de care erai așa de mândru?

*Cap. 6.22.

21. Ce vei zice când va pune mai mari peste tine pe străinii aceia pe care i-ai obișnuit să-ți fie prieteni de aproape? Nu te vor apuca durerile* cum apucă pe o femeie la naștere?

*Cap. 6.24.

22. Și dacă vei zice în inima ta:

„Pentru ce* mi se întâmplă lucrul acesta?” – Din pricina mulțimii nelegiurilor tale și s-au ridicat poalele** hainelor și ți se dezgolesc călcâiele cu sila.

*Cap. 5.19; 16.10.

**Isa. 3.17; 47.2,3. Vers. 26. Ezech. 16.37-39. Naum 3.5.

23. Poate un etiopian să-și schimbe pielea sau un pardos să-și schimbe petele? Tot așa, ați putea voi să faceți binele, voi care sunteți deprinși să faceți răul?

24. „De aceea, îi voi risipi ca pleava* luată de vântul pustiului.

*Ps. 1.4. Osea 13.3.

25. Iată-ți soarta*, partea pe care ți-o măsoară, zice Domnul, pentru că M-ai uitat și ți-ai pus încrederea în** minciună.

*Iov 20.29. Ps. 11.6. **Cap. 10.14.

26. De aceea îți voi ridica* poalele și ți le voi da peste cap ca să ți se vadă rușinea.

*Vers. 22.

27. Am văzut preacurviile și nechezăturile* tale, curviile nelegiuite pe dealuri** și în ogoare, și-am văzut urâciunile! Vai de tine, Ierusalime! Nu vrei să te cureți? Cât vei mai zăbovi?*

*Cap. 5.8. **Isa. 65.7. Cap. 2.20; 3.2,6. Ezech. 6.13.

14 1. Cuvântul Domnului spus lui Ieremia cu prilejul secetei:

2. „Iuda jelește, cetățile* lui sunt pustiite, triste, posomorâte**, și strigătele Ierusalimului se înalță.

*Isa. 3.36. **Cap. 8.21. † Sam. 5.12.

3. Cei mari trimit pe cei mici să aducă apă, dar cei mici, când se duc la fântâni, nu găsesc apă și se întorc cu vasele goale: rușinați* și roșiți, își** acoperă capul.

*Ps. 40.14. **2 Sam. 15.30.

4. Pământul crapă, pentru că nu cade ploaie în țară, și plugarii, înșelați în nădejdea lor, își acoperă capul.

5. Chiar și cerboanca de pe câmp naște și își părăsește puii, pentru că nu găsește verdeață.

6. Măgarii sălbatici* stau pe locuri înalte și pleșuve, trăgând aer ca niște șerpi; li se topesc ochii, pentru că nu este iarbă. –

*Cap. 2.24.

7. Dacă nelegiurile noastre mărturisesc împotriva noastră, lucrează pentru* Numele Tău, Doamne! Căci abaterile noastre sunt multe, am păcătuit împotriva Ta.

*Ps. 25.11.

8. Tu, care ești nădejdea* lui Israel, Mântuitorul lui la vreme de nevoie: pentru ce să fii ca un străin în țară, ca un călător care intră doar să petreacă noaptea în ea?

*Cap. 17.13.

9. De ce să fii ca un om încremenit, ca un viteaz care* nu ne poate ajuta? Și totuși Tu ești în mijlocul** nostru, Doamne, și Numele Tău este chemat peste noi. De aceea nu ne părăsi! –

*Isa. 59.1. **Exod 29.45,46. Lev. 26.11,12.

10. Iată ce spune Domnul despre poporul acesta: „Le place* să alerge încoace și încolo. Nu-și cruță picioarele; de aceea Domnul n-are plăcere de ei; acum își aduce** aminte de nelegiurile lor și le pedepsește păcatele!”

*Cap. 2.23-25. **Osea 8.13; 9.9.

11. Și Domnul mi-a zis: „Nu mijloci* pentru poporul acesta!

*Exod 32.10. Cap. 7.16; 11.14.

12. Căci, chiar dacă vor* posti, tot nu le voi asculta rugăciunile, și, chiar dacă vor aduce** ardori de tot și jertfe de mâncare, nu le voi primi; ci vreau

să-i nimicesc† cu sabia, cu foamea și cu ciuma.”

*Prov. 1.28. Isa. 1.15; 58.3. Cap. 11.11. Ezech. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13. **Cap. 6.20; 7.21,22. †Cap. 9.16.

13. Eu am* răspuns: „Ah! Doamne Dumnezeu! Iată că prorocii lor le zic: „Nu veți vedea sabie și nu veți avea foame; ci Domnul vă va da în locul acesta o pace trainică.”

*Cap. 4.10.

14. Dar Domnul mi-a răspuns: „Prorocii lor prorocesc* minciuni în Numele Meu; Eu nu i-am** trimis, nu le-am dat poruncă și nu le-am vorbit; ci ei vă prorocesc niște vedenii mincinoase, prorocii deșarte, înșelătorii și închipuiri scoase din inima lor.

*Cap. 27.10. **Cap. 23.21; 27.15; 29.8,9.

15. De aceea așa vorbește Domnul despre prorocii care măcar că nu i-am trimis Eu, prorocesc totuși în Numele Meu și* zic: „Nu va fi nici sabie, nici foame în țara aceasta.” – Prorocii aceștia vor pieri uciși de sabie și de foame!

*Cap. 5.12,13.

16. Iar aceia cărora le prorocesc ei vor fi înșinși pe ulițele Ierusalimului de foame și sabie; nu va avea cine să-i îngroape*, nici pe ei, nici pe nevestele lor, nici pe fiii lor, nici pe fiicele lor; voi turna astfel răutatea lor asupra lor.

*Ps. 79.3.

17. Spune-le lucrul acesta: „Îmi varsă lacrimi* ochii zi și noapte și nu se opresc. Căci fecioara**, fiica popoului meu, este greu lovită cu o rană foarte usturătoare.

*Cap. 9.1; 13.17. Plân. 1.16; 2.18. **Cap. 8.21.

18. Dacă ies la câmp*, dau peste oameni străpunși de sabie. Dacă intru în cetate, dau peste niște ființe sleite de foame; chiar și prorocul și preotul cutreieră țara fără să știe unde merg.”

*Ezech. 7.15.

19. Ai lepădat* Tu de tot pe Iuda și a urât sufletul Tău atât de mult Sionul? Pentru ce ne lovești așa, că** nu mai este nici o vindecare pentru noi? Trăgeam† nădejde de pace, și nu vine nimic bun; așteptam o vreme de vindecare, și nu-i decât groază!

*Plân. 5.22. **Cap. 15.18. †Cap. 8.15.

20. Doamne, ne recunoaștem răutatea noastră și nelegiuirea părinților noștri; căci am păcătuit* împotriva Ta.

*Ps. 106.6. Dan. 9.8.

21. Pentru Numele Tău nu nesocoti, nu necinsti scaunul de domnie al slavei Tale! Nu uita*, nu rupe legământul Tău cu noi!

*Ps. 74.2,20; 106.45.

22. Este* oare printre idoli** neamurilor vreunul care să aducă ploaie? Sau poate cerul și dea ploaie? Nu dai? Tu ploaie, Doamne Dumnezeul nostru? Noi nădăjdum în Tine, căci Tu ai făcut toate aceste lucruri! —

*Zah. 10.1,2. **Deut. 32.21. †Ps. 135.7; 147.8. Isa. 30.23. Cap. 5.24; 10.13.

15 1. Domnul mi-a zis: „Chiar* dacă Moise** și† Samuel s-ar înfățișa înaintea Mea, tot n-aș fi binevoitor față de poporul acesta. Izgonește-l dinaintea Mea, ducă-se!”

*Ezec. 14.14, etc. **Exod 32.11,12. Ps. 99.6. †1 Sam. 7.9.

2. Și dacă-ți vor zice: „Unde să ne ducem?“, să le răspunzi: „Așa vorbește Domnul: „La moarte*, cei sortiți la moarte, la sabie, cei sortiți sabiei, la foamete, cei sortiți foametei, la robie, cei sortiți robiei!“

*Cap. 43.11. Ezech. 5.2,12. Zah. 11.9.

3. Căci voi trimite* împotriva lor patru feluri de nenorociri, zice Domnul: sabia, ca să-i ucidă, câinii, ca să-i sfășie, păsările** cerului și fiarele pământului, ca să-i mănânce și să-i nimicească.

*Lev. 26.16, etc. **Deut. 28.26. Cap. 7.33.

4. Îi voi face de pomină* pentru toate împărățiile pământului, din pricina lui Manase**, fiul lui Ezechia, împăratul lui Iuda, și pentru tot ce a făcut el în Ierusalim.

*Deut. 28.25. Cap. 24.9. Ezech. 23.46. **2 Împ. 21.11, etc.; 23.26; 24.3,4.

5. Căci cine* să aibă milă de tine, Ierusalime, cine să te plângă? Cine să meargă să te întrebe de sănătate?

*Isa. 51.19.

6. M-ai* părăsit, zice Domnul, ai dat** înapoi; de aceea Îmi întind mâna împotriva ta și te nimicesc: sunt sătul† de milă.

*Cap. 2.13. **Cap. 7.24. †Osea 13.14.

7. Îi vântur cu lopata, la porțile țării; îi lipsesc de copii, pierd pe poporul Meu, căci nu s-au* abătut de la căile lor.

*Isa. 9.13. Cap. 5.3. Amos 4.10,11.

8. Văduvele lor sunt mai multe decât boabele de nisip din mare; peste mama tânărului aduc un pustiitor ziua namiaza mare; fac să cadă deodată peste ea necazul și groaza.

9. Cea* care născuse șapte fii tânjește, își dă sufletul; soarele ei apune** când este încă ziua: este roșie, acoperită de rușine. Pe cei ce mai rămân îi dau pradă sabiei înaintea vrăjmașilor lor, zice Domnul.“ —

*1 Sam. 2.5. **Amos 8.9.

10. Vai de mine*, mamă, că m-ai

născut pe mine, om de ceartă și de pricină pentru toată țara! Nu iau cu împrumut, nici nu dau cu împrumut, și totuși toți mă blestemă! —

*Iov 3.1, etc. Cap. 20.14.

11. Domnul a răspuns: „Da, vei avea un viitor fericit; da, voi sili pe vrăjmaș* să te roage la vreme de nenorocire și la vreme de necaz!”

*Cap. 39.11,12; 40.4,5.

12. Poate fierul să frângă fierul de la miazănoapte și arama?

13. Averile și comorile tale le voi da pradă fără despăgubire*, din pricina tuturor păcatelor tale, pe tot ținutul tău.

*Ps. 44.12. Cap. 17.3.

14. Te voi duce rob la vrăjmașul tău într-o țară* pe care n-o cunoști, căci focul mâniei** Mele s-a aprins și arde peste voi!“ —

*Cap. 16.13; 17.4. **Deut. 32.22.

15. Tu știi tot*, Doamne! Adu-Ți aminte de mine, nu mă uita, răzbună-mă** pe prigonitorii mei! Nu mă lua, după îndelunga Ta răbdare. Gândește-Te că sufăr ocară† din pricina Ta!

*Cap. 12.3. **Cap. 11.20; 20.12. †Ps. 69.7.

16. Când am primit cuvintele Tale, le-am* înghițit; cuvintele** Tale au fost bucuria și veselia inimii mele, căci după Numele Tău sunt numit, Doamne Dumnezeul oștirilor!

*Ezec. 3.1,3. Apoc. 10.9,10. **Iov 23.12. Ps. 119.72,111.

17. N-am șezut în adunarea* celor ce petrec, ca să mă veselesc cu ei: de frica puterii Tale, am stat singur la o parte, căci mă umplusem de mânie.

*Ps. 1.1; 26.4,5.

18. Pentru ce nu mai contenește suferința* mea? Pentru ce mă ustură rana și nu vrea să se vindece? Să fii Tu pentru mine ca** un izvor înșelător, ca o apă† care seacă? —

*Cap. 30.15. **Cap. 1.18,19. †Iov 6.15, etc.

19. De aceea așa vorbește Domnul: „Dacă te vei lipi* iarăși de Mine, îți voi răspunde iarăși, și vei sta înaintea** Mea; dacă vei despărți† ce este de preț de ce este fără preț, vei fi ca gura Mea. Ei să se întoarcă la tine, nu tu să te întorci la ei!”

*Zah. 3.7. **Vers. 1. †Ezec. 22.26; 44.23.

20. Te voi face pentru poporul acesta ca un zid tare* de aramă; ei se vor război cu tine, dar nu** te vor birui; căci Eu voi fi cu tine ca să te scap și să te izbăvesc, zice Domnul.

*Cap. 1.18; 6.27. **Cap. 20.11,12.

21. Te voi izbăvi din mâna celor răi și te voi scăpa din mâna asupritorilor.“

Urgii și robie

16 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Să nu-ți iei nevastă și să n-ai în locul acesta nici fii nici fiice!”

3. Căci așa vorbește Domnul despre fiii și fiicele care se vor naște în locul acesta, despre mamele care-i vor naște și despre tații lor care le vor da naștere în țara aceasta:

4. vor muri doborâți de boala* rea. Nimeni nu-i va plânge**, nici nu-i va îngropa, ci vor fi ca un gunoi† pe pământ; vor pieri de sabie și de foamete; și trupurile†† lor moarte vor sluji ca hrană păsărilor cerului și fiarelor pământului.“

*Cap. 15.2. **Cap. 22.18,19; 25.33. †Ps. 83.10. Cap. 8.2; 9.22. ††Ps. 79.2. Cap. 7.33; 34.20.

5. Căci așa vorbește Domnul: „Să nu intri în nici o casă* de jale, să nu plângi în ea și nici să nu te bocești cu ei, căci Mi-am luat înapoi de la poporul acesta pacea Mea, zice Domnul, bună-tatea și îndurarea Mea.

*Ezec. 24.17,22,23.

6. Și mari și mici, toți vor muri în țara aceasta și nu vor fi îngropați: nimeni nu-i va plânge*, nimeni nu-și va face tăieturi** din pricina lor și nu se va†† rade pentru ei.

*Cap. 22.18. **Lev. 19.28. Deut. 14.1. Cap. 41.5; 47.5. †Isa. 22.12. Cap. 7.29.

7. Nimeni nu le va pune masa în timpul jelierii ca să-i mângâie pentru cel mort; și nimeni nu le va întinde paharul* mângâierii pentru tatăl sau pentru mama lor.

*Prov. 31.6,7.

8. Să nu intri nici într-o casă de petrecere ca să te așezi cu ei, să mănânci și să bei.“

9. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi face să înceteze* în locul acesta, sub ochii voștri și în zilele voastre, strigătele de bucurie și strigătele de veselie, cântecele mirelui și cântecele miresei. —

*Isa. 24.7,8. Cap. 7.34; 25.10. Ezech. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23.

10. Când vei vesti poporului acestuia toate aceste lucruri, ei îți vor zice: „Pentru ce* ne amenință Domnul cu toate aceste mari nenorociri? Ce nelegiuire și ce păcat am făcut împotriva Domnului Dumnezeului nostru?“

*Deut. 29.24. Cap. 5.19; 13.22; 22.8.

11. Atunci să le răspunzi: „Părinții voștri* M-au părăsit, zice Domnul, s-au dus după alți dumnezei, le-au slujit și s-au închinat înaintea lor;

iar pe Mine M-au părăsit și n-au păzit Legea Mea!”

*Deut. 29.25. Cap. 22.9.

12. Și voi ați făcut și mai rău* decât părinții voștri; căci iată că fiecare** umblați după pornirile inimii voastre rele și nu M-ascultați.

*Cap. 7.26. **Cap. 13.10.

13. De aceea*, vă voi muta din țara aceasta într-o țară** pe care n-ați cunoscut-o nici voi, nici părinții voștri; și acolo veți sluji altor dumnezei, zi și noapte, căci nu vă voi ierta!

*Deut. 4.26-28; 28.36,63-65. **Cap. 15.14.

14. De aceea, iată, vin* zile, zice Domnul, când nu se va mai zice: „Viu este Domnul care a scos din țara Egiptului pe copiii lui Israel!“

*Isa. 43.18. Cap. 23.7,8.

15. Ci se va zice: „Viu este Domnul care a scos pe copiii lui Israel din țara de la miazănoapte și din toate țările unde-i izgonise!“ Căci* îi voi aduce înapoi în țara lor, pe care o dădusem părinților lor.

*Cap. 24.6; 30.3; 32.37.

16. Iată, trimit o mulțime* de pescari, zice Domnul, și-i vor pescui; și după aceea, voi trimite o mulțime de vânători, și-i vor vâna pe toți munții și pe toate dealurile, și în crăpăturile stâncilor.

*Amos 4.2. Hab. 1.15.

17. Căci ochii* Mei sunt cu luare aminte la toate căile lor; ele nu sunt ascunse înaintea feței Mele, și nelegiuirea lor nu este ascunsă de privirile Mele.

*Iov 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Cap. 32.19.

18. De aceea, le voi răsplăti mai întâi îndoit nelegiuirea* și păcatul lor, pentru că Mi-au spurcat** țara, pentru că Mi-au umplut moștenirea cu trupurile moarte ale jertfelor aduse idolilor lor și cu urâciunile lor.“ —

*Isa. 40.2. Cap. 17.18. **Ezech. 43.7,9.

19. Doamne, țăria*, cetățuia și scăparea** mea în ziua necazului! Neamurile vor veni la Tine de la marginile pământului și vor zice: „Părinții noștri n-au moștenit decât minciună, idoli deșerti care nu sunt de nici un ajutor!”

*Ps. 18.2. **Cap. 17.17. †Isa. 44.10. Cap. 2.11; 10.5.

20. Cum poate omul să-și facă dumnezei care nu sunt* dumnezei?“ —

*Isa. 37.19. Cap. 2.11. Gal. 4.8.

21. „De aceea, iată că le arăt de data aceasta și-i fac să știe puterea și țăria Mea; și vor cunoaște că numele Meu* este Domnul. —

*Exod 15.3. Cap. 33.2. Amos 5.8.

17 1. Păcatul lui Iuda este scris cu un priboi* de fier, cu un vârf de diamant; este săpat** pe tabla inimii lor și pe coarnele altarelor lor.

*Iov 19.24. **Prov. 3.3. 2 Cor. 3.3.

2. Cum se gândesc la copiii lor, așa se gândesc la altarele lor și la idolii și Astartele* lor, lângă copacii verzi, pe dealuri înalte.

*Jude. 3.7. 2 Cron. 24.18; 33.3,19. Isa. 1.29; 17.8. Cap. 2.20.

3. Eu dau la pradă* muntele Meu și ogoarele lui, avuțiile tale, toate visticierile și înălțimile tale, din pricina păcatelor tale, pe tot ținutul tău! *Cap. 15.13.

4. Din vina ta vei pierde moștenirea pe care ți-o dădusem; te voi face să slujești vrăjmașului tău într-o țară* pe care n-o cunoști, căci ai aprins focul** mâniei Mele, care va arde totdeauna.“

*Cap. 16.13. **Cap. 15.14.

5. Așa vorbește Domnul: „Blestemat* să fie omul care se încrede în om, care se sprijină pe un muritor** și își abate inima de la Domnul!

*Isa. 30.1,2; 31.1. **Isa. 31.3.

6. Căci este ca un nenorocit* în pustiu și nu** vede venind fericirea; locuiește în locurile arse ale pustului, într-un pământ* sărat și fără locuitori.

*Cap. 48.6. **Iov 20.17. †Deut. 29.23.

7. Bindecuvântat* să fie omul care se încrede în Domnul și a cărui nădejde este Domnul!

*Ps. 2.12; 34.8; 125.1; 146.5. Prov. 16.20. Isa. 30.18.

8. Căci el este ca un pom* sădit lângă ape care-și întinde rădăcinile spre râu; nu se teme de căldură când vine, și frunzișul lui rămâne verde; în anul secetei nu se teme și nu încetează să aducă rod.

*Iov 8.16. Ps. 1.3.

9. Inima este nespus de înșelătoare și de deznădăjduit de rea; cine poate s-o cunoască?

10. Eu, Domnul, cercetez* inima și cerc răunchii, ca să** răsplătesc fiecărui după purtarea lui, după rodul faptelor lui.

*1 Sam. 16.7.

1 Cron. 28.9. Ps. 7.9; 139.23,24. Prov. 17.3. Cap. 11.20; 20.12. Rom. 8.27. Apoc. 2.23. **Ps. 62.12. Cap. 32.19. Rom. 2.6.

11. Ca o potârniche care clocește niște ouă pe care nu le-a ouat ea, așa este cel ce agonisește bogății pe nedrept; trebuie să le părăsească* în mijlocul zilelor sale, și la urmă nu este decât un** nebun.“ —

*Ps. 55.23. **Luca 12.20.

12. Scaun de domnie plin de slavă, înălțat de la început, loc al Sfântului nostru Locaș,

13. Doamne, nădejdea* lui Israel!

Toți cei ce** Te părăsesc vor fi acoperiți de rușine. — „Cei ce se abat de la Mine vor fi scriși* pe pământ, căci părăsesc pe Domnul, Izvorul* de apă vie.“ —

*Cap. 14.8. **Ps. 73.27. Isa. 1.28. †Luca 10.20. ††Cap. 2.13.

14. Vindecă-mă Tu, Doamne, și voi fi vindecat; mântuiește-mă Tu, și voi fi mântuit; căci Tu* ești slava mea!

*Deut. 10.21. Ps. 109.1; 148.14.

15. Iată, ei îmi zic: „Unde* este cuvântul Domnului? Să se împlinească, dar!“

*Isa. 5.19. Ezech. 12.22. Amos 5.18. 2 Pet. 3.4.

16. Și eu, ca să Te ascult, n-am* vrut să nu fiu păstor; nici n-am dorit ziua nenorocirii, știi; și ce a ieșit din buzele mele este descoperit înaintea Ta.

*Cap. 1.4, etc.

17. De aceea, nu fi o pricină de groază pentru mine, căci Tu ești scăparea* mea în ziua nenorocirii!

*Cap. 16.19.

18. Prigonitorii mei să fie acoperiți de rușine*, dar să nu fiu rușinat** eu; să tremure ei, dar să nu tremur eu! Adu peste ei ziua nenorocirii, lovește-i* cu o îndoită urgie! —

*Ps. 35.4; 40.14; 70.2. **Ps. 25.2. †Cap. 11.20.

Sfințirea Sabatului

19. Așa mi-a vorbit Domnul: „Du-te și stai la poarta copiilor poporului, pe care intră și ies împărații lui Iuda, și la toate porțile Ierusalimului

20. și spune-le: „Ascultați* cuvântul Domnului, împărați ai lui Iuda, tot Iuda și toți locuitorii Ierusalimului care intrați pe aceste porți!“

*Cap. 19.3; 22.2.

21. Așa vorbește Domnul: „Luați seama* în sufletele voastre să nu purtați nici o povară în ziua Sabatului și să n-o aduceți înăuntru pe porțile Ierusalimului.

*Num. 15.32, etc. Neem. 13.19.

22. Să nu scoateți din casele voastre nici o povară în ziua Sabatului și să nu faceți nici o lucrare, ci sfințiți ziua Sabatului, cum am poruncit* părinților voștri.

*Exod 20.8; 23.12; 31.13. Ezech. 20.12.

23. Dar* ei n-au ascultat și n-au luat aminte; ci și-au înțepenit gâtul ca să n-asculte și să nu ia învățătură.

*Cap. 7.24,26; 11.10.

24. Dacă Mă veți asculta în adevăr, zice Domnul, și nu veți aduce nici o sarcină înăuntru pe porțile acestei cetăți în ziua Sabatului, ci veți sfinți ziua Sabatului și nu veți face nici o lucrare în ziua aceasta,

25. atunci pe porțile acestei cetăți vor* intra împărații și voievozii care

vor ședea pe scaunul de domnie al lui David; ei vor veni în care și călare pe cai, ei și voievozii lor, oamenii lui Iuda și locuitorii Ierusalimului, și cetatea aceasta va fi locuită în veci.

*Cap. 22.4.

26. Vor veni din cetățile lui Iuda și din împrejurimile* Ierusalimului, din țara lui Beniamin, din vale, de pe munte și de la miazăzi**, ca să aducă arderi de tot și jertfe*, să aducă daruri de mâncare și tămâie și să aducă jertfe de mulțumire*†† în Casa Domnului.

*Cap. 32.44;

33.13. **Zah. 7.7. †Zah. 7.7. ††Ps. 107.22; 116.17.

27. Dar, dacă nu veți asculta când vă poruncesc să sfințiți ziua Sabatului, să nu duceți nici o povară și să n-o aduceți înăuntru pe porțile Ierusalimului în ziua Sabatului, atunci voi aprinde* un foc la porțile cetății, care** va arde casele cele mari ale Ierusalimului și nu se va stinge.“

*Cap. 21.14; 49.27. Plân. 4.11. Amos 1.4,7,10,12; 2.2,5.

**2 Împ. 25.9. Cap. 52.13.

Vasul olarului și nepocăința poporului

18 1. Cuvântul vorbit lui Ieremia din partea Domnului și care sună astfel:

2. „Scoală-te și coboară-te în casa olarului; acolo te voi face să auzi cuvintele Mele!“

3. Când m-am coborât în casa olarului, iată că el lucra pe roată.

4. Vasul pe care-l făcea n-a izbutit — cum se întâmplă cu lutul în mâna olarului. Atunci el a făcut un alt vas, cum i-a plăcut lui să-l facă.

5. Și cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

6. „Nu pot Eu să fac cu voi ca olarul acesta, casă* a lui Israel? — zice Domnul. Iată, cum** este lutul în mâna olarului așa sunteți voi în mâna Mea, casă a lui Israel!“

*Isa. 45.9. Rom. 9.20,21. **Isa. 64.8.

7. Deodată zic despre un neam, despre o împărăție, că-l voi smulge*, că-l voi surpa și că-l voi nimici;

*Cap. 1.10.

8. dar dacă neamul acesta* despre care am vorbit astfel se întoarce de la răutatea lui, atunci și Mie Îmi pare rău** de răul pe care Îmi pusesem în gând să i-l fac.

*Ezech. 18.21; 33.11. **Cap. 26.3. Iona 3.10.

9. Tot așa însă deodată zic despre un neam, sau despre o împărăție, că-l voi zidi sau că-l voi sădi.

10. Dar dacă neamul acesta face ce este rău înaintea Mea și n-ascultă glasul Meu, atunci Îmi pare rău și de binele pe care aveam de gând să i-l fac.

11. De aceea, vorbește acum oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului și zi: „Așa vorbește Domnul: „Iată, pregătesc o nenorocire împotriva voastră și fac un plan împotriva voastră. De aceea, întoarceți-vă* fiecare de la calea voastră cea rea, îndreptați-vă umbletele și faptele!“

*2 Împ. 17.13. Cap. 7.3; 25.5; 26.13; 35.15.

12. Dar ei zic: „Degeaba*! Căci noi ne vom urma gândurile noastre și vom lucra fiecare după pornirile inimii noastre rele!“

*Cap. 2.25.

13. De aceea, așa vorbește Domnul: „Întrebați* pe neamuri! Cine a auzit vreodată asemenea lucruri? Fecioara lui Israel a făcut grozave** blestemății.

*Cap. 2.10. 1 Cor. 5.1. **Cap. 5.30.

14. Părăsește zăpada Libanului stânca ogoarelor? Sau se văd secând apele care vin de departe proaspete și curgătoare?

15. Totuși poporul Meu M-a uitat* și aduce tămâie idolilor**; s-a abătut din căile lui, a părăsit vechile cărări* și a apucat pe cărări și drumuri nebătute.

*Cap. 2.13,32; 3.21; 13.25; 17.13. **Cap. 10.15; 16.19. †Cap. 6.16.

16. făcând astfel din țara lor o pustietate*, o veșnică batjocură*; toți cei ce trec prin ea sunt uimiți și dau din cap.

*Cap. 19.8; 49.13; 50.13. **1 Împ. 9.8.

Plân. 2.15. Mica 6.16.

17. Ca* vântul de la răsărit îi voi risipi** înaintea vrăjmașului; iar în ziua necazului lor le voi întoarce* spatele și nu Mă voi uita la ei!“

*Ps. 48.7. **Cap. 13.24. †Cap. 2.27.

18. Atunci ei au zis: „Veniți* să urzim rele împotriva lui Ieremia! Căci** doar nu va pieri Legea din lipsă de preoți, nici sfatul din lipsă de înțelepți, nici cuvântul din lipsă de proroci. Haidem să-l ucidem cu vorba și să nu luăm seama la toate vorbirile lui!“ —

*Cap. 11.19. **Lev. 10.11. Mal. 2.7. Ioan 7.48,49.

19. Ascultă-mă, Doamne, și auzi glasul potrivnicilor mei!

20. Cu rău* se răsplătește binele? Căci au săpat** o groapă ca să-mi ia viața. Adu-Ți aminte că am stat înaintea Ta ca să vorbesc bine pentru ei și să abat mânia Ta de la ei.

*Ps. 109.4,5. **Ps. 35.7; 57.6. Vers. 22.

21. De aceea, dă* pe copiii lor pradă foametei și doboară-i cu sabia! Nevestele lor să fie lipsite de copii și să rămână văduve, și bărbații lor să fie luați de ciură, tinerii lor să fie uciși de sabie în luptă! *Ps. 109,9,10.

22. Să se audă strigăte ieșind din casele lor, când cetele aduse de Tine vor cădea deodată peste ei! Căci au săpat* o groapă ca să mă prindă și mi-au întins lațuri sub picioare. *Vers. 20.

23. Dar Tu, Doamne, cunoști toate uneltirile lor făcute ca să mă omoare. Nu le ierta* nelegiuirea și nu le șterge păcatul dinaintea Ta: ci să fie doborâți în fața Ta! Lucrează împotriva lor la vremea mâniei Tale! — *Ps. 35,4; 109,14. Cap. 11,20; 15,15.

Vasul zdrobit și dărâmare Ierusalimului

19 1. Așa a vorbit Domnul: „Du-te de cumpără de la un olar un vas de pământ și ia cu tine pe câțiva din bătrânii poporului și din bătrânii preoților.

2. Du-te în valea* Ben-Hinom, care este la intrarea porții olăriei, și acolo să vestești cuvintele pe care ți le voi spune. *Ios. 15,8. 2 Împ. 23,10. Cap. 7,31.

3. Să spui*: „Ascultați cuvântul Domnului, împărați ai lui Iuda și locuitori ai Ierusalimului!

Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi aduce peste locul acesta o nenorocire care va face să țiie urechile** oricui va auzi vorbindu-se de ea.

*Cap. 17,20. **1 Sam. 3,11. 2 Împ. 21,12.

4. Pentru că M-au părăsit*, au spurcat locul acesta, au adus în el tămâie altor dumnezei pe care nu-i cunoșteau nici ei, nici părinții lor, nici împărații lui Iuda, și au umplut locul acesta cu sânge** nevinovat. *Deut. 28,20. Isa. 65,11.

Cap. 2,13,17,19; 15,6; 17,13. **2 Împ. 21,16. Cap. 2,34.

5. Au zidit* și înălțimi lui Baal, ca să ardă pe copiii lor în foc ca arderi de tot lui Baal: lucru pe care nici nu-l poruncisem**, nici nu-l rânduisem și nici nu-Mi trecuse prin minte.

*Cap. 7,31,32; 32,35. **Lev. 18,21.

6. De aceea, iată, vin zile, zice Domnul, când locul acesta nu se va mai numi Tofet, nici valea* Ben-Hinom, ci se va numi valea Măcelului! *Ios. 15,8.

7. În locul acesta voi zădărnici sfatul lui Iuda și al Ierusalimului; îi voi face* să cadă uciși de sabie înaintea

vrăjmașilor lor și de mâna celor ce vor să le ia viața. Trupurile lor moarte** le voi da hrană păsărilor cerului și fiarelor pământului.

*Lev. 26,17. Deut. 28,25. **Ps. 79,2. Cap. 7,33; 16,4; 34,20.

8. Voi face din cetatea aceasta o groază și o batjocură*; așa că toți cei ce vor trece pe lângă ea se vor îngrozi și vor șuiera când vor vedea toate rănile ei. *Cap. 18,16; 49,13; 50,13.

9. Îi voi face să mănânce carnea* fiilor și fiicelor lor, așa că își vor mânca unii carnea altora, în mijlocul necazului și strămătorii în care-i vor aduce vrăjmașii lor și cei ce vor să le ia viața. *Lev. 26,29. Deut. 28,53. Isa. 9,20. Plân. 4,10.

10. Să spargi* apoi vasul, sub ochii oamenilor care vor merge cu tine.

*Cap. 51,63,64.

11. Și să le spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Tocmai așa voi zdrobi* pe poporul acesta și cetatea aceasta cum se sparge vasul unui olar, fără să poată fi făcut la loc. Și morții vor fi îngropați** în Tofet din lipsă de loc pentru îngropare.

*Ps. 2,9. Isa. 30,14. Plân. 4,2. **Cap. 7,32.

12. Așa voi face locului acestuia — zice Domnul — și locuitorilor lui, și voi face cetatea aceasta ca Tofetul.

13. Casele Ierusalimului și casele împăraților lui Iuda vor fi necurate ca* Tofetul, toate casele pe acoperișul** cărora se aducea tămâie întregii oștiri a cerurilor și se turnau jertfe de băutură† altor dumnezei!“ *2 Împ. 23,10.

**2 Împ. 23,12. Cap. 32,29. Jef. 1,5. †Cap. 7,18.

Închiderea lui Ieremia

14. Ieremia s-a întors din Tofet, unde-l trimisese Domnul să prorocască. Apoi a stat în curtea* Casei Domnului și a zis întregului popor: *2 Cron. 20,5.

15. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi aduce peste cetatea aceasta și peste toate cetățile care țin de ea toate nenorocirile pe care i le-am vestit mai dinainte, pentru că și-au înțepenit gâtul* ca să n-asculte cuvintele Mele.“

*Cap. 7,26; 17,23.

20 1. Pașhur, fiul lui Imer*, preot și priveghetor de căpetenie în Casa Domnului, a auzit pe Ieremia prorocind aceste lucruri. *1 Cron. 24,11.

2. Și Pașhur a lovit pe prorocul Ieremia și l-a aruncat în temnița cu

butuci, care era la poarta de sus a lui Beniamin, în Casa Domnului.

3. Dar a doua zi, Pașhur a scos pe Ieremia din temniță. Și Ieremia i-a zis: „Domnul nu te mai numește Pașhur“ (*Noroc din toate părțile*), ci Magor-Misabib (*Spaimă din toate părțile*).

4. Căci așa vorbește Domnul: „Iată, te voi face de groază, pe tine și pe toți prietenii tăi; ei vor cădea uciși de sabie vrăjmașilor lor, și ochii tăi vor vedea lucrul acesta. Voi da de asemenea pe tot Iuda în mâinile împăratului Babilonului, care-i va duce robi la Babilon și-i va ucide cu sabie.

5. Toate bogățiile cetății acesteia, tot rodul muncii ei, tot ce are ea mai scump și toate vistieriile împăraților lui Iuda le voi da* în mâinile vrăjmașilor lor; aceștia le vor jefui, le vor lua și le vor duce la Babilon.

*2 Împ. 20,17; 24,12-16; 25,13, etc. Cap. 3,24.

6. Chiar și tu, Pașhur, și toți cei ce locuiesc în casa ta veți merge la Babilon în robie; acolo vei muri și acolo vei fi îngropat, tu și toți prietenii tăi cărora le-ai prorocit* minciuni.“

*Cap. 14,13,14; 28,15; 29,21.

Plângerile prorocului

7. M-ai înduplecat, Doamne, și m-am lăsat înduplecat; ai* fost mai tare decât mine și m-ai biruit! În fiecare zi sunt o pricină de răs*, toată lumea își bate joc de mine.

*Cap. 1,6,7. **Plân. 3,14.

8. Căci, ori de câte ori vorbesc, trebuie să* strig: „Silnicie și apăsare!“, așa încât cuvântul Domnului îmi aduce numai ocară și batjocură toată ziua.

*Cap. 6,7.

9. Dacă zic: „Nu voi mai pomeni de El și nu voi mai vorbi în Numele Lui!“, iată că în inima mea este ca un foc* mistuitor închis în oasele mele. Caut să-l opresc, dar nu** pot.

*Iov 32,18,19. Ps. 39,3. **Iov 32,18. Fapt. 18,5.

10. Căci aud* vorbele rele ale multora, spaima care domnește împrejur. — „Invinuți-l“, strigă ei; „haidem să-l invinuim!“ Toți cei ce trăiau în pace** cu mine pândesc să vadă dacă mă clatin și zic: „Poate că se va lăsa prins, vom pune mâna pe el și ne vom răzbuna pe el!“

*Ps. 31,13. **Iov 19,19. Ps. 41,9; 55,13,14. Luca 11,53,54.

11. Dar Domnul* este cu mine ca un viteaz puternic; de aceea, prigonitorii mei se vor poticni și nu vor** birui. Se vor umple de rușine că n-au lucrat

cu chibzuință: de o veșnică rușine† care nu se va uita!

*Cap. 1,8,19. **Cap. 15,20; 17,18. †Cap. 23,40.

12. Și acum, Doamne Dumnezeul oștirilor care încerci pe cel* neprihănit, care pătrunzi rărunchii și inimile, fă-mă** să văd răzbunarea Ta împotriva lor! Căci Ție îmi încredințez pricina. — *Cap. 11,20; 17,10. **Ps. 54,7; 59,10.

13. Cântați Domnului, lăudați pe Domnul! Căci El izbăvește* sufletul celui nenorocit din mâna celor răi. —

*Ps. 35,9,10; 109,30,31.

14. Blestemată* să fie ziua când m-am născut! Ziua în care m-a născut mama să nu fie binecuvântată!

*Iov 3,3. Cap. 15,10.

15. Blestemat să fie omul care a adus vestea aceasta tatălui meu: „Ți s-a născut un copil de parte bărbătească“ și l-a umplut de bucurie cu ea!

16. Omul acela să ajungă ca cetățile pe care le-a nimicit* Domnul fără milă! Să audă gemete dimineța** și strigăte de război la amiază!

*Gen. 19,25. **Cap. 18,22.

17. De ce n-am fost* omorât în pântecul mamei, ca să-mi fi fost ea mormântul meu? De ce n-a rămas ea veșnic însărcinată cu mine?

*Iov 3,10,11.

18. Pentru ce am ieșit* din pântecul mamei ca să văd** numai suferință și durere și să-mi isprăvesc zilele în rușine?

*Iov 3,20. **Plân. 3,1.

Prorocie despre luarea Ierusalimului

21 1. Cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, când i-a trimis împăratul Zedechia pe Pașhur*, fiul lui Malchia, și pe Țefania**, fiul lui Maaseia, preotul, ca să-i zică:

*Cap. 38,1. **2 Împ. 25,18. Cap. 29,25; 37,3.

2. „Întreabă pe Domnul* pentru noi; căci Nebucadnețar, împăratul Babilonului, este în război cu noi! Poate că Domnul va face pentru noi vreuna din minunile Lui, ca să-l depărteze de la noi.“

*Cap. 37,3,7.

3. Ieremia le-a răspuns: „Să spuneți lui Zedechia:

4. „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi întoarce armele de război care sunt în mâinile voastre și cu care vă luptați în afară de ziduri împotriva împăratului Babilonului și împotriva haldeilor care vă împresoară și le voi strânge* în mijlocul cetății acesteia.

*Isa. 13,4.

5. Apoi Eu însumi voi lupta împotriva voastră cu mâna întinsă* și cu braț tare, cu mânie, urgie și mare supărare. *Exod 6.6.

6. Voi lovi pe locuitorii cetății acesteia, atât oameni, cât și dobitoace, și vor muri de o ciumă grozavă.

7. După aceea – zice Domnul – voi* da pe Zedechia, împăratul lui Iuda, pe slujitorii lui, pe popor și pe cei ce vor scăpa în cetatea aceasta de ciumă, de sabie și de foamete, îi voi da în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, în mâinile vrăjmașilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viața; și Nebucadnețar îi va trece prin ascuțitul sabiei, nu-i va cruța**, nu va avea nici o milă de ei și nu se va îndura de ei.“

*Cap. 37.17; 39.5; 52.9. **Deut. 28.50. 2 Cron. 36.17.
8. Iar poporului acestuia să-i spui: „Așa vorbește Domnul: „Iată că vă pun* înaintea calea vieții și calea morții.

*Deut. 30.19.
9. Cine va* rămâne în cetatea aceasta va muri ucis de sabie, de foamete sau de ciumă; dar cine va ieși să se ducă la haldeii care vă împresoară va scăpa cu viață, care va fi singura** lui pradă. *Cap. 38.2,17,18. **Cap. 39.18; 45.5.

10. Căci Eu Îmi îndrept privirile* împotriva cetății acesteia ca să-i fac rău, nu bine, zice Domnul; ea va fi dată în mâinile** împăratului Babilonului, care o va arde* cu foc.“

*Lev. 17.10. Cap. 44.11. Amos 9.4. **Cap. 38.3. †Cap. 34.2,22; 37.10; 38.18,23; 52.13.

11. Și să spui casei împăratului lui Iuda: „Ascultați cuvântul Domnului,

12. casă a lui David! Așa vorbește Domnul: „Faceți dreptate* dis-de-diminează** și scoateți pe cel asuprit din mâinile asupritorului, ca să nu izbucnească mânia Mea ca un foc și să se aprindă fără să se poată stinge, din pricina răutății faptelor voastre!

*Cap. 22.3. Zah. 7.9. **Ps. 101.8.
13. Iată, am necaz pe* tine, cetate așezată în vale, pe stânca din câmpie, zice Domnul, pe voi care ziceți: „Cine** se va coborî împotriva noastră? Cine va intra în locuințele noastre?“

*Ezec. 13.8. **Cap. 49.4.
14. Vă voi pedepsi după rodul* faptelor voastre, zice Domnul, voi pune foc pădurii voastre, și-i va mânca toate** împrejurimile.“

*Prov. 1.31. Isa. 3.10,11. **2 Cron. 36.19. Cap. 52.13.

Împotriva casei împărătești a lui Iuda

22.1. Așa vorbește Domnul: „Coboară-te în casa împăratului lui Iuda și acolo rostește cuvintele acestea.

2. Să spui: „Ascultă cuvântul* Domnului, împărat al lui Iuda care stai pe scaunul de domnie al lui David, tu, slujitorii tăi și tot poporul care intrăți pe porțile acestea!

*Cap. 17.20.
3. Așa vorbește Domnul: „Faceți dreptate* și judecată; scoateți pe cel asuprit din mâinile asupritorului; nu chinuiți** pe străin, pe orfan și pe văduvă; nu apăsați și nu vărsați sânge nevinovat în locul acesta!

*Cap. 21.12. **Vers. 17.
4. Căci dacă lucrați după cuvântul acesta, vor intra* pe porțile casei acesteia împărați care stau pe scaunul de domnie al lui David, suiți în care și călare pe cai, ei, slujitorii lor și poporul lor. *Cap. 17.25.

5. Dar dacă nu veți asculta cuvintele acestea, pe Mine însumi* jur, zice Domnul, că această casă va ajunge o dărâmtură!“

*Evr. 6.13,17.
6. Căci așa vorbește Domnul asupra casei împăratului lui Iuda: „Tu ești pentru Mine ca Galaadul, ca vârful Libanului; dar, cu adevărat, voi face din tine un pustiu, o cetate fără locuitori!

7. Pregătesc împotriva ta niște nimici-tori, fiecare cu armele lui: ei vor tăia cei mai frumoși* cedri ai tăi și-i vor** arunca în foc. *Isa. 37.24. **Cap. 21.14.

8. Multe neamuri vor trece pe lângă cetatea aceasta și vor zice unul altuia: „Pentru ce a făcut Domnul* așa acestei cetăți mari?“

*Deut. 29.24,25. 1 Împ. 9.8,9.
9. Și se va răspunde: „Pentru că* au părăsit legământul Domnului Dumnezeuului lor, pentru că s-au închinat înaintea altor dumnezei și le-au slujit!“

*2 Împ. 22.17. 2 Cron. 34.25.
10. Nu plângeți pe cel* mort și nu vă bociți pentru el; ci plângeți mai degrabă pe cel ce se duce**, care nu se mai întoarce și nu-și va mai vedea țara de naștere!“

*2 Împ. 22.20. **Vers. 11.
11. Căci așa vorbește Domnul despre Șalum*, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, care domnea în locul tatălui său, Iosia, și care** a ieșit din locul acesta: „Nu se va mai întoarce în el;

*1 Cron. 3.15. 2 Împ. 23.30. **2 Împ. 23.34.
12. ci va muri în locul unde este dus rob și nu va mai vedea țara aceasta.

13. Vai* de cel ce își zidește casa cu

nedreptate, și odăile, cu nelegiuire; care pune** pe aproapele său să lucreze degeaba, fără să-i dea plata;

*2 Împ. 23.35. Vers. 18. **Lev. 19.13. Deut. 24.14,15. Mica 3.10. Hab. 2.9. Iac. 5.4.

14. care zice: „Îmi voi zidi o casă mare și odăi încăpătoare“ și-i face ferestre multe, o câptușește cu cedru și o vopșește cu roșu!

15. Împărat ești tu oare, de te întreci în cedri? Nu mânca tatăl* tău și nu bea și el? Și totuși el făcea dreptate și judecată și era** fericit!

*2 Împ. 23.25. **Ps. 128.2. Isa. 3.10.
16. Judeca pricina săracului și a celui lipsit și era fericit. Nu înseamnă lucrul acesta a Mă cunoaște? – zice Domnul.

17. Dar tu n-ai ochi* și inimă decât ca să te dedai la lăcomie, ca să verși sânge nevinovat și să întrebuințezi asuprire și silnicie.“

*Ezec. 19.6.
18. De aceea, așa vorbește Domnul despre Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda: „Nu-l vor* plânge zicând: „Vai**, fratele meu! Vai, sora mea!“ Nici nu-l vor plânge zicând: „Vai, doamnă! Vai, măria sa!“

*Cap. 16.4,6. **1 Împ. 13.30.
19. Ci va* fi înmormântat ca un măgar, va fi târât și aruncat afară din porțile Ierusalimului!“

*2 Cron. 36.6. Cap. 36.30.
20. Suie-te pe Liban și strigă! Înălță-ți glasul de pe Basan! Și strigă de pe înălțimea Abarim! Căci toți cei ce te iubeau sunt zdrobiți!

21. Ți-am vorbit când îți mergea bine; dar tu ziceai: „Nu pot s-ascult!“ Așa ai lucrat* din tinerețea ta și n-ai ascultat glasul Meu. *Cap. 3.25; 7.23, etc.

22. Pe toți păstorii* tăi îi va paște vântul, și cei ce te iubesc** vor merge în robie. Atunci vei fi acoperit de rușine și vei roși din pricina întregii tale răutăți. *Cap. 23.1. **Vers. 20.

23. Tu, care locuiești pe Liban acum, care îți ai cuibul în cedri, cum vei geme când te vor ajunge durerile, dureri* ca ale unei femei în munci!

*Cap. 6.24.
24. Pe viața Mea, zice Domnul, că, și chiar dacă* Ieconia', fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, ar fi un inel** de pecetluit în mâna Mea cea dreaptă, te-aș scoate și de acolo.

*2 Împ. 24.6,8. 1 Cron. 3.16. Cap. 37.1. **Cânt. 8.6. Hag. 2.23.

25. Te voi da* în mâinile celor ce vor

1. Sau: Ioiachim

să-ți ia viața, în mâinile acelorora înaintea cărora tremuri, în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, în mâinile** haldeilor.

*Cap. 34.20. **2 Împ. 24.15. 2 Cron. 36.10.
26. Te voi arunca, pe tine și pe mama ta care te-a născut, într-o altă țară, unde nu v-ați născut, și acolo veți muri!

27. Dar în țara în care vor dori să se întoarcă, nu se vor mai întoarce!

28. Este un vas disprețuit, sfărâmat, acest Ieconia? Este el un lucru* căruia nu-i dai nici un preț? Pentru ce sunt aruncați, oare, el și sămânța lui, și azvârliți într-o țară pe care n-o cunosc? –

*Ps. 31.12. Cap. 48.38. Osea 8.8.
29. „Țară*, țară, țară, ascultă glasul Domnului!

*Deut. 32.1. Isa. 1.2; 34.1. Mica 1.2.

30. Așa vorbește Domnul: „Scrieți pe omul acesta ca lipsit de* copii, ca un om căruia nu-i va merge bine toată viața lui; căci nici unul din urmașii lui nu va izbuti să șadă pe scaunul de domnie al lui David** și să domnească peste Iuda.“

*1 Cron. 3.16,17. Mat. 1.12. **Cap. 36.30.

Păstorii lui Israel

23.1. „Vai de păstorii* care nimicesc și risipesc turma pășunii Mele, zice Domnul.“

*Cap. 10.21; 22.22. Ezech. 34.2.

2. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeuul lui Israel împotriva păstorilor care pasc pe poporul meu: „Pentru că Mi-ați risipit oile, le-ați izgonit și nu v-ați îngrijit de ele, iată* că vă voi pedepsi din pricina răutății faptelor voastre, zice Domnul.

*Exod 32.34.
3. Și Eu însumi voi strânge* rămășița oilor Mele din toate țările în care le-am izgonit; le voi aduce înapoi în pășunea lor și vor crește, și se vor înmulți. *Cap. 32.37. Ezech. 34.13, etc.

4. Voi pune peste ele păstori* care le vor paște; nu le va mai fi teamă, nici groază, și nu va mai lipsi nici una din ele, zice Domnul. *Cap. 3.15. Ezech. 34.23, etc.

5. Iată* vin zile, zice Domnul, când voi ridica lui David o Odraslă neprihănită. El va împărăți, va lucra cu înțelepciune și va face dreptate** și judecată în țară.

*Isa. 4.2; 11.1; 40.10,11. Cap. 33.14-16. Dan. 9.24. Zah. 3.8; 6.12. Ioan 1.45. **Ps. 72.2. Isa. 9.7; 32.1,18.

6. În vremea Lui, Iuda* va fi mântuit, și Israel va avea liniște** în locuința

lui; și iată Numele[†] pe care i-L vor da: „Domnul, Neprihănirea noastră!“

*Deut. 33,28. Zah. 14,11. **Cap. 32,37. †Cap. 33,16. 1 Cor. 1,30.

7. De aceea iată, vin* zile, zice Domnul, când nu se va mai zice: „Viu este Domnul care a scos din țara Egiptului pe copiii lui Israel!“

*Cap. 16,14,15.

8. Ci se va zice: „Viu este Domnul care a scos și a adus înapoi sămânța casei lui Israel din țara de la miază-noapte și din toate țările* în care îi risipisem!“ Și vor locui în țara lor.“

*Isa. 43,5,6. Vers. 3.

9. Asupra prorocilor.

Inima îmi este zdrobită în mine, toate oasele* îmi tremură; sunt ca un om beat, ca un om amețit de vin, din pricina Domnului și din pricina sfințelor Lui cuvinte.

*Hab. 3,16.

10. Căci țara* este plină de precurvii și țara se jelește din pricina jurămintelor*; câmpiile[†] pustului sunt uscate. Toată alergătura lor țintește numai la rău și toată vitejia lor este pentru nelegiuire!

*Cap. 5,7,8; 9,2. **Osea 4,2,3. †Cap. 9,10; 12,4.

11. „Prorocii* și preoții sunt stricați; le-am găsit răutatea chiar și în** Casa Mea, zice Domnul.

*Cap. 6,13; 8,10. †Jef. 3,4. **Cap. 7,30; 11,15; 32,34. Ezec. 8,11; 23,39.

12. De aceea, calea* lor va fi lunoasă și întunecoasă, vor fi împinși și vor cădea; căci voi aduce nenorocirea** peste ei în anul când îi voi pedepsi, zice Domnul.

*Ps. 35,6. Prov. 4,19. Cap. 13,16. **Cap. 11,23.

13. În prorocii Samariei am văzut următoarea nebbie: au prorocit pe Baal și au rățacit** pe poporul Meu, Israel!

*Cap. 2,8. **Isa. 9,16.

14. Dar în prorocii Ierusalimului am văzut lucruri grozave. Sunt precurvii*, trăiesc în** minciună, întăresc mâinile celor răi, așa că nici unul nu se mai întoarce de la răutatea lui, toți sunt înaintea Mea ca Sodoma^{††}, și locuitorii Ierusalimului, ca Gomora.“

*Cap. 29,23. **Vers. 26. †Ezec. 13,22. ††Deut. 32,32. Isa. 1,9,10.

15. De aceea, așa vorbește Domnul oștirilor despre proroci: „Iată, îi voi hrăni cu* pelin și le voi da să bea ape otrăvite; căci prin prorocii Ierusalimului s-a răspândit nelegiuirea în toată țara.“

*Cap. 8,14; 9,15.

16. Așa vorbește Domnul oștirilor:

„N-ascultați cuvintele prorocilor care vă prorocesc! Ei vă leagă în închipuiri zadarnice; spun* vedenii ieșite din inima lor, nu ce vine din gura Domnului.

*Vers. 21. Cap. 14,14.

17. Ei spun celor ce Mă nesocotesc: „Domnul a zis: „Veți avea* pace“ și zic tuturor celor ce trăiesc după aplecările inimii lor: „Nu** vi se va întâmpla nici un rău.“

*Cap. 6,14; 8,11. Ezec. 13,10. Zah. 10,2. **Mica 3,11.

18. Cine* a fost de față la sfatul Domnului ca să vadă și să asculte cuvântul Lui? Cine a plecat urechea la cuvântul Lui și cine l-a auzit?

*Iov 15,8. 1 Cor. 2,16.

19. Iată că furtuna* Domnului, urgia izbucnește, se năpustește vijelia și cade peste capul celor răi!

*Cap. 25,32; 30,23.

20. Mânia* Domnului nu se va potoli până nu va împlini și va înfăptui planurile inimii Lui. Veți înțelege în totul lucrul acesta în cursul** vremilor.

*Cap. 30,24. **Gen. 49,1.

21. Eu n-am trimis* pe prorocii aceștia, și totuși ei au alergat; nu le-am vorbit, și totuși au prorocit.

*Cap. 14,14; 27,15; 29,9.

22. Dacă ar fi fost* de față la sfatul Meu, ar fi trebuit să spună cuvintele Mele poporului Meu și să-i întoarcă** de la calea lor rea, de la răutatea faptelor lor!

*Vers. 18. **Cap. 25,5.

23. Sunt Eu numai un Dumnezeu de aproape, zice Domnul, și nu sunt Eu și un Dumnezeu de departe?

24. Poate cineva să stea într-un loc ascuns* fără să-l văd Eu? – zice Domnul. Nu umplu** Eu cerurile și pământul? – zice Domnul.

*Ps. 139,7, etc. Amos 9,2,3. **1 Împ. 8,27. Ps. 139,7.

25. Am auzit ce spun prorocii care prorocesc minciuni în Numele Meu zicând: „Am avut un vis! Am visat un vis!“

26. Până când vor prorocii aceștia să prorocască minciuni, să prorocască înșelătoriile inimii lor?

27. Cred ei oare că pot face pe poporul Meu să uite Numele Meu prin visurile pe care le istorisește fiecare din ei aproapelui său, cum* Mi-au uitat părinții lor Numele din pricina lui Baal?

*Jude. 3,7; 8,33,34.

28. Prorocul care a avut un vis să istorisească visul acesta, și cine a auzit cuvântul Meu să spună întocmai

Cele două coșuri cu smochine

24. 1. Domnul* mi-a arătat două coșuri cu smochine puse înaintea Templului Domnului, după ce Nebucadnețar, împăratul** Babilonului, strămutase din Ierusalim și duse în Babilon pe Ieconiaț, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, pe căpeteniile lui Iuda, pe lemnari și fierari.

*Amos 7,1,4; 8,1. **2 Împ. 24,12, etc. 2 Cron. 36,10. †Cap. 22,24, etc.; 29,2.

2. Unul din coșuri avea smochine foarte bune, ca smochinele care se coc întâi, iar celălalt coș avea smochine foarte rele, care nu se puteau mânca de rele ce erau.

3. Domnul mi-a zis: „Ce vezi, Ieremio?“ Eu am răspuns: „Niște smochine! Smochinele cele bune sunt foarte bune, iar cele rele sunt foarte rele, și, de rele ce sunt, nu se pot mânca.“

4. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Cum deosebești tu aceste smochine bune, așa voi deosebi Eu, ca să le dau îndurare, pe prinșii de război ai lui Iuda, pe care i-am trimis din locul acesta în țara haldeilor;

6. îi voi privi cu un ochi binevoitor și-i voi aduce* înapoi în țara aceasta: îi voi așeza** și nu-i voi mai nimici, îi voi sădi și nu-i voi mai smulge.

*Cap. 12,15; 29,10. **Cap. 32,41; 33,7; 42,10.

7. Le voi da o inimă* ca să înțeleagă că Eu sunt Domnul. Ei vor fi poporul** Meu, iar Eu voi fi Dumnezeu lor, dacă se vor întoarce la Mine[†] cu toată inima lor.

*Deut. 30,6. Cap. 32,39. Ezec. 11,19; 36,26,27. **Cap. 30,22; 31,33; 32,38. †Cap. 29,13.

8. Și, ca smochinele cele rele* care, de rele ce sunt, nu se pot mânca, zice Domnul, așa voi face să ajungă Zedechia, împăratul lui Iuda, căpeteniile lui și rămășița Ierusalimului, cei ce au rămas în țara aceasta și cei ce locuiesc** în țara Egiptului.

*Cap. 29,17. **Cap. 43,44.

9. Îi voi face de pomină*, o pricină de nenorocire pentru toate împărățiile pământului, de ocară**, de batjocură, de răs și de blestem[†] în toate locurile unde îi voi izgoni.

*Deut. 28,25,37. 1 Împ. 9,7. 2 Cron. 7,20. Cap. 15,4; 29,18; 34,17. **Ps. 44,13,14. †Cap. 29,18,22.

10. Voi trimite în ei sabia, foametea și ciurma până vor pieri din țara pe care le-o dădusem lor și părinților lor.“

cuvântul Meu! Pentru ce să amesteci paiele cu grâu? – zice Domnul.

29. Nu este cuvântul Meu ca un foc, zice Domnul, și ca un ciocan care sfărâmă stâncă?

30. De aceea, iată, zice Domnul, am necaz* pe prorocii care își ascund unul altuia cuvintele Mele.

*Deut. 18,20. Cap. 14,14,15.

31. Iată, zice Domnul, am necaz pe prorocii care iau cuvântul lor și-l dau drept cuvânt al Meu.

32. Iată, zice Domnul, am necaz pe cei ce prorocesc visuri neadevărate, care le istorisesc și rățăcesc pe poporul Meu cu minciunile și cu îndrăzneala* lor; nu i-am trimis Eu, nu Eu le-am dat poruncă și nu sunt de nici un folos poporului acestuia, zice Domnul.

*Jef. 3,4.

33. Dacă poporul acesta sau un proroc, sau un preot te va întreba: „Care este amenințarea* Domnului?“, să le spui care este această amenințare: „Vă voi** lepăda, zice Domnul.“

*Mal. 1,1. **Vers. 39.

34. Și pe prorocul, pe preotul sau pe acela din popor care va zice: „O amenințare a Domnului“ îl voi pedepsi, pe el și casa lui!

35. Așa să spuneți însă fiecare aproapelui său, fiecare, fratelui său: „Ce a răspuns Domnul?“ sau: „Ce a zis Domnul?“

36. Dar să nu mai ziceți: „O amenințare a Domnului“, căci cuvântul fiecăruia va fi o amenințare pentru el, dacă veți suci astfel cuvintele Dumnezeului celui Viu, cuvintele Domnului oștirilor, Dumnezeului nostru!

37. Așa să zici prorocului: „Ce ți-a răspuns Domnul?“ sau: „Ce a zis Domnul?“

38. Dar dacă veți mai zice: „O amenințare a Domnului“, atunci așa vorbește Domnul: „Pentru că spuneți cuvintele acestea: „O amenințare a Domnului“, măcar că am trimis să vă spună: „Să nu mai ziceți: „O amenințare a Domnului“,

39. din pricina aceasta*, iată, vă voi uita și vă voi lepăda**, pe voi și cetatea pe care v-o dădusem vouă și părinților voștri, vă voi arunca dinaintea Mea

*Osea 4,6. **Vers. 33.

40. și voi pune peste voi o* veșnică ocară și o veșnică necinste, care nu se va uita.“

*Cap. 20,11.

Cei șaptezeci de ani de robie – Pedepsirea Babilonului și tuturor neamurilor

25 1. Cuvântul care a fost spus lui Ieremia despre tot poporul lui Iuda în al patrulea* an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda – acesta era cel dintâi an al lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului –

*Cap. 36.1.

2. cuvânt pe care l-a rostit Ieremia înaintea întregului popor al lui Iuda și înaintea tuturor locuitorilor Ierusalimului zicând:

3. „De la al treisprezecelea an* al lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda, sunt douăzeci și trei de ani de când mi-a vorbit cuvântul Domnului; v-am vorbit, v-am vorbit de dimineață, și n-ați** ascultat.

*Cap. 1.2. **Cap. 7.13;

11.7,8,10; 13.10,11; 16.12; 17.23; 18.12; 19.15; 22.21.

4. Domnul v-a trimis pe toți slujitorii Săi prorocii, i-a trimis dis-de-dimineață*; și n-ați ascultat, n-ați plecat urechea să ascultați.

*Cap. 7.13,25; 26.5; 29.19.

5. Ei au zis: „Întoarceți-vă fiecare* de la calea voastră cea rea și de la răutatea faptelor voastre, și veți rămâne în țara pe care v-am dat-o vouă și părinților voștri, din veșnicie în veșnicie;

*2 Împ. 17.13. Cap. 18.11; 35.15. Iona 3.8.

6. nu vă duceți după alți dumnezei ca să le slujiți și să vă închinați înaintea lor, nu Mă mâniați prin lucrarea mâinilor voastre, și nu vă voi face nici un rău!“

7. Dar nu M-ați ascultat, zice Domnul, ci M-ați mâniat* prin lucrarea mâinilor voastre, spre nenorocirea voastră.“

*Deut. 32.21. Cap. 7.19; 32.30.

8. De aceea, așa vorbește Domnul oștirilor: „Pentru că n-ați ascultat cuvintele Mele,

9. iată, voi trimite să aducă toate* popoarele de la miazănoapte, zice Domnul; și voi trimite la robul** Meu Nebucadnețar, împăratul Babilonului; îi voi aduce împotriva acestei țări și împotriva locuitorilor ei, și împotriva tuturor acestor neamuri de jur împrejur ca să le nimicească cu desăvârșire și să facă din ele un pustiu* și o pricină de batjocură, niște dărâmături veșnice.

*Cap. 1.15. **Cap. 27.1; 43.10. Isa. 44.28; 45.1. Cap. 40.2. †Cap. 18.16.

10. Voi face să înceteze între ei strigătele de bucurie* și strigătele de

veselie, cântecele mirelui și cântecele miresei, uruitul morii** și lumina lămpii.

*Isa. 24.27. Cap. 2.24;

15.9. Ezec. 16.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23. **Ecl. 12.4.

11. Toată țara aceasta va fi o paragină, un pustiu, și neamurile acestea vor fi supuse împăratului Babilonului timp de șaptezeci de ani.

12. Dar, când se vor împlini* acești șaptezeci de ani, voi pedepsi pe împăratul Babilonului și pe neamul acela, zice Domnul, pentru nelegiuirile lor; voi pedepsi țara haldeilor și o voi prefăce în niște dărâmături** veșnice.

*2 Cron. 36.21,22. Ezra 1.1. Cap. 29.10. Dan. 9.2. **Isa. 13.19; 14.23; 21.1, etc.; 47.1. Cap. 50.3,13,23,39,40,45; 51.25,26.

13. Voi aduce peste țara aceea toate lucrurile pe care le-am vestit despre ea, tot ce este scris în cartea aceasta, tot ce a prorocit Ieremia despre toate neamurile.

14. Căci* neamuri puternice și împărați** mari le vor supune† și pe ele și le voi răsplăti†† după faptele și lucrarea mâinilor lor.“

*Cap. 50.9; 51.27,28.

**Cap. 50.41; 51.27. †Cap. 27.7. ††Cap. 50.29; 51.6,24.

15. Căci așa mi-a vorbit Domnul Dumnezeu lui Israel: „Ia* din mâna Mea acest potir plin cu vinul mănecii Mele și dă-l să-l bea toate neamurile la care te voi trimite.

*Iov 21.20. Ps. 75.8. Isa. 51.17. Apoc. 14.10.

16. Vor bea* și se vor ameți, și vor fi ca niște nebuni la vederea sabiei pe care o voi trimite în mijlocul lor!“

*Cap. 51.7. Ezec. 23.34. Naum 3.11.

17. Eu am luat potirul din mâna Domnului și l-am dat să-l bea toate neamurile la care mă trimitea Domnul:

18. Ierusalimului și cetăților lui Iuda, împăraților și căpeteniilor sale, ca să le prefacă în dărâmături*, într-un pustiu, să-i facă de batjocură și de blestem**, cum se vede lucrul acesta astăzi;

*Vers. 9.11. **Cap. 24.9.

19. lui faraon*, împăratul Egiptului, slujitorilor lui, căpeteniilor lui și tot poporului lui;

*Cap. 46.2,25.

20. la toată Arabia*, tuturor împăraților țării Uț**, tuturor împăraților țării filistenilor, Ascalonului, Gazei, Ecronului și celor ce au mai rămas†† din Asdod;

*Vers. 24. **Iov 1.1. †Cap. 47.1,5,7. ††Isa. 20.1.

21. Edomului*, Moabului** și copiilor lui Amon†;

*Cap. 49.7, etc. **Cap. 48.1. †Cap. 49.1.

22. tuturor împăraților Tirului*, tuturor împăraților Sidonului și împăraților

ostroavelor care sunt dincolo de mare**;

*Cap. 47.4. **Cap. 49.23.

23. Dedanului*, Temei, Buzului și tuturor celor ce își rad colțurile bărbii;

*Cap. 49.8.

24. tuturor împăraților Arabiei* și tuturor împăraților arabilor** care locuiesc în pustiu;

*2 Cron. 9.11. **Vers. 20. Cap. 49.31; 50.37. Ezec. 30.5.

25. tuturor împăraților Zimrei, tuturor împăraților Elamului* și tuturor împăraților Mediei;

*Cap. 49.34.

26. tuturor împăraților* de la miazănoapte, de aproape sau de departe, și unora și altora, și tuturor împăraților lumii care sunt pe fața pământului. Iar împăratul Șeșacului** va bea după ei.

*Cap. 50.9. **Cap. 51.41.

27. „Să le spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: „Beți*, îmbătați-vă** și vărsați, și cădeți fără să vă mai ridicați la vederea sabiei pe care o voi trimite în mijlocul vostru!“

*Hab. 2.16. **Isa. 51.21; 63.6.

28. Și, dacă nu vor vrea să ia din mâna ta potirul ca să bea, spune-le: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Beți!“

29. Căci iată că în cetatea* peste care se cheamă Numele Meu încep** să fac rău: și voi să rămâneți nepedepsiți? Nu veți rămâne nepedepsiți, căci voi chema† sabia peste toți locuitorii pământului, zice Domnul oștirilor.“

*Dan. 9.18,19. **Prov. 11.31. Cap. 49.12. Ezec. 9.6. Obad. 16. Luca 23.31. 1 Pet. 4.17. †Ezec. 38.21.

30. Și tu să le prorocesti toate aceste lucruri și să le spui: „Domnul va răcni* de sus; din locașul Lui** cel sfânt va face să-l răsunе glasul; va răcni împotriva locului† locuinței Lui; va striga†† ca cei ce calcă în teasc împotriva tuturor locuitorilor pământului.

*Isa. 42.13. Iov 3.16. Amos 1.2. **Ps. 11.4. Cap. 17.12. †1 Împ. 9.3. Ps. 132.14. ††Isa. 16.9. Cap. 48.33.

31. Vuietul ajunge până la marginea pământului; căci Domnul Se ceartă cu* neamurile, intră** la judecată împotriva oricărei făpturi și dă pe cei răi pradă sabiei, zice Domnul.“

*Osea 4.1. Mica 6.2. **Isa. 66.16. Iov 3.2.

32. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată, nenorocirea merge din popor în popor și o mare furtună* se ridică de la marginile pământului.

*Cap. 23.19; 30.23.

33. Cei pe care-i va ucide* Domnul în ziua aceea vor fi întinși de la un capăt al pământului până la celălalt; nu vor

fi nici jeliți**, nici adunați†, nici îngropați, ci vor fi un gunoi de pământ.

*Isa. 66.16. **Cap. 16.4,6. †Ps. 79.3. Cap. 8.2. Apoc. 11.9.

34. Gemeți*, păstori, și strigați! Tăvăliți-vă în cenușă, povățuitori ai turmelor! Căci au venit zilele înjunghierii voastre. Vă voi zdrobi, și veți cădea la pământ ca un vas de preț.

*Cap. 4.8; 6.26.

35. Nu mai este nici un loc de adăpost pentru păstori! Nu mai este nici o scăpare pentru povățuitorii turmelor!

36. Se aud strigătele păstorilor și gemetele povățuitorilor turmelor, căci Domnul le pustiește locul de pășune,

37. și colibele cele liniștite sunt nimicate de mânia aprinsă a Domnului.

38. El Și-a părăsit locuința* ca un pui de leu, vizuina; așa că țara le este prefăcută în pustiu de urgia nimicitorului și de mânia Lui aprinsă.“

*Ps. 76.2.

Prorocie despre dărâmarea Ierusalimului și Templului

26 1. La începutul domniei lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, a fost rostit următorul cuvânt din partea Domnului:

2. Așa vorbește Domnul: „Stai în curtea* Casei Domnului și spune acelora care vin din toate cetățile lui Iuda să se închine în Casa Domnului toate cuvintele** pe care-ți poruncesc să li le spui; nu lăsa† nici un cuvânt din ele.

*Cap. 19.14. **Ezec. 3.10. Mat. 28.20. †Fapt. 20.27.

3. Poate* că vor asculta și se vor întoarce fiecare de la calea lui cea rea; atunci Mă voi căi** de răul pe care Mă gândisem să li-l fac din pricina răutății faptelor lor.

*Cap. 36.3. **Cap. 18.8. Iona 3.8,9.

4. Să le spui: „Așa vorbește Domnul: „Dacă nu* Mă ascultați când vă poruncesc să urmați Legea Mea pe care v-am pus-o înainte,

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15.

5. dacă nu ascultați cuvintele robilor Mei proroci, pe care vi-i trimit, pe care vi i-am trimis* dis-de-dimineață, și pe care nu i-ați ascultat,

*Cap. 7.13,25; 11.7; 25.3,4.

6. atunci voi face Casei acesteia ca lui Silo* și voi face din cetatea aceasta o pricină de blestem** pentru toate neamurile pământului.“

*1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 7.12,14. **Isa. 65.15. Cap. 24.9.

7. Preoții, prorocii și tot poporul au auzit pe Ieremia rostind aceste cuvinte în Casa Domnului.

8. Și când a isprăvit de spus Ieremia tot ce-i poruncise Domnul să spună întregului popor, preoții, prorocii și tot poporul au pus mâna pe el și au zis: „Trebuie să mori negreșit!”

9. Pentru ce procești în Numele Domnului și zici: „Casa aceasta va ajunge ca Silo, și cetatea aceasta va fi pustită și lipsită de locuitori?” Tot poporul s-a îngrămădit în jurul lui Ieremia în Casa Domnului.

10. Când au auzit căpeteniile lui Iuda aceste lucruri, s-au suit din casa împăratului la Casa Domnului și au șezut la intrarea porții celei noi a Casei Domnului.

11. Atunci preoții și prorocii au vorbit astfel căpeteniilor și întregului popor: „Omul acesta este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci* a prorocit împotriva cetății acesteia, cum ați auzit voi înșivă cu urechile voastre!”

*Cap. 38.4.

12. Ieremia a zis tuturor căpeteniilor și întregului popor: „Domnul m-a trimis să prorocesc împotriva Casei acesteia și împotriva cetății acesteia toate lucrurile pe care le-ați auzit voi.

13. Acum îndreptați-vă* căile și faptele, ascultați glasul Domnului Dumnezeuului vostru, și Domnul Se va căi** de răul pe care l-a rostit împotriva voastră!

*Cap. 7.3. **Vers. 3,19.

14. Cât despre mine, iată-mă* în mâinile voastre; faceți-mi ce vi se va părea că este bine și drept!

*Cap. 38.5.

15. Numai să știți că, dacă mă veți omorî, vă veți face vinovați de sânge nevinovat, voi, cetatea aceasta și locuitorii ei; căci Domnul m-a trimis în adevăr la voi să rostesc în auzul vostru toate aceste cuvinte!”

16. Căpeteniile și tot poporul au zis preoților și prorocilor: „Omul acesta nu este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci ne-a vorbit în Numele Domnului Dumnezeuului nostru!”

17. Și unii din bătrânii țării s-au sculat* și au zis întregii adunări a poporului:

*Fapt. 5.34, etc.

18. „Mica* din Moreșet prorocia pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, și spunea întregului popor al lui Iuda: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Sionul** va fi arat ca un ogor, Ierusalimul va ajunge un morman de pietre, și muntele Casei Domnului o înălțime acoperită cu păduri.”

*Mica 1.1. **Mica 3.12.

19. L-a omorât însă oare Ezechia, împăratul lui Iuda, și tot Iuda? Nu s-a temut* Ezechia de Domnul? Nu s-a rugat el Domnului? Și atunci Domnul S-a căit** de răul pe care-l rostise împotriva lor. Și noiț să ne împovăram sufletul cu o nelegiuire așa de mare?”

*2 Cron. 32.26. **Exod 32.14. 2 Sam. 24.16. †Fapt. 5.39.

20. (A mai fost însă un om care prorocia în Numele Domnului: Urie, fiul lui Șemaia din Chiriati-learim. El a prorocit împotriva cetății acesteia și împotriva țării acesteia tocmai aceleași lucruri ca și Ieremia.

21. Împăratul Ioiachim, toți vitejii lui și toate căpeteniile lui au auzit cuvintele lui, și împăratul a căutat să-l omoare. Dar Urie, care a fost înștiințat de lucrul acesta, s-a temut, a fugit și s-a dus în Egipt.

22. Împăratul Ioiachim a trimis niște oameni în Egipt și anume: pe Elnatan, fiul lui Acbor, și pe alții împreună cu el în Egipt.

23. Aceștia au scos din Egipt pe Urie și l-au adus la împăratul Ioiachim, care l-a omorât cu sabia și i-a aruncat trupul mort în mormintele copiilor poporului.)

24. Totuși mâna* lui Ahicam, fiul lui Șafan, a fost cu Ieremia, și el n-a lăsat să fie dat pe mâna poporului ca să fie omorât.

*2 Împ. 22.12,14. Cap. 39.14.

Sfatul lui Ieremia

27 1. La începutul domniei lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul* lui Iuda, a fost rostit către Ieremia din partea Domnului următorul cuvânt:

*Vers. 3,12,20. Cap. 28.1.

2. „Așa mi-a vorbit Domnul: „Fă-ți niște legături și niște juguri și puneți-le* la gât.

*Cap. 28.10,12. Ezech. 4.1; 12.3; 24.3, etc.

3. Trimite-le împăratului Edomului, împăratului Moabului, împăratului copiilor lui Amon, împăratului Tirului și împăratului Sidonului prin trimișii care au venit la Ierusalim la Zedechia, împăratul lui Iuda.

4. Și spune-le să spună stăpânilor lor: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Împăratul lui Israel: „Iată ce să spuneți stăpânilor voștri:

5. „Eu am* făcut pământul, pe oameni și dobitoacele care sunt pe pământ cu puterea Mea cea mare și cu brațul Meu

întins și dau** pământul cui Îmi place.

*Ps. 115.15; 146.6. Isa. 45.12. **Ps. 115.16. Dan. 4.17,25,32.

6. Acum* dau toate aceste țări în mâinile robului** Meu Nebucadnețar, împăratul Babilonului; îi dau chiar și fiarele* câmpului ca să-i fie supuse.

*Cap. 28.14. **Cap. 25.9; 43.10. Ezech. 29.18,20. †Cap. 28.14. Dan. 2.38.

7. Toate* neamurile vor fi supuse lui, fiului său și fiului fiului său, până va veni și vremea** țării lui, și o vor supuneț neamuri puternice și împărați mari.

*2 Cron. 36.20. **Cap. 25.12; 50.27. Dan. 5.26. †Cap. 25.14.

8. Dar dacă un popor sau o împărăție nu se va supune lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și nu-și va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului, voi pedepsi pe poporul acela cu sabie, cu foamete și cu ciumă, zice Domnul, până îl voi nimici prin mâna lui.

9. De aceea să n-ascultați pe prorocii voștri, pe ghicitorii voștri, pe visătorii voștri, pe cititorii voștri în stele și pe vrăjitorii voștri, care vă zic: „Nu veți fi supuși împăratului Babilonului!”

10. Căci* ei vă prorocesc minciuni, ca să fiți depărtați din țara voastră, ca să vă izgonesc, și să pieriți.

*Vers. 14.

11. Dar pe poporul care își va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului și care-i va fi supus îl voi lăsa în țara lui, zice Domnul, ca s-o lucreze și să locuiască în ea.

12. Am spus întocmai aceleași lucruri lui Zedechia*, împăratul lui Iuda: „Plecați-vă grumazul sub jugul împăratului Babilonului, supuneți-vă lui și poporului lui, și veți trăi.

*Cap. 28.1; 38.17.

13. Pentru ce să muriți*, tu și poporul tău, de sabie, de foamete și de ciumă, cum a hotărât Domnul asupra poporului care nu se va supune împăratului Babilonului?

*Ezech. 18.31.

14. N-ascultați de cuvintele prorocilor care vă zic: „Nu veți fi supuși împăratului Babilonului!” Căci ei vă prorocesc* minciuni.

*Cap. 14.14; 23.21. 29.8,9.

15. Nu i-am trimis Eu, zice Domnul, ci prorocesc minciuni în Numele Meu, ca să vă izgonesc, și să pieriți, voi și prorocii care vă prorocesc!”

16. Am vorbit și preoților și întregului

popor și le-am spus: „Așa vorbește Domnul: „N-ascultați de cuvintele prorocilor voștri care vă prorocesc și zic: „Iată că uneltele* Casei Domnului vor fi aduse în curând din Babilon!” Căci ei vă prorocesc minciuni.

*2 Cron. 36.7,10. Cap. 28.3. Dan. 1.2.

17. Nu-i ascultați; supuneți-vă împăratului Babilonului, și veți trăi. Pentru ce să ajungă cetatea aceasta o dără-mătură?

18. Dacă sunt ei proroci și dacă este cu ei cuvântul Domnului, să mijlocească la Domnul oștirilor, pentru ca uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda și în Ierusalim să nu se ducă în Babilon.

19. Căci așa vorbește Domnul oștirilor cu privire la stâlpi*, la marea de aramă, la temelii și la toate celelalte unelte care au mai rămas în cetatea aceasta

*2 Împ. 25.13, etc. Cap. 52.17,20,21.

20. și care n-au fost ridicate de Nebucadnețar, împăratul Babilonului, când a luat robii din Ierusalim* în Babilon pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, și pe toți mai marii lui Iuda și Ierusalimului;

*2 Împ. 24.14,15. Cap. 24.1.

21. așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel, despre uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda și în Ierusalim:

22. „Ele vor fi duse* în Babilon și vor rămâne acolo până în ziua când le voi căuta** Eu – zice Domnul – când le voi ridicaț iarăși și le voi aduce înapoi în locul acesta.”

*2 Împ. 25.13. 2 Cron. 36.18. **2 Cron. 36.21. Cap. 29.10; 32.5. †Ezra 1.7; 7.19.

Prorocia lui Ieremia împotriva lui Hanania

28 1. În același* an, la începutul domniei lui Zedechia, împăratul lui Iuda, în luna a cincea a anului al patrulea, Hanania, fiul lui Azur, proroc din Gabaa, mi-a zis în Casa Domnului, în fața preoților și a întregului popor:

*Cap. 27.1.

2. „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Eu sfărâm jugul* împăratului Babilonului!”

*Cap. 27.12.

3. Peste doi* ani, voi aduce înapoi în locul acesta toate uneltele Casei Domnului pe care le-a ridicat Nebucadnețar, împăratul Babilonului, din locul acesta și le-a dus în Babilon.

*Cap. 27.16.

4. Și voi aduce înapoi în locul acesta, zice Domnul, pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, și pe toți prinșii de război ai lui Iuda care s-au dus în Babilon; căci voi sfărâma jugul împăratului Babilonului.“

5. Prorocul Ieremia a răspuns prorocului Hanania în fața preoților și a întregului popor care stăteau în Casa Domnului.

6. Ieremia, prorocul, a zis: „Amin*! Așa să facă Domnul! Să împlinească Domnul cuvintele pe care le-ai prorocit tu și să aducă înapoi din Babilon în locul acesta uneltele Casei Domnului și pe toți prinșii de război! *1 Împ. 1.36.

7. Numai ascultă cuvântul pe care-l rostesc eu în auzul tău și în auzul întregului popor:

8. „Prorocii care au fost înaintea mea și înaintea ta, din vremurile străvechi, au prorocit război, foamete și ciumă împotriva unor țări puternice și unor împărății mari.

9. Dar, dacă un proroc* prorocște pacea, numai după împlinirea celor ce prorocște se va cunoaște că este cu adevărat trimis de Domnul.“ *Deut. 18.22.

10. Atunci prorocul Hanania a ridicat jugul* de pe grumazul prorocului Ieremia și l-a sfărâmat. *Cap. 27.2.

11. Și Hanania a zis în fața întregului popor: „Așa vorbește Domnul: „Așa voi sfărâma, peste doi ani, de pe* grumazul tuturor neamurilor jugul lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului!“ Prorocul Ieremia a plecat.

*Cap. 27.7.

12. După ce a sfărâmat prorocul Hanania jugul de pe grumazul prorocului Ieremia, cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

13. „Du-te și spune lui Hanania: „Așa vorbește Domnul: „Ai sfărâmat un jug de lemn, dar cu aceasta ai făcut în locul lui un jug de fier!“

14. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Pun un jug de fier* pe grumazul tuturor acestor neamuri, ca să fie subjugate de Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și-i vor sluji, și-i dau chiar** și fiarele câmpului!“ *Deut. 28.48. Cap. 27.7. **Cap. 27.6.

15. Și prorocul Ieremia a zis prorocului Hanania: „Ascultă, Hanania! Domnul nu te-a trimis, ci tu* însuși poporului o încredere mincinoasă.

*Cap. 29.31. Ezech. 13.22.

16. De aceea, așa vorbește Domnul: „Iată, te izgonesc de pe pământ și vei muri chiar în anul acesta; căci cuvintele tale sunt o răzvrătire* împotriva Domnului.“ *Deut. 13.5. Cap. 29.32.

17. Și prorocul Hanania a murit chiar în anul acela, în luna a șaptea.

Scrisoare către prinșii de război

29. Iată cuprinsul epistolei pe care a trimis-o prorocul Ieremia din Ierusalim către rămășița bătrânilor din robie, preoților, prorocilor și întregului popor, pe care-i dusese în robie Nebucadnețar, din Ierusalim la Babilon.

2. după ce împăratul Ieconia*, împărăteasa, famenii dregători, căpeteniile lui Iuda și ale Ierusalimului, lemnarii și fierarii au părăsit Ierusalimul.

*2 Împ. 24.12, etc. Cap. 22.26; 28.4.

3. Le-a trimis-o prin Eleasa, fiul lui Șafan, și prin Ghemaria, fiul lui Hilchia, trimiși la Babilon de Zedechia, împăratul lui Iuda, la Nebucadnețar, împăratul Babilonului. Ea cuprindea următoarele:

4. „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel, către toți prinșii de război pe care i-am dus din Ierusalim la Babilon:

5. „Zidiți* case și locuiți-le; sădiți grădini și mâncați din roadele lor!

*Vers. 28.

6. Luați-vă neveste și faceți fii și fiice; însurați-vă fiii și măritați-vă fetele, să facă fii și fiice, ca să vă înmulțiți acolo unde sunteți și să nu vă împuținați.

7. Urmăriți binele cetății în care v-am dus în robie și rugați-vă* Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atarnă de fericirea ei!

*Ezra 6.10. 1 Tim. 2.2.

8. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Nu vă lăsați* amăgiți de prorocii voștri care sunt în mijlocul vostru, nici de ghicitorii voștri; n-ascultați nici de visătorii voștri, ale căror visuri voi le pricinuiți!

*Cap. 14.14; 23.21; 27.14,15. Efes. 5.6.

9. Căci ei* vă prorocesc minciuni în Numele Meu. Eu nu i-am trimis, zice Domnul.

*Vers. 31.

10. Dar iată ce zice Domnul: „De îndată ce vor trece șaptezeci* de ani ai Babilonului, Îmi voi aduce aminte de voi și voi împlini față de voi făgă-

duinta Mea cea bună, aducându-vă înapoi în locul acesta.

*2 Cron. 36.21,22. Ezra 1.1. Cap. 25.12; 27.22. Dan. 9.2.

11. Căci Eu știu gândurile pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace, și nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor și o nădejde.

12. Voi Mă veți chema* și veți pleca; Mă veți ruga, și vă voi asculta.

*Dan. 9.3, etc.

13. Mă veți* căuta, și Mă veți găsi, dacă Mă veți căuta cu toată** inima.

*Lev. 26.39,40, etc. Deut. 30.1, etc. **Cap. 24.7.

14. Mă voi lăsa* să fiu găsit de voi, zice Domnul, și voi aduce înapoi pe prinșii voștri de război; vă voi strânge** din toate neamurile și din toate locurile în care v-am izgonit, zice Domnul, și vă voi aduce înapoi în locul de unde v-am dus în robie.

*Deut. 4.7. Ps. 32.6; 46.1. Isa. 55.6. **Cap. 23.3,8; 30.3; 32.37.

15. Totuși voi ziceți: „Dumnezeu ne-a ridicat proroci în Babilon!“

16. Așa vorbește Domnul asupra împăratului care șade pe scaunul de domnie al lui David, asupra întregului popor care locuiește în cetatea aceasta, asupra fraților voștri care n-au mers cu voi în robie.

17. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată, voi trimite între ei sabie*, foamete și ciumă și-i voi face ca niște smochine** grozave care, de rele ce sunt, nu se pot mânca. *Cap. 24.10. **Cap. 24.8.

18. Îi voi urmări* cu sabie, cu foamete și cu ciumă, îi voi face o pricină de spaimă pentru toate împărățiile pământului, de blestem**, de pustiire, de batjocură și de ocară printre toate neamurile pe unde îi voi izgoni,

*Deut. 28.25. 2 Cron. 29.8. Cap. 15.4; 24.9; 34.17.

**Cap. 26.6. Cap. 42.18.

19. pentru că n-au ascultat cuvintele Mele, zice Domnul, ei, cărora în nenumărate rânduri le-am trimis* pe robii Mei proroci; dar n-ați vrut să ascultați, zice Domnul. *Cap. 25.4; 32.33.

20. Voi însă ascultați cuvântul Domnului, voi toți prinșii de război pe care v-am trimis din Ierusalim în Babilon!

21. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel, despre Ahab, fiul lui Colaia, și despre Zedechia, fiul lui Maaseia, care vă prorocesc minciuni în Numele Meu: „Iată, îi dau în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului; și-i va omorî sub ochii voștri.

22. Vor sluji ca prilej de blestem* între toți prinșii de război ai lui Iuda care sunt la Babilon. Și se va zice: „Să-ți facă Domnul ca lui Zedechia și ca lui Ahab pe care** împăratul Babilonului i-a fript în foc!“

*Gen. 48.20. Isa. 65.15. **Dan. 3.6.

23. Și lucrul acesta se va întâmpla pentru că au făcut o* mișelie în Israel preacurvind cu nevestele apropielilor lor și pentru că au spus minciuni în Numele Meu, când Eu nu le dădusem nici o poruncă. Știu lucrul acesta și sunt martor, zice Domnul. *Cap. 23.14.

24. Iar lui Șemaia, nehelamitul, să-i spui:

25. „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Tu ai trimis în numele tău întregului popor din Ierusalim, lui* Tefania, fiul lui Maaseia, preotul, și tuturor preoților o scrisoare cu următorul cuprins:

*2 Împ. 25.18. Cap. 21.1.

26. „Domnul te-a pus preot în locul preotului Iehoiada, ca să priveghezi* în Casa Domnului peste toți nebunii** și peste toți cei ce se dau drept proroci, ca să-i arunci în butucii și în fiare. *Cap. 20.1. **2 Împ. 9.11. Fapt. 26.24. †Cap. 20.2.

27. Acum, pentru ce nu pedepsești pe Ieremia din Anatot, care prorocște printre voi?

28. Ba încă a trimis chiar să ne spună în Babilon: „Robia va fi lungă; zidiți* case și locuiți-le; sădiți grădini și mâncați din roadele lor!“ — *Vers. 5.

29. (Preotul Tefania citise în adevăr scrisoarea aceasta în fața prorocului Ieremia.) —

30. Și cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

31. „Trimite să spună tuturor celor din robie: „Așa vorbește Domnul despre Șemaia, nehelamitul: „Pentru că Șemaia vă proroceste fără* să-l fi trimis Eu și vă insuflă o încredere mincinoasă,

*Cap. 28.15.

32. iată ce zice Domnul: „Voi pedepsi pe Șemaia, nehelamitul, și sămânța lui: nici unul din ai lui nu va locui în mijlocul poporului acestuia și nu va vedea binele pe care-l voi face poporului Meu, zice Domnul; căci* el a propovăduit răzvrătire împotriva Domnului.“

*Cap. 28.16.

Întoarcerea din robie

30 1. Iată cuvântul rostit lui Ieremia din partea Domnului:

2. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Scrie într-o carte toate cuvintele pe care ți le-am spus.

3. Iată, vin zile, zice Domnul, când voi aduce înapoi* prinșii de război ai poporului Meu, Israel și Iuda, zice Domnul; îi voi aduce înapoi** în țara pe care am dat-o părinților lor, și o vor stăpâni.“

*Vers. 18. Cap. 32.44. Ezech. 39.25. Amos 9.14,15. **Cap. 16.15.

4. Iată însă cuvintele pe care le-a rostit Domnul asupra lui Israel și asupra lui Iuda:

5. Așa vorbește Domnul: „Auzim strigăte de groază; e spaimă, nu este pace!

6. Întrebați și vedeți dacă nu cumva naște vreun bărbat! Pentru ce văd pe toți bărbații cu mâinile pe coapse ca o femeie* la facere? Pentru ce s-au îngălbenit toate fețele?”

7. Vai! căci* ziua aceea este mare; nici una n-a fost** ca ea! Este o vreme de necaz pentru Iacov; dar Iacov va fi izbăvit din ea.

*Joel 2.11,31. Amos 5.18. Tef. 1.14, etc. **Dan. 12.1.

8. În ziua aceea, zice Domnul oștirilor, voi sfărâma jugul de pe grumazul lui, îi voi rupe legăturile, și străinii nu-l vor mai supune.

9. Ci vor sluji Domnului Dumnezeu lui lor și împăratului lor* David pe care li-l voi scula**.

*Isa. 55.3,4. Ezech. 34.23; 37.24. Osea 3.5. **Luca 1.69. Fapt. 2.30; 13.23.

10. De aceea, nu* te teme, robul Meu Iacov, zice Domnul; și nu te speria, Israele! Căci te voi izbăvi din** țara cea depărtată și îți voi izbăvi sămânța din țara în care este roabă; Iacov se va întoarce iarăși, va avea odihnă și liniște; și nu-l va mai tulbura nimeni.

*Isa. 41.13; 43.5; 44.2. Cap. 46.27,28. **Cap. 3.18.

11. Căci Eu sunt cu tine, zice Domnul, ca să te izbăvesc; voi nimici* pe toate neamurile printre care te-am risipit, dar pe tine** nu te voi nimici; te voi pedepsi cu dreptate†, nu pot să te las nepedepsit.“

*Amos 9.8. **Cap. 4.27. †Ps. 6.1. Isa. 27.8. Cap. 10.24; 46.28.

12. Așa vorbește Domnul: „Lovitura* ta este de nevindecă, și rana ta este usturătoare.

*2 Cron. 36.16. Cap. 15.18.

13. Nici unul nu-ți apără pricina ca să-ți lege rana; nu-i nici un leac*, nici un mijloc de vindecare!

*Cap. 8.22.

14. Toți cei ce te iubeau* te uită, nici unuia nu-i pasă de tine; căci te-am lovit cum lovesc pe un vrăjmaș**, te-am pedepsit cu putere†, din pricina mulțimii†† nelegiuirilor tale și al marelui număr al păcatelor tale.

*Plân. 1.2. **Iov 13.24; 16.9; 19.11. †Iov 30.21. ††Cap. 5.6.

15. De ce te* plângi de rana ta, de durerea pe care ți-o pricinuieste boala ta? Pentru mulțimea nelegiuirilor tale, pentru marele număr al păcatelor tale te-am făcut să suferi aceste lucruri!

*Cap. 15.18.

16. Totuși toți cei ce te mănâncă* vor fi mâncați, și toți vrăjmașii tăi, toți, vor merge în robie; cei ce te jefuiesc vor fi jefuiți, și voi da pradă pe toți cei ce te pradă.

*Exod 23.22. Isa. 33.1; 41.11. Cap. 10.25.

17. Dar* te voi vindeca și îți voi lega rănile, zice Domnul. Căci ei te numesc: „Cel izgonit“, „Sionul acela de care nimănui nu-i pasă.“

*Cap. 33.6.

18. Așa vorbește Domnul: „Iată, aduc înapoi* pe prinșii de război ai corturilor lui Iacov și Mi-e milă** de locașurile lui; cetatea va fi zidită iarăși pe dealurile ei, și casa împărătească va fi locuită iarăși cum era.

*Vers. 3. Cap. 33.7,11. **Ps. 102.13.

19. Din mijlocul* lor se vor înălța mulțumiri și strigăte de bucurie; îi voi** înmulți, și nu se vor împușina; îi voi cinsti, și nu vor fi disprețuiți.

*Isa. 35.10; 51.11. Cap. 31.4,12,13; 33.10,11. **Zah. 10.8.

20. Fiii lui vor fi ca altădată*, adunarea lui va rămâne înaintea Mea și voi pedepsi pe toți asupritorii lui.

*Isa. 1.26.

21. Căpetenia lui va fi din mijlocul lui, și* stăpânitorul lui va ieși din mijlocul lui; îl voi apropia**, și va veni la Mine; căci cine ar îndrăzni să se apropie din capul lui de Mine? – zice Domnul.

*Gen. 49.10. **Num. 16.5.

22. Voi veți fi poporul* Meu, și Eu voi fi Dumnezeuul vostru.“

*Cap. 24.7; 31.1,33; 32.38. Ezech. 11.20; 36.28; 37.27.

23. Iată, furtuna* Domnului, urgia izbucnește, se năpustește vijelia și cade peste capul celor răi!

*Cap. 23.19,20; 25.32.

24. Mânia aprinsă a Domnului nu se va potoli până ce va împlini și va înfăptui gândurile inimii Lui. Veți înțelege în totul lucrul acesta în* cursul vremilor.

*Gen. 49.1.

31 1. „În vremea* aceea, zice Domnul, Eu voi fi** Dumnezeuul tuturor semințiilor lui Israel, și ei vor fi poporul Meu.“

*Cap. 30.24. **Cap. 30.22.

2. Așa vorbește Domnul: „Poporul celor ce-au scăpat de sabie a căpătat trecere în pustiu: Israel merge* spre locul lui de odihnă.“

*Num. 10.33. Deut. 1.33. Ps. 95.11. Isa. 63.14.

3. Domnul mi Se arată de departe: „Te iubesc* cu o iubire** veșnică; de aceea îți păstrez† bunătatea Mea!

*Mal. 1.2. **Rom. 11.28,29. †Osea 11.4.

4. Te voi așeza* din nou, și vei fi așezată din nou, fecioara lui Israel! Te vei împodobi iarăși cu timpanele** tale și vei ieși în mijlocul jocurilor voioase.

*Cap. 33.7. **Exod 15.20. Judc. 11.34. Ps. 149.3.

5. Voi sădi* iarăși vie pe înălțimile Samariei; cei ce le vor sădi le vor culege și roadele.

*Isa. 65.21. Amos 9.14.

6. Căci vine ziua când străjerii vor striga pe muntele lui Efraim: „Scula-ți-vă*, să ne suim în Sion la Domnul Dumnezeuul nostru!“

*Isa. 2.3. Mica 4.2.

7. Căci așa vorbește Domnul: „Strigați* de bucurie asupra lui Iacov, chiuiți de veselie în fruntea neamurilor! Înălțați-vă glasurile, cântați laude și ziceți: „Doamne, izbăvește pe poporul Tău, pe rămășița lui Israel!“

*Isa. 12.5,6.

8. Iată, îi aduc înapoi din țara* de la miazănoapte, îi adun** de la marginile pământului: între ei este și orbul și schiopul, femeia însărcinată și cea în durerile nașterii; o mare mulțime se întoarce înapoi aici!

*Cap. 3.12,18; 23.8. **Ezech. 20.34,41; 34.13.

9. Plângând vin*, și îi duc în mijlocul rugăciunilor lor; îi duc la** râuri de apă pe un drum neted pe care nu se poticnesc. Căci Eu sunt Tatăl lui Israel, și Efraim este întâiul Meu născuț†.

*Ps. 126.5,6. Cap. 50.4. **Isa. 35.8; 43.19; 49.10,11. †Exod 4.22.

10. Ascultați cuvântul Domnului, neamuri, și vestiți-l în ostroave depărtate! Spuneți: „Cel ce a risipit pe Israel îl va aduna* și-l va păzi cum își păzește păstorul turma.

*Isa. 40.11. Ezech. 34.12-14.

11. Căci Domnul* răscumpără pe Iacov și-l izbăvește din** mâna unuia mai tare decât el.

*Isa. 44.23; 48.20. **Isa. 49.24,25.

12. Ei vor veni și vor chiui de bucurie pe înălțimile* Sionului; vor

alerga la bunătățile** Domnului, la grâu, la must, la untdelemn, la oi și boi; suflul le va fi ca o grădină bine† udată și nu vor mai†† tânji.

*Ezech. 17.23; 20.40. **Osea 3.5. †Isa. 58.11. ††Isa. 35.10; 65.19. Apoc. 21.4.

13. Atunci fetele se vor veseli la joc, tinerii și bătrânii se vor bucura și ei; le voi preface jalea în veselie și-i voi mângâia, le voi da bucurie după necazurile lor.

14. Voi sătura de grăsime suflul preoților, și poporul Meu se va sătura de bunătățile Mele, zice Domnul.“

15. Așa vorbește Domnul: „Un tipăt* se aude la Rama**, plângeri și lacrimi amare: Rahela își plânge copiii; și nu vrea să se mângâie pentru copiii ei, căci nu mai† sunt!“

*Mat. 2.17,18. **Ios. 18.25. †Gen. 42.13.

16. Așa vorbește Domnul: „Oprește-ți plânsul, oprește-ți lacrimile din ochi; căci truda îți va fi răsplătită, zice Domnul; ei se vor întoarce* iarăși din țara vrăjmașului.

*Vers. 4,5. Ezra 1.5. Osea 1.11.

17. Este nădejde pentru urmașii tăi, zice Domnul; copiii tăi se vor întoarce în ținutul lor!

18. Aud pe Efraim bocindu-se: „M-ai pedepsit, și am fost pedepsit ca un junc nedepins la jug; întoarce-mă* Tu, și mă voi întoarce, căci Tu ești Domnul Dumnezeuul meu!“

*Plân. 5.21.

19. După ce m-am întors*, m-am căit; și după ce mi-am recunoscut greșelile, mă bat pe pulpă; sunt rușinat și roșu de rușine, căci port ocara tinereții mele.“

*Deut. 30.2.

20. Îmi este Efraim un fiu scump, un copil iubit de Mine? Căci, când vorbesc de el, Îmi aduc aminte cu gingășie de el, de aceea Îmi arde* inima în Mine pentru el și voi avea milă** negreșit de el, zice Domnul. –

*Deut. 32.36. Isa. 63.15. Osea 11.8. **Isa. 57.18. Osea 14.4.

21. Ridică semne pe drum, pune stâlpi, ia* seama la calea, la drumul pe care l-ai urmat... Întoarce-te, fecioara lui Israel, întoarce-te în cetățile acestea care sunt ale tale!

*Cap. 50.5.

22. Până când* vei fi pribeagă, fiică răătăcită**? Căci Domnul face un lucru nou pe pământ: femeia va peți pe bărbat.“

*Cap. 2.18,23,26. **Cap. 3.6,8,11,12,14,22.

Israel și Iuda vor propăși împreună

23. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Iată ce se va

zice iarăși în țara lui Iuda și în cetățile sale, când voi aduce înapoi pe prinșii lor de război: „Domnul* să te binecuvânteze, locaș al neprihănirii, munte** sfânt!”

*Ps. 122.5-8. Isa. 1.26. **Zah. 8.3.

24. Iuda va locui acolo fără teamă în toate* cetățile lui, plugarii și cei ce umblă cu turmele la pășune.

*Cap. 33.12,13.

25. Căci voi răcori sufletul înșetat și voi sătura orice suflet lihnit de foame.“

26. La aceste lucruri m-am trezit și am privit; și somnul îmi fusese dulce. —

27. „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi însămanța* casa lui Israel și casa lui Iuda cu o sămânță de oameni și o sămânță de dobitoace.

*Ezec. 36.9-11. Osea 2.23. Zah. 10.9.

28. Și cum am vegheat* asupra lor ca să-i smulg**, să-i tai, să-i dărâm, să-i nimicesc și să le fac rău, tot așa voi veghea asupra lor ca să-i țidesc și să-i sădesc, zice Domnul.

*Cap. 44.27. **Cap. 1.10; 18.7. †Cap. 24.6.

29. În zilele* acelea nu se va mai zice: „Părinții au mâncat aguridă, și copiii lor li s-au strepezit dinții“,

*Ezec. 18.2,3.

30. ci fiecare* va muri pentru nelegiuirea lui; oricărui om care va mânca aguridă i se vor strepezi dinții!

*Gal. 6.5,7.

Legământul cel nou

31. Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou.

*Cap. 32.40; 33.14. Ezech. 37.26. Evt. 8.8-12; 10.16,17.

32. Nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinții lor, în ziua* când i-am apucat de mână să-i scot din țara Egiptului, legământ pe care l-au călcat, măcar că aveam drepturi de soț asupra lor, zice Domnul.

*Deut. 1.31.

33. Ci iată legământul* pe care-l voi face cu casa lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: Voi** pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor; și Eu voi fi Dumnezeu al lor, iar ei vor fi poporul Meu.

*Cap. 32.40. **Ps. 40.8. Ezech. 11.19,20; 36.26,27. 2 Cor. 3.3. †Cap. 24.7; 30.22; 32.38.

34. Nici unul nu va mai învăța pe aproapele sau pe fratele său zicând: „Cunoaște pe Domnul!“, ci toți* Mă vor cunoaște, de la cel mai mic până la cel mai mare, zice Domnul; căci le

voi ierta** nelegiuirea și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor.“

*Isa. 54.13. Ioan 6.45. 1 Cor. 2.10. 1 Ioan 2.20. **Cap. 33.8; 50.20. Mica 7.18. Fapt. 10.43; 13.39. Rom. 11.27.

Primirea lui Israel tot atât de sigură ca legile firii

35. Așa vorbește Domnul care a făcut soarele* să lumineze ziua, care a rânduit luna și stelele să lumineze noaptea, care întărește** marea și face valurile ei să urle, El, al cărui nume este Domnul* oștirilor:

*Gen. 1.16.

Ps. 72.5,17; 89.2,36,37; 119.91. **Isa. 51.15. †Cap. 10.16.

36. „Dacă vor înceta aceste legi* dinaintea Mea, zice Domnul, și neamul lui Israel va înceta pe vecie să mai fie un neam înaintea Mea!“

*Ps. 148.6. Isa. 54.9,10. Cap. 33.20.

37. Așa vorbește Domnul: „Dacă cerurile sus* pot fi măsurate și dacă temelilele pământului jos pot fi cercetate, atunci voi lepăda și Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a făcut, zice Domnul.

*Cap. 33.22.

38. Iată, vin zile, zice Domnul, când cetatea va fi zidită iarăși în cinstea Domnului, de la turnul lui Hananeel* până la poarta unghiului.

*Neem. 3.1. Zah. 14.10.

39. Frânghia* de măsurat va trece încă pe dinaintea ei până la dealul Gareb, și de acolo va face un ocol înspre Goat.

*Ezec. 40.8. Zah. 2.1.

40. Toată valea unde se aruncă trupurile moarte și cenușa și toate ogoarele până la pâraul Chedron, până la unghiul porții* cailor la răsărit vor fi închinat* Domnului și nu vor mai fi niciodată nici surpate, nici nimicite.“

*2 Cron. 23.15. Neem. 3.28. **Ioel 3.17.

Începutul istoriei celor doi ani dinaintea dărâmării Ierusalimului

32. 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, în al zecelea* an al lui Zedechia, împăratul lui Iuda. — Acesta era anul al optprezecelea al lui Nebucadnețar.

*2 Împ. 25.1,2. Cap. 39.1.

2. Oastea împăratului Babilonului impresura pe atunci Ierusalimul, și prorocul Ieremia era închis în curtea* temniței, care ținea de casa împăratului lui Iuda.

*Neem. 3.25. Cap. 33.1; 37.21; 38.6; 39.14.

3. Zedechia, împăratul lui Iuda, pusese să-l închidă și-i zisese: „Pentru ce prorocști și zici: „Așa vorbește Domnul: „Iată*, dau cetatea aceasta în

măinile împăratului Babilonului, și o va lua;

*Cap. 34.2.

4. Zedechia, împăratul lui Iuda, nu va* scăpa de haldei, ci va fi dat în mâinile împăratului Babilonului, îi va vorbi gură către gură și se vor vedea față în față.

*Cap. 34.3; 38.18,23; 39.5; 52.9.

5. Împăratul Babilonului va duce pe Zedechia la Babilon, unde va rămâne până când* îmi voi aduce Eu aminte de el, zice Domnul. Chiar dacă** vă bateți împotriva haldeilor, nu veți avea izbândă.“

*Cap. 27.22. **Cap. 21.4; 33.5.

6. Ieremia a zis: „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

7. „Iată că Hanameel, fiul unchiului tău Șalum, va veni la tine să-ți spună: „Cumpără ogorul meu care este la Anatot, căci tu ai drept* de răscumpărare ca să-l cumperi.“

*Lev. 25.24,25,32. Rut 4.4.

8. Și Hanameel, fiul unchiului meu, a venit la mine, după cuvântul Domnului, în curtea temniței și mi-a zis: „Cumpără ogorul meu care este la Anatot, în țara lui Beniamin, căci tu ai drept de moștenire și de răscumpărare, cumpără-l!“ Am cunoscut că era cuvântul Domnului.

9. Și am cumpărat de la Hanameel, fiul unchiului meu, ogorul de la Anatot, și i-am cântărit* argintul, șaptesprezece sicli de argint.

*Gen. 23.16. Zah. 11.12.

10. Am scris un zăpis, pe care l-am pecetluit, am pus martori și am cântărit argintul într-o cumpănă.

11. Am luat apoi zăpisul de cumpărare, pe cel care era pecetluit după Lege și obiceiuri și pe cel ce era deschis;

12. și am dat zăpisul de cumpărare lui* Baruc, fiul lui Neriia, fiul lui Mahseia, în fața lui Hanameel, fiul unchiului meu, în fața martorilor** care iscălisera zăpisul de cumpărare și în fața tuturor iudeilor care se aflau în curtea temniței.

*Cap. 36.4. **Isa. 8.2.

13. Și am dat lui Baruc înaintea lor următoarea poruncă:

14. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Ia zăpisurile acestea de cumpărare, cel pecetluit și cel deschis, și pune-le într-un vas de pământ, ca să se păstreze multă vreme!“

15. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iarăși* se vor mai cumpăra case, ogoare și vii în țara aceasta.“

*Vers. 37,43.

16. După ce am dat zăpisul de cum-

părare lui Baruc, fiul lui Neriia, am făcut Domnului această rugăciune:

17. „Ah! Doamne Dumnezeuule, iată, Tu ai făcut* cerurile și pământul cu puterea Ta cea mare și cu brațul Tău întins: nimic nu este de mirat** din partea Ta!

*2 Împ. 19.15. **Gen. 18.14. Vers. 27. Luca 1.37.

18. Tu dai îndurare până la al mililea* neam de oameni și pedepsești nelegiuirea părinților în sânul copiilor lor după ei. Tu ești Dumnezeu cel mare, cel puternic**, al cărui nume este Domnul* oștirilor!

*Exod 20.6; 34.7. Deut. 5.9,10. **Isa. 9.6. †Cap. 10.16.

19. Tu ești mare* la sfat și puternic la faptă, Tu ai ochii** deschși asupra tuturor căilor copiilor oamenilor ca să-ți dai fiecăruia după căile lui, după rodul faptelor lui.

*Isa. 28.29. **Iov 34.21. Ps. 33.13. Prov. 5.21. Cap. 16.17. †Cap. 17.10.

20. Tu ai făcut minuni și semne mari în țara Egiptului și până în ziua de azi, și în Israel, și printre oameni, și Ți-ai făcut un Nume* așa cum este astăzi.

*Exod 9.16. 1 Cron. 17.21. Isa. 63.12. Dan. 9.15.

21. Ai scos* din țara Egiptului pe poporul tău, Israel, cu minuni și semne mari, cu mână tare și cu braț întins, și cu o mare groază.

*Exod 6.6. 2 Sam. 7.23. 1 Cron. 17.21. Ps. 136.11,12.

22. Tu le-ai dat țara* aceasta, pe care juraseși părinților lor că le-o vei da, țară în care curge lapte și miere.

*Exod 3.8,17. Cap. 11.5.

23. Ei au venit și au luat-o în stăpânire. Dar n-au* ascultat de glasul Tău, n-au păzit Legea Ta și n-au făcut tot ce le porunciseși să facă. Și atunci ai trimis peste ei toate aceste nenorociri!

*Neem. 9.26. Cap. 11.8. Dan. 9.10-14.

24. Iată, șanțurile de apărare se înalță împotriva cetății și o amenință; cetatea va fi* dată în mâinile haldeilor care luptă împotriva ei, biruită de sabie**, de foamete și de ciumă. Ce ai spus Tu s-a întâmplat: Tu însuși vezi!

*Vers. 25,36. **Cap. 14.12.

25. Și totuși, Doamne Dumnezeuule, Tu mi-ai zis: „Cumpără-ți un ogor cu argint și pune-ți martori!“... când totuși cetatea este* dată în mâinile haldeilor!“

*Vers. 24.

26. Cuvântul Domnului a vorbit atunci lui Ieremia, astfel:

27. „Iată, Eu sunt Domnul Dumnezeu* oricărei făpturi. Este ceva de mirat** din partea Mea?“

*Num. 16.22. **Vers. 17.

28. De aceea, așa vorbește Domnul:

„Iată, dau* cetatea aceasta în mâinile haldeilor și în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și o va lua.” *Vers. 3.

29. Haldeii care luptă împotriva cetății acesteia vor intra, îi vor pune* foc și o vor arde împreună cu casele pe acoperișul** cărora au adus tămăie lui Baal și au turnat jertfe de băutură altor dumnezei ca să Mă mânie.

*Cap. 12.10; 37.8,10; 52.13. **Cap. 19.13.

30. Căci copiii lui Israel și copiii lui Iuda n-au făcut din tinerețea lor decât ce este rău* înaintea Mea; copiii lui Israel numai M-au mâniat întruna cu lucrarea mâinilor lor, zice Domnul.

*Cap. 2.7; 3.25; 7.22,26; 22.21. Ezec. 20.28.

31. Căci cetatea aceasta Îmi atăță mânia și urgia, din ziua când s-a zidit și până azi; de aceea vreau s-o iau* dinaintea feței Mele,

*2 Împ. 23.27; 24.3.

32. din pricina tot răului pe care l-au făcut copiii lui Israel și copiii lui Iuda ca să Mă mânie, ei*, împărații lor, căpeteniile lor, preoții lor și prorocii lor, oamenii lui Iuda și locuitorii Ierusalimului.

*Isa. 1.4,6. Dan. 9.8.

33. Mi-au întors* spatele, nu s-au uitat la Mine; i-am învățat, i-am învățat** întruna, dar n-au ascultat și nu s-au învățat.

*Cap. 2.27; 7.24. **Cap. 7.13.

34. Ci și-au pus urâciunile* idolești în Casa peste care este chemat Numele Meu, și au spurcat-o.

*Cap. 7.30,31; 23.11. Ezec. 8.5,6.

35. Au zidit înălțimi lui Baal în valea Ben-Hinon ca să treacă prin* foc lui Moloc** pe fiii și fiicele lor: lucru pe care nu ți li-l poruncisem; și nici nu-Mi trecuse prin gând că au să facă asemenea grozăvii ca să ducă pe Iuda în păcat.

*Cap. 7.31; 19.5. **Lev. 18.21. 1 Împ. 11.33. †Cap. 7.31.

36. Și acum, așa vorbește Domnul Dumnezeul lui Israel despre cetatea aceasta despre care ziceți: „Va* fi dată în mâinile împăratului Babilonului, biruită prin sabie, prin foamete și prin ciumă.”

*Vers. 24.

37. Iată, îi voi strânge* din toate țările unde i-am izgonit în mânia Mea, în urgia Mea și în marea Mea supărare; îi voi aduce înapoi în locul acesta și-i voi face să locuiască în** liniște acolo.

*Deut. 30.3. Cap. 23.3; 29.14; 31.10. Ezec. 37.21. **Cap. 23.6; 33.16.

38. Ei vor* fi poporul Meu, și Eu voi fi Dumnezeul lor.

*Cap. 24.7; 30.22; 31.33.

39. Le voi da o inimă* și o cale, ca

să se teamă de Mine totdeauna, spre fericirea lor și a copiilor lor după ei.

*Cap. 24.7. Ezec. 11.19,20.

40. Voi încheia* cu ei un legământ veșnic că nu Mă voi mai întoarce de la ei, ci le voi face bine și le voi pune în inimă frica** de Mine, ca să nu se depărteze de Mine.

*Isa. 55.3. Cap. 31.31. **Cap. 31.33.

41. Mă voi* bucura să le fac bine, îi voi sădi** cu adevărat în țara aceasta, din toată inima și din tot sufletul Meu.

*Deut. 30.9. Tef. 3.17. **Cap. 24.6; 31.28. Amos 9.15.

42. Căci așa vorbește Domnul: „După cum* am adus peste poporul aceasta toate aceste mari nenorociri, tot așa voi aduce peste ei tot binele pe care li-l făgăduiesc.”

*Cap. 31.28.

43. Se vor cumpăra* iarăși ogoare în țara aceasta despre** care ziceți că este un pustiu fără oameni și fără dobitoace și că este dată în mâinile haldeilor.

*Vers. 15. **Cap. 33.10.

44. Se vor cumpăra iarăși ogoare pe argint, se vor scrie zăpisiuri, se vor pecetlui, se vor pune martori, în țara* lui Beniamin și în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile de la munte, în cetățile de la câmpie și în cetățile de la miazăzi, căci voi aduce** înapoi pe prinșii lor de război, zice Domnul.

*Cap. 17.26. **Cap. 33.7,11,26.

33 1. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia a doua oară, pe când era încă închis* în curtea temniței:

*Cap. 32.2,3.

2. Așa vorbește Domnul care* face aceste lucruri, Domnul care le urzește și le înfăptuiește, El, al cărui nume este Domnul**:

*Isa. 37.26. **Exod 15.3. Amos 5.8; 9.6.

3. „Cheamă-Mă*, și-ți voi răspunde; și îți voi vesti lucruri mari, lucruri ascunse pe care nu le cunoști.”

*Ps. 91.15. Cap. 29.12.

4. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeul lui Israel despre casele cetății acesteia și despre casele împăraților lui Iuda care vor fi surpate ca să facă loc pentru șanțurile de întărire* și pentru săbii,

*Cap. 32.24.

5. când vor înainta să lupte* împotriva haldeilor și când se vor umple cu trupurile moarte ale oamenilor pe care-i voi lovi în mânia Mea și în urgia

Mea, și din pricina răutății cărora Îmi voi ascunde fața de această cetate:

*Cap. 32.5.

6. „Iată, îi voi da vindecare* și sănătate, îi voi vindeca și le voi deschide un izvor bogat în pace și credincioșie.”

*Cap. 30.17.

7. Voi aduce* înapoi pe prinșii de război ai lui Iuda și pe prinșii de război ai lui Israel și-i voi așeza iarăși ca odinioară**.

*Vers. 11. Cap. 30.3; 32.44.

**Isa. 1.26. Cap. 24.6; 30.20; 31.4,28; 42.10.

8. Îi voi curăța* de toate nelegiuirile pe care le-au săvârșit împotriva Mea, le voi ierta** toate nelegiuirile prin care M-au supărat și prin care s-au răzvrătit împotriva Mea.

*Ezec. 36.25.

Zah. 13.1. Evr. 9.13,14. **Cap. 31.34. Mica 7.18.

9. Cetatea aceasta* va fi pentru Mine o pricină de laudă și de slavă printre toate neamurile pământului. Ele vor afla tot binele pe care li-l voi face, vor rămâne mirate** și uimite de toată fericirea și de toată propășirea pe care le-o voi da.

*Isa. 62.7. Cap. 13.11. **Isa. 60.5.

10. Așa vorbește Domnul: „Se vor mai auzi iarăși în locul acesta despre* care ziceți că este pustiu, că nu mai are oameni, nici dobitoace, se vor mai auzi iarăși în cetățile lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului pustiite, lipsite de oameni, de locuitori, de dobitoace,

*Cap. 32.43.

11. strigătele* de bucurie și strigătele de veselie, cântecele mirelui și cântecele miresei, glasul celor ce zic: „Lăudați** pe Domnul oștirilor, căci Domnul este bun, căci în veac ține îndurarea Lui!“, glasul celor ce aduc jertfe† de mulțumire în Casa Domnului. Căci voi aduce înapoi†† pe prinșii de război ai țării și îi voi așeza iarăși ca odinioară, zice Domnul.”

*Cap. 7.34; 16.9; 25.10. Apoc. 18.23. **1 Cron. 16.8,34. 2 Cron. 5.13; 7.3. Ezra 3.11. Ps. 136.1. Isa. 12.4. †Lev. 7.12. Ps. 107.22; 116.17. ††Vers. 7.

12. Așa vorbește Domnul oștirilor: „În locul* acesta pustiu, fără oameni și fără dobitoace, și în toate cetățile lui vor mai fi iarăși locuințe de păstori care-și vor odihni turmele. În cetățile de la munte**,

*Isa. 65.10. Cap. 31.24; 50.19. **Cap. 17.26; 32.44.

13. în cetățile din câmpie, în cetățile de la miazăzi, în țara lui Beniamin și în împrejurimile Ierusalimului, și în cetățile lui Iuda vor mai trece iarăși* oile pe sub mâna celui ce le numără, zice Domnul.

*Lev. 27.32.

14. Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi împlini** cuvântul cel bun pe care l-am spus despre casa lui Israel și despre casa lui Iuda.

*Cap. 23.5; 31.27,31. **Cap. 29.10.

15. În zilele acelea și în vremurile acelea voi face să răsără lui David o Odraslă* neprihănită care va înfăptui dreptatea și judecata în țară.

*Isa. 4.2; 11.1. Cap. 23.5.

16. În zilele* acelea, Iuda va fi mântuit, și Ierusalimul va locui în liniște. Și iată cum Îl vor numi: „Domnul, Neprihănirea¹ noastră.”

*Cap. 23.6.

17. Căci așa vorbește Domnul: „David nu va* fi lipsit niciodată de un urmaș care să stea pe scaunul de domnie al casei lui Israel.

*2 Sam. 7.16. 1 Împ. 2.4. Ps. 89.29,36. Luca 1.32,33.

18. Nici preoții și leviii nu vor fi lipsiți niciodată înaintea Mea de urmași care să aducă arderi de tot*, să ardă tămăie împreună cu darurile de mâncare și să aducă jertfe în toate zilele!”

*Rom. 12.1; 15.16. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6.

19. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

20. Așa vorbește Domnul: „Dacă puteți* să rupeți legământul Meu cu ziua și legământul Meu cu noaptea, așa încât ziua și noaptea să nu mai fie la vremea lor,

*Ps. 89.37. Isa. 54.9. Vers. 25. Cap. 31.36.

21. atunci se va putea rupe și legământul* Meu cu robul Meu David, așa încât să nu mai aibă fii care să domnească pe scaunul lui de domnie, și legământul Meu cu leviii, preoții, care Îmi fac slujba.

*Ps. 89.34.

22. Ca* oștirea cerurilor care nu se poate număra și ca nisipul mării care nu se poate măsura, așa voi înmulți sămânța robului Meu David și pe leviii care-Mi slujesc.”

*Gen. 13.16; 15.5; 22.17. Cap. 31.37.

23. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

24. „N-ai băgat de seamă ce zic oamenii aceștia: „A lepădat Domnul cele* două familii pe care le alesese”? Atât de mult disprețuiesc ei pe poporul Meu că nu-l mai privesc ca un popor.”

*Vers. 21,22.

25. Așa vorbește Domnul: „Dacă n-am făcut legământul* Meu cu ziua și cu noaptea, dacă n-am așezat** legile cerurilor și ale pământului,

*Gen. 8.22. Vers. 20. **Ps. 74.16,17; 104.19. Cap. 31.35,36.

1. Sau: starea noastră după voia lui Dumnezeu

26. atunci* voi lepăda și sămânța lui Iacov și a robului Meu David și nu voi mai lua din sămânța lui pe cei ce vor stăpâni peste urmașii lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, căci voi aduce înapoi** pe prinșii lor de război și voi avea milă de ei!“

*Cap. 31.37. **Ezra 2.1. Vers. 7,11.

Prorocie asupra sorții lui Zedechia

34 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, când* Nebucadnețar, împăratul Babilonului, cu toată oștirea sa și toate împărățiile** pământului de sub stăpânirea lui, și toate popoarele făceau război împotriva Ierusalimului și împotriva tuturor cetăților care țineau de el:

*2 Împ. 25.1, etc. Cap. 39.1; 52.4. **Cap. 1.15.

2. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Du-te de spune lui Zedechia, împăratul lui Iuda, și zi-i: „Așa vorbește Domnul: „Iată*, dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Babilonului, și o va** arde cu foc.

*Cap. 21.10; 32.3,28. **Vers. 22. Cap. 32.29.

3. Și tu* nu vei scăpa din mâinile lui, ci vei fi luat și dat în mâna lui, vei da ochi cu împăratul Babilonului, el îți va vorbi gură către gură, și vei merge la Babilon.

*Cap. 32.4.

4. Numai ascultă cuvântul Domnului, Zedechia, împăratul lui Iuda! Așa vorbește Domnul despre tine: „Nu vei muri ucis de sabie,

5. ci vei muri în pace: și cum au ars miresme* pentru părinții tăi, vechii împărați care au fost înaintea ta, tot așa vor arde** și pentru tine și te vor țeli zicând: „Vai, doamne!“ Căci Eu am rostit cuvântul acesta, zice Domnul.“

*2 Cron. 16.14; 21.19. **Dan. 2.46. †Cap. 22.18.

6. Prorocul Ieremia a spus toate aceste cuvinte lui Zedechia, împăratul lui Iuda, la Ierusalim,

7. pe când oastea împăratului Babilonului lupta împotriva Ierusalimului și împotriva tuturor celorlalte cetăți ale lui Iuda, împotriva Lachisului și Azechei, căci acestea erau cetățile* care mai rămăseseră din toate cetățile întărite ale lui Iuda.

*2 Împ. 18.13; 19.8. 2 Cron. 11.5,9.

Amenințări

8. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului după ce împăratul Zedechia făcuse o învoială cu tot

poporul Ierusalimului ca să vestească slobozenia* robilor,

*Exod 21.2. Lev. 25.10. Vers. 14.

9. pentru ca* fiecare să lase slobozi pe robul și roaba sa, pe evreu și pe evreică, și nimeni** să nu mai țină în robie pe fratele său iudeu.

*Neem. 5.11. **Lev. 25.39-46.

10. Toate căpeteniile și tot poporul, care făcuseră învoiala, s-au legat să lase slobozi fiecare pe robul și roaba lui și să nu-i mai țină în robie. Ei au ascultat și le-au dat drumul.

11. Dar mai pe urmă* s-au răzgândit, au luat înapoi pe robii și roabele pe care-i sloboziseră și i-au silit să le fie iarăși robi și roabe.

*Vers. 21. Cap. 37.5.

12. Atunci cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia din partea Domnului astfel:

13. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Eu am făcut un legământ cu părinții voștri în ziua când i-am scos din țara Egiptului, din casa robiei, și le-am zis:

14. „După șapte* ani, fiecare din voi să lase slobod pe fratele său evreu care i se vinde lui; șase ani să-ți slujească, și apoi să-l lași slobod de la tine. Dar părinții voștri nu M-au ascultat și n-au luat aminte la Mine.

*Exod 21.2; 23.10. Deut. 15.12.

15. Voi v-ați întors astăzi în voi înșivă, ați făcut ce este bine înaintea Mea vestind fiecare slobozenia pentru aproapele său și ați făcut o învoială* înaintea Mea, în Casa** peste care este chemat Numele Meu.

*2 Împ. 23.3. Neem. 10.29. **Cap. 7.10.

16. Dar pe urmă v-ați luat vorba înapoi și Mi-ați pângărit* Numele luând iarăși înapoi fiecare pe robii și roabele pe care-i sloboziserăți și-i lăsașerăți în voia lor și i-ați silit să vă fie iarăși robi și roabe.“

*Exod 20.7. Lev. 19.12.

17. De aceea, așa vorbește Domnul: „Nu M-ați ascultat ca să vestiți slobozenia* fiecare pentru fratele său, fiecare pentru aproapele său. Iată, Eu vestesc împotriva voastră, zice Domnul, slobozenia sabiei**, ciumii și foametei și vă voi face de pomină printre toate împărățiile* pământului.

*Mat. 7.2. Gal. 6.7. Iac. 2.13. **Cap. 32.24,36. †Deut. 28.25,64. Cap. 29.18.

18. Și pe oamenii care au călcat legământul Meu, care n-au păzit îndatoririle învoiei pe care o făcuseră înaintea Mea, tăind* un vițel în două

și trecând printre cele două jumătăți ale lui,

*Gen. 15.10,17.

19. și anume pe căpeteniile lui Iuda și pe căpeteniile Ierusalimului, pe famenii dregători, pe preoți și pe tot poporul țării, care au trecut printre bucățile vițelului,

20. îi voi da în mâinile vrăjmașilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viața, și trupurile lor moarte* vor sluji ca hrană păsărilor cerului și fiarelor câmpului.

*Cap. 7.33; 16.4; 19.7.

21. Dar pe Zedechia, împăratul lui Iuda, și pe căpeteniile lui îi voi da în mâinile vrăjmașilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viața, în mâinile oștirii împăratului Babilonului care* a plecat de la voi!

*Cap. 37.5,11.

22. Iată*, voi da poruncă, zice Domnul, și-i voi aduce înapoi împotriva cetății acesteia; o vor** bate, o vor lua și o vor arde cu foc. Și voi prefăceț cetățile lui Iuda într-un pustiu fără locuitori.“

*Cap. 37.8,10.

**Cap. 38.3; 39.1,2,8; 52.7,13. †Cap. 9.11; 44.2,6.

Recabiții

35 1. Cuvântul rostit către Ieremia din partea Domnului, pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, sună astfel:

2. „Du-te la casa recabiților*, vorbește cu ei și adu-i în Casa Domnului, în una din chilii**, și dă-le să bea vin!“

*2 Împ. 10.15. 1 Cron. 2.55. **1 Împ. 6.5.

3. Am luat pe Iazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pe frații săi, pe toți fiii săi și toată casa recabiților

4. și i-am dus la Casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, lângă chilia căpeteniilor, deasupra chiliei lui Maaseia, fiul lui Șalum, ușierul*.

*2 Împ. 12.9; 25.18. 1 Cron. 9.18,19.

5. Am pus înaintea fiilor casei recabiților niște vase pline cu vin și pahare și le-am zis: „Beți vin!“

6. Dar ei au răspuns: „Noi nu bem vin! Căci Ionadab*, fiul lui Recab, tatăl nostru, ne-a dat următoarea poruncă: „Să nu beți niciodată vin, nici voi, nici fiii voștri;”

*2 Împ. 10.15.

7. și nici să nu zidiți case, să nu semănați nici o sămânță, să nu sădiți vii, nici să nu stăpâniți vii, ci toată viața voastră să locuiți în corturi, ca să* trăiți multă vreme în țara în care sunteți străini.“

*Exod 20.12. Efes. 6.2,3.

8. Astfel, noi ascultăm tot ce ne-a poruncit Ionadab, fiul lui Recab, tatăl nostru; nu bem vin toată viața noastră, nici noi, nici nevestele noastre, nici fiii, nici fiicele noastre;

9. nu zidim nici case ca locuințe pentru noi și nu stăpânim nici vii, nici ogoare, nici pământuri însământate:

10. ci locuim în corturi și urmăm și împlinim tot ce ne-a poruncit tatăl nostru Ionadab.

11. Când s-a suit însă Nebucadnețar, împăratul Babilonului, împotriva țării acesteia, am zis: „Haideam să fugim la Ierusalim de oastea haldeilor și de oastea Siriei.“ Așa se face că acum locuim la Ierusalim.“

12. Atunci cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

13. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Du-te și spune oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului: „Nu voiți* să luați învățătură ca să ascultați de cuvintele Mele? – zice Domnul.“

*Cap. 32.33.

14. Cuvintele lui Ionadab, fiul lui Recab, care a poruncit fiilor săi să nu bea vin, sunt păzite; căci ei nu beau vin până în ziua de azi și ascultă astfel de porunca tatălui lor. Iar* Eu v-am vorbit, și devreme**, și târziu, și nu M-ați ascultat!

*2 Cron. 36.15. **Cap. 7.13; 25.3.

15. V-am* trimis pe toți slujitorii Mei prorocii, i-am trimis întruna la voi să vă spună: „Întoarceți-vă** fiecare de la calea voastră cea rea, îndreptați-vă faptele, nu mergeți după alți dumnezei ca să le slujiți, și veți rămâne în țara pe care v-am dat-o vouă și părinților voștri!“ Dar voi n-ați luat aminte și nu M-ați ascultat.

*Cap. 7.25; 25.4. **Cap. 18.11; 25.5,6.

16. Da, fiii lui Ionadab, fiul lui Recab, păzesc porunca pe care le-a dat-o tatăl lor, însă poporul acesta nu M-ascultă!“

17. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi aduce peste Iuda și peste toți locuitorii Ierusalimului toate nenorocirile pe care le-am vestit cu privire la ei, pentru că* le-am vorbit, și nu M-au ascultat, pentru că i-am chemat, și n-au răspuns!“ –

*Prov. 1.24. Isa. 65.12; 66.4. Cap. 7.13.

18. Și Ieremia a zis casei recabiților: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Pentru că ați

ascultat de poruncile tatălui vostru Ionadab, pentru că ați păzit toate orânduiriile lui și ați făcut tot ce v-a poruncit el;

19. pentru aceasta, așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Ionadab, fiul lui Recab, nu va fi lipsit niciodată de urmași care să stea* înaintea Mea!“
*Cap. 15.19.

Cartea lui Ieremia arsă

36 1. În al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, următorul cuvânt a fost rostit către Ieremia din partea Domnului:

2. „Ia* un sul de carte și scrie** în ea toate cuvintele pe care ți le-am spus cu privire la Israel și cu privire la Iuda, și cu privire la toate neamurile, din ziua când ți-am vorbit pe vremea lui Iosia†† până în ziua de azi!

*Isa. 8.1, Ezec. 2.9. Zah. 5.1. **Cap. 30.2. †Cap. 25.15, etc. ††Cap. 25.3.

3. Poate* că dacă va auzi casa lui Iuda tot răul pe care am de gând să i-l fac, se vor întoarce** fiecare de la calea lor cea rea, și le voi ierta astfel nelegiuirea și păcatul.“

*Vers. 7. Cap. 26.3. **Cap. 18.8. Iona 3.8.

4. Ieremia a chemat* pe Baruc, fiul lui Neriia; și Baruc** a scris într-o carte, după cum spunea Ieremia, toate cuvintele pe care le spusese lui Ieremia, Domnul.

*Cap. 32.12. **Cap. 45.1.

5. Apoi Ieremia a dat următoarea poruncă lui Baruc: „Eu sunt închis și nu pot să merg la Casa Domnului.

6. De aceea, du-te tu însuși și citește din carte ce ai scris în ea după spusele mele, și anume cuvintele Domnului, citește-le în auzul poporului, în Casa Domnului, în ziua* postului: să le citești și în auzul tuturor aceloră din Iuda care vor veni din cetățile lor.

*Lev. 16.29; 23.27-32. Fapt. 27.9.

7. Poate* că se vor smeri cu rugăciuni înaintea Domnului și se vor întoarce fiecare de la calea sa cea rea. Căci mare este mânia și urgia cu care a amenințat Domnul pe poporul acesta!“

*Vers. 3.

8. Baruc, fiul lui Neriia, a făcut tot ce-i poruncise prorocul Ieremia și a citit din carte cuvintele Domnului, în Casa Domnului.

9. În al cincilea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, în luna a noua, au chemat la un post

înaintea Domnului pe tot poporul Ierusalimului și pe tot poporul venit din cetățile lui Iuda la Ierusalim.

10. Atunci Baruc a citit din carte cuvintele lui Ieremia în auzul întregului popor, în Casa Domnului, în chilia lui Ghemaria, fiul lui Șafan, logofătul, în curtea de sus, la intrarea* porții celei noi a Casei Domnului.

*Cap. 26.10.

11. Însă Mica, fiul lui Ghemaria, fiul lui Șafan, auzind toate cuvintele Domnului cuprinse în carte,

12. s-a coborât la casa împăratului, în odaia de scris a logofătului, unde stăteau toate căpeteniile, logofătul Elișama, Delaia, fiul lui Șemaia, Elnatan, fiul lui Acbor, Ghemaria, fiul lui Șafan, Zedechia, fiul lui Hanania, și toate celelalte căpetenii.

13. Și Mica le-a spus toate cuvintele pe care le auzise când citea Baruc în carte, în auzul poporului.

14. Atunci toate căpeteniile au trimis la Baruc pe Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Șelemia, fiul lui Cuși, să-i spună: „Ia în mână cartea din care ai citit în auzul poporului și vino!“ Baruc, fiul lui Neriia, a luat cartea în mână și s-a dus la ei.

15. Ei i-au zis: „Șezi și citește-o în auzul nostru.“ Astfel Baruc a citit-o în auzul lor.

16. Când au auzit ei toate cuvintele, s-au uitat cu groază unii la alții și au zis lui Baruc: „Vom spune împăratului toate cuvintele acestea.“

17. Și au mai pus lui Baruc următoarea întrebare: „Spune-ne cum ai scris toate cuvintele acestea după spusele lui!“

18. Baruc le-a răspuns: „El îmi spunea cu gura lui toate cuvintele acestea, și eu le-am scris în cartea aceasta cu cerneală.“

19. Căpeteniile au zis lui Baruc: „Du-te de te ascunde, tu și Ieremia, ca să nu știe nimeni unde sunteți.“

20. Ei s-au dus apoi la împăratul în curte, lăsând cartea în odaia de scris a logofătului Elișama, și au spus toate cuvintele din ea în auzul împăratului.

21. Împăratul a trimis pe Iehudi să ia cartea. Iehudi a luat-o din odaia logofătului Elișama și a citit-o în auzul împăratului și în auzul tuturor căpeteniilor care stăteau împrejurul împăratului.

22. Împăratul ședea în casa* de iarnă – căci era în luna a noua – și

Ieremia în temniță

37 1. În locul lui Ieconia, fiul lui Ioiachim, a început să domnească Zedechia*, fiul lui Iosia. El a fost pus împărat în țara lui Iuda de Nebucadnețar, împăratul Babilonului.

*2 Împ. 24.17. 2 Cron. 36.10. Cap. 22.24.

2. Dar* nici el, nici slujitorii lui, nici poporul din țară n-au ascultat cuvintele pe care le-a rostit Domnul prin prorocul Ieremia.

*2 Cron. 36.12,14.

3. Împăratul Zedechia a trimis pe Iucal, fiul lui Șelemia, și pe Tefania*, fiul lui Maaseia, preotul, la prorocul Ieremia să-i spună: „Mijlocește pentru noi la Domnul Dumnezeuul nostru.“

*Cap. 21.1,2; 29.25; 52.24.

4. Pe atunci Ieremia umbla slobod prin popor: nu-l aruncaseră încă în temniță.

5. Oastea* lui faraon ieșise din Egipt; și haldeii** care impresurau Ierusalimul, când auziseră vestea aceasta, plecaseră din Ierusalim.

*2 Împ. 24.7. Ezec. 17.15. **Vers. 11. Cap. 34.21.

6. Atunci cuvântul Domnului a vorbit prorocului Ieremia astfel:

7. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Iată ce să spuneți împăratului lui Iuda care* v-a trimis la Mine să Mă întrebați: „Iată că oastea lui faraon care pornise să vă ajute se întoarce în țara ei, în Egipt;

*Cap. 21.2.

8. iar* haldeii se vor întoarce, vor bate iarăși cetatea aceasta, o vor lua și o vor arde cu foc.“

*Cap. 34.22.

9. Așa vorbește Domnul: „Nu vă înșelați zicând: „Haldeii se vor depărta de la noi!“, căci nu se vor depărta!

10. Și chiar dacă* ați bate toată oastea haldeilor care se războiesc cu voi, chiar dacă n-ar mai rămâne din ei decât vreo câțiva oameni răniți, tot s-ar ridica fiecare din cortul lui și ar arde cetatea aceasta cu foc.“

*Cap. 21.4,5.

11. Pe când se depărtase oastea* haldeilor de Ierusalim, de frica oastei lui faraon,

*Vers. 5.

12. Ieremia a vrut să iasă din Ierusalim ca să se ducă în țara lui Beniamin și să scape din mijlocul poporului.

13. Când a ajuns însă la poarta lui Beniamin, căpitanul străjerilor, numit Ireia, fiul lui Șelemia, fiul lui Hanania,

înaintea lui era un foc de carbuni aprinși.

*Amos 3.15.

23. După ce Iehudi a citit trei sau patru foi, împăratul a tăiat cartea cu briceagul logofătului și a aruncat-o în jăratul de carbuni, unde a fost arsă de tot.

24. Împăratul și toți slujitorii lui care au auzit toate cuvintele acelea nu s-au înspăimântat și nu și-au sfâșiat* hainele.

*2 Împ. 22.11. Isa. 36.22; 37.1.

25. Elnatan, Delaia și Ghemaria stăruiseră de împărat să nu ardă cartea; dar el nu i-a ascultat.

26. Ci împăratul a poruncit lui Ierahmeel, fiul împăratului, lui Seraia, fiul lui Azriel, și lui Șelemia, fiul lui Abdeel, să pună mâna pe logofătul Baruc și pe prorocul Ieremia. Dar Domnul i-a ascuns.

27. După ce a ars împăratul cartea care cuprindea cuvintele pe care le scrisese Baruc după spusele lui Ieremia, cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Ieremia:

28. „Ia din nou o altă carte și scrie în ea toate cuvintele care erau în cea dintâi carte pe care a ars-o Ioiachim, împăratul lui Iuda.

29. Și despre Ioiachim, împăratul lui Iuda, spune: „Așa vorbește Domnul: „Tu ai ars cartea aceasta zicând: „Pentru ce ai scris în ea cuvintele acestea: „Împăratul Babilonului va veni, va nimici țara aceasta și va nimici din ea oamenii și dobitoacele“?“

30. De aceea, așa vorbește Domnul despre Ioiachim, împăratul lui Iuda: „Nici unul* din ai lui nu va ședea pe scaunul de domnie al lui David. Trupul lui mort va fi lăsat la caldura** ziua, și la frig, noaptea.

*Cap. 22.30. **Cap. 22.19.

31. Îl voi pedepsi, pe el, sămânța lui și pe slujitorii lui, pentru nelegiuirea lor și voi aduce peste ei, peste locuitorii Ierusalimului și peste oamenii lui Iuda toate nenorocirile cu care i-am amenințat, fără ca ei să fi vrut să Mă asculte!“

32. Ieremia a luat o altă carte și a dat-o lui Baruc, fiul lui Neriia, logofătul. Baruc a scris în ea, după spusele lui Ieremia, toate cuvintele din cartea pe care o arseseră în foc Ioiachim, împăratul lui Iuda. Multe alte cuvinte de felul acesta au mai fost adăugate la ea.

era acolo și a pus mâna pe prorocul Ieremia zicând: „Tu vrei să treci la haldei!”

14. Ieremia a răspuns: „Nu este adevărat! Nu vreau să trec la haldei!” Dar Ieremia n-a vrut să-l creadă, ci a apucat pe Ieremia și l-a dus înaintea căpeteniilor.

15. Căpeteniile, mâniate pe Ieremia, l-au lovit și l-au aruncat în temniță*, în casa logofătului Ionatan, căci o prefăcuseră în temniță. *Cap. 38.26.

16. Așa a intrat* Ieremia în temniță și în gherlă, unde a stat multă vreme.

*Cap. 38.6.

17. Împăratul Zedechia a trimis să-l aducă și l-a întrebat în taină la el acasă. El a zis: „Ai vreun cuvânt din partea Domnului?” Ieremia a răspuns: „Da.” Și a adăugat: „Vei fi dat în mâinile împăratului Babilonului!”

18. Ieremia a mai spus împăratului Zedechia: „Cu ce am păcătuit eu împotriva ta, împotriva slujitorilor tăi și împotriva poporului acestuia, de m-ai aruncat în temniță?”

19. Și unde sunt prorocii voștri care vă proceau și ziceau: „Împăratul Babilonului nu va veni împotriva voastră, nici împotriva țării acesteia?” 20. Acum ascultă, te rog, împărate, domnul meu! Fie bine primite înaintea ta rugămințile mele! Nu mă trimite iarăși în casa logofătului Ionatan, ca nu cumva să mor acolo!”

21. Împăratul Zedechia a poruncit să păzească pe Ieremia în curtea* temniței și să-i dea în fiecare zi o pâine din ulița butarilor, până** s-a sfârșit toată pâinea din cetate. Astfel Ieremia a rămas în curtea temniței.

*Cap. 32.2; 38.13,28. **Cap. 38.9; 52.6.

Ieremia într-o groapă

38 1. Șefatia, fiul lui Matan, Ghedalia, fiul lui Pașhur, Iucal*, fiul lui Șelemia, și Pașhur**, fiul lui Malchia, au auzit* cuvintele pe care le spunea Ieremia întregului popor zicând:

*Cap. 21.1. **Cap. 21.8. †Cap. 37.3.

2. Așa vorbește Domnul: „Cine* va rămâne în cetatea aceasta va muri ucis de sabie, de foamete sau de ciumă; dar cine va ieși și se va duce la haldei va scăpa cu viață, va avea ca pradă viața lui și va trăi.”

*Cap. 21.9.

3. Așa vorbește Domnul: „Cetatea*

aceasta va fi dată în mâna oștirii împăratului Babilonului, și o va lua!”

*Cap. 21.10; 32.3.

4. Atunci căpeteniile au zis împăratului: „Omul acesta ar trebui* omorât! Căci moaie inima oamenilor de război care au mai rămas în cetatea aceasta și a întregului popor ținându-le asemenea cuvântări; omul acesta nu urmărește binele poporului acestuia și nu-i vrea decât nenorocirea.”

*Cap. 26.11.

5. Împăratul Zedechia a răspuns: „Iată-l că este în mâinile voastre; căci împăratul nu poate nimic împotriva voastră!”

6. Atunci* ei au luat pe Ieremia și l-au aruncat în groapa lui Malchia, fiul împăratului, care se afla în curtea temniței și au coborât în ea pe Ieremia cu funii. În groapă nu era apă, dar era noroi; și Ieremia s-a afundat în noroi.

*Cap. 37.21.

7. Ebed-Melec, etiopianul*, famendregător la curtea împăratului, a auzit că Ieremia fusese aruncat în groapă. Împăratul stătea la poarta lui Beniamin.

*Cap. 39.16.

8. Ebed-Melec a ieșit din casa împăratului și a vorbit împăratului astfel:

9. „Împărate, domnul meu, oamenii aceștia au făcut rău de s-au purtat așa cu prorocul Ieremia, aruncându-l în groapă; are să moară de foame acolo unde este, căci în cetate nu este pâine!”

10. Împăratul a dat următoarea poruncă lui Ebed-Melec, etiopianul: „Ia de aici treizeci de oameni cu tine și scoate din groapă pe prorocul Ieremia, până nu moare!”

11. Ebed-Melec a luat cu el pe oamenii aceia și s-a dus la casa împăratului, într-un loc dedesubt visteriei; a luat de acolo niște petice de haine purtate și niște zdrențe de haine vechi și le-a coborât lui Ieremia în groapă cu niște funii.

12. Ebed-Melec, etiopianul, a zis lui Ieremia: „Pune aceste petice purtate și aceste zdrențe sub subsiori, sub funii.” Și Ieremia a făcut așa.

13. Au tras* astfel pe Ieremia cu funiile și l-au scos afară din groapă. Ieremia a rămas în curtea** temniței.

*Vers. 6. **Cap. 37.21.

14. Împăratul Zedechia a trimis

după prorocul Ieremia și l-a adus la el la intrarea a treia a Casei Domnului. Și împăratul a zis lui Ieremia: „Am să te întreb ceva, să nu-mi ascunzi nimic!”

15. Ieremia a răspuns lui Zedechia: „Dacă ți-l voi spune, mă vei omori; iar dacă-ți voi da un sfat, nu mă vei asculta.”

16. Împăratul Zedechia a jurat în taină lui Ieremia și a zis: „Viu este Domnul care ne-a dat viața*, că nu te voi omori și nu te voi lăsa în mâinile oamenilor acestora care vor să-ți ia viața!”

*Isa. 57.16.

17. Ieremia a zis atunci lui Zedechia: „Așa vorbește Domnul Dumnezeuul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: „Dacă te vei* supune căpeteniilor** împăratului Babilonului, vei scăpa cu viață, și nici cetatea aceasta nu va fi arsă cu foc, iar tu vei trăi împreună cu casa ta.”

*2 Împ. 24.12. **Cap. 39.3.

18. Dar, dacă nu te vei supune căpeteniilor împăratului Babilonului, cetatea aceasta va fi dată în mâinile haldeilor, care o vor arde cu foc; iar tu nu* vei scăpa din mâinile lor!”

*Vers. 23. Cap. 32.4; 34.3.

19. Împăratul Zedechia a zis lui Ieremia: „Mă tem de iudeii care au trecut la haldei; mă tem să nu mă dea în mâinile lor și să mă* batjocoască.”

*1 Sam. 31.4.

20. Ieremia a răspuns: „Nu te vor da. Ascultă glasul Domnului în ce-ți spun, căci o vei duce bine și vei scăpa cu viață.”

21. Dar, dacă nu vrei să ieși, iată ce mi-a descoperit Domnul:

22. „Toate nevestele care au mai rămas în casa împăratului lui Iuda vor fi luate de căpeteniile împăratului Babilonului și vor zice jelind: „Prietenii tăi cei buni te-au înșelat și te-au înduplecat; dar, când ți s-au afundat picioarele în noroi, ei au fugit!”

23. Toate nevestele tale și copiii* tăi vor fi luați de haldei; și nu** vei scăpa de mâinile lor, ci vei fi prins de mâna împăratului Babilonului, și cetatea aceasta va fi arsă cu foc.”

*Cap. 39.6; 41.10. **Vers. 18.

24. Zedechia a zis lui Ieremia: „Să nu știe nimeni nimic din cuvintele acestea, și nu vei muri!”

25. Dar, dacă vor auzi căpeteniile că ți-am vorbit și dacă vor veni și-ți vor zice: „Spune-ne ce ai spus împăratului

și ce ți-a spus împăratul, nu ne ascunde nimic, și nu te vom omori”,

26. să le răspunzi: „Am rugat* pe împărat să nu mă trimită iarăși în casa lui Ionatan**, ca nu cumva să mor acolo!”

*Cap. 37.20. **Cap. 37.15.

27. Toate căpeteniile au venit la Ieremia și l-au întrebat. El le-a răspuns întocmai cum poruncise împăratul. Ei au tăcut atunci și au plecat, căci nimeni n-auzise nimic.

28. Ieremia însă a rămas* în curtea temniței până în ziua luării Ierusalimului.

*Cap. 37.21; 39.14.

Luarea Ierusalimului

39 1. Ierusalimul a fost luat. În al nouălea* an al lui Zedechia, împăratul lui Iuda, în luna a zecea, a venit Nebucadnețar, împăratul Babilonului, cu toată oștirea lui înaintea Ierusalimului și l-a împresurat;

*2 Împ. 25.1-4. Cap. 52.4-7.

2. iar în anul al unsprezecelea al lui Zedechia, în ziua a noua a lunii a patra, au pătruns în cetate.

3. Atunci au înaintat toate căpeteniile* împăratului Babilonului și au cuprins poarta de la mijloc. Erau: Nergal-Șarețer, Samgar-Nebu, Sarsechim, căpetenia famenilor-dregători, Nergal-Șarețer, căpetenia magilor, și toate celelalte căpetenii ale împăratului Babilonului.

*Cap. 38.17.

4. Zedechia, împăratul lui Iuda, și toți oamenii de război, cum* i-au văzut, au fugit și au ieșit noaptea din cetate pe drumul grădinii împăratului, pe poarta dintre cele două ziduri, și au apucat pe drumul câmpiei.

*2 Împ. 25.4, etc. Cap. 52.7, etc.

5. Dar oastea haldeilor i-a urmărit și a ajuns* pe Zedechia în câmpiile Ierihonului. L-au luat și l-au dus la Nebucadnețar, împăratul Babilonului, la Ribla**, în țara Hamatului; el a dat o hotărâre împotriva lui.

*Cap. 32.4; 38.18,23. **2 Împ. 23.33.

6. Împăratul Babilonului a pus să înjunghie la Ribla pe fiii lui Zedechia înaintea lui, împreună cu toți mai marii lui Iuda.

7. Apoi a pus să scoată* ochii lui Zedechia și a pus să-l lege cu lanțuri de aramă ca să-l ducă la Babilon.

*Cap. 32.4. Ezech. 12.13.

8. Haldeii* au ars cu foc casa împă-

ratului și casele poporului și au dăruit zidurile Ierusalimului.

*2 Împ. 25.9. Cap. 38.18; 52.13.

9. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi la Babilon pe aceia din popor care rămăseseră* în cetate, pe cei ce se supuseseră lui și pe rămășița poporului.

*2 Împ. 25.11, etc. Cap. 52.15, etc.

10. Dar Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a lăsat în țara lui Iuda pe unii din cei mai săraci din popor, pe cei ce n-aveau nimic; și le-a dat atunci vieți și ogoare.

11. Nebucadnetar, împăratul Babilonului, dăduse porunca următoare cu privire la Ieremia prin Nebuzaradan, căpetenia străjerilor:

12. „Ia-l, poartă grijă de el și nu-i face nici un rău, ci fă-i ce-ți va cere!”

13. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, Nebușazban, căpetenia famenilor-dregători, Nergal-Șareter, căpetenia magilor, și toate căpeteniile împăratului Babilonului

14. au trimis să aducă* pe Ieremia din curtea temniței și l-au încredințat lui Ghedalia**, fiul lui Ahicam†, fiul lui Șafan, ca să-l ducă acasă. Și a rămas în mijlocul poporului.

*Cap. 38.28. **Cap. 40.5. †Cap. 26.24.

15. Cuvântul Domnului vorbise astfel lui Ieremia, pe când era închis în curtea temniței:

16. „Du-te de vorbește lui Ebed-Melec*, etiopianul, și spune-i: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi aduce** peste cetatea aceasta lucrurile pe care le-am vestit în rău, și nu în bine; în ziua aceea ele se vor întâmpla înaintea ochilor tăi.

*Cap. 38.7,12. **Dan. 9.12.

17. Dar pe tine te voi izbăvi în ziua aceea, zice Domnul, și nu vei fi dat în mâinile oamenilor de care te temi.

18. Te voi scăpa, și nu vei cădea sub sabie, ci viața* îți va fi pradă ta de război, pentru că** ai avut încredere în Mine, zice Domnul.“

*Cap. 21.9; 45.5. **1 Cron. 5.20. Ps. 37.40.

Ieremia slobod

40 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, după ce* Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a dat drumul din Rama. Când a trimis să-l aducă, Ieremia era încă legat cu lanțuri împreună cu toți prinșii de război din Ierusalim și din Iuda care aveau să fie duși în Babilon.

*Cap. 39.14.

2. Căpetenia străjerilor a trimis să aducă pe Ieremia și i-a* zis: „Domnul Dumnezeu tău a vestit mai dinainte aceste nenorociri împotriva locului acestuia;

*Cap. 50.7.

3. Domnul a adus și a împlinit ce spusese; și lucrurile acestea vi s-au întâmplat pentru că* ați păcătuit împotriva Domnului și n-ați ascultat glasul Lui.

*Deut. 29.24,25. Dan. 9.11.

4. Acum, iată, te izbăvesc astăzi din lanțurile pe care le ai la mâini; dacă vrei* să vii cu mine la Babilon, vino, și voi îngriji de tine. Dar, dacă nu-ți place să vii cu mine la Babilon, nu veni. Iată, toată țara** este înaintea ta, du-te unde vei crede și unde-ți place să te duci!“

*Cap. 39.12. **Gen. 20.15.

5. Însă fiindcă el zăbovea să răspundă: „Întoarce-te“, a adăugat el, „la Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, pe care* l-a pus împăratul Babilonului peste cetățile lui Iuda și rămâi cu el în mijlocul poporului; sau du-te oriunde vei vrea să te duci!“ Căpetenia străjerilor i-a dat merinde și daruri și i-a dat drumul.

*2 Împ. 25.22, etc.

6. Ieremia* s-a dus la Ghedalia, fiul lui Ahicam, la Mițpa** și a rămas cu el în mijlocul poporului care rămăsese în țară.

*Cap. 39.14. **Judec. 20.1.

Ghedalia

7. Când au aflat* toate căpeteniile oștirilor care rămăseseră pe câmp cu oamenii lor că împăratul Babilonului a pus ca dregător al țării pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, și că i-a încredințat bărbații, femeile, copiii și pe aceia din săracii** țării care nu fuseseră luați robi în Babilon,

*2 Împ. 25.23, etc. **Cap. 39.10.

8. s-au dus la Ghedalia la Mițpa; și anume: Ismael*, fiul lui Netania, Iohanen și Ionatan, fiul lui Careah, Serafa, fiul lui Tanhumet, fiii lui Efa din Netofa și Iezania, fiul unui maa-catit, ei și oamenii lor.

*Cap. 41.1.

9. Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, le-a jurat, lor și oamenilor lor, zicând: „Nu vă temeți să slujiți haldeilor; rămâneți în țară, slujiți împăratului Babilonului, și o veți duce bine!“

10. Iată că eu rămân la Mițpa ca să fiu la porunca haldeilor care vor veni la noi. Voi strângeți deci vinul, poamele de vară și untdelemnul, puneți-le în vasele voastre și locuiți în cetățile în care vă aflați!“

11. Toți iudeii care erau în țara Moabului, la amoniți, în țara Edomului și în toate țările au auzit că împăratul Babilonului lăsase o rămășiță în Iuda și că le dăduse ca dregător pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan.

12. Și toți iudeii aceștia s-au întors din toate locurile pe unde erau împrăștiați, au venit în țara lui Iuda la Ghedalia, la Mițpa, și au avut un mare belșug de vin și de poame de vară.

13. Iohanen, fiul lui Careah, și toate căpeteniile oștirilor care mai erau pe câmp au venit la Ghedalia, la Mițpa,

14. și i-au zis: „Știi că Baalis*, împăratul amoniților, a însărcinat pe Ismael, fiul lui Netania, să te omoare?“ Dar Ghedalia, fiul lui Ahicam, nu i-a crezut.

*Cap. 41.10.

15. Și Iohanen, fiul lui Careah, a spus în taină lui Ghedalia la Mițpa: „Dă-mi voie să mă duc să omor pe Ismael, fiul lui Netania. Nimeni n-are să știe. Pentru ce să te omoare el și să se risipească toți cei din Iuda care s-au strâns la tine, și să piară rămășița lui Iuda?“

16. Ghedalia, fiul lui Ahicam, a răspuns lui Iohanen, fiul lui Careah: „Nu face lucrul acesta: căci ce spui tu despre Ismael nu este adevărat!“

Omorărea lui Ghedalia

41 1. În luna a șaptea*, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul împăratului, a venit cu mai marii împăratului și cu zece oameni la Ghedalia, fiul lui Ahicam, la Mițpa. Și au mâncat împreună acolo, la Mițpa.

*2 Împ. 25.25. Cap. 40.6,8.

2. Atunci Ismael, fiul lui Netania, s-a sculat cu cei zece oameni de care era însoțit și au lovit* cu sabia pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, și au omorât astfel pe acela pe care îl pusese împăratul Babilonului dregător peste țară.

*2 Împ. 25.25.

3. Ismael a mai omorât pe toți iudeii care erau cu Ghedalia la Mițpa și pe haldeii care se aflau acolo, oameni de război.

4. A doua zi, după omorărea lui Ghedalia, pe când nimeni nu știa nimic,

5. au venit din Sihem, din Silo și din Samaria optzeci de oameni cu barba rasă* și cu haine sfâșiate, care își făcuseră tăieturi în piele; aveau

daruri de mâncare și tămăie ca să le aducă la Casa** Domnului. *Lev. 19.27,28. Deut. 14.1. Isa. 15.2. **1 Sam. 1.7. 2 Împ. 25.9.

6. Ismael, fiul lui Netania, le-a ieșit înainte din Mițpa și mergea plângând. Când i-a întâlnit, le-a zis: „Veniți la Ghedalia, fiul lui Ahicam!“

7. Și, când au ajuns ei în mijlocul cetății, Ismael, fiul lui Netania, i-a înjunghiat și i-a aruncat în groapă cu ajutorul oamenilor care-l însoțeau.

8. Dar s-au găsit printre ei zece oameni care au zis lui Ismael: „Nu ne omori, căci mai avem merinde ascunsă în câmp: grâu, orz, untdelemn și miere!“ Atunci el i-a cruțat și nu i-a omorât împreună cu frații lor.

9. Groapa în care a aruncat Ismael toate trupurile moarte ale oamenilor pe care i-a ucis, afară de Ghedalia, este groapa aceea mare pe care o făcuse* împăratul Asa, când se temea de Baeșă, împăratul lui Israel; groapa aceasta a umplut-o Ismael, fiul lui Netania, cu cei uciși.

*1 Împ. 15.22. 2 Cron. 16.6.

10. Ismael a luat prinși de război pe toți cei ce mai rămăseseră la Mițpa din popor, pe fiicele* împăratului și pe toți aceia din popor care locuiau acolo și pe** care-i încredințase Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, lui Ghedalia, fiul lui Ahicam; Ismael, fiul lui Netania, i-a luat prinși de război și a plecat ca să treacă la† amoniți.

*Cap. 43.6. **Cap. 40.7. †Cap. 40.14.

11. Dar Iohanen, fiul lui Careah, și toate căpeteniile* oștirilor care erau cu el au fost înștiințați de tot răul pe care-l făcuse Ismael, fiul lui Netania.

*Cap. 40.7,8,13.

12. Au luat pe toți oamenii și au pornit să bată pe Ismael, fiul lui Netania, pe care l-au găsit lângă apele cele mari* ale Gabaonului.

*2 Sam. 2.13.

13. Când a văzut tot poporul care era cu Ismael pe Iohanen, fiul lui Careah, și pe toate căpeteniile oștirilor care erau cu el, s-a bucurat;

14. și tot poporul pe care-l luase Ismael din Mițpa s-a întors și a venit de s-a unit cu Iohanen, fiul lui Careah.

15. Dar Ismael, fiul lui Netania, a scăpat de Iohanen cu opt oameni și s-a dus la amoniți.

16. Iohanen, fiul lui Careah, și toate căpeteniile oștirilor care erau cu el au luat toată rămășița poporului pe care l-au izbăvit din mâinile lui Ismael, fiul

lui Netania, când îl ducea din Mițpa, după ce ucisese pe Ghedalia, fiul lui Ahicam. Și anume pe oamenii de război, pe femei, pe copii, pe fâmenii-dregători, pe care i-a adus Iohanan înapoi din Gabaon.

17. Au pornit și s-au oprit la hanul lui Chimham* lângă Betleem, ca să plece apoi în Egipt, *2 Sam. 19.37,38.

18. departe de haldei, de care se temeau, pentru că Ismael, fiul lui Netania, ucisese pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, pe care-l* pusese împăratul Babilonului dregător peste țară. *Cap. 40.5.

Împotriva lui Ieremia

42. 1. Toate căpeteniile oștilor, Iohanan*, fiul lui Careah, Iezania, fiul lui Hosea, și tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare, au înaintat *Cap. 40.8,13; 41.11.

2. și au zis prorocului Ieremia: „Fie bine primită înaintea ta rugămintea noastră! Mijlocește* pentru noi la Domnul Dumnezeuul tău, pentru toți cei ce au mai rămas, căci eram mulți** dar am mai rămas numai un mic număr, cum bine vezi tu însuși cu ochii tăi. *1 Sam. 7.8; 12.19. Isa. 37.4. Iac. 5.16. **Lev. 26.22.

3. Binevoiască Domnul Dumnezeuul tău să ne arate drumul* pe care trebuie să mergem și să ne spună ce avem de făcut!“ *Ezra 8.21.

4. Prorocul Ieremia le-a zis: „Am auzit! Iată că mă voi ruga Domnului Dumnezeuului vostru, după cererea voastră, și vă voi face cunoscut, fără să vă ascund* ceva, tot** ce vă va răspunde Domnul!“

*1 Sam. 3.18. Fapt. 20.20. **1 Împ. 22.14.

5. Atunci ei au zis lui Ieremia: „Domnul* să fie un martor adevărat și credincios împotriva noastră, dacă nu vom face tot ce-ți va porunci Domnul Dumnezeuul tău să ne spui!“ *Gen. 31.50.

6. Fie bine, fie rău, noi vom asculta de glasul Domnului Dumnezeuului nostru la care te trimitem, ca să fim fericiți* ascultând de glasul Domnului Dumnezeuului nostru!“ *Deut. 6.3. Cap. 7.23.

7. După zece zile, cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia.

8. Și Ieremia a chemat pe Iohanan, fiul lui Careah, pe toate căpeteniile oștilor care erau cu el și pe tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare,

9. și le-a zis: „Așa vorbește Domnul

Dumnezeul lui Israel la care m-ați trimis să-I aduc înainte rugăciunile voastre:

10. „Dacă veți rămâne în țara aceasta, vă voi face să propășiți* în ea și nu vă voi nimici, vă voi sădi și nu vă voi smulge; căci Îmi** pare rău de răul pe care vi l-am făcut!“

*Cap. 24.6; 31.28; 33.7. **Deut. 32.36. Cap. 18.8.

11. Nu vă temeți de împăratul Babilonului, de care vă este frică; nu vă temeți de el, zice Domnul, căci* Eu sunt cu voi ca să vă scap și să vă scot din mâna lui. *Isa. 43.5. Rom. 8.31.

12. Îi voi insufla milă* de voi, și se va îndura de voi și vă va lăsa să locuiți în țara voastră. *Ps. 106.45,46.

13. Dar dacă nu veți asculta de glasul Domnului Dumnezeuului vostru și dacă veți zice*: „Nu vrem să rămânem în țara aceasta,“ *Cap. 44.16.

14. nu, ci vom merge în țara Egiptului, unde nu vom vedea nici războiul, nici nu vom auzi glasul trâmbiței, nici nu vom duce lipsă de pâine, și acolo vom locui!“ –

15. atunci, ascultați cuvântul Domnului, rămășițe ale lui Iuda: Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Dacă* vă veți îndrepta** fața să mergeți în Egipt, dacă vă veți duce să locuiți pentru o vreme acolo,“

*Deut. 17.16. Cap. 44.12-14. **Luca 9.51.

16. sabia de care* vă temeți vă va ajunge acolo, în țara Egiptului, foametea de care vă este frică se va lipi de voi acolo, în Egipt, și veți muri acolo. *Ezec. 11.8.

17. Toți cei ce își vor îndrepta fața să meargă în Egipt ca să locuiască pentru o vreme acolo vor muri* de sabie, de foamete sau de ciumă; nici unul** nu va rămâne și nu va scăpa de nenorocirile pe care le voi aduce peste ei!“

*Vers. 22. Cap. 24.10. **Cap. 44.14,28.

18. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Cum s-a vărsat* mânia și urgia Mea peste locuitorii Ierusalimului, așa se va vărsa urgia Mea și peste voi, dacă veți merge în Egipt; veți fi o pricină de afurisenie, de groază, de blestem** și de ocară și nu veți mai vedea niciodată locul acesta!“ *Cap. 7.20.

**Cap. 18.16; 24.9; 26.6; 29.18,22; 44.12. Zah. 8.13.

19. Rămășițe ale lui Iuda, Domnul vă zice: „Nu* vă duceți în Egipt!“ – Băgați bine de seamă că vă opresc lucrul acesta astăzi. *Deut. 17.16.

20. Căci vă înșelați singuri, dacă m-ați trimis la Domnul Dumnezeuul vostru, zicând: „Mijlocește* pentru noi la Domnul Dumnezeuul nostru, fă-ne cunoscut tot ce va spune Domnul Dumnezeuul nostru, și vom face!“ *Vers. 2.

21. Eu v-am spus astăzi; dar voi n-ascultați glasul Domnului Dumnezeuului vostru, nici tot ce m-a însărcinat El să vă spun.

22. De aceea să știți că veți* muri de sabie, de foamete sau de ciumă, în locul unde voiți să vă duceți să locuiți!“ *Vers. 17. Ezec. 6.11.

Ieremia, târât în Egipt

43. 1. Când a isprăvit Ieremia de spus întregului popor toate cuvintele Domnului Dumnezeuului lor, toate cuvintele pe care-l însărcinase Domnul Dumnezeuul lor să le spună,

2. Azaria*, fiul lui Hosea, Iohanan, fiul lui Careah, și toți oamenii aceia îngâmfați au zis lui Ieremia: „Mintî! Nu Domnul Dumnezeuul nostru te-a însărcinat să ne spui: „Nu vă duceți în Egipt ca să locuiți acolo pentru o vreme!“

3. Ci Baruc, fiul lui Neriia, te ațâță împotriva noastră, ca să ne dai în mâna haldeilor să ne omoare sau să ne ducă robi la Babilon!“

4. Astfel, Iohanan, fiul lui Careah, toate căpeteniile oștilor și tot poporul n-au ascultat de glasul Domnului, care le porunca să rămână în țara lui Iuda.

5. Și Iohanan, fiul lui Careah, și toate căpeteniile oștilor au luat* pe toate rămășițele lui Iuda, care, din împrăștiați cum erau printre toate neamurile, se întorseseră să locuiască în țara lui Iuda, *Cap. 40.11,12.

6. și anume pe bărbații, femeile, copiii, fiicele* împăratului și pe toate** sufletele pe care le lăsase Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, cu Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, precum și pe prorocul Ieremia și pe Baruc, fiul lui Neriia. *Cap. 41.10. **Cap. 39.10; 40.7.

7. Au plecat, dar, în țara Egiptului – căci n-au ascultat de porunca Domnului – și au ajuns până la Tahpanes*.

*Cap. 2.16; 44.1.

Prorocie asupra cuceririi Egiptului

8. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia la Tahpanes astfel:

9. „Ia în mână niște pietre mari și ascunde-le în fața iudeilor, în lutul cuptorului de cărămizi care este la intrarea casei lui faraon din Tahpanes.

10. Și spune iudeilor: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Iată, voi trimite să aducă pe robul Meu* Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și voi pune scaunul lui de domnie peste aceste pietre pe care le-am ascuns, și își va întinde covorul peste ele. *Cap. 25.9; 27.6. Ezec. 29.18,20.

11. El* va veni și va lovi țara Egiptului: va omorî pe cei sortiți** să moară, va duce în robie pe cei sortiți robiei și va uide cu sabia pe cei sortiți la sabie!“

*Cap. 44.13; 46.13. **Cap. 15.2. Zah. 11.9.

12. Voi pune foc caselor dumnezeilor* Egiptului; Nebucadnețar le va arde, va duce robi pe idoli, se va înveli cu țara Egiptului cum se învelește păstorul cu haina lui și va ieși în pace din ea. *Cap. 46.25.

13. Va sfărâma stâlpii din Bet-Semeș, din țara Egiptului și va arde cu foc casele dumnezeilor Egiptului.“

Mustrearea iudeilor în Egipt

44. 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia cu privire la toți iudeii care locuiau în țara Egiptului la Migdol*, la Tahpanes**, la Nof* și în țara Patros: *Exod 14.2. Cap. 46.14. **Cap. 43.7. †Isa. 19.13.

2. Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: „Ați văzut toate nenorocirile pe care le-am adus asupra Ierusalimului și asupra tuturor cetăților lui Iuda: iată că astăzi ele nu mai sunt decât niște dărâmături* și nimeni nu mai locuiește în ele, *Cap. 9.11; 34.22.

3. din pricina răutății cu care au lucrat ca să Mă mănîe, ducându-se să tămâieze* și să slujească** altor dumnezei, care nu erau cunoscuți nici de ei, nici de voi, nici de părinții voștri. *Cap. 19.4. **Deut. 13.6; 32.17.

4. V-am* trimis întruna pe toți slujitorii Mei prorocii ca să vă spună: „Nu faceți aceste urăciuni pe care le urăsc.“ *2 Cron. 36.15. Cap. 7.25; 25.4; 26.5; 29.19.

5. Dar ei n-au vrut să asculte, n-au luat aminte, nu s-au întors de la răutatea lor și n-au încetat să aducă tămâie altor dumnezei.

6. De aceea s-a vărsat* urgia Mea și a izbucnit mânia Mea și în cetățile lui

Iuda și în ulițele Ierusalimului, care nu mai sunt decât niște dărâmături și un pustiu, cum se vede astăzi.” *Cap. 42.18.

7. Acum așa vorbește Domnul Dumnezeu oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Pentru ce vă faceți voi singuri un rău* atât de mare, ca să se nimicească din mijlocul lui Iuda bărbați, femei, copii și prunci și să nu mai rămână nici o rămășiță din voi?”

*Num. 16.38. Cap. 7.19.

8. Pentru ce Mă mâniați* voi prin lucrările mâinilor voastre, aducând tămâie altor dumnezei ai țării Egiptului, unde ați venit să locuiți pentru o vreme, ca să fiți nimiciți și să ajungeți o pricină de blestem** și de ocară printre toate neamurile pământului?”

*Cap. 25.6,7. **Vers. 12. Cap. 42.18.

9. Ați uitat nelegiuirile părinților voștri, nelegiuirile împăraților lui Iuda, nelegiuirile nevestelor lor, nelegiuirile voastre și nelegiuirile nevestelor voastre săvârșite în țara lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului?”

10. Ei nu s-au smerit nici până în ziua de azi, n-au frică*, nu urmează Legea Mea și poruncile Mele pe care le-am pus înaintea voastră și înaintea părinților voștri.” *Prov. 28.14.

11. De aceea, așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, Îmi întorc* fața împotriva voastră ca să vă fac rău și să nimicesc pe tot Iuda.”

*Lev. 17.10; 20.5,6. Cap. 21.10. Amos 9.4.

12. Voi lua rămășițele lui Iuda care și-au îndreptat fața ca să meargă în țara Egiptului să locuiască acolo pentru o vreme: toți vor fi nimiciți* și vor cădea în țara Egiptului; vor fi nimiciți de sabie, de foamete, de la cel mai mic până la cel mai mare; vor pieri de sabie și de foamete; și vor fi o pricină de afurisenie, de spaimă, de blestem** și de ocară.

*Cap. 42.15-17,22. **Cap. 42.18.

13. Voi pedepsi* astfel pe cei ce locuiesc în țara Egiptului cum am pedepsit Ierusalimul, cu sabie, cu foamete și cu ciumă.

*Cap. 43.11.

14. Nu va rămâne și nu va scăpa nici unul din rămășițele lui Iuda care au venit să locuiască pentru o vreme în țara Egiptului cu gând să se întoarcă iarăși în țara lui Iuda unde doresc să se întoarcă iarăși să se așeze: nu se vor mai întoarce* decât vreo câțiva care vor scăpa!“

*Vers. 28.

15. Toți bărbații care știau că nevestele lor aduceau tămâie altor dumnezei, toate femeile care se aflau acolo în mare număr și tot poporul care locuia în țara Egiptului, la Patros, au răspuns așa lui Ieremia:

16. „Nu* te vom asculta în nimic din cele ce ne-ai spus în Numele Domnului.

*Cap. 6.16.

17. Ci voim să facem cum am spus cu gura noastră*, și anume: să aducem tămâie împărătesei** cerului și să-i turnăm jertfe de băutură, cum am făcut noi și părinții noștri, împărații noștri și căpeteniile noastre în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului. Atunci aveam pâine de ne săturam, eram fericiți și nu treceam prin nici o nenorocire!

*Num. 30.12. Deut. 23.23. Jude. 11.36. Vers. 25. **Cap. 7.18.

18. Dar, de când am încetat să aducem tămâie împărătesei cerului și să-i turnăm jertfe de băutură, am dus lipsă de toate și am fost nimiciți de sabie și de foamete...

19. De altfel, când* aducem tămâie împărătesei cerului și-i turnăm jertfe de băutură, oare fără voia bărbaților noștri îi pregătim noi tute ca s-o cinstim făcându-i chipul și-i aducem jertfe de băutură?“

*Cap. 7.18.

20. Ieremia a zis atunci întregului popor, bărbaților, femeilor și tuturor celor ce-i dăduseră răspunsul acesta:

21. „Nu Și-a adus aminte Domnul și nu I-a venit Lui în minte tămâia pe care ați ars-o în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, voi și părinții voștri, împărații voștri și căpeteniile voastre, și poporul din țară?”

22. Domnul n-a putut să mai sufere lucrul acesta, din pricina răutății faptelor voastre, din pricina urăciunilor pe care le-ați săvârșit; și de aceea țara voastră a ajuns o paragină, un pustiu*, o pricină de blestem, cum vedeți** astăzi.

*Cap. 25.11,18,38. **Vers. 6.

23. Tocmai pentru că ați ars tămâie și ați păcătuit împotriva Domnului, pentru că n-ați ascultat glasul Domnului și n-ați păzit Legea, poruncile și învățăturile Lui, tocmai pentru aceea* vi s-au întâmpnat aceste nenorociri, cum se vede astăzi.”

*Dan. 9.11,12.

24. Ieremia a mai zis întregului popor și tuturor femeilor: „Ascultați

cuvântul Domnului, voi toți cei din Iuda care sunteți* în țara Egiptului!

*Vers. 15. Cap. 43.7.

25. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: „Voi* și nevestele voastre ați mărturisit cu gurile voastre și ați împlinit cu mâinile voastre ce spuneți: „Vrem să împlinim juruințele pe care le-am făcut, să aducem tămâie împărătesei cerului și să-i turnăm jertfe de băutură!“

*Vers. 15, etc.

26. De aceea, acum, după ce v-ați împlinit juruințele și v-ați înfăptuit făgăduințele, ascultați cuvântul Domnului, voi toți cei din Iuda care locuiți în țara Egiptului: „Iată, jur* pe Numele Meu cel mare, zice Domnul, că Numele Meu** nu va mai fi chemat de gura nici unui din oamenii lui Iuda, și în toată țara Egiptului nici unul nu va zice: „Viu este Domnul Dumnezeu!“

*Gen. 22.16. **Ezec. 20.39.

27. Iată, voi veghea* asupra lor ca să le fac rău, și nu bine; și toți oamenii lui Iuda care sunt în țara Egiptului vor fi nimiciți** de sabie și de foamete, până vor pieri de tot.

*Cap. 1.10; 31.28. Ezec. 7.6. **Vers. 12.

28. Aceia, în mic număr, care* vor scăpa de sabie se vor întoarce din țara Egiptului în țara lui Iuda. Dar toată rămășița lui Iuda, toți cei ce au venit să locuiască în țara Egiptului, vor vedea dacă se va împlini cuvântul** Meu sau al lor.

*Isa. 27.13. Vers. 14. **Vers. 17,25,26.

29. Și iată, zice Domnul, un semn după care veți cunoaște că vă voi pedepsi în locul acesta, ca să știți că vorbele Mele se vor împlini* peste voi, spre nenorocirea voastră.”

*Ps. 33.11.

30. Așa vorbește Domnul: „Iată, voi* da pe Faraon Hofra, împăratul Egiptului, în mâinile vrăjmașilor lui, în mâinilor celor ce vor să-l omoare, cum am dat pe Zedechia**, împăratul lui Iuda, în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, vrăjmașul său care voia să-l omoare.”

*Cap. 46.25,26. Ezec. 29.3, etc.; 30.21, etc. **Cap. 39.5.

Către Baruc

45 1. Cuvântul* pe care l-a spus prorocul Ieremia către Baruc, fiul lui Neriai, când a scris într-o carte cuvintele acestea, după spusele lui Ieremia, în al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, sună astfel:

*Cap. 36.1,4,32.

2. Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel despre tine, Baruc:

3. „Tu zici: „Vai de mine! Căci Domnul a adus întristare peste durerea mea; îmi sleiesc puterile suspinând, și nu găsesc odihnă!“

4. Spune-i: „Așa vorbește Domnul: „Iată că ce am zidit* voi dărâma; ce am sădit voi smulge, și anume țara aceasta.”

*Isa. 5.5.

5. Și tu umbli după lucruri mari? Nu umbli după ele! Căci iată*, voi aduce nenorocirea peste orice făptură, zice Domnul, dar ție îți voi da ca pradă** de război viața ta, în toate locurile unde vei merge.”

*Cap. 25.26. **Cap. 21.9; 38.2; 39.18.

46 1. Cuvântul Domnului spus prorocului Ieremia asupra* neamurilor:

*Cap. 25.15, etc.

2. asupra Egiptului, împotriva oștii* lui Faraon Neco, împăratul Egiptului, care era lângă râul Eufratului, la Carchemiş, și care a fost bătută de Nebucadnețar, împăratul Babilonului, în al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda:

*2 Imp. 23.29. 2 Cron. 35.20.

3. „Pregătiți scutul* și pavăza și mergeți la luptă; *Cap. 51.11,12. Naum 2.1; 3.14.

4. Înhămați caii și încălecați, călăreți; arătați-vă cu coifurile voastre, lustruiți-vă sulitele, îmbrăcați-vă cu platoșa!...

5. Ce văd? Li-e frică, dau înapoi; vitejii lor sunt bătuiți: fug fără să se mai uite înapoi... Groaza* se răspândește în toate părțile, zice Domnul.

*Cap. 6.25; 49.29.

6. Cel mai iute nu scapă prin fugă, cel mai viteaz nu poate scăpa! La miază-noapte, pe malurile Eufratului, se clatină* și cad!

*Dan. 11.19.

7. Cine este acela care înaintează ca* Nilul și ale cărui ape se rostogolesc ca râurile?

*Isa. 8.7,8. Cap. 47.2. Dan. 11.22.

8. Este Egiptul. El se umflă ca Nilul, și apele lui se rostogolesc ca râurile. El zice: „Mă voi sui, voi acoperi țara, voi nimici cetățile și pe locuitorii lor.”

9. Suiți-vă, cai! Năpustiți-vă, care! Să iasă vitejii cei din Etiopia și din Put care mănuiesc scutul și cei din Lud care* mănuiesc și întind arcul!

*Isa. 66.19.

10. Această zi este a Domnului Dumnezeu oștirilor; este o zi* de răzbunare, în care Se răzbună El pe vrăj-

mașii Săi. Sabia** mănâncă, se satură și se îmbată cu sângerile lor. Căci Domnul Dumnezeu oștirilor are o jertfă în țara de la miazănoapte, pe malurile Eufratului.

*Isa. 13.6. Ieol 1.15; 2.1. **Deut. 32.42. Isa. 34.6. †Tef. 1.7. Ezech. 39.17.

11. Suie-te în Galaad* și adu leac alinător, fecioară**, fiica Egiptului! Degeaba întrebuințezi atâtea leacuri, căci nu este vindecare pentru tine!

*Cap. 8.22; 51.8. **Isa. 47.1. †Ezech. 30.21.

12. Neamurile aud de rușinea ta și este plin pământul de strigătele tale; căci războinicii se poticnesc unul de altul, cad cu toții laolaltă.

13. Iată cuvântul spus de Domnul către prorocul Ieremia despre venirea lui Nebucadnetar, împăratul Babilonului, ca să* lovească țara Egiptului:

*Isa. 19.1. Cap. 43.10,11. Ezech. 29; 30; 32.

14. „Dați de știre în Egipt, dați de veste la Migdol și vestiți la Nof și la Tahpanes! Ziceți: „Scoală-te*, pregătește-te, căci sabia** mănâncă în jurul tău!”

*Vers. 3,4. **Vers. 10.

15. Pentru ce ți-au căzut vitejii tăi? Nu pot să țină piept, căci Domnul îi răstoarnă!

16. El face pe mulți să se poticnească; cad* unul peste altul și zic: „Haidem să ne întoarcem la poporul nostru, în țara noastră de naștere, departe de sabia nimitorului!”

*Lev. 26.27.

17. Acolo strigă: „Faraon, împăratul Egiptului, nu este decât un pustiu, căci a lăsat să treacă clipa potrivită.”

18. Pe viața Mea! – zice Împăratul al* cărui nume este Domnul oștirilor: Ca Taborul printre munți, cum înaintează Carmelul în mare, așa va veni.

*Isa. 47.4; 48.2. Cap. 48.15.

19. Fă-ți calabalăcul pentru* robie, locuitoare**, fiica Egiptului! Căci Noful va ajunge un pustiu, va fi pustiu, și nu va mai avea locuitori.

*Isa. 20.4. **Cap. 48.18.

20. Egiptul este o juncană* foarte frumoasă... Nimitorul vine de la** miazănoapte peste ea...

*Osea 10.11. **Vers. 6,10. Cap. 1.14; 47.2.

21. Simbrișii lui de asemenea sunt ca niște viței îngrășați în mijlocul lui. Dar și ei dau dosul, fug toți fără să poată ține piept. Căci vine peste ei ziua* nenorocirii lor, ziua pedepsirii lor!

*Ps. 37.13. Cap. 50.27.

22. I se aude glasul* ca fășăitul unui șarpe! Căci ei înaintează cu o oștire și

vin cu topoare împotriva lui ca niște tăietori de lemne.

*Isa. 29.4.

23. Tăiați-i* pădurea, zice Domnul, măcar că este fără capăt! Căci sunt mai mulți decât lacustele** și nu-i poți număra!

*Isa. 10.34. **Jude. 6.5.

24. Fiica Egiptului este acoperită de rușine și este dată în mâinile poporului de la* miazănoapte.

*Cap. 1.15.

25. Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel, zice: „Iată, voi pedepsi pe Amon din* No, pe faraon și Egiptul, pe dumnezeii** și împărații lui, pe faraon și pe cei ce se încred în el.

*Ezech. 30.14-16. Naum 3.8. **Cap. 43.12,13. Ezech. 30.13.

26. Îi voi da* în mâinile celor ce vor să-i omoare, în mâinile lui Nebucadnetar, împăratul Babilonului, și în mâinile slujitorilor lui. După aceea însă Egiptul va fi** locuit ca în zilele de altădată, zice Domnul.

*Cap. 44.30. Ezech. 32.11. **Ezech. 29.11,13,14.

27. Iar* tu, robul Meu Iacov, nu te teme și nu te înspăimânta, Israele! Căci te voi izbăvi din pământul depărtat și-ți voi izbăvi sămânța din țara în care este roabă. Iacov se va întoarce iarăși, va locui liniștit și fără teamă și nu-l va mai tulbura nimeni.

*Isa. 41.13,14; 43.5; 44.2. Cap. 30.10,11.

28. Nu te teme, robul Meu Iacov, zice Domnul; căci Eu sunt cu tine. Voi nimici toate neamurile printre care te-am împrăștiat, dar pe tine nu* te voi nimici; ci te voi pedepsi cu dreptate, nu pot să te las nepedepsit.”

*Cap. 10.24; 30.11.

47 1. Iată cuvântul Domnului spus prorocului Ieremia cu privire la* filistenii, înainte ca** faraon să bată Gaza:

*Cap. 25.20. Ezech. 25.15,16. Tef. 2.4,5. **Amos 1.6-8.

2. Așa vorbește Domnul: „Iată, se ridică niște ape* de la miazănoapte**, cresc ca un râu ieșit din matcă; înecă țara și ce cuprinde ea, cetatea și locuitorii ei. Țipă oamenii și se bocesc toți locuitorii țării

*Isa. 8.7. Cap. 46.7,8. **Cap. 1.14; 46.20.

3. de tropăitul* copitelor cailor lui puternici, de uruitul carelor lui și de scârțăitul roților; părinții nu se mai întorc spre copiii lor, atât le sunt de slăbite mâinile,

*Cap. 8.16. Naum 3.2.

4. pentru că vine ziua când vor fi nimiciți toți filistenii, și stârpiți toți cei ce slujeau ca ajutoare Tirului* și

Sidonului. Căci Domnul va nimici pe filistenii, rămășițele** ostrovului† Caftor.

*Cap. 25.22. **Ezech. 25.16. Amos 1.8; 9.7. †Gen. 10.14.

5. Gaza a ajuns* pleșuvă, Ascalanul** piere cu rămășița văilor lui!

„Până când îți vei face† tăieturi de jale în piele? –

*Amos 1.7. Mica 1.16. Tef. 2.4,7. Zah. 9.5. **Cap. 25.20. †Cap. 16.6; 41.5; 48.37.

6. Ah! sabie* a Domnului, când te vei odihni odată? Întoarce-te în teacă, oprește-te și fii liniștită! –

*Deut. 32.41. Ezech. 21.3-5.

7. Dar cum ar putea să se odihnească, când Domnul* doar îi poruncește și o îndreaptă** împotriva Ascalonului și coastei mării?”

*Ezech. 14.17. **Mica 6.9.

48 1. Asupra Moabului*: Așa vorbește Domnul oștirilor Dumnezeu lui Israel: „Vai de Nebo**, căci este pustiu! Chiriataimul† este acoperit de rușine, este luat; cetățuia este acoperită de rușine și zdrobită!

*Isa. 15; 16. Cap. 25.21; 27.3. Ezech. 25.9. Amos 2.1,2. **Num. 32.38; 33.47. Isa. 15.2. †Num. 32.37.

2. S-a dus* fala Moabului, la Hesbon** i se pune la cale pieirea: „Haidem să-l nimicim din mijlocul neamurilor!” Și tu vei fi nimicit, Madmenule, sabia va merge după tine!

*Isa. 16.4. **Isa. 15.4.

3. Se aud strigăte* din Horonaim: „Prăpăd și nimicire!”

*Vers. 5.

4. Moabul este zdrobit! Chiar și cei mici ai lui strigă.

5. Căci într-un plâns necurmat suie suiful* Luhitului, și se aud strigăte de durere la coborâșul Horonaimului, din pricina nimicirii!

*Isa. 15.5.

6. Fugiți*, scăpați-vă viața și fiți ca un nevoiaș** desțărât în pustiu!

*Cap. 51.6. **Cap. 17.6.

7. Căci, pentru că te-ai încrezut în faptele și în vistieriile tale, vei fi luat și tu, și Chemoșul* va merge în robie cu preoții** și căpeteniile lui.

*Num. 21.29. Jude. 11.24. Isa. 46.1,2. Cap. 43.12. **Cap. 49.3.

8. Pustiitorul* va intra în fiecare cetate, și nici o cetate nu va scăpa. Valea va pieri, și câmpia va fi nimicită, cum a spus Domnul.

*Vers. 18. Cap. 6.26.

9. Dați* aripi Moabului să plece în zbor! Cetățile lui sunt prefăcute în pustiu, nu vor mai avea locuitori.

*Ps. 55.6. Vers. 28.

10. Blestemat* să fie cel ce face cu neabăgare de seamă lucrarea Domnului,

blestemat să fie cel ce își oprește sabia de la măcel!

*Jude. 5.23. 1 Sam. 15.3,9. 1 Împ. 20.42.

11. Moabul era netulburat din tinerețea lui și se odihnea* fără teamă pe drojdiile lui, nu era turnat dintr-un vas în altul și nu era dus în robie. De aceea i s-a păstrat gustul și nu i s-a schimbat mirosul.

*Tef. 1.12.

12. De aceea iată, vin zile, zice Domnul, când îi voi trimite oameni care-l vor pritoci; îi vor goli vasele și vor face să-i plesnească burdufurile.

13. Moabul va fi dat de rușine cu Chemoș*, cum a fost dată de rușine** casa lui Israel cu Betel†, în care își punea încrederea.

*Jude. 11.24. 1 Împ. 11.7. **Osea 10.6. †1 Împ. 12.29.

14. Cum puteți să ziceți: „Suntem viteji*, ostași gata de luptă”?

*Isa. 16.6.

15. Moabul* este pustiu, cetățile lui se înalță în fum, floarea tinerimii lui este** înjunghiată, zice Împăratul†, al cărui nume este Domnul oștirilor.

*Vers. 8,9,18. **Cap. 50.27. †Cap. 46.18; 51.57.

16. Pieirea Moabului este aproape să vină, nenorocirea lui vine în graba mare.

17. Bociți-l, toți cei ce-l înconjuțați, toți care-i cunoașteți numele! Și ziceți: „Cum* a fost sfărâmat acest puternic toiaș de cârmuire, acest toiaș mare!”

*Isa. 9.4; 14.4,5.

18. Coboară-te din locașul slavei, sezi jos pe pământul uscat, locuitoare*, fiica Dibonului**! Căci pustiitorul† Moabului se suie împotriva ta și-ți nimicește cetățile.

*Isa. 47.1. Cap. 46.19. **Num. 21.30. Isa. 15.2. †Vers. 8.

19. Stai* pe drum și pândește, locuitoarea Aroerului**! Întreabă pe fugăr și pe cel scăpat și zi: „Ce s-a întâmplat?”

*Deut. 2.36. **1 Sam. 4.13,16.

20. Moabul este acoperit de rușine, căci este zdrobit. Gemeți* și strigați! Vestiți în Arnon** că Moabul este pustiu!

*Isa. 16.7. **Num. 21.13.

21. A venit pedeapsa și peste țara câmpiei*, peste Holon, peste Iahat, peste Mefaat,

*Vers. 8.

22. peste Dibon, peste Nebo, peste Bet-Diblataim,

23. peste Chiriataim, peste Bet-Gamul, peste Bet-Meon,

24. peste Cheriote*, peste Boțra, peste toate cetățile din țara Moabului, fie depărtate, fie apropiate.

*Vers. 41. Amos 2.2.

25. Tăria¹* Moabului este frântă, și brațul^{**} lui, zdrobit, zice Domnul.

^{*Ps. 75.10. **Ezec. 30.21.}

26. Îmbătați-l*, căci s-a semețit împotriva Domnului! De aceea, prăvălescă-se Moabul în vărsătura lui și să ajungă de răs și el!

^{*Cap. 25.15,27.}

27. N-a fost Israel* de răsul tău? A fost^{**} prins el oare printre hoți, de dai din cap ori de câte ori vorbești de el?

^{*Tef. 2.8. **Cap. 2.26.}

28. Părăsiți cetățile și locuiți în stânci*, locuitori ai Moabului! Și fiți ca porumbeii^{**} care își fac cuibul pe marginea peșterilor!

^{*Ps. 55.6,7. Vers. 9. **Cânt. 2.14.}

29. Am auzit de fudulia* mândrului Moab, de înfumurarea lui, de trufia lui, de semețirea lui și de inima lui îngâmfată.

^{*Isa. 16.6, etc.}

30. Cunosc, zice Domnul, înfumurarea lui, lăudăroșiile lui deșarte și faptele lui* de nimic.

^{*Isa. 16.6. Cap. 50.36.}

31. De aceea gem* pentru Moab și Mă jelesc pentru tot Moabul; oamenii suspină pentru cei din Chir-Heres.

^{*Isa. 15.5; 16.7,11.}

32. Vie* din Sibma, te plâng mai mult decât laezerul; ramurile tale se întindeau dincolo de mare, se întindeau până la marea laezerului; dar pustiitorul s-a aruncat peste strângerea roadelor tale și peste culesul viilor tale.

^{*Isa. 16.8,9.}

33. Și astfel, s-a dus bucuria* și veselia din câmpiile și din țara roditoare a Moabului. Am secat vinul din teascuri – zice Domnul – nimeni nu mai calcă teascul cu strigăte de bucurie; sunt strigăte de război, nu strigăte de bucurie.

^{*Isa. 16.10. Ioel 1.12.}

34. Strigătele Hesbonului* răsună până la Eleale, și glasul lor se aude până la Iahaț, de la Toar^{**} până la Horonaim, până la Eglat-Şelişia; căci și apele Nimrimului sunt prefăcute în pustiu.

^{*Isa. 15.4-6. **Isa. 15.5,6. Vers. 5.}

35. Vreau s-o isprăvesc în Moab, zice Domnul, cu cel ce se* suie pe înălțimile de jertfă și aduce tămâie dumnezeului său.

^{*Isa. 15.2; 16.12.}

36. De aceea Îmi jeleşte inima* ca un fluier pentru Moab, Îmi jeleşte inima ca un fluier pentru oamenii din Chir-Heres, pentru că toate avuțiile pe care le-au strâns^{**} sunt pierdute.

^{*Isa. 15.5; 16.11. **Isa. 15.7.}

37. Căci toate capetele sunt rase*,

1. Evreiește: cornul

toate bărbile sunt tăiate; pe toate mâinile sunt tăieturi de jale, și pe coapse^{**}, saci.

^{*Isa. 15.2,3. Cap. 47.5. **Gen. 37.34.}

38. Pe toate acoperișurile Moabului și în piețe sunt numai bocete, pentru că am sfârșămat Moabul ca pe un vas* fără preț, zice Domnul.

^{*Cap. 22.28.}

39. Cât este de sfârșămat Moabul! Gemeți! Cât de rușinos întoarce Moabul spatele! Moabul ajunge astfel de răs și de pomină pentru toți cei ce-l înconjoară.

40. Căci așa vorbește Domnul: „Iată că vrăjmașul zboară ca vulturul* și își întinde^{**} aripile asupra Moabului!

^{*Deut. 28.49. Cap. 49.22. Dan. 7.4. Osea 8.1. Hab. 1.8. **Isa. 8.8.}

41. Cherijotul este luat, cetățile* sunt cucerite, și în ziua aceea, inima^{**} vitejilor Moabului este ca inima unei femei în durerile nașterii.

^{*Vers. 24.}

^{**Isa. 13.8; 21.3. Cap. 30.6; 49.22,24; 50.43; 51.30. Mica 4.9.}

42. Astfel Moabul va fi nimicit de tot și nu* va mai fi un popor, căci s-a semețit împotriva Domnului.

^{*Ps. 83.4. Isa. 7.8.}

43. Groaza*, groapa și lațul sunt peste tine, locuitor al Moabului, zice Domnul.

^{*Isa. 24.17,18.}

44. Cel ce fuge de groază cade în groapă, și cel ce se ridică din groapă se prinde în laț; căci aduc* asupra lui, asupra Moabului, anul pedepsei lui, zice Domnul.

^{*Cap. 11.23.}

45. Fugarii se opresc sleiți de puteri la umbra Hesbonului; dar din Hesbon iese* un foc, o flacără iese din mijlocul Sihonului și mistuie laturile^{**} Moabului și creștetul capului celor ce se fălesc.

^{*Num. 21.28. **Num. 24.17.}

46. Vai de tine*, Moabule! Poporul din Chemoș este pierdut! Căci fiii tăi sunt luați prinși de război, și fiicele tale, prinse de război.

^{*Num. 21.29.}

47. Dar în vremurile* de apoi, voi aduce înapoi pe prinșii de război ai Moabului, zice Domnul.

Aceasta este judecata asupra Moabului.

^{*Cap. 49.6,39.}

49. 1. Asupra copiilor* lui Amon.

Așa vorbește Domnul: „N-are Israel fii? Și n-are moștenitori? Atunci pentru ce stăpânește Malcom Gadul^{**} și locuiește poporul lui în cetățile lui?

^{*Ezec. 21.28; 25.2. Amos 1.13. Tef. 2.8,9. **Amos 1.13.}

2. De aceea, iată că vin zile, zice Domnul, când voi face să răsunе stri-

gătul de război împotriva Rabei* copiilor lui Amon. Ea va ajunge un morman de dărâmături, și satele sale vor fi arse de foc. Atunci Israel va izgoni pe cei ce-l izgoniseră, zice Domnul.

^{*Ezec. 25.5. Amos 1.14.}

3. Gemi, Hesbonule, căci Ai este pustiit! Strigați, fiicele Rabei, îmbrăcați-vă* cu saci și bociți-vă alergând încoace și încolo de-a lungul zidurilor! Căci Malcom se duce în robie cu preoții^{**} și căpeteniile sale!

^{*Isa. 32.11. Cap. 4.8; 6.26. **Cap. 48.7. Amos 1.15.}

4. Ce te lauzi cu văile? Valea ta se scurge, fiică* răzvrătită, care te încredeai în vistieriile tale și^{**} ziceai: „Cine va veni împotriva mea?”

^{*Cap. 3.14; 7.24. **Cap. 21.13.}

5. Iată, voi aduce groaza peste tine, zice Domnul Dumnezeuul oștirilor; ea va veni din toate împrejurimile tale, fiecare din voi va fi izgonit drept înainte, și nimeni nu va strânge pe fugari!

6. Dar, după aceea*, voi aduce înapoi pe prinșii de război ai copiilor lui Amon, zice Domnul.

^{*Vers. 39. Cap. 48.47.}

7. Asupra* Edomului.

Așa vorbește Domnul oștirilor: „Nu^{**} mai este înțelepciune în Teman? A pierit chibzuința de la oamenii pricepuți? S-a dus înțelepciunea lor?”

^{*Ezec. 25.12. Amos 1.11. **Obad. 8. †Isa. 19.}

8. Fugiți*, dați dosul, plecați în peșteri, locuitori ai^{**} Dedanului! Căci voi aduce nenorocirea peste Esau, la vremea când îl voi pedepsi.

^{*Vers. 30. **Cap. 25.23.}

9. Oare, dacă ar veni niște* culegători de struguri la tine, nu ți-ar lăsa nimic de cules pe urma culegătorilor? Dacă ar veni niște hoți noaptea, n-ar pustii decât până s-ar sătura!

^{*Obad. 5.}

10. Dar* Eu însumi voi despuia pe Esau, îi voi descoperi ascunzătorile, și^{**} nu va putea să se ascundă. Copiii lui, frații lui, vecinii lui vor pieri, și el nu va mai fi!

^{*Mal. 1.3. **Isa. 17.14.}

11. Lasă pe orfanii tăi! Eu îi voi ține în viață, și văduvele tale să se încreadă în Mine!

12. Căci așa vorbește Domnul: „Iată* că cei ce nu trebuiau să bea potirul totuși îl vor bea; și tu să rămâi nepedepsit? Nu, nu vei rămâne nepedepsit, ci îl vei bea și tu!”

^{*Cap. 25.29. Obad. 16.}

13. Căci pe Mine însumi jur*, zice Domnul, că Boțra^{**} va fi dată pradă pustiirii, ocării, nimicirii și blestemului,

și toate cetățile ei se vor preface în niște dărâmături veșnice.

^{*Gen. 22.16. Isa. 45.23. Amos 6.8. **Isa. 34.6; 63.1.}

14. Am auzit o veste* de la Domnul, și un sol a fost trimis printre neamuri: „Strângeți-vă și porniți împotriva ei! Sculați-vă pentru război!”

^{*Obad. 1-3.}

15. Căci iată, te voi face mic printre neamuri, disprețuit printre oameni.

16. Înfumurarea ta, îngâmfarea inimii tale te-a rătăcit, pe tine care locuiești în crăpăturile stâncilor și care stai pe vârful dealurilor. Dar, chiar* dacă ți-ai așeza cuibul^{**} tot atât de sus ca al vulturului, și de acolo ți voi prăbuși, zice Domnul.

^{*Obad. 4. **Iov 39.27. †Amos 9.2.}

17. Edomul va fi pustiit; toți* cei ce vor trece pe lângă el se vor mira și vor fluiera pentru toate rănilor lui.

^{*Cap. 18.16; 50.13.}

18. Ca* și Sodoma și Gomora, și cetățile vecine, care au fost nimicite, zice Domnul, nici el nu va mai fi locuit, și nimeni nu se va mai așeza acolo...

^{*Gen. 19.25. Deut. 29.23. Cap. 50.40. Amos 4.11.}

19. Iată*, vrăjmașul se suie ca un leu de pe malurile^{**} îngâmfate ale Iordanului împotriva locuinței tale tari; deodată voi face Edomul să fugă de acolo și voi pune peste el pe acela pe care l-am ales. Căci cine ți este ca Mine? Cine-Mi va porunci? Cine-Mi ți va sta împotriva?

^{*Cap. 50.44, etc. **Cap. 12.5. †Exod 15.11. ††Iov 41.19.}

20. De aceea*, ascultați hotărârea pe care a luat-o Domnul împotriva Edomului și planurile pe care le-a făcut împotriva locuitorilor din Teman: „Cu adevărat îi vor târî ca pe niște oi slabe, cu adevărat li se va pustii locuința!”

^{*Cap. 50.45.}

21. De vuietul căderii lor se cutremură* pământul; strigătul lor se aude până la Marea Roșie...

^{*Cap. 50.46.}

22. Iată*, ca vulturul înaintea vrăjmașului și zboară, își întinde aripile peste Boțra, și în ziua aceea inima vitejilor Edomului este ca inima unei femei în durerile nașterii.

^{*Cap. 4.13; 48.40,41.}

23. Asupra Damascului*.

„Hamatul și Arpadul sunt roșii de rușine, căci au auzit o veste rea, și tremură; frica lor este ca^{**} o mare înfuriată care nu se poate potoli.

^{*Isa. 17.1; 37.13. Amos 1.3. Zah. 9.1,2. **Isa. 57.20.}

24. Damascul este topit, se întoarce să fugă, îl ia groaza, îl apucă neliniștea*

și durerile ca pe o femeie în durerile nașterii. —

*Isa. 13.8. Vers. 22. Cap. 4.31; 6.24; 30.6; 48.41.

25. Ah! cum nu este cruțată cetatea* slăvită, cetatea bucuriei Mele**! —

*Cap. 33.9; 51.41. **Cap. 50.30; 51.4.

26. De aceea tinerii* ei vor cădea pe ulițe și toți bărbații ei de război vor pieri în ziua aceea, zice Domnul oștirilor.

*Amos 1.4.

27. Voi pune foc* zidurilor Damascului, și va mistui casele împărătești din Ben-Hadad.“

*Isa. 21.13.

28. Asupra Chedarului* și împărățiilor Hațorului, pe care le-a bătut Nebucadnetar, împăratul Babilonului.

Așa vorbește** Domnul: „Sculați-vă, suiți-vă împotriva Chedarului și nimiciți pe fiii răsăritului!

*Judec. 6.3. **Iov 1.3.

29. Le vor lua corturile* și turmele, le vor ridica pânzele, tot calabălăcul și cămilele, și le vor striga: „Spaimă** de jur împrejur!“

*Ps. 120.5. **Cap. 6.25; 46.5.

30. Fugiți*, fugiți din toate puterile voastre, căutați o locuință deoparte, locuitori ai Hațorului! — zice Domnul — căci Nebucadnetar, împăratul Babilonului, a luat o hotărâre împotriva voastră, a făcut un plan împotriva voastră.

*Vers. 8.

31. Sculați-vă, suiți-vă împotriva unui neam* liniștit care locuiește fără teamă, zice Domnul; n-are nici porți, nici zăvoare și locuiește** singur.

*Ezec. 38.11. **Num. 23.9. Deut. 33.28. Mica 7.14.

32. Cămilele lor vor fi de jaf, și mulțimea turmelor lor va fi o pradă. Voi risipi* în toate vânturile pe cei ce-și rad** colțurile bărbii și le voi aduce pieirea din toate părțile — zice Domnul.

*Vers. 36. Ezech. 5.10. **Cap. 9.26; 25.23.

33. Hațorul* va fi astfel viziunea șacalilor, un pustiu pe vecie; nimeni** nu va locui în el și nici un om nu va ședea în el.“

*Cap. 9.21; 10.22. Mal. 1.3. **Vers. 18.

34. Cuvântul Domnului care a fost spus prorocului Ieremia asupra Elamului*, la începutul domniei lui Zedechia, împăratul lui Iuda, sună astfel:

*Cap. 25.25.

35. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată, voi sfărâma arcul Elamului*, puterea lui de căpetenie.

*Isa. 22.6.

36. Voi aduce asupra Elamului cele patru vânturi de la cele patru margini ale cerului, îi voi risipi în toate vânturile* acestea, și nu va fi nici un popor la care să n-ajungă fugari din Elam.

*Vers. 32.

37. Voi face ca locuitorii Elamului să tremure înaintea vrăjmașilor lor și înaintea celor ce vor să-i omoare. Voi aduce nenorociri peste ei, mânia Mea aprinsă, zice Domnul, și-i voi urmări* cu sabia, până ce îi voi nimici.

*Cap. 9.16; 48.2.

38. Îmi voi așeza scaunul de domnie în Elam* și-i voi nimici împăratul și căpeteniile, zice Domnul.

*Cap. 43.10.

39. Dar în zilele de apoi* voi aduce înapoi pe prinșii de război ai Elamului, zice Domnul.“

*Vers. 6. Cap. 48.47.

50 1. Iată cuvântul rostit de Domnul asupra* Babilonului, asupra țării haldeilor, prin prorocul Ieremia:

*Isa. 13.1; 21.1; 47.1.

2. „Dați de știre printre neamuri, dați de veste și înălțați un steag! Vestiți, n-ascundeți nimic! Spuneți: „Babilonul este luat! Bel* este acoperit de rușine, Merodac este zdrobit! Idoli** lui sunt acoperiți de rușine, idoli lui sunt sfărâmați!“

*Isa. 46.1. Cap. 51.44. **Cap. 43.12,13.

3. Căci împotriva lui se suie un neam* de la** miazănoapte, care-i va prefăce țara într-un pustiu, și nu va mai fi locuită: atât oamenii cât și dobitoacele fug și se duc.

*Isa. 13.17,18,20. Vers. 39,40. **Cap. 51.48.

4. În zilele acelea, în vremurile acelea, zice Domnul, copiii lui Israel și copiii lui Iuda* se vor întoarce împreună; vor merge** plângând și vor căuta* pe Domnul Dumnezeu lor.

*Osea 1.11. **Ezra 3.12,13. Ps. 126.5,6. Cap. 31.9. Zah. 12.10. †Osea 3.5.

5. Vor întreba de drumul Sionului, își vor întoarce privirile spre el și vor zice: „Veniți să ne alipim de Domnul printr-un legământ* veșnic care să nu fie uitat niciodată!“

*Cap. 31.31,etc.; 32.40.

6. Poporul Meu era o turmă de oi* pierdute; păstorii lor îi rătăceau, îi făceau să cutreiere** munții; treceau de pe munți pe dealuri, uitându-și staulul.

*Isa. 53.6. Vers. 17. 1 Pet. 2.25. **Cap. 2.20; 3.6,23.

7. Toți cei ce-i găseau îi mâncau*, și vrăjmașii lor** ziceau: „Noi nuț suntem vinovați fiindcă au păcătuit împotriva Domnului, Locașul neprihănirii††, împotriva Domnului, Nădejdea*† părinților lor.“ —

*Ps. 79.7. **Cap. 40.2,3. Zah. 11.5. †Cap. 2.3. Dan. 9.16. ††Ps. 90.1; 91.1. *†Ps. 22.4.

8. Fugiți* din Babilon, ieșiți din țara

haldeilor și mergeți ca niște țapi în fruntea turmei!

*Isa. 48.20. Cap. 51.6,45. Zah. 2.6,7. Apoc. 18.4.

9. Căci iată* că voi ridica și voi aduce împotriva Babilonului o mulțime de neamuri mari din țara de la miazănoapte; se vor înșirui** în șiruri de bătaie împotriva lui și vor pune stăpânire pe el; săgețile lor sunt ca ale unui războinic iscusit, care nu se întoarce cu mâinile† goale.

*Vers. 3,41. Cap. 25.14; 51.27. **Vers. 14,29. †2 Sam. 1.22.

10. Astfel va fi dată pradă jafului Haldeea, și toți* cei ce o vor jefui se vor sătura de jaf, zice Domnul.

*Apoc. 17.16.

11. Căci voi v-ați bucurat* și v-ați veselit, când Mi-ați jefuit moștenirea Mea! Da, săreați ca o juncănă** în iarbă, nechezați ca niște armăsari focosi!

*Isa. 47.6. **Osea 10.11.

12. Mama voastră este acoperită de rușine, cea care v-a născut roșește de rușine; iată, ea este coada neamurilor, este un pustiu, un pământ uscat și fără apă!

13. Din pricina mâniei Domnului nu va mai fi locuită și va fi* o pustietate. Toți** cei ce vor trece pe lângă Babilon se vor mira și vor fluiera pentru toate rănilile lui.

*Cap. 25.12. **Cap. 49.17.

14. Înșiruiți-vă* de bătaie împrejurul Babilonului, voi toți** arcașii! Trageți împotriva lui, nu faceți economie de săgeți! Căci a păcătuit împotriva Domnului.

*Vers. 9. Cap. 51.2. **Vers. 29. Cap. 49.35.

15. Scoateți din toate părțile un strigăt de război împotriva lui! El întinde* mâinile; temeliile i se prăbușesc; zidurile** i se surpă. Căci este răzburarea† Domnului. Răzbu-nați-vă pe el! Faceți-i cum†† a făcut și el!

*1 Cron. 29.24. 2 Cron. 30.8. Plân. 5.6. Ezech. 17.18. **Cap. 51.58. †Cap. 51.6,11. ††Ps. 137.8. Vers. 29. Apoc. 18.6.

16. Nimiciți cu desăvârșire din Babilon pe cel ce seamănă și pe cel ce mănâiește seceră la vremea secerii! Înaintea sabiei nimicitorului, fiecare* să se întoarcă la poporul său, fiecare să fugă spre țara lui.

*Isa. 13.14. Cap. 51.9.

17. Israel este o oaie rătăcită* pe care au gonit-o** lei; împăratul† Asiriei a mâncat-o cel dintâi; și acesta din urmă i-a zdrobit oasele, acest Nebucadnetar††, împăratul Babilonului.“

*Vers. 6. **Cap. 2.15. †2 Împ. 17.6. ††2 Împ. 24.10,14.

18. De aceea, așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Iată, voi pedepsi pe împăratul Babilonului și țara lui, cum am pedepsit pe împăratul Asiriei.

19. Voi aduce înapoi* pe Israel în pășunea lui; va paște pe Carmel și pe Basan și își va potoli foamea pe muntele lui Efraim și în Galaad.

*Isa. 65.10. Cap. 33.12. Ezech. 34.13,14.

20. În zilele acelea, în vremea aceea — zice Domnul — se va căuta nelegiuirea* lui Israel, și nu va mai fi, și păcatul lui Iuda, și nu se va mai găsi; căci voi ierta rămășița** pe care o voi lăsa.

*Cap. 31.34. **Isa. 1.9.

21. Suie-te împotriva țării de două ori răzvrătită*, împotriva locuitorilor ei, și pedepsește-i! Urmărește, măce-lărește, nimicește-i! — zice Domnul — și împlinește în totul poruncile** Mele!

*Ezech. 23.23. **2 Sam. 16.11. 2 Împ. 18.25. 2 Cron. 36.23. Isa. 10.6; 44.28; 48.14. Cap. 34.22.

22. Strigăte de război* răsună în țară, și prăpădul este mare.

*Cap. 51.54.

23. Cum s-a rupt și s-a sfărâmat ciocanul* întregului pământ! Babilonul este nimicit în mijlocul neamurilor!

*Isa. 14.6. Cap. 51.20.

24. Ți-am întins o cursă și ai fost prins, Babilonule, fără* să te aștepti. Ai fost ajuns, apucat, pentru că ai luptat împotriva Domnului.

*Cap. 51.8,31,39,57. Dan. 5.30,31.

25. Domnul Și-a deschis casa de arme și a scos din ea armele* mâniei Lui; căci aceasta este o lucrare a Domnului Dumnezeu al oștirilor în țara haldeilor. —

*Isa. 13.5.

26. Pătrundeți din toate părțile în Babilon, deschideți-i grânarele, faceți-le niște mormane ca niște grămezi de snopi și nimiciți-le. Nimic să nu mai rămână din el!

27. Uci-deți-i toți taurii* și înjughiați-i! Vai de ei! Căci le-a venit ziua, vremea pedepsirii** lor! —

*Ps. 22.12. Isa. 34.7. Cap. 46.21. **Vers. 31. Cap. 48.44.

28. Ascultați strigătele fugarilor, ale celor ce scapă din țara Babilonului, ca să vestească* în Sion răzburarea Domnului Dumnezeului nostru, răzburarea pentru Templul Său! *

*Cap. 51.10,11.

29. Chemați împotriva Babilonului pe arcași, voi toți* care încordați arcu! Tăbărăți în jurul lui ca nimeni să nu scape, răsplățiți-i** după faptele lui, faceți-i întocmai cum a făcut și el!

Căci[†] s-a semetit împotriva Domnului, împotriva Sfântului lui Israel! —

^{*Vers. 14. **Vers. 15. Cap. 51.56. Apoc. 18.6. †Isa. 47.10.}

30. De aceea*, tinerii lui vor cădea pe ulițe, și toți oamenii lui de război vor pieri în ziua aceea, zice Domnul.

^{*Cap. 49.26; 51.4.}

31. Iată, am necaz pe tine, îngâmfatul! — zice Domnul Dumnezeuul oștirilor; căci ți-a sosit ziua*, vremea pedepsirii tale!

^{*Vers. 27.}

32. Îngâmfatul acela se va poticni și va cădea, și nimeni nu-l va ridica, voi pune* foc cetăților lui, și-i va mistui toate împrejurimile.

^{*Cap. 21.14.}

33. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Copiii lui Israel și copiii lui Iuda sunt apăsați împreună; toți cei ce i-au dus robi îi opresc și nu vor să le dea drumul.

34. Dar* puternic este Răzbunătorul lor, El, al cărui nume** este Domnul oștirilor. El le va apăra pricina, ca să dea odihnă țării și să facă pe locuitorii Babilonului să tremure.

^{*Apoc. 18.8. **Isa. 47.4.}

35. Sabia împotriva haldeilor! — zice Domnul — împotriva locuitorilor Babilonului, împotriva căpeteniilor* și înțelepților** lui!

^{*Dan. 5.30. **Isa. 47.13.}

36. Sabia împotriva prorocilor minciunii*, ca să ajungă ca niște oameni fără minte! Sabia împotriva vitejilor lui, ca să rămână încremeniți!

^{*Isa. 44.25. Cap. 48.30.}

37. Sabia împotriva cailor și carelor lui, împotriva oamenilor* de tot felul care sunt în mijlocul lui, ca să ajungă** ca femeile! Sabia împotriva vesticriilor lui, ca să fie jefuite!

^{*Cap. 25.20,24. Ezech. 30.5. **Cap. 51.30. Naum 3.13.}

38. Seceta* peste apele lui, ca să sece! Căci este o țară de idoli**, și au înnebunit cu idoli lor.

^{*Isa. 44.27.}

Cap. 51.32,36. Apoc. 16.12. **Vers. 2. Cap. 51.44,47,52.

39. De aceea*, fiarele pustiului se vor așeza acolo împreună cu șacalii, și struții vor locui acolo; nu va mai fi locuit niciodată, ci veșnic va rămâne nelocuit**.

^{*Isa. 13.21,22; 34.14. Cap. 51.37. Apoc. 18.2. **Isa. 13.20. Cap. 25.12.}

40. Ca* și Sodoma și Gomora și cetățile vecine, pe care le-a nimicit Dumnezeu, zice Domnul, așa nu va mai fi locuit nici el, și nimeni nu se va mai așeza acolo.

^{*Gen. 19.25. Isa. 13.19. Cap. 49.18; 51.26.}

41. Iată*, vine un popor de la miază-noapte, și un neam mare și niște împă-

rați puternici se ridică de la marginile pământului.

^{*Vers. 9. Cap. 6.22; 25.14; 51.27. Apoc. 17.16.}

42. Poartă* arc și sulită, sunt** necruțători și fără milă; glasul[†] le mugește ca marea; sunt călare pe cai, ca un om gata de luptă, împotriva ta, fiica Babilonului!

^{*Cap. 6.23. **Isa. 13.18. †Isa. 5.30.}

43. Împăratul Babilonului aude vestea, mâinile i se slăbesc și îl apucă groaza* ca durerea pe o femeie care naște...

^{*Cap. 49.24.}

44. Iată, vrăjmașul* se suie ca un leu de pe malurile îngâmfate ale Iordanului împotriva locuinței tale tari; deodată îi voi izgoni de acolo și voi pune peste ei pe acela pe care l-am ales. Căci cine** este ca Mine? Cine-Mi va porunci? Și care căpetenie îmi va sta împotriva?

^{*Cap. 49.19, etc. **Iov 41.10. Cap. 49.19.}

45. De aceea, ascultați hotărârea* pe care a luat-o Domnul împotriva Babilonului și planurile pe care le-a făcut El împotriva țării haldeilor: „Cu adevărat îi vor târî ca pe niște oi slabe, cu adevărat le vor pustii locuința.

^{*Isa. 14.24, etc. Cap. 51.11.}

46. De strigătul* luării Babilonului se cutremură pământul și se aude un strigăt de durere printre neamuri.

^{*Apoc. 18.9.}

51 1. Așa vorbește Domnul: „Iată, ridic împotriva Babilonului și împotriva locuitorilor Haldeii un vânt* nimicitor.

^{*2 Împ. 19.7. Cap. 4.11.}

2. Trimit împotriva Babilonului niște vânturători* care-l vor vântura și-i vor goli țara. Vor veni din toate părțile asupra lui, în ziua** nenorocirii.

^{*Cap. 15.7. **Cap. 50.14.}

3. Să se întindă arcul împotriva celui ce* își întinde arcul, împotriva celui ce se mândrește în platoșa lui! Nu cruțați pe tinerii lui! Nimiciți cu desăvârșire toată** ostirea lui!

^{*Cap. 50.14. **Cap. 50.21.}

4. Să cadă uciși în țara haldeilor, străpunși* de lovituri pe ulițele Babilonului!

^{*Cap. 49.26; 50.30,37.}

5. Căci Israelul și Iuda nu sunt părăsiți de Dumnezeu lor, de Domnul oștirilor, și țara haldeilor este plină de nelegiuiri împotriva Sfântului lui Israel.

6. Fugiți* din Babilon și fiecare să-și scape viața, ca nu cumva să pieriți

în pieirea lui! Căci aceasta este o vreme** de răzbunare pentru Domnul! El îi va[†] răsplăti după faptele lui.

^{*Cap. 50.8. Apoc. 18.4. **Cap. 50.15,28. †Cap. 25.14.}

7. Babilonul* era în mâna Domnului un potir de aur care îmbăta tot pământul; neamurile au băut** din vinul lui; de aceea au fost neamurile ca într-o[†] nebulie.

^{*Apoc. 17.4. **Apoc. 14.8. †Cap. 25.16.}

8. Deodată cade* Babilonul și este zdrobit! Văitați-l**, aduceți leac alinător[†] pentru rana lui; poate că se va vindeca! —

^{*Isa. 21.9. Apoc. 14.8; 18.2. **Cap. 48.20. Apoc. 18.9,11,19. †Cap. 46.11.}

9. Am voit să vindecăm Babilonul, dar nu s-a vindecat! Părăsiți-l*, și haidem fiecare în țara noastră, căci pedeapsa** lui a ajuns până la ceruri și se înalță până la nori. —

^{*Isa. 25.14. Cap. 50.16. **Apoc. 18.5.}

10. Domnul scoate* la lumină dreptatea pricinii noastre: veniți să istorisim** în Sion lucrarea Domnului Dumnezeuului nostru.

^{*Ps. 37.6. **Cap. 50.28.}

11. Ascuțiți* săgețile, prindeți scuturile! Domnul** a ațâțat duhul împăraților Mediei, pentru că vrea[†] să nimicească Babilonul; căci aceasta este răzbunarea^{††} Domnului, răzbunarea pentru Templul Său.

^{*Cap. 46.4. **Isa. 13.17. Vers. 28. †Cap. 50.45. ††Cap. 50.28.}

12. Înălțați* un steag împotriva zidurilor Babilonului! Întăriți-i străjile, puneți caraule, întindeți curse! Căci Domnul a luat o hotărâre și aduce la îndeplinire ce a rostit împotriva locuitorilor Babilonului.

^{*Naum 2.1; 3.14.}

13. Tu*, care locuiești lângă ape mari și care ai vistierii nemărginite, ți-a venit sfârșitul, și lăcomia ta a ajuns la capăt!

^{*Apoc. 17.1,15.}

14. Domnul* oștirilor a jurat pe Sine însuși: „Da, te voi umple de oameni ca** de niște lăcuste, și vor scoate[†] strigăte de război împotriva ta.”

^{*Cap. 49.13. Amos 6.8. **Naum 3.15. †Cap. 50.15.}

15. El a făcut* pământul cu puterea Lui, a întemeiat lumea cu înțelepciunea Lui, a întins** cerurile cu priceperea Lui.

^{*Gen. 1.1,6. Cap. 10.12, etc. **Iov 9.8. Ps. 104.2. Isa. 40.22.}

16. De glasul* Lui urlă apele în ceruri; El ridică** norii de la marginile pământului, dă naștere la fulgere și ploaie și scoate vântul din cămările lui.

^{*Cap. 10.13. **Ps. 135.7.}

17. Atunci orice om* se vede cât este de prost cu știința lui, orice argintar

rămâne rușinat de chipurile lui cioplite; căci idoli** lui nu sunt decât minciună și n-au nici o suflare în ei!

^{*Cap. 10.14. **Cap. 50.2.}

18. Sunt o nimica* toată și o lucrare de răs: când le vine pedeapsa, pier cu desăvârșire!

^{*Cap. 10.15.}

19. Dar Cel ce este* partea lui Iacov nu este ca ei; căci El a întocmit totul, și Israel este seminția moștenirii Lui: Domnul oștirilor este numele Lui.

^{*Cap. 10.16.}

20. „Tu* Mi-ai fost un ciocan și o unealtă de război. Am zdrobit neamuri prin tine, am nimicit împărății prin tine.

^{*Isa. 10.5,15. Cap. 50.23.}

21. Prin tine am sfărâmat pe cal și pe călărețul lui;

22. prin tine am sfărâmat carul și pe cel ce ședea în el. Prin tine am sfărâmat pe bărbat și pe femeie; prin tine am sfărâmat pe bătrân* și pe copil; prin tine am sfărâmat pe tânăr și pe fată.

^{*2 Cron. 36.17.}

23. Prin tine am sfărâmat pe păstor și turma lui; prin tine am sfărâmat pe plugar și boii lui; prin tine am sfărâmat pe cărmuitor și pe căpeteniile lui.

24. Dar acum, voi răsplăti* Babilonului și tuturor locuitorilor Haldeii tot răul pe care l-au făcut Sionului, sub ochii voștri, zice Domnul.

^{*Cap. 50.15,29.}

25. Iată, am necaz pe tine, munte* nimicitor, zice Domnul, pe tine, care nimiceai tot pământul! Îmi voi întinde mâna peste tine, te voi prăvăli de la înălțimea stâncilor și te voi preface** într-un munte aprins.

^{*Isa. 13.2. Zah. 4.7. **Apoc. 8.8.}

26. Nu se vor mai scoate din tine nici pietre din capul unghiului clădirii, nici pietre pentru temelii; căci vei fi* o dărâmatură veșnică, zice Domnul...

^{*Cap. 50.40.}

27. Înălțați* un steag pe pământ! Sunați din trâmbiță printre neamuri! Pregătiți** neamurile împotriva lui, chemați împotriva lui împărățiile[†] Araratului, Miniului și Așchenazului! Puneți căpetenii de oaste împotriva lui! Faceți să înainteze cai ca niște lăcuste zbârlite!

^{*Isa. 13.2. **Cap. 25.14. †Cap. 50.41.}

28. Pregătiți împotriva lui pe neamuri, pe împărății* Mediei, pe cărmuitorii lui și pe toate căpeteniile lui, și toată țara de sub stăpânirea lor!

^{*Vers. 11.}

29. Se clatină pământul, se cutremură; căci planul Domnului împotriva Babilonului se împlinește; și El va face* din țara Babilonului un pustiu nec locuit. *Vers. 43. Cap. 50.13,39,40.

30. Vitejii Babilonului nu mai luptă, ci stau în cetățui; puterea le este sleită și au ajuns* ca niște femei. Vrajmașii pun foc locuințelor lor și le sfărâmă** zăvoarele! *Isa. 19.16.

Cap. 48.41; 50.37. **Plân. 2.9. Amos 1.5. Naum 3.13.

31. Se întâlnesc alergătorii*, se încrucișează solii ca să vestească împăratului Babilonului că cetatea lui este luată din toate părțile, *Cap. 50.24.

32. că trecătorile* sunt luate, bălțile cu trestie sunt uscate de foc, și oamenii de război, îngroziți.“ *Cap. 50.38.

33. Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: „Fiica Babilonului este ca* o arie pe vremea când este călcată cu picioarele**: încă o clipă, și va* veni pentru ea vremea secerișului.“

*Isa. 21.10. Amos 1.3. Mica 4.13. **Isa. 41.15. Hab. 3.12. †Isa. 17.5, etc. Osea 6.11. Ioel 3.13. Apoc. 14.15,18.

34. „Nebucadnețar, împăratul Babilonului, m-a mâncat*, m-a nimicit; m-a făcut ca un vas gol; m-a înghițit ca un balaur, și-a umplut pântecul cu ce aveam mai scump și m-a izgonit.

*Cap. 50.17.

35. Silnicia făcută față de mine și față de carnea mea sfâșiată să se întoarcă asupra Babilonului, zice locuitorul Sionului.“ „Sângele meu să cadă asupra locuitorilor Haldeii! – zice Ierusalimul.“ –

36. De aceea, așa vorbește Domnul: „Iată, îți voi apăra pricina* și te voi răzbuna! Voi seca** marea Babilonului și-i voi usca izvorul.

*Cap. 50.34. **Cap. 50.38.

37. Babilonul* va ajunge un morman de dărâmături, o viziună de șacali, un pustiu** și o batjocură, și nu va mai avea locuitori.

*Isa. 13.22. Cap. 50.39. Apoc. 18.2. **Cap. 25.9,18.

38. Vor răni împreună ca niște lei, vor țipa ca niște pui de lei.

39. Când vor fi încălziți de vin, le voi da să bea și-i voi îmbăta*, ca să se veselească, și apoi să adoarmă somnul cel de veci, ca să nu se mai scoale, zice Domnul! *Vers. 57.

40. Îi voi cobori ca pe niște miei la tăiere, ca pe niște berbeci și niște țapi.

41. Cum s-a luat Șesacul*! Cum a fost cucerit acela a cărui slavă** umplea

tot pământul! Cum a fost nimicit Babilonul din mijlocul neamurilor!

*Cap. 25.26. **Isa. 13.19. Cap. 49.25. Dan. 4.30.

42. Marea s-a înălțat peste Babilon: Babilonul a fost acoperit de mulțimea* valurilor sale. *Isa. 8.7,8.

43. Cetățile* lui au ajuns un pustiu, un pământ fără apă și pustiu, o țară unde nimeni nu locuiește și pe unde nici un om nu trece. *Vers. 29. Cap. 50.39,40.

44. Voi pedepsi* pe Bel în Babilon, îi voi smulge din gură ce a înghițit, și neamurile nu se vor mai îngrămădi în el: chiar și zidul** Babilonului va cădea! *Isa. 46.1. Cap. 50.2. **Vers. 58.

45. Ieșiți* din mijlocul lui, poporul Meu, și fiecare să-și scape viața scăpând de mânia aprinsă a Domnului!

*Vers. 6. Cap. 50.8. Apoc. 18.4.

46. Să nu vi se tulbure inima și nu vă înspăimântați de zvonurile* care se răspândesc în țară; căci anul acesta va veni un zvon, iar anul următor un alt zvon; în țară va domni silnicia, și un stăpânitor se va ridica împotriva altui stăpânitor. *2 Împ. 19.7.

47. De aceea, iată, vin zile când voi pedepsi* idolii Babilonului: atunci toată țara lui va fi acoperită de rușine, și toți morții lui vor cădea în mijlocul lui.

*Vers. 52. Cap. 50.2.

48. Cerurile și pământul* cu tot ce cuprind ele vor striga de bucurie asupra Babilonului, căci pustiitorii** se vor arunca de la miazănoapte asupra lui, zice Domnul.“

*Isa. 44.23; 49.13. Apoc. 18.20. **Cap. 50.34,41.

49. Chiar și Babilonul va cădea, o, morți ai lui Israel, cum a făcut și el să cadă morții din toată țara.

50. Cei care ați scăpat* de sabie plecați, nu zăboviți! Cei din pământul depărtat gândiți-vă la Domnul, și Ierusalimul să fie în inimile voastre! –

*Cap. 44.28.

51. Ne rușinam*, când auzeam ocara; ne ascundeam fețele de rușine, când au venit niște străini în sfântul locaș al Casei Domnului. *Ps. 44.15,16; 79.4.

52. „De aceea, iată, vin zile, zice Domnul, când* îi voi pedepsi idolii, și în toată țara lui vor geme răniții. *Vers. 47.

53. Chiar dacă Babilonul* s-ar înălța până la ceruri, chiar dacă ar face cu neputință de ajuns cetățuile lui cele înalte, tot voi trimite pe pustiitori împotriva lui, zice Domnul...

*Cap. 49.16. Amos 9.2. Obad. 4.

54. Răsună strigăte* din Babilon, și un mare prăpăd în țara haldeilor.

*Cap. 50.22.

55. Căci Domnul pustește Babilonul și face să-i înceteze zarva cea mare. Valurile pustiitorilor urlă ca niște ape mari al căror vuiet tulburat se aude.

56. Da, pustiitorul se aruncă asupra lui, asupra Babilonului; vitejii Babilonului sunt prinși, și li se sfărâmă arcurile. Căci Domnul* este un Dumnezeu care răsplătește! El va da negreșit fiecăruia plata cuvenită lui! *Ps. 94.1. Vers. 24. Cap. 50.29.

57. Și anume, voi îmbăta* pe voievozii și înțelepții lui, pe cărmuitorii, pe căpeteniile și vitejii lui; vor adormi somnul cel de veci și nu se vor mai trezi, zice Împăratul**, al cărui nume este Domnul oștirilor.“

*Vers. 39. **Cap. 46.18; 48.15.

58. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Zidurile* cele largi ale Babilonului vor fi surpate, și porțile lui cele înalte vor fi arse cu foc. Astfel popoarele muncesc degeaba*, și neamurile se trudesă pentru foc!“ *Vers. 44. **Hab. 2.13.

59. Iată porunca dată de prorocul Ieremia lui Seraia, fiul lui Neria, fiul lui Mahseia, când s-a dus la Babilon cu Zedechia, împăratul lui Iuda, în al patrulea an al domniei lui Zedechia. Seraia era cel mai mare cămăraș.

60. Ieremia a scris într-o carte toate nenorocirile care aveau să vină asupra Babilonului, toate cuvintele acestea scrise asupra Babilonului.

61. Ieremia a zis lui Seraia: „Când vei ajunge la Babilon, vezi să citești toate cuvintele acestea

62. și să zici: „Doamne, Tu ai spus că locul acesta are să fie nimicit și că n-are să mai* fie locuit nici de oameni, nici de dobitoace, ci are să ajungă un pustiu pentru totdeauna.“

*Vers. 29. Cap. 50.3,39.

63. Și, când vei isprăvi citirea cărții acesteia, să* legi de ea o piatră și s-o arunci în Eufrat

*Apoc. 18.21.

64. și să zici: „Așa va fi înecat Babilonul și nu se va mai ridica din nenorocirile pe care le voi aduce asupra lui; vor* cădea sleiți de puteri!“

Până aici sunt cuvintele lui Ieremia.

*Vers. 58.

Impresurarea și luarea Ierusalimului

52 1. Zedechia avea douăzeci și unu* de ani când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim.

Mama sa se chema Hamutal, fiica lui Ieremia, din Libna.

*2 Împ. 24.18.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse Ioiachim.

3. Și lucrul acesta s-a întâmplat din pricina mâniei Domnului împotriva Ierusalimului și împotriva lui Iuda, pe care voia să-i lepede de la fața Lui. Și Zedechia s-a răsculat împotriva împăratului Babilonului.

4. În al nouălea an* al domniei lui Zedechia, în ziua a zecea a lunii a zecea, a venit Nebucadnețar, împăratul Babilonului, cu toată oștirea lui împotriva Ierusalimului; au tăbărit înaintea lui și au ridicat șanțuri de apărare de jur împrejurul lui.

*2 Împ. 25.1-27. Cap. 39.1. Zah. 8.19.

5. Cetatea a stat impresurată până în anul al unsprezecelea al împăratului Zedechia.

6. În ziua a noua a lunii a patra, era mare foamea în cetate, așa că poporul țării nu mai avea pâine deloc.

7. Atunci s-a făcut o spărtură în cetate; și toți oamenii de război au fugit și au ieșit din cetate noaptea, pe drumul porții dintre cele două ziduri de lângă grădina împăratului, pe când înconjurau haldeii cetatea. Fugarii au apucat pe drumul câmpiei.

8. Dar oastea haldeilor a urmărit pe împărat și au ajuns pe Zedechia în câmpiile Ierihonului, după ce toată oștirea lui se risipise de la el.

9. Au pus mâna pe împărat* și l-au dus la împăratul Babilonului la Ribla, în țara Hamatului; și el a rostit o hotărâre împotriva lui.

*Cap. 32.4.

10. Împăratul Babilonului a pus să înjunghie* pe fiii lui Zedechia în fața lui; a pus să taie la Ribla și pe toate căpeteniile lui Iuda.

*Ezec. 12.13.

11. Apoi a pus să scoată ochii lui Zedechia și a pus să-l lege cu lanțuri de aramă. Apoi împăratul Babilonului l-a dus la Babilon și l-a ținut în temniță până în ziua morții lui.

12. În* ziua a zecea a lunii a cincea, în al nouăsprezecelea an** al domniei lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit† la Ierusalim Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, care era în slujba împăratului Babilonului.

*Zah. 7.5; 8.19. **Vers. 29. †Cap. 39.9.

13. El a ars Casa Domnului, casa împăratului și toate casele Ierusalimului; a dat foc tuturor caselor mai mari.

14. Toată oastea haldeilor care era cu căpetenia străjerilor a dărâmat de asemenea toate zidurile dimprejurul Ierusalimului.

15. Nebuzaradan*, căpetenia străjerilor, a luat prinși de război o parte din cei mai săraci din popor, pe aceia din popor care rămăseseră în cetate, pe cei ce se supuseseră împăratului Babilonului, cealaltă rămășiță a mulțimii.

*Cap. 39.9.

16. Totuși Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a lăsat ca vieri și ca plugari pe unii din cei mai săraci din țară.

17. Haldeii au sfărâmat* stâlpii** de aramă care erau în Casa Domnului, temeliile, marea de aramă care era în Casa Domnului, și toată arama lor au dus-o în Babilon.

*Cap. 27.19. **1 Imp. 7.15,23,27,50.

18. Au luat oalele*, lopețile, cuțitele, potirele, ceștile și toate uneltele de aramă cu care se făcea slujba.

*Exod 27.3. 2 Imp. 25.14-16.

19. Căpetenia străjerilor a mai luat și lighenele, tămâietoarele, potirele, cenușarele, sfeșnicele, ceștile și paharele, tot ce era de aur și ce era de argint.

20. Cei doi stâlpi, marea și cei doisprezece boi de aramă care slujeau drept temelie și pe care-i făcuse împăratul Solomon pentru Casa Domnului, toate aceste unelte de aramă* aveau o greutate care nu se putea cântări.

*1 Imp. 7.47.

21. Înălțimea unuia din stâlpi* era de optsprezece coți, și un fir de doisprezece coți îl cuprindea; era gol și gros de patru degete;

*1 Imp. 7.15. 2 Imp. 25.17. 2 Cron. 3.15.

22. deasupra lui era un acoperiș de aramă, și înălțimea unui acoperiș era de cinci coți; împrejurul acoperișului era o rețea și rodii, toate de aramă; tot așa era și al doilea stâlp și avea și el rodii.

23. Erau nouăzeci și șase de rodii de fiecare parte, și toate rodiile* dimprejurul rețelei erau în număr de o sută.

*1 Imp. 7.20.

24. Căpetenia* străjerilor a luat pe marele preot Seraia, pe** Țefania, al doilea preot, și pe cei trei ușieri.

*2 Imp. 25.18. **Cap. 21.1; 29.25.

25. Și din cetate a luat pe un famen care avea sub porunca lui pe oamenii de război, șapte oameni din cei ce făceau parte din sfetniciei împăratului și care au fost găsiți în cetate, apoi pe logofătul căpeteniei oștirii care era însărcinat să scrie la oaste poporul din țară și șaizeci de oameni din poporul țării care se aflau în cetate.

26. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a luat și i-a dus la împăratul Babilonului la Ribla.

27. Împăratul Babilonului i-a lovit și i-a omorât la Ribla în țara Hamatului.

Astfel a fost dus rob Iuda departe de țara lui.

28. Iată poporul* pe care l-a dus Nebucadnețar în robie: în al șaptelea** an: trei mii douăzeci și trei* de iudei;

*2 Imp. 24.2. **2 Imp. 24.12. †2 Imp. 24.14.

29. în al optsprezecelea an* al lui Nebucadnețar, a luat din Ierusalim opt sute treizeci și doi de inși;

*Vers. 12. Cap. 39.9.

30. în al douăzeci și treilea an al lui Nebucadnețar, Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat șapte sute patruzeci și cinci de iudei; de toți: patru mii șase sute de inși.

31. În al treizeci și șaptelea* an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci și cincea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în anul întâi** al domniei lui, a înălțat capul lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, și l-a scos din temniță.

*2 Imp. 25.27-30. **Gen. 40.13,20.

32. I-a vorbit cu bunătate și i-a așezat scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraților care erau cu el la Babilon.

33. A pus să-i schimbe hainele de temniță, și Ioiachin a mâncat* totdeauna la masa împăratului, în tot timpul vieții sale.

*2 Sam. 9.13.

34. Împăratul Babilonului a purtat grijă neconținut de hrana lui zilnică, până în ziua morții lui, în tot timpul vieții sale.

PLÂNGERILE LUI IEREMIA

(Psalmul 74; 79; 88; 137. Ieremia 8.21,22; 9.1.)

Nenorocirile Ierusalimului

1. Vai! Cum stă părăsită acum, 1 cetatea aceasta atât de plină de popor altădată!

A rămas* ca o văduvă!

Ea, care altădată era mare între neamuri, fruntașă** printre țări, a ajuns roabă astăzi!

*Isa. 47.7,8. **Ezra 4.20.

2. Plânge amarnic noaptea* și-i curg lacrimi** pe obraji.

Nici unul* din toți†† cei ce o iubeau n-o mângâie;

toți prietenii ei au părăsit-o

și i s-au făcut vrăjmași. *Ier. 13.17. **Iov 7.3. Ps. 6.6. †Ier. 4.30; 30.14. Vers. 19. ††Vers. 9,16,17,21.

3. Iuda a plecat* în pribegie din pricina apăsării și muncilor grele.

Locuiește** în mijlocul neamurilor și nu găsește odihnă!

Toți prigonitorii lui l-au ajuns tocmai când îi era mai mare strâmtorarea.

*Ier. 52.27. **Deut. 28.64,65. Cap. 2.9.

4. Drumurile Sionului sunt triste căci nimeni nu se mai duce la sărbători, toate porțile lui sunt pustii, preoții lui oftează;

fecioarele lui sunt mahnite, și el însuși este plin de amărăciune.

5. Asupritorii* lui sar biruitori, vrăjmașii lui sunt mulțumiți.

Căci Domnul l-a smerit din pricina mulțimii** păcatelor lui; copiii† lui au mers în robie înaintea asupritorului.

*Deut. 28.43,44. **Ier. 30.14,15. Dan. 9.7,16. †Ier. 52.28.

6. S-a dus de la fiica Sionului toată podoaba ei.

Căpeteniile ei au ajuns ca niște cerbi care nu găesc pășune

și merg fără putere înaintea celui ce-i gonește.

7. În zilele necazului și ticăloșiei lui, Ierusalimul își aduce aminte

de toate bunățile de care a avut parte din zilele străbune;

când a căzut poporul lui în mână asupritorului, nimeni nu i-a venit în ajutor,

iar vrăjmașii se uitau la el și râdeau de prăbușirea lui.

8. Greu a păcătuit* Ierusalimul! De aceea a ajuns de scârbă.

Toți cei ce-l prețuiau îl disprețuiesc acum văzându-i goliciunea**;

și el însuși se întoarce în altă parte și oftează.

*1 Imp. 8.46. **Ier. 13.22,26. Ezech. 16.37; 23.29. Osea 2.10.

9. Necurăția sta lipită pe poala hainei lui,

și nu se gândea* la sfârșitul său.

A căzut greu de tot. Nimeni** nu-l mângâie. —

„Vezi-mi ticăloșia, Doamne, căci iată ce semeț este vrăjmașul!“ —

*Deut. 32.29. Isa. 47.7. **Vers. 2,17,21.

10. Asupritorul a întins mâna la tot ce avea el mai* scump;

ba încă a văzut cum în Locașul lui cel Sfânt au intrat** neamurile cărora Tu le porunciseși să nu intre† în adunarea Ta!

*Vers. 7. **Ier. 51.51. †Deut. 23.3. Neem. 13.1.

11. Tot poporul lui caută* pâine suspinând;

și-au dat lucrurile scumpe pe hrană, numai ca să-și țină viața.

„Uită-Te, Doamne, și privește cât de înjosit sunt!“

*Ier. 38.9; 52.6. Cap. 2.12; 4.4.

12. O! voi, care treceți pe lângă mine, priviți și vedeți dacă* este vreo

durere ca durerea mea, ca durerea cu care m-a lovit Domnul

în ziua mâniei Lui aprinse! *Dan. 9.12.

13. Mi-a azvârlit de sus în oase un foc care le arde;

mi-a întins un* laț sub picioare și m-a dat înapoi.

M-a lovit cu pustiire și o lăncezeală de toate zilele!

*Ezech. 12.13; 17.20.

14. Mâna Lui a legat jugul* nelegiuirilor mele,

care stau împletite și legate de gâtul meu. Mi-a frânt puterea.

Domnul m-a dat în mâinile aceloră cărora nu pot să le stau împotrivă.

*Deut. 28.48.

15. Domnul a trântit la pământ pe toți vitejii din mijlocul meu;

a strâns o oștire împotriva mea, ca să-mi prăpădească tineretul;

ca în teacă a călcat* Domnul pe fecioara, fiica lui Iuda.

*Isa. 63.3. Apoc. 14.19,20; 19.15.

16. De aceea plâng, îmi varsă lacrimi* ochii,

căci S-a depărtat de la mine Cel ce trebuia să mă** mângâie, Cel ce trebuia să-mi învieze viața;

fiii mei sunt zdrobiți, căci vrăjmașul a biruit. — *Ier. 13.17; 14.17. Cap. 2.18. **Vers. 2.9.
17. Sionul* întinde mâinile rugător, și nimeni** nu-l mângâie.

Domnul a trimis împotriva lui Iacov de jur împrejur vrăjmași;

Ierusalimul a ajuns de batjocură în mijlocul lor. — *Ier. 4.31. **Vers. 2.9.

18. Domnul este drept*, căci m-am răzvrătit** împotriva poruncilor Lui.

Ascultați, toate popoarele, și vedeți-mi durerea!

Fecioarele și tinerii mei s-au dus în robie. *Nem. 9.33. Dan. 9.7,14. **I Sam. 12.14,15.

19. Mi-am chemat prietenii, dar m-au înșelat*,

preoții și bătrânii mei au murit în cetate

căutând** hrană ca să-și țină viața. — *Vers. 2. Ier. 30.14. **Vers. 11.

20. Doamne, uită-Te la necazul meu. Lăuntrul meu* fierbe, mi s-a întors inima în mine, căci am fost neascultător.

Afară sabia m-a** lăsat fără copii, în casă, moartea. *Iov 30.27. Isa. 16.11. Ier. 4.19; 48.36. Cap. 2.11. Osea 11.8. **Deut. 32.25. Ezech. 7.15.

21. M-au auzit suspinând, dar nimeni* nu m-a mângâiat.

Toți vrăjmașii mei, când au aflat de nenorocirea mea, s-au bucurat că Tu ai adus-o;

dar vei aduce, vei vesti** ziua când și ei vor fi ca mine.

*Vers. 2. **Isa. 13, etc. Ier. 46, etc.

22. Adu toată răutatea lor înaintea* Ta

și fă-le cum mi-ai făcut mie, pentru toate fărădelegile mele!

Căci suspinele mele sunt multe, și inima îmi este** bolnavă. — *Ps. 109.15. **Cap. 5.17.

Jalea Ierusalimului

21. Vai! În ce întunecime a aruncat Domnul în mânia Lui pe fiica Sionului!

A* azvârlit din cer pe pământ podoaba** lui Israel

și nu Și-a mai adus aminte de scaunul picioarelor Lui, în ziua mâniei Lui!

*Mat. 11.23. **2 Sam. 1.19. †I Cron. 28.2. Ps. 99.5; 132.7.

2. Domnul a nimicit fără milă* toate locuințele lui Iacov.

În urgia Lui a dărâmat întăriturile fiicei lui Iuda

și le-a prăvălit la pământ;

a făcut de ocară** împărăția și căpeteniile ei. *Vers. 17,21. Cap. 3.43. **Ps. 89.39.

3. În mânia Lui aprinsă a doborât toată puterea lui Israel;

Și-a tras înapoi* de la el dreapta înaintea vrăjmașului

și a aprins** în Iacov o văpaie de foc care mistuie toate de jur împrejur.

*Ps. 74.11. **Ps. 89.46.

4. Și-a încordat* arcu ca un vrăjmaș, Și-a ridicat dreapta ca un asupritor

și a prăpădit tot** ce era plăcut privirilor,

Și-a vărsat ca un foc urgia peste cortul fiicei Sionului.

*Isa. 63.10. Vers. 5. **Ezech. 24.25.

5. Ca un vrăjmaș a ajuns* Domnul, a nimicit pe Israel,

i-a dărâmat** toate palatele, i-a prăbușit întăriturile

și a umplut pe fiica lui Iuda de jale și suspin. *Ier. 30.14. Vers. 4. **2 Împ. 25.9. Ier. 52.13.

6. I-a pustiit* Cortul sfânt ca** pe o grădină,

a nimicit locul adunării sale;

Domnul* a făcut să se uite în Sion sărbătorile și Sabatul

și în mânia Lui naprasnică a lepădat pe împărat și pe preot.

*Ps. 80.12; 89.40. Isa. 5.5. **Isa. 1.8. †Cap. 1.4. Tef. 3.18.

7. Domnul Și-a disprețuit altarul, Și-a lepădat Locașul Său cel Sfânt.

A dat în mâinile vrăjmașului zidurile palatelor Sionului;

au răsunat* strigătele în Casa Domnului ca într-o zi de sărbătoare.

*Ps. 74.4.

8. Și-a pus de gând Domnul să dărâme zidurile fiicei Sionului;

a întins* sfoara de măsurat, și nu Și-a tras mâna până nu le-a nimicit.

A cufundat în jale întăritura și zidurile, care nu mai sunt, toate, decât niște dărâmături triste.

*2 Împ. 21.13. Isa. 34.11.

9. Porțile îi sunt cufundate în pământ; i-a nimicit și rupt* zăvoarele.

Împăratul** și căpeteniile sale sunt între neamuri. Lege* nu mai au,

și chiar prorocii* nu mai primesc nici o vedenie de la Domnul.

*Ier. 51.30. **Deut. 28.36. 2 Împ. 24.15; 25.7. Cap. 1.3; 4.20. †2 Cron. 15.3. ††Ps. 74.9. Ezech. 7.26.

10. Bătrânii fiicei Sionului șed* pe pământ și tac;

și-au presărat** țărână pe cap, s-au încins* cu saci;

fecioarele Ierusalimului își pleacă la pământ capul. *Iov 2.13. Isa. 3.26. Cap. 3.28. **Iov 2.12. †Isa. 15.3. Ezech. 7.18; 27.31.

11. Mi s-au stors ochii* de lacrimi, îmi fierb măruntaiele**,

mi se varsă ficatul* pe pământ, din pricina prăpădului fiicei poporului meu,

din pricina copiilor* și pruncilor de țată leșinați pe ulițele cetății.

*Ps. 6.7. Cap. 3.48, etc. **Cap. 1.20. †Iov 16.13. Ps. 22.14. ††Vers. 19. Cap. 4.4.

12. Ei ziceau către mamele lor: „Unde este pâine și vin?”

Și cădeau leșinați ca niște răniți pe ulițele cetății,

își dădeau sufletul la pieptul mamelor lor.

13. „Cu ce să te îmbărbătez și cu ce să te asemăn, fiica Ierusalimului?

Cu cine* să te pun alături și cu ce să te mângâi, fecioară, fiica Sionului?

Căci rana ta este mare ca marea: cine va putea să te vindece?

*Cap. 1.12. Dan. 9.12.

14. Prorocii tăi* și-au prorocit vedenii deșarte și amăgitoare,

nu și-au dat pe față** nelegiuirea, ca să abată astfel robia de la tine,

ci și-au făcut prorocii mincinoase și înșelătoare. *Ier. 2.8; 5.31; 14.14; 23.16; 27.14; 29.8,9. Ezech. 13.2. **Isa. 58.1.

15. Toți trecătorii* bat din palme** asupra ta,

șuieră și dau* din cap împotriva fiicei Ierusalimului și zic:

„Aceasta este cetatea despre care se zicea că este cea mai frumoasă* și bucuria întregului pământ?”

*1 Împ. 9.8. Ier. 18.16. Naum 3.19. **Ezech. 25.6. †2 Împ. 19.21. Ps. 44.14. ††Ps. 48.2; 50.2.

16. Toți vrăjmașii tăi deschid* gura împotriva ta,

fluieră, scrâșnesc din dinți și zic: „Am** înghițit-o!

Da, aceasta este ziua pe care o așteptam, am ajuns-o și o vedem!”

*Iov 16.9,10. Ps. 22.13. Cap. 3.46. **Ps. 56.2. †Ps. 35.21.

17. Domnul a înfăptuit ce* hotărâse, a împlinit cuvântul pe care-l sorocise de multă vreme,

a nimicit** fără milă;

a făcut din tine* bucuria vrăjmașului, a înălțat țaria asupritorilor tăi!

*Lev. 26.16, etc. Deut. 28.15, etc. **Vers. 2. †Ps. 38.16; 89.42.

18. Inima lor strigă către Domnul... Zid* al fiicei Sionului, varsă** zi și noapte șiroaie de lacrimi!

Nu-ți da nici un răgaz, și ochiul tău să n-aibă odihnă!

*Vers. 8. **Ier. 14.17. Cap. 1.16.

19. Scoală-te și gemi* noaptea când încep străjile!

Varsă-ți** inima ca niște apă înaintea Domnului!

Ridică-ți mâinile spre El pentru viața copiilor tăi

care* mor de foame la toate* colțurile ulițelor! — *Ps. 119.147.

**Ps. 62.8. †Vers. 11. ††Isa. 51.20. Cap. 4.1. Naum 3.10.

20. Uită-Te, Doamne, și privește: cui i-ai făcut Tu așa?

Să mănânce* femeile rodul pântecelui lor, pruncii dezmiardați de mâinile lor?

Să fie măcelăriți** preoții și prorocii în Locașul cel Sfânt al Domnului?

*Lev. 26.29. Deut. 28.53. Ier. 19.9. Cap. 4.10. Ezech. 5.10. **Cap. 2.13,16.

21. Copiii și bătrânii* stau culcați pe pământ în ulițe;

fecioarele și tinerii mei au căzut uciși de sabie;

i-ai** ucis în ziua mâniei Tale și i-ai înjunghiat fără milă.

*2 Cron. 36.17. **Cap. 3.43.

22. Ai chemat groaza* din toate părțile peste mine, ca la o zi de sărbătoare.

În ziua mâniei Domnului n-a scăpat unul și n-a rămas cu viață.

Pe** cei îngrijiți și crescuți de mine, mi i-a nimicit vrăjmașul! — *Ps. 31.13. Ier. 6.25; 46.5. **Osea 9.12,13.

Suferințe și mângâieri

31. Eu sunt omul care a văzut suferința sub nuiuaa urgiei Lui.

2. El m-a dus, m-a mânt în întuneric, și nu în lumină.

3. Numai împotriva mea își întinde și își întoarce mâna, toată ziua.

4. Mi-a prăpădit* carnea și pielea și mi-a zdrobit** oasele.

*Iov 16.8. **Ps. 51.8. Isa. 38.13. Ier. 50.17.

5. A făcut zid împrejurul meu și m-a înconjurat cu otravă și durere.

6. Mă așază* în întuneric ca pe cei morți pentru totdeauna. *Ps. 88.5,6; 143.3.

7. M-a înconjurat* cu un zid, ca să nu ies; m-a pus în lanțuri grele.

*Iov 3.23; 19.8. Osea 2.6.

8. Să tot strig* și să tot cer ajutor, căci El tot nu-mi primește rugăciunea.

*Iov 30.20. Ps. 22.2.

9. Mi-a astupat calea cu pietre cioplite și mi-a strâmbat cărările.

10. Mă pândește* ca un urs și ca un leu într-un loc ascuns.

*Iov 10.16. Isa. 38.13. Osea 5.14; 13.7,8.

11. Mi-a abătut căile, și apoi S-a* aruncat pe mine și m-a pustiit. *Osea 6.1.

| decât vulturii cerului.

Ne-au fugărit pe munți și ne-au pândit în pustiu.

^{*Deut. 28,49. Ier. 4.13.}

20. Suflarea* vieții noastre, unsul Domnului a fost prins** în gropile lor, el,

despre care ziceam: „Vom trăi sub umbra lui printre neamuri.“ –

^{*Gen. 2.7. Cap. 2.9. **Ier. 52.6. Ezec. 12.13; 19.4,8.}

21. Bucură-te* și saltă de bucurie, fiica Edomului care locuiești în țara Uț!

Dar și la tine va trece potirul**, și tu te vei îmbăta și te vei dezgoli!

^{*Ecl. 11.9. **Ier. 25.15,16,21. Obad. 10.}

22. Fiica Sionului, nelegiuirea* îți este ispășită:

El nu te va mai trimite în robie.

Dar ție, fiica Edomului, îți va** pedepsi nelegiuirea

și îți va da pe față păcatele. –

^{*Isa. 40.2. **Ps. 137.7.}

Relele de acum și aducerile aminte

51. Adu-ți* aminte, Doamne, de ce ni s-a întâmplat!

Uită-Te și vezi-ne ocara**!

^{*Ps. 89.50,51. **Ps. 79.4. Cap. 2.15.}

2. Moștenirea* noastră a trecut la niște străini,

casele noastre, la cei din alte țări!

^{*Ps. 79.1.}

3. Am rămas orfani, fără tată; mamele noastre sunt ca niște văduve.

4. Apa noastră o bem pe bani, și lemnele noastre trebuie să le plătim.

5. Prigonitorii ne urmăresc cu îndârjire*

și, când obosim, nu ne dau odihnă.

^{*Deut. 28.48. Ier. 28.14.}

6. Am întins* mâna spre** Egipt, spre Asiria, ca să ne săturăm de pâine.

^{*Gen. 24.2. Ier. 50.15. **Osea 12.1.}

7. Părinții noștri care au păcătuit* nu mai** sunt,

iar noi le purtăm păcatele.

^{*Ier. 31.29. Ezec. 18.2. **Gen. 42.13. Zah. 1.5.}

8. Robii ne* stăpânesc,

și nimeni nu ne izbăvește din mâinile lor.

^{*Naum 5.15.}

9. Ne căutăm pâinea cu primejdia vieții noastre,

căci ne amenință sabia în pustiu.

10. Ne arde pielea* ca un cuptor de frigurile foamei.

^{*Iov 30.30. Ps. 119.83. Cap. 4.8.}

11. Au necinstit* pe femeii în Sion, pe fecioare, în cetățile lui Iuda.

^{*Isa. 13.16. Zah. 14.2.}

12. Mai marii noștri au fost spânzurați de mâinile lor;

bătrânilor nu le-a dat nici o cinste*.

^{*Isa. 47.6. Cap. 4.16.}

13. Tinerii au fost puși să rășnească*, și copiii cădeau sub poverile de lemn.

^{*Jude. 16.21.}

14. Bătrânii nu se mai duc la poartă, și tinerii au încetat să mai cânte.

15. S-a dus bucuria din inimile noastre,

și jalea a luat locul jocurilor noastre.

16. A căzut cununa* de pe capul nostru!

Vai de noi, căci am păcătuit!

^{*Iov 19.9. Ps. 89.39.}

17. Dacă ne doare* inima, dacă ni s-au întunecat** ochii,

^{*Cap. 1.22. **Ps. 6.7. Cap. 2.11.}

18. este din pricină că muntele Sionului este pustiit,

din pricină că se plimbă șacalii prin el.

19. Dar Tu, Doamne, împărățești* pe vecie;

scaunul Tău de domnie** dăinuie din neam în neam!

^{*Ps. 9.7; 10.16; 29.10; 90.2; 102.12,26,27; 145.13. Hab. 1.12. **Ps. 45.6.}

20. Pentru ce* să ne uiți pe vecie

și să ne părăsești pentru multă vreme?

^{*Ps. 13.1.}

21. Întoarce-ne* la Tine, Doamne, și ne vom întoarce!

Dă-ne iarăși zile ca cele de odinioară!

^{*Ps. 80.3,7,19. Ier. 31.18.}

22. Să ne fi lepădat Tu de tot oare

și să Te fi mâniat Tu pe noi peste măsură de mult?

EZECHIEL

(Exod 29.43-46. Levitic 20.22-24,26. Apocalipsa 21.3.)

Chemarea lui Ezechiel

1. În al treizecilea an, în a cincea zi a lunii a patra, pe când eram între prinșii de război de la* râul Chebar, s-au deschis** cerurile și am avut vedenii* dumnezeiești.

2. În a cincea zi a lunii – era în anul al cincilea al robiei* împăratului Ioiachin –

^{*2 Împ. 24.12,15.}

3. cuvântul Domnului a vorbit lui Ezechiel, fiul lui Buzi, preotul, în țara haldeilor, lângă râul Chebar; și acolo a venit mâna* Domnului peste el.

^{*1 Împ. 18.46. 2 Împ. 3.15. Cap. 3.14,22; 8.1; 40.1.}

4. M-am uitat și iată că a venit de la miazănoapte* un vânt** năprasnic, un nor gros și un snop de foc care răspândeia de jur împrejur o lumină strălucitoare, în mijlocul căreia lucea ca o aramă lustruită, care ieșea din mijlocul focului.

^{*Ier. 1.14; 4.6; 6.1. **Ier. 23.19; 25.32.}

5. Tot în mijloc* se mai vedeau patru făpturi vii a căror înfățișare** avea o asemănare* omenească.

^{*Apoc. 4.6, etc. **Cap. 10.8, etc. †Vers. 10. Cap. 10.14,21.}

6. Fiecare din ele avea patru fețe și fiecare avea patru aripi.

7. Picioarele lor erau drepte, și talpa picioarelor lor era ca a piciorului unui vițel și scânteiau* ca niște aramă lustruită.

^{*Dan. 10.6. Apoc. 1.15.}

8. Sub aripi, de cele patru părți ale lor, aveau niște mâini* de om; și toate patru aveau fețe și aripi.

^{*Cap. 10.8,21.}

9. Aripile* lor erau prinse una de alta. Și când mergeau**, nu se întorceau în nici o parte, ci fiecare mergea drept înainte.

^{*Vers. 11. **Vers. 12. Cap. 10.11.}

10. Când despre chipul* fețelor lor era așa: înainte, toate** aveau o față de om; la dreapta lor, toate patru aveau* câte o față de leu; la stânga lor††, toate patru aveau câte o față de bou; iar înapoi, toate patru aveau câte o*† față de vultur.

^{*Apoc. 4.7.}

^{**Num. 2.10. †Num. 2.3. ††Num. 2.18. *†Num. 2.25.}

11. Aripile fiecăreia erau întinse în sus, așa că două din aripile lor ajungeau până la cele învecinate, iar două* le acopereau trupurile.

^{*Isa. 6.2.}

12. Fiecare* mergea drept înainte, și anume încotro le mâna** duhul să meargă, într-acolo mergeau; iar în

mersul lor nu se* întorceau în nici o parte.

^{*Vers. 9. Cap. 10.22. **Vers. 20. †Vers. 9,17.}

13. În mijlocul acestor făpturi vii era ceva ca niște cărbuni de foc aprinși care ardeau; și ceva ca niște făclii* umbla încoace și încolo printre aceste făpturi vii; focul acesta arunca o lumină strălucitoare, și din el ieșeau fulgere.

^{*Apoc. 4.5.}

14. Făpturile vii însă, când alergau* și se întorceau, erau ca fulgerul**.

^{*Zah. 4.10. **Mat. 24.27.}

15. Mă uitam la aceste făpturi vii și iată că pe pământ, afară de făpturile vii, era o roată* la fiecare din cele patru fețe ale lor.

^{*Cap. 10.9.}

16. Înfățișarea* acestor roți și materialul din care erau făcute păreau de hrisolit**, și toate patru aveau aceeași întocmire. Înfățișarea și alcătuirea lor erau de așa fel încât fiecare roată părea că este în mijlocul unei alte roți.

^{*Cap. 10.9,10. **Dan. 10.6.}

17. Când mergeau*, alergau pe toate cele patru laturi ale lor și nu se întorceau deloc în mersul lor.

^{*Vers. 12.}

18. Aveau niște obezi de o înălțime înspăimântătoare, și pe obezile lor cele patru roți erau pline cu ochi* de jur împrejur.

^{*Cap. 10.12. Zah. 4.10.}

19. Când mergeau* făpturile vii, mergeau și roțile pe lângă ele; și când se ridicau făpturile vii de la pământ, se ridicau și roțile.

^{*Cap. 10.16,17.}

20. Unde* le mâna duhul să meargă, acolo mergeau, încotro voia duhul; și împreună cu ele se ridicau și roțile, căci** duhul făpturilor vii era în roți.

^{*Vers. 12. **Cap. 10.17.}

21. Când* mergeau făpturile vii, mergeau și roțile; când se opreau ele, se opreau și roțile; când se ridicau de pe pământ, se ridicau și roțile; căci duhul făpturilor vii era în roți.

^{*Vers. 19,20. Cap. 10.71.}

22. Deasupra capetelor făpturilor vii era ceva ca o întindere* a cerului care semăna cu cristalul strălucitor și se întindea în aer, sus peste capetele lor.

^{*Cap. 10.1.}

23. Sub cerul acesta, aripile lor stăteau drepte, întinse una spre alta, și mai aveau fiecare câte două aripi care le acopereau trupurile.

24. Când* umblau, am auzit vâjăitul

aripilor lor ca** vâjâitul unor ape mari și ca glasul Celui Atotputernic. Când mergeau, era un vuiet gălăgios ca al unei oștiri; iar când se opreau, își lăsau aripile în jos. *Cap. 10.5. **Cap. 43.2. Dan. 10.6. Apoc. 1.15. Țlov 37.4.5. Ps. 29.3.4; 68.33.

25. Și venea un vuiet care pornea de deasupra cerului întins peste capetele lor; iar când se opreau, își lăsau aripile în jos.

26. Deasupra* cerului care era peste capetele lor, era ceva ca** o piatră de safir, în chipul unui scaun de domnie; pe acest chip de scaun de domnie se vedea ca un chip de om, care ședea pe el.

27. Am* mai văzut iarăși o lucire de aramă lustruită ca niște foc, înăuntrul căruia era omul acesta și care strălucea de jur împrejur; de la chipul rinichilor lui până sus, și de la chipul rinichilor lui până jos, am văzut ca un fel de foc, și de jur împrejur era înconjurat cu o lumină strălucitoare. *Cap. 10.1. **Exod 24.10.

28. Ca înfățișarea curcubeului* care stă în nor într-o zi de ploaie, așa era și înfățișarea acestei lumini strălucitoare care-l înconjura. Astfel** era arătarea slavei Domnului. Când am văzut-o, am ținut căzuț cu fața la pământ și am auzit glasul Unuia care vorbea.

*Apoc. 4.3; 10.1. **Cap. 3.23; 8.4. †Cap. 3.23. Dan. 8.17. Fapt. 9.4. Apoc. 1.17.

21. El mi-a zis: „Fiul omului, stai* în picioare, și-ți voi vorbi!” *Dan. 10.11.

2. Cum mi-a vorbit aceste cuvinte, a intrat* duh în mine și m-a făcut să stau pe picioare; și am ascultat la Cel ce-mi vorbea. *Cap. 3.24.

3. El mi-a zis: „Fiul omului, te trimit la copiii lui Israel, la aceste „popoare îndărătnice“ care s-au răzvrătit împotriva Mea; ei și părinții lor* au păcătuț împotriva Mea, până în ziua de azi. *Ier. 3.25. Cap. 20.18,21,30.

4. Da, copiii aceștia la care te trimit sunt nerușinați* și cu inima împietrită. Tu să le spui: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu!” *Cap. 3.7.

5. Fie* că vor asculta, fie că nu vor asculta – căci sunt o casă de îndărătnici – vor ști** totuși că în mijlocul lor este un proroc.

*Cap. 3.11,26,27. **Cap. 33.33.

6. Tu, fiu al omului, să nu te* temi de ei, nici să nu te sperii de cuvintele lor; și măcar că ei sunt niște mără-

cini** și spini lângă tine, și măcar că locuiești împreună cu niște scorpioni, totuși nu te temeți de cuvintele lor și nu te înspăimânta de fețele lor, căci sunt†† o casă de îndărătnici.

*Ier. 1.8,17. Luca 12.4. **Isa. 9.18. Ier. 6.28. Mica 7.4. †Cap. 3.9. 1 Pet. 3.14. ††Cap. 3.9,26,27.

7. Ci să le spui* cuvintele Mele, fie** că vor asculta, fie că nu vor asculta; căci sunt niște îndărătnici!

*Ier. 1.7,17. **Vers. 5.

8. Tu însă, fiul omului, ascultă ce-ți spun! Nu fi îndărătnic ca această casă de îndărătnici! Deschide-ți gura și mănâncă* ce-ți voi da!” *Apoc. 10.9.

9. M-am uitat, și iată că o mână era întinsă* spre mine și ținea o carte în chip** de sul. *Ier. 1.9. Cap. 8.3. **Cap. 3.1.

10. A desfășurat-o înaintea mea, și era scrisă și pe dinăuntru și pe din afară; în ea erau scrise bocete, plângeri și gemete.

31. El mi-a zis: „Fiul omului, mănâncă ce vei găsi înaintea ta, mănâncă* sulul acesta și du-te de vorbește casei lui Israel!” *Cap. 2.8,9.

2. Am deschis gura, și mi-a dat să mănânc sulul acesta.

3. El mi-a zis: „Fiul omului, hrănește-ți trupul și umple-ți măruntaiele cu sulul acesta pe care ți-l dau!” – L-am mâncat*, și în gura mea a fost dulce ca miera**.

*Ier. 15.16. Apoc. 10.9. **Ps. 19.10; 119.103.

4. El mi-a zis: „Fiul omului, du-te la casa lui Israel și spune-le cuvintele Mele!

5. Căci nu ești trimis la un popor cu o vorbire încurcată și cu o limbă greoaie, ci la casa lui Israel;

6. nu la niște popoare mari cu o vorbire încurcată și cu o limbă greoaie, ale căror cuvinte să nu le poți pricepe. Negreșit*, dacă te-aș trimite la ele, te-ar asculta!

*Mat. 11.21,23.

7. Dar casa lui Israel nu va voi să te asculte, pentru că* nu vrea să M-asculte; căci** toată casa lui Israel are fruntea încruntată și inima împietrită.

*Ioan 15.20. **Cap. 2.4.

8. Iată, îți voi face fața tot așa de aspră ca și fețele lor, și fruntea, tot așa de aspră ca fruntea lor.

9. Îți voi face fruntea ca un diamant*, mai aspră decât stânca. Nu te teme** și nu te speria de ei, căci sunt o casă de îndărătnici!”

*Isa. 50.7. Ier. 1.18; 15.20. Mica 3.8. **Ier. 1.8,17. Cap. 2.6.

10. El mi-a zis: „Fiul omului, primește

în inima ta și ascultă cu urechile tale toate cuvintele pe care ți le spun!

11. Du-te la prinșii de război, la copiii poporului tău: vorbește-le și, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta, să le spui: „Așa* vorbește Domnul Dumnezeu!” *Vers. 27. Cap. 2.5,7.

12. Și Duhul m-a* răpit și am auzit înapoia mea dărdăitul unui mare cutremur de pământ: slava Domnului s-a ridicat din locul ei.

*Vers. 11. Cap. 8.3. 1 Împ. 18.12. 2 Împ. 2.16. Fapt. 8.39.

13. Am auzit și vâjâitul aripilor făpturilor vii care se loveau una de alta, uruitul roților de lângă ele și dărdăitul unui mare cutremur de pământ.

14. Când m-a răpit* Duhul și m-a luat, mergeam amărât și mânios, și mâna** Domnului apăsa tare peste mine.

*Vers. 12. Cap. 8.3. **2 Împ. 3.15. Cap. 1.3; 8.1; 37.1.

15. Am ajuns la Tel-Abib, la robii de război care locuiau la râul Chebar, în locul* unde se aflau; și am rămas acolo, înmărmurit în mijlocul lor, șapte zile. *Iov 2.13. Ps. 137.1.

16. După șapte zile, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

17. „Fiul* omului, te pun păzitor** peste casa lui Israel. Când vei auzi un cuvânt care va ieși din gura Mea, să-i înștiințezi din partea Mea!

*Cap. 33.7-9. **Isa. 52.8; 56.10; 62.6. Ier. 6.17.

18. Când voi zice celui rău: „Vei muri negreșit!”, dacă nu-l vei înștiința și nu-i vei spune, ca să-l întorci de la calea lui cea rea și să-i scapi viața, acel om rău va muri* prin nelegiuirea lui, dar îi voi cere sângele din mâna ta!

*Cap. 33.6. Ioan 8.21,24.

19. Dar dacă vei înștiința pe cel rău, și el tot nu se va întoarce de la răutatea lui și de la calea cea rea, va muri prin nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui* sufletul!

*Isa. 49.4,5. Fapt. 20.26.

20. Dacă un om neprihănit* se va abate de la neprihănirea lui și va face ce este rău, îi voi pune un laț înainte, și va muri. Dacă nu l-ai înștiințat, va muri prin păcatul lui și nu i se va mai pomeni neprihănirea în care a trăit, dar îi voi cere sângele din mâna ta!

*Cap. 18.24; 33.12,13.

21. Dar dacă vei înștiința pe cel neprihănit să nu păcătuiască, și nu va păcătui, va trăi, pentru că a primit înștiințarea, iar tu îți vei mântui sufletul!”

22. Și mâna Domnului a venit* peste

mine acolo și mi-a zis: „Scoală-te, du-te în vale**”, și acolo îți voi vorbi!”

*Vers. 14. Cap. 1.3. **Cap. 8.4.

23. M-am sculat și m-am dus în vale; și iată că slava* Domnului s-a arătat acolo așa cum o văzusem** la râul Chebar. Atunci am căzuț cu fața la pământ.

*Cap. 1.28. **Cap. 1.1. †Cap. 1.28.

24. Duhul a intrat* în mine și m-a făcut să stau pe picioare. Și Domnul mi-a vorbit și mi-a zis: „Du-te și închide-te în casă!” *Cap. 2.2.

25. Căci iată, fiul omului, vor pune peste* tine funii, cu care te vor lega ca să nu mai poți ieși în mijlocul lor.

*Cap. 4.8.

26. Îți voi lipi* limba de cerul gurii, ca să rămâi mut și să nu-i poți mostra, căci sunt** o casă de îndărătnici!

*Cap. 24.27. Luca 1.20,22. **Cap. 2.5-7.

27. Dar când* îți voi vorbi, îți voi deschide gura ca să le spui: „Așa** vorbește Domnul Dumnezeu: „Cine vrea să asculte să asculte; cine nu vrea, să n-asculte!” Căci† sunt o casă de îndărătnici!”

*Cap. 24.27; 33.22. **Vers. 11. †Vers. 9.26. Cap. 12.2,3.

Prorocie despre dărâmarea Ierusalimului

41. „Și tu, fiul omului, ia o cărămidă, pune-o înaintea ta și sapă pe ea cetatea Ierusalimului.

2. Înfațișează-o împresurată, zidește întărituri în jurul ei, înconjoară-o cu un șanț de apărare, pune tabere de ostași împrejurul ei și ridică berbeci de fier împotriva ei de jur împrejur.

3. Ia o tigaie de fier și pune-o ca un zid de fier între tine și cetate; îndreaptă-ți fața împotriva ei, ca să fie împresurată și s-o strămorezi. Acesta* să fie un semn pentru casa lui Israel!

*Cap. 12.6,11; 24.24,27.

4. Apoi culcă-te pe coasta stângă și pune pe ea nelegiuirea casei lui Israel; câte zile vei sta culcat pe coasta aceasta, le vei purta nelegiuirea lor.

5. Îți voi socoti un număr de zile deopotrivă cu acela al anilor nelegiurii lor, și anume trei sute nouăzeci de zile, în care* să porți nelegiuirea casei lui Israel. *Num. 14.34.

6. După ce vei isprăvi aceste zile, culcă-te a doua oară pe coasta dreaptă și poartă nelegiuirea casei lui Iuda patruzeci de zile; îți pun câte o zi pentru fiecare an.

7. Apoi întoarce-ți fața și brațul

dezagolot spre Ierusalimul împresurat și procește împotriva lui.

8. Și iată, voi pune* funii peste tine, ca să nu poți să te întorci de pe o coastă pe alta, până nu vei împlini zilele împresurării tale. *Cap. 3.25.

9. Ia-ți și grâu, orz, bob, linte, mei și alac, pune-le într-un vas și fă pâine din ele câte zile vei sta culcat pe coastă: trei sute nouăzeci de zile să mănânci din ele.

10. Hrana pe care o vei mânca, s-o mănânci cu cântarul, și anume câte douăzeci de sicli pe zi: să mănânci din ea din când în când.

11. Apa pe care o vei bea, o vei bea cu măsură, și anume câte o șesime de hin; vei bea din ea din când în când.

12. Hrana s-o mănânci ca turtă de orz, pe care le vei coace în fața lor cu balebă de om.*

13. Și Domnul a zis: „Așa* își vor mânca pâinea spurcată copiii lui Israel printre neamurile printre care îi voi izgoni.“ *Osea 9.3.

14. Eu am zis: „Ah*! Doamne Dumnezeule, iată, sufletul meu n-a fost pângărit niciodată; din tinerețea mea și până acum, niciodată n-am mâncat dintr-un dobitoc mort** sau sfâșiat și nici o carne necurată† n-a intrat în gura mea.“ *Fapt. 10.14.

**Exod 22.31. Lev. 11.40; 17.15. †Deut. 14.3. Isa. 65.4.

15. El mi-a răspuns: „Ei bine, iată că îți dau balebă de bou în loc de balebă omenească, și-ți vei face pâinea pe ea.“

16. El mi-a mai zis: „Fiul omului, iată că voi sfărâma toiagul pâinii* la Ierusalim, așa că vor mânca pâine cu cântarul** și cu necaz și vor bea apă† cu măsură și cu groază.

*Lev. 26.26. Ps. 105.16. Isa. 3.1. Cap. 5.16; 14.13. **Vers. 10. Cap. 12.19. †Vers. 11.

17. Vor duce lipsă de pâine și de apă, se vor uimi unii de alții și se vor sfârși* din pricina nelegiurii lor.“

*Lev. 26.39. Cap. 24.23.

51. „Și tu, fiul omului, ia o sabie ascuțită, ia-o ca brici de ras, și trece-o* peste cap și barbă. Ia apoi o cumpănă de cântărit și împarte părul.

*Lev. 21.5. Isa. 7.20. Cap. 44.20.

2. O treime* din el arde-o în foc în mijlocul cetății**, când se vor împlini zilele† împresurării; o treime ia-o și taie-o cu sabia de jur împrejurul cetății; iar o treime risipește-o în vânt, căci voi trage sabia după ei.

*Vers. 12. **Cap. 4.1. †Cap. 4.8,9.

3. Totuși* ia vreo câțiva peri din ei și strânge-i în poalele hainei tale.

*Ier. 40.6; 52.16.

4. Din aceștia să mai iei iarăși vreo câțiva, să-i arunci în foc și să-i arzi* în foc. Din ei va ieși un foc împotriva întregii case a lui Israel.*†Ier. 41.1,2, etc.; 44.14.

5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Acesta este Ierusalimul! Eu îl puseseam în mijlocul neamurilor, și de jur împrejurul lui sunt țări.

6. Dar el s-a răzvrătit împotriva legilor și poruncilor Mele și s-a făcut mai vinovat decât neamurile și țările dimprejur; căci a nesocotit legile Mele, n-a urmat poruncile Mele.“

7. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că ați fost mai îndărătnici decât neamurile care vă înconjoară; pentru că n-ați urmat poruncile Mele și n-ați împlinit legile Mele, și n-ați lucrat nici măcar după* legile neamurilor care vă înconjoară –

*Ier. 2.10,11. Cap. 16.47.

8. din pricina aceasta, așa zice Domnul Dumnezeu: Iată, am necaz pe tine și voi aduce la îndeplinire în mijlocul tău judecățile Mele, sub ochii neamurilor.

9. Din pricina tuturor urăciunilor tale, îți voi face* ce n-am mai făcut niciodată și nici nu voi mai face vreodată.

*Plân. 4.6. Dan. 9.12. Amos 3.2.

10. De aceea, părinții vor mânca* pe copiii lor în mijlocul tău, și copiii vor mânca pe părinții lor; Îmi voi împlini judecățile împotriva ta și voi risipi** în toate vânturile pe toți cei ce vor mai rămâne din tine.

*Lev. 26.29.

Deut. 28.53. 2 Împ. 6.29. Ier. 19.9. Plân. 2.20; 4.10. **Lev. 26.33. Deut. 28.64. Vers. 12. Cap. 12.14. Zah. 2.6.

11. De aceea, pe viața Mea! – zice Domnul Dumnezeu. – Pentru că Mi-ai pângărit* Locașul Meu cel Sfânt cu toți idolii și toate urăciunile** tale, și Eu Îmi voi întoarce ochii de la tine; ochiul Meu† va fi fără milă și nu Mă voi îndura.

*2 Cron. 36.14. Cap. 7.20;

8.5, etc.; 23.38. **Cap. 11.21. †Cap. 7.4,9; 8.18; 9.10.

12. O treime* din locuitorii tăi va muri de ciumă și va fi nimicită de foamete în mijlocul tău; o treime va cădea ucisă de sabie în jurul tău; și o treime o voi risipi** în toate vânturile și voi scoate sabia† după ei.

*Ier. 15.2; 21.9. Vers. 2. Cap. 6.12. **Ier. 9.16. Vers. 2,10. Cap. 6.8. †Lev. 26.33. Vers. 2. Cap. 12.14.

13. Îmi voi potoli* astfel mânia, Îmi voi domoli** astfel urgia cu ei și Mă†

voi răzbuna, ca să știe†† că Eu, Domnul, am vorbit în mânia Mea, vărsându-Mi urgia peste ei.

*Plân. 4.11. Cap. 6.12;

7.8. **Cap. 21.17. †Deut. 32.36. Isa. 1.24. ††Cap. 36.6; 38.19.

14. Te voi prefăce* într-un pustiu, te voi face de ocară printre neamurile care te înconjoară, înaintea tuturor trecătorilor.

*Lev. 26.31,32. Neem. 2.47.

15. vei ajunge de ocară* și de rușine, vei fi o pildă și o groază pentru neamurile care te înconjoară, când voi aduce la îndeplinire judecățile Mele împotriva ta, cu mânie, cu urgie și cu** pedepse aspre – Eu, Domnul, o spun – când voi arunca† împotriva lor săgețile nimicitoare ale foametei care dau moarte și pe care le voi trimite să vă nimicească.

*Deut. 28.37. 1 Împ. 9.7.

Ps. 79.4. Ier. 24.9. Plân. 2.15. **Cap. 25.17. †Deut. 32.23,24.

16. Căci la nenorocirile voastre voi mai adăuga și foametea și vă voi sfărâma toiagul* pâinii.

*Lev. 26.26. Cap. 4.16; 14.13.

17. Voi trimite împotriva voastră nu numai foametea, ci și fiarele* salbatice care vă vor lăsa fără copii. Ciuma** și vărsarea de sânge vor trece prin mijlocul tău: voi aduce peste tine și sabia. Eu, Domnul, vorbesc.“

*Lev. 26.22.

Deut. 32.24. Cap. 14.21; 33.27; 34.25. **Cap. 38.22.

61. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului*, întoarce-ți fața spre munții** lui Israel, procește împotriva lor

*Cap. 20.46; 21.2; 25.2. **Cap. 36.1.

3. și zi: „Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului Dumnezeu! Așa vorbește Domnul Dumnezeu către munți și dealuri, către văgăuni și văi: „Iată, voi aduce sabia împotriva voastră și vă voi nimici* înălțimile.

*Lev. 26.30.

4. Altarele voastre vor fi pustiite, stâlpii voștri închinați soarelui vor fi sfărâmați și voi face* ca morții voștri să cadă înaintea idolilor voștri.

*Lev. 26.30.

5. Voi pune trupurile moarte ale copiilor lui Israel înaintea idolilor lor și vă voi risipi oasele în jurul altarelor voastre.

6. Pretutindeni pe unde locuiți, cetățile vă vor fi nimicite, și înălțimile, pustiite; altarele voastre vor fi surpate și părăsite, idolii voștri vor fi sfărâmați și vor pieri, stâlpii voștri închinați soarelui vor fi tăiați, și lucrările voastre, nimicite.

7. Morții vor cădea în mijlocul vostru, și veți ști* că Eu sunt Domnul.

*Vers. 13. Cap. 7.4,9; 11.10,12; 12.15.

8. Dar* voi lăsa câteva rămășițe dintre voi, care vor scăpa de sabie printre neamuri, când veți fi risipiți în felurite țări.

*Ier. 44.28. Cap. 5.2,12; 12.16; 14.22.

9. Și cei ce vor scăpa din voi își vor aduce aminte de Mine printre neamurile unde vor fi robi, pentru că le voi zdrobi* inima preacurvară și necredincioasă și ochii** care au curvit după idoliilor lor. Atunci le va fi scârbă† de ei înșiși, din pricina mișeliilor pe care le-au făcut, din pricina tuturor urăciunilor lor.

*Ps. 78.40. Isa. 7.13; 43.24; 63.10. **Num. 15.39. Cap. 20.7,24. †Lev. 26.39. Iov 42.6. Cap. 20.43; 36.31.

10. Și vor ști că Eu sunt Domnul și că nu degeaba i-am amenințat că le voi trimite toate aceste rele.“

11. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Bate din mâini*, dă din picioare și zi: „Vai!“ pentru toate urăciunile cele rele ale casei lui Israel care va** cădea lovită de sabie, de foamete și de ciumă.

*Cap. 21.14. **Cap. 5.12.

12. Cine va fi departe va muri de ciumă, și cine va fi aproape va cădea ucis de sabie; iar cine va rămâne și va fi împresurat va pieri de foamete. Așa* Îmi voi potoli urgia asupra lor.

*Cap. 5.13.

13. Și veți ști* că Eu sunt Domnul, când morții lor vor fi în mijlocul idolilor lor, împrejurul altarelor lor, pe orice deal înalt**, pe toate vărfurile† munților, sub†† orice copac verde, sub orice stejar stufos, acolo unde aduceau tămăie cu miros plăcut tuturor idolilor lor.

*Vers. 7. **Ier. 2.20. †Osea 4.13. ††Isa. 57.5.

14. Îmi voi întinde* mâna împotriva lor și voi face țara deșartă și pustie, de la pustiu până la Dibla**, pretutindeni unde locuiesc. Și vor ști că Eu sunt Domnul.“

*Isa. 5.25. **Num. 33.46. Ier. 48.22.

71. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Și tu, fiul omului, ascultă: Așa vorbește Domnul Dumnezeu despre țara lui Israel: „Vine sfârșitul*, vine sfârșitul peste cele patru margini ale țării!“

*Vers. 3,6. Amos 8.2. Mat. 24.6,13,14.

3. Acum vine sfârșitul peste tine; Îmi voi trimite mânia împotriva ta, te voi judeca* după faptele tale. Și te voi pedepsi pentru toate urăciunile tale.

*Vers. 8,9.

4. Ochiul Meu va fi fără milă* pentru tine și nu Mă voi îndura, ci te voi

pedepsi după faptele tale, cu toate că urâciunile tale vor fi în mijlocul tău și ar trebui să te ajute. Și veți ști** că Eu sunt Domnul.“

*Vers. 9. Cap. 5.11; 8.18; 9.10. **Vers. 27. Cap. 6.7; 12.20.

5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, vine o nenorocire, o nenorocire nemaipomenită!

6. Vine sfârșitul, vine sfârșitul; se trezește împotriva ta! Iată că a și venit!

7. Îți vine rândul*, locuitor al țării! Vine vremea**, se apropie ziua de necaz și nu de bucurie pe munți!

*Vers. 10. **Vers. 12. Tef. 1.14,15.

8. Acum Îmi voi vărsa în curând urgia* peste tine, Îmi voi potoli mânia peste tine; te voi judeca** după faptele tale și te voi pedepsi pentru toate minciunile tale.

*Cap. 20.8,21. **Vers. 3.

9. Ochiul Meu* va fi fără milă și nu Mă voi îndura; te voi pedepsi după faptele tale, măcar că urâciunile tale vor fi în mijlocul tău și ar trebui să te ajute. Și veți ști** că Eu sunt Domnul, cel ce lovește!

*Vers. 4. **Vers. 4.

10. Iată ziua! Iat-o că vine! Îți vine rândul! Înflorește toiagul, odrăslește mândria!

*Vers. 7.

11. Silnicia* s-a înălțat ca să slujească de toiag răutății; nu mai rămâne nimic din ei, nici din gloata lor gălăgioasă, nici din bogăția lor! Și nimeni** nu-i bocește!

*Ier. 6.7. **Ier. 16.5,6. Cap. 24.16,22.

12. Vine vremea*, se apropie ziua! Să nu se bucure cumpărătorul, să nu se mähnească vânzătorul! Căci izbucnește mânia împotriva întregii lor mulțimi.

*Vers. 7.

13. Nu, vânzătorul nu va mai căpăta înapoi ce a vândut, chiar dacă ar mai fi printre cei vii; căci prorocia împotriva întregii lor mulțimi nu va fi schimbată, și din pricina nelegiurii lui nici unul nu-și va păstra viața.

14. Sună trâmbița, totul este gata, dar nimeni nu merge la luptă; căci urgia Mea izbucnește împotriva întregii lor mulțimi.

15. Afară* bănuie sabia, în casă ciurma și foametea! Cine este la câmp va muri de sabie, iar cine este în cetate va fi mâncat de foamete și ciumă.

*Deut. 32.25. Plân. 1.20. Cap. 5.12.

16. Fugarii* lor, când scapă, stau pe munți ca niște porumbei ai văilor, vaitându-se toți, fiecare de nelegiuirea lui.

*Cap. 6.8.

17. Măinile* tuturor au slăbit, și genunchii tuturor se tocesc ca apa.

*Isa. 13.7. Ier. 6.24. Cap. 21.7.

18. Se încing* cu saci și-i apucă** groaza. Toate fețele sunt acoperite de rușine și toate capetele sunt rase.

*Isa. 3.24; 15.2,3. Ier. 48.37. Amos 8.10. **Ps. 55.5.

19. Își vor arunca argintul pe ulițe, și aurul lor le va fi o scârbă. Argintul* sau aurul lor nu poate să-i scape în ziua urgiei Domnului; nu poate nici să le sature sufletul, nici să le umple măruntaiele; căci el i-a aruncat** în nelegiuirea lor.

*Prov. 11.4. Tef. 1.18. **Cap. 14.3,4; 44.12.

20. Se făleau cu podoaba lor măreață, și cu ea au făcut* icoanele urâciunilor lor, ale idolilor lor. De aceea le-o voi prefăce în scârbă pentru ei.

*Ier. 7.30.

21. O voi da de jaf în mâinile străinilor și ca pradă nelegiuiților pământului ca s-o pângărească.

22. Îmi voi întoarce fața de la ei și Mi se va pângări Locașul Meu cel Sfânt; da, prădătorii vor pătrunde în el și-l vor pângări.

23. Pregătiți lanțurile! Căci țara* este plină de omoruri, și cetatea este plină de silnicie.

*2 Împ. 21.16. Cap. 9.9; 11.6.

24. Voi aduce popoarele cele mai rele ca să pună mâna pe casele lor; voi pune capăt mândriei celor puternici, și sfintele lor locașuri vor fi pângărite.

25. Vine prăpădul! – Ei caută scăpare, dar scăpare nu-i!

26. Vine nenorocire peste* nenorocire, zvon după zvon. – Ei cer** vedenii prorocilor; dar preoții nu mai cunosc Legea, și bătrânii nu mai pot da sfaturi.

*Deut. 32.23. Ier. 4.20. **Ps. 74.9. Plân. 2.9. Cap. 20.1,3.

27. Împăratul jelește, voievodul se înspăimântă, și mâinile poporului țării tremură. Le voi face după umbletele lor, îi voi judeca după cuviință, și vor ști* că Eu sunt Domnul.“

*Vers. 4.

8.1. În al șaselea an, în ziua a cincea a lunii a șasea, pe când ședeam în casă, și bătrânii* lui Iuda ședeau înaintea mea, mâna** Domnului Dumnezeu a căzut peste mine.

*Cap. 14.1; 20.1; 33.31. **Cap. 1.3; 3.22.

2. M-am uitat* și iată că era un chip care avea o înfățișare de om; de la coapse în jos era foc, și de la coapse în sus era ceva strălucitor ca niște aramă** lustruită.

*Cap. 1.26,27. **Cap. 1.4.

3. El a întins* ceva ca o mână și m-a apucat de zulfii capului. Duhul m-a răpit** între pământ și cer și m-a dus, în vedenii dumnezeiești, la Ierusalim, la ușa porții de la curtea dinăuntru, care caută spre miazănoapte, unde era locul†† idolului geloziei care stârnea*† gelozia Domnului.

*Dan. 5.5. **Cap. 3.15. †Cap. 11.1,24; 40.2. ††Ier. 7.30; 32.34. Cap. 5.11. *†Deut. 32.16,21.

4. Și iată că slava Dumnezeului lui Israel era acolo, așa cum o văzusem* în vale.

*Cap. 1.28; 3.22,23.

5. El mi-a zis: „Fiul omului, ia ridică ochii spre miazănoapte!“ Am ridicat ochii spre miazănoapte; iată că idolul acesta al geloziei era la miazănoapte de poarta altarului, la intrare.

6. Și El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac ei? Vezi tu marile urâciuni pe care le săvârșeau aici casa lui Israel ca să Mă depărteze de Sfântul Meu Locaș? Dar vei mai vedea și alte urâciuni și mai mari!“

7. Atunci m-a dus la poarta curții. M-am uitat și iată că era o gaură în perete!

8. Și mi-a zis: „Fiul omului, ia sapă în perete!“ Am săpat în zid și iată că era o ușă.

9. Și mi-a zis: „Intră și vezi urâciunile cele rele pe care le săvârșesc ei aici!“

10. Am intrat și m-am uitat; și iată că erau tot felul de chipuri de târătoare și de dobitoace urâcioase și toți idolii casei lui Israel zugrăviți pe perete de jur împrejur.

11. Înaintea acestor idioli stăteau șaptezeci de oameni din bătrânii casei lui Israel, în mijlocul cărora era Iazania, fiul lui Șafan; fiecare din ei avea o cădelniță în mână și se înălța un nor gros de tămâie.

12. Și El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac în întuneric bătrânii casei lui Israel, fiecare în odaia lui plină de chipuri? Căci ei zic: „Nu ne vede* Domnul; a părăsit Domnul țara aceasta!“

*Cap. 9.9.

13. Și mi-a zis: „Vei mai vedea și alte urâciuni mari pe care le săvârșesc ei!“

14. Și m-a dus la intrarea porții Casei Domnului dinspre miazănoapte. Și iată că acolo stăteau niște femei care plângeau pe Tamuz.

15. Și El mi-a zis: „Vezi, fiul omului? Vei mai vedea și alte urâciuni mai mari decât acestea!“

16. Și m-a dus în curtea dinăuntru a Casei Domnului. Și iată că la ușa Templului Domnului, între pridvor* și altar, erau aproape douăzeci și cinci** de oameni, cu spatele† întors spre Templul Domnului și cu fața spre răsărit; și se închinau înaintea soarelui†† spre răsărit.

*Ier. 2.17. **Cap. 11.1. †Ier. 2.27; 32.33. ††Deut. 4.19. 2 Împ. 23.5,11. Iov 31.26. Ier. 44.17.

17. Și El mi-a zis: „Vezi, fiul omului? Este prea puțin oare pentru casa lui Iuda că săvârșesc ei urâciunile pe care le săvârșesc aici? Trebuia să mai umple și țara cu silnicie* și să nu înceteze să Mă mähne? Iată că ei își apropie amara de nas!“

*Cap. 9.9.

18. De aceea* și Eu voi lucra cu urgie; ochiul Meu** va fi fără milă și nu Mă voi îndura; chiar dacă vor striga† în gura mare la urechile Mele, tot nu-i voi asculta.“

*Cap. 5.13; 16.42; 24.13. **Cap. 5.11; 7.4,9; 9.5,10. †Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Mica 3.4. Zah. 7.13.

9.1. Apoi a strigat cu glas tare la urechile mele: „Apropiată-vă, voi care trebuie să pedepsiți cetatea, fiecare cu unealta lui de nimicire în mână!“

2. Și iată că au venit șase oameni de pe drumul porții de sus, dinspre miazănoapte, fiecare cu unealta lui de nimicire în mână. În mijlocul lor era un* om îmbrăcat într-o haină de in și cu o călmară la brâu. Au venit și s-au așezat lângă altarul de aramă.

*Lev. 16.4. Cap. 10.2,6,7. Apoc. 15.6.

3. Slava* Dumnezeului lui Israel s-a ridicat de pe heruvimul pe care era și s-a îndreptat spre pragul Casei; și el a chemat pe omul acela care era îmbrăcat cu haina de in și care avea călmară la brâu.

*Cap. 3.23; 8.4; 10.4,18; 11.22,23.

4. Domnul i-a zis: „Treci prin mijlocul cetății, prin mijlocul Ierusalimului, și fă un* semn pe fruntea oamenilor care suspină** și gem din pricina tuturor urâciunilor care se săvârșesc acolo.“

*Exod. 12.7. Apoc. 7.3; 9.4; 13.16,17; 20.4. **Ps. 119.53,136. Ier. 13.17. 2 Cor. 12.21. 2 Pet. 2.8.

5. Iar celorlalți le-a zis în auzul meu: „Treceți după el în cetate și loviți; ochiul vostru* să fie fără milă și să nu vă îndurați!“

*Vers. 10. Cap. 5.11.

6. Ucideți* și nimiciți pe bătrâni, pe tineri, pe fecioare, pe copii și pe

femei; dar să nu vă atingeți** de nici unul din cei ce au semnul pe frunte! Începeți însă cu Locașul Meu cel Sfânt!“ Ei^{††} au început cu bătrânii care erau înaintea Templului. ^{*2 Cron. 36.17. **Apoc. 9.4. †Ier. 25.28. 1 Pet. 4.17. ††Cap. 8.11,12,16.}

7. Și El le-a zis: „Spurcați Casa și umpleți curțile cu morți!... Ieșiți!“ Ei au ieșit și au început să ucidă în cetate.

8. Pe când ucideau ei astfel, și eu stăteam încă singur acolo, am^{*} căzut cu fața la pământ și am strigat: „Ah**! Doamne Dumnezeule, vrei să nimicesti oare tot ce a mai rămas din Israel, vârsându-Ti urgia asupra Ierusalimului?“ ^{*Num. 14.5; 16.4,22,45. Ios. 7.6. **Cap. 11.13.}

9. El mi-a răspuns: „Nelegiuirea casei lui Israel și Iuda este mare, peste măsură de mare! Țara este plină* de omoruri, și cetatea este plină de nedreptate; căci ei zic: „Domnul** a părăsit țara și Domnul[†] nu vede nimic!“ ^{*2 Imp. 21.16. Cap. 8.17. **Cap. 8.12. †Ps. 10.11. Isa. 29.15.}

10. De aceea și Eu* voi fi fără milă și nu Mă voi îndura, ci voi face** să cadă asupra capului lor faptele lor.“ ^{*Cap. 5.11; 7.4; 8.18. **Cap. 11.21.}

11. Și iată că omul cel îmbrăcat în haina de in și care avea călimara la brâu a adus următorul răspuns: „Am făcut ce mi-ai poruncit!“

10 1. M-am uitat, și iată că pe cerul* care era deasupra capului heruvimilor era ceva ca o piatră de safir; deasupra lor se vedea ceva asemănător cu un chip de scaun de domnie. ^{*Cap. 1.22,26.}

2. Și Domnul a zis* omului acelaia îmbrăcat în haine de in: „Vâră-te între roțile de sub heruvimi, umple-ți mâinile cu** cărbunii aprinși care sunt între heruvimi și împrăștie-i[†] peste cetate!“ Și el s-a vârat între roți sub ochii mei. ^{*Cap. 9.2,3. **Cap. 1.13. †Apoc. 8.5.}

3. Heruvimii stăteau în partea dreaptă a Casei, când s-a vârat omul acela între roți, iar norul a umplut curtea dinăuntru.

4. Atunci slava* Domnului s-a ridicat de pe heruvimi și s-a îndreptat spre pragul Casei, așa încât Templul s-a umplut** de nor, și curtea s-a umplut de strălucirea slavei Domnului. ^{*Vers. 18. Cap. 1.28; 9.3. **1 Imp. 8.10,11. Cap. 43.5.}

5. Văjăitul* aripilor heruvimilor s-a auzit până la curtea de afară ca glasul**

Dumnezeului celui Atotputernic când vorbește. ^{*Cap. 1.24. **Ps. 29.3,etc.}

6. Când a poruncit deci omului acelaia îmbrăcat în haina de in să ia foc dintre roți, dintre heruvimi, omul acesta s-a dus și s-a așezat lângă roți.

7. Atunci un heruvim a întins mâna între heruvimi, spre focul care era între heruvimi; a luat foc și l-a pus în mâinile omului acelaia îmbrăcat cu haina de in. Și omul acesta l-a luat și a ieșit afară.

8. La heruvimi se vedea ceva* ca o mână de om sub aripile lor. ^{*Vers. 21. Cap. 1.8.}

9. M-am uitat, și iată* că lângă heruvimi erau patru roți; o roată lângă un heruvim, și o roată lângă celălalt heruvim; dar roțile acestea străluceau ca o piatră de** hrisolit. ^{*Cap. 1.15. **Cap. 1.16.}

10. După înfățișare, toate cele patru roți aveau același chip; fiecare roată părea că este în mijlocul altei roți.

11. Când* mergeau, mergeau de cele patru laturi ale lor și nu se învârtteau în mers, ci mergeau încotro mergea capul, fără să se învârtască în mersul lor. ^{*Cap. 1.17.}

12. Tot trupul heruvimilor, spatelile lor, mâinile lor și aripile lor erau pline de ochi ca și cele patru roți dimprejur.

13. Am auzit cu urechile mele că roțile* erau chemate: „roți învâritoare“. ^{*Cap. 1.18.}

14. Fiecare* avea patru fețe; fața celui dintâi era o față de heruvim; fața celui de-al doilea, o față de om; a celui de-al treilea, o față de leu; și a celui de-al patrulea, o față de vultur. ^{*Cap. 1.6,10.}

15. Și heruvimii s-au ridicat. Erau făpturile vii* pe care le văzusem lângă râul Chebar. ^{*Cap. 1.5.}

16. Când* mergeau heruvimii, mergeau și roțile cu ei, și când își întindeau heruvimii aripile ca să se înalțe de la pământ, nici roțile nu se depărtau de ei. ^{*Cap. 1.19.}

17. Când* se opreau ei, se opreau și ele, și când se înălțau ei, se înălțau și ele cu ei, căci duhul făpturilor vii era în ele. ^{*Cap. 1.12,20,21.}

18. Slava* Domnului a plecat** din pragul Templului și s-a așezat pe heruvimi. ^{*Vers. 4. **Osea 9.12.}

19. Heruvimii* și-au întins aripile și s-au înălțat de pe pământ sub ochii

mei; când au plecat ei, au plecat și roțile cu ei. S-au oprit la intrarea porții Casei Domnului spre răsărit; și slava Dumnezeului lui Israel era sus deasupra lor. ^{*Cap. 11.22.}

20. Erau făpturile vii* pe care le văzusem sub Dumnezeul lui Israel, lângă** râul Chebar, și am băgat de seamă că erau heruvimi. ^{*Vers. 15. Cap. 1.22. **Cap. 1.1.}

21. Fiecare* avea patru fețe, fiecare avea patru aripi, și sub aripile lor era ceva** ca o mână de om. ^{*Vers. 14. Cap. 1.6. **Vers. 8. Cap. 1.8.}

22. Dar fețele lor erau ca* cele pe care le văzusem la râul Chebar, cu aceeași înfățișare: erau tot ei. Fiecare** mergea drept înainte. ^{*Cap. 1.10. **Cap. 1.12.}

11 1. Duhul* m-a răpit și m-a dus la poarta de răsărit** a Casei Domnului, care caută spre răsărit. Și iată că la intrarea porții[†] erau douăzeci și cinci de oameni; și în mijlocul lor am văzut pe Iazania, fiul lui Azur, și pe Pelatia, fiul lui Benaia, căpeteniile poporului. ^{*Vers. 24. Cap. 3.12,14; 8.3. **Cap. 10.19. †Cap. 8.16.}

2. Și Domnul mi-a zis: „Fiul omului, aceștia sunt oamenii care fac planuri nelegiuite și dau sfaturi rele în cetatea aceasta!“

3. Ei zic: „Nu este încă vremea* potrivită ca să zidim case! Cetatea** este cazanul, și noi suntem carnea.“ ^{*Cap. 12.22,27. 2 Pet. 3.4. **Ier. 1.13. Cap. 24.3, etc.}

4. De aceea prorocște împotriva lor, prorocște, fiul omului!“

5. Atunci Duhul Domnului* a căzut peste mine și mi-a zis: „Spune: „Așa vorbește Domnul: „Astfel vorbiți voi, casa lui Israel! Și ce vă vine în gând, știți foarte bine!“ ^{*Cap. 2.2; 3.24.}

6. Ați făcut o mulțime* de omoruri în cetatea aceasta și ați umplut ulițele cu cei uciși.“ ^{*Cap. 7.23; 22.3,4.}

7. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Morții voștri*, pe care i-ați întins în mijlocul cetății acesteia, sunt carnea, și ea este cazanul; dar voi** veți fi scoși afară din ea. ^{*Cap. 24.3,6,10,11. Mica 3.3. **Vers. 9.}

8. Vă temeți de sabie, dar Eu voi aduce sabie peste voi, zice Domnul Dumnezeu.

9. Vă voi scoate din cetatea aceasta, vă voi da în mâinile străinilor și voi împlini* judecățile Mele împotriva voastră! ^{*Cap. 5.8.}

10. Veți cădea* loviți de sabie, vă

voi judeca** la hotarul lui Israel, și veți ști[†] că Eu sunt Domnul.

^{*2 Imp. 25.19-21. Ier. 39.6; 52.10. **1 Imp. 8.65. 2 Imp. 14.25. †Ps. 9.16. Cap. 6.7; 13.9,14,21,23.}

11. Cetatea aceasta* nu va fi cazanul vostru, și voi nu veți fi carnea din el: ci la hotarul lui Israel vă voi judeca!

^{*Vers. 3.}
12. Și veți ști* că Eu sunt Domnul, ale cărui porunci nu le-ați urmat și ale cărui legi nu le-ați împlinit, ci ați** lucrat după obiceiurile neamurilor care vă înconjoară.“ ^{*Vers. 10.}

^{**Lev. 18.3,24, etc. Deut. 12.30,31. Cap. 8.10,14,16.}

13. Pe când proroceam eu, a murit Pelatia*, fiul lui Benaia. Eu am** căzut cu fața la pământ și am strigat cu glas tare: „Ah! Doamne Dumnezeule, vrei să nimicesti Tu și ce a mai rămas din Israel?“ ^{*Vers. 1. Fapt. 5.5. **Cap. 9.8.}

14. Și cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

15. „Fiul omului, frații tăi, da, frații tăi cei din robie și toată casa lui Israel sunt aceia despre care zic locuitorii Ierusalimului: „Ei sunt departe de Domnul, țara ne-a fost dată nouă în stăpânire!...“

16. De aceea spune despre ei: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Dacă-i țin depărtați printre neamuri, dacă i-am risipit în felurite țări, totuși le-am fost* un Templu pentru câțiva vreme în țara în care au venit.“ ^{*Ps. 90.1; 91.9. Isa. 8.14.}

17. De aceea să le spui: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vă voi strânge* din mijlocul popoarelor, vă voi aduna iarăși din țările în care sunteți risipiți și vă voi da țara lui Israel.“ ^{*Ier. 24.5. Cap. 28.25; 34.13; 36.24.}

18. Și când vor veni în ea, vor scoate* de acolo toți idolii și toate urăciunile. ^{*Cap. 37.23.}

19. Le voi* da o altă inimă și voi pune un duh nou** în voi. Voi lua din trupul lor inima[†] de piatră și le voi da o inimă de carne.

^{*Ier. 32.39. Cap. 36.26,27. Tef. 3.9. **Ps. 51.10. Ier. 31.33; 32.39. Cap. 18.31. †Zah. 7.12.}

20. ca să urmeze* poruncile Mele, să păzească și să îplinească legile Mele; și ei vor fi poporul** Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul lor.

^{*Ps. 105.45. **Ier. 24.7. Cap. 14.11; 36.28; 37.27.}

21. Dar acelor a căror inimă simte plăcere față de idolii și urăciunile lor, le voi* întoarce fațetele asupra capului lor, zice Domnul Dumnezeu.“

^{*Cap. 9.10; 22.31.}

22. După aceea, heruvimii și-au întins* aripile, însoțiți de roți, și slava Dumnezeului lui Israel era sus deasupra lor. *Cap. 1.19; 10.19.

23. Slava* Domnului s-a înălțat din mijlocul cetății și s-a așezat pe muntele** de la răsăritul cetății.

*Cap. 8.4; 9.3; 10.4,18; 43.4. **Zah. 14.4. †Cap. 43.2.

24. Pe mine însă m-a răpit* Duhul și m-a dus iarăși, în vedenie, prin Duhul lui Dumnezeu, în Haldeea, la prinșii de război. Și astfel vedenia pe care o avusesem a pierit de la mine. *Cap. 8.3.

25. Apoi am spus prinșilor de război toate lucrurile pe care mi le descoperise Domnul.

Robia lui Zedechia și risipirea poporului

12 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, tu locuiești în mijlocul unei case de îndărătnici*, care au ochi** să vadă, și nu văd, urechi de auzit, și n-aud; căci sunt o casă de răzvrătiți. *Cap. 2.3,6-8; 3.26,27. **Isa. 6.9; 42.20. Ier. 5.21. Mat. 13.13,14. †Cap. 2.5.

3. De aceea, fiul omului, pregătește-ți lucrurile de călătorie și pleacă ziua sub ochii lor! Pleacă, în fața lor, din locul unde ești și du-te în alt loc: poate că vor vedea că sunt o casă de îndărătnici.

4. Scoate-ți lucrurile, ca niște lucruri de călătorie, ziua, sub ochii lor; dar pleacă seara în fața lor, cum pleacă cei ce se duc în robie.

5. Să spargi zidul sub ochii lor și să-ți scoți lucrurile pe acolo.

6. Să le pui pe umăr sub ochii lor, să le scoți afară pe negură, să-ți acoperi fața și să nu te uiți la pământ; căci vreau să fii un semn* pentru casa lui Israel. *Vers. 11. Isa. 8.18. Cap. 4.3; 24.24.

7. Am făcut cum mi se poruncise: mi-am scos lucrurile ziua ca pentru călătorie, seara am spart zidul cu mâna și le-am scos pe negură, și le-am pus pe umăr în fața lor.

8. Dimineața însă cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Fiul omului, nu ți-a zis casa lui Israel, această casă* de îndărătnici: „Ce** faci?“? *Cap. 2.5. **Cap. 17.12; 24.19.

10. Spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Prorocia* aceasta privește pe domnul care este la Ierusalim și pe toată casa lui Israel care se află acolo.“ *Mal. 1.1.

11. Spune: „Eu sunt un semn* pentru voi! Cum am făcut eu, așa li se va face și lor: se vor duce** într-o țară străină în robie. *Vers. 6. **2 Împ. 25.4,5,7.

12. Domnitorul* care este în mijlocul lor își va pune lucrurile pe umăr și va pleca pe negură; vor sparge zidul ca să-l scoată afară; își va acoperi fața, ca să nu vadă pământul cu ochii. *Ier. 39.4.

13. Îmi voi întinde mreaja* peste el și va fi prins în lațul Meu; îl voi duce** la Babilon, în țara haldeilor; dar nu-i va vedea și va muri acolo.

*Iov 19.6. Ier. 52.9. Plân. 1.13. Cap. 17.20. **2 Împ. 25.7. Ier. 52.11. Cap. 17.16.

14. Pe toți cei ce stau în jurul lui și îi sunt de ajutor și pe toate oștile lui, îi voi risipi* în toate vânturile și voi scoate** sabia după ei.

*2 Împ. 25.4,5. Cap. 5.10. **Cap. 5.2,12.

15. Atunci vor ști* că Eu sunt Domnul, când îi voi împrăștia printre neamuri și îi voi risipi în felurite țări.

*Ps. 9.16. Vers. 16,20. Cap. 6.7,14; 11.10.

16. Dar voi lăsa* din ei vreo câțiva oameni care vor scăpa de sabie, de foamete și de ciumă ca să istorisească toate urâciunile lor printre neamurile la care vor merge și să știe că Eu sunt Domnul. *Cap. 6.8-10.

17. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

18. „Fiul omului, îți vei mânca* pâinea tremurând și îți vei bea apa cu neliniște și groază. *Cap. 4.16.

19. Spune poporului din țară: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu despre locuitorii Ierusalimului din țara lui Israel: „Ei își vor mânca pâinea cu neliniște și își vor bea apa cu groază; căci țara le va fi jefuită* de tot ce are, din pricina silniciei** tuturor celor ce o locuiesc. *Zah. 7.14. **Ps. 107.34.

20. Cetățile pline cu popor vor fi nimicite, și țara va fi pustiită, ca să știți că Eu sunt Domnul. *Cap. 6.8-10.

21. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

22. „Fiul omului, ce înseamnă acest cuvânt de batjocură pe care-l întrebuințați în țara lui Israel: „Zilele se* lungesc, și toate vedeniile rămân neîmplinite“?

*Vers. 27. Cap. 11.3. Amos 6.3. 2 Pet. 3.4.

23. De aceea spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Voi face să înceteze acest cuvânt de batjocură și nu se va mai întrebuința în Israel.“ De

aceea spune-le: „Se apropie* zilele și toate vedeniile se vor împlini!“

*Ioel 2.1. Tef. 1.14.

24. Căci nu* vor mai fi vedenii** mincinoase, nici prorocii înșelătoare în mijlocul casei lui Israel!

*Cap. 13.23. **Plân. 2.14.

25. Căci Eu, Domnul, voi vorbi; ce voi spune* se va împlini și nu va mai fi amânat; da, în zilele voastre, casă de îndărătnici, voi rosti un cuvânt și-l voi împlini, zice Domnul Dumnezeu. *Isa. 55.11. Vers. 28. Dan. 9.12. Luca 21.33.

26. Cuvântul Domnului mi-a vorbit apoi astfel:

27. „Fiul omului*, iată, casa lui Israel zice: „Vedeniile pe care le are el nu sunt aproape să se îplinească și proroceste pentru vremuri** depărtate!“

*Vers. 22. **2 Pet. 3.4.

28. De aceea* spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Nu va mai fi zăbavă în împlinirea cuvintelor Mele; ci cuvântul pe care-l voi rosti se va împlini, zice Domnul Dumnezeu.“ *Vers. 23,25.

Împotriva prorocilor mincinoși

13 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, proroceste împotriva prorocilor lui Israel care prorocesc și spun celor ce* prorocesc după gustul inimii** lor: „Ascultați cuvântul Domnului!“

*Vers. 17. **Ier. 14.14; 23.16,26.

3. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vai de prorocii fără minte care umblă după duhul lor și nu văd nimic!

4. Prorocii tăi, Israele, sunt ca niște șacali* în mijlocul dărâmăturilor!

*Cânt. 2.15.

5. Voi nu* v-ați suit înaintea spărturilor, n-ați înconjurat cu un zid casa lui Israel ca să rămâneți tari în luptă în ziua Domnului. *Ps. 106.23,30. Cap. 22.30.

6. Vedeniile* lor sunt înșelătoare, și prorociile lor mincinoase. Ei zic: „Așa vorbește Domnul!“, măcar că Domnul nu i-a trimis; și fac pe oameni să tragă nădejde că se va împlini cuvântul lor.

*Vers. 23. Cap. 12.24; 22.28.

7. Nu sunt înșelătoare vedeniile pe care le aveți și nu sunt mincinoase prorociile pe care le roștiți? Voi ziceți: „Așa vorbește Domnul!“, în timp ce Eu n-am vorbit.

8. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că spuneți lucruri

înșelătoare și vedeniile voastre sunt minciuni, iată, am necaz pe voi, zice Domnul Dumnezeu.

9. Mâna Mea va fi împotriva prorocilor ale căror vedenii sunt înșelătoare și ale căror prorocii sunt mincinoase; ei nu vor rămâne în adunarea poporului Meu, nu vor fi scriși în cartea* casei lui Israel, nici nu vor** intra în țara lui Israel. Și veți ști* că Eu sunt Domnul Dumnezeu. *Ezra 2.59,62. Neem. 7.5. Ps. 69.28. **Cap. 20.39. †Cap. 11.12.

10. Lucrurile acestea se vor întâmpla pentru că ei rățăcesc pe poporul Meu zicând: „Pace*!“, când nu este pace. Poporul Meu zidește un zid, și ei îl tencuiesc** cu ipsos.

*Ier. 6.14; 8.11. **Cap. 22.28.

11. De aceea spune celor ce-l acoperă cu ipsos că se va prăbuși, va veni o ploaie* cu vifor, pietrele de grindină vor cădea și se va dezlănțui furtuna.

*Cap. 38.22.

12. Iată, vi se prăbușește zidul! Și atunci vi se va zice: „Unde este ipsosul cu care l-ați tencuit?“

13. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În urgia Mea voi porni furtuna; în mânia Mea va veni o ploaie cu vifor; și vor cădea pietre de grindină ca să nimicească.

14. Voi surpa zidul pe care l-ați tencuit cu ipsos, îl voi doborî la pământ, și i se vor dezgoli temeliiile; se va prăbuși, și veți pieri în mijlocul dărâmăturilor lui. Și veți ști* că Eu sunt Domnul. *Vers. 9,21,23. Cap. 14.8.

15. Îmi voi potoli astfel mânia împotriva zidului și împotriva celor ce l-au tencuit cu ipsos; și vă voi spune: „Nu mai este nici un zid! Și s-a isprăvit cu cei ce l-au tencuit cu ipsos!

16. S-a isprăvit cu prorocii lui Israel care prorocesc asupra Ierusalimului și au vedenii* de pace asupra lui, când nu este pace, zice Domnul Dumnezeu. *Ier. 16.14; 28.9.

17. Iar tu, fiul omului, întoarce-ți* privirile împotriva fiicelor poporului tău care prorocesc** după gustul inimii lor și proroceste împotriva lor!

*Cap. 20.46; 21.2. **Vers. 2.

18. Spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vai de cele ce cos pernițe pentru subșiori și fac maramă pentru capetele oamenilor, de orice mărime, ca să prindă suflete! Socotiți că veți prinde sufletele* popo-

rului Meu, ca să vă păstrați cu viață sufletele voastre?

19. Voi Mă necinstiți înaintea poporului Meu pentru câțiva* pumni de orz și câteva bucăți de pâine, ucigând niște suflete care n-ar trebui să moară și făcând să trăiască niște suflete care n-ar trebui să trăiască, înșelând astfel pe poporul Meu care ascultă minciunile voastre.

*Prov. 28.21. Mica 3.5.

20. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe pernțele voastre prin care prindeți sufletele ca păsările; de aceea vi le voi smulge de la brațe și voi da drumul sufletelor, și anume sufletelor pe care le prindeți ca păsările!

21. Vă voi rupe maramele și voi scoate pe poporul Meu din mâinile voastre, ca să nu mai cadă pradă în mâinile voastre; și veți ști* că Eu sunt Domnul.

*Vers. 9.

22. Pentru că întristați prin minciuni inima celui neprihănit, când Eu însumi nu l-am întristat, și pentru că întăriți* mâinile celui rău ca să-l împiedecați să se lase de calea lui cea rea, făgăduindu-i viața –

*Ier. 23.14.

23. de aceea nu veți* mai avea vedenii înșelătoare și nu veți mai rosti prorocii. Voi scoate din mâinile voastre pe poporul Meu și veți ști** că Eu sunt Domnul.“

*Vers. 6, etc. Cap. 12.24. Mica 3.6. **Vers. 9. Cap. 14.8; 15.7.

Împotriva celor ce se alipesc de idoli

14.1. Câțiva din bătrânii lui Israel au venit* la mine și au șezut înaintea mea.

*Cap. 8.1; 20.1; 33.31.

2. Și cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

3. „Fiul omului, oamenii aceștia își poartă idolii în inimă și își pironesc privirile spre ceea ce i-a făcut să cadă* în nelegiuire! Să Mă** las Eu să fiu întrebat de ei?

*Vers. 4,7. Cap. 7.19. **2 Împ. 3.13.

4. De aceea vorbește-le și spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Orice om din casa lui Israel care își poartă idolii în inimă și care își pironeste privirile spre ceea ce l-a făcut să cadă în nelegiuirea lui – dacă va veni să vorbească prorocului – Eu, Domnul, îi voi răspunde, în ciuda mulțimii idolilor lui,

5. ca să prind în chiar inima lor pe aceia din casa lui Israel care s-au

depărtat de Mine din pricina tuturor idolilor.“

6. De aceea, spune casei lui Israel: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Întoarceți-vă și abateți-vă de la idolii voștri, întoarceți-vă privirile de la toate urâciunile voastre!

7. Căci orice om din casa lui Israel sau din străinii care locuiesc pentru o vreme în Israel, care s-a depărtat de Mine, care își poartă idolii în inima lui și nu-și ia privirile de la ceea ce l-a făcut să cadă în nelegiuirea lui – dacă va veni să vorbească unui proroc, ca să Mă întrebe prin el – Eu, Domnul, prin Mine însumi îi voi răspunde.

8. Îmi voi întoarce* fața împotriva omului acestuia, îl voi face un semn** și de pomină și-l voi nimici cu desăvârșire din mijlocul poporului Meu. Și veți ști† că Eu sunt Domnul!

*Lev. 17.10; 20.3,5,6. Ier. 44.11. Cap. 15.7. **Num. 26.10. Deut. 28.37. Cap. 5.15. †Cap. 6.7.

9. Dacă prorocul se va lăsa amăgit* să rostească un cuvânt, Eu, Domnul, am amăgit pe prorocul acela; Îmi voi întinde mâna împotriva lui și-l voi nimici din mijlocul poporului Meu, Israel.

*1 Împ. 22.23. Iov 12.16. Ier. 4.10.

10. Își vor purta astfel păcatul lor, și pedeapsa prorocului va fi la fel cu pedeapsa celui ce întreabă,

11. ca să nu mai rădăcească* de la Mine casa lui Israel și să nu se mai spurce cu toate fărâdelegile ei. Atunci vor fi poporul** Meu, și Eu voi fi Dumnezeu lor, zice Domnul Dumnezeu!“

*2 Pet. 2.15. **Cap. 11.20; 37.27.

Dreptatea pedepselor Domnului

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

12. „Fiul omului, când va păcătuia o țară împotriva Mea dedându-se la fărâdelege, și Îmi voi întinde mâna împotriva ei – dacă îi voi sfărâma toiagul* pânii, dacă îi voi trimite foametea, dacă îi voi nimici cu desăvârșire oamenii și vitele –

*Lev. 26.26. Isa. 3.1. Cap. 4.16; 5.16.

14. chiar de ar fi* în mijlocul ei acești trei oameni: Noe, Daniel și Iov, ei nu și-ar mântui decât sufletul lor prin neprihănirea** lor, zice Domnul Dumnezeu.

*Ier. 7.16; 11.14; 14.11; 15.1. Vers. 16,18,20. ** Prov. 11.4.

15. Dacă aș lăsa ca țara să fie cutreierată de fiare sălbatice*, care ar

lăsa-o fără popor, dacă ar ajunge un pustiu pe unde n-ar mai putea trece nimeni, din pricina acestor fiare,

*Lev. 26.22.

16. și ar fi în mijlocul ei acești* trei oameni, pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei ar scăpa, și țara ar ajunge un pustiu.

*Vers. 14,18,20.

17. Sau dacă aș* aduce sabie împotriva țării acesteia, dacă aș zice să treacă sabia prin țară, dacă i-aș nimici** cu desăvârșire oamenii și vitele,

*Lev. 26.25. Cap. 5.12; 21.34; 29.8; 38.21. **Cap. 25.13. Tef. 1.3.

18. și* ar fi în mijlocul ei acești trei oameni, pe viața Mea – zice Domnul Dumnezeu – că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei singuri ar scăpa.

*Vers. 14.

19. Sau dacă aș trimite ciuma* în țara aceasta, dacă Mi-aș vărsa** urgia împotriva ei prin molimă ca să-i nimicesc cu desăvârșire oamenii și vitele,

*2 Sam. 24.15. Cap. 38.22. **Cap. 7.8.

20. și ar fi* în mijlocul ei Noe, Daniel și Iov, pe viața Mea – zice Domnul Dumnezeu – că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei și-ar mântui sufletul prin neprihănirea lor.“

*Vers. 14.

21. Totuși așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Măcar că trimit* împotriva Ierusalimului cele patru pedepse grozave ale Mele: sabia, foametea, fiarele sălbatice și ciuma, ca să nimicesc cu desăvârșire din el oamenii și vitele,

*Cap. 5.17; 33.27.

22. tot va fi o rămășiță* care va scăpa, care va ieși din el, și anume: fii și fiice. Iată, aceștia vor veni la voi, le veți vedea purtarea** și faptele și vă veți mângâia de nenorocirea pe care o aduc asupra Ierusalimului, de tot ce aduc asupra lui.

*Cap. 6.8. **Cap. 20.43.

23. Ei vă vor mângâia, când le veți vedea purtarea și faptele, și veți cunoaște că nu fără* temei fac Eu tot ce fac împotriva Ierusalimului, zice Domnul Dumnezeu.“

*Ier. 22.8,9.

Locuitorii Ierusalimului asemănați cu lemnul de viță

15.1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, ce are lemnul de viță mai mult decât orice alt lemn, vitele de vie mai mult decât cele ce sunt printre copacii din pădure?

3. Ia oare cineva din lemnul acesta

ca să facă vreo lucrare? Face cineva din el vreun cârlig de atârnat ceva în el?

4. Iată că este pus pe foc* să ardă; după ce îi arde focul cele două capete și mijlocul, mai poate fi el bun de ceva?

*Ioan 15.6.

5. Iată, când era întreg, nu se putea face nimic din el; cu cât mai puțin acum după ce l-a mistuit și l-a ars focul, s-ar mai putea face vreo lucrare din el?

6. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Ca lemnul de viță dintre copacii din pădure, pe care-l pun pe foc să-l ard, așa voi da și pe locuitorii Ierusalimului.

7. Îmi voi întoarce fața* împotriva lor; au ieșit** din foc, dar focul îi va arde de tot. Și veți ști† că Eu sunt Domnul, când Îmi voi întoarce fața împotriva lor.

*Lev. 17.10.

Cap. 14.8. **Isa. 24.18. †Cap. 6.7; 7.4; 11.10; 20.38,42,44.

8. Voi prefăce țara într-un pustiu, pentru că au fost necredincioși, zice Domnul Dumnezeu.“

Ierusalimul închipuit printr-o curvă

16.1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, arată* Ierusalimului urâciunile lui!

*Cap. 20.4; 22.2; 36.7-9.

3. Și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu către cetatea Ierusalimului: „Prin obârșia și nașterea* ta ești din țara canaaniților; tatăl** tău era amorit, și mama ta, hetită.

*Cap. 21.30. **Vers. 45.

4. La naștere, în ziua* când te-ai născut, buricul nu ți s-a tăiat, n-ai fost scăldată în apă ca să fii curățată, nici n-ai fost frecată cu sare și nici n-ai fost înfășată în scutece.

*Osea 2.3.

5. Ochiul nimănui nu s-a îndurat de tine ca să-ți facă măcar unul din aceste lucruri, din milă pentru tine, ci ai fost aruncată pe câmp, așa de scârbă le era de tine, în ziua nașterii tale.

6. Atunci Eu am trecut pe lângă tine, te-am văzut tăvălită în sângele tău și am zis: „Trăiește chiar și în sângele tău!“ Da, ți-am zis: „Trăiește chiar și în sângele tău!“

7. Te-am înmulțit* cu zecile de mii, ca iarba de pe câmp. Și ai crescut, te-ai făcut mare, ai ajuns de o frumusețe desăvârșită; ți s-au rotunjit țâțele, ți-a crescut părul. Dar erai tot goală, goală de tot.

*Exod 1.7.

8. Când am trecut Eu pe lângă tine, M-am uitat la tine și iată că îți venise vremea, vremea dragostelor. Atunci am întins peste tine poala* hainei Mele, ți-am acoperit goliciunea, ți-am jurat credință, am făcut legământ cu tine, zice Domnul Dumnezeu, și ai fost** a Mea! *Rut 3,9. **Exod 19,5. Ier. 2,2.

9. Te-am scădat în apă, te-am spălat de sângele de pe tine și te-am uns cu untdelemn.

10. Ți-am dat haine cusute cu fir și o încălțăminte de piele de vițel de mare, te-am încins cu în subțire și te-am îmbrăcat în mătase.

11. Te-am împodobit cu scule scumpe, ți-am pus brățări* la mână și o salbă** la gât; *Gen. 24,22,47. **Prov. 1,9.

12. Ți-am pus o verigă în nas, cercei în urechi și o cunună minunată pe cap.

13. Astfel, ai fost împodobită cu aur și cu argint și ai fost îmbrăcată cu în subțire, cu mătase și cusături cu fir. Ai mâncat* floarea făinii, miere și untdelemn. Erai de o frumusețe desăvârșită**, ba ajunsesseși chiar împărăteasă. *Deut. 32,13,14. **Ps. 48,2.

14. Ți s-a dus vestea* printre neamuri pentru frumusețea ta; căci era desăvârșită de tot, datorită strălucirii cu care te împodobisem, zice Domnul Dumnezeu. *Plân. 2,15.

15. Dar te-ai încrezut* în frumusețea ta și ai** curvit la adăpostul numelui tău celui mare; ți-ai revărsat curviile înaintea tuturor trecătorilor și te-ai dat lor. *Deut. 32,15. Ier. 7,4. Mica 3,11.

**Isa. 1,21; 57,8. Ier. 2,20; 3,2,6,20. Cap. 23,3,8,11,12. Osea 1,2.

16. Ai luat* și din hainele tale, ți-ai făcut înălțimi pe care le-ai împodobit cu toate culorile și ai curvit pe ele; așa cum nu s-a întâmplat și nici nu se va mai întâmpla vreodată.

*2 Împ. 23,7. Cap. 7,20. Osea 2,8.

17. Ți-ai luat până și minunatele tale podoabe de aur și de argint pe care ți le dădusem și ți-ai făcut niște chipuri de bărbați, cu care ai curvit.

18. Ți-ai luat și hainele cusute la gherghef, le-ai îmbrăcat cu ele și ai adus acestor chipuri untdelemnul Meu și tămâia Mea.

19. Pâinea* pe care ți-o dădusem, floarea făinii, untdelemnul și mierea cu care te hrăneam, le-ai adus înaintea lor ca niște tămâie cu un miros plăcut. Iată ce s-a întâmplat, zice Domnul Dumnezeu! *Osea 2,8.

20. Apoi ți-ai* luat fiii și fiicele pe care Mi-i născuseși și i-ai jertfit lor ca să le slujească de mâncare. Nu erau oare de ajuns curviile tale, *2 Împ. 16,3. Ps. 106,37,38. Isa. 57,5. Ier. 7,31; 32,35. Cap. 20,26; 23,37.

21. de Mi-ai mai înjunghiat fiii și i-ai dat trecându-i prin foc în cinstea lor?

22. Și, în mijlocul tuturor urăciunilor și curviilor tale, nu ți-ai adus aminte de vremea tinereții* tale, când erai goală**, goală de tot, și te zbăteau în sângele tău! *Ier. 2,2. Vers. 43,60. Osea 11,1. **Vers. 4-6.

23. După toate aceste răutăți ale tale – (vai, vai de tine!, zice Domnul Dumnezeu) –

24. ți-ai zidit* case de curvie, ți-ai făcut** înălțimi în toate piețele.

*Vers. 31. **Isa. 57,5,7. Ier. 2,20; 3,2.

25. La toate colțurile* ulițelor ți-ai făcut înălțimi, ți-ai necinstit frumusețea, ți-ai desfăcut picioarele înaintea tuturor trecătorilor, ai făcut tot mai multe curvii. *Prov. 9,14.

26. Ai curvit cu egiptenii*, vecinii tăi, cu trupul plin de vlagă și ți-ai înmulțit curviile ca să Mă mâni.

*Cap. 8,10,14; 20,7,8; 23,19-21.

27. Dar iată că Mi-am întins mâna împotriva ta, am micșorat partea de întreținere pe care ți-o rânduisem, te-am lăsat în voia vrăjmașelor tale, fiicele filistenilor*, care au roșit de purtarea ta nelegiuită.

*2 Cron. 28,18,19. Vers. 57.

28. Apoi ai curvit* cu asirienii, pentru că erai fără saț; ai curvit cu ei, și tot nu te-ai săturat.

*2 Împ. 16,7,10. 2 Cron. 28,23. Ier. 2,18,36. Cap. 23,12, etc.

29. Ți-ai înmulțit curviile cu țara Canaanului și până în Haldeea*, dar nici acolo nu te-ai săturat. *Cap. 23,14, etc.

30. Ce slăbiciune de inimă ai avut, zice Domnul Dumnezeu, de ai făcut toate aceste lucruri, care sunt fapta unei ibovnice dedate la curvie,

31. zidindu-ți case de curvie* la toate colțurile ulițelor și făcându-ți înălțimi în toate piețele; n-ai fost nici măcar ca o curvă care-și cere plata. *Vers. 24,39.

32. Ai fost femeia preacurvă, care primește pe străini în locul bărbatului ei!

33. Tuturor curvelor li se plătește o plată; dar* tu ai dat daruri tuturor ibovnicilor tăi, i-ai câștigat prin daruri, ca să-i tragi la tine din toate părțile și să curvești cu ei. *Isa. 30,6. Osea 8,9.

34. Ai fost cu totul altfel decât cele-

alte curve, întrucât nimeni nu umbla după tine, ci tu plăteai celor ce veneau la tine, în loc ca tu să fii plătită de ei. De aceea ai fost cu totul altfel decât altele.“

35. De aceea, ascultă, curvo, cuvântul Domnului!

36. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că ți-ai risipit banii în felul acesta și ți-ai descoperit goliciunea în curviile tale cu ibovnicii tăi și cu toți idoli tăi urăcioși, și din pricina sângelui* copiilor tăi pe care li i-ai dat, *Ier. 2,34. Vers. 20.

37. de aceea, iată, voi strânge* pe toți ibovnicii cu care te dezmiardai, pe toți aceia pe care i-ai iubit și pe toți aceia pe care i-ai urât; da, îi voi strânge împotriva ta din toate părțile, îți voi dezveli goliciunea înaintea lor și îți vor vedea toată goliciunea. *Ier. 13,22,26. Plân. 1,8. Cap. 23,9,10; 22,29. Osea 2,10; 8,10. Naum 3,5.

38. Te voi judeca așa cum se judecă femeile preacurve* și ucigătoare de copii și voi face din tine o jertfă sângeroasă** a urgiei și geloziei.

*Lev. 20,10. Deut. 22,22. Cap. 23,45. **Gen. 9,6. Exod 21,12. Vers. 20,36.

39. Te voi da în mâinile lor; îți vor surpa casele* de curvie și îți vor nimici înălțimile; te vor dezbrăca** de hainele tale, îți vor lua toată podoaba de pietre scumpe și te vor lăsa goală, goală de tot. *Vers. 24,31. **Cap. 23,26. Osea 2,3.

40. Vor aduce* gloata împotriva ta, te vor** ucide cu pietre și te vor străpunge cu lovituri de sabie.

*Cap. 23,46,47. **Ioan 8,5,7.

41. Îți vor arde* casele cu foc și se vor răzbuna pe tine** înaintea unei mulțimi de femei. Voi face să înceteze astfel curvia* ta, și nu vei mai da plată de curvă. *Deut. 13,16. 2 Împ. 25,9. Ier. 39,8; 52,13. **Cap. 5,8; 23,10,48. †Cap. 23,27.

42. Îmi voi potoli* mânia împotriva ta și nu voi mai fi gelos pe tine; Mă voi liniști, nu voi mai fi supărat. *Cap. 5,13.

43. Pentru că nu ți-ai adus aminte* de vremea tinereții tale, ci M-ai ațâțat prin toate aceste lucruri, iată, voi face** ca purtarea ta să cadă asupra capului tău, zice Domnul Dumnezeu, ca să nu mai săvârșești alte nelegiuii cu toate urăciunile tale!

*Ps. 78,42. Vers. 22. **Cap. 9,10; 11,21; 22,31.

44. Iată că toți cei ce spun zicători, vor spune despre tine zicătoarea aceasta: „Cum este mama așa, și fata!“

45. Tu ești fata mamei tale care s-a

dezgustat de bărbatul și copiii ei. Tu ești sora surorilor tale care s-au dezgustat de bărbații și copiii lor. Mama voastră era o hetită*, și tatăl vostru, un amorit. *Vers. 3.

46. Sora ta* cea mai mare, care locuiește la miazănoapte de tine, este Samaria, ea și fiicele ei; și sora ta cea mai mică este Sodoma* și fiicele ei, și locuiește la miazăzi de tine.

*Deut. 32,32. Isa. 1,10.

47. Tu nu numai că ai umblat pe căile lor și ai săvârșit aceleași urăciuni, ci, ca și cum atât ar fi fost prea puțin, ai fost mai stricată* decât ele în toate purtările tale. *2 Împ. 21,9. Vers. 48. Cap. 5,6,7.

48. Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că sora ta Sodoma* și fiicele ei n-au făcut ce ați făcut voi, tu și fiicele tale. *Mat. 10,15; 11,24.

49. Iată care a fost nelegiuirea surorii tale Sodoma: era îngâmfată, trăia în belșug* și într-o liniște nepăsătoare, ea și fiicele ei, și nu sprijinea mâna celui nenorocit și celui lipsit.

*Gen. 13,10.

50. Ele s-au semețit și au făcut urăciuni* blestamate înaintea Mea; de aceea le-am** și nimicit, când am văzut lucrul acesta.

*Gen. 13,13; 18,20; 19,5. **Gen. 19,24.

51. Samaria n-a făcut nici jumătate din păcatele tale; urăciunile tale au fost mai multe decât ale ei, așa că ai ușurat* vina surorilor tale prin toate urăciunile pe care le-ai făcut acum.

*Ier. 3,11. Mat. 12,41,42.

52. Tu, care ușurai vina surorilor tale prin purtarea ta, suferă acum urmările răutății tale; prin păcatele tale prin care te-ai făcut mai urăcioasă decât ele acum le faci mai ușoară vina decât a ta; de aceea acoperă-te de rușine și poartă-ți ocară, fiindcă ai ușurat vina surorilor tale!

53. Voi aduce* înapoi pe prinșii lor de război, pe prinșii de război ai Sodomei** și ai fiicelor ei, pe prinșii de război ai Samariei și ai fiicelor ei și pe prinșii tăi de război în mijlocul lor, *Isa. 1,9. Vers. 60,61. **Ier. 20,16.

54. ca să-ți suferi ocară și să roșești pentru tot ce ai făcut, slujindu-le ca o pricină de mângâiere*.

*Cap. 14,22,23.

55. Astfel, surorile tale: Sodoma și fiicele ei se vor întoarce iarăși la starea lor de mai înainte, și Samaria și fiicele ei se vor întoarce iarăși la starea lor de mai înainte, și tu și fiicele tale

vă veți întoarce iarăși la starea voastră de mai înainte.

56. Nu vorbeai deloc despre sora ta Sodoma în vremea mândriei tale,

57. mai înainte de vădirea răutății tale, când ai primit batjocurile* fiicelor Siriei, ale tuturor vecinilor tăi și ale fiicelor filistenilor** care te disprețuiesc de jur împrejur!

*2 Împ. 16.5; 2 Cron. 28.18. Isa. 7.1; 14.28. **Vers. 27.

58. Trebuie să-ți porți*, în adevăr, nelegiuirile și urâciunile, zice Domnul.**

*Cap. 23.49.

59. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Îți voi face întocmai cum ai făcut și tu, care ai nesocotit* jurământul** rupând legământul!

*Cap. 17.13,16. **Deut. 29.12,14.

60. Dar Îmi voi aduce aminte* de legământul Meu făcut cu tine în vremea tinereții tale și voi face cu tine un legământ** veșnic.

*Ps. 106.45. **Ier. 32.40; 50.5.

61. Atunci îți vei aduce aminte* de purtarea ta, te vei rușina, când vei primi la tine pe surorile tale, mai mari și mai mici, pe care ți le voi da ca fiice**, dar ți nu pe temeiul legământului făcut cu tine.

*Cap. 20.43; 36.31. **Isa. 54.1; 60.4. Gal. 4.26, etc. †Ier. 31.31, etc.

62. Voi face* legământul Meu cu tine, și vei ști că Eu sunt Domnul,

*Osea 2.19,20.

63. ca să-ți aduci aminte* de trecut și să roșești, și să nu mai deschizi** gura de rușine, când îți voi ierta tot ce ai făcut, zice Domnul Dumnezeu.“

*Vers. 61. **Rom. 3.19.

Pedepsirea lui Zedechia

17. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, spune o vorbă cu tălc, spune o pildă casei lui Israel

3. și zi: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Un* vultur mare cu aripi lungi, cu aripile întinse, acoperit cu pene pestrițe a venit în Liban și a luat** vârful unui cedru.

*Vers. 12, etc. **2 Împ. 24.12.

4. A rupt ramura cea mai înaltă a lui, a dus-o într-o țară de negoț și a pus-o într-o cetate de negustori;

5. a luat și din sămânța țării și a pus-o într-un pământ roditor*; a pus-o lângă o apă mare și a sădit-o ca pe** o salcie.

*Deut. 8.7-9. **Isa. 44.4.

6. Lăstarul acesta a crescut și s-a făcut

un butuc de viță întins, dar nu prea* înalt; vițele îi erau îndreptate spre vultur, și rădăcinile erau sub el. Astfel s-a făcut un butuc de viță, a dat lăstari și a făcut mlădițe.

*Vers. 14.

7. Mai era însă un alt vultur mare cu aripi lungi și cu pene multe. Și iată că din pământul unde era sădită, vița* aceasta și-a întins rădăcinile cu lăcomie spre el și și-a îndreptat ramurile spre el ca s-o ude mai mult decât pe stratul în care era sădită.

*Vers. 15.

8. Vița era sădită într-un pământ bun, lângă o apă mare, așa ca să facă mlădițe, să dea rod și să se facă o viță minunată.“

9. Spune, zice Domnul Dumnezeu, îi va merge bine ei oare? Nu-i* va smulge vulturul dintâi rădăcinile și-i va tăia rodul, și i se vor usca toate frunzele odrăslite? Se va usca și nu va trebui nici un braț puternic, nici multă lume ca s-o scoată din rădăcinile ei.

*2 Împ. 25.7.

10. Iată că este sădită: îi va merge bine? Dacă o va atinge vântul de răsărit, nu se va usca* ea oare? Da, se va usca în straturile unde a odrăslit.“

*Cap. 19.12. Osea 13.15.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

12. „Spune casei acesteia* răzvrăтите: „Nu știți ce înseamnă aceasta?“ Și spune: „Iată, împăratul** Babilonului a venit la Ierusalim, a luat pe împăratul și pe căpeteniile lui și i-a dus cu el în Babilon.

*Cap. 2.5; 12.9. **Vers. 3. 2 Împ. 24.11-16.

13. A luat un* vlăstar de neam împărătesc, a făcut legământ cu el și l-a pus** să jure; dar pe mai marii țării i-a luat cu el

*2 Împ. 24.17. **2 Cron. 36.13.

14. ca împărăția să rămână* smerită, să nu se mai poată ridica, ci împăratul să-și țină legământul, rămânându-i credincios.

*Vers. 6. Cap. 29.14.

15. Dar el s-a răsculat* împotriva lui și a trimis soli în Egipt ca să-i dea** cai și un mare număr de oameni. Cel ce a făcut asemenea lucruri va izbuti el oare, va scăpa* el oare? Cum să mai scape, dacă a rupt legământul?

*2 Împ. 24.20. 2 Cron. 36.13. **Deut. 17.16. Isa. 31.1,3; 36.6,9. †Vers. 9.

16. Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că în țara* împăratului care l-a pus să domnească, față de care și-a călcat jurământul și al cărui legă-

mânt l-a rupt, lângă el, în mijlocul Babilonului va muri!

*Ier. 32.5; 34.3; 52.11. Cap. 12.13.

17. Așa că nici faraon* nu va veni cu o oaste mare și popor mult să-l ajute în război, când se vor ridica întăriri** și se vor face șanțuri pentru nimicirea multor suflete.

*Ier. 37.7. **Ier. 52.4. Cap. 4.2.

18. El a nesocotit jurământul, până într-atât că a rupt legământul, ba încă și-a dat mâna* și a făcut toate aceste lucruri; nu va scăpa!“

*1 Cron. 29.24. Plân. 5.6.

19. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pe viața Mea că, întrucât a nesocotit jurământul făcut în Numele Meu și a rupt legământul Meu, voi face să se întoarcă asupra capului lui lucrul acesta.

20. Îmi voi* întinde mreaja peste el, și va fi prins în lațul Meu. Îl voi duce în Babilon, și acolo îl voi** judeca pentru abaterea săvârșită de el față de Mine.

*Cap. 12.13; 32.3. **Cap. 20.36.

21. Dar toți fugarii* din toate oștile lui vor cădea loviți de sabie, și cei ce vor mai rămâne vor fi risipiți în toate vânturile. Și veți ști că Eu, Domnul, am spus aceste lucruri.“

*Cap. 12.14.

22. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Eu însumi voi lua o rămurea* din vârful unui cedru mare și o voi pune la pământ. Voi rupe din vârful ramurilor lui o mlădiță fragedă** și o voi sădi* pe un munte înalt și ridicat.

*Isa. 11.1. Ier. 23.5. Zah. 3.8. **Isa. 53.2. †Ps. 2.6.

23. Și anume, o voi sădi pe un munte* înalt al lui Israel; ea va da lăstari, va aduce rod și se va face un cedru mareț. Păsări** de tot felul se vor odihni sub el, tot ce are aripi se va odihni sub umbra ramurilor lui.

*Isa. 2.2,3. Cap. 20.40. Mica 4.1. **Cap. 31.6. Dan. 4.12.

24. Și toți copacii de pe câmp vor ști că Eu, Domnul, am* coborât copacul care se înălța și am înălțat copacul care era plecat; că Eu am uscat copacul cel verde și am înverzit copacul cel uscat. Eu**, Domnul, am vorbit și voi și face.“

*Luca 1.52. **Cap. 22.14; 24.14.

Răsplătirile dumnezeiești

18. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Pentru ce spuneți voi zicătoarea aceasta în țara lui Israel: „Părinții* au mâncat aguridă, și copiii lor s-au strepezit dinții?“

*Ier. 31.29. Plân. 5.7.

3. Pe viața Mea, zice Domnul Dum-

nezeu, că nu veți mai avea prilej să spuneți zicătoarea aceasta în Israel.

4. Iată că toate sufletele sunt ale Mele. După cum sufletul fiului este al Meu, tot așa și sufletul tatălui este al Meu. Sufletul* care păcătuiește, acela va muri.

*Vers. 20. Rom. 6.23.

5. Omul care este drept, care face judecată și dreptate,

6. care nu mănâncă pe munți* carne jertfită idolilor și nu ridică ochii spre idolii casei lui Israel, care nu necinstește** nevasta aproapelui său și nu se apropie de nevasta sa în timpul necurăției ei,

*Cap. 22.9. **Lev. 18.20; 20.10. †Lev. 18.19; 20.18.

7. care n-asuprește* pe nimeni, care dă înapoi datornicului zălogul**, care nu răpește nimic, care dă* din pâinea lui celui flămând și învește cu o haină pe cel gol,

*Exod 22.21. Lev. 19.15; 25.14. **Exod 22.26. Deut. 24.12,13. †Deut. 15.7,8. Isa. 58.7.

8. care nu împrumută cu dobândă* și nu ia camătă, care își abate mâna de la nelegiuire și judecă** după adevăr între un om și altul,

*Exod 22.25. Lev. 25.36,37. Deut. 23.19. Neem. 5.7. Ps. 15.5. **Deut. 1.16. Zah. 8.16.

9. care urmează legile Mele și păzește poruncile Mele, lucrând cu credincioșie – omul acela este drept și va trăi* negreșit, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 20.11. Amos 5.4.

10. Dacă acum omul acesta are un fiu iute la mânie, care varsă* sânge sau care face ceva de felul acesta;

*Gen. 9.6. Exod 21.12. Num. 35.34.

11. dacă acest fiu nu se ia în nimic după purtarea tatălui său neprihănit, ci mănâncă pe munți, necinstește pe nevasta aproapelui său,

12. asuprește pe cel nenorocit și pe cel lipsit, răpește, nu dă înapoi zălogul, ridică ochii spre idoli și face* urâciuni,

*Cap. 8.6,17.

13. împrumută cu dobândă și ia camătă, s-ar putea oare să trăiască un astfel de fiu? Nu va trăi; a săvârșit toate aceste urâciuni, de aceea trebuie să moară. Sângele* lui să cadă asupra capului lui!

*Lev. 20.9,11-13,16,27. Cap. 3.18; 33.4. Fapt. 18.6.

14. Dar dacă un om are un fiu, care vede toate păcatele tatălui său le vede, dar nu face la fel;

15. dacă fiul acela nu mănâncă* pe munți și nu ridică ochii spre idolii casei lui Israel, nu necinstește pe nevasta aproapelui său,

*Vers. 6, etc.

16. nu asuprește pe nimeni, nu ia nici

un zălog, nu răpește, ci dă din pâinea lui celui flămând și acoperă cu o haină pe cel gol,

17. Își abate mâna de la nelegiuire, nu ia nici dobândă, nici camătă, păzește poruncile Mele și urmează legile Mele, acela nu va muri pentru nelegiuirea tatălui său, ci va trăi negreșit.

18. Dar tatăl său, care a fost un asupritor, a răpit de la alții, a făcut în mijlocul poporului său ce nu este bine, el va* muri pentru nelegiuirea lui!

19. Voi însă ziceți: „Pentru ce* nu poartă fiul pedeapsa pentru nelegiuirea tatălui său?” Pentru că fiul a lucrat după neprihănire și dreptate, a păzit și a împlinit toate legile Mele; el va trăi negreșit!

20. Sufletul* care păcătuiește, acela va muri. Fiul** nu va purta nelegiuirea tatălui său, și tatăl nu va purta nelegiuirea fiului său! Neprihănirea celui neprihănit va fi peste el, și răutatea* celui rău va fi peste el.

*Exod 20.5. Deut. 5.9. 2 Împ. 23.26; 24.3.4. 1er. 31.29.30. †Isa. 3.10.11. ††Rom. 2.9.

21. Dar dacă* cel rău se întoarce de la toate păcatele pe care le-a săvârșit și păzește toate legile Mele, și face ce este drept și plăcut, va trăi negreșit, nu va muri.

22. Toate* fărădelegile pe care le-a făcut i se vor uita! El va trăi din pricina neprihănirii în care a trăit.

23. Doresc* Eu moartea păcătosului – zice Domnul Dumnezeu. Nu doresc Eu mai degrabă ca el să se întoarcă de pe căile lui și să trăiască?

24. Însă dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui și săvârșește nelegiuirea, dacă se ia după toate urâciunile celui rău, s-ar putea să trăiască el oare? Nu, ci toată neprihănirea** lui va fi uitată, pentru că s-a dat la nelegiuire și la păcat; de aceea va muri în ele.

25. Voi ziceți: „Calea* Domnului nu este dreaptă!” Ascultați, dar, casa lui Israel! Nu este calea Mea dreaptă? Oare nu mai degrabă căile voastre nu sunt drepte?

26. Dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui și săvârșește nelegiuirea, și moare pentru aceasta, moare

din pricina nelegiurii pe care a săvârșit-o.

27. Dar dacă* cel rău se întoarce de la răutatea lui și face ce este drept și bine, își va păstra sufletul viu.

28. Pentru că* își deschide ochii și se abate de la toate fărădelegile pe care le-a săvârșit, va trăi, și nu va muri.

29. Casa* lui Israel zice: „Calea Domnului nu este dreaptă.” Oare calea Mea nu este dreaptă, casa lui Israel? Oare nu mai degrabă căile voastre nu sunt drepte?

30. De aceea* vă voi judeca pe fiecare după căile lui, casă a lui Israel, zice Domnul Dumnezeu. Întoarceți-vă** și abateți-vă de la toate fărădelegile voastre, pentru ca să nu vă ducă nelegiuirea la piere.

31. Lepădați* de la voi toate fărădelegile prin care ați păcătuit, faceți-vă rost de o inimă** nouă și un duh nou. Pentru ce vreți să muriți, casă a lui Israel? *Efes. 4.22.23. **1er. 32.39. Cap. 11.19; 36.26.

32. Căci Eu nu doresc* moartea celui ce moare, zice Domnul Dumnezeu. Întoarceți-vă, dar, la Dumnezeu și veți trăi.

*Plân. 3.33. Vers. 23. Cap. 33.11. 2 Pet. 3.9.

Plângeri asupra domnitorilor lui Israel

19. „Tu însă fă o plângere* asupra domnului lui Israel

2. și zi: „Ce era mama ta? O leoaică. Stătea culcată cu lei și își creștea puii în mijlocul puilor de lei.

3. A crescut pe unul din puii ei, care s-a făcut un leu*, a învățat să sfășie prada; și a mâncat oameni.

4. Neamurile au făcut o prinsoare împotriva lui, și a fost prins în groapa lor; i-au pus un belciug în nări și l-au dus în țara Egiptului*.

5. Leoaica, dacă a văzut că degeaba îl aștepta și că s-a înșelat în nădejdea ei, a luat un alt* pui și l-a făcut leu*.

6. El a* umblat cu lei, s-a făcut leu**, a învățat să sfășie prada și a mâncat oameni.

7. A năvălit în palatele lor și le-a nimicit cetățile; așa că țara, cu tot ce

se afla în ea, s-a îngrozit de mugetul răcnetelor lui.

8. Dar împotriva lui s-au înșiruit neamurile* din toate ținuturile dimprejur. I-au ținut lațuri, și a fost prins** în groapa lor.

9. I-au pus un belciug în nări, l-au pus într-o cușcă și l-au dus* la împăratul Babilonului, apoi l-au dus într-o cetăție ca să nu i se mai audă glasul pe munții** lui Israel.

10. Mama ta, ca și tine*, era ca o vie sădită lângă ape. Era roditoare** și încărcată de mlădie din pricina belșugului apelor.

11. Ramurile ei erau așa de tari că se puteau face toiege de cârmuitori din ele; prin înălțimea ei* întrecea ramurile stufoase și atrăgea privirile cu înălțimea ei și prin mulțimea mlădițelor ei.

12. Dar a fost smulsă cu mânie și aruncată la pământ; vântul* de răsărit i-a uscat rodul; mlădițele ei cele puternice au fost rupte, s-au uscat și le-a mâncat focul.

13. Și acum este sădită în pustiu, într-un pământ uscat și fără apă.

14. Din mlădițele ei a ieșit foc*, și i-a mâncat rodul; așa că nu mai are ramuri tari, bune pentru un toag de cârmuitor. Aceasta-i o cântare de jale** și va sluji drept cântare de jale.

*Judec. 9.15. 2 Împ. 24.20. Cap. 17.18. **Plân. 4.20.

Mustrări și făgăduințe

20. În al șaptelea an, în ziua a zecea a lunii a cincea, unii din bătrânii* lui Israel au venit la mine să întrebe pe Domnul și au șezut jos înaintea mea.

2. Și cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

3. „Fiul omului, vorbește bătrânilor lui Israel și spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Să Mă întrebați ați venit? Pe viața Mea, că nu* Mă voi lăsa să fiu întrebat de voi, zice Domnul Dumnezeu.”

4. Vrei să-i judeci*, fiul omului? Dacă vrei să-i judeci, pune-le** înainte urâciunile părinților lor!

5. Spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În ziua când am* ales pe Israel, Mi-am ridicat mâna spre sămânța casei lui Iacov și M-am arătat** lor în țara Egiptului; Mi-am ridicat mâna

spre ei și am zis: „Eu sunt* Domnul Dumnezeu vostru!”

*Exod 6.7. Deut. 7.6. **Exod 3.8; 4.31. Deut. 4.34. †Exod 20.2.

6. În ziua aceea, Mi-am ridicat mâna spre ei ca să-i duc* din țara Egiptului într-o țară pe care o căutasem pentru ei, țară în care curge lapte și miere, cea mai frumoasă** dintre toate țările.

*Exod 3.8,17. Deut. 8.7-9. 1er. 32.22. **Ps. 48.2. Vers. 15. Dan. 8.9; 11.16,41. Zah. 7.14.

7. Atunci le-am zis: „Lepădați* fiecare urâciunile** care vă atrag privirile și nu vă spurcați cu idolii* Egiptului! Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru!”

*Cap. 18.31. **2 Cron. 15.8. †Lev. 17.7; 18.3. Deut. 29.16-18. 1os. 24.14.

8. Dar ei s-au răzvrătit împotriva Mea și n-au vrut să Mă asculte. Nici unul n-a lepădat urâciunile care îi atrăgeau privirile și n-au părăsit idolii Egiptului. Atunci am pus de gând să-Mi vărs mânia* peste ei, să-Mi sleiesc mânia împotriva lor, în mijlocul țării Egiptului.

9. Dar am avut în vedere* Numele Meu, ca să nu fie pângărit în ochii neamurilor printre care se aflau și în fața cărora Mă arătasem lor ca să-i scot din țara Egiptului.

10. Și i-am scos* astfel din țara Egiptului, și i-am dus în pustiu.

11. Le-am dat* legile Mele și le-am făcut cunoscut poruncile Mele, pe care** trebuie să le îndeplinească omul ca să trăiască prin ele.

12. Le-am dat și Sabatele Mele*, să fie ca un semn între Mine și ei, pentru ca să știe că Eu sunt Domnul care-i sfîșiesc.

13. Dar casa lui Israel s-a răzvrătit împotriva Mea* în pustiu. N-au urmat legile Mele, ci au lepădat poruncile** Mele, pe care trebuie să le îndeplinească omul ca să trăiască prin ele, și Mi-au pângărit* peste măsură de mult Sabatele Mele. Atunci am avut de gând să-Mi vărs mânia peste ei în pustiu*††, ca să-i nimicesc.

*Exod 20.8; 31.13, etc.; 35.2. Deut. 5.12. Neem. 9.14.

*Num. 14.22. Ps. 78.40; 95.8-10. **Prov. 1.25. Vers. 16,24. †Exod 16.27. ††Num. 14.29; 26.65. Ps. 106.23.

14. Dar am avut în vedere* Numele Meu, ca să nu fie pângărit în ochii neamurilor în fața cărora îi scosesem din Egipt.

*Vers. 9,22.

15. Chiar și în pustiu Mi-am ridicat* mâna spre ei și le-am jurat că nu-i voi duce în țara pe care le-o hotărâsem, țară în care curge lapte și miere, cea mai frumoasă* din toate țările;

*Num. 14.28. Ps. 95.11; 106.26. **Vers. 6.

16. și aceasta pentru că* au lepădat poruncile Mele și n-au urmat legile Mele și pentru că au pângărit Sabatele Mele, căci inima** nu li s-a depărtat de la idolii lor.

*Vers. 13.24.

*Num. 15.39. Ps. 78.37. Amos 5.25,26. Fapt. 7.42,43.

17. Dar M-am uitat cu milă* la ei, nu i-am nimicit și nu i-am stărpit în pustiu.

*Ps. 78.38.

18. Atunci am zis fiilor lor în pustiu: „Nu vă luați după rânduilele părinților voștri, nu țineți obiceiurile lor și nu vă spurcați cu idolii lor!

19. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru; umblați* întocmai după rânduilele Mele, păziți poruncile Mele și împliniți-le.

*Deut. 5.32,33; 6-8; 10-12.

20. Sfințiți* Sabatele Mele, căci ele sunt un semn între Mine și voi, ca să știți că Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru!“

*Ier. 17.22. Vers. 12.

21. Dar fiii s-au răzvrătit* și ei împotriva Mea. N-au umblat după rânduilele Mele, n-au păzit și n-au împlinit poruncile Mele, pe care** trebuie să le împlinească omul ca să trăiască prin ele, și au pângărit Sabatele Mele. Atunci am avut de gând să-Mi vărsț urgia peste ei, să-Mi sting mânia împotriva lor în pustiu.

*Num. 25.1,2.

Deut. 9.23,24; 31.27. **Vers. 11,13. †Vers. 8,13.

22. Dar Mi-am tras mâna* înapoi și am avut în vedere** Numele Meu, ca să nu fie pângărit înaintea neamurilor în fața cărora îi scosesem din Egipt.

*Ps. 78.38. Vers. 17. **Vers. 9,14.

23. În pustiu, Mi-am ridicat iarăși mâna spre ei și le-am jurat că am să-i împrăști* printre neamuri și să-i risipesc în felurite țări,

*Lev. 26.33. Deut. 28.64. Ps. 106.27. Ier. 15.4.

24. pentru că n-au împlinit* poruncile Mele și au lepădat învățăturile Mele, au pângărit Sabatele Mele și și-au întors ochii** spre idolii părinților lor.

*Vers. 13,16. **Cap. 6.9.

25. Ba încă le-am dat și legi* care nu erau bune și porunci prin care nu puteau să trăiască.

*Ps. 81.12. Vers. 39. Rom. 1.24. 2 Tes. 2.11.

26. I-am spurcat prin darurile lor de mâncare, când treceau prin foc* pe toți întâii lor născuți; am vrut să-i

pedepesc astfel și să le arăt** că Eu sunt Domnul.“

*2 Imp. 17.17; 21.6.

2 Cron. 28.3; 33.6. Ier. 32.35. Cap. 16.20,21. **Cap. 6.7.

27. De aceea, fiul omului, vorbește casei lui Israel și spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Părinții voștri M-au batjocorit* și mai mult, arătându-se necredincioși față de Mine.

*Rom. 2.24.

28. Și anume, când i-am dus în țara pe care jurasem că le-o voi da, și ei și-au aruncat ochii* spre orice deal înalt și spre orice copac stufoș, acolo și-au adus jertfele, acolo și-au adus darurile de mâncare care Mă mânau, acolo și-au ars miresmele** de un miros plăcut și acolo și-au turnat jertfele de băutură.

*Isa. 57.5, etc. Cap. 6.13. **Cap. 16.19.

29. Eu i-am întrebat: „Ce sunt aceste înălțimi la care vă duceți?“ De aceea li s-a dat numele de „înălțimi“ până în ziua de azi!

30. De aceea spune casei lui Israel: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Voiți voi să vă spurcați în felul părinților voștri și să curviți alergând după urâciunile lor?

31. Da, aducându-vă darurile* de mâncare, trecându-vă copiii prin foc, vă spurcați și azi prin idolii voștri. Și Eu să Mă las** să fiu întreat de voi, casa lui Israel! Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu mă voi lăsa întreat de voi!

*Vers. 26. **Vers. 3.

32. Nu veți vedea împlinindu-se ce vă* închipuiți când ziceți: „Vrem să fim ca neamurile, ca familiile celorlalte țări, vrem să slujim lemnului și pietrei!“

*Cap. 11.5.

33. Pe viața Mea – zice Domnul Dumnezeu – că Eu însumi voi fi împărat peste voi, cu mână tare și cu braț întins* și vărsându-Mi urgia.

*Ier. 21.5.

34. Vă voi scoate din mijlocul popoarelor și vă voi strânge din țările în care v-am risipit, cu mână tare și cu braț întins și vărsându-Mi urgia.

35. Vă voi aduce în pustiu popoarelor, și acolo* Mă voi judeca față în față cu voi.

*Ier. 2.9,35. Cap. 17.20.

36. Cum M-am judecat* cu părinții voștri în pustiu în țara Egiptului, așa Mă voi judeca și cu voi – zice Domnul Dumnezeu.

*Num. 14.21-23,28,29.

37. Vă voi trece* pe sub toiaș și vă voi pune sub mustarea legământului.

*Lev. 27.32. Ier. 33.13.

38. Voi deosebi* dintre voi pe cei

îndărătnici și pe cei ce nu-Mi sunt credincioși; îi voi scoate din țara în care sunt străini, dar nu vor merge** iarăși în țara lui Israel. Și veți ști* că Eu sunt Domnul.

*Cap. 34.17,20.

Mat. 25.32,33. **Ier. 44.14. †Cap. 6.7; 15.7; 23.49.

39. Acum, casa lui Israel, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Duceți-vă și slujiți* fiecare la idolii voștri! După aceea, Mă veți asculta negreșit și nu veți mai pângări** Numele Meu cel sfânt cu darurile voastre de mâncare și cu idolii voștri!

*Jude. 10.14. Ps. 81.12. Amos 4.4. **Isa. 1.13. Cap. 23.38,39.

40. Căci pe muntele Meu* cel sfânt, pe muntele cel înalt al lui Israel – zice Domnul Dumnezeu – acolo Îmi va sluji toată casa lui Israel, toți cei ce vor fi în țară; acolo îi** voi primi cu bunăvoință, voi cere darurile voastre de mâncare, cele dintâi roade din darurile voastre și tot ce-Mi veți închina.

*Isa. 2.2,3. Cap. 17.23. Mica 4.1.

**Isa. 56.7; 60.7. Zah. 8.20, etc. Mal. 3.4. Rom. 12.1.

41. Vă voi primi ca pe niște miresme* cu miros plăcut, după ce vă voi scoate din mijlocul popoarelor și vă voi strânge din țările în care sunteți risipiți; și voi fi sfințit de voi înaintea neamurilor.

*Efes. 5.2. Filip. 4.18.

42. Și* veți ști că Eu sunt Domnul, când** vă voi aduce înapoi în țara lui Israel, în țara pe care jurasem că o voi da părinților voștri.

*Vers. 38,44. Cap. 36.23; 38.23. **Cap. 11.17; 34.13; 36.24.

43. Acolo* vă veți aduce aminte de purtarea voastră și de toate faptele voastre cu care v-ați spurcat; și vă va fi scârbă** de voi înșivă, din pricina tuturor fărădelegilor pe care le-ați făcut.

*Cap. 16.61. **Lev. 26.39. Cap. 6.9. Osea 5.15.

44. Și veți ști* că Eu sunt Domnul, când Mă voi purta cu voi având în vedere** Numele Meu și nicidecum după purtarea voastră rea, nici după faptele voastre stricate, casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu.“

*Vers. 38. Cap. 24.24. **Cap. 36.22.

Împotriva Ierusalimului și amoniților

45. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

46. „Fiul omului*, întoarce-ți fața spre miazăzi și vorbește împotriva locurilor de miazăzi! Prorocește împotriva pădurii din câmpiile de miazăzi!

*Cap. 6.2; 21.2.

47. Spune pădurii de la miazăzi: „Ascultă cuvântul Domnului! Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi

aprinde* un foc în tine, care va mistui orice** copac verde și orice copac uscat: nimeni nu va putea stinge flacăra aprinsă, și totul va fi ars de ea, de la miazăzi* până la miazănoapte.

*Ier. 21.14. **Luca 23.31. †Cap. 21.4.

48. Și orice făptură va vedea că eu, Domnul, l-am aprins și nu se va stinge nicidecum!“

49. Eu am zis: „Ah! Doamne Dumnezeu! Ei zic despre mine: „Omul acesta face întruna la pilde!“

21 1. Și cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului*, întoarce-ți fața spre Ierusalim și vorbește** împotriva locurilor sfinte, prorocește împotriva țării lui Israel!

*Cap. 20.46. **Deut. 32.2. Amos 7.16. Mica 2.6,11.

3. Spune țării lui Israel: „Așa vorbește Domnul: „Iată, am necaz pe tine, Îmi voi trage sabia din teacă și voi nimici cu desăvârșire din mijlocul tău pe cel neprihănit* și pe cel rău.

*Iov 9.22.

4. Pentru că vreau să nimicesc cu desăvârșire din mijlocul tău pe cel neprihănit și pe cel rău, sabia Mea va ieși din teacă, pentru ca să lovească orice făptură de la* miazăzi până la miazănoapte.

*Cap. 20.47.

5. Și orice făptură va ști că Eu, Domnul, Mi-am scos sabia din teacă și nu* se va mai întoarce înapoi în ea.

*Isa. 45.23; 55.11.

6. Și tu, fiul omului, gemi*! Cu rinichii zdrobiți și cu amărăciunea în suflet, gemi sub privirile lor!

*Isa. 22.4.

7. Și dacă te vor întreba: „Pentru ce gemi?“, să răspunzi: „Pentru că vine o veste“... Când va veni, toate inimile se vor înspăimânta, toate mâinile* vor slăbi, toate sufletele se vor mâhni și toți genunchii se vor topi ca apa!... Iată că vine, a sosit – zice Domnul Dumnezeu!“

*Cap. 7.17.

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Fiul omului, prorocește și spune: „Așa vorbește Domnul.“ Zi: „Sabia, da, sabia* este ascuțită și lustruită.

*Deut. 32.41. Vers. 15,28.

10. Este ascuțită pentru măcel și lustruită ca să lucească!... O, sabie, tu tai toiașul de cârmuire al fiului Meu, care nesocotește orice lemn...

11. A dat-o la lustruit, ca s-o apuce cu mâna; este ascuțită sabia și

lustruită, ca să înarmeze mâna celui ce* măcelărește. *Vers. 19.

12. Strigă și vaită-te, fiul omului! Căci este scoasă împotriva poporului Meu, împotriva tuturor voievozilor lui Israel care sunt dați pradă sabiei împreună cu poporul Meu; de aceea bate-te* pe coapsă! *Ier. 31.19.

13. Da, încercarea* s-a făcut, și ce va fi dacă toiagul acesta de cârmuire, care nesocotește totul va fi** nimicit? — zice Domnul Dumnezeu!“

*Iov 9.23. 2 Cor. 8.2. **Vers. 27.

14. Și tu, fiul omului, proroceste și bate* din mâini! Loviturile sabiei să fie îndoite, întreite! Este sabia de măcel, sabia măcelului celui mare, care îi urmărește** de toate părțile.

*Num. 24.10. Vers. 17. Cap. 6.11. **1 Împ. 20.30; 22.25.

15. Ca să arunc groaza în inimi, ca să înmulțesc pe cei loviți, de aceea am tras sabia, amenințându-i la toate porțile lor. Vai! E făcută* să fulgere și ascuțită pentru măcel! *Vers. 10.28.

16. Strânge-ți* puterile, sabie, întoarce-te la dreapta! Așază-te, întoarce-te la stânga! Îndreaptă-ți ascușitul în toate părțile! *Cap. 14.17.

17. Și Eu voi bate* din mâini de bucurie și Îmi voi** potoli urgia. Eu, Domnul, vorbesc!“

*Vers. 14. Cap. 22.13. **Cap. 5.13.

18. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

19. „Fiul omului, croiește-ți două drumuri pe unde să treacă sabia împăratului Babilonului! Amândouă trebuie să iasă din aceeași țară. Fă un semn pe drum, fă-l la începutul drumului care duce într-o cetate.

20. Să faci unul din aceste drumuri așa ca sabia să vină la Raba*, cetatea copiilor lui Amon, și pe celălalt, așa ca sabia să vină în Iuda, la Ierusalim, cetatea întărită. *Ier. 49.2. Cap. 25.5. Amos 1.14.

21. Căci împăratul Babilonului stă la răscruce, la capătul celor două drumuri, ca să dea cu bobii; el scutură săgețile, întreabă terafimii și cercetează ficatul.

22. Sorțul care este în dreapta lui înseamnă Ierusalimul, unde vor trebui să ridice berbeci, să dea poruncă pentru măcel și să scoată strigăte* de război; vor ridica berbeci** împotriva porților, vor ridica întărituri și vor face șanțuri de apărare.

*Ier. 51.14. **Cap. 4.2.

23. Copiii lui Israel nu văd în aceasta

decât niște vrăjitorii deșarte, ei care au făcut jurăminte* mincinoase. Dar împăratul Babilonului își aduce aminte de nelegiuirea lor, așa că vor fi prinși.“

*Cap. 17.13,15,16,18.

24. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că vă făliți cu nelegiuirea voastră, vădindu-vă fără-delegile, arătându-vă păcatele în toate faptele voastre; pentru că vă făliți cu ele, veți fi prinși de mâna lui!

25. Și tu, domn* nelegiuit, gata să fii ucis, domn al lui Israel, a căruia zi** vine tocmai când nelegiuirea este la culme!“

*2 Cron. 36.13. Ier. 52.2. Cap. 17.19. **Vers. 29. Cap. 35.5.

26. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „La o parte cu mitra, jos cununa împăratească! Nu mai este cum a fost. Ce este plecat va* fi înălțat, și ce este înălțat va fi plecat! *Cap. 17.24. Luca 1.52.

27. Voi da jos cununa, o voi da jos, o voi* da jos. Dar lucrul acesta nu va avea loc decât la venirea Aceluia care are drept la ea și în mâna căruia o voi încredința. —

*Gen. 49.10. Vers. 13. Luca 1.32,33. Ioan 1.49.

28. Și tu, fiul omului, proroceste și spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu despre copiii lui Amon* și despre ocara lor.“ Spune: „Sabia, da, sabia** este scoasă pentru măcel; este lustruită pentru nimicire, ca să lucrească!

*Ier. 49.1. Cap. 25.2,3,6. Tef. 2.8-10. **Vers. 9,10.

29. În mijlocul vedeniilor* cu care te înșală ei și în mijlocul prorociilor mincinoase pe care ți le fac ei, te vor face să cazi între trupurile moarte ale celor răi, a căror** zi vine tocmai când nelegiuirea lor este la culme.

*Cap. 12.24; 22.28. **Vers. 25. Iov 18.20. Ps. 37.13.

30. Bagă-ți sabia* înapoi în teacă. În locul în care ai fost făcut, în țara ta** de naștere, te voi* judeca!

*Ier. 47.6,7. **Gen. 15.14. Cap. 16.38. †Cap. 16.3.

31. Îmi voi vărsa* mânia peste tine, voi sufla** împotriva ta cu focul urgiei Mele și te voi da în mâinile unor oameni care sfășie și care nu lucrează decât la nimicire.

*Cap. 7.8; 14.19; 22.22. **Cap. 22.20,21.

32. Vei fi ars de foc; sângele tău va curge în mijlocul țării! Nu-și* vor mai aduce aminte de tine! Căci Eu, Domnul, am vorbit.“ *Cap. 25.10.

22 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Și tu, fiul omului, vrei* să judeci? Vrei să judeci cetatea setoasă** de

sânge? Pune-i înainte toate urăciunile ei!

*Cap. 20.4; 23.36. **Cap. 24.6,9. Naum 3.1.

3. Spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Cetate care verși sânge în mijlocul tău ca să-ți vină ziua și care-ți faci idoli ca să te spurci!

4. Te-ai făcut vinovată din pricina sângelui pe care l-ai vărsat* și te-ai spurcat prin idoli pe care i-ai făcut. Ți-ai apropiat astfel zilele și ai ajuns la capătul anilor tăi! De aceea** te fac de ocară printre neamuri și de batjocură printre toate țările. *2 Împ. 21.16. **Deut. 28.37. 1 Împ. 9.7. Cap. 5.14. Dan. 9.16.

5. Cei de aproape și cei de departe își vor bate joc de tine, căci ești vestită ca spurcată și plină de plumburi!

6. Iată că în tine, toți voievozii* lui Israel își întrebuințează puterea ca să verse sânge. *Isa. 1.23. Mica 3.1-3. Tef. 3.3.

7. În tine, tatăl și mama sunt* disprețuiți, străinul** este chinuit, orfanul și văduva sunt asupriți.

*Deut. 27.16. **Exod 22.21,22.

8. Tu Îmi nesocotești* locașurile Mele cele sfinte, Îmi spurci** Sabatele.

*Vers. 26. **Lev. 19.30. Cap. 23.38.

9. În tine sunt bărfitori*, ca să verse sânge; în tine** se mănâncă jertfe idolești pe munți; în mijlocul tău se fac desfrânări. *Exod 23.1. Lev. 19.16. **Cap. 18.6,11.

10. În mijlocul tău se descoperă* goliciunea tatălui; în mijlocul tău este silită femeia în timpul** necurăției ei! *Lev. 18.7,8; 20.11. 1 Cor. 5.1. **Lev. 18.19; 20.18. Cap. 18.6.

11. În mijlocul tău fiecare se dedă la urăciuni cu nevasta* aproapelui său, fiecare se spurcă prin amestecare de sânge** cu nora sa, fiecare necinstește† pe sora sa, pe fiica tatălui său.

*Lev. 18.20; 20.10. Deut. 22.22. Ier. 5.8. Cap. 18.11.

**Lev. 18.15; 20.12. †Lev. 18.9; 20.17.

12. În tine se iau* daruri pentru vărsare de sânge. Tu iei dobândă** și camătă, jefuiești cu sila pe aproapele tău, și pe Mine Mă† uiți, zice Domnul Dumnezeu.

*Exod 23.8. Deut. 16.19; 27.25. **Exod 22.25. Lev. 25.36. Deut. 23.19. Cap. 18.13. †Deut. 32.18. Ier. 3.21. Cap. 23.35.

13. De aceea, iată că bat din mâini* din pricina lăcomiei pe care ai avut-o și din pricina sângelui vărsat în mijlocul tău. *Cap. 21.17.

14. Îți va suferi inima* și îți vor fi mâinile destul de tari în zilele când voi lucra împotriva ta? Eu, Domnul**, am vorbit și voi și lucra.

*Cap. 21.7. **Cap. 17.24.

15. Te voi risipi* printre neamuri, te

voi răspândi în felurite țări și îți voi nimici** cu desăvârșire necurăția din mijlocul tău.

*Deut. 4.27; 28.25,64. Cap. 12.14,15. **Cap. 23.27,48.

16. Vei fi spurcată astfel de tine însăși înaintea neamurilor și vei ști* că Eu sunt Domnul.“ *Ps. 9.16. Cap. 6.7.

17. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

18. „Fiul omului, casa lui Israel a ajuns* pentru Mine ca niște zgură; toți sunt aramă, cositor, fier, plumb în cuptorul de topit; au ajuns niște zgură de argint.“ *Isa. 1.22. Ier. 6.28, etc. Ps. 119.119.

19. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că toți ați ajuns niște zgură, iată că vă voi strânge în mijlocul Ierusalimului.

20. Cum se strânge argintul, arama, fierul, plumbul și cositorul în cuptorul de topit și se suflă în foc ca să se topească, așa vă voi strânge și Eu în mânia și urgia Mea, vă voi pune acolo și vă voi topi.

21. Da, vă voi strânge și voi sufla* peste voi cu focul mâniei Mele, și vă veți topi în el. *Cap. 21.31.

22. Cum se topește argintul în topitoare, așa veți fi topiți voi în mijlocul lui. Și veți ști că Eu, Domnul, Mi-am vărsat* mânia peste voi.“

*Vers. 31. Cap. 20.8,33.

23. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

24. „Fiul omului, spune Ierusalimului: „Ești o țară necurățată și neudată de ploaie în ziua mâniei.“

25. Mai marii lui uneltesc* în mijlocul lui ca să înghită** sufletele ca un leu care răcnește și își sfășie prada; pun mâna† pe bogății și lucruri scumpe și măresc numărul văduvelor în mijlocul lui.

*Osea 6.9. **Mat. 23.14. †Mica 3.11. Tef. 3.3,4.

26. Preoții* lui calcă Legea Mea și Îmi pangăresc** lucrurile Mele sfinte, nu fac nici o deosebire† între ce este sfânt și ce nu este sfânt, nici nu invață pe oameni să facă deosebire între ce este necurat și ce este curat, își întorc ochii de la Sabatele Mele, și sunt pangărit în mijlocul lor.

*Mal. 2.8. **Lev. 22.2, etc. 1 Sam. 2.29. †Lev. 10.10. Ier. 15.19. Cap. 44.23.

27. Căpeteniile* lui sunt în mijlocul lui ca niște lupi care își sfășie prada, varsă sânge, pierd sufletele, numai ca să-și potolească lăcomia de bani.

*Isa. 1.23. Cap. 22.6. Mica 3.2,3,9-11. Tef. 3.3.

28. Prorocii* lui au pentru ei ten-

cuieli de ipsos, vedenii** înșelătoare, prorocii mincinoase. Ei zic: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu!” Și Domnul nu le-a vorbit! *Cap. 13.10, **Cap. 13.6,7; 21.29.

29. Poporul* din țară se dedă la silnicie, fură, asuprește** pe cel nenorocit și pe cel lipsit, calcă în picioare pe străin împotriva oricărei dreptăți!

*Ier. 5.26-28. Cap. 18.12. **Exod. 22.21; 23.9. Lev. 19.33. Cap. 22.7.

30. Caut* printre ei un om care să înalțe** un zid și să stea în mijlocul spăturii* înaintea Mea pentru țară, ca să n-o nimicesc; dar nu găsesc nici unul!

*Ier. 5.1. **Cap. 13.5. †Ps. 106.23.

31. Îmi voi vărsa urgia* peste ei, îi voi nimici cu focul mâniei Mele și le voi întoarce faptele** asupra capului lor, zice Domnul Dumnezeu.“

*Vers. 22. **Cap. 9.10; 11.21; 16.43.

Cele două surori curve, Samaria și Ierusalimul

23 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, erau două* femei, fiice ale aceleiași mame. *Ier. 3.7,8,10. Cap. 16.46.

3. Ele au curvit* în Egipt, au curvit în tinerețea** lor; acolo le-au fost strânse țafele, acolo le-a fost atins sânul fecioresc.

*Lev. 17.7. Ios. 24.14. Cap. 20.8. **Cap. 16.22.

4. Cea mai mare se chema Ohola, și sora ei, Oholiba. Erau* ale Mele și au născut fii și fiice. Ohola este Samaria; Oholiba este Ierusalimul. *Cap. 16.8,20.

5. Ohola nu Mi-a fost credincioasă; s-a aprins de dragoste pentru ibovnicii ei, după asirieni*, vecinii ei,

*2 Împ. 15.19; 16.7; 17.3. Osea 8.9.

6. îmbrăcați cu stofe vopsite în albastru, dregători și căpetenii, toți tineri și plăcuți, călăreți călare pe cai.

7. Ea a curvit cu ei, cu toată fruntea copiilor Asiriei; s-a spurcat cu toți aceia pentru care umbra nebună, s-a spurcat cu toți idolii lor.

8. Nu s-a lăsat nici de curviile ei* din Egipt, căci aceștia se culcaseră cu ea în tinerețea ei, îi atinseseră sânul fecioresc și își vărsaseră curviile peste ea. *Vers. 3.

9. De aceea, am dat-o în mâinile ibovnicilor ei, în mâinile copiilor Asiriei*, pentru care se aprinsese de dragoste. *2 Împ. 17.3-6,23; 18.9-11.

10. Ei i-au descoperit* goliciunea, i-au luat fiii și fiicele, și pe ea au

ucis-o cu sabia, de i s-a dus vestea printre femei, după judecățile făcute de ei asupra ei. *Cap. 16.37,41.

11. Sora* ei, Oholiba, a văzut lucrul acesta și a fost mai fără frâu** decât ea în patima ei; și a întrecut pe sora sa în curvii. *Ier. 3.8. **Ier. 3.11. Cap. 16.47,51.

12. Ea s-a aprins de dragoste după copiii Asiriei*, după dregători** și căpetenii, vecinii ei, îmbrăcați în chip strălucit, călăreți călare pe cai, toți tineri și plăcuți.

*2 Împ. 16.7,10, 2 Cron. 28.16-23. Cap. 16.28. **Vers. 6,23.

13. Am văzut că se spurcase, întocmai ca cea dintâi din amândouă.

14. Ea a mers chiar mai departe în curviile ei. A zărit pe ziduri niște zugrăveli de bărbați, niște icoane de haldei zugrăviți cu culoare roșie,

15. cu brăie împrejurul coapselor lor, cu turbane de felurite culori pe cap, toți având înfățișarea unor viteji, după felul babilonienilor, a căror țară de naștere este Haldeea; și s-a* aprins după ei *2 Împ. 24.1. Cap. 16.29.

16. la cea dintâi privire, și le-a trimis soli în Haldeea.

17. Și copiii Babilonului au venit la ea, în patul de dragoste, și au spurcat-o cu curviile lor. Așa că ea s-a spurcat cu ei, și apoi inima i s-a înstrăinat* de ei. *Vers. 22,28.

18. Și când și-a dezgolit ea necurăția, și-a descoperit goliciunea, și inima* Mea s-a înstrăinat de ea, cum se înstrăinase și de sora sa. *Ier. 6.8.

19. Dar ea și-a înmulțit curviile tot mai mult, gândindu-se iarăși la zilele tinereții ei când curvea* în țara Egiptului. *Vers. 3.

20. Ea s-a aprins după niște necurații a căror carne* era ca a măgarilor și a căror apropiere era ca a armăsarilor. *Cap. 16.26.

21. Astfel, ți-ai înnoit iarăși nelegiuirea tinereții tale, când egiptenii îți strâneau țafele, din pricina sânelui tău fecioresc.

22. De aceea, Oholiba, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că atât* împotriva ta pe ibovnicii tăi de care ți-ai înstrăinat inima și-i aduc din toate părțile împotriva ta:

*Vers. 28. Cap. 16.37.

23. pe babilonieni și pe toți haldeii, căpitani*, voievozi și domni, și pe toți copiii Asiriei împreună cu ei, tineri** și plăcuți, toți dregători și căpetenii, oameni vestiți, toți călare pe cai.

*Ier. 50.21. **Vers. 12.

24. Ei vin împotriva ta cu arme, care și roți, și cu o mulțime de popoare. Cu scut, pavază și coifuri înaintează de toate părțile împotriva ta. Lor le încredințez judecata, și te vor judeca după legile lor.

25. Te fac să-Mi simți gelozia, și se vor purta cu urgie cu tine. Îți vor tăia nasul și urechile, și sămânța ta va cădea lovită de sabie. Îți vor lua fiii și fiicele, și ce-ți va mai rămâne va fi mâncat de foc.

26. Te* vor dezbrăca de haine și vor lua podoabele scumpe cu care te gătești. *Cap. 16.39.

27. Voi* pune astfel capăt nelegiuirilor tale și curviilor** tale din țara Egiptului. Așa că nu îți vei mai îndrepta privirile spre ei și nu te vei mai gândi la Egipt.“ *Cap. 16.41; 22.15. **Vers. 3,19.

28. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, te dau în mâinile acelor pe care îi urăști*, în mâinile acelor de care ți s-a înstrăinat** inima.

*Cap. 16.37. **Vers. 17.

29. Se vor purta cu ură cu tine; îți vor ridica toate bogățiile și te vor lăsa goală*, goală de tot. Rușinea necurățiilor tale se va descoperi, rușinea nelegiuirilor și curviilor tale.

*Vers. 26. Cap. 16.39.

30. Lucrurile acestea ți se vor întâmpla pentru că ai curvit* cu neamurile, pentru că te-ai spurcat cu idolii lor.

*Cap. 6.9.

31. Ai mers pe calea surorii tale, de aceea și Eu îți pun potirul* ei în mână.“

*Ier. 25.15, etc.

32. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vei bea potirul surorii tale, cel larg și adânc; vei ajunge de răș* și batjocură. Incape mult în el!

*Cap. 22.4,5.

33. Te vei umple de beție și durere; căci potirul surorii tale Samaria este un potir de groază și spaimă!

34. Îl vei bea* și îl vei goli, îi vei roade cioburile și-ți vei sfășia țafele. Căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.“ *Ps. 75.8. Isa. 51.17.

35. De aceea așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că M-ai uitat*, pentru că M-ai aruncat** la spate-ți, poartă-ți și tu acum pedeapsa nelegiuirilor și curviilor tale.“ *Ier. 2.32; 3.21; 13.25. Cap. 22.12. **1 Împ. 14.9. Neem. 9.26.

36. Domnul mi-a zis: „Fiul omului, vrei să judeci* pe Ohola și pe Oholiba? Pune-le înainte urâciunile** lor!

*Cap. 20.4; 22.2. **Isa. 58.1.

37. Ele s-au dedat la preacurvie, și pe mâinile lor este* sânge: au preacurvit cu idolii lor; și copiii pe care Mi-i** născuseră i-au trecut prin foc, în cinstea lor, ca să-i mănânce!

*Vers. 45. Cap. 16.38. **Cap. 16.20,21,36,45; 20.26,31.

38. Afară de aceasta iată ce Mi-au mai făcut: Mi-au spurcat Locașul cel Sfânt în aceeași zi și Mi-au pângărit* Sabatele. *Cap. 22.8.

39. Căci după ce și-au jertfit copiii la idolii lor, tot în ziua aceea s-au dus și în Locașul Meu cel Sfânt ca să-l spurce. Iată* ce au făcut în Casa Mea.

*2 Împ. 21.4.

40. Au umblat chiar după oamenii care veneau de departe, le-au trimis soli* și iată că ei au venit. Pentru ei te-ai scaldat tu**, te-ai sulemenit* la ochi și te-ai gătit cu podoabele tale;

*Isa. 57.9. **Rut 3.3. †2 Împ. 9.30. Ier. 4.30.

41. ai șezut pe un pat mare*, înaintea căruia era întinsă o masă, pe care ai pus** tămăia și undelelemnul Meu.

*Est. 1.6. Isa. 57.7. Amos 2.8; 6.4. **Prov. 7.17. Cap. 16.18,19. Osea 2.8.

42. S-au auzit strigătele unei mulțimi vesele; și cu mulțimea aceasta de oameni de rând au adus niște bețivi din pustiu, care au pus brățări în mâinile celor două surori și mândre cununi pe capetele lor.

43. Am zis atunci cu privire la curva cea bătrână: „Și acum își va urma ea oare curviile, și tot vor mai veni la ea?”

44. Și au venit la ea cum vin la o curvă; așa s-au dus la Ohola și Oholiba, la aceste femei nelegiuite.

45. De aceea, oamenii fără prihană le vor osândi*, cum se osândesc femeile preacurve, cum se osândesc cele ce varsă sânge; căci sunt preacurve și au sânge** pe mâini. *Cap. 16.38. **Vers. 37.

46. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Voi aduce* împotriva lor o mulțime de gloată mare și le voi da pradă chinului și jafului. *Cap. 16.40.

47. Adunarea le va ucide* cu pietre și le va doborî cu lovituri de sabie; le vor ucide** fiii și fiicele lor și le vor arde casele cu foc.

*Cap. 16.40. **2 Cron. 36.17,19. Cap. 24.21.

48. Voi face astfel să înceteze neleguirea* în țară; ca** toate femeile să ia învățătură și să nu mai facă o neleguire ca a voastră!

*Vers. 27. Cap. 22.15. **Deut. 13.11. 2 Pet. 2.6.

49. Vi se va răsplăti astfel neleguirea

și veți purta păcatele* săvârșite cu idolii voștri, și veți ști** că Eu sunt Domnul Dumnezeu!“

*Vers. 35. **Cap. 20.38,42,44; 25.5.

Dărâmarea Ierusalimului

24 1. În anul al nouălea, în ziua a zecea a lunii a zecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, scrie numele zilei acesteia, numele zilei de azi! Căci chiar în ziua aceasta* se apropie împăratul Babilonului de Ierusalim.

*2 Împ. 25.1. Ier. 39.1; 52.4.

3. Spune o pildă acestei case* de îndărâtnici și zi-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pune, pune cazanul** și toarnă apă în el!

*Cap. 17.12. **Ier. 1.13. Cap. 11.3.

4. Pune bucăți de carne în el, toate bucățile cele bune, coapsa și spata și umple-l cu cele mai bune oase.

5. Alege ce e mai bun din turmă și pune lemnele grămadă sub cazan; fă-l să fiarbă în clocot mare și să fiarbă și oasele din el.“

6. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vai de cetatea cea setoasă* de sânge, cazanul cel plin de rugină și de pe care nu se ia rugina! Scoateți bucățile din el, unele după altele, fără să trageți** la sorți.

*Cap. 22.3; 23.37. Vers. 9. **2 Sam. 8.2. Ier. 3.3. Obad. 11. Naum 3.10.

7. Căci sângele pe care l-a vărsat ea este încă în mijlocul ei. L-a pus pe stânca goală, nu l-a vărsat* pe pământ ca să-l acopere apoi cu țărână.

*Lev. 17.13. Deut. 12.16,24.

8. Ca să-Mi arăt urgia, ca să Mă răzbun, i-am vărsat* sângele pe stânca goală, pentru ca să nu fie acoperit.“

*Mat. 7.2.

9. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vai* de cetatea cea setoasă de sânge! Vreau să fac un rug mare!

*Vers. 6. Naum 3.1. Hab. 2.12.

10. Îngrămădește multe lemne, aprinde focul, fierbe bine carnea, fă fiertura groasă, ca să se ardă și ciolanele.

11. Apoi pune cazanul gol pe jăratnic ca să se încălzească, să i se înfierbânte arama, să i se topească* murdăria dinăuntru și să i se șteargă rugină.

*Cap. 22.15.

12. Trudă degeaba! Căci rugina de care este plin nu se dezlipește de el, rugina nu se va lua de pe el decât prin foc,

13. și tu dorești iarăși nelegiuire în

spurcăciunea ta! Pentru că am vrut să te curăț, și nu te-ai făcut curată, nu vei mai fi curățată de spurcăciunea ta până* Îmi voi potoli mânia asupra ta.

*Cap. 5.13; 8.18; 16.42.

14. Eu, Domnul*, am vorbit! Lucrul acesta se va întâmpla, și Eu îl voi împlini! Nu Mă voi lăsa, nu** voi avea milă, nici nu Mă voi căi. Vei fi judecată după puterea ta și după faptele tale, zice Domnul Dumnezeu.“

*1 Sam. 15.29. **Cap. 5.11.

15. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

16. „Fiul omului, iată, îți voi răpi printr-o lovitură ce ți-e mai scump în ochi. Dar să nu te jelești, nici să nu plângi și să nu-ți curgă lacrimile pentru ea.

17. Suspină în tăcere, dar nu plânge* ca la morți! Leagă-ți turbanul**, pune-ți încălțăminte* în picioare, nu-ți acoperi* barba și nu mănca pâinea de jale!“

*Ier. 16.5-7. **Lev. 10.6; 21.10. †2 Sam. 15.30. ††Mica 3.7.

18. Vorbisem poporului dimineța, și seara mi-a murit nevasta. A doua zi dimineța, am făcut cum mi se poruncise.

19. Poporul mi-a zis: „Nu vrei să ne lămurești* ce înseamnă pentru noi ceea ce faci?“

*Cap. 12.9; 37.18.

20. Eu le-am răspuns: „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

21. „Spune casei lui Israel: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi pângări* Locașul Meu cel Sfânt, fala puterii voastre, ce vă e mai scump** în ochi, lucrul iubit de voi; și fiii* voștri și fiicele voastre, pe care i-ați lăsat după voi, vor cădea uciși de sabie.“ —

*Ier. 7.14. Cap. 7.20-22. **Ps. 27.4. †Cap. 28.47.

22. Și atunci veți face cum am făcut și eu. Nu* vă veți acoperi barba și nu veți mânca pâinea de jale,

*Ier. 16.6,7. Vers. 17.

23. veți sta cu turbane pe cap și cu încălțăminte în picioare, nu* vă veți jeli și nici nu veți plânge; ci veți tânji** pentru nelegiuirile voastre și vă veți văita între voi. —

*Iov 27.15. Ps. 78.64. **Lev. 26.39. Cap. 33.10.

24. „Ezechiel* va fi un semn pentru voi. Veți face întocmai cum a făcut el. Și** când se vor întâmpla aceste lucruri, veți ști* că Eu sunt Domnul Dumnezeu.

*Isa. 20.3. Cap. 4.3; 12.6,11. **Ier. 17.15. Ioan 13.19; 14.29. †Cap. 6.7; 25.5.

25. Tu însă, fiul omului, în ziua când le voi răpi ceea ce face tăria* lor, bucuria și fala lor, ce le este scump ochilor și lucrul iubit de ei, pe fiii și fiicele lor,

*Vers. 21.

26. în ziua aceea, va veni un fugar* la tine ca să-ți dea de știre și să auzi cu urechile tale.

*Cap. 33.21,22.

27. În* ziua aceea, ți se va deschide gura odată cu a fugarului, vei vorbi și nu vei mai fi mut. Vei fi** un semn pentru ei, și vor ști că Eu sunt Domnul.“

*Cap. 3.26,27; 29.21; 33.22. **Vers. 24.

25 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, întoarce-ți* fața spre copiii** lui Amon și proroceste împotriva lor!

*Ier. 49.1, etc. Cap. 21.28. Amos 1.13. Ier. 2.9.

3. Spune copiilor lui Amon: „Ascultați cuvântul Domnului Dumnezeu! Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că* ai zis: „Ha! Ha!“ Sfântului Meu Locaș, când era pângărit, țării lui Israel, când era pustie, și casei lui Iuda, când se ducea în robie,

*Prov. 17.5. Cap. 26.2.

4. de aceea, iată te dau în stăpânirea fiilor răsăritului; ei își vor așeza staulele în mijlocul tău și își vor face locuințele în tine; îți vor mânca roadele și îți vor bea laptele.

5. Voi face din Raba* un ocol** de cămile, și din țara copiilor lui Amon, o stână de oi, ca să știți* că Eu sunt Domnul!“

*Cap. 21.20.

**Isa. 17.2; 32.14. Ier. 2.14,15. †Cap. 24.24; 26.6; 35.9.

6. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că ai bătut din mâini* și ai dat din picior, pentru că te-ai bucurat** în chip batjocoritor și din adâncul sufletului de țara lui Israel,

*Iov 27.23. Plân. 2.15. Ier. 2.15. **Cap. 36.5. Ier. 2.8,10.

7. de aceea, iată că Îmi întind* mâna peste tine și te dau pradă neamurilor; te șterg din mijlocul popoarelor, te scot din numărul țărilor și te nimicesc. Și vei ști că Eu sunt Domnul!“

*Cap. 35.3.

8. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că Moabul* și Seirul** au zis: „Iată, casa lui Iuda a ajuns ca toate neamurile!“

*Isa. 15; 16. Ier. 48.1, etc. Amos 2.1. **Cap. 35.2,5,12.

9. de aceea, deschid îninutul Moabului dinspre cetăți, dinspre cetățile lui de la hotare, care sunt podoaba țării, și anume: Bet-Ieșimotul, Baal-Meonul și Chiriataim,

10. îl deschid și-l dau în stăpânire fiilor* răsăritului împreună cu țara amoniților, ca să nu mai fie pomeniți** printre neamuri copiii lui Amon.

*Vers. 4. **Cap. 21.32.

11. Îmi voi împlini judecățile împotriva Moabului! Și vor ști că Eu sunt Domnul.“

12. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că Edomul* s-a dedat la răzbunare față de casa lui Iuda, pentru că s-a făcut vinovat și s-a răzbunat pe ea,

*2 Cron. 28.17. Ps. 137.7.

Ier. 49.7,8, etc. Cap. 35.2, etc. Amos 1.11. Obad. 10, etc.

13. de aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Îmi întind mâna împotriva Edomului, îi voi nimici cu desăvârșire oamenii și vitele, îl voi prefăce într-un pustiu, de la Teman până la Dedan; vor cădea laviți de sabie.

14. Mă voi răzbuna* pe Edom prin poporul Meu, Israel. El va face Edomului după mânia și urgia Mea; ca să vadă răzbunarea Mea, zice Domnul Dumnezeu.“

*Isa. 11.14. Ier. 49.2.

15. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că* filistenii** s-au dedat la răzbunare, pentru că s-au răzbunat în chip batjocoritor și din adâncul sufletului, voind să nimicească totul în ura lor străveche,

*Ier. 25.20; 47.1, etc. Ier. 3.4, etc. Amos 1.6. **2 Cron. 28.18.

16. așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că Îmi întind mâna* împotriva filistenilor, nimicesc cu desăvârșire pe chereții** și prăpădesc tot ce a mai rămas* pe coasta mării,

*Tef. 2.4, etc. **1 Sam. 30.14. †Ier. 47.4.

17. Mă voi năpusti* cu mare răzbunare asupra lor, pedepsindu-i cu urgie. Și vor ști** că Eu sunt Domnul, când Mă voi răzbuna pe ei.“

*Cap. 5.15. **Ps. 9.16.

Prorocie împotriva Tirului și Sidonului

26 1. În anul al unsprezecelea, în ziua întâi a lunii, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, pentru că* Tirul a zis despre Ierusalim: „Ha! Ha**!“ Este zdrobită poarta popoarelor!, și se întoarce la mine! Mă voi îmbogăți, căci el a rămas pustiu!“

*Isa. 23.

Ier. 25.22; 47.4. Amos 1.9. Zah. 9.2. **Cap. 25.3; 36.2.

3. de aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că am necaz pe tine, Tirule, și voi aduce împotriva ta multe neamuri, cum își ridică marea valurile!

4. Ele vor dărâma zidurile Tirului, îi vor surpa turnurile, îi voi răzui și țărâna și o voi face* o stâncă goală.

*Vers. 14.

5. Va rămâne în mare ca un loc unde se vor întinde mreji* de prins pește; Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu. Va fi prada neamurilor!

*Cap. 27.32.

6. Cetățile din ținutul lui vor fi trecute prin sabie. Și vor ști* astfel că Eu sunt Domnul.

*Cap. 25.5.

7. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că aduc de la miazănoapte împotriva Tirului pe Nebucadnețar, împăratul Babilonului, împăratul tuturor împărățiilor, cu cai, care, călăreți și cu o mare mulțime de popoare.

*Ezra 7.12. Dan. 2.37.

8. El va nimici cu sabia cetățile din ținutul tău; va face șanțuri* de apărare împotriva ta, va ridica întărituri și va ridica scutul împotriva ta.

*Cap. 21.22.

9. Va îndrepta loviturile berbecilor săi împotriva zidurilor tale și îți va surpa turnurile cu mașinile lui.

10. Mulțimea cailor lui te va acoperi de praf, zidurile tale se vor cutremura de vuietul călăreților, roților și carelor, când va intra Nebucadnețar pe porțile tale cum se intră într-o cetate cucerită.

11. Va călca toate ulițele tale cu copitele cailor lui și-ți va ucide poporul cu sabia, și stâlpii mândriei tale vor cădea la pământ.

12. Îți vor ridica bogățiile, îți vor prăda mărfurile, îți vor surpa zidurile, îți vor dărâma casele tale cele plăcute și vor arunca în ape pietrele, lemnele și țărâna ta.

13. Voi* face să înceteze astfel glasul** cântecelor tale și nu se va mai auzi sunetul harpelor tale.

*Isa. 14.11; 24.8. Ier. 7.34; 16.9; 25.10. **Isa. 23.16. Cap. 28.13. Apoc. 18.22.

14. Te* voi face o stâncă goală, vei fi ca un loc în mare unde se vor întinde mreji de prins pești și nu vei mai fi zidit la loc. Căci Eu, Domnul, am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.

*Vers. 4,5.

15. Așa vorbește Domnul Dumnezeu despre Tir: „Se vor cutremura* ostroavele de vuietul căderii tale, de gemetele răniților și de măcelul din mijlocul tău.

*Ier. 49.21. Vers. 18. Cap. 27.28; 31.16.

16. Toți voievozii mării* se dau jos** de pe scaunele lor de domnie,

își scot mantalele și își leapădă hainele cusute la gherghef; se învelesc în spaimă și stau* pe pământ, întruna tremură* de groază și stau înmărmuriți* din pricina ta.

*Isa. 23.8.

**Iona 3.6. Iov 2.13. ††Cap. 32.10. *†Cap. 27.35.

17. Ei fac o cântare de jale* asupra ta și-ți zic: „Vai cum ai fost nimicit, tu, care erai locuit de cei ce străbat mările, cetate vestită, care erai puternică** pe mare! Cum a fost nimicită cetatea aceasta cu locuitorii ei care băgau groaza în toți cei dimprejur!

*Cap. 27.32. Apoc. 18.9. **Isa. 23.4.

18. Acum tremură* ostroavele în ziua căderii tale, stau îngrozite ostroavele mării de sfârșitul tău.

*Vers. 15.

19. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Când te voi prefăce într-o cetate pustie, ca cetățile care n-au locuitori, când voi ridica împotriva ta adâncul și când te vor acoperi apele cele mari,

20. te voi coborî împreună cu cei ce* se coboară în groapă, la poporul de odinioară, și te voi așeza în adâncimile pământului, în singurătăți veșnice, lângă cei ce s-au coborât în groapă, ca să nu mai fii locuită și să nu te mai scoli în țara** celor vii.

*Cap. 32.18,24. **Cap. 32.23,26,27,32.

21. Te voi nimici* cu desăvârșire, și nu vei mai fi; te vor căuta**, și nu te vor mai găsi niciodată, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 27.36; 28.19. **Ps. 37.36.

27 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Și tu, fiul omului, rostește* această cântare de jale asupra Tirului!

*Cap. 19.1; 26.17; 28.12; 32.2.

3. Spune Tirului: „Tu, care* stai pe malul mării și faci negoț** cu popoarele unui mare număr de ostroave, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Tirule, tu ziceai: „Eu* sunt de o desăvârșită frumusețe!“

*Cap. 28.2. **Isa. 23.3. †Cap. 28.12.

4. Ținutul tău este în inima mărilor, și cei ce te-au zidit te-au făcut desăvârșit de frumos.

5. Cu chiparoși din Senir* ți-au făcut toate laturile corăbiilor. Au luat cedri din Liban ca să-ți ridice catargele;

*Deut. 3.9.

6. Iopețile ți le-au făcut din stejari de Basan, și lavițele, cu fildeș prins în cimișir, adus din ostroavele* Chitim.

*Ier. 2.10.

7. Pânzele care-ți slujeau ca steag erau de în subțire din Egipt, cusut la gherghef, iar învelitoarea ta era de purpură albastră și roșie, din ostroavele Elișei.

8. Locuitorii Sidonului și Arvadului îți erau vâslași, și cei mai înțelepți din mijlocul tău, Tirule, îți erau cârmaci.

9. Bătrânii* Ghebalului și lucrătorii lui iscusiți erau la tine și-ți dregau crăpăturile. Toate corăbiile mării cu marinarii lor erau la tine ca să facă schimb de mărfuri cu tine.

*1 Împ. 5.18. Ps. 83.7.

10. Cei din Persia, din Lud și din Put* slujeau în oastea ta ca oameni de război, ei își spânzurau în tine scutul și coiful și-ți dădeau strălucire.

*Ier. 46.9. Cap. 30.5; 38.5.

11. Cei din Arvad îți umpleau zidurile cu războinicii tăi, și oamenii viteji erau în turnurile tale. Ei își atârnavă pavezele pe toate zidurile tale și-ți desăvârșeau astfel frumusețea*.

*Vers. 3.

12. Cei din Tars* făceau negoț cu tine, cu tot felul de mărfuri pe care le aveau din belșug. Veneau la târgul tău cu argint, cu fier, cu cositor și cu plumb.

*Gen. 10.4. 2 Cron. 20.36.

13. Iavanul*, Tubalul și Meșecul făceau negoț cu tine; dădeau robi și unelte de aramă** în schimbul mărfurilor tale.

*Gen. 10.2. **Apoc. 18.13.

14. Cei din casa Togarmei* aduceau la târgul tău cai, călăreți și catări.

*Gen. 10.3. Cap. 38.6.

15. Cei din Dedan* făceau negoț cu tine; negoțul multor ostroave trecea prin mâinile tale; îți aduceau ca bir coarne de fildeș și de abanos.

*Gen. 10.7.

16. Siria făcea negoț cu tine, cu marele număr de lucruri făcute de tine; ei veneau la târgul tău cu smarald, purpură și materii pestrițe, cu în subțire, mărgean și agat.

17. Iuda și țara lui Israel făceau negoț cu tine; îți dădeau grâu* de Minit**, turte, miere, untdelemn și leac alinător* în schimbul mărfurilor tale.

*1 Împ. 5.9,11. Ezra 3.7. Fapt. 12.20. **Jude. 11.33. †Ier. 8.22.

18. Damascul făcea negoț cu tine, cu marele număr de lucruri făcute de tine, cu tot felul de mărfuri pe care le aveau din belșug; îți dădea vin din Helbon și lână albă.

19. Vedanul și Iavanul, de la Uzal, veneau la târgul tău; fier lucrat, casie și trestie mirositoare erau schimbate cu tine.

20. Dedanul* făcea negoț cu tine cu învelitori de pus pe cal.

*Gen. 25.3.

21. Arabia și toți voievozii Chedarului* erau negustorii tăi și-ți aduceau miei, berbeci și țapi.

*Gen. 25.13. Isa. 60.7.

22. Negustorii din Seba* și din Raema făceau negoț cu tine; îți plăteau cu cele mai bune miresme, cu pietre scumpe și aur, mărfurile tale.

*Gen. 10.7. 1 Împ. 10.1,2. Ps. 72.10,15. Isa. 60.6.

23. Haranul*, Canehul și Edenul, negustorii din Seba**, din Asiria, din Chilmad făceau negoț cu tine,

*Gen. 11.31. 2 Împ. 19.12. **Gen. 25.3.

24. făceau negoț cu tine de haine scumpe, de mantale de purpură albastră și cusături la gherghef, de covoare scumpe puse în lăzi de funii, sucite și bine împletite, aduse la târgul tău.

25. Corăbiile* din Tars îți aduceau mărfurile pe mare, erai în culmea bogăției și slavei, în inima** mărilor!

*Ps. 48.7. Isa. 2.16; 23.14. **Vers. 4.

26. Vâslașii tăi te duceau pe ape mari: dar un vânt* de la răsărit te va sfărâma în inima mărilor!

*Ps. 48.7.

27. Bogățiile tale*, târgurile tale și mărfurile tale, marinarii și cârmacii tăi, cei ce îți dreg crăpăturile corăbiilor și cei ce fac schimb de mărfuri cu tine, toți oamenii de război care sunt în tine și toată mulțimea care este în mijlocul tău se vor prăbuși în inima mărilor, în ziua căderii tale.

*Prov. 11.4. Vers. 34. Apoc. 18.9, etc.

28. Toate valurile mării se vor cutremura* de țipetele cârmacilor tăi!

*Cap. 26.15,18.

29. Și toți vâslașii*, marinarii, toți cârmacii de pe mare se vor da jos din corăbii și vor păși pe uscat.

*Apoc. 18.17, etc.

30. Vor striga cu glas tare din pricina ta și vor scoate țipete amarnice. Își vor arunca țărână* în cap și se vor tăvăli** în cenușă.

*Iov 2.12. Apoc. 18.19. **Est. 4.1,3. Ier. 6.26.

31. Își vor rade* capul din pricina ta și se vor îmbrăca în saci, te vor plânge cu sufletul amărât și cu mâhnire mare.

*Ier. 16.6; 47.5. Mica 1.16.

32. În durerea lor, vor* face un cântec de jale asupra ta, te vor boci și vor zice: „Cine era** ca Tirul cel nimicit în mijlocul mării?

*Vers. 2. Cap. 26.17. **Apoc. 18.18.

33. Când* ieșeau mărfurile tale pe mări, săturai un mare număr de popoare; cu belșugul avuțiilor și

mărfurilor tale îmbogățeai pe împărații pământului. *Apoc. 18.19.

34. Acum însă ești sfărâmat* de mări, negoțul** tău a pierit în adâncimea apelor, și toată mulțimea ta de oameni s-a cufundat odată cu tine!

*Cap. 26.19. **Vers. 27.

35. Toți locuitorii* ostroavelor stau înmărmuriți din pricina ta, împărații lor stau cu părul vălvoi de groază și le tremură fața!

*Cap. 26.15,16.

36. Negustorii popoarelor fluieră* asupra ta! Ești nimicit** de tot și te-ai dus pentru totdeauna!

*Ier. 18.16. **Cap. 26.21.

28 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, spune voievodului Tirului: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că ți s-a îngâmfat inima și ai zis*: „Eu sunt Dumnezeu și șed pe scaunul de domnie al lui Dumnezeu în mijlocul** mărilor“, măcar că nu ești decât om†, și nu ești Dumnezeu, măcar că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu. *Vers. 9. **Cap. 27.3,4. †Isa. 31.3.

3. Iată că ești mai înțelept* decât Daniel, nici o taină nu este ascunsă de tine; *Zah. 9.2.

4. prin înțelepciunea și priceperea ta ți-ai făcut avere și ți-ai grămădit aur și argint în vistieriile tale;

5. prin marea ta înțelepciune* și prin negoțul tău ți-ai mărit bogățiile, și prin bogățiile tale, inima ți s-a îngâmfat foarte mult.“ *Ps. 62.10. Zah. 9.3.

6. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu,

7. iată că voi aduce împotriva ta niște străini, pe cele mai* asupritoare dintre popoare, care vor scoate sabia împotriva înțelepciunii tale strălucitoare și-ți vor pângări frumusețea.

*Cap. 30.11; 31.12; 32.12.

8. Te vor arunca în groapă, și vei muri ca cei ce cad străpuși de lovături, în mijlocul mărilor.

9. Vei mai* zice tu atunci în fața ucigașului tău: „Sunt Dumnezeu“, măcar că ești om, și nu Dumnezeu, sub mână celui ce te va ucide? *Vers. 2.

10. Vei muri de moartea celor netăiați împrejur*, de mâna străinilor! Căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.“

*Cap. 31.18; 32.19,21,25,27.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

12. „Fiul omului, fă un cântec de jale* asupra împăratului Tirului și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Ajunseseși la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune** și desăvârșit în frumusețe.

*Cap. 27.2. **Vers. 3. Cap. 27.3.

13. Stăteai în Eden*, grădina lui Dumnezeu, și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonix, cu topaz, cu diamant, cu hrisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald și cu aur; timpanele** și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut. *Cap. 31.8,9. **Cap. 26.13.

14. Erai un heruvim* ocrotitor cu aripile întinse; te pusesem pe muntele** cel sfânt al lui Dumnezeu, și umblai prin mijlocul pietrelor scanteietoare. *Exod 25.20. Vers. 16. **Cap. 20.40.

15. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine.

16. Prin mărimea negoțului tău te-ai umplut de silnicie și ai păcătuit; de aceea te-am aruncat de pe muntele lui Dumnezeu și te nimicesc, heruvim ocrotitor*, din mijlocul pietrelor scanteietoare. *Vers. 14.

17. Ți s-a îngâmfat* inima din pricina frumuseții tale, ți-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta. De aceea te arunc la pământ, te dau privesc împăraților. *Vers. 2,5.

18. Prin mulțimea nelegiuirilor tale, prin nedreptatea negoțului tău ți-ai spurcat locașurile sfinte; de aceea scot din mijlocul tău un foc care te mistuie și te prefac în cenușă pe pământ, înaintea tuturor celor ce te privesc.

19. Toți cei ce te cunosc între popoare rămân uimiți din pricina ta; ești nimicit* și nu vei mai fi niciodată! *Cap. 26.21; 27.36.

20. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

21. „Fiul omului, întoarce-ți* fața spre Sidon** și prorocește împotriva lui!

*Cap. 6; 2;

25.2; 29.2. **Isa. 23.4,12. Ier. 25.22; 27.3. Cap. 32.30.

22. Spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată* că am necaz pe tine, Sidonule, și voi fi proslăvit în mijlocul tău; ca să se știe** că Eu sunt Domnul, când Îmi voi împlini judecățile

împotriva lui și când Îmi voi arăta sfîntenia† în mijlocul lui.

*Exod 14.4,17. Cap. 39.13. **Ps. 9.16. †Vers. 25. Cap. 20.41; 36.23.

23. Voi trimite ciuma* în el, voi face să curgă sângele pe ulițele lui, vor cădea morții în mijlocul lui, uciși de sabia care va veni din toate părțile să-i lovească, și vor ști astfel că Eu sunt Domnul. *Cap. 38.22.

24. Atunci el nu va mai fi pentru casa lui Israel un spin* care înțeapă, un mărcine aducător de dureri printre toți cei ce-l înconjoară și-l disprețuiesc. Și vor ști astfel că Eu sunt Domnul Dumnezeu. *Num. 33.55. Ios. 23.13.

25. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Când voi strânge* iarăși casa lui Israel din mijlocul popoarelor la care este risipită, Îmi voi arăta în ea sfîntenia** înaintea neamurilor, și vor locui în țara lor pe care am dat-o robului Meu Iacov. *Isa. 11.12. Cap. 11.17; 20.41; 34.13; 37.21. **Vers. 22.

26. Vor locui* liniștiți în ea, vor zidi case** și vor sădi† vii; da, vor locui liniștiți în ea, când Îmi voi împlini judecățile împotriva tuturor celor ce-i înconjoară și-i disprețuiesc. Și vor ști că Eu sunt Domnul Dumnezeu lor.“

*Ier. 23.6. Cap. 36.28. **Isa. 65.21. Amos 9.14. †Ier. 31.5.

Împotriva Egiptului

29 1. În anul al zecelea, în ziua a douăsprezecea a lunii a zecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, întoarce-te cu fața* spre faraon, împăratul Egiptului, și prorocește împotriva lui și împotriva întregului** Egipt!

*Cap. 28.21. **Isa. 19.1. Ier. 25.19; 46.2,25.

3. Vorbește și spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că* am necaz pe tine, faraoane, împăratul Egiptului, crocodil** mare care te culci în mijlocul râurilor tale și† zici: „Râul meu, Nilul, este al meu, eu l-am făcut!“

*Ier. 44.30. Vers. 10. Cap. 28.22. **Ps. 74.13,14. Isa. 27.1; 51.9. Cap. 32.2. †Cap. 28.2.

4. Îți voi pune* însă un cârlig în fălci, voi lipi peștii râurilor tale de solzii tăi și te voi scoate din mijlocul râurilor tale, cu toți peștii care se află în ele și care se vor lipi de solzii tăi.

*Isa. 37.29. Cap. 38.4.

5. Te voi arunca în pustiu, pe tine și pe toți peștii din râurile tale. Vei cădea pe fața ogoarelor, nu vei fi ridicat*, nici îngropat; ci te voi** da

de mâncare fiarelor pământului și păsărilor cerului.

*Ier. 8.2; 16.4; 25.33. **Ier. 7.33; 34.20.

6. Și toți locuitorii Egiptului vor ști că Eu sunt Domnul, pentru că au fost o proptea de trestie* pentru casa lui Israel. *2 Împ. 18.21. Isa. 36.6.

7. Când au pus mâna* pe tine, te-ai rupt și le-ai străpuns tot umărul; când s-au proptit de tine, te-ai sfărâmat și le-ai scrântit șoldurile.“

*Ier. 37.5,7,11. Cap. 17.17.

8. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi aduce sabia* împotriva ta și voi nimici cu desăvârșire din mijlocul tău oamenii și vitele. *Cap. 14.17; 32.11-13.

9. Țara Egiptului va ajunge o pustietate și un pustiu, și vor ști că Eu sunt Domnul, pentru că a zis: „Nilul este al meu, eu l-am făcut!“

10. De aceea iată că am necaz pe tine și pe râurile tale

și voi* preface țara Egiptului într-un pustiu și într-o pustietate,

de la** Migdol până la Siena și până la hotarele Etiopiei. *Cap. 30.12. **Cap. 30.6.

11. Nici picior* de om nu va trece prin ea,

nici picior de vită nu va trece prin ea, și va rămâne patruzeci de ani fără să fie locuită. *Cap. 32.13.

12. Voi preface* țara Egiptului într-o pustietate

în mijlocul altor țări pustiite, și cetățile ei vor fi pustii între alte cetăți pustii, timp de patruzeci de ani.

Iar pe egipteni îi voi risipi printre neamuri și-i voi împrăstia în felurile țării.“ *Cap. 30.7,26.

13. Așa vorbește Domnul Dumnezeu:

„După* patruzeci de ani, voi strânge pe egipteni din mijlocul popoarelor între care îi voi risipi. *Isa. 19.23. Ier. 46.26.

14. Voi aduce înapoi pe prinșii de război ai Egiptului, îi voi aduce înapoi în țara Patros, în țara lor de baștină, și vor alcătui acolo o împărăție* slabă. *Cap. 17.6,14.

15. Da, va fi cea mai neînsemnată dintre împărății și nu se va mai înălța peste neamuri; îi voi îpușina, ca să nu stăpânească peste neamuri.

16. Împărăția aceasta nu va mai fi pentru casa lui Israel o pricină de încredere*; ci îi va aduce aminte de

nelegiuirea ei, când se întorcea spre ei. Și vor ști că Eu sunt Domnul Dumnezeu.”

*Isa. 30.2,3; 36.4,6.

17. În al douăzeci și șaptelea an, în ziua întâi a lunii întâi, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

18. „Fiul omului, Nebucadnețar*, împăratul Babilonului, și-a pus oastea să facă o slujbă grea împotriva Tirului. Toate capetele au ajuns pleșuve, toți umerii sunt jupuiți, și n-a luat de la Tir nici o plată, nici el, nici oastea lui, pentru slujba pe care a făcut-o împotriva lui.

*Ier. 27.6. Cap. 26.7,8.

19. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că dau lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, țara Egiptului; el îi va ridica bogățiile, o va prăda și o va jefui; aceasta va fi plata ostiilor lui!

20. Ca plată pentru slujba făcută împotriva Tirului îi dau țara Egiptului; căci pentru Mine s-au* ostenit, zice Domnul Dumnezeu.

*Ier. 25.9.

21. În ziua aceea, voi da tărie* casei lui Israel și-ți voi deschide** gura veselă în mijlocul lor; și vor ști că Eu sunt Domnul.”

*Ps. 132.17. **Cap. 24.27.

30 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, proroceste și spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Văitați-vă*!... Nenorocită zi! *Isa. 13.6.

3. Căci se apropie* ziua, se apropie ziua Domnului, zi întunecoasă: aceasta va fi vremea neamurilor.

*Cap. 7.7,12. Ieol 2.1. Tef. 1.7.

4. Sabia va pătrunde în Egipt, și în Etiopia va fi groază, când vor cădea morții în Egipt, când i se vor ridica* bogățiile și i se vor răsturna** temeliile.

*Cap. 29.19. **Ier. 50.15.

5. Etiopia, Put, Lud, toată* Arabia, Cub și fiii țării unite cu ele vor cădea împreună cu ei loviți de sabie.”

*Ier. 52.20,24.

6. Așa vorbește Domnul: „Sprijinatorii Egiptului vor cădea, și mândria țării lui se va prăbuși! Din Migdol* până la Siene vor cădea loviți de sabie, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 29.10.

7. Vor* fi pustiiți între alte țări pustii, și cetățile lui vor fi nimicite în mijlocul altor cetăți nimicite. *Cap. 29.12.

8. Și vor ști că Eu sunt Domnul, când voi pune foc în Egipt și când toți sprijinatorii lui vor fi zdrobiți.

9. În ziua aceea niște soli* se vor duce

din partea Mea cu corăbiile să tulbure Etiopia în liniștea ei; și-i va apuca spaimă mare în ziua Egiptului; căci iată că lucrurile acestea se întâmplă!”

*Isa. 18.1,2.

10. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Voi pierde* mulțimea Egiptului prin mâna lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului.

*Cap. 29.19.

11. El și poporul lui cu el, cel mai grozav* dintre popoare, vor fi trimiși să nimicească țara. Vor scoate sabia împotriva Egiptului și vor umple țara de morți.

*Cap. 28.7.

12. Canalurile le voi* seca, voi da țara** în mâinile celor răi; voi pustii țara cu tot ce cuprinde ea prin mâna străinilor. Eu, Domnul, am vorbit!”

*Isa. 19.5,6. **Isa. 19.4.

13. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Voi nimici* idolii și voi stârpi din Nof chipurile deșarte. Nu** va mai fi nici un voievod din țara Egiptului și voi răspândi* groaza în țara Egiptului.

*Isa. 19.1. Ier. 43.12; 46.25. Zah. 13.2. **Zah. 10.11.

†Isa. 19.16.

14. Voi pustii Patrosul*, voi pune foc Țoanului** și-Mi voi aduce la îndeplinire† judecățile asupra Noului.

*Cap. 29.14. **Ps. 78.12,43. †Naum 3.8-10.

15. Îmi voi vărsa urgia asupra Sinului, cetățuia Egiptului, și voi nimici* cu desăvârșire mulțimea din No.

*Ier. 46.25.

16. Voi pune foc* Egiptului; Sinul va fi cuprins de spaimă; No va fi deschis prin spărtură, și Noful, cucerit ziua namiaza mare de vrăjmași.

*Vers. 8.

17. Tinerii din On și din Pi-Beset vor cădea uciși de sabie, și cetățile acestea se vor duce în robie.

18. La Tahpanes* se va întuneca ziua, când voi sfărâma jugul Egiptului și când se va sfârși mândria țării lui; un nor va acoperi Tahpanesul, și cetățile lui vor merge în robie.

*Ier. 2.16.

19. Îmi voi aduce astfel la îndeplinire judecățile asupra Egiptului, și vor ști că Eu sunt Domnul.”

20. În anul al unsprezecelea, în ziua a șaptea a lunii întâi, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

21. „Fiul omului, am* frânt brațul lui faraon, împăratul Egiptului; și iată că nu-i vor lega** rana ca să se vindece, nu-l vor obloji cu legături, nu-l vor lega ca să se întrezeze și să poată mânui sabia.”

*Ier. 48.25. **Ier. 46.11.

22. De aceea, așa vorbește Domnul

Dumnezeu: „Iată, am necaz pe faraon împăratul Egiptului, și-i voi rupe brațele, pe cel tare și pe cel frânt, ca să-i cadă sabia din mână.

*Ps. 37.17.

23. Iar pe egipteni îi voi* împrăstia printre neamuri și-i voi risipi în felurite țări.

*Vers. 26. Cap. 29.12.

24. În schimb, voi întări brațele împăratului Babilonului și-i voi pune o sabie în mână; iar brațele lui faraon le voi frânge, ca să geamă înaintea lui cum gem cei răniți de moarte.

25. Dar voi întări brațele împăratului Babilonului, iar brațele lui faraon vor cădea. Și vor ști* că Eu sunt Domnul, când voi pune sabia Mea în mâna împăratului Babilonului și când o va întoarce împotriva țării Egiptului.

*Ps. 9.16.

26. Voi împrăstia* pe egipteni printre neamuri, îi voi risipi în felurite țări, și vor ști că Eu sunt Domnul.”

*Vers. 23. Cap. 29.12.

31 1. În anul al unsprezecelea, în ziua întâi a lunii a treia, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, spune lui faraon, împăratul Egiptului, și mulțimii lui: „Cu cine* te asemeni tu în mărimea ta?

*Vers. 18.

3. Iată* că asirianul era un cedru falnic în Liban; ramurile lui erau stufoase, frunzișul umbros, tulpina înaltă, iar vârful îi ajungea până la nori.

*Dan. 4.10.

4. Apele* îl făcuseră să crească, adâncul îl făcuse înalt, râurile lui îi scăldau răsadnița și își trimiteau pâraiele la toți copacii de pe câmp.

*Ier. 51.36.

5. De aceea, tulpina* lui se înălța deasupra tuturor copacilor de pe câmp, crengile i se înmulțiseră și ramurile i se întindeau de mulțimea apelor care-l făcuseră să dea lăstari.

*Dan. 4.11.

6. Toate păsările* cerului își făceau cuiburi în crengile lui, toate fiarele câmpului fătau sub ramurile lui și tot felul de neamuri multe locuiau sub umbra lui.

*Cap. 17.23. Dan. 4.12.

7. Era frumos prin mărimea lui, prin întinderea ramurilor lui; căci rădăcinile îi erau înfipte în ape mari.

8. Cedrii din grădina* lui Dumnezeu nu-l întreceau, chiparoșii nu erau de asemuit cu crengile lui, și platanii nu erau ca ramurile lui; nici un copac din grădina lui Dumnezeu nu era ca el în frumusețe.

*Gen. 2.8; 13.10. Cap. 28.13.

9. Îl făcusem atât de frumos prin mulțimea crăcilor lui, că-l pizmuiau toți

copacii Edenului, care se aflau în grădina lui Dumnezeu.”

10. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că avea o tulpină* așa de înaltă, pentru că își înălța* vârful până la nori și inima i se mândrea cu înălțimea lui,

*Dan. 5.20.

11. l-am dat în mâinile viteazului neamurilor, care-i va face după răutatea lui; căci l-am izgonit.

12. Străinii, cele mai grozave* popoare, l-au tăiat și l-au lepădat. Crengile** i-au căzut în munți și în toate văile. Ramurile i s-au sfărâmat în toate puhoaiile țării; și toate popoarele pământului au plecat de la umbra lui și l-au părăsit.

*Cap. 28.7. **Cap. 32.5; 35.8.

13. Pe sfărâăturile lui* au venit și s-au așezat toate păsările cerului, și toate fiarele câmpului și-au făcut culcușul între ramurile lui,

*Isa. 18.6. Cap. 32.4.

14. ca să nu se mai îngâmfe nici unul din copacii de lângă ape cu înălțimea lor și să nu-și mai ridice vârful până în nori, ca să nu se mai fălească stejarii udați de apă cu înălțimea lor; căci toți* sunt dați pradă morții, în** adâncimile pământului, printre copiii oamenilor, împreună cu cei ce se coboară în groapă.”

*Ps. 82.7. **Cap. 32.18.

15. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În ziua când s-a coborât în Locuința morților, am răspândit jalea, am acoperit Adâncul din pricina lui și i-am oprit râurile; apele cele mari au fost oprite; am întristat Libanul pentru el, și toți copacii de pe câmp s-au uscat.

16. De vuietul căderii lui am făcut să se cutremure* neamurile, când l-am aruncat** în Locuința morților împreună cu cei ce se coboară în groapă, și s-au mângâiat† în adâncimile pământului toți†† copacii Edenului, cei mai frumoși și cei mai buni copaci din Liban, toți cei udați de ape.

*Cap. 26.15. **Isa. 14.15. †Cap. 32.31. ††Isa. 14.8.

17. S-au coborât și ei cu el în Locuința morților la cei ce au pierit uciși de sabie, ei, care erau brațul lui și locuiau* la umbra lui printre neamuri.

*Plân. 4.20.

18. Cu* cine poți fi asemuit tu în slavă și în mărime între copacii Edenului? Totuși vei fi aruncat împreună cu copacii Edenului în adâncimile pământului și vei fi** culcat în mijlocul celor netăiați împrejur, împreună cu cei ce au pierit uciși de sabie. Iată

ce este faraon și toată mulțimea lui, zice Domnul Dumnezeu.“

*Vers. 2. Cap. 32.19. **Cap. 28.10; 32.19,21,24, etc.

32 1. În anul al doisprezecelea, în ziua întâi a lunii a douăsprezecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, fă un cântec de jale* asupra lui faraon, împăratul Egiptului, și spune-i: „Semănai** cu un pui de leu între neamuri, erai† ca un crocodil în mări, te arunca în râurile tale, tulburai†† apele cu picioarele tale și le întărați valurile. *Vers. 16. Cap. 27.2.

**Cap. 19.3,6; 38.13. †Cap. 29.3. ††Cap. 34.18.

3. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Îmi voi întinde mreaja* peste tine, în mijlocul unei mari mulțimi de popoare, și te vor trage în lațul Meu.

*Cap. 12.13; 17.20. Osea 7.12.

4. Te* voi arunca pe uscat și te voi întinde pe câmpie, ca toate păsările cerului să șadă** pe tine; și voi sătura fiarele întregului pământ cu tine.

*Cap. 29.5. **Cap. 31.13.

5. Îți voi azvârli carnea pe munți* și voi umple văile cu sfărâăturile tale.

*Cap. 31.12.

6. Țara în care înoți o voi uda cu sângele tău până la munți, și se vor umple puhoaiile de tine.

7. Când te voi stinge, voi* acoperi cerurile și le voi întineca stelele; voi acoperi soarele cu nori, și luna nu-și va mai da lumina ei. *Isa. 13.10.

Ioel 2.31; 3.15. Amos 8.9. Mat. 24.29. Apoc. 6.12,13.

8. Din pricina ta, voi întineca pe toți luminătorii cerurilor și voi răspândi întunericul peste țara ta, zice Domnul Dumnezeu.

9. Voi măhni și inima multor popoare, când voi vesti pieirea ta printre neamuri, în țările pe care nu le cunoșteai.

10. Voi face să se* îngrozească multe popoare de tine, și împăraților lor li se va face părul măciucă din pricina ta, când Îmi voi învărti sabia înaintea lor; vor tremura** în orice clipă fiecare pentru viața lui, în ziua căderii tale.“

*Cap. 27.35. **Cap. 26.16.

11. Căci așa* vorbește Domnul Dumnezeu: „Sabia împăratului Babilonului va veni peste tine. *Ier. 46.26. Cap. 30.4.

12. Mulțimea ta o voi face să cadă lovită de sabia unor viteji, cei mai cumpliti* dintre popoare. Ei vor nimici** mândria Egiptului, și toată mulțimea lui va fi prăpădită. *Cap. 28.7. **Cap. 29.19.

13. Voi pierde și toate vitele lui de lângă apele cele mari; nici picior* de om nu le va mai tulbura, nici copită de vite nu le va mai tulbura. *Cap. 29.11.

14. Atunci îi voi potoli apele și voi face să-i curgă râurile lin ca untdelemnul, zice Domnul Dumnezeu.

15. Când voi preface țara Egiptului într-o pustietate, și țara va fi jefuită de tot ce are, când voi lovi pe toți cei ce o locuiesc, vor ști* că Eu sunt Domnul. *Exod 7.5; 14.4,18. Ps. 9.16. Cap. 6.7.

16. Acesta este cântecul de jale* pe care îl vor cânta. Fiicele neamurilor îl vor cânta: da, asupra Egiptului și asupra întregii lui mulțimi îl vor cânta, zice Domnul Dumnezeu.“

*2 Sam. 1.17. 2 Cron. 35.25. Vers. 2. Cap. 26.17.

17. În anul al doisprezecelea, în ziua a cincisprezecea a lunii, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

18. „Fiul omului, bocește-te pentru mulțimea Egiptului și arunc-o*, pe ea și pe fiicele neamurilor puternice, în adâncimile pământului, la cei coborâți în groapă! *Cap. 26.20; 31.14.

19. Pe cine* întreci tu în frumusețe? Coboară-te** și culcă-te lângă cei netăiați împrejur!

*Cap. 31.2,18. **Vers. 21,24, etc. Cap. 28.10.

20. Vor cădea astfel în mijlocul celor uciși de sabie. Sabia vă este dată: doborâți în mormânt Egiptul și toată mulțimea lui!

21. Atunci vitejii cei puternici* vor vorbi în Locuința morților despre el și cei ce-l sprijineau și vor zice: „S-au coborât**, s-au culcat cei netăiați împrejur uciși de sabie!“

*Isa. 1.31; 14.9,10. Vers. 27. **Vers. 19,25, etc.

22. Acolo este asirianul* cu toată mulțimea lui, și mormintele lor stau împrejurul lui – toți au murit și au căzut uciși de sabie. *Vers. 24,26,29,30.

23. Mormintele* lor sunt în adâncimile gropii, și mulțimea lui este împrejurul mormântului lui; toți au murit și au căzut uciși de sabie, ei, care răspândeau** groaza în țara celor vii. *Isa. 14.15. **Vers. 24-27,32. Cap. 26.17.

24. Acolo este și Elamul* cu toată mulțimea lui, împrejurul mormântului lui; toți au murit și au căzut uciși de sabie, s-au coborât** netăiați împrejur în adâncimile pământului, ei, care răspândeau† groaza în țara celor vii, și își poartă acum ocară cu cei ce se coboară în groapă.

*Ier. 49.34, etc. **Vers. 21. †Vers. 23.

25. L-au culcat la un loc cu morții, împreună cu toată mulțimea lui, și mormintele lor sunt împrejurul lui; toți acești netăiați împrejur au murit uciși de sabie, căci răspândeau groaza în țara celor vii, și își poartă acum ocară cu cei ce se coboară în groapă; i-au culcat acum la un loc cu cei morți.

26. Acolo sunt și Meșec*, Tubal și toată mulțimea lor, și mormintele lor sunt împrejurul lor; toți acești netăiați împrejur** au murit uciși de sabie, căci răspândeau groaza în țara celor vii. *Gen. 10.2. Cap. 27.13; 38.2. **Vers. 19,20, etc.

27. Ei sunt culcați* împreună cu vitejii căzuți din vechime dintre cei netăiați împrejur; sunt coborâți în Locuința morților împreună cu armele lor de război, cu săbiile puse sub capețele lor și nelegiuirile lor lipite pe osemintele lor, căci vitejia lor era o groază în țara celor vii. *Isa. 14.18,19. Vers. 21.

28. Și tu vei fi zdrobit în mijlocul celor netăiați împrejur și te vei culca împreună cu cei uciși de sabie!

29. Acolo este și Edomul* cu împărații lui și toți voievozii lui, care, cu toată vitejia lor, au fost așezați la un loc cu cei uciși de sabie: stau culcați împreună cu cei netăiați împrejur, cu cei coborâți în groapă. *Cap. 25.12, etc.

30. Tot acolo* sunt toți voievozii de la miazănoapte și toți sionienii** care s-au coborât la cei morți, acoperiți de rușine, cu toată groaza pe care o arunca vitejia lor; acești netăiați împrejur stau culcați cu cei uciși de sabie și-și poartă ocară lângă cei coborâți în groapă. *Cap. 38.6,15; 39.2. **Cap. 28.21.

31. Faraon îi va vedea și se va mângâia* pentru toată mulțimea lui, pentru ai lui care au murit uciși de sabie și pentru toată oastea lui, zice Domnul Dumnezeu. *Cap. 31.16.

32. Căci l-am lăsat să răspândească groaza în țara celor vii. De aceea, faraon și toată mulțimea lui se vor culca împreună cu cei netăiați împrejur, cu cei ce au murit uciși de sabie, zice Domnul Dumnezeu.“

Datoriile prorocilor

33 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, vorbește copiilor* poporului tău și spune-le: „Când** voi aduce sabia peste vreo țară, și poporul țării va lua din mijlocul lui pe

un om oarecare și-l va pune ca străjer†, *Cap. 3.11. **Cap. 14.17.

†2 Sam. 18.24,25. 2 Împ. 9.17. Vers. 7. Osea 9.8.

3. dacă omul acela va vedea venind sabia asupra țării, va suna din trâmbiță și va da de știre poporului,

4. și dacă cel ce va auzi sunetul trâmbiței nu se va feri, și va veni sabia și-l va prinde, sângele* lui să cadă asupra capului lui. *Cap. 18.13.

5. Fiindcă a auzit sunetul trâmbiței, și nu s-a ferit, de aceea, sângele lui să cadă asupra lui; dar, dacă se va feri, își va scăpa viața.

6. Dacă însă străjerul va vedea venind sabia, și nu va suna din trâmbiță, și dacă poporul nu va fi înștiințat, și va veni sabia și va răpi viața vreunui om, omul acela va pieri din pricina nelegiuirii* lui, dar voi cere sângele lui din mâna străjerului. *Vers. 8.

7. Acum, fiul omului*, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să ascuți cuvântul care iese din gura Mea și să-i înștiințezi din partea Mea.

*Cap. 3.17, etc.

8. Când zic celui rău: „Răule, vei muri negreșit!“, și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta.

9. Dar, dacă vei înștiința pe cel rău, ca să se întoarcă de la calea lui, și el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui sufletul.

10. Spune, dar, fiul omului, casei lui Israel: „Voi cu drept cuvânt ziceți: „Fărădelegile și păcatele noastre sunt asupra noastră și din pricina lor tânjim*; cum** am putea să trăim?“

*Cap. 24.23. **Isa. 49.14. Cap. 37.11.

11. Spune-le: „Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu doresc* moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la calea lui, și să trăiască. Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la calea voastră cea rea! Pentru ce** vreți să muriți voi, casa lui Israel?“

*2 Sam. 14.14. Cap. 18.23,32. 2 Pet. 3.9. **Cap. 18.31.

12. Și tu, fiul omului, spune copiilor poporului tău: „Neprihănirea* celui neprihănit nu-l va mântui în ziua fărădelegii lui, și cel rău nu va cădea** lovit de răutatea lui în ziua când se va întoarce de la ea, după cum nici cel neprihănit nu va putea să trăiască prin neprihănirea lui în ziua când va săvârși o fărădelege.

*Cap. 3.20; 18.24,26,27. **2 Cron. 7.14.

13. Când zic celui neprihănit că va trăi negreșit – dacă se încrede* în neprihănirea lui, și săvârșește nelegiuirea, atunci toată neprihănirea lui se va uita, și el va muri din pricina nelegiurii pe care a săvârșit-o.

*Cap. 3.20; 18.24.

14. Dimpotrivă, când* zic celui rău: „Vei muri!” – dacă se întoarce de la păcatul lui și face ce este bine și plăcut,

*Cap. 3.18,19; 18.27.

15. dacă dă înapoi* zălogul, întoarce** ce a răpit, urmează învățăturile* care dau viața și nu săvârșește nici o nelegiuire, va trăi negreșit, și nu va muri.

*Cap. 18.7. **Exod 22.2,4. Lev. 6.2,4,5. Num. 5.6,7. Luca 19.8. †Lev. 18.5. Cap. 20.11,13,21.

16. Toate* păcatele pe care le-a săvârșit se vor uita; a făcut ce este bine și plăcut, și va trăi negreșit!

*Cap. 18.22.

17. Copiii* poporului tău zic: „Calea Domnului nu este dreaptă!” Totuși mai degrabă calea lor nu este dreaptă!

*Vers. 20. Cap. 18.25,29.

18. Dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui și săvârșește nelegiuirea, trebuie să moară din pricina aceasta.

*Cap. 18.26,27.

19. Dar dacă cel rău se întoarce de la răutatea lui și face ce este bine și plăcut, va trăi tocmai din pricina aceasta!

20. Fiindcă ziceți: „Calea* Domnului nu este dreaptă!”, vă voi judeca pe fiecare după umbletele lui, casa lui Israel!”

*Vers. 17. Cap. 18.25,29.

21. În al doisprezecelea an*, în ziua a cincea a lunii a zecea a robiei noastre, un om** care scăpase din Ierusalim a venit la mine și a zis: „Cetatea* a fost luată!”

*Cap. 1.2. **Cap. 24.26. †2 Împ. 25.4.

22. Dar mâna* Domnului venise peste mine seara, înainte de venirea fugarului la mine, și Domnul îmi deschisese** gura până a venit el la mine dimineața. Gura îmi era deschisă, și nu mai eram mut.

*Cap. 1.3. **Cap. 24.27.

23. Atunci cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

24. „Fiul omului, cei ce* locuiesc în dărâmăturile** acelea în țara lui Israel zic: „Avraam* era singur, și tot a moștenit țara; dar noi* suntem mulți, și țara ne-a fost dată în stăpânire!”

*Cap. 34.2. **Vers. 27. Cap. 36.4. †Isa. 51.2. Fapt. 7.5. ††Mica 3.11. Mat. 3.9. Ioan 8.39.

25. De aceea spune-le: „Așa vorbește

Domnul Dumnezeu: „Voi mâncați* carne cu sânge, vă ridicați** ochii spre idolii voștri și vărsați* sânge. Și voi să stăpâniți țara?”

*Gen. 9.4. Lev. 3.17; 7.26; 17.10; 19.26. Deut. 12.16. **Cap. 18.6. †Cap. 22.6,9.

26. Voi vă bizuiți pe sabia voastră, săvârșiți urăciuni, fiecare din voi necinstește* pe nevasta apropielui său. Și voi să stăpâniți țara?”

*Cap. 18.6; 22.11.

27. De aceea spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pe viața Mea, că cei ce* locuiesc în aceste dărâmături vor cădea uciși de sabie; pe cei ce sunt pe câmp îi voi da de mâncare fiarelor**; iar cei ce sunt în întărituri și în peșteri* vor muri de ciumă.

*Vers. 24. **Cap. 39.4. †Judec. 6.2. 1 Sam. 13.6.

28. Voi prefăce* țara într-o pustietate și într-un pustiu; mândria** țării ei se va sfârși, munții* lui Israel vor fi pustiiți și nimeni nu va mai trece prin ei.

*Ier. 44.2,6,22.

29. Și vor ști că Eu sunt Domnul, când voi prefăce țara într-o pustietate și într-un pustiu, din pricina tuturor urăciunilor pe care le-au săvârșit.”

30. Fiul omului! Copiii poporului tău vorbesc de tine pe lângă ziduri și pe la ușile caselor și zic* unul altuia, fiecare fratelui său: „Veniți, dar, și ascultați care este cuvântul ieșit de la Domnul!”

*Isa. 29.13.

31. Și vin* cu grămada la tine, stau** înaintea ta ca popor al Meu, ascultă cuvintele tale, dar nu le împlinesc, căci cu gura* vorbesc dulce de tot, dar cu inima* umblă tot după poftele lor.

*Cap. 14.1; 20.1, etc. **Cap. 8.1. †Ps. 78.36,37. Isa. 29.13. ††Mat. 13.22.

32. Iată că tu ești pentru ei ca un cântăreț plăcut cu un glas frumos și iscusit la cântare pe corzi. Ei îți ascultă cuvintele, dar nu le împlinesc deloc.

33. Când* se vor întâmpla însă aceste lucruri – și iată că se întâmplă! – vor ști** că era un proroc în mijlocul lor.”

*1 Sam. 3.20. **Cap. 2.5.

*Împotriva căpeteniilor lui Israel –
Făgăduințe*

34. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, proroceste împotriva păstorilor* sufletești ai lui Israel! Proroceste și spune-le lor, păstorilor: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu:

„Vai** de păstoriile lui Israel, care se pasc pe ei înșiși! Nu trebuie păstoriile să pască turma?”

*Cap. 33.24. **Ier. 23.1. Zah. 11.17.

3. Voi mâncați* grăsimea, vă îmbrăcați cu lână, tăiați** ce e gras, dar nu pașteți oile.

*Isa. 56.11.

Zah. 11.16. **Cap. 33.25,26. Mica 3.1-3. Zah. 11.5.

4. Nu întăriți pe cele slabe*, nu vindecați pe cea bolnavă, nu legați pe cea rănită; n-adeceți înapoi pe cea răătăcită, nu căutați** pe cea pierdută, ci le stăpâniți* cu asuprire și cu asprime!

*Vers. 16. Zah. 11.16. **Luca 15.4. †1 Pet. 5.3.

5. Astfel ele* s-au risipit** pentru că n-aveau păstor; au ajuns* prada tuturor fiarelor câmpului și s-au risipit.

*Cap. 33.21,28. **1 Împ. 22.17. Mat. 9.36. †Isa. 56.9. Ier. 12.9. Vers. 8.

6. Turma Mea rățăcește pe toți munții și pe toate dealurile înalte; oile Mele sunt risipite pe toată fața țării și nimeni nu îngrijește de ele, nici nu le caută!

7. De aceea, păstorilor, ascultați cuvântul Domnului!

8. Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, pentru că oile Mele au ajuns de jaf și sunt* prada tuturor fiarelor câmpului, din lipsă de păstor, pentru că păstoriile Mei n-au nici o grijă de oile Mele, ci se pășteau** numai pe ei înșiși, și nu pășteau oile Mele,

*Vers. 5,6. **Vers. 2,10.

9. de aceea, păstorilor, ascultați Cuvântul Domnului!

10. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: Iată, am necaz pe păstori! Îmi voi* lua înapoi oile din mâinile lor, nu-i voi mai lăsa să-Mi pască oile, și nu se vor mai paște** nici pe ei înșiși; căci Îmi voi izbăvi oile din gura lor, și nu le vor mai sluji ca hrană!”

*Cap. 3.18. Ebr. 13.17. **Vers. 2,8.

11. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, Mă voi îngriji Eu însumi de oile Mele și le voi cerceta!”

12. Cum își cercetează un păstor turma când este în mijlocul oilor sale împrăștiate, așa Îmi voi cerceta Eu oile și le voi strânge din toate locurile pe unde au fost risipite în ziua plină de nori* și negură.

*Cap. 30.3. Ioel 2.2.

13. Le voi* scoate dintre poame, le voi strânge din felurite țări și le voi aduce înapoi în țara lor; le voi

paște pe munții lui Israel, de-a lungul râurilor și în toate locurile locuite ale țării.

*Isa. 65.9,10. Ier. 23.3. Cap. 28.25; 36.24; 37.21,22.

14. Le voi* paște pe o pășune bună, și stâna lor va fi pe munții cei înalți ai lui Israel; acolo** se vor odihni într-un staul plăcut și vor avea pășuni grase pe munții lui Israel.

*Ps. 23.2. **Ier. 33.12.

15. Eu însumi Îmi voi paște oile, Eu le voi duce la odihnă, zice Domnul Dumnezeu.

16. Voi* căuta pe cea pierdută, voi aduce înapoi pe cea răătăcită, voi lega pe cea rănită și voi întări pe cea slabă. Dar voi păzi pe cele grase** și pline de vlagă: vreau să le pasc* cum se cade.”

*Isa. 40.11. Vers. 4. Mica 4.6. Mat. 18.11. Marc. 2.17. Luca 5.32. **Isa. 10.16. Amos 4.1. †Ier. 10.24.

17. „Și voi, oile Mele, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi* judeca între oaie și oaie, între berbeci și țapi.

*Vers. 20,22. Cap. 20.37,38. Zah. 10.3. Mat. 25.32,33.

18. Este prea puțin pentru voi că pașteți în pășunea cea bună, de mai călcați în picioare și cealaltă parte a pășunii voastre? Că beți o apă limpede, de mai tulburați și pe cealaltă cu picioarele?”

19. Și oile Mele trebuie apoi să pască ce ați călcat voi cu picioarele voastre și să bea ce ați tulbura voi cu picioarele voastre!”

20. De aceea, așa le vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că voi* judeca între oaia grasă și oaia slabă.”

*Vers. 17.

21. Pentru că ați izbit cu coasta și cu umărul și ați împuns cu coarnele voastre toate oile slabe până le-ați izgonit,

22. voi veni în ajutorul oilor Mele, ca să nu mai fie de jaf, și voi judeca între oaie* și oaie.

*Vers. 17.

23. Voi pune peste ele un singur păstor* care le va paște, și anume pe Robul** Meu David; El le va paște, El va fi păstorul lor.

*Isa. 40.11. Ier. 23.4,5. Ioan 10.11. Ebr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.4. **Ier. 30.9. Cap. 37.24,25. Osea 3.5.

24. Eu*, Domnul, voi fi Dumnezeul lor, și Robul Meu David va fi voievod** în mijlocul lor. Eu, Domnul, am vorbit!

*Exod 29.45.

Vers. 30. Cap. 37.27. **Cap. 37.22. Luca 1.32,33.

25. Voi încheia* cu ele un legământ de pace și voi** îndepărta din țară toate fiarele sălbatice; ele vor locui

în liniște[†] în pustiu și vor putea dormi în mijlocul pădurilor. *Cap. 37.26.

*Lev. 26.6. Isa. 11.6-9; 35.9. Osea 2.18. †Ier. 23.6. Vers. 28.

26. Le voi face, pe ele și împrejurimile dealului* Meu, o pricină de binecuvântare**[†]; le voi trimite[†] ploaie la vreme, și aceasta va fi o ploaie^{††} binecuvântată! *Isa. 56.7. Cap. 20.40. **Gen. 12.2. Isa. 19.24. Zah. 8.13. †Lev. 26.4. ††Ps. 68.9. Mal. 3.10.

27. Pomul* de pe câmp își va da rodul, și pământul își va da roadele. Ele vor fi liniștite în țara lor și vor ști că Eu sunt Domnul, când voi** rupe legăturile jugului lor și când le voi izbăvi din mâna celor ce[†] le asupresc. *Lev. 26.4. Ps. 85.12. Isa. 4.2. **Lev. 26.13. Ier. 2.20. †Ier. 25.14.

28. Nu vor* mai fi de jaf între neamuri, nu le vor mânca fiarele din țară, ci vor** locui în liniște și nu le va mai tulbura nimeni.

*Vers. 8. Cap. 36.4. **Ier. 30.10; 46.27. Vers. 25.

29. Le voi pune un răsăd* căruia i se va duce faima; nu vor mai fi mistuite de foame în țară și nu vor mai purta* ocară neamurilor.

*Isa. 11.1. Ier. 23.5. **Cap. 36.3,6,15.

30. Și vor ști astfel că Eu*, Domnul Dumnezeu lor, sunt cu ele și că ele sunt poporul Meu, ele, casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu.

*Vers. 24. Cap. 37.27.

31. Voi sunteți oile* Mele, oile pășunii Mele, și Eu sunt Dumnezeu vostru, zice Domnul Dumnezeu.

*Ps. 100.3. Ioan 10.11.

Prorocie împotriva edomiților

35 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, întoarce-te* cu fața spre muntele** Seir, proroceste[†] împotriva lui

*Cap. 6.2. **Deut. 2.5.

†Ier. 49.7,8. Cap. 25.12. Amos 1.11. Obad. 10, etc.

3. și zi: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe tine, muntele Seirului! Îmi întind* mâna împotriva ta și te prefac într-o pustietate și într-un pustiu!

*Cap. 6.14.

4. Îți voi preface cetățile* în dărâmături, vei ajunge o pustietate, ca să știi că Eu sunt Domnul!

*Vers. 9.

5. Pentru că aveai o ură* veșnică și ai doborât cu sabia pe copiii lui Israel în ziua necazului lor, în vremea când nelegiuirea** era la culme,

*Cap. 25.12. Obad. 10. **Ps. 137.7. Cap. 21.25,29. Dan. 9.24. Obad. 11.

6. de aceea, pe viața Mea, zice Dom-

nul Dumnezeu, că te voi face sânge și te va urmări sângele; fiindcă* n-ai urât sângele, de aceea sângele te va urmări.

*Ps. 109.17.

7. Voi preface muntele Seir într-o pustietate și într-un pustiu și voi nimici cu desăvârșire din el și pe cei ce se duc*, și pe cei ce se întorc.

*Jude. 5.6. Cap. 29.11.

8. Îi voi umple* munții cu morți; și cei uciși de sabie vor cădea pe dealurile tale, în văile tale și în toate puhoaiile tale.

*Cap. 31.12; 32.5.

9. Te voi preface* în niște pustietăți veșnice, cetățile nu-ți vor mai fi locuite, și veți ști** că Eu sunt Domnul.

*Ier. 49.17,18. Vers. 4. Cap. 25.13. Mal. 1.3,4. **Cap. 6.7; 7.4,9; 36.11.

10. Pentru că ai zis: „Aceste două neamuri și aceste două țări vor fi ale mele și le vom lua* în stăpânire!“[†], măcar că Domnul** era acolo,

*Ps. 83.4,12. Cap. 36.5. Obad. 13. **Ps. 48.1,3; 132.13,14. Cap. 48.35.

11. de aceea, pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că Mă voi purta cu tine după mânia* și urgia pe care le-ai arătat și tu în ura ta împotriva lor; și Mă voi face cunoscut în mijlocul lor, când te voi judeca.

*Mat. 7.2. Iac. 2.13.

12. Vei ști* însă că Eu, Domnul, am auzit toate batjocurile pe care le-ai rostit împotriva munților lui Israel când ai zis: „Sunt pustiiți și ne sunt dați ca pradă!“

*Ps. 9.16. Cap. 6.7.

13. V-ați fălit astfel împotriva Mea prin vorbirile* voastre și v-ați înmulțit cuvintele împotriva Mea: am auzit!“

*1 Sam. 2.3. Apoc. 13.6.

14. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Când* toată țara se va bucura, pe tine te voi preface într-o pustietate!“

*Isa. 65.13,14.

15. Din pricina bucuriei* pe care ai simțit-o că moștenirea casei lui Israel era pustiită, îți voi face și ție la fel. Vei ajunge** o pustietate, munte al Seirului, tu și tot Edomul, și se va ști că Eu sunt Domnul.

*Obad. 12,15. **Vers. 3,4.

Așezarea din nou a lui Israel

36 1. „Tu, fiul omului, proroceste[†] asupra munților* lui Israel și spune: „Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului!

*Cap. 6.2,3.

2. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că* vrăjmașul a zis despre voi:

„Ha! Ha! Aceste înălțimi** veșnice au ajuns moștenirea[†] noastră!“

*Cap. 25.3; 26.2. **Deut. 32.13. †Cap. 35.10.

3. proroceste și zi: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Da, pentru că din toate părțile au voit să vă pustiască și să vă înghită, ca să ajungeți moștenirea altor neamuri, și pentru că ați fost* de batjocură și de ocară popoarelor,

*Deut. 28.37. 1 Împ. 9.7. Plân. 2.15. Dan. 9.16.

4. de aceea, munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului Dumnezeu!“ Așa vorbește Domnul Dumnezeu munților și dealurilor, râurilor și văilor, dărâmăturilor pustii și cetăților părăsite care au ajuns* de pradă și de răsul** celorlalte neamuri dimprejur;

*Cap. 34.28. **Ps. 79.4.

5. așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Da, în* focul geloziei Mele, vorbesc împotriva celorlalte neamuri și împotriva întregului Edom, care și-au însușit** țara Mea și s-au bucurat din toată inima lor și cu tot disprețul sufletului lor, ca să-i jefuiască roadele.“

*Deut. 4.24. Cap. 38.19. **Cap. 35.10,12.

6. De aceea proroceste despre țara lui Israel și spune munților și dealurilor, râurilor și văilor: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, vorbesc în gelozia și urgia Mea, pentru că suferiți ocară* din partea neamurilor!“

*Ps. 123.3,4. Vers. 15. Cap. 34.29.

7. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Îmi ridic* mâna și jur că neamurile care vă înconjoară își vor purta ele însele ocară!

*Cap. 20.5.

8. Iar voi, munți ai lui Israel, veți da crengi și vă veți purta roadele pentru poporul Meu, Israel, căci lucrurile acestea sunt aproape să se întâmple.

9. Iată că vă voi fi binevoitor, Mă voi întoarce spre voi, și veți fi lucrați și semănați.

10. Voi pune să locuiască pe voi oameni în mare număr, toată casa lui Israel, pe toți! Cetățile vor fi locuite și se vor zidi iarăși dărâmăturile*.

*Isa. 58.12; 61.4. Vers. 33. Amos 9.14.

11. Voi înmulți* pe voi oamenii și vitele, care vor crește și se vor înmulți: voi face să fiți locuiți ca și mai înainte și vă voi face mai mult bine decât odinioară; și veți ști** că Eu sunt Domnul.

*Ier. 31.27; 33.12. **Cap. 35.9; 37.6,13.

12. Voi face să umble pe voi oameni, și anume poporul Meu, Israel; ei te

vor stăpâni*; și tu vei fi moștenirea lor și nu-i vei mai** nimici.“

*Obad. 17, etc. **Ier. 15.7.

13. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Pentru că îți se zice: „Tu*, țară, ai mâncat oameni, ți-ai nimicit chiar neamul tău“,

*Num. 13.32.

14. din pricina aceasta, de acum încolo nu vei mai mânca oameni și nu-ți vei mai nimici neamul, zice Domnul Dumnezeu.

15. De acum, nu te voi mai face* să auzi batjocurile neamurilor și nu vei mai purta ocară popoarelor; nu-ți vei mai nimici neamul, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 34.29.

16. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

17. „Fiul omului, cei din casa lui Israel, când locuiau în țara lor, au spurcat-o* prin purtarea lor și prin faptele lor; așa că purtarea lor a fost înaintea Mea ca spurcăciunea** unei femei în timpul necurăției ei.

*Lev. 18.25,27,28. Ier. 2.7. **Lev. 15.19, etc.

18. Atunci Mi-am vărsat urgia peste ei, din pricina sângelui* pe care-l vărsaseră în țară și din pricina idolilor cu care o spurcaseră.

*Cap. 16.36,38; 23.37.

19. I-am risipit* printre neamuri, și au fost împrăștiți în felurite țări; i-am** judecat după purtarea și faptele lor rele.

*Cap. 22.15. **Cap. 7.3; 18.30; 39.24.

20. Când au venit printre neamuri, oriîncotro se duceau pângăreau* Numele Meu cel sfânt, așa încât se zicea despre ei: „Acesta este poporul Domnului, ei au trebuit să iasă din țara lor.“

*Isa. 52.5. Rom. 2.24.

21. Și am vrut să scap cinstea Numelui* Meu celui sfânt pe care-l pângărea casa lui Israel printre neamurile la care se duse.

*Cap. 20.9,14.

22. De aceea, spune casei lui Israel: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Nu din pricina voastră fac aceste lucruri, casa lui Israel, ci din pricina Numelui Meu* celui sfânt pe care l-ați pângărit printre neamurile la care ați mers.

*Ps. 106.8.

23. De aceea voi sfinți Numele Meu cel mare care a fost pângărit printre neamuri, pe care l-ați pângărit în mijlocul lor. Și neamurile vor cunoaște că Eu sunt Domnul, zice Domnul Dumnezeu, când voi fi sfințit* în voi sub ochii lor.

*Cap. 20.41; 28.22.

24. Căci vă voi scoate* dintre neamuri,

vă voi strânge din toate țările și vă voi aduce iarăși în țara voastră.

*Cap. 34.13; 37.21.

25. Vă voi stropi* cu apă curată, și veți fi curățați; vă voi curăța** de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri. *Isa. 52.15. Evr. 10.22. **Ier. 33.8.

26. Vă voi* da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră și vă voi da o inimă de carne. *Ier. 32.39. Cap. 11.19.

27. Voi pune Duhul* Meu în voi și vă voi face să urmați poruncile Mele, și să păziți, și să împliniți legile Mele.

*Cap. 11.19; 37.14.

28. Veți locui* în țara pe care am dat-o părinților voștri; voi veți fi poporul Meu**, și Eu voi fi Dumnezeu vostru.

*Cap. 28.25; 37.25. **Ier. 30.22. Cap. 11.20; 37.27.

29. Vă voi* izbăvi de toate necurățiile voastre. Voi chema** grăul și-l voi înmulți; nu voi* mai trimite foametea peste voi.

*Mat. 1.21. Rom. 11.26. **Ps. 105.16. †Cap. 34.29.

30. Voi înmulți* rodul pomilor și venitul câmpului, ca să nu mai purtați ocară foametei printre neamuri.

*Cap. 34.27.

31. Atunci vă veți* aduce aminte de purtarea voastră cea rea și de faptele voastre care nu erau bune; vă va fi scârbă** de voi înșivă, din pricina nelegiuirilor și urăciunilor voastre.

*Cap. 16.61,63. **Lev. 26.39. Cap. 6.9; 20.43.

32. Și toate aceste lucruri nu* le fac din pricina voastră, zice Domnul Dumnezeu, să știți! Rușinați-vă și roșiți de purtarea voastră, casa lui Israel!“

*Deut. 9.5. Vers. 22.

33. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În ziua când vă voi curăța de toate nelegiuirile voastre, voi face ca cetățile voastre să fie locuite, și dărmăturile* vor fi zidite din nou; *Vers. 10.

34. țara pustiită va fi lucrată iarăși, de unde până aici era pustie în ochii tuturor trecătorilor.

35. Și se va spune atunci: „Țara aceasta pustiită a ajuns ca o grădină a Edenului*; și cetățile acestea dărmate, care erau pustii și surpate, sunt întărite și locuite!“

*Isa. 51.3. Cap. 28.13. Ioel 2.3.

36. Și neamurile care vor mai rămâne în jurul vostru vor ști că Eu, Domnul, am zidit din nou ce era surpat și

am sădit ce era pustiit. Eu*, Domnul, am vorbit și voi și face.“

*Cap. 17.24; 22.14; 37.14.

37. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată în ce privință Mă voi* lăsa înduplecat de casa lui Israel și iată ce voi face pentru ei: voi înmulți** pe oameni ca pe o turmă de oi.

*Cap. 14.3; 20.3,31. **Vers. 10.

38. Cetățile dărmate se vor umple cu turme de oameni, ca turmele închinat Domnului ca turmele care sunt aduse la Ierusalim în timpul sărbătorilor celor mari. Și vor ști că Eu sunt Domnul.“

Întoarcerea lui Israel și unirea celor două împărății

37 1. Mâna* Domnului a venit peste mine și m-a luat în Duhul** Domnului, și m-a pus în mijlocul unei văi pline de oase.

*Cap. 1.3. **Cap. 3.14; 8.3; 11.24. Luca 4.1.

2. M-a făcut să trec pe lângă ele, de jur împrejur, și iată că erau foarte multe pe fața văii și erau uscate de tot.

3. El mi-a zis: „Fiul omului, vor putea oare oasele acestea să învie?“ Eu am răspuns: „Doamne Dumnezeule, Tu știi* lucrul acesta!“

*Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Ioan 5.21. Rom. 4.17. 2 Cor. 1.9.

4. El mi-a zis: „Prorocește despre oasele acestea și spune-le: „Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului!“

5. Așa vorbește Domnul Dumnezeu către oasele acestea: „Iată că voi face* să intre în voi un duh, și veți învia!“

*Ps. 104.30. Vers. 9.

6. Vă voi da vine, voi face să crească pe voi carne, vă voi acoperi cu piele, voi pune un duh în voi, și veți învia. Și veți ști* că Eu sunt Domnul.“

*Cap. 6.7; 35.12. Ioel 2.27; 3.17.

7. Am prorocit cum mi se poruncise. Și pe când proroceam, s-a făcut un vuiet, și iată că s-a făcut o mișcare, și oasele s-au apropiat unele de altele!

8. M-am uitat și iată că le-au venit vine, carnea a crescut și le-a acoperit pielea pe deasupra; dar nu era încă duh în ele.

9. El mi-a zis: „Prorocește și vorbește duhului! Prorocește, fiul omului, și zi duhului: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Duhule, vino* din cele patru vânturi, suflă peste morții aceștia ca să învie!“

*Ps. 104.30. Vers. 5.

10. Am prorocit cum mi se poruncise. Și a intrat* duhul în ei, și au înviat și au stat pe picioare: era o oaste mare, foarte mare la număr.

*Apoc. 11.11.

11. El mi-a zis: „Fiul omului, oasele acestea sunt toată casa lui Israel. Iată că ei zic: „Ni s-au uscat oasele*, ni s-a dus nădejdea; suntem pierduți!“

*Ps. 141.7. Isa. 49.14.

12. De aceea, proroceste și spune-le: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, vă voi deschide mormintele, vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu*, și vă voi aduce** iarăși în țara lui Israel.

*Isa. 26.19. Osea 13.14. **Vers. 25. Cap. 36.24.

13. Și veți ști că Eu sunt Domnul, când vă voi deschide mormintele și vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu!

14. Voi pune Duhul Meu* în voi, și veți trăi; vă voi așeza iarăși în țara voastră, și veți ști că Eu, Domnul, am vorbit și am și făcut, zice Domnul.“

*Cap. 36.27.

15. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

16. „Fiul omului, ia* o bucată de lemn și scrie pe ea: „Pentru Iuda și pentru copiii** lui Israel care sunt tovarășii lui.“ Ia apoi o altă bucată de lemn și scrie pe ea: „Pentru Iosif, lemnul lui Efraim, și pentru toată casa lui Israel care este tovarăsa lui.“

*Num. 17.2. **2 Cron. 11.12,13,16; 15.9; 30.11,18.

17. După aceea, împreunează-le* una cu alta, într-o singură bucată, așa încât să fie una în mâna ta.

*Vers. 22,24.

18. Și când îți vor zice copiii popoului tău: „Nu vrei* să ne lămurești ce înseamnă lucrul acesta?“,

*Cap. 12.9; 24.19.

19. să le răspunzi*: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că voi lua toiagul** de lemn al lui Iosif, care este în mâna lui Efraim, și al semințiilor lui Israel care-i sunt tovarăse, le voi uni cu toiagul lui Iuda și voi face un singur lemn, așa că vor fi una în mâna Mea.“

*Zah. 10.6. **Vers. 16,17.

20. Toiegele de lemn pe care vei scrie să le ții astfel în mâna ta, sub ochii* lor.

*Cap. 12.3.

21. Și să le spui: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, voi lua* pe copiii lui Israel din mijlocul neamurilor la care s-au dus, îi voi strânge din toate părțile și-i voi aduce înapoi în țara lor.

*Cap. 36.24.

22. Voi face* din ei un singur neam în țară, pe munții lui Israel; toți vor avea un singur** împărat și nu vor mai fi două neamuri, nici nu vor mai fi împărțiți în două împărății.

*Isa. 11.13. Ier. 3.18; 50.4. Osea 1.11. **Cap. 34.23,24. Ioan 10.16.

23. Nici nu* se vor mai spurca prin idolii lor, cu urăciunile lor și cu toate fărădelegile lor. Îi voi scoate** din toate abaterile cu care au păcătuit și-i voi curăța; ei vor fi poporul Meu, și Eu voi fi Dumnezeul lor.

*Cap. 36.25. **Cap. 36.25.

24. Robul* Meu David va fi împărat peste ei, și toți vor avea un singur** păstor. Vor urma* poruncile Mele, vor păzi legile Mele și le vor împlini.

*Cap. 36.28,29. Isa. 40.11. Ier. 23.5; 30.9. Cap. 34.23,24. Osea 3.5. Luca 1.32. **Vers. 22. Ioan 10.16. †Cap. 36.27.

25. Vor locui* iarăși în țara pe care am dat-o robului Meu Iacov și pe care au locuit-o și părinții voștri. Da, vor locui în ea, ei, copiii lor și copiii copiilor lor pe vecie, și Robul Meu** David va fi voievodul lor în veci*.

*Cap. 36.28. **Vers. 24. Ioan 12.34. †Isa. 60.21. Ioel 3.20. Amos 9.15.

26. Voi încheia cu ei un legământ de pace*, care va fi un legământ veșnic cu ei; îi voi sădi și-i voi înmulți**, și voi pune Locașul* Meu cel Sfânt în mijlocul lor pentru totdeauna.

*Ps. 89.3. Isa. 55.3. Ier. 32.40. Cap. 34.25. **Cap. 36.10,37. †2 Cor. 6.16.

27. Locuința* Mea va fi între ei; Eu voi fi Dumnezeul** lor, și ei vor fi poporul Meu.

*Lev. 26.11,12.

28. Și neamurile vor ști* că Eu sunt Domnul care sfințește** pe Israel, când Locașul Meu cel Sfânt va fi pentru totdeauna în mijlocul lor.“

*Cap. 36.23. **Cap. 20.12.

Prorocie împotriva lui Gog

38 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul* omului, întoarce-te** cu fața spre Gog* din țara lui Magog, spre domnul Roșului, Meșecului†† și Tubalului, și proroceste împotriva lui!

*Cap. 39.1. **Cap. 35.2,3. †Apoc. 20.8. ††Cap. 32.26.

3. Și spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe tine, Gog, domnul Roșului, Meșecului și Tubalului!

4. Te voi* târî și-ți voi pune un cârlig în fălci; te voi scoate, pe tine și

toată oastea ta, cai și călăreți, toți** îmbrăcați în chip strălucit, ceată mare de popor, care poartă scut și pavăză și care toți mănuiesc sabia;

*2 Împ. 19.28. Cap. 29.4; 39.2. **Cap. 23.12.

5. împreună cu ei voi scoate pe cei din Persia, Etiopia și Put, toți cu scut și coif:

6. Gomerul* cu toate oștile lui, țara Togarmei**, din fundul miazănoaptei, cu oștile sale, popoare multe împreună cu tine!

*Gen. 10.2. **Cap. 27.14.

7. Pregătește-te*, dar, fii gata, tu și toată mulțimea adunată în jurul tău! Fii căpetenia lor!

*Isa. 8.9,10. Ier. 46.3,4,14; 51.12.

8. După multe* zile, vei fi** în fruntea lor; în vremea de apoi, vei merge împotriva țării ai cărei locuitori scăpați de sabie vor fi strânși dintre mai multe popoare pe munții** lui Israel care multă vreme fuseseră pustii; dar, fiind scoși din mijlocul popoarelor, vor fi toți liniștiți în** locuințele lor.

*Gen. 49.1.

Deut. 4.30. Vers. 16. **Isa. 29.6. †Vers. 12. Cap. 34.13. ††Cap. 36.1,4,8. *†Ier. 23.6. Vers. 11. Cap. 28.26; 34.25,28.

9. Iar tu te vei sui, vei înainta ca o furtună*, vei fi ca un nor** negru care va acoperi țara, tu cu toate oștile tale și multe popoare cu tine.*

*Isa. 28.2. **Ier. 4.13. Vers. 16.

10. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În ziua aceea, multe gânduri îți vor veni în minte și vei urzi planuri rele.

11. Vei zice: „Mă voi sui împotriva țării acesteia deschise, voi năvăli* peste oamenii aceștia liniștiți, care stau** fără grijă în locuințele lor, toți în locuințe fără ziduri și neavând nici zăvoare, nici porți!

*Ier. 49.31. **Vers. 8.

12. Mă voi duce să iau pradă și să mă dedau la jaf, să pun mâna pe aceste dărâmături* locuite din nou, pe poporul** acesta strâns din mijlocul neamurilor, care are turme și moșii și locuiește în mijlocul pământului.“

*Cap. 36.34,35. **Vers. 8.

13. Seba* și Dedan**, negustorii din Tars† și toți puii lor†† de lei îți vor zice: „Vii să iei pradă? Pentru jaf ți-ai adunat oare mulțimea ta, ca să iei argint și aur, ca să iei turme și avuții și să faci o pradă mare?“

*Cap. 27.22,23.

**Cap. 27.15,20. †Cap. 27.12. ††Cap. 19.3,5.

14. De aceea prorocște, fiul omului, și spune lui Gog: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Da, în ziua* când poporul Meu, Israel, va trăi** în liniște, vei porni din țara ta

*Isa. 4.1. **Vers. 8.

15. și vei veni* din fundul miazănoaptei, tu** și multe popoare cu tine, toți călare pe cai, o mare mulțime și o puternică oștire!

*Cap. 39.2. **Vers. 6.

16. Vei* înainta împotriva popoului Meu, Israel, ca un nor care va acoperi țara. În zilele** de apoi, te voi aduce împotriva țării Mele, ca să Mă cunoască neamurile, când voi fi sfințit în tine sub ochii lor, Gog!“

*Vers. 9. **Vers. 8. †Exod 14.4. Cap. 36.23; 39.21.

17. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Nu ești tu acela despre care am vorbit odinioară prin robii Mei prorocii lui Israel, care au prorocit atunci ani de zile, că te voi aduce împotriva lor?“

18. În ziua aceea însă, în ziua când va porni Gog împotriva pământului lui Israel, zice Domnul Dumnezeu, Mi se va sui în nări mânia aprinsă.

19. O spun în* gelozia și în focul mâniei** Mele: în ziua aceea, va fi un mare cutremur în țara lui Israel.

*Cap. 36.5,6; 39.25. **Ps. 89.46. †Hag. 2.6,7. Apoc. 16.18.

20. Peștii* mării și păsările cerului vor tremura de Mine și fiarele câmpului și toate târătoarele care se târăsc pe pământ, și toți oamenii care sunt pe fața pământului; munții** se vor răsturna, pereții stâncilor se vor prăbuși și toate zidurile vor cădea la pământ.

*Osea 4.3. **Ier. 4.24. Naum 1.5,6.

21. Atunci voi chema* groaza** împotriva lui pe toți munții Mei, zice Domnul Dumnezeu; sabia† fiecareia se va întoarce împotriva fratelui său.

*Ps. 105.16. **Cap. 14.17. †Jude. 7.22. 1 Sam. 14.20. 2 Cron. 20.23.

22. Îl voi judeca* prin ciumă** și sânge, printr-o ploaie† năprasnică și prin pietre de grindină††; voi ploua foc și pucioasă peste el, peste oștile lui și peste popoarele cele multe care vor fi cu el.

*Isa. 66.16. Ier. 25.31. **Cap. 5.17.

†Ps. 11.6. Isa. 29.6; 30.30. ††Cap. 13.11. Apoc. 16.21.

23. Îmi voi arăta astfel mărimea și sfințenia*, Mă voi face cunoscut** înaintea mulțimii neamurilor, și vor ști că Eu sunt Domnul.“

*Cap. 36.23. **Ps. 9.16. Vers. 16. Cap. 37.28; 39.7.

39 1. „Fiul omului*, prorocște acum împotriva lui Gog și spune: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată că am necaz pe tine, Gog, domnul Roșului, Meșecului și Tubalului!

*Cap. 38.2,3.

2. Te voi* târî, te voi aduce, te voi

sui din fundul miazănoaptei și te voi aduce pe munții lui Israel.

*Cap. 38.15.

3. Îți voi doborî arcul din mână stângă și voi face să-ți cadă săgețile din mână dreaptă.

4. Vei cădea pe munții lui Israel, tu* și toate oștile tale, și popoarele care vor fi cu tine, te** voi da de mâncare păsărilor de pradă, tuturor celor ce au aripi, și fiarelor câmpului.

*Vers. 17. Cap. 38.21. **Cap. 33.27.

5. Vei cădea pe fața câmpului, căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.

6. Voi pune* foc Magogului și celor ce locuiesc liniștiți în** ostroave, ca să știe că Eu sunt Domnul.

*Cap. 38.22. Amos 1.4. **Ps. 72.10.

7. Îmi voi face cunoscut* Numele Meu cel sfânt în mijlocul popoului Meu, Israel, și nu-i voi mai lăsa să-Mi pângărească** Numele Meu cel sfânt; ci vor ști* neamurile că Eu sunt Domnul, Sfântul lui Israel!

*Vers. 22. **Lev. 18.21. Cap. 20.39. †Cap. 38.16,23.

8. Iată* că lucrurile acestea vin și se întâmplă, zice Domnul Dumnezeu! Aceasta este ziua despre care** am vorbit.

*Apoc. 16.17; 21.6. **Cap. 38.17.

9. Atunci locuitorii cetăților lui Israel vor ieși, vor arde și vor da pradă flăcărilor armele, pavezele și scuturile, arcurile și săgețile, lăncile și sulite; și șapte ani vor face focul cu ele.

10. Nu vor lua lemne de pe câmp și nu vor tăia lemne din păduri, ci vor face focul cu armele. Vor jefui* pe cei ce i-au jefuit și vor prăda pe cei ce i-au prădat, zice Domnul Dumnezeu.

*Isa. 14.2.

11. În ziua aceea, voi da lui Gog un loc de înmormântare în Israel: Valea Călătorilor, la răsăritul Mării Moarte, și mormântul acesta va astupa trecerea călătorilor. Acolo vor îngropa pe Gog cu toată mulțimea lui și vor numi valea aceasta: „Valea mulțimii lui Gog“.

12. Șapte luni îi va îngropa casa lui Israel, ca să curețe* țara.

*Deut. 21.23. Vers. 14,16.

13. Tot poporul țării îi va îngropa și i se va duce vestea, în ziua când voi fi* proslăvit, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 28.22.

14. Apoi vor alege niște oameni care vor cutreiera neîncetat țara și care vor îngropa trupurile rămase pe fața

pământului, ca să curețe* țara; după șapte luni vor începe să cerceteze.

*Vers. 12.

15. Cei ce vor străbate țara o vor cutreiera, și când unul din ei va vedea oasele unui om, va pune un semn lângă el, până îl vor îngropa groparii în „Valea mulțimii lui Gog“.

16. Tot acolo va mai fi și o cetate numită Hamona (*Mulțime*). Așa vor* curăța țara.“

*Vers. 12.

17. Fiul omului, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Spune* păsărilor de orice soi și tuturor fiarelor câmpului: „Adunați-vă** și veniți! Strângeți-vă din toate părțile pentru jertfa Mea, pe care o înjunghii pentru voi; jertfa mare este* pe munții lui Israel! Mâncați carne și beți sânge,

*Apoc. 19.17. **Isa. 18.6; 34.6. Ier. 12.9. Tef. 1.7. †Vers. 4.

18. mâncați* carnea vitejilor și beți sângele voievozilor pământului, sânge de berbeci, de miei, de țapi, de tauri îngrășați** din Basan!

*Apoc. 19.18. **Deut. 32.14. Ps. 22.12.

19. Mâncați grăsime până vă veți sătura și beți sânge până vă veți îmbăta, din jertfele Mele pe care le voi înjunghia pentru voi.

20. Săturați-vă* la masa Mea de carnea cailor și a călăreților, de carnea vitejilor** și a tuturor oamenilor de război, zice Domnul Dumnezeu.

*Ps. 76.6. Cap. 38.4. **Apoc. 19.18.

21. Îmi voi* arăta slava între neamuri; și toate neamurile vor vedea judecățile pe care le voi face și pedepsele cu care îi va lovi mâna** Mea.

*Cap. 38.16,23. **Exod 7.4.

22. Cei din casa lui Israel vor ști* că Eu sunt Domnul Dumnezeu lor din ziua aceea și de atunci înainte.

*Vers. 7,28.

23. Și neamurile* vor cunoaște că din pricina nelegiuirilor ei a fost dusă casa lui Israel în robie, din pricina fără-delegilor ei săvârșite de ea împotriva Mea; de aceea le-am ascuns** fața Mea și i-am dat† în mâinile vrăjmașilor lor, ca să piară toți uciși de sabie.

*Cap. 36.18-20,23. **Deut. 31.17. Isa. 59.2. †Lev. 26.25.

24. Le-am făcut după necurățiile* lor și după fărădelegile lor și le-am ascuns fața Mea.“

*Cap. 36.19.

25. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Acum* voi aduce înapoi pe prinșii de război ai lui Iacov, voi

avea milă de toată** casa lui Israel și voi fi gelos de Numele Meu cel sfânt.

*Ier. 30.3,18. Cap. 34.13; 36.24. **Cap. 20.40. Osea 1.11.

26. Atunci își vor uita* ocară și toate fărâdelegile pe care le-au săvârșit împotriva Mea, când locuiau** liniștiți în țara lor și când nu-i tulbura nimeni.

*Dan. 9.16. **Lev. 26.5,6.

27. Când îi voi aduce* înapoi dintre popoare și îi voi strânge din țara vrăjmașilor lor, voi fi sfințit** de ei înaintea multor neamuri.

*Cap. 28.25,26. **Cap. 36.23,24; 38.16.

28. Și vor ști* că Eu sunt Domnul Dumnezeu lor care-i lăsasem să fie luați prinși de război între neamuri și care-i strâng iarăși în țara lor; nu voi mai lăsa pe nici unul din ei acolo

*Vers. 22. Cap. 34.30.

29. și nu le* voi mai ascunde fața Mea, căci voi turna** Duhul Meu peste casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu.

*Isa. 54.8. **Ioel 2.28. Zah. 12.10. Fapt. 2.17.

Vedenia noului Ierusalim

40. În anul al douăzeci și cincilea al robiei noastre, la începutul anului, în ziua a zecea a lunii, la paisprezece ani după dărâmarea* cetății, tocmai în ziua aceea a venit mâna** Domnului peste mine și m-a strămutat în țara lui Israel.

*Cap. 33.21. **Cap. 1.3.

2. M-a dus acolo în niște vedenii* dumnezeiești și m-a așezat** pe un munte foarte înalt; spre miazăzi de acest munte era ceva ca o cetate zidită.

*Cap. 8.3. **Apoc. 21.10.

3. M-a dus acolo; și iată că acolo era un om a cărui înfățișare era ca înfățișarea* aramei; el avea în mână o sfoară** de măsurat de stătea la poartă.

*Cap. 1.7. Dan. 10.6. **Cap. 47.3. †Apoc. 11.1; 21.15.

4. Omul acela mi-a zis: „Fiul omului*, privește cu ochii tăi, ascultă cu urechile tale și ia aminte la toate lucrurile pe care ți le voi arăta; căci ai fost adus aici ca să ți le arăt. Fă cunoscut** casei lui Israel tot ce vei vedea.”

*Cap. 44.5. **Cap. 43.10.

5. Un zid* înconjura Templul pe din afară de jur împrejur. În mâna omului aceuia era o prăjină de măsurat lungă de șase coți, fiecare cot având cu o palmă mai mult decât cotul obișnuit. A măsurat lățimea zidului, care era de o prăjină, și înălțimea, care era tot de o prăjină.

*Cap. 42.20.

6. A mers la poarta de răsărit și i-a suit treptele. A măsurat pragul porții, care era lat de o prăjină, și celălalt prag, care era lat de o prăjină.

7. Fiecare odaie de pază era lungă de o prăjină și largă tot de o prăjină. Între fiecare două odăi de pază era un loc gol de cinci coți. Pragul porții, de lângă tinda porții dinăuntru, era de o prăjină.

8. A măsurat și tinda porții dinăuntru; era de o prăjină.

9. A măsurat apoi tinda porții; era de opt coți, și stâlpii ei erau de doi coți. Tinda porții era spre partea dinăuntru.

10. Odăile de pază ale porții de răsărit erau în număr de trei de o parte și trei de cealaltă; toate trei aveau aceeași măsură, și stâlpii de fiecare parte aveau tot aceeași măsură.

11. A măsurat apoi lărgimea deschizăturii porții, care era de zece coți, și lungimea porții, care era de treisprezece coți.

12. Înaintea odăilor de pază era un loc gol de un cot de o parte și de cealaltă; fiecare odaie de pază avea șase coți de o parte și șase coți de cealaltă.

13. A măsurat poarta de la acoperișul unei odăi de pază până la acoperișul celeilalte; între cele două deschizături care erau față în față era o lățime de douăzeci și cinci de coți.

14. A măsurat tinda porții curții, și a găsit douăzeci de coți; tinda dădea într-o curte, de jur împrejurul porții.

15. Locul dintre poarta de la intrare și tinda porții dinăuntru era lung de cincizeci de coți.

16. La odăile de pază și la stâlpii lor dinăuntru porții, de jur împrejur, erau niște ferestre* îngrădite; ferestre erau și înăuntru în tindele porții, de jur împrejur; iar pe stâlpi erau săpate ramuri de finici.

*1 Împ. 6.4.

17. M-a dus în curtea* de afară unde se aflau odăi** și un caldarâm, de jur împrejur; pe caldarâmul acesta erau treizeci† de odăi.

*Apoc. 11.2. **1 Împ. 6.5. †Cap. 45.5.

18. Caldaramul era pe lângă porți și era de-a lungul porților: acesta era caldarâmul de jos.

19. A măsurat lățimea de la poarta de jos până la partea de afară a curții dinăuntru, și avea o sută de coți la răsărit și la miazănoapte.

20. A măsurat lungimea și lățimea

porții de miazănoapte a curții de afară.

21. Odăile ei de pază, în număr de trei de o parte și trei de alta, stâlpii și tinda ei aveau aceeași măsură ca poarta dintâi, cincizeci de coți în lungime și douăzeci și cinci de coți în lățime.

22. Ferestrele ei, tinda ei, finicii ei aveau aceeași măsură ca poarta de răsărit; te suiai la ea pe șapte trepte, iar tinda ei era în partea dinăuntru.

23. La curtea dinăuntru era o poartă, în fața porții de miazănoapte și în fața porții de răsărit; a măsurat o sută de coți de la o poartă până la cealaltă.

24. M-a dus în partea de miazăzi unde se afla poarta de la miazăzi. I-a măsurat stâlpii și tinda, care aveau aceeași măsură.

25. Poarta aceasta și tinda ei aveau ferestre de jur împrejur, ca și celelalte ferestre, și poarta era lungă de cincizeci de coți și lată de douăzeci și cinci de coți.

26. La ea te suiai pe o scară de șapte trepte, iar tinda ei era în partea dinăuntru; pe stâlpi era câte un finic de fiecare parte.

27. Curtea dinăuntru avea o poartă înspre miazăzi; a măsurat de la o poartă până la cealaltă spre miazăzi o sută de coți.

28. M-a dus în curtea dinăuntru pe poarta de miazăzi. A măsurat poarta de miazăzi, și a găsit că avea aceeași măsură.

29. Odăile ei de pază, stâlpii și tinda ei aveau aceeași măsură. Poarta aceasta și tinda ei aveau ferestre de jur împrejur, și poarta era lungă de cincizeci de coți și lată de douăzeci și cinci de coți.

30. (De jur împrejur erau tinde lungi de douăzeci și cinci* de coți și late de cinci coți.)

*Vers. 21,25,33,36.

31. Tinda porții dădea în curtea de afară; pe stâlpii ei erau finici și opt trepte pentru suit la poartă.

32. M-a dus apoi în curtea dinăuntru pe intrarea de răsărit. A măsurat poarta, și a găsit că avea aceeași măsură.

33. Odăile ei de pază, stâlpii ei și tinda ei aveau aceeași măsură. Poarta aceasta și tinda ei aveau și ele ferestre de jur împrejur, lungi de cincizeci de coți și late de douăzeci și cinci.

34. Tinda ei dădea în curtea de

afară; de fiecare parte erau finici pe stâlpi și opt trepte pentru suit la poartă.

35. M-a dus la poarta de miazănoapte. A măsurat-o, și a găsit aceeași măsură.

36. Și ea avea odăi de pază, stâlpi, tindă și ferestre de jur împrejur; era lungă de cincizeci de coți și lată de douăzeci și cinci de coți.

37. Tinda ei dădea în curtea de afară; de fiecare parte erau finici pe stâlpii ei și opt trepte pentru suit la poartă.

38. Era o odaie care se deschidea spre tinda porții; acolo trebuiau spălate arderile de tot.

39. În tinda porții erau de fiecare parte două mese pe care trebuia înjunghiată arderea de tot, jertfa de ispășire* și jertfa pentru vină**.

*Lev. 4.2,3. **Lev. 5.6; 6.6; 7.1.

40. În una din părțile de afară, cum te sui la intrarea porții de miazănoapte, erau două mese; și în cealaltă parte, spre tinda porții, erau iarăși două mese.

41. În cele două părți ale porții se aflau astfel patru mese de o parte și patru mese de cealaltă, de toate opt mese, pe care trebuiau înjunghiate jertfele.

42. În fața meselor pentru jertfe mai erau, pentru arderile de tot, patru mese de pietre cioplite, lungi de un cot și jumătate, late de un cot și jumătate și înalte de un cot; pe mesele acestea trebuiau puse uneltele cu care se înjunghiau vitele pentru arderi de tot și pentru celelalte jertfe.

43. Pe dinăuntru casa avea de jur împrejur pervazuri de un lat de mână, care slujeau ca mese pentru carnea jertfelor.

44. Afară din poarta dinăuntru erau două odăi pentru cântăreți*, în curtea dinăuntru: una era alături de poarta de miazănoapte și avea fața spre miazăzi, cealaltă era alături de poarta de miazăzi și avea fața spre miazănoapte.

*1 Cron. 6.31.

45. El mi-a zis: „Odaia aceasta dinspre miazăzi este pentru preoții care îngrijesc* de slujba Templului.

*Lev. 8.35. Num. 3.27,28,32,38; 18.5. 1 Cron. 9.23. 2 Cron. 13.11. Ps. 134.1.

46. Iar odaia dinspre miazănoapte este pentru preoții care îngrijesc* de slujba altarului. Fiii lui Iadoc**

sunt aceia care, din fiii lui Levi, se apropie de Domnul ca să-I slujească.”

*Num. 18.5. Cap. 44.15. **1 Împ. 2.35. Cap. 43.19; 44.15,16.

47. A măsurat curtea, care era în patru colțuri, lungă de o sută de coți. Altarul era înaintea casei.

48. M-a dus în tinda casei. A măsurat stâlpii tindei, și a găsit cinci coți de o parte și cinci coți de cealaltă. Lățimea porții era de paisprezece coți, iar peretele de pe laturile porții era de trei coți de o parte și de trei coți de cealaltă.

49. Tinda avea o lungime* de douăzeci de coți și o lățime de doisprezece coți; te suiai la ea pe zece trepte. Lângă stâlpi** mai erau și alți stâlpi, unul de o parte și altul de alta.

*1 Împ. 6.3. **1 Împ. 7.21.

41 1. M-a dus în Templu. A măsurat stâlpii; aveau o lățime de șase coți de o parte și o lățime de șase coți de alta – aceasta este lățimea stâlpilor.

2. Lățimea ușii era de zece coți; iar canaturile ușii erau late de cinci coți de o parte și cinci coți de cealaltă parte. A măsurat și lungimea Templului: patruzeci de coți, și lățimea: douăzeci de coți.

3. Apoi a intrat înăuntru. A măsurat ușorii ușii, doi coți, ușa, șase coți, și lățimea ușii, șapte coți.

4. Pe partea dinaintea a Templului a măsurat* în lungime douăzeci de coți și în lățime douăzeci de coți; și mi-a zis: „Acesta este Locul Preasfânt!”

*1 Împ. 6.20. 2 Cron. 3.8.

5. A măsurat zidul casei, gros de șase coți, și lățimea odăilor lăturalnice de jur împrejurul Casei, patru coți.

6. Odăile* lăturalnice erau unele peste altele, în număr de treizeci, așezate în trei caturi; ele dădeau în niște îmbucături de zid, făcute anume pentru odăile acestea de jur împrejurul Casei, așa că se sprijineau pe ele, și nu pe zidul Casei.

*1 Împ. 6.5,6.

7. Odăile, cu cât erau mai sus*, cu atât erau mai încăpătoare, și te suiai la ele ocolind; căci te suiai împrejurul Casei pe o scară șerpuitoare. Astfel era mai mult loc, ca lărgime, în partea de sus a Casei, și din catul de jos te suiai în catul de sus prin cel de la mijloc.

*1 Împ. 6.8.

8. De jur împrejurul Casei se vedea o pardoseală ieșită în afară. Odăile

lăturalnice aveau niște temelii și erau de o prăjină* întreagă, adică șase coți la unghi.

*Cap. 40.5.

9. Zidul de afară al odăilor lăturalnice avea o grosime de cinci coți.

10. Locul gol dintre odăile lăturalnice ale Casei și odăile dimprejurul Casei avea o lățime de douăzeci de coți de jur împrejur.

11. Ușa odăilor lăturalnice dădea în locul gol: o ușă la miazănoapte și o ușă la miazăzi; și lărgimea locului gol era de cinci coți de jur împrejur.

12. Clădirea din fața locului gol, din partea de apus, avea o lățime de șaptezeci de coți, un zid de cinci coți de gros de jur împrejur, și era lung de douăzeci de coți.

13. A măsurat și Casa, care avea o lungime de o sută de coți. Locul gol, clădirea și zidurile sale aveau de asemenea o lungime de o sută de coți.

14. Lățimea feței Casei și a locului gol dinspre răsărit era de o sută de coți.

15. A măsurat lungimea clădirii dinaintea locului gol, pe partea dinapoi a Casei, și pridvoarele ei de fiecare parte: erau o sută de coți.

16. Templul și Casa dinăuntru, tinda de afară, pragurile, ferestrele* îngrădite, pridvoarele din jurul celor trei caturi, în fața pragurilor, erau acoperite cu lemn de jur împrejur. De la pământ până la ferestrele acoperite

*Vers. 26. Cap. 40.16.

17. până deasupra ușii, partea dinăuntru Casei, partea de afară, tot zidul de jur împrejurul Casei dinăuntru și din afară, totul era după măsură

18. și împodobit cu* heruvimi și finici. Între doi heruvimi era un finic. Fiecare heruvim avea două fețe,

*1 Împ. 6.29.

19. o față de om* întoarsă spre un finic de o parte, și o față de leu întoarsă spre celălalt finic, de cealaltă parte; așa era de jur împrejurul Casei.

*Cap. 1.10.

20. De la pământ până deasupra ușii erau heruvimi și finici, și tot așa și pe zidul Templului.

21. Ușorii Templului erau în patru muchii. Și în fața Locului Preasfânt era ceva care se vedea

22. ca un altar* de lemn, înalt de trei coți, lung de doi coți și lat de doi coți. Colțurile, temelia și pereții lui erau de lemn. Omul acela mi-a zis:

„Acesta este masa** care este înaintea* Domnului!”

*Exod 30.1. **Cap. 44.16. Mal. 1.7,12. †Exod 30.8.

23. Templul* și Locul Preasfânt aveau două uși.

*1 Împ. 6.31-35.

24. Fiecare ușă avea două canaturi care se întorceau amândouă pe uși, două canaturi pentru o ușă și două pentru cealaltă.

25. Pe ușile Templului erau săpați heruvimi și finici, ca și pe ziduri. În fața pridvorului de afară erau niște grinzi de lemn îmbucate între ele.

26. Erau ferestre* îngrădite, și de o parte și de cealaltă erau finici, și tot așa era și pe laturile pridvorului, pe odăile lăturalnice ale Casei și pe grinzile de sus.

*Vers. 16. Cap. 40.16.

42 1. Apoi m-a scos și m-a dus în curtea de afară, dinspre miazănoapte, și m-a dus în odăile* din fața locului gol și din fața clădirii, la miazănoapte.

*Cap. 41.12,15.

2. Fața unde se afla ușa de miazănoapte avea o lungime de o sută de coți; și lățimea era de cincizeci de coți.

3. În dreptul celor douăzeci de coți ai curții dinăuntru și în dreptul caldarămului curții de afară se aflau pridvoare* lângă pridvoare, în catul al treilea.

*Cap. 41.16.

4. Pe dinaintea odăilor era un loc de trecere lat de zece coți și un drum de un cot; ușile lor erau spre miazănoapte.

5. Odăile de sus erau mai strâmte decât cele de jos și decât cele de la mijlocul clădirii, pentru că le mai luau din loc și pridvoarele.

6. Erau trei caturi, dar n-aveau stâlpi ca stâlpii curților; de aceea, începând de jos, odăile de sus erau mai strâmte decât cele de jos și cele de la mijloc.

7. Zidul de afară, care mergea alături cu odăile, dinspre curtea de afară, în fața odăilor, avea o lungime de cincizeci de coți;

8. căci lungimea odăilor dinspre curtea de afară era de cincizeci de coți. Dar fața Templului avea o sută de coți.

9. Dedesubtul acestor odăi era intrarea de la răsărit, cum veneai din curtea de afară.

10. Mai erau niște odăi de grosimea zidului curții dinspre răsărit, în dreptul locului gol și în dreptul clădirii.

11. În fața lor era un loc de trecere*, ca și înaintea odăilor dinspre miazănoapte, de aceeași lungime și lățime; ieșirile, întocmirea și ușile lor erau la fel.

*Vers. 4.

12. Tot așa era și cu ușile odăilor dinspre miazăzi. Era o ușă la capul locului de trecere, care se afla drept înaintea zidului dinspre răsărit, pe unde intrai.

13. El mi-a zis: „Odăile de la miazănoapte și odăile de la miazăzi, care sunt în fața locului gol, sunt odăile sfinte, unde vor mânca* lucrurile preasfinte preoții care se apropie de Domnul; în ele vor pune lucrurile preasfinte, darurile de mâncare**, vitele aduse ca jertfă de ispășire și de vină; căci locul acesta este sfânt.

*Lev. 6.16,26;

24.9. **Lev. 2.3,10; 6.14,17,25,29; 7.1; 10.13,14. Num. 18.9,10.

14. Când* vor intra preoții, nu vor ieși din Locul Sfânt ca să se ducă în curtea de afară, ci își vor lăsa acolo hainele cu care fac slujba, căci hainele acestea sunt sfinte; se vor îmbrăca în alte haine ca să se apropie de curtea care este pentru popor.”

*Cap. 44.19.

15. După ce a isprăvit de măsurat Casa dinăuntru, m-a scos pe poarta dinspre răsărit și a măsurat-o pe partea de afară, de jur împrejur.

16. A măsurat partea de răsărit cu prăjina de măsurat, și de jur împrejur a găsit cinci sute de prăjini.

17. A măsurat partea de miazănoapte cu prăjina de măsurat, și a găsit de jur împrejur cinci sute de prăjini.

18. A măsurat partea de miazăzi cu prăjina de măsurat, și a găsit cinci sute de prăjini.

19. S-a întors apoi spre apus și a măsurat cinci sute de prăjini cu prăjina de măsurat.

20. A măsurat astfel în cele patru laturi zidul* de jur împrejurul Casei; lungimea era de cinci sute** de prăjini și lățimea de cinci sute de prăjini; zidul acesta despărțea Locul Sfânt de cel nesfânt.

*Cap. 40.5. **Cap. 45.2.

43 1. M-a dus la poartă, la poarta dinspre* răsărit.

*Cap. 10.19; 44.1; 46.1.

2. Și iată* că slava Dumnezeului lui Israel venea de la răsărit. Glasul** Său era ca urlatul unor ape mari, și pământul strălucea* de slava Sa.

*Cap. 11.23. **Cap. 1.24. Apoc. 1.15; 14.2; 19.1,6. †Cap. 10.4. Apoc. 18.1.

3. Vedenia aceasta semăna* cu aceea

pe care o avusesem când venisem să nimicesc** cetatea; și vedeniile acestea semănau cu aceea pe care o avusesem lângă râul[†] Chebar. Și am căzut cu fața la pământ.

*Cap. 1.4,28; 8.4. **Ier. 1.10. †Cap. 1.3; 3.23.

4. Slava* Domnului a intrat în Casă pe poarta dinspre răsărit. *Cap. 10.19; 44.2.

5. Atunci, Duhul* m-a răpit și m-a dus în curtea dinăuntru. Și Casa** era plină de slava Domnului!

*Cap. 3.12,14; 8.3. **1 Împ. 8.10,11. Cap. 44.4.

6. Am auzit pe cineva vorbindu-mi din Casă, și un om* stătea lângă mine.

*Cap. 40.3.

7. El mi-a zis: „Fiul omului, acesta este locul* scaunului Meu de domnie, locul** unde voi pune talpa picioarelor Mele; aici voi locui[†] veșnic în mijlocul copiilor lui Israel! Casa lui Israel și împărații lor nu-Mi vor mai pângări^{††} Numele Meu cel sfânt prin curviile lor și prin trupurile** moarte ale împăraților lor la moartea lor,

*Ps. 99.1. **1 Cron. 28.2. Ps. 99.5. †Exod. 29.45. Ps. 68.16; 132.14. Ioel 3.17. Ioan 1.14. 2 Cor. 6.16. ††Cap. 39.7. *†Lev. 26.30. Ier. 16.18.

8. ca atunci când își puneau pragul* lor lângă pragul Meu, stâlpii lor lângă stâlpii Mei, și nu era decât un zid între Mine și ei. Așa au pângărit ei Numele Meu cel sfânt cu urâciunile pe care le-au săvârșit; de aceea i-am mistuit în mânia Mea.

*2 Împ. 16.14; 21.4,5,7. Cap. 8.3; 23.39; 44.7.

9. Acum vor depărta de la Mine curviile lor și trupurile moarte* ale împăraților lor, și voi** locui veșnic în mijlocul lor.

*Vers. 7. **Vers. 7.

10. Tu însă, fiul omului, arată* Templul acesta casei lui Israel; ei să-i măsoare planul și să roșească de nelegiuirile lor.

*Cap. 40.4.

11. Dacă vor roși de toată purtarea lor, arată-le chipul Casei acesteia, întocmirea ei, ieșirile și intrările ei, toate planurile și toate legile ei; zugrăvește-le-o sub ochi, ca să păzească toate planurile ei, toate poruncile ei și toate orânduiriile ei, și să facă întocmai după ele.

12. Aceasta este legea privitoare la Casă. Pe vârful muntelui*, tot locul pe care-l va cuprinde ea este preasfânt. Iată, aceasta este legea asupra Casei.

*Cap. 40.2.

13. Iată măsurile altarului, în coți; fiecare cot* era cu o palmă mai lung decât cotul obișnuit. Temelia era înaltă

de un cot și lată de un cot; și pervazul dimprejur avea o lățime de un lat de mână; aceasta era propteaua altarului.

*Cap. 40.5; 41.8.

14. De la temelia de pe pământ până la pervazul de jos erau doi coți și o lățime de un cot; și de la pervazul cel mic până la cel mare erau patru coți și un cot lățime.

15. Altarul avea o vatră de patru coți; și din vatra altarului se înălțau patru coarne.

16. Vatra altarului avea o lungime de doisprezece coți, o lățime de doisprezece coți, și cu cele patru laturi ale lui făcea un pătrat.

17. Pervazul avea paisprezece coți lungime pe paisprezece coți lățime, în cele patru laturi ale lui; marginea de sus era de o jumătate de cot; temelia era lată de un cot de jur împrejur și treptele* erau îndreptate spre răsărit.

*Exod. 20.26.

18. El mi-a zis: „Fiul omului, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată legile cu privire la altar, pentru ziua când îl vor face, ca să aducă pe el ardere de tot și să stropască* sângele.

*Lev. 1.5.

19. Să dai preoților*, leviților, care sunt din sămânța lui Țadoc și care se apropie de Mine ca să-Mi slujească, zice Domnul Dumnezeu, un vițel** pentru jertfa de ispășire.

*Cap. 44.15. **Exod. 29.10,12. Lev. 8.14,15. Cap. 45.18,19.

20. Să iei din sângele lui și să ungi cele patru coarne ale altarului, cele patru colțuri ale pervazului și marginea care-l înconjoară; să cureți astfel altarul și să faci ispășire pentru el.

21. Să iei vițelul pentru ispășire și să-l ardă* într-un loc anume lângă Casă, afară** din Sfântul Locaș.

*Exod. 29.14. **Evr. 13.11.

22. În ziua a doua, să aduci ca jertfă de ispășire un țap fără cusur, ca să curețe altarul, cum l-au curățat cu vițelul.

23. După ce vei isprăvi de făcut ispășirea, să aduci un vițel fără cusur și un berbec din turmă fără cusur.

24. Să-i aduci înaintea Domnului; preoții* să-i presare cu sare și să-i aducă Domnului ca ardere de tot.

*Lev. 2.13.

25. Timp de șapte* zile să jertfești în fiecare zi un țap ca jertfă de ispășire;

să jertfească și un vițel și un berbec din turmă, amândoi fără cusur.

*Exod. 29.35,36. Lev. 8.23.

26. Timp de șapte zile vor face ispășirea și curățarea altarului, și-l vor sfinți astfel.

27. După ce* se vor împlini aceste zile, de la ziua a opta înainte, preoții să aducă pe altar arderile voastre de tot și jertfele voastre de mulțumire. Și vă voi** fi binevoitor, zice Domnul Dumnezeu.

*Lev. 9.1. **Iov. 42.8. Cap. 20.40,41. Rom. 12.1. 1 Pet. 2.5.

44 1. M-a adus înapoi la poarta de afară a Sfântului Locaș, dinspre* răsărit. Dar era închisă.

*Cap. 43.1.

2. Și Domnul mi-a zis: „Poarta aceasta va sta închisă, nu se va deschide și nimeni nu va trece pe ea; căci* Domnul Dumnezeu lui Israel a intrat pe ea. De aceea va rămâne închisă!

*Cap. 43.4.

3. În ce privește pe voievod, voievodul va putea să șadă sub ea, ca să mănânce* pâinea de jertfă înaintea Domnului. El** va intra pe drumul care dă în tinda porții și va ieși pe același drum.

*Gen. 31.54. 1 Cor. 10.18. **Cap. 46.2,8.

4. M-a dus apoi la poarta de miez-noapte, înaintea casei Templului. M-am uitat și iată* că slava Domnului umplea Casa Domnului! Și am căzut** cu fața la pământ.

*Cap. 3.23; 43.5. **Cap. 1.28.

5. Domnul mi-a zis: „Fiul omului*, fii cu luare aminte, uită-te cu ochii tăi și ascultă cu urechile tale tot ce-ți voi spune cu privire la toate rânduile Casei Domnului și cu privire la toate legile ei; privește cu băgare de seamă intrarea Casei și toate ieșirile Sfântului Locaș!

*Cap. 40.4.

6. Și spune celor îndărătnici*, casei lui Israel: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Ajungă-vă** toate urâciunile voastre, casa lui Israel!

*Cap. 2.5. **Cap. 45.9. 1 Pet. 4.3.

7. Ați băgat* în Locașul Meu cel Sfânt niște străini** cu inima[†] netăiată împrejur și cu carnea netăiată împrejur, ca să-Mi spurce Casa; ați adus pâinea Mea^{††}, grăsimea^{††} și sângele înaintea tuturor urâciunilor voastre și ați rupt astfel legământul Meu.

*Vers. 9. Cap. 43.8. Fapt. 21.28. **Lev. 22.25. †Lev. 26.41. Deut. 10.16. Fapt. 7.51. ††Lev. 21.6,8,17,21. *†Lev. 3.16; 17.11.

8. N-ați păzit* ce trebuia păzit cu privire la lucrurile Mele cele sfinte,

ci i-ați pus în locul vostru, ca să facă slujbă în Locașul Meu cel Sfânt.

*Lev. 22.2, etc.

9. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Nici un străin*, netăiat împrejur cu inima și netăiat împrejur cu trupul, să nu intre în Locașul Meu cel Sfânt, nici unul din străinii care vor fi în mijlocul copiilor lui Israel.

*Vers. 7.

10. Mai mult, leviții* care s-au depărtat de Mine, când se rătăcea Israel și se abătea de la Mine ca să-și urmeze idolii, vor purta pedeapsa nelegiuirilor lor:

*2 Împ. 23.8, etc. 2 Cron. 29.4,5. Cap. 48.11.

11. ei vor fi în Locașul Meu cel Sfânt ca slugi, vor păzi* porțile Casei și vor face slujbă în Casă; vor înjunghia** pentru popor vitele rânduite pentru arderile de tot și pentru celelalte jertfe și vor sta[†] înaintea lui ca să-i slujească.

*1 Cron. 26.1. **2 Cron. 29.34. †Num. 16.9.

12. Pentru că i-au slujit înaintea idolilor lui și au făcut* să cadă în păcat casa lui Israel, de aceea Îmi ridic mâna** asupra lor, zice Domnul Dumnezeu, ca să-și poarte pedeapsa nelegiuirii lor.

*Isa. 9.16. Mal. 2.8. **Ps. 106.26.

13. Nu se vor* apropia de Mine ca să fie în slujba Mea ca preoți, nu se vor apropia de lucrurile Mele cele sfinte, nici de lucrurile Mele preasfinte; ci vor purta** pedeapsa rușinii lor și urâciunilor pe care le-au săvârșit.

*Num. 18.3. 2 Împ. 23.9. **Cap. 32.30; 36.7.

14. Totuși le voi da paza* Casei, îi voi întrebuința la toată slujba ei și la tot ce trebuie făcut în ea.

*Num. 18.4. 1 Cron. 23.28,32.

15. Dar* preoții, leviții, fiii* lui Țadoc, care au păzit slujba Locașului Meu celui Sfânt când[†] se rătăceau copiii lui Israel de la Mine, aceia se vor apropia de Mine să-Mi slujească și vor sta^{††} înaintea Mea ca să-Mi aducă grăsime*[†] și sânge, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 40.46;

43.19. **1 Sam. 2.35. †Vers. 10. ††Deut. 10.8. *†Vers. 7.

16. Ei vor intra în Locașul Meu cel Sfânt, se vor apropia de masa* Mea ca să-Mi slujească și vor fi în slujba Mea.

*Cap. 41.22.

17. Când vor trece pe porțile curții dinăuntru, se vor îmbrăca* în haine de in; nu vor avea pe ei nimic de lână, când vor face slujba în porțile curții dinăuntru și în Casă.

*Exod. 28.39,40,43; 39.27,28.

18. Vor avea pe cap* și scufii de in,

și izmene de in pe coapsele lor; nu se vor încinge cu ceva care să aducă sudoarea; *Exod 28.40,42; 39.28.

19. iar când vor ieși să se ducă în curtea de afară la popor, vor lepăda veșmintele* cu care fac slujba și le vor pune în odăile Sfântului Locaș; se vor îmbrăca în altele ca să nu sfințească poporul cu veșmintele lor.

*Cap. 42.14; 46.20. Exod 29.37; 30.29. Lev. 6.27. Mat. 23.17,19.

20. Nu-și* vor rade capul, dar nici nu vor lăsa părul să crească în voie; ci vor trebui să-și taie părul. *Lev. 21.5.

21. Nici un preot* nu va bea vin când va intra în curtea dinăuntru. *Lev. 10.9.

22. Nu vor lua de nevastă nici o văduvă*, nici o femeie lăsată de bărbat, ci vor lua numai fecioare din sămânța casei lui Israel; totuși vor putea să ia și pe văduva unui preot. *Lev. 21.7,13,14.

23. Vor* învăța pe poporul Meu să deosebească ce este sfânt de ce nu este sfânt și vor arăta deosebirea dintre ce este necurat și ce este curat.

*Lev. 10.10,11. Cap. 22.26. Mal. 2.7.

24. Vor judeca în neînțelegeri* și vor hotări după legile Mele. Vor păzi de asemenea legile și poruncile Mele, la toate sărbătorile Mele, și vor sfinți* Sabatele Mele.

*Deut. 17.8, etc. 2 Cron. 19.8,10. **Cap. 22.26.

25. Un preot nu se va duce la un* mort, ca să nu se facă necurat; nu va putea să se facă necurat decât pentru un tată, pentru o mamă, pentru un fiu, pentru o fiică, pentru un frate și pentru o soră care nu era măritată. *Lev. 21.1, etc.

26. După curățare*, i se vor număra șapte zile. *Num. 6.10; 19.11, etc.

27. În ziua când va intra în Locașul Meu cel Sfânt, în curtea* dinăuntru, ca să facă slujba în Sfântul Locaș, își va aduce** jertfa de ispășire, zice Domnul Dumnezeu. *Vers. 17. **Lev. 4.3.

28. Iată moștenirea pe care o vor avea: Eu voi fi* moștenirea lor. Să nu le dați nici o moșie în Israel: Eu voi fi moșia lor!

*Num. 18.20. Deut. 10.9; 18.1,2. Ios. 13.14,33.

29. Dar se vor hrăni* cu darurile de mâncare, cu jertfele de ispășire și de vină; și tot ce va fi închinat** Domnului prin făgăduință în Israel va fi al lor.

*Lev. 6.18,29; 7.6. **Lev. 27.21,28. Num. 18.14.

30. Cele mai bune* din cele dintâi roade de orice fel și partea ridicată din toate darurile de mâncare, pe care le veți aduce ca daruri ridicate, vor fi

ale preoților; veți da preoților și pârga** făinii voastre, pentru caț binecuvântarea să rămână peste casa voastră. *Exod 13.2; 22.29,30; 23.19. Num. 3.13; 18.12,13. **Num. 15.20. Neem. 10.37. *Prov. 3.9,10. Mal. 3.10.

31. Preoții însă nu vor mânca din nici o pasăre sau vită moartă* ori sfâșiată de fiară. *Exod 22.31. Lev. 22.8.

45 1. „Când veți împărți* țara ca moștenire prin sorți, să ridicați** ca dar sfânt pentru Domnul o bucată din țară, lungă de douăzeci și cinci de mii de coți și lată de zece mii: aceasta va fi sfântă în toată întinderea ei.

*Cap. 47.22. **Cap. 48.8.

2. Din bucata aceasta veți lua pentru Sfântul Locaș cinci sute de coți în lung și cinci sute* de coți în lat, în patru laturi; și cincizeci de coți ca loc slobod de jur împrejur. *Cap. 42.20.

3. Din această întindere să măsoari o bucată lungă de douăzeci și cinci de mii și lată de zece mii, pentru* Sfântul Locaș, pentru Locul Preasfânt. *Cap. 48.10.

4. Aceasta* este partea sfântă din țară: ea va fi a preoților care fac slujba în Sfântul Locaș, care se apropie de Domnul să-I slujească; acolo vor fi casele lor, și acesta va fi un loc sfânt pentru Locașul cel Sfânt.

*Vers. 1. Cap. 48.10, etc.

5. Leviților care slujesc în Casă să li se dea în stăpânire un ținut de douăzeci și cinci de mii* de coți în lung și zece mii în lat, pentru cetățile în care vor locui, împreună cu douăzeci de odăi**.

*Cap. 48.13. **Cap. 40.17.

6. Să dați* și cetății o moșie de cinci mii de coți în lat și douăzeci și cinci de mii în lung, lângă partea cea sfântă luată pentru Sfântul Locaș; aceasta va fi pentru toată casa lui Israel. *Cap. 48.15.

7. Pentru domnitor* veți deosebi un loc lângă cele două laturi ale părții sfinte și ale moșiei cetății, de-a lungul părții sfinte și de-a lungul moșiei cetății, la apus de partea de apus și la răsărit de partea de răsărit, pe o lungime cât una din părți, de la hotarul de apus până la hotarul de răsărit.

*Cap. 48.21.

8. Acesta va fi pământul lui, moșia lui, în Israel; și domnitorii* Mei nu vor mai asupri poporul Meu, ci vor împărți casei lui Israel cealaltă parte a țării, după semințiile ei. *Ier. 22.17. Cap. 22.27; 46.18.

9. Așa vorbește Domnul Dumnezeu:

„Destul*, domnitori ai lui Israel! Încetați** cu silnicia și răpirile, faceți judecată și dreptate! Înlăturați stoarcile voastre de la poporul Meu, zice Domnul Dumnezeu.

*Cap. 44.6. **Ier. 22.3.

10. Să aveți cumpene* drepte, o efa dreaptă și un bat drept.

*Lev. 19.35,36. Prov. 11.1.

11. Efa și batul să aibă aceeași măsură: batul să cuprindă a zecea parte dintr-un omer, și efa, a zecea parte dintr-un omer; măsura lor se va potrivi după omer.

12. Siclul* să fie de douăzeci de ghere. Cinci sicli să fie cinci, zece sicli să fie zece, iar mina să fie de cincizeci de sicli!

*Exod 30.13. Lev. 27.25. Num. 3.47.

13. Iată darul de mâncare pe care-l veți ridica: a șasea parte dintr-o efa la un omer de grâu și a șasea parte din efa la un omer de orz.

14. Pentru untdelemn, la un bat de untdelemn, veți datora a zecea parte dintr-un bat la un cor, care este totuna cu un omer de zece bați, căci zece bați fac un omer.

15. O oaie dintr-o turmă de două sute de oi, din toate semințiile lui Israel, să fie dată ca dar de mâncare, ardere de tot și jertfă de mulțumire, pentru ca să slujească drept jertfă* de ispășire, zice Domnul Dumnezeu. *Lev. 1.4.

16. Tot poporul din țară va trebui să dea darul acesta de mâncare pentru domnitorul lui Israel.

17. Domnitorul va fi dator să dea arderile de tot, darurile de mâncare și jertfele de băutură la sărbători, la lunile noi, la Sabate, la toate adunările de sărbătoare ale casei lui Israel. El va îngriji de jertfa ispășitoare, de darul de mâncare, de arderea de tot și de jertfa de mulțumire, ca să se facă ispășire pentru casa lui Israel. *Cap. 44.3.

18. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În cea dintâi zi a lunii întâi vei lua un vițel fără cusur și vei face ispășire* pentru Sfântul Locaș. *Lev. 16.16.

19. Preotul* va lua din sângele jertfei ispășitoare și va pune pe ușorii Casei, pe cele patru colțuri ale pervazului altarului și pe ușorii porții curții dinăuntru. *Cap. 43.20.

20. Tot așa vei face și în ziua întâi a lunii* a șaptea, în ziua întâi a lunii noi, pentru cei din popor care păcătu-

iesc fără voie sau din nechibzuință; și astfel veți curăța Casa. *Lev. 4.27.

21. În ziua a paisprezecea a lunii întâi* veți prăznuî Paștile. Sărbătoarea va ține șapte zile, în care timp se vor mânca azime. *Exod 12.18.

Lev. 23.5,6. Num. 9.2,3; 28.16,17. Deut. 16.1, etc.

22. Domnitorul va aduce în ziua aceea, pentru el și pentru tot poporul țării, un vițel* ca jertfă de ispășire. *Lev. 4.14.

23. În timpul celor șapte* zile ale sărbătorii, va aduce ca ardere de tot Domnului șapte viței și șapte berbeci fără cusur, în fiecare** din cele șapte zile, și un țap ca jertfă de ispășire, în fiecare zi.

*Lev. 23.8. **Num. 28.15,22,30; 29.5,11,16,19, etc.

24. Va adăuga* și darul de mâncare: câte o efa de fiecare vițel și o efa de fiecare berbec, cu câte un hin de untdelemn de efa. *Cap. 46.5,7.

25. În ziua a cincisprezecea a lunii a șaptea, la sărbătoare*, va aduce timp de șapte zile aceleași jertfe de ispășire, aceleași ardere de tot și același dar de mâncare împreună cu untdelemnul. *Lev. 23.34. Num. 29.12. Deut. 16.13.

46 1. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Poarta curții dinăuntru, dinspre răsărit, va rămâne închisă în cele șase zile de lucru; dar se va deschide în ziua Sabatului și va fi deschisă și în ziua lunii noi.

2. Domnitorul* va intra pe drumul care dă în tinda porții de afară și va sta lângă ușorii porții. Apoi preoții vor aduce arderea lui de tot și jertfele lui de mulțumire. El se va închina pe pragul porții, apoi va ieși iarăși afară, și poarta nu se va închide până seara. *Vers. 8. Cap. 44.3.

3. Poporul țării se va închina și el înaintea Domnului la intrarea acestei porți, în zilele de Sabat și la lunile noi.

4. Arderea de tot pe care o va aduce Domnului domnitorul* în ziua Sabatului va fi de șase miei fără cusur și un berbec fără cusur; *Cap. 45.17.

5. iar darul* lui de mâncare va fi o efa de berbec și un dar de bunăvoie pentru miei cu un hin de untdelemn de fiecare efa. *Vers. 7,11. Cap. 45.24.

6. În ziua lunii noi, va da un vițel fără cusur, șase miei și un berbec, toți fără cusur.

7. Și darul lui de mâncare va fi de o

efă pentru vițel, o efă pentru berbec și cât va voi pentru miei, cu un hin de untdelemn de fiecare efă.

8. Când va intra domnitorul*, va intra pe drumul din tinda porții și va ieși pe același drum. *Vers. 2.

9. Dar când va veni poporul țării înaintea* Domnului, la sărbători, cel ce va intra pe poarta de miazănoapte, ca să se închine, va ieși pe poarta de miazăzi; iar cel ce va intra pe poarta de miazăzi va ieși pe poarta de miazănoapte; nu trebuie să se întoarcă pe aceeași poartă pe care vor intra, ci vor ieși drept înainte pe cealaltă.

*Exod 23.14-17. Deut. 16.16.

10. Domnitorul va intra cu ei, când vor intra, și vor ieși împreună, când vor ieși.

11. La sărbători și la praznice, darul* de mâncare va fi de o efă pentru vițel, o efă pentru berbec și cât va voi pentru miei, împreună cu un hin de untdelemn de fiecare efă. *Vers. 5.

12. Dacă însă domnitorul aduce Domnului o ardere de tot de bunăvoie sau o jertfă de mulțumire de bunăvoie, îi vor deschide* poarta dinspre răsărit, și el își va aduce arderea de tot și jertfa de mulțumire așa cum o aduce în ziua Sabatului; apoi va ieși afară, și după ce va ieși, vor închide iarăși poarta. *Vers. 2. Cap. 44.3.

13. În fiecare zi vei aduce* Domnului ca ardere de tot un miel de un an fără cusur; pe acesta îl vei aduce în fiecare dimineață. *Exod 29.38. Num. 28.3.

14. Vei mai adăuga la el ca dar de mâncare, în fiecare dimineață, a șasea parte dintr-o efă și a treia parte dintr-un hin de untdelemn, pentru stropirea florii de făină. Aceasta este darul de mâncare de adus Domnului; aceasta este o lege veșnică, pentru totdeauna!

15. În fiecare dimineață, vor aduce astfel mielul și darul de mâncare împreună cu untdelemnul, ca o ardere de tot veșnică.

16. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Dacă domnitorul dă unuia din fiii săi un dar luat din moștenirea sa, darul acesta va rămâne al fiilor săi, ca moșia lor prin drept de moștenire.

17. Dar dacă dă unuia din slujitorii lui un dar luat din moștenirea lui, darul acela va fi al lui până în anul slobozeniei*, apoi se va întoarce înapoi

domnitorului; numai fiii lui vor stăpâni ce le va da din moștenirea lui.

*Lev. 25.10.

18. Domnitorul* nu va lua nimic din moștenirea poporului, nu-l va despuia de moșiile lui. Ci, ce va da de moștenire fiilor săi, va lua din ce are el, pentru ca nici unul din poporul Meu să nu fie îndepărtat din moșia lui!*

*Cap. 45.8.

19. M-a dus, pe intrarea de lângă poartă, în odăile sfinte, rânduite preoților, și care se află spre miazănoapte. Și iată că în fund era un loc, înspre apus.

20. El mi-a zis: „Acesta este locul unde vor fierbe* preoții carnea de la jertfele pentru vină și pentru ispășire și unde vor coace** darurile de mâncare, ca să se ferească să le ducă în curtea de afară și să sfințească† astfel poporul prin ele.“

*2 Cron. 35.13. **Lev. 2.4, 5.7. †Cap. 44.19.

21. M-a dus apoi în curtea de afară și m-a făcut să trec pe lângă cele patru colțuri ale curții. Și iată că era o curte la fiecare colț al curții.

22. Și în cele patru colțuri ale curții erau niște curți despărțite, lungi de patruzeci de coți și late, de treizeci; toate patru aveau aceeași măsură și erau în colțuri.

23. Toate patru erau înconjurate cu un zid, și la picioarele zidului de jur împrejur erau niște vetre pentru gătit

24. El mi-a zis: „Acestea sunt bucătăriile unde vor fierbe* slujitorii Casei carnea de la jertfele aduse de popor.“

*Vers. 20.

47 1. M-a adus înapoi la ușa Casei. Și iată că ieșea apă* de sub pragul Casei, dinspre răsărit; căci fața Casei era spre răsărit. Apa se cobora de sub partea dreaptă a Casei înspre partea de miazăzi a altarului.

*Ioel 3.18. Zah. 13.1; 14.8. Apoc. 22.1.

2. M-a scos pe poarta de miazănoapte și m-a făcut să ocolesc pe din afară până la poarta de răsărit. Și iată că apa curgea din partea dreaptă.

3. Când a înaintat omul* acela spre răsărit, cu măsura în mână, a măsurat o mie de coți și m-a trecut prin apă; apa îmi venea până la glezne.

*Cap. 40.3.

4. A mai măsurat iarăși o mie de coți și m-a pus să trec prin apă, și apa îmi venea până la genunchi. A

măsurat iarăși o mie de coți și m-a trecut prin ea, și apa îmi venea până la șolduri.

5. A măsurat iarăși o mie de coți, și atunci era un râu pe care nu-l puteam trece, căci apa era atât de adâncă încât trebuia să înot – un râu care nu se putea trece.

6. El mi-a zis: „Ai văzut, fiul omului?“ Și m-a luat și m-a adus înapoi pe malul râului.

7. Când m-a adus înapoi, iată că pe malul râului erau o mulțime de copaci* pe amândouă părțile. *Vers. 12. Apoc. 22.2.

8. El mi-a zis: „Apa aceasta curge spre ținutul de răsărit, se coboară în câmpie și se varsă în mare și, vărsându-se în mare, apele mării se vor vindeca.

9. Orice făptură vie care se mișcă va trăi pretutindeni pe unde va curge râul și vor fi o mulțime de pești; căci ori pe unde va ajunge apa aceasta, apele se vor face sănătoase, și pretutindeni pe unde va ajunge râul acesta, va fi viață.

10. Pescarii vor sta pe malurile lui, de la En-Ghedî până la En-Eglaim, și vor întinde mrejele; vor fi pești de felurite soiuri, ca peștii Mării* celei Mari, și vor fi foarte mulți.

*Num. 34.6. Ios. 23.4. Cap. 48.28.

11. Mlaștinile și gropile ei nu se vor vindeca, ci vor fi lăsate pradă sării.

12. Dar lângă* râul acesta, pe malurile lui de amândouă părțile, vor crește tot felul de pomi roditori. Frunza** lor nu se va vesteji, și roadele lor nu se vor sfârși; în fiecare lună vor face roade noi, pentru că apele vor ieși din Sfântul Locaș. Roadele lor vor sluji ca hrană, și frunzele lor, ca leac†.

*Vers. 7. **Iov 8.16. Ps. 1.3. Ier. 17.8. †Apoc. 22.2.

13. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată hotarele țării pe care o veți împărți ca moștenire celor douăsprezece seminții ale lui Israel. Iosif* va avea două părți.

*Gen. 48.5. 1 Cron. 5.1. Cap. 48.4, 5.

14. O veți stăpâni unul ca și altul, cum am jurat cu mâna* ridicată că o voi da părinților voștri. Îara aceasta vă va cădea deci la împărțire ca moștenire**.

*Gen. 12.7; 13.15; 15.7; 17.8; 26.3; 28.13. Cap. 20.5, 6, 28, 42. **Cap. 48.29.

15. Iată hotarele țării: înspre miazănoapte, de la Marea cea Mare, drumul* Hetlonului până la Tedad**,

*Cap. 48.1. **Num. 34.8.

16. Hamat*, Berota**, Sibraim, între hotarul Damascului și hotarul Hetlonului, Hațer-Haticon, spre hotarul Havranului. *Num. 34.8. **2 Sam. 8.8.

17. Astfel hotarul va fi de la mare până la Hațar-Enon*, și la miazănoapte de el hotarul Damascului, Tafonului și hotarul Hamatului. Acesta va fi hotarul dinspre miazănoapte.

*Num. 34.9. Cap. 48.1.

18. În partea de răsărit, dintre Havran și Damasc, între Galaad și țara lui Israel, hotarul va fi Iordanul, de la hotarul de miazănoapte până la marea de răsărit și anume până la Tamar. Acesta va fi hotarul de răsărit.

19. Hotarul de miazăzi, înspre miazăzi, va merge de la Tamar până la apele Meriba*, de la Cades până la pâraul Egiptului și până la Marea cea Mare. Acesta va fi hotarul de miazăzi.

*Num. 20.13. Deut. 32.51. Ps. 81.7. Cap. 48.28.

20. Hotarul de apus va fi Marea cea Mare, până la locul unde apucă spre Hamat: acesta va fi hotarul de apus.

21. Țara aceasta o veți împărți între voi, după semințiile lui Israel.

22. O veți împărți însă ca moștenire prin sorți între voi și între străinii care vor locui în mijlocul vostru, acei străini* care vor naște copii în mijlocul vostru. Pe aceștia îi veți privi ca pe niște băștinași** între copiii lui Israel. Ei să aibă moștenirea prin sorți împreună cu voi între semințiile lui Israel.

*Efes. 3.6. Apoc. 7.9, 10. **Rom. 10.12. Gal. 3.28. Col. 3.11.

23. Străinului îi veți da moștenirea lui în seminția în care va locui, zice Domnul Dumnezeu.“

48 1. Iată numele semințiilor. La marginea de* miazănoapte, de-a lungul drumului de la Hetlon, cum mergi spre Hamat și Hațar-Enon, la hotarul Damascului de la miazănoapte, spre Hamat, de la răsărit până la apus, partea lui Dan. *Cap. 47.15, etc.

2. Lângă hotarul lui Dan, de la răsărit până la apus, partea lui Așer.

3. Lângă hotarul lui Așer, de la răsărit până la apus, partea lui Neftali.

4. Lângă hotarul lui Neftali, de la răsărit până la apus, partea lui Manase.

5. Lângă hotarul lui Manase, de la răsărit până la apus, partea lui Efraim.

6. Lângă hotarul lui Efraim, de la răsărit până la apus, partea lui Ruben.

7. Lângă hotarul lui Ruben, de la răsărit până la apus, partea lui Iuda.

8. Lângă hotarul lui Iuda, de la răsărit până la apus, va fi partea* sfântă pe care o veți despărți, lată de douăzeci și cinci de mii de coți și lungă cât una din părțile de la răsărit până la apus; în mijlocul ei va fi Sfântul Locaș. *Cap. 45.1-6.

9. Partea pe care o veți despărți pentru Domnul va avea douăzeci și cinci de mii de coți în lungime și zece mii în lățime.

10. Această parte sfântă va fi a preoților: douăzeci și cinci de mii de coți la miazănoapte, zece mii în lat la apus, zece mii în lat la răsărit și douăzeci și cinci de mii în lung la miazăzi. În mijloc însă va fi Sfântul Locaș al Domnului.

11. Ea* va fi a preoților sfințiți, a fiilor lui Iadoc, care au făcut slujba Sfântului Meu Locaș, care nu s-au rătatit** ca leviții, când se rătăceau copiii lui Israel. *Cap. 44.15. **Cap. 44.10.

12. Ea va fi a lor, ca parte preasfântă, luată din partea țării care va fi deosebită Domnului, lângă hotarul leviților.

13. Leviții vor avea, alături cu hotarul preoților, douăzeci și cinci de mii de coți în lung și zece mii în lat, douăzeci și cinci de mii în toată lungimea și zece mii în lățime.

14. Nu* vor putea să vândă nimic din ea, nici să schimbe; și această pârgă a țării nu va putea fi înstrăinată, căci este închinată Domnului.

15. Ceilalți cinci mii* de coți însă, care mai rămân în lat înaintea celor douăzeci și cinci de mii, vor fi dați cetății ca loc** obișnuit, pentru locuințe și pășune; și cetatea va fi la mijloc. *Exod. 22.29. Lev. 27.10,28.33. *Cap. 45.6. **Cap. 42.20.

16. Iată-i măsurile: înspre miazănoapte, patru mii cinci sute de coți, înspre miazăzi, patru mii cinci sute, înspre răsărit, patru mii cinci sute, înspre apus, patru mii cinci sute.

17. Cetatea va avea o împrejurime de două sute cincizeci de coți la miazănoapte, două sute cincizeci la miazăzi, două sute cincizeci la răsărit și două sute cincizeci la apus.

18. Rămășița din lungime, de lângă partea sfântă, zece mii la răsărit și zece mii la apus, alături de partea sfântă, va da veniturile rânduite pentru întreținerea lucrătorilor cetății.

19. Lucrătorii* cetății vor fi luați din toate semințiile lui Israel. *Cap. 45.6.

20. Toată partea sfântă va fi de douăzeci și cinci de mii de coți în lung și douăzeci și cinci de mii în lat; și va alcătui un pătrat împreună cu partea pe care o veți deosebi din ea ca moșie a cetății.

21. Partea care va rămâne* va fi a domnitorului, de amândouă laturile părții sfinte și moșiei cetății, în dreptul celor douăzeci și cinci de mii de coți ai părții sfinte lângă hotarul de răsărit, și la apus, în dreptul celor douăzeci și cinci de mii de coți lângă hotarul de apus, în dreptul părților semințiilor. Aceasta va fi partea domnitorului. Partea sfântă însă și sfântul locaș** al Casei vor fi la mijloc. *Cap. 45.7. **Vers. 8,10.

22. Astfel moșia leviților și moșia cetății vor fi în locul părții cuvenite domnitorului, în mijloc; adică ce va fi între hotarul lui Iuda și hotarul lui Benjamin va fi al domnitorului.

23. Iată celelalte seminții. De la răsărit până la apus va fi partea lui Benjamin.

24. Lângă hotarul lui Benjamin, de la răsărit până la apus, partea lui Simeon.

25. Lângă hotarul lui Simeon, de la răsărit până la apus, partea lui Isahar.

26. Lângă hotarul lui Isahar, de la răsărit până la apus, partea lui Zabulon.

27. Lângă hotarul lui Zabulon, de la răsărit până la apus, partea lui Gad.

28. Lângă hotarul lui Gad însă pe partea de miazăzi, la miazăzi, hotarul va merge de la Tamar până la apele Meriba*, de la Cades până la pâraul Egiptului și până la Marea cea Mare. *Cap. 47.19.

29. Aceasta* este țara pe care o veți împărți ca moștenire prin sorți semințiilor lui Israel și acestea sunt părțile lor, zice Domnul Dumnezeu. *Cap. 47.14,21,22.

30. Iată ieșirile cetății: În partea de miazănoapte, care are o întindere de patru mii cinci sute de coți –

31. și porțile* cetății se vor numi după numele semințiilor lui Israel – trei porți la miazănoapte: o poartă a lui Ruben, o poartă a lui Iuda și o poartă a lui Levi. *Apoc. 21.12, etc.

32. În partea de răsărit, care are o întin-

dere de patru mii cinci sute de coți, cu trei porți: o poartă a lui Iosif, o poartă a lui Benjamin și o poartă a lui Dan.

33. În partea de miazăzi, cu o întindere de patru mii cinci sute de coți și trei porți: o poartă a lui Simeon, o poartă a lui Isahar și o poartă a lui Zabulon.

34. În partea de apus, cu o întindere de patru mii cinci sute de coți și trei porți: o poartă a lui Gad, o poartă a lui Așer și o poartă a lui Neftali.

35. De jur împrejurul cetății: optsprezece mii de coți. Și, din ziua aceea, numele* cetății va fi: „Domnul** este aici!”

*Ier. 33.16. **Ier. 3.17. Ioel 3.21. Zah. 2.10. Apoc. 21.3; 22.3.

DANIEL

(Psalmul 25.14. Ieremia 33.3. 1 Corinteni 4.2. Evrei 11.2.)

Daniel la Babilon

1. În al treilea an al domniei lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit* împotriva Ierusalimului și l-a împresurat. *2 Imp. 24.1. 2 Cron. 36.6.

2. Domnul a dat în mâinile lui pe Ioiachim, împăratul lui Iuda și o parte* din vasele Casei lui Dumnezeu. Nebucadnețar a dus vasele în țara Sinear**, în casa dumnezeului său, le-a pus† în casa visteriei dumnezeului său. *Ier. 27.19,20. **Gen. 10.10; 11.2. Isa. 11.11. Zah. 5.11. †2 Cron. 36.7.

3. Împăratul a dat poruncă lui Așpenaz, căpetenia famenilor săi dregători, să-i aducă vreo câțiva din copiii lui Israel de neam împărătesc și de viță boierească,

4. niște tineri fără* vreun cusur truesc, frumoși la chip, înzestrați cu înțelepciune** în orice ramură a științei, cu minte ageră și pricepere, în stare să slujească în casa împăratului și pe care să-i învețe scrierea și limba haldeilor. *Lev. 24.19,20. **Fapt. 7.22.

5. Împăratul le-a rânduit pe fiecare zi o parte din bucatele de la masa lui și din vinul de care bea el, vrând să-i crească timp de trei ani, după care aveau să fie în slujba* împăratului. *Gen. 41.46. 1 Imp. 10.8. Vers. 19.

6. Printre ei erau, dintre copiii lui Iuda: Daniel, Hanania, Mișael și Azaria.

7. Căpetenia* famenilor dregători le-a pus însă alte nume, și anume: lui Daniel** i-a pus numele Belșațar, lui Hanania, Șadrac, lui Mișael, Meșac, și lui Azaria, Abed-Nego.

8. Daniel s-a hotărât să nu se spurge cu bucatele* alese ale împăratului și

cu vinul pe care-l bea împăratul și a rugat pe căpetenia famenilor dregători să nu-l silească să se spurge.

*Deut. 32.38. Ezech. 4.13. Osea 9.3.

9. Dumnezeu a făcut* ca Daniel să capete bunăvoință și trecere înaintea căpeteniei famenilor dregători.

*Gen. 39.21. Ps. 106.46. Prov. 16.7.

10. Căpetenia famenilor a zis lui Daniel: „Mă tem numai de domnul meu, împăratul, care a hotărât ce trebuie să mâncați și să beți, ca nu cumva să vadă fețele voastre mai triste decât ale celorlalți tineri de vârstă voastră, și să-mi puneți astfel capul în primejdie înaintea împăratului.”

11. Atunci Daniel a zis îngrijitorului căruia îi încredințase căpetenia famenilor privegherea asupra lui Daniel, Hanania, Mișael și Azaria:

12. „Încearcă pe robii tăi zece zile și să ni se dea de mâncat zarzavaturi și apă de băut;

13. să te uiți apoi la fața noastră și la a celorlalți tineri care mănâncă din bucatele împăratului și să faci cu robii tăi după cele ce vei vedea!”

14. El i-a ascultat în privința aceasta și i-a încercat zece zile.

15. După cele zece zile, ei erau mai bine la față și mai grași decât toți tinerii care mâncau din bucatele împăratului.

16. Îngrijitorul lua bucatele și vinul care le erau rânduite și le dădea zarzavaturi.

17. Dumnezeu a dat* acestor patru tineri știință și pricepere** pentru tot felul de scrieri, și înțelepciune; mai ales însă a făcut pe Daniel priceput† în toate vedeniile și în toate visurile.

*1 Imp. 3.12. Iac. 1.5,17. **Fapt. 7.22. †Num. 12.6. 2 Cron. 26.5. Cap. 5.11,12,14; 10.1.

18. La vremea hotărâtă de împărat ca să-i aducă la el, căpetenia famenilor i-a adus înaintea lui Nebucadnețar.

19. Împăratul a stat de vorbă cu ei: dar între toți tinerii aceia nu s-a găsit nici unul ca Daniel, Hanania, Mișael și Azaria. De aceea, ei au fost primiți în slujba* împăratului. *Gen. 41.46. Vers. 5.

20. În toate* lucrurile care cereau înțelepciune și pricepere și despre care îi întreba împăratul, îi găsea de zece ori mai destoinici decât toți vrăjitorii și cititorii în stele care erau în toată împărăția lui. *1 Împ. 10.1.

21. Așa a dus-o* Daniel până în anul dintâi al împăratului Cir. *Cap. 6.28; 10.1.

Visul lui Nebucadnețar

21. În al doilea an al domniei lui Nebucadnețar, Nebucadnețar a avut niște visuri. Duhul îi era* tulburat și i-a pierit somnul**.

*Gen. 41.8. Cap. 4.5. **Est. 6.1. Cap. 6.18.

2. Împăratul* a poruncit să cheme pe vrăjitorii, pe cititorii în stele, pe descântători și pe haldei ca să-i spună visurile. Ei au venit și s-au înfățișat înaintea împăratului.

*Gen. 41.8. Exod 7.11. Cap. 5.7.

3. Împăratul le-a zis: „Am visat un vis; duhul îmi este tulburat și aș vrea să știu visul acela.“

4. Haldeii au răspuns împăratului în limba aramaică: „Veșnic să trăiești, împărate*! Spune robilor tăi visul, și-ți vom arăta tâlcuirea lui!“

*1 Împ. 1.31. Cap. 3.9; 5.10; 6.6,21.

5. Împăratul a luat iarăși cuvântul și a zis haldeilor: „Mi-a scăpat din minte lucrul acela: dacă nu-mi veți face cunoscut visul și tâlcuirea lui, veți fi făcuți* bucăți, și casele voastre vor fi prefăcute într-un morman de murdării.

*2 Împ. 10.27. Ezra 6.11. Cap. 3.29.

6. Dar*, dacă-mi veți spune visul și tâlcuirea lui, veți primi de la mine daruri și răsplătiri, și mare cinste. De aceea, spuneți-mi visul și tâlmăcirea lui!“

*Cap. 5.16.

7. Ei au răspuns a doua oară: „Să spună împăratul robilor săi visul, și i-l vom tâlmăci!“

8. Împăratul a luat iarăși cuvântul și a zis: „Văd, cu adevărat, că voiți să câștigați vreme, pentru că vedeți că lucrul mi-a scăpat din minte.

9. Dacă deci nu-mi veți spune visul, vă așteaptă pe toți aceeași* soartă,

fiindcă vreți să vă înțelegeți ca să-mi spuneți minciuni și neadevăruri, până se vor schimba vremurile. De aceea, spuneți-mi visul, ca să știu dacă sunteți în stare să mi-l și tâlcuiți!“

*Est. 4.11.

10. Haldeii au răspuns împăratului: „Nu este nimeni pe pământ, care să poată spune ce cere împăratul; de aceea niciodată nici un împărat, oricât de mare și puternic ar fi fost, n-a cerut așa ceva de la nici un vrăjitor, cititor în stele sau haldeu!“

11. Ce cere împăratul este greu; nu este nimeni care să spună lucrul acesta împăratului, afară de zei*, a căror locuință nu este printre muritorii!“

*Vers. 28. Cap. 5.11.

12. La auzul acestor cuvinte, împăratul s-a mâniat și s-a supărat foarte tare. A poruncit să piardă pe toți înțelepții Babilonului.

13. Hotărârea ieșise, înțelepții începuseră să fie omorâți, și căutau și pe Daniel, și pe tovarășii lui, ca să-i piardă.

14. Atunci Daniel a vorbit cu minte și cu judecată lui Arioc, căpetenia străjerilor împăratului, care ieșise să omoare pe înțelepții Babilonului.

15. A luat cuvântul și a zis lui Arioc, căpitanul împăratului: „Pentru ce a dat împăratul o poruncă atât de aspră?“ Arioc a spus lui Daniel cum stau lucrurile.

16. Și Daniel s-a dus la împărat și l-a rugat să-i dea vreme ca să dea împăratului tâlcuirea.

17. Apoi Daniel s-a dus în casa lui și a spus despre lucrul acesta tovarășilor săi, Hanania, Mișael și Azaria,

18. rugându-i să ceară* îndurarea Dumnezeului cerurilor pentru această taină, ca să nu piară Daniel și tovarășii săi odată cu ceilalți înțelepți ai Babilonului. *Mat. 18.19.

19. După aceea, i s-a descoperit lui Daniel taina într-o vedenie* în timpul nopții. Și Daniel a binecuvântat pe Dumnezeu cerurilor.

*Num. 12.6. Iov 33.15,16.

20. Daniel a luat cuvântul și a zis: „Binecuvântat* să fie Numele lui Dumnezeu, din veșnicie în veșnicie! A Lui** este înțelepciunea și puterea.

*Ps. 113.2; 115.18. **Ier. 32.19.

21. El schimbă vremurile* și împrejurările; El răstoarnă** și pune pe

împărați; El dă înțelepciune* înțelepților și pricepere, celor pricepuți!

*1 Cron. 29.30. Est. 1.13. Cap. 7.25; 11.6. **Iov 12.18. Ps. 75.6,7. Ier. 27.5. Cap. 4.17. †Iac. 1.5.

22. El descoperă* ce este adânc și ascuns; El știe** ce este în întuneric și la El locuiește lumina†.

*Iov 12.22. Ps. 25.14. Vers. 28,29. **Ps. 139.11,12. Evr. 4.13. †Cap. 5.11,14. Iac. 1.17.

23. Pe Tine, Dumnezeul părinților mei, Te slăvesc și Te laud că mi-ai dat înțelepciune și putere și mi-ai făcut cunoscut ce Ți-am cerut* noi; căci ne-ai descoperit taina împăratului!“

*Vers. 18.

24. După aceea, Daniel s-a dus la Arioc, căruia îi poruncise împăratul să piardă pe înțelepții Babilonului; s-a dus și i-a vorbit așa: „Nu pierde pe înțelepții Babilonului! Du-mă înaintea împăratului, și voi da împăratului tâlcuirea!“

25. Arioc a dus degrabă pe Daniel înaintea împăratului și i-a vorbit așa: „Am găsit între prinșii de război ai lui Iuda un om care va da împăratului tâlcuirea!“

26. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel, care se numea Beltșatar: „Ești tu în stare să-mi spui visul pe care l-am visat și tâlcuirea lui?“

27. Daniel a răspuns înaintea împăratului și a zis: „Ce cere împăratul este o taină pe care înțelepții, cititorii în stele, vrăjitorii și ghicitorii nu sunt în stare s-o descopere împăratului.

28. Dar* este în ceruri un Dumnezeu care descoperă tainele și care face cunoscut împăratului Nebucadnețar ce se va întâmpla** în vremurile de pe urmă. Iată visul tău și vedeniile pe care le-ai avut în patul tău:

*Gen. 40.8; 41.16. Vers. 18,47. Amos 4.13. **Gen. 49.1.

29. În patul tău, împărate, ți-au venit în minte gânduri cu privire la cele ce vor fi după aceste vremuri; și Cel ce* descoperă tainele ți-a făcut cunoscut ce se va întâmpla.

*Vers. 22,28.

30. Însă, dacă* mi s-a descoperit taina aceasta, nu înseamnă că este în mine o înțelepciune mai mare decât a tuturor celor vii, ci pentru ca să se dea împăratului tâlcuirea ei și să afli ce-ți dorește** inima să știi.

*Gen. 41.16. Fapt. 3.12. **Vers. 47.

31. Tu, împărate, te uita, și iată că ai văzut un chip mare. Chipul acesta era foarte mare și de o strălucire nemai-pomenită. Stătea în picioare înaintea

ta, și înfățișarea lui era înfricoșătoare.

32. Capul chipului acestuia era de aur* curat; pieptul și brațele îi erau de argint; pantecele și coapsele îi erau de aramă; *Vers. 38, etc.

33. fluierile picioarelor, de fier; picioarele, parte de fier și parte de lut.

34. Tu te uita la el, și s-a dezlipit o piatră fără ajutorul vreunei mâini*, a izbit picioarele de fier și de lut ale chipului și le-a făcut bucăți.

*Cap. 8.25. Zah. 4.6. 2 Cor. 5.1. Evr. 9.24.

35. Atunci fierul, lutul, arama, argintul și aurul s-au sfărâmat împreună și s-au făcut ca pleava* din arie vară; le-a luat vântul, și nici urmă** nu s-a mai găsit din ele. Dar piatra care sfărâmasese chipul s-a făcut un munte† mare și a umplut†† tot pământul.

*Ps. 1.4. Osea 13.3. **Ps. 37.10,36. †Isa. 2.2,3. ††Ps. 80.9.

36. Iată visul. Acum îi vom spune și tâlcuirea înaintea împăratului.

37. Tu, împărate*, ești împăratul împărăților, căci** Dumnezeu cerurilor ți-a dat împărăție, putere, bogăție și slavă. *Ezra 7.12. Isa. 47.5. Ier. 27.6,7. Ezec. 26.7.

Osea 8.10. **Ezra 1.2.

38. El ți-a dat în mâini, oriunde* locuiesc ei, pe copiii oamenilor, fiarele câmpului și păsările cerului și te-a făcut stăpân peste toate acestea: tu** ești capul de aur!

*Ier. 27.6. Cap. 4.21,22. **Vers. 32.

39. După tine se va ridica o altă* împărăție, mai** neînsemnată decât a ta; apoi o a treia împărăție, care va fi de aramă și care va stăpâni peste tot pământul.

*Cap. 5.28,31. **Vers. 32.

40. Va fi o a patra* împărăție, tare ca fierul; după cum fierul sfărâmă și rupe totul, și ea va sfărâma și va rupe totul, ca fierul care face totul bucăți.

*Cap. 7.7,23.

41. Și după cum ai văzut picioarele* și degetele picioarelor parte de lut de olar și parte de fier, tot așa și împărăția aceasta va fi împărțită; dar va rămâne în ea ceva din tăria fierului, tocmai așa cum ai văzut fierul amestecat cu lutul. *Vers. 33.

42. Și după cum degetele de la picioare erau parte de fier și parte de lut, tot așa și împărăția aceasta va fi în parte tare și în parte plăpândă.

43. Dacă ai văzut fierul amestecat cu lutul, înseamnă că se vor amesteca prin legături omenești de căsătorie, dar nu vor fi lipiți unul de altul, după cum fierul nu se poate uni cu lutul.

44. Dar în vremea acestor împărați, Dumnezeu* cerurilor va ridica o împărăție care nu va fi nimicită niciodată** și care nu va trece sub stăpânirea unui alt popor. Ea va sfărâma† și va nimici toate acele împărății, și ea însăși va dăinui veșnic.

*Vers. 28. **Cap. 4.3,34; 6.26; 7.14,27. Mica 4.7. Luca 1.32,33. †Ps. 2.9. Isa. 60.12. 1 Cor. 15.24.

45. Aceasta înseamnă piatra pe* care ai văzut-o dezlipindu-se din munte fără ajutorul vreunei mâini și care a sfărâmat fierul, arama, lutul, argintul și aurul. Dumnezeu cel mare a făcut deci cunoscut împăratului ce are să se întâmple după aceasta. Visul este adevărat, și tâlcuirea lui este temeinică.**

*Isa. 28.16. Vers. 35.

46. Atunci împăratul* Nebucadnețar a căzut cu fața la pământ și s-a închinat înaintea lui Daniel, și a poruncit să i se aducă jertfe de mâncare și miresme**.

*Fapt. 10.25; 14.13; 28.6. **Ezra 6.10.

47. Împăratul a vorbit lui Daniel și a zis: „Cu adevărat, Dumnezeuul vostru este Dumnezeuul dumnezeilor și Domnul împăraților, și El descoperă* tainele, fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta!“

*Vers. 28.

48. Apoi împăratul a înălțat pe Daniel și i-a dat daruri* multe și bogate; i-a dat stăpânire peste tot ținutul Babilonului și l-a pus ca cea mai înaltă căpetenie** a tuturor înțelepților Babilonului.

*Vers. 6. **Cap. 4.9; 5.11.

49. Daniel a rugat pe împărat să dea grija treburilor ținutului Babilonului în mână* lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Daniel însă a rămas** la curtea împăratului.

*Cap. 3.12. **Est. 2.19,21; 3.2.

Cei trei tovarăși ai lui Daniel în cuptor

31. Împăratul Nebucadnețar a făcut un chip de aur, înalt de șaiszeci de coți și lat de șase coți. L-a ridicat în valea Dura, în ținutul Babilonului.

2. Împăratul Nebucadnețar a poruncit să cheme pe dregători, pe îngrijitori și pe cârmuitori, pe judecătorii cei mari, pe vistiernici, pe legiuitori, pe judecători și pe toate căpeteniile ținuturilor, ca să vină la sfințirea chipului pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar.

3. Atunci dregătorii, îngrijitorii și cârmuitorii, judecătorii cei mari, vistiernicii, legiuitorii, judecătorii și toate căpeteniile ținuturilor s-au strâns la

sfințirea chipului pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar. S-au așezat înaintea chipului pe care-l înălțase Nebucadnețar.

4. Iar un crainic a strigat cu glas tare: „Iată ce vi se poruncește, popoare*, neamuri, oameni de toate limbile!

*Cap. 4.1; 6.25.

5. În clipa când veți auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente de muzică, să vă aruncați cu fața la pământ și să vă închinați chipului de aur pe care l-a înălțat împăratul Nebucadnețar.

6. Oricine nu se va arunca cu fața la pământ și nu se va închina va fi aruncat* chiar în clipa aceea în mijlocul unui cuptor aprins. —

*Ier. 29.22. Apoc. 13.15.

7. De aceea, în clipa când au auzit toate popoarele sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei și a tot felul de instrumente de muzică, toate popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile s-au aruncat cu fața la pământ și s-au închinat chipului de aur pe care-l înălțase împăratul Nebucadnețar.

8. Cu prilejul acesta, și în aceeași vreme, câțiva haldei s-au apropiat* și au pârât pe iudei.

*Cap. 6.12.

9. Ei au luat cuvântul și au zis împăratului Nebucadnețar: „Să trăiești veșnic, împărate*!

*Cap. 2.4; 5.10; 6.6,21.

10. Ai dat o poruncă după care toți cei ce vor auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente de muzică vor trebui să se arunce cu fața la pământ și să se închine chipului de aur;

11. și după care oricine nu se va arunca cu fața la pământ și nu se va închina va fi aruncat în mijlocul unui cuptor aprins.

12. Dar sunt niște* iudei, cărora le-ai dat în grijă treburile ținutului Babilonului, și anume Șadrac, Meșac și Abed-Nego, oameni care nu țin seama deloc de tine, împărate. Ei nu slujesc dumnezeilor tăi și nu se închină chipului de aur pe care l-ai înălțat tu!“

*Cap. 2.49.

13. Atunci Nebucadnețar, mâniat și plin de urgie, a dat poruncă să aducă pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Și oamenii aceștia au fost aduși îndată înaintea împăratului.

14. Nebucadnețar a luat cuvântul și le-a zis: „Înadins oare, Șadrac, Meșac și Abed-Nego, nu slujiți voi dumnezeilor mei și nu vă închinați chipului de aur pe care l-am înălțat?

15. Acum fiți gata, și în clipa când veți auzi sunetul trâmbiței, cavalului, chitarei, lăutei, psaltirei, cimpoiului și a tot felul de instrumente, să vă aruncați cu fața la pământ și să vă închinați chipului pe care l-am făcut*; dacă nu vă veți închina lui, veți fi aruncați îndată în mijlocul unui cuptor aprins! Și care** este Dumnezeuul acela care vă va scoate din mâna mea?“

*Exod 32.32. Luca 13.9. **Exod 5.2. 2 Împ. 18.35.

16. Șadrac, Meșac și Abed-Nego au răspuns împăratului Nebucadnețar: „Noi* n-avem nevoie să-ți răspundem la cele de mai sus.

*Mat. 10.19.

17. Iată, Dumnezeul nostru căruia îi slujim poate să ne scoată din cuptorul aprins, și ne va scoate din mâna ta, împărate.

18. Și chiar de nu ne va scoate, să știi, împărate, că nu vom sluji dumnezeilor tăi și nici nu ne vom închina chipului de aur pe care l-ai înălțat!“

19. La auzul acestor cuvinte, Nebucadnețar s-a umplut de mânie și și-a schimbat fața, întorcându-și privirile împotriva lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego. A luat din nou cuvântul și a poruncit să încălzească de șapte ori mai mult cuptorul de cum se cădea să-l încălzească.

20. Apoi a poruncit unora din cei mai voinici ostași din oștirea lui să lege pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego și să-i arunce în cuptorul aprins.

21. Oamenii aceștia au fost legați cu izmenele, cămășile, mantalele și celelalte haine ale lor și aruncați în mijlocul cuptorului aprins.

22. Fiindcă porunca împăratului era aspră, și cuptorul era neobișnuit de încălzit, flacăra a ucis pe toți oamenii care aruncaseră în el pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego.

23. Dar acești trei oameni, Șadrac, Meșac și Abed-Nego, au căzut legați în mijlocul cuptorului aprins.

24. Atunci împăratul Nebucadnețar s-a înspăimântat și s-a sculat repede. A luat cuvântul și a zis sfetnicilor săi: „N-am aruncat noi în mijlocul focului trei oameni legați?“ Ei au răspuns împăratului: „Negreșit, împărate!“

25. El a luat iarăși cuvântul și a zis: „Ei bine, eu văd patru oameni umblând* slobozi în mijlocul focului și nevătămați; și chipul celui de al patrulea seamănă cu al unui fiu** de dumnezei!“

*Isa. 43.2. **Iov 1.6; 38.7. Ps. 34.7. Vers. 28.

26. Apoi Nebucadnețar s-a apropiat de gura cuptorului aprins și, luând cuvântul, a zis: „Șadrac, Meșac și Abed-Nego, slujitorii Dumnezeului celui Preainalt, ieșiți afară și veniți încoace!“ Și Șadrac, Meșac și Abed-Nego au ieșit din mijlocul focului.

27. Dregătorii, îngrijitorii, cârmuitorii și sfetnicii împăratului s-au strâns și au văzut că focul n-avusea nici o putere asupra* trupului acestor oameni, că nici perii capului lor nu se părăiseră, hainele le rămăseseră neschimbate și nici măcar miros de foc nu se prinsese de ei.

*Evr. 11.34.

28. Nebucadnețar a luat cuvântul și a zis: „Binecuvântat să fie Dumnezeuul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut* în El, au călcat porunca împăratului și și-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească și să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!“

*Ps. 34.7,8. Ier. 17.7. Cap. 6.22,23.

29. Iată acum* porunca pe care o dau: orice om, din orice popor, neam sau limbă ar fi, care va vorbi rău de Dumnezeuul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego va fi** făcut bucăți, și casa lui va fi prefăcută într-un morman de murdării, pentru că† nu este nici un alt Dumnezeu care să poată izbăvi ca El.“

*Cap. 6.26. **Cap. 2.5. †Cap. 6.27.

30. După aceea, împăratul a înălțat pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego la mare cinste în ținutul Babilonului.

Copacul cel mare

41. „Nebucadnețar, împăratul, către toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile care locuiesc pe tot pământul: Să aveți multă pace!

*Cap. 3.4; 6.25.

2. Am găsit cu cale să fac cunoscut semnele și minunile pe care* le-a făcut Dumnezeu cel Preainalt față de mine.

*Cap. 3.26.

3. Cât* de mari sunt semnele Lui și cât de puternice sunt minunile Lui! Împărăția Lui este o împărăție** veșnică,

și stăpânirea Lui dănuie din neam în neam!
*Cap. 6.27. **Vers. 34. Cap. 2.44; 6.26.

4. Eu, Nebucadnețar, trăiam liniștit în casa mea și fericit în palatul meu.

5. Am visat un vis care m-a înspăimântat; gândurile de care eram urmărit în patul meu și vedeniile* duhului meu mă umpleau** de groază.

*Cap. 2.28,29. **Cap. 2.1.

6. Am poruncit atunci să aducă înaintea mea pe toți înțelepții Babilonului ca să-mi tâlcuiască visul.

7. Îndată au venit* vrăjitorii, cititorii în stele, haldeii și ghicitorii. Le-am spus visul, și nu mi l-au putut tâlcui.

*Cap. 2.2.

8. La urmă de tot, s-a înfățișat înaintea mea Daniel, numit* Belțșafar, după numele dumnezeului meu, și care** are în el duhul dumnezeilor celor sfinți. I-am spus visul și am zis:

*Cap. 1.7. **Isa. 63.11. Vers. 18. Cap. 2.11; 5.11,14.

9. „Belțșafare, căpetenia* vrăjitorilor, știu că ai în tine duhul dumnezeilor sfinți și că pentru tine nici o taină nu este grea; deci tâlcuieste-mi vedeniile pe care le-am avut în vis.

*Cap. 2.48; 5.11.

10. Iată vedeniile care mi-au trecut prin cap când eram în pat. Mă uitam și iată că în mijlocul pământului era un* copac foarte înalt.

*Ezec. 31.3, etc. Vers. 20.

11. Copacul acesta s-a făcut mare și puternic, vârful lui se înălța până la ceruri și se vedea de la marginile întregului pământ.

12. Frunza lui era frumoasă și avea roade multe; în el se găsea hrană pentru toți; fiarele* câmpului se adăposteau sub umbra lui, păsările cerului își făceau cuibul în ramurile lui și orice făptură vie se hrănea din el.

*Ezec. 17.23; 31.6. Plân. 4.20.

13. În vedeniile care-mi treceau prin cap în patul meu, mă uitam și iată că s-a coborât din ceruri un străjer* sfânt**.

*Ps. 103.20. Vers. 17,23. **Deut. 33.2. Cap. 8.13. Zah. 14.5. Iuda 14.

14. El a strigat cu putere și a vorbit așa: „Tăiați* copacul și rupeți ramurile; scuturați-i frunza și risipiți roadele; fugăriți fiarele** de sub el și păsările din ramurile lui!

*Mat. 3.10. **Ezec. 31.12.

15. Dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsați-l în pământ și legați-l cu lanțuri de fier și de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului și să fie la un loc cu fiarele în iarba pământului.

16. Inima lui de om i se va prefăce într-o inimă de fiară și vor trece șapte vremi* peste el.

*Cap. 11.13; 12.7.

17. Hotărârea aceasta a fost luată în sfatul străjerilor și pusă la cale înaintea sfinților, ca să știe* cei vii că** Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui îi place și înalță pe ea pe cel mai de jos dintre oameni!“

*Ps. 9.16. **Vers. 25,32. Cap. 2.21; 5.21.

18. Iată visul pe care l-am visat eu, împăratul Nebucadnețar. Tu, Belțșafar, tâlcuieste-l, fiindcă* toți înțelepții din împărăția mea nu pot să mi-l tâlcuiască; tu însă poți, căci ai în tine duhul** dumnezeilor sfinți.“

*Gen. 41.8,15. Cap. 5.8,15. **Vers. 8.

19. Atunci Daniel, numit* Belțșafar, a rămas uimit o clipă, și gândurile lui îl tulburau. Împăratul a luat din nou cuvântul și a zis: „Belțșafare, să nu te tulbure visul și tâlcuirea!“ Și Belțșafar a răspuns: „Domnul meu, visul acesta** să fie pentru vrăjmașii tăi, și tâlcuirea lui, pentru potrivnicii tăi!

*Vers. 8. **2 Sam. 18.32. Ier. 29.7.

20. Copacul* pe care l-ai văzut, care se făcuse atât de mare și puternic, încât i se înălța vârful până la ceruri și se vedea de la toate capetele pământului;

*Vers. 10-12.

21. copacul acesta a cărui frunză era așa de frumoasă și care avea roade atât de multe, și în care era hrană pentru toți, sub care se adăposteau fiarele câmpului și în ramurile căruia își făceau cuibul păsările cerului,

22. ești tu*, împărate, care ai ajuns mare și puternic, a cărui mărime a crescut și s-a înălțat până la ceruri și a cărui stăpânire** se întinde până la marginile pământului.

*Cap. 2.38. **Ier. 27.6-8.

23. Împăratul* a văzut pe un străjer sfânt coborându-se și zicând: „Tăiați copacul și nimiciți-l; dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsați-l în pământ și legați-l cu lanțuri de fier și de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului și să stea la un loc cu fiarele** câmpului, până vor trece șapte vremi peste el.“

*Vers. 13. **Cap. 5.21.

24. Iată tâlcuirea acestui fapt, împărate, iată hotărârea Celui Preaînalt care se va împlini asupra domnului meu, împăratul.

25. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, vei locui la un loc cu fiarele câmpului și îți vor da să mănânci

iarbă** ca la boi; vei fi udat de roua cerului și șapte vremi vor trece peste tine, până vei ț cunoaște că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și o dă ț cui vrea.

*Vers. 32. Cap. 5.21, etc. **Ps. 106.20. †Ps. 83.18. Vers. 17,32. ††Ier. 27.5.

26. Porunca, să lase trunchiul cu rădăcinile copacului, înseamnă că împărăția ta îți va rămâne ție îndată ce vei recunoaște stăpânirea Celui ce este în* ceruri.

*Mat. 21.25. Luca 15.18,21.

27. De aceea, împărate, placă-ți sfatul meu! Pune capăt* păcatelor tale și trăiește în neprihănire, rupe-o cu nelegiuirile tale și ai milă de cei nenorociți, și poate** că ție se va prelungi ț fericirea!“

*1 Pet. 4.8. **Ps. 41.1, etc. †1 Împ. 21.29.

28. Toate aceste lucruri s-au împlinit asupra împăratului Nebucadnețar.

29. După douăsprezece luni, pe când se plimba pe acoperișul palatului împăratească din Babilon,

30. împăratul* a luat cuvântul și a zis: „Oare nu este acesta Babilonul cel mare pe care mi l-am zidit eu ca loc de ședere împăratească, prin puterea bogăției mele și spre slava măreției mele?“

*Prov. 16.18. Cap. 5.20.

31. Nu se sfârșise încă vorba* aceasta a împăratului, și un glas** s-a coborât din cer și a zis: „Află, împărate Nebucadnețar, că ție s-a luat împărăția!

*Cap. 5.5. Luca 12.20. **Vers. 24.

32. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, și vei locui la un loc cu fiarele câmpului, îți vor da să mănânci iarbă ca la boi, și vor trece peste ție șapte vremi, până vei recunoaște că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și că o dă cui vrea!“

*Vers. 25.

33. Chiar în clipa aceea s-a împlinit cuvântul acela asupra lui Nebucadnețar. A fost izgonit din mijlocul oamenilor, a mâncat iarbă ca boii, trupul i-a fost udat de roua cerului, până i-a crescut părul ca penele vulturului și unghiile, ca ghearele păsărilor.

34. După trecerea* vremii hotărâte, eu, Nebucadnețar, am ridicat ochii spre cer și mi-a venit iarăși mintea la loc. Am binecuvântat pe Cel Preaînalt, am lăudat și slăvit pe Cel ce trăiește** veșnic, Acela a cărui stăpânire ț este veșnică și a cărui Împărăție dănuie din neam în neam.

*Vers. 26. **Cap. 12.7. Apoc. 4.10. †Ps. 10.16. Cap. 2.44; 7.14. Mica 4.7. Luca 1.33.

35. Toți* locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea**

cu oastea cerurilor și cu locuitorii pământului, și nimeni ț nu poate să stea împotriva mâniei Lui, nici să-l zică: „Ce ț ț faci?“

*Isa. 40.15,17. **Ps. 115.3; 135.6. †Iov 34.29. ††Iov 9.12. Isa. 45.9. Rom. 9.20.

36. În vremea aceea mi-a venit mintea înapoi; slava* împărăției mele, măreția și strălucirea mea mi s-au dat înapoi; sfetnicii și mai marii mei din nou m-au căutat; am fost pus iarăși peste împărăția mea, și puterea mea a crescut**.

*Vers. 26. **Iov 42.12. Prov. 22.4. Mat. 6.33.

37. Acum, eu, Nebucadnețar, laud, înalț și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate* lucrările Lui sunt adevărate, toate căile Lui sunt drepte, și El poate** să smerească pe cei ce umblă cu mândrie!“

*Ps. 33.4. Apoc. 15.3; 16.7. **Exod 18.11. Cap. 5.20.

Ospățul lui Belșafar și luarea Babilonului

51. Împăratul Belșafar a făcut* un mare ospăț celor o mie de mai mari ai lui și a băut vin înaintea lor.

*Est. 1.3.

2. Și, în cheful vinului, a poruncit să aducă vasele de aur și de argint pe care* le luase tatăl său, Nebucadnețar, din Templul de la Ierusalim, ca să bea cu ele împăratul și mai marii lui, nevestele și țiiitoarele lui.

*Cap. 1.2. Ier. 52.19.

3. Au adus îndată vasele de aur care fuseseră luate din Templu, din casa lui Dumnezeu din Ierusalim, și au băut din ele împăratul și mai marii lui, nevestele și țiiitoarele lui.

4. Au băut vin și au lăudat* pe dumnezeii de aur, de argint, de aramă și de fier, de lemn și de piatră.

*Apoc. 9.20.

5. În clipa* aceea, s-au arătat degetele unei mâini de om și au scris în fața sfșnicului, pe tencuiala zidului palatului împăratească. Împăratul a văzut această bucată de mână care a scris.

*Cap. 4.31.

6. Atunci împăratul a îngălbenit, și gândurile atât l-au tulburat, că i s-au desfăcut încheieturile soldurilor, și genunchii* i s-au izbit unul de altul.

*Naum 2.10.

7. Împăratul a strigat* în gura mare și i se aducă cititorii** în stele, haldeii și ghicitorii. Apoi împăratul a luat cuvântul și a zis înțelepților Babilonului: „Oricine va putea citi scrisoarea aceasta și mi-o va tâlcui va fi îmbrăcat cu purpură, va purta un lănișor de aur

la gât și va avea locul al treilea* în cârmuirea împărăției.“

*Cap. 2,2; 4,6. **Isa. 47,13. †Cap. 6,2.

8. Toți înțelepții împăratului au intrat, dar n-au putut* nici să citească scrisoarea și nici s-o tâlcuiască împăratului.

*Cap. 2,27; 4,7.

9. Din pricina aceasta, împăratul Belșatar s-a înspăimântat* foarte tare, fața i s-a îngălbenit, și mai marii lui au rămas încremeniți.

*Cap. 2,1.

10. Împărăteasa, la auzul cuvintelor împăratului și mai marilor lui, a intrat în odaia ospățului, a luat cuvântul și a vorbit astfel: „Să trăiești veșnic, împărate*! Să nu te tulbure gândurile tale și să nu ți se îngălbenească fața!

*Cap. 2,4; 3,9.

11. În împărăția ta este* un om care are în el duhul dumnezeilor celor sfinți; și pe vremea tatălui tău, s-a găsit la el lumină, pricepere și o înțelepciune dumnezeiască. De aceea, împăratul Nebucadnețar, tatăl tău, da, tatăl tău, împărate, l-a pus mai mare** peste vrăjitori, cititori în stele, haldei, ghicitori,

*Cap. 2,48; 4,8,9,18. **Cap. 4,9.

12. și anume, pentru că* s-a găsit la el, la Daniel, numit de împărat** Belșatar, un duh înalt, știință și pricepere, puțină să tâlcuiască visurile, să lămurească întrebările grele și să dezlege lucrurile încâlcite. Să fie chemat, dar, Daniel, și el îți va da tâlcuirea!“

*Cap. 6,3. **Cap. 1,7.

13. Atunci Daniel a fost adus înaintea împăratului. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Tu ești Daniel acela, unul din prinșii de război ai lui Iuda pe care i-a adus aici din Iuda, tatăl meu, împăratul?

14. Am aflat despre tine că ai în tine duhul* dumnezeilor și că la tine se găsește lumină, pricepere și o înțelepciune nemaipomenită.

*Vers. 11,12.

15. Au adus înaintea mea pe înțelepți* și pe cititorii în stele ca să citească scrierea aceasta și să mi-o tâlcuiască; dar n-au putut să tâlcuiască aceste cuvinte.

*Vers. 7,8.

16. Am aflat că tu poți să tâlcuiesti și să dezlegi întrebări grele; acum*, dacă vei putea să citești scrierea aceasta și să mi-o tâlcuiesti, vei fi îmbrăcat cu purpură, vei purta un lăntșor de aur la gât și vei avea locul al treilea în cârmuirea împărăției!“

*Vers. 7.

17. Daniel a răspuns îndată înaintea împăratului: „Ține-ți darurile și dă altuia

răsplătirile tale! Totuși voi citi împăratului scrierea și i-o voi tâlcui.

18. Împărate, Dumnezeu* cel Preaînalt dăduse tatălui tău, Nebucadnețar, împărăție, mărimă, slavă și strălucire;

*Cap. 2,37,38; 4,17,22,25.

19. și, din pricina mărimii pe care i-o dăduse, toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile se temeau și tremurau înaintea lui. Căci împăratul omora pe cine voia, și lăsa cu viață pe cine voia; înălța pe cine voia, și cobora pe cine voia.

*Ier. 27,7. Cap. 3,4.

20. Dar când* i s-a îngâmfat inima și i s-a împietrit duhul până la mândrie, a fost aruncat de pe scaunul lui împărătesc și a fost despuiat de slava lui;

*Cap. 4,30,37.

21. a fost* izgonit din mijlocul copiilor oamenilor, inima i s-a făcut ca a fiarelor și a locuit la un loc cu măgarii sălbatici; i-au dat să mănânce iarbă ca la boi, și trupul i-a fost udat cu roua cerului, până când a recunoscut** că Dumnezeu cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și că o dă cui vrea.

*Cap. 4,32, etc. **Cap. 4,17,25.

22. Dar tu, Belșatar, fiul lui, nu ți-ai smerit inima, măcar că ai știut toate aceste lucruri.

*2 Cron. 33,23; 36,12.

23. Ci te-ai* înălțat împotriva Domnului cerurilor; vasele din Casa Lui au fost aduse înaintea ta și ai băut vin cu ele, tu și mai marii tăi, nevestele și țiitoarele tale; ai lăudat pe dumnezeii de argint, de aur, de aramă, de fier, de lemn și de piatră, care** nici nu văd, nici n-auz și nici nu pricep nimic și n-ai slăvit pe Dumnezeu în mână* căruia este suflarea ta și toate căile tale!

*Vers. 3,4. **Ps. 115,5,6. †Ier. 10,23.

24. De aceea a trimis El acest cap de mână care a scris scrierea aceasta.

25. Iată însă scrierea care a fost scrisă: „Numărat, numărat, cântărit și împărțit!“

26. Și iată tâlcuirea acestor cuvinte: Numărat înseamnă că Dumnezeu ți-a numărat zilele domniei și i-a pus capăt.

27. Cântărit* înseamnă că ai fost cântărit în cumpănă și ai fost găsit ușor!

*Iov 31,6. Ps. 62,2. Ier. 6,30.

28. Împărțit înseamnă că împărăția ta va fi împărțită și dată mezilor* și perșilor**!“

*Isa. 21,2. Vers. 31. Cap. 9,1. **Cap. 6,28.

1. Haldeiește: mene mene techel upfarsin

29. Îndată Belșatar a dat poruncă, și au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, i-au pus un lăntșor de aur la gât și au dat de știre că va avea locul al treilea* în cârmuirea împărăției.

*Vers. 7.

30. Dar chiar în noaptea* aceea, Belșatar, împăratul haldeilor, a fost omorât.

*Ier. 51,31,39,57.

31. Și a pus mâna pe împărăție Darius*, medul, care era în vârstă de șaizeci și doi de ani.

*Cap. 9,1.

Daniel în groapa leilor

6. 1. Darius a găsit cu cale să pună* peste împărăție o sută douăzeci de dregători, care trebuiau să fie răspândiți în toată împărăția;

*Est. 1,1.

2. a pus în fruntea lor trei căpetenii, în numărul cărora era și Daniel. Dregătorii aceștia aveau să le dea socoteală, ca împăratul să nu sufere nici o pagubă.

3. Daniel însă întrecea pe toate aceste căpetenii și pe dregători, pentru că în el era un duh* înalt; și împăratul se gândea să-l pună peste toată împărăția.

*Cap. 5,12.

4. Atunci* căpeteniile și dregătorii au căutat să afle ceva asupra lui Daniel, ca să-l părăscă în ce privea treburile împărăției. Dar n-au putut să găsească nimic, nici un lucru vrednic de mustrare, pentru că el era credincios și nu se găsea nici o greșeală la el și nici un lucru rău.

*Ecl. 4,4.

5. Atunci oamenii aceștia au zis: „Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, afară numai dacă am găsi vreunul în Legea Dumnezeului lui!“

6. Apoi aceste căpetenii și dregătorii aceștia s-au dus cu mare zarvă la împărat și i-au vorbit așa: „Să trăiești veșnic, împărate* Darius!

*Neem. 2,3. Vers. 21. Cap. 2,4.

7. Toate căpeteniile împărăției, îngrijitorii, dregătorii, sfetnicii și cărmuitorii sunt de părere să se dea o poruncă împărătească, însoțită de o aspră oprire, care să spună că oricine va înălța, în timp de treizeci de zile, rugăciuni către vreun dumnezeu sau către vreun om, afară de tine, împărate, va fi aruncat în groapa cu lei.

8. Acum, împărate, întărește oprirea și iscălește porunca aceasta, pentru ca să nu se poată schimba, după legea* mezilor și perșilor, care, odată dată, rămâne neschimbată.“

*Est. 1,19; 8,8. Vers. 12,15.

9. În urma celor de mai sus, împăratul Dariu a scris porunca și oprirea.

10. Când a aflat Daniel că s-a iscalit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre* Ierusalim, și de trei** ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeu lui, cum făcea și mai înainte.

*1 Împ. 8,44,48.

Ps. 5,7. Iona 2,4. **Ps. 55,17. Fapt. 2,1,2,15; 3,1; 10,9.

11. Atunci oamenii aceștia au dat năvală în casă și au găsit pe Daniel rugându-se și chemând pe Dumnezeu lui.

12. Apoi s-au înfățișat* înaintea împăratului și i-au zis cu privire la oprirea împărătească: „N-ai scris tu o oprire care spune că oricine va înălța, timp de treizeci de zile, rugăciuni vreunui dumnezeu sau vreunui om, afară de tine, împărate, să fie aruncat în groapa cu lei?“ Împăratul a răspuns: „Lucrul acesta este adevărat, după legea** mezilor și perșilor, care nu se poate schimba!“

*Cap. 3,8. **Vers. 8.

13. Ei au luat din nou cuvântul și au zis împăratului: „Daniel, unul* din prinșii de război ai lui Iuda, nu** ține deloc seama de tine, împărate, nici de oprirea pe care ai scris-o, și își face rugăciunea de trei ori pe zi!“

*Cap. 1,6; 5,13. **Cap. 3,12.

14. Împăratul s-a mâhnit* foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel, și până la asfințitul soarelui s-a trudit să-l scape.

*Marc. 6,26.

15. Dar oamenii aceia au stăruit de împărat și i-au zis: „Să știi, împărate, că, după legea* mezilor și perșilor, orice oprire sau orice poruncă întărită de împărat nu se poate schimba!“

*Vers. 8.

16. Atunci împăratul a poruncit să aducă pe Daniel și să-l arunce în groapa cu lei. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău căruia necurmat ți slujești să te scape!“

17. Au adus* o piatră și au pus-o la gura gropii. Împăratul** a pecetluit-o cu inelul lui și cu inelul mai marilor lui, ca să nu se schimbe nimic cu privire la Daniel.

*Plân. 3,53. **Mat. 27,66.

18. Împăratul s-a întors apoi în palatul său, a petrecut noaptea fără să mănânce, nu i s-a adus nici o țiitoare și n-a putut* să doarmă.

*Cap. 2,1.

19. În revărsatul zorilor însă împă-

ratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei.

20. Și apropiindu-se de groapă, a chemat pe Daniel cu un glas plângător. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Danele, robul Dumnezeului celui Viu, a putut Dumnezeul* tău căruia ți slujești necurmat să te scape de lei?”

21. Și Daniel a zis împăratului: „Veșnic să trăiești*, împărate! *Cap. 2.4.

22. Dumnezeul* meu a trimis pe îngerul Său și a închis** gura leilor, care nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui. Și nici înaintea ta, împărate, n-am făcut nimic rău!”

23. Atunci împăratul s-a bucurat foarte mult și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Daniel a fost scos din groapă și nu s-a găsit nici o rană pe el, pentru că avusese încredere* în Dumnezeul său.

24. Împăratul a poruncit să aducă* pe oamenii aceia care păraseră pe Daniel. Și au fost aruncați în groapa cu lei, ei, copiii** lor și nevestele lor; și, până să ajungă în fundul gropii, leii i-au și apucat și le-au fărâmițat oasele.

*Deut. 19.19. **Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. Est. 9.10.

25. După aceea*, împăratul Dariu a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, care locuiau în toată împărăția: „Pacea să vă fie dată din belșug!”

26. Poruncesc* ca, în toată întinderea împărăției mele, oamenii să se teamă** și să se înfricoșeze de Dumnezeul lui Daniel. Căci El este Dumnezeul cel Viu și El dănuie veșnic; Împărăția Lui nu se va nimici** niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit.

*Cap. 3.29. **Ps. 99.1. †Cap. 4.34. ††Cap. 2.44; 4.3,34; 7.14,27. Luca 1.33.

27. El izbăvește și mântuiește, El face semne* și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor!”

28. Daniel a dus-o bine sub domnia* lui Dariu și sub domnia lui Cir**.

*Cap. 1.21. **Ezr. 1.1,2.

Vedeniile lui Daniel

71. În anul întâi al lui Belșatar, împăratul Babilonului, Daniel a visat* un vis și a avut vedenii** în mintea lui, pe când era în pat. În urmă a scris

visul și a istorisit lucrurile de căpetenie.

*Num. 12.6. Amos 3.7. **Cap. 2.28.

2. Daniel a început și a zis: „În vedenia mea de noapte am văzut cum cele patru vânturi ale cerurilor au izbucnit pe Marea cea Mare.

3. Și patru fiare mari au ieșit* din mare, deosebite una de alta. *Apoc. 13.1.

4. Cea dintâi semăna cu un* leu și avea aripi de vultur. M-am uitat la ea, până în clipa când i s-au smuls aripile; și, sculându-se de pe pământ, a stat drept în picioare ca un om și i s-a dat o inimă de om.

*Deut. 28.49. 2 Sam. 1.23. Ier. 4.7,13; 48.40. Ezec. 17.3. Hab. 1.8.

5. Și iată* că o a doua fiară era ca un urs și stătea într-o rănă; avea trei coaste în gură între dinți; și i s-a zis: „Scoală-te și mănâncă multă carne!”

*Cap. 2.39.

6. După aceea m-am uitat mai departe și iată o alta ca un pardos, care avea pe spate patru aripi ca o pasăre; fiara aceasta avea și patru capete* și i s-a dat stăpânire.

*Cap. 8.8,22.

7. După aceea m-am uitat în vedeniile mele de noapte și iată că era o a patra* fiară, nespuse de grozav de înspăimântătoare și de puternică; avea niște dinți mari de fier, mănca, sfărâma și călca în picioare ce mai rămânea; era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte și avea zece** coarne.

*Cap. 2.40. Vers. 19,23. **Cap. 2.41. Apoc. 13.1.

8. M-am uitat cu băgare de seamă la coarne și iată că un alt* corn mic a ieșit din mijlocul lor, și dinaintea acestui corn au fost smulse trei din cele dintâi coarne. Și cornul acesta avea niște ochi ca ochii de om** și o gură care vorbea cu trufie.

*Vers. 20,21,24. Cap. 8.9. **Apoc. 9.7. †Ps. 12.3. Vers. 25. Apoc. 13.5.

9. Mă uitam* la aceste lucruri, până când s-au așezat niște scaune de domnie. Și un Îmbătrânit** de zile a șezut jos. Haina* Lui era albă ca zăpada, și părul capului Lui era ca niște lână curată; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc, și roțile** Lui ca un foc aprins.

*Apoc. 20.4. **Ps. 90.2. Vers. 13,22. †Ps. 104.2. Apoc. 1.14. ††Ezec. 1.15,16.

10. Un râu* de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii de mii** de slujitori Îi slujeau și de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ținut judecata* și s-au deschis cărțile.

*Ps. 50.3; 97.3. Isa. 30.33; 66.15. **1 Împ. 22.19. Ps. 68.17. Ezr. 12.22. Apoc. 5.11. †Apoc. 20.4,12.

11. Eu mă uitam* mereu, din pricina

cuvintelor pline de trufie pe care le rostea cornul acela: m-am uitat până când fiara a fost ucisă, și trupul ei a fost nimicit și aruncat în foc ca să fie ars.

*Apoc. 19.20.

12. Și celelalte fiare au fost dezbrăcate de puterea lor, dar li s-a îngăduit o lungire a vieții până la o vreme și un ceas anumit.

13. M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte și iată că pe norii cerurilor a venit unul* ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit** de zile și a fost adus înaintea Lui.

*Ezec. 1.26. Mat. 24.30; 26.64. Apoc. 1.7,13; 14.14. **Vers. 9.

14. I s-a* dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-I slujească toate popoarele**, neamurile și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică* și nu va trece nicidecum, și Împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.

*Ps. 2.6-8; 8.6; 110.1,2. Mat. 11.27; 28.18. Ioan 3.35. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.22. **Cap. 3.4. †Ps. 145.13. Vers. 27. Cap. 2.44. Mica 4.7. Luca 1.33. Ioan 12.34. Ezr. 12.28.

15. Eu, Daniel, m-am tulburat* cu duhul, și vedeniile din capul meu m-au înspăimântat.

*Vers. 28.

16. M-am apropiat de unul din cei ce stăteau acolo și l-am rugat să-mi dea lămuriri temeinice cu privire la toate aceste lucruri. El mi-a vorbit și mi le-a tălcuit astfel:

17. „Aceste* patru fiare mari sunt patru împărați care se vor ridica pe pământ.

*Vers. 3.

18. Dar* sfinții Celui Preaînalt vor primi împărăția și vor stăpâni împărăția în veci, din veșnicie în veșnicie.”

*Isa. 60.12-14. Vers. 22,27. 2 Tim. 2.11,12. Apoc. 2.26,27; 3.21; 20.4.

19. În urmă am dorit să știu adevărul asupra fiarei a patra*, care se deosebea de toate celelalte; și era nespuse de grozavă: avea dinți de fier și gheare de aramă, mănca, sfărâma și călca în picioare ce rămânea;

*Vers. 7.

20. și asupra celor zece coarne pe care le avea în cap, și asupra celui alt corn care ieșise și înaintea căruia căzuseră trei; asupra cornului acestuia care avea ochi, o gură care vorbea cu trufie și avea o înfățișare mai mare decât celelalte coarne.

21. Am văzut, de asemenea, cum cornul* acesta a făcut război sfinților și i-a biruit,

*Cap. 8.12,24; 11.31. Apoc. 11.7; 13.7; 17.14; 19.19.

22. până* când a venit Cel Îmbătrânit de zile și a făcut** dreptate sfinților

Celui Preaînalt, și a venit vremea când sfinții au luat în stăpânire împărăția.

*Vers. 9. **Vers. 18. 1 Cor. 6.2. Apoc. 1.6; 5.10; 20.4.

23. El mi-a vorbit așa: „Fiara a patra este o a patra împărăție* care va fi pe pământ. Ea se va deosebi de toate celelalte, va sfâșia tot pământul, îl va călca în picioare și-l va zdrobi.

*Cap. 2.40.

24. Cele zece coarne* înseamnă că din împărăția aceasta se vor ridica zece împărați. Iar după ei se va ridica un altul care se va deosebi de înaintașii lui și va doborî trei împărați.

*Vers. 7,8,20. Apoc. 17.12.

25. El va rosti* vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt, va asupra** pe sfinții Celui Preaînalt și se va încumeta* să schimbe vremurile și legea; și sfinții** vor fi dați în mâinile lui timp* de o vreme, două vremi și o jumătate de vreme.

*Isa. 37.23. Cap. 8.24,25; 11.28,30,31,36. Apoc. 13.5,6. **Apoc. 17.6; 18.24. †Cap. 2.21. ††Apoc. 13.7. *Cap. 12.7. Apoc. 12.14.

26. Apoi va veni judecata* și i se va lua stăpânirea, care va fi prăbușită și nimicită pentru totdeauna.

*Vers. 10,22.

27. Dar domnia*, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor care sunt pretutindeni sub ceruri se vor da poporului sfinților Celui Preaînalt. Împărăția Lui** este o împărăție veșnică, și toate puterile* Îi vor sluji și-L vor asculta!”

*Vers. 14,18,22.

**Cap. 2.44. Luca 1.33. Ioan 12.34. Apoc. 11.15. †Isa. 60.12.

28. Aici s-au sfârșit cuvintele. Pe mine, Daniel, m-au tulburat nespuse de mult gândurile* mele și mi s-a schimbat culoarea feței; dar am păstrat** cuvintele acestea în inima mea.”

*Vers. 15. Cap. 8.27; 10.8,16. **Luca 2.19,51.

81. „În anul al treilea al domniei împăratului Belșatar, eu, Daniel, am avut o vedenie, afară de cea pe care o avusesem mai înainte*.

*Cap. 7.1

2. Când am avut vedenia aceasta mi s-a părut că eram la capitala Susa*, în ținutul Elam; și în timpul vedeniei mele mă aflam lângă râul Ulai.

*Est. 1.2.

3. Am ridicat ochii, m-am uitat și iată că într-un râu stătea un berbec și avea două coarne; coarnele acestea erau înalte, dar unul era mai înalt decât celălalt, și cel mai înalt a crescut cel din urmă.

4. Am văzut cum berbecul împungea cu coarnele spre apus, spre miază-noapte și spre miazăzi; nici o fiară

nu putea să-i stea împotriva și nimeni nu putea să scape pe cine-i cădea în mână; ci el făcea ce voia*, și a ajuns puternic.

*Cap. 5.19; 11.3,16.

5. Pe când mă uitam cu băgare de seamă, iată că a venit un țap de la apus și a cutreierat toată fața pământului, fără să se atingă de el; ȋapul acesta însă avea un corn* mare între ochi.

*Vers. 21.

6. A venit până la berbecul care avea coarne și pe care-l văzusem stând în rău și s-a repezit asupra lui cu toată puterea lui.

7. L-am văzut cum s-a apropiat de berbec, s-a aruncat încruntat asupra lui, a izbit pe berbec și i-a frânt amândouă coarnele, fără ca berbecul să i se fi putut împotrivi; l-a trântit la pământ și l-a călcat în picioare, și nimeni n-a scăpat pe berbec din mâna lui.

8. Țapul însă a ajuns foarte puternic; dar când a fost puternic de tot, i s-a frânt cornul cel mare. În locul lui au crescut patru coarne mari*, în cele patru vânturi ale cerurilor.

*Vers. 22. Cap. 7.6; 11.4.

9. Dintr-unul* din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nespun de mult spre miazăzi**, spre răsărit și spre țara țea minunată.

*Cap. 7.8; 11.21. **Cap. 11.25. †Ps. 48.2. Ezech. 20.6,15. Cap. 11.16; 51.45.

10. S-a înălțat* până la ostirea cerurilor**, a doborât* la pământ o parte din ostirea aceasta și din stele și le-a călcat în picioare.

*Cap. 11.28. **Isa. 14.13. †Apoc. 12.4.

11. S-a înălțat* până la căpetenia** ostirii, i-a smuls* jertfa necurmată†† și i-a surpat locul Locașului său celui Sfânt.

*Jer. 48.26,42. Vers. 25. Cap. 11.36. **Cap. 11.31; 12.11. †Ios. 5.14. ††Exod. 29.38. Num. 28.3. Ezech. 46.13.

12. Oastea* a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul** la pământ și a izbutit* în ce a început.

*Cap. 11.31.

**Ps. 119.43,142. Isa. 59.14. †Vers. 4. Cap. 11.28,36.

13. Am auzit pe un sfânt* vorbind; și un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: „În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmate și despre urâciunea pustiirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și ostirea?”

*Cap. 4.13; 12.6. 1 Pet. 1.12.

14. Și el mi-a zis: „Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi Sfântul Locaș va fi curățat!”

15. Pe când eu, Daniel, aveam vedenia aceasta și căutam* s-o pricep, iată că înaintea mea stătea cineva care avea înfățișarea unui om**.

*Cap. 12.8. 1 Pet. 1.10,11. **Ezech. 1.26.

16. Și am auzit un glas de om în mijlocul râului* Ulai, care a strigat și a zis: „Gavriile**, tâlcuiește-i vedenia aceasta.”

*Cap. 12.6,7. **Cap. 9.21. Luca 1.19,26.

17. El a venit atunci lângă locul unde eram; și la apropierea lui, m-am înspăimântat și am căzut* cu fața la pământ. El mi-a zis: „Fii cu luare aminte, fiul omului, căci vedenia privește vremea sfârșitului!”

*Ezech. 1.28. Apoc. 1.17.

18. Pe când* îmi vorbea el, am căzut cu fața la pământ leșinat. El m-a atins** și m-a așezat iarăși în picioare în locul în care mă aflam.

*Cap. 10.9,10. Luca 9.32. **Ezech. 2.2.

19. Apoi mi-a zis: „Iată, îți arăt ce se va întâmpla la vremea de apoi a mâniei, căci vedenia aceasta privește* vremea sfârșitului.

*Cap. 9.27; 11.27,35,36; 12.7. Hab. 2.3.

20. Berbecul* pe care l-ai văzut, cu cele două coarne, sunt împărății mezilor și persilor.

*Vers. 3.

21. Țapul* însă este împărăția Greciei, și cornul cel mare dintre ochii lui este cel dintâi împărat**.

*Vers. 5. **Cap. 11.3.

22. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt* sunt patru împărății care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere.

*Vers. 8. Cap. 11.4.

23. La sfârșitul stăpânirii lor, când păcătoșii vor fi umplut măsura nelegiurilor, se va ridica un împărat* fără rușine** și viclean.

*Vers. 6. **Deut. 28.50.

24. El va fi tare, dar* nu prin puterea lui însuși; el va face pustiiri de necrezut, va izbuti** în tot ce va începe, va nimici* pe cei puternici și chiar pe poporul sfinților.

*Apoc. 17.13,17. **Vers. 12. Cap. 11.36. †Vers. 10. Cap. 7.25.

25. Din pricina propășirii* lui și izbândirii vicleniilor lui, inima i se va îngâmfa**, va pierde pe mulți oameni care trăiau liniștiți și se va ridica împotriva Domnului domnilor, dar va fi zdrobit fără ajutorul vreunei mâini†† omenești.

*Cap. 11.21,23,24. **Vers. 11. Cap. 11.36. †Vers. 11. Cap. 11.36. ††Iov. 34.20. Plân. 4.6. Cap. 2.34,45.

26. Iar vedenia* cu serile și diminețile, de care a fost vorba, este adevărată. Tu, pecetluiește* vedenia aceasta,

căci este cu privire la niște vremuri îndepărtate.”

*Cap. 10.1. **Ezech. 12.27. Cap. 10.14; 12.4,9. Apoc. 22.10.

27. Eu*, Daniel, am stat leșinat și bolnav mai multe zile; apoi m-am sculat și mi-am văzut de treburile** împăratului. Eram uimit de vedenia aceasta, și† nimeni nu știa.”

*Cap. 7.28; 10.8,16. **Cap. 6.2,3. †Vers. 6.

91. „În anul dintâi* al lui Darius, fiul lui Ahașveros, din neamul mezilor, care ajunsese împărat peste împărăția haldeilor,

*Cap. 1.21; 5.31; 6.28.

2. în anul dintâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărți că trebuiau să treacă șaptezeci de ani pentru dărâmurile Ierusalimului, după numărul anilor despre care vorbise Domnul către prorocul* Ieremia.

*2 Cron. 36.21. Jer. 25.11,12; 29.10.

3. Și mi-am întors* fața spre Domnul Dumnezeu ca să-L caut cu rugăciune și cereri, postind în sac și cenușă.

*Neem. 1.4. Jer. 29.12,13. Cap. 6.10. Iac. 4.8-10.

4. M-am rugat Domnului Dumnezeului meu și I-am făcut următoarea mărturisire:

„Doamne* Dumnezeule mare și înfricoșat, Tu, care ții legământul și dai îndurare celor ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale!

*Exod. 20.6. Deut. 7.9. Neem. 1.5; 9.32.

5. Noi* am păcătuit, am săvârșit nelegiuire, am fost răi și îndărătnici, ne-am abătut de la poruncile și orânduiriile Tale.

*1 Împ. 8.47,48. Neem. 1.6,7; 9.33,34. Ps. 106.6. Isa. 64.5-7. Jer. 14.7. Vers. 15.

6. N-am ascultat* pe robii Țăi prorocii, care au vorbit în Numele Țău împărăților noștri, căpeteniilor noastre, părinților noștri și către tot poporul Țării.

*2 Cron. 36.15,16. Vers. 10.

7. Tu, Doamne, ești* drept, iar nouă ni se cuvine astăzi să ni se umple fața de rușine, nouă, tuturor oamenilor lui Iuda, locuitorilor Ierusalimului și întregului Israel, fie ei aproape, fie departe, în toate țările în care i-ai izgonit, din pricina fărădelegilor de care s-au făcut vinovați față de Tine!

*Neem. 9.33.

8. Doamne, nouă ni se cuvine să ni se umple fața de rușine*, da, nouă, împărăților noștri, căpeteniilor noastre și părinților noștri, pentru că am păcătuit împotriva Ta!

*Vers. 7.

9. La Domnul Dumnezeul nostru*

însă este îndurarea și iertarea, căci împotriva Lui ne-am răzvrătit!

*Neem. 9.17. Ps. 130.4,7.

10. N-am ascultat* glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să urmăm legile Lui pe care ni le pusese înainte prin robii Săi prorocii;

*Vers. 6.

11. ci tot Israelul* a călcat Legea Ta și s-a abătut astfel ca să n-asculte de glasul Țău. De aceea ne-au și lovit blestemele și jurămintele scrise în Legea** lui Moise, robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit împotriva lui Dumnezeu.

*Isa. 1.4-6. Jer. 8.5,10.

**Lev. 26.14, etc. Deut. 27.15, etc.; 28.15, etc.; 29.20, etc.; 30.17,18; 31.17, etc.; 32.19, etc. Plân. 2.17.

12. El a împlinit* astfel cuvintele pe care le rostise împotriva noastră care ne-au cărmuit și a adus peste noi o mare nenorocire, așa cum niciodată și nicăieri sub cer nu s-a mai întâmplat** o nenorocire ca aceea care a venit acum asupra Ierusalimului.

*Zah. 1.6. **Plân. 1.12; 2.13. Ezech. 5.9. Amos 3.2.

13. După cum* este scris în Legea lui Moise, toată nenorocirea aceasta a venit peste noi; și noi n-am rugat** pe Domnul Dumnezeul nostru, nu ne-am întors de la nelegiuirile noastre și n-am luat aminte la adevărul Țău.

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15. Plân. 2.17. **Isa. 9.13. Jer. 2.30; 5.3. Osea 7.7,10.

14. De aceea, și Domnul a îngrijit* ca nenorocirea aceasta să vină peste noi; căci Domnul Dumnezeul nostru** este drept în toate lucrurile pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat* glasul Lui.

*Jer. 31.28; 44.27. **Neem. 9.33. Vers. 7. †Vers. 10.

15. Și acum, Doamne Dumnezeul nostru, Tu, care ai scos* pe poporul Țău din țara Egiptului prin mâna Ta cea puternică și Ți-ai făcut un Nume** așa cum este și astăzi: noi am păcătuit*, am săvârșit nelegiuire.

*Exod. 6.1,6; 32.11. 1 Împ. 8.51. Neem. 1.10. Jer. 32.21.

**Exod. 14.18. Neem. 9.10. Jer. 32.20. †Vers. 5.

16. Dar, Doamne, după toată îndurarea Ta*, abate mânia și urgia Ta de la cetatea Ta, Ierusalimul, de la muntele** Țău cel sfânt; căci din pricina păcatelor noastre și din pricina nelegiurilor† părinților noștri este Ierusalimul†† și poporul Țău de ocara*† tuturor celor ce ne înconjoară.

*1 Sam. 12.7. Ps. 31.1; 71.2. Mica 6.4,5. **Vers. 20. Zah. 8.3. †Exod. 20.5. ††Plân. 2.15,16. *†Ps. 44.13,14; 79.4.

17. Ascultă, dar, acum, Dumnezeul nostru, rugăciunea și cererile robului

Tău și, pentru dragostea* Domnului, fă** să strălucească fața Ta peste Sfântul Tău Locaș pustiit†! *Plân. 5.18.

**Vers. 19. †Num. 6.25. Ps. 67.1; 80.3,7,19. Ioan 16.24.

18. Pleacă* urechea, Dumnezeu!, și ascultă! Deschide ochii și privește** la dărâmurile noastre și la cetatea peste care este chemat Numele† Tău! Căci nu pentru neprihănirea noastră îți aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari.

*Isa. 37.17. **Exod 3.7. Ps. 80.14, etc. †Ier. 25.29.

19. Ascultă, Doamne! Iartă, Doamne! la aminte, Doamne! Lucrează și nu zăbovi, din dragoste pentru Tine*, Dumnezeul meu! Căci Numele Tău este chemat peste cetatea Ta și peste poporul Tău!*

*Ps. 79.9,10; 102.15,16.

20. Pe când* încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu și păcatul poporului meu, Israel, și îmi aduceam cererile înaintea Domnului Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu;

*Ps. 32.5. Isa. 65.24.

21. pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, a venit repede, în zbor iute, omul Gavril* pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie și m-a atins** în clipa† când se aducea jertfa de seară.

*Cap. 8.16. **Cap. 8.18; 10.10,16. †1 Împ. 18.36.

22. El m-a învățat, a stat de vorbă cu mine și mi-a zis: „Daniele, am venit acum să-ți luminez mintea.

23. Când ai început tu să te rogi, a ieșit cuvântul, și eu* vin să-ți-l vestesc; căci tu ești preaiubit** și scump. Ia aminte†, dar, la cuvântul acesta și înțelege vedenia!

*Cap. 10.12. **Cap. 10.11,19. †Mat. 24.15.

24. Șaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte, până la înțetarea fărădelegilor, până la ispășirea păcatelor*, până la ispășirea nelegiurii, până la aducerea neprihănirii** veșnice, până la pecetluirea vedeniei și prorociei și până la ungerea† Sfântului sfinților.

*Isa. 53.10. **Isa. 53.11. Ier. 23.5,6. Ebr. 9.12. Apoc. 14.6. †Ps. 45.7. Luca 1.35. Ioan 1.41. Ebr. 9.11.

25. Să știi*, dar, și să înțelegi că de la** darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul (Mesia)†, la Cărmuitorul††, vor trece șapte săptămâni; apoi timp de șizeci și două de săptămâni, piețele și

gropile vor fi zidite din nou, și anume*† în vremuri de strâmtorare.

*Vers. 23. Mat. 24.15. **Ezra 4.24; 6.1,15; 7.1, etc. Neem. 2.1,3,5,6,8. †Ioan 1.41; 4.25. ††Isa. 55.4. *†Neem. 4.8,16, 17,18; 6.15.

26. După aceste șizeci și două de săptămâni, Unsul* va fi stărpit, și nu** va avea nimic. Poporul† unui domn care va veni va nimici†† cetatea și Sfântul Locaș*†, și sfârșitul* lui va fi ca printr-un potop**†; este hotărât că războiul va ține până la sfârșit, și împreună cu el, și pustiirile.

*Isa. 53.8. Marc. 9.12. Luca 24.26,46. **1 Pet. 2.21; 3.18. †Mat. 22.7. ††Luca 19.44. *†Mat. 24.2. ††Mat. 24.6,14. **†Isa. 8.7,8. Cap. 11.10,22. Naum 1.8.

27. El va face un legământ* trainic cu mulți timp de o săptămână**, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare, și pe aripa urâciunilor idolești† va veni unul care pustiște, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul†† hotărât.*

*Isa. 42.6; 55.3. Ier. 31.31. Ezec. 16.60-62. **Isa. 53.11. Mat. 26.28. Rom. 5.15,19. Ebr. 9.28. †Mat. 24.15. Marc. 13.14. Luca 21.20. ††Isa. 10.22,23; 28.22. Cap. 11.36. Luca 21.24. Rom. 11.26.

10. În anul al treilea al lui Cir, împăratul Persiei, s-a descoperit un cuvânt lui Daniel, numit* Belșațar. Cuvântul** acesta, care este adevărat, vestește o mare nenorocire†. El a fost cu luare aminte la cuvântul acesta și a priceput†† vedenia.

*Cap. 1.7.

**Cap. 8.26. Apoc. 19.9. †Vers. 14. ††Cap. 1.17; 8.16.

2. „În vremea aceea, eu, Daniel, trei săptămâni am fost în jale.

3. N-am mâncat deloc bucate alese, nu mi-a intrat în gură nici carne, nici vin și nici nu m-am uns* deloc, până s-au împlinit cele trei săptămâni.

*Mat. 6.17.

4. În a douăzeci și patra zi a lunii întâi, eram pe malul râului celui mare, care este Hidechel* (Tigru).

*Gen. 2.14.

5. Am ridicat* ochii, m-am uitat și iată că acolo stătea un om** îmbrăcat în haine de in și încins† la mijloc cu un brâu de aur†† din Ufaz.

*Ios. 5.13. **Cap. 12.6,7. †Apoc. 1.13-15; 15.6. ††Ier. 10.9.

6. Trupul lui era ca o piatră de hrisolit*, fața îi strălucea ca fulgerul** și ochii† îi erau niște flăcări ca de foc; dar brațele și picioarele†† semănau cu niște aramă lustruită, și glasul*† lui tuna ca vuietul unei mari mulțimi.

*Ezec. 1.16. **Ezec. 1.14. †Apoc. 1.14; 19.12. ††Ezec. 1.7. Apoc. 1.15. *†Ezec. 1.24. Apoc. 1.15.

7. Eu, Daniel, am văzut singur* vedenia; dar oamenii care erau cu mine n-au văzut-o; totuși au fost apucați de o mare spaimă și au luat-o la fugă ca să se ascundă! *2 Împ. 6.17. Fapt. 9.7.

8. Eu am rămas singur și am văzut această mare vedenie. Puterile m-au lăsat*, culoarea mi s-a schimbat**, fața mi s-a slăbit și am pierdut orice vlagă.

*Cap. 8.27. **Cap. 7.28.

9. Am auzit glasul cuvintelor lui; și pe când* auzeam glasul cuvintelor lui, am căzut leșinat cu fața la pământ.

*Cap. 8.18.

10. Și iată că o mână* m-a atins și m-a așezat tremurând pe genunchii și mâinile mele.

*Ier. 1.9. Cap. 9.21. Apoc. 1.17.

11. Apoi mi-a zis: „Daniele, om preaiubit* și scump, fii cu luare aminte la cuvintele pe care ți le voi spune acum și stai în picioare în locul unde ești; căci acum sunt trimis la tine!“ După ce mi-a vorbit astfel, am stat în picioare tremurând.

*Cap. 9.23.

12. El mi-a zis: „Daniele, nu te teme de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate** din cea dintâi zi când ți-ai pus inima ca să înțelegi și să te smerești înaintea Dumnezeului tău, și tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum! *Apoc. 1.17. **Cap. 9.3,4,22,23. Fapt. 10.4.

13. Dar căpetenia* împărăției Persiei mi-a stat împotriva douăzeci și una de zile; însă iată că Mihail**, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor și am ieșit biruitor acolo, lângă împărații Persiei.

*Vers. 20. **Vers. 21. Cap. 12.1. Iuda 9. Apoc. 12.7.

14. Acum vin să-ți fac cunoscut ce are să se întâmple poporului tău în vremurile de apoi*, căci** vedenia este cu privire tot la acele vremuri îndepărtate.*

*Gen. 49.1. Cap. 2.28. **Vers. 1. Cap. 8.26. Hab. 2.3.

15. Pe când îmi spunea el aceste lucruri, eu mi-am plecat ochii* în pământ și am tăcut.

*Vers. 9. Cap. 8.18.

16. Și iată că cineva* care avea înfățișarea copiilor oamenilor s-a atins** de buzele mele. Eu am deschis gura, am vorbit și am zis celui ce stătea înaintea mea: „Domnul meu, vedenia aceasta m-a umplut de groază† și am pierdut orice putere!

*Cap. 8.15. **Ier. 1.9. Vers. 10. †Vers. 8.

17. Cum ar putea robul domnului meu să vorbească domnului meu? Acum puterile m-au părăsit și nu mai am nici suflare!“

18. Atunci cel ce avea înfățișarea unui om m-a atins din nou și m-a întărit.

19. Apoi mi-a zis*: „Nu te teme** de nimic, om preaiubit! Pace ție! Fii tare și cu inimă!“ Și pe când îmi vorbea el, am prins iar puteri și am zis: „Vorbește, domnul meu, căci m-ai întărit.“

*Vers. 11. **Jude. 6.23.

20. El mi-a zis: „Știi pentru ce am venit la tine? Acum mă întorc să mă lupt împotriva căpeteniei* Persiei; și când voi pleca, iată că va veni căpetenia Greciei!

*Vers. 13.

21. Dar vreau să-ți fac cunoscut ce este scris în cartea adevărului. Nimeni nu mă ajută împotriva acestora, afară de voievodul vostru Mihail*.“

*Vers. 13. Iuda 9. Apoc. 12.7.

11. „În anul* dintâi al lui Dariu**, medul, eram și eu la el, ca să-l ajut și să-l sprijin.

*Cap. 9.1. **Cap. 5.31.

2. Acum, îți voi face cunoscut adevărul:

Iată că vor mai fi încă trei împărați în Persia. Cel de al patrulea va strânge mai multă bogăție decât toți ceilalți; și când se va simți puternic prin bogățiile lui, va răscula totul împotriva împărăției Greciei.

3. Dar se va ridica un împărat viteaz*, care va stăpâni cu o mare putere și va face** ce va voi.

*Cap. 7.6; 8.5. **Vers. 16,36. Cap. 8.4.

4. Și cum se va întări, așa se va și sfârâma împărăția* lui și va fi împărțită în cele patru vânturi ale cerurilor, dar nu între urmașii lui, și nici nu va fi tot atât de puternică** pe cât era sub el, căci va fi făcută bucațele și va trece la alții, afară de aceștia.

*Cap. 8.8. **Cap. 8.22.

5. Împăratul de la miazăzi va ajunge tare. Dar unul din marii lui va fi și mai tare decât el și va domni, întemeind o mare împărăție.

6. După câțiva ani, se vor uni, și fata împăratului de la miazăzi va veni ca nevastă la împăratul de la miazănoapte, ca să facă o învoială. Dar aceste mijloace de ajutorare nu vor avea nici o putere și nici celelalte mijloace ale ei nu vor putea ține piept, ci ea va fi dată la moarte împreună cu alaiul ei, cu tatăl ei și cu cel ce s-a legat cu ea.

7. În vremea aceea însă se va ridica în locul ei un lăstar din aceeași rădă-

cină cu ea și va veni împotriva oștirii Siriei, da, va intra în cetățuia împăratului de la miazănoapte, va face ce va voi cu ea și va fi biruitor.

8. Va ridica și va strămuta în Egipt, odată cu prinșii de război, chiar și pe dumnezeii și chipurile lor turnate, împreună cu vasele lor scumpe de argint și de aur. Apoi va lăsa câțiva ani în pace pe împăratul de la miazănoapte.

9. Acesta va porni împotriva împărăției împăratului de la miazăzi, dar se va întoarce iarăși în țara sa.

10. Totuși fiii săi vor începe iarăși războiul și vor strânge o mare mulțime de oști, care va înainta, se va revărsa* ca un râu care iese din mlaștină și-l vor împinge iarăși înapoi până** la cetățuia.

*Isa. 8.8. Cap. 9.26. **Vers. 7.

11. Împăratul de la miazăzi, mâniat de aceasta, va ieși și se va lupta cu împăratul de la miazănoapte; va ridica o mare oștire, dar oștile împăratului de la miazănoapte vor fi date în mâinile lui și nimicite.

12. Atunci inima împăratului se va îngâmfa, va doborî zece mii, dar tot nu va birui.

13. Căci împăratul de la miazănoapte se va întoarce și va strânge o oștire mai mare decât cea dintâi; și după câțiva vreme, după câțiva ani, va porni în fruntea unei mari oștiri bine înarmate.

14. În vremea aceea, se vor ridica mulți împotriva împăratului de la miazăzi, și o ceată de derbedei din poporul tău se vor răscula, ca să împlinescă vedenia; dar vor cădea.

15. Împăratul de la miazănoapte va înainta, va ridica întărituri și va pune mâna pe cetățile întărite. Oștile de la miazăzi, nici chiar floarea oamenilor împăratului nu vor putea să țină piept, nu vor avea putere să se împotrivească.

16. Cel ce va merge împotriva lui va face* ce va voi, și nimeni** nu i se va împotrivi; el se va opri în țara minunată, nimicind cu desăvârșire tot ce-i va cădea în mână.

*Vers. 3,36. Cap. 8.4,7. **Ios. 1.15.

17. Își va pune de gând* să ia în stăpânire toată împărăția lui și, făcându-se că are gânduri curate cu el, îi va da pe fiica sa de nevastă, cu gând să-l piardă; dar lucrul acesta nu se va întâmpla și nu-i va** izbândi.

*2 Cron. 20.3. **Cap. 9.26.

18. Apoi își va întoarce privirile înspre ostroave și va lua pe multe din ele; dar o căpetenie va pune capăt rușinii pe care voia el să i-o aducă și o va întoarce asupra lui.

19. Apoi se va îndrepta spre cetățile țării lui; dar se va poticni, va cădea și nu-l* vor mai găsi.

*Iov 20.8. Ps. 37.36. Ezech. 26.21.

20. Cel ce-i va lua locul va aduce un asupritor în cea mai frumoasă parte a împărăției; dar în câteva zile va fi zdrobit, și anume nu prin mânie, nici prin război.

21. În locul lui se va ridica* un om disprețuit, fără să aibă putere împărătească; dar se va ridica deodată și va pune mâna pe împărăție prin uneltire.

*Cap. 7.8; 8.9,23,25.

22. Oștile* se vor revărsa ca un râu înaintea lui, dar vor fi nimicite împreună cu o căpetenie** a legământului.

*Vers. 10. **Cap. 8.10,11,25.

23. După ce se vor uni cu el, el va întrebuița* o violenție; va porni și va birui cu puțină lume.

*Cap. 8.25.

24. Va intra pe neașteptate în locurile cele mai roditoare ale ținutului; va face ce nu făcuseră nici părinții lui, nici părinții părinților lui: va împărți prada, jafurile și bogățiile; va urzi la planuri împotriva cetățuilor, și aceasta va ține o vreme.

25. Apoi va porni în fruntea unei mari oștiri, cu puterea și mânia lui, împotriva împăratului de la miazăzi. Și împăratul de la miazăzi se va prinde la război cu o oaste mare și foarte puternică; dar nu va putea să țină piept, căci se vor urzi planuri rele împotriva lui.

26. Cei ce vor mânca bucate de la masa lui îi vor aduce pieirea; oștile lui se vor împrăștia ca un râu*, și morții vor cădea în mare număr.

*Vers. 10,22.

27. Cei doi împărați nu vor căuta decât să-și facă rău unul altuia, vor sta la aceeași masă și vor vorbi cu violenție. Dar nu vor izbui, căci sfârșitul* nu va veni decât la vremea hotărâtă.

*Vers. 29,35,42. Cap. 8.19.

28. Când se va întoarce în țara lui cu mari bogății, în inima* lui va fi vrăjmaș legământului sfânt, va lucra împotriva lui, și apoi se va întoarce în țara lui.

*Vers. 22.

29. La o vreme hotărâtă, va porni din nou împotriva împăratului de mia-

zăzi; dar de data aceasta* lucrurile nu vor mai merge ca mai înainte**.

*Vers. 25. **Vers. 23.

30. Ci niște corăbii* din Chitim vor înainta împotriva lui; iar el, deznădăduit, se va întoarce înapoi. Apoi, mânia împotriva legământului sfânt**, nu va sta cu mâinile în sân; ci, la întoarcere, se va înțelege cu cei ce vor părăsi legământul sfânt.

*Num. 24.24. Ier. 2.10. **Vers. 28.

31. Niște oști trimise de el vor veni și vor spurca* Sfântul Locaș, cetățuia, vor face să înceteze jertfa necurmată și vor așeza urâciunea pustiitorului. Va ademeni prin lingușiri pe cei ce rup legământul.

*Cap. 8.11; 12.11.

32. Dar aceia din popor care vor cunoaște pe Dumnezeu lor vor rămâne tari și vor face mari isprăvi.

33. Întelepții* poporului vor învăța pe mulți. Unii vor cădea pentru o vreme, loviți de sabie** și de flacăra, de robie și de jaf.

*Mal. 2.7. **Evr. 11.35, etc.

34. Când vor cădea, vor fi ajutați puțin, și mulți se vor uni cu ei din fățarnicie.

35. Chiar și din cei înțelepți, mulți vor cădea, ca să fie încercați*, curățați și albiți, până la vremea sfârșitului**, căci sfârșitul* nu va fi decât la vremea hotărâtă.

*Cap. 12.10. 1 Pet. 1.7. **Vers. 40. Cap. 8.17,19. †Vers. 29.

36. Împăratul va face* ce va voi; se va înălța**, se va slăvi mai presus de toți dumnezeii și va spune lucruri nemaiauzite împotriva* Dumnezeului dumnezeilor; și va propăși până va trece mânia, căci ce este hotărât se va*[†] împlini.

*Vers. 16. **Cap. 7.8,25; 8.25. 2 Tes. 2.4. Apoc. 13.5,6. †Cap. 8.11,24,25. ††Cap. 9.27.

37. Nu va ține seamă nici de dumnezeii părinților săi, nici de dorința* femeilor; cu un cuvânt, nu va ține seamă** de nici un dumnezeu, ci se va slăvi pe sine mai presus de toți.

*1 Tim. 4.3. **Isa. 14.13. 2 Tes. 2.4.

38. În schimb, va cinsti pe dumnezeul cetățuilor; acestui dumnezeu, pe care nu-l cunoșteau părinții săi, îi va aduce cinste cu aur și argint, cu pietre scumpe și lucruri de preț.

39. Cu ajutorul acestui dumnezeu străin va lucra împotriva locurilor întărite; cui îl va recunoaște, îi va da mare cinste, îl va face să domnească peste mulți și le va împărți moșii ca răsplată.

40. La vremea sfârșitului*, împăratul

de la miazăzi se va împunge cu el. Și împăratul de la miazănoapte se va năpusti ca o furtună** peste el, cu care și călăreții, și cu multe corăbii; va înainta asupra țărilor lui, se va revărsa ca un râu* și le va îneca. *Vers. 35. **Isa. 21.1. Zah. 9.14. †Ezech. 38.4,15. Apoc. 9.16. ††Vers. 10,22.

41. Va intra și în țara cea minunată, și zeci de mii vor cădea. Dar Edomul*, Moabul și fruntașii copiilor lui Amon vor scăpa din mâna lui.

*Isa. 11.14.

42. Își va întinde mâna peste felurite țări și nici țara Egiptului nu va scăpa.

43. Ci se va face stăpân pe vistieriile de aur și de argint și pe toate lucrurile scumpe ale Egiptului. Libienii și etio-pienii vor veni în alai după el*.

*Exod. 11.8. Jude. 4.10.

44. Dar niște zvonuri venite de la răsărit și de la miazănoapte îl vor înspăimânta, și atunci va porni cu o mare mânie ca să prăpădească și să nimicească cu desăvârșire pe mulți.

45. Își va întinde corturile palatului său între mare și muntele* cel slăvit și sfânt. Apoi își va ajunge** sfârșitul, și nimeni nu-i va fi într-ajutor.

*Ps. 48.2. Vers. 16.41. 2 Tes. 2.4. **2 Tes. 2.8. Apoc. 19.20.

12 1. În vremea aceea se va scula marele voievod Mihail*, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strămtorare** cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea, poporul tău* va fi mântuit, și anume oricine va fi găsit scris* în carte.

*Cap. 10.13,21. **Isa. 26.20,21. Ier. 30.7. Mat. 24.21. Apoc. 16.18. †Rom. 11.26. ††Exod. 32.32. Ps. 56.8; 69.28. Ezech. 13.9. Luca 10.20. Filip. 4.3. Apoc. 3.5; 13.8.

2. Mulți din cei ce dorm în țărâna pământului se vor scula: unii pentru viața veșnică*, și alții pentru ocară** și rușine veșnică.

*Mat. 25.46.

Ioan 5.28,29. Fapt. 24.15. **Isa. 66.24. Rom. 9.21.

3. Cei înțelepți* vor străluci** ca strălucirea cerului, și cei* ce vor învăța pe mulți să umble în neprihănire vor străluci ca stelele*[†], în veac și în veci de veci.

*Cap. 11.33,35.

**Prov. 4.18. Mat. 13.43. †Iac. 5.20. ††1 Cor. 15.41,42.

4. Tu* însă, Daniele, ține ascunse** aceste cuvinte și pecetluiește cartea până la vremea sfârșitului*. Atunci mulți o vor citi, și cunoștința va crește.*

*Vers. 9. Cap. 8.26. **Apoc. 10.4; 22.10. †Vers. 9. Cap. 10.1.

5. Și eu, Daniel, m-am uitat și iată că alți doi oameni stăteau în picioare,

unul dincoace de râu, și altul dincolo de malul râului*.

6. Unul din ei a zis omului* acelaia îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului: „Cât** va mai fi până la sfârșitul acestor minuni?“

7. Și am auzit pe omul acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului; el și-a ridicat spre ceruri mâna dreaptă* și mâna stângă și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic** că va mai fi o vreme, două vremi și o jumătate de vreme și că toate aceste lucruri se vor sfârși când puterea*țt poporului sfânt*ț va fi zdrobită de tot.

*Deut. 32.40. Apoc. 10.5,6. **Cap. 4.34. †Cap. 7.25; 11.13. Apoc. 12.14. ††Luca 21.24. Apoc. 10.7. *†Cap. 8.24.

8. Eu am auzit, dar n-am înțeles; și am zis: „Domnul meu, care va fi sfârșitul acestor lucruri?“

9. El a răspuns: „Du-te, Daniele! Căci cuvintele acestea vor fi ascunse și pecetluite până* la vremea sfârșitului.

10. Mulți* vor fi curățați, albiți și lămurii; cei răi vor face răul** și nici unul din cei răi nu va înțelege, dar cei pricepuți* vor înțelege.

*Cap. 11.35. Zah. 13.9. **Osea 14.9. Apoc. 9.20; 22.11. †Cap. 11.33,35. Ioan 7.17; 8.47; 18.37.

11. De la vremea când* va înceta jertfa necurmată și de când se va așeza urâciunea pustiitorului, vor mai fi o mie două sute nouăzeci de zile.

12. Ferice de cine va aștepta și va ajunge până la o mie trei sute treizeci și cinci de zile!

13. Iar tu, du-te*, până va veni sfârșitul; tu te vei odihni** și te vei scula iarăși* odată în partea ta de moștenire, la sfârșitul zilelor.“

*Vers. 9. **Isa. 57.2. Apoc. 14.13. †Ps. 1.5.

OSEA

(Proverbe 21.3. Isaia 1.3. Ioan 17.3. 1 Corinteni 15.34. 2 Timotei 2.13. Tit 1.16.)

Închinarea la idoli

1. Cuvântul Domnului spus lui Osea, fiul lui Beer, pe vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz, Ezechia, împărații lui Iuda, și pe vremea lui Ieroboam, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel.

2. Întăia dată când a vorbit Domnul către Osea, Domnul a zis lui Osea: „Du-te* și ia-ți o nevastă curvă și copii din curvie; căci țara** a săvârșit o mare curvie, părăsind pe Domnul!“

*Cap. 3.1. **Deut. 31.16. Ps. 73.27. Ier. 2.13. Ezech. 23.3, etc.

3. El s-a dus și a luat pe Gomera, fiica lui Diblaim. Ea a zămislit și i-a născut un fiu.

4. Și Domnul i-a zis: „Pune-i numele Izreel; căci, peste puțină vreme, voi pedepsi* casa lui Iehu pentru sângele vărsat la Izreel și voi pune capăt** domniei lui peste casa lui Israel.

5. În ziua aceea*, voi sfărâma arcul lui Israel în valea Izreel.“

6. Ea a zămislit din nou și a născut o fată. Și Domnul a zis lui Osea: „Pune-i numele Lo-Ruhama (*Cea fără îndurare*); căci* nu voi mai avea milă de casa lui Israel, n-o voi mai ierta!“

7. Dar voi avea milă* de casa lui

Iuda și-i voi izbăvi prin Domnul Dumnezeu lor; dar nu-i voi izbăvi** nici prin arc, nici prin sabie, nici prin lupte, nici prin cai, nici prin călăreți.“

8. Ea a întârcat pe Lo-Ruhama; apoi iar a zămislit și a născut un fiu.

9. Și Domnul a zis: „Pune-i numele Lo-Ami (*Nu-i poporul meu*); căci voi nu sunteți poporul Meu, și Eu nu voi fi Dumnezeu vostru.

10. Totuși numărul* copiilor lui Israel va fi ca nisipul mării care nu se poate nici măsura, nici număra; și de unde** li se zicea: „Nuț sunteți poporul Meu“, li se va zice: „Copiiițt Dumnezeului celui Viu!“

11. Atunci* copiii lui Iuda și copiii lui Israel se vor strânge la un loc, își vor pune o singură căpetenie și vor ieși din țară; căci mare va fi ziua lui Izreel.

12. Îi voi pustii și viile și smochinii, despre care* zicea: „Aceasta este plata pe care mi-au dat-o ibovnicii mei!“ Le voi preface* într-o pădure și le vor mânca fiarele câmpului.

13. O voi pedepsi pentru zilele când tămăia Baalilor, când se gătea* cu veriga de nas, cu salba ei și alerga după ibovnicii ei, uitând de Mine, zice Domnul.

14. De aceea iată, o voi ademeni și o voi duce* în pustiu, și-i voi vorbi pe placul inimii ei.

15. Acolo îi voi da iarăși viile, și valea

depărteze** curviile dinaintea ei și precurviile de la țățele ei!

3. Altfel, o dezbrac* în pielea goală, cum era în ziua nașterii ei**, o fac ca un pustiu, ca un pământ uscat* și o las să moară de sete*țt!

4. Nu voi avea milă de copiii ei, căci sunt copii din curvie*.

5. Mama* lor a curvit; cea care i-a născut s-a necinstit; căci a zis: „Voi alerga după ibovnicii mei care îmi dau pâinea** și apa mea, lâna și inul meu, untdelemnul și băuturile mele!“

6. De aceea iată, îi voi astupa* drumul cu spini, i-l voi astupa cu un zid, ca să nu-și mai afle cărările.

7. Va alerga după ibovnicii ei, dar nu-i va ajunge; îi va căuta, dar nu-i va găsi. Apoi va zice: „Hai să mă* întorc iarăși la bărbatul** meu cel dintâi, căci eram mai fericită atunci decât acum!“

8. N-a cunoscut* că Eu** îi dădeam grâu, mustul și untdelemnul și au închinat slujbei lui Baal argintul și aurul cel mult pe care i-l dădeam.

9. De aceea îmi voi lua iarăși înapoi* grâu la vremea lui și îmi voi ridica iarăși de la ea lâna și inul pe care i le dădusem ca să-i acopere goliciunea.

10. Și acum îi voi descoperi* rușinea înaintea ibovnicilor ei, și nici unul n-o va scoate din mâna Mea.

11. Voi face* să înceteze toată bucuria ei, sărbătorile** ei, lunile ei cele noi, Sabatele ei și toate praznicele ei.

12. Îi voi pustii și viile și smochinii, despre care* zicea: „Aceasta este plata pe care mi-au dat-o ibovnicii mei!“ Le voi preface* într-o pădure și le vor mânca fiarele câmpului.

13. O voi pedepsi pentru zilele când tămăia Baalilor, când se gătea* cu veriga de nas, cu salba ei și alerga după ibovnicii ei, uitând de Mine, zice Domnul.

14. De aceea iată, o voi ademeni și o voi duce* în pustiu, și-i voi vorbi pe placul inimii ei.

15. Acolo îi voi da iarăși viile, și valea

Acor* i-o voi preface într-o ușă de nădejde și acolo va cânta ca în vremea tinereții ei** și ca în ziua când s-a suit* din țara Egiptului.

16. În ziua aceea, zice Domnul, Îmi vei zice: „Bărbatul meu!“, și nu-Mi vei mai zice: „Stăpânul meu!“

17. Voi scoate* din gura ei numele Baalilor, ca să nu mai fie pomeniți pe nume.

18. În ziua aceea, voi încheia pentru ei un legământ* cu fiarele câmpului, cu păsările cerului și cu târătoarele pământului, voi sfărâma din țară arcul**, sabia și orice unealtă de război și-i voi face să locuiască în liniște.

19. Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate și îndurare;

20. te voi logodi cu Mine prin credincioșie și vei cunoaște* pe Domnul!

21. În ziua aceea, voi* asculta, zice Domnul, voi asculta cerurile, și ele vor asculta pământul;

22. pământul va asculta grâu, mustul și untdelemnul, și acestea* vor asculta pe Izreel¹.

23. Îmi voi sădi* pe Lo-Ruhama în țară și-i voi da îndurare**; voi zice*țt lui Lo-Ami: „Tu ești poporul Meu!“, și el va răspunde: „Dumnezeul meu!“

24. Căci* nu voi mai avea milă de casa lui Israel, n-o voi mai ierta!“

25. Dar voi avea milă* de casa lui

3. 1. „Domnul mi-a zis: „Du-te* iarăși și iubește o femeie iubită de un ibovnic** și precurvă; iubește-o cum iubește Domnul pe copiii lui Israel, care se îndreaptă spre alți dumnezei și care iubesc turtele de stafide!“

2. Mi-am cumpărat-o cu cincisprezece sicli de argint, un omer de orz și un letec de orz.

3. Și i-am zis: „Rămâi* multă vreme numai a mea, nu te deda la curvie, nu mai fi a nici unui alt bărbat, și voi fi și eu la fel cu tine!“

4. Căci copiii lui Israel vor rămâne multă vreme fără împărat*, fără căpetenie, fără jertfă, fără chip de idol, fără efod* și fără terafimi*.

5. Acolo îi voi da iarăși viile, și valea

1. Adică: Pe care o sădește Dumnezeu

5. După aceea, copiii lui Israel se vor întoarce și vor căuta* pe Domnul Dumnezeu lor și pe împăratul lor David*; și vor tresări la vederea Domnului și a bunătății Lui, în vremurile de pe urmă*.”

*Ier. 50.4,5. Cap. 5.6. **Ier. 30.9. Ezech. 34.23,24; 37.22,24. †Isa. 2.2. Ier. 30.24. Ezech. 38.8,16. Dan. 2.28. Mica 4.1.

Nelegiuirea lui Israel și Iuda – Mustrări și făgăduințe

4.1. „Ascultați cuvântul Domnului, copiii lui Israel! Căci Domnul are o judecată* cu locuitorii țării, pentru că nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoștință* de Dumnezeu în țară.

*Isa. 1.18; 3.13,14. Ier. 25.31. Cap. 12.2. Mica 6.2. **Ier. 4.22; 5.4.

2. Fiecare jură strâmb și minte, ucide, fură și preacurvește; năpăstuiește și face omoruri după omoruri.

3. De aceea, țara se va jeli*, toți cei ce o locuiesc vor tânji** împreună cu fiarele câmpului și păsările cerului; chiar și peștii mării vor pieri.

*Ier. 4.28; 12.4. Amos 5.16; 8.8. **Ier. 1.3.

4. Dar nimeni să nu certe pe altul, nimeni să nu mustre pe altul, căci poporul tău este ca cei ce se ceartă* cu preoții.

*Deut. 17.12.

5. Te vei poticni ziua*, prorocul se va poticni și el împreună cu tine noaptea, și pe mama ta o voi nimici.

*Ier. 6.4,5; 15.8.

6. Poporul Meu* piere din lipsă de cunoștință. Fiindcă ai lepădat cunoștința, și Eu te voi lepăda și nu-Mi vei mai fi preot. Fiindcă ai uitat Legea Dumnezeului tău, voi uita și Eu pe copiii tăi!

*Isa. 5.13.

7. Cu cât* s-au înmulțit, cu atât au păcătuit împotriva Mea. De aceea, le voi preface slava** în ocară.

*Cap. 13.6. **1 Sam. 2.30. Mal. 2.9. Filp. 3.19.

8. Ei se hrănesc din jertfele pentru păcatele poporului Meu și sunt lacomi de nelegiuirile lui.

9. Dar și preotului* i se va întâmpla ca și poporului; îl voi pedepsi după umbletele lui și-i voi răsplăti după faptele lui.

*Isa. 24.2. Ier. 5.31.

10. Vor mânca*, și tot nu se vor sătura, vor curvi, și tot nu se vor înmulți, pentru că au părăsit pe Domnul și poruncile Lui.

*Lev. 26.26. Mica 6.14. Hag. 1.6.

11. Curvia, vinul și mustul iau mințile* omului.

*Isa. 28.7. Ecl. 7.7.

12. Poporul Meu își întreabă lemnul* lui, și toiagul lui îi proorocește; căci

duhul curviei** îi duce în rătăcire și sunt necredincioși Dumnezeului lor.

*Ier. 2.27. Hab. 2.19. **Isa. 44.20. Cap. 4.5.

13. Aduc jertfe* pe vârful munților, ard tămâie pe dealuri, sub stejari, plopi și terebinți a căror umbră este plăcută. De aceea**, fetele voastre curvesc, și nurorile voastre sunt preacurve.

*Isa. 1.29; 57.5,7. Ezech. 6.13; 20.28. **Amos 7.17. Rom. 1.28.

14. Nu pot pedepsi pe fetele voastre pentru că sunt curve, nici pe nurorile voastre pentru că sunt preacurve, căci ei înșiși se duc la o parte cu niște curve și jertfesc împreună cu desfrânatele din temple. Poporul fără minte* aleargă spre pieire.

*Vers. 1.6.

15. Dacă tu curvești, Israele, măcar Iuda să nu se facă vinovat. Nu vă duceți* măcar la Ghilgal, nu vă suiți la Bet-Aven** și nu jurați* zicând: „Viu este Domnul!”

*Cap. 9.15; 12.11. Amos 4.4; 5.5. **1 Împ. 12.29. Cap. 10.5. †Amos 8.14. Tef. 1.5.

16. Pentru că Israel dă din picioare* ca o mânzată neîmblânzită; și să-l mai pască Domnul acum ca pe un miel în imășuri întinse!

*Ier. 3.6; 7.24; 8.5. Zah. 7.11.

17. Efraim s-a lipit de idoli: lasă-l* în pace!

*Mat. 15.14.

18. Abia au încetat să bea și se dedau la curvie; cârmuitorii lor* sunt lacomi, da, sunt lacomi după rușine!

*Mica 3.11; 7.3.

19. Vântul* îi va strânge cu aripile lui și vor fi dați de rușine** cu altarele lor!

*Ier. 4.11,12; 51.1. **Isa. 1.29. Ier. 2.26.

5.1. Ascultați lucrul acesta, preoți! Ia aminte, casa lui Israel! Și pleacă urechea, casa împăratului! Căci pe voi vă amenință judecata, pentru că ați fost o cursă* la Mițpa și un laț întins pe Tabor!

*Cap. 6.9.

2. Necredincioșii se afundă* în nelegiure, dar voi avea Eu pedepse pentru toți!

*Isa. 29.15.

3. Cunosc* Eu doar pe Efraim, și Israel nu-Mi este ascuns; știu că tu, Efraime, ai curvit** și că Israel s-a spurcat.

*Amos 3.2. **Ezech. 23.5, etc. Cap. 4.17.

4. Faptele lor nu le îngăduie să se întoarcă la Dumnezeu lor, căci un duh de curvie* este în inima lor și nu cunosc pe Domnul!

*Cap. 4.12.

5. Dar mândria* lui Israel va fi matoră împotriva lui, și Israel și Efraim

vor cădea prin nelegiuirea lor, și Iuda va cădea și el cu ei.

*Cap. 7.10.

6. Vor merge* cu oile și boii lor să caute pe Domnul, dar nu-L vor găsi nicidecum: căci S-a depărtat din mijlocul lor.

*Prov. 1.28.

7. Au fost necredincioși* Domnului, căci au născut copii din curvie; acum îi va înghiți o lună** nouă cu avuțiile lor.

*Isa. 48.8. Ier. 3.20; 5.11. Cap. 6.7. Mal. 2.11. **Zah. 11.8.

8. Sunați* din trâmbiță la Ghibea, sunați din trâmbiță la Rama! Strigați** la Bet-Aven†! Iată-i pe urma ta††, Beniamine!

*Cap. 8.1.

9. Efraim va fi pustiit în ziua pedepsei: ce vestesc Eu împotriva semînțiilor lui Israel va veni negreșit!

10. Căpeteniile lui Iuda sunt ca cei ce mută* semnul de la hotare; ca apa Îmi voi vărsa mânia peste ei!

*Deut. 19.14; 27.17.

11. Efraim este asuprit*, zdrobit în judecată, căci a urmat învățăturile care-i plăceau**.

*Deut. 28.33. **1 Împ. 12.28. Mica 6.16.

12. Voi fi ca o molie pentru Efraim, ca o putreziciune* (a dinților) pentru casa lui Iuda.

*Prov. 12.4.

13. Când își vede Efraim boala, și Iuda rănil*, Efraim aleargă în Asiria** și trimite la împăratul țarei, măcar că împăratul acesta nu poate nici să vă facă sănătoși, nici să vă leuiască rănil.

*Ier. 30.12. **2 Împ. 15.19. Cap. 7.11; 12.1. †Cap. 10.6.

14. Voi fi* ca un leu pentru Efraim și ca un pui de leu pentru casa lui Iuda; Eu, da, Eu voi sfășia** și apoi voi pleca, voi lua, și nimeni nu-Mi va răpi prada.

*Plân. 3.10. Cap. 13.7,8. **Ps. 50.22.

15. Voi pleca, Mă voi întoarce în locuința Mea, până când vor mărturisi* că sunt vinovați și vor căuta fața Mea. Când vor fi în necaz**, vor alerga la Mine.

*Lev. 26.40,41.

Ier. 29.12,13. Ezech. 6.9; 20.43; 36.31. **Ps. 78.34.

6.1. „Veniți să ne întoarcem la Domnul! Căci El ne-a sfășiat*, dar tot El** ne va vindeca; El ne-a lovit, dar tot El ne va lega rănil.

*Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Iov 5.18. Cap. 5.14. **Ier. 30.17.

2. El* ne va da iarăși viața în două zile; a treia zi ne va scula, și vom trăi înaintea Lui.

*1 Cor. 15.4.

3. Să cunoaștem*, să căutăm să cunoaștem pe Domnul! Căci El se ivește

ca zorile dimineții** și va veni† la noi ca o ploaie††, ca ploaia de primăvară care udă pământul!“

*Isa. 54.13. **2 Sam. 23.4. †Ps. 72.6. ††Iov 29.23.

4. „Ce* să-ți fac, Efraime? Ce să-ți fac, Iudo? Evlavia voastră este ca norul** de dimineață și ca roua care trece curând.

*Cap. 11.8. **Cap. 13.3.

5. De aceea îi voi biciui prin proroci*, îi voi ucide prin cuvintele** gurii Mele, și judecățile Mele vor străluci ca lumina!

*Ier. 1.10; 5.14. **Ier. 23.29. Ezech. 4.12.

6. Căci bunăte* voiesc, nu jertfe**, și cunoștință† de Dumnezeu, mai mult decât ardere de tot!

*1 Sam. 15.22. Ecl. 5.1. Mica 6.8. Mat. 9.13; 12.7. **Ps. 50.8,9. Prov. 21.3. Isa. 1.11. †Ier. 22.16. Ioan 17.3.

7. Dar ei au călcat* legământul, ca oricare om de rând; și nu Mi-au fost credincioși** atunci.

*Cap. 8.1. **Cap. 5.7.

8. Galaadul* este o cetate de nelegiuiri, plină de urme de sânge!

*Cap. 12.11.

9. Ceata preoților* este ca o ceată de tâlhari care stă la pândă, săvârșind omoruri pe drumul Sihemului; da, se dedau la miselii.

*Ier. 11.9. Ezech. 22.25. Cap. 5.1,2.

10. În casa lui Israel am văzut lucruri* grozave: acolo Efraim curvește**, Israel se spurcă.

*Ier. 5.30. **Cap. 4.12,13,17.

11. Și ție, Iudo, îți este pregătit* un seceriș, când voi aduce** înapoi pe robii de război ai poporului Meu!

*Ier. 51.33. Iov 3.13. Apoc. 14.15. **Ps. 126.1.

7.1. Când vreau să vindec pe Israel, atunci se descoperă nelegiuirea lui Efraim și răutatea Samariei, căci lucrează cu vicleșug*. Înăuntru vine hoțul, și ceata de tâlhari jefuiește afară.

*Cap. 5.1; 6.10.

2. Și nu se gândesc în inima lor că Eu Îmi aduc aminte* de toată răutatea lor; faptele lor** îi și înconjoară și stau înaintea† Mea!

*Ier. 17.1. **Ps. 9.16. Prov. 5.22. †Ps. 90.8.

3. Ei veselesc pe împărat cu răutatea lor și pe căpetenii cu minciunile* lor.

*Rom. 1.32.

4. Toți* sunt preacurvari, ca un cupțor încălzit de brutar: și brutalul încetează să mai ațâțe focul, de când a frământat plămădeala până s-a ridicat.

*Ier. 9.2.

5. În ziua împăratului nostru, căpeteniile se îmbolnăvesc de prea mult vin, împăratul dă mâna cu batjocoritorii.

6. Le arde inima după curse ca un cuptor; toată noaptea le fumegă mânia, iar dimineața arde ca un foc aprins.

7. Toți ard ca un cuptor și își mănâncă judecătorii; toți împărații* lor cad**; nici unul* din ei nu Mă cheamă. *Cap. 8.4. **2 Împ. 15.10,14,25,30. †Isa. 64.7.

8. Efraim se amestecă* printre popoare, Efraim este o turtă care n-a fost întoarsă. *Ps. 106.35.

9. Niște străini* îi mănâncă puterea, și el nu-și dă seama, îl apucă bătrânețea, și el nu-și dă seama. *Cap. 8.7.

10. Măcar că mândria* lui Israel mărturisește împotriva lui, tot nu se întorc** la Domnul Dumnezeu lor și tot nu-L caută, cu toate aceste pedepse! *Cap. 5.5. **Isa. 9.13.

11. Ci Efraim* a ajuns ca o turturică proastă, fără pricepere; ei cheamă Egiptul** și alcargă în Asiria.

*Cap. 11.11. **2 Împ. 15.19; 17.4. Cap. 5.13; 9.3; 12.1.

12. Dar ori de câte ori se duc, îmi voi întinde* lațul peste ei, îi voi doborî ca pe păsările cerului; și-i voi pedepsi cum le-am spus** în adunarea lor. *Ezec. 12.13. **Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15, etc. 2 Împ. 17.13,18.

13. Vai de ei, pentru că fug de Mine! Pieirea vine peste ei pentru că nu-Mi sunt credincioși! Aș vrea să-i scap*, dar ei spun minciuni împotriva Mea!

14. Nu strigă* către Mine din inimă, ci se bocesc în așternutul lor; turbă după grâu și must și se răzvrătesc împotriva Mea.

*Iov 35.9,10. Ps. 78.36. Ier. 3.10. Zah. 7.5.

15. I-am pedepsit, le-am întărit brațele, dar ei gândesc rău împotriva Mea.

16. Se întorc*, dar nu la Cel Prea-înalt; sunt** ca un arc înșelător. Mai marii lor vor cădea uciși de sabie, din pricina vorbirii lor îndrăznețe* care-i va face de răs în țara Egiptului††.

*Cap. 11.7. **Ps. 78.57. †Ps. 73.9. ††Cap. 9.3,6.

81. Pune trâmbița* în gură! Vrajmașul vine ca un vultur** peste Casa Domnului! Câci au călcat* legământul Meu și au păcătuit împotriva Legii Mele.

*Cap. 5.8. **Deut. 28.49. Ier. 4.13. Hab. 1.8. †Cap. 6.7.

2. Atunci vor striga* către Mine: „Dumnezeule, noi Te cunoaștem** noi, Israel!“ — *Ps. 78.34. Cap. 5.15. **Tit 1.16.

3. Israel a lepădat binele cu scârbă; de aceea vrăjmașul îi va urmări.

4. Au pus* împărați fără porunca Mea și căpetenii fără știrea Mea; au

făcut idoli din argintul** și aurul lor: de aceea vor fi nimiciți.

*2 Împ. 15.13,17,25. **Cap. 2.8; 13.2.

5. Vițelul tău este o scârbă, Samario! Mânia Mea s-a aprins împotriva lor! Până când* nu vor vrea ei să se țină curății? *Ier. 13.27.

6. Idolul acesta vine din Israel, un lucrător l-a făcut, și nu este Dumnezeu. De aceea, vițelul Samariei va fi făcut bucăți!

7. Fiindcă au semănat* vânt, vor secera furtună. Nu le va crește un spic de grâu; ce va răsări nu va da făină, și, dacă ar da, ar mânca-o străinii**.

*Prov. 22.8. Cap. 10.12,13. **Cap. 7.9.

8. Israel este nimicit*! Acum ei au ajuns printre neamuri ca un vas** fără preț.

*2 Împ. 17.6. **Ier. 22.28; 48.38.

9. Câci s-au dus* în Asiria, ca un măgar sălbatic** care umblă răzleț. Efraim a dat* daruri ca să aibă prieteni!

*2 Împ. 15.19. **Ier. 2.24. †Isa. 30.6.

10. Chiar dacă ei dau daruri neamurilor, tot îi voi apăsa*, ca să înceteze pentru puțină vreme să mai ungă vreun împărat și domni**.

*Ezec. 16.37. Cap. 10.10. **Isa. 10.8. Ezech. 26.7. Dan. 2.37.

11. Câci Efraim a zidit multe altare* ca să păcătuiască, și altarele acestea l-au făcut să cadă în păcat. *Cap. 12.11.

12. Chiar dacă-i scriu toate poruncile* Legii Mele, totuși ele sunt privite ca ceva străin. *Deut. 4.6,8. Ps. 119.18; 147.19,20.

13. Ei înjunghie* vitele pe care Mi le aduc, și carnea le-o mănâncă: de aceea**, Domnul nu le primește! Acum† Domnul își aduce aminte de nelegiuirea lor și le va pedepsi păcatele: se†† vor întoarce în Egipt!

*Ier. 7.21. Zah. 7.6. **Ier. 14.10,12. Cap. 5.6; 9.4. Amos 5.22. †Cap. 9.9. Amos 8.7. ††Deut. 28.68. Cap. 9.3,6; 11.5.

14. Câci* Israel a uitat pe Cel ce l-a făcut**, și-a zidit* palate, și Iuda a înmulțit cetățile întărite; de aceea voi†† trimite foc în cetățile lor, și le va mistui palatele. *Deut. 32.18. **Isa. 29.23.

Efes. 2.10. †1 Împ. 12.31. ††Ier. 17.27. Amos 2.5.

91. Nu te bucura, Israele, nu te veseli ca popoarele, pentru că ai curvit* părăsind pe Domnul, pentru că ai iubit o plată necurată** în toate ariile cu grâu!

*Cap. 4.12; 5.4,7. **Ier. 44.17. Cap. 2.12.

2. Aria* și teascul nu-i vor hrăni, și mustul le va lipsi. *Cap. 2.9,12.

3. Nu vor rămâne în țara* Domnului; ci** Efraim se va întoarce în

Egipt și vor† mânca în Asiria†† mâncăruri necurate.

*Lev. 25.23. Ier. 2.7; 16.18. **Cap. 8.13; 11.5. †Ezec. 4.13. Dan. 1.8. ††2 Împ. 17.6. Cap. 11.11.

4. Nu* vor aduce Domnului vin ca jertfă de băutură: căci** nu-l vor fi plăcute. Pâinea† lor le va fi ca o pâine de jale; toți cei ce vor mânca din ea se vor face necurați; căci pâinea lor va fi numai pentru†† ei, nu va intra în Casa Domnului!

*Cap. 3.4. **Ier. 6.20. Cap. 8.13. †Deut. 26.14. ††Lev. 17.11.

5. Ce veți face în zilele de praznic*, la sărbătorile Domnului? *Cap. 2.11.

6. Câci iată că ei pleacă din pricina pustiirii; Egiptul* îi va aduna, Moful le va da morminte; ce au mai scump, argintul** lor, va fi prada măcănișilor și vor crește spinii în corturile lor.

*Vers. 3. Cap. 7.16. **Isa. 5.6; 32.13; 34.13. Cap. 10.8.

7. Vin zilele pedepsei, vin zilele răsplătirii: Israel va vedea singur dacă prorocul este nebun sau dacă omul însoflat* aiurează. Și acestea din pricina mărimii nelegiuirilor și răzvrătirilor tale. *Ezec. 13.3, etc. Mica 2.11. †Jef. 3.4.

8. Efraim stă la pândă* împotriva Dumnezeului meu, prorocului i se întind lațuri de păsări pe toate căile lui, îl vrăjmășesc în Casa Dumnezeului său. *Ier. 6.17; 31.6. Ezech. 3.17; 33.7.

9. S-au afundat în stricăciune*, ca în zilele Ghibei**, Domnul† își va aduce aminte de nelegiuirea lor, le va pedepsi păcatele.

*Isa. 31.6. Cap. 10.9. **Jude. 19.22. †Cap. 8.13.

10. „Am găsit pe Israel ca pe niște struguri în pustiu, am văzut pe părinții voștri ca pe cele dintâi roade* ale unui smochin în primăvară**; dar ei s-au dus la Baal-Peor†, s-au pus în slujba†† idolului scârbos†† și au ajuns†† urăcioși ca și acela pe care îl iubeau.

*Isa. 28.4. Mica 7.1. **Cap. 2.15. †Num. 25.3. Ps. 106.28. ††Cap. 4.14. ††Ier. 11.13. Jude. 6.32. ††Ps. 81.12. Ezech. 20.8. Amos 4.5.

11. Slava lui Efraim va zbura ca o pasăre: nu mai este nici o naștere, nici o însărcinare și nici o zămislire!

12. Chiar* dacă își vor crește copiii, îi voi lipsi** de ei înainte ca să ajungă oameni mari; și vai† de ei, când îmi voi întoarce†† privirile de la ei!

*Iov 27.14. **Deut. 28.41,62. †Deut. 31.17. 2 Împ. 17.18. Cap. 5.6. ††1 Sam. 28.15,16.

13. Efraim, după cum vād, își dă* copiii la pradă; și Efraim** își va duce singur copiii la cel ce-i va ucide!“

*Ezec. 26-28. **Vers. 16. Cap. 13.16.

14. Dă-le, Doamne!... Ce să le dai?... Dă-le un pântec* care să nască înainte de vreme și țâțe seci!...

*Luca 23.29.

15. „Toată răutatea lor este la Ghilgal*; acolo M-am scârbat de ei. Din pricina răutății** faptelor lor îi voi izgoni din Casa Mea. Nu-i mai pot iubi, toate căpeteniile† lor sunt niște îndărătnici.

*Cap. 4.15; 12.11. **Cap. 1.6. †Isa. 1.23.

16. Efraim este lovit, rădăcina i s-a uscat; nu mai dau rod; și chiar dacă au copii*, le voi omori rodul iubit de ei.“

*Vers. 13.

17. Dumnezeuul meu îi va lepăda, pentru că nu L-au ascultat: de aceea vor rătăci* printre neamuri.

*Deut. 28.64,65.

101. Israel era o vie mănoasă*, care făcea multe roade. Cu cât roadele sale erau mai multe, cu atât mai multe altare** a zidit; cu cât îi propășea țara, cu atât înfrumuseța stâlpii† idolești.

*Naum 2.2. **Cap. 8.11; 12.11. †Cap. 8.4.

2. Inima lor este împărțită*: de aceea vor fi pedepsiți. Domnul le va surpa altarele, le va nimici stâlpii idolești.

*1 Împ. 18.21. Mat. 6.24.

3. Și curând* vor zice: „N-avem un adevărat împărat, căci nu ne-am temut de Domnul; și împăratul pe care-l avem, ce ar putea face el pentru noi?“

*Vers. 7. Cap. 3.4; 11.5. Mica 4.9.

4. Ei rostesc vorbe deșarte, jurăminte mincinoase, când încheie un legământ: de aceea, pedeapsa va încolți* ca o buruiiană otrăvitoare din brazdele câmpiei! *Deut. 29.18. Amos 5.7; 6.12. Fapt. 8.23. Evr. 12.15.

5. Locuitorii Samariei se vor uimi de viței* din Bet-Aven**; poporul va jeli pe idol, și preoții lui vor tremura pentru el, pentru slava† lui care va pieri din mijlocul lor.

*1 Împ. 12.28,29.

Cap. 8.5,6. **Cap. 4.15. †1 Sam. 4.21,22. Cap. 8.11.

6. Da, el însuși va fi dus în Asiria ca dar împăratului* Iareb. Rușinea va cuprinde pe Efraim, și lui Israel îi va fi rușine de planurile** sale.

*Cap. 5.13. **Cap. 11.6.

7. S-a dus Samaria* și împăratul ei ca o țâpăligă pe fața apelor.

*Vers. 3,15.

8. Înălțimile* din Bet-Aven, unde a păcătuit* Israel, vor fi nimicite; spini† și măcăniși vor crește pe altarele lor. Și†† vor zice munților: „Acoperiți-ne!“, și dealurilor: „Cădeți peste noi!“

*Cap. 4.15. **Deut. 9.21. †1 Împ. 12.30.

†Cap. 9.6. ††Isa. 2.19. Luca 23.30. Apoc. 6.16; 9.6.

9. „Din zilele Ghibei ai păcătuît, Israele*! Acolo au stat ei, ca războiul** făcut împotriva celor răi să nu-i apuce la Ghibea. *Cap. 9.9. **Judec. 20.

10. Îi voi pedepsi când voi vrea*, și se vor strânge** popoare împotriva lor, când îi voi pedepsi pentru îndoita lor nelegiuire!

*Deut. 28.63. **Ier. 16.16. Ezec. 23.46,47. Cap. 8.10.

11. Efraim este o mânăzată* învățată la jug, căreia îi place să treiere grâul, și i-am cruțat gâtul său cel frumos; dar acum voi înjuga pe Efraim, Iuda va ara, și Iacov îi va grăpa. *Ier. 50.11. Mica 4.13.

12. Semănați* potrivit cu neprihănirea, și veți secera potrivit cu îndurarea. Deșteleniți-vă** un ogor nou! Este vremea să căutați pe Domnul, ca să vină și să vă plouă mântuire.

*Prov. 11.18. **Ier. 4.3.

13. Ați* arat răul, ați secerat nelegiuirea și ați mâncat rodul minciunii. Căci te-ai încrezut în carele tale de luptă, în numărul oamenilor tăi viteji.

*Iov 4.8. Prov. 22.8. Cap. 8.7. Gal. 6.7,8.

14. De aceea* se va stârni o zarvă împotriva poporului tău și toate cetățile tale vor fi nimicite, cum a nimicit în luptă Șalman-Bet-Arbel**, când mama* a fost zdrobită împreună cu copiii ei.

*Cap. 13.16. **2 Împ. 18.34; 19.13. †Cap. 13.16.

15. Iată ce vă va aduce Betel, din pricina răutății voastre peste măsură de mare. În revărsatul zorilor, se va isprăvi* cu împăratul lui Israel! *Vers. 7.

11 1. „Când era tânăr Israel*, îl iubeam și am chemat** pe fiul Meu* din Egipt.

*Cap. 2.15. **Mat. 2.15. †Exod 4.22,23.

2. Dar cu cât prorocii îi chemau, cu atât ei se depărtau: au adus jertfe* Baalilor și tămăie chipurilor idolești.

*2 Împ. 17.16. Cap. 2.13; 13.2.

3. Și totuși Eu am învățat* pe Efraim să meargă și l-am ridicat în brațe; dar n-au văzut că Eu** îi vindecam.

*Deut. 1.31; 32.10-12. Isa. 46.3. **Exod 15.26.

4. I-am tras cu legături omenești, cu funii de dragoste, am fost pentru ei ca cel ce le ridică jugul* de lângă gură. M-am aplecat spre ei și le-am dat de mâncare**.

*Lev. 26.13. **Ps. 78.25. Cap. 2.8.

5. Nu se vor mai întoarce în țara* Egiptului; dar asirianul va fi împăratul lor, pentru că n-au voit să se întoarcă** la Mine.

*Cap. 8.13; 9.3. **2 Împ. 17.13,14.

6. Sabia va năvăli peste cetățile lor,

va nimici, va mânca pe sprijinitorii lor, din pricina planurilor* pe care le-au făcut.

*Cap. 10.6.

7. Poporul Meu este pornit să se depărteze* de Mine; și dacă sunt chemați** înapoi la Cel Preaînalt, nici unul din ei nu caută să se ridice.

*Ier. 3.6, etc.; 8.5. Cap. 4.16. **Cap. 7.16.

8. Cum* să te dau, Efraime? Cum să te predau, Israele? Cum să-ți fac ca Admei***? Cum să te fac ca Țeboimul? Mi se zbate inima* în Mine și tot lăuntru Mi se mișcă de milă!

*Ier. 9.7. Cap. 6.4. **Gen. 14.8; 19.24,25. Deut. 29.23. Amos 4.11. †Deut. 32.36. Isa. 63.15. Ier. 31.20.

9. Nu voi lucra după mânia Mea aprinsă, nu voi mai nimici pe Efraim; căci Eu sunt Dumnezeu*, nu un om. Eu sunt Sfântul în mijlocul tău și nu voi veni să prăpădesc.

*Num. 23.19. Isa. 55.8,9. Mal. 3.6.

10. Ei vor urma pe Domnul, ca pe un leu care va răzni*; căci El însuși va răzni, și copiii vor alerga tremurând de la apus**.

*Isa. 31.4. Ier. 3.16. Amos 1.2. **Zah. 8.7.

11. Vor alerga tremurând din Egipt, ca o pasăre, și din țara Asiriei, ca o porumbiță*. Și-i** voi face să locuiască în casele lor, zice Domnul.

*Isa. 60.8. Cap. 7.11. **Ezec. 28.25,26; 37.21,25.

12. Efraim* Mă înconjoară cu minciuni, și casa lui Israel, cu înșelătorii. Iuda este tot hoinar față de Dumnezeu, față de Cel sfânt și credincios. *Cap. 12.1.

12 1. Lui Efraim* îi place vântul și aleargă după vântul de răsărit; zilnic mărește minciuna și înșelătoria; face legământ** cu Asiria și duc untdelemn* în Egipt.

*Cap. 8.7. **2 Împ. 17.4. Cap. 5.13; 7.11. †Isa. 30.6; 57.9.

2. Domnul* este în ceartă și cu Iuda și va pedepsi pe Iacov după purtarea lui: îi va răsplăti după faptele lui.

*Cap. 4.1. Mica 6.2.

3. Încă din pântecel mamei a apucat Iacov pe fratele său de călcâi*; și, în puterea lui, s-a luptat** cu Dumnezeu.

*Gen. 25.26. **Gen. 32.24, etc.

4. S-a luptat cu îngerul și a fost biruitor, a plâns și s-a rugat de el. Iacov l-a întâlnit la Betel*, și acolo ne-a vorbit Dumnezeu. *Gen. 28.12,19; 35.9,10,15.

5. Domnul este Dumnezeu oștirilor; numele Lui* este Domnul. *Exod 3.15.

6. Tu*, dar, întoarce-te la Dumnezeul tău, păstrează bunătatea și iubirea și nădăduiește** totdeauna în Dumnezeuul tău.

*Cap. 14.1. Mica 6.8. **Ps. 37.7.

7. Efraim este un negustor care are în mână o cumpănă* mincinoasă. Îi place să înșele.

*Prov. 11.1. Amos 8.5.

8. Și Efraim zice: „Cu adevărat*, m-am îmbogățit, am făcut avere; și în toată munca mea nu mi s-ar putea găsi nici o nelegiuire care să fie un păcat.“

*Zah. 11.5. Apoc. 3.17.

9. Și totuși, Eu* sunt Domnul Dumnezeuul tău din țara Egiptului și până acum; Eu te voi face să locuiești iarăși** în corturi ca în zilele de sărbătoare!

*Cap. 13.4. **Lev. 23.42,43. Neem. 8.17. Zah. 14.16.

10. Eu am vorbit* prorocilor, am dat o mulțime de vedenii și am spusilde prin proroci. *

*2 Împ. 17.13.

11. Dacă Galaadul* s-a dat la slujba idolilor, galaadiții vor fi nimiciți negreșit. Ei jertfesc boi în Ghilgal** de aceea, altarele lor vor ajunge niște mormane de pietre pe brazdele câmpurilor.

*Cap. 5.1; 6.8.

**Cap. 4.15; 9.15. Amos 4.4; 5.5. †Cap. 8.11; 10.1.

12. Iacov a fugit* odinioară în câmpia Aram, Israel a slujit pentru o femeie și pentru o femeie** a păzit turmele.

*Gen. 28.5. Deut. 26.5. **Gen. 29.20,28.

13. Dar printr-un proroc* a scos Domnul pe Israel din Egipt și printr-un proroc a fost păzit Israel.

*Exod 12.50,51; 13.3. Ps. 77.20. Isa. 63.11. Mica 6.4.

14. Efraim* a mâniau rău pe Domnul: dar Domnul său va arunca asupra lui sângele pe care l-a vărsat și-i** va răsplăti ocară* pe care l-a făcut-o.

*2 Împ. 17.11-18. **Dan. 11.18. †Deut. 28.37.

13 1. Când vorbea Efraim, răspânda groaza în Israel. Dar cum* a păcătuît cu Baal, a murit.

*2 Împ. 17.16,18. Cap. 11.2.

2. Și acum ei păcătuiesc întruna, își fac chipuri turnate din argintul lor*, idoli născociți de ei, lucrare făcută de meșteri. Acestora le vorbesc ei și, jertfind oameni, sărută viței**!

*Cap. 2.8; 8.4. **1 Împ. 19.18.

3. De aceea, vor fi ca norul de dimineață*, ca roua care trece repede, ca pleava** suflată de vânt din arie, ca fumul care iese din horn.

*Cap. 6.4. **Dan. 2.35.

4. „Dar Eu* sunt Domnul Dumnezeuul tău din țara Egiptului încoace. Tu cunoști că nu este alt Dumnezeu** afară de Mine și nu este alt Mântuitor afară de Mine.

*Isa. 43.11. Cap. 12.9. **Isa. 43.11; 45.21.

5. Eu* te-am cunoscut în pustiu, într-un pământ** fără apă.

*Deut. 2.7; 32.10. **Deut. 8.15; 32.10.

6. Dar când au dat de pășune*, s-au săturat, și, când s-au săturat, inima li s-a umflat de mândrie; de aceea M-au uitat**.

*Deut. 8.12,14; 32.15. **Cap. 8.14.

7. Eu M-am făcut ca un leu* pentru ei și-i pândesc ca un pardos** pe drum.

*Plân. 3.10. Cap. 5.14. **Ier. 5.6.

8. Mă năpustesc asupra lor ca o ursoaică* lipsită de puii ei, le sfășii învelişul inimii; îi înghit îndată ca un leu, și fiarele câmpului îi vor face bucăți.

*2 Sam. 17.8. Prov. 17.12.

9. Pieirea* ta, Israele, este că ai fost împotriva Mea, împotriva Celui ce te putea ajuta**.

*Prov. 6.32. Cap. 14.1. Mal. 1.9. **Vers. 4.

10. Unde este împăratul tău, ca să te scape* în toate cetățile tale? Unde sunt judecătorii tăi, despre care ziceai**:

„Dă-mi un împărat și domni“?

*Deut. 32.38. Vers. 4. Cap. 10.3. **1 Sam. 8.5,19.

11. Ți-am dat un împărat* în mânia Mea, și ți-l iau în urgia Mea!

*1 Sam. 8.7; 10.19; 15.22,23; 16.1. Cap. 10.3.

12. Nelegiuirea* lui Efraim este strânsă, păcatul lui este păstrat.

*Deut. 32.34. Iov 14.17.

13. Îl vor apuca durerile nașterii*; este un copil** neînțelept, căci nu poate să nască la vremea hotărâtă*!

*Isa. 13.8. Ier. 30.6. **Prov. 22.3. †2 Împ. 19.3.

14. Îi voi răscumpăra din mâna Locuinței morților*, îi voi izbăvi de la moarte. Moarte, unde** îți este ciuma? Locuința a morților, unde îți este nimicirea? Căința* este ascunsă de privirile Mele!

*Isa. 25.8.

Ezec. 37.12. **1 Cor. 15.54,55. †Ier. 15.6. Rom. 11.29.

15. Oricât de roditor* ar fi Efraim în mijlocul fraților săi, tot va veni vântul de răsărit**, se va stârni din pustiu un vânt al Domnului, îi va usca izvoarele și-i va seca fântânile: va jefui vistieria de toate vasele ei de preț.

*Gen. 41.52; 48.19. **Ier. 4.11. Ezec. 17.10; 19.12. Cap. 4.19.

16. Samaria este pedepsită pentru că s-a răzvrătit* împotriva Dumnezeului ei. Vor cădea uciși de sabie**; pruncii lor vor fi zdrobiți și vor spinteca pântecel femeilor lor însărcinate.

*2 Împ. 18.12. **2 Împ. 8.12; 15.16. Isa. 13.16. Cap. 10.14,15. Amos 1.13. Naum 3.10.

14 1. Întoarce-te*, Israele, la Domnul Dumnezeuul tău! Căci** ai căzut prin nelegiuirea ta.

*Cap. 12.6. Ier. 2.13. **Cap. 13.9.

2. Aduceți cu voi cuvinte de căință și întoarceți-vă la Domnul. Spuneți-I: „Iartă toate nelegiuirile, primește-ne cu bunăvoință, și Îți vom aduce în loc de tauri, lauda buzelor noastre*.”

*Evr. 13.15.

3. Asirianul* nu ne va scăpa, nu vrem** să mai încălecăm pe cai și nu vrem* să mai zicem lucrării mâinilor noastre: „Dumnezeul nostru!” Căci* la Tine găsește milă orfanul.“

*Ier. 31.18, etc. Cap. 5.13; 12.1. **Deut. 17.16. Ps. 33.17. Isa. 30.2,16; 31.1. †Vers. 8. Cap. 2.17. ††Ps. 10.14; 68.5.

4. „Le voi vindeca vătămarea adusă de neascultarea lor*, îi voi iubi cu adevărat**! Căci mânia Mea s-a abătut de la ei!”

*Ier. 5.6; 14.7. Cap. 11.7. **Efes. 1.6.

5. Voi fi ca roua* pentru Israel; el va înflori ca crinul și va da rădăcini ca Libanul.

*Iov 29.19. Prov. 19.12.

6. Ramurile lui se vor întinde; măreția lui va fi ca a măslinului*, și miresele** lui ca ale Libanului.

*Ps. 52.8; 128.3. **Gen. 27.27. Cânt. 4.11.

7. Iarăși vor locui* la umbra lui, iarăși vor da viață grâului, vor înflori ca via și vor avea faima vinului din Liban.

*Ps. 91.1.

8. Ce mai* are Efraim a face cu idoli? Îl voi asculta** și-l voi privi, voi fi pentru el ca un chiparos verde: de la Mine îți vei primi rodul*.”

*Vers. 3. **Ier. 31.18. †Iac. 1.17.

9. Cine este înțelept* să ia seama la aceste lucruri! Cine este priceput să le înțeleagă! Căci căile Domnului sunt drepte**; și cei drepti umblă pe ele, dar cei răzvrățiți cad pe ele.

*Ps. 107.43. Ier. 9.12. Dan. 12.10. Ioan 8.47; 18.37. **Prov. 10.29. Luca 2.34. 2 Cor. 2.16. 1 Pet. 2.7,8.

IOEL

(Osea 6.1-3. Evrei 12.10,11. Apocalipsa 21.3-6.)

Năvală de lăcuste

1. Cuvântul Domnului care a fost spus lui Ioel, fiul lui Petuel.

2. Ascultați lucrul acesta, bătrâni! Și luați seama, toți locuitorii țării! S-a întâmplat așa ceva* pe vremea voastră sau pe vremea părinților voștri?

*Cap. 2.2.

3. Povestiți* copiii voștri despre lucrul acesta, și copiii voștri să povestească la copiii lor, iar copiii lor să povestească neamului de oameni care va urma!

*Ps. 78.4.

4. Ce a lăsat nemăncat lăcusta* Gazam a mâncat lăcusta Arbeh, ce a lăsat lăcusta Arbeh a mâncat lăcusta Ielec, ce a lăsat lăcusta Ielec a mâncat lăcusta Hasil.

*Deut. 28.38. Cap. 2.25.

5. Treziți-vă, bețivilor, și plângeți! Văitați-vă, toți cei ce beți vin, căci vi s-a luat* mustul de la gură! *Isa. 32.10.

6. Căci în țara mea a năvălit un popor* puternic și fără număr, cu dinți** de leu și măsele de leoaică.

*Prov. 30. 25-27. Cap. 2.2,11,25. **Apoc. 9.8.

7. Mi-a pustiit* via; mi-a făcut bucăți smochinul, l-a jupuit de coajă și l-a trântit jos; mlădițele de viță au ajuns albe!

*Isa. 5.6.

8. Bocește-te* ca fecioara încinsă cu un sac după bărbatul* tinereții ei!

*Isa. 22.12. **Prov. 2.17. Ier. 3.4.

9. Au încetat darurile de mâncare* și jertfele de băutură din Casa Domnului; preoții, slujitorii Domnului, jelesc.

*Vers. 13. Cap. 2.14.

10. Câmpia este pustiită, pământul*, întristat, căci grâul este nimicit, mustul** a secăt, untdelemnul nu mai este.

*Ier. 12.11; 14.2. **Isa. 24.7. Vers. 12.

11. Înarmuriți*, plugari, văitați-vă, vieri, din pricina grâului și orzului, căci bucatele de pe câmp sunt pierdute.

*Ier. 14.3,4.

12. Via* este prăpădită, smochinul este veștejit, rodiul, finicul, mărul, toți pomii de pe câmp s-au uscat... Și s-a dus bucuria** de la copiii oamenilor!

*Vers. 10. **Isa. 24.11. Ier. 48.33. Ps. 4.7. Isa. 9.3.

13. Încingeți-vă*, preoți, și plângeți! Bociți-vă, slujitori ai altarului; veniți și petreceți noaptea îmbrăcați cu saci, slujitori ai Dumnezeului meu! Căci au încetat darurile de mâncare** și jertfele de băutură din Casa Dumnezeului vostru.

*Ier. 4.8. Vers. 8. **Vers. 9.

14. Vestiți* un post, chemați o adunare de sărbătoare*; strângeți pe bătrâni, pe toți* locuitorii țării, în Casa

Domnului Dumnezeului vostru și strigați către Domnul.

*2 Cron. 20.3,4. Cap. 2.15,16. **Lev. 23.36. †2 Cron. 20.13.

15. „Vai! ce* zi!” Da, ziua** Domnului este aproape, vine ca o pustiire de la Cel Atotputernic.

*Ier. 30.7. **Isa. 13.6,9. Cap. 2.1.

16. Nu s-a prăpădit hrana sub ochii noștri? Și n-a pierit bucuria* și veselia din Casa Dumnezeului nostru?

*Deut. 12.6,7; 16.11,14,15.

17. S-au uscat semințele sub bulgări; grânarele stau goale, hambarele sunt goale, căci s-a stricat semănătura!

18. Cum gem* vitele! Cirezile de boi umblă buimace, căci nu mai au pășune; chiar și turmele de oi suferă!

*Osea 4.3.

19. Către* Tine, Doamne, strig, căci a mâncat focul** izlazurile pustiului, și para focului a părlit toți copacii de pe câmp!

*Ps. 50.15. **Ier. 9.10. Cap. 2.3.

20. Chiar și fiarele câmpului se îndreaptă doritoare* către Tine, căci au secăt* pâraiele și a mâncat focul izlazurile pustiului.

*Iov 38.41. Ps. 104.21; 145.15. **1 Împ. 17.7; 18.5.

Îndemn la pocăință

21. „Sunăți* din trâmbiță în Sion! Sunați** în gura mare pe muntele Meu cel sfânt, ca să tremure toți locuitorii țării. Căci vine ziua Domnului*, este aproape!”

*Ier. 4.5.

Vers. 15. **Num. 10.5,9. †Cap. 1.15. Obad. 15. †Ier. 1.14,15.

2. O zi de întuneric* și negură mare, o zi de nori și de întunecime. Ca zorile dimineții se întinde peste munți un popor mare** și puternic, cum* n-a mai fost din veac și nici în vremurile viitoare nu va mai fi.

*Amos 5.18,20. **Vers. 5,11,25. Cap. 1.6. †Exod 10.14.

3. Arde focul* înaintea lui și pâlpâie flacăra după el. Înaintea lui, țara era ca o grădină a Edenului**, și după el* este un pustiu sterp: nimic nu-i scapă.

*Cap. 1.19,20. **Gen. 2.8; 13.10. Isa. 51.3. †Zah. 7.14.

4. Parcă* sunt niște cai și aleargă ca niște călăreți.

*Apoc. 9.7.

5. Vin uruind* ca niște care pe munți și pâraie ca o flacăra de foc când mistuie miriștea; par o puternică oștire** gata de luptă.

*Apoc. 9.9. **Vers. 2.

6. Tremură popoarele înaintea lor și toate fețele îngălbenesc*.

*Ier. 8.21. Plân. 4.8. Naum 2.10.

7. Aleargă ca niște războinici, se suie pe ziduri ca niște războinici, fiecare își vede de drumul lui și nu se abate din cărarea lui.

8. Nu se împing unii pe alții, fiecare ține șirul, se năpustesc prin săgeți și nu se opresc din mers.

9. Se răspândesc în cetate, aleargă pe ziduri, se suie pe case și intră* pe ferestre ca un hoț**.

*Ier. 9.21. **Ioan 10.1.

10. Înaintea lor se cutremură pământul*, se zguduie cerurile, soarele** și luna se întunecă, și stelele își pierd lumina.

*Ps. 18.7.

**Isa. 13.10. Ezech. 32.7. Vers. 31. Cap. 3.15. Mat. 24.29.

11. Domnul* face să tune glasul Lui înaintea oștirii Sale**, căci tabăra Lui este foarte mare, și Cel ce împlinește cuvântul este puternic*. Dar mare este ziua Domnului* și foarte înfricoșată: cine*ț o poate suferi?

*Ier. 25.30.

Cap. 3.16. Amos 1.2. **Vers. 25. †Ier. 50.34. Apoc. 18.8. ††Ier. 30.7. Amos 5.18. †Ier. 1.15. *†Num. 24.23. Mal. 3.2.

12. „Dar chiar acum, zice Domnul, întoarceți-vă* la Mine cu toată inima, cu post, cu plânset și bocet!”

*Ier. 4.1. Osea 12.6; 14.1.

13. Sfășiați-vă inimile*, nu hainele**, și întoarceți-vă la Domnul Dumnezeul vostru. Căci El este milostiv* și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate și-I pare rău de relele pe care le trimite.

*Ps. 34.18; 51.17. **Gen. 37.34. 2 Sam. 1.11. Iov 1.20. †Exod 34.6. Ps. 86.5,15. Iona 4.2.

14. Cine știe* dacă nu Se va întoarce și nu Se va căi? Cine știe dacă nu va lăsa după El o binecuvântare**, daruri de mâncare* și jertfe de băutură pentru Domnul Dumnezeul vostru?

*Ios. 14.12. 2 Sam. 12.22. 2 Împ. 19.4. Amos 5.15. Iona 3.9. †Ier. 2.3. **Isa. 65.8. Hag. 2.19. †Cap. 1.9,13.

15. Sunați* cu trâmbița în Sion! Vestiți** un post, chemați o adunare de sărbătoare!

*Num. 10.3. Vers. 1. **Cap. 1.14.

16. Strângeți poporul, țineți o adunare sfântă*! Aduceți** pe bătrâni, strângeți* copiii și chiar pruncii de la țată! Să iasă*ț mirele din cămara lui și mireasa din odaia ei!

*Exod 19.10,22. **Cap. 1.14. †2 Cron. 20.13. ††1 Cor. 7.5.

17. Preoții, slujitorii Domnului, să plângă între tindă* și altar și să zică: „Doamne, îndură-Te** de poporul Tău! Nu da de ocară moștenirea Ta, n-o face de bațocura popoarelor! Pentru ce*ț să se zică printre neamuri: „Unde este Dumnezeul lor?”

*Ezech. 8.16. Mat. 23.35. **Exod 32.11,12. Deut. 9.26-29. †Ps. 42.10; 79.10; 115.2. Mica 7.10.

Făgăduințe

18. Domnul a fost plin de râvnă* pentru țara Lui și S-a îndurat** de poporul Său.

*Zah. 1.14; 8.2. **Deut. 32.36. Isa. 60.10.

19. Domnul a răspuns și a zis poporului Său: „Iată, vă trimit grâu*, must și untdelemn proaspăt, ca să vă saturați de ele, și nu vă voi mai face de ocară între neamuri.

*Cap. 1.10. Mal. 3.10-12.

20. Voi* depărta de la voi pe vrăjmașul de la miazănoapte**, îl voi izgoni spre un pământ fără apă și pustiu, îi voi împinge partea dinainte a oștirii lui înț marea de răsărit și coada oștirii în marea de apus††; iar duhoarea lui se va ridica în sus, și mirosul lui de putregai se va înălța în văzduh, căci s-a crezut grozav.

*Exod 10.19. **Ier. 1.14. †Ezec. 47.18. Zah. 14.8. ††Deut. 11.24.

21. Nu te teme, pământule, ci bucură-te și veselește-te, căci Domnul face lucruri mari!

22. Nu vă temeți, fiare de pe câmp*, căci izlazarile** pustiului iarăși vor înverzi, pomii își vor da roadele, smochinul și vița își vor da rodul lor.

*Cap. 1.18,20. **Zah. 8.12. Cap. 1.19.

23. Și voi, copii ai Sionului, bucurați-vă și veseliți-vă* în Domnul Dumnezeu vostru, căci El vă va da** ploaie la vreme, vă va trimite ploaie timpurie și târzie, ca odinioară.

*Isa. 41.16; 61.10. Hab. 3.18. Zah. 10.7. **Lev. 26.4. Deut. 11.14; 28.12. †Iac. 5.7.

24. Ariile se vor umple de grâu, vor geme tocitoarele și teascurile de must și de untdelemn,

25. vă voi răsplăti astfel anii pe care* i-au mâncat lăcustele Arbeh, Ielec, Hasil și Gazam, oștirea Mea cea mare** pe care am trimis-o împotriva voastră.

*Cap. 1.4. **Vers. 11.

26. Veți mânca* și vă veți satura, și veți lăuda Numele Domnului Dumnezeu vostru care va face minuni cu voi, și poporul Meu niciodată nu va mai fi de ocară!

*Lev. 26.5. Ps. 22.26. Lev. 26.26. Mica 6.14.

27. Și veți ști* că Eu sunt în mijlocul** lui Israel, că Eu sunt† Domnul Dumnezeu vostru, și nu este altul afară de Mine. Și poporul Meu niciodată nu va mai fi de ocară.

*Cap. 3.17. **Lev. 26.11,12. Ezech. 37.26-28. †Isa. 45.5,21,22. Ezech. 39.22,28.

28. După aceea* voi turna** Duhul Meu peste orice făptură; fiii† și

fiicele†† voastre vor proroci, bătrânii voștri vor visa visuri, și tinerii voștri vor avea vedenii.

*Isa. 44.3. Ezech. 39.29. Fapt. 2.17. **Zah. 12.10. Ioan 7.39. †Isa. 54.13. ††Fapt. 21.9.

29. Chiar și peste robi și peste roabe* voi turna Duhul Meu în zilele acelea.

*1 Cor. 12.13. Gal. 3.28. Col. 3.11.

30. Voi face să se vadă semne* în ceruri și pe pământ: sânge, foc și stâlpi de fum;

*Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.11,25.

31. soarele* se va prefăce în întuneric, și luna, în sânge, înainte** de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată.

*Isa. 13.9,10. Vers. 10. Cap. 3.1,15. Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.25. Apoc. 6.12. **Mal. 4.5.

32. Atunci oricine* va chema Numele Domnului va fi mântuit. Căci mântuirea va fi pe muntele Sionului** și la Ierusalim, cum a făgăduit Domnul, și între cei rămași† pe care-i va chema Domnul.

*Rom. 10.13. **Isa. 46.13; 59.20. Obad. 17. Rom. 11.26. †Isa. 11.11,16. Ier. 31.7. Mica 4.7; 5.3,7,8. Rom. 9.27; 11.5,7.

3. Căci iată că în zilele acelea* și în vremurile acelea, când voi aduce înapoi pe prinții de război ai lui Iuda și ai Ierusalimului,

*Ier. 30.3. Ezech. 38.14.

2. voi strânge* pe toate neamurile și le voi coborî în valea lui Iosafat*. Acolo, Mă† voi judeca cu ele pentru poporul Meu, pentru Israel, moștenirea Mea, pe care l-au risipit printre neamuri, împărțind între ele țara Mea.

*Zah. 14.2-4. **2 Cron. 20.26. Vers. 12. †Isa. 66.16. Ezech. 38.22.

3. Au tras la sorti* pentru poporul Meu; au dat un flăcău pe o curvă și au vândut fata pe vin, și l-au băut.

*Obad. 11. Naum 3.10.

4. Ce vreți voi cu Mine, Tirule* și Sidonule, și toate ținuturile filistenilor? Vreți să-Mi răsplătiți** vreo faptă sau să faceți ceva împotriva Mea? Iute, fără zăbavă, voi întoarce faptele voastre asupra capului vostru.

*Amos 1.6,9. **Ezech. 25.15-17.

5. Mi-ați luat argintul și aurul, și cele mai bune odoare ale Mele și le-ați dus în templele voastre.

6. Ați vândut pe copiii lui Iuda și ai Ierusalimului copiilor grecilor, ca să-i depărtați din țara lor.

7. Iată că îi scol* în locul în care i-ați vândut și voi întoarce fapta voastră asupra capului vostru.

*Isa. 43.5,6; 49.12. Ier. 23.8.

8. Voi vinde copiii lui Iuda pe fiii și fiicele voastre, și ei îi vor vinde

sabeenilor*, un neam depărtat**; căci Domnul a vorbit.

*Ezech. 28.42. **Ier. 6.20.

9. Vestiți* aceste lucruri printre neamuri: pregătiți războiul! Treziți pe viteji! Să se apropie și să se suie toți oamenii de război!

*Isa. 8.9,10. Ier. 46.3,4. Ezech. 38.7.

10. Fiarele* plugurilor voastre prefăceți-le în săbii, și cosoarele, în sulite! Cel slab* să zică: „Sunt tare!“

*Isa. 2.4. Mica 4.3. **Zah. 12.8.

11. Grăbiți-vă* și veniți, toate neamurile dimprejur, și strângeți-vă! Acolo coboară, Doamne, pe vitejii Tăi**!

*Vers. 2. **Ps. 103.20. Isa. 13.3.

12. „Să se scoale neamurile și să se suie* în valea lui Iosafat! Căci acolo voi ședea să judec* toate neamurile dimprejur.

*Vers. 2. **Ps. 96.13; 98.9; 110.6. Isa. 2.4; 3.13. Mica 4.3.

13. Puneți* mâna pe seceră, căci secerișul** este copt! Veniți și călcați cu picioarele, căci linurile† sunt pline, și tocitorile dau peste ele! Căci mare este răutatea lor!“

*Mat. 13.39. Apoc. 14.15,18.

**Ier. 51.33. Osea 6.11. †Isa. 63.3. Plân. 1.15. Apoc. 14.19,20.

14. Vin grămezi-grămezi în valea judecății*, căci ziua Domnului** este aproape, în valea judecății.

*Vers. 2. **Cap. 2.1.

15. Soarele* și luna se întunecă, și stelele își pierd strălucirea.

*Cap. 2.10,31.

16. Domnul răcnește* din Sion, glasul Lui răsună din Ierusalim, de se zguduie cerurile** și pământul. Dar† Domnul este scăparea poporului Său și ocrotirea copiilor lui Israel.

*Ier. 25.30. Cap. 2.11. Amos 1.2. **Hag. 2.6. †Isa. 51.5,6.

17. „Și veți ști* că Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru care locuiește în Sion, muntele Meu cel sfânt*. Ierusalimul însă va fi sfânt, și nu vor mai trece străinii† prin el.“

*Cap. 2.27. **Dan. 11.45. Obad. 16. Zah. 8.3. †Isa. 35.8; 52.1. Naum 1.15. Zah. 14.21. Apoc. 21.27.

18. În vremea aceea, va picura must* din munți și va curge lapte din dealuri, toate pâraiele** lui Iuda vor fi pline de apă. Un izvor† va ieși, de asemenea, din Casa Domnului și va uda valea Sitim††.

*Amos 9.13. **Isa. 30.25. †Ps. 46.4. Ezech. 47.1. Zah. 14.8. Apoc. 22.1. ††Num. 25.1.

19. „Egiptul* va ajunge pustiu, Edomul** va ajunge un pustiu sterp, din pricina silniciei făcute împotriva copiilor lui Iuda, al căror sânge nevinovat l-au vărsat în țara lor.

*Isa. 19.1, etc.

**Ier. 49.17. Ezech. 25.12,13. Amos 1.11. Obad. 10.

20. Dar Iuda va fi veșnic* locuit, și Ierusalimul, din neam în neam.

*Amos 9.15.

21. Le voi răzbuna* sângele pe care nu l-am răzbunat încă, dar Domnul** va locui în Sion.“

*Isa. 4.4. **Ezech. 48.35. Vers. 17. Apoc. 21.3.

AMOS

(Isaia 58.1. Mica 3.8.)

1. Cuvintele lui Amos, unul* din păstorii din Tecoa**, vedeniile pe care le-a avut el despre Israel, pe vremea† lui Ozia, împăratul lui Iuda, și pe vremea lui Ieroboam††, fiul lui Iosafat, împăratul lui Israel, cu doi ani înaintea cutremurului*† de pământ.

*Cap. 7.14. **2 Sam. 14.2. 2 Cron. 20.20. †Osea 1.1. ††Cap. 7.10. ††Zah. 14.5.

2. El a zis: „Domnul răcnește* din Sion, glasul Lui răsună din Ierusalim. Pășunile păstorilor jelesc, și vârful Carmelului** este uscat.“

*Ier. 25.30. Ioel 3.16. **1 Sam. 25.2. Isa. 33.9.

Împotriva Damascului

3. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Damascului*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea,

pentru că au treierat** Galaadul cu treierătoarea de fier.

*Isa. 8.4; 17.1. Ier. 49.23. Zah. 9.1. **2 Împ. 10.33; 13.7.

4. De aceea* voi trimite foc în casa lui Hazael, care va mistui palatele lui Ben-Hadad.

*Ier. 17.27; 49.27. Vers. 7,10,12. Cap. 2.2,5.

5. Voi sfărâma zăvoarele Damascului* și voi nimici cu desăvârșire pe locuitorii din Bicat-Aven, împreună cu cel ce ține toiașul de cârmuire în Bet-Eden; și poporul Siriei** va fi dus rob la† Chir, zice Domnul.“

*Ier. 51.30. Plân. 2.9. **2 Împ. 16.9. †Cap. 9.7.

Împotriva Gazei

6. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Gazei*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru

că au luat pe toți oamenii prinși de război și i-au dat Edomului**:

*2 Cron. 28.18. Isa. 14.29. Ier. 47.4,5. Tef. 2.4. **Vers. 9.

7. de aceea* voi trimite foc în zidurile Gazei, și-i va mistui palatele. *Ier. 47.1. 8. Voi nimici cu desăvârșire pe locuitorii din Asdod* și pe cel ce ține toiagul împărătesc în Ascalon; Îmi voi întoarce mâna împotriva Ecronului**, și ce va mai rămâne? din filistenii va pieri, zice Domnul Dumnezeu.

*Tef. 2.4. Zah. 9.5,6. **Ps. 81.14. †Ier. 47.4. Ezech. 25.16.

Împotriva Tirului

9. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Tirului*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru că au luat pe toți oamenii prinși de război și i-au** dat Edomului, și nu s-au gândit la legământul frățesc.

*Isa. 23.1. Ier. 47.4. Ezech. 26-28. Ier. 34,5. **Vers. 6.

10. De aceea* voi trimite foc în zidurile Tirului, și-i va mistui palatele.

*Vers. 4,7, etc.

Împotriva Edomului

11. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Edomului*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru că a urmărit pe frații** săi cu sabia?, înăbușindu-și mila, a dat drumul mâniei?† și își ținea întruna urgia.

*Isa. 21.11; 34.5. Ier. 49.8, etc. Ezech. 25.12-14; 35.2, etc. Ier. 3.19. Obad. 1, etc. Mal. 1.4. **Gen. 27.41. Deut. 23.7. Mal. 1.2. †2 Cron. 28.17. ††Ezech. 35.5.

12. De aceea voi trimite* foc peste Teman, și va mistui palatele Boțrei.”

*Obad. 9,10.

Împotriva lui Amon

13. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale copiilor lui Amon*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru că au spintecat** pântecul femeilor însărcinate ale Galaadului, ca† să-și mărească ținutul:

*Ier. 49.1,2. Ezech. 15.2. Tef. 2.9. **Osea 13.16. †Ier. 49.1.

14. de aceea voi aprinde focul în zidurile Rabei*, și-i va mistui palatele, în mijlocul strigătelor de război**, în ziua luptei, și în mijlocul vijeliei, în ziua furtunii.

*Deut. 3.11. 2 Sam. 12.26. Ier. 49.2. Ezech. 25.5. **Cap. 2.2.

15. Și împăratul* lor va merge în robie, el și căpeteniile lui împreună cu el, zice Domnul.”

*Ier. 49.3.

Împotriva Moabului

21. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Moabului*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea,

pentru că a ars, a ars** până le-a făcut var, oasele împăratului Edomului,

*Isa. 15; 16. Ier. 48. Ezech. 25.8. Tef. 2.8. **2 Împ. 3.27.

2. de aceea voi trimite foc în Moab, și va mistui palatele Cheriotului*; și Moabul va pieri în mijlocul zarvei, în mijlocul strigătelor** de război și sunetului trâmbiței. *Ier. 48.41. **Cap. 1.14.

3. Voi nimici cu desăvârșire pe judecător* din mijlocul lui și voi ucide pe toate căpeteniile lui împreună cu el, zice Domnul.”

*Num. 24.17. Ier. 48.7.

Împotriva lui Iuda

4. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale lui Iuda, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru că* au nesocotit Legea Domnului și n-au păzit poruncile Lui, ci s-au lăsat duși în rătăcire de idoli** cei mincinoși după care† au umblat și părinții lor;

*Lev. 26.14,15. Neem. 1.7. Dan. 9.11. **Isa. 28.15. Ier. 16.19,20. Rom. 1.25. †Ezech. 20.13,16,18,24,30.

5. de aceea* voi trimite foc în Iuda, și va mistui palatele Ierusalimului.”

*Ier. 17.27. Osea 8.14.

Împotriva lui Israel

6. Așa vorbește Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale lui Israel, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea, pentru că au vândut* pe cel neprihănit pe bani și pe sărac, pe o pereche de încălțăminte.

*Isa. 29.21. Cap. 8.6.

7. Ei doresc să vadă țărâna pământului pe capul celor sărmani și calcă în picioare* dreptul celor nenorociți. Fiul** și tatăl se duc la aceeași fată, ca să pângărească† Numele Meu cel sfânt.

*Isa. 10.2. Cap. 5.12.

**Ezech. 22.11. †Lev. 20.3. Ezech. 36.20. Rom. 2.24.

8. Se întind lângă fiecare altar* pe haine luate ca zălog** și beau în casa dumnezeilor lor amenda celor osândiți de ei.

*Ezech. 23.41. 1 Cor. 8.10; 10.21. **Exod 22.26.

9. Și totuși Eu am nimicit* dinaintea lor pe amoriți, care erau cât cedrii de înalți** și tari ca stejarii; le-am nimicit roadele† din vârf până în rădăcini.

*Num. 21.24. Deut. 2.31.

†Ios. 24.8. **Num. 13.28,32,33. †Isa. 5.24. Mal. 4.1.

10. Și Eu v-am scos* din țara Egiptului, și v-am povățuit** patruzeci de ani în pustiu, ca să vă dau în stăpânire țara amoriților.

*Exod 12.51. Mica 6.4. **Deut. 2.7; 8.2.

11. Am ridicat proroci dintre fiii voștri și nazirei* dintre tinerii voștri.

Nu este așa, copii ai lui Israel? – zice Domnul...

*Num. 6.2. Judec. 13.5.

12. Iar voi ați dat nazireilor să bea vin, și prorocilor le-ați poruncit*: „Nu prorociți!”

*Isa. 30.10. Ier. 11.21. Cap. 7.12,13. Mica 2.6.

13. Iată*, vă voi stropși cum stropștește pământul carul încărcat cu snopi,

*Isa. 1.14.

14. așa că cel iute nu va putea să fugă*, iar cel tare** nu se va putea sluji de tăria lui, și omul viteaz nu-și va scăpa viața.

*Ier. 9.23. Cap. 9.1, etc. **Ps. 33.16.

15. Cel ce mânuiește arcul nu va putea să țină piept, cel iute de picioare nu va scăpa, și călărețul* nu-și va scăpa viața;

*Ps. 33.17.

16. iar cel mai inimos dintre războinici va fugi în pielea goală în ziua aceea, zice Domnul.”

Mustrări și amenințări

3. 1. Ascultați cuvântul acesta, pe care-l rostește Domnul împotriva voastră, copii ai lui Israel, împotriva întregii familii pe care am scos-o din țara Egiptului!

2. „Eu v-am ales numai* pe voi dintre toate familiile pământului: de aceea** vă voi și pedepsi pentru toate nelegiuirile voastre.”

*Deut. 7.6; 10.15. Ps. 147.19.

**Dan. 9.12. Mat. 11.22. Luca 12.47. Rom. 2.9. 1 Pet. 4.17.

3. Merg oare doi oameni împreună fără să fie învoiți?

4. Răcnește leul în pădure, dacă n-are pradă? Zbiară puil de leu din fundul vizuinii, lui dacă n-a prins nimic?

5. Cade pasărea în lațul de pe pământ, dacă nu i s-a întins o cursă? Se ridică lațul de la pământ fără să se fi prins ceva în el?

6. Sau sună cineva cu trâmbița într-o cetate fără să se înspăimânte poporul? Sau se întâmplă o nenorocire* într-o cetate fără s-o fi făcut Domnul?

*Isa. 45.7.

7. Nu, Domnul Dumnezeu nu face nimic fără să-Și descopere* taina Sa slujitorilor Săi proroci.

*Gen. 6.13; 18.17. Ps. 25.14. Ioan 15.15.

8. Leul* răcnește: cine** nu se va speria? Domnul Dumnezeu vorbește: cine nu va proroci?

*Cap. 1.2. **Fapt. 4.20; 5.20,29. 1 Cor. 9.16.

9. „Strigați de pe acoperișul palatelor Asdodului și de pe palatele țării Egiptului și spuneți: „Strângeți-vă pe munții Samariei și vedeți ce neorânduială

mare este în mijlocul ei, ce asupriri sunt în ea!

10. Nu* sunt în stare să lucreze cu neprihănire, zice Domnul, ci își îngrămădesc în palate comori câștigate prin silnicie și răpire.”

*Ier. 4.22.

11. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Vrăjmașul* va împresura țara, își va doborî țaria, și palatele tale vor fi jefuite!”

*2 Împ. 17.3,6; 18.9-11.

12. Așa vorbește Domnul: „După cum păstorul scapă din gura leului numai două bucăți de picioare sau un vârf de ureche, așa vor scăpa copiii lui Israel care stau în Samaria în colțul unui pat și pe covoare de Damasc!”

13. Ascultați și spuneți lucrul acesta casei lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu, Dumnezeul oștirilor:

14. „În ziua când voi pedepsi pe Israel pentru fărădelegile lui, voi pedepsi și altarele din Betel; coarnele altarului vor fi sfărâmate și vor cădea la pământ.

15. Voi surpa casele de iarnă* și casele de vară**; palatele de fildeş se vor duce, și casele† cele multe se vor nimici, zice Domnul.”

*Ier. 36.22. **Judec. 3.20. †1 Împ. 22.39.

4. 1. Ascultați cuvântul acesta, junce* din Basan, de pe muntele Samariei, voi care asupriți pe cei sărmani, zdrobiți pe cei lipsiți și ziceți bărbaților voștri: „Dați-ne să bem!”

*Ps. 22.12. Ezech. 39.18.

2. Domnul Dumnezeu* a jurat pe sfințenia Lui și a zis: „Iată vin zile pentru voi, când vă vor prinde cu cârligele**, și rămășița voastră, cu undițe de pescari;

*Ps. 89.35. **Ier. 16.16. Hab. 1.15.

3. veți ieși* prin spărturi, fiecare drept înainte, și veți fi lepădate în Harmon, zice Domnul. –

*Ezech. 12.5,12.

4. Duceți-vă* numai la Betel și păcătuiți! Duceți-vă la Ghilgal** și păcătuiți și mai mult! Aduceți-vă† jertfele în fiecare dimineață și zeciuielile†† la fiecare trei zile!

*Ezech. 20.39. **Osea 4.15; 12.11. Cap. 5.5. †Num. 28.3,4. ††Deut. 14.28.

5. Faceți să fumege jertfe de multumire* făcute cu aluat! Trâmbețați-vă, vestiți-vă darurile de mâncare de bunăvoie**! Căci așa† vă place, copii ai lui Israel, zice Domnul Dumnezeu. –

*Lev. 7.13; 23.17. **Lev. 22.18,21. Deut. 12.6. †Ps. 81.12.

6. Și Eu, de partea Mea, v-am trimis foameta în toate cetățile voastre și lipsa de pâine, în toate locuințele voastre. Cu toate acestea, tot* nu v-ați întors la Mine, zice Domnul. —

*Isa. 26.11. Ier. 5.3. Vers. 8,9. Hag. 2.17.

7. N-am vrut să vă dau nici ploaie, când mai erau încă trei luni până la secerat; am dat ploaie peste o cetate, dar n-am dat ploaie peste o altă cetate; într-un ogor a plouat, și altul, în care n-a plouat, s-a uscat.

8. Două, trei cetăți s-au dus la alta ca să bea apă, și tot nu și-au potolit setea. Cu toate acestea, tot* nu v-ați întors la Mine, zice Domnul. —

*Vers. 6,10,11.

9. V-am* lovit cu rugină în grâu și cu tăciune; grădinile voastre cele multe, viile, smochinii și măslinii voștri i-au mâncat deseori lăcustele**. Cu toate acestea, tot nu v-ați întors la Mine, zice Domnul! —

*Deut. 28.22. Hag. 2.17. **Ioel 1.4; 2.25.

10. Am trimis în voi ciuma, ca* în Egipt; v-am ucis tinerii cu sabia și am lăsat să vi se ia caii, am făcut să vi se suie în nări duhoarea taberei voastre. Și cu toate acestea, tot* nu v-ați întors la Mine, zice Domnul. —

*Exod 9.3,6; 12.29. Deut. 28.27,60. Ps. 78.50. **Vers. 6.

11. V-am nimicit ca pe Sodoma și Gomora*, pe care le-a nimicit Dumnezeu; și ați fost** ca un tăciune scos din foc. Cu toate acestea, tot* nu v-ați întors la Mine, zice Domnul... —

*Gen. 19.24,25. Isa. 13.19. Ier. 49.18. **Zah. 3.2. Iuda 23. †Vers. 6.

12. De aceea, îți voi face astfel, Israele — și fiindcă îți voi face astfel, pregătește-te* să întâlnești pe Dumnezeu tău, Israele!*

*Ezec. 13.5; 22.30. Luca 14.31,32.

13. Căci iată că El a întocmit munții, a făcut vântul și spune omului* până și gândurile lui. El prefăce zorile** în întuneric și umblă* pe înălțimile pământului: Domnul* Dumnezeul oștirilor este numele Lui. —

*Ps. 139. 2. Dan. 2.28. **Cap. 5.8; 8.9. †Deut. 32.13; 33.29. Mica 1.3. ††Isa. 47.4. Ier. 10.16. Cap. 5.8; 9.6.

51. Ascultați cuvântul acesta, cântecul acesta de jale pe care-l fac* pentru voi, casa lui Israel!

*Ier. 7.29. Ezech. 19.1; 27.2.

2. „A căzut, și nu se va mai scula, fecioara lui Israel, stă trântită la pământ, și nimeni n-o ridică.”

3. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Cetatea care scotea la luptă o mie de oameni nu va rămâne decât cu o sută, și cea care scotea o sută de oameni nu va mai rămâne decât cu zece din casa lui Israel.”

4. Căci așa vorbește Domnul către casa lui Israel: „Căutați-Mă*, și** veți trăi!

*2 Cron. 15.2. Ier. 29.13. Vers. 6. **Isa. 55.3.

5. Nu căutați Betelul*, nu vă duceți la Ghilgal și nu treceți la Beer-Seba**. Căci Ghilgalul va fi dus în robie, și Betelul* va fi nimicit.

*Cap. 4.4. **Cap. 8.14. †Osea 4.15; 10.8.

6. Căutați* pe Domnul, și veți trăi! Temeți-vă, ca nu cumva să apuce ca un foc casa lui Iosif, și focul acesta s-o mistuie, fără să fie cineva la Betel ca să-l stingă,

*Vers. 4.

7. voi care prefăceți* dreptul în pelin și călcați dreptatea în picioare!“

*Cap. 6.12.

8. El a făcut Cloșca cu pui* și Orionul, El prefăce întunericul în zori, iar ziua în noapte neagră*; El cheamă* apele mării și le varsă pe fața pământului: Domnul* este numele Lui.

*Iov 9.9; 38.31. **Ps. 104.20. †Iov 38.34. Cap. 9.6. ††Cap. 4.13.

9. El aduce ca fulgerul prăpădul peste cei puternici, așa că nimicirea vine peste cetățui.

10. Ei urăsc* pe cel ce-i mustră la poarta cetății și le este scârbă** de cel ce vorbește din inimă.

*Isa. 29.21. **1 Împ. 22.8.

11. De aceea, pentru că pe sărac îl călcați în picioare și luați daruri de grâu de la el, măcar că ați zidit* case de piatră cioplită, nu le veți locui; măcar că ați sădit vii foarte bune, nu veți bea din vinul lor!

*Deut. 28.30,38,39. Mica 6.15. †Ier. 1.13. Hag. 1.6.

12. „Căci Eu știu că nelegiuirile voastre sunt multe și că păcatele voastre sunt fără număr: asupriți* pe cel drept, luați mită și călcați în picioare** la poarta cetății dreptul săracilor.”

*Cap. 2.6. **Isa. 29.21. Cap. 2.7.

13. De aceea, în vremuri ca acestea, înțeleptul* trebuie să tacă; căci sunt vremuri rele.

*Cap. 6.10.

14. Căutați binele, și nu răul, ca să trăiți, și ca astfel, Domnul Dumnezeu oștirilor să fie cu voi, cum* spuneți voi!

*Mica 3.11.

15. Urâți* răul, și iubiți binele, faceți să domnească dreptatea la poarta cetății; și poate** că Domnul Dum-

nezeul oștirilor va avea milă de rămășițele lui Iosif.

*Ps. 34.14; 97.10. Rom. 12.9. **Exod 32.30. 2 Împ. 19.4. Ioel 2.14.

16. De aceea, așa vorbește Domnul Dumnezeu oștirilor, Cel Atotputernic: „În toate piețele se vor boci și pe toate ulițele vor zice: „Vai! Vai!“ Vor chema pe plugari la jale și la bocire pe cei ce fac jelanii* pentru morți.

*Ier. 9.17.

17. În toate viile va fi bocet, când voi* trece prin mijlocul tău, zice Domnul.

*Exod 12.12. Naum 1.12.

18. Vai* de cei ce doresc „ziua Domnului!“ Ce așteptați voi de la ziua Domnului? Ea va fi** întuneric, și nu lumină.

*Isa. 5.19. Ier. 17.15. Ezech. 12.22,27. 2 Pet. 3.4. **Ier. 30.7. Ioel 2.2. †Ier. 1.15.

19. Veți fi ca un om* care fuge dinaintea unui leu pe care-l întâlnește un urs și care, când ajunge acasă, își reazemă mâna pe zid, și-l mușcă un șarpe!

*Ier. 48.44.

20. Nu va fi oare ziua Domnului întuneric în loc de lumină? Nu va fi ea întunecoasă și fără strălucire?

21. Eu urăsc*, disprețuiesc sărbătorile voastre și nu pot să vă sufăr** adunările de sărbătoare!

*Prov. 21.27. Isa. 1.11-16. Ier. 6.20. Osea 8.13. **Lev. 26.31.

22. Când îmi aduceți* arderi de tot și daruri de mâncare, n-am nici o plăcere de ele; și vițeei îngrășați pe care-i aduceți ca jertfe de mulțumire, nici nu Mă uit la ei.

*Isa. 66.3. Mica 6.6,7.

23. Depărtează de Mine vuietul cântecelor tale; nu pot asculta sunetul lăutelor tale!

24. Ci dreptatea* să curgă ca o apă curgătoare, și neprihănirea, ca un pârâu care nu seacă niciodată!

*Osea 6.6. Mica 6.8.

25. Mi-ați adus* voi jertfe și daruri de mâncare în timpul celor patruzeci de ani din pustiu, casa lui Israel?...

*Deut. 32.17. Ios. 24.14. Ezech. 20.8,16,24. Fapt. 7.42,43. Isa. 43.23.

26. Veți ridica, dar, pe Sacut, împăratul* vostru, și pe Caivan, chipurile voastre idolești, steaua dumnezeului vostru pe care vi l-ați făcut,

*1 Împ. 11.33.

27. și vă voi duce în robie dincolo* de Damasc, zice Domnul al cărui nume** este Dumnezeu oștirilor!“

*2 Împ. 17.6. **Cap. 4.13.

61. Vai de cei ce trăiesc* fără grijă în Sion și la adăpost pe muntele Samariei, vai de mai marii** aceștia ai celui dintâi dintre neamuri, la care aleargă casa lui Israel!...

*Luca 6.24. **Exod 19.4.

2. Treceți* la Calne** și vedeți, duceți-vă de acolo până la Hamatul† cel mare și coborâți-vă în Gat†† la filistenii; sunt oare cetățile acestea mai înfloritoare*† decât cele două împărății ale voastre și este ținutul lor mai întins decât al vostru?...

*Ier. 2.10.

**Isa. 10.9. †2 Împ. 18.34. ††2 Cron. 26.6. *†Naum 3.8.

3. Credeți* că ziua nenorocirii** este departe și faceți să se apropie† domnia silniciei††.

*Ezech. 12.27.

**Cap. 5.18; 9.10. †Vers. 12. Cap. 5.12. ††Ps. 94.20.

4. Ei se culcă pe paturi de fildeş și stau întinși alene pe așternuturile lor; mănâncă miei din turmă și vițeei puși la îngrășat.

5. Aiurează* în sunetul lăutei, se cred iscusiti ca David** în instrumentele de muzică.

*Isa. 5.12. **1 Cron. 23.5.

6. Beau vin cu pahare largi, se ung cu cel mai bun untdelemn, și nu se întristează de prăpădul* lui Iosif!

*Gen. 37.25.

7. De aceea vor merge în robie, în fruntea prinșilor de război; și vor înceta strigătele de veselie ale acestor desfățați.

8. Domnul* Dumnezeu a jurat pe Sine însuși și Domnul Dumnezeu oștirilor a zis: „Mi-e scârbă de mândria** lui Iacov și-i urăsc palatele; de aceea voi da în mâna vrăjmașului cetatea cu tot ce este în ea.”

*Ier. 51.14. Ezech. 6.13,17. **Ps. 47.4. Ezech. 24.12. Cap. 8.7.

9. Și dacă vor mai rămâne zece oameni într-o casă, vor muri.

10. Când unchiul său va lua pe cel mort să-l ardă, ridicându-i oasele din casă, și va întreba pe cel din fundul casei: „Mai este cineva cu tine?“, acela va răspunde: „Nimeni“..., iar celălalt va zice: „Tăcere*! Căci** nu trebuie să pomenim acum Numele Domnului!“

*Cap. 5.13. **Cap. 8.3.

11. Căci iată că Domnul* poruncește să se dărâme casa cea mare** și să se facă bucăți casa cea mică.

*Isa. 55.11. **Cap. 3.15.

12. Pot caii să alerge pe o stâncă? Sau poate cineva să are marea cu boii, de ați prefăcut judecata în otravă* și rodul dreptății, în pelin?

*Osea 10.4. Cap. 5.7.

13. Vă bucurați de lucruri de nimic și ziceți: „Oare nu prin tăria noastră am câștigat noi putere?“

14. „De aceea iată, voi ridica* împotriva voastră, casa lui Israel, zice Dom-

nul Dumnezeu oştirilor, un neam care vă va asupri de la intrarea Hamatului** până la pâraul pustiului.“

*Ier. 5.15. **Num. 34.8. †Imp. 8.65.

Vedenii asupra prăbușirii lui Israel

71. Domnul Dumnezeu mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, făcea niște lăcuste, în clipa când începea să crească otava; era otava după cositul împăratului.

2. Și după ce au mâncat ele cu desăvârșire toată iarba din țară, am zis: „Doamne Dumnezeule, iartă! Cum ar putea să stea Iacov în picioare? Căci este așa de slab!“

*Isa. 51.19. Vers. 5.

3. Atunci Domnul S-a căit de lucrul acesta: „Nu se va întâmpla una ca aceasta, a zis Domnul.“

4. Domnul* Dumnezeu mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, Domnul Dumnezeu vestea pedeapsa prin foc; și focul mânca Adâncul cel mare și apucase și câmpia.

*Deut. 32.36. Vers. 6. Iona 3.10. Iac. 5.16.

5. Eu am zis: „Doamne Dumnezeule, oprește! Cum ar putea să stea în picioare* Iacov? Căci este așa de slab!“

*Vers. 2,3.

6. Atunci Domnul S-a căit și de lucrul acesta: „Nici una ca aceasta nu se va întâmpla, a zis Domnul Dumnezeu.“

7. El mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, Domnul stătea pe un zid făcut la cumpănă și avea o cumpănă în mână.

8. Domnul mi-a zis: „Ce vezi, Amos?“ Eu am răspuns: „O cumpănă.“

Și Domnul a zis: „Iată, voi* pune cumpăna în mijlocul poporului Meu, Israel, și nu-l** voi mai ierta!“

*2 Imp. 21.13. Isa. 28.17; 34.11. Plân. 2.8. **Cap. 8.2. Mica 7.18.

9. ci înălțimile* lui Isaac vor fi pustiite; sfintele locașuri ale lui Israel vor fi dărâmate, și Mă voi ridica** împotriva casei lui Ieroboam cu sabia.“

*Gen. 26.23; 46.1. Cap. 5.5; 8.14. **2 Imp. 15.10.

10. Atunci Amația, preotul din Betel*, a trimis să spună lui Ieroboam**, împăratul lui Israel: „Amos uneltește împotriva ta în mijlocul casei lui Israel; țara nu poate să sufere toate cuvintele lui!“

*1 Imp. 12.32. **2 Imp. 14.23.

11. Căci iată ce zice Amos: „Ieroboam va fi ucis de sabie, și Israel va fi dus în robie departe de țara sa!“

12. Și Amația a zis lui Amos: „Pleacă, văzătorule, și fugi în țara lui Iuda!“

Mănâncă-ți pâinea acolo și acolo prorocește.

13. Dar nu mai proroci la Betel*, căci este** un locaș sfânt al împăratului și este un templu al împărăției!“

*Cap. 2.12. **1 Imp. 12.32; 13.1.

14. Amos a răspuns lui Amația: „Eu nu sunt nici proroc, nici fiu* de proroc; ci sunt** păstor și strângător de smochine de Egipt.“

*1 Imp. 20.35. 2 Imp. 2.5; 4.38; 6.1. **Cap. 1.1. Zah. 13.5.

15. Dar Domnul m-a luat de la oi și Domnul mi-a zis: „Du-te și prorocește poporului Meu, Israel!“

16. Ascultă acum cuvântul Domnului, tu care zici: „Nu proroci* împotriva lui Israel, nu vorbi împotriva casei lui Isaac!“

*Ezec. 21.2. Mica 2.6.

17. Din pricina aceasta*, iată ce zice Domnul: „Nevasta ta** va curvi în cetate, fiii și fiicele tale vor cădea loviți de sabie, ogorul tău va fi împărțit cu frânghia de măsurat; tu însă vei muri într-un pământ necurat, și Israel va fi dus în robie departe de țara lui!“

*Ier. 28.12;

29.21,25,31,32. **Isa. 13.16. Plân. 5.11. Osea 4.13. Zah. 14.2.

81. Domnul Dumnezeu mi-a trimis următoarea vedenie: Iată, era un coș cu poame coapte.

2. El a zis: „Ce vezi, Amos?“ Eu am răspuns: „Un coș cu poame coapte.“ Și Domnul mi-a zis: „A venit sfârșitul* poporului Meu, Israel; nu-l mai pot ierta**!“

*Ezec. 7.2. **Cap. 7.8.

3. În ziua aceea, cântecele Templului* se vor preface în gemete, zice Domnul Dumnezeu, pretutindeni vor arunca** în tăcere o mulțime de trupuri moarte.“

*Cap. 5.23. **Cap. 6.9,10.

4. Ascultați lucrul acesta, voi care mâncați* pe cel lipsit și prăpădiți pe cei nenorociți din țară! *Ps. 14.4. Prov. 30.14.

5. Voi care ziceți: „Când va trece luna nouă, ca să vindem grâul, și Sabatul*, ca să deschidem grânarele, să micșorăm efa** și să mărim siclul, și să strâmbăm cumpăna, ca să înșelăm?“

*Neem. 13.15,16. **Mica 6.10,11.

6. Apoi vom cumpăra pe cei nevoiași pe argint* și pe sărac, pe o pereche de încălțăminte, și vom vinde codină în loc de grâu.“

*Cap. 2.6.

7. Domnul a jurat pe slava* lui Iacov: „Niciodată** nu voi uita nici una din faptele lor!“

*Cap. 6.8. **Osea 8.13; 9.9.

8. Nu se va cutremura țara* din pricina acestor mișelii și nu se vor

jeli toți locuitorii ei? Nu se va umfla toată țara ca râul, ridicându-se și coborându-se iarăși ca râul** Egiptului?

*Osea 4.3. **Cap. 9.5.

9. În ziua aceea, zice Domnul Dumnezeu, voi face să asfințească soarele* la amiază și voi întuneca pământul ziua namiaza mare.

*Iov 5.14. Isa. 13.10; 59.9,10. Ier. 15.9. Mica 3.6.

10. Vă voi preface sărbătorile în jale și toate cântările în bociri pentru morți, voi acoperi toate coapsele cu saci* și voi face toate capetele pleșuve; voi arunca țara într-o jale** ca pentru un singur fiu, și sfârșitul ei va fi ca o zi amară.

*Isa. 15.2,3.

11. Iată, vin zile, zice Domnul Dumnezeu, când voi trimite foamete în țară, nu foamete de pâine, nici sete de apă, ci foamete și sete după auzirea* cuvintelor Domnului.

*1 Sam. 3.1. Ps. 74.9. Ezech. 7.26.

12. Vor pribegi atunci de la o mare la alta, de la miazănoapte la răsărit, vor umbla istovii încoace și încolo, ca să caute cuvântul Domnului, și tot nu-l vor găsi.

13. În ziua aceea se vor topi de sete fetele frumoase și flăcăii.

14. Ei, care jură* acum pe păcatul** Samariei și zic: „Pe Dumnezeul tău cel Viu, Dane!“ și: „Pe drumul Beer-Șebe!“ vor cădea, și nu se vor mai scula.“

*Osea 4.15. **Deut. 9.21. †Cap. 5.5.

91. Am văzut pe Domnul stând pe altar. Și a zis: „Lovește pragul de sus al porții, ca să se cutremure ușorii, și sfărâmă-i* peste capetele lor ale tuturor. Rămășița lor însă o voi pierde cu sabia, așa că nici unul** din ei nu va putea să scape fugind și nici unul din cei ce vor scăpa nu va scăpa.“

*Ps. 68.21. Hab. 3.13. **Cap. 2.14.

2. De ar pătrunde chiar până în Locuința morților*, și de acolo îi va smulge mâna Mea; de s-ar sui chiar în ceruri**, și de acolo îi voi cobori.

*Ps. 139.8, etc. **Iov 20.6. Ier. 51.53. Obad. 4.

3. De s-ar ascunde chiar pe vârful Carmelului, și acolo îi voi căuta și-i voi lua; de s-ar ascunde de privirile Mele chiar în fundul mării, și acolo* voi porunci șarpelui să-i muște.

*Lev. 26.33. Deut. 28.65. Ezech. 5.12.

4. De ar merge în robie chiar înaintea vrăjmașilor lor, și acolo voi porunci

sabiei să-i piardă; voi pune astfel ochii* pe ei ca să le fac rău, nu bine.“

*Lev. 17.10. Ier. 44.11.

5. Domnul Dumnezeu oştirilor atinge pământul, și se topește*, și toți locuitorii lui jelesc**. Se înalță ca râul Nil și se coboară ca râul Egiptului.

*Mica 1.4. **Cap. 8.8.

6. El Și-a zidit câmara* în ceruri, Și-a întemeiat bolta deasupra pământului; cheamă apele** mării și le varsă pe fața pământului. Domnul† este numele Lui!

*Ps. 104.3,13. **Cap. 5.8. †Cap. 4.13.

7. „Nu sunteți voi oare pentru Mine ca și copiii etiopienilor, copii ai lui Israel? – zice Domnul. N-am scos Eu pe Israel din țara Egiptului, ca și pe filistenii* din Caftor** și pe sirieni din Chir†?“

*Ier. 47.4. **Deut. 2.23. Ier. 47.4. †Cap. 1.5.

8. Iată, Domnul Dumnezeu are ochii* pironiți peste împărăția aceasta vinovată, ca s-o nimicesc** de pe fața pământului; totuși nu voi nimici de tot casa lui Iacov, zice Domnul.

*Vers. 4. **Ier. 30.11; 31.35,36. Obad. 16,17.

9. Căci iată, voi porunci și voi vântura casa lui Israel între toate neamurile, cum se vântură cu ciurul, fără să cadă un singur bob la pământ!

10. Toți păcătoșii poporului Meu vor muri de sabie, cei ce zic*: „Nu ne va ajunge nenorocirea și nu va veni peste noi.“

*Cap. 6.3.

11. În vremea aceea* voi ridica din căderea lui cortul lui David, îi voi drege spărturile, îi voi ridica dărâmurile și-l voi zidi iarăși cum era odinioară,

*Fapt. 15.16,17.

12. ca să stăpânească* rămășița Edo-mului** și toate neamurile peste care a fost chemat Numele Meu, zice Domnul care va împlini aceste lucruri.

*Obad. 19. **Num. 24.18.

13. Iată, vin* zile, zice Domnul, când plugarul va ajunge pe secărător și cel ce calcă strugurii, pe cel ce împrășteie sămânța, când mustul va picura din** munți și va curge de pe toate dealurile.

*Lev. 26.5. **Ier. 3.18.

14. Voi aduce înapoi* pe prinșii de război ai poporului Meu, Israel; ei vor zidi iarăși** cetățile pustiite și le vor locui, vor sădi vii și le vor bea vinul, vor face grădini și le vor mânca roadele.

*Ier. 30.3. **Isa. 61.4; 65.21. Ezech. 36.33-36.

15. Îi voi sădi în țara lor, și nu vor mai fi smulși* din țara pe care le-am dat-o, zice Domnul Dumnezeu tău!“

*Isa. 60.21. Ier. 32.41. Ezech. 34.28. Ier. 32.20.

OBADIA

SAU AVDIE¹

(Psalmul 137.7. Plângeri 4.21,22. Ioel 3.18,19. Țefania 2.10,11. Zaharia 14.9.)

1. Prorocia lui Obadia. Așa vorbește Domnul Dumnezeu despre Edom*: – Noi am auzit o veste** din partea Domnului, și un sol a fost trimis cu ea printre neamuri, zicând: „Sculați-vă, să mergem împotriva Edomului ca să ne războim cu el!“ –

*Isa. 21.11; 34.5. Ezech. 25.12-14. Ioel 3.19. Mal. 1.3. **Ier. 49.14, etc.

2. „Iată, te voi face mic printre neamuri, vei fi cel mai disprețuit.

3. Căci mândria inimii tale te-a dus în rătăcire, pe tine care locuiești în crăpăturile stâncilor* și domnești în înălțime; de aceea, tu zici** în tine însuși: „Cine mă va arunca la pământ?“

*2 Împ. 14.7. **Isa. 14.13-15. Apoc. 18.7.

4. Dar, chiar dacă ai locui tot atât de sus* ca vulturul, chiar dacă ți-ai așeza cuibul** între stele, tot te voi arunca jos și de acolo, zice Domnul.

*Iov 20.6. Ier. 49.16; 51.53. Amos 9.2. **Hab. 2.9.

5. Dacă ar fi intrat* la tine niște hoți sau niște tâlhari de noapte – cum ești de pustiit! – ar fi luat ei oare mai mult decât ar fi putut? Dacă ar fi venit niște culegători de vie la tine, n-ar fi lăsat** ei nici un strugure pe urmă?

*Ier. 49.9. **Deut. 24.21. Isa. 17.6; 24.13.

6. Vai! Ce scormonit este Esau! Cum i s-au descoperit comorile!

7. Toți cei uniți* cu tine te-au izgonit înapoi până la hotar, prietenii tăi te-au înșelat și te-au stăpânit. Cei ce mâncau din pâinea ta ți-au întins curse pe care nu le-ai băgat de seamă**!

*Ier. 38.22. **Isa. 19.11,12.

8. Oare, zice Domnul, nu* voi pierde Eu în ziua aceea pe cei înțelepți din Edom și priceperea din muntele lui Esau?

*Iov 5.12,13. Isa. 29.14. Ier. 49.7.

9. Vitejii* tăi, Temane**, se vor înspăimânta, pentru ca toți cei din muntele lui Esau să piară în măcel.

*Ps. 76.5. Amos 2.16. **Ier. 49.7.

10. Din pricina silniciei* făcute împotriva fratelui tău Iacov, vei fi acoperit de rușine și vei fi nimicit cu desăvârșire** pentru totdeauna.

*Gen. 27.41. Ps. 137.7. Ezech. 25.12; 35.5. Amos 1.11. **Ezech. 35.9. Mal. 1.4.

11. Căci în ziua când stătea în fața

1. Așa se numește în Septuaginta.

lui, în ziua când străinii îi luau averea, când străinii intrau pe porțile lui și aruncau sorțul* asupra Ierusalimului, și tu erai atunci ca unul din ei!

*Ioel 3.3. Naum 3.10.

12. Nu trebuia să te uiți mulțumit* la ziua fratelui tău, în ziua** nenorocirii lui, nu trebuia să te bucuri de copiii lui Iuda, în ziua pieirii lor, și nu trebuia să vorbești cu semeție, în ziua strămtorării!

*Ps. 22.17; 54.7; 59.10. Mica 4.11; 7.10. **Ps. 37.13; 137.7. †Iov 31.29. Prov. 17.5; 24.17,18. Mica 7.8.

13. Nici nu trebuia să intri pe porțile poporului Meu, în ziua nenorocirii lui, nici nu trebuia să te bucuri de nenorocirea lui, în ziua prăpădului lui, și nu trebuia să pui mâna pe bogățiile lui, în ziua prăpădului lui!

14. Nu trebuia să stai la răspântii, ca să nimicești pe fugarii lui, și nici nu trebuia să dai în mâna vrăjmașului pe cei ce scăpaseră din el în ziua necazului!

15. Căci ziua Domnului este aproape* pentru toate neamurile. Cum** ai făcut, așa ți se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău.

*Ezech. 30.3. Ioel 3.14. **Ezech. 35.15. Hab. 2.8.

16. Căci, după cum ați băut* paharul mâniei, voi cei de pe muntele Meu cel sfânt, tot așa toate neamurile îl vor bea necurmat; vor bea, vor sorbi din el și vor fi ca și când n-ar fi fost niciodată.

*Ier. 25.28,29; 49.12. Ioel 3.17. 1 Pet. 4.17.

17. Dar* mântuirea** va fi pe muntele Sionului, el va fi sfânt, și casa lui Iacov își va lua înapoi moșiile.

*Ioel 2.32. **Amos 9.8.

18. Casa lui Iacov va fi* un foc, și casa lui Iosif, o flacăară; dar casa lui Esau va fi miriștea pe care o vor aprinde și o vor mistui; și nu va mai rămâne nici unul din casa lui Esau, căci Domnul a vorbit!

*Isa. 10.17. Zah. 12.6.

19. Cei de la miazăzi vor stăpâni* muntele lui Esau, și cei din câmpie**, țara filistenilor; vor stăpâni și ținutul lui Efraim și al Samariei; și Benjamin va stăpâni Galaadul.

*Amos 9.12. **Țef. 2.7.

20. Dar prinșii de război ai acestei

oștiri a copiilor lui Israel vor stăpâni țara canaanților până la* Sarepta, și prinșii de război ai Ierusalimului care sunt la Sefarad vor stăpâni** cetățile de miazăzi.

*1 Împ. 17.9,10. **Ier. 32.44.

21. Izbăvitorii* se vor sui pe muntele Sionului ca să judece muntele lui Esau. Dar împărăția** va fi a Domnului.

*1 Tim. 4.16. Iac. 5.20. **Ps. 22.28. Dan. 2.44; 7.14,27. Zah. 14.9. Luca 1.33. Apoc. 11.15; 19.6.

IONA

(Isaia 42.19; 55.7,11. Ieremia 18.7,8. Ezechiel 18.23. Matei 12.40,41.)

1. Cuvântul Domnului a vorbit lui Iona*, fiul lui Amitai, astfel:

*2 Împ. 14.25.

2. „Scoală-te, du-te la Ninive, cetatea cea mare*, și strigă împotriva ei. Căci răutatea** ei s-a suit până la Mine!“

*Gen. 10.11,12. Cap. 3.2,3; 4.11. **Gen. 18.20,21. Ezra 9.6. Iac. 5.4. Apoc. 18.5.

3. Și Iona s-a sculat* să fugă la Tars, departe de fața Domnului. S-a coborât la Iafu** și a găsit acolo o corabie care mergea la Tars. A plătit prețul călătoriei și s-a suit în corabie ca să meargă împreună cu călătorii la Tars, departe de fața Domnului.

*Cap. 4.2.

4. Dar Domnul* a făcut să sufle pe mare un vânt năprasnic și a stârnit o mare furtună. Corabia amenința să se sfărâme.

*Ps. 107.25.

5. Corăbierii s-au temut, au strigat fiecare la dumnezeul lui și au aruncat* în mare unelte din corabie, ca s-o facă mai ușoară. Iona s-a coborât în fundul** corăbiei, s-a culcat și a adormit dus.

*Fapt. 27.18,19,38. **1 Sam. 24.3.

6. Cărmaciul s-a apropiat de el și i-a zis: „Ce dormi? Scoală-te și cheamă* pe Dumnezeuul tău! Poate că** Dumnezeu va voi să Se gândească la noi și nu vom pieri!“

*Ps. 107.28. **Ioel 2.14.

7. Și au zis unul către altul: „Veniți să tragem la sorți*, ca să știm din pricina cui a venit peste noi nenorocirea aceasta!“ Au tras la sorți, și sorțul a căzut pe Iona.

*Ios. 7.14,16.

8. Atunci ei i-au zis: „Spune-ne* din pricina cui a venit peste noi nenorocirea aceasta? Ce meserie ai și de unde vii? Care îți este țara și din ce popor ești?“

*Ios. 7.19. 1 Sam. 14.43.

9. El le-a răspuns: „Sunt evreu, și mă tem de Domnul Dumnezeu cerurilor care* a făcut marea și uscatul!“

*Ps. 146.6. Fapt. 17.24.

10. Oamenii aceia au avut o mare teamă și i-au zis: „Pentru ce ai făcut lucrul acesta?“ Căci oamenii aceia știau că fugea de fața Domnului, pentru că le spusese el.

11. Ei i-au zis: „Ce să-ți facem, ca să se potolească marea față de noi?“ Căci marea era din ce în ce mai înfuriată.

12. El le-a răspuns: „Luați-mă* și aruncați-mă în mare, și marea se va liniști față de voi! Căci știu că din vina mea vine peste voi această mare furtună!“

*Ioan 11.50.

13. Oamenii aceștia vâsleau ca să ajungă la uscat, dar nu puteau*, pentru că marea se întărâta tot mai mult împotriva lor.

*Prov. 21.30.

14. Atunci au strigat către Domnul și au zis: „Doamne, nu ne pierde din pricina vieții omului acestuia și nu ne împovăra* cu sânge nevinovat! Căci Tu, Doamne, faci** ce vrei!“

*Deut. 21.8. **Ps. 115.3.

15. Apoi au luat pe Iona și l-au aruncat în mare. Și furia mării* s-a potolit.

*Ps. 89.9. Luca 8.24.

16. Pe oamenii aceia i-a apucat o mare frică* de Domnul, și au adus Domnului o jertfă, și l-au făcut juru-ințe.

*Marc. 4.41. Fapt. 5.11.

17. Domnul a trimis un pește mare să înghită pe Iona, și* Iona a stat în pântecul peștelui trei zile și trei nopți.

*Mat. 12.40; 16.4. Luca 11.30.

21. Iona s-a rugat Domnului Dumnezeuului său din pântecul peștelui

2. și a zis: „În strămtorarea mea am chemat* pe Domnul, și** m-a ascultat; din mijlocul Locuinței morților am strigat, și mi-ai auzit glasul.

*Ps. 120.1; 130.1; 142.1. Plân. 3.55,56. **Ps. 65.2.

3. Și totuși mă aruncaseși* în adânc, în inima mării, și răurile de apă mă înconjuraseră; toate valorile** și toate talazurile Tale au trecut peste mine.

*Ps. 88.6. **Ps. 42.7.

4. Ziceam*: „Sunt lepădat dinaintea ochilor Tăi! Dar iarăși voi vedea Templul** Tău cel sfânt.“ *Ps. 31.22. **1 Împ. 8.38.

5. Apele m-au acoperit* până aproape să-mi ia viața, adâncul m-a învăluit, papura s-a împletit în jurul capului meu. *Ps. 69.1. Plân. 3.54.

6. M-am coborât până la temeliiile munților, zăvoarele pământului mă încuiau pe vecie; dar Tu m-ai scos viu* din groapă, Doamne Dumnezeul meu! *Ps. 16.10.

7. Când îmi tânjea sufletul în mine, mi-am adus aminte de Domnul, și rugăciunea mea* a ajuns până la Tine, în Templul Tău cel sfânt. *Ps. 18.6.

8. Cei ce se lipesc de idoli deșerti* îndepărtează îndurarea de la ei.

9. Eu însă îți voi aduce jertfe* cu un strigăt de mulțumire, voi împlini juruințele pe care le-am făcut. Mântuirea** vine de la Domnul.“ *2 Împ. 17.15. Ps. 31.6. Ier. 10.8; 16.19.

*Ps. 50.14,23; 116.17,18. Osea 14.2. Evr. 13.15. **Ps. 3.8.

10. Domnul a vorbit peștelui, și peștele a vărsat pe Iona pe pământ.

3.1. Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Iona astfel:

2. „Scoală-te, du-te la Ninive, cetatea cea mare, și vestește acolo strigarea pe care ți-o voi da!“

3. Și Iona s-a sculat și s-a dus la Ninive, după cuvântul Domnului. Și Ninive era o cetate foarte mare, cât o călătorie de trei zile.

4. Iona a început să pătrundă în oraș, cale de o zi, strigând și zicând*: „Încă patruzeci de zile, și Ninive va fi nimicită!“ *Deut. 18.22.

5. Oamenii din Ninive au crezut* în Dumnezeu, au vestit un post și s-au îmbrăcat cu saci, de la cei mai mari până la cei mai mici. *Mat. 12.41. Luca 11.32.

6. Lucrul a ajuns la urechea împăratului din Ninive; el s-a sculat de pe scaunul lui de domnie, și-a scos mantia de pe el, s-a acoperit cu un sac și a șezut în* cenușă. *Iov 2.8.

7. Și a trimis să se dea de știre* în Ninive, din porunca împăratului și mai marilor lui, următoarele: „Oamenii și vitele, boii și oile să nu guste nimic, să nu pască și nici să nu bea apă deloc!“

*2 Cron. 20.3. Ier. 2.15.

8. Ci oamenii și vitele să se acopere cu saci, să strige cu putere către Dumnezeu și să se întoarcă* de la calea lor

cea rea și de la faptele de asuprire** de care le sunt pline mâinile!

*Isa. 58.6. **Isa. 59.6.

9. Cine* știe dacă nu Se va întoarce Dumnezeu și Se va căi, și dacă nu-Și va opri mânia Lui aprinsă, ca să nu pierim!“ *2 Sam. 12.22. Ier. 2.14.

10. Dumnezeu a văzut* ce făceau ei și că se întorceau de la calea lor cea rea. Atunci Dumnezeu S-a căit de răul pe care Se hotărâse să li-l facă și nu l-a făcut. *Ier. 18.8. Amos 7.3,6.

Nemulțumirea lui Iona și muștrările Domnului

4.1. Lucrul acesta n-a plăcut deloc lui Iona, și s-a mâniat.

2. S-a rugat Domnului și a zis: „Ah! Doamne, nu este aceasta tocmai ce ziceam eu când eram încă în țara mea? Tocmai lucrul acesta voiam să-l înlătur fugind la Tars*. Căci știam că ești un Dumnezeu milos** și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate, și că Te căiești de rău!“

*Cap. 1.3. **Exod 34.6. Ps. 86.5. Ier. 2.13.

3. Acum*, Doamne, ia-mi viața, căci vreau mai bine să mor** decât să trăiesc!“ *1 Împ. 19.4. **Vers. 8.

4. Domnul a răspuns: „Bine faci tu de te mâni!“

5. Și Iona a ieșit din cetate și s-a așezat la răsărit de cetate. Acolo și-a făcut un umbrar și a stat sub el, până va vedea ce are să se întâmple cu cetatea.

6. Domnul Dumnezeu a făcut să crească un curcubete care s-a ridicat peste Iona ca să facă umbră capului lui și să-l facă să-i treacă mânia. Iona s-a bucurat foarte mult de curcubetele acesta.

7. Dar a doua zi, la răsăritul soarelui, Dumnezeu a adus un vierme care a înțepat curcubetele, și curcubetele s-a uscat.

8. Când a răsărit soarele, Dumnezeu a făcut să sufle un vânt uscat de la răsărit, și soarele a bătut peste capul lui Iona, și Iona a leșinat. Atunci a dorit să moară și a zis: „Mai bine să mor* decât să trăiesc!“ *Vers. 3.

9. Dar Dumnezeu a zis lui Iona: „Bine faci tu de te mâni din pricina curcubetelui?“ El a răspuns: „Da, bine fac că mă mâni până la moarte!“

10. Atunci și Domnul a zis: „Tie îți este milă de curcubetele acesta, care nu te-a costat nici o trudă și pe care

nu tu l-ai făcut să crească, ci într-o noapte s-a născut și într-o noapte a pierit.

11. Și Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea* cea mare, în care se

află mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni care nu știu** să deosebească dreapta de stânga lor, afară de o mulțime* de vite!“

*Cap. 1.2; 3.2,3. **Deut. 1.39. †Ps. 36.6; 145.9.

MICA

SAU MICHEA

(Psalmul 85.11. Proverbe 21.3. Isaia 32.17,18.)

Amenințările

1. Cuvântul Domnului spus lui Mica* din Moreșet, pe vremea lui Iotam, Ahaz, Ezechia, împărații lui Iuda, prorocie asupra Samariei** și Ierusalimului. *Ier. 26.18. **Amos 1.1.

2. Ascultați, voi popoare toate! Ia aminte, pământule* și ce este pe el! Domnul Dumnezeu** să fie martor împotriva voastră, Domnul care este în Templul Lui cel sfânt†! *Deut. 32.2. Isa. 1.2. **Ps. 50.7. Mal. 3.5. †Ps. 11.4. Iona 2.7. Hab. 2.20.

3. Căci iată că Domnul* iese din locuința** Lui, Se coboară și umblă pe înălțimile* pământului!

*Isa. 26.21. **Ps. 115.3. †Deut. 32.13; 33.29. Amos 4.13.

4. Sub El se toposc munții*, văile crapă ca ceara înaintea focului, ca apa care curge prin râpi.

*Jude. 5.5. Ps. 97.5. Isa. 64.1-3. Amos 9.5. Hab. 3.6,10.

5. Și toate acestea, din pricina nelegiurii lui Iacov, din pricina păcatelor casei lui Israel! Dar care este neleguirea lui Iacov? Nu este oare Samaria? Și care este păcatul lui Iuda? Nu este Ierusalimul?...

6. De aceea, voi preface Samaria într-un morman de pietre* pe câmp, într-un loc de sădit vie; îi voi prăvăli pietrele în vale și-i voi dezgoli temeliiile**.

*2 Împ. 19.25. Cap. 3.12. **Ezec. 13.14.

7. Toate chipurile ei cioplite vor fi sfărâmate, toate plățile* ei de curvă vor fi arse în foc, și-i voi pustii toți idoli: căci din plăți de curvă i-a adunat, și în plăți de curvă se vor preface...

*Osea 2.5,12.

8. De aceea plâng*, mă bocesc, umblu** desculț și gol, strig† ca șacalul și gem ca struțul.

*Isa. 21.3; 22.4. Ier. 4.19. **Isa. 20.2-4. †Iov 30.29. Ps. 102.6.

9. Căci rana ei este fără leac; se întinde* până la Iuda, pătrunde până la poarta poporului meu, până la Ierusalim. *2 Împ. 18.13. Isa. 8.7,8.

10. Nu spuneți* lucrul acesta în Gat și nu plângeți în Aco; tăvăliți-vă în țărână** la Bet-Leafra.

*2 Sam. 1.20. **Ier. 6.26.

11. Treci, locuitoare din Șafir, cu rușinea* descoperită; locuitoarea din Taanan nu îndrăznește să iasă, jalea Bet-Haetelului vă ia gustul să vă opriți în el. *Isa. 20.4; 47.2,3. Ier. 13.22. Naum 3.5.

12. Căci locuitoarea din Marot tremură pentru pierderea fericirii ei, fiindcă s-a coborât* nenorocirea din partea Domnului până la poarta Ierusalimului. *Amos 3.6.

13. Înhamă-ți caii cei iuți la car, locuitoare din Lachis*; tu ai fost cea dintâi pricină de păcat pentru fiica Sionului, căci în tine s-au găsit neleguirile lui Israel. *2 Împ. 18.14,17.

14. De aceea te vei despărți* de Moreșet-Gat, casele din Aczib** vor fi o amăgire pentru împărații lui Israel. *2 Sam. 8.2. 2 Împ. 18.14-16. **Ios. 15.44.

15. Îți voi aduce un nou stăpân, locuitoare din* Mareșă; slava lui Israel va merge la Adulam**.

*Ios. 15.44. **2 Cron. 11.7.

16. Rade-ți, taie-ți părul*, din pricina copiilor** tăi iubiți; lărgeste-ți pleșuvia ca vulturul, căci ei se duc în robie, departe de tine! *Iov 1.20.

Isa. 15.2; 22.12. Ier. 7.29; 16.6; 47.5; 48.37. **Plân. 4.5.

2.1. Vai de cei ce cugetă* neleguirea și făuresc** rele în așternutul lor; când se crapă de ziua o înfăptuiesc, dacă† le stă în putere.

*Osea 7.6. **Ps. 36.4. †Gen. 31.29.

2. Dacă poftesc* ogoare, pun mâna pe ele, dacă doresc case, le răpesc; asupresc pe om și casa lui, pe om și moștenirea lui. *Isa. 5.8.

3. De aceea, așa vorbește Domnul: „Iată, Eu am de gând să aduc o nenorocire împotriva acestui leat de oameni*,

de care nu vă veți feri grumajii, și nu veți mai umbla cu capul atât de sus, căci vremurile** vor fi rele.

*Jer. 8,3. **Amos 5,13. Efes. 5,16.

4. În ziua aceea, veți ajunge de pomină*, veți bocii** și veți zice: „S-a isprăvit! Suntem pustiiți cu desăvârșire! Partea de moștenire a poporului meu trece în mâna altuia! Vai! cum mi-o ia! Ogoarele noastre le împarte vrăjmașului...!”

*Hab. 2,6. **2 Sam. 1,17. †Cap. 1,15.

5. De aceea nu vei avea pe nimeni care să întindă* frânghia de măsurat pentru sortul tău, în adunarea Domnului.

*Deut. 32,8,9.

6. „Nu* prorociți!”, zic ei. „Să nu se prorocască asemenea lucruri. Căci altminteri ocările nu mai încetează!”

*Isa. 30,10. Amos 2,12; 7,16.

7. „Este Domnul atât de grabnic la mânie, casa lui Iacov? Acesta este felul Lui de a lucra?” – Da, cuvintele Mele sunt prielnice celui ce umblă cu neprihănire!

8. De multă vreme poporul Meu este socotit de Mine ca vrăjmas; voi răpiți mantaua de pe hainele celor ce trec liniștiți și n-au gust de război.

9. Voi izgoniți din casele lor iubite pe femeile poporului Meu, luați pentru totdeauna podoaba Mea de la copiii lor.

10. Sculați-vă și plecați, căci aici nu este odihnă* pentru voi; căci, din pricina spurcăciunii**, vor fi dureri, dureri puternice.

*Deut. 12,9. **Lev. 18,25,28. Ier. 3,2.

11. Da, dacă ar veni un om cu vânt* și minciuni și ar zice: „Îți voi proroci despre vin și despre băuturi tari!”, acela ar fi un proroc pentru poporul acesta!

*Ezec. 13,3.

12. Te voi strânge* în întregime, Iacove! Voi strânge rămășița lui Israel, îi voi aduna ca pe niște oi dintr-un staul**, ca pe o turmă în pășunea ei, așa că va fi o mare zarvă de oameni.

*Cap. 4,6,7. **Jer. 31,10. †Ezec. 36,37.

13. Cel ce va face spărtura se va sui înaintea lor; vor face spărtura, vor trece pe poartă și vor ieși pe ea; împăratul lor* va merge înaintea lor, și Domnul** va fi în fruntea lor.“

*Osea 3,5. **Isa. 52,12.

Mustrări

31. Am zis: „Ascultați, căpetenii ale lui Iacov și mai mari ai casei lui Israel! Nu* este datoria voastră să cunoașteți dreptatea?”

*Ier. 5,4,5.

2. Și totuși voi urâți binele, și iubiți răul, le jupuiți pielea și carnea de pe oase!

3. După ce au mâncat* carnea poporului Meu, după ce-i jupoaie pielea și-i sfărâmă oasele, îl fac bucăți ca ceea ce se fierbe într-o oală, ca și carnea dintr-un cazan**.

*Ps. 14,4. **Ezec. 11,3,7.

4. apoi strigă* către Domnul. Dar El nu le răspunde, ci Își ascunde fața de ei în vremea aceea, pentru că au făcut fapte rele.“

*Ps. 18,41. Prov. 1,28. Isa. 1,15. Ezech. 8,18. Zah. 7,13.

5. Așa vorbește Domnul despre prorocii* care rățesc pe poporul meu, care, dacă au de mușcat** ceva cu dinții, vestesc pacea, iar dacă nu li se pune nimic în gură, vestesc războiul sfânt:

*Isa. 56,10,11.

Ezec. 13,10; 22,25. **Cap. 2,11. Mat. 7,15. †Ezec. 13,18,19.

6. „Din pricina aceasta, va veni noaptea* peste voi... fără nici o vedenie! Și întunericul... fără nici o prorocie! Soarele va asfinți** peste acești proroci, și ziua se va întuneca peste ei!”

*Isa. 8,20,22. Ezech. 13,23. Zah. 13,4. **Amos 8,9.

7. Văzătorii vor fi dați de rușine, ghicitorii vor roși, toți își vor acoperi barba; căci Dumnezeu nu va* răspunde.“

*Ps. 74,8. Amos 8,11.

8. Dar eu sunt plin de putere, plin de Duhul Domnului, sunt plin de cunoștința dreptății și de vlagă, ca să fac cunoscut lui Iacov nelegiuirea* lui, și lui Israel, păcatul lui.

*Isa. 58,1.

9. Ascultați, dar, lucrul acesta, căpetenii ale casei lui Iacov și mai mari ai casei lui Israel, voi, cărora vă este scârbă de dreptate și care suciți tot ce este drept;

10. voi care zidiți Sionul* cu sânge**, și Ierusalimul, cu nelegiuire!

*Jer. 22,13. **Ezec. 22,27. Hab. 2,12. †Ez. 3,3.

11. Căpeteniile* cetății judecă pentru daruri, preoții** lui învață pe popor pentru plată, și prorocii lui prorocesc pe bani; și mai îndrăznesc apoi să se bizuie pe Domnul și zic: „Oare nu este Domnul în mijlocul nostru? Nu ne poate atinge nici o nenorocire!”

*Isa. 1,23. Ezech. 22,12. Osea 4,18. Cap. 7,3. **Ier. 6,13. †Isa. 48,2. Ier. 7,4. Rom. 2,17.

12. De aceea, din pricina voastră, Sionul va fi arat* ca un ogor, Ierusalimul** va ajunge un morman de pietre, și muntele Templului, o înălțime acoperită de păduri.

*Ier. 26,18. Cap. 1,6. **Ps. 79,1. †Cap. 4,2.

41. În vremurile* de pe urmă, muntele Casei Domnului va fi întemeiat tare ca cel mai înalt munte, se va înălța deasupra dealurilor, și popoarele vor veni grămadă la el. *Isa. 2,2, etc. Ezech. 17,22,23.

2. Neamurile se vor duce cu grămadă la el și vor zice: „Veniți, haidem să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile Lui și să umblăm pe cărările Lui!” Căci din Sion va ieși Legea, și din Ierusalim, cuvântul Domnului.

3. El va judeca între multe popoare, va hotărî între neamuri puternice, depărtate. Din săbiile lor își vor făuri fiare de plug*, și din sulitele lor cosoare; nici un neam nu va mai trage sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța** să facă război;

*Isa. 2,4. Joel 3,10. **Ps. 72,7.

4. ci fiecare* va locui sub vița lui și sub smochinul lui, și nimeni nu-l va mai tulbura. Căci gura Domnului oștirilor a vorbit.

*1 Imp. 4,25. Zah. 3,10.

5. Pe când toate popoarele umblă fiecare în numele dumnezeului său*, noi vom umbla** în Numele Domnului Dumnezeului nostru, totdeauna și în veci de veci!

*Jer. 2,11. **Zah. 10,12.

6. „În ziua aceea, zice Domnul, voi aduna pe cei schiopi*, voi strânge grămadă pe** cei izgoniți și pe aceia pe care-i chinuisem.

*Ezech. 34,16. †Ez. 3,19. **Ps. 147,2. Ezech. 34,13; 37,21.

7. Din cei schiopi voi face o rămășiță*, din cei ce erau risipiți, un neam puternic; și Domnul va împărăți** peste ei, pe muntele Sionului, de acum și până-n veac!

*Cap. 2,12; 5,3,7,8; 7,18.

**Isa. 9,6; 24,23. Dan. 7,14,27. Luca 1,33. Apoc. 11,15.

8. Iar la tine, turn al turmei, deal al fiicei Sionului, la tine va veni și la tine va ajunge vechea stăpânire, împărăția fiicei Ierusalimului!“

9. Pentru ce strigi tu însă acum așa de tare? N-ai împărat*? Nu mai ai sfetnic, de te apucă** durerea ca pe o femeie la naștere?

*Ier. 8,19. **Isa. 13,8; 21,3. Ier. 30,6; 50,43.

10. Suferă, fiica Sionului, și gemi ca o femeie la naștere! Căci acum vei ieși din cetate și vei locui în câmp, și te vei duce până la Babilon! Acolo vei fi izbăvită, acolo te va răscumpăra Domnul din mâna vrăjmașilor tăi.

11. Căci acum* multe neamuri s-au strâns împotriva ta și zic: „Să fie pângărită, ca să ne vadă** ochii împlinindu-se dorința față de Sion!”

*Plân. 2,16. **Obad. 12. Cap. 7,10.

12. Dar ei nu cunosc gândurile* Domnului, nu-l înțeleg planurile, nu știu că i-a strâns ca** pe niște snopi în arie.

*Isa. 55,8. Rom. 11,33. **Isa. 21,10.

13. „Scoală-te*, fiica Sionului, și treieră! Căci îți fac un corn de fier și o copită de aramă, ca să sfărâmi** multe popoare și să închini Domnului†† prada lor, să închini Domnului întregului pământ averile lor!”

*Isa. 41,15,16. Ier. 51,33. **Dan. 2,44. †Isa. 18,7; 23,18; 60,6,9. ††Zah. 4,14; 6,5.

51. Acum, strânge-ți rândurile în cetate, ceata Sionului, căci suntem impresurați! Judecătorul lui Israel este lovit* cu nuiua pe obraz!

*Plân. 3,30. Mat. 5,39; 27,30.

2. „Și tu, Betleeme* Efrata, măcar că ești prea mic între** cetățile de căpetenie ale lui Iuda, totuși din tine Îmi va ieși Cel ce va stăpâni†† peste Israel și a cărui obârșie*† se suie până în vremuri străvechi, până în zilele veșniciei.“

*Mat. 2,6. Ioan 7,42. **1 Sam. 23,23. †Exod. 18,25. ††Gen. 49,10. Isa. 9,6. *†Ps. 90,2. Prov. 8,22,23. Ioan 1,1.

3. De aceea, îi va lăsa până la vremea când va naște cea care are să nască*, și rămășița** fraților Săi se va întoarce la copiii lui Israel.

*Cap. 4,10. **Cap. 4,7.

4. El Se va înfățișa și va cârmui* cu puterea Domnului și cu mărișia Numelui Domnului Dumnezeului Său: vor locui liniștiți, căci El va fi proslăvit** până la marginile pământului.

*Isa. 40,11; 49,10. Ezech. 34,23. Cap. 7,14. **Ps. 72,8. Isa. 52,13. Zah. 9,10. Luca 1,32.

5. El va fi pacea* noastră! Când va veni asirianul în țara noastră și va pătrunde în palatele noastre, vom ridica împotriva lui șapte păstori și opt căpetenii ale poporului.

*Ps. 72,7. Isa. 9,6. Zah. 9,10. Luca 2,14. Efes. 2,14.

6. Ei vor pustii țara Asiriei cu sabia și țara lui* Nimrod cu sabia scoasă din teacă. Ne va izbăvi** astfel de asirian, când va veni în țara noastră și va pătrunde în ținutul nostru.

*Gen. 10,8,10,11. **Luca 1,71.

7. Rămășița* lui Iacov va fi în mijlocul multor popoare ca o rouă** care vine de la Domnul, ca ploaia mărunță pe iarbă, care nu se bizuie pe nimeni și nu atârnă de copiii oamenilor.

*Vers. 3. **Deut. 32,2. Ps. 72,6; 110,3.

8. Rămășița lui Iacov va fi între neamuri, în mijlocul multor popoare, ca un leu între fiarele pădurii, ca un pui

de leu între turmele de oi, care, când trece, calcă în picioare și sfășie, și nimeni nu poate scăpa pe altul.

9. Ți se va ridica mâna peste potrivnicii tăi, și toți vrăjmașii tăi vor fi nimiciți!

10. „În* ziua aceea, zice Domnul, îți voi nimici cu desăvârșire caii din mijlocul tău și-ți voi sfărâma caiele;”

*Zah. 9.10.

11. voi nimici cu desăvârșire cetățile din țara ta și-ți voi surpa toate cetățile.

12. Voi nimici cu desăvârșire descăntecele din mijlocul tău, și nu vei mai avea vrăjitori*;

*Isa. 2.6.

13. voi nimici cu desăvârșire* idolii tăi și stâlpii tăi idolești din mijlocul tău, și nu te vei mai închina** la lucrarea mâinilor tale;

*Zah. 13.2. **Isa. 2.8.

14. voi nimici cu desăvârșire din mijlocul tău Astartele tale și-ți voi dărâma idolii.

15. Mă voi răzbuna* cu mânie, cu urgie, pe neamurile care n-au vrut s-asculte.“

*Ps. 149.7. Vers. 8. 2 Tes. 1.8.

Judecata Domnului cu poporul Său – Îndurarea Domnului – Pricina

6. 1. Ascultați, dar, ce zice Domnul: „Scoală-te, judecă-te înaintea munților, și dealurile să-ți audă glasul!...

2. Ascultați*, munți, pricina** Domnului și luați aminte, temelii tari ale pământului! Căci* Domnul are o judecată cu poporul Său și vrea să Se judece cu Israel. –

*Deut. 32.1. Ps. 50.1,4.

Isa. 1.2. **Osea 12.2. †Isa. 1.18; 5.3,4; 43.26. Osea 4.1.

3. Poporul Meu, ce* ți-am făcut și cu ce te-am ostenit? Răspunde-Mi!

*Ier. 2.5,31.

4. Căci te-am* scos din țara Egiptului, te-am izbăvit din casa robiei și am trimis înaintea ta pe Moise, Aaron și Maria!

*Exod 12.51; 14.30; 20.2. Deut. 4.20. Amos 2.10.

5. Poporul Meu, adu-ți aminte ce plănuia Balac*, împăratul Moabului, și ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor, și ce s-a întâmplat din Sitim** până la Ghilgal, ca să cunoști binefacerile* Domnului!“

*Num. 22.5; 23.7; 24.10,11. Deut. 23.4,5. Ios. 24.9,10. Apoc. 2.14. **Num. 25.1; 33.49. Ios. 4.19; 5.10. †Jude. 5.11.

6. Cu ce voi întâmpina pe Domnul și cu ce mă voi pleca înaintea Dumnezeului celui Preainalt? Îl voi întâmpina oare cu ardere de tot, cu viței de un an?

7. Dar primește* Domnul oare mii de berbeci sau zeci de mii de răuri** de untdelemn? Să dau eu pentru fărădelegile mele pe întâiul meu născuț, rodul trupului meu, pentru păcatul sufletului meu? –

*Ps. 50.9; 51.16. Isa. 1.11. **Iov 29.6. †2 Împ. 16.3; 21.6; 23.10. Ier. 7.31; 19.5. Ezech. 23.37.

8. Ți s-a arătat*, omule, ce este bine, și ce alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate**, să iubești mila și să umbli smerit cu Dumnezeul tău?

*Deut. 10.12.

1 Sam. 15.22. Osea 6.6; 12.6. **Gen. 18.19. Isa. 1.17.

9. Glasul Domnului strigă cetății, și omul înțelept se teme de Numele Tău: „Ascultați pedeapsa și pe Cel ce o trimite!

10. Mai sunt în casa celui rău comori nelegiuite și blestemata* efă mică?

*Deut. 25.13-16. Prov. 11.1; 20.10,23.

11. Pot socoti Eu curat pe cel ce are o cumpănă* nedreaptă și greutatei strâmbe în sac?

*Osea 12.7.

12. Pentru că bogații lui sunt plini de silnicie, locuitorii lui spun minciuni, și limba lor* este numai înșelătorie în gura lor,

*Ier. 9.3,5,6,8.

13. de aceea și Eu te voi lovi* cu suferința, te voi pustii pentru păcatele tale.

*Lev. 26.16. Ps. 107.17,18.

14. Vei mânca*, și tot nu te vei sătura, ci foamea va rămâne în tine; ce vei lua dinaintea vrăjmașului nu vei scăpa, căci ce vei scăpa voi da pradă sabiei.

*Lev. 26.26. Osea 4.10.

15. Vei semăna*, dar nu vei secera, vei storcea măslina, dar nu te vei unge cu untdelemnul lor, vei face must, dar nu vei bea vin!

*Deut. 28.38-40. Amos 5.11. Țef. 1.13. Hag. 1.6.

16. Căci ei păzesc* toate orânduirile lui Omri** și lucrează întocmai cum a lucrat casa lui Ahab†, și umblă după sfaturile lor, de aceea te voi face de pomină††, îți voi face locuitorii de batjocură, și veți purta ocara* poporului Meu.“

*1 Împ. 16.25,26.

**Osea 5.11. †1 Împ. 16.30, etc.; 21.25,26. 2 Împ. 21.3. ††1 Împ. 9.8. Ier. 19.8. *Isa. 25.8. Ier. 51.51. Plân. 5.1.

7. 1. Vai de mine! Căci parcă sunt la strângerea poamelor și la strângerea bobîțelor* după culesul strugurilor: nu mai este nici un strugure de mâncare, nici cea dintâi smochină** dorită de sufletul meu!

*Isa. 17.6; 24.13. **Isa. 28.4. Osea 9.10.

2. S-a dus omul de bine* din țară și nu mai este nici un om cinstit printre

oameni; toți stau la pândă ca să verse sânge, fiecare** întinde o cursă fratelui său.

*Ps. 12.1; 14.1,3. Isa. 57.1. **Hab. 1.15.

3. Măinile lor sunt îndreptate să facă rău: cârmuitorul* cere daruri, judecătorul** cere plată, cel mare își arată pe față ce dorește cu lăcomie, și astfel merg mână-n mână.

*Osea 4.18. **Isa. 1.23. Cap. 3.11.

4. Cel mai bun dintre ei este* ca un mărăcine, cel mai cinstit este mai rău decât un tufiș de spini. Ziua vestită de toți prorocii Tăi, pedeapsa Ta se apropie! Atunci va fi uluiala lor.

*2 Sam. 23.6,7. Isa. 55.13. Ezech. 2.6.

5. Nu crede* pe un prieten, nu te încrede în ruda cea mai de aproape; păzește-ți ușa gurii de cea care îți stă în brațe!

*Ier. 9.4.

6. Căci fiul* batjocorește pe tatăl, fata se scoală împotriva mamei ei, nora, împotriva soacrei sale; vrăjmașii omului sunt cei din casa lui! –

*Ezech. 22.7. Mat. 10.21,35,36. Luca 12.53; 21.16. 2 Tim. 3.2,3.

7. Eu însă voi privi* spre Domnul, îmi voi pune nădejdea în Dumnezeul mântuirii mele; Dumnezeul meu mă va asculta.

*Isa. 8.17.

8. Nu te bucura* de mine, vrăjmașă, căci, chiar dacă am căzut**, mă voi scula iarăși, chiar dacă stau în întuneric, totuși Domnul* este lumina mea!

*Prov. 24.17. Plân. 4.21. **Ps. 37.24. Prov. 24.16. †Ps. 27.1.

9. Voi suferi* mânia Domnului, căci am păcătuit împotriva Lui – până ce El îmi va apăra pricina și-mi va face dreptate; El mă va scoate la lumină**, și voi privi dreptatea Lui.

*Plân. 3.39. **Ps. 37.6.

10. Când va vedea vrăjmașa mea lucrul acesta, va fi acoperită de rușine*, ea care-mi zicea: „Unde** este Domnul Dumnezeul tău?“ Ochii mei* își vor vedea dorința împlinită față de ea. Atunci ea va fi călcată în picioare ca noroiul†† de pe uliță.

*Ps. 35.26. **Ps. 42.3,10; 79.10; 115.2. Ioel 2.17. †Cap. 4.11. ††2 Sam. 22.43. Zah. 10.5.

11. În ziua* când îți vor zidi iarăși zidurile, în ziua** aceea ți se vor lărgi hotarele.

*Amos 9.11, etc. **Isa. 11.16; 19.23, etc.; 27.13. Osea 11.11.

12. În ziua aceea, vor veni la tine, din Asiria până în Egipt, din Egipt până la Râu, de la o mare la alta, și de la un munte la altul.

13. Dar mai întâi țara va fi pustiită din pricina locuitorilor ei, în urma faptelor lor* rele.

*Ier. 21.14. Cap. 3.12.

14. Paște-Ți poporul cu toiașul Tău, paște turma moștenirii Tale care locuiește singură în pădurea* din mijlocul Carmelului; ca să pască pe Basan și în Galaad, ca în zilele de altădată.

*Isa. 37.24.

15. „Îți voi arăta lucruri minunate, zice Domnul, ca în ziua* când ai ieșit din țara Egiptului.“

*Ps. 68.22; 78.12.

16. Neamurile vor vedea* lucrul acesta și se vor rușina, cu toată puterea lor; vor pune mâna** la gură și își vor astupa urechile.

*Isa. 26.11. **Iov 21.5; 29.9.

17. Vor linge pulberea* ca șarpele; vor ieși tremurând** ca târătoarele pământului, afară din cetățile lor, vor veni† pline de frică înaintea Domnului Dumnezeului nostru și se vor teme de Tine.

*Ps. 72.9. Isa. 49.23. **Ps. 18.45. †Ier. 33.9.

18. Care* Dumnezeu este ca Tine, care ierți** nelegiuirea și treci† cu vederea păcatele rămășiței moștenirii Tale? – El nu-Și ține†† mânia pe vecie, ci Îi place îndurarea!

*Exod 15.11. **Exod 34.6,7. Ier. 50.20. †Cap. 4.7; 5.3,7,8. ††Ps. 103.9. Isa. 57.16. Ier. 3.5.

19. El va avea iarăși milă de noi, va călca în picioare nelegiuirile noastre, și vei arunca în fundul mării toate păcatele lor.

20. Vei da* cu credincioșie lui Iacov și vei ține cu îndurare față de Avraam ce ai jurat** părinților noștri în zilele de odinioară.

*Luca 1.72,73. **Ps. 105.9,10.

NAUM SAU NAHUM

(Numeri 10.35. Psalmul 68. Isaia 10.5, etc.; 33.1-5; 29.5,8. Țefania 2.13.)

1. 1. Prorocie despre* Ninive. Cartea prorociei lui Naum din Elcoș.

*Țef. 2.13.

2. Domnul este un Dumnezeu gelos* și răzbunător**; Domnul Se răzbună și este plin de mânie; Domnul Se răzbună

pe potrivnicii Lui și ține mânie pe vrăjmașii Lui.

*Exod 20.5; 34.14.

Deut. 4.24. Ios. 24.19. **Deut. 32.35. Ps. 94.1. Isa. 59.18.

3. Domnul este îndelung răbdător*, dar de o mare** tărie; și nu lasă nepepsit pe cel rău. Domnul umblă† în

furtună și în vârtej, și norii sunt praful picioarelor Lui.

*Exod 34.6,7. Neem. 9.17. Ps. 103.8. Iona 4.2. **Iov 9.4. †Ps. 118.7, etc.; 97.2. Hab. 3.5,11,12.

4. El mustră* marea și o usucă, face să sece toate râurile; Basanul** și Carmelul tânjesc, și floarea Libanului se vestejește.

*Ps. 106.9. Isa. 50.2. Mat. 8.26. **Isa. 33.9.

5. Se clatină* munții înaintea Lui, și dealurile** se topesc; se cutremură pământul înaintea Lui, lumea și toți locuitorii ei.

*Ps. 68.8. **Jude. 5.5. Ps. 97.5. Mica 1.4. †2 Pet. 3.10.

6. Cine poate sta înaintea urgiei* Lui? Și cine poate ține piept mâniei Lui aprinse? Urgia Lui se varsă** ca focul, și se prăbușesc stâncile înaintea Lui.

*Mal. 3.2. **Apoc. 16.1.

7. Domnul este bun*; El este un loc de scăpare în ziua necazului; și cunoaște** pe cei ce se încred în El.

*1 Cron. 16.34. Ps. 100.5. Ier. 33.11. Plân. 3.25. **Ps. 1.6. 2 Tim. 2.19.

8. Dar* cu niște valuri ce se varsă peste mal va nimici cetatea Ninive și va urmări pe vrăjmașii Lui până în întuneric.

*Dan. 9.26; 11.10,22,40.

9. Ce planuri* faceți voi împotriva Domnului? El le** zădărnicește! Nenorocirea nu va veni de două ori.

*Ps. 2.1. **1 Sam. 3.12.

10. Căci vor fi ca niște mănunchiuri de spini* încălciți, și, tocmai când vor fi beți** de vinul lor, vor fi mistuiți de foc ca o miriște de tot uscată.

*2 Sam. 23.6,7. **Cap. 3.11. †Mal. 4.1.

11. Din tine, Ninive, a ieșit cel ce urzea* rele împotriva Domnului, cel ce făcea planuri răutăcioase.

*2 Împ. 19.22,23.

12. Așa vorbește Domnul: „Oricât de mulți și puternici vor fi, toți vor fi secerăți* și vor pieri**. Chiar dacă te-am întristat, Ierusalime, nu te voi mai întrista...”

*2 Împ. 19.35,37. **Isa. 8.8. Dan. 11.10.

13. Ci îi voi sfărâma* jugul acum de pe tine și-ți voi rupe legăturile...”

*Jer. 2.20; 30.8.

14. Iată ce a poruncit însă Domnul împotriva ta, Asur: „Nu vei mai avea urmași care să-ți poarte numele; voi ridica din casa dumnezeului tău chipurile cioplite sau turnate; îți voi pregăti* mormântul, căci te-ai aflat prea ușor.”

*2 Împ. 19.37.

15. Iată* pe munți picioarele solului care vestește pacea! Prăznuiește-ți sărbătorile, ludo, împlinește-ți juruințele!

Căci cel rău** nu va mai trece prin mijlocul tău, este ți nimicit cu desăvârșire...

*Isa. 52.7. Rom. 10.15. **Vers. 11,12. †Vers. 14.

2. Nimicitorul* pornește împotriva ta, Ninive; păzește** cetățuia! Ia seama la drum! Întărește-ți coapsele! Adună-ți toată puterea!...

*Jer. 50.23. **Jer. 51.11,12. Cap. 3.14.

2. Căci* Domnul așază iarăși slava lui Iacov și o face iarăși ca slava de odinioară a lui Israel, pentru că i-au jefuit** jefuitorii și le-au stricat butucii de vie...

*Isa. 10.12. Ier. 25.29. **Ps. 80.12. Osea 10.1.

3. Scuturile vitejilor săi* sunt roșii, războinicii sunt îmbrăcați cu purpură; fulgeră carele de focul oțelului în ziua hotărâtă pregătirii de luptă, și sulitele se învârtesc.

*Isa. 63.2,3.

4. Duruiesc carele pe ulițe, se năpustesc unele peste altele în piețe; parcă sunt niște făclii la vedere și aleargă ca fulgerele...

5. El, împăratul Ninivei, cheamă pe oamenii lui cei viteji, dar ei se poticnesc în mersul lor; aleargă spre ziduri și se găsesc de apărare...

6. Porțile de la râuri sunt deschise, și palatul se prăbușește!...

7. S-a isprăvit cu ea: este dezgolită, este luată; slujnicile ei se vaită ca niște* turturele și se bat în piept.

*Isa. 38.14; 59.11.

8. Ninive era odinioară ca un iaz plin de apă... Dar, iată-i că fug!... „Stați! Stați! Opriți-vă!...” Dar nici unul nu se întoarce...

9. Jefuiți argintul! Jefuiți aurul! Acolo sunt comori nesfârșite, tot felul de bogății de lucruri scumpe!

10. Este jefuită, pustiită și stoarsă de tot! Inima* îi e mahnită, îi tremură genunchii**, toate coapsele ți suferă și toate fețele au ți îngălbenit.

*Isa. 13.7,8. **Dan. 5.6. †Jer. 30.6. ††Ioel 2.6.

11. Unde este acum culcușul* acela de lei, pășunea aceea pentru puii de lei, pe unde umbla leul, leoaica și puilul de leu fără să-i tulbure nimeni?

*Iov 4.10,11. Ezech. 19.2-7.

12. Leul sfășia cât îi trebuia pentru puii săi, sugruma pentru leoaicele sale; își umplea vizuinile de pradă, și culcușurile, cu ce răpesc.

13. „Iată* că am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor; în fum îți voi prefăce carele de război, sabia va mistui pe

puii tăi de lei, îți voi nimici prada din țară, și nu se va mai auzi glasul solilor tăi**.”

*Ezech. 29.3; 38.3; 39.1. Cap. 3.5. **2 Împ. 18.17,19; 19.9,23.

3. Vai de cetatea* vărsătoare de sânge, plină de minciună, plină de silnicie și care nu încetează să se dedea la răpire!...

*Ezech. 22.2,3; 24.6,9. Hab. 2.12.

2. Auziți pocnetul bicicului, uruitul* roților, tropăitul cailor și durduitul carelor!

*Jer. 47.3.

3. Se aruncă năvalnici călăreții, scanteiază sabia, fulgeră sulita... O mulțime de răniți!... Grămezi de trupuri moarte!... Morți fără număr!... Cei vii se împiedică de cei morți!...

4. Din pricina multelor curvii ale curvei plină de farmec, fermecătoare iscusită*, care vindea neamurile prin curviile ei și popoarele prin vrăjitoriile ei.

*Isa. 47.9,12. Apoc. 18.2,3.

5. „Iată*, am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor, îți voi ridica poalele** peste cap ca să-ți vadă ți neamurile goliciunea, și împărățiile, rușinea.

*Cap. 2.13. **Isa. 47.2,3. Ier. 13.22,26. Ezech. 26.37. Mica 1.11. †Hab. 2.16.

6. Voi azvârli cu murdării peste tine, te voi înjosi* și te voi face de ocară**.

*Mal. 2.9. **Evr. 10.33.

7. Toți cei ce te vor vedea* vor fugi de tine și vor zice: „Ninive este nimicită! Cine o va** plânge? Unde să-ți caut mângâietori?”

*Apoc. 18.10. **Jer. 15.5.

8. Ești* tu mai bună decât No-Amon**, cetatea care ședea între râuri, înconjurată de ape, având ca zid de apărare marea, ca ziduri marea?

*Amos 6.2. **Jer. 46.25,26. Ezech. 30.14-16.

9. Etiopia și egiptenii fără număr erau țaria ei, Put și libienii erau ajutoarele ei.

10. Și totuși a trebuit să plece și ea în exil, s-a dus în robie; și pruncii ei* au fost zdrobiți în toate colțurile**

ulițelor; au aruncat sorțul ți asupra frunțășilor ei, și toți mai marii ei au fost aruncați în lanțuri.

*Ps. 137.9.

Isa. 13.16. Osea 13.16. **Plân. 2.19. †Ioel 3.3. Obad. 11.

11. Și* tu te vei îmbăta, te vei ascunde; și tu vei căuta un loc de adăpost împotriva vrăjmașului!

*Jer. 25.17,27. Cap. 1.10.

12. Toate cetățile tale sunt niște smochini* cu cele dintâi roade; când îi scuturi, smochinele cad în gura cui vrea să le mănânce.

*Apoc. 6.13.

13. Iată, poporul* tău este ca femeile în mijlocul tău; porțile țării tale se deschid înaintea vrăjmașilor tăi; focul îți mistuie zăvoarele**!

*Jer. 50.37; 51.30. **Ps. 147.13. Ier. 51.20.

14. Scoate-ți apă pentru impresurare! Drege-ți întăriturile*! Calcă pământul, frământă lutul și gătește cuptorul de cărămidă!

*Cap. 2.1.

15. Acolo te va mânca focul, te va nimici sabia cu desăvârșire, te va mistui ca niște* lăcuste, căci te-ai înmulțit ca focfocarul, te-ai îngrămădit ca lăcustele!

*Ioel 1.4.

16. Negustorii tăi sunt mai mulți decât stelele cerului, s-au îngrămădit ca puii de lăcustă care își întind aripile și zboară.

17. Voievozii tăi* sunt ca lăcustele, mai marii tăi ca o ceată de lăcuste care tăbărăsc în dumbrăvi pe răcoarea zilei: când răsare soarele, zboară, și nu se mai cunoaște locul unde erau.

*Apoc. 9.7.

18. În timp ce păstorii* tăi dorm, împărate** al Asiriei, și vitejii tăi se odihnesc, poporul tău este risipit pe munți, și nimeni nu-l mai strânge.

*Exod 15.16. Ps. 76.6. **Jer. 50.18. Ezech. 31.3, etc. †1 Împ. 22.17.

19. Rana ta nu se alină prin nimic, rana* ta este fără leac! Toți cei ce** vor auzi de tine vor bate din palme, căci cine este acela pe care să nu-l fi atins răutatea ta?*

*Mica 1.9. **Isa. 14.8, etc. Plân. 2.15. Tef. 2.15.

HABACUC SAU AVACUM

(Mica 4.10; 7.7-10. Luca 18.7.)

1. Prorocia descoperită prorocului Habacuc.

2. Până când voi striga către Tine, Doamne, fără* s-ascuți? Până când mă voi tângui Ție, fără să dai ajutor?

*Plân. 3.8.

3. Pentru ce mă lași să văd nelegiuirea, și Te uiți la nedreptate? Asuprirea și silnicia se fac sub ochii mei, se nasc certuri și se stârnește gâlceavă.

4. De aceea Legea este fără putere, și dreptatea nu se vede, căci cel rău*

biruie pe cel neprihănit, de aceea se fac judecăți nedrepte. —

*Iov 21.7. Ps. 94.3, etc. Ier. 12.1.

5. Aruncați-vă ochii* printre neamuri și priviți, uimiți-vă și îngroziți-vă! Căci în zilele voastre voi face o lucrare pe care n-ați crede-o, dacă v-ar povesti-o cineva!

*Isa. 29.14. Fapt. 13.41.

6. Iată, voi ridica pe haldei*, popor turbat și iute, care străbate întinderi mari de țări ca să pună mâna pe locuințe care nu sunt ale lui.

*Deut. 28.49,50. Ier. 5.16.

7. El este grozav și înfricoșat; numai din el însuși îi iese dreptul și mărirea lui.

8. Caii lui sunt mai iuți decât leoparzii, mai sprinteni decât lupii de seară*, și călăreții lui înaintază în galop de departe, zboară** ca vulturul care se repede asupra prăzii.

*Ier. 5.6. Tef. 3.3. **Ier. 4.13.

9. Tot poporul acesta vine numai ca să jefuiască; privirile lui lacom caută înainte, și strânge prinși de război ca nisipul.

10. Își bate joc de împărați, și voievozii sunt o nimica pentru el, râde de toate întăriturile, căci îngrămădește pământ și le ia.

11. Apoi aprinderea i se îndoaje, întrece măsura, și se face vinovat, căci puterea* lui o ia ca Dumnezeu al lui!

*Dan. 5.4.

12. Doamne, nu ești Tu* din veșnicie, Dumnezeu meu, Sfântul meu? Nu vom muri! Doamne, Tu ai ridicat pe poporul acesta ca să-Ți împlinești judecățile Tale*; Tu, Stânca mea, l-ai ridicat ca să dai prin el pedepsele Tale!

*Ps. 90.2; 93.2.

13. Ochii Tăi sunt așa de curați* că nu pot să vadă răul și nu poți să privești nelegiuirea! Cum** ai putea privi Tu pe cei meiși, și să faci când cel rău mănâncă pe cel mai neprihănit decât el?

*Ps. 5.5. **Ier. 12.1.

14. Vei face Tu omului ca peștilor mării, ca târâtoarei care n-are stăpân?

15. El îi scoate* pe toți cu undița, îi trage în mreaja sa, îi strânge în năvodul său. De aceea se bucură și se veselește.

*Ier. 16.16. Amos 4.2.

16. De aceea aduce jertfe* mrejei sale, aduce tămâie năvodului său; căci lor le datorează partea lui cea grasă și bucatele lui gustoase!

*Deut. 8.17. Isa. 10.13; 37.24,25.

17. Pentru aceasta își va goli el întruna mreaja și va înjunghia fără milă pe neamuri?

2. M-am dus la locul meu de strajă și stăteam pe turn ca să veghez* și să văd** ce are să-mi spună Domnul și ce-mi va răspunde la plângerea mea.

*Isa. 21.8,11. **Ps. 85.8.

2. Domnul mi-a răspuns și a zis: „Scrie* prorocia și sap-o pe table, ca să se poată citi ușor!

*Isa. 8.1; 30.8.

3. Căci este o prorocie a cărei vreme este hotărâtă*, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă zăbovește, așteapt-o, căci va veni și se va împlini negreșit**.

*Dan. 10.14; 11.27,35. **Evr. 10.37.

4. Iată, i s-a îngâmfat sufletul, nu este fără prihană în el; dar cel neprihănit* va trăi prin credința lui.

*Ioan 3.36. Rom. 1.17. Gal. 3.11. Evr. 10.38.

5. Ca și cel beat și semeț, cel mândru nu stă liniștit; ci își lărgeste gura ca Locuința morților*, este nesățios ca moartea, așa că pe toate neamurile vrea să le strângă la el și toate popoarele le trage la el.

*Prov. 27.20; 30.16.

6. Nu va fi el de batjocura tuturor acestora, de răs și de* pomină? Se va zice: „Vai de cel ce adună ce nu este al lui! Până când se va împovăra cu datorii?“

*Mica 2.4.

7. Nu se vor ridica deodată cei ce te-au împrumutat? Nu se vor trezi asupritorii tăi, și vei ajunge prada lor?

8. Fiindcă* ai jefuit multe neamuri, toată rămășița popoarelor te va jefui, din pricina vărsării sângelui** oame- nilor, din pricina silniciilor făcute în țară împotriva cetății și împotriva tuturor locuitorilor ei.

*Isa. 33.1. **Vers. 17.

9. Vai de cel ce strânge câștiguri* nelegiuite pentru casa lui, ca să-și așeze apoi cuibul** într-un loc înalt și să scape din mâna nenorocirii!

*Ier. 22.13. **Ier. 49.16. Obad. 4.

10. Rușinea casei tale ți-ai croit, nimicind o mulțime de popoare, și împotriva ta însuși ai păcătuit.

11. Căci piatra din mijlocul zidului strigă, și lemnul care leagă grinda îi răspunde.

12. Vai de cel ce zidește o cetate cu sânge*, care întemeiază o cetate cu nelegiuire!

*Ier. 22.13. Ezech. 24.9. Mica 3.10. Naum 3.1.

13. Iată, când Domnul oștirilor a hotărât lucrul acesta, popoarele se ostenesc* pentru foc, și neamurile se trudesec degeaba.

*Ier. 51.58.

14. Căci pământul va fi plin de cunoștința slavei* Domnului ca fundul mării de apele care-l acoperă.

*Isa. 11.9.

15. Vai de cel ce dă aproapelui său să bea, vai de tine care îi torni* băutură spumoasă și-l amețești ca să-i vezi goliciunea**!

*Osea 7.5. **Gen. 9.22.

16. Te vei satura de rușine în loc de slavă; bea* și tu și dezvelește-te! Îți va veni și ție rândul să iei paharul din dreapta Domnului și va veni rușinea peste slava ta.

*Ier. 25.26,27; 51.57.

17. Căci silniciile făcute împotriva Libanului vor cădea asupra ta, și pustiirile fiarelor te vor îngrozi, pentru vărsarea sângelui* oamenilor și silniciile făcute în țară împotriva cetății și împotriva tuturor locuitorilor ei.

*Vers. 8.

18. La ce ar putea folosi* un chip cioplit, pe care-l cioplește lucrătorul? La ce ar putea folosi un chip turnat care** învață pe oameni minciuni, pentru ca lucrătorul care l-a făcut să-și pună încrederea în el, pe când el făurește numai niște idoli muți*?

*Isa. 44.9,10;

46.2. **Ier. 10.8,14. Zah. 10.2. †Ps. 115.5. 1 Cor. 12.2.

19. Vai de cel ce zice lemnului: „Scoală-te“, și unei pietre mute: „Trezește-te!“ Poate ea să dea învățătură? Iată că este împodobită cu aur și argint, dar în ea nu este un duh* care s-o însuflețească.

*Ps. 135.17.

20. Domnul* însă este în Templul Lui cel sfânt. Tot pământul să tacă** înaintea Lui!

*Ps. 11.4. **Tef. 1.7. Zah. 2.13.

3. Rugăciunea prorocului Habacuc. (De cântat în felul cântecelor* de jale.)

*Ps. 7, titlu.

2. Când am auzit, Doamne, ce ai vestit, m-am îngrozit. Însuflește-Ți* lucrarea în cursul anilor, Doamne! Fă-Te cunoscut în trecerea anilor! Dar, în mânia Ta, adu-Ți aminte de îndurările Tale!

*Ps. 85.6.

3. Dumnezeu vine din Teman, și Cel Sfânt* vine din muntele Paran... — (Opriri.) — Măreția Lui acoperă cerurile, și slava Lui umple pământul.

*Deut. 33.2. Iudc. 5.4. Ps. 68.7.

4. Strălucirea Lui este ca lumina soarelui, din mâna Lui pornesc raze, și acolo este ascunsă tăria Lui.

5. Înaintea Lui merge* ciuma, și molima** calcă pe urmele Lui.

*Naum 1.3. **Ps. 18.8.

6. Se oprește și măsoară pământul cu ochiul; privește și face pe neamuri să tremure; munții* cei veșnici** se sfărâmă, dealurile cele vechi se pleacă; El umblă pe cărări veșnice.

*Naum 1.5. **Gen. 49.26.

7. Văd corturile Etiopiei pline de groază, și se cutremură colibele din țara Madianului.

8. S-a mâniat oare Domnul pe râuri? Împotriva râurilor se aprinde mânia Ta sau împotriva mării se varsă urgia Ta, de ai încălecat* pe caii Tăi și Te-ai suit în carul Tău de biruință?

*Deut. 33.26,27. Ps. 68.4; 104.3. Vers. 15.

9. Arcul Tău este dezvelit; blestemele sunt săgețile cuvântului Tău... — (Opriri.) — Tu despici pământul ca să dai drumul* râurilor.

*Ps. 78.15,16; 105.41.

10. La vederea Ta se cutremură* munții; se năpustesc râuri de apă; adâncul își ridică glasul și își înalță valurile în sus**.

*Exod 19.16,18.

Judc. 5.4,5. Ps. 68.8; 77.18; 114.4. **Exod 14.22. Ios. 3.16.

11. Soarele* și luna se opresc în locuința lor, de lumina săgeților** Tale care pornesc, de strălucirea sulței Tale care lucrește.

*Ios. 10.12,13. **Ios. 10.11. Ps. 18.14; 77.17,18.

12. Tu cutreieri pământul în urgia Ta, zdrobești neamurile în mânia Ta*.

*Ier. 51.33. Amos 1.3. Mica 4.13.

13. Ieși ca să izbăvești pe poporul Tău, să izbăvești pe unsul Tău; sfărâmi* acoperișul casei celui rău, o nimicești din temelii până în vârf. — (Opriri.) —

*Ios. 10.24; 11.8,12. Ps. 68.21.

14. Străpungi cu săgețile Tale capul căpeteniilor lui care se năpustesc peste mine ca furtuna, să mă pună pe fugă, scoțând strigăte de bucurie ca și cum ar fi și mâncat pe cel nenorocit în culcuș.

15. Cu caii Tăi mergi* pe mare, pe spuma apelor mari.

*Ps. 77.19. Vers. 8.

16. Când am auzit... lucrul acesta, mi s-a cutremurat trupul*; la vestea aceasta, mi se înfioară buzele, îmi intră putrezirea în oase și-mi tremură genunchii. Căci aş putea oare aștepta în tăcere ziua necazului, ziua când asupritorul va merge împotriva poporului?

*Ps. 119.120. Ier. 23.9.

17. Căci, chiar dacă smochinul nu va înflori, vița nu va da nici un rod, rodul măslinului va lipsi, și câmpiile nu vor

da hrană, oile vor pieri din staule, și nu vor mai fi boi în grajduri,

18. eu* tot mă voi bucura** în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeu! *Iov 13.15. **Isa. 41.16; 61.10.

19. Domnul Dumnezeu este țăria*

mea; El îmi face picioarele ca ale cerbilor** și mă face să merg pe înălțimile mele*. – Către mai marele cântăreților. De cântat cu instrumente cu corzi.

*Ps. 27.1. **2 Sam. 22.34. Ps. 18.33. †Deut. 32.13; 33.29.

ȚEFANIA

SAU SOFONIE

(Deuteronom 30.1-10. Habacuc 3.18. Luca 19.41-44.)

Amenințări împotriva lui Iuda și Ierusalimului

1. Cuvântul Domnului care a fost spus lui Țefania, fiul lui Cuși, fiul lui Ghedalia, fiul lui Amaria, fiul lui Ezechia, pe vremea lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda:

2. „Voi nimici totul de pe fața pământului, zice Domnul.

3. Voi* nimici oamenii și vitele, păsările cerului și peștii mării, pietrele de poticnire** și pe cei răi împreună cu ele; voi nimici cu desăvârșire pe oameni de pe fața pământului, zice Domnul. *Osea 4.3. **Ezec. 7.19; 14.3,4,7. Mat. 13.41.

4. Îmi voi întinde mâna împotriva lui Iuda și împotriva tuturor locuitorilor Ierusalimului; voi nimici cu desăvârșire din locul acesta rămășițele lui* Baal, numele slujitorilor săi** și preoții împreună cu ei,

*2 Împ. 23.4,5. **Osea 10.5.

5. pe cei ce se închină* pe acoperișuri înaintea ostirii cerurilor, pe cei ce se închină** jurând† pe Domnul, dar care jură și pe împăratul lor, Malcam††,

*2 Împ. 23.12. Ier. 19.13. **1 Împ. 18.21. 2 Împ. 17.33,41. †Isa. 48.1. Osea 4.15. ††Ios. 23.7. 1 Împ. 11.33.

6. pe cei ce* s-au abătut de la Domnul și pe cei ce nu caută** pe Domnul, nici nu întreabă de El.“

*Isa. 1.4. Ier. 2.13,17; 15.6. **Osea 7.7.

7. Tăcere* înaintea Domnului Dumnezeu! Căci** ziua Domnului este aproape, căci Domnul† a pregătit jertfa, Și-a sfințit oaspeții.

*Hab. 2.20. Zah. 2.13. **Isa. 13.6. †Isa. 34.6. Ier. 46.10. Ezech. 39.17. Apoc. 19.17.

8. „În ziua jertfei Domnului voi pedepsi pe voievozii* și fiii împăratului, și pe toți cei ce poartă haine străine.

*Ier. 39.6.

9. În ziua aceea voi pedepsi și pe toți cei ce sar peste prag, pe cei ce umplu de silnicie și de înșelăciune casa stăpânului lor.

10. În ziua aceea, zice Domnul, se vor auzi strigăte de jale la poarta peștilor*, urlete în cealaltă mahala a cetății și un mare prăpăd pe dealuri.

*2 Cron. 33.14.

11. Văitați-vă, locuitori din* Macteș. Căci toți cei ce fac negoț sunt nimiciți, toți cei încărcăți cu argint sunt nimiciți cu desăvârșire.

*Iac. 5.1.

12. În vremea aceea voi scormoni Ierusalimul cu felinare și voi pedepsi pe toți oamenii care se bizuie pe drojdiile* lor și zic** în inima lor: „Domnul nu va face nici bine, nici rău!“

*Ier. 48.11. Amos 6.1. **Ps. 94.7.

13. Averile lor vor fi de jaf, și casele lor vor fi pustiite; vor zidi case, și nu* le vor locui, vor sădi vii, și nu vor bea vin** din ele.“

*Deut. 28.30,39. Amos 5.11. **Mica 6.15.

14. Ziua cea mare a Domnului este aproape*, este aproape și vine în graba mare! Da, este aproape ziua cea amarnică a Domnului, și viteazul tipă cu amar.

*Ioel 2.1,11.

15. Ziua* aceea este o zi de mânie, o zi de necaz și de groază, o zi de pustiire și nimicire, o zi de întuneric și negură, o zi de nori și de întunecime,

*Isa. 22.5. Ier. 30.7. Ioel 2.2,11. Amos 5.18. Vers. 18.

16. o zi în care va răsună trâmbița* și strigătele de război împotriva cetăților întărite și turnurilor înalte.

*Ier. 4.19.

17. „Atunci voi pune pe oameni la strâmtoare, și vor băjbăi ca niște orbi*, pentru că au păcătuit împotriva Domnului; de aceea le voi vărsa sângele** ca praful, și carnea, ca gunoiul†!“

*Deut. 28.29. Isa. 59.10. **Ps. 79.3. †Ps. 83.10. Ier. 9.22; 16.4.

18. Nici argintul*, nici aurul lor nu vor putea să-i izbăvească, în ziua mâniei Domnului; ci toată țara va fi mistuită** de focul geloziei Lui, căci va nimici deodată pe toți locuitorii țării.

*Prov. 11.4. Ezech. 7.19. **Cap. 3.8. †Vers. 2,3.

Amenințări împotriva popoarelor străine

2. Veniți-vă* în fire și cercetați-vă, neam fără rușine,

*Ioel 2.16.

2. până nu se împlinește hotărârea – ca pleava* trece vremea – până nu vine peste voi mânia aprinsă** a Domnului, până nu vine peste voi ziua mâniei Domnului!

*Iov 21.18. Ps. 1.4. Isa. 17.13. Osea 13.3. **2 Împ. 23.26.

3. Căutați* pe Domnul, toți cei smeriți** din țară, care împliniți poruncile Lui! Căutați dreptatea, căutați smerenia! Poate că* veți fi cruțați în ziua mâniei Domnului.

*Ps. 105.4.

Amos 5.6. **Ps. 76.9. †Ioel 2.14. Amos 5.15. Iona 3.9.

4. Căci Gaza* va fi părăsită, Ascalonul va fi pustiit, poporul din Asdod va fi izgonit ziua namiaza** mare, și Ecronul va fi smuls din rădăcini.

*Ier. 47.4,5. Ezech. 25.15. Amos 1.6-8. Zah. 9.5,6. **Ier. 6.4; 15.8.

5. Vai de locuitorii de pe malurile mării*, vai de neamul cheretiților! Așa a vorbit Domnul împotriva ta, Canaane**, țara filistenilor: „Te voi nimici, și nu vei mai avea locuitorii!“

*Ezech. 25.16. **Ios. 13.3.

6. Malurile mării vor ajunge izlazuri de pășunat, locuințe pentru păstori și țarle* de oi.

*Isa. 17.2. Vers. 14.

7. Malurile acestea vor fi pentru rămășițele* casei lui Iuda; acolo vor paște; se vor odihni seara în casele Ascalonului; căci Domnul Dumnezeu lor nu-i va uita** și va aduce înapoi† pe prinșii lor de război.

*Isa. 11.11. Mica 4.7; 5.7,8. Hag. 1.12; 2.2. Vers. 9. **Exod 4.31. Luca 1.68. †Ps. 126.1. Ier. 29.14. Cap. 3.20.

8. „Am auzit* ocările Moabului și batjocurile** copiilor lui Amon, când defăimau pe poporul Meu și se ridicau† cu trufie împotriva hotarelor lor.

*Ier. 48.27. Ezech. 25.8. **Ezech. 25.3,6. †Ier. 49.1.

9. De aceea, pe viața Mea, zice Domnul ostirilor, Dumnezeu lui Israel, că Moabul* va fi ca Sodoma, și copiii lui Amon**, ca Gomora: un loc acoperit† cu măracini, o groapă de sare, un pustiu veșnic; rămășița†† poporului Meu îi va stăpâni.“

*Isa. 15. Ier. 48. Ezech. 25.9. Amos 2.1. **Amos 1.13. †Gen. 19.25. Deut. 29.23. Isa. 13.19; 34.13. Ier. 49.18; 50.40. ††Vers. 7.

10. Lucrul acesta li se va întâmpla pentru mândria* lor, pentru că au batjocorit și au fost semeți cu poporul Domnului ostirilor.

*Isa. 16.6. Ier. 48.29.

11. Domnul va fi grozav împotriva lor, căci va nimici pe toți dumnezeii

pământului; și fiecare se va închina* înaintea Lui în țara lui, în toate ostroavele** neamurilor.

*Mal. 1.11. Ioan 4.21. **Gen. 10.5.

12. „Chiar și voi, etiopienilor*, veți fi străpuși cu sabia** Mea.“

*Isa. 18.1; 20.4. Ier. 46.9. Ezech. 30.9. **Ps. 17.13.

13. El Își va întinde mâna și spre miazănoapte, va nimici Asiria* și va prefăce Ninive într-o pustietate, într-un pământ fără apă ca pustiul.

*Isa. 10.12. Ezech. 31.3. Naum 1.1; 2.10; 3.15,18.

14. În mijlocul cetății se vor culca* turme de vite** de tot felul; pelicanul† și ariciul vor rămâne noaptea pe acoperișurile stâlpilor ei. La ferestre se vor auzi țipetele lor, pustiirea va fi în prag, căci câptușeala†† de cedru va fi scoasă.

*Vers. 6. **Isa. 13.21,22. †Isa. 34.11,14. ††Ier. 22.14.

15. Iată, dar, cetatea aceea veselă, care stătea* plină de încredere și** zicea în inima ei: „Eu și nici una afară de mine!“ Vai! cum s-a prefăcut în pustiu și în culcuș de fiare! Toți cei ce trec pe lângă ea fluieră† și arată†† cu mâna!

*Isa. 47.8. **Apoc. 18.7. †Iov 27.23. Plân. 2.15. Ezech. 27.36. ††Naum 3.19.

Pedeapsa Ierusalimului – Făgăduințe

3. Vai de cetatea îndărătnică și spurcată, vai de cetatea plină de asuprire!

2. Ea n-a ascultat* de nici un glas, nu** ține seama de mustrare, nu se încrede în Domnul, nu se apropie de Dumnezeu său.

*Ier. 22.21. **Ier. 5.3.

3. Căpeteniile* ei în mijlocul ei sunt niște lei care răcnesc; judecătorii ei sunt niște lupi de seară** care nu mai lasă nici un os până dimineața.

*Ezech. 22.27. Mica 3.9-11. **Hab. 1.8.

4. Prorocii ei sunt ușuratici* și înșelători; preoții ei pângăresc lucrurile sfinte, calcă** Legea.

*Ier. 23.11,32. Plân. 2.14. Osea 9.7. **Ezech. 22.26.

5. Domnul* este fără prihană în mijlocul** ei. El nu face nici o nelegiuire; în fiecare dimineață, El Își scoate la lumină judecățile, fără să înceteze vreodată; dar cine este nelegiuit† nu știe de rușine!

*Deut. 32.4. **Vers. 15,17. Mica 3.11. †Ier. 3.3; 6.15; 8.12.

6. „Am nimicit neamuri, le-am dărmat turnurile, le-am pustiit ulițele, și nu mai trece nimeni pe ele! Cetățile lor sunt pustiite, nu mai au nici un om în ele și nimeni nu mai locuiește în ele!

7. Ziceam*: „Dacă ai voi măcar să te

temi de Mine și să ții seama de mustrare! Nu ți-ar fi nimicită locuința și n-ar veni peste tine toate pedepsele cu care te-am amenințat.“ Dar ei s-au grăbit să-și** strice toate faptele.

*Ier. 8.6. **Gen. 6.12.

8. De aceea așteptați* numai, zice Domnul, până în ziua când Mă voi scula la pradă: căci am hotărât să strâng** neamurile, să adun împărățiile, ca să-Mi vărs urgia peste ele, toată aprinderea mâniei Mele; căci toată țara va fi mistuită de focul geloziei Mele.

*Ps. 27.14; 37.34. Prov. 20.22. **Ioel 3.2. †Cap. 1.18.

9. Atunci voi da popoarelor buze curate*, ca toți să cheme Numele Domnului, ca să-l slujească într-un gând.

*Isa. 19.18.

10. Dincolo* de râurile Etiopiei, Îmi vor aduce daruri de mâncare închinătorii Mei, obștea Mea cea risipită.

*Ps. 68.31. Isa. 18.1,7; 60.4, etc. Mal. 1.11. Fapt. 8.27.

11. În ziua aceea, nu vei mai avea nevoie să roșești de toate faptele tale prin care ai păcătuit împotriva Mea; căci atunci voi scoate din mijlocul tău pe cei trufași*, și nu te vei mai îngâmfa pe muntele Meu cel sfânt!

*Ier. 7.4. Mica 3.11. Mat. 3.9.

12. Voi lăsa în mijlocul tău un popor* smerit și mic, care se va încrede în Numele Domnului.

*Isa. 14.32. Zah. 11.11. Mat. 5.3. 1 Cor. 1.27,28. Iac. 2.5.

13. Rămășițele* lui Israel nu** vor mai săvârși nelegiuire, nu vor mai spune minciuni și nici în gura lor nu se va mai găsi o limbă înșelătoare. Ci vor paște și se vor odihni, și nimeni nu-i va tulbura.“ *Mica 4.7. Cap. 2.7. **Isa. 60.21. †Isa. 63.8. Apoc. 14.5. ††Ezec. 34.28. Mica 4.4; 7.14.

14. Strigă* de bucurie, fiica Sionului!

Strigă de veselie, Israele! Bucură-te și saltă de veselie din toată inima ta, fiica Ierusalimului!

*Isa. 12.6; 54.1. Zah. 2.10; 9.9.

15. Domnul a abătut de la tine pedepsele tale, a îndepărtat pe vrăjmașul tău; Domnul, Împăratul* lui Israel, este în** mijlocul tău; nu trebuie să te mai temi de nici o nenorocire!

*Ioan 1.49. **Ezec. 48.35. Vers. 5,17. Apoc. 7.15; 21.3,4.

16. În ziua aceea se va zice* Ierusalimului: „Nu te teme de nimic! Sioane, să nu-ți** slăbească mâinile!

*Isa. 35.3,4. **Evr. 12.12.

17. Domnul Dumnezeuul tău este în mijlocul tău*, ca un viteaz care poate ajuta; Se va bucura** de tine cu mare bucurie, va tăcea în dragostea Lui și nu va mai putea de veselie pentru tine.“

*Vers. 15. **Deut. 30.9. Isa. 62.5; 65.19. Ier. 32.41.

18. „Voi strânge pe cei întristați*, care sunt departe de adunarea sfântă, pe cei ieșiți din sânul tău, asupra cărora acum apasă ocara.

*Plân. 2.6.

19. Iată, în vremea aceea, voi lucra împotriva tuturor asupritorilor tăi; voi izbăvi pe cei schiopi* și voi strânge pe cei ce au fost izgoniți, și îi voi face o pricină de laudă și de slavă în toate țările unde sunt de ocară acum.

*Ezec. 34.16. Mica 4.6,7.

20. În vremea aceea, vă voi aduce* înapoi; în vremea aceea, vă voi strânge; căci vă voi face o pricină de slavă și de laudă între toate popoarele pământului, când voi aduce înapoi pe prinșii voștri de război sub ochii voștri, zice Domnul.“

*Isa. 11.12;

27.12; 56.8. Ezech. 28.25; 34.13; 37.21. Amos 9.14.

HAGAI

SAU AGHEU

(Maleahi 3.10. Matei 6.33.)

1. În anul* al doilea al împăratului Darius, în ziua întâi a lunii a șasea, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai către Zorobabel**, fiul lui Șealtiel, dregătorul lui Iuda, și către Iosua†, fiul lui Ioțadac††, marele preot, astfel:

*Ezra 4.24; 5.1. Zah. 1.1. **1 Cron. 3.17,19. Ezra 3.2. Mat. 1.12. Luca 3.27. †Ezra 3.2; 5.2. ††1 Cron. 6.15.

2. „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Poporul acesta zice: „N-a venit încă

vremea pentru zidirea din nou a Casei Domnului!“

3. De aceea, cuvântul Domnului le-a vorbit prin prorocul Hagai* astfel:

*Ezra 5.1.

4. „Dar* pentru voi a venit oare vremea să locuiți în case căptușite cu tavan, când Casa aceasta este dărămată?“

*2 Sam. 7.2. Ps. 132.3, etc.

5. Așa vorbește acum Domnul oștirilor:

„Uitați-vă* cu băgare de seamă la căile voastre!

*Plân. 3.40. Vers. 7.

6. Semănați* mult, și strângeți puțin, mâncați, și tot nu vă saturați, beți, și tot nu vă potoliți setea, vă îmbrăcați, și tot nu vă este cald; și cine câștigă** o simbric o pune într-o pungă spartă!“

*Deut. 28.38. Osea 4.10. Mica 6.14,15. Cap. 2.16. **Zah. 8.10.

7. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Uitați-vă cu băgare de seamă la căile voastre!

8. Suiți-vă pe munte, aduceți lemne și zidiți Casa! Eu Mă voi bucura de lucrul acesta și voi fi proslăvit, zice Domnul.

9. Vă așteptați* la mult, și iată că ați avut puțin; l-ați adus acasă, dar Eu l-am suflat**. Pentru ce? – zice Domnul oștirilor. Din pricina Casei Mele care stă dărămată, pe când fiecare din voi aleargă pentru casa lui.

*Cap. 2.16. **Cap. 2.17.

10. De aceea, cerurile* nu v-au dat roua, și pământul nu și-a dat roadele.

*Lev. 26.19. Deut. 28.23. 1 Împ. 8.35.

11. Am chemat* seceta peste țară, peste munți, peste grâu, peste must, peste untdelemn, peste tot ce poate aduce pământul, peste oameni și peste vite și peste tot** lucrul mâinilor voastre.“

*1 Împ. 17.1. 2 Împ. 8.1. **Cap. 2.17.

12. Zorobabel*, fiul lui Șealtiel, Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot, și toată rămășița poporului au ascultat glasul Domnului Dumnezeului lor și cuvintele prorocului Hagai, fiindcă Domnul Dumnezeuul lor îl trimisese. Și poporul s-a temut de Domnul.

*Ezra 5.2.

13. Hagai, trimisul Domnului, a zis poporului, după porunca Domnului: „Eu sunt* cu voi, zice Domnul.“

*Mat. 28.20. Rom. 8.31.

14. Domnul* a trezit duhul lui Zorobabel, fiul lui Șealtiel, dregătorul** lui Iuda, și duhul lui Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot, și duhul întregii rămășițe a poporului. Așa că ei au venit și s-au pus pe lucru în Casa Domnului oștirilor, Dumnezeuul lor,

*2 Cron. 36.22. Ezra 1.1. **Cap. 2.21. †Ezra 5.2,8.

15. În ziua a douăzeci și patra a lunii a șasea, în anul al doilea al împăratului Darius.

Slava celui de al doilea Templu

2. În a douăzeci și una zi a lunii a șaptea, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai astfel:

2. „Vorbește lui Zorobabel, fiul lui Șealtiel, dregătorul lui Iuda, fiul Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot, și rămășiței poporului și spune-le:

3. „Cine* a mai rămas între voi din cei ce au văzut Casa aceasta în slava ei dintâi? Și cum o vedeți acum? Așa cum este, nu pare ea** ca o nimica în ochii voștri?“

*Ezra 3.12. **Zah. 4.10.

4. Acum fii tare*, Zorobabel! – zice Domnul. Fii tare și tu, Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot! Fii tare și tu, tot poporul din țară, zice Domnul, și lucrați! Căci Eu sunt cu voi, zice Domnul oștirilor.

*Zah. 8.9.

5. Eu rămân* credincios legământului pe care l-am făcut cu voi, când ați ieșit din Egipt, și Duhul Meu** este în mijlocul vostru; nu vă temeți!“

*Exod 29.45,46. **Neem. 9.20. Isa. 63.11.

6. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „Încă* puțină vreme, și voi clătina încă o dată** cerurile și pământul, marea și uscatul;

*Vers. 21. Evr. 12.26. **Ioel 3.16.

7. voi clătina toate neamurile; comorile* tuturor neamurilor vor veni, și voi umple de slavă Casa aceasta, zice Domnul oștirilor.

*Gen. 49.10. Mal. 3.1.

8. Al Meu este argintul și al Meu este aurul, zice Domnul oștirilor.

9. Slava acestei Case din urmă va fi mai mare* decât a celei dintâi, zice Domnul oștirilor; și în locul acesta voi da** pacea, zice Domnul oștirilor.“

*Ioan 1.14. **Ps. 85.8,9. Luca 2.14. Efes. 2.14.

Binecuvântarea făgăduită

10. În a douăzeci și patra zi a lunii a noua, în anul al doilea al lui Darius, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai astfel:

11. „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Pune preoților următoarea întrebare* asupra Legii: *Lev. 10.10,11. Deut. 33.10. Mal. 2.7.

12. „Dacă poartă cineva în poala hainei sale carne sfințită și atinge cu haina lui pâine, bucate fierte, vin, untdelemn sau o mâncare oarecare, lucrurile acestea vor fi sfințite?“

Preoții au răspuns: „Nu!“

13. Și Hagai a zis: „Dacă se atinge cineva spurcat prin atingerea de un trup mort* de toate aceste lucruri, vor fi ele spurcate oare?“ Preoții au răspuns: „Vor fi spurcate.“

*Num. 19.11.

14. Atunci Hagai, luând iarși cuvântul, a zis: „Tot așa* este și poporul acesta,

tot așa este și neamul acesta înaintea Mea, zice Domnul, așa sunt toate lucrările mâinilor lor: ce-Mi aduc ei acolo ca jertfă este spurcat! *Tit 1.15.

15. Uitați-vă, dar, cu băgare de seamă* la cele ce s-au întâmplat până în ziua de azi, până să se fi pus piatră pe piatră la Templul Domnului! *Cap. 1.5.

16. Atunci când veneau la o grămadă* de douăzeci de măsuri, nu erau în ea decât zece; când veneau la teasc să scoată cinzeci de măsuri, nu erau în el decât douăzeci! *Cap. 1.6,9. Zah. 8.10.

17. V-am lovit* cu rugină în grâu și cu tăciune, și cu grindină; am lovit tot lucrul mâinilor** voastre. Și cu toate acestea, tot nu v-ați întors la Mine, zice Domnul. *Deut. 28.22. 1 Împ. 8.37.

Amos 4.9. Cap. 1.9. **Cap. 1.11. †Ier. 5.3. Amos 4.6,8-11.

18. Uitați-vă cu băgare de seamă la cele ce s-au petrecut până în ziua de azi, până în a douăzeci și patra zi a lunii a noua, din ziua* când a fost întemeiat Templul Domnului, uitați-vă cu băgare de seamă la ele. *Zah. 8.9.

19. Mai* era sămânță în grânare?

Nici via, nici smochinul, nici rodiul și nici măslinul n-au mai adus nimic. Dar din ziua aceasta, Îmi voi da binecuvântarea Mea.“ *Zah. 8.12.

Nimicirea vrăjmașilor și înălțarea lui Zorobabel

20. Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Hagai, în a douăzeci și patra zi a lunii, astfel:

21. „Vorbește lui Zorobabel, dregătorul* lui Iuda, și spune: „Voi** clătina cerurile și pământul;

*Cap. 1.14. **Vers. 6.7. Evr. 12.26.

22. voi răsturna scaunul de domnie al împărățiilor, voi nimici puterea împărățiilor neamurilor, voi răsturna* și carele de război, și pe cei ce se suie în ele; caii și călăreții lor vor fi** trântiți la pământ, și unul va pieri ucis de sabia altuia. *Dan. 2.44. Mat. 24.7. **Mica 5.10. Zah. 4.6; 9.10.

23. În ziua aceea, zice Domnul oștirilor, pe tine, Zorobabel, fiul lui Șealtiel, robul Meu – zice Domnul – te voi lua și te voi păstra* ca pe o pecete; căci** Eu te-am ales, zice Domnul oștirilor.“ *Cânt. 8.6. Ier. 22.24. **Isa. 42.1; 43.10.

ZAHARIA

(1 Samuel 12.22. Hagai 2.5-9. Romani 11.11,26-29.)

Îndemn la pocăință

1. În luna a opta, în* anul al doilea al lui Dariu, cuvântul Domnului a vorbit prorocului Zaharia**, fiul lui Berechiah, fiul lui Ido, astfel:

*Ezra 4.24. Hag. 1.1. **Ezra 5.1. Mat. 23.35.

2. „Domnul S-a mâniat foarte tare pe părinții voștri.

3. Spune-le, dar: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Întoarceți-vă* la Mine, zice Domnul oștirilor, și Mă voi întoarce și Eu la voi, zice Domnul oștirilor.

*Ier. 25.5; 35.15. Mica 7.19. Mal. 3.7. Luca 15.20. Iac. 4.8.

4. Nu fiți ca părinții voștri, cărora le vorbeau* prorocii de mai înainte, zicând: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Întoarceți-vă** de la căile voastre cele rele, de la faptele voastre cele rele!“, dar n-au ascultat și n-au luat aminte la Mine, zice Domnul.

*2 Cron. 36.15,16. **Isa. 31.6. Ier. 3.12; 18.11. Ezech. 18.30. Osea 14.1.

5. Unde sunt acum părinții voștri? Și puteau prorocii să trăiască veșnic?

6. Totuși cuvintele* Mele și poruncile pe care le dădusem slujitorilor Mei prorocii ca să le vestească n-au atins ele pe părinții voștri? Și atunci ei s-au întors și au zis: „Domnul oștirilor ne-a făcut cum** hotărâse să ne facă, după căile și faptele noastre!“

*Isa. 55.1. **Plân. 1.18; 2.17.

Vedenii

7. În a douăzeci și patra zi a lunii a unsprezecea, care este luna Șebat, în anul al doilea al lui Dariu, cuvântul Domnului a vorbit prorocului Zaharia, fiul lui Berechiah, fiul lui Ido, astfel:

8. M-am uitat noaptea, și iată că un om* era călare pe un cal roșu și stătea între mirți într-un umbrar; în urma lui erau niște cai roșii**, murgii și albi.

*Ios. 5.13. Apoc. 6.4. **Cap. 6.2-7.

9. Am întrebat: „Ce înseamnă caii aceștia, domnul meu?“ Și îngerul care vorbea cu mine mi-a zis: „Îți voi arăta ce înseamnă caii aceștia!“

10. Omul care stătea între mirți a

luat cuvântul și a zis: „Aceștia* sunt aceia pe care i-a trimis Domnul să cutureiere pământul!“

*Evr. 1.14.

11. Și* ei au vorbit Îngerului Domnului care stătea între mirți și au zis: „Am cutureiat pământul, și iată că tot pământul este în pace și liniștit!“

*Ps. 103.20,21.

12. Atunci Îngerul Domnului a luat cuvântul și a zis: „Doamne* al oștirilor, până când nu vei avea milă de Ierusalim și de cetățile lui Iuda, pe care Te-ai mâniat în acești șaptezeci de ani**?“

*Ps. 102.13. Apoc. 6.10. **Ier. 25.11,12. Dan. 9.2. Cap. 7.5.

13. Domnul a răspuns cu vorbe bune*, cu vorbe de mângâiere îngerului care vorbea cu mine.

*Ier. 29.10.

14. Și îngerul care vorbea cu mine mi-a zis: „Strigă* și zi: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Sunt plin de o mare gelozie* pentru Ierusalim și pentru Sion

*Ioel 2.18. Cap. 8.2.

15. și sunt plin de o mare mânie împotriva neamurilor îngâmfate; căci Mă mâniaseam numai puțin*, dar ele au ajutat spre nenorocire.“

*Isa. 47.6.

16. De aceea așa vorbește Domnul: „Mă întorc* cu îndurarea către Ierusalim; Casa Mea va fi zidită iarăși în el, și funia** de măsurat se va întinde asupra Ierusalimului.“

*Isa. 12.1; 54.8. Cap. 2.10; 8.3. **Cap. 2.1,2.

17. Strigă din nou și zi: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Cetățile Mele vor avea iarăși belșug de bunătați, Domnul va mângâia iarăși Sionul*, va alege iarăși** Ierusalimul.“

*Isa. 51.3. **Isa. 14.1. Cap. 2.12; 3.2.

18. Am ridicat ochii și m-am uitat, și iată că erau patru coarne!

19. Am întrebat îngerul care vorbea cu mine: „Ce înseamnă coarnele acestea?“ Și el mi-a zis: „Acestea* sunt coarnele care au risipit pe Iuda, pe Israel și Ierusalimul.“

*Ezra 4.1,4,7; 5.3.

20. Domnul mi-a arătat patru fierari.

21. Eu am întrebat: „Ce vor să facă aceștia?“ Și el a zis: „Aceștia vin să sperie coarnele care au risipit pe Iuda, de n-a mai putut ridica nimeni capul; fierarii aceștia au venit să sperie și să taie coarnele neamurilor care au ridicat cornul* împotriva țării lui Iuda ca să-i risipească locuitorii.“

*Ps. 75.4,5.

2. L-am întrebat: „Unde te duci?“ Și el mi-a zis: „Mă duc să măsoar* Ierusalimul ca să văd ce lățime și ce lungime are.“

*Apoc. 11.1; 21.15,16.

3. Și îngerul care vorbea cu mine a înaintat, și un alt înger i-a ieșit înaintea.

4. El i-a zis: „Aleargă de vorbește tânărului acestuia și spune-i: „Ierusalimul* va fi o cetate deschisă, din pricina mulțimii oamenilor și vitelor care vor fi în mijlocul lui;

*Ier. 31.27. Ezech. 36.10,11.

5. Eu însumi – zice Domnul – voi fi un zid* de foc de jur împrejurul lui și voi fi slava** lui în mijlocul lui! –

*Isa. 26.1. Cap. 9.8. **Isa. 60.19. Apoc. 21.23.

6. Fugiți*, fugiți din țara de la miază-noapte! – zice Domnul. Căci v-am împrăștiat** în cele patru vânturi ale cerurilor, zice Domnul.

*Isa. 48.20; 52.11. Ier. 1.14; 50.8; 51.6,45. **Deut. 28.64. Ezech. 17.21.

7. Scapă*, Sioane, tu care locuiești la fiica Babilonului!“

*Apoc. 18.4.

8. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „După slavă M-a trimis El la neamurile care v-au jefuit; căci cel ce se atinge* de voi se atinge de lumina ochilor Lui.

*Deut. 32.10. Ps. 17.8. 2 Tes. 1.6.

9. Iată*, Îmi ridic mâna împotriva lor – zice Domnul – și ele vor fi prada celor ce le erau supuși, ca să știți** că Domnul oștirilor M-a trimis.

*Isa. 11.15; 19.16. **Cap. 4.9.

10. Strigă de veselie* și bucură-te, fiica Sionului! Căci iată, Eu vin și** voi locui în mijlocul tău, zice Domnul.

*Isa. 12.6; 54.1. Tef. 3.14.

**Lev. 26.12. Ezech. 37.27. Cap. 8.3. Ioan 1.14. 2 Cor. 6.16.

11. Multe neamuri* se vor alipi de Domnul, în ziua aceea**, și vor fi poporul* Meu. Eu voi locui în mijlocul tău, și vei ști†† că Domnul oștirilor M-a trimis la tine.

*Isa. 2.2,3; 49.22; 60.3, etc. Cap. 8.22,23. **Cap. 3.10. †Exod. 12.49. ††Ezech. 33.33. Vers. 9.

12. Domnul va lua* în stăpânire pe Iuda, ca partea Lui de moștenire în pământul sfânt, și va alege** iarăși Ierusalimul.

*Deut. 32.9. **Cap. 1.17.

13. Orice făptură să tacă* înaintea Domnului, căci El S-a și sculat din locașul Lui** cel sfânt!“

*Hab. 2.20. Tef. 1.7. **Ps. 68.5. Isa. 57.5.

3. El (îngerul) mi-a arătat pe marele preot Iosua* stând în picioare înaintea Îngerului Domnului și pe Satana** stând la dreapta lui ca să-l părăscă.

*Hag. 1.1. **Ps. 109.6. Apoc. 12.10.

2. Domnul a zis Satanei: „Domnul să te mustre*, Satano! Domnul să te mustre, El care a ales** Ierusalimul! Nu este el, Iosua, un tăciune scos din foc?”

*Iuda 9.
**Cap. 1.17. Rom. 8.33. Amos 4.11. Rom. 11.5. Iuda 23.

3. Dar Iosua era* îmbrăcat cu haine murdare și totuși stătea în picioare înaintea Îngerului.

4. Iar Îngerul, luând cuvântul, a zis celor ce erau înaintea Lui: „Dezbrăcați-l de hainele murdare de pe el!” Apoi a zis lui Iosua: „Iată că îndepărtez de la tine nelegiuirea și te îmbrac* cu haine de sărbătoare!”

*Isa. 61.10. Luca 15.22. Apoc. 19.8.

5. Eu am zis: „Să i se pună pe cap o mitră* curată!” Și i-au pus o mitră curată pe cap și l-au îmbrăcat în haine, în timp ce Îngerul Domnului stătea acolo.

*Exod 29.6. Cap. 6.11.

6. Îngerul Domnului a făcut lui Iosua următoarea mărturisire:

7. „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Dacă vei umbla pe căile Mele și dacă vei păzi* poruncile Mele, vei judeca și Casa Mea** și vei priveghea asupra curților Mele, și te voi lăsa să intri împreună cu cei ce sunt aici.”

*Lev. 8.35. 1 Împ. 2.3. Ezech. 44.16. **Deut. 17.9. Mal. 2.7. †Cap. 4.14; 6.5.

8. Ascultă, dar, Iosua, mare preot, tu și tovarășii tăi de slujbă care stau înaintea ta – căci aceștia sunt niște oameni care vor sluji ca semne*. – Iată, voi aduce pe Robul Meu**, Odrasla†.

*Ps. 71.7.
Isa. 8.18; 20.13. **Isa. 42.1; 49.3.5; 52.13; 53.11. Ezech. 34.23,24. †Isa. 4.2; 11.1. Ier. 23.5; 33.15. Cap. 6.12. Luca 1.78.

9. Căci iată că numai spre piatra aceasta* pe care am pus-o înaintea lui Iosua sunt îndreptați șapte ochi**, iată, Eu însumi voi săpa ce trebuie săpat pe ea, zice Domnul oștirilor; și într-o singură zi† voi înlătura nelegiuirea țării acesteia.

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. **Cap. 4.10. Apoc. 5.6. †Ier. 31.34; 50.20. Mica 7.18,19. Cap. 13.1.

10. În ziua aceea* – zice Domnul oștirilor – vă veți pofti unii pe alții sub viță** și sub smochin.“

*Cap. 2.11. **1 Împ. 4.25. Isa. 36.1. Mica 4.4,6.

41. Îngerul* care vorbea cu mine s-a întors și m-a trezit ca pe un** om pe care-l trezești din somnului.

*Cap. 2.3. **Dan. 8.18.

2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „M-am uitat, și iată că

este un sfeșnic* cu totul de aur, și deasupra lui, un vas cu untdelemn, și pe el, șapte** candelă cu șapte țevi pentru candelăle care sunt în vârful sfeșnicului.

*Exod 25.31. Apoc. 1.12. **Exod 25.37. Apoc. 4.5.

3. Și lângă el sunt doi măslini*, unul la dreapta vasului, și altul, la stânga lui.“

*Vers. 11,12. Apoc. 11.4.

4. Și, luând iarăși cuvântul, am zis Îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă lucrurile acestea, domnul meu?”

5. Îngerul care vorbea cu mine mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă aceste lucruri?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.”

6. Atunci el a luat din nou cuvântul și mi-a zis: „Acesta este cuvântul Domnului către Zorobabel și sună astfel: „Lucrul acesta nu se va face nici prin putere*, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu – zice Domnul oștirilor!”

*Osea 1.7.

7. Cine ești tu, munte mare*, înaintea lui Zorobabel? Te vei prefăce într-un loc șes. El va pune piatra cea mai însemnată** în vârful Templului, în mijlocul strigătelor† de: „Îndurare, îndurare cu ea!”

*Ier. 51.25. Mat. 21.21. **Ps. 118.22. †Ezra 3.11,13.

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Măinile lui Zorobabel au întemeiat* Casa aceasta și tot măinile lui o vor isprăvi**; și veți† ști că Domnul†† oștirilor M-a trimis la voi.

*Ezra 3.10. **Ezra 6.15. †Cap. 2.9,11; 6.15. ††Isa. 48.16. Cap. 2.8.

10. Căci cine disprețuiește ziua începuturilor slabe*? Aceștia șapte vor privi cu bucurie cumpăna în mâna lui Zorobabel. Aceștia șapte sunt ochii** Domnului care cutreieră tot pământul.“

*Hag. 2.3. **2 Cron. 16.9. Prov. 15.3. Cap. 3.9.

11. Eu am luat cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă acești doi măslini la dreapta sfeșnicului și la stânga lui?”

12. Am luat a doua oară cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă cele două ramuri* de măslin care sunt lângă cele două țevi de aur prin care curge uleiul auriu din el?”

*Vers. 3.

13. El mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.” Și el a zis:

14. „Aceștia sunt cei doi unși* care stau** înaintea Domnului† întregului pământ.“

*Apoc. 11.4. **Cap. 3.7. Luca 1.9. †Ios. 3.11,13. Cap. 6.5.

51. Am ridicat din nou ochii și m-am uitat, și iată că era un sul* de carte care zbura.

*Ezech. 2.9.

2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „Văd un sul de carte zburând; are o lungime de douăzeci de coți și o lățime de zece coți.”

3. Și el mi-a zis: „Acesta este blestemul* care este peste toată țara; căci, după cum este scris pe el, orice hoț și oricine jură strâmb va fi nimicit cu desăvârșire de aici.

*Mal. 4.6.

4. Îl trimit – zice Domnul oștirilor – ca să intre în casa hoțului și a celui ce jură strâmb* în Numele Meu, ca să rămână în casa aceea și s-o mistuie** împreună cu lemnele și pietrele ei.“

*Lev. 19.12. Cap. 8.17. Mal. 3.5. **Lev. 14.45.

5. Îngerul care vorbea cu mine a înaintat și mi-a zis: „Ridică ochii și privește ce iese de acolo.”

6. Eu am răspuns: „Ce este aceasta?” Și el a zis: „Iese efa.” Și a adăugat: „Aceasta este nelegiuirea lor în toată țara.”

7. Și iată că se ridica un talant de plumb, și în mijlocul efei ședea o femeie.

8. El a zis: „Aceasta este nelegiuirea!” Și i-a dat brânci în efă, și a aruncat bucata de plumb peste gura efei.

9. Am ridicat ochii și m-am uitat, și iată că s-au arătat două femei. În aripile lor sufla vântul: ele aveau aripi ca ale cocostărcului. Au ridicat efa între pământ și cer.

10. Atunci am întrebat pe Îngerul care vorbea cu mine: „Unde duc ele efa?”

11. El mi-a răspuns: „Se duc să-i* zidească o casă în țara** Șinear, ca să fie așezată acolo și să rămână pe locul ei.”

*Ier. 29.5,28. **Gen. 10.10.

61. Am ridicat din nou ochii și m-am uitat, și iată că patru care ieșeau dintre doi munți; și munții erau de aramă.

2. La carul dintâi erau niște cai roșii*, la al doilea car, cai** negri,

*Cap. 1.8. Apoc. 6.4. **Apoc. 6.2.

3. la al treilea car, cai albi*, și la al patrulea car, cai bălțați și roșii.

*Apoc. 6.5.

4. Am luat cuvântul și am zis: Îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă aceștia, domnul meu?”

*Cap. 5.10.

5. Îngerul mi-a răspuns: „Aceștia* sunt cele patru vânturi ale cerurilor care ies din locul în care stăteau** înaintea Domnului întregului pământ.

*Ps. 104.4. Evr. 1.7,14. **1 Împ. 22.19. Dan. 7.10. Cap. 4.14. Luca 1.19.

6. Căi cei negri, înhămați la unul din care, s-au îndreptat spre țara de la miazănoapte*, și cei albi au mers după ei; cei bălțați s-au îndreptat spre țara de miazăzi.”

*Ier. 1.14.

7. Cei roșii au ieșit și ei și au cerut să meargă să cutreiere pământul. Îngerul le-a zis: „Duceți-vă de cutreierați pământul!” Și au cutreierat* pământul.

*Gen. 13.17. Cap. 1.10.

8. El m-a chemat și mi-a zis: „Iată că cei ce se îndreaptă spre țara de miazănoapte fac să se mai potolească mânia* Mea în țara de la miazănoapte.”

*Judec. 8.3. Ecl. 10.4.

9. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

10. „Să primești daruri de la prinșii de război din Babilon: Heldaî, Tobia, și Iedaia – și anume să te duci tu însuși în ziua aceea în casa lui Iosia, fiul lui Țefania, unde s-au dus ei când au venit din Babilon.

11. Să iei de la ei argint și aur și să faci din el o cunună*, și s-o pui pe capul lui Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot.

*Exod 28.36; 29.6. Lev. 8.9. Cap. 3.5.

12. Și să-i spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată că un om*, al cărui nume este Odrasla**, va odrăsli din locul Lui și va zidi Templul Domnului.

*Luca 1.78. Ioan 1.45. **Cap. 3.8.

13. Da, El va zidi* Templul Domnului, va purta podoabă** împărătească, va ședea și va stăpâni pe scaunul Lui de domnie, va fi preot† pe scaunul Lui de domnie, și o desăvârșită unire va domni între ei amândoi.”

*Cap. 4.9. Mat. 16.18. Efes. 2.20-22. Evr. 3.3. **Isa. 22.24. †Ps. 110.4. Evr. 3.1.

14. Cununa va fi pentru Helem, Tobia și Iedaia, și pentru Hen, fiul lui Țefania, ca o aducere aminte* în Templul Domnului.

*Exod 12.14. Marc. 14.9.

15. Cei ce sunt departe* vor veni și vor lucra la Templul Domnului; și veți ști** astfel că Domnul oștirilor M-a trimis la voi. Lucrul acesta se va întâmpla dacă veți asculta glasul Domnului Dumnezeuului vostru.”

*Isa. 57.19; 60.10. Efes. 2.13,19. **Cap. 2.9; 4.9.

Posturi și binecuvântări

7. În anul al patrulea al împăratului Dariu, cuvântul Domnului a vorbit lui Zaharia, în ziua a patra a lunii a noua, care este luna Chisleu.

2. Cei din Betel trimiseseră pe Șarețer și pe Reghem-Melec cu oamenii săi să se roage Domnului

3. și să întrebe* pe preoții din Casa Domnului oștirilor și pe proroci: „Trebuie să plâng și în luna a** cincea și să mă înfrânez, cum am făcut atâția ani?”

*Deut. 17.9-11; 33.10. Mal. 2.7. **Ier. 52.12. Cap. 8.19.

4. Atunci cuvântul Domnului oștirilor mi-a vorbit astfel:

5. „Spune la tot poporul țării și preoților: „Când ați postit* și ați plâns în luna a cincea și a șaptea**, în acești șaptezeci de ani, oare pentru Mine†† ați postit voi?”

*Isa. 58.5. **Ier. 41.1. Cap. 8.19. †Cap. 1.12. ††Rom. 14.6.

6. Și când mâncați și beți, nu sunteți voi cei ce mâncați și beți?

7. Nu cunoașteți cuvintele pe care le-a vestit Domnul prin prorocii de mai înainte, când Ierusalimul era încă locuit și liniștit împreună cu cetățile lui dimprejur și când și partea de miazăzi* și câmpia erau locuite?”

*Ier. 17.26.

8. Cuvântul Domnului a vorbit lui Zaharia astfel:

9. „Așa a vorbit Domnul oștirilor: „Faceți* cu adevărat dreptate și purtați-vă cu bunătate și îndurare unul față de altul.

*Isa. 58.6,7. Ier. 7.23. Mica 6.8. Cap. 8.16. Mat. 23.23.

10. Nu asupriți pe văduvă și pe orfan*, nici pe străin și pe sărac, și nici unul să nu gândească rău în inima** lui împotriva fratelui său.“

*Exod 22.21,22. Deut. 24.17. Isa. 1.17. Ier. 5.28. **Ps. 36.4. Mica 2.1. Cap. 8.17.

11. Dar ei n-au vrut să ia aminte, ci au întors spatele* și și-au astupat urechile** ca să n-audă.

*Neem. 9.29. Ier. 7.24. Osea 4.16. **Fapt. 7.57.

12. Și-au făcut inima* ca diamantul de tare, ca să n-asculte** Legea, nici cuvintele pe care li le spunea Domnul oștirilor prin Duhul Său, prin prorocii de mai înainte. Din pricina aceasta, Domnul oștirilor S-a aprins de o mare mânie†.

*Ezec. 11.19; 36.26. **Neem. 9.29,30. †2 Cron. 36.16. Dan. 9.11.

13. Când chema El, ei n-au vrut s-asculte: „De aceea nici Eu n-am vrut

s-ascult*, când au chemat ei, zice Domnul oștirilor.

*Prov. 1.24-28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Mica 3.4.

14. Ci i-am împrăștiat* printre toate neamurile pe care** nu le cunoșteau; țara† a fost pustiită în urma lor, așa că nimeni nu mai venea și nu mai pleca din ea; și dintr-o țară plăcută†† cum era, au făcut un pustiu!“

*Deut. 4.27; 28.64. Ezech. 36.19. Cap. 2.6. **Deut. 28.33. †Lev. 26.22. ††Dan. 8.9.

8. Cuvântul Domnului oștirilor a vorbit astfel:

2. „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Am o mare râvnă* pentru Sion și sunt stăpânit de o râvnă plină de mânie pentru el.“

*Naum 1.2. Cap. 1.14.

3. Așa vorbește Domnul: „Mă întorc iarăși în Sion* și vreau să locuiesc** în mijlocul Ierusalimului. Ierusalimul† se va chema: „Cetatea cea credincioasă“, și muntele†† Domnului oștirilor se va chema: „Muntele*† cel sfânt“.

*Cap. 1.16.

**Cap. 2.10. †Isa. 1.21,26. ††Isa. 2.2,3. *Ier. 31.23.

4. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iarăși vor ședea pe ulițele Ierusalimului bătrâni și femei în vârstă*, fiecare cu toiagul în mână, din pricina marelui lor număr de zile.

*1 Sam. 2.31. Isa. 65.20,22. Plân. 2.20, etc.; 5.11-14.

5. Ulițele cetății vor fi pline de băieți și fete care se vor juca pe ulițe.“

6. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Dacă lucrul acesta va părea de mirat în ochii rămășiței poporului acestuia în zilele acelea, va fi de mirat* oare și în ochii Mei? – zice Domnul oștirilor.“

*Gen. 18.14. Luca 1.37; 18.27. Rom. 4.21.

7. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Iată, Eu izbăvesc* pe poporul Meu din țara de la răsărit și din țara de la asfințitul soarelui.

*Isa. 11.11,12; 43.5,6. Ezech. 27.21. Amos 9.14,15.

8. Îi voi aduce înapoi, și vor locui în mijlocul Ierusalimului; ei vor fi poporul Meu*, și Eu voi fi Dumnezeu lor cu adevăr și dreptate**.

*Ier. 30.22; 31.1,33. Cap. 13.9. **Ier. 4.2.

9. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Întăriți-vă mâinile*, cei ce auziți astăzi aceste cuvinte din gura prorocilor** care au vorbit în ziua† când s-a pus temelial Casei Domnului oștirilor, când s-a început să se zidească Templul!*

*Hag. 2.4. Vers. 18. **Ezra 5.1,2. †Hag. 2.18. 10. Căci înainte de aceste zile, nu era răsplătă* nici pentru lucrul omului, nici pentru vite. Cei ce intrau și ieșeau**

n-aveau nici ei pace, din pricina vrăjmașului, și Eu dezbinam pe toți oamenii unii împotriva altora.

*Hag. 1.6,9,10; 2.16. **2 Cron. 15.5.

11. Acum nu voi mai face rămășiței poporului acestuia ca în trecut, zice Domnul oștirilor.

12. Ci semănăturile* vor merge bine, vița își va da rodul, pământul** își va da roadele, și cerurile† își vor trimite roua; și toate aceste lucruri le voi da în stăpânirea rămășiței poporului acestuia.

*Osea 2.21,22. Ioel 2.22. Hag. 2.19. **Ps. 67.6. †Hag. 1.10.

13. După cum ați fost un blestem între neamuri, casa lui Iuda și casa lui Israel, tot astfel vă voi mântui, și veți fi o binecuvântare**. Nu vă temeți, ci întăriți-vă† mâinile!“

*Ier. 42.18. **Gen. 12.2. Rut 4.11,12. Isa. 19.24,25. Ief. 3.20. Hag. 2.19. †Vers. 9.

14. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „După cum* am căutat să vă fac rău, când Mă mânaiu părinții voștri, zice Domnul oștirilor, și nu M-am** căit de lucrul acesta,

*Ier. 31.28. **2 Cron. 36.16. Cap. 1.6.

15. tot așa acum Mă întorc în aceste zile și hotărâsc să fac bine Ierusalimului și casei lui Iuda. Nu vă temeți!

16. Iată ce trebuie să faceți: Fiecare să spună aproapelui său adevărul*, judecați în porțile voastre după adevăr și în vederea păcii;

*Vers. 19. Cap. 7.9. Efes. 4.25.

17. nici unul să nu gândească* în inima lui rău împotriva aproapelui său și nici să nu iubiți** jurământul strâmb! Căci toate lucrurile acestea Eu le urăsc, zice Domnul.“

*Prov. 3.29. Cap. 7.10. **Cap. 5.3,4.

18. Cuvântul Domnului oștirilor mi-a vorbit astfel:

19. „Așa vorbește Domnul oștirilor: „Postul* din luna a patra, postul** din luna a cincea, postul din luna a șaptea† și postul din luna†† a zecea se vor preface pentru casa lui Iuda în zile de veselie*† și de bucurie, în sărbători de voieșie. Dar iubiți adevărul* și pacea!“

*Ier. 52.6,7. **Ier. 52.12,13. Cap. 7.3,5. †2 Împ. 25.25. Ier. 41.1,2. ††Ier. 52.4. *†Est. 8.17. Isa. 35.10. †*Vers. 16.

20. Așa vorbește Domnul oștirilor: „Vor mai veni iarăși popoare și locuitori dintr-un mare număr de cetăți.

21. Locuitorii unei cetăți vor merge la cealaltă și vor zice: „Haidem să ne rugăm* Domnului și să căutăm pe

Domnul oștirilor! Vrem să mergem și noi!“

*Isa. 2.3. Mica 4.1,2.

22. Și multe* popoare, și multe neamuri vor veni astfel să caute pe Domnul oștirilor la Ierusalim și să se roage Domnului.“

*Isa. 60.3, etc.; 66.23.

23. Așa vorbește Domnul oștirilor: „În zilele acelea, zece oameni* din toate limbile neamurilor vor apuca pe un iudeu de poala hainei și-i vor zice: „Vrem să mergem cu voi; căci am auzit că Dumnezeu** este cu voi!“

*Isa. 3.6; 4.1. **1 Cor. 14.25.

Neamurile, biruite – Ierusalimul, izbăvit

9. Iată prorocia*, cuvântul Domnului despre țara Hadrac; și va începe din Damasc**. Căci Domnul are ochiul† îndreptat asupra oamenilor și peste toate semințiile lui Israel.

*Ier. 23.33. **Amos 1.3. †2 Cron. 20.12. Ps. 145.15.

2. El se oprește și peste Hamat*, care se mărginește cu Damascul, peste Tir** și Sidon†, cu toată înțelepciunea lor††!

*Ier. 49.23. **Isa. 23. Ezech. 26-28. Amos 1.9.

†1 Împ. 17.19. Ezech. 28.21. Obad. 20. ††Ezech. 28.3, etc.

3. Tirul și-a zidit o întăritură; a îngrădădit* argint ca pulberea și aur ca noroiul de pe ulițe.

*Iov 27.26. Ezech. 28.4,5.

4. Iată că Domnul* va pune mâna pe el, îi va năpusti puterea** în mare, și el însuși va fi ars cu foc.

*Isa. 23.1. **Ezech. 26.17.

5. Ascalonul* va vedea lucrul acesta, și se va teme; Gaza, de asemenea, și o va apuca un puternic cutremur; Ecronul, de asemenea, căci nădejdea lui va fi dată de rușine; va pieri împăratul din Gaza, și Ascalonul nu va mai fi locuit.

*Ier. 47.1,5. Ief. 2.4.

6. „Străinul se va așeza în Asdod*, și voi frânge mândria filistenilor.

*Amos 1.8.

7. Îi voi scoate sângele din gură și urăciunile idolești dintre dinți, ca să fie și el o rămășiță pentru Dumnezeu nostru și să fie ca o căpetenie din Iuda, și Ecronul, ca iebusiții.

8. Voi tăbări* în jurul Casei Mele ca s-o apăr împotriva unei oștiri, împotriva celor ce se duc și vin, și** nu va mai trece asupritorul peste ei, căci acum Mă uit† cu ochii Mei.

*Ps. 34.7. Cap. 2.5. **Isa. 60.18. Ezech. 28.24. †Exod 3.7.

9. Saltă* de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată** că Împăratul tău vine la tine;

El este neprihănit și biruitor, smerit și călare pe un măgar, pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe.

*Isa. 62.11. Cap. 2.10. Mat. 21.5. Ioan 12.15. **Ier. 23.5; 30.9. Luca 19.38. Ioan 1.49.

10. Voi nimici* carele de război din Efraim și caii din Ierusalim, și arcurile de război vor fi nimicite. El va vesti neamurilor pacea** și va stăpâni de la o mare* la cealaltă și de la Râu până la marginile pământului.

*Osea 1.7; 2.18. Mica 5.10. Hag. 2.22. **Efes. 2.14,17. †Ps. 72.8.

11. Însă cât pentru tine, Sioane, din pricina legământului tău pecetluit cu sânge, voi scoate pe prinșii* tăi de război din groapa în care nu este apă.

*Isa. 42.7; 51.14; 61.1.

12. Întoarceți-vă la cetățile, prinși de* război plini de nădejde! O spun și astăzi că îți voi întoarce îndoite**!

*Isa. 49.9. **Isa. 61.7.

13. Căci Îmi încordez pe Iuda ca arc și iau pe Efraim ca săgeată, și voi scula pe copiii tăi, Sioane, împotriva copiilor tăi, Grecio! Te voi face ca sabia unui viteaz!“

14. Dar Domnul Se va arăta deasupra lor, și săgeata Lui* va porni ca fulgerul; Domnul Dumnezeu va suna din trâmbiță și va înainta în vijelia** de la miazăzi. *Ps. 18.14; 77.17; 144.6. **Isa. 21.1.

15. Domnul oștirilor îi va ocroti și vor mânca, și vor zdrobi pietrele de praștie, vor bea, vor face gălăgie ca amețiți de vin, vor fi plini ca un pahar de jertfă, ca și colțurile* altarului.

*Lev. 4.18,25. Deut. 12.27.

16. Domnul Dumnezeu lor îi va scăpa în ziua aceea ca pe turma poporului Său; căci ei sunt pietrele* cununii împărătești care vor străluci** în țara Sa!

*Isa. 62.3. Mal. 3.17. **Isa. 11.12.

17. O! cât* sunt de înfloritori! Cât sunt de frumoși! Grâu** va veseli pe tineri, și mustul, pe fete.

*Ps. 31.19. **Ioel 3.18. Amos 9.14.

10 1. Cereți de la Domnul* ploaie**, ploaie de primăvară†! Domnul scoate fulgerele și vă trimite o ploaie îmbelșugată pentru toată verdeața de pe câmp.

*Ier. 14.22. **Deut. 11.14. †Iov 29.23. Ioel 2.23.

2. Căci terafimii* vorbesc nimicuri**, ghicitorii prorocesc minciuni, visurile mint și mângâie cu deșertăciuni. De aceea, ei rătăcesc ca o turmă, sunt nenorociți, pentru că n-au păstor.

*Ier. 10.8. Hab. 2.18. **Iov 13.14.

3. „Mânia Mea s-a aprins împotriva păstorilor și voi pedepsi* pe țapi. Căci Domnul oștirilor Își cercetează** turma, casa lui Iuda, și o* va face ca pe calul Său de slavă în luptă.

*Ezec. 34.17. **Luca 1.68. †Cânt. 1.9.

4. Din el va ieși Piatra din capul unghiului*, din el va ieși** țărșul, din el va ieși arcul de război; din el vor ieși toate căpeteniile laolaltă.

*Num. 24.17. 1 Sam. 14.38. Isa. 19.13. **Isa. 22.23.

5. Ei vor fi ca niște viteji care calcă* în picioare noroiul de pe ulițe; în luptă, se vor lupta, pentru că Domnul va fi cu ei; iar călăreții vor fi acoperiți de rușine.

*Ps. 18.42.

6. Voi întări casa lui Iuda și voi izbăvi casa lui Iosif; îi voi aduce* înapoi, căci Mi-este** milă de ei, și vor fi ca și când niciodată nu i-aș fi lepădat; căci Eu sunt Domnul Dumnezeu lor, și-i voi asculta†.

*Ier. 3.18. Ezech. 37.21. **Osea 1.7. †Cap. 13.9.

7. Efraim va fi ca un viteaz; inima* lor se va bucura ca de vin; fiii lor vor vedea lucrul acesta și se vor veseli, inima lor se va bucura în Domnul.

*Ps. 104.15. Cap. 9.15.

8. Le voi fluiera* și-i voi aduna, căci i-am răscumpărat, și se** vor înmulți cum se înmulteau odinioară.

*Isa. 5.26. **Isa. 49.19. Ezech. 36.37.

9. Îi voi risipi* printre popoare, și își vor aduce aminte** de Mine în țări depărtate; vor trăi împreună cu copiii lor și se vor întoarce.

*Osea 2.23. **Deut. 30.1.

10. Îi voi* aduce înapoi din țara Egiptului și-i voi aduna din Asiria; îi voi aduce în țara Galaadului și în Liban, și nu le va ajunge** locul.

*Isa. 11.11,16. Osea 11.11. **Isa. 49.20.

11. Israel* va trece prin strămtorile mării, va lovi valurile mării, și toate adâncimile râului Nil se vor usca; mândria Asiriei** va fi frântă, și toiagul de cârmuire† al Egiptului va pieri.

*Isa. 11.15,16. **Isa. 14.25. †Ezech. 30.13.

12. Îi voi întări în Domnul, și vor umbla în* Numele Lui, zice Domnul!“

*Mica 4.5.

11 1. Deschide-ți porțile*, Libanule, ca să-ți mănânce focul cedrii!

*Cap. 10.10.

2. Vaită-te, chiparosule, căci cedrul a căzut, și cei falnici sunt nimiciți! Văitați-vă, stejari din Basan, căci

pădurea cea nepătrunsă a fost* dată jos!

*Isa. 32.19.

3. Păstorii scot strigăte de jale, pentru că li s-a nimicit fala; puii de lei mugesc, căci desișul Iordanului este nimicit.

4. Așa vorbește Domnul Dumnezeuul meu: „Paște oile* de tăiat! *Vers. 7.

5. Căci cei ce le cumpără le taie și nu* se simt vinovați. Și cel ce le vinde zice**: „Binecuvântat să fie Domnul, căci mă îmbogățesc!“

*Ier. 2.3; 50.7. **Deut. 29.19. Osea 12.8.

6. Căci nu am milă de locuitorii țării – zice Domnul – Ci, iată, dau pe oameni, pe unii în mâinile altora și în mâinile împăratului lor; ei vor pustii țara, și n-o voi izbăvi din mâinile lor.“

7. Atunci m-am apucat să pasc* oile de tăiat, în adevăr cele mai ticăloase** din turmă. Am luat două toioge: pe unul l-am numit „Îndurare“, iar pe celălalt l-am numit „Legământ“. Și am păscut oile.

*Vers. 4. **Ier. 3.12. Mat. 12.8.

8. Am nimicit cu desăvârșire pe cei trei păstori într-o* lună: sufletul meu nu-i mai răbda și se scârbise și sufletul lor de mine.

*Osea 5.7.

9. Și am zis: „Nu vă mai pot paște! Cea care are să moară* să moară, cea care are să piară să piară, și cele ce mai rămân să se mănânce unele pe altele!“

*Ier. 15.2; 43.11.

10. Mi-am luat toiagul „Îndurare“ și l-am rupt, ca să rup legământul meu pe care-l încheiasem cu toate popoarele.

*Ier. 3.12. Vers. 7.

11. Și când s-a rupt, în ziua aceea, nenorocitele* acelea de oi care au luat seama la mine au cunoscut astfel că acesta era cuvântul Domnului.

*Exod 21.32. Mat. 26.15.

12. Eu le-am zis: „Dacă găsiți cu cale, dați-mi plata; dacă nu, nu mi-o dați!“ Și mi-au cântărit ca plată*, treizeci de arginți.

*Mat. 27.9,10.

13. Dar Domnul mi-a zis: „Aruncă* olarului prețul acesta scump cu care m-au prețuit!“

14. Apoi mi-am rupt al doilea toiag „Legământ“, ca să rup frăția dintre Iuda și Israel.

15. Domnul mi-a zis: „Ia* și unelte unui păstor nebun!“

*Ezech. 34.2-4.

16. Căci iată că voi ridica în țară un păstor căruia nu-i va păsa de oile

care pier; nu se va duce să caute pe cele mai tinere, nu va vindeca pe cele rănite, nu va îngriji de cele sănătoase; ci va mânca din carnea celor mai grase și nu le va mai lăsa decât copitele!

17. Vai* de păstorul de nimic care își părăsește oile! Să cadă sabia pe brațul lui și pe ochiul lui cel drept! Să i se usuce brațul de tot și să i se stingă ochiul drept!“

*Ier. 23.1. Ezech. 34.2. Ioan 10.12,13.

12 1. Prorocia, cuvântul Domnului despre Israel. Așa vorbește Domnul care a întins* cerurile și a întemeiat pământul, și a întocmit** duhul omului din el:

*Isa. 42.5; 44.24; 45.12,18; 48.13. **Num. 16.22. Ecl. 7.12. Isa. 57.16. Evr. 12.9.

2. „Iată, voi preface Ierusalim într-un potir* de ameteală pentru toate popoarele dimprejur și chiar pentru Iuda, la împresurarea Ierusalimului.

*Isa. 51.17,22,23.

3. În ziua aceea*, voi face din Ierusalim o piatră grea** pentru toate popoarele. Toți cei ce o vor ridica, vor fi vătămați, și toate neamurile pământului se vor strânge împotriva lui.

*Vers. 4,6,8,9,11; Cap. 13.1; 14.4,6,8,9,13. **Mat. 21.44.

4. În ziua aceea, zice Domnul, voi lovi* cu ameteala pe toți caii și cu turbare pe cei ce vor călări pe ei; dar voi avea ochii deschiși asupra casei lui Iuda și voi orbi toți caii popoarelor.

*Ps. 76.6. Ezech. 38.4.

5. Căpeteniile lui Iuda vor zice în inima lor: „Locuitorii Ierusalimului sunt țaria noastră, prin Domnul oștirilor, Dumnezeu lor.“

6. În ziua aceea, voi face pe căpeteniile lui Iuda ca* o vatră de foc sub lemn, ca o făclie aprinsă sub snopi; vor mistui în dreapta și în stânga pe toate popoarele de jur împrejur, iar Ierusalimul va fi locuit iarăși la locul lui cel vechi.

*Obad. 18.

7. Domnul va mântui mai întâi corturile lui Iuda, pentru ca slava casei lui David și fala locuitorilor Ierusalimului să nu se înalte peste Iuda.

8. În ziua aceea, Domnul va ocroti pe locuitorii Ierusalimului, așa că cel mai slab* dintre ei va fi în ziua aceea ca David; și casa lui David va fi ca Dumnezeu, ca Îngerul Domnului înaintea lor.

*Ioel 3.10.

9. În ziua aceea, voi căuta să nimicesc* toate neamurile care vor veni împotriva Ierusalimului.

*Hag. 2.22. Vers. 3.

10. Atunci voi turna peste casa* lui David și peste locuitorii Ierusalimului un duh de îndurare și de rugăciune, și își vor întoarce** privirile spre Mine, pe care L-au străpuns. Îl vor plânge cum* plânge cineva pe singurul lui fiu, și-L vor plânge amar cum plânge cineva pe un întâi născut.

*Ier. 31.9; 50.4. Ezech. 39.29. Ioel 2.28. **Ioan 19.34,37. Apoc. 1.7. †Ier. 6.26. Amos 8.10.

11. În ziua aceea, va fi jale mare* în Ierusalim, ca jalea din Hadadrimon**, în valea Meghidonului.

*Fapt. 2.37. **2 Imp. 23.39. 2 Cron. 35.24.

12. Țara se va jeli, fiecare familie deosebit*: familia casei lui David deosebit, și femeile ei, deosebit; familia casei lui Natan**, deosebit, și femeile ei, deosebit;

*Mat. 24.30. Apoc. 1.7. **2 Sam. 5.14. Luca 3.31.

13. familia casei lui Levi, deosebit, și femeile ei, deosebit; familia lui Șime, deosebit, și femeile ei, deosebit;

14. toate celelalte familii, fiecare familie, deosebit, și femeile ei, deosebit.

13 1. În ziua aceea*, se va deschide** casei lui David și locuitorilor Ierusalimului un izvor pentru păcat și necurăție.

*Cap. 12.3. **Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19. Apoc. 1.5.

2. În ziua aceea – zice Domnul oștirilor – voi stârpi* din țară numele idolilor, ca nimeni să nu-și mai aducă aminte de ei; voi scoate, de asemenea, din țară pe prorocii** mincinoși și duhul necurat.

*Exod 23.13. Ios. 23.7. Ps. 16.4. Ezech. 30.13. Osea 2.17. Mica 5.12,13. **2 Pet. 2.1.

3. Și dacă va mai proroci cineva, atunci tatăl său și mama sa, înșiși părinții lui, îi vor zice: „Tu nu vei trăi, căci ai spus minciuni în Numele Domnului“; și tatăl său și mama sa, cei care l-au născut, îl vor străpunge*, când va proroci.

*Deut. 13.6,8; 18.20.

4. În ziua aceea, prorocii se vor rușina* fiecare de vedeniile lor, când vor proroci, și nu se vor mai îmbrăca într-o manta de păr** ca să mintă pe oameni.

*Mica 3.6,7. **2 Imp. 1.8. Isa. 20.2. Mat. 3.4.

5. Ci fiecare* din ei va zice: „Eu nu sunt proroc, ci sunt plugar, căci am fost cumpărat din tinerețea mea!“

*Amos 7.14.

6. Și dacă-l va întreba cineva: „De unde vin aceste răni pe care le ai la mâini?“, el va răspunde: „În casa celor ce mă iubeau le-am primit.“

7. Scoală-te, sabie, asupra păstorului* Meu și asupra omului care Îmi este** tovarăș! – zice Domnul oștirilor. Lovește-ți pe păstor, și se vor risipi oile! Și Îmi voi întoarce mâna spre cei* mici.

*Isa. 40.11. Ezech. 34.23. **Ioan 10.30; 14.10,11. Filip. 2.6. †Mat. 26.31. Marc. 14.27. ††Mat. 18.10,14. Luca 12.32.

8. În toată țara, zice Domnul, două treimi vor fi nimicite, vor pieri, iar cealaltă* treime va rămâne.

*Rom. 11.5.

9. Dar treimea aceasta din urmă o voi pune în foc* și o voi curăța cum se curăță argintul, o voi lămuri** cum se lămurește aurul. Ei vor chema* Numele Meu, și îi voi asculta; Eu* voi zice: „Acesta este poporul Meu!“ Și ei vor zice: „Domnul este Dumnezeul meu!“

*Isa. 48.10. **1 Pet. 1.6,7. †Ps. 50.15; 91.15. Cap. 10.6. ††Ps. 144.15. Ier. 30.22. Ezech. 11.20. Osea 2.23. Cap. 8.8.

14 1. Iată, vine ziua* Domnului, când prăzile tale vor fi împărțite în mijlocul tău.

*Isa. 13.9. Ioel 2.31. Fapt. 2.20.

2. Atunci voi strânge* toate neamurile la război împotriva Ierusalimului. Cetatea va fi luată, casele** vor fi jefuite, și femeile, bățjocorite; jumătate din cetate va merge în robie, dar rămășița poporului nu va fi nimicită cu desăvârșire din cetate.

*Ioel 3.2. **Isa. 13.16.

3. Ci Domnul Se va arăta și va lupta împotriva acestor neamuri, cum S-a luptat în ziua bătăliei.

4. Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe Muntele* Măslinilor, care este în fața Ierusalimului, spre răsărit; Muntele Măslinilor se va despica la mijloc, spre răsărit și spre apus, și se va face o vale foarte** mare: jumătate din munte se va trage înapoi spre miazănoapte, iar jumătate, spre miazăzi.

*Ezech. 11.23. **Ioel 3.12,14.

5. Veți fugi atunci în valea munților Mei, căci valea dintre munți se va întinde până la Ațel; și veți fugi cum ați fugit de cutremurul* de pământ de pe vremea lui Ozia, împăratul lui Iuda. Și atunci va veni** Domnul Dumnezeu meu, și toți sfinții*, împreună cu El!

*Amos 1.1.

**Mat. 16.27; 24.30,31; 25.31. Iuda 14. †Ioel 3.11.

6. În ziua aceea, nu va mai fi lumină; stelele strălucitoare se vor ascunde.

7. Va fi o zi deosebită*, cunoscută** de Domnul, nu va fi nici zi, nici noapte,

dar spre seară* se va arăta lumina.

*Apoc. 22.5. **Mat. 24.36. †Isa. 30.26; 60.19,20. Apoc. 21.23.

8. În ziua aceea, vor izvorî ape vii* din Ierusalim și vor curge jumătate spre marea de răsărit, jumătate, spre marea de apus; așa va fi și vara și iarna.

*Ezech. 47.1. Ioel 3.18. Apoc. 22.1.

9. Și Domnul va fi Împărat* peste tot pământul. În ziua aceea, Domnul va fi singurul Domn**, și Numele Lui va fi singurul Nume.

*Dan. 2.44. Apoc. 11.15. **Efes. 4.5,6.

10. Toată țara va ajunge ca șesul* Iordanului, de la Gheba până la Rimon, la miazăzi de Ierusalim; iar Ierusalimul va fi înălțat și va rămâne liniștit la** locul lui, de la poarta lui Beniamin până la locul porții dintâi, până la poarta unghiurilor, și de la turnul lui* Hananeel până la teascurile împăratului.

*Isa. 40.4. **Cap. 12.6. †Neem. 3.1; 12.39. Ier. 31.38.

11. Ei vor locui în el și nu va mai fi nici un blestem* în el; Ierusalimul va fi liniștit**.

*Ier. 31.40. **Ier. 23.6.

12. Dar iată urgia cu care va lovi Domnul pe toate popoarele care vor lupta împotriva Ierusalimului: Le va putezi carnea stând încă în picioare, le vor putezi ochii în găurile lor și le va putezi limba în gură.

13. În ziua aceea, Domnul va trimite o mare invălmășeală* în ei; unul va apuca mâna** altuia și vor ridica mâna unii asupra altora.

*1 Sam. 14.15,20. **Jude. 7.22. 2 Cron. 20.23. Ezech. 38.21.

14. Iuda va lupta și el în Ierusalim, și vor strânge* bogățiile tuturor nea-

murilor dimprejur, aurul, argintul și haine foarte multe.

*Ezech. 39.10,17.

15. Aceeași* urgie va lovi și caii, cătării, cămilele, măgarii și toate vitele care vor fi în taberele acelea.

*Vers. 12.

16. Toți cei ce vor mai rămâne din toate neamurile venite împotriva Ierusalimului se vor sui* în fiecare an să se închine înaintea Împăratului, Domnul oștirilor, și să prăznuiască sărbătoarea** Corturilor.

*Isa. 60.6,7,9; 66.23.

**Lev. 23.34,43. Neem. 8.14. Osea 12.9. Ioan 7.2.

17. Dacă unele din familiile pământului* nu vor voi să se suie la Ierusalim ca să se închine înaintea Împăratului, Domnul oștirilor, nu va cădea ploaie peste ele.

*Isa. 60.12.

18. Dacă familia Egiptului nu se va sui, dacă nu va veni, nu va cădea ploaie nici* peste ea; va fi lovită cu aceeași urgie cu care va lovi Domnul neamurile care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea Corturilor.

*Deut. 11.10.

19. Aceasta va fi pedeapsa Egiptului și pedeapsa tuturor neamurilor care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea Corturilor.

20. În ziua aceea, va sta scris până și pe zurgălăii cailor: „Sfinți* Domnului!“

Și oalele din Casa Domnului vor fi ca potirele de jertfă înaintea altarului.

*Isa. 23.18.

21. Orice oală din Ierusalim și din Iuda va fi închinată Domnului oștirilor; toți cei ce vor aduce jertfe vor veni și se vor sluji de ele ca să-și fiarbă carnea; și nu vor mai fi* canaaniți* în Casa** Domnului oștirilor, în ziua aceea.

*Isa. 35.8. Ioel 3.17. Apoc. 21.27; 22.15. **Efes. 2.19-22.

MALEAHI

(Isaia 40.10. Mica 6.2. Romani 10.21.)

1 1. Prorocia, cuvântul Domnului, către Israel, prin Maleahi:

2. „V-am* iubit, zice Domnul! Și voi ziceți: „Cu ce ne-ai iubit?“ Nu este Esau frate cu Iacov? – zice Domnul; totuși am iubit pe Iacov**,

*Deut. 7.8; 10.15. **Rom. 9.13.

3. și am urât pe Esau, i-am prefăcut munții* într-o pustietate, și moștenirea lui am dat-o șacalilor din pustiu.

Ier. 49.18. Ezech. 35.3,4,7,9,14,15. Obad. 10, etc.

4. Iar dacă ar zice Edomul: „Suntem nimiciți, dar vom ridica iarăși dărâmă-

turile!“, așa vorbește Domnul oștirilor: „Să zidească ei, căci Eu voi surpa, și se vor numi: „Țara răutății“ și „Poporul pe care S-a mâniat Domnul pentru totdeauna!“

5. Veți vedea cu ochii voștri lucrul acesta și veți zice: „Mare* este Domnul dincolo de hotarele lui Israel!“

*Ps. 35.27.

6. Un fiu cinstește* pe tatăl său și o slugă, pe stăpânul său. Dacă sunt Tată**, unde este cinstea care Mi se cuvine? Dacă sunt Stăpân, unde este

1. Sau: negustori

teama de Mine? – zice Domnul oştirilor către voi, preoților, care nesocotiți Numele Meu și care ziceți: „Cu ce am nesocotit noi Numele Tău?”

*Exod 20.12. **Luca 6.46. †Cap. 2.14,17; 3.7,8,13.

7. Prin faptul că aduceți pe altarul Meu bucate* necurate! Și dacă ziceți: „Cu ce Te-am spurcat?” Prin faptul că ați zis: „Masa Domnului este de** disprețuit!”

*Deut. 15.21. **Ezec. 41.22. Vers. 12.

8. Când aduceți* ca jertfă o vită oarbă, nu este rău lucrul acesta? Când aduceți una șchioapă sau bolnavă, nu este rău lucrul acesta oare? La adu-o dregătorului tău! Te va primi el bine pentru ea, va ține el seama** de ea? – zice Domnul oştirilor.

*Lev. 22.22. Deut. 15.21. Vers. 14. **Iov 42.8.

9. Și acum, vă rog, rugați-vă lui Dumnezeu să aibă milă de noi! Vă va primi El cu bunăvoință când mâinile voastre fac* astfel de lucruri? – zice Domnul oştirilor.

*Osea 13.9.

10. Cine din voi va închide porțile, ca să n-aprindeți* degeaba focul pe altarul Meu? N-am nici o plăcere de voi, zice Domnul oştirilor, și darurile de mâncare** din mâna voastră nu-Mi sunt plăcute!

*1 Cor. 9.13. **Isa. 1.11. Ier. 6.20. Amos 5.21.

11. Căci de la răsăritul* soarelui până la asfințit, Numele Meu este mare** între neamuri și pretutindeni se arde tămâie†† în cinstea Numelui Meu și se aduc daruri de mâncare curate; căci mare†† este Numele Meu între neamuri, zice Domnul oştirilor.

*Ps. 113.3. Isa. 59.19. **Isa. 60.3,5. †Ioan 4.21,23. 1 Tim. 2.8. ††Apoc. 8.3. *†Isa. 66.19,20.

12. Dar voi îl pângăriți prin faptul că ziceți: „Masa Domnului* este spurcată și ce aduce ea este o mâncare de disprețuit!”

*Vers. 7.

13. Voi ziceți: „Ce mai osteneală!” și o disprețuiți, zice Domnul oştirilor; și aduceți ce este furat, șchiop sau bolnav. Iată darurile de mâncare pe care le aduceți! Pot Eu* să le primesc din mâinile voastre? – zice Domnul.

*Lev. 22.20, etc.

14. Nu! Blestemat* să fie înșelătorul care are în turma lui o vită de parte bărbătească, și totuși juruiește și jertfește Domnului o vită bolnavă! Căci Eu sunt** un împărat mare, zice Domnul oştirilor, și Numele Meu este înfricoșat printre neamuri.

*Vers. 8. **Ps. 47.2. 1 Tim. 6.15.

2. Acum, către voi se îndreaptă porunca aceasta, preoților!

2. Dacă* nu veți asculta, dacă nu vă veți pune inima ca să dați slavă Numelui Meu, zice Domnul oştirilor, voi arunca în voi blestemul și voi blestema binecuvântările voastre; da, le-am și blestemat, pentru că n-aveți pe inimă porunca Mea.

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15.

3. Iată, vă voi nimici sămânța și vă voi arunca balega în față, balega vitelor pe care le jertfiți, și veți fi luați* împreună cu ele.

*1 Imp. 14.10.

4. Veți ști atunci că Eu v-am dat porunca aceasta pentru ca legământul Meu cu Levi să rămână în picioare, zice Domnul oştirilor.

5. Legământul* Meu cu el era un legământ de viață și de pace. I-am dat ca să se teamă** de Mine; și el s-a temut de Mine, a tremurat de Numele Meu.

*Num. 25.12. Ezech. 34.25; 37.26. **Deut. 33.8,9.

6. Legea* adevărului era în gura lui și nu s-a găsit nimic nelegiuit pe buzele lui; a umblat cu Mine în pace și în neprihănire, și pe mulți** i-a abătut de la rău.

*Deut. 33.10. **Ier. 23.22. Iac. 5.20.

7. Căci buzele* preotului trebuie să păzească știința și din gura lui se așteaptă învățătură, pentru că el** este un sol al Domnului oştirilor.

*Lev. 10.11. Deut. 17.9,10; 24.8. Ezra 7.10. Ier. 18.8. Hag. 2.11,12. **Gal. 4.14.

8. Dar voi v-ați abătut din cale, ați făcut din Lege un prilej de cădere pentru mulți* și ați călcat** legământul lui Levi, zice Domnul oştirilor.

*1 Sam. 2.17. Ier. 18.15. **Neem. 13.29.

9. De aceea și Eu vă voi face* să fiți disprețuiți și înjosiți înaintea întregului popor, pentru că n-ați păzit căile Mele, ci căutați la fața oamenilor, când tălmăciți Legea.

*1 Sam. 2.30.

Împotriva căsătoriilor cu femei străine

10. N-avem toți* un singur Tată? Nu ne-a făcut** un singur Dumnezeu? Pentru ce, dar, suntem așa de necredincioși unul față de altul, pângărind astfel legământul părinților noștri?

*1 Cor. 8.6. Efes. 4.6. **Iov 31.15.

11. Iuda s-a arătat necredincios, și în Iuda și la Ierusalim s-a săvârșit o urâciune; fiindcă Iuda a spurcat ce este închinat Domnului, ce iubește Domnul, și s-a unit* cu fiica unui dumnezeu străin.

*Ezra 9.1; 10.2. Neem. 13.23.

12. Domnul va nimici pe omul care a făcut lucrul acesta, pe cel ce veghează și răspunde, îl va nimici din corturile lui Iacov și va nimici pe cel ce aduce un dar* de mâncare Domnului oştirilor.

*Neem. 13.28,29.

13. Iată acum ce mai faceți: acoperiți cu lacrimi altarul Domnului, cu plânsete și gemete, așa încât El nu mai caută la darurile de mâncare și nu mai poate primi nimic din mâinile voastre.

14. Și dacă întrebați: „Pentru ce?”... Pentru că Domnul a fost martor între tine și nevasta din tinerețea ta*, căreia acum nu-i ești credincios, măcar că este tovarășa și nevasta** cu care ai încheiat legământ!

*Prov. 5.18. **Prov. 2.17.

15. Nu ne-a dat Unul* singur, Dumnezeu, suflarea de viață și ne-a păstrat-o? Și ce cere acel Unul singur? Sămânță** dumnezeiască! Luați seama, dar, în mintea voastră și nici unul să nu fie necredincios nevastei din tinerețea lui!

*Mat. 19.4,5. **Ezra 9.2. 1 Cor. 7.14.

16. „Căci Eu* urăsc despărțirea în căsătorie – zice Domnul Dumnezeu lui Israel – și pe cel ce își acoperă haina cu silnicie – zice Domnul oştirilor. De aceea, luați seama în mintea voastră și nu fiți necredincioși!”

*Deut. 24.1. Mat. 5.32; 19.8.

Răsplata dumnezeiască

17. Voi* obosiți pe Domnul prin cuvintele voastre și mai întrebați: „Cu ce L-am obosit?” – Prin faptul că ziceți: „Oricine face rău este bun înaintea Domnului și de el are plăcere!” sau: „Unde este Dumnezeu dreptății?”

*Isa. 43.24. Amos 2.13. Cap. 3.13-15.

3. 1. „Iată, voi* trimite pe solul Meu; el va pregăti** calea înaintea Mea. Și deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutați: Solul† legământului pe care-L doriți; iată că vine†† – zice Domnul oştirilor.

*Mat. 11.10. Marc. 1.2. Luca 1.76; 7.27. **Isa. 40.3. †Isa. 63.9. ††Hag. 2.7.

2. Cine va putea să sufere însă ziua venirii* Lui? Cine** va rămâne în picioare când Se va arăta El? Căci El† va fi ca focul topitorului și ca leșia înălbitorului.

*Cap. 4.1. **Apoc. 6.17. †Isa. 4.4. Mat. 3.10-12.

3. El va ședea*, va topi și va curăța argintul; va curăța pe fiii lui Levi, îi

va lămuri cum se lămurește aurul și argintul, și vor aduce** Domnului daruri neprihănite.

*Isa. 1.25. Zah. 13.9. **1 Pet. 2.5.

4. Atunci darul lui Iuda și al Ierusalimului va fi* plăcut Domnului, ca în zilele cele vechi, ca în anii de odinioară.

*Cap. 1.11.

5. Mă voi apropia de voi pentru judecată și Mă voi grăbi să mărturisesc împotriva descântătorilor și preacurvarilor, împotriva celor ce jură strâmb*, împotriva celor ce opresc plata simbriașului, care asupresc pe văduvă și pe orfan, nedreptătesc pe străin, și nu se tem de Mine, zice Domnul oştirilor.

*Zah. 5.4. Iac. 5.4,12.

6. Căci Eu sunt Domnul, Eu nu Mă* schimb; de aceea**, voi, copiii ai lui Iacov, n-ați fost nimiciți.

*Num. 23.19. Rom. 11.29. Iac. 1.17. **Plân. 3.22.

7. Din vremea părinților voștri* voi v-ați abătut de la poruncile Mele și nu le-ați păzit. Întoarceți-vă** la Mine, și Mă voi întoarce și Eu la voi, zice Domnul oştirilor. Dar voi întrebați: „În ce trebuie să ne întoarcem?”

*Fapt. 7.51. **Zah. 1.3. †Cap. 1.6.

8. Se cade să înșele un om pe Dumnezeu cum Mă înșelați voi? Dar voi întrebați: „Cu ce Te-am înșelat?” Cu zeciuielile și darurile de* mâncare.

*Neem. 13.10,12.

9. Sunteți blestemați câtă vreme căutați să Mă înșelați, tot poporul în întregime!

10. Aduceți* însă la casa vieșteriei** toate zeciuielile, ca să fie hrană în Casa Mea; puneți-Mă astfel la încercare, zice Domnul oştirilor, și veți vedea dacă nu vă voi deschide zăgăzurile cerurilor și dacă nu voi turna†† peste voi belșug de binecuvântare.

*Prov. 3.9,10. **1 Cron. 26.20. 2 Cron. 31.11. Neem. 10.38; 13.13. †Gen. 7.11. 2 Imp. 7.2. ††2 Cron. 31.10.

11. Și voi mostra pentru voi pe cel ce mănâncă* (lăcusta), și nu vă va nimici roadele pământului, și vița nu va fi neroditoare în câmpiile voastre, zice Domnul oştirilor.

*Amos 4.9.

12. Toate neamurile vă vor ferici atunci, căci veți fi o țară* plăcută, zice Domnul oştirilor.

*Dan. 8.9.

13. Cuvintele* voastre sunt aspre împotriva Mea, zice Domnul. Și mai întrebați**: „Ce-am spus noi împotriva Ta?”

*Cap. 2.17. **Iov 21.14,15; 22.17. Ps. 73.13. Tef. 1.12.

14. Ați zis: „Degeaba slujim lui

Dumnezeu; și ce am câștigat dacă am păzit poruncile Lui și am umblat triști înaintea Domnului oștirilor?

15. Acum* fericim pe cei trufași; da, celor răi le merge bine; da, ei ispitesc pe Dumnezeu**, și scapă!“

*Ps. 73.12. Cap. 2.17. **Ps. 95.9.

16. Atunci și cei ce se tem* de Domnul au vorbit adesea unul cu altul; Domnul a luat aminte** la lucrul acesta și a ascultat; și o carte† de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru cei ce se tem de Domnul și cinstesc Numele Lui.

*Ps. 66.16.

Cap. 4.2. **Evr. 3.13. †Ps. 56.8. Isa. 65.6. Apoc. 20.12.

17. Ei vor* fi ai Mei, zice Domnul oștirilor, Îmi vor fi o comoară** deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea† milă de ei, cum are milă un om de fiul său care-i slujește.

*Exod 19.5. Deut. 7.6. Ps. 135.4. Tit 2.14. 1 Pet. 2.9. **Isa. 62.3. †Ps. 103.13.

18. Și veți vedea* din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit și cel rău, dintre cel ce slujește lui Dumnezeu și cel ce nu-l slujește.

*Ps. 58.11.

41. Căci iată, vine ziua* care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași** și toți cei răi vor fi ca miriștea†; ziua

care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor, și nu le va lăsa†† nici rădăcină, nici ramură.

*Ioel 2.31.

Cap. 3.2. 2 Pet. 3.7. **Cap. 3.18. †Obad. 18. ††Amos 2.9.

2. Dar pentru voi, care vă temeți* de Numele Meu, va răsări Soarele neprihănirii**, și tămăduirea va fi sub aripile Lui; veți ieși† și veți sări ca vițeii din grajd.

*Cap. 3.16. **Luca 1.78. Efes. 5.14. 2 Pet. 1.19. Apoc. 2.28.

†2 Sam. 22.43. Mica 7.10. Zah. 10.5.

3. Și veți călca în picioare pe cei răi, căci ei vor fi ca cenușa sub talpa picioarelor voastre, în ziua pe care o pregătesc Eu, zice Domnul oștirilor.

4. Aduceți-vă aminte de Legea lui Moise*, robul Meu, căruia i-am dat în Horeb** rânduieli† și porunci pentru tot Israelul!

*Exod 20.3, etc. **Deut. 4.10. †Ps. 147.19.

5. Iată, vă voi trimite pe prorocul Ilie* înainte** de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată.

*Mat. 11.14; 17.11. Marc. 9.11. Luca 1.17. **Ioel 2.31.

6. El va întoarce inima părinților spre copii și inima copiilor spre părinții lor, ca nu cumva, la venirea Mea, să lovesc* țara cu blestem**!“

*Zah. 14.12. **Zah. 3.5.

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI NOSTRU ISUS HRISTOS

EVANGHELIA DUPĂ MATEI

Cartea neamului lui Isus Hristos

1. Cartea neamului* lui Isus Hristos, fiul** lui David, fiul† lui Avraam. *Luca 3.23. **Ps. 132.11. Isa. 11.1. Ier. 23.5. Cap. 22.42. Ioan 7.42. Fapt. 2.30; 13.23. Rom. 1.3. †Gen. 12.3; 22.18. Gal. 3.16.
2. Avraam* a născut pe Isaac; Isaac** a născut pe Iacov; Iacov† a născut pe Iuda și frații lui; *Gen. 21.2,3. **Gen. 25.26. †Gen. 29.35.
3. Iuda* a născut pe Fares și Zara, din Tamar; Fares** a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram; *Gen. 38.27, etc. **Rut 4.18, etc. 1 Cron. 2.5,9, etc.
4. Aram a născut pe Aminadab; Aminadab a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;
5. Salmon a născut pe Boaz, din Rahab; Boaz a născut pe Obed, din Rut; Obed a născut pe Iese;
6. Iese* a născut pe împăratul David. Împăratul David** a născut pe Solomon, din văduva lui Urie; *1 Sam. 16.1; 17.12. **2 Sam. 12.24.
7. Solomon* a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa; *1 Cron. 3.3,10, etc.
8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;
9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Ezechia;
10. Ezechia* a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia; *2 Împ. 20.21. 1 Cron. 13.
11. Iosia* a născut pe Iehonia și frații lui, pe vremea strămutării** în Babilon. *1 Cron. 3.15,16. **2 Împ. 24.14-16; 25.11. 2 Cron. 36.10,20. Ier. 27.20; 39.9; 52.11,15,28-30. Dan. 1.2.
12. După strămutarea în Babilon, Iehonia* a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel**;
- *1 Cron. 3.17,19. **Ezra 3.2; 5.2. Neem. 12.1. Hag. 1.1.

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;
14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;
15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;
16. Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care S-a născut Isus, care Se cheamă Hristos.
17. Deci de la Avraam până la David sunt paisprezece neamuri de toate; de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece neamuri; și de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.
- Nașterea lui Isus Hristos
18. Iar nașterea* lui Isus Hristos a fost așa: Maria, mama Lui, era logodită cu Iosif; și, înainte ca să locuiască ei împreună, ea s-a aflat însărcinată de la Duhul Sfânt**.
- *Luca 1.27. **Luca 1.35.
19. Iosif, bărbatul ei, era un om neprihănit și nu voia s-o facă de rușine* înaintea lumii; de aceea și-a pus de gând s-o lase pe ascuns. *Deut. 24.1.
20. Dar, pe când se gândea el la aceste lucruri, i s-a arătat în vis un înger al Domnului și i-a zis: „Iosife, fiul lui David, nu te teme să iei la tine pe Maria, nevasta ta, căci ce S-a zămislit* în ea este de la Duhul Sfânt. *Luca 1.35.
21. Ea va naște* un Fiu, și-I vei pune numele Isus, pentru că El** va mântui pe poporul Lui de păcatele sale.“
- *Luca 1.31. **Fapt. 4.12; 5.31; 13.23,38.
22. Toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce vestise Domnul prin prorocul care zice:
23. „Iată*, fecioara va fi însărcinată, va naște un Fiu,

și-I vor pune numele Emanuel“ care, talmăcit, înseamnă: „Dumnezeu este cu noi.“ ^{*Isa. 7.14.}

24. Când s-a trezit Iosif din somn, a făcut cum îi poruncise îngerul Domnului; și a luat la el pe nevasta sa.

25. Dar n-a cunoscut-o, până ce ea a născut un Fiu*. Și el I-a pus numele Isus. ^{*Exod 13.2. Luca 2.7,21.}

Magii la Ierusalim – Irod

21. După ce S-a născut* Isus în Betleemul din Iudeea, în zilele împăratului Irod, iată că au venit niște magi din răsărit** la Ierusalim ^{*Luca 2.4,6,7. **Gen. 10.30; 25.6. 1 Împ. 4.30.}

2. și au întrebat: „Unde* este Împăratul de curând născut al iudeilor? Fiindcă I-am văzut steaua** în răsărit și am venit să ne închinăm Lui.“ ^{*Luca 2.11. **Num. 24.17. Isa. 60.3.}

3. Când a auzit împăratul Irod acest lucru, s-a tulburat mult; și tot Ierusalimul s-a tulburat împreună cu el.

4. A adunat pe toți preoții* cei mai de seamă și pe** cărturarii norodului și a căutat să afle de la ei unde trebuia să Se nască Hristosul.

5. „În Betleemul din Iudeea“, i-au răspuns ei, „căci iată ce a fost scris prin prorocul:

6. „Și tu, Betleeme*, țara lui Iuda, nu ești nicidecum cea mai neînsemnată dintre căpeteniile lui Iuda; căci din tine va ieși o Căpetenie, care va fi Păstorul** poporului Meu Israel.“ ^{*Mica 5.2. Ioan 7.42. **Apoc. 2.27.}

7. Atunci Irod a chemat în ascuns pe magi și a aflat întocmai de la ei vremea în care se arătase steaua.

8. Apoi i-a trimis la Betleem și le-a zis: „Duceți-vă de cercetați cu de-amănuntul despre Prunc: și, când îl veți găsi, dați-mi și mie de știre, ca să vin și eu să mă închin Lui.“

9. După ce au ascultat pe împăratul, magii au plecat. Și iată că steaua pe care o văzuseră în răsărit, mergea înaintea lor, până ce a venit și s-a oprit deasupra locului unde era Pruncul.

10. Când au văzut ei steaua, n-au mai putut de bucurie.

11. Au intrat în casă, au văzut Pruncul cu Maria, mama Lui, s-au aruncat cu fața la pământ și I s-au închinat; apoi și-au deschis vistieriile și I-au adus* daruri: aur, tămâie și smirnă.

^{*Ps. 72.10. Isa. 60.6.}

12. În urmă, au fost înștiințați de Dumnezeu în vis* să nu mai dea pe la Irod, și s-au întors în țara lor pe un alt drum. ^{*Cap. 1.20.}

Fuga în Egipt – Omorârea pruncilor

13. După ce au plecat magii, un înger al Domnului se arată în vis lui Iosif și-i zice: „Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui, fugi în Egipt și rămâi acolo până îți voi spune eu; căci Irod are să caute Pruncul, ca să-L omoare.“

14. Iosif s-a sculat, a luat Pruncul și pe mama Lui, noaptea, și a plecat în Egipt.

15. Acolo a rămas până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ce fusese vestit de Domnul prin prorocul care zice: „Am chemat pe Fiul Meu din* Egipt.“ ^{*Osea 11.1.}

16. Atunci Irod, când a văzut că fusese înșelat de magi, s-a mâniat foarte tare și a trimis să omoare pe toți pruncii de parte bărbătească, de la doi ani în jos, care erau în Betleem și în toate împrejurimile lui, potrivit cu vremea pe care o aflase întocmai de la magi.

17. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin prorocul Ieremia*, care zice: ^{*Ier. 31.15.}

18. „Un țipăt s-a auzit în Rama, plângere și bocet mult: Rahela își jelea copiii și nu voia să fie mângâiată, pentru că nu mai erau.“

Moartea lui Irod – Întoarcerea din Egipt

19. După ce a murit Irod, un înger al Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipt,

20. și-i zice: „Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și du-te în țara lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia viața Pruncului.“

21. Iosif s-a sculat, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în țara lui Israel.

22. Dar când a auzit că în Iudeea împărătește Arhelau, în locul tatălui său Irod, s-a temut să se ducă acolo; și, fiind înștiințat de Dumnezeu în vis, a plecat în părțile* Galileii.

23. A venit acolo și a locuit într-o cetate numită* Nazaret, ca să se împlinească ce fusese vestit** prin proroci: că El va fi chemat Nazarinean.

^{*Ioan 1.45. **Jude. 13.5. 1 Sam. 1.11.}

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

31. În vremea aceea a venit Ioan* Botezătorul și propovăduia în** pustiiul Iudeii.

^{*Marc. 1.4,15. Luca 3.2,3. Ioan 1.28. **Ios. 14.10.}

2. El zicea: „Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor* este aproape.“

^{*Dan. 2.44. Cap. 4.17; 10.7.}

3. Ioan acesta este acela care fusese vestit prin prorocul Isaia, când zice: „Iată glasul* celui ce strigă în pustiu: „Pregătiți** calea Domnului, neteziți-I cărările.“

^{*Isa. 40.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Ioan 1.23. **Luca 1.76.}

4. Ioan* purta** o haină de păr de cămilă, și la mijloc era încins cu un brâu de curea. El se hrănea cu lăcuste† și miere sălbatică††.

^{*Marc. 1.6. **2 Împ. 1.8. Zah. 13.4. †Lev. 11.22. ††1 Sam. 14.25,26.}

5. Locuitorii* din Ierusalim, din toată Iudeea și din toate împrejurimile Iordanului au început să iasă la el;

^{*Marc. 1.5. Luca 3.7.}

6. și, mărturisindu-și păcatele, erau botezați* de el în râul Iordan.

^{*Fapt. 19.4,18.}

7. Dar când a văzut pe mulți din farisei și din saduchei că vin să primească botezul lui, le-a zis: „Pui de năpârci*, cine v-a învățat să fugiți de mânia** viitoare?

^{*Cap. 12.34; 23.33. Luca 3.7-9. **Rom. 5.9. 1 Tes. 1.10.}

8. Faceți, dar, roade vrednice de pocăința voastră.

9. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: „Avem ca tată* pe Avraam!“ Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam. ^{*Ioan 8.33,39. Fapt. 13.26. Rom. 4.1,11,16.}

10. Iată că securea a și fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci orice pom*, care nu face rod bun, va fi tăiat și aruncat în foc. ^{*Cap. 7.19. Luca 13.7,9. Ioan 15.6.}

11. Cât despre mine, eu vă* botez cu apă, spre pocăință; dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine, și eu nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte. El** vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc.

^{*Marc. 1.8. Luca 3.16. Ioan 1.15,26,33. Fapt. 1.5; 11.16; 19.4. **Isa. 4.4; 44.3. Mal. 3.2. Fapt. 2.3,4. 1 Cor. 12.13.}

12. Acela* își are lopata în mână, își va curăța cu desăvârșire aria și își va strânge grâul în grânar; dar pleava o va arde** într-un foc care nu se stinge.“

^{*Mal. 3.3. **Ma1. 4.1. Cap. 13.30.}

Botezul lui Isus Hristos

13. Atunci* a venit Isus din Galileea** la Iordan, la Ioan, ca să fie botezat de el. ^{*Marc. 1.9. Luca 3.21. **Cap. 2.22.}

14. Dar Ioan căuta să-L oprească. „Eu“, zicea el, „am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?“

15. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Lasă-Mă acum, căci așa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit.“ Atunci Ioan L-a lăsat.

16. De îndată ce a fost botezat*, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea, cerurile s-au deschis, și a văzut pe Duhul** lui Dumnezeu coborându-Se în chip de porumbel și venind peste El. ^{*Marc. 1.10. **Isa. 11.2; 42.1. Luca 3.22. Ioan 1.32,33.}

17. Și din ceruri* s-a auzit un glas care zicea: „Acesta** este Fiul Meu preaiubit în care Îmi găsesc plăcerea.“

^{*Ioan 12.28. **Ps. 2.7. Isa. 42.1. Cap. 12.18; 17.5. Marc. 1.11. Luca 9.35. Efes. 1.6. Col. 1.13. 2 Pet. 1.17.}

Ispitirea lui Isus Hristos

41. Atunci Isus* a fost dus de Duhul** în pustiu, ca să fie ispitit de diavolul. ^{*Marc. 1.12, etc. Luca 4.1, etc.}

^{**1 Împ. 18.12. Ezec. 3.14; 8.3; 11.1,24; 40.2; 43.5. Fapt. 8.39.}

2. Acolo a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți; la urmă a flămânzit. 3. Ispititorul s-a apropiat de El și I-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește ca pietrele acestea să se facă pâini.“

4. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Este scris: „Omul nu trăiește numai* cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.“ ^{*Deut. 8.3.}

5. Atunci diavolul L-a dus în sfânta cetate*, L-a pus pe streșina Templului

^{*Neem. 11.1,18. Isa. 48.2; 52.1. Cap. 27.53. Apoc. 11.2.}

6. și I-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos; căci este scris: „El va porunci îngerilor Săi* să vegheze asupra Ta;

și ei Te vor lua pe mâini, ca nu cumva să Te lovești cu piciorul de vreo piatră.“ ^{*Ps. 91.11,12.}

7. „De asemenea este scris“, a zis Isus: „Să nu ispitești* pe Domnul Dumnezeul tău.“ ^{*Deut. 6.16.}

8. Diavolul L-a dus apoi pe un munte foarte înalt, I-a arătat toate împărățiile lumii și strălucirea lor și I-a zis:

9. „Toate aceste lucruri Ți le voi da Ție, dacă Te vei arunca cu fața la pământ și Te vei închina mie.“

10. „Pleacă, Satano“, i-a răspuns Isus. „Căci este scris: „Domnului Dumnezeuului tău* să te închini și numai Lui să-I slujești.“

*Deut. 6.13; 10.20. Ios. 24.14. 1 Sam. 7.3.

11. Atunci diavolul L-a lăsat. Și deodată au venit la Isus niște îngeri* și au început să-I slujească. *Evr. 1.14.

Isus la Capernaum

12. Când a auzit* Isus că Ioan fusese închis, a plecat în Galileea.

*Marc. 1.14. Luca 3.20; 4.14,31. Ioan 4.43.

13. A părăsit Nazaretul și a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în ținutul lui Zabulon și Neftali,

14. ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice:

15. „Țara* lui Zabulon și țara lui Neftali,

înspre mare, dincolo de Iordan, Galileea Neamurilor,

*Isa. 9.1,2.

16. norodul* acesta, care zăcea în întuneric,

a văzut o mare lumină;

și peste cei ce zăceau în ținutul și în umbra morții

a răsărit lumina.“

*Isa. 42.7. Luca 2.32.

17. De atunci* încolo, Isus a început să propovăduiască și să zică: „Pocăiți-vă*, căci Împărăția cerurilor este aproape.“

*Marc. 1.14,15. **Cap. 3.2; 10.7.

Isus cheamă patru ucenici

18. Pe când trecea pe lângă Marea Galileii, Isus* a văzut doi frați: pe Simon, zis** Petru, și pe fratele său Andrei, care aruncau o mreajă în mare; căci erau pescari.

*Marc. 1.16-18. Luca 5.2. **Ioan 1.42.

19. El le-a zis: „Veniți* după Mine, și vă voi face pescari de oameni.“

*Luca 5.10,11.

20. Îndată* ei au lăsat mreжіle și au mers după El.

*Marc. 10.28. Luca 18.28.

21. De acolo* a mers mai departe și a văzut pe alți doi frați: pe Iacov, fiul lui Zebedei, și pe Ioan, fratele lui, care erau într-o corabie cu tatăl lor, Zebedei, și își cârpeau mreжіle. El i-a chemat.

*Marc. 1.19,20. Luca 5.10.

22. Și îndată, ei au lăsat corabia și pe tatăl lor și au mers după El.

Isus învață

pe popor și tămăduiește pe bolnavi

23. Isus străbătea toată Galileea, învățând* pe norod în sinagogi, propovăduind Evanghelia** Împărăției și tă-

măduind* orice boală și orice neputință care era în norod.

*Cap. 9.35. Marc. 1.21,39. Luca 4.15,44. **Cap. 24.14. Marc. 1.14. †Marc. 1.34.

24. I s-a dus vestea în toată Siria; și aduceau la El pe toți cei ce sufereau de felurite boli și chinuri: pe cei îndrăciți, pe cei lunatici și pe cei slăbănogi; și El îi vindeca.

25. După El au mers* multe noroade din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

*Marc. 3.7.

Cuvântarea de pe munte – Fericirile

5 1. Când a văzut Isus noroadele, S-a suit* pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.

*Marc. 3.13.

2. Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:

3. „Ferice* de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!

*Ps. 51.17. Prov. 16.19; 29.23. Isa. 57.15; 66.2. Luca 6.20.

4. Ferice* de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!

*Isa. 61.2,3. Luca 6.21. Ioan 16.20, 2 Cor. 1.7. Apoc. 21.4.

5. Ferice* de cei blânzi, căci ei** vor moșteni pământul!

*Ps. 37.11. **Rom. 4.13.

6. Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci* ei vor fi săturați!

*Isa. 55.1; 65.13.

7. Ferice de cei milostivi, căci* ei vor avea parte de milă!

*Ps. 41.1.

Cap. 6.14. Marc. 11.25. 2 Tim. 1.16. Evr. 6.10. Iac. 2.13.

8. Ferice* de cei cu inima curată, căci** ei vor vedea pe Dumnezeu!

*Ps. 15.2; 24.4. Evr. 12.14. *†1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2,3.

9. Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!

10. Ferice* de cei prigoniiți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!

*2 Cor. 4.17. 2 Tim. 2.12. 1 Pet. 3.14.

11. Ferice* va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni și vor spune tot felul de lucruri rele** și neadevărate împotriva voastră!

*Luca 6.12. **1 Pet. 4.14.

12. Bucurați-vă* și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa** au prigonit pe prorocii care au fost înainte de voi.

*Luca 6.23. Fapt. 5.41. Rom. 5.3. Iac. 1.2. 1 Pet. 4.13.

**2 Cron. 36.16. Neem. 9.26. Cap. 23.34,37. Fapt. 7.52.

1 Tes. 2.15.

Ucenicii sunt sarea pământului și lumina lumii

13. Voi sunteți sarea pământului. Dar dacă sarea* își pierde gustul, prin ce

își va căpăta iarăși puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decât să fie lepădată afară și călcată în picioare de oameni.

*Marc. 9.50. Luca 14.34,35.

14. Voi* sunteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte nu poate să rămână ascunsă.

*Prov. 4.18. Filp. 2.15.

15. Și oamenii n-aprind* lumina ca s-o pună sub obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

*Marc. 4.21. Luca 8.16; 11.33.

16. Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei* să vadă faptele voastre bune și să slăvească** pe Tatăl vostru care este în ceruri.

*1 Pet. 2.12. **Ioan 15.8. 1 Cor. 14.25.

Împlinirea Legii și Prorocilor

17. Să* nu credeți că am venit să stric Legea sau Prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.

*Rom. 3.31; 10.4. Gal. 3.24.

18. Căci adevărat vă spun, câtă vreme* nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâplat toate lucrurile.

*Luca 16.17.

19. Așa că, oricine* va strica una din cele mai mici din aceste porunci și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.

*Iac. 2.10.

20. Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece* neprihănirea cărturarilor și a fariseilor, cu nici un chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

*Rom. 9.31; 10.3.

Despreucidere

21. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: „Să* nu ucizi; oricine** va uide va cădea sub pedeapsa judecății.“

*Exod 20.13. Deut. 5.17. **1 Ioan 3.15.

22. Dar Eu vă spun că oricine se mânia pe fratele său va cădea sub pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!“ va* cădea sub pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule!“ va cădea sub pedeapsa focului gheenei.

*Iac. 2.20.

23. Așa că, dacă* îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

*Cap. 8.4; 23.19.

24. lasă-ți* darul acolo înaintea

altarului și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.

*Iov 42.8. Cap. 18.19. 1 Tim. 2.8. 1 Pet. 3.7.

25. Caută* de te împacă degrabă cu pă râșul tău, câtă** vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pă râșul să te dea pe mâna judecătorului, judecătorul să te dea pe mâna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.

*Prov. 25.8. Luca 12.58,59. **Ps. 32.6. Isa. 55.6.

26. Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo până nu vei plăti cel din urmă banuț.

Despre preacurvie și despărțire

27. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: „Să* nu preacurvești.“

*Exod 20.14. Deut. 5.18.

28. Dar Eu vă spun că oricine se uită* la o femeie ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

*Gen. 34.2. 2 Sam. 11.2. Iov 31.1. Prov. 6.25.

29. Dacă* deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l** și leapădă-l de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheea.

*Cap. 18.8,9. Marc. 9.43,47.

**Cap. 19.12. Rom. 8.13. 1 Cor. 9.27. Col. 3.5.

30. Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheea.

31. S-a zis iarăși: „Oricine* își va lăsa nevasta să-i dea o carte de despărțire.“

*Deut. 24.11. Ier. 3.1. Cap. 19.3, etc. Marc. 10.2, etc.

32. Dar Eu vă spun că oricine* își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat preacurvește.

*Cap. 19.9. Luca 16.18. Rom. 7.3. 1 Cor. 7.10,11.

Despre jurământ

33. Ați mai auzit iarăși că* s-a zis celor din vechime: „Să nu** juri strâmb; ci să-ți împlinești față de Domnul jurămintele tale.“

*Cap. 23.16.

**Exod 20.7. Lev. 19.12. Num. 30.2. Deut. 5.11. †Deut. 23.23.

34. Dar Eu vă spun: să nu jurați* nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul** de domnie al lui Dumnezeu;

*Cap. 23.16,18,22. Iac. 5.12. **Isa. 66.1.

35. nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea* marelui Împărat.

*Ps. 48.2; 87.3.

36. Să nu juri nici pe capul tău, căci nu

poți face un singur păr alb sau negru.
37. Felul* vostru de vorbire să fie: „Da, da; nu, nu”; ce trece peste aceste cuvinte vine de la cel rău.

*Col. 4.6. Iac. 5.12.

Suferirea răului și iubirea vrăjmașilor

38. Ați auzit că s-a zis: „Ochi* pentru ochi și dinte pentru dinte.”

*Exod 21.24. Lev. 24.20. Deut. 19.21.

39. Dar Eu vă spun: să* nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui* te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

*Prov. 20.22; 24.29. Luca 9.29. Rom. 12.17,19. 1 Cor. 6.7. 1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9. **Isa. 50.6. Plân. 3.30.

40. Oricui vrea să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41. Dacă te silește* cineva să mergi cu el o milă de loc, mergi cu el două.

*Cap. 27.32. Marc. 15.21.

42. Celui ce-ți cere dă-i; și nu* întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

*Deut. 15.8,10. Luca 6.30,35.

43. Ați auzit că s-a zis: „Să* iubești pe aproapele tău și să** urăști pe vrăjmașul tău.”

*Lev. 19.18. **Deut. 23.6. Ps. 41.10.

44. Dar Eu vă spun: iubiți* pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc** și vă prigonesc,

*Luca 6.27,35. Rom. 12.14,20. **Luca 23.34. Fapt. 7.60. 1 Cor. 4.12,13. 1 Pet. 2.23; 3.9.

45. ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară* soarele Său peste cei răi și peste cei buni și dă ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepți.

*Iov 25.3.

46. Dacă iubiți* numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?

*Luca 6.32.

47. Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?

48. Voi fiți*, dar, desăvârșiți, după cum** și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

*Gen. 17.1. Lev. 11.44; 19.2. Luca 6.36. Col. 1.28; 4.12. Iac. 1.4. 1 Pet. 1.15,16. **Efes. 5.1.

Despre milostenie și rugăciune

61. Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2. Tu, dar, când faci* milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru

ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.

*Rom. 12.8.

3. Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,

4. pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti*.

*Luca 14.14.

5. Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.

6. Ci tu, când te rogi, intră* în odaia ta, încuie-ți ușa și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

*2 Împ. 4.33.

Tatăl nostru – Iertarea greșelilor

7. Când vă rugați, să nu bolborosiți* aceleași vorbe, ca păgânii, cărora** li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.

*Ecl. 5.2. **1 Împ. 18.26,29.

8. Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

9. Iată, dar, cum trebuie să vă rugați: „Tatăl* nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;

*Luca 11.2, etc.

10. vie Împărăția Ta; facă-se* voia Ta, precum** în cer și pe pământ.

*Cap. 26.39,42. Fapt. 21.14. **Ps. 103.20,21.

11. Pâinea noastră* cea de toate zilele¹ dă-ne-o nouă astăzi;

*Iov 23.12. Prov. 30.8.

12. și ne* iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri²;

*Cap. 18.21, etc.

13. și* nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne** de cel rău. Căci[†] a Ta este Împărăția și puterea și slava în veci. Amin![†]

*Cap. 26.41. Luca 22.40,46. 1 Cor. 10.13. 2 Pet. 2.9. Apoc. 3.10. **Ioan 17.15. †1 Cron. 29.11.

14. Dacă* iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.

*Marc. 11.25,26. Efes. 4.32. Col. 3.13.

15. Dar dacă nu* iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

*Cap. 18.35. Iac. 2.13.

Despre post

16. Când postiți*, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii,

1. Sau: pentru mâine

2. Grecește: Lasă-ne datoriile noastre, cum și noi am lăsat pe ale datornicilor noștri.

care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.

*Isa. 58.5.

17. Ci tu, când postești, unge-ți* capul și spală-ți fața,

*Rut 3.3. Dan. 10.3.

18. ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Adevăratele comori – Neputința de a sluji la doi stăpâni – Grijile și îngrijorările

19. Nu vă strângeți* comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina și unde le sapă și le fură hoții;

*Prov. 23.4. 1 Tim. 6.17. Ebr. 13.5. Iac. 5.1, etc.

20. ci* strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.

*Cap. 19.21. Luca 12.33,34; 18.22. 1 Tim. 6.19. 1 Pet. 1.4.

21. Pentru că unde este comora voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Ochiul este lumina* trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;

*Luca 11.34,36.

23. dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!

24. Nimeni* nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul și va nesocoti pe celălalt; nu** puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

*Luca 16.13. **Gal. 1.10. 1 Tim. 6.17. Iac. 4.4. 1 Ioan 2.15.

25. De aceea vă spun: nu* vă îngrijați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?

*Ps. 55.22. Luca 12.22,23. Filp. 4.6. 1 Pet. 5.7.

26. Uitați-vă* la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?

*Iov 38.41. Ps. 147.9. Luca 12.24, etc.

27. Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?

28. Și de ce vă îngrijați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă

cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;

29. totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.

30. Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cup-tor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

31. Nu vă îngrijați, dar, zicând: „Ce vom mânca?” sau: „Ce vom bea?” sau: „Cu ce ne vom îmbrăca?”

32. Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.

33. Căutați* mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da deasupra.

*1 Împ. 3.13. Ps. 37.25. Marc. 10.30. Luca 12.31. 1 Tim. 4.8.

34. Nu vă îngrijați, dar, de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Despre judecățile aspre – Bârna și paiul – Lucrurile sfinte

71. Nu* judecați, ca să nu fiți judecați.

*Luca 6.37.

Rom. 2.1; 14.3,4,10,13. 1 Cor. 4.3,5. Iac. 4.11,12.

2. Căci cu ce judecată judecați veți fi judecați; și* cu ce măsură măsurați vi se va măsura.

*Marc. 4.24. Luca 6.38.

3. De* ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?

*Luca 6.41,42.

4. Sau, cum poți zice fratelui tău: „Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău”, și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
5. Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

6. Să nu* dați câinilor lucrurile sfinte și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și să se întoarcă să vă rupă.

*Prov. 9.7,8; 23.9. Fapt. 13.45,46.

Stăruința în rugăciune

7. Cereți* și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.

*Cap. 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9,10; 13.1. Ioan 14.13; 15.7; 16.23,24. Iac. 1.5,6. 1 Ioan 3.22; 5.14,15.

8. Căci oricine* cere capătă; cine

caută găsește; și celui ce bate i se deschide.

*Prov. 8.17. Ier. 29.12,13.

9. Cine* este omul acela dintre voi care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?

*Luca 11.11-13.

10. Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?

11. Deci, dacă voi, care* sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru care este în ceruri va da lucruri bune celor ce l le cer!

*Gen. 6.5; 8.21.

12. Tot ce* voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta** este cuprinsă Legea și Prorocii.

*Luca 6.31. **Lev. 19.18.

Cap. 22.40. Rom. 13.8-10. Gal. 5.14. 1 Tim. 1.5.

Poarta cea strâmtă

13. Intrați* pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.

*Luca 13.24.

14. Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Prorocii mincinoși

15. Păziți-vă* de prorocii mincinoși! Ei** vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.

*Deut. 13.3. Ier. 23.16. Cap. 24.4,5,11,24. Marc. 13.22. Rom. 16.17,18. Efes. 5.6. Col. 2.8. 2 Pet. 2.1-3. 1 Ioan 4.1. **Mica 3.5. 2 Tim. 3.5. †Fapt. 20.29,30.

16. Îi veți cunoaște după* roadele lor. Culeg** oamenii struguri din spini sau smochine din măracini?

*Vers. 20. Cap. 12.33. **Luca 6.43,44.

17. Tot așa, orice* pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.

*Ier. 11.19. Cap. 12.33.

18. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.

19. Orice* pom care nu face roade bune este tăiat și aruncat în foc.

*Cap. 3.10. Luca 3.9. Ioan 15.2,6.

20. Așa că, după roadele lor îi veți cunoaște.

Casa zidită pe stâncă

21. Nu oricine-Mi zice: „Doamne*, Doamne!“ va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.

*Osea 8.2. Cap. 25.11,12.

Luca 6.46; 13.25. Fapt. 19.13. Rom. 2.13. Iac. 1.22.

22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: „Doamne, Doamne! N-am* prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi

draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?“

*Num. 24.4. Ioan 11.51. 1 Cor. 13.2.

23. Atunci* le voi spune curat: „Nicio-dată nu v-am cunoscut; depărtați-vă** de la Mine, voi toți care lucrați fără-delege.“

*Cap. 25.12.

Luca 13.25,27. 2 Tim. 2.19. **Ps. 5.5; 6.8. Cap. 25.41.

24. De aceea, pe oricine* aude aceste cuvinte ale Mele, și le face îl voi asemăna cu un om cu judecată care și-a zidit casa pe stâncă.

*Luca 6.47, etc.

25. A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelie zidită pe stâncă.

26. Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nehibzuit care și-a zidit casa pe nisip.

27. A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au izbit în casa aceea; ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare.“

28. După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite* de învățătura Lui;

*Cap. 13.54. Marc. 1.22; 6.2. Luca 4.32.

29. căci* El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

*Ioan 7.46.

Vindecarea unui leproș

81. Când S-a coborât Isus de pe munte, multe noroade au mers după El.

2. Și* un leproș s-a apropiat de El, I s-a închinat și I-a zis: „Doamne, dacă vrei, poți să mă cureți.“

*Marc. 1.40, etc.

3. Isus a întins mâna, S-a atins de el și a zis: „Da, vreau, fii curățat!“ Îndată a fost curățat lepra lui.

4. Apoi Isus i-a zis: „Vezi* să nu spui la nimeni; ci du-te de te arată preotului și adu darul pe care l-a rânduit** Moise, ca mărturie pentru ei.“

*Cap. 9.30. Marc. 5.43. **Lev. 14.3,4,10. Luca 4.14.

Vindecarea robului unui sutaș

5. Pe când* intra Isus în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaș, care-L ruga

*Luca 7.1, etc.

6. și-I zicea: „Doamne, robul meu zace în casă slăbănog și se chinuiește cumplit.“

7. Isus i-a zis: „Am să vin și să-l tămăduiesc.“

8. „Doamne“, a răspuns sutașul, „nu* sunt vrednic să intri sub acoperământul

meu; ci zi** numai un cuvânt, și robul meu va fi tămăduit.

*Luca 15.19, etc. **Ps. 107.20.

9. Căci și eu sunt om sub stăpânire; am sub mine ostași, și zic unuia: „Du-te!“, și se duce; altuia: „Vino!“, și vine; și robului meu: „Fă cutare lucru!“, și-l face.“

10. Când a auzit Isus aceste vorbe, S-a mirat și a zis celor ce veneau după El: „Adevărat vă spun că nici în Israel n-am găsit o credință așa de mare.

11. Dar vă spun că vor veni mulți* de la răsărit și de la apus și vor sta la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția cerurilor.

*Gen. 12.3. Isa. 2.2,3; 11.10. Mal. 1.11. Luca 13.29. Fapt. 10.45; 11.18; 14.27. Rom. 15.9, etc. Efes. 3.6.

12. Iar* fiii Împărăției vor** fi aruncați în întunericul de afară, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților.“

*Cap. 21.43. **Cap. 13.42,50; 22.13; 24.51; 25.30. Luca 13.28. 2 Pet. 2.17. Iuda 13.

13. Apoi a zis sutașului: „Du-te, și făcă-ți-se după credința ta.“ Și robul lui s-a tămăduit chiar în ceasul acela.

Vindecarea soacrei

lui Petru și a mai multor bolnavi

14. Isus S-a dus apoi* în casa lui Petru și a văzut pe soacra** acestuia zăcând în pat, prinsă de friguri.

*Marc. 1.29-31. Luca 4.38,39. **1 Cor. 9.5.

15. S-a atins de mâna ei, și au lăsat-o frigurile; apoi ea s-a sculat și a început să-l slujească.

16. Seara*, au adus la Isus pe mulți îndrăciți. El, prin cuvântul Lui, a scos din ei duhurile necurate și a tămăduit pe toți bolnavii,

*Marc. 1.32, etc. Luca 4.40,41.

17. ca să se îplinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice: „El* a luat asupra Lui neputințele noastre și a purtat bolile noastre.“

*Isa. 53.4. 1 Pet. 2.24.

Cum să urmăm pe Isus

18. Isus a văzut multe noroade împrejurul Său și a poruncit să treacă de cealaltă parte.

19. Atunci* s-a apropiat de El un cărturar și I-a zis: „Învățătorule, vreau să Te urmez oriunde vei merge.“

*Luca 9.57,58.

20. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, și păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-și odihni capul.“

21. Un* altul, care era dintre ucenici,

I-a zis: „Doamne, dă-mi** voie să mă duc mai întâi să îngrop pe tatăl meu.“

*Luca 9.59,60. **1 Împ. 19.20.

22. „Vino după Mine“, i-a răspuns Isus, „și lasă morții să-și îngroape morții.“

Potolirea furtunii

23. Isus S-a suit într-o corabie, și ucenicii Lui au mers după El.

24. Și* deodată s-a stărnit pe mare o furtună atât de strașnică, încât corabia era acoperită de valuri. Și El dormea.

*Marc. 4.37, etc. Luca 8.23, etc.

25. Ucenicii s-au apropiat de El și L-au deșteptat, strigând: „Doamne, scapă-ne, că pierim!“

26. El le-a zis: „De ce vă este frică, puțin credincioșilor?“ Apoi S-a sculat*, a certat vânturile și marea, și s-a făcut o liniște mare.

*Ps. 65.7; 89.9; 107.29.

27. Oamenii aceia se mirau și ziceau: „Ce fel de om este acesta, de-L ascultă până și vânturile și marea?“

Doi îndrăciți sunt tămăduiți

28. Când* a ajuns Isus de partea cealaltă, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi îndrăciți care ieșeau din morminte. Erau așa de cumpliți, că nimeni nu putea trece pe drumul acela.

*Marc. 5.1, etc. Luca 8.26, etc.

29. Și iată că au început să strige: „Ce legătură este între noi și Tine, Isuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici să ne chinuiești înainte de vreme?“

30. Departe de ei era o turmă mare de porci care pășteau.

31. Dracii rugau pe Isus și ziceau: „Dacă ne scoți afară din ei, dă-ne voie să ne ducem în turma aceea de porci.“

32. „Duceți-vă“, le-a zis El. Ei au ieșit și au intrat în porci. Și deodată toată turma s-a repezit de pe râpă în mare, și a pierit în ape.

33. Porcarii au fugit și s-au dus în cetate de au povestit tot ce se petrecuse și cele întâmplate cu îndrăciții.

34. Și iată că toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Isus; și, cum L-au văzut, L-au rugat să plece din ținutul lor.

*Deut. 5.25. 1 Împ. 17.18. Luca 5.8. Fapt. 16.39.

Vindecarea unui slăbănog

91. Isus S-a suit într-o corabie, a trecut marea și* a venit în cetatea Sa.

*Cap. 4.13.

2. Și* iată că I-au adus un slăbănog

care zăcea într-un pat. Isus le-a văzut** credința și a zis slăbănogului: „**Îndrăznește, fiule! Păcatele îți sunt iertate!**“

*Marc. 2.3. Luca 5.18. **Cap. 8.10.

3. Și iată că unii din cărturari au zis în ei înșiși: „Omul acesta hulește!“

4. Isus, care le cunoștea* gândurile, a zis: „**Pentru ce aveți gânduri rele în inimile voastre?**“

*Ps. 139.2.

Cap. 12.25. Marc. 12.15. Luca 5.22; 6.8; 9.47; 11.17.

5. **Căci ce este mai lesne? A zice: „Iertate îți sunt păcatele“, sau a zice: „Scoală-te și umblă“?**

6. Dar, ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, „Scoală-te“, a zis El slăbănogului, „**ridică-ți patul și du-te acasă.**“

7. Slăbănogul s-a sculat și s-a dus acasă.

8. Când au văzut noroadale lucrul acesta, s-au înspăimântat și au slăvit pe Dumnezeu, care a dat oamenilor o astfel de putere.

Chemarea lui Matei

9. De acolo, Isus a mers* mai departe și a văzut pe un om, numit Matei, șezând la vamă. Și i-a zis: „**Vino după Mine.**“ Omul acela s-a sculat și a mers după El.

*Marc. 2.14. Luca 5.27.

10. Pe* când ședea Isus la masă, în casă, iată că au venit o mulțime de vameși și păcătoși și au șezut la masă cu El și cu ucenicii Lui.

*Marc. 2.15, etc. Luca 5.29, etc.

11. Fariseii au văzut lucrul acesta și au zis ucenicilor Lui: „Pentru ce mănâncă Învățătorul vostru cu vameșii* și cu păcătoșii**?“

*Cap. 11.19. Luca 5.30; 15.2. **Gal. 2.15.

12. Isus i-a auzit și le-a zis: „**Nu cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi.**“

13. **Duceți-vă de învățați ce înseamnă: „Milă* voiesc, iar nu jertfă!“ Căci n-am venit să chem la pocăință pe cei neprihăniți, ci** pe cei păcătoși.**“

*Osea 6.6. Mica 6.6-8. Cap. 12.7. **1 Tim. 1.15.

Întrebarea ucenicilor lui Ioan despre post

14. Atunci ucenicii lui Ioan au venit la Isus și I-au zis: „De* ce noi și fariseii postim des, iar ucenicii Tăi nu postesc deloc?“

*Marc. 2.18, etc. Luca 5.33, etc. 18.12.

15. Isus le-a răspuns: „**Se pot jeli nuntașii* câtă vreme este mirele cu**

ei? Vor veni zile când mirele va fi luat de la ei, și atunci vor posti.**“

*Ioan 3.29. **Fapt. 13.2,3; 14.23. 1 Cor. 7.5.

16. **Nimeni nu pune un petec de postav nou la o haină veche; pentru că și-ar lua umplutura din haină, și ruptura ar fi mai rea.**

17. **Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altfel, burdufurile plesnesc, vinul se varsă, și burdufurile se prăpădesc; ci vinul nou îl pun în burdufuri noi, și se păstrează amăn-două.**“

Învierea fiicei lui Iair și vindecarea unei femei

18. Pe când* le spunea Isus aceste vorbe, iată că a venit unul din fruntașii sinagogii, I s-a închinat și I-a zis: „Fiica mea adineaori a murit; dar vino de pune-Ți mâinile peste ea, și va învia.“

*Marc. 5.22, etc. Luca 8.41, etc.

19. Isus S-a sculat și a plecat după el împreună cu ucenicii Lui.

20. Și,* iată, o femeie, care de doisprezece ani avea o scurgere de sânge, a venit pe dinapoi și s-a atins de poala hainei Lui.

*Marc. 5.25. Luca 8.43.

21. Căci își zicea ea: „Numai să mă pot atinge de haina Lui, și mă voi tămădui.“

22. Isus S-a întors, a văzut-o și i-a zis: „**Îndrăznește, fiică! Credința* ta te-a tămăduit.**“ Și s-a tămăduit femeia chiar în ceasul acela.

*Luca 7.50; 8.48; 17.19; 18.42.

23. Când* a ajuns Isus în casa fruntașului sinagogii** și când a văzut pe cei ce cântau din fluier și gloata bocind,

*Marc. 5.38. Luca 8.51. **2 Cron. 35.25.

24. le-a zis: „**Dați-vă la o parte*; căci fetița n-a murit, ci doarme!**“ Ei își băteau joc de El.

*Fapt. 20.10.

25. Dar, după ce a fost scoasă gloata afară, Isus a intrat înăuntru, a luat pe fetița de mână, și fetița s-a sculat.

26. Și s-a dus vestea despre această minune în tot ținutul acela.

Vindecarea a doi orbi

27. Când a plecat de acolo, s-au luat după Isus doi orbi care strigau și ziceau: „Ai milă de noi, Fiul* lui David!“

*Cap. 15.22; 20.30,31. Marc. 10.47,48. Luca 18.38,39.

28. După ce a intrat în casă, orbii au venit la El. Și Isus le-a zis: „**Credeți că pot face lucrul acesta?**“ „Da, Doamne“, I-au răspuns ei.

29. Atunci S-a atins de ochii lor și a zis: „**Facă-vi-se după credința voastră!**“

30. Și li s-au deschis ochii. Isus le-a poruncit cu tot dinadinsul și le-a zis: „**Vedeți* să nu știți nimeni.**“

*Cap. 8.4; 12.16; 17.9. Luca 5.14.

31. Dar* ei, cum au ieșit afară, au răspândit vestea despre El în tot ținutul acela.

*Marc. 7.36.

Vindecarea unui mut îndrăcit

32. Pe* când plecau orbii aceștia, iată că au adus la Isus un mut îndrăcit.

*Cap. 12.22. Luca 11.14.

33. După ce a fost scos dracul din el, mutul a vorbit. Și noroadale, mirate, ziceau: „Niciodată nu s-a văzut așa ceva în Israel!“

34. Dar fariseii ziceau: „Cu ajutorul domnului dracilor scoate El* dracii!“

*Cap. 12.24. Marc. 3.22. Luca 11.15.

Lui Isus Îi este milă de gloate

35. Isus străbătea* toate cetățile și satele, învățând** pe norod în sinagogi, propovăduind Evanghelia Împărăției și vindecând orice fel de boală și orice fel de neputință care era în norod.

*Marc. 6.6. Luca 13.22. **Cap. 4.23.

36. Când* a văzut gloatele, I s-a făcut milă de ele, pentru că erau necăjite și risipite ca** niște oi care n-au păstor.

*Marc. 6.34. **Num. 27.17. 1 Împ. 22.17. Ezech. 34.5.

37. Atunci a zis ucenicilor Săi: „**Mare este secerișul*, dar puțini sunt lucrătorii!**“

*Luca 10.2. Ioan 4.35.

38. **Rugați, dar*, pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui.**“

*2 Tes. 3.1.

Trimiterea celor doisprezece apostoli

10. Apoi Isus a chemat* pe cei doisprezece ucenici ai Săi și le-a dat putere să scoată afară duhurile necurate și să tămăduiască orice fel de boală și orice fel de neputință.

*Marc. 3.13,14; 6.7. Luca 6.13; 9.1.

2. Iată numele celor doisprezece apostoli:

Cel dintâi, Simon, zis* Petru, și Andrei, fratele lui; Iacov, fiul lui Zebedei, și Ioan, fratele lui; *Ioan 1.42. 3. Filip și Bartolomeu; Toma și Matei, vameșul; Iacov, fiul lui Alfeu, și Levi, zis și Tadeu;

4. Simon*, Canaanitul, și Iuda Iscarioteanul**, cel care a vândut pe Isus.

*Luca 6.15. Fapt. 1.13. **Ioan 13.26.

5. Aceștia sunt cei doisprezece pe care i-a trimis Isus, după ce le-a dat învățăturile următoare:

„**Să nu mergeți pe calea păgânilor și să nu intrați în vreo cetate a samaritenilor**;**“

*Cap. 4.15. **2 Împ. 17.24. Ioan 4.9,20.

6. **ci* să mergeți mai degrabă la oile** pierdute ale casei lui Israel.**

*Cap. 15.24. Fapt. 13.46. **Isa. 53.6. Ier. 50.6,17. Ezech. 34.5,6,16. 1 Pet. 2.25.

7. **Și* pe drum, propovăduiți și ziceți: „Împărăția** cerurilor este aproape!“**

*Luca 9.2. **Cap. 3.2; 4.17. Luca 10.9.

8. **Vindecăți pe bolnavi, înviați pe morți, curățați pe leproși, scoateți afară dracii. Fără* plată ați primit, fără plată să dați.**

*Fapt. 8.18,20.

9. **Să nu* luați nici aur, nici argint, nici aramă** în brăiele voastre,**

*1 Sam. 9.7. Marc. 6.8. Luca 9.3; 10.4; 22.35. **Marc. 6.8.

10. **nici traistă pentru drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag, căci* vrednic este lucrătorul de hrana lui.**

*Luca 10.7. 1 Cor. 9.7, etc. 1 Tim. 5.18.

11. **În* orice cetate sau sat veți intra, să cercetați cine este acolo vrednic și să rămâneți la el până veți pleca.**

*Luca 10.8.

12. **La intrarea voastră în casă, urați-i de bine;**

13. **și*, dacă este casa aceea vrednică, pacea voastră să vină peste ea; dar**, dacă nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi.**

*Luca 10.5. **Ps. 35.13.

14. **Dacă* nu vă va primi cineva, nici nu va asculta cuvintele voastre, să ieșiți din casa sau din cetatea aceea și să scuturați** praful de pe picioarele voastre.**

*Marc. 6.11.

Luca 9.5; 10.10,11. **Neem. 5.13. Fapt. 13.51; 18.6.

15. **Adevărat vă spun că, în ziua judecății, va fi mai* ușor pentru ținutul Sodomei și Gomorei, decât pentru cetatea aceea.**

*Cap. 11.22,24.

Primirea apostolilor de lume

16. **Iată*, Eu vă trimit ca pe niște oi în mijlocul lupilor. Fiți, dar**, înțelepți ca șerpii și fără răutateț ca porumbeii.**

*Luca 10.3.

**Rom. 16.19. Efes. 5.15. †1 Cor. 14.20. Filip. 2.15.

17. **Păziți-vă de oameni; căci vă* vor da în judecată soboarelor și vă** vor bate în sinagogile lor.**

*Cap. 24.9. Marc. 13.9. Luca 12.11; 21.12. **Fapt. 5.40.

18. Din pricina Mea, veți* fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, ca să sluiți ca mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor.

*Fapt. 12.1; 24.10; 25.7,23. 2 Tim. 4.16.

19. Dar*, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus vă** va fi dat chiar în ceasul acela;

*Marc. 13.11-13. Luca 12.11; 21.14,15. **Exod 4.12. Ier. 1.7.

20. fiindcă* nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.

*2 Sam. 23.2. Fapt. 4.8; 6.10. 2 Tim. 4.17.

21. Fratele* va da la moarte pe fratele său, și tatăl pe copilul lui; copiii se vor scula împotriva părinților lor și-i vor omori.

*Mica 7.6. Vers. 35,36. Luca 21.16.

22. Veți* fi urâți de toți, din pricina Numelui Meu; dar** cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit.

*Luca 21.17. **Dan. 12.12,13. Cap. 24.13. Marc. 13.13.

23. Când* vă vor prigoni într-o cetate, să fugiți într-alta. Adevărat vă spun că nu veți isprăvi de străbătut cetățile lui Israel până** va veni Fiul omului.

*Cap. 2.13; 4.12; 12.15. Fapt. 8.1; 9.25; 14.6. **Cap. 16.28.

24. Ucenicul nu* este mai presus de învățătorul său, nici robul mai presus de domnul său.

*Luca 6.40. Ioan 13.16; 15.30.

25. Ajunge ucenicului să fie ca învățătorul lui, și robului să fie ca domnul lui. Dacă pe* Stăpânul casei L-au numit Beelzebul, cu cât mai mult vor numi așa pe cei din casa Lui?

*Cap. 12.24. Marc. 3.22. Luca 11.15. Ioan 8.48,52.

26. Așa că, să nu vă temeți de ei. Căci* nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nimic tănuț care nu va fi cunoscut.

*Marc. 4.22. Luca 8.17; 12.2,3.

27. Ce vă spun Eu la întineric voi să spuneți la lumină; și ce auziți șoptindu-se la ureche să propovăduiți de pe acoperișul caselor.

28. Nu* vă temeți de cei ceucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheană.

*Isa. 8.12,13. Luca 12.4. 1 Pet. 3.14.

29. Nu se vând oare două vrăbii la un ban? Totuși, nici una din ele nu cade pe pământ fără voia Tatălui vostru.

30. Cât* despre voi, până și perii din cap, toți* vă sunt numărați.

*1 Sam. 14.45. 2 Sam. 14.11. Luca 21.18. Fapt. 27.34.

31. Deci să nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.

32. De aceea*, pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor îl voi mărturisi și** Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri;

*Luca 12.8. Rom. 10.9,10. **Apoc. 3.5.

33. dar* de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.

*Marc. 8.38. Luca 9.26. 2 Tim. 2.12.

34. Să nu* credeți că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia.

*Luca 12.49,51-53.

35. Căci am venit să despart pe fiu de* tatăl său, pe fiică de mama sa și pe noră de soacra sa.

*Mica 7.6.

36. Și omul va avea de vrăjmași* chiar pe cei din casa lui.

*Ps. 41.9; 55.13. Mica 7.6. Ioan 13.18.

37. Cine* iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine.

*Luca 14.26.

38. Cine* nu-și ia crucea lui și nu vine după Mine nu este vrednic de Mine.

*Cap. 16.24. Marc. 8.34. Luca 9.23; 14.27.

39. Cine* își va păstra viața o va pierde; și cine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga.

*Cap. 16.25. Luca 17.33. Ioan 12.25.

Primirea ucenicilor

40. Cine* vă primește pe voi Mă primește pe Mine; și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

*Cap. 18.5. Luca 9.48; 10.16. Ioan 12.44; 13.20. Gal. 4.14.

41. Cine* primește un proroc, în numele unui proroc, va primi răsplata unui proroc; și cine primește pe un om neprihănit, în numele unui om neprihănit, va primi răsplata unui om neprihănit.

*1 Împ. 17.10; 18.4. 2 Împ. 4.8.

42. Și* oricine va da de băut numai un pahar de apă rece unuia din acești micuți, în numele unui ucenic, adevărat vă spun că nu-și va pierde răsplata.

*Cap. 18.5,6; 25.40. Marc. 9.41. Evr. 6.10.

11 1. După ce a isprăvit de dat învățături la cei doisprezece ucenici ai Săi, Isus a plecat de acolo, ca să învețe pe oameni și să propovăduiască în cetățile lor.

Trimișii lui Ioan Botezătorul

2. Ioan* a auzit din** temniță despre lucrările lui Hristos

*Luca 7.18,19, etc. **Cap. 14.3.

3. și a trimis să-L întrebe prin ucenicii săi: „Tu ești Acela* care are să vină sau să așteptăm pe altul?”

*Gen. 49.10. Num. 24.17. Dan. 9.24. Ioan 6.14.

4. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Duceți-vă de spuneți lui Ioan ce auziți și ce vedeți:

5. orbii* își capătă vederea, șchiopii umblă, leproșii sunt curățați, surzii aud, morții învie și săracilor** li se propovăduiește Evanghelia.

*Isa. 29.18; 35.4-6; 42.7. Ioan 2.23; 3.2; 5.36; 10.25,38; 14.11. **Ps. 22.26. Isa. 61.1. Luca 4.18. Iac. 2.5.

6. Ferice de acela pentru care Eu nu voi fi* un prilej de poticnire.“

*Isa. 8.14,15. Cap. 13.57; 24.10; 26.31. Rom. 9.32,33. 1 Cor. 1.23; 2.14. Gal. 5.11. 1 Pet. 2.8.

Mărturia lui Isus despre Ioan

7. Pe când* se duceau ei, Isus a început să vorbească noroadelor despre Ioan: „Ce ați ieșit să vedeți în pustiu? O trestie** clătinată de vânt?”

*Luca 7.24. **Efes. 4.14.

8. Dacă nu, atunci ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată că cei ce poartă haine moi sunt în casele împăraților.

9. Atunci ce ați ieșit să vedeți? Un proroc? Da, vă spun, și* mai mult decât un proroc;

*Cap. 14.5; 21.26. Luca 1.76; 7.26.

10. căci el este acela despre care s-a scris:

„Iată*, trimit înaintea feței Tale pe solul Meu care Îți va pregăti calea înaintea Ta.“

*Mal. 3.1. Marc. 1.2. Luca 1.76; 7.27.

11. Adevărat vă spun că, dintre cei născuți din femei, nu s-a sculat nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul. Totuși, cel mai mic în Împărăția cerurilor este mai mare decât el.

12. Din* zilele lui Ioan Botezătorul până acum, Împărăția cerurilor se ia cu năvală, și cei ce dau năvală pun mâna pe ea.

*Luca 16.16.

13. Căci până la Ioan au prorocit toți* Prorocii și Legea.

*Mal. 4.6.

14. Și, dacă vreți să înțelegeți, el este Ilie* care trebuia să vină.

*Mal. 4.5. Cap. 17.12. Luca 1.17.

15. Cine* are urechi de auzit să audă.

*Cap. 13.9. Luca 8.8. Apoc. 2.7,11,17,29; 3.6,13,22.

16. Cu* cine voi asemăna neamul acesta de oameni? Seamănă cu niște copilași care șed în piețe și strigă la tovarășii lor:

*Luca 7.31.

17. „V-am cântat din fluier, și n-ați

jucat; v-am cântat de jale, și nu v-ați tânguit.“

18. Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, și ei zic: „Are drac!”

19. A venit Fiul omului mâncând și bând, și ei zic: „Iată un om mănecios și băutor de vin, un prieten* al vameșilor și al păcătoșilor!” Totuși**, Întelepțunea a fost îndreptățită din lucrările ei.“

*Cap. 9.10. **Luca 7.35.

Mustrea cetăților nepocăite

20. Atunci* Isus a început să mustre cetățile în care fuseseră făcute cele mai multe din minunile Lui, pentru că nu se pocăiseră.

*Luca 10.13, etc.

21. „Vai de tine, Horazine!“, a zis El. „Vai de tine, Betsaido! Căci, dacă ar fi fost făcute în Tir și Sidon minunile care au fost făcute în voi, de mult s-ar fi pocăit cu* sac și cenușă.“

*Ioan 3.7,8.

22. De aceea, vă spun că, în ziua judecării, va* fi mai ușor pentru Tir și Sidon decât pentru voi.

*Vers. 24. Cap. 10.15.

23. Și tu, Capernaume, vei fi înălțat* oare până la cer? Vei fi coborât până la Locuința morților; căci, dacă ar fi fost făcute în Sodoma minunile care au fost făcute în tine, ea ar fi rămas în picioare până în ziua de astăzi.

*Isa. 14.13. Plân. 2.1.

24. De aceea, vă spun că, în ziua judecării, va fi mai ușor pentru* ținutul Sodomei decât pentru tine.“

*Cap. 10.15.

Lucrurile descoperite pruncilor

Jugul lui Hristos

25. În* vremea aceea, Isus a luat cuvântul și a zis: „Te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai** ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți, și ți le-ai descoperit pruncilor.“

*Luca 10.21.

**Ps. 8.2. 1 Cor. 1.19,27; 2.8. 2 Cor. 3.14. †Cap. 16.17.

26. Da, Tată, Te laud, pentru că așa ai găsit Tu cu cale!“

27. „Toate* lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; și** nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaște deplin pe Tatăl, afară de Fiul și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere.“

*Cap. 28.18. Luca 10.22. Ioan 3.35; 13.3; 17.2. 1 Cor. 15.27.

**Ioan 1.18; 6.46; 10.15.

28. Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă.

29. Luați jugul Meu asupra voastră și* învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit** cu inima; și* veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.

*Ioan 13.15. Filp. 2.5. 1 Pet. 2.21. 1 Ioan 2.6. **Zah. 9.9. Filp. 2.7,8. †Ier. 6.16.

30. Căci* jugul Meu este bun, și sarcina Mea este ușoară.“

*1 Ioan 5.3.

Spicele și ziua Sabatului

12. În vremea aceea, Isus trecea* prin lanurile de grâu într-o zi de Sabat. Ucenicii Lui, care erau flămânzi, au început să smulgă spice de grâu și să le mănânce.

*Deut. 23.25. Marc. 2.23. Luca 6.1. 2. Fariseii, când au văzut lucrul acesta, I-au zis: „Uite că ucenicii Tăi fac ce nu este îngăduit să facă în ziua Sabatului.“

3. Dar Isus le-a răspuns: „Oare n-ați citit ce* a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau împreună cu el?”

*1 Sam. 21.6.

4. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu și a mânca pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci** numai preoților?

*Exod 25.30. Lev. 24.5. **Exod 29.32,33. Lev. 8.31; 24.9.

5. Sau n-ați citit în Lege* că, în zilele de Sabat, preoții calcă Sabatul în Templu, și totuși sunt nevinovați?

*Num. 28.9. Ioan 7.22.

6. Dar Eu vă spun că aici este Unul* mai mare decât Templul.

*2 Cron. 6.18. Mal. 3.1.

7. Dacă ați fi știut ce înseamnă: „Milă* voiesc, iar nu jertfel“, n-ați fi osândit pe niște nevinovați.

*Osea 6.6. Mica 6.6-8. Cap. 9.13.

8. Căci Fiul omului este Domn și al Sabatului.“

Omul cu mâna uscată

9. Isus* a plecat de acolo și a intrat în sinagogă.

*Marc. 3.1. Luca 6.6.

10. Și iată că în sinagogă era un om care avea o mână uscată. Ei, ca să poată învinui pe Isus, L-au întrebat: „Este îngăduit* a vindeca în zilele de Sabat?”

*Luca 13.14; 14.3. Ioan 9.16.

11. El le-a răspuns: „Cine este omul acela dintre voi care, dacă are o oaie, și-i* cade într-o groapă, în ziua Sabatului, să n-o apuce și s-o scoată afară?”

*Exod 23.4,5. Deut. 22.4.

12. Cu cât mai de preț este deci un

om decât o oaie? De aceea este îngăduit a face bine în zilele de Sabat.“

13. Atunci a zis omului acela: „Întinde-ți mâna!“ El a întins-o, și mâna s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. Fariseii* au ieșit afară și s-au sfătuit cum să omoare pe Isus.

*Cap. 27.1. Marc. 3.6. Luca 6.11. Ioan 5.18; 10.39; 11.53.

Isus, Robul Domnului

15. Dar Isus, ca Unul care știa lucrul acesta, a* plecat de acolo. După** El au mers multe noroade. El a tămăduit pe toți bolnavii

*Cap. 10.23. Marc. 3.7. **Cap. 19.2.

16. și le-a poruncit* cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut;

*Cap. 9.30.

17. ca să se îplinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice:

18. „Iată* Robul Meu pe care L-am ales, Preaiubitul Meu, în** care sufletul Meu își găsește plăcerea. Voi pune Duhul Meu peste El, și va vesti Neamurilor judecata.

*Isa. 42.1. **Cap. 3.17; 17.5.

19. El nu Se va lua la ceartă, nici nu va striga. Și nimeni nu-I va auzi glasul pe ulițe.

20. Nu va frânge o trestie ruptă și nici nu va stinge un fitil care fumegă, până va face să biruie judecata.

21. Și Neamurile vor nădăjdui în Numele Lui.“

Îndrăcitul mut și orb – Păcatul împotriva Duhului Sfânt

22. Atunci* I-au adus un îndrăcit orb și mut; și Isus l-a tămăduit, așa că mutul vorbea și vedea.

*Cap. 9.32. Marc. 3.11. Luca 11.14.

23. Toate noroadele, mirate, ziceau: „Nu cumva este acesta Fiul lui David?”

24. Când* au auzit fariseii lucrul acesta, au zis: „Omul acesta nu scoate dracii decât cu Beelzebul, domnul dracilor!“

*Cap. 9.34. Marc. 3.22. Luca 11.15.

25. Isus, care le cunoștea* gândurile, le-a zis: „Orice împărăție dezbinată împotriva ei însăși este pustiită; și orice cetate sau casă dezbinată împotriva ei însăși nu poate dăinui.

*Cap. 9.4. Ioan 2.25. Apoc. 2.23.

26. Dacă Satana scoate afară pe Satana, este dezbinat; deci cum poate dăinui împărăția lui?”

27. Și dacă Eu scot afară dracii cu ajutorul lui Beelzebul, fiii voștri cu cine-i scot? De aceea ei vor fi judecatorii voștri.

28. Dar, dacă Eu scot afară dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci Împărăția* lui Dumnezeu a venit peste voi.

*Dan. 2.44; 7.14. Luca 1.33; 11.20; 17.20,21.

29. Sau*, cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască gospodăria, dacă n-a legat mai întâi pe cel tare? Numai atunci îi va jefui casa.

*Isa. 49.24. Luca 11.21-23.

30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea, și cine nu strânge cu Mine risipește.

31. De aceea vă spun: orice* păcat și orice hulă vor fi iertate oamenilor; dar** hula împotriva Duhului Sfânt nu le va fi iertată.

*Marc. 3.28. Luca 12.10. Evr. 6.4, etc.; 10.26,29. 1 Ioan 5.16. **Fapt. 7.51.

32. Oricine va vorbi* împotriva Fiului omului va fi iertat*; dar oricine va vorbi împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

*Cap. 11.19; 13.55. Ioan 7.12,52. **1 Tim. 1.13.

33. Ori faceți pomul bun și rodul* lui bun, ori faceți pomul rău și rodul lui rău: căci pomul se cunoaște după rodul lui.

*Cap. 7.17. Luca 6.43,44.

34. Pui* de năpârci, cum ați putea voi să spuneți lucruri bune, când voi sunteți răi? Căci** din prisosul inimii vorbește gura.

*Cap. 3.7; 23.33. **Luca 6.45.

35. Omul bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui; dar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui.

36. Vă spun că, în ziua judecății, oamenii vor da socoteală de orice cuvânt nefolositor pe care-l vor fi rostit.

37. Căci din cuvintele tale vei fi scos fără vină, și din cuvintele tale vei fi osândit.“

Minunea cu prorocul Iona

38. Atunci* unii din cărturari și din farisei au luat cuvântul și I-au zis: „Învățătorule, am vrea să vedem un semn de la Tine!“

*Cap. 16.1. Marc. 8.11.

39. Drept răspuns, El le-a zis: „Un neam viclean și preacurvar* cere un semn; dar nu i se va da alt semn, decât semnul prorocului Iona.

*Isa. 57.3. Cap. 16.4. Marc. 8.38. Ioan 4.48.

40. Căci*, după cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul chitului, tot așa și Fiul omului va sta trei zile și trei nopți în inima pământului.

*Iona 1.17.

41. Bărbații* din Ninive se vor scula alături de neamul acesta, în ziua judecății, și-l* vor osândi, pentru că ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată că aici este Unul mai mare decât Iona.

*Luca 11.32.

**Ier. 3.11. Ezech. 16.51,52. Rom. 2.27. †Iona 3.5.

42. Împărăteasa* de la miazăzi se va scula alături de neamul acesta, în ziua judecății, și-l va osândi, pentru că ea a venit de la marginile pământului ca să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată că aici este Unul mai mare decât Solomon.

*1 Împ. 10.1. 2 Cron. 9.1. Luca 11.31.

43. Duhul* necurat, când a ieșit dintr-un om, umblă** prin locuri fără apă, căutând odihnă, și n-o găsește.

*Luca 11.24. **Iov 1.7. 1 Pet. 5.8.

44. Atunci zice: „Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit. Și, când vine în ea, o găsește goală, măturată și împodobită.

45. Atunci se duce și ia cu el alte șapte duhuri mai rele decât el: intră în casă, locuiesc acolo, și* starea din urmă a omului acestuia ajunge mai rea decât cea dintâi. Tocmai așa se va întâmpla și cu acest neam viclean.“

*Evr. 6.4; 10.26. 2 Pet. 2.20-22.

Mama și frații lui Isus

46. Pe când vorbea încă Isus noroadelor, iată* că mama și frații Lui stăteau afară și căutau să vorbească cu El.

*Marc. 3.31. Luca 8.19-21.

47. Atunci cineva I-a zis: „Iată, mama Ta și frații* Tăi stau afară și caută să vorbească cu Tine.“

*Cap. 13.55. Marc. 6.3. Ioan 2.12; 7.3,5. Fapt. 1.14. 1 Cor. 9.5. Gal. 1.19.

48. Dar Isus a răspuns celui ce-l adusese știrea aceasta: „Cine este mama Mea și care sunt frații Mei?”

49. Apoi Și-a întins mâna spre ucenicii Săi și a zis: „Iată mama Mea și frații Mei!”

50. Căci oricine* face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră și mamă.“

*Ioan 15.14. Gal. 5.6; 6.15. Col. 3.11. Evr. 2.11.

Pilda semănătorului

13. În aceeași zi, Isus a ieșit din casă și ședea* lângă mare.

*Marc. 4.1.

2. O mulțime de noroade s-au* strâns la El, așa că a trebuit să Se** suie să șadă într-o corabie; iar tot norodul stătea pe țărm.

*Luca 8.4. **Luca 5.3.

3. El le-a vorbit despre multe lucruri în pilde și le-a zis: „Iată, semănătorul a ieșit să semene.

4. Pe când semăna el, o parte din sămânță a căzut lângă drum, și au venit păsările și au mâncat-o.

5. O altă parte a căzut pe locuri stâncoase, unde n-avea pământ mult: a răsărit îndată, pentru că n-a găsit un pământ adânc.

6. Dar, când a răsărit soarele, s-a pălit; și, pentru că n-avea rădăcini, s-a uscat.

7. O altă* parte a căzut între spini: spinii au crescut și au înecat-o. *Luca 8.5.

8. O altă parte a căzut în pământ bun și a dat rod: un grăunte a dat o sută*, altul, șazecei, și altul, treizeci.

9. Cine* are urechi de auzit să audă.“ *Gen. 26.12. *Cap. 11.15. Marc. 4.9.

10. Ucenicii s-au apropiat de El și I-au zis: „De ce le vorbești în pilde?“

11. Isus le-a răspuns: „Pentru că vouă* v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției cerurilor, iar lor nu le-a fost dat.

Cap. 11.25; 16.17. Marc. 4.11. 1 Cor. 2.10. 1 Ioan 2.27. 12. Căci celui ce are, i se va da, și va avea de prisos; iar de la cel ce n-are, se va lua chiar și ce are.

*Cap. 25.29. Marc. 4.25. Luca 8.18; 19.26. 13. De aceea le vorbesc în pilde, pentru că ei, măcar că văd, nu văd, și măcar că aud, nu aud, nici nu înțeleg.

14. Și cu privire la ei se împlinește prorocia lui Isaia, care zice:

„Veți* auzi cu urechile voastre, și nu veți înțelege; veți privi cu ochii voștri, și nu veți vedea.

*Isa. 6.9. Ezech. 12.2. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26,27. Rom. 11.8. 2 Cor. 3.14,15.

15. Căci inima acestui popor s-a împietrit; au ajuns* tari de urechi, și-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii, să audă cu urechile, să înțeleagă cu inima, să se întoarcă la Dumnezeu, și să-i vindec.“ *Evr. 5.11.

16. Dar ferice* de ochii voștri că văd; și de urechile voastre că aud!

Cap. 16.17. Luca 10.23,24. Ioan 20.29. 17. Adevărat vă spun că mulți proroci și oameni neprihăniți au dorit să vadă lucrurile pe care le vedeți voi, și nu le-au văzut; și să audă lucrurile pe care le auziți voi, și nu le-au auzit.

Evr. 11.13. 1 Pet. 1.10,11. 18. Ascultați, dar, ce înseamnă pilda semănătorului:

*Marc. 4.14. Luca 8.11.

19. Când un om aude Cuvântul priveritor la Împărăție*, și nu-l înțelege, vine cel rău și răpește ce a fost semănat în inima lui. Acestea sunt sămânța căzută lângă drum. *Cap. 4.23.

20. Sămânța căzută în locuri stâncoase este cel ce aude Cuvântul și-l primește îndată cu* bucurie;

Isa. 58.2. Ezech. 33.31,32. Ioan 5.35. 21. dar n-are rădăcină în el, ci ține până la o vreme; și, cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvântului, se leapadă îndată de el.

Cap. 11.6. 2 Tim. 1.15. 22. Sămânța căzută între** spini este cel ce aude Cuvântul; dar îngrijorările veacului acestuia și înșelăciunea bogățiilor înecă acest Cuvânt, și ajunge neroditor. *Cap. 19.23.

Marc. 10.23. Luca 18.24. 1 Tim. 6.9. 2 Tim. 4.10. **Jer. 4.3. 23. Iar sămânța căzută în pământ bun este cel ce aude Cuvântul și-l înțelege; el aduce rod: un grăunte dă o sută, altul șazecei, altul treizeci.“

Pilda neghinei

24. Isus le-a pus înainte o altă pildă și le-a zis: „Împărăția cerurilor se aseamănă cu un om care a semănat o sămânță bună în țarina lui.

25. Dar, pe când dormeau oamenii, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină între grâu și a plecat.

26. Când au răsărit firele de grâu și au făcut rod, a ieșit la iveală și neghina.

27. Robii stăpânului casei au venit și i-au zis: „Doamne, n-ai semănat sămânță bună în țarina ta? De unde are, dar, neghină?“

28. El le-a răspuns: „Un vrăjmaș a făcut lucrul acesta.“ Și robii i-au zis: „Vrei, dar, să mergem s-o smulgem?“

29. „Nu“, le-a zis el, „ca nu cumva, smulgând neghina, să smulgeți și grâul* împreună cu ea. *Cap. 3.12.

30. Lăsați-le să crească amândouă împreună până la seceriș; și, la vremea secerișului, voi spune secerătorilor: „Smulgeți întâi neghina și legați-o în snopi, ca s-o ardem, iar grâul strângeți-l în grânarul meu.“

Pilda grăuntelui de muștar și a aluatului

31. Isus le-a pus înainte o altă pildă și le-a zis: „Împărăția* cerurilor se aseamănă cu un grăunte de muștar

Pilda comorii ascunse și a mărgăritarului

44. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o țarină. Omul care o găsește o ascunde; și, de bucuria ei, se duce și vinde* tot ce are și cumpără** țarina aceea.

*Filp. 3.7,8. **Isa. 55.1. Apoc. 3.18. 45. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un negustor care caută mărgăritare frumoase.

46. Și, când găsește un* mărgăritar de mare preț, se duce de vinde tot ce are și-l cumpără. *Prov. 2.4; 3.14,15; 8.10,19.

Pilda năvodului

47. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care prinde* tot felul de pești.

*Cap. 22.10. 48. După ce s-a umplut, pescarii îl scot la mal, șed jos, aleg în vase ce este bun și aruncă afară ce este rău.

49. Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despărți* pe cei răi din mijlocul celor buni. *Cap. 25.32.

50. și-i* vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. *Vers. 42.

51. Ați înțeles voi toate aceste lucruri?“, i-a întrebat Isus. „Da, Doamne“, I-au răspuns ei.

52. Și El le-a zis: „De aceea orice cărturar, care a învățat ce trebuie despre Împărăția cerurilor, se aseamănă cu un gospodar care scoate din vistieria lui lucruri noi* și lucruri vechi.“

*Cânt. 7.13.

Isus la Nazaret – Necredința locuitorilor

53. După ce a isprăvit Isus pildele acestea, a plecat de acolo.

54. A* venit în patria Sa și a început să învețe pe oameni în sinagogă; așa că cei ce-L auzeau se mirau și ziceau: „De unde are El înțelepciunea și minunile acestea?“

Cap. 2.23. Marc. 6.1. Luca 4.16,23. 55. Oare nu este El fiul tâmplarului? Nu este Maria mama Lui? Și Iacov**, Iosif, Simon și Iuda, nu sunt ei frații? Lui? *Isa. 49.7. Marc. 6.3.

Luca 3.23. Ioan 6.42. **Marc. 15.40. †Cap. 12.46.

56. Și surorile Lui nu sunt toate printre noi? Atunci de unde are El toate lucrurile acestea?“

pe care l-a luat un om și l-a semănat în țarina sa.

*Isa. 2.2,3. Mica 4.1. Marc. 4.30, etc. Luca 13.18,19.

32. Grăunțele acesta, în adevăr, este cea mai mică dintre toate semințele; dar, după ce a crescut, este mai mare decât zarzavaturile și se face un copac, așa că păsările cerului vin și își fac cuiburi în ramurile lui.“

33. Le-a spus* o altă pildă, și anume: „Împărăția cerurilor se aseamănă cu un aluat pe care l-a luat o femeie și l-a pus în trei măsurile de făină de grâu, până s-a dospit toată plămădeala.“

*Luca 13.20, etc.

34. Isus a spus noroadelor toate aceste* lucruri în pilde; și nu le vorbea deloc fără pildă, *Marc. 4.33,34.

35. ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul care zice: „Voi* vorbi în pilde, voi** spune lucruri ascunse de la facerea lumii.“

*Ps. 78.2. **Rom. 16.25,26. 1 Cor. 2.7. Efes. 3.9. Col. 1.26.

Tâlcuirea pildei neghinei

36. Atunci Isus a dat drumul noroadelor și a intrat în casă. Ucenicii Lui s-au apropiat de El și I-au zis: „Tâlcuieste-ne pilda cu neghina din țarină.“

37. El le-a răspuns: „Cel ce seamănă sămânța bună este Fiul omului.

38. Țarina* este lumea; sămânța bună sunt fiii Împărăției; neghina sunt fiii* celui rău.

*Cap. 24.14; 28.19. Marc. 16.15,20. Luca 24.47. Rom. 10.18. Col. 1.6. **Gen. 3.15. Ioan 8.44. Fapt. 13.10. 1 Ioan 3.8.

39. Vrăjmașul care a semănat-o este diavolul; secerișul* este sfârșitul veacului; secerătorii sunt îngerii.

*Ioel 3.13. Apoc. 14.15.

40. Deci, cum se smulge neghina și se arde în foc, așa va fi și la sfârșitul veacului.

41. Fiul omului va trimite pe îngerii Săi, și* ei vor smulge din Împărăția Lui toate lucrurile care sunt pricină de păcătuire și pe cei ce săvârșesc fărâdelegea

*Cap. 18.7. 2 Pet. 2.12.

42. și-i* vor arunca în cuptorul aprins; acolo** va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

*Cap. 3.12. Apoc. 19.20; 20.10. **Vers. 50. Cap. 8.12.

43. Atunci* cei neprihăniți vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor. Cine** are urechi de auzit să audă.

*Dan. 12.3. 1 Cor. 15.42,43,58. **Vers. 9.

57. Și găseau astfel în El o pricină de poticnire*.

Dar Isus le-a zis: „**Nicăieri nu** este prețuit un proroc mai puțin decât în patria și în casa lui.**“

*Cap. 11.6. Marc. 6.3.4. **Luca 4.24. Ioan 4.44.

58. Și n-a* făcut multe minuni în locul acela, din pricina necredinței lor.

*Marc. 6.5,6.

Moartea lui Ioan Botezătorul

14 1. În vremea aceea, cărmuitorul Irod* a auzit vorbindu-se despre Isus;

*Marc. 6.14. Luca 9.7.

2. și a zis slujitorilor săi: „Acesta este Ioan Botezătorul! A înviat din morți, și de aceea se fac minuni prin el.“

3. Căci* Irod prinsese pe Ioan, îl legase și-l pusese în temniță, din pricina Irodiadei, nevasta fratelui său Filip;

*Marc. 6.17. Luca 3.19,20.

4. pentru că Ioan îi zicea: „Nu-ți* este îngăduit s-o ai de nevastă.“

*Lev. 18.16; 20.21.

5. Irod ar fi vrut să-l omoare, dar se temea de norod, pentru că* norodul privea pe Ioan ca pe un proroc.

*Cap. 21.26. Luca 20.6.

6. Dar, când se prăznuia ziua nașterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat înaintea oaspeților și a plăcut lui Irod.

7. De aceea i-a făgăduit cu jurământ că îi va da orice va cere.

8. Îndemnată de mama sa, ea a zis: „Dă-mi aici, într-o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul!“

9. Împăratul s-a întristat; dar din pricina jurămintelor sale și de ochii celor ce ședea la masă împreună cu el, a poruncit să i-l dea.

10. Și a trimis să taie capul lui Ioan în temniță.

11. Capul a fost adus într-o farfurie și dat fetei, care l-a dus la mama sa.

12. Ucenicii lui Ioan au venit de i-au luat trupul, l-au îngropat și s-au dus de au dat de știre lui Isus.

Înmulțirea pâinilor

13. Isus, când a auzit* vestea aceasta, a plecat de acolo într-o corabie, ca să se ducă singur la o parte, într-un loc pustiu. Noroadetele, când au auzit lucrul acesta, au ieșit din cetăți și s-au luat după El pe jos.

*Cap. 10.23; 12.15. Marc. 6.32. Luca 9.10. Ioan 6.1,2.

14. Când a ieșit din corabie, Isus a

văzut o gloată mare, I* s-a făcut milă de ea, și a vindecat pe cei bolnavi.

*Cap. 9.36. Marc. 6.34.

15. Când* s-a înserat, ucenicii s-au apropiat de El și l-au zis: „Locul acesta este pustiu, și vremea iată că a trecut; dă drumul noroadelor să se ducă prin sate să-și cumpere de mâncare.“

*Marc. 6.35. Luca 9.12. Ioan 6.5.

16. „**N-au nevoie să plece**“, le-a răspuns Isus, „**dați-le voi să mănânce.**“

17. Dar ei l-au zis: „N-avem aici decât cinci pâini și doi pești.“

18. Și El le-a zis: „**Aduceți-i aici la Mine.**“

19. Apoi a poruncit noroadelor să șadă pe iarbă, a luat cele cinci pâini și cei doi pești, Și-a ridicat ochii spre cer, a binecuvântat*, a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor, iar ei le-au împărțit noroadelor.

*Cap. 15.36.

20. Toți au mâncat și s-au săturat; și s-au ridicat douăsprezece coșuri pline cu rămășițele de firimituri.

21. Cei ce mâncaseră erau cam la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

Umblarea pe mare

22. Îndată după aceea, Isus a silit pe ucenicii Săi să intre în corabie și să treacă înaintea Lui de partea cealaltă, până va da drumul noroadelor.

23. După* ce a dat drumul noroadelor, S-a suit pe munte să Se roage, singur la o parte. Se înnoptase**, și El era singur acolo.

*Marc. 6.46. **Ioan 6.16.

24. În timpul acesta, corabia era învăluită de valuri în mijlocul mării; căci vântul era împotriva.

25. Când se îngâna ziua cu noaptea*, Isus a venit la ei, umblând* pe mare.

*Iov 9.8.

26. Când L-au văzut ucenicii umblând pe mare, s-au înspăimântat și au zis: „Este o nălucă!“ Și, de frică, au tipat.

27. Isus le-a zis îndată: „**Îndrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!**“

28. „Doamne“, l-a răspuns Petru, „dacă ești Tu, poruncește-mi să vin la Tine pe ape.“

29. „Vino!“, i-a zis Isus. Petru s-a coborât din corabie și a început să umble pe ape ca să meargă la Isus.

30. Dar, când a văzut că vântul era tare, s-a temut; și, fiindcă începea să se afunde, a strigat: „Doamne, scapă-mă!“

1. Grecește: în a patra strajă

31. Îndată, Isus a întins mâna, l-a apucat și i-a zis: „**Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?**“

32. Și după ce au intrat în corabie, a stat vântul.

33. Cei ce erau în corabie au venit de s-au* închinat înaintea lui Isus și l-au zis: „Cu adevărat, Tu ești Fiul lui Dumnezeu!“

*Ps. 2.7. Cap. 16.16; 26.63. Marc. 1.1. Luca 4.41. Ioan 1.49; 6.69; 11.27. Fapt. 8.37. Rom. 1.2.

34. După* ce au trecut marea, au venit în ținutul Ghenezaretului.

*Marc. 6.53.

35. Oamenii din locul acela, care cunoșteau pe Isus, au trimis să dea de știre în toate împrejurimile și au adus la El pe toți bolnavii.

36. Bolnavii îl rugau să le dea voie numai să se atingă de poala hainei Lui. Și toți căți* s-au atins s-au vindecat.

*Cap. 9.20. Marc. 3.10. Luca 6.19. Fapt. 19.12.

Fariseii și datina bătrânilor

15 1. Atunci niște farisei și niște cărturari din Ierusalim au* venit la Isus și l-au zis:

*Marc. 7.1.

2. „Pentru* ce calcă ucenicii Tăi datina** bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă.“

*Marc. 7.5. **Col. 2.8.

3. Drept răspuns, El le-a zis: „**Dar voi de ce călcați porunca lui Dumnezeu în folosul datinii voastre?**“

4. Căci Dumnezeu a zis: „**Cinstește* pe tatăl tău și pe mama ta**“ și: „**Cine** va trăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit negreșit cu moartea.**“

*Exod 20.12. Lev. 19.3. Deut. 5.16. Prov. 23.22. Efes. 6.2. **Exod 21.17. Lev. 20.9. Deut. 27.16. Prov. 20.20; 30.17.

5. Dar* voi ziceți: „**Cine va zice tatălui său sau mamei sale: „Ori cu ce te-aș putea ajuta l-am închinat lui Dumnezeu**“

*Marc. 7.11,12.

6. **nu mai este ținut să cinstească pe tatăl său sau pe mama sa. Și ați desființat astfel Cuvântul lui Dumnezeu în folosul datinii voastre.**

7. **Fățarnicilor*, bine a prorocit Isaia despre voi, când a zis:**

*Marc. 7.6.

8. „**Norodul acesta* se apropie de Mine cu gura și Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine.**

*Isa. 29.13. Ezech. 33.31.

9. **Degeaba Mă cinstesc ei, învățând* ca învățături niște porunci omenești.**

*Isa. 29.13. Col. 2.18,22. Tit 1.14.

Lucrurile care spurcă pe om

10. Isus a chemat* mulțimea la Sine și a zis: „**Ascultați și înțelegeți:**

*Marc. 7.14.

11. **Nu* ce intră în gură spurcă pe om; ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.**“

*Fapt. 10.15. Rom. 14.14,17,20. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.

12. Atunci ucenicii Lui s-au apropiat și l-au zis: „Știi că fariseii au găsit pricină de poticnire în cuvintele pe care le-au auzit?“

13. Drept răspuns, El le-a zis: „**Orice* răsăd pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc va fi smuls din rădăcină.**

*Ioan 15.2. 1 Cor. 3.12, etc.

14. **Lăsați-i: sunt* niște călăuze oarbe; și când un orb călăuzește pe un alt orb, vor cădea amândoi în groapă.**“

*Isa. 9.16. Mal. 2.8. Cap. 23.16. Luca 6.39.

15. Petru* a luat cuvântul și l-a zis: „Deslușește-ne pilda aceasta.“

*Marc. 7.17.

16. Isus a zis: „**Și* voi tot fără pricepere sunteți?**

*Cap. 16.9. Marc. 7.18.

17. **Nu înțelegeți că orice* intră în gură merge în pântec și apoi este aruncat afară în hazna?**

*1 Cor. 6.13.

18. Dar, ce* iese din gură vine din inimă, și aceea spurcă pe om.

*Iac. 3.6.

19. Căci* din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtişagurile, mărturiile mincinoase, hulele.

*Gen. 6.5; 8.21. Prov. 6.14. Ier. 17.9. Marc. 7.21.

20. **Iată lucrurile care spurcă pe om; dar a mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pe om.**“

Femeia canaanită

21. Isus*, după ce a plecat de acolo, S-a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

*Marc. 7.24.

22. Și iată că o femeie canaanită a venit din ținuturile acelea și a început să strige către El: „Ai milă de mine, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este muncită rău de un drac.“

23. El nu i-a răspuns nici un cuvânt. Și ucenicii Lui s-au apropiat și L-au rugat stăruitor: „Dă-i drumul, căci strigă după noi.“

24. Drept răspuns, El a zis: „**Eu* nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel.**“

*Cap. 10.5,6. Fapt. 3.25,26; 13.46. Rom. 15.8.

25. Dar ea a venit și l-a s-a închinat, zicând: „Doamne, ajută-mi!“

26. Drept răspuns, El i-a zis: „**Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci la căței!**“

*Cap. 7.6. Filp. 3.2.

27. „Da, Doamne“, a zis ea, „dar și căței mănâncă firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor.“

28. Atunci Isus i-a zis: „**O, femeie,**

mare este credința Ta; facă-ți-se cum voiești.“ Și fiica ei s-a tămăduit chiar în ceasul acela.

A doua înmulțire a pâinilor

29. Isus* a plecat din locurile acelea și a venit lângă** Marea Galileii. S-a suit pe munte și a șezut jos acolo.

*Marc. 7.31. **Cap. 4.18.

30. Atunci* au venit la El multe noroade, având cu ele șchiopi, orbi, muți, ciungi și mulți alți bolnavi. I-au pus la picioarele Lui, și El i-a tămăduit;

*Isa. 35.5,6. Cap. 11.5. Luca 7.22.

31. așa că noroadele se mirau, când au văzut că mulții vorbesc, ciungii se însănătoșesc, șchiopii umblă, și orbii văd; și slăveau pe Dumnezeu lui Israel.

32. Isus* a chemat pe ucenicii Săi și le-a zis: „Mi-este milă de gloata aceasta; căci iată că de trei zile așteaptă lângă Mine și n-au ce mânca. Nu vreau să le dau drumul flămânzi, ca nu cumva să leșine de foame pe drum.“

*Marc. 8.1.

33. Ucenicii* I-au zis: „De unde să luăm în pustiul acesta atâtea pâini ca să săturăm atâtea gloată?“

*2 Împ. 4.43.

34. „Câte pâini aveți?“, i-a întrebat Isus. „Șapte“, I-au răspuns ei, „și puțini peștișori“.

35. Atunci Isus a poruncit norodului să șadă pe pământ.

36. A luat* cele șapte pâini și peștișorii și, după ce a mulțumit** lui Dumnezeu, a frânt și a dat ucenicilor, iar ucenicii au împărțit norodului.

*Cap. 14.19. **1 Sam. 9.13. Luca 22.19.

37. Au mâncat toți și s-au săturat; și s-au ridicat șapte coșnițe pline cu rămășițele de firimituri.

38. Cei ce mâncaseră erau patru mii de bărbați, afară de femei și de copii.

39. În urmă* Isus a dat drumul noroadelor, S-a suit în corabie și a trecut în ținutul Magdalei.

*Marc. 8.10.

Aluatul fariseilor

16.1. Fariseii* și saducheii s-au apropiat de Isus și, ca să-L ispitească, I-au cerut să le arate un semn din cer.

*Cap. 12.38. Marc. 8.11. Luca 11.16; 12.54-56. 1 Cor. 1.22.

2. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Când se înserează, voi ziceți: „Are să fie vreme frumoasă, căci cerul este roșu.“

3. Și dimineața, ziceți: „Astăzi are

să fie furtună, căci cerul este roșu-posomorât.“ Fărnaricilor, fața cerului știți s-o deosebiți, și semnele vremurilor nu le puteți deosebiți?

4. Un neam* viclean și preacurvar cere un semn; nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona.“

Apoi i-a lăsat și a plecat. *Cap. 12.39.

5. Ucenicii trecuseră* de cealaltă parte și uitaseră să ia pâini. *Marc. 8.14.

6. Isus le-a zis: „Luați seama* și păziți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor.“

*Luca 12.1.

7. Ucenicii se gândeau în ei și ziceau: „Ne zice așa pentru că n-am luat pâini!“

8. Isus, care cunoștea lucrul acesta, le-a zis: „Puțin credincioșilor, pentru ce vă gândiți că n-ați luat pâini?“

9. Tot* nu înțelegeți? Și nici nu vă mai aduceți aminte de cele cinci pâini pentru cei cinci mii de oameni și câte coșuri ați ridicat?

*Cap. 14.17. Ioan 6.9.

10. Nici* de cele șapte pâini pentru cei patru mii de oameni și câte coșnițe ați ridicat?

*Cap. 15.34.

11. Cum nu înțelegeți că nu v-am spus de pâini; ci v-am spus să vă păziți de aluatul fariseilor și al saducheilor?“

12. Atunci au înțeles ei că nu le zisese să se păzească de aluatul pâinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

Isus în ținutul Cezareii lui Filip

13. Isus a venit în părțile Cezareii lui Filip și a întrebat pe ucenicii Săi: „Cine* zic oamenii că sunt Eu, Fiul omului?“

*Marc. 8.27. Luca 9.18.

14. Ei* au răspuns: „Unii zic că ești Ioan Botezătorul; alții: Ilie; alții: Ieremia sau unul din proroci.“

*Cap. 14.2. Luca 9.7-9.

15. „Dar voi“, le-a zis El, „cine ziceți că sunt?“

16. Simon Petru, drept răspuns, I-a zis: „Tu* ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui Viu!“

*Cap. 14.33. Marc. 8.29. Luca 9.20.

Ioan 6.69; 11.27. Fapt. 8.37; 9.20. Evr. 1.2,5. 1 Ioan 4.15; 5.5.

17. Isus a luat din nou cuvântul și i-a zis: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindcă* nu carnea și sângele ți-a descoperit lucrul acesta, ci Tatăl** Meu care este în ceruri.“

*Efes. 2.8. **1 Cor. 2.10. Gal. 1.16.

18. Și Eu îți spun: tu* ești Petru¹, și pe** această piatră² voi zidi Biserica

1. Grecește: Petros 2. Grecește: petra

Schimbarea la față

17.1. După* șase zile, Isus a luat cu El pe Petru, Iacov și Ioan, fratele lui, și i-a dus la o parte pe un munte înalt.

*Marc. 9.2. Luca 9.28.

2. El S-a schimbat la față înaintea lor; fața Lui a strălucit ca soarele, și hainele I s-au făcut albe ca lumina.

3. Și iată că li s-au arătat Moise și Ilie, stând de vorbă cu El.

4. Petru a luat cuvântul și a zis lui Isus: „Doamne, este bine să fim aici; dacă vrei, am să fac aici trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise și una pentru Ilie.“

5. Pe când* vorbea el încă, iată că i-a acoperit un nor luminos cu umbra lui. Și din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta** este Fiul Meu preaiubit, înț care îmi găsesc plăcerea Mea: de†† El să ascultați!“

*2 Pet. 1.17. **Cap. 3.17. Marc. 1.11. Luca 3.22. †Isa. 42.1. ††Deut. 18.15,19. Fapt. 3.22,23.

6. Când* au auzit, ucenicii au căzut cu fețele la pământ și s-au înspăimântat foarte tare.

*2 Pet. 1.18

7. Dar Isus S-a apropiat, S-a* atins de ei și le-a zis: „Sculați-vă, nu vă temeți!“

*Dan. 8.18; 9.21; 10.10,18.

8. Ei au ridicat ochii, și n-au văzut pe nimeni decât pe Isus singur.

9. Pe când se coborau din munte, Isus* le-a dat porunca următoare: „Să nu spuneți nimănui de vedenia aceasta, până va învia Fiul omului din morți.“

*Cap. 16.20. Marc. 8.30; 9.9.

10. Ucenicii I-au pus întrebarea următoare: „Oare* de ce zic cărturarii că întâi trebuie să vină Ilie?“

*Mal. 4.5. Cap. 11.14. Marc. 9.11.

11. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Este adevărat că trebuie să vină întâi Ilie și să așeze* din nou toate lucrurile.“

*Mal. 4.6. Luca 1.16,17. Fapt. 3.21.

12. Dar* vă spun că Ilie a și venit, și ei nu l-au cunoscut, ci au** făcut cu el ce au vrut. Tot așa are să sufere și† Fiul omului din partea lor.“

*Cap. 11.14. Marc. 9.12,13. **Cap. 15.3,10. †Cap. 16.21.

13. Ucenicii au înțeles atunci* că le vorbise despre Ioan Botezătorul.

*Cap. 11.14.

Vindecarea unui lunatic

14. Când* au ajuns la norod, a venit un om care a căzut în genunchi înaintea lui Isus și I-a zis:

*Marc. 9.14. Luca 9.37.

15. „Doamne, ai milă de fiul meu,

Mea, și† porțile Locuinței morților nu o vor birui.

*Ioan 1.42. **Efes. 2.20.

Apoc. 21.14. †Iov 38.17. Ps. 9.13; 107.18. Isa. 38.10.

19. Îți* voi da cheile Împărăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ va fi legat în ceruri, și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri.“

*Cap. 18.18. Ioan 20.23.

20. Atunci* a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Hristosul.

*Cap. 17.9. Marc. 8.30. Luca 9.21.

Isus vestește patimile și moartea Sa

21. De atunci încolo, Isus a început să spună* ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim, să pătimească mult din partea bătrânilor, din partea preoților celor mai de seamă și din partea cărturarilor; că are să fie omorât și că a treia zi are să învie.

*Cap. 20.17. Marc. 8.31; 9.31; 10.33. Luca 9.22; 18.31; 24.6,7.

22. Petru L-a luat deoparte și a început să-L mustre, zicând: „Să Te ferească Dumnezeu, Doamne! Să nu Ți se întâmple așa ceva!“

23. Dar Isus S-a întors și a zis lui Petru: „Înapoia Mea, Satano*: tu** ești o piatră de poticnire pentru Mine! Căci gândurile tale nu sunt gândurile lui Dumnezeu, ci gânduri de ale oamenilor.“

*2 Sam. 19.22. **Rom. 8.7.

24. Atunci* Isus a zis ucenicilor Săi: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze.“

*Cap. 10.38. Marc. 8.34. Luca 9.23; 14.27. Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12.

25. Pentru că oricine* va vrea să-și scape viața o va pierde; dar oricine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga.

*Luca 17.33. Ioan 12.25.

26. Și ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul? Sau ce* ar da un om în schimb pentru sufletul său?

*Ps. 49.7,8.

27. Căci Fiul* omului are să vină în slava Tatălui Său cu** îngerii Săi; și† atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

*Cap. 26.64. Marc. 8.38.

Luca 9.26. **Dan. 7.10. Zah. 14.5. Cap. 25.31. Iuda 14. †Iov 34.11. Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 17.10; 32.19. Rom. 2.6. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. 1 Pet. 1.17. Apoc. 2.23; 22.12.

28. Adevărat vă spun că* unii din cei ce stau aici nu vor gusta moartea până nu vor vedea pe Fiul omului venind în Împărăția Sa.“

*Marc. 9.1. Luca 9.27.

căci este lunatic și pătimește rău: de multe ori cade în foc și de multe ori cade în apă.

16. L-am adus la ucenicii Tăi, și n-au putut să-l vindece.“

17. „O, neam necredincios și pornit la rău!“, a răspuns Isus. „Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi? Aduceți-l aici la Mine.“

18. Isus a certat dracul, care a ieșit afară din el. Și băiatul s-a tămăduit chiar în ceasul acela.

19. Atunci ucenicii au venit la Isus și l-au zis deoparte: „Noi de ce n-am putut să-l scoatem?“

20. „Din pricina puținei voastre credințe“, le-a zis Isus. „Adevărat vă spun că, dacă* ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice muntelui acestuia: „Mută-te de aici acolo“, și s-ar muta; nimic nu v-ar fi cu neputință.

*Cap. 21.21. Marc. 11.23. Luca 17.6. 1 Cor. 12.9; 13.2.

21. Dar acest soi de draci nu iese afară decât cu rugăciune și cu post.“

Isus vestește moartea și învierea Sa

22. Pe* când stăteau în Galileea, Isus le-a zis: „Fiul omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor.

*Cap. 16.21; 20.17. Marc. 8.31; 9.30,31; 10.33. Luca 9.22,44; 18.31; 24.6,7.

23. Ei îl vor omori, dar a treia zi va învia.“ Ucenicii s-au întristat foarte mult.

Isus plătește darea pentru Templu

24. Când au ajuns* în Capernaum, cei ce strâneau darea pentru Templu¹ au venit la Petru și i-au zis: „Învățătorul vostru nu plătește darea?“

*Marc. 9.33.

25. „Ba da“, a zis Petru. Și, când a intrat în casă, Isus i-a luat înaintea și i-a zis: „Ce crezi, Simone? Împărății pământului de la cine iau dări sau biruri? De la fiii lor sau de la străini?“

26. Petru l-a răspuns: „De la străini.“ Și Isus i-a zis: „Așadar, fiii sunt scutiți.

27. Dar, ca să nu-i facem să păcătuiască, du-te la mare, aruncă undița și trage afară peștele care va veni întâi; deschide-i gura și vei găsi în ea o rublă² pe care ia-o și dă-le-o lor, pentru Mine și pentru tine.“

1. Grecește: cele două drahme

2. Grecește: un statir

Cel mai mare în Împărăția cerurilor

18. În clipa aceea*, ucenicii s-au apropiat de Isus și l-au întrebat: „Cine este mai mare în Împărăția cerurilor?“

*Marc. 9.33. Luca 9.46; 22.24.

2. Isus a chemat la El un copilaș, l-a pus în mijlocul lor

3. și le-a zis: „Adevărat vă spun că, dacă* nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu nici un chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

*Ps. 131.2.

Cap. 19.14. Marc. 10.14. Luca 18.16. 1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.

4. De aceea, oricine* se va smeri ca acest copilaș va fi cel mai mare în Împărăția cerurilor.

*Cap. 20.27; 23.11.

5. Și oricine* va primi un copilaș ca acesta în Numele Meu Mă primește pe Mine.

*Cap. 10.42. Luca 9.48.

6. Dar* pentru oricine va face să păcătuiască pe unul din acești micuți, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atarne de gât o piatră mare de moară și să fie înecat în adâncul mării.

*Marc. 9.42. Luca 17.1,2.

7. Vai de lume, din pricina prilejurilor de păcătuire! Fiindcă nu se poate să nu vină prilejuri* de păcătuire; dar vai** de omul acela prin care vine prilejul de păcătuire!

*Luca 17.1. 1 Cor. 11.19. **Cap. 26.24.

8. Acum, dacă* mâna ta sau piciorul tău te face să cazi în păcat, taie-le și leapădă-le de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viață schiop sau ciung, decât să ai două mâini sau două picioare și să fii aruncat în focul veșnic.

*Cap. 5.29,30. Marc. 9.43,45.

9. Și dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viață numai cu un ochi, decât să ai amândoi ochii și să fii aruncat în focul gheenei.

Pilda cu oaia răătăcită

10. Feriți-vă să nu defăimați nici măcar pe unul din acești micuți; căci vă spun că îngerii* lor în ceruri văd** pururi fața Tatălui Meu care este în ceruri.

*Ps. 34.7. Zah. 13.7. Evr. 1.14. **Est. 1.14. Luca 1.19.

11. Fiindcă* Fiul omului a venit să mântuiască ce era pierdut.

*Luca 9.56; 19.10. Ioan 3.17; 12.47.

12. Ce* credeți? Dacă un om are o sută de oi și se răătăcește una din ele, nu lasă el pe cele nouăzeci și nouă pe

munți și se duce să caute pe cea răătăcită?

*Luca 15.4.

13. Și*, dacă i se întâmplă s-o găsească, adevărat vă spun că are mai multă bucurie de ea decât de cele nouăzeci și nouă care nu se răătăciseră.

*Lev. 19.17. Luca 17.3.

14. Tot așa, nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri să piară unul măcar din acești micuți.

Iertarea greșelilor

15. Dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, du-te și mustră-l între tine și el singur. Dacă te ascultă, ai* câștigat pe fratele tău.

*Iac. 5.20. 1 Pet. 3.1.

16. Dar, dacă nu te ascultă, mai ia cu tine unul sau doi înși, pentru ca orice vorbă* să fie sprijinită pe mărturia a doi sau trei martori.

*Deut. 17.6; 19.15. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

17. Dacă nu vrea să asculte de ei, spune-l bisericii; și, dacă nu vrea să asculte nici de biserică, să fie pentru tine ca un păgân* și ca un vameș.

*Rom. 16.17. 1 Cor. 5.9. 2 Tes. 3.6,14. 2 Ioan 10.

18. Adevărat vă spun că orice* veți lega pe pământ va fi legat în cer; și orice veți dezlega pe pământ va fi dezlegat în cer.

*Cap. 16.19. Ioan 20.23. 1 Cor. 5.4.

19. Vă* mai spun iarăși că, dacă doi dintre voi se învoiesc pe pământ să ceară un lucru oarecare, le va** fi dat de Tatăl Meu care este în ceruri.

*Cap. 5.24. **1 Ioan 3.22; 5.14.

20. Căci acolo unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, sunt și Eu în mijlocul lor.“

Pilda robului nemilostiv

21. Atunci Petru s-a apropiat de El și l-a zis: „Doamne, de câte ori să iert pe fratele meu când va păcătuî împotriva mea? Până* la șapte ori?“

*Luca 17.4.

22. Isus i-a zis: „Eu nu-ți zic până la șapte ori, ci* până la șaptezeci de ori câte șapte.

*Cap. 6.14. Marc. 11.25. Col. 3.13.

23. De aceea, Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat care a vrut să se socotească cu robii săi.

24. A început să facă socoteala și i-au adus pe unul care îi datora zece mii de galbeni².

25. Fiindcă el n-avea cu ce plăti, stăpânul lui a poruncit să-l* vândă pe

1. Grecește: pentru Numele Meu

2. Grecește: talanți

el, pe nevasta lui, pe copiii lui și tot ce avea, și să se plătească datoria.

*2 Împ. 4.1. Neem. 5.8.

26. Robul s-a aruncat la pământ, i s-a închinat și a zis: „Doamne, mai îngăduie-mă, și-ți voi plăti tot.“

27. Stăpânul robului aceluia, făcându-i-se milă de el, i-a dat drumul și i-a iertat datoria.

28. Robul acela, când a ieșit afară, a întâlnit pe unul din tovarășii lui de slujbă care-i era dator o sută de lei. A pus mâna pe el și-l strângea de gât, zicând: „Plătește-mi ce-mi ești dator.“

29. Tovarășul lui s-a aruncat la pământ, îl ruga și zicea: „Mai îngăduie-mă, și-ți voi plăti.“

30. Dar el n-a vrut, ci s-a dus și l-a aruncat în temniță, până va plăti datoria.

31. Când au văzut tovarășii lui cele întâmplate, s-au întristat foarte mult și s-au dus de au spus stăpânului lor toate cele petrecute.

32. Atunci stăpânul a chemat la el pe robul acesta și i-a zis: „Rob viclean! Eu ți-am iertat toată datoria, fiindcă m-ai rugat.

33. Oare nu se cădea să ai și tu milă de tovarășul tău cum am avut eu milă de tine?“

34. Și stăpânul s-a mâniat și l-a dat pe mâna chinătorilor, până va plăti tot ce datora.

35. Tot așa* vă va face și Tatăl Meu cel cereș, dacă fiecare din voi nu iartă din toată inima pe fratele său.“

*Prov. 21.13. Cap. 6.12. Marc. 11.26. Iac. 2.13.

Despărțirea bărbatului de nevastă

19. După* ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, a plecat din Galileea și a venit în ținutul Iudeii, dincolo de Iordan.

*Marc. 10.1. Ioan 10.40.

2. După* El au mers multe gloate; și acolo a vindecat pe cei bolnavi.

*Cap. 12.15.

3. Fariseii au venit la El și, ca să-L ispitească, l-au zis: „Oare este îngăduit unui bărbat să-și lase nevasta pentru orice pricină?“

4. Drept răspuns, El le-a zis: „Oare n-ați citit că* Ziditorul, de la început i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască

*Gen. 1.27; 5.2. Mal. 2.15.

5. și a zis: „De aceea* va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi

de nevasta sa, și cei doi vor** fi un singur trup“?

*Gen. 2.24. Marc. 10.5-9. Efes. 5.31. **1 Cor. 6.16; 7.2.

6. Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a împreună Dumnezeu, omul să nu despartă.“

7. „Pentru* ce, dar“, I-au zis ei, „a poruncit Moise ca bărbatul să dea nevastei o carte de despărțire și s-o lase?“

*Deut. 24.1. Cap. 5.31.

8. Isus le-a răspuns: „Din pricina împietririi inimilor voastre a îngăduit Moise să vă lăsați nevestele; dar de la început n-a fost așa.“

9. Eu*, însă, vă spun că oricine își lasă nevasta, afară de pricina de curvie, și ia pe alta de nevastă preacurvește; și cine ia de nevastă pe cea lăsată de bărbat preacurvește.“

*Cap. 5.32. Marc. 10.11. Luca 16.18. 1 Cor. 7.10,11.

10. Ucenicii Lui I-au zis: „Dacă* astfel stă lucrul cu bărbatul și nevasta lui, nu este de folos să se însoare.“

*Prov. 21.19.

11. El le-a răspuns: „Nu* toți pot primi cuvântul acesta, ci numai aceia cărora le este dat.“

*1 Cor. 7.2,7,9,17.

12. Fiindcă sunt fameni, care s-au născut așa din pântecul maicii lor; sunt fameni, care au fost făcuți fameni* de oameni; și sunt fameni, care singuri s-au făcut fameni pentru Împărăția cerurilor. Cine poate să primească lucrul acesta, să-l primească.“

*1 Cor. 7.32,34; 9.5,15.

Isus și copilașii

13. Atunci* I-au adus niște copilași, ca să-și pună mâinile peste ei și să Se roage pentru ei. Dar ucenicii îi certau.

*Marc. 10.13. Luca 18.15.

14. Și Isus le-a zis: „Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți, căci Împărăția cerurilor este a* celor ca ei.“

*Cap. 18.3.

15. După ce și-a pus mâinile peste ei, a plecat de acolo.

Tânărul bogat

16. Atunci* s-a apropiat de Isus un om și I-a zis: „Învățătorule**, ce bine să fac, ca să am viața veșnică?“

*Marc. 10.17. Luca 18.18. **Luca 10.25.

17. El i-a răspuns: „De ce mă întrebi: „Ce bine?“ Binele este Unul singur. Dar dacă vrei să intri în viață, păzește poruncile.“

18. „Care?“ I-a zis el. Și Isus i-a răspuns: „Să* nu ucizi; să nu prea-

curvești; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; *Exod 20.13. Deut. 5.17.

19. să cinstești* pe tatăl tău și pe mama ta“; și: „Să** iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

*Cap. 15.4.

**Lev. 19.18. Cap. 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

20. Tânărul I-a zis: „Toate aceste porunci le-am păzit cu grijă din tinerețea mea; ce-mi mai lipsește?“

21. „Dacă vrei să fii desăvârșit“, i-a zis Isus, „du-te* de vinde ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în cer! Apoi vino și urmează-Mă.“

*Cap. 6.20.

Luca 12.33; 16.9. Fapt. 2.45; 4.34,35. 1 Tim. 6.18,19.

22. Când a auzit tânărul vorba aceasta, a plecat foarte întristat; pentru că avea multe averi.

23. Isus a zis ucenicilor Săi: „Adevărat vă spun că greu* va intra un bogat în Împărăția cerurilor.“

*Cap. 13.22. Marc. 10.24. 1 Cor. 1.26. 1 Tim. 6.9,10.

24. Vă mai spun iarăși că este mai ușor să treacă o cămilă prin urechea acului, decât să intre un bogat în Împărăția lui Dumnezeu.“

25. Ucenicii, când au auzit lucrul acesta, au rămas uimiți de tot și au zis: „Cine poate, atunci, să fie mântuit?“

26. Isus S-a uitat țintă la ei și le-a zis: „La oameni lucrul acesta este cu neputință, dar la* Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință.“

*Gen. 18.14. Iov 42.2. Ier. 32.17. Zah. 8.6. Luca 1.37; 18.27.

Moștenirea vieții veșnice

27. Atunci* Petru a luat cuvântul și I-a zis: „Iată că noi** am lăsat tot și Te-am urmat; ce răsplată vom avea?“

*Marc. 10.28. Luca 18.28. **Deut. 33.9. Cap. 4.20. Luca 5.11.

28. Isus le-a răspuns: „Adevărat vă spun că atunci când va sta Fiul omului pe scaunul de domnie al mării Sale, la înnoirea tuturor lucrurilor, voi, care M-ați urmat, veți* ședea și voi pe douăsprezece scaune de domnie și veți judeca pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel.“

*Cap. 20.21. Luca 22.28-30. 1 Cor. 6.2,3. Apoc. 2.26.

29. Și oricine* a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau feciori, sau holde, pentru Numele Meu, va primi însutit și va moșteni viața veșnică.

*Marc. 10.29,30. Luca 18.29,30.

30. Dar* mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă, și mulți din cei din urmă vor fi cei dintâi.

*Cap. 20.16; 21.31,32. Marc. 10.31. Luca 13.30.

Pilda lucrătorilor viei

20¹. Fiindcă Împărăția cerurilor se aseamănă cu un gospodar care a ieșit dis-de-dimineață să-și tocmească lucrători la vie.

2. S-a învoit cu lucrătorii cu câte un leu pe zi și i-a trimis la vie.

3. A ieșit pe la ceasul al treilea și a văzut pe alții stând în piață fără lucru.

4. „Duceți-vă și voi în via mea“, le-a zis el, „și vă voi da ce va fi cu dreptul.“ Și s-au dus.

5. A ieșit iarăși pe la ceasul al șaselea și al nouălea și a făcut la fel.

6. Când a ieșit pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alții stând în piață și le-a zis: „De ce stați aici toată ziua fără lucru?“

7. Ei i-au răspuns: „Pentru că nu ne-a tocmnit nimeni.“ „Duceți-vă și voi în via mea“, le-a zis el, „și veți primi ce va fi cu dreptul.“

8. Seara, stăpânul viei a zis ispravnicului său: „Cheamă pe lucrători și dă-le plata, începând de la cei de pe urmă, până la cei dintâi.“

9. Cei din ceasul al unsprezecelea au venit și au luat fiecare câte un leu.

10. Când au venit cei dintâi, soțoteau că vor primi mai mult; dar au primit și ei tot câte un leu de fiecare.

11. După ce au primit banii, cârteau împotriva gospodarului

12. și ziceau: „Acestia de pe urmă n-au lucrat decât un ceas, și la plată i-ai făcut deopotrivă cu noi, care am suferit greul și zăduful zilei.“

13. Drept răspuns, el a zis unuia dintre ei: „Prietene, ție nu-ți fac nici o nedreptate; nu te-ai tocmnit cu mine cu un leu?“

14. Ia-ți ce ți se cuvine și pleacă. Eu vreau să plătesc și acestuia din urmă ca și ție.

15. Nu pot* să fac ce vreau cu ce-i al meu? Ori** este ochiul tău rău, fiindcă eu sunt bun?“

*Rom. 9.2. **Deut. 15.9. Prov. 23.6. Cap. 6.23.

16. Tot așa*, cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă; pentru** că mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.“

*Cap. 19.30. **Cap. 22.14.

Isus vestește moartea și învierea Sa

17. Pe când* Se suia Isus la Ierusalim, pe drum, a luat deoparte pe cei doisprezece ucenici și le-a zis:

*Marc. 10.32. Luca 18.31. Ioan 12.12.

18. „Iată* că ne suim la Ierusalim, și Fiul omului va fi dat în mâinile preoților celor mai de seamă și cărturarilor. Ei îl vor osândi la moarte

*Cap. 16.21.

19. și-L* vor da în mâinile Neamurilor, ca să-L batjocorească, să-L bată și să-L răstignească; dar a treia zi va învia.“

*Cap. 27.2.

Marc. 15.1,16, etc. Luca 23.1. Ioan 18.28, etc. Fapt. 3.13.

Cererea fiilor lui Zebedei

20. Atunci* mama fiilor** lui Zebedei s-a apropiat de Isus împreună cu fiii ei și I s-a închinat, vrând să-I facă o cerere.

*Marc. 10.35. **Cap. 4.21.

21. El a întrebat-o: „Ce vrei?“ „Poruncește“, I-a zis ea, „ca, în Împărăția Ta, acești doi fii ai mei să șadă* unul la dreapta și altul la stânga Ta.“

*Cap. 19.28.

22. Drept răspuns Isus a zis: „Nu știți ce cereți. Puteți voi să beți paharul* pe care am să-l beau Eu și să fiți botezați cu botezul** cu care am să fiu botezat Eu?“

*Cap. 26.39,42.

Marc. 14.36. Luca 22.42. Ioan 18.16. **Luca 12.50.

23. Și El le-a răspuns: „Este adevărat* că veți bea paharul Meu și veți fi botezați cu botezul cu care am să fiu botezat Eu; dar a ședea la dreapta și la stânga Mea nu atârnă de Mine s-o** dau, ci este prestată pentru aceia pentru care a fost pregătită de Tatăl Meu.“

*Fapt. 12.2. Rom. 8.17. 2 Cor. 1.7. Apoc. 1.9. **Cap. 25.34.

24. Cei zece, când* au auzit, s-au mâniat pe cei doi frați.

*Marc. 10.41. Luca 22.24,25.

25. Isus i-a chemat și le-a zis: „Știți că domnitorii Neamurilor domnesc peste ele, și mai marii lor le poruncesc cu stăpânire.

26. Între* voi să nu fie așa. Ci oricare** va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru;

*1 Pet. 5.3. **Cap. 23.11. Marc. 9.35; 10.43.

27. și* oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să vă fie rob.

*Cap. 18.4.

28. Pentru* că nici Fiul** omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-Și* dea viața ca răscumpărare pentru*† mulți.“

*Ioan 13.4. **Filp. 2.7. †Luca 22.27. Ioan 13.14. ††Isa. 53.10,11. Dan. 9.24,26. Ioan 11.51,52. 1 Tim. 2.6. Tit 2.14. 1 Pet. 1.19. *†Cap. 26.28. Rom. 5.15,19. Evr. 9.28.

Doi orbi vindecați la Ierihon

29. Când* au ieșit din Ierihon, o mare gloată a mers după Isus.

*Marc. 10.46. Luca 18.35.

30. Și doi* orbi ședea lângă drum. Ei au auzit că trece Isus și au început să strige: „Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David!”
*Cap. 9.27.

31. Gloata îi certa să tacă. Dar ei mai tare strigau: „Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David!”

32. Isus S-a oprit, i-a chemat și le-a zis: „**Ce vreți să vă fac?**”

33. „Doamne”, I-au zis ei, „să ni se deschidă ochii!”

34. Lui Isus I s-a făcut milă de ei, S-a atins de ochii lor, și îndată orbii și-au căpătat vederea, și au mers după El.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

21 1. Când* s-au apropiat de Ierusalim și au ajuns la Betfaghe, înspre Muntele** Măslinilor, Isus a trimis doi ucenici

*Marc. 11.1. Luca 19.29. **Zah. 14.14.

2. și le-a zis: „**Duceți-vă în satul dinaintea voastră: în el veți găsi îndată o măgăriță legată și un măgăruș împreună cu ea; dezlegați-i și aduceți-i la Mine.**”

3. **Dacă vă va zice cineva ceva, să spuneți că Domnul are trebuință de ei. Și îndată îi va trimite.**”

4. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se îplinească ce fusese vestit prin prorocul care zice:

5. „Spuneți* fiicei Sionului: „Iată, Împăratul tău vine la tine, blând și călare pe un măgar, pe un măgăruș, mânzul unei măgărițe.”

*Isa. 62.11. Zah. 9.9. Ioan 12.15.

6. Ucenicii* s-au dus și au făcut cum le poruncise Isus.

*Marc. 11.4.

7. Au adus măgărița și măgărușul, și-au* pus hainele peste ei, și El a șezut deasupra.

*2 Imp. 9.13.

8. Cei mai mulți din norod își așterneau hainele pe drum; alții* tăiau ramuri din copaci și le presărau pe drum.

*Lev. 23.40. Ioan 12.13.

9. Noroadele care mergeau înaintea lui Isus și cele ce veneau în urmă, strigau: „Osana*, Fiul lui David! Binecuvântat* este Cel ce vine în Numele Domnului! Osana în cerurile preaiuste!”

*Ps. 118.25. **Ps. 118.26. Cap. 23.39.

Gonirea vânzătorilor din Templu

10. Când* a intrat în Ierusalim, toată cetatea s-a pus în mișcare, și fiecare zicea: „Cine este Acesta?”

*Marc. 11.15. Luca 19.45. Ioan 2.13,15.

11. „Este Isus, Prorocul* din Nazaretul Galileii”, răspundeau noroadele.

*Cap. 2.23. Luca 7.16. Ioan 6.14; 7.40; 9.17.

12. Isus a intrat* în Templul lui Dumnezeu. A dat afară pe toți cei ce vindeau și cumpărau în Templu, a răsturnat mesele schimbătorilor** de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei

*Marc. 11.11. Luca 19.45. Ioan 2.15. **Deut. 14.25.

13. și le-a zis: „Este scris: „**Casa* Mea se va chema o casă de rugăciune.**” **Dar** voi ați făcut din ea o peșteră de tâlhari.**”

*Isa. 56.7. **Ier. 7.11. Marc. 11.17. Luca 19.46.

14. Niște orbi și șchiopi au venit la El în Templu, și El i-a vindecat.

15. Dar preoții cei mai de seamă și cărturarii, când au văzut minunile pe care le făcea, și pe copii strigând în Templu și zicând: „Osana, Fiul lui David!”, s-au umplut de mânie.

16. Și I-au zis: „Auzi ce zic aceștia?”

„Da”, le-a răspuns Isus. „**Oare n-ați citit niciodată cuvintele acestea: „Tu ai scos laude din* gura pruncilor și din gura celor ce sug?”**”

*Ps. 8.2.

17. Și, lăsându-i, a ieșit afară din cetate și S-a îndreptat spre Betania* și a mas acolo.

*Marc. 11.11. Ioan 11.18.

Blestemarea smochinului

18. Dimineața*, pe când Se întorcea în cetate, l-a fost foame.

*Marc. 11.12.

19. A văzut* un smochin lângă drum și S-a apropiat de el; dar n-a găsit decât frunze, și i-a zis: „**De acum încolo, în veac să nu mai dea rod din tine!**” Și îndată smochinul s-a uscat.

*Marc. 11.13.

20. Ucenicii, când* au văzut acest lucru, s-au mirat și au zis: „Cum de s-a uscat smochinul acesta într-o clipă?”

*Marc. 11.20.

21. Drept răspuns, Isus le-a zis: „**Adevărat vă spun că, dacă* veți avea credință și nu** vă veți îndoi, veți face nu numai ce s-a făcut smochinului acestuia; ci* chiar dacă ați zice muntelui acestuia: „Ridică-te de aici și aruncă-te în mare”, se va face.**”

*Cap. 17.20. Luca 17.6. **Iac. 1.6. †1 Cor. 13.2.

22. **Tot* ce veți cere cu credință, prin rugăciune, veți primi.**”

*Cap. 7.7. Marc. 11.24. Luca 11.9. Ioan 3.22; 5.15. Iac. 5.16.

Puterea lui Isus – Pilda celor doi fii

23. Isus* S-a dus în Templu; și, pe când învăța norodul, au venit la El preoții cei mai de seamă și bătrânii

norodului și I-au zis*: „Cu ce putere faci Tu lucrurile acestea și cine Ți-a dat puterea aceasta?”

*Marc. 11.27. Luca 20.1. **Exod 2.14. Fapt. 4.7; 7.27.

24. Drept răspuns, Isus le-a zis: „**Vă voi pune și Eu o întrebare; și dacă-Mi veți răspunde la ea, vă voi spune și Eu cu ce putere fac aceste lucruri.**”

25. **Botezul lui Ioan de unde venea? Din cer sau de la oameni?**” Dar ei vorbeau între ei și ziceau: „Dacă vom răspunde: „Din cer”, ne va spune: „Atunci de ce nu l-ați crezut?”

26. Și dacă vom răspunde: „De la oameni”, ne temem de norod, pentru că* toți socotesc pe Ioan drept proroc.”

*Cap. 14.5. Marc. 6.20. Luca 20.6.

27. Atunci au răspuns lui Isus: „Nu știm!” Și El, la rândul Lui, le-a zis: „**Nici Eu nu vă voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.**”

28. **Ce credeți? Un om avea doi feciori; și s-a dus la cel dintâi și i-a zis: „Fiule, du-te astăzi de lucrează în via mea!”**

29. „Nu vreau”, i-a răspuns el. În urmă, i-a părut rău și s-a dus.

30. S-a dus și la celălalt și i-a spus tot așa. Și fiul acesta a răspuns: „Mă duc, doamne!” Și nu s-a dus.

31. Care din amândoi a făcut voia tatălui său?” „Cel dintâi”, au răspuns ei. Și Isus le-a zis: „**Adevărat* vă spun că vameșii și curvele merg înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu.**”

*Luca 7.29,50.

32. Fiindcă Ioan* a venit la voi umblând în calea neprihănirii, și nu l-ați crezut. Dar** vameșii și curvele l-au crezut; și, măcar că ați văzut lucrul acesta, nu v-ați căit, în urmă, ca să-l credeți.

*Cap. 3.1, etc. **Luca 3.12,13.

Pilda vierilor

33. Ascultați o altă pildă. Era un om, un gospodar care* a sădit o vie. A împrejmuit-o cu un gard, a săpat un teac în ea și a zidit un turn. Apoi a dat-o unor vieri și a plecat** în altă țară.

*Ps. 80.9. Cânt. 8.11.

Isa. 5.1. Ier. 2.21. Marc. 12.1. Luca 20.9. **Cap. 25.14,15.

34. Când a venit vremea roadelor, a trimis pe robii săi la vieri, ca* să ia partea lui de rod.

*Cânt. 8.11,12.

35. Vierii* au pus mâna pe robii lui, și pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre.

*2 Cron. 24.21; 36.16. Neem. 9.26. Cap. 5.12; 23.34,37. Fapt. 7.52. 1 Tes. 2.15. Evr. 11.36,37.

36. **A mai trimis alți robi, mai mulți decât cei dintâi; și vierii i-au primit la fel.**

37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său, zicând: „Vor primi cu cinste pe fiul meu!”

38. Dar vierii, când au văzut pe fiul, au zis între ei: „Iată* moștenitorul; veniți** să-l omorâm și să punem stăpânire pe moștenirea lui.”

*Ps. 2.8.

Evr. 1.2. **Ps. 2.2. Cap. 26.3; 27.1. Ioan 11.53. Fapt. 4.27.

39. Și* au pus mâna pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât.

*Cap. 26.50, etc. Marc. 14.46, etc. Luca 22.54, etc. Ioan 18.12, etc. Fapt. 2.23.

40. **Acum, când va veni stăpânul viei, ce va face el vierilor aceluia?**

41. Ei I-au răspuns*: „Pe ticăloșii aceia ticăloș îi va pierde**, și* via o va da altor vieri, care-i vor da roadele la vremea lor.”

*Luca 20.16. **Luca 21.24.

Evr. 2.3. †Fapt. 13.46; 15.7; 18.6; 38.28. Rom. 9-11.

42. Isus le-a zis: „**N-ați* citit niciodată în Scripturi că: „Piatra pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului; Domnul a făcut acest lucru și este minunat în ochii noștri?”**”

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. Marc. 12.10. Luca 20.17. Fapt. 4.11. Efes. 2.20. 1 Pet. 2.6,7.

43. De aceea, vă spun că* Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată unui neam care va aduce roadele cuvenite.

*Cap. 8.12.

44. Cine va* cădea peste piatra aceasta va** fi zdrobit de ea; iar pe acela peste care va cădea ea, îl va spulbera.”

*Isa. 8.14,15. Zah. 12.3.

Luca 20.18. Rom. 9.33. 1 Pet. 2.8. **Isa. 60.12. Dan. 2.44.

45. După ce au auzit pildele Lui, preoții cei mai de seamă și fariseii au înțeles că Isus vorbește despre ei

46. și căutau să-L prindă; dar se temeau de noroadă, pentru că ele* îl socoteau drept proroc.

*Vers. 11. Luca 7.16. Ioan 7.40.

Pilda nunții fiului de împărat

22 1. Isus a* luat cuvântul și le-a vorbit iarăși în pilde. Și a zis:

*Luca 14.16. Apoc. 19.7,9.

2. „**Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat care a făcut nuntă fiului său.**”

3. A trimis pe robii săi să cheme pe cei poștiți la nuntă; dar ei n-au vrut să vină.

4. A trimis iarăși alți robi și le-a zis: „Spuneți celor poștiți: „Iată că am gătit ospățul meu; juncii* și vitele mele cele

îngrășate au fost tăiate; toate sunt gata, veniți la nuntă.“

*Prov. 9.2.

5. Dar ei, fără să le pese de poftirea lui, au plecat: unul la holda lui, și altul la negustoria lui.

6. Ceilalți au pus mâna pe robi, și-au bătut joc de ei și i-au omorât.

7. Când a auzit împăratul, s-a mâniat; a trimis oștile* sale, a nimicit pe ucigașii aceia și le-a ars cetatea.

*Dan. 9.26. Luca 19.27.

8. Atunci a zis robilor săi: „Nunta este gata; dar cei poftiți n-au fost vrednici* de ea.”

*Cap. 10.11,13. Fapt. 13.46.

9. Duceți-vă, dar, la răspântiile drumurilor și chemați la nuntă pe toți aceia pe care-i veți găsi.“

10. Robii au ieșit la răspântii, au strâns pe toți pe care i-au găsit, și buni și răi, și odaia ospățului de nuntă s-a umplut de oaspeți.

*Cap. 13.38,47.

11. Împăratul a intrat să-și vadă oaspeții; și a zărit acolo pe un om care n-a avut îmbrăcat în haina de nuntă.

*2 Cor. 5.3. Efes. 4.24. Col. 3.10,12. Apoc. 3.4; 16.15; 19.8.

12. „Prietenule“, i-a zis el, „cum ai intrat aici fără să ai haină de nuntă?“ Omul acela a amuțit.

13. Atunci împăratul a zis slujitorilor săi: „Legăți-i mâinile și picioarele și luați-l și aruncați-l în* întinerul de afară; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.”

*Cap. 8.12.

14. Căci* mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.“

*Cap. 20.16.

Birul

15. Atunci* fariseii s-au dus și s-au sfătuit cum să prindă pe Isus cu vorba.

*Marc. 12.13. Luca 20.20.

16. Au trimis la El pe ucenicii lor împreună cu irodianii, care l-au zis: „Învățătorule, știm că ești adevărat și că înveți pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr, fără să-ți pese de nimeni, pentru că nu cauți la fața oamenilor.”

17. Spune-ne, dar, ce crezi? Se cade să plătim bir cezarului sau nu?“

18. Isus, care le cunoștea vicleșugul, a răspuns: „Pentru ce Mă ispițiți, fățarniciilor?“

19. Arătați-Mi banul birului.“ Și ei l-au adus un ban!

20. El i-a întrebat: „Chipul acesta și slovele scrise pe el ale cui sunt?“

21. „Ale cezarului“, l-au răspuns ei. Atunci El le-a zis: „Dați*, dar, ceza-

rului ce este al cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!“

*Cap. 17.25. Rom. 13.7.

22. Mirați de cuvintele acestea, ei l-au lăsat și au plecat.

Despre înviere

23. În aceeași* zi, au venit la Isus saducheii, care* zic că nu este înviere. Ei l-au pus următoarea întrebare:

*Marc. 12.18. Luca 20.27. **Fapt. 23.8.

24. „Învățătorule, Moise* a zis: „Dacă moare cineva fără să aibă copii, fratele lui să ia pe nevasta fratelui său și să-i ridice urmaș.“

*Deut. 25.5.

25. Erau, dar, la noi șapte frați. Cel dintâi s-a însurat și a murit; și, fiindcă n-avea copii, a lăsat fratelui său pe nevasta lui.

26. Tot așa și al doilea, și al treilea, până la al șaptelea.

27. La urmă, după ei toți, a murit și femeia.

28. La înviere, nevasta căruia din cei șapte va fi ea? Fiindcă toți au avut-o de nevastă.“

29. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți* nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.”

*Ioan 20.9.

30. Căci la înviere, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor fi* ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

*1 Ioan 3.2.

31. Cât privește învierea morților, oare n-ați citit ce vi s-a spus de Dumnezeu, când zice:

32. „Eu* sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov“? Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii.“

*Exod 3.6,16. Marc. 12.26. Luca 20.37. Fapt. 7.32. Evr. 11.16.

33. Noroadale care ascultau au rămas uimite de învățătura lui Isus.

*Cap. 7.28.

Porunca cea mai mare

34. Când* au auzit fariseii că Isus a astupat gura saducheilor, s-au strâns la un loc.

*Marc. 12.28.

35. Și unul din ei, un învățător al Legii*, ca să-L ispitească, l-a pus întrebarea următoare:

*Luca 10.25.

36. „Învățătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?“

37. Isus i-a răspuns: „Să* iubești pe Domnul Dumnezeu tău cu toată inima

ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.“

*Deut. 6.5; 10.12; 30.6. Luca 10.27.

38. Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă.

39. Iar a doua, asemenea ei, este: „Să* iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

*Lev. 19.18. Cap. 19.19.

Marc. 12.31. Luca 10.27. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

40. În aceste* două porunci se cuprinde toată Legea și Prorocii.“

*Cap. 7.12. 1 Tim. 1.5.

Al cui fiu este Hristosul?

41. Pe* când erau strânși la un loc fariseii, Isus i-a întrebat:

*Marc. 12.35. Luca 20.41.

42. „Ce credeți voi despre Hristos? Al cui fiu este?“ „Al lui David“, l-au răspuns ei.

43. Și Isus le-a zis: „Cum atunci David, fiind insuflat de Duhul, îl numește Domn, când zice:

44. „Domnul* a zis Domnului Meu: „Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrămașii Tăi sub picioarele Tale“?

*Ps. 110.1. Fapt. 2.34. 1 Cor. 15.25. Evr. 1.13; 10.12,13.

45. Deci dacă David îl numește Domn, cum este El fiul lui?“

46. Nimeni* nu l-a putut răspunde un cuvânt. Și, din ziua aceea, n-a* îndrăznit nimeni să-l mai pună întrebări.

*Luca 14.6. **Marc. 12.34. Luca 20.40.

Isus mustră pe cărturari și farisei

23. 1. Atunci Isus, pe când cuvânta gloatelor și ucenicilor Săi, 2. a zis: „Cărturarii* și fariseii șed pe scaunul lui Moise.

*Neem. 8.4,8. Mal. 2.7. Marc. 12.38. Luca 20.45.

3. Deci toate lucrurile pe care vă spun ei să le păziți, păziți-le și faceți-le; dar după faptele lor să nu faceți. Căci ei* zic, dar nu fac.

*Rom. 2.19, etc.

4. Ei* leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște.

*Luca 11.46. Fapt. 15.10. Gal. 6.13.

5. Toate faptele lor le fac* pentru ca să fie văzuți de oameni. Astfel, își fac filacteriile late, își* fac poalele veșmintelor cu ciucuri lungi;

*Cap. 6.1,2,5,16. **Num. 15.38. Deut. 6.8; 22.12. Prov. 3.3.

6. umblă* după locurile dintâi la ospețe și după scaunele dintâi în sinagogi;

*Marc. 12.38,39. Luca 11.43; 20.46. 3 Ioan 9.

7. le place să le facă oamenii plecaciuni prin piețe și să le zică: „Rabi! Rabi!“

8. Voi* să nu vă numiți Rabi! Fiindcă**

Unul singur este Învățătorul vostru: Hristos, și voi toți sunteți frați.

*Iac. 3.1. 2 Cor. 1.24. 1 Pet. 5.3. **Mal. 1.6.

9. Și „Tată“ să nu numiți pe nimeni pe pământ; pentru că Unul singur este Tatăl vostru: Acela care este în ceruri.

10. Să nu vă numiți „Dascăli“; căci Unul singur este Dascălul vostru: Hristosul.

11. Cel* mai mare dintre voi să fie slujitorul vostru.

*Cap. 20.26,27.

12. Oricine* se va înălța va fi smerit; și oricine se va smeri va fi înălțat.

*Iov 22.29. Prov. 15.33; 29.23. Luca 14.11; 18.14. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.

Nelegiuirile cărturarilor și fariseilor

13. Vai* de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi închideți oamenilor Împărăția cerurilor: nici voi nu intrați în ea, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați să intre.

*Luca 11.52.

14. Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că* voi mâncați casele văduvelor, în timp ce, de ochii lumii, faceți rugăciuni lungi; de aceea veți lua o mai mare osândă.

*Marc. 12.40. Luca 20.47. 2 Tim. 3.6. Tit 1.11.

15. Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi înconjurăți marea și pământul ca să faceți un tovarăș de credință; și, după ce a ajuns tovarăș de credință, faceți din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteți voi înșivă.

16. Vai de voi, povățuitori* orbi, care ziceți: „Dacă jură cineva* pe Templu, nu este nimic; dar dacă jură pe aurul Templului, este legat de jurământul lui.“

*Vers. 24. Cap. 15.14. **Cap. 5.33,34.

17. Nebuni și orbi! Care este mai mare: aurul sau* Templul, care sfințește aurul?

*Exod 30.29.

18. „Dacă jură cineva pe altar, nu este nimic, dar dacă jură pe darul de pe altar, este legat de jurământul lui.“

19. Nebuni și orbi! Care este mai mare: darul sau altarul*, care sfințește darul?

*Exod 29.37.

20. Deci cine jură pe altar jură pe el și pe tot ce este deasupra lui;

21. cine jură pe Templu jură pe el și pe Cel ce* locuiește în el;

*1 Împ. 8.13. 2 Cron. 6.2. Ps. 26.8; 132.14.

22. și cine jură pe cer jură pe scaunul de domnie* al lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el.

*Ps. 11.4. Cap. 5.34. Fapt. 7.49.

23. Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că* voi dați zeciuială

din izmă, din mărar și din chimen și lăsați nefăcute** cele mai însemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila și credincioșia; pe acestea trebuia să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați nefăcute. *Luca 11.42.

**1 Sam. 15.22. Osea 6.6. Mica 6.8. Cap. 9.13; 12.7.

24. Povățuitori orbi, care strecurăți țânțarul și înghițiți cămila!

25. Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că* voi curățați partea de afară a paharului și a blidului, dar înăuntru sunt pline de răpire și de necumpătare. *Marc. 7.4. Luca 11.39.

26. Fariseu orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului, pentru ca și partea de afară să fie curată.

27. Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că* voi sunteți ca mormintele văruite, care pe din afară se arată frumoase, iar pe dinăuntru sunt pline de oasele morților și de orice fel de necurătenie. *Luca 11.44. Fapt. 23.3.

28. Tot așa și voi, pe din afară vă arătați neprihăniți oamenilor, dar pe dinăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege.

29. Vai* de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi zidiți mormintele prorocilor, împodobiți gropile celor neprihăniți *Luca 11.47.

30. și ziceți: „Dacă am fi trăit noi în zilele părinților noștri, nu ne-am fi unit cu ei la vărsarea sângelui prorocilor.“

31. Prin aceasta mărturisiiți despre voi înșivă că sunteți* fiii celor ce au omorât pe proroci. *Fapt. 7.51,52. 1 Tes. 2.16.

32. Voi*, dar, umpleți măsura părinților voștri! *Gen. 15.16. 1 Tes. 2.16.

33. Șerpi, pui* de năpârcai! Cum veți scăpa de pedeapsa gheenei?

*Cap. 3.7; 12.34.

34. De aceea*, iată, vă trimit proroci, înțelepți și cărturari. Pe** unii din ei îi veți omorî și răstigni, pe alții îi veți bate în sinagogile voastre și-i veți prizoni din cetate în cetate;

*Cap. 21.34,35. Luca 11.49. **Fapt. 5.40; 7.58,59; 22.19. †Cap. 10.17. 2 Cor. 11.24,25.

35. ca* să vină asupra voastră tot sângele nevinovat care a fost vărsat pe pământ, de la** sângele neprihănitului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați omorât între Templu și altar.

*Apoc. 18.24. **Gen. 4.8. 1 Ioan 3.12. †2 Cron. 24.20,21.

36. Adevărat vă spun că toate acestea vor veni peste neamul acesta.

Pedeapsa Ierusalimului

37. Ierusalime*, Ierusalime, care omori pe proroci și** ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să-ți strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub†† aripi, și n-ai vrut!

*Luca 13.34.

**2 Cron. 24.21. †Deut. 32.11,12. ††Ps. 17.8; 91.4.

38. Iată că vi se lasă casa pustie;

39. căci vă spun că de acum încolo nu Mă veți mai vedea până când veți zice: „Binecuvântat* este Cel ce vine în Numele Domnului!“ *Ps. 118.26. Cap. 21.9.

Dărâmarea Ierusalimului

24. 1. La ieșirea* din Templu, pe când mergea Isus, ucenicii Lui s-au apropiat de El ca să-I arate clădirile Templului. *Marc. 13.1. Luca 21.5.

2. Dar Isus le-a zis: „Vedeți voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu* va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.“

*1 Imp. 9.7. Ier. 26.18. Mica 3.12. Luca 19.44.

3. El a șezut jos pe Muntele Măslinilor. Și ucenicii* Lui au venit la El la o parte și l-au zis: „Spune-ne**, când se vor întâmpla aceste lucruri? Și care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?“

*Marc. 13.3. **1 Tes. 5.1.

4. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Băgați de seamă* să nu vă înșele cineva.

*Efes. 5.6. Col. 2.8,18. 2 Tes. 2.3. 1 Ioan 4.1.

5. Fiindcă* vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul!“ Și** vor înșela pe mulți.

*Ier. 14.14; 23.21,25. Vers. 24. Ioan 5.43. **Vers. 11.

6. Veți auzi de războaie și veți de războaie: vedeți să nu vă înspăimântați, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârșitul tot nu va fi atunci.

7. Un* neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; și, pe alocuri, vor fi cutremure de pământ, foamete și ciumă. *2 Cron. 15.6. Isa. 19.2. Hag. 2.22. Zah. 14.13.

8. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor.

9. Atunci* vă vor da să fiți chinuiți și vă vor omorî; și veți fi urâți de toate neamurile pentru Numele Meu.

*Cap. 10.17. Marc. 13.9. Luca 21.12. Ioan 15.20; 16.2. Fapt. 4.2,3; 7.59; 12.1, etc. 1 Pet. 4.16. Apoc. 2.10,13.

10. Atunci mulți vor* cădea, se vor vinde unii pe alții și se vor urî unii pe alții. *Cap. 11.6; 13.57. 2 Tim. 1.15; 4.10,16.

11. Se vor scula mulți* proroci mincinoși și vor** înșela pe mulți.

*Cap. 7.15. Fapt. 20.29. 2 Pet. 2.1. **Vers. 5.24. 1 Tim. 4.1.

12. Și, din pricina înmulțirii fărădelegii, dragostea celor mai mulți se va răci.

13. Dar* cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit.

*Cap. 10.22. Marc. 13.13. Evr. 3.6,14. Apoc. 2.10.

14. Evanghelia* aceasta a Împărăției va** fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârșitul.

*Cap. 4.23; 9.35. **Rom. 10.18. Col. 1.6,23.

Pustiirea Ierusalimului și venirea Fiului omului

15. De aceea*, când veți vedea „urâciunea pustiirii“, despre care a vorbit prorocul Daniel**, „așezată în Locul Sfânt“ – cine† citește să înțeleagă! –

*Marc. 13.14. Luca 21.20. **Dan. 9.27; 12.11.

†Dan. 9.23,25.

16. atunci, cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți;

17. cine va fi pe acoperișul casei să nu se coboare să-și ia lucrurile din casă;

18. și cine va fi la câmp să nu se întorcă să-și ia haina.

19. Vai* de femeile care vor fi însărcinate și de cele ce vor da țăță în zilele acelea!

*Luca 23.29.

20. Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat.

21. Pentru că* atunci va fi un necaz așa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum și nici nu va mai fi. *Dan. 9.26; 12.1. Ioel 2.2.

22. Și dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar*, din pricina celor aleși, zilele acelea vor fi scurtate. *Isa. 65.8,9. Zah. 14.2,3.

23. Atunci* dacă vă va spune cineva: „Iată, Hristosul este aici sau acolo“, să nu-l credeți.

*Marc. 13.21. Luca 17.23; 21.8.

24. Căci se* vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă** va fi cu putință, chiar și pe cei aleși.

*Deut. 13.1. Vers. 5,11. 2 Tes. 2.9-11. Apoc. 13.13.

**Ioan 6.37; 10.28,29. Rom. 8.28-30. 2 Tim. 2.19.

25. Iată că v-am spus mai dinainte.

26. Deci dacă vă vor zice: „Iată-L în

pustiū“, să nu vă duceți acolo! „Iată-L în odăite ascunse“, să nu credeți.

27. Căci*, cum iese fulgerul de la răsărit și se vede până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului. *Luca 17.24.

28. Oriunde* va fi stârvul†, acolo se vor aduna vulturii. *Iov 39.30. Luca 17.37.

29. Îndată* după acele zile de necaz „soarele se** va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi clătinate.“

*Dan. 7.11,12.

**Isa. 13.10. Ezech. 32.7. Ioel 2.10,31; 3.15. Amos 5.20; 8.9. Marc. 13.24. Luca 21.25. Fapt. 2.20. Apoc. 6.12.

30. Atunci* se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate** semințiile pământului se vor boci și† vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă. *Dan. 7.13. **Zah. 12.12. †Cap. 16.27. Marc. 13.26. Apoc. 1.7.

31. El* va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cealaltă.

*Cap. 13.41. 1 Cor. 15.52. 1 Tes. 4.16.

32. De la smochin învățați pilda* lui: când îi frăgezește și infrunzește mlădița, știți că** vara este aproape.

*Luca 21.29. **Iac. 5.9.

33. Tot așa, și voi, când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la ușă.

34. Adevărat vă spun că nu* va trece neamul acesta, până se vor întâmpla toate aceste lucruri.

*Cap. 16.28; 23.36. Marc. 13.30. Luca 21.32.

35. Cerul* și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

*Ps. 102.26. Isa. 51.6. Ier. 31.35,36. Cap. 5.18. Marc. 13.31. Luca 21.23. Evr. 1.11.

Îndemn la veghere

36. Despre* ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai** Tatăl.

*Marc. 13.32. Fapt. 1.7. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. **Zah. 14.7.

37. Cum s-a întâmplat în zilele lui Noe, aidoma se va întâmpla și la venirea Fiului omului.

38. În adevăr, cum* era în zilele dinainte de potop, când mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie,

*Gen. 6.3-5; 7.5. Luca 17.26. 1 Pet. 3.20.

39. și n-au știut nimic, până când a venit potopul și i-a luat pe toți, tot așa va fi și la venirea Fiului omului.

40. Atunci*, din doi bărbați care vor

1. Sau: hoit, mortăciune

fi la câmp, unul va fi luat, și altul va fi lăsat.

*Luca 17.34, etc.

41. Din două femei care vor măcina la moară, una va fi luată, și alta va fi lăsată.

42. Vegheați, dar*, pentru că nu știți în ce zi va veni Domnul vostru.

*Cap. 25.13. Marc. 13.33, etc. Luca 21.36.

43. Să știți* că, dacă ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte va veni hoțul, ar veghea și n-ar lăsa să-i spargă casa.

*Luca 12.39. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

44. De aceea*, și voi fiți gata; căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiți.

*Cap. 25.13. 1 Tes. 5.6.

45. Care este deci* robul credincios și înțelept pe care l-a pus stăpânul său peste ceata slugilor sale, ca să le dea hrana la vremea hotărâtă?

*Luca 12.42. Fapt. 20.28. 1 Cor. 4.2. Evr. 3.5.

46. Ferice* de robul acela pe care stăpânul său, la venirea lui, îl va găsi făcând așa!

*Apoc. 16.15.

47. Adevărat vă spun că* îl va pune peste toate averile sale.

*Cap. 25.21,23. Luca 22.29.

48. Dar dacă este un rob rău, care zice în inima lui: „Stăpânul meu zăbovește să vină!”

49. Dacă va începe să bată pe tovarășii lui de slujbă și să mănânce și să bea cu bețivii,

50. stăpânul robului aceluia va veni în ziua în care el nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l știe,

51. îl va tăia în două, și soarta lui va fi soarta fățarnicilor; acolo* va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

*Cap. 8.12; 25.30.

Pilda celor zece fecioare

25 1. Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care și-au luat candelile și au ieșit în întâmpinarea mirelui*.

*Efes. 5.29,30. Apoc. 19.7; 21.2,9.

2. Cinci* din ele erau nechibzuite, și cinci înțelepte.

*Cap. 13.47; 22.10.

3. Cele nechibzuite, când și-au luat candelile, n-au luat cu ele untdelemn;

4. dar cele înțelepte, împreună cu candelile, au luat cu ele și untdelemn în vase.

5. Fiindcă mirele zăbovea, au* ațipit toate și au adormit.

*1 Tes. 5.6.

6. La miezul nopții, s-a* auzit o strigare: „Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!”

*Cap. 24.31. 1 Tes. 4.16.

7. Atunci toate fecioarele acelea s-au sculat și și-au* pregătit candelile.

*Luca 12.35.

8. Cele nechibzuite au zis celor înțelepte: „Dați-ne din untdelemnul vostru, căci ni se sting candelile.”

9. Cele înțelepte le-au răspuns: „Nu; ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă; ci mai bine duceți-vă la cei ce vând untdelemn și cumpărați-vă.”

10. Pe când se duceau ele să cumpere untdelemn, a venit mirele: cele ce erau gata au intrat cu el în odaia de nuntă și s-a* încuiat ușa.

*Luca 13.25.

11. Mai pe urmă, au venit și celelalte fecioare și au zis: „Doamne*, Doamne, deschide-ne!”

*Cap. 7.21-23.

12. Dar el, drept răspuns, le-a zis: „Adevărat vă spun că nu* vă cunosc!”

*Ps. 5.5. Hab. 1.13. Ioan 9.31.

13. Vegheați, dar*, căci nu știți ziua, nici ceasul în care va veni Fiul omului.

*Cap. 24.42,44. Marc. 13.33,35.

Luca 21.36. 1 Cor. 16.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 5.8. Apoc. 16.15.

Pilda talanților

14. Atunci* Împărăția cerurilor se va asemăna cu** un om care, când era să plece într-o altă țară, a chemat pe robii săi și le-a încredințat averile sale.

*Luca 19.12. **Cap. 21.33.

15. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, și altuia unul: fiecăruia* după puterea lui; și a plecat.

*Rom. 12.6. 1 Cor. 12.7,11,29. Efes. 4.11.

16. Îndată, cel ce primise cei cinci talanți s-a dus, i-a pus în negoț și a câștigat cu ei alți cinci talanți.

17. Tot așa, cel ce primise cei doi talanți a câștigat și el alți doi cu ei.

18. Cel ce nu primise decât un talant s-a dus de a făcut o groapă în pământ și a ascuns acolo banii stăpânului său.

19. După multă vreme, stăpânul robilor aceluia s-a întors și le-a cerut socoteala.

20. Cel ce primise cei cinci talanți a venit, a adus alți cinci talanți și a zis: „Doamne, mi-ai încredințat cinci talanți; iată că am câștigat cu ei alți cinci talanți.”

21. Stăpânul său i-a zis: „Bine, rob bun și credincios; ai fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste* multe lucruri; intră în bucuria** stăpânului tău!”

*Vers. 34,46. Cap. 24.47.

Luca 12.44; 22.29,30. **2 Tim. 2.12. Evr. 12.2. 1 Pet. 1.8.

22. Cel ce primise cei doi talanți a venit și el și a zis: „Doamne, mi-ai

încredințat doi talanți; iată că am câștigat cu ei alți doi talanți.”

23. Stăpânul său i-a zis: „Bine*, rob bun și credincios; ai fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău!”

*Vers. 21.

24. Cel ce nu primise decât un talant a venit și el și a zis: „Doamne, am știut că ești om aspru, care seceri de unde n-ai semănat și strângi de unde n-ai vânturat;

25. mi-a fost teamă și m-am dus de ți-am ascuns talantul în pământ; iată-ți ce este al tău!”

26. Stăpânul său i-a răspuns: „Rob viclean și leneș! Ai știut că secer de unde n-am semănat și că strâng de unde n-am vânturat;

27. prin urmare se cădea ca tu să-mi fi dat banii la zarafi și, la venirea mea, eu mi-aș fi luat înapoi cu dobândă ce este al meu!

28. Luați-i, dar, talantul și dați-l celui ce are zece talanți.

29. Pentru că* celui ce are i se va da, și va avea de prisos; dar de la cel ce n-are se va lua și ce are!

*Cap. 13.12. Marc. 4.25. Luca 8.18; 19.26. Ioan 15.2.

30. Iar pe robul acela netrebnic, aruncați-l în* întunericul de afară: acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.”

*Cap. 8.12; 24.51.

Judecata viitoare

31. Când* va veni Fiul omului în slava Sa cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale.

*Zah. 14.5. Cap. 16.27; 19.28. Marc. 8.38. Fapt. 1.11. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.7. Iuda 14. Apoc. 1.7.

32. Toate neamurile vor* fi adunate înaintea Lui. El** îi va despărți pe unii de alții cum desparte păstorul oile de capre;

*Rom. 14.10.

2 Cor. 5.10. Apoc. 20.12. **Ezec. 20.38; 34.17,20. Cap. 13.49.

33. și va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga Lui.

34. Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți* Împărăția care** v-a fost pregătită de la întemeierea lumii.

*Rom. 8.17. 1 Pet. 1.4,9; 3.9.

Apoc. 21.7. **Cap. 20.43. Marc. 10.40. 1 Cor. 2.9. Evr. 11.16.

35. Căci* am fost flămând, și Mi-ați dat de mâncat; Mi-a fost sete, și Mi-ați dat de băut; am fost străin**, și Mi-ați primit;

*Isa. 58.7. Ezech. 18.7. Iac. 1.27. **Evr. 13.2. 3 Ioan 5.

36. am fost gol*, și M-ați îmbrăcat; am fost bolnav, și ați venit să Mă vedeți; am fost în** temniță, și ați venit pe la Mine.”

*Iac. 2.15,16. **2 Tim. 1.16.

37. Atunci cei neprihăniți îi vor răspunde: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Ți-am dat să mănânci? Sau fiindu-Ți sete și Ți-am dat de ai băut?

38. Când Te-am văzut noi străin și Te-am primit? Sau gol și Te-am îmbrăcat?

39. Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniță și am venit pe la Tine?”

40. Drept răspuns, Împăratul le va zice: „Adevărat vă spun că, ori de câte ori* ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut.”

*Prov. 14.31; 19.17. Cap. 10.42. Marc. 9.41. Evr. 6.10.

41. Apoi va zice celor de la stânga Lui: „Duceți-vă* de la Mine, blestemaților, în** focul cel veșnic care a fost pregătit diavolului și ingerilor lui!

*Ps. 6.8. Cap. 7.23.

Luca 13.27. **Cap. 13.40,42. †2 Pet. 2.4. Iuda 6.

42. Căci am fost flămând, și nu Mi-ați dat să mănânc; Mi-a fost sete, și nu Mi-ați dat să beau;

43. am fost străin, și nu M-ați primit; am fost gol, și nu M-ați îmbrăcat; am fost bolnav și în temniță, și n-ați venit pe la Mine.”

44. Atunci îi vor răspunde și ei: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau fiindu-Ți sete, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și nu Ți-am slujit?”

45. Și El, drept răspuns, le va zice: „Adevărat vă spun că, ori de câte ori* n-ați făcut aceste lucruri unuia dintre acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie nu Mi le-ați făcut.”

*Prov. 14.31; 17.5. Zah. 2.8. Fapt. 9.5.

46. Și aceștia vor* merge în pedeapsa veșnică, iar cei neprihăniți vor merge în viața veșnică.”

*Dan. 12.2. Ioan 5.29. Rom. 2.7, etc.

Sfătuirea împotriva lui Isus

26 1. După ce a isprăvit Isus toate cuvântările acestea, a zis ucenicilor Săi:

2. „Știți* că după două zile va fi Paștile; și Fiul omului va fi dat ca să fie răstignit!”

*Marc. 14.1. Luca 22.1. Ioan 13.1.

3. Atunci* preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii norodului s-au

strâns în curtea marelui preot care se numea Caiafa; *Ps. 2.2. Ioan 11.47. Fapt. 4.25, etc.
4. și s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe Isus cu vicleșug și să-L omoare.

5. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în norod.”

Mirul turnat pe capul lui Isus

6. Când* era Isus în Betania**, în casa lui Simon, leprosul,

*Marc. 14.3. Ioan 11.1,2; 12.3. **Cap. 21.17.

7. s-a apropiat de El o femeie cu un vas de alabastru cu mir foarte scump; și, pe când stătea El la masă, ea a turnat mirul pe capul Lui.

8. Ucenicilor* le-a fost necaz, când au văzut lucrul acesta, și au zis: „Ce rost are risipa aceasta?” *Ioan 12.4.

9. Mirul acesta s-ar fi putut vinde foarte scump, și banii să se dea săracilor.”

10. Când a auzit Isus, le-a zis: „De ce faceți supărare femeii? Ea a făcut un lucru frumos față de Mine.

11. Pentru că* pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe** Mine nu Mă aveți totdeauna. *Deut. 15.11. Ioan 12.8.

**Cap. 18.20; 28.20. Ioan 13.33; 14.19; 16.5,28; 17.11.

12. Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare.

13. Adevărat vă spun că oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.”

Vânzarea lui Isus

14. Atunci* unul din cei doisprezece, numit Iuda** Iscarioteanul, s-a dus la preoții cei mai de seamă

*Marc. 14.10. Luca 22.3. Ioan 13.2,30. **Cap. 10.4.

15. și le-a zis: „Ce* vreți să-mi dați, și-L voi da în mâinile voastre?” Ei i-au cântărit treizeci de arginți.

*Zah. 11.12. Cap. 27.3.

16. Din clipa aceea, Iuda căuta un prilej nimerit, ca să dea pe Isus în mâinile lor.

Descoperirea vânzătorului

17. În* ziua dintâi a praznicului Azimelor, ucenicii au venit la Isus și I-au zis: „Unde vrei să-Ți pregătim să mâncăm paștile?”

*Exod 12.6,18. Marc. 14.12. Luca 22.7.

18. El le-a răspuns: „Duceți-vă în cetate la cutare om și spuneți-i: „Învățătorul zice: „Vremea Mea este aproape; voi face Paștile cu ucenicii Mei în casa ta.”

19. Ucenicii au făcut cum le poruncise Isus și au pregătit paștile.

20. Seara*, Isus a șezut la masă cu cei doisprezece ucenici ai Săi.

*Marc. 14.17-21. Luca 22.14. Ioan 13.21.

21. Pe când mâncau, El a zis: „Adevărat vă spun că unul din voi Mă va vinde.”

22. Ei s-au întristat foarte mult și au început să-L zică unul după altul: „Nu cumva sunt eu, Doamne?”

23. Drept răspuns, El le-a zis: „Cel* ce a întins cu Mine mâna în blid acela Mă va vinde. *Ps. 41.9. Luca 22.21. Ioan 13.18.

24. Negreșit, Fiul omului Se duce după cum* este scris despre El. Dar vai** de omul acela prin care este vândut Fiul omului! Mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut!”

*Ps. 22. Isa. 53. Dan. 9.26. Marc. 9.12. Luca 24.25,26,46. Fapt. 17.2,3; 26.22,23. 1 Cor. 15.3. **Ioan 17.12.

25. Iuda, vânzătorul, a luat cuvântul și I-a zis: „Nu cumva sunt eu, Învățătorule?” „Da”, i-a răspuns Isus, „tu ești!”

Cina cea de Taină

26. Pe când* mâncau ei, Isus a** luat o pâine; și, după ce a binecuvântat, a frânt-o și a dat-o ucenicilor, zicând: „Luați, mâncați; acesta* este trupul Meu.”

*Marc. 14.22. Luca 22.19. **1 Cor. 11.23-25, †1 Cor. 10.16.

27. Apoi a luat un pahar și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, li l-a dat, zicând: „Beți* toți din el; *Marc. 14.23.

28. căci acesta* este sângele Meu, sângele legământului celui** nou, care se varsă pentru* mulți, spre iertarea păcatelor. *Exod 24.8. Lev. 17.11.

**Ier. 31.31. †Cap. 20.28. Rom. 3.15. Evr. 9.22.

29. Vă spun* că, de acum încolo nu voi mai bea din acest rod al viței, până** în ziua când îl voi bea cu voi nou în Împărăția Tatălui Meu.”

*Marc. 14.25. Luca 22.18. **Fapt. 10.41.

Isus înștiințează pe ucenicii Săi

30. După ce* au cântat cântarea, au ieșit în Muntele Măslinilor. *Marc. 14.26.

31. Atunci Isus le-a zis: „În noaptea aceasta, toți* veți** găsi în Mine o pricină de poticnire; căci este scris:

„Voi bate* Păstorul, și oile turmei vor fi risipite.”

*Marc. 14.27. Ioan 16.32. **Cap. 11.6. †Zah. 13.7.

32. Dar, după ce voi învia, voi* merge înaintea voastră în Galileea.”

*Cap. 28.7,10,16. Marc. 14.28; 16.7.

33. Petru a luat cuvântul și I-a zis: „Chiar dacă toți ar găsi în Tine o pricină de poticnire, eu niciodată nu voi găsi în Tine o pricină de poticnire.”

34. „Adevărat* îți spun”, i-a zis Isus, „că tu, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.”

*Marc. 14.30. Luca 22.34. Ioan 13.38.

35. Petru I-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor cu Tine, tot nu mă voi lepăda de Tine.” Și toți ucenicii au spus același lucru.

Ghetsimani

36. Atunci* Isus a venit cu ei într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani, și a zis ucenicilor: „Sedeți aici până Mă voi duce acolo să Mă rog.”

*Marc. 14.32-35. Luca 22.39. Ioan 18.1.

37. A luat cu El pe Petru și pe* cei doi fii ai lui Zebedei și a început să Se întristeze și să Se mănească foarte tare.

*Cap. 4.21.

38. Isus le-a zis atunci: „Sufletul Meu este cuprins de o întristare* de moarte; rămâneți aici și vegheați împreună cu Mine.” *Ioan 12.27.

39. Apoi a mers puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ și S-a rugat*, zicând: „Tată**, dacă este cu putință, depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși nu* cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu.” *Marc. 14.36. Luca 22.42. Evr. 5.7. **Ioan 12.27. †Cap. 20.22. ††Ioan 5.30; 6.38. Filip. 2.8.

40. Apoi a venit la ucenici, i-a găsit dormind și a zis lui Petru: „Ce, un ceas n-ați putut să vegheați împreună cu Mine!

41. Vegheați* și rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită; duhul, în adevăr, este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă.”

*Marc. 13.33; 14.38. Luca 22.40,46. Efes. 6.18.

42. S-a depărtat a doua oară și S-a rugat, zicând: „Tată, dacă nu se poate să se îndepărteze de Mine paharul acesta, fără să-l beau, facă-se voia Ta!”

43. S-a întors iarăși la ucenici și i-a găsit dormind; pentru că li se îngreuiaseră ochii de somn.

44. I-a lăsat din nou, S-a depărtat și

S-a rugat a treia oară, zicând aceleași cuvinte.

45. Apoi a venit la ucenici și le-a zis: „Dormiți de acum și odihniți-vă!... Iată că a venit ceasul ca Fiul omului să fie dat în mâinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă, haidem să mergem; iată că se apropie vânzătorul.”

Prinderea lui Isus

47. Pe când* vorbea El încă, iată că vine Iuda, unul din cei doisprezece, cu o gloată mare, cu săbii și cu ciomege, trimiși de preoții cei mai de seamă și de bătrânii norodului.

*Marc. 14.43. Luca 22.47. Ioan 18.3. Fapt. 1.16.

48. Vânzătorul le dăduse semnul acesta: „Pe care-L voi săruta eu, Acela este; să puneți mâna pe El!”

49. Îndată, Iuda s-a apropiat de Isus și I-a zis: „Plecăciune, Învățătorule!” Și L-a* sărutat. *2 Sam. 20.9.

50. Isus i-a zis: „Prietene*, ce ai venit să faci, fă!” Atunci oamenii aceia s-au apropiat, au pus mâinile pe Isus și L-au prins. *Ps. 41.9; 55.13.

51. Și unul* din cei ce erau cu Isus a întins mâna, a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot și i-a tăiat urechea.

*Ioan 18.10.

52. Atunci Isus i-a zis: „Pune-ți sabia la locul ei; căci* toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri. *Gen. 9.6. Apoc. 13.10.

53. Crezi că n-aș putea să rog pe Tatăl Meu, care Mi-ar pune îndată la îndemână mai* mult de douăsprezece legiuni de îngeri? *2 Împ. 6.17. Dan. 7.10.

54. Dar cum se vor împlini Scripturile care zic că* așa trebuie să se întâmple?” *Isa. 53.7, etc. Vers. 24. Luca 24.25,44,46.

55. În clipa aceea, Isus a zis gloatelor: „Ați ieșit ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți. În toate zilele ședeam în mijlocul vostru și învățam norodul în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine.

56. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se îplinească cele scrise* prin proroci.”

Atunci** toți ucenicii L-au părăsit și au fugit. *Plân. 4.20. Vers. 54. **Ioan 18.15.

Isus înaintea Sinedriului

57. Cei ce* au prins pe Isus, L-au dus la marele preot Caiafa, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

*Marc. 14.53. Luca 22.54. Ioan 18.12,13,24.

58. Petru L-a urmat de departe, până la curtea marelui preot; apoi a intrat

înăuntru și a șezut jos cu aprozii, ca să vadă sfârșitul.

59. Preoții cei mai de seamă, bătrânii și tot soborul căutau vreo mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L poată omori.

60. Dar n-au găsit nici una, măcar că s-au înfățișat mulți* martori mincinoși. La urmă au venit doi**

*Ps. 27.12; 35.11. Marc. 14.15. Fapt. 6.13. **Deut. 19.15.

61. și au spus: „Acesta a zis: „Eu pot* să stric Templul lui Dumnezeu și să-l zidesc iarăși în trei zile.“

*Cap. 27.40. Ioan 2.19.

62. Marele preot s-a sculat* în picioare și i-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?“

*Marc. 14.60.

63. Isus* tăcea. Și marele preot a luat cuvântul și i-a zis: „Te** jur, pe Dumnezeul cel viu, să ne spui dacă ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.“

*Isa. 53.7. Cap. 27.12,14. **Lev. 5.1. 1 Sam. 14.24,26.

64. „Da“, i-a răspuns Isus, „sunt! **Ba mai mult, vă spun că de* acum încolo veți vedea pe Fiul omului șezând** la dreapta puterii lui Dumnezeu și venind pe norii cerului.**“

*Dan. 7.13. Cap. 16.27; 24.30; 25.31. Luca 21.27. Ioan 1.51. Rom. 14.10. 1 Tes. 4.16. Apoc. 1.7. **Ps. 110.1. Fapt. 7.55.

65. Atunci* marele preot și-a rupt hainele și a zis: „A huli! Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum ați auzit hula Lui.

*2 Imp. 18.37; 19.1.

66. Ce credeți?“ Ei au răspuns: „Este vinovat*, să fie pedepsit cu moartea.“

*Lev. 24.16. Ioan 19.7.

67. Atunci* L-au scuiat în față, L-au bătut cu pumnii și L-au** palmuit,

*Isa. 50.6; 53.3. Cap. 27.30. **Luca 22.63. Ioan 19.3.

68. zicând: „Hristoase, prorocește-ne* cine Te-a lovit?“

*Marc. 14.65. Luca 22.64.

Tăgăduirea lui Petru

69. Petru* însă ședea afară în curte. O slujnică a venit la el și i-a zis: „Și tu erai cu Isus Galileeanul!“

*Marc. 14.66. Luca 22.55. Ioan 18.16,17,25.

70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor și i-a zis: „Nu știu ce vrei să zici.“

71. Când a ieșit în pridvor, l-a văzut o altă slujnică și a zis celor de acolo: „Și acesta era cu Isus din Nazaret.“

72. El s-a lepădat iarăși, cu un jurământ, și a zis: „Nu cunosc pe Omul acesta!“

73. Peste puțin, cei ce stăteau acolo s-au apropiat și au zis lui Petru: „Nu mai încapem îndoielă că și tu ești unul din oamenii aceia, căci și vorba* te dă de gol.“

*Luca 22.59.

74. Atunci el a* început să se blesteme și să se jure, zicând: „Nu cunosc pe Omul acesta!“ În clipa aceea a cântat cocoșul.

*Marc. 14.71.

75. Și Petru și-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Isus: „**Înainte* ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.**“ Și a ieșit afară și a plâns cu amar.

*Vers. 34. Marc. 14.30. Luca 22.61,62. Ioan 13.38.

Isus este dus la Pilat

27.1. Când s-a făcut ziua, toți* preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului au ținut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare.

*Ps. 2.2. Marc. 15.1. Luca 22.66; 23.1. Ioan 18.28.

2. După ce L-au legat, L-au dus și L-au dat în mâna dregătorului* Pilat din Pont.

*Cap. 20.19. Fapt. 3.13.

Căința și moartea lui Iuda

3. Atunci* Iuda, vânzătorul, când a văzut că Isus a fost osândit la moarte, s-a căit, a dus înapoi cei treizeci de arginți, i-a dat preoților celor mai de seamă și bătrânilor

*Cap. 26.14,15.

4. și a zis: „Am păcătuțit, căci am vândut sânge nevinovat.“ „Ce ne pasă nouă?“, i-au răspuns ei. „Treaba ta.“

5. Iuda a aruncat arginții în Templu și s-a* dus de s-a spânzurat.

*2 Sam. 17.23. Fapt. 1.18.

6. Preoții cei mai de seamă au strâns arginții și au zis: „Nu este îngăduit să-i punem în vistieria Templului, fiindcă sunt preț de sânge.“

7. Și după ce s-au sfătuit, au cumpărat cu banii aceia „Țarina olarului“ ca loc pentru îngroparea străinilor.

8. Iată de ce țarina* aceea a fost numită până în ziua de azi: „Țarina sângelui.“

*Fapt. 1.19.

9. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin prorocul Ieremia, care zice: „Au* luat cei treizeci de arginți, prețul Celui prețuit, pe care L-au prețuit unii din fiii lui Israel;”

*Zah. 11.12,13.

10. și i-au dat pe „Țarina olarului“, după cum îmi poruncise Domnul.“

Isus înaintea lui Pilat

11. Isus S-a înfățișat înaintea dregătorului. Dregătorul L-a* întrebat: „Ești

Tu „Împăratul iudeilor“?“ „Da**“, i-a răspuns Isus, „sunt.“

*Marc. 15.2. Luca 23.3. Ioan 18.33. **Ioan 18.37. 1 Tim. 6.13.

12. Dar n-a răspuns nimic* la învinuirile preoților celor mai de seamă și bătrânilor.

*Cap. 26.63. Ioan 19.9.

13. Atunci Pilat I-a zis: „N-auzi* de câte lucruri Te învinuiesc ei?“

*Cap. 26.62. Ioan 19.10.

14. Isus nu i-a răspuns la nici un cuvânt, așa că se mira foarte mult dregătorul.

Întărirea hotărârii de moarte

15. La* fiecare praznic al Paștilor, dregătorul avea obicei să sloboadă norodului un întemnițat pe care-l voiau ei.

*Marc. 15.6. Luca 23.17. Ioan 18.39.

16. Pe atunci aveau un întemnițat vestit, numit Baraba.

17. Când erau adunați la un loc, Pilat le-a zis: „Pe care voiți să vi-l sloboz? Pe Baraba sau pe Isus, care Se numește Hristos?“

18. Căci știa că din pizmă dăduseră pe Isus în mâinile lui.

19. Pe când stătea Pilat pe scaun la judecată, nevasta sa a trimis să-i spună: „Să n-ai nimic a face cu Neprihănitul acesta; căci azi am suferit mult în vis din pricina Lui.“

20. Preoții* cei mai de seamă și bătrânii au înduplecat noroadele să ceară pe Baraba, iar pe Isus să-L omoare.

*Marc. 15.11. Luca 23.18. Ioan 18.40. Fapt. 3.14.

21. Dregătorul a luat cuvântul și le-a zis: „Pe care din amândoi voiți să vi-l sloboz?“ „Pe Baraba“, au răspuns ei.

22. Pilat le-a zis: „Dar ce să fac cu Isus, care Se numește Hristos?“ „Să fie răstignit!“, i-au răspuns cu toții.

23. Dregătorul a zis: „Dar ce rău a făcut?“ Ei au început să strige și mai tare: „Să fie răstignit!“

24. Când a văzut Pilat că n-ajunge la nimic, ci că se face mai multă zarvă, a luat* apă, și-a spălat mâinile înaintea norodului și a zis: „Eu sunt nevinovat de sângele Neprihănitului acestuia. Treaba voastră!“

*Deut. 21.6.

25. Și tot norodul a răspuns: „Sângele* Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri.“

*Deut. 19.10. Ios. 2.19. 2 Sam. 1.16. 1 Imp. 2.32. Fapt. 5.28.

Bătăjocurile ostașilor

26. Atunci Pilat le-a slobozit pe Baraba; iar pe Isus, după ce a pus să-L

bătă cu nuiiele*, L-a dat în mâinile lor, ca să fie răstignit.

*Isa. 53.5. Marc. 15.15. Luca 23.16,24,25. Ioan 19.1,16.

27. Ostașii* dregătorului au dus pe Isus în pretoriu și au adunat în jurul Lui toată ceata ostașilor.

*Marc. 15.16. Ioan 19.2.

28. L-au dezbrăcat de hainele Lui și L-au* îmbrăcat cu o haină stacojie.

*Luca 23.11.

29. Au* împletit o cunună de spini, pe care I-au pus-o pe cap, și I-au pus o trestie în mâna dreaptă. Apoi îngenunchau înaintea Lui, își băteau joc de El și ziceau: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!“

*Ps. 69.19. Isa. 53.3.

30. Și scuipau* asupra Lui și luau trestia și-L băteau în cap.

*Isa. 50.6. Cap. 26.67.

31. După ce și-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de haina stacojie, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și* L-au dus să-L răstignească.

*Isa. 53.7.

Răstignirea

32. Pe* când ieșeau afară din cetate, au** întâlnit pe un om din Cirene, numit Simon, și l-au silit să ducă crucea lui Isus.

*Num. 15.35. 1 Imp. 21.13. Fapt. 7.58. Evr. 13.12. **Marc. 15.21. Luca 23.26.

33. Când* au ajuns la un loc numit Golgota, care înseamnă: „Locul căpățâni“,

*Marc. 15.22. Luca 23.33. Ioan 19.17.

34. I-au* dat să bea vin amestecat cu fier; dar, când l-a gustat, n-a vrut să bea.

*Ps. 69.21. Vers. 48.

35. După ce* L-au răstignit, I-au împărțit hainele între ei, trăgând la sorți, pentru ca să se îplinească ce fusese vestit prin prorocul care zice: „Și-au împărțit* hainele Mele între ei, și pentru cămașa Mea au tras la sorți.“

*Marc. 15.24. Luca 23.34. Ioan 19.24. **Ps. 22.18.

36. Apoi* au șezut jos și-L păzeau.

*Vers. 54.

37. Și* I-au scris deasupra capului vina: „Acesta este Isus, Împăratul iudeilor.“

*Marc. 15.26. Luca 23.38. Ioan 19.19.

38. Împreună* cu El au fost răstigniți doi tâlhari: unul la dreapta, și celălalt la stânga Lui.

*Isa. 53.12. Marc. 15.27. Luca 23.32,33. Ioan 19.18.

Bătăjocurile trecătorilor

39. Trecătorii* își băteau joc de El, dădeau din cap

*Ps. 22.7; 109.25. Marc. 15.29. Luca 23.35.

40. și ziceau: „Tu*, care strici Templul și-l zidești la loc în trei zile,

mântuiește-Te pe Tine însuși! Dacă** ești Tu Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!“ *Cap. 26.61. Ioan 2.19. **Cap. 26.63.

41. Preoții cei mai de seamă, împreună cu cărturarii și bătrânii, își băteau și ei joc de El și ziceau:

42. „Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, și vom crede în El!“

43. S-a* încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubește. Căci a zis: „Eu sunt Fiul lui Dumnezeu!“ *Ps. 22.8.

44. Tâlharii care erau răstigniți împreună cu El, îi aruncau aceleași* cuvinte de batjocură. *Marc. 15.32. Luca 23.39.

Întunericul

45. De la* ceasul al șaselea până la ceasul al nouălea s-a făcut întunerice peste toată țara.

*Amos 8.9. Marc. 15.33. Luca 23.44.

46. Și pe la ceasul al nouălea, Isus a* strigat cu glas tare: „Eli***, Eli, lama sabactani?“, adică: „Dumnezeu Meu, Dumnezeu Meu, pentru ce M-ai părăsit?“ *Evr. 5.7. **Ps. 22.1.

47. Unii din cei ce stăteau acolo, când au auzit aceste vorbe, au zis: „Strigă pe Ilie!“

48. Și îndată, unul din ei a alergat de a luat un burete, l-a umplut* cu oțet, l-a pus într-o trestie și l-a dat să bea.

*Ps. 69.21. Marc. 15.36. Luca 23.36. Ioan 19.29.

49. Dar ceilalți ziceau: „Lasă să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.“

50. Isus* a strigat iarăși cu glas tare și Și-a dat duhul. *Marc. 15.37. Luca 23.46.

Perdeaua

dinăuntru Templului se rupe

51. Și îndată perdeaua dinăuntru* Templului s-a rupt în două, de sus până jos, pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat,

*Exod 26.31. 2 Cron. 3.14. Marc. 15.38. Luca 23.45.

52. mormintele s-au deschis, și multe trupuri ale sfinților care muriseră au înviat.

53. Ei au ieșit din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate și s-au arătat multora.

54. Sutașul* și cei ce păzeau pe Isus împreună cu el, când au văzut cutremurul de pământ și cele întâmplate, s-au înfricoșat foarte tare și au zis: „Cu

adevărat, Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!“ *Vers. 36. Marc. 15.39. Luca 23.47.

55. Acolo erau și multe femei care priveau de departe; ele* urmaseră pe Isus din Galileea, ca să-I slujească.

*Luca 8.2,3.

56. Între* ele era Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și a lui Iose, și mama fiilor lui Zebedei. *Marc. 15.40.

Înmormântarea lui Isus

57. Spre* seară, a venit un om bogat din Arimateea, numit Iosif, care era și el ucenic al lui Isus.

*Marc. 15.42. Luca 23.50. Ioan 19.38.

58. El s-a dus la Pilat și a cerut trupul lui Isus. Pilat a poruncit să i-L dea.

59. Iosif a luat trupul, L-a înfășurat într-o pânză curată de in

60. și L-a* pus într-un mormânt nou, al lui însuși, pe care-l săpase în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră mare la ușa mormântului și a plecat. *Isa. 53.9.

61. Maria Magdalena și cealaltă Marie erau acolo și ședeau în fața mormântului.

Pecetluirea mormântului

62. A doua zi, care vine după ziua Pregătirii, preoții cei mai de seamă și fariseii s-au dus împreună la Pilat

63. și i-au zis: „Doamne, ne-am adus aminte că înșelătorul acela, pe când era încă în viață, a zis: „După* trei zile voi învia.“ *Cap. 16.21; 17.23; 20.19; 26.61. Marc. 8.31; 10.34. Luca 9.22; 18.33; 24.6,7. Ioan 2.19.

64. Dă poruncă, dar, ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva să vină ucenicii Lui noaptea să-I fure trupul și să spună norodului: „A înviat din morți!“ Atunci înșelăciunea aceasta din urmă ar fi mai rea decât cea dintâi.“

65. Pilat le-a zis: „Aveți o strajă; duceți-vă de păziți cum puteți.“

66. Ei au plecat și au întărit* mormântul, pecetluind piatra și punând strajă.“ *Dan. 6.17.

Învierea lui Isus

281. La sfârșitul zilei Sabatului*, când începea să se lumineze înspre ziua dintâi a săptămânii, Maria Magdalena și** cealaltă Marie au venit să vadă mormântul.

*Marc. 16.1. Luca 24.1. Ioan 20.1. **Cap. 27.56.

2. Și iată că s-a făcut un mare cutremur de pământ; căci un înger* al Domnului s-a coborât din cer, a venit

și a prăvălit piatra de la ușa mormântului și a șezut pe ea.

*Marc. 16.5. Luca 24.4. Ioan 20.12.

3. Înfașurarea* lui era ca fulgerul, și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

*Dan. 10.6.

4. Străjerii au tremurat de frica lui și au rămas ca niște morți.

5. Dar îngerul a luat cuvântul și a zis femeilor: „Nu vă temeți; căci știu că voi căutați pe Isus care a fost răstignit. 6. Nu este aici; a înviat, după cum* zisese. Veniți de vedeți locul unde zăcea Domnul; *Cap. 12.40; 16.21; 17.23; 20.19.

7. și duceți-vă repede de spuneți ucenicilor Lui că a înviat dintre cei morți. Iată că El merge* înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată că v-am spus lucrul acesta.“

*Cap. 26.32. Marc. 16.7.

Isus Se arată femeilor

8. Ele au plecat repede de la mormânt, cu frică și cu mare bucurie, și au alergat să dea de veste ucenicilor Lui.

9. Dar iată că le-a întâmpinat Isus* și le-a zis: „Bucurați-vă!“ Ele s-au apropiat să-l cuprindă picioarele și l-au închinat. *Marc. 16.9. Ioan 20.14.

10. Atunci Isus le-a zis: „Nu vă temeți; duceți-vă de spuneți fraților* Mei să meargă în Galileea: acolo Mă vor vedea.“ *Ioan 20.17. Rom. 8.29. Evr. 2.11.

Ademenirea străjerilor

11. Pe când se duceau ele, au intrat în cetate unii din străjeri și au dat de

veste preoților celor mai de seamă despre toate cele întâmplate.

12. Aceștia s-au adunat împreună cu bătrânii, au ținut sfat, au dat ostașilor mulți bani

13. și le-au zis: „Spuneți așa: „Ucenicii Lui au venit noaptea, pe când dormeam noi, și L-au furat.“

14. Și dacă va ajunge lucrul acesta la urechile dregătorului, îl vom potoli noi și vă vom scăpa de grijă.“

15. Ostașii au luat banii și au făcut cum i-au învățat. Și s-a răspândit zvonul acesta printre iudei până în ziua de astăzi.

Arătarea lui Isus în Galileea

16. Cei unsprezece ucenici s-au dus în Galileea, în muntele unde* le poruncise Isus să meargă. *Vers. 7. Cap. 26.32.

17. Când L-au văzut ei, l-au închinat, dar unii s-au îndoit.

18. Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei și le-a zis: „**Toată puterea Mi-a fost dată* în cer și pe pământ.**

*Dan. 7.13,14. Cap. 11.27; 16.28. Luca 1.32; 10.22. Ioan 3.35; 5.22; 13.3; 17.2. Fapt. 2.36. Rom. 14.9. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.10,21. Filp. 2.9,10. Evr. 1.2; 2.8. 1 Pet. 3.22. Apoc. 17.14.

19. **Duceți-vă* și faceți ucenici** din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

*Marc. 16.15. **Isa. 52.10. Luca 24.47. Fapt. 2.38,39. Rom. 10.18. Col. 1.23.

20. **Și învățați-i* să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.“** Amin. *Fapt. 2.42.

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

1. Începutul Evangheliei lui Isus Hristos, Fiul* lui Dumnezeu.

*Cap. 14.33. Luca 1.35. Ioan 1.34.

2. După cum este scris în prorocul Isaia: „Iată*, trimit înaintea Ta pe solul Meu, care Îți va pregăti calea...”

*Mal. 3.1. Mat. 11.10. Luca 7.27.

3. glasul* celui ce strigă în pustiu: „Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările“, *Isa. 40.3. Mat. 3.3. Luca 3.4. Ioan 1.15,23.

4. a venit Ioan* care boteza în pustiu, propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor. *Mat. 3.1. Luca 3.3. Ioan 3.23.

5. Tot* ținutul Iudeii și toți locuitorii Ierusalimului au început să iasă la el; și, mărturisindu-și păcatele, erau botezați de el în râul Iordan. *Mat. 3.5.

6. Ioan era îmbrăcat* cu o haină de păr de cămilă, și împrejurul mijlocului era încins cu un brâu de curea. El se hrănea cu lăcuste** și miere sălbatică.

*Mat. 3.4. **Lev. 11.22.

7. Ioan propovăduia și zicea: „După mine vine* Cel ce este mai puternic decât mine, căruia eu nu sunt vrednic să mă plec să-l dezleg curelele încălțăminteii.“ *Mat. 3.11. Ioan 1.27. Fapt. 13.25.

8. Eu*, da, v-am botezat cu apă; dar El vă va boteza cu** Duhul Sfânt.“

*Fapt. 1.5; 11.16; 19.4. **Isa. 44.3. Ioel 2.28. Fapt. 2.4; 10.45; 11.15,16. 1 Cor. 12.13.

Botezul și ispitirea lui Isus

9. În* vremea aceea, a venit Isus din Nazaretul Galileii și a fost botezat de Ioan în Iordan.

*Mat. 3.13. Luca 3.21.

10. Și îndată, când ieșea* Isus din apă, el a văzut cerurile deschise și Duhul coborându-Se peste El ca un porumbel.

*Mat. 3.16. Ioan 1.32.

11. Și din ceruri s-a auzit un glas care zicea: „Tu* ești Fiul Meu preaiubit, în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea.“

*Ps. 2.7. Mat. 3.17. Cap. 9.7.

12. Îndată* Duhul a mână pe Isus în pustiu,

*Mat. 4.1. Luca 4.1.

13. unde a stat patruzeci de zile, fiind ispitit de Satana. Acolo stătea împreună cu fiarele sălbătice, și-l* slujeau îngerii.

*Mat. 4.11.

Începutul propovăduirii lui Isus

14. După* ce a fost închis Ioan, Isus a venit în Galileea și propovăduia** Evanghelia lui Dumnezeu.

*Mat. 4.12. **Mat. 4.23.

15. El zicea: „S-a* împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape**. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie.“

*Dan. 9.25. Gal. 4.4. Efes. 1.10. **Mat. 3.2; 4.17.

Chemarea celor dintâi ucenici

16. Pe* când trecea Isus pe lângă Marea Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând o mreajă în mare, căci erau pescari.

*Mat. 4.18. Luca 5.4.

17. Isus le-a zis: „**Veniți după Mine, și vă voi face pescari de oameni.**“

18. Îndată, ei și-au lăsat* mrejele și au mers după El.

*Mat. 19.27. Luca 5.11.

19. A* mers puțin mai departe și a văzut pe Iacov, fiul lui Zebedei, și pe Ioan, fratele lui, care, și ei, erau într-o corabie și își dregeau mrejele.

*Mat. 4.21.

20. Îndată i-a chemat; și ei au lăsat pe tatăl lor, Zebedei, în corabie cu cei ce lucrau pe plată și au mers după El.

Isus

vindecă pe un îndrăcit în Capernaum

21. S-au* dus la Capernaum. Și, în ziua Sabatului, Isus a intrat îndată în sinagogă și a început să învețe pe norod.

*Mat. 4.13. Luca 4.31.

22. Oamenii* erau uimiți de învățătura Lui; căci îi învăța ca unul care are putere, nu cum îi învățau cărturarii.

*Mat. 7.28.

23. În* sinagoga lor era un om care avea un duh necurat. El a început să strige:

*Luca 4.33.

24. „Ce* avem noi a face cu Tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne pierzi? Te știu cine ești: ești Sfântul lui Dumnezeu!“

*Mat. 8.29.

25. Isus l-a* certat și i-a zis: „**Taci și ieși afară din omul acesta!**“

*Vers. 34.

26. Și duhul necurat a ieșit din el, scuturându-l* cu putere și scoțând un strigăt mare.

*Cap. 9.20.

27. Toți au rămas înmărmuriți, așa că se întrebau unii pe alții: „Ce este aceasta? O învățătură nouă! El poruncește ca un stăpân chiar și duhurilor necurate, și ele Îl ascultă!“

28. Și îndată I s-a dus vestea în toate împrejurimile Galileii.

Tămăduirea soacrei lui Petru

29. După ce* a ieșit din sinagogă, a intrat împreună cu Iacov și Ioan în casa lui Simon și a lui Andrei.

*Mat. 8.14. Luca 4.38.

30. Soacra lui Simon zăcea în pat prinsă de friguri; și îndată au vorbit lui Isus despre ea.

31. El a venit, a apucat-o de mână, a ridicat-o în sus, și au lăsat-o frigurile. Apoi ea a început să le slujească.

Tămăduirea altor bolnavi

32. Seara*, după asfințitul soarelui, au adus la El pe toți bolnavii și îndrăciții.

*Mat. 8.16. Luca 4.40.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. El a vindecat pe mulți care pătimeau de felurite boli; de asemenea, a scos mulți draci și nu* lăsa pe draci să vorbească, pentru că-L cunoșteau.

*Cap. 3.12. Luca 4.41. Fapt. 16.17,18.

35. A* doua zi dimineața, pe când era încă întuneric de tot, Isus S-a sculat, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu. Și Se ruga acolo.

*Luca 4.42.

36. Simon și ceilalți care erau cu El s-au dus să-L caute;

37. și, când L-au găsit, I-au zis: „Toți Te caută.“

38. El le-a răspuns: „**Haidem să* mergem în altă parte, prin târgurile**

și satele vecine, ca să propovăduiesc și acolo; căci pentru** aceasta am ieșit.“

*Luca 4.43. **Isa. 61.1. Ioan 16.28; 17.4.

39. Și S-a dus să propovăduiască* în sinagogi, prin toată Galileea; și scotea dracii.

*Mat. 4.23. Luca 4.44.

Tămăduirea unui lepros

40. A* venit la El un lepros, care s-a aruncat în genunchi înaintea Lui, Îl ruga și-l zicea: „Dacă vrei, poți să mă cureți.“

*Mat. 8.2. Luca 5.12.

41. Lui Isus I s-a făcut milă de el, a întins mâna, S-a atins de el și i-a zis: „**Da, voiesc, fii curățat!**“

42. Îndată l-a lăsat lepra, și s-a curățat.

43. Isus i-a poruncit cu tot dinadinsul, i-a spus să plece numaidecât

44. și i-a zis: „**Vezi să nu spui nimănui nimic; ci du-te de te arată preotului și adu pentru curățarea ta ce* a poruncit Moise, ca mărturie pentru ei.**“

*Lev. 14.3,4,10. Luca 5.14.

45. Dar* omul acela, după ce a plecat, a început să vestească și să spună în gura mare lucrul acesta, așa că Isus nu mai putea să intre pe față în nici o cetate; ci stătea afară, în locuri pustii, și** veneau la El din toate părțile.

*Luca 5.15. **Cap. 2.13.

Vindecarea slăbănogului

21. După câteva zile, Isus S-a întors* în Capernaum. S-a auzit că este în casă

*Mat. 9.1. Luca 5.18.

2. și s-au adunat îndată așa de mulți, că nu putea să-i mai încapă locul dinaintea ușii. El le vestea Cuvântul.

3. Au venit la El niște oameni care l-au adus un slăbănog, purtat de patru inși.

4. Fiindcă nu puteau să ajungă până la El, din pricina norodului, au desfăcut acoperișul casei unde era Isus și, după ce l-au spart, au coborât pe acolo patul în care zăcea slăbănogul.

5. Când le-a văzut Isus credința, a zis slăbănogului: „**Fiule, păcatele îți sunt iertate!**“

6. Unii din cărturari, care erau de față, se gândeau în inimile lor:

7. „Cum vorbește Omul acesta astfel? Hulește! Cine* poate să ierte păcatele decât numai Dumnezeu?“

*Iov 14.4. Isa. 43.25.

8. Îndată, Isus a cunoscut*, prin duhul Său, că ei gândeau astfel în ei

și le-a zis: „**Pentru ce aveți astfel de gânduri în inimile voastre?**“

*Mat. 9.4.

9. Ce* este mai lesne: a zice slăbănogului: „Păcatele îți sunt iertate“, ori a zice: „Scoală-te, ridică-ți patul și umblă?“

*Mat. 9.5.

10. Dar, ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele,

11. „**Ție îți poruncesc**“, a zis El slăbănogului, „**scoală-te, ridică-ți patul și du-te acasă.**“

12. Și îndată, slăbănogul s-a sculat, și-a ridicat patul și a ieșit afară în fața tuturor; așa că toți au rămas uimiți și slăveau pe Dumnezeu și ziceau: „Niciodată n-am văzut așa ceva!“

Chemarea lui Levi

13. Isus* a ieșit iarăși la mare. Toată mulțimea venea la El; și El învăța pe toți.

*Mat. 9.9.

14. Când* trecea pe acolo, a văzut pe Levi, fiul lui Alfeu, șezând la vamă. Și i-a zis: „**Vino după Mine!**“ Levi s-a sculat și a mers după El.

*Mat. 9.9. Luca 5.27.

Isus stă la masă cu vameșii și păcătoșii

15. Pe* când ședea Isus la masă în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși au șezut și ei la masă cu El și cu ucenicii Lui; căci erau mulți care mergeau de obicei după El.

*Mat. 9.10.

16. Cărturarii și fariseii, când L-au văzut mâncând cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor Lui: „De ce mănâncă El și bea cu vameșii și cu păcătoșii?“

17. Isus, când a auzit acest lucru, le-a zis: „**Nu* cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi. Eu am venit să chem la pocăință nu pe cei neprihăniți, ci pe cei păcătoși.**“

*Mat. 9.12,13; 18.11. Luca 5.31,32; 19.10. 1 Tim. 1.15.

Despre post

18. Ucenicii* lui Ioan și fariseii obișnuiau să postească. Ei au venit și au zis lui Isus: „Pentru ce ucenicii lui Ioan și ai fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?“

*Mat. 9.14. Luca 5.33.

19. Isus le-a răspuns: „**Oare pot posti nuntașii câtă vreme este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot posti.**

20. **Vor veni zile când va fi luat mirele de la ei, și atunci vor posti în ziua aceea.**

21. Nimeni nu coase un petic de postav nou la o haină veche; altfel, peticul de postav nou rupe o parte din cel vechi, și mai rea ruptură se face.

22. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altfel, vinul cel nou sparge burdufurile, și vinul se varsă, iar burdufurile se prăpădesc; ci vinul nou este pus în burdufuri noi."

Spicele de grâu și Sabatul

23. S-a întâmplat că într-o zi de Sabat, Isus trecea* prin lanurile de grâu. Ucenicii Lui, pe când mergeau, au început să smulgă** spice de grâu.

*Mat. 12.1. Luca 6.1. **Deut. 23.25.

24. Fariseii I-au zis: „Vezi, de ce fac ei ce nu este îngăduit să facă în ziua Sabatului?”

25. Isus le-a răspuns: „Oare n-ați citit niciodată ce* a făcut David, când a fost în nevoie și când a flămânzit el și cei ce erau împreună cu el? *1 Sam. 21.6.

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele marelui preot Abiatar, și a mâncat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, pe care* nu este îngăduit să le mănânce decât preoții? Și cum a dat din ele chiar și celor ce erau cu el?”

*Exod 29.32,33. Lev. 24.9.

27. Apoi le-a zis: „Sabatul a fost făcut pentru om, iar nu omul pentru Sabat;

28. așa că Fiul omului este Domn* chiar și al Sabatului.“

*Mat. 12.8.

Omul cu mâna uscată

31. Isus a* intrat din nou în sinagogă. Acolo se afla un om cu mâna uscată.

*Mat. 12.9. Luca 6.6.

2. Ei pândeau pe Isus să vadă dacă-l va vindeca în ziua Sabatului, ca să-L poată învinui.

3. Și Isus a zis omului care avea mâna uscată: „Scoală-te și stai la mijloc!”

4. Apoi le-a zis: „Este îngăduit în ziua Sabatului să faci bine sau să faci rău? Să scapi viața cuiva sau s-o pierzi?” Dar ei tăceau.

5. Atunci, rotindu-și privirile cu mânie peste ei și mâhnit de împietrirea inimii lor, a zis omului: „Întinde-ți mâna!” El a întins-o, și mâna i s-a făcut sănătoasă.

6. Fariseii* au ieșit afară și s-au sfătuit îndată cu irodianii** cum să-L piardă.

*Mat. 12.14. **Mat. 22.16.

Isus vindecă pe bolnavi

7. Isus S-a dus cu ucenicii Săi la mare. După El a mers o mare mulțime de oameni din Galileea; și* o mare mulțime de oameni din Iudeea,

*Luca 6.17.

8. din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și Sidonului, când a auzit tot ce făcea, a venit la El.

9. Isus a poruncit ucenicilor să-I țină la îndemână o corăbioară, ca să nu fie îmbulzit de norod.

10. Căci El vindeca pe mulți și de aceea toți cei ce aveau boli se îngheșuiau spre El ca să se atingă de El.

11. Duhurile* necurate, când Îl vedeau, cădeau la pământ înaintea Lui și strigau: „Tu** ești Fiul lui Dumnezeu.”

*Cap. 1.23,24. Luca 4.41. **Mat. 14.33. Cap. 1.1.

12. Dar El le* poruncește îndată cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut.

*Mat. 12.16. Cap. 1.25,34.

Alegerea celor doisprezece apostoli

13. În urmă*, Isus S-a suit pe munte; a chemat la El pe cine a vrut, și ei au venit la El.

*Mat. 10.1. Luca 6.12; 9.1.

14. A rânduit dintre ei doisprezece, ca să-i aibă cu Sine și să-i trimită să propovăduiască.

15. Le-a dat și putere să vindece bolile și să scoată dracii.

16. Iată cei doisprezece pe care i-a rânduit: Simon, căruia i-a* pus numele Petru;

*Ioan 1.42.

17. Iacov, fiul lui Zebedei, și Ioan, fratele lui Iacov, cărora le-a pus numele Boanergheș, care tâlmăcit înseamnă: „Fiii tunetului”;

18. Andrei; Filip; Bartolomeu; Matei; Toma; Iacov, fiul lui Alfeu; Tadeu; Simon, canaanitul,

19. și Iuda Iscarioteanul, care L-a și vândut.

Păcatul împotriva Duhului Sfânt

20. Au venit în casă și s-a adunat din nou norodul, așa că* nu puteau nici măcar să prânzească.

*Cap. 6.31.

21. Rudele lui Isus, când au auzit cele ce se petreceau, au venit să pună mâna pe El. Căci* ziceau: „Și-a ieșit din minți.”

*Ioan 7.5; 10.20.

22. Și cărturarii care se coborâseră din Ierusalim ziceau: „Este* stăpânit de Beelzebul; scoate dracii cu ajutorul domnului dracilor.”

*Mat. 9.34; 10.25. Luca 11.15. Ioan 7.20; 8.48,52; 10.20.

23. Isus* i-a chemat la El și le-a zis, în pilde: „Cum poate Satana să scoată afară pe Satana?”

*Mat. 12.25.

24. Dacă o împărăție este dezbinată împotriva ei înseși, împărăția aceea nu poate dăinui.

25. Și dacă o casă este dezbinată împotriva ei înseși, casa aceea nu poate dăinui.

26. Tot astfel, dacă Satana se răscoală împotriva lui însuși este dezbinat și nu poate dăinui, ci s-a isprăvit cu el.

27. Nimeni* nu poate să intre în casa unui om tare și să-i jefuiască gospodăria decât dacă a legat mai întâi pe omul acela tare; numai atunci îi va jefui casa.

*Isa. 49.24. Mat. 12.29.

28. Adevărat* vă spun că toate păcatele și toate hulele pe care le vor rosti oamenii li se vor ierta;

*Mat. 12.31. Luca 12.10. 1 Ioan 5.16.

29. dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt nu va căpăta iertare în veac: ci este vinovat de un păcat veșnic.”

30. Aceasta pentru că ei ziceau: „Are un duh necurat.”

Mama și frații lui Isus

31. Atunci* au venit mama și frații Lui și, stând afară, au trimis să-L cheme.

*Mat. 12.46. Luca 8.19.

32. Mulțimea ședea în jurul Lui, când I-au spus: „Iată că mama Ta și frații Tăi sunt afară și Te caută.”

33. El a răspuns: „Cine este mama Mea și frații Mei?”

34. Apoi, aruncându-și privirile peste cei ce ședea împrejurul Lui: „Iată”, a zis El, „mama Mea și frații Mei!”

35. Căci oricine face voia lui Dumnezeu, acela Îmi este frate, soră și mamă.”

Pilda semănătorului

41. Isus a început iarăși* să învețe pe norod lângă mare. Fiindcă se adunase foarte mult norod la El, S-a suit și a șezut într-o corabie, pe mare; iar tot norodul stătea pe țărm lângă mare.

*Mat. 13.1. Luca 8.4.

2. Apoi a început să-i învețe multe lucruri în pilde; și*, în învățătura pe care le-o dădea, le spunea:

*Cap. 12.38.

3. „Ascultați! Iată, semănătorul a ieșit să semene.

4. Pe când semăna, o parte din sămânță a căzut lângă drum: au venit păsările și au mâncat-o.

5. O altă parte a căzut pe un loc stâncos, unde n-avea mult pământ: a răsărit îndată, pentru că n-a dat de un pământ adânc;

6. dar, când a răsărit soarele, s-a pălit; și, pentru că n-avea rădăcină, s-a uscat.

7. O altă parte a căzut între spini; spinii au crescut, au înecat-o și n-a dat rod.

8. O altă parte a căzut în pământ bun: a dat* rod, care se înalță și crește; și a adus: una treizeci, alta șizeci, și alta o sută.”

*Ioan 15.5. Col. 1.6.

9. Apoi a zis: „Cine are urechi de auzit să audă.”

10. Când* a fost singur, cei ce erau în jurul Lui împreună cu cei doisprezece L-au întrebat despre pilde.

*Mat. 13.10. Luca 8.9, etc.

11. „Vouă”, le-a zis El, „v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce* sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile sunt înfățișate în pilde;

*1 Cor. 5.12. Col. 4.5. 1 Tes. 4.12. 1 Tim. 3.7.

12. pentru ca*, „măcar că privesc, să privească și să nu vadă, și măcar că aud, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu și să li se ierte păcatele.”

*Isa. 6.9.

Mat. 13.14. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

13. El le-a mai zis: „Nu înțelegeți pilda aceasta? Cum veți înțelege atunci toate celelalte pilde?”

14. Semănătorul* seamănă Cuvântul.

*Mat. 13.19.

15. Cei înfățișați prin sămânța căzută lângă drum sunt aceia în care este semănat Cuvântul; dar după ce l-au auzit, vine Satana îndată și ia Cuvântul semănat în ei.

16. Tot așa, cei înfățișați prin sămânța căzută în locurile stâncoase sunt aceia care, când aud Cuvântul, îl primesc îndată cu bucurie;

17. dar n-au rădăcină în ei, ci țin până la o vreme; și cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvântului, se leapădă îndată de el.

18. Alții sunt cei înfățișați prin sămânța căzută între spini; aceștia sunt cei ce aud Cuvântul;

19. dar năvălesc în ei grijile lumii, înșelăciunea* bogățiilor și poftele altor lucruri, care înecă Cuvântul și-l fac astfel neroditor.

*1 Tim. 6.9,17.

20. Alții apoi sunt înfățișați prin sămânța căzută în pământ bun. Aceștia

sunt cei ce aud Cuvântul, îl primesc și fac rod: unul treizeci, altul șaiszeci și altul o sută.”

Lumina

21. El* le-a mai zis: „Oare lumina este adusă ca să fie pusă sub baniță sau sub pat? Nu este adusă ca să fie pusă în sfeșnic?”

*Mat. 5.15. Luca 8.16; 11.33.

22. Căci* nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nimic tănuț care nu va ieși la lumină.

*Mat. 10.26. Luca 12.2.

23. Dacă* are cineva urechi de auzit, să audă.”

*Mat. 11.15. Vers. 9.

24. El le-a mai zis: „Luați seama la ce auziți. Cu* ce măsură veți măsura, vi se va măsura: și vi se va da și mai mult.

*Mat. 7.2. Luca 6.38.

25. Căci* celui ce are i se va da; dar de la cel ce n-are se va lua și ce are.”

*Mat. 13.12; 25.29. Luca 8.18; 19.26.

Pilda cu sămânța

26. El a mai zis: „Cu* Împărăția lui Dumnezeu este ca atunci când aruncă un om sămânța în pământ;

*Mat. 13.24.

27. fie că doarme noaptea, fie că stă treaz ziua, sămânța încolțește și crește fără să știe el cum.

28. Pământul rodește singur: întâi un fir verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic;

29. și când este copt rodul, pune* îndată secera în el, pentru că a venit secerișul.”

*Apoc. 14.15.

Pilda grăunțelului de muștar

30. El a mai zis: „Cu* ce vom asemana Împărăția lui Dumnezeu sau prin ce pildă o vom înfățișa?”

*Mat. 13.31. Luca 13.18. Fapt. 2.41; 4.4; 5.14; 19.20.

31. Se aseamnă cu un grăunte de muștar care, când este semănat în pământ, este cea mai mică dintre toate semințele de pe pământ;

32. dar, după ce a fost semănat, crește și se face mai mare decât toate zarzavaturile și face ramuri mari, așa că păsările cerului își pot face cuiburi la umbra lui.”

33. Isus* le vestea Cuvântul prin multe pilde de felul acesta, după cum erau ei în stare să-l priceapă.

*Mat. 13.34. Ioan 16.12.

34. Nu le vorbea deloc fără pildă; dar, când era singur la o parte, lămurea ucenicilor Săi toate lucrurile.

Potolirea furtunii

35. În* aceeași zi, seara, Isus le-a zis: „Să trecem în partea cealaltă.”

*Mat. 8.18,23. Luca 8.22.

36. După ce au dat drumul norodului, ucenicii L-au luat în corabia în care se afla și așa cum era. Împreună cu El mai erau și alte corăbii.

37. S-a stărnit o mare furtună de vânt care arunca valurile în corabie, așa că mai că se umplea corabia.

38. Și El dormea la cârmă pe căpătâi. Ucenicii L-au deșteptat și I-au zis: „Învățătorule, nu-Ți pasă că pierim?”

39. El S-a sculat, a certat vântul și a zis mării: „Taci! Fără gură!” Vântul a stat și s-a făcut o liniște mare.

40. Apoi le-a zis: „Pentru ce sunteți așa de fricoși? Tot n-aveți credință?”

41. I-a apucat o mare frică și ziceau unii către alții: „Cine este Acesta de Îl ascultă chiar și vântul și marea?”

Vindecarea unui îndrăcit

51. Au* ajuns pe celălalt țărm al mării, în ținutul gadarenilor.

*Mat. 8.28. Luca 8.26.

2. Când a ieșit Isus din corabie, L-a întâmpinat îndată un om care ieșea din morminte, stăpânit de un duh necurat.

3. Omul acesta își avea locuința în morminte, și nimeni nu mai putea să-l țină legat, nici chiar cu un lanț.

4. Căci de multe ori fusese legat cu picioarele în obezi și cu cătușe la mâini, dar rupsesse cătușele și sfărâmasse obezile, și nimeni nu-l putea domoli.

5. Totdeauna, zi și noapte, stătea în morminte și pe munți, tipând și tăindu-se cu pietre.

6. Când a văzut pe Isus de departe, a alergat, I s-a închinat

7. și a strigat cu glas tare: „Ce am eu a face cu Tine, Isuse, Fiul Dumnezeului celui Preaînalt? Te jur în Numele lui Dumnezeu, să nu mă chinuiești!”

8. Căci Isus îi zicea: „Duh necurat, ieși afară din omul acesta!”

9. „Care-ți este numele?”, l-a întrebat Isus. „Numele meu este „legiune”, a răspuns el, „pentru că suntem mulți.”

10. Și Îl ruga stăruitor să nu-i trimită afară din ținutul acela.

11. Acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci care pășteau.

12. Și dracii L-au rugat și au zis: „Trimite-ne în porcii aceia, ca să intrăm în ei.”

13. Isus le-a dat voie. Și duhurile necurate au ieșit și au intrat în porci; și turma s-a repezit de pe râpă în mare: erau aproape două mii, și s-au înecat în mare.

14. Porcarii au fugit și au dat de știre în cetate și prin satele vecine. Oamenii au ieșit să vadă ce s-a întâmplat.

15. Au venit la Isus, și iată pe cel ce fusese îndrăcit și avusese legiunea de draci, șezând jos îmbrăcat și întreg la minte; și s-au înspăimântat.

16. Cei ce văzuseră cele întâmplate le-au povestit tot ce se petrecuse cu cel îndrăcit și cu porcii.

17. Atunci au* început să roage pe Isus să plece din ținutul lor.

*Mat. 8.34. Fapt. 16.39.

18. Pe când Se suia El în corabie, omul* care fusese îndrăcit Îl ruga să-l lase să rămână cu El.

*Luca 8.38.

19. Isus nu i-a dat voie, ci i-a zis: „Du-te acasă la ai tăi și povestește-le tot ce ți-a făcut Domnul și cum a avut milă de tine.”

20. El a plecat și a început să vestească prin Decapole tot ce-i făcuse Isus. Și toți se minunau.

Învierea fiicei lui Iair și vindecarea unei femei bolnave de doisprezece ani

21. După* ce a trecut Isus iarăși de cealaltă parte cu corabia, s-a adunat mult norod în jurul Lui. El stătea lângă mare.

*Mat. 9.1. Luca 8.40.

22. Atunci* a venit unul din frunțașii sinagogii, numit Iair. Cum L-a văzut, frunțașul s-a aruncat la picioarele Lui

*Mat. 9.18. Luca 8.41.

23. și I-a făcut următoarea rugămintă stăruitoare: „Fetița mea trage să moară; rogu-Te, vino de-Ți pune mâinile peste ea, ca să se facă sănătoasă și să trăiască.”

24. Isus a plecat împreună cu el. Și după El mergea mult norod și-L îmbulzea.

25. Și era o femeie care de doisprezece ani avea* o scurgere de sânge.

*Lev. 15.25. Mat. 9.20.

26. Ea suferise mult de la mulți doctori; cheltuisese tot ce avea, și nu simțise nici o ușurare; ba încă îi era mai rău.

27. A auzit vorbindu-se despre Isus,

a venit pe dinapoi prin mulțime și s-a atins de haina Lui.

28. Căci își zicea ea: „Dacă aş putea doar să mă ating de haina Lui, mă voi tămădui.”

29. Și îndată a secăt izvorul sângelui ei. Și a simțit în tot trupul ei că s-a tămăduit de boală.

30. Isus a cunoscut îndată că o putere* ieșise din El; și, întorcându-Se spre mulțime, a zis: „Cine s-a atins de hainele Mele?”

*Luca 6.19; 8.46.

31. Ucenicii I-au zis: „Vezi că mulțimea Te îmbulzește și mai zici: „Cine s-a atins de Mine?”

32. El Se uita de jur împrejur să vadă pe cea care făcuse lucrul acesta.

33. Femeia, înfricoșată și tremurând, căci știa ce se petrecuse în ea, a venit de s-a aruncat la picioarele Lui și I-a spus tot adevărul.

34. Dar Isus i-a zis: „Fiică, credința* ta te-a mântuit; du-te în pace și fii tămăduită de boala ta.”

*Mat. 9.22. Cap. 10.52. Fapt. 14.9.

35. Pe când vorbea El încă*, iată că vin niște oameni de la frunțașul sinagogii care-i spun: „Fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învățătorul?”

*Luca 8.49.

36. Dar Isus, fără să țină seamă de cuvintele acestea, a zis frunțașului sinagogii: „Nu te teme, crede numai!”

37. Și n-a îngăduit nimănui să-L însoțească, afară de Petru, Iacov și Ioan, fratele lui Iacov.

38. Au ajuns la casa frunțașului sinagogii. Acolo Isus a văzut o zarvă, și pe unii care plângeau și se tânguiau mult.

39. A intrat înăuntru și le-a zis: „Pentru ce faceți atâta zarvă și pentru ce plângeți? Copila n-a murit, ci doarme*.”

*Ioan 11.11.

40. Ei își băteau joc de El. Atunci*, după ce i-a scos afară pe toți, a luat cu El pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce-L însoțiseră și a intrat acolo unde zăcea copila.

*Fapt. 9.40.

41. A apucat-o de mână și i-a zis: „Talita, cumi”, care tâlmăcit înseamnă: „Fetițo, scoală-te îți zic!”

42. Îndată fetița s-a sculat și a început să umble; căci era de doisprezece ani. Ei au rămas încrămeniți.

43. Isus le-a* poruncit cu tărie să nu știe nimeni lucrul acesta; și a zis să dea de mâncare fetiței.

*Mat. 8.4; 9.30; 12.16; 17.9. Cap. 3.12. Luca 5.14.

Isus la Nazaret – Necredința locuitorilor

6. 1. Isus a* plecat de acolo și S-a dus în patria Lui. Ucenicii Lui au mers după El. *Mat. 13.54. Luca 4.16.

2. Când a venit ziua Sabatului, a început să învețe pe norod în sinagogă. Mulți, când îl auzeau, se mirau și ziceau: „De* unde are El aceste lucruri? Ce fel de înțelepciune este aceasta care l-a fost dată? Și cum se fac astfel de minuni prin mâinile Lui? *Ioan 6.42.

3. Nu este Acesta tâmplarul, feciorul Mariei, fratele* lui Iacov, al lui Iose, al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt surorile Lui aici între noi? *Și găseau** o pricină de poticnire în El. *Mat. 12.46. Gal. 1.19. **Mat. 11.6.

4. Dar Isus le-a zis: „**Un proroc nu* este disprețuit decât în patria Lui, între rudele Lui și în casa Lui.**“ *Mat. 13.57. Ioan 4.44.

5. N-a* putut să facă nici o minune acolo, ci doar Și-a pus mâinile peste câțiva bolnavi și i-a vindecat. *Gen. 19.22; 32.25. Mat. 13.58. Cap. 9.23.

6. Și Se* mira de necredința lor. *Isa. 59.16.

Trimiterea celor doisprezece

Isus străbătea* satele dimprejur și învăța pe norod. *Mat. 9.35. Luca 13.22.

7. Atunci* a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită doi câte doi, dându-le putere asupra duhurilor necurate. *Mat. 10.1. Cap. 3.13,14. Luca 9.1.

8. Le-a poruncit să nu ia nimic cu ei pe drum decât un toiag; să n-aibă nici pâine, nici traistă, nici bani de aramă la brâu;

9. să* se încălțe cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine. *Fapt. 12.8.

10. Apoi* le-a zis: „**În orice casă veți intra să rămâneți acolo până veți pleca din locul acela.**“ *Mat. 10.11. Luca 9.4; 10.7,8.

11. **Și*, dacă în vreun loc nu vă vor primi și nu vă vor asculta, să plecați de acolo și să scuturați** îndată praful de sub picioarele voastre, ca mărturie pentru ei. Adevărat vă spun că, în ziua judecării, va fi mai ușor pentru pământul Sodomei și Gomorei decât pentru cetatea aceea.**“ *Mat. 10.14. Luca 10.10. **Fapt. 13.51; 18.6.

12. Ucenicii au plecat și au propovăduit pocăința.

13. Scoteau mulți draci și* ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau. *Iac. 5.14.

Moartea lui Ioan Botezătorul

14. Împăratul Irod a auzit* vorbindu-se despre Isus, al cărui Nume ajunsese vestit; și a zis: „Ioan Botezătorul a înviat din morți, și de aceea facează aceste puteri prin El.“ *Mat. 14.1. Luca 9.7.

15. Alții* ziceau: „Este Ilie.“ Iar alții ziceau: „Este un proroc ca unul din proroci.“ *Mat. 16.14. Cap. 8.28.

16. Dar* Irod, când a auzit lucrul acesta, zicea: „Ioan acela, căruia i-am tăiat capul, a înviat din morți.“ *Mat. 14.2. Luca 3.19.

17. Căci Irod însuși trimisese să prindă pe Ioan și-l legase în temniță, din pricina Irodiadei, nevasta fratelui său Filip, pentru că o luase de nevastă.

18. Și Ioan zicea lui Irod: „Nu-ți* este îngăduit să ții pe nevasta fratelui tău!“ *Lev. 18.16; 20.21.

19. Irodiada avea necaz pe Ioan și voia să-l omoare. Dar nu putea,

20. căci Irod se temea* de Ioan, fiindcă îl știa om neprihănit și sfânt; îl ocretea și, când îl auzea, de multe ori stătea în cumpănă, neștiind ce să facă; și-l asculta cu plăcere. *Mat. 14.5; 21.26.

21. Totuși* a venit o zi cu bun prilej, când Irod își prăznuia ziua** nașterii și a dat un ospăț boierilor săi, mai marilor oastei și fruntașilor Galileii. *Mat. 14.6. **Gen. 40.20.

22. Fata Irodiadei a intrat la ospăț, a jucat și a plăcut lui Irod și oaspeților lui. Împăratul a zis fetei: „Cere-mi orice vrei, și-ți voi da.“

23. Apoi a adăugat cu jurământ: „Orice-mi* vei cere, îți voi da, fie și jumătate din împărăția mea.“ *Est. 5.3,6; 7.2.

24. Fata a ieșit afară și a zis mamei sale: „Ce să cer?“ Și mama sa i-a răspuns: „Capul lui Ioan Botezătorul.“

25. Ea s-a grăbit să vină îndată la împărat și i-a făcut următoarea cerere: „Vreau să-mi dai îndată, într-o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul.“

26. Împăratul* s-a întristat foarte mult; dar, din pricina jurămintelor sale și din pricina oaspeților, n-a vrut să zică nu. *Mat. 14.9.

27. A trimis îndată un ostaș de pază,

cu porunca de a aduce capul lui Ioan Botezătorul. Ostașul de pază s-a dus și a tăiat capul lui Ioan în temniță,

28. l-a adus pe o farfurie, l-a dat fetei, și fata l-a dat mamei sale.

29. Ucenicii lui Ioan, când au auzit acest lucru, au venit de i-au ridicat trupul și l-au pus într-un mormânt.

Înmulțirea pâinilor

30. Apostolii* s-au adunat la Isus și l-au spus tot ce făcuseră și tot ce învățaseră pe oameni. *Luca 9.10.

31. Isus* le-a zis: „**Veniți singuri la o parte, într-un loc pustiu, și odihniți-vă puțin.**“ Căci erau** mulți care veneau și se duceau, și ei n-aveau vreme nici să mănânce. *Mat. 14.13. **Cap. 3.20.

32. Au* plecat, dar, cu corabia, ca să se ducă într-un loc pustiu, la o parte. *Mat. 14.13.

33. Oamenii i-au văzut plecând și i-au cunoscut; au alergat pe jos din toate cetățile și au venit înaintea lor în locul în care se duceau ei.

34. Când* a ieșit din corabie, Isus a văzut mult norod; și l s-a făcut milă de ei, pentru că erau ca niște oi care n-aveau păstor; și a** început să-i învețe multe lucruri. *Mat. 9.36; 14.14. **Luca 9.11.

35. Fiindcă* ziua era pe sfârșite, ucenicii s-au apropiat de El și l-au zis: „Locul acesta este pustiu, și ziua este pe sfârșite.“ *Mat. 14.15. Luca 9.12.

36. Dă-le drumul să se ducă în cătunele și satele dimprejur ca să-și cumpere pâine, fiindcă n-au ce mânca.“

37. „**Dați-le voi să mănânce**“, le-a răspuns Isus. Dar ei l-au zis: „Oare* să ne ducem să cumpărăm pâini de două sute de lei și să le dăm să mănânce?“ *Num. 11.13,22. 2 Împ. 4.43.

38. Și El i-a întrebat: „**Câte pâini aveți? Duceți-vă de vedeți.**“ S-au dus de au văzut câte pâini au și au răspuns: „Cinci* și doi pești.“ *Mat. 14.17. 15.34. Cap. 8.5. Luca 9.13. Ioan 6.9.

39. Atunci le-a poruncit să-i așeze pe toți, cete-cete, pe iarba verde.

40. Și au șezut jos în cete de câte o sută și de câte cincizeci.

41. El a luat cele cinci pâini și cei doi pești. Și-a ridicat ochii spre cer și a rostit binecuvântarea*. Apoi a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor, ca ei să le împartă norodului. Asemenea și cei doi pești i-a împărțit la toți. *1 Sam. 9.13. Mat. 26.26.

42. Au mâncat toți și s-au săturat;

43. și au ridicat douăsprezece coșuri pline cu firimituri de pâine și cu ce mai rămăsese din pești.

44. Cei ce mâncaseră pâinile erau cinci mii de bărbați.

Isus umblă pe mare

45. Îndată*, Isus a silit pe ucenicii Săi să intre în corabie și să treacă înaintea Lui de cealaltă parte, spre Betsaida. În timpul acesta, El avea să dea drumul norodului. *Mat. 14.22. Ioan 6.17.

46. După ce Și-a luat rămas bun de la norod, S-a dus în munte ca să Se roage.

47. Când* s-a înserat, corabia era în mijlocul mării, iar Isus era singur pe țarm. *Mat. 14.23. Ioan 6.16,17.

48. A văzut pe ucenici că se necăjesc cu vâslirea, căci vântul le era împotriva. Și, într-o patra strajă din noapte, a mers la ei, umblând pe mare, și voia* să treacă pe lângă ei. *Luca 24.28.

49. Când L-au văzut ei umblând pe mare, li s-a părut că este o nălucă, și au tipat;

50. pentru că toți L-au văzut și s-au înspăimântat. Isus a vorbit îndată cu ei și le-a zis: „**Îndrăzniți, Eu sunt, nu vă temeți!**“

51. Apoi S-a suit la ei în corabie, și a stat vântul. Ei au rămas uimiți și înmărmuriți,

52. căci nu* înțeleseseră minunea cu pâinile, fiindcă le era inima** împietrită. *Cap. 8.17,18. **Cap. 3.5; 16.14.

Vindecări la Ghenezaret

53. După* ce au trecut marea, au venit în ținutul Ghenezaretului și au tras la mal. *Mat. 14.34.

54. Când au ieșit din corabie, oamenii au cunoscut îndată pe Isus,

55. au alergat prin toate împrejurimile și au început să aducă pe bolnavi în paturi, pretutindeni pe unde se auzea că era El.

56. Oriunde intra El, în sate, în cetăți sau în cătune, puneau pe bolnavi pe piețe și-L rugau să le dea voie doar* să se atingă de poalele hainei Lui. Și toți câți se atingeau de El erau tămăduiți. *Mat. 9.20. Cap. 5.27,28. Fapt. 19.12.

Fariseii și datina bătrânilor

7 1. Fariseii și câțiva cărturari, veniți din Ierusalim, s-au* adunat la Isus. *Mat. 15.1.

2. Ei au văzut pe unii din ucenicii Lui prânzind cu mâinile necurate, adică nespălate. —

3. Fariseii însă și toți iudeii nu mănâncă fără să-și spele cu mare băgare de seamă mâinile, după datina bătrânilor.

4. Și când se întorc din piață, nu mănâncă decât după ce s-au scăldat. Sunt multe alte obiceiuri pe care au apucat ei să le țină, precum: spălarea paharelor, a ulcioarelor, a căldărilor și a paturilor. —

5. Și* fariseii și cărturarii L-au întrebat: „Pentru ce nu se țin ucenicii Tăi de datina bătrânilor, ci prânzesc cu mâinile nespălate?” *Mat. 15.2.

6. Isus le-a răspuns: „Fărnaricilor, bine a prorocit Isaia despre voi, după cum este scris: „Norodul* acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. *Isa. 29.13. Mat. 15.8.

7. Degeaba Mă cinstesc ei, dând învățături care nu sunt decât niște porunci omenesti.”

8. Voi lăsați porunca lui Dumnezeu și țineți datina așezată de oameni, precum: spălarea ulcioarelor și a paharelor, și faceți multe alte lucruri de acestea.”

9. El le-a mai zis: „Ați desființat frumos porunca lui Dumnezeu, ca să țineți datina voastră.

10. Căci Moise a zis: „Să cinstești* pe tatăl tău și pe mama ta”; și: „Cine** va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea.” *Exod 20.12. Deut. 5.16. Mat. 15.4. **Exod 21.17. Lev. 20.9. Prov. 20.20.

11. Voi, dimpotrivă, ziceți: „Dacă un om va spune tatălui său sau mamei sale: „Ori cu ce te-aș putea ajuta este „Corban”, adică dat lui Dumnezeu, face bine”; *Mat. 15.5; 23.18.

12. și nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl sau pentru mama sa.

13. Și așa, ați desființat Cuvântul lui Dumnezeu, prin datina voastră. Și faceți multe alte lucruri de felul acesta!”

Ce spurcă pe om

14. În urmă*, a chemat din nou noroadele la Sine și le-a zis: „Ascultați-Mă toți și înțelegeți. *Mat. 15.10.

15. Afară din om nu este nimic care, intrând în el, să-l poată spurca; dar ce iese din om aceea-l spurcă.

16. Dacă* are cineva urechi de auzit, să audă.” *Mat. 11.15.

17. După ce* a intrat în casă, pe când era departe de norod, ucenicii Lui L-au întrebat despre pilda aceasta. *Mat. 15.15.

18. El le-a zis: „Și voi sunteți așa de nepricepuți? Nu înțelegeți că nimic din ce intră în om de afară nu-l poate spurca?”

19. Fiindcă nu intră în inima lui, ci în pânțele, și apoi este dat afară în hazna.” A zis astfel, făcând toate bucatele curate.

20. El le-a mai zis: „Ce iese din om aceea spurcă pe om.

21. Căci* dinăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile rele, preacurviile, curviile, uciderile, *Gen. 6.5; 8.21. Mat. 15.19.

22. furtașurile, lăcomiile, vicleșugurile, înșelăciunile, faptele de rușine, ochiul rău, hula, trufia, nebunia.

23. Toate aceste lucruri rele ies dinăuntru și spurcă pe om.”

Femeia canaanită

24. Isus* a plecat de acolo și S-a dus în ținutul Tirului și al Sidonului. A intrat într-o casă, dorind să nu știe nimeni că este acolo; dar n-a putut să rămână ascuns. *Mat. 15.21.

25. Căci îndată, o femeie, a cărei fetiță era stăpânită de un duh necurat, a auzit vorbindu-se despre El și a venit de s-a aruncat la picioarele Lui.

26. Femeia aceasta era o grecoaică, de obârșie siro-feniciană. Ea Îl ruga să scoată pe dracul din fiica ei.

27. Isus i-a zis: „Lasă să se sature mai întâi copiii; căci nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci la câței.”

28. „Da, Doamne”, I-a răspuns ea, „dar și câțelei de sub masă mănâncă din firimiturile copiilor.”

29. Atunci Isus i-a zis: „Pentru vorba aceasta, du-te; a ieșit dracul din fiica ta.”

30. Și când a intrat femeia în casa ei, a găsit pe copilă culcată în pat; și ieșise dracul din ea.

Vindecarea unui surdo-mut

31. Isus* a părăsit ținutul Tirului și a venit iarăși prin Sidon la Marea Galileii, trecând prin ținutul Decapole. *Mat. 15.29.

Aluatul fariseilor

10. Isus a intrat îndată* în corabie cu ucenicii Săi și a venit în părțile Dalmanutei. *Mat. 15.33.

11. Fariseii au venit deodată* și au început o ceartă de vorbe cu Isus; și, ca să-L pună la încercare, I-au cerut un semn din cer. *Mat. 12.38; 16.1. Ioan 6.30.

12. Isus a suspinat adânc în duhul Său și a zis: „Pentru ce cere neamul acesta un semn? Adevărat vă spun că neamului acestuia nu i se va da deloc un semn.”

13. Apoi i-a lăsat și a intrat iarăși în corabie, ca să treacă de cealaltă parte.

14. Ucenicii* uitaseră să ia pâini; cu ei în corabie n-aveau decât o pâine. *Mat. 15.6.

15. Isus le dădea în grijă* și le zicea: „Luați seama, să vă păziți bine de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod!” *Mat. 16.6. Luca 12.1.

16. Ucenicii se gândeau și ziceau între ei: „Fiindcă n-avem pâini*.” *Mat. 16.7.

17. Isus a înțeles lucrul acesta și le-a zis: „Pentru ce vă gândiți că n-aveți pâini? Tot* nu pricepeți și tot nu înțelegeți? Aveți inima împietrită?” *Cap. 6.52.

18. Aveți ochi, și nu vedeți? Aveți urechi, și nu auziți? Și nu vă aduceți aminte deloc?

19. Când* am frânt cele cinci pâini la cei cinci mii de bărbați, câte coșuri pline cu firimituri ați ridicat?” „Două-sprezece”, I-au răspuns ei. *Mat. 14.20. Cap. 6.43. Luca 9.17. Ioan 6.13.

20. „Și, când* am frânt cele șapte pâini la cei patru mii de bărbați, câte coșuri pline cu firimituri ați ridicat?” „Șapte”, I-au răspuns ei. *Mat. 15.37. Vers. 8. *Vers. 17. Cap. 6.52.

21. Și El le-a zis: „Tot nu* înțelegeți?”

Vindecarea unui orb la Betsaida

22. Au venit la Betsaida; au adus la Isus un orb și L-au rugat să Se atingă de el.

23. Isus a luat pe orb de mână și l-a scos afară din sat; apoi i-a pus scuipat* pe ochi, Și-a pus mâinile peste el și l-a întrebat: „Vezi ceva?” *Cap. 7.33.

24. El s-a uitat și a zis: „Văd niște oameni umblând, dar mi se par ca niște copaci.”

32. I-au* adus un surd care vorbea cu anevoie și L-au rugat să-și pună mâinile peste el. *Mat. 9.32. Luca 11.14.

33. El l-a luat la o parte din norod, i-a pus degetele în urechi și i-a atins limba cu scuipatul* Lui. *Cap. 8.23. Ioan 9.6.

34. Apoi, Și-a ridicat* ochii spre cer, a suspinat** și a zis: „Efata”, adică: „Deschide-te!”

*Cap. 6.41. Ioan 11.41; 17.1. **Ioan 11.33,38.

35. Îndată* i s-au deschis urechile, i s-a dezlegat limba și a vorbit foarte deslușit. *Isa. 35.5,6. Mat. 11.5.

36. Isus le-a* poruncit să nu spună nimănui; dar cu cât le porunca mai mult, cu atât Îl vesteau mai mult. *Cap. 5.43.

37. Ei erau uimiți peste măsură de mult și ziceau: „Toate le face de minune; chiar și pe surzi îi face să audă, și pe muți să vorbească.”

A doua înmulțire a pâinilor

8 1. În zilele acelea, fiindcă* se strânsese din nou mult norod și n-avea ce mânca, Isus a chemat pe ucenicii Săi și le-a zis: *Mat. 15.32.

2. „Mi-e milă de norodul acesta; căci iată că de trei zile stau lângă Mine și n-au ce mânca.

3. Dacă le voi da drumul acasă flămânzi, au să leșine de foame pe drum, fiindcă unii din ei au venit de departe.”

4. Ucenicii I-au răspuns: „Cum ar putea cineva să sature cu pâine pe oamenii aceștia, aici într-un loc pustiu?”

5. „Câte pâini aveți?”, i-a întrebat* Isus. „Șapte”, I-au răspuns ei. *Mat. 15.34. Cap. 6.38.

6. Atunci a poruncit norodului să șadă pe pământ; a luat cele șapte pâini; și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, le-a frânt și le-a dat ucenicilor Săi ca să le împartă; și ei le-au împărțit norodului.

7. Mai aveau și câțiva peștișori; și Isus, după ce i-a binecuvântat*, a poruncit să-i împartă și pe aceia. *Mat. 14.19. Cap. 6.41.

8. Au mâncat și s-au săturat; și au ridicat șapte coșuri pline cu rămășițele de firimituri.

9. Erau aproape patru mii de inși. În urmă, Isus le-a dat drumul.

25. Isus i-a pus din nou mâinile pe ochi; i-a spus să se uite țintă; și, când s-a uitat, a fost tămăduit și a văzut toate lucrurile deslușit.

26. Atunci Isus l-a trimis acasă și i-a zis: „Să nu intri în sat și nici* să nu spui cuiva în sat.”

*Mat. 8.4. Cap. 5.43.

Mărturisirea lui Petru

27. Isus* a plecat cu ucenicii Săi în satele Cezareii lui Filip. Pe drum le-a pus următoarea întrebare: „Cine zic oamenii că sunt Eu?”

*Mat. 16.13. Luca 9.18.

28. Ei l-au răspuns: „Ioan* Botezătorul; alții: Ilie; alții: unul din proroci.”

*Mat. 14.2.

29. „Dar voi*, i-a întrebat El, „cine ziceți că sunt Eu?” „Tu* ești Hristosul!”, I-a răspuns Petru.

*Mat. 16.16; Ioan 6.69; 11.27.

30. Isus* le-a poruncit cu tărie să nu spună nimănui lucrul acesta despre El.

*Mat. 16.20.

Isus vestește patimile și moartea Sa

31. Atunci a* început să-i învețe că Fiul omului trebuie să pătimească mult, să fie tăgăduit de bătrâni, de preoții cei mai de seamă și de cărturarii, să fie omorât, și după trei zile să învie.

*Mat. 16.21; 17.22. Luca 9.22.

32. Le spunea lucrurile acestea pe față. Petru însă L-a luat deoparte și a început să-L mustre.

33. Dar Isus S-a întors și S-a uitat la ucenicii Săi, a mustrat pe Petru și i-a zis: „Înapoia Mea, Satano! Fiindcă tu nu te gândești la lucrurile lui Dumnezeu, ci la lucrurile oamenilor.”

34. Apoi a chemat la El norodul împreună cu ucenicii Săi și le-a zis: „Dacă voiește cineva* să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea și să Mă urmeze.”

*Mat. 10.38; 16.24. Luca 9.23; 14.27.

35. Căci oricine* va vrea să-și scape viața, o va pierde; dar oricine își va pierde viața din pricina Mea și din pricina Evangheliei, o va câștiga.

*Ioan 12.25.

36. Și ce folosește unui om să câștige toată lumea, dacă își pierde sufletul?

37. Sau ce va da un om în schimb pentru sufletul său?

38. Pentru că* de oricine se** va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în acest neam preacurvar și păcătos, Se va rușina și Fiul omului, când va veni în slava Tatălui Său împreună cu sfinții îngeri.”

*Mat. 10.33. Luca 9.26; 12.9. **Rom. 1.16. 2 Tim. 1.8; 2.12.

9. El le-a mai zis: „Adevărat* vă spun că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor muri până nu vor vedea Împărăția** lui Dumnezeu venind cu putere.”

*Mat. 16.28. Luca 9.27. **Mat. 24.30; 25.31. Luca 22.18.

Schimbarea la față

2. După* șase zile, Isus a luat cu El pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și i-a dus singuri deoparte pe un munte înalt. Acolo S-a schimbat la față înaintea lor.

*Mat. 17.1. Luca 9.28.

3. Hainele Lui s-au făcut strălucitoare și foarte albe*, de o albeață pe care nici un înălbitor de pe pământ n-o poate da.

*Dan. 7.9. Mat. 28.3.

4. Ilie li s-a arătat împreună cu Moise și stătea de vorbă cu Isus.

5. Petru a luat cuvântul și a zis lui Isus: „Învățătorule, este bine să stăm aici; să facem trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise, și una pentru Ilie.”

6. Căci nu știa ce să zică, atât de mare spaimă îi apucase.

7. A venit un nor și i-a acoperit cu umbra lui; și din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta este Fiul Meu preaiubit: de El să ascultați!”

8. Îndată ucenicii s-au uitat împrejur, și n-au mai văzut pe nimeni decât pe Isus singur cu ei.

9. Pe* când se coborau de pe munte, Isus le-a poruncit să nu spună nimănui ce au văzut, până va învia Fiul omului dintre cei morți.

*Mat. 17.9.

10. Ei au păstrat în ei lucrul acesta și se întrebau între ei ce să însemne învierea aceea dintre cei morți.

11. Ucenicii l-au pus următoarea întrebare: „Pentru ce zic cărturarii că* trebuie să vină întâi Ilie?”

*Mat. 4.5; 17.10.

12. El le-a răspuns: „Ilie va veni întâi; și va așeza din nou toate lucrurile; tot așa după cum* este scris despre Fiul omului că trebuie să pătimească mult și să** fie defăimat.”

*Ps. 22.6. Isa. 53.2, etc. Dan. 9.26. **Luca 23.11. Filip. 2.7.

13. Dar Eu vă spun că Ilie* a și venit, și ei i-au făcut ce au vrut, după cum este scris despre el.”

*Mat. 11.14; 17.12. Luca 1.17.

Vindecarea unui îndrăcit

14. Când* au ajuns la ucenici, au văzut mult norod împrejurul lor, și pe cărturari întrebându-se cu ei.

*Mat. 17.14. Luca 9.37.

15. De îndată ce a văzut norodul pe Isus, s-a mirat și a alergat la El să l se închine.

16. El i-a întrebat: „Despre ce vă întrebați cu ei?”

17. Și un om din norod l-a răspuns*: „Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu care este stăpânit de un duh mut.”

*Mat. 17.14. Luca 9.38.

18. Oriunde îl apucă, îl trânteste la pământ. Copilul face spumă la gură, scrâșnește din dinți și rămâne țeapăn. M-am rugat de ucenicii Tăi să scoată duhul, și n-au putut.”

19. „O, neam necredincios!”, le-a zis Isus. „Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi? Aduceți-l la Mine.”

20. L-au adus la El. Și, cum a văzut* copilul pe Isus, duhul l-a scuturat cu putere; copilul a căzut la pământ și se zvârcolea făcând spumă la gură.

*Cap. 1.26. Luca 9.42.

21. Isus a întrebat pe tatăl lui: „Câtă vreme este de când îi vine așa?” „Din copilărie”, a răspuns el.

22. „Și de multe ori duhul l-a aruncat când în foc, când în apă, ca să-l omoare. Dar dacă poți face ceva, fie-Ți milă de noi și ajută-ne.”

23. Isus a răspuns: „Tu zici: „Dacă* poți!... Toate lucrurile sunt cu puțință celui ce crede!”

*Mat. 17.20. Cap. 11.23. Luca 17.6. Ioan 11.40.

24. Îndată tatăl copilului a strigat cu lacrimi: „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!”

25. Când a văzut Isus că norodul vine în fuga mare spre El, a mustrat duhul necurat și i-a zis: „Duh mut și surd, îți poruncesc să ieși afară din copilul acesta și să nu mai intri în el.”

26. Și duhul a ieșit, tipând și scuturându-l cu mare putere. Copilul a rămas ca mort, așa că mulți ziceau: „A murit!”

27. Dar Isus l-a apucat de mână și l-a ridicat. Și el s-a sculat în picioare.

28. Când* a intrat Isus în casă, ucenicii Lui L-au întrebat deoparte: „Noi de ce n-am putut să scoatem duhul acesta?”

*Mat. 17.19.

29. „Acest soi de draci”, le-a zis El, „nu poate ieși decât prin rugăciune și post.”

Isus vestește moartea și învierea Sa

30. Au plecat de acolo și au trecut prin Galileea. Isus nu voia să știe nimeni că trece.

31. Căci* învăța pe ucenicii Săi și zicea: „Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor; ei îl vor omorî, și a treia zi după ce-L vor omorî, va învia.”

*Mat. 17.22. Luca 9.44.

32. Dar ucenicii nu înțelegeau cuvintele acestea și se temeau să-L întrebe.

Cine este cel mai mare?

33. Apoi* au venit la Capernaum. Când era în casă, Isus i-a întrebat: „Despre ce vorbeați unul cu altul pe drum?”

*Mat. 18.1. Luca 9.46; 22.24.

34. Dar ei tăceau, pentru că pe drum se certaseră între ei, ca să știe cine este cel mai mare.

35. Atunci Isus a șezut jos, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: „Dacă vrea cineva* să fie cel dintâi, trebuie să fie cel mai de pe urmă din toți și slujitorul tuturor!”

*Mat. 20.26,27. Cap. 10.43.

36. Și a luat* un copilaș și l-a așezat în mijlocul lor; apoi l-a luat în brațe și le-a zis:

*Mat. 18.2. Cap. 10.16.

37. „Oricine primește pe unul din acești copilași, în Numele Meu, Mă primește pe Mine; și oricine* Mă primește pe Mine, nu Mă primește pe Mine, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.”

*Mat. 10.40. Luca 9.48.

Pricinile de păcătuire

38. Ioan* l-a zis: „Învățătorule, noi am văzut pe un om scoțând draci în Numele Tău; și l-am oprit, pentru că nu venea după noi.”

*Num. 11.28. Luca 9.49.

39. „Nu-l opriți”, a răspuns Isus, „căci* nu este nimeni care să facă minuni în Numele Meu, și să Mă poată grăi de rău îndată după aceea.”

*1 Cor. 12.3.

40. Cine* nu este împotriva noastră este pentru noi.

*Mat. 12.30.

41. Și* oricine vă va da de băut un pahar cu apă, în Numele Meu, pentru că sunteți ucenici ai lui Hristos, adevărat vă spun că nu-și va pierde răsplata.

*Mat. 10.42.

42. Dar*, dacă va face cineva să păcătuiască pe unul din acești micuți care cred în Mine, ar fi mai bine pentru el să i se lege de gât o piatră mare de moară și să fie aruncat în mare.

*Mat. 18.6. Luca 17.1.

43. Dacă* mâna ta te face să cazi în păcat, taie-o; este mai bine pentru tine să intri ciung în viață, decât să ai două mâini, și să mergi în gheenă, în focul care nu se stinge,

*Deut. 13.6. Mat. 5.29; 18.8.

44. unde* viermele lor nu moare, și focul nu se stinge. *Isa. 66.24.

45. Dacă piciorul tău te face să cazi în păcat, taie-l; este mai bine pentru tine să intri în viață schiop, decât să ai două picioare, și să fii aruncat în gheenă, în focul care nu se stinge,

46. unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoate-l; este mai bine pentru tine să intri în Împărăția lui Dumnezeu numai cu un ochi, decât să ai doi ochi, și să fii aruncat în focul gheenei,

48. unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Pentru că fiecare om va fi sărat cu foc, și orice* jertfă va fi sărată cu sare. *Lev. 2.13. Ezec. 43.24.

50. Sarea este bună*; dar dacă sarea își pierde puterea de a săra, cu ce îi veți da înapoi puterea aceasta? Să aveți** sare în voi înșivă și să trăiți în pace unii cu alții.*

*Mat. 5.13. Luca 14.34. **Efes. 4.29. Col. 4.6. †Rom. 12.18; 14.19. 2 Cor. 13.11. Evr. 12.14.

Desfacerea căsătoriei

101. Isus a plecat* de acolo și a venit în ținutul Iudeii, dincolo de Iordan. Gloatele s-au adunat din nou la El; și, după obiceiul Său, a început iarăși să-i învețe. *Mat. 19.1. Ioan 10.40; 11.7.

2. Au* venit la El fariseii; și, ca să-L ispitească, L-au întrebat dacă este îngăduit unui bărbat să-și lase nevasta. *Mat. 13.3.

3. Drept răspuns, El le-a zis: „Ce v-a poruncit Moise?”

4. „Moise**”, au zis ei, „a dat voie ca bărbatul să scrie o carte de despărțire și s-o lase.” *Deut. 24.1. Mat. 5.31; 19.7.

5. Isus le-a zis: „Din pricina împietririi inimii voastre v-a scris Moise porunca aceasta.

6. Dar de la începutul lumii „Dumnezeu i-a* făcut parte bărbătească și parte femeiască. *Gen. 1.27; 5.2.

7. De aceea* va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa. *Gen. 2.24. 1 Cor. 5.16. Efes. 5.31.

8. Și cei doi vor fi un singur trup. Așa că nu mai sunt doi, ci sunt un singur trup.

9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.*

10. În casă, ucenicii L-au întrebat iarăși asupra celor de mai sus.

11. El le-a zis: „Oricine* își lasă

nevasta și ia pe alta de nevastă prea-curvește față de ea;

*Mat. 5.32; 19.9. Luca 16.18. Rom. 7.3. 1 Cor. 7.10,11.

12. și dacă o nevastă își lasă bărbatul și ia pe altul de bărbat preacurvește.“

Copilașii

13. I-au* adus niște copilași ca să Se atingă de ei. Dar ucenicii au certat pe cei ce îi aduceau. *Mat. 19.13. Luca 18.15.

14. Când a văzut Isus acest lucru, S-a mâniat și le-a zis: „Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți; căci Împărăția lui Dumnezeu este a celor* ca ei. *1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.

15. Adevărat vă spun că oricine* nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș, cu nici un chip nu va intra în ea!“ *Mat. 18.3.

16. Apoi i-a luat în brațe și i-a binecuvântat, punându-și mâinile peste ei.

Tânărul bogat

17. Tocmai* când era gata să pornească la drum, a alergat la El un om, care a îngenuncheat înaintea Lui și L-a întrebat: „Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?” *Mat. 19.16. Luca 18.18.

18. „Pentru ce Mă numești bun?“, i-a zis Isus. „Nimeni nu este bun decât Unul singur: Dumnezeu.

19. Cunoști poruncile: „Să* nu preacurvești; să nu ucizi; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să nu înșeli; să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta.“ *Exod 20. Rom. 13.9.

20. El I-a răspuns: „Învățătorule, toate aceste lucruri le-am păzit cu grijă din tinerețea mea.“

21. Isus S-a uitat țință la el, l-a iubit și i-a zis: „Îți lipsește un lucru; du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci, și vei avea o comoară* în cer. Apoi vino, ia-ți crucea și urmează-Mă.“ *Mat. 6.19,20; 19.21. Luca 12.33; 16.9.

22. Măhnit de aceste cuvinte, omul acesta a plecat întristat de tot; căci avea multe averi.

23. Isus S-a uitat* împrejurul Lui și a zis ucenicilor Săi: „Cât de anevoie vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au averi!“ *Mat. 19.23. Luca 18.24.

24. Ucenicii au rămas uimiți de cuvintele Lui. Isus a luat din nou cuvântul și le-a zis: „Fiilor, cât de anevoie este pentru cei ce* se încred în bogății să

intre în Împărăția lui Dumnezeu!

*Iov 31.24. Ps. 52.7; 62.10. 1 Tim. 6.17.

25. Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea unui ac, decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu!“

26. Ucenicii au rămas și mai uimiți și au zis unii către alții: „Cine poate atunci să fie mântuit?“

27. Isus S-a uitat țință la ei și le-a zis: „Lucrul acesta este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; pentru că toate lucrurile sunt cu putință la* Dumnezeu.“ *Ier. 32.17. Mat. 19.26. Luca 1.37.

Moștenirea vieții veșnice

28. Petru* a început să-I zică: „Iată că noi am lăsat totul și Te-am urmat.“ *Mat. 19.27. Luca 18.28.

29. Isus a răspuns: „Adevărat vă spun că nu este nimeni care să fi lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau copii, sau holde pentru Mine și pentru Evanghelie

30. și să* nu primească acum, în veacul acesta, de o sută de ori mai mult: case, frați, surori, mame, copii și holde, împreună cu prigoniri; iar în veacul viitor, viața veșnică. *2 Cron. 25.9. Luca 18.30.

31. Mulți* din cei dintâi vor fi cei de pe urmă, și mulți din cei de pe urmă vor fi cei dintâi.“ *Mat. 19.30; 20.16. Luca 13.30.

Isus vestește moartea și învierea Sa

32. Ei* erau pe drum și se suiau la Ierusalim; și Isus mergea înaintea lor. Ucenicii erau tulburați și mergeau îngroziți după El. Isus a luat** iarăși la El pe cei doisprezece și a început să le vorbească despre lucrurile care aveau să I se întâmple. *Mat. 20.17. Luca 18.31.

**Cap. 8.31; 9.31. Luca 9.22; 18.31.

33. „Iată“, a zis El, „ne suim la Ierusalim și Fiul omului va fi dat în mâinile preoților celor mai de seamă și cărturarilor. Ei îl vor osândi la moarte și-L vor da în mâinile Neamurilor,

34. care își vor bate joc de El, îl vor bate cu nuiele, îl vor scuipa și-L vor omorî; dar, după trei zile, va învia.“

Cererea fiilor lui Zebedei

35. Fiii lui Zebedei, Iacov și Ioan, au venit* la Isus și l-au zis: „Învățătorule, am vrea să ne faci ce-Ți vom cere.“ *Mat. 20.20.

36. El le-a zis: „Ce voiți să vă fac?“

37. „Dă-ne“, I-au zis ei, „să ședem unul la dreapta Ta, și altul la stânga Ta, când vei fi îmbrăcat în slava Ta.“

38. Isus le-a răspuns: „Nu știți ce cereți. Puteți voi să beți paharul pe care am să-l beau Eu sau să fiți botezați cu botezul cu care am să fiu botezat Eu?“

39. „Putem“, au zis ei. Și Isus le-a răspuns: „Este adevărat că paharul pe care-l voi bea Eu îl veți bea, și cu botezul cu care voi fi botezat Eu veți fi botezați;

40. dar cinstea de a ședea la dreapta sau la stânga Mea nu atarnă de Mine s-o dau, ci ea este numai pentru aceia pentru care a fost pregătită.“

41. Cei zece, când au auzit* lucrul acesta, au început să se mânie pe Iacov și pe Ioan. *Mat. 20.24.

42. Isus i-a chemat la El și le-a zis: „Știți* că cei priviți drept cărmuitori ai Neamurilor, domnesc peste ele, și mai marii lor le poruncesc cu stăpânire. *Luca 22.25.

43. Dar* între voi să nu fie așa. Ci oricare va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru; *Mat. 20.26,28. Cap. 9.35. Luca 9.48.

44. și oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să fie robul tuturor.

45. Căci Fiul* omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-Și** dea viața răscumpărare pentru mulți!“

*Ioan 13.14. Filip. 2.7. **Mat. 20.28. 1 Tim. 2.6. Tit 2.14.

Orbul Bartimeu

46. Au* ajuns la Ierihon. Și pe când ieșea Isus din Ierihon cu ucenicii Săi și cu o mare mulțime de oameni, fiul lui Timeu, Bartimeu, un cerșetor orb, ședea jos lângă drum și cerea de milă. *Mat. 20.29. Luca 18.35.

47. El a auzit că trece Isus din Nazaret și a început să strige: „Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine!“

48. Mulți îl certau să tacă; dar el și mai tare striga: „Fiul lui David, ai milă de mine!“

49. Isus S-a oprit și a zis: „Chemați-l!“ Au chemat pe orb și i-au zis: „Îndrăznește, scoală-te, căci te cheamă.“

50. Orbul și-a aruncat haina; a sărit și a venit la Isus.

51. Isus a luat cuvântul și i-a zis: „Ce vrei să-ți fac?“ „Rabuni“, l-a răspuns orbul, „să capăt vederea.“

52. Și Isus i-a zis: „**Du-te, credința* ta te-a mântuit.**” Îndată orbul și-a căpătat vederea și a mers pe drum după Isus.

*Mat. 9.22.

Intrarea în Ierusalim

11 1. Când s-au apropiat* de Ierusalim și au fost lângă Betfaghe și Betania, înspre Muntele Măslinilor, Isus a trimis pe doi din ucenicii Săi

*Mat. 21.1. Luca 19.29. Ioan 12.14.

2. și le-a zis: „**Duceți-vă în satul dinaintea voastră: îndată ce veți intra în el, veți găsi un măgăruș legat, pe care n-a încălecat încă nici un om; dezlegați-l și aduceți-Mi-l.**”

3. **Dacă vă va întreba cineva: „Pentru ce faceți lucrul acesta?”, să răspundeți: „Domnul are trebuință de el.” Și îndată îl va trimite înapoi aici.**”

4. Ucenicii s-au dus, au găsit măgărușul legat afară lângă o ușă, la cotitura drumului, și l-au dezlegat.

5. Unii din cei ce stăteau acolo le-au zis: „Ce faceți? De ce dezlegați măgărușul acesta?”

6. Ei au răspuns cum le poruncise Isus. Și i-au lăsat să plece.

7. Au adus măgărușul la Isus, și-au aruncat hainele pe el, și Isus a încălecat pe el.

8. Mulți* oameni își așterneau hainele pe drum, iar alții presărau ramuri pe care le tăiaseră de pe câmp.

*Mat. 21.8.

9. Cei ce mergeau înainte și cei ce veneau după Isus strigau: „Osana*! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!”

*Ps. 118.29.

10. Binecuvântată este Împărăția care vine, Împărăția părintelui nostru David! Osana* în cerurile preainalte!“

*Ps. 148.1.

11. Isus* a intrat în Ierusalim și S-a dus în Templu. După ce S-a uitat la toate lucrurile de jur împrejur, fiindcă era pe înserate, a plecat la Betania cu cei doisprezece.

*Mat. 21.12.

Smochinul blestemat

12. A* doua zi, după ce au ieșit din Betania, Isus a flămânzit.

*Mat. 21.18.

13. A zărit* de departe un smochin care avea frunze și a venit să vadă poate va găsi ceva în el. S-a apropiat de smochin, dar n-a găsit decât frunze, căci nu era încă vremea smochinelor.

*Mat. 21.19.

14. Atunci a luat cuvântul și a zis smochinului: „**În veac să nu mai**

mănânce nimeni rod din tine!” Și ucenicii au auzit aceste vorbe.

15. Au* ajuns în Ierusalim; și Isus a intrat în Templu. A început să scoată afară pe cei ce vindeau și cumpărau în Templu; a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei.

*Mat. 21.12. Luca 19.45. Ioan 2.14.

16. Și nu lăsa pe nimeni să poarte vreun vas prin Templu.

17. Și-i învăța și zicea: „**Oare nu este scris: „Casa* Mea se va chema o casă de rugăciune pentru toate neamurile?” Dar voi** ați făcut din ea o peșteră de tâlhari.**”

*Isa. 56.7. **Ier. 7.11.

18. Preoții cei mai de seamă și cărturarii, când au* auzit cuvintele acestea, căutau cum să-L omoare; căci se temeau de El, pentru că tot** norodul era uimit de învățătura Lui.

*Mat. 21.45,46. Luca 19.47. **Mat. 7.28. Cap. 1.22. Luca 4.32.

19. Ori de câte ori se însera, Isus ieșea afară din cetate.

Puterea credinței

20. Dimineța*, când treceau pe lângă smochin, ucenicii l-au văzut uscat din rădăcini.

*Mat. 21.19.

21. Petru și-a adus aminte de cele petrecute și a zis lui Isus: „Învățătorule, uite că smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat.”

22. Isus a luat cuvântul și le-a zis: „**Aveți credință în Dumnezeu!**”

23. **Adevărat* vă spun că, dacă va zice cineva muntelui acestuia: „Ridică-te și aruncă-te în mare”, și dacă nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ce zice se va face, va avea lucrul cerut.**

*Mat. 17.20; 21.21. Luca 17.6.

24. **De aceea vă spun că orice* lucru veți cere, când vă rugați, să credeți că l-ați și primit, și-l veți avea.**

*Mat. 7.7. Luca 11.9. Ioan 14.13; 15.7; 16.24. Iac. 1.5,6.

25. **Și, când stați în picioare de vă rugați, să iertați* orice aveți împotriva cuiva, pentru ca și Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte greșelile voastre.**

*Mat. 6.14. Col. 3.13.

26. **Dar, dacă* nu iertați, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu vă va ierta greșelile voastre.**

*Mat. 18.35.

Puterea lui Isus

27. S-au dus din nou în Ierusalim. Și*, pe când Se plimba Isus prin Templu, au venit la El preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii

*Mat. 21.23. Luca 20.1.

28. și I-au zis: „Cu ce putere faci Tu aceste lucruri? Și cine Ți-a dat puterea aceasta ca să le faci?”

29. Isus le-a răspuns: „**Am să vă pun și Eu o întrebare; răspundeți-Mi la ea, și apoi vă voi spune și Eu cu ce putere fac aceste lucruri.**”

30. **Botezul lui Ioan venea din cer ori de la oameni? Răspundeți-Mi!**”

31. Ei însă vorbeau astfel între ei: „Dacă răspundem: „Din cer”, va zice: „Dar de ce nu l-ați crezut?”

32. Și dacă vom răspunde: „De la oameni...” se temeau de norod, căci toți* socoteau că Ioan a fost în adevăr un proroc.

*Mat. 3.5; 14.5. Cap. 6.20.

33. Atunci au răspuns lui Isus: „Nu știm.” Și Isus le-a zis: „**Nici Eu n-am să vă spun cu ce putere fac aceste lucruri.**”

Pilda vierilor

12 1. Isus* a început pe urmă să le vorbească în pilde.

„**Un om a sădit o vie. A împrejmuit-o cu un gard, a săpat un teasc în ea și a zidit un turn; apoi a arendat-o unor vieri și a plecat din țară.**”

*Mat. 21.33. Luca 29.9.

2. **La vremea roadelor, a trimis la vieri un rob, ca să ia de la ei din roadele viei.**

3. **Vierii au pus mâna pe el, l-au bătut și l-au trimis înapoi cu mâinile goale.**

4. **A trimis iarăși la ei un alt rob; ei l-au rănit la cap și l-au batjocorit.**

5. **A mai trimis un altul pe care l-au omorât; apoi a trimis mulți alții, dintre care, pe unii i-au bătut, iar pe alții i-au omorât.**

6. **Mai avea un singur fiu preaiubit; la urmă, l-a trimis și pe el la ei.** „Vor primi cu cinste pe fiul meu!”, zicea el.

7. **Dar vierii aceia au zis între ei: „Iată moștenitorul; veniți să-l omorâm, și moștenirea va fi a noastră.”**

8. **Și au pus mâna pe el, l-au omorât și i-au aruncat trupul afară din vie.**

9. **Acum, ce va face stăpânul viei? Va veni, va nimici pe vierii aceia, și via o va da altora.**

10. **Oare n-ați citit locul acesta din Scriptură: „Piatra* pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului;”**

*Ps. 118.22.

11. **Domnul a făcut acest lucru și este minunat în ochii noștri?”***

12. Ei* căutau să-L prindă, dar se temeau de norod. Pricepuseră că împotriva lor spusese Isus pilda aceasta. Și L-au lăsat și au plecat.

*Mat. 21.45,46. Cap. 11.18. Ioan 7.25,30,44.

Birul cezarului

13. Apoi* au trimis la Isus pe unii din farisei și din irodiani, ca să-L prindă cu vorba.

*Mat. 22.15. Luca 20.20.

14. Aceștia au venit și I-au zis: „Învățătorule, știm că spui adevărul și nu-Ți pasă de nimeni; căci nu cauți la fața oamenilor și înveți pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr. Se cade să plătim bir cezarului sau nu?”

15. Să plătim sau să nu plătim?” Isus le-a cunoscut fățărnicia și le-a răspuns: „**Pentru ce Mă ispititi? Aduceți-Mi un ban! ca să-l văd.**”

16. I-au adus un ban; și Isus i-a întrebat: „**Chipul acesta și slovele scrise pe el, ale cui sunt?**” „Ale cezarului”, I-au răspuns ei.

17. Atunci Isus le-a zis: „**Dați, dar, cezarului ce este al cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.**” Și se mirau foarte mult de El.

Despre înviere

18. Saducheii*, care** zic că nu este înviere, au venit la Isus și I-au pus următoarea întrebare:

*Mat. 22.23. Luca 20.27. **Fapt. 23.8.

19. „Învățătorule, iată ce ne-a scris Moise*: „Dacă moare fratele cuiva și-i rămâne nevasta fără să aibă copii, fratele său să ia pe nevasta lui și să ridice urmaș fratelui său.”

*Deut. 25.5.

20. Erau, dar, șapte frați. Cel dintâi s-a însurat și a murit fără să lase urmaș.

21. Al doilea a luat de nevastă pe văduvă și a murit fără să lase urmaș. Tot așa și al treilea.

22. Și nici unul din cei șapte n-a lăsat urmaș. După ei toți, a murit și femeia.

23. La înviere, nevasta căruia dintre ei va fi ea? Căci toți șapte au avut-o de nevastă.”

24. Drept răspuns, Isus le-a zis: „**Oare nu vă rătăciți voi, din pricină că nu pricepeți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?**”

25. **Căci după ce vor învia din morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor* fi ca îngerii în ceruri.**

*1 Cor. 15.42,49,52.

1. Grecește: dinar

26. În ce privește învierea morților, oare n-ați citit în cartea lui Moise, în locul unde se vorbește despre „Rug”, ce i-a spus Dumnezeu, când a zis: „Eu* sunt Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov”?

*Exod 3.6.

27. Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii. Tare vă mai rătăciți!“

Cea mai mare poruncă

28. Unul* din cărturari, care-i auzise vorbind, fiindcă știa că Isus răspunsese bine saducheilor, a venit la El și L-a întrebat: „Care este cea dintâi dintre toate poruncile?”

*Mat. 22.35.

29. Isus i-a răspuns: „Cea dintâi este aceasta: „Ascultă* Israele! Domnul Dumnezeu nostru este un singur Domn”;

*Deut. 6.4. Luca 10.27.

30. și: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău și cu toată puterea ta”; iată porunca dintâi.

31. Iar a doua este următoarea: „Să* iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“ Nu este altă poruncă mai mare decât acestea.”

*Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

32. Cărturarul I-a zis: „Bine, Învățătorule. Adevărat ai zis că Dumnezeu este unul singur, că* nu este altul afară de El

*Deut. 4.39. Isa. 45.6,14; 46.9.

33. și că a-L iubi cu toată inima, cu tot cugetul, cu tot sufletul și cu toată puterea și a iubi pe aproapele ca pe sine este* mai mult decât toate arderile de tot și decât toate jertfele.“

*1 Sam. 15.22. Osea 6.6. Mica 6.6-8.

34. Isus a văzut că a răspuns cu pricepere și i-a zis: „Tu nu ești departe de Împărăția lui Dumnezeu.” Și* nimeni nu îndrăznește să-L mai pună întrebări.

*Mat. 22.46.

Al cui fiu este Hristosul?

35. Pe când* învăța pe norod în Templu, Isus a zis: „Cum zic cărturarii că Hristosul este fiul lui David?

*Mat. 22.41. Luca 20.41.

36. Însuși David, fiind insuflet de* Duhul Sfânt, a zis:

„Domnul a zis** Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.”

*2 Sam. 23.2. **Ps. 110.1.

37. Deci chiar David îl numește

Domn; atunci cum este El fiul lui?”* Și gloata cea mare îl asculta cu plăcere.

Mustrea cărturarilor

38. În învățătura pe care le-o dădea, Isus le* zicea: „Păziți-vă** de cărturari, cărora le place să umele în haine lungi și să le facă lumea plecaciuni prin piețe.

*Cap. 4.2. **Mat. 23.1, etc. Luca 20.46. †Luca 11.43.

39. Ei umblă după scaunele dintâi în sinagogi și după locurile dintâi la ospețe;

40. casele văduvelor le mănâncă* și fac rugăciuni lungi de ochii lumii. O mai mare osândă va veni peste ei.”

*Mat. 23.14.

Văduva săracă

41. Isus* ședea jos în fața vistieriei Templului și Se uita cum arunca norodul bani în** vistierie. Mulți, care erau bogați, aruncau mult.

*Luca 21.1. **2 Împ. 12.9.

42. A venit și o văduvă săracă și a aruncat doi bănuți, care fac un gologan.

43. Atunci Isus a chemat pe ucenicii Săi și le-a zis: „Adevărat vă spun că această* văduvă săracă a dat mai mult decât toți cei ce au aruncat în vistierie;

*2 Cor. 8.12.

44. căci toți ceilalți au aruncat din prisosul lor, dar ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, tot* ce-i mai rămăsese ca să trăiască.”

*Deut. 24.6. 1 Ioan 3.17.

Dărâmarea

Ierusalimului și venirea Fiului omului

13. Când a ieșit* Isus din Templu, unul din ucenicii Lui I-a zis: „Învățătorule, uită-Te ce pietre și ce zidiri!”

*Mat. 24.1. Luca 21.2.

2. Isus i-a răspuns: „Vezi tu aceste zidiri mari? Nu* va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.”

*Luca 19.44.

3. Apoi a șezut pe Muntele Măslinilor în fața Templului. Și Petru, Iacov, Ioan și Andrei L-au întrebat deoparte:

4. „Spune-ne* când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul când se vor împlini toate aceste lucruri?”

*Mat. 24.3. Luca 21.7.

5. Isus a început atunci să le spună: „Băgați de seamă* să nu vă înșele cineva.

*Ier. 29.8. Efes. 5.6. 1 Tes. 2.3.

6. Fiindcă vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul!” Și vor înșela pe mulți.

7. Când veți auzi despre războaie și vești de războaie, să nu vă înspăimântați, căci lucrurile acestea trebuie să se întâmple. Dar încă nu va fi sfârșitul.

8. Un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; pe alocuri vor fi cutremure de pământ, foamete și tulburări. Aceste* lucruri vor fi începutul durerilor.

*Mat. 24.8.

9. Luați seama* la voi înșivă. Au să vă dea pe mâna soboarelor judecătorești și veți fi bătuți în sinagogi; din pricina Mea veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, pentru ca să le sluiți de mărturie.

*Mat. 10.17,18; 24.9. Apoc. 2.10.

10. Mai* întâi trebuie ca Evanghelia să fie propovăduită tuturor neamurilor.

*Mat. 24.14.

11. Când* vă vor duce să vă dea în mâinile lor, să nu vă îngrijorați mai dinainte cu privire la cele ce veți vorbi, ci să vorbiți orice vi se va da să vorbiți în ceasul acela; căci nu voi veți vorbi, ci** Duhul Sfânt.

*Mat. 10.19. Luca 12.11; 21.14. **Fapt. 2.4; 4.8,31.

12. Fratele va* da la moarte pe fratele său, și tatăl pe copilul lui; copiii se vor scula împotriva părinților lor și-i vor omori.

*Mica 7.6. Mat. 10.21; 24.10. Luca 21.16.

13. Veți* fi urăți de toți pentru Numele Meu; dar cine** va răbda până la sfârșit va fi mântuit.

*Mat. 24.9. Luca 21.17. **Dan. 12.12. Mat. 10.22; 24.13. Apoc. 2.10.

Îndemn la veghere

14. Când* veți vedea „urâciunea pustiirii” stând** acolo unde nu se cade să fie – cine citește să înțeleagă – atunci cei* ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

*Mat. 24.15. **Dan. 9.27. †Luca 21.21.

15. Cine va fi pe acoperișul casei să nu se coboare și să nu intre în casă ca să-și ia ceva din ea.

16. Și cine va fi la câmp să nu se întorcă înapoi ca să-și ia haina.

17. Vai* de femeile care vor fi însărcinate și de cele ce vor da țâță în zilele acelea!

*Luca 21.23; 23.29.

18. Rugați-vă ca lucrurile acestea să nu se întâmple iarna.

19. Pentru că* în zilele acelea va fi un necaz așa de mare cum n-a fost de

la începutul lumii pe care a făcut-o Dumnezeu până azi, și cum nici nu va mai fi vreodată.

*Dan. 9.26; 12.1. Ioel 2.2. Mat. 24.21.

20. Și dacă n-ar fi scurtat Domnul zilele acelea, nimeni n-ar scăpa; dar le-a scurtat din pricina celor aleși.

21. Dacă vă va zice cineva atunci*: „Iată, Hristosul este aici” sau: „Iată-L acolo”, să nu-l credeți.

*Mat. 24.23. Luca 17.23; 21.8.

22. Căci se vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși. Ei vor face semne și minuni, ca să înșele, dacă ar fi cu putință, și pe cei aleși.

23. Păziți-vă*, iată că vi le-am spus toate dinainte.

*2 Pet. 3.17.

24. Dar, în* zilele acelea, după necazul acesta, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei,

*Dan. 7.10. Tef. 1.15. Mat. 24.29, etc. Luca 21.25.

25. stelele vor cădea din cer și puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate.

26. Atunci* se va vedea Fiul omului venind pe nori cu mare putere și cu slavă.

*Dan. 7.13,14. Mat. 16.27; 24.30.

Cap. 14.62. Fapt. 1.11. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.7,10. Apoc. 1.7.

27. Atunci va trimite pe îngerii Săi și va aduna pe cei aleși din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

28. Luați* învățătură de la smochin prin pilda lui. Când mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, știți că vara este aproape.

*Mat. 24.32. Luca 21.29, etc.

29. Tot așa, când veți vedea aceste lucruri împlinindu-se, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la uși.

30. Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta până nu se vor împlini toate aceste lucruri.

31. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele* Mele nu vor trece.

*Isa. 40.8.

32. Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

33. Luați seama*, vegheați și rugați-vă; căci nu știți când va veni vremea aceea.

*Mat. 24.42; 25.13. Luca 12.40; 21.34. Rom. 13.11. 1 Tes. 5.6.

34. Se* va întâmpla ca și cu un om plecat în altă țară, care își lasă casa, dă robilor săi putere, arată fiecăruia care este datoria lui și poruncește portarului să vegheze.

*Mat. 24.45; 25.14.

35. Vegheați*, dar, pentru că nu știți

când va veni stăpânul casei: sau seara, sau la miezul nopții, sau la cântarea cocoșilor, sau dimineața. *Mat. 24.42,44.

36. Temeți-vă ca nu cumva, venind fără veste, să vă găsească dormind.

37. Ce vă zic vouă, zic tuturor: Vegheați!“

Sfatul împotriva lui Isus

14 1. După două* zile era praznicul Paștilor și al Azimelor. Preoții cei mai de seamă și cărturarii căutau cum să prindă pe Isus cu vicleșug și să-L omoare.

*Mat. 26.2. Luca 22.1. Ioan 11.55; 13.1.

2. Căci ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca nu cumva să se facă tulburare în norod.“

Mirul turnat pe capul lui Isus

3. Pe* când ședea Isus la masă, în Betania, în casa lui Simon, leprosul, a venit o femeie care avea un vas de alabastru cu mir de nard curat, foarte scump; și, după ce a spart vasul, a turnat mirul pe capul lui Isus.

*Mat. 26.6. Ioan 12.1,3. Luca 7.37.

4. Unora dintre ei le-a fost necaz și ziceau: „Ce rost are risipa aceasta de mir?“

5. Mirul acesta s-ar fi putut vinde cu mai mult de trei sute de lei¹ și să se dea săracilor.“ Și le era foarte necaz pe femeia aceea.

6. Dar Isus le-a zis: „Lăsați-o în pace; de ce-i faceți supărare? Ea a făcut un lucru frumos față de Mine;

7. căci pe* săraci îi aveți totdeauna cu voi și le puteți face bine oricând voiți, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. *Deut. 15.11.

8. Ea a făcut ce a putut; Mi-a uns trupul mai dinainte, pentru îngropare.

9. Adevărat vă spun că, oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va istorisi și ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.“

10. Iuda* Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s-a dus la preoții cei mai de seamă ca să le vândă pe Isus.

*Mat. 26.14. Luca 22.3,4.

11. Când au auzit ei lucrul acesta, s-au bucurat și i-au fâgăduit bani. Și Iuda căuta un prilej nimerit ca să-L dea în mâinile lor.

1. Grecește: dinari

Prăznuirea Paștilor

12. În* ziua dintâi a praznicului Azimelor, când jertfeau paștile, ucenicii lui Isus I-au zis: „Unde voiești să ne ducem să-Ți pregătim ca să mâncăm paștile?“

*Mat. 26.17. Luca 22.7.

13. El a trimis pe doi din ucenicii Săi și le-a zis: „Duceți-vă în cetate; acolo aveți să întâlniți un om ducând un ulcior cu apă: mergeți după el.

14. Unde va intra el, spuneți stăpânului casei: „Învățătorul zice: „Unde este odaia pentru oaspeți, în care să mâncăm paștile cu ucenicii Mei?“

15. Și are să vă arate o odaie mare de sus, așternută gata: acolo să pregătiți pentru noi.“

16. Ucenicii au plecat, au ajuns în cetate și au găsit așa cum le spusese El; și au pregătit paștile.

17. Seara*, Isus a venit cu cei doisprezece. *Mat. 26.20, etc.

18. Pe când ședea la masă și mâncau, Isus a zis: „Adevărat vă spun că unul din voi, care mănâncă cu Mine, Mă va vinde.“

19. Ei au început să se întristeze și să-L zică unul după altul: „Nu cumva sunt eu?“

20. „Este unul din cei doisprezece“, le-a răspuns El, „și anume, cel ce întinde mâna cu Mine în blid.

21. Fiul omului*, negreșit, Se duce după cum este scris despre El. Dar vai de omul acela prin care este vândut Fiul omului! Mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut.“

*Mat. 26.24. Luca 22.22.

Cina cea de Taină

22. Pe când* mâncau, Isus a luat o pâine; și, după ce a binecuvântat, a frânt-o și le-a dat, zicând: „Luați, mâncați, acesta este trupul Meu.“

*Mat. 26.26. Luca 22.19. 1 Cor. 11.23.

23. Apoi a luat un pahar și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, li l-a dat, și au băut toți din el.

24. Și le-a zis: „Acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulți.

25. Adevărat vă spun că, de acum încolo, nu voi mai bea din rodul viței, până în ziua când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.“

Înștiințarea lui Petru

26. După ce* au cântat cântările de laudă, au ieșit în Muntele Măslinilor.

*Mat. 26.30.

27. Isus* le-a zis: „În noaptea aceasta toți veți avea un prilej de poticnire; pentru că este scris: „Voi bate** Păstorul, și oile vor fi risipite.“

*Mat. 26.31. **Zah. 13.7.

28. Dar, după* ce voi învia, voi merge înaintea voastră în Galileea.“

*Cap. 16.7.

29. Petru* I-a zis: „Chiar dacă toți ar avea un prilej de poticnire, eu nu voi avea.“

*Mat. 26.33,34. Luca 22.34. Ioan 13.37,38.

30. Și Isus i-a zis: „Adevărat îți spun că astăzi, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori.“

31. Dar Petru I-a zis cu și mai multă tărie: „Chiar dacă ar trebui să mor împreună cu Tine, tot nu mă voi lepăda de Tine.“ Și toți ceilalți au spus același lucru.

Ghetsimani

32. S-au* dus apoi într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani. Și Isus a zis ucenicilor Săi: „Ședeți aici până Mă voi ruga.“

*Mat. 26.36. Luca 22.39. Ioan 18.1.

33. A luat cu El pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și a început să Se înspăimânte și să Se mähnească foarte tare.

34. El le-a zis: „Sufletul Meu este cuprins de o întristare* de moarte; rămâneți aici și vegheați!“

*Ioan 12.27.

35. Apoi a mers puțin mai înainte, S-a aruncat la pământ și Se ruga ca, dacă este cu puțință, să treacă de la El ceasul acela.

36. El zicea: „Ava* – adică: Tată – Ție toate** lucrurile Ți sunt cu puțință; depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși*, facă-se nu ce voiește Eu, ci ce voiești Tu.“

*Rom. 8.15. Gal. 4.6. **Evr. 5.7. †Ioan 5.30; 6.38.

37. Și a venit la ucenici, pe care i-a găsit dormind. Și a zis lui Petru: „Simone, tu dormi? Un ceas n-ai fost în stare să veghezi?“

38. Vegheați și rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită; duhul* este plin de râvnă, dar trupul este neputincios.“

*Rom. 7.23. Gal. 5.17.

39. S-a dus iarăși și S-a rugat, zicând aceleași cuvinte.

40. Apoi S-a întors din nou și i-a găsit dormind; pentru că li se îngreuiaseră ochii de somn. Ei nu știau ce să-L răspundă.

41. În sfârșit, a venit a treia oară și le-a zis: „Dormiți de acum și odihniți-vă! Destul! A* venit ceasul! Iată

că Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor. *Ioan 13.1.

42. Sculați-vă*; haidem să mergem; iată că se apropie vânzătorul!“

*Mat. 26.46. Ioan 18.1,2.

Prinderea lui Isus

43. Și* îndată, pe când vorbea El încă, a venit Iuda, unul din cei doisprezece, și împreună cu el a venit o mulțime de oameni cu săbii și cu ciomege, trimiși de preoții cei mai de seamă, de cărturari și de bătrâni.

*Mat. 26.47. Luca 22.47. Ioan 18.3.

44. Vânzătorul le dăduse semnul acesta: „Pe care-L voi săruta, Acela este; să-L prindeți și să-L duceți sub pază.“

45. Când a venit Iuda, s-a apropiat îndată de Isus și I-a zis: „Învățătorule!“ Și L-a sărutat mult.

46. Atunci oamenii aceia au pus mâna pe Isus și L-au prins.

47. Unul din cei ce stăteau lângă El a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot și i-a tăiat urechea.

48. Isus* a luat cuvântul și le-a zis: „Ați ieșit ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți.“

*Mat. 26.55. Luca 22.52.

49. În toate zilele am fost la voi și învățam pe oameni în Templu, și nu M-ați prins. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să* se împlinească Scripturile.“

*Ps. 22.6. Isa. 53.7, etc. Luca 22.37; 24.44.

50. Atunci* toți ucenicii L-au părăsit și au fugit. *Ps. 88.8. Vers. 27.

51. După El mergea un tânăr care n-avea pe trup decât o învelitoare de pânză de in. Au pus mâna pe el;

52. dar el și-a lăsat învelitoarea și a fugit în pielea goală.

Isus osândit de Sinedriu

53. Pe* Isus L-au dus la marele preot, unde s-au adunat toți preoții cei mai de seamă, bătrânii și cărturarii.

*Mat. 26.57. Luca 22.54. Ioan 18.13.

54. Petru L-a urmat de departe până în curtea marelui preot; a șezut jos împreună cu aprozii și se încălzea la para focului.

55. Preoții* cei mai de seamă și tot soborul căutau vreo mărturie împotriva lui Isus, ca să-L omoare; dar nu găseau nici una. *Mat. 26.59.

56. Pentru că mulți făceau mărturisiri mincinoase împotriva Lui, dar mărturisirile lor nu se potriveau.

57. Unii s-au sculat și au făcut o

mărturisire mincinoasă împotriva Lui și au zis:

58. „Noi L-am auzit zicând: „Eu* voi strica Templul acesta, făcut de mâini omenești, și în trei zile voi ridica un altul, care nu va fi făcut de mâini omenești.“
*Cap. 15.29. Ioan 2.19.

59. Nici chiar în privința aceasta nu se potrivea mărturisirea lor.

60. Atunci* marele preot s-a sculat în picioare în mijlocul adunării, a întrebat pe Isus și I-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc oamenii aceștia împotriva Ta?“
*Mat. 26.62.

61. Isus* tăcea și nu răspundea nimic. Marele** preot L-a întrebat iarăși și I-a zis: „Ești Tu, Hristosul, Fiul Celui binecuvântat?“
*Isa. 53.7. **Mat. 26.63.

62. „Da, sunt“, i-a răspuns Isus. „Și* veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii și venind pe norii cerului.“
*Mat. 24.30; 26.64. Luca 22.69.

63. Atunci marele preot și-a rupt hainele și a zis: „Ce nevoie mai avem de martori?“

64. Ați auzit hula. Ce vi se pare?“ Toți L-au osândit să fie pedepsit cu moartea.

65. Și unii au început să-L scuipă, să-L acopere fața, să-L bată cu pumnii și să-I zică: „Prorocește!“ Iar aprozii L-au primit în palme.

Tăgăduirea lui Petru

66. Pe* când stătea Petru jos în curte, a venit una din slujnicele marelui preot.
*Mat. 26.58,69. Luca 22.55. Ioan 18.16.

67. Când a văzut pe Petru încălzindu-se, s-a uitat țintă la el și i-a zis: „Și tu erai cu Isus din Nazaret!“

68. El s-a lepădat și a zis: „Nu știu, nici nu înțeleg ce vrei să zici.“ Apoi a ieșit în pridvor. Și a cântat cocoșul.

69. Când* l-a văzut slujnica, a început iarăși să spună celor ce stăteau acolo: „Acesta este unul dintre oamenii aceia.“
*Mat. 26.71. Luca 22.58. Ioan 18.25.

70. Și el s-a lepădat din nou. După* puțină vreme, cei ce stăteau acolo, au zis iarăși lui Petru: „Nu mai încapă înăoiă! că ești unul din oamenii aceia; căci** ești galileean, și graiul tău seamănă cu al lor.“
*Mat. 26.73. Luca 22.59. Ioan 18.26. **Fapt. 2.7.

71. Atunci el a început să se blesteme și să se jure: „Nu cunosc pe Omul acesta despre care vorbiți!“

72. Îndată* a cântat cocoșul a doua oară. Și Petru și-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Isus: „**Înainte ca să cânte cocoșul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori.**“ Și gândindu-se la acest lucru, a început să plângă.
*Mat. 26.75.

Isus înaintea lui Pilat

15. 1. Dimineața*, preoții cei mai de seamă au făcut îndată sfat cu bătrânii, cârturarii și tot soborul. După ce au legat pe Isus, L-au dus și L-au dat în mâinile lui Pilat.
*Ps. 2.2. Mat. 27.1. Luca 22.66; 23.1. Ioan 18.28. Fapt. 3.13; 4.26.

2. Pilat* L-a întrebat: „Ești Tu Împăratul iudeilor?“ „**Da, sunt**“, i-a răspuns Isus.
*Mat. 27.11.

3. Preoții cei mai de seamă îl învinuiau de multe lucruri.

4. Pilat* L-a întrebat din nou: „Nu răspunzi nimic? Uite de câte lucruri Te învinuiesc ei!“
*Mat. 27.13.

5. Isus* n-a mai dat nici un răspuns, lucru care a mirat pe Pilat. *Isa. 53.7. Ioan 19.9.

Hotărârea de moarte întărită

6. La* fiecare praznic al Paștilui, Pilat le slobozea un întemnițat pe care-l cereau ei.
*Mat. 27.15. Luca 23.17. Ioan 18.39.

7. În temniță era unul numit Baraba, închis împreună cu tovarășii lui din pricina unui omor pe care-l săvârșiseră într-o răscoală.

8. Norodul s-a suit și a început să ceară lui Pilat să le dea ce avea obicei să le dea totdeauna.

9. Pilat le-a răspuns: „Voiți să vă slobozi pe Împăratul iudeilor?“

10. Căci pricepuse că preoții cei mai de seamă din pizmă îl dăduseră în mâna lui.

11. Dar preoții* cei mai de seamă au ațâțat norodul să ceară lui Pilat să le sloboadă mai bine pe Baraba.
*Mat. 27.20. Fapt. 3.14.

12. Pilat a luat din nou cuvântul și le-a zis: „Dar ce voiți să fac cu Acela pe care-L numiți Împăratul iudeilor?“

13. Ei au strigat din nou: „Răstignește-L!“

14. „Dar ce rău a făcut“, le-a zis Pilat. Însă ei au început să strige și mai tare: „Răstignește-L!“

15. Pilat* a vrut să facă pe placul norodului, și le-a slobozit pe Baraba; iar pe Isus, după ce a pus să-L bată cu nuiele, L-a dat să fie răstignit.
*Mat. 27.26. Ioan 19.1,16.

16. Ostașii* au adus pe Isus în curte, adică în palat, și au adunat toată ceata ostașilor.
*Mat. 27.27.

17. L-au îmbrăcat într-o haină de purpură, au împletit o cunună de spini și l-au pus-o pe cap.

18. Apoi au început să-I ureze și să zică: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!“

19. Și-L loveau în cap cu o trestie, îl scuipau, îngenuncheau și l se închinau.

20. După ce și-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de haina de purpură, L-au îmbrăcat în hainele Lui și L-au dus să-L răstignească.

Răstignirea

21. Au* silit să ducă crucea lui Isus pe un trecător care se întorcea de la câmp, numit Simon din Cirena, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf.
*Mat. 27.32. Luca 23.26.

22. Și* au adus pe Isus la locul numit Golgota, care tâlmăcit înseamnă: „Locul căpățânii“.
*Mat. 27.33. Luca 23.33. Ioan 19.17.

23. I-au* dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El nu l-a luat.
*Mat. 27.34.

24. După ce L-au răstignit, l-au* împărțit hainele între ei trăgând la sorți, ca să știe ce să ia fiecare.
*Ps. 22.18. Luca 23.34. Ioan 19.23.

25. Când L-au răstignit, era* ceasul al treilea.
*Mat. 27.45. Luca 23.34. Ioan 2.19.

26. Deasupra Lui era scrisă* vina Lui: „Împăratul iudeilor.“
*Mat. 27.37. Ioan 19.19.

27. Împreună* cu El au răstignit doi tâlhari, unul la dreapta, și altul la stânga Lui.
*Mat. 27.38.

28. Astfel s-a împlinit Scriptura care zice: „A* fost pus în numărul celor fărădelege.“
*Isa. 53.12. Luca 22.37.

Batjocurile trecătorilor

29. Trecătorii* își băteau joc de El, dădeau din cap și ziceau: „Uă! Tu***, care strici Templul și-l zidești la loc în trei zile,
*Ps. 22.7. **Cap. 14.58. Ioan 2.19.

30. mântuiește-Te pe Tine însuși și coboară-Te de pe cruce!“

31. Tot astfel și preoții cei mai de seamă, împreună cu cârturarii, își băteau joc de El între ei și ziceau: „Pe alții i-a mântuit, și pe Sine însuși nu Se poate mântui!“

32. Hristosul, Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, ca să vedem și să credem!“ Cei* răstig-

niți împreună cu El, de asemenea, își băteau joc de El.
*Mat. 27.44. Luca 23.39.

Moartea lui Isus

33. La ceasul* al șaselea, s-a făcut întuneric peste toată țara, până la ceasul al nouălea.
*Mat. 27.45. Luca 23.44.

34. Și, în ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „**Eloi*, Eloi, lama sabactani**“, care tâlmăcit înseamnă: „**Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?**“
*Ps. 22.1. Mat. 27.46.

35. Unii din cei ce stăteau acolo, când L-au auzit, ziceau: „Iată, cheamă pe Ilie!“

36. Și unul din ei a alergat* de a umplut un burete cu oțet, l-a pus într-o trestie și l-a** dat să bea, zicând: „Lăsați să vedem dacă va veni Ilie să-L coboare de pe cruce!“
*Mat. 27.48. Ioan 19.29. **Ps. 69.21.

37. Dar* Isus a scos un strigăt tare și Și-a dat duhul.
*Mat. 27.50. Luca 23.46. Ioan 19.30.

38. Perdeaua* dinăuntrul Templului s-a rupt în două, de sus până jos.
*Mat. 27.50. Ioan 19.30. Luca 23.41.

39. Sutașul care stătea în fața lui Isus, când a văzut* că Și-a dat astfel duhul, a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!“
*Mat. 27.55. Luca 23.46.

40. Acolo* erau și niște femei care priveau de** departe. Printre ele erau Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov cel mic și a lui Iose, și Salome.
*Mat. 27.55. Luca 23.49. **Ps. 38.11.

41. care, pe când era El în Galileea, mergeau* după El și-l slujeau; și multe alte femei care se suiseră împreună cu El în Ierusalim.
*Luca 8.2,3.

Îngroparea lui Isus

42. Când* s-a înserat – fiindcă era ziua Pregătirii, adică ziua dinaintea Sabatului –
*Mat. 27.57. Luca 23.50. Ioan 19.38.

43. a venit Iosif din Arimateea, un sfetnic cu vază al soborului, care și el aștepta* Împărăția lui Dumnezeu. El a îndrăznit să se ducă la Pilat ca să ceară trupul lui Isus.
*Luca 2.25,38.

44. Pilat s-a mirat că murise așa de curând; a chemat pe sutaș și l-a întrebat dacă a murit de mult.

45. După ce s-a încredințat de la sutaș că a murit, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și* Iosif a cumpărat o pânză subțire de in, a dat jos pe Isus de pe cruce, L-a înfășurat în pânza de in și

L-a pus într-un mormânt săpat în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră la ușa mormântului.

*Mat. 27.59,60. Luca 23.53. Ioan 19.40.

47. Maria Magdalena și Maria, mama lui Iose, se uitau unde-L puneau.

Învierea lui Isus

16 1. După ce a trecut* ziua Saba-tului, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salome au** cumpărat miresme ca să se ducă să ungă trupul lui Isus.

*Mat. 28.1. Luca 24.1. Ioan 20.1. **Luca 23.56.

2. În* ziua dintâi a săptămânii, s-au dus la mormânt dis-de-diminează, pe când răsărea soarele.

*Luca 24.1. Ioan 20.1.

3. Femeile ziceau una către alta: „Cine ne va prăvăli piatra de la ușa mormântului?”

4. Și, când și-au ridicat ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese prăvălită.

5. Au* intrat în mormânt, au văzut pe un tinerel șezând la dreapta, îmbrăcat într-un veșmânt alb, și s-au înspăimântat.

*Luca 24.3. Ioan 20.11,12.

6. El* le-a zis: „Nu vă înspăimântați! Căutați pe Isus din Nazaret care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde Îl puseseră.

*Mat. 28.5-7.

7. Dar duceți-vă de spuneți ucenicilor Lui și lui Petru, că merge înaintea voastră în Galileea: acolo Îl veți vedea, cum* v-a spus.“

*Mat. 26.32. Cap. 14.28.

8. Ele au ieșit afară din mormânt și au luat-o la fugă, pentru că erau cuprinse de cutremur și de spaimă. Și* n-au spus nimănui nimic, căci se temeau.

*Mat. 28.8. Luca 24.9.

Arătările lui Isus după înviere

9. (Isus, după ce a înviat, în dimineața zilei dintâi a săptămânii, S-a* arătat mai întâi Mariei Magdalena, din** care scosese șapte draci.

*Ioan 20.14. **Luca 8.2.

EVANGHELIA DUPĂ LUCA

Cuvânt înainte.

1 1. Fiindcă mulți s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunțită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi,

2. după cum* ni le-au încredințat cei ce le-au văzut cu ochii lor de la**

10. Ea* s-a dus și a dat de știre celor ce fuseseră împreună cu El, care plângeau și se tânguiau.

*Luca 24.10. Ioan 20.18.

11. Când au auzit ei* că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut-o.

*Luca 24.11.

12. După aceea S-a arătat, în alt chip, la* doi dintre ei, pe drum, când se duceau la țară.

*Luca 24.13.

13. Aceștia s-au dus de au spus lucrul acesta celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. În sfârșit*, S-a arătat celor unsprezece, când ședeau la masă; și i-a muștrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, pentru că nu crezuseră pe cei ce-L văzuseră înviat.

*Luca 24.36. Ioan 20.19. 1 Cor. 15.5.

Trimiterea celor unsprezece

15. Apoi* le-a zis: „**Duceți-vă în toată lumea și** propovăduiți Evanghelia la orice făptură.**

*Mat. 28.19. Ioan 15.16. **Col. 1.23.

16. **Cine* va crede și se va boteza va fi mântuit; dar** cine nu va crede va fi osândit.**

*Ioan 3.18,36.

Fapt. 2.38; 16.30-32. Rom. 10.9. 1 Pet. 3.21. **Ioan 12.48.

17. **Iată semnele care vor însoți pe cei ce vor crede: în* Numele Meu vor scoate draci; vor vorbi în** limbi noi; vor pune mâinile peste bolnavi, și bolnavii se vor însănătoși.“**

*Luca 10.17. Fapt. 5.16; 8.7; 16.18; 19.12. **Fapt. 2.4; 10.46; 19.6. 1 Cor. 12.10,28.

18. **vor lua în mână șerpi*; dacă vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma; își** vor pune mâinile peste bolnavi, și bolnavii se vor însănătoși.“**

*Luca 10.19. Fapt. 28.5. **Fapt. 5.15,16; 9.17; 28.8. Iac. 5.14,15.

19. Domnul Isus, după* ce a vorbit cu ei, S-a** înălțat la cer și aș șezut la dreapta lui Dumnezeu.

*Fapt. 1.2,3. **Luca 24.51. †Ps. 110.1. Fapt. 7.55.

20. Iar ei au plecat și au propovăduit pretutindeni. Domnul lucra împreună cu ei și* întârea Cuvântul prin semnele care-l însoțeau. Amin.)

*Fapt. 5.12; 14.3. 1 Cor. 2.4,5. Evr. 2.4.

început și au ajuns slujitori ai Cuvântului,

*Evr. 2.3.

1 Pet. 5.1. 2 Pet. 1.16. 1 Ioan 1.1. **Marc. 1.1. Ioan 15.27.

3. am găsit* și eu cu cale, prealesule** Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârșia lor,

să și le scriu în șir* unele după altele,

*Fapt. 15.19,25,28. 1 Cor. 7.40. **Fapt. 1.1. †Fapt. 11.4.

4. ca* să poți cunoaște astfel temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit prin viu grai.

*Ioan 20.31.

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul

5. În* zilele lui Irod, împăratul Iudeii, era un preot, numit Zaharia, din** ceata lui Abia. Nevasta lui era din fetele lui Aaron și se chema Elisabeta.

*Mat. 2.1. **1 Cron. 24.10,19. Neem. 12.4,17.

6. Amândoi erau neprihăniți* înaintea lui Dumnezeu și păzeau fără pată toate poruncile și toate rânduielile Domnului.

*Fapt. 17.1. 1 Împ. 9.4. 2 Împ. 20.3.

Iov 1.1. Filip. 3.6.

7. N-aveau copii, pentru că Elisabeta era stearpă; și amândoi erau înaintați în vârstă.

8. Dar, pe când slujea Zaharia înaintea lui Dumnezeu, la rândul cetei lui,

9. după obiceiul preoției, a ieșit la* sorți să intre să tămăduieze** în Templul Domnului.

*1 Cron. 24.19. 2 Cron. 8.14; 31.2.

**Exod 30.7,8. 1 Sam. 2.28. 1 Cron. 23.13. 2 Cron. 29.11.

10. În* ceasul tămădierii, toată mulțimea norodului se ruga afară.

*Lev. 16.17. Apoc. 8.3,4.

11. Atunci un înger al Domnului s-a arătat lui Zaharia și a stat în picioare la dreapta altarului* pentru tămădire.

*Exod 30.1.

12. Zaharia s-a* înspăimântat, când l-a văzut; și l-a apucat frica.

*Jude. 6.22; 13.22. Dan. 10.8. Vers. 29. Cap. 2.9. Fapt. 10.4. Apoc. 1.17.

13. Dar îngerul i-a zis: „Nu te teme Zahario; fiindcă rugăciunea ta a fost ascultată. Nevasta ta Elisabeta îți va naște un fiu, căruia îi vei* pune numele Ioan.

*Vers. 60,63.

14. El va fi pentru tine o pricină de bucurie și veselie, și mulți* se vor bucura de nașterea lui.

*Vers. 58.

15. Căci va fi mare înaintea Domnului. Nu* va bea nici vin, nici băutură amețitoare și se va umple de Duhul Sfânt încă** din pântecul maicii sale.

*Num. 6.3. Jude. 13.4. Cap. 7.33. **Ier. 1.5. Gal. 1.15.

16. El* va întoarce pe mulți din fiii lui Israel la Domnul Dumnezeu lor.

*Mal. 4.5,6.

17. Va* merge înaintea lui Dumnezeu, în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților la copii și pe cei neascultători la umblarea în înțelepciunea celor neprihăniți, ca să

gătească Domnului un norod bine pregătit pentru El.“

*Mal. 4.5. Mat. 11.14. Marc. 9.12.

18. Zaharia a zis îngerului: „Din* ce voi cunoaște lucrul acesta? Fiindcă eu sunt bătrân, și nevasta mea este înaintată în vârstă.“

*Gen. 17.17.

19. Drept răspuns, îngerul i-a zis: „Eu sunt Gavril* care stau înaintea lui Dumnezeu; am fost trimis să-ți vorbesc și să-ți aduc această veste bună.

*Dan. 8.16; 9.21-23. Mat. 18.10. Evr. 1.14.

20. Iată că vei* fi mut și nu vei putea vorbi, până în ziua când se vor întâmpla aceste lucruri, pentru că n-ai crezut cuvintele mele care se vor împlini la vremea lor.“

*Ezec. 3.26; 24.27.

21. Norodul însă aștepta pe Zaharia și se mira de zăbovirea lui în Templu.

22. Când a ieșit afară, nu putea să le vorbească; și au înțeles că avusese o vedenie în Templu. El le făcea semne întruna și a rămas mut.

23. După ce i s-au împlinit zilele* de slujbă, Zaharia s-a dus acasă.

*2 Împ. 11.5. 1 Cron. 9.25.

24. Peste câțva timp, Elisabeta, nevasta lui, a rămas însărcinată și s-a ținut ascunsă de tot cinci luni. „Căci“, zicea ea,

25. „iață ce mi-a făcut Domnul, când Și-a aruncat ochii spre mine, ca să-mi* ia ocară dintre oameni.“

*Gen. 30.23. Isa. 4.1; 54.1,4.

Vestirea nașterii lui Isus Hristos

26. În luna a șasea, îngerul Gavril a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate din Galileea, numită Nazaret,

27. la o fecioară logodită* cu un bărbat, numit Iosif, din casa lui David. Numele fecioarei era Maria.

*Mat. 1.18. Cap. 2.4,5.

28. Îngerul a intrat la ea și i-a zis: „Plecăciune*, ție, căreia ți s-a făcut mare har; Domnul** este cu tine, binecuvântată ești tu între femei!“

*Dan. 9.23; 10.19. **Jude. 6.12.

29. Tulburată* foarte mult de cuvintele acestea, Maria se întreba singură ce putea să însemne urarea aceasta.

*Vers. 12.

30. Îngerul i-a zis: „Nu te teme, Marie; căci ai căpătat îndurare înaintea lui Dumnezeu.

31. Și* iată că vei rămâne însărcinată și vei naște un Fiu, căruia Îi vei pune** numele Isus.

*Isa. 7.14. Mat. 1.21. **Cap. 2.21.

32. El va fi mare și* va fi chemat Fiul Celui Preaînalt; și** Domnul Dumnezeu Îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. *Marc. 5.7. **2 Sam. 7.11,12. Ps. 132.11. Isa. 9.6,7; 16.5. Ier. 23.5. Apoc. 3.7.

33. Va* împărăți peste casa lui Iacov în veci, și Împărăția Lui nu va avea sfârșit.“

*Dan. 2.44; 7.14,27. Obad. 21. Mica 4.7. Ioan 12.34. Ebr. 1.8.

34. Maria a zis îngerului: „Cum se va face lucrul acesta, fiindcă eu nu știu de bărbat?“

35. Îngerul i-a răspuns: „Duhul Sfânt* Se va coborî peste tine, și puterea Celui Preaînalt te va umbri. De aceea Sfântul care Se va naște din tine, va fi chemat Fiul** lui Dumnezeu.

*Mat. 1.20. **Mat. 14.33; 26.63,64. Marc. 1.1. Ioan 1.34; 20.31. Fapt. 8.37. Rom. 1.4.

36. Iată că Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea un fiu la bătrânețe; și ea, căreia i se zicea steapă, este acum în a șasea lună.

37. Căci* nici un cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere.

*Gen. 18.14. Ier. 32.17. Zah. 8.6. Mat. 19.26. Marc. 10.27. Cap. 18.27. Rom. 4.21.

38. Maria a zis: „Iată, roaba Domnului; facă-mi-se după cuvintele tale!“ Și îngerul a plecat de la ea.

Cântarea Mariei

39. Maria s-a sculat chiar în* zilele acelea și a plecat în grabă spre munți, într-o cetate a lui Iuda. *Ios. 21.9-11.

40. A intrat în casa lui Zaharia și a urât de bine Elisabetei.

41. Cum a auzit Elisabeta urarea Mariei, i-a săltat pruncul în pânțele, și Elisabeta s-a umplut de Duhul Sfânt.

42. Ea a strigat cu glas tare: „Binecuvântată* ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău.

*Jude. 5.24. Vers. 28.

43. Cum mi-a fost dat mie să vină la mine maica Domnului meu?

44. Fiindcă iată, cum mi-a ajuns la urechi glasul urării tale, mi-a săltat pruncul în pânțele de bucurie.

45. Ferice de aceea care a crezut; pentru că lucrurile care i-au fost spuse din partea Domnului se vor împlini.“

46. Și Maria a zis: „Sufletul meu mărește* pe Domnul

*1 Sam. 2.1. Ps. 34.2,3; 35.9. Hab. 3.18.

47. și mi se bucură duhul în Dumnezeu, Mântuitorul meu,

48. pentru că a privit* spre starea smerită a roabei Sale. Căci iată că de

acum încolo, toate neamurile îmi** vor zice fericită,

*1 Sam. 1.11. Ps. 138.6. **Mal. 3.12. Cap. 11.27.

49. pentru că Cel Atotputernic a făcut lucruri mari pentru mine*. Numele Lui este sfânt**, *Ps. 71.19; 126.2,3. **Ps. 111.9.

50. și îndurarea* Lui se întinde din neam în neam peste cei ce se tem de El.

*Gen. 17.7. Exod 20.6. Ps. 103.17,18.

51. El a arătat putere* cu brațul Lui; a risipit** gândurile pe care le aveau cei mândri în inima lor.

*Ps. 98.1; 118.15. Isa. 40.10; 51.9; 52.10. **Ps. 33.10. 1 Pet. 5.5.

52. A răsturnat* pe cei puternici de pe scaunele lor de domnie, și a înălțat pe cei smeriți. *1 Sam. 2.6, etc. Iov 5.11. Ps. 113.6.

53. Pe* cei flămânzi i-a săturat de bunătați, și pe cei bogați i-a scos afară cu mâinile goale. *1 Sam. 2.5. Ps. 34.10.

54. A venit în ajutorul robului său Israel, căci Și-a adus aminte* de îndurarea Sa –

*Ps. 98.3. Ier. 31.3,20.

55. cum* făgăduise părinților noștri – față de Avraam și sămânța lui în veac.“

*Gen. 17.19. Ps. 132.11. Rom. 11.28. Gal. 3.16.

56. Maria a rămas împreună cu Elisabeta cam trei luni. Apoi s-a întors acasă.

Nașterea lui Ioan Botezătorul

57. Elisabetei i s-a împlinit vremea să nască; și a născut un fiu.

58. Vecinii și rudele ei au auzit că Domnul a arătat mare îndurare față de ea și se* bucurau împreună cu ea.

*Vers. 14.

59. În* ziua a opta, au venit să taie pruncul împrejur și voiau să-i pună numele Zaharia, după numele tatălui său.

*Gen. 17.12. Lev. 12.3.

60. Dar mama lui a luat cuvântul și a zis: „Nu*. Ci are să se cheme Ioan.“

*Vers. 13.

61. Ei i-au zis: „Nimeni din rudeniile tale nu poartă numele acesta.“

62. Și au început să facă semne tatălui său, ca să știe cum ar vrea să-i pună numele.

63. Zaharia a cerut o tăbliță de scris și a scris, zicând: „Numele lui este Ioan*.“

64. În clipa aceea*, i s-a deschis gura, i s-a dezlegat limba, și el vorbea și binecuvânta pe Dumnezeu.

*Vers. 20.

65. Pe toți vecinii i-a apucat frica și în tot ținutul acela muntos* al Iudeii se vorbea despre toate aceste lucruri.

*Vers. 39.

Nașterea lui Isus Hristos

2. În vremea aceea a ieșit o poruncă de la Cezar August să se înscrie toată lumea.

2. Înscrierea aceasta* s-a făcut întâia dată pe când era dregător în Siria Quirinius. *Fapt. 5.37.

3. Toți se duceau să se înscrie, fiecare în cetatea lui.

4. Iosif s-a suit și el din Galileea, din cetatea Nazaret, ca să se ducă în Iudeea, în cetatea* lui David, numită Betleem – pentru că** era din casa și din seminția lui David –

*1 Sam. 16.1,4. Ioan 7.42. **Mat. 1.16. Cap. 1.27.

5. să se înscrie împreună cu Maria, logodnica* lui, care era însărcinată.

*Mat. 1.18. Cap. 1.27.

6. Pe când erau ei acolo, s-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria.

7. Și a* născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-a înfășat în scutece și L-a culcat într-o iesle, pentru că în casa de poposire nu era loc pentru ei. *Mat. 1.25.

Păstorii din Betleem

8. În ținutul acela erau niște păstori care stăteau afară în câmp și făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată că un înger al Domnului s-a înfățișat înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei* s-au înfricoșat foarte tare. *Cap. 1.12.

10. Dar îngerul le-a zis: „Nu vă temeți: căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru* tot norodul:”

*Gen. 12.3.

Mat. 28.19. Marc. 1.15. Vers. 31,32. Cap. 24.47. Col.1.23.

11. astăzi*, în cetatea lui David, vi S-a născut un Mântuitor**, care* este Hristos, Domnul.

*Isa. 9.6. **Mat. 1.21.

†Mat. 1.16; 16.16. Cap. 1.43. Fapt. 2.36; 10.36. Filip. 2.11.

12. Iată semnul, după care-L veți cunoaște: veți găsi un Prunc înfășat în scutece și culcat într-o iesle.“

13. Și* deodată, împreună cu îngerul, s-a unit o mulțime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu și zicând:

*Gen. 28.12; 32.1,2. Ps. 103.20,21; 148.2. Dan. 7.10. Ebr. 1.14. Apoc. 5.11.

14. „Slavă* lui Dumnezeu în locurile preaînalte și pace** pe pământ între oamenii plăcuți* Lui.“

*Cap. 19.38. Efes. 1.6; 3.10,21. Apoc. 5.13. **Isa. 57.19. Cap. 1.79. Rom. 5.1. Efes. 2.17. Col. 1.20. †Ioan 3.16. Efes. 2.4,7.

2 Tes. 2.18. 1 Ioan 4.9,10.

15. După ce au plecat îngerii de la

66. Toți cei ce le auzeau le păstrau* în inima lor și ziceau: „Oare ce va fi pruncul acesta?“ Și mâna** Domnului era într-adevăr cu el.

*Cap. 2.19,51. **Gen. 39.2. Ps. 80.17; 89.21. Fapt. 11.21.

Cântarea lui Zaharia

67. Zaharia, tatăl lui, s-a* umplut de Duhul Sfânt, a prorocit și a zis:

*Ioel 2.28.

68. „Binecuvântat* este Domnul, Dumnezeu lui Israel, pentru că** a cercetat și a răscumpărat pe poporul Său.

*1 Imp. 1.48. Ps. 41.13;

72.18; 106.48. **Exod 3.16; 4.31. Ps. 111.9. Cap. 7.16.

69. Și* ne-a ridicat o mântuire puternică¹ în casa robului Său David, –

*Ps. 132.17.

70. cum* vestise prin gura sfinților Săi proroci care au fost din vechime –

*Ier. 23.5,6; 30.10. Dan. 9.24. Fapt. 3.21. Rom. 1.2.

71. mântuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc!

72. Astfel* Își arată El îndurarea față de părinții noștri și Își aduce aminte de legământul Lui cel sfânt,

*Lev. 26.42. Ps. 98.3; 105.8,9; 106.45. Ezech. 16.60. Vers. 54.

73. potrivit jurământului* prin care Se jurase părintelui nostru Avraam,

*Gen. 12.3; 17.4; 22.16,17. Ebr. 6.13,17.

74. că, după ce ne va izbăvi din mâna vrăjmașilor noștri, ne va îngădui să-I slujim* fără frică,

*Rom. 6.18,22. Ebr. 9.14.

75. trăind înaintea Lui în* sfințenie și neprihănire, în toate zilele vieții noastre.

*Ier. 32.39,40. Efes. 4.24.

2 Tes. 2.13. 2 Tim. 1.9. Tit 2.12. 1 Pet. 1.15. 2 Pet. 1.4.

76. Și tu, pruncule, vei fi chemat proroc al Celui Preaînalt. Căci* vei merge înaintea Domnului, ca să pregătești căile Lui

*Isa. 40.3. Mal. 3.1; 4.5. Mat. 11.10. Vers. 17.

77. și să dai poporului Său cunoștința mântuirii, care stă în* iertarea păcatelor lui;

*Marc. 1.4. Cap. 3.3.

78. datorită mării îndurări a Dumnezeului nostru, în urma căreia ne-a cercetat Soarele care răsare din înălțime,

79. ca să* lumineze pe cei ce zac în întunericul și în umbra morții și să ne îndrepte picioarele pe calea păcii!“

*Isa. 9.2; 42.7; 49.9. Mat. 4.16. Fapt. 26.18.

80. Iar pruncul* creștea și se întărea în duh. Și a** stat în locuri pustii până în ziua arătării lui înaintea lui Israel.

*Cap. 2.40. **Mat. 3.1; 11.7.

1. Grecește: un corn de mântuire

ei, ca să se întoarcă în cer, păstorii au zis unii către alții: „Haidem să mergem până la Betleem și să vedem ce ni s-a spus și ce ne-a făcut cunoscut Domnul.”

16. S-au dus în grabă și au găsit pe Maria, pe Iosif, și Pruncul culcat în iesle.

17. După ce L-au văzut, au istorisit ce li se spusese despre Prunc.

18. Toți cei ce i-au auzit s-au mirat de cele ce le spuneau păstorii.

19. Maria* păstra toate cuvintele acelea și se gândea la ele în inima ei.

*Gen. 37.11. Vers. 51. Cap. 1.66.

20. Și păstorii s-au întors, slăvind și laudând pe Dumnezeu, pentru toate cele ce au auziseră și văzuseră și care erau întocmai cum li se spusese.

Isus adus în Templu

21. Când* a venit ziua a opta, în care trebuia tăiat împrejur Pruncul, I-au pus numele ISUS**, nume care fusese spus de înger înainte ca să fi fost El zămislit în pântec.

*Gen. 17.12. Lev. 12.3. Cap. 1.59. **Mat. 1.21,25. Cap. 1.31.

22. Și, când s-au împlinit zilele* pentru curățarea lor, după Legea lui Moise, Iosif și Maria au adus Pruncul la Ierusalim, ca să-L înfățișeze înaintea Domnului –

*Lev. 12.2-4,6.

23. după cum este scris în Legea Domnului: „Orice* întâi născut de parte bărbătească va fi închinat Domnului” –

*Exod 13.2; 22.29; 34.19. Num. 3.13; 8.17; 18.15.

24. și ca să aducă jertfă: o pereche de turturele sau doi pui de porumbei, după cum* este poruncit în Legea Domnului.

*Lev. 12.2,6,8.

Cântarea lui Simeon

25. Și iată că în Ierusalim era un om numit Simeon. Omul acesta ducea o viață sfântă și era cu frica lui Dumnezeu. El aștepta* mângâierea lui Israel, și Duhul Sfânt era peste el.

*Isa. 40.1. Marc. 15.43. Vers. 38.

26. Duhul Sfânt îl înștiințase că nu va muri înainte ca să vadă* pe Hristosul Domnului.

*Ps. 89.48. Evr. 11.5.

27. El a venit în Templu, mânat de* Duhul. Și, când au adus părinții înăuntru pe Pruncul Isus, ca să îplinească cu privire la El ce porunceau Legea,

*Mat. 4.1.

28. Simeon L-a luat în brațe, a binecuvântat pe Dumnezeu și a zis:

29. „Acum*, sloboade în pace pe

robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău.

*Gen. 46.30. Filp. 1.23.

30. Căci au văzut* ochii mei mântuirea Ta,

*Isa. 52.10. Cap. 3.6.

31. pe care ai pregătit-o să fie înaintea tuturor popoarelor,

32. lumina* care să lumineze Neamurile și slava poporului Tău, Israel.”

*Isa. 9.2; 42.6; 49.6; 60.1-3. Mat. 4.16. Fapt. 13.47; 28.28.

33. Tatăl și mama Lui se mirau de lucrurile care se spuneau despre El.

34. Simeon i-a binecuvântat și a zis Mariei, mama Lui: „Iată, Copilul acesta este rânduit spre prăbușirea* și ridicarea multora în Israel și să fie un semn** care va stârni împotrivire.

*Isa. 8.14. Osea 14.9. Mat. 21.44. Rom. 9.32,33. 1 Cor. 1.23,24. 2 Cor. 2.16. 1 Pet. 2.7,8. **Fapt. 28.22.

35. Chiar* sufletul tău va fi străpuns de o sabie, ca să se descopere gândurile multor inimi.”

*Ps. 42.10. Ioan 19.25.

36. Mai era acolo și o prorociță, Ana, fata lui Fanuel, din seminția lui Așer. Ea era foarte înaintată în vârstă și trăise cu bărbatul ei șapte ani după fecioria ei.

37. Rămăsa văduvă și fiind în vârstă de optzeci și patru de ani, Ana nu se depărta de Templu, și zi* și noapte slujea lui Dumnezeu cu post și cu rugăciuni.

*Fapt. 26.7. 1 Tim. 5.5.

38. A venit și ea în același ceas și a început să laude pe Dumnezeu și să vorbească despre Isus tuturor celor ce așteptau* mântuirea Ierusalimului.

*Marc. 15.43. Vers. 25. Cap. 24.21.

Întoarcerea la Nazaret

39. După ce au împlinit tot ce porunceau Legea Domnului, Iosif și Maria s-au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.

40. Iar* Pruncul creștea și Se întărea; era plin de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era peste El.

*Vers. 52. Cap. 1.80.

Isus în

Templu la vârsta de doisprezece ani

41. Părinții lui Isus se duceau la Ierusalim în* fiecare an, la praznicul Paștilui.

*Exod 23.15,17; 34.23. Deut. 16.1,16.

42. Când a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul praznicului.

43. Apoi, după ce au trecut zilele praznicului, pe când se întorceau acasă, băiatul Isus a rămas în Ierusalim. Părinții Lui n-au băgat de seamă lucrul acesta.

44. Au crezut că este cu tovarășii lor de călătorie și au mers cale de o zi și L-au căutat printre rudele și cunoscuții lor.

45. Dar nu L-au găsit și s-au întors la Ierusalim să-L caute.

46. După trei zile, L-au găsit în Templu, șezând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și punându-le întrebări.

47. Toți care-L auzeau, rămăneau uimiți* de priceperea și răspunsurile Lui.

*Mat. 7.28. Marc. 1.22. Cap. 4.22,32. Ioan 7.15,46.

48. Când L-au văzut părinții Lui, au rămas înmărmuriți; și mama Lui I-a zis: „Fiule, pentru ce Te-ai purtat așa cu noi? Iată că tatăl Tău și eu Te-am căutat cu îngrijorare.”

49. El le-a zis: „De ce M-ați căutat? Oare nu știți că trebuie să fiu în* Casa Tatălui Meu?”

*Ioan 2.16.

50. Dar ei* n-au înțeles spusele Lui.

*Cap. 9.45; 18.34.

51. Apoi S-a coborât împreună cu ei, a venit la Nazaret și le era supus. Mama Sa păstra* toate cuvintele acestea în inima ei.

*Dan. 7.28. Vers. 19.

52. Și Isus creștea* în înțelepciune, în statură, și era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

*1 Sam. 2.26. Vers. 40.

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

31. În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu Cezar – pe când Pilat din Pont era dregător în Iudeea, Irod, cărmuitor al Galileii, Filip, fratele lui, cărmuitor al Ituriei și al Trahonitei, Lisania, cărmuitor al Abilenei,

2. și în* zilele marilor preoți Ana și Caiafa – cuvântul lui Dumnezeu a vorbit lui Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu.

*Ioan 11.49,51; 18.13. Fapt. 4.6.

3. Și* Ioan a venit prin tot ținutul din împrejurimile Iordanului și propovăduia botezul pocăinței, pentru** iertarea păcatelor,

*Mat. 3.1. Marc. 1.4. **Cap. 1.77.

4. după cum este scris în cartea cuvintelor prorocului Isaia: „Iată glasul* celui ce strigă în pustiu: „Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările.

*Isa. 40.3. Mat. 3.3. Marc. 1.3. Ioan 1.23.

5. Orice vale va fi astupată, orice munte și orice deal va fi prefăcut în loc neted; căile strâmbe vor fi îndreptate, și drumurile zgrunțuroase vor fi netezite.

6. Și orice* făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu.”

*Ps. 98.2. Isa. 52.10. Cap. 2.10.

7. Ioan zicea, dar, noroadelor care veneau să fie botezate de el: „Pui* de năpârci, cine v-a învățat să fugiți de mânia viitoare?”

*Mat. 3.7.

8. Faceți, dar, roade vrednice de pocăința voastră și nu vă apucați să ziceți în voi înșivă: „Avem pe Avraam ca tată!” Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.

9. Secura a și fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci*, orice pom care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc.”

*Mat. 7.19.

10. Noroadele îl întrebau și ziceau: „Atunci* ce trebuie să facem?”

*Fapt. 2.37.

11. Drept răspuns, el le zicea: „Cine* are două haine să împartă cu cine n-are nici una; și cine are de mâncare să facă la fel.”

*Cap. 11.41. 2 Cor. 8.14. Iac. 2.15,16. 1 Ioan 3.17; 4.20.

12. Au* venit și niște vameși să fie botezați și i-au zis: „Învățătorule, noi ce trebuie să facem?”

*Mat. 21.32. Cap. 7.29.

13. El le-a răspuns: „Să nu* cereți nimic mai mult peste ce v-a fost poruncit să luați.”

*Cap. 19.8.

14. Niște ostași îl întrebau și ei și ziceau: „Dar noi ce trebuie să facem?” El le-a răspuns: „Să nu storceți nimic de la nimeni prin amenințări, nici* să nu învinuiți pe nimeni pe nedrept, ci să vă mulțumiți cu lefurile voastre.”

*Exod 23.1. Lev. 19.11.

15. Fiindcă norodul era în așteptare și toți se gândeau în inimile lor cu privire la Ioan, dacă nu cumva este el Hristosul,

16. Ioan, drept răspuns, a zis tuturor: „Cât despre mine, eu* vă botez cu apă; dar vine Acela care este mai puternic decât mine și căruia eu nu sunt vrednic să-L dezleg cureaua încălțăminte. El vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc.

*Mat. 3.11.

17. Acela are lopata în mână; Își va curăța aria cu desăvârșire și Își va strânge grâul în grănar, iar pleava o va arde într-un foc care nu se stinge.”

*Mica 4.12.

Închiderea lui Ioan

18. Astfel propovăduia Ioan norodului Evanghelia și-i dădea încă multe alte îndemnuri.

19. Dar* cărmuitorul Irod, care era

muștră de Ioan pentru Irodiada, nevasta fratelui său Filip, și pentru toate relele pe care le făcuse, ^{*Mat. 14.3. Marc. 6.17.}
20. a mai adăugat la toate celelalte rele și pe acela că a închis pe Ioan în temniță.

Botezul lui Isus

21. După ce a fost botezat tot norodul, a fost botezat și Isus*; și pe când Se ruga, s-a deschis cerul,

^{*Mat. 3.13. Ioan 1.32.}

22. și Duhul Sfânt S-a coborât peste El în chip trupesc, ca un porumbel. Și din cer s-a auzit un glas care zicea: „Tu ești Fiul Meu preaiubit: în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea!”

Cartea neamului lui Isus Hristos

23. Isus avea aproape* treizeci de ani când a început să învețe pe norod; și era, cum se credea, fiul** lui Iosif, fiul lui Eli,

^{*Num. 4.3,35,39,43,47. **Mat. 13.55. Ioan 6.42.}

24. fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif, 25. fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai,

26. fiul lui Maat, fiul lui Matatia, fiul lui Semei, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda, 27. fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,

28. fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er, 29. fiul lui Isus, fiul lui Eliezer, fiul lui Iorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi, 30. fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,

31. fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan*, fiul lui** David,

^{*Zah. 12.12. **2 Sam. 5.14. 1 Cron. 3.5.}

32. fiul* lui Iese, fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Salmon, fiul lui Naason,

^{*Rut 4.18, etc. 1 Cron. 2.10, etc.}

33. fiul lui Aminadab, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,

34. fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul* lui Tara, fiul lui Nahor,

^{*Gen. 11.24,26.}

35. fiul lui Seruh, fiul lui Ragau, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala, 36. fiul* lui Cainan, fiul lui Arfaxad, fiul** lui Sem, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,

^{*Gen. 11.12. **Gen. 5.6, etc.; 11.10, etc.}

37. fiul lui Matusala, fiul lui Enoch, fiul lui Iared, fiul lui Maleleel, fiul lui Cainan,

38. fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul* lui Dumnezeu. ^{*Gen. 5.1,2.}

Ispitirea lui Isus Hristos

41. Isus*, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan și a fost dus** de Duhul în pustiu,

^{*Mat. 4.1. Marc. 1.12. **Vers. 14. Cap. 2.27.}

2. unde a fost ispitit de diavolul timp de patruzeci de zile. N-a mâncat nimic* în zilele acelea; și, după ce au trecut acele zile, a flămânzit.

^{*Exod 34.28. 1 Împ. 19.8.}

3. Diavolul I-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește pietrei acesteia să se facă pâine.”

4. Isus i-a răspuns: „Este scris*: „Omul nu va trăi numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.”

^{*Deut. 8.3.}

5. Diavolul L-a suit pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărățiile pământului

6. și I-a zis: „Ție Îți voi da toată stăpânirea și slava acestor împărății; căci mie îmi este dată* și o dau oricui voiesc.

^{*Ioan 12.31; 14.30. Apoc. 13.2,7.}

7. Dacă, dar, Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.”

8. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Înapoia Mea, Satano! Este scris*: „Să te închini Domnului Dumnezeuului tău și numai Lui să-I slujești.”

^{*Deut. 6.13; 10.20.}

9. Diavolul* L-a dus apoi în Ierusalim, L-a așezat pe streșina acoperișului Templului și I-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos de aici;

^{*Mat. 4.5.}

10. căci este scris*: „El va porunci îngerilor Lui să Te păzească”;

^{*Ps. 91.11.}

11. și: „ei Te vor lua pe mâini, ca nu cumva să Te lovești cu piciorul de vreo piatră.”

12. Isus i-a răspuns: „S-a* spus: „Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeuul tău.”

^{*Deut. 6.16.}

13. După ce L-a ispitit în toate felurile, diavolul a plecat de la El, până* la o vreme.

^{*Ioan 14.30. Evr. 4.15.}

Isus în Galileea

14. Isus*, plin de** puterea Duhului, S-a întors în Galileea† și I s-a dus vestea în tot ținutul dimprejur.

^{*Mat. 4.12. Ioan 4.43. **Vers. 1. †Fapt. 10.37.}

15. El învăța pe oameni în sinagogile lor și era slăvit de toți.

Isus propovăduiește la Nazaret

16. A venit în Nazaret*, unde fusese crescut; și**, după obiceiul Său, în ziua Sabatului a intrat în sinagogă. S-a sculat să citească,

^{*Mat. 2.23; 13.54. Marc. 6.1. **Fapt. 13.14; 17.2.}

17. și I s-a dat cartea prorocului Isaia. Când a deschis-o, a dat peste locul unde era scris:

18. „Duhul* Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia; M-a trimis să tămăduiesc pe cei cu inima zdrobotă, să propovăduiesc robilor de război slobozirea, și orbilor căpătarea vederii; să dau drumul celor apăsăți

^{*Isa. 61.1.}

19. și să vestesc anul de îndurare al Domnului.”

20. În urmă, a închis cartea, a dat-o înapoi îngrijitorului și a șezut jos. Toți cei ce se aflau în sinagogă aveau privirile pironite spre El.

21. Atunci a început să le spună: „Astăzi s-au împlinit cuvintele acestea din Scriptură pe care le-ați auzit.”

22. Și toți îl vorbeau de bine, se* mirau de cuvintele pline de har care ieșeau din gura Lui și ziceau: „Oare** nu este acesta feciorul lui Iosif?”

^{*Ps. 45.2. Mat. 13.54. Marc. 6.2. Cap. 2.47. **Ioan 6.42.}

23. Isus le-a zis: „Fără îndoială, Îmi veți spune zicala aceea: „Doctore, vindecă-te pe tine însuși”; și Îmi veți zice: „Fă și aici, în patria* Ta, tot ce am auzit că ai făcut în Capernaum**.”

^{*Mat. 4.13; 11.23. **Mat. 13.54. Marc. 6.1.}

24. „Dar“, a adăugat El, „adevărat vă spun că nici un proroc* nu este primit bine în patria lui.

^{*Mat. 13.57. Marc. 6.4. Ioan 4.44.}

25. Ba încă, adevărat vă spun că, pe vremea lui Ilie, când a fost încuiat cerul să nu dea ploaie trei ani și șase luni și când a venit o foamete mare peste toată țara, erau multe* văduve în Israel;

^{*1 Împ. 17.9; 18.1. Iac. 5.17.}

26. și totuși Ilie n-a fost trimis la nici una din ele, afară de o văduvă din Sarepta Sidonului.

27. Și* mulți leproși erau în Israel, pe vremea prorocului Elisei; și totuși nici unul din ei n-a fost curățat, afară de Naaman, sirianul.”

^{*2 Împ. 5.14.}

28. Toți cei din sinagogă, când au auzit aceste lucruri, s-au umplut de mânie.

29. Și s-au sculat, L-au scos afară din cetate și L-au dus până în sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce jos în prăpastie.

30. Dar Isus a trecut* prin mijlocul lor și a plecat de acolo. ^{*Ioan 8.59; 10.39.}

Vindecarea

unui îndrăcit în Capernaum

31. S-a* coborât în Capernaum, cetate din Galileea, și acolo învăța pe oameni în ziua Sabatului.

^{*Mat. 4.13. Marc. 1.21.}

32. Ei erau uimiți de învățătura Lui, pentru că* vorbea cu putere.

^{*Mat. 7.28,29. Tit 2.15.}

33. În* sinagogă se afla un om care avea un duh de drac necurat și care a strigat cu glas tare:

^{*Marc. 1.23.}

34. „Ah! Ce avem noi a face cu Tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne prăpădești? Te* știi cine ești: Sfântul** lui Dumnezeu.”

^{*Vers. 41. **Ps. 16.10. Dan. 9.24. Cap. 1.53.}

35. Isus l-a certat și i-a zis: „Taci și ieși afară din omul acesta!” Și dracul, după ce l-a trântit jos, în mijlocul adunării, a ieșit afară din el, fără să-i facă vreun rău.

36. Toți au fost cuprinși de spaimă și ziceau unii către alții: „Ce înseamnă lucrul acesta? El poruncește cu stăpânire și cu putere duhurilor necurate, și ele ies afară!”

37. Și I s-a dus vestea în toate împrejurimile.

Vindecarea soacrei lui Simon

38. După ce* a ieșit din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Soacra lui Simon era prinsă de friguri mari, și L-au rugat pentru ea.

^{*Mat. 8.14. Marc. 1.29.}

39. El S-a plecat spre ea, a certat frigurile și au lăsat-o frigurile. Ea s-a sculat îndată și a început să le slujească.

Vindecarea mai multor bolnavi

40. La* asfințitul soarelui, toți cei ce aveau bolnavi atinși de felurite boli, îi aduceau la El. El Își punea mâinile peste fiecare din ei și-i vindeca.

^{*Mat. 8.16. Marc. 1.32.}

41. Din* mulți ieșeau și draci care strigau și ziceau: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.” Dar El** îi muștra și nu-i lăsa să vorbească, pentru că știau că El este Hristosul.

^{*Marc. 1.34; 3.11. **Marc. 1.25,34. Vers. 34,35.}

42. Când* s-a crăpat de ziua, Isus a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu. Noroadele au început să-L caute în toate părțile și au ajuns până la El: voiau să-L oprească să nu plece de la ei. *Marc. 1.35.

43. Dar El le-a zis: „**Trebuie să vestesc Evanghelia împărăției lui Dumnezeu și în alte cetăți; fiindcă pentru aceasta am fost trimis.**”

44. Și* propovăduia în sinagogile Galileii. *Marc. 1.39.

Pescuirea minunată

5. Pe când* Se afla lângă lacul Ghenezaret și îl îmbulzea norodul ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu,

*Mat. 4.18. Marc. 1.16.

2. Isus a văzut două corăbii la marginea lacului; pescarii ieșiseră din ele să-și spele mrejele.

3. S-a suit într-una din aceste corăbii, care era a lui Simon: și l-a rugat s-o depărteze puțin de la țarm. Apoi a șezut jos și învăța pe noroade din corabie.

4. Când a încetat să vorbească, a zis lui Simon: „**Depărtează-o* la adânc și aruncați-vă mrejele pentru pescuire.**”

*Ioan 21.6.

5. Drept răspuns, Simon l-a zis: „Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și n-am prins nimic; dar, la cuvântul Tău, voi arunca mrejele!”

6. După ce le-au aruncat, au prins o așa de mare mulțime de pești că începeau să li se rupă mrejele.

7. Au făcut semn tovarășilor lor care erau în cealaltă corabie să vină să le ajute. Aceia au venit, și au umplut amândouă corăbiile, așa că au început să se afunde corăbiile.

8. Când a văzut Simon Petru lucrul acesta, s-a aruncat la genunchii lui Isus și l-a zis: „Doamne, pleacă* de la mine, căci sunt un om păcătos.”

*2 Sam. 6.9. 1 Împ. 17.18.

9. Fiindcă îl apucase spaima, pe el și pe toți cei ce erau cu el, din pricina pescuirii pe care o făcuseră.

10. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zebedei, tovarășii lui Simon. Atunci Isus i-a zis lui Simon: „**Nu te teme; de acum* încolo vei fi pescar de oameni.**”

*Mat. 4.19. Marc. 1.17.

11. Ei au scos corăbiile la mal, au lăsat* totul și au mers după El.

*Mat. 4.20; 19.27. Marc. 1.18. Cap. 18.28.

Vindecarea unui leprosus

12. Isus* era într-una din cetăți. Și iată că un om plin de lepră, cum L-a văzut, s-a aruncat cu fața la pământ, L-a rugat și l-a zis: „Doamne, dacă vrei, poți să mă cureți.”

*Mat. 8.2. Marc. 1.40.

13. Isus a întins mâna, S-a atins de el și i-a zis: „**Da, vreau, fii curățat!**” Îndată, l-a lăsat lepra.

14. Apoi* i-a poruncit să nu spună nimănui. „**Ci du-te*, i-a zis El, de te arată preotului și adu pentru curățarea ta ce** a rânduit Moise, ca mărturie pentru ei.**”

*Mat. 8.4. **Lev. 14.4,10,21,22.

15. Se răspânda tot mai mult vestea despre El, și oamenii se* strângeau cu grămada, ca să-L asculte și să fie vindecați de bolile lor.

*Mat. 4.25. Marc. 3.7. Ioan 6.2.

16. Iar* El Se ducea în locuri pustii, și Se ruga.

*Mat. 14.23. Marc. 6.46.

Vindecarea unui slăbănog

17. Într-una din zile, Isus învăța pe noroade. Niște farisei și învățători ai Legii, care veniseră din toate satele Galileii și Iudeii și din Ierusalim, stăteau acolo; iar puterea Domnului era cu El, ca să vindece.

18. Și* iată că niște oameni purtau într-un pat pe un slăbănog și căutau să-l ducă înăuntru, ca să-l pună înaintea Lui.

*Mat. 9.2. Marc. 2.3.

19. Fiindcă n-aveau pe unde să-l ducă înăuntru, din pricina norodului, s-au suit pe acoperișul casei și l-au coborât cu patul printre cărămizi, în mijlocul adunării, înaintea lui Isus.

20. Când le-a văzut credința, Isus a zis: „**Omule, păcatele îți sunt iertate!**”

21. Cărturarii și fariseii au* început să cătească și să zică în ei înșiși: „Cine** este Acesta, de rostește hule? Cine poate să ierte păcatele decât singur Dumnezeu?”

*Mat. 9.3. Marc. 2.6,7. **Ps. 32.5. Isa. 43.25.

22. Isus, care le-a cunoscut gândurile, a luat cuvântul și le-a zis: „**Pentru ce cătiți în inimile voastre?**”

23. Ce este mai lesne, a zice: „Păcatele îți sunt iertate” sau a zice: „Scoală-te și umblă”?

24. Dar, ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele: „**Ție îți poruncesc**”, a zis El slăbănogului, „**scoală-te, ridică-ți patul și du-te acasă**”.

Spicele de grâu și Sabatul

6. Într-o* zi de Sabat, s-a întâmplat că Isus trecea prin lanurile de grâu. Ucenicii Lui smulgeau spice de grâu, le frecau cu mâinile și le mâncau.

*Mat. 12.1. Marc. 2.23.

2. Unii dintre farisei le-au zis: „Pentru ce faceți ce* nu este îngăduit să faceți în ziua Sabatului?”

*Exod 20.10.

3. Isus le-a răspuns: „**Oare n-ați citit ce* a făcut David când a flămânzit, el și cei ce erau împreună cu el?**”

*1 Sam. 21.6.

4. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, a luat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, a mâncat din ele și a dat și celor ce erau cu el, măcar că* nu era îngăduit să le mănânce decât preoții?”

*Lev. 24.9.

5. Și le zicea: „**Fiul omului este Domn chiar și al Sabatului.**”

Omul cu mâna uscată

6. În* altă zi de Sabat, s-a întâmplat că Isus a intrat în sinagogă și învăța pe norod. Acolo era un om care avea mâna dreaptă uscată.

*Mat. 12.9. Marc. 3.1. Cap. 13.14; 14.3. Ioan 9.16.

7. Cărturarii și fariseii pândeau pe Isus, să vadă dacă-l va vindeca în ziua Sabatului, ca să aibă de ce să-L învinuiască.

8. Dar El le știa gândurile; și a zis omului care avea mâna uscată: „**Scoală-te și stai în mijloc.**” El s-a sculat și a stat în picioare.

9. Și Isus le-a zis: „**Vă întreb: Este îngăduit în ziua Sabatului a face bine ori a face rău? A scăpa o viață sau a o pierde?**”

10. Atunci, Și-a rotit privirile peste toți și a zis omului: „**Întinde-ți mâna!**” El a întins-o, și mâna i s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

11. Ei turbau de mânie și s-au sfătuit ce ar putea să facă lui Isus.

Alegerea celor doisprezece

12. În* zilele acelea, Isus S-a dus în munte să Se roage și a petrecut toată noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

*Mat. 14.23.

13. Când s-a făcut ziua, a chemat pe ucenicii Săi și* a ales dintre ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli, și anume:

*Mat. 10.1.

14. pe Simon, pe* care l-a numit și Petru; pe Andrei, fratele lui; pe Iacov;

25. Și, numaidecât, slăbănogul s-a sculat, în fața lor, a ridicat patul pe care zăcea și s-a dus acasă, slăvind pe Dumnezeu.

26. Toți au rămas uimiți și slăveau pe Dumnezeu; plini de frică, ziceau: „Azi am văzut lucruri nemaipo-menite.”

Chemarea lui Levi

27. După* aceea Isus a ieșit afară și a văzut pe un vameș, numit Levi, șezând la vamă. Și i-a zis: „**Vino după Mine!**”

*Mat. 9.9. Marc. 2.13,14.

28. Vameșul a lăsat totul, s-a sculat și a mers după El.

29. Levi l-a făcut* un ospăț mare la el în casă; și o mulțime de vameși și de alți oaspeți ședeau** la masă cu ei.

*Mat. 9.10. Marc. 2.15. **Cap. 15.1.

30. Fariseii și cărturarii căteau și ziceau ucenicilor Lui: „Pentru ce mâncați și beți împreună cu vameșii și cu păcătoșii?”

31. Isus a luat cuvântul și le-a zis: „**Nu cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi.**”

32. **N-am* venit să chem la pocăință pe cei neprihăniți, ci pe cei păcătoși.**”

*Mat. 9.13. 1 Tim. 1.15.

Întrebarea despre post

33. Ei l-au zis: „Ucenicii* lui Ioan, ca și ai fariseilor, postesc des și fac rugăciuni, pe când ai Tăi mănâncă și beau.”

*Mat. 9.14. Marc. 2.18.

34. El le-a răspuns: „**Oare puteți face pe nuntași să postească în timpul când mirele este cu ei?**”

35. Vor veni zile când va fi luat mirele de la ei; atunci vor posti în acele zile.”

36. Le-a spus* și o pildă: „**Nimeni nu rupe dintr-o haină nouă un petic, ca să-l pună la o haină veche; altminteri, rupe și haina cea nouă, și nici peticul luat de la ea nu se potrivește la cea veche.**”

*Mat. 9.16,17. Marc. 2.21,22.

37. Și nimeni nu pune vin nou în burduri vechi; altminteri, vinul cel nou sparge burdufurile, se varsă, și burdufurile se prăpădesc;

38. ci vinul nou trebuie pus în burduri noi, și amândouă se păstrează.

39. Și nimeni, după ce a băut vin vechi, nu voiește vin nou, căci zice: „Este mai bun cel vechi.”

pe Ioan; pe Filip; pe Bartolomeu;

*Ioan 1.42.

15. pe Matei; pe Toma; pe Iacov, fiul lui Alfeu; pe Simon, numit zelotul;

16. pe Iuda, fiul* lui Iacov; și pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut vânzător.

*Iuda 1.

Felurite vindecări

17. S-a coborât împreună cu ei și S-a oprit într-un podiș unde se aflau mulți ucenici de ai Lui și* o mare mulțime de oameni, care veniseră din toată Iudeea, din Ierusalim și de pe lângă marea Tirului și a Sidonului ca să-L asculte și să fie vindecați de bolile lor.

*Mat. 4.25. Marc. 3.7.

18. Cei chinuți de duhuri necurate erau vindecați.

19. Și tot norodul căuta* să se atingă de El, pentru că din El ieșea** o putere care-i vindeca pe toți.

*Mat. 14.36. **Marc. 5.30. Cap. 8.46.

Fericirile

20. Atunci Isus și-a ridicat ochii spre ucenicii Săi și a zis:

„Ferice* de voi care sunteți săraci, pentru că Împărăția lui Dumnezeu este a voastră!

*Mat. 5.3; 11.5. Iac. 2.5.

21. Ferice* de voi care sunteți flămânzi acum, pentru că voi veți fi săturați!

Ferice** de voi care plângeți acum, pentru că voi veți râde!

*Isa. 55.1; 65.13. Mat. 5.6. **Isa. 61.3. Mat. 5.4.

22. Ferice* de voi, când oamenii vă vor urî, vă** vor izgoni dintre ei, vă vor ocări și vor lepăda numele vostru ca ceva rău, din pricina Fiului omului!

*Mat. 5.11. 1 Pet. 2.19; 3.14; 4.14. **Ioan 16.2.

23. Bucurați-vă* în ziua aceea și săltați de veselie; pentru că răsplata voastră este mare în cer; căci tot așa** făceau părinții lor cu prorocii.

*Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Col. 1.24. Iac. 1.2. **Fapt. 7.51.

24. Dar*, vai de voi, bogaților**, pentru că voi v-ați primit aici mângâierea!

25. Vai* de voi care sunteți sătui acum! Pentru că voi veți flămânzi!

Vai** de voi care râdeți acum, pentru că voi veți plânge și vă veți tângui!

*Isa. 65.13. **Prov. 14.13.

26. Vai* de voi, când toți oamenii vă vor grăi de bine! Fiindcă tot așa

făceau părinții lor cu prorocii minci-noși!

*Ioan 15.19. 1 Ioan 4.5.

Iubirea vrăjmașilor

27. Dar* Eu vă spun vouă care Mă ascultați: Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc,

*Exod. 23.4. Prov. 25.21. Mat. 5.44. Vers. 35. Rom. 12.20.

28. binecuvântați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă* pentru cei ce se poartă rău cu voi.

*Cap. 23.34. Fapt. 7.60.

29. Dacă* te bate cineva peste o falcă, întoarce-i și pe cealaltă. Dacă** îți ia cineva haina cu sila, nu-l opri să-ți ia și cămașa.

*Mat. 5.39. **1 Cor. 6.7.

30. Oricui* îți cere, dă-i; celui ce-ți ia cu sila ale tale, nu i le cere înapoi.

*Deut. 15.7,8,10. Prov. 21.26. Mat. 5.42.

31. Ce* voți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel.

*Mat. 7.12.

32. Dacă* iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată vi se cuvine? Și păcătoșii iubesc pe cei ce-i iubesc pe ei.

*Mat. 5.46.

33. Dacă faceți bine celor ce vă fac bine, ce răsplată vi se cuvine? Și păcătoșii fac așa.

34. Și* dacă dați cu împrumut acelora de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce răsplată vi se cuvine? Și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să ia înapoi întocmai.

*Mat. 5.42.

35. Voi însă iubiți* pe vrăjmașii voștri, faceți bine și dați** cu împrumut, fără să nădăjduiți ceva în schimb. Și răsplata voastră va fi mare și veți fi fiii Celui Preaînalt; căci El este bun și cu cei nemulțumitori și cu cei răi.

*Vers. 27. **Ps. 37.26. Vers. 30. †Mat. 5.45.

36. Fiți*, dar, milostivi cum și Tatăl vostru este milostiv.

*Mat. 5.48.

Paiul și bârna, pomul și rodul

37. Nu* judecați, și nu veți fi judecați; nu osândiți, și nu veți fi osândiți; iertați, și vi se va ierta.

*Mat. 7.1.

38. Dați*, și vi se va da; ba încă, vi se va turna în sân** o măsură bună, îndesată, clătinată, care se va vărsa pe deasupra. Căci cuț ce măsură veți măsura, cu aceea vi se va măsura.

*Prov. 19.17. **Ps. 79.12. †Mat. 7.2. Marc. 4.24. Iac. 1.23.

39. Le-a spus și pilda următoare: „Oare* poate un orb să călăuzească pe un alt orb? Nu vor cădea amândoi în groapă?

*Mat. 15.14.

40. Ucenicul nu* este mai presus de învățătorul lui; dar orice ucenic desăvârșit va fi ca învățătorul lui.

*Mat. 10.24. Ioan 13.16; 15.20.

41. De* ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?

*Mat. 7.3.

42. Sau cum poți să zici fratelui tău: „Frate, lasă-mă să-ți scot paiul din ochi“, și, când colo, tu nu vezi bârna din ochiul tău? Fărnaricule, scoate* întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

*Prov. 18.17.

43. Nu* este nici un pom bun care să facă rod rău, și nici un pom rău care să facă rod bun.

*Mat. 7.16,17.

44. Căci orice* pom se cunoaște după rodul lui. Nu se strâng smochine din spini, nici nu se culeg struguri din mărăcini.

*Mat. 12.33.

45. Omul* bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui, iar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui; căci din** prisosul inimii vorbește gura.

*Mat. 12.35. **Mat. 12.34.

Casa zidită pe stâncă

46. De* ce-Mi ziceți: „Doamne, Doamne!“, și nu faceți ce spun Eu?

*Mal. 1.6. Mat. 7.21; 25.11. Cap. 13.25.

47. Vă voi arăta cu cine se aseamănă orice* om care vine la Mine, aude cuvintele Mele și le face.

*Mat. 7.24.

48. Se aseamănă cu un om care, când a zidit o casă, a săpat adânc înainte și a așezat temelia pe stâncă. A venit o vârsare de ape și s-a năpustit șuvoiul peste casa aceea, dar n-a putut s-o clatine, pentru că era zidită pe stâncă.

49. Dar cine aude, și nu face, se aseamănă cu un om care a zidit o casă pe pământ, fără temelie. Și s-a năpustit șuvoiul asupra ei, ea s-a prăbușit îndată, și prăbușirea acestei case a fost mare.

Vindecarea robului unui sutaș

71. După ce a sfârșit de rostit toate aceste cuvântări înaintea norodului care-L asculta, Isus a* intrat în Capernaum.

*Mat. 8.5.

2. Un sutaș avea un rob la care ținea foarte mult și care era bolnav pe moarte.

3. Fiindcă auzise vorbindu-se despre Isus, sutașul a trimis la El pe niște bătrâni ai iudeilor, ca să-L roage să vină să vindece pe robul lui.

4. Aceștia au venit la Isus, L-au rugat cu tot dinadinsul și au zis: „Face să-i faci acest bine;

5. căci iubește neamul nostru și el ne-a zidit sinagoga.“

6. Isus a plecat cu ei; dar nu era departe de casă, când sutașul a trimis la El pe niște prieteni să-l spună: „Doamne, nu Te mai osteni atâta, pentru că nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu.“

7. De aceea nici nu m-am socotit vrednic să vin eu însumi la Tine. Ci zi o vorbă, și robul meu va fi tămăduit.

8. Căci și eu, care sunt sub stăpânirea altuia, am sub mine ostași. Și zic unuia: „Du-te!“, și se duce; altuia: „Vino!“, și vine; și robului meu: „Fă cutare lucru!“, și-l face.“

9. Când a auzit Isus aceste vorbe, S-a minunat de sutaș, S-a întors spre norodul care mergea după El și a zis: „Vă spun că nici chiar în Israel n-am găsit o credință atât de mare.“

10. Când s-au întors acasă, trimișii au găsit sănătos pe robul care fusese bolnav.

Învierea fiului văduvei din Nain

11. În ziua următoare, Isus Se ducea într-o cetate numită Nain. Împreună cu El mergeau ucenicii Lui și norod mult.

12. Când S-a apropiat de poarta cetății, iată că duceau la groapă pe un mort, singurul fiu al maicii lui, care era văduvă; și cu ea erau o mulțime de oameni din cetate.

13. Domnului, când a văzut-o, I S-a făcut milă de ea și i-a zis: „Nu plânge!“

14. Apoi S-a apropiat și S-a atins de raclă. Cei ce o duceau s-au oprit. El a zis: „Tinerelule, scoală-te*, îți spun!“

*Cap. 8.54. Ioan 11.43. Fapt. 9.40. Rom. 4.17.

15. Mortul a șezut în capul oaselor și a început să vorbească. Isus l-a dat înapoi mamei lui.

16. Toți* au fost cuprinși de frică, slăveau pe Dumnezeu și ziceau: „Un mare proroc S-a** ridicat între noi; și Dumnezeu† a cercetat pe poporul Său.“

*Cap. 1.65. **Cap. 24.19. Ioan 4.19; 6.14; 9.17. †Cap. 1.68.

17. Vestea aceasta despre Isus s-a răspândit în toată Iudeea și prin toate împrejurimile.

Trimișii lui Ioan Botezătorul

18. Ucenicii* lui Ioan au dat de știre învățătorului lor despre toate aceste lucruri.

*Mat. 11.2.

19. Ioan a chemat pe doi dintre ucenicii săi și i-a trimis la Isus să-L întrebe: „Tu ești Acela care are să vină sau să așteptăm pe altul?”

20. Aceștia, când s-au înfățișat înaintea lui Isus, I-au zis: „Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine să Te întrebăm: „Tu ești Acela care are să vină sau să așteptăm pe altul?”

21. Chiar în clipa aceea, Isus a vindecat pe mulți de boli, de chinuri, de duhuri rele, și multor orbi le-a dăruit vederea.

22. Și*, drept răspuns, le-a zis: „Duceți-vă de spuneți lui Ioan ce ați văzut și auzit: orbii** văd, schiopii umblă, leproșii sunt curățați, surzii aud, morții învie, și săracilor† li se propovăduiește Evanghelia.

*Mat. 11.4. **Isa. 35.5. †Cap. 4.18.

23. Ferice de acela pentru care nu voi fi un prilej de poticnire.“

Mărturia lui Isus despre Ioan

24. După ce* au plecat trimișii lui Ioan, Isus a început să spună noroadelor despre Ioan: „Ce ați ieșit să vedeți în pustiu? O trestie clătinată de vânt?”

*Mat. 11.7.

25. Atunci ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată că cei ce poartă haine moi și cei ce trăiesc în desfătări sunt în casele împăraților.

26. Atunci ce ați ieșit să vedeți? Un proroc? Da, vă spun, și mai mult decât un proroc.

27. El* este acela despre care este scris: „Iată, trimis pe solul Meu înaintea feței Tale, care îți va pregăti calea înaintea Ta.“

*Mal. 3.1.

28. Vă spun că dintre cei născuți din femei, nu este nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul. Totuși, cel mai mic în Împărăția lui Dumnezeu, este mai mare decât el.

29. Și tot norodul care l-a auzit, și chiar vameșii au dat dreptate lui Dumnezeu, primind* botezul lui Ioan;

*Mat. 3.5. Cap. 3.12.

30. dar fariseii și învățătorii Legii au zădărnicit planul* lui Dumnezeu pentru ei, neprimind botezul lui.

*Fapt. 20.27.

31. Cu* cine voi asemăna, dar, pe oamenii din neamul acesta? Și cu cine seamănă ei?

*Mat. 11.16.

32. Seamănă cu niște copii care stau în piață și strigă unii către alții: „V-am cântat din fluier, și n-ați jucat; v-am cântat de jale, și n-ați plâns.“

33. În adevăr, a venit Ioan* Botezătorul, nici mâncând pâine, nici bănd vin, și ziceți: „Are drac.“

*Mat. 3.4. Marc. 1.6. Cap. 1.15.

34. A venit Fiul omului, mâncând și bănd, și ziceți: „Iată un om mândăcios și băutor de vin, un prieten al vameșilor și al păcătoșilor.“

35. Totuși* Înțelepciunea a fost găsită dreaptă de toți copiii ei.“

*Mat. 11.19.

Femeia păcătoasă

36. Un* fariseu a rugat pe Isus să mănânce la el. Isus a intrat în casa fariseului și a șezut la masă.

*Mat. 26.6. Marc. 14.3. Ioan 11.2.

37. Și iată că o femeie păcătoasă din cetate a aflat că El era la masă în casa fariseului: a adus un vas de alabastru cu mir mirositor

38. și stătea înapoi, lângă picioarele lui Isus, și plângea. Apoi a început să-I stropească picioarele cu lacrimile ei și să le șteargă cu părul capului ei; le săruta mult și le ungea cu mir.

39. Când a văzut lucrul acesta, fariseul care-L poftise și-a zis: „Omul acesta*, dacă ar fi un proroc, ar ști cine și ce fel de femeie este cea care se atinge de El: că este o păcătoasă.“

*Cap. 15.2.

40. Isus a luat cuvântul și i-a zis: „Simone, am să-ți spun ceva.“ „Spune, învățătorule“, I-a răspuns el.

41. „Un cămătar avea doi datornici: unul îi era dator cu cinci sute de lei, iar celălalt cu cincizeci.

42. Fiindcă n-aveau cu ce plăti, i-a iertat pe amândoi. Spune-Mi, dar, care din ei îl va iubi mai mult?”

43. Simon I-a răspuns: „Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult.“ Isus i-a zis: „Drept ai judecat.“

44. Apoi S-a întors spre femeie și a zis lui Simon: „Vezi tu pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta, și nu Mi-ai dat apă pentru spălat picioarele; dar ea Mi-a stropit picioarele cu lacrimile ei și Mi-le-a șters cu părul capului ei.

45. Tu nu Mi-ai dat sărutare; dar ea, de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.

46. Capul nu Mi l-ai uns cu* untdelemn; dar ea Mi-a uns picioarele cu mir.

*Ps. 23.5.

47. De aceea* îți spun: păcatele ei, care sunt multe, sunt iertate; căci a

iubit mult. Dar cui i se iartă puțin iubește puțin.“

*1 Tim. 1.14.

48. Apoi a zis femeii: „Iertate* îți sunt păcatele!“

*Mat. 9.2. Marc. 2.5.

49. Cei ce ședea cu El la masă au început să zică între ei: „Cine* este Acesta de iartă chiar și păcatele?”

*Mat. 9.3. Marc. 2.7.

50. Dar Isus a zis femeii: „Credința* ta te-a mântuit; du-te în pace.“

*Mat. 9.22. Marc. 5.34; 10.52. Cap. 8.48; 18.42.

Isus propovăduiește Evanghelia

81. Curând după aceea, Isus umbla din cetate în cetate și din sat în sat și propovăduia și vestea Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu. Cei doisprezece erau cu El;

2. și mai erau și niște* femei care fuseseră tămăduite de duhuri rele și de boli; Maria, zisă Magdalena, din** care ieșiseră șapte draci,

*Mat. 27.55,56. **Marc. 16.9.

3. Ioana, nevasta lui Cuza, ispravnicul lui Irod, Susana și multe altele care-L ajutau cu ce aveau.

Pilda semănătorului

4. Când* s-a strâns o gloată mare și a venit la El norod din felurite cetăți, Isus a spus pilda aceasta:

*Mat. 13.2. Marc. 4.1.

5. „Semănătorul a ieșit să-și semene sămânța. Pe când semăna el, o parte din sămânță a căzut lângă drum: a fost călcată în picioare și au mâncat-o păsările cerului.

6. O altă parte a căzut pe stâncă; și, cum a răsărit, s-a uscat, pentru că n-avea umezeală.

7. O altă parte a căzut în mijlocul spinilor: spinii au crescut împreună cu ea și au înecat-o.

8. O altă parte a căzut pe pământ bun și a crescut și a făcut rod însutit.“ După ce a spus aceste lucruri, Isus a strigat: „Cine are urechi de auzit să audă.“

9. Ucenicii* Lui L-au întrebat ce înțeles are pilda aceasta.

*Mat. 13.10. Marc. 4.10.

10. El le-a răspuns: „Vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, dar celorlalți li se vorbește în pilde, ca „măcar că* văd, să nu vadă, și măcar că aud, să nu înțeleagă.“

*Isa. 6.9. Marc. 4.12.

11. Iată ce înțeles are pilda* aceasta: Sămânța este Cuvântul lui Dumnezeu.

*Mat. 13.18. Marc. 4.14.

12. Cei închipuiți în sămânța căzută

lângă drum sunt cei ce aud; apoi vine diavolul și ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva să creadă și să fie mântuiți.

13. Cei închipuiți în sămânța căzută pe stâncă sunt aceia care, când aud Cuvântul, îl primesc cu bucurie; dar n-au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar când vine ispită, cad.

14. Sămânța care a căzut între spini închipuiește pe aceia care, după ce au auzit Cuvântul, își văd de drum și-l lasă să fie înăbușit de grijile, bogățiile și plăcerile vieții acesteia și n-aduc rod care să ajungă la coacere.

15. Sămânța care a căzut pe pământ bun sunt aceia care, după ce au auzit Cuvântul, îl țin într-o inimă bună și curată și fac rod în răbdare.

16. Nimeni*, după ce a aprins o lumină, n-o acoperă cu un vas, nici n-o pune sub pat, ci o pune într-un sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.

*Mat. 5.15. Marc. 4.21. Cap. 11.33.

17. Fiindcă* nu este nimic acoperit, care nu va fi descoperit, nimic tănuit, care nu va fi cunoscut și nu va veni la lumină.

*Mat. 10.26. Cap. 12.2.

18. Luați seama, dar, la felul cum ascultați; căci* celui ce are, i se va da; dar celui ce n-are, i se va lua și ce i se pare că are.“

*Mat. 13.12; 25.29. Cap. 19.26.

Mama și frații lui Isus

19. Mama* și frații lui Isus au venit la El; dar nu puteau să-I vorbească din pricina norodului.

*Mat. 12.46. Marc. 3.31.

20. Cineva l-a spus: „Mama Ta și frații Tăi stau afară și vor să Te vadă.“

21. Dar El, drept răspuns, a zis: „Mama Mea și frații Mei sunt cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu și-l împlinesc.“

Potolirea furtunii

22. Într-una* din zile, Isus S-a suit într-o corabie împreună cu ucenicii Lui. El le-a zis: „Haidem să trecem dincolo de lac.“ Și au plecat.

*Mat. 8.23. Marc. 4.35.

23. Pe când vâsleau ei, Isus a adormit. Pe lac s-a stărnit un așa vârtaj de vânt, că se umplea corabia cu apă; și erau în primejdie.

24. Au* venit la El, L-au deșteptat și au zis: „Învățătorule, Învățătorule, pie-
rim.“ Isus S-a sculat, a certat vântul și valurile înfuriate, care s-au potolit: și s-a făcut liniște.

*Mat. 8.28. Marc. 5.1.

25. Apoi a zis ucenicilor Săi: „**Unde vă este credința?**” Plini de spaimă și de mirare, ei au zis unii către alții: „Cine este Acesta de poruncește chiar și vânturilor și apei, și-L ascultă?”

Vindecarea unui îndrăcit

26. Au venit cu corabia în ținutul gherghesenilor, care este în dreptul Galileii.

27. Când a ieșit Isus la țarm, L-a întâmpinat un om din cetate, stăpânit de mai mulți draci. De multă vreme nu se îmbrăca în haină și nu-și avea locuința într-o casă, ci în morminte.

28. Când a văzut pe Isus, a scos un strigăt ascuțit, a căzut jos înaintea Lui și a zis cu glas tare: „Ce am eu a face cu Tine, Isuse, Fiul Dumnezeului celui Preaînalt? Te rog nu mă chinui.”

29. Căci Isus poruncise duhului necurat să iasă din omul acela pe care pusese stăpânire de multă vreme; era păzit, legat cu cătușe la mâini și cu obezi la picioare, dar rupea legăturile și era gonit de dracul prin pustii.

30. Isus l-a întrebat: „**Cum îți este numele?**” „Legiune”, a răspuns el; pentru că intraseră mulți draci în el.

31. Și dracii rugau stăruitor pe Isus să nu le poruncească să se ducă în* Adânc. *Apoc. 20.3.

32. Acolo, pe munte, era o turmă mare de porci care pășteau. Și dracii au rugat pe Isus să le dea voie să intre în ei. El le-a dat voie.

33. Dracii au ieșit din omul acela, au intrat în porci, și turma s-a repezit de pe râpă în lac și s-a înecat.

34. Porcarii, când au văzut ce se întâmplase, au fugit și au dat de veste în cetate și prin sate.

35. Oamenii au ieșit să vadă cele întâmplare. Au venit la Isus și au găsit pe omul din care ieșiseră dracii șezând la picioarele lui Isus, îmbrăcat și în toate mințile; și i-a apucat frica.

36. Cei ce văzuseră cele petrecute le-au povestit cum fusese vindecat cel stăpânit de draci.

37. Tot* norodul din ținutul gherghesenilor a** rugat pe Isus să plece de la ei, pentru că îi apucase o mare frică.

Isus S-a suit într-o corabie și S-a întors. *Mat. 8.34. **Fapt. 16.39.

38. Omul* din care ieșiseră dracii

Îl ruga să-i dea voie să rămână cu El. Dar Isus l-a trimis acasă și i-a zis:

*Marc. 5.18.

39. „**Întoarce-te acasă și povestește tot ce ți-a făcut Dumnezeu.**” El a plecat și a vestit prin toată cetatea tot ce-i făcuse Isus.

Învierea fiicei lui Iair Femeia cu scurgere de sânge

40. La întoarcere, Isus a fost primit cu bucurie de mulțime, căci toți îl așteptau.

41. Și* iată că a venit un om, numit Iair, care era fruntaș al sinagogii. El s-a aruncat la picioarele lui Isus și L-a rugat să vină până la el acasă;

*Mat. 9.18. Marc. 5.22.

42. pentru că avea o singură copilă, de vreo doisprezece ani, care trăgea să moară. Pe drum, Isus era îmbulzit de noroade.

43. Și* era o femeie care de doisprezece ani avea o scurgere de sânge; ea își cheltuise toată averea cu doctorii, fără s-o fi putut vindeca vreunul.

*Mat. 9.20.

44. Ea s-a apropiat pe dinapoi și s-a atins de poala hainei lui Isus. Îndată, scurgerea de sânge s-a oprit.

45. Și Isus a zis: „**Cine s-a atins de Mine?**” Fiindcă toți tăgăduiau, Petru și cei ce erau cu El au zis: „Învățătorule, noroadele Te împresoară și Te îmbulzesc, și mai întrebi: „**Cine s-a atins de Mine?**”

46. Dar Isus a răspuns: „**S-a atins cineva de Mine, căci am simțit că a ieșit din Mine o putere.***”

*Marc. 5.30. Cap. 6.19.

47. Femeia, când s-a văzut dată de gol, a venit tremurând, s-a aruncat jos înaintea Lui și a spus în fața întregului norod din ce pricină se atinsese de El și cum fusese vindecată numaidecât.

48. Isus i-a zis: „**Îndrăznește, fiică; credința ta te-a mântuit, du-te în pace.**”

49. Pe* când vorbea El încă, vine unul din casa fruntașului sinagogii și-i spune: „Fiica ta a murit, nu mai supăra pe Învățătorul.”

*Marc. 5.35.

50. Dar Isus, când a auzit lucrul acesta, a zis fruntașului sinagogii: „**Nu te teme; crede numai, și va fi tămăduită.**”

51. Când a ajuns la casa fruntașului, n-a lăsat pe nici unul să intre împreună cu El, decât pe Petru, pe Iacov, pe Ioan, pe tatăl și mama fetei.

52. Toți plângeau și o boceau. Atunci Isus a zis: „**Nu plângeți; fetița n-a murit, ci* doarme.**”

*Ioan 11.11,13.

53. Ei își băteau joc de El, căci știau că murise.

54. Dar El, după ce i-a scos pe toți afară, a apucat-o de mână și a strigat cu glas tare: „**Fetițo, scoală-te*!**”

*Cap. 7.14. Ioan 11.43.

55. Și duhul ei s-a întors în ea, iar fata s-a sculat numaidecât. Isus a poruncit să-i dea să mănânce.

56. Părinții ei au rămas uimiți. Isus* le-a poruncit să nu spună nimănui cele întâmplare. *Mat. 8.4; 9.30. Marc. 5.43.

Trimiterea celor doisprezece

91. Isus* a chemat pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpânire peste toți dracii și să vindece bolile. *Mat. 10.1. Marc. 3.13; 6.7.

2. Apoi i-a* trimis să propovăduiască Împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pe cei bolnavi.

*Mat. 10.7,8. Marc. 6.12. Cap. 10.1,9.

3. „**Să nu luați nimic cu voi pe drum**”, le-a* zis El, „nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici bani, nici două haine.”

*Mat. 10.9. Marc. 6.8. Cap. 10.4; 22.35.

4. **În* orice casă veți intra, să rămâneți acolo, până veți pleca din locul acela.**

*Mat. 10.11. Marc. 6.10.

5. **Și*, dacă nu vă vor primi oamenii, să ieșiți din cetatea aceea și să scuturați* praf de pe picioarele voastre, ca mărturie împotriva lor.**”

*Mat. 10.14. **Fapt. 13.51.

6. Ei* au plecat și au mers din sat în sat, propovăduind Evanghelia și săvârșind pretutindeni tămăduiri.

*Marc. 6.12.

Irod nu știe ce să creadă despre Isus

7. Cărmuitorul* Irod a auzit vorbindu-se despre toate lucrurile săvârșite de Isus și stătea în cumpănă, neștiind ce să creadă. Căci unii ziceau că a înviat Ioan din morți; *Mat. 14.1. Marc. 6.14.

8. alții ziceau că s-a arătat Ilie; și alții ziceau că a înviat vreun proroc din cei din vechime.

9. Dar Irod zicea: „Lui Ioan i-am tăiat capul; cine este oare Acesta despre care aud astfel de lucruri?” Și* căuta să-L vadă. *Cap. 23.8.

Înmulțirea pâinilor

10. Apostolii, când* s-au întors, au istorisit lui Isus tot ce făcuseră. El**

i-a luat cu Sine și S-a dus la o parte, lângă o cetate numită Betsaida.

*Marc. 6.30. **Mat. 14.13.

11. Noroadele au priceput lucrul acesta și au mers după El. Isus le-a primit bine, le vorbea despre Împărăția lui Dumnezeu și vindeca pe cei ce aveau trebuință de vindecare.

12. Fiindcă* ziua se pleca spre seară, cei doisprezece s-au apropiat și I-au zis: „Dă drumul noroadelor, ca să se ducă în satele și cătunele dimprejur să găzduiască și să-și caute de ale mâncării; pentru că aici suntem într-un loc pustiu.” *Mat. 14.15. Marc. 6.35. Ioan 6.1,5.

13. Isus le-a zis: „**Dați-le voi să mănânce!**” Dar ei au răspuns: „N-avem decât cinci pâini și doi pești; afară numai dacă ne vom duce noi înșine să cumpărăm merinde pentru tot norodul acesta.”

14. Și erau aproape cinci mii de bărbați. Isus a zis ucenicilor Săi: „**Puneți-i să șadă jos în cete de câte cincizeci.**”

15. Așa au și făcut: i-au pus pe toți să șadă jos.

16. Isus a luat cele cinci pâini și cei doi pești, și-a ridicat ochii spre cer și le-a binecuvântat. Apoi le-a frânt și le-a dat ucenicilor să le împartă norodului.

17. Au mâncat toți și s-au săturat; și au ridicat douăsprezece coșuri pline cu firimiturile rămase.

Mărturisirea lui Petru

18. Într-o* zi, pe când Se ruga Isus singur deoparte, având cu El pe ucenicii Lui, le-a pus întrebarea următoare: „**Cine zic oamenii că sunt Eu?**”

*Mat. 16.13. Marc. 8.27.

19. Ei I-au răspuns: „Unii zic că ești Ioan* Botezătorul; alții zic că ești Ilie; alții zic că a înviat un proroc din cei din vechime.” *Mat. 14.2. Vers. 7,8.

20. „**Dar voi***”, i-a întrebat El, „**cine ziceți că sunt?**” „Hristosul lui Dumnezeu!”, I-a răspuns Petru*.

*Mat. 16.16. Ioan 6.69.

21. Isus* le-a poruncit cu tărie să nu spună nimănui lucrul acesta. *Mat. 16.20.

22. Apoi a adăugat că Fiul* omului trebuie să pătimizească multe, să fie tăgăduit de bătrâni, de preoții cei mai de seamă și de cărturari, să fie omorât și a treia zi să învie. *Mat. 16.21; 17.22.

Cum să urmărim pe Isus

23. Apoi* a zis tuturor: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze.” *Mat. 10.38; 16.24. Marc. 8.34. Cap. 14.27.

24. Fiindcă oricine va voi să-și scape viața o va pierde; dar oricine își va pierde viața pentru Mine o va mântui.

25. Și* ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă s-ar prăpădi sau s-ar pierde pe sine însuși? *Mat. 16.20. Marc. 8.36.

26. Căci* de oricine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, se va rușina și Fiul omului de el, când va veni în slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri. *Mat. 20.33. Marc. 8.38. 2 Tim. 2.12.

27. Adevărat* vă spun, că sunt unii din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu.“ *Mat. 16.28. Marc. 9.1.

Schimbarea la față

28. Cam* la opt zile după cuvintele acestea, Isus a luat cu El pe Petru, pe Ioan și pe Iacov și S-a suit pe munte să Se roage. *Mat. 17.1. Marc. 9.2.

29. Pe când Se ruga, și îmbrăcăminte I s-a făcut albă strălucitoare.

30. Și iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbați: erau Moise și Ilie,

31. care se arătasera în slavă și vorbeau despre sfârșitul Lui pe care avea să-l aibă în Ierusalim.

32. Petru și tovarășii lui erau* îngreuiți de somn; dar, când s-au deșteptat bine, au văzut slava lui Isus și pe cei doi bărbați care stăteau împreună cu El. *Dan. 8.18; 10.9.

33. În clipa când se despărteau bărbații aceștia de Isus, Petru a zis lui Isus: „Învățătorule, este bine să fim aici; să facem trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise, și una pentru Ilie.“ Nu știa ce spune.

34. Pe când vorbea el astfel, a venit un nor și i-a acoperit cu umbra lui; ucenicii s-au înspăimântat, când i-au văzut intrând în nor.

35. Și din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta* este Fiul Meu preaiubit: de El să ascultați**.“

*Mat. 3.17. **Fapt. 3.22.

36. Când s-a auzit glasul acela, Isus a rămas singur. Ucenicii* au tăcut și n-au spus, în zilele acelea, nimănui nimic din cele ce văzuseră. *Mat. 17.9.

Vindecarea unui îndrăcit

37. A* doua zi, când s-au coborât de pe munte, o gloată mare a întâmpinat pe Isus. *Mat. 17.14. Marc. 9.14,17.

38. Și un om din mijlocul mulțimii a strigat: „Învățătorule, rogu-Te, uită-Te cu îndurare la fiul meu, fiindcă îl am numai pe el.

39. Îl apucă un duh, și deodată răcește; și duhul îl scutură cu putere, așa că băiatul face spumă la gură, și cu anevoie se duce duhul de la el, după ce l-a stropșit de tot.

40. Am rugat pe ucenicii Tăi să-l scoată, și n-au putut.

41. „O, neam necredincios și pornit la rău“, a răspuns Isus, „până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Adu aici pe fiul tău.“

42. Pe când venea băiatul, dracul l-a trântit la pământ și l-a scuturat cu putere. Dar Isus a certat duhul necurat, a vindecat pe băiat și l-a dat înapoi tatălui său.

43. Și toți au rămas uimiți de mărirea lui Dumnezeu.

Isus vestește moartea și învierea Sa

Pe când toți se minunau de tot ce făcea Isus, El a zis ucenicilor Săi:

44. „Voi ascultați* bine ce vă spun: Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor!“ *Mat. 17.22.

45. Dar* ucenicii nu înțelegeau cuvintele acestea, căci erau acoperite pentru ei, ca să nu le priceapă; și se temeau să-L întrebe în privința aceasta. *Marc. 9.32. Cap. 2.50; 18.34.

Cine este cel mai mare?

46. Apoi* le-a venit în gând să știe cine dintre ei ar fi cel mai mare.

*Mat. 18.1. Marc. 9.34.

47. Isus le-a cunoscut gândul inimii, a luat un copilaș, l-a pus lângă El

48. și le-a zis: „Oricine* primește pe acest copilaș, în Numele Meu, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Fiindcă** cine este cel mai mic între voi toți acela este mare.“ *Mat. 10.40; 18.5.

Marc. 9.37. Ioan 12.44; 13.20. **Mat. 23.11,12.

49. Ioan* a luat cuvântul și a zis: „Învățătorule, noi am văzut pe un om scoțând draci în Numele Tău; și l-am oprit, pentru că nu merge după noi.“

*Num. 11.28. Marc. 9.38.

50. „Nu-l opriți“, i-a răspuns Isus, „fiindcă cine* nu este împotriva voastră este pentru voi.“ *Mat. 12.30. Cap. 11.23.

Foc din cer

51. Când s-a apropiat vremea în care avea să fie luat în cer*, Isus Și-a îndreptat fața hotărât să meargă la Ierusalim. *Marc. 16.19. Fapt. 1.2.

52. A trimis înainte niște soli, care s-au dus și au intrat într-un sat al samaritenilor, ca să-l pregătească un loc de găzduit.

53. Dar* ei nu L-au primit, pentru că Isus Se îndrepta să meargă spre Ierusalim. *Ioan 4.4,9.

54. Ucenicii Săi, Iacov și Ioan, când au văzut lucrul acesta, au zis: „Doamne, vrei să poruncim să se coboare foc din cer și să-i mistuie, cum a făcut Ilie?“

*2 Împ. 1.10,12.

55. Isus S-a întors spre ei, i-a certat și le-a zis: „Nu știți de ce duh sunteți însuflețiți!“

56. Căci Fiul* omului a venit nu ca să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască.“ Și au plecat în alt sat.

*Ioan 3.17; 12.47.

Cum să urmărim pe Isus

57. Pe* când erau pe drum, un om I-a zis: „Doamne, Te voi urma oriunde vei merge.“ *Mat. 8.10.

58. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, și păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-Și odihni capul.“

59. Altuia* i-a zis: „Vino după Mine!“ „Doamne“, I-a răspuns el, „lasă-mă să mă duc întâi să îngrop pe tatăl meu.“ *Mat. 8.21.

60. Dar Isus i-a zis: „Lasă morții să-și îngroape morții, și tu du-te de vestește Împărăția lui Dumnezeu.“

61. Un altul a zis: „Doamne, Te* voi urma, dar lasă-mă întâi să mă duc să-mi iau rămas bun de la ai mei.“

*1 Împ. 19.20.

62. Isus i-a răspuns: „Oricine pune mâna pe plug, și se uită înapoi nu este destoinic pentru Împărăția lui Dumnezeu.“

Trimiterea celor șaptezeci de ucenici

10 l. După aceea Domnul a mai rânduit alți șaptezeci de ucenici și i-a trimis* doi câte doi înaintea Lui, în toate cetățile și în toate locurile pe unde avea să treacă El. *Mat. 10.1. Marc. 6.7.

2. Și le-a zis: „Mare este secerișul*, dar puțini sunt lucrătorii! Rugați**; dar, pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Său.

*Mat. 9.37,38. Ioan 4.35. **2 Tes. 3.1.

3. Duceți-vă; iată*, vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor. *Mat. 10.16.

4. Să* nu luați cu voi nici pungă, nici traistă, nici încălțăminte și să nu întrebați pe nimeni** de sănătate pe drum. *Mat.

10.9,10. Marc. 6.8. Cap. 9.3. **2 Împ. 4.29.

5. În* orice casă veți intra, să ziceți întâi: „Pacea să fie peste casa aceasta!“

*Mat. 10.12.

6. Și dacă va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră va rămâne peste el; altminteri ea se va întoarce la voi.

7. Să* rămâneți în casa aceea și să mâncați** și să beți ce vi se va da; căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu umblați din casă în casă.

*Mat. 10.11. **1 Cor. 10.27. †Mat. 10.10. 1 Cor. 9.4, etc. 1 Tim. 5.18.

8. În oricare cetate veți intra, și unde vă vor primi oamenii, să mâncați ce vi se va pune înainte;

9. să* vindecați pe bolnavii care vor fi acolo și să le ziceți: „Împărăția lui Dumnezeu s-a** apropiat de voi.“

*Cap. 9.2. **Mat. 3.2; 4.17; 10.7. Vers. 11.

10. Dar în oricare cetate veți intra, și nu vă vor primi, să vă duceți pe ulițele ei și să ziceți:

11. „Scuturăm împotriva voastră, chiar și* praful din cetatea voastră care s-a lipit de picioarele noastre; totuși să știți că Împărăția lui Dumnezeu s-a apropiat de voi.“

*Mat. 10.14. Cap. 9.5. Fapt. 13.51; 18.6.

12. Eu vă spun că în ziua judecății va fi mai ușor pentru Sodoma decât pentru cetatea aceea. *Mat. 10.15. Marc. 6.11.

13. Vai* de tine, Horazine! Vai de tine, Betsaido! Căci** dacă ar fi fost făcute în Tir și Sidon lucrările puternice care au fost făcute în voi, demult s-ar fi pocăit stând în sac și cenușă.

*Mat. 11.21. **Ezec. 3.6.

14. De aceea, în ziua judecății, va fi mai ușor pentru Tir și Sidon decât pentru voi.

15. Și tu*, Capernaume, vei fi înălțat** oare până la cer? Vei fi coborât până în Locuința morților.

*Mat. 11.23. **Gen. 11.4. Deut. 1.28. Isa. 14.13. Ier. 51.53. †Ezec. 26.20; 32.18.

16. Cine* vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă; și** cine vă nesocotește

pe voi, pe Mine Mă nesocotește; iar cine Mă nesocotește pe Mine nesocotește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.“

*Mat. 10.40. Marc. 9.37. Ioan 13.20. **1 Tes. 4.8. †Ioan 5.23.

Întoarcerea celor șaptezeci

17. Cei șaptezeci s-au* întors plini de bucurie și au zis: „Doamne, chiar și dracii ne sunt supuși în Numele Tău.“

*Vers. 1.

18. Isus le-a zis: „Am* văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer.

*Ioan 12.31; 16.11. Apoc. 9.1; 12.8,9.

19. Iată că v-am* dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpioni și peste toată puterea vrăjmașului; și nimic nu vă va putea vătăma.

*Marc. 16. Fapt. 28.5.

20. Totuși să nu vă bucurați de faptul că duhurile vă sunt supuse; ci bucurați-vă că numele* voastre sunt scrise în ceruri.“

*Exod 32.32. Ps. 69.28. Isa. 4.3. Dan. 12.1. Filip. 4.3. Evr. 12.23. Apoc. 13.8; 20.12; 21.27.

21. În* ceasul acela, Isus S-a bucurat în Duhul Sfânt și a zis: „Tată, Doamne al cerului și al pământului, Te laud pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pruncilor. Da, Tată, fiindcă așa ai găsit cu cale Tu.

*Mat. 11.25.

22. Toate* lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; și** nimeni nu știe cine este Fiul, afară de Tatăl, nici cine este Tatăl, afară de Fiul și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere.“

*Mat. 28.18. Ioan 3.35; 5.27; 17.2. **Ioan 1.18; 6.44,46.

23. Apoi S-a întors spre ucenici și le-a spus deoparte: „Ferice* de ochii care văd lucrurile pe care le vedeți voi!

*Mat. 13.16.

24. Căci vă spun că* mulți proroci și împărați au voit să vadă ce vedeți voi, și n-au văzut, să audă ce auziți voi, și n-au auzit.“

*1 Pet. 1.10.

Pilda samariteanului

25. Un învățător* al Legii s-a sculat să ispitească pe Isus și l-a zis: „Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?“

*Mat. 19.16; 22.35.

26. Isus i-a zis: „Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?“

27. El a răspuns: „Să* iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău; și** pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

*Deut. 6.5. **Lev. 19.18.

28. „Bine ai răspuns“, i-a zis Isus, „fă așa, și vei* avea viața veșnică.“

*Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezec. 20.11,13,21. Rom. 10.5.

29. Dar el, care voia să* se îndreptățească, a zis lui Isus: „Și cine este aproapele meu?“

*Cap. 16.15.

30. Isus a luat din nou cuvântul și a zis: „Un om se cobora din Ierusalim la Ierihon. A căzut între niște tâlhari, care l-au dezbrăcat, l-au jefuit de tot, l-au bătut zdrăvăn, au plecat și l-au lăsat aproape mort.

31. Din întâmplare, se cobora pe același drum un preot; și, când a văzut pe omul acesta, a* trecut înainte pe alături.

*Ps. 38.11.

32. Un levit trecea și el prin locul acela; și, când l-a văzut, a trecut înainte pe alături.

33. Dar un samaritean*, care era în călătorie, a venit în locul unde era el și, când l-a văzut, i s-a făcut milă de el.

*Ioan 4.9.

34. S-a apropiat de i-a legat rănille și a turnat peste ele untdelemn și vin; apoi l-a pus pe dobitocul lui, l-a dus la un han și a îngrijit de el.

35. A doua zi, când a pornit la drum, a scos doi lei, i-a dat hangiului și i-a zis: „Ai grijă de el, și orice vei mai cheltui îți voi da înapoi la întoarcere.“

36. Care dintre aceștia trei și se pare că a dat dovadă că este aproapele celui ce căzuse între tâlhari?“

37. „Cel ce și-a făcut milă cu el“, a răspuns învățătorul Legii. „Du-te de fă și tu la fel“, i-a zis Isus.

Marta și Maria

38. Pe când era pe drum, cu ucenicii Săi, Isus a intrat într-un sat. Și o femeie, numită Marta*, L-a primit în casa ei.

*Ioan 11.1; 12.2,3.

39. Ea avea o soră numită Maria, care* s-a așezat jos** la picioarele Domnului și asculta cuvintele Lui.

*1 Cor. 7.32, etc. **Cap. 3.35. Fapt. 22.3.

40. Marta era împărțită cu multă slujire, a venit repede la El și l-a zis: „Doamne, nu-Ți pasă că sora mea m-a lăsat să slujesc singură? Zi-i, dar, să-mi ajute.“

41. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Marto, Marto, pentru multe lucruri te îngrijorezi și te frământă tu,

42. dar un* singur lucru trebuie. Maria și-a ales partea cea bună, care nu i se va lua.“

*Ps. 27.4.

Tatăl nostru

11. Într-o zi, Isus Se ruga într-un loc anumit. Când a isprăvit rugăciunea, unul din ucenicii Lui l-a zis: „Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat și Ioan pe ucenicii lui.“

2. El le-a zis: „Când vă rugați, să ziceți:

Tatăl* nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău; vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ.

*Mat. 6.9.

3. Păinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă în fiecare zi;

4. și ne iartă nouă păcatele noastre, fiindcă și noi iertăm oricui ne este dator; și nu ne ducе în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău.“

Stăruința în rugăciune

5. Apoi le-a mai zis: „Dacă unul dintre voi are un prieten și se ducе la el la miezul nopții și-i zice: „Prietene, împrumută-mi trei pâini,

6. căci a venit la mine de pe drum un prieten al meu și n-am ce-i pune înainte“;

7. și dacă, dinăuntrul casei lui, prietenul acesta îi răspunde: „Nu mă tulbura; acum ușa este încuiată, copiii mei sunt cu mine în pat, nu pot să mă scol să-ți dau pâini“ –

8. vă spun: chiar* dacă nu s-ar scula să i le dea, pentru că-i este prieten, totuși, măcar pentru stăruința lui supărătoare, tot se va scula și-i va da tot ce-i trebuie.

*Cap. 18.1, etc.

9. De aceea și* Eu vă spun: cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.

*Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Ioan 15.7. Iac. 1.6. 1 Ioan 3.22.

10. Fiindcă oricine cere capătă; cine caută găsește; și celui ce bate i se deschide.

11. Cine este tatăl acela dintre voi, care, dacă-i* cere fiul său pâine, să-i dea o piatră? Ori, dacă cere un pește, să-i dea un șarpe în loc de pește?

*Mat. 7.9.

12. Sau, dacă cere un ou, să-i dea un scorpion?

13. Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce l-L cer!“

Vindecarea unui îndrăcit mut

14. Isus* a scos dintr-un bolnav un drac care era mut. După ce a ieșit

dracul, mutul a grăit, și noroadеle s-au mirat.

*Mat. 9.32; 12.22.

15. Dar unii ziceau: „El* scoate dracii cu Beelzebul, domnul dracilor.“

*Mat. 9.34; 12.24.

16. Alții, ca să-L ispitească, li cereau* un semn din cer.

*Mat. 12.38; 16.1.

17. Isus* le-a** cunoscut gândurile și le-a zis: „Orice împărăție dezbinată împotriva ei este pustiită; și o casă dezbinată împotriva ei se prăbușește peste alta.

*Mat. 12.25. Marc. 3.24. **Ioan 2.25.

18. Deci, dacă Satana este dezbinat împotriva lui însuși, cum va dăinui împărăția lui, fiindcă ziceți că Eu scot dracii cu Beelzebul?

19. Și dacă Eu scot dracii cu Beelzebul, fiii voștri cu cine îi scot? De aceea ei înșiși vor fi judecătorii voștri.

20. Dar, dacă Eu scot dracii cu* degetul lui Dumnezeu, Împărăția lui Dumnezeu a ajuns până la voi.

*Exod 8.19.

21. Când* omul cel tare și bine înarmat își păzește casa, averile îi sunt la adăpost.

*Mat. 12.29. Marc. 3.27.

22. Dar* dacă vine peste el unul mai tare decât el și-l biruie, atunci îi ia cu sila toate armele în care se încredea și împarte prăzile luate de la el.

*Isa. 53.12. Col. 2.15.

23. Cine* nu este cu Mine este împotriva Mea; și cine nu adună cu Mine risipește.

*Mat. 12.30.

Duhul necurat ieșit din om

24. Duhul necurat, când* iese afară dintr-un om, umblă prin locuri fără apă și caută odihnă. Fiindcă n-o găsește, zice: „Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit.“

*Mat. 12.43.

25. Și, când vine, o găsește măturată și împodobită.

26. Atunci se ducе de mai ia cu el alte șapte duhuri, mai rele decât el; intră împreună în casă, se așază în ea, și starea de pe urmă* a omului acelaia ajunge mai rea decât cea dintâi.“

*Ioan 5.14. Evr. 6.4; 10.26. 2 Pet. 2.20.

Ferice de cei ce ascultă Cuvântul

27. Pe când spunea Isus aceste vorbe, o femeie din norod și-a ridicat glasul și a zis: „Ferice* de pantecele care Te-a purtat și de țâțele pe care le-ai supt!“

*Cap. 1.28,48.

28. Și El a răspuns: „Ferice* mai

degrabă de cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc!“

*Mat. 7.21. Cap. 8.21. Iac. 1.25.

Minunea cu Iona

29. Pe când* noroadele se strâneau cu grămada, El a început să spună: „Neamul acesta este un neam viclean; el cere un semn; dar nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona.

*Mat. 12.38,39.

30. Căci după cum Iona* a fost un semn pentru niniveni, tot așa și Fiul omului va fi un semn pentru neamul acesta.

*Iona 1.17; 2.10.

31. Împărăteasa* de la miazăzi se va scula, în ziua judecății, alături de bărbații acestui neam și-i va osândi; pentru că ea a venit de la capătul pământului ca să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată că aici este Unul mai mare decât Solomon.

*1 Împ. 10.1.

32. Bărbații din Ninive se vor scula, în ziua judecății, alături de neamul acesta și-l vor osândi, pentru că ei* s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată că aici este Unul mai mare decât Iona.

*Iona 3.5.

Lumina

33. Nimeni* n-aprinde o lumină, ca s-o pună într-un loc ascuns sau sub baniță; ci o pune într-un sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.

*Mat. 5.15. Marc. 4.21. Cap. 8.16.

34. Ochiul este lumina* trupului tău. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău este plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, trupul tău este plin de întuneric.

*Mat. 6.22.

35. Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric.

36. Așa că, dacă tot trupul tău este plin de lumină, fără să aibă vreo parte întunecată, va fi în totul plin de lumină, întocmai ca atunci când te-ar lumina o lampă cu lumina ei mare.“

Mustrea căraturilor și fariseilor

37. Pe când vorbea Isus, un fariseu L-a rugat să prânzească la el. El a intrat și a șezut la masă.

38. Fariseul* a văzut cu mirare că Isus nu Se spălase înainte de prânz.

*Marc. 7.3.

39. Dar* Domnul i-a zis: „Voi, fariseii, curățați partea de afară a paharului și a blidului, dar lăuntru* vostru este plin de jefuire și de răutate.

*Mat. 23.25. **Tit 1.15.

40. Nebunilor, oare Acela care a făcut partea de afară n-a făcut și pe cea dinăuntru?

41. Dați* mai bine milostenie din lucrurile dinăuntru, și atunci toate vă vor fi curate.

*Isa. 58.7. Dan. 4.27. Cap. 12.33.

42. Dar* vai de voi, fariseilor! Pentru că voi dați zeciuială din izmă, din rută și din toate zarzavaturile, și dați uitării dreptatea și dragostea de Dumnezeu: pe acestea trebuia să le faceți, și pe celelalte să nu le lăsați nefăcute!

*Mat. 23.23.

43. Vai* de voi, fariseilor! Pentru că voi umblați după scaunele dintâi la sinagogi și vă place să vă facă lumea plecăciuni prin piețe!

*Mat. 23.6. Marc. 12.38,39.

44. Vai* de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că** voi sunteți ca mormintele care nu se văd și peste care oamenii umblă fără să știe.“

*Mat. 23.27. **Ps. 5.9.

45. Unul din învățătorii Legii a luat cuvântul și I-a zis: „Învățătorule, spunând aceste lucruri ne ocărăști și pe noi.“

46. „Vai și de voi, învățători ai Legii“, a răspuns Isus. „Pentru că* voi puneți pe spinarea oamenilor sarcini grele de purtat, iar voi nici măcar cu unul din degetele voastre nu vă atingeți de ele.

*Mat. 23.4.

47. Vai* de voi! Pentru că voi zidiți mormintele prorocilor pe care i-au ucis părinții voștri.

*Mat. 23.29.

48. Prin aceasta mărturișiți că încuviințați faptele părinților voștri; căci ei au ucis pe proroci, iar voi le zidiți mormintele.

49. De aceea Înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: „Le voi trimite* proroci și apostoli; pe unii din ei îi vor ucide, iar pe alții îi vor prigonii,

*Mat. 23.34.

50. ca să se ceară de la acest neam sângele tuturor prorocilor, care a fost vărsat de la întemeierea lumii:

51. de la* sângele lui Abel până la sângele** lui Zaharia, ucis între altar și Templu; da, vă spun, se va cere de la neamul acesta!

*Gen. 4.8. **2 Cron. 24.20,21.

52. Vai* de voi, învățători ai Legii! Pentru că voi ați pus mâna pe cheia cunoștinței: nici voi n-ați intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-ați împiedicat să intre.“

*Mat. 23.13.

53. După ce a ieșit de acolo, cărturarii și fariseii au început să-L pună la

strâmtoare și să-L facă să vorbească despre multe lucruri;

54. I-au întins astfel lațuri, ca* să prindă vreo vorbă din gura Lui, pentru care să-L poată învinui.

*Marc. 12.13.

Despre fățarnicie, frica de oameni, hula împotriva Duhului Sfânt

12. În vremea aceea*, când se strânseseră noroadele cu miile, așa că se călcau unii pe alții, Isus a început să spună ucenicilor Săi: „Mai întâi de toate, păziți-vă** de aluatul fariseilor, care este fățarnicia.

*Mat. 16.6. Marc. 8.15. **Mat. 16.12.

2. Nu* este nimic acoperit, care nu va fi descoperit, nici ascuns, care nu va fi cunoscut.

*Mat. 10.26. Marc. 4.22. Cap. 8.17.

3. De aceea, orice ați spus la întuneric va fi auzit la lumină; și orice ați grăit la ureche, în odăite, va fi vestit de pe acoperișul caselor.

4. Vă* spun vouă, prietenii** Mei: să nu vă temeți de cei ceucid trupul, și după aceea nu mai pot face nimic.

*Isa. 51.7,8,12,13. Ier. 1.8. Mat. 10.28. **Ioan 15.14,15.

5. Am să vă arăt de cine să vă temeți. Temeți-vă de Acela care, după ce a ucis, are puterea să arunce în gheenă; da, vă spun, de El să vă temeți.

6. Nu se vând oare cinci vrăbii cu doi bani? Totuși nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Și chiar perii din cap, toți vă sunt numărați. Deci să nu vă temeți: voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.

8. Eu* vă spun: pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor îl va mărturisi și Fiul omului înaintea îngerilor lui Dumnezeu;

*Mat. 10.32. Marc. 8.38. 2 Tim. 2.12. 1 Ioan 2.23.

9. dar cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor va fi lepădat și el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10. Și* oricui va vorbi împotriva Fiului omului i se va ierta; dar oricui va huli împotriva Duhului Sfânt nu i se va ierta.

*Mat. 12.31,32. Marc. 3.28. 1 Ioan 5.16.

11. Când* vă vor duce înaintea sinagogilor, înaintea dregătorilor și înaintea stăpânilor, să nu vă îngrijorați cum veți răspunde pentru apărarea voastră, nici ce veți vorbi;

*Mat. 10.19. Marc. 13.11. Cap. 21.14.

12. căci Duhul Sfânt vă va învăța chiar în ceasul acela ce va trebui să vorbiți.“

Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina

13. Unul din mulțime a zis lui Isus: „Învățătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moștenirea noastră.“

14. „Omule*“, i-a răspuns Isus, „cine M-a pus pe Mine judecător sau împărtitor peste voi?“

*Ioan 18.36.

15. Apoi le-a zis: „Vedeți* și păziți-vă de orice fel de lăcomie de bani; căci viața cuiva nu stă în belșugul avuției lui.“

*1 Tim. 6.7, etc.

16. Și le-a spus pilda aceasta: „Țarina unui om bogat rodise mult.

17. Și el se gândea în sine și zicea: „Ce voi face? Fiindcă nu mai am loc unde să-mi strâng roadele.“

18. „Iată“, a zis el, „ce voi face: îmi voi strica grânarele și voi zidi altele mai mari; acolo voi strânge toate roadele și toate bunătățile mele;

19. și voi zice sufletului meu: „Suflete*, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea și ve-selește-te!“

*Ecl. 11.9. 1 Cor. 15.32. Iac. 5.5.

20. Dar Dumnezeu i-a zis: „Nebunule! Chiar în noaptea aceasta ți se va* cere înapoi sufletul; și** lucrurile pe care le-ai pregătit ale cui vor fi?“

*Iov 20.22; 27.8. Ps. 52.7. Iac. 4.14. **Ps. 39.6. Ier. 17.11.

21. Tot așa este și cu cel ce își adună comori pentru el, și* nu se îmbogățește față de Dumnezeu.“

*Mat. 6.20. Vers. 33. 1 Tim. 6.18,19. Iac. 2.5.

Îngrijorările

22. Isus a zis apoi ucenicilor Săi: „De aceea vă spun: nu* vă îngrijorați cu privire la viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, nici cu privire la trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca.

*Mat. 6.25.

23. Viața este mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea.

24. Uitați-vă cu băgare de seamă la corbi: ei nu seamănă, nici nu seceră, n-au nici cămară, nici grânar; și totuși Dumnezeu* îi hrănește. Cu cât mai de preț sunteți voi decât păsările!

*Iov 38.41. Ps. 147.9.

25. Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge un cot la lungimea vieții lui?

26. Deci, dacă nu puteți face nici cel mai mic lucru, pentru ce vă mai îngrijorați de celelalte?

27. Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii: ei nu torc, nici nu țes; totuși vă spun că nici Solomon, în toată slava lui, n-a fost îmbrăcat ca unul din ei.

28. Dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba, care astăzi este pe câmp, iar mâine va fi aruncată în cuptor, cu cât mai mult vă va îmbrăca El pe voi, puțin credincioșilor?

29. Să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea și nu vă frământați mintea.

30. Căci toate aceste lucruri Neamurile lumii le caută. Tatăl vostru știe că aveți trebuință de ele.

31. Căutați* mai întâi Împărăția lui Dumnezeu, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra. *Mat. 6.33.

32. Nu te teme, turmă mică; pentru că* Tatăl vostru vă dă cu plăcere Împărăția. *Mat. 11.25,26.

33. Vindeți* ce aveți și dați milostenie. Faceți-vă** rost de pungi care nu se învechesc, o comoară nesecată în ceruri, unde nu se apropie hoțul și unde nu roade molia. *Mat. 19.21.

Fapt. 2.45; 4.34. **Mat. 6.20. Cap. 16.9. 1 Tim. 6.19.

34. Căci unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră.

Îndemn la veghere

35. Mijlocul* să vă fie încins, și făcliile** aprinse.

*Efes. 6.14. 1 Pet. 1.13. **Mat. 25.1, etc.

36. Și să fiți ca niște oameni care așteaptă pe stăpânul lor să se întoarcă de la nuntă, ca să-i deschidă îndată, când va veni și va bate la ușă.

37. Ferice* de robii aceia pe care stăpânul îi va găsi veghind la venirea lui! Adevărat vă spun că el se va încinge, îi va pune să șadă la masă și se va apropia să le slujească. *Mat. 24.46.

38. Fie că vine la a doua strajă din noapte, fie că vine la a treia strajă, ferice de robii aceia, dacă-i va găsi veghind!

39. Să* știți bine că, dacă ar ști stăpânul casei la ce ceas va veni hoțul, ar veghea și n-ar lăsa să-i spargă casa.

*Mat. 24.43. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

40. Și* voi, dar, fiți gata, căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiți.*

*Mat. 24.44; 25.13. Marc. 13.33. Cap. 21.34,36. 1 Tes. 5.6. 2 Pet. 3.12.

Ispravnicul credincios

41. „Doamne“, I-a zis Petru, „pentru noi spui pilda aceasta sau pentru toți?“

42. Și Domnul a zis: „Cine* este ispravnicul credincios și înțelept pe care-l va pune stăpânul său peste slugile sale ca să le dea partea lor de hrană la vremea potrivită?“

*Mat. 24.25; 25.21. 1 Cor. 4.2.

43. Ferice de robul acela pe care stăpânul, la venirea lui, îl va găsi făcând așa!

44. Adevărat* vă spun că îl va pune peste toată avuția sa. *Mat. 24.47.

45. Dar* dacă robul acela zice în inima lui: „Stăpânul meu zăbovesște să vină“; dacă va începe să bată pe slugi și pe slujnice, să mănânce, să bea și să se îmbete,

*Mat. 24.48.

46. stăpânul robului aceluia va veni în ziua în care el nu se așteaptă și în ceasul în care nu știe și-l va tăia în bucăți; și soarta lui va fi soarta celor necredincioși în lucrul încredințat lor.

47. Robul* acela, care a știut voia stăpânului său, și nu s-a pregătit deloc și n-a lucrat după voia lui, va fi bătut cu multe lovituri. *Num. 15.30.

Deut. 25.2. Ioan 9.41; 15.22. Fapt. 17.30. Iac. 4.17.

48. Dar* cine n-a știut-o, și a făcut lucruri vrednice de lovituri, va fi bătut cu puține lovituri. Cui i s-a dat mult, i se va cere mult; și cui i s-a încredințat mult, i se va cere mai mult.

*Lev. 5.17. 1 Tim. 1.13.

Foc pe pământ

49. Eu am venit să arunc un foc* pe pământ. Și ce vreau decât să fie aprins chiar acum!

*Vers. 51.

50. Am un botez cu* care trebuie să fiu botezat și cât de mult doresc să se îndeplinească!

*Mat. 20.22. Marc. 10.38.

51. Credeți* că am venit să aduc pace pe pământ? Eu vă spun: nu; ci** mai degrabă dezbinare.

*Mat. 10.34. Vers. 49. **Mica 7.6. Ioan 7.43; 9.16; 10.19.

52. Căci*, de acum înainte, din cinci care vor fi într-o casă, trei vor fi dezbinăți împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

*Mat. 10.35.

53. Tatăl va fi dezbinat împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui; mama împotriva fiicei, și fiica împotriva mamei; soacra împotriva nurorii, și nora împotriva soacrei.*

Semnele vremurilor

54. El a mai zis noroadelor: „Când* vedeți un nor ridicându-se la apus, îndată ziceți: „Vine ploaia.“ Și așa se întâmplă.

*Mat. 16.2.

55. Și când vedeți suflând vântul de la miazăzi, ziceți: „Are să fie zăduf.“ Și așa se întâmplă.

56. Fățarnicilor, fața pământului și a cerului știți s-o deosebiți; vremea aceasta cum de n-o deosebiți?

57. Și pentru ce nu judecați și voi singuri ce este drept?

58. Când* te duci cu pârâșul tău înaintea judecătorului, pe drum** caută să scapi de el; ca nu cumva să te târască înaintea judecătorului, judecătorul să te dea pe mâna temnicerului, și temnicerul să te arunce în temniță.

*Prov. 25.8. Mat. 5.25. **Ps. 32.6. Isa. 55.6.

59. Îți spun că nu vei ieși de acolo până nu vei plăti și cel mai de pe urmă bănuț.*

Galileenii măcelăriți de Pilat

13. În vremea aceea au venit unii și au istorisit lui Isus ce se întâmplase unor galileeni, al căror sânge îl amestecase Pilat cu jertfele lor.

2. „Credeți voi“, le-a răspuns Isus, „că acești galileeni au fost mai păcătoși decât toți ceilalți galileeni, pentru că au pățit astfel?“

3. Eu vă spun: nu; ci, dacă nu vă pocăiți, toți veți pieri la fel.

4. Sau acei optsprezece inși, peste care a căzut turnul din Siloam și i-a omorât, credeți că au fost mai păcătoși decât toți ceilalți oameni care locuiau în Ierusalim?

5. Eu vă spun: nu; ci, dacă nu vă pocăiți, toți veți pieri la fel.*

Pilda smochinului neroditor

6. El a spus și pilda aceasta: „Un* om avea un smochin sădit în via sa. A venit să caute rod în el, și n-a găsit.

*Isa. 5.2. Mat. 21.19.

7. Atunci a zis vierului: „Iată că sunt trei ani de când vin și caut rod în smochinul acesta, și nu găsesc. Taie-l. La ce să mai cuprindă și pământul degeaba?“

8. „Doamne“, i-a răspuns vierul, „mai lasă-l și anul acesta; am să-l sap de jur împrejur și am să-i pun gunoi la rădăcină.

9. Poate că de acum înainte va face rod; dacă nu, îl vei tăia.“

Vindecarea unei femei gârbove

10. Isus învăța pe norod într-o sinagogă în ziua Sabatului.

11. Și acolo era o femeie stăpânită de optsprezece ani de un duh de neputință; era gârbovă și nu putea nicidecum să-și îndrepte spatele.

12. Când a văzut-o Isus, a chemat-o și i-a zis: „Femeie, ești dezlegată de neputința ta.“

13. Și-a* întins mâinile peste ea: îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu. *Marc. 16.18. Fapt. 9.17.

14. Dar fruntașul sinagogii, mâniat că Isus săvârșise vindecarea aceasta în ziua Sabatului, a luat cuvântul și a zis norodului: „Sunt șase* zile în care trebuie să lucreze omul; veniți, dar, în aceste zile să vă vindecați, și nu** în ziua Sabatului!“

*Exod 20.9. **Mat. 12.10. Marc. 3.2. Cap. 6.7; 14.3.

15. „Fățarnicilor“, i-a răspuns Domnul, „oare în ziua Sabatului nu-și dezleagă fiecare* din voi boul sau măgarul de la iesle și-l duce de-l adapă? *Cap. 14.5.

16. Dar femeia aceasta, care* este o fiică a lui Avraam și pe care Satana o ținea legată de optsprezece ani, nu trebuia oare să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua Sabatului?“

*Cap. 19.9.

17. Pe când vorbea El astfel, toți potrivnicii Lui au rămas rușinați; și norodul se bucura de toate lucrurile minunate pe care le făcea El.

Pilda

grăuntelui de muștar și a aluatului

18. El* a mai zis: „Cu ce se aseamănă Împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna?“

*Mat. 13.31. Marc. 4.30.

19. Se aseamănă cu un grăunte de muștar pe care l-a luat un om și l-a aruncat în grădina sa; el a crescut, s-a făcut copac mare, și păsările cerului și-au făcut cuiburi în ramurile lui.*

20. El a zis iarăși: „Cu ce voi asemăna Împărăția lui Dumnezeu?“

21. Se aseamănă cu aluatul pe care l-a luat o femeie și l-a pus în trei măsuri de făină, până s-a dospit toată.*

Ușa cea strâmtă

22. Isus* umbla prin cetăți și prin sate, învățând pe norod și călătorind spre Ierusalim. *Mat. 9.35. Marc. 6.6.

23. Cineva l-a zis: „Doamne, oare puțini sunt cei ce sunt pe calea mântuirii?“ El le-a răspuns:

24. „Nevoiți-vă* să intrați pe ușa cea

strămtă. Căci vă spun că mulți** vor căuta să intre, și nu vor putea.

*Mat. 7.13. **Ioan 7.34; 8.21; 13.33. Rom. 9.31.

25. Odată* ce Stăpânul casei Se va scula și va** încuia ușa, și voi veți fi afară și veți începe să bateți la ușă și să ziceți: „Doamne!, Doamne, deschide-ne!“, drept răspuns, El vă va zice: „Nu!† știu de unde sunteți.“

*Ps. 32.6.

Isa. 55.6. **Mat. 25.10. †Cap. 6.46. ††Mat. 7.23; 25.12.

26. Atunci veți începe să ziceți: „Noi am mâncat și am băut în fața Ta, și în ulițele noastre ai învățat pe norod.“

27. Și* El va răspunde: „Vă spun că nu știu de unde sunteți; depărtați-vă** de la Mine, voi toți lucrătorii fărădelegii.“

*Mat. 7.23; 25.41. Vers. 25. **Ps. 6.8. Mat. 25.41.

28. Va* fi plânsul și scrâșnirea dinților, când** veți vedea pe Avraam, pe Isaac și pe Iacov și pe toți prorocii în Împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi scoși afară.

*Mat. 8.12; 13.42; 24.51. **Mat. 8.11.

29. Vor veni de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi și vor șede la masă în Împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată* că sunt unii din cei de pe urmă, care vor fi cei dintâi, și sunt unii din cei dintâi, care vor fi cei de pe urmă.“

*Mat. 19.30; 20.16. Marc. 10.31.

Nelegiuirile și pedeapsa Ierusalimului

31. În aceeași zi, au venit câțiva farisei și I-au zis: „Plecă și du-Te de aici, căci Irod vrea să Te omoare.“

32. „Duceți-vă“, le-a răspuns El, „și spuneți vulpii aceleia: „Iată că scot dracii și săvârșesc vindecări astăzi și mâine, iar a treia zi voi* isprăvi.“

*Evr. 2.10.

33. Dar trebuie să umblu astăzi, mâine și poimâine, fiindcă nu se poate ca un proroc să piară afară din Ierusalim.

34. Ierusalime*, Ierusalime, care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să strâng pe fiii tăi, cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!

*Mat. 23.37.

35. Iată că vi* se va lăsa casa pustie; dar vă spun că nu Mă veți mai vedea până veți zice: „Binecuvântat* este Cel ce vine în Numele Domnului!“

*Lev. 26.31.32. Ps. 69.25. Isa. 1.7. Dan. 9.27. Mica 3.12. **Ps. 118.26. Mat. 21.9. Marc. 11.10. Cap. 19.38. Ioan 12.13.

Vindecarea unui bolnav de dropică

14. Într-o zi de Sabat, Isus a intrat în casa unuia din fruntașii fariseilor, ca să prânzească. Fariseii îl pândeau de aproape.

2. Și înaintea Lui era un om bolnav de dropică.

3. Isus a luat cuvântul și a zis învățătorilor Legii și fariseilor: „Oare* este îngăduit a vindeca în ziua Sabatului sau nu?“

*Mat. 12.10.

4. Ei tăceau. Atunci Isus a luat de mână pe omul acela, l-a vindecat și i-a dat drumul.

5. Pe urmă le-a zis: „Cine* dintre voi, dacă-i cade copilul sau boul în fântână, nu-l va scoate îndată afară, în ziua Sabatului?“

*Exod 23.5. Deut. 22.4. Cap. 13.15.

6. Și n-au putut să-l răspundă nimic la aceste vorbe.

Despre smerenia la ospete

7. Apoi, când a văzut că cei poftiți la masă alegeau locurile dintâi, le-a spus o pildă. Și le-a zis:

8. „Când ești poftit de cineva la nuntă, să nu te așezi la masă în locul dintâi; ca nu cumva, printre cei poftiți de el, să fie altul mai cu vază decât tine,

9. și cel ce te-a poftit și pe tine și pe el să vină să-ți zică: „Dă locul tău omului acestuia.“ Atunci, cu rușine, va trebui să iei locul de pe urmă.

10. Ci*, când ești poftit, du-te și așază-te în locul cel mai de pe urmă; pentru ca atunci când va veni cel ce te-a poftit să-ți zică: „Prietene, mută-te mai sus.“ Lucrul acesta îți va face cinste înaintea tuturor celor ce vor fi la masă împreună cu tine.

*Prov. 25.6,7.

11. Căci* oricine se înalță va fi smerit; și cine se smerește va fi înălțat.“

*Iov 22.29. Ps. 18.27. Prov. 29.23. Mat. 23.12. Cap. 18.14. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.

Despre binefacere

12. A zis și celui ce-L poftise: „Când dai un prânz sau o cină, să nu chemi pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe neamurile tale, nici pe vecinii bogați, ca nu cumva să te cheme și ei la rândul lor pe tine, și să iei astfel o răsplată pentru ce ai făcut.

13. Ci, când dai o masă, cheamă pe săraci*, pe schilozi, pe șchiopi, pe orbi.

*Neem. 8.10,12.

14. Și va fi fericite de tine, pentru că ei n-au cu ce să-ți răsplătească; dar ți se va răsplăti la învierea celor neprihăniți.“

Pilda celor poftiți la cină

15. Unul din cei ce ședeau la masă cu El, când a auzit aceste vorbe, l-a zis: „Fericite* de acela care va prânzi în Împărăția lui Dumnezeu!“

*Apoc. 19.9.

16. Și* Isus i-a răspuns: „Un om a dat o cină mare și a poftit pe mulți.

*Mat. 22.2.

17. La ceasul cinei, a* trimis pe robul său să spună celor poftiți: „Veniți, căci iată că toate sunt gata.“

*Prov. 9.2,5.

18. Dar toți, parcă fuseseră vorbiți, au început să se dezvinovățească. Cel dintâi i-a zis: „Am cumpărat un ogor și trebuie să mă duc să-l văd; rogu-te să mă ierți.“

19. Un altul a zis: „Am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc; iartă-mă, te rog.“

20. Un altul a zis: „Tocmai acum m-am însurat și de aceea nu pot veni.“

21. Când s-a întors robul, a spus stăpânului său aceste lucruri. Atunci stăpânul casei s-a mâniat și a zis robului său: „Du-te degrabă în piețele și ulițele cetății și adu aici pe cei săraci, ciungi, orbi și șchiopi.“

22. La urmă, robul a zis: „Stăpâne, s-a făcut cum ai poruncit, și tot mai este loc.“

23. Și stăpânul a zis robului: „Ieși la drumuri și la garduri, și pe cei ce-i vei găsi, silește-i să intre, ca să mi se umple casa.

24. Căci vă spun că nici unul* din cei poftiți nu va gusta din cina mea.“

*Mat. 21.43; 22.8. Fapt. 13.46.

Cum să fie ucenicul lui Isus

25. Împreună cu Isus mergeau multe noroade. El S-a întors și le-a zis:

26. „Dacă* vine cineva la Mine, și** nu urăște pe tatăl său, pe mama sa, pe nevasta sa, pe copiii săi, pe frații săi, pe surorile sale, ba chiar însăși viața sa, nu poate fi ucenicul Meu.

*Deut. 13.6; 33.9. Mat. 10.37. **Rom. 9.13. †Apoc. 12.11.

27. Și oricine* nu-și poartă crucea și nu vine după Mine, nu poate fi ucenicul Meu.

*Mat. 16.24. Marc. 8.34. Cap. 9.23. 2 Tim. 3.12.

28. Căci, cine* dintre voi, dacă vrea să zidească un turn, nu stă mai întâi

să-și facă socoteala cheltuielilor, ca să vadă dacă are cu ce să-l sfârșească?

*Prov. 24.27.

29. Pentru ca nu cumva, după ce i-a pus temelia, să nu-l poată sfârși, și toți cei ce-l vor vedea să înceapă să râdă de el

30. și să zică: „Omul acesta a început să zidească, și n-a putut isprăvi.“

31. Sau care împărat, când merge să se bată în război cu un alt împărat, nu stă mai întâi să se sfătuiască dacă va putea merge cu zece mii de oameni înaintea celui ce vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Altfel, pe când celălalt împărat este încă departe, îi trimite o solie să ceară pace.

33. Tot așa, oricine dintre voi, care nu se leapădă de tot ce are, nu poate fi ucenicul Meu.

34. Sarea este bună*; dar dacă sarea își pierde gustul ei de sare, prin ce i se va da înapoi gustul acesta?

*Mat. 5.13. Marc. 9.50.

35. Atunci nu mai este bună nici pentru pământ, nici pentru gunoi, ci este aruncată afară. Cine are urechi de auzit să audă.“

Pilda cu oaia răătăcită și leul

15. Toți vameșii și păcătoșii se apropiau* de Isus ca să-L asculte.

*Mat. 9.10.

2. Și fariseii și cărturarii cărteau și ziceau: „Omul acesta primește pe păcătoși și* mănâncă cu ei.“

*Fapt. 11.3. Gal. 2.12.

3. Dar El le-a spus pilda aceasta:

4. „Care* om dintre voi, dacă are o sută de oi, și pierde pe una din ele, nu lasă pe celelalte nouăzeci și nouă pe izlaz și se duce după cea** pierdută până când o găsește?

*Mat. 18.12. **1 Pet. 2.10,25.

5. După ce a găsit-o, o pune cu bucurie pe umeri;

6. și, când se întoarce acasă, cheamă pe prietenii și vecinii săi și le zice: „Bucurați-vă împreună cu mine, căci mi-am găsit oaia care era pierdută.“

7. Tot așa, vă spun că va fi mai* multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință.

*Cap. 5.32.

8. Sau care femeie, dacă are zece

lei' din argint, și pierde unul din ei, nu aprinde o lumină, nu mătură casa și nu caută cu băgare de seamă până când îl găsește?

9. După ce l-a găsit, cheamă pe prietenele și vecinele ei și zice: „Bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit leul pe care-l pierdusem.”

10. Tot așa, vă spun că este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește.”

Pilda fiului risipitor

11. El a mai zis: „Un om avea doi fii.
12. Cel mai tânăr din ei a zis tatălui său: „Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine.” Și tatăl le-a împărțit averea.

13. Nu după multe zile, fiul cel mai tânăr a strâns totul și a plecat într-o țară depărtată, unde și-a risipit averea* ducând o viață destrăbălată.

*Marc. 12.44.

14. După ce a cheltuit totul, a venit o foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă.

15. Atunci s-a dus și s-a lipit de unul din locuitorii țării aceleia, care l-a trimis pe ogoarele lui să-i păzească porcii.

16. Mult ar fi dorit el să se sature cu roșcovele pe care le mâncau porcii, dar nu i le dădea nimeni.

17. Și-a venit în fire și a zis: „Câți argați ai tatălui meu au belșug de pâine, iar eu mor de foame aici!

18. Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu și-i voi zice: „Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta

19. și nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău; fă-mă ca pe unul din argații tăi.”

20. Și s-a sculat și a plecat la tatăl său. Când era încă* departe, tatăl său l-a văzut și i s-a făcut milă de el, a alergat de a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat mult.

*Fapt. 2.39. Efes. 2.13,17.

21. Fiul i-a zis: „Tată, am păcătuțit împotriva cerului și* împotriva ta, nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău.”

*Ps. 51.4.

22. Dar tatăl a zis robilor săi: „Aduceți repede haina cea mai bună și îmbrăcați-l cu ea; puneți-i un inel în deget și încălțămintea în picioare.

1. Grecește: drahme

23. Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l. Să mâncăm și să ne veselim;

24. căci* acest fiu al meu era mort, și a înviat; era pierdut, și a fost găsit.” Și au început să se veselească.

*Vers. 32. Efes. 2.1; 5.14. Apoc. 3.1.

25. Fiul cel mai mare era la ogor. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit muzică și jocuri.

26. A chemat pe unul din robi și a început să-l întrebe ce este.

27. Robul acela i-a răspuns: „Fratele tău a venit înapoi, și tatăl tău a tăiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a găsit iarăși sănătos și bine.”

28. El s-a întărit de mânie și nu voia să intre în casă. Tatăl său a ieșit afară și l-a rugat să intre.

29. Dar el, drept răspuns, a zis tatălui său: „Iată, eu îți slujesc ca un rob de atâția ani, și niciodată nu ți-am călcat porunca; și mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied să mă veselesc cu prietenii mei;

30. iar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu femeile desfrânate, i-ai tăiat vițelul cel îngrășat.”

31. „Fiule”, i-a zis tatăl, „tu întotdeauna ești cu mine și tot ce am eu este al tău.

32. Dar trebuia să ne veselim și să ne bucurăm, pentru că* acest frate al tău era mort, și a înviat, era pierdut, și a fost găsit.”

*Vers. 24.

Pilda ispravnicului necredincios

16 1. Isus a mai spus ucenicilor Săi: „Un om bogat avea un ispravnic care a fost pârât la el că-i risipește averea.

2. El l-a chemat și i-a zis: „Ce aud eu vorbindu-se despre tine? Dă-ți socoteala de isprăvnicia ta, pentru că nu mai poți fi ispravnic.”

3. Ispravnicul și-a zis: „Ce am să fac dacă îmi ia stăpânul isprăvnicia? Să sap, nu pot; să cerșesc, mi-e rușine.

4. Știu ce am să fac, pentru ca, atunci când voi fi scos din isprăvnicie, ei să mă primească în casele lor.”

5. A chemat pe fiecare din datornicii stăpânului său și a zis celui dintâi: „Cât ești dator stăpânului meu?”

6. „O sută de măsuri de untdelemn”, a răspuns el. Și i-a zis: „Ia-ți zăpădul și zezi degrabă de serie cincizeci.”

7. Apoi a zis altuia: „Dar tu cât ești dator?” „O sută de măsuri de grâu”, a răspuns el. Și i-a zis: „Ia-ți zăpădul și scrie optzeci.”

8. Stăpânul lui a lăudat pe ispravnicul nedrept, pentru că lucrase înțelepțește. Căci fiii veacului acestuia, față de semenii lor, sunt mai înțelepți decât fiii* luminii.

*Ioan 12.36. Efes. 5.8. 1 Tes. 5.5.

9. Și Eu vă zic: faceți-vă* prieteni cu ajutorul bogățiilor nedrepte, pentru ca atunci când veți muri, să vă primească în corturile veșnice.

*Dan. 4.27. Mat. 6.19; 19.21. Cap. 11.41. 1 Tim. 6.17-19.

10. Cine* este credincios în cele mai mici lucruri este credincios și în cele mari; și cine este nedrept în cele mai mici lucruri este nedrept și în cele mari.

*Mat. 25.21. Cap. 19.17.

11. Deci, dacă n-ați fost credincioși în bogățiile' nedrepte, cine vă va încredința adevăratele bogății?

12. Și, dacă n-ați fost credincioși în lucrul altuia, cine vă va da ce este al vostru?

13. Nici* o slugă nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau va urî pe unul, și va iubi pe celălalt sau va ține numai la unul, și va nesocoti pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.”

*Mat. 6.24.

Mustări făcute fariseilor

14. Fariseii, care* erau iubitori de bani, ascultau și ei toate lucrurile acestea și își băteau joc de El.

*Mat. 23.14.

15. Isus le-a zis: „Voi căutați să vă arătați* neprihăniți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu** vă cunoaște inimile; pentru că ceț este înălțat între oameni este o urâciune înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 10.29. **Ps. 7.9. †1 Sam. 16.7.

16. Legea* și prorocii au ținut până la Ioan; de atunci încoace, Evanghelia împărăției lui Dumnezeu se propovăduiește; și fiecare, ca să intre în ea, dă năvală.

*Mat. 4.17; 11.12,13. Cap. 7.29.

17. Este* mai lesne să treacă cerul și pământul decât să cadă o singură frântură de slovă din Lege.

*Ps. 102.26,27. Isa. 40.8; 51.6. Mat. 5.18. 1 Pet. 1.25.

18. Oricine* își lasă nevasta și ia pe alta de nevastă precurvește; și cine ia de nevastă pe cea lăsată de bărbatul ei precurvește.

*Mat. 5.32; 19.9. Marc. 10.11. 1 Cor. 7.10,11.

Pilda bogatului nemilostiv

19. Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în subțire; și în fiecare zi

1. Grecește: Mamona

ducea o viață plină de veselie și strălucire.

20. La ușa lui, zăcea un sărac, numit Lazăr, plin de bube.

21. Și dorea mult să se sature cu firimiturile care cădeau de la masa bogatului; până și câinii veneau și-i lingeau bubele.

22. Cu vremea, săracul a murit; și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul, și l-au îngropat.

23. Pe când era el în Locuința morților, în chinuri, și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui

24. și a strigat: „Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și înmoaie vârful degetului în apă și să-mi răcorească* limba; căci grozav sunt** chinuit în văpaia aceasta.”

*Zah. 14.12. **Isa. 66.24. Marc. 9.44, etc.

25. „Fiule”, i-a răspuns Avraam, „adu-ți* aminte că, în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângăiat, iar tu ești chinuit.

*Iov 21.13. Cap. 6.24.

26. Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa ca cei ce ar vrea să treacă de aici la voi sau de acolo la noi să nu poată.”

27. Bogatul a zis: „Rogu-te, dar, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu;

28. căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.”

29. Avraam a răspuns: „Au* pe Moise și pe proroci; să asculte de ei.”

*Isa. 8.20; 34.16. Ioan 5.39,45. Fapt. 15.21; 17.11.

30. „Nu, părinte Avraame”, a zis el, „ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi.”

31. Și Avraam i-a răspuns: „Dacă nu ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede nici chiar* dacă ar învia cineva din morți.”

*Ioan 12.10,11.

Prilejurile de păcătuire

17 1. Isus a zis ucenicilor Săi: „Este* cu neputință să nu vină prilejuri de păcătuire; dar vai de acela prin care vin!

*Mat. 18.6,7. Marc. 9.42. 1 Cor. 11.19.

2. Ar fi mai de folos pentru el să i se lege o piatră de moară de gât și să fie aruncat în mare, decât să facă pe unul din acești micuți să păcătuiască.

3. Luați seama la voi înșivă! Dacă* fratele tău păcătuiește împo-

triva ta, muștră-!*"! Și dacă-i pare rău, iartă-!*

*Mat. 18.15,21. **Lev. 19.17. Prov. 17.10. Iac. 5.19.

4. Și, chiar dacă păcătuiește împotriva ta de șapte ori pe zi, și de șapte ori pe zi se întoarce la tine și zice: „Îmi pare rău!“, să-l ierți.“

5. Apostolii au zis Domnului: „Mărește-ne credința!“

6. Și* Domnul a zis: „Dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice dudului acestuia: „Dezrădăci-nează-te și sădește-te în mare“, și v-ar asculta.

*Mat. 17.20; 21.21. Marc. 9.23; 11.23.

Robi netrebnci

7. Cine dintre voi, dacă are un rob care ară sau paște oile, îi va zice, când vine de la câmp: „Vino îndată și șezi la masă“?

8. Nu-i va zice mai degrabă: „Gătește-mi* să mănânc, încinge-te și slujește-mi până voi mânca și voi bea eu; după aceea, vei mânca și vei bea și tu“?

*Cap. 12.37.

9. Va rămâne el îndatorat față de robul acela, pentru că robul a făcut ce-i fusese poruncit? Nu cred.

10. Tot așa și voi, după ce veți face tot ce vi s-a poruncit, să ziceți: „Suntem niște robi* netrebnci; am făcut ce eram datori să facem.“

*Iov 22.3; 35.7. Ps. 16.2. Mat. 25.30. Rom. 3.12; 11.35. 1 Cor. 9.16,17. Film. 11.

Cei zece leproși

11. Isus mergea* spre Ierusalim și a trecut printre Samaria și Galileea.

*Cap. 9.51,52. Ioan 4.4.

12. Pe când intra într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși. Ei* au stat departe,

*Lev. 13.46.

13. și-au ridicat glasul și au zis:

„Isuse, Învățătorule, ai milă de noi!“

14. Când i-a văzut Isus, le-a zis:

„Duceți-vă* și arătați-vă preoților!“ Și pe când se duceau, au fost curățați.

*Lev. 13.2; 14.2. Mat. 8.4. Cap. 5.14.

15. Unul din ei, când s-a văzut vindecat, s-a întors, slăvind pe Dumnezeu cu glas tare.

16. S-a aruncat cu fața la pământ la picioarele lui Isus și I-a mulțumit. Era samaritean.

17. Isus a luat cuvântul și a zis: „Oare n-au fost curățați toți cei zece? Dar ceilalți nouă unde sunt?“

18. Nu s-a găsit decât străinul acesta să se întorcă și să dea slavă lui Dumnezeu?“

19. Apoi* i-a zis: „Scoală-te și pleacă; credința ta te-a mântuit.“

*Mat. 9.22. Marc. 5.34; 10.52. Cap. 7.50; 8.48; 18.42.

Venirea Împărăției lui Dumnezeu

20. Fariseii au întrebat pe Isus când va veni Împărăția lui Dumnezeu. Drept răspuns, El le-a zis: „Împărăția lui Dumnezeu nu vine în așa fel ca să izbească privirile.

21. Nu* se va zice: „Uite-o aici!“ sau: „Uite-o acolo!“ Căci iată că Împărăția* lui Dumnezeu este înăuntrul vostru.“

*Vers. 23. **Rom. 14.17.

Venirea Fiului omului

22. Și a zis ucenicilor: „Vor* veni zile când veți dori să vedeți una din zilele Fiului omului, și n-o veți vedea.

*Mat. 9.15. Ioan 17.12.

23. Vi* se va zice: „Iată-L aici, iată-L acolo!“ Să nu vă duceți, nici să nu-i urmați.

*Mat. 24.23. Marc. 13.21. Cap. 21.8.

24. Căci*, cum iese fulgerul și luminează de la o margine a cerului până la cealaltă, așa va fi și Fiul omului în ziua Sa.

*Mat. 24.27.

25. Dar* mai întâi trebuie să sufere multe și să fie lepădat de neamul acesta.

*Marc. 8.31; 9.31; 10.33. Cap. 9.22.

26. Ce* s-a întâmplat în zilele lui Noe se va întâmpla la fel și în zilele Fiului omului:

*Gen. 7. Mat. 24.37.

27. mâncau, beau, se însurau și se măritau până în ziua când a intrat Noe în corabie; și a venit potopul și i-a prăpădit pe toți.

28. Ce* s-a întâmplat în zilele lui Lot se va întâmpla aidoma: oamenii mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, zideau;

*Gen. 19.

29. dar*, în ziua când a ieșit Lot din Sodoma, a plouat foc și pucioasă din cer și i-a pierdut pe toți.

*Gen. 19.16,24.

30. Tot așa va fi și în ziua când Se* va arăta Fiul omului.

*2 Tes. 1.7.

31. În ziua aceea, cine* va fi pe acoperișul casei și își va avea vasele în casă să nu se coboare să le ia; și cine va fi pe câmp, de asemenea, să nu se mai întorcă.

*Mat. 24.17. Marc. 13.15.

32. Aduceți-vă* aminte de nevasta lui Lot.

*Gen. 19.26.

33. Oricine* va căuta să-și scape viața o va pierde; și oricine o va pierde o va găsi.

*Mat. 10.39; 16.25. Marc. 8.35. Cap. 9.24. Ioan 12.25.

34. Vă spun* că, în noaptea aceea,

doi înși vor fi în același pat, unul va fi luat, și altul va fi lăsat;

*Mat. 24.40,41. 1 Tes. 4.17.

35. două femei vor măcina împreună: una va fi luată, și alta va fi lăsată.

36. Doi bărbați vor fi la câmp: unul va fi luat, și altul va fi lăsat.“

37. Ucenicii L-au întrebat: „Unde, Doamne?“ Iar El a răspuns: „Unde* va fi trupul acolo se vor strânge vulturii.“

*Iov 39.30. Mat. 24.28.

Pilda judecătorului nedrept

18. Isus le-a spus o pildă, ca să le arate că trebuie să se roage* necurmat și să nu se lase.

*Cap. 11.5; 21.36. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17.

2. El le-a zis: „Într-o cetate era un judecător care de Dumnezeu nu se teme, și de oameni nu se rușina.

3. În cetatea aceea era și o văduvă care venea des la el și-i zicea: „Fă-mi dreptate în cearta cu pârâșul meu.“

4. Multă vreme n-a voit să-i facă dreptate. Dar, în urmă, și-a zis: „Măcar că de Dumnezeu nu mă tem, și de oameni nu mă rușinez,

5. totuși, pentru că* văduva aceasta mă tot necăjește, îi voi face dreptate, ca să nu tot vină să-mi bată capul.“

*Cap. 11.8.

6. Domnul a adăugat: „Auziți ce zice judecătorul nedrept?

7. Și Dumnezeu* nu va face dreptate aleșilor Lui care strigă zi și noapte către El, măcar că zăbovește față de ei?

*Apoc. 6.10.

8. Vă spun că* le va face dreptate în curând. Dar când va veni Fiul omului, va găsi El credința pe pământ?“

*Evr. 10.37. 2 Pet. 3.8,9.

Pilda vameșului și a fariseului

9. A mai spus și pilda aceasta pentru unii care* se încredeau în ei înșiși că sunt neprihăniți și disprețuiau pe ceilalți.

*Cap. 10.29; 16.15.

10. „Doi oameni s-au suit la Templu să se roage; unul era fariseu, și altul vameș.

11. Fariseul stătea* în picioare și a început să se roage în sine astfel: „Dumnezeule**, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpăreți, nedrepți, preacurvari sau chiar ca vameșul acesta.

*Ps. 135.2. **Isa. 1.15; 58.2. Apoc. 3.17.

12. Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate veniturile mele.“

13. Vameșul stătea departe și nu îndrăzne nici ochii să și-i ridice spre cer; ci se bătea în piept și zicea: „Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!“

14. Eu vă spun că mai degrabă omul acesta s-a coborât acasă socotit neprihănit decât celălalt. Căci* oricine se înalță va fi smerit; și oricine se smerește va fi înălțat.“

*Iov 22.29. Mat. 23.12. Cap. 14.11. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5,6.

Copilașii

15. I-au* adus și niște copilași, ca să Se atingă de ei. Dar ucenicii, când au văzut lucrul acesta, au certat pe aceia care-i aduceau.

*Mat. 19.13. Marc. 10.13.

16. Isus a chemat la Sine pe copilași și a zis: „Lăsați copilași să vină la Mine, și nu-i opriți; căci Împărăția lui Dumnezeu este a* unora ca ei.

*1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.

17. Adevărat* vă spun că oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, cu nici un chip nu va intra în ea.“

*Marc. 10.15.

Tânărul bogat

18. Un* fruntaș a întrebat pe Isus: „Bunule Învățător, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?“

*Mat. 19.16. Marc. 10.17.

19. „Pentru ce Mă numești bun?“, i-a răspuns Isus. „Nimeni nu este bun decât Unul singur: Dumnezeu.

20. Știi poruncile: „Să* nu preacurvești; să nu ucizi; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să cinstești** pe tatăl tău și pe mama ta.“

*Exod. 20.12,16. Deut. 5.16,20. Rom. 13.9. **Efes. 6.2. Col. 3.20.

21. „Toate aceste lucruri“, I-a zis el, „le-am păzit din tinerețea mea.“

22. Când a auzit Isus aceste vorbe, i-a zis: „Îți mai lipsește un lucru: vinde* tot ce ai, împarte la săraci, și vei avea o comoară în ceruri. Apoi, vino și urmează-Mă.“

*Mat. 6.19,20; 19.21. 1 Tim. 6.19.

23. Când a auzit el aceste cuvinte, s-a întristat de tot; căci era foarte bogat.

24. Isus a văzut că s-a întristat de tot și a zis: „Cât* de anevoie vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

*Prov. 11.28. Mat. 19.23. Marc. 10.23.

25. Fiindcă mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea acului decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu.“

26. Cei ce-L ascultau au zis: „Atunci cine poate fi mântuit?“

27. Isus a răspuns: „**Ce* este cu neputință la oameni este cu putință la Dumnezeu.**“
*Ier. 32.17.

28. Atunci* Petru a zis: „Iată că noi am lăsat totul și Te-am urmat.“

*Zah. 8.6, Mat. 19.26,27, Cap. 1.37.

29. Și Isus le-a zis: „**Adevărat vă spun că nu este nimeni* care să-și fi lăsat casa, sau nevasta, sau frații, sau părinții, sau copiii, pentru Împărăția lui Dumnezeu.**“

*Deut. 33.9.

30. **și să* nu primească mult mai mult în veacul acesta de acum, iar în veacul viitor, viața veșnică.**“

*Iov 42.10.

Isus vestește moartea și învierea Sa

31. Isus* a luat cu Sine pe cei doisprezece și le-a zis: „**Iată că ne suim la Ierusalim, și tot ce** a fost scris prin proroci despre Fiul omului se va împlini.**“

*Mat. 16.21; 17.22; 10.17, Marc. 10.32, **Ps. 22. Isa. 53.

32. **Căci va* fi dat în mâna Neamurilor; Îl vor batjocori, Îl vor ocări, Îl vor scuipa;**

*Mat. 27.2, Cap. 23.1, Ioan 18.28, Fapt. 3.13.

33. **și, după ce-L vor bate cu nuiele, Îl vor omorî, dar a treia zi va învia.**“

34. Ei* n-au înțeles nimic din aceste lucruri: căci vorbirea aceasta era ascunsă pentru ei și nu pricepeau ce le spunea Isus.

*Marc. 9.32, Cap. 2.50; 9.45, Ioan 10.6; 12.16.

Vindecarea unui orb la Ierihon

35. Pe* când Se apropia Isus de Ierihon, un orb ședea lângă drum și cerșea.

*Mat. 20.29, Marc. 10.46.

36. Când a auzit norodul trecând, a întrebat ce este.

37. I-au spus: „Trece Isus din Nazaret.“

38. Și el a strigat: „Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine!“

39. Cei ce mergeau înainte îl certau să tacă; dar el țipa și mai tare: „Fiul lui David, ai milă de mine!“

40. Isus S-a oprit și a poruncit să-l aducă la El; și, după ce s-a apropiat, l-a întrebat:

41. „**Ce vrei să-ți fac?**“ „Doamne“, a răspuns el, „să-mi capăt vederea.“

42. Și Isus i-a zis: „**Capătă-ți vederea. Credința* ta te-a mântuit.**“

*Cap. 17.19.

43. Numaidecât, orbul și-a căpătat vederea și a mers* după Isus, slăvind pe Dumnezeu. Tot norodul, când a

văzut cele întâmplare, a dat laudă lui Dumnezeu.

*Cap. 5.26, Fapt. 4.21; 11.18.

Zacheu

19. Isus a intrat în Ierihon și trecea prin cetate.

2. Și un om bogat, numit Zacheu, mai marele vameșilor,

3. căuta să vadă care este Isus; dar nu putea din pricina norodului, căci era mic de statură.

4. A alergat înainte și s-a suit într-un dud ca să-L vadă; pentru că pe drumul acela avea să treacă.

5. Isus, când a ajuns la locul acela, Și-a ridicat ochii în sus și i-a zis: „**Zachee, dă-te jos degrabă, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta.**“

6. Zacheu s-a dat jos în grabă și L-a primit cu bucurie.

7. Când au văzut lucrul acesta, toți cârteau și ziceau: „A* intrat să găzduiască la un om păcătos!“

*Mat. 9.11, Cap. 5.30.

8. Dar Zacheu a stat înaintea Domnului și l-a zis: „Iată, Doamne, jumătate din averea mea o dau săracilor; și, dacă am năpăstuit* pe cineva cu ceva, îi dau înapoi** împătrit.“

*Cap. 3.14, **Exod 22.1, 1 Sam. 12.3, 2 Sam. 12.6.

9. Isus i-a zis: „**Astăzi a intrat mântuirea în casa aceasta, căci și* el este fiul** lui Avraam.**“

*Rom. 4.11,12,16, Gal. 3.7, **Cap. 13.16.

10. **Pentru că* Fiul omului a venit să caute și să mântuiască ce era pierdut.**“

*Mat. 10.6; 15.24; 18.11.

Pilda polilor

11. Pe când ascultau ei aceste lucruri, Isus a mai spus o pildă, pentru că era aproape de Ierusalim, și ei* credeau că Împărăția lui Dumnezeu are să se arate îndată.

*Fapt. 1.6.

12. Deci* a zis: „**Un om de neam mare s-a dus într-o țară depărtată, ca să-și ia o împărăție, și apoi să se întoarcă.**“

*Mat. 25.14, Marc. 13.34.

13. A chemat zece din robii săi, le-a dat zece poli¹ și le-a zis: „**Puneți-i în negoț până mă voi întoarce.**“

14. Dar* cetățenii lui îl urau; și au trimis după el o solie să-i spună: „Nu vrem ca omul acesta să împărătească peste noi.“

*Ioan 1.11.

15. Când s-a întors înapoi, după ce își luase împărăția, a spus să cheme pe robii aceia, cărora le dăduse banii, ca să vadă cât câștigase fiecare cu ei din negoț.

1. Grecește: mine

16. **Cel dintâi a venit și i-a zis: „Doamne, polul tău a mai adus zece poli.“**

17. El i-a zis: „Bine, rob bun; fiindcă ai fost credincios* în puține lucruri, primește cârmuirea a zece cetăți.“

*Mat. 25.21, Cap. 16.10.

18. **A venit al doilea și i-a zis: „Doamne, polul tău a mai adus cinci poli.“**

19. El i-a zis și lui: „Primește și tu cârmuirea a cinci cetăți.“

20. **A venit un altul și i-a zis: „Doamne, iată-ți polul pe care l-am păstrat învelit într-un ștergar;**

21. **căci* m-am temut de tine, fiindcă ești un om aspru; iei ce n-ai pus și seceri ce n-ai semănat.**“

*Mat. 25.24.

22. Stăpânul i-a zis: „Rob rău; te voi judeca după* cuvintele tale. Știa** că sunt un om aspru, care iau ce n-am pus și secer ce n-am semănat;

*2 Sam. 1.16, Iov 15.6, Mat. 12.37, **Mat. 25.26.

23. **atunci de ce nu mi-ai pus banii la zarafi, pentru ca, la întoarcerea mea, să-i fi luat înapoi cu dobândă?**“

24. Apoi a zis celor ce erau de față: „**Luați-i polul și dați-l celui ce are zece poli.**“

25. „Doamne“, i-au zis ei, „el are zece poli.“

26. Iar el le-a zis: „**Vă spun că* celui ce are, i se va da; dar de la cel ce n-are, se va lua chiar și ce are.**“

*Mat. 13.12; 25.29, Marc. 4.25, Cap. 8.18.

27. **Cât despre vrăjmașii mei, care n-au vrut să împărătesc eu peste ei, aduceți-i încoace și tăiați-i înaintea mea.**“

28. După ce a vorbit astfel, Isus a pornit* în frunte și Se suia spre Ierusalim.

*Marc. 10.32.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

29. Când* S-a apropiat de Betfaghe și de Betania, înspre muntele numit al Măslinilor, Isus a trimis pe doi din ucenicii Săi

*Mat. 21, Marc. 11.1.

30. și le-a zis: „**Duceți-vă în satul dinaintea voastră. Când veți intra în el, veți găsi un măgaruș legat, pe care n-a încălecat nimeni niciodată: dezlegați-l și aduceți-Mi-l.**“

31. Dacă vă va întreba cineva: „**Pentru ce-l dezlegați?**“, să-i spuneți așa: „**Pentru că Domnul are trebuință de el.**“

32. Cei ce fuseseră trimiși s-au dus și au găsit așa cum le spusese Isus.

33. Pe când dezlegau măgarușul, stăpânii lui le-au zis: „Pentru ce dezlegați măgarușul?“

34. Ei au răspuns: „Domnul are trebuință de el.“

35. Și au adus măgarușul la Isus. Apoi* și-au aruncat hainele pe el și au așezat pe Isus, călare deasupra.

*2 Împ. 9.13, Mat. 21.7, Marc. 11.7, Ioan 12.14.

36. Pe când* mergea Isus, oamenii își așterneau hainele pe drum.

*Mat. 21.8.

37. Și când S-a apropiat de Ierusalim, spre coborâșul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor, plină de bucurie, a început să laude pe Dumnezeu cu glas tare pentru toate minunile pe care le văzuseră.

38. Ei ziceau: „Binecuvântat* este Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace** în cer și slavă în locurile preaiinale!“

*Ps. 118.26, Cap. 13.35, **Cap. 2.14, Efes. 2.14.

39. Unii farisei din norod au zis lui Isus: „**Învățătorule, ceartă-Ți ucenicii!**“

40. Și El a răspuns: „**Vă spun că, dacă vor tăcea ei, pietrele* vor striga.**“

*Hab. 2.11.

Isus plânge pentru cetate

41. Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a* plâns pentru ea

*Ioan 11.35.

42. și a zis: „**Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi, lucrurile care puteau să-ți dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi.**“

43. **Vor veni peste tine zile, când vrăjmașii tăi te vor înconjura* cu șanțuri, te vor împresura și te vor strânge din toate părțile:**

*Isa. 29.3,4, Ier. 6.3,6, Cap. 21.20.

44. **te* vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău; și nu** vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că* n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată.**“

*1 Împ. 9.7,8, Mica 3.12, **Mat. 24.2, Marc. 13.2, Cap. 21.6.

†Dan. 9.24, Cap. 1.68,78, 1 Pet. 2.12.

Izgonirea vânzătorilor din Templu

45. În* urmă a intrat în Templu și a început să scoată afară pe cei ce vindeau și cumpărau în el.

*Mat. 21.12, Marc. 11.11,15, Ioan 2.14,15.

46. Și le-a zis: „**Este scris*: „Casa Mea va fi o casă de rugăciune. Dar voi** ați făcut din ea o peșteră de tâlhari.**“

*Isa. 56.7, **Ier. 7.11.

47. Isus învăța în toate zilele pe

norod în Templu. Și preoții cei mai de seamă*, cărturarii și bătrânii norodului căutau să-L omoare;

*Marc. 11.18. Ioan 7.19; 8.37.

48. dar nu știa cum să facă, pentru că tot norodul Îi sorbea vorbele de pe buze.

Puterea lui Isus

20 1. Într-una* din acele zile, când învăța Isus norodul în Templu și propovăduia Evanghelia, au venit deodată la El preoții cei mai de seamă și cărturarii cu bătrânii

*Mat. 21.23.

2. și I-au zis: „Spune-ne, cu* ce putere faci Tu aceste lucruri sau cine Ți-a dat puterea aceasta?”

*Fapt. 4.7; 7.27.

3. Drept răspuns, El le-a zis: „Am să vă pun și Eu o întrebare. Spuneți-Mi: 4. Botezul lui Ioan venea din cer sau de la oameni?”

5. Dar ei cugetau astfel între ei: „Dacă răspundem: „Din cer“, va zice: „Atunci de ce nu l-ați crezut?”

6. Și dacă răspundem: „De la oameni“, tot norodul ne va ucide cu pietre; căci* este încredințat că Ioan era un proroc.”

*Mat. 14.5; 21.26. Cap. 7.29.

7. Atunci au răspuns că nu știu de unde venea botezul lui Ioan.

8. Și Isus le-a zis: „Nici Eu n-am să vă spun cu ce putere fac aceste lucruri.”

Pilda vierilor

9. Apoi a început să spună norodului pilda aceasta: „Un* om a sădit o vie, a arendat-o unor vieri și a plecat într-o altă țară, pentru o vreme îndelungată.

*Mat. 21.33. Marc. 12.1.

10. La vremea roadelor, a trimis la vieri un rob, ca să-i dea partea lui din rodul viei. Vieri l-au bătut și l-au trimis înapoi cu mâinile goale.

11. A mai trimis un alt rob; ei l-au bătut și pe acela, l-au batjocorit și l-au trimis înapoi cu mâinile goale.

12. A mai trimis un al treilea rob; ei l-au rănit și pe acela și l-au scos afară.

13. Stăpânul viei a zis: „Ce să fac? Am să trimit pe fiul meu preaiubit; poate că îl vor primi cu cinste.”

14. Dar vieri, când l-au văzut, s-au sfătuit între ei și au zis: „Iată moștenitorul; veniți să-l ucidem, ca moștenirea să fie a noastră.”

15. Și l-au scos afară din vie și l-au

omorât. Acum, ce le va face stăpânul viei?

16. Va veni, va pierde pe vieri aceia, și via o va da altora.” Când au auzit ei cuvintele acestea, au zis: „Nicidecum!”

17. Dar Isus i-a privit drept în față și a zis: „Ce înseamnă cuvintele acestea care au fost scrise: „Piatra* pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului?”

*Ps. 118.22. Mat. 21.42.

18. Oricine va cădea peste piatra aceasta va fi zdrobit de ea: și* pe acela peste care va cădea ea, îl va spulbera.”

*Dan. 2.34,35. Mat. 21.44.

19. Preoții cei mai de seamă și cărturarii căutau să pună mâna pe El chiar în ceasul acela, dar se temeau de norod. Pricepuseră că Isus spusese pilda aceasta împotriva lor.

Birul cezarului

20. Au* început să pândescă pe Isus; și au trimis niște iscoditori care se prefăceau că sunt neprihăniți ca să-L prindă cu vorba și să-L dea pe mâna stăpânirii și pe mâna puterii dregătorului.

*Mat. 22.15.

21. Iscoditorii aceștia L-au întrebat: „Învățătorule*, știm că vorbești și înveți pe oameni drept și că nu cauți la fața oamenilor, ci-i înveți calea lui Dumnezeu în adevăr.

*Mat. 22.16. Marc. 12.14.

22. Se cuvine să plătim bir cezarului sau nu?”

23. Isus le-a priceput viclenia și le-a răspuns: „Pentru ce Mă ispititi?”

24. Arătați-Mi un ban. Al cui chip și ale cui slove sunt scrise pe el?” „Ale cezarului“, au răspuns ei.

25. Atunci El le-a zis: „Dați, dar, cezarului ce este al cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.”

26. Nu L-au putut prinde cu vorba înaintea norodului; ci, mirați de răspunsul Lui, au tăcut.

Despre înviere

27. Unii* din saducheii, care** zic că nu este înviere, s-au apropiat și au întrebat pe Isus:

*Mat. 22.23. Marc. 12.18. **Fapt. 23.6,8.

28. „Învățătorule, iată ce ne-a scris Moise*: „Dacă moare fratele cuiva, având nevastă, dar fără să aibă copii, fratele lui să ia pe nevasta lui și să ridice urmaș fratelui său.”

*Deut. 25.5.

29. Au fost, dar, șapte frați. Cel dintâi s-a înșurat, și a murit fără copii.

1. Grecește: dinar

30. Pe nevasta lui, a luat-o al doilea; și a murit și el fără copii.

31. A luat-o și al treilea și tot așa toți șapte; și au murit fără să lase copii.

32. La urma tuturor, a murit și femeia.

33. Deci, la înviere, nevasta căruia dintre ei va fi femeia? Fiindcă toți șapte au avut-o de nevastă.”

34. Isus le-a răspuns: „Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită;

35. dar cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita.

36. Pentru că nici nu vor putea muri, căci vor fi* ca îngerii. Și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind** fii ai învierii.

*1 Cor. 15.42,49,52. 1 Ioan 3.2. **Rom. 8.23.

37. Dar că morții învie, a* arătat însuși Moise, în locul unde este vorba despre „Rug“ când numește pe Domnul: „Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.”

*Exod 3.6.

38. Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii, căci pentru El toți* sunt vii.”

*Rom. 6.10,11.

39. Unii din cărturarii au luat cuvântul și au zis: „Învățătorule, bine ai zis.”

40. Și nu mai îndrăzneau să-L mai pună nici o întrebare.

Al cui fiu este Hristosul?

41. Isus le-a zis: „Cum* se zice că Hristosul este fiul lui David?

*Mat. 22.42. Marc. 12.35.

42. Căci însuși David zice în cartea Psalmilor: „Domnul a zis* Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea,

*Ps. 110.1. Fapt. 2.34.

43. până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.”

44. Deci David Îl numește Domn; atunci cum este El fiul lui?”

Cărturarii muștrați de Isus

45. Atunci* a zis ucenicilor Săi, în auzul întregului norod:

*Mat. 23.1. Marc. 12.38.

46. „Păziți-vă* de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi și să le facă** lumea plecăciuni prin piețe; ei umblă după scaunele dintâi în sinagogi și după locurile dintâi la ospete;

*Mat. 23.5. **Cap. 11.43.

47. și* casele văduvelor le mănâncă,

în timp ce, de ochii lumii, fac rugăciuni lungi. De aceea vor lua o mai mare osândă.”

*Mat. 23.14.

Văduva săracă

21 1. Isus Și-a ridicat ochii și a* văzut pe niște bogați care își aruncă darurile în vistierie.

*Marc. 12.41.

2. A văzut și pe o văduvă săracă, aruncând acolo doi bănuți.

3. Și a zis: „Adevărat vă spun că* această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți ceilalți;

*2 Cor. 8.12

4. căci toți aceștia au aruncat la daruri din prisosul lor; dar ea a aruncat, din sărăcia ei, tot ce avea ca să trăiască.”

Nimicirea

Ierusalimului și venirea Fiului omului

5. Pe când vorbeau unii* despre Templu, că era împodobit cu pietre frumoase și daruri, Isus a zis:

*Mat. 24.1. Marc. 13.1

6. „Vor veni zile când nu va* rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.”

*Cap. 19.44

7. „Învățătorule“, L-au întrebat ei, „când se vor întâmpla toate aceste lucruri? Și care va fi semnul când se vor întâmpla aceste lucruri?”

8. Isus a răspuns: „Băgați de seamă* să nu vă amăgească cineva. Căci vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul“ și „Vremea se apropie.“ Să nu mergeți după ei.

*Mat. 24.4. Marc. 13.5. Efes. 5.6. 2 Tes. 2.3.

9. Când veți auzi de războaie și de răscoale, să nu vă înspăimântați; pentru că întâi trebuie să se întâmple aceste lucruri. Dar sfârșitul nu va fi îndată.”

10. „Apoi“, le-a zis El, „un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății.

*Mat. 24.7.

11. Pe alocuri vor fi mari cutremure de pământ, foamete și ciumă; vor fi arătări înspăimântătoare și semne mari în cer.

12. Dar* înainte de toate acestea, vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni: vă vor da pe mâna sinagogilor, vă vor arunca în** temnițe, vă vor țări înaintea împăraților și înaintea dregătorilor, din Ță pricina Numelui Meu.

*Marc. 13.9. Apoc. 2.10. **Fapt. 4.3; 5.18; 12.4; 16.24. †Fapt. 25.23. ††1 Pet. 2.13.

13. Aceste lucruri vi* se vor întâmpla ca să fiți mărturie.

*Filp. 1.28. 2 Tes. 1.5.

14. Țineți bine minte* să nu vă gândiți mai dinainte ce veți răspunde;

*Mat. 10.19. Marc. 13.11. Cap. 12.11.

15. căci vă voi da o gură și o înțelepciune căreia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotriva* toți potrivnicii voștri.

*Fapt. 6.10.

16. Veți* fi dați în mâinile lor până și de părinți, frații, rudele și prietenii voștri; și vor omori pe mulți* dintre voi.

*Mica 7.6. Marc. 13.12. **Fapt. 7.59; 12.2.

17. Veți* fi urați de toți din pricina Numelui Meu.

*Mat. 10.22.

18. Dar* nici un păr din cap nu vi se va pierde.

*Mat. 10.30.

19. Prin răbdarea voastră, vă veți câștiga sufletele voastre.

Îndemn la veghere

20. Când* veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, să știți că atunci pustiirea lui este aproape.

*Mat. 24.15. Marc. 13.14.

21. Atunci, cei din Iudeea să fugă la munți, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el, și cei de prin ogoare să nu intre în el.

22. Căci zilele acelea vor fi zile de război, ca să* se împlinească tot ce este scris.

*Dan. 9.26,27. Zah. 11.1.

23. Vai* de femeile care vor fi însărcinate și de cele ce vor da țăfă în acele zile! Pentru că va fi o strâmtorare mare în țară și mânie împotriva norodului acestuia.

*Mat. 24.19.

24. Vor cădea sub ascuțișul sabiei, vor fi luați robi printre toate neamurile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, până* se vor împlini vremurile Neamurilor.

*Dan. 9.27; 12.7. Rom. 11.25.

25. Vor* fi semne în soare, în lună și în stele. Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor;

*Mat. 24.29. Marc. 13.24. 2 Pet. 3.10,12.

26. oamenii își vor da sufletul de groază, în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci* puterile cerurilor vor fi clătinate.

*Mat. 24.29.

27. Atunci vor vedea pe Fiul omului venind* pe un nor cu putere și slavă mare.

*Mat. 24.30. Apoc. 1.7; 14.14.

28. Când vor începe să se întâmple aceste lucruri, să vă uitați în sus și să vă ridicați capetele, pentru că izbăvirea voastră se* apropie.

*Rom. 8.19,23.

29. Și* le-a spus o pildă: „Vedeți smochinul și toți copacii.

*Mat. 24.32. Marc. 13.28.

30. Când înfrunzesc, și-i vedeți, voi singuri cunoașteți că de acum vara este aproape.

31. Tot așa, când veți vedea întâmplându-se aceste lucruri, să știți că Împărăția lui Dumnezeu este aproape.

32. Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta, până când se vor împlini toate aceste lucruri.

33. Cerul* și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

*Mat. 24.35.

34. Luați seama* la voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreueze inimile cu îmbuibare de mâncare și băutură și cu îngrijorările vieții acesteia, și astfel ziua aceea să vină fără veste asupra voastră.

*Rom. 13.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 4.7.

35. Căci ziua aceea va veni ca* un laț peste toți cei ce locuiesc pe toată fața pământului.

*1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

36. Vegheați, dar, în tot timpul* și rugați-vă*, ca să aveți putere să scăpați de toate lucrurile acestea care se vor întâmpla și să stați în picioare înaintea Fiului omului.

*Mat. 24.42;

25.13. Marc. 13.33. **Cap. 18.1. †Ps. 1.5. Efes. 6.13.

37. Ziua, Isus învăța* pe norod în Templu, iar* noaptea Se ducea de o petrecea în muntele care se cheamă Muntele Măslinilor.

*Ioan 8.1,2. **Cap. 22.39.

38. Și tot norodul venea dis-de-dimineață la El în Templu, ca să-L asculte.

Sfat împotriva lui Isus

22 1. Praznicul Azimelor, numit Paștile, se* apropia.

*Mat. 26.2. Marc. 14.1.

2. Preoții cei mai de seamă și cărturarilor căutau* un mijloc cum să omoare pe Isus; căci se temeau de norod.

*Ps. 2.2. Ioan 11.47. Fapt. 4.27.

3. Dar* Satana a intrat în Iuda, zis și Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

*Mat. 26.14. Marc. 14.10. Ioan 13.2,27.

4. Iuda s-a dus să se înțeleagă cu preoții cei mai de seamă și cu căpeteniile străjerilor Templului cum să-L dea în mâinile lor.

5. Ei s-au bucurat și au căzut* la învoială să-i dea bani.

*Zah. 11.12.

6. După ce le-a făgăduit că li-L va da în mâini, Iuda căuta un prilej nimerit

să dea pe Isus în mâinile lor, fără știrea norodului.

Prăznuirea Paștilor

7. Ziua* praznicului Azimelor, în care trebuiau jertfite paștile, a venit.

*Mat. 26.17. Marc. 14.12.

8. Și Isus a trimis pe Petru și pe Ioan și le-a zis: „Duceți-vă de pregătiți-ne paștile, ca să mâncăm.”

9. „Unde voiești să pregătim?”, L-au întrebat ei.

10. El le-a răspuns: „Iată, când veți intra în cetate, vă va ieși înaintea un om, ducând un ulcior cu apă; mergeți după el în casa în care va intra

11. și spuneți stăpânului casei: „Învățătorul îți zice: „Unde este odaia pentru oaspeți în care să mâncăm paștile cu ucenicii Mei?”

12. Și are să vă arate o odaie mare de sus, așternută gata: acolo să pregătiți paștile.”

13. Ei au plecat și au găsit așa cum le spusese El. Și au pregătit paștile.

14. Când* a sosit ceasul, Isus a șezut la masă cu cei doisprezece apostoli.

*Mat. 26.20. Marc. 14.17.

15. El le-a zis: „Am dorit mult să mâncăm paștile acestea cu voi înainte de patima Mea;

16. căci vă spun că de acum încolo nu le voi mai mânca, până* la împlinirea lor în Împărăția lui Dumnezeu.”

*Cap. 14.15. Fapt. 10.41. Apoc. 19.9.

17. Și a luat un pahar, a mulțumit lui Dumnezeu și a zis: „Luați paharul acesta și împărțiți-l între voi;

18. pentru că vă spun* că nu voi mai bea de acum încolo din rodul viței, până când va veni Împărăția lui Dumnezeu.”

*Mat. 26.29. Marc. 14.25.

19. Apoi* a luat pâine; și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, a frânt-o și le-a dat-o, zicând: „Acesta este trupul Meu care se dă pentru voi; să faceți lucrul acesta* spre pomenirea Mea.”

*Mat. 26.26. Marc. 14.22. **1 Cor. 11.24.

20. Tot astfel, după ce au mâncat, a luat paharul și li l-a dat, zicând: „Acest* pahar este legământul cel nou, făcut în sângele Meu care se varsă pentru voi.

*1 Cor. 10.16.

Descoperirea vânzătorului

21. Dar* iată că mâna vânzătorului Meu este cu Mine la masa aceasta.

*Ps. 41.9. Mat. 26.21,23. Marc. 14.18. Ioan 13.21,26.

22. Negreșit*, Fiul omului Se duce

după cum** este rânduit. Dar vai de omul acela prin care este vândut El!”

*Mat. 26.24. **Fapt. 2.23; 4.28.

23. Și* au început să se întrebe unii pe alții cine din ei să fie acela care va face lucrul acesta.

*Mat. 26.22. Ioan 13.22,35.

Care este cel mai mare?

24. Între apostoli s-a* iscat și o ceartă, ca să știe care din ei avea să fie socotit ca cel mai mare.

*Marc. 9.34. Cap. 9.46.

25. Isus le-a* zis: „Împărații Neamurilor domnesc peste ele; și celor ce le stăpânesc li se dă numele de binefăcători.

*Mat. 20.25. Marc. 10.42.

26. Voi* să nu fiți așa. Ci** cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic; și cel ce cârmuiește, ca cel ce slujește.

*Mat. 20.26. 1 Pet. 5.3. **Cap. 9.48.

27. Căci* care este mai mare: cine stă la masă sau cine slujește la masă? Nu cine stă la masă? Și Eu** totuși sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă.

*Cap. 12.37. **Mat. 20.28. Ioan 13.13,14. Filip. 2.7.

28. Voi sunteți aceia care ați rămas necontenți cu Mine în încercările* Mele.

*Evr. 4.15.

29. De aceea vă* pregătesc Împărăția, după cum Tatăl Meu Mi-a pregătit-o Mie,

*Mat. 24.47. Cap. 12.32. 2 Cor. 1.7. 2 Tim. 2.12.

30. ca* să mâncați și să beți la masa Mea în Împărăția Mea și să** ședeți pe scaune de domnie, ca să judecați pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

*Mat. 8.11. Cap. 14.15.

Apoc. 19.9. **Ps. 49.14. Mat. 19.28. 1 Cor. 6.2. Apoc. 3.21.

Înștiințarea lui Petru

31. Domnul a zis: „Simone, Simone, Satana* v-a cerut să vă cearnă** ca grâu.

*1 Pet. 5.8. **Amos 9.9.

32. Dar Eu* M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credința ta; și, după ce te** vei întoarce la Dumnezeu, să întărești pe frații tăi.”

*Ioan 17.9,11,15. **Ps. 51.13. Ioan 21.15-17.

33. „Doamne”, I-a zis Petru, „cu Tine sunt gata să merg chiar și în temniță și la moarte.”

34. Și* Isus i-a zis: „Petre, îți spun că nu va cânta astăzi cocoșul, până te vei lepăda de trei ori că nu Mă cunoști.”

*Mat. 26.34. Marc. 14.30. Ioan 13.38.

35. Apoi* le-a mai zis: „Când v-am trimis fără pungă, fără traistă și fără

încălțăminte, ați dus voi lipsă de ceva?“ „De nimic“, I-au răspuns ei.

*Mat. 10.9. Cap. 9.3; 10.4.

36. Și El le-a zis: „Acum, dimpotrivă, cine are o pungă s-o ia; cine are o traistă, de asemenea, s-o ia; și cine n-are sabie să-și vândă haina și să-și cumpere o sabie.

37. Căci vă spun că trebuie să se îplinească cu Mine aceste cuvinte scrise: „El* a fost pus în numărul celor fărădelege.“ Și lucrurile privitoare la Mine sunt gata să se îplinească.“

*Isa. 53.12. Marc. 15.28.

38. „Doamne“, I-au zis ei, „iată aici două săbii.“ Și El le-a zis: „Destul!“

Ghetsimani

39. După* ce a ieșit afară, S-a** dus, ca de obicei, în Muntele Măslinilor. Ucenicii Lui au mers după El.

*Mat. 26.36. Marc. 14.32. Ioan 18.1. **Cap. 21.37.

40. Când* a ajuns la locul acela, le-a zis: „Rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită.“

*Mat. 6.13; 26.41. Marc. 14.38. Vers. 46.

41. Apoi* S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, a îngenucheat și a început să Se roage,

*Mat. 26.39. Marc. 14.35.

42. zicând: „Tată, dacă voiești, depărtează paharul acesta de la Mine! Totuși facă-se nu* voia Mea, ci a Ta.“

*Ioan 5.30; 6.38.

43. Atunci I s-a arătat un înger* din cer, ca să-L întărească.

*Mat. 4.11.

44. A* ajuns într-un chin ca de moarte și a început să Se roage și mai fierbinte; și sudoarea I se făcuse ca niște picături mari de sânge care cădeau pe pământ.

*Ioan 12.27. Evr. 5.7.

45. După ce S-a rugat, S-a sculat și a venit la ucenici; i-a găsit adormiți de înfrustare

46. și le-a zis: „Pentru ce dormiți? Sculați-vă și rugați-vă*, ca să nu cădeți în ispită.“

*Vers. 40.

Prinderea lui Isus

47. Pe când grația El încă, iată* că a venit o gloată. Și cel ce se chema Iuda, unul din cei doisprezece, mergea în fruntea lor. El s-a apropiat de Isus, ca să-L sărute.

*Mat. 26.47. Marc. 14.43. Ioan 18.3.

48. Și Isus i-a zis: „Iudo, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul omului?“

49. Cei ce erau cu Isus, au văzut ce avea să se întâmple și au zis: „Doamne, să lovim cu sabie?“

50. Și unul* din ei a lovit pe robul

marelui preot și i-a tăiat urechea dreaptă.

*Mat. 26.51. Marc. 14.47. Ioan 18.10.

51. Dar Isus a luat cuvântul și a zis: „Lăsați-i! Până aici!“ Și S-a atins de urechea omului acela și l-a vindecă.

52. Isus* a zis apoi preoților celor mai de seamă, căpeteniilor străjerilor Templului și bătrânilor care veniseră împotriva Lui: „Ați ieșit după Mine ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege?“

*Mat. 26.55. Marc. 14.48.

53. În toate zilele eram cu voi în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine. Dar* acesta este ceasul vostru și puterea întinericului.“

*Ioan 12.27.

Tăgăduirea lui Petru

54. După ce* au pus mâna pe Isus, L-au dus și L-au băgat în casa marelui preot. Petru mergea** după El de departe.

*Mat. 26.57. **Mat. 26.58. Ioan 18.15.

55. Au* aprins un foc în mijlocul curții și au șezut jos. Petru s-a așezat și el printre ei.

*Mat. 26.69. Marc. 14.66. Ioan 18.17,18.

56. O slujnică l-a văzut cum ședea la para focului, s-a uitat țintă la el și a zis: „Și omul acesta era cu El.“

57. Dar Petru s-a lepădat și a zis: „Femeie, nu-L cunosc.“

58. Peste* puțin, l-a văzut un altul și a zis: „Și tu ești unul din oamenii aceia.“ Iar Petru a zis: „Omule, nu sunt dintre ei.“

*Mat. 26.71. Marc. 14.69. Ioan 18.25.

59. Cam* după un ceas, un altul întărea același lucru și zicea: „Nu mai încape îndoială că și omul acesta era cu El, căci este galileean.“

*Mat. 26.73. Marc. 14.70. Ioan 18.26.

60. Petru a răspuns: „Omule, nu știu ce zici.“ Chiar în clipa aceea, pe când vorbea el încă, a cântat cocoșul.

61. Domnul S-a întors și S-a uitat țintă la Petru. Și* Petru și-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Domnul: „Înainte** ca să cânte cocoșul te vei lepăda de Mine de trei ori.“

*Mat. 26.75. Marc. 14.72. **Mat. 26.34,75. Ioan 13.38.

62. Și a ieșit afară și a plâns cu amar.

Isus înaintea Sinedriului Osândirea

63. Oamenii* care păzeau pe Isus Îl batjocoreau și-L băteau.

*Mat. 26.67,68. Marc. 14.65.

64. L-au legat la ochi, Îl loveau peste față și-L întrebau, zicând: „Prorocește, cine Te-a lovit?“

65. Și rosteau împotriva Lui multe alte batjocuri.

66. Când* s-a făcut ziuă, bătrânii norodului, preoții cei mai de seamă și cărturarii s-au** adunat împreună și au adus pe Isus în soborul lor. Ei I-au zis:

*Mat. 27.1. **Fapt. 4.26; 22.5.

67. „Dacă* ești Tu Hristosul, spune-ne!“ Isus le-a răspuns: „Dacă vă voi spune, nu veți crede;

*Mat. 26.63. Marc. 14.61.

68. și dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde, nici nu-Mi veți da drumul.

69. De acum* încolo, Fiul omului va ședea la dreapta puterii lui Dumnezeu.“

*Mat. 26.64. Marc. 14.62. Evr. 1.3; 8.1.

70. Toți au zis: „Ești Tu, dar, Fiul lui Dumnezeu?“ Și El le-a răspuns: „Așa cum o spuneți*; da, sunt.“

*Mat. 26.64. Marc. 14.62.

71. Atunci* ei au zis: „Ce nevoie mai avem de mărturie? Noi înșine am auzit-o din gura Lui.“

*Mat. 26.65. Marc. 14.63.

Isus înaintea lui Pilat

23 1. S-au sculat* toți și au dus pe Isus înaintea lui Pilat.

*Mat. 27.2. Marc. 15.1. Ioan 18.28.

2. Și au început să-L pârască și să zică: „Pe Omul acesta L-am găsit atâțând* neamul nostru la răscoală, oprind** a plăti bir cezarului și zicând că El este Hristosul, Împăratul.“

*Fapt. 17.7. **Mat. 17.27; 22.21. Marc. 12.17. †Ioan 19.12.

3. Pilat* L-a întrebat: „Ești Tu Împăratul iudeilor?“ „Da“, i-a răspuns Isus, „sunt.“

*Mat. 27.11. 1 Tim. 6.13.

4. Pilat a zis preoților celor mai de seamă și noroadelor: „Eu nu găsesc nici o* vină în Omul acesta.“

*1 Pet. 2.22.

5. Dar ei stăruiau și mai mult și ziceau: „Întărită norodul și învață pe oameni prin toată Iudeea, din Galileea, unde a început, până aici.“

Isus înaintea lui Irod

6. Când a auzit Pilat de Galileea, a întrebat dacă Omul acesta este galileean.

7. Și când a aflat că este de sub stăpânirea* lui Irod, L-a trimis la Irod, care se afla și el în Ierusalim în zilele acelea.

*Cap. 3.1.

8. Irod, când a văzut pe Isus, s-a bucurat foarte mult; căci de mult dorea* să-L vadă, din pricina celor auzite** despre El; și nădăjduia să-L vadă făcând vreo minune.

*Cap. 9.9. **Mat. 14.1. Marc. 6.14.

9. I-a pus multe întrebări; dar Isus nu i-a răspuns nimic.

10. Preoții cei mai de seamă și cărturarii stăteau acolo și-L pârau cu înfierbântare.

11. Irod*, cu ostașii lui de pază, se purtau cu El cu dispreț; și, după ce și-a bătut joc de El și L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare, L-a trimis înapoi la Pilat.

*Isa. 53.3.

12. În ziua aceea, Irod și Pilat* s-au împrietenit unul cu altul, căci erau învrăjbiți între ei mai înainte.

*Fapt. 4.27.

Hotărârea de moarte întărită

13. Pilat* a strâns pe preoții cei mai de seamă, pe fruntași și pe norod

*Mat. 27.23. Marc. 15.14. Ioan 18.38; 19.4.

14 și le-a zis: „Mi-ați* adus înaintea pe Omul acesta ca pe unul care atâță norodul la răscoală. Și iată că, după ce L-am cercetat cu de-amănuntul** înaintea voastră, nu L-am găsit vinovat de nici unul din lucrurile de care-L pârați.

*Vers. 1,2. **Vers. 4.

15. Nici Irod nu l-a găsit nici o vină, căci ni l-a trimis înapoi; și iată că Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte.

16. Eu deci*, după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul.“

*Mat. 27.26. Ioan 19.1.

17. La fiecare praznic al Paștilor, Pilat trebuia* să le sloboadă un întemnițat.

*Mat. 27.15. Marc. 15.6. Ioan 18.39.

18. Ei au* strigat cu toții într-un glas: „La moarte cu Omul acesta și sloboadă-ne pe Barabă!“

*Fapt. 3.14.

19. Barabă fusese aruncat în temniță pentru o răscoală care avusese loc în cetate și pentru un omor.

20. Pilat le-a vorbit din nou, cu gând să dea drumul lui Isus.

21. Dar ei au strigat: „Răstignește-L, răstignește-L!“

22. Pilat le-a zis pentru a treia oară: „Dar ce rău a făcut? Eu n-am găsit nici o vină de moarte în El. Așa că, după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul.“

23. Dar ei strigau în gura mare și cereau de zor să fie răstignit. Și strigătele lor și ale preoților celor mai de seamă au biruit.

24. Pilat* a hotărât să li se îplinească cererea.

*Mat. 27.26. Marc. 15.15. Ioan 19.16.

25. Le-a slobozit pe cei ce fusese aruncat în temniță pentru răscoală și omor și pe care-l cereau ei; iar pe Isus L-a dat în mâinile lor, ca să-și facă voia cu El.

Răstignirea

26. Pe* când Îl duceau să-L răstignească, au pus mâna pe un anume Simon din Cirenă, care se întorcea de la câmp; și i-au pus crucea în spinare, ca s-o ducă după Isus.

*Mat. 27.32. Marc. 15.21. Ioan 19.17.

27. În urma lui Isus mergea o mare mulțime de norod și femei care se boceau, își băteau pieptul și se tânguiau după El.

28. Isus S-a întors spre ele și a zis: „Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeți pe Mine; ci plângeți-vă pe voi înșevă și pe copiii voștri.

29. Căci* iată vor veni zile, când se va zice: „Ferice de cele sterpe, ferice de pântecel care n-au născut și de fetele care n-au alăptat!“

*Mat. 24.19. Cap. 21.23.

30. Atunci* vor începe să zică muncitorilor: „Cădeți peste noi!“, și dealurilor: „Acoperiți-ne!“

*Isa. 2.19. Osea 10.8. Apoc. 6.16; 9.6.

31. Căci* dacă se fac aceste lucruri copacului verde, ce se va face celui uscat?*

*Prov. 11.31. Ier. 25.29. Ezech. 20.47; 21.3,4. 1 Pet. 4.17.

32. Împreună* cu El duceau și pe doi făcători de rele care trebuiau omorâți împreună cu Isus.

*Isa. 53.12. Mat. 27.38.

33. Când* au ajuns la locul numit „Căpățâna“, L-au răstignit acolo, pe El și pe făcătorii de rele: unul la dreapta, și altul la stânga.

*Mat. 27.33. Marc. 15.22. Ioan 19.17,18.

34. Isus zicea: „Tată, iartă-i*, căci nu** știu ce fac!“ Ei și-au împărțit hainele Lui între ei, trăgând la sorți.

*Mat. 5.44. Fapt. 7.60. 1 Cor. 4.12. **Fapt. 3.17. †Mat. 27.35. Marc. 15.24. Ioan 19.23.

Batjocurile

35. Norodul* stătea acolo și privea. Fruntașii* își băteau joc de Isus și ziceau: „Pe alții i-a mântuit; să Se mântuiască pe Sine însuși, dacă este El Hristosul, Alesul lui Dumnezeu.“

*Ps. 22.17. Zah. 12.10. **Mat. 27.39. Marc. 15.29.

36. Ostașii, de asemenea, își băteau joc de El; se apropiau, îi dădeau oțet

37. și-I ziceau: „Dacă ești Tu Împăratul iudeilor, mântuiește-Te pe Tine însuși!“

38. Deasupra* Lui era scris cu slove grecești, latinești și evreiești: „Acesta este Împăratul iudeilor.“

*Mat. 27.37. Marc. 15.26. Ioan 19.19.

39. Unul* din tâlharii răstigniți Îl batjocorea și zicea: „Nu ești Tu Hris-

tosul? Mântuiește-Te pe Tine însuși și mântuiește-ne și pe noi!“

*Mat. 27.44. Marc. 15.32.

40. Dar celălalt l-a înfruntat și i-a zis: „Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care ești sub aceeași osândă?”

41. Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre; dar Omul acesta n-a făcut nici un rău.“

42. Și a zis lui Isus: „Doamne, adu-Ți aminte de mine, când vei veni în Împărăția Ta!“

43. Isus a răspuns: „Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în rai.“

Moartea lui Isus

44. Era* cam pe la ceasul al șaselea. Și s-a făcut întuneric peste toată țara, până la ceasul al nouălea.

*Mat. 27.45. Marc. 15.33.

45. Soarele s-a întunecat, și perdeaua* dinăuntrul Templului s-a rupt prin mijloc.

*Mat. 27.51. Marc. 15.38.

46. Isus a strigat cu glas tare: „Tată*, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!“ Și**, când a zis aceste vorbe, Și-a dat duhul.

*Ps. 31.5. 1 Pet. 2.23. **Mat. 27.50. Marc. 15.37. Ioan 19.30.

47. Sutașul*, când a văzut ce se întâmplase, a slăvit pe Dumnezeu și a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era neprihănit!“

*Mat. 27.54. Marc. 15.39.

48. Și tot norodul care venise la prilejista aceea, când a văzut cele întâmplate, s-a întors bătându-se în piept.

49. Toți* cunoscuții lui Isus și femeile care-L însoțiseră din Galileea stăteau departe și se uitau la cele ce se petreceau.

*Ps. 38.11. Mat. 27.55. Marc. 15.40. Ioan 19.25.

Îngroparea lui Isus

50. Era* un sfetnic al soborului, numit Iosif, om bun și evlavios,

*Mat. 27.57. Marc. 15.42. Ioan 19.38.

51. care nu luase parte la sfatul și hotărârea celorlalți. El era din Arimateea, o cetate a iudeilor, și* aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu.

*Marc. 15.43. Cap. 2.25,38.

52. Omul acesta s-a dus la Pilat și a cerut trupul lui Isus.

53. L-a* dat jos de pe cruce, L-a înfășurat într-o pânză de in și L-a pus într-un mormânt nou, săpat în piatră, în care nu mai fusese pus nimeni.

*Mat. 27.59. Marc. 15.46.

54. Era ziua* Pregătirii și începea ziua Sabatului.

*Mat. 27.62.

Isus Se arată la doi ucenici

13. În aceeași zi, iată, doi* ucenici se duceau la un sat, numit Emaus, care era la o depărtare de șaiszeci de stadii de Ierusalim;

*Marc. 16.12.

14. Și vorbeau între ei despre tot ce se întâmplase.

15. Pe când vorbeau ei și se întrebau, Isus* S-a apropiat și mergea pe drum împreună cu ei.

*Mat. 18.20. Vers. 36.

16. Dar ochii* lor erau împiedicați să-L cunoască.

*Ioan 20.14; 21.4.

17. El le-a zis: „Ce vorbe sunt acestea pe care le schimbați între voi pe drum?“ Și ei s-au oprit, uitându-se triști.

18. Drept răspuns, unul din ei, numit* Cleopa, l-a zis: „Tu ești singurul străin aici în Ierusalim, de nu știi ce s-a întâmplat în el zilele acestea?“

*Ioan 19.25.

19. „Ce?“, le-a zis El. Și ei l-au răspuns: „Ce s-a întâmplat cu Isus din Nazaret, care* era un proroc puternic** în fapte și în cuvinte înaintea lui Dumnezeu și înaintea întregului norod.

*Mat. 21.11. Cap. 7.16. Ioan 3.2; 4.19; 6.14. Fapt. 2.22. **Fapt. 7.22.

20. Cum* preoții cei mai de seamă și mai marii noștri L-au dat să fie osândit la moarte și L-au răstignit?

*Cap. 23.1. Fapt. 13.27,28.

21. Noi trăgeam nădejde că El este Acela* care va izbăvi pe Israel; dar cu toate acestea, iată că astăzi este a treia zi de când s-au întâmplat aceste lucruri.

*Cap. 1.68; 2.38. Fapt. 1.6.

22. Ba încă niște* femei de ale noastre ne-au pus în uimire: ele s-au dus dis-de-diminează la mormânt,

*Mat. 28.8. Marc. 16.10. Vers. 9,10. Ioan 20.18.

23. nu l-au găsit trupul și au venit și au spus că ar fi văzut și o vedenie de îngeri care ziceau că El este viu.

24. Unii din cei ce erau cu noi s-au* dus la mormânt și au găsit așa cum spusese femeile, dar pe El nu L-au văzut.“

*Vers. 12.

25. Atunci Isus le-a zis: „O, nepricepuților și zăbavnici cu inima, când este vorba să credeți tot ce au spus prorocii!

26. Nu* trebuia să sufere Hristosul aceste lucruri și să intre în slava Sa?“

*Vers. 46. Fapt. 17.3. 1 Pet. 1.11.

27. Și* a început de la Moise** și de la toți* prorocii și le-a tălcut, în

55. Femeile care* veniseră cu Isus din Galileea au însoțit pe Iosif; au văzut** mormântul și felul cum a fost pus trupul lui Isus în el,

*Cap. 8.2. **Marc. 15.47.

56. s-au întors și au* pregătit miresme și miruri. Apoi, în ziua Sabatului, s-au odihnit, după** Lege.

*Marc. 16.1. **Exod 20.10.

Învierea lui Isus

24. 1. În ziua întâi* a săptămânii, femeile acestea, și altele împreună cu ele, au venit la mormânt dis-de-diminează și au adus** miresmele pe care le pregătiseră.

*Mat. 28.1. Marc. 16.1. Ioan 20.1. **Cap. 23.56.

2. Au* găsit piatra răsturnată de pe mormânt,

*Mat. 28.2. Marc. 16.4.

3. au intrat* înăuntru, și n-au găsit trupul Domnului Isus.

*Marc. 16.5. Vers. 23.

4. Fiindcă nu știau ce să creadă, iată* că li s-au arătat doi bărbați, îmbrăcați în haine strălucitoare.

*Ioan 20.12. Fapt. 1.10.

5. Îngrozite, femeile și-au plecat fețele la pământ. Dar ei le-au zis: „Pentru ce căutați între cei morți pe Cel ce este viu?”

6. Nu este aici, ci a înviat. Aduceți-vă* aminte ce v-a spus pe când era încă în Galileea,

*Mat. 16.21; 17.23. Marc. 8.31; 9.31. Cap. 9.22.

7. când zicea că: „Fiul omului trebuie să fie dat în mâinile păcătoșilor, să fie răstignit, și a treia zi să învie.“

8. Și ele și-au* adus aminte de cuvintele lui Isus.

*Ioan 2.22.

Petru se duce la mormânt

9. La* întoarcerea lor de la mormânt, au povestit toate aceste lucruri celor unsprezece și tuturor celorlalți.

*Mat. 28.8. Marc. 16.10.

10. Cele ce au spus aceste lucruri apostolilor erau: Maria Magdalena, Ioana*, Maria, mama lui Iacov, și celelalte care erau împreună cu ele.

*Cap. 8.3.

11. Cuvintele acestea li* se păreau apostolilor basme și nu le credeau.

*Marc. 16.11. Vers. 25.

12. Dar* Petru s-a sculat și a dat fuga la mormânt. S-a plecat și s-a uitat înăuntru, dar n-a văzut decât fâșiile de pânză care stăteau pe pământ; apoi a plecat acasă, mirat de cele întâmplate.

*Ioan 20.3,6.

toate Scripturile, ce era cu privire la El.

*Vers. 45. **Gen. 3.15; 22.18; 26.4; 49.10. Num. 21.9. Deut. 18.15. †Ps. 16.9,10; 22; 132.11. Isa. 7.14; 9.6; 40.10,11; 50.6; 53. Ier. 23.5; 33.14,15. Ezech. 34.23; 37.25. Dan. 9.24. Mica 7.20. Mal. 3.1; 4.2.

28. Când s-au apropiat de satul la care mergeau, El* S-a făcut că vrea să meargă mai departe.

*Gen. 32.26; 42.7. Marc. 6.48.

29. Dar ei* au stăruit de El și au zis: „Rămâi cu noi, căci este spre seară, și ziua aproape a trecut.“ Și a intrat să rămână cu ei.

*Gen. 19.3. Fapt. 16.15.

30. Pe când ședea la masă cu ei, a* luat pâinea; și, după ce a rostit binecuvântarea, a frânt-o și le-a dat-o.

*Mat. 14.19.

31. Atunci li s-au deschis ochii și L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut dinaintea lor.

32. Și au zis unul către altul: „Nu ne ardea inima în noi când ne vorbea pe drum și ne deschidea Scripturile?“

33. S-au sculat chiar în ceasul acela, s-au întors în Ierusalim și au găsit pe cei unsprezece și pe cei ce erau cu ei, adunați la un loc

34. și zicând: „A înviat Domnul cu adevărat și S-a arătat lui Simon*.“

*1 Cor. 15.5.

35. Și au istorisit ce li se întâmplase pe drum și cum L-au cunoscut la frângerea pâinii.

Isus

Se arată celor unsprezece și celorlalți

36. Pe* când vorbeau ei astfel, însuși Isus a stat în mijlocul lor și le-a zis: „**Pace vouă!**“

*Marc. 16.14. Ioan 20.19. 1 Cor. 15.5.

37. Plini de frică și de spaimă, ei credeau că văd un duh*.

*Marc. 6.49.

38. Dar El le-a zis: „**Pentru ce sunteți tulburați? Și de ce vi se ridică astfel de gânduri în inimă?**“

39. Uitați-vă la mâinile și picioarele Mele, Eu sunt; pipăiți-Mă* și vedeți: un duh n-are nici carne, nici oase, cum vedeți că am Eu.“

*Ioan 20.20,27.

40. (Și, după ce a zis aceste vorbe, le-a arătat mâinile și picioarele Sale.)

41. Fiindcă ei, de* bucurie, încă nu credeau și se mirau, El le-a zis: „**Aveți* aici ceva de mâncare?**“

*Gen. 45.26. **Ioan 21.5.

42. I-au dat o bucată de pește fript și un fagure de miere.

43. El* le-a luat și a mâncat înaintea lor.

*Fapt. 10.41.

44. Apoi le-a zis: „**Iată* ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Proroci și în Psalmi.**“

*Mat. 16.21; 17.22; 20.18. Marc. 8.31. Vers. 6. Cap. 9.22; 18.31.

45. Atunci le-a* deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile.

*Fapt. 16.14.

46. Și le-a zis: „**Așa* este scris și așa trebuia să pătimească Hristos și să învie a treia zi dintre cei morți.**“

*Ps. 22. Isa. 50.6; 53.2, etc. Vers. 26. Fapt. 17.3.

47. **Și să se propovăduiască tuturor neamurilor*, în Numele Lui, pocăința și iertarea** păcatelor, începând din Ierusalim.**

*Gen. 13.38,46. Dan. 9.24. 1 Ioan 2.12. **Ps. 22.27. Isa. 48.6,22. Ier. 31.34. Osea 2.23. Mica 4.2. Mal. 1.11. Fapt. 12.3.

48. **Voi* sunteți martori ai acestor lucruri.**

*Ioan 15.27. Fapt. 1.8,22; 2.32; 3.15.

49. **Și iată* că voi trimite peste voi făgăduința Tatălui Meu; dar rămâneți în cetate până veți fi îmbrăcați cu putere de sus.“**

*Isa. 44.3.

Ioel 2.28. Ioan 14.16,26; 15.26; 16.7. Fapt. 1.4; 2.1, etc.

Înălțarea

50. El i-a dus afară până* spre Betania. Și-a ridicat mâinile și i-a binecuvântat.

*Fapt. 1.12.

51. Pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și a fost înălțat la cer.

52. După ce* I s-au închinat, ei** s-au întors în Ierusalim cu o mare bucurie.

*2 Împ. 2.11.

Marc. 16.19. Ioan 20.17. Fapt. 1.9. Efes. 4.8. **Mat. 9.17.

53. Și tot timpul stăteau în Templu* și laudau și binecuvântau pe Dumnezeu. Amin.

*Fapt. 2.46; 5.42.

EVANGHELIA DUPĂ IOAN

Întruparea Cuvântului

1. La început era* Cuvântul, și Cuvântul era cu** Dumnezeu, și† Cuvântul era Dumnezeu††.

*Prov. 8.22,23, etc. Col. 1.17. 1 Ioan 1.1. Apoc. 1.2; 19.13. **Prov. 8.30. Cap. 17.5. 1 Ioan 1.2. †Filp. 2.6. 1 Ioan 5.7. ††Gen. 1.1.

2. El* era la început cu Dumnezeu.

*Ps. 33.6. Vers. 10. Efes. 3.9. Col. 1.16. Evr. 1.2. Apoc. 4.11.

3. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.

4. În El* era viața, și** viața era lumina oamenilor.

*Cap. 5.26. 1 Ioan 5.11. **Cap. 8.12; 9.5; 12.35,46.

5. Lumina* luminează în întuneric, și întunericul n-a biruit-o.

*Cap. 3.19.

6. A* venit un om trimis de Dumnezeu: numele lui era Ioan.

*Mal. 3.1. Mat. 3.1. Luca 3.2. Vers. 33.

7. El* a venit ca martor, ca să mărturisească despre Lumina, pentru ca toți să creadă prin el.

*Fapt. 19.4.

8. Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumina.

9. Lumina* aceasta era adevărata Lumina, care luminează pe orice om, venind în lume**.

*Isa. 49.6. Vers. 4. 1 Ioan 2.8. **Vers. 3. Evr. 1.2; 11.3.

10. El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut.

11. A venit la ai* Săi, și ai Săi nu L-au primit.

*Luca 19.14. Fapt. 3.26; 13.46.

12. Dar tuturor* celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu;

*Isa. 56.5. Rom. 8.15. Gal. 3.26. 2 Pet. 1.4. 1 Ioan 3.1.

13. născuți* nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.

*Cap. 3.5. Iac. 1.18. 1 Pet. 1.23.

14. Și* Cuvântul S-a făcut trup* și a† locuit printre noi, plin de har†† și de adevăr. Și noi am*† privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava Singurului născut din Tatăl. –

*Mat. 1.16,20. Luca 1.31,35; 2.7. 1 Tim. 3.16. **Evr. 2.11,14, 16,17. †Rom. 1.3. Gal. 4.4. ††Isa. 40.5. Mat. 17.2. Cap. 2.11; 11.40. 2 Pet. 1.17. *†Col. 1.19; 2.3,9.

15. Ioan* a mărturisit despre El, când a strigat: „El este Acela despre care ziceam eu: „Cel ce** vine după mine

este înaintea mea, pentru că† era înainte de mine“. –

*Vers. 32. Cap. 3.32; 5.33. **Mat. 3.11. Marc. 1.7. Luca 3.16. Vers. 27,30. Cap. 3.13. †Cap. 8.58. Col. 1.17.

16. Și noi toți am primit din plinătatea* Lui și har după har;

*Cap. 3.34. Efes. 1.6-8. Col. 1.19; 2.9,10.

17. căci Legea* a fost dată prin Moise, dar harul** și adevărul† au venit prin Isus Hristos.

*Exod 20.1, etc. Deut. 4.44; 5.1; 33.4. **Rom. 3.24; 5.21; 6.14. †Cap. 8.32; 14.6.

18. Nimeni* n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul** Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.“

*Exod 33.20.

Deut. 4.12. Mat. 11.27. Luca 10.22. Cap. 6.46. 1 Tim. 1.17; 6.16. 1 Ioan 4.12,20. **Vers. 14. Cap. 3.16,18. 1 Ioan 4.9.

Mărturia lui Ioan Botezătorul

19. Iată mărturisirea* făcută de Ioan, când iudeii au trimis din Ierusalim pe niște preoți și leviți să-l întrebe: „Tu cine ești?“

*Cap. 5.33.

20. El a mărturisit* și n-a tăgăduit: a mărturisit că nu este el Hristosul.

*Luca 3.15. Cap. 3.28. Fapt. 13.25.

21. Și ei l-au întrebat: „Dar cine ești? Ești Ilie?“ Și el a zis: „Nu sunt!“ „Ești prorocul*?“ Și el a răspuns: „Nu!“

*Mal. 4.5. Mat. 17.10. **Deut. 18.15,18.

22. Atunci i-au zis: „Dar cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce zici tu despre tine însuși?“

23. „Eu“, a zis* el, „sunt glasul celui ce strigă în pustiu: „Neteziți calea Domnului!““, cum a** zis prorocul Isaia.“

*Mat. 3.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Cap. 3.28. **Isa. 40.3.

24. Trimișii erau din partea fariseilor.

25. Ei i-au mai pus următoarea întrebare: „Atunci de ce botezi dacă nu ești Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?“

26. Drept răspuns, Ioan le-a zis: „Eu* botez cu apă; dar** în mijlocul vostru stă Unul pe care voi nu-L cunoașteți.

*Mat. 3.11. **Mat. 3.1.

27. El* este Acela care vine după mine – și care este înaintea mea – eu nu sunt vrednic să-L dezleg cureaua încălțămintei Lui.“

*Vers. 15,30. Fapt. 19.4.

28. Aceste lucruri s-au petrecut în

Betabara^{1*}, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

^{*}Jude. 7.24. Cap. 10.40.

Mielul lui Dumnezeu

29. A doua zi, Ioan a văzut pe Isus venind la el și a zis: „Iată Mielul* lui Dumnezeu care** ridică păcatul lumii!

^{*}Exod 12.3. Isa. 53.7. Vers. 36. Fapt. 8.32. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.6, etc. ^{**}Isa. 53.11. 1 Cor. 15.3. Gal. 1.4. Evr. 1.3; 2.17; 9.28. 1 Pet. 2.24; 3.18. 1 Ioan 2.2; 3.5; 4.10. Apoc. 1.5.

30. El* este Acela despre care ziceam: „După mine vine un Om care este înaintea mea, căci era înainte de mine.

^{*}Vers. 15.27.

31. Eu nu-L cunoșteam, dar tocmai pentru* aceasta am venit să botez cu apă: ca El să fie făcut cunoscut lui Israel.“

^{*}Mal. 3.1. Mat. 3.6. Luca 1.17,76,77; 3.3,4.

32. Ioan* a făcut următoarea mărturisire: „Am văzut Duhul coborându-Se din cer ca un porumbel și oprindu-Se peste El. ^{*}Mat. 3.16. Marc. 1.10. Luca 3.22. Cap. 5.32.

33. Eu nu-L cunoșteam; dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă mi-a zis: „Acela peste care vei vedea Duhul coborându-Se și oprindu-Se este Cel ce* botează cu Duhul Sfânt.“

^{*}Mat. 3.11. Fapt. 1.5; 2.4; 10.44; 19.6.

34. Și eu am văzut lucrul acesta și am mărturisit că El este Fiul lui Dumnezeu.“

Cei dintâi ucenici

35. A doua zi, Ioan stătea iarăși cu doi din ucenicii lui.

36. Și, pe când privea pe Isus umblând, a zis: „Iată* Mielul lui Dumnezeu!“

^{*}Vers. 29.

37. Cei doi ucenici l-au auzit rostind aceste vorbe și au mers după Isus.

38. Isus S-a întors; și, când i-a văzut că merg după El, le-a zis: „Ce căutați?“ Ei l-au răspuns: „Rabi (care tâlmăcit înseamnă învățătorule), unde locuiești?“

39. „**Veniți de vedeți**“, le-a zis El. S-au dus și au văzut unde locuia; și în ziua aceea au rămas la El. Era cam pe la ceasul al zecelea.

40. Unul din cei doi, care auziseră cuvintele lui Ioan și merseseră după Isus, era Andrei*, fratele lui Simon Petru.

^{*}Mat. 4.18.

41. El, cel dintâi, a găsit pe fratele său Simon și i-a zis: „Noi am găsit pe Mesia“ (care tâlmăcit înseamnă Hristos).

1. Sau: Betania

42. Și l-a adus la Isus. Isus l-a privit și i-a zis: „**Tu ești Simon, fiul lui Iona; tu* te vei chema Chifa**“ (care tâlmăcit înseamnă Petru).

^{*}Mat. 16.18.

43. A doua zi Isus a vrut să Se ducă în Galileea și a găsit pe Filip*. Și i-a zis: „**Vino după Mine**.“

^{*}Cap. 12.21.

44. Filip era din Betsaida, cetatea lui Andrei și a lui Petru.

45. Filip a găsit pe Natanael* și i-a zis: „Noi am găsit pe Acela despre care a scris Moise** în Lege și Prorocii†: pe Isus din Nazaret††, fiul lui Iosif.“

^{*}Cap. 21.2. ^{**}Gen. 3.15; 49.10. Deut. 18.18. Luca 24.27. †Isa. 4.2; 7.14; 9.6; 53.2. Mica 5.2. Zah. 6.12; 9.9. Luca 24.27. ††Mat. 2.23. Luca 2.4.

46. Natanael i-a zis: „Poate ieși ceva bun din Nazaret*?“ „Vino și vezi!“, i-a răspuns Filip.

^{*}Cap. 7.41,42,52.

47. Isus a văzut pe Natanael venind la El și a zis despre el: „**Iată cu* adevărat un israelit în care nu este vicleșug**.“

^{*}Ps. 32.2; 73.1. Cap. 8.39. Rom. 2.28,29; 9.6.

48. „De unde mă cunoști?“ I-a zis Natanael. Drept răspuns, Isus i-a zis: „**Te-am văzut mai înainte ca să te cheme Filip, când erai sub smochin**.“

49. Natanael l-a răspuns: „Rabi, Tu ești* Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul** lui Israel!“

^{*}Mat. 14.33. ^{**}Mat. 21.5; 27.11,42. Cap. 18.37; 19.3.

50. Drept răspuns, Isus i-a zis: „**Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Lucruri mai mari decât acestea vei vedea**.“

51. Apoi i-a zis: „**Adevărat, adevărat vă spun că, de acum* încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul omului**.“

^{*}Gen. 28.12. Mat. 4.11. Luca 2.9,13; 22.43; 24.4. Fapt. 1.10.

Nunta din Cana

21. A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana* din Galileea. Mama lui Isus era acolo.

^{*}Ios. 19.28.

2. Și la nuntă a fost chemat și Isus cu ucenicii Lui.

3. Când s-a isprăvit vinul, mama lui Isus l-a zis: „Nu mai au vin.“

4. Isus i-a răspuns: „**Femeie*, ce** am a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul†**.“

^{*}Cap. 19.26. ^{**}2 Sam. 16.10; 19.22. †Cap. 7.6.

5. Mama Lui a zis slugilor: „Să faceți orice vă va zice.“

6. Și acolo erau șase vase de piatră, puse după* obiceiul de curățare al

iudeilor; și în fiecare vas încăpeau câte două sau trei vedre.

^{*}Marc. 7.3.

7. Isus le-a zis: „**Umpleți vasele acestea cu apă**.“ Și le-au umplut până sus.

8. „**Scoateți acum**“, le-a zis El, „**și aduceți nunului**.“ Și i-au adus:

9. Nunul, după ce a gustat apa* făcută vin – el nu știa de unde vine vinul acesta (slugile însă, care scosese răpa, știau) – a chemat pe mire

^{*}Cap. 4.46.

10. și i-a zis: „Orice om pune la masă întâi vinul cel bun; și, după ce oamenii au băut bine, atunci pune pe cel mai puțin bun; dar tu ai ținut vinul cel bun până acum.“

11. Acest început al semnelor Lui l-a făcut Isus în Cana din Galileea. El Și-a* arătat slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El.

^{*}Cap. 1.14.

12. După aceea S-a coborât la Capernaum împreună cu mama, frații* și ucenicii Lui; și acolo n-au rămas multe zile.

^{*}Mat. 12.46.

Izgonirea vânzătorilor din Templu

13. Paștile* iudeilor era aproape; și Isus S-a suit la Ierusalim.

^{*}Exod 12.14. Deut. 16.1,16. Vers. 23. Cap. 5.1; 6.4; 11.55.

14. În Templu a găsit* pe cei ce vindeau boi, oi și porumbei, și pe schimbătorii de bani șezând jos.

^{*}Mat. 21.12. Marc. 11.15. Luca 19.45.

15. A făcut un bici de ștreanguri și i-a scos pe toți afară din Templu, împreună cu oile și boii; a vărsat banii schimbătorilor și le-a răsturnat mesele.

16. Și a zis celor ce vindeau porumbei: „**Ridicați acestea de aici și nu faceți din Casa* Tatălui Meu o casă de negustorie**.“

^{*}Luca 2.49.

17. Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: „Răvna* pentru Casa Ta Mă mănâncă pe Mine.“

^{*}Ps. 69.9.

18. Iudeii au luat cuvântul și l-au zis: „Prin ce* semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?“

^{*}Mat. 12.38. Cap. 6.30.

19. Drept răspuns, Isus le-a zis: „**Stricați* templul acesta, și în trei zile îl voi ridica**.“

^{*}Mat. 26.61; 27.40. Marc. 14.58; 15.29.

20. Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani, ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?“

21. Dar El le vorbea despre* templul trupului Său.

^{*}1 Cor. 3.16; 6.19. 2 Cor. 6.16. Col. 2.9. Evr. 8.2.

22. Tocmai de aceea, când a înviat din morți, ucenicii Lui și-au* adus aminte că le spusese vorbele acestea și au crezut Scriptura și cuvintele pe care le spusese Isus.

^{*}Luca 24.8.

Isus și cei ce cred în Numele Lui

23. Pe când era Isus în Ierusalim, la praznicul Paștilor, mulți au crezut în Numele Lui; căci vedeau semnele pe care le făcea.

24. Dar Isus nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți.

25. Și n-avea trebuință să-l facă cineva mărturisiri despre nici un om, fiindcă El* însuși știa ce este în om.

^{*}1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Mat. 9.4. Marc. 2.8. Cap. 6.54; 16.30. Fapt. 1.24. Apoc. 2.23.

Isus și Nicodim

31. Între farisei era un om cu numele Nicodim, un fruntaș al iudeilor.

2. Acesta* a venit la Isus, noaptea, și l-a zis: „Învățătorule, știm că ești un învățător venit de la Dumnezeu; căci nimeni** nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este† Dumnezeu cu el.“

^{*}Cap. 7.50; 19.39. ^{**}Cap. 9.16,33. Fapt. 2.22. †Fapt. 10.38.

3. Drept răspuns, Isus i-a zis: „**Adevărat, adevărat îți spun că, dacă* un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu**.“

^{*}Cap. 1.13. Gal. 6.15. Tit 3.5. Iac. 1.18. 1 Pet. 1.23. 1 Ioan 3.9.

4. Nicodim l-a zis: „Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecul maicii sale și să se nască?“

5. Isus i-a răspuns: „**Adevărat, adevărat îți spun că, dacă* nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu**.“

^{*}Marc. 16.16. Fapt. 2.38.

6. **Ce este născut din carne este carne, și ce este născut din Duh este duh**.

7. **Nu te mira că ți-am zis: „Trebuie să vă nașteți din nou**.“

8. **Vântul* suflă încotro vrea și-i auzi vietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duh**.“

^{*}Ecl. 11.5. 1 Cor. 2.11.

9. Nicodim l-a zis: „Cum* se poate face așa ceva?“

^{*}Cap. 6.52,60.

10. Isus i-a răspuns: „**Tu ești învățătorul lui Israel și nu pricepi aceste lucruri?**”

11. **Adevărat*, adevărat îți spun că**

Noi vorbim ce știm și mărturisim ce am văzut; și voi** nu primiți mărturia Noastră.

*Mat. 11.27. Cap. 1.18; 7.16; 8.28; 12.49; 14.24. **Vers. 32.
12. Dacă v-am vorbit despre lucruri pământești, și nu credeți, cum veți crede când vă voi vorbi despre lucrurile cerești?

13. Nimeni* nu s-a suit în cer, afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul omului care este în cer.

*Prov. 30.4. Cap. 6.33,38,51,62; 16.28. Fapt. 2.34. 1 Cor. 15.47. Efes. 4.9,10.

Șarpele de aramă

14. Și*, după cum a înălțat Moise șarpele în pustiu, tot așa trebuie** să fie înălțat și Fiul omului,

*Num. 21.9. **Cap. 8.28; 12.32.

15. pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața* veșnică.

*Vers. 36. Cap. 6.47.

16. Fiindcă* atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.

*Rom. 5.8. 1 Ioan 4.9.

17. Dumnezeu, în adevăr, n-a* trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El.

*Luca 9.56. Cap. 5.45; 8.15; 12.47. 1 Ioan 4.14.

18. Oricine* crede în El nu este judecat; dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu.

*Cap. 5.14; 6.40,47; 20.31.

19. Și judecata aceasta stă în faptul că*, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.

*Cap. 1.4,9-11; 8.12.

20. Căci oricine* face răul urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vadăască faptele.

*Iov 24.13,17. Efes. 5.13.

21. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.

O nouă mărturie a lui Ioan Botezătorul

22. După aceea, Isus și ucenicii Lui au venit în ținutul Iudeii; și stătea acolo cu ei și* boteza.

*Cap. 4.2.

23. Ioan boteza și el în Enon, aproape de Salim*, pentru că acolo erau multe ape; și** oamenii veneau ca să fie botezați.

*1 Sam. 9.4. **Mat. 3.5,6.

24. Căci* Ioan încă nu fusese aruncat în temniță.

*Mat. 14.3.

25. Între ucenicii lui Ioan și între un iudeu s-a iscat o neînțelegere cu privire la curățare.

26. Au venit deci la Ioan și i-au zis: „Învățătorule, Cel ce era cu tine dincolo de Iordan și despre* care ai mărturisit tu, iată că botează, și toți oamenii se duc la El.”

*Cap. 1.7,15,27,34.

27. Drept răspuns, Ioan i-a zis: „Om! nu poate primi* decât ce-i este dat din cer.

*1 Cor. 4.7. Evr. 5.4. Iac. 1.17.

28. Voi înșivă îmi sunteți martori că am zis: „Nu* sunt eu Hristosul, ci sunt** trimis înaintea Lui.”

*Cap. 1.20,27. **Mal. 3.1. Marc. 1.2. Luca 1.17.

29. Cine* are miresă este mire; dar prietenul** mirelui, care stă și-l ascultă, se bucură foarte mult când aude glasul mirelui: și această bucurie, care este a mea, este deplină.

*Mat. 22.2.

30. Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micșorez.

31. Cel ce* vine din cer este** mai presus de toți; cel ce* este de pe pământ este pământesc și vorbește ca de pe pământ. Cel ce* vine din cer este mai presus de toți.

*Vers. 13. Cap. 8.23. **Mat. 28.18. Cap. 1.15,27. Rom. 9.5. †1 Cor. 15.27. ††Cap. 6.33. 1 Cor. 15.47. Efes. 1.21. Filip. 2.9.

32. El mărturisește ce* a văzut și a auzit, și totuși nimeni nu primește mărturia Lui.

*Vers. 11. Cap. 8.26; 15.15.

33. Cine primește mărturia Lui adevărește* prin aceasta că Dumnezeu spune adevărul.

*Rom. 3.4. 1 Ioan 5.10.

34. Căci* Acela pe care L-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-l dă Duhul cu** măsură.

*Cap. 7.16. **Cap. 1.16.

35. Tatăl* iubește pe Fiul și a dat toate lucrurile în mâna Lui.

*Mat. 11.27; 28.18. Luca 10.22. Cap. 5.20,22; 13.3; 17.2. Evr. 2.8.

36. Cine* crede în Fiul are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.

*Hab. 2.4.

Vers. 15,16. Rom. Cap. 1.12; 6.47. 1.17. 1 Ioan 5.10.

Samariteana

41. Domnul a aflat că fariseii au auzit că El face și botează* mai mulți ucenici decât Ioan.

*Cap. 3.22,26.

2. Însă Isus nu boteza El însuși, ci ucenicii Lui.

3. Atunci a părăsit Iudeea și S-a întors în Galileea.

4. Fiindcă trebuia să treacă prin Samaria,

5. a ajuns lângă o cetate din ținutul Samariei, numită Sihar, aproape de ogorul pe* care-l dăduse Iacov fiului său Iosif.

*Gen. 33.19; 48.22. Ios. 24.32.

6. Acolo se afla fântâna lui Iacov. Isus, ostent de călătorie, ședea lângă fântână. Era cam pe la ceasul al șaselea.

7. A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau“, i-a zis Isus.

8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate să cumpere de ale mâncării.

9. Femeia samariteană I-a zis: „Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteană?“ – Iudeii*, în adevăr, n-au legături cu samaritenii. –

*2 Împ. 17.24. Luca 9.52,53. Fapt. 10.28.

10. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: „Dă-Mi să beau!“, tu singură ai fi cerut să bei, și El ți-ar fi dat apă* vie.”

*Isa. 12.3; 44.3. Ier. 2.13. Zah. 13.1; 14.8.

11. „Doamne“, I-a zis femeia, „n-ai cu ce să scoți apă, și fântâna este adâncă; de unde ai putea să ai, dar, această apă vie?”

12. Ești Tu oare mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna aceasta și a băut din ea el însuși și feciorii lui și vitele lui?”

13. Isus i-a răspuns: „Oricui bea din apa aceasta îi va fi iarăși sete.

14. Dar oricui* va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în vec nu-i va fi sete; ba încă, apa pe care i-o voi da Eu se** va preface în el într-un izvor de apă care va țâșni în viața veșnică.”

*Cap. 6.35,58. **Cap. 7.38.

15. „Doamne“, I-a zis* femeia, „dă-mi această apă, ca să nu-mi mai fie sete și să nu mai vin până aici să scot.”

*Cap. 6.34; 17.23. Rom. 6.23. 1 Ioan 5.20.

16. „Du-te“, i-a zis Isus, „de cheamă pe bărbatul tău și vino aici.”

17. Femeia I-a răspuns: „N-am bărbat.” Isus i-a zis: „Bine ai zis că n-ai bărbat.

18. Pentru că cinci bărbați ai avut; și acela pe care-l ai acum nu-ți este bărbat. Aici ai spus adevărul.”

19. „Doamne“, I-a zis femeia, „văd* că ești proroc.

*Luca 7.16; 24.19. Cap. 6.14; 7.40.

20. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta*; și voi ziceți că în Ierusalim** este locul unde trebuie să se închine oamenii.”

*Jude. 9.7.

**Deut. 12.5,11. 1 Împ. 9.3. 2 Cron. 7.12.

21. „Femeie“, i-a zis Isus, „crede-Mă că vine ceasul când* nu vă veți închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim.

*Mal. 1.11. 1 Tim. 2.8.

22. Voi vă închinați la ce* nu cunoașteți; noi ne închinăm la ce cunoaștem, căci** Mântuirea vine de la iudei.

*2 Împ. 17.29. **Isa. 2.3. Luca 24.47. Rom. 9.4,5.

23. Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh* și** în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.

*Filp. 3.3. **Cap. 1.17.

24. Dumnezeu* este Duh; și cine se închină Lui trebuie să I se închine în duh și în adevăr.”

*2 Cor. 3.17.

25. „Știu“, I-a zis femeia, „că are să vină Mesia (cărui I se zice Hristos); când va veni El, are să ne* spună toate lucrurile.”

*Vers. 29,39.

26. Isus i-a zis: „Eu*, Cel care vorbesc cu tine, sunt Acela.”

*Mat. 26.63,64. Marc. 14.61,62. Cap. 9.37.

Trezirea din Samaria

27. Atunci au venit ucenicii Lui și se mirau că vorbea cu o femeie. Totuși nici unul nu I-a zis: „Ce cauți?” sau: „Despre ce vorbești cu ea?”

28. Atunci femeia și-a lăsat găleata, s-a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. „Veniți de vedeți un Om care* mi-a spus tot ce am făcut; nu cumva este Acesta Hristosul?”

*Vers. 25.

30. Ei au ieșit din cetate și veneau spre El.

31. În timpul acesta, ucenicii Îl rugau să mănânce și ziceau: „Învățătorule, mănâncă!”

32. Dar El le-a zis: „Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n-o cunoașteți.”

33. Ucenicii au început să-și zică deci unii altora: „Nu cumva I-a adus cineva să mănânce?”

34. Isus le-a zis: „Mâncarea* Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui.

*Iov 23.12. Cap. 6.38; 17.4; 19.30.

35. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni până la seceriș? Iată, Eu vă spun: ridicați-vă ochii și priviți holdele care* sunt albe acum, gata pentru seceriș.

*Mat. 9.37. Luca 10.2.

36. Cine* seceră primește o plată și strânge rod pentru viața veșnică; pentru ca și cel ce seamănă și cel ce seceră să se bucure în același timp.

*Dan. 12.3.

37. Căci, în această privință, este adevărată zicerea: „Unul seamănă, iar altul seceră.”

38. Eu v-am trimis să secerăți acolo unde nu voi v-ați ostenit; alții s-au ostenit, și voi ați intrat în osteneala lor.”

39. Mulți samariteni din cetatea aceea au crezut în Isus din pricina* mărturiei femeii, care zicea: „Mi-a spus tot ce am făcut.” *Vers. 29.

40. Când au venit samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Și El a rămas acolo două zile.

41. Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui.

42. Și ziceau femeii: „Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine* și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii.”

*Cap. 17.8. 1 Ioan 4.14.

Vindecarea fiului

unui slujbaş împărătesc

43. După aceste două zile, Isus a plecat de acolo, ca să Se ducă în Galileea.

44. Căci* El însuși spusese că un proroc nu este prețuit în patria** sa.

*Mat. 13.57. Marc. 6.1. Luca 4.24. **Cap. 2.23; 3.2.

45. Când a ajuns în Galileea, a fost primit bine de galileeni, care văzuseră tot ce făcuse la Ierusalim în timpul praznicului; căci* fuseseră și ei la praznic.

*Deut. 16.16.

46. Isus S-a întors deci în Cana din Galileea, unde* prefăcuse apa în vin. În Capernaum era un slujbaş împărătesc al cărui fiu era bolnav.

*Cap. 2.1,11.

47. Slujbașul acesta a aflat că Isus venise din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și L-a rugat să vină și să tămăduiască pe fiul lui care era pe moarte.

48. Isus i-a zis: „Dacă* nu veдеți semne și minuni, cu nici un chip nu credeți!”

*1 Cor. 1.22.

49. Slujbașul împărătesc I-a zis: „Doamne, vino până nu moare micuțul meu.”

50. „Du-te”, i-a zis Isus, „fiul tău trăiește.” Și omul acela a crezut cuvintele pe care i le spusese Isus și a pornit la drum.

51. Pe când se cobora el, l-au întâmpinat robii lui și i-au adus vestea că fiul lui trăiește.

52. El i-a întrebat de ceasul în care

a început să-i fie mai bine. Și ei i-au zis: „Ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile.”

53. Tatăl a cunoscut că tocmai în ceasul acela îi zisese Isus: „Fiul tău trăiește.” Și a crezut el și toată casa lui.

54. Acesta este iarăși al doilea semn făcut de Isus după ce S-a întors din Iudeea în Galileea.

Vindecarea slăbănogului de 38 de ani

51. După aceea* era un praznic al iudeilor; și Isus S-a suit la Ierusalim.

*Lev. 23.2. Deut. 16.1. Cap. 2.13.

2. În Ierusalim, lângă poarta oilor, este o scăldătoare*, numită în evreiește Betesda, care are cinci pridvoare.

*Neem. 3.1; 12.39.

3. În pridvoarele acestea zăceau o mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, care așteptau mișcarea apei.

4. Căci un înger al Domnului se cobora, din când în când, în scăldătoare și tulbura apa. Și cel dintâi care se cobora în ea, după tulburarea apei, se făcea sănătos, orice boală ar fi avut.

5. Acolo se afla un om bolnav de treizeci și opt de ani.

6. Isus, când l-a văzut zăcând, și fiindcă știa că este bolnav de multă vreme, i-a zis: „Vrei să te faci sănătos?”

7. „Doamne”, I-a răspuns bolnavul, „n-am pe nimeni să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa; și, până să mă duc eu, se coboară altul înaintea mea.”

8. „Scoală-te”, i-a zis Isus, „ridică-ți patul și umblă.”

*Mat. 9.6. Marc. 2.11. Luca 5.24.

9. Îndată omul acela s-a făcut sănătos, și-a luat patul și umbla. Ziua aceea era* o zi de Sabat.

*Cap. 9.14.

10. Iudeii ziceau deci celui ce fusese vindecat: „Este ziua Sabatului; nu-ți* este îngăduit să-ți ridici patul.”

*Exod 20.10. Neem. 13.19. Ier. 17.21, etc. Mat. 12.2. Marc. 2.24; 3.4. Luca 6.2; 13.14.

11. El le-a răspuns: „Cel ce m-a făcut sănătos mi-a zis: „Ridică-ți patul și umblă.”

12. Ei l-au întrebat: „Cine este Omul acela care ți-a zis: „Ridică-ți patul și umblă?”

13. Dar cel vindecat nu știa cine este: căci Isus Se făcuse nevăzut din norodul care era în locul acela.

14. După aceea Isus l-a găsit în Templu și i-a zis: „Iată că te-ai făcut

sănătos; de acum să nu* mai păcătuiești, ca să nu ți se întâmple ceva mai rău.”

*Mat. 12.45. Cap. 8.11.

15. Omul acela s-a dus și a spus iudeilor că Isus este Acela care-l făcuse sănătos.

16. Din pricina aceasta, iudeii au început să urmărească pe Isus și căutau să-L omoare, fiindcă făcea aceste lucruri în ziua Sabatului.

Lucrarea Fiului

17. Dar Isus le-a răspuns: „Tatăl* Meu lucrează până acum; și Eu, de asemenea, lucrez.”

*Cap. 9.4; 14.10.

18. Tocmai de aceea căutau* și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său și Se făcea** astfel deopotrivă cu Dumnezeu.

*Cap. 7.19. **Cap. 10.30,33. Filip. 2.6.

19. Isus a luat din nou cuvântul și le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Fiul* nu poate face nimic de la Sine; El nu face decât ce vede pe Tatăl făcând; și tot ce face Tatăl face și Fiul întocmai.”

*Vers. 30. Cap. 8.28; 9.4; 12.49; 14.10.

20. Căci* Tatăl iubește pe Fiul și-l arată tot ce face; și-l va arăta lucrări mai mari decât acestea, ca voi să vă minunați.

*Mat. 3.17. Cap. 8.28; 9.4; 12.49; 14.10.

21. În adevăr, după cum Tatăl învie morții și le dă viață, tot așa* și Fiul dă viață cui vrea.

*Luca 7.14; 8.54. Cap. 11.25,43.

22. Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a* dat-o Fiului, *Mat. 11.27; 28.18. Vers. 27. Cap. 3.35; 17.2. Fapt. 17.31. 1 Pet. 4.5.

23. pentru ca toți să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cine* nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl, care L-a trimis.

*1 Ioan 2.23.

24. Adevărat, adevărat vă spun că cine* ascultă cuvintele Mele și crede în Cel ce M-a trimis are viața veșnică și nu vine la judecată, ci** a trecut din moarte la viață.

*Cap. 3.16,18; 6.40,47; 8.51; 20.31. **1 Ioan 3.14.

25. Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul, și acum a și venit, când cei morți* vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce-l vor asculta vor învia.

*Vers. 28. Efes. 2.1,5; 5.14. Col. 2.13.

26. Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine.

27. Și l-a* dat putere să judece, întrucât** este Fiu al omului.

*Vers. 22. Fapt. 10.42; 17.31. **Dan. 7.13,14.

28. Nu vă mirați de lucrul acesta; pentru că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui

29. și* vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viață; iar cei ce** au făcut răul vor învia pentru judecată.

*Isa. 26.19.

1 Cor. 15.52. 1 Tes. 4.16. **Dan. 12.2. Mat. 25.32,33,46.

30. Eu* nu pot face nimic de la Mine însumi: judec după cum aud; și judecata Mea este dreaptă, pentru că nu** caut să fac voia Mea, ci voia Tatălui, care M-a trimis.

*Vers. 19. **Mat. 26.39. Cap. 4.34; 6.38.

Mărturia Tatălui și a lui Ioan

31. Dacă* Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată.

*Cap. 8.14. Apoc. 3.14.

32. Este un Altul* care mărturisește despre Mine; și știu că mărturisirea pe care o face El despre Mine este adevărată.

*Mat. 3.17; 17.5. Cap. 8.18. 1 Ioan 5.6,7,9.

33. Voi ați trimis la Ioan, și* el a mărturisit pentru adevăr.

*Cap. 1.15,19,27,32.

34. Nu că mărturia pe care o primesc Eu vine de la un om; dar spun lucrurile acestea pentru ca să fiți mântuiți.

35. Ioan era lumina care este aprinsă și* luminează, și voi** ați vrut să vă veseliți câțiva vreme la lumina lui.

*2 Pet. 1.19. **Mat. 13.20; 21.26. Marc. 6.20.

36. Dar Eu* am o mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvârșesc, tocmai lucrările** acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis.

*1 Ioan 5.9. **Cap. 3.2; 10.25; 15.24.

37. Și Tatăl, care M-a trimis, a* mărturisit El însuși despre Mine. Voi nu l-ați auzit niciodată glasul, nu** l-ați văzut deloc fața;

*Mat. 3.17; 17.5. Cap. 6.27; 8.18. **Deut. 4.12. Cap. 1.18. 1 Tim. 1.17. 1 Ioan 4.12.

38. și Cuvântul Lui nu rămâne în voi, pentru că nu credeți în Acela pe care L-a trimis El.

39. Cercetați* Scripturile, pentru că socotiți că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele** mărturisesc despre Mine.

*Isa. 8.20; 34.16. Luca 16.29. Vers. 46. Fapt. 17.11. **Deut. 18.15,18. Luca 24.27. Cap. 1.45.

40. Și* nu vreți să veniți la Mine ca să aveți viața!

*Cap. 1.11; 3.19.

41. Eu* nu umblu după slava care vine de la oameni.

*Vers. 34. 1 Tes. 2.6.

42. Dar știu că n-aveți în voi dragoste de Dumnezeu.

43. Eu am venit în Numele Tatălui Meu, și nu Mă primiți; dacă va veni un altul, în numele lui însuși, pe acela îl veți primi.

44. Cum* puteți crede voi care umblați după slava pe care v-o dați unii altora, și nu căutați slava** care vine de la singurul Dumnezeu?

*Cap. 12.43. **Rom. 2.29.

45. Să nu credeți că vă voi învinui înaintea Tatălui; este* cine să vă învinuiască: Moise, în care v-ați pus nădejdea.

*Rom. 2.12.

46. Căci, dacă ați crede pe Moise, M-ați crede și pe Mine, pentru că* el a scris despre Mine.

*Gen. 3.15; 12.3;

18.18; 22.18; 49.10. Deut. 18.15,18. Cap. 1.45. Fapt. 26.22.

47. Dar dacă nu credeți cele scrise de el, cum veți crede cuvintele Mele?“

Înmulțirea pâinilor

6. După aceea* Isus S-a dus dincolo de Marea Galileii, numită Marea Tiberiadei.

*Mat. 14.13. Marc. 6.35. Luca 9.10,12.

2. O mare gloată mergea după El pentru că vedea semnele pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Isus S-a suit pe munte și ședea acolo cu ucenicii Săi.

4. Paștile, praznicul iudeilor, era* aproape.

*Lev. 23.5,7. Deut. 16.1. Cap. 2.13; 5.1.

5. Isus* Și-a ridicat ochii și a văzut că o mare gloată vine spre El. Și a zis lui Filip: „De unde avem să cumpărăm pâini ca să mâncăm oamenii aceștia?“

*Mat. 14.14. Marc. 6.35. Luca 9.12.

6. Spunea lucrul acesta ca să-l încerce, pentru că știa ce are de gând să facă.

7. Filip I-a răspuns: „Pâinile pe care le-am putea cumpăra cu* două sute de lei¹, n-ar ajunge ca fiecare să capete puțin din ele.“

*Num. 11.21,22.

8. Unul din ucenicii Săi, Andrei,

fratele lui Simon Petru, I-a zis:

9. „Este aici un băiețel care are cinci pâini de orz și doi pești; dar* ce sunt acestea la atâția?“

*2 Împ. 4.43.

10. Isus a zis: „Spuneți oamenilor să șadă jos.“ În locul acela era multă iarbă. Oamenii au șezut jos, în număr de aproape cinci mii.

11. Isus a luat pâinile, a mulțumit lui Dumnezeu, le-a împărțit ucenicilor, iar ucenicii le-au împărțit celor ce ședeau

jos; de asemenea, le-a dat și din pești cât au voit.

12. După ce s-au săturat, Isus a zis ucenicilor Săi: „Strângeți firimiturile care au rămas, ca să nu se piardă nimic.“

13. Le-au adunat deci și au umplut douăsprezece coșuri cu firimiturile care rămăseseră din cele cinci pâini de orz, după ce mâncaseră toți.

14. Oamenii aceia, când au văzut minunea pe care o făcuse Isus, ziceau: „Cu adevărat, Acesta este Prorocul* cel așteptat în lume.“

*Gen. 49.10.

Deut. 18.15,18. Mat. 11.3. Cap. 1.21; 4.19,25; 7.40.

15. Isus, fiindcă știa că au de gând să vină să-L ia cu sila ca să-L facă împărat, S-a dus iarăși la munte, numai El singur.

Isus umblă pe mare

16. Când* s-a înserat, ucenicii Lui s-au coborât la marginea mării.

*Mat. 14.23. Marc. 6.47.

17. S-au suit într-o corabie și treceau marea, ca să se ducă în Capernaum. Se întunecase, și Isus tot nu venise la ei.

18. Sufla un vânt puternic și marea era întărită.

19. După ce au vâslit cam douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, văd pe Isus umblând pe mare și apropiindu-Se de corabie. Și s-au înfricoșat.

20. Dar Isus le-a zis: „Eu sunt, nu vă temeți!“

21. Voiau deci să-L ia în corabie. Și corabia a sosit îndată la locul spre care mergeau.

Pâinea vieții

22. Norodul care rămăsese de cealaltă parte a mării băgase de seamă că acolo nu era decât o corabie și că Isus nu Se suise în corabia aceasta cu ucenicii Lui, ci ucenicii plecaseră singuri cu ea.

23. A doua zi sosiseră alte corăbii din Tiberiada, aproape de locul unde mâncaseră ei pâinea, după ce Domnul mulțumise lui Dumnezeu.

24. Când au văzut noroadale că nici Isus, nici ucenicii Lui nu erau acolo, s-au suit și ele în corăbiile acestea și s-au dus la Capernaum să caute pe Isus.

25. Când L-au găsit, dincolo de mare, I-au zis: „Învățătorule, când ai venit aici?“

26. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâinile acelea și v-ați săturat.“

27. Lucrați nu pentru mâncarea pieritoare, ci pentru* mâncarea care rămâne pentru viața veșnică și pe care v-o va da Fiul omului; căci Tatăl, adică însuși Dumnezeu, pe** El L-a însemnat cu pecetea Lui.“

*Vers. 51. Cap. 4.14. **Mat. 3.17; 17.5. Marc. 1.11; 9.7. Luca 3.22; 9.35. Cap. 1.33; 5.37; 8.18. Fapt. 2.22. 2 Pet. 1.17.

28. Ei I-au zis: „Ce să facem ca să săvârșim lucrările lui Dumnezeu?“

29. Isus le-a răspuns: „Lucrarea pe care o cere Dumnezeu este aceasta*: să credeți în Acela pe care L-a trimis El.“

*1 Ioan 3.23.

30. „Ce* semn faci Tu deci“, I-au zis ei, „ca să-l vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi Tu?“

*Mat. 12.38; 16.1. Marc. 8.11. 1 Cor. 1.22.

31. Părinții* noștri au mâncat mană în pustiu, după cum este scris: „Le-a dat să mănânce pâine** din cer.“

*Exod 16.15. Num. 11.7. Neem. 9.15. 1 Cor. 10.3. **Ps. 78.24,25.

32. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Moise nu v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă adevărata pâine din cer;

33. căci Pâinea lui Dumnezeu este aceea care Se coboară din cer și dă lumii viață.“

34. „Doamne*, I-au zis ei, „dă-ne totdeauna această pâine.“

*Cap. 4.5.

35. Isus le-a zis: „Eu* sunt Pâinea vieții. Cine** vine la Mine nu va flămânzi niciodată; și cine crede în Mine nu va înseta niciodată.“

*Vers. 48,58. **Cap. 4.14; 7.37.

36. Dar* v-am spus că M-ați și văzut, și tot nu credeți.

*Vers. 26,64.

37. Tot* ce-Mi dă Tatăl va ajunge la Mine; și pe** cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară:

*Vers. 45.

**Mat. 24.24. Cap. 10.28,29. 2 Tim. 2.19. 1 Ioan 2.19.

38. căci M-am coborât din cer ca să fac nu* voia Mea, ci** voia Celui ce M-a trimis.

*Mat. 26.39. Cap. 5.30. **Cap. 4.34.

39. Și voia Celui ce M-a trimis este să* nu pierd nimic din tot ce Mi-a dat El, ci să-l înviez în ziua de apoi.

*Cap. 10.28; 17.12; 18.9.

40. Voia Tatălui Meu este ca* oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.“

*Vers. 27,47,54. Cap. 3.15,16; 4.14.

41. Iudeii cârteau împotriva Lui, pentru că zisese: „Eu sunt Pâinea care S-a coborât din cer.“

42. Și ziceau: „Oare* nu este Acesta Isus, fiul lui Iosif, pe al cărui tată și mamă îi cunoaștem? Cum deci zice El: „Eu M-am coborât din cer?““

*Mat. 13.55. Marc. 6.3. Luca 4.22.

43. Isus le-a răspuns: „Nu cârțiți între voi.

44. Nimeni* nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.“

*Cânt. 1.4. Vers. 65.

45. În* Proroci este scris: „Ioi vor fi învățați de Dumnezeu.“ Așa că** oricine a ascultat pe Tatăl și a primit învățătura Lui vine la Mine.

*Isa. 54.18. Ier. 31.34. Mica 4.2. Evr. 8.10; 10.16. **Vers. 37.

46. Nu* că cineva a văzut pe Tatăl, afară de** Acela care vine de la Dumnezeu; da, Acela a văzut pe Tatăl.

*Cap. 1.18; 5.37. **Mat. 11.27. Luca 10.22. Cap. 1.18; 7.29; 8.19.

47. Adevărat, adevărat vă spun că cine* crede în Mine are viața veșnică.

*Vers. 40. Cap. 3.16,18,36.

48. Eu* sunt Pâinea vieții.

*Vers. 33,35.

49. Părinții* voștri au mâncat mană în pustiu, și au murit.

*Vers. 31.

50. Pâinea* care Se coboară din cer este de așa fel, ca cineva să mănânce din ea și să nu moară.

*Vers. 51,58.

51. Eu sunt Pâinea* vie care** s-a coborât din cer. Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta, va trăi în veac; și pâinea pe care o voi da Eu este trupul Meu pe care îl voi da pentru viața lumii.“

*Evr. 10.5,10. **Cap. 3.13.

52. La auzul acestor cuvinte, iudeii se certau* între ei și ziceau: „Cum** poate Omul acesta să ne dea trupul Lui să-L mâncăm?“

*Cap. 7.43; 9.16; 10.19. **Cap. 3.9.

53. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că, dacă nu mâncați* trupul Fiului omului și dacă nu beți sângele Lui, n-aveți viața în voi înșivă.“

*Mat. 26.26,28.

54. Cine* mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.

*Vers. 27,40,63. Cap. 4.14.

55. Căci trupul Meu este cu adevărat o hrană, și sângele Meu este cu adevărat o băutură.

56. Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne* în Mine, și Eu rămân în el.

*1 Ioan 3.24; 4.15,16.

57. După cum Tatăl, care este viu,

M-a trimis pe Mine, și Eu trăiesc prin Tatăl, tot așa, cine Mă mănâncă pe Mine va trăi și el prin Mine.

58. Astfel* este Pâinea care S-a coborât din cer, nu ca mana pe care au mâncat-o părinții voștri, și totuși au murit: cine mănâncă Pâinea aceasta va trăi în veac.“

*Vers. 49-51.

59. Isus a spus aceste lucruri în sinagogă, când învăța pe oameni în Capernaum.

Unii ucenici Îl părăsesc – Mărturisirea lui Petru

60. Mulți* din ucenicii Lui, după ce au auzit aceste cuvinte, au zis: „Vorbirea aceasta este prea de tot: cine poate s-o suferi?”

*Mat. 11.6. Vers. 66.

61. Isus, care știa în Sine că ucenicii Săi căteau împotriva vorbirii acesteia, le-a zis: „Vorbirea aceasta este pentru voi o pricină de poticnire?”

62. Dar* dacă ați vedea pe Fiul omului suindu-Se unde era mai înainte?...

*Marc. 16.19. Cap. 3.13. Fapt. 1.9. Efes. 4.8.

63. Duhul* este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus Eu sunt duh și viață.

*2 Cor. 3.6.

64. Dar sunt* unii din voi care nu cred.“ Căci Isus** știa de la început cine erau cei ce nu cred și cine era cel ce avea să-L vândă.

*Vers. 36. **Cap. 2.24,25; 13.11.

65. Și a adăugat: „**Tocmai de aceea v-am* spus că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu i-a fost dat de Tatăl Meu.**“

*Vers. 44,45.

66. Din* clipa aceea, mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi și nu mai umblau cu El.

*Vers. 60.

67. Atunci Isus a zis celor doisprezece: „**Voi nu vreți să vă duceți?**“

68. „Doamne“, I-a răspuns Simon Petru, „la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele* vieții veșnice.“

*Fapt. 5.20.

69. Și* noi am crezut și am ajuns la cunoștința că Tu ești Hristosul, Sfântul lui Dumnezeu.“

*Mat. 16.16. Marc. 8.29. Luca 9.20. Cap. 1.49; 11.27.

70. Isus le-a răspuns: „**Nu* v-am ales Eu pe voi cei doisprezece? Și totuși unul* din voi este un drac.**“

*Luca 6.13. **Cap. 13.27.

71. Vorbea despre Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul; căci el avea să-L vândă: el, unul din cei doisprezece.

Necredința fraților lui Isus

71. După aceea Isus străbătea Galileea; nu voia să stea în Iudeea, pentru că* iudeii căutau să-L omoare.

*Cap. 5.16,18.

2. Și* praznicul iudeilor, praznicul zis al Corturilor, era aproape.

*Lev. 23.34.

3. Frații* Lui I-au zis: „Pleacă de aici și du-Te în Iudeea, ca să vadă și ucenicii Tăi lucrările pe care le faci.“

*Mat. 12.46. Marc. 3.31. Fapt. 1.14.

4. Nimeni nu face ceva în ascuns, când caută să se facă cunoscut: dacă faci aceste lucruri, arată-Te lumii.“

5. Căci nici* frații Lui nu credeau în El.

*Marc. 3.21.

6. Isus le-a zis: „**Vremea* Mea n-a sosit încă, dar vouă vremea totdeauna vă este prielnică.**“

*Vers. 8,30. Cap. 2.4; 8.20.

7. Pe voi lumea nu* vă poate urî; pe Mine Mă urăște, pentru că** mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele.

*Cap. 15.19. **Cap. 3.19.

8. Suiți-vă voi la praznicul acesta; Eu încă nu Mă sui la praznicul acesta, fiindcă* nu Mi s-a împlinit încă vremea.“

*Vers. 6. Cap. 8.20.

9. După ce le-a spus aceste lucruri, a rămas în Galileea.

Isus în

Ierusalim la praznicul Corturilor

10. După ce s-au suit frații Lui la praznic, S-a suit și El, dar nu pe față, ci cam pe ascuns.

11. Iudeii* Îl căutau în timpul praznicului și ziceau: „Unde este?”

*Cap. 11.56.

12. Noroadele vorbeau mult în șoaptă* despre El. Unii** ziceau: „Este un Om bun.“ Alții ziceau: „Nu, ci duce norodul în rătăcire.“

*Cap. 9.16; 10.19. **Mat. 21.46. Luca 7.16. Vers. 40. Cap. 6.14.

13. Totuși, de* frica iudeilor, nimeni nu vorbea de El pe față.

*Cap. 9.22; 12.42; 19.38.

14. Pe la jumătatea praznicului, Isus S-a suit la Templu. Și învăța norodul.

15. Iudeii* se mirau și ziceau: „Cum are Omul acesta învățatură, căci n-a învățat niciodată?”

*Mat. 13.54. Marc. 6.2. Luca 4.22. Fapt. 2.7.

16. Isus le-a răspuns: „**Învățătura Mea* nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis pe Mine.**“

*Cap. 3.11; 8.28; 12.49; 14.10,24.

17. Dacă* vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învă-

țătura este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine.

*Cap. 8.43.

18. Cine* vorbește de la sine caută slava lui însuși; dar cine caută slava Celui ce L-a trimis, Acela este adevărat, și în El nu este strâmbătate.

*Cap. 5.41; 8.50.

19. Oare* nu v-a dat Moise Legea? Totuși nimeni din voi nu ține Legea. De** ce căutați să Mă omorâți?”

*Exod. 24.3. Deut. 33.4. Cap. 1.17. Fapt. 7.38. **Mat. 12.14. Marc. 3.6. Cap. 5.16,18; 10.31,39; 11.53.

20. Norodul I-a răspuns: „Ai drac*. Cine caută să Te omoare?”

*Cap. 8.48,52; 10.20.

21. Drept răspuns, Isus le-a zis: „O lucrare am făcut, și toți vă mirați de ea.“

22. Moise* v-a dat porunca privitoare la tăierea împrejur – nu că ea vine de la Moise, ci** de la patriarhi – și voi tăiați împrejur pe om în ziua Sabatului.

*Lev. 12.3. **Gen. 17.10.

23. Dacă un om primește tăierea împrejur în ziua Sabatului, ca să nu se calce Legea lui Moise, de ce turbați de mânie împotriva Mea, pentru că am* însănoșit un om întreg în ziua Sabatului?

*Cap. 5.8,9,16.

24. Nu* judecați după înfățișare, ci judecați după dreptate.“

*Deut. 1.16,17. Prov. 24.23. Cap. 8.15. Iac. 2.1.

25. Niște locuitori din Ierusalim ziceau: „Nu este El Acela pe care caută ei să-L omoare?”

26. Și totuși iată că vorbește pe față, și ei nu-l zic nimic! Nu cumva, în adevăr, cei mai mari vor fi cunoscut* că El este Hristosul?

*Vers. 48.

27. Dar* noi știm de unde este Omul acesta; însă, când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este.“

*Mat. 13.55. Marc. 6.3. Luca 4.22.

28. Și Isus, pe când învăța pe norod în Templu, striga: „**Mă* cunoașteți și Mă știți de unde sunt! Eu** n-am venit de la Mine însumi, ci Cel ce M-a trimis este adevărat, și voi†† nu-L cunoașteți.**“

*Cap. 8.14. **Cap. 5.43; 8.42. †Cap. 5.32; 8.26. Rom. 3.4. ††Cap. 1.18; 8.55.

29. Eu* Îl cunosc, căci vin de la El, și El M-a trimis.“

*Mat. 11.27. Cap. 10.15.

30. Ei căutau* deci să-L prindă; și nimeni** n-a pus mâna pe El, căci încă nu-l sosise ceasul.

*Marc. 11.18.

31. Mulți* din norod au crezut în El

și ziceau: „Când va veni Hristosul, va face mai multe semne decât a făcut Omul acesta?”

*Mat. 12.23. Cap. 3.2; 8.30.

32. Fariseii au auzit pe norod spunând în șoaptă aceste lucruri despre El. Atunci preoții cei mai de seamă și fariseii au trimis niște aprozi să-L prindă.

33. Isus a zis: „**Mai sunt cu voi puțină* vreme, și apoi Mă duc la Cel ce M-a trimis.**“

*Cap. 13.33; 16.16.

34. **Voi Mă* veți căuta, și nu Mă veți găsi; și unde voi fi Eu, voi nu puteți veni.**“

*Osea 5.6. Cap. 8.21; 13.33.

35. Iudeii au zis între ei: „Unde are de gând să Se ducă Omul acesta, ca să nu-L putem găsi? Doar n-o avea de gând să Se ducă la cei* împraștiați printre greci și să învețe pe greci?”

*Isa. 11.12. Iac. 1.1. 1 Pet. 1.1.

36. Ce înseamnă cuvintele acestea pe care le-a spus: „**Mă veți căuta, și nu Mă veți găsi; și unde voi fi Eu, voi nu puteți veni**?”

Isus, Apa vieții

37. În* ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a praznicului, Isus a stat în picioare și a strigat: „**Dacă** însetează cineva, să vină la Mine și să bea.**“

*Lev. 23.36. **Isa. 55.1. Cap. 6.35.

38. Cine* crede în Mine, din** inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura.“

*Apoc. 22.17.

Deut. 18.15. **Prov. 18.4. Isa. 12.3; 44.3. Cap. 4.14.

39. Spunea* cuvintele acestea despre Duhul pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El. Căci Duhul Sfânt încă nu fusese dat, fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit**.

*Isa. 44.3.

Ioel 2.28. Cap. 16.7. Fapt. 2.17,33,38. **Cap. 12.16; 16.7.

Încercări pentru prinderea lui Isus

40. Unii din norod, când au auzit aceste cuvinte, ziceau: „Acesta este cu adevărat Prorocul*.“

*Deut. 18.15,18. Cap. 1.21; 6.14.

41. Alții ziceau: „Acesta* este Hristosul.“ Și alții ziceau: „Cum, din Galileea** are să vină Hristosul?”

*Cap. 4.42; 6.69. **Vers. 52. Cap. 1.46.

42. Nu zice* Scriptura că Hristosul are să vină din sămânța lui David și din satul Betleem, unde** era David?”

*Ps. 132.11. Ier. 23.5. Mica 5.2. Mat. 2.5. Luca 2.4.

**1 Sam. 16.1,4.

43. S-a* făcut deci dezbinare în norod din pricina Lui.

*Vers. 12. Cap. 9.16; 10.19.

44. Unii* din ei voiau să-L prindă; dar nimeni n-a pus mâna pe El. *Vers. 30.

45. Aprozii s-au întors deci la preoții cei mai de seamă și la farisei. Și aceștia le-au zis: „De ce nu L-ați adus?”

46. Aprozii au răspuns: „Niciodată* n-a vorbit vreun om ca Omul acesta.”

*Mat. 7.29.

47. Fariseii le-au răspuns: „Doar n-ați fi fost duși și voi în rătăcire?”

48. A* crezut în El vreunul din marii noștri sau din farisei?

*Cap. 12.42. Fapt. 6.7. 1 Cor. 1.20,26; 2.8.

49. Dar norodul acesta, care nu știe Legea, este blestemat!”

50. Nicodim, cel care* venise la Isus noaptea și care era unul din ei, le-a zis:

*Cap. 3.2.

51. „Legea* noastră osândește ea pe un om înainte ca să-l asculte și să știe ce face?”

*Deut. 1.17; 17.8, etc.; 19.15.

52. Drept răspuns, ei i-au zis: „Și tu ești din Galileea? Cercetează bine, și vei vedea că din* Galileea nu s-a ridicat nici un proroc.”

*Isa. 9.1,2. Mat. 4.15. Vers. 41. Cap. 1.46.

53. (Și s-a întors fiecare acasă.

Femeia prinsă în preacurvie

8. Isus S-a dus la Muntele Măslinilor.

2. Dar dis-de-diminează a venit din nou în Templu; și tot norodul a venit la El. El a șezut jos și-i învăța.

3. Atunci cărturarii și fariseii I-au adus o femeie prinsă în preacurvie. Au pus-o în mijlocul norodului

4. și au zis lui Isus: „Învățătorule, femeia aceasta a fost prinsă chiar când săvârșea preacurvia.

5. Moise*, în Lege, ne-a poruncit să ucidem cu pietre pe astfel de femei: Tu, dar, ce zici?”

*Lev. 20.10. Deut. 22.22.

6. Spuneau lucrul acesta ca să-L ispitească și să-L poată învinui. Dar Isus S-a plecat în jos și scria cu degetul pe pământ.

7. Fiindcă ei nu încetau să-L întrebe, El S-a ridicat în sus și le-a zis: „Cine* dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra în ea.”

*Deut. 17.7. Rom. 2.1.

8. Apoi S-a plecat iarăși și scria cu degetul pe pământ.

9. Când au auzit ei cuvintele acestea, s-au simțit muștrați* de cugetul lor și au ieșit afară, unul câte unul, începând

de la cei mai bătrâni, până la cei din urmă. Și Isus a rămas singur cu femeia, care stătea în mijloc. *Rom. 2.22.

10. Atunci S-a ridicat în sus; și, când n-a mai văzut pe nimeni decât pe femeie, Isus i-a zis: „Femeie, unde sunt părâșii tăi? Nimeni nu te-a osândit?”

11. „Nimeni, Doamne“, I-a răspuns ea. Și Isus i-a zis: „Nici* Eu nu te osândesc. Du-te, și să** nu mai păcătuiești.”)

*Luca 9.56; 12.14. Cap. 3.17. **Cap. 5.14.

Isus, Lumina lumii

12. Isus le-a vorbit din nou și a zis: „Eu* sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.”

*Cap. 1.4,5,9; 3.19; 9.5; 12.35,36,46.

13. La auzul acestor vorbe, fariseii I-au zis: „Tu* mărturisești despre Tine însuși: deci mărturia Ta nu este adevărată.”

*Cap. 5.31.

14. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, totuși mărturia Mea este adevărată; căci Eu știu de unde am venit și unde Mă duc, dar voi* nu știți nici de unde vin, nici unde Mă duc.”

*Cap. 7.28; 9.29.

15. Voi* judecați după înfățișare; Eu** nu judec pe nimeni.

*Cap. 7.24. **Cap. 3.17; 12.47; 18.36.

16. Și chiar dacă judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu* sunt singur, ci Tatăl, care M-a trimis, este cu Mine.

*Vers. 29. Cap. 16.32.

17. În* Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată:

*Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

18. deci despre Mine însumi mărturisesc Eu, și despre Mine mărturisește* și Tatăl, care M-a trimis.”

*Cap. 5.37.

19. Ei I-au zis deci: „Unde este Tatăl Tău?” Isus a răspuns: „Voi* nu Mă cunoașteți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu. Dacă** M-ați cunoaște pe Mine, ați cunoaște și pe Tatăl Meu.”

*Vers. 55. Cap. 16.3. **Cap. 14.7.

20. Isus a spus aceste cuvinte pe când învăța pe norod în Templu, în locul unde era visteria*; și nimeni** n-a pus mâna pe El, pentru că încă* nu-I sosise ceasul.

*Marc. 12.41. **Cap. 7.30. †Cap. 7.8.

21. Isus le-a mai spus: „Eu Mă duc, și Mă* veți căuta și veți** muri în păcatul vostru; acolo unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.”

*Cap. 7.34; 13.33. **Vers. 24.

22. Atunci iudeii au zis: „Doar n-o avea de gând să Se omoare, de zice: „Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni!”

23. „Voi* sunteți de jos“, le-a zis El, „Eu sunt de sus: voi** sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta.”

*Cap. 3.31. **Cap. 15.19; 17.16. 1 Ioan 4.5.

24. De aceea* v-am spus că veți muri în păcatele voastre; căci**, dacă nu credeți că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre.”

*Vers. 21. **Marc. 16.16.

25. „Cine ești Tu?”, I-au zis ei. Isus le-a răspuns: „Ceea ce de la început vă spun că sunt.

26. Am multe de zis despre voi și de osândit în voi; dar Cel ce* M-a trimis este adevărat; și Eu**, ce am auzit de la El, aceea spun lumii.”

*Cap. 7.28. **Cap. 3.32; 15.15.

27. Ei n-au înțeles că le vorbea despre Tatăl.

28. Isus deci le-a zis: „Când veți înălța* pe Fiul omului, atunci** veți cunoaște că Eu sunt și că* nu fac nimic de la Mine însumi, ci vorbesc după cum†† M-a învățat Tatăl Meu.

*Cap. 3.14; 12.32. **Rom. 1.4. †Cap. 5.19,30. ††Cap. 3.11.

29. Cel* ce M-a trimis este cu Mine; Tatăl** nu M-a lăsat singur, pentru că* totdeauna fac ce-I este plăcut.”

*Cap. 14.10,11. **Vers. 16. †Cap. 4.34; 5.30; 6.38.

Adevărata slobozenie

30. Pe când vorbea Isus astfel, mulți* au crezut în El.

*Cap. 7.31; 10.42; 11.45.

31. Și a zis iudeilor care crezuseră în El: „Dacă rămâneți în Cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei;

32. veți cunoaște adevărul*, și adevărul vă va face slobozi.”

*Rom. 6.14,18,22; 8.2. Iac. 1.25; 2.12.

33. Ei I-au răspuns: „Noi* suntem sâmbânța lui Avraam și n-am fost niciodată robii nimănui; cum zici Tu: „Veți fi slobozi!”?”

*Lev. 25.42. Mat. 3.9. Vers. 39.

34. „Adevărat, adevărat vă spun“, le-a răspuns Isus, „că oricine* trăiește în păcat este rob al păcatului.

*Rom. 6.16,20. 2 Pet. 2.19.

35. Și robul* nu rămâne pururi în casă; fiul, însă, rămâne pururi.

*Gal. 4.30.

36. Deci dacă* Fiul vă face slobozi, veți fi cu adevărat slobozi.

*Rom. 8.2. Gal. 5.1.

37. Știu că sunteți sâmbânța lui Avraam;

dar căutați* să Mă omorâți, pentru că nu pătrunde în voi Cuvântul Meu.

*Vers. 40. Cap. 7.19.

38. Eu* spun ce am văzut la Tatăl Meu; și voi faceți ce ați auzit de la tatăl vostru.”

*Cap. 3.32; 5.19,30; 14.10,24.

39. „Tatăl nostru“, I-au răspuns ei, „este Avraam*.” Isus le-a zis: „Dacă** ați fi copii ai lui Avraam, ați face faptele lui Avraam.

*Mat. 3.9. Vers. 33. **Rom. 2.28; 9.7. Gal. 3.7,29.

40. Dar* acum căutați să Mă omorâți pe Mine, un Om care v-am spus adevărul pe** care l-am auzit de la Dumnezeu. Așa ceva Avraam n-a făcut.

*Vers. 37. **Vers. 26.

41. Voi faceți faptele tatălui vostru.” Ei I-au zis: „Noi nu suntem copii născuți din curvie; avem un* singur Tată: pe Dumnezeu.”

*Isa. 63.16; 64.8. Mal. 1.6.

42. Isus le-a zis: „Dacă* ar fi Dumnezeu Tatăl vostru, M-ați iubi și pe Mine, căci** Eu am ieșit și vin de la Dumnezeu: n-am* venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis.

*1 Ioan 5.1. **Cap. 16.27; 17.8,25. †Cap. 5.43; 7.28,29.

43. Pentru* ce nu înțelegeți vorbirea Mea? Pentru că nu puteți asculta Cuvântul Meu.

*Cap. 7.17.

44. Voi* aveți de tată pe diavolul; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș; și nu** stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii.

*Mat. 13.38. 1 Ioan 3.8. **Iuda 6.

45. Iar pe Mine, pentru că spun adevărul, nu Mă credeți.

46. Cine din voi Mă poate dovedi că am păcat? Dacă spun adevărul, pentru ce nu Mă credeți?

47. Cine* este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; voi de aceea n-ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.”

*Cap. 10.26,27. 1 Ioan 4.6.

Isus este înainte de Avraam

48. Iudeii I-au răspuns: „Nu zicem noi bine că ești samaritean și că ai* drac?”

*Vers. 52. Cap. 7.20; 10.20.

49. „N-am drac“, le-a răspuns Isus, „ci Eu cinstesc pe Tatăl Meu, dar voi nu Mă cinstiți.

50. Eu* nu caut slava Mea; este Unul care o caută și care judecă.

*Cap. 5.41; 7.18.

51. Adevărat, adevărat vă spun că,

dacă* păzește cineva Cuvântul Meu, în veac nu va vedea moartea.“

*Cap. 5:24; 11:26.

52. „Acum“, I-au zis iudeii, „vedem bine că ai drac; Avraam* a murit, prorocii, de asemenea, au murit, și Tu zici: „Dacă păzește cineva Cuvântul Meu, în veac nu va gusta moartea.“

*Zah. 1:5. Evr. 11.13.

53. Doar n-ai fi Tu mai mare decât părintele nostru Avraam, care a murit? Și decât prorocii, care, de asemenea, au murit? Cine Te crezi Tu că ești?“

54. Isus a răspuns: „Dacă* Mă slăvesc Eu însumi, slava Mea nu este nimic; Tatăl* Meu Mă slăvește, El, despre care voi ziceți că este Dumnezeuul vostru;”

*Cap. 5:31. **Cap. 5:41; 16:14; 17:1. Fapt. 3:13.

55. și totuși nu-L* cunoașteți. Eu Îl cunosc bine; și dacă aș zice că nu-L cunosc, aș fi și Eu un mincinos ca voi. Dar Îl cunosc și păzesc Cuvântul Lui.

*Cap. 7:28,29.

56. Tatăl vostru Avraam a* săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea: a* văzut-o și s-a bucurat.“

*Luca 10:24. **Evr. 11.13.

57. „N-ai nici cincizeci de ani“, I-au zis iudeii, „și ai văzut pe Avraam!“

58. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că mai înainte ca să se nască Avraam, sunt* Eu.“

*Exod 3:14. Isa. 43:13.

Cap. 17:5,24. Col. 1:17. Apoc. 1:8.

59. La auzul acestor vorbe, au* luat pietre ca să arunce în El. Dar Isus S-a ascuns și a ieșit din Templu, trecând* prin mijlocul lor. Și așa a plecat din Templu.

*Cap. 10:31,39; 11:8. **Luca 4:30.

Vindecarea unui orb din naștere

9. Când trecea, Isus a văzut pe un orb din naștere.

2. Ucenicii Lui L-au întrebat: „Învățătorule, cine* a păcătuît: omul acesta sau părinții lui, de s-a născut orb?“

*Vers. 34.

3. Isus a răspuns: „N-a păcătuît nici omul acesta nici părinții lui; ci* s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.“

*Cap. 11:4.

4. Cât este ziuă, trebuie* să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze.

*Cap. 4:34; 5:19,36; 11:9; 12:35; 17:4.

5. Cât sunt în lume, sunt* Lumina lumii.“

*Cap. 1:5,9; 3:19; 8:12; 12:35,46.

6. După ce a zis aceste vorbe, a* scuipat pe pământ și a făcut tină din scuipat. Apoi a uns ochii orbului cu tina aceasta

*Marc. 7:33; 8:23.

7. și i-a zis: „Du-te de te spală în* scăldătoarea Siloamului“ (care tâlmăcit înseamnă: Trimis). El** s-a dus, s-a spălat și s-a întors văzând bine.

*Neem. 3:15. **2 Împ. 5:14.

8. Vecinii și cei ce-l cunoscuseră mai înainte ca cerșetor, ziceau: „Nu este acesta cel ce ședea și cerșea?“

9. Unii ziceau: „El este.“ Alții ziceau: „Nu; dar seamănă cu el.“ Și el însuși zicea: „Eu sunt.“

10. Deci i-au zis: „Cum ți s-au deschis ochii?“

11. El a răspuns: „Omul* acela, căruia I se zice Isus, a făcut tină, mi-a uns ochii și mi-a zis: „Du-te la scăldătoarea Siloamului și spală-te.“ M-am dus, m-am spălat și mi-am căpătat vederea.“

*Vers. 6,7.

12. „Unde este Omul acela?“ I-au întrebat ei. El a răspuns: „Nu știu.“

Cercetarea orbului de farisei

13. Au adus la farisei pe cel ce fusese orb mai înainte.

14. Și era o zi de Sabat când făcuse Isus tină și-i deschisese ochii.

15. Din nou, fariseii l-au întrebat și ei cum și-a căpătat vederea. Și el le-a zis: „Mi-a pus tină pe ochi, m-am spălat, și văd.“

16. Atunci unii din farisei au început să zică: „Omul acesta nu vine de la Dumnezeu, pentru că nu ține Sabatul.“ Alții ziceau: „Cum* poate un Om păcătos să facă asemenea semne?“ Și** era dezbinare între ei.

*Vers. 33. Cap. 3:2. **Cap. 7:12,43; 10:19.

17. Iarăși au întrebat pe orb: „Tu ce zici despre El, în privința faptului că ți-a deschis ochii?“ „Este* un proroc“, le-a răspuns el.

*Cap. 4:19; 6:14.

18. Iudeii n-au crezut că fusese orb și că își căpătase vederea, până n-au chemat pe părinții lui.

19. Și când i-au venit părinții, i-au întrebat: „Acesta este fiul vostru care spuneți că s-a născut orb? Cum, dar, vede acum?“

20. Drept răspuns, părinții lui au zis: „Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb.“

21. Dar cum vede acum sau cine i-a deschis ochii, nu știm. Întrebați-l pe

el; este în vârstă, el singur poate vorbi despre ce-l privește.“

22. Părinții lui au zis aceste lucruri pentru că se* temeau de iudei; căci iudeii hotărâseră acum că, dacă va mărturisi cineva că Isus este Hristosul, să** fie dat afară din sinagogă.

*Cap. 7:13; 12:42; 19:38. Fapt. 5:13. **Vers. 34. Cap. 16:2.

23. De aceea au zis părinții lui: „Este în vârstă, întrebați-l pe el.“

24. Fariseii au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: „Dă* slavă lui Dumnezeu: noi** știm că Omul acesta este un păcătos.“

*Jos. 7:19. 1 Sam. 6:5. **Vers. 16.

25. El a răspuns: „Dacă este un păcătos, nu știu; eu una știu: că eram orb, și acum văd.“

26. Iarăși l-au întrebat: „Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?“

27. „Acum v-am spus“, le-a răspuns el, „și n-ați ascultat. Pentru ce voiți să mai auziți încă o dată? Doar n-ați vrea să vă faceți și voi ucenicii Lui!“

28. Ei l-au ocărât și i-au zis: „Tu ești ucenicul Lui, noi suntem ucenicii lui Moise.“

29. Știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, dar Acesta nu* știm de unde este.“

*Cap. 8:14.

30. „Aici* este mirarea“, le-a răspuns omul acela, „că voi nu știți de unde este, și totuși El mi-a deschis ochii.“

*Cap. 3:10.

31. Știm că Dumnezeu* n-a ascultat pe păcătoși; ci, dacă este cineva temător de Dumnezeu și face voia Lui, pe acela îl ascultă.

*Iov 27:9; 35:12.

Ps. 18:41; 34:15; 66:18. Prov. 1:28; 15:29; 29:9. Isa. 1:15. Ier. 11:11; 14:12. Ezec. 8:18. Mica 3:4. Zah. 7:13.

32. De când este lumea, nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere.

33. Dacă* Omul acesta n-ar veni de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic.“

*Vers. 16.

34. „Tu ești născut cu totul în* păcat“, i-au răspuns ei, „și vrei să ne înveți pe noi?“ Și l-au dat afară.

*Vers. 2.

Isus întâlnește pe orb în Templu

35. Isus a auzit că l-au dat afară; și, când l-a găsit, i-a zis: „Crezi tu în Fiul* lui Dumnezeu?“

*Mat. 14:33; 16:16. Marc. 1:1. Cap. 10:36. 1 Ioan 5:13.

36. El a răspuns: „Și cine este, Doamne, ca să cred în El?“

37. „L-ai și văzut“, i-a zis Isus, „și Cel* care vorbește cu tine Acela este.“

*Cap. 4:26.

38. „Cred, Doamne“, I-a zis el; și I s-a închinat.

39. Apoi Isus a zis: „Eu am venit în lumea aceasta pentru* judecată: ca** cei ce nu văd să vadă, și cei ce văd să ajungă orbi.“

*Cap. 5:22,27. Cap. 3:17; 12:47. **Mat. 13:13.

40. Unii din fariseii care erau lângă El, când au auzit aceste vorbe, I-au* zis: „Doar n-om fi și noi orbi!“

*Rom. 2:19.

41. „Dacă* ați fi orbi“, le-a răspuns Isus, „n-ați avea păcat; dar acum ziceți: „Vedem.“ Tocmai de aceea, păcatul vostru rămâne.“

*Cap. 15:22,24.

Păstorul cel bun

10. Adevărat, adevărat vă spun că cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe altă parte, este un hoț și un tâlhari.

2. Dar cine intră pe ușă este păstorul oilor.

3. Portarul îi deschide, și oile aud glasul lui; el își cheamă oile pe nume, și le scoate afară din staul.

4. După ce și-a scos toate oile, merge înaintea lor; și oile merg după el, pentru că îi cunosc glasul.

5. Nu merg deloc după un străin; ci fug de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor.“

6. Isus le-a spus această pildă, dar ei n-au înțeles despre ce le vorbea.

Isus, Ușa oilor

7. Isus le-a mai zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Eu sunt Ușa oilor.“

8. Toți cei ce au venit înainte de Mine sunt hoți și tâlhari; dar oile n-au ascultat de ei.

9. Eu* sunt Ușa. Dacă intră cineva prin Mine, va fi mântuit; va intra și va ieși și va găsi pășune.

*Cap. 14:6. Efes. 2:18.

10. Hoțul nu vine decât să fure, să înjunghie și să prăpădească. Eu am venit ca oile să aibă viață, și s-o aibă din belșug.

11. Eu* sunt Păstorul cel bun. Păstorul cel bun își dă viața pentru oi.

*Ezec. 40:11. Isa. 34:12,23; 37:24. Evr. 13:20. 1 Pet. 2:25; 5:4.

12. Dar cel plătit, care nu este păstor și ale cărui oi nu sunt ale lui, când

vede lupul venind, lasă* oile și fuge; și lupul le răpește și le împrășteie.

*Zah. 11.16,17.

13. Cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu-i pasă de oi.

14. Eu sunt Păstorul cel bun. Eu Îmi cunosc oile* Mele, și ele Mă cunosc pe Mine,

*2 Tim. 2.19.

15. așa cum* Mă cunoaște pe Mine Tatăl și cum cunosc Eu pe Tatăl; și** Eu Îmi dau viața pentru oile Mele.

*Mat. 11.27. **Cap. 15.13.

16. Mai am și alte* oi, care nu sunt din staulul acesta; și pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor asculta de glasul Meu, și** va fi o turmă și un Păstor.

*Isa. 56.8. **Ezec. 37.22. Efeș. 2.14. 1 Pet. 2.25.

17. Tatăl Mă iubește, pentru că* Îmi dau viața, ca iarăși s-o iau.

*Isa. 53.7,8,12. Ebr. 2.9.

18. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am* putere s-o dau și am putere s-o iau iarăși: aceasta** este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu.

*Cap. 2.19. **Cap. 6.38; 15.10. Fapt. 2.24,32.

19. Din pricina acestor cuvinte, iarăși* s-a făcut dezbinare între iudei.

*Cap. 7.43; 9.16.

20. Mulți dintre ei ziceau: „Are* drac, este nebun; de ce-L ascultați?”

*Cap. 7.20; 8.48,52.

21. Alții ziceau: „Cuvintele acestea nu sunt cuvinte de îndrăcit; poate* un drac să** deschidă ochii orbilor?”

*Exod. 4.11. Ps. 94.9; 146.8. **Cap. 9.6,7,32,33.

Isus la praznicul Înnoirii

22. În Ierusalim se prăznuia atunci praznicul Înnoirii Templului. Era iarna.

23. Și Isus Se plimba prin Templu, pe sub* pridvorul lui Solomon.

*Fapt. 3.11; 5.12.

24. Iudeii L-au înconjurat și I-au zis: „Până când ne tot ții sufletele în încordare? Dacă ești Hristosul, spune-ne-o deslușit.”

25. „V-am spus“, le-a răspuns Isus, „și nu credeți. Lucrările* pe care le fac Eu, în Numele Tatălui Meu, ele mărturisesc despre Mine.

*Vers. 38. Cap. 3.2; 5.36.

26. Dar* voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele.

*Cap. 8.47. 1 Ioan 4.6.

27. Oile* Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc, și ele vin după Mine.

*Vers. 4,14.

28. Eu le dau viața veșnică, în veac

nu* vor pieri, și nimeni nu le va smulge din mâna Mea.

*Cap. 6.37; 17.11,12; 18.9.

29. Tatăl* Meu, care** Mi le-a dat, este mai mare decât toți; și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu.

*Cap. 14.28. **Cap. 17.2,6, etc.

30. Eu* și Tatăl una suntem.

*Cap. 17.11,22.

31. Atunci iudeii* iarăși au luat pietre ca să-L ucidă.

*Cap. 8.59.

32. Isus le-a zis: „V-am arătat multe lucrări bune care vin de la Tatăl Meu: pentru care din aceste lucrări aruncați cu pietre în Mine?”

33. Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru o hulă și pentru că Tu, care ești un om, Te* faci Dumnezeu.”

*Cap. 5.18.

34. Isus le-a răspuns: „Nu* este scris în Legea voastră: „Eu am zis: sunteți dumnezei”?

*Ps. 82.6.

35. Dacă Legea a numit „dumnezei” pe* aceia cărora le-a vorbit cuvântul lui Dumnezeu – și Scriptura nu poate fi desființată –

*Rom. 13.1.

36. cum ziceți voi că hulesc Eu, pe care* Tatăl M-a sfințit și M-a trimis** în lume? Și aceasta, pentru că* am zis: „Sunt Fiul* al Tatălui Dumnezeu!”

*Cap. 6.27. **Cap. 3.17; 5.36,37; 8.42. †Vers. 30. Cap. 5.17,18. ††Luca 1.35. Cap. 9.35,37.

37. Dacă* nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu Mă credeți.

*Cap. 15.24.

38. Dar dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeți* pe Mine, credeți măcar lucrările acestea, ca să ajungeți să cunoașteți și să știți că** Tatăl este în Mine, și Eu sunt în Tatăl.

*Cap. 5.36; 14.10,11. **Cap. 14.10,11; 17.21.

39. La* auzul acestor vorbe, căutau iarăși să-L prindă; dar El a scăpat din mâinile lor.

*Cap. 7.30,44; 8.59.

Plecarea lui Isus în Perea

40. Isus S-a dus iarăși dincolo de Iordan, în locul unde* botezase Ioan la început. Și a rămas acolo.

*Cap. 1.28.

41. Mulți veneau la El și ziceau: „Ioan n-a făcut nici un semn; dar* tot ce a spus Ioan despre Omul acesta era adevărat.”

*Cap. 3.30.

42. Și* mulți au crezut în El în locul acela.

*Cap. 8.31; 11.45.

Învierea lui Lazăr

11. Un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei* și al Martei, sora ei, era bolnav. –

*Luca 10.38,39.

2. Maria era* aceea care a uns pe

Domnul cu mir și I-a șters picioarele cu părul ei, și Lazăr cel bolnav era fratele ei. –

*Mat. 26.7. Marc. 14.3. Cap. 12.3.

3. Surorile au trimis la Isus să-I spună: „Doamne, iată că acela pe care-l iubești este bolnav.”

4. Dar Isus, când a auzit vestea aceasta, a zis: „Boala aceasta nu este spre moarte, ci* spre slava lui Dumnezeu, pentru că Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea.”

*Vers. 40. Cap. 9.3.

5. Și Isus iubea pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Deci când a auzit că Lazăr este bolnav, a* mai zăbovit două zile în locul în care era;

*Cap. 10.40.

7. și în urmă a zis ucenicilor: „Haidem să ne întoarcem în Iudeea.”

8. „Învățătorule“, I-au zis ucenicii, „acum* de curând căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și Te întorci în Iudeea?”

*Cap. 10.31.

9. Isus a răspuns: „Nu sunt douăsprezece ceasuri în zi? Dacă* umblă cineva ziua nu se poticnește, pentru că vede lumina lumii acesteia;

*Cap. 9.4.

10. dar dacă* umblă noaptea, se poticnește, pentru că n-are lumina în el.”

*Cap. 12.35.

11. După aceste vorbe, le-a zis: „Lazăr, prietenul nostru, doarme*; dar Mă duc să-l trezesc din somn.”

*Deut. 31.16. Dan. 12.2. Mat. 9.24. Fapt. 7.60. 1 Cor. 15.18,51.

12. Ucenicii I-au zis: „Doamne, dacă doarme, are să se facă bine.”

13. Isus vorbea despre moartea lui, dar ei credeau că vorbește despre odihna căpătată prin somn.

14. Atunci Isus le-a spus pe față: „Lazăr a murit.

15. Și mă bucur că n-am fost acolo, pentru voi, ca să credeți. Dar acum, haidem să mergem la el.”

16. Atunci Toma, zis Geamăn, a zis celorlalți ucenici: „Haidem să mergem și noi să murim cu El!”

17. Când a venit Isus, a aflat că Lazăr era de patru zile în mormânt.

18. Și, fiindcă Betania era aproape de Ierusalim, cam la cincisprezece stadii,

19. mulți din iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pentru moartea fratelui lor.

20. Când a auzit Marta că vine Isus, I-a ieșit înainte; iar Maria ședea în casă.

21. Marta a zis lui Isus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu!

22. Dar și acum, știu că orice* vei cere de la Dumnezeu Îți va da Dumnezeu.”

*Cap. 9.31.

23. Isus i-a zis: „Fratele tău va învia.”

24. „Știu“, I-a răspuns Marta, „că va învia la înviere, în ziua de apoi.”

*Luca 14.14. Cap. 5.29.

25. Isus i-a zis: „Eu sunt Învierea* și Viața**. Cine* crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi.

*Cap. 5.21;

6.39,40,44. **Cap. 1.4; 6.35; 14.6. Col. 3.4. 1 Ioan 1.1,2; 5.11.

†Cap. 3.36. 1 Ioan 5.10, etc.

26. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?”

27. „Da, Doamne“, I-a zis ea, „cred* că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină în lume.”

*Mat. 16.16. Cap. 4.42; 6.14,69.

28. După ce a spus aceste vorbe, s-a dus și a chemat în taină pe sora sa Maria și i-a zis: „A venit Învățătorul și te cheamă.”

29. Maria, cum a auzit, s-a sculat iute și s-a dus la El.

30. Căci Isus nu intrase încă în sat, ci era tot în locul unde Îl întâmpinase Marta.

31. Iudeii* care erau cu Maria în casă și o mângâiau, când au văzut-o sculându-se iute și ieșind afară, au mers după ea, căci ziceau: „Se duce la mormânt, ca să plângă acolo.”

*Vers. 19.

32. Maria, când a ajuns unde era Isus și L-a văzut, s-a aruncat la picioarele Lui și I-a zis: „Doamne*, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu.”

*Vers. 21.

33. Isus, când a văzut-o plângând, pe ea și pe iudeii care veniseră cu ea, S-a înfiorat în duhul Lui și S-a tulburat.

34. Și a zis: „Unde l-ați pus?” „Doamne“, I-au răspuns ei, „vino și vezi.”

35. Isus plângea*.

*Luca 19.41.

36. Atunci iudeii au zis: „Iată cât îl iubea de mult!”

37. Și unii din ei au zis: „El, care* a deschis ochii orbului, nu putea face ca nici omul acesta să nu moară?”

*Cap. 9.6.

38. Isus S-a înfiorat din nou în Sine și S-a dus la mormânt. Mormântul era

o peșteră la intrarea căreia era așezată o piatră.

39. „**Dați piatra la o parte**“, a zis Isus. Marta, sora mortului, I-a zis: „Doamne, miroase greu, căci este mort de patru zile.“

40. Isus i-a zis: „**Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea* slava lui Dumnezeu?**“

*Vers. 4,23.

41. Au luat, dar, piatra din locul unde zăcea mortul. Și Isus a ridicat ochii în sus și a zis: „**Tată, Ți mulțumesc că M-ai ascultat.**“

42. **Știam că totdeauna Mă ascuți; dar vorbesc astfel pentru* norodul care stă împrejur, ca să creadă că Tu M-ai trimis.**“

*Cap. 12,30.

43. După ce a zis aceste vorbe, a strigat cu glas tare: „**Lazăre, vino afară!**“

44. Și mortul a ieșit cu mâinile și picioarele legate cu fâșii de pânză și cu fața* înfășurată cu un ștergar. Isus le-a zis: „**Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.**“

*Cap. 20,7.

45. Mulți din iudeii care veniseră la Maria, când* au văzut ce a făcut Isus, au crezut în El.

*Cap. 2,23; 10,42; 12,11,18.

46. Dar unii din ei s-au dus la farisei și le-au spus ce făcuse Isus.

Sinedriul hotărăște să-L omoare

47. Atunci* preoții cei mai de seamă și fariseii au adunat soborul și au zis: „Ce** vom face? Omul acesta face multe minuni.“

*Ps. 2,2.

Mat. 26,3. Marc. 14,1. Luca 22,2. **Cap. 12,19. Fapt. 4,16.

48. Dacă-L lăsăm așa, toți vor crede în El, și vor veni romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul.“

49. Unul din ei, Caiafa*, care era mare preot în anul acela, le-a zis: „Voi nu știți nimic;”

*Luca 3,2. Cap. 18,14. Fapt. 4,6.

50. oare nu* vă gândiți că este în folosul vostru să moară un singur om pentru norod, și să nu piară tot neamul?“

*Cap. 18,14.

51. Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el; ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam.

52. Și* nu numai pentru neamul acela, ci** și ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți.

*Isa. 49,6. 1 Ioan 2,2. **Cap. 10,16. Efes. 2,14-17.

53. Din ziua aceea, au hotărât să-L omoare.

54. De aceea* Isus nu mai umbla pe față printre iudei; ci a plecat de acolo

în ținutul de lângă pustiul, într-o cetate numită Efraim*; și a rămas acolo împreună cu ucenicii Săi.

*Cap. 4,13; 7,1. **2 Cron. 13,19.

Isus așteptat la Ierusalim

55. Paștile iudeilor era* aproape. Și mulți oameni din ținutul acela s-au suit la Ierusalim, înainte de Paști, ca să se curețe.

*Cap. 2,13; 5,1; 6,4.

56. Ei* căutau pe Isus și vorbeau unii cu alții în Templu: „Ce credeți? N-are să vină la praznic?“

*Vers. 8. Cap. 7,11.

57. Iar preoții cei mai de seamă și fariseii porunciseră că, dacă va ști cineva unde este, să le dea de știre ca să-L prindă.

Maria Îi toarnă mir pe picioare

12. Cu șase zile înainte de Paști, Isus a venit în Betania, unde* era Lazăr, care fusese mort și pe care îl înviase din morți.

*Cap. 11,1,43.

2. Acolo l-au* pregătit o cină. Marta slujea, iar Lazăr era unul din cei ce ședeau la masă cu El.

*Mat. 26,6. Marc. 14,3.

3. Maria* a luat un litru cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Isus și l-a șters picioarele cu părul ei; și s-a umplut casa de mirosul mirului.

*Luca 10,38,39. Cap. 11,2.

4. Unul din ucenicii Săi, Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, care avea să-L vândă, a zis:

5. „De ce nu s-a vândut acest mir cu trei sute de lei și să se fi dat săracilor?“

6. Zicea lucrul acesta nu pentru că purta grijă de săraci, ci pentru că era un hoț și, ca unul care ținea* punga, lua el ce se punea în ea.

*Cap. 13,29.

7. Dar Isus a zis: „**Las-o în pace; căci ea l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele.**“

8. **Pe* săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.**“

*Mat. 26,11. Marc. 14,7.

9. O mare mulțime de iudei au aflat că Isus era în Betania; și au venit acolo, nu numai pentru Isus, ci ca să vadă și pe Lazăr, pe* care-l înviase din morți.

*Cap. 11,43,44.

10. Preoții cei mai de seamă* au hotărât să omoare și pe Lazăr,

*Luca 16,31.

11. căci* din pricina lui mulți iudei plecau de la ei și credeau în Isus.

*Vers. 18. Cap. 11,45.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

12. A doua zi*, o gloată mare care venise la praznic, cum a auzit că vine Isus în Ierusalim,

*Mat. 21,8. Marc. 11,8. Luca 19,35,36, etc.

13. a luat ramuri de finic și l-a ieșit în întâmpinare, strigând: „Osana*! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!“

*Ps. 118,25,26.

14. Isus a găsit* un măgăruș și a încălecat pe el, după cum este scris:

*Mat. 21,7.

15. „Nu* te teme, fiica Sionului; iată că Împăratul tău vine călare pe mănzul unei măgărițe.“

*Zah. 9,9.

16. Ucenicii Lui n-au* înțeles aceste lucruri de la început; dar**, după ce a fost proslăvit Isus, și-au* adus aminte că aceste lucruri erau scrise despre El și că ei le împliniseră cu privire la El.

*Luca 18,34. **Cap. 7,39. †Cap. 14,26.

17. Toți cei ce fusese* împreună cu Isus, când chemase pe Lazăr din mormânt și-l înviase din morți, mărturiseau despre El.

18. Și* norodul l-a ieșit în întâmpinare, pentru că aflase că făcuse semnul acesta.

*Vers. 11.

19. Fariseii au zis deci între ei: „Vedeți* că nu câștigați nimic: iată că lumea se duce după El!“

*Cap. 11,47,48.

Isus vorbește de moartea Sa

20. Niște* greci, dintre cei ce** se suiseră să se închine la praznic,

*Fapt. 17,4. **1 Împ. 8,41,42. Fapt. 8,27.

21. s-au apropiat de Filip, care* era din Betsaida Galileii, l-au rugat și au zis: „Domnule, am vrea să vedem pe Isus.“

*Cap. 1,44.

22. Filip s-a dus și a spus lui Andrei; apoi Andrei și Filip au spus lui Isus.

23. Drept răspuns, Isus le-a zis: „**A* sosit ceasul să fie proslăvit Fiul omului.**“

*Cap. 13,32; 17,1.

24. **Adevărat, adevărat vă spun că dacă grăuntele* de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce mult rod.**

*1 Cor. 15,36.

25. **Cine* își iubește viața o va pierde; și cine își urăște viața în lumea aceasta o va păstra pentru viața veșnică.**

*Mat. 10,39;

16,25. Marc. 8,35. Luca 9,24; 17,33.

26. **Dacă Îmi slujește cineva, să Mă urmeze; și unde* sunt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă Îmi slujește cineva, Tatăl îl va cinsti.**

*Cap. 14,3; 17,24. 1 Tes. 4,17.

27. **Acum* sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice?... Tată, izbăvește-Mă din ceasul acesta?... Dar** tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta!**

*Mat. 26,38,39.

Luca 12,50. Cap. 13,21. **Luca 22,53. Cap. 18,37.

28. **Tată, proslăvește Numele Tău!**“ Și* din cer s-a auzit un glas care zicea: „L-am proslăvit și-L voi mai proslăvi!“

*Mat. 3,17.

29. Norodul care stătea acolo și care auzise glasul a zis că a fost un tunet. Alții ziceau: „Un înger a vorbit cu El!“

30. Isus a răspuns: „**Nu pentru Mine s-a auzit glasul acesta*, ci pentru voi.**“

*Cap. 11,42.

31. **Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul* lumii acesteia va fi aruncat afară.**

*Mat. 12,29. Luca 10,18.

Cap. 14,30; 16,11. Fapt. 26,18. 2 Cor. 4,4. Efes. 2,2; 6,12.

32. **Și după ce* voi fi înălțat de pe pământ, voi atrage la Mine pe** toți oamenii.**“ —

*Cap. 3,14; 8,28. **Rom. 5,18. Evr. 2,9.

33. Vorbind* astfel, arăta cu ce moarte avea să moară. —

*Cap. 18,32.

34. Norodul l-a răspuns: „Noi* am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac; cum, dar, zici Tu că „**Fiul omului trebuie să fie înălțat**“? Cine este acest Fiul al omului?“

*Ps. 89,36,37; 110,4.

Isa. 9,7; 35,8. Ezech. 37,25. Dan. 2,44; 7,14,27. Mica 4,7.

35. Isus le-a zis: „**Lumina mai este* puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați** ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cineț umblă în întuneric nu știe unde merge.**“

*Vers. 46. Cap. 1,9; 8,12; 9,5.

**Ier. 13,16. Efes. 5,8. †Cap. 11,10. 1 Ioan 2,11.

36. **Câtă vreme aveți Lumina printre voi, credeți în Lumină, ca să fiți fii* ai luminii.**“ Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat și S-a** ascuns de ei.

*Luca 16,8. Efes. 5,8. 1 Tes. 5,5. 1 Ioan 2,9-11. **Cap. 8,59; 11,54.

Necredința iudeilor

37. Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El,

38. ca să se împlinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia: „Doamne*, cine a dat crezare propovăduirii noastre? Și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?“

*Isa. 53,1. Rom. 10,16.

39. De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis:

40. „Le-a* orbit ochii și le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu

înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu, și să-i vindec.“

*Isa. 6,9,10. Mat. 13,14.

41. Isaia a spus aceste* lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El.

*Isa. 6,1.

42. Totuși, chiar dintre frunțași, mulți au crezut în El; dar, de frica fariseilor*, nu-L mărturiseau pe față, ca să nu fie dați afară din sinagogă.

*Cap. 7,13; 9,22.

43. Căci* au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.

*Cap. 5,44.

44. Iar Isus a strigat: „Cine* crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.

*Cap. 5,44.

45. Și cine* Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

*Cap. 14,9.

46. Eu* am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric.

*Vers. 35,36. Cap. 3,19; 8,12; 9,5,39.

47. Dacă aude cineva cuvintele Mele, și nu le păzește, nu Eu* îl judec; căci Eu n-am** venit să judec lumea, ci să măntuiesc lumea.

*Cap. 5,45; 8,15,26. **Cap. 3,17.

48. Pe cine* Mă nesocotește și nu primește cuvintele Mele, are cine-l osândi: Cuvântul** pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua de apoi.

*Luca 10,16. **Deut. 18,19. Marc. 16,16.

49. Căci Eu* n-am vorbit de la Mine însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El însuși Mi-a poruncit ce** trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc.

*Cap. 8,38; 14,10. **Deut. 18,18.

50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl.“

Isus spală picioarele ucenicilor Săi

13. Înainte* de praznicul Paștilor, Isus, ca Cel care știa că I-a** sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și, fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt.

*Mat. 26,2. **Cap. 12,23; 17,1,11.

2. În timpul Cinei, după ce diavolul* pusese în inima lui Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, gândul să-L vândă,

*Luca 22,3. Vers. 27.

3. Isus, fiindcă știa că Tatăl* Îi dăduse toate lucrurile în mâini, că** de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce,

*Mat. 11,27; 28,18. Cap. 3,35; 17,2. Fapt. 2,36. 1 Cor. 15,27. Evr. 2,8. **Cap. 8,42; 16,28.

4. S-a* sculat de la masă, S-a dezbrăcat de hainele Lui, a luat un ștergar și S-a încins cu el.

*Luca 22,27. Filp. 2,7,8.

5. Apoi a turnat apă într-un lighean și a început să spele picioarele ucenicilor și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins.

6. A venit deci la Simon Petru. Și Petru I-a zis: „Doamne, Tu* să-mi speli mie picioarele?“

*Mat. 3,14.

7. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Ce fac Eu, tu nu pricepi acum, dar* vei pricepe după aceea.“

*Vers. 12.

8. Petru I-a zis: „Niciodată nu-mi vei spăla picioarele!“ Isus i-a răspuns: „Dacă* nu te spăl Eu, nu vei avea parte deloc cu Mine.“

*Cap. 3,5. 1 Cor. 6,11. Efes. 5,26. Tit 3,5. Evr. 10,22.

9. „Doamne“, I-a zis Simon Petru, „nu numai picioarele, dar și mâinile și capul!“

10. Isus i-a zis: „Cine s-a scaldat n-are trebuință să-și spele decât picioarele, ca să fie curat de tot; și voi* sunteți curați, dar nu toți.“

*Cap. 15,3.

11. Căci* știa pe cel ce avea să-L vândă; de aceea a zis: „Nu sunteți toți curați.“

*Cap. 6,64.

12. După ce le-a spălat picioarele, Și-a luat hainele, S-a așezat iarăși la masă și le-a zis: „Înțelegeți voi ce v-am făcut Eu?“

13. Voi* Mă numiți „Învățătorul și Domnul“ și bine ziceți, căci sunt.

*Mat. 23,8,10. Luca 6,46. 1 Cor. 8,6; 12,3. Filp. 2,11.

14. Deci* dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru, v-am spălat picioarele, și voi sunteți** dator să vă spălați picioarele unii altora.

*Luca 22,27. **Rom. 12,10. Gal. 6,1,2. 1 Pet. 5,5.

15. Pentru că Eu v-am* dat o pildă, ca și voi să faceți cum am făcut Eu.

*Mat. 11,29. Filp. 2,5. 1 Pet. 2,21. 1 Ioan 2,6.

16. Adevărat*, adevărat vă spun că robul nu este mai mare decât domnul său, nici apostolul mai mare decât cel ce l-a trimis.

*Mat. 10,24. Luca 6,40. Cap. 15,20.

17. Dacă* știți aceste lucruri, ferice de voi dacă le faceți.

*Iac. 1,25.

Descoperirea vânzătorului

18. Nu vorbesc despre voi toți; cunosc pe aceia pe care i-am ales. Dar trebuie să se împlinească Scriptura care zice: „Cel ce* mănâncă pâine cu Mine a ridicat călcâiul împotriva Mea.“

*Ps. 41,9.

Mat. 26,23. Vers. 21.

19. Vă spun lucrul acesta de pe acum*, înainte ca să se întâmple, pentru ca,

atunci când se va întâmpla, să credeți că Eu sunt.

*Cap. 14,29; 16,4.

20. Adevărat*, adevărat vă spun că cine primește pe acela pe care-l trimit Eu, pe Mine Mă primește; și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.“

*Mat. 10,40; 25,40. Luca 10,16.

21. După ce a spus aceste* cuvinte, Isus S-a** tulburat în duhul Lui, a mărturisit și a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că unul* din voi Mă va vinde.“

*Mat. 26,21. Marc. 14,18.

Luca 22,21. **Cap. 12,27. †Fapt. 1,17. 1 Ioan 2,19.

22. Ucenicii se uitau unii la alții și nu înțelegeau despre cine vorbește.

23. Unul din ucenici, acela pe care-l iubea Isus, stătea la masă culcat* pe sânul lui Isus.

*Cap. 19,26; 20,2; 21,7,20,24.

24. Simon Petru i-a făcut semn să întrebe cine este acela despre care vorbea Isus.

25. Și ucenicul acela s-a rezezat pe pieptul lui Isus și I-a zis: „Doamne, cine este?“

26. Isus a răspuns: „Acela căruia îi voi întinde bucată și i-o voi da.“ Și a întins o bucată și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

27. Cum* a fost dată bucată, a intrat Satana în Iuda. Isus i-a zis: „Ce-ai să faci, fă repede.“

*Luca 22,3. Cap. 6,70.

28. Dar nimeni din cei ce ședeau la masă, n-a înțeles pentru ce îi zisese aceste vorbe.

29. Unii credeau că, de vreme ce Iuda* avea punga, Isus voia să-i spună: „Cumpără ce ne trebuie pentru praznic“; sau îi porunca să dea ceva săracilor.

*Cap. 12,6.

30. Iuda, după ce a luat bucată, a ieșit afară în grabă. Era noapte.

Iubirea frățească

31. După ce a ieșit Iuda, Isus a zis: „Acum*, Fiul omului a fost proslăvit și Dumnezeu* a fost proslăvit în El.

*Cap. 12,23. **Cap. 14,13. 1 Pet. 4,11.

32. Dacă* Dumnezeu Îl a fost proslăvit, în El, și Dumnezeu Îl va proslăvi în El însuși și-L va proslăvi îndată**.

*Cap. 17,1,4-6. **Cap. 12,23.

33. Copilașilor, mai sunt puțin cu voi. Mă veți căuta, și*, cum am spus iudeilor că unde Mă duc Eu, ei nu pot veni, tot așa vă spun și vouă acum.

*Cap. 7,34; 8,21.

34. Vă dau o poruncă* nouă: să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit

Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții.

*Lev. 19,18. Cap. 15,12,17. Efes. 5,2. 1 Tes. 4,9. Iac. 2,8. 1 Pet. 1,22. 1 Ioan 2,7,8; 3,11,23; 4,21.

35. Prin aceasta* vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii pentru alții.“

*1 Ioan 2,5; 4,20.

Înștiințarea lui Petru

36. „Doamne“, I-a zis Simon Petru, „unde Te duci?“ Isus i-a răspuns: „Tu nu poți veni acum după Mine, unde Mă duc Eu; dar mai* târziu vei veni.“

*Cap. 21,18. 2 Pet. 1,14.

37. „Doamne“, I-a zis Petru, „de ce nu pot veni după Tine acum? Eu îmi voi da viața* pentru Tine.“

*Mat. 26,33-35. Marc. 14,29-31. Luca 22,33,34.

38. Isus i-a răspuns: „Îți vei da viața pentru Mine? Adevărat, adevărat îți spun că nu va cânta cocoșul, până te vei lepăda de Mine de trei ori.

Îmbărbătarea ucenicilor

14. Să nu* vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine.

*Vers. 27.

2. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu* Mă duc să vă pregătesc un loc.

*Cap. 13,33,36.

3. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce* și vă voi lua cu Mine, ca** acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.

*Vers. 18,28. Fapt. 1,11. **Cap. 12,26; 17,24. 1 Tes. 4,17.

4. Știți unde Mă duc și știți și calea într-acolo.“

5. „Doamne“, I-a zis Toma, „nu știm unde Te duci; cum putem să știm calea într-acolo?“

6. Isus i-a zis: „Eu sunt Calea*, Adevărul** și Viața†. Nimeni†† nu vine la Tatăl decât prin Mine.

*Evr. 9,8. **Cap. 1,14; 8,32. †Cap. 1,4; 11,25. ††Cap. 10,9.

7. Dacă* M-ați fi cunoscut pe Mine, ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu. Și de acum încolo Îl veți cunoaște; și L-ați și văzut.“

*Cap. 8,19.

8. „Doamne“, I-a zis Filip, „arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns.“

9. Isus i-a zis: „De atâtea vreme sunt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine* M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu, dar: „Arată-ne pe Tatăl“?“

*Cap. 12,45. Col. 1,15. Evr. 1,3.

10. Nu crezi că Eu* sunt în Tatăl, și Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi

le spun Eu, nu** le spun de la Mine; ci Tatăl, care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui. *Vers. 20. Cap. 10.38; 17.21,23. **Cap. 5.19; 7.16; 8.28; 12.49.

11. Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl, și Tatăl este în Mine; credeți* cel puțin pentru lucrările acestea. *Cap. 4.36; 10.38.

12. Adevărat*, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl;

*Mat. 21.21. Marc. 16.17. Luca 10.17.

13. și* orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru că Tatăl să fie proslăvit în Fiul. *Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9.

Cap. 15.7,16; 16.23,24. Iac. 1.5. 1 Ioan 3.22; 5.14.

14. Dacă veți cere ceva în Numele Meu, voi face.

Păzirea poruncilor

15. Dacă* Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele. *Vers. 21,23. Cap. 15.10,14. 1 Ioan 5.3.

16. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt* Mângâietor!, care să rămână cu voi în veac;

*Cap. 15.26; 16.7. Rom. 8.15,26.

17. și anume Duhul* adevărului, pe** care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede și nu-L cunoaște; dar voi îl cunoașteți, căci rămâne cu voi și în voi. *Cap. 15.26; 16.13. 1 Ioan 4.6.

**1 Cor. 2.14. †1 Ioan 2.27.

18. Nu* vă voi lăsa orfani, Mă voi** întoarce la voi. *Mat. 28.20. **Vers. 3,28.

19. Peste puțină vreme, lumea nu Mă va mai vedea, dar voi* Mă veți vedea; pentru că** Eu trăiesc, și voi veți trăi.

*Cap. 16.16. **1 Cor. 15.20.

20. În ziua aceea, veți cunoaște că Eu* sunt în Tatăl Meu, că voi sunteți în Mine și că Eu sunt în voi.

*Vers. 10. Cap. 10.38; 17.21,23,26.

21. Cine* are poruncile Mele și le păzește acela Mă iubește; și cine Mă iubește va fi iubit de Tatăl Meu. Eu îl voi iubi și Mă voi arăta lui.*

*Vers. 15,23. 1 Ioan 2.5; 5.3.

22. Iuda, nu Iscarioteanul, I-a zis*: „Doamne, cum se face că Te vei arăta nouă, și nu lumii?“ *Luca 6.16.

23. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă* Mă iubește cineva, va păzi Cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom

veni la el și** vom locui împreună cu el. *Vers. 15. **1 Ioan 2.24. Apoc. 3.20.

24. Cine nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Și Cuvântul* pe care-l auziți nu este al Meu, ci al Tatălui, care M-a trimis.

*Vers. 10. Cap. 5.19,38; 7.16; 8.28; 12.49.

25. V-am spus aceste lucruri cât mai sunt cu voi.

26. Dar Mângâietorul*, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl în Numele Meu, vă** va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu. *Luca 24.49. Vers. 16.

Cap. 15.26; 16.7. **Cap. 2.22; 12.16; 16.13. 1 Ioan 2.20,27.

27. Vă las pacea*, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să** nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte. *Filp. 4.7. Col. 3.15. **Vers. 1.

28. Ați auzit că v-am* spus: „Mă duc**“, și Mă voi întoarce la voi.“ Dacă M-ați iubi, v-ați fi bucurat că v-am zis: „Mă duc la Tatăl“; căci Tatăl† este mai mare decât Mine.

*Vers. 3,18. **Vers. 12. Cap. 16.13; 20.17. †Cap. 5.18; 10.30. Filp. 2.6.

29. Și v-am spus aceste lucruri acum*, înainte ca să se întâmple, pentru ca atunci când se vor întâmpla, să credeți. *Cap. 13.19; 16.4.

30. Nu voi mai vorbi mult cu voi; căci* vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine; *Cap. 12.31; 16.11.

31. dar vine, pentru ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și că fac așa cum* Mi-a poruncit Tatăl. Sculați-vă, haidem să plecăm de aici!

*Cap. 10.18. Filp. 2.8. Evr. 5.18.

Isus, Vița

15 1. Eu sunt adevărata Viță, și Tatăl Meu este Vierul.

2. Pe orice* mlădiță care este în Mine, și n-aduce rod, El o taie; și pe orice mlădiță care aduce rod, o curăță, ca să aducă și mai mult rod.

*Mat. 15.3.

3. Acum voi* sunteți curați, din pricina Cuvântului pe care vi l-am spus. *Cap. 13.10; 17.17. Efes. 5.26. 1 Pet. 1.22.

4. Rămâneți* în Mine, și Eu voi rămâne în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți aduceți rod, dacă nu rămâneți în Mine. *Col. 1.23. 1 Ioan 2.6.

5. Eu sunt Vița, voi sunteți mlădițele. Cine rămâne în Mine și în cine rămân

Eu aduce mult rod*; căci despărțiți de Mine nu puteți face nimic.

*Osea 14.8. Filp. 1.11; 4.13.

6. Dacă nu rămâne cineva în Mine, este* aruncat afară, ca mlădița neroditoare, și se usucă; apoi mlădițele uscate sunt strânse, aruncate în foc, și ard. *Mat. 3.10; 7.19.

7. Dacă rămâneți în Mine și dacă rămân în voi cuvintele Mele, cereți orice* veți vrea, și vi se va da.

*Vers. 16. Cap. 14.13,14; 16.23.

8. Dacă aduceți mult rod, prin aceasta* Tatăl Meu va fi proslăvit; și voi** veți fi astfel ucenicii Mei.

*Mat. 5.16. Filp. 1.11. **Cap. 8.31; 13.35.

9. Cum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi. Rămâneți în dragostea Mea.

10. Dacă* păziți poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Lui. *Cap. 14.15,21,23.

11. V-am spus aceste lucruri, pentru ca bucuria Mea să rămână în voi, și bucuria* voastră să fie deplină.

*Cap. 16.24; 17.13. 1 Ioan 1.4.

Dragostea frățescă

12. Aceasta* este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu.

*Cap. 13.34. 1 Tes. 4.9. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.11; 4.21.

13. Nu este mai* mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi.

*Cap. 10.11,15. Cap. 14.15,23. Rom. 5.7,8.

14. Voi* sunteți prietenii Mei, dacă faceți ce vă poruncesc Eu.

*Mat. 20.50. Cap. 14.15,23.

15. Nu vă mai numesc robi, pentru că robul nu știe ce face stăpânul său; ci v-am numit prieteni, pentru că* v-am făcut cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl Meu. *Gen. 18.17. Cap. 17.26. Fapt. 20.27.

16. Nu* voi M-ați ales pe Mine; ci Eu v-am ales pe voi; și v-am** rânduit să mergeți și să aduceți rod, și rodul vostru să rămână, pentru ca orice† veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, să vă dea. *Cap. 6.70; 13.18. 1 Ioan 4.10,19. **Mat. 28.19.

Marc. 16.15. Col. 1.6. †Vers. 7. Cap. 4.13.

17. Vă poruncesc* aceste lucruri, ca să vă iubiți unii pe alții. *Vers. 12.

Ura din partea lumii

18. Dacă* vă urăște lumea, știți că pe Mine M-a urât înaintea voastră.

*1 Ioan 3.1,13.

19. Dacă* ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar, pentru că** nu sunteți din lume și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea. *1 Ioan 4.5. **Cap. 17.14.

20. Aduceți-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: „Robul* nu este mai mare decât stăpânul său.“ Dacă** M-au prigonit și pe voi va fi vor prigonii; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi.

*Mat. 10.24. Luca 6.40. Cap. 13.16. **Ezec. 3.7.

21. Dar* vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis.

*Mat. 10.22; 24.9. Cap. 16.3.

22. Dacă* n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, n-ar avea păcat; dar** acum n-au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor.

*Cap. 9.41. **Rom. 1.20. Iac. 4.17.

23. Cine* Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu. *1 Ioan 2.23.

24. Dacă n-aș fi făcut între ei lucrări* pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat; dar acum le-au și văzut, și M-au urât și pe Mine și pe Tatăl Meu.

*Cap. 3.2; 7.31; 9.32.

25. Dar lucrul acesta s-a întâmplat ca să se îplinească vorba scrisă în Legea lor: „M-au* urât fără temei.“

*Ps. 35.19; 69.4.

26. Când* va veni Mângâietorul, pe care-L voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care purcede de la Tatăl, El** va mărturisi despre Mine.

*Luca 24.49. Cap. 14.17,26; 16.7,13. Fapt. 2.23. **1 Ioan 5.6.

27. Și voi*, de asemenea, veți mărturisi, pentru că ați** fost cu Mine de la început.

*Luca 24.48. Fapt. 1.8; 2.32; 3.15; 4.20,33; 5.32; 10.39; 13.31; 21.22. 1 Pet. 5.1. 2 Pet. 1.16. **Luca 1.2. 1 Ioan 1.1,2.

Prigonirea ucenicilor

16 1. V-am spus aceste lucruri, pentru ca ele să* nu fie pentru voi un prilej de cădere. *Mat. 11.6; 24.10; 26.31.

2. Au* să vă dea afară din sinagogi: ba încă, va veni vremea când oricine** vă va ucide să creadă că aduce o slujbă lui Dumnezeu.

*Cap. 9.22,34; 12.42. **Fapt. 8.1; 9.1; 26.9-11.

3. Și se vor purta astfel* cu voi, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.

*Cap. 15.21. Rom. 10.2. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13.

4. V-am spus aceste* lucruri, pentru ca, atunci când le va veni ceasul să se îplinească, să vă aduceți aminte

că vi le-am spus. Nu** vi le-am spus de la început, pentru că eram cu voi.

*Cap. 13.19; 14.29. **Mat. 9.15.

Lucrarea Mângâietorului

5. Acum Mă duc* la Cel ce M-a trimis; și nimeni din voi nu Mă întreabă: „Unde Te duci?”

*Vers. 10.16. Cap. 7.33; 13.3; 14.28.

6. Dar, pentru că v-am spus aceste lucruri, întristarea* v-a umplut inima.

*Vers. 22. Cap. 14.1.

7. Totuși vă spun adevărul: vă este de folos să Mă duc; căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâietorul* nu va veni la voi; dar, dacă** Mă duc, vi-L voi trimite.

*Cap. 7.39; 14.16,26; 15.26. **Fapt. 2.33. Efes. 4.8.

8. Și când va veni El, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata.

9. În ce privește* păcatul: fiindcă ei nu cred în Mine;

*Fapt. 2.22-37.

10. în ce privește neprihănirea*: fiindcă** Mă duc la Tatăl, și nu Mă veți mai vedea;

*Fapt. 2.32. **Cap. 3.14; 5.32.

11. în ce privește* judecata: fiindcă stăpânitorul** lumii acesteia este judecat.

*Fapt. 26.18. **Luca 10.18. Cap. 12.31.

Efes. 2.2. Col. 2.15. Evr. 2.14.

12. Mai am să vă spun multe lucruri, dar* acum nu le puteți purta.

*Marc. 4.33. 1 Cor. 3.2. Evr. 5.12.

13. Când va veni Mângâietorul, Duhul* adevărului, are să vă** călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit și vă va descoperi lucrurile viitoare.

*Cap. 4.17;

15.26. **Cap. 14.26. 1 Ioan 2.20,27.

14. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi.

15. Tot* ce are Tatăl este al Meu; de aceea am zis că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi.

*Mat. 11.27. Cap. 3.35; 13.3; 17.10.

Întristarea prefăcută în bucurie

16. Peste puțină* vreme, nu Mă veți mai vedea; apoi iarăși, peste puțină vreme, Mă veți vedea, pentru că** Mă duc la Tatăl.”

*Vers. 10. Cap. 7.33; 13.33; 14.19. **Vers. 28. Cap. 13.3.

17. La auzul acestor vorbe, unii din ucenicii Lui au zis între ei: „Ce înseamnă cuvintele acestea: „Peste puțină vreme, nu Mă veți mai vedea” și: „Apoi iarăși, peste puțină vreme, Mă veți vedea” și: „Pentru că Mă duc la Tatăl?”

18. Ei ziceau deci: „Ce înseamnă aceasta: „Peste puțină vreme”? Nu știm ce vrea să spună.”

19. Isus a cunoscut că voiau să-L întrebe și le-a zis: „Vă întrebați între voi ce înseamnă cuvintele: „Peste puțină vreme, nu Mă veți mai vedea” și: „Apoi iarăși, peste puțină vreme, Mă veți vedea”?

20. Adevărat, adevărat vă spun că voi veți plânge și vă veți tângu, iar lumea se va bucura; vă veți întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

21. Femeia*, când este în durerile nașterii, se întristează, pentru că i-a sosit ceasul; dar, după ce a născut pruncul, nu-și mai aduce aminte de suferință, de bucurie că s-a născut un om pe lume.

*Isa. 26.17.

22. Tot așa* și voi: acum sunteți plini de întristare; dar Eu vă voi vedea iarăși, inima vi se** va bucura, și nimeni nu vă va răpi bucuria voastră.

*Vers. 6.

**Luca 24.41,52. Cap. 14.1,27; 20.20. Fapt. 2.46; 13.52.

1 Pet. 1.8.

23. În ziua aceea, nu Mă veți mai întreba de nimic. Adevărat*, adevărat vă spun că orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da.

*Mat. 7.7. Cap. 14.13; 15.16.

24. Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu: cereți, și veți căpăta, pentru ca* bucuria voastră să fie deplină.

*Cap. 15.11.

Cuvinte de rămas bun

25. V-am spus aceste lucruri în pilde. Vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci vă voi vorbi deslușit despre Tatăl.

26. În ziua aceea*, veți cere în Numele Meu, și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi.

*Vers. 23.

27. Căci* Tatăl însuși vă iubește, pentru că M-ați iubit și ați** crezut că am ieșit de la Dumnezeu.

*Cap. 14.21,23. **Vers. 30. Cap. 3.13; 17.8.

28. Am ieșit* de la Tatăl și am venit în lume; acum las lumea și Mă duc la Tatăl.”

*Cap. 13.3.

29. Ucenicii Săi I-au zis: „Iată că acum vorbești deslușit și nu spui nici o pildă.

30. Acum cunoaștem că* știi toate lucrurile și n-ai nevoie să Te întrebe cineva; de aceea credem** că ai ieșit de la Dumnezeu.”

*Cap. 21.17. **Vers. 27. Cap. 17.8.

31. „Acum credeți?”, le-a răspuns Isus.

32. „Iată* că vine ceasul, și a și venit, când veți fi risipiți fiecare** la ale lui; și pe Mine Mă veți lăsa singur; dar* nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine.

*Mat. 26.31. Marc. 14.27. **Cap. 20.10. †Cap. 8.29; 11.10,11.

33. V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în* Mine. În** lume veți avea necazuri; dar* îndrăzniți, Eu am biruit* lumea.”

*Isa. 9.6. Cap. 14.27.

Rom. 5.1. Efes. 2.14. Col. 1.20. **Cap. 15.19-21. 2 Tim. 3.12.

†Cap. 14.1. ††Rom. 8.37. 1 Ioan 4.4; 5.4.

Rugăciunea lui Isus

17¹. După ce a vorbit astfel, Isus a ridicat ochii spre cer și a zis:

„Tată, a* sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine,

*Cap. 12.23; 13.32.

2. după cum* I-ai dat putere peste orice făptură, ca să dea viața veșnică tuturor acelor pe** care I i-ai dat Tu.

*Dan. 7.14. Mat. 11.27; 28.18. Cap. 3.35; 5.27. 1 Cor.

15.25,27. Filip. 2.10. Evr. 2.8. **Vers. 6.9,24. Cap. 6.37.

3. Și viața* veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul** Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos pe care* L-ai trimis Tu.

*Isa. 53.11. Ier. 9.24. *1 Cor. 8.4. 1 Tes. 1.9. †Cap. 3.34; 5.36,37; 6.29,57; 7.29; 10.36; 11.42.

4. Eu* Te-am proslăvit pe pământ, am** sfârșit lucrarea pe care* Mi-ai dat-o s-o fac.

*Cap. 13.31; 14.13. **Cap. 4.34;

5.36; 9.3; 19.30. †Cap. 14.31; 15.10.

5. Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava pe* care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea.

*Cap. 1.1,2; 10.30; 14.9. Filip. 2.6. Col. 1.15,17. Evr. 1.3,10.

6. Am* făcut cunoscut Numele Tău oamenilor pe care** Mi i-ai dat din lume. Ai Tăi erau, și Tu Mi i-ai dat; și ei au păzit Cuvântul Tău.

*Ps. 22.22.

Vers. 26. **Vers. 2.9,11. Cap. 6.37,39; 10.29; 15.19.

7. Acum au cunoscut că tot ce Mi-ai dat Tu vine de la Tine.

8. Căci le-am dat cuvintele pe care* Mi le-ai dat Tu. Ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și** au crezut că Tu M-ai trimis.

*Cap. 8.28; 12.49; 14.10. **Vers. 25,30. Cap. 16.27.

9. Pentru ei Mă rog. Nu* Mă rog pentru lume, ci pentru aceia pe care Mi i-ai dat Tu; pentru că sunt ai Tăi: –

*1 Ioan 5.19.

10. tot ce este al Meu este al Tău, și ce este al* Tău este al Meu – și Eu sunt proslăvit în ei.

*Cap. 16.15.

11. Eu* nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și Eu vin la Tine. Sfinte Tată, păzește*, în Numele Tău, pe aceia pe care Mi i-ai dat, pentru ca* ei să fie una, cum*† suntem și Noi.

*Cap. 13.1; 16.28. **1 Pet. 1.5. Iuda 1. †Vers. 21, etc. ††Cap. 10.30.

12. Când eram cu ei în lume, îi păzeam Eu, în Numele Tău. Eu* am păzit pe aceia pe care Mi i-ai dat; și** nici unul din ei n-a pierit, afară* de fiul pierzării, ca*†† să se împlinească Scriptura.

*Cap. 6.39; 10.28. Evr. 2.13. **Cap. 18.9.

1 Ioan 2.19. †Cap. 6.70; 13.18. ††Ps. 109.8. Fapt. 1.20.

13. Dar acum, Eu vin la Tine; și spun aceste lucruri, pe când sunt încă în lume, pentru ca să aibă în ei bucuria Mea deplină.

14. Le-am* dat Cuvântul Tău; și** lumea i-a urât, pentru că ei nu sunt din lume, după cum† Eu nu sunt din lume.

*Vers. 8. **Cap. 15.18,19. 1 Ioan 3.13. †Vers. 16. Cap. 8.23.

15. Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i* păzești de cel rău.

*Mat. 6.13. Gal. 1.4. 2 Tes. 3.3. 1 Ioan 5.18.

16. Ei* nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume.

*Vers. 14.

17. Sfintește-i* prin adevărul Tău: Cuvântul** Tău este adevărul.

*Cap. 15.3. Fapt. 15.9. Efes. 5.26. 1 Pet. 1.22. **2 Sam. 7.28.

Ps. 119.142,151.

18. Cum* M-ai trimis Tu pe Mine în lume, așa i-am trimis și Eu pe ei în lume.

*Cap. 20.21.

19. Și* Eu însumi Mă sfântesc pentru ei, ca și ei să fie sfințiți prin adevăr.

*1 Cor. 1.2,30. 1 Tes. 4.7. Evr. 10.10.

20. Și Mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor.

21. Mă rog ca* toți să fie una, cum Tu**; Tată, ești în Mine, și Eu în Tine; ca și ei să fie una în Noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

*Vers. 11,22,23. Cap. 10.16. Rom. 12.5. Gal. 3.28. **Cap. 10.38; 14.11.

22. Eu le-am dat slava pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru ca* ei să fie una, cum și Noi suntem una –

*Cap. 14.20. 1 Ioan 1.3; 3.24.

23. Eu în ei, și Tu în Mine – pentru ca* ei să fie în chip desăvârșit una, ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit cum M-ai iubit pe Mine.

*Col. 3.14.

24. Tată*, vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă pe care Mi-ai dat-o Tu; fiindcă** Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii.

*Cap. 12.26; 14.3.

1 Tes. 4.17. **Vers. 5.

25. **Neprihănitule Tată, lumea* nu Te-a cunoscut; dar Eu** Te-am cunoscut, și aceștia† au cunoscut că Tu M-ai trimis.**

*Cap. 15.21; 16.3. **Cap. 7.29; 8.55; 10.15. †Vers. 8. Cap. 16.27.

26. **Eu* le-am făcut cunoscut Numele Tău și li-l voi mai face cunoscut, pentru ca dragostea cu** care M-ai iubit Tu să fie în ei, și Eu să fiu în ei.**

*Vers. 6. Cap. 15.15. **Cap. 15.9.

Prinderea lui Isus

18. 1. După ce a rostit aceste vorbe, Isus a* plecat cu ucenicii Săi dincolo de pâraul* Chedron, unde era o grădină, în care a intrat El și ucenicii Lui.

*Mat. 26.36. Marc. 14.32. Luca 22.39. **2 Sam. 15.23.

2. Iuda, vânzătorul, știa și el locul acela, pentru că* Isus de multe ori Se adunase acolo cu ucenicii Lui.

*Luca 21.37; 22.39.

3. Iuda deci* a luat ceata ostașilor și pe aprozii trimiși de preoții cei mai de seamă și de farisei și a venit acolo cu felinare, cu făclii și cu arme.

*Mat. 26.47. Marc. 14.43. Luca 22.47. Fapt. 1.16.

4. Isus, care știa tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei și le-a zis: „**Pe cine căutați?**”

5. Ei I-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!” Isus le-a zis: „**Eu sunt!**” Iuda, vânzătorul, era și el cu ei.

6. Când le-a zis Isus: „**Eu sunt**”, ei s-au dat înapoi și au căzut jos la pământ.

7. El i-a întrebat din nou: „**Pe cine căutați?**” „Pe Isus din Nazaret”, I-au zis ei.

8. Isus a răspuns: „V-am spus că Eu sunt. Deci dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă.”

9. A zis lucrul acesta ca să se împlinească vorba pe care o spusese: „N-am pierdut pe* nici unul din aceia pe care Mi i-ai dat.”

*Cap. 17.12.

10. Simon Petru*, care avea o sabie, a scos-o, a lovit pe robul marelui preot și i-a tăiat urechea dreaptă. Robul acela se numea Malhu.

*Mat. 26.51.

11. Isus a zis lui Petru: „**Bagă-ți sabia în teacă. Nu voi bea paharul* pe care Mi l-a dat Tatăl să-l beau?**”

*Mat. 20.22; 26.39,42.

Isus înaintea lui Ana și Caiafa

12. Ceata ostașilor, căpitanul lor și aprozii iudeilor au prins deci pe Isus și L-au legat.

13. L-au* dus întâi la Ana*; căci el era socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela.

*Mat. 26.57. **Luca 3.2.

14. Și* Caiafa era cel ce dăduse iudeilor sfatul acesta: „Este de folos să moară un singur om pentru norod.”

*Cap. 11.50.

15. Simon Petru* mergea după Isus; tot așa a făcut și un alt ucenic. Ucenicul acesta era cunoscut de marele preot și a intrat cu Isus în curtea marelui preot.

*Mat. 26.58. Marc. 14.54. Luca 22.54.

16. Petru* însă a rămas afară la ușă. Celălalt ucenic, care era cunoscut marelui preot, a ieșit afară, a vorbit cu portărița și a băgat pe Petru înăuntru.

*Mat. 26.69. Marc. 14.66. Luca 22.54.

17. Atunci slujnica, portărița, a zis lui Petru: „Nu cumva și tu ești unul din ucenicii Omului acestuia?” „Nu sunt”, a răspuns el.

18. Robii și aprozii care erau acolo, făcuseră un foc de cărbuni, căci era frig, și se încălzeau. Petru stătea și el cu ei și se încălzea.

19. Marele preot a întrebat pe Isus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui.

20. Isus i-a răspuns: „**Eu* am vorbit lumii pe față; totdeauna am învățat pe norod în sinagogă și în Templu, unde se adună toți iudeii, și n-am spus nimic în ascuns.**”

*Mat. 26.55. Luca 4.15. Cap. 7.14, 26.28; 8.2.

21. **Pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată, aceia știu ce am spus.**

22. La auzul acestor cuvinte, unul din aprozii care stăteau acolo a* dat o palmă lui Isus și a zis: „Așa răspunzi marelui preot?”

*Ier. 20.2. Fapt. 23.2.

23. Isus i-a răspuns: „**Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar, dacă am vorbit bine, de ce mă bați?**”

24. Ana* L-a trimis legat la marele preot Caiafa.

*Mat. 26.57.

25. Simon Petru stătea acolo și se încălzea. Ei* i-au zis: „Nu cumva ești și tu unul din ucenicii Lui?” El s-a lepădat și a zis: „Nu sunt.”

*Mat. 26.69,71. Marc. 14.69. Luca 22.58.

26. Unul din robii marelui preot, rudă cu acela căruia îi tăiasă Petru urechea, a zis: „Nu te-am văzut eu cu El în grădină?”

27. Petru iar s-a lepădat. Și îndată* a cântat cocoșul.

*Mat. 26.74. Marc. 14.72. Luca 22.60. Cap. 13.38.

Isus înaintea lui Pilat

28. Au adus* pe Isus de la Caiafa în odaia de judecată: era dimineața. Ei** n-au intrat în odaia de judecată, ca să nu se spurce și să poată mânca Paștile.

*Mat. 27.2. Marc. 15.1. Luca 23.1. Fapt. 3.13. **Fapt. 10.28; 11.3.

29. Pilat deci a ieșit afară la ei și le-a zis: „Ce pâra aduceți împotriva Omului acestuia?”

30. Drept răspuns, ei i-au zis: „Dacă n-ar fi fost un făcător de rele, nu L-am fi dat noi în mâinile tale.”

31. Atunci Pilat le-a zis: „Luați-L voi și judecați-L după Legea voastră.” „Nouă nu ne este îngăduit de Lege să omorâm pe nimeni”, i-au zis iudeii.

32. Aceasta s-a întâmplat ca* să se împlinească vorba prin care arătase Isus cu ce moarte avea să moară.

*Mat. 20.19. Cap. 12.32,33.

33. Pilat* a intrat iarăși în odaia de judecată, a chemat pe Isus și I-a zis: „Ești Tu Împăratul iudeilor?”

34. Isus i-a răspuns: „**De la tine însuși zici lucrul acesta sau ți l-au spus alții despre Mine?**”

35. Pilat a răspuns: „Eu sunt iudeu? Neamul Tău și preoții cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?”

36. „**Împărăția* Mea nu este din lumea aceasta**”, a răspuns** Isus. „**Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor; dar acum, Împărăția Mea nu este† de aici.**”

*1 Tim. 6.13. **Dan. 2.44; 7.14. Luca 12.14. Cap. 6.15; 8.15.

†Cap. 8.47. 1 Ioan 3.19; 4.6.

37. „Atunci un Împărat tot ești!”, I-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.”

38. Pilat I-a zis: „Ce este adevărul?”

Isus și Baraba

După ce a spus aceste vorbe, a ieșit iarăși afară la iudei și le-a zis: „Eu* nu găsesc nici o vină în El.

*Mat. 27.24. Luca 23.4. Cap. 19.4,6.

39. Dar*, fiindcă voi aveți obicei să vă slobod pe cineva de Paști, vreți să

vă slobod pe „Împăratul iudeilor”?”

*Mat. 27.15. Marc. 15.6. Luca 23.17.

40. Atunci* toți au strigat din nou: „Nu pe El, ci pe Baraba!” Și Baraba** era un tâlhar.

*Fapt. 3.14. **Luca 23.19.

Isus este dat în mâinile iudeilor

19. 1. Atunci* Pilat a luat pe Isus și a pus să-L bată.

*Mat. 20.19; 27.26.

Marc. 15.15. Luca 18.33.

2. Ostașii au împletit o cunună de spini, I-au pus-o pe cap și L-au îmbrăcat cu o haină de purpură.

3. Apoi, s-au apropiat de El și ziceau: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!” Și-I dădeau palme.

4. Pilat a ieșit iarăși afară și a zis iudeilor: „Iată că vi-L aduc afară, ca* să știți că nu găsesc nici o vină în El.”

*Vers. 6. Cap. 18.38.

5. Isus a ieșit deci afară, purtând cununa de spini și haina de purpură. „Iată Omul!”, le-a zis Pilat.

6. Când L-au zărit preoții cei mai de seamă și aprozii, au început să strige: „Răstignește-L! Răstignește-L!” „Luați-L voi și răstigniți-L”, le-a zis* Pilat, „căci eu nu găsesc nici o vină în El.”

*Fapt. 3.13.

7. Iudeii i-au răspuns: „Noi avem o Lege*, și după Legea aceasta, El trebuie să moară, pentru că S-a** făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.”

*Lev. 24.16. **Mat. 26.65.

Cap. 5.18; 10.33.

8. Când a auzit Pilat aceste cuvinte, i-a fost și mai mare frică.

9. A intrat iarăși în odaia de judecată și a zis lui Isus: „De unde ești Tu?” Dar* Isus nu i-a dat nici un răspuns.

*Isa. 53.7. Mat. 27.12,14.

10. Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te răstignesc și am putere să-Ți dau drumul?”

11. „N-ai* avea nici o putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus. De aceea, cine Mă dă în mâinile tale are un mai mare păcat.”

*Luca 22.53. Cap. 7.30.

12. De atunci Pilat căuta să-I dea drumul. Dar iudeii strigau: „Dacă* dai drumul Omului acestuia, nu ești prieten cu cezarul. Oricine** se face pe sine împărat este împotriva cezarului.”

*Luca 23.2. **Fapt. 17.7.

13. Când a auzit Pilat aceste vorbe, a scos pe Isus afară; și a șezut pe scaunul de judecător, în locul numit „Pardosit cu pietre”, iar evreiește: „Gabata.”

14. Era* ziua Pregătirii Paștilor, cam pe la ceasul al șaselea. Pilat a zis iudeilor: „Iată Împăratul vostru!”

*Mat. 27.62.

15. Dar ei au strigat: „Ia-L, ia-L, răstignește-L!” „Să răstignesc pe „Împăratul vostru”?”, le-a zis Pilat. Preoții cei mai de seamă au răspuns: „Noi n-avem* alt împărat decât pe cezarul!”

*Gen. 49.10.

16. Atunci* L-a dat în mâinile lor, ca să fie răstignit. Au luat deci pe Isus și L-au dus să-L răstignească.

*Mat. 27.26,31. Marc. 15.15. Luca 23.25.

Răstignirea

17. Isus, ducându-și* crucea, a** ajuns la locul zis al „Căpățânii”, care în evreiește se cheamă „Golgota”.

*Mat. 27.31,33. Marc. 15.21,22. Luca 23.26,33. **Num. 15.36. Evr. 13.12.

18. Acolo a fost răstignit; și împreună cu El au fost răstigniți alți doi, unul de o parte, și altul de alta, iar Isus la mijloc.

19. Pilat* a scris o însemnare pe care a pus-o deasupra crucii, și era scris: „Isus din Nazaret, Împăratul iudeilor.”

*Mat. 27.37. Marc. 15.26. Luca 23.38.

20. Mulți din iudei au citit această însemnare, pentru că locul unde fusese răstignit Isus era aproape de cetate: era scrisă în evreiește, latinește și grecește.

21. Preoții cei mai de seamă ai iudeilor au zis lui Pilat: „Nu scrie: „Împăratul iudeilor”. Ci scrie că El a zis: „Eu sunt Împăratul iudeilor.”

22. „Ce am scris, am scris”, a răspuns Pilat.

23. Ostașii*, după ce au răstignit pe Isus, I-au luat hainele și le-au făcut patru părți, câte o parte pentru fiecare ostaș. I-au luat și cămașa, care n-avea nici o cusătură, ci era dintr-o singură țesătură de sus până jos.

*Mat. 27.35. Marc. 15.24. Luca 23.34.

24. Și au zis între ei: „Să n-o sfășiem, ci să tragem la sorți a cui să fie.” Aceasta s-a întâmplat ca să se împlinească Scriptura care zice: „Și-au împărțit* hainele Mele între ei, și pentru cămașa Mea au tras la sorți.” Iată ce au făcut ostașii.

*Ps. 22.18.

25. Lângă* crucea lui Isus, stătea mama Lui și sora mamei Lui, Maria, nevasta lui Clopa**, și Maria Magdalena.

*Mat. 27.55. Marc. 15.40. Luca 23.49. **Luca 24.18.

26. Când a văzut Isus pe mama Sa, și lângă ea pe* ucenicul pe care-l iubea, a zis mamei Sale: „**Femeie****, **iată fiul tău!**”

*Cap. 13.23; 20.2; 21.7,20,24. **Cap. 2.4.

27. Apoi, a zis ucenicului: „**Iată mama ta!**” Și, din ceasul acela, ucenicul a luat-o la el acasă*.

*Cap. 1.11; 16.32.

28. După aceea Isus, care știa că acum totul s-a sfârșit, ca* să împlinească Scriptura, a zis: „**Mi-e sete.**”

*Ps. 69.21.

29. Acolo era un vas plin cu oțet. Ostașii au pus* într-o ramură de isop un burete plin cu oțet și I l-au dus la gură.

*Mat. 27.48.

30. Când a luat Isus oțetul, a zis: „**S-a* isprăvit!**” Apoi Și-a plecat capul și Și-a dat duhul.

*Cap. 17.4.

Moartea lui Isus dovedită

31. De frică să* nu rămână trupurile pe cruce în timpul Sabatului – căci** era ziua Pregătirii, și ziua aceea de Sabat era o zi mare – iudeii au rugat pe Pilat să zdrobească fluierile picioarelor celor răstigniți și să fie luați de pe cruce.

*Marc. 15.42. Deut. 21.23. **Vers. 42.

32. Ostașii au venit deci și au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi, apoi pe ale celui alt care fusese răstignit împreună cu El.

33. Când au venit la Isus și au văzut că murise, nu l-au zdrobit fluierile picioarelor;

34. ci unul din ostași I-a străpuns coasta cu o suliță; și îndată a* ieșit din ea sânge și apă.

*1 Ioan 5.6,8.

35. Faptul acesta este adevărat, și el știe că spune adevărul, pentru ca și voi să credeți.

36. Aceste lucruri s-au întâmplat ca* să se împlinească Scriptura: „Nici unul din oasele Lui nu va fi sfărâmat.”

*Exod 12.46. Num. 9.12. Ps. 34.20.

37. Și, în altă parte, Scriptura mai zice: „Vor* vedea pe Cine au străpuns.”

*Ps. 22.16,17. Zah. 12.10. Apoc. 1.7.

Îngroparea lui Isus

38. După* aceea, Iosif din Arimateea, care era ucenic al lui Isus, dar pe ascuns, de** frica iudeilor, a rugat pe Pilat să-i dea voie să ia trupul lui Isus de pe cruce. Pilat i-a dat voie. El a venit deci și a luat trupul lui Isus.

*Mat. 27.57. Marc. 15.42. Luca 23.50. **Cap. 9.22; 12.42.

39. Nicodim*, care la început se dusese la Isus noaptea, a venit și el și a adus o amestecătură de aproape o sută de litri de smirnă și de aloe.

*Cap. 3.1,2; 7.50.

40. Au luat deci trupul lui Isus și L-au* înfășurat în fâșii de pânză de in, cu miresme, după cum au obicei iudeii să îngroape.

*Fapt. 5.6.

41. În locul unde fusese răstignit Isus era o grădină; și în grădină era un mormânt nou, în care nu mai fusese pus nimeni.

42. Din* pricină că era ziua Pregătirii iudeilor, pentru că** mormântul era aproape, au pus acolo pe Isus.

*Isa. 53.9. **Vers. 31.

Învierea lui Isus Hristos

20 1. În ziua* dintâi a săptămânii, Maria Magdalena s-a dus dis-de-dimineață la mormânt, pe când era încă întuneric; și a văzut că piatra fusese luată de pe mormânt.

*Mat. 28.1. Marc. 16.1. Luca 24.1.

2. A alergat la Simon Petru și la celălalt* ucenic, pe care-l iubea Isus, și le-a zis: „Au luat pe Domnul din mormânt, și nu știu unde L-au pus.”

*Cap. 13.23; 19.26; 21.7,20,24.

3. Petru* și celălalt ucenic au ieșit și au plecat spre mormânt.

*Luca 24.12.

4. Au început să alerge amândoi împreună. Dar celălalt ucenic alerga mai repede decât Petru și a ajuns cel dintâi la mormânt.

5. S-a plecat și s-a uitat înăuntru, a văzut fâșiile* de pânză jos, dar n-a intrat.

*Cap. 19.40.

6. Simon Petru, care venea după el, a ajuns și el, a intrat în mormânt și a văzut fâșiile de pânză jos.

7. Iar ștergarul* care fusese pus pe capul lui Isus nu era cu fâșiile de pânză, ci făcut sul și pus într-un alt loc singur.

*Cap. 11.44.

8. Atunci celălalt ucenic, care ajunsese cel dintâi la mormânt, a intrat și el; și a văzut și a crezut.

9. Căci tot nu pricepeau că, după Scriptură*, Isus trebuia să învie din morți.

*Ps. 16.10. Fapt. 2.25-31; 13.34,35.

10. Apoi ucenicii s-au întors acasă.

Isus Se arată Mariei

11. Dar* Maria ședea afară lângă mormânt și plângea. Pe când plângea, s-a plecat să se uite în mormânt.

*Marc. 16.5.

12. Și a văzut doi îngeri în alb, șezând în locul unde fusese culcat trupul lui Isus; unul la cap, și altul la picioare.

13. „Femeie“, i-au zis ei, „pentru ce plângi?” Ea le-a răspuns: „Pentru că au luat pe Domnul meu, și nu știu unde L-au pus.”

14. După ce* a zis aceste vorbe, s-a întors și a văzut pe Isus stând acolo în picioare; dar nu știa că este Isus.

*Mat. 28.9. Marc. 16.9.

15. „Femeie“, i-a zis Isus, „**de ce plângi? Pe cine cauți?**” Ea a crezut că este grădinarul și I-a zis: „Domnule, dacă L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus, și mă voi duce să-L iau.”

16. Isus i-a zis: „**Marie!**” Ea s-a întors și I-a zis în evreiește: „Rabuni!”, adică: „Învățătorule!”

17. „**Nu mă ține**“, i-a zis Isus, „**căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Ci, du-te la frații* Mei și spune-le că Mă** sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeu!† Meu și Dumnezeul vostru.**”

*Luca 24.16,31. Cap. 21.4.

**Ps. 22.22. Mat. 28.10. Rom. 8.29. Evr. 2.11. †Cap. 16.28.

18. Maria Magdalena s-a* dus și a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul și că i-a spus aceste lucruri.

*Efes. 1.17.

Isus Se arată ucenicilor

19. În* seara aceleiași zile, cea dintâi a săptămânii, pe când ușile locului unde erau adunați ucenicii erau încuiate, de frica iudeilor, a venit Isus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: „**Pace vouă!**”

*Mat. 28.10. Luca 24.10.

20. Și după ce a zis aceste vorbe, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Ucenicii* s-au bucurat când au văzut pe Domnul.

*Marc. 16.14. Luca 24.36. 1 Cor. 15.5.

21. Isus* le-a zis din nou: „**Pace vouă! Cum** M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi.**”

*Cap. 16.22.

**Mat. 28.18. Cap. 17.18,19. 2 Tim. 2.2. Evr. 3.1.

22. După aceste vorbe, a suflat peste ei și le-a zis: „**Luați Duh Sfânt!**”

23. **Celor ce* le veți ierta păcatele, vor fi iertate; și celor ce le veți ține, vor fi ținute.**

*Mat. 16.19; 18.18.

Isus Se arată și lui Toma

24. Toma, zis* Geamăn, unul din cei doisprezece, nu era cu ei când a venit Isus.

*Cap. 11.16.

25. Ceilalți ucenici i-au zis deci: „Am văzut pe Domnul!” Dar el le-a răspuns: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui

semnul cuielor și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.“

26. După opt zile, ucenicii lui Isus erau iarăși în casă; și era și Toma împreună cu ei. Pe când erau ușile încuiate, a venit Isus, a stat în mijloc și le-a zis: „**Pace vouă!**“

27. Apoi a zis lui Toma: „**Adu-ți* degetul încoace și uită-te la mâinile Mele; și adu-ți mâna și pune-o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios.**“ *1 Ioan 1.1.

28. Drept răspuns, Toma I-a zis: „Domnul meu și Dumnezeu meu!“

29. „**Tomo***“, i-a zis Isus, „**pentru că M-ai văzut, ai crezut. Ferice* de cei ce n-au văzut, și au crezut.**“

*2 Cor. 5.7. 1 Pet. 1.8.

Rostul celor scrise aici

30. Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe* alte semne care nu sunt scrise în cartea aceasta. *Cap. 21.25.

31. Dar* lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și**, crezând, să aveți viața în Numele Lui. *Luca 1.4. **Cap. 5.24; 8.15,16. 1 Pet. 1.8,9.

Arătarea la Marea Tiberiadei

21 1. După aceea Isus S-a mai arătat ucenicilor Săi la Marea Tiberiadei. Iată cum S-a arătat:

2. Simon Petru, Toma, zis Geamăn, Natanael* din Cana Galileii, fiii** lui Zebedei și alți doi din ucenicii lui Isus erau împreună. *Cap. 1.45. **Mat. 4.21.

3. Simon Petru le-a zis: „Mă duc să prind pește.“ „Mergem și noi cu tine“, i-au zis ei. Au ieșit și au intrat într-o corabie; și n-au prins nimic în noaptea aceea.

4. Dimineața, Isus stătea pe țărm; dar ucenicii nu* știau că este Isus. *Cap. 20.14.

5. „**Copii***“, le-a zis Isus*, „**aveți ceva de mâncare?**“ Ei I-au răspuns: „Nu“. *Luca 24.41.

6. El le-a zis*: „**Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei și veți găsi.**“ Au aruncat-o deci și n-o mai puteau trage de mulțimea peștilor. *Luca 5.4,6,7.

7. Atunci ucenicul* pe care-l iubea Isus a zis lui Petru: „Este Domnul!“ Când a auzit Simon Petru că este Domnul, și-a pus haina pe el și s-a încins,

căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în mare. *Cap. 13.23; 20.2.

8. Ceilalți ucenici au venit cu corăbioara, trăgând mreaja cu pești, pentru că nu erau departe de țărm decât cam la două sute de coți.

9. Când s-au coborât pe țărm, au văzut acolo jăratice de cărbuni, pește pus deasupra și pâine.

10. Isus le-a zis: „**Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum.**“

11. Simon Petru s-a suit în corăbioară și a tras mreaja la țărm, plină cu o sută cincizeci și trei de pești mari; și, măcar că erau atâția, nu s-a rupt mreaja.

12. „**Veniți* de prânziți***“, le-a zis Isus. Și nici unul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: „Cine ești?“, căci știau că este Domnul. *Fapt. 10.41.

13. Isus S-a apropiat, a luat pâinea și le-a dat; tot așa a făcut și cu peștele.

14. Aceasta era a* treia oară când Se arăta Isus ucenicilor Săi, după ce înviase din morți. *Cap. 20.19,26.

Isus vestește moartea lui Petru

15. După ce au prânzit, Isus a zis lui Simon Petru: „**Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?**“ „Da, Doamne“, I-a răspuns Petru, „știi că Te iubesc.“ Isus i-a zis: „**Paște mieluşei Mei.**“

16. I-a zis a doua oară: „**Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?**“ „Da, Doamne“, I-a răspuns Petru, „știi că Te iubesc.“ Isus i-a zis*: „**Paște oițele Mele.**“

*Fapt. 20.28. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.2,4.

17. A treia oară i-a zis Isus: „**Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?**“ Petru s-a întristat că-i zisese a treia oară: „**Mă iubești?**“ și I-a răspuns: „Doamne, Tu toate* le știi; știi că Te iubesc.“ Isus i-a zis: „**Paște oițele Mele!**“

*Cap. 2.24,25; 16.30.

18. **Adevărat*, adevărat îți spun că atunci când erai mai tânăr, singur te încingeai și te duceai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile, și altul te va încinge și te va duce unde nu vei voi.**

*Cap. 13.36. Fapt. 12.3,4.

19. A zis lucrul acesta ca să arate cu* ce fel de moarte va proslăvi Petru pe Dumnezeu. Și, după ce a vorbit astfel, i-a zis: „**Vino după Mine.**“ *2 Pet. 1.14.

20. Petru s-a întors și a văzut venind

după ei pe ucenicul pe* care-l iubea Isus, acela care la Cină se rezemase pe pieptul lui Isus și zisese: „Doamne, cine este cel ce Te vinde?“

*Cap. 13.23,25; 20.2.

21. Petru s-a uitat la el și a zis lui Isus: „Doamne, dar cu acesta ce va fi?“

22. Isus i-a răspuns: „**Dacă vreau ca el să rămână până* voi veni Eu, ce-ți pasă ție? Tu vino după Mine!**“

*Mat. 16.27,28; 25.31. 1 Cor. 4.5; 11.26. Apoc. 2.25; 3.11; 22.7,20.

23. Din pricina aceasta a ieșit zvonul printre frați că ucenicul acela nu va

muri deloc. Însă Isus nu zisese lui Petru că nu va muri deloc, ci: „**Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție?**“

24. Ucenicul acesta este cel ce adevărește aceste lucruri și care le-a scris. Și știm* că mărturia lui este adevărată. *Cap. 19.35. 3 Ioan 12.

25. Mai* sunt multe alte lucruri pe care le-a făcut Isus, care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred** că nici chiar în lumea aceasta n-ar fi putut încăpea cărțile care s-ar fi scris. Amin. *Cap. 20.30. **Amos 7.10.

FAPTELE APOSTOLILOR

Înălțarea lui Isus

1 1. Teofile*, în cea dintâi carte a mea am vorbit despre tot ce a început Isus să facă și să învețe pe oameni.

*Luca 1.3.

2. de la început până* în ziua în care S-a înălțat la cer, după ce, prin Duhul Sfânt, dăduse** poruncile Sale apostolilor pe care-i alesese.

*Marc. 16.19. Luca 9.51; 24.51. Vers. 9. 1 Tim. 3.16. **Mat. 28.19. Marc. 16.15. Ioan 20.21. Cap. 10.41,42.

3. După patima Lui, li S-a înfățișat viu*, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori, timp de patruzeci de zile, și vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la Împărăția lui Dumnezeu.

*Marc. 16.14. Luca 24.36. Ioan 20.19,26; 21.1,14. 1 Cor. 15.5.

4. Pe* când Se afla cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui, „**pe care*****“, le-a zis El, „**ați auzit-o de la Mine.**“

*Luca 24.43,49.

5. **Căci* Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți** fi botezați cu Duhul Sfânt.**

*Mat. 3.11. Cap. 11.16; 19.4. **Ioel 3.18. Cap. 2.4; 11.15.

6. Deci apostolii, pe când erau strânși laolaltă, L-au întrebat: „Doamne*, în vremea aceasta ai de gând să așezi** din nou Împărăția lui Israel?“

*Mat. 24.3. **Isa. 1.26. Dan. 7.27. Amos 9.11.

7. El le-a răspuns: „**Nu* este treaba voastră să știți vremurile sau soroacele; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa.**“

*Mat. 24.36. Marc. 13.32. 1 Tes. 5.1.

8. **Ci* voi veți primi o putere, când Se va cobori** Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în**

toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului.“

*Cap. 2.1,4.

**Luca 24.49. †Luca 24.48. Ioan 15.27. Vers. 22. Cap. 2.32.

9. După* ce a spus aceste lucruri, pe când se uitau ei la El, S-a înălțat** la cer, și un nor L-a ascuns din ochii lor.

*Luca 24.51. Ioan 6.62. **Vers. 2.

10. Și, cum stăteau ei cu ochii pironiți spre cer, pe când Se suia El, iată că li s-au arătat doi bărbați îmbrăcați în* alb

*Mat. 28.3. Marc. 16.5. Luca 24.4. Ioan 20.12.

Cap. 10.3,30.

11. și au zis: „Bărbați galileeni*, de ce stați și vă uitați spre cer? Acest Isus, care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru, va** veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer.“

*Cap. 2.7; 13.31. **Dan. 7.13. Mat. 24.30. Marc. 13.26. Luca 21.27. Ioan 14.3. 1 Tes. 1.10; 4.16. 2 Tes. 1.10. Apoc. 1.7.

Întoarcerea apostolilor

12. Atunci* ei s-au întors în Ierusalim din muntele numit al Măslinilor, care este lângă Ierusalim, departe cât un drum în ziua Sabatului. *Luca 24.52.

13. Când au ajuns acasă, s-au suit în* odaia de sus, unde stăteau de obicei. Erau: Petru**, Iacov, Ioan, Andrei, Filip, Toma, Bartolomeu, Matei, Iacov, fiul lui Alfeu, Simon† Zelaot și Iuda††, fiul lui Iacov. *Cap. 9.37,39; 20.8. **Mat. 10.2-4. †Luca 6.15. ††Iuda 1.

14. Toți aceștia* stăruiau cu un cuget în rugăciune și în cereri, împreună cu femeile** și cu Maria, mama lui Isus, și cu frații† lui.

*Cap. 2.1,46. **Luca 23.49,55; 24.10. †Mat. 13.55.

Alegerea lui Matia

15. În zilele acelea, Petru s-a sculat în mijlocul fraților – numărul* celor

adunați laolaltă era de aproape o sută douăzeci – și a zis:

*Apoc. 3.4.

16. „Fraților, trebuia să se împlinească Scriptura* spusă de Duhul Sfânt mai înainte, prin gura lui David, despre Iuda, care** a fost călăuză celor ce au prins pe Isus.

*Ps. 41.9. Ioan 13.18. **Luca 22.47. Ioan 18.3.

17. El* era din numărul nostru și era părtaș al aceleiași slujbe**.

*Mat. 10.4. Luca 6.16. **Vers. 25. Cap. 12.25; 20.24; 21.19.

18. Omul* acesta a dobândit un ogor cu plata** nelegiurii lui, a căzut cu capul în jos, a plesnit în două prin mijloc și i s-au vărsat toate măruntaiele.—

*Mat. 27.5,7,8.

**Mat. 26.15. 2 Pet. 2.15.

19. Lucrul acesta a ajuns așa de cunoscut de toți locuitorii din Ierusalim, încât ogorul acela a fost numit în limba lor: „Acheldama“, adică: „Ogorul sângelui.“ –

20. În adevăr, în cartea Psalmilor este scris: „Locuința lui să rămână* pustie, și nimeni să nu locuiască în ea!“ și: „Slujba** lui s-o ia altul!“

*Ps. 69.25. **Ps. 109.8.

21. Trebuie deci ca, dintre cei ce ne-au însoțit în toată vremea în care a trăit Domnul Isus între noi,

22. cu începere* de la botezul lui Ioan până în ziua când S-a înălțat** El de la noi, să fie rânduit unul care să ne însoțească drept* martor al învierii Lui.

*Marc. 1.1. **Vers. 9. †Ioan 15.27. Vers. 8. Cap. 4.33.

23. Ei au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba*, zis și Iust, și pe Matia.

*Cap. 15.22.

24. Apoi au făcut următoarea rugăciune: „Doamne, Tu care* cunoști inimile tuturor oamenilor, arată-ne pe care din acești doi l-ai ales

*1 Sam. 16.7.

1 Cron. 28.9; 29.17. Ier. 11.20; 17.10. Cap. 15.8. Apoc. 2.23.

25. ca* să ia loc în slujba și apostolia aceasta, din care a căzut Iuda ca să meargă la locul lui.“

*Vers. 17.

26. Au tras la sorți, și sorțul a căzut pe Matia, care a fost numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Coborârea Duhului Sfânt

21. În ziua* Cincizecimii, erau** toți împreună în același loc.

*Lev. 23.15. Deut. 16.9. Cap. 20.16. **Cap. 1.14.

2. Deodată, a venit din cer un sunet ca vâjăitul unui vânt puternic și a* umplut toată casa unde ședeau ei.

*Cap. 4.31.

3. Niște limbi ca de foc au fost văzute

împărțindu-se printre ei și s-au așezat câte una pe fiecare din ei.

4. Și toți s-au* umplut de Duh Sfânt și au început să vorbească** în alte limbi, după cum le dădea Duhul să vorbească.

*Cap. 1.5. **Marc. 16.17. Cap. 10.46; 19.6. 1 Cor. 12.10,20,30; 13.1; 14.2, etc.

5. Și se aflau atunci în Ierusalim iudei, oameni cucernici din toate neamurile care sunt sub cer.

6. Când s-a auzit sunetul acela, mulțimea s-a adunat și a rămas încremenită; pentru că fiecare îi auzea vorbind în limba lui.

7. Toți se mirau, se minunau și ziceau unii către alții: „Toți aceștia care vorbesc nu sunt galileeni*?”

*Cap. 1.11.

8. Cum, dar, îi auzim vorbind fiecare ruia din noi în limba noastră, în care ne-am născut?

9. Parți, mezi, elamiți, locuitori din Mesopotamia, Iudeea, Capadocia, Pont, Asia,

10. Frigia, Pamfilia, Egipt, părțile Libiei dinspre Cirena, oaspeți din Roma, iudei sau prozeliti,

11. cretani și arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre lucrurile minunate ale lui Dumnezeu!“

12. Toți erau uimiți, nu știau ce să creadă și ziceau unii către alții: „Ce vrea să zică aceasta*?”

13. Dar alții își băteau joc și ziceau: „Sunt plini de must!“

14. Atunci Petru s-a sculat în picioare, cu cei unsprezece, a ridicat glasul și le-a zis: „Bărbați iudei și voi toți cei care locuiți în Ierusalim, să știți lucrul acesta și ascultați cuvintele mele!

15. Oamenii aceștia nu sunt beți, cum vă închipuiți voi, căci* nu este decât al treilea ceas din zi.

*1 Tes. 5.7.

16. Ci aceasta este ce a fost spus prin prorocul Ioel:

17. „În* zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi** turna din Duhul Meu peste orice făptură; feciorii voștri și fetele* voastre vor proroci, tinerii voștri vor avea vedenii, și bătrânii voștri vor visa visuri!

*Isa. 44.3. Ezech. 11.19; 36.27.

Ioel 2.28,29. Zah. 12.10. Ioan 7.38. **Cap. 10.45. †Cap. 21.9.

18. Da, chiar și peste robii Mei și peste roabele Mele voi turna, în zilele acelea, din Duhul Meu și* vor proroci.

*Cap. 21.4,9,10. 1 Cor. 12.10,28; 14.1, etc.

19. Voi* face să se arate semne sus

în cer și minuni jos pe pământ, sânge, foc și un vârtej de fum;

*Ioel 2.30,31.

20. soarele* se va prefăce în întuneric, și luna în sânge, înainte ca să vină ziua Domnului, ziua aceea mare și strălucită.

*Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.25.

21. Atunci oricine* va chema Numele Domnului va fi mântuit.“

*Rom. 10.13.

Cuvântarea lui Petru

22. Bărbați israeliți, ascultați cuvintele acestea! Pe Isus din Nazaret, Om adevărit de Dumnezeu înaintea voastră prin* minunile, semnele și lucrările pline de putere pe care le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, după cum bine știți;

*Ioan 3.2; 14.10,11. Cap. 10.38. Evr. 2.4.

23. pe Omul acesta, dat* în mâinile** voastre, după sfatul hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu, voi L-ați răstignit și L-ați omorât prin mâna celor fărădelege.

*Mat. 26.24. Luca 22.22; 24.44. Cap. 3.18; 4.28. **Cap. 5.30.

24. Dar* Dumnezeu L-a înviat, dezlegându-l legăturile morții, pentru că nu era cu putință să fie ținut de ea.

*Vers. 32. Cap. 3.15; 4.10; 10.40; 13.30,34; 17.31. Rom. 4.24; 8.11. 1 Cor. 6.14; 15.15. 2 Cor. 4.14. Gal. 1.1. Efes. 1.20. Col. 2.12. 1 Tes. 1.10. Evr. 13.20. 1 Pet. 1.24.

25. Căci David zice despre El:

„Eu aveam* totdeauna pe Domnul înaintea mea, pentru că El este la dreapta mea, ca să nu mă clatin.

*Ps. 16.8.

26. De aceea, mi se bucură inima și mi se veselește limba; chiar și trupul mi se va odihni în nădejde:

27. căci nu-mi vei lăsa sufletul în Locuința morților și nu vei îngădui ca sfântul Tău să vadă putrezirea.

28. Mi-ai făcut cunoscut căile vieții și Mă vei umple de bucurie cu starea Ta de față.“

29. Cât despre* patriarhul David, să-mi fie îngăduit, fraților, să vă spun fără sfială că a murit și a fost îngropat; și mormântul lui este în mijlocul nostru până în ziua de azi.

*1 Împ. 2.10. Cap. 13.36.

30. Fiindcă David era proroc și* știa că Dumnezeu îi făgăduise cu jurământ că va ridica pe unul din urmașii săi pe scaunul lui de domnie,

*2 Sam. 7.12,13.

Ps. 132.11. Luca 1.32,69. Rom. 1.3. 2 Tim. 2.8.

31. despre învierea lui Hristos a prorocit și a vorbit el, când a zis că* sufletul Lui nu va fi lăsat în Locuința morților și trupul Lui nu va vedea putrezirea.

*Ps. 16.10. Cap. 13.35.

32. Dumnezeu a înviat pe* acest Isus, și noi** toți suntem martori ai Lui.

*Vers. 24. **Cap. 1.8.

33. Și acum, odată ce S-a înălțat* prin dreapta lui Dumnezeu și a primit** de la Tatăl făgăduința Duhului Sfânt†, a turnat ce vedeți și auziți.

*Cap. 5.31. Filip. 2.9. Evr. 10.12. **Ioan 14.26; 15.26; 16.7,13. Cap. 1.4. †Cap. 10.45. Efes. 4.8.

34. Căci David nu s-a suit în ceruri, ci el singur zice: „Domnul a zis* Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea,

*Ps. 110.1. Mat. 22.44. 1 Cor. 15.25. Efes. 1.20. Evr. 1.13.

35. până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.“

36. Să știe bine, dar, toată casa lui Israel, că Dumnezeu a* făcut Domn și Hristos pe acest Isus pe care L-ați răstignit voi.“

*Cap. 5.31.

Cei dintâi creștini

37. După ce au auzit aceste cuvinte, ei au* rămas străpunși în inimă și au zis lui Petru și celorlalți apostoli: „Fraților, ce să facem*?”

*Zah. 12.10. Luca 3.10. Cap. 9.6; 16.30.

38. „Pocăiți-vă*“, le-a zis Petru, „și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh.

*Luca 24.47. Cap. 3.19.

39. Căci făgăduința aceasta este pentru voi, pentru* copiii voștri și pentru** toți cei ce sunt departe acum, în oricât de mare număr îi va chema Domnul Dumnezeu nostru.“

*Ioel 2.28. Cap. 3.25. **Cap. 10.45; 11.15,18; 14.27; 15.3,8,14. Efes. 2.13,17.

40. Și, cu multe alte cuvinte, mărturisirea, îi îndemna și zicea: „Mântuiți-vă din mijlocul acestui neam ticălos.“

41. Cei ce au primit propovăduirea lui au fost botezați; și, în ziua aceea, la numărul ucenicilor s-au adăugat aproape trei mii de suflete.

42. Ei* stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni.

*Vers. 46.

Cap. 1.14. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. Evr. 10.25.

43. Fiecare era plin de frică, și prin apostoli se făceau multe* minuni și semne.

*Marc. 16.17. Cap. 4.33; 5.12.

44. Toți cei ce credeau erau împreună la un loc și aveau* toate de obște.

*Cap. 4.32,34.

45. Își vindeau ogoarele și averile, și banii îi împărțeau* între toți, după nevoile fiecăruia. *Isa. 58.7.

46. Toți* împreună erau nelipsiți de la Templu în** fiecare zi, frângeau pâinea acasă și luau hrana cu bucurie și curăție de inimă.

*Cap. 1.14. **Luca 24.53. Cap. 5.42. †Cap. 20.7.

47. Ei lăudau pe Dumnezeu și erau plăcuți* înaintea întregului norod. Și Domnul** adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți.

*Luca 2.52. Cap. 4.33. Rom. 14.18. **Cap. 5.14; 11.24.

Vindecarea ologului din naștere

3. 1. Petru și Ioan se suiau împreună la* Templu, la ceasul rugăciunii: era** ceasul al nouălea.

*Cap. 2.46. **Ps. 55.17.

2. Acolo era* un om olog din naștere, care era dus și pus în toate zilele la poarta Templului numită „Frumoasă”, ca să** ceară de milă de la cei ce intrau în Templu. *Cap. 14.8. **Ioan 9.8.

3. Omul acesta, când a văzut pe Petru și pe Ioan că voiau să intre în Templu, le-a cerut milostenie.

4. Petru, ca și Ioan, s-a uitat țintă la el și a zis: „Uită-te la noi!”

5. Și el se uita la ei cu luare aminte și aștepta să capete ceva de la ei.

6. Atunci Petru i-a zis: „Argint și aur n-am; dar ce am, îți dau: în* Numele lui Isus Hristos din Nazaret, scoală-te și umblă!” *Cap. 4.10.

7. L-a apucat de mâna dreaptă și l-a ridicat în sus. Îndată i s-au întărit tălpile și gleznele;

8. dintr-o săritură* a fost în picioare și a început să umble. A intrat cu ei în Templu, umblând, sărind și lăudând pe Dumnezeu. *Isa. 35.6.

9. Tot norodul l-a* văzut umblând și lăudând pe Dumnezeu. *Cap. 4.16,21.

10. Îl cunoșteau că era cel ce ședea* la poarta „Frumoasă” a Templului, ca să ceară de pomană, și s-au umplut de uimire și de mirare pentru cele ce i se întâmplaseră. *Ioan 9.8.

11. Fiindcă el se ținea de Petru și de Ioan, tot norodul, mirat, a alergat la ei în pridvorul zis* al lui Solomon.

*Ioan 10.23. Cap. 5.12.

Cuvântarea lui Petru către norod

12. Petru, când a văzut lucrul acesta, a luat cuvântul și a zis norodului:

„Bărbați israeliți, pentru ce vă mirați de lucrul acesta? De ce vă uitați cu ochii țintă la noi, ca și cum prin puterea noastră sau prin cucernicia noastră am fi făcut pe omul acesta să umble?”

13. Dumnezeu* lui Avraam, Isaac și Iacov, Dumnezeu* părinților noștri, a proslăvit** pe Robul Său Isus, pe care voi L-ați dat* în mâna lui Pilat; și v-ați lepădat de El înaintea lui, măcar că el era de părere să-L dea drumul.

*Cap. 5.30. **Ioan 7.39; 12.16,17. †Mat. 27.2.

14. Voi v-ați* lepădat de Cel** Sfânt și Neprihănit* și ați cerut să vi se dăruiască un ucigaș.

*Mat. 27.20. Marc. 15.11. Luca 23.18,20,21. Ioan 18.40; 19.15. Cap. 13.28. **Ps. 16.10. Marc. 1.24. Luca 1.35. Cap. 2.27; 4.27. †Cap. 7.52; 22.14.

15. Ați omorât pe Domnul vieții, pe* care Dumnezeu L-a înviat din morți; noi** suntem martori ai Lui.

*Cap. 2.24. **Cap. 2.32.

16. Prin credința în* Numele lui Isus, a întărit Numele Lui pe omul acesta, pe care-l vedeți și-l cunoașteți; credința în El a dat omului acestuia o tămbăduire deplină, cum vedeți cu toți.

*Mat. 9.22. Cap. 4.10; 14.9.

17. Și acum, fraților, știu că din* neștiință ați făcut așa, ca și mai marii voștri.

*Luca 23.34. Ioan 16.3. Cap. 13.27. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13.

18. Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte* prin** gura tuturor prorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi. *Luca 24.44. Cap. 26.22. **Ps. 22. Isa. 50.6; 53.5, etc. Dan. 9.26. 1 Pet. 1.10,11.

19. Pocăiți-vă, dar*, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviore

*Cap. 2.38.

20. și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos,

21. pe* care cerul trebuie să-L primească, până la vremurile așezării** din nou a tuturor lucrurilor; despre aceste vremuri a* vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi proroci din vechime. *Cap. 1.11. **Mat. 17.11. †Luca 1.70.

22. În adevăr, Moise a zis părinților noștri: „Domnul Dumnezeu* vostru vă va ridica dintre frații voștri un Proroc* ca mine; pe El să-L ascultați în tot ce vă va spune.

*Deut. 18.15,18,19. Cap. 7.37.

23. Și oricine nu va asculta de Prorocul acela va fi nimicit cu desăvârșire din mijlocul norodului.“

24. De asemenea toți prorocii, de la Samuel și ceilalți care au urmat după el și au vorbit, au vestit zilele acestea.

25. Voi* sunteți fiii prorocilor și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții noștri, când a zis lui Avraam: „Toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânța** ta.“

*Cap. 2.39. Rom. 9.4,8; 15.8. Gal. 3.26. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4; 28.14. Gal. 3.8.

26. Dumnezeu, după ce a ridicat pe Robul Său Isus, L-a trimis* mai întâi vouă**, ca să vă binecuvânteze, întorcând* pe fiecare din voi de la fărâdelegile sale.“

*Mat. 10.5;

15.24. Luca 24.47. Cap. 13.32,33,46. **Vers. 22. †Mat. 1.21.

Petru și Ioan la Sinedriu

4. 1. Pe când vorbeau Petru și Ioan norodului, au venit la ei pe neașteptate preoții, căpitanul Templului și saducheii,

2. foarte necăjiți* că învățau pe norod și vesteau în Isus învierea din morți.

*Mat. 22.23. Fapt. 23.8.

3. Au pus mâinile pe ei și i-au aruncat în temniță până a doua zi; căci se înserase.

4. Însă mulți din cei ce auziseră cuvântarea au crezut; și numărul bărbaților credincioși s-a ridicat aproape la cinci mii.

5. A doua zi, mai marii norodului, bătrânii și cărturarii s-au adunat împreună la Ierusalim,

6. cu marele preot Ana*, Caiafa, Ioan, Alexandru și toți cei ce se trăgeau din neamul marilor preoți.

*Luca 3.2. Ioan 11.49; 18.13.

7. Au pus pe Petru și pe Ioan în mijlocul lor și i-au întrebat: „Cu* ce putere sau în numele cui ați făcut voi lucrul acesta?“

*Exod 2.14. Mat. 21.23. Cap. 7.27.

8. Atunci* Petru, plin de Duhul Sfânt, le-a zis: „Mai mari ai norodului și bătrâni ai lui Israel!

*Luca 12.11,12.

9. Fiindcă suntem trași astăzi la răspundere pentru o facere de bine făcută unui om bolnav și suntem întrebați cum a fost vindecat,

10. s-o știți toți și s-o știe tot norodul lui Israel! Omul acesta se înfățișează înaintea voastră pe deplin sănătos în* Numele lui Isus Hristos din Nazaret, pe** care voi L-ați răstignit, dar pe care Dumnezeu L-a înviat din morți.

*Cap. 3.6,16. **Cap. 2.4.

11. El* este „Piatra lepădată de voi, zidarii, care a ajuns să fie pusă în capul unghiului.“

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. Mat. 21.42.

12. În nimeni altul nu* este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiți.“

*Mat. 1.21. Cap. 10.43. 1 Tim. 2.5,6.

13. Când au văzut ei îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan, s-au mirat, întrucât* știau că erau oameni necărturari și de rând; și au priceput că fuseseră cu Isus.

*Mat. 11.25. 1 Cor. 1.27.

14. Dar, fiindcă vedeau lângă* ei pe omul care fusese vindecat, nu puteau zice nimic împotriva.

*Cap. 3.11.

15. Le-au poruncit doar să iasă afară din sobor, s-au sfătuit între ei

16. și au zis: „Ce* vom face oamenilor acestora? Căci este știut** de toți locuitorii Ierusalimului că prin ei s-a făcut o minune vădită pe care n-o putem tăgădui.

*Ioan 11.47. **Cap. 3.9,10.

17. Dar, ca să nu se lătească vestea aceasta mai departe în norod, să-i amenințăm și să le poruncim ca de acum încolo să nu mai vorbească nimănui în Numele acesta.“

18. Și după ce i-au chemat*, le-au poruncit să nu mai vorbească cu nici un chip, nici să mai învețe pe oameni în Numele lui Isus.

*Cap. 5.40.

19. Drept răspuns, Petru și Ioan le-au zis: „Judecați voi singuri dacă* este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu;

*Cap. 5.29.

20. căci* noi nu putem să nu vorbim despre ce am** văzut și am auzit.“

*Cap. 1.8; 2.32. **Cap. 22.15. 1 Ioan 1.1,3.

21. I-au amenințat din nou și i-au lăsat să plece, căci nu știau cum să-i pedepsească, din pricina* norodului; fiindcă** toți slăveau pe Dumnezeu pentru cele întâmplate.

*Mat. 21.26. Luca 20.6,19; 22.2. Cap. 5.26. **Cap. 3.7,8.

22. Căci omul cu care se făcuse această minune de vindecare avea mai bine de patruzeci de ani.

Petru și Ioan la ai lor

23. După* ce li s-a dat drumul, ei s-au dus la ai lor și le-au istorisit tot ce le spusese preoții cei mai de seamă și bătrânii.

*Cap. 12.12.

24. Când au auzit ei aceste lucruri, și-au ridicat glasul toți împreună către Dumnezeu și au zis: „Stăpâne,

Doamne, care* ai făcut cerul, pământul, marea și tot ce este în ele! *2 Imp. 19.15.

25. Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: „Pentru ce* se întărită neamurile și pentru ce cugetă noroadele lucruri deșarte?” *Ps. 2.1.

26. Împărății pământului s-au răsculat și domnitorii s-au unit împotriva Domnului și împotriva Unsului Său.

27. În* adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt**, Isus, pe* care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu Neamurile și cu noroadele lui Israel, *Mat. 26.3. Luca 22.2; 23.1.8. **Luca 1.35. †Luca 4.18. Ioan 10.36.

28. ca* să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta și sfatul Tău.

29. Și acum, Doamne, uită-Te la amenințările lor, dă putere robilor Tăi să* vestească Cuvântul Tău cu toată îndrăzneala *Vers. 13.31. Cap. 9.27; 13.46; 14.3; 19.8; 26.26; 28.31. Efes. 6.19.

30. și întinde-Ți mâna, ca* să se facă tămăduiri, minuni și semne prin** Numele Robului Tău celui sfânt, Isus.

31. După ce s-au rugat ei, s-a* cutremurat locul unde erau adunați; toți s-au umplut de Duhul Sfânt și** vesteau Cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală. *Cap. 2.2; 4.16.26. **Vers. 29.

Unirea și dragostea credincioșilor

32. Mulțimea celor ce crezuseră era* o inimă și un suflet. Nici unul** nu zicea că averile lui sunt ale lui, ci aveau toate de obște. *Cap. 5.12. Rom. 15.5,6. 2 Cor. 13.11. Filip. 1.27; 2.2. 1 Pet. 3.8. **Cap. 2.44.

33. Apostolii mărturiseau cu multă* putere despre** învierea Domnului Isus. Și un mare* har era peste toți.

34. Căci nu era nici unul printre ei care să ducă lipsă: toți* cei ce aveau ogoare sau case le vindeau, aduceau prețul lucrurilor vândute *Cap. 2.45.

35. și-l* puneau la picioarele apostolilor; apoi** se împărțea fiecăruia după cum avea nevoie.

36. Iosif, numit de apostoli și Barnaba, adică, în talmăcire, fiul mângâierii, un levit, de neam din Cipru,

37. a vândut un ogor pe care-l avea*, a adus banii și i-a pus la picioarele apostolilor. *Vers. 34,35. Cap. 5.1,2.

Anania și Safira

5.1. Dar un om, numit Anania, a vândut o moșioară, cu nevasta sa Safira,

2. și* a oprit o parte din preț, cu știrea nevastei lui; apoi a adus partea cealaltă și a pus-o la picioarele apostolilor. *Cap. 4.37.

3. Petru* i-a zis: „Anania, pentru ce ți-a** umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt și să ascunzi o parte din prețul moșioarei?”

*Num. 30.2. Deut. 23.21. Ecl. 5.4. **Luca 22.3.

4. Dacă n-o vindeai, nu rămânea ea a ta? Și, după ce ai vândut-o, nu puteai să faci ce vrei cu prețul ei? Cum s-a putut naște un astfel de gând în inima ta? N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu.

5. Anania, când a auzit cuvintele acestea, a căzut* jos și și-a dat sufletul. O mare frică a apucat pe toți cei ce ascultau aceste lucruri. *Vers. 10,11.

6. Flăcări s-au sculat, l-au* învelit, l-au scos afară și l-au îngropat.

*Ioan 19.40.

7. Cam după trei ceasuri, a intrat și nevasta sa, fără să știe ce se întâmplase.

8. Petru i-a zis: „Spune-mi, cu atâta ați vândut moșioara?” „Da”, a răspuns ea, „cu atâta.”

9. Atunci Petru i-a zis: „Cum de v-ați înțeles între voi să* ispitiți pe Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la ușă și te vor lua și pe tine.”

*Mat. 4.7. Vers. 3.

10. Ea* a căzut îndată la picioarele lui și și-a dat sufletul. Când au intrat flăcări, au găsit-o moartă; au scos-o afară și au îngropat-o lângă bărbatul ei. *Vers. 5.

11. O* mare frică a cuprins toată adunarea și pe toți cei ce au auzit aceste lucruri. *Vers. 5. Cap. 2.43; 19.17.

Izbânda apostolilor

12. Prin* mâinile apostolilor se făceau multe semne și minuni în norod. Toți** stăteau împreună în pridvorul lui Solomon *Cap. 2.43; 14.3; 19.11. Rom. 15.19. 2 Cor. 12.12. Evr. 2.4. **Cap. 3.11; 4.32.

13. și* nici unul din ceilalți nu cuteza să se lipească de ei; dar** norodul îi lauda în gura mare.

*Ioan 9.22; 12.42; 19.38. **Cap. 2.47; 4.21.

14. Numărul celor ce credeau în Domnul, bărbați și femei, se mărea tot mai mult;

15. până acolo că scoteau pe bolnavi chiar pe ulițe și îi puneau pe paturi și pe așternuturi, pentru ca, atunci când* va trece Petru, măcar umbra lui să treacă peste vreunul din ei.

*Mat. 9.21; 14.36. Cap. 19.12.

16. Mulțimea, de asemenea, alerga la Ierusalim, din cetățile vecine, și aducea pe cei bolnavi și pe cei* chinuiți de dureri necurate: și toți se vindeau.

*Marc. 16.17,18. Ioan 14.12.

Apostolii, închiși și izbăviți

17. Însă* marele preot și toți cei ce erau împreună cu el, adică partida saducheilor, s-au sculat plini de pizmă,

18. au* pus mâinile pe apostoli și i-au aruncat în temnița de obște.

*Luca 21.12.

19. Dar un înger* al Domnului a deschis ușile temniței, noaptea, i-a scos afară și le-a zis:

*Cap. 12.7,16,26.

20. „Duceți-vă, stați în Templu și vestiți norodului toate* cuvintele vieții acesteia.”

*Ioan 6.68; 17.3. 1 Ioan 5.11.

21. Când au auzit ei aceste vorbe, au intrat dis-de-diminează în Templu și au început să învețe pe norod. Marele* preot și cei ce erau cu el au venit pe neașteptate, au adunat soborul și pe toată bătrânimea fiilor lui Israel și au trimis la temniță să aducă pe apostoli.

*Cap. 4.5,6. Luca 22.4.

22. Aproxii, la venirea lor, nu i-au găsit în temniță. S-au întors și au spus astfel:

23. „Temnița am găsit-o încuiată cu toată grija, și pe păzitori stând în picioare la uși; dar, când am deschis, n-am găsit pe nimeni înăuntru.”

24. Când au auzit aceste vorbe, căpitanul* Templului și preoții cei mai de seamă au rămas înmărmuriți și nu știau ce să creadă despre apostoli și despre urmările acestei întâmplări.

*Cap. 4.1.

25. Cineva a venit și le-a spus: „Iată că oamenii pe care i-ați băgat în temniță stau în Templu și învață pe norod.”

26. Atunci căpitanul Templului a plecat cu aproxii și i-au adus; dar nu cu silă, căci* se temeau să nu fie uciși cu pietre de norod.

*Mat. 21.26.

27. După ce i-au adus, i-au pus

înaintea soborului. Și marele preot i-a întrebat astfel:

28. „Nu* v-am poruncit noi cu tot dinadinsul să nu învățați pe norod în Numele acesta? Și voi iată că ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și căutați** să aruncați asupra noastră sângele* celui Om.”

*Cap. 4.18. **Cap. 2.23,36; 3.15; 7.52. †Mat. 23.35; 27.25.

29. Petru și apostolii ceilalți, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie* să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!”

*Cap. 4.19.

30. Dumnezeu* părinților noștri a înviat pe Isus pe care voi L-ați omorât, atârându-l** pe lemn.

*Cap. 3.13,15; 22.14. **Cap. 10.39; 13.29. Gal. 3.13. 1 Pet. 2.24.

31. Pe acest* Isus, Dumnezeu L-a înălțat cu puterea Lui și L-a făcut Domn** și Mântuitor*, ca să-ți dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor.

*Cap. 2.33,36. Filip. 2.9. Evr. 2.10; 12.2. **Cap. 3.15. †Mat. 1.21. ††Luca 24.47. Cap. 3.26; 13.38. Efes. 1.7. Col. 1.14.

32. Noi* suntem martori ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt pe** care L-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El.

*Ioan 15.26,27. **Cap. 2.4; 10.44.

Apostolilor li se dă drumul

33. Când* au auzit ei aceste vorbe, îi tăia la inimă, și s-au sfătuit să-i omoare.

*Cap. 2.37; 7.54.

34. Dar un fariseu, numit Gamaliel*, un învățător al Legii prețuit de tot norodul, s-a sculat în picioare în sobor și a poruncit să scoată puțin afară pe apostoli.

*Cap. 22.3.

35. Apoi le-a zis: „Bărbați israeliți, luați seama bine ce aveți de gând să faceți oamenilor acestora.

36. Căci nu demult s-a ivit Teuda, care zicea că el este ceva, și la care s-au alipit aproape patru sute de bărbați. El a fost omorât, și toți cei ce îl urmaseră au fost risipiți și nimiciți.

37. După el s-a ivit Iuda galileeanul, pe vremea înscrierii, și a tras mult norod de partea lui: a pierit și el, și toți cei ce-l urmaseră au fost risipiți.

38. Și acum eu vă spun: „Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia, și lăsați-i în pace! Dacă* încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; *Prov. 21.30. Isa. 8.10. Mat. 15.13.

39. dar* dacă este de la Dumnezeu, n-o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați** împotriva lui Dumnezeu.”

*Luca 21.15. 1 Cor. 1.25. **Cap. 7.51; 9.5; 23.9.

40. Ei au ascultat de el. Și, după ce au chemat* pe apostoli, au pus să-i bată** cu nuiiele, i-au oprit să vorbească în Numele lui Isus și le-au dat drumul.

*Cap. 4.18. **Mat. 10.17; 23.34. Marc. 13.9.

41. Ei au plecat dinaintea soborului și s-au bucurat* că au fost învredniciți să fie batjocoriți pentru Numele Lui.

*Mat. 5.12. Rom. 5.3. 2 Cor. 12.10. Filip. 1.29. Evr. 10.34. Iac. 1.2. 1 Pet. 4.13,16.

42. Și, în fiecare zi, în* Templu și acasă, nu încetau** să învețe pe oameni și să vestească Evanghelia lui Isus Hristos.

*Cap. 2.46. **Cap. 4.20,29.

Cei șapte diaconi

6.1. În zilele acelea, când s-a* înmulțit numărul ucenicilor, evreii care vorbeau grecește** căteau împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la împărțirea ajutoarelor de toate zilele.

*Vers. 7.

2. Cei doisprezece au adunat mulțimea ucenicilor și au zis: „Nu* este potrivit pentru noi să lăsăm Cuvântul lui Dumnezeu ca să slujim la mese.

*Exod 18.17.

3. De aceea, fraților, alegeți* dintre voi șapte bărbați, vorbiți de bine, plini de Duhul Sfânt și înțelepciune, pe care îi vom pune la slujba aceasta.

*Deut. 1.13. Cap. 1.21; 16.2. 1 Tim. 3.7.

4. Iar noi vom* stăruî necurmat în rugăciune și în propovăduirea Cuvântului.“

*Cap. 2.42.

5. Vorbirea aceasta a plăcut întregii adunări. Au ales pe Ștefan, bărbat* plin de credință și de Duhul Sfânt, pe Filip**, pe Prohor, pe Nicanor, pe Timon, pe Parmena și pe Nicolae†, un prozelit din Antiohia.

*Cap. 11.24. **Cap. 8.5,26; 21.8. †Apoc. 2.6,15.

6. I-au adus înaintea apostolilor, care*, după ce s-au rugat, și-au** pus mâinile peste ei.

*Cap. 1.24.

**Cap. 8.17; 9.17; 13.3. 1 Tim. 4.14; 5.22. 2 Tim. 1.6.

Ștefan învinuit de hulă

7. Cuvântul* lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulțea mult în Ierusalim, și o mare mulțime de** preoți veneau la credință.

*Cap. 12.24; 19.20. Col. 1.6. **Ioan 12.42.

8. Ștefan era plin de har și de putere și făcea minuni și semne mari în norod.

9. Unii din sinagoga numită a izbăvitorilor, a cirinenilor și a alexandrinilor,

împreună cu niște iudei din Cilicia și din Asia, au început o ceartă de vorbe cu Ștefan;

10. dar* nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și Duhului cu care vorbea el.

*Exod 4.12. Isa. 54.17. Luca 21.15. Cap. 5.39.

11. Atunci* au pus la cale pe niște oameni să zică: „Noi l-am auzit rostind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și împotriva lui Dumnezeu.“

*1 Imp. 21.10,13. Mat. 26.59,60.

12. Au întăritat norodul, pe bătrâni și pe cărturari, au năvălit asupra lui, au pus mâna pe el și l-au dus în sobor.

13. Au scos niște martori mincinoși care au zis: „Omule acesta nu încetează să spună cuvinte de hulă împotriva acestui Locaș Sfânt și împotriva Legii.

14. În adevăr*, l-am auzit zicând că acest Isus din Nazaret va dărâma** Locașul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat Moise.“

*Cap. 25.8. **Dan. 9.26.

15. Toți cei ce se așezau în sobor s-au uitat țintă la Ștefan, și fața lui li s-a arătat ca o față de înger.

Cuvântarea de apărare a lui Ștefan

7.1. Marele preot a zis: „Așa stau lucrurile?“

2. Ștefan a răspuns: „Fraților* și părinților, ascultați! Dumnezeul slavei S-a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, înainte ca să se așeze în Haran.

*Cap. 22.1.

3. Și i-a zis: „Ieși* din țara ta și din familia ta și du-te în țara pe care ți-o voi arăta.“

*Gen. 12.1.

4. El a ieșit atunci* din țara haldeilor și s-a așezat în Haran. De acolo, după moartea tatălui său, Dumnezeu l-a strămutat în țara aceasta, în care locuiți voi acum.

*Gen. 11.31; 12.4,5.

5. Din țara aceea nu i-a dat nimic în stăpânire, nici măcar o palmă de loc, ci i-a făgăduit* că i-o va da în stăpânire lui și seminței lui după el, măcar că n-avea nici un copil.

*Gen. 12.7; 13.15; 15.3,8; 17.8; 26.3.

6. Dumnezeu i-a spus că sâmbânța* lui va locui într-o țară străină, va fi robită și va fi chinuită patru** sute de ani.

*Gen. 15.13,16. **Exod 12.40. Gal. 3.17.

7. „Dar neamul căruia îi vor fi robi, îl voi judeca Eu“, a zis Dumnezeu. „După aceea vor ieși și-Mi vor* sluji în locul acesta.“

*Exod 3.12.

8. Apoi i-a dat* legământul tăierii

împrejur; și astfel** Avraam, când a născut pe Isaac, l-a tăiat împrejur în ziua a opta; Isaac† a născut și a tăiat împrejur pe Iacov, și Iacov†† pe cei doisprezece patriarhi.

*Gen. 17.9-11. **Gen. 21.2-4. †Gen. 25.26. ††Gen. 29.31, etc.; 30.5, etc.; 35.18,23.

9. Iar* patriarhii, care pizmuiau pe Iosif, l-au vândut, ca să fie dus în Egipt. Dar** Dumnezeu a fost cu el

*Gen. 37.4,11,28. Ps. 105.17. **Gen. 39.2,21,23.

10. și l-a izbăvit din toate necazurile lui; i-a dat înțelepciune și trecere* înaintea lui faraon, împăratul Egiptului, care l-a pus dregător peste Egipt și peste toată casa lui.

*Gen. 41.37; 42.6.

11. A venit* o foamete în tot Egiptul și Canaanul. Nevoia era mare, și părinții noștri nu găseau merinde.

*Gen. 41.54.

12. Iacov* a auzit că în Egipt era grâu și a trimis pe părinții noștri întâia dată acolo.

*Gen. 42.1.

13. Și*, când au venit a doua oară, Iosif a fost cunoscut de frații săi, și faraon a aflat din ce neam era Iosif.

*Gen. 45.4,16.

14. Apoi* Iosif a trimis să cheme pe tatăl său, Iacov, și pe toată** familia lui, șaptezeci și cinci de suflete.

*Gen. 45.9,27. **Gen. 46.27. Deut. 10.22.

15. Iacov* s-a coborât în Egipt, unde a murit** el și părinții noștri.

*Gen. 46.5. **Gen. 49.33. Exod 1.6.

16. Și* au fost strămutați la Sihem și puși în mormântul** pe care îl cumpărase Avraam cu o sumă de bani de la fiii lui Emor în Sihem.

*Exod 13.19. Ios. 24.32. **Gen. 23.16; 33.19.

17. Se apropia vremea* când trebuia să se împlinească făgăduința pe care o făcuse Dumnezeu lui Avraam. Norodul a** crescut și s-a înmulțit în Egipt,

*Gen. 15.13. Vers. 6. **Exod 1.7-9. Ps. 105.24,25.

18. până când s-a ridicat un alt împărat, care nu cunoștea pe Iosif.

19. Împăratul acesta a uneltit împotriva neamului nostru și a chinuit pe părinții noștri, până acolo ca să-și* lepede pruncii, ca să nu trăiască.

*Exod 1.22.

Vremea lui Moise

20. Pe* vremea aceasta s-a născut Moise, care era** frumos înaintea lui Dumnezeu. El a fost hrănit trei luni în casa tatălui său.

*Exod 2.2. **Evr. 11.23.

21. Și, când a fost* lepădat, l-a luat

fiica lui faraon și l-a crescut ca pe copilul ei.

*Exod 2.3-10.

22. Moise a învățat toată înțelepciunea egiptenilor și era puternic* în cuvinte și în fapte.

*Luca 24.19.

23. El* avea patruzeci de ani, când i-a venit în inimă dorința să cerceteze pe frații săi, pe fiii lui Israel.

*Exod 2.11,12.

24. A văzut pe unul din ei suferind nedreptate; i-a luat apărarea, a răzbunat pe cel asuprit și a omorât pe egiptean.

25. Credea că frații lui vor pricepe că Dumnezeu prin mâna lui le va da izbăvirea; dar n-au priceput.

26. A* doua zi, când se băteau ei, Moise a venit în mijlocul lor și i-a îndemnat la pace. „Oamenilor“, a zis el, „voi sunteți frați; de ce vă nedreptățiți unul pe altul?“

*Exod 2.13.

27. Dar cel ce nedreptătea pe aproapele său, l-a îmbrâncit și i-a zis: „Cine* te-a pus pe tine stăpânitor și judecător peste noi?“

*Luca 12.14. Cap. 4.7.

28. Vrei să mă omori și pe mine cum ai omorât ieri pe egiptean?“

29. La* auzul acestor vorbe, Moise a fugit și s-a dus de a locuit ca străin în pământul Madian, unde a născut doi fii.

*Exod 2.15,22; 4.20; 18.3,4.

30. Peste* patruzeci de ani, i s-a arătat un înger în pustiu muntelui Sinai, în para focului unui rug.

*Exod 3.2.

31. Moise, când l-a văzut, s-a mirat de arătarea aceasta; și, pe când se apropia să vadă ce este, a auzit glasul Domnului,

32. care i-a zis: „Eu* sunt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov.“

*Mat. 22.32. Evr. 11.16.

33. Domnul* i-a zis: „Scoate-ți încălțăminta din picioare, căci locul pe care stai este un pământ sfânt.

*Exod 3.5. Ios. 5.15.

34. Am* văzut suferința poporului Meu care este în Egipt, le-am auzit gemetele și M-am coborât să-i izbăvesc. Acum, du-te, te voi trimite în Egipt.“

*Exod 3.7.

35. Pe acest Moise, de care se lepădaseră ei, când au zis: „Cine te-a pus pe tine stăpânitor și judecător?“, Dumnezeu l-a trimis ca stăpânitor și izbăvitor, cu ajutorul* îngerului care i se arătase în rug.

*Exod 14.19. Num. 20.16.

36. El* i-a scos din Egipt și a făcut** minuni și semne în Egipt, laț Marea Roșie și țî în pustiu, patruzeci de ani.

*Exod 12.41; 33.1. **Exod 7-11; 14. Ps. 105.27. †Exod 14.21,27-29. ††Exod 16.1,35.

37. Acest Moise a zis fiilor lui Israel: „Domnul Dumnezeu vostru vă va ridica dintre frații voștri un Proroc* ca mine: de El** să ascultați.“

*Deut. 18.15,18. Cap. 3.22. **Mat. 17.5.

38. El* este acela care, în adunarea israeliților din pustiu, cu ingerul** care i-a vorbit pe muntele Sinai și cu părinții noștri, aț primit cuvintețț vii, ca să ni le dea nouă.

*Exod 19.3,17. **Isa. 63.9. Gal. 3.19. Evr. 2.2. †Exod 21.1. Deut. 5.27,31; 33.4. Ioan 1.17. ††Rom. 3.2.

39. Părinții noștri n-au vrut să-l asculte, ci l-au nesocotit: și, în inimile lor, s-au întors spre Egipt;

40. și* au zis lui Aaron: „Fă-ne niște dumnezei care să meargă înaintea noastră; căci acest Moise, care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce s-a făcut.“

*Exod 32.1.

41. Și*, în zilele acelea, au făcut un vițel, au adus jertfă idolului și s-au bucurat de lucrul mâinilor lor.

*Deut. 9.16. Ps. 106.19.

42. Atunci Dumnezeu S-a* întors de la ei și i-a dat să se închine ostirii** cerului, după cum este scris în cartea Prorocilor: „Mi-ați adus voi vite înjunghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casăț a lui Israel?...“

*Ps. 81.12. Ezech. 20.25,39. Rom. 1.24. 2 Tes. 2.11. **Deut. 4.19; 17.3. 2 Împ. 17.16; 21.3. Ier. 19.13. †Amos 5.25,26.

43. Ați purtat cortul lui Moloh și chipul stelei zeului Remfan, chipurile acelea pe care le-ați făcut ca să vă închinați lor! De aceea vă voi strămuta dincolo de Babilon.“

44. Părinții noștri aveau în pustiu Cortul întâlnirii, așa cum îl rânduiseră Cel ce a spus lui Moise să-l* facă după chipul pe care-l văzuse.

*Exod 25.40; 26.30. Evr. 8.5.

45. Și* părinții noștri l-au adus, la rândul lor, sub povățuirea lui Iosua, când au intrat în țara stăpânită de neamurile pe** care Dumnezeu le-a izgonit dinaintea părinților noștri; și a rămas acolo până în zilele lui David.

*Ios. 3.14. **Nem. 9.24. Ps. 44.2; 78.55. Cap. 13.19.

46. David* a căpătat milă înaintea lui Dumnezeu și a** cerut să ridice o locuință pentru Dumnezeul lui Iacov.

*1 Sam. 16.1. 2 Sam. 7.1. Ps. 89.19. Cap. 13.22. **1 Împ. 8.17. 1 Cron. 22.7. Ps. 132.4,5.

47. Și* Solomon a fost acela care l-a zidit o casă.

*1 Împ. 6.1; 8.20. 1 Cron. 17.12. 2 Cron. 3.1.

48. Dar* Cel Preainalt nu locuiește în locașuri făcute de mâini omenești, cum zice prorocul:

*1 Împ. 8.27. 2 Cron. 2.6; 6.18. Cap. 17.24.

49. „Cerule* este scaunul Meu de domnie, și pământul este așternutul picioarelor Mele. Ce fel de Casă Îmi veți zidi voi Mie, zice Domnul, sau care va fi locul Meu de odihnă?”

*Isa. 66.1,2. Mat. 5.34,35; 23.22.

50. N-a făcut mâna Mea toate aceste lucruri?...“

Uciderea lui Ștefan cu pietre

51. ... Oameni tari* la cerbice, netăiați împrejur** cu inima și cu urechile! Voi totdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt. Cum au făcut părinții voștri, așa faceți și voi.

*Exod 32.9; 33.3. Isa. 48.4. **Lev. 26.41. Deut. 10.16. Ier. 4.4; 6.10; 9.26. Ezech. 44.9.

52. Pe* care din proroci nu i-au prigonit părinții voștri? Au omorât pe cei ce vesteau mai dinainte venirea Celui** Neprihănit, pe care L-ați vândut acum și L-ați omorât.

*2 Cron. 36.16.

Mat. 21.35; 23.34,37. 1 Tes. 2.15. **Cap. 3.14.

53. Voi, care* ați primit Legea dată prin îngeri, și n-ați păzit-o!...”

*Exod 20.1. Gal. 3.19. Evr. 2.2.

54. Când* au auzit ei aceste vorbe, îi tăia pe inimă și scrășneau din dinți împotriva lui.

*Cap. 5.33.

55. Dar Ștefan, plin* de Duhul Sfânt, și-a pironit ochii spre cer, a văzut slava lui Dumnezeu, și pe Isus stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu;

*Cap. 6.5.

56. și a zis: „Iată, văd* cerurile deschise, și pe Fiul** omului stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu.“

*Ezech. 1.1. Mat. 3.16. Cap. 10.11. **Dan. 7.13.

57. Ei au început atunci să răcnească, și-au astupat urechile și s-au năpustit toți într-un gând asupra lui.

58. L-au târât* afară din cetate și l-au** ucis cu pietre. Martoriiț și-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit Saul.

*1 Împ. 21.13. Luca 4.29. Evr. 13.12. **Lev. 24.16. †Deut. 13.9,10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20.

59. Și aruncau cu pietre în Ștefan, care* se ruga și zicea: „Doamne Isuse, primește** duhul meu!“

*Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Luca 23.46.

60. Apoi a îngenunchat* și a strigat cu glas tare: „Doamne**, nu le ține în

seamă păcatul acestal!“ Și, după aceste vorbe, a adormit.

*Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34.

Prigonirea creștinilor

81. Saul* se învoise la uciderea lui Ștefan. În ziua aceea, s-a pornit o mare prigonire împotriva Bisericii din Ierusalim. Și toți**, afară de apostoli, s-au împrăștiat prin părțile Iudeii și ale Samariei.

*Cap. 7.58; 22.20. **Cap. 11.19.

2. Niște oameni temători de Dumnezeu au îngropat pe Ștefan și l-au* jelit cu mare tănguire.

*Gen. 23.3; 50.10. 2 Sam. 3.31.

3. Saul, de partea lui, făcea prăpăd* în biserică; intra prin case, lua cu sila pe bărbați și pe femei și-i arunca în temniță.

*Cap. 7.58; 9.1,13,21; 22.4; 26.10,11. 1 Cor. 15.9. Gal. 1.13. Filip. 3.6. 1 Tim. 1.13.

4. Cei ce se împrăstiaseră* mergeau din loc în loc și propovăduiau Cuvântul.

*Mat. 10.23. Cap. 11.19.

5. Filip* s-a coborât în cetatea Samariei și le-a propovăduit pe Hristos.

*Cap. 6.5.

6. Noroadele luau aminte cu un gând la cele spuse de Filip, când au auzit și au văzut semnele pe care le făcea.

7. Căci din mulți îndrăciți ieșeau duhuri* necurate și scoteau mari țipete; mulți slăbănogi și schiopi erau tămăduiți.

*Marc. 16.17.

8. Și a fost o mare bucurie în cetatea aceasta.

9. În cetate era un om, numit Simon, care zicea că este un om însemnat; el vrăjea* și punea în uimire** pe poporul Samariei.

*Cap. 13.6. **Cap. 5.36.

10. Toți, de la mic până la mare, îl ascultau cu luare aminte și ziceau: „Acesta este puterea lui Dumnezeu, cea care se numește „mare“.“

11. Îl ascultau cu luare aminte, pentru că multă vreme îi uimise cu vrăjitoriile lui.

12. Dar când au crezut pe Filip, care propovăduia Evanghelia* Împărăției lui Dumnezeu și a Numelui lui Isus Hristos, au fost botezați, atât bărbați cât și femei.

*Cap. 1.3.

13. Chiar Simon a crezut; și după ce a fost botezat, nu se mai despărțea de Filip și privea cu uimire minunile și semnele mari care se făceau.

Petru și Ioan în Samaria

14. Apostolii care erau în Ierusalim, când au auzit că Samaria a primit

Cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan.

15. Aceștia au venit la samariteni și s-au rugat pentru ei, ca să* primească Duhul Sfânt.

*Cap. 2.38.

16. Căci nu Se coborâse încă* peste nici unul din ei, ci fuseseră numai** botezați în Numeleț Domnului Isus.

*Cap. 19.2. **Mat. 28.19. Cap. 2.38. †Cap. 10.48; 19.5.

17. Atunci Petru și Ioan au pus* mâinile peste ei, și aceia au primit Duhul Sfânt.

*Cap. 6.6; 19.6. Evr. 6.2.

18. Când a văzut Simon că Duhul Sfânt era dat prin punerea mâinilor apostolilor, le-a dat bani

19. și a zis: „Dați-mi și mie puterea aceasta, pentru ca peste oricine-mi voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt.“

20. Dar Petru i-a zis: „Banii tăi să piară împreună cu tine, pentru că ai* crezut că darul** lui Dumnezeu s-ar putea căpăta cu bani!

*2 Împ. 5.16. Mat. 10.8. **Cap. 2.38; 10.45; 11.17.

21. Tu n-ai nici parte, nici sorț în toată treaba aceasta, căci inima ta nu este curată înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăiește-te, dar, de această răutate a ta și roagă-te Domnului să* ți se ierte gândul acesta al inimii tale, dacă este cu puțință;

*Dan. 4.27. 2 Tim. 2.25.

23. căci văd că ești plin de fiere amară* și în lanțurile fărădelegii.“

*Evr. 12.15.

24. Simon a răspuns: „Rugați-vă* voi Domnului pentru mine, ca să nu mi se întâmple nimic din ce ați zis.“

*Gen. 20.7,17. Exod 8.8. Num. 21.7. 1 Împ. 13.6. Iov 42.8. Iac. 5.16.

25. După ce au mărturisit despre Cuvântul Domnului și după ce l-au propovăduit, Petru și Ioan s-au întors la Ierusalim, vestind Evanghelia în multe sate de ale samaritenilor.

Filip și famenul etiopian

26. Un inger al Domnului a vorbit lui Filip și i-a zis: „Scoală-te și du-te spre miazăzi, pe drumul care coboară spre Ierusalim la Gaza și care este pustiu.“

27. Filip s-a sculat și a plecat. Și iată că un* etiopian, un famen cu mare putere la împărăteasa Candace a etiopienilor și îngrijitorul tuturor vistieriilor ei, venit** la Ierusalim ca să se închine

*Jef. 3.10. **Ioan 12.20.

28. se întorcea de acolo și ședea în carul lui și citea pe prorocul Isaia.

29. Duhul a zis lui Filip: „Du-te și ajunge carul acesta!”

30. Filip a alergat și a auzit pe etiopian citind pe prorocul Isaia. El i-a zis: „Înțelegi tu ce citești?”

31. Famenul a răspuns: „Cum aş putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?” Și a rugat pe Filip să se suie în car și să șadă împreună cu el.

32. Locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: „El* a fost dus ca o oaie la tăiere; și, ca un miel fără glas înaintea celui ce-l tunde, așa nu și-a deschis gura;” *Isa. 53.7,8.

33. în smerenia Lui, judecata l-a fost luată. Și cine va zugrăvi pe cei din timpul Lui? Căci viața l-a fost luată de pe pământ.“

34. Famenul a zis lui Filip: „Rogu-te, despre cine vorbește prorocul astfel? Despre sine sau despre vreun altul?”

35. Atunci Filip a luat cuvântul, a început* de la Scriptura aceasta și i-a propovăduit pe Isus. *Luca 24.27. Cap.18.28.

36. Pe când își urmau ei drumul, au dat peste o apă. Și famenul a zis: „Uite apă; ce* mă împiedică să fiu botezat?”

*Cap. 10.47.
37. Filip a zis: „Dacă* crezi din toată inima, se poate.“ Famenul a răspuns: „Cred** că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.“

*Mat. 28.19. Marc. 16.16. **Mat. 16.16. Ioan 6.69; 9.35,38; 11.27. Cap. 9.20. 1 Ioan 4.15; 5.5,13.

38. A poruncit să stea carul, s-au coborât amândoi în apă, și Filip a botezat pe famen.

39. Când au ieșit afară din apă, Duhul* Domnului a răpit pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut. În timp ce famenul își vedea de drum, plin de bucurie, *1 Împ. 18.12. 2 Împ. 2.16. Ezec. 3.12,14.

40. Filip se afla la Azot, de unde s-a dus până la Cezareea. Și propovăduia Evanghelia în toate cetățile prin care trecea.

Întoarcerea lui Saul

91. Dar Saul* sufla încă amenințarea și uciderea împotriva ucenicilor Domnului. S-a dus la marea preot

*Cap. 8.3. Gal. 1.13. 1 Tim. 1.13.

2. și i-a cerut scrisori către sinagogile din Damasc, ca, dacă va găsi pe unii umblând pe Calea credinței, atât bărbați, cât și femei, să-i aducă legați la Ierusalim.

3. Pe drum, când* s-a apropiat de Damasc, deodată a strălucit o lumină din cer în jurul lui.

*Cap. 22.6; 26.12. 1 Cor. 15.8.

4. El a căzut la pământ și a auzit un glas care-i zicea: „**Saule, Saule, pentru ce* Mă prigonești?**” *Mat. 25.40, etc.

5. „Cine ești Tu, Doamne?” a răspuns el. Și Domnul a zis: „**Eu sunt Isus pe care-L prigonești. Ți-ar fi greu* să arunci înapoi cu piciorul într-un țepuș.**”

*Cap. 5.39.
6. Tremurând și plin de frică, el a zis: „Doamne, ce* vrei să fac?” „**Scoală-te**“, i-a zis Domnul, „**intră în cetate, și ți se va spune ce trebuie să faci.**”

*Luca 3.10. Cap. 2.37; 16.30.

7. Oamenii* care-l însoțeau au rămas încrămeniți; auzeau în adevăr glasul, dar nu vedeau pe nimeni.

*Dan. 10.7. Cap. 22.9; 26.13.

8. Saul s-a sculat de la pământ; și, măcar că ochii îi erau deschiși, nu vedea nimic. L-au luat de mâini și l-au dus în Damasc.

9. Trei zile n-a văzut și n-a mâncat, nici n-a băut nimic.

10. În Damasc era un ucenic, numit* Anania. Domnul i-a zis într-o vedenie: „**Anania!**” „Iată-mă Doamne“, a răspuns el. *Cap. 22.12.

11. Și Domnul i-a zis: „**Scoală-te, du-te pe ulița care se cheamă „Dreaptă” și caută în casa lui Iuda pe unul zis Saul, un om din Tars***. Căci iată, el se roagă;”

*Cap. 21.39; 22.3.

12. **și a văzut în vedenie pe un om, numit Anania, intrând la el și punându-și mâinile peste el, ca să-și capete iarăși vederea.**”

13. „Doamne“, a răspuns Anania, „am auzit de la mulți despre toate* relele pe care le-a făcut omul acesta sfinților Tăi în Ierusalim;” *Vers. 1.

14. ba și aici are puteri din partea preoților celor mai de seamă, ca să lege pe toți care* cheamă Numele Tău.“ *Vers. 21. Cap. 7.59; 22.16. 1 Cor. 1.2. 2 Tim. 2.22.

15. Dar Domnul i-a zis: „**Du-te, căci el* este un vas pe care l-am ales, ca să ducă Numele Meu înaintea Neamurilor***, înaintea împăraților și înaintea fiilor lui Israel;”

*Cap. 13.2; 22.21; 26.17. Rom. 1.1. 1 Cor. 15.10. Gal. 1.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Rom. 1.5; 11.13. Gal. 2.7,8. †Cap. 25.22,23; 26.1, etc.

16. **și îi* voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu.**”

*Cap. 20.23; 21.11. 2 Cor. 11.23.

17. Anania* a plecat; și, după ce a intrat în casă, a pus** mâinile peste Saul și a zis: „Frate Saule, Domnul Isus, care ți S-a arătat pe drumul pe care veneai, m-a trimis ca să capeți vederea și să-ți te umpli de Duhul Sfânt.“

*Cap. 22.12,13. **Cap. 8.17. †Cap. 2.4; 4.31; 8.17; 13.52.

18. Chiar în clipa aceea, au căzut de pe ochii lui un fel de solzi; și el și-a căpătat iarăși vederea. Apoi s-a sculat și a fost botezat.

19. După ce a mâncat, a prins iarăși putere.

Saul* a rămas câteva zile cu ucenicii care erau în Damasc. *Cap. 26.20.

20. Și îndată a început să propovăduiască în sinagogi că* Isus este Fiul lui Dumnezeu. *Cap. 8.37.

21. Toți cei ce-l ascultau rămăneau uimiți și ziceau: „Nu este el* acela care făcea prăpăd în Ierusalim printre cei ce chemau Numele acesta? Și n-a venit el aici ca să-i ducă legați înaintea preoților celor mai de seamă?”

*Vers. 1. Cap. 8.3. Gal. 1.13,23.

22. Totuși Saul se întărea din ce în ce mai mult și făcea de rușine* pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Isus este Hristosul. *Cap. 18.28.

Iudeii caută să omoare pe Saul

23. După câțiva timp, iudeii s-au* sfătuit să-l omoare;

*Cap. 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26.

24. și uneltirea* lor a ajuns la cunoștința lui Saul. Porțile erau păzite zi și noapte, ca să-l omoare. *2 Cor. 11.32.

25. Dar, într-o noapte, ucenicii l-au luat și l-au* coborât prin zid, dându-l jos într-o coșniță. *Jos. 2.15. 1 Sam. 19.12.

26. Când a ajuns* în Ierusalim, Saul a căutat să se lipească de ucenici; dar toți se temeau de el, căci nu puteau să creadă că este ucenic. *Cap. 22.17. Gal. 1.17,18.

27. Atunci* Barnaba l-a luat cu el, l-a dus la apostoli și le-a istorisit cum, pe drum, Saul văzuse pe Domnul, care i-a vorbit, și cum** în Damasc propovăduise cu îndrăzneală în Numele lui Isus. *Cap. 4.36; 13.2. **Vers. 20,22.

28. De atunci se ducea* și venea împreună cu ei în Ierusalim. *Gal. 1.18.

29. Și propovăduia cu îndrăzneală în Numele Domnului. Vorbea și se întreba și cu evreii care vorbeau grecește*, dar** ei căutau să-l omoare.

*Cap. 6.1; 11.20. **Vers. 23. 2 Cor. 11.26.

30. Când au aflat frații de lucrul acesta, l-au dus la Cezareea și l-au pornit la Tars.

Vindecarea lui Enea

31. Biserica* se bucura de pace în toată Iudeea, Galileea și Samaria, se întărea sufletește și umbla în frica Domnului; și, cu ajutorul Duhului Sfânt, se înmulțea. *Cap. 8.1.

32. Pe când cerceta Petru pe* toți sfinții, s-a coborât și la cei ce locuiau în Lida. *Cap. 8.14.

33. Acolo a găsit un om, anume Enea, care zăcea de opt ani olog în pat.

34. „Enea“, i-a zis Petru, „Isus Hristos te* vindecă; scoală-te și fă-ți patul.“ Și Enea s-a sculat îndată.

*Cap. 3.6,16; 4.10.

35. Toți locuitorii din Lida și din Saron* l-au văzut și s-au** întors la Domnul. *1 Cron. 5.16. **Cap. 11.21.

Învierea Tabitei

36. În Iope, era o ucenică numită Tabita, nume care în tâlmăcire se zice Dorca. Ea făcea o mulțime de* fapte bune și milostenii. *1 Tim. 2.10. Tit 3.8.

37. În vremea aceea, s-a îmbolnăvit și a murit. După ce au scaldat-o, au pus-o într-o odaie de sus*.

*Cap. 1.13.
38. Fiindcă Lida este aproape de Iope, ucenicii, când au auzit că Petru este acolo, au trimis doi oameni la el să-l roage: „Nu pregeta să vii până la noi.“

39. Petru s-a sculat și a plecat împreună cu ei. Când a sosit, l-au dus în odaia de sus. Toate văduvele l-au înconjurat plângând și i-au arătat hainele și cămășile pe care le făcea Dorca, pe când era cu ele.

40. Petru a scos* pe toată lumea afară, a îngenuncheat** și s-a rugat; apoi, s-a întors spre trup și a zis: „Tabita, scoală-te!“ Ea a deschis ochii și, când a văzut pe Petru, a stat în capul oaselor.

*Mat. 9.25. **Cap. 7.60. †Marc. 5.41,42. Ioan 11.43.

41. El i-a dat mâna și a ridicat-o în sus. A chemat îndată pe sfinți și pe văduve și le-a pus-o înaintea vie.

42. Minunea aceasta a fost cunoscută în toată cetatea Iope, și* mulți au crezut în Domnul. *Ioan 11.45; 12.11.

43. Petru a rămas multe zile în Iope la un tăbăcar, numit Simon*. *Cap. 10.6.

Sutașul Corneliu

10. În Cezareea era un om cu numele Corneliu, sutaș din ceata de ostași numită „Italiana“.

2. Omul acesta era cucernic* și temător** de Dumnezeu, împreună cu toată casa lui. El făcea multe milostenii norodului și se ruga totdeauna lui Dumnezeu.

*Vers. 22. Cap. 8,2; 22.12. **Vers. 35.

3. Pe la ceasul al nouălea din zi, a văzut* lămurit într-o vedenie pe un înger al lui Dumnezeu că a intrat la el și i-a zis: „Cornelie!“

*Vers. 30. Cap. 11.13.

4. Corneliu s-a uitat țintă la el, s-a înfricoșat și a răspuns: „Ce este, Doamne?“ Și îngerul i-a zis: „Rugăciunile și milosteniile tale s-au suit înaintea lui Dumnezeu, și El Și-a adus aminte de ele.“

5. Trimite acum niște oameni la Iope și cheamă pe Simon, zis și Petru.

6. El găzduiește la un om numit Simon* tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare: acela** îți va spune ce trebuie să faci.“

*Cap. 9.43. **Cap. 11.14.

7. Cum a plecat îngerul care vorbise cu el, Corneliu a chemat două din slugile sale și un ostaș cucernic din aceia care-i slujeau în tot timpul;

8. și, după ce le-a istorisit totul, i-a trimis la Iope.

Corneliu întors la Dumnezeu

9. A doua zi, când erau pe drum și se apropiau de cetate, Petru s-a* suit să se roage pe acoperișul casei, pe la ceasul al șaselea.

*Cap. 11.5, etc.

10. L-a ajuns foamea și a vrut să mănânce. Pe când îi pregăteau măncarea, a căzut într-o răpire sufletească.

11. A* văzut cerul deschis și un vas ca o față de masă mare, legată cu cele patru colțuri, coborându-se și slobozindu-se în jos pe pământ.

*Cap. 7.56. Apoc. 19.11.

12. În ea se aflau tot felul de dobitoace cu patru picioare și târătoare de pe pământ și păsările cerului.

13. Și un glas i-a zis: „Petre, scoală-te, taie și mănâncă.“

14. „Nicidecum, Doamne“, a răspuns Petru. „Căci* niciodată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat.“

*Lev. 11.4; 20.25. Deut. 14.3,7. Ezech. 4.14.

15. Și glasul i-a zis iarăși a doua oară: „Ce* a curățat Dumnezeu, să nu numești spurcat.“

*Mat. 15.11. Vers. 28.

Rom. 14.14,17,20. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.

16. Lucrul acesta s-a făcut de trei ori, și îndată după aceea vasul a fost ridicat iarăși la cer.

17. Pe când Petru nu știa ce să creadă despre înțelesul vedeniei pe care o avusese, iată că, oamenii trimiși de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, au stat la poartă

18. și au întrebat cu glas tare dacă Simon, zis și Petru, găzduiește acolo.

19. Și, pe când se gândea Petru la vedenia aceea, Duhul i-a* zis: „Iată că te caută trei oameni;“

*Cap. 11.12.

20. scoală-te*, coboară-te și du-te cu ei fără șovăire, căci Eu i-am trimis.“

*Cap. 15.7.

21. Petru deci s-a coborât și a zis oamenilor acelora: „Eu sunt acela pe care-l căutați; ce pricină vă aduce?“

22. Ei au răspuns: „Sutașul Corneliu*, om drept și temător de Dumnezeu și vorbit de bine** de tot neamul iudeilor, a fost înștiințat de Dumnezeu, printr-un înger sfânt, să te cheme în casa lui și să audă cuvintele pe care i le vei spune.“

*Vers. 1,2, etc. **Cap. 22.12.

23. Petru deci i-a chemat înăuntru și i-a găzduit.

24. A doua zi, s-a sculat și a plecat cu ei. L-au* însoțit și câțiva frați din Iope.

În cealaltă zi au ajuns la Cezareea. Corneliu îi aștepta cu rudele și prietenii de aproape, pe care-i chemase.

*Vers. 45. Cap. 11.12.

25. Când era să intre Petru, Corneliu, care-i ieșise înainte, s-a aruncat la picioarele lui și i s-a închinat.

26. Dar Petru l-a ridicat și a zis: „Scoală-te*, și eu sunt om!“

*Cap. 14.14,15. Apoc. 19.10; 22.9.

27. Și, vorbind cu el, a intrat în casă și a găsit adunați pe mulți.

28. „Știți“, le-a zis el, „că* nu este îngăduit de Lege unui iudeu să se însoțească împreună cu unul de alt neam sau să vină la el; dar Dumnezeu** mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.“

*Ioan 4.9; 18.28.

Cap. 11.3. Gal. 2.12,14. **Cap. 15.8,9. Efes. 3.6.

29. De aceea am venit fără cârtire când m-ați chemat; vă întreb, dar, cu ce gând ați trimis după mine?“

30. Corneliu a răspuns: „Acum patru zile, chiar în clipa aceasta, mă rugam în casa mea la ceasul al nouălea; și iată că a stat înaintea mea un* om cu* o haină strălucitoare

*Cap. 1.10. **Mat. 28.3. Marc. 16.5. Luca 24.4.

31. și a zis: „Cornelie, rugăciunea* ta a fost ascultată, și** Dumnezeu Și-a adus aminte de milosteniile tale.

*Dan. 10.12. Vers. 4, etc. **Evr. 6.10.

32. Trimite, dar, la Iope și cheamă pe Simon, zis și Petru; el găzduiește în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare; când va veni el, îți va vorbi.“

33. Am trimis îndată la tine, și bine ai făcut că ai venit. Acum, dar, toți suntem aici înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm tot ce ți-a poruncit Domnul să ne spui.“

34. Atunci Petru a început să vorbească și a zis: „În* adevăr, văd că Dumnezeu nu este părtinitor,

*Deut. 10.17. 2

Cron. 19.7. Iov 34.19. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

35. ci că, în* orice neam, cine se teme de El și lucrează neprihănire este primit de El.

*Cap. 15.9. Rom. 2.13,27; 3.22,29;

10.12,13. 1 Cor. 12.13. Gal. 3.28. Efes. 2.13,18; 3.6.

36. El a trimis Cuvântul Său fiilor lui Israel și le-a vestit* Evanghelia păcii, prin Isus Hristos, care este** Domnul tuturor.

*Isa. 57.19. Efes. 2.14,16,17.

Col. 1.20. **Mat. 28.18. Rom. 10.12. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.20,22. 1 Pet. 3.22. Apoc. 17.14; 19.16.

37. Știți vorba făcută prin toată Iudeea, începând* din Galileea, în urma botezului propovăduit de Ioan;

*Luca 4.14.

38. cum Dumnezeu* a uns cu Duhul Sfânt și cu putere pe Isus din Nazaret, care umbla din loc în loc, făcea bine și vindeca pe toți cei ce erau apăsați de diavolul; căci** Dumnezeu era cu El.

*Luca 4.18. Cap. 2.22; 4.27. Evr. 1.9. **Ioan 3.2.

39. Noi* suntem martori a tot ce a făcut El în țara iudeilor și în Ierusalim. Ei L-au** omorât, atârându-L pe lemn.

*Cap. 2.20. **Cap. 5.30.

40. Dar Dumnezeu L-a înviat* a treia zi și a îngăduit să Se arate,

*Cap. 2.24.

41. nu* la tot norodul, ci nouă, martorilor aleși mai dinainte de Dumnezeu, nouă, care** am mâncat și am băut împreună cu El după ce a înviat din morți.

*Ioan 14.17,22. Cap. 13.31. **Luca 24.30,43. Ioan 21.13.

42. Isus ne-a* poruncit să propovăduim norodului și să mărturisim că** El a fost rânduit de Dumnezeu Judecătorul celor vii și al celor morți.

*Mat. 28.19,20. Cap. 1.8. **Ioan 5.22,27. Cap. 17.31. †Rom. 14.9,10. 2 Cor. 5.10. 2 Tim. 4.1. 1 Pet. 4.5.

43. Toți prorocii mărturisesc despre

El* că oricine** crede în El capătă, prin Numele Lui, iertarea păcatelor.“

*Isa. 53.11. Ier. 31.34. Dan. 9.24. Mica 7.18. Zah. 13.1. Mal. 4.2. Cap. 26.22. **Cap. 15.9; 26.18. Rom. 10.11. Gal. 3.22.

44. Pe când rostea Petru cuvintele acestea, S-a* coborât Duhul Sfânt peste toți cei ce ascultau Cuvântul.

*Cap. 4.31; 8.15-17; 11.15.

45. Toți credincioșii tăiați împrejur care veniseră cu Petru au rămas uimiți* când au văzut că** darul Duhului Sfânt s-a vărsat și peste Neamuri.

*Vers. 23.

**Cap. 11.18. Gal. 3.14.

46. Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărind pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:

47. „Se poate opri apa ca să nu fie botezați aceștia care au primit Duhul Sfânt ca* și noi?“

*Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.

48. Și a* poruncit să fie botezați în** Numele Domnului Isus Hristos. Atunci l-au rugat să mai rămână câteva zile la ei.

*1 Cron. 1.17. **Cap. 2.38; 8.16.

Petru își îndreptățește purtarea

11. Apostolii și frații care erau în Iudeea, au auzit că și Neamurile au primit Cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și, când s-a suit Petru la Ierusalim, îl* mustrau cei tăiați împrejur

*Cap. 10.45. Gal. 2.12.

3. și ziceau: „Ai* intrat în casă la niște oameni netăiați împrejur și** ai mâncat cu ei.“

*Cap. 10.28. **Gal. 2.12.

4. Petru a început să le spună pe* rând cele întâmplare. El a zis:

*Luca 1.3.

5. „Eram* în cetatea Iope; și, pe când mă rugam, am căzut într-o răpire sufletească și am avut o vedenie: un vas ca o față de masă mare, legată cu cele patru colțuri, se cobora din cer și a venit până la mine.

*Cap. 10.9, etc.

6. Când m-am uitat în ea, am văzut dobitoacele cu patru picioare de pe pământ, fiarele, târătoarele și păsările cerului.

7. Și am auzit un glas care mi-a zis: „Petre, scoală-te, taie și mănâncă.“

8. Dar eu am răspuns: „Nicidecum, Doamne, căci nimic spurcat sau necurat n-a intrat vreodată în gura mea.“

9. Și glasul mi-a zis a doua oară din cer: „Ce* a curățat Dumnezeu, să nu numești spurcat.“

10. Lucrul acesta s-a făcut de trei

ori; apoi toate au fost ridicate iarăși în cer.

11. Și iată că îndată, trei oameni trimiși din Cezareea la mine, au stat la poarta casei în care eram.

12. Duhul mi-a* spus să plec cu ei, fără să fac vreo deosebire. Acești** șase frați m-au însoțit și ei și am intrat în casa omului.

*Ioan 16.13. Cap. 10.19; 15.7. **Cap. 10.23.

13. El* ne-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger stând înaintea lui și zicându-i: „Trimite la Iope și cheamă pe Simon, zis și Petru,

*Cap. 10.30.

14. care-ți va spune cuvinte prin care vei fi mântuit tu și toată casa ta.“

15. Și, cum am început să vorbesc, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei ca* și peste noi la început.

*Cap. 2.4.

16. Și mi-am adus aminte de vorba Domnului, cum a zis: „**Ioan* a botezat cu apă, dar voi** veți fi botezați cu Duhul Sfânt.**“

*Mat. 3.11.

Ioan 1.26,33. Cap. 1.5; 19.4. **Isa. 44.3. Ioel 2.28; 3.18.

17. Deci* dacă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, care am crezut în Domnul Isus Hristos, cine** eram eu să mă împotrivesc lui Dumnezeu?*

*Cap. 15.8,9. **Cap. 10.47.

18. După ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slăvit pe Dumnezeu și au zis: „Dumnezeu a dat deci* și Neamurilor pocăință, ca să aibă viața.“

*Rom. 10.12,13; 15.9,16.

Barnaba și Saul la Antiohia

19. Cei ce* se împrăștiaseră, din pricina prigonirii întâmplare cu prilejul lui Ștefan, au ajuns până în Fenicia, în Cipru și în Antiohia și propovăduiau Cuvântul numai iudeilor.

*Cap. 8.1.

20. Totuși printre ei au fost câțiva oameni din Cipru și din Cirena care au venit în Antiohia, au vorbit și grecilor* și le-au propovăduit Evanghelia Domnului Isus.

*Cap. 6.1; 9.29.

21. Mâna* Domnului era cu ei, și un mare număr de oameni au crezut și s-au** întors la Domnul.

*Luca 1.66. Cap. 2.47. **Cap. 9.35.

22. Vestea despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim și au trimis pe Barnaba* până la Antiohia.

*Cap. 9.27.

23. Când a ajuns el și a văzut harul lui Dumnezeu, s-a bucurat și i-a îndemnat* pe toți să rămână cu inimă hotărâtă alipiți de Domnul.

*Cap. 13.43; 14.22.

24. Căci Barnaba era un om de bine, plin* de Duhul Sfânt și de credință.

Și** destul de mult norod s-a adăugat la Domnul.

*Cap. 6.5. **Vers. 21. Cap. 5.14.

25. Barnaba s-a dus apoi la Tars*, ca să caute pe Saul;

*Cap. 9.30.

26. și, când l-a găsit, l-a adus la Antiohia. Un an întreg au luat parte la adunările bisericii și au învățat pe mulți oameni. Pentru întâia dată, ucenicilor li s-a dat numele de creștini în Antiohia.

O foamete prorociță de Agab

27. În vremea aceea, s-au coborât niște proroci* din Ierusalim la Antiohia.

*Cap. 2.17; 13.1; 15.32; 21.9. 1 Cor. 12.28. Efes. 4.11.

28. Unul din ei, numit Agab*, s-a sculat și a vestit, prin Duhul, că va fi o foamete mare în toată lumea. Și a și fost, în adevăr, în zilele împăratului Claudiu.

*Cap. 21.10.

29. Ucenicii au hotărât să trimită, fiecare după puterea lui, un ajutor* fraților care locuiau în Iudeea,

*Rom. 15.26. 1 Cor. 16.1. 2 Cor. 9.1.

30. ceea ce* au și făcut; și au trimis acest ajutor la prezbiterii, prin mâna lui Barnaba și a lui Saul.

*Cap. 12.25.

Petru izbăvit din temniță

12. Cam pe aceeași vreme, împăratul Irod a pus mâinile pe unii din biserică, pentru ca să-i chinuiască; 2. și a ucis cu sabia pe Iacov, fratele* lui Ioan.

*Mat. 4.21; 20.23.

3. Când a văzut că lucrul acesta place iudeilor, a mai pus mâna și pe Petru. — Erau zilele* praznicului Azimelor. —

*Exod 12.14,15; 23.15.

4. După ce l-a prins* și l-a băgat în temniță, l-a pus sub paza a patru cete de câte patru ostași, cu gând ca după Paști să-l scoată înaintea norodului.

*Ioan 21.18.

5. Deci Petru era păzit în temniță, și biserica nu înceta să înalțe rugăciuni către Dumnezeu pentru el.

6. În noaptea zilei când avea de gând Irod să-l înfățișeze la judecată, Petru dormea între doi ostași, legat de mâini cu două lanțuri; și niște păzitori păzeau temnița la ușă.

7. Și iată, un înger al Domnului a stat lângă el pe neașteptate, și o lumină a strălucit în temniță. Îngerul* a deșteptat pe Petru, lovindu-l în coastă, și i-a zis: „Scoală-te iute!“ Lanțurile i-au căzut jos de pe mâini.

*Cap. 5.19.

1. Sau: bătrâni

8. Apoi îngerul i-a zis: „Începe-te și leagă-ți încălțămintea.“ Și el a făcut așa. Îngerul i-a mai zis: „Îmbracă-te în haină și vino după mine.“

9. Petru a ieșit afară* și a mers după el, fără să știe dacă ce făcea îngerul este adevărat. I se părea că are** o vedenie.

*Ps. 126.1. **Cap. 10.3,17; 11.5.

10. După ce au trecut de straja întâi și a doua, au ajuns la poarta de fier care dă în cetate, și ea* li s-a deschis singură; au ieșit și au trecut într-o uliță. Îndată, îngerul a plecat de lângă el.

*Cap. 16.26.

11. Când și-a venit Petru în fire, a zis: „Acum văd cu adevărat că Domnul a* trimis pe îngerul Său și m-a** scăpat din mâna lui Irod și de la tot ce aștepta poporul iudeu.“

*Ps. 34.7. Dan. 3.28; 6.22.

Evr. 1.14. **Iov 5.19. Ps. 33.18,19; 34.22; 41.2; 97.10. 2 Cor. 1.10. 2 Pet. 2.9.

12. După ce și-a dat bine seama de cele întâmplare, s-a* îndreptat spre casa Mariei, mama lui** Ioan, zis și Marcu, unde erau adunați mulți laolaltă și se rugau†.

*Cap. 4.23. **Cap. 15.37. †Vers. 5.

13. A bătut la ușa care dădea în pridvor; și o slujnică, numită Roda, a venit să vadă cine e.

14. A cunoscut glasul lui Petru; și, de bucurie, în loc să deschidă, a alergat înăuntru să dea de veste că Petru stă înaintea porții.

15. „Ești nebună!“, i-au zis ei. Dar ea stăruia și spunea că el este. Ei, dimpotrivă, ziceau: „Este* îngerul lui.“

*Gen. 48.16. Mat. 18.10.

16. Petru însă bătea mereu. Au deschis și au rămas încremeniți când l-au văzut.

17. Petru le-a făcut* semn cu mâna să tacă, le-a istorisit cum îl scosese Domnul din temniță și a zis: „Spuneți lucrul acesta lui Iacov și fraților.“ Apoi a ieșit și s-a dus în alt loc.

*Cap. 13.16; 19.33; 21.40.

18. Când s-a făcut ziuă, ostașii au fost într-o mare fierbere, ca să știe ce s-a făcut Petru.

19. Irod, după ce l-a căutat în toate părțile, și nu l-a aflat, a luat la cercetare pe păzitorii și a poruncit să-i omoare. În urmă s-a coborât din Iudeea la Cezareea, ca să rămână acolo.

Moartea lui Irod

20. Irod era foarte mâniat pe cei din Tir și din Sidon. Dar aceștia au venit

toți într-un gând la el; și, după ce au câștigat de partea lor pe Blast, care era mai mare peste odaia de dormit a împăratului, au cerut pace, pentru că țara* lor se hrănea din țara împăratului.

*1 Imp. 5.9,11. Ezec. 27.17.

21. Într-o zi anumită, Irod s-a îmbrăcat cu hainele lui împăratești, a șezut pe scaunul lui împăratești și le vorbea.

22. Norodul a strigat: „Glas de Dumnezeu, nu de om!“

23. Îndată l-a* lovit un înger al Domnului, pentru că nu** dăduse slavă lui Dumnezeu. Și a murit mâncat de viermi.

*1 Sam. 25.38. 2 Sam. 24.17. **Ps. 115.1.

24. Însă Cuvântul* lui Dumnezeu se răspânda tot mai mult, și numărul ucenicilor se mărea.

*Isa. 55.11. Cap. 6.7; 19.20. Col. 1.6.

25. Barnaba și Saul, după ce și-au împlinit însărcinarea, s-au întors din Ierusalim, luând* cu ei pe Ioan**, zis și Marcu.

*Cap. 13.5,13; 15.37. **Vers. 12.

Barnaba și Saul – Elima

13. În* Biserica din Antiohia erau niște proroci și învățători: Barnaba**, Simon, numit Niger, Luciu† din Cirena, Manaen, care fusese crescut împreună cu cârmuitorul Irod, și Saul.

*Cap. 11.27; 14.26; 15.35. **Cap. 11.22-26. †Rom. 16.21.

2. Pe când slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte* pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrarea la** care i-am chemat.“

*Num. 8.14.

Cap. 9.15; 22.21. Rom. 1.1. Gal. 1.15; 2.9. **Mat. 9.38. Cap. 14.26. Rom. 10.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. Evr. 5.4.

3. Atunci, după ce au postit* și s-au rugat, și-au pus mâinile peste ei și i-au lăsat să plece.

*Cap. 6.6.

4. Barnaba și Saul, trimiși de Duhul Sfânt, s-au coborât la Seleucia, și de acolo au plecat cu corabia la Cipru*.

*Cap. 4.36.

5. Ajunși la Salamina, au vestit* Cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Aveau de slujitor pe Ioan**.

*Vers. 46. **Cap. 12.25; 15.37.

6. După ce au străbătut toată insula până la Pafos, au întâlnit pe un* vrăjitor, proroc mincinos, un iudeu cu numele Bar-Isus,

*Cap. 8.9.

7. care era cu dregătorul Sergius Paulus, un om înțelept. Acesta din urmă a chemat pe Barnaba și pe Saul și și-a arătat dorința să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

8. Dar Elima*, vrăjitorul – căci așa se tâlcuiește numele lui – le stătea împotriva și căuta să abată pe dregător de la credință. *Exod 7.11. 2 Tim. 3.8.

9. Atunci Saul, care se mai numește și Pavel, fiind plin* de Duhul Sfânt, s-a uitat țintă la el *Cap. 4.8.

10. și a zis: „Om plin de toată viclenia și de toată răutatea, fiul* dracului, vrăjmaș al oricărei neprihăniri, nu mai încetezi tu să strâmbi căile drepte ale Domnului? *Mat. 13.38. Ioan 8.44. 1 Ioan 3.8.

11. Acum, iată că mâna* Domnului este împotriva ta: vei fi orb și nu vei vedea soarele până la o vreme.“ Îndată a căzut peste el ceață și întuneric și căuta bâjbâind niște oameni care să-l ducă de mână. *Exod 9.3. 1 Sam. 5.6.

12. Atunci dregătorul, când a văzut ce se întâmplase, a crezut și a rămas uimit de învățătura Domnului.

Pavel în Perga și în Antiohia Pisidiei

13. Pavel și tovarășii lui au pornit cu corabia din Pafos și s-au dus la Perga în Pamfilia. Ioan* s-a despărțit de ei și s-a întors la Ierusalim. *Cap. 15.38.

14. Din Perga și-au urmat drumul înainte și au ajuns la Antiohia din Pisidia.

În ziua Sabatului, au intrat* în sinagogă și au șezut jos. *Cap. 16.13; 17.2; 18.4.

15. După* citirea Legii și a Prorocilor, fruntașii sinagogii au trimis să le zică: „Fraților, dacă aveți un cuvânt** de îndemn pentru norod, vorbiți.“

*Luca 4.16. Vers. 27. **Evr. 13.22.

16. Pavel s-a sculat, a făcut* semn cu mâna și a zis: „Bărbați israeliți și voi care** vă temeți de Dumnezeu, ascultați! *Cap. 12.17. **Vers. 26,42,43. Cap. 10.35.

17. Dumnezeu acestui popor, Israel, a* ales pe părinții noștri. A ridicat la cinste pe norodul acesta**, în timpul șederii lui în țara Egiptului, și ȋ l-a scos din Egipt cu brațul Său cel puternic. *Deut. 7.6,7.

**Exod 1.1. Ps. 105.23,24. Cap. 7.17. ȋExod 6.6; 13.14,16.

18. Timp* de aproape patruzeci de ani, le-a suferit purtarea în pustiu.

*Exod 16.35. Num. 14.33,34. Ps. 95.9,10. Cap. 7.36.

19. Și, după ce a nimicit* șapte popoare în țara Canaanului, le-a** dat de moștenire pământul lor, pentru aproape patru sute cincizeci de ani.

*Deut. 7.1. **Ios. 14.1,2. Ps. 78.55.

20. După aceste lucruri, le-a* dat judecători, până** la prorocul Samuel.

*Jude. 2.16. **1 Sam. 3.20.

21. Ei au cerut atunci* un împărat. Și, timp de aproape patruzeci de ani, Dumnezeu le-a dat pe Saul, fiul lui Chis, din seminția lui Beniamin;

*1 Sam. 8.5; 10.1.

22. apoi l-a înlăturat* și le-a** ridicat împărat pe David, despre care a mărturisit astfel: „Am ȋ găsit pe David, fiul lui Iese, om ȋȋ după inima Mea, care va împlini toate voiele Mele.“

*1 Sam. 15.23,26,28; 16.1. Osea 13.11. **1 Sam. 16.13. 2 Sam. 2.4; 5.3. ȋPs. 89.20. ȋȋ1 Sam. 13.14. Cap. 7.46.

23. Din* sămânța lui David, Dumnezeu, după făgăduința** Sa, a ridicat lui Israel un Mântuitorȋ, care este Isus. *Isa. 11.1. Luca 1.32,69. Cap. 2.30. Rom. 1.3.

**2 Sam. 7.12. Ps. 132.11. ȋMat. 1.21. Rom. 11.26.

24. Înainte* de venirea Lui, Ioan propovăduise botezul pocăinȋei la tot norodul lui Israel. *Mat. 3.1. Luca 3.3.

25. Și Ioan, când era la sfârșitul însărcinării lui, zicea: „Cine* credeȋ că sunt eu? Nu sunt Acela; ci iată că după mine vine Unul, căruia eu nu sunt vrednic să-l dezleg încălȋămintea picioarelor.“

*Mat. 3.11. Marc. 1.7. Luca 3.16. Ioan 1.20,27.

26. Fraȋilor, fii ai neamului lui Avraam, și cei ce vă temeȋ de Dumnezeu, vouă* v-a fost trimis Cuvântul acestei mântuiri.

*Mat. 10.6. Luca 24.47. Vers. 46. Cap. 3.26.

27. Căci locuitorii din Ierusalim și mai marii lor n-au cunoscut* pe Isus; și, prin faptul că L-au osândit, au împlinit** cuvintele Prorocilor, careȋ se citesc în fiecare Sabat. *Luca 23.34. Cap. 3.17.

1 Cor. 2.8. **Vers. 14,15. Cap. 15.21. ȋLuca 24.20,44. Cap. 26.22; 28.23.

28. Măcar* că n-au găsit în El nici o vină de moarte, totuși** ei au cerut lui Pilat să-L omoare. *Mat. 27.22.

Marc. 15.13,14. Luca 23.21,22. Ioan 19.6,15. **Cap. 3.13,14.

29. Și*, după ce au împlinit tot ce este scris despre El, L-au dat jos** de pe lemn și L-au pus într-un mormânt. *Luca 18.31; 24.44. Ioan 19.28,30,36,37. **Mat. 27.59. Marc. 15.46. Luca 23.53. Ioan 19.38.

30. Dar* Dumnezeu L-a înviat din morȋi. *Mat. 28.6. Cap. 2.24; 3.13,15,26; 5.30.

31. El* S-a arătat, timp de mai multe zile, celor ce se suiseră cu El din** Galileea la Ierusalim și careȋ acum sunt martorii Lui înaintea norodului. *Mat. 28.16. Cap. 1.3. 1 Cor. 15.5-7. **Cap. 1.11. ȋCap. 1.8; 2.32; 3.15; 5.32.

32. Și noi vă aducem vestea aceasta

bună că făgăduinȋa* făcută părinȋilor noștri,

*Gen. 3.15; 12.3; 22.18. Cap. 26.6. Rom. 4.13. Gal. 3.16.

33. Dumnezeu a împlinit-o pentru noi, copiii lor, înviind pe Isus; după cum este scris în psalmul al doilea: „Tu* ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut.“

*Ps. 2.7. Evr. 1.5; 5.5.

34. Că L-a înviat din morȋi, așa că nu Se va mai întoarce în putrezire, a spus-o când a zis: „Vă voi* împlini, cu toată credincioșia, făgăduinȋele sfinte pe care le-am făcut lui David.“

*Isa. 55.3.

35. De aceea mai zice și în alt Psalm: „Nu* vei îngădui ca sfântul Tău să vadă putrezirea.“

*Ps. 16.10. Cap. 2.31.

36. Și David, după ce a slujit celor din vremea lui, după planul lui Dumnezeu, a murit*, a fost îngropat lângă părinȋii săi și a văzut putrezirea.

*1 Împ. 2.10. Cap. 2.29.

37. Dar Acela, pe care L-a înviat Dumnezeu, n-a văzut putrezirea.

38. Să știȋ, dar, fraȋilor, că în El* vi se vestește iertarea păcatelor;

*Ier. 31.34. Dan. 9.24. Luca 24.47. 1 Ioan 2.12.

39. și oricine crede este iertat prin El* de toate lucrurile de care n-aȋ putut fi iertaȋ prin Legea lui Moise.

*Isa. 53.11. Rom. 3.28; 8.3. Evr. 7.19.

40. Astfel, luaȋ seama să nu vi se întâmple ce se spune în Proroci*:

*Isa. 29.14. Hab. 1.5.

41. „Uitaȋ-vă, dispreȋuitorilor, miraȋ-vă și pieriȋ; căci în zilele voastre, am să fac o lucrare pe care n-o veȋ crede nicidecum dacă v-ar istorisi-o cineva.“

Prigonirile iudeilor

42. Când au ieșit afară, Neamurile i-au rugat să le vorbească și în Sabatul viitor despre aceleași lucruri.

43. Și, după ce s-a împrăștiat adunarea, mulȋ din iudei și din prozelii evlavioși au mers după Pavel și Barnaba, care stăteau de vorbă cu ei și-i* îndemnau să stăruie în harul** lui Dumnezeu.

*Cap. 11.23; 14.22. **Tit 2.11. Evr. 12.15. 1 Pet. 5.12.

44. În Sabatul viitor, aproape toată cetatea s-a adunat ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

45. Iudeii, când au văzut noroadale, s-au umplut de pizmă, vorbeau împotriva celor spuse* de Pavel și-l batjocoreau.

*Cap. 18.6. 1 Pet. 4.4. Iuda 10.

46. Dar Pavel și Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: „Cuvântul lui Dumnezeu

trebuia* vestit mai întâi vouă; dar** fiindcă voi nu-l primiȋ și singuri vă judecaȋ nevrednici de viaȋa veșnică, iată că ne întorcemȋ spre Neamuri.

*Vers. 26. Mat. 10.6. Cap. 3.26. Rom. 1.16.

**Exod 32.10. Deut. 32.21. Isa. 55.5. Mat. 21.43. Rom. 10.19.

ȋCap. 18.6; 28.28.

47. Căci așa ne-a poruncit Domnul: „Te-am* pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.“

*Isa. 42.6; 49.6. Luca 2.32.

48. Neamurile se bucurau când au auzit lucrul acesta și preamăreau Cuvântul Domnului. Și* toȋ cei ce erau rânduiȋi să capete viaȋa veșnică au crezut.

*Cap. 2.47.

49. Cuvântul Domnului se răspâdea în toată țara.

50. Dar iudeii au întăratat pe femeile cucernice cu vază și pe fruntașii cetăȋii, au stărnit* o prigonire împotriva lui Pavel și Barnaba și i-au izgonit din hotarele lor. *2 Tim. 3.11.

51. Pavel* și Barnaba au scuturat praful de pe picioare împotriva lor și s-au dus în Iconia,

*Mat. 10.14. Marc. 6.11. Luca 9.5. Cap. 18.6.

52. în timp ce ucenicii erau plini* de bucurie și de Duhul Sfânt.

*Mat. 5.12. Ioan 16.22. Cap. 2.46.

Pavel în Iconia

14.1. În Iconia, Pavel și Barnaba au intrat în sinagoga iudeilor și au vorbit în așa fel, că o mare mulȋme de iudei și de greci au crezut.

2. Dar iudeii care n-au crezut au întăratat și au răvrătit sufletele Neamurilor împotriva fraȋilor.

3. Totuși au rămas destul de multă vreme în Iconia și vorbeau cu îndrăzneală în Domnul, care* adeverea Cuvântul privitor la harul Său și îngăduia să se facă semne și minuni prin mâinile lor.

*Marc. 16.20. Evr. 2.4.

4. Mulȋmea din cetate s-a dezbinat: unii erau cu iudeii, alȋii cu apostolii*.

*Cap. 13.3.

5. Neamurile și iudeii, în învoire cu mai marii lor, s-au pus în mișcare, ca să-i* batjocorească și să-i ucidă cu pietre.

*2 Tim. 3.11.

6. Pavel și Barnaba au înȋeles lucrul acesta și au fugit* în cetăȋile Licaoniei: Listra și Derbe și în ȋinutul dimprejur.

*Mat. 10.23.

7. Și au propovăduit Evanghelia acolo.

Vindicarea unui olog

8. În* Lистра era un om neputincios de picioare, olog din naștere, care nu umblase niciodată. *Cap. 3.2.

9. El ședea jos și asculta pe Pavel când vorbea. Pavel s-a uitat țintă la el și, fiindcă a văzut* că are credință ca să fie tămăduit, *Mat. 8.10; 9.28,29.

10. a zis cu glas tare: „Scoală-te* drept în picioare.” Și el s-a sculat dintr-o săritură și a început să umble. *Isa. 35.6.

11. La vederea celor făcute de Pavel, noroadele și-au ridicat glasul și au zis în limba licaoniană: „Zeii* s-au coborât la noi în chip omenesc.” *Cap. 8.10; 28.6.

12. Pe Barnaba îl numeau Jupiter, iar pe Pavel, Mercur, pentru că mânia Cuvântul.

13. Preotul lui Jupiter, al cărui templu era la intrarea cetății, a adus tauri și cununi înaintea porților și voia* să le aducă jertfă, împreună cu noroadele. *Dan. 2.46.

14. Apostolii Barnaba și Pavel, când au auzit lucrul acesta, și-au* rupt hainele, au sărit în mijlocul norodului și au strigat: *Mat. 26.65.

15. „Oamenilor, de* ce faceți lucrul acesta? Și noi suntem** oameni de aceeași fire cu voi; noi vă aducem o veste bună, ca să vă întoarceți de la aceste lucruri deșarte! Iați* Dumnezeu cel Viu, care*† a făcut cerul, pământul și marea și tot ce este în ele.

*Cap. 10.26. **Iac. 5.17. Apoc. 19.10. †1 Sam. 12.21. 1 Imp. 16.13. Ier. 14.22. Amos 2.4. 1 Cor. 8.4. ††1 Tes. 1.9. *†Gen. 1.1. Ps. 33.6; 146.6. Apoc. 14.7.

16. El*, în veacurile trecute, a lăsat pe toate neamurile să umble pe căile lor, *Ps. 81.12. Cap. 17.30. 1 Pet. 4.3.

17. măcar că*, drept vorbind, nu S-a lăsat fără mărturie, întrucât v-a făcut bine, v-a trimis** ploii din cer și timpuri roditoare, v-a dat hrană din belșug și v-a umplut inimile de bucurie.”

*Cap. 17.27. Rom. 1.20. **Lev. 26.4. Deut. 11.14; 28.12. Iov 5.10. Ps. 65.10; 68.9; 147.8. Ier. 14.22. Mat. 5.45.

18. Abia au putut să împiedice, cu vorbele acestea, pe noroade, să le aducă jertfă.

Pavel în Derbe și Antiohia

19. Atunci au venit pe neașteptate din* Antiohia și Iconia niște iudei care au atârnat pe noroade. Aceștia, după ce au împroscat** pe Pavel cu pietre, l-au târât afară din cetate, crezând că a murit.

*Cap. 13.45. **2 Cor. 11.25. 2 Tim. 3.11.

20. Când l-au înconjurat însă ucenicii, Pavel s-a sculat și a intrat în cetate.

A doua zi, a plecat cu Barnaba la Derbe.

21. După ce au propovăduit Evanghelia în cetatea aceasta și* au făcut mulți ucenici, s-au întors la Lистра, la Iconia și la Antiohia, *Mat. 28.19.

22. întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna* să stăruie în credință și spunea că în Împărăția lui Dumnezeu trebuie** să intrăm prin multe necazuri.

*Cap. 11.23; 13.43. **Mat. 10.38; 16.24. Luca 22.28,29. Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11,12; 3.12.

23. Au* rânduit prezbiteri în fiecare biserică și, după ce s-au rugat și au postit, i-au încredințat în mâna Domnului, în care crezuseră. *Tit 1.5.

24. Au trecut apoi prin Pisidia, au venit în Pamfilia,

25. au vestit Cuvântul în Perga și s-au coborât la Atalia.

26. De* acolo au mers cu corabia la Antiohia, de unde fuseseră încredințați** în grija harului lui Dumnezeu, pentru lucrarea pe care o săvârșiseră.

*Cap. 13.1,3. **Cap. 15.40.

27. După venirea lor, au adunat biserică și au* istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei și cum deschisese** Neamurilor ușa credinței. *Cap. 15.4,12; 21.19. **1 Cor. 16.9. 2 Cor. 2.12. Col. 4.3. Apoc. 3.8.

28. Și au rămas destul de multă vreme acolo cu ucenicii.

Adunarea Bisericii din Ierusalim

15. Câtiva* oameni, veniți din Iudeea, învățau pe frați și ziceau: „Dacă** nu sunteți tăiați împrejur după obiceiul lui Moise, nu puteți fi mântuiți.” *Gal. 2.12. **Ioan 7.22. Vers. 5.

Gal. 5.2. Filip. 3.2. Col. 2.8,11,16. †Gen. 17.10. Lev. 12.3.

2. Pavel și Barnaba au avut cu ei un viu schimb de vorbe și păreri deosebite; și frații au hotărât ca Pavel și Barnaba și câțiva dintre ei, să* se suie la Ierusalim la apostoli și prezbiteri, ca să-i întrebe asupra acestei neînțelegeri. *Gal. 2.1.

3. După ce au fost petrecuți* de biserică până afară din cetate, și-au urmat drumul prin Fenicia și Samaria, istorisind** întoarcerea Neamurilor la Dumnezeu; și au făcut o mare bucurie tuturor fraților.

*Rom. 15.24. 1 Cor. 16.6,11. **Cap. 14.27.

4. Când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți de biserică, de apostoli

și de prezbiteri, și au* istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei.

*Vers. 12. Cap. 14.27; 21.19.

5. Atunci unii din partida fariseilor, care crezuseră, s-au ridicat și au zis că* Neamurile trebuie să fie tăiate împrejur și să li se ceară să păzească Legea lui Moise. *Vers. 1.

6. Apostolii și prezbiterii s-au adunat laolaltă, ca să vadă ce este de făcut.

7. După ce s-a făcut multă vorbă, s-a sculat Petru și le-a zis:

„Fraților*, știți că Dumnezeu, de o bună bucată de vreme, a făcut o alegere între voi, ca, prin gura mea, Neamurile să audă cuvântul Evangheliei și să creadă. *Cap. 10.20; 11.12.

8. Și Dumnezeu, care cunoaște* inimile, a mărturisit pentru ei și le-a dat** Duhul Sfânt ca și nouă.

*1 Cron. 28.9. Cap. 1.24. **Cap. 10.44.

9. N-a făcut nici* o deosebire între noi și ei, întrucât le-a curățat** inimile prin credință. *Rom. 10.11. **Cap. 10.15,28,43. 1 Cor. 1.2. 1 Pet. 1.22.

10. Acum, dar, de ce ispititi pe Dumnezeu și* puneți pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi nu l-am putut purta?

*Mat. 23.4. Gal. 5.1.

11. Ci credem* că noi, ca și ei, suntem mântuiți prin harul Domnului Isus.”

*Rom. 3.24. Efes. 2.8. Tit 2.11; 3.4,5.

12. Toată adunarea a tăcut* și a ascultat pe Barnaba și pe Pavel, care au istorisit toate semnele și minunile pe care le făcuse Dumnezeu prin ei în mijlocul Neamurilor. *Cap. 14.27.

Hotărârea bisericii

13. Când au încetat ei de vorbit, Iacov a* luat cuvântul și a zis:

„Fraților, ascultați-mă! *Cap. 12.17.

14. Simon* a spus cum mai întâi Dumnezeu Și-a aruncat privirile peste Neamuri, ca să aleagă din mijlocul lor un popor care să-l poarte Numele.

*Vers. 7.

15. Și cu faptul acesta se potrivesc cuvintele prorocilor, după cum este scris:

16. „După* aceea Mă voi întoarce și voi ridica din nou cortul lui David din prăbușirea lui, îi voi zidi dărâmurile și-l voi înălța din nou: *Amos 9.11,12.

17. pentru ca rămășița de oameni să caute pe Domnul, ca și toate Neamurile peste care este chemat Numele Meu,

18. zice Domnul, care face aceste

lucruri și căruia îi sunt cunoscute din veșnicie.”

19. De aceea, eu* sunt de părere să nu se pună greutatea aceloră dintre Neamuri care se** întorc la Dumnezeu;

*Vers. 28. **1 Tes. 1.9.

20. ci să li se scrie doar să se ferească de* pângăririle idolilor, de** curvie, de dobitoace sugrumate și† de sânge. *Gen. 35.2. Exod 20.3,23. Ezec. 20.30. 1 Cor. 8.1; 10.20,28. Apoc. 2.14,20. **1 Cor. 6.9,18. Gal. 5.19. Efes. 5.3. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3. 1 Pet. 4.3. †Gen. 9.4. Lev. 3.17. Deut. 12.16,23.

21. Căci încă din vechime, Moise are în fiecare cetate oameni care-l propovăduiesc, fiindcă este citit* în sinagogi în toate zilele de Sabat.”

*Cap. 13.15,27.

22. Atunci apostolii și prezbiterii† și întreaga biserică au găsit cu cale să aleagă vreo câțiva dintre ei și să-i trimită la Antiohia, împreună cu Pavel și Barnaba. Și au ales pe Iuda, zis și Barsaba*, și pe Sila, oameni cu vază între frați. *Cap. 1.26.

23. Și au scris astfel prin ei: „Apostolii, prezbiterii† și frații: către frații dintre Neamuri care sunt în Antiohia, în Siria și în Cilicia, pleacăciune!

24. Fiindcă am auzit că unii*, plecați dintre noi fără vreo însărcinare din partea noastră, v-au tulburat prin vorbirile lor și v-au zdruncinat sufletele, zicând să vă tăiați împrejur și să păziți Legea; *Vers. 1. Gal. 2.4; 5.12. Tit 1.10,11.

25. noi, după ce ne-am adunat cu toții laolaltă, cu un gând, am găsit cu cale să alegem niște oameni și să-i trimitem la voi împreună cu preaiubiții noștri Barnaba și Pavel,

26. oamenii* aceștia care și-au pus în joc viața pentru Numele Domnului nostru Isus Hristos.

*Cap. 13.50; 14.19. 1 Cor. 15.30. 2 Cor. 11.23,26.

27. Am trimis, dar, pe Iuda și pe Sila, care vă vor spune prin viu grai aceleași lucruri.

28. Căci s-a părut nimerit Duhului Sfânt și nouă să nu mai punem peste voi nici o altă greutate decât ceea ce trebuie,

29. adică: să* vă feriți de lucrurile jertfite idolilor, de sânge**, de dobitoace sugrumate și de curvie, lucruri de care, dacă vă veți păzi, va fi bine de voi. Fiți sănătoși!”

*Vers. 20. Cap. 21.25. Apoc. 2.14,20. **Lev. 17.14.

1. Sau: bătrâni

Hotărârea adusă în Antiohia

30. Ei deci și-au luat rămas bun de la biserică și s-au dus la Antiohia, unde au dat epistola mulțimii adunate.

31. După ce au citit-o, frații s-au bucurat de îmbărbătarea pe care le-o aducea.

32. Iuda și Sila, care și ei erau proroci, au* îndemnat pe frați și i-au întărit cu multe cuvinte. *Cap. 14.22; 18.23.

33. După câțeva vreme, frații i-au* lăsat să se întoarcă în pace la aceia de care fuseseră trimiși. *1 Cor. 16.11. Evr. 11.31.

34. Totuși Sila a găsit cu cale să rămână acolo.

35. Pavel* și Barnaba au rămas în Antiohia și învățau pe norod și propovăduiau, cu mulți alții, Cuvântul Domnului. *Cap. 13.1.

Pavel cercetează bisericile

36. După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: „Să ne întoarcem și să mergem pe la frații din* toate cetățile în care am vestit Cuvântul Domnului, ca să vedem ce mai fac.“

*Cap. 13.4,13,14,51; 14.1,6,24,25.

37. Barnaba voia să ia cu el și pe Ioan*, numit Marcu; *Cap. 12.12,25; 13.5. Col. 4.10. 2 Tim. 4.11. Film. 24.

38. dar Pavel socotea că nu este bine să ia cu ei pe acela care îi* părăsise din Pamfilia și nu-i însoțise în lucrarea lor. *Cap. 13.13.

39. Neînțelegerea aceasta a fost destul de mare, ca să-i facă să se despartă unul de altul. Barnaba a luat cu el pe Marcu și a plecat cu corabia la Cipru.

40. Pavel și-a ales pe Sila și a plecat, după ce a fost încredințat* de frați în grija harului Domnului. *Cap. 14.26.

41. El a străbătut Siria și Cilicia, întărind* bisericile. *Cap. 16.5.

Timotei – Vedenia lui Pavel

16. În urmă, Pavel s-a dus la 1. Erbe* și la Listra. Și iată că acolo era un ucenic, numit** Timotei, fiul unei iudeice credincioase și al unui tată grec. *Cap. 14.6. **Cap. 19.22. Rom. 16.21.

1 Tim. 1.5. 1 Cor. 4.17. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2. †2 Tim. 1.5.

2. Frații* din Listra și Iconia îl vorbeau de bine. *Cap. 6.3.

3. Pavel a vrut să-l ia cu el; și, după ce l-a luat*, l-a tăiat împrejur, din

pricina iudeilor care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui era grec. *1 Cor. 9.20. Gal. 2.3; 5.2.

4. Pe când trecea prin cetăți, învăța pe frați să păzească hotărârile* apostolilor și prezbiterilor din Ierusalim. *Cap. 15.28,29.

5. Bisericile* se întăreau în credință și sporeau la număr din zi în zi. *Cap. 15.41.

6. Fiindcă au fost opriți de Duhul Sfânt să vestească Cuvântul în Asia, au trecut prin ținutul Frigiei și Galatiei.

7. Ajunși lângă Misia, se pregăteau să intre în Bitinia; dar Duhul lui Isus nu le-a dat voie.

8. Au trecut atunci prin Misia și s-au* coborât la Troa. *2 Cor. 2.12. 2 Tim. 4.13.

9. Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om* din** Macedonia stătea în picioare și i-a făcut următoarea rugămintă: „Treci în Macedonia și ajută-ne!“

*Cap. 10.30. **2 Cor. 2.13.

10. După vedenia aceasta a lui Pavel, am căutat îndată să ne ducem în Macedonia, căci înțelegeam că Domnul ne cheamă să le vestim Evanghelia.

Pavel la Filipi – Lidia

11. După ce am pornit din Troa, am mers cu corabia drept la Samotracia, și a doua zi ne-am oprit la Neapolis.

12. De acolo ne-am dus la Filipi*, care este cea dintâi cetate dintr-un ținut al Macedoniei și o colonie romană. În cetatea aceasta am stat câteva zile. *Filip. 1.1.

13. În ziua Sabatului am ieșit afară pe poarta cetății, lângă un râu, unde credeam că se află un loc de rugăciune. Am șezut jos și am vorbit femeilor care erau adunate laolaltă.

14. Una din ele, numită Lidia, vânzătoare de purpură, din cetatea Tiatira, era o femeie temătoare de Dumnezeu și asculta. Domnul i-a* deschis inima, ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel. *Luca 24.45.

15. După ce a fost botezată, ea și casa ei, ne-a rugat și ne-a zis: „Dacă mă socotiți credincioasă Domnului, intrați și rămâneți în casa mea.“ Și ne-a* silit să intrăm. s

*Gen. 19.3; 33.11. Jude. 19.21. Luca 24.29. Evr. 13.2.

O slujnică ghicitoare – Temnicherul din Filipi

16. Pe când ne duceam la locul de rugăciune, ne-a ieșit înainte o roabă care* avea un duh de ghicire¹. Prin ghicire, ea aducea mult câștig** stăpânilor ei. *1 Sam. 28.7. **Cap. 19.24.

17. Roaba aceasta s-a luat după Pavel și după noi și striga: „Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului celui Preaînalt și ei vă vestesc calea mântuirii.“

18. Așa a făcut ea timp de mai multe zile. Pavel, necăjit*, s-a întors și a zis duhului: „În Numele lui Isus Hristos îți poruncesc să ieși din ea.“ Și** a ieșit chiar în ceasul acela. *Marc. 1.25,34. **Marc. 16.17.

19. Când au văzut* stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câștigului lor, au pus mâna** pe Pavel și pe Sila și i-au ținut în piață înaintea frunzașilor. *Cap. 19.25,26. **2 Cor. 6.5. †Mat. 10.18.

20. I-au dat pe mâna dregătorilor și au zis: „Oamenii aceștia ne tulbură* cetatea; sunt niște iudei, *1 Împ. 18.17. Cap. 17.6.

21. care vestesc niște obiceiuri pe care noi, romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmărim.“

22. Norodul s-a ridicat și el împotriva lor, și dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei și au* poruncit să-i bată cu nuiiele. *2 Cor. 6.5; 11.23,25; 1 Tes. 2.2.

23. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță și au dat în grijă temnicherului să-i păzească bine.

24. Temnicherul, ca unul care primise o astfel de poruncă, i-a aruncat în temnița dinăuntru și le-a băgat picioarele în butuci.

25. Pe la miezul nopții, Pavel și Sila se rugau și cântau cântări de laudă lui Dumnezeu; iar cei închiși îi ascultau.

26. Deodată*, s-a făcut un mare cutremur de pământ, așa că s-au clătinat temeliile temniței. Îndată, s-au deschis toate ușile și s-au** dezlegat legăturile fiecăruia. *Cap. 4.31. **Cap. 5.19; 12.7,10.

27. Temnicherul s-a deșteptat; și, când a văzut ușile temniței deschise, a scos sabia și era să se omoare, căci credea că cei închiși au fugit.

28. Dar Pavel a strigat cu glas tare:

1. Grecește: un duh al lui Piton

„Să nu-ți faci nici un rău, căci toți suntem aici.“

29. Atunci temnicherul a cerut o lumină, a sărit înăuntru și, tremurând de frică, s-a aruncat la picioarele lui Pavel și ale lui Sila;

30. i-a scos afară și le-a zis: „Domnilor*, ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?“

*Luca 3.10. Cap. 2.37; 9.6.

31. Pavel și Sila i-au răspuns: „Crede* în Domnul Isus, și vei fi mântuit tu și casa ta.“

*Ioan 3.16,36; 6.47. 1 Ioan 5.10.

32. Și i-au vestit Cuvântul Domnului, atât lui cât și tuturor celor din casa lui.

33. Temnicherul i-a luat cu el, chiar în ceasul acela din noapte, le-a spălat rănile și a fost botezat îndată, el și toți ai lui.

34. După ce i-a dus în casă, le-a* pus masa și s-a bucurat cu toată casa lui că a crezut în Dumnezeu. *Luca 5.29; 19.6.

Pavel și Sila slobozi

35. Când s-a făcut ziua, dregătorii au trimis pe cei ce purtau nuiielele¹, să spună temnicherului: „Dă drumul oamenilor acelora.“

36. Și temnicherul a spus lui Pavel aceste cuvinte: „Dregătorii au trimis să vi se dea drumul; acum, dar, ieșiți afară și duceți-vă în pace.“

37. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut cu nuiiele în fața tuturor, fără să fim judecați, pe noi, care* suntem romani, ne-au aruncat în temniță, și acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge așa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!“

*Cap. 22.25.

38. Cei ce purtau nuiielele au spus aceste cuvinte dregătorilor. Aceștia s-au temut, când au auzit că sunt romani.

39. Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniță și i-au* rugat să părăsească cetatea. *Mat. 8.34.

40. Ei au ieșit din temniță și au* intrat în casa Lidiei; și, după ce au văzut și mângâiat pe frați, au plecat.

*Vers. 14.

Pavel la Tesalonic

17. 1. Pavel și Sila au trecut prin Amfipoli și Apolonia și au venit în Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor.

2. Pavel, după obiceiul său, a* intrat

1. Grecește: lictori

în sinagogă. Trei zile de Sabat a vorbit cu ei din Scripturi,

*Luca 4.16. Cap. 9.20; 13.5,14; 14.1; 16.13; 19.8.

3. dovedind și lămurind că* Hristosul trebuia să pătimească și să învie din morți. „Și acest Isus pe care vi-l vestesc eu“, zicea el, „este Hristosul.“

*Luca 24.26,46. Cap. 18.28. Gal. 3.1.

4. Unii* din ei și o mare mulțime de greci temători de Dumnezeu și multe femei de frunte au crezut și au trecut de partea lui Pavel și a lui Sila**.

*Cap. 28.24. **Cap. 15.22,27,32,40.

5. Dar iudeii care nu crezuseră, de pizmă, au luat cu ei niște oameni fără căpătâi din mulțime, au făcut gloată și au întârât cetatea. S-au năpustit asupra casei lui Iason și căutau pe Pavel și pe Sila, ca să-i aducă afară la norod.

6. Fiindcă nu i-au găsit, au târât pe Iason* și pe vreo câțiva frați înaintea dregătorilor cetății și strigau: „Oamenii aceștia** care au răscolit lumea, au venit și aici,

*Rom. 16.21. **Cap. 16.20.

7. și Iason i-a găzduit. Ei toți lucrează împotriva poruncilor cezarului și spun* că este un alt împărat: Isus.“

*Luca 23.2. Ioan 19.12. 1 Pet. 2.13.

8. Prin aceste vorbe, iudeii au tulburat norodul și pe dregătorii cetății,

9. care au dat drumul lui Iason și celorlalți, numai după ce au căpătat de la ei un zălog.

Pavel la Bereea

10. Frații* au trimis îndată, noaptea, pe Pavel și pe Sila la Bereea. Când au sosit, au intrat în sinagoga iudeilor.

*Vers. 14. Cap. 9.25.

11. Iudeii aceștia aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna și cercetau* Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa.

*Isa. 34.16. Luca 16.29. Ioan 5.39.

12. Mulți dintre ei și din femeile cu vază ale grecilor și mulți bărbați au crezut.

13. Dar iudeii din Tesalonic, când au aflat că Pavel vestea Cuvântul lui Dumnezeu și în Bereea, au venit acolo, ca să tulbure și să ațâțe noroadale.

14. Atunci frații au pornit îndată* pe Pavel spre mare; Sila și Timotei au rămas în Bereea.

*Mat. 10.23.

Pavel la Atena – Cuvântarea

15. Cei ce însoțeau pe Pavel l-au dus până la Atena. Apoi s-au întors,

cu însărcinarea* să ducă lui Sila și lui Timotei porunca să vină cât mai curând la el.

*Cap. 18.5.

16. Pe când îi aștepta Pavel în Atena, i se* întârâta duhul la vederea acestei cetăți pline de idoli.

*2 Pet. 2.8.

17. În sinagogă stătea deci de vorbă cu iudeii și cu oamenii temători de Dumnezeu, iar în piața stătea de vorbă în fiecare zi cu aceia pe care-i întâlnea.

18. Unii din filosofii epicurieni și stoici au intrat în vorbă cu el. Și unii ziceau: „Ce vrea să spună palavragiul acesta?“ Alții, când l-au auzit că vestește pe Isus și învierea, ziceau: „Pare că vestește niște dumnezei străini.“

19. Atunci l-au luat, l-au dus la Areopag și au zis: „Putem să știm care este această învățătură nouă pe care o vestești tu?”

20. Fiindcă tu ne aduci ceva ciudat la auz. Am vrea, dar, să știm ce vrea să zică aceasta.“

21. Căci toți atenienii și străinii care stăteau în Atena nu-și petreceau vremea cu nimic altceva decât să spună sau să asculte ceva nou.

22. Pavel a stat în picioare în mijlocul Areopagului și a zis:

„Bărbați atenieni! În toate privințele vă găsesc foarte religioși.

23. Căci, pe când străbăteam cetatea voastră și mă uitam de aproape la lucrurile la care vă închinați voi, am descoperit chiar și un altar pe care este scris: „Unui Dumnezeu necunoscut!“ Ei bine, ceea ce voi cinstiți fără să cunoașteți, aceea vă vestesc eu.

24. Dumnezeu*, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul** cerului și al pământului și nu Ț locuiește în temple făcute de mâini.

*Cap. 14.15. **Mat. 11.25. †Cap. 7.48.

25. El nu este slujit de mâini omenești, ca* și când ar avea trebuință de ceva, El**, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile.

*Ps. 50.8. **Gen. 2.7. Num. 16.22. Iov 12.10; 27.3; 33.4. Isa. 42.5; 57.16. Zah. 12.1.

26. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și a pus anumite hotare* locuinței lor.

*Deut. 32.8.

27. ca* ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească băjbâind,

măcar** că nu este departe de fiecare din noi.

*Rom. 1.20. **Cap. 14.47.

28. Căci în* El avem viața, mișcarea și ființa, după cum** au zis și unii din poezii voștri: „Suntem din neamul Lui...“

*Col. 1.17. Evr. 1.3. **Tit 1.12.

29. Astfel, dar, fiindcă suntem de neam din Dumnezeu, nu* trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugirea și iscusința omului.

*Isa. 40.18.

30. Dumnezeu nu ține seama de vremurile* de neștiință și poruncește acum** tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască;

*Cap. 14.16. Rom. 3.25. **Luca 24.47. Tit 2.11,12. 1 Pet. 1.14; 4.3.

31. pentru că a rânduit o zi în care va* judeca lumea după dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită, prin** faptul că L-a înviat din morți...

*Cap. 10.42. Rom. 2.16; 14.10. **Cap. 2.24.

32. Când au auzit ei de învierea morților, unii își băteau joc, iar alții au zis: „Asupra acestor lucruri te vom asculta altă dată.“

33. Astfel, Pavel a ieșit din mijlocul lor.

34. Totuși unii au trecut de partea lui și au crezut; între aceștia era Dionisie areopagitul, o femeie numită Damaris și alții împreună cu ei.

Pavel la Corint

18. După aceea Pavel a plecat din Atena și s-a dus la Corint.

2. Acolo a găsit pe un iudeu, numit Acuila*, de neam din Pont, venit de curând din Italia, cu nevasta sa, Priscila, deoarece Claudiu poruncise ca toți iudeii să plece din Roma. A venit la ei.

*Rom. 16.3. 1 Cor. 16.19. 2 Tim. 4.19.

3. Și, fiindcă avea același meșteșug, a rămas la ei și* lucrul: meseria lor era facerea corturilor.s

*Cap. 20.34. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8.

4. Pavel* vorbea în sinagogă în fiecare zi de Sabat și îndupleca pe iudei și pe greci.

*Cap. 17.2.

5. Dar când au venit* Sila și Timotei din Macedonia, Pavel s-a** dedat în totul propovăduirii și dovedea iudeilor că Isus este Hristosul.

*Cap. 17.14-15. **Iov 32.18. Vers. 28. Cap. 17.3.

6. Fiindcă iudeii i se împotriveau* și-l batjocoreau, Pavel și-a scuturat** hainele și le-a zis: „Sângeleț vostru

să cadă asupra capului vostru; eu Ț sunt curat. De acum*Ț încolo, mă voi duce la Neamuri.“

*Cap. 13.45. 1 Pet. 4.4. **Neem. 5.13. Mat. 10.14. Cap. 13.51. †Lev. 20.9,11,12. 2 Sam. 1.16. Ezech. 18.13; 33.4. ††Ezech. 3.18,19; 33.9. Cap. 20.26. *†Cap. 13.46; 28.28.

7. Și, după ce a ieșit de acolo, a intrat în casa unui om temător de Dumnezeu, numit Iust, a cărui casă era vecină cu sinagoga.

8. Dar* Crisp, fruntașul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre corinteni, care auziseră pe Pavel, au crezut și ei și au fost botezați.

*1 Cor. 1.14.

9. Noaptea, Domnul* a zis lui Pavel într-o vedenie: „Nu te teme; ci vorbește și nu tăcea,

*Cap. 23.11.

10. căci* Eu sunt cu tine; și nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ți faci rău: vorbește, fiindcă am mult norod în această cetate.“

*Ier. 1.18,19. Mat. 28.20.

11. Aici a rămas un an și șase luni și învăța printre corinteni Cuvântul lui Dumnezeu.

Răscoala iudeilor

12. Pe când era Galion cârmuitor al Ahaiei, iudeii s-au ridicat cu un gând împotriva lui Pavel, l-au dus înaintea scaunului de judecată

13. și au zis: „Omul acesta atâta pe oameni să se închine lui Dumnezeu într-un fel care este împotriva Legii.“

14. Pavel voia să înceapă vorba, când Galion a zis iudeilor:

„Dacă* ar fi vorba de vreo faptă rea sau de vreo blestemăție, v-aș asculta după cuviință, iudeilor!

*Cap. 23.29; 25.11,19.

15. Dar dacă este vorba de neînțelegeri asupra unui cuvânt, asupra unor nume și asupra Legii voastre, treaba voastră: eu nu vreau să fiu judecător peste aceste lucruri.“

16. Și i-a alungat de la scaunul de judecată.

17. Atunci au pus toți mâna pe Sosten*, fruntașul sinagogii, și-l băteau înaintea scaunului de judecată, fără ca lui Galion să-i pese.

*1 Cor. 1.1.

Pavel la Ierusalim și Antiohia

18. Pavel a mai rămas destul de multă vreme în Corint. În urmă, și-a luat ziua bună de la frați și a plecat cu corabia spre Siria, împreună cu Priscila și Acuila, după ce și-a tuns* capul în Chencrea**, căci făcuse o juruință.

*Num. 6.18. Cap. 21.24. **Rom. 16.1.

19. Au ajuns în Efes; și Pavel a lăsat acolo pe însoțitorii lui. A intrat în sinagogă și a stat de vorbă cu iudeii,

20. care l-au rugat să rămână la ei mai multă vreme. El însă n-a voit,

21. ci și-a luat rămas bun de la ei și a zis: „Trebuie* numai decât ca sărbătoarea care vine, s-o fac în Ierusalim. Dacă** va voi Dumnezeu, mă voi întoarce iarăși la voi.“ Și a plecat din Efes.

*Cap. 19.21; 20.16. **1 Cor. 4.19.

Evr. 6.3. Iac. 4.15.

22. S-a dat jos din corabie în Ceza-reea, s-a suit la Ierusalim și, după ce a urât de bine bisericii, s-a coborât în Antiohia.

A treia călătorie – Apolo

23. După ce a petrecut câțeva vreme în Antiohia, Pavel a plecat și a străbătut din loc în loc ținutul Galatiei* și Frigiei, întâlnind** pe toți ucenicii.

*Gal. 1.2; 4.14. **Cap. 14.22; 15.32,41.

24. La Efes, a venit un* iudeu, numit Apolo, de neam din Alexandria. Omul acesta avea darul vorbirii și era tare în Scripturi.

*1 Cor. 1.12; 3.5,6; 4.6. Tit 3.13.

25. El era învățat în ce privește Calea Domnului, avea un duh înfocat* și vorbea și învăța amănunțit pe oameni despre Isus, măcar că nu cunoștea** decât botezul lui Ioan.

*Rom. 12.11. **Cap. 19.3.

26. A început a vorbi cu îndrăzneală în sinagogă. Aculă și Priscila, când l-au auzit, l-au luat la ei și i-au arătat mai cu de-amănuntul Calea lui Dumnezeu.

27. Fiindcă el voia să treacă în Ahaia, frații l-au îmbărbătat să se ducă și au scris ucenicilor să-l primească bine. Când a ajuns, a* ajutat mult, prin harul lui Dumnezeu, pe cei ce crezuseră;

*1 Cor. 3.6.

28. căci înfrunta cu putere pe iudei înaintea norodului și le dovedea* din Scripturi că Isus este Hristosul.

*Vers. 5. Cap. 9.22; 17.3.

Ucenicii lui Ioan se fac creștini

19. 1. Pe când era Apolo* în Corint, Pavel, după ce a trecut prin ținuturile de sus ale Asiei, a ajuns la Efes. Aici a întâlnit pe câțiva ucenici

*1 Cor. 1.12; 3.5,6.

2. și le-a zis: „Ați primit voi Duhul Sfânt când ați crezut?“ Ei i-au răspuns: „Niște n-am* auzit măcar că a fost dat un Duh Sfânt.“

*1 Sam. 3.7. Cap. 8.16.

3. „Dar cu ce botez ați fost botezați?“ le-a zis el. Și ei au răspuns: „Cu* botezul lui Ioan.“

*Cap. 18.25.

4. Atunci Pavel a zis: „Ioan* a botezat cu botezul pocăinței și spunea norodului să creadă în Cel ce venea după el, adică în Isus.“

*Mat. 3.11. Ioan 1.15,27,30. Cap. 1.5; 11.16; 13.24,25.

5. Când au auzit ei aceste vorbe, au fost botezați în* Numele Domnului Isus.

*Cap. 8.16.

6. Când* și-a pus Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei, și vorbeau** în alte limbi și prorocau.

*Cap. 6.6; 8.17. **Cap. 2.4; 10.46.

7. Erau cam doisprezece bărbați de toți.

Pavel învață pe norod la Efes

8. În urmă*, Pavel a intrat în sinagogă, unde vorbea cu îndrăzneală. Timp de trei luni a vorbit cu ei despre lucrurile privitoare la** Împărăția lui Dumnezeu și căuta să înduplece pe cei ce-l ascultau.

*Cap. 17.2; 18.4. **Cap. 1.3; 28.23.

9. Dar, fiindcă* unii rămăneau împietriți și necredincioși și vorbeau de rău** Calea Domnului înaintea norodului, Pavel a plecat de la ei, a despărțit pe ucenici de ei și a învățat în fiecare zi pe norod în școala unuia numit Tiran.

*2 Tim. 1.15. 2 Pet. 2.2. Iuda 10. **Vers. 23. Cap. 9.2; 22.4; 24.14.

10. Lucrul acesta* a ținut doi ani, așa că toți cei ce locuiau în Asia, iudei și greci, au auzit Cuvântul Domnului.

*Cap. 20.31.

11. Și Dumnezeu făcea* minuni nemai-pomenite prin mâinile lui Pavel;

*Marc. 16.20. Cap. 14.3.

12. până acolo* că peste cei bolnavi se puneau basmale sau șorțuri care fuseseră atinse de trupul lui, și-i lăsaus bolile și ieșeau afară din ei duhurile rele.

*2 Împ. 4.29. Cap. 5.15.

Exorcizii iudei

13. Niște* exorciztii iudei care umblau din loc în loc au** încercat să cheme Numele Domnului Isus peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: „Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduiește Pavel, să ieșiți afară!“

*Mat. 12.27. **Marc. 9.38. Luca 9.49.

14. Cei ce făceau lucrul acesta erau șapte feciori ai lui Sceva, un preot iudeu din cei mai de seamă.

15. Duhul cel rău le-a răspuns: „Pe Isus îl cunosc, și pe Pavel îl știu; dar voi cine sunteți?“

16. Și omul în care era duhul cel rău a sărit asupra lor, i-a biruit pe amândoi și i-a schingiuit în așa fel, că au fugit goi și răniți din casa aceea.

17. Lucrul acesta a fost cunoscut de toți iudeii, de toți grecii care locuiau în Efes, și* i-a apucat frica pe toți: și Numele Domnului Isus era proslăvit.

*Luca 1.65; 7.16. Cap. 2.43; 5.5,11.

18. Mulți din cei ce crezuseră, veneau să mărturisească* și să spună ce făcuseră.

*Mat. 3.6.

19. Și unii din cei ce făcuseră vrăjitorii și-au adus cărțile și le-au ars înaintea tuturor: prețul lor s-a socotit la cincizeci de mii de arginți.

20. Cu atâta* putere se răspândea și se întărea Cuvântul Domnului.

*Cap. 6.7; 12.24.

Răscoala argintarului Dimitrie

21. După ce* s-au petrecut aceste lucruri, Pavel și-a** pus de gând să se ducă la Ierusalim, trecând prin Macedonia și Ahaia. „După ce voi merge acolo“, își zicea el, „trebuie† să văd și Roma.“

*Rom. 15.25.

Gal. 2.1. **Cap. 20.22. †Cap. 18.21; 23.11. Rom. 15.24-28.

22. A trimis în Macedonia pe doi din* ajutoarele lui, pe Timotei și Erast**, iar el a mai rămas câțeva vreme în Asia.

*Cap. 13.5. **Rom. 16.23. 2 Tim. 4.20.

23. Pe vremea aceea*, s-a făcut o mare tulburare cu privire la Calea** Domnului.

*2 Cor. 1.8. **Cap. 9.2.

24. Un argintar, numit Dimitrie, făcea temple de argint de ale Diane și aducea lucrătorilor săi nu puțin* câștig cu ele.

*Cap. 16.16,19.

25. I-a adunat la un loc, împreună cu cei de aceeași meserie, și le-a zis: „Oamenilor, știți că bogăția noastră atarnă de meseria aceasta;

26. și vedeți și auziți că Pavel acesta, nu numai în Efes, dar aproape în toată Asia, a înduplecat și a abătut mult norod și zice că zeii făcuți de mâini nu* sunt dumnezei.

*Ps. 115.4. Isa. 44.10-20. Ier. 10.3.

27. Primejdia care vine din acest fapt nu este numai că meseria noastră cade în dispreț; dar și că templul mării zeițe Diana este socotit ca o nimică și chiar măreția aceleia care este cinstită în toată Asia și în toată lumea este nimicită.“

28. Cuvintele acestea i-au umplut de mânie și au început să strige: „Mare este Diana efesenilor!“

29. Toată cetatea s-a tulburat. Au năvălit cu toți într-un gând în teatru și au luat cu ei pe macedonenii Gaiu* și Aristarh**, tovarășii de călătorie ai lui Pavel.

*Rom. 16.23.

1 Cor. 1.14. **Cap. 20.4; 27.2. Col. 4.10. Film. 24.

30. Pavel voia să vină înaintea norodului, dar nu l-au lăsat ucenicii.

31. Chiar și unii din mai marii Asiei care-i erau prieteni au trimis la el să-l roage să nu se ducă la teatru.

32. Unii strigau una, alții alta, căci adunarea era în învălmășeală, și cei mai mulți nici nu știau pentru ce se adunaseră.

33. Atunci au scos din norod pe Alexandru, pe care iudeii îl împingeau înainte. Alexandru* a făcut** semn cu mâna și voia să se apere înaintea norodului.

*1 Tim. 1.20. 2 Tim. 4.14. **Cap. 12.17.

34. Dar când l-au cunoscut că este iudeu, au strigat toți într-un glas, timp de aproape două ceasuri: „Mare este Diana efesenilor!“

35. Totuși logofătul a potolit norodul și a zis: „Bărbați efeseni, cine este acela care nu știe că cetatea efesenilor este păzitoare templului mării Diane și a chipului ei căzut din cer?

36. Fiindcă nimeni nu poate să tăgăduiască lucrul acesta, trebuie să vă potoliți și să nu faceți nimic cu pornire nechibzuită.

37. Căci ați adus aici pe oamenii aceștia care nu sunt vinovați nici de jefuirea templului, nici de hulă împotriva zeiței noastre.

38. Deci dacă, în adevăr, Dimitrie și meșterii lui au să se plângă împotriva cuiva, sunt zile de judecată și sunt dregători; să se pârască unii pe alții.

39. Dar dacă umblați după altceva, se va hotărî într-o adunare legiuită.

40. Noi, de fapt, suntem în primejdie să fim învinuiți de răscoală pentru cele întâmplate astăzi, căci n-avem nici un temei ca să putem îndreptăți zarva aceasta.“

41. După aceste cuvinte, a dat drumul adunării.

Pavel în Macedonia

20. 1. Când a încetat zarva, Pavel a chemat pe ucenici și, după ce le-a dat sfaturi, și-a luat ziua bună de la ei și a* plecat în Macedonia.

*1 Cor. 16.5. 1 Tim. 1.3.

2. A străbătut ținutul acesta și a dat

ucenicilor o mulțime de sfaturi. Apoi a venit în Grecia,

3. unde a rămas trei luni. Era gata să plece cu corabia în Siria, dar* iudeii i-au întins curse. Atunci s-a hotărât să se întoarcă prin Macedonia.

*Cap. 9.23; 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26.

4. Avea ca tovarăși până în Asia pe: Sopater din Bereea, fiul lui Pir, Aristarh* și Secund din Tesalonic, Gaiu** din Derbe, Timotei†, precum și Tihic†† și Trofim*†, care erau din Asia.

*Cap. 19.29; 27.2. Col. 4.10. **Cap. 19.29. †Cap. 16.1. ††Efes. 6.21. Col. 4.7. 2 Tim. 4.12. Tit 3.12. *†Cap. 21.29. 2 Tim. 4.20.

5. Aceștia au luat-o înainte și ne-au așteptat la Troa.

6. Iar noi, după zilele* praznicului Azimelor, am plecat cu corabia din Filipi și, în cinci zile, am ajuns la ei în** Troa, unde am stat șapte zile.

*Exod 12.14,15; 23.15. **Cap. 16.8. 2 Cor. 2.12. 2 Tim. 4.13.

Învierea lui Eutih

7. În ziua dintâi* a săptămânii, eram adunați laolaltă ca să** frângem pâinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, vorbea ucenicilor și și-a lungit vorbirea până la miezul nopții.

*1 Cor. 16.2. Apoc. 1.10. **Cap. 2.42,46. 1 Cor. 10.16; 11.20, etc.

8. În* odaia de sus, unde eram adunați, erau multe lumini.

*Cap. 1.13.

9. Și un tânăr, numit Eutih, care ședea pe fereastră, a adormit de-a binelea în timpul lungii vorbiri a lui Pavel; biruit de somn, a căzut jos din catul al treilea și a fost ridicat mort.

10. Dar Pavel s-a coborât, s-a* repezit spre el, l-a luat în brațe și a zis: „Nu** vă tulburați, căci sufletul lui este în el.”

*1 Împ. 17.21. 2 Împ. 4.34. **Mat. 9.24.

11. După ce s-a suit iarăși, a frânt pâinea, a cinat și a mai vorbit multă vreme până la ziua. Apoi a plecat.

12. Flăcăul a fost adus viu, și lucrul acesta a fost pricina unei mari mângâieri.

Pavel la Milet

13. Noi am venit înaintea lui Pavel la corabie și am plecat cu corabia la Asos, unde ne învoiserăm să ne întâlnim din nou; pentru că el trebuia să facă drumul pe jos.

14. Când s-a întâlnit cu noi în Asos, l-am luat în corabie și ne-am dus la Mitilene.

15. De aici am mers pe mare, și a doua zi am ajuns în fața insulei Chios. În ziua următoare, de-abia am atins

Samos, ne-am oprit în Troghilion, și a doua zi am venit la Milet.

16. Pavel se hotărâse să treacă pe lângă Efes, fără să se oprească aici, ca să nu piardă vremea în Asia; căci* se grăbea ca, dacă-i va fi cu puțință, să** fie în Ierusalim de ziua† Cincizecimii.

*Cap. 18.21; 19.21; 21.4,12. **Cap. 24.17. †Cap. 2.1. 1 Cor. 16.8.

Cuvântarea de rămas bun

17. Însă din Milet, Pavel a trimis la Efes și a chemat pe prezbiterii bisericii.

18. Când au venit la el, le-a zis:

„Știți cum m-am purtat cu voi în toată vremea, din* ziua dintâi în care am pus piciorul pe pământul Asiei.

*Cap. 18.19; 19.1,10.

19. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi și în mijlocul încercărilor pe* care mi le ridicau uneltirile iudeilor.

*Vers. 3.

20. Știți că n-am* ascuns nimic din ce vă era de folos și nu m-am temut să vă propovăduiesc și să vă învăț înaintea norodului și în case

*Vers. 27.

21. și să vestesc* iudeilor și grecilor pocăința** față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos.

*Cap. 18.5. **Marc. 1.15. Luca 24.47. Cap. 2.38.

22. Și acum, iată că, împins* de Duhul, mă duc la Ierusalim, fără să știu ce mi se va întâmpla acolo.

*Cap. 19.21.

23. Numai Duhul Sfânt* mă înștiințează din cetate în cetate că mă așteaptă lanțuri și necazuri.

*Cap. 21.4,11.

1 Tes. 3.3.

24. Dar eu* nu țin numaidecât la viața mea, ca și cum mi-ar fi scumpă, ci** vreau numai să-mi sfârșesc cu bucurie calea și† slujba pe†† care am primit-o de la Domnul Isus, ca să vestesc Evanghelia harului lui Dumnezeu.

*Cap. 21.13. Rom. 8.35. 2 Cor. 4.16.

**2 Tim. 4.7. †Cap. 1.17. 2 Cor. 4.1. ††Gal. 1.1. Tit 1.3.

25. Și acum, știu* că nu-mi veți mai vedea fața, voi toți aceia în mijlocul cărora am umblat propovăduind Împărăția lui Dumnezeu.

*Vers. 38. Rom. 15.23.

26. De aceea vă mărturisesc astăzi că sunt curat de sângele* tuturor.

*Cap. 18.6. 2 Cor. 7.2.

27. Căci* nu m-am ferit să vă vestesc tot planul** lui Dumnezeu.

*Vers. 20. **Luca 7.30. Ioan 15.15. Efes. 1.11.

28. Luați seama*, dar, la voi înșivă și la toată turma peste care v-a** pus Duhul Sfânt episcopi¹, ca să păstoriți Biserica

1. Sau: priveghetori

Domnului, pe care† a câștigat-o cu†† însuși sângele Său.

*1 Tim. 4.16. 1 Pet. 5.2.

**1 Cor. 12.28. †Efes. 1.7,14. Col. 1.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.9. ††Evr. 9.14.

29. Știu bine că, după plecarea mea, se vor* vâri între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma;

*Mat. 7.15. 2 Pet. 2.1.

30. și se vor scula din* mijlocul vostru oameni care vor învăța lucruri stricătioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor.

*1 Tim. 1.20. 1 Ioan 2.19.

31. De aceea vegheați și aduceți-vă aminte că, timp de trei* ani, zi și noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi.

*Cap. 19.10.

32. Și acum, fraților, vă încredințez în mâna lui Dumnezeu și a Cuvântului harului Său care vă** poate zidi sufletește și vă poate da moștenirea† împreună cu toți cei sfințiți.

*Evr. 13.9.

**Cap. 9.31. †Cap. 26.18. Efes. 1.18. Col. 1.12; 3.24. Evr. 9.15. 1 Pet. 1.4.

33. N-am râvnit nici la argintul*, nici la aurul, nici la hainele cuiva.

*1 Sam. 12.3. 1 Cor. 9.12. 2 Cor. 7.2; 11.9; 12.17.

34. Singuri știți că* mâinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine.

*Cap. 18.3. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8.

35. În toate privințele v-am dat o pildă și v-am arătat că*, lucrând astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus, care însuși a zis: „**Este mai fericit să dai decât să primești.**”

*Rom. 15.1. 1 Cor. 9.12. 2 Cor. 11.9,12; 12.13. Efes. 4.28. 1 Tes. 4.11; 5.14. 2 Tes. 3.8.

36. După ce a vorbit astfel, a înge-nuncheat* și s-a rugat împreună cu ei toți.

*Cap. 7.60; 21.5.

37. Și au izbucnit cu toții în lacrimi, au căzut* pe grumazul lui Pavel și l-au sărutat.

*Gen. 45.14; 46.29.

38. Căci erau întristați mai ales de vorba pe care* le-o spusese el, că nu-i vor mai vedea fața. Și l-au petrecut până la corabie.

*Vers. 25.

Pavel își ia rămas bun de la ucenicii din Tir

21. După ce ne-am smuls din brațele lor, am plecat pe apă și ne-am dus drept la Cos, a doua zi la Rodos, și de acolo la Patara.

2. Am găsit o corabie, care avea să treacă în Fenicia, ne-am suit în ea și am plecat.

3. Am trecut prin fața insulei Cipru, am lăsat-o la stânga și ne-am urmat drumul spre Siria; apoi ne-am dat jos în Tir, unde avea să se descarce corabia.

4. Acolo am găsit pe ucenici și am rămas șapte zile. Ucenicii*, prin Duhul, ziceau lui Pavel să nu se suie la Ierusalim.

*Vers. 12. Cap. 20.23.

5. Dar când s-au împlinit zilele, am plecat și ne-am văzut de drum; și ne-au petrecut toți, cu nevestele și copiii, până afară din cetate. Am îngenuncheat* pe mal și ne-am rugat.

*Cap. 20.36.

6. Apoi ne-am luat ziua bună unii de la alții, și noi ne-am suit în corabie, iar ei s-au întors acasă*.

*Ioan 1.11.

Pavel la Ptolemaida și la Cezareea – Prorocia lui Agab

7. După ce ne-am isprăvit călătoria pe mare, din Tir am plecat la Ptolemaida, unde am urât de bine fraților și am stat la ei o zi.

8. A doua zi, am plecat și am ajuns la Cezareea. Am intrat în casa lui Filip evangelistul*, care** era unul din cei șapte, și am găzduit la el.

*Efes. 4.11. 2 Tim. 4.5. **Cap. 6.5; 8.26,40.

9. El avea patru fete fecioare care* proroceau.

*Ioel 2.28. Cap. 2.17.

10. Fiindcă stăteam de mai multe zile acolo, un proroc, numit Agab*, s-a coborât din Iudeea

*Cap. 11.28.

11. și a venit la noi. A luat brâul lui Pavel, și-a legat picioarele și mâinile și a zis: „Iată ce zice Duhul Sfânt: „Așa* vor lega iudeii în Ierusalim pe omul acela al cui este brâul acesta și-l vor da în mâinile Neamurilor.”

*Vers. 33. Cap. 20.23.

12. Când am auzit lucrul acesta, atât noi, cât și cei de acolo, am rugat pe Pavel să nu se suie la Ierusalim.

13. Atunci Pavel a răspuns: „Ce* faceți de plângeți așa și-mi rupeți inima? Eu sunt gata nu numai să fiu legat, dar chiar să și mor în Ierusalim pentru Numele Domnului Isus.”

*Cap. 20.24.

14. Dacă am văzut că nu-l putem îndupleca, n-am mai stăruit și am zis: „Facă-se voia* Domnului!”

*Mat. 6.10; 26.42. Luca 11.2; 22.42.

15. După zilele acelea, ne-am pregătit de plecare și ne-am suit la Ierusalim.

16. Câțiva ucenici din Cezareea au

venit și ei cu noi și ne-au dus la unul numit Mnason, din Cipru, vechi ucenic, la care aveam să găzduim.

Pavel la Ierusalim în Templu

17. Când* am ajuns la Ierusalim, frații ne-au primit cu bucurie. *Cap. 15.4.
18. A doua zi, Pavel a mers cu noi la Iacov*, și toți prezbiterii s-au adunat acolo. *Cap. 15.13. Gal. 1.19; 2.9.

19. După ce le-a dat ziua bună, le-a istorisit* cu de-amănuntul ce făcuse Dumnezeu în mijlocul Neamurilor prin** slujba lui.

*Cap. 15.4,12. Rom. 15.18,19. **Cap. 1.17; 20.24.

20. Când l-au auzit, au proslăvit pe Dumnezeu. Apoi i-au zis: „Vezi, frate, câte mii de iudei au crezut, și toți sunt plini de râvnă* pentru Lege.

*Cap. 22.3. Rom. 10.2. Gal. 1.14.

21. Dar ei au auzit despre tine că înveți pe toți iudeii care trăiesc printre Neamuri să se lepede de Moise, că le zici să nu-și taie copiii împrejur și să nu trăiască potrivit cu obiceiurile.

22. Ce este de făcut? Negreșit, mulțimea are să se adune, căci vor auzi că ai venit.

23. Deci fă ce-ți vom spune noi. Avem aici patru bărbați care au făcut o juruință.

24. Ia-i cu tine, curăță-te împreună cu ei și cheltuiește tu pentru ei, ca să-și radă* capul. Și astfel vor cunoaște toți că nu este nimic adevărat din cele ce au auzit despre tine, ci că și tu umbli întocmai după rânduială și păzești Legea.

*Num. 6.2,13,18. Cap. 18.18.

25. Cu privire la Neamurile care au crezut, noi* am hotărât și le-am scris că trebuie să se ferească de lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de dobitoace sugrumate și de curvie.*

*Cap. 15.20,29.

26. Atunci Pavel a luat pe oamenii aceia, s-a curățat și a* intrat cu ei a doua zi în Templu, ca să vestească** sfârșitul zilelor curățării când se va aduce jertfă pentru fiecare din ei.

*Cap. 24.18. **Num. 6.13.

Prinderea lui Pavel

27. Către sfârșitul celor șapte zile, iudeii* din Asia, când au văzut pe Pavel în Templu, au întărit tot norodul, au** pus mâinile pe el

*Cap. 24.18. **Cap. 26.21.

28. și au început să strige: „Bărbați israeliți, dați ajutor! Iată omul care*

propovăduiește pretutindeni și în toată lumea împotriva norodului, împotriva Legii și împotriva Locașului acestuia; ba încă a vârat și pe niște greci în Templu și a spurcat acest Locaș sfânt.“

*Cap. 24.5,6.

29. În adevăr, văzuseră mai înainte pe Trofim*, efeseanul, împreună cu el în cetate și credeau că Pavel îl băgase în Templu.

*Cap. 20.4.

30. Toată cetatea s-a pus în mișcare* și s-a strâns norodul din toate părțile. Au pus mâna pe Pavel și l-au scos afară din Templu, ale cărui uși au fost încuiate îndată.

*Cap. 26.21.

31. Pe când încercau să-l omoare, s-a dus vestea la căpitanul oastei că tot Ierusalimul s-a tulburat.

32. Acesta* a luat îndată ostași și sutași și a alergat la ei. Când au văzut pe căpitan și pe ostași, au încetat să mai bată pe Pavel.

*Cap. 23.27; 24.7.

33. Atunci căpitanul s-a apropiat, a* pus mâna pe el și a poruncit să-l lege cu două lanțuri. Apoi a întrebat cine este și ce a făcut.

*Vers. 11. Cap. 20.23.

34. Dar unii strigau într-un fel, alții în alt fel prin multime; fiindcă nu putea deci să înțeleagă adevărul, din pricina zarvei, a poruncit să-l ducă în cetățuie.

35. Când a ajuns pe trepte, Pavel a trebuit să fie dus de ostași, din pricina îmbulzelii norodului întăritat;

36. căci mulțimea norodului se ținea după el și striga: „La moarte* cu el!“

*Luca 23.18. Ioan 19.15. Cap. 22.22.

Pavel cere voie să vorbească

37. Tocmai când era să fie băgat în cetățuie, Pavel a zis căpitanului: „Îmi este îngăduit să-ți spun ceva?“ Căpitanul a răspuns: „Știi grecește?”

38. Nu cumva* ești egipteanul acela care s-a răsculat acum în urmă și a dus în pustiu pe cei patru mii de tâlhari?“

*Cap. 5.36.

39. „Eu* sunt iudeu“, a spus Pavel, „din Tarsul din Cilicia, cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate. Te rog, dă-mi voie să vorbesc norodului.“

*Cap. 9.11; 22.3.

40. După ce i-a dat voie căpitanul, Pavel a stat în picioare pe trepte și a* făcut semn norodului cu mâna. S-a făcut o mare tăcere, și Pavel le-a vorbit în limba evreiască astfel:

*Cap. 12.17.

Cuvântarea lui Pavel

22 1. „Fraților* și părinților, ascultați acum cuvântul meu de apărare față de voi!“

*Cap. 7.2.

2. Când au auzit ei că le vorbește în limba evreiască, au ținut și mai multă liniște. Și Pavel a zis:

3. „Eu* sunt iudeu, născut în Tarsul Ciliciei; dar am fost crescut în cetatea aceasta, am învățat la** picioarele lui Gamaliel† să cunosc cut† de-amă-nuntul Legea părinților noștri și am fost*† tot atât de plin de râvnă pentru Dumnezeu, cum† sunteți și voi toți azi.

*Cap. 21.39. 2 Cor. 11.22. Filp. 3.5. **Deut. 33.3. 2 Împ. 4.38. Luca 10.39. †Cap. 5.34. ††Cap. 26.5. *†Cap. 21.20. Gal. 1.14. *†Rom. 10.2.

4. Am* prigonit până la moarte această Cale, am legat și am pus în temniță bărbați și femei;

*Cap. 8.3; 26.9-11. Filp. 3.6. 1 Tim. 1.13.

5. marele preot și tot* soborul bătrânilor îmi sunt martori. Am luat chiar și scrisori de la** ei către frații din Damasc, unde m-am dus să aduc legați la Ierusalim pe cei ce se aflau acolo, ca să fie pedepsiți.

*Luca 22.66. Cap. 4.5. **Cap. 9.2; 26.10,12.

6. Când eram* pe drum și mă apropiam de Damasc, deodată, pe la amiază, a strălucit împrejurul meu o mare lumină din cer.

*Cap. 9.3; 26.12,13.

7. Am căzut la pământ și am auzit un glas care-mi zicea: „**Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești?**“

8. „Cine ești, Doamne?“, am răspuns eu. Și El mi-a zis: „**Eu sunt Isus din Nazaret pe care-L prigonești.**“

9. Cei* ce erau cu mine au văzut bine lumina și s-au înfricoșat; dar n-au auzit glasul Celui ce vorbea.

*Dan. 10.7. Cap. 9.7.

10. Atunci am zis: „Ce să fac, Doamne?“ „**Scoală-te**“, mi-a răspuns Domnul, „**du-te în Damasc și acolo ți se va spune ce trebuie să faci.**“

11. „Fiindcă nu puteam să văd nimic, din pricina strălucirii luminii aceleia, cei ce erau cu mine m-au luat de mână și așa am ajuns în Damasc.

12. Și a venit la mine un* om, numit Anania, bărbat temător de Dumnezeu după Lege, și pe care toți iudeii** care locuiesc în Damasc îl vorbeau† de bine.

*Cap. 9.17. **Cap. 10.22. †1 Tim. 3.7.

13. El mi-a zis: „Frate Saule, capătă-ți din nou vederea!“ Chiar în

clipa aceea, mi-am căpătat vederea și m-am uitat la el.

14. El mi-a zis: „Dumnezeu* părinților noștri te-a** ales să cunoști voia Lui, să† vezi pe†† Cel Neprihănit și să*† auzi cuvinte din gura Lui;

*Cap. 3.13; 5.30. **Cap. 9.15; 26.16. †1 Cor. 9.1; 15.8. ††Cap. 3.14; 7.52. *†1 Cor. 11.23. Gal. 1.12.

15. căci* Îi vei fi martor, față de toți oamenii, pentru lucrurile pe care le-ai văzut și auzit.

*Cap. 23.11. **Cap. 4.20; 26.16.

16. Și acum, ce zăbovești? Scoală-te, primește botezul și fii spălat* de păcatele tale, chemând** Numele Domnului.“

*Cap. 2.38. Evr. 10.22. **Cap. 9.14. Rom. 10.13.

17. Și mi s-a* întâmplat că, după ce m-am întors la Ierusalim, pe când mă rugam în Templu, am căzut într-o răpire sufletească;

*Cap. 9.26. 2 Cor. 12.2.

18. și am* văzut pe Domnul care-mi zicea: „**Grăbește-te**, ieși iute din Ierusalim, căci nu vor primi mărturisirea ta despre Mine.**“

*Vers. 14. **Mat. 10.14.

19. Și am zis: „Doamne, ei* știu că eu bagam în temniță și bateam** prin sinagogi pe cei ce cred în Tine

*Vers. 4. Cap. 8.3. **Mat. 10.17.

20. și că*, atunci când se vărsa sângele lui Ștefan, martorul Tău, eram și eu de față, îmi uneam** încuviințarea mea cu a celorlalți și păzeam hainele celor ce-l omorau.“

*Luca 11.48. Cap. 7.58. **Cap. 8.1. Rom. 1.32.

21. Atunci El mi-a zis: „**Du-te, căci* te voi trimite departe la Neamuri...**“

*Cap. 9.15; 13.2,46,47; 18.6; 26.17. Rom. 1.5; 11.13; 15.16. Gal. 1.15,16; 2.7,8. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11.

Pavel, cetățean roman

22. Ei l-au ascultat până la cuvântul acesta. Dar atunci și-au ridicat glasul și au zis: „Ia* de pe pământ pe un astfel de om! Nu este vrednic să** trăiască!“

*Cap. 21.36. **Cap. 25.24.

23. Și scoteau strigăte, își aruncau hainele și azvârleau cu țărână în văzduh.

24. Căpitanul a poruncit să ducă pe Pavel în cetățuie și să-l cerceteze, bătându-l cu biciul, ca să afle din ce pricină strigau așa împotriva lui.

25. Pe când îl legau cu curele, Pavel a zis sutașului care era de față: „Vă* este îngăduit să bateți pe un roman care nu este osândit?“

*Cap. 16.37.

26. La auzul acestor cuvinte, sutașul

s-a dus să dea de știre căpitanului și a zis: „Ce ai de gând să faci? Omul acesta este cetățean roman.”

27. Și, când a venit căpitanul, a zis lui Pavel: „Spune-mi, ești roman?” „Da”, i-a răspuns el.

28. Căpitanul a zis: „Eu cu o mare sumă de bani am dobândit cetățenia aceasta.” „Și eu”, a zis Pavel, „sunt chiar născut roman.”

29. Numaidecât, cei ce aveau să-l cerceteze prin bătaie au încetat să-l mai necăjească; ba căpitanul, când a aflat că Pavel este roman, s-a temut, pentru că-l legase.

Pavel înaintea Sinedriului

30. A doua zi, fiindcă voia să știe bine pentru ce este pârât de iudei, l-a dezlegat și a poruncit să se adune laolaltă preoții cei mai de seamă și tot soborul; apoi, a adus pe Pavel jos și l-a pus înaintea lor.

23 1. Pavel s-a uitat țintă la sobor și a zis: „Fraților, eu* am viețuit cu toată curăția cugetului meu înaintea lui Dumnezeu, până în ziua aceasta...”

*Cap. 24.16. 1 Cor. 4.4. 2 Cor. 1.12; 4.2. 2 Tim. 1.3. Evr. 13.18.

2. Marele preot Anania a poruncit celor ce stăteau lângă el să-l* lovească peste gură.

*1 Împ. 22.24. Ier. 20.2. Ioan 18.22.

3. Atunci Pavel i-a zis: „Te va bate Dumnezeu, perete vâruit! Tu șezi să mă judeci după Lege, și poruncești* să mă lovească, împotriva Legii!”

*Lev. 19.35. Deut. 25.1,2. Ioan 7.51.

4. Cei ce stăteau lângă el, i-au zis: „Îți bați joc de marele preot al lui Dumnezeu?”

5. Și Pavel a zis: „N-am* știut, fraților, că este marele preot; căci este scris: „Pe** mai marele norodului tău să nu-l grăiești de rău.”

*Cap. 24.17. **Exod 22.28. Ecl. 10.20. 2 Pet. 2.10. Iuda 8.

6. Pavel, ca unul care știa că o parte din adunare erau saducheii, iar alta farisei, a strigat în plin sobor: „Fraților, eu* sunt fariseu, fiu de fariseu; din pricina nădejdi** în învierea morților sunt dat în judecată.”

*Cap. 26.5. Filip. 3.5. **Cap. 24.15,21; 26.6; 28.20.

7. Când a zis vorbele acestea, s-a stârnit o neînțelegere între farisei și saducheii, și adunarea s-a dezbinat.

8. Căci* saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh, pe când fariseii le mărturisesc pe amândouă.

*Mat. 22.23. Marc. 12.18. Luca 20.27.

9. S-a făcut o mare zarvă; și câțiva cărțurari din partida fariseilor, s-au sculat în picioare, au început o ceartă aprinsă și au zis: „Noi nu găsim nici* o vină în omul acesta; dar dacă** i-a vorbit un duh sau un înger?...?”

*Cap. 25.25; 26.31. **Cap. 22.7,17,18. †Cap. 5.39.

10. Fiindcă gâlceava creștea, căpitanul se temea ca Pavel să nu fie rupt în bucăți de ei. De aceea a poruncit ostașilor să se coboare să-l smulgă din mijlocul lor și să-l ducă în cetățuie.

11. În* noaptea următoare, Domnul S-a arătat lui Pavel și i-a zis: „**Îndrăznește, Pavele; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot așa trebuie să mărturisești și în Roma.**”

*Cap. 18.9; 27.23,24.

Pavel este dus la Cezareea

12. La ziuă, iudeii au uneltit* și s-au legat cu blestem că nu vor mânca, nici nu vor bea, până nu vor omori pe Pavel.

*Vers. 21,30. Cap. 25.3.

13. Cei ce făcuseră legământul acesta erau mai mulți de patruzeci.

14. Ei s-au dus la preoții cei mai de seamă și la bătrâni și le-au zis: „Noi ne-am legat cu mare blestem să nu gustăm nimic până nu vom omori pe Pavel.”

15. Acum, dar, voi, împreună cu soborul, dați de știre căpitanului și rugați-l să-l aducă mâine jos, înaintea voastră, ca și cum ați vrea să-i cercetați pricina mai cu de-amănuntul; și, până să ajungă el, noi suntem gata să-l omorâm.”

16. Fiul surorii lui Pavel a auzit de această cursă, s-a dus în cetățuie și a spus lui Pavel.

17. Pavel a chemat pe unul din sutași și a zis: „Du pe tinerelul acesta la căpitan, căci are să-i spună ceva.”

18. Sutașul a luat pe tânăr cu el, l-a dus la căpitan și a zis: „Pavel cel întemnițat m-a chemat și m-a rugat să aduc la tine pe acest tinerel, care are să-ți spună ceva.”

19. Căpitanul l-a apucat de mână, l-a luat deoparte și l-a întrebat: „Ce ai să-mi spui?”

20. El a răspuns: „Iudeii* s-au sfătuit să te roage să aduci mâine pe Pavel înaintea soborului, ca și cum ai avea să-l cercetezi mai cu de-amănuntul.”

*Vers. 12.

Pavel la Cezareea

24 1. După cinci* zile, a venit marele preot** Anania cu unii din bătrâni și cu un vorbitor, numit Tertul. Au adus înaintea dregătorului plângere împotriva lui Pavel.

*Cap. 21.27. **Cap. 23.30,36; 25.2.

2. Pavel a fost chemat, și Tertul a început să-l părăscă astfel:

„Preaalesule Felix, tu ne faci să ne bucurăm de o pace mare; și neamul acesta a căpătat îmbunătățiri sănatoase prin îngrijirile tale.

3. Lucrul acesta îl mărturisim cu toată mulțumirea, în toată vremea și în tot locul.

4. Dar, ca să nu te țin prea mult, te rog să ascuți, în bunătatea ta, câteva cuvinte.

5. Am* găsit pe omul acesta, care este o ciomă: pune la cale răzvrățiri printre toți iudeii de pe tot pământul, este mai marele partidei nazarinenilor

*Luca 23.2. Cap. 6.13; 16.20; 17.6; 21.28. 1 Pet. 2.12,15.

6. și* a încercat să spurce chiar și Templul. Și am pus mâna pe el. Am vrut să-l judecăm** după Legea noastră,

*Cap. 21.28. **Ioan 18.31.

7. dar* a venit căpitanul Lisias, l-a smuls din mâinile noastre cu mare silă

*Cap. 21.33.

8. și a poruncit* părășilor lui să vină înaintea ta. Dacă-l vei cerceta, tu însuși vei putea afla de la el toate lucrurile de care îl pârâm noi.”

*Cap. 28.30.

9. Iudeii s-au unit la învinuirea aceasta și au spus că așa stau lucrurile.

Apărarea lui Pavel

10. După ce i-a făcut dregătorul semn să vorbească, Pavel a răspuns:

„Fiindcă știu că de mulți ani ești judecătorul neamului acestuia, voi răspunde cu încredere pentru apărarea mea.

11. Nu sunt mai mult de douăsprezece zile, te poți încredința de lucrul acesta, de când m-am suit să* mă închin la Ierusalim.

*Vers. 17. Cap. 21.26.

12. Nu* m-au găsit nici în Templu, nici în sinagogi, nici în cetate, stând de vorbă cu cineva sau făcând răscoadă de norod.

*Cap. 25.8; 28.17.

13. Așa că n-ar putea dovedi lucrurile de care mă părăsc acum.

14. Îți mărturisesc că slujesc Dumnezeului* părășilor mei, după Calea** pe care ei o numesc partidă; eu cred

21. Tu să nu-i ascuți, pentru că mai mulți de patruzeci dintre ei îl pândesc și s-au legat cu blestem să nu mănânce și să nu bea nimic până nu-l vor omori; acum stau gata și n-așteaptă decât făgăduința ta.”

22. Căpitanul a lăsat pe tinerel să plece și i-a poruncit să nu spună nimănui că i-a descoperit aceste lucruri.

23. În urmă, a chemat pe doi sutași și le-a zis: „La ceasul al treilea din noapte, să aveți gata două sute de ostași, șaptezeci de călăreți și două sute de sulitari, ca să meargă până la Cezareea.”

24. Le-a poruncit să aducă și dobitoace pentru Pavel, ca să-l pună călare și să-l ducă sănătos și teafăr la dregătorul Felix.

25. Lui Felix i-a scris o scrisoare cu următorul cuprins:

26. „Claudius Lisias către preaalesul dregător Felix: Plecăciune!

27. Acest* om pe care l-au prins iudeii era să fie omorât de ei; și eu m-am dus repede cu ostași și l-am scos din mâna lor, căci am aflat că este roman.

*Cap. 21.33; 24.7.

28. Am* vrut să aflui pricina pentru care-l pârau, și l-am adus înaintea soborului lor.

*Cap. 22.30.

29. Am găsit că era pârât pentru* lucruri privitoare la Legea lor, dar** că nu săvârșise nici o nelegiuire care să fie vrednică de moarte sau de lanțuri.

*Cap. 18.15; 25.19. **Cap. 26.31.

30. Mi s-a dat* însă de știre că iudeii îl pândesc ca să-l omoare; l-am trimis îndată la tine și am făcut cunoscut** și celor ce-l învinuiesc să-ți spună ție ce au împotriva lui. Fii sănătos.”

*Vers. 20. **Cap. 24.8; 25.6.

31. Ostașii, după porunca pe care o primiseră, au luat pe Pavel și l-au dus noaptea până la Antipatrida.

32. A doua zi, au lăsat pe călăreți să-și urmeze drumul înainte cu el, iar ei s-au întors în cetățuie.

33. Ajunși în Cezareea, călăreții au dat scrisoarea în mâna dregătorului și au adus pe Pavel înaintea lui.

34. Dregătorul, după ce a citit scrisoarea, a întrebat din ce ținut este Pavel. Când a aflat că este din Cilicia*,

*Cap. 21.39.

35. „Te* voi asculta”, a zis el, „când vor veni părășii tăi.” Și a poruncit să fie păzit în palatul** lui Irod.

*Cap. 24.1,10; 25.16. **Mat. 27.27.

tot ce este scris în Lege[†] și în Proroci

^{*Amos 8.14. Cap. 9.2. **2 Tim. 1.3. †Cap. 26.22; 28.23.}

15. și am^{*} în Dumnezeu nădejdea aceasta, pe care o au și ei înșiși, că^{**} va fi o înviere a celor drepti și a celor nedrepti.

^{*Cap. 23.6; 26.6,7; 28.20. **Dan. 12.2. Ioan 5.28,29.}

16. De aceea mă^{*} silesc să am totdeauna un cuget curat înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

^{*Cap. 23.1.}

17. După o lipsă de mai mulți ani, am^{*} venit să aduc milostenii neamului meu și să aduc daruri la Templu.

^{*Cap. 11.29,30; 20.16. Rom. 15.25. 2 Cor. 8.4. Gal. 2.10.}

18. Tocmai atunci^{*} niște iudei din Asia m-au găsit curățat în Templu, nu cu gloată, nici cu zarvă.

^{*Cap. 21.26,27; 26.21.}

19. Ei înșiși^{*} ar trebui să se înfățișeze înaintea ta și să mă pârsască, dacă au ceva împotriva mea.

^{*Cap. 23.30; 25.16.}

20. Sau să spună aceștia singuri de ce nelegiuire m-au găsit vinovat, când am stat înaintea soborului,

21. afară numai doar de strigătul acesta pe care l-am scos în mijlocul lor: „Pentru^{*} învierea morților sunt dat eu în judecată astăzi înaintea voastră.”

^{*Cap. 23.6; 28.20.}

22. Felix, care știa destul de bine despre „Calea” aceasta, i-a amânat zicând: „Am să cercetez pricina voastră când va veni căpitanul^{*} Lisias.”

^{*Vers. 7.}

23. Și a poruncit sutașului să păzească pe Pavel, dar să-l lase puțin mai slobod și să nu oprească pe^{*} nimeni din ai lui să-i slujească sau să vină la el.

^{*Cap. 27.3; 28.16.}

Pavel stă de vorbă cu Felix

24. După câteva zile, a venit Felix cu nevasta sa, Drusila, care era iudeică; a chemat pe Pavel și l-a ascultat despre credința în Hristos Isus.

25. Dar, pe când vorbea Pavel despre neprihănire, despre înfrânare și despre judecata viitoare, Felix, îngrozit, a zis: „De astă dată, du-te; când voi mai avea prilej, te voi chema.”

26. Totodată el trăgea nădejde că Pavel are să-i^{*} dea bani; de aceea trimitea și mai des să-l cheme, ca să stea de vorbă cu el.

^{*Exod 23.8.}

Pavel înaintea lui Festus

27. Doi ani au trecut astfel; și, în locul lui Felix, a venit Porcius Festus. Felix

a vrut^{*} să facă pe placul iudeilor, și a lăsat pe Pavel în temniță.

^{*Exod 23.2. Cap. 12.3; 25.9,14.}

25 1. Festus, când a venit în ținutul său, după trei zile, s-a suit de la Cezareea în Ierusalim.

2. Preoții cei mai de seamă^{*} și fruntașii iudeilor i-au adus plângere împotriva lui Pavel. L-au rugat cu stăruință

^{*Vers. 15. Cap. 24.1.}

3. și i-au cerut, ca un hatâr pentru ei, să trimită să-l aducă la Ierusalim. Prin aceasta îi întindeau^{*} o cursă, ca să-l omoare pe drum.

^{*Cap. 23.12,15.}

4. Festus a răspuns că Pavel este păzit în Cezareea și că el însuși are să plece în curând acolo.

5. „Deci”, a zis el, „cei mai de frunte dintre voi să se coboare împreună cu mine și, dacă^{*} este ceva vinovat în omul acesta, să-l pârsască.”

^{*Vers. 18. Cap. 18.14.}

6. Festus n-a zăbovit între ei decât opt sau zece zile; apoi s-a coborât la Cezareea.

A doua zi, a șezut pe scaunul de judecător și a poruncit să fie adus Pavel.

7. Când a sosit Pavel, iudeii care veniseră de la Ierusalim l-au înconjurat și au adus împotriva lui multe^{*} și grele învinuiri pe care nu le puteau dovedi.

^{*Marc. 15.3. Luca 23.2,10. Cap. 24.5,13.}

8. Pavel a început să se apere și a zis: „N-am păcătuit cu nimic, nici^{*} împotriva Legii iudeilor, nici împotriva Templului, nici împotriva cezarului.”

^{*Cap. 6.13; 24.12; 28.17.}

9. Festus, care voia^{*} să capete bunăvoința iudeilor, drept răspuns, a zis lui Pavel: „Vrei^{**} să te sui la Ierusalim și să fii judecat pentru aceste lucruri înaintea mea?”

^{*Cap. 24.27. **Vers. 20.}

10. Pavel a zis: „Eu stau înaintea scaunului de judecată al cezarului; acolo trebuie să fiu judecat. Pe iudei nu i-am nedreptățit cu nimic, după cum știi și tu foarte bine.

11. Dacă^{*} am făcut vreo nedreptate sau vreo nelegiuire vrednică de moarte, nu mă dau în lături de la moarte; dar, dacă nu este nimic adevărat din lucrurile de care mă pârsesc ei, nimeni n-are dreptul să mă dea în mâinile lor. Cer^{**} să fiu judecat de cezar.”

^{*Vers. 25. Cap. 18.14; 23.29; 26.31. **Cap. 26.32; 28.19.}

12. Atunci Festus, după ce s-a chibzuit cu sfetnicii lui, a răspuns: „De

cezar ai cerut să fii judecat, înaintea cezarului te vei duce.”

Împăratul Agripa la Cezareea

13. După câteva zile, împăratul Agripa și Berenice au sosit la Cezareea, ca să ureze de bine lui Festus.

14. Fiindcă au stat acolo mai multe zile, Festus a spus împăratului cum stau lucrurile cu Pavel; și a zis: „Felix a lăsat în temniță pe un^{*} om, ^{*Cap. 24.27.}

15. împotriva^{*} căruia, când eram eu în Ierusalim, mi s-au plâns preoții cei mai de seamă și bătrânii iudeilor și i-au cerut osândirea. ^{*Vers. 2,3.}

16. Le-am^{*} răspuns că la romani nu este obiceiul să se dea nici un om, înainte ca cel pârât să fi fost pus față cu pârâșii lui și să fi avut putința să se apere de lucrurile de care este pârât. ^{*Vers. 4,5.}

17. Ei au venit deci aici; și, fără întârziere^{*}, am șezut a doua zi pe scaunul meu de judecător și am poruncit să aducă pe omul acesta. ^{*Vers. 6.}

18. Pârâșii, când s-au înfățișat, nu l-au învinuit de nici unul din lucrurile rele pe care mi le închipuiam eu.

19. Aveau împotriva lui numai^{*} niște neînțelegeri cu privire la religia lor și la un oarecare Isus care a murit și despre care Pavel spunea că este viu. ^{*Cap. 18.15; 23.29.}

20. Fiindcă nu știam ce hotărâre să iau în neînțelegerea aceasta, l-am întrebat dacă vrea să meargă la Ierusalim și să fie judecat acolo pentru aceste lucruri.

21. Dar Pavel a cerut ca pricina lui să fie ținută ca să fie supusă hotărârii împăratului, și am poruncit să fie păzit până ce-l voi trimite la cezar.”

22. Agripa^{*} a zis lui Festus: „Aș vrea să aud și eu pe omul acela.” „Măine”, a răspuns Festus, „îl vei auzi.” ^{*Cap. 9.15.}

23. A doua zi deci, Agripa și Berenice au venit cu multă fală și au intrat în locul de ascultare împreună cu căpitanii și cu oamenii cei mai de frunte ai cetății. La porunca lui Festus, Pavel a fost adus acolo.

24. Atunci Festus a zis: „Împărate Agripa și voi toți care sunteți de față cu noi; uitați-vă la omul acesta, despre care toată^{*} mulțimea iudeilor

m-a rugat în Ierusalim și aici, strigând că nu trebuie să^{**} mai trăiască.

^{*Vers. 2,3,7. **Cap. 22.22.}

25. Fiindcă am înțeles că n-a făcut^{*} nimic vrednic de moarte, și fiindcă singur^{**} a cerut să fie judecat de cezar, am hotărât să-l trimit.

^{*Cap. 23.9,29; 26.31. **Vers. 11,12.}

26. Eu n-am nimic temeinic de scris domnului meu cu privire la el; de aceea l-am adus înaintea voastră, și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca, după ce se va face cercetarea, să am ce scrie.

27. Căci mi se pare fără noimă să trimit pe un întemnițat, fără să arăt de ce este pârât.”

Pavel înaintea lui Agripa

26 1. Agripa a zis lui Pavel: „Ai voie să te aperi!”

Pavel a întins mâna și a început să se apere astfel:

2. „Mă socotesc fericit, împărate Agripa, că am să mă apăr astăzi înaintea ta pentru toate lucrurile de care sunt pârât de iudei;

3. căci tu cunoști foarte bine toate obiceiurile și neînțelegerile lor. De aceea, te rog să mă ascuți cu îngăduință.

4. Viața mea, din cele dintâi zile ale tinereții mele, este cunoscută de toți iudeii, pentru că am petrecut-o în Ierusalim, în mijlocul neamului meu.

5. Dacă vor să mărturisească, ei știu de la început că am trăit ca fariseu, după cea mai îngustă partidă^{*} a religiei noastre.

^{*Cap. 22.3; 23.6; 24.15,21. Filp. 3.5.}

6. Și^{*} acum sunt dat în judecată pentru nădejdea făgăduinței^{**} pe care a făcut-o Dumnezeu părinților noștri

^{*Cap. 23.6. **Gen. 3.15; 22.18; 26.4; 49.10. Deut. 18.15. 2 Sam. 7.12. Ps. 132.11. Isa. 4.2; 7.14; 9.6; 40.10. Ier. 23.5; 33.14-16. Ezech. 34.23; 37.24. Dan. 9.24. Mica 7.20. Cap. 13.32. Rom. 15.8. Tit 2.13.}

7. și a cărei împlinire o așteaptă cele douăsprezece^{*} seminții ale noastre care slujesc necurmat lui Dumnezeu, zi^{**} și noapte. Pentru această nădejde[†], împărate, sunt pârât eu de iudei!

^{*Iac. 1.1. **Luca 2.37. 1 Tes. 3.10. 1 Tim. 5.5. †Filp. 3.11.}

8. Ce? Vi se pare de necrezut că Dumnezeu învie morții?

9. Și^{*} eu, ce-i drept, credeam că trebuie să fac multe lucruri împotriva Numelui lui Isus din Nazaret,

^{*Ioan 16.2. 1 Tim. 1.13.}

10. și așa* am și făcut în Ierusalim. Am aruncat în temniță pe mulți sfinți, căci am primit puterea aceasta de la** preoții cei mai de seamă; și, când erau osândiți la moarte, îmi dădeam și eu votul împotriva lor.

*Cap. 8.3. Gal. 1.13. **Cap. 9.14,21; 22.5.

11. I-am pedepsit adesea în toate sinagogile* și îmi dădeam toată silința ca să-i fac să hulească. În pornirea mea nebună împotriva lor, îi prigonam până și în cetățile străine.

*Cap. 22.19.

12. În* acest scop, m-am dus la Damasc, cu putere și învoire de la preoții cei mai de seamă.

*Cap. 9.3; 22.6.

13. Pe la amiază, împărate, pe drum, am văzut strălucind împrejurul meu și împrejurul tovarășilor mei o lumină din cer, a cărei strălucire întrecea pe a soarelui.

14. Am căzut cu toții la pământ; și eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască: „**Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești? Îți este greu să arunci cu piciorul înapoi în vârful unui țepuș.**”

15. „Cine ești, Doamne?“, am răspuns eu. Și Domnul a zis: „**Eu sunt Isus pe care-L prigonești.**”

16. **Dar scoală-te și stai în picioare; căci M-am arătat ție, ca* să te pun slujitor și martor atât al lucrurilor pe care le-ai văzut, cât și al lucrurilor pe care Mă vei vedea făcându-le.**

*Cap. 22.15.

17. **Te-am ales din mijlocul norodului acestuia și din mijlocul Neamurilor la* care te trimit,**

*Cap. 22.21.

18. **ca să* le deschizi ochii, să** se întoarcă de la întunerice la lumină, și de sub puterea Satanei la Dumnezeu; și să ște primească, prin credința în Mine, iertare de păcate și moștenirea* împreună cu cei* sfinți.**

*Isa. 35.5; 42.7. Luca 1.79. Ioan 8.12. 2 Cor. 4.4. Efes. 1.18. 1 Tes. 5.5. **2 Cor. 6.14. Efes. 4.18; 5.8. Col. 1.13. 1 Pet. 2.9,25. †Luca 1.77. ††Efes. 1.11. Col. 1.12. *†Cap. 20.32.

19. De aceea, împărate Agripa, n-am vrut să mă împotrivesc vedeniei cerești.

20. Ci am* propovăduit întâi celor din Damasc, apoi în Ierusalim, în toată Iudeea și la Neamuri, să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu și să facă fapte** vrednice de pocăința lor.

*Cap. 9.20,22,29; 11.26; 13.14,16-21. **Mat. 3.8.

21. Iată de ce au pus iudeii* mâna pe mine în Templu și au căutat să mă omoare.

*Cap. 21.30,31.

22. Dar, mulțumită ajutorului lui

Dumnezeu, am rămas în viață până în ziua aceasta; și am mărturisit înaintea celor mici și celor mari, fără să mă depărtez cu nimic de la ce* au spus Prorocii și Moise** că are să se întâmple;

*Luca 24.27,44. Cap. 24.14; 28.23. Rom. 3.21. **Ioan 5.46.

23. și anume, că* Hristosul trebuie să pătimească și că**, după ce va fi Cel dintâi din învierea morților, va ște vesti lumină norodului și Neamurilor.”

*Luca 24.26,46. **1 Cor. 15.20. Col. 1.18. Apoc. 1.5. †Luca 2.32.

24. Pe când vorbea el astfel ca să se apere, Festus a zis cu glas tare: „Pavele, ești* nebun! Învațătura ta cea multă te face să dai în nebunie.”

*2 Împ. 9.11. Ioan 10.20. 1 Cor. 1.23; 2.13,14; 4.10.

25. „Nu sunt nebun, preaalesule Festus“, a răspuns Pavel, „dimpotrivă, roșteșc cuvinte adevărate și chibzuite.

26. Împăratul știe aceste lucruri și de aceea îi vorbesc cu îndrăzneală; căci sunt încredințat că nu-i este nimic necunoscut din ele, fiindcă nu s-au petrecut într-un colț!

27. Crezi tu în Proroci, împărate Agripa?... Știu că crezi.”

28. Și Agripa a zis lui Pavel: „Curând mai vrei tu să mă îndupleci să mă fac creștin!”

29. „Fie curând*, fie târziu“, a răspuns Pavel, „să dea Dumnezeu ca nu numai tu, ci toți cei ce mă ascultă astăzi să fiți așa cum sunt eu, afară de lanțurile acestea.”

*1 Cor. 7.7.

Nevinovăția lui Pavel recunoscută

30. Împăratul, dregătorul, Berenice și toți cei ce ședeau împreună cu ei s-au sculat.

31. Și când au plecat, ziceau* unii către alții: „Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte sau de închisoare.”

*Cap. 23.29; 25.25.

32. Și Agripa a zis lui Festus: „Omului acestuia i s-ar fi putut da drumul, dacă* n-ar fi cerut să fie judecat de cezar.”

*Cap. 25.11.

Plecarea lui Pavel la Roma

27.1. După ce s-a hotărât* să plece* căm cu corabia în Italia, pe Pavel și pe alți câțiva întemnițați i-au dat pe mâna unui sutaș al cetei de ostași Augusta, numit Iuliu.

*Cap. 25.12,25.

2. Ne-am suit într-o corabie de la Adramit, care avea să meargă pe coasta Asiei, și am pornit. Aveam cu noi pe

Aristarh* macedoneanul din Tesalonic.

*Cap. 19.29.

3. A doua zi, am ajuns la Sidon; și Iuliu, care se purta* omenos cu Pavel, i-a dat voie să meargă pe la prietenii săi și să fie îngrijit de ei.

*Cap. 24.23; 28.16.

4. După ce am plecat de acolo, am plutit pe lângă Cipru, pentru că vânturile erau potrivnice.

5. După ce am trecut marea care scaldă Cilicia și Pamfilia, am ajuns la Mira în Licia.

6. Acolo sutașul a găsit o corabie din Alexandria, care mergea în Italia, și ne-a suit în ea.

7. Timp de mai multe zile, am mers încet cu corabia, și nu fără greutate am atins înălțimea Cnid, unde nu ne-a lăsat vântul să ne oprim. Am trecut pe la capătul Cretei, alături de Salmona.

8. De abia am mers cu corabia pe marginea insulei și am ajuns la un loc numit „Limanuri bune“, de care era aproape cetatea Lasea.

9. Trecuse destul de multă vreme, și călătoria pe mare se făcea primejdioasă, pentru că* trecuse chiar și vremea „postului“. De aceea Pavel a înștiințat pe ceilalți

*Lev. 23.27,29.

10. și le-a zis: „Oamenilor, călătoria văd că nu se va face fără primejdie și fără multă pagubă, nu numai pentru încărcătură și pentru corabie, dar chiar și pentru viețile noastre.”

11. Sutașul a ascultat mai mult de cârmaci și de stăpânul corăbiei decât de vorbele lui Pavel.

12. Și, fiindcă limanul nu era bun de iernat, cei mai mulți au fost de părere să plece cu corabia de acolo, ca să încerce să ajungă la Fenix, liman din Creta, așezat spre miazăzi-apus și spre miazănoapte-apus, ca să ierneze acolo.

13. Începuse să sufle un vânt ușor de miazăzi; și, ca unii care se credeau stăpâni pe țință, au ridicat ancorele și au pornit cu corabia pe marginea Cretei.

14. Dar nu după multă vreme, s-a dezlănțuit asupra insulei un vânt furtunos, numit Eurachilon.

15. Corabia a fost luată de el, fără să poată lupta împotriva vântului, și ne-am lăsat duși în voia lui.

16. Am trecut repede pe la partea de jos a unui ostrov, numit Claudia, și abia am putut să punem mâna pe luntre.

17. După ce au ridicat-o în sus, au

întrebuințat mijloace de ajutor, au încins corabia cu frânghii; și, de teamă să nu cadă peste Sirta, au lăsat pânzele în jos. Astfel s-au lăsat mânați de vânt.

18. Fiindcă eram bătuți foarte tare de furtună, a doua zi au început să arunce în mare încărcătura din corabie,

19. și a treia zi, noi, cu mâinile noastre, am* lepădat uneltele corăbiei.

*Iona 1.5.

20. Soarele și stelele nu s-au văzut mai multe zile, și furtuna era așa de puternică încât la urmă pierdusem orice nădejde de scăpare.

21. Oamenii nu mâncaseră de multă vreme. Atunci Pavel s-a sculat în mijlocul lor și a zis: „Oamenilor, trebuia să mă ascultați și să nu fi pornit cu corabia din Creta, ca să fi scăpat de această primejdie și de această pagubă.

22. Acum vă sfătuiesc să fiți cu voie bună; pentru că nici unul din voi nu va pieri; și nu va fi altă pierdere decât a corăbiei.

23. Un inger* al Dumnezeului, al căruia sunt eu și căruia** îi slujesc, mi s-a arătat azi-noapte

*Cap. 23.11. **Dan. 6.16. Rom. 1.9. 2 Tim. 1.3.

24. și mi-a zis: „Nu te teme, Pavele; tu trebuie să stai înaintea cezarului; și iată că Dumnezeu ți-a dăruit pe toți cei ce merg cu corabia împreună cu tine.”

25. De aceea, oamenilor, liniștiți-vă, căci* am încredere în Dumnezeu că se va întâmpla așa cum mi s-a spus.

*Luca 1.45. Rom. 4.20,21. 2 Tim. 1.12.

26. Dar trebuie să dăm peste* un ostrov.”

*Cap. 28.1.

27. În noaptea a paisprezecea, pe când eram împinși încoace și încolo cu corabia pe marea Adriatică, pe la miezul nopții, marinarii au bănuț că se apropie de pământ.

28. Au măsurat adâncimea apei și au găsit douăzeci de stânjeni; au mers puțin mai departe, au măsurat-o din nou și au găsit cincisprezece stânjeni.

29. De teamă să nu se lovească de stânci, au aruncat patru ancore înspre cârma corăbiei și doreau să se facă ziuă.

30. Dar, deoarece corăbierii căutau să fugă din corabie și slobozeau luntrea în mare, sub cuvânt că ar vrea să arunce ancorele înspre partea dinainte a corăbiei,

31. Pavel a zis sutașului și ostașilor:

„Dacă oamenii aceștia nu vor rămâne în corabie, nu puteți fi scăpați.“

32. Atunci ostașii au tăiat funiile luntrei și au lăsat-o să cadă jos.

33. Înainte de ziuă, Pavel a rugat pe toți să mănânce și a zis: „Astăzi sunt paisprezece zile de când stați mereu de veghe și n-ați luat nimic de mâncare în gură.

34. De aceea vă rog să mâncați, căci lucrul acesta este pentru scăparea voastră; și nu vi se va pierde nici* un păr din cap.“

*1 Împ. 1.52. Mat. 10.30. Luca 12.7; 21.18.

35. După ce a spus aceste vorbe, a luat pâine, a* mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor, a frânt-o și a început să mănânce.

*1 Sam. 9.13. Mat. 15.36.

Marc. 8.6. Ioan 6.11. 1 Tim. 4.3,4.

36. Toți s-au îmbărbătat atunci și au luat și ei de au mâncat.

37. În corabie eram de toți două sute șaptezeci și șase de suflete*.

*Cap. 2.41; 7.14. Rom. 13.1. 1 Pet. 3.20.

38. După ce s-au saturat, au ușurat corabia, aruncând grâul în mare.

39. Când s-a făcut ziuă, n-au cunoscut pământul; dar au văzut de departe un golf care avea maluri nisipoase și au hotărât să împingă corabia într-acolo, dacă va fi cu putință.

40. Au tăiat ancorele, ca să le sloboadă în mare, și au slăbit în același timp funiile cârmelor; apoi au ridicat ventrila cea mică după suflarea vântului și s-au îndreptat spre mal.

41. Dar au dat peste o limbă de pământ, unde s-a* înfipt corabia; și partea dinainte a corăbiei s-a împlântat și stătea neclintită, pe când partea dinapoi a început să se rupă de izbitura valurilor.

*2 Cor. 11.25.

42. Ostașii au fost de părere să omoare pe cei întemnițați, ca să nu scape vreunul prin înot.

43. Sutașul însă, care voia să scape pe Pavel, i-a oprit de la gândul acesta. A poruncit ca cei ce pot înota să se arunce de pe corabie în apă și să iasă cei dintâi la pământ;

44. iar ceilalți să se așeze unii pe scânduri, iar alții pe frânturi de corabie, și așa s-a făcut că au* ajuns toți teferi la uscat.

*Vers. 22.

Trei luni în insula Malta

28. 1. După ce am scăpat de primejdie, am aflat că ostrovul* se cheama Malta.

*Cap. 27.26.

2. Barbarii* ne-au arătat o bunăvoință

puțin obișnuită; ne-au primit pe toți la un foc mare, pe care-l aprinseseră din pricină că ploua și se lăsase un frig mare.

*Rom. 1.14. 1 Cor. 14.11. Col. 3.11.

3. Pavel strânse o grămadă de mărăcini și-i pusese pe foc; o năpărcă a ieșit afară din pricina căldurii și s-a lipit de mâna lui.

4. Barbarii, când au văzut năpărcă spânzurată de mâna lui, au zis unii către alții: „Cu adevărat omul acesta este un ucigaș, căci „Dreptatea“ nu vrea să-l lase să trăiască, măcar că a fost scăpat din mare.“

5. Pavel a scuturat năpărcă în foc și n-a simțit nici un rău.

6. Oamenii aceia se așteptau să-l vadă umflându-se sau căzând deodată mort; dar, după ce au așteptat mult și au văzut că nu i se întâmplă nici* un rău, și-au schimbat părerea și ziceau** că este un zeu.

*Marc. 16.18. Luca 10.19. **Cap. 14.11.

Vindecarea tatălui lui Publius

7. În împrejurimi erau moșiile mai marelui ostrovului, numit Publius. El ne-a primit și ne-a ospătat cu cea mai mare bunăvoință trei zile.

8. Tatăl lui Publius zăcea atunci în pat, bolnav de friguri și de urdinare. Pavel s-a dus la el, s-a rugat*, a pus** mâinile peste el și l-a vindecat.

*Iac. 5.14,15. **Marc. 6.5; 7.32; 16.18. Luca 4.40. Cap. 19.11,12. 1 Cor. 12.9,28.

9. Atunci au venit și ceilalți bolnavi din ostrovul acela și au fost vindecați.

10. Ni s-a dat mare cinste*; și, la plecarea noastră cu corabia, ne-au dat tot ce ne trebuia pentru drum.

*Mat. 15.6. 1 Tim. 5.17.

Sosirea la Roma

11. După o ședere de trei luni, am pornit cu o corabie din Alexandria care iernase în ostrov și care purta semnul Dioscurilor.

12. Am ajuns la Siracusa și am rămas acolo trei zile.

13. De acolo, am mers înainte pe lângă coastă și am venit la Regio; iar a doua zi, fiindcă sufla vântul de miazăzi, după două zile am venit la Puzole,

14. unde am dat peste niște frați care ne-au rugat să mai rămânem șapte zile cu ei. Și așa am ajuns la Roma.

15. Din Roma ne-au ieșit înainte, până în „Forul lui Apui“ și până la „Cele trei cârciumi“, frații care auziseră

despre noi. Când i-a văzut Pavel, a mulțumit lui Dumnezeu și s-a îmbărbătat.

16. Când am ajuns la Roma, sutașul a dat pe cei întemnițați căpitanului străjerilor palatului, iar lui* Pavel i s-a îngăduit să rămână într-un loc deosebit, cu un ostaș care-l păzea.

*Cap. 24.25; 27.3.

Pavel propovăduiește la Roma

17. După trei zile, Pavel a chemat pe mai marii iudeilor; și, când s-au adunat, le-a zis: „Fraților, fără să fi făcut* ceva împotriva norodului sau obiceiurilor părinților noștri, am** fost băgat la închisoare în Ierusalim, și de acolo am fost dat în mâinile romanilor.

*Cap. 24.12,13; 25.8. **Cap. 21.33.

18. După ce m-au supus la cercetare*, ei aveau de gând să-mi dea drumul, pentru că nu era în mine nici o vină vrednică de moarte.

*Cap. 22.24; 24.10; 25.8; 26.31.

19. Dar iudeii s-au împotrivit, și am* fost silit să cer să fiu judecat de cezar, fără să am de altfel nici un gând să părăsc neamul meu.

*Cap. 25.11.

20. De aceea, v-am chemat să vă văd și să vorbesc cu voi; căci din pricina* nădejdiei lui Israel port eu acest** lanț.“

*Cap. 26.6,7. **Cap. 26.29.

Efes. 3.1; 4.1; 6.20. 2 Tim. 1.16; 2.9. Film. 10,13.

21. Ei i-au răspuns: „Noi n-am primit din Iudea nici o scrisoare cu privire la tine și și n-a venit aici nici un frate care să fi spus sau să fi vorbit ceva rău despre tine.

22. Dar am vrea să auzim părerea ta, pentru că știm că partida aceasta pretutindeni stârnește* împotrivire.“

*Luca 2.34. Cap. 24.5,14. 1 Pet. 2.12; 4.14.

23. I-au hotărât o zi și au venit mai

mulți la locuința lui. Pavel le-a vestit* Împărăția lui Dumnezeu, le-a adus dovezi și a căutat să-i încredințeze, prin** Legea lui Moise și prin Proroci, despre lucrurile privitoare la Isus. Vorbirea ținea de dimineața până seara.

*Luca 24.27. Cap. 17.3; 19.8. **Cap. 26.6,22.

24. Unii* au crezut ce le spunea el, iar alții n-au crezut.

*Cap. 14.4; 17.4; 19.9.

25. Fiindcă ei au plecat acasă în neînțelegere unii cu alții, Pavel n-a adăugat decât aceste vorbe: „Bine a spus Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții voștri,

26. când a zis: „Du-te* la poporul acesta și zi-i: „Veți auzi cu urechile voastre, și nu veți înțelege; cu ochii voștri veți privi, și nu veți vedea.

*Isa. 6.9. Ier. 5.21. Ezech. 12.2. Mat. 13.14,15. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Rom. 11.8.

27. Căci inima acestui norod s-a împietrit; ei aud greu cu urechile, și-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii, să audă cu urechile, să înțeleagă cu inima, să se întoarcă la Dumnezeu, și să-i vindec.“

28. Să știți, dar, că mântuirea aceasta a lui Dumnezeu a fost trimisă neamurilor*, și o vor asculta.“

*Mat. 21.41,43. Cap. 13.46,47; 18.6; 22.21; 26.17,18. Rom. 11.11.

29. Când a zis aceste vorbe, iudeii au plecat, vorbind cu aprindere între ei.

Pavel stă și propovăduiește doi ani la Roma

30. Pavel a rămas doi ani întregi într-o casă pe care o luase cu chirie. Primea pe toți care veneau să-l vadă,

31. propovăduia* Împărăția lui Dumnezeu și învăța pe oameni, cu toată îndrăzneala și fără nici o piedică, cele privitoare la Domnul Isus Hristos.

*Cap. 4.31. Efes. 6.19.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE ROMANI

Urarea

1. Pavel, rob al lui Isus Hristos, 1.1. Pavel, rob al lui Isus Hristos, chemat* să fie apostol, pus deoparte** ca să vestească Evanghelia lui Dumnezeu,

*Fapt. 22.21. 1 Cor. 1.1. Gal. 1.1. 1 Tim. 1.11; 2.7. 2 Tim. 1.11. **Fapt. 9.15; 13.2. Gal. 1.15.

2. pe care o* făgăduise mai înainte prin** prorocii Săi în Sfintele Scripturi.

*Fapt. 26.6. Tit 1.2. **Cap. 3.21; 16.26. Gal. 8.8.

3. Ea privește pe Fiul Său, născut* din sămânța lui David, în ce privește trupul,

*Mat. 1.6,16. Luca 1.32. Fapt. 2.30. 2 Tim. 2.8.

4. iar în ce privește* duhul** sfințeniei, dovedit cu putere† că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea morților; adică pe Isus Hristos, Domnul nostru,

*Ioan 1.14. Gal. 4.4. **Fapt. 13.33. †Evr. 9.14.

5. prin care am* primit harul și apos-

tolia, ca să aducem, pentru** Numele Lui, la ascultarea† credinței pe toate neamurile,

*Cap. 12.3; 15.15. 1 Cor. 15.10. Gal. 1.15; 2.9. Efes. 3.8. **Fapt. 6.7. Cap. 16.26. †Fapt. 9.15.

6. între care sunteți și voi, cei chemați să fiți ai lui Isus Hristos.

7. Deci vouă tuturor, care sunteți preaiubiți ai lui Dumnezeu în Roma, chemați* să fiți sfinți: Har** și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!

*Cap. 9.24. 1 Cor. 1.2. 1 Tes. 4.7. **1 Cor. 1.3. 2 Cor. 1.2. Gal. 1.3.

Pavel și creștinii din Roma

8. Mai întâi mulțumesc* Dumnezeului meu, prin Isus Hristos, pentru voi toți, căci credința** voastră este vestită în toată lumea.

*1 Cor. 1.4. Filip. 1.3. Col. 1.3.4. 1 Tes. 1.2. Film. 4. **Cap. 16.19. 1 Tes. 1.8.

9. Dumnezeu*, căruia îi slujesc** în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, îmi este martor că vă pomenesc neîncetat† în rugăciunile mele

*Cap. 9.1. 2 Cor. 1.23. Filip. 1.8. 1 Tes. 2.5. **Fapt. 27.23. 2 Tim. 1.3. †1 Tes. 3.10.

10. și cer totdeauna* ca, prin voia** lui Dumnezeu, să am în sfârșit fericirea să vin la voi.

*Cap. 15.23,32. 1 Tes. 3.10. **Iac. 4.15.

11. Căci doresc să vă văd, ca să* vă dau vreun dar duhovnicesc pentru întărirea voastră,

*Cap. 15.29.

12. sau mai degrabă, ca să ne îmbărbătăm laolaltă în mijlocul vostru, prin credința* pe care o avem împreună, și voi și eu.

*Tit 1.4. 2 Pet. 1.1.

13. Nu vreau să nu știți, fraților, că de* multe ori am avut de gând să vin la voi, ca să culeg vreun rod** printre voi, ca printre celelalte neamuri, dar† am fost împiedicat până acum.

*Cap. 15.23. **Fapt. 16.7. Filip. 4.17. †1 Tes. 2.18.

14. Eu* sunt dator și grecilor și barbarilor, și celor învățați și celor neîn-vățați.

*1 Cor. 9.16.

15. Astfel, în ce mă privește pe mine, am o vie dorință să vă vestesc Evanghelia vouă, celor din Roma.

Neprihănirea se capătă prin credință

16. Căci* mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos; fiindcă** ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a† iudeului, apoi a grecului;

*Ps. 40.9,10. Marc. 8.38. 2 Tim. 1.8. **1 Cor. 1.18; 15.2. †Luca 2.30-32; 24.47. Fapt. 3.26; 13.26,46. Cap. 2.9.

17. deoarece în* ea este descoperită o neprihănire pe care o dă Dumnezeu, prin credință și care duce la credință, după cum este scris: „Cel neprihănit** va trăi prin credință.”

*Cap. 3.21. **Hab. 2.4. Ioan 3.36. Gal. 3.11. Filip. 3.9. Evr. 10.38.

Starea de păcat a omenirii

18. Mânia* lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor care înăbușă adevărul în nelegiuirea lor.

*Fapt. 17.30. Efes. 5.6. Col. 3.6.

19. Fiindcă* ce se poate cunoaște despre Dumnezeu le este descoperit în ei, căci le-a fost arătat de Dumnezeu**.

*Fapt. 14.17. **Ioan 1.9.

20. În adevăr, însușirile nevăzute* ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Așa că nu se pot dezvinovăți;

*Ps. 19.1, etc. Fapt. 14.17; 17.27.

21. fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu L-au mulțumit; ci s-au datat la gândiri deșarte*, și inima lor fără pricepere s-a întunecat.

*2 Imp. 17.15. Ier. 2.5. Efes. 4.17,18.

22. S-au* fălit că sunt înțelepți, și au înnebunit;

*Ier. 10.14.

23. și au schimbat slava Dumnezeului* nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și târătoare.

*Deut. 4.16, etc.

24. De aceea*, Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției, să urmeze poftele inimilor lor; așa că** își necinstesc singuri† trupurile;

*Ps. 81.12. Fapt. 7.42. Efes. 4.18,19. 2 Tes. 2.11,12. **1 Cor. 6.18. 1 Tes. 4.4. 1 Pet. 4.3. †Lev. 18.22.

25. căci au schimbat în minciună adevărul* lui Dumnezeu și au slujit și s-au închinat făpturii în** locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci! Amin.

*1 Tes. 1.9. 1 Ioan 5.20. **Isa. 44.20. Ier. 10.14; 13.25. Amos 2.4.

26. Din pricina aceasta, Dumnezeu i-a lăsat în voia unor patimi* scârboase; căci femeile lor au schimbat întrebuințarea firească a lor în una care este împotriva firii; *Lev. 18.22,23. Efes. 5.12. Iuda 10.

27. tot astfel, și bărbații au părăsit întrebuințarea firească a femeii, s-au aprins în poftele lor unii pentru alții,

au săvârșit parte bărbătească cu parte bărbătească lucruri scârboase și au primit în ei înșiși plata cuvenită pentru rățacirea lor.

28. Fiindcă n-au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor blestемate, ca să facă lucruri neîngăduite*.

*Efes. 5.4.

29. Astfel, au ajuns plini de orice fel de nelegiuire, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înșelăciune, de porniri răutăcioase; sunt șoptitori,

30. bârfitori, urători de Dumnezeu, obraznici, trufași, lăudaroși, născocitori de rele, neascultători de părinți,

31. fără pricepere, călcători de cuvânt, fără dragoste firească, neînduplecați, fără milă.

32. Și, măcar că știu* hotărârea lui Dumnezeu, că cei ce fac asemenea lucruri sunt** vrednici de moarte, totuși, ei nu numai că le fac, dar și găsesc de buni† pe cei ce le fac.

*Cap. 2.2. **Cap. 6.21. †Ps. 50.18. Osea 7.3.

Nepocăința iudeilor

21. Așadar, omule, oricine ai fi tu, care judeci pe altul, nu te poți dezvinovăți*; căci** prin faptul că judeci pe altul, te osândești singur; fiindcă tu, care judeci pe altul, faci aceleași lucruri.

*Cap. 1.20. **2 Sam. 12.5-7. Mat. 7.1,2. Ioan 8.9.

2. Știm, în adevăr, că judecata lui Dumnezeu împotriva celor ce săvârșesc astfel de lucruri este potrivită cu adevărul.

3. Și crezi tu, omule, care judeci pe cei ce săvârșesc astfel de lucruri, și pe care le faci și tu, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau disprețuiești tu bogățiile* bunătății, îngăduinței** și îndelungii† Lui răbdări? Nu vezi†† tu că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință?

*Cap. 9.23. Efes. 1.7; 2.4,7. **Cap. 3.25. †Exod 34.6. ††Isa. 30.18. 2 Pet. 3.9,15.

5. Dar, cu împietrirea inimii tale, care nu vrea să se pocăiască, îți* aduni o comoară de mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu,

*Deut. 32.34. Iac. 5.3.

6. care* va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

*Iov 34.11. Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 17.10; 32.19. Mat. 16.27. Cap. 14.12. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. Apoc. 2.23; 20.12; 22.12.

7. Și anume, va da viața veșnică celor

ce, prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea;

8. și va da mânie și urgie celor ce, din duh de gâlceavă, se împotrivesc* adevărului și ascultă de nelegiuire.

*Iov 24.13. Cap. 1.18. 2 Tes. 1.8.

9. Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face răul: întâi* peste iudeu, apoi peste grec.

*Amos. 3.2. Luca 12.47,48. 1 Pet. 4.17.

10. Slavă*, cinste și pace va veni însă peste oricine face binele: întâi peste iudeu, apoi peste grec.

*1 Pet. 1.7.

11. Căci* înaintea lui Dumnezeu nu se are în vedere fața omului.

*Deut. 10.17. 2 Cron. 19.7. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

12. Toți cei ce au păcătuit fără Lege vor pieri fără Lege; și toți cei ce au păcătuit având Lege vor fi judecați după Lege.

13. Pentru că nu* cei ce aud Legea sunt neprihăniți înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împlinesc Legea aceasta vor fi socotiți neprihăniți.

*Mat. 7.21. Iac. 1.22,23,25. 1 Ioan 3.7.

14. Când Neamurile, măcar că n-au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-au o lege, își sunt singuri lege;

15. și ei dovedesc că lucrarea Legii este scrisă în inimile lor; fiindcă despre lucrarea aceasta mărturisește cugetul lor și gândurile lor, care sau se învinovătesc sau se dezvinovătesc între ele.

16. Și faptul acesta se va vedea în* ziua când, după Evanghelia** mea, Dumnezeu va judeca, prin† Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor.

*Ecl. 12.14. Mat. 25.31. Ioan 12.48. Cap. 3.6. 1 Cor. 4.5. Apoc. 20.12. **Ioan 5.22. Fapt. 10.42; 17.31. 2 Tim. 4.1,8. 1 Pet. 4.5. †Cap. 16.25. 1 Tim. 1.11. 2 Tim. 2.8.

Iudeii nu se pot dezvinovăți

17. Tu*, care te numești iudeu, care te** rezemi pe o Lege, care† te lauzi cu Dumnezeul tău,

*Mat. 3.9. Ioan 8.33. Cap. 9.6,7. 2 Cor. 11.22. **Mica 3.11. Cap. 9.4. †Isa. 45.25; 48.2. Ioan 8.41.

18. care cunoști* voia Lui, care știi să faci deosebire** între lucruri, pentru că ești învățat de Lege;

*Deut. 4.8. Ps. 147.19,20. **Filip. 1.10.

19. tu, care te* măgulești că ești călăuza orbilor, lumina celor ce sunt în întuneric,

Mat. 15.14; 23.16,17,19,24. Ioan 9.34,40,41. 20. povățuitorul celor fără minte, învățătorul celor neștiutori, pentru că în Lege ai dreptarul cunoștinței depline și al adevărului; —

*Cap. 6.17. 2 Tim. 1.13; 3.5.

21. tu deci, care înveți pe alții, pe tine însuși nu te înveți? Tu, care propovăduiești: „Să nu furi“, furi?

22. Tu* care zici: „Să nu preacurvești“, preacurvești?* Tu, căruia ți-e scârbă de idoli, le jefuiești templele?

23. Tu*, care te fălești cu Legea, necinstești pe Dumnezeu prin călcarea acestei Legi?

24. Căci „din pricina voastră este hulit Numele lui Dumnezeu între Neamuri“, după cum este* scris.

*2 Sam. 12.14. Isa. 52.5. Ezech. 36.20,23.

Adevărata tăiere împrejur

25. Tăierea împrejur*, negreșit, este de folos, dacă împlinești Legea; dar dacă tu calci Legea, tăierea ta împrejur ajunge netăiere împrejur.

26. Dacă* deci cel netăiat împrejur păzește poruncile Legii, netăierea lui împrejur nu i se va socoti ea ca o tăiere împrejur?

27. Cel netăiat împrejur din naștere, care împlinește Legea, nu te* va osândi el pe tine, care o calci, măcar că ai slova Legii și tăierea împrejur?

28. Iudeu nu* este acela care se arată pe din afară că este iudeu; și tăiere împrejur nu este aceea care este pe din afară, în carne.

*Mat. 3.9. Ioan 8.39. Cap. 9.6,7. Gal. 6.15. Apoc. 2.9.

29. Că iudeu este acela* care este iudeu înăuntrul; și tăiere împrejur* este aceea a inimii, în duh, nu în slovă; un astfel de iudeu își scoate lauda* nu de la oameni, ci de la Dumnezeu.

*1 Pet. 3.4. *Filp. 3.3. Col. 2.11. †Cap. 7.6. 2 Cor. 3.6. ††1 Cor. 4.5. 2 Cor. 10.18. 1 Tes. 2.4.

Întăietatea iudeului

31. Care este deci întăietatea iudeului sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Oricum, sunt mari. Și, mai întâi de toate, prin faptul că* lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu.

3. Și ce are a face dacă unii* n-au crezut? Necredința* lor va nimici ea credincioșia lui Dumnezeu?

4. Nicidecum!* Dimpotrivă, Dumnezeu* să fie găsit adevărat, și toți* oamenii să fie găsiți mincinoși, după cum este scris: „Ca* să fii găsit nepri-

hănit în cuvintele Tale și să ieși biruitor când vei fi judecat.“

*Iov 40.8. *Ioan 3.33. †Ps. 62.9; 116.11. ††Ps. 51.4.

5. Dar, dacă nelegiuirea noastră pune în lumină neprihănirea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept când își dezlănțuie mânia? (Vorbesc* în felul oamenilor.)

6. Nicidecum! Pentru că, altfel, cum* va judeca Dumnezeu lumea?

7. Și dacă, prin minciuna mea, adevărul lui Dumnezeu strălucește și mai mult spre slava Lui, de ce mai sunt eu însumi judecat ca păcătos?

8. Și de ce să* nu facem răul ca să vină bine din el, cum pretind unii, care ne vorbesc de rău, că spunem noi? Osânda acestor oameni este dreptă.

*Cap. 5.20; 6.1,15.

Iudeii și Neamurile sunt la fel

9. Ce urmează atunci? Suntem noi mai buni decât ei? Nicidecum. Fiindcă am dovedit că toți*, fie iudei, fie greci, sunt sub păcat,

10. după cum este scris: „Nu este nici un om neprihănit, nici unul măcar.

11. Nu* este nici unul care să aibă pricepere. Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu.

*Ps. 14.1-3; 53.1.

12. Toți s-au abătut și au ajuns niște netrebnici. Nu este nici unul care să facă binele, nici unul măcar.

13. Gâttelejul* lor este un mormânt deschis; se slujesc de limbile lor ca să înșele; sub buze au venin* de aspidă;

14. gura* le este plină de blestem și de amărăciune;

15. au picioarele grabnice* să verse sânge;

16. prăpădul și pustiirea sunt pe drumul lor;

17. nu cunosc calea păcii;

18. frica de Dumnezeu nu* este înaintea ochilor lor.“

19. Știm însă că tot ce* spune Legea, spune celor ce sunt sub Lege, pentru ca orice* gură să fie astupată, și toată lumea să fie găsită vinovată înaintea lui Dumnezeu.

*Ioan 10.34; 15.25. *Iov 5.16. Ps. 107.42. Ezech. 16.63. Cap. 1.20; 2.1. †Vers. 9.23. Cap. 2.2.

20. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

*Ps. 143.2. Fapt. 13.39. Gal. 2.16; 3.11. Efes. 2.8,9. Tit 3.5. *Cap. 7.7.

Iertarea prin credință

21. Dar acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

22. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

23. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

24. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

25. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

26. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

27. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

28. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

29. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

30. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

31. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

*Cap. 2.17,23; 4.2. 1 Cor. 1.29,31. Efes. 2.9. †Fapt. 13.38,39. Vers. 20-22. Cap. 8.3. Gal. 2.16.

32. În adevăr, făgăduința făcută lui Avraam sau seminței lui, că va moșteni* lumea, n-a fost făcută pe temeiul Legii, ci pe temeiul acelei neprihăniri care se capătă prin credință.

33. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

34. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

35. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

36. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

37. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

38. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

39. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

40. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

41. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

42. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

43. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

44. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

45. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

46. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

47. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

48. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

49. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

50. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

51. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

52. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

53. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

54. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

55. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

56. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

57. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

58. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

59. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

60. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

61. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

62. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

63. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

64. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

65. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

66. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

67. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

68. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

69. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

70. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

71. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

72. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

73. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

74. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

75. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

76. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

77. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

78. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

79. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

80. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

81. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

82. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

83. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

84. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

85. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

86. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

87. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

88. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

89. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

90. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

91. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

92. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

93. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

94. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

95. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

96. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

97. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

98. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

99. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

100. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

101. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

102. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

103. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

104. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

105. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

106. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

107. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

108. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

109. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

110. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

111. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

112. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

113. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

114. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

115. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

116. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

117. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

118. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

119. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

120. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit prin* credință, fără faptele Legii.

121. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeu iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor;

122. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, și El va socoti neprihăniți, prin credință, pe cei tăiați împrejur, și tot prin credință și pe cei netăiați împrejur.

123. Deci prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

124. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii,

125. deoarece prin** Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

126. Și acum s-a arătat o neprihănire*¹ pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc** Legea și† Proclamații –

127. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin* credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

128. Căci toți* au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

129. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Hristos Isus.

130. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credința în sângele** Lui, o jertfă de ispășire, ca să-și arate neprihănirea Lui; căci† trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

131. pentru ca, în vremea de acum, să-și arate neprihănirea Lui în așa fel, încât să fie neprihănit, și totuși să socotească neprihănit pe cel ce crede în Isus.

132. Unde este, dar*, pr

14. Căci*, dacă moștenitori sunt cei ce se țin de Lege, credința este zadarnică, și făgăduința este nimicită;

*Gal. 3.18.

15. pentru că Legea* aduce mânia; și unde nu este o lege, acolo nu este nici călcare de lege.

*Cap. 3.20; 5.13,20;

7.8,10,11. 1 Cor. 15.56. 2 Cor. 3.7,9. Gal. 3.10,19. 1 Ioan 3.4.

16. De aceea moștenitori sunt cei ce se fac prin credință, pentru ca să fie prin har*, și pentru ca** făgăduința să fie cheazăuită pentru toată sămânța lui Avraam: nu numai pentru sămânța aceea care este sub Lege, ci și pentru sămânța aceea care are credința lui Avraam, tatăl nostru al tuturor,

*Cap. 3.24. **Gal. 3.22. †Isa. 51.2. Cap. 9.8.

17. după cum este scris: „Te-am* rânduit să fii tatăl multor neamuri.” El, adică, este tatăl nostru înaintea lui Dumnezeu în care a crezut, care** învie morții și care cheamă lucrurile pe care nu sunt, ca și cum ar fi.

*Gen. 17.5. **Cap. 8.11. Efes. 2.1,5. †Cap. 9.26. 1 Cor. 12.8. 1 Pet. 2.10.

18. Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut, și astfel a ajuns tatăl multor neamuri, după cum i se spusese: „Așa* va fi sămânța ta.”

*Gen. 15.5.

19. Și, fiindcă n-a fost slab în credință, el nu s-a* uitat la trupul său care era îmbătrânit – avea aproape o sută de ani – nici la faptul că Sara nu mai putea să aibă copii.

*Gen. 17.17; 18.11. Evr. 11.11,12.

20. El nu s-a îndoit de făgăduința lui Dumnezeu, prin necredință, ci, întărit prin credința lui, a dat slavă lui Dumnezeu,

21. deplin încredințat că El ce făgăduiește, poate* să și împlinească.

*Ps. 115.3. Luca 1.37,45. Evr. 11.19.

22. De aceea credința aceasta „i-a fost socotită ca neprihănire.”

23. Dar nu* numai pentru el este scris că „i-a fost socotită ca neprihănire”;

*Cap. 15.4. 1 Cor. 10.6,11.

24. ci este scris și pentru noi, căroră, de asemenea, ne va fi socotită, nouă celor ce credem în Cel* ce a înviat din morți pe Isus Hristos, Domnul nostru,

*Fapt. 2.24; 13.30.

25. care* a fost dat din pricina fărădelegilor noastre, și a înviat** din pricină că am fost socotiți neprihăniți.

*Isa. 53.5,6. Cap. 3.25; 5.6; 8.32. 2 Cor. 5.21. Gal. 1.4. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24; 3.18. **1 Cor. 15.17. 1 Pet. 1.21.

Roadele acestui fapt

5.1. Deci fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință*, avem pace** cu Dumnezeu, prin† Domnul nostru Isus Hristos.

*Isa. 32.17. Ioan 16.33. Cap. 3.28,30. **Efes. 2.14. Col. 1.20. †Ioan 10.9; 14.6. Efes. 2.18; 3.12. Evr. 10.19.

2. Lui îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har în* care suntem; și ne bucurăm** în nădejdea slavei lui Dumnezeu.

*1 Cor. 15.1. **Evr. 3.6.

3. Ba mai mult, ne* bucurăm chiar și în necazurile noastre; căci știm** că necazul aduce răbdare,

*Mat. 5.11,12. Fapt. 5.41. 2 Cor. 12.10. Filip. 2.17. Iac. 1.2,12. 1 Pet. 3.14. **Iac. 1.3.

4. răbdarea* aduce biruință în încercare, iar biruința aceasta aduce nădejdea.

*Iac. 1.12.

5. Însă nădejdea* aceasta nu înșală, pentru că** dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt care ne-a fost dat.

*Filip. 1.20. **2 Cor. 1.22. Gal. 4.6. Efes. 1.13,14.

6. Căci, pe când eram noi încă fără putere, Hristos, la vremea cuvenită, a* murit pentru cei nelegiuți.

*Vers. 8. Cap. 4.25.

7. Pentru un om neprihănit cu greu ar muri cineva; dar pentru binefăcătorul lui, poate că s-ar găsi cineva să moară.

8. Dar Dumnezeu* își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi.

*Ioan 15.13. 1 Pet. 3.18. 1 Ioan 3.16; 4.9,10.

9. Deci cu atât mai mult acum, când suntem socotiți neprihăniți, prin* sângele Lui, vom fi mântuiți prin El de mânia lui Dumnezeu**.

*Cap. 3.25. Efes. 2.13. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7. **Cap. 1.18. 1 Tes. 1.10.

10. Căci, dacă* atunci când eram vrăjmași, am fost împăcați** cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu mult mai mult acum, când suntem împăcați cu El, vom fi mântuiți prin† viața Lui.

*Cap. 8.32. **2 Cor. 5.18,19.

11. Și nu numai atât, dar ne* și bucurăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am căpătat împăcarea.

*Cap. 2.17; 3.29,30. Gal. 4.9.

Păcatul și harul

12. De aceea, după cum printr-un* singur om a intrat păcatul în lume, și

1. Sau: să avem

Harul

ne izbăvește de stăpânirea păcatului

6.1. Ce vom zice, dar? Să păcătuim* mereu, ca să se înmulțească harul?

*Vers. 15. Cap. 3.8.

2. Nicidecum! Noi, care am* murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat?

*Vers. 11. Cap. 7.4. Gal. 2.19; 6.14. Col. 3.3. 1 Pet. 2.24.

3. Nu știți că toți câți* am fost botezați în Isus Hristos, am fost botezați în** moartea Lui?

*Gal. 3.27. **1 Cor. 15.29.

4. Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropați* împreună cu El, pentru ca, după cum** Hristos a înviat din morți, prin slava† Tatălui, tot așa†† și noi să trăim o viață nouă.

*Col. 2.12. **Cap. 8.11. 1 Cor. 6.14. 2 Cor. 13.4. †Ioan 2.11; 11.40. ††Gal. 6.15. Efes. 4.22-24. Col. 3.10.

5. În adevăr, dacă* ne-am făcut una cu El, printr-o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El și printr-o înviere asemănătoare cu a Lui.

*Filip. 3.10,11.

6. Știm bine că omul* nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca trupul** păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui, în așa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului;

*Gal. 2.20; 5.24; 6.14. Efes. 4.22. Col. 3.5,9. **Col. 2.11.

7. căci cine* a murit, de drept, este izbăvit de păcat.

*1 Pet. 4.1.

8. Acum, dacă* am murit împreună cu Hristos, credem că vom și trăi împreună cu El,

*2 Tim. 2.11.

9. întrucât știm că Hristosul* înviat din morți nu mai moare: moartea nu mai are nici o stăpânire asupra Lui.

*Apoc. 1.18.

10. Fiindcă prin moartea de care a murit, El a* murit pentru păcat, o dată pentru totdeauna; iar prin viața pe care o trăiește, trăiește** pentru Dumnezeu.

*Evr. 9.27,28. **Luca 20.38.

11. Tot așa și voi înșivă, socotiți-vă morți* față de păcat, și vii** pentru Dumnezeu, în Isus Hristos, Domnul nostru.

*Vers. 2. **Gal. 2.19.

12. Deci* păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor și să nu mai ascultați de poftele lui.

*Ps. 19.13; 119.133.

13. Să nu mai dați în stăpânirea păcatului mădularele* voastre, ca niște unelte ale nelegiurii; ci dați-vă** pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum erăți; și dați lui Dumnezeu

prin** păcat a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit...

*Gen. 3.6. 1 Cor. 15.21. **Gen. 2.17. Cap. 6.23. 1 Cor. 15.21.

13. (Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul* nu este ținut în seamă câtă vreme nu este o lege.

*Cap. 4.15. 1 Ioan 3.4.

14. Totuși moartea a domnit, de la Adam până la Moise, chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam, care* este o icoană preînchipuitoare a Celui ce avea să vină.

*1 Cor. 15.21,22,45.

15. Dar cu darul fără plată nu este ca și cu greșeala; căci, dacă prin greșeala unuia singur, cei mulți au fost loviți cu moartea, apoi cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul pe care ni l-a făcut harul acesta într-un singur Om, adică în Isus Hristos, s-au dat din belșug celor* mulți.

*Isa. 53.11. Mat. 20.28; 26.28.

16. Și darul fără plată nu vine ca prin acel unul care a păcătuit; căci judecata venită de la unul a adus osândă; dar darul fără plată, venit în urma multor greșeli, a adus o hotărâre de iertare.

17. Dacă deci prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii, vor domni în viață prin acel Unul singur, care este Isus Hristos!)

18. ... Astfel, dar, după cum printr-o singură greșală a venit o osândă care a lovit pe* toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața.

*Ioan 12.32. Evr. 2.9.

19. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om, cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur Om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți.

20. Ba încă și Legea* a venit pentru ca să se înmulțească greșeala; dar unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit** și mai mult;

*Ioan 15.22. Cap. 3.20; 4.15; 7.8. Gal. 3.19,23. **Luca 7.47. 1 Tim. 1.14.

21. pentru ca, după cum păcatul a stăpânit dând moartea, tot așa și harul să stăpânească dând neprihănirea, ca să dea viața veșnică, prin Isus Hristos, Domnul nostru.

mădularile voastre, ca pe niște unelte ale neprihănirii.

*Cap. 7.5. Col. 3.5. Iac. 4.1. **Cap. 12.1. 1 Pet. 2.24; 4.2.
14. Căci* păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră, pentru că nu sunteți sub Lege, ci sub har. *Cap. 7.4,6; 8.2. Gal. 5.18.

Harul nu îndreptățește păcatul

15. Ce urmează de aici? Să păcătuim pentru că* nu mai suntem sub Lege, ci sub har? Nicidecum. *1 Cor. 9.21.

16. Nu știți că, dacă* vă dați robi cuiva, ca să-l ascultați, sunteți robii aceluia de care ascultați, fie că este vorba de păcat, care duce la moarte, fie că este vorba de ascultare, care duce la neprihănire?

*Mat. 6.24. Ioan 8.34. 2 Pet. 2.19.
17. Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, pentru că, după ce ați fost robi ai păcatului, ați ascultat acum din inimă de dreptarul* învățaturii pe care ați primit-o. *2 Tim. 1.13.

18. Și, prin chiar faptul că ați fost izbăviți* de sub păcat, v-ați făcut robi ai neprihănirii. —

*Ioan 8.32. 1 Cor. 7.22. Gal. 5.1. 1 Pet. 2.16.
19. Vorbesc omenește, din pricina neputinței firii voastre pământești: după cum odinioară v-ați făcut mădularile voastre roabe ale necurăției și fărădelegii, așa că săvârșeați fărădelegea, tot așa, acum trebuie să vă faceți mădularile voastre roabe ale neprihănirii, ca să ajungeți la sfințirea voastră!

20. Căci, atunci când erați robi* ai păcatului, erați slobozi față de neprihănire. *Ioan 8.34.

21. Și ce* roade aduceați atunci? Roade de care acum vă este rușine: pentru că sfârșitul* acestor lucruri este moartea. *Cap. 7.5. **Cap. 1.32.

22. Dar acum, odată ce ați fost izbăviți* de păcat și v-ați făcut robi ai lui Dumnezeu, aveți ca rod sfințirea, iar ca sfârșit viața veșnică. *Ioan 8.32.

23. Fiindcă plata* păcatului este moartea, dar darul** fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru. *Gen. 2.17. Cap. 5.12. Iac. 1.15. **Cap. 2.7; 5.17,21. 1 Pet. 1.4.

Creștinul izbăvit de Lege

71. Nu știți, fraților — căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea — că Legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăiește el?

2. Căci femeia* măritată este legată

prin Lege de bărbatul ei câtă vreme trăiește el;

dar dacă-i** moare bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului ei.

*1 Cor. 7.39. **Mat. 5.32.
3. Dacă deci, când îi trăiește bărbatul, ea se mărită după altul, se va chema preacurvă; dar dacă-i moare bărbatul, este dezlegată de lege, așa că nu mai este preacurvă, dacă se mărită după altul.

4. Tot astfel, frații mei, prin trupul lui Hristos, și voi ați* murit în ce privește Legea, ca să fiți ai altuia, adică ai Celui ce a înviat din morți; și aceasta, ca să aducem rod pentru Dumnezeu.

*Cap. 8.2. Gal. 2.19; 5.18. Efes. 2.15. Col. 2.14. Gal. 5.22.
5. Căci, când trăiam sub firea noastră pământească, patimile păcatelor, ațâțate de Lege, lucrau* în mădularile noastre și ne făceau să** aducem roade pentru moarte.

*Cap. 6.13. **Cap. 6.21. Gal. 5.19. Iac. 1.15.
6. Dar acum, am fost izbăviți de Lege și suntem morți față de Legea aceasta care ne ținea robi, pentru ca să slujim lui Dumnezeu într-un* duh nou, iar nu după vechea slovă.

*Cap. 2.29. 2 Cor. 3.6.

Legea dă cunoștința păcatului

7. Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos?

Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am* cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să** nu poftesti!”

*Cap. 3.20. **Exod. 20.17. Deut. 5.21. Fapt. 20.33. Cap. 13.9.
8. Apoi păcatul* a luat prilejul și a făcut să se nască în mine, prin poruncă, tot felul de pofte; căci fără Lege, păcatul este mort. *Cap. 4.15; 5.20.

9. Odinioară, fiindcă eram fără* Lege, trăiam; dar, când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit.

*1 Cor. 15.56.
10. Și porunca, ea, care* trebuia să-mi dea viața, mi-a pricinuit moartea.

*Lev. 18.5. Ezech. 20.11,13,21. 2 Cor. 3.7.
11. Pentru că păcatul a luat prilejul, prin ea m-a amăgit, și prin însăși porunca aceasta m-a lovit cu moartea.

12. Așa că Legea*, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună. *Ps. 19.8; 119.38,137. 1 Tim. 1.8.

13. Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum. Dar păcatul, tocmai ca să iasă la iveală ca păcat, mi-a dat moartea printr-un lucru bun,

pentru ca păcatul să se arate afară din cale de păcătos, prin faptul că se slujea de aceeași poruncă.

Lupta firii pământești împotriva Duhului

14. Știm, în adevăr, că Legea este duhovnicească; dar eu sunt pământesc, vândut* rob păcatului.

*1 Imp. 21.20,25. 2 Imp. 17.17.
15. Căci nu știu ce fac: nu* fac ce vreau, ci fac ce urăsc. *Gal. 5.17.

16. Acum, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea este bună.

17. Și atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine.

18. Știu, în adevăr, că nimic bun nu locuiește în* mine, adică în firea mea pământească, pentru că, ce-i drept, am voința să fac binele, dar n-am puterea să-l fac. *Gen. 6.5; 8.21.

19. Căci binele pe care vreau să-l fac, nu-l fac, ci răul pe care nu vreau să-l fac, iată ce fac!

20. Și dacă fac ce nu vreau să fac, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine.

21. Găsesc, dar, în mine legea aceasta: când vreau să fac binele, răul este lipit de mine.

22. Fiindcă, după omul dinăuntru, îmi* place Legea** lui Dumnezeu;

*Ps. 1.2. **2 Cor. 4.16. Efes. 3.16. Col. 3.9,10.
23. dar văd în* mădularile mele o altă** lege care se luptă împotriva legii primite de mintea mea și mă ține rob legii păcatului care este în mădularile mele. *Gal. 5.17. **Cap. 6.13,19.

24. O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte...?

25. Mulțumiri* fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru!... Astfel, dar, cu mintea, eu slujesc Legii lui Dumnezeu; dar cu firea pământească slujesc legii păcatului.

*1 Cor. 15.57.

Creștinul trăiește după Duh

81. Acum, dar, nu este nici o osândă dire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu* trăiesc după îndemnul firei pământești, ci după îndemnul Duhului. *Vers. 4. Gal. 5.16,25.

2. În adevăr, legea* Duhului** de viață în Hristos Isus m-a izbăvit de legea* păcatului și a morții.

*Ioan 8.36. Cap. 6.18,22. Gal. 2.19; 5.1. **1 Cor. 15.45. 2 Cor. 3.6. †Cap. 7.24,25.

3. Căci — lucru* cu neputință Legii, întrucât firea pământească¹ o făcea fără putere — Dumnezeu** a osândit păcatul în firea pământească, trimițând, din pricina păcatului, pe însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului, *Fapt. 13.39. Cap. 3.20. Evr. 7.18,19; 10.1,2,10,14. **2 Cor. 5.21. Gal. 3.13.

4. pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care* trăim nu după îndemnul firei pământești, ci după îndemnul Duhului. *Vers. 1.

5. În adevăr, cei ce* trăiesc după îndemnul firei pământești umblă după lucrurile firii pământești; pe când cei** ce trăiesc după îndemnul Duhului umblă după lucrurile Duhului. *Ioan 3.6. 1 Cor. 2.14. **Gal. 5.22,25.

6. Și umblarea* după lucrurile firii pământești este moarte, pe când umblarea după lucrurile Duhului este viață și pace. *Vers. 13. Cap. 6.21. Gal. 6.8.

7. Fiindcă umblarea* după lucrurile firii pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu și nici** nu poate să se supună. *Iac. 4.4. **1 Cor. 2.14.

8. Deci cei ce sunt pământești nu pot să placă lui Dumnezeu.

9. Voi însă nu mai sunteți pământești, ci duhovnicești, dacă Duhul* lui Dumnezeu locuiește în adevăr în voi. Dacă n-are cineva Duhul** lui Hristos, nu este al Lui. *1 Cor. 3.16; 6.19. **Ioan 3.34.

Gal. 4.6. Filip. 1.19. 1 Pet. 1.11.

10. Și dacă Hristos este în voi, trupul vostru, da, este supus morții, din pricina păcatului; dar duhul vostru este viu, din pricina neprihănirii.

11. Și dacă Duhul Celui* ce a înviat pe Isus dintre cei morți locuiește în voi, Cel** ce a înviat pe Hristos Isus din morți va învia și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuiește în voi. *Fapt. 2.24. **Cap. 6.4,5. 1 Cor. 6.14. 2 Cor. 4.14. Efes. 2.5.

Creștinul trăiește în așteptarea mântuirii

12. Așadar*, fraților, noi nu mai datorăm nimic firii pământești, ca să trăim după îndemnul ei. *Cap. 6.7,14.

13. Dacă trăiți* după îndemnul ei, veți muri; dar dacă, prin Duhul, faceți să moară** faptele trupului, veți trăi.

*Vers. 6. Gal. 6.8. **Efes. 4.22. Col. 3.5.

1. Grecește: carnea, aici și peste tot unde e „fira pământească”

14. Căci toți cei ce sunt călăuziți* de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu. *Gal. 5.18.

15. Și voi n-ați* primit un duh de robie, ca să mai aveți frică**; ci ați primit un duh de înfiere care ne face să strigăm: „Avații!, adică: Tată!”

*1 Cor. 2.12. Evr. 2.15. **2 Tim. 1.7. 1 Ioan 4.18. †Isa. 56.6. Gal. 4.5,6. ††Marc. 14.36.

16. Înșuși* Duhul adevărește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu. *2 Cor. 1.22; 5.5. Efes. 1.13; 4.30.

17. Și, dacă suntem copii, suntem și moștenitori*: moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos, dacă suferim** cu adevărat împreună cu El, ca să fim și proslăviți împreună cu El. *Fapt. 26.18.

Gal. 4.7. **Fapt. 14.22. Filp. 1.29. 2 Tim. 2.11,12.

18. Eu socotesc că suferințele* din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.

*2 Cor. 4.17. 1 Pet. 1.6,7; 4.13.

19. De asemenea, și firea* așteaptă cu o dorință înfocată descoperirea** fiilor lui Dumnezeu.

*2 Pet. 3.13. **Gen. 3.19. 1 Ioan 3.2.

20. Căci firea* a fost supusă deșertăciunii – nu de voie, ci din pricina celui ce a supus-o – cu nădejdea însă,

*Vers. 22.

21. că și ea va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să aibă parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu.

22. Dar știm că, până în ziua de azi, toată firea suspină* și suferă durerile nașterii. *Ier. 12.11.

23. Și nu numai ea, dar și noi, care avem cele dintâi roade* ale Duhului, suspinăm** în noi și așteptăm† înfierea, adică răscumpărarea trupului†† nostru.

*2 Cor. 5.5. Efes. 1.14.

**2 Cor. 5.2,4. †Luca 20.36. ††Luca 21.28. Efes. 4.30.

24. Căci în nădejdea aceasta am fost mântuiți. Dar o nădejde care se vede nu mai este nădejde: pentru că ce se vede se mai poate nădăjdui?

*2 Cor. 5.7. Evr. 11.1.

25. Pe când, dacă nădăjduim ce nu vedem, așteptăm cu răbdare.

26. Și tot astfel și Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră: căci nu* știm cum trebuie să ne rugăm. Dar însuși** Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite.

*Mat. 20.22. Iac. 4.3. **Zah. 12.10. Efes. 6.18.

27. Și Cel* ce cercetează inimile știe care este năzuința Duhului; pentru că

El mijlocește pentru sfinți după** voia lui Dumnezeu.

*1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Prov. 17.3. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Fapt. 1.24. 1 Tes. 2.4. Apoc. 2.23. **1 Ioan 5.14.

Pe creștin nimic nu-l poate despărți de dragostea lui Dumnezeu

28. De altă parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume spre binele celor ce* sunt chemați după planul Său.

*Cap. 9.11,23,24. 2 Tim. 1.9.

29. Căci pe aceia pe care i-a cunoscut mai* dinainte, i-a și hotărât mai** dinainte să† fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca†† El să fie Cel întâi născut dintre mai mulți frați.

*Exod 33.12,17. Ps. 1.6. Ier. 1.5. Mat. 7.23. Cap. 11.2. 2 Tim. 2.19. 1 Pet. 1.2. **Efes. 1.5,11. †Ioan 17.22. 2 Cor. 3.18. Filp. 3.21. 1 Ioan 3.2. ††Col. 1.15,18. Evr. 1.6. Apoc. 1.5.

30. Și pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte, i-a și chemat*; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihăniți*; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniți, i-a și proslăvit†.

*Cap. 1.6; 9.24. Efes. 4.4. Evr. 9.15. 1 Pet. 2.9. **1 Cor. 6.11. †Ioan 17.22. Efes. 2.6.

31. Deci ce vom zice noi în fața tuturor acestor lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?

32. El*, care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a** dat pentru noi toți, cum nu ne va da fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?

*Cap. 5.6,10. **Cap. 4.25.

33. Cine va ridica pâra împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu* este Acela care-i socotește neprihăniți!

*Isa. 50.8,9. Apoc. 12.10,11.

34. Cine-i* va osândi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a și înviat, stă** la dreapta lui Dumnezeu și† mijlocește pentru noi!

*Iov 34.29. **Marc. 16.19. Col. 3.1. Evr. 1.3; 8.1; 12.2. 1 Pet. 3.22. †Evr. 7.25; 9.24. 1 Ioan 2.1.

35. Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strămtorarea, sau prigonirea, sau foamea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?

36. După cum este scris: „Din* pricina Ta suntem dați morții toată ziua; suntem socotiți ca niște oi de tăiat.”

*Ps. 44.22. 1 Cor. 15.30,31. 2 Cor. 4.11.

37. Totuși*, în toate aceste lucruri, noi suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit.

*1 Cor. 15.57. 2 Cor. 2.14. 1 Ioan 4.4; 5.4,5. Apoc. 12.11.

38. Căci sunt bine încredințat că nici

moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile*, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare,

*Efes. 1.21; 6.12. Col. 1.16; 2.25. 1 Pet. 3.22.

39. nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură†, nu vor fi în stare să ne despărta de dragostea lui Dumnezeu care este în Isus Hristos, Domnul nostru.

Pavel și mântuirea israeliților

9. Spun* adevărul în Hristos, nu mint; cugetul meu, luminat de Duhul Sfânt, îmi este martor, *Cap. 1.9.

2 Cor. 1.23; 11.31; 12.19. Gal. 1.20. Filp. 1.8. 1 Tim. 2.7.

2. că* simt o mare înfrângere și am o durere necurmată în inimă. *Cap. 10.1.

3. Căci aproape să* doresc să fiu eu însumi anatema, despărțit de Hristos, pentru frații mei, rudele mele truști.

*Exod 32.32.

4. Ei* sunt israeliți, au** înfierea, slava†, legămintele††, darea Legii*†, slujba dumnezeiască*, făgăduințele*††,

*Deut. 7.6. **Exod 4.22. Deut. 14.1. Ier. 31.9. †1 Sam. 4.21. 1 Imp. 8.11. Ps. 63.2; 78.61. ††Fapt. 3.25. Evr. 8.8-10. *†Ps. 147.19. ††Evr. 9.1. **†Fapt. 13.32. Cap. 3.2. Efes. 2.12.

5. patriarhii*, și din** ei a ieșit, după trup, Hristosul, care† este mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin!

*Deut. 10.15. Cap. 11.28. **Luca 3.23. Cap. 1.3. †Ier. 23.6. Ioan 1.1. Fapt. 20.28. Evr. 1.8. 1 Ioan 5.20.

Dumnezeu este stăpân să aleagă

6. Dar aceasta nu* înseamnă că a rămas fără putere Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu** toți cei ce se coboară din Israel sunt Israel;

*Num. 23.19. Cap. 3.3. **Ioan 8.39. Cap. 2.28,29; 4.12,16. Gal. 6.16.

7. și, măcar că sunt sămânța lui Avraam, nu* toți sunt copiii lui Avraam; ci este scris: „În Isaac** vei avea o sămânță care-ți va purta numele.”

*Gal. 4.23. **Gen. 21.12. Evr. 11.18.

8. Aceasta înseamnă că nu copiii truști sunt copii ai lui Dumnezeu; ci copiii* făgăduinței sunt socotiți ca sămânță.

*Gal. 4.28.

9. Căci cuvântul acesta este o făgăduință: „Pe vremea aceasta* Mă voi întoarce, și Sara va avea un fiu.”

*Gen. 18.10,14.

10. Ba mai mult, tot așa a fost cu Rebeca*. Ea a zămislit doi gemeni numai de la părintele nostru Isaac.

*Gen. 25.21.

1. Sau: zidire

11. Căci, măcar că cei doi gemeni nu se născuseră încă și nu făcuseră nici bine, nici rău – ca să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere, nu prin fapte, ci prin* Cel ce cheamă –

*Cap. 4.17; 8.28.

12. s-a zis Rebecăi: „Cel* mai mare va fi rob celui mai mic”,

*Gen. 25.23.

13. după cum este scris: „Pe Iacov* l-am iubit, iar pe Esau l-am urât.”

*Deut. 21.15. Prov. 13.24. Mal. 1.2,3. Mat. 10.37. Luca 14.26. Ioan 12.25.

Dumnezeu Se îndură de cine-I place

14. Deci ce vom zice? Nu cumva* este nedreptate în Dumnezeu? Nicidecum! *Deut. 32.4. 2 Cron. 19.7. Iov 8.3; 34.10. Ps. 92.15.

15. Căci El a zis lui Moise: „Voi avea* milă de oricine-Mi va plăcea să am milă; și Mă voi îndura de oricine-Mi va plăcea să Mă îndur.”

*Exod 33.19.

16. Așadar, nu atârna nici de cine vrea, nici de cine aleargă, ci de Dumnezeu care are milă.

17. Fiindcă Scriptura* zice lui faraon: „Te-am ridicat înadins**, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea și pentru ca Numele Meu să fie vestit în tot pământul.”

*Gal. 3.8,22. **Exod 9.16.

18. Astfel, El are milă de cine vrea, și împietrește pe cine vrea.

19. Dar îmi vei zice: „Atunci de ce mai bagă vină? Căci* cine poate sta împotriva voii Lui?”

*2 Cron. 20.6. Iov 9.12; 23.13. Dan. 4.35.

20. Dar, mai degrabă, cine ești tu, omule, ca să răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Nu cumva vasul de lut va* zice celui ce l-a făcut: „Pentru ce m-ai făcut așa?”

*Isa. 29.16; 45.6; 64.8.

21. Nu este olarul* stăpân pe lutul lui, ca din aceeași frământătură de lut să facă un** vas pentru o întrebuintare de cinst, și un alt vas pentru o întrebuintare de ocară?

*Prov. 16.4. Ier. 18.6. **2 Tim. 2.20.

22. Și ce putem spune, dacă Dumnezeu, fiindcă voia să-Și arate mânia și să-Și descopere puterea, a suferit cu multă răbdare niște vase* ale mâniei, făcute** pentru piere;

*1 Tes. 5.9. **1 Pet. 2.8. Iuda 4.

23. și să-Și arate bogăția* slavei Lui față de niște vase ale îndurării pe care le-a pregătit** mai dinainte pentru slavă (despre noi vorbesc)?

*Cap. 2.4. Efes. 1.7. Col. 1.27. **Cap. 8.28-30.

24. Astfel, El ne-a chemat nu* numai dintre iudei, ci și dintre Neamuri,

*Cap. 3.29.

25. după cum zice în Osea: „Voi* numi „popor al Meu“ pe cel ce nu era poporul Meu și „preaiubită“ pe cea care nu era preaiubită.

*Osea 2.23. 1 Pet. 2.10.

26. Și* acolo unde li se zicea: „Voi nu sunteți poporul Meu“, vor fi numiți fiii ai Dumnezeului celui Viu.“

*Osea 1.10.

27. Isaia, de altă parte, strigă cu privire la Israel:

„Chiar* dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, numai rămășița** va fi mântuită.

*Isa. 10.22,23. **Cap. 11.5.

28. Căci Domnul va împlini pe deplin* și repede pe pământ Cuvântul Lui.“

*Isa. 28.22.

29. Și, cum zisese Isaia mai înainte: „Dacă* nu ne-ar fi lăsat Domnul Savaot o sămânță, am fi ajuns ca** Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora.“

*Isa. 1.9. Plân. 3.22. **Isa. 13.19. Ier. 50.40.

Neamurile au căpătat mântuirea

30. Deci ce vom zice? Neamurile*, care nu umblau după neprihănire, au căpătat neprihănirea, și anume, neprihănirea care** se capătă prin credință;

*Cap. 4.11; 10.20. **Cap. 1.17.

31. pe când Israel, care umbla* după o Lege care să dea neprihănirea, n-a** ajuns la Legea aceasta.

*Cap. 10.2; 11.7. **Gal. 5.4.

32. Pentru ce? Pentru că Israel n-a căutat-o prin credință, ci prin fapte. Ei s-au* lovit de Piatra de poticnire,

*Luca 2.34. 1 Cor. 1.23.

33. după cum este scris: „Iată* că pun în Sion o Piatră de poticnire și o Stâncă de cădere: și** cine crede în El nu va fi dat de rușine.“

*Ps. 118.22.

Isa. 8.14; 28.16. Mat. 21.42. 1 Pet. 2.6-8. **Cap. 10.11.

Mântuirea este aproape

10. Fraților, dorința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu pentru israeliți este să fie mântuiți.

2. Le mărturisesc că* ei au răvnă pentru Dumnezeu, dar fără pricepere:

*Fapt. 21.20; 22.3. Gal. 1.14; 4.17. Cap. 9.31.

3. pentru că, întrucât n-au cunoscut neprihănirea pe care o dă Dumnezeu*, au căutat să-și pună înainte o neprihănire a lor înșiși** și nu s-au supus astfel neprihănirii pe care o dă Dumnezeu.

*Cap. 1.17; 9.30. **Filp. 3.9.

4. Căci Hristos* este sfârșitul Legii, pentru ca oricine crede în El să poată căpăta neprihănirea.

*Mat. 5.17. Gal. 3.24.

5. În adevăr, Moise scrie că omul* care împlinește neprihănirea pe care o dă Legea va trăi prin ea.

*Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezech. 20.11,13,21. Gal. 3.12.

6. Pe când iată cum vorbește neprihănirea pe care o dă credința: „Să* nu zici în inima ta: „Cine se va sui în cer?“ (Să coboare adică pe Hristos din cer.)

*Deut. 30.12,13.

7. Sau: „Cine se va coborî în Adânc?“ (Să scoale adică pe Hristos din morți.)

8. Ce zice ea deci? „Cuvântul este aproape* de tine: în gura ta și în inima ta.“ Și cuvântul acesta este Cuvântul credinței, pe care-l propovăduim noi.

*Deut. 30.14.

9. Dacă* mărturisești deci cu gura ta pe Isus ca Domn și dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit.

*Mat. 10.32. Luca 12.8. Fapt. 8.37.

10. Căci prin credința din inimă se capătă neprihănirea, și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire,

11. după cum zice Scriptura: „Oricine* crede în El nu va fi dat de rușine.“

*Isa. 28.16; 49.23. Ier. 17.7. Cap. 9.33.

12. În adevăr, nu* este nici o deosebire între iudeu și grec; căci toți au același** Domn, care este bogat în îndurare pentru toți cei ce-L cheamă.

*Fapt. 15.9. Cap. 3.22. Gal. 3.28. **Fapt. 10.36. Cap. 3.29. 1 Tim. 2.5. †Efes. 1.7; 2.4,7.

13. Fiindcă* „oricine va chema Numele** Domnului va fi mântuit.“

*Ioel 2.32. Fapt. 2.21. **Fapt. 9.14.

Lucrul acesta a fost vestit

14. Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Și cum vor crede în Acela despre care n-au auzit? Și cum vor auzi despre El fără propovăduitor?

15. Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimiși? După cum este scris: „Cât* de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!“

*Isa. 52.7. Naum 1.15.

16. Dar nu* toți au ascultat de Evanghelie. Căci Isaia zice: „Doamne**, cine a crezut propovăduirea noastră?“

*Cap. 3.3. Evr. 4.2. **Isa. 53.1. Ioan 12.38.

17. Astfel, credința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos.

18. Dar eu întreb: „N-au auzit ei?“ Ba da; căci „glasul lor a răsunat prin* tot pământul, și* cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii.“

*Ps. 19.4. Mat. 24.14; 28.19. Marc. 16.15. Col. 1.6,23. **1 Împ. 18.10. Mat. 4.8.

19. Dar întreb iarăși: „N-a știut Israel lucrul acesta?“ Ba da; căci Moise, cel dintâi, zice: „Vă* voi întărâta la pizmă prin ceea ce nu este neam, vă voi atâta mânia printr-un neam** fără pricepere.“

*Deut. 32.21. Cap. 11.11. **Tit 3.3.

20. Și Isaia merge cu îndrăzneală până acolo că zice: „Am fost* găsit de cei ce nu Mă căutau; M-am făcut cunoscut celor ce nu întrebau de Mine.“

*Isa. 65.1. Cap. 9.30.

21. Pe când, despre Israel zice: „Toată* ziua Mi-am întins mâinile spre un norod răzvrătit și împotrivitor la vorbă.“

*Isa. 65.2.

Orbirea lui Israel

11. Întreb, dar: „A lepădat Dumnezeu pe poporul Său?“ Nicidecum! Căci și* eu sunt israelit, din sămânța lui Avraam, din seminția lui Beniamin.

*1 Sam. 12.22.

Ier. 31.37. 2 Cor. 11.22. Filp. 3.5.

2. Dumnezeu n-a lepădat pe poporul Său pe care l-a* cunoscut mai dinainte. Nu știți ce zice Scriptura, în locul unde vorbește despre Ilie? Cum se plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel, când zice:

*Cap. 8.29.

3. „Doamne*, pe prorocii Tăi i-au omorât, altarele Tale le-au surpat; am rămas eu singur, și caută să-mi ia viața?“

*1 Împ. 19.10,14.

4. Dar ce-i răspunde Dumnezeu? „Mi-am* păstrat șapte mii de bărbați care nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Baal.“

*1 Împ. 19.18.

5. Tot așa*, și în vremea de față, este o rămășiță datorită unei alegeri prin har.

*Cap. 9.27.

6. Și dacă* este prin har, atunci nu mai este prin fapte; altminteri, harul n-ar mai fi har. Și dacă este prin fapte, nu mai este prin har; altminteri, fapta n-ar mai fi faptă.

*Cap. 4.4,5. Gal. 5.4. Deut. 9.4,5.

7. Deci ce urmează? Că Israel* n-a căpătat ce căuta, iar rămășița aleasă a căpătat; pe când ceilalți au fost împietriți,

*Cap. 9.31; 10.9.

8. după cum este scris: „Dumnezeu* le-a dat un duh de adormire, ochi** ca să nu vadă, și urechi ca să n-audă, până în ziua de astăzi.“

*Isa. 29.10.

**Deut. 29.4. Isa. 6.9. Ier. 5.21. Ezech. 12.2. Mat. 13.14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26,27.

9. Și David zice: „Masa lor să* li se prefacă într-o cursă, într-un laț, într-un prilej de cădere și într-o dreaptă răsplătire.

*Ps. 69.22.

10. Să* li se întunece ochii ca să nu vadă, și spinarea să le-o ții mereu gârbovită.“

*Ps. 69.23.

Înștiințarea Neamurilor

11. Întreb, dar: „S-au poticnit ei ca să cadă?“ Nicidecum! Ci, prin* alunecarea lor, s-a făcut cu puțință mântuirea Neamurilor, ca să facă pe Israel gelos;

*Fapt. 13.46; 18.6; 22.18,21; 28.24,28. Cap. 10.19.

12. dacă deci alunecarea lor a fost o bogăție pentru lume, și paguba lor a fost o bogăție pentru Neamuri, ce va fi plinătatea întoarcerii lor?

13. V-o spun vouă, Neamurilor: „Întrucât sunt* apostol al Neamurilor, îmi slăvesc slujba mea

*Fapt. 9.15;

13.2; 22.21. Cap. 15.16. Gal. 1.16; 2.2,7-9. Efes. 3.8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11.

14. și caut ca, dacă este cu puțință, să stărnesc gelozia celor din neamul meu și să* mântuiesc pe unii din ei.

*1 Cor. 7.16; 9.22. 1 Tim. 4.16. Iac. 5.20.

15. Căci, dacă lepădarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor din nou, decât viață din morți?

16. Iar dacă cele dintâi roade* sunt sfinte, și plămădeala este sfântă; și dacă rădăcina este sfântă, și ramurile sunt sfinte.

*Lev. 23.10. Num. 15.18-21.

17. Iar dacă unele* din ramuri au fost tăiate, și dacă tu**, care erai dintr-un măslein sălbatic, ai fost altoit în locul lor și ai fost făcut părtaş rădăcinii și grăsimii măslinului,

*Ier. 11.16. **Fapt. 2.39. Efes. 2.12,13.

18. nu* te fâli față de ramuri. Dacă te fâlești, să știi că nu tu ții rădăcina, ci rădăcina te ține pe tine.

*1 Cor. 10.12.

19. Dar vei zice: „Ramurile au fost tăiate, ca să fiu altoit eu.“

20. Adevărat: au fost tăiate din pricina necredinței lor, și tu stai în picioare prin credință: nu* te îngâmfa, dar, ci teme-te**!

*Cap. 12.16. **Prov. 28.14. Isa. 66.2. Filp. 2.12.

21. Căci dacă n-a cruțat Dumnezeu ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine.

22. Uită-te, dar, la bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: asprime față de cei ce au căzut, și bunătate față de tine, dacă* nu încetezi să rămâi în bunătatea aceasta; altminteri, vei fi tăiat și** tu.

*1 Cor. 15.2. Evr. 3.6,14. **Ioan 15.2.

23. Și chiar ei, dacă* nu stăruie în necredință, vor fi altoiți; căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăși. *2 Cor. 3.16.

24. Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un măsline care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un măsline bun, cu cât mai mult vor fi altoiți ei, care sunt ramuri firești, în măslinele lor?

Tot Israelul va fi mântuit

25. Fraților, pentru ca să nu vă socotiți singuri înțelepți*, nu vreau să nu știți taina aceasta: o parte din Israel a căzut într-o împietrire** care va ține până* va intra numărul deplin al Neamurilor. *Cap. 12.16. **Vers. 7. 2 Cor. 3.14. †Luca 21.24. Apoc. 7.9.

26. Și atunci tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: „Izbăvitorul va veni* din Sion și va îndepărta toate nelegiurile de la Iacov. *Isa. 59.20. Ps. 14.7.

27. Acesta* va fi legământul pe care-l voi face cu ei, când le voi șterge păcatele.“

*Isa. 27.9. Ier. 31.31, etc. Evr. 8.8; 10.16.

28. În ce privește Evanghelia, ei sunt vrăjmași, și aceasta spre binele vostru; dar în ce privește alegerea, sunt iubiți*, din pricina părinților lor.

*Deut. 7.8; 9.5; 10.15.

29. Căci lui Dumnezeu nu-l pare rău de darurile și de chemarea făcută*.

*Num. 23.19.

30. După cum voi odinioară* n-ați ascultat de Dumnezeu, și după cum, prin neascultarea lor, ați căpătat îndurare acum,

*Efeș. 2.2. Col. 3.7.

31. tot așa, ei acum n-au ascultat, pentru ca, prin îndurarea arătată vouă, să capete și ei îndurare.

32. Fiindcă Dumnezeu* a închis pe toți oamenii în neascultare, ca să aibă îndurare de toți.

*Cap. 3.9. Gal. 3.22.

33. O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu! Cât* de nepătrunse sunt judecățile Lui și cât de neînțelese** sunt căile Lui!

*Ps. 36.6. **Iov 11.7. Ps. 92.5.

34. Și, în adevăr*, „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine** a fost sfetnicul Lui?

*Iov 15.8. Isa. 40.13. Ier. 23.18. 1 Cor. 2.16. **Iov 36.22.

35. Cine* l-a dat ceva întâi, ca să aibă de primit înapoi?“

*Iov 35.7; 41.11.

36. Din El*, prin El și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui** să fie slava în veci! Amin.

*1 Cor. 8.6. Col. 1.16.

**Gal. 1.5. 1 Tim. 1.17. 2 Tim. 4.18. Evr. 13.21. 1 Pet. 5.11. 2 Pet. 3.18. Iuda 25. Apoc. 1.6.

Predarea în slujba lui Dumnezeu

12. 1. Vă îndemn*, dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să** aduceți* trupurile voastre ca o jertfă†† vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească.

*2 Cor. 10.1. **1 Pet. 2.5. †Ps. 50.13,14. Cap. 6.13,16,19. 1 Cor. 6.13,20. ††Evr. 10.20.

2. Să* nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți*, prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi* bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită.

*1 Pet. 1.14. 1 Ioan

2.15. **Efeș. 1.18; 4.23. Col. 1.21,22; 3.10. †Efeș. 5.10,17. 1 Tes. 4.3.

3. Prin harul* care mi-a fost dat, eu spun fiecăruia dintre voi să** nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine; ci să aibă simțiri cumpătate despre sine, potrivit cu măsura de credință pe care a împărțit-o Dumnezeu fiecăruia†.

*Cap. 1.5; 15.15. 1 Cor. 3.10; 15.10. Gal. 2.9. Efeș. 3.2,7,8. **Prov. 25.27. Ecl. 7.16. Cap. 11.20. †1 Cor. 12.7,11. Efeș. 4.7.

4. Căci, după cum* într-un trup avem mai multe mădulare, și mădulele n-au toate aceeași slujbă,

*1 Cor. 12.12. Efeș. 4.16.

5. tot așa și noi*, care suntem mulți, alcătuim un singur trup în Hristos; dar, fiecare în parte, suntem mădulare unii altora.

*1 Cor. 10.17; 12.20,27. Efeș. 1.23; 4.25.

6. Deoarece avem* felurite daruri, după** harul care ne-a fost dat: cine are darul prorociei† să-l întrebuințeze după măsura credinței lui.

*1 Cor. 12.4. 1 Pet. 4.10,11. **Vers. 3. †Fapt. 11.27. 1 Cor. 12.10,28; 13.2; 14.1,6,29,31.

7. Cine este chemat la o slujbă să se țină de slujba lui. Cine* învață pe alții să se țină de învățătură.

*Fapt. 13.1. Gal. 6.6. Efeș. 4.11. 1 Tim. 5.17.

8. Cine* îmbărbătează pe alții să se țină de îmbărbătare. Cine** dă să dea cu inimă largă. Cine† cârmuiește să cârmuiască cu râvnă. Cine face milostenie s-o facă cu†† bucurie.

*Fapt. 15.32. 1 Cor. 14.3. **Mat. 6.1-3. †Fapt. 20.28. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.7,24. 1 Pet. 5.2. ††2 Cor. 9.7.

Dragostea să se arate în toate

9. Dragostea* să fie fără prefăcătorie. Fie-vă groază** de rău, și lipiți-vă tare de bine.

*1 Tim. 1.5. 1 Pet. 1.22. **Ps. 34.14; 36.4; 97.10. Amos 5.15.

10. Iubiți-vă unii pe alții cu* o dragoste frățească. În cinste**, fiecare să dea întâietate altuia.

*Evr. 13.1. 1 Pet. 1.22; 2.17; 3.8. 2 Pet. 1.7. **Filp. 2.3. 1 Pet. 5.5.

11. În sânguință, fiți fără preget. Fiți

plini de râvnă cu duhul. Slujiți Domnului.

12. Bucurați-vă* în nădejde. Fiți răbdători** în necaz. Stăruiați în rugăciune.

*Luca 10.20. Cap. 5.2; 15.13. Filp. 3.1; 4.4. 1 Tes. 5.16. Evr. 3.6. 1 Pet. 4.13. **Luca 21.19. 1 Tim. 6.11. Evr. 10.36; 12.1. Iac. 1.4; 5.7. 1 Pet. 2.19,20. †Luca 18.1. Fapt. 2.42; 12.5. Efeș. 6.18. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17.

13. Ajutați* pe sfinți când sunt în nevoie. Fiți primitori** de oaspeți.

*1 Cor. 16.1. 2 Cor. 9.1,12. Evr. 6.10; 13.16. 1 Ioan 3.17. **1 Tim. 3.2. Tit 1.8. Evr. 13.2. 1 Pet. 4.9.

14. Binecuvântați* pe cei ce vă prigonesc: binecuvântați, și nu blestămați.

*Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34.

Fapt. 7.60. 1 Cor. 4.12. 1 Pet. 2.23; 3.9.

15. Bucurați-vă* cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng.

*1 Cor. 12.26.

16. Aveți* aceleași simțăminte unii față de alții. Nu** umblați după lucrurile înalte, ci rămâneți la cele smerite. Să nu† vă socotiți singuri înțelepți.

*Cap. 15.5. 1 Cor. 1.10. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8. **Ps. 131.1,2. Ier. 45.5. †Prov. 3.7; 26.12. Isa. 5.21. Cap. 11.25.

Răzbunarea este a Domnului

17. Nu* întoarceți nimănui rău pentru rău. Urmăriți** ce este bine, înaintea tuturor oamenilor.

*Prov. 20.22.

18. Dacă este cu putință, încercați atârna de voi, trăiți* în pace cu toți oamenii.

*Marc. 9.50. Cap. 14.19. Evr. 12.14.

19. Preaiubiților, nu* vă răzbunați singuri; ci lăsați să se răzbune mânia lui Dumnezeu; căci este scris: „Răzbunarea** este a Mea; Eu voi răsplăti“, zice Domnul.

*Lev. 19.18. Prov. 24.29. Vers. 17. **Deut. 32.35. Evr. 10.30.

20. Dimpotrivă*: dacă îi este foame vrăjmașului tău, dă-i să mănânce; dacă-i este sete, dă-i să bea; căci dacă vei face astfel, vei îngrămădi carbuni aprinși pe capul lui.“

*Exod 23.4,5.

Prov. 25.21,22. Mat. 5.44.

21. Nu te lăsa biruit de rău, ci biruie răul prin bine.

Supunerea față de stăpânire

13. 1. Oricine să* fie supus stăpânilor celor mai înalte; căci nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Și** stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu.

*Tit 3.1. 1 Pet. 2.13.

**Prov. 8.15,16. Dan. 2.21; 4.32. Ioan 19.11.

2. De aceea, cine se împotrivesc stăpânirii*, se împotrivesc rânduielii puse de Dumnezeu; și cei ce se împotrivesc își vor lua osânda.

*Tit 3.1.

3. Dregătorii nu sunt de temut pentru o faptă bună, ci pentru una rea. Vrei, dar, să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă* binele, și vei avea laudă de la ea.

*1 Pet. 2.14; 3.13.

4. El este slujitorul lui Dumnezeu pentru binele tău. Dar, dacă faci răul, teme-te, căci nu degeaba poartă sabia. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-L răzbune și să pedepsească pe cel ce face rău.

5. De aceea, trebuie* să fiți supuși nu numai de frica pedepsei, ci** și din îndemnul cugetului.

*Ecl. 8.2. **1 Pet. 2.19.

6. Tot pentru aceasta să plătiți și birurile. Căci dregătorii sunt niște slujitori ai lui Dumnezeu, făcând necurmat tocmai slujba aceasta.

7. Dați* tuturor ce sunteți datori să dați: cui datorați birul, dați-i birul; cui datorați vama, dați-i vama; cui datorați frica, dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea.

*Mat. 22.21.

Marc. 12.17. Luca 20.25.

Dragostea este împlinirea Legii

8. Să nu datorați nimănui nimic, decât să vă iubiți unii pe alții: căci cine* iubește pe alții a împlinit Legea.

*Vers. 10. Gal. 5.14. Col. 3.14. 1 Tim. 1.5. Iac. 2.

9. De fapt: „Să* nu precurvești, să nu furi, să nu faci nici o mărturisire mincinoasă, să nu poftesti“ și orice altă poruncă mai poate fi, se cuprind în porunca aceasta: „Să** iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

*Exod 20.13, etc. Deut. 5.17, etc. Mat. 19.18. **Lev. 19.18. Mat. 22.39. Marc. 12.31. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

10. Dragostea nu face rău aproapelui: dragostea* deci este împlinirea Legii.

*Mat. 22.40. Vers. 8.

Veghere și curăție

11. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât știți în ce împrejurări ne aflăm: este ceasul să vă* treziți în sfârșit din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut.

*1 Cor. 15.34. Efeș. 5.14. 1 Tes. 5.5,6.

12. Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua. Să* ne dezbrăcăm, dar, de faptele întinericului și să** ne îmbrăcăm cu armele luminii.

*Efeș. 5.11. Col. 3.8. **Efeș. 6.13. 1 Tes. 5.8.

13. Să* trăim frumos, ca în timpul zilei, nu** în cheful și în beții; nu† în curvii și în fapte de rușine; nu†† în certuri și în pizmă;

*Filp. 4.8. 1 Tes. 4.12. 1 Pet. 2.12. **Prov. 23.20. Luca 21.34. 1 Pet. 4.3. †1 Cor. 6.9. Efeș. 5.5. ††Iac. 3.14.

14. ci îmbrăcați-vă* în Domnul Isus Hristos și nu purtați grijă** de firea pământească, pentru ca să-i treziți poftele.

*Gal. 3.27. Efes. 4.24. Col. 3.10. **Gal. 5.16. 1 Pet. 2.11.

Îngăduința creștinească

14. Primiți bine pe cel slab* în credință și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice.

*Cap. 15.1,7. 1 Cor. 8.9,11; 9.22.

2. Unul crede că poate* să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdețuri.

*Vers. 14. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.

3. Cine mănâncă să nu disprețuiască pe cine* nu mănâncă; și cine nu mănâncă să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit.

*Col. 2.16.

4. Cine ești tu*, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuși va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească pentru ca să stea.

*Iac. 4.12.

5. Unul* socotește o zi mai presus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui.

*Gal. 4.10. Col. 2.16.

6. Cine* face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face. Cine mănâncă, pentru Domnul mănâncă; pentru că aduce mulțumiri** lui Dumnezeu. Cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă; și aduce și el mulțumiri lui Dumnezeu.

*Gal. 4.10. **1 Cor. 10.31. 1 Tim. 4.3.

7. În adevăr, nici unul* din noi nu trăiește pentru sine și nici unul din noi nu moare pentru sine.

*1 Cor. 6.19,20. Gal. 2.20. 1 Tes. 5.10. 1 Pet. 4.2.

8. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului.

9. Căci Hristos* pentru aceasta a murit și a înviat, ca să aibă stăpânire** și peste cei morți, și peste cei vii.

*2 Cor. 5.15. **Fapt. 10.36.

10. Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce disprețuiești tu pe fratele tău? Căci toți* ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată al lui Hristos.

*Mat. 25.31,32. Fapt. 10.42; 17.31. 2 Cor. 5.10. Iuda 14,15.

11. Fiindcă este scris: „Pe viața* Mea Mă jur, zice Domnul, că orice

genunchi se va pleca înaintea Mea și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu.“

*Isa. 45.23. Filp. 2.10.

12. Așa că fiecare* din noi are să dea socoteală despre sine însuși lui Dumnezeu.

*Mat. 12.36. Gal. 6.5. 1 Pet. 4.5.

Să nu jignim pe fratele nostru

13. Să nu ne mai judecăm, dar, unii pe alții. Ci mai bine judecați să* nu faceți nimic care să fie pentru fratele vostru o piatră de poticnire sau un prilej de păcătuire.

*1 Cor. 8.9,13; 10.32.

14. Eu știu și sunt încredințat în Domnul Isus, că* nimic nu este necurat în sine și că un lucru nu este necurat decât pentru cel** ce crede că este necurat.

*Fapt. 10.15. Vers. 2,20. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15. **1 Cor. 8.7,10.

15. Dar, dacă faci ca fratele tău să se mâhnească din pricina unei mâncări, nu mai umbli în dragoste! Nu* nimici, prin mâncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos!

*1 Cor. 8.11.

16. Nu* faceți ca binele vostru să fie grăit de rău.

*Cap. 12.17.

17. Căci* Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt.

*1 Cor. 8.8.

18. Cine slujește lui Hristos în felul acesta este plăcut* lui Dumnezeu și cinstit de oameni.

*2 Cor. 8.21.

19. Așadar*, să urmărim lucrurile care duc la pacea și zidirea noastră**.

*Ps. 34.14. Cap. 12.18. **Cap. 15.2. 1 Cor. 14.12. 1 Tes. 5.11.

20. Să nu nimicești, pentru* o mâncare, lucrul lui Dumnezeu. Drept vorbind, toate** lucrurile sunt curate. Totuși, a mânca din ele, când faptul acesta ajunge pentru altul un prilej de cădere, este rău.

*Vers. 15.

**Mat. 15.11. Fapt. 10.15. Vers. 14. Tit 1.15. †1 Cor. 8.9-12.

21. Bine este să nu mănânci carne*, să nu bei vin și să te ferești de orice lucru care poate fi pentru fratele tău un prilej de cădere, de păcătuire sau de slăbire.

*1 Cor. 8.13.

22. Încredințarea pe care o ai, păstrează-o pentru tine, înaintea lui Dumnezeu. Ferice* de cel ce nu se osândește singur în ce găsește bine.

*1 Ioan 3.21.

23. Dar cine se îndoiește și mănâncă este osândit, pentru că nu mănâncă din încredințare. Tot* ce nu vine din încredințare e păcat.

*Tit 1.15.

Cei tari să îngăduie pe cei slabi

15. Noi*, care suntem tari, suntem datori să răbdăm slăbiciunile** celor slabi și să nu ne plăcem nouă înșine.

*Gal. 6.1. **Cap. 14.1.

2. Fiecare* din noi să placă aproapelui, în ce este bine, în vederea zidirii** altora.

*1 Cor. 9.19,22; 10.24,33; 13.5. Filp. 2.4,5. **Cap. 14.19.

3. Căci* și Hristos nu Și-a plăcut Lui însuși; ci, după cum este scris: „Ocările** celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut peste Mine.“

*Mat. 26.39. Ioan 5.30; 6.38. **Ps. 69.9.

4. Și tot ce a fost* scris mai înainte a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde.

*Cap. 4.23,24. 1 Cor. 9.9,10; 10.11. 2 Tim. 3.16,17.

5. Dumnezeu* răbdării și al mângâierii să vă facă să aveți aceleași simțăminte unii față de alții, după pilda lui Hristos Isus;

*Cap. 12.16. 1 Cor. 1.10. Filp. 3.16.

6. pentru ca toți împreună, cu* o inimă și cu o gură, să slăviți pe Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos.

*Fapt. 4.24,32.

7. Așadar, primiți-vă* unii pe alții, cum** v-a primit și pe voi Hristos, spre slava lui Dumnezeu.

*Cap. 14.1,3. **Cap. 5.2.

Hristos a întărit făgăduințele

8. Hristos* a fost, în adevăr, un slujitor al tăierii împrejur, ca să dovedească credincioșia lui Dumnezeu și să** întărească făgăduințele date părinților;

*Mat. 15.24. Ioan 1.11. Fapt. 3.25,26; 13.46. **Cap. 3.3. 2 Cor. 1.20.

9. și ca Neamurile să slăvească* pe Dumnezeu, pentru îndurarea Lui, după cum este scris: „De aceea** Te voi lăuda printre Neamuri și voi cânta Numelui Tău.“

*Ioan 10.16. Cap. 9.23. **Ps. 18.49.

10. Este zis iarăși: „Veseliți-vă*, Neamuri, împreună cu poporul Lui.“

*Deut. 32.43.

11. Și iarăși: „Lăudați* pe Domnul, toate neamurile; slăviți-L, toate no- roadele.“

*Ps. 117.1.

12. Tot astfel și Isaia zice: „Din Iese va* ieși o Rădăcină care Se va scula să domnească peste Neamuri; și Neamurile vor nădăjdui în El.“

*Isa. 11.1,10. Apoc. 5.5; 22.16.

13. Dumnezeu* nădejdi să vă umple

de toată bucuria* și pacea pe care o dă credința, pentru ca, prin puterea Duhului Sfânt, să fiți tari în nădejde!

*Cap. 12.12; 14.17.

Pavel, despre slujba lui

14. În ce vă privește pe voi, fraților, eu însumi sunt* încredințat că sunteți plini de bunătate, plini** și de orice fel de cunoștință, și astfel sunteți în stare să vă sfătuiți unii pe alții.

*2 Pet. 1.12. 1 Ioan 2.21. **1 Cor. 8.1,7,10.

15. Totuși, ici colo, v-am scris mai cu îndrăzneală, ca să vă aduc din nou aminte de lucrurile acestora, în puterea harului* pe care mi l-a dat Dumnezeu,

*Cap. 1.5; 12.3. Gal. 1.15. Efes. 3.7,8.

16. ca să* fiu slujitorul lui Isus Hristos între Neamuri. Eu îmi împlinesc cu scumpătate slujba Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca Neamurile să-I fie o jertfă** bine primită, sfințită de Duhul Sfânt.

*Cap. 11.13. Gal. 1.27-9.

1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Isa. 66.20. Filp. 2.17.

17. Eu, dar, mă pot lăuda în* Isus Hristos, în slujirea lui Dumnezeu.

*Evr. 5.1.

18. Căci n-aș îndrăzni să pomenesc nici un lucru pe* care să nu-l fi făcut Hristos prin mine, ca** să aducă Neamurile la ascultarea de El: fie prin cuvântul meu, fie prin faptele mele,

*Fapt. 21.19. Gal. 2.8. **Cap. 1.5; 16.26.

19. fie prin* puterea semnelor și a minunilor, fie prin puterea Duhului Sfânt. Așa că, de la Ierusalim și țările dimprejur până la Iliric, am răspândit cu prisosință Evanghelia lui Hristos.

*Fapt. 19.11. 2 Cor. 12.12.

20. Și am căutat să vestesc Evanghelia acolo unde Hristos nu fusese vestit, ca* să nu zidez pe temelia pusă de altul,

*2 Cor. 10.13,15,16.

21. după cum este scris: „Aceia cărora* nu li se propovăduise despre El Îl vor vedea, și cei ce n-auziseră de El Îl vor cunoaște.“

*Isa. 52.15.

Planurile apostolului

22. Iată ce m-a* împiedicat de multe ori să vin la voi.

*Cap. 1.13. 1 Tes. 2.17,18.

23. Dar acum, fiindcă nu mai am nimic care să mă țină de aceste meleaguri și* fiindcă de ani de zile doresc fierbinte să vin la voi,

*Fapt. 19.21. Vers. 32. Cap. 1.11.

24. nădăjduiesc să vă văd în treacăt, când mă voi duce în Spania, și* să fiu însoțit de voi până acolo, după ce

îmi voi împlini, măcar în parte, dorința de a fi stat la voi. *Fapt. 15.3.

25. Acum mă duc* la Ierusalim să duc niște ajutoare sfinților.

*Fapt. 19.21; 20.22; 24.17.

26. Căci cei din Macedonia și Ahaia au* avut bunătața să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții care sunt în Ierusalim.

*1 Cor. 16.1,2. 2 Cor. 8.1.

27. Negreșit, au avut bunătața; dar era și o datorie față de ei; pentru că, dacă* Neamurile au avut parte de binecuvântările lor duhovnicești, este** de datorie lor să-i ajute și ele cu bunurile lor pământești.

*Cap. 11.17. 2 Cor. 9.2,12.

**1 Cor. 9.41. Gal. 6.6.

28. După ce-mi voi împlini, dar, însărcinarea aceasta și le voi încredința aceste daruri*, voi pleca în Spania și voi trece pe la voi. *Filp. 4.17.

29. Știu* că, dacă vin la voi, voi veni cu o deplină binecuvântare de la Hristos.

*Cap. 1.11.

30. Vă îndemn, dar, fraților, pentru Domnul nostru Isus Hristos și pentru* dragostea Duhului, să** vă luptați împreună cu mine în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine,

*Filp. 2.1. **2 Cor. 1.11. Col. 4.12.

31. ca să* fiu izbăvit de răzvrătiții din Iudeea și pentru ca slujba** pe care o am pentru Ierusalim să fie bine primită de sfinți;

*2 Tes. 3.2. **2 Cor. 8.4.

32. și astfel să ajung la voi cu bucurie, cu voia* lui Dumnezeu, și să** mă răcoresc puțin în mijlocul vostru.

*Cap. 1.10. **Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19. Iac. 4.15. †1 Cor. 16.18. 2 Cor. 7.13. 2 Tim. 1.16. Film. 7.20.

33. Dumnezeu* păcii să fie cu voi cu toți! Amin.

*Cap. 16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. Filp. 4.9. 1 Tes. 5.23. 2 Tes. 3.16. Evr. 13.20.

Urări de sănătate

16. 1. Vă dau în grijă pe Fivi, sora noastră, care este diaconisă¹ a Bisericii din Chencrea*;

*Fapt. 18.18.

2. s-o* primiți în Domnul, într-un chip vrednic de sfinți, și s-o ajutați în orice ar avea trebuință de voi; căci și ea s-a arătat de ajutor multora și îndeosebi mie.

*Filp. 2.29. 3 Ioan 5,6.

3. Spuneți sănătate Priscilei* și lui Acuila, tovarășii mei de lucru în Hristos,

*Fapt. 13.2,18,26. 2 Tim. 4.19.

4. care și-au pus capul în joc, ca să-mi scape viața. Le mulțumesc nu numai eu, dar și toate bisericile ieșite dintre Neamuri. —

1. Sau: slujitoare

5. Spuneți sănătate și bisericii* care se adună în casa lor. — Spuneți sănătate lui Epenet, preaiubitul meu, care a fost cel dintâi rod** al Asiei pentru Hristos. —

*1 Cor. 16.19. Col. 4.15.

Film. 2. **1 Cor. 16.15.

6. Spuneți sănătate Mariei, care s-a ostenit mult pentru voi. —

7. Spuneți sănătate lui Andronic și lui Iunia, rudele mele și tovarășii mei de temniță, care sunt cu vază între apostoli. Ei au* venit la Hristos mai înainte de mine chiar. —

*Gal. 1.22.

8. Spuneți sănătate lui Ampliat, preaiubitul meu în Domnul. —

9. Spuneți sănătate lui Urban, tovarășul nostru de lucru în Hristos, și lui Stache, preaiubitul meu. —

10. Spuneți sănătate lui Apele, încercatul slujitor al lui Hristos. — Spuneți sănătate celor din casa lui Aristobul. —

11. Spuneți sănătate lui Ierodion, ruda mea. — Spuneți sănătate celor din casa lui Narcis, care sunt ai Domnului. —

12. Spuneți sănătate Trifenei și Trifosei, care se ostenesc pentru Domnul. — Spuneți sănătate Persidei preaiubite, care s-a ostenit mult pentru Domnul. —

13. Spuneți sănătate lui Ruf, cel ales* în Domnul, și mamei lui, care s-a arătat și mama mea. —

*2 Ioan 1.

14. Spuneți sănătate lui Asincrit, lui Flegon, lui Hermes, lui Patroba, lui Herma și fraților care sunt împreună cu ei. —

15. Spuneți sănătate lui Filolog și Iuliei, lui Nereu și surorii lui, lui Olimpa și tuturor sfinților care sunt împreună cu ei. —

16. Spuneți-vă* sănătate unii altora cu o sărutare sfântă.

Toate bisericile lui Hristos vă trimit sănătate.

*1 Cor. 16.20. 2 Cor. 13.12. 1 Tes. 5.26. 1 Pet. 5.14.

Ferirea de dezbinări

17. Vă îndemn, fraților, să vă feriți de cei ce* fac dezbinări și tulburare împotriva învățurii pe care ați primit-o. Depărtați-vă** de ei.

*Fapt. 15.1,5,24. 1 Tim. 6.3. **1 Cor. 5.9,11. 2 Tes. 3.6,14. 2 Tim. 3.5. Tit 3.10. 2 Ioan 10.

18. Căci astfel de oameni nu slujesc lui Hristos, Domnul nostru, ci pântecelui* lor; și, prin** vorbiri dulci și amăgitoare, ei înșală inimile celor lesne crezători.

*Filp. 3.19. 1 Tim. 6.5.

**Col. 2.4. 2 Tim. 3.6. Tit 1.10. 2 Pet. 2.3.

19. Cât despre voi, ascultarea* voastră este cunoscută de toți. Mă bucur, dar, de voi și doresc să fiți înțelepți** în ce privește binele, și proști în ce privește răul.

*Cap. 1.8. **Mat. 10.16. 1 Cor. 14.20.

20. Dumnezeu* păcii va** zdrobi în curând pe Satana sub picioarele voastre. Harul* Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi! Amin.

*Cap. 15.33.

**Gen. 3.15. †Vers. 24. 1 Cor. 16.23. 2 Cor. 13.14. Filp. 4.23. 1 Tes. 5.28. 2 Tes. 3.18. Apoc. 22.21.

Încheiere

21. Timotei*, tovarășul meu de lucru, vă trimite sănătate; tot așa și Luciu**, Iason† și Sosipater††, rudele mele. —

*Fapt. 16.1. Filp. 2.19. Col. 1.1. 1 Tes. 3.2. 1 Tim. 1.2. Evr. 13.23. **Fapt. 13.1. †Fapt. 17.5. ††Fapt. 20.2.

22. Vă trimit sănătate în Domnul eu, Terțiu, care am scris epistola aceasta. —

23. Gaiu*, gazda mea și a întregii biserici, vă trimite sănătate. — Erast**,

vistiernicul cetății, vă trimite sănătate; tot așa și fratele Cuart.

*1 Cor. 1.14. **Fapt. 19.22. 2 Tim. 4.20.

24. Harul* Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.

*Vers. 20. 1 Tes. 5.28.

25. Iar Aceluia* care poate să vă întărească, după** Evanghelia mea și propovăduirea lui Isus Hristos — potrivit cu† descoperirea tainei care†† a fost ținută ascunsă timp de veacuri,

*Efes. 3.20. 1 Tes. 3.13. 2 Tes. 2.17; 3.3. Iuda 24. **Cap. 2.16. †Efes. 1.9; 3.3-5. Col. 1.27. ††1 Cor. 2.7. Efes. 3.5,9. Col. 1.26.

26. dar* a fost arătată acum prin scrierile prorocilor și, prin porunca Dumnezeului celui Veșnic, a fost adusă la cunoștința tuturor neamurilor, ca să asculte** de credință —

*Efes. 1.9.

2 Tim. 1.10. Tit 1.2,3. 1 Pet. 1.20. **Fapt. 6.7. Cap. 1.5; 15.18.

27. a lui Dumnezeu, care singur* este înțelept, să fie slava, prin Isus Hristos, în vecii vecilor! Amin.

*1 Tim. 1.17; 6.16. Iuda 25.

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE CORINTENI

Urare

1. 1. Pavel, chemat* să fie apostol al lui Isus Hristos, prin** voia lui Dumnezeu, și fratele Sosten†,

*Rom. 1.1. **2 Cor. 1.1. Efes. 1.1. Col. 1.1. †Fapt. 18.17.

2. către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint, către cei* ce au fost sfințiți** în Hristos Isus, chemați† să fie sfinți, și către toți cei ce cheamă†† în vreun loc Numele lui Isus Hristos, Domnul*† lor și†* al nostru:

*Iuda 1. **Ioan 17.19. Fapt. 15.9. †Rom. 1.7. 2 Tim. 1.9. ††Fapt. 9.14,21; 22.16. 2 Tim. 2.22. *†Cap. 8.6. †*Rom. 3.22; 10.12.

3. Har* și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!

*Rom. 1.7. 2 Cor. 1.2. Efes. 1.2. 1 Pet. 1.2.

Mulțumiri și îndemn la unire

4. Mulțumesc* Dumnezeului meu totdeauna, cu privire la voi, pentru harul lui Dumnezeu care v-a fost dat în Isus Hristos.

*Rom. 1.8.

5. Căci în El ați fost îmbogățiți în* toate pruințele, cu orice vorbire și cu orice cunoștință.

*Cap. 12.8. 2 Cor. 8.7.

6. În felul acesta, mărturia* despre

Hristos a fost bine întărită în mijlocul vostru;

*Cap. 2.1. 2 Tim. 1.8. Apoc. 1.2.

7. așa că nu duceți lipsă de nici un fel de dar, în așteptarea* arătării Domnului nostru Isus Hristos.

*Filp. 3.20. Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

8. El* vă va întări până la sfârșit, în așa fel ca** să fiți fără vină în ziua venirii Domnului nostru Isus Hristos.

*1 Tes. 3.13. **Col. 1.22. 1 Tes. 5.23.

9. Credincios* este Dumnezeu, care v-a chemat la părtășia** cu Fiul Său Isus Hristos, Domnul nostru.

*Isa. 49.7.

Cap. 10.13. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. Evr. 10.23. **Ioan 15.4; 17.21. 1 Ioan 1.3; 4.13.

10. Vă îndemn, fraților, pentru Numele Domnului nostru Isus Hristos, să* aveți toți același fel de vorbire, să n-aveți dezbinări între voi, ci să fiți uniți, în chip desăvârșit, într-un gând și o simțire.

*Rom. 12.16; 15.5. 2 Cor. 13.11. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8.

11. Căci, fraților, am aflat despre voi de la ai Cloei, că între voi sunt certuri.

12. Vreau să spun că fiecare* din voi zice: „Eu sunt al lui Pavel!“ — „Și

eu, al lui Apolo!*** – „Și eu, al lui Chifaț!“ – „Și eu, al lui Hristos!“ –

*Cap. 3.4. **Fapt. 18.24; 19.1. Cap. 16.12. †Ioan 1.42.
13. Hristos* a fost împărțit? Pavel a fost răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel ați fost voi botezați?

*2 Cor. 11.4. Efes. 4.5.
14. Mulțumesc lui Dumnezeu că n-am botezat pe nici unul din voi, afară de Crisp* și Gaiu*,

*Fapt. 18.8. **Rom. 16.23.
15. pentru ca nimeni să nu poată spune că ați fost botezați în numele meu.

16. Da, am mai botezat și casa lui Stefana*; încolo, nu știu să mai fi botezat pe altcineva.

*Cap. 16.15,17.

Înțelepciunea lumii și înțelepciunea lui Dumnezeu

17. De fapt, Hristos m-a trimis nu să botez, ci să propovăduiesc Evanghelia: nu* cu înțelepciunea vorbirii, ca nu cumva crucea lui Hristos să fie făcută zadarnică.

*Cap. 2.1,4,13. 2 Pet. 1.16.
18. Fiindcă propovăduirea crucii este o nebulie* pentru cei** ce sunt pe calea pierzării; dar pentru noi, careț suntem pe calea mântuirii, este puterea*†† lui Dumnezeu.

*2 Cor. 2.15.
**Fapt. 17.18. Cap. 2.14. †Cap. 15.26. ††Rom. 1.16. Vers. 24.
19. Căci este scris: „Voi prăpădi* înțelepciunea celor înțelepți și voi nimici priceperea celor pricepuți.“

*Iov 5.12,13. Isa. 29.14. Ier. 8.9.

20. Unde* este înțeleptul? Unde este cârturarul? Unde este vorbărețul veacului acestuia? N-a** prostiț Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia?

*Isa. 33.18. **Iov 12.17,20,24. Isa. 44.25. Rom. 1.22.

21. Căci* întrucât lumea, cu înțelepciunea ei, n-a cunoscut pe Dumnezeu în înțelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să mântuiască pe credincioși prin nebunia propovăduirii crucii.

*Mat. 11.25. Luca 10.21. Rom. 1.20,21,28.

22. Iudeii*, într-adevăr, cer minuni, și grecii caută înțelepciune;

*Mat. 12.38; 16.1. Marc. 8.11. Luca 11.16. Ioan 4.48.

23. dar noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, care pentru iudei* este o pricină de poticnire, și pentru Neamuri, o nebulie**;

*Isa. 8.14. Mat. 11.6; 13.57.

Luca 2.34. Ioan 6.60,66. Rom. 9.32. Gal. 5.11. 1 Pet. 2.8.
**Vers. 18. Cap. 2.14.

24. dar pentru cei chemați, fie iudei, fie greci, este puterea* și înțelepciunea** lui Dumnezeu.

*Rom. 1.4,16. Vers. 18. **Col. 2.3.

25. Căci nebunia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât oamenii; și slăbi-

ciunea lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii.

26. De pildă, fraților, uitați-vă la voi care ați fost chemați: printre voi nu* sunt mulți înțelepți în felul lumii, nici mulți puternici, nici mulți de neam ales.

*Ioan 7.48.

27. Dar Dumnezeu a ales lucrurile* nebune ale lumii, ca să facă de rușine pe cele înțelepte. Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari.

*Ps. 8.2. Mat. 11.25. Iac. 2.5.

28. Și Dumnezeu a ales lucrurile josnice ale lumii și lucrurile disprețuite, ba încă lucrurile care* nu sunt, ca** să nimicească pe cele ce sunt;

*Rom. 4.17. **Cap. 2.6.

29. pentru ca* nimeni să nu se laude înaintea lui Dumnezeu.

*Rom. 3.27. Efes. 2.9.

30. Și voi, prin El, sunteți în Hristos Isus. El a fost făcut de Dumnezeu pentru noi înțelepciune*, neprihănire**, sfințire† și răscumpărare††,

*Vers. 24. **Ier. 23.5,6. Rom. 4.25. 2 Cor. 5.21. Filp. 3.9. †Ioan 17.19. ††Efes. 1.7.

31. pentru ca, după cum este scris: „Cine* se laudă să se laude în Domnul.“

*Ier. 9.23,24. 2 Cor. 10.17.

Propovăduirea lui Pavel

21. Cât despre mine, fraților, când am venit la voi, n-am* venit să vă vestesc taina** lui Dumnezeu cu o vorbire sau înțelepciune strălucită.

*Vers. 4,13. Cap. 1.17. 2 Cor. 10.10; 11.6. **Cap. 1.6.

2. Căci n-am avut de gând să știu între voi altceva decât* pe Isus Hristos, și pe El răstignit.

*Gal. 6.14. Filp. 3.8.

3. Eu însumi, când am* venit în mijlocul vostru, am** fost slab, fricos și plin de cutremur.

*Fapt. 18.1,6,12.

**2 Cor. 4.7; 10.1,10; 11.30; 12.5,9. Gal. 4.13.

4. Și învățătura și propovăduirea mea nu* stăteau în vorbirile înduplecătoare ale înțelepciunii, ci** într-o dovadă dată de Duhul și de putere,

*Vers. 1. Cap. 1.17. 2 Pet. 1.16. **Rom. 15.19. 1 Tes. 1.5.

5. pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea oamenilor, ci pe puterea* lui Dumnezeu.

*2 Cor. 4.7; 6.7.

Înțelepciunea creștină

6. Totuși ceea ce propovăduim noi printre cei* desăvârșiți este o înțelepciune**; dar nu a veacului acestuia, nici a frunșilor veacului acestuia, careț vor fi nimiciți.

*Cap. 14.20.

Efes. 4.12. Filp. 3.15. Evr. 5.14. **Vers. 1,13. Cap. 1.20; 3.19. 2 Cor. 1.12. Iac. 3.15. †Cap. 1.28.

7. Noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care* o rânduiise Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci,

*Rom. 16.25,26. Efes. 3.5,9. Col. 1.26. 2 Tim. 1.9.

8. și pe care* n-a cunoscut-o nici unul din frunșii veacului acestuia; căci, dacă** ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei.

*Mat. 11.25. Ioan 7.48.

Fapt. 13.27. 2 Cor. 3.14. **Luca 23.34. Fapt. 3.17. Ioan 16.3.

9. Dar, după cum este scris: „Lucruri* pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.“

*Isa. 64.4.

10. Nouă însă Dumnezeu ni* le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.

*Mat. 13.11; 16.17. Ioan 14.26; 16.13. 1 Ioan 2.27.

11. În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, afară* de duhul omului care este în el? Tot așa**, nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu, afară de Duhul lui Dumnezeu.

*Prov. 20.27; 27.19. Ier. 17.9. **Rom. 11.33,34.

12. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul* care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său.

*Rom. 8.15.

13. Și vorbim* despre ele nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfânt, întrebuițând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești.

*Vers. 4. Cap. 1.17. 2 Pet. 1.16.

14. Dar* omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci** pentru el sunt o nebulie; și†† nici nu le poate înțelege, pentru că trebuie judecate duhovnicește.

*Mat. 16.23. **Cap. 1.18,23. †Rom. 8.5-7. Iuda 19.

15. Omul duhovnicec*, dimpotrivă, poate să judece totul, și el însuși nu poate fi judecat de nimeni.

*Prov. 28.5. 1 Tes. 5.21. 1 Ioan 4.1.

16. Căci* „cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l poată da învățatură?“ Noi** însă avem gândul lui Hristos.

*Iov 15.8. Isa. 40.13. Ier. 23.18. Rom. 11.34. **Ioan 15.15.

Dezbinările din Corint

31. Cât despre mine, fraților, nu v-am putut vorbi ca unor oameni duhovnicești*, ci a trebuit să vă vorbesc ca unor oameni lumești**, ca unor prunci† în Hristos.

*Cap. 2.15. **Cap. 2.14. †Evr. 5.13.

2. V-am hrănit cu lapte*, nu cu bucate tari, căci** nu le puteați suferi; și nici acum chiar nu le puteți suferi,

*Evr. 5.12,13. 1 Pet. 2.2. **Ioan 16.12.

3. pentru că tot lumești sunteți. În adevăr, când* între voi sunt zavistii, certuri și dezbinări, nu sunteți voi lumești și nu trăiți voi în felul celorlalți oameni?

*Cap. 1.11; 11.18. Gal. 5.20,21. Iac. 3.16.

4. Când unul zice: „Eu* sunt al lui Pavel!“; și altul: „Eu sunt al lui Apolo“: nu sunteți voi oameni de lume?

*Cap. 1.12.

5. Cine este Pavel? Și cine este Apolo? Niște slujitori* ai lui Dumnezeu, prin care ați crezut; și fiecare după puterea** dată lui de Domnul.

*Cap. 4.1. 2 Cor. 3.3. **Rom. 12.3,6. 1 Pet. 4.11.

6. Eu* am sădit, Apolo** a udat, dar†† Dumnezeu a făcut să crească:

*Fapt. 18.4,8,11. Cap. 4.15; 9.1; 15.1. 2 Cor. 10.14,15.

**Fapt. 18.24,27; 19.1. †Cap. 1.30; 15.10. 2 Cor. 3.5.

7. așa că nici* cel ce sădește, nici cel ce udă nu sunt nimic; ci Dumnezeu, care face să crească.

*2 Cor. 12.11. Gal. 6.3.

8. Cel ce sădește și cel ce udă sunt totuna; și* fiecare își va lua răsplata după osteneala lui.

*Ps. 62.12. Rom. 2.6. Cap. 4.5. Gal. 6.4,5. Apoc. 2.23; 22.12.

9. Căci noi* suntem împreună-lucrători cu Dumnezeu. Voi sunteți ogorul lui Dumnezeu, clădirea** lui Dumnezeu.

*Fapt. 15.4. 2 Cor. 6.1. **Efes. 2.20. Col. 2.7. Evr. 3.3,4. 1 Pet. 2.5.

Încercarea focului

10. După* harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, eu, ca un meșter-zidar înțelept, am pus temelie**, și un altul clădește deasupra. Dar fiecare† să ia bine seama cum clădește deasupra.

*Rom. 1.5; 12.3. **Rom. 15.20.

Vers. 6. Cap. 4.15. Apoc. 21.14. †1 Pet. 4.11.

11. Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea* care a fost pusă și care** este Isus Hristos.

*Isa. 28.16. Mat. 16.18.

2 Cor. 11.4. Gal. 1.7. **Efes. 2.20.

12. Iar dacă clădește cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemn, fân, trestie,

13. lucrarea fiecăruia* va fi dată pe față: ziua Domnului o va face cunoscut, căci se va descoperi** în foc†. Și focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia.

*Cap. 4.5. **1 Pet. 1.7; 4.12. †Luca 2.35.

14. Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelie aceea rămâne în picioare, el va* primi o răsplată.

*Cap. 4.5.

15. Dacă lucrarea lui va fi arsă, își

va pierde răsplata. Cât despre el, va fi mântuit, dar* ca prin foc. *Iuda 23.

Templul lui Dumnezeu

16. Nu* știți că voi sunteți templul lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?

*Cap. 6.19. 2 Cor. 6.16. Efes. 2.21,22. Evr. 3.6. 1 Pet. 2.5.

17. Dacă nimicește cineva templul lui Dumnezeu, pe acela îl va nimici Dumnezeu; căci templul lui Dumnezeu este sfânt, și așa sunteți voi.

18. Nimeni* să nu se înșele: dacă cineva dintre voi se crede înțelept în felul veacului acestuia, să se facă nebun, ca să ajungă înțelept.

*Prov. 3.7. Isa. 5.21.

19. Căci* înțelepciunea lumii acesteia este o nebulie înaintea lui Dumnezeu. De aceea este scris: „El** prinde pe cei înțelepți în viclenia lor.”

*Cap. 1.20; 2.6. **Iov 5.13.

20. Și iarăși: „Domnul* cunoaște gândurile celor înțelepți. Știe că sunt desarte.”

*Ps. 94.11.

21. Nimeni* să nu se fălească, dar, cu oameni, căci toate lucrurile sunt ale voastre:

*Vers. 4-6. Cap. 1.12; 4.6.

22. fie Pavel, fie Apolo, fie Chifa, fie lumea, fie viața, fie moartea, fie lucrurile de acum, fie cele viitoare; toate* sunt ale voastre,

*2 Cor. 4.5,15.

23. și* voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.

*Rom. 11.8. Cap. 11.3. 2 Cor. 10.7. Gal. 3.29.

Ce sunt apostolii

4. Iată cum trebuie să fim priviți noi: ca niște* slujitori ai lui Hristos și ca niște ispravnici** ai tainelor lui Dumnezeu.

*Mat. 24.45. Cap. 3.5,9,17.

2. Incolo, ce se cere de la ispravnic este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredințat lui.

3. Cât despre mine, prea puțin îmi pasă dacă sunt judecat de voi sau de un scaun omenesc de judecată. Ba încă, nici eu însumi nu mă mai judec pe mine.

4. Căci n-am nimic împotriva mea; totuși* nu pentru aceasta sunt socotit neprihănit: Cel ce mă judecă este Domnul.

*Iov 9.2. Ps. 130.3; 143.2. Prov. 21.2. Rom. 3.20; 4.2.

5. De aceea* să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care** va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi

gândurile inimilor. Atunci*, fiecare își va căpăta lauda de la Dumnezeu.

*Mat. 7.1. Rom. 2.1,16; 14.4,10,13. Apoc. 20.12. **Cap. 3.13. †Rom. 2.29.

6. Fraților, pentru voi am spus aceste lucruri*, în icoană de vorbire, cu privire la mine și la Apolo, ca** prin noi înșine să învățați să nu treceți peste „ce este scris”: și nici unul din voi să* nu se fălească deloc cu unul împotriva celuilalt.

*Ioan 1.12; 3.4. **Rom. 12.3. †Cap. 3.21; 5.2,6.

7. Căci cine te face deosebit? Ce* lucru ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca și cum nu l-ai fi primit?

*Ioan 3.27. Iac. 1.17. 1 Pet. 4.10.

Priveștiștea apostolilor

8. O, iată-vă sătuli! Iată-vă* ajunși bogați! Iată-vă împărășind fără noi! Și măcar de ați împărăși cu adevărat, ca să putem împărăși și noi împreună cu voi!

*Apoc. 3.17.

9. Căci parcă Dumnezeu a făcut din noi, apostolii, oamenii cei mai de pe urmă, niște* osândiți la moarte; fiindcă** am ajuns o priveștiștea pentru lume, îngeri și oameni.

*Ps. 44.22.

Rom. 8.36. Cap. 15.30,31. 2 Cor. 4.11; 6.6. **Evr. 10.33.

10. Noi* suntem nebuni** pentru Hristos; voi, înțelepți în Hristos! Noi*, slabi; voi, tari! Voi, puși în cinste; noi, disprețuiți!

*Cap. 2.3. **Fapt. 17.18;

26.24. Cap. 1.18, etc; 2.14; 3.18. 2 Imp. 9.11. †2 Cor. 13.9.

11. Până* în clipa aceasta suferim de foame și de sete, suntem goi**, chinuiți*, umblăm din loc în loc,

*2 Cor. 4.8; 11.23-27. Filp. 4.12. **Iov 22.6. Rom. 8.35. †Fapt. 23.2.

12. ne* ostenim și lucrăm cu mâinile noastre; când suntem ocărăți**, bine-cuvântăm; când suntem prigoniți, răbdăm;

*Fapt. 18.3;

20.34. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8. 1 Tim. 4.10. **Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34. Fapt. 7.60. Rom. 12.14,20. 1 Pet. 2.23; 3.9.

13. când suntem vorbiți de rău, ne rugăm. Până în ziua de azi, am ajuns ca* gunoiul lumii acesteia, ca lepădătura tuturor.

*Plân. 3.45.

14. Nu vă scriu aceste lucruri ca să vă fac rușine; ci ca să vă sfătuiesc ca* pe niște copii preaiubiți ai mei.

*1 Tes. 2.11.

15. Căci, chiar dacă ați avea zece mii de învățători în* Hristos, totuși n-aveți mai mulți părinți; pentru că eu v-am născut în Hristos Isus, prin Evanghelie.

*Fapt. 18.11. Rom. 15.20. Cap. 3.6. Gal. 4.19. Film. 10. Iac. 1.18.

16. De aceea vă rog să călcați pe urmele* mele.

*Cap. 11.1. Filp. 3.17. 1 Tes. 1.6. 2 Tes. 3.9.

17. Pentru aceasta v-am trimis pe Timotei*, care** este copilul meu preaiubit și credincios în Domnul. El vă va aduce aminte* de felul meu de purtare în Hristos și de felul cum învăț* eu pe oameni pretutindeni în*† toate bisericile.

*Fapt. 19.22. Cap. 16.10. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. **1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2. †Cap. 11.2. ††Cap. 7.17. *†Cap. 14.33.

Împărăția lui Dumnezeu

18. Unii* s-au îngâmfat și și-au închipuit că n-am să mai vin la voi. *Cap. 5.2.

19. Dar* dacă va voi Domnul**, voi veni în curând la voi, și atunci voi vedea nu vorbele, ci puterea celor ce s-au îngâmfat.

*Fapt. 19.21. Cap. 16.5. 2 Cor. 1.15,23. **Fapt. 18.21. Rom. 15.32. Evr. 6.3. Iac. 4.15.

20. Căci Împărăția* lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci în putere.

*Cap. 2.4. 1 Tes. 1.5.

21. Ce voiți? Să vin la voi cu* nuiua sau cu dragoste și cu duhul blândetii?

*2 Cor. 10.2; 13.10.

Curvarul din Corint

5. Din toate părțile se spune că între voi este curvie; și încă o curvie de aceea care nici chiar la* păgâni nu se pomenește; până acolo că** unul din voi trăiește cu nevasta* tatălui său.

*Efes. 5.3. **Lev. 18.8. Deut. 22.30; 27.20. †2 Cor. 7.12.

2. Și* voi v-ați fălit! Și nu v-ați** măhnit mai degrabă, pentru ca cel ce a săvârșit fapta aceasta să fi fost dat afară din mijlocul vostru!

*Cap. 4.18. **2 Cor. 7.7,10.

3. Cât despre mine*, măcar că n-am fost la voi cu trupul, dar fiind de față cu duhul, am și judecat, ca și când aș fi fost de față, pe cel ce a făcut o astfel de faptă.

*Col. 2.5.

4. În Numele Domnului Isus, voi și duhul meu, fiind adunați laolaltă, prin* puterea Domnului nostru Isus,

*Mat. 16.19; 18.18. Ioan 20.23. 2 Cor. 2.10; 13.3,10.

5. am hotărât ca un astfel de om să* fie dat pe mâna Satanei**, pentru nimicirea cărnii, ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus.

*Iov 2.6. Ps. 109.6. 1 Tim. 1.20. **Fapt. 26.18.

Hristos – Mielul nostru de Paști

6. Nu vă lăudați* bine. Nu știți că puțin* aluat dospește toată plămă-deala?

*Vers. 2. Cap. 3.21; 4.19. Iac. 4.16. **Cap. 15.33. Gal. 5.9. 2 Tim. 2.17.

7. Măturați aluatul cel vechi, ca să fiți o plămădeală nouă, cum și sunteți, fără aluat; căci Hristos*, Paștile** nostru, a fost jertfit.

*Isa. 53.7.

Ioan 1.29. Cap. 15.3. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.6,12. **Ioan 19.14.

8. Să* prăznuim, dar, praznicul nu** cu un aluat vechi, nici cu un aluat de răutate și viclenie, ci cu azimele curăției și adevărului.

*Exod 12.15;

13.6. **Deut. 16.3. †Mat. 16.6,12. Marc. 8.15. Luca 12.1.

Creștinii și curvarii

9. V-am scris în epistola mea să* n-aveți nici o legătură cu curvarii.

*Vers. 2,7. 2 Cor. 6.14. Efes. 5.11. 2 Tes. 3.14.

10. Însă* n-am înțeles cu curvarii lumii** acesteia, sau cu cei lacomi de bani, sau cu cei hrăpăreți, sau cu cei ce se închină la idoli, fiindcă atunci ar trebui să ieșiți din* lume.

*Cap. 10.27. **Cap. 1.20. †Ioan 17.15. 1 Ioan 5.19.

11. Ci v-am scris să n-aveți nici un fel de legături cu* vreunul care, măcar că își zice „frate“, totuși este curvar, sau lacom de bani, sau închinător la idoli, sau defăimător, sau bețiv, sau hrăpăreț; cu un astfel de om nu trebuie nici** să mâncați.

*Mat. 18.17.

Rom. 16.17. 2 Tes. 3.6,14. 2 Ioan 10. **Gal. 2.12.

12. În adevăr, ce am eu să judec pe cei* de afară? Nu este datoria voastră să judecați pe cei** dinăuntru?

*Marc. 4.11. Col. 4.5. 1 Tes. 4.12. 1 Tim. 3.7. **Cap. 6.1-4.

13. Cât despre cei de afară, îi judecă Dumnezeu. Dați afară, dar*, din mijlocul vostru pe răul acela.

*Deut. 13.5; 17.7; 21.21; 22.21,22,24.

Judecățile în Biserica din Corint

6. Cum! Când vreunul din voi are vreo neînțelegere cu altul, îndrăznește el să se judece cu el la cei nelegiuți, și nu la sfinți?

2. Nu știți că sfinții* vor judeca lumea? Și dacă lumea va fi judecată de voi, sunteți voi nevrednici să judecați lucruri de foarte mică însemnătate?

*Ps. 49.14. Dan. 7.22. Mat. 19.28.

Luca 22.30. Apoc. 2.26; 3.21; 20.4.

3. Nu știți că noi vom judeca* pe îngeri? Cu cât mai mult lucrurile vieții acesteia?

*2 Pet. 2.4. Iuda 6.

4. Deci* când aveți neînțelegeri pentru lucrurile vieții acesteia, voi puneți judecători pe aceia pe care biserica nu-i bagă în seamă?

*Cap. 5.12.

5. Spre rușinea voastră zic lucrul acesta. Astfel, nu este între voi nici măcar un singur om înțelept, care să fie în stare să judece între frate și frate?

6. Dar un frate se duce la judecată cu alt frate, și încă înaintea necredincioșilor!

7. Chiar faptul că aveți judecăți între voi este un cusur pe care-l aveți. Pentru ce* nu suferiți mai bine să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba?

*Prov. 20.22. Mat. 5.39,40. Luca 6.29. Rom. 12.17,19. 1 Tes. 5.15.

8. Dar voi singuri sunteți aceia care nedreptățiți și păgubiți și* încă pe frați!

9. Nu știți că cei nedrepti nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu?

Nu vă înșelați în privința aceasta: nici* curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiții,

*Cap. 15.50. Gal. 5.21. Efes. 5.5. 1 Tim. 1.9. Evr. 12.14; 13.4. Apoc. 22.15.

10. nici hoții, nici cei lacomii, nici bețivii, nici defăimătorii, nici hrăpăreții nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu.

11. Și așa erați unii* din voi! Dar** ați fost spălați, ați fost sfințiți, ați fost socotiți neprihăniți, în Numele Domnului Isus Hristos și prin Duhul Dumnezeului nostru.

*Cap. 12.2. Efes. 2.2; 4.22; 5.8. Col. 3.7. Tit 3.3. **Cap. 1.30. Evr. 10.22.

Despre curvie

12. Toate* lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine.

*Cap. 10.23.

13. Mâncările* sunt pentru pântece, și pântecele este pentru mâncări. Și Dumnezeu va nimici și pe unul și pe celelalte. Dar trupul nu este pentru curvie; el este pentru** Domnul, și Domnul este pentru trup.

*Mat. 15.17. Rom. 14.17. Col. 2.22,23. **Vers. 15,19,20. 1 Tes. 4.3,7. †Efes. 5.23.

14. Și Dumnezeu*, care a înviat pe Domnul, ne va învia și pe noi cu** puterea Sa.

*Rom. 6.5,8; 8.11. 2 Cor. 4.14. **Efes. 1.19,20.

15. Nu știți că trupurile* voastre sunt mădulare ale lui Hristos? Voi lua eu mădularele lui Hristos, și voi face din ele mădulare ale unei curve? Nicidecum!

*Rom. 12.5. Cap. 12.27. Efes. 4.12,15,16; 5.30.

16. Nu știți că cine se lipește de o curvă este un singur trup cu ea? Căci este zis: „Cei doi se vor* face un singur trup“.

*Gen. 2.24. Mat. 19.5. Efes. 5.31.

17. Dar* cine se lipește de Domnul este un singur duh cu El.

*Ioan 17.21-23. Efes. 4.4; 5.30.

18. Fugiți* de curvie! Orice alt păcat, pe care-l face omul, este un păcat săvârșit afară din trup; dar cine curvește păcătuiește** împotriva trupului său.

*Rom. 6.12,13. Evr. 13.4. **Rom. 1.24. 1 Tes. 4.4.

19. Nu* știți că trupul vostru este Templul Duhului Sfânt care locuiește în voi și pe care L-ați primit de la Dumnezeu? Și** că voi nu sunteți ai voștri?

*Cap. 3.16. 2 Cor. 6.16. **Rom. 14.7,8.

20. Căci* ați fost cumpărați cu un preț. Proslăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

*Fapt. 20.28. Cap. 7.23. Gal. 3.13. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.19. 2 Pet. 2.1. Apoc. 5.9.

Despre căsătorie

1. Cu privire la lucrurile despre care mi-ați scris, eu cred că este bine* ca omul să nu se atingă de femeie.

*Vers. 8,26.

2. Totuși, din pricina curviei, fiecare bărbat să-și aibă nevasta lui și fiecare femeie să-și aibă bărbatul ei.

3. Bărbatul* să-și îplinească față de nevastă datoria de soț; și tot așa să facă și nevasta față de bărbat.

*Exod 21.10. 1 Pet. 3.7.

4. Nevasta nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul. Tot astfel, nici bărbatul nu este stăpân peste trupul lui, ci nevasta.

5. Să* nu vă lipsiți unul pe altul de datoria de soți, decât doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să** vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea; apoi să vă împreunați iarăși, ca să nu vă ispitească Satana, din pricina nestăpânirii voastre.

*Ioel 2.16. Zah. 7.3. Exod 19.15. 1 Sam. 21.4-5. **1 Tes. 3.5.

6. Lucrul acesta îl spun ca o îngăduință; nu* fac din el o poruncă.

*Vers. 12,25. 2 Cor. 8.8; 11.17.

7. Eu aș* vrea ca toți oamenii să fie ca** mine; dar† fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul într-un fel, altul într-altul.

*Fapt. 26.29. **Cap. 9.5. †Mat. 19.12. Cap. 12.11.

8. Celor neînsurați și văduvelor le spun că este bine* pentru ei să rămână ca mine.

*Vers. 1,26.

9. Dar, dacă* nu se pot înfrâna, să se căsătorească; pentru că este mai bine să se căsătorească decât să ardă.

*1 Tim. 5.14.

10. Celor căsătoriți le poruncesc nu* eu, ci Domnul, ca nevasta** să nu se despartă de bărbat.

*Vers. 12,25,40. **Mal. 2.14,16. Mat. 5.32; 19.6,9. Marc. 10.11,12. Luca 16.18.

11. (Dacă este despărțită, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul ei.) Și nici bărbatul să nu-și lase nevasta.

Despărțirea între

soții credincioși și cei necredincioși

12. Celorlalți le zic eu, nu* Domnul: dacă un frate are o nevastă necredincioasă, și ea voiește să trăiască înainte cu el, să nu se despartă de ea.

*Vers. 6.

13. Și dacă o femeie are un bărbat necredincios, și el voiește să trăiască înainte cu ea, să nu se despartă de bărbatul ei.

14. Căci bărbatul necredincios este sfințit prin nevasta credincioasă, și nevasta necredincioasă este sfințită prin fratele; altminteri, copiii voștri ar* fi necurați, pe când acum sunt sfinți.

*Mal. 2.15.

15. Dacă cel necredincios vrea să se despartă, să se despartă; în împrejurarea aceasta, fratele sau sora nu sunt legați: Dumnezeu ne-a chemat să trăim în* pace.

*Rom. 12.18; 14.19. Cap. 14.33. Evr. 12.14.

16. Căci ce știți tu, nevastă, dacă îți vei mântui* bărbatul? Sau ce știi tu, bărbate, dacă îți vei mântui nevasta?

*1 Pet. 3.1.

Fiecare la locul lui

17. Încolo, fiecare să rămână în starea în care l-a așezat Domnul și în care l-a chemat Dumnezeu. Aceasta* este rânduiala pe care am așezat-o în toate bisericile.

*Cap. 4.17. 2 Cor. 11.28.

18. Dacă cineva a fost chemat pe când era tăiat împrejur, să rămână tăiat împrejur. Dacă cineva a fost chemat pe când era netăiat împrejur, să nu se taie împrejur*.

*Fapt. 15.1,5,19,24,28. Gal. 5.2.

19. Tăierea împrejur* nu este nimic, și netăierea împrejur nu este nimic, ci** păzirea poruncilor lui Dumnezeu.

*Gal. 5.6; 6.15. **Ioan 15.14. 1 Ioan 2.3; 3.24.

20. Fiecare să rămână în chemarea pe care o avea când a fost chemat.

21. Ai fost chemat când erai rob? Să nu te nelineștești de lucrul acesta;

dar, dacă poți să ajungi slobod, folosește-te.

22. Căci robul chemat în Domnul este un* slobodizat al Domnului. Tot așa, cel slobod care a fost chemat este un rob** al lui Hristos.

*Ioan 8.36. Rom. 6.18,22. Film. 16. **Cap. 9.21. Gal. 5.13. Efes. 6.6. 1 Pet. 2.16.

23. Voi ați fost cumpărați cu* un preț. Nu vă faceți, dar, robi oamenilor.

*Lev. 25.42. Cap. 6.20. 1 Pet. 1.18,19.

24. Fiecare*, fraților, să rămână cu Dumnezeu în starea în care era când a fost chemat.

*Vers. 20.

Despre fetele fecioare

25. Cât despre fecioare, n-am* o poruncă din partea Domnului. Le dau însă un sfat, ca unul care** am căpătat de la Domnul harul să fiu† vrednic de crezare.

*Vers. 6,10,40. 2 Cor. 8.8,10. **1 Tim. 1.16. †Cap. 4.2. 1 Tim. 1.12.

26. Iată, dar, ce cred eu că este bine, având în vedere strâmtorarea de acum: este* bine pentru fiecare să rămână așa cum este.

*Vers. 1,8.

27. Ești legat de o nevastă? Nu căuta să fii dezlegat. Nu ești legat de o nevastă? Nu căuta nevastă.

28. Însă, dacă te însori, nu păcătuiești. Dacă fecioara se mărită, nu păcătuiește. Dar ființele acestea vor avea necazuri pământești, și eu aș vrea să vi le cruț.

29. Iată ce vreau să spun, fraților: de acum vremea s-a scurtat. Spun lucrul acesta* pentru ca cei ce au neveste să fie ca și cum n-ar avea;

*Rom. 13.11. 1 Pet. 4.7. 2 Pet. 3.8,9.

30. cei ce plâng, ca și cum n-ar plânge; cei ce se bucură, ca și cum nu s-ar bucura; cei ce cumpără, ca și cum n-ar stăpâni;

31. cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca și cum nu s-ar* folosi de ea; căci** chipul lumii acesteia trece.

*Cap. 9.18. **Ps. 39.6. Iac. 1.10;

4.14. 1 Pet. 1.7,24. Ioan 2.17.

32. Dar eu aș vrea ca voi să fiți fără griji. Cine* nu este înșurat se îngrijește de lucrurile Domnului, cum ar putea să placă Domnului.

*1 Tim. 5.5.

33. Dar cine este înșurat se îngrijește de lucrurile lumii, cum să placă nevestei.

34. Tot așa, între femeia măritată și fecioară este o deosebire: cea nemăritată se* îngrijește de lucrurile Domnului, ca să fie sfântă, și cu trupul, și cu duhul; iar cea măritată se îngri-

jește de lucrurile lumii, cum să placă bărbatului ei. *Luca 10.40, etc.

35. Vă spun lucrul acesta pentru binele vostru, nu ca să vă prind într-un laț, ci pentru ceea ce este frumos și ca să puteți sluji Domnului fără piedici.

36. Dacă crede cineva că este rușinos pentru fata lui să treacă de floarea vârstei, și nevoia cere așa, să facă ce vrea: nu păcătuiește; să se mărite.

37. Dar cine a luat o hotărâre tare și nu este nevoit, ci este slobod să lucreze cum vrea, și a hotărât în inima lui să-și păstreze pe fiica sa fecioară, face bine.

38. Astfel*, cine își mărită fata, bine face, și cine n-o mărită, mai bine face. *Evr. 13.4.

39. O femeie* măritată este legată de lege câtă vreme îi trăiește bărbatul; dar, dacă-i moare bărbatul, este slobodă să se mărite cu cine vrea; numai în** Domnul. *Rom. 7.2. **2 Cor. 6.14.

40. Dar, după* părerea mea, va fi mai fericită dacă rămâne așa cum este. Și cred** că și eu am Duhul lui Dumnezeu. *Vers. 25. **1 Tes. 4.8.

Carnea rămasă de la jertfe

8. În ce privește* lucrurile jertfite idolilor, știm că toți avem cunoștință**.

Dar cunoștința* îngâmfă pe când dragostea zidește. *Fapt. 15.20,29.

Cap. 10.19. **Rom. 14.14,22. †Rom. 14.3,10.

2. Dacă* crede cineva că știe ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască. *Cap. 13.8,9,12. Gal. 6.3. 1 Tim. 6.4.

3. Dar dacă iubește cineva pe Dumnezeu, este* cunoscut de Dumnezeu. *Exod 33.12,17. Naum. 1.7. Mat. 7.23. Gal. 4.9. 2 Tim. 2.19.

4. Deci, cât despre mâncarea lucrurilor jertfite idolilor, știm că în lume un idol* este totuna cu nimic și** că nu este decât un singur Dumnezeu. *Isa. 41.24. Cap. 10.19. **Deut. 4.39; 6.4. Isa. 44.8. Marc. 12.29. Vers. 6. Efes. 4.6. 1 Tim. 2.5.

5. Căci chiar dacă ar fi așa numiți* „dumnezei” fie în cer, fie pe pământ (cum și sunt în adevăr mulți „dumnezei” și mulți „domni”), *Ioan 10.34.

6. totuși pentru noi* nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl, de la** care vin toate lucrurile și pentru care trăim și noi, și un* singur Domn: Isus Hristos, prin*ț care sunt toate lucrurile, și prin El și noi. *Mal. 2.10. Efes. 4.6. **Fapt. 17.28. Rom. 11.36. †Ioan 13.13. Fapt. 2.36. Cap. 12.3. Efes. 4.5. Filip. 2.11. ††Ioan 1.3. Col. 1.16. Evr. 1.2.

7. Dar nu toți au cunoștința aceasta. Ci unii, fiind obișnuiți până acum cu idolul, mănâncă un lucru ca fiind jertfit unui idol; și cugetul lor, care este slab, este întinat*.

*Cap. 10.28,29. Rom. 14.14,23.

8. Dar nu carnea* ne face pe noi plăcuți lui Dumnezeu: nu câștigăm nimic dacă mâncăm din ea și nu pierdem nimic dacă nu mâncăm.

*Rom. 14.17.

9. Luați seama* însă ca nu cumva această slobozenie a voastră să ajungă o piatră de poticnire** pentru cei slabi.

*Gal. 5.13. **Rom. 14.13,20.

10. Căci dacă te vede cineva pe tine, care ai cunoștință, că șezi la masă într-un templu de idoli, cugetul* lui, care este slab, nu-l va împinge pe el să mănânce din lucrurile jertfite idolilor? *Cap. 10.28,32.

11. Și astfel, el, care este slab, va pieri din* pricina acestei cunoștințe a ta: el, fratele pentru care a murit Hristos! *Rom. 14.15,20.

12. Dacă păcătuiești astfel* împotriva fraților și le răniți cugetul lor slab, păcătuiești împotriva lui Hristos.

*Mat. 25.40,45.

13. De aceea, dacă* o mâncare face pe fratele meu să păcătuiască, nu voi mânca niciodată carne, ca să nu fac pe fratele meu să păcătuiască.

*Rom. 14.21. 2 Cor. 11.29.

Dreptul lucrătorului creștin

9. Nu* sunt eu slobod? Nu** sunt eu apostol? N-am văzut eu pe Isus, Domnul nostru? Nu* sunteți voi lucrul meu în Domnul?

*Fapt. 9.11; 13.2; 26.7. 2 Cor. 12.12. Gal. 2.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Fapt. 9.3,17; 18.9; 22.14,18; 23.11. Cap. 15.8. †Cap. 3.6; 4.15.

2. Dacă nu sunt apostol pentru alții, sunt măcar pentru voi; căci voi sunteți pecetea* apostoliei mele în Domnul.

*2 Cor. 3.2; 12.12.

3. Iată răspunsul meu de apărare împotriva celor ce mă cercetează.

4. N-avem* dreptul să mâncăm și să bem?

*Vers. 14. 1 Tes. 2.6. 2 Tes. 3.9.

5. N-avem dreptul să ducem cu noi o soră, care să fie nevasta noastră, cum fac ceilalți apostoli și frații* Domnului și Chifa**?

*Mat. 13.55. Marc. 6.3.

Luca 6.15. Gal. 1.19. **Mat. 8.14.

6. Ori numai eu și Barnaba n-avem* dreptul să nu lucrăm?

*2 Tes. 3.8,9.

7. Cine merge* la război pe cheltuiala sa? Cine sădește** o vie, și nu mănâncă din rodul ei? Cine paște* o

turmă, și nu mănâncă din laptele turmei? *2 Cor. 10.4. 1 Tim. 1.18; 6.12. 2 Tim. 2.3; 4.7.

**Deut. 20.6. Prov. 27.18. Cap. 3.6-8. †Ioan 21.15. 1 Pet. 5.2.

8. Lucrurile acestea le spun după felul oamenilor? Nu le spune și Legea?

9. În adevăr, în Legea lui Moise este scris: „Să* nu legi gura boului care treieră grâu!” Pe boi îi are în vedere Dumnezeu aici?

*Deut. 25.4. 1 Tim. 5.18.

10. Sau vorbește El înadins pentru noi? Da, pentru noi a fost scris astfel; căci cine* ară trebuie să are cu nădejde, și cine treieră grâu trebuie să-l treiere cu nădejdea că va avea parte de el.

*2 Tim. 2.6.

11. Dacă* am semănat printre voi bunurile duhovnicești, mare lucru este dacă vom secera bunurile voastre vremelnice?

*Rom. 15.27. Gal. 6.6.

12. Dacă se bucură alții de acest drept asupra voastră, nu ni se cade cu mult mai mult nouă? Dar* noi nu ne-am folosit de dreptul acesta; ci răbdăm totul, ca** să nu punem vreo piedică Evangheliei lui Hristos.

*Fapt. 20.33.

Vers. 15,18. 2 Cor. 11.7,9; 12.13. 1 Tes. 2.6. **2 Cor. 11.12.

13. Nu* știți că cei ce îndeplinesc slujbele sfinte sunt hrăniți din lucrurile de la Templu și că cei ce slujesc altarului au parte de la altar?

*Lev. 6.16,26; 7.6, etc. Num. 5.9,10; 18.8-20. Deut. 10.9; 18.1.

14. Tot așa, Domnul* a rânduit ca** cei ce propovăduiesc Evanghelia să trăiască din Evanghelie.

*Mat. 10.10. Luca 10.7. **Gal. 6.6. 1 Tim. 5.17.

Pavel nu s-a folosit de dreptul lui

15. Dar eu nu m-am* folosit de nici unul din aceste drepturi. Și nu vă scriu aceste lucruri ca să cer să se facă așa cu mine; căci așa vrea** mai bine să mor decât să-mi ia cineva pricina mea de laudă.

*Vers. 12. Fapt. 18.3;

20.34. Cap. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8. **2 Cor. 11.10.

16. Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căci trebuie* s-o vestesc; și vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!

*Rom. 1.14.

17. Dacă fac lucrul acesta de bunăvoie, am* o răsplată. Chiar dacă-l fac de silă, este o isprăvnicie care mi-a** fost încredințată.

*Cap. 3.8,14. **Cap. 4.1. Gal. 2.7. Filip. 1.17. Col. 1.25.

18. Care este atunci răsplata mea? Este* să vestesc fără plată Evanghelia pe care o vestesc, și să nu** mă folosesc

de dreptul meu în Evanghelie.

*Cap. 10.33. 2 Cor. 4.5; 11.7. **Cap. 7.31.

19. Căci, măcar că sunt slobod* față de toți, m-am făcut robul tuturor**, ca* să câștig pe cei mai mulți.

*Vers. 1. **Gal. 5.13. †Mat. 18.15. 1 Pet. 3.1.

20. Cu iudeii* m-am făcut ca un iudeu, ca să câștig pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca și când aș fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câștig pe cei ce sunt sub Lege;

*Fapt. 16.3; 18.18; 21.23, etc.

21. cu cei ce* sunt fără Lege** m-am făcut ca și cum aș fi fost fără Lege (măcar că nu sunt fără o Lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub Legea lui Hristos), ca să câștig pe cei fără lege.

*Gal. 3.2. **Rom. 2.12,14. †Cap. 7.22.

22. Am fost slab cu cei* slabi, ca să câștig pe cei slabi. M-am făcut tuturor** totul, ca*, oricum, să măntuiesc pe unii din ei.

*Rom. 1.1. 2 Cor. 11.29.

**Cap. 10.33. †Rom. 15.14. Cap. 7.16.

23. Fac totul pentru Evanghelie, ca să am și eu parte de ea.

Felul de luptă al lui Pavel

24. Nu știți că cei ce aleargă în locul de alergare, toți aleargă, dar numai unul capătă premiul? Alergați, dar, în așa* fel, ca să căpătați premiul!

*Gal. 2.2; 5.7. Filip. 2.16; 3.14. 2 Tim. 4.7. Evr. 12.1.

25. Toți cei ce se luptă* la jocurile de obște se supun la tot felul de înfrânări. Și ei fac lucrul acesta ca să capete o cunună care se poate vesteji: noi să facem lucrul acesta pentru o cunună care nu se poate vesteji**.

*Efes. 6.12.

1 Tim. 6.12. 2 Tim. 2.5; 4.7. **2 Tim. 4.8. Iac. 1.12. 1 Pet. 1.4; 5.4. Apoc. 2.10; 3.11.

26. Eu deci alerg, dar nu ca și cum n-aș* ști încotro alerg. Mă lupt cu pumnul, dar nu ca unul care lovește în vânt.

*2 Tim. 2.5.

27. Ci* mă port aspru cu trupul meu și-l țin în stăpânire**, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat*.

*Rom. 8.13.

Col. 3.5. **Rom. 6.18,19. †Ier. 6.30. 2 Cor. 13.5,6.

Pilde din Vechiul Testament

10. Fraților, nu vreau să nu știți că părinții noștri toți au fost sub nor*, toți au trecut prin mare**.

*Exod 13.21; 40.34.

Num. 9.18; 14.14. Deut. 1.33. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14; 105.39. **Exod 14.22. Num. 33.8. Ios. 4.23. Ps. 78.13.

2. toți au fostbotezați în nor și în mare, pentru Moise;

3. toți au mâncat aceeași mâncare* duhovnicească

*Exod 16.15,35. Neem. 9.15,20. Ps. 78.24.

4. și toți au băut aceeași băutură* duhovnicească, pentru că beau dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei; și stâncă era Hristos.

*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 78.15.

5. Totuși cei mai mulți dintre ei n-au fost plăcuți lui Dumnezeu, căci au* pierit în pustiu.

*Num. 14.29,32,35; 26.64,65. Ps. 106.26. Evr. 3.17. Iuda 5.

6. Și aceste lucruri s-au întâmplat ca să ne slujească nouă drept pilde, pentru ca să nu poftim după lucruri rele, cum* au pofțit ei.

*Num. 11.4,33,34. Ps. 106.14.

7. Să* nu fiți închinători la idoli, ca unii dintre ei, după cum este scris: „Poporul** a șezut să mănânce și să bea; și s-au sculat să joace.”

*Vers. 14. **Exod 32.6.

8. Să* nu curvim, cum au făcut unii din ei, așa că într-o singură zi au** căzut douăzeci și trei de mii.

*Cap. 6.18. Apoc. 2.14. **Num. 25.1,9. Ps. 106.29.

9. Să nu ispitim pe Domnul, cum L-au ispitit unii* din ei, care au** pierit prin șerpi.

*Exod 17.2,7. Num. 21.5.

10. Să nu cârțiți, cum au cârțit unii* din ei, care au** fost nimiciți de nimitorul*.

*Exod 16.2; 17.2. Num. 14.2,29; 16.41. **Num. 14.37; 16.49. †Exod 12.23. 2 Sam. 24.16. 1 Cron. 21.15.

11. Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde și au* fost scrise pentru învățătura noastră, peste care** au venit sfârșiturile veacurilor.

*Rom. 15.4. Cap. 9.10.

**Cap. 7.29. Filp. 4.5. Evr. 10.25,37. 1 Ioan 2.18.

12. Astfel, dar, cine* crede că stă în picioare să ia seama să nu cadă.

*Rom. 11.20.

13. Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea ome-nească. Și Dumnezeu*, care este credincios, nu** va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre; ci, împreună cu ispita, a pregătit* și mijlocul să ieșiți din ea, ca s-o puteți răbda.

*Cap. 1.9. **Ps. 125.3. 2 Pet. 2.9. †Ier. 29.11.

Despre Cina Domnului

14. De aceea, preaiubiții mei, fugiți* de închinarea la idoli.

*Vers. 7. 2 Cor. 6.17. 1 Ioan 5.21.

15. Vă vorbesc ca unor oameni cu judecată*; judecați voi singuri ce spun.

*Cap. 8.1.

16. Paharul* binecuvântat, pe care-l binecuvântăm, nu este el împărțirea cu sângele lui Hristos? Pâinea** pe care o frângem, nu este ea împărțirea cu trupul lui Hristos?

*Mat. 26.26-28. **Fapt. 2.42,46. Cap. 11.23,24.

17. Având în vedere că este o pâine, noi*, care suntem mulți, suntem un trup; căci toți luăm o parte din aceeași pâine.

*Rom. 12.5. Cap. 12.27.

18. Uitați-vă la Israelul* după trup**: cei ce mănâncă jertfele nu sunt ei* în împărțire cu altarul?

*Rom. 4.12. Gal. 6.16. **Rom. 4.1; 9.3,5. 2 Cor. 11.18. †Lev. 3.3; 7.15.

19. Deci ce zic eu? Că* un lucru jertfit idolilor este ceva? Sau că un idol este ceva?

*Cap. 8.4.

20. Dimpotrivă, eu zic că ce jertfesc* Neamurile jertfesc dracilor, și nu lui Dumnezeu. Și eu nu vreau ca voi să fiți în împărțire cu dracii.

*Lev. 17.7. Deut. 32.17. Ps. 106.37. Apoc. 9.20.

21. Nu* puteți bea paharul Domnului și paharul** dracilor; nu puteți lua parte la masa Domnului și la masa dracilor.

*2 Cor. 6.15,16. **Deut. 32.38.

22. Sau* vrem să întărâtăm pe Domnul la gelozie? Suntem** noi mai tari decât El?

*Deut. 32.21. **Ezec. 22.14.

Cugetul nostru și al altuia

23. Toate* lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos. Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate zidesc.

*Cap. 6.12.

24. Nimeni* să nu-și caute folosul lui, ci fiecare să caute folosul altuia.

*Rom. 15.1,2. Vers. 33. Cap. 13.5. Filp. 2.4,21.

25. Să mâncați din tot ce* se vinde pe piață, fără să cercetați ceva din pricina cugetului.

*1 Tim. 4.4.

26. Căci „al* Domnului este pământul și tot ce cuprinde el.”

*Exod 19.5. Deut. 10.14. Ps. 24.1; 50.12. Vers. 28.

27. Dacă vă poștește un necredincios la o masă, și voiți să vă duceți, să mâncați din tot ce* vă pune înainte, fără să cercetați ceva din pricina cugetului.

*Luca 10.7.

28. Dar dacă vă spune cineva: „Lucrul acesta a fost jertfit idolilor”, să nu mâncați, din pricina* celui ce v-a înștiințat și din pricina cugetului; căci „al** Domnului este pământul și tot ce cuprinde el.”

*Cap. 8.10,12. **Deut. 10.14. Ps. 24.1. Vers. 26.

29. Vorbesc aici nu de cugetul vostru, ci de cugetul altuia. Căci de ce* să fie

judecată slobozenia mea de cugetul altuia?

*Rom. 14.16.

30. Dacă mănânc, aducând mulțumiri, de ce să fiu vorbit de rău pentru un lucru pentru* care mulțumesc?

*Rom. 14.6. 1 Tim. 4.3,4.

31. Deci* fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva: să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu.

*Col. 3.17. 1 Pet. 4.11.

32. Să nu* fiți pricină de păcătuire nici pentru iudei, nici pentru greci, nici pentru Biserica** lui Dumnezeu.

*Rom. 14.13. Cap. 8.13. 2 Cor. 6.3.

**Fapt. 20.28. Cap. 11.22. 1 Tim. 3.5.

33. După cum mă silesc și eu* în toate lucrurile să plac tuturor, căutând nu** folosul meu, ci al celor mai mulți, ca să fie mântuiți.

*Rom. 15.2. Cap. 9.9,22. **Vers. 24.

Ținuta femeii în adunări

11. Călcați pe urmele* mele, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos.

*Cap. 4.16. Efes. 5.1. Filp. 3.17. 1 Tes. 1.6. 2 Tes. 3.9.

2. Vă laud că* în toate privințele vă aduceți aminte de mine și că țineți** învățăturile întocmai cum vi le-am dat.

*Cap. 4.17. **Cap. 7.17.

3. Dar vreau să știți că Hristos* este Capul oricărui bărbat; că bărbatul este capul** femeii și că Dumnezeu este Capul† lui Hristos.

*Efes. 5.23. **Gen. 3.16. 1 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 3.1,5,6. †Ioan 14.28. Cap. 3.23; 15.27,28. Filp. 2.7-9.

4. Orice bărbat care se roagă sau procește* cu capul acoperit își necinstește capul său.

*Cap. 12.10,28; 14.1, etc.

5. Dimpotrivă, orice femeie* care se roagă sau procește cu capul dezvelit își necinstește capul ei, pentru că este ca una care ar fi rasă**.

*Fapt. 21.9. **Deut. 21.12.

6. Dacă o femeie nu se învește, să se și tundă! Iar, dacă este rușine* pentru o femeie să fie tunsă ori rasă, să se învelească.

*Num. 5.18. Deut. 22.5.

7. Bărbatul nu este dator să-și acopere capul, pentru că el este* chipul și slava lui Dumnezeu, pe când femeia este slava bărbatului.

*Gen. 1.26,27; 5.1; 9.6.

8. În adevăr, nu* bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat;

*Gen. 2.21,22.

9. și nu* bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.

*Gen. 2.18,21,23.

10. De aceea, femeia, din pricina în-gerilor*, trebuie să** aibă pe cap un semn al stăpânirii ei.

*Gen. 24.65. **Ecl. 5.6.

11. Totuși*, în Domnul, femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie.

*Gal. 3.28.

12. Căci, dacă femeia este din bărbat, tot așa și bărbatul prin femeie, și toate* sunt de la Dumnezeu.

*Rom. 11.36.

13. Judecați voi singuri: este cuviin-cios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu dezvelită?

14. Nu vă învăța chiar și firea că este rușine pentru un bărbat să poarte părul lung,

15. pe când pentru o femeie este o podoabă să poarte părul lung? Pentru că părul i-a fost dat ca învelitoare a capului.

16. Dacă* iubește cineva cearta de vorbe, noi n-avem un astfel de obicei și nici** bisericile lui Dumnezeu.

*1 Tim. 6.4. **Cap. 7.17; 14.33.

Despre Cina Domnului

17. Vă dau aceste învățături, dar nu vă laud pentru că vă adunați laolaltă nu ca să vă faceți mai buni, ci ca să vă faceți mai răi.

18. Mai întâi de toate, aud* că, atunci când veniți la adunare, între voi sunt dezbinări. Și în parte o cred,

*Cap. 1.10-12; 3.3.

19. căci trebuie* să fie și partide între voi, ca** să iasă la lumină cei găsiți buni.

*Mat. 18.7. Luca 17.1. Fapt. 20.30. 1 Tim. 4.1. 2 Pet. 2.1,2. **Luca 2.35. 1 Ioan 2.19. Deut. 13.3.

20. Când vă adunați, dar, în același loc, nu este cu puțință să mâncați Cina Domnului.

21. Fiindcă atunci când stați la masă, fiecare se grăbește să-și ia cina adusă de el, înaintea altuia; așa că unul este flămând, iar altul* este beat.

*2 Pet. 2.13. Iuda 12.

22. Ce? N-aveți case pentru ca să mâncați și să beți acolo? Sau disprețuiți Biserica* lui Dumnezeu și vreți să faceți de rușine** pe cei ce n-au nimic? Ce să vă zic? Să vă laud? În privința aceasta nu vă laud.

*Cap. 10.32. **Iac. 2.6.

23. Căci am* primit de la Domnul ce v-am învățat; și anume, că** Domnul Isus, în noaptea în care a fost vândut, a luat o pâine.

*Cap. 15.3. Gal. 1.1,11,12.

**Mat. 26.26. Marc. 14.22. Luca 22.19.

24. Și, după ce a mulțumit lui Dumnezeu, a frânt-o și a zis: „**Luați, mâncați; acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi; să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea.**”

25. Tot astfel, după Cină, a luat paharul și a zis: „**Acest pahar este legământul cel nou în sângele Meu; să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea, ori de câte ori veți bea din el.**”

26. Pentru că, ori de câte ori mâncați din pâinea aceasta și beți din paharul acesta, vestiți moartea Domnului, până* va veni El.

*Ioan 14.3; 21.22. Fapt. 1.11. Cap. 4.5; 15.23. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.10. Iuda 14. Apoc. 1.7.

27. De aceea*, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului în chip nevrednic, va fi vinovat de trupul și sângele Domnului.

*Num. 9.10,13. Ioan 6.51,63,64; 13.27. Cap. 10.21.

28. Fiecare* să se cerceteze, dar, pe sine însuși, și așa să mănânce din pâinea aceasta și să bea din paharul acesta.

*2 Cor. 13.5. Gal. 6.4.

29. Căci cine mănâncă și bea își mănâncă și bea osânda lui însuși, dacă nu deosebește trupul Domnului.

30. Din pricina aceasta sunt între voi mulți neputincioși și bolnavi, și nu puțin dorm.

31. Dacă* ne-am judeca singuri, n-am fi judecați.

*Ps. 32.5. 1 Ioan 1.9.

32. Dar, când suntem judecați, suntem* pedepsiți de Domnul, ca să nu fim osândiți odată cu lumea.

*Ps. 94.12,13. Evr. 12.5-11.

33. Astfel, frații mei, când vă adunați să mâncați, așteptați-vă unii pe alții.

34. Dacă-i este foame* cuiva, să mănânce acasă**, pentru ca să nu vă adunați spre osândă.

Celelalte lucruri le voi* rândui când voi* veni.

*Vers. 21. **Vers. 22. †Cap. 7.17. Tit 1.5. ††Cap. 4.19.

Darurile duhovnicești

12 1. În ce privește* darurile duhovnicești, fraților, nu voiesc să fiți în necunoștință.

*Cap. 14.1,37.

2. Când erați păgâni, știți că* vă duceați la idoli** cei muți, după cum erați călăuziți.

*Cap. 6.11. Efes. 2.11,12. 1 Tes. 1.9. Tit 3.3. 1 Pet. 4.3. **Ps. 115.5.

3. De aceea vă spun că* nimeni, dacă vorbește prin Duhul lui Dumnezeu, nu zice: „Isus să fie anatema!” Și nimeni** nu poate zice: „Isus este Domnul” decât prin Duhul Sfânt.

*Mat. 9.39. 1 Ioan 4.2,3. **Mat. 16.17. Ioan 15.26. 2 Cor. 3.5.

4. Sunt* felurite daruri, dar este același** Duh;

*Rom. 12.4, etc. Evr. 2.4. 1 Pet. 4.10. **Efes. 4.4.

5. sunt* felurite slujbe, dar este același Domn;

*Rom. 12.6-8. Efes. 4.11.

6. sunt felurite lucrări, dar este același Dumnezeu, care* lucrează totul în toți.

*Efes. 1.23.

7. Și* fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folosul altora.

*Rom. 12.6-8. Cap. 14.26. Efes. 4.7. 1 Pet. 4.10-11.

8. De pildă, unuia îi este dat, prin Duhul, să vorbească* despre înțelepciune; altuia, să vorbească** despre cunoștință, datorită aceluiasi Duh;

*Cap. 2.6,7. **Cap. 1.5; 13.2. 2 Cor. 8.7.

9. altuia*, credința, prin același Duh; altuia, darul** tămăduirilor, prin același Duh;

*Mat. 17.19,20.

Cap. 13.2. 2 Cor. 4.13. **Marc. 16.18. Iac. 5.14.

10. altuia*, puterea să facă minuni; altuia prorocia**; altuia†, deosebirea duhurilor; altuia, felurite†† limbi; și altuia, tălmăcirea limbilor.

*Vers. 28,29.

Marc. 16.17. Gal. 3.5. **Rom. 12.6. Cap. 13.2; 14.1, etc.

†Cap. 14.29. 1 Ioan 4.1. ††Fapt. 2.4; 10.46. Cap. 13.1.

11. Dar toate aceste lucruri le face unul și același Duh, care dă* fiecăruia în parte, cum** voiește.

*Rom. 12.6.

Cap. 7.7. 2 Cor. 10.13. Efes. 4.7. **Ioan 3.8. Evr. 2.4.

Mădularele trupului

12. Căci, după cum* trupul este unul și are multe mădulare, și după cum toate mădularele trupului, măcar că sunt mai multe, sunt un singur trup, tot așa** este și Hristos.

*Rom. 12.4,5. Efes. 4.4,16. **Vers. 27. Gal. 3.16.

13. Noi toți, în adevăr, am fost botezați de un* singur Duh, ca să alcătuim un singur trup, fie** iudei, fie greci, fie robi, fie slobozi; și toți† am fost adăpați dintr-un singur Duh.

*Rom. 6.5. **Gal. 3.28. Efes. 2.13,14,16. Col. 3.11. †Ioan 6.63; 7.37-39.

14. Astfel, trupul nu este un singur mădular, ci mai multe.

15. Dacă piciorul ar zice: „Fiindcă nu sunt mână, nu sunt din trup” – nu este pentru aceasta din trup?

16. Și dacă urechea ar zice: „Fiindcă nu sunt ochi, nu sunt din trup” – nu este pentru aceasta din trup?

17. Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Dacă totul ar fi auz, unde ar fi mirosul?

18. Acum, dar, Dumnezeu a pus*

mădularele în trup, pe fiecare așa cum** a voit El.

*Vers. 28. **Rom. 12.3. Vers. 11. Cap. 3.5.

19. Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul?

20. Fapt este că sunt mai multe mădulare, dar un singur trup.

21. Ochiul nu poate zice mâinii: „N-am trebuință de tine”; nici capul nu poate zice picioarelor: „N-am trebuință de voi.”

22. Ba mai mult, mădularele trupului care par mai slabe sunt de neapărată trebuință.

23. Și părțile trupului care par vrednice de mai puțină cinste, le îmbrăcăm cu mai multă podoabă. Așa că părțile mai puțin frumoase ale trupului nostru capătă mai multă frumusețe,

24. pe când cele frumoase n-au nevoie să fie împodobite. Dumnezeu a întocmit trupul în așa fel, ca să dea mai multă cinste mădularelor lipsite de cinste,

25. pentru ca să nu fie nici o dezbinare în trup, ci mădularele să îngrijească deopotrivă unele de altele.

26. Și dacă suferă un mădular, toate mădularele suferă împreună cu el; dacă este prețuit un mădular, toate mădularele se bucură împreună cu el.

27. Voi* sunteți trupul lui Hristos, și fiecare, în parte, mădularele** lui.

*Rom. 12.5. Efes. 1.23; 4.12; 5.23,30. Col. 1.24. **Efes. 5.30.

28. Și Dumnezeu* a rânduit în Biserică, întâi, apostoli**; al doilea, proroci†; al treilea, învățători; apoi, pe cei ce au darul minunilor††; apoi, pe cei ce au darul††† tămăduirilor, ajutoarelor††, cârmuirilor**† și vorbirii în felurite limbi.

*Efes. 4.11. **Efes. 2.20; 3.5.

†Fapt. 13.1. Rom. 12.6. ††Vers. 10. *†Vers. 9. ††Num. 11.17.

**†Rom. 12.8. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.17,24.

29. Oare toți sunt apostoli? Toți sunt proroci? Toți sunt învățători? Toți sunt făcători de minuni?

30. Toți au darul tămăduirilor? Toți vorbesc în alte limbi? Toți tălmăcesc?

31. Umblați, dar*, după darurile cele mai bune. Și vă voi arăta o cale nespuns mai bună.

*Cap. 14.1,39.

Dragostea

13 1. Chiar dacă aş vorbi în limbi omeneste și îngerești, și n-aş avea dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zăngănit.

2. Și chiar dacă aş avea darul pro-rociei* și aş cunoaște toate tainele și toată știința; chiar dacă aş avea toată credința, așa încât** să mut și munții, și n-aş avea dragoste, nu sunt nimic.

*Cap. 12.8-10,28; 14.1, etc. Mat. 7.22. **Mat. 17.20. Marc. 11.23. Luca 17.6.

3. Și chiar dacă* mi-aș împărți toată averea pentru hrana săracilor, chiar dacă mi-aș da trupul să fie ars, și n-aş avea dragoste, nu-mi folosește la nimic.

*Mat. 6.1,2.

4. Dragostea* este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate; dragostea nu pizmăiește; dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie,

*Prov. 10.12. 1 Pet. 4.8.

5. nu se poartă necuviincios, nu* caută folosul său, nu se mânie, nu se gândește la rău,

*Cap. 10.24. Filip. 2.4.

6. nu* se bucură de nelegiuire, ci se** bucură de adevăr,

*Ps. 10.3. Rom. 1.32. **2 Ioan 4.

7. acoperă totul, crede totul, nădăduiește totul, suferă totul*.

*Rom. 15.1. Gal. 6.2. 2 Tim. 2.24.

8. Dragostea nu va pieri niciodată. Prorociile se vor sfârși; limbile vor înceta; cunoștința va avea sfârșit.

9. Căci* cunoaștem în parte și prorocim în parte;

*Cap. 8.2.

10. dar, când va veni ce este desăvârșit, acest „în parte” se va sfârși.

11. Când eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil, gândeam ca un copil; când m-am făcut om mare, am lepădat ce era copilăresc.

12. Acum, vedem* ca într-o oglindă, în chip întunecos; dar atunci, vom vedea față** în față. Acum, cunosc în parte; dar atunci, voi cunoaște deplin, așa cum am fost și eu cunoscut pe deplin.

*2 Cor. 3.18; 5.7. Filip. 3.12. **Mat. 18.10. 1 Ioan 3.2.

13. Acum, dar, rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea; dar cea mai mare dintre ele este dragostea.

Darul limbilor și al prorocii

14 1. Urmăriți* dragostea. Umblați și după darurile duhovnicești, dar** mai ales să prorociți.

*Cap. 12.31. **Num. 11.25,29.

2. În adevăr, cine vorbește* în altă limbă nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l înțelege și, cu duhul, el spune taine.

*Fapt. 2.4; 10.46.

3. Cine proroceste, dimpotrivă, vor-

bește oamenilor, spre zidire, sfătuire și mângâiere.

4. Cine vorbește în altă limbă se zidește pe sine însuși; dar cine prorocște zidește sufletește Biserica.

5. Aș dori ca toți să vorbiți în alte limbi, dar mai ales să prorociți. Cine prorocște este mai mare decât cine vorbește în alte limbi; afară numai dacă tălmăcește aceste limbi, pentru ca să capete Biserica zidire sufletească.

6. În adevăr, fraților, de ce folos v-aș fi eu, dacă aș veni la voi vorbind în alte limbi și dacă cuvântul meu nu v-ar aduce nici descoperire*, nici cunoștință, nici prorocie, nici învățătură?

*Vers. 26.

7. Chiar și lucrurile neînsuflețite care dau un sunet, fie un fluier sau o lăută: dacă nu dau sunete deslușite, cine va cunoaște ce se cântă cu fluierul sau cu lăuta?

8. Și, dacă trâmbița dă un sunet încurcat, cine se va pregăti de luptă?

9. Tot așa și voi, dacă nu roștiți cu limba o vorbă înțeleasă, cum se va pricepe ce suneteți? Atunci parcă ați vorbi în vânt.

10. Sunt multe feluri de limbi în lume, totuși nici una din ele nu este fără sunete înțelese.

11. Dar, dacă nu cunosc înțelesul sunetului, voi fi un străin pentru cel ce vorbește, și cel ce vorbește va fi un străin pentru mine.

12. Tot așa și voi, fiindcă râvniți după daruri duhovnicești, să căutați să le aveți din belșug, în vederea zidirii sufletești a Bisericii.

13. De aceea, cine vorbește în altă limbă să se roage să aibă și darul s-o tălmăcească.

14. Fiindcă, dacă mă rog în altă limbă, duhul meu se roagă, dar mintea mea este fără rod.

15. Ce este de făcut atunci? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea; voi* cânta cu duhul, dar voi cânta și cu** mintea.

*Efes. 5.19. Col. 3.16. **Ps. 47.7.

16. Altminteri, dacă aduci mulțumiri cu duhul, cum va răspunde „Amin“, la* mulțumirile pe care le aduci tu, cel lipsit de daruri, când el nu știe ce spui?

*Cap. 11.24.

17. Negreșit, tu mulțumești lui Dumnezeu foarte frumos, dar celălalt nu rămâne zidit sufletește.

18. Mulțumesc lui Dumnezeu că eu vorbesc în alte limbi mai mult decât voi toți.

19. Dar în biserică, voiesc mai bine să spun cinci cuvinte înțelese, ca să învăț și pe alții, decât să spun zece mii de cuvinte în altă limbă.

20. Fraților*, nu fiți copii la minte; ci la răutate fiți prunci**; iar la minte fiți oameni mari.

*Ps. 131.2. Mat. 11.25; 18.3; 19.14. Rom. 6.19. Cap. 3.1. Efes. 4.14. Evr. 5.12,13. **Mat. 18.3. 1 Pet. 2.2.

21. În* Lege este scris**: „Voi vorbi norodului acestuia prin altă limbă și prin buze străine; și nici așa nu Mă vor asculta, zice Domnul.“

*Ioan 10.34. **Isa. 28.11,12.

22. Prin urmare, limbile sunt un semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredincioși. Prorocia, dimpotrivă, este un semn nu pentru cei necredincioși, ci pentru cei credincioși.

23. Deci, dacă s-ar aduna toată Biserica la un loc, și toți ar vorbi în alte limbi, și ar intra și din cei fără daruri sau necredincioși, n-ar* zice ei că sunteți nebuni?

*Fapt. 2.13.

24. Dar, dacă toți prorocesc, și intră vreun necredincios sau vreunul fără daruri, el este încredințat de toți, este judecat de toți.

25. Tainele inimii lui sunt descoperite, așa că va cădea cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu și va mărturisi că*, în adevăr, Dumnezeu este în mijlocul vostru. *Isa. 45.14. Zah. 8.23.

26. Ce este de făcut atunci, fraților? Când vă adunați laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul, o învățătură*, altul, o descoperire, altul, o vorbă în altă limbă, altul, o tălmăcire, toate** să se facă spre zidirea sufletească.

*Vers. 6. Cap. 12.8-10. **Cap. 12.7. 2 Cor. 12.19. Efes. 4.12.

27. Dacă sunt unii care vorbesc în altă limbă, să vorbească numai câte doi sau cel mult trei, fiecare la rând; și unul să tălmăcească.

28. Dacă nu este cine să tălmăcească, să tacă în biserică și să-și vorbească numai lui însuși și lui Dumnezeu.

29. Cât despre proroci, să vorbească doi sau trei, și* ceilalți să judece.

*Cap. 12.10.

30. Și, dacă este făcută o descoperire unuia care șade jos, cel* dintâi să tacă.

*1 Tes. 5.19,20.

31. Fiindcă puteți să prorociți toți, dar unul după altul, pentru ca toți să

capete învățătură și toți să fie îmbărbătați.

32. Duhurile* prorocilor sunt supuse prorocilor; *1 Ioan 4.1.

33. căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei, ci al păcii, ca* în toate bisericile sfinților. *Cap. 11.16.

34. Femeile* să tacă în adunări, căci lor nu le este îngăduit să ia cuvântul în ele, ci să** fie supuse, cum zice și Legea†.

*1 Tim. 2.11,12. **Cap. 11.3.

Efes. 5.22. Col. 3.18. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. †Gen. 3.16.

35. Dacă voiesc să capete învățătură asupra unui lucru, să întrebe pe bărbații lor acasă; căci este rușine pentru o femeie să vorbească în biserică.

36. Ce? De la voi a pornit Cuvântul lui Dumnezeu? Sau numai până la voi a ajuns el?

37. Dacă* crede cineva că este proroc sau insuflat de Dumnezeu, să înțeleagă că ce vă scriu eu este o poruncă a Domnului. *2 Cor. 10.7. 1 Ioan 4.6.

38. Și, dacă cineva nu înțelege, să nu înțeleagă!

39. Astfel deci fraților, râvniți* după prorocie, fără să împiedicați vorbirea în alte limbi. *Cap. 12.31. 1 Tes. 5.20.

40. Dar toate* să se facă în chip cuviincios și cu rânduială. *Vers. 33.

Învierea și arătările lui Hristos

15. 1. Vă fac cunoscut, fraților, Evanghelia pe care* v-am propovăduit-o, pe care ați primit-o**, în care ați rămas

*Gal. 1.11. **Rom. 5.2.

2. și prin* care sunteți mântuiți, dacă o țineți așa după cum v-am propovăduit-o; altfel, degeaba ați** crezut.

*Rom. 1.16. Cap. 1.21. **Gal. 3.4.

3. V-am* învățat înainte de toate, așa cum** am primit și eu: că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după† Scripturi;

*Cap. 11.23.

**Gal. 1.12. †Ps. 22.15, etc. Isa. 53.5,6, etc. Dan. 9.26. Zah. 13.7. Luca 24.26,46. Fapt. 3.18; 26.23. 1 Pet. 1.11; 2.24.

4. că a fost îngropat, și a înviat a treia zi, după Scripturi*;

*Ps. 2.7; 16.10. Isa. 53.10. Osea 6.2. Luca 24.26,46. Fapt. 2.25-31; 13.33-35; 26.22,23. 1 Pet. 1.11.

5. și* că S-a arătat lui Chifa, apoi celor** doisprezece.

*Luca 24.34. **Mat. 28.17.

Marc. 16.14. Luca 24.36. Ioan 20.19,26. Fapt. 10.41.

6. După aceea S-a arătat la peste cinci sute de frați deodată, dintre care cei mai mulți sunt încă în viață, iar unii au adormit.

7. În urmă S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor* apostolilor. *Luca 24.50. Fapt. 1.3,4.

8. După* ei toți, ca unei stărpituri, mi S-a arătat și mie. *Fapt. 9.4,17; 22.14,18. Cap. 9.1.

9. Căci eu sunt cel mai* neînsemnat dintre apostoli; nu sunt vrednic să port numele de apostol, fiindcă am** prigonit Biserica lui Dumnezeu.

*Efes. 3.8. **Fapt. 8.3; 9.1. Gal. 1.13. Filp. 3.6. 1 Tim. 1.13.

10. Prin* harul lui Dumnezeu sunt ce sunt. Și harul Lui față de mine n-a fost zadarnic; ba încă am** lucrat mai mult decât toți: totuși† nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine.

*Efes. 3.7,8. **2 Cor. 11.23; 12.11. †Mat. 10.20. Rom. 15.18,19. 2 Cor. 3.5. Gal. 2.8. Efes. 3.7. Filp. 2.13.

11. Astfel, dar, ori eu, ori ei, noi așa propovăduim, și voi așa ați crezut.

Însemnătatea învierii lui Hristos

12. Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este o înviere a morților?

13. Dacă nu este o înviere a morților, nici* Hristos n-a înviat. *1 Tes. 4.14.

14. Și, dacă n-a înviat Hristos, atunci propovăduirea noastră este zadarnică, și zadarnică este și credința voastră.

15. Ba încă noi suntem descoperiți și ca martori mincinoși ai lui Dumnezeu; fiindcă am mărturisit* despre Dumnezeu că El a înviat pe Hristos, când nu L-a înviat, dacă este adevărat că morții nu învie. *Fapt. 2.24,32; 4.10,33; 13.30.

16. Căci, dacă nu învie morții, nici Hristos n-a înviat.

17. Și, dacă n-a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică, voi sunteți încă* în păcatele voastre, *Rom. 4.25.

18. și prin urmare, și cei ce au adormit în Hristos sunt pierduți.

19. Dacă* numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Hristos, atunci suntem cei mai nenorociți dintre toți oamenii!

*2 Tim. 3.12.

20. Dar acum, Hristos* a înviat din morți, pârگا** celor adormiți.

*1 Pet. 1.3. **Fapt. 26.23. Vers. 23. Col. 1.18. Apoc. 1.5.

21. Căci dacă* moartea a venit prin om, tot prin** om a venit și învierea morților. *Rom. 5.12,17. **Ioan 11.25. Rom. 6.23.

22. Și, după cum toți mor în Adam, tot așa, toți vor învia în Hristos;

23. dar fiecare* la rândul cetei lui. Hristos este cel dintâi rod; apoi, la venirea Lui, cei ce sunt ai lui Hristos.

*Vers. 20. 1 Tes. 4.15-17.

24. În urmă, va veni sfârșitul, când

El va da Împărăția* în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpânire și orice putere.

*Dan. 7.14,27.

25. Căci trebuie ca El să împărățească până* va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale.

*Ps. 110.1. Fapt. 2.34,35. Efes. 1.22. Evr. 1.13; 10.13.

26. Vrăjmașul* cel din urmă, care va fi nimicit, va fi moartea.

*2 Tim. 1.10. Apoc. 20.14.

27. Dumnezeu, în adevăr, „a* pus totul sub picioarele Lui“. Dar când zice că totul I-a fost supus, se înțelege că afară de Cel ce I-a supus totul.

*Ps. 8.6. Mat. 28.18. Evr. 2.8. 1 Pet. 3.22.

28. Și când* toate lucrurile îi vor fi supuse, atunci chiar** și Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți.

*Filp. 3.21. **Cap. 3.23; 11.3.

29. Altfel, ce ar face cei ce se botează pentru cei morți? Dacă nu învie morții nicidecum, de ce se mai botează ei pentru cei morți?

30. Și de ce* suntem noi în primejdie în orice clipă?

*2 Cor. 11.26. Gal. 5.11.

31. În fiecare zi eu* sunt în primejdie de moarte; atât este de adevărat lucrul acesta, fraților, cât este de adevărat că am de ce să mă laud** cu voi în Hristos Isus, Domnul nostru.

*1 Tes. 2.19. **Rom. 8.36. Cap. 4.9. 2 Cor. 4.10,11; 11.23.

32. Dacă, vorbind în felul oamenilor, m-am* luptat cu fiarele în Efes, care-mi este folosul? Dacă nu învie morții, atunci „să** mâncăm și să bem, căci mâine vom muri“.

*2 Cor. 1.8. **Ecl. 2.24. Isa. 22.13; 56.12. Luca 12.19.

33. Nu vă înșelați: „Tovărășiile* rele strică obiceiurile bune“.

*Cap. 5.6.

34. Veniți-vă* în fire, cum se cuvine, și nu păcătuți! Căci** sunt între voi unii care nu cunosc pe Dumnezeu: spre* rușinea voastră o spun.

*Rom. 13.11. Efes. 5.14. **1 Tes. 4.5. †Cap. 6.5.

Cum vor învia morții

35. Dar va zice cineva: „Cum* învie morții? Și cu ce trup se vor întoarce?“

*Ezec. 37.3.

36. Nebun ce ești! Ce* semeni tu nu învie, dacă nu moare mai întâi.

*Ioan 12.24.

37. Și când semeni, semeni nu trupul care va fi, ci doar un grăunte, cum se întâmplă: fie de grâu, fie de altă sămânță.

38. Apoi Dumnezeu îi dă un trup, după cum voiește; și fiecărei semințe îi dă un trup al ei.

39. Nu orice trup este la fel; ci altul este trupul oamenilor, altul este trupul dobitoacelor, altul este trupul păsărilor, altul al peștilor.

40. Tot așa, sunt trupuri cerești și trupuri pământești; dar alta este strălucirea trupurilor cerești, și alta a trupurilor pământești.

41. Alta este strălucirea soarelui, alta strălucirea lunii, și alta este strălucirea stelelor; chiar o stea se deosebește în strălucire de altă stea.

42. Așa* este și învierea morților. Trupul este semănat în putrezire, și învie în neputrezire;

*Dan. 12.3. Mat. 13.43.

43. este* semănat în ocară, și învie în slavă; este semănat în neputință, și învie în putere.

*Filp. 3.21.

44. Este semănat trup firesc, și învie trup duhovnicesc. Dacă este un trup firesc, este și un trup duhovnicesc.

45. De aceea este scris: „Omul dintâi, Adam, a fost* făcut un suflet viu.“ Al doilea Adam** a fost făcut un duh dător de viață.

*Gen. 2.7. **Rom. 5.14.

†Ioan 5.21; 6.33,39,40,54,57. Filp. 3.21. Col. 3.4.

46. Dar întâi vine nu ce este duhovnicesc, ci ce este firesc; ce este duhovnicesc vine pe urmă.

47. Omul* dintâi este din pământ**, pământesc; Omul al doilea este din cer.

*Ioan 3.31. **Gen. 2.7; 3.19. †Ioan 3.13,31.

48. Cum este cel pământesc, așa sunt și cei pământești; cum* este Cel ceresc, așa sunt și cei cerești.

*Filp. 3.20,21.

49. Și, după cum* am purtat chipul celui pământesc, tot așa vom** purta și chipul Celui ceresc.

*Gen. 5.3.

**Rom. 8.29. 2 Cor. 3.18; 4.11. Filp. 3.21. 1 Ioan 3.2.

50. Ce spun eu, fraților, este că nu poate carnea* și sângele să moștească Împărăția lui Dumnezeu; și că putrezirea nu poate moșteni neputrezirea.

*Mat. 16.11. Ioan 3.3,5.

51. Iată, vă spun o taină: nu* vom adormi toți, dar** toți vom fi schimbați,

*1 Tes. 4.15-17. **Filp. 3.21.

52. într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița* va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați.

*Zah. 9.14. Mat. 24.31. Ioan 5.25. 1 Tes. 4.16.

53. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul* acesta muritor să se îmbrace în nemurire.

*2 Cor. 5.4.

54. Când trupul acesta, supus putre-

zirii, se va îmbrăca în neputrezire, și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: „Moartea* a fost înghițită de biruință.

*Isa. 25.8. Evr. 2.14,15. Apoc. 20.14.

55. Unde îți este biruința, moarte*? Unde îți este boldul, moarte?“

*Osea 13.14.

56. Boldul morții este păcatul; și puterea* păcatului este Legea.

*Rom. 4.15; 5.13; 7.5,13.

57. Dar* mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruința** prin Domnul nostru Isus Hristos!

*Rom. 7.25. **1 Ioan 5.4,5.

58. De aceea*, preaiubiții mei frați, fiți tari, neclintii, sporiți totdeauna în lucrul Domnului, căci știți că** oste-neala voastră în Domnul nu este zadarnică.

*2 Pet. 3.14. **Cap. 3.8.

Strângerea de ajutoare

16. Cât privește strângerea* de ajutoare pentru sfinți, să faceți și voi cum am rânduit bisericilor Galației.

*Fapt. 11.29; 24.17. Rom. 15.26.

2 Cor. 8.4; 9.1,12. Gal. 2.10.

2. În* ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câștigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni eu.

*Fapt. 20.7. Apoc. 1.10.

3. Și, când voi veni, voi trimite cu epistole pe* cei ce îi veți socoti vrednici ca să ducă darurile voastre la Ierusalim.

*2 Cor. 8.19.

4. Dacă* va face să mă duc și eu, vor merge cu mine.

*2 Cor. 8.4,19.

5. La voi am să vin după ce* voi trece prin Macedonia, căci prin Macedonia voi trece.

*Fapt. 19.21. 2 Cor. 1.16.

6. Poate mă voi opri pe la voi sau poate chiar voi ierna la voi, ca apoi să mă însoțiți* acolo unde voi avea să mă duc.

*Fapt. 15.3; 17.15; 21.5. Rom. 15.24. 2 Cor. 1.16.

7. De data aceasta nu vreau să vă văd în treacăt, ci trag nădejde să mai rămân cu voi câtăva vreme, dacă* va îngădui Domnul.

*Fapt. 18.21. Cap. 4.19. Iac. 4.15.

8. Voi mai rămâne totuși în Efes până la Cincizecime,

9. căci mi* s-a deschis aici o ușă mare și largă și sunt** mulți potriviți.

*Fapt. 14.27. 2 Cor. 2.12. Col. 4.3. Apoc. 3.8. **Fapt. 19.9.

10. Dacă* sosește Timotei, aveți grijă să fie fără frică la voi; căci el este prins ca și mine la lucrul** Domnului.

*Fapt. 19.22. Cap. 4.17. **Rom. 16.21. Filp. 2.20,22. 1 Tes. 3.2.

11. Nimeni*, dar, să nu-l disprețuiască. Să-l petreceți în** pace, ca să vină la mine, pentru că îl aștept cu frații.

*1 Tim. 4.12. **Fapt. 15.33.

12. Cât pentru fratele Apolo*, l-am rugat mult să vină la voi cu frații, dar n-a voit nicidecum să vină acum; va veni însă când va avea înlesnire.

*Cap. 1.12; 3.5.

Îndemnuri

13. Vegheați*, fiți tari în credință, fiți** oameni, întăriți-vă*!

*Mat. 24.42; 25.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 5.8. **Cap. 15.1. Filp. 1.27; 4.1. 1 Tes. 3.8. 2 Tes. 2.15. †Efes. 6.10. Col. 1.11.

14. Tot ce* faceți să fie făcut cu dragoste!

*Cap. 14.1. 1 Pet. 4.8.

15. Încă un îndemn, fraților. Cunoașteți casa* lui Stefana; știți că ea este cel dintâi rod** al Ahaiei și că s-a pus cu totul în slujba sfinților*.

*Cap. 1.16. **Rom. 16.5. †2 Cor. 8.4; 9.1. Evr. 6.10.

16. Fiți și voi supuși* unor astfel de oameni și fiecăruia care ajută la lucru și se** ostenește.

*Evr. 13.17. **Evr. 6.10.

17. Mă bucur de venirea lui Stefana, lui Fortunat și lui Ahaic; ei* au împlinit ce lipsea din partea voastră,

*2 Cor. 11.9. Filp. 2.30. Film. 13.

18. căci* mi-au răcorit duhul meu și al vostru. Să** știți, dar, să prețuiți pe astfel de oameni.

*Col. 4.8. **Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12.

Urări de sănătate

19. Bisericile din Asia vă trimit sănătate. Acuila și Priscila, împreună* cu biserica din casa lor, vă trimit multă sănătate în Domnul.

*Rom. 16.5,15. Film. 2.

20. Toți frații vă trimit sănătate. Spuneți-vă sănătate* unii altora cu o sărutare sfântă.

*Rom. 16.16.

21. Urările* de sănătate sunt scrise cu însăși mâna mea: Pavel.

*Col. 4.18. 2 Tes. 3.17.

22. Dacă nu* iubește cineva pe Domnul nostru Isus Hristos, să** fie anatema! „Maranata*!“ (Domnul nostru vine!)

*Efes. 6.24. **Gal. 1.8,9. †Iuda 14,15.

23. Harul* Domnului Isus Hristos să fie cu voi.

*Rom. 16.20.

24. Dragostea mea este cu voi cu toți în Hristos Isus. Amin.

EPISTOLA A DOUA A LUI PAVEL CĂTRE CORINTENI

Urare

1. Pavel, apostol* al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și fratele Timotei, către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint și** către toți sfinții care sunt în toată Ahia:

*1 Cor. 1.1. Efes. 1.1. Col. 1.1. 1 Tim. 1.1. 2 Tim. 1.1. **Filp. 1.1. Col. 1.2.

2. Har* și pace vouă de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!

*Rom. 1.7. 1 Cor. 1.3. Gal. 1.3. Filp. 1.2. Col. 1.2. 1 Tes. 1.1. 2 Tes. 1.2. Film. 3.

Mângâierile apostolului

3. Bindecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeu oricărei mângâieri,

*Efes. 1.3. 1 Pet. 1.3.

4. care ne mângâie în toate necazurile noastre, pentru ca, prin mângâierea cu care noi înșine suntem mângâiați de Dumnezeu, să putem mângâia pe cei ce se află în vreun necaz!

5. Căci, după cum avem parte din belșug de suferințele* lui Hristos, tot așa, prin Hristos avem parte din belșug și de mângâiere.

*Fapt. 9.4. Cap. 4.10. Col. 1.24.

6. Așa că, dacă suntem în necaz, suntem pentru mângâierea și mântuirea voastră; dacă suntem mângâiați, suntem pentru mângâierea voastră, care se arată prin faptul că răbdați aceleași suferințe* ca și noi.

*Cap. 4.15.

7. Și nădejdea noastră pentru voi este neclintită, pentru că știm că, dacă* aveți parte de suferințe, aveți parte și de mângâiere.

*Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12.

8. În adevăr, fraților, nu voim să vă lăsăm în necunoștință despre necazul* care ne-a lovit în Asia, de care am fost apăsați peste măsură de mult, mai presus de puterile noastre, așa că nici nu mai trăgeam nădejde de viață.

*Fapt. 19.23. 1 Cor. 15.32; 16.9.

9. Ba încă ne spunea gândul că trebuie să murim; pentru ca să ne punem încrederea nu* în noi înșine, ci în Dumnezeu care învie morții.

*Ier. 17.5,7.

10. El* ne-a izbăvit și ne izbăvește dintr-o astfel de moarte, și avem nădejde că ne va mai izbăvi încă.

*2 Pet. 2.9.

11. Voi înșivă ne veți* ajuta cu rugăciunile voastre, pentru ca binefacerea** făcută nouă prin rugăciunile multora să fie pentru mulți un prilej de mulțumiri lui Dumnezeu pentru noi.

*Rom. 15.30. Filp. 1.19. Film. 22. **Cap. 4.15.

Mărturia cugetului apostolului

12. Lauda noastră este mărturia pe care ne-o dă cugetul nostru că ne-am purtat în lume, și mai ales față de voi, cu o sfințenie și curăție* de inimă date de Dumnezeu, bizuindu-ne nu** pe o înțelepciune lumească, ci pe harul lui Dumnezeu.

*Cap. 2.17; 4.2. **1 Cor. 2.4,13.

13. Nu vă scriem altceva decât ce citiți și cunoașteți. Și trag nădejde că până la sfârșit veți cunoaște,

14. cum ați și cunoscut în parte, că* noi suntem lauda voastră, după cum și voi** veți fi lauda noastră în ziua Domnului Isus.

*Cap. 5.12. **Filp. 2.16; 4.1. 1 Tes. 2.19,20.

15. În această încredințare, voiam* să vin mai înainte la voi, ca să aveți un** al doilea har.

*1 Cor. 4.19. **Rom. 1.11.

16. Voiam să trec pe la voi ca să mă duc în Macedonia; apoi* din Macedonia să mă întorc la voi și să fiu petrecut de voi în Iudeea.

*1 Cor. 16.5,6.

17. În luarea hotărârii acesteia, am lucrat eu în chip ușuratic? Sau hotărârile mele sunt niște hotărâri pe care le iau în felul lumii*, ca să fie în mine „da, da” și „nu, nu”?

*Cap. 10.2.

18. Credincios este Dumnezeu că vorbirea noastră față de voi n-a fost și „Da” și „Nu”.

19. Căci Fiul* lui Dumnezeu, Isus Hristos, care a fost propovăduit de noi în mijlocul vostru, prin mine, prin Silvan și prin Timotei, n-a fost „da” și „nu”, ci** în El nu este decât „da”.

*Marc. 1.1. Luca 1.35. Fapt. 9.20. **Evr. 13.8.

20. În adevăr*, făgăduințele lui Dumnezeu, oricâte ar fi ele, toate în El sunt „da”; de aceea și „Amin”, pe care-l spunem noi, prin El, este spre slava lui Dumnezeu.

*Rom. 15.8,9.

21. Și Cel ce ne întărește împreună cu voi, în Hristos, și care ne-a** uns, este Dumnezeu.

*1 Ioan 2.20,27.

22. El ne-a* și pecetluit și ne-a** pus în inimă arvuna Duhului.

*Efes. 1.13; 4.30. 2 Tim. 2.19. Apoc. 2.17. **Cap. 5.5. Efes. 1.14.

Pricina amânării venirii

23. Iau* pe Dumnezeu martor față de sufletul meu, că n-am mai venit până acum la Corint tocmai ca** să vă cruț.

*Rom. 1.9. Cap. 11.31. Gal. 1.20. Filp. 1.8. **1 Cor. 4.21. Cap. 2.3; 12.20; 13.2,10.

24. Nu doar că* am avea stăpânire peste credința voastră, dar vrem să lucrăm și noi împreună la bucuria voastră; căci stați tari în** credință.

*1 Cor. 3.5. 1 Pet. 5.3. **Rom. 11.20. 1 Cor. 15.1.

2. 1. Am hotărât, dar, în mine, să* nu mă întorc la voi cu întristare.

*Cap. 1.23; 12.20,21; 13.10.

2. Căci, dacă vă întristez, de la cine să mă aștept la bucurie, dacă nu de la cel întristat de mine?

3. Și v-am scris cum v-am scris, ca, la venirea mea, să* n-am întristare din partea celor ce trebuiau să-mi facă bucurie; și sunt** încredințat, cu privire la voi toți, că bucuria mea este bucuria voastră a tuturor.

*Cap. 12.21. **Cap. 7.16; 8.22. Gal. 5.10.

4. V-am scris cu multă mâhnire și strângere de inimă, cu ochii scăldați în lacrimi, nu* ca să vă întristați, ci ca să vedeți dragostea nespus de mare pe care o am față de voi.

*Cap. 7.8,9,12.

Iertarea celui pedepsit

5. Dacă* a fost cineva o pricină de întristare, nu m-a** întristat numai pe mine, ci pe voi toți; cel puțin în parte, ca să nu spun prea mult.

*1 Cor. 5.1. **Gal. 4.12.

6. Este destul pentru omul acesta pedeapsa care i-a fost dată de* cei mai mulți;

*1 Cor. 5.4,5. 1 Tim. 5.20.

7. așa că, acum*, este mai bine să-l iertați și să-l mângâiați, ca să nu fie doborât de prea multă mâhnire.

*Gal. 6.1.

8. De aceea, vă rog să vă arătați iarăși dragostea față de el;

9. căci v-am scris și cu gândul ca să vă pun la încercare și să văd dacă sunteți* ascultători în totul.

*Cap. 7.15; 10.6.

10. Dar pe cine iertați voi, îl iert și eu. În adevăr, ce am iertat eu – dacă am iertat ceva – am iertat pentru voi, în fața lui Hristos,

11. ca să nu lăsăm pe Satana să aibă un câștig de la noi; căci nu suntem în neștiință despre planurile lui.

12. Când am ajuns* la Troa pentru Evanghelia lui Hristos, măcar că mi se deschisese acolo o ușă** în Domnul,

*Fapt. 16.8; 20.6. **1 Cor. 16.9.

13. n-am* avut liniște în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe fratele meu Tit; de aceea, mi-am luat ziua bună de la frați și am plecat în Macedonia.

*Cap. 7.5,6.

Slujba apostolului

14. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne poartă totdeauna cu carul Lui de biruință în Hristos și care răspândește prin noi, în orice loc, mireasma* cunoștinței Lui.

*Cânt. 1.3.

15. În adevăr, noi suntem, înaintea lui Dumnezeu, o mireasmă a lui Hristos printre* cei ce sunt pe calea mântuirii și printre** cei ce sunt pe calea pierzării:

*1 Cor. 1.18. **Cap. 4.3.

16. pentru aceștia*, o mireasmă de la moarte spre moarte; pentru aceia, o mireasmă de la viață spre viață. Și cine** este de ajuns pentru aceste lucruri?

*Luca 2.34.

Ioan 9.39. 1 Pet. 2.7,8. **1 Cor. 15.10. Cap. 3.5,6.

17. Căci noi nu stricăm* Cuvântul lui Dumnezeu, cum fac cei mai mulți; ci vorbim cu inimă curată, din partea lui Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, în Hristos.

*Cap. 4.2; 11.13. 2 Pet. 2.3.

Destoinicia apostolului

3. 1. Începem* noi iarăși să ne lăudăm singuri? Sau nu cumva avem trebuință, ca unii, de epistole** de laudă, către voi sau de la voi?

*Cap. 5.12; 10.8,12; 12.11. **Fapt. 18.27.

2. Voi* sunteți epistola noastră, scrisă în inimile noastre, cunoscută și citită de toți oamenii.

*1 Cor. 9.2.

3. Voi sunteți arătați ca fiind epistola lui Hristos, scrisă* de noi, ca slujitori ai Lui, nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui Viu; nu pe niște** table din piatră, ci pe niște† table care sunt inimi de carne.

*1 Cor. 3.5. **Exod 24.12; 34.1. †Ps. 40.8. Ier. 31.33. Ezech. 11.19; 36.26. Evr. 8.10.

4. Avem încrederea aceasta tare în Dumnezeu, prin Hristos.

5. Nu* că noi, prin noi înșine, suntem în stare să gândim ceva ca venind de la noi. Destoinicia** noastră, dimpotrivă, vine de la Dumnezeu,

*Ioan 15.5. Cap. 2.16. **1 Cor. 15.10. Filp. 2.13.

6. care ne-a și făcut în stare să fim slujitori* ai unui legământ** nou, nu

al sloveiț, ci al Duhului; căci slovațț omoară, dar*ț Duhul dă viața.

*1 Cor. 3.5; 15.10. Cap. 5.18. Efes. 3.7. Col. 1.25,29. 1 Tim. 1.11,12. 2 Tim. 1.11. **Ier. 31.31. Mat. 26.28. Ebr. 8.6,8. †Rom. 2.27,29; 7.6. ††Rom. 3.20; 4.15; 7.9-11. Gal. 3.10. *†Ioan 6.63. Rom. 8.2.

Legământul cel nou și cel vechi

7. Acum, dacă slujba* aducătoare de moarte, scrisă** și săpată în pietre, era cu atâta slavă, încâtț fiii lui Israel nu puteau să-și piaronească ochii asupra feței lui Moise, din pricina strălucirii feței lui, măcar că strălucirea aceasta era trecătoare, *Rom. 7.10.

*Exod 34.1,28. Deut. 10.1, etc. †Exod 34.29,30,35.

8. cum n-ar fi cu slavă mai degrabă slujba* Duhului? *Gal. 3.5.

9. Dacă slujba aducătoare de osândă a fost slăvită, cu cât mai mult o întrece în slavă slujba* aducătoare de neprihănire? *Rom. 1.17; 3.21.

10. Și, în privința aceasta, ca a fost slăvit nici n-a fost slăvit, din pricina slavei care o întrece cu mult.

11. În adevăr, dacă ce era trecător era cu slavă, cu cât mai mult va rămâne în slavă ce este netrecător!

12. Fiindcă avem, dar, o astfel de nădejde, noi lucrăm* cu multă îndrăzneală *Cap. 7.4. Efes. 6.19.

13. și nu facem ca Moise, care* își punea o maramă peste față, pentru ca fiii lui Israel să nu-și piaronească ochii asupra sfârșitului a ceea ce era trecător**.

*Exod 34.33,35. **Rom. 10.4. Gal. 3.23.

14. Dar ei au rămas greoi la minte*: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această maramă rămâne neridicată, fiindcă marama este dată la o parte în Hristos.

*Isa. 6.10. Mat. 13.11,14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.7,8,25. Cap. 4.4.

15. Da, până astăzi, când se citește Moise, rămâne o maramă peste inimile lor.

16. Dar, ori de câte ori* vreunul se întoarce la Domnul, marama este luată**.

*Exod 34.34. Rom. 11.23,26. **Isa. 25.7.

17. Căci Domnul* este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.

*1 Cor. 15.45. Vers. 6.

18. Noi toți privim cu fața descoperită, ca* într-o oglindă, slava** Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului.

*1 Cor. 13.12. **Cap. 4.4,6. 1 Tim. 1.11. †Rom. 8.29. 1 Cor. 15.49. Col. 3.10.

Propovăduirea Evangheliei

4. 1. De aceea, fiindcă avem slujba aceasta*, după îndurarea** pe care am câpătat-o, noi nu cădem de oboseală.

*Cap. 3.6. **1 Cor. 7.25. 1 Tim. 1.13.

2. Ca unii care am lepădat meșteșugirile rușinoase și ascunse, nu umblăm cu viclesug și nu stricăm* Cuvântul lui Dumnezeu. Ci**, prin arătarea adevărului, neț facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenesc, înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 2.17. 1 Tes. 2.3,5. **Cap. 6.4,7; 7.14. †Cap. 5.11.

3. Și, dacă Evanghelia noastră este acoperită*, este acoperită pentru cei ce sunt pe calea pierzării,

*1 Cor. 1.18. Cap. 2.15. 2 Tes. 2.10.

4. a căror* minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul** veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind luminaț Evangheliei slavei lui Hristos, carețț este chipul lui Dumnezeu. *Ioan 12.31;

14.30; 16.11. Efes. 6.12. **Isa. 6.10. Ioan 12.40. Cap. 3.14. †Vers. 6. Cap. 3.8,9,11,18. ††Ioan 1.18; 12.45; 14.9. Filip. 2.6. Col. 1.15. Ebr. 1.3.

5. Căci* noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Domnul Hristos Isus. Noi** suntem robii voștri, pentru Isus.

*1 Cor. 1.13,23; 10.33. **1 Cor. 9.19. Cap. 1.24.

6. Căci Dumnezeu, care* a zis: „Să lumineze lumina din întuneric“, ne-a** luminat inimile, pentru ca să facemț să strălucească lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu pe fața lui Isus Hristos.

*Gen. 1.3. **2 Pet. 1.19. †Vers. 4. 1 Pet. 2.9.

Greutățile slujbei

7. Comoara aceasta o purtăm în niște vase* de lut, pentru ca** această putere nemaipomenită să fie de la Dumnezeu, și nu de la noi.

*Cap. 5.1. **1 Cor. 2.3. Cap. 12.9.

8. Suntem încolțiți* în toate chipurile, dar nu la strămtoare; în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiți;

*Cap. 7.5.

9. prigoniți, dar nu părăsiți; trântiți jos*, dar nu omorâți.

*Ps. 37.24.

10. Purtăm întotdeauna* cu noi, în trupul nostru, omorârea Domnului Isus, pentru ca** și viața lui Isus să se arate în trupul nostru.

*1 Cor. 15.31. Cap. 1.5,9. Gal. 6.17. Filip. 3.10. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 4.13.

11. Căci noi, cei vii, totdeauna* suntem dați la moarte din pricina lui Isus, pentru ca și viața lui Isus să se arate în trupul nostru muritor.

*Ps. 44.22. Rom. 8.36. 1 Cor. 15.31,49.

12. Astfel că, în noi lucrează moartea*, iar în voi viața.

*Cap. 13.9.

13. Însă, fiindcă avem același* duh de credință, potrivit cu ceea ce este scris: „Am crezut**, de aceea am vorbit!“, și noi credem, și de aceea vorbim.

*Rom. 1.12. 2 Pet. 1.1. **Ps. 116.10.

14. Și știm că Cel* ce a înviat pe Domnul Isus ne va învia și pe noi împreună cu Isus și ne va face să ne înfățișăm împreună cu voi.

*Rom. 8.11. 1 Cor. 6.14.

15. Căci toate* aceste lucruri se petrec în folosul vostru, pentru ca harul** mare, câpătat prin mulți, să facă să sporească mulțumirile spre slava lui Dumnezeu.

*1 Cor. 3.21. Cap. 1.6. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10. **Cap. 1.11; 8.19; 9.11,12.

Pricinile de încredere

16. De aceea, noi nu cădem de oboseală. Ci, chiar dacă omul nostru de afară se trece, totuși omul nostru dinăuntru* se înnoiește din zi în zi.

*Rom. 7.22. Efes. 3.16. Col. 3.10. 1 Pet. 3.4.

17. Căci întristările noastre ușoare*, de o clipă, lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă.

*Mat. 5.12. Rom. 8.18. 1 Pet. 1.6; 5.10.

18. Pentru că noi nu ne uităm* la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veșnice.

*Rom. 8.24. Cap. 5.7. Ebr. 11.1.

5. 1. Știm, în adevăr, că, dacă se desface casa pământească a cortului nostru* trupesc, avem o clădire în cer, de la Dumnezeu, o casă care nu este făcută de mână, ci este veșnică.

*Iov 4.19. Cap. 4.7. 2 Pet. 1.13,14.

2. Și gemem* în cortul acesta, plini de dorința să ne îmbrăcăm peste el cu locașul nostru ceresc,

*Rom. 8.23.

3. negreșit, dacă atunci când vom fi îmbrăcați* nu vom fi găsiți dezbrăcați de el.

*Apoc. 3.18; 16.15.

4. Chiar în cortul acesta deci gemem apăsăți; nu că dorim să fim dezbrăcați de trupul acesta, ci să fim îmbrăcați* cu trupul celălalt peste acesta, pentru ca ce este muritor în noi să fie înghițit de viață.

*1 Cor. 15.53,54.

5. Și Cel* ce ne-a făcut pentru aceasta este Dumnezeu, care ne-a** dat arvuna Duhului.

*Isa. 29.23. Efes. 2.10. **Rom. 8.23. Cap. 1.22. Efes. 1.14; 4.30.

6. Așadar, noi întotdeauna suntem plini de încredere; căci știm că, dacă

suntem acasă în trup, pribegim departe de Domnul –

7. pentru că umblăm* prin credință, nu prin vedere. –

*Rom. 8.24,25. 1 Cor. 13.12. Cap. 4.18. Ebr. 11.1.

8. Da, suntem plini de încredere, și ne place* mult mai mult să părăsim trupul acesta, ca să fim acasă, la Domnul.

*Filp. 1.23.

9. De aceea ne și silim să-I fim plăcuți, fie că rămânem acasă, fie că suntem departe de casă.

10. Căci* toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, pentru ca** fiecare să-și primească răsplata după binele sau răul pe care-l va fi făcut când trăia în trup.

*Mat. 25.31,32. Rom. 14.10. **Rom. 2.6. Gal. 6.7. Efes. 6.8. Col. 3.24,25. Apoc. 22.12.

Făptura cea nouă

11. Ca unii care cunoaștem deci frica* de Domnul, pe oameni căutam să-i încredințăm; dar Dumnezeu** ne cunoaște bine, și nădăjduiesc că și voi ne cunoașteți bine în cugetele voastre.

*Iov 31.23. Ebr. 10.31. Iuda 23. **Cap. 4.2.

12. Cu aceasta nu* ne laudăm singuri iarăși înaintea voastră, ci vă dăm un temei de laudă** cu privire la noi, ca să aveți cu ce răspunde acelora care se laudă cu ce este în înfățișare, și nu cu ce este în inimă.

*Cap. 3.1. **Cap. 1.14.

13. În adevăr, dacă* ne-am ieșit din minți, pentru Dumnezeu ne-am ieșit; dacă suntem întregi la minte, pentru voi suntem.

*Cap. 11.1,16,17; 12.6,11.

14. Căci dragostea lui Hristos ne strânge; fiindcă socotim că, dacă Unul singur a murit* pentru toți, toți deci au murit.

*Rom. 5.15.

15. Și El a murit pentru toți, pentru ca* cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei.

*Rom. 6.11,12; 14.7,8. 1 Cor. 6.19. Gal. 2.20. 1 Tes. 5.10. 1 Pet. 4.2.

16. Așa că*, de acum încolo, nu mai cunoaștem pe nimeni în felul lumii; și, chiar dacă am cunoscut pe Hristos în felul lumii, totuși** acum nu-L mai cunoaștem în felul acesta.

*Mat. 12.50. Ioan 15.14. Gal. 5.6. Filip. 3.7,8. Col. 3.11. **Ioan 6.63.

17. Căci, dacă este* cineva în Hristos, este o făptură*** nouă. Căleț vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi.

*Rom. 8.9; 16.7. Gal. 6.15.

**Gal. 5.6; 6.15. †Isa. 43.18,19; 65.17. Efes. 2.15. Apoc. 21.5.

18. Și toate lucrurile acestea sunt de la

1. Sau: zidire

Dumnezeu, care* ne-a împăcat cu El prin Isus Hristos și ne-a încredințat slujba împăcării;

*Rom. 5.10. Efes. 2.16. Col. 1.20. 1 Ioan 2.2; 4.10.

19. că adică, Dumnezeu* era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, neținându-le în socotală păcatele lor, și ne-a încredințat nouă propovăduirea acestei împăcări.

*Rom. 3.24,25.

20. Noi, dar, suntem trimiși* împu-terniciți ai lui Hristos; și, ca și cum** Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm fierbinte, în Numele lui Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu!

*Iov 33.23. Mal. 2.7. Cap. 3.6. Efes. 6.20. **Cap. 6.1.

21. Pe* Cel ce n-a cunoscut nici un păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El**.

*Isa. 53.6,9,12. Gal. 3.13. 1 Pet. 2.22,24. 1 Ioan 3.5. **Rom. 1.17; 5.19; 10.3.

Răvna lui Pavel pentru slujba lui

6. 1. Ca unii care lucrăm împreună cu Dumnezeu*, vă** sfătuim să faceți așa ca să nu fi primit în zadar harul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 3.9. **Cap. 5.20. †Evr. 12.15.

2. Căci El zice: „La* vremea potrivă, te-am ascultat; în ziua mântuirii, te-am ajutat. Iată că acum este vremea potrivă; iată că acum este ziua mântuirii.“

*Isa. 49.8.

3. Noi* nu dăm nimănui nici un prilej de poticnire, pentru ca slujba noastră să nu fie defăimată.

*Rom. 14.13. 1 Cor. 9.12; 10.32.

4. Ci, în toate privințele, arătăm că suntem niște vrednici slujitori* ai lui Dumnezeu, prin multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strămtorări,

*1 Cor. 4.1.

5. în* bătaii, în temnițe, în răscoale, în ostenele, în vegheri, în posturi;

*Cap. 11.23, etc.

6. prin curăție, prin înțelepciune, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin Duhul Sfânt, printr-o dragoste neprefăcută,

7. prin* cuvântul adevărului, prin puterea** lui Dumnezeu, prin armele de lovire și de apărare pe care le dă neprihănirea;

*Cap. 4.2; 7.14. **1 Cor. 2.4. †Cap. 10.4. Efes. 6.11,13. 2 Tim. 4.7.

8. în slavă și în ocară, în vorbire de rău și în vorbire de bine. Suntem priviți ca niște înșelători, măcar* că spunem adevărul;

*Cap. 4.2; 5.11; 11.6.

9. ca niște necunoscuți, măcar că

suntem bine cunoscuți; ca* unii care murim, și iată că trăim; ca niște pedepsiți, măcar că nu suntem omorâți;

*1 Cor. 4.9. Cap. 1.9; 4.10,11. **Ps. 118.18.

10. ca niște întristați, și totdeauna suntem veseli; ca niște săraci, și totuși îmbogățim pe mulți; ca neavând nimic, și totuși stăpânind toate lucrurile.

Dragostea apostolului pentru ei

11. Am dat drumul gurii față de voi, corintenilor! Ni s-a lărgit inima*.

*Cap. 7.3.

12. Voi nu sunteți la strâmtoare în noi; dar inima* voastră s-a strâns pentru noi.

*Cap. 12.15.

13. Faceți-ne și voi la fel – vă vorbesc* ca unor copii ai mei – lărgiți-vă și voi!

*1 Cor. 4.14.

Credincioșii și necredincioșii

14. Nu* vă înjugați la un jug nepotrivit cu cei necredincioși. Căci ce** legătură este între neprihănire și fără-delege? Sau cum poate sta împreună lumina cu întunericul?

*Deut. 7.2-3. 1 Cor. 5.9; 7.39. **1 Sam. 5.2,3. 1 Împ. 18.21. 1 Cor. 10.21. Efes. 5.7,11.

15. Ce înțelegere poate fi între Hristos și Belial? Sau ce legătură are cel credincios cu cel necredincios?

16. Cum se împacă templul lui Dumnezeu cu idoli? Căci noi* suntem templul Dumnezeului celui Viu, cum a zis Dumnezeu: „Eu voi** locui și voi umbla în mijlocul lor; Eu voi fi Dumnezeul lor, și ei vor fi poporul Meu.“

*1 Cor. 3.16; 6.19. Efes. 2.21,22. Evr. 3.6. **Exod 29.45. Lev. 26.12. Ier. 31.33; 32.38. Ezech. 11.20; 36.28; 37.26, etc. Zah. 8.8; 13.9.

17. De aceea*: „Ieșiți din mijlocul lor și despărțiți-vă de ei, zice Domnul; nu vă atingeți de ce este necurat, și vă voi primi.“

*Isa. 52.11. Cap. 7.1. Apoc. 18.4.

18. Eu vă* voi fi Tată, și voi îmi veți fi fii și fiice, zice Domnul cel Atotputernic.“

*Ier. 31.1,9. Apoc. 21.7.

7. 1. Deci* fiindcă avem astfel de făgăduințe, preaiubiților, să ne curățăm de orice întinăciune a cărnii și a duhului și să ne ducem sfințirea până la capăt, în frica de Dumnezeu.

*Cap. 6.17,18. 1 Ioan 3.3.

Bucuria lui Pavel

2. Înțelegeți-ne bine! N-am nedreptățit pe* nimeni, n-am vătămat pe nimeni, n-am înșelat pe nimeni.

*Fapt. 20.33. Cap. 12.17.

3. Nu spun aceste lucruri ca să vă osândesc, căci* am spus mai înainte că sunteți în inimile noastre pe viață și pe moarte.

*Cap. 6.11,12.

4. Am o mare* încredere în voi. Am tot dreptul să mă laud cu voi. Sunt plin** de mângâiere*, îmi saltă inima de bucurie în toate necazurile noastre.

*Cap. 3.12. **1 Cor. 1.4. Cap. 1.14. †Cap. 1.4. Filp. 2.17. Col. 1.24.

5. Căci, și după venirea* noastră în Macedonia, trupul nostru n-a avut nici o odihnă. Am** fost necăjiți în toate chipurile: de* afară, lupte, dinăuntru, temeri.

*Cap. 2.13. **Cap. 4.8. †Deut. 32.25.

6. Dar Dumnezeu*, care mângâie pe cei smeriți, ne-a mângâiat prin venirea lui Tit.

*Cap. 1.4.

7. Și nu numai prin venirea* lui, ci și prin mângâierea cu care a fost mângâiat și el de voi. El ne-a istorisit despre dorința voastră arzătoare, despre lacrimile voastre, despre răvna voastră pentru mine, așa că bucuria mea a fost și mai mare.

*Cap. 2.13.

8. Măcar* că v-am întristat prin epistola mea, nu-mi pare rău; și, chiar dacă mi-ar fi părut rău – căci văd că epistola aceea v-a întristat (măcar că pentru puțină vreme) –

*Cap. 2.4.

9. totuși acum mă bucur, nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că întristarea voastră v-a adus la pocăință. Căci ați fost întristați* după voia lui Dumnezeu, ca să n-aveți nici o pagubă din partea noastră.

*2 Sam. 12.13. Mat. 26.75.

10. În adevăr, când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire și de care cineva nu se căiește niciodată; pe când* întristarea lumii aduce moartea.

*Prov. 17.22.

11. Căci uite, tocmai întristarea aceasta a voastră, după voia lui Dumnezeu, ce frământare a trezit în voi! Și ce cuvinte de dezvinovățire! Ce mânie! Ce frică! Ce dorință aprinsă! Ce răvnă! Ce pedeapsă! În toate, voi ați arătat că sunteți curați în privința aceasta.

12. Așa că, dacă v-am scris, nu v-am scris nici din pricina celui ce a făcut ocară, nici din pricina celui ce a suferit ocară, ci* ca să se arate marea noastră purtare de grijă pentru voi, înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 2.4.

13. De aceea am fost mângâiați. Dar, pe lângă mângâierea aceasta a noastră, ne-am bucurat și mai mult de bucuria

lui Tit, al cărui duh a* fost răcorit de voi toți.

*Rom. 5.32.

14. Și, dacă m-am lăudat puțin cu voi înaintea lui, n-am fost dat de rușine. Ci, după cum în orice lucru v-am spus adevărul, tot așa și lauda noastră cu voi, înaintea lui Tit, s-a adevărit.

15. El are o și mai mare dragoste pentru voi, când își aduce aminte de ascultarea* voastră a tuturor și de primirea pe care i-ați făcut-o, cu frică și cu cutremur.

*Cap. 2.9. Filp. 2.12.

16. Mă bucur că mă pot încrede în voi în* toate privințele.

*2 Tes. 3.4. Film. 8.21.

Dărnicia macedonenilor

8. 1. Fraților, voim să vă aducem la cunoștință harul pe care l-a dat Dumnezeu în bisericile Macedoniei.

2. În mijlocul multelor necazuri prin care au trecut, bucuria lor peste măsură de mare și sărăcia lor lucie* au dat naștere la un belșug de dărnicie din partea lor.

*Marc. 12.44.

3. Vă mărturisesc că au dat de bună-voie, după puterea lor și chiar peste puterile lor.

4. Și ne-au rugat cu mari stăruințe pentru harul și părtașia la această strângere* de ajutoare pentru sfinți.

*Fapt. 11.29; 24.17.

Rom. 15.25,26. 1 Cor. 16.1,3,4. Cap. 9.1.

5. Și au făcut aceasta nu numai cum nădăjduisem, dar s-au dat mai întâi pe ei înșiși Domnului, și apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu.

6. Noi, dar*, am rugat pe Tit să isprăvească această strângere de ajutoare pe care o începuse.

*Vers. 17. Cap. 12.18.

7. După cum sporiți în* toate lucrurile: în credință, în Cuvânt, în cunoștință, în orice răvnă și în dragostea voastră pentru noi, căutați să** sporiți și în această binefacere.

*1 Cor. 1.5; 12.13. **Cap. 9.8.

8. Nu* spun lucrul acesta ca să vă dau o poruncă; ci pentru răvna altora și ca să pun la încercare curăția dragostei voastre.

*1 Cor. 7.6.

9. Căci cunoașteți harul Domnului nostru Isus Hristos. El*, măcar că era bogat, S-a făcut sărac pentru voi, pentru ca, prin sărăcia Lui, voi să vă îmbogățiți.

*Mat. 8.20. Luca 9.58. Filp. 2.6,7.

10. În această privință, vă dau* un sfat. Și sfatul** acesta vă este de folos vouă, care, de acum un an, cei dintâi ați

început nu numai să faceți, ci să șiți voiți.

*1 Cor. 7.25. **Prov. 19.17. Mat. 10.42. 1 Tim. 6.18,19. Evr. 13.16. †Cap. 9.2.

11. Isprăviți, dar, acum de făcut; pentru că, după graba voinței, să fie și înfăptuirea, potrivit cu mijloacele voastre.

12. Pentru că*, dacă este bunăvoință, darul este primit, avându-se în vedere ce are cineva, nu ce n-are.

*Marc. 12.43,44. Luca 21.3.

13. Aici nu este vorba ca alții să fie ușurați, iar voi strâmtorați;

14. ci este vorba de o potrivire: în împrejurarea de acum, prisosul vostru să acopere nevoile lor, pentru ca și prisosul lor să acopere, la rândul lui, nevoile voastre, așa ca să fie o potrivire;

15. după cum este scris: „Cel* ce strânsese mult n-avea nimic de prisos, și cel ce strânsese puțin nu ducea lipsă.“

*Exod 16.18.

A doua trimitere a lui Tit

16. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care a pus în inima lui Tit aceeași râvnă pentru voi.

17. Căci el a primit îndemnul* nostru; ba încă, stăpânit de o râvnă arzătoare, a pornit de bunăvoie spre voi.

*Vers. 6.

18. Am trimis cu el și pe fratele* a cărui laudă în Evanghelie este răspândită prin toate bisericile.

*Cap. 12.18.

19. Mai mult, el a fost ales* de biserici să meargă împreună cu noi în această lucrare de binefacere pe care o săvârșim spre** slava Domnului și ca o dovadă de bunăvoință noastră.

*1 Cor. 16.3,4. **Cap. 4.15.

20. În chipul acesta, vrem ca nimeni să nu ne defăimeze cu privire la acest belșug de ajutoare de care îngrijim.

21. Căci căutăm* să lucrăm cinstit, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

*Rom. 12.17. Filp. 4.8. 1 Pet. 2.12.

22. Am trimis cu ei pe fratele nostru, a cărui râvnă am încercat-o de atâtea ori în multe împrejurări, și care, de data aceasta, arată mult mai multă râvnă, din pricina marii lui încrederi în voi.

23. Astfel, fie având în vedere pe Tit, care este părtașul cu tovarășul meu de lucru în mijlocul vostru, fie având în vedere pe frații noștri, care sunt trimișii* bisericilor și fala lui Hristos:

*Filp. 2.25.

24. dați-le, înaintea bisericilor, dovadă

de dragostea voastră și arătați-le că avem dreptul să ne lăudăm* cu voi.

*Cap. 7.14; 9.2.

Răsplata dărniceiei creștine

9. Este de prisos să vă mai scriu cu privire la strângerea* de ajutoare pentru sfinți.

*Fapt. 11.29. Rom. 15.26. 1 Cor. 16.1. Cap. 8.4. Gal. 2.10.

2. Cunosce, în adevăr, bunăvoința* voastră, cu care mă laud cu** privire la voi către macedoneni și le spun că Ahaia† este gata de acum un an. Și râvna voastră a îmbărbătat pe foarte mulți din ei.

*Cap. 8.19. **Cap. 8.24. †Cap. 8.10.

3. Am* trimis totuși pe frați, pentru ca lauda noastră cu voi să nu fie nimicită cu prilejul acesta, ci să fiți gata, cum am spus.

*Cap. 8.6,17,18,22.

4. Dacă vor veni vreunii din Macedonia cu mine, și nu vă vor găsi gata, n-aș vrea ca noi (ca să nu zicem voi) să fim dați de rușine în încrederea aceasta.

5. De aceea, am socotit de trebuință să rog pe frați să vină mai înainte la voi și să pregătească strângerea darurilor făgăduite de voi, ca ele să fie gata, făcute cu dărnicie, nu cu zgârcenie.

6. Să* știți: cine seamănă puțin, puțin va secera; iar cine seamănă mult, mult va secera.

*Prov. 11.24; 19.17; 22.9. Gal. 6.7,9.

7. Fiecare să dea după cum a hotărât în inima lui: nu* cu părere de rău sau de silă, căci „pe cine dă cu bucurie îl iubește Dumnezeu**.“

*Deut. 15.7.

**Exod 25.2; 35.5. Prov. 11.25. Rom. 12.8. Cap. 8.12.

8. Și Dumnezeu poate* să vă umple cu orice har, pentru ca, având totdeauna în toate lucrurile din destul, să prisosiți în orice faptă bună,

*Prov. 11.24,25; 28.27. Filp. 4.19.

9. după cum este scris: „A împrăștiat*, a dat săracilor, neprihănirea lui rămâne în veac.“

*Ps. 112.9.

10. „Cel ce dă* sămânță semănătorului și pâine pentru hrană“ vă va da și vă va înmulți și vouă sămânța de semănat și va face să crească roadele neprihănirii* voastre.

*Isa. 55.10. **Osea 10.12. Mat. 6.1.

11. În chipul acesta veți fi îmbogățiți în toate privințele pentru orice dărnicie, care*, prin noi, va face să se aducă mulțumiri lui Dumnezeu.

*Cap. 1.11; 4.15.

12. Căci ajutorul dat de darurile acestea, nu numai că acoperă* nevoile sfinților, dar este și o pricină de multe mulțumiri către Dumnezeu.

*Cap. 8.14.

13. Așa că, dovada dată de voi prin ajutorul acesta îi face să slăvească* pe Dumnezeu pentru ascultarea pe care mărturisiți că o aveți față de Evanghelia lui Hristos și pentru dărnicia ajutorului vostru** față de ei și față de toți;

*Mat. 5.16. **Evr. 13.16.

14. și-i face să se roage pentru voi și să vă iubească din inimă, pentru harul* nespus de mare al lui Dumnezeu față de voi.

*Cap. 8.1.

15. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru* darul Lui nespus de mare!

*Iac. 17.1.

Pavel își apără slujba lui

10. 1. Eu*, Pavel, vă rog, prin blândețea și bunătatea lui Hristos – eu, cel** „smerit când sunt de față în mijlocul vostru, și plin de îndrăzneală împotriva voastră, când sunt departe“ –

*Rom. 12.1. **Vers. 10. Cap. 12.5,7,9.

2. vă rog, dar, să nu mă faceți ca, atunci când voi fi de față, să* alerg cu hotărâre la îndrăzneala aceea pe care am de gând s-o întrebuintez împotriva unora care își închipuie că noi suntem mânați de firea pământească.

*1 Cor. 4.21. Cap. 13.2,10.

3. Măcar că trăim în firea pământească, totuși nu ne luptăm călăuziți de firea pământească.

4. Căci* armele cu care ne luptăm** noi nu sunt supuse firii pământești, ci sunt puternice, întărite de Dumnezeu ca să†† surpe întăriturile.

*Efes. 6.13. 1 Tes. 5.8. **1 Tim. 1.18. 2 Tim. 2.3. †Fapt. 7.22. 1 Cor. 2.5. Cap. 6.7; 13.3,4. ††Ier. 1.10.

5. Noi răsturnăm* izvodirile minții și orice înălțime care se ridică împotriva cunoștinței lui Dumnezeu; și orice gând îl facem rob ascultării de Hristos.

*1 Cor. 1.19; 3.19.

6. Îndată* ce se va săvârși** ascultarea aceasta din partea voastră, suntem gata să pedepsim orice neascultare.

*Cap. 13.2,10. **Cap. 2.9; 7.15.

7. La* înfățișare vă uitați? Dacă** cineva crede că „este al lui Hristos“, să aibă în vedere că, după cum el este al lui Hristos, tot așa suntem și noi†.

*Ioan 7.24. Cap. 5.12; 11.18. **Ioan 4.6. 1 Cor. 14.37. †1 Cor. 3.23; 9.1. Cap. 11.23.

8. Și, chiar dacă m-aș lăuda ceva mai mult cu* stăpânirea pe care mi-a dat-o

Domnul pentru zidirea voastră, iar nu pentru dărâmarea voastră, tot nu** mi-ar fi rușine.

*Cap. 13.10. **Cap. 7.14; 12.6.

9. Zic așa, ca să nu se pară că vreau să vă înfricoșez prin epistolele mele.

10. „De fapt“, zic ei, „epistolele lui sunt cu greutate și pline de putere; dar*, când este de față el însuși, este moale, și cuvântul** lui n-are nici o greutate.“

*1 Cor. 2.3,4. Vers. 1. Cap. 12.5,7,9. Gal. 4.13. **1 Cor. 1.17; 2.1,4. Cap. 11.6.

11. Cine judecă așa să fie încredințat că, așa cum suntem în vorbă, în epistolele noastre, când nu suntem de față, tot așa vom fi și în faptă, când vom fi de față!

Pavel și potrivnicii lui

12. Negreșit*, n-avem îndrăzneala să ne punem alături sau în rândul unora din aceia care se laudă singuri. Dar ei, prin faptul că se măsoară cu ei înșiși și se pun alături ei cu ei înșiși, sunt fără pricepere.

*Cap. 3.1; 5.12.

13. Noi* însă nu ne lăudăm dincolo de măsura noastră, ci în măsura marginilor pe care le-a însemnat Dumnezeu câmpului nostru ca să ajungem până la voi.

*Vers. 15.

14. Nu ne întindem prea mult, ca și când n-am fi ajuns până la voi, căci*, în adevăr, până la voi am ajuns în Evanghelia lui Hristos.

*1 Cor. 3.5,10; 4.15; 9.1.

15. Nu ne lăudăm peste măsura noastră, adică, nu ne lăudăm cu* ostenelele altuia; ci avem nădejdea că, dacă credința voastră crește, va crește și câmpul nostru de lucru între voi, nespun de mult, după măsura noastră.

*Rom. 15.20.

16. Așa că vom putea propovădui Evanghelia și în ținuturile care sunt dincolo de al vostru, fără să intrăm în câmpul de lucru al altuia, ca să ne lăudăm cu lucrări făcute de-a gata.

17. Ci „oricine* se laudă să se laude în Domnul.“

*Isa. 65.16. Ier. 9.24. 1 Cor. 1.31.

18. Pentru că nu* cine se laudă singur va fi primit, ci acela pe** care Domnul îl laudă.

*Prov. 27.2. **Rom. 2.29. 1 Cor. 4.5.

Apostolii mincinoși

11. 1. O, de ați putea suferi puținică nebulie* din partea mea! Ei, haide, suferiți-mă!

*Vers. 16. Cap. 5.13.

2. Căci sunt gelos de voi* cu o gelozie după voia lui Dumnezeu, pentru că v-am** logodit cu un bărbat, ca să vă

înfățișez înaintea[†] lui Hristos ca pe o fecioară curată^{††}.
*Gal. 4.17,18.

**Osea 2.19,20. 1 Cor. 4.15. †Col. 1.28. ††Lev. 21.13.

3. Dar mă tem ca, după cum șarpele* a amăgit pe Eva cu șiretlicul lui, tot așa și gândurile voastre să nu se strice** de la curăția și credincioșia care este față de Hristos.

*Gen. 3.4 Ioan 8.44. **Efes. 6.14. Col. 2.4,8,18. 1 Tim. 1.3; 4.1. Evr. 13.9. 2 Pet. 3.17.

4. În adevăr, dacă vine cineva să vă propovăduiască un alt Isus pe care noi nu l-am propovăduit sau dacă este vorba să primiți un alt duh pe care nu l-ați primit sau o altă Evanghelie* pe care n-ați primit-o, of, cum îl îngăduiți de bine!

*Gal. 1.7,8.

5. Dar socotesc că nici eu nu sunt cu* nimic mai prejos de apostolii aceștia „nespus de aleși!“

*1 Cor. 15.10. Cap. 12.11. Gal. 2.6.

6. Chiar dacă sunt* un necioplit în vorbire, nu sunt însă și în** cunoștință; și am arătat lucrul acesta printre voi, în tot felul și în toate[†] privințele.

*1 Cor. 1.17; 2.1,13. Cap. 10.10. **Efes. 3.4. †Cap. 4.2; 5.11; 12.12.

7. Sau am făcut un păcat, când m-am smerit pe mine însumi*, ca să fiți înălțați voi, și v-am vestit fără plată Evanghelia lui Dumnezeu?

*Fapt. 18.3. 1 Cor. 9.6,12. Cap. 10.1.

8. Am despuiat alte biserici, primind de la ele o plată, ca să vă pot sluji vouă.

9. Și când eram la voi și m-am* găsit în nevoie, n-am* fost sarcină nimănui; căci de nevoile mele au îngrijit frații**, când veniseră din Macedonia. În toate m-am ferit și mă voi feri să[†] vă îngreuiez cu ceva.

*Fapt. 20.33. Cap. 12.13. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8,9. **Filp. 4.10,15,16. †Cap. 12.14,16.

10. Pe adevărul lui Hristos care este în* mine, nimeni** nu-mi va răpi această pricină de laudă în ținuturile Ahaiei!

*Rom. 9.1. **1 Cor. 9.15.

11. Pentru ce*?... Pentru că nu vă iubesc?... Știe Dumnezeu!

*Cap. 6.11; 7.3; 12.15.

12. Dar lucrez și voi lucra astfel, pentru ca* să tai orice prilej celor ce caută un prilej, ca să poată fi găsiți deopotrivă cu mine în lucrurile cu care se laudă.

*1 Cor. 9.12.

13. Oamenii aceștia sunt* niște apostoli mincinoși, niște lucrători** înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Hristos.

*Fapt. 15.24. Rom. 16.18. Gal. 1.7; 6.12. Filp. 1.15. 2 Pet. 2.1. 1 Ioan 4.1. Apoc. 2.2. **Cap. 2.17. Filp. 3.2. Tit. 1.10,11.

14. Și nu este de mirare, căci chiar Satana se prefac într-un înger* de lumină.

*Gal. 1.8.

15. Nu este mare lucru, dar, dacă[†] slujitorii lui se prefac în slujitori* ai neprihănirii. Sfârșitul lor** va fi după faptele lor.

*Cap. 3.9. **Filp. 3.19.

Necazurile apostolului

16. Iarăși* spun: să nu mă creadă nimeni nebun. Sau altminteri, suferiți-mă măcar ca nebun, ca să mă laud și eu puțin.

*Vers. 1. Cap. 12.6,11.

17. Ce spun în* această îndrăzneală, ca să mă laud, nu** spun după Domnul, ci ca și cum aș spune din nebunie.

*1 Cor. 7.6,12. **Cap. 9.4.

18. De vreme ce* mulți se laudă după firea pământească, mă voi lauda și eu.

*Filp. 3.3,4.

19. Doar voi suferiți cu plăcere pe nebuni, voi*, care sunteți înțelepți!

*1 Cor. 4.10.

20. Dacă* vă robește cineva, dacă vă mănâncă cineva, dacă pune cineva mâna pe voi, dacă vă privește cineva de sus, dacă vă bate cineva peste obraz, suferiți!

*Gal. 2.4; 4.9.

21. Spre rușinea mea o spun, că am* fost slabi! Totuși, orice** poate să pună înainte cineva – vorbesc în nebunie – pot pune și eu înainte.

*Cap. 10.10. **Filp. 3.4.

22. Sunt ei evrei? Și eu sunt! – Sunt ei israeliți? Și eu sunt! – Sunt ei sământă a lui Avraam? Și* eu sunt! –

*Fapt. 22.3. Rom. 1.11. Filp. 3.5.

23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? – vorbesc ca un ieșit din minți – eu sunt și mai mult. În ostenele*, și mai mult; în temnițe, și mai mult; în lovituri**, fără număr; de multe ori în primejdii de moarte[†]!

*1 Cor. 15.10. **Fapt. 9.16; 20.23; 21.11. Cap. 6.4,5. †1 Cor. 15.30-32. Cap. 1.9,10; 4.11; 6.9.

24. De cinci ori am căpătat de la iudei patruzeci* de lovituri fără una;

*Deut. 25.3.

25. de trei ori am fost bătut* cu nuiele; o dată am fost împroșcat** cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat[†] corabia cu mine; o noapte și o zi am fost în adâncul mării.

*Fapt. 16.22. **Fapt. 14.19. †Fapt. 27.41.

26. Deseori am fost în călătorii, în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în* primejdii din partea celor din neamul meu, în** primejdii din partea păgânilor, în primejdii în

cetăți, în primejdii în pustiu, în primejdii pe mare, în primejdii între frații mincinoși;

*Fapt. 9.23; 13.50;

14.5; 17.5; 20.3; 21.31; 23.10,11; 25.3. **Fapt. 14.5; 19.23.

27. în ostenele și necazuri, în privegheri* adesea, în foame** și sete, în posturi adesea, în frig și lipsă de îmbrăcăminte!

*Fapt. 20.31. Cap. 6.5. **1 Cor. 4.11.

28. Și, pe lângă lucrurile de afară, în fiecare zi mă apasă grija* pentru toate bisericile.

*Fapt. 20.18, etc. Rom. 1.14.

29. Cine* este slab, și să nu fiu și eu slab? Cine cade în păcat, și eu să nu ard?

*1 Cor. 8.13; 9.22.

30. Dacă e vorba să mă laud, mă* voi lauda numai cu lucrurile privitoare la slăbiciunea mea.

*Cap. 12.5,9,10.

31. Dumnezeu*, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care** este binecuvântat în veci, știe că nu mint!...

*Rom. 1.9; 9.1.

Cap. 1.23. Gal. 1.20. 1 Tes. 2.5. **Rom. 9.5.

32. În* Damasc, dregătorul împăratului Areta păzea cetatea damascenilor, ca să mă prindă.

*Fapt. 9.24,25.

33. Dar am fost dat jos pe o fereastră, într-o coșniță, prin zid, și am scăpat din mâinile lor.

Descoperirile lui Pavel

12. E nevoie să mă laud, măcar că nu este de folos. Voi veni totuși la vedeniile și descoperirile Domnului.

2. Cunoscut om în* Hristos, care, acum paisprezece ani, a fost** răpit până în al treilea cer (dacă a fost în trup, nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe).

*Rom. 16.7. Cap. 5.17. Gal. 1.22. **Fapt. 22.17.

3. Și știu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe)

4. a fost răpit în rai* și a auzit cuvinte care nu se pot spune și pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească.

*Luca 23.43.

5. Cu un astfel de om mă voi lauda; dar*, întrucât mă privește pe mine însumi, nu mă voi lauda decât cu slăbiciunile mele.

*Cap. 11.30.

6. Chiar dacă aș vrea* să mă laud, n-aș fi nebun, căci aș spune adevărul; dar mă feresc, ca să n-aibă nimeni despre mine o părere mai înaltă decât ce vede în mine sau ce aude de la mine.

*Cap. 10.8; 11.16.

7. Și, ca să nu mă umflu de mândrie

din pricina strălucirii acestor descoperiri, mi-a fost pus un țepuș* în carne, un sol** al Satanei, ca să mă palmuiască și să mă împiedice să mă îngâmf.

*Ezec. 28.24. Gal. 4.13,14. **Iov 2.7. Luca 13.16.

8. De trei* ori am rugat pe Domnul să mi-l ia.

*Deut. 3.23-27. Mat. 26.44.

9. Și El mi-a zis: „**Harul Meu îți este de ajuns; căci puterea Mea în slăbiciune este făcută desăvârșită.**“ Deci mă* voi lauda mult mai bucuros cu slăbiciunile mele, pentru ca** puterea lui Hristos să rămână în mine.

*Cap. 11.30. **1 Pet. 4.14.

10. De aceea simt plăcere* în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strămătorări, pentru Hristos; căci** când sunt slab, atunci sunt tare.

*Rom. 5.3. Cap. 7.4. **Cap. 13.4.

Slujba lui Pavel

11. Am ajuns nebun*: voi m-ați silit. Dar voi trebuia să mă lăudați; căci, măcar că nu sunt nimic**, totuși cu nimic[†] n-am fost mai prejos de acești apostoli așa de minunați.

*Cap. 11.1,16,17. **Cap. 11.5.

Gal. 2.6-8. †1 Cor. 3.7; 15.8,9. Efes. 3.8.

12. Semnele* unui apostol le-ați avut printre voi în toată răbdarea, prin semne, puteri și minuni care au fost făcute între voi.

*Rom. 15.18,19. 1 Cor. 9.2. Cap. 4.2; 6.4; 11.6.

13. În adevăr*, în ce ați fost voi puși mai prejos decât celelalte biserici, afară doar că numai eu** singur nu v-am fost o sarcină? O, iertați-mi nedreptatea aceasta[†]!...

*1 Cor. 1.7. **1 Cor. 9.12. Cap. 11.9. †Cap. 11.7.

14. Iată* că sunt gata să vin a treia oară la voi; și tot nu** vă voi fi o sarcină; căci nu caut bunurile voastre, ci pe voi înșivă. Ce-i drept, nu[†] copiii sunt dator să agonisească pentru părinții lor, ci părinții pentru copiii lor.

*Cap. 13.1. **Fapt. 20.33. 1 Cor. 4.14,15. †1 Cor. 4.14.

15. Și eu voi* cheltui prea bucuros din ale mele și mă voi cheltui în totul și pe mine însumi pentru** sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit cu atât mai puțin[†]?

*Filp. 2.17. 1 Tes. 2.8. **Ioan 10.11. Cap. 1.6. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10. †Cap. 6.12,13.

16. Fie și-așa! Nu* v-am fost sarcină deloc. „Dar“, zic ei, „ca un om isteț ce sunt, v-am prins prin șiretlic.“ –

*Cap. 11.9.

17. Dar*, am tras eu oare vreun folos

de la voi prin vreunul din aceia pe care i-am trimis la voi? *Cap. 7.2.

18. Am* rugat pe Tit să vină să vă vadă; și împreună cu el am trimis și pe** fratele; a cerut Tit ceva de la voi? N-am fost noi călăuziți de același Duh și n-am călcat noi pe aceleași urme? *Cap. 8.6,16,22. **Cap. 8.18.

19. De multă vreme* voi vă închi-puiți că vrem să ne apărăm înaintea voastră! Noi vorbim înaintea** lui Dumnezeu în Hristos; și toate* aceste lucruri le spunem, preaiubiților, pen-tru zidirea voastră. *Cap. 5.12. **Rom. 9.1. Cap. 11.31. †1 Cor. 10.33.

20. Fiindcă mă tem ca nu cumva, la venirea mea, să vă gădesc așa cum n-aș vrea să vă gădesc, și eu* însumi să fiu găsit de voi așa cum n-ați vrea. Mă tem să nu gădesc gâlceavă, pizmă, mâinii, dezbinări, vorbiri de rău, bâr-feli, îngâmări, tulburări. *1 Cor. 4.21. Cap. 10.2; 13.2,10.

21. Mă tem ca, la venirea mea la voi, să* nu mă smerească din nou Dum-nezeul meu cu privire la voi și să trebuiască să plâng pe mulți din cei ce** au păcătuit mai înainte și nu s-au pocăit de necurăția, curvia* și spurcă-ciunile pe care le-au făcut. *Cap. 2.1,4. **Cap. 13.2. †1 Cor. 5.1.

Cele din urmă înștiințări

13. Vin la voi pentru a* treia oară. „Orice vorbă să fie sprijinită pe mărturia a doi** sau trei martori.” *Cap. 12.14. **Num. 35.30. Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. Ioan 8.17. Evr. 10.28.

2. Cum am spus*, când am fost de față a doua oară, tot așa și azi, când nu sunt de față, spun iarăși mai dinainte** celor ce au păcătuit mai înainte și tuturor celorlalți că, dacă mă voi întoarce la voi, n-am* să crut deloc; *Cap. 10.2. **Cap. 12.21. †Cap. 1.23.

3. căci căutați o dovadă că Hristos vorbește* în mine: El care nu este slab față de** voi, ci este plin de putere între voi. *Mat. 10.20. 1 Cor. 5.4. Cap. 2.10. **1 Cor. 9.2.

4. În adevăr*, El a fost răstignit prin slăbiciune; dar trăiește** prin puterea lui Dumnezeu. Tot astfel și noi* suntem slabi în El, dar, prin puterea lui Dumnezeu, vom fi plini de viață cu El față de voi. *Filp. 2.7,8. 1 Pet. 3.8. **Rom. 6.4. †Cap. 10.3,4.

5. Pe voi înșivă încercați-vă* dacă sunteți în credință. Pe voi înșivă încercați-vă. Nu recunoașteți voi că** Isus Hristos este în voi? Afară numai dacă sunteți lepădați†. *1 Cor. 11.28. **Rom. 8.10. Gal. 4.19. †1 Cor. 9.27.

6. Dar trag nădejde că veți recunoaște că noi nu suntem lepădați.

7. Totuși ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceți nimic rău; nu pentru ca să ne* putem arăta noi înșine primiți, ci ca să faceți ce este bine, chiar dacă noi am trece drept lepădați. *Cap. 6.9.

8. Căci n-avem nici o putere împo-triva adevărului, ci pentru adevăr.

9. În adevăr, ne bucurăm când* noi suntem slabi, iar voi sunteți tari; și ne rugăm pentru desăvârșirea** voastră. *1 Cor. 4.10. Cap. 11.30; 12.5,9,10. **1 Tes. 3.10.

10. Tocmai de aceea* vă scriu aceste lucruri, când nu sunt de față, pentru ca, atunci când voi fi de față, să** nu mă port cu asprime, potrivit cu* puterea pe care mi-a dat-o Domnul pentru zidire, iar nu pentru dărâmare. *1 Cor. 4.21. Cap. 2.3; 10.2; 12.20,21. **Tit 1.13. †Cap. 10.8.

Urări de sănătate

11. Încolo, fraților, fiți* sănătoși, desă-vârșiți-vă, îmbărbătați-vă, fiți cu un cuget, trăiți în** pace, și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi. *Rom. 12.16,18; 15.5. 1 Cor. 1.10. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8. **Rom. 15.33.

12. Spuneți-vă unii altora sănătate*, cu o sărutare sfântă. *Rom. 16.16. 1 Cor. 16.20. 1 Tes. 5.26. 1 Pet. 5.14.

13. Toți sfinții vă trimit sănătate.

14. Harul* Domnului Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu, și împărță-șirea** Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! Amin. *Rom. 16.24. **Filp. 2.1.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI

Urare

1. Pavel, apostol nu de la oameni, nici* printr-un om, ci prin* Isus Hristos și prin Dumnezeu Tatăl care† L-a înviat din morți, *Vers. 11,12. **Fapt. 9.6; 22.10,15,21; 26.16. Tit 1.3. †Fapt. 2.24.

2. și toți frații care* sunt împreună cu mine, către bisericile** Galatiei: *Filp. 2.22; 4.21. **1 Cor. 16.1.

3. Har* și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Isus Hristos! *Rom. 1.7. 1 Cor. 1.3. 2 Cor. 1.2. Efes. 1.2. Filp. 1.2. Col. 1.2. 1 Tes. 1.1. 2 Tes. 1.2. 2 Ioan 3.

4. El* S-a dat pe Sine însuși pentru păcatele noastre, ca să ne smulgă din acest** veac rău, după voia Dum-nezeului nostru și Tatăl. *Mat. 20.28. Rom. 4.25. Cap. 2.20. Tit 2.14. **Isa. 65.17. Ioan 15.19; 17.14. Evr. 2.5; 6.5. 1 Ioan 5.19.

5. A Lui să fie slava în vecii vecilor! Amin.

Nestatornicia galatenilor

6. Mă mir că treceți așa de repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos la o altă Evanghelie*. *Cap. 5.8.

7. Nu doar că* este o altă Evanghelie; dar sunt unii oameni care** vă tulbură și voiesc să răstoarne Evanghelia lui Hristos. *2 Cor. 11.4. **Fapt. 15.1,24. 2 Cor. 2.17; 11.13. Cap. 5.10,12.

8. Dar, chiar dacă noi* înșine sau un înger din cer ar veni să vă propovădu-iască o Evanghelie deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema! *1 Cor. 16.22.

9. Cum am mai spus, o spun și acum: dacă vă propovăduiește cineva o Evan-ghelie deosebită* de aceea pe care ați primit-o, să fie anatema! *Deut. 4.2; 12.32. Prov. 30.6. Apoc. 22.18.

10. Caut* eu oare**, în clipa aceasta, să capăt bunăvoința oamenilor sau bunăvoința lui Dumnezeu? Sau caut* să plac oamenilor? Dacă aș mai căuta să plac oamenilor, n-aș fi robul lui Hristos. *1 Tes. 2.4. **1 Sam. 24.7. Mat. 28.14. 1 Ioan 3.19. †1 Tes. 2.4. Iac. 4.4.

Evanghelia lui Pavel

11. Fraților*, vă mărturisesc că Evan-ghelia propovăduită de mine nu este de obârșie omenească; *1 Cor. 15.1.

12. pentru că n-am primit-o, nici* n-am

învățat-o de la vreun om, ci prin** descoperirea lui Isus Hristos. *1 Cor. 15.1,3. Vers. 1. **Fapt. 9.1; 22.4; 26.11. Efes. 3.3.

13. Ați auzit, în adevăr, care era purtarea mea de altădată, în religia iudeilor. Cum, adică, prigoneam peste* măsură de mult Biserica lui Dumnezeu și făceam prăpăd** în ea; *1 Tim. 1.13. **Fapt. 8.3.

14. și cum eram mai înaintat în religia iudeilor decât mulți din neamul meu, de o vârstă cu mine. Eram înșuflețit de o râvnă* nespus de mare pentru datinile strămoșești*. *Fapt. 22.3; 26.9. Filp. 3.6. **Ier. 9.14. Mat. 15.2. Marc. 7.5.

15. Dar, când Dumnezeu – care* m-a pus deoparte din pântecele maicii mele și m-a chemat prin harul Său – a găsit cu cale *Isa. 49.1,5. Ier. 1.5. Fapt. 9.15; 13.2; 22.14,15. Rom. 1.1.

16. să* descopere în mine pe Fiul Său, ca să-L vestesc** între Neamuri, îndată, n-am întrebat pe nici un om†, *2 Cor. 4.6. **Fapt. 9.15; 22.21; 26.17,18. Rom. 11.13. Efes. 3.8. †Mat. 16.17. 1 Cor. 15.50. Efes. 6.12.

17. nici nu m-am suit la Ierusalim la cei ce au fost apostoli înainte de mine, ci m-am dus în Arabia. Apoi m-am întors din nou la Damasc.

18. După trei ani, m-am suit* la Ierusalim să fac cunoștință cu Chifa și am rămas la el cincisprezece zile. *Fapt. 9.26.

19. Dar n-am văzut pe* nici un altul dintre apostoli decât pe** Iacov, fratele Domnului. *1 Cor. 9.5. **Mat. 13.55. Marc. 6.3.

20. În cele ce vă scriu, iată*, înaintea lui Dumnezeu, nu mint. *Rom. 9.1.

21. După aceea* m-am dus în ținutu-rile Siriei și Ciliciei. *Fapt. 9.30.

22. Și eram încă necunoscut la față bisericilor* lui Hristos** care sunt în Iudeea. *1 Tes. 2.14. **Rom. 16.7.

23. Ele auzeau doar spunându-se: „Cel ce ne prigonea odinioară acum propovăduiește credința pe care căuta s-o nimicească odinioară.”

24. Și slăveau pe Dumnezeu din pri-cina mea.

Încuviințarea apostolilor

21. După paisprezece ani, m-am* suit din nou la Ierusalim împreună cu Barnaba; și am luat cu mine și pe Tit. *Fapt. 15.2.

2. M-am suit, în urma unei desco-

periri, și le-am* arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc eu între Neamuri, îndeosebi celor mai cu vază, ca nu cumva să alerg** sau să fi alergat în zadar. *Fapt. 15.12. **Filp. 2.16. 1 Tes. 3.5.

3. Nici chiar Tit, care era cu mine, măcar că era grec, n-a fost silit să se taie împrejur

4. din pricina fraților* mincinoși, furișai și strecurați printre noi ca să pândescă slobozenia** pe care o avem în Hristos Isus, cu gând să-n aducă la robie; *Fapt. 15.1,24. 2 Cor. 11.26. **Cap. 3.25; 5.1,13. †2 Cor. 11.20. Cap. 4.3,9.

5. noi nu ne-am supus și nu ne-am potrivit lor nici o clipă măcar, pentru ca adevărul* Evangheliei să rămână cu voi. *Vers. 14. Cap. 3.1; 4.16.

6. Cei* ce sunt socotiți ca fiind ceva – orice ar fi fost ei, nu-mi pasă: Dumnezeu** nu caută la fața oamenilor – aceștia, zic, ei cei cu vază nuț mi-au adăugat nimic.

*Cap. 6.3. **Fapt. 10.34. Rom. 2.11. †2 Cor. 12.11.

7. Ba dimpotrivă, când au văzut* că mie îmi** fusese încredințată Evanghelia pentru cei netăiați împrejur, după cum lui Petru îi fusese încredințată Evanghelia pentru cei tăiați împrejur – *Fapt. 13.46. Rom. 1.5; 11.13. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **1 Tes. 2.4.

8. căci Cel ce făcuse din Petru apostolul celor tăiați împrejur, făcuse* și din mine apostolul Neamurilor** – *Fapt. 9.15; 13.2; 22.21; 26.17,18. 1 Cor. 15.10. Cap. 1.16. Col. 1.29. **Cap. 3.5.

9. și, când au cunoscut harul* care-mi fusese dat, Iacov, Chifa și Ioan, care sunt priviți ca stâlpi**, mi-au dat mie și lui Barnaba mâna dreaptă de însoțire, ca să mergem să propovăduim: noi la Neamuri, iar ei la cei tăiați împrejur. *Mat. 16.18. Efes. 2.20. Apoc. 21.14. **Rom. 1.5; 12.3,6; 15.15. 1 Cor. 15.10. Efes. 3.8.

10. Ne-au spus numai să ne aducem aminte de cei săraci, și chiar așa* am și căutat să fac. *Fapt. 11.30; 24.17. Rom. 15.25. 1 Cor. 16.1. 2 Cor. 8,9.

Pavel înfruntă pe Petru

11. Dar*, când a venit Chifa în Antiohia, i-am stat împotriva, în față, căci era de osândit. *Fapt. 15.35.

12. În adevăr, înainte de venirea unora de la Iacov, el* mânca împreună cu Neamurile; dar, când au venit ei, s-a ferit și a stat deoparte, de teama celor tăiați împrejur. *Fapt. 10.28; 11.3.

13. Împreună cu el au început să se

prefacă și ceilalți iudei, așa că până și Barnaba a fost prins în lațul fățarniciei lor.

14. Când i-am văzut eu că nu umblă drept după adevărul* Evangheliei, am spus lui Chifa în fața** tuturor: „Dacă tu, care ești iudeu, trăiești ca Neamurile, și nu ca iudeii, cum silești pe Neamuri să trăiască în felul iudeilor?“ *Vers. 5. **1 Tim. 5.20. †Fapt. 10.28; 11.3.

15. Noi* suntem iudei din fire, iar nu păcătoși** dintre Neamuri.

*Fapt. 15.10,11. **Mat. 9.11. Efes. 2.3,12.

16. Totuși, fiindcă știm* că omul nu este socotit neprihănit prin faptele Legii, ci** numai prin credința în Isus Hristos, am crezut și noi în Hristos Isus, ca să fim socotiți neprihăniți prin credința în Hristos, iar nu prin faptele Legii; pentru că nimeni nu va fi socotit neprihănit prin faptele Legii. *Fapt. 13.38,39. **Rom. 1.17; 3.22,28; 8.3. Cap. 3.24. Evr. 7.18,19. †Ps. 143.2. Rom. 3.20. Cap. 3.11.

17. Dar, dacă, în timp ce căutam să fim socotiți neprihăniți în Hristos, și noi înșine am fi găsiți ca păcătoși*, este oare Hristos un slujitor al păcatului? Nicidecum! *1 Ioan 3.8,9.

18. Căci, dacă zidesc iarăși lucrurile pe care le-am stricat, mă arăt ca un călcător de lege.

19. Căci eu, prin* Lege, am** murit față de Lege, ca să trăiesc† pentru Dumnezeu. *Rom. 8.2. **Rom. 6.14; 7.4,6. †Rom. 6.11. 2 Cor. 5.15. 1 Tes. 5.10. Evr. 9.14. 1 Pet. 4.2.

20. Am fost răstignit* împreună cu Hristos, și trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața, pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc** în credința în Fiul lui Dumnezeu care m-a iubit† și S-a dat pe Sine însuși pentru mine. *Rom. 6.6. Cap. 5.24; 6.14. **2 Cor. 5.15. 1 Tes. 5.10. 1 Pet. 4.2. †Cap. 1.4. Efes. 5.2. Tit 2.14.

21. Nu vreau să fac zadarnic harul lui Dumnezeu; căci, dacă* neprihănirea se capătă prin Lege, degeaba a murit Hristos. *Cap. 3.21. Evr. 7.11. Rom. 11.6. Cap. 5.4.

Legea și credința

31. O, galateni nechibzuți! Cine* v-a fermecat** pe voi, înaintea ochilor căroră a fost zugrăvit Isus Hristos ca răstignit? *Cap. 5.7. **Cap. 2.14; 5.7.

2. Iată numai ce voiesc să știu de la voi: prin faptele Legii ați primit voi Duhul* ori** prin auzirea credinței?

*Fapt. 2.38; 8.15; 10.47; 15.8. Vers. 14. Efes. 1.13. Evr. 6.4. **Rom. 10.16,17.

3. Sunteți așa de nechibzuți? După ce ați început* prin Duhul, vreți acum să sfârșiți prin firea pământească**?

*Cap. 4.9. **Evr. 7.16; 9.10.

4. În zadar* ați suferit voi atât de mult? Dacă în adevăr, e în zadar!

*Evr. 10.35,36. 2 Ioan 8.

5. Cel ce* vă dă Duhul și face minuni printre voi le face oare prin faptele Legii sau prin auzirea credinței?

*2 Cor. 3.8.

6. Tot așa și „Avraam* a crezut pe Dumnezeu, și credința aceasta i-a fost socotită ca neprihănire.“

*Gen. 15.6. Rom. 4.3,9,21,22. Iac. 2.23.

7. Înțelegeți și voi, dar, că fii ai lui Avraam sunt cei* ce au credință.

*Ioan 8.39. Rom. 4.11,12,16.

8. Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea* că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri, prin credință, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: „Toate neamurile vor fi binecuvântate în** tine.“

*Rom. 9.17. Vers. 22. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18. Fapt. 3.25.

9. Așa că cei ce se bizuie pe credință sunt binecuvântați împreună cu Avraam cel credincios.

10. Căci toți cei ce se bizuie pe faptele Legii sunt sub blestem; pentru că este scris: „Blestemat* este oricine nu stăruie în toate lucrurile scrise în cartea Legii, ca să le facă.“

*Deut. 27.26. Ier. 11.3.

11. Și că* nimeni nu este socotit neprihănit înaintea lui Dumnezeu, prin Lege, este învederat, căci „cel** neprihănit prin credință va trăi.“

*Cap. 2.16. **Hab. 2.4. Rom. 1.17. Evr. 10.38.

12. Însă* Legea nu se întemeiază pe credință; ci ea zice: „Cine** va face aceste lucruri va trăi prin ele.“

*Rom. 4.4,5; 10.5,6; 11.6. **Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezech. 20.11. Rom. 10.5.

13. Hristos* ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi – fiindcă este scris: „Blestemat** e oricine este atârnat pe lemn“ –

*Rom. 8.3. 2 Cor. 5.21. Cap. 4.5. **Deut. 21.23.

14. pentru ca* binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste Neamuri, în Hristos Isus, așa ca, prin credință, noi să primim Duhul** făgăduit.

*Rom. 4.9,16. **Isa. 32.15; 44.3. Ier. 31.33; 32.40. Ezech. 11.19; 36.27. Ioel 2.28,29. Zah. 12.10. Ioan 7.39. Fapt. 2.33.

Făgăduința și Legea

15. Fraților, (vorbesc în felul oamenilor) un testament*, chiar al unui om,

odată întărit, totuși nimeni nu-l desființează, nici nu-i mai adaugă ceva. *Evr. 9.17.

16. Acum, făgăduințele au fost făcute „lui* Avraam și seminței lui.“ Nu zice: „și semințelor“ (ca și cum ar fi vorba de mai multe), ci ca și cum ar fi vorba numai de una: „și seminței tale“, adică Hristos**.

*Gen. 12.3,7; 17.7. Vers. 8. **1 Cor. 12.12.

17. Iată ce vreau să zic: un testament pe care l-a întărit Dumnezeu mai înainte, nu poate fi desființat*, așa ca făgăduința să fie nimicită de Legea venită** după patru sute treizeci de ani. *Exod 12.40,41.

**Rom. 4.13,14. Vers. 21.

18. Căci, dacă moștenirea* ar veni din Lege, nu** mai vine din făgăduință; și Dumnezeu printr-o făgăduință a dat-o lui Avraam.

*Rom. 8.17. **Rom. 4.14.

19. Atunci pentru ce este Legea? Ea* a fost adăugată din pricina călcărilor de lege, până când avea să vină „Sămânța***“ căreia îi fusese făcută făgăduință; și a fost dată† prin îngeri, prin mâna unui mijlocitor††.

*Ioan 15.22. Rom. 4.15; 5.20; 7.8,13. 1 Tim. 1.9. **Vers. 16. †Fapt. 7.53. Evr. 2.2. ††Exod 20.19,21,22. Deut. 5.5,22,23,27,31. Ioan 1.17. Fapt. 7.38. 1 Tim. 2.5.

20. Dar mijlocitorul nu este mijlocitorul unei singure părți, pe când* Dumnezeu este unul singur.

*Rom. 3.29,30.

21. Atunci oare Legea este împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Nicidecum! Dacă* s-ar fi dat o Lege care să poată da viața, într-adevăr, neprihănirea ar veni din Lege.

*Cap. 2.21.

22. Dar Scriptura a* închis totul** sub păcat, pentru ca† făgăduința să fie dată celor ce cred prin credința în Isus Hristos.

*Vers. 8. **Rom. 3.9,19,23; 11.32. †Rom. 4.11,12,16.

23. Înainte de venirea credinței, noi eram sub paza Legii, închiși pentru credința care trebuia să fie descoperită.

24. Astfel, Legea* ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca** să fim socotiți neprihăniți prin credință.

*Mat. 5.17. Rom. 10.4. Col. 2.17. Evr. 9.9,10. **Mat. 5.17. Fapt. 13.39. Cap. 2.16.

25. După ce a venit credința, nu mai suntem sub îndrumătorul acesta.

26. Căci toți* sunteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus.

*Ioan 1.12. Rom. 8.14-16. Cap. 4.5. 1 Ioan 3.1,2.

1. Grecește: pedagog

27. Toți* care ați fost botezați pentru Hristos v-ați îmbrăcat cu** Hristos.

*Rom. 6.3. **Rom. 13.14.

28. Nu* mai este nici iudeu, nici grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunteți una** în Hristos Isus.

*Rom. 10.12. 1 Cor. 12.13. Cap. 5.6. Col. 3.11. **Ioan 10.16; 17.20,21. Efes. 2.14-16; 4.4,15.

29. Și, dacă* sunteți ai lui Hristos, sunteți „sămânța“ lui Avraam, moștenitori** prin făgăduință.

*Gen. 21.10,12. Rom. 9.7. Evr. 11.18. **Rom. 8.17. Cap. 4.7,28. Efes. 3.6.

Moștenitorul și credința

4. 1. Dar, câtă vreme moștenitorul este nevârstnic, eu spun că nu se deosebește cu nimic de un rob, măcar că este stăpân pe tot.

2. Ci este sub epitropi și îngrijitori, până la vremea rănduită de tatăl său.

3. Tot așa și noi, când eram nevârstnici, eram* sub robia învățătorilor începătoare ale lumii.

*Vers. 9. Cap. 2.4; 5.1. Col. 2.8,20. Evr. 9.10.

4. Dar, când* a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut** din femeie†, născut sub Lege††,

*Gen. 49.10. Dan. 9.24. Marc. 1.15. Efes. 1.10. **Ioan 1.14. Rom. 1.3. Filip. 2.7. Evr. 2.14. †Gen. 3.15. Isa. 7.14. Mica 5.3. Mat. 1.23. Luca 1.31; 2.7. ††Mat. 5.17. Luca 2.27.

5. ca să* răscumpere pe cei ce erau sub Lege, pentru ca** să căpătăm înfierea.

*Mat. 20.28. Cap. 3.13. Efes. 1.7. Tit 2.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.18,19. **Ioan 1.12. Cap. 3.26. Efes. 1.5.

6. Și, pentru că sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul* Fiului Său care strigă: „Ava“, adică: „Tată!“

*Rom. 5.5; 8.15.

7. Așa că nu mai ești rob, ci fiu; și, dacă* ești fiu, ești și moștenitor, prin Dumnezeu.

*Rom. 8.16,17. Cap. 3.29.

Galatenii și învățătorii mincinoși

8. Odinioară, când nu cunoșteati* pe Dumnezeu, erați robiți** celor ce din firea lor nu sunt dumnezei.

*Efes. 2.12. 1 Tes. 4.5. **Rom. 1.25. 1 Cor. 12.2. Efes. 2.11,12. 1 Tes. 1.9.

9. Dar acum, după ce* ați cunoscut pe Dumnezeu sau, mai bine zis, după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum** vă mai întoarceți iarăși la acele învățături† începătoare, slabe și săracioase, cărora vreți să vă supuneți din nou?

*1 Cor. 8.3; 13.12. 2 Tim. 2.19. **Cap. 3.3. Col. 2.20. †Rom. 8.3.

10. Voi păziți zile*, luni, vremi și ani.

*Rom. 14.5. Col. 2.16.

11. Mă tem să* nu mă fi ostentit degeaba pentru voi.

Cap. 2.2; 5.2,4. 1 Tes. 3.5. 12. Fraților, vă rog să fiți ca mine, căci și eu sunt ca voi. Nu mi-ați făcut nici o nedreptate.

*2 Cor. 2.5.

13. Dimpotrivă, știți că* în neputința trupului v-am propovăduit Evanghelia pentru întâia** dată.

*1 Cor. 2.3. 2 Cor. 11.30; 12.7,9. **Cap. 1.6.

14. Și n-ați arătat nici dispreț, nici dezgust față de ceea ce era o ispită pentru voi în trupul meu; dimpotrivă, m-ați primit ca* pe un înger al lui Dumnezeu, ca** pe însuși Hristos Isus.

*2 Sam. 19.27. Zah. 12.8. Mal. 2.7. **Mat. 10.40. Luca 10.16. Ioan 13.20. 1 Tes. 2.13.

15. Unde este, dar, fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că, dacă ar fi fost cu puțință, v-ați fi scos până și ochii și mi i-ați fi dat.

16. M-am făcut oare vrăjmașul vostru pentru că* v-am spus adevărul?

*Cap. 2.5,14.

17. Nu cu gând bun* sunt plini de râvnă ei pentru voi, ci vor să vă dezlipească de noi, ca să fiți plini de râvnă față de ei.

*Rom. 10.2. 2 Cor. 11.2.

18. Este bine să fii plin de râvnă totdeauna pentru bine, nu numai când sunt de față la voi.

19. Copilașii mei*, pentru care iarăși simt durerile nașterii, până ce va lua Hristos chip în voi!

*1 Cor. 4.15. Film. 10. Iac. 1.18.

20. O, cum aş vrea să fiu acum de față la voi și să-mi schimb glasul; căci nu știu ce să mai cred!

Pilda Agarei și a Sarei

21. Spuneți-mi voi, care voiți să fiți sub Lege, n-ascultați voi Legea?

22. Căci este scris că Avraam a avut doi fii: unul* din roabă, și unul** din femeia slobodă.

*Gen. 16.15. **Gen. 21.2.

23. Dar cel din roabă s-a* născut în chip firesc, iar** cel din femeia slobodă s-a născut prin făgăduință.

*Rom. 9.7,8. **Gen. 18.10,14; 21.1,2. Evr. 11.11.

24. Lucrurile acestea trebuie luate în alt înțeles: acestea sunt două legăminte: unul, de pe muntele Sinai*, naște pentru robie și este Agar –

*Deut. 23.2.

25. căci Agar este muntele Sinai din Arabia – și răspunde Ierusalimului de acum care este în robie împreună cu copiii săi.

26. Dar Ierusalimul* cel de sus este slobod, și el este mama noastră.

*Isa. 2.2. Evr. 12.22. Apoc. 3.12; 21.2,10.

27. Fiindcă este scris: „Bucură-te*, stearpo, care nu naști deloc! Izbucnește de bucurie și strigă, tu, care nu ești în durerile nașterii! Căci copiii celei părăsite vor fi în număr mai mare decât copiii celei cu bărbat.“

*Isa. 54.1.

28. Și voi, fraților, ca și Isaac, voi sunteți copii* ai făgăduinței.

*Fapt. 3.25. Rom. 9.8. Cap. 3.29.

29. Și, cum s-a întâmplat atunci, că cel* ce se născuse în chip firesc prigonea pe cel ce se născuse prin Duhul, tot așa** se întâmplă și acum.

*Gen. 21.9. **Cap. 5.11; 6.12.

30. Dar ce zice Scriptura*? „Izgonește** pe roabă și pe fiul ei; căci fiul† roabei nu va moșteni împreună cu fiul femeii slobode.“

*Cap. 3.8,22. **Gen. 21.10,12. †Ioan 8.35.

31. De aceea, fraților, noi nu suntem copiii celei roabe, ci* ai femeii slobode. Hristos ne-a izbăvit ca să fim slobози.

*Ioan 8.36. Cap. 5.1,13.

5. 1. Rămâneți, dar, tari* și nu vă plecați iarăși sub** jugul robiei.

*Ioan 8.32. Rom. 6.18. 1 Pet. 2.16. **Fapt. 15.10. Cap. 2.4; 4.9.

Slobozenia creștină

2. Iată, eu, Pavel, vă spun că, dacă* vă veți tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic.

*Fapt. 15.1; 16.3.

3. Și mărturisesc iarăși, încă o dată, oricărui om care primește tăierea împrejur, că* este dator să îplinească toată Legea.

*Cap. 3.10.

4. Voi, care voiți să fiți socotiți neprihăniți prin Lege, v-ați* despărțit de Hristos; ați căzut din** har.

*Rom. 9.31,32. Cap. 2.21. **Evr. 12.15.

5. Căci noi, prin Duhul, așteptăm* prin credință nădejdea neprihănirii.

*Rom. 8.24,25. 2 Tim. 4.8.

6. Căci*, în Isus Hristos, nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur n-au vreun preț, ci credința** care lucrează prin dragoste.

*1 Cor. 7.19. Cap. 3.28; 6.15. Col. 3.11. **1 Tes. 1.3. Iac. 2.18,20,22.

7. Voi alergați* bine: cine** v-a tăiat calea, ca să n-ascultați de adevăr?

*1 Cor. 9.24. **Cap. 3.1.

8. Înduplecarea aceasta nu vine de la Cel ce* v-a chemat.

*Cap. 1.6.

9. Puțin* aluat face să se dospească toată plămădeala.

*1 Cor. 5.6; 15.33.

10. Eu*, cu privire la voi, am în Domnul încrederea că nu gândiți alt-

fel. Dar cel** ce vă tulbură va† purta osânda, oricine ar fi el.

*2 Cor. 2.3; 8.22. **Cap. 1.7. †2 Cor. 10.6.

11. Cât despre mine*, fraților, dacă mai propovăduiesc tăierea împrejur, de ce** mai sunt prigoniți? Atunci pricina de poticnire a crucii s-a dus†.

*Cap. 6.12. **1 Cor. 15.30. Cap. 4.29; 6.17. †1 Cor. 1.23.

12. Și* schilodească-se odată cei ce** vă tulbură!

*Ios. 7.25. 1 Cor. 5.13. Cap. 1.8,9. **Fapt. 15.1,2,24.

Îndemn să trăiască în dragoste

13. Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie* o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci** sluiți-vă unii altora în dragoste.

*1 Cor. 8.9. 1 Pet. 2.16. 2 Pet. 2.19. Iuda 4. **1 Cor. 9.19. Cap. 6.2.

14. Căci toată* Legea se cuprinde într-o singură poruncă: „Să** iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

*Mat. 7.12; 22.40. Iac. 2.8. **Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.8,9.

15. Dar, dacă vă mușcați și vă mâncați unii pe alții, luați seama să nu fiți nimiciți unii de alții.

Faptele firii pământești și Duhul

16. Zic, dar: umblați* cârmuiți de Duhul și nu împliniți poftele firii pământești.

*Rom. 6.12; 8.1,4,12; 13.14. Vers. 25. 1 Pet. 2.11.

17. Căci firea* pământească pofteste împotriva Duhului, și Duhul împotriva firii pământești: sunt lucruri potrivnice unele altora, așa că** nu puteți face tot ce voiți.

*Rom. 7.23; 8.6,7. **Rom. 7.15,19.

18. Dacă* sunteți călăuziți de Duhul, nu sunteți sub Lege.

*Rom. 6.14; 8.2.

19. Și faptele* firii pământești sunt cunoscute și sunt acestea: preacurvia, curvia, necurăția, desfrânarea,

*1 Cor. 3.3. Efes. 5.3. Col. 3.5. Iac. 3.14,15.

20. închinarea la idoli, vrăjitoria, vrăjbie, certurile, zavistiile, mâniile, neînțelegerile, dezbinările, certurile de partide,

21. pizmele, uciderile, bețiile, îmbuibările și alte lucruri asemănătoare cu acestea. Vă spun mai dinainte, cum am mai spus, că cei* ce fac astfel de lucruri nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu.

*1 Cor. 6.9. Efes. 5.5. Col. 3.6. Apoc. 22.15.

22. Roadă* Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea*, facerea de bine†, credincioșia††,

*Ioan 15.2. Efes. 5.9. **Col. 3.12. Iac. 3.17. †Rom. 15.14. ††1 Cor. 13.7.

23. blândețea, înfrânarea poftelor. Împotriva* acestor lucruri nu este lege.

*1 Tim. 1.9.

24. Cei ce sunt ai lui Hristos Isus și-au răstignit* firea pământească împreună cu patimile și poftele ei.

*Rom. 6:6; 13:14. Cap. 2:20. 1 Pet. 2:11.

25. Dacă* trăim prin Duhul, să și umblăm prin Duhul.

*Rom. 8:4,5. Vers. 16.

26. Să* nu umblăm după o slavă deșartă, întărâtându-ne unii pe alții și pizmuindu-ne unii pe alții.

*Filp. 2:3.

6. 1. Fraților, chiar dacă* un om ar cădea deodată în vreo greșală, voi, care sunteți duhovnicești**, să-l ridicați cuț duhul blândeții. Și ia seama la tine însuși, caț* să nu fii ispitit și tu.

*Rom. 14:1;

15:1. Evr. 12:13. Iac. 5:19. **1 Cor. 2:15; 3:1. †1 Cor. 4:21. 2 Tes. 3:15. 2 Tim. 2:25. †1 Cor. 7:5,10,12.

2. Purtați-vă* sarcinile unii altora și veți împlini astfel legea** lui Hristos.

*Rom. 15:1. Cap. 5:13. 1 Tes. 5:14. **Ioan 13:14,15,34; 15:12. Iac. 2:8. 1 Ioan 4:21.

3. Dacă* vreunul crede că este ceva, măcar că nu este nimic**, se înșală singur.

*Rom. 12:3. 1 Cor. 8:2. Cap. 2:6. **2 Cor. 3:5; 22:11.

4. Fiecare* să-și cerceteze fapta lui, și atunci va avea cu ce să se laude numai în ce-l privește pe el, și nu** cu privire la alții;

*1 Cor. 11:28. 2 Cor. 13:5. **Luca 18:11.

5. căci fiecare* își va purta sarcina lui însuși.

*Rom. 2:6. 1 Cor. 3:8.

6. Cine* primește învățătura în Cuvânt să facă parte din toate bunurile lui și celui ce-l învață.

*Rom. 15:27. 1 Cor. 9:11,14.

7. Nu* vă înșelați: „Dumnezeu** nu Se lasă să fie batjocorit.” Ceț seamănă omul, aceea va și secera.

*1 Cor. 6:9; 15:33. **Iov 13:9. †Luca 16:25. Rom. 2:6. 2 Cor. 9:6.

8. Cine* seamănă în firea lui pământească va secera din firea pământească

putrezirea; dar cine seamănă în Duhul va secera din Duhul viața veșnică.

*Iov 4:8. Prov. 11:18; 22:8. Osea 8:7; 10:12. Rom. 8:13. Iac. 3:18.

9. Să* nu obosim în facerea binelui; căci, la vremea potrivită, vom secera, dacă** nu vom cădea de oboseală.

*1 Cor. 15:58. 2 Tes. 3:13. **Mat. 24:13. Evr. 3:6,14; 10:36; 12:3,5. Apoc. 2:10.

10. Așadar*, cât avem prilej, să** facem bine la toți, și mai ales fraților în credință.

*Ioan 9:4; 12:35. **1 Tes. 5:15. 1 Tim. 6:18. Tit 3:8. †Efes. 2:19. Evr. 3:6.

11. Uitați-vă cu ce slove mari v-am scris, cu însăși mâna mea!

12. Toți cei ce umblă după plăcerea oamenilor vă* silesc să primiți tăierea împrejur, numai** ca să nu suferiți ei prigonire pentru crucea lui Hristos.

*Cap. 2:3,14. **Filp. 3:18. †Cap. 5:11.

13. Căci nici ei, care au primit tăierea împrejur, nu păzesc Legea; ci voiesc doar ca voi să primiți tăierea împrejur, pentru ca să se laude ei cu trupul vostru.

14. În ce mă privește*, departe de mine gândul să mă laud cu altceva decât cu crucea Domnului nostru Isus Hristos, prin care lumea este răstignită** față de mine, și eu față de lume!

*Filp. 3:3,7,8. **Rom. 6:6. Cap. 2:20.

15. Căci, în* Hristos Isus, nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur nu sunt nimic, ci a fi o făptură** nouă.

*1 Cor. 7:19. Cap. 5:6. Col. 3:11. **2 Cor. 5:17.

16. Și* peste toți cei ce vor umbla după** dreptarul acesta și peste Israelul lui Dumnezeu să fie pace și îndurare!

*Ps. 125:5. **Filp. 3:16. †Rom. 2:29; 4:12; 9:6-8. Cap. 3:7,9,29. Filp. 3:3.

17. De acum încolo nimeni să nu mă mai necăjească pentru că port* semnele Domnului Isus pe trupul meu.

*2 Cor. 1:5; 4:10; 11:23. Cap. 5:11. Col. 1:24.

18. Fraților, harul* Domnului nostru Isus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

*2 Tim. 4:22. Film. 25.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE EFESENI

1. Pavel, apostol al lui Isus Hristos, prin* voia lui Dumnezeu, către sfinții** care sunt în Efes șiț credincioșii în Hristos Isus:

*2 Cor. 1:1. **Rom. 1:7. 2 Cor. 1:1. †1 Cor. 4:17. Cap. 6:21. Col. 1:2.

2. Har* și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

*Gal. 1:3. Tit 1:4.

3. Bindecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a bindecuvântat cu tot felul de bindecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos.

*2 Cor. 1:3. 1 Pet. 1:3.

4. În El, Dumnezeu ne-a* ales înainte** de întemeierea lumii, ca să fimț sfinți

și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui,

*Rom. 8:28.

2 Tes. 2:13. 2 Tim. 1:9. Iac. 2:5. 1 Pet. 1:2; 2:9. **1 Pet. 1:2,20. †Luca 1:75. Cap. 2:10; 5:27. Col. 1:22. 1 Tes. 4:7. Tit 2:12.

5. ne-a rânduit mai* dinainte să fim înfiați** prin Isus Hristos, dupăț buna plăcere a voii Sale,

*Rom. 8:29,30.

Vers. 11. **Ioan 1:12. Rom. 8:15. 2 Cor. 6:18. Gal. 4:5. 1 Ioan 3:1. †Mat. 11:26. Luca 12:32. 1 Cor. 1:21. Vers. 9.

6. spre lauda slavei harului Său pe* care ni l-a dat în Preaiubitul Lui**.

*Rom. 3:24; 5:15. **Mat. 3:17; 17:5. Ioan 3:35; 10:17.

7. În* El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogățiile** harului Său

*Fapt. 20:28.

Rom. 3:24. Col. 1:14. Evr. 9:12. 1 Pet. 1:18,19. Apoc. 5:9. **Rom. 2:4; 3:24; 9:23. Cap. 2:7; 3:8,16. Filp. 4:19.

8. pe care l-a răspândit din belșug peste noi, prin orice fel de înțelepciune și de pricepere;

9. căci a binevoit să ne descopere* taina voii Sale, după planul pe care-l** alcătuiuse în Sine însuși,

*Rom. 16:25. Cap. 3:4,9. Col. 1:26. **Cap. 3:11. 2 Tim. 1:9.

10. ca să-l aducă la îndeplinire la împlinirea* vremilor, spre** a-Și uni iarăși într-unul, în Hristos, toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ.

*Gal. 4:4. Evr. 1:2; 9:10. 1 Pet. 1:20. **1 Cor. 3:22,23; 11:3. Cap. 2:15; 3:15. †Filp. 2:9,10. Col. 1:20.

11. În El* am fost făcuți și moștenitori, fiind rânduiți mai** dinainte, dupăț hotărârea Aceluia care face toate după sfatul voii Sale,

*Fapt. 20:32; 26:18. Rom. 8:17. Col. 1:12; 3:24. Tit 3:7. Iac. 2:5. 1 Pet. 1:4. **Vers. 5. †Isa. 46:10,11.

12. ca* să slujim de laudă slavei Sale, noi, care** mai dinainte am nădăjduit în Hristos.

*Vers. 6,14. 2 Tes. 2:13. **Iac. 1:18.

13. Și voi, după ce ați auzit Cuvântul* adevărului (Evanghelia mântuirii noastre), ați crezut în El și ați fost pecetluiți cu** Duhul Sfânt care fusese făgăduit

*Ioan 1:17. 2 Cor. 6:7. **2 Cor. 1:22. Cap. 4:30.

14. și care* este o arvună a moștenirii noastre, pentru** răscumpărarea celorț câștigați de Dumnezeu, sprețț lauda slavei Lui.

*2 Cor. 1:22; 5:5. **Luca 21:28. Rom. 8:32. Cap. 4:30. †Fapt. 20:28. ††Vers. 6,12. 1 Pet. 2:9.

15. De aceea și eu, de când am auzit* despre credința în Domnul Isus care este în voi și despre dragostea voastră pentru toți sfinții,

*Col. 1:4. Film. 5.

16. nu* încetez să aduc mulțumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele.

*Rom. 1:9. Filp. 1:3,4. Col. 1:3. 1 Tes. 1:2. 2 Tes. 1:3.

17. Și mă rog ca Dumnezeu* Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să** vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire, în cunoașterea Lui,

*Ioan 20:17. **Col. 1:9.

18. și să vă lumineze ochii* inimii ca să pricepeți care este nădejdea** chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți

*Fapt. 26:18. **Cap. 2:12; 4:4. †Vers. 11.

19. și care este față de noi, credincioșii, nemărginita mărime a puterii Sale, după* lucrarea puterii tăriei Lui,

*Cap. 3:7. Col. 1:29; 2:12.

20. pe care a desfășurat-o în Hristos, prin faptul că L-a înviat* din morți și L-a pus** să șadă la dreapta Sa, în locurile cerești,

*Fapt. 2:24,33.

**Ps. 110:1. Fapt. 7:55,56. Col. 3:1. Evr. 1:3; 10:12.

21. mai* presus de orice domnie**, de orice stăpânire, de orice putere, de orice dragătorie și de orice nume care se poate numi, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor.

*Filp. 2:9,10.

Col. 2:10. Evr. 1:4. **Rom. 8:38. Col. 1:16; 2:15.

22. El l-a pus totul* sub picioare și L-a dat căpetenie** peste toate lucrurile, Bisericii,

*Ps. 8:6. Mat. 28:18.

1 Cor. 15:27. Evr. 2:8. **Cap. 4:15,16. Col. 1:18. Evr. 2:7.

23. care* este trupul Lui, plinătatea** Celui ceț îndeplinește totul în toți.

*Rom. 12:5. **1 Cor. 12:12,27. †Cap. 4:12; 5:23,30. Col. 1:18,24.

2. 1. Voi* erați** morți în greșelile și în păcatele voastre

*Ioan 5:24. Col. 2:13. **Vers. 5. Cap. 4:18.

2. în* care trăiați odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul** puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării.

*1 Cor. 6:11. Cap. 4:22. Col. 1:21; 3:7. 1 Ioan 5:19. **Cap. 6:12. †Cap. 5:6. Col. 3:6.

3. Între* ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele** firii noastre pământești, când făceam voile firii pământești și ale gândurilor noastre și eramț din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți.

*Tit 3:3. 1 Pet. 4:3. **Gal. 5:16. †Ps. 51:5. Rom. 5:12,14.

4. Dar Dumnezeu, care este bogat* în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit,

*Rom. 10:12. Vers. 7. Cap. 1:7.

5. măcar* că eram morți în greșelile noastre, ne-a** adus la viață împreună cu Hristos (prin har sunteți mântuiți).

*Rom. 5:6,8,10. Vers. 1. **Rom. 6:4,5. Col. 2:12,13; 3:1.

6. El ne-a înviat împreună și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești*, în Hristos Isus,

*Cap. 1:20.

7. ca să arate în veacurile viitoare nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea* Lui față de noi în Hristos Isus.
*Rom. 3.24. Tit 3.4.

8. Căci* prin har ați fost mântuiți, prin** credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul* lui Dumnezeu.

*Vers. 5. **Rom. 4.16. 2 Tim. 1.9. †Mat. 16.17. Ioan 6.44,65. Rom. 10.14,15,17. Cap. 1.19. Filp. 1.29.

9. Nu* prin fapte, ca să nu se laude nimeni.

*Rom. 3.20,27,28; 4.2; 9.11; 11.6. 1 Cor. 1.29-31. 2 Tim. 1.9. Tit 3.5.

10. Căci noi suntem lucrarea* Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a** pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele.

*Deut. 32.6. Ps. 100.3. Isa. 19.25; 29.23; 44.21. Ioan 3.3,5. 1 Cor. 3.9. 2 Cor. 5.5,17. Cap. 4.24. Tit 2.14. **Cap. 1.4.

11. De aceea, voi, care altădată erați Neamuri din naștere, numiți netăiați împrejur de către aceia care se cheamă tăiați împrejur, și care sunt tăiați împrejur în trup* de mâna omului:

*1 Cor. 12.2. Cap. 5.8. Col. 1.21; 2.13.

12. aduceți-vă aminte* că în vremea aceea** erați fără Hristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămintele* făgăduinței, fără*† nădejde și fără*† Dumnezeu în lume.

*Rom. 2.28,29. Col. 2.11. **Cap. 4.18. Col. 1.21. †Ezec. 13.9. Ioan 10.16. ††Rom. 9.4,8. *†1 Tes. 4.13. ††Gal. 4.8. 1 Tes. 4.5.

13. Dar acum*, în Hristos Isus, voi, care odinioară erați depărtați**, ați fost apropiați prin sângele lui Hristos.

*Gal. 3.28. **Fapt. 2.39. Vers. 17.

14. Căci El* este pacea noastră care din doi a** făcut unul și a surpat zidul de la mijloc care-i despărțea,

*Mica 5.5. Ioan 16.33. Fapt. 10.36. Rom. 5.1. Col. 1.20. **Ioan 10.16. Gal. 3.28.

15. și, în trupul Lui, a înlăturat* vrăjmășia** dintre ei, Legea poruncilor, în orânduirile ei, ca să facă pe cei doi să fie în El însuși un singur om* nou, făcând astfel pace;

*Col. 2.14,20. **Col. 1.22. †2 Cor. 5.17. Gal. 6.15. Cap. 4.24.

16. și a împăcat* pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce, prin care a nimicit** vrăjmășia.

*Col. 1.20-22. **Rom. 6.6; 8.3. Col. 2.14.

17. El a venit astfel* să aducă vestea bună a păcii vouă, celor ce erați departe, și pace celor** ce erau aproape.

*Isa. 57.19. Zah. 9.10. Fapt. 2.39; 10.36. Rom. 5.1. Vers. 13,14. **Ps. 148.14.

18. Căci, prin* El, și unii și alții avem intrare la Tatăl, într-un** Duh.
*Ioan 10.9; 14.6. Rom. 5.2. Cap. 3.12. Evr. 4.16; 10.19,20. 1 Pet. 3.18. **1 Cor. 12.13. Cap. 4.4.

19. Așadar, voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună cetățeni* cu sfinții, oameni din casa** lui Dumnezeu,

*Filp. 3.20. Evr. 12.22,23. **Gal. 6.10. Cap. 3.15.

20. fiind zidiți* pe** temelia apostolilor† și prorocilor, piatra†† din capul unghiului fiind Isus Hristos.

*1 Cor. 3.9,10. Cap. 4.12. 1 Pet. 2.4,5. **Mat. 16.18. Gal. 2.9. Apoc. 21.14. †1 Cor. 12.28. Cap. 4.11. ††Ps. 118.22. Isa. 28.16. Mat. 21.42.

21. În El* toată clădirea, bine înche-gată, crește ca să fie un Templu** sfânt în Domnul.

*Cap. 4.15,16. **1 Cor. 3.17; 6.19. 2 Cor. 6.16.

22. Și prin* El și voi sunteți zidiți împreună, ca să fiți un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul.

*1 Pet. 2.5.

3 1. Iată de ce eu, Pavel, întemnițatul* lui Isus Hristos pentru** voi, Neamurilor...

*Fapt. 21.33; 28.17,20. Cap. 4.1; 6.20. Filp. 1.7,13,14,16. Col. 4.3,18. 2 Tim. 1.8; 2.9. Film. 1.11. **Gal. 5.9. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10.

2. (Dacă cel puțin ați auzit de isprăvnicia* harului lui** Dumnezeu care mi-a fost dată față de voi.

*Rom. 1.5; 11.13. 1 Cor. 4.1. Cap. 4.7. Col. 1.25. **Fapt. 9.15; 13.2. Rom. 12.3. Gal. 1.16. Vers. 8.

3. Prin* descoperire** dumnezeiască am† luat cunoștință de taina aceasta despre care†† v-am scris în puține cuvinte.

*Fapt. 22.17,21; 26.17,18. **Gal. 1.12. †Rom. 16.25. Col. 1.26,27. ††Cap. 1.9,10.

4. Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre* taina lui Hristos,

*1 Cor. 4.1. Cap. 6.19.

5. care* n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum** a fost descoperită acum sfinților apostoli și proroci ai lui Hristos, prin Duhul.

*Fapt. 10.28. Rom. 16.25. Vers. 9. **Cap. 2.20.

6. Că, adică, Neamurile sunt* împreună moștenitoare cu noi, alcătuiesc** un singur trup cu noi și iau parte† cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea,

*Gal. 3.28,29. Cap. 2.14. **Cap. 2.15,16. †Gal. 3.14.

7. al cărei* slujitor am fost făcut eu, după** darul harului lui Dumnezeu dat mie prin lucrarea† puterii Lui.

*Rom. 15.16. Col. 1.23,25. **Rom. 1.5. †Rom. 15.18. Cap. 1.19. Col. 1.29.

8. Da, mie*, care sunt cel mai neînsemnat dintre toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta să** vestesc Neamurilor bogățiile† nepărunse ale lui Hristos

*1 Cor. 15.9. 1 Tim. 1.13,15. **Gal. 1.16; 2.8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. †Cap. 1.7. Col. 1.27.

9. și să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine*, ascunse** din veacuri în Dumnezeu, care† a făcut toate lucrurile;

*Vers. 3. Cap. 1.9. **Rom. 16.25. Vers. 5. 1 Cor. 2.7. Col. 1.26. †Ps. 33.6. Ioan 1.3. Col. 1.16. Evr. 1.2.

10. pentru ca* domniile și stăpânirile** din locurile cerești să† cunoască azi, prin Biserica, înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu,

*1 Pet. 1.12. **Rom. 8.38. Cap. 1.21. Col. 1.6. 1 Pet. 3.22. †1 Cor. 2.7. 1 Tim. 3.16.

11. după* planul veșnic pe care l-a făcut în Hristos Isus, Domnul nostru.

*Cap. 1.9.

12. În El avem, prin credința în El, slobozenia și apropierea* de Dumnezeu cu** încredere.

*Cap. 2.18. **Evr. 4.16.

13. Vă rog iarăși* să nu vă pierdeți cumpătul din pricina necazurilor mele pentru** voi: aceasta este† slava voastră.)

*Fapt. 14.22. Filp. 1.14. 1 Tes. 3.3. **Vers. 1. †2 Cor. 1.6.

14. ... Iată de ce, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Isus Hristos,

15. din care își trage numele orice* familie, în ceruri și pe pământ,

*Cap. 1.10. Filp. 2.9-11.

16. și-L rog ca, potrivit cu* bogăția slavei Sale, să** vă facă să vă întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul† dinăuntru,

*Rom. 9.23. Cap. 1.7. Filp. 4.19. Col. 1.27. **Cap. 6.10. Col. 1.11. †Rom. 7.22. 2 Cor. 4.16.

17. așa încât* Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință; pentru ca**, având rădăcina și temelia pusă în dragoste, *Ioan 14.23. Cap. 2.22. **Col. 1.23; 2.7.

18. să* puteți pricepe împreună cu toți sfinții care** este lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea;

*Cap. 1.18. **Rom. 10.3,11,12.

19. și să cunoașteți dragostea lui Hristos care întrece orice cunoștință, ca să ajungeți plini de* toată plinătatea lui Dumnezeu.

*Ioan 1.16. Cap. 1.23. Col. 2.9,10.

20. Iar a Celui* ce, prin** puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus† mai mult decât cerem sau gândim noi,

*Rom. 16.25. Iuda 24. **1 Cor. 2.9. †Vers. 7. Col. 1.29.

21. a Lui* să fie slava în Biserica și în Hristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.

*Rom. 11.36; 16.27. Evr. 13.21.

4 1. Vă sfătuiesc, dar, eu*, cel întemnițat pentru Domnul, să vă purtați** într-un chip vrednic de chemarea pe care ați primit-o,

*Cap. 3.1. Film. 1.9. **Filp. 1.27. Col. 1.10. 1 Tes. 1.12.

2. cu* toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare; îngăduiți-vă unii pe alții în dragoste

*Fapt. 20.19. Gal. 5.22,23. Col. 3.12,13.

3. și căutați să păstrați unirea Duhului, prin legătura păcii*.

*Col. 3.14.

4. Este un* singur trup, un** singur Duh, după cum și voi ați fost chemați la o singură nădejde† a chemării voastre.

*Rom. 12.5. 1 Cor. 12.13,13.

Cap. 2.16. **1 Cor. 12.4,11. †Cap. 1.18.

5. Este un* singur Domn, o** singură credință, un singur botez†.

*1 Cor. 1.13; 8.6; 12.5. 2 Cor. 11.4. **Vers. 13. Iuda. 3. †Gal. 3.27,28. Evr. 6.6.

6. Este un* singur Dumnezeu și Tatăl al tuturor**, care este mai presus de toți, care lucrează prin toți și care este în toți.

*Mal. 2.10. 1 Cor. 8.6; 12.6. **Rom. 11.36.

7. Dar fiecăruia* din noi harul i-a fost dat după măsura darului lui Hristos.

*Rom. 12.3,6. 1 Cor. 12.11.

8. De aceea este zis: „S-a suit* sus, a** luat robia roabă și a dat daruri oamenilor.”

*Ps. 68.18. Iuda 5,12. Col. 2.15.

9. Și* acest: „S-a suit* ce înseamnă decât că înainte Se coborăse în părțile mai de jos ale pământului?

*Ioan 3.13; 6.33,62.

10. Cel ce S-a coborât este același cu Cel ce S-a suit mai presus de toate cerurile ca** să umple toate lucrurile.

*Fapt. 1.9,11. 1 Tim. 3.16. Evr. 4.14; 7.26; 8.1;

9.24. **Fapt. 2.33.

11. Și El* a dat pe unii apostoli; pe alții, proroci; pe alții, evangheliști**;

pe alții, păstori† și învățători††,

*1 Cor. 12.28. Cap. 2.20. **Fapt. 21.8. 2 Tim. 4.5. †Fapt. 20.28. ††Rom. 12.7.

12. pentru* desăvârșirea sfinților, în vederea lucrării de slujire, pentru** zidirea trupului† lui Hristos,

*1 Cor. 12.7. **1 Cor. 14.26. †Cap. 1.23. Col. 1.24.

13. până vom ajunge toți la unirea credinței și* a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea de om mare**, la înălțimea staturii plinătății lui Hristos;

*Col. 2.2. **1 Cor. 14.20. Col. 1.28.

14. ca să nu mai fim copii*, plutind** încoace și încolo, purtați de orice vânt† de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în†† mijloacele de amăgire;

*Isa. 28.9. 1 Cor. 14.20. **Evr. 13.9. †Mat. 11.7. ††Rom. 16.18. 2 Cor. 2.17.

15. ci, credincioși* adevărului, în dragoste, să** creștem în toate privințele, ca să ajungem la Cel† ce este Capul, Hristos.

*Zah. 8.16. 2 Cor. 4.2.

Vers. 25. 1 Ioan 3.18. **Cap. 1.22; 2.21. †Col. 1.18.

16. Din* El tot trupul, bine înche-gat și strâns legat, prin ceea ce dă fie-

care încheietură, își primește creșterea, potrivit cu lucrarea fiecărei părți în măsura ei, și se zidește în dragoste.

*Col. 2.19.

17. Iată, dar, ce vă spun și mărturisesc eu în Domnul: să* nu mai trăiți cum trăiesc păgânii în** deșertăciunea gândurilor lor,

*Vers. 22. Cap. 2.1-3. Col. 3.7. 1 Pet. 4.3. **Rom. 1.21.

18. având mintea întunecată*, fiind străini** de viața lui Dumnezeu, din pricina neștiinței în care se află în urma împietririi inimii lor.

*Fapt. 26.18. **Cap. 2.12. Gal. 4.8. 1 Tes. 4.5. †Rom. 1.21.

19. Ei* și-au pierdut orice pic de simțire, s-au** dedat la desfrânare și săvârșesc cu lăcomie orice fel de necurație. *1 Tim. 4.2. **Rom. 1.24,26. 1 Pet. 4.3.

20. Dar voi n-ați învățat așa pe Hristos;

21. dacă*, cel puțin, L-ați ascultat și dacă, potrivit adevărului care este în Isus, ați fost învățați

*Cap. 1.13.

22. cu privire la felul vostru de viață din trecut, să* vă dezbrăcați de omul** cel vechi care se strică după poftele înșelătoare;

*Col. 2.11; 3.8,9. Evr. 12.1. 1 Pet. 2.1. **Rom. 6.6. Vers. 17. Cap. 2.2,3. Col. 3.7. †1 Pet. 4.3.

23. și să vă înnoiți* în duhul minții voastre,

*Rom. 12.2. Col. 3.10.

24. și să* vă îmbrăcați în omul cel nou, făcut** după chipul lui Dumnezeu, de o neprihănire și sfințenie pe care o dă adevărul.

*Rom. 6.4. 2 Cor. 5.17.

Gal. 6.15. Cap. 6.11. Col. 3.10. **Cap. 2.10.

25. De aceea, lăsați-vă de minciună: „Fiecare dintre voi să spună* aproapelui său adevărul“, pentru că suntem** mădulare unii altora.

*Zah. 8.16. Vers. 15. Col. 3.9. **Rom. 12.5.

26. „Mănați-vă*, și nu păcătuți.“ Să n-apună soarele peste mânia voastră

*Ps. 4.4; 37.8.

27. și să nu* dați prilej diavolului.

*2 Cor. 2.10,11. Iac. 4.7. 1 Pet. 5.9.

28. Cine fura să nu mai fure; ci mai degrabă să lucreze* cu mâinile lui la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui** lipsit.

*Fapt. 20.35. 1 Tes. 4.11. 2 Tes. 3.8,11,12. **Luca 3.11.

29. Nici un* cuvânt stricat să nu vă iasă din gură; ci unul** bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud.

*Mat. 12.36.

Cap. 5.4. Col. 3.8. **Col. 4.6. 1 Tes. 5.11. †Col. 3.16.

30. Să* nu întristați pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin** care ați fost pecetluit pentru ziua răscumpărării†.

*Isa. 7.13; 63.10. Ezech. 16.43. 1 Tes. 5.19. **Cap. 1.13. †Luca 21.28. Rom. 8.23. Cap. 1.14.

31. Orice* amărăciune, orice iuțime, orice mânie, orice strigare, orice clevertire** și orice fel† de răutate să piară din mijlocul vostru.

*Col. 3.8,19. **Tit 3.2. Iac. 4.11. 1 Pet. 2.1. †Tit 3.3.

32. Dimpotrivă, fiți* buni unii cu alții, miloși și iertați-vă** unul pe altul, cum v-a iertat și Dumnezeu pe voi în Hristos.

*2 Cor. 2.10. Col. 3.12,13. **Mat. 6.14. Marc. 11.25.

5. Urmați*, dar, pilda lui Dumnezeu ca niște copii preaiubiți.

*Mat. 5.45,48. Luca 6.36. Cap. 4.32.

2. Trăiți* în dragoste, după cum** și Hristos ne-a iubit și S-a dat pe Sine pentru noi „ca un prinos și ca o jertfă de bun miros†“ lui Dumnezeu.

*Ioan 13.34; 15.12. 1 Tes. 4.9. 1 Ioan 3.11,23; 4.21. **Gal. 1.4; 2.20. Evr. 7.27; 9.14,26; 10.10,12. 1 Ioan 3.16. †Gen. 8.21. Lev. 1.9. 2 Cor. 2.15.

3. Curvia* sau orice alt fel de necurație, sau lăcomia de avere nici** să nu fie pomenite între voi, așa cum se cuvine unor sfinți.

*Rom. 6.13. 1 Cor. 6.18. 2 Cor. 12.21. Cap. 4.19,20. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3, etc. **1 Cor. 5.1.

4. Să nu se audă nici* cuvinte porcoase, nici vorbe nechibzuite, nici glume proaste care** nu sunt cuviincioase†; ci mai degrabă cuvinte de mulțumire.

*Mat. 12.35. Cap. 4.29. **Rom. 1.28. †1 Cor. 6.9. Gal. 5.19,21.

5. Căci știți bine că nici un curvar, nici un stricat, nici un lacom de avere, care este un închinător la idoli*, n-are** parte de moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

*Col. 3.5. 1 Tim. 6.17. **Gal. 5.21. Apoc. 22.15.

6. Nimeni* să nu vă înșele cu vorbe deșarte; căci din pricina acestor lucruri vine** mânia lui Dumnezeu peste oamenii neascultători.

*Ier. 29.8.

Mat. 24.4. Col. 2.4,8,18. 2 Tes. 2.3. **Rom. 1.18. †Cap. 2.2.

7. Să nu vă întovărășiți, dar, deloc cu ei.

8. Odinioară erați* întuneric; dar acum sunteți** lumină în Domnul. Umblați deci ca niște copii ai luminii.

*Isa. 9.2. Mat. 4.16. Fapt. 26.18. Rom. 1.21.

Cap. 2.11,12; 4.18. Tit 3.3. 1 Pet. 2.9. **Ioan 8.12; 12.46. 2 Cor. 3.18; 4.6. 1 Tes. 5.5. 1 Ioan 2.9. †Luca 16.8. Ioan 12.36.

9. Căci rodul* luminii stă în orice bunătațe, în neprihănire și în adevăr.

*Gal. 5.22.

10. Cercetați* ce este plăcut înaintea Domnului

*Rom. 12.2. Filp. 1.10. 1 Tes. 5.21. 1 Tim. 2.3.

11. și nu* luați deloc parte la lucră-

rile** neroditoare ale întunericului, ba încă mai degrabă osândiți-le†.

*1 Cor. 5.9,11; 10.20. 2 Cor. 6.14. 2 Tes. 3.6,14. **Rom. 6.21; 13.12. Gal. 6.8. †Lev. 19.17. 1 Tim. 5.20.

12. Căci* e rușine numai să spunem ce fac ei în ascuns.

*Rom. 1.24,26. Vers. 3.

13. Dar toate* aceste lucruri, când sunt osândite de lumină, sunt date la iveală; pentru că ceea ce scoate totul la iveală este lumina.

*Ioan 3.20,21. Evr. 4.13.

14. De aceea zice: „Deșteaptă-te* tu care dormi, scoală-te** din morți, și Hristos te va lumina.“

*Isa. 60.1.

Rom. 13.11,12. 1 Cor. 15.34. 1 Tes. 5.6. **Ioan 5.25. Rom. 6.4,5. Cap. 2.5. Col. 3.1.

15. Luați seama* deci să umblați cu băgare de seamă, nu ca niște neînțelepți, ci ca niște înțelepți.

*Col. 4.5.

16. Răscumpărați* vremea, căci** zilele sunt rele.

*Gal. 6.10. Col. 4.5.

*Ecl. 11.2; 12.1. Ioan 12.35. Cap. 6.13.

17. De aceea* nu fiți nepricepuți, ci înțelegeți** care† este voia Domnului.

*Col. 4.5. **Rom. 12.2. †1 Tes. 4.3; 5.18.

18. Nu* vă îmbătați de vin, aceasta este destrăbălare. Dimpotrivă, fiți plini de Duh.

*Prov. 20.1; 23.20,30. Isa. 5.11,22. Luca 21.34.

19. Vorbiți între voi cu* psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești, și cântați și aduceți din toată inima laudă Domnului.

*Fapt. 16.25. 1 Cor. 14.26. Col. 3.16. Iac. 5.13.

20. Mulțumiți* totdeauna lui Dumnezeu Tatăl, pentru toate lucrurile, în** Numele Domnului nostru Isus Hristos.

*Ps. 34.1. Isa. 63.7. Col. 3.17. 1 Tes. 5.18. 2 Tes. 1.3.

**Evr. 13.15. 1 Pet. 2.5; 4.11.

21. Supuneți-vă* unii altora în frica lui Hristos.

*Filp. 2.3. 1 Pet. 5.5.

22. Nevestelor*, fiți supuse bărbatilor voștri ca** Domnului;

*Gen. 3.16.

1 Cor. 14.34. Col. 3.18. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. **Cap. 6.5.

23. căci bărbatul* este capul nevestei, după cum și Hristos** este Capul Bisericii, El, Mântuitorul trupului.

*1 Cor. 11.3. **Cap. 1.22; 4.15. Col. 1.18.

24. Și după cum Biserica este supusă lui Hristos, tot așa și nevestele să fie supuse bărbatilor lor în* toate lucrurile.

*Col. 3.20,22. Tit 2.9.

25. Bărbatilor*, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos Biserica și S-a** dat pe Sine pentru ea,

*Col. 3.19. 1 Pet. 3.7.

**Fapt. 20.28. Gal. 1.4; 2.20. Vers. 2.

26. ca s-o sfințească, după ce a curățat-o prin* botezul cu apă prin Cuvânt**,

*Ioan 3.5. Tit 3.5. Evr. 10.22.

1 Ioan 5.6. **Ioan 15.3; 17.17.

27. ca* să înfățișeze înaintea Lui

această Biserică, slăvită, fără pată**, fără zbărcitură sau altceva de felul acesta, ci† sfântă și fără prihană.

*2 Cor. 11.2. Col. 1.22. **Cânt. 4.7. †Cap. 1.4.

28. Tot așa trebuie să-și iubească și bărbații nevestele, ca pe trupurile lor. Cine își iubește nevasta se iubește pe sine însuși.

29. Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Hristos Biserica;

30. pentru că noi* suntem mădulare ale trupului Lui, carne din carnea Lui și os din oasele Lui.

*Gen. 2.23. Rom. 12.5. 1 Cor. 6.15; 12.27.

31. „De aceea* va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și cei doi** vor fi un singur trup.“

*Gen. 2.24. Mat. 19.5. Marc. 10.7,8. **1 Cor. 6.16.

32. Taina aceasta este mare – (vorbec despre Hristos și despre Biserica).

33. Încolo, fiecare din* voi să-și iubească nevasta ca pe sine; și nevasta să** se teamă de bărbat.

*Vers. 25. Col. 3.19. **1 Pet. 3.6.

6. Copii, ascultați* în Domnul de părinții voștri, căci este drept.

*Prov. 23.22. Col. 3.20.

2. „Să cinstești* pe tatăl tău și pe mama ta – este cea dintâi poruncă însoțită de o făgăduință –

*Exod. 20.12. Deut. 5.16; 27.16. Ier. 35.18. Ezech. 22.7. Mal. 1.6. Mat. 15.4. Marc. 7.10.

3. „ca să fii fericit și să trăiești multă vreme pe pământ.“

4. Și voi, părinților*, nu întârâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i** în mustrarea și învățătura Domnului.

*Col. 3.21. **Gen. 18.19. Deut. 4.9; 6.7,20; 11.19. Ps. 78.4. Prov. 19.18; 22.6; 29.17.

5. Robilor*, ascultați de stăpânii voștri pământești, cu** frică și cutremur, în† curăție de inimă, ca de Hristos.

*Col. 3.22. 1 Tim. 6.1. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18.

**2 Cor. 7.15. Filp. 2.12. †1 Cron. 29.17. Col. 3.22.

6. Slujiți-le nu* numai când sunteți sub ochii lor, ca și cum ați vrea să plăceți oamenilor, ci ca niște robi ai lui Hristos, care fac din inimă voia lui Dumnezeu.

*Col. 3.22,23.

7. Slujiți-le cu bucurie, ca Domnului, iar nu oamenilor,

8. căci știți* că fiecare, fie** rob, fie slobod, va primi răsplătă de la Domnul, după binele pe care-l va fi făcut.

*Rom. 2.6. 2 Cor. 5.10. Col. 3.24. **Gal. 3.28. Col. 3.11.

9. Și voi, stăpânilor*, purtați-vă la

fel cu ei; feriți-vă de amenințări**, ca unii care știți că Stăpânul lor și alț vostru este în cer și ță că înaintea Lui nu se are în vedere fața omului.

*Col. 4.1. **Lev. 25.43. †Ioan 13.13. 1 Cor. 7.22. ††Rom. 2.11. Col. 3.25.

10. Încolo, fraților, întăriți-vă în Domnul și în* puterea tăriei Lui.

*Cap. 1.19; 3.16. Col. 1.11.

11. Îmbrăcați-vă* cu toată armura lui Dumnezeu, ca să puteți ține piept împotriva uneltirilor diavolului.

*Rom. 13.12. 2 Cor. 6.7. Vers. 13. 1 Tes. 5.8.

12. Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii* și sângelui, ci împotriva căpeteniilor**, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor† întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești.

*Mat. 16.17. 1 Cor. 15.50. **Rom. 8.38. Cap. 1.21. Col. 2.15. †Luca 22.53. Ioan 12.31; 14.30. Cap. 2.2. Col. 1.13.

13. De aceea*, luați toată armura lui Dumnezeu, ca să vă puteți împotrivi în** ziua cea rea și să rămâneți în picioare, după ce veți fi biruit totul.

*2 Cor. 10.4. Vers. 11. **Cap. 5.16.

14. Stați gata, dar, având mijlocul încins* cu adevărul, îmbrăcați** cu platoșa neprihănirii,

*Isa. 11.5. Luca 12.35. 1 Pet. 1.13. **Isa. 59.17. 2 Cor. 6.7. 1 Tes. 5.8.

15. având picioarele încălțate* cu râvna Evangheliei păcii.

*Isa. 52.7. Rom. 10.15.

16. Pe deasupra tuturor acestora, luați scutul* credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău.

*1 Ioan 5.4.

17. Luați* și coiful mântuirii și sabia** Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu.

*Isa. 59.17. 1 Tes. 5.8. **Evr. 4.12. Apoc. 1.16; 2.16; 19.15.

18. Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni* și cereri. Vegheați** la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune† pentru toți sfinții

*Luca 18.1. Rom. 12.12. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17. **Mat. 26.41. Marc. 13.33. †Cap. 1.16. Filip. 1.4. 1 Tim. 2.1.

19. și pentru* mine, ca ori de câte ori îmi deschid gura să mi se dea cuvânt, ca să fac cunoscut cu** îndrăzneală taina Evangheliei,

*Fapt. 4.29. Col. 4.3. 2 Tes. 3.1. **2 Cor. 3.12.

20. al cărei sol în* lanțuri sunt**; pentru ca, zic, să vorbesc cu† îndrăzneală, cum trebuie să vorbesc.

*2 Cor. 5.20. **Fapt. 26.29; 28.20. Cap. 3.1. Filip. 1.7,13,14. 2 Tim. 1.16; 2.9. Film. 10. †Fapt. 28.31. Filip. 1.20. 1 Tes. 2.2.

21. Acum, ca* să știți și voi despre mine, Tihic**, preaiubitul frate și slujitor credincios în Domnul, vă va face cunoscut totul.

*Col. 4.7. **Fapt. 20.4. 2 Tim. 4.12. Tit 3.12.

22. Vi l-am* trimis înadins, ca să luați cunoștință despre starea noastră și să vă îmbărbăteze inimile.

*Col. 4.8.

23. Pace*, fraților, și dragoste împreună cu credința din partea lui Dumnezeu Tatăl și din partea Domnului Isus Hristos!

*1 Pet. 5.14.

24. Harul să fie cu toți cei ce iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos* în curăție. Amin.

*Tit 2.7.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI

1. Pavel și Timotei, robi ai lui Isus Hristos, către toți sfinții în* Hristos Isus care sunt în Filipi, împreună cu episcopii† și diaconii:

*1 Cor. 1.2.

2. Har* vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!

*Rom. 1.7. 2 Cor. 1.2. 1 Pet. 1.2.

3. Mulțumesc* Dumnezeui meu pentru toată aducerea aminte pe care o păstrez despre voi.

*Rom. 1.8,9.

4. În toate rugăciunile mele mă rog pentru voi toți, cu bucurie,

5. pentru* partea pe care o luați la Evanghelie, din cea dintâi zi până acum.

*Rom. 12.13; 15.26. 2 Cor. 8.1. Cap. 4.14,15.

6. Sunt încredințat că Acela care a început în voi această bună lucrare* o va isprăvi până** în ziua lui Isus Hristos.

*Ioan 6.29. 1 Tes. 1.3. **Vers. 10.

7. Este drept să gândesc astfel despre voi toți, fiindcă vă port în inima mea, întrucât, atât în lanțurile* mele cât și în apărarea** și întărirea Evangheliei†, voi†† sunteți toți părtași aceluiasi har.

*Vers. 17. **2 Cor. 3.2; 7.3. †Efes. 3.1; 6.20. Col. 4.3,18. 2 Tim. 1.8. ††Cap. 4.14.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu* că** vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă, în Isus Hristos.

*Rom. 1.9; 9.1. Gal. 1.20. 1 Tes. 2.5. **Cap. 2.26; 4.1.

9. Și mă rog ca* dragostea voastră

să crească tot mai mult în cunoștință și orice pricepere,

*1 Tes. 3.12. Film. 6.

10. ca să* deosebiți lucrurile alese, pentru ca** să fiți curați și să nu vă poticniți până în† ziua venirii lui Hristos,

*Rom. 2.18; 12.2.

Efes. 5.10. **Fapt. 24.16. 1 Tes. 3.13; 5.23. †1 Cor. 1.8.

11. plini de rodul neprihănirii, prin* Isus Hristos, spre slava** și lauda lui Dumnezeu.

*Ioan 15.4,5. Efes. 2.10. Col. 1.6. **Ioan 15.8. Efes. 1.12,14.

12. Vreau să știți, fraților, că împrejurările în care mă găsesc, mai degrabă au lucrat la înaintarea Evangheliei.

13. În adevăr, în* toată curtea împăratească și pretutindeni aiurea, toți știu că sunt pus în lanțuri din pricina lui Isus Hristos.

*Cap. 4.22.

14. Și cei mai mulți din frați, îmbărbătați de lanțurile mele, au și mai multă îndrăzneală să vestească fără teamă Cuvântul lui Dumnezeu.

15. Unii, este adevărat, propovăduiesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă*; dar alții, din bunăvoință.

*Cap. 2.3.

16. Aceștia din urmă lucrează din dragoste, ca unii care știu că eu sunt însărcinat* cu apărarea Evangheliei;

*Vers. 7.

17. cei dintâi, din duh de ceartă vestesc pe Hristos nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanțurile mele.

18. Ce ne pasă? Oricum, fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta și mă voi bucura.

19. Căci știu că lucrul acesta se va întoarce spre mântuirea mea prin rugăciunile voastre* și prin ajutorul Duhului** lui Isus Hristos.

*2 Cor. 1.11. **Rom. 8.9.

20. Mă aștept și nădăjduiesc cu tărie* că nu voi fi dat de rușine** cu nimic; ci că† acum, ca totdeauna, Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea.

*Rom. 8.19. **Rom. 5.5. †Efes. 6.19,20.

21. Căci pentru mine a trăi este Hristos, și a muri este un câștig.

22. Dar, dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; și nu știu ce trebuie să aleg.

23. Sunt strâns* din două părți: aș dori să mă mut** și să fiu împreună

cu Hristos, căci ar fi cu mult mai bine;

*2 Cor. 5.8. **2 Tim. 4.6.

24. dar, pentru voi, este mai de trebuință să rămân în trup.

25. Și sunt încredințat* și știu că voi rămâne și voi trăi cu voi toți, pentru înaintarea și bucuria credinței voastre;

*Cap. 2.24.

26. pentru ca, prin întoarcerea mea la voi, să aveți în mine o mare pricină de laudă* în Isus Hristos.

*2 Cor. 1.14; 5.12.

27. Numai, purtați-vă* într-un chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, fie că voi veni să vă văd, fie că voi rămâne departe de voi, să aud despre voi că** rămâneți tari în același duh și că luptați cu† un suflet†† pentru credința Evangheliei,

*Efes. 4.1. Col. 1.10. 1 Tes. 2.12; 4.1. **Cap. 4.1. †1 Cor. 1.10. ††Luda 3.

28. fără să vă lăsați înspăimântați de potrivnici; lucrul acesta* este pentru ei o dovadă de pierzare, și** de mântuirea voastră, și aceasta de la Dumnezeu.

*2 Tes. 1.5. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11.

29. Căci, cu privire la Hristos, vouă* vi s-a dat harul nu** numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El

*Fapt. 5.41. Rom. 5.3. **Efes. 2.8.

30. și să și duceți*, cum și faceți, aceeași luptă pe care** ați văzut-o la mine și pe care auziți că o duc și acum.

*Col. 2.1. **Fapt. 16.19, etc. 1 Tes. 2.2.

21. Deci, dacă este vreo îndemnare în Hristos, dacă este vreo mângâiere în dragoste, dacă este vreo legătură* a Duhului, dacă este vreo milostivire și vreo îndurare**,

*2 Cor. 13.14. **Col. 3.12.

2. faceți-mi* bucuria deplină și aveți o simțire, o dragoste, un suflet și un gând**.

*Ioan 3.29. **Rom. 12.16; 15.5. 1 Cor. 1.10. 2 Cor. 13.11. Cap. 1.27; 3.16; 4.2. 1 Pet. 3.8.

3. Nu faceți nimic* din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci, în smerenie**, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși.

*Gal. 5.26. Cap. 1.15,16. Iac. 3.14. **Rom. 12.10. Efes. 5.21. 1 Pet. 5.5.

4. Fiecare din voi să se uite nu la foloasele lui, ci* și la foloasele altora.

*1 Cor. 10.24,33; 13.5.

5. Să* aveți în voi gândul acesta care era și în Hristos Isus:

*Mat. 11.29. Ioan 13.15. 1 Pet. 2.21. 1 Ioan 2.6.

6. El, măcar că* avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a** crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu,

*Ioan 1.1,2; 17.5. 2 Cor. 4.4. Col. 1.15. Evr. 1.3. **Ioan 5.18; 10.33.

7. ci* S-a dezbrăcat pe Sine însuși și a luat un chip de rob**, făcându-Se asemenea oamenilor. *Ps. 22.6.

Isa. 53.3. Dan. 9.26. Marc. 9.12. Rom. 15.3. **Isa. 42.1; 49.3,6; 52.13; 53.11. Ezech. 34.23,24. Zah. 3.8. Mat. 20.28. Luca 22.27. †Ioan 1.14. Rom. 1.3; 8.3. Gal. 4.4. Evr. 2.14,17.

8. La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut* ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce.

*Mat. 26.29,42. Ioan 10.18. Evr. 5.8; 12.2.

9. De aceea și Dumnezeu L-a* înălțat nespun de mult și I-a** dat Numele care este mai presus de orice nume;

*Ioan 17.1,2,5. Fapt. 2.33. Evr. 2.9. **Efes. 1.20,21. Evr. 1.4.

10. pentru ca*, în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ,

*Isa. 45.23. Mat. 28.18. Rom. 14.11. Apoc. 5.13.

11. și orice* limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domnul.

*Ioan 13.13. Fapt. 2.36. Rom. 14.9. 1 Cor. 8.6; 12.3.

12. Astfel, dar, preaiubiților, după cum* totdeauna ați fost ascultători, duceți până la capăt mântuirea voastră, cu frică** și cutremur, nu numai când sunt eu de față, ci cu mult mai mult acum, în lipsa mea.

*Cap. 1.5. **Efes. 6.5.

13. Căci Dumnezeu* este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea.

*2 Cor. 3.5. Evr. 13.21.

14. Faceți toate lucrurile fără* cârtiri și fără șovăieli**,

*1 Cor. 10.10. 1 Pet. 4.9. **Rom. 14.1.

15. ca să fiți fără prihană și curați, copii* ai lui Dumnezeu, fără vină, în** mijlocul unui neam ticălos și stricat, în care străluciți†† ca niște lumini în lume,

*Mat. 5.45. Efes. 5.1.

**1 Pet. 2.12. †Deut. 32.5. ††Mat. 5.14,16. Efes. 5.8.

16. ținând sus Cuvântul vieții; așa ca, în ziua lui Hristos, să mă pot lăuda* că n-am** alergat, nici nu m-am ostenit în zadar.

*2 Cor. 1.14. 1 Tes. 2.19. **Gal. 2.2. 1 Tes. 3.5.

17. Și chiar dacă va* trebui să fiu turnat ca o jertfă de băutură peste jertfa și** slujba credinței voastre, eu mă bucur, și mă țin bucur cu voi toți.

*2 Tim. 4.6. **Rom. 15.16. †2 Cor. 7.14. Col. 1.24.

18. Tot așa și voi, bucurați-vă, și bucurați-vă împreună cu mine.

19. Nădăduiesc, în Domnul Isus, să vă trimit în curând pe Timotei*, ca să fiu și eu cu inimă bună când o să am știri despre voi.

*Rom. 16.21. 1 Tes. 3.2.

20. Căci n-am pe nimeni* care să-mi împărtășească simțirile ca el și să

se îngrijească într-adevăr de starea voastră.

*Ps. 55.13.

21. Ce-i drept, toți umblă* după foloasele lor, și nu după ale lui Isus Hristos.

*1 Cor. 10.24,33; 13.5. 2 Tim. 4.10,16.

22. Știți râvna lui încercată; cum, ca* un copil cu tatăl lui, a lucrat ca un rob împreună cu mine pentru înaintarea Evangheliei.

*1 Cor. 4.17. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2.

23. Pe el, dar, nădăduiesc să vi-l trimit, de îndată ce voi vedea ce întorsătură vor lua lucrurile cu privire la mine.

24. Și am* încredere în Domnul că în curând voi veni și eu.

*Cap. 1.25. Film. 22.

25. Am socotit de trebuință să vă trimit pe Epafrodit*, fratele și tovarășul meu de lucru** și de luptă, trimisul și slujitorul†† vostru pentru†† nevoile mele.

*Cap. 4.18. **Film. 2. †2 Cor. 8.23. ††2 Cor. 11.9. Cap. 4.18.

26. Căci* dorea fierbinte să vă vadă pe toți; și era foarte mâhnit, pentru că aflaseră†† că a fost bolnav.

*Cap. 1.8.

27. Ce-i drept, a fost bolnav și foarte aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el. Și nu numai de el, ci și de mine, ca să n-am întristare peste întristare.

28. L-am trimis, dar, cu atât mai în grabă, ca să-l vedeți și să vă bucurați iarăși și să fiu și eu mai puțin mâhnit.

29. Primiți-l deci în Domnul, cu toată bucuria; și prețuiți* pe astfel de oameni.

*1 Cor. 16.18. 1 Tes. 5.12. 1 Tim. 5.17.

30. Căci pentru lucrul lui Hristos a fost el aproape de moarte și și-a pus viața în joc, ca* să împlinească ce lipsea slujbei voastre pentru mine.

*1 Cor. 16.17. Cap. 4.10.

3 1. Încolo, frații mei, bucurați-vă* în Domnul.

Mie nu-mi este greu să vă scriu mereu aceleași lucruri, iar vouă vă este de folos.

*2 Cor. 13.11. Cap. 4.4. 1 Tes. 5.16.

2. Păziți-vă* de câinii aceia; păziți-vă de lucrătorii** aceia răi; păziți-vă† de scrijeleții aceia!

*Isa. 56.10. Gal. 5.15.

**2 Cor. 11.13. †Rom. 2.28. Gal. 5.2.

3. Căci cei tăiați împrejur* suntem noi care** slujim lui Dumnezeu prin Duhul lui Dumnezeu, care ne† laudăm în Hristos Isus și care nu ne punem încrederea în lucrurile pământești.

*Deut. 10.16; 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.29; 4.11,12. Col. 2.11. **Ioan 4.23,24. Rom. 7.6. †Gal. 6.14.

4. Măcar că eu* aş avea pricină de încredere chiar în lucrurile pământești. Dacă altul crede că se poate încrede în lucrurile pământești, eu și mai mult;

*2 Cor. 11.18,21.

5. eu, care sunt tăiat împrejur* a opta zi, din** neamul lui Israel, din† seminția lui Benjamin, evreu†† din evrei; în ce privește Legea, fariseu*†; *Gen. 17.12. **2 Cor. 11.22. †Rom. 11.1. ††2 Cor. 11.22. *†Fapt. 23.6; 26.4,5.

6. în ce privește* râvna, prigonitor** al Bisericii; cu privire la neprihănirea† pe care o dă Legea, fără†† prihană.

*Fapt. 22.3. Gal. 1.13,14.

**Fapt. 8.3; 9.1. †Rom. 10.5. ††Luca 1.6.

7. Dar lucrurile* care pentru mine erau câştiguri le-am socotit ca o pierdere, din pricina lui Hristos.

*Mat. 13.44.

8. Ba încă și acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, față de prețul nespun de mare al* cunoașterii lui Hristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate și le socotesc ca un gunoi, ca să câștig pe Hristos

*Isa. 53.11. Ier. 9.23,24. Ioan 17.3. 1 Cor. 2.2. Col. 2.2.

9. și să fiu găsit în El, nu având o neprihănire a mea* pe care mi-o dă Legea, ci aceea** care se capătă prin credința în Hristos, neprihănirea pe care o dă Dumnezeu, prin credință.

*Rom. 10.3,5. **Rom. 1.17; 3.21,22; 9.30; 10.3,6. Gal. 2.16.

10. Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui, și părășia* suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui;

*Rom. 6.3-5; 8.17. 2 Cor. 4.10,11.

2 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 4.13.

11. ca să ajung* cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morți.

*Fapt. 26.7.

12. Nu că am și câștigat premiul sau că am și ajuns* desăvârșit*; dar alerg înainte, căutând să-l apuc, întrucât și eu am fost apucat de Hristos Isus.

*1 Tim. 6.12. **Evr. 12.23.

13. Fraților, eu nu cred că l-am apucat încă; dar fac un singur lucru: uitând* ce este în urma mea și aruncându-mă** spre ce este înainte,

*Ps. 45.10. Luca 9.62. 2 Cor. 5.16. **1 Cor. 9.24,26. Evr. 6.1.

14. alerg* spre țintă, pentru premiul chemării** cerești a lui Dumnezeu, în Hristos Isus.

*2 Tim. 4.7,8. Evr. 12.1. **Evr. 3.1.

15. Gândul acesta, dar, să ne însușească pe toți care suntem desăvârșiți*; și, dacă în vreo privință sunteți de altă părere**, Dumnezeu vă va lumina și în această privință.

*1 Cor. 2.6; 14.20. **Gal. 5.10.

16. Dar, în lucrurile* în care am ajuns de aceeași** părere, să umblăm la fel†.

*Rom. 12.16; 15.5. **Gal. 6.16. †Cap. 2.2.

17. Urmați-mă pe mine*, fraților, și uitați-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveți** în noi.

*1 Cor. 4.16; 11.1. Cap. 4.9. 1 Tes. 1.6. **1 Pet. 5.3.

18. Căci v-am spus de multe ori, și vă mai spun și acum, plângând: sunt mulți care se poartă ca vrăjmași* ai crucii lui Hristos.

*Gal. 1.7; 2.21; 6.12. Cap. 1.15,16.

19. Sfârșitul lor* va fi pierzarea. Dumnezeu lor** este pântecul, și† slava lor este în rușinea lor, și se gândesc†† la lucrurile de pe pământ.

*2 Cor. 11.15. 2 Pet. 2.1. **Rom. 16.18. 1 Tim. 6.5. Tit 1.11.

†Osea 4.7. 2 Cor. 11.12. Gal. 6.13. ††Rom. 8.5.

20. Dar cetățenia* noastră este în ceruri, de** unde și așteptăm† ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos.

*Efes. 2.6,19. Col. 3.1,3. **Fapt. 1.11. †1 Cor. 3.7. 1 Tes. 1.10. Tit 2.13.

21. El* va schimba trupul stării noastre smerite și-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii** pe care o are de a-Și† supune toate lucrurile.

*1 Cor. 15.43, 48,49. Col. 3.4. 1 Ioan 3.2. **Efes. 1.19. †1 Cor. 15.26,27.

4 1. De aceea, preaiubiții și mult doriți* mei frați, bucuria** și cununa mea, rămâneți† astfel tari în Domnul, preaiubiților!

*Cap. 1.8.

**2 Cor. 1.14. Cap. 2.16. 1 Tes. 2.19,20. †Cap. 1.27.

2. Îndemn pe Evodia și îndemn pe Sintichia să fie cu un gând* în Domnul.

*Cap. 2.2; 3.16.

3. Și pe tine, adevărat tovarăș de jug, te rog să vii în ajutorul femeilor acestora, care au lucrat* împreună cu mine pentru Evanghelie, cu Clement și cu ceilalți tovarăși de lucru ai mei, ale căror nume sunt scrise în Cartea** vieții.

*Rom. 16.3. Cap. 1.27.

**Exod 32.32. Ps. 69.28. Dan. 12.1. Luca 10.20. Apoc. 3.5; 13.8; 20.12; 21.27.

4. Bucurați-vă* totdeauna în Domnul! Iarăși zic: Bucurați-vă!

*Rom. 12.12. Cap. 3.1. 1 Tes. 5.16. 1 Pet. 4.13.

5. Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. Domnul este aproape*.

*Evr. 10.25. Iac. 5.8,9. 1 Pet. 4.7. 2 Pet. 3.8,9. 2 Tes. 2.2.

6. Nu* vă îngrijorați de nimic; ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri.

*Ps. 55.22. Prov. 16.2. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7.

7. Și pacea* lui Dumnezeu, care întrece

orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.

*Ioan 14.27. Rom. 5.1. Col. 3.15.

8. Încolo, frații mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot* ce este vrednic de primit, orice faptă bună și orice laudă, aceea să vă însușească.

*1 Tes. 5.22.

9. Ce* ați învățat, ce ați primit și auzit de la mine și ce ați văzut în mine, faceți. Și Dumnezeu** păcii va fi cu voi.

*Cap. 3.17. **Rom. 15.33;

16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. 1 Tes. 5.23. Evr. 13.20.

10. Am avut o mare bucurie în Domnul, că, în sfârșit, ați putut să vă înnoiți iarăși simțămintele* voastre față de mine. Vă gândeți voi la așa ceva, dar vă lipsea prilejul.

*2 Cor. 12.9.

11. Nu zic lucrul acesta având în vedere nevoile mele; căci m-am deprins să fiu* mulțumit cu starea în care mă găsesc.

*1 Tim. 6.6,9.

12. Știu* să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă.

*1 Cor. 4.11. 2 Cor. 6.10; 11.27.

13. Pot totul* în Hristos care mă întărește.

*Ioan 15.5. 2 Cor. 12.9.

14. Dar bine ați făcut că ați* luat parte la strămtorarea mea.

*Cap. 1.7.

15. Știți voi înșivă, filipenilor, că, la

începutul Evangheliei, când am plecat din Macedonia, nici o* biserică n-a avut legătură cu mine în ce privește „darea“ și „primirea“ afară de voi.

*2 Cor. 11.8,9.

16. Căci mi-ați trimis în Tesalonic, o dată, și chiar de două ori, ceva pentru nevoile mele.

17. Nu că umblu după daruri. Dimpotrivă, umblu după câștigul* care prisoșește în folosul vostru.

*Rom. 15.28. Tit 3.14.

18. Am de toate și sunt în belșug. Sunt bogat de când am primit prin Epafrodit* ce mi-ați trimis... un miros** de bună mireasmă, o jertfă* bine primită și plăcută lui Dumnezeu.

*Cap. 2.25. **Evr. 13.16. †2 Cor. 9.12.

19. Și Dumnezeuul meu să îngrijească* de toate trebuințele voastre, după** bogăția Sa, în slavă, în Isus Hristos.

*Ps. 23.1. 2 Cor. 9.8. **Efes. 1.7; 3.16.

20. A lui* Dumnezeu și Tatăl nostru să fie slava în vecii vecilor! Amin.

*Rom. 16.27. Gal. 1.5.

21. Spuneți sănătate fiecărui sfânt în Hristos Isus.

*Gal. 1.2.

Frații care* sunt cu mine vă trimit sănătate.

22. Toți sfinții vă trimit sănătate, mai* ales cei din casa cezarului.

*Cap. 1.13.

23. Harul* Domnului Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.

*Rom. 16.24.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE COLOSENI

1. Pavel, apostol* al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și fratele Timotei,

*Efes. 1.1.

2. către sfinții și frații credincioși în* Hristos care sunt în Colose: Har și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

*1 Cor. 4.17. Efes. 6.21. Gal. 1.3.

3. Mulțumim* lui Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, căci ne rugăm neîncetat pentru voi

*1 Cor. 1.4. Efes. 1.16. Filp. 1.3; 4.6.

4. și am auzit despre credința voastră în Hristos Isus și despre dragostea* pe care o aveți față de toți sfinții,

*Efes. 1.15. Vers. 9. Film. 5. Evr. 6.10.

5. din pricina nădejii care vă așteaptă* în ceruri și despre care ați auzit mai înainte în cuvântul adevărului Evangheliei,

*2 Tim. 4.8. 1 Pet. 1.4.

6. care a ajuns până la voi și* este în toată lumea, unde dă** roade și merge crescând, ca și între voi. Și aceasta, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut harul* lui Dumnezeu, în adevăr,

*Mat. 24.14. Marc. 16.15. Rom. 10.18. Vers. 23. **Marc. 4.8. Ioan 15.16. Filp. 1.11. †2 Cor. 6.1. Efes. 3.2. Tit 2.11. 1 Pet. 5.12.

7. cum ați învățat de la Epafra*, preaiubitul nostru tovarăș de slujbă. El este un credincios slujitor** al lui Hristos pentru voi

*Cap. 4.12. Film. 23. **2 Cor. 11.23. 1 Tim. 4.6.

8. și ne-a vorbit despre dragostea* voastră în Duhul.

*Rom. 15.30.

9. De aceea* și noi, din ziua când am auzit aceste lucruri, nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem să** vă umpleți de cunoștința* voii Lui, în

orice fel de înțelepciune†† și pricepere duhovnicească;

*Efes. 1.15,16. Vers. 3,4.

**1 Cor. 1.5. †Rom. 12.2. Efes. 10.17. ††Efes. 1.8.

10. pentru ca*, astfel, să vă purtați într-un chip vrednic de Domnul, ca** să-l fiți plăcuți în orice lucru, aducând roade† în tot felul de fapte bune și crescând în cunoștința lui Dumnezeu,

*Efes. 4.1. Filp. 1.27. 1 Tes. 2.12. **1 Tes. 4.1. †Ioan 15.16.

2 Cor. 9.8. Filp. 1.11. Tit 3.1. Evr. 13.21.

11. întăriți*, cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare** și îndelungă răbdare, cu bucurie†,

*Efes. 3.16; 6.10. **Efes. 4.2. †Fapt. 5.41. Rom. 5.3.

12. mulțumind* Tatălui, care v-a învrednicit să aveți parte de moștenirea sfinților în lumină.

*Fapt. 26.18. Efes. 1.11.

13. El ne-a izbăvit de sub puterea* întunericului și** ne-a strămutat în împărăția Fiului dragostei Lui,

*Efes. 6.12. Evr. 2.14. 1 Pet. 2.9. **1 Tes. 2.12. 2 Pet. 1.11.

14. în* care avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor.

*Efes. 1.7.

15. El este chipul* Dumnezeului celui nevăzut, Cel întâi născut** din toată zidirea.

*2 Cor. 4.4. Evr. 1.3. **Apoc. 3.14.

16. Pentru că prin El* au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii**, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El† și pentru El.

*Ioan 1.3. 1 Cor. 8.6. Efes. 3.6. Evr. 1.2. **Rom. 8.38. Efes. 1.21. Cap. 2.10,15. 1 Pet. 3.22. †Rom. 11.36. Evr. 2.10.

17. El* este mai înainte de toate lucrurile, și toate se țin prin El.

*Ioan 1.13; 17.5. 1 Cor. 8.6.

18. El* este Capul trupului, al Bisericii. El este Începutul, Cel întâi născut** dintre cei morți, pentru ca în toate lucrurile să aibă întâietatea.

*1 Cor. 11.3. Efes. 1.10,22; 4.15; 5.23. **Fapt. 26.23. 1 Cor. 15.20,23. Apoc. 1.5.

19. Căci Dumnezeu a vrut ca toată plinătatea să locuiască în* El

*Ioan 1.16; 3.34. Cap. 2.9; 3.11.

20. și să împace totul* cu Sine** prin El, atât† ce este pe pământ, cât și ce este în ceruri, făcând pace prin sângele crucii Lui.

*Efes. 2.14-16.

**2 Cor. 5.18. †Efes. 1.10.

21. Și pe voi, care* odinioară erați străini și vrăjmași prin gândurile și prin faptele voastre rele**, El v-a împăcat acum

*Efes. 2.1,2,12,19; 4.18. **Tit 1.15,16.

22. prin* trupul Lui de carne, prin

moarte, ca** să vă facă să vă înfățișați înaintea Lui sfinți, fără prihană și fără vină;

*Efes. 2.15,16.

**Luca 1.75. Efes. 1.41; 5.27. 1 Tes. 4.7. Tit 2.14. Iuda 24.

23. negreșit, dacă rămâneți și mai departe întemeiați* și neclintiți în credință, fără să vă abateți** de la nădejdea Evangheliei pe care ați† auzit-o, care a fost propovăduită oricărui†† făpturi de sub cer și al cărei† slujitor am fost făcut eu, Pavel.

*Efes. 3.17.

Cap. 2.7. **Ioan 15.6. †Rom. 10.18. ††Vers. 6. *†Fapt. 1.17. 2 Cor. 3.6; 4.1; 5.18. Efes. 3.7. Vers. 25. 1 Tim. 2.7.

24. Mă bucur acum* în suferințele mele pentru** voi; și în trupul meu împlinesc ce lipsește† suferințelor lui Hristos, pentru†† trupul Lui, care este Biserica.

*Rom. 5.3. 2 Cor. 7.4. **Efes. 3.1,13.

†2 Cor. 1.5,6. Filp. 3.10. 2 Tim. 1.8; 2.10. ††Efes. 1.23.

25. Slujitorul ei am fost făcut eu, după isprăvnicia* pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi, ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Efes. 3.2. Vers. 23.

26. Vreau să zic: taina* ținută ascunsă din veșnicii și în toate veacurile, dar** descoperită acum sfinților Lui,

*Rom. 16.25. 1 Cor. 2.7. Efes. 3.9. **Mat. 13.11. 2 Tim. 1.10.

27. căroră* Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția** slavei tainei acesteia între Neamuri, și anume: Hristos în voi, nădejdea† slavei.

*2 Cor. 2.14. **Rom. 9.23. Efes. 1.7; 3.8. †1 Tim. 1.1.

28. Pe El îl propovăduim noi, și sfătuim* pe orice om, și învățăm pe orice om în toată înțelepciunea, ca** să înfățișăm pe orice om desăvârșit în Hristos Isus.

*Fapt. 20.20,27,31. **2 Cor. 11.2. Efes. 5.27. Vers. 22.

29. Iată la* ce lucrez eu și mă lupt** după lucrarea puterii† Lui care lucrează cu tărie în mine.

*1 Cor. 15.10. **Cap. 2.1. †Efes. 1.19; 3.7,20.

21. Vreau, în adevăr, să știți cât de mare luptă* duc pentru voi, pentru cei din Laodicea și pentru toți cei ce nu mi-au văzut fața în trup;

*Filp. 1.30. Cap. 1.29. 1 Tes. 2.2.

2. pentru ca* să li se îmbărbăteze inimile, să fie uniți** în dragoste și să capete toate bogățiile plinătății de pricepere, ca să cunoască† taina lui Dumnezeu Tatăl, adică pe Hristos,

*2 Cor. 1.6. **Cap. 3.14. †Filp. 3.8. Cap. 1.9.

3. în* care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale științei.

*1 Cor. 1.24; 2.6,7. Efes. 1.8. Cap. 1.9.

4. Spun lucrul acesta pentru ca*

nimeni să nu vă înșele prin vorbiri amăgitoare.

*Rom. 16.18. 2 Cor. 11.13. Efes. 4.14; 5.6. Vers. 8.18.

5. Căci, măcar că* sunt departe cu trupul, totuși cu duhul sunt cu voi și privesc cu bucurie la buna rânduială** care domnește între voi și la tăria* credinței voastre în Hristos.

*1 Cor. 5.3. 1 Tes. 2.17. **1 Cor. 14.40. †1 Pet. 5.9.

6. Astfel, dar, după cum* ați primit pe Hristos Isus, Domnul, așa să și umblați în El,

*1 Tes. 4.1. Iuda 3.

7. fiind înrădăcinați și zidiți în El, întăriți prin credință, după învățăturile care v-au fost date, și sporind în ea cu mulțumiri către Dumnezeu.

8. Luați seama* ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, după datina** oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii†, și nu după Hristos.

*Ier. 29.8. Rom. 16.17. Efes. 5.6. Vers. 18. Ebr. 13.9. **Mat. 15.2. Gal. 1.14. Vers. 22. †Gal. 4.3.9. Vers. 20.

9. Căci în El* locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii. *Ioan 1.14. Cap. 1.19.

10. Voi aveți totul deplin* în El, care** este Capul oricărei domnii† și stăpâniri.

*Ioan 1.16. **Efes. 1.20.21. 1 Pet. 3.22. †Cap. 1.16.

11. În El ați fost tăiați împrejur*, nu cu o tăiere împrejur făcută de mână, ci cu tăierea împrejur a lui Hristos, în dezbrăcarea** de trupul poftelor firii noastre pământești, *Deut. 10.16; 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.29. Filp. 3.3. **Rom. 6.6. Efes. 4.22. Cap. 3.8.9.

12. fiind îngropați* împreună cu El, prin botez, și înviați** în El și împreună cu El, prin credință† în puterea lui Dumnezeu care†† L-a înviat din morți.

*Rom. 6.4. **Cap. 3.1. †Efes. 1.19; 3.7. ††Fapt. 2.24.

13. Pe voi*, care erați morți în greșelile voastre și în firea voastră pământească netăiată împrejur, Dumnezeu v-a adus la viață împreună cu El, după ce ne-a iertat toate greșelile.

*Efes. 2.1,5,6,11.

14. A șters* zăpădă cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră și ne era potrivnic, și l-a nimicit, pironindu-l pe cruce.

*Efes. 2.15,16.

15. A dezbrăcat* domniile și stăpânirile** și le-a făcut de ocară înaintea lumii, după ce a ieșit biruitor asupra lor prin cruce.

*Gen. 3.15. Ps. 68.18. Isa. 53.12. Mat. 12.29. Luca 10.18; 11.22. Ioan 12.31; 16.11. Efes. 4.8. Ebr. 2.14. **Efes. 6.12.

16. Nimeni, dar, să* nu vă judece cu

privire la mâncare** sau băutură, sau cu privire la o zi de sărbătoare, cu privire la o lună nouă sau cu privire la o zi de Sabat,

*Rom. 14.3,10,13.

**Rom. 14.2,17. 1 Cor. 8.8. †Rom. 14.5. Gal. 4.10.

17. care* sunt umbra lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Hristos.

*Ebr. 8.5; 9.9; 10.1.

18. Nimeni* să nu vă răpească premiul alergării, făcându-și voia lui însuși, printr-o smerenie și închinare la îngeri, amestecându-se în** lucruri pe care nu le-a văzut, umflat de o mândrie deșartă, prin gândurile firii lui pământești,

*Vers. 4. **Ezec. 13.3. 1 Tim. 1.7.

19. și nu se ține strâns de Capul* din care tot trupul, hrănit și bine încheșat, cu ajutorul încheieturilor și legăturilor, își primește creșterea pe care i-o dă Dumnezeu.

*Efes. 4.15,16.

20. Dacă ați murit* împreună cu Hristos față de învățăturile începătoare** ale lumii, de ce, ca și cum ați trăi încă în lume, vă supuneți la porunci ca acestea:

*Rom. 6.3,5; 7.4,6. Gal. 2.19. Efes. 2.15. **Vers. 8.

21. „Nu* lua, nu gusta, nu** atinge cutare lucru!“?

*Gal. 4.3,9. **1 Tim. 4.3.

22. Toate aceste lucruri, care pier odată cu întrebuintarea lor și sunt întemeiate pe* porunci și învățături omenești,

*Isa. 29.13. Mat. 15.9. Tit 1.14.

23. au*, în adevăr, o înfățișare de înțelepciune, într-o închinare** voită, o smerenie și asprime față de trup, dar nu sunt de nici un preț împotriva gâdilării firii pământești.

*1 Tim. 4.8. **Vers. 18.

3. Dacă deci ați* înviat împreună cu Hristos, să umblați după lucrurile de sus, unde Hristos șade** la dreapta lui Dumnezeu.

*Rom. 6.5. Efes. 2.6. Cap. 2.12. **Rom. 8.34. Efes. 1.20.

2. Gândiți-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ.

3. Căci* voi ați murit, și** viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

*Rom. 6.2. Gal. 2.20. Cap. 2.20. **2 Cor. 5.7. Cap. 1.5.

4. Când* Se va arăta Hristos, viața** voastră, atunci vă veți arăta și voi împreună cu El în† slavă.

*1 Ioan 3.2. **Ioan 11.25; 14.6. †1 Cor. 15.43. Filp. 3.21.

5. De aceea, omorâți* mădularele** voastre care sunt pe pământ: curvia†,

necurăția, patima, pofta rea†† și lăcomia, care*† este o închinare la idoli.

*Rom. 8.13. Gal. 5.24.

**Rom. 6.13. †Efes. 5.3. ††1 Tes. 4.5. *†Efes. 5.5.

6. Din pricina* acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării**.

*Rom. 1.18. Efes. 5.6. Apoc. 22.15. **Efes. 2.2.

7. Din* numărul lor erați și voi odioară, când trăiați în aceste păcate.

*Rom. 6.19,20; 7.5. 1 Cor. 6.11. Efes. 2.2. Tit 3.3.

8. Dar* acum lăsați-vă de toate aceste lucruri: de mânie, de vrăjmășie, de răutate, de clevetire, de vorbe rușinoase** care v-ar putea ieși din gură.

*Efes. 4.22. Ebr. 12.1. Iac. 1.21. 1 Pet. 2.1. **Efes. 4.29; 5.4.

9. Nu* vă mințiți unii pe alții, întrucât** v-ați dezbrăcat de omul cel vechi cu faptele lui,

*Lev. 19.11. Efes. 4.25. **Efes. 4.22,24.

10. și v-ați îmbrăcat cu omul cel nou, care se* înnoiește spre cunoștință, după** chipul Celui ce l-a† făcut.

*Rom. 12.2. **Efes. 4.23,24. †Efes. 2.10.

11. Aici nu mai este nici grec*, nici iudeu, nici tăiere împrejur, nici netăiere împrejur, nici barbar, nici schit, nici rob, nici slobod, ci** Hristos este totul și în toți.

*Rom. 10.12.

1 Cor. 12.13. Gal. 3.28; 5.6. Efes. 6.8. **Efes. 1.23.

12. Astfel, dar*, ca** niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, îmbrăcați-vă cu o inimă† plină de îndurare, cu bună-tate, cu smerenie, cu blândețe, cu îndelungă răbdare.

*Efes. 4.24.

*†1 Tes. 1.4. 1 Pet. 1.2. 2 Pet. 4.10. †Gal. 5.22. Efes. 4.2,32. Filp. 2.1.

13. Îngăduiți-vă* unii pe alții, și dacă unul are pricină să se plângă de altul, iertați-vă unul pe altul. Cum v-a iertat Hristos, așa iertați-vă și voi.

*Marc. 11.25. Efes. 4.2,32.

14. Dar* mai presus de toate acestea, îmbrăcați-vă** cu dragostea, care este legătura† desăvârșirii.

*†1 Pet. 4.8. **Ioan 13.34. Rom. 13.8. 1 Cor. 13. Efes. 5.2. Cap. 2.2. 1 Tes. 4.9. 1 Tim. 1.5. 1 Ioan 3.23; 4.21. †Efes. 4.3.

15. Pacea* lui Hristos, la** care ați fost chemați, ca să alcătuiți un singur trup†, să stăpânească în inimile voastre, și†† fiți recunoscători.

*Rom. 14.17. Filp. 4.7. **1 Cor. 7.15. †Efes. 2.16,17; 4.4. ††Vers. 17. Cap. 2.7.

16. Cuvântul lui Hristos să locuiască din belșug în voi în toată înțelepciunea. Învățați-vă și sfățuiți-vă unii pe alții cu psalmi, cu cântări de laudă* și cu cântări duhovnicești**, cântând lui Dumnezeu cu mulțumire în inima voastră.

*1 Cor. 14.26. Efes. 5.19. **Cap. 4.6.

17. Și orice* faceți, cu cuvântul sau cu fapta, să faceți totul în Numele Domnului Isus și mulțumiți**, prin El, lui Dumnezeu Tatăl.

*1 Cor. 10.31.

**Rom. 1.8. Efes. 5.20. Cap. 1.12; 2.7. 1 Tes. 5.18. Ebr. 13.15.

18. Nevestelor*, fiți supuse bărbaților voștri, cum** se cuvine în Domnul.

*Efes. 5.22. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. **Efes. 5.3.

19. Bărbaților*, iubiți-vă nevestele și nu țineți necaz** pe ele.

*Efes. 5.25,28,33. 1 Pet. 3.7. **Efes. 4.31.

20. Copii*, ascultați de părinții voștri în** toate lucrurile, căci lucrul acesta place Domnului.

*Efes. 6.1. **Efes. 5.24. Tit 2.9.

21. Părinților*, nu întârâtați pe copiii voștri, ca să nu-și piardă nădejdea.

*Efes. 6.4.

22. Robilor*, ascultați în** toate lucrurile pe stăpânii voștri pământești†; nu numai când sunteți sub ochii lor, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci cu curăție de inimă, ca unii care vă temeți de Domnul.

*Efes. 6.5, etc.

1 Tim. 6.1. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18. **Vers. 20. †Film. 16.

23. Orice* faceți să faceți din toată inima, ca pentru Domnul, nu ca pentru oameni,

*Efes. 6.6,7.

24. ca unii care știți că* veți primi de la Domnul răsplata moștenirii. Voi slujiți** Domnului Hristos.

*Efes. 6.8. **1 Cor. 7.22.

25. Căci cine umblă cu strâmbătate își va primi plata după strâmbătatea pe care a făcut-o; și nu* se are în vedere fața omului.

*Rom. 2.11. Efes. 6.9. 1 Pet. 1.17. Deut. 10.17.

4. 1. Stăpânilor, dați* robilor voștri ce le datorați și ce li se cuvine, căci știți că și voi aveți un Stăpân în cer.

*Efes. 6.9.

2. Stăruiați* în rugăciune, vegheați în ea cu** mulțumiri.

*Luca 18.1.

Rom. 12.12. Efes. 6.18. 1 Tes. 5.17,18. **Cap. 2.7; 3.15.

3. Rugați-vă* totodată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă** o ușă pentru Cuvânt, ca să putem vesti taina† lui Hristos, pentru†† care, iată, mă găsesc în lanțuri:

*Efes. 6.19.

2 Tes. 3.1. **1 Cor. 16.9. 2 Cor. 2.12. †Mat. 13.11. 1 Cor. 4.1. Efes. 6.19. Cap. 1.26; 2.2. ††Efes. 6.20. Filp. 1.7.

4. ca s-o fac cunoscut așa cum trebuie să vorbesc despre ea.

5. Purtați-vă* cu înțelepciune față de cei de afară; răscumpărați** vremea.

*Efes. 5.15. 1 Tes. 4.12. **Efes. 5.16.

6. Vorbirea voastră să fie totdeauna

cu har*, dreașă** cu sare, caț să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia.

*Cap. 3.16. **Marc. 9.50. †1 Pet. 3.15.

7. Tot* ce este cu privire la mine vă va spune Tihic, fratele preaiubit și slujitorul credincios, tovarășul meu de slujbă în Domnul.

*Efes. 6.21.

8. Vi l-am* trimis înadins, ca să luați cunoștință despre starea noastră și să vă mângâie inimile.

*Efes. 6.22.

9. L-am trimis împreună cu Onisim*, fratele credincios și preaiubit, care este dintre ai voștri. Ei vă vor spune tot ce se petrece pe aici.

*Film. 10.

10. Aristarh*, tovarășul meu de temniță, vă trimite sănătate; tot așa și Marcu**, vărul lui Barnaba (cu privire la care ați primit porunci... dacă vine la voi, să-l primiți bine),

*Fapt. 19.29; 20.4; 27.2. Film. 24. **Fapt. 15.37. 2 Tim. 4.11.

11. Și Isus, zis Iust: ei sunt din numărul celor tăiați împrejur și singurii care au lucrat împreună cu mine pentru Împărăția lui Dumnezeu, oameni care mi-au fost de mângâiere.

12. Epafra*, care este dintre ai voștri, vă trimite sănătate. El, rob al lui

Hristos, totdeauna se** luptă pentru voi în rugăciunile sale, pentru ca, desăvârșiți și deplin încredințați, să stăruiti în voia lui Dumnezeu.

*Cap. 1.7. Film. 23. **Rom. 15.30. †Mat. 5.48. 1 Cor. 2.6; 14.20. Filp. 3.15. Evr. 5.14.

13. Căci vă mărturisesc că are o mare râvnă pentru voi, pentru cei din Laodicea și pentru cei din Ierapole.

14. Luca*, doctorul preaiubit, și Dima** vă trimit sănătate.

*2 Tim. 4.11. **2 Tim. 4.10. Film. 24.

15. Spuneți sănătate fraților din Laodicea și lui Nimfa, și bisericii* din casa lui.

*Rom. 16.5. 1 Cor. 16.19.

16. După ce va fi citită această* epistolă la voi, faceți așa ca să fie citită și în Biserica laodicenilor; și voi, la rândul vostru, să citiți epistola care vă va veni din Laodicea.

*1 Tes. 5.27.

17. Și spuneți lui Arhip*: „la seama să împlinești bine slujba** pe care ai primit-o în Domnul.”

*Film. 2. **1 Tim. 4.6.

18. Urarea de sănătate* este cu mâna mea: Pavel. Aduceți-vă** aminte de lanțurile mele. Harulț să fie cu voi! Amin.

*1 Cor. 16.21. 2 Tes. 3.17. **Evr. 13.3. †Evr. 13.25.

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI

1. Pavel, Silvan* și Timotei, către Biserica tesalonicenilor, care este în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Isus Hristos: Har** și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

*2 Cor. 1.19. 2 Tes. 1.1. 1 Pet. 5.12. **Efes. 1.2.

2. Mulțumim* totdeauna lui Dumnezeu pentru voi toți pe care vă pomenim necurmat în rugăciunile noastre;

*Rom. 1.8. Efes. 1.16. Film. 4.

3. căci ne aducem aminte fără încetare*, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrarea** credinței voastre, deț osteneala dragostei voastre și de tăria nădejdiei în Domnul nostru Isus Hristos!

*Cap. 2.13. **Ioan 6.29. Gal. 5.6. Cap. 3.6. 2 Tes. 1.3,11. Iac. 2.17. †Rom. 16.6. Evr. 6.10.

4. Știm, frați preaiubiți de Dumnezeu, alegerea* voastră.

*Col. 3.12. 2 Tes. 2.13.

5. În adevăr, Evanghelia* noastră v-a fost propovăduită nu numai cu vorbe, ci

cu putere, cu Duhul Sfânt** și cu o mare îndrăzneală*. Căci știți că, din dragoste pentru voi, am fost așa printre voi.

*Marc. 16.20. 1 Cor. 2.4; 4.20. **2 Cor. 6.6. †Col. 2.2. Evr. 2.3. †Cap. 2.1,5,10,11. 2 Tes. 3.7.

6. Și voi* înșivă ați călcat pe urmele mele și pe urmele Domnului, întrucât ați primit Cuvântul, în multe necazuri, cu** bucuria care vine de la Duhul Sfânt;

*1 Cor. 4.16; 11.1.

Filp. 3.17. Cap. 2.14. 2 Tes. 3.9. **Fapt. 5.41. Evr. 10.34.

7. așa că ați ajuns o pildă pentru toți credincioșii din Macedonia și din Ahaia.

8. În adevăr, nu numai că de la voi Cuvântul Domnului a* răsunat prin** Macedonia și Ahaia, dar vestea despre credința voastră în Dumnezeu s-a răspândit pretutindeni, așa că n-avem nevoie să mai vorbim de ea.

*Rom. 10.18. **Rom. 1.8. 2 Tes. 1.4.

9. Căci ei înșiși istorisesc ce* primire ne-ați făcut și** cum de la idoli v-ați

întors la Dumnezeu, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat

*Cap. 2.1. **1 Cor. 12.2. Gal. 4.8.

10. și să* așteptați din** ceruri pe Fiul Său, pe care L-a înviat din morți, pe Isus, care ne izbăvește deț mânia viitoare.

*Rom. 2.7. Filp. 3.20.

Tit 2.13. 2 Pet. 3.12. Apoc. 1.7. **Fapt. 1.11. Cap. 4.16. 2 Tes. 1.7. †Fapt. 2.24. †Mat. 3.7. Rom. 5.9. Cap. 5.9.

21. Voi* înșivă știți, fraților, că venirea noastră la voi n-a fost zadarnică.

*Cap. 1.5,9.

2. După ce am suferit și am fost batjocoriți în Filipi*, cum știți, am** venit plini de încredere în Dumnezeul nostru să vă vestimț Evanghelia lui Dumnezeu în mijlocul multorț lupte.

*Fapt. 16.22. **Cap. 1.5. †Fapt. 17.2. †Filp. 1.30. Col. 2.1.

3. Căci* propovăduirea noastră nu se întemeiază nici pe rătăcire, nici pe necurăție, nici pe viclenie.

*2 Cor. 7.2. Vers. 5. 2 Pet. 1.16.

4. Ci, fiindcă* Dumnezeu ne-a găsit vrednici să** ne încredințeze Evanghelia, căutăm să vorbim așa ca să plăcemț nu oamenilor, ci lui Dumnezeu, careț ne cercetează inima.

*1 Cor. 7.25. 1 Tim. 1.11,12. **1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Tit 1.3. †Gal. 1.10. †Prov. 17.3. Rom. 8.27.

5. În adevăr, cum bine știți, niciodată n-am* întrebuințat vorbe măgulitoare, nici haina lăcomiei; martor este Dumnezu**.

*Fapt. 20.33. 2 Cor. 2.17; 4.2; 7.2; 12.17. **Rom. 1.9.

6. N-am* căutat slavă de la oameni: nici de la voi, nici de la alții, deși, ca apostoli** ai lui Hristos, am fiț putut să cerem cinste.

*Ioan 5.41,44; 12.43.

1 Tim. 5.17. **1 Cor. 9.4,6,12,18. 2 Cor. 10.1,2,10,11; 13.10. 2 Tes. 3.9. Film. 8,9. †2 Cor. 11.9; 12.13,14. 2 Tes. 3.8.

7. Dimpotrivă*, ne-am arătat blânzi** în mijlocul vostru, ca o doică ce-și crește cu drag copii.

*1 Cor. 9.1,2,5. **1 Cor. 2.3; 9.22. 2 Cor. 13.4. 2 Tim. 2.24.

8. Astfel, în dragostea noastră fierbinte pentru voi, eram gata să vă dăm* nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, dar chiar și viața** noastră, atât de scumpi ne ajunseserăți.

*Rom. 1.11; 15.29. **2 Cor. 12.15.

9. Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și munca noastră. Cum lucram zi* și noapte, ca** să nu fim sarcină nici unuia din voi, și vă propovăduiam Evanghelia lui Dumnezeu.

*Fapt. 20.34.

1 Cor. 4.12. 2 Cor. 11.9. 2 Tes. 3.8. **2 Cor. 12.13,14.

10. Voi* sunteți martori, și Dumnezeu de asemenea, că** am avut o purtare sfântă, dreaptă și fără prihană față de voi care credeți.

*Cap. 1.5. **2 Cor. 7.2. 2 Tes. 3.7.

11. Știți iarăși că am fost pentru fiecare din voi ca un tată cu copiii lui: vă sfătuiam, vă mângâiam și vă adevream

12. să* vă purtați într-un chip vrednic de Dumnezeu, care** vă cheamă la Împărăția și slava Sa.

*Efes. 4.1. Filp. 1.27. Col. 1.10. Cap. 4.1. **1 Cor. 1.9. Cap. 5.24. 2 Tes. 2.14. 2 Tim. 1.9.

13. De aceea mulțumim fără încetare* lui Dumnezeu că, atunci când ați primit Cuvântul lui Dumnezeu, auzit de la noi, l-ați primit nu** ca pe cuvântul oamenilor, ci, așa cum și este în adevăr, ca pe Cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează și în voi care credeți.

*Cap. 1.3. **Mat. 10.40. Gal. 4.14. 2 Pet. 3.2.

14. Căci, fraților, voi ați călcat pe urmele bisericilor* lui Dumnezeu, care sunt în Hristos Isus, în Iudeea; pentru că și voi ați suferit din partea celor de un neam cu voi aceleași** rele pe care le-au suferit ele din parteaț iudeilor.

*Gal. 1.22. **Fapt. 17.5,13. †Evr. 10.33,34.

15. Iudeii* aceștia au omorât pe Domnul Isus și pe proroci**, pe noi ne-au prigonit, nu plac lui Dumnezeu șiț sunt vrăjmași tuturor oamenilor,

*Fapt. 2.23; 3.15; 5.30; 7.52. **Mat. 5.12; 23.34,37. Luca 13.33,34. Fapt. 7.52. †Est. 3.8.

16. căci* ne opresc să vorbim Neamurilor, ca** să fie mântuite. Astfel ei totdeauna pun vârf păcatelor lor. Dar, la urmă, i-aț ajuns mânia lui Dumnezeu!

*Luca 11.52. Fapt. 13.50; 14.5,19; 17.5,13; 18.12; 19.9; 22.21,22. **Gen. 15.16. Mat. 23.32. †Mat. 24.6,14.

17. Noi, fraților, după ce am fost despărțiți câțava vreme de voi, cu fața*, dar nu cu inima, am avut cu atât mai mult dorința să vă vedem**.

*1 Cor. 5.3. Col. 2.5. **Cap. 3.10.

18. Astfel, o dată și chiar de două ori, am voit (eu, Pavel, cel puțin) să venim la voi; dar ne-a împiedicat Satana*.

*Rom. 1.13; 15.22.

19. Căci cine* este, în adevăr, nădejdea sau bucuria, sau cununa** noastră de slavă? Nu sunteți voi, înaintea Domnului nostru Isus Hristos, laț venirea Lui?

*2 Cor. 1.14. Filp. 2.16; 4.1.

**Prov. 16.31. †1 Cor. 15.23. Cap. 3.13. Apoc. 1.7; 22.12.

20. Da, voi sunteți slava și bucuria noastră.

3. De aceea, fiindcă nu mai puteam* răbda, am** socotit mai bine să fim lăsați singuri în Atena

*Vers. 5. **Fapt. 17.15.

2. și v-am trimis pe Timotei*, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu în Evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îmbărbăteze în credința voastră,

*Rom. 16.21. 1 Cor. 16.10. 2 Cor. 1.19.

3. pentru ca* nimeni din voi să nu se clatine în aceste necazuri; căci știți singuri că la** aceasta suntem rânduiți.

*Efes. 3.13. **Fapt. 9.16;

14.22; 20.23; 21.11. 1 Cor. 4.9. 2 Tim. 3.12. 1 Pet. 2.21.

4. Și*, când eram la voi, v-am spus mai dinainte că vom avea să suferim necazuri, ceea ce s-a și întâmplat, cum bine știți.

*Fapt. 20.24.

5. Astfel, în nerăbdarea* mea, am trimis să-mi aducă știri despre credința voastră, de teamă ca** nu cumva să vă fi ispitit ispititorul, și osteneala noastră să fi fost degeaba.

*Vers. 1. **1 Cor. 7.5. 2 Cor. 11.3. †Gal. 2.2; 4.11. Filp. 2.16.

6. Dar* chiar acum a venit Timotei de la voi la noi și ne-a adus vești bune despre credința și dragostea voastră, că totdeauna păstrați o plăcută aducere aminte despre noi și că doriți să ne vedeți, cum dorim** și noi să vă vedem pe voi.

*Fapt. 18.1,5. **Filp. 1.8.

7. De aceea, fraților, în toate străm-torările și necazurile noastre am* fost mângâiați cu privire la voi, prin credința voastră.

*2 Cor. 1.4; 7.6,13.

8. Acum, da, trăim, fiindcă voi stați* tari în Domnul.

*Filp. 4.1.

9. Cum* putem noi oare să mulțumim îndeajuns lui Dumnezeu cu privire la voi, pentru toată bucuria pe care o avem din pricina voastră, înaintea Dumnezeului nostru?

*Cap. 1.2.

10. Zi și noapte* îl rugăm** nespun să-ți vă putem vedea fața și-ți să putem împlini ce mai lipsește credinței voastre.

*Fapt. 26.7. 2 Tim. 1.3.

**Rom. 1.10,11; 15.32. †Cap. 2.17. †2 Cor. 13.9,11.

11. Însuși Dumnezeu, Tatăl nostru, și Domnul nostru Isus Hristos să* ne netezească drumul la voi!

*Marc. 1.3.

12. Domnul să* vă facă să creșteți tot mai mult în dragoste unii față de alții** și față de toți, cum facem și noi înșine pentru voi,

*Cap. 4.10. **Cap. 4.9; 5.15. 2 Pet. 1.7.

13. ca* să vi se întărească inimile și să fie fără prihană în sfințenie, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, la venirea

Domnului nostru Isus Hristos împreună cu** toți sfinții Săi.

*1 Cor. 1.8. Filp. 1.10. Cap. 5.23. 2 Tes. 2.17. 1 Ioan 3.20,21.

**Zah. 14.5. Iuda 14.

4.1. Încolo, fraților, fiindcă ați* învățat de la noi cum să vă purtați și să fiți plăcuți** lui Dumnezeu, și așa și faceți, vă rugăm și vă îndemnăm, în Numele Domnului Isus, să sporiți tot mai mult în privința* aceasta.

*Filp. 1.27. Col. 2.6. **Cap. 2.12. †Col. 1.10.

2. Știți, în adevăr, ce învățături v-am dat prin Domnul Isus.

3. Voia* lui Dumnezeu este sfințirea** voastră: să vă feriți de curvie*;

*Rom. 12.2. Efes. 5.17. **Efes. 5.27. †1 Cor. 6.15,18. Efes. 5.3. Col. 3.5.

4. fiecare din voi să știe* să-și stăpânească vasul în sfințenie și cinste,

*Rom. 6.19. 1 Cor. 6.15,18.

5. nu* în aprinderea poftelor, ca** Neamurile care* nu cunosc pe Dumnezeu.

*Rom. 1.24,26. Col. 3.5. **Efes. 4.17,18. †1 Cor. 15.34. Gal. 4.8. Efes. 2.12; 4.18. 2 Tes. 1.8.

6. Nimeni* să nu fie cu viclesug și cu nedreptate în treburile față de fratele său; pentru că Domnul pedepsește** toate aceste lucruri, după cum v-am spus și v-am adevărit.

*Lev. 19.11,13. 1 Cor. 6.8. **2 Tes. 1.8.

7. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăție, ci* la sfințire.

*Lev. 11.44; 19.2. 1 Cor. 1.2. Evr. 12.14. 1 Pet. 1.14,15.

8. De aceea*, cine nesocotește aceste învățături nesocotește nu pe un om, ci pe Dumnezeu, care** v-a dat și Duhul Său cel Sfânt.

*Luca 10.16. **1 Cor. 2.10; 7.40. 1 Ioan 3.24.

9. Cât despre dragostea frățească, n-aveți* nevoie să vă scriem; căci voi singuri** ați fost învățați de Dumnezeu să-ți vă iubiți unii pe alții,

*Cap. 5.1. **Ier. 31.34. Ioan 6.45; 14.26. Evr. 8.11. 1 Ioan 2.20,27. †Mat. 22.39. Ioan 13.34; 15.12. Efes. 5.2. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.11,23; 4.21.

10. și* iubiți în adevăr pe toți frații care sunt în toată Macedonia. Dar vă îndemnăm, fraților, să** sporiți tot mai mult în ea.

*Cap. 1.7. **Cap. 3.12.

11. Să căutați să trăiți liniștiți, să* vă vedeți de treburi și să** lucrați cu mâinile voastre, cum v-am sfătuit.

*2 Tes. 3.11. 1 Pet. 4.15. **Fapt. 20.35. Efes. 4.28. 2 Tes. 3.7,8,12.

12. Și astfel* să vă purtați cuviincios cu cei de afară și să n-aveți trebuință de nimeni.

*Rom. 13.13. 2 Cor. 8.21. Col. 4.5. 1 Pet. 2.12.

13. Nu voim, fraților, să fiți în necunoș-

tință despre cei ce au adormit, ca* să nu vă întristați ca ceilalți, care** n-au nădejde.

*Lev. 19.28. Deut. 14.1,2. 2 Sam. 12.20. **Efes. 2.12.

14. Căci, dacă* credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi, împreună cu Isus, pe** cei ce au adormit în El.

*1 Cor. 15.13. **1 Cor. 15.18,23. Cap. 3.13.

15. Iată, în adevăr, ce vă spunem prin* Cuvântul Domnului: noi cei** vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți.

*1 Imp. 13.17,18; 20.35. **1 Cor. 15.51.

16. Căci însuși Domnul*, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița** lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, și întâi vor învia cei morți* în Hristos.

*Mat. 24.30,31. Fapt. 1.11. 2 Tes. 1.7. **1 Cor. 15.52. †1 Cor. 15.23,52.

17. Apoi*, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei în** nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom* fi totdeauna cu Domnul.

*1 Cor. 15.51. **Fapt. 1.9. Apoc. 11.12. †Ioan 12.26; 14.3; 17.24.

18. Mângâiați-vă, dar*, unii pe alții cu aceste cuvinte.

*Cap. 5.11.

5.1. Cât despre vremi* și soroace, n-aveți** trebuință să vi se scrie, fraților.

*Mat. 24.3,36. Fapt. 1.7. **Cap. 4.9.

2. Pentru că voi înșivă știți foarte bine că ziua* Domnului va veni ca un hoț noaptea.

*Mat. 24.43,44;

25.13. Luca 13.39,40. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

3. Când vor zice: „Pace și liniște!“, atunci o prăpădenie* neașteptată va veni peste ei, ca** durerile nașterii peste femeia însărcinată; și nu va fi chip de scăpare.

*Isa. 13.6-9.

4. Dar* voi, fraților, nu sunteți în întuneric, pentru că ziua aceea să vă prindă ca un hoț.

*Rom. 13.12,13. 1 Ioan 2.8.

5. Voi toți sunteți fii* ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului.

*Efes. 5.8.

6. De aceea* să nu dormim ca ceilalți, ci să** veghem și să fim treji.

*Mat. 25.5. **Mat. 24.42; 25.13. Rom. 13.11-13. 1 Pet. 5.8.

7. Căci, cei* ce se dorm, dorm noaptea**;

*Luca 21.34,36.

8. Dar noi, care suntem fii ai zilei, să fim treji, să ne îmbrăcăm* cu platoșa credinței și a dragostei și să avem drept coif nădejdea mântuirii.

*Isa. 59.17. Efes. 6.14,16,17.

9. Fiindcă Dumnezeu* nu ne-a rânduit la mânie, ci** ca să căpătăm mântuirea, prin Domnul nostru Isus Hristos,

*Rom. 9.22. Cap. 1.10.

1 Pet. 2.8. Iuda 4. **2 Tes. 2.13,14.

10. care* a murit pentru noi, pentru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu El.

*Rom. 14.8,9. 2 Cor. 5.15.

11. De aceea* mângâiați-vă și întăriți-vă unii pe alții, cum și faceți în adevăr.

*Cap. 4.18.

12. Vă rugăm, fraților, să* priviți bine pe cei ce se ostenesc între voi, care vă cârmuiesc în Domnul și care vă sfătuiesc.

*1 Cor. 16.18. Filp. 2.29. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.7,17.

13. Să-i prețuiți foarte mult, în dragoste, din pricina lucrării lor.

Trăiți în pace* între voi.

*Marc. 9.50.

14. Vă rugăm, de asemenea, fraților, să mustrați* pe cei ce trăiesc în neorânduială; să îmbărbătați** pe cei deznădăjduiți; să sprijiniți* pe cei slabi, să fiți* răbdători cu toți.

*2 Tes. 3.11,12. **Evr. 12.12. †Rom. 14.1; 15.1. Gal. 6.1,2. ††Gal. 5.22. Efes. 4.2. Col. 3.12. 2 Tim. 4.2.

15. Luați seama* ca nimeni să nu întoarcă altuia rău pentru rău; ci căutați totdeauna să** faceți ce este bine atât între voi, cât și față de toți.

*Lev. 19.18. Prov. 20.22; 24.29. Mat. 5.39,44. Rom. 12.17. 1 Cor. 6.7. 1 Pet. 3.9. **Gal. 6.10. Cap. 3.12.

16. Bucurați-vă* întotdeauna.

*2 Cor. 6.10. Filp. 4.4.

17. Rugați-vă* neîncetat.

*Luca 18.1; 21.36. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. 1 Pet. 4.7.

18. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru* toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Hristos Isus, cu privire la voi.

*Efes. 5.20. Col. 3.17.

19. Nu* stingeți Duhul.

*Efes. 4.30. 1 Tim. 4.14. 2 Tim. 1.6. 1 Cor. 14.30.

20. Nu* disprețuiți prorociile.

*1 Cor. 14.1,39.

21. Ci cercetați* toate lucrurile și păstrați** ce este bun.

*1 Cor. 2.11,15. 1 Ioan 4.1. **Filp. 4.8.

22. Feriți-vă* de orice se pare rău.

*Cap. 4.12.

23. Dumnezeul păcii* să** vă sfințească El însuși pe deplin; și duhul vostru, suflul vostru și trupul vostru să-ți fie păzite întregi, fără prihană, la venirea Domnului nostru Isus Hristos.

*Filp. 4.9. **Cap. 3.13. †1 Cor. 1.8.

24. Cel ce v-a chemat este credincios* și va face lucrul acesta.

*1 Cor. 1.9; 10.13. 2 Tes. 3.3.

25. Fraților, rugați-vă* pentru noi.
*Col. 4.3. 2 Tes. 3.1.
26. Spuneți sănătate* tuturor fraților,
cu o șărutare sfântă. *Rom. 16.16.
27. În Domnul, vă rog fierbinte ca*

epistola aceasta să fie citită tuturor
fraților. *Col. 4.16. 2 Tes. 3.4.

28. Harul* Domnului nostru Isus
Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.
*Rom. 16.20,24. 2 Tes. 3.18.

EPISTOLA A DOUA A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI

1 1. Pavel, Silvan și* Timotei, către
Biserica tesalonicenilor, care este în**
Dumnezeu, Tatăl nostru, și în Domnul
Isus Hristos: *2 Cor. 1.19. **1 Tes. 1.1.

2. Har* și pace de la Dumnezeu, Tatăl
nostru, și de la Domnul Isus Hristos!
*1 Cor. 1.3.

3. Trebuie* să mulțumim totdeauna
lui Dumnezeu pentru voi, fraților, cum
se și cuvine, pentru că credința voastră
merge mereu crescând, și dragostea
fiecăruia din voi toți față de ceilalți se
mărește tot mai mult.

4. De aceea ne* lăudăm cu voi în
bisericiile lui Dumnezeu, pentru**
statornicia și credința voastră în† toate
prigonirile și necazurile pe care le
suferiți.

5. Aceasta este o* dovadă lămurită
despre dreapta judecată a lui Dumnezeu,
întrucât veți fi găsiți vrednici de
Împărăția lui Dumnezeu, pentru** care
și suferiți. *Filp. 1.28. **1 Tes. 2.14.

6. Fiindcă* Dumnezeu găsește că este
drept să dea întristare celor ce vă
întristează *Apoc. 6.10.

7. și să vă dea odihnă* atât vouă, care
sunteți întristați, cât și nouă, la desco-
perirea Domnului** Isus din cer, cu
îngerii puterii Lui,

8. într-o* flăcără de foc, ca să
pedepsească pe cei ce** nu cunosc pe
Dumnezeu și pe cei ce nu† ascultă
de Evanghelia Domnului nostru Isus
Hristos. *Evr. 10.27; 12.29.
2 Pet. 3.7. Apoc. 21.8. **Ps. 79.6. 1 Tes. 4.5. †Rom. 2.8.

9. Ei* vor avea ca pedeapsă o pierzare
veșnică de la fața Domnului și de la**
slava puterii Lui,

10. când* va veni, în ziua aceea, ca să
fie proslăvit în sfinții Săi și** privit

cu uimire în toți cei ce vor fi crezut;
căci voi ați crezut mărturisirea făcută
de noi înaintea voastră. *Ps. 89.7. **Ps. 68.35.

11. De aceea ne rugăm necurmat pentru
voi, ca Dumnezeul nostru să* vă găsească
vrednici de chemarea Lui și să împlinească
în voi, cu putere, orice dorință de
bunătare** și orice lucrare izvorâtă din
credință, *Vers. 5. **1 Tes. 1.3.

12. pentru ca* Numele Domnului nostru
Isus Hristos să fie proslăvit în voi, și voi
în El, potrivit cu harul Dumnezeului
nostru și al Domnului Isus Hristos.

*1 Pet. 1.7; 4.14.

2 1. Cât* privește venirea Domnului
nostru Isus Hristos și** strângerea
noastră laolaltă cu El, vă rugăm, fraților,

*1 Tes. 4.16. **Mat. 24.31. Marc. 13.27. 1 Tes. 4.17.

2. să* nu vă lăsați clătinați așa de
repede în mintea voastră și să nu vă
tulburați de vreun duh, nici de vreo
vorbă, nici de vreo epistolă, ca venind
de la noi, ca și cum ziua Domnului ar
fi și venit chiar. *Mat. 24.4. Efes. 5.6. 1 Ioan 4.1.

3. Nimeni să* nu vă amăgească în
vreun chip; căci nu** va veni înainte
ca să fi venit lepădarea de credință și
de a se descoperi omul† fărădelegii!,
fiul†† pierzării,

*Mat. 24.4. Efes. 5.6. **1 Tim. 4.1. †Dan. 7.25. 1 Ioan 2.18.
Apoc. 13.11, etc. ††Ioan 17.12.

4. potrivit care se* înalță mai**
presus de tot ce se numește „Dum-
nezeu“ sau de ce este vrednic de închi-
nare. Așa că se va așeza în Templul lui
Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu.

*Isa. 14.13. Ezech. 28.2,6,9. Dan. 7.25; 11.36. Apoc. 13.6.
**1 Cor. 8.5.

5. Nu vă aduceți aminte cum vă
spuneam lucrurile acestea, când eram
încă la voi?

6. Și acum știți bine ce-l oprește ca

1. Sau: omul păcatului

să nu se descopere decât la vremea lui.

7. Căci taina* fărădelegii a și început
să lucreze; trebuie numai ca cel ce o
oprește acum să fie luat din drumul
ei. *1 Ioan 2.18; 4.3.

8. Și atunci se va arăta acel nelegiuit
pe* care Domnul Isus îl va nimici cu**
suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu
arătarea† venirii Sale. *Dan. 7.10,11.

**Iov 4.9. Isa. 11.4. Osea 6.5. Apoc. 2.16; 19.15,20,21. †Cap.
1.8,9. Evr. 10.27.

9. Arătarea lui se va face prin*
puterea Satanei, cu tot felul de minuni,
de semne** și puteri mincinoase

*Ioan 8.41. Efes. 2.2. Apoc. 18.23. **Deut. 13.1. Mat. 24.24.
Apoc. 13.13; 19.20.

10. și cu toate amăgirile nelegiuirii,
pentru cei ce sunt pe calea pierzării*,
pentru că n-au primit dragostea adevă-
rului ca să fie mântuiți. *2 Cor. 2.15; 4.3.

11. Din această* pricină, Dumnezeu
le trimite o lucrare de rătăcire, ca să**
creadă o minciună, *1 Împ. 22.22.
Ezech. 14.9. Rom. 1.24, etc. **Mat. 24.5,11. 1 Tim. 4.1.

12. pentru ca toți cei ce n-au crezut
adevărul, ci au* găsit plăcere în
nelegiuire, să fie osândiți. *Rom. 3.2.

13. Noi* însă, frați preaiubiți de Dom-
nul, trebuie să mulțumim totdeauna lui
Dumnezeu pentru voi, căci de la
început* Dumnezeu† v-a ales pentru
mântuire, în†† sfințirea Duhului și
credința adevărului.

*Cap. 1.3. **1 Tes. 1.4. †Efes. 1.4. ††Luca 1.75. 1 Pet. 1.2.
14. Iată la ce v-a chemat El, prin
Evanghelia noastră, ca să căpătați*
slava Domnului nostru Isus Hristos.

*Ioan 17.22. 1 Tes. 2.12. 1 Pet. 5.10.

15. Așadar, fraților, rămâneți* tari și
țineți învățăturile** pe care le-ați
primit fie prin viu grai, fie prin epistola
noastră.

*1 Cor. 16.13. Filp. 4.1. **1 Cor. 11.2. Cap. 3.6.

16. Și însuși* Domnul nostru Isus
Hristos și Dumnezeu, Tatăl nostru,
care** ne-a iubit și ne-a dat prin harul
Său o mângâiere veșnică și o bună
nădejde†,

*Cap. 1.1,2. **1 Ioan 4.10. Apoc. 1.5. †1 Pet. 1.3.

17. să vă mângâie inimile și să* vă
întărească în orice lucru și cuvânt bun!

*1 Cor. 1.8. 1 Tes. 3.13. 1 Pet. 5.10.

3 1. Încolo, fraților, rugați-vă*
pentru noi ca Cuvântul Domnului
să se răspândească și să fie proslăvit,
cum este la voi, *Efes. 6.19. Col. 4.3. 1 Tes. 5.25.

2. și să* fim izbăviți de oamenii

nechibzuți și răi; căci nu toți au
credința*. *Rom. 15.31. **Fapt. 28.24. Rom. 10.16.

3. Credincios* este Domnul: El vă va
întări și vă va** păzi de cel rău.

*1 Cor. 1.9. 1 Tes. 5.24. **Ioan 17.15. 2 Pet. 2.9.

4. Cu privire la voi, avem* încredere
în Domnul că faceți și veți face ce vă
poruncim. *2 Cor. 7.16. Gal. 5.10.

5. Domnul* să vă îndrepte inimile
spre dragostea lui Dumnezeu și spre
răbdarea lui Hristos! *1 Cron. 29.18.

6. În Numele Domnului nostru Isus
Hristos, vă poruncim, fraților, să* vă
depărtați de** orice frate care trăiește
în† neorânduială, și nu după învăț-
turile†† pe care le-ați primit de la noi.

*Rom. 16.17. Vers. 14. 1 Tim. 6.5. 2 Ioan 10. **1 Cor. 5.11,13.
†1 Tes. 4.11; 5.14. Vers. 11,12,14. ††Cap. 2.15.

7. Voi înșivă știți ce* trebuie să faceți
ca să ne urmați; căci noi** n-am trăit
în neorânduială între voi.

*1 Cor. 4.16; 11.1. 1 Tes. 1.6,7. **1 Tes. 2.10.

8. N-am mâncat de pomană pâinea
nimănui; ci, lucrând și ostendindu-ne*,
am muncit zi și noapte, ca să nu fim
povară nimănui dintre voi.

*Fapt. 18.3; 20.34. 2 Cor. 11.9. 1 Tes. 2.9.

9. Nu* că n-am fi avut dreptul acesta,
dar am vrut să vă dăm în** noi înșine
o pildă vrednică de urmat.

*1 Cor. 9.6. 1 Tes. 2.6. **Vers. 7.

10. Căci, când eram la voi, vă
spuneam lămurit: „Cine* nu vrea să
lucreze nici să nu mănânce.“

*Gen. 3.19. 1 Tes. 4.11.

11. Auzim însă că unii dintre voi
trăiesc* în neorânduială, nu lucrează
nimic*, ci se țin de nimicuri.

*Vers. 6. **1 Tes. 4.11. 1 Tim. 5.13. 1 Pet. 4.15.

12. Îndemnăm* pe oamenii acestia
și-i sfătuim, în Domnul nostru Isus
Hristos, să-și** mănânce pâinea lucrând
în liniște. *1 Tes. 4.11. **Efes. 4.28.

13. Voi, fraților, să* nu osteniți în
facerea binelui. *Gal. 6.9.

14. Și, dacă n-ascultă cineva ce spu-
nem noi în această epistolă, însem-
nați-vi-l și să* n-aveți nici un fel de
legături cu el, ca să-i fie rușine.

*Mat. 18.17. 1 Cor. 5.9. Vers. 6.

15. Să* nu-l socotiți ca pe un vrăj-
maș, ci** să-l mustrați ca pe un frate.

*Lev. 19.17. 1 Tes. 5.14. **Tit 3.10.

16. Însuși Domnul* păcii să vă dea
totdeauna pacea în orice fel. Domnul
să fie cu voi cu toți!

*Rom. 15.33; 16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. 1 Tes. 5.23.

17. Urarea de sănătate* este scrisă cu

mâna mea: Pavel. Acesta este semnul în fiecare epistolă; așa scriu eu.

*1 Cor. 16.21. Col. 4.18.

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1 1. Pavel, apostol al lui Isus Hristos, prin* porunca lui** Dumnezeu, Mântuitorul nostru, și a Domnului Isus Hristos, nădejdea noastră,

*Fapt. 9.15. Gal. 1.1,11. **Cap. 2.3; 4.10. Tit 1.3; 2.10; 13.4. Iuda 25. †Col. 1.27.
2. către Timotei*, adevăratul** meu copil în credință: harț, îndurare și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Hristos Isus, Domnul nostru!

*Fapt. 16.1. 1 Cor. 4.17. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. **Tit 1.4. †Gal. 1.3. 2 Tim. 1.2. 1 Pet. 1.2.
3. După cum te-am rugat, la plecarea* mea în Macedonia, să rămâi în Efes, ca** să poruncești unora să nu învețe pe alții altă învățătură

*Fapt. 20.1,3. Filp. 2.24. **Gal. 1.6,7. Cap. 6.3,10.
4. și să nu* se țină de basme și de înșirări de neamuri fără sfârșit, care dau** naștere mai mult la certuri de vorbe decât fac să înainteze lucrul lui Dumnezeu prin credință, așa fac și acum.

*Cap. 4.7; 6.4,20. 2 Tim. 2.14; 16.23. Tit 1.14; 3.9. **Cap. 6.4.
5. Ținta* poruncii este dragostea, care** vine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun și dintr-o credință neprefăcută.

*Rom. 13.8,10. Gal. 5.14. **2 Tim. 2.22.
6. Unii, fiindcă s-au depărtat de aceste lucruri, au rățâcit și s-au apucat de flecării*.

*Cap. 6.4,20.
7. Ei vor să fie învățători ai Legii, și nu știu nici măcar ce spun*, nici ce urmăresc.

*Cap. 6.4.
8. Noi știm că Legea* este bună dacă cineva o întrebuințează bine, *Rom. 7.12.

9. căci știm* că Legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cei fărădelege și nesupuși, pentru cei nelegiuși și păcătoși, pentru cei fără evlavie, necurați, pentru ucigătorii de tată și ucigătorii de mamă, pentru ucigătorii de oameni,

*Gal. 3.19; 5.23.
10. pentru curvari, pentru sodomiți, pentru vânzătorii de oameni, pentru cei mincinoși, pentru cei ce jură strâmb și pentru orice este împotriva învățaturii* sănătoase: —

*Cap. 6.3. 2 Tim. 4.3. Tit 2.1; 4.9.

18. Harul* Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.

*Rom. 16.24.

11. potrivit cu Evanghelia slavei fericitului* Dumnezeu, care** mi-a fost încredințată mie.

*Cap. 6.15. **1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Col. 1.25. 1 Tes. 2.4. Cap. 2.7. 2 Tim. 1.11. Tit 1.3.

12. Mulțumesc lui Hristos Isus, Domnul nostru, care* m-a întărit, că** m-a socotit vrednic de încredere și m-a pus† în slujba Lui,

*2 Cor. 12.9. **1 Cor. 7.25. †2 Cor. 3.5,6; 4.1. Col. 1.25.

13. măcar că* mai înainte eram un hulitor, un prigonitor și batjocoritor. Dar am căpătat îndurare, pentru că lucrăm din neștiință**, în necredință!

*Fapt. 8.3; 9.1. 1 Cor. 9.19. Filp. 3.6. **Luca 23.34. Ioan 9.39,41. Fapt. 3.17; 26.9.

14. Și harul* Domnului nostru s-a înmulțit peste măsură de mult împreună cu** credința și† cu dragostea care este în Hristos Isus.

*Rom. 5.20. 1 Cor. 15.10. **2 Tim. 1.13. †Luca 7.47.

15. O, adevărat* și cu totul vrednic de primit este cuvântul care zice: „Hristos** Isus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși“, dintre care cel dintâi sunt eu.

*Cap. 3.1; 4.9. 2 Tim. 2.11. Tit 3.8. **Mat. 9.13. Marc. 2.17. Luca 5.32; 19.10. Rom. 5.8. 1 Ioan 3.5.

16. Dar am căpătat* îndurare, pentru ca Isus Hristos să-Și arate în mine, cel dintâi, toată îndelunga Lui răbdare, ca** o pildă celor ce ar crede în El, în urmă, ca să capete viața veșnică.

*2 Cor. 4.1. **Fapt. 13.39.

17. A Împăratului* veșnicilor, a nemuritorului**, nevăzutului† și singurului†† Dumnezeu, să fie*† cinstea și slava în vecii vecilor! Amin.

*Ps. 10.16; 145.13. Dan. 7.14. Cap. 6.15,16. **Rom. 1.23. †Ioan 1.18. Evr. 11.27. 1 Ioan 14.12. ††Rom. 16.27. Iuda 25.

*†1 Cron. 29.11.

18. Porunca pe care ți-o* dau, fiule Timotei, după** prorociile făcute mai înainte despre tine, este ca, prin ele, să te† lupti lupta cea bună

*Cap. 6.13,14,20. 2 Tim. 2.2. **Cap. 4.14. †Cap. 6.12. 2 Tim. 2.3; 4.7.

19. și să păstrezi* credința și un cuget curat, pe care unii l-au pierdut, și au căzut** din credință.

*Cap. 3.9. **Cap. 6.9.

20. Din numărul lor sunt Imeneu* și

Alexandru**, pe care i-am† dat pe mâna Satanei, ca să se învețe să nu hulească††.

*2 Tim. 2.17. **2 Tim. 4.14. †1 Cor. 5.5. ††Fapt. 13.45.

2 1. Vă îndemn, dar, înainte de toate, să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, 2. pentru* împărați și pentru** toți cei ce sunt înălțați în dregătorii, ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavia și cu toată cinstea.

*Ezra 6.10. Ier. 29.7. **Rom. 13.1.
3. Lucrul acesta este bun* și bine primit înaintea lui** Dumnezeu, Mântuitorul nostru,

*Rom. 12.2. Cap. 5.4. **Cap. 1.1. 2 Tim. 1.9.

4. care* voiește ca toți oamenii să fie mântuiți și** să vină la cunoștința adevărului.

*Ezec. 18.23. Ioan 3.16,17. Tit 2.1. 2 Pet. 3.9. **Ioan 17.3. 2 Tim. 2.25.

5. Căci* este un singur Dumnezeu și este un** singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Hristos,

*Rom. 3.29,30; 10.12. Gal. 3.20. **Evr. 8.6; 9.15.

6. care* S-a dat pe Sine însuși ca preț de răscumpărare pentru toți; faptul acesta trebuia adevărit** la vremea cuvenită†,

*Mat. 20.28. Marc. 10.45. Efes. 1.7. Tit 2.14. **1 Cor. 1.6. 2 Tim. 1.8. †Rom. 5.5. Gal. 4.4. Efes. 1.9; 3.5. Tit 1.3.

7. și* propovăduitorul și apostolul Lui am fost pus eu — spun** adevărul în Hristos, nu mint — ca să învăț† pe Neamuri credința și adevărul. *Efes. 3.7,8. 2 Tim. 1.11. **Rom. 9.1. †Rom. 11.13; 15.16. Gal. 1.16.

8. Vreau, dar, ca bărbații să se roage în* orice loc și să ridice** spre cer mâini curate, fără mânie și fără îndoieli.

*Mal. 1.11. Ioan 4.21. **Ps. 134.2. Isa. 1.15.

9. Vreau, de asemenea, ca femeile* să se roage îmbrăcate în chip cuviincios, cu rușine și sfială; nu cu împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare, nici cu haine scumpe,

*1 Pet. 3.3.

10. ci* cu fapte bune, cum se cuvine femeilor care spun că sunt evlavioase.

*1 Pet. 3.4.

11. Femeia să învețe în tăcere, cu toată supunerea.

12. Femeii* nu-i dau voie să învețe pe alții, nici** să se ridice mai presus de bărbat, ci să stea în tăcere.

*1 Cor. 14.34. **Efes. 5.24.

13. Căci întâi a fost întocmit Adam*, și apoi Eva.

*Gen. 1.27; 2.18,22. 1 Cor. 11.8,9.

14. Și nu Adam* a fost amăgit; ci

femeia, fiind amăgită, s-a făcut vinovată de călcarea poruncii. *Gen. 3.6. 2 Cor. 11.3.

15. Totuși ea va fi mântuită prin nașterea de fii, dacă stăruie cu smerenie în credință, în dragoste și în sfințenie.

3 1. Adevărat este* cuvântul acesta: „Dacă râvnește cineva să fie episcop**†, dorește un lucru† bun.“

*Cap. 1.15. **Fapt. 20.28. Filp. 1.1. †Efes. 4.12.

2. Dar trebuie ca episcopul*† să fie fără prihană, bărbatul** unei singure neveste, cumpătat, înțelept, vrednic de cinste, primitor de oaspeți, în stare† să învețe pe alții.

*Tit 1.6, etc. **Cap. 5.9. †2 Tim. 2.24.

3. Să nu fie nici bețiv*, nici bătaș**, nici† doritor de câștig mârșav, ci să fie blând††, nu gâlcevitor, nu iubitor de bani;

*Vers. 8. Tit 1.7. **2 Tim. 2.24. †1 Pet. 5.2. ††2 Tim. 2.24.

4. să-și chivernisească bine casa și să-și țină* copiii în supunere cu toată cuviința.

*Tit 1.6.

5. Căci, dacă cineva nu știe să-și cârmuiască bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?

6. Să nu fie întors la Dumnezeu de curând, ca nu cumva să se îngâmfe și să* cadă în osânda diavolului.

*Isa. 14.12.

7. Trebuie să aibă și o bună mărturie din* partea celor de afară, pentru ca să nu ajungă de ocară și** să cadă în cursa diavolului.

*Fapt. 22.12. 1 Cor. 5.12. 1 Tes. 4.12. **Cap. 6.9. 2 Tim. 2.26.

8. Diaconii*, de asemenea, trebuie să fie cinstiți, nu cu două fețe, nu** băutori de mult vin, nu doritori de câștig mârșav,

*Fapt. 6.3. **Lev. 10.9. Ezech. 44.21. Vers. 3.

9. ci să păstreze* taina credinței într-un cuget curat.

*Cap. 1.19.

10. Trebuie cercetați întâi, și, numai dacă sunt fără prihană, să fie diaconi.

11. Femeile, de asemenea*, trebuie să fie cinstite, neclevetitoare, cumpătate, credincioase în toate lucrurile.

*Tit 2.3.

12. Diaconii să fie bărbați ai unei singure neveste și să știe să-și cârmuiască bine copiii și casele lor.

13. Pentru că cei ce* slujesc bine ca diaconi dobândesc un loc de cinste și o mare înfrăneală în credința care este în Hristos Isus.

*Mat. 25.21.

1. Sau: priveghetor

14. Îți scriu aceste lucruri cu nădejdea că voi veni în curând la tine.

15. Dar, dacă voi zăbovi, să știi cum trebuie să te porți în* Casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui Viu, Stâlpul și Temelia adevărului.

*Efes. 2.21,22. 2 Tim. 2.20.

16. Și, fără îndoială, mare este taina evlaviei... „Cel ce* a fost arătat în trup a fost dovedit** neprihănit în Duhul, a fost văzut* de îngeri, a fost propovăduit* printre Neamuri, a fost* crezut în lume, a fost înălțat* în slavă.”

*Ioan 1.14.

1 Ioan 1.2. **Mat. 3.16. Ioan 1.32,33; 15.26; 16.8,9. Rom. 1.4. 1 Pet. 3.18. 1 Ioan 5.6, etc. †Mat. 28.2. Marc. 16.5. Luca 2.13; 24.4. Ioan 20.12. Efes. 3.10. 1 Pet. 1.12. †Fapt. 10.34; 13.46,48. Rom. 10.18. Gal. 2.8. Efes. 3.5,6,8. Col. 1.27,28. Cap. 2.7. *†Col. 1.6,23. *†Luca 24.51. Fapt. 1.9. 1 Pet. 3.22.

1. Dar Duhul spune lămurit* că**, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se aliească de* duhuri înșelătoare și* de învățăturile dracilor,

*Ioan 16.13. 2 Tes. 2.3. 2 Tim. 3.1, etc.

2 Pet. 3.3. 1 Ioan 2.18. Iuda 4.18. **1 Pet. 1.20. †2 Tim. 3.13. 2 Pet. 2.1. Apoc. 16.14. ††Dan. 11.35,37,38. Apoc. 9.20.

2. abătuți* de fățărnicia unor oameni care vorbesc minciuni, însemnați cu fierul** roșu în însuși cugetul lor.

*Mat. 7.15. Rom. 16.18. 2 Pet. 2.3. **Efes. 4.19.

3. Ei opresc* căsătoria și întrebuințarea bucatelor** pe care Dumnezeu le-a făcut ca să fie luate* cu mulțumiri* de către cei ce cred și cunosc adevărul.

*1 Cor. 7.28,36,38. Col. 2.20,21. Evr. 13.4. **Rom. 14.3,17. 1 Cor. 8.8. †Gen. 1.29; 9.3. ††Rom. 14.6. 1 Cor. 10.30.

4. Căci orice făptură a lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumiri,

5. pentru că este sfințit prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Dacă vei pune în mintea fraților aceste lucruri, vei fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă te hrănești* cu cuvintele credinței și ale buneii învățături pe care ai urmat-o până acum.

*2 Tim. 3.14,15.

7. Ferește-te de basmele* lumești și băbești. Caută** să fii evlavios.

*Cap. 1.4; 6.20. 2 Tim. 2.16,23; 4.4. Tit 1.14. **Evr. 5.14.

8. Căci deprinderea* trupească este de puțin folos, pe când** evlavia este folositoare în orice privință, întrucât ea are* făgăduința vieții de acum și a celei viitoare.

*1 Cor. 8.8. Col. 2.23. **Cap. 6.6. †Ps. 37.4; 84.11; 112.2,3; 145.19. Mat. 6.33; 19.29. Marc. 10.30. Rom. 8.28.

9. Iată un cuvânt adevărat* și cu totul vrednic de primit!

*Cap. 1.15.

10. Noi muncim*, în adevăr, și ne luptăm, pentru că ne-am** pus nădejdea în Dumnezeul cel Viu, care este Mântuitorul tuturor oamenilor, și mai ales al celor credincioși.

*1 Cor. 4.11,12. **Cap. 6.17. †Ps. 36.6; 107.2,6, etc.

11. Poruncește* și învață aceste lucruri.

*Cap. 6.2.

12. Nimeni* să nu-ți disprețuiască tinerețea; ci fii** o pildă pentru credincioși: în vorbire, în purtare, în dragoste, în credință, în curăție.

*1 Cor. 16.11. Tit 2.15. **Tit 2.7. 1 Pet. 5.3.

13. Până voi veni, ia seama bine la citire, la îndemnare și la învățătura pe care o dai altora.

14. Nu* fi nepăsător de darul care este în tine, care ți-a fost dat prin** prorocie, cu* punerea mâinilor de către ceata prezbiterilor!

*2 Tim. 1.6.

**Cap. 1.18. †Fapt. 6.6; 8.17; 9.6; 13.3. Cap. 5.22. 2 Tim. 1.6.

15. Pune-ți pe inimă aceste lucruri, îndeletnicește-te în totul cu ele, pentru ca înaintarea ta să fie văzută de toți.

16. Fii cu luare aminte* asupra ta însuși și asupra învățăturii pe care o dai altora; stăruie în aceste lucruri, căci, dacă vei face așa, te** vei mântui pe tine însuși și pe* cei ce te ascultă.

*Fapt. 20.28. **Ezec. 33.9. †Rom. 11.14. 1 Cor. 9.22. Iac. 5.20.

5. Nu* mostra cu asprime pe un bătrân, ci sfătuiește-l ca pe un tată; pe tineri sfătuiește-i ca pe niște frați;

*Lev. 19.32.

2. pe femeile bătrâne, ca pe niște mame; pe cele tinere, ca pe niște surori, cu toată curăția.

3. Cinstește pe văduvele care sunt* cu adevărat văduve.

*Vers. 5,16.

4. Dacă o văduvă are copii sau nepoți de la copii, aceștia să se deprindă să fie evlavioși, întâi față de cei din casa lor, și să* răsplătească ostenelele părinților, căci** lucrul acesta este plăcut înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 45.10,11. Mat. 15.4. Efes. 6.1,2. **Cap. 2.3.

5. Cea* cu adevărat văduvă, care a rămas singură, și-a pus nădejdea în Dumnezeu și stăruie**, zi și noapte, în cereri și rugăciuni.

*1 Cor. 7.32. **Luca 2.39; 18.1. †Fapt. 26.7.

1. Sau: bătrâni

6. Dar* cea dedată la plăceri, măcar că trăiește, este moartă.

*Iac. 5.5.

7. Poruncește și aceste* lucruri, ca să fie fără vină.

*Cap. 1.3; 4.11; 6.17.

8. Dacă nu poartă cineva grijă de ai lui, și* mai ales de cei din casa lui, s-a** lepădat de credință și* este mai rău decât un necredincios.

*Isa. 58.7. Gal. 6.10. **2 Tim. 3.5. Tit 1.16. †Mat. 18.17.

9. O văduvă, ca să fie înscrisă în lista văduvelor, trebuie să n-aibă mai puțin de șaizeci de ani, să nu fi avut* decât un singur bărbat,

*Luca 2.36. Cap. 3.2.

10. să fie cunoscută pentru faptele ei bune, să fi crescut copii, să fi fost primitoare* de oaspeți, să fi spălat** picioarele sfinților, să fi ajutat pe cei nenorociți, să fi dat ajutor la orice faptă bună.

*Fapt. 16.15. Evr. 13.2. 1 Pet. 4.9. **Gen. 18.4; 19.2. Luca 7.38,43. Ioan 13.5,14.

11. Dar pe văduvele tinere să nu le primești, pentru că, atunci când le desparte pofta de Hristos, vor să se mărite din nou

12. și se fac vinovate de faptul că își calcă credința dintâi.

13. Totodată* se deprind să umble fără nici o treabă din casă în casă; și nu numai că sunt leneșe, dar sunt și limbute și iscoditoare, și vorbesc ce nu trebuie vorbit.

*2 Tes. 3.11.

14. Vreau*, dar, ca văduvele tinere să se mărite și să aibă copii, să fie gospodine la casa lor, ca să** nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară,

*1 Cor. 7.9. **Cap. 6.1. Tit 2.8.

15. căci unele s-au și întors să urmeze pe Satana.

16. Dacă vreun credincios, fie bărbat, fie femeie, are văduve în familie, să le ajute, și să nu fie împovărată cu ele Biserica, pentru ca să poată veni în ajutor celor* cu adevărat văduve.

*Vers. 3,5.

17. Prezbiterii* care cârmuiesc bine să** fie învredniciți de îndoită cinste, mai ales cei ce se ostenesc cu propovăduirea și cu învățătura pe care o dau altora.

*Rom. 12.8. 1 Cor. 9.10,14. Gal. 6.6. Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12,13. Evr. 13.7,17. **Fapt. 28.10.

18. Căci Scriptura zice: „Să nu legi gura boului* când treieră bucate”; și: „Vrednic** este lucrătorul de plata lui.”

*Deut. 25.4. 1 Cor. 9.9. **Lev. 19.13. Deut. 24.14,15. Mat. 10.10. Luca 10.7.

19. Împotriva unui prezbiter¹ să nu

1. Sau: bătrân

primești învinuire decât din gura a doi* sau trei martori.

*Deut. 19.15.

20. Pe* cei ce păcătuiesc mustră-i înaintea tuturor, ca** și ceilalți să aibă frică.

*Gal. 2.11,14. Tit 1.13. **Deut. 13.11.

21. Te* rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu, înaintea lui Hristos Isus și înaintea îngerilor aleși, să păzești aceste lucruri, fără vreun gând mai dinainte, și să nu faci nimic cu părtinire.

*Cap. 6.13. 2 Tim. 2.14; 4.1.

22. Să nu-ți pui mâinile* peste nimeni cu grabă și să nu** te faci părtaș păcatelor altora; pe tine însuși păzește-te curat.

*Fapt. 6.6; 13.3. Cap. 4.14. 2 Tim. 1.6. **2 Ioan 11.

23. Să nu mai bei numai apă, ci să iei și câte puțin vin, din pricina* stomacului tău și din pricina deselor tale îmbolnăviri.

*Ps. 104.15.

24. Păcatele* unor oameni sunt cunoscute și merg înainte la judecată, iar ale altora vin pe urmă.

*Gal. 5.19.

25. Tot așa și faptele bune sunt cunoscute; și cele ce nu sunt cunoscute nu pot să rămână ascunse.

6. Toți cei ce sunt sub jugul Grobiei* să socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca** Numele lui Dumnezeu și învățătura să nu fie vorbite de rău.

*Efes. 6.5. Col. 3.22. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18. **Isa. 52.5. Rom. 2.24. Tit 2.5,8.

2. Iar cei ce au stăpâni credincioși să nu-i disprețuiască, sub cuvânt* că sunt „frați”, ci să le slujească și mai bine, tocmai fiindcă cei ce se bucură de binefacerile slujbei lor sunt credincioși și preaiubiți. Învață pe oameni aceste** lucruri și spune-le apăsător.

*Col. 4.1. **Cap. 4.11.

3. Dacă învață* cineva pe oameni învățatură deosebită, și nu** se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și* de învățătura care duce la evlavie,

*Cap. 1.3. **Cap. 1.10.

4. este plin de mândrie și nu știe nimic*; ba încă are boala cercetărilor fără rost** și a certurilor de cuvinte, din care se naște pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele,

*1 Cor. 8.2. Cap. 1.7. **Cap. 1.4. 2 Tim. 2.23. Tit 3.9.

5. zadarnicele ciocniri de vorbe* ale oamenilor** strică la minte, lipsiți de adevăr și care* cred că evlavia este un izvor de câștig. Ferește-te* de astfel de oameni.

*1 Cor. 11.16. Cap. 1.6. **2 Tim. 3.8. †Tit 1.11. ††2 Pet. 2.3.

6. Negreșit, evlavia* însoțită de mulțumire este un mare câștig.

*Rom. 16.17. 2 Tim. 3.5.

7. Căci noi n-am adus nimic* în lume, și nici nu putem să luăm cu noi nimic din ea.

*Ps. 37.16. Prov. 15.16; 16.8. Evr. 13.5.

8. Dacă avem*, dar, cu ce să ne hrănim și cu ce să ne îmbrăcăm, ne va fi de ajuns.

*Iov 1.21. Ps. 49.17. Prov. 27.24. Ecl. 5.15.

9. Cei* ce vor să se îmbogățească, dimpotrivă, cad în ispită, în laț** și în multe pofte nesăbuite și vătămătoare, care-ți cufundă pe oameni în prăpăd și pierzare.

*Gen. 28.20. Evr. 13.5.

**Prov. 15.27; 20.12; 28.20. Mat. 13.22. Iac. 5.1. †Cap. 3.7.

10. Căci* iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; și unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credință și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri.

*Cap. 1.19.

11. Iar* tu, om** al lui Dumnezeu, fugi de aceste lucruri, și caută neprihănirea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândețea.

*Exod 23.8. Deut. 16.19. **2 Tim. 2.22.

12. Luptă-te* lupta cea bună a credinței; apucă** viața veșnică, la care ai fost chemat și pentru care ai-ți făcut cea frumoasă mărturisire înaintea multor martori.

*Deut. 33.1. 2 Tim. 3.17. **1 Cor. 9.25,26. Cap. 1.18. 2 Tim. 4.7. †Filp. 3.12,14. Vers. 19.

13. Te îndemn*, înaintea lui Dumnezeu, care** dă viață tuturor lucrurilor, și înaintea lui Hristos Isus, care-ți a făcut cea frumoasă mărturisire înaintea lui Pilat din Pont,

*Evr. 10.23.

**Cap. 5.21. †Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Ioan 5.21.

14. să păzești porunca, fără prihană și fără vină, până* la arătarea Domnului nostru Isus Hristos,

*Mat. 27.11. Ioan 18.37. Apoc. 1.5; 3.14.

15. care va fi făcută la vremea ei de fericitul* și singurul Stăpânitor, Împăratul** împăraților și Domnul domnilor,

*Filp. 1.6,10. 1 Tes. 3.13; 5.23. **Cap. 1.11,17.

16. singurul care* are nemurirea, care locuiește într-o lumină de care** nu poți să te apropii, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea și care-ți are cinstea și puterea veșnică! Amin.

*Apoc. 17.14; 19.16. **Cap. 1.17. †Exod 33.20. Ioan 6.46.

17. Îndeamnă pe bogații veacului acestuia să nu se îngâmfie și să nu-și* pună nădejdea în niște bogății** nestărnice, ci în-ți Dumnezeu, care-ți ne dă toate lucrurile din belșug, ca să ne bucurăm de ele.

*Efes. 3.21. Filp. 4.20. Iuda 25. Apoc. 1.6; 4.11; 7.12. **Iov 31.24. Ps. 52.7; 62.10. Marc. 10.24. Luca 12.21. †Prov. 23.5. ††1 Tes. 1.9. Cap. 3.15; 4.10.

18. Îndeamnă-i să facă bine, să fie bogați* în fapte bune, să fie darnici**, gata să simtă-ți împreună cu alții,

*Fapt. 14.17; 17.25. **Luca 12.21. Cap. 5.10. Tit 3.8. Iac. 2.5. †Rom. 12.13.

19. așa ca să-și strângă* pentru vremea viitoare, drept comoară, o bună temelie, pentru ca să apuce** adevărata viață.

*Gal. 6.6. Evr. 13.16. **Mat. 6.20; 19.21. Luca 12.33; 16.9.

20. Timoteie, păzește* ce ți s-a încredințat; ferește-te** de flecăriile lumești și de împotrivirile științei, pe nedrept numite astfel,

*Vers. 12. **2 Tim. 1.14. Tit 1.9. Apoc. 3.3.

21. pe care au mărturisit-o unii, și au rătăcit* cu privire la credință.

Harul** să fie cu voi! Amin.

*Cap. 1.4,6; 4.7. 2 Tim. 2.14,16,23. Tit 1.14; 3.9. **Cap. 1.6,19. 2 Tim. 2.18.

EPISTOLA A DOUA A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1. Pavel, apostol* al lui Hristos Isus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduința vieții** care este în Hristos Isus,

*2 Cor. 1.1. **Efes. 3.6. Tit 1.2. Evr. 9.15.

2. către* Timotei, copilul meu preaiubit: Har, îndurare și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Isus, Domnul nostru!

*1 Tim. 1.2.

3. Mulțumesc* lui Dumnezeu, căruia**

îi slujesc cu un cuget curat, din moși strămoși, că neîntrerupt-ți te pomenesc în rugăciunile mele, zi și noapte.

*Rom. 1.8.

Efes. 1.16. **Fapt. 22.3; 23.1; 24.14; 27.23. Rom. 1.9. Gal. 1.14. †1 Tes. 1.2; 3.10.

4. Căci mi-aduc aminte* de lacrimile tale și doresc să te văd, ca să mă umplu de bucurie.

*Cap. 4.9,21.

5. Îmi aduc aminte de credința* ta neprefăcută, care s-a sălășluit întâi în

bușca ta Lois și în mama** ta, Eunice, și sunt încredințat că și în tine.

*1 Tim. 1.5; 4.6. **Fapt. 16.1.

6. De aceea îți aduc aminte să înflăcărezi* darul lui Dumnezeu care este în tine prin punerea mâinilor mele.

*1 Tes. 5.19. 1 Tim. 4.14.

7. Căci Dumnezeu* nu ne-a dat un duh de frică, ci** de putere, de dragoste și de chibzuință.

*Rom. 8.15. **Luca 24.49. Fapt. 1.8.

8. Să nu-ți fie rușine, dar*, de mărturisirea** Domnului nostru, nici de mine, întemnițatul Lui. Că-ți suferă împreună cu Evanghelia, prin puterea lui Dumnezeu.

*Rom. 1.16. **1 Tim. 2.6.

Apoc. 1.2. †Efes. 3.1. Filp. 1.7. ††Col. 1.24. Cap. 4.5.

9. El* ne-a mântuit și ne-a** dat o chemare sfântă, nu-ți pentru faptele noastre, ci-ți după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus, înainte-ți de veșnicii,

*1 Tim. 1.1. Tit 3.4. **1 Tes. 4.7. Evr. 3.1. †Rom. 3.20; 9.11. Tit 3.5. ††Rom. 8.28. *†Rom. 16.25. Efes. 1.4; 3.11. Tit 1.2. 1 Pet. 1.20.

10. dar care a fost* descoperit acum prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Isus, care** a nimicit moartea și a adus la lumină viața și neputrezirea, prin Evanghelie.

*Rom. 16.26. Efes. 1.9. Col. 1.26. Tit 1.3. 1 Pet. 1.20. **1 Cor. 15.54,55. Evr. 2.14.

11. Propovăduitorul și apostolul ei* am fost pus eu și învățător al Neamurilor.

*Fapt. 9.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. Cap. 4.17.

12. Și din pricina aceasta* sufăr aceste lucruri; dar nu mi-e rușine, căci** știu în cine am crezut. Și sunt încredințat că El are putere să păzească-ți ce l-am încredințat până în-ți ziua aceea.

*Efes. 3.1. Cap. 2.9. **1 Pet. 4.19. †1 Tim. 6.20. ††Vers. 18. Cap. 4.8.

13. Dreptarul învățăturilor* sănătoase, pe care le-ai auzit de la mine, ține-l** cu-ți credință-ți și dragostea care este în Hristos Isus.

*Cap. 3.14. Tit 1.9. Evr. 10.23.

Apoc. 2.25. **Rom. 2.20; 6.17. †Cap. 2.2. ††1 Tim. 1.14.

14. Lucrul acela bun* care ți s-a încredințat păzește-l prin Duhul Sfânt, care** locuiește în noi.

*1 Tim. 6.20. **Rom. 8.11.

15. Știi că cei ce sunt în Asia toți* m-au părăsit**; între alții și Figel și Ermogen.

*Fapt. 19.10. **Cap. 4.10,16.

16. Domnul să-Și verse* îndurarea peste casa** lui Onisifor; căci-ți de multe ori m-a mângâiat și nu-ți i-a fost rușine de lanțul-ți meu.

*Mat. 5.7. **Cap. 4.19. †Filim. 7. ††Vers. 8. *†Fapt. 28.20. Efes. 6.20.

17. Nu numai atât, dar, când a fost în Roma, m-a căutat cu multă grijă și m-a găsit.

18. Dea Domnul să* capete îndurare de la Domnul „în** ziua aceea“. Tu știi foarte bine cât ajutor-ți mi-a dat el în Efes.

*Mat. 25.34-40. **2 Tes. 1.10. Vers. 12. †Evr. 6.10.

21. Tu, dar, copilul* meu, întârește-te** în harul care este în Hristos Isus.

*1 Tim. 1.2. Cap. 1.2. **Efes. 6.10.

2. Și*, ce-ai auzit de la mine în fața multor martori, încredințează** la oameni de încredere, care să fie în stare-ți să învețe și pe alții.

*Cap. 1.13; 3.10,14. **1 Tim. 1.18. †1 Tim. 3.2. Tit 1.9.

3. Suferă* împreună cu mine, ca** un bun ostaș al lui Hristos.

*Cap. 1.8; 4.5. **1 Tim. 1.18.

4. Nici un* ostaș nu se încurcă cu treburile vieții, dacă vrea să placă celui ce l-a înscris la oaste.

*1 Cor. 9.25.

5. Și* cine luptă la jocuri nu este înclinat, dacă nu s-a luptat după rânduieli.

*1 Cor. 9.25,26.

6. Plugarul* trebuie să muncească înainte ca să strângă roadele.

*1 Cor. 9.10.

7. Înțelege ce-ți spun; Domnul îți va da pricepere în toate lucrurile.

8. Adu-ți aminte de Domnul Isus Hristos, din* sămânța lui David, înviat** din morți, după Evanghelia mea,

*Fapt. 2.30; 13.23. Rom. 1.3,4.

**1 Cor. 15.1,4,20. †Rom. 2.16.

9. pentru* care sufăr până** acolo că sunt legat ca un făcător de rele. Dar-ți Cuvântul lui Dumnezeu nu este legat.

*Fapt. 9.16. Cap. 1.12. **Efes. 3.1. Filp. 1.7. Col. 4.3,18.

†Fapt. 28.31. Efes. 6.19,20. Filp. 1.13,14.

10. De aceea rabd totul* pentru cei aleși, pentru ca** și ei să capete mântuirea care este în Hristos Isus, împreună cu slava veșnică.

*Efes. 3.13. Col. 1.24. **2 Cor. 1.6.

11. Adevărat* este cuvântul acesta: dacă** am murit împreună cu El, vom și trăi împreună cu El.

*1 Tim. 1.15. **Rom. 6.5,8. 2 Cor. 4.10.

12. Dacă* răbdăm, vom și împărați împreună cu El. Dacă** ne lepădăm de El, și El Se va lepăda de noi.

*Rom. 8.17. 1 Pet. 4.13. **Mat. 10.33. Marc. 8.38. Luca 12.9.

13. Dacă* suntem necredincioși, totuși El rămâne credincios, căci nu Se** poate tăgădui singur.

*Rom. 3.3; 9.6. **Num. 23.19.

14. Adu-le aminte de aceste lucruri și roagă-i fierbinte*, înaintea lui Dum-

nezeu, să** se ferească de certurile de cuvinte, care nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă.

*1 Tim. 5.21; 6.13. Cap. 4.1. **1 Tim. 1.4; 6.4. Tit 3.9,11.

15. Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine și care împarte drept Cuvântul adevărului.

16. Ferește-te de* vorbăriile goale și lumești; căci cei ce le țin vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu.

*1 Tim. 4.7; 6.20. Tit 1.14.

17. Și cuvântul lor va roade ca cangrena. Din numărul acestora sunt Imeneu* și Filet,

*1 Tim. 1.20.

18. care s-au abătut de la* adevăr. Ei zic** că a și venit învierea și răstoarnă credința unora.

*1 Tim. 6.21. **1 Cor. 15.12.

19. Totuși temelia* tare a lui Dumnezeu stă nezguduită, având pecetea aceasta: „Domnul cunoaște** pe cei ce sunt ai Lui”; și: „Oricine rostește Numele Domnului să se depărteze de fărădelege!”

*Mat. 24.24. Rom. 8.35.

1 Ioan 2.19. **Naum 1.7. Ioan 10.14,27. Num. 16.5.

20. Într-o* casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ. Unele** sunt pentru o întrebuințare de cinste, iar altele pentru o întrebuințare de ocară.

*1 Tim. 3.15. **Rom. 9.21.

21. Deci*, dacă cineva se curăță de acestea, va fi un vas de cinste, sfințit, folositor stăpânului său, destoinic** pentru orice lucrare bună.

*Isa. 52.11. **Cap. 3.17. Tit 3.1.

22. Fugi de poftele tinereții și urmărește* neprihănirea, credința, dragostea, pacea, împreună cu cei ce cheamă** pe Domnul dintr-o* inimă curată.

*1 Tim. 6.11. **Fapt. 9.14. 1 Cor. 1.2. †1 Tim. 1.5; 4.12.

23. Ferește-te de întrebările* nebune și nefolositoare, căci știi că dau naștere la certuri.

*1 Tim. 1.4; 4.7; 6.4. Vers. 16. Tit 3.9.

24. Și robul* Domnului nu trebuie să se certe; ci să fie blând cu toți, în stare să învețe pe toți**, plin de îngăduință răbdătoare,

*Tit 3.2. **1 Tim. 3.2,3. Tit 1.9.

25. să îndrepte cu* blândețe pe potrivnici, în nădejdea** că Dumnezeu le va da pocăința, ca să ajungă* la cunoștința adevărului;

*Gal. 6.1. 1 Tim. 6.11.

26. și, venindu-și în fire, să se desprindă din* cursa diavolului, de care au fost prinși ca să-i facă voia.

*1 Tim. 3.7.

3 1. Să știi că în* zilele din urmă vor fi vremuri grele.

*1 Tim. 4.1. Cap. 4.3. 2 Pet. 3.3. 1 Ioan 2.18. Iuda 18.

2. Căci oamenii vor fi iubitori de sine*, iubitori de bani**, lăudăroși, trufași††, hulitori*†, neascultători de părinți††, nemulțumitori, fără evlavie,

*Filp. 2.21. **2 Pet. 2.3. †Iuda 16. ††1 Tim. 6.4.

*†1 Tim. 1.20. 2 Pet. 2.12. Iuda 10. †*Rom. 1.30.

3. fără* dragoste firească, neînduplecați, clevetitori**, neînfrânați†, neîmblânziți, ne iubitori de bine,

*Rom. 1.31. **Rom. 1.31. †2 Pet. 3.3.

4. vânzători*, obraznici, îngâmfați; iubitori** mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu;

*2 Pet. 2.10. **Filp. 3.19. 2 Pet. 2.13, etc. Iuda 4,19.

5. având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea*. Depărtează-te de oamenii aceștia**.

*1 Tim. 5.8. Tit 1.16. **2 Tes. 3.6. 1 Tim. 6.5.

6. Sunt* printre ei unii care se vâra prin case și momesc pe femeile ușuratică, îngreuiate de păcate și frământate de felurite pofte,

*Mat. 23.14. Tit 1.11.

7. care învață întotdeauna, și nu pot ajunge* niciodată la deplina cunoștință a adevărului.

*1 Tim. 2.4.

8. După cum* lane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot așa și oamenii** aceștia se împotrivesc adevărului, ca unii care sunt stricați la minte și osândiți† în ce privește credința.

*Exod 7.11. **1 Tim. 6.5. †Rom. 1.28. 2 Cor. 13.5. Tit 1.16.

9. Dar nu vor mai înainta; căci nebunia lor va fi arătată tuturor, cum* a fost arătată și a celor doi oameni.

*Exod 7.12; 8.18; 9.11.

10. Tu însă* ai urmărit de aproape învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea,

*Filp. 2.22. 1 Tim. 4.6.

11. prigonirile și suferințele care au venit peste mine în* Antiohia, în** Iconia și în† Litra. Știi ce prigoniri am răbdător; și totuși Domnul m-a izbăvit din†† toate.

*Fapt. 13.45,50. **Fapt. 14.2,5. †Fapt. 14.19, etc. ††Ps. 34.19. 2 Cor. 1.10. Cap. 4.17.

12. De altfel, toți* cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus vor fi prigoși.

*Ps. 34.19.

Mat. 16.24. Ioan 17.14. Fapt. 14.22. 1 Cor. 15.19. 1 Tes. 3.3.

13. Dar* oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții și se vor amăgi și pe ei înșiși.

*2 Tes. 2.11. 1 Tim. 4.1. Cap. 2.16.

14. Tu* să rămâi în lucrurile pe care

le-ai învățat și de care ești deplin încredințat, căci știi de la cine le-ai învățat;

*Cap. 1.13; 2.2.

15. din pruncie cunoști Sfintele* Scripturi, care pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Hristos Isus.

*Ioan 5.39.

16. Toată* Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos** ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire,

*2 Pet. 1.20,21. **Rom. 15.4.

17. pentru ca* omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic** pentru orice lucrare bună.

*1 Tim. 6.11. **Cap. 2.21.

4 1. Te rog fierbinte*, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Hristos Isus, care** are să judece viii și morții, și pentru arătarea și împărăția Sa:

*1 Tim. 5.21; 6.13. Cap. 2.14. **Fapt. 10.42.

2. propovăduiește Cuvântul, stăruie asupra lui la timp și nelatimp, muștră*, ceartă, îndeamnă** cu toată blândețea și învățătura.

*1 Tim. 5.20.

Tit 1.13; 2.15. **1 Tim. 4.13.

3. Căci* va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura** sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute și își vor da învățători după† poftele lor.

*Cap. 3.1. **1 Tim. 1.10. †Cap. 3.6.

4. Își vor întoarce urechea de la adevăr și se vor îndrepta* spre istorisirii închipuite.

*1 Tim. 1.4; 4.7. Tit 1.14.

5. Dar tu fii treaz în toate lucrurile, rabdă* suferințele, fă lucrul unui evanghelist** și împlinește-ți bine slujba.

*Cap. 1.8; 2.3. **Fapt. 21.8. Efes. 4.11.

6. Căci eu* sunt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură, și clipa plecării** mele este aproape.

*Filp. 2.17. **Filp. 1.23. 2 Pet. 1.14.

7. M-am luptat* lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința.

*1 Cor. 9.24,25. Filp. 3.14. 1 Tim. 6.12. Evr. 12.1.

8. De acum mă așteaptă cununa* neprihănirii, pe care mi-o va da în** „ziua aceea” Domnul, Judecătorul cel drept. Și nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui.

*1 Cor. 9.25. Iac. 1.12. 1 Pet. 5.4. Apoc. 2.10. **Cap. 1.12.

9. Caută de vino curând la mine.

10. Căci* Dima, din dragoste** pentru lumea de acum, m-a părăsit și a plecat la Tesalonic. Crescens s-a dus în Galatia, Tit în Dalmatia.

*Col. 4.14. Film. 24. **1 Ioan 2.15.

11. Numai* Luca** este cu mine. Ia pe Marcu† și adu-l cu tine; căci el îmi este de folos pentru slujbă.

*Cap. 1.15.

**Col. 4.14. Film. 24. †Fapt. 12.25; 15.37. Col. 4.10.

12. Pe Tihic* l-am trimis la Efes.

*Fapt. 20.4. Efes. 6.21. Col. 4.7. Tit 3.12.

13. Când vei veni, adu-mi mantaua pe care am lăsat-o în Troa, la Carp, și cărțile, mai ales pe cele de piele.

14. Alexandru*, căldărarul, mi-a făcut mult rău. Domnul îi va răsplăti** după faptele lui.

*Fapt. 19.33. 1 Tim. 1.20. **2 Sam. 3.39. Ps. 28.4. Apoc. 18.6.

15. Păzește-te și tu de el, pentru că este cu totul împotriva cuvintelor noastre.

16. La întâiul meu răspuns de apărare, nimeni n-a fost cu mine, ci* toți m-au părăsit. Să** nu li se țină în socoteală lucrul acesta!

*Cap. 1.15. **Fapt. 7.60.

17. Însă* Domnul a stat lângă mine și m-a întărit, pentru ca** propovăduirea să fie vestită pe deplin prin mine și s-o audă toate Neamurile. Și am fost izbăvit din† gura leului.

*Mat. 10.19. Fapt. 23.11; 27.23. **Fapt. 9.15; 26.17,18. Efes. 3.8. †Ps. 22.21. 2 Pet. 2.9.

18. Domnul* mă va izbăvi de orice lucru rău și mă va mântui, ca să intru în Împărăția Lui cerească. A Lui** să fie slava în vecii vecilor! Amin.

*Ps. 121.7. **Rom. 11.36. Gal. 1.5. Evr. 13.21.

19. Spune sănătate Priscilei* și lui Acuilă și casei** lui Onisifor.

*Fapt. 18.2. Rom. 16.3. **2 Tim. 1.16.

20. Erast* a rămas în Corint, iar pe Trofim** l-am lăsat bolnav în Milet.

*Fapt. 19.22. Rom. 16.23. **Fapt. 20.4; 21.29.

21. Caută* de vino înainte de iarnă. Eubul și Pudens, Linus, Claudia și toți frații îți trimit sănătate.

*Vers. 9.

22. Domnul* Isus Hristos să fie cu duhul tău! Harul să fie cu voi! Amin.

*Gal. 6.18. Film. 25.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TIT

1 1. Pavel, rob al lui Dumnezeu și apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu credința aleșilor lui Dumnezeu și cunoștința* adevărului care este potrivit cu evlavia**, *2 Tim. 2.25.

**1 Tim. 3.16; 6.3.

2. în nădejdea* vieții veșnice, făgăduite mai înainte de veșniciei** de Dumnezeu, care nu poate să mintă†, *2 Tim. 1.1. Cap. 3.7. **Num. 23.19. 2 Tim. 2.13. †Rom. 16.25. 2 Tim. 1.9. 1 Pet. 1.20.

3. ci* Și-a descoperit Cuvântul la vremea Lui, prin propovăduirea care** mi-a fost încredințată, după† porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru; –

*2 Tim. 1.10. **1 Tes. 2.4. 1 Tim. 1.11. †1 Tim. 1.1; 2.3; 4.10.

4. către Tit*, adevăratul** meu copil în credința† noastră a amândurora: Har†† și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Isus Hristos, Mântuitorul nostru!

*2 Cor. 2.13; 7.13; 8.6,16,23; 12.18. Gal. 2.3. **1 Tim. 1.2. †Rom. 1.12. 2 Cor. 4.13. 2 Pet. 1.1. ††Efes. 1.2. Col. 1.2. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2.

5. Te-am lăsat în Creta ca să pui în rânduială* ce mai rămâne de rânduit și să așezi** prezbiteri† în fiecare cetate, după cum ți-am poruncit:

*1 Cor. 11.34. **Fapt. 14.23. 2 Tim. 2.2.

6. dacă* este cineva fără prihană, bărbat** al unei singure neveste, având† copii credincioși, care să nu fie învinuiți de destrăbălare sau neascultare.

*1 Tim. 3.2, etc. **1 Tim. 3.12. †1 Tim. 3.4,12.

7. Căci episcopul², ca* econom al lui Dumnezeu, trebuie să fie fără prihană; nu încăpățânat, nici mândros, nici datat** la vin, nici bătuș, nici lacom de câștig mârșav†; *Mat. 24.45. 1 Cor. 4.1,2.

**Lev. 10.9. Efes. 5.18. 1 Tim. 3.3,8. †1 Tim. 3.3,8. 1 Pet. 5.2.

8. ci* să fie primitor de oaspeți, iubitor de bine, cumpătat, drept, sfânt, înfrânat;

*1 Tim. 3.2.

9. să se țină* de Cuvântul** adevărat, care este potrivit cu învățătura, pentru ca să fie în stare să sfătuiască în învățătura sănătoasă† și să înfrunte pe potrivnici.

*2 Tes. 2.15. 2 Tim. 1.13. **1 Tim. 1.15; 4.9; 6.3. 2 Tim. 2.2. †1 Tim. 1.10; 6.3. 2 Tim. 4.3. Cap. 2.1.

10. În adevăr, mai ales printre cei tăiați împrejur, sunt* mulți nesupuși, flecari și amăgitori**,

*1 Tim. 1.6. **Rom. 16.18.

11. căroră* trebuie să li se astupe gura. Ei buimăcesc** familii întregi, învățând pe oameni, pentru† un câștig urât, lucruri pe care nu trebuie să le învețe.

*Fapt. 15.1. **Mat. 23.14. 2 Tim. 3.6. †1 Tim. 6.5.

12. Unul* dintre ei, chiar proroc al lor, a zis: „Cretanii sunt totdeauna niște mincinoși, niște fiare rele, niște pânțe leneșe.“

*Fapt. 17.28.

13. Mărturia aceasta este adevărată. De aceea* mustră-i aspru, ca să fie sănătoși în credință**

*2 Cor. 13.10. 2 Tim. 4.2. **Cap. 2.2.

14. și să nu* se țină de basme evreiești și de porunci** date de oameni care se întorc de la adevăr.

*1 Tim. 1.4; 4.7.

15. Totul* este curat pentru cei curați; dar pentru cei** necurați și necredincioși, nimic nu este curat: până și mintea și cugetul le sunt spurcate.

*Luca 11.39-41. Rom. 14.14,20.

16. Ei se laudă că cunosc pe Dumnezeu, dar cu* faptele Îl tăgăduiesc, căci sunt o scârbă: nesupuși și netrebnici pentru** orice faptă bună.

*1 Cor. 6.12; 10.23,25. 1 Tim. 4.3,4. **Rom. 14.33.

17. Tu însă vorbește lucruri care se potrivesc cu învățătura* sănătoasă.

*1 Tim. 1.10; 6.3. 2 Tim. 1.13. Cap. 1.9.

2. Spune că cei bătrâni trebuie să fie treji, vrednici de cinste, cumpătați, sănătoși în credință*, în dragoste, în răbdare.

*Cap. 1.13.

3. Spune* că femeile în vârstă trebuie să aibă o purtare cuviincioasă, să nu fie nici clevețitoare, nici dedate la vin; să învețe pe alții ce este bine,

*1 Tim. 2.9,10; 3.11. 1 Pet. 3.3,4.

4. ca să învețe pe femeile mai tinere să-și* iubească bărbații și copiii;

*1 Tim. 5.14.

5. să fie cumpătate, cu viața curată, să-și vadă de treburile casei, să fie bune, supuse* bărbaților lor, pentru ca** să nu se vorbească de rău Cuvântul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 14.34. Efes. 5.22.

6. Sfătuieste, de asemenea, pe tineri să fie cumpătați

7. și dă-te pe tine însuși pildă de fapte bune, în* toate privințele. Iar în învă-

țatură, dă dovadă de curăție, de vrednicie**, *1 Tim. 4.12. 1 Pet. 5.3. **Efes. 6.24.

8. de vorbire* sănătoasă și fără cusur, ca** potrivnicul să† rămână de rușine și să nu poată să spună nimic rău de noi.

*1 Tim. 6.3.

**Necem. 5.9. 1 Tim. 5.14. 1 Pet. 2.12,15; 3.16. †2 Tes. 3.14.

9. Sfătuieste pe robi* să fie supuși stăpânilor lor, să le fie pe plac în** toate lucrurile, să nu le întoarcă vorba,

*Efes. 6.5. Col. 3.22. 1 Tim. 6.1,2. 1 Pet. 2.18. **Efes. 5.24.

10. să nu fure nimic, ci totdeauna să dea dovadă de o desăvârșită credincioșie, ca* să facă în totul cinste învățaturii lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru.

*Mat. 5.16. Filp. 2.15.

11. Căci harul* lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost** arătat

*Rom. 5.15.

Cap. 3.4,5. 1 Pet. 5.12. **Luca 3.6. Ioan 1.9. 1 Tim. 2.4.

12. și* ne învață s-o rupem cu păgânătatea și** cu poftele lumești și să trăim în veacul de acum cu cumpătate, dreptate și evlavie,

*Luca 1.75. Rom. 6.19. Efes. 1.4. Col. 1.22. 1 Tes. 4.7. **1 Pet. 4.2. 1 Ioan 2.16.

13. așteptând* fericita noastră nădejde** și arătarea† slavei marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos.

*1 Cor. 1.7. Filp. 3.20. 2 Pet. 3.12. **Fapt. 24.15.

Col. 1.5,23. Cap. 1.2; 3.7. †Col. 3.4. 2 Tim. 4.1,8. Evr. 9.28. 1 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.2.

14. El S-a* dat pe Sine însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din orice fărădelege și să-Și curețe** un norod† care să fie al Lui, plin de râvnă†† pentru fapte bune.

*Gal. 1.4;

2.20. Efes. 5.2. 1 Tim. 2.6. **Evr. 9.14. †Exod. 15.16; 19.5.

Deut. 7.6; 14.2; 26.18. 1 Pet. 2.9. ††Efes. 2.10. Cap. 3.8.

15. Spune lucrurile acestea, sfătuieste și mustră* cu deplină putere. Nimeni** să nu te disprețuiască.

*2 Tim. 4.2. **1 Tim. 4.12.

3 1. Adu-le aminte să* fie supuși stăpânilor și dregătorilor, să-i asculte, să fie gata să** facă orice lucru bun,

*Rom. 13.1. 1 Pet. 2.13. **Col. 1.10. 2 Tim. 2.21. Evr. 13.21.

2. să nu vorbească de rău pe* nimeni, să nu fie gata de ceartă**, ci cumpătați†, plini de blândețe†† față de toți oamenii.

*Efes. 4.31.

**2 Tim. 2.24,25. †Filp. 4.5. ††Efes. 4.2. Col. 3.12.

3. Căci și noi eram* altădată fără minte, neascultători, rățăciți, robiți de tot felul de pofte și de plăceri, trăind în răutate și în pizmă, vrednici să fim urâți și urându-ne unii pe alții.

*1 Cor. 6.11. Efes. 2.1. Col. 1.21; 3.7. 1 Pet. 4.3.

4. Dar, când s-a arătat bunătatea* lui Dumnezeu**, Mântuitorul nostru, și dragostea Lui de oameni,

*Cap. 2.11. **1 Tim. 2.3.

5. El ne-a mântuit, nu* pentru faptele făcute de noi în neprihănire, ci pentru îndurarea Lui, prin spălarea nașterii** din nou și prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt,

*Rom. 3.20; 9.11; 11.6. Gal. 2.16. Efes. 2.4,8,9. 2 Tim. 1.9.

**Ioan 3.3,5. Efes. 5.26. 1 Pet. 3.21.

6. pe care L-a* vărsat din belșug peste noi, prin Isus Hristos, Mântuitorul nostru;

*Ezec. 36.25. Ioel 2.18. Ioan 1.16.

Fapt. 2.23; 10.45. Rom. 5.5.

7. pentru ca*, odată socotiți neprihăniți prin harul Lui, să ne facem**, în nădejde†, moștenitori ai vieții veșnice.

*Rom. 3.24.

Gal. 2.16. Cap. 2.11. **Rom. 8.23,24. †Cap. 1.2.

8. Adevărat* este cuvântul acesta și vreau să spui apăsând aceste lucruri, pentru ca cei ce au crezut în Dumnezeu să caute să fie cei dintâi** în fapte bune. Iată ce este bine și de folos pentru oameni!

*1 Tim. 1.15. Cap. 1.9. **Vers. 1,14. Cap. 2.14.

9. Dar de* întrebările nebune, de înșirările de neamuri, de certuri și cirovăile privitoare la Lege, ferește-te, căci** sunt nefolositoare și zadarnice.

*1 Tim. 1.4. 2 Tim. 2.23. Cap. 1.14. **2 Tim. 2.14.

10. După* întâia și a doua mustrare, depărtează-te** de cel ce aduce dezbinări,

*2 Cor. 13.2. **Mat. 18.17.

Rom. 16.17. 2 Tes. 3.6,14. 2 Tim. 3.5. 2 Ioan 10.

11. căci știm că un astfel de om este un stricat și păcătuiește, de la sine fiind osândit*.

*Fapt. 13.46.

12. Când voi trimite la tine pe Artema sau pe Tihic*, grăbește-te să vii la mine în Nicopoli, căci acolo m-am hotărât să iernez.

*Fapt. 20.4. 2 Tim. 4.12.

13. Ai grijă de legiuitorul Zena și Apolo* să nu ducă lipsă de nimic din ce le trebuie pentru călătoria lor.

*Fapt. 8.24.

14. Trebuie ca și ai noștri să se deprindă să* fie cei dintâi în fapte bune, pentru nevoile grabnice, și să nu** stea neroditori.

*Vers. 8. **Rom. 15.28. Filp. 1.11; 4.17. Col. 1.10. 2 Pet. 1.8.

15. Toți cei ce sunt cu mine îți trimit sănătate. Spune sănătate celor ce ne iubesc în credință.

Harul să fie cu voi cu toți! Amin.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIMON

1. Pavel, întemnițat* al lui Isus Hristos, și fratele Timotei, către preaiubitul Filimon, tovarășul** nostru de lucru,

*Efes. 3.1; 4.1. 2 Tim. 1.8. Vers. 9. **Filp. 2.25.

2. către sora Apfia și către Arhip*, tovarășul nostru** de luptă, și către biserica* din casa ta:

*Col. 4.17. **Filp. 2.25. †Rom. 16.5. 1 Cor. 16.19.

3. Har* și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos!

*Efes. 1.2.

4. Mulțumesc* totdeauna Dumnezeului meu ori de câte ori îmi aduc aminte de tine în rugăciunile mele,

*Efes. 1.16. 1 Tes. 1.2. 2 Tes. 1.3.

5. pentru că am auzit* despre credința pe care o ai în Domnul Isus și dragostea față de toți sfinții.

*Efes. 1.15. Col. 1.4.

6. Îl rog ca această părtășie a ta la credință să se arate prin fapte, care să dea la iveală* tot binele ce se face între noi în Hristos.

*Filp. 1.9,11.

7. În adevăr, am avut o mare bucurie și mângâiere pentru dragostea ta, fiindcă, frate, inimile sfinților au fost înviorate* prin tine.

*2 Cor. 7.13. 2 Tim. 1.16. Vers. 20.

8. De aceea, măcar că* am toată slobozenia în Hristos să-ți poruncesc ce trebuie să faci,

*1 Tes. 2.6.

9. vreau mai degrabă să-ți fac o rugămintă în numele dragostei, eu, așa cum sunt, bătrânul Pavel; iar* acum întemnițat pentru Hristos Isus.

*Vers. 1.

10. Te rog pentru copilul meu pe care l-am născut* în lanțurile mele: pentru Onisim**1,

*Col. 4.9. **1 Cor. 4.15. Gal. 4.19.

11. care altădată ți-a fost nefolositor, dar care acum îți va fi folositor și ție și mie.

12. Ți-l trimit înapoi, pe el, inima mea.

13. Aș fi dorit să-l țin la mine ca*

să-mi slujească în locul tău cât sunt în lanțuri pentru Evanghelie.

*1 Cor. 16.17. Filp. 2.30.

14. Dar n-am vrut să fac nimic fără învoirea ta, pentru ca* binele pe care mi-l faci să nu fie silit, ci de bună-voie.

*2 Cor. 9.7.

15. Poate* că el a fost despărțit de tine, pentru o vreme, tocmai ca să-l ai pentru veșnicie,

*Gen. 45.5,8.

16. dar nu ca pe un rob, ci mult mai presus decât pe un rob: ca pe un frate* preaiubit, mai ales de mine, și** cu atât mai mult de tine, fie în chip fireesc, fie în Domnul!

*Mat. 23.8. 1 Tim. 6.2. **Col. 3.22.

17. Dacă mă socotești, dar, ca prieten* al tău, primește-l ca pe mine însumi.

*2 Cor. 8.23.

18. Și, dacă ți-a adus vreo vătămare sau îți este dator cu ceva, pune aceasta în socoteala mea.

19. Eu, Pavel „voi plăti” – scriu cu mâna mea – ca să nu-ți zic că tu însuși te datorezi mie.

20. Da, frate, fă-mi binele acesta în Domnul și înviorează-mi* inima în Hristos!

*Vers. 7.

21. Ți-am scris bizuit* pe ascultarea ta, și știu că vei face chiar mai mult decât îți zic.

*2 Cor. 7.16.

22. Totodată, pregătește-mi un loc de găzduire, căci trag nădejde* să vă fiu dăruit, datorită** rugăciunilor voastre.

*Filp. 1.25; 2.24. **2 Cor. 1.11.

23. Epafra*, tovarășul meu de temniță în Hristos Isus, îți trimite sănătate;

*Col. 1.7; 4.12.

24. tot așa și Marcu*, Aristarh**, Dimaț, Luca††, tovarășii mei de lucru.

*Fapt. 12.12,25.

**Fapt. 19.29; 27.2. Col. 4.10. †2 Tim. 4.11. ††2 Tim. 4.11.

25. Harul* Domnului nostru Isus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

*2 Tim. 4.22.

EPISTOLA CĂTRE EVREI

1. După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin proroci, în multe rânduri* și în multe chipuri, Dumnezeu,

*Num. 12.6,8.

2. la sfârșitul* acestor zile, ne-a

1. Adică: folositor

vorbit** prin Fiul pe* care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor și prin†† care a făcut și veacurile.

*Deut. 4.30. Gal. 4.4. Efes. 1.10. **Ioan 1.17; 15.15. Cap. 2.3. †Ps. 2.8. Mat. 21.38; 28.18. Ioan 3.35. Rom. 8.17. ††Ioan 1.3. 1 Cor. 8.6. Col. 1.16.

3. El, care* este oglindirea slavei Lui

și întipărirea Ființei Lui și care ține** toate lucrurile cu cuvântul puterii Lui, a făcut† curățarea păcatelor și a șezut†† la dreapta Măririi în locurile preainalte,

*Ioan 1.14; 14.9. 2 Cor. 4.4. Col. 1.15. **Ioan 1.4. Col. 1.17. Apoc. 4.11. †Cap. 7.27; 9.12,14,26. ††Ps. 110.1. Efes. 1.20. Cap. 8.1; 10.12; 12.2. 1 Pet. 3.22.

4. ajungând cu atât mai presus de îngeri, cu cât a* moștenit un Nume mult mai minunat decât al lor.

*Efes. 1.21. Filp. 2.9,10.

5. Căci, căruia dintre îngeri a zis El vreodată: „Tu ești Fiul* Meu; astăzi Te-am născut”? Și iarăși: „Eu** Îi voi fi Tată, și El Îmi va fi Fiu”?

*Ps. 2.7. Fapt. 13.33. Cap. 5.5. **2 Sam. 7.14. 1 Cron. 22.10; 28.6. Ps. 89.26,27.

6. Și, când duce iarăși în lume pe Cel întâi născut*, zice: „Toți** îngerii lui Dumnezeu să I se închine!”

*Rom. 8.29.

Col. 1.18. Apoc. 1.5. **Deut. 32.43. Ps. 97.7. 1 Pet. 3.22.

7. Și despre îngeri zice: „Din vânturi face* îngeri ai Lui; și dintr-o flacără de foc, slujitori ai Lui”;

*Ps. 104.4.

8. pe când Fiului I-a zis: „Scaunul* Tău de domnie, Dumnezeule, este în veci de veci; toiagul domniei Tale este un toiag de dreptate;

*Ps. 45.6,7.

9. Tu ai iubit neprihănirea și ai urât nelegiuirea: de aceea, Dumnezeule, Dumnezeu Tău Te-a* uns cu un untdelemn de bucurie mai presus decât pe tovarășii Tăi.”

*Isa. 61.1. Fapt. 4.27; 10.38.

10. Și iarăși: „La* început, Tu, Doamne, ai întemeiat pământul; și cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale.

*Ps. 102.25, etc.

11. Ele* vor pieri, dar Tu rămâi; toate se vor învechi ca o haină;

*Isa. 34.4; 51.6. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.7,10. Apoc. 21.1.

12. le vei face sul ca pe o manta, și vor fi schimbate; dar Tu ești același; și anii Tăi nu se vor sfârși.”

13. Și căruia din îngeri i-a zis El vreodată: „Șezi* la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut al picioarelor Tale”?

*Ps. 110.1.

Mat. 22.44. Marc. 12.36. Luca 20.42. Vers. 3. Cap. 10.12.

14. Nu sunt oare* toți duhuri slujitoare trimise să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni** mântuirea?

*Gen. 19.16; 32.1,2,24. Ps. 34.7; 91.11; 103.20,21. Dan. 3.8,28; 7.10; 10.11. Mat. 18.10. Luca 1.19; 2.9,13. Fapt. 12.7, etc.; 27.23. **Rom. 8.17. Tit 3.7. Iac. 2.5. 1 Pet. 3.7.

21. De aceea, cu atât mai mult, trebuie să ne ținem de lucrurile pe care le-am auzit, ca să nu fim depărtați de ele.

2. Căci, dacă Cuvântul vestit* prin îngeri s-a dovedit nezugduit și dacă

orice** abatere și orice neascultare și-a primit o dreaptă răsplătire,

*Deut. 33.2. Ps. 68.17. Fapt. 7.53. Gal. 3.19. **Num. 15.30,31. Deut. 4.3; 17.2,5,12; 27.26.

3. cum* vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători față de o mântuire așa de mare, care**, după ce a fost vestită întâi de Domnul, ne-a† fost adeverită de cei ce au auzit-o,

*Cap. 10.28,29;

12.25. **Mat. 4.17. Marc. 1.14. Cap. 1.2. †Luca 1.2.

4. în timp ce Dumnezeu întărea* mărturia lor cu** semne, puteri și felurite minuni și cu darurile Duhului Sfânt, împărțite† după†† voia Sa!

*Marc. 16.20. Fapt. 14.3; 19.11. Rom. 15.18,19. 1 Cor. 2.4. **Fapt. 2.22,43. †1 Cor. 12.4,7,11. ††Efes. 1.5,9.

5. În adevăr, nu unor îngeri a supus El lumea* viitoare despre care vorbim.

*Cap. 6.5. 2 Pet. 3.13.

6. Ba încă, cineva a făcut undeva următoarea mărturisire: „Ce* este omul ca să-Ți aduci aminte de el sau fiul omului, ca să-l cercetezi?”

*Iov 7.17. Ps. 8.4, etc.; 144.3.

7. L-ai făcut pentru puțină vreme mai prejos de îngeri, l-ai încununat cu slavă și cu cinste, l-ai pus peste lucrările mâinilor Tale:

8. toate* le-ai supus sub picioarele lui.“ În adevăr, dacă i-a supus toate, nu i-a lăsat nimic nesupus. Totuși, acum, încă nu** vedem că toate îi sunt supuse.

*Mat. 28.18. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.22. Cap. 1.13. **1 Cor. 15.25.

9. Dar pe Acela* care a fost făcut „pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii”, adică pe Isus, Îl vedem „încununat** cu slavă și cu cinste” din pricina morții pe care a suferit-o; pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru† toți.

*Filp. 2.7-9. **Fapt. 2.33. †Ioan 3.16; 12.32. Rom. 5.18; 8.32. 2 Cor. 5.15. 1 Tim. 2.6. 1 Ioan 2.2. Apoc. 5.9.

10. Se cuvenea, în adevăr*, ca Acela pentru** care și prin care sunt toate și care voia să ducă pe mulți fii la slavă să desăvârșească†, prin suferințe, pe Căpetenia mântuirii†† lor.

*Luca 24.46. **Rom. 11.36. †Fapt. 3.15; 5.31. Cap. 12.2. ††Luca 13.32. Cap. 5.9.

11. Căci Cel* ce sfințește și cei ce sunt** sfințiți sunt dintr-unul. De aceea, Lui nu-l† este rușine să-i numească „frați”

*Cap. 10.10,14.

**Fapt. 17.26. †Mat. 28.10. Ioan 20.17. Rom. 8.29.

12. când zice: „Voi vesti* Numele Tău fraților Mei; Îți voi cânta lauda** în mijlocul adunării.”

*Ps. 22.22,25. **Ps. 18.2. Isa. 12.2.

13. Și iarăși: „Îmi voi pune încrederea în El.“ Și în alt loc: „Iată-Mă*, Eu și copiii pe care** Mi i-a dat Dumnezeu!“

*Isa. 8.18. **Ioan 10.29; 17.6,9,11,12.

14. Astfel, dar, deoarece copiii sunt părtași sângelui și cărnii, tot așa și* El însuși a fost deopotrivă părtaș la ele, pentru ca**, prin moarte, să nimicească pe cel ce are puterea morții, adică pe diavolul,

*Ioan 1.14. Rom. 8.3. Filp. 2.7.

**1 Cor. 15.54,55. Col. 2.15. 2 Tim. 1.10.

15. și să izbăvească pe toți aceia care, prin frica morții*, erau supuși robiei toată viața lor. *Luca 1.74. Rom. 8.15. 2 Tim. 1.7.

16. Căci negreșit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminței lui Avraam.

17. Prin urmare, a trebuit să Se ase-mene* fraților Săi în toate lucrurile, ca să poată fi, în ce privește legăturile cu Dumnezeu, un Mare Preot milos** și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului.

*Filp. 2.7. **Cap. 4.15; 5.1,2.

18. Și*, prin faptul că El însuși a fost ispitit în ceea ce a suferit, poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți.

*Cap. 4.15,16; 5.2; 7.25.

3 1. De aceea, frați sfinți, care aveți parte de chemarea* cerească, aținți-vă privirile la Apostolul** și Marele Preot al mărturisirii noastre, adică Isus,

*Rom. 1.7. 1 Cor. 1.2. Efes. 4.1. Filp. 3.14. 2 Tes. 1.11. 2 Tim. 1.9. 2 Pet. 1.10. **Rom. 15.8. Cap. 2.17; 4.14; 5.5; 6.20; 8.1; 9.11; 10.21.

2. care a fost credincios Celui ce L-a rânduit, cum și Moise* a fost „credincios în toată casa lui Dumnezeu.“

*Num. 12.7. Vers. 5.

3. Căci El a fost găsit vrednic să aibă o slavă cu atât mai mare decât a lui Moise, cu cât cel ce* a zidit o casă are mai multă cinste decât casa însăși. —

*Zah. 6.12. Mat. 16.18.

4. Orice casă este zidită de cineva, dar Cel ce* a zidit toate lucrurile este Dumnezeu. —

*Efes. 2.10; 3.9. Cap. 1.2.

5. Cât despre Moise*, el a fost „credincios în toată casa lui Dumnezeu“ ca slugă**, ca să mărturisească despre lucrurile care aveau să fie vestite mai târziu.

*Vers. 2. **Exod 14.31. Num. 12.7. Deut. 3.24. Ios. 1.2; 8.31. †Deut. 18.15,18,19

6. Dar Hristos este credincios ca Fiul*, peste** casa lui Dumnezeu. Și casa Lui suntem noi, dacă† păstrăm până la

sfârșit încrederea nezguduită și nădejdea cu care ne lăudăm.

*Cap. 1.2. **1 Cor. 3.16; 6.19; 2 Cor. 6.16. Efes. 2.21,22. 1 Tim. 3.15. 1 Pet. 2.5. †Mat. 10.22; 24.13. Rom. 5.2. Col. 1.23. Vers. 14. Cap. 6.11; 10.35.

7. De aceea, cum zice Duhul* Sfânt: „Astăzi**, dacă auziți glasul Lui,

*2 Sam. 23.2. Fapt. 1.16. **Ps. 95.7. Vers. 15.

8. nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustiu, 9. unde părinții voștri M-au ispitit și M-au pus la încercare și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani!

10. De aceea M-am dezgustat de neamul acesta și am zis: „Ei totdeauna se rătăcesc în inima lor. N-au cunoscut căile Mele!

11. Am jurat, dar, în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!“

12. Luați seama, dar, fraților, ca nici unul dintre voi să n-aibă o inimă rea și necredincioasă, care să vă despartă de Dumnezeul cel Viu.

13. Ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, câtă vreme se zice: „astăzi“, pentru ca nici unul din voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului.

14. Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, dacă* păstrăm până la sfârșit încrederea nezguduită de la început,

*Vers. 6.

15. câtă vreme se zice: „Astăzi*, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii.“

*Vers. 7.

16. Cine* au fost, în adevăr, cei ce s-au răzvrătit după ce au auzit? N-au fost oare toți aceia care ieșiseră din Egipt prin Moise?

*Num. 14.2,4,11,24,30. Deut. 1.34,36,38.

17. Și cine au fost aceia de care S-a dezgustat El patruzeci de ani? N-au fost oare cei ce păcătuiseră și ale* căror trupuri moarte au căzut în pustiu?

*Num. 14.22,29, etc.; 26.65. Ps. 106.26. 1 Cor. 10.5. Iuda 5.

18. Și cui* S-a jurat El că n-au să intre în odihna Lui? Nu S-a jurat oare celor ce nu ascultaseră?

*Num. 14.30. Deut. 1.34,35.

19. Vedem*, dar, că n-au putut să intre din pricina necredinței lor.

*Cap. 4.6.

4 1. Să* luăm, dar, bine seama, ca atâtea vreme cât rămâne în picioare făgăduința intrării în odihna Lui, nici unul din voi să nu se pomenească venit prea târziu.

*Cap. 12.15.

2. Căci și nouă ni s-a adus o veste bună ca și lor; dar lor Cuvântul care le-a fost propovăduit, nu le-a ajutat la nimic, pentru că n-a găsit credință la cei ce l-au auzit.

3. Pe când noi*, fiindcă am crezut, intrăm în „odihna“ despre care a vorbit El când a zis: „Am** jurat în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!“ Măcar că lucrările Lui fuseseră isprăvite încă de la întemeierea lumii.

*Cap. 3.14. **Ps. 95.11. Cap. 3.11.

4. Căci într-un loc a vorbit astfel despre ziua a șaptea: „Dumnezeu S-a* odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările Lui.“

*Gen. 2.2. Exod 20.1; 31.17.

5. Și aici este zis iarăși: „Nu vor intra în odihna Mea!“

6. Deci, fiindcă rămâne ca să intre unii în odihna aceasta și pentru că aceia* cărora li s-a vestit întâi vestea bună n-au intrat în ea, din pricina neascultării lor,

*Cap. 3.19.

7. El hotărăște din nou o zi: „astăzi** — zicând, în David, după atâtea vreme, cum s-a spus mai sus: „Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile!“

*Ps. 95.7. Cap. 3.7.

8. Căci, dacă le-ar fi dat Iosua odihna, n-ar mai vorbi Dumnezeu după aceea de o altă zi.

9. Rămâne, dar, o odihnă ca cea de Sabat pentru poporul lui Dumnezeu.

10. Fiindcă cine intră în odihna Lui se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale.

11. Să ne grăbim, dar, să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași* pildă de neascultare.

*Cap. 3.12,18,19.

12. Căci Cuvântul lui Dumnezeu este viu* și lucrător, mai** tăietor decât orice sabie† cu două tăișuri: pătrunde†† până acolo că desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva, judecă simțirile și gândurile inimii.

*Isa. 49.2. Ier. 23.29. 2 Cor. 10.4,5. 1 Pet. 1.23. **Prov. 5.4. †Efes. 6.17. Apoc. 1.16; 2.16. ††1 Cor. 14.24,25.

13. Nici o* făptură nu este ascunsă de El, ci totul este gol și descoperit** înaintea ochilor Aceluia cu care avem a face.

*Ps. 33.13,14; 90.8; 139.11,12. **Iov 26.6; 34.21. Prov. 15.11.

14. Astfel, fiindcă avem un Mare Preot* însemnat, care** a străbătut cerurile — pe Isus, Fiul lui Dumnezeu

— să† rămânem tari în mărturisirea noastră. *Cap. 3.1. **Cap. 7.26; 9.12,24. †Cap. 10.23.

15. Căci n-avem* un Mare Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci Unul care în toate lucrurile a fost ispitit** ca și noi, dar† fără păcat.

*Isa. 53.3. Cap. 2.18. **Luca 22.28. †2 Cor. 5.21.

Cap. 7.26. 1 Pet. 2.22. 1 Ioan 3.5.

16. Să* ne apropiem, dar, cu deplină încredere de scaunul harului, ca să câpătăm îndurare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie.

*Efes. 2.18; 3.12. Cap. 10.19,21,22.

5 1. În adevăr, orice mare preot luat din mijlocul oamenilor este pus* pentru oameni în** lucrurile privitoare la Dumnezeu, ca† să aducă daruri și jertfe pentru păcate.

*Cap. 8.3. **Cap. 2.17. †Cap. 8.3,4; 9.9; 10.11; 11.4.

2. El* poate fi îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, fiindcă și** el este cuprins de slăbiciune.

*Cap. 2.18; 4.15. **Cap. 7.28.

3. Și, din pricina* acestei slăbiciuni, trebuie să aducă jertfe atât pentru păcatele lui, cât și pentru ale norodului.

*Lev. 4.3; 9.7; 16.6; 15-17. Cap. 7.27; 9.7.

4. Nimeni* nu-și ia cinstea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu, cum a fost Aaron**.

*2 Cron. 26.18. Ioan 3.27. **Exod 28.1. Num. 16.5,40. 1 Cron. 23.13.

5. Tot așa*, și Hristos nu Și-a luat singur slava de a fi Mare Preot, ci o are de la Cel ce l-a zis: „Tu ești Fiul** Meu, astăzi Te-am născut.“

*Ioan 8.54. **Ps. 2.7. Cap. 1.5.

6. Și, cum zice iarăși într-alt loc: „Tu* ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.“

*Ps. 110.4. Cap. 7.17,21.

7. El este Acela care, în zilele vieții Sale pământești, aducând* rugăciuni și cereri cu** strigăte mari și cu lacrimi către Cel ce† putea să-L izbăvească de la†† moarte, și fiind ascultat, din pricina evlaviei Lui,

*Mat. 26.39,42,44. Marc. 14.36,39. Ioan 17.1. **Ps. 22.1. Mat. 27.46,50. Marc. 15.34,37. †Mat. 26.53. Marc. 14.36. ††Mat. 26.37. Marc. 14.33. Luca 22.43. Ioan 12.27.

8. măcar* că era Fiul, a învățat să asculte** prin lucrurile pe care le-a suferit.

*Cap. 3.6. **Filp. 2.8.

9. Și, după ce a fost făcut desăvârșit*, S-a făcut, pentru toți cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuirii veșnice,

*Cap. 2.10; 11.40.

10. căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după” rânduiala lui Melhisedec.“
*Vers. 6. Cap. 6.20.

11. Asupra celor de mai sus avem multe* de zis și lucruri grele de tâlcuit, fiindcă v-ați făcut greoi** la pricepere.
*Ioan 16.12. 2 Pet. 3.16. **Mat. 13.15.

12. În adevăr, voi, care de mult trebuia să fiți învățători, aveți iarăși trebuință de cineva să vă învețe cele* dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte**, nu de hrană tare.
*Cap. 6.1. **1 Cor. 3.1-3.

13. Și oricine nu se hrănește decât cu lapte nu este obișnuit cu cuvântul despre neprihănire, căci este un prunc*.
*1 Cor. 13.11; 14.20. Efes. 4.14. 1 Pet. 2.2.

14. Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuintare, să deosebească* binele și răul.
*Isa. 7.15. 1 Cor. 2.14,15.

6.1. De aceea, să lăsăm* adevărurile începătoare ale lui Hristos și să mergem spre cele desăvârșite, fără să mai punem din nou temelia pocăinței de faptele moarte** și a credinței în Dumnezeu,
*Filp. 3.12-14. Cap. 5.12. **Cap. 9.14.

2. învățătura despre* botezuri, despre** punerea mâinilor, despre învie-rea morților și despre** judecata veșnică.
*Fapt. 19.4,5. **Fapt. 8.14-17; 19.6. †Fapt. 17.31,32. ††Fapt. 24.25. Rom. 2.16.

3. Și vom face lucrul acesta, dacă* va voi Dumnezeu.
*Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19.

4. Căci cei ce au fost luminați* odată – și au gustat darul** ceresc, și s-au făcut părtași† Duhului Sfânt,
*Mat. 12.31,32. Cap. 10.26. 2 Pet. 2.20,21. 1 Ioan 5.16. **Cap. 10.32. †Ioan 4.10; 6.32. Efes. 2.8.

5. și au gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor* –
*Gal. 3.2,5. Cap. 2.4.

6. și care totuși au căzut, este cu neputință să fie înnoiți iarăși* și aduși la pocăință, fiindcă** ei răstignesc din nou, pentru ei, pe Fiul lui Dumnezeu și-L dau să fie batjocorit.
*Cap. 2.5. **Cap. 10.29.

7. Când un pământ este adăpat de ploaia care cade adesea pe el și rodește o iarbă folositoare celor pentru care este lucrat, capătă binecuvântare* de la Dumnezeu.
*Ps. 65.10.

8. Dar*, dacă aduce spini și mărăcini, este lepădat și aproape să fie blestemat

și sfârșește prin a i se pune foc.
*Isa. 5.6.

9. Măcar că vorbim astfel, preaiubiților, totuși de la voi așteptăm lucruri mai bune și care însoțesc mântuirea.

10. Căci* Dumnezeu** nu este nedrept ca să uite osteneala† voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru Numele Lui, voi, care ați ajutat-†† și ajutați pe sfinți.
*Prov. 14.31. Mat. 10.42; 25.40. Ioan 13.20. **Rom. 3.4. 2 Tes. 1.6,7. †1 Tes. 1.3. ††Rom. 15.25. 2 Cor. 8.4; 9.1,12. 2 Tim. 1.18.

11. Dorim însă ca fiecare* din voi să arate aceeași râvnă, ca să păstreze până la sfârșit o** deplină nădejde,
*Cap. 3.6,14. **Col. 2.2.

12. așa încât să nu vă leneviți, ci să călcați pe urmele celor ce, prin credință și răbdare, moștenesc* făgăduințele.
*Cap. 10.36.

13. Dumnezeu, când a dat lui Avraam făgăduința, fiindcă nu putea să Se jure pe unul mai mare decât El, S-a* jurat pe Sine însuși
*Gen. 22.16,17. Ps. 105.9. Luca 1.73.

14. și a zis: „Cu adevărat te voi binecuvânta și îți voi înmulți foarte mult sămânța.“

15. Și astfel, fiindcă a așteptat cu răbdare, a dobândit făgăduința.

16. Oamenii, ce-i drept, obișnuiesc să jure pe cineva mai mare; jurământul* este o cheazăie care pune capăt oricărei neînțelegeri dintre ei.
*Exod 22.11.

17. De aceea și Dumnezeu, fiindcă voia să dovedească cu mai multă tărie moștenitorilor* făgăduinței nestrămutarea** hotărârii Lui, a venit cu un jurământ;
*Cap. 11.9. **Rom. 11.29.

18. pentru ca, prin două lucruri care nu se pot schimba și în care este cu neputință ca Dumnezeu să mintă, să găsim o puternică îmbărbătare noi, a căror scăpare a fost să apucăm nădejdea care ne era pusă* înainte,
*Cap. 12.1.

19. pe care o avem ca o ancoră a sufletului; o nădejde tare și neclintită, care* pătrunde dincolo de perdeaua dinăuntrul Templului,
*Lev. 16.15. Cap. 9.7.

20. unde* Isus a intrat pentru noi ca înainte-mergător, când a fost făcut** „Mare Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec“.
*Cap. 4.14; 8.1; 9.24. **Cap. 3.1; 5.6,10; 7.17.

7.1. În adevăr, Melhisedec* acesta, împăratul Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt – care a întâmpinat pe Avraam când acesta se întorcea de

la măcelul împăraților, care l-a binecuvântat,
*Gen. 14.18, etc.

2. care a primit de la Avraam zeciuială din tot, care, după însemnătatea numelui său, este întâi „împărat al neprihănirii“, apoi și „împărat al Salemului“, adică „împărat al păcii“;

3. fără tată, fără mamă, fără spiță de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu – rămâne preot în veac.

4. Vedeți bine, dar, cât de mare a fost el, dacă* până și patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război!
*Gen. 14.20.

5. Aceia* dintre fiii lui Levi care îndeplinesc slujba de preoți, după Lege, au poruncă să ia zeciuială de la norod, adică de la frații lor, cu toate că și ei se coboară din Avraam.
*Num. 18.21,26.

6. Iar el, care nu se cobora din familia lor, a luat zeciuială de la Avraam și* a binecuvântat pe** cel ce avea făgăduințele.
*Gen. 14.19. **Rom. 4.13. Gal. 3.16.

7. Dar fără îndoială că cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare.

8. Și apoi aici, cei ce iau zeciuială sunt niște oameni muritori; pe când acolo, o ia cineva despre* care se mărturisește că este viu.
*Cap. 5.6; 6.20.

9. Mai mult, însuși Levi, care ia zeciuială, a plătit zeciuiala, ca să zicem așa, prin Avraam;

10. căci era încă în coapsele strămoșului său, când a întâmpinat Melhisedec pe Avraam.

11. Dacă*, dar, desăvârșirea ar fi fost cu putință prin preoția leviților – căci sub preoția aceasta a primit poporul Legea – ce nevoie mai era să se ridice un alt preot „după rânduiala lui Melhisedec“, și nu după rânduiala lui Aaron?
*Gal. 2.21. Vers. 18,19. Cap. 8.7.

12. Pentru că, odată schimbată preoția, trebuia numai decât să aibă loc și o schimbare a Legii.

13. În adevăr, Acela despre care sunt zise aceste lucruri face parte dintr-o altă seminție, din care nimeni n-a slujit altarului.

14. Căci este vădit că Domnul nostru a ieșit din* Iuda, seminție despre care Moise n-a zis nimic cu privire la preoție.
*Isa. 11.1. Mat. 1.3. Luca 3.33. Rom. 1.3. Apoc. 5.5.

15. Lucrul acesta se face și mai

luminos când vedem ridicându-se, după asemănarea lui Melhisedec, un alt preot,

16. pus nu prin legea unei porunci pământești, ci prin puterea unei vieți nepieritoare.

17. Fiindcă iată ce se mărturisește despre El: „Tu* ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec“.
*Ps. 110.4. Cap. 5.6,10; 6.20.

18. Astfel, pe de o parte, se desființează aici o poruncă de mai înainte, din pricina neputinței* și zădărniceii ei –
*Rom. 8.3. Gal. 4.9.

19. căci Legea* n-a făcut nimic desăvârșit – și, pe de alta, se pune în loc o nădejde** mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu.
*Fapt. 13.39. Rom. 3.20,21,28; 8.3. Gal. 2.16. Cap. 9.9. **Cap. 6.18; 8.6.

20. Și, fiindcă lucrul acesta nu s-a făcut fără jurământ –

21. căci, pe când leviții se făceau preoți fără jurământ, Isus S-a făcut Preot prin jurământul Celui ce l-a zis: „Domnul a jurat* și nu Se va căi: „Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec“ –
*Ps. 110.4.

22. prin chiar faptul acesta, El S-a făcut* chezașul unui legământ mai bun.
*Cap. 8.6; 9.15; 12.24.

23. Mai mult, acolo au fost preoți în mare număr, pentru că moartea îi împiedica să rămână pururi.

24. Dar El, fiindcă rămâne „în veac“, are o preoție care nu poate trece de la unul la altul.

25. De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururi ca să mijlocească* pentru ei.
*Rom. 8.34. 1 Tim. 2.5. Cap. 9.24. 1 Ioan 2.1.

26. Și tocmai un astfel de Mare Preot ne trebuia: sfânt*, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși și** înălțat mai presus de ceruri,
*Cap. 4.15. **Efes. 1.20; 4.10. Cap. 8.1.

27. care n-are nevoie, ca ceilalți mari preoți, să aducă jertfe în fiecare zi, întâi* pentru păcatele sale, și** apoi pentru păcatele norodului, căci lucrul acesta† l-a făcut o dată pentru totdeauna, când S-a adus jertfă pe Sine însuși.
*Lev. 9.7; 16.6,11. Cap. 5.3; 9.7. **Lev. 16.15. †Rom. 6.10. Cap. 9.12,28; 10.12.

28. În adevăr, Legea pune mari preoți pe niște oameni* supuși slăbiciunii; dar cuvântul jurământului, făcut după ce a fost dată Legea, pune pe Fiul, care** este desăvârșit pentru veșnicie.
*Cap. 5.1,2. **Cap. 2.10; 5.9.

8. 1. Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot care* S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri,

*Efes. 1.20. Col. 3.1. Cap. 1.3; 10.12; 12.2.

2. ca slujitor al Locului Preasfânt* și al adevăratului Cort**, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul.

*Cap. 9.8,12,24. **Cap. 9.11.

3. Orice mare preot* este pus să aducă lui Dumnezeu daruri și jertfe. De aceea era** de trebuință ca și celălalt Mare Preot să aibă ceva de adus.

*Cap. 5.1. **Efes. 5.2. Cap. 9.14.

4. Dacă ar fi pe pământ, nici n-ar mai fi preot, fiindcă sunt cei ce aduc darurile după Lege.

5. Ei fac o slujbă, care este chipul și umbra* lucrurilor cerești, după poruncile primite de Moise de la Dumnezeu, când avea să facă Cortul: „Ia seama**“, i s-a zis, „să faci totul după chipul care ți-a fost arătat pe munte.“

*Col. 2.17. Cap. 9.23; 10.1. **Exod 25.40; 26.30; 27.8. Num. 8.4. Fapt. 7.44.

6. Dar, acum, Hristos a căpătat* o slujbă cu atât mai înaltă cu cât legământul al cărui mijlocitor este El, e mai bun, căci este așezat pe făgăduințe mai bune.

*2 Cor. 3.6,8,9. Cap. 7.22.

7. În* adevăr, dacă legământul dintâi ar fi fost fără cusur, n-ar mai fi fost vorba să fie înlocuit cu un al doilea.

*Cap. 7.11,18.

8. Căci, ca o mustrare a zis Dumnezeu lui Israel: „Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou;

*Ier. 31.31-34.

9. nu ca legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua când i-am apucat de mână, ca să-i scot din țara Egiptului. Pentru că n-au rămas în legământul Meu, și nici Mie nu Mi-a păsat de ei, zice Domnul.

10. Dar iată* legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel, după acele zile, zice Domnul: voi pune legile Mele în mintea lor și le voi scrie în inimile lor; Eu** voi fi Dumnezeul lor, și ei vor fi poporul Meu.

*Cap. 10.16. **Zah. 8.8.

11. Și nu* vor mai învăța fiecare pe vecinul sau pe fratele său, zicând: „Cunoaște pe Domnul!“, căci toți Mă vor cunoaște, de la cel mai mic până la cel mai mare dintre ei.

*Isa. 54.13. Ioan 6.45. 1 Ioan 2.27.

12. Pentru că le voi ierta nelegiuirile

și* nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele și fărâdelegile lor.“

*Rom. 11.27. Cap. 10.17.

13. Prin faptul că zice*: „un nou legământ“, a mărturisit că cel dintâi este vechi; iar ce este vechi, ce a îmbătrânit, este aproape de pieire.

*2 Cor. 5.17.

9. 1. Legământul dintâi avea și el porunci privitoare la slujba dumnezeiască și la un Locaș* pământesc de închinare.

*Exod 25.8.

2. În adevăr*, s-a făcut un Cort. În** partea dinainte, numită „Locul Sfânt“, era sfeșnicul, masa* și pânile pentru punerea înaintea Domnului;

*Exod 26.1. **Exod 26.35; 40.4. †Exod 25.31. ††Exod 25.23,30. Lev. 24.5,6.

3. după* perdeaua a doua se afla partea Cortului care se chema „Locul Preasfânt“.

*Exod 26.31,33; 40.3,21. Cap. 6.19.

4. El avea un altar de aur pentru tămâie, și* chivotul legământului, ferecat peste tot cu aur. În chivot era un vas** de aur cu mană, toiagul lui Aaron* care înfrunzise și tablele†† legământului.

*Exod 25.10; 26.36; 40.3,21. **Exod 16.33,34. †Num. 17.10. ††Exod 25.16,21; 34.29; 40.20. Deut. 10.2,5. 1 Împ. 8.9,21. 2 Cron. 5.10.

5. Deasupra* erau heruvimii slavei, care acopereau capacul ispășirii* cu umbra lor. Nu este vremea să vorbim acum cu de-amănuntul despre aceste lucruri.

*Exod 25.18,22. Lev. 16.2. 1 Împ. 8.6,7.

6. Și, după ce au fost întocmite astfel lucrurile acestea, preoții* care fac slujbele intră totdeauna în partea dintâi a Cortului.

*Num. 28.3. Dan. 8.11.

7. Dar în partea a doua intră numai marele preot, o dată* pe an, și nu fără sânge, pe** care îl aduce pentru sine însuși și pentru păcatele din neștiință ale norodului.

*Exod 30.10.

Lev. 16.2,11,12,15,34. Vers. 25. **Cap. 5.3; 7.27.

8. Prin aceasta, Duhul Sfânt* arăta că** drumul în Locul Preasfânt, nu era încă deschis câtă vreme stătea în picioare Cortul dintâi.

*Cap. 10.19,20. **Ioan 14.6.

9. Aceasta era o asemănare pentru vremurile de acum, când se aduc daruri și jertfe care* nu pot duce pe cel ce se închină în felul acesta la desăvârșirea cerută de cugetul lui.

*Gal. 3.21. Cap. 7.18,19; 10.1,11.

10. Ele sunt doar niște porunci pământești date, ca toate cele privitoare la

1. Sau: Sfânta Sfințelor 2. Sau: scaunul îndurării

mâncări*, băuturi și felurite** spălături, până* la o vreme de îndreptare.

*Lev. 11.2. Col. 2.16. **Num. 19.7, etc. †Efes. 2.15. Col. 2.20. Cap. 7.16.

11. Dar Hristos a venit ca Mare Preot* al bunurilor** viitoare, a trecut prin* cortul acela mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta,

*Cap. 3.1. **Cap. 10.1. †Cap. 8.2.

12. și a intrat, o dată pentru totdeauna, în Locul Preasfânt, nu cu* sânge de țapi și de viței, ci** cu însuși sângele Său, după ce a căpătat* o răscumpărare veșnică††.

*Cap. 10.4.

**Fapt. 20.28. Efes. 1.7. Col. 1.14. 1 Pet. 1.19. Apoc. 1.5; 5.9. †Zah. 3.9. Vers. 26,28. Cap. 10.10. ††Dan. 9.24.

13. Căci, dacă sângele* taurilor și al țăpilor și** cenușa unei vaci, stropită peste cei întinați, îi sfințește și le aduce curățarea trupului,

*Lev. 16.14,16. **Num. 19.2,17, etc.

14. cu cât mai mult sângele* lui Hristos, care**, prin Duhul cel veșnic, S-a adus pe Sine† însuși jertfă fără pată lui Dumnezeu, vă va†† curăța cugetul vostru de faptele*† moarte, ca să slujiți* Dumnezeului celui Viu!

*1 Pet. 1.19. 1 Ioan 1.7. Apoc. 1.5. **Rom. 1.4. 1 Pet. 3.18. †Efes. 5.2. Tit 2.14. Cap. 7.27. ††Cap. 1.3; 10.22. *†Cap. 6.1. †*Luca 1.74. Rom. 6.13,22. 1 Pet. 4.2.

15. Și tocmai* de aceea este El Mijlocitorul** unui legământ nou, pentru ca†, prin moartea Lui pentru răscumpărarea din abaterile făptuite sub legământul dintâi, cei ce†† au fost chemați să capete veșnica moștenire care le-a fost făgăduită.

*1 Tim. 2.5. **Cap. 7.22; 8.6; 12.24. †Rom. 3.25; 5.6. 1 Pet. 3.18. ††Cap. 3.1.

16. În adevăr, acolo unde este un testament, trebuie neapărat să aibă loc moartea celui ce l-a făcut.

17. Pentru că un testament* nu capătă putere decât după moarte. N-are nici o putere câtă vreme trăiește cel ce l-a făcut.

*Gal. 3.15.

18. De aceea* și întâiul legământ n-a fost sfințit fără sânge.

*Exod 24.6, etc.

19. Și într-adevăr, Moise, după ce a rostit înaintea întregului norod toate poruncile Legii, a luat* sânge de viței și de țapi, cu** apă, lână stacojie și isop, a stropit cartea și tot norodul

*Exod 24.5,6,8. Lev. 16.14,15,18. **Lev. 14.4,6,7,49,51,52.

20. și a zis: „Acesta* este sângele legământului care a poruncit Dumnezeu să fie făcut cu voi.“

*Exod 24.8. Mat. 26.28.

21. De asemenea, a stropit cu sânge Cortul* și toate vasele pentru slujbă.

*Exod 29.12,36. Lev. 8.15,19; 16.14-16,18,19.

22. Și, după Lege, aproape totul este curățat cu sânge; și* fără vărsare de sânge nu este iertare.

*Lev. 17.11.

23. Dar, deoarece chipurile* lucrurilor care sunt în ceruri au trebuit curățate în felul acesta, trebuia ca înseși lucrurile cerești să fie curățate cu jertfe mai bune decât acestea.

*Cap. 8.5.

24. Căci* Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână ome-nească, după chipul** adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se† înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 6.20. **Cap. 8.2. †Rom. 8.34. Cap. 7.25. 1 Ioan 2.1.

25. Și nu ca să Se aducă de mai multe ori jertfă pe Sine însuși, ca marele preot* care intră în fiecare an în Locul Preasfânt cu un sânge care nu este al lui;

*Vers. 7.

26. fiindcă atunci ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori de la întemeierea lumii; pe când acum, la sfârșitul* veacurilor, S-a arătat o singură dată**, ca să șteargă păcatul prin jertfa Sa.

*Vers. 12. Cap. 7.27; 10.10. 1 Pet. 3.18. **1 Cor. 10.11. Gal. 4.4. Efes. 1.10.

27. Și*, după cum oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar** după aceea vine judecata,

*Gen. 3.19. Ecl. 3.20. **2 Cor. 5.10. Apoc. 20.12,13.

28. tot așa, Hristos*, după ce S-a adus** jertfă o singură dată, ca să poarte păcatele multora†, Se va arăta a doua oară, nu în vederea păcatului, ca să aducă mântuirea celor†† ce-L așteaptă.

*Rom. 6.10. 1 Pet. 3.18. **1 Pet. 2.24. 1 Ioan 3.5. †Mat. 26.28. Rom. 5.15. ††Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

10. 1. În adevăr, Legea, care are umbra* bunurilor** viitoare, nu înfățișarea adevărată a lucrurilor, nu† poate niciodată, prin aceleași jertfe care se aduc neîncetat în fiecare an, să facă desăvârșiti†† pe cei ce se apropie.

*Col. 2.17. Cap. 8.5; 9.23.

**Cap. 9.11. †Cap. 9.9. ††Vers. 14.

2. Altfel, n-ar fi încetat ele oare să fie aduse, dacă cei ce le aduceau, fiind curățați o dată, n-ar mai fi trebuit să mai aibă cunoștință de păcate?

3. Dar* aducerea aminte a păcatelor este înnoită din an în an, tocmai prin aceste jertfe;

*Lev. 16.21. Cap. 9.7.

4. căci este cu neputință* ca sângele taurilor și al țăpilor să șteargă păcatele.

*Mica 6.6,7. Vers. 11. Cap. 9.13.

5. De aceea, când intră în lume, El

zice: „Tu n-ai voit nici jertfă, nici prinos; ci Mi-ai pregătit un trup; 6. n-ai primit nici arderi de tot*, nici jertfe pentru păcat.

*Ps. 40.6, etc.; 50.8, etc. Isa. 1.11. Ier. 6.20. Amos 5.21,22.
7. Atunci am zis: „Iată-Mă (în sulul cărții este scris despre Mine), vin să fac voia Ta, Dumnezeule!“

8. După ce a zis întâi: „Tu n-ai voit și n-ai primit nici jertfe, nici prinosuri, nici arderi de tot, nici jertfe pentru păcat“ (lucruri aduse toate după Lege),

9. apoi zice: „Iată-Mă, vin să fac voia Ta, Dumnezeule.“ El desființează astfel pe cele dintâi, ca să pună în loc pe a doua.

10. Prin* această „voie“ am fost sfințiți noi, și anume prin** jertfirea trupului lui Isus Hristos o dată pentru totdeauna. *Ioan 17.19. Cap. 13.12. **Cap. 9.12.

11. Și, pe când orice preot face slujba în fiecare* zi și aduce de multe ori aceleași jertfe, care** niciodată nu pot șterge păcatele, *Num. 28.3. Cap. 7.27. **Vers. 4.

12. El*, dimpotrivă, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, S-a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu. *Col. 3.1. Cap. 1.3.

13. și așteaptă de acum ca vrăjmașii* Lui să-I fie făcuți așternut al picioarelor Lui. *Ps. 110.1. Fapt. 2.35. 1 Cor. 15.25. Cap. 1.13.

14. Căci printr-o singură jertfă El a făcut* desăvârșiți pentru totdeauna pe cei ce sunt sfințiți. *Vers. 1.

15. Lucrul acesta ni-l adevărește și Duhul Sfânt. Căci, după ce a zis:

16. „Iată legământul* pe care-l voi face cu ei după acele zile, zice Domnul: voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în mintea lor“, *Ier. 31.33,34. Cap. 8.10,12.

17. adaugă: „Și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele lor, nici de fărâdelegile lor.“

18. Dar acolo unde este iertare de păcate nu mai este nevoie de jertfă pentru păcat.

19. Astfel, dar, fraților, fiindcă prin sângele* lui Isus avem o intrare slobodă** în Locul Preasfânt,

*Rom. 5.2. Efes. 2.18; 3.12. **Cap. 9.8,12.

20. pe calea* cea nouă și vie pe care ne-a deschis-o El, prin** perdeaua dinăuntru, adică trupul Său,

*Ioan 10.9; 14.6. Cap. 9.8. **Cap. 9.3.

21. și, fiindcă avem un Mare Preot* pus peste casa** lui Dumnezeu,

*Cap. 4.14. **1 Tim. 3.15.

22. să* ne apropiem cu o inimă curată, cu credință deplină**, cu inimile stropite și curățate deț un cuget rău și cu trupul spălat deț cu o apă curată. *Cap. 4.16. **Efes. 3.12. Iac. 1.6. 1 Ioan 3.21. †Cap. 9.14. ††Ezec. 36.25. 2 Cor. 7.1.

23. Să* ținem fără șovăire la mărturisirea nădejdiei noastre, căci credincios** este Cel ce a făcut făgăduința. *Cap. 4.14. **1 Cor. 1.9; 10.13. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. Cap. 11.11.

24. Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune.

25. Să nu părăsim* adunarea noastră, cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alții și cu** atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie. *Fapt. 2.42. Iuda 19. **Rom. 13.11. †Filp. 4.5. 2 Pet. 3.9,11,14.

26. Căci, dacă* păcătuim cu voia, după** ce am primit cunoștința adevărului, nu mai rămâne nici o jertfă pentru păcate, *Num. 15.30. Cap. 6.4. **2 Pet. 2.20,21.

27. ci doar o așteptare înfricoșată a judecății și văpaia* unui foc care va mistui pe cei răzvrățiți.

*Ezec. 36.5. Tef. 1.18; 3.8. 2 Tes. 1.8. Cap. 12.29.

28. Cine* a călcat Legea lui Moise este omorât fără milă, pe mărturia** a doi sau trei martori. *Cap. 2.2. **Deut. 17.2,6; 19.15. Mat. 18.16. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1.

29. Cu cât* mai aspră pedeapsă credeți că va lua cel ce va călca în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, va pângări** sângele legământului, cu care a fost sfințit, și va batjocori pe Duhul harului? *Cap. 2.3; 12.25. **1 Cor. 11.29. Cap. 13.20. †Mat. 12.31,32. Efes. 4.30.

30. Căci știm cine este Cel ce a zis: „A* Mea este răz bunarea, Eu voi răsplăti!“, și în altă parte: „Domnul** va judeca pe poporul Său.“

*Deut. 32.35. Rom. 12.19. **Deut. 32.36. Ps. 50.4; 135.14.

31. Grozav* lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului celui Viu! *Luca 12.5.

32. Aduceți-vă* aminte de zilele de la început, când, după ce ați fost luminați**, ați dus o mare luptă de suferințe:

*Gal. 3.4. 2 Ioan 8. **Cap. 6.4. †Filp. 1.29,30. Col. 2.1.

33. pe de o parte, erați puși ca privesc în mijlocul ocărilor și necazurilor, și, pe de alta, v-ați făcut părtași** cu aceia care aveau aceeași soartă ca voi.

*1 Cor. 4.9. **Filp. 1.7; 4.14. 1 Tes. 2.14.

34. În adevăr, ați avut milă de cei din temniță* și ați primit cu bucurie răpirea** averilor voastre, ca unii care

știți că aveți în ceruri o avuție mai bună, care-ți dăinuiește.

*Filp. 1.7. 2 Tim. 1.16. **Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Iac. 1.2. †Mat. 6.20; 19.21. Luca 12.33. 1 Tim. 6.19. ††Mat. 5.12; 10.32.

35. Să nu vă părăsiți, dar, încrederea voastră pe care o așteaptă o mare răsplătire!

36. Căci* aveți nevoie de răbdare, ca, după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta** ce v-a fost făgăduit.

*Luca 21.19.

Gal. 6.9. Cap. 12.1. **Col. 3.24. Cap. 9.15. 1 Pet. 1.9.

37. „Încă* puțină, foarte puțină vreme“, și „Cel** ce vine va veni și nu va zăbovi.

*Luca 18.8. 2 Pet. 3.9. **Hab. 2.3,4.

38. Și cel neprihănit* va trăi prin credință; dar, dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el.“

*Rom. 1.17. Gal. 3.11.

39. Noi însă nu suntem din aceia care* dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credință** pentru mântuirea sufletului.

*2 Pet. 2.20,21. **Fapt. 16.30,31. 1 Tes. 5.9. 2 Tes. 2.14.

11 1. Și credința este o încredere neclintită în lucrurile* nădăduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd.

*Rom. 8.24,25. 2 Cor. 4.18; 5.7.

2. Pentru că*, prin aceasta, cei din vechime au căpătat o bună mărturie.

*Vers. 39.

3. Prin credință pricepem că lumea* a fost făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, așa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd.

*Gen. 1.1. Ps. 33.6. Ioan 1.3. Cap. 1.2. 2 Pet. 3.5.

4. Prin credință a adus Abel* lui Dumnezeu o jertfă mai bună decât Cain. Prin ea a căpătat el mărturia că este neprihănit, căci Dumnezeu a primit darurile lui. Și prin ea vorbește el încă**, măcar că este mort.

*Gen. 4.4. 1 Ioan 3.12. **Gen. 4.10.

5. Prin credință a fost mutat Enoh* de pe pământ, ca să nu vadă moartea. Și n-a mai fost găsit, pentru că Dumnezeu îl mutase. Căci înainte de mutarea lui, primise mărturia că este plăcut lui Dumnezeu.

*Gen. 5.22,24. Mat. 23.35. Cap. 12.24.

6. Și, fără credință, este cu neputință să fim plăcuți Lui! Căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că răsplătește pe cei ce-L caută.

7. Prin credință Noe*, când a fost înștiințat de Dumnezeu despre lucruri

care încă nu se vedeau, și, plin de o teamă sfântă, a** făcut un chivot ca să-și scape casa; prin ea, el a osândit lumea și a ajuns moștenitor al neprihănirii care se capătă prin credință.

*Gen. 6.13,22. **1 Pet. 3.20. †Rom. 3.22; 4.13. Filp. 3.9.

8. Prin credință Avraam*, când a fost chemat să plece într-un loc pe care avea să-l ia ca moștenire, a ascultat și a plecat fără să știe unde se duce.

*Gen. 12.1,4. Fapt. 7.2-4.

9. Prin credință a venit și s-a așezat el în țara făgăduinței, ca într-o țară care nu era a lui, și a locuit în* corturi, ca și Isaac și Iacov, care erau împreună-moștenitori** cu el ai aceleiași făgăduințe.

*Gen. 12.8; 13.18; 18.1,9. **Cap. 6.17.

10. Căci el aștepta cetatea* care are temelii tari, al** cărei meșter și ziditor este Dumnezeu.

*Cap. 12.22; 13.14. **Cap. 3.4. Apoc. 21.2,10.

11. Prin credință și Sara*, cu toată vârsta ei trecută, a** primit putere să zămislească, fiindcă a crezut în credincioșia* Celui ce-i făgăduise.

*Gen. 17.19; 18.11,14; 21.2. **Luca 1.36. †Rom. 4.21. Cap. 10.23.

12. De aceea, dintr-un singur om, și încă un om* aproape mort, s-a născut o sămânță în mare număr, ca** stelele cerului, ca nisipul de pe malul mării, care nu se poate număra.

*Rom. 4.19. **Gen. 22.17. Rom. 4.18.

13. În credință au murit toți aceștia, fără să fi căpătat* lucrurile făgăduite; ci** doar le-au văzut și le-au urât de bine de departe, mărturisind că sunt străini și călători pe pământ.

*Vers. 39. **Vers. 27. Ioan 8.56. †Gen. 23.4; 47.9. 1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. 1 Pet. 1.17; 2.11.

14. Cei ce vorbesc în felul acesta arată* deslușit că sunt în căutarea unei patrii.

*Cap. 13.14.

15. Dacă ar fi avut în vedere pe aceea din care ieșiseră, negreșit că ar fi avut vreme să se întoarcă în ea.

16. Dar doreau o patrie mai bună, adică o patrie cerească. De aceea lui Dumnezeu nu-I este rușine să* Se numească Dumnezeu lor, căci le-a** pregătit o cetate.

*Exod 3.6,15.

Mat. 22.32. Fapt. 7.32. **Filp. 3.20. Cap. 13.14.

17. Prin credință a adus Avraam* jertfă pe Isaac, când a fost pus la încercare: el, care primise făgăduințele** cu bucurie, a adus jertfă pe singurul lui fiu!

*Gen. 22.1,9. **Iac. 2.21.

18. El căruia i se spusese: „În* Isaac

vei avea o sămânță care-ți va purta numele!“
*Gen. 21.12. Rom. 9.7.

19. Căci se gândea că Dumnezeu poate* să învie chiar și din morți; și, drept vorbind, ca înviat din morți l-a primit înapoi.
*Rom. 4.17,19,21.

20. Prin credință a dat Isaac* lui Iacov și Esau o binecuvântare care avea în vedere lucrurile viitoare.
*Gen. 27.27,39.

21. Prin credință Iacov, când a murit, a binecuvântat* pe fiecare din fiii lui Iosif și „s-a** închinat, rezemat pe vârful toaigului său.“
*Gen. 48.5,16,20. **Gen. 47.31.

22. Prin credință a pomenit Iosif*, când i s-a apropiat sfârșitul, de ieșirea fiilor lui Israel din Egipt și a dat porunci cu privire la oasele sale.
*Gen. 50.24,25. Exod 13.19.

23. Prin credință a fost ascuns Moise* trei luni de părinții lui când s-a născut: pentru că vedea că era frumos copilul și nu s-au lăsat înapoi mântăiați de porunca** împăratului.
*Exod 2.2. Fapt. 7.20. **Exod 1.16,22.

24. Prin credință Moise*, când s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui faraon,
*Exod 2.10,11.

25. ci a vrut* mai bine să sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu decât să se bucure de plăcerile de o clipă ale păcatului.
*Ps. 84.10.

26. El socotea ocara* lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului, pentru că avea ochii pironiți spre răsplătire**.
*Cap. 13.13. **Cap. 10.35.

27. Prin credință a* părăsit el Egiptul, fără să se teamă de mânia împăratului; pentru că a rămas neclintit, ca și cum ar** fi văzut pe Cel ce este nevăzut.
*Exod 10.28,29; 12.37; 13.17,18. **Vers. 13.

28. Prin credință a* prăznuit el Paștile și a făcut stropirea sângelui, pentru ca nimitorul celor întâi născuți să nu se atingă de ei.
*Exod 12.21, etc.

29. Prin credință au* trecut ei Marea Roșie ca pe uscat, pe când egiptenii, care au încercat s-o treacă, au fost înghițiți.
*Exod 14.22,29.

30. Prin credință au căzut zidurile* Ierihonului, după ce au fost ocolite șapte zile.
*Jos. 6.20.

31. Prin credință n-a pierit curva Rahav* împreună cu cei răzvrățiți, pentru că găzduise** iscoadele cu bunăvoință.
*Jos. 6.23. Iac. 2.25. **Jos. 2.1.

32. Și ce voi mai zice? Căci nu mi-ar ajunge vremea, dacă aş vrea să vor-

besc de Ghedeon*, de Barac**, de Samson†, de Ieftaie††, de David*†, de Samuel†* și de proroci!

*Jude. 6.11. **Jude. 4.6. †Jude. 13.24. ††Jude. 11.1; 12.7.
*†1 Sam. 16.1,13; 17.45. *†1 Sam. 1.20; 12.20.

33. Prin credință au cucerit ei împărății, au făcut dreptate, au* căpătat făgăduințe, au** astupat gurile leilor,
*2 Sam. 7.11, etc. **Jude. 14.5,6. 1 Sam. 17.34,35. Dan. 6.22.

34. au* stins puterea focului, au** scăpat de ascuțișul sabiei, s-au vindecat de boli†, au fost viteji în războaie, au pus†† pe fugă oștirile vrăjmașe.
*Dan. 3.25. **1 Sam. 20.1. 1 Imp. 19.3. 2 Imp. 6.16. †2 Imp. 20.7, etc. Iov 42.10. Ps. 6.8. ††Jude. 15.8,15. 1 Sam. 14.13, etc.; 17.51,52. 2 Sam. 8.1, etc.

35. Femeile* și-au primit înapoi pe morții lor înviați; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea care li se dădea, și au fost chinuți**.
*1 Imp. 17.22. 2 Imp. 4.35. **Fapt. 22.25.

36. Alții au suferit batjocuri, bătăi, lanțuri* și închisoare;
*Gen. 39.20. Ier. 20.2; 37.15.

37. au* fost uciși cu pietre, tăiați în două cu ferăstrăul, chinuți; au murit uciși de sabie, au pribegit** îmbrăcați cu† cojoace și în piei de capre, lipsiți de toate, prigoniiți, munciți –
*1 Imp. 21.13. 2 Cron. 24.21. Fapt. 7.58; 14.19. **2 Imp. 1.8. Mat. 3.4. †Zah. 13.4.

38. ei, de care lumea nu era vrednică – au rătăcit prin pustii, prin munți, prin* peșteri și prin crăpăturile pământului.
*1 Imp. 18.4; 19.9.

39. Toți aceștia, măcar că au fost lăudați* pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit; *Vers. 2,13.

40. pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva* mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la** desăvârșire fără noi.
*Cap. 7.22; 8.6. **Cap. 5.9; 12.23. Apoc. 6.11.

12 1. Și noi, dar, fiindcă suntem înconjurați cu un nor așa de mare de martori, să* dăm la o parte orice piedică și păcatul care ne înfășoară așa de lesne și să** alergăm cu stăruință† în alergarea care ne stă înaintea.
*Col. 3.8. 1 Pet. 2.1. **1 Cor. 9.24. Filip. 3.13,14. †Rom. 12.12. Cap. 10.36.

2. Să ne uităm țintă la Căpetenia și Desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus, care*, pentru bucuria care-I era pusă înaintea, a suferit crucea, a disprețuit rușinea, și șade** la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu.
*Luca 24.26. Filip. 2.8, etc. 1 Pet. 1.11. **Ps. 110.1. Cap. 1.3,13; 8.1. 1 Pet. 3.22.

3. Uitați-vă, dar*, cu luare aminte la Cel ce a suferit din partea păcătoșilor o împotrivire așa de mare față de Sine, pentru ca** nu cumva să vă pierdeți inima și să cădeți de oboseală în suflitele voastre.
*Mat. 10.24,25. Ioan 15.20. **Gal. 6.9.

4. Voi nu v-ați împotrivit încă* până la sânge, în lupta împotriva păcatului.
*1 Cor. 10.13. Cap. 10.32-34.

5. Și ați uitat sfatul pe care vi-l dă ca unor fii: „Fiule, nu* disprețui pedeapsa Domnului și nu-ți pierde inima când ești muștrat de El.
*Iov 5.17. Prov. 3.11.

6. Căci Domnul pedepsește pe* cine-l iubește și bate cu nuiua pe orice fiu pe care-l primește.“
*Ps. 94.12; 119.75. Prov. 3.12. Iac. 1.12. Apoc. 3.19.

7. Suferiți* pedeapsa: Dumnezeu Se poartă cu voi ca și cu niște fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepsește tatăl? *Deut. 8.5. 2 Sam. 7.14. Prov. 13.24; 19.18; 23.13.

8. Dar, dacă sunteți scutiți de pedeapsă, de care* toți au parte, sunteți niște feciori din curvie, iar nu fii.
*Ps. 73.14. 1 Pet. 5.9.

9. Și apoi, dacă părinții noștri trupesti ne-au pedepsit, și tot le-am dat cinstea cuvenită, nu trebuie oare cu atât mai mult să ne supunem Tatălui* duhurilor, și să trăim?
*Num. 16.22; 27.16. Iov 12.10. Ecl. 12.7. Isa. 42.5; 57.16. Zah. 12.1.

10. Căci ei în adevăr ne pedepseau pentru puține zile, cum credeau ei că e bine; dar Dumnezeu ne pedepsește pentru binele nostru, ca* să ne facă părtași sfințeniei Lui.
*Lev. 11.44; 19.2. 1 Pet. 1.15,16.

11. Este adevărat că orice pedeapsă, deocamdată pare o pricină de întristare, și nu de bucurie; dar mai pe urmă aduce celor ce au trecut prin școala ei roada* dătătoare de pace a neprihănirii.
*Iac. 3.18.

12. Întăriți-vă*, dar, mâinile oboseite și genunchii slăbănogiți;
*Iov 4.3,4. Isa. 35.3.

13. croiți* cărări drepte cu picioarele voastre, pentru ca cel ce șchiopătează să nu se abată din cale, ci** mai degrabă să fie vindecat.
*Prov. 4.26,27. **Gal. 6.1.

14. Urmăriți* pacea cu toți și sfințirea, fără** care nimeni nu va vedea pe Domnul.
*Ps. 34.14. Rom. 12.18; 14.19. 2 Tim. 2.22. **Mat. 5.8. 2 Cor. 7.1. Efes. 5.5.

15. Luați seama* bine ca** nimeni să nu se abată de la harul lui Dumnezeu, pentru ca† nu cumva să dea lăstari vreo rădăcină de amărăciune, să

vă aducă tulburare, și mulți să fie întinați de ea.
*2 Cor. 6.1. **Gal. 5.4. †Deut. 29.18. Cap. 3.12.

16. Vegheați să* nu fie între voi nimeni curvar sau lumesca ca Esau, care** pentru o mâncare și-a vândut dreptul de întâi născut.
*Efes. 5.3. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3. **Gen. 35.33.

17. Știți că mai pe urmă, când a vrut* să capete binecuvântarea, n-a** fost primit; pentru că, măcar că o cerea cu lacrimi, n-a putut s-o schimbe.
*Gen. 27.34,36,38. **Cap. 6.6.

18. Voi nu v-ați apropiat de un munte* care se putea atinge și care era cuprins de foc, nici de negură, nici de întuneric, nici de furtună,
*Exod 19.12; 18.19; 20.18. Deut. 4.11; 5.22. Rom. 6.14; 8.15. 2 Tim. 1.7.

19. nici de sunetul de trâmbiță, nici de glasul care vorbea în așa fel că cei ce l-au auzit au cerut* să nu li se mai vorbească,
*Exod 20.19. Deut. 5.5,25; 18.16.

20. (pentru că nu puteau suferi porunca aceasta: „Chiar* un dobitoc, dacă se va atinge de munte, să fie ucis cu pietre sau străpuns cu săgeata“.
*Exod 19.13.

21. Și* privescetea aceea era așa de înfricoșătoare încât Moise a zis: „sunt îngrozit și tremur!“
*Exod 19.16.

22. Ci v-ați apropiat de* muntele Sionului, de** cetatea Dumnezeului celui Viu, Ierusalimul ceresc, de† zecile de mii, de adunarea în sărbătoare a îngerilor,
*Gal. 4.26. Apoc. 3.12; 21.2,10. **Filip. 3.20. †Deut. 3.32. Ps. 68.17. Iuda 14.

23. de Biserica celor întâi născuți*, care** sunt scriși în ceruri, de Dumnezeu, Judecătorul† tuturor, de duhurile celor neprihăniți, făcuți†† desăvârșiți,
*Exod 4.22. Iac. 1.18. Apoc. 14.4. **Luca 10.20. Filip. 4.3. Apoc. 13.8. †Gen. 8.25. Ps. 94.2. ††Filip. 3.12. Cap. 11.40.

24. de Isus, Mijlocitorul* legământului celui nou, și de sângele** stropirii, care vorbește mai bine decât† sângele lui Abel.
*Cap. 8.6; 9.15.

**Exod 24.8. Cap. 10.22. 1 Pet. 1.2. †Gen. 4.10. Cap. 11.4.

25. Luați seama ca nu cumva să nu voiți să ascultați pe Cel ce vă vorbește! Căci, dacă* n-au scăpat cei ce n-au vrut să asculte pe Cel ce vorbea pe pământ, cu atât mai mult nu vom scăpa noi, dacă ne întorcem de la Cel ce vorbește din ceruri,
*Cap. 2.2,3; 3.17; 10.28,29.

26. al* cărui glas a clătinat atunci pământul, și care acum a făcut făgăduința aceasta: „Voi mai clătina încă o

dată** nu numai pământul, ci și cerul.“
*Exod 19.18. **Hag. 2.6.

27. Cuvintele acestea „încă o dată“ arată că schimbarea* lucrurilor clătinate, adică a lucrurilor făcute, este făcută tocmăi ca să rămână lucrurile care nu se clatină.

*Ps. 102.26. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.10. Apoc. 21.1.

28. Fiindcă am primit, dar, o împărăție care nu se poate clătina, să ne arătăm mulțumitori și să aducem astfel lui Dumnezeu o închinare plăcută, cu evlavie și cu frică,

29. fiindcă Dumnezeu* nostru este „un foc mistuitor“.
*Exod 24.17. Deut. 4.24; 9.3. Ps. 50.3; 97.3. Isa. 66.15. 2 Tes. 1.8. Cap. 10.27.

13 1. Stăruieți în dragostea* frățească.
*Rom. 12.10. 1 Tes. 4.9. 1 Pet. 1.22; 2.17; 3.8; 4.8. 2 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.11, etc.; 4.7,20,21.

2. Să nu dați uitării* primirea de oaspeți, căci unii**, prin ea, au găzduit fără să știe pe îngeri.
*Mat. 25.35. Rom. 12.13. 1 Tim. 3.2. 1 Pet. 4.9. **Gen. 18.3; 19.2.

3. Aduceți-vă* aminte de cei ce sunt în lanțuri, ca și cum ați fi și voi legați cu ei; de cei chinuiți, ca unii care și voi sunteți în trup.

*Mat. 25.36. Rom. 12.15. 1 Cor. 12.26. Col. 4.18. 1 Pet. 3.8.

4. Căsătoria să fie ținută în toată cinstea, și patul să fie nespurcat, căci* Dumnezeu va judeca pe curvari și pe preacurvari.

*1 Cor. 6.9. Gal. 5.19,21. Efes. 5.5. Col. 3.5,6. Apoc. 22.15.

5. Să nu fiți iubitori de bani. Mulțumiți-vă* cu ce aveți, căci El însuși a zis: „Nicidecum n-am** să te las, cu nici un chip nu te voi părăsi.“

*Mat. 6.25,34. Filp. 4.11,12. 1 Tim. 6.6,8. **Gen. 28.15. Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. 1 Cron. 28.20. Ps. 37.25.

6. Așa că putem zice plini de încredere: „Domnul* este ajutorul meu, nu mă voi teme: ce mi-ar putea face omul?“
*Ps. 27.1; 56.4,11,12; 118.6.

7. Aduceți-vă* aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu; uitați-vă cu băgare de seamă la sfârșitul felului lor de viețuire și urmați-le** credința!

*Vers. 17. **Cap. 6.12.

8. Isus Hristos este același* ieri și azi și în veci!

*Ioan 8.58. Cap. 1.12. Apoc. 1.4.

9. Să* nu vă lăsați amăgiți de orice fel de învățături străine; căci este bine ca inima să fie întărită prin har, nu** prin mâncări, care n-au slujit la nimic celor ce le-au păzit.

*Efes. 4.14; 5.6.

Col. 2.4,8. 1 Ioan 4.1. **Rom. 14.17. Col. 2.16. 1 Tim. 4.3.

10. Noi avem* un altar din care n-au drept să mănânce cei ce fac slujbă în Cort.

*1 Cor. 9.13; 10.18.

11. În adevăr, trupurile dobitoacelor al* căror sânge este adus de marele preot în Locul Preasfânt, pentru păcat, „sunt arse de tot afară din tabără.“

*Exod 29.14. Lev. 4.11,12,21; 6.30; 9.11; 16.27. Num. 19.3.

12. De aceea și Isus, ca să sfințească norodul cu însuși sângele Său, a* pățimit dincolo de poartă.

*Ioan 19.17,18. Fapt. 7.58.

13. Să ieșim, dar, afară din tabără la El și să suferim ocară* Lui.

*Cap. 11.26. 1 Pet. 4.14.

14. Căci* noi n-avem aici o cetate stătătoare, ci suntem în căutarea celei viitoare. *Mica 2.10. Filp. 3.20. Cap. 11.10,16; 12.22.

15. Prin* El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă** de laudă, adică, rodul* buzelor care mărturisesc Numele Lui.

*Efes. 5.20. 1 Pet. 2.5. **Lev. 7.12. Ps. 50.14,23; 69.30,31; 107.22; 116.17. †Osea 14.2.

16. Și să* nu dați uitării binefacerea și dărnicia; căci lui Dumnezeu jertfe** ca acestea Îi plac.

*Rom. 12.13. **2 Cor. 9.12. Filp. 4.18. Cap. 6.10.

17. Ascultați* de mai marii voștri și fiți-le supuși, căci ei** priveghează asupra sufletelor voastre, ca unii care au să dea socoteală de ele; pentru ca să poată face lucrul acesta cu bucurie, nu suspinând, căci așa ceva nu v-ar fi de nici un folos.

*Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12. 1 Tim. 5.17. Vers. 7. **Ezec. 3.17; 33.2,7. Fapt. 20.26,28.

18. Rugați-vă* pentru noi; căci suntem încredințați că avem un cuget bun**, dorind să ne purtăm bine în toate lucrurile. *Rom. 15.30. Efes. 6.19. Col. 4.3.

1 Tes. 5.25. 2 Tes. 3.1. **Fapt. 23.1; 24.16. 2 Cor. 1.12.

19. Mai ales* vă rog cu stăruință să faceți lucrul acesta, ca să vă fiu înapoiat mai curând.

*Film. 22.

20. Dumnezeu* păcii, care**, prin sângele* legământului celui veșnic, a sculat din morți pe Domnul nostru Isus, marele Păstor al oilor††,

*Rom. 15.33. 1 Tes. 5.23. **Fapt. 2.24,32. Rom. 4.24; 8.11. 1 Cor. 6.14; 15.15. 2 Cor. 4.14. Gal. 1.1. Col. 2.12. 1 Tes. 1.10. 1 Pet. 1.21. †Isa. 40.11. Ezech. 34.23; 37.24. Ioan 10.11,14. 1 Pet. 2.25; 5.4. ††Zah. 9.11. Cap. 10.29.

21. să* vă faci desăvârșiți în orice lucru bun, ca să faceți voia Lui și să lucrați** în noi ce-L este plăcut, prin Isus Hristos. A Lui† să fie slava în vecii vecilor! Amin.

*2 Tes. 2.17.

1 Pet. 5.10. **Filp. 2.13. †Gal. 1.5. 2 Tim. 4.18. Apoc. 1.6.

22. Vă rog, fraților, să primiți bine acest cuvânt de sfătuire, căci* v-am scris pe scurt.

*1 Pet. 5.12.

23. Să știți că fratelui* Timotei i s-a

dat drumul**. Dacă vine curând, voi veni împreună cu el să vă văd.

*1 Tes. 3.2. **1 Tim. 6.12.

24. Spuneți sănătate tuturor mai

marilor* voștri și tuturor sfinților. Cei din Italia vă trimit sănătate. *Vers. 7,17.

25. Harul* să fie cu voi cu toți! Amin. *Tit 3.15.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A LUI IACOV

1 1. Iacov*, rob** al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Hristos, către cele† douăsprezece seminții care†† sunt împrăștiate: Sănătate!

*Fapt. 12.17; 15.13. Gal. 1.19; 2.9. Iuda 1. **Tit 1.1. †Fapt. 26.7. ††Deut. 32.26. Ioan 7.35. Fapt. 2.5; 8.1. 1 Pet. 1.1.

2. Frații mei, să* priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite** încercări.

*Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Evr. 10.34. 1 Pet. 4.13,16. **1 Pet. 1.6.

3. ca unii care știți* că încercarea credinței voastre lucrează răbdare.

*Rom. 5.3.

4. Dar răbdarea trebuie să-și facă desăvârșit lucrarea, ca să fiți desăvârșiți, întregi și să nu duceți lipsă de nimic.

5. Dacă* vreunui dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o** ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă și fără mustrare, și ea îi† va fi dată.

*1 Împ. 3.9,11,12.

Prov. 2.3. **Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9. Ioan 14.13; 15.7; 16.23. †Ier. 29.12. 1 Ioan 5.14,15.

6. Dar* s-o ceară cu credință, fără să se îndoiască deloc: pentru că cine se îndoiește seamănă cu valul mării, tulburat și împins de vânt încoace și încolo.

*Marc. 11.24. 1 Tim. 2.8.

7. Un astfel de om să nu se aștepte să primească ceva de la Domnul,

8. căci este un om* nehotărât și nestatornic în toate căile sale. *Cap. 4.8.

9. Fratele dintr-o stare de jos să se laude cu înălțarea lui.

10. Bogatul, dimpotrivă, să se laude cu smerirea lui: căci* va trece ca floarea ierbii.

*Iov 14.2. Ps. 37.2; 90.5,6; 102.11; 103.15. Isa. 40.6. 1 Cor. 7.31. Cap. 4.14. 1 Pet. 1.24. 1 Ioan 2.17.

11. Răsare soarele cu căldura lui arzătoare și usucă iarba: floarea ei cade jos, și frumusețea înfățișării ei piere; așa se va vesteji bogatul în umbletele lui.

12. Ferice* de cel ce rabdă ispita. Căci, după ce a fost găsit bun, va primi cumuna** vieții pe care† a făgăduit-o Dumnezeu celor ce-L iubesc.

*Iov 5.17. Prov. 3.11,12. Evr. 12.5. Apoc. 3.19. **1 Cor. 9.25. 2 Tim. 4.8. Cap. 2.5. 1 Pet. 5.4. Apoc. 2.10. †Mat. 10.22; 19.28,29. Cap. 2.5.

13. Nimeni, când este ispitit, să nu zică: „Sunt ispitit de Dumnezeu.“ Căci Dumnezeu nu poate fi ispitit ca să facă rău, și El însuși nu ispitește pe nimeni.

14. Ci fiecare este ispitit, când este atras de pofta lui însuși și mimit.

15. Apoi pofta*, când a zămislit, dă naștere păcatului; și păcatul, odată făptuit, aduce** moartea.

*Iov 15.35. Ps. 7.44. **Rom. 6.21,23.

16. Nu vă înșelați preaiubiții mei frați:

17. orice* ni se dă bun și orice dar desăvârșit este de sus, coborându-se de la Tatăl luminilor, în** care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare.

*Ioan 3.27. 1 Cor. 4.7. **Num. 23.19. 1 Sam. 15.29. Mal. 3.6. Rom. 11.29.

18. El*, de bunăvoia Lui, ne-a născut prin Cuvântul adevărului, ca** să fim un fel de pargă† a fapturilor Lui.

*Ioan 1.13; 3.3. 1 Cor. 4.15. 1 Pet. 1.23. **Efes. 1.12. †Ier. 2.3. Apoc. 14.4.

19. Știți bine lucrul acesta, preaiubiții mei frați! Orice om să* fie grabnic la ascultare, încet** la vorbire, zăbavnice la mânie†;

*Ecl. 5.1.

**Prov. 10.19; 17.27. Ecl. 5.2. †Prov. 14.17; 16.32. Ecl. 7.9.

20. căci mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu.

21. De aceea lepădați* orice necurăție și orice revărsare de răutate, și primiți cu blândețe Cuvântul sădit în voi, care** vă poate mântui sufletele.

*Col. 3.8. 1 Pet. 2.1. **Fapt. 13.26. Rom. 1.16. 1 Cor. 15.2. Efes. 1.13. Tit 2.11. Evr. 2.3. 1 Pet. 1.9.

22. Fiți împlinatori* ai Cuvântului, nu numai ascultători, înșelându-vă singuri. *Mat. 7.21. Luca 6.46; 11.28. Rom. 2.13. 1 Ioan 3.7.

23. Căci, dacă* ascultă cineva Cuvântul, și nu-l împlinește cu fapta, seamănă cu un om care își privește fața firească într-o oglindă,

*Luca 6.47, etc. Cap. 2.14, etc.

24. și, după ce s-a privit, pleacă și uită îndată cum era.

25. Dar cine* își va adânci privirile în legea** desăvârșită, care este legea slobozeniei, și va stăruie în ea, nu ca un

ascultător uituc, ci ca un împlinitor cu fapta, va fi fericit în lucrarea lui.

*2 Cor. 3.18. **Cap. 2.12. †Ioan 13.17.

26. Dacă crede cineva că este religios, și nu-și* înfrânează limba, ci își înșală inima, religia unui astfel de om este zadarnică.

*Ps. 34.13; 39.1. †1 Pet. 3.10.

27. Religia curată și neîntinată, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, este să* cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor și** să ne păzim neîntinați de lume.

*Isa. 1.16,17; 58.6,7. Mat. 25.36. **Rom. 12.2. Cap. 4.4. †1 Ioan 5.18.

2. Frații mei, să nu țineți credința Domnului nostru Isus Hristos, Domnul slavei, căutând* la fața omului**.

*1 Cor. 2.8. **Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Prov. 24.23; 28.21. Mat. 22.16. Vers. 9. Iuda 16.

2. Căci, de pildă, dacă intră în adunarea voastră un om cu un inel de aur și cu o haină strălucitoare, și intră și un sărac îmbrăcat prost;

3. și voi puneți ochii pe cel ce poartă haina strălucitoare și-i ziceți: „Tu zezi în locul acesta bun!“, și apoi ziceți săracului: „Tu stai acolo în picioare!“ sau: „Zezi jos la picioarele mele!“

4. Nu faceți voi oare o deosebire în voi înșivă și nu vă faceți voi judecători cu gânduri rele?

5. Ascultați, preaiubiții mei frați: n-a* ales Dumnezeu pe cei ce sunt săraci în ochii lumii acesteia, ca să-i facă bogați** în credință și moștenitori ai Împărăției pe careț a făgăduit-o celor ce-L iubesc?

*Ioan 7.48. †1 Cor. 1.26,28. **Luca 12.21. †1 Tim. 6.18. Apoc. 2.9. †Exod 20.6. †1 Sam. 2.30. Prov. 8.17. Mat. 5.3. Luca 6.20; 12.32. †1 Cor. 2.9. 2 Tim. 4.8. Cap. 1.12.

6. Și voi* înjosiți pe cel sărac! Oare nu bogații vă asupresc și vă** târăsc înaintea judecătorilor?

*1 Cor. 11.22. **Fapt. 13.50; 17.6; 18.12. Cap. 5.6.

7. Nu batjocoresc ei frumosul nume pe care-l purtați?

8. Dacă împliniți Legea împărătească, potrivit Scripturii: „Să* iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși“, bine faceți.

*Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.8,9. Gal. 5.14; 6.2.

9. Dar, dacă aveți* în vedere fața omului, faceți un păcat și sunteți osândiți de Lege ca niște călcători de Lege.

Vers. 1. 10. Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate.

*Deut. 27.26. Mat. 5.19. Gal. 3.10.

11. Căci, Cel ce a zis: „Să* nu pre-

curvești“, a zis și: „Să nu ucizi“. Acum, dacă nu preacurvești, dar ucizi, te faci călcător al Legii.

*Exod 20.13,14.

12. Să vorbiți și să lucrați ca niște oameni care au să fie judecați de o lege* a slobozeniei,

*Cap. 1.25.

13. căci judecata* este fără milă pentru cel ce n-a avut milă, dar mila** biruie judecata.

*Iov 22.6, etc. Prov. 21.13. Mat. 6.15; 18.35; 25.41,42. **Ioan 4.17,18.

14. Frații mei, ce-i* folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? Poate oare credința aceasta să-l mântuiască?

*Mat. 7.26. Cap. 1.23.

15. Dacă* un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana de toate zilele,

*Iov 31.19,20. Luca 3.11.

16. și unul dintre voi le* zice: „Duceți-vă în pace, încălziți-vă și săturați-vă!“, fără să le dea cele trebuincioase trupului, la ce i-ar folosi?

*1 Ioan 3.18.

17. Tot așa și credința: dacă n-are fapte, este moartă în ea însăși.

18. Dar va zice cineva: „Tu ai credința, și eu am faptele. Arată-mi credința ta fără fapte, și eu* îți voi arăta credința mea din faptele mele.“

*Cap. 3.13.

19. Tu crezi că Dumnezeu este unul și bine faci; dar și* dracii cred... și se înfioară!

*Mat. 8.29. Marc. 1.24; 5.7. Luca 4.34. Fapt. 16.17; 19.15.

20. Vrei, dar, să înțelegi, om nesocotit, că credința fără fapte este zadarnică?

21. Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihănit prin fapte, când* a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar?

*Gen. 22.9,12.

22. Vezi că* credința lucra împreună cu faptele lui, și, prin fapte, credința a ajuns desăvârșită.

*Evr. 11.12.

23. Astfel s-a împlinit Scriptura care zice: „Avraam a* crezut pe Dumnezeu, și i s-a socotit ca neprihănit“; și el a fost numit „prietenui** lui Dumnezeu.“

*Gen. 15.6. Rom. 4.3.

Gal. 3.6. **2 Cron. 20.7. Isa. 41.8.

24. Vedeți, dar, că omul este socotit neprihănit prin fapte, și nu numai prin credință.

25. Tot așa, curva Rahav*: n-a fost socotită și ea neprihănită prin fapte, când a găzduit pe soli și i-a scos afară pe altă cale?

*Ios. 2.1. Evr. 11.31.

26. După cum trupul fără duh este mort, tot așa și credința fără fapte este moartă.

3. Frații mei, să nu* fiți mulți învățători, căci știți** că vom primi o judecată mai aspră.

*Mat. 23.8,10. Rom. 2.20,21. 1 Pet. 5.3. **Luca 6.37.

2. Toți greșim în* multe feluri. Dacă** nu greșește cineva în vorbire, esteț un om desăvârșit și poate să-și țină în frâu tot trupul.

*1 Imp. 8.46. 2 Cron. 6.36. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. †1 Ioan 1.8. **Ps. 34.13. Cap. 1.26. †1 Pet. 3.10. †Mat. 12.37.

3. De pildă, dacă punem cailor* frâul în gură, ca să ne asculte, le cârmuim tot trupul.

*Ps. 32.9.

4. Iată, și corăbiile, cât de mari sunt, și, măcar că sunt mâdate de vânturi iuți, totuși sunt cârmuite de o cârmă foarte mică, după gustul cârmaciului.

5. Tot așa și limba* este un mic maldar, și se fălește cu lucruri mari** lată, un foc mic ce pădure mare aprinde!

*Prov. 12.18; 15.2. **Ps. 12.3; 73.8,9.

6. Limba* este și ea un foc, este o lume de nelegiuiri. Ea este aceea dintre mădularele noastre care întinează** tot trupul și aprinde roata vieții, când este aprinsă de focul gheenei.

*Prov. 16.27. **Mat. 15.11; 18.19,20. Marc. 7.15,20,23.

7. Toate soiurile de fiare, de păsări, de târătoare, de viețuitoare de mare se îmblânzesc și au fost îmblânzite de neamul omenesc,

8. dar limba nici un om n-o poate îmblânzi. Ea este un rău care nu se poate înfrâna, este plină* de o otrăvă de moarte.

*Ps. 140.3.

9. Cu ea binecuvântăm pe Domnul și Tatăl nostru, și tot cu ea blestemăm pe oameni, care* sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

*Gen. 1.26; 5.1; 9.6.

10. Din aceeași gură iese și binecuvântarea și blestemul! Nu trebuie să fie așa, frații mei!

11. Oare din aceeași vână a izvorului țâșnește și apă dulce și apă amară?

12. Frații mei, poate oare un smochin să facă măslina sau o viță să facă smochine? Nici apa sărată nu poate da apă dulce.

13. Cine* dintre voi este înțelept și priceput? Să-și arate, prin purtarea lui bună, faptele** făcute cu blândețeaț înțelepciunii!

*Gal. 6.4. **Cap. 2.18. †Cap. 1.21.

14. Dar, dacă aveți în inima voastră pizmă* amară și un duh de ceartă, să nu vă lăudați și să nu** mințiți împotriva adevărului.

*Rom. 13.13. **Rom. 2.17,23.

15. Înțelepciunea aceasta* nu vine de sus, ci este pământească, firească¹, drăcească.

*Filp. 3.19. Cap. 1.17.

1. Grecește: sufletească

16. Căci acolo unde* este pizmă și duh de ceartă, este tulburare și tot felul de fapte rele.

*1 Cor. 3.3. Gal. 5.20.

17. Înțelepciunea* care vine de sus este, întâi, curată, apoi pașnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roade bune, fără părtinire, nefățarnică**.

*1 Cor. 2.6,7. **Rom. 12.9. 1 Pet. 1.22; 2.1. †1 Ioan 3.18.

18. Și* roada neprihănirii este semănată în pace pentru cei ce fac pace.

*Prov. 11.18. Osea 10.12. Mat. 5.9. Filp. 1.11. Evr. 12.11.

4. De unde vin luptele și certurile între voi? Nu vin oare din poftele voastre, care* se luptă în mădularele voastre?

*Rom. 7.23. Gal. 5.17. †1 Pet. 2.11.

2. Voi poftiți, și nu aveți; ucideți, pizmuți, și nu izbutiți să căpătați; vă certați și vă luptați, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Sau cereți*, și nu căpătați, pentru că** cereți rău, cu gând să risipiți în plăcerile voastre.

*Iov 27.9; 35.12. Ps. 18.41. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11. Mica 3.4. Zah. 7.13. **Ps. 66.18. †1 Ioan 3.22; 5.14.

4. Suflete preacurvară*! Nu știți că prietenia** lumii este vrăjmașie cu Dumnezeu? Așa că cineț vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș cu Dumnezeu.

*Ps. 73.27. **1 Ioan 2.15. †Ioan 15.19; 17.14. Gal. 1.10.

5. Credeți că degeaba vorbește Scriptura? Duhul* pe care L-a pus Dumnezeu să locuiască în noi ne vrea cu gelozie pentru Sine.

*Gen. 6.5; 8.21. Num. 11.29. Prov. 21.10.

6. Dar, în schimb, ne dă un har și mai mare. De aceea zice Scriptura: „Dumnezeu* stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriți.“

*Iov 22.29. Ps. 138.6. Prov. 3.34; 29.23. Mat. 23.12. Luca 1.52; 14.11; 18.14. †1 Pet. 5.5.

7. Supuneți-vă, dar, lui Dumnezeu. Împotriviți-vă* diavolului, și el va fugi de la voi.

*Efes. 4.27; 6.11. †1 Pet. 5.9.

8. Apropiați-vă* de Dumnezeu, și El Se va apropia de voi. Curățați-vă** mâinile, păcătoșilor; curățați-văț inima, oameniț cu inima împărțită!

*2 Cron. 15.2. **Isa. 1.16. †1 Pet. 1.22. †1 Ioan 3.3. ††Cap. 1.8.

9. Simțiți-vă* ticăloșia; tânguți-vă și plângeți! Râsul vostru să se prefacă în tânguire, și bucuria voastră în întristare;

*Mat. 5.4.

10. smeriți-vă* înaintea Domnului, și El vă va înălța.

*Iov 22.29. Mat. 13.12. Luca 14.11; 18.14. †1 Pet. 5.6.

11. Nu* vă vorbiți de rău unii pe alții, fraților! Cine vorbește de rău pe

un frate sau** judecă pe fratele său, vorbește de rău Legea sau judecă Legea. Și, dacă judeci Legea, nu ești împlinitor al Legii, ci judecător. *Efes. 4.31. 1 Pet. 2.1. **Mat. 7.1. Luca 6.37. Rom. 2.1. 1 Cor. 4.5.

12. Unul singur este dătorul și judecătorul Legii: Acela care* are putere să mântuiască și să piardă. Dar tu** cine ești de judeci pe aproapele tău? *Mat. 10.28. **Rom. 14.4,13.

13. Ascultați*, acum, voi care ziceți: „Astăzi sau mâine ne vom duce în cutare cetate, vom sta acolo un an, vom face negustorie și vom câștiga!“, *Prov. 27.1. Luca 12.18, etc.

14. și nu știți ce va aduce ziua de mâine! Căci ce este viața voastră? Nu sunteți decât un abur*, care se arată puținel, și apoi pierе. *Iov 7.7. Ps. 102.3. Cap. 1.10. 1 Pet. 1.24. 1 Ioan 2.17.

15. Voi, dimpotrivă, ar trebui să ziceți: „Dacă va* vrea Domnul, vom trăi și vom face cutare sau cutare lucru.“ *Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19; 16.7. Evr. 6.3.

16. Pe când acum vă fâliți cu laudă-roșiile voastre! Orice* laudă de felul acesta este rea. *1 Cor. 5.6.

17. Deci cine* știe să facă bine, și nu face, săvârșește un păcat!

*Luca 12.47. Ioan 9.41; 15.22. Rom. 1.20,21,32; 2.17,18,23.

5. Ascultați acum* voi, bogaților! Plângeți și tânguiți-vă, din pricina nenorocirilor care au să vină peste voi. *Prov. 11.28. Luca 6.24. 1 Tim. 6.9.

2. Bogățiile voastre au putrezit, și hainele* voastre sunt roase de molii.

*Iov 13.28. Mat. 6.20. Cap. 2.2.

3. Aurul și argintul vostru au ruginit; și rugina lor va fi o dovadă împotriva voastră: ca focul are să vă mănânce carnea! V-ați* strâns comori în zilele din urmă! *Rom. 2.5.

4. Iată că plata* lucrătorilor care v-au secerat câmpiile, și pe care le-ați oprit-o prin înșelăciune, strigă! Și strigătele** secerătorilor au ajuns la urechile Domnului oștirilor.

5. Ați* trăit pe pământ în plăceri și în desfătări. V-ați săturat inimile chiar într-o zi de măcel.

*Iov 21.13. Amos 6.1,4. Luca 16.19,25. 1 Tim. 5.6.

6. Ați* osândit, ați omorât pe cel neprihănit care nu vi se împotriva!

*Cap. 2.6.

7. Fiți, dar, îndelung răbdători, fraților, până la venirea Domnului. Iată că

plugarul așteaptă rodul scump al pământului, și îl așteaptă cu răbdare, până primește ploaie* timpurie și târzie.

*Deut. 11.14. Ier. 5.24. Osea 6.3. Ioel 2.23. Zah. 10.1.

8. Fiți și voi îndelung răbdători, întăriți-vă inimile, căci* venirea Domnului este aproape.

*Filp. 4.5. Evr. 10.25,37. 1 Pet. 4.7.

9. Nu* vă plângeți unii împotriva altora, fraților, ca să nu fiți judecați: iată că Judecătorul este** chiar la ușă.

*Cap. 4.11. **Mat. 24.33. 1 Cor. 4.5.

10. Frații mei, luați* ca pildă de suferință și de răbdare pe prorocii care au vorbit în Numele Domnului.

*Mat. 5.12. Evr. 11.35, etc.

11. Iată, noi numim fericiți* pe cei ce au răbdat. Ați auzit vorbindu-se despre răbdarea** lui Iov și ați văzut ce sfârșit i-a dat Domnul† și cum Domnul†† este plin de milă și de îndurare.

*Ps. 94.12. Mat. 5.10,11; 10.22. **Iov 1.21,22; 2.10. †Iov 42.10, etc. ††Num. 14.18. Ps. 103.8.

12. Mai presus de toate, frații mei, să* nu vă jurați nici pe cer, nici pe pământ, nici cu vreun altfel de jurământ. Ci „da“ al vostru să fie „da“, și „nu“ să fie „nu“ ca să nu cădeți sub judecată.

*Mat. 5.34, etc.

13. Este vreunul printre voi în suferință? Să se roage! Este vreunul cu inimă bună? Să cânte cântări de laudă*!

*Efes. 5.19. Col. 3.16.

14. Este vreunul printre voi bolnav? Să cheme pe prezbiterii¹ bisericii; și să se roage pentru el, după ce-l vor unge* cu untdelemn în Numele Domnului.

*Marc. 6.13; 16.18.

15. Rugăciunea făcută cu credință va mântui pe cel bolnav, și Domnul îl va însănătoși; și*, dacă a făcut păcate, îi vor fi iertate.

*Isa. 33.24. Mat. 9.2.

16. Mărturisiți-vă unii altora păcatele și rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți vindecați. Mare* putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit.

*Gen. 20.17. Num. 11.2. Deut. 9.18-20. Ios. 10.12. 1 Sam. 12.18. 1 Imp. 13.6. 2 Imp. 4.33; 19.15,20; 20.2,4,etc. Ps. 10.17; 34.15; 145.18. Prov. 15.29; 28.9. Ioan 9.31. 1 Ioan 3.22.

17. Ilie era un om supus acelorași* slăbiciuni ca și noi; și** s-a rugat cu stăruință să nu plouă, și† n-a plouat deloc în țară trei ani și șase luni.

*Fapt. 14.15. **1 Imp. 17.1. †Luca 4.25.

18. Apoi s-a rugat din nou*, și cerul a dat ploaie, și pământul și-a dat rodul.

*1 Imp. 18.42,45.

1. Sau: bătrâni

19. Fraților, dacă* s-a rătăcit vreunul dintre voi de la adevăr, și-l întoarce un altul,

*Mat. 18.15.

20. să știți că cine întoarce pe un păcătos

de la rătăcirea căii lui, va* mântui un suflet de la moarte și va** acoperi o sumedenie de păcate.

*Rom. 11.14.

1 Cor. 9.22. 1 Tim. 4.16. **Prov. 10.12. 1 Pet. 4.8.

EPISTOLA ÎNTÂI SOBORNICEASCĂ A LUI PETRU

1. Petru, apostol al lui Isus Hristos, 1 către aleșii care trăiesc ca străini, împrăștiati prin* Pont, Galatia, Capadocia, Asia și Bitinia,

*Ioan 7.35. Fapt. 2.5,9,10. Iac. 1.1.

2. după* știința mai dinainte a lui Dumnezeu Tatăl, prin** sfințirea lucrată de Duhul spre ascultarea și stropirea† cu sângele lui Isus Hristos: Harul†† și pacea*†† să vă fie înmulțite!

*Efes. 1.4. Cap. 2.9. **Rom. 8.29; 11.2. †2 Tes. 2.13. ††Evr. 10.22; 12.24. *†Rom. 1.7. 2 Pet. 1.2. Iuda 2.

3. Binecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care, după** îndurarea Sa cea mare, ne-a† născut din nou prin†† învierea lui Isus Hristos din morți, la o nădejde vie

*2 Cor. 1.3. Efes. 1.3. **Tit 3.5. †Ioan 3.3,5. Iac. 1.18. ††1 Cor. 15.20. 1 Tes. 4.14. Cap. 3.21.

4. și la o moștenire nestricăcioasă* și neîntinată, și care nu se poate vesteji, păstrată** în ceruri pentru voi.

*Cap. 5.4. **Col. 1.5. 2 Tim. 4.8.

5. Voi* sunteți păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credință, pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi!

*Ioan 10.28,29; 17.11,12,15. Iuda 1.

6. În* ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți întristați pentru** puțină vreme, prin felurite încercări,

*Mat. 5.12.

7. pentru ca încercarea* credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere, și care totuși este încercat** prin foc†, să aibă ca urmare lauda††, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos,

*Iac. 1.2. **Iac. 1.3,12.

8. pe* care voi îl iubiți fără să-L fi văzut, credeți în** El fără să-L vedeți și vă bucurați cu o bucurie negrăită și strălucită,

*1 Ioan 4.20. **Ioan 20.29. 2 Cor. 5.7. Evr. 11.1,27.

9. pentru că veți dobândi, ca sfârșit*

al credinței voastre, mântuirea sufletelor voastre.

*Rom. 6.22.

10. Prorocii, care au prorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din* mântuirea aceasta ținta cercetărilor și căutării lor stăruitoare.

*Gen. 49.10. Dan. 2.44. Hag. 2.7. Zah. 6.12. Mat. 13.17. Luca 10.24. 2 Pet. 1.19-21.

11. Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul* lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile** lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate.

*Cap. 3.19. 2 Pet. 1.21. **Ps. 22.6. Isa. 53.3, etc. Dan. 9.26. Luca 24.25,26,44,46. Ioan 12.41. Fapt. 26.22,23.

12. Lor* le-a fost descoperit că nu** pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri, pe care vi le-au vestit acum cei ce v-au propovăduit Evanghelia prin Duhul† Sfant trimis din cer și în care†† chiar îngerii doresc să privească.

*Dan. 9.24; 12.9,13. **Evr. 11.13,39,40.

†Fapt. 2.4. ††Exod 25.20. Dan. 8.13; 15.5,6. Efes. 3.10.

13. De aceea, încingeți-vă* coapsele minții voastre, fiți** treji și puneți-vă toată nădejdea în harul care vă va fi adus la arătarea† lui Isus Hristos.

*Luca 12.35. Efes. 6.14. **Luca 21.34. Rom. 13.13. 1 Tes. 5.6,8. Cap. 4.7; 5.8. †Luca 17.30. 1 Cor. 1.7. 2 Tes. 1.7.

14. Ca niște copii ascultători, nu* vă lăsați târați în poftele pe care le aveți altădată, când erați în** neștiință.

*Rom. 12.2. Cap. 4.2. **Fapt. 17.30. 1 Tes. 4.5.

15. Ci*, după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră.

*Luca 1.74,75.

2 Cor. 7.1. 1 Tes. 4.3,4,7. Evr. 12.14. 2 Pet. 3.11.

16. Căci este scris: „Fiți* sfinți, căci Eu sunt sfânt“.

*Lev. 11.44; 19.2; 20.7.

17. Și dacă chemați ca Tată pe Cel ce* judecă fără părtinire pe fiecare după faptele lui, purtați-vă** cu frică în timpul pribegiei† voastre;

*Deut. 10.17. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. **2 Cor. 7.1. Filp. 2.12. Evr. 12.28. †2 Cor. 5.6. Evr. 11.13. Cap. 2.11.

18. căci știți că* nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau cu aur, ați fost

răscumpărați din felul deșert de viețuire pe care-l moșteniserăți** de la părinții voștri, *1 Cor. 6.20; 7.23. **Exod 20.18. Cap. 4.3. 19. ci cu* sângele scump al lui Hristos, Mielul** fără cusur și fără prihană. *Fapt. 20.28. Efes. 1.7. Evr. 9.12,14. Apoc. 5.9. **Ezec. 12.5. Isa. 53.7. Ioan 1.29,36. 1 Cor. 5.7.

20. El* a fost cunoscut mai înainte de întemeierea lumii și a fost arătat la** sfârșitul vremurilor pentru voi *Rom. 3.25; 16.25,26. Efes. 3.9,11. Col. 1.26. 2 Tim. 1.9,10. Tit 1.2,3. Apoc. 13.8. **Gal. 4.4. Efes. 1.10. Evr. 1.2; 9.26.

21. care prin El sunteți credincioși în Dumnezeu care L-a* înviat din morți și I-a** dat slavă, pentru ca credința și nădejdea voastră să fie în Dumnezeu. *Fapt. 2.24. **Mat. 28.18.

Fapt. 2.33; 3.13. Efes. 1.20. Filp. 2.9. Evr. 2.9. Cap. 3.22.

22. Deci* ca unii care prin ascultarea de adevăr v-ați curățat sufletele prin Duhul, ca să aveți o dragoste** de frați neprefăcută, iubiți-vă cu căldură unii pe alții, din toată inima;

*Fapt. 15.9. **Rom. 12.9,10. 1 Tes. 4.9. 1 Tim. 1.5. Evr. 13.1. Cap. 2.17; 3.8; 4.8. 2 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.18; 4.7,21.

23. fiindcă* ați fost născuți din nou nu dintr-o sămânță care poate putrezi, ci dintr-una care nu poate putrezi, prin** Cuvântul lui Dumnezeu, care este viu și care rămâne în veac.

*Ioan 1.13; 3.5. **Iac. 1.18. 1 Ioan 3.9.

24. Căci* orice făptură este ca iarba, și toată slava ei, ca floarea ierbii. Iarba se usucă, și floarea cade jos,

*Ps. 103.15. Isa. 40.6; 51.12. Iac. 1.10.

25. dar* Cuvântul Domnului rămâne în veac. Și** acesta este Cuvântul care v-a fost propovăduit prin Evanghelie.

*Ps. 102.12,26. Isa. 40.8. Luca 16.17.

**Ioan 1.1,14. 1 Ioan 1.1,3.

21. Lepădați*, dar, orice răutate, orice vicleșug, orice fel de prefăcătorie, de pizmă și de clevetire;

Efes. 4.22,25,31. Col. 3.8. Evr. 12.1. Iac. 1.21; 5.9. Cap. 4.2. 2. și, ca niște prunci născuți de curând, să doriți laptele** duhovnicesc și curat, pentru ca prin el să creșteți spre mântuire,

*Mat. 18.3. Marc. 10.15. Rom. 6.4. 1 Cor. 14.20. Cap. 1.23. **1 Cor. 3.2. Evr. 5.12,13.

3. dacă ați gustat* în adevăr că bun este Domnul.

*Ps. 34.8. Evr. 6.5.

4. Apropiati-vă de El, Piatra vie lepădată* de oameni, dar aleasă și scumpă înaintea lui Dumnezeu.

*Ps. 108.22. Mat. 21.42. Fapt. 4.11.

5. Și* voi, ca niște pietre vii, sunteți zidiți ca să fiți o casă** duhovnicească,

o preoție* sfântă și să aduceți jertfe*† duhovnicești, plăcute*† lui Dumnezeu, prin Isus Hristos. *Efes. 2.21,22. **Evr. 3.6. †Isa. 61.6; 66.21. Vers. 9. ††Osea 14.2. Mal. 1.11. Rom. 12.11. Evr. 13.15,16. *†Filp. 4.18. Cap. 4.11.

6. Căci este scris în Scriptură: „Iată* că pun în Sion o Piatră din capul unghiului, aleasă, scumpă; și cine se încrede în El nu va fi dat de rușine.“

*Isa. 28.16. Rom. 9.32.

7. Cinstea aceasta este, dar, pentru voi care ați crezut! Dar pentru cei necredincioși, „Piatra* pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului“,

*Ps. 118.22. Mat. 21.42. Fapt. 4.11.

8. și „o Piatră* de poticnire și o Stâncă de cădere“. Ei** se lovesc de ea, pentru că n-au crezut Cuvântul, și la* aceasta sunt rânduți.

*Isa. 8.14. Luca 2.34. Rom. 9.33. **1 Cor. 1.23. †Evad 9.16. Rom. 9.22. 1 Tes. 5.9. Iuda 4.

9. Voi însă sunteți o seminție* aleasă, o preoție** împăratească, un neam* sfânt, un popor*† pe care Dumnezeu Și I-a câștigat ca să fie al Lui, ca să vestiți puterile minunate ale Celui ce v-a chemat din întuneric*† la lumina Sa minunată;

*Deut. 10.15. Cap. 1.2. **Exod 19.5,6. Apoc. 1.6; 5.10. †Ioan 17.19. 1 Cor. 3.17. 2 Tim. 1.9. ††Deut. 4.20; 7.6; 14.2; 26.18,19. Fapt. 20.28. Efes. 1.14. Tit 2.14. *†Fapt. 26.18. Efes. 5.8. Col. 1.13. 1 Tes. 5.4,5.

10. pe voi, care* odinioară nu erați un popor, dar acum sunteți poporul lui Dumnezeu; pe voi, care nu căpătaserăți îndurare, dar acum ați căpătat îndurare.

*Osea 1.9,10; 2.23. Rom. 9.25.

11. Preaiubiților, vă sfătuiesc ca* pe niște străini și călători, să** vă feriți de poftile firii pământești, care*† se războiesc cu sufletul.

*1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. Evr. 11.13. Cap. 1.17. **Rom. 13.14. Gal. 5.16. †Iac. 4.1.

12. Să aveți* o purtare bună în mijlocul neamurilor, pentru ca, în ceea ce vă vorbesc de rău ca pe niște făcători de rele, prin** faptele voastre bune pe care le văd să slăvească pe Dumnezeu în* ziua cercetării.

*Rom. 12.17. 2 Cor. 8.21. Filp. 2.15. Tit 2.8. Cap. 3.16. **Mat. 5.16. †Luca 19.44.

13. Fiți supuși* oricărei stăpâniri omenești, pentru Domnul: atât împăratului, ca înalt stăpânitor,

*Mat. 22.21. Rom. 13.1. Tit 3.1.

14. cât și dregătorilor, ca unii care sunt trimiși de el să* pedepsească pe făcătorii de rele și să** laude pe cei ce fac bine.

*Rom. 13.4. **Rom. 13.3.

15. Căci voia lui Dumnezeu este ca*,

făcând ce este bine, să astupați gura oamenilor neștiutori și proști.

*Tit 2.8. Vers. 12.

16. Purtați-vă ca* niște oameni slobozi, fără să faceți din slobozenia aceasta o haină a răutății, ci ca niște robi** ai lui Dumnezeu.

*Gal. 5.1,13. **1 Cor. 7.22.

17. Cinstiți* pe toți oamenii, iubiți** pe frați; temeți-vă*† de Dumnezeu; dați cinste împăratului!

*Rom. 12.10. Filp. 2.23.

**Evr. 13.1. Cap. 1.22. †Prov. 24.21. Mat. 22.21. Rom. 13.7.

18. Slugilor*, fiți supuse stăpânilor voștri cu toată frica, nu numai celor ce sunt buni și blânzi, ci și celor greu de mulțumit.

*Efes. 6.5. Col. 3.22. 1 Tim. 6.1. Tit 2.9.

19. Căci este un lucru plăcut* dacă cineva, pentru cugetul lui față de Dumnezeu, suferă întristare și suferă pe nedrept.

*Mat. 5.10. Rom. 13.5.

20. În adevăr, ce* fală este să suferiți cu răbdare să fiți pălmuiți, când ați făcut rău? Dar, dacă suferiți cu răbdare, când ați făcut ce este bine, lucrul acesta este plăcut lui Dumnezeu.

*Cap. 3.14; 4.14,15.

21. Și la* aceasta ați fost chemați; fiindcă și Hristos** a suferit pentru voi și v-a lăsat o pildă*, ca să călcați pe urmele Lui.

*Mat. 16.24. Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12. **Cap. 3.18. †Ioan 13.15. Filp. 2.5. 1 Ioan 2.6.

22. „El* n-a făcut păcat, și în gura Lui nu s-a găsit vicleșug.“

*Isa. 53.9. Luca 23.41. Ioan 8.46. 2 Cor. 5.21. Evr. 4.15.

23. Când* era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; și, când era chinuit, nu amenința, ci Se** supunea dreptului Judecător.

*Isa. 53.7. Mat. 27.39. Ioan 8.48,49. Evr. 12.3. **Luca 23.46.

24. El* a purtat păcatele noastre în trupul Său, pe lemn, pentru ca** noi, fiind morți față de păcate, să trăim pentru neprihănire; prin* rănile Lui ați fost vindecați.

*Isa. 53.4-6,11.

Mat. 8.17. Evr. 9.28. **Rom. 6.2,11; 7.6. †Isa. 53.5.

25. Căci erați* ca niște oi rătăcite. Dar acum v-ați întors la** Păstorul și Episcopul* sufletelor voastre.

*Isa. 53.6. Ezech. 34.6. **Ezech. 34.23; 37.24. Ioan 10.11,14,16. Evr. 13.20. Cap. 5.4.

31. Tot astfel, nevestelor*, fiți supuse și voi bărbaților voștri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt**, prin purtarea* nevestelor lor,

*1 Cor. 14.34. Efes. 5.22. Col. 3.18. Tit 2.5. **1 Cor. 7.16. †Mat. 18.15. 1 Cor. 9.19-22.

1. Sau: priveghetorul

2. când vă vor vedea* felul vostru de trai: curat și în temere.

*Cap. 2.12.

3. Podoaba* voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor,

*1 Tim. 2.9. Tit 2.3, etc.

4. ci să fie omul* ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.

*Ps. 45.13. Rom. 2.29; 7.22. 2 Cor. 4.16.

5. Astfel se împodobeau odinioară sfințele femei, care nădăduiau în Dumnezeu și erau supuse bărbaților lor;

6. ca Sara, care asculta pe Avraam și-l numea* „domnul ei“. Fiicele ei v-ați făcut voi, dacă faceți binele fără să vă temeți de ceva.

*Gen. 18.12.

7. Bărbaților, purtați-vă și voi*, la rândul vostru, cu înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca** unui vas mai slab, ca* unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.

*1 Cor. 7.3. Efes. 5.25. Col. 3.19.

**1 Cor. 12.23. 1 Tes. 4.4. †Iov 42.8. Mat. 5.23,24; 18.19.

8. Încolo, toți* să fiți cu aceleași gânduri, simțind cu alții, iubind ca frații**, miloși*, smeriți.

*Rom. 12.16; 15.5. Filp. 3.16 **Rom. 12.10. Evr. 13.1. Cap. 2.17. †Efes. 4.32. Col. 3.12.

9. Nu întoarceți* rău pentru rău, nici ocară pentru ocară; dimpotrivă, binecuvântați, căci la aceasta ați fost chemați: să** moșteniți binecuvântarea.

*Prov. 17.13; 20.22. Mat. 5.39. Rom. 12.14,17. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 5.15. **Mat. 25.34.

10. „Căci cine* iubește viața și vrea să vadă zile bune să-și** înfrâneze limba de la rău și buzele de la cuvinte înșelătoare,

*Ps. 34.12, etc. **Iac. 1.26. Cap. 2.1,22. Apoc. 14.5.

11. să se depărteze* de rău și să facă binele, să** caute pacea și s-o urmărească.

*Ps. 37.27.

Isa. 1.16,17. 3 Ioan 11. **Rom. 12.18; 14.19. Evr. 12.14.

12. Căci ochii Domnului sunt peste cei neprihăniți, și* urechile Lui iau aminte la rugăciunile lor. Dar fața Domnului este împotriva celor ce fac răul.“

*Ioan 9.31. Iac. 5.16.

13. Și* cine vă va face rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine?

*Prov. 16.7. Rom. 8.28.

14. Chiar* dacă aveți de suferit pentru neprihănire, ferice de voi! „N-aveți** nici o teamă de ei și nu vă tulburați!

*Mat. 5.10-12. Iac. 1.12. Cap. 2.19; 4.14. **Isa. 8.12,13. Ier. 1.8. Ioan 14.1,27.

15. Ci sfințiți în inimile voastre pe Hristos ca Domn. "Fiți totdeauna gata* să răspundeți oricui vă cere socoteală de nădejdea care este în voi; dar cu blândețe și teamă,

*Ps. 119.46. Fapt. 4.8. Col. 4.6. 2 Tim. 2.25.

16. având* un cuget curat; pentru ca** cei ce bârfesc purtarea voastră bună în Hristos să rămână de rușine tocmai în lucrurile în care vă vorbesc de rău.

*Evr. 13.18. **Tit 2.8. Cap. 2.12.

17. Căci este mai bine, dacă așa este voia lui Dumnezeu, să suferiți pentru că faceți binele decât pentru că faceți răul!

18. Hristos, de asemenea, a suferit o dată* pentru păcate, El, Cel Neprihănit, pentru cei nelegiuiți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât** în trup, dar a fost înviat în duh,

*Rom. 5.6. Evr. 9.26,28. Cap. 2.21; 4.1. **2 Cor. 13.4. †Col. 1.21,22. ††Rom. 1.4; 8.11.

19. în care S-a dus să propovăduiască* duhurilor din** închisoare,

*Cap. 1.12; 4.6. **Isa. 42.7; 49.9; 61.1.

20. care fuseseră răzvrătite odinioară, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în așteptare*, în zilele lui Noe, când se făcea corabia** în care au fost scăpate prin apă un mic număr de suflete, și anume opt.

*Gen. 6.3,5,13. **Evr. 11.7. †Gen. 7.7; 8.18. 2 Pet. 2.5.

21. Icoana* aceasta închipuitoare vă mântuiește acum pe voi, și anume botezul, care nu este o curățare de întinăciunile** trupesti, ci, mărturia unui cuget curat înaintea lui Dumnezeu, prin învierea†† lui Isus Hristos,

*Efes. 5.26. **Tit 3.5. †Rom. 10.10. ††Cap. 1.3.

22. care* stă la dreapta lui Dumnezeu, după ce S-a înălțat la cer și Și-a supus** îngerii, stăpânirile și puterile.

*Ps. 110.1. Rom. 8.34. Efes. 1.20. Col. 3.1. Evr. 1.3. **Rom. 8.38. 1 Cor. 15.24. Efes. 1.21.

4. Astfel, dar, fiindcă Hristos* a pățit în trup, înarmați-vă și voi cu același fel de gândire. Căci cel** ce a pățit în trup a sfârșit-o cu păcatul;

*Cap. 3.18. **Rom. 6.2,7. Gal. 5.24. Col. 3.3,5.

2. pentru ca*, în vremea care-i mai rămâne de trăit în trup, să nu mai trăiască** după poftele oamenilor, ci, după voia lui Dumnezeu.

*Rom. 14.7. Cap. 2.1.

**Gal. 2.20. Cap. 1.14. †Ioan 1.13. Rom. 6.11. 2 Cor. 5.15. Iac. 1.18.

3. Ajunge*, în adevăr, că în trecut ați** făcut voia neamurilor și ați trăit în desfrânări, în pofte, în beții, în

ospețe, în chefuri și în slujiri idolești neîngăduite.

*Ezec. 44.6; 45.9.

Fapt. 17.30. **Efes. 2.2; 4.17. 1 Tes. 4.5. Tit 3.3. Cap. 1.14.

4. De aceea se miră ei că nu alergați împreună cu ei la același potop de desfrâu și vă batjocoresc*.

*Fapt. 13.45; 18.6. Cap. 3.16.

5. Dar au să dea socoteală înaintea Celui ce este gata să* judece viii și morții.

*Fapt. 10.42;

17.31. Rom. 14.10,12. 1 Cor. 15.51,52. 2 Tim. 4.1. Iac. 5.9.

6. Căci tocmai în vederea aceasta a fost vestită* Evanghelia și celor morți, pentru ca să fie judecați ca oameni în trup, dar să trăiască după Dumnezeu în duh.

*Cap. 3.19.

7. Sfârșitul* tuturor lucrurilor este aproape. Fiți** înțelepți, dar, și vegheați în vederea rugăciunii.

*Mat. 24.13,14. Rom. 13.12. Filp. 4.5. Evr. 10.25. Iac. 5.8. 2 Pet. 3.9,11. 1 Ioan 2.18. **Mat. 26.41. Luca 21.34. Col. 4.2. Cap. 1.13; 5.8.

8. Mai* presus de toate, să aveți o dragoste fierbinte unii pentru alții, căci** dragostea acoperă o sumedenie de păcate.

*Col. 3.14. Evr. 13.1. **Prov. 10.12. 1 Cor. 13.6. Iac. 5.20.

9. Fiți* primitori de oaspeți între voi, fără** cârtire.

*Rom. 12.13. Evr. 13.2. **2 Cor. 9.7. Filp. 2.14. Film. 14.

10. Ca niște* buni ispravnici ai harului felurit al lui Dumnezeu, fiecare din voi** să slujească altora după darul pe care l-a primit.

*Rom. 12.6. 1 Cor. 4.7. **Mat. 24.45; 25.14,21. Luca 12.42. 1 Cor. 4.1,2. Tit 1.7. †1 Cor. 12.4. Efes. 4.11.

11. Dacă* vorbește cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu. Dacă** slujește cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu: pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu prin Isus Hristos, a căruia†† este slava și puterea în vecii vecilor! Amin.

*Ier. 23.22. **Rom. 12.6-8. 1 Cor. 3.10. †Efes. 5.20. Cap. 2.5. ††1 Tim. 6.16. Cap. 5.11. Apoc. 1.6.

12. Preaiubiților, nu vă mirați de încercarea* de foc din mijlocul vostru, care a venit peste voi ca să vă încerce, ca de ceva ciudat care a dat peste voi;

*1 Cor. 3.13. Cap. 1.7.

13. dimpotrivă*, bucurați-vă, întrucât aveți parte** de patimile lui Hristos, ca să vă bucurați și să vă veseliți și la arătarea slavei Lui.

*Fapt. 5.41. Iac. 1.2. **Rom. 8.17. 2 Cor. 1.7; 4.10. Filp. 3.10. Col. 1.24. 2 Tim. 2.12. Cap. 5.1,10. Apoc. 1.9. †Cap. 1.5,6.

14. Dacă* sunteți batjocoriți pentru Numele lui Hristos, ferice de voi!

Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, Se odihnește peste voi**.

*Mat. 5.11. 2 Cor. 12.10. Iac. 1.12. Cap. 2.19,20; 3.14. **Cap. 2.12; 3.16.

15. Nimeni* din voi să nu sufere ca ucigaș sau ca hoț, sau ca făcător de rele, sau** ca unul care se amestecă în treburile altuia.

*Cap. 2.20. **1 Tes. 4.11. 1 Tim. 5.13.

16. Dimpotrivă, dacă suferă pentru că este creștin, să nu-i fie rușine, ci* să proslăvească pe Dumnezeu pentru numele acesta.

*Fapt. 5.41.

17. Căci suntem în clipa când* judecata stă să înceapă de la Casa lui Dumnezeu. Și, dacă** începe cu noi, careț va fi sfârșitul celor ce nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?

*Isa. 10.12. Ier. 25.29; 49.12. Ezech. 9.6. Mal. 3.5. **Luca 23.31. †Luca 10.12,14.

18. Și*, dacă cel neprihănit scapă cu greu, ce se va face cel nelegiuit și cel păcătos?

*Prov. 11.13. Luca 23.31.

19. Așa că cei ce suferă după voia lui Dumnezeu să-și* încredințeze sufletele credinciosului Ziditor și să facă ce este bine.

*Ps. 31.5. Luca 23.46. 2 Tim. 1.12.

5. Sfătuiesc pe prezbiterii¹ dintre voi, eu, care sunt un prezbiter¹ ca și ei, un martor** al patimilor lui Hristos și părtaș¹ al slavei care va fi descoperită:

*Film. 9. **Luca 24.48.

Fapt. 1.8,22; 5.32; 10.39. †Rom. 8.17,18. Apoc. 1.9.

2. păstoriți* turma lui Dumnezeu care este sub paza voastră, nu** de silă, ci de bunăvoie, după voia lui Dumnezeu; nu† pentru un câștig mărfav, ci cu lepădare de sine.

*Ioan 21.15-17.

Fapt. 20.28. **1 Cor. 9.17. †1 Tim. 3.3,8. Tit 1.7.

3. Nu ca și cum ați* stăpâni peste cei ce v-au căzut la împărțire**, ci făcându-vă† pilde turmei.

*Ezec. 34.4. Mat. 20.25,26. 1 Cor. 3.9. 2 Cor. 1.24. **Ps. 33.12; 74.2. †Filp. 3.17. 2 Tes. 3.9. 1 Tim. 4.12. Tit 2.7.

4. Și când Se va arăta Păstorul* cel mare, veți căpăta cununa** care† nu se poate vesteji, a slavei.

*Evr. 13.20. **1 Cor. 9.25. 2 Tim. 4.8. Iac. 1.12. †Cap. 1.4.

1. Sau: bătrân

5. Tot așa și voi, tinerilor, fiți supuși celor bătrâni. Și toți*, în legăturile voastre, să fiți împodobiți cu smerenie. Căci „Dumnezeu** stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har.“

*Rom. 12.10.

Efes. 5.21. Filp. 2.3. **Iac. 4.6. †Isa. 57.15; 66.2.

6. Smeriți-vă*, dar, sub mâna tare a lui Dumnezeu, pentru ca, la vremea Lui, El să vă înalțe.

*Iac. 4.10.

7. Și aruncați asupra Lui toate* îngrijorările voastre, căci El însuși îngrijește de voi.

*Ps. 37.5; 55.22. Mat. 6.25. Luca 12.11,22. Filp. 4.6. Evr. 13.5.

8. Fiți* treji și vegheați! Pentru că** potrivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită.

*Luca 21.34,36.

1 Tes. 5.6. Cap. 4.7. **Iov 1.7; 2.2. Luca 22.31. Apoc. 12.12.

9. Împotriviți-vă* lui tari în credință, știind** că și frații voștri în lume trec prin aceleași suferințe ca voi.

*Efes. 6.11,13. Iac. 4.7. **Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12. Cap. 2.21.

10. Dumnezeu oricărui har, care* v-a chemat în Hristos Isus la slava Sa veșnică, după ce veți suferi puțină** vreme, vă va desăvârși†, vă va întări††, vă va da putere și vă va face neclintii.

*1 Cor. 1.9. 1 Tim. 6.12. **2 Cor. 4.17.

Cap. 1.6. †Evr. 13.21. Iuda 24. ††2 Tes. 2.17; 3.3.

11. A Lui* să fie slava și puterea în vecii vecilor! Amin.

*Cap. 4.11. Apoc. 1.6.

12. V-am scris* aceste puține rânduri prin Silvan**, care cred că† este un frate credincios, ca să vă sfătuiesc și să vă adevăresc că adevăratul har al lui Dumnezeu este harul acesta de care v-ați alipit.

*2 Cor. 1.19.

**Evr. 13.22. †Fapt. 20.24. 1 Cor. 15.1. 2 Pet. 1.12.

13. Biserica aleasă cu voi, care este în Babilon, vă trimite sănătate. Tot așa și Marcu*, fiul meu.

*Fapt. 12.12,25.

14. Spuneți-vă sănătate* unii altora cu o sărutare de dragoste.

Pacea** să fie cu voi cu toți care sunteți în Hristos Isus! Amin.

*Rom. 16.16.

1 Cor. 16.20. 2 Cor. 13.12. 1 Tes. 5.26. **Efes. 6.23.

EPISTOLA A DOUA SOBORNICEASCĂ A LUI PETRU

1 1. Simon¹ Petru, rob și apostol al lui Isus Hristos, către cei ce au căpătat o credință de același* preț cu a noastră, prin dreptatea Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos:

*Rom. 1.12. 2 Cor. 4.13. Efes. 4.5. Tit 1.4.

2. Harul* și pacea să vă fie înmulțite prin cunoașterea lui Dumnezeu și a Domnului nostru Isus Hristos!

*Dan. 4.1; 6.25. 1 Pet. 1.2. Iuda 2.

3. Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce privește viața și evlavia, prin* cunoașterea Celui ce** ne-a chemat prin slava și puterea Lui,

*Ioan 17.3. **1 Tes. 2.12; 4.7. 2 Tes. 2.14. 2 Tim. 1.9. 1 Pet. 2.9; 3.9.

4. prin* care El ne-a dat făgăduințele Lui nespus de mari și scumpe, ca prin ele să vă faceți părtași** firii dumnezeiești, după ce ați fugit* de stricăciunea care este în lume prin poftă.

*2 Cor. 7.1. **2 Cor. 3.18. Efes. 4.24. Evr. 12.10. 1 Ioan 3.2. †Cap. 2.18,20.

5. De aceea, dați-vă* și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră fapta; cu fapta, cunoștința**;

*Cap. 3.18. **1 Pet. 3.7.

6. cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia;

7. cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați*, iubirea de oameni.

*Gal. 6.10. 1 Tes. 3.12; 5.15. 1 Ioan 4.21.

8. Căci, dacă aveți din belșug aceste lucruri în voi, ele nu vă vor lăsa să fiți nici leneși, nici* neroditori în ce privește deplina cunoștință a Domnului nostru Isus Hristos.

*Ioan 15.2. Tit 3.14.

9. Dar cine nu are aceste lucruri este* orb, umblă cu ochii închiși și a uitat că a fost curățat** de vechile lui păcate.

*1 Ioan 2.9,11. **Efes. 5.26. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7.

10. De aceea, fraților, căutați cu atât mai mult să* vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci, dacă faceți lucrul acesta, nu veți** aluneca niciodată.

*1 Ioan 3.19. **Cap. 3.17.

11. În adevăr, în chipul acesta vi se va da din belșug intrare în Împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

12. De aceea, voi* fi gata să vă aduc totdeauna aminte de lucrurile acestea,

măcar** că le știți și sunteți tari în adevărul pe care-l aveți.

*Rom. 15.14,15. Filip. 3.1. Cap. 3.1. 1 Ioan 2.21. Iuda 5. **1 Pet. 5.12. Cap. 3.17.

13. Dar socotesc că este drept, cât* voi mai fi în cortul acesta, să** vă țin trei aducându-vă aminte;

*2 Cor. 5.1,4. **Cap. 3.1.

14. căci știu* că dezbrăcarea de cortul meu va veni deodată, după cum mi-a arătat Domnul** nostru Isus Hristos.

*Deut. 4.21,22; 31.14. 2 Tim. 4.6. **Ioan 21.18,19.

15. Îmi voi da osteneala, dar, ca, și după moartea mea, să vă puteți aduce totdeauna aminte de aceste lucruri.

16. În adevăr, v-am făcut cunoscut puterea și venirea Domnului nostru Isus Hristos, nu întemeindu-ne pe niște basme* meșteșugit alcătuite, ci ca unii care am văzut** noi înșine cu ochii noștri mărirea Lui.

*1 Cor. 1.17; 2.1,5. 2 Cor. 2.17; 4.2. **Mat. 17.1,2. Marc. 9.2. Ioan 1.14. 1 Ioan 1.1; 4.14.

17. Căci El* a primit de la Dumnezeu Tatăl cinste și slavă, atunci când, din slava minunată, s-a auzit deasupra Lui un glas care zicea: „Acesta este Fiul Meu preaiubit în care Îmi găsesc plăcerea.“

*Mat. 3.17; 17.5. Marc. 1.11; 9.7. Luca 3.22; 9.35.

18. Și noi înșine am auzit acest glas venind din cer, când eram cu El pe muntele* cel sfânt.

*Exod 3.5. Ios. 5.15. Mat. 17.6.

19. Și avem cuvântul prorociei făcut și mai tare; la care bine faceți că luați aminte, ca la o* lumină care strălucește într-un loc întunecos, până se va crăpa de ziua și va răsări luceafărul** de dimineață în inimile voastre.

*Ps. 119.105. Ioan 5.35. **2 Cor. 4.4,6. Apoc. 2.28; 12.16.

20. Fiindcă mai întâi de toate, să știți că nici o* prorocie din Scriptură nu se tâlcuiește singură.

*Rom. 12.6.

21. Căci nici* o prorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci** oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt.

*2 Tim. 3.16.

1 Pet. 1.11. **2 Sam. 23.2. Luca 1.70. Fapt. 1.16; 3.18.

2 1. În norod s-au ridicat* și proroci mincinoși, cum și** între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura pe furiș erezii nimicitoare, se vor lepăda* de Stăpânul care†† i-a

răscumpărat și vor face*† să cadă asupra lor o pierzare năprasnică.

*Deut. 13.1. **Mat. 24.41. Fapt. 20.30. 1 Cor. 11.19. 1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1-5. 1 Ioan 4.1. Iuda 18. †Iuda 4. ††1 Cor. 6.20. Col. 3.13. Efes. 1.7. Evr. 10.29. 1 Pet. 1.18. Apoc. 5.9. *†Filp. 3.19.

2. Mulți îi vor urma în destrăbălările lor. Și, din pricina lor, calea adevărului va fi vorbită de rău.

3. În* lăcomia lor vor căuta ca prin cuvântări înșelătoare să aibă un câștig** de la voi. Dar osânda† îi paște de multă vreme, și pierzarea lor nu dormitează.

*Rom. 16.18. 2 Cor. 12.17,18. 1 Tim. 6.5. Tit 1.11. **2 Cor. 2.17. Cap. 1.16. †Deut. 32.35. Iuda 4,15.

4. Căci dacă n-a cruțat Dumnezeu pe* îngerii care** au păcătuit, ci i-a aruncat în Adânc†, unde stau înconjurați de întuneric, legați cu lanțuri și păstrați pentru judecată;

*Iov 4.18.

Iuda 6. **Ioan 8.44. 1 Ioan 3.8. †Luca 8.31. Apoc. 20.2,3.

5. dacă n-a cruțat El lumea veche, ci a scăpat pe Noe*, acest propovăduitor** al neprihănirii, împreună cu alți șapte inși, când a trimis† potopul peste o lume de nelegiuiri;

*Gen. 7.1,7,23. Evr. 11.7. 1 Pet. 3.20. **1 Pet. 3.19. †Cap. 3.6.

6. dacă a osândit El la piere și a prefăcut în cenușă cetățile* Sodoma și Gomora, ca să slujească** de pildă celor ce vor trăi în nelegiuire,

*Gen. 19.24. Deut. 29.23. Iuda 7. **Num. 26.10.

7. și* dacă a scăpat pe neprihănitul Lot, care era foarte întristat de viața destrăbălată a acestor stricați;

*Gen. 19.16.

8. (căci neprihănitul acesta, care locuia în mijlocul lor, își chinuia în toate zilele sufletul lui neprihănit, din pricina celor ce vedea* și auzea din faptele lor nelegiuite)

*Ps. 119.139,158. Ezech. 9.4.

9. înseamnă că Domnul știe* să izbăvească din încercare pe oamenii cucernici și să păstreze pe cei nelegiuți, ca să fie pedepsiți în ziua judecării:

*Ps. 34.17,19. 1 Cor. 10.13.

10. mai ales pe* cei ce, în pofa lor necurată, umblă pofind trupul altuia și disprețuiesc stăpânirea.

Ca niște îndrăzneți** și încăpățânați ce sunt, ei nu se tem să batjocorească dregătoriile,

*Iuda 4,7,8,10,16. **Iuda 8.

11. pe când îngerii*, care sunt mai mari în tărie și putere, nu aude înaintea Domnului nici o judecată batjocoritoare împotriva lor.

*Iuda 9.

12. Dar aceștia, ca* niște dobitoace fără minte, din fire sortite să fie prinse și nimicite, batjocorind ce nu cunosc,

vor pieri în însăși stricăciunea lor

*Jer. 12.3. Iuda 10.

13. și* își vor lua astfel plata cuvenită pentru nelegiuirea lor. Fericea lor este să trăiască în plăceri** ziua nămiaza mare. Ca niște întinați† și spurcați, se pun pe chefuit la mesele lor de dragoste, când ospătează†† împreună cu voi.

*Filp. 3.19. **Rom. 13.13. †Iuda 12. ††1 Cor. 11.20,21.

14. Le scapără ochii de preacurvie și nu se satură de păcătuit. Momesc sufletele nestatornice, au* inima deprinsă la lăcomie, sunt niște bles-temați!

*Iuda 11.

15. După ce au părăsit calea cea dreaptă, au rătăcit și au urmat calea lui Balaam*, fiul lui Bosor, care a iubit plata fărădelegii.

*Num. 22.5,7,21,23,28. Iuda 11.

16. Dar a fost mustrat aspru pentru călcarea lui de lege: o măgărită necuvântătoare, care a început să vorbească cu glas omenesc, a pus frâu nebuniei prorocului.

17. Oamenii aceștia* sunt niște fântâni fără apă, niște nori alungați de furtună; lor le este păstrată negura întunericului.

*Iuda 12,13.

18. Ei vorbesc* cu trufie lucruri de nimic, momesc, cu poftele cărnii și cu desfrânări, pe cei ce de abia** au scăpat de cei ce trăiesc în rătăcire.

*Fapt. 2.40. Iuda 16. **Vers. 20. Cap. 1.4.

19. Le făgăduiesc slobozenia*, în timp ce ei înșiși sunt robi** ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit.

*Gal. 5.13. 1 Pet. 2.16. **Ioan 8.34. Rom. 6.16.

20. În adevăr, dacă*, după ce au** scăpat de întinăciunile lumii, prin† cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se încurcă iarăși și sunt biruiți de ele, starea lor de pe urmă se face mai rea decât cea dintâi.

*Mat. 12.45. Luca 17.26. Evr. 6.4, etc.; 10.26,27. **Vers. 18. Cap. 1.4. †Cap. 1.2.

21. Ar fi fost mai* bine pentru ei să nu fi cunoscut calea neprihănirii, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă care le fusese dată.

*Luca 12.47,48. Ioan 9.41; 15.22.

22. Cu ei s-a întâmplat ce spune zicala adevărată: „Căinele* s-a întors la ce vărsase* și „scroafa spălată s-a întors să se tăvălească iarăși în mocirlă.“

*Prov. 26.11.

3. 1. Preaiubiților, aceasta este a doua epistolă pe care v-o scriu. În amândouă caut să vă trezesc* mintea sănătoasă, prin înștiințări, *Cap. 1.13.

2. ca să vă fac să vă aduceți aminte de lucrurile vestite mai dinainte de sfinții proroci și* de porunca Domnului și Mântuitorului nostru, dată prin apostolii voștri. *Iuda 17.

3. Înainte* de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi** după poftele lor

*1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1. Iuda 18. **Cap. 2.10.

4. și vor zice: „Unde* este făgăduința venirii Lui? Căci, de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!“

*Isa. 5.19. Ier. 17.15. Ezech. 12.22,27. Mat. 24.48. Luca 12.45.
5. Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pământ scos* prin** Cuvântul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei

*Gen. 1.6,9. Ps. 33.6. Evr. 11.3. **Ps. 24.2; 136.6. Col. 1.17.
6. și că* lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă.

*Gen. 7.11,21-23. Cap. 2.5.

7. Iar cerurile* și pământul de acum sunt păzite și păstrate, prin același cuvânt, pentru focul** din ziua de judecată și de piere a oamenilor nelegiuți.

*Vers. 10. **Mat. 25.41. 2 Tes. 1.8.

8. Dar, preaiubiților, să nu uitați un lucru: că, pentru Domnul, o zi este ca o* mie de ani, și o mie de ani sunt ca o zi.

*Ps. 90.4.

9. Domnul nu* întârzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii; ci are o îndelungă** răbdare pentru voi și dorește* ca nici unul să nu piară, ci* toți să vină la pocăință.

*Hab. 2.3. Evr. 10.37. **Isa. 30.18. 1 Pet. 3.20. Vers. 15. †Ezech. 18.23,32; 33.11. ††Rom. 2.4. 1 Tim. 2.4.

10. Ziua Domnului însă va* veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile** vor trece cu trosnet, trupurile cerești se

vor topi de mare căldură, și pământul, cu tot ce este pe el, va arde.

*Mat. 24.43. Luca 12.39. 1 Tes. 5.2. Apoc. 3.3; 16.15. **Ps. 102.26. Isa. 51.6. Mat. 24.35. Marc. 13.31. Rom. 8.12. Evr. 1.11. Apoc. 20.11; 21.1.

11. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o* purtare sfântă și evlavioasă, *1 Pet. 1.15.

12. așteptând* și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor** pieri, și trupurile cerești se* vor topi de căldura focului?

*1 Cor. 1.7. Tit 2.13. **Ps. 50.3. Isa. 34.4. †Mica 1.4. Vers. 10.

13. Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri* noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea.

*Isa. 65.17; 66.22. Apoc. 21.1,27.

14. De aceea, preaiubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să* fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.

*1 Cor. 1.8; 15.58. Filip. 1.10. 1 Tes. 3.13; 5.23.

15. Să credeți că îndelunga* răbdare a Domnului nostru este mântuire, cum v-a scris și preaiubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui,

*Rom. 2.4. 1 Pet. 3.20. Vers. 9.

16. ca și în toate epistolele lui, când vorbește* despre lucrurile acestea. În ele sunt unele lucruri grele de înțeles pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor.

*Rom. 8.19. 1 Cor. 15.24. 1 Tes. 4.15.

17. Voi deci, preaiubiților, știind mai dinainte aceste* lucruri, păziți-vă** ca nu cumva să vă lăsați târați de rădăcirea acestor nelegiuiri și să vă pierdeți tăria;

*Marc. 13.23. Cap. 1.12.

**Efes. 4.14. Cap. 1.10,11; 2.18.

18. ci* creșteți în harul și în cunoștința Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. A Lui** să fie slava, acum și în ziua veșniciei. Amin.

*Efes. 4.15. 1 Pet. 2.2. *2 Tim. 4.18. Apoc. 1.6.

EPISTOLA ÎNTÂI SOBORNICEASCĂ A LUI IOAN

1. Ce* era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce** am privit și ce am pipăit cu mâinile* noastre, cu privire la Cuvântul vieții –

*Ioan 1.1. Cap. 2.13.

**Ioan 1.14. 2 Pet. 1.16. Cap. 4.14. †Luca 24.39. Ioan 20.27.

2. pentru că viața* a fost arătată**, și

noi am văzut-o și* mărturisim despre ea și*†† vă vestim viața veșnică, viața care*† era la Tatăl și care ne-a fost arătată –

*Ioan 1.4; 11.25; 14.6. **Rom. 16.26. 1 Tim. 3.16. Cap. 3.5.

†Ioan 21.24. Fapt. 2.32. ††Cap. 5.20. *Ioan 1.1,2.

3. deci ce* am văzut și am auzit,

aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtășie cu noi. Și părtășia** noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos.

*Fapt. 4.20. **Ioan 17.21. 1 Cor. 1.9. Cap. 2.24.

4. Și vă scriem aceste lucruri pentru ca bucuria* voastră să fie deplină.

*Ioan 15.11; 16.24. 2 Ioan 12.

5. Vestea*, pe care am auzit-o de la El și pe care v-o propovăduim, este că Dumnezeu** e lumină, și în El nu este întuneric. *Cap. 3.11. **Ioan 1.9; 8.12; 9.5; 12.35,36.

6. Dacă* zicem că avem părtășie cu El, și umblăm în întuneric, mințim și nu trăim adevărul. *2 Cor. 6.14. Cap. 2.4.

7. Dar dacă* umblăm în lumină, după cum El însuși este în lumină, avem părtășie unii cu alții; și sângele* lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curăță de orice păcat. *1 Cor. 6.11.

Efes. 1.7. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19. Cap. 2.2. Apoc. 1.5.

8. Dacă* zicem că n-avem păcat, ne înșelăm singuri, și** adevărul nu este în noi. *1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36.

Iov 9.2; 15.14; 25.4. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. Iac. 3.2. **Cap. 2.4.

9. Dacă* ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să** ne curețe de orice nelegiuire.

*Ps. 32.5. Prov. 28.13. **Ps. 5.2. Vers. 7.

10. Dacă zicem că n-am păcătuit, îl facem mincinos, și Cuvântul Lui nu este în noi.

2. 1. Copilașilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuiți. Dar, dacă cineva a păcătuit, avem* la Tatăl un Mijlocitor¹, pe Isus Hristos, Cel Neprihănit.

*Rom. 8.31. 1 Tim. 2.5. Evr. 7.25; 9.24.

2. El este* jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci** pentru ale întregii lumi. *Rom. 3.25. 2 Cor. 5.18.

Cap. 1.7; 4.10. **Ioan 1.29; 4.42; 11.51,52. Cap. 4.14.

3. Și prin aceasta știm că îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui.

4. Cine* zice: „Îl cunosc“, și nu păzește poruncile Lui, este** un mincinos, și adevărul nu este în el.

*Cap. 1.6; 4.20. **Cap. 1.8.

5. Dar cine* păzește Cuvântul Lui, în el** dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită; prin* aceasta știm că suntem în El.

*Ioan 14.21,23. **Cap. 4.12. †Cap. 4.13.

6. Cine* zice că rămâne în El trebuie

1. Saur: Avocat; grecește: Paraclet, adică: apărător, ajutor

să trăiască** și el cum a trăit Isus.

*Ioan 15.4,5. **Mat. 11.29. Ioan 13.15. 1 Pet. 2.21.

7. Preaiubiților, nu* vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care** ați avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul pe care l-ați auzit.

*2 Ioan 5. **Cap. 3.11. 2 Ioan 5.

8. Totuși vă scriu o poruncă* nouă, lucru care este adevărat atât cu privire la El, cât și cu privire la voi; căci** întunericul se împrășteie, și lumina* adevărată și răzare chiar.

*Ioan 13.34; 15.12. **Rom. 13.12. Efes. 5.8. 1 Tes. 5.5,8. †Ioan 1.9; 8.12; 12.35.

9. Cine* zice că este în lumină, și urăște pe fratele său, este încă în întuneric până acum.

*1 Cor. 13.2. 2 Pet. 1.9. Cap. 3.14,15.

10. Cine* iubește pe fratele său rămâne în lumină, și în el** nu este nici un prilej de poticnire.

*Cap. 3.14. **2 Pet. 1.10.

11. Dar cine urăște pe fratele său este în întuneric, umblă* în întuneric, și nu știe încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii. *Ioan 12.35.

12. Vă scriu, copilașilor, fiindcă păcatele* vă sunt iertate pentru Numele Lui. *Luca 24.47. Fapt. 4.12; 10.43; 13.38. Cap. 1.7.

13. Vă scriu, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel ce este de la* început. Vă scriu, tinerilor, fiindcă ați biruit pe cel rău. V-am scris, copilașilor, fiindcă ați cunoscut pe Tatăl. *Cap. 1.1.

14. V-am scris, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel ce este de la început. V-am scris, tinerilor, fiindcă sunteți* tari, și Cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi, și ați biruit pe cel rău. *Efes. 6.10.

15. Nu* iubiți lumea, nici lucrurile din lume. Dacă** iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în el.

*Rom. 12.2. **Mat. 6.24. Gal. 1.10. Iac. 4.4.

16. Căci tot ce este în lume: pofta firii pământești, pofta ochilor* și lăudăroșia vieții, nu este de la Tatăl, ci din lume. *Ecl. 5.11.

17. Și lumea* și pofta ei trec; dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veac. *1 Cor. 7.31. Iac. 1.10; 4.14. 1 Pet. 1.24.

18. Copilașilor*, este** ceasul cel de pe urmă. Și, după cum ați auzit că are să vină Antihrist[†], să știți că acum†† s-au ridicat mulți antihristi: prin aceasta cunoaștem că*† este ceasul de pe urmă.

*Ioan 21.5. **Evr. 1.2. †2 Tes. 2.3, etc. 2 Pet. 2.1. Cap. 4.3. ††Mat. 24.5,24. 2 Ioan 7. *†1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1.

19. Ei au ieșit din* mijlocul nostru, dar nu erau dintre ai noștri. Căci, dacă** ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci au ieșit, caț să se arate că nu toți sunt dintre ai noștri.

*Deut. 13.13. Ps. 41.9. Fapt. 20.30. **Mat. 24.21. Ioan 6.37; 10.28,29. 2 Tim. 2.19. †1 Cor. 11.19.

20. Dar voi* ați primit ungerea din partea** Celui Sfânt și știți* orice lucru.

*2 Cor. 1.21. Evr. 1.9. Vers. 27.

**Marc. 1.24. Fapt. 3.14. †Ioan 10.4,5; 14.26; 16.13. Vers. 27.

21. V-am scris nu că n-ați cunoaște adevărul, ci pentru că îl cunoașteți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine* este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Isus este Hristosul? Acela este Antihristul, care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul.

*Cap. 4.3. 2 Ioan 7.

23. Oricine* tăgăduiește pe Fiul n-are pe Tatăl. Oricine** mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

*Ioan 15.23. 2 Ioan 9. **Ioan 14.7,9,10. Cap. 4.15.

24. Ce* ați auzit de la început, aceea să rămână în voi. Dacă rămâne în voi ce ați auzit de la început, și voi veți** rămâne în Fiul și în Tatăl.

*2 Ioan 6. **Ioan 14.23. Cap. 1.3.

25. Și* făgăduința pe care ne-a făcut-o El este aceasta: viața veșnică.

*Ioan 17.3. Cap. 1.2; 5.11.

26. V-am scris aceste lucruri în* vederea celor ce caută să vă rătăcească.

*Cap. 3.7. 2 Ioan 7.

27. Cât despre voi, ungerea* pe care ați primit-o de la El rămâne în voi și n-aveți** trebuință să vă învețe cineva; ci, după cum ungerea Lui vă învață despre toate lucrurile și este adevărată, și nu este o minciună, rămâneți în El, după cum v-a învățat ea.

*Vers. 20.

**Ier. 31.33,34. Evr. 8.10,11. †Ioan 14.26; 16.13. Vers. 20.

28. Și acum, copilașilor, rămâneți în El, pentru ca, atunci când* Se va arăta El, să** avem îndrăzneală și, la venirea Lui, să nu rămânem de rușine și depărtați de El.

*Cap. 3.2. **Cap. 4.17.

29. Dacă* știți că El este neprihănit, să știți și că oricine** trăiește în neprihănire este născut din El.

*Fapt. 14.22. **Cap. 3.7,10.

31. Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să* ne numim copii ai lui Dumnezeu! Și suntem. Lumea nu ne cunoaște, pentru că** nu L-a cunoscut nici pe El.

*Ioan 1.12. **Ioan 15.18,19; 16.3; 17.25.

2. Preaiubiților, acum* suntem copii

ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi nu s-a arătat încă**. Dar știm că, atunci când Se va arăta El, vom fi ca El; pentru că Îl ținem vom vedea așa cum este.

*Isa. 56.5. Rom. 8.15. Gal. 3.26; 4.6. Cap. 5.1. **Rom. 8.18. 2 Cor. 4.17. †Rom. 8.29. 1 Cor. 15.49. Filip. 3.21. Col. 3.4. 2 Pet. 1.4. †Iov 19.26. Ps. 16.11. Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12. 2 Cor. 5.7.

3. Oricine* are nădejdea aceasta în El se curăță, după cum El este curat.

*Cap. 4.17.

4. Oricine face păcat face și fărădelege*; și păcatul este fărădelege.

*Rom. 4.15. Cap. 5.17.

5. Și știți că* El S-a arătat ca să** ia păcatele; și în El ținem nu este păcat.

*Cap. 1.2. **Isa. 53.5,6,11. 1 Tim. 1.15. Evr. 1.3; 9.26. 1 Pet. 2.24. †2 Cor. 5.21. Evr. 4.15; 9.18. 1 Pet. 2.24.

6. Oricine rămâne în El nu păcătuiește; oricine* păcătuiește nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut.

*Cap. 2.4; 4.8. 3 Ioan 11.

7. Copilașilor, nimeni* să nu vă înșele! Cine** trăiește în neprihănire este neprihănit, cum El însuși este neprihănit.

*Cap. 2.26. **Ezec. 18.5-9. Rom. 2.13. Cap. 2.29.

8. Cine* păcătuiește este de la diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca** să nimicească lucrările diavolului.

*Mat. 13.38.

Ioan 8.44. **Gen. 3.15. Luca 10.18. Ioan 16.11. Evr. 2.14.

9. Oricine* este născut din Dumnezeu nu păcătuiește, pentru că sămânța** Lui rămâne în el; și nu poate păcătui, fiindcă este născut din Dumnezeu.

*Cap. 5.18. *1 Pet. 1.23.

10. Prin aceasta se cunosc copiii lui Dumnezeu și copiii diavolului. Oricine* nu trăiește în neprihănire nu este de la Dumnezeu; nici** cine nu iubește pe fratele său.

*Cap. 2.29. **Cap. 4.8.

11. Căci vestirea pe care ați auzit-o de la început este aceasta*: să ne iubim** unii pe alții;

*Cap. 1.5;

2.4. **Ioan 13.34; 15.12. Vers. 23. Cap. 4.7,21. 2 Ioan 5.

12. Nu cum a fost Cain*, care era de la cel rău și a ucis pe fratele său. Și pentru ce l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau neprihănite.

*Gen. 4.4,8. Evr. 11.4. Iuda 11.

13. Nu vă mirați, fraților, dacă vă* urăște lumea.

*Ioan 15.18,19; 17.14. 2 Tim. 3.12.

14. Noi* știm că am trecut din moarte la viață, pentru că iubim pe frați. Cine** nu iubește pe fratele său rămâne în moarte.

*Cap. 2.10. **Cap. 2.9,11.

15. Oricine* urăște pe fratele său este un ucigaș; și știți că nici un ucigaș**

n-are viața veșnică rămânând în el.

*Mat. 5.21,22. Cap. 4.20. **Gal. 5.21. Apoc. 21.8.

16. Noi am cunoscut* dragostea Lui prin aceea că El Și-a dat viața pentru noi; și noi deci trebuie să ne dăm viața pentru frați.

*Ioan 3.16; 5.13. Rom. 5.8. Efes. 5.2,25. Cap. 4.9,11.

17. Dar cine* are bogățiile lumii acesteia, și vede pe fratele său în nevoie, și își închide inima față de el, cum rămâne** în el dragostea de Dumnezeu?

*Deut. 15.7. Luca 3.11. **Cap. 4.20.

18. Copilașilor, să* nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.

*Ezec. 33.31. Rom. 12.9. Efes. 14.5. Iac. 2.15,16. 1 Pet. 3.22.

19. Prin aceasta vom cunoaște că* suntem din adevăr și ne vom liniști inimile înaintea Lui,

*Ioan 18.37. Cap. 1.8.

20. în orice* ne osândește inima noastră; căci Dumnezeu este mai mare decât inima noastră și cunoaște toate lucrurile.

*1 Cor. 4.4.

21. Preaiubiților*, dacă nu ne osândește inima noastră, avem** îndrăzneală la Dumnezeu.

*Iov 22.26. **Evr. 10.22. Cap. 2.28; 4.17.

22. Și orice* vom cere vom căpăta de la El, fiindcă păzim poruncile Lui și** facem ce este plăcut înaintea Lui.

*Ps. 34.15; 145.18,19. Prov. 15.29. Ier. 29.12. Mat. 7.8; 21.22. Marc. 11.24. Ioan 14.13; 15.7; 16.23,24. Iac. 5.16. Cap. 5.14.

*Ioan 8.29; 9.31.

23. Și* porunca Lui este să credem în Numele Fiului Său, Isus Hristos, și să** ne iubim unii pe alții, cum ținem ne-a poruncit El.

*Ioan 6.29; 17.3. **Mat. 22.39.

Ioan 5.12; 13.34; Efes. 5.2. 1 Tes. 4.9. 1 Pet. 4.8. Vers. 11.

Cap. 4.21. †Cap. 2.8,10.

24. Cine* păzește poruncile Lui rămâne în El, și El în el**. Și ținem cunoaștem că El rămâne în noi prin Duhul pe care ni L-a dat.

*Ioan 14.23; 15.10. Cap. 4.12.

**Ioan 17.21, etc. †Rom. 8.9. Cap. 4.13.

41. Preaiubiților, să* nu dați crezare oricărui duh; ci să** cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieșit mulți proroci mincinoși.

*Ier. 29.8. Mat. 24.4.

**1 Cor. 14.29. 1 Tes. 5.21. Apoc. 2.2. †Mat. 24.5,24. Fapt. 20.30. 1 Tim. 4.1. 2 Pet. 2.1. Cap. 2.18. 2 Ioan 7.

2. Duhul lui Dumnezeu să-L cunoașteți după aceasta: orice* duh care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup este de la Dumnezeu;

*1 Cor. 12.3. Cap. 5.1.

3. și orice* duh care nu mărturisește pe Isus nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist, de a cărui

venire ați auzit. El chiar** este în lume acum.

*Cap. 2.22. 2 Ioan 7. **2 Tes. 2.7. Cap. 2.18,22.

4. Voi*, copilașilor, sunteți din Dumnezeu; și i-ați biruit, pentru că Cel** ce este în voi este mai mare decât cel ce este în lume.

*Cap. 5.4.

**Ioan 12.31; 14.30; 16.11. 1 Cor. 2.12. Efes. 2.2; 6.12.

5. Ei* sunt din lume; de aceea vorbesc ca din lume, și lumea** îi ascultă.

*Ioan 3.31. **Ioan 15.19; 17.14.

6. Noi însă suntem din Dumnezeu; cine* cunoaște pe Dumnezeu ne ascultă; cine nu este din Dumnezeu nu ne ascultă. Prin aceasta cunoaștem Duhul** adevărului și duhul rătăcirii.

*Ioan 8.47; 10.27. 1 Cor. 14.37. 2 Cor. 10.7. **Isa. 8.20. Ioan 14.17.

7. Preaiubiților*, să ne iubim unii pe alții; căci dragostea este de la Dumnezeu. Și oricine iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

*Cap. 3.10,11,23.

8. Cine nu iubește n-a* cunoscut pe Dumnezeu*; pentru că Dumnezeu este dragoste.

*Cap. 2.4; 3.6. **Vers. 16.

9. Dragostea lui Dumnezeu față de noi s-a arătat prin faptul* că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca** noi să trăim prin El.

*Ioan 3.16. Rom. 5.8; 8.32. Cap. 3.16. **Cap. 5.11.

10. Și dragostea stă nu* în faptul că noi am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său ca jertfă de ispășire** pentru păcatele noastre.

*Ioan 15.16. Rom. 5.8,10. Tit 3.4. **Cap. 2.2.

11. Preaiubiților, dacă* astfel ne-a iubit Dumnezeu pe noi, trebuie să ne iubim și noi unii pe alții.

*Mat. 18.33. Ioan 15.12,13. Cap. 3.16.

12. Nimeni* n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi, și dragostea** Lui a ajuns desăvârșită în noi.

*Ioan 1.18. 1 Tim. 6.16. Vers. 20. **Vers. 18. Cap. 2.5.

13. Cunoaștem* că rămânem în El și că El rămâne în noi prin faptul că ne-a dat din Duhul Său.

*Ioan 14.20. Cap. 3.24.

14. Și noi* am văzut și mărturisim că Tatăl** a trimis pe Fiul ca să fie Mântuitorul lumii.

*Ioan 1.14. Cap. 1.1,2. **Ioan 3.17.

15. Cine* va mărturisi că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el, și el în Dumnezeu.

*Rom. 10.9. Cap. 5.1,5.

16. Și noi am cunoscut și am crezut dragostea pe care o are Dumnezeu față de noi. Dumnezeu* este dragoste;

și cine** rămâne în dragoste rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el.

*Vers. 8. **Vers. 12. Cap. 3.24.

17. Cum este El, așa suntem și noi în lumea aceasta; astfel se face că dragostea este desăvârșită în noi, pentru ca* să avem deplină încredere în ziua judecării.

*Iac. 2.13. Cap. 2.26; 3.19,21.

18. În dragoste nu este frică; ci dragostea desăvârșită izgonește frica; pentru că* frica are cu ea pedeapsa; și cine se teme n-a** ajuns desăvârșit în dragoste.

*Cap. 3.3. **Vers. 12.

19. Noi Îl iubim, pentru că El ne-a iubit întâi.

20. Dacă* zice cineva: „Eu iubesc pe Dumnezeu“, și urăște pe fratele său, este un mincinos; căci, cine nu iubeste pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe** care nu-L vede?

*Cap. 2.4; 3.17. **Vers. 12.

21. Și aceasta este porunca* pe care o avem de la El: cine iubeste pe Dumnezeu iubeste și pe fratele său.

*Mat. 22.37,39. Ioan 13.34; 15.12. Cap. 3.23.

5 1. Oricine crede* că Isus** este Hristosul este născuț din Dumnezeu; și†† oricine iubeste pe Cel ce L-a născut iubeste și pe cel născut din El.

*Ioan 1.12. **Cap. 2.22,23; 4.2,15. †Ioan 1.13. ††Ioan 15.23.

2. Cunoaștem că iubim pe copiii lui Dumnezeu prin aceea că iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile Lui.

3. Căci* dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Și** poruncile Lui nu sunt grele;

*Ioan 14.15,21,23; 15.10. 2 Ioan 6. **Mica 6.8. Mat. 11.30.

4. pentru că oricine* este născut din Dumnezeu biruie lumea; și ceea ce câștigă biruința asupra lumii este credința noastră.

*Ioan 16.33. Cap. 3.9; 4.4.

5. Cine este cel ce a biruit lumea, dacă nu cel ce* crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?

*1 Cor. 15.57. Cap. 4.15.

6. El, Isus Hristos, este Cel ce a venit cu* apă și cu sânge; nu numai cu apă, ci cu apă și cu sânge; și Duhul** este Cel ce mărturisește despre lucrul acesta, fiindcă Duhul este adevărul.

*Ioan 19.34. **Ioan 14.17; 15.26; 16.13. 1 Tim. 3.16.

7. (Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul* și Duhul Sfânt, și** aceștia trei una sunt.)

*Ioan 1.1. Apoc. 19.13. **Ioan 10.13.

8. Și trei sunt care mărturisesc (pe pământ): Duhul, apa și sângele, și aceștia trei sunt una în mărturisirea lor.

9. Dacă primim mărturisirea* oame-

nilor, mărturisirea lui Dumnezeu este mai mare; și** mărturisirea lui Dumnezeu este mărturisirea pe care a făcut-o El despre Fiul Său.

*Ioan 8.17,18. **Mat. 3.16,17; 17.5.

10. Cine* crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturisirea aceasta în el; cine nu crede pe Dumnezeu îl** face mincinos, fiindcă nu crede mărturisirea pe care a făcut-o Dumnezeu despre Fiul Său.

*Rom. 8.16. Gal. 4.6. **Ioan 3.33; 5.38.

11. Și* mărturisirea este aceasta: Dumnezeu ne-a dat viața veșnică, și** această viață este în Fiul Său.

*Cap. 2.25. **Ioan 1.4. Cap. 4.9.

12. Cine* are pe Fiul are viața; cine n-are pe Fiul lui Dumnezeu n-are viața.

*Ioan 3.36; 5.24.

13. V-am scris aceste* lucruri ca** să știți că voi care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu aveți viața veșnică.

*Ioan 20.31. **Cap. 1.1,2.

14. Îndrăzneala pe care o avem la El este că, dacă* cerem ceva după voia Lui, ne ascultă.

*Cap. 3.22.

15. Și, dacă știm că ne ascultă, orice I-am cere, știm că suntem stăpâni pe lucrurile pe care I le-am cerut.

16. Dacă vede cineva pe fratele său săvârșind un păcat care nu duce la moarte, să se roage; și Dumnezeu* îi va da viața, pentru cei ce n-au săvârșit un păcat care duce la moarte. Este** un păcat care duce la moarte; nu-i† zic să se roage pentru păcatul acela.

*Iov 42.8. Iac. 5.14,15. **Mat. 12.31,32. Marc. 3.29. Luca 12.10. Evr. 6.4,6; 10.26. †Ier. 7.16; 14.11. Ioan 17.9.

17. Orice* nelegiuire este păcat; dar este un păcat care nu duce la moarte.

*Cap. 3.4.

18. Știm că oricine* este născut din Dumnezeu nu păcătuiește, ci Cel născut din Dumnezeu îl păzește**, și cel rău nu se atinge de el.

*1 Pet. 1.23. Cap. 3.9. **Iac. 1.27.

19. Știm că suntem din Dumnezeu și că toată* lumea zace în cel rău.

*Gal. 1.4.

20. Știm că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne-a* dat pricepere să** cunoaștem pe Cel ce este adevărat. Și noi suntem în Cel ce este adevărat, adică în Isus Hristos, Fiul Lui. El† este Dumnezeu adevărat și†† viața veșnică.

*Luca 24.45.

**Ioan 17.3. †Isa. 9.6; 44.6; 54.5. Ioan 20.28. Fapt. 20.28. Rom. 9.5. 1 Tim. 3.16. Tit 2.13. Evr. 1.8. ††Vers. 11-13.

21. Copilașilor, păziți-vă* de idoli.

*1 Cor. 10.14.

EPISTOLA A DOUA A LUI IOAN

1. Prezbiterul¹, către aleasa Doamnă și către copiii ei, pe* care-i iubesc în adevăr – și nu numai eu, ci toți cei ce cunosc adevărul** –

*1 Ioan 3.18. Vers. 3. 3 Ioan 1. **Ioan 8.32. Gal. 2.5,14; 3.1; 5.7. Col. 1.5. 2 Tes. 2.13. 1 Tim. 2.4. Evr. 10.26.

2. pentru adevărul acesta care rămâne în noi și care va fi cu noi în veac:

3. Harul, îndurarea și pacea să fie* cu voi din partea lui Dumnezeu Tatăl și din partea Domnului Isus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr** și în dragoste!

*1 Tim. 1.2. **Vers. 1.

4. M-am bucurat foarte mult când am aflat pe unii din copiii tăi umblând* în adevăr, după porunca pe care am primit-o de la Tatăl.

*3 Ioan 3.

5. Și acum, te rog, Doamnă, nu* ca și cum ți-aș scrie o poruncă nouă, ci cea pe care am avut-o de la început: să** ne iubim unii pe alții!

*1 Ioan 2.7,8;

3.11. **Ioan 13.34; 15.12. Efes. 5.2. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.23.

6. Și dragostea stă* în viețuirea după poruncile Lui. Aceasta este porunca în care trebuie să umblați, după cum** ați auzit de la început.

*Ioan 14.15,21; 15.10. Ioan 2.5; 5.3. **1 Ioan 2.24.

7. Căci în lume s-au răspândit mulți*

amăgitori, care** nu mărturisesc că Isus Hristos vine în trup. Iată† amăgitorul, iată Antihristul!

*1 Ioan 4.1. **1 Ioan 4.2,3. †1 Ioan 2.22; 4.3.

8. Păziți-vă* bine să** nu pierdeți rodul muncii voastre, ci să primiți o răsplată deplină.

*Marc. 13.9. **Gal. 3.4. Evr. 10.32,35.

9. Oricine* o ia înainte, și nu rămâne în învățătura lui Hristos, n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învățătura aceasta are pe Tatăl și pe Fiul.

*1 Ioan 2.23.

10. Dacă vine cineva la voi, și nu vă aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i* ziceți: „Bun venit!“

*Rom. 16.17.

1 Cor. 5.11; 16.22. Gal. 1.8,9. 2 Tim. 3.5. Tit 3.10.

11. Căci cine-i zice: „Bun venit!“, se face părtaș faptelor lui rele.

12. Aș avea să vă spun multe* lucruri; dar nu voiesc să vi le scriu pe hârtie și cu cerneală; ci nădăjduiesc să vin la voi și să vă vorbesc gură către gură, pentru ca** bucuria noastră să fie deplină.

*3 Ioan 13. **Ioan 17.13. 1 Ioan 1.4.

13. Copiii surorii tale alese îți* trimit sănătate. Amin.

*1 Pet. 5.13.

EPISTOLA A TREIA A LUI IOAN

1. Prezbiterul¹, către preaiubitul Gaiu, pe* care-l iubesc în adevăr.

*2 Ioan 1.

2. Preaiubitule, doresc ca toate lucrurile tale să-ți meargă bine, și sănătatea ta să sporească tot așa cum sporește sufletul tău.

3. A fost o mare bucurie pentru mine când au venit frații și au mărturisit că ești credincios adevărului și că umblî* în adevăr.

*2 Ioan 4.

4. Eu n-am bucurie mai mare decât să aud despre copiii* mei că umblă în adevăr.

*1 Cor. 4.15. Film. 10.

5. Preaiubitule, tu lucrezi cu credințioșie în tot ce faci pentru frați și pentru străini totodată.

6. Ei au mărturisit despre dragostea ta înaintea bisericii. Vei face bine să îngrijești de călătoria lor, într-un chip vrednic de Dumnezeu;

7. căci au plecat pentru dragostea

1. Sau: bătrânul

Numelui Lui, fără să primească ceva* de la neamuri.

*1 Cor. 9.12,15.

8. Este datoria noastră, dar, să primim bine pe astfel de oameni, ca să lucrăm împreună cu adevărul.

9. Am scris ceva bisericii, dar Diotref, căruia îi place să aibă întâietatea între ei, nu vrea să știe de noi.

10. De aceea, când voi veni, îi voi aduce aminte de faptele pe care le face, căci ne clevește cu vorbe rele. Nu se mulțumește cu atât; dar nici el nu primește pe frați și împiedică și pe cei ce voiesc să-i primească și-i dă afară din biserică.

11. Preaiubitule, nu* urma răul, ci binele. Cine** face binele este din Dumnezeu; cine face răul n-a văzut pe Dumnezeu.

*Ps. 37.27. Isa. 1.16,17. 1 Pet. 3.11. **1 Ioan 2.29; 3.6,9.

12. Toți, chiar și Adevărul, mărturisesc bine despre* Dimitrie; și noi mărtu-

risim despre el; și** știți că mărturisirea noastră este adevărată.

*1 Tim. 3.7. **Ioan 21.24.

13. Aș avea să-ți spun multe* lucruri, dar nu voiesc să ți le scriu cu cerneală și condei.

*2 Ioan 12.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A LUI IUDA

1. Iuda, rob al lui Isus Hristos și fratele* lui Iacov, către cei** chemați, care sunt iubiți în Dumnezeu Tatăl și păstrați pentru Isus Hristos: *Luca 6.6. Fapt. 1.13. **Rom. 1.7. †Ioan 17.11,12,15. 1 Pet. 1.5.

2. Îndurarea, pacea* și dragostea să vă fie înmulțite.

*1 Pet. 1.2. 2 Pet. 1.2.

3. Preaiubiților, pe când căutam cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea* noastră de obște, m-am văzut silit să vă scriu ca** să vă îndemn să luptați pentru credința care a fost dată sfinților o dată pentru totdeauna.

*Tit 1.4. **Filp. 1.27. 1 Tim. 1.18; 6.12. 2 Tim. 1.13; 4.7.

4. Căci* s-au strecurat printre voi unii oameni, scriși** demult pentru osândă aceasta, oameni neevlavioși, care schimbă în desfrânare harul†† Dumnezeului nostru și tăgăduiesc*† pe singurul nostru Stăpân și Domn, Isus Hristos.

*Gal. 2.4. 2 Pet. 2.1. **Rom. 9.21,22. 1 Pet. 2.8. †2 Pet. 2.10. ††Tit 2.11. Evr. 12.15. *†Tit 1.16. 2 Pet. 2.1. 1 Ioan 2.22.

5. Vreau să vă aduc aminte, măcar că știți o dată pentru totdeauna toate aceste lucruri, că Domnul*, după ce a izbăvit pe poporul Său din țara Egiptului, în urmă a** nimicit pe cei ce n-au crezut.

*1 Cor. 10.9.

**Num. 14.29,37; 26.64. Ps. 106.26. Evr. 3.17,19. †Ioan 8.44.

6. El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe* ingerii care nu și-au** păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința.

*2 Pet. 2.4. **Apoc. 20.10.

7. Tot așa, Sodoma* și Gomora și cetățile dimprejurul lor, care se dăduseră ca și ele la curvie și au poftit după trupul altuia, ne stau înainte ca o pildă, suferind pedeapsa unui foc veșnic.

*Gen. 19.24. Deut. 29.23. 2 Pet. 2.6.

8. Totuși* oamenii aceștia, târați de visările lor, își pângăresc la fel trupul, nesocotesc stăpânirea și batjocoresc** dregătoriile.

*2 Pet. 2.10. **Exod 22.28.

9. Arhanghelul Mihail*, când se împotriva diavolului și se certa cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit**

14. Nădăjduiesc să te văd în curând, și atunci vom vorbi gură către gură. Pacea să fie cu tine.

Prietenii îți trimit sănătate. Spune sănătate prietenilor, fiecăruia pe nume. Amin.

*Dan. 10.13; 12.1. Apoc. 12.7. **2 Pet. 2.11. †Zah. 3.2.

10. Aceștia*, dimpotrivă, batjocoresc ce nu cunosc și se pierd singuri în ceea ce știu din fire, ca dobitoacele fără minte.

*2 Pet. 2.12.

11. Vai de ei! Căci au urmat pe calea lui* Cain! S-au aruncat** în rățacirea lui Balaam, din dorința de câștig! Au pierit într-o răscoală ca† a lui Core!

*Gen. 4.5. 1 Ioan 3.12.

**Num. 22.7. 2 Pet. 2.15. †Num. 16.1, etc.

12. Sunt* niște stânci ascunse la mesele** voastre de dragoste, unde se ospătează fără rușine împreună cu voi și se îndoapă de-a binelea; niște nori† fără apă, mânați†† încoace și încolo de vânturi, niște pomi tomnatici fără rod, de două ori morți, dezrădăcinați*†;

*2 Pet. 2.13. **1 Cor. 11.21.

†Prov. 25.14. 2 Pet. 2.17. ††Efes. 4.14. *†Mat. 15.13.

13. niște valuri* înfuriate ale mării, care își spumegă** rușinile lor; niște stele rătăcitoare, căroră† le este păstrată negura întunericului pentru vecie.

*Isa. 57.20. **Filp. 3.19. †2 Pet. 2.17.

14. Și pentru ei a prorocit Enoh, al* șaptelea patriarh de la Adam, când a zis: „Iată că a venit** Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi,

*Gen. 5.18. **Deut. 33.2. Dan. 7.10. Zah. 14.5. Mat. 25.31. 2 Tes. 1.7. Apoc. 1.7.

15. ca să facă o judecată împotriva tuturor și să încredințeze pe toți cei nelegiuți de toate faptele* nelegiuite pe care le-au făcut în chip nelegiuit și de toate cuvintele de ocară pe care le-au rostit împotriva Lui acești păcătoși nelegiuți.“

*1 Sam. 2.3. Ps. 31.18; 94.4. Mal. 3.13.

16. Ei sunt niște cărtitori, nemulțumiți cu soarta lor; trăiesc după poftele lor; gura* le este plină de vorbe trufășe și slăvesc** pe oameni pentru câștig.

*2 Pet. 2.18. **Prov. 28.21. Iac. 2.1,9.

17. Dar* voi, preaiubiților, aduceți-vă

aminte de vorbele vestite mai dinainte de apostolii Domnului nostru Isus Hristos.

*2 Pet. 3.2.

18. Cum vă spuneau că în vremurile din urmă vor* fi batjocoritori, care vor trăi după poftele lor nelegiuite.

*1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1; 4.3. 2 Pet. 2.1; 3.3.

19. Ei sunt aceia care* dau naștere la dezbinări, oameni supuși poftelor firii**, care n-au Duhul.

*Prov. 18.1. Ezech. 14.7.

Osea 4.14; 9.10. Evr. 10.25. **1 Cor. 2.14. Iac. 3.15.

20. Dar voi, preaiubiților, zidiți-vă* sufletește pe credința voastră preasfântă, rugați-vă** prin Duhul Sfânt,

*Col. 2.7. 1 Tim. 1.4. **Rom. 8.26. Efes. 6.18.

21. țineți-vă în dragostea lui Dumnezeu și așteptați* îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viața veșnică.

*Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

22. Mustrați pe cei ce se despart de voi;

23. căutați să mântuiți* pe unii, smulgându-i** din foc; de alții iarăși fie-vă milă cu frică, urând până și cămașa† mănjită de carne.

*Rom. 11.14. 1 Tim. 4.16. **Amos 4.11. Zah. 3.2. 1 Cor. 3.15. †Zah. 3.4,5. Apoc. 3.4.

24. Iar* a Aceluia care poate să vă păzească de orice cădere și să vă facă să** vă înfățișați fără prihană și plini de bucurie înaintea slavei Sale,

*Rom. 16.25. Efes. 3.20. **Col. 1.22.

25. singurului* Dumnezeu, Mântuitorul nostru, prin Isus Hristos, Domnul nostru, să fie slavă, măreție, putere și stăpânire, mai înainte de toți vecii, și acum și în veci. Amin.

*Rom. 16.27. 1 Tim. 1.17; 2.3.

APOCALIPSA LUI IOAN

1. Descoperirea lui Isus Hristos pe 1 care* i-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi lucrurile care au să se întâmple** în curând. Și le-a făcut-o cunoscut, trimițând†, prin ingerul Său, la robul Său Ioan

*Ioan 3.32; 8.26; 12.49. **Vers. 3. Cap. 4.1. †Cap. 22.16.

2. care* a mărturisit despre Cuvântul lui Dumnezeu și despre mărturia lui Isus Hristos și a spus tot** ce a văzut.

*1 Cor. 1.6. Vers. 9. Cap. 6.9; 12.17. **1 Ioan 1.1.

3. Ferice* de cine citește și de cei ce ascultă cuvintele acestei prorocii și păzesc lucrurile scrise în ea! Căci vremea** este aproape!

*Luca 11.28.

Cap. 22.7. **Rom. 13.11. Iac. 5.8. 1 Pet. 4.7. Cap. 22.10.

4. Ioan, către cele șapte biserici care sunt în Asia: Har și pace vouă din partea Celui* ce este, Celui ce era** și Celui ce vine, și† din partea celor șapte duhuri, care stau înaintea scaunului Său de domnie,

*Exod 3.14.

Vers. 8. **Ioan 1.1. †Zah. 3.9; 4.10. Cap. 3.1; 4.5; 5.6.

5. și din partea lui Isus Hristos, Martorul* credincios, Cel** întâi născut din morți, Domnul† împăraților pământului!

A Lui, care ne iubeste††, care ne-a*† spălat de păcatele noastre cu sângele Său

*Ioan 8.14. 1 Tim. 6.13. Cap. 3.14.

**1 Cor. 15.20. Col. 1.18. †Efes. 1.20. Cap. 17.14; 19.16. ††Ioan 13.34; 15.9. Gal. 2.20. *†Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7.

6. și a făcut* din noi o împărăție și proeți pentru Dumnezeu, Tatăl Său:

a Lui** să fie slava și puterea în vecii vecilor! Amin.

*1 Pet. 2.5,9.

Cap. 5.10; 20.6. **1 Tim. 6.16. Evr. 13.21. 1 Pet. 4.11; 5.11.

7. Iată* că El vine pe nori. Și orice ochi îl va vedea; și cei** ce L-au străpuns. Și toate semințiile pământului se vor boci din pricina Lui! Da, Amin.

*Dan. 7.13.

Mat. 24.30; 26.64. Fapt. 1.11. **Zah. 12.10. Ioan 19.37.

8. „Eu* sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul“, zice Domnul Dumnezeu, „Cel ce** este, Cel ce era și Cel ce vine, Cel Atotputernic.“

*Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Vers. 11,17. Cap. 2.8; 21.6; 22.13. **Vers. 4. Cap. 1.11,17; 4.8; 6.5.

9. Eu, Ioan, fratele vostru, care sunt părtaș* cu voi la necaz, la** Împărăție și la răbdarea în Isus Hristos, mă aflam în ostrovul care se cheamă Patmos, din pricina† Cuvântului lui Dumnezeu și din pricina mărturiei lui Isus Hristos.

*Filp. 1.7;

4.14. 2 Tim. 1.18. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12. †Vers. 2.

10. În ziua* Domnului eram în Duhul**. Și am auzit înapoia mea un glas† puternic, ca sunetul unei trâmbițe,

*Fapt. 10.10. 2 Cor. 12.2. Cap. 4.2; 17.3;

21.10. **Ioan 20.26. Fapt. 20.7. 1 Cor. 16.2. †Cap. 4.1; 10.8.

11. care zicea: „Eu* sunt Alfa și Omega, Cel** Dintâi și Cel de pe Urmă. Ce vezi, scrie într-o carte și trimite-o celor șapte biserici: la Efes, Smirna, Pergam, Tiatura, Sardes, Filadelfia și Laodicea.“

*Vers. 8. **Vers. 17.

12. M-am întors să văd glasul care-mi

vorbea. Și, când m-am întors, am* văzut șapte sfeșnice de aur.

*Exod 25.37. Zah. 4.2. Vers. 20.

13. Și*, în mijlocul celor șapte sfeșnice, pe Cineva care semăna cu Fiul** omului, îmbrăcat* cu o haină lungă până la picioare și încins* la piept cu un brâu de aur.

*Cap. 2.1. **Ezec. 1.26.

Dan. 7.13; 10.16. Cap. 14.14. †Dan. 10.5. ††Cap. 15.6.

14. Capul și părul* Lui erau albe ca lâna albă, ca zăpada; ochii** Lui erau ca para focului;

*Dan. 7.9. **Dan. 10.6. Cap. 2.18; 19.12.

15. picioarele* Lui erau ca arama aprinsă și arsă într-un cuptor; și glasul** Lui era ca vuietul unor ape mari.

*Ezec. 1.7. Dan. 10.6.

Cap. 2.18. **Ezec. 43.2. Dan. 10.6. Cap. 14.2; 19.6.

16. În* mâna dreaptă ținea șapte stele. Din** gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tășuri, și* fața Lui era ca soarele când strălucește în toată puterea lui.

*Vers. 20. Cap. 2.1; 3.1. **Isa. 49.2. Efes. 6.17. Ebr. 4.12. Cap. 2.12,16; 19.15,21. †Fapt. 26.13. Cap. 10.1.

17. Când L-am văzut*, am căzut la picioarele Lui ca mort. El Și-a pus** mâna dreaptă peste mine și a zis: „Nu te teme! Eu* sunt Cel Dintâi și Cel de pe Urmă,

*Ezec. 1.28. **Dan. 8.18;

10.10. †Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Vers. 11. Cap. 2.8; 22.13.

18. Cel* Viu. Am fost mort, și iată că sunt viu** în vecii vecilor. Eu țin* cheile morții și ale Locuinței morților.

*Rom. 6.9. **Cap. 4.9; 5.14. †Ps. 68.20. Cap. 20.1.

19. Scrie, dar, lucrurile** pe care le-ai văzut, lucrurile** care sunt și cele care* au să fie după ele.

*Vers. 12, etc. **Cap. 2.1, etc. †Cap. 4.1, etc.

20. Taina celor* șapte stele pe care le-ai văzut în mâna dreaptă a Mea și a celor** șapte sfeșnice de aur: cele șapte stele sunt îngerii* celor șapte biserici; și cele* șapte sfeșnice sunt șapte biserici.

*Vers. 16. **Vers. 12.

†Mal. 2.7. Cap. 2.1, etc. ††Zah. 4.2. Mat. 5.15. Filp. 2.15.

21. Îngerului Bisericii din Efes scrie-i: „Iată ce zice Cel* ce ține cele șapte stele în mâna dreaptă și Cel ce umblă** prin mijlocul celor șapte sfeșnice de aur:

*Cap. 1.16,20. **Cap. 1.13.

„Știu* faptele tale, osteneala ta și răbdarea ta, și că nu poți suferi pe cei răi; că ai** pus la încercare pe cei ce zic că sunt apostoli, și nu sunt, și i-ai găsit mincinoși.

*Ps. 1.6. Vers. 9,13,19.

Cap. 3.1,8,15. **1 Ioan 4.1. †2 Cor. 11.13. 2 Pet. 2.1.

3. Știu că ai răbdare, că ai suferit din pricina Numelui Meu și că n-ai* obosit.

*Gal. 6.9. Ebr. 12.3,5.

4. Dar ce am împotriva ta este că ți-ai părăsit dragostea dintâi.

5. Adu-ți, dar, aminte de unde ai căzut; pocăiește-te și întoarce-te la faptele tale dintâi. Altfel*, voi veni la tine și-ți voi lua sfeșnicul din locul lui, dacă nu te pocăiești.

*Mat. 21.41,43.

6. Ai însă lucrul acesta bun: că urăști faptele nicolaïților*, pe care și Eu le urăsc.

*Vers. 15.

7. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul: „Celui ce va birui îi voi da să** mănânce din* pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.“

*Mat. 11.15; 13.9,43. Vers.

11,17,29. Cap. 3.6,13,22; 13.9. **Cap. 22.2,14. †Gen. 2.9.

8. Îngerului Bisericii din Smirna scrie-i: „Iată ce zice Cel* Dintâi și Cel de pe Urmă, Cel ce a murit și a înviat:

*Cap. 1.8; 17.18.

9. „Știu* necazul tău și sărăcia ta (dar ești bogat**) și batjocurile din partea celor* ce zic că sunt iudei, și nu sunt, ci* sunt o sinagogă a Satanei.

*Vers. 2. **Luca 12.21. 1 Tim. 6.18. Iac. 2.5. †Rom. 2.17,28,29; 9.6. ††Cap. 3.9.

10. Nu te teme nicidecum* de ce ai să suferi. Iată că diavolul are să arunce în temniță pe unii din voi, ca să vă încerce. Și veți avea un necaz de zece zile. Fii** credincios până la moarte, și-ți voi da cununa* vieții.“

*Mat. 10.22. **Mat. 24.13. †Iac. 1.12. Cap. 3.11.

11. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul: „Cel ce va birui nicidecum nu va fi vătămat de a** doua moarte.“

*Vers. 7. Cap. 13.9. **Cap. 20.14; 21.8.

12. Îngerului Bisericii din Pergam scrie-i:

„Iată ce zice Cel* ce are sabia ascuțită cu două tășuri:

*Cap. 1.16.

13. „Știu* unde** locuiești: acolo unde este scaunul de domnie al Satanei. Tu ții Numele Meu și n-ai lepădat credința Mea nici chiar în zilele acelea când Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi, acolo unde locuiește Satana.

*Vers. 2. **Vers. 9.

14. Dar am ceva împotriva ta. Tu ai acolo niște oameni care țin de învățătura lui Balaam*, care a învățat pe Balac să pună o piatră de poticnire înaintea copiilor lui Israel, ca să**

mănânce din lucrurile jertfite idolilor și* să se dedea la curvie.

*Num. 24.14; 25.1; 31.16. 2 Pet. 2.15. Iuda 11. **Fapt. 15.29. 1 Cor. 8.9,10; 10.19,20. Vers. 20. †1 Cor. 6.13, etc.

15. Tot așa, și tu ai câțiva care, de asemenea, țin învățătura nicolaïților*, pe care Eu o urăsc.

*Vers. 6.

16. Pocăiește-te, dar. Altfel, voi veni la tine curând și* Mă voi război cu ei cu sabia gurii Mele.“

*Isa. 11.4,2. Tes. 2.8. Cap. 1.16; 19.15,21.

17. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul: „Celui ce va birui îi voi da să mănânce din mana ascunsă și-i voi da o piatră albă; și pe piatra aceasta este scris un nume** nou pe care nu-l știe nimeni decât acela care-l primește.“

*Vers. 7,11. **Cap. 3.12; 19.12.

18. Îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i:

„Iată ce zice Fiul lui Dumnezeu, care* are ochii ca para focului și ale cărui picioare sunt ca arama aprinsă:

*Cap. 1.14,15.

19. „Știu* faptele tale, dragostea ta, credința ta, slujba ta, răbdarea ta și faptele tale de pe urmă, că sunt mai multe decât cele dintâi.

*Vers. 2.

20. Dar iată ce am împotriva ta: tu lași ca Izabela*, femeia aceea care se zice prorociță, să învețe și să amăgească pe robii Mei să** se dedea la curvie și să mănânce din lucrurile jertfite idolilor.

*1 Împ. 16.31; 21.25. 2 Împ. 9.7. **Exod 34.15. Fapt. 15.20,29. 1 Cor. 10.19,20. Vers. 14.

21. I-am dat vreme să* se pocăiască, dar nu vrea să se pocăiască de curvia ei!

*Rom. 2.4. Cap. 9.20.

22. Iată că am s-o arunc bolnavă în pat; și celor ce preacurvesc cu ea am să le trimit un necaz mare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Voi lovi cu moartea pe copiii ei. Și toate bisericile vor cunoaște că „Eu* sunt Cel ce cercetez rărunchi și inima“; și voi** răsplăti fiecare din voi după faptele lui.

*1 Sam. 16.7.

1 Cron. 28.9; 29.17. 2 Cron. 6.30. Ps. 7.9. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Ioan 2.24,25. Fapt. 1.24. Rom. 8.27. **Ps. 63.12. Mat. 16.27. Rom. 2.6; 14.12. 2 Cor. 5.10. Gal. 6.5. Cap. 20.12.

24. Vouă însă tuturor celorlalte din Tiatira, care nu aveți învățătura aceasta și n-ați cunoscut „adâncimile Satanei“, cum le numesc ei, vă zic: „Nu* pun peste voi altă greutate.

*Fapt. 15.28.

25. Numai țineți cu tărie ce* aveți, până voi veni!

*Cap. 3.11.

26. Celui ce va birui și celui ce va

păzi până la sfârșit lucrările* Mele îi voi da** stăpânire peste neamuri.

*Ioan 6.29. 1 Ioan 3.23. **Mat. 19.28. Luca 22.29,30. 1 Cor. 6.3. Cap. 3.21; 20.4.

27. Le* va cârmui cu un toiag de fier și le va zdrobi ca pe niște vase de lut, cum am primit și Eu putere de la Tatăl Meu.

*Ps. 2.8,9; 49.14. Dan. 7.22.

Cap. 12.5; 19.15.

28. Și-i voi da luceafărul* de dimineață.“

*2 Pet. 1.19. Cap. 22.16.

29. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul.“

*Vers. 7.

31. Îngerului Bisericii din Sardes scrie-i:

„Iată ce zice Cel ce* are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele:

„Știu** faptele tale: că îți merge numele că trăiești, dar* ești mort.

*Cap. 1.4,16; 4.5; 5.6. **Cap. 2.2. †Efes. 2.1,5. 1 Tim. 5.6.

2. Veghează și întărește ce rămâne, care e pe moarte, căci n-am găsit faptele tale desăvârșite înaintea Dumnezeului Meu.

3. Adu-ți* aminte, dar, cum ai primit și auzit! Ține și pocăiește-te**! Dacă* nu veghezi, voi veni ca un hoț, și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine.

*1 Tim. 6.20. 2 Tim. 1.13. Vers. 11. **Vers. 19. †Mat. 24.42,43; 25.13. Marc. 13.33. Luca 12.39,40. 1 Tes. 5.2,6. 2 Pet. 3.10. Cap. 16.15.

4. Totuși ai în Sardes câteva* nume care nu și-au mântit hainele**. Ei vor umbla împreună cu Mine, îmbrăcați în* alb, fiindcă sunt vrednici.

*Fapt. 1.15. **Iuda 23. †Cap. 4.4; 6.1; 7.9,13.

5. Cel ce va birui va fi* îmbrăcat astfel în haine albe. Nu-i voi șterge** nicidecum numele din Cartea* vieții și voi* mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui.“

*Cap. 19.8. **Exod 32.32. Ps. 36.28. †Filp. 4.3. Cap. 13.8; 17.8; 20.12; 21.27. ††Mat. 10.32. Luca 12.8.

6. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericii Duhul.“

*Cap. 2.7.

7. Îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i:

„Iată ce zice Cel* Sfânt, Cel** Ade-vărat, Cel ce ține cheia* lui David, Cel ce* deschide, și nimeni nu va închide, Cel ce închide*†, și nimeni nu va deschide:

*Fapt. 3.14. **1 Ioan 5.20. Vers. 14. Cap. 1.5,10; 19.61. †Isa. 22.22. Luca 1.32. Cap. 1.18. ††Mat. 16.19. *†Iov 12.14.

8. „Știu* faptele tale: iată, ți-am pus înainte o ușă** deschisă pe care nimeni n-o poate închide, căci ai puțină putere,

și ai păzit Cuvântul Meu și n-ai tăgăduit Numele Meu.

*Vers. 1. **1 Cor. 16,9. 2 Cor. 2,13.

9. Iată că îți dau* din cei ce sunt în sinagoga Satanei, care zic că sunt iudei și nu sunt, ci mint; iată că îi** voi face să vină să se închine la picioarele tale, și să știe că te-am iubit.

*Cap. 2,9. **Isa. 49,23; 60,14.

10. Fiindcă ai păzit cuvântul răbdării Mele, te* voi păzi și Eu de ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă** ca să încerce pe locuitorii pământului.

*2 Pet. 2,9. **Luca 2,1. †Isa. 24,17.

11. Eu vin* curând. Păstrează** ce ai, ca nimeni să nu-ți ia cununa*.

*Filp. 4,5. Cap. 1,3; 22,7,12,20. **Vers. 3. Cap. 2,25. †Cap. 2,10.

12. Pe cel ce va birui îl voi face un stâlp* în Templul Dumnezeului Meu, și nu va mai ieși afară din el. Voi** scrie pe el Numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu, Noul Ierusalim, care are să se coboare din cer de la Dumnezeu, și îți* Numele Meu cel nou.

*1 Împ. 7,21. Gal. 2,9. **Cap. 2,17; 14,1; 22,4. †Gal. 1,26. Evr. 12,22. Cap. 21,2,10. ††Cap. 22,4.

13. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul.

*Cap. 2,7.

14. Îngerului Bisericii din Laodiceea scrie-i:

„Iată* ce zice Cel ce este Amin, Martorul** credincios și adevărat, Începutul* zidirii lui Dumnezeu:

*Isa. 65,16. **Vers. 7. Cap. 1,5; 19,11; 22,6. †Col. 1,15.

15. „Știi* faptele tale: că nu ești nici rece, nici în clocot. O, dacă ai fi rece sau în clocot!

*Vers. 1.

16. Dar, fiindcă ești căldicel, nici rece, nici în clocot, am să te vărs din gura Mea.

17. Pentru că zici: „Sunt bogat*, m-am îmbogățit, și nu duc lipsă de nimic“, și nu știi că ești ticălos, nenorocit, sărac, orb și gol,

*Osea 12,8. 1 Cor. 4,8.

18. te sfătuiesc să* cumperi de la Mine aur curățat prin foc, ca să te îmbogățești; și haine** albe, ca să te îmbraci cu ele și să nu ți se vadă rușinea goliciunii tale; și doctorie pentru ochi, ca să-ți ungi ochii și să vezi.

*Isa. 55,1. Mat. 13,44; 25,9.

**2 Cor. 5,3. Cap. 7,13; 16,15; 19,8.

19. Euustru* și pedepsesc pe toți aceia pe care-i iubesc. Fii plin de râvnă, dar, și pocăiește-te!

*Iov 5,17. Prov. 3,11,12. Evr. 12,5,6. Iac. 1,12.

20. Iată Eu stau* la ușă și bat. Dacă**

aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi* intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine.

*Cânt. 5,2. **Luca 12,37. †Ioan 14,23.

21. Celui ce va birui îi* voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie.

*Mat. 19,28. Luca 22,30. 1 Cor. 6,2. 2 Tim. 2,12. Cap. 2,26,27.

22. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul.

*Cap. 2,7.

4. După aceste lucruri, m-am uitat și iată că o ușă era deschisă în cer. Glasul* cel dintâi, pe care-l auzisem ca sunetul unei trâmbițe și care vorbea cu mine, mi-a zis: „Suie-te** aici, și-ți* voi arăta ce are să se întâmple după aceste lucruri!

*Cap. 1,10. **Cap. 11,12. †Cap. 1,19; 22,6.

2. Numai de cânt am* fost răpit în Duhul. Și iată că în cer era pus un scaun** de domnie, și pe scaunul acesta de domnie ședea Cineva.

*Cap. 1,10; 17,3; 21,10. **Isa. 6,1. Ier. 17,12. Ezech. 1,26; 10,1. Dan. 7,9.

3. Cel ce ședea pe el avea înfățișarea unei pietre de iaspis și de sardiu; și scaunul de domnie era înconjurat cu un curcubeu* ca o piatră de smarald la vedere.

*Ezech. 1,28.

4. Împrejurul* scaunului de domnie stăteau douăzeci și patru de scaune de domnie; și pe aceste scaune de domnie stăteau douăzeci și patru de bătrâni, îmbrăcați** în haine albe; și* pe capete aveau cununii de aur.

*Cap. 11,16. **Cap. 3,4,5; 6,11; 7,9,13,14; 19,14. †Vers. 10.

5. Din scaunul de domnie ieșeau fulgere*, glasuri și tunete.

Înaintea scaunului de domnie ardeau** șapte lămpi de foc, care sunt cele* șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

*Cap. 8,5; 16,18. **Exod 37,23. 2 Cron. 4,20. Ezech. 1,31. Zah. 4,2. †Cap. 1,4; 3,1; 5,6.

6. În fața scaunului de domnie mai este un fel de mare* de sticlă, asemenea cristalului. În** mijlocul scaunului de domnie și împrejurul scaunului de domnie stau patru făpturi vii, pline cu ochi pe dinainte și* pe dinapoi.

*Exod 38,8. Cap. 15,2. **Ezech. 1,5. †Vers. 8.

7. Cea* dintâi făptură vie seamănă cu un leu; a doua seamănă cu un vițel; a treia are fața ca a unui om; și a patra seamănă cu un vultur care zboară.

*Num. 2,2, etc. Ezech. 1,10; 10,14.

8. Fiecare din aceste patru făpturi vii avea câte șase* aripi și erau pline cu

ochi de jur împrejur și pe dinăuntru**. Zi și noapte ziceau fără încetare: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul* Dumnezeul, Cel* Atotputernic, care era, care este, care vine!

*Isa. 6,2. **Vers. 6. †Isa. 6,3. ††Cap. 1,8. *†Cap. 1,4.

9. Când aceste făpturi vii aduceau slavă, cinst și mulțumiri Celui ce ședea pe scaunul de domnie și care* este viu în vecii vecilor,

*Cap. 1,18; 5,14; 15,7.

10. cei* douăzeci și patru de bătrâni cădeau înaintea Celui ce ședea pe scaunul de domnie și** se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor, își* aruncau cununile înaintea scaunului de domnie și ziceau:

*Cap. 5,8,14. **Vers. 9. †Vers. 4.

11. „Vrednic* ești Doamne și Dumnezeul nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci** Tu ai făcut toate lucrurile și prin voia Ta stau în ființă și au fost făcute!

*Cap. 5,12.

**Gen. 1,1. Fapt. 17,24. Efes. 3,9. Col. 1,11. Cap. 10,6.

5. Apoi am văzut în mâna dreaptă a Celui ce ședea pe scaunul de domnie o* carte scrisă pe dinăuntru și pe din afară, pecetluită** cu șapte peceti.

*Ezech. 2,9,10. **Isa. 29,11. Dan. 2,4.

2. Și am văzut un înger puternic, care striga cu glas tare: „Cine este vrednic să deschidă cartea și să-i rupă pecetile?”

3. Și nu se găsea nimeni, nici în cer*, nici pe pământ, nici sub pământ, care să poată deschide cartea, nici să se uite în ea.

*Vers. 13.

4. Și am plâns mult pentru că nimeni nu fusese găsit vrednic să deschidă cartea și să se uite în ea.

5. Și unul din bătrâni mi-a zis: „Nu plânge; iată că Leul* din seminția lui Iuda, Rădăcina** lui David, a biruit ca să deschidă cartea și* cele șapte peceti ale ei.

*Gen. 49,9,10. Evr. 7,14.

**Isa. 11,1,10. Rom. 15,12. Cap. 22,16. †Vers. 1. Cap. 6,1.

6. Și la mijloc, între scaunul de domnie și cele patru făpturi vii și între bătrâni, am văzut stând în picioare un* Miel. Părea junghiat și avea șapte coarne și șapte** ochi, care sunt cele* șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.

*Isa. 53,7. Ioan 1,29,36.

1 Pet. 1,19. Vers. 9,12. Cap. 13,8. **Zah. 3,9; 4,10. †Cap. 4,5.

7. El a venit și a luat cartea din mâna dreaptă a Celui ce* ședea pe scaunul de domnie.

*Cap. 4,2.

8. Când a luat cartea, cele patru făpturi vii și cei* douăzeci și patru de bătrâni

s-au aruncat la pământ înaintea Mielului, având fiecare câte o lăută** și potire de aur pline cu tămâie, care* sunt rugăciunile sfinților.

*Cap. 4,8,10. **Cap. 14,2; 15,2. †Ps. 141,2. Cap. 8,3,4.

9. Și cântau* o cântare nouă și ziceau: „Vrednic** ești Tu să iei cartea și să-i rupi pecetile: căci* ai fost junghiat și ai* răscumpărat pentru Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din* orice seminție, de orice limbă, din orice norod și de orice neam.

*Ps. 40,3. Cap. 14,3. **Cap. 4,11. †Vers. 6. ††Fapt. 20,28. Rom. 3,24. 1 Cor. 6,20; 7,23. Efes. 1,7. Col. 1,14. Evr. 9,12. 1 Pet. 1,18,19. 2 Pet. 2,1. 1 Ioan 1,7. Cap. 14,4. *†Dan. 4,1; 6,25. Cap. 7,9; 11,9; 14,6.

10. Ai* făcut din ei o împărăție și preoți pentru Dumnezeu nostru, și ei vor împărăți pe pământ!

*Exod 19,6. 1 Pet. 2,5,9. Cap. 1,6; 20,6; 22,5.

11. M-am uitat, și, împrejurul* scaunului de domnie, în jurul făpturilor vii și în jurul bătrânilor, am auzit glasul multor îngeri. Numărul lor era de zece mii** de ori zece mii și mii de mii.

*Cap. 4,4,6. **Ps. 68,17. Dan. 7,10. Evr. 12,22.

12. Ei ziceau cu glas tare: „Vrednic* este Mielul, care a fost junghiat, să primească puterea, bogăția, înțelepciunea, tăria, cinstea, slava și lauda!

*Cap. 4,11.

13. Și pe toate* făpturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare, și tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit zicând: „A Celui ce** șade pe scaunul de domnie și a Mielului să fie lauda*, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!

*Filp. 2,10. Vers. 3. **1 Cron. 29,11. Rom. 9,5; 16,27. 1 Tim. 6,16. 1 Pet. 4,11; 5,11. Cap. 1,6. †Cap. 6,16; 7,10.

14. Și* cele patru făpturi vii ziceau: „Amin!“

Și cei douăzeci și patru de bătrâni s-au aruncat la pământ și s-au închinat Celui ce** este viu în vecii vecilor!

*Cap. 19,4. **Cap. 4,9,10.

6. Când a rupt Mielul cea dintâi din cele șapte peceti, m-am* uitat și am auzit pe una** din cele patru făpturi vii zicând cu un glas ca de tunet: „Vino și vezi!”

*Cap. 5,5-7. **Cap. 4,7.

2. M-am uitat și iată că s-a arătat un* cal alb. Cel ce** stătea pe el avea un arc; i* s-a dat o cunună și a pornit biruitoar și ca să biruie.

*Zah. 6,3. Cap. 9,11. **Ps. 45,4,5. †Zah. 6,11. Cap. 14,14.

3. Când a rupt Mielul a doua pecete, am* auzit pe a doua făptură vie zicând: „Vino și vezi.”

*Cap. 4,7.

4. Și* s-a arătat un alt cal, un cal roșu. Cel ce stătea pe el a primit puterea să ia pacea de pe pământ, pentru ca oamenii să se înjunghie unii pe alții, și i s-a dat o sabie mare. *Zah. 6.2.

5. Când a rupt Mielul pecetea a treia, am* auzit pe a treia făptură vie zicând: „Vino și vezi!” M-am uitat și iată că s-a arătat un** cal negru. Cel ce stătea pe el avea în mână o cumpănă. *Cap. 4.7. **Zah. 6.2.

6. Și, în mijlocul celor patru făpturi vii, am auzit un glas care zicea: „O măsură de grâu pentru un leu! Trei măsuri de orz pentru un leu! Dar să nu vatămi undelemnul* și vinul!” *Cap. 9.4.

7. Când a rupt Mielul pecetea a patra, am* auzit glasul făpturii a patra zicând: „Vino și vezi!” *Cap. 4.7.

8. M-am uitat* și iată că s-a arătat un cal gălbui. Cel ce stătea pe el se numea Moartea, și împreună cu el venea după el Locuința morților. Li s-a dat putere peste a patra parte a pământului, ca să** ucidă cu sabia, cu foamete, cu molimă și* cu fiarele pământului. *Zah. 6.3. **Ezec. 14.21. †Lev. 26.22.

9. Când a rupt Mielul pecetea a cincea, am văzut sub altar* sufletele** celor ce fuseseră înjunghiați din pricina Cuvântului lui Dumnezeu și din pricina mărturisirii* pe care o ținuseră. *Cap. 8.3; 9.13; 14.18. **Cap. 20.4. †Cap. 1.9. ††Tim. 1.8. Cap. 12.17; 19.10.

10. Ei strigau cu glas tare și ziceau: „Până* când, Stăpâne, Tu, care** ești sfânt și adevărat, zăbovești să* judeci și să răzbuni sângele nostru asupra locuitorilor pământului?” *Zah. 1.12. **Cap. 3.7. †Cap. 11.18; 19.2.

11. Fiecăruia din ei i s-a dat o haină* albă și li s-a spus să** se mai odihnească puțină vreme, până se va împlini numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor, care aveau să fie omorâți ca și ei. *Cap. 3.4,5; 7.9,14. **Evr. 11.40. Cap. 14.13.

12. Când a rupt Mielul pecetea a șasea, m-am uitat și iată* că s-a făcut un mare cutremur de pământ. Soarele** s-a făcut negru ca un sac de păr, luna s-a făcut toată ca sângele, *Cap. 16.18. **Ioel 2.10,31; 3.15. Mat. 24.29. Fapt. 2.20.

13. și* stelele au căzut din cer pe pământ, cum cad smochinele verzi din pom, când este scuturat de un vânt puternic. *Cap. 8.10; 9.1.

14. Cerul* s-a strâns ca o carte de piele pe care o faci sul. Și toți** munții și toate ostroavele s-au mutat din locurile lor. *Ps. 102.26. Isa. 34.4. Evr. 1.12,13. **Ier. 3.23; 4.24. Cap. 16.20.

15. Împărații pământului, domnitorii, căpitani oștilor, cei bogați și cei puternici, toți robii și toți oamenii slobozi s-au* ascuns în peșteri și în stâncile munților. *Isa. 2.19.

16. Și* ziceau munților și stâncilor: „Cădeți peste noi și ascundeți-ne de fața Celui ce șade pe scaunul de domnie și de mânia Mielului; *Osea 10.8. Luca 23.30. Cap. 9.6.

17. căci* a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și** cine poate sta în picioare?” *Isa. 13.6, etc. †Ier. 1.14, etc. Cap. 16.14. **Ps. 76.7.

71. După aceea am văzut patru îngeri, care stăteau în picioare în cele patru colțuri ale pământului. Ei țineau* cele patru vânturi ale pământului, ca să** nu sufle vânt pe pământ, nici pe mare, nici peste vreun copac. *Dan. 7.2. **Cap. 9.4.

2. Și am văzut un alt înger, care se suia dinspre răsăritul soarelui și care avea pecetea Dumnezeului celui Viu. El a strigat cu glas tare la cei patru îngeri, cărora le fusese dat să vatăme pământul și marea, *Cap. 6.6; 9.4. **Ezec. 9.4. Cap. 14.1. †Cap. 22.4.

3. zicând: „Nu* vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până nu vom pune pecetea** pe fruntea* slujitorilor Dumnezeului nostru!” *Cap. 6.6; 9.4. **Ezec. 9.4. Cap. 14.1. †Cap. 22.4.

4. Și* am auzit numărul celor ce fuseseră pecetluiți: o** sută patruzeci și patru de mii, din toate semințiile fiilor lui Israel. *Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

5. Din seminția lui Iuda, douăsprezece mii erau pecetluiți; din seminția lui Ruben, douăsprezece mii; din seminția lui Gad, douăsprezece mii; *Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

6. din seminția lui Așer, douăsprezece mii; din seminția lui Neftali, douăsprezece mii; din seminția lui Manase, douăsprezece mii; *Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

7. din seminția lui Simeon, douăsprezece mii; din seminția lui Levi, douăsprezece mii; din seminția lui Isahar, douăsprezece mii; *Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

8. din seminția lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminția lui Iosif, douăsprezece mii; din seminția lui Benjamin, douăsprezece mii au fost pecetluiți. *Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

9. După aceea m-am uitat și iată că era o mare* gloată pe care nu putea s-o numere nimeni, din** orice neam, din orice seminție, din orice norod și de orice limbă, care stătea în picioare înaintea scaunului de domnie și înaintea Mielului, îmbrăcați* în haine albe, cu ramuri de finic în mâini; *Rom. 11.25. **Cap. 5.9. †Vers. 14. Cap. 3.5,18; 4.4; 6.11.

10. și strigau cu glas tare și ziceau: „Mântuirea* este a Dumnezeului nostru, care** șade pe scaunul de domnie, și a Mielului!” *Ps. 3.8. Isa. 43.21. Ier. 3.23. Osea 13.14. Cap. 19.1. **Cap. 5.13.

11. Și* toți îngerii stăteau împrejurul scaunului de domnie, împrejurul bătrânilor și împrejurul celor patru făpturi vii. Și s-au aruncat cu fețele la pământ în fața scaunului de domnie, și s-au închinat lui Dumnezeu, *Cap. 4.6.

12. și au zis*: „Amin. A Dumnezeului nostru să fie lauda, slava, înțelepciunea, mulțumirile, cinstea, puterea și tăria, în vecii vecilor! Amin.” *Cap. 5.13,14.

13. Și unul din bătrâni a luat cuvântul și mi-a zis: „Aceștia, care sunt îmbrăcați în haine* albe, cine sunt oare? Și de unde au venit?” *Vers. 9.

14. „Doamne”, i-am răspuns eu, „tu știi.” Și el mi-a zis: „Aceștia* vin din necazul cel mare; ei și-au spălat** hainele și le-au albit în sângele Mielului. *Cap. 6.9; 17.6. **Isa. 1.18. Zah. 3.3-5. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7. Cap. 1.5.

15. Pentru aceasta stau ei înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu și-I slujesc zi și noapte în Templul Lui. Cel ce șade pe scaunul de domnie Își va întinde* peste ei cortul Lui. *Isa. 4.5,6. Cap. 21.3.

16. Nu* le va mai fi foame, nu le va mai fi sete; nu-i va mai dorigi nici** soarele, nici vreo altă arșiță. *Isa. 49.10. **Ps. 121.6. Cap. 21.4.

17. Căci Mielul, care stă în mijlocul scaunului de domnie, va fi Păstorul lor*, îi va duce la izvoarele apelor vieții, și** Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.” *Ps. 23.1; 36.8. Ioan 10.11,14. **Isa. 25.8. Cap. 21.4.

81. Când a rupt* Mielul pecetea a șaptea, s-a făcut în cer o tăcere de aproape o jumătate de ceas. *Cap. 6.1.

2. Și* am văzut pe cei șapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu; și** li s-au dat șapte trâmbițe. *Mat. 18.10. Luca 1.19. **2 Cron. 29.25,28.

3. Apoi a venit un alt înger, care s-a oprit în fața altarului, cu o cădelniță de aur. I s-a dat tămâie multă, ca s-o aducă, împreună cu rugăciunile* tuturor sfinților, pe altarul** de aur care este înaintea scaunului de domnie. *Cap. 5.8. **Exod. 30.1. Cap. 6.9.

4. Fumul* de tămâie s-a ridicat din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinților. *Ps. 148.2. Luca 1.10.

5. Apoi îngerul a luat cădelnița, a umplut-o din focul de pe altar și l-a aruncat pe pământ. Și s-au* stărnit tunete, glasuri, fulgere și un cutremur** de pământ. *Cap. 16.18. **2 Sam. 22.8. 1 Imp. 19.11. Fapt. 4.31.

6. Și cei șapte îngeri care aveau cele șapte trâmbițe s-au pregătit să sune din ele.

7. Îngerul dintâi a sunat din trâmbiță. Și* a venit grindină* și foc amestecat cu sânge, care au fost aruncate pe** pământ: și a treia parte a pământului a fost ars, și a treia parte din* copaci au fost arși, și toată iarba verde a fost arsă. *Ezec. 38.22. **Cap. 6.2. †Ezec. 2.13. Cap. 9.4.

8. Al doilea înger a sunat din trâmbiță. Și* ceva ca un munte mare de foc aprins a fost aruncat în mare: și** a treia parte din mare s-a* făcut sânge, *Ier. 51.25. Amos 7.4. **Cap. 16.3. †Ezec. 14.19.

9. și* a treia parte din făpturile care erau în mare și aveau viață au murit, și a treia parte din corăbii au pierit. *Cap. 16.3.

10. Al treilea înger a sunat din trâmbiță. Și* a căzut din cer o stea mare, care ardea ca o făclie; a** căzut peste a treia parte din râuri și peste izvoarele apelor. *Isa. 14.12. Cap. 9.1. **Cap. 16.4.

11. Steaua* se chema „Pelin”; și** a treia parte din ape s-au prefăcut în pelin. Și mulți oameni au murit din pricina apelor, pentru că fuseseră făcute amare. *Rut 1.20. **Exod. 15.23. Ier. 9.15; 23.15.

12. Al* patrulea înger a sunat din trâmbiță. Și a fost lovită a treia parte din soare, și a treia parte din lună, și a treia parte din stele, pentru ca a treia parte din ele să fie întunecată, ziua să-și piardă a treia parte din lumina ei, și noaptea de asemenea. *Isa. 13.10. Amos 8.9.

13. M-am uitat și am* auzit un vultur

care zbura prin mijlocul cerului și zicea cu glas tare: „Vai***, vai, vai de locuitorii pământului din pricina celorlalte sunete de trâmbiță ale celor trei îngeri care au să mai sune.“

*Cap. 14.6; 19.17. **Cap. 9.12; 11.14.

9 1. Îngerul al cincilea a sunat din trâmbiță. Și* am văzut o stea care căzuse din cer pe pământ. I s-a dat cheia fântânii** Adâncului *Luca 10.18. Cap. 8.10. **Luca 8.31. Vers. 2.11. Cap. 17.8; 20.1.

2. și a deschis fântâna Adâncului. Din fântână s-a* ridicat un fum, ca fumul unui cuptor mare. Și soarele și văzduhul s-au întunecat de fumul fântânii. *Ioel 2.2,10.

3. Din fum au ieșit niște lăcuste* pe pământ. Și li s-a dat o putere, ca** puterea pe care o au scorpionii pământului. *Exod 10.4. Judc. 7.12. **Vers. 10.

4. Li s-a zis să* nu vatăme iarba** pământului, nici vreo verdeată, nici vreun copac, ci numai pe oamenii care n-aveau pe frunte pecetea* lui Dumnezeu.

*Exod 10.4. Judc. 7.12. **Vers. 10.

5. Li s-a dat putere nu să-i omoare, ci* să-i chinuiască cinci luni; și chinul lor era cum e chinul scorpionului, când înțepa pe un om. *Vers. 10. Cap. 11.7.

6. În acele zile, oamenii vor căuta* moartea, și n-o vor găsi; vor dori să moară, și moartea va fugi de ei.

*Iov 3.21. Isa. 12.9. Ier. 8.3. Cap. 6.16.

7. Lăcustele acelea semănau* cu niște cai pregătiți de luptă. Pe** capete aveau un fel de cununi, care păreau de aur. Fețele* lor semănau cu niște fețe de oameni. *Ioel 2.4. **Naum 3.17. †Dan. 7.8.

8. Aveau părul ca părul de femeie, și dinții* lor erau ca dinții de lei. *Ioel 1.6.

9. Aveau niște platoșe ca niște platoșe de fier; și vuietul pe care-l făceau aripile lor era ca* vuietul unor care trase de mulți cai, care se aruncă la luptă. *Ioel 2.5-7.

10. Aveau* niște cozi ca de scorpioni, cu bolduri. Și în cozile lor stătea puterea pe care o aveau ca să vatăme pe oameni cinci luni. *Vers. 5.

11. Peste ele aveau ca împărat* pe îngerul** Adâncului, care pe evreiește se cheamă Abaddon, iar pe grecește, Apolion.

*Efes. 2.2. **Vers. 1.

12. Cea dintâi* nenorocire a trecut. Iată că mai vin încă două nenorociri după ea. *Cap. 8.13.

13. Îngerul al șaselea a sunat din

trâmbiță. Și am auzit un glas din cele patru coarne ale altarului de aur care este înaintea lui Dumnezeu,

14. și zicând îngerului al șaselea care avea trâmbiță: „Dezleagă pe cei patru îngeri care sunt legați la* râul cel mare, Eufrat!“

*Cap. 16.12.

15. Și cei patru îngeri, care stăteau gata pentru ceasul, ziua, luna și anul acela, au fost dezlegați, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Oștirea* lor era în număr de douăzeci de mii de ori zece mii de călăreți**; le-am* auzit numărul.

*Ps. 68.17. Dan. 7.10. **Ezec. 38.4. †Cap. 7.4.

17. Și iată cum mi s-au arătat în vedenie caii și călăreții: aveau platoșe ca focul, iacintul și pucioasa. Capețele* cailor erau ca niște capete de lei, și din gurile lor ieșea foc, fum și pucioasă. *1 Cron. 12.8. Isa. 5.28,29.

18. A treia parte din oameni au fost uciși de aceste trei urgii: de focul, de fumul și de pucioasa care ieșeau din gurile lor.

19. Căci puterea cailor stătea în gurile și în cozile lor. Cozile* lor erau ca niște șerpi cu capete, și cu ele vătămau.

*Isa. 9.15.

20. Ceilalți oameni, care n-au fost uciși de aceste urgii, nu* s-au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor** și idolilor* de aur, de argint, de aramă, de piatră și de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble.

*Deut. 31.29. **Lev. 17.7. Deut. 32.17. Ps. 106.37. 1 Cor. 10.20. †Ps. 115.4; 135.15. Dan. 5.23.

21. Și nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de vrăjitoriile* lor, nici de curvia lor, nici de furtișagurile lor. *Cap. 22.15.

10 1. Apoi am văzut un alt înger puternic, care se cobora din cer, învăluit într-un nor. Deasupra capului lui era curcubeul*; fața** lui era ca soarele și picioarele* lui erau ca niște stâlpi de foc.

*Ezec. 1.28. **Mat. 17.2. Cap. 1.16. †Cap. 1.15.

2. În mână ținea o cârtică deschisă. A pus piciorul* drept pe mare, și piciorul stâng pe pământ.

*Mat. 28.18.

3. și a strigat cu glas tare, cum răcnește un leu. Când a strigat el, cele șapte* tunete au făcut să se audă glasurile lor.

*Cap. 8.5.

4. Și, când au făcut cele șapte tunete să se audă glasurile lor, eram gata să mă apuc să scriu; și am auzit din cer

un glas care zicea: „Pecetluiește* ce au spus cele șapte tunete, și nu scrie ce au spus!“

*Dan. 8.26; 12.4.9.

5. Și îngerul pe care-l văzusem stând în picioare pe mare și pe pământ și-a* ridicat mâna dreaptă spre cer

*Exod 6.8. Dan. 12.7.

6. și a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, care* a făcut cerul și lucrurile din el, pământul și lucrurile de pe el, marea și lucrurile din ea, că nu va mai fi nici o zăbavă**,

*Neem. 9.6. Cap. 4.11; 14.7. **Dan. 12.7. Cap. 16.17.

7. ci, că în* zilele în care îngerul al șaptelea va suna din trâmbița lui, se va sfârși taina lui Dumnezeu, după vestea bună vestită de El robilor Săi, prorocilor.

*Cap. 11.15.

8. Și glasul* pe care-l auzisem din cer mi-a vorbit din nou și mi-a zis: „Du-te de ia cârtica deschisă din mâna îngerului care stă în picioare pe mare și pe pământ!“

*Vers. 4.

9. M-am dus la înger și i-am cerut să-mi dea cârtica. „Ia-o**“, mi-a zis el, „și mănânc-o; ea îți va amări pânțele, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.“

*Ier. 15.16. Ezec. 2.8; 3.1-3.

10. Am luat cârtica din mâna îngerului și am mâncat-o; în gura* mea a fost dulce ca mierea, dar, după ce am mâncat-o, mi s-a umplut pânțele de amărăciune**.

*Ezec. 3.3. **Ezec. 2.10.

11. Apoi mi-au zis: „Trebuie să prorocești din nou cu privire la multe noroade, neamuri, limbi și împărați.“

11 1. Apoi mi s-a dat o trestie* asemenea unei prăini și mi s-a zis: „Scoală-te** și măsoară Templul lui Dumnezeu, altarul și pe cei ce se închină în el.

*Ezec. 40.3. Zah. 2.1. Cap. 21.15. **Num. 23.18.

2. Dar curtea* de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci** a fost dată neamurilor, care vor călca* în picioare sânta cetate patruzeci* și două de luni.

*Ezec. 40.17,20.

*Ps. 79.1. Luca 21.24. †Dan. 8.10. ††Cap. 13.5.

3. Voi da celor doi martori* ai mei să prorocească**, îmbrăcați în saci, o* mie două sute șazeci de zile.

*Cap. 20.4. **Cap. 19.10. †Cap. 12.6.

4. Aceștia sunt cei doi* măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.

*Ps. 52.8. Ier. 11.16. Zah. 4.3,11,14.

5. Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc*, care mistuie pe

vrăjmașii lor; și, dacă** vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta.

*2 Imp. 1.10,12.

Ier. 1.10; 5.14. Ezec. 43.3. Osea 6.5. **Num. 16.29.

6. Ei au* putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele prorociei lor; și au** putere să prefacă apele în sânge și să lovească pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor voi.

*1 Imp. 17.1. Iac. 5.16,17. **Exod 7.19.

7. Când își vor* isprăvi mărturisirea lor, fiara**, care se ridică din* Adânc, va* face război cu ei, îi va birui și-i va omorî.

*Luca 13.32.

**Cap. 13.1,11; 17.8. †Cap. 9.2. ††Dan. 7.21. Zah. 14.2.

8. Și trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății* celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă „Sodoma“ și „Egipt“, unde** a fost răstignit și Domnul lor.

*Cap. 14.8; 17.1,5; 18.10. **Evr. 13.12. Cap. 18.24.

9. Și* oameni din orice norod, din orice seminție, de orice limbă și de orice neam vor sta trei zile și jumătate și vor privi trupurile lor moarte și** nu vor da voie ca trupurile lor moarte să fie puse în mormânt.

*Cap. 17.15. **Ps. 79.2,3.

10. Și* locuitorii de pe pământ se vor bucura și se vor veseli de ei; și își vor trimite daruri** unii altora, pentru că* acești doi proroci chinuieră pe locuitorii pământului.

*Cap. 12.12; 13.8. **Est. 9.19,22. †Cap. 16.10.

11. Dar*, după cele trei zile și jumătate, duhul** de viață de la Dumnezeu a intrat în ei și s-au ridicat în picioare, și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut.

*Vers. 9. **Ezec. 37.5,9,10,14.

12. Și au auzit din cer un glas tare, care le zicea: „Suiți-vă aici!“ Și* s-au suit într-un nor** spre cer; iar* vrăjmașii lor i-au văzut.

*Isa. 14.13. Cap. 12.5. **Isa. 60.8. Fapt. 1.9. †2 Imp. 2.1,5,7.

13. În clipa aceea s-a* făcut un mare cutremur de pământ și s-a prăbușit a** zecea parte din cetate. Șapte mii de oameni au fost uciși în cutremurul acesta de pământ. Și cei rămași s-au îngrozit și au* dat slavă Dumnezeului cerului.

*Cap. 6.12. **Cap. 16.19. †Ios. 7.19. Cap. 14.7; 15.4.

14. A doua* nenorocire a trecut. Iată că a treia nenorocire vine curând.

*Cap. 8.13; 9.12; 15.1.

15. Îngerul* al șaptelea a sunat din trâmbiță. Și** în cer s-au auzit glasuri puternice, care ziceau: „Împărăția* lumii a trecut în mâinile Domnului

nostru și ale Hristosului Său. Și ț� El va împărăți în vecii vecilor.“

*Cap. 10.7. **Isa. 27.13. Cap. 16.17; 19.6. †Cap. 12.10. ††Dan. 2.44; 7.14,18,27.

16. Și cei* douăzeci și patru de bătrâni, care stăteau înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor de domnie, s-au aruncat cu fețele la pământ și s-au închinat lui Dumnezeu,

*Cap. 4.4; 5.8; 19.4.

17. și au zis: „Îți mulțumim, Doamne Dumnezeule atotputernice care* ești și care erai și care vii, că ai pus mâna pe puterea Ta cea mare și** ai început să împărătești.

*Cap. 1.4,8; 4.8; 16.5. **Cap. 19.6.

18. Neamurile* se mâniaseră, dar a venit mânia Ta; a venit** vremea să judeci pe cei morți, să răsplătești pe robii Tăi proroci, pe sfinți și pe cei ce se tem de Numele Tău, miciț și mari, și să ț� prăpădești pe cei ce prăpădesc pământul!“

*Vers. 2.9. **Dan. 7.9,10.

Cap. 6.10. †Cap. 19.5. ††Cap. 13.10; 18.6.

19. Și Templul* lui Dumnezeu, care este în cer, a fost deschis și s-a văzut chivotul legământului Său în Templul Său. Și au** fost fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pământ și ț o grindină mare.

*Cap. 15.5,8. **Cap. 8.5; 16.18. †Cap. 16.21.

12. În cer s-a arătat un semn mare: o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap.

2. Ea era însărcinată, țipa în durerile nașterii și avea un mare chin* ca să nască.

*Isa. 66.7. Gal. 4.19.

3. În cer s-a mai arătat un alt semn: iată, s-a văzut un* mare balaur roșu cu** șapte capete, zece coarne și ț șapte cununi împărătești pe capete.

*Cap. 17.3. **Cap. 17.9,10. †Cap. 13.1.

4. Cu coada* trăgea după el a treia parte din** stelele cerului și ț le arunca pe pământ.

Balaurul a stat înaintea ț femeii, care stătea să nască, pentru ca* să-i mănânce copilul, când îl va naște.

*Cap. 9.10,19. **Cap. 17.18. †Dan. 8.10. ††Vers. 2. *†Exod 1.16.

5. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească. El* are să cârmuiască toate neamurile cu un toig de fier. Copilul a fost răpit la Dumnezeu și la scaunul Lui de domnie.

*Ps. 2.9. Cap. 2.27; 19.15.

6. Și femeia* a fugit în pustiu, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie

hrănită acolo o** mie două sute șazeci de zile.

*Vers. 4. **Cap. 11.3.

7. Și în cer s-a făcut un război. Mihail* și îngerii lui s-au luptat cu** balaurul. Și balaurul cu îngerii lui s-au luptat și ei,

*Dan. 10.13,21; 12.1. **Vers. 3. Cap. 20.2.

8. dar n-au putut birui; și locul lor nu li s-a mai găsit în cer.

9. Și balaurul cel mare, șarpele cel vechi*, numit diavolul și Satana, acela care** înșală întreaga lume, a fost ț aruncat pe pământ; și împreună cu el au fost ț aruncați și îngerii lui.

*Luca 10.18. Ioan 12.31. **Gen. 3.1,4. Cap. 20.2. †Cap. 20.3. ††Cap. 9.1.

10. Și am auzit în cer un glas tare, care zicea: „Acum* a venit mântuirea, puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpânirea Hristosului Lui; pentru că părășul fraților noștri, care zi și noaptea îi** pâra înaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos.

*Cap. 11.15; 19.1. **Iov 1.9; 2.5. Zah. 3.1.

11. Ei* l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturisirii lor, și nu** și-au iubit viața chiar până la moarte.

*Rom. 8.33,34,37; 16.20. **Luca 14.26.

12. De aceea, bucurați-vă*, ceruri și voi care locuiți în ceruri! Vai** de voi, pământ și mare! Căci diavolul s-a coborât la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă ț știe că are puțină vreme.“

*Ps. 96.11. Isa. 49.13. Cap. 18.20.

**Cap. 8.13; 11.10. †Cap. 10.6.

13. Când s-a văzut balaurul aruncat pe pământ, a început să urmărească pe* femeia care născuse copilul de parte bărbătească.

*Vers. 5.

14. Și* cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii, ca** să zboare cu ele în ț pustiu, în locul ei unde este hrănită o ț vreme, vremi și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui.

*Exod 19.4. **Vers. 6. †Cap. 17.3. ††Dan. 7.25; 12.7.

15. Atunci șarpele a* aruncat din gură apă, ca un râu, după femeie, ca s-o ia răul.

*Isa. 59.19.

16. Dar pământul a dat ajutor femeii. Pământul și-a deschis gura și a înghițit răul pe care-l aruncase balaurul din gură.

17. Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a* dus să facă război cu rămășița seminței ei, care** păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia ț lui Isus Hristos.

*Gen. 3.15. Cap. 11.7; 13.7.

**Cap. 14.12. †1 Cor. 2.1. 1 Ioan 5.10. Cap. 1.2,9; 6,9; 20.4.

13. 1. Apoi am stat pe nisipul mării. Și am văzut ridicându-se din mare o* fiară cu** zece coarne și șapte capete; pe coarne avea zece cununi împărătești, și pe capete avea nume de hulă.

*Dan. 7.2,7. **Cap. 12.3; 17.3,9,12.

2. Fiara* pe care am văzut-o semăna cu un leopard; avea labe** ca de urs și gură ca o gură ț de leu. Balaurul i-a ț dat puterea lui, scaunul* ț lui de domnie ț și o stăpânire mare.

*Dan. 7.6. **Dan. 7.5. †Dan. 7.4. ††Cap. 12.9. *†Cap. 16.10. ††Cap. 12.14.

3. Unul din capetele ei părea rănit* de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Și tot** pământul se mira după fiară.

*Vers. 12,14. **Cap. 17.8.

4. Și au început să se închine balaurului, pentru că dăduse puterea lui fiarei. Și au început să se închine fiarei, zicând: „Cine* se poate asemăna cu fiara și cine se poate lupta cu ea?“

*Cap. 18.18.

5. I s-a dat o gură* care rostea vorbe mari și hule. Și i s-a dat putere să lucreze patruzeci** și două de luni.

*Dan. 7.8; 11.25,36. **Cap. 11.2; 12.6.

6. Ea și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-l hulească Numele, cortul* și pe cei ce locuiesc în cer.

*Ioan 1.14. Col. 2.9.

7. I s-a dat să facă* război cu sfinții și** să-i biruie. Și i s-a dat stăpânire peste orice seminție, peste orice norod, peste orice limbă și peste orice neam.

*Dan. 7.21. Cap. 11.7; 12.17. **Cap. 11.18; 17.15.

8. Și toți locuitorii pământului i* se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la** întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului care a fost junghiat.

*Exod 32.32.

Dan. 12.1. Filip. 4.2. Cap. 3.5; 20.12,15; 21.27. **Cap. 17.8.

9. Cine* are urechi să audă!

*Cap. 2.7.

10. Cine* duce pe alții în robie va merge și el în robie. Cine** ucide cu sabia trebuie să fie ucis cu sabie. Aici ț este răbdarea și credința sfinților.

*Isa. 33.1. **Gen. 9.6. Mat. 26.52. †Cap. 14.12.

11. Apoi am văzut ridicându-se* din pământ o altă fiară, care avea două coarne ca ale unui miel și vorbea ca un balaur.

*Cap. 11.7.

12. Ea lucra cu toată puterea fiarei dintâi înaintea ei și făcea ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei dintâi, a* cărei rană de moarte fusese vindecată.

*Vers. 3.

13. Săvârșea* semne mari, până acolo** că făcea chiar să se coboare foc din cer pe pământ în fața oamenilor.

*Deut. 13.1-3. Mat. 24.24. 2 Tes. 2.9.

Cap. 16.14. **1 Împ. 18.38. 2 Împ. 1.10,12.

14. Și amăgea* pe locuitorii pământului prin** semnele pe care i se dăduse să le facă în fața fiarei. Ea a zis locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei care avea rana de sabie, și ț trăia.

*Cap. 12.9; 19.20. **2 Tes. 2.9,10. †2 Împ. 20.7.

15. I s-a dat putere să dea suflare icoanei fiarei, ca icoana fiarei să vorbească și* să facă să fie omorâți toți cei ce nu se vor închina icoanei fiarei.

*Cap. 16.2; 19.20; 20.4.

16. Și a făcut ca toți, mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi, să* primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte,

*Cap. 14.9; 19.20; 20.4.

17. și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde fără să aibă semnul acesta, adică numele* fiarei sau** numărul numelui ei.

*Cap. 14.12. **Cap. 15.2.

18. Aici* e înțelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul** fiarei. Căci ț este un număr de om. Și numărul ei este șase sute șazeci și șase.

*Cap. 17.9. **Cap. 15.2. †Cap. 21.17.

14. 1. Apoi m-am uitat și iată că Mielul* stătea pe muntele Sionului; și împreună cu El stăteau o** sută patruzeci și patru de mii, care ț aveau scris pe frunte Numele Său și Numele Tatălui Său.

*Cap. 5.6. **Cap. 7.4. †Cap. 7.3; 13.16.

2. Și am auzit venind din cer un glas ca* un vuiet de ape mari, ca vuietul unui tunet puternic; și glasul pe care l-am auzit era ca al celor ce cântă cu lăuta**, și cântau ț din lăutele lor.

*Cap. 1.15; 19.6. **Cap. 5.8. †Cap. 5.9; 15.3.

3. Cântau o cântare* nouă înaintea scaunului de domnie, înaintea celor patru făpturi vii și înaintea bătrânilor. Și nimeni nu putea să învețe cântarea, afară de cei o sută patruzeci și patru de mii care fuseseră răscumpărați de pe pământ.

*Vers. 1.

4. Ei nu s-au întinat cu femeii, căci sunt* verguri și** urmează pe Miel oriunde merge El. Au fost ț răscumpărați dintre oameni, ca cel dintâi rod ț pentru Dumnezeu și pentru Miel.

*2 Cor. 11.2.

**Cap. 3.4; 7.15,17; 17.14. †Cap. 5.9. ††Iac. 1.18.

5. Și în* gura lor nu s-a găsit minciună,

căci sunt** fără vină înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu.

*Ps. 32.2. Tef. 3.13. **Efes. 5.26. Iuda 24.

6. Și am văzut un alt înger, care zbura* prin mijlocul cerului cu o** Evanghelie veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui* neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod.

*Cap. 8.13. **Efes. 3.3-11. Tit 1.2. †Cap. 13.7.

7. El zicea cu glas tare: „Temeți-vă* de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui; și închi-nați-vă** Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!“

*Cap. 1.18; 15.4. **Neem. 9.6. Ps. 33.6; 124.8; 146.5,6. Fapt. 14.15; 17.24.

8. Apoi a urmat un alt înger, al doilea, și a zis: „A* căzut, a căzut Babilonul, cetatea** cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul mănecii curviei ei!“

*Isa. 21.9. Ier. 51.8. Cap. 18.2. **Ier. 51.7. Cap. 11.8; 16.19; 17.2.5; 18.3,10,18,21; 19.2.

9. Apoi a urmat un alt înger, al treilea, și a zis cu glas tare: „Dacă se închină cineva* fiarei și icoanei ei și primește semnul ei pe frunte sau pe mână,

*Cap. 13.14-16.

10. va bea* și el din vinul mănecii lui Dumnezeu, turnat** neamestecat în* paharul mănecii Lui; și va fi chinuit* în foc*† și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului.

*Ps. 75.8. Isa. 51.17. Ier. 25.15. **Cap. 18.6. †Cap. 16.19. ††Cap. 20.10. *†Cap. 19.20.

11. Și fumul* chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Și nici ziua, nici noaptea n-au odihnă cei ce se închină fiarei și icoanei ei și oricine primește semnul numelui ei!

*Isa. 34.10. Cap. 19.3.

12. Aici* este răbdarea sfinților, care** păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.“

*Cap. 13.10. **Cap. 12.17.

13. Și am auzit un glas din cer care zicea: „Scrie: Ferice* de acum încolo de morții care** mor în Domnul!“ „Da“, zice Duhul, „ei* se vor odihni de ostenele lor, căci faptele lor îi urmează!“

*Ecl. 4.1,2. Cap. 20.6. **1 Cor. 15.18. 1 Tes. 4.16. †2 Tes. 1.7. Evr. 4.9,10. Cap. 6.11.

14. Apoi m-am uitat și iată un nor alb; și pe nor ședea Cineva care semăna* cu un fiu al omului; pe cap avea** o cunună de aur, iar în mână, o seceră ascuțită.

*Ezec. 1.26. Dan. 7.13. Cap. 1.13. **Cap. 6.2.

15. Și un alt înger a* ieșit din Templu și striga cu glas tare Celui ce ședea pe nor: „Pune seceră** Ta și

seceră, pentru că a venit ceasul să seceri, și secerișul pământului* este copt.“

*Cap. 16.17. **Ioel 3.13. Mat. 13.39, †Ier. 51.33. Cap. 13.12.

16. Atunci Cel ce ședea pe nor Și-a aruncat seceră pe pământ. Și pământul a fost secerat.

17. Și din Templul care este în cer a ieșit un alt înger care avea și el un cosor ascuțit.

18. Și un alt înger, care avea stăpânire asupra focului, a ieșit* din altar și a strigat cu glas tare către cel ce avea cosorul cel ascuțit: „Pune** cosorul tău cel ascuțit și culege strugurii viei pământului, căci strugurii ei sunt copti.“

*Cap. 16.8. **Ioel 3.13.

19. Și îngerul și-a aruncat cosorul pe pământ, a cules via pământului și a aruncat strugurii în teascul* cel mare al mănecii lui Dumnezeu.

*Cap. 19.15.

20. Și teascul* a fost călcat în picioare afară** din cetate; și din teasc a ieșit sânge, până* la zăbalele cailor, pe o întindere de o mie șase sute de stadii.

*Isa. 63.3. Plân. 1.15. **Evr. 13.12. Cap. 11.8. †Cap. 19.14.

15. Apoi am* văzut în cer un alt semn mare și minunat: șapte** îngeri care aveau șapte urgii, cele din urmă, căci* cu ele s-a isprăvit mânia lui Dumnezeu.

*Cap. 12.1,3. **Cap. 16.1; 21.9. †Cap. 14.10.

2. Și am văzut ca o* mare de sticlă amestecată** cu foc; și* pe marea de sticlă, cu* lăutele lui Dumnezeu în mână, stăteau biruitoarii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei.

*Cap. 4.6; 21.18. **Mat. 3.11. †Cap. 13.15-17. ††Cap. 5.8; 14.2.

3. Ei cântau cântarea* lui Moise, robul lui Dumnezeu, și cântarea Mielului. Și ziceau: „Mari** și minunate sunt lucrările Tale, Doamne Dumnezeule atotputernice! Drepte* și adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor!“

*Exod 15.1. Deut. 31.30. Cap. 14.3. **Deut. 32.4. Ps. 111.2; 139.14. †Ps. 145.17. Osea 14.9. Cap. 16.7.

4. Cine* nu se va teme, Doamne, și cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu ești sfânt, și toate** neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale au fost arătate!“

*Exod 15.14-16. Ier. 10.7. **Isa. 66.23.

5. După aceea, am văzut deschizându-se în cer Templul* cortului mărturie.

*Num. 1.50. Cap. 11.19.

6. Și* din Templu au ieșit cei șapte

îngeri care țineau cele șapte urgii. Erau îmbrăcați** în in curat, strălucitor și erau încinși împrejurul pieptului cu brăie de aur.

*Vers. 1. **Exod 28.6,8. Ezech. 44.17,18. Cap. 1.13.

7. Și* una din cele patru făpturi vii a dat celor șapte îngeri șapte potire de aur pline de mânia lui Dumnezeu, care** este viu în vecii vecilor.

*Cap. 4.6. **1 Tes. 1.9. Cap. 4.9; 10.6.

8. Și Templul* s-a umplut de fum, din** slava lui Dumnezeu și a puterii Lui. Și nimeni nu putea să intre în Templu, până se vor sfârși cele șapte urgii ale celor șapte îngeri.

*Exod 40.34. 1 Imp. 8.10. 2 Cron. 5.14. Isa. 6.4. **2 Tes. 1.9.

16. 1. Și am auzit un glas tare care venea din Templu și care zicea celor* șapte îngeri: „Duceți-vă și vărsați pe pământ cele șapte potire ale mănecii** lui Dumnezeu!“

*Cap. 15.1. **Cap. 14.10; 15.7.

2. Cel dintâi s-a dus și a vărsat potirul lui pe* pământ. Și o rană rea și dureroasă a lovit** pe oamenii care* aveau semnul fiarei și care*† se închinau icoanei ei.

*Cap. 8.7. **Exod 9.9-11. †Cap. 13.16,17. ††Cap. 13.14.

3. Al doilea a vărsat potirul lui în* mare. Și marea s-a** făcut sânge, ca sângele unui om mort. Și* a murit orice făptură vie, chiar și tot ce era în mare.

*Cap. 8.8. **Exod 7.17,20. †Cap. 8.9.

4. Al treilea a vărsat potirul lui în* râuri și în izvoarele apelor. Și apele s-au** făcut sânge.

*Cap. 8.10. **Exod 7.20.

5. Și am auzit pe îngerul apelor zicând: „Drept* ești Tu, Doamne, care** ești și care erai! Tu ești sfânt, pentru că ai judecat în felul acesta.“

*Cap. 15.3. **Cap. 1.4,8; 4.8; 11.17.

6. Fiindcă aceștia au* vărsat sângele sfinților** și al prorocilor, le-ai dat și Tu să bea sânge*. Și sunt vrednici.“

*Mat. 23.34,35. Cap. 13.15. **Cap. 11.18; 18.20. †Isa. 49.26.

7. Și am auzit altarul zicând: „Da, Doamne* Dumnezeule atotputernice, adevărate** și drepte sunt judecățile Tale!“

*Cap. 15.3. **Cap. 13.10; 14.10; 19.2.

8. Al patrulea a vărsat potirul lui peste* soare. Și** soarelui i s-a dat să dogorească pe oameni cu focul lui.

*Cap. 8.12. **Cap. 9.17,18; 14.18.

9. Și oamenii au fost dogoriți de o arșiță mare și au* hulit Numele Dumnezeului care are stăpânire peste aceste urgii și** nu s-au pocăit ca să-l* dea slavă.

*Vers. 11,21. **Dan. 5.22,23. Cap. 9.20. †Cap. 11.13; 14.7.

10. Al cincilea a vărsat potirul lui peste* scaunul de domnie al fiarei. Și** împărăția fiarei a fost acoperită de întineric. Oamenii își* mușeau limbile de durere.

*Cap. 13.2. **Cap. 9.2. †Cap. 11.10.

11. Și au* hulit pe Dumnezeu cerului, din pricina durerilor lor și din pricina rănilor** lor rele, și*† nu s-au pocăit de faptele lor.

*Vers. 9,21. **Vers. 2. †Vers. 9.

12. Al șaselea a vărsat potirul lui peste* râul cel mare, Eufrat. Și** apa lui a secat, ca* să fie pregătită calea împăraților care au să vină din răsărit.

*Cap. 9.14. **Ier. 50.38; 51.36. †Isa. 41.2,25.

13. Apoi am văzut ieșind din gura balaurului* și din gura fiarei, și din gura prorocului mincinos** trei duhuri necurate*, care semănau cu niște broaște.

*1 Ioan 4.1-3. **Cap. 12.3,9. †Cap. 19.20; 20.10.

14. Acestea sunt* duhuri de draci, care fac** semne nemaipomenite și care se duc la împărății pământului întreg†, ca să-i strângă pentru războiul* zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic. —

*1 Tim. 4.1. Iac. 3.15. **2 Tes. 2.9. Cap. 13.13,14; 19.20. †Luca 2.1. ††Cap. 17.14; 19.19; 20.8.

15. „Iată*, Eu vin ca un hoț. Ferice de cel ce veghează și își păzește hainele, ca** să nu umble gol și să i se vadă rușinea!“ —

*Mat. 24.43.

1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Cap. 3.3. **2 Cor. 5.3. Cap. 3.4,18.

16. Duhurile* cele rele i-au strâns în locul care pe evreiește se cheamă Armaghedon.

*Cap. 19.19.

17. Al șaptelea a vărsat potirul lui în văzduh. Și din Templu, din scaunul de domnie, a ieșit un glas tare, care zicea: „S-a* isprăvit!“

*Cap. 21.6.

18. Și au urmat* fulgere, glasuri, tunete, și s-a** făcut un mare cutremur de pământ, așa de tare, cum†, de când este omul pe pământ, n-a fost un cutremur așa de mare.

*Cap. 4.5; 8.5; 11.19. **Cap. 11.13. †Dan. 12.1.

19. Cetatea* cea mare a fost împărțită în trei părți, și cetățile neamurilor s-au prăbușit. Și Dumnezeu Și-a** adus aminte de Babilonul cel mare, ca să-i* dea potirul de vin al furiei mănecii Lui.

*Cap. 14.8;

17.18. **Cap. 18.5. †Isa. 51.17,22. Ier. 25.15,16. Cap. 14.10.

20. Toate* ostroavele au fugit, și munții nu s-au mai găsit.

*Cap. 6.14.

21. O* grindină mare, ale cărei boabe cântăreau aproape un talant, a căzut din cer peste oameni. Și oamenii** au

hulit pe Dumnezeu, din pricina urgiei grindinei, pentru că această urgie era foarte mare.

*Cap. 11.19. **Vers. 9,11. †Exod 9.23-25.

17 1. Apoi, unul* din cei șapte îngeri care țineau cele șapte potire a venit de a vorbit cu mine și mi-a zis: „Vino să-ți** arăt judecata curviei* celei mari, care†† șade pe ape mari.

*Cap. 21.9. **Cap. 16.19; 18.16,17,19. †Naum 3.4. Cap. 19.2. ††Ier. 51.13. Vers. 15.

2. Cu* ea au curvit împărații pământului; și locuitorii pământului s-au** îmbătut de vinul curviei ei!“

*Cap. 18.3. **Ier. 51.7. Cap. 14.8; 18.3.

3. Și m-a dus, în Duhul, într-un* pustiu. Și am văzut o femeie șezând pe** o fiară de culoare stacojie, plină cu nume† de hulă, și†† avea șapte capete și zece*† coarne.

*Cap. 12.6,14. **Cap. 12.3. †Cap. 13.1. ††Vers. 9. *†Vers. 12.

4. Femeia aceasta era* îmbrăcată cu purpură și stacojiu; era împodobită** cu aur, cu pietre scumpe și cu mărgăritare. Ținea† în mână un potir de aur plin†† de spurcăciuni și de necurățiile curviei ei.

*Cap. 18.12,16.

**Dan. 11.38. †Ier. 51.7. Cap. 18.6. ††Cap. 14.8.

5. Pe fruntea purta scris un nume, o taină*: „Babilonul cel** mare, mama† curvelor și spurcăciunilor pământului.“

*2 Tes. 2.7.

**Cap. 11.8; 14.8; 16.10; 18.2,10,21. †Cap. 18.9; 19.2.

6. Și am văzut pe* femeia aceasta, îmbătută de** sângele sfinților și de sângele mucenicilor† lui Isus. Când am văzut-o, m-am mirat minune mare.

*Cap. 18.24. **Cap. 13.15; 16.6. †Cap. 6.9,10; 12.11.

7. Și îngerul mi-a zis: „De ce te miri? Îți voi spune taina acestei femei și a fiarei care o poartă și care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Fiara pe care ai văzut-o era, și nu mai este. Ea are* să se ridice din Adânc și are să** se ducă la pierzare. Și locuitorii pământului, ale† căror nume n-au fost scrise de la întemeierea lumii în Cartea Vieții, se†† vor mira când vor vedea că fiara era, nu mai este, și va veni. —

*Cap. 11.7; 13.1. **Vers. 11. Cap. 13.10. †Cap. 13.3. ††Cap. 13.8.

9. Aici* este mintea plină de înțelepciune. — Cele** șapte capete sunt șapte munți pe care șade femeia.

*Cap. 13.18. **Cap. 13.1.

10. Sunt și șapte împărați: cinci au căzut, unul este, celălalt n-a venit încă, și când va veni, el va rămâne puțină vreme.

11. Și fiara, care era, și nu mai este, ea însăși este al optulea împărat: este din numărul celor șapte, și* merge la pierzare.

*Vers. 8.

12. Cele* zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împărați, care n-au primit încă împărțirea, ci vor primi putere împărătească timp de un ceas împreună cu fiara.

*Dan. 7.20. Zah. 1.18,19,21. Cap. 13.1.

13. Toți au același gând și dau fiarei puterea și stăpânirea lor.

14. Ei* se vor război cu Mielul; dar Mielul îi va birui, pentru că** El este Domnul domnilor și Împăratul împăraților. Și† cei chemați, aleși și credincioși, care sunt cu El, de asemenea, îi vor birui.“

*Cap. 16.14; 19.19. **Deut. 10.17. †Tim. 6.15. Cap. 19.16. †Ier. 50.44,45. Cap. 14.4.

15. Apoi mi-a zis: „Apele* pe care le-ai văzut, pe care șade curva, sunt** noroade, gloate, neamuri și limbi.

*Isa. 8.7. Vers. 1. **Cap. 13.7.

16. Cele zece coarne pe care le-ai văzut și fiara vor* urî pe curvă, o vor pustii și o vor lăsa goală**. Carnea i-o vor mânca și o† vor arde cu foc.

*Ier. 50.41,42. Cap. 16.12. **Ezec. 16.37-44. Cap. 18.16. †Cap. 18.8.

17. Căci* Dumnezeu le-a pus în inimă să-I aducă la îndeplinire planul Lui: să se învoiască pe deplin și să dea fiarei stăpânirea lor împărătească, până** se vor îndeplini cuvintele lui Dumnezeu.

*2 Tes. 2.11. **Cap. 10.7.

18. Și femeia pe care ai văzut-o este* cetatea cea mare, care** are stăpânire peste împărații pământului.“

*Cap. 16.19. **Cap. 12.4.

18 1. După* aceea, am văzut coborându-se din cer un alt înger, care avea o mare putere; și* pământul s-a luminat de slava lui.

*Cap. 17.1. **Ezec. 43.2.

2. El a strigat cu glas tare și a zis: „A* căzut, a căzut Babilonul cel mare! A** ajuns un locaș al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat, o închisoare† a oricărei păsări necurate și urâte;

*Isa. 13.19; 21.9. Ier. 51.8. Cap. 14.8. **Isa. 13.21; 21.8; 34.14. Ier. 50.39; 51.37. †Isa. 14.23; 34.11. Marc. 5.2,3.

3. pentru că toate neamurile au* băut din vinul mâniei curviei ei, și împărații pământului au curvit cu ea, și negustorii** pământului s-au îmbogățit prin risipa desfătării ei.“

*Cap. 14.8; 17.2. **Isa. 47.15. Vers. 11,15.

4. Apoi am auzit din cer un alt glas, care zicea: „Ieșiți* din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiți părtași la păcatele ei și să nu fiți loviți cu urgiile ei!“

*Isa. 48.20; 52.11. Ier. 50.8; 51.6,45. 2 Cor. 6.17.

5. Pentru că* păcatele ei s-au îngremădit și au ajuns până în cer; și Dumnezeu** Și-a adus aminte de nelegiuirile ei.

*Gen. 18.20,21. Ier. 51.9. Iona 1.2. **Cap. 16.19.

6. Răsplățiți-i* cum v-a răsplătit ea și întoarceți-i de două ori cât faptele ei. Turnați-i** îndoit în potirul în care a amestecat† ea!

*Ps. 137.8. Ier. 50.15,19; 51.24,49. 2 Tim. 4.14. Cap. 13.10. **Cap. 14.10. †Cap. 16.19.

7. Pe cât* s-a slăvit pe sine însăși și s-a desfătat în risipă, pe atât dați-i chin și tânguire! Pentru că zice în inima ei: „Șed ca împărăteasă**, nu sunt văduvă și nu voi ști ce este tânguirea!“

*Ezec. 28.2, etc. **Isa. 47.7,8. Tef. 2.15.

8. Tocmai pentru aceea, într-o* singură zi vor veni urgiile ei: moartea, tânguirea și foametea. Și va fi arsă de tot în** foc, pentru că† Domnul Dumnezeu, care a judecat-o, este tare.

*Isa. 47.9. Vers. 10. **Cap. 17.16. †Ier. 50.34. Cap. 11.17.

9. Și împărații* pământului, care au curvit și s-au dezmiertat în risipă cu ea, când** vor vedea fumul arderii ei, o† vor plânge și o vor boci.

*Ezec. 26.16,17. Vers. 3. Cap. 17.2. **Ier. 50.46. †Vers. 18. Cap. 19.3.

10. Ei vor sta departe, de frică să nu cadă în chinul ei, și vor zice: „Vai*! Vai! Babilonul, cetatea cea mare, cetatea cea tare! Într-o** clipă ți-a venit judecata!“ —

*Isa. 21.9. Cap. 14.8. **Vers. 17,19.

11. Negustorii* pământului o plâng și o jelesc, pentru că nimeni nu le mai cumpără marfa:

*Ezec. 27.27-36. Vers. 3.

12. marfă* de aur, de argint, de pietre scumpe, de mărgăritare, de in subțire, de purpură, de mătase și de stacojiu; nici felurile lor soiuri de lemn de tiin, tot felul de vase de fildeş, tot felul de vase de lemn foarte scump, de aramă, de fier și de marmură;

*Cap. 17.4.

13. nici scorțișoara, nici mirodeniile, nici miroznel, nici mirul, nici tămâia, nici vinul, nici untdelemnul, nici făina bună de tot, nici grâul, nici boii, nici oile, nici caii, nici căruțele, nici robii, nici suflele* oamenilor.

*Ezec. 27.13.

14. Și roadele atât de dorite sufletului tău s-au dus de la tine. Toate lucrurile alese,

strălucite sunt pierdute pentru tine și nu le vei mai găsi.

15. Cei ce fac negoț* cu aceste lucruri, care s-au îmbogățit de pe urma ei, vor sta departe de ea, de frica chinului ei. Vor plânge, se vor tângui

*Vers. 3,11.

16. și vor zice: „Vai! Vai! Cetatea cea mare, care* era îmbrăcată cu in foarte subțire, cu purpură și cu stacojiu, care era împodobită cu aur, cu pietre scumpe și cu mărgăritare!“

*Cap. 17.4.

17. Atâtea bogății într-un* ceas s-au prăpădit!“ — Și** toți cărmacii, toți cei ce merg cu corabia pe mare, marinarii și toți cei ce câștigă din mare stăteau departe;

*Vers. 10. **Isa. 23.14. Ezech. 27.29.

18. și*, când au văzut fumul arderii ei, strigau: „Care** cetate era ca cetatea cea mare?“

*Ezec. 27.30,31. Vers. 9. **Cap. 13.4.

19. Și își aruncă* țărână în cap, plângeau, se tânguiau, țipau și ziceau: „Vai! Vai! Cetatea cea mare, al cărei belșug de scumpeturi a îmbogățit pe toți cei ce aveau corăbii pe mare, într-o clipă** a fost prefăcută într-un pustiu!“

*Ios. 7.6. 1 Sam. 4.12. Iov 2.12. Ezech. 27.30. **Vers. 8.

20. „Bucură-te de ea, cerule*! Bucurați-vă și voi, sfinților, apostolilor și prorocilor! Pentru că** Dumnezeu v-a făcut dreptate și a judecat-o.“

*Isa. 44.23; 49.13. Ier. 51.48. **Luca 11.49,50. Cap. 19.2.

21. Atunci un înger puternic a ridicat de jos o piatră ca o mare piatră de moară, a aruncat-o în mare și a zis: „Cu* așa repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, și nu** va mai fi găsit!“

*Ier. 51.64. **Cap. 12.8; 16.20.

22. Și* nu se va mai auzi în tine nici sunet de lăute, nici cântece din instrumente, nici cântători din fluier, nici cântători din trâmbițe; nu se va mai găsi la tine nici un meșter în vreun meșteșug oarecare. Nu se va mai auzi în tine vuietul morii.

*Isa. 24.8. Ier. 7.34; 16.9; 25.10. Ezech. 26.13.

23. Lumina* lămpii nu va mai lumina în tine și nu se va mai auzi în tine glasul mirelui** și al miresei — pentru că negustorii† tăi erau mai marii pământului, pentru că†† toate neamurile au fost amăgite de vrăjitoria ta

*Ier. 25.10. **Ier. 7.34; 16.9; 25.10; 33.11. †Isa. 23.8. ††2 Imp. 9.22. Naum 3.4. Cap. 17.2,5.

24. și pentru că* acolo a fost găsit sângele prorocilor, și al sfinților, și al

tuturor celor ce au fost înjunghiați** pe pământ.“
*Cap. 17.6. **Ier. 51.49.

19 1. După aceea, am auzit* în cer ca un glas puternic de gloată multă care zicea: „Aleluia! A Domnului, Dumnezeului nostru, este mântuirea** și slava, cinstea și puterea!

*Cap. 11.15. **Cap. 4.11; 7.10,12; 12.10.

2. Pentru că judecățile Lui sunt adevărate* și drepte. El a judecat pe curva cea mare, care strica pământul cu curvia ei, și a răzbunat** sângele robilor Săi din mâna ei.“

*Cap. 15.3; 16.7. **Deut. 32.43. Cap. 6.10; 18.20.

3. Și au zis a doua oară: „Aleluia!... Fumul* ei se ridică în sus în vecii vecilor!“

*Isa. 34.10. Cap. 14.11; 18.9,18.

4. Și cei* douăzeci și patru de bătrâni, și cele patru făpturi vii s-au aruncat la pământ și s-au închinat lui Dumnezeu, care ședea pe scaunul de domnie. Și au zis: „Amin**! Aleluia!“

*Cap. 4.4,6,10; 5.14. **1 Cron. 16.36. Neem. 5.13; 8.6. Cap. 5.14.

5. Și, din scaunul de domnie a ieșit un glas care zicea: „Lăudați* pe Dumnezeul nostru, toți robii Lui, voi care vă temeți de El, mici și** mari!“

*Ps. 134.1; 135.1. **Cap. 11.18; 20.12.

6. Și* am auzit, ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zicea: „Aleluia! Domnul** Dumnezeu nostru cel atotputernic a început să împărătească.

*Ezec. 1.24; 43.2. Cap. 14.2. **Cap. 11.15,17; 12.10; 21.22.

7. Să ne bucurăm, să ne veselim și să-I dăm slavă! Căci a* venit nunta Mielului; soția Lui s-a pregătit

*Mat. 22.2; 25.10. 2 Cor. 11.2. Efes. 5.32. Cap. 21.2,9.

8. și i s-a dat* să se îmbrace cu in subțire, strălucitor și curat.“ (Inul** subțire sunt faptele neprihănite ale sfinților.)

*Ps. 45.13,14. Ezec. 16.10. Cap. 3.18. **Ps. 132.9.

9. Apoi mi-a zis: „Scrie: Ferice* de cei chemați la ospățul nunții Mielului!“ Apoi mi-a zis: „Acestea** sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu!“

*Mat. 22.2,3. Luca 14.15,16. **Cap. 21.5; 22.6.

10. Și m-am* aruncat la picioarele lui ca să mă închin lui. Dar el mi-a zis: „Ferește-te** să faci una ca aceasta! Eu sunt un împreună-slujitor cu tine și cu frații tăi care-ți păstrează mărturia lui Isus. Lui Dumnezeu închină-te!

(Căci mărturia lui Isus este duhul prorociei.)“

*Cap. 22.8.

**Fapt. 10.26; 14.14,15. Cap. 22.9. †1 Ioan 5.10. Cap. 12.17.

11. Apoi* am văzut cerul deschis, și iată că s-a arătat un** cal alb! Cel ce stătea pe el se cheamă „Cel credincios†“ și „Cel adevărat“, și El judecă†† și Se luptă cu dreptate.

*Cap. 15.5. **Cap. 6.2. †Cap. 3.14. ††Isa. 11.4.

12. Ochii* Lui erau ca para focului; capul** îl avea încununat cu multe cununii împărătești și† purta un nume scris pe care nimeni nu-l știe, decât numai El singur.

*Cap. 1.14; 2.18. **Cap. 6.2. †Vers. 16. Cap. 2.17.

13. Era* îmbrăcat cu o haină înmuiată în sânge. Numele Lui este: „Cuvântul** lui Dumnezeu.“

*Isa. 63.2,3. **Ioan 1.1. 1 Ioan 5.7.

14. Oștile* din cer Îl urmau călare pe cai albi, îmbrăcate** cu in subțire, alb și curat.

*Cap. 14.20. **Mat. 28.3. Cap. 4.4; 7.9.

15. Din* gura Lui ieșea o sabie ascuțită, ca să lovească neamurile cu ea, pe care** le va cărmui cu un toiag de fier. Și† va călca cu picioarele teascului vinului mâniei aprinse a atotputernicului Dumnezeu.

*Isa. 11.4. 2 Tes. 2.8. Cap. 1.16. Vers. 21. **Ps. 2.9. Cap. 2.27; 12.5. †Isa. 63.3. Cap. 14.19,20.

16. Pe haină și pe coapsă avea* scris numele acesta: „Împăratul** împărăților și Domnul domnilor.“

*Vers. 12. **Dan. 2.47. 1 Tim. 6.15. Cap. 17.11.

17. Apoi am văzut un înger care stătea în picioare în soare. El a strigat cu glas tare și a zis tuturor* pasărilor care zburau prin mijlocul cerului: „Veniți**, adunați-vă la ospățul cel mare al lui Dumnezeu,

*Vers. 21. **Ezec. 39.17.

18. ca* să mâncați carnea împăraților, carnea căpitanilor, carnea celor viteji, carnea cailor și a călăreților și carnea a tot felul de oameni, slobozi și robi, mici și mari!“

*Ezec. 39.18,20.

19. Și* am văzut fiara și pe împărații pământului și oștile lor adunate ca să facă război cu Cel ce ședea călare pe cal și cu oastea Lui.

*Cap. 16.16; 17.13,14.

20. Și* fiara a fost prinsă. Și, împreună cu ea, a fost prins prorocul mincinos care făcuse înaintea ei semnele cu care amăgise pe cei ce primiseră semnul fiarei și** se închinaseră icoanei ei. Amândoi aceștia† au fost aruncați de vii în iazul de foc care†† arde cu pucioasă.

*Cap. 16.13,14.

**Cap. 13.12,15. †Dan. 7.11. Cap. 20.10. ††Cap. 14.10; 21.8.

21. Iar ceilalți au fost uciși* cu sabia care ieșea din gura Celui ce ședea călare pe cal. Și toate** pasările s-au saturat din carnea lor.

*Vers. 15. **Vers. 17,18. †Cap. 17.16.

20 1. Apoi am văzut coborându-se din cer un înger care* ținea în mână cheia Adâncului și un lanț mare.

*Cap. 1.18; 9.1.

2. El a pus mâna pe balaur*, pe șarpele cel vechi, care este diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani.

*2 Pet. 2.2,4. Iuda 6. Cap. 12.9.

3. L-a aruncat în Adânc, l-a închis acolo și a pecetluit* intrarea deasupra lui, ca** să nu mai înșele neamurile, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie dezlegat pentru puțină vreme.

*Dan. 6.17. **Vers. 8. Cap. 16.14,16.

4. Și am văzut niște scaune* de domnie; și celor ce au șezut pe ele li s-a dat judecata*. Și am văzut sufletele† celor ce li se tăiasă capul din pricina mărturiei lui Isus și din pricina Cuvântului lui Dumnezeu, și ale celor ce†† nu se închinaseră fiarei și icoanei ei*† și nu primiseră semnul ei pe frunte și pe mână. Ei au înviat și au† împărătit cu Hristos o mie de ani.

*Dan. 7.9,22,27. Mat. 19.28. Luca 22.30. **1 Cor. 6.2,3. †Cap. 6.9. ††Cap. 13.12. *†Cap. 13.15,16. †*Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12. Cap. 5.10.

5. Ceilalți morți n-au înviat până nu s-au sfârșit cei o mie de ani. Aceasta este întâia înviere.

6. Fericiți și sfinți sunt cei ce au parte de întâia înviere! Asupra lor a doua moarte* n-are nici o putere; ci vor fi preoți** ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și† vor împărăti cu El o mie de ani.

*Cap. 2.11; 21.8. **Isa. 61.6. 1 Pet. 2.9. Cap. 1.6; 5.10. †Vers. 4.

7. Când se vor împlini cei o mie de ani, Satana* va fi dezlegat

*Vers. 2.

8. și va ieși din temnița lui, ca să* înșele neamurile care sunt în cele patru colțuri ale pământului, pe Gog** și pe Magog, ca să-i† adune pentru război. Numărul lor va fi ca nisipul mării.

*Vers. 3,10. **Ezec. 38,2; 39,1. †Cap. 16.14.

9. Și* ei s-au suit pe fața pământului, și au înconjurat tabăra sfinților și cetatea preaiubită. Dar din cer s-a coborât un foc care i-a mistuit.

*Isa. 8.8. Ezec. 38,9,16.

10. Și* diavolul, care-i înșela, a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă, unde** este fiara și prorocul mincinos.

Și vor fi muniți† zi și noapte în vecii vecilor.

*Vers. 8. **Cap. 19.20. †Cap. 14.10,11.

11. Apoi am văzut un scaun de domnie mare și alb, și pe Cel ce ședea pe el. Pământul și cerul au* fugit dinaintea Lui și** nu s-a mai găsit loc pentru ele.

*2 Pet. 3.7,10,11. Cap. 21.1. **Dan. 2.35.

12. Și am văzut pe morți, mari* și mici, stând în picioare înaintea scaunului de domnie. Niște** cărți au fost deschise. Și a fost deschisă o altă† carte, care este Cartea Vieții. Și morții au fost judecați după†† faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea.

*Cap. 19.5. **Dan. 7.10. †Ps. 69.28. Dan. 12.4. Filip. 4.3. Cap. 3.5; 13.8; 21.27. ††Ier. 17.10; 32.19. Mat. 16.27. Rom. 2.6. Cap. 2.23; 22.12. Vers. 13.

13. Marea a dat înapoi pe morții care erau în ea; Moartea* și Locuința morților au dat înapoi pe morții care erau în ele. Fiecare a fost judecat după** faptele lui.

*Cap. 6.9. **Vers. 12.

14. Și Moartea* și Locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Iazul** de foc este moartea a doua.

*1 Cor. 15.26,54,55. **Vers. 6. Cap. 21.8.

15. Oricine n-a fost găsit scris în Cartea Vieții a fost aruncat* în iazul de foc.

*Cap. 19.20.

21 1. Apoi am* văzut un cer nou și un pământ nou; pentru că** cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră, și marea nu mai era.

*Isa. 65.17; 66.22. 2 Pet. 3.13. **Cap. 20.11.

2. Și eu am văzut* coborându-se din cer, de la Dumnezeu, cetatea sfântă, Noul Ierusalim, gătită** ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei.

*Isa. 52.1. Gal. 4.26. Evr. 11.10; 12.22; 13.14. Vers. 10. Cap. 3.12. **Isa. 54.5; 61.10. 2 Cor. 11.2.

3. Și am auzit un glas tare care ieșea din scaunul de domnie și zicea: „Iată cortul* lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeu lor.

*Lev. 26.11,12. Ezec. 43.7. 2 Cor. 6.16. Cap. 7.15.

4. El* va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și** moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici† tânguire, nici tipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut.“

*Isa. 25.8. Cap. 7.17.

**1 Cor. 15.26,54. Cap. 20.14. †Isa. 35.10; 61.3; 65.19.

5. Cel ce* ședea pe scaunul de domnie a zis: „Iată** Eu fac toate lucrurile noi.“ Și a adăugat: „Scrie,

fiindcă aceste[†] cuvinte sunt vrednice de crezut și adevărate.“

*Cap. 4.2,9; 5.1; 20.11. **Isa. 43.19. 2 Cor. 5.17. †Cap. 19.9.

6. Apoi mi-a zis: „S-a^{*} isprăvit! Eu^{**} sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul. Celui ce îi este sete îi voi[†] da să bea fără plată din izvorul apei vieții.

*Cap. 16.17. **Cap. 1.8; 22.13. †Isa. 12.3; 55.1. Ioan 4.10,14; 7.37. Cap. 22.17.

7. Cel ce va birui va moșteni aceste lucruri. Eu^{*} voi fi Dumnezeuul lui, și el va fi fiul Meu.

*Zah. 8.8. Evr. 8.10.

8. Dar^{*}, cât despre fricoși, necredincioși, scârboși, ucigași, curvari, vrăjitori, închinătorii la idoli și toți mincinoșii, partea lor este în iazul^{**} care arde cu foc și cu pucioasă, adică moartea a doua.“

*1 Cor. 6.9,10. Gal. 5.19-21. Efes. 5.5. 1 Tim. 1.9. Evr. 12.14. Cap. 22.15. **Cap. 20.14,15.

9. Apoi unul din cei^{*} șapte îngeri, care țineau cele șapte potire pline cu cele din urmă șapte urgii, a venit și a vorbit cu mine, și mi-a zis: „Vino să-ți arăt mireasa^{**}, nevasta Mielului!“

*Cap. 15.1,6,7. **Vers. 2. Cap. 19.7.

10. Și m-a dus, în^{*} Duhul, pe un munte mare și înalt.

Și mi-a arătat cetatea^{**} sfântă, Ierusalimul, care se cobora din cer de la Dumnezeu,

*Cap. 1.10; 17.3. **Ezec. 48. Vers. 2.

11. având^{*} slava lui Dumnezeu. Lumina ei era ca o piatră preascumpă, ca o piatră de iaspis, străvezie ca cristalul.

*Vers. 23. Cap. 22.5.

12. Era înconjurată cu un zid mare și înalt. Avea douăsprezece^{*} porți, și, la porți, doisprezece îngeri. Și pe ele erau scrise niște nume: numele celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel.

*Ezec. 48.31-34.

13. Spre^{*} răsărit erau trei porți; spre miazănoapte, trei porți; spre miazăzi, trei porți, și spre apus, trei porți.

*Ezec. 48.31-34.

14. Zidul cetății avea douăsprezece temelii, și pe ele^{*} erau cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.

*Mat. 16.18. Gal. 2.9. Efes. 2.20.

15. Îngerul care vorbea cu mine avea^{*} ca măsurătoare o trestie de aur, ca să măsoare cetatea, porțile și zidul ei.

*Ezec. 40.3. Zah. 2.1. Cap. 11.1.

16. Cetatea era în patru colțuri, și lungimea ei era cât lărgimea.

A măsurat cetatea cu trestia, și a găsit aproape douăsprezece mii de prăjini. Lungimea, lărgimea și înălțimea erau deopotrivă.

17. I-a măsurat și zidul, și a găsit o sută patruzeci și patru de coți, după măsura oamenilor, căci cu măsura aceasta măsura îngerul.

18. Zidul era zidit de iaspis, și cetatea era de aur curat, ca sticla curată.

19. Temeliile^{*} zidului cetății erau împodobite cu pietre scumpe de tot felul: cea dintâi temelie era de iaspis; a doua, de safir; a treia, de halchedon; a patra, de smarald;

*Isa. 54.11.

20. a cincea, de sardonix; a șasea, de sardiu; a șaptea, de hrisolit; a opta, de beril; a noua, de topaz; a zecea, de hrisopraz; a unsprezecea, de iacint; a douăsprezecea, de ametist.

21. Cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgăritare. Fiecare poartă era dintr-un singur mărgăritar. Ulița cetății^{*} era de aur curat, ca sticla străvezie.

*Cap. 22.2.

22. În cetate n-am văzut nici un^{*} Templu; pentru că Domnul Dumnezeu cel Atotputernic ca și Mielul sunt Templul ei.

*Ioan 4.23.

23. Cetatea^{*} n-are trebuință nici de soare, nici de lună, ca s-o lumineze; căci o luminează slava lui Dumnezeu, și făclia ei este Mielul.

*Isa. 24.23; 60.19,20. Vers. 11. Cap. 22.5.

24. Neamurile^{*} vor umbla în lumina ei, și împărații pământului își vor aduce slava și cinstea lor în ea.

*Isa. 60.3,5,11; 66.12.

25. Porțile^{*} ei nu se vor închide ziua, fiindcă în ea nu va mai fi^{**} noapte.

*Isa. 60.11. **Isa. 60.20. Zah. 14.7. Cap. 22.5.

26. În ea vor aduce^{*} slava și cinstea neamurilor.

*Vers. 24.

27. Nimic întinat nu^{*} va intra în ea, nimeni care trăiește în spurcăciune și în minciună; ci numai cei scriși în Cartea^{**} Vieții Mielului.

*Isa. 35.8; 52.1; 60.21. Ioel 3.17. Cap. 22.14,15. **Filp. 4.3. Cap. 3.5; 13.8; 20.12.

22.1. Și mi-a arătat un râu^{*} cu apa vieții, limpede ca cristalul, care ieșea din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului.

*Ezec. 47.1. Zah. 14.8.

2. În^{*} mijlocul pieței cetății și pe cele două maluri ale râului era pomul^{**} vieții, rodind douăsprezece feluri de rod și dând rod în fiecare lună; și frunzele pomului slujesc la[†] vînderea neamurilor.

*Ezec. 47.12. Cap. 21.21. **Gen. 2.9. Cap. 2.7. †Cap. 21.24.

3. Nu^{*} va mai fi nimic vrednic de blestem acolo. Scaunul^{**} de domnie

al lui Dumnezeu și al Mielului vor fi în ea. Robii Lui îi vor sluji.

*Zah. 14.11. **Ezec. 48.35.

4. Ei vor^{*} vedea fața Lui, și^{**} Numele Lui va fi pe frunțile lor.

*Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2. **Cap. 3.12; 14.1.

5. Acolo nu va mai fi noapte^{*}. Și nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul^{**} Dumnezeu îi va lumina. Și[†] vor împărați în vecii vecilor.

*Cap. 21.23,25. **Ps. 36.9; 84.11. †Dan. 7.27. Rom. 5.17. 2 Tim. 2.12. Cap. 3.21.

6. Și îngerul mi-a zis: „Aceste^{*} cuvinte sunt vrednice de crezare și adevărate.“ Și Domnul Dumnezeu duhurilor prorocilor a^{**} trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi lucrurile care au să se întâmple în curând. –

*Cap. 19.9; 21.5. **Cap. 1.1.

7. „Și iată^{*}, Eu vin curând! – Ferice de cel ce^{**} păzește cuvintele prorociei din cartea aceasta!“

*Vers. 10,12,20. Cap. 3.11. **Cap. 1.3.

8. Eu, Ioan, am auzit și am văzut lucrurile acestea. Și, după ce le-am auzit și le-am văzut, m-am^{*} aruncat la picioarele îngerului care mi le arăta, ca să mă închin lui.

*Cap. 19.10.

9. Dar el mi-a zis: „Ferește-te^{*} să faci una ca aceasta! Eu sunt un împreună-slujitor cu tine și cu frații tăi, prorocii, și cu cei ce păzesc cuvintele din cartea aceasta. Închină-te lui Dumnezeu.“

*Dan. 8.26.

10. Apoi^{*} mi-a zis: „Să nu pecetluiești cuvintele prorociei din cartea^{**} aceasta. Căci vremea este aproape.“

*Dan. 12.4,9. Cap. 10.4. **Cap. 1.3.

11. Cine^{*} este nedrept să fie nedrept și mai departe; cine este întinat să se întineze și mai departe; cine este fără prihană să trăiască și mai departe fără prihană. Și cine este sfânt să se sfințească și mai departe!

*Ezec. 3.27. Dan. 12.10. 2 Tim. 3.13.

1. Sau: repede

12. „Iată^{*}, Eu vin curând; și răsplata^{**} Mea este cu Mine, ca să[†] dau fiecăruia după fapta lui.“

*Vers. 7. **Isa. 40.10; 62.11. †Rom. 2.6; 14.12. Cap. 20.12.

13. Eu^{*} sunt Alfa și Omega, Cel Dintâi și Cel de pe Urmă, Începutul și Sfârșitul.“

*Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Cap. 1.8,11; 21.6.

14. Ferice^{*} de cei ce își spală hainele, ca să aibă drept la^{**} pomul vieții și[†] să intre pe porți în cetate!

*Dan. 12.12. 1 Ioan 3.24. **Vers. 2. Cap. 2.7. †Cap. 21.27.

15. Afară^{*} sunt câinii^{**}, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli și oricine iubeste minciuna și trăiește în minciună!

*1 Cor. 6.9,10.

Gal. 5.19-21. Col. 3.6. Cap. 9.20,21; 21.8. **Filp. 3.2.

16. „Eu^{*}, Isus, am trimis pe îngerul Meu să vă adeverească aceste lucruri pentru biserici. Eu^{**} sunt Rădăcina și Sămânța lui David, Luceafărul[†] strălucitor de dimineață.“

*Cap. 1.1.

**Cap. 5.5. †Num. 24.17. Zah. 6.12. 2 Pet. 1.19. Cap. 2.28.

17. Și Duhul și Mireasa^{*} zic: „Vino!“ și cine aude să zică: „Vino!“ și^{**} celui ce îi este sete să vină; cine vrea să ia apa vieții fără plată!

*Cap. 21.2,9. **Isa. 55.1. Ioan 7.37.

18. Mărturisesc oricui aude cuvintele prorociei din cartea aceasta că, dacă^{*} va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va^{**} adăuga urgiile scrise în cartea[†] aceasta.

*Deut. 4.2; 12.32. Prov. 30.6. **Exod. 32.33. Ps. 69.28. Cap. 3.5; 13.8. †Cap. 21.2.

19. Și, dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei prorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta.“

20. Cel ce adeverește aceste lucruri zice: „Da^{*}, Eu vin curând.“ Amin^{**}! Vino[†], Doamne Isuse!

*Vers. 12. **Ioan 21.25, †2 Tim. 4.8.

21. Harul^{*} Domnului Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.

*Rom. 16.20,24. 2 Tes. 3.18.

SFÂRȘIT

MATERIALE AJUTĂTOARE

Plan de citire a Bibliei într-un singur an

IANUARIE

[1] Gen 1–3
 [2] Gen 4–7
 [3] Gen 8:1–11:9
 [4] Gen 11:10–14:13
 [5] Gen 14:14–18:8
 [6] Gen 18:9–21:21
 [7] Gen 21:22–24:27
 [8] Gen 24:28–26:35
 [9] Gen 27–29
 [10] Gen 30:1–31:42
 [11] Gen 31:43–34:31
 [12] Gen 35:1–37:24
 [13] Gen 37:25–40:8
 [14] Gen 40:9–42:28
 [15] Gen 42:29–45:15
 [16] Gen 45:16–48:7
 [17] Gen 48:8–50:26; Exod 1
 [18] Exod 2:1–5:9
 [19] Exod 5:10–8:15
 [20] Exod 8:16–11:10
 [21] Exod 12:1–14:20
 [22] Exod 14:21–17:16
 [23] Exod 18:1–21:21
 [24] Exod 21:22–25:9
 [25] Exod 25:10–27:21
 [26] Exod 28–29
 [27] Exod 30–32
 [28] Exod 33:1–35:29
 [29] Exod 35:30–37:2
 [30] Exod 38:1–40:16
 [31] Exod 40:17–38; Lev 1–4

FEBRUARIE

[1] Lev 5–7
 [2] Lev 8:1–11:8
 [3] Lev 11:9–13:39
 [4] Lev 13:40–14:57
 [5] Lev 15:1–18:18
 [6] Lev 18:19–21:24
 [7] Lev 22–23
 [8] Lev 24:1–26:13
 [9] Lev 26:14–27:34; Num 1:1–41
 [10] Num 1:42–3:32
 [11] Num 3:33–5:22
 [12] Num 5:23–7:59
 [13] Num 7:60–10:10
 [14] Num 10:11–13:16
 [15] Num 13:17–15:21
 [16] Num 15:22–16:50
 [17] Num 17–20
 [18] Num 21–23
 [19] Num 24:1–26:34
 [20] Num 26:35–28:31
 [21] Num 29:1–31:47
 [22] Num 31:48–33:56

[23] Num 34–36; Deut 1:1–15
 [24] Deut 1:16–3:29
 [25] Deut 4:1–6:15
 [26] Deut 6:16–9:21
 [27] Deut 9:22–12:32
 [28] Deut 13:1–16:8

MARTIE

[1] Deut 16:9–19:21
 [2] Deut 20:1–23:14
 [3] Deut 23:15–27:10
 [4] Deut 27:11–28:68
 [5] Deut 29:1–32:14
 [6] Deut 32:15–34:12; Ios 1:1–9
 [7] Ios 1:10–4:24
 [8] Ios 5:1–8:23
 [9] Ios 8:24–11:9
 [10] Ios 11:10–14:15
 [11] Ios 15–17
 [12] Ios 18:1–21:12
 [13] Ios 21:13–23:16
 [14] Ios 24; Jude 1–2
 [15] Jude 3–5
 [16] Jude 6–7
 [17] Jude 8–9
 [18] Jude 10–13
 [19] Jude 14–16
 [20] Jude 17:1–20:11
 [21] Jude 20:12–21:25; Rut 1:1–2:13
 [22] Rut 2:14–4:22; 1 Sam 1
 [23] 1 Sam 2–4
 [24] 1 Sam 5:1–9:10
 [25] 1 Sam 9:11–12:18
 [26] 1 Sam 12:19–14:42
 [27] 1 Sam 14:43–17:25
 [28] 1 Sam 17:26–19:24
 [29] 1 Sam 20–22
 [30] 1 Sam 23:1–25:31
 [31] 1 Sam 25:32–30:10

APRILIE

[1] 1 Sam 30:11–31:13; 2 Sam 1–2
 [2] 2 Sam 3:1–6:11
 [3] 2 Sam 6:12–10:19
 [4] 2 Sam 11–13
 [5] 2 Sam 14–16
 [6] 2 Sam 17–19
 [7] 2 Sam 20:1–22:34
 [8] 2 Sam 22:35–24:17
 [9] 2 Sam 24:18–25; 1 Împ 1:1–2:18
 [10] 1 Împ 2:19–4:19
 [11] 1 Împ 4:20–7:39
 [12] 1 Împ 7:40–9:9
 [13] 1 Împ 9:10–11:25
 [14] 1 Împ 11:26–13:34
 [15] 1 Împ 14–17

[16] 1 Împ 18:1–20:25
 [17] 1 Împ 20:26–22:36
 [18] 1 Împ 22:37–53; 2 Împ 1:1–4:28
 [19] 2 Împ 4:29–8:15
 [20] 2 Împ 8:16–10:24
 [21] 2 Împ 10:25–14:10
 [22] 2 Împ 14:11–17:18
 [23] 2 Împ 17:19–19:24
 [24] 2 Împ 19:25–23:9
 [25] 2 Împ 23:10–25; 1 Cron 1:1–16
 [26] 1 Cron 1:17–3:9
 [27] 1 Cron 3:10–6:30
 [28] 1 Cron 6:31–8:28
 [29] 1 Cron 8:29–11:21
 [30] 1 Cron 11:22–15:29

MAI

[1] 1 Cron 16:1–19:9
 [2] 1 Cron 19:10–23:11
 [3] 1 Cron 23:12–26:19
 [4] 1 Cron 26:20–29:19
 [5] 1 Cron 29:20–30; 2 Cron 1:1–4:10
 [6] 2 Cron 4:11–7:22
 [7] 2 Cron 8:1–11:12
 [8] 2 Cron 11:13–15:19
 [9] 2 Cron 16:1–20:13
 [10] 2 Cron 20:14–24:14
 [11] 2 Cron 24:15–28:27
 [12] 2 Cron 29–31
 [13] 2 Cron 32:1–35:19
 [14] 2 Cron 35:20–36:23; Ezra 1–3
 [15] Ezra 4–7
 [16] Ezra 8–10; Neem 1
 [17] Neem 2–5
 [18] Neem 6:1–8:8
 [19] Neem 8:9–11:21
 [20] Neem 11:22–13:22
 [21] Neem 13:23–31; Est 1–4
 [22] Est 5–10
 [23] Iov 1:1–5:16
 [24] Iov 5:17–8:22
 [25] Iov 9:1–12:12
 [26] Iov 12:13–16:10
 [27] Iov 16:11–20:11
 [28] Iov 20:12–24:12
 [29] Iov 24:13–29:13
 [30] Iov 29:14–32:10
 [31] Iov 32:11–35:16

IUNIE

[1] Iov 36:1–39:12
 [2] Iov 39:13–42:9
 [3] Iov 42:10–17; Ps 1:1–5:7
 [4] Ps 5:8–8:9
 [5] Ps 9–10
 [6] Ps 11:1–17:5
 [7] Ps 17:6–18:36
 [8] Ps 18:37–21:13
 [9] Ps 22:1–24:6
 [10] Ps 24:7–27:6

[11] Ps 27:7–31:5
 [12] Ps 31:6–33:5
 [13] Ps 33:6–35:21
 [14] Ps 35:22–37:26
 [15] Ps 37:27–39:13
 [16] Ps 40–42
 [17] Ps 43:1–45:12
 [18] Ps 45:13–48:14
 [19] Ps 49:1–51:9
 [20] Ps 51:10–54:7
 [21] Ps 55:1–57:3
 [22] Ps 57:4–60:12
 [23] Ps 61–64
 [24] Ps 65:1–68:4
 [25] Ps 68:5–69:4
 [26] Ps 69:5–71:16
 [27] Ps 71:17–73:20
 [28] Ps 73:21–76:7
 [29] Ps 76:8–78:24
 [30] Ps 78:25–72

IULIE

[1] Ps 79–82
 [2] Ps 83–86
 [3] Ps 87:1–89:37
 [4] Ps 89:38–91:13
 [5] Ps 91:14–94:16
 [6] Ps 94:17–98:3
 [7] Ps 98:4–102:7
 [8] Ps 102:8–104:4
 [9] Ps 104:5–105:24
 [10] Ps 105:25–106:33
 [11] Ps 106:34–107:38
 [12] Ps 107:39–109:31
 [13] Ps 110–113
 [14] Ps 114:1–118:9
 [15] Ps 118:10–119:40
 [16] Ps 119:41–96
 [17] Ps 119:97–160
 [18] Ps 119:161–124:8
 [19] Ps 125–131
 [20] Ps 132:1–135:14
 [21] Ps 135:15–138:3
 [22] Ps 138:4–140:13
 [23] Ps 141:1–145:7
 [24] Ps 145:8–148:6
 [25] Ps 148:7–150:6; Prov 1:1–2:9
 [26] Prov 2:10–5:14
 [27] Prov 5:15–8:11
 [28] Prov 8:12–11:11
 [29] Prov 11:12–13:25
 [30] Prov 14–16
 [31] Prov 17–20

AUGUST

[1] Prov 21–23
 [2] Prov 24:1–27:10
 [3] Prov 27:11–30:33
 [4] Prov 31; Ecl 1:1–3:8
 [5] Ecl 3:9–8:17

[6] Ecl 9–12; Cânt Cânt 1–2
 [7] Cânt Cânt 3–8; Isa 1:1–9
 [8] Isa 1:10–5:17
 [9] Isa 5:18–9:12
 [10] Isa 9:13–13:16
 [11] Isa 13:17–19:10
 [12] Isa 19:11–24:6
 [13] Isa 24:7–28:22
 [14] Isa 28:23–32:20
 [15] Isa 33:1–37:29
 [16] Isa 37:30–40:31
 [17] Isa 41–44
 [18] Isa 45–49
 [19] Isa 50–54
 [20] Isa 55:1–60:9
 [21] Isa 60:10–65:25
 [22] Isa 66; Ier 1:1–2:25
 [23] Ier 2:26–5:19
 [24] Ier 5:20–8:22
 [25] Ier 9–12
 [26] Ier 13:1–16:9
 [27] Ier 16:10–20:18
 [28] Ier 21–24
 [29] Ier 25–27
 [30] Ier 28:1–31:20
 [31] Ier 31:21–33:26

SEPTEMBRIE

[1] Ier 34–36
 [2] Ier 37:1–41:10
 [3] Ier 41:11–45:5
 [4] Ier 46–48
 [5] Ier 49:1–51:10
 [6] Ier 51:11–52:34
 [7] Plâng 1:1–3:51
 [8] Plâng 3:52–5:22; Ezech 1–2
 [9] Ezech 3–8
 [10] Ezech 9–12
 [11] Ezech 13:1–16:43
 [12] Ezech 16:44–20:17
 [13] Ezech 20:18–22:12
 [14] Ezech 22:13–24:27
 [15] Ezech 25:1–28:10
 [16] Ezech 28:11–31:18
 [17] Ezech 32:1–34:24
 [18] Ezech 34:25–38:9
 [19] Ezech 38:10–40:49
 [20] Ezech 41–43
 [21] Ezech 44–47
 [22] Ezech 48; Dan 1:1–2:30
 [23] Dan 2:31–4:27
 [24] Dan 4:28–7:12
 [25] Dan 7:13–11:13
 [26] Dan 11:14–12:13; Osea 1–3
 [27] Osea 4–9
 [28] Osea 10–14; Ioel 1:1–2:17
 [29] Ioel 2:18–3:21; Amos 1–4
 [30] Amos 5–9; Obad 1:1–9

OCTOMBRIE

[1] Obad 1:10–21; Iona; Mica 1–3
 [2] Mica 4–7; Naum 1–2
 [3] Naum 3; Habacuc; Tef 1:1–13
 [4] Tef 1:14–3:20; Hagai; Zah 1:1–11
 [5] Zah 1:12–7:14
 [6] Zah 8–13
 [7] Zah 14; Mal 1–4
 [8] Mat 1–4
 [9] Mat 5–7
 [10] Mat 8:1–10:15
 [11] Mat 10:16–12:21
 [12] Mat 12:22–14:12
 [13] Mat 14:13–17:13
 [14] Mat 17:14–20:34
 [15] Mat 21–22
 [16] Mat 23:1–25:13
 [17] Mat 25:14–26:68
 [18] Mat 26:69–28:20
 [19] Marc 1–3
 [20] Marc 4–5
 [21] Marc 6–7
 [22] Marc 8:1–10:12
 [23] Marc 10:13–12:12
 [24] Marc 12:13–14:11
 [25] Marc 14:12–15:47
 [26] Marc 16; Luca 1
 [27] Luca 2–3
 [28] Luca 4:1–6:26
 [29] Luca 6:27–8:25
 [30] Luca 8:26–10:16
 [31] Luca 10:17–12:12

NOIEMBRIE

[1] Luca 12:13–14:11
 [2] Luca 14:12–16:31
 [3] Luca 17:1–19:27
 [4] Luca 19:28–21:9
 [5] Luca 21:10–22:46
 [6] Luca 22:47–24:23
 [7] Luca 24:24–53; Ioan 1:1–2:11
 [8] Ioan 2:12–4:38
 [9] Ioan 4:39–6:51
 [10] Ioan 6:52–8:20
 [11] Ioan 8:21–10:18
 [12] Ioan 10:19–12:11
 [13] Ioan 12:12–14:11
 [14] Ioan 14:12–17:13
 [15] Ioan 17:14–19:42
 [16] Ioan 20–21; Fapte 1:1–2:13
 [17] Fapte 2:14–4:37
 [18] Fapte 5:1–7:29
 [19] Fapte 7:30–9:22
 [20] Fapte 9:23–11:30
 [21] Fapte 12–13
 [22] Fapte 14:1–16:10
 [23] Fapte 16:11–18:28
 [24] Fapte 19–20
 [25] Fapte 21:1–23:25
 [26] Fapte 23:26–27:8

- [27] Fapte 27:9-28:31; Rom 1:1-15
 [28] Rom 1:16-5:11
 [29] Rom 5:12-8:25
 [30] Rom 8:26-11:24

DECEMBRIE

- [1] Rom 11:25-15:33
 [2] Rom 16; 1 Cor 1:1-4:13
 [3] 1 Cor 4:14-7:40
 [4] 1 Cor 8:1-12:11
 [5] 1 Cor 12:12-15:28
 [6] 1 Cor 15:29-16:24; 2 Cor 1-2
 [7] 2 Cor 3-7
 [8] 2 Cor 8-12
 [9] 2 Cor 13; Gal 1:1-4:11
 [10] Gal 4:12-6:18; Efes 1:1-14
 [11] Efes 1:15-5:14
 [12] Efes 5-6; Filp 1-2

- [13] Filp 3-4; Col 1
 [14] Col 2-4; 1 Tes 1:1-2:12
 [15] 1 Tes 2:13-5:28; 2 Tes 1-3
 [16] 1 Tim 1-5
 [17] 1 Tim 6; 2 Tim 1-4
 [18] Tit 1-3; Filimon; Evr 1:1-2:10
 [19] Evr 2:11-6:20
 [20] Evr 7-10
 [21] Evr 11-13
 [22] Iac 1:1-4:10
 [23] Iac 4:11-5:20; 1 Pet 1:1-3:12
 [24] 1 Pet 3:13-5:14; 2 Pet 1-2
 [25] 2 Pet 3; 1 Ioan 1:1-3:12
 [26] 1 Ioan 3:13-5:21; 2 Ioan; 3 Ioan; Iuda 1:1-16
 [27] Iuda 1:17-25; Apoc 1-4
 [28] Apoc 5:1-9:11
 [29] Apoc 9:12-14:8
 [30] Apoc 14:9-18:24
 [31] Apoc 19-22

Dicționar de cuvinte

acoperământ = ceea ce servește la acoperit; (în special) acoperiș; (Mat. 8:8; 9:12; Luca 7:6)

aidoma = la fel, ca și, identic, aievea, într-adevăr; (Mat. 24:37)

antimoniu = metaloid de culoare albă-cenușie folosit în industrie; stibiu; (Isa. 54:11)

aprodi (aprozi) = 1. fecior de boier care slujea la curtea domnească; 2. slujbaş care păzea sălile și introducea publicul în unele instituții; (Mat. 26:58; Marc. 14:54, 65)

arvună = acot; parte dintr-o sumă de bani plătită sau încasată mai înainte, la o cumpărare sau la încheierea unei tranzacții, ca garanție; avans; (2 Cor. 1:22; 5:5; Efes. 1:14)

aspidă = șarpe veninos; (figurativ) femeie rea; (Rom. 3:13)

baniță = vas special (făcut din doage) folosit ca unitate de măsură pentru cereale; (Marc. 4:21; Luca 11:33)

bedelium = o rășină gălbuie transparentă, mirositoare, produsă din sucul pomilor din genul Commiphora, prețuită pentru folosirea ei ca parfum - se găsea în țara Havila, de lângă Eden (Gen. 2:12), și culoarea ei era aceeași cu culoarea manei; (Num. 11:7)

boașă = testicul; (Lev. 22:24)

bortă = gaură; scorbură; groapă; vizuină; (Isa. 11:8)

boșit = castrat, făcut eunuc; (Lev. 21:20)

cange (cângi) = prăjină lungă de lemn, cu cârlig de fier în vârf, utilizată la acostarea sau la îndepărtarea de mal a navelor mici, la împingerea sau la prinderea de departe a unui obiect; (Iov 41:7)

capiște = templu sau altar dedicat zeităților antice; (1 Împ. 13:32)

caraulă = 1. pază, gardă, strajă; 2. om care face de pază; santinelă; (Ier. 51:12)

cămăraș = slujbaş care avea în grijă odăile domnului, în special camera domnească; (Ier. 51:59)

cățuie = vas de metal sau de pământ în care se ardeau mirodenii; (1 Împ. 7:50)

cârmâz = 1. plantă erbacee cu flori mici albe-roz, cu fructe în formă de bobite mici roșii sau negre, întrebuințate drept colorant; 2. materie colorantă roșie, extrasă din fructele de cârmâz; (2 Cron. 2:7)

cerbice = 1. ceafă, grumaz; 2. mândrie, încăpățănare; „a fi tare de cerbice“ = a fi dărz, neînduplecat; (Fapt. 7:51)

cheotoare (chiotori) = mic ochi de apă, de șiret, de stofă etc. la un obiect de îmbrăcăminte, prin care se petrece nasturele pentru a încheia obiectul; (Exod 36:21)

chezas = persoană care garantează cu avere sa pentru o datorie făcută de altul; garant; persoană care își ia răspunderea morală pentru cineva sau ceva; (Gen. 44:32; Prov. 6:1)

chezășie = faptul de a garanta pentru altul din punct de vedere material sau moral; ceea ce constituie o garanție pentru cineva sau ceva; (Prov. 17:18; 22:26; Ps. 33:17)

a chezășui = a garanta pentru cineva sau ceva; a constitui o garanție pentru înfăptuirea unui lucru

a chivernisi = 1. a administra, a conduce; 2. a face economii; a agonisi; 3. a ajunge sau a face să ajungă la o situație materială bună; a (se) căpătui, a (se) pricopsi; 4. a (se) aproviziona; a (se) îndestula; (1 Tim. 3:4)

cimișir = arbust decorativ cu frunze ovale și persistente, cu flori galbene-verzui; (Ezec. 27:6)

cirac = om de încredere al cuiva; (1 Împ. 4:5)
codină = grâu de calitate inferioară, amestecat cu multe corpuri străine; (Amos 8:6)

colocint = ornament floral cioplit; (1 Împ. 6:18)

coriandru = plantă erbacee anuală din familia umbeliferelor, cu flori albe sau roz, cu miros pătrunzător și fructe în formă de globulețe, bogate în uleiuri eterice, fapt pentru care semințele uscate se întrebuințează în industria farmaceutică, a parfumurilor sau drept condiment; (Exod 16:31)

cosor = cuțit scurt, cu vârful încovoiat, întrebuințat în viticultură și pomicultură; (Apoc. 4:17)

coșniță = coș mic de nuiele sau papură, folosit la târguieli; (Mat. 15:37; Marc. 8:8; 2 Cor. 11:33)

covergă = coviltir; acoperământ de frunze, de crengi, de rogojini etc., care servește ca adăpost împotriva soarelui, a ploii etc.; nuia încovoiată; (Isa. 1:8)

cucernic = evlavios, cuvios, religios, pios, smerit; (Fapt. 10:2, 7; 13:50)

cucernicie = evlavie, religiozitate, pietate, smerenie; (Fapt. 3:12)

a dărăci = a scărmăna, a destrăma, a pieptăna lâna, cânepa etc. cu daracul; a da la darac, a trece prin darac; (Isa. 19:9)

dres (dresuri) = (de untdelemn) mirodenii, condimente; (Prov. 21:17)

dropică = hidropizie (boală cauzată de acumularea patologică de apă în cavitățile naturale ale corpului sau în țesături); (Luca 14:2)

drug = bară de fier sau lemn având diverse întrebuințări (în lucrări de construcții); (Exod 26:16; 36:32)

efod = obiect de îmbrăcăminte ceremonială a marelui preot, asemenea unei veste, pe care era aplicat pieptarul împodobit cu douăsprezece pietre prețioase; (1 Sam. 2:18)

epitrop = 1. tutore; 2. (regionalism) administrator al unui bun, în special al averii unei biserici; (Gal. 4:2)

filacteră = 1. bucată de pergament cu versete din Biblie, purtată ca talisman de vechii evrei; 2. inscripție în formă de banderolă; (Mat. 23:5)

foale = aparat care servește la comprimarea și la suflarea aerului cu ajutorul unei camere cu burduf de piele cu pereți plisați, acționată prin mănere sau printr-un sistem de pârgonii; (Ier. 6:29)

forfecar = gândac negru, lipsit de aripi posterioare, dăunător pentru vița de vie; (Naum 3:15)

fruntar = curea care leagă cele două părți laterale ale căpețelei și care trece peste frunte; (Deut. 6:8)

ghebos = (persoană) care are cocoșă; cocoșat; care are spatele adus, încovoiat, garbovit; (Lev. 21:20)

gheră = unitate de măsură pentru greutate, echivalentă cu 0.60 g; (Ezec. 45:12)

ghioagă = 1. armă veche de luptă, alcătuită dintr-un fel de ciomag (de lemn sau de fier) cu capătul bombat și ghintuit; prin generalizare: ciomag, băță, măciucă; 2. capătul bombat, de obicei ghintuit, al unei ghioage; (Iov 41:29)

ghitit = probabil o cântare sau un instrument muzical din Gath; (Ps. 8, 81)

gloabă = amendă care se aplica pe vremuri cuiva ca urmare a săvârșirii unor delictes sau crime; taxă care se plătea în trecut în scopul interzicerii redeschiderii unui proces; (Exod 21:22; Ezra 7:26; Prov. 17:26)

hin = unitate de măsură pentru capacitate, echivalent cu 3,56 litri; (Lev. 19:36; 23:13)

iaspis = jasp; rocă silicioasă compactă, variat colorată, întrebuințată ca piatră semiprețioasă; (Exod 28:20)

a iscăli = a scrie numele pe textul unui act oficial, al unei scrisori, al unei chitanțe etc., a pune semnătura (pentru a întări, a autentifica etc.); a semna; (Iov 31:35; Ier. 32:12; Dan. 6:8, 10)

ispravnic = dregător care aducea la îndeplinire o poruncă domnească sau care conducea, ca reprezentant al domnului, un județ sau un ținut; (1 Cor. 4:2)

isprăvnicie = funcția de ispravnic; (Efes. 3:2)
izmă = plantă erbacee perenă, cu frunze pețiolate și florile roșii-violete dispuse în spice la vârful tulpinilor sau ramurilor, întreaga plantă având un miros plăcut caracteristic; mentă; (Mat. 23:23)
izvod = concept, plan; model (1 Cron. 28:19)
închingat = (despre un animal de călărie) legat cu chinga, strâns în chingi; (Prov. 30:31)
învederat = care se poate vedea sau înțelege bine; vizibil, evident; (Gal. 3:11)
leasă = împletitură de nuiete în formă de grătar, de gard, de coș etc., folosită (singură sau ca element component) în numeroase scopuri practice; (Isa. 28:27)
leat = an, contingent; (Num. 32:13; Mica 2:3)
lictor = persoană care însoțea, în anumite ocazii, pe înalții demnitari, mergând înaintea lor și purtând fasciile; (Fapt. 16:35)
lin (linuri) = vas de lemn, de tablă sau de beton în care se adună și se storc strugurii; (Ioel 3:13)
lingoare = febră tifoidă; (Lev. 26:16)
logofăt = secretar, scriitor într-o cancelarie, gramatic, diac, pisar, copist (Exod 5:6)
malah = pervers sexual; (1 Cor. 6:9)
mandragoră = plantă erbacee cu flori violete deschise, cu rădăcini groase, din care se extrage un tonic; (Gen. 30:14)
a mas = a mânca; a petrece undeva noaptea, a rămâne, a poposi, a dormi undeva peste noapte; a poposi o vreme undeva; a se așeza, a sta; (Mat. 21:17)
mălură = boală a grâului și a altor păioase, cauzată de unele specii de ciuperci care produc în boabe o pulbere neagră, formată din spori; (2 Cron. 6:28)
meteahnă = 1. defect, cusur, lipsă, imperfecțiune; 2. boală, infirmitate, beteșug; (Lev. 21:17)
mir (de nard) = untdelemn parfumat și sfințit, întrebuințat la săvârșirea unor ritualuri în biserica creștină; (Cânt. 3:6; Mat. 26:7, 12; Marc. 14:3-5)
mucar (mucări) = unealtă în formă de foarfece cu care se taie capătul ars al muclei lumânării sau al candeliei, pentru a înviora flacăra; mucarniță; (2 Cron. 4:21)

mucenic = martir din primele timpuri ale creștinismului; persoană care suferă, care se sacrifică pentru ideile, convingerile sale; (Apoc. 17:6)
nazireu = evreu care a făcut juruința ascetică descrisă în Numeri 6; termenul vine din cuvântul ebraic *nazir* care înseamnă „consacrat” sau „pus deoparte”
nazireat = perioada de dedicare ca nazireu
neghiobește = în felul neghiobului, ca neghiobii; prosteste; (Prov. 19:2)
a (se) nevoi = a face eforturi; a se strădui, a (se) căzni; (Luca 13:24)
nicolait = se presupune că numele lui Nicolae din Antiohia (Fapt. 6:5) a fost purtat de o grupare a bisericii primare care a căutat să facă un compromis cu păgânismul, în scopul de a facilita participarea creștinilor la unele activități sociale și religioase ale societății în care trăiau, fără însă a se simți stânjenți. Este posibil ca termenul „nicolait” să fie o formă grecizată a numelui evreiesc Balaam și de aceea să fie un termen alegoric, orientarea sectei fiind asemănătoare cu cea a personajului din Vechiul Testament care a încercat să-l corupă pe Israel (Num. 22). În cazul acestor nicolaiți sunt membri grupării atacate de Petru (2 Pet. 2:15), de Iuda (11) și de Ioan (Apoc. 2:6, 15 și posibil 2:20, 23), pentru că au introdus în biserică libertinajul sexual caracteristic păgânilor. Aluziile cu privire la această grupare pe care le găsim în scrierile lui Irineu, Clement și Tertulian ne sugerează posibilitatea că ea a evoluat într-o sectă gnostică; (Apoc. 2:6, 15)
obârșie = 1. punct de plecare, început, origine; 2. locul unde s-a născut cineva; familia, neamul din care se trage cineva; (Isa. 23:7; Luca 1:3)
de obște = 1. care privește sau interesează pe toți, care aparține tuturor; comun, general, public; 2. pretutindeni, peste tot; (Fapt. 2:44; 1 Cor. 9:25)
oboroc = vas mare de formă cilindrică, larg la gură, făcut de obicei din scoarță de tei, care servește ca unitate de măsură pentru cereale sau pentru păstrarea și transportul acestora; (Mat. 5:15)
(a pune sub) obroc = a feri ceva de văzul lumii, a ține ascuns, a ascunde bine ceva

obrinteală = inflamație, umflătură a unei răni (din cauza infecției, a frigului etc); (Deut. 28:22)
opreală = arest, închisoare; arestare, detențiune; (Gen. 42:16)
otic = lopățică cu care se curăță de pământ brăzdarul și cormana plugului; (Jude. 3:31)
patașcă = numele mai multor mijloace (rudimentare) de transport sau al unor părți componente ale acestora; dric; tașcă; (Cânt. 3:7)
pălimar = 1. stâlp de pridvor sau de prispă, care susține streșina acoperișului; 2. împrejmuire de scânduri la prispă unei case țărănești, la un balcon, la un pod; balustradă; (Deut. 22:8)
pecingine = nume popular dat mai multor boli de piele contagioase, caracterizate prin erupții cu bășicuțe, care, scurgându-se, lasă niște pete scorioase ce produc mâncărimi; (Lev. 21:20)
pipernicit = care s-a oprit din creștere, din dezvoltare sau a degenera din punct de vedere biologic (din cauza unor condiții neprielnice); (Lev. 21:20)
pogon = unitate de măsură pentru suprafețe de teren agricol, a cărei mărime variază, după epoci și regiuni, în jurul unei jumătăți de hectar; bucată de pământ (agricol) de un pogon; teren cultivat; (Isa. 5:10)
pol = monedă de metal sau hârtie (având valoarea a 20 de lei românești pe vremuri); (Luca 19:13, 18);
pomet = grădină cu pomi fructiferi, livadă; (la singular, colectiv) mulțime de pomi fructiferi; (Isa. 29:17; 37:24)
porfir = rocă vulcanică dură, formată din cristale mari de feldspat, cuarț etc., înglobate într-o masă de feldspat mărunț sau sticloasă; (est. 1:6)
porfiră = purpură; stofă scumpă vopsită cu purpură; haină (domnească) făcută dintr-o astfel de stofă; hlamidă; (Luca 16:19)
prapur = membrană care învelește diferite organe interne ale corpului, în special stomacul și intestinalele; peritoneu; (Exod 29:13)
a prăznui = 1. a celebra un eveniment religios; a serba, a sărbători, a ține o sărbătoare; 2. a petrece, a ospăta, a benchetui, a chefui; (Exod 5:1; 1 Împ. 8:65; Mat. 14:6; Marc 6:21)
priboi = 1. unealtă de oțel în formă de bară, cu un capăt conic, care servește, de

obicei, la perforarea sau lărgirea materialelor metalice; 2. băț lung, terminat la unul din capete cu un fel de măciulie, cu care se bat icrele pentru a le curăța de piele; (Iov 19:24)
pridvor = galerie exterioară deschisă (mai rar închisă), cu acoperișul sprijinit de stâlpi, așezată în partea din față a unei clădiri sau de jur împrejurul ei; cerdac; (1 Împ. 7:6)
a pritoci = a turna vinul dintr-un butoi în altul, după fermentație, pentru a-l limpezi (prin separarea de drojdia care s-a așezat la fund); (Ier. 48:12)
a purcede = a pleca, a porni la drum; a începe; a izvorî, a proveni, a lua naștere; (Ioan 15:26)
raclă = sicriu, coșciug; (Luca 7:14)
rută = vinariță; plantă erbacee cu frunze verticilate, cu flori mici albe, plăcut mirositoare, folosite la parfumarea rufelor sau la aromatizarea unor băuturi; (Luca 11:42)
sad = plantație de pomi fructiferi, livadă; vie plantată de curând; (Isa. 61:3)
scoabă = piesă metalică formată dintr-o bară cu capetele îndoite în unghi drept și ascuțite la vârf, folosită mai ales în construcții provizorii, pentru a fixa între ele piese de lemn; (1 Cron. 22:3)
scopit = castrat, jugănit; (Deut. 23:1)
scrijelit = acoperit cu scrijelituri; zgâriat, crestat; (Efes. 3:2)
silitră = azotat de potasiu; praf de pușcă; (Prov. 25:20)
silnicie = constrângere, oprimare, violență; abuz; silă; (1 Cron. 12:17)
slobod = 1. (despre oameni) care se bucură de plinătatea drepturilor politice și cetățenești; liber; (despre popoare, state) independent, neatârnat; 2. (despre oameni) care se găsește în stare de libertate, care nu este închis, întemnițat; 3. care nu este supus nici unei constrângeri, nici unei îngrădiri; care are posibilitatea de a acționa în anumite împrejurări după propria sa voință sau dorință, care nu este împiedicat să facă un anumit lucru; (Gen. 49:21; Exod 21:2, 5; Luca 2:29; 4:18)
slobozenie = 1. libertate; 2. permisiune, îngăduință, voie; (Lev. 19:20; Fapt. 8:9; 2 Cor. 3:17)
a slobozi = a pune în libertate; a elibera; a elibera dintr-o strânsoare, dintr-o legătură care imobilizează; (Fapt. 27:30)

slovă = 1. literă (chirilică); scriere; alfabet; 2. scrisul cuiva, cu caracteristicile lui, după care poate fi identificat; 3. știință de carte; învățătură; (Ezra 4:7; Mat. 22:20; Marc. 12:16)

sodomit = persoană care practică sodomia; homosexual; (1 Cor. 6:9; 1 Tim. 1:10)

stânjen = unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă și regiune, de la 1,96 m la 2,23 m; lungime sau cantitate de material corespunzător acestei unități de măsură; (Fapt. 27:28)

strachină = vas de lut ars, de ceramică etc., ușor adâncit, întrebunțat la țară în loc de farfurie; blid; (Exod 12:22; Prov. 19:24)

a strămuta = a (se) muta în alt loc, în altă parte; a(-și) schimba locul, sediul, locuința; (1 Împ. 17:26; 2 Împ. 24:15)

strămutare = acțiunea de a (se) strămuta și rezultatul ei; (Mat. 1:12)

a stropși = a zdrobi, a sfărâma călcând în picioare; a strivi, a zdrobi; a prăpădi, a nimici; (Isa. 21:10; Amos 2:13; Luca 9:39)

a tămădui = a (se) însănătoși, a (se) vindeca, a (se) lecu; (Mat. 4:23; 8:7)

terebint = arbore rășinos, răspândit pe coastele Mediteranei, din care se extrag terebintina și alți tananți; (Isa. 61:3)

tort = 1. fir tors de cânepă, de in sau de alte

materii textile; torsătură; 2. țesătură, pânză lucrată din fire de cânepă sau de in; (Exod 35:25)

trebuință = nevoie, necesitate; (1 Cron. 22:5; Neem. 5:18; Mat. 6:8)

țâpligă = băț sau aşchie de lemn; (Osea 10:7)

urdinare = a avea diaree; (Fapt. 28:8)

urgisit = care are de îndurat mari neplăceri, necazuri, persecuții; (Prov. 6:30; Ps. 78:59)

a vârî = a băga, a introduce; (Exod 37:5; Prov. 19:24; Cânt. 5:4)

vergur = candid, cast, fecioresc, inocent, virgin; (Apoc. 14:4)

zapis = document, dovadă scrisă, act; (Col. 2:14)

zaraf = persoană care se îndeletnicea cu schimbul banilor; cămătar; (Mat. 25:27; Luca 19:23)

zavistie = invidie, pizmă, gelozie; ură, dușmănie; (Gal. 5:20)

zăbale = parte a căpăstrului constând dintr-o bară subțire de metal cu două brațe, prevăzute cu câte un inel mare, care se introduce în gura calului înapoia ultimilor incisivi pentru a-l struni și a-l conduce; (Apoc. 14:20)

zălog = 1. amanet, garanție, gaj, cheazășie; 2. sechestru, ipotecă; 3. obiect (rar: persoană) lăsat(ă) ca garanție; (Exod 22:26; Neem. 5:3, 4; Prov. 20:16)

Lista de cuvinte care au fost corectate conform normelor ortografice actuale

GREȘIT	CORECT
abea	abia
aceea	acea
aceeaș	aceeași
aceiaș	aceiași
acelaș	același
aceleaș	aceleași
acopere	acoperă
acoperemântul	acoperământul
adaoge	adauge
adaus	adăugat
adaos	adăugat
adăogat	adăugat

GREȘIT	CORECT
adâncul	Adâncul
adecă	adică
adumi-o	adu-mi-o
alăută	lăută
alelor	ale lor
Aliluia	Aleluia
alocurea	alocuri
aloia	aloea
alt ceva	altceva
altă dată	altădată
altfel	alt fel
altmîntrelea	altminteri

GREȘIT	CORECT
amăriți	amărâți
amândoror	amânduror
amează	amiază
Anticrist	Antihrist
arați	arăți
arfă	harpă
artfă	harpă
arginatar	argintar
Arimatea	Arimateea
armătură	armură
asdodit	asdodian
Astartee	Astartei
asvârli	azvârli
așa dar	așadar
așează	așază
atâta	atât
Atot puternic	Atotputernic
azimi(le)	azime(le)
azimilor	azimelor
baliga	ballega
batjocoră	batjocură
batjocori	batjocuri
băierele	băierile
bătae	bătaie
bătături	bătători
bătrâneța	bătrânețea
bătrâneței	bătrâneții
bătrânețelor	bătrâneților
băjbăim	băjbăim
berbece(le)	berbec(ul)
Berea	Bereea
beșici	bășici
beteag(ă)	bolnav(ă)
binecuvintez	binecuvântează
biruiască	biruie
biruiește	biruie
Biserică	biserică
bizuiesc	bizuie
bizuiește	bizuie
blastăm	blestem
blăstămat	blestemat
bleastă	blestemă
blândeța	blândețea
blândeț	blândețe
blestemurile	blestemele
boale(le)	boli(le)
brăele	brăiele
bună voie	bunăvoie
bună voință	bunăvoință
ca la	cam la
Canan	Canaan
Cananeancă	canaanită
Cananiți(lor)	canaaniti(lor)
capiște	capiști
cară(le)	care(le)

GREȘIT	CORECT
cari	care
cartea legii	cartea Legii
casa (Templul)	Casa
casa Domnului	Casa Domnului
casă-i	ca să-i
catarguri	catarge
călări	călare
căpătenie	căpetenie
căptușală	căptușeală
cărmiziu	cărmăziu
cărmăz	cărmăz
cărmiziu	cărmăziu
cărunețele	cărunețea
Câmpia	câmpia
câne(le)	câine(le)
câni	câini
cârligile	cârligele
cărmăz(iu)	cărmăz(iu)
cărmizie	cărmăzie
câteși trei	toți trei
câteși trele	toate trei
ceeace	ceea ce
ceice	cei ce
celalt	celălalt
celce	cel ce
celealte	celelalte
celorce	celor ce
celorlaltor	celorlalte
celuice	celui ce
cercau	înceau
cerca(t)	încearca(t)
cetățuiei	cetățuie
cetirea	citirea
cetită	citită
cetitorii	cititorii
Cezarea	Cezareea
chezășluiești	chezășuiești
chiamă	cheamă
chieme	cheme
chiotori	cheotori
chioturi	cheotori
cincelea	cincilea
cincisute	cinci sute
cinci zeci	cincizeci
ciorchinele	ciorchini
ciumei	ciumii
ciumi	ciumi
clipeală	clipită
coarde	corzi
colea	colo
colibi	colibe
colea	acolo
colo	acolo
coloare	culoare
colori	culori

GREȘIT	CORECT	GREȘIT	CORECT
coperiș(uri)	acoperiș(uri)	descopere	descoperă
cortul întâlnirii	Cortul întâlnirii	dese ori	deseori
cortul mărturie	Cortul mărturie	desgoli	dezgoli
covercă	covergă	desgoliți	dezgoliți
cu cristalul	cristalului	desgustat	dezgustat
cumnată-sa	cumnata sa	desleagă	dezleagă
cumnată-ta	cumnata ta	deslegi	dezlegi
curățească	curețe	deslegat(e)	dezlegat(e)
curățește	curăță	deslipi	dezlipi
curățești	cureți	deslipindu-se	dezlipindu-se
curăți	cureți	desmerdat	dezmierdat
curăți	curăța	desmierdat	dezmierdat
curățit	curățat	desnădăjduit	deznădăjduit
curgere	surgere	despărtenie	despărțire
cuvănte	cuvintele	despoia	despuia
da	dădea	desrădăcinate	dezrădăcinate
datinei	datinii	deșelînește	deșelenește
datorește	datorează	desvelește	dezvelește
dăinuiește	dăinuie	desveli	dezveli
deabinelea	de-a binelea	desvinovăți	dezvinovăți
deaceea	de aceea	deșerte	deșarte
deacolo	de-acolo	dimineței	dimineții
deacum	de acum	dinafară	din afară
deadreptul	de-a dreptul	din lăuntru	dinăuntru
deagata	de-a gata	dinlăuntru	dinăuntru
deajuns	de ajuns	din spre	dinspre
dealtfel	de altfel	disdediminează	dis-de-diminează
dealungul	de-a lungul	dis de dimineată	dis-de-dimineată
deamănuntul	de-amănuntul	diseară	deseară
deamăruntul	de-amănuntul	dintr-ai	dintre ai
de-a'ndăratelea	de-a-ndăratelea	doftor	doctor
deasemenea	de asemenea	dogori	dogori
deasupra	de asupra	două sute	două sute
de cât	decât	dromaderă	dromader
dece	de ce	Dumnezeul Cel	Dumnezeul cel
de desubt	dedesubt	Atotputernic	Atotputernic
dedesupt	dedesubt	Dumnezeul	Dumnezeul cel Preaînalt
defaima	defăimeze	Cel Preaînalt	
de geaba	degeaba	dupăce	după ce
de grab(ă)	degrabă	dupăcum	după cum
degrab	degrabă	Elisaveta	Elisabeta
dejurîmprejur	de jur împrejur	Emanuil	Emanuel
dela	de la	eri	ieri
de loc	deloc	eșit	ieșit
de mult	demult	Etiopiane	etiopiene
de o parte	deoparte	facăți-se	facă-ți-se
deoparte	de o parte	fagur	fagure
depe	de pe	făgăduială	făgăduință
de împrejur	dimprejur	făinei	făinii
de înprejur	dimprejur	făptuitori	făptași
desbinată	dezbinată	fără de legi	fărădelegi
desbină	dezbină	fărâmituri	fărîmituri
desbrace	dezbrace	fărâmituri	fărîmituri
desbrăcare	dezbrăcare	fășii, fășie	fășii, fășie
desbrăcați	dezbrăcați	femea	femeie

GREȘIT	CORECT	GREȘIT	CORECT
femea	femeia	împărteală	împărțire
fer	fier	împărtesc	împart
ferarul	fierarul	împedec(a)	împiedic(a)
ferbea	fierbea	împedecat	împiedicat
ferbinte	fierbinte	împedecă(m)	împiedică(m)
ferestraie	ferăstraie	împedece	împiedice
fierestraie	ferăstraie	împetrește	împietrește
ferestrau	ferăstrău	împetrire	împietrire
fiică-mea	fiica mea	împiedecate	împiedicate
fiică-sa	fiica sa	împiedecă	împiedică
fiică-ta	fiica ta	împreune	împreuneze
fisticuri	fistic	înafară	în afară
fluera	fluieră	înădușe	înăbușe
fluere	fluier	încălțăminte	încălțăminte
fluierile	fluierul	încălțămintelor	încălțămintei
fluierul	fluierul	în cât	încât
forfăcar	forfecar	încheitură	încheietură
frate-meu	fratele meu	închipuiești	închipui
frate-său	fratele său	încingătoare	cingătoare
frate-tău	fratele tău	înconjuri	înconjori
frumuseță	frumusețe	înconjură	înconjoară
frumuseței	frumuseții	îndărăt	înapoi
fruntari	fruntare	în delungei	îndelungii
fulgerile	fulgerele	îndesară	pe inserate
Galatea	Galatia	îndoielnic(ă)	îndoielnic(ă)
Galilea	Galileea	îndoiști	îndoi
Galileia	Galileea	îndrăzneală	îndrăzneală
gangrena	cangrena	îndrăzni	îndrăzni
gâfâi	gâfâi	înebuni	înebuni
ghiare	gheare	înegri	înegri
ghiața	gheața	înerbântă	înfierbântă
Ghideon	Ghedeon	înerbântau	înfierbântau
Ghitit	ghitit	îngăduiește	îngăduie
greșală	greșeală	îngenunche	îngenunchează
greșale(le)	greșeli(le)	îngenunchiat	îngenuncheat
griji	grijuri	îngroașe	îngroașă
grindinii	grîndinei	înlături	în lături
grumazi	grumaji	înlăuntru	înăuntru
iacă	iată	înoi(esc)	înnoi(esc)
iarăș	iarăși	înoirea	înoirea
iatăcă	iată că	însănătoșază	însănătoșește
Idumea	Idumeea	însănătoșază	însănătoșesc
ienuper	ienupăr	însănătoșarea	însănătoșirea
ieșau	ieșeau	însănătoșează	însănătoșesc
in	în	însănătoșerii	însănătoșirii
Irodiani	irodieni	însăș	însăși
isgonească	izgonească	însemnare	însemnătate
isgonire	izgonire	însemnază	însemnă
isgonit	izgonit	însemnă	însemnază
Ismaelit	ismaelit	însemnaze	însemnă
isvor	izvor	în spre	înspre
Iudeia	Iudeea	însufla	însuflă
Iudea	Iudeea	însuflată	însuflată
iuruș	iureș	însuș	însuși
iuțime	iuțeală	însșeală	însșală

GREȘIT	CORECT
înșălați	înșelați
înșălați (șă)	înșeuăți
înșivă	însevă
întâi	întâi
întâi-născut	întâi născut
întâia	întâi
întâias	întâia
întâie	întâi
într-al	în al
într-alt(ă)	în alt(ă)
întregei	întregii
întrețasute	întrețesute
întunerec	întuneric
înțepenit	înțepenit
înțelepțește	înțelept
înțerca(t)	înțărca(t)
într-una	întruna
învălitoare	învelitoare
învălmășală	învălmășeală
învelitoare	înveltori
înviază	învie
învieze	învie
învinuie	învinuiesc
jăfui	jefui
jăfuiască	jefuiască
jăfuiesc	jefuiesc
jăfuieste	jefuiește
jăfuit(ori)	jefuit(ori)
jălanie	jelanie
jălea	jelea
jălească	jelească
jăli(t)	jeli(t)
jăratec	jărat
jghiaburi	jgheaburi
junghia(t)	înjunghia(t)
junghieat	înjunghiat
lacrămi(le)	lacrimi(le)
la o laltă	laolaltă
la olaltă	laolaltă
laturea	latura
lăcaș	locaș
legea lui Dumnezeu	Legea lui Dumnezeu
legea lui Moise	Legea lui Moise
legii Domnului	Legii Domnului
lepădă	leapădă
ligheane(le)	lighene(le)
limpăi(t)	lipăi(t)
locaș(ul) sfânt	Locaș(ul) Sfânt
locuința morților	Locuința morților
locul prea sfânt	Locul Preasfânt
locul sfânt	Locul Sfânt
lunei	lunii
Magdalina	Magdalena
mamă-sa	mama sa
mamă-ta	mama ta

GREȘIT	CORECT
marei	marii
marginile	marginile
martur(i)	martor(i)
măcarcă	măcar că
mădulările	mădularele
măhramă	maramă
măruntae	măruntaie
mătușă-sa	mătușa sa
mătușă-ta	mătușa ta
mâncăruri(le)	mâncări(le)
mâne	măine
mângâiat	mângâiat
mângâierea	mângâierea
mângâietor	Mângâietor
mâni(le)	măini(le)
mântuește	mântuiește
mântuitor	Mântuitor
mează noapte	miazănoapte
meazănoapte	miazănoapte
mează zi	miazăzi
meazăzi	miazăzi
Medei	Mediei
Mediterraneană	Mediterrana
merindele	merindea
miază noapte	miazănoapte
miază zi	miazăzi
micșori	mici
mielușă	mielușea
mireazmă	mireasmă
mirosă	miroase
msituiească	mistuie
moaie	înmoaie
molimi	molime
mreji	mreje
muchi	muchii
muia	înmuia
mulțamesc	mulțumesc
mulțămire	mulțumire
mulțămiri	mulțumiri
mulțămîi	mulțumii
mulțămîta	mulțumirea
naînte	înaînte
nămeaza	namiaza
nălbitorului	înălbitorului
năpraznică	năprasnică
ne având	neavând
ne mai putând	nemaiputând
neperitoare	neobișnuit
neobicinuit	neobișnuit
neschimbăciosă	neschimbătoare
nevastă-mea	nevasta mea
nevastă-sa	nevasta sa
nevastă-ta	nevasta ta
nevoe	nevoie
nevărăstnic	nevărăstnic

GREȘIT	CORECT
noră-mea	nora mea
noră-sa	nora sa
noră-ta	nora ta
noru-sa	nora sa
noru-ta	nora ta
nici de cum	nicidecum
nicio	nici o
nici o dată	niciodată
niciun	nici un
niciuna	nici una
niciunuia	nici unuia
niciunul	nici unul
nimărui	nimănui
norei	nurorii
nouă zeci	nouăzeci
nurorii	nurorii
oaspe	oaspete
oastei	oștii
obicinuiesti	obișnuiești
obicinuite	obișnuite
obijduiți	asupriți
o dată	odată
odată	o dată
om(ul) (Isus)	Om(ul)
opriau	opreau
opt zeci	optzeci
ori cât	oricât
ori ce	orice
ori cine	oricine
oride câte ori	ori de câte ori
oridecâteori	ori de câte ori
ori și cine	oricine
orișicărei	oricărei
orișicine	oricine
orișicui	oricui
ori unde	oriunde
orzurilor	orzului
osebindu-se	deosebindu-se
osăminte	oseminte
ostenelele	ostenelile
pacinic(ă)	pașnic(ă)
papă	mănâncă
pasările	pășările
Paște (jertfă)	paști
Paște (sărbătoare)	Paști
Paștele noastre	Paștile nostru
patrusprezece	paisprezece
patrusute	patru sute
până	până
păreche	pereche
părete	perete
pășunei	pășunii
pâne	pâine
pâni	pâini
pârâuri	pârâie

GREȘIT	CORECT
peară	piară
peardă	piardă
pe dată	îndată
pedică	pedică
peire	pieire
pejos	pe jos
pe jos	prejos
pela	pe la
pentrucă	pentru că
pentruce	pentru ce
perde	pierde
perdut(e)	pierdut(e)
Perea	Pereea
peri(t)	pieri(t)
periți	pieriți
perzare	pierzare
pesus	presus
pe sus	presus
peștere	peșteră
petec	petic
petrarilor	pietrarilor
petrării	pietrării
petre	pietre
pieții	pieței
pismuiască	pizmuiască
pismaș	pizmaș
pismuit	pizmuit
plesnesc	pleznesc
plinește	îndeplinește
ploaie	plouă
podeala	podeaua
pogora	cobora
pogorăș	coborăș
pogorât	coborât
pomăt	pomet
poruncisei	porunciseși
prăștii	praștii
prânzând	prânzind
prea ales(ule)	preaaales(ule)
prea iubit(ă)	preaiubit(ă)
prea înalt	preaînalt
prea sfânt(ă)	preasfânt(ă)
presbiter(i)	prezbiter(i)
prinoase	prinosuri
priveghiuri	privegheri
privigherea	privegherea
privighetor	priveghetor
prooroc	proroc
protivnic(i)	potrivnic(i)
pururea	pururi
pustie (subst.)	pustiu
pustiei	pustiului
pustiească	pustiască
pustiiască	pustiască
puvoaie(le)	puhoaie(le)

GREȘIT	CORECT
razim(e)	reazem(e)
rămânea	rămâne
răpăreț	hrăpăreț
răpede	repede
rărunchii	rinichii
răsboi	război
răsbunat	răzbunat
răsbună	răzbună
răsvrătit	răzvrătit
răzăluiscă	răzuiască
răzăluit	răzuit
răzemat	rezemat
răzimători	rezemători
rândeia	rindea
reazemi	rezemi
reazime	rezeme
religiune	religie
rezămat	rezemat
rezime	rezeme
roadă	rodul
roadă	rod
roate(le)	roți(le)
roduri(le)	roade(le)
roș	roșu
rotituri	rotiri
rubedeniile	rudeniile
sa	să
sai	sari
samănă	seamănă
sameni	semeni
sardonic	sardonix
săbiei	sabiei
sămănat(ul)	semănat(ul)
sămănți	semănați
sămănăturile	semănăturile
sălbatec	sălbatic
sălbătăciuni	sălbăticiuni
săpi	sapi
sălnicie	silnicie
sânca	stânca
sbârlit	zbârlit
sbenguiesc	zbenguiesc
sboară	zboară
sbor(ul)	zbor(ul)
schintei(ază)	scânteii(ază)
schinteietor	scânteietor
schit	scit
scobora	cobora
scorpie	scorpion
scorpioane	scorpioni
scrâjilați	scrijelii
secerea	secera
smiței	seminței
sfarmă	sfărâmă
sfârma	sfârâma

GREȘIT	CORECT
sfântul locaș	Sfântul Locaș
sidonit	sidonian
simțiminte(le)	simțăminte(le)
Siriacă	siriană
slobozească	sloboadă
slobozesc	slobod
slobozește	sloboade
smaragd	smarald
soacră-sa	soacra sa
soacră-ta	soacra ta
soartei	soții
socot	socotesc
socru-său	socrul său
socru-tău	socrul tău
soră-mea	sora mea
soră-sa	sora sa
soră-ta	sora ta
sorei	surorii
sorocit(ă)	hotărât(ă)
soț	soți
soru-mea	sora mea
spăimânta(t)	însăimânta(t)
sprijinesc	sprijin
sprijinește	sprijină
sprijinești	sprijini
spuse	spusese
sta	stătea
stacte	stăctie
stam	stăteam
stăi	stai
stăpână-sa	stăpâna sa
stăpână-ta	stăpâna ta
stărpit	stărpit
stăruiască	stăruie
stăruiește	stăruie
stătut	stat
sterpezi(t)	strepezi(t)
stomahul(ui)	stomacul(ui)
strașină	steașină
strămtoare	strămtorare
stufișurile	tufișurile
stufos	tufos
subt	sub
sufăr(ă)	suferă
sufere	suferă
sugătorului	sugarului
sui-te	suie-te
supt	sub
suptire	subțire
suptiri	subțiri
suptirică	subțirică
surghiun	exil
surghiuniți	exilați
suspunuri	suspine
svârcolea	zvârcolea

GREȘIT	CORECT
svârcolește	zvârcolește
șapte zeci	șaptezeci
șasesprezece	șaisprezece
șase zeci	șaizeci
șasezeci	șaizeci
șivoaie	șuvoaie
șivoi	șuvoi
șovăiește	șovăie
taberii	taberei
taberile	taberele
tăbărească	tăbărăscă
tămâii	tâmiei
tălmaci	tălmaci
tălmăcire	tălmăcire
tâmpene	timpane
tărnosire	sfințire
tigae	tigaie
Timotee	Timoteie
timpană	timpan
tinereța	tinerețea
tinereță	tinerețe
tinzi	tinde
topenie	prăpăd
totdinadinsul	tot dinadinsul
totuș	totuși
trăește	trăiește
trăznetul	trăsnetul
trebilor	treburilor
trebue	trebuie
trebuii	trebuia
trebuiți	trebuia
trebuie	trebuie
trebuiește	trebuie
treisute	trei sute
trei zeci	treizeci
trențe	zdrănțe
trimeasă	trimisă
trimeată	trimită
trimes	trimis
trimeși(lor)	trimiși(lor)
trimet(e)	trimit(e)
trimeți	trimiți
troznet	trosnet
tufos	stufos
tupul	trupul
turbura(re)	tulbura(re)
tureci	tureci
țapăn	țepăn

GREȘIT	CORECT
țarinei	țarinii
țăsături	țesături
țimbal	țambal
ținea	ține
uceniță	ucenică
ucizând	ucigând
uliți	ulițe
umărar(i)	umerar(i)
umplea	umple
umplusei	umplusem
urciorul	ulciorul
ușa oilor (Isus)	Ușa oilor
ușiori	ușori
văpsite	vopsite
vecinic(ă)	veșnic(ă)
vecinici	veșnici
vegheator	veghetor
vegheați	vegheați
vegheare	vegheare
vermele	viermele
vespi	viespi
vesteji	veșteji
veștminte(le)	veșminte(le)
vină	vină
vine	vinii
vinei	vinii
vipia	arșița
vise(le)	visuri(le)
visteria	vistieria
voiei	voii
voivod(ul)	voievod(ul)
vrășmășie	vrăjmășie
vrășmaș	vrăjmaș
vrâsta	vârsta
vremi(le)	vremuri(le)
vre o	vreo
vre-o	vreo
zădar	zadar
zădarnic(ă)	zadarnic(ă)
zădarnicile	zadarnicele
zăloage	zaloguri
zecilea	zecelea
zeciuiala	zeciuiala
zgârâietori	zgârietori
zgronțuroase	zgrunțuroase
zgurnită	izgonită
zornăesc	zornăiesc
zugrumat	sugrumat

Minunile Domnului Isus

Minunea	Locul	Referința
Apa transformată în vin	Cana	Ioan 2:1-11
Vindecarea fiului slujbaşului împărațesc	Cana	Ioan 4:46-54
Pescuirea minunată	Marea Galileii	Luca 5:1-11
Vindecarea leprosului	Capernaum	Mt. 8:2-4; Mc. 1:40-45; Lc. 5:12-15
Vindecarea robului sutașului roman	Capernaum	Mt. 8:5-13; Lc. 7:1-10
Învierea fiului văduvei	Nain	Luca 7:1-17
Vindecarea îndrăcitului	Capernaum	Mc. 1:1-28; Lc. 4:31-37
Vindecarea soacrei lui Petru	Capernaum	Mt. 8:14-15; Mc. 1:29-31; Lc. 5:17-26
Vindecarea slăbănogului	Capernaum	Mt. 9:2-8; Mc. 2:1-12; Lc. 5:17-26
Vindecarea slăbănogului la Betesda	Ierusalim	Ioan 5:1-16
Vindecarea omului cu mâna uscată	Galileea	Mt. 12:10-14; Mc. 2:1-12; Lc. 6:6-11
Vindecarea unui îndrăcit mut și orb	Galileea	Mt. 12:22-24; Lc. 11:14
Potolirea furtunii	Marea Galileii	Mt. 8:23-27; Mc. 4:35-41; Lc. 8:22-25
Vindecarea celor doi îndrăciți	Gadara	Mt. 8:28-34; Mc. 5:1-20
Învierea fiicei lui Iair	Capernaum	Mt. 9:18-26; Mc. 5:22-24; Lc. 8:41-56
Vindecarea femeii cu scurgere de sânge	Lângă Capernaum	Mt. 9:20-22; Mc. 5:22-24; Lc. 8:43-48
Vindecarea celor doi orbi	Capernaum	Matei 9:27-31
Vindecarea unui mut îndrăcit	Capernaum	Matei 9:32-34
Hrănirea celor cinci mii de oameni	Decapolis	Mt. 14:13-21; Mc. 6:31-44; Lc. 9:10-17; Ioan 6:5-14
Umblarea pe mare	Marea Galileii	Mt. 14:13-21; Mc. 6:45-52; Ioan 6:15-21
Vindecarea fiicei femeii canaanite	Ținutul Tirului	Mt. 15:21-28; Mc. 7:24-30
Vindecarea omului surd și mut	Decapolis	Marcu 7:31-37
Hrănirea celor patru mii de oameni	Decapolis	Matei 15:32-39; Marcu 8:1-9
Vindecarea orbului	Betsaida	Marcu 8:22-26

Minunea	Locul	Referința
Vindecarea unui copil lunatic	Lângă Cezareea lui Filip	Mt. 17:14-21; Mc. 9:14-29; Lc. 9:37-43
Moneda din gura peștelui	Capernaum	Matei 17:24-27
Vindecarea orbului din naștere	Ierusalim	Ioan 9:1-14
Vindecarea femeii gârbove	(Pereea)	Luca 13:10-17
Vindecarea unui bolnav de dropică	(Pereea)	Luca 14:1-6
Vindecarea celor zece leproși	Împrejurimile Samariei	Luca 17:11-19
Învierea lui Lazăr	Betania	Ioan 11:1-46
Vindecarea celor doi orbi cerșetori	Ierihon	Mt. 20:29-34; Mc. 10:46-52; Lc. 18:35-43
Blestemarea smochinului	Betania	Mt. 21:12-19; Mc. 11:12-24
Vindecarea urechii lui Malhu	Ierusalim	Mt. 26:51-54; Mc. 14:47-49; Lc. 22:50-51; Io. 18:10-11
A doua pescuire minunată	Marea Galileii	Ioan 21:1-14

Pildele Domnului Isus

Pilda	Subiectul	Referința
Cei doi datornici	Iertarea trebuie să aducă cu sine iubirea.	Luca 7:40-43
Semănătorul din Galileea	Nu toți cei ce răspund afirmativ la mesajul Evangheliei rămân fideli Cuvântului.	Mt. 13:3-23; Mc. 4:3-20; Lc. 8:5-15
Grâul și neghina	Fiii Împărăției și fiii celui rău sunt pretutindeni; despărțirea se va face la seceriș.	Matei 13:24-43
Sămânța de muștar	Deși are un început modest, Împărăția cerurilor se extinde peste veacuri devenind puternică.	Mt. 13:31-32; Mc. 4:30-32; Lc. 13:18-19
Sămânța crescând în secret	Uneori Împărăția crește în mod inexplicabil.	Marcu 4:26-29
Aluatul	Influența Împărăției	Matei 13:33; Luca 13:20-21
Comoara ascunsă	Împărăția - o comoară de preț care aduce bucurie celor ce o găsesc.	Matei 13:44
Mărgăritarul de preț	Împărăția - o valoare pentru care merită să renunți la orice.	Matei 13:45-46
Năvodul	Diversitatea Împărăției	Matei 13:47-50
Robul nemilostiv	O inimă rea și neiertătoare poate să ne despartă de iertarea lui Dumnezeu.	Matei 18:21-35
Bunul samaritean	Compasiunea față de aproapele nostru reflectă dragostea lui Dumnezeu.	Luca 10:29-37
Un prieten la miezul nopții	Perseverența este cheia succesului în rugăciune.	Luca 11:5-8
Bogatul nebun	Sufletul este prioritar lucrurilor; într-o zi Dumnezeu îl va cere înapoi, mântuit sau nemântuit.	Luca 12:16-21
Smochinul neroditor	Dumnezeu oferă omului posibilitatea întoarcerii din păcat. Așteptarea Lui se va sfârși.	Luca 13:6-9
Cei poftiți la cină	Unii oameni irosesc invitațiile la mântuire înlocuind ascultarea cu scuze.	Luca 14:15-24
Oaia rătăcită	Fiecare suflet este valoros pentru Dumnezeu, și El îi vrea salvarea.	Matei 18:12-14; Luca 15:3-7
Moneda pierdută	Ești folositor doar în mâna Stăpânului.	Luca 15:8-10
Fiul risipitor	Tatăl își risipește dragostea așteptând întoarcerea fiului pierdut.	Luca 15:11-32
Păstorul cel bun	Nici chiar viața păstorului nu este prea mult de dragul oilor.	Luca 10:1-18
Administratorul nedrept	Folosește prezentul pentru a câștiga viitorul.	Luca 16:1-13
Bogatul și Lazăr	Averea nu rezolvă veșnicia. La moarte unii scapă de necazuri, alții dau de ele.	Luca 16:19-31
Robul care slujește	Atunci când facem tot ce trebuie ne împlinim doar datoria.	Luca 17:7-10
Văduva nedreptățită	Stăruința în rugăciune va fi răsplătită cu dreptate.	Luca 18:1-8
Fariseul și vameșul	Recunoașterea păcătoșeniei este atitudinea corectă, nu auto-îndreptățirea.	Luca 18:9-14

Pilda	Subiectul	Referința
Lucrătorii din vie	Dumnezeu știe să răsplătească, încrede-te în generozitatea Lui.	Matei 20:1-16
Polii	Până la venirea Domnului trebuie să punem în valoare capacitățile și valorile pe care ni le-a dat	Luca 19:11-27
Cei doi fii	Nu promisiunile frumoase, ci ascultarea este apreciată de Tatăl.	Matei 21:28-32
Vierii răi	Omenirea nu recunoaște partea Domnului, nici pe trimișii Lui.	Mt. 21:33-34; Mc. 12:1-12; Lc. 20:9-18
Nunta fiului de împărat	Unii refuză invitația la mântuire însă nu fără consecințe.	Matei 22:1-14
Cele zece fecioare	Sunt lucruri care nu se mai pot face când este prea târziu.	Matei 25:1-13
Talanții	Nu numărul talanților, ci felul în care îi administrăm contează.	Matei 25:14-30

Unități de măsură în Biblie

- date aproximative -

Greutăți

ghera.....	1/20 din siclu.....	0,6 g	Exod 30:13
(reba).....	un sfert de siclu.....	3 g.....	1 Sam. 9:8
(beca).....	jumătate de siclu.....	6 g.....	Exod 38:26
siclul.....	2 beca.....	12 g.....	Gen. 23:15
mina.....	50 sicli.....	600 g.....	Ezec. 45:12
talantul.....	60 mine.....	36 kg.....	Exod 25:39

Lungime

degetul.....	1,90 cm.....	Ier. 52:21
latul palmei.....	8 cm.....	Exod 25:25
palma.....	23 cm.....	1 Sam. 17:4
cotul.....	25 cm.....	Gen. 6:15
stâmpenul.....	1,96 m.....	Fapt. 27:28
stadia.....	185 m.....	Luca 24:13
drumul de Sabat.....	1,100 m.....	Fapt. 1:12
mila.....	1,479 m.....	Mat. 5:41

Capacități

logul.....	0,33 l.....	Lev. 14:10
cabul.....4 logi.....	1,35 l.....	2 Împ. 6:25
omerul.....o zecime din efă.....	2,40 l.....	Exod 16:36
hinul.....	3,56 l.....	Exod 29:40
(sea).....trei măsuri.....	7,90 l.....	Gen. 18:6
bat, efă.....	24 l.....	Ezec. 45:11
vadra.....	30 l.....	Ioan 2:6
letec.....	120 l.....	Osea 3:2
cor.....10 efe.....	240 l.....	Ezec. 45:14

Monede

(leptala).....	monedă mică de bronz; Bibl: gologan, bănuț.....	Marc. 12:42
		Luca 12:59
gologan.....	monedă de aramă; 10 bani.....	Marc. 12:42
(asarionul).....	monedă de cupru; 8 leptale; Bibl: leu..... 28 g.....	Mat. 10:29
chesita.....	probabil 4 sicli.....	Gen. 33:19
(dinarul).....	monedă romană de argint; plata pentru o zi de muncă.....	Mat. 22:19
(drahma).....	monedă grecească de argint; un dinar.....	Luca 15:8
(staturul).....	4 drahme.....	Mat. 17:27
daricul.....	persan, 20 drahme..... 8 g.....	1 Cron. 29:7

Notă: Denumirile puse în paranteză fie nu apar în textul Bibliei, fie apar doar ca notă explicativă.